# AHMEDÎ DÎVÂNI

**(İnceleme-Tenkitli Metin-Tıpkıbasım)**

**Emrah GÜLÜM**

**(Doktora Tezi)**

**Eskişehir, 2021**

# AHMEDÎ DÎVÂNI

# (İnceleme-Tenkitli Metin-Tıpkıbasım)

**Emrah GÜLÜM**

**T.C.**

**Eskişehir Osmangazi Üniversitesi**

**Sosyal Bilimler Enstitüsü**

**Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı**

**Eski Türk Edebiyatı Bilim Dalı**

**DOKTORA TEZİ**

**Eskişehir, 2021**

**T.C.**

**ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ**

**SOSYAL BİLİMLER ENSTİTİSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE**

Emrah GÜLÜM tarafından hazırlanan *Ahmedî Dîvânı, İnceleme-Tenkitli Metin-Tıpkıbasım* başlıklı bu çalışma 15/01/2021 / Cuma tarihinde Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin ilgili maddesi uyarınca yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak, jürimiz tarafından Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Eski Türk Edebiyatı Bilim Dalında Doktora tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan: Prof. Dr. Muhsin MACİT

(Danışman)

Üye: Prof. Dr. Ahmet KARTAL

Üye: Doç. Dr. Mehmet TOPAL

Üye: Doç. Dr. Melike GÖKCAN

Üye: Doç. Dr. Abdülkadir ERKAL

ONAY

15 / 01 / 2021

Prof. Dr. Mesut ERŞAN

Enstitü Müdürü

15 / 01 / 2021

## ETİK İLKE VE KURALLARA UYGUNLUK BEYANNAMESİ

Bu tezin/projenin Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi hükümlerine göre hazırlandığını; bana ait, özgün bir çalışma olduğunu; çalışmanın hazırlık, veri toplama, analiz ve bilgilerin sunumu aşamalarında bilimsel etik ilke ve kurallara uygun davrandığımı; bu çalışma kapsamında elde edilen tüm veri ve bilgiler için kaynak gösterdiğimi ve bu kaynaklara kaynakçada yer verdiğimi; bu çalışmanın Eskişehir Osmangazi Üniversitesi tarafından kullanılan bilimsel intihal tespit programıyla taranmasını kabul ettiğimi ve hiçbir şekilde intihal içermediğini beyan ederim. Yaptığım bu beyana aykırı bir durumun saptanması halinde ortaya çıkacak tüm ahlaki ve hukuki sonuçlara razı olduğumu bildiririm.

EMRAH GÜLÜM

# ÖZET

## AHMEDÎ DÎVÂNI (İnceleme-Tenkitli Metin-Tıpkıbasım)

**GÜLÜM, Emrah**

**Doktora-2021**

**Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı**

**Eski Türk Edebiyatı Bilim Dalı**

**Danışman: Prof. Dr. Muhsin MACİT**

14. yüzyılın ikinci çeyreği ortalarında doğan ve 15. yüzyılın ilk çeyreği ortalarında vefat eden Ahmedî, Divan Edebiyatı ve Divan Edebiyatı Geleneği için kurucu şair olması bakımından çok önemli bir yere sahiptir. Ancak bu öneminin büyüklüğünün aksine hayatı ve eserleri ile ilgili bilgiler bugün bile muğlak durumdadır. Bugüne kadar birçok araştırmacı tarafından Ahmedî ile ilgili yazılar kaleme alınmış olsa da hiçbiri bu muğlak durumları açıklığa kavuşturacak bilgiler ortaya koyamamıştır. İskender-nâme ile birlikte en önemli iki eserinden biri sayılan *Dîvân*'ının tenkitli tam bir metni dahi oluşturulamamıştır.

Bu tezde *Ahmedî Dîvânı*'na ait 7 nüsha karşılaştırılarak tenkitli bir metin ortaya konulmaya çalışılmış; bu metne nazire mecmualarında yer alan Ahmedî şiirleri de dahil edilmiş ve bu sayede müellif nüshası olmayan/bulunamayan *Ahmedî Dîvânı*'nın tam metninin ortaya çıkarılması amaçlanmıştır.

*Ahmedî Dîvânı*'nın tenkitli metninin yanında, doğumundan ölümüne kadar hayatıyla ve eserleriyle ilgili bütün bilgilerde var olan muğlaklık örnekler, deliller ve çıkarımlar vasıtasıyla giderilmeye çalışılmıştır. Ayrıca yine Ahmedî'nin kendi beyitlerinden yola çıkılarak üslubuna, hayat anlayışına ve dünya görüşüne ait izlenimler aktarılmıştır.

Tez içerisinde *Dîvân* nüshalarında bulunan ve nazire mecmualarında Ahmedî adına kayıtlı olan bütün şiirlerin hangi nüshada/mecmuada kaçıncı varakta, hangi sırada ve kaç beyit olduğunu gösteren istatistikî tablolar da eklenerek Ahmedî ile ilgili

gelecekte yapılabilecek olan akademik çalışmalar için kolaylık sağlanması amaçlanmıştır.

Ahmedî'ye ait 3'ü teclidi bozuk olmak üzere 7 *Dîvân* nüshasının ve Ahmedî'ye ait şiir barındıran 6 nazire mecmuasının tamamının ele alındığı bu çalışmada, *Ahmedî Dîvânı*'nın tenkitli tam metni oluşturulmuş ve yine Ahmedî'nin kendi beyitlerinden örneklerle bugüne kadar muğlak kalan hayatına dair tespitler yapılmıştır.

**Anahtar Kelimeler:** Ahmedî, dîvân, inceleme, Hamidiye, Türk-İslam Eserleri, Düğümlü Baba, Topkapı, Vatikan, British Museum, Diyanet İşleri.

## ABSTRACT

### AHMEDÎ's DÎVÂN (A Textual Analysis-Critical Text-Facsimile)

**GÜLÜM, Emrah**

**Phd Dissertation-2021**

**Department of Turkish Language and Literature**

**Field of Classical Turkish Literature**

**Advisor: Prof. Dr. Muhsin MACİT**

Ahmedî, who was born in the middle of the second quarter of the 14th century and died in the middle of the first quarter of the 15th century, has a very important place in terms of being the founding poet of Dîvân Literature and Dîvân Literature tradition. However, contrary to the magnitude of his importance, the information about his life and works is still ambiguous even today. Even though many articles have been written about Ahmedî by many researchers, none of them has been able to provide information to clarify these ambiguous situations. Even *Dîvân*, which is considered to be one of his two most important works, together with İskender-nâme, could not be created as a full criticized text.

In this study, a criticizing text has been tried to be put forward by comparing 7 copies belonging to the *Ahmedî's Dîvân*. Also, has been included to this text Ahmedî poems which in the Nazire journals. In this way, it has been tried to reveal the full text of *Ahmedî's Dîvân*, which author copy was not/could not be found.

In addition to the criticized text of the *Ahmedî's Dîvân*, the ambiguity that existed in all the information about his life and works from his birth until his death has been tried to be eliminated through examples, evidences and inferences. Also based on Ahmedî's own couplets, the impressions of his style, understanding of life and worldview has been conveyed.

In the study, it is aimed to provide convenience for future academic studies on Ahmedî by adding statistical tables showing in which page, which order and how many

couplets of all the poems in the copies of the *Dîvân* and registered poems in the name of Ahmedî in the Nazire journals.

In this study, in which all 7 copies of the *Dîvân*, 3 of which have mixed pages, and all 6 Nazire journals that contain poems belonging to Ahmedî, the full criticized text of *Ahmedî's Dîvân* has been prepared and examples from Ahmedî's own couplets, some findings have been made regarding his life, which has remained ambiguous until today.

**Keywords:** Ahmedî, dîvân, textual analysis, Hamidiye, Türk-İslam Eserleri, Düğümlü Baba, Topkapı, Vatikan, British Museum, Diyanet İşleri.

# İÇİNDEKİLER

**ÖZET** ..... **vi**

**ABSTRACT** ..... **viii**

**İÇİNDEKİLER** ..... **x**

**KISALTMALAR VE SEMBOLLER** ..... **xiv**

**ÖNSÖZ** ..... **xvi**

**GİRİŞ** ..... **1**

**1. BÖLÜM: XIV-XV. YÜZYIL ANADOLU PANORAMASI** ..... **4**

1.1. Siyasi Yapı ..... 4

1.2. Kültürel/Edebî Yapı ..... 7

**2. BÖLÜM: AHMEDÎ** ..... **11**

2.1. HAYATI ..... 11

2.1.1. Adı ..... 12

2.1.2. Doğum Tarihi ve Yeri ..... 13

2.1.3. Eğitimi ve Hayatına Dair Diğer Ayrıntılar ..... 20

2.1.4. Ölümü ve Kabri ..... 31

2.2. ESERLERİ ..... 35

2.2.1. Dîvân ..... 35

2.2.2. İskender-nâme ..... 35

2.2.3. Cemşîd ü Hûrşîd ..... 38

2.2.4. Tervîhü'l-Ervâh ..... 40

2.2.5. Mirkâtu'l-Edeb ..... 40

2.2.6. Mîzânu'l-Edeb ..... 42

2.2.7. Miyâru'l-Edeb ..... 43

2.2.8. Bedâyî'u's-Sihr fî Sanâyî'i'ş-Şî'r ..... 43

2.2.9. Dâsitân-ı Tevârih-i Mülûk-ı Âl-i Osmân ..... 45

2.2.10. Mi'râc-nâme ..... 46
2.2.11. Mevlîd ..... 47
2.3. AHMEDÎ'YE İSNAD EDİLEN ESERLER ..... 49
2.3.1. Kasîde-yi Sarsârî Şerhi ..... 50
2.3.2. Hayretü'l-Ukalâ ..... 50
2.3.3. Yûsuf u Züleyhâ ..... 50
2.3.4. Esrâr-nâme-yi Attâr Çevirisi ..... 51
2.3.5. Süleymân-nâme ..... 51
2.3.6. Kânûn u Şifâ Tercümesi ..... 52
2.3.7. Cenk-nâme/Çeng-nâme ..... 52
2.3.8. Veys ü Râmin ..... 52
2.4. DÜNYA GÖRÜŞÜ, SANAT ANLAYIŞI VE ÜSLUBU ..... 53
2.5 AHMEDÎ BİBLİYOGRAFYASI ..... 79
2.5.1 Yazmalar ..... 79
2.5.2. Tezler ..... 83
2.5.2.1. Doktora Tezleri ..... 83
2.5.2.2. Yükseklisans Tezleri ..... 84
2.5.2.3. Bitirme Tezleri ..... 86
2.5.3. Kitaplar ..... 87
2.5.4. Makaleler ..... 88
2.5.5. Bildiriler ..... 90
2.5.6. Ansiklopedi ve Sözlük Maddeleri ..... 92
2.5.7. Yabancı Dilde Yapılan Çalışmalar ..... 93
**3. BÖLÜM: AHMEDÎ DÎVÂNI ..... 97**
3.1. NÜSHA TAVSİFLERİ ..... 97
3.1.1 Hamidiye Nüshası ..... 97

3.1.2. Türk-İslamEserleri Müzesi Nüshası ..... 99
3.1.3. Düğümlü Baba Nüshası ..... 100
3.1.4. Topkapı Nüshası ..... 101
3.1.5. Vatikan Nüshası ..... 102
3.1.6. British Museum Nüshası ..... 102
3.1.7. Diyanet İşleri Başkanlığı Nüshası ..... 103
3.2. YANLIŞ BİLİNEN/BULUNAMAYAN NÜSHALAR ..... 106
3.2.1. Kuzey Kıbrıs Nüshası ..... 106
3.2.2. Hidiv Nüshası ..... 106
3.2.3. Londra Manchester Johna Ryland Library Nüshası ..... 107
3.2.4. Deutsche Nationalbibliothek Nüshası ..... 107
3.2.5. Topkapı-2 Nüshası ..... 107
3.3. AHMEDÎ'YE AİT ŞİİR BARINDIRAN NAZİRE MECMUALARI.. 108
3.3.1. Mecmû'atü'n-Nezâ'ir ..... 108
3.3.2. Câmi'ü'n-Nezâ'ir ..... 109
3.3.3. Mecmâ'u'n-Nezâ'ir ..... 111
3.3.4. Pervâne Bey Mecmuası ..... 112
3.3.5. Metâli'ü'n-Nezâ'ir ..... 113
3.3.6. Mecmû'a-i Nezâyir ..... 114
3.4. NÜSHA AİLELERİ ..... 115
3.5. AHMEDÎ DÎVÂNI'NIN YAZMA NÜSHALARINDA BULUNAN ŞİİRLERİN TABLOSU ..... 119
3.6. NAZİRE MECMUALARINDA BULUNAN ŞİİRLERİN TABLOSU ..... 176
3.7. ÇEVİRİYAZILI METNİN İNŞASINDA İZLENEN YOL VE İMLA TERCİHLERİ ..... 182
3.8. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME ..... 187

**4. BÖLÜM: AHMEDÎ DÎVÂNI TENKİTLİ METİN ..... 191**

4.1. Kasîdeler ..... 192

4.2. Tercî'-i Bendler ..... 520

4.3. Terkîb-i Bendler ..... 535

4.4. Muhammes ..... 590

4.5. Gazeller ..... 593

**5. BÖLÜM: TIPKIBASIM ..... 1682**

**KAYNAKÇA ..... 1959**

- Birincil Kaynaklar ..... 1959

- İkincil Kaynaklar ..... 1963

- Çevrimiçi Kaynaklar ..... 1965

## KISALTMALAR VE SEMBOLLER

* : Okurken Hece Düşürme Gerekliliği (Metin içerisinde)

/ : Nüshalar Arası Geçiş (Dipnotta)

age. : Adı Geçen Eser

agm. : Adı Geçen Makale

agt. : Adı Geçen Tez

B. : Beyit

bknz. : Bakınız

BM : British Museum Nüshası

bn. : Bozuk Nüsha

C. : Cilt

CN : Câmi'ü'n-Nezâ'ir

çev. : Çeviren

DB : Düğümlü Baba Nüshası

Dİ : Diyanet İşleri Başkanlığı Nüshası

doğ. : Doğum Tarihi / Doğumu

H : Hamidiye Nüshası

h. : Hicrî

haz. : Hazırlayan

m. : Milâdî

MN-1 : Mecmû'atü'n-Nezâ'ir

MN-2 : Mecmâ'u'n-Nezâ'ir

MN-3 : Metâli'ü'n-Nezâ'ir

MN-4 : Mecmû'a-i Nezâyir

mş. : Mükerrer Şiir

nşr. : Neşreden

No. : Numara

öl. : Ölüm Tarihi / Ölümü

PBM : Pervâne Bey Mecmuası

s. : Sayfa

S. : Sayı

SK : Sahh Kaydı

T : Topkapı Nüshası

trc. : Tercüme eden

Tİ : Türk-İslam Eserleri Nüshası

V : Vatikan Nüshası

vb. : ve benzeri

vd. : ve diğerleri

vr. : Varak

yy. : Yüzyıl

# ÖNSÖZ

Ahmedî şüphesiz ki kurucu şair olması dolayısıyla Divan Edebiyatı'nın en önemli şairlerinden biridir. Şairin en önemli iki eseri olan *Dîvân* ve *İskender-nâme* başta olmak üzere bütün eserleri münferit olarak müstakil çalışmalara konu olmuştur. Ahmedî'nin şairliğinin yanında aynı zamanda iyi bir alim olmasının da etkisiyle bahsi geçen araştırmalar sadece edebiyat alanıyla sınırlı kalmamış, şair, tarih ve tıp alanlarında da akademik çalışmaların konusu haline gelmiştir. Ancak bütün bu çalışmalar içerisinde Ahmedî'nin hayatına dair temel noktaları aydınlatan bilgiler yerine, birbirinden kopya edilen ve var olan bilgi karmaşasını daha da derinleştiren bilgilere ve çıkarımlara yer verilmiştir. Bu karmaşa öyle bir boyuttadır ki şairin doğum/ölüm tarihleri ve yerleri bir kenara, eselerinin tam listesi ve hatta adının bile tam hali bilinemeyecek duruma gelmiştir. Aynı şekilde bütün bu akademik çalışmalara rağmen Ahmedî'nin şairlik kabiliyetinin kanıtı ve Divan Edebiyatı Geleneği'nin dayanak noktası sayılabilecek *Dîvân*'ının da tam bir metni bugüne kadar ortaya konamamıştır.

75'i kaside, 2'si tercî-i bend, 8'i terkîb-i bend, 1'i muhammes, 778'i gazel olmak üzere toplamda 864 şiir, 9110 beyitten ve Ahmedî ile ilgili yapılan araştırmalar sonucu tespit edilen bilgilerden müteşekkil olan bu çalışmayla, yukarıda bahsettiğimiz sorunlara bir çözüm getirmeyi ve ortadaki bilgi karmaşasını ortadan kaldırmayı umduk. Lakin bu bilgi karmaşası içerisinde, elde olan verilerin verdiği imkanlar dahilinde Ahmedî ile ilgili muğlak kalan bütün konulara bir açıklık getirebilmemiz pek de mümkün olmadı. Yine de mümkün olan en açık, net ve destekli bir şekilde elde olan verilerden ve kanıtlardan çıkarımlar yaparak Ahmedî'nin hayatı ve eserleriyle ilgili bazı noktaları netleştirebildiğimizi ve bugüne kadar süregelen ezber bilgilerin ve hataların bundan sonrası için önünü keseceğimizi düşünüyoruz.

Doktora ders döneminde hocam Prof. Dr. Ahmet KARTAL'ın önerisi üzerine araştırmaya başladığım Ahmedî'yle ilgili, ilk başlarda Divan Edebiyatı'na mensup şairlerden herhangi biri olduğu fikrine sahiptim. Ancak *Ahmedî Dîvânı*'nın nüshalarını temin etmeye ve şiirleriyle her geçen gün biraz daha yakından haşır neşir olmaya başladıkça Ahmedî'nin çok renkli bir şair olduğunu, hayatının çok keskin noktaları olduğunu ve bu keskin noktaları şiirlerine malzeme yapmaktan çekinmediğini farkettim. Ahmedî'nin bu çekincesiz üslubu, şiirleri vasıtasıyla şair ile bir gönül bağı kurmama vesile oldu. Ancak bu gönül bağı akademik anlamda yukarıda bahsettiğim

ağır yükün altından kolayca kalkmamı sağlamayacaktı. Hocam Dr. Öğr. Üyesi Halit BİLTEKİN'in *Şeyhî Divanı: İnceleme-Tenkitli Metin-Dizin* adlı çalışması ile hocam ve danışmanım Prof. Dr. Muhsin MACİT'in *Hatâyî Dîvânı (İnceleme-Tenkitli Metin-Tıpkıbasım)* adlı çalışması bu ağır yükün altından kalkabilmek adına benim için yol gösterici eserler oldu.

Bu süreçte elbette öngöremediğimiz pek çok durumla karşı karşıya kaldık. Ahmedî adına kayıtlı bazı *Dîvân* nüshalarının tespit ve temin edilmesinden sonra aslında Ahmedî'ye ait olmadıklarını, kayıtların yanlış tutulduğunu farkettik. Bunun dışında Türk-İslam Eserleri Müzesi nüshasını temin etmek müzenin uzun süren restorasyonu sebebiyle bir hayli meşakkatli oldu. Son olarak 2019'un yaz sonuna doğru tam da tenkitli metni tamamladığımızı düşünürken Diyanet İşleri Başkanlığı'nın pandemi dolayısıyla online hale getirdiği ve 20000 civarındaki yazma eseri barındıran kitaplığında *Ahmedî Dîvânı*'nın bugüne kadar hiç bilinmeyen, hiçbir incelemeye dahil edilmeyen yepyeni bir nüshası ortaya çıktı. Bu nüshanın son anda ortaya çıkışı tezimizin süresini uzatacak olsa da danışman hocam Prof. Dr. Muhsin MACİT ile birlikte bu nüshayı da tezimize eklemeye karar verdik. O zamana kadar 6 nüsha üzerinden yazılan bütün bölümleri yeniden gözden geçirerek bilgileri 7 nüshaya göre revize ettik. Son olarak bütün dünyayı etkisi altına alan COVİD-19 Pandemisi her alanı olduğu gibi akademik çalışmaları da derinden sarsmıştır. Sokağa çıkma yasakları, kütüphanelerin kapatılması gibi sebepler, bizim temel kaynaklara bile ulaşmakta bir hayli sıkıntı çekmemize sebep olmuştur.

*Ahmedî Dîvânı (İnceleme-Tenkitli Metin-Tıpkıbasım)* adlı bu tez, yukarıda da bahsettiğimiz üzere, elde olan verilen tamamının kullanıldığı ve nihai olması amaçlanan bir çalışmadır. Ancak ilerleyen dönemlerde farklı alanlarda ve farklı içeriklerle yeniden incelenebilir; teknolojinin verdiği imkanlar sayesinde yeni oraya çıkabilecek veriler veya nüshalar da yeni çalışmaların önünü açabilir.

Bu tezin başından sonuna kadar geçen zorlu süreçte pek çok kişinin yardımını ve desteğini gördüm. Öncelikle danışmanım ve hocam olarak engin bilgilerinden faydalanma fırsatına nail olduğum hocam Prof. Dr. Muhsin MACİT'e destekleri ve yol göstericiliği için teşekkürü bir borç bilirim. Ahmedî'yi bana öneren ve tanıştığımız günden beri desteklerini bir an bile esirgemeyen, her zaman çözüm odaklı olarak her durumda yanımda olan hocam Prof. Dr. Ahmet KARTAL'a; tenkitli metnin inşası ve beyitlerin doğru okunuşu konusunda her an ulaşabilme ve soru sorabilme şansını

bulduğum Dr. Öğr. Üyesi Halit BİLTEKİN'e; tez boyunca önerilerini, desteklerini ve yardımlarını benden esirgemeyen Prof. Dr. Mehmet Mahur TULUM'a, Doç. Dr. Mehmet TOPAL'a, Dr. Öğr. Üyesi Tuba ONAT ÇAKIROĞLU'na, Dr. Öğr. Üyesi Sibel KOCAER'e ve Dr. Öğr. Üyesi Bekir BELENKUYU'ya; tez döneminde yaşadığım sıkıntılarda her zaman yanımda olan ve bana güvenini her daim hissettiren Prof. Dr. İsmail Hakkı AKSOYAK'a; tezin neredeyse bitme aşamasında ortaya çıkan Diyanet İşleri Başkanlığı nüshasından haberimizin olmasını sağlayarak çalışmamıza yeni bir yön veren Prof. Dr. Ersen ERSOY'a; nüshaların temini aşamasında yardımlarını gördüğüm Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanı Prof. Dr. Muhittin MACİT'e ve Dr. Öğr. Üyesi Abuzer KALYON'a; Farsça şiirlerin tercümesi konusunda yardımlarını esirgemeyen Tahereh MİRZAEİ SAEİDABAD hanımefendiye; tez süresince her sıkıntılı ruh halimde bana katlanan, yakınmalarımı çeken oda arkadaşım Arş. Gör. Adem MASATTAŞ'a ve Ahmedî ile ilgili çalışmalar yaparak benim gibi genç akademisyenlerin önünü açan bütün hocalarıma teşekkür ederim.

Ayrıca nüshaların temini ve tenkitli metnin inşası konularında yardımlarına başvurduğum ve tezin son halini almasında büyük emekleri olan öğrencilerim Cengizhan KARAKULLUKÇU'ya, Elif SAKARYA'ya, Bünyamin COŞKUN'a; her an yanımda olarak enerjimi ve heyecanımı diri tutmaya çalışan Betül ÖLÜRDÖNMEZ'e teşekkürü bir borç bilirim.

Bu süreçte "2228-B Yüksek Lisans Öğrencileri için Doktora Burs Programı" ile çalışmalarıma maddî destek sağlayan TÜBİTAK'a da teşekkür ederim.

Son olarak, hayatım boyunca bana güvenen, verdiğim her kararda arkamda duran, sayelerinde bugünlere geldiğim, bütün eğitim hayatım boyunca, özellikle doktoranın ilk gününden son gününe kadar beni koşulsuz destekleyen ve beni cesaretlendirmek için imkanları dahilinde ellerinden geleni yapan annem Sakine ve babam Ali başta olmak üzere bütün GÜLÜM ve YILDIRIM ailelerine müteşekkirim.

Emrah GÜLÜM

Eskişehir, 2021

## GİRİŞ

*Ahmedî Dîvânı*'nın bugüne kadar tespit edilen 7 nüshasında ve üzerinde daha önce çalışma yapılmış olan 6 nazire mecmuasında yer alan Ahmedî'ye ait şiirlerin tamamının tenkitli metni ile Ahmedî'nin doğumundan ölümüne, eserlerinden şairliğine kadar pek çok başlık çalışmamızın konusunu teşkil etmektedir.

Ahmedî'nin *Dîvân* nüshalarının tamamını ve nazire mecmualarında yer alan şiirlerini inceleyip karşılaştırarak *Ahmedî Dîvânı*'na ait tenkitli bir metin ortaya koymayı amaçlayan bu çalışmada, teclidi bozuk olan nüshalar da dâhil olmak üzere bütün nüshalar ve bütün şiirler her boyutuyla değerlendirmeye tabi tutulmuş; eksik varaklar dolayısıyla tek bir beyti olan şiirler bile tenkitli metne dâhil edilmiştir. Eski Türk Edebiyatı'nın kurucusu ve Eski Anadolu Türkçesi ile Osmanlı Türkçesi arasında köprü şair olarak addedebileceğimiz; hem dönemindeki hem de kendinden sonraki birçok şairi etkilemeyi başaran Ahmedî'nin bütün şiirleri, bütüncül bir yaklaşımla ele alınıp incelenmiş ve kendi içinde bir standart oluşturulmaya çalışılarak Ahmedî'nin üslubu, vezin, mazmun ve kelime tercihleri konusunda genel bir yargıya varılmıştır. Bu standartlaştırma ve netleştirme çabası neticesinde Ahmedî'nin bugüne kadar tamamıyla ortaya konamayan şiirleri başta olmak üzere, hayatına dair birçok muğlak ve bilinmeyen noktalar deliller ve örnekler yardımıyla ortaya çıkarılmıştır. Bu nedenlerden dolayı bu çalışma, Ahmedî'nin hayatı, eserleri, üslubu ve şiirleri üzerine yapılacak araştırmalar için en temel ve en kapsamlı bilgileri içermektedir.

Çalışma boyunca tenkitli metin oluştururken takip ettiğimiz yöntemler konusunda sürekli bir değişikliğe gitmek durumunda kaldık. Müellif nüshası bulunmayan *Ahmedî Dîvânı*'nın elde olan 7 müstensih nüshasında, müstensihler tarafından neredeyse hiçbir konuda bir standart oluşturulamamış; bu nedenle aynı sözcüğün her nüshada farklı şekillerde yazıldığı bile görülmüştür. Hatta aynı sözcüğü farklı harflerle yazarak, istemeden de olsa, anlam farklılığı yaratıldığı bile tespit edilmiştir. Bu nedenle çalışmaya başlarken tercih ettiğimiz yöntemler, çalışma ilerledikçe daha çok karmaşaya yol açmaya başlayınca, bu karmaşaya engel olabilmek adına bazı yazım tercihlerini[1] müstensihlere bırakmayarak kendimiz yapmak durumunda kaldık. 7 nüsha ve 6 nazire mecmuası olmak üzere toplamda 13 farklı kaynaktan derlenen 864 şiiri, belli bir standarda sahip tenkitli metin haline

[1] Özellikle kamu, nişe, zihî vb. sözcüklerde.

getirebilmek için kullandığımız yöntem ve yaklaşımlarda düzenlemeler yaparak Ahmedî'nin diline en uygun olduğunu düşündüğümüz yolu izlemeye çalıştık.

Öncelikle Ahmedî'nin doğup, büyüdüğü dönemin siyasî, kültürel ve edebî anlamda bir panoramasını çizerek şairin nasıl bir ortamda yetiştiğini göstermeye gayret ettik. Zira şiirlerinden net bir şekilde anlaşıldığı üzere Ahmedî, yaşadığı döneme ve dönemin olaylarına fazlasıyla ilgili ve bu ilgisini de şiirlerine yansıtmaktan çekinmeyen bir şairdir. Öyle ki Anadolu ve civarında yaşanan ve toplumun belleğine kazınmış bazı trajik olayların Ahmedî şiirindeki yansımasını çok net bir şekilde görebilmekte ve olayların vahametinin Ahmedî şiirlerinden canlı bir şekilde aktarılışına şahit olabilmekteyiz. Bunun dışında şairin hayatı, eserleri ve şairliğiyle ilgili vermiş olduğumuz tamamlayıcı nitelikteki bilgiler ise, O'nun nasıl bir ortamda yaşayarak şairlik mesleğini sürdürmeye çalıştığını, bu konuda nasıl başarılı ve çalışkan bir şair olarak kendi dönemini ve gelecek nesil şairleri etkilediğini anlamamıza yardımcı olmaktadır.

Ahmedî'nin şairliği konusunda ise, araştırmalarımız sonucunda elde ettiğimiz bilgileri istatistiki verilere dönüştürerek Ahmedî'nin vezin, kafiye ve redif tercihleri hakkında listeler/tablolar hazırladık. Ayrıca kelime tercihleri ile şiirlerinden örneklerle Ahmedî'nin üslubu hakkında bilgiler verdik. Yine şiirlerinden örneklerle Ahmedî'nin hayatında, karakterini değiştirecek ölçüdeki kırılma noktalarını tespit ederek açıklamaya çalıştık.

Ahmedî döneminin siyasî, kültürel ve edebî arka planı ile şairin hayatı, eserleri ve şairliği hakkındaki bilgilerden sonra çalışmamıza konu olan *Ahmedî Dîvânı*'nın bütün nüshaları hakkında tespit edebildiğimiz bilgileri özetleyerek bu nüshaların istinsah tarihlerine ve müstensihlerine ait bilgilere yer verdik. Bu kısımda ayrıca Ahmedî'nin şiirlerine yer vermiş olan 6 nazire mecmuası hakkında da hem genel hem de Ahmedî özelinde bilgiler vererek bu nazire mecmuaları hakkında yapılmış çalışmalardaki yine Ahmedî ile ilgili doğru olan ve yanlış olduğu tarafımızca tespit edilen bilgileri özetlemeye çalıştık.

Son olarak tenkitli metni vermeden önce, metinde bulunan 864 şiirin tamamını ilk mısralarıyla kodlayarak, bu şiirlerin hangi nüshada/mecmuada olup hangisinde olmadığını; hangi nüshada/mecmuada hangi varakta ve kaçıncı sırada olduğunu ve

hangi nüshada/mecmuada kaç beyitten oluştuğunu gösteren geniş tablolara yer vererek gelecekte yapılacak araştırmalar için kolaylık sağlamaya çalıştık.

Çalışmamız boyunca özel isimlerin ve eser isimlerinin yazımı konusunda bir standart yakalamaya çalıştık. Yaptığımız alıntılarda mümkün olduğunca alıntı yaptığımız kaynağa; mecmualarda geçen şiirlerin metinlerinde ise, bariz hatalar hariç olmak kaydıyla, daha önce o mecmua hakkında yapılmış olan çalışmalara sadık kalmaya çalıştık.

Bazı şiir mecmualarında Ahmedî'ye ait olduğunu tespit ettiğimiz şiirlere denk gelmiş olsak da şiir mecmualarının çok geniş bir alanı kaplaması ve neredeyse ucu bucağının olmaması sebebiyle şiir mecmualarını doktora çalışmamızın konusu dışında tuttuk. Bu nedenle sadece şiir mecmualarında geçen Ahmedî şiirlerinin farklı bir çalışmanın konusu olabileceğini düşündüğümüzü belirtmekte fayda görüyoruz.

# 1. BÖLÜM

# XIV-XV. YÜZYIL ANADOLU PANORAMASI

Doktora tez çalışmamıza Ahmedî'nin doğumundan ölümüne, yani 14. asrın ikinci çeyreğinin ortalarından 15. asrın ilk çeyreğinin ortalarına (h. 735 / m. 1333-1334 ile h. 815 / m. 1412-1413 yılları arası) kadar geçen zaman diliminde Anadolu'nun siyasî, kültürel ve edebî yapısının kısa bir panoramasını çıkararak başlamanın önemli olacağını düşündük. Çünkü Ahmedî, hem kendi hem de kendinden sonraki devirlere şiirleriyle ışık tutan bir şair olmasının yanında, aynı zamanda bir âlim ve tarihçi olarak da dönemini şiirleri vasıtasıyla yansıtabilen biridir. Ahmedî'nin şiirlerini bir bütün olarak incelediğimiz zaman hayatı boyunca yaşadığı toplumda karşılaştığı birçok olayın izine bu şiirlerde rastlamak mümkündür. Ahmedî'nin şiirlerinden yola çıkarak yaşadığı dönemi daha iyi anlayabileceğimiz gibi, Ahmedî'nin yaşadığı dönemin ayrıntılarını öğrenerek de O'nun şiirlerini daha iyi anlayıp açıklayabiliriz.

Bu nedenle bu bölümde Ahmedî'nin doğum tarihi olan h. 735 / m. 1333-1334 ile ölüm tarihi olan h. 815 / m. 1412-1413 yılları arasında Anadolu topraklarında siyasî, kültürel ve edebî yapının nasıl olduğunu kısaca özetleyerek Ahmedî şiirlerini anlamlandırma konusunda kolaylık sağlamayı umuyoruz.

## 1.1 SİYASÎ YAPI

Anadolu toprakları, şair Ahmedî'nin doğup büyüdüğü ve nihayetinde vefat ettiği tarihler arasında belki de tarihindeki en karışık dönemlerinden geçmekteydi. Bunun sebepleri arasında Ahmedî'nin doğumundan çok önce başlayan bir süreç olan, Anadolu Selçuklu Devleti'nin 1243 yılında Kösedağ Savaşı'nda Moğollara karşı ağır bir yenilgi alarak yıkılma sürecine girmiş olması; yüzyılın sonuna doğru Anadolu üzerindeki Moğol hakimiyeti hafifleyince Selçuklulara tabi olan ve uçlara yerleştirilen Türkmen beylerinin birer birer kendi devletlerini kurmaya başlamış olması sayılabilir. Eratnaoğulları, Karasioğulları, Saruhanoğulları, Aydınoğulları, Menteşeoğulları, Germiyanoğulları, Karamanoğulları, Candaroğulları, Pervaneoğulları, İzmiroğulları, Tekeoğulları, Eşrefoğulları, Dulkadiroğulları, Ramazanoğulları ve Osmanoğulları bu gelişmeler sonucunda Anadolu'da kurulan Türk beylikleridir. (Şentürk ve Kartal, 2017: 140)

İlerleyen yıllarda Anadolu topraklarında Türk birliğini sağlayacak olan Osmanoğulları, henüz kuruluş aşamasında genişleme alanı olarak Bizans topraklarını seçmiştir. Orhan Gazi'nin 1326'da Bursa, 1331'de de İznik fetihleri, Osmanoğulları'nı diğer beyliklere karşı güçlü bir konuma getirdiği gibi Bizans'a karşı da Osmanoğulları'nın elini kuvvetlendirmiştir. Daha sonra sırasıyla Karasi Beyliği'ni ve Eratnaoğulları'na ait olan Ankara'yı topraklarına katan Orhan Gazi önderliğindeki Osmanoğulları, yavaş yavaş Anadolu'daki egemen kuvvet haline gelmesini sağlamıştır. Ankara'nın fethinden sonra Rumeli'ye de akınlar yaparak fetih başarısı gösteren Orhan Gazi'nin 1362'de vefatından sonra tahta oğlu I. Murad geçmiştir.

I. Murad, Trakya topraklarındaki en stratejik şehir olan Edirne'yi fethederek devletin merkezini buraya taşımaya başlamıştır. Bu hızlı ilerlemeden rahatsız olan Balkan devletleri, bir Haçlı ordusu kurmuş ancak I. Murad Sırp Sındığı Savaşı'nda bu Haçlı ordusunu bertaraf etmiştir. Daha sonra tekrar kurulan ikinci bir Haçlı ordusu yine I. Murad tarafından 1389'da Kosova Ovası'nda yenilgiye uğratılmış ve Balkan yarımadasının egemenliği üzerindeki söz hakkı Türklerle Macarların arasında kalmıştır. Ancak bu savaş esnasında Sultan Murad bir Sırp tarafından savaş meydanında şehit edilince yerine oğlu I. Bâyezid geçmiştir.

I. Bâyezid başa geçer geçmez babasının ölümünü ve Balkanlarda devam eden savaş durumunu fırsat bilerek isyana kalkışan ve Osmanlı topraklarına seferler düzenleyen Anadolu beylerini tekrar itaat altına almıştır. Bu süreçte önce isyanları bastıran, sonra da özellikle Doğu Anadolu'da kurulan uç beylikleri ile Anadolu'daki Selçuklu'dan kalma Türk beyliklerini birer birer egemenliği altına alan Yıldırım Bâyezid liderliğindeki Osmanoğulları, Anadolu'daki tek egemen kuvvet konumuna gelmiştir. Hemen akabinde Papa'nın ruhani liderliği ile yeniden kurulan III. Haçlı ordusunu bu sefer de Niğbolu Muharebesi'nde bozguna uğratan Yıldırım Bâyezid sayesinde Osmanlılar, Anadolu'dan sonra Balkanlar'da da mutlak güç haline gelmiştir.

XIV. yüzyılın sonlarında peyda olan Timur tehlikesi, uzun uğraşlar sonucu Osmanlılar tarafından kurulan Anadolu toprak bütünlüğünü tehdit eder hale gelmiştir. Yıldırım Bâyezid ile kendini İlhanlıların Anadolu toprakları üzerindeki haklarının mirasçısı ilan eden Timur (Şentürk ve Kartal, 2017: 203) arasında, Osmanlı topraklarında mülteci konumunda bulunan Irak ve Azerbaycan hükümdarlarının Timur'a iadesi konusunda yazışmalar gerçekleşmiş; bu yazışmalarda rivayete göre yer yer hakarete ve küfürleşmelere varan restleşmeler olmuştur. İkili arasında gidip gelen

bu mektuplar iki devlet arasındaki siyasi bir olayı, iki kişi arasındaki şahsi bir mevzuya dönüştürmüştür. Timur istediğini almak konusunda kararlı; Yıldırım Bâyezid ise Timur'a boyun eğmeme konusunda tavizsizdir. Yıldırım'ın bu dik duruşuna 1400 yılında "Sivas Faciası" (Danişmend, 2011: 139) ile karşılık veren Timur, buna rağmen Yıldırım'dan istediğini alamayınca, ikili 1402'de Ankara civarındaki Çubuk Ovası'nda veya yeni deliller neticesinde ortaya atılan iddiaya göre Haymana'nın batısındaki Çuluk Sivriler mevkiinde karşı karşıya gelmiş ve "bir kör ile bir topal"[2] arasındaki bu savaşı Yıldırım Bâyezid'in uğradığı ihanetler silsilesi sebebiyle Timur kazanmıştır. Savaşın hemen başında taraf değiştiren Tatar birlikleri ve Saruhan, Aydın, Germiyan ve Menteşe yörelerinden gelen beylik askerleri ile savaş devam ederken meydandan kaçarak babalarını mutlak bir ölüme terk eden Süleyman, İsa ve Mehmed Çelebiler ve onların maiyetindeki askerler sebebiyle Timur ve ordusuyla gerçek anlamda tek başına mücadele eden Yıldırım Bâyezid, en sonunda iki oğlu Musa ve Mustafa Çelebi ile birlikte Timur'a esir düşmüştür. Bu ihanetler zinciri o kadar vahim bir durumdadır ki, XVI. yüzyılda yaşamış tarihçilerden olan Hoca Saadettin Efendi *Tâcü't-Tevârîh*'te "Sırp askerinden gayrı bir kişi bile silahına el vurmadı" (1992: 267) diyerek bir nevi Yıldırım Bâyezid'in savaş alanında nasıl yalnız bırakıldığını gözler önüne sermiştir.

Savaşın kaybedilmesinin akabinde babaları ve iki kardeşi esir edilen Süleyman, İsa ve Mehmed Çelebiler, babaları ve kardeşlerini kurtarmaya çalışmak yerine iktidar mücadelesine girişmişlerdi. Süleyman Çelebi Edirne'ye, İsa Çelebi Bursa'ya, Mehmed Çelebi de Amasya'ya çekilerek iktidar sahibi olduklarını ilan ettiler. İlk başlarda devlet hazinesini ve arşivleri Edirne'ye taşıyarak burayı devletin resmî merkezi haline getiren büyük kardeş Süleyman Çelebi'nin iktidarını kabullenmeye meyleden İsa ve Mehmed Çelebiler, daha sonra bu kararlarından vazgeçip iktidar için mücadeleye devam etmişlerdir. Bâyezid'in esaretteyken vefatından sonra yine Timur'a esir düşen Musa Çelebi de, Timur'un emriyle Bursa'ya gelince iktidar için mücadele eden şehzade sayısı dörde çıkmıştır. Timur'un Anadolu'yu terk etmesinden sonra şiddeti artan bu

[2] Bir rivayete göre Emir Timur bir savaş esnasında sağ kol ve sağ bacağından yaralanıp sakat kalır. Hayatının geri kalanında topallayarak yürümek zorunda kalan Timur'a bu olay sonrasında "aksak" anlamına gelen "lenk" sıfatı eklenir ve Timurlenk olarak anılmaya başlanır. Benzer şekilde Yıldırım'ın da sağ gözünde büyük ölçüde görme kaybı vardır. Ankara Savaşı sonrasında Yıldırım Bâyezid esir düşüp de Timur'un karşısına çıkarılınca Timur gülmeye başlar. Bu duruma tepki gösteren Yıldırım'a da "Şu dünyanın işine bak! Koca dünya senin gibi bir körle benim gibi bir topala kaldı, ona gülüyorum" diye karşılık verir.

mücadeleler, Çelebi Mehmed'in tek başına iktidara gelmesi ile sonlanmış; bu karışıklık dönemi de Osmanlı tarihine *1402-1413 Fetret Devri* olarak geçmiştir.

Çelebi Mehmed, iktidara gelişinden 1421 yılındaki ölümüne kadar geçen sürede, Ankara Savaşı'nın Anadolu üzerindeki etkilerini silmeye çabalamış ve bu konuda da başarılı olmuştur. Mehmed, devletin sarsılan otoritesini kuvvetlendirmiş, bozulan teşkilatı yenilemiş ve elden çıkan toprakları geri almak hususunda büyük gayret göstermiştir. Karamanoğullarına karşı üstünlük kurup Simavna kadısı Şeyh Bedreddin ve Şehzade (Düzmece) Mustafa isyanlarını bastıran Mehmed, vefat ettiğinde devleti tek bir idare altında toplamayı başarmıştır. (Şentürk ve Kartal, 2017: 204)

### 1.2. KÜLTÜREL/EDEBÎ YAPI

XIV. yüzyıl Osmanlı Devleti'nin kuruluş çağına rastladığı için daha çok dinî-tasavvufî, tarihî, hamâsî (epik) ve ahlakî mahiyette eserler yazılmıştır. (Timurtaş, 1998: 143) Anadolu Selçukluları'nın yıkılışından sonra kurulan beyliklerde Türkçe'ye çok önem verildiğinden hem Türkçe, halkın, devletlerin ve edebiyatın dili haline gelmiş, hem de birçok önemli eser Türkçe'ye tercüme edilerek halkın anlayabileceği bir mahiyete kavuşturulmuştur. Özellikle tıp eserlerinde tercih edilen "sade Türkçe" bu durumun bir göstergesi sayılabilir. Beyliklerdeki ve şairlerdeki bu Türkçe kullanma isteğinin sonucu olarak Anadolu'da bir millî edebiyat çağının açılması sağlanmıştır. (Timurtaş, 1998: 144)

Her ne kadar bu yüzyıl Divan edebiyatının kuruluş çağı olsa da asrın son çeyreğine kadar, Anadolu'da kaside ve gazel tarzının yok denecek kadar az olması dikkat çekmektedir. Bunda en büyük amil, bu tür edebî tarzın oluşması için hükümdar ve saray çevresi ile Fars ülkelerindeki şartların bulunmaması, hatta onları takdir edecek okumuş ve yetişmiş saray mensuplarının olmamasıdır. Bu konunun en net örneklerinden biri de Gelibolulu Âlî'nin *Künhü'l-Ahbâr*'ında, biraz da mübalağa ederek anlattığı Şeyhî ile Germiyanoğlu arasında geçtiği rivayet edilen olaydır.[3] Bu

[3] Edebiyatımızda önemli yerleri olan *Hüsrev ü Şîrîn* ile *Har-nâme* yazarı Şeyhî'nin kaside ve gazellerini dinlerken bıkkınlık duyan Germiyanoğlu'nun, bir gün bir ozanın kendisine gelip okuduğu:

*Benüm devletlü sultânum*
*Akîbetün hayır olsun*
*Yidügün bal ile kaymak*
*Yürüdügün çayır olsun*

hadise İran tarzında gazel ve kasidenin gelişmesi için henüz uygun ortamın oluşmadığını göstermektedir. (Şentürk ve Kartal, 2017: 155)

Öte yandan Anadolu'da ve Balkanlarda yavaş yavaş egemen güç haline gelmeye başlayan Osmanoğulları'nda, Orhan Gazi zamanında kurulan ilk medreseden sonra, Yıldırım Bâyezid zamanında oluşumunu tamamlayan saray hayatı, Osmanlı'yı ve sarayını aynı zamanda bir edebî merkez haline getirmiştir. Bundan dolayı da Yıldırım Bâyezid devrinden itibaren Anadolu'da Türkçe yazılan edebî eserlerin sayısında birden bire artış olmuş, İran tarzında gazel ve kasideler de yavaş yavaş görülmeye başlamıştır. (Şentürk ve Kartal, 2017: 156)

XIV. asrın en önemli şair ve yazarları arasında, asrın bilinen en eski şairi olan Gülşehrî; ünü çok geniş alanlara yayılmış olan Âşık Paşa; mesnevi türünün en önemli isimleri olarak sayılan Hoca Mes'ûd, Yûsuf-ı Meddâh, Suli Fakih ve Şeyhoğlu Mustafa; dinî-destanî ve gazavât türünde eserler veren Tursun Fakih; maktel türünün Türkçe'de bilinen ilk örneğini veren Kastamonulu Şâzî; asrın en çok eser veren, eserlerinde Eski Anadolu Türkçesi'ni kullanan ve bu nedenle Anadolu sahası Türk dilinin gelişmesinde ve Klasik Türk Edebiyatı'nın kurulmasında büyük rolü olan Ahmedî; o dönemde henüz Osmanlı ve Azerî Türkçeleri arasındaki fark tam ve kesin olarak belirmediğinden Azerî Türkçesi'ne yakın olan Kadı Burhaneddin, Erzurumlu Darir ve Seyyid Nesimî; tasavvuf edebiyatının ünlü şairlerinden Eflâkî; dönemin en önemli mensur eserlerini yazan Kul Mes'ûd sayılabilir.

XV. asır Osmanlı Devleti'nin kültür ve medeniyet sahasında ilerleme devridir. Beylikler dönemi Türk kültürü üzerinde kurulan Osmanlı Devleti'nin yükselişi ile edebî sahada etkili olan Türk dili ve kültürü, saray ve ordunun yanı sıra yüksek memurların da dili olmuştur. (Şentürk ve Kartal, 2017: 215) Bu asırda Divan edebiyatı da artık tam manasıyla kurulup yerleşmiş, gelişmiş ve klasik bir hale gelmiştir. (Timurtaş, 1998:150)

Bu yüzyılın özellikle ilk çeyreği, her ne kadar Osmanlı'nın en karışık dönemlerinden biri olsa da, bu durum edebiyat alanındaki gelişmeleri ve ilerlemeyi durduramamış; Osmanlı'nın yanı sıra özellikle Germiyan sarayında dönemin en büyük şairleri yetişmiştir. Bunun yanında Karaman, Candar ve Aydın sarayları da dönemin

mısralarıyla başlayan şiiri çok hoşuna gitmiş ve ozana bol ihsanda bulunmuş. *"Henüz bir hoşça söz işittim, manasını da edasını da beğendim. Bizim Şeyhî bilmem ne söyler, över mi yerer mi anlamam"* demiş." (Şentürk ve Kartal, 2017: 155)

edebî muhitleri haline gelmiştir. Özellikle Osmanlı sarayındaki edebiyat ve sanata olan bu ilgi, Çelebi Mehmed'in Osmanlı'ya intisab eden birçok şairi himaye etmesiyle zirveye ulaşmış, Osmanlı sarayındaki bu edebî canlılık sonucunda şairler birçok orijinal eserler ortaya koyarak Çelebi Mehmed'e sunmuşlardır.

Bu dönemde Çelebi Mehmed adına Zekeriya bin Mehmed-i Kazvînî'nin ansiklopedi tarzında heyet, coğrafya, tıp, botanik, madenler ve ilaçlar ile meşhur şehir ve kasabalardan bahseden *Acâ'ibü'l-Mahlûkat* adlı eseri, Rükneddîn Ahmed tarafından Türkçe'ye tercüme edilmiştir. Abdülvehhâb bin Yûsuf bin Ahmed el-Merdanî tarafından Çelebi Mehmed'in hazinesi için telif edilen *Kitâbü'l-Müntehab fi't-tıb*, tıbbî eserlerden intihap olunmuş bir eserdir. Yazıcı Sâlih'in "melhame" tarzında İskender bin Hacı Paşa'ya ithafen yazdığı *Şemsiyye,* Hatiboğlu'nun *Rûhu'l-Kulûb* isimli ilmihal kitabıı ile Cacaoğlu Nûreddîn Hamza Bey namına yazılmış olan *el-Kasîdetü'n-nasîha bi-Lügati Türkiyye* adındaki 264 beyitlik kaside şerhi de bu dönemde yazılmıştır. Ahmedî *Cemşîd ü Hûrşîd,* Abdülvâsi Çelebi ise *Halîl-nâme* isimli mesnevilerini Çelebi Mehmed'e sunmuşlardır. (Şentürk ve Kartal, 2017: 215)

İlim, fikir ve sanat hareketlerine çok önem veren Çelebi Mehmed'in 1414'te Merzifon'da, 1420'de de Bursa'da birer medrese kurdurması ve Yeşil Medrese olarak anılan Bursa Medresesi'nde Molla Hüsrev ve Molla Hayâlî gibi ünlü bilim adamlarının ders veriyor olması, burayı devrinin en yüksek dereceli eğitim kurumu haline getirmiştir.

Her ne kadar bütün bu gelişmeler Osmanlı'daki sanat faaliyetlerini çok üst düzeye çıkarmış olsa da, edebî ve kültürel alanda zirve Sultan II. Murad zamanında yaşanmıştır. Bu asırda kültür hareketlerini başlatan, koruyup geliştiren, Türkçe'nin büyük devlet dili olmasına zemin hazırlayan şahsiyet II. Murad olmuştur. (Şentürk ve Kartal, 2017: 216) II. Murad devrinde Osmanlı medreselerindeki alimlerin bir kısmı Mısır, İran, Kırım gibi yerlerde yetiştikten sonra Anadolu'ya gelmişler; Osmanlı sınırlarında doğup büyüyenler ise ilk eğitimlerinden sonra özellikle İslam dünyasının o dönemdeki merkezi sayılan Kahire'ye giderek yüksek eğitim almışlardır. Özellikle barış dönemlerinde haftada iki kere şairleri toplayarak meclisler kuran Sultan Murad sayesinde bu dönemde şiire ilgi iyice artmış; Arapça ve Farsça'dan tercüme eserlerin yanında telif eserlerin sayısında da bir hayli artış olmuştur. Bu eserlerin arasında sayıca en büyük kısmı fıkıh, tefsir ve hadis kitapları kaplamaktadır. Şairlerin büyük kısmının medrese mensubu olması ve neredeyse tamamının Hanefî mezhebine mensup olması

da Hanefî fıkhının üzerine yoğunlaşılmasına sebep olmuştur. Hanefî mezhebinin üzerine bu derece yoğunlaşılmasının bir sonucu olarak Ankara ve çevresinde Hacı Bayram-ı Velî tarafından kurulan ilk Türk tarikatı olarak bilinen *Bayramiyye* ile İslam dünyasının en yaygın tarikatlarından *Kâdiriyye*'nin bir kolu olan *Eşrefiyye* de II. Murad devrinde kurulmuştur.

Bu dönemin özellikle ilk yarısının en önemli şairleri, ilim ve din adamları arasında Germiyan sarayından Osmanlı'ya intisab eden şairler Ahmedî, Ahmed-i Dâî ve Şeyhî; ilk Osmanlı tarihçilerinden Âşıkpaşazâde, padişah ile savaşlara katılan Şükrullah, padişahın elçisi ve musahibi Oruç Bey; tasavvuf edebiyatının ve Türk mutasavvıflığının önemli isimlerinden Hacı Bayram-ı Velî, Emîr Sultan, Eşrefoğlu Rûmî, Abdurahîm-i Rûmî, Yazıcıoğlu Mehmed, Ahmed-i Bîcân, Abdüllatîf Kudsî ve Abdurrahman el-Bistâmî; Anadolu'nun İbn-i Sînâ'sı Hacı Paşa; şairler Cemâlî, Şemsî, Nakkaş Sâfî, Gelibolulu Za'îfî, İvaz Paşazâde Atâ'î, Hüsâmî, Hassân, Bursalı Ulvî ve Aşkî; mesnevi türünde eserler yazan Ârif Ali, Mercimek Ahmed; nazire mecmualarının Anadolu'da yazılan ilk örneği olan *Mecmû'atü'n-Nezâ'ir*'in yazarı Ömer bin Mezîd sayılabilir.

# 2. BÖLÜM

# AHMEDÎ

## 2.1. HAYATI

XIV. yüzyılın ikinci yarısı ile XV. yüzyılın ilk çeyreği içerisinde yaşamış olan ve Divan şiirinin en önemli şairleri arasında gösterilen Ahmedî hakkındaki bilgiler, ne yazık ki kesinlik arz etmemekle birlikte; şair hakkında, birkaç ufak ipucundan yola çıkarak, kesin olmasa bile bugünkü şartlar ve veriler dahilinde doğru sayılabilecek bilgilere ulaşmak mümkündür. Ahmedî ile ilgili yıllardır süregelen muğlaklığın sebepleri arasında, dönemin siyasi durumunun karışıklığı yanında, tezkire yazarlarından başlamak üzere, neredeyse Ahmedî ile ilgili bilgi veren her şair ve yazarın birbirinin kopyası bilgileri aktarmaktan öteye gidememiş olması da sayılabilir. Döneminin en büyük şairlerinden biri olmasının ve hem çağdaşı, hem de gelecek kuşak şairleri çokça etkilemesinin yanında, bilgin, öğretmen ve bürokrat da olan; aynı zamanda Germiyan, Aydın ve Osmanlı saraylarında üst düzey şahsiyetlerin himayesine girerek saray ve çevresinde etkin bir karakter haline gelen Ahmedî'nin, günümüzde ne eserlerinin tam bir listesi yapılabilmiş ne de hayatıyla ilgili ayrıntılar tam manasıyla tespit edilebilmiştir. Öyle ki neredeyse hiçbir kaynak, bırakın hayatının ayrıntılarını, şairin tam adının ne olduğu konusunda bile bir fikir birliğine varamamıştır.

Ahmedî ile ilgili yapılan çalışmaların[4] tamamına yakınında birbirinden kopya edilen çelişkili ve hatta yanlış bilgiler[5] tekrar edilip durmuştur. Durum o kadar vahimdir ki Tunca Kortantamer 1973 yılında kaleme aldığı doktora tezinde[6] bu konuya birçok eleştiri getirerek ve Ahmedî ile ilgili yepyeni bilgiler vererek ortadaki bu muğlaklığı kaldırmayı umduysa da, kendi deyimiyle, tezin Türkçe değil Almanca kaleme alınmış olması, Türkiye'de çalışma yapanlar arasında karşılık bulmasına engel olmuştur.

[4] Ayrıntılı bilgi "Ahmedî Bibliyografyası" bölümünde verilecektir.

[5] İlerleyen bölümlerde bu yanlış bilgilerin ne olduğunu ve başta Kortantamer olmak üzere birkaç araştırmacının bahsi geçen bilgileri düzeltmeye çalışmış olmalarına rağmen, bu yanlış bilgilerin günümüze kadar nasıl süregeldiğini aktaracağız.

[6] Kortantamer, Tunca (1973). Leben und Weltbild des Altosmanischen Dichters Ahmedî unter Besonderer Berücksichtigung seines Diwans, Deutschland: Klaus Schwarz Verlag, Freiburg im Breisgau.

Biz de bu bölümde Tunca Kortantamer'in doktora çalışmasında ve sonrasında kaleme aldığı yazılarında verdiği ve günümüz teknolojisinin ulaşmamızı kolaylaştırdığı bilgiler ışığında Ahmedî'nin hayatının ayrıntıları ile ilgili var olan muğlaklığı, gerekli delilleri sunarak ortadan kaldırmaya çalışacağız. Umarız ki bu çalışma, şair Ahmedî hakkındaki yanlış bilgilerin daha fazla yayılmasına engel olarak, hepsini tek ve doğru bir çatı altında toplamaya yardımcı olur.

### 2.1.1. Adı

Gerek Almanca kaleme aldığı doktora tezinde, gerekse de "Yeni Bilgiler Işığında Ahmedî'nin Hayatı" başlıklı yazısında[7] bu konuyu uzun uzadıya aktaran Kortantamer'den özetleyerek aktarmak gerekirse, bugün elimizdeki hiçbir kaynaktan yola çıkarak Ahmedî'nin tam adının ne olduğunu kesin olarak ortaya koyamıyoruz. Ahmedî'den üç yüzyıl sonra yaşamış olan Kâtip Çelebî'ye göre şairin tam adı "Tâcü'd-din İbrahim bin Hızr" iken; Kâtip Çelebî'den de iki yüzyıl sonra, 19. yüzyılın ikinci yarısında yaşamış olan Rieu şairin tam adının "Tacü'd-din Ahmet bin İbrahim el-Ahmedî" şeklinde olduğu fikrini ortaya atar. Şairler, yazarlar, tarihçiler ve araştırmacılar yıllarca bu iki versiyon arasında bir tercihte bulunarak[8] ya da iki versiyon hakkındaki bilgileri verip bir tercihte bulunmayarak çalışmalarında şairin adından bahsetmişlerdir. Bunun dışında şairin adının en yalın hallerinden birini kullanan ya da herhangi bir bilgi vermeyip tercihte bulunmayanlar da vardır.[9]

Sonuç olarak her ne kadar Kâtip Çelebî "Tacü'd-din" lakabının genellikle "İbrahim" isminden önce geldiğini belirtmiş olsa da, yine Kâtip Çelebî'nin eseri olan *Keşfü'z-Zünûn*'da bu lakabın "Ahmed" adından önce de tıpkı "İbrahim"den önce kullanıldığı gibi kullanılabildiği izlenimi verilmiştir. Bu nedenle B. Flemming ve Tunca Kortantamer yazılarında bu durumu açıklayarak Kâtip Çelebî versiyonunun

---

[7] Kortantamer, Tunca (1993). "Yeni Bilgiler Işığında Ahmedî'nin Hayatı", *Eski Türk Edebiyatı - Makaleler*. Ankara: Akçağ Yayınları, s. 1-30.

[8] Bursalı Mehmet Tahir, Kâtip Çelebî versiyonunu kullanırken; Süssheim, Riedel, Seif, Blochet ise Rieu'nun versiyonunu tercih ederler.

[9] Mordtmann, Babinger ve Sadettin Nüzhet Ergun bir tercihte bulunmazlarken; Gibb "Tacü'd-din Ahmet" demekle yetinir. Fuat Köprülü her iki versiyonu da aktarıp Kâtip Çelebî'nin versiyonunun daha isabetli olduğunu belirtir. Adnan Adıvar, İbrahim Alaattin Gövsa, B. Lewis, B. Flemming, M. Götz ve Mehmet Akalın da Kâtip Çelebî versiyonunu benimserler. Aynı şekilde Necla Pekolcay ile Bedii N. Şehsuvaroğlu'nun da eğilimleri bu yöndedir. Ahmet Kartal'a göre şairin asıl adı İbrahim, lakabı Tâceddin, babasının adı ise Hızır'dır. Bu nedenle Kartal da Kâtip Çelebî versiyonunu bir harf değişikliği ile, "Tâce'd-dîn İbrâhim bin Hızır" şeklinde benimser. Bunların dışında Minorsky "Tâcü'd-din bin İbrahim Ahmedî"; Petraçek ise "Tâcü'd-din Ahmet bin İbrahim bin Hızr" versiyonlarını kullanmaktadırlar. Ancak araştırmacıların ekseri şairin ismindeki bu muğlaklık sebebiyle sadece "Ahmedî" demekle yetinmektedirler.

kesinlikle doğru olarak kabul edilemeyeceğini ve şair Ahmedî'nin tam adının şu anki bilgiler ışığında net olarak ortaya çıkarılamayacağını özetle belirtmişlerdir. Biz de Flemming ve Kortantamer ile aynı fikirde olmakla birlikte, illa bir isim ortaya koymak gerekiyorsa, yeni kaynaklar ve bilgiler ortaya çıkana kadar, Kâtip Çelebî versiyonunun, en makul seçenek olmasından dolayı, kullanılabileceğini belirtmek isteriz.

### 2.1.2. Doğum Tarihi ve Yeri

Ahmedî'nin doğum tarihi konusunda bugüne kadar herhangi bir kayıtlı bilgi bulunamamıştır. Şairin doğum tarihi, hayatının geri kalan bilgilerinden, özellikle de ölüm tarihinden devşirilerek elde edilmiştir. Mecdî'nin *Hadâiku'ş-Şekâik* adlı tercüme eserine koyduğu ekte, seksen yaşını aşkınken, h. 815 / m. 1412-1413 yılının sonlarında Amasya'da öldüğü belirtilen Ahmedî'nin (Ünver, 1983: 4), ölüm tarihinden geriye hesap edildiğinde, doğum tarihinin h. 735 / m. 1333-1334 yıllarına tekabül ettiğini söyleyebiliriz.

Ahmedî hakkındaki bilgiler arasında belki de en tartışmalı konu Ahmedî'nin nereli olduğu konusudur. Uzunca bir süre Germiyanlı (Kütahyalı) olduğu düşünülmüş, devlet kaynaklarına bile Germiyanlı Ahmedî olarak kaydedilmiştir. Fakat daha sonraki zamanlarda farklı araştırmacılar, farklı deliller sunarak ya da herhangi bir delil sunmadan Ahmedî'nin Amasyalı, Sivaslı, Tokatlı veya Uşak'ın Sivaslı köyünden de olabileceğini iddia etmişlerdir.[10]

Ahmedî'nin Germiyanlı olduğu iddiası en yaygın iddiadır ki bunu destekleyecek çok fazla gerekçe vardır. Ahmedî'nin uzun yıllarını Germiyanoğulları beyliği sınırları içerisinde geçirmiş olması ve Germiyan beyine eser yazıp takdim etmiş olması; ayrıca kendisi gibi şair olan, *Hamza-nâme* ve *Kıssa-i İskender* yazarı kardeşi Hamzavî'nin Germiyan sarayında Emîr Süleymân'ın meclislerinde bulunup, Süleymân'ın musahipliğini yapmış olması bu gerekçeler arasında en önemli olanlarıdır. Ancak bu iddia Ahmedî'nin kendisi tarafından çürütülmektedir. Ahmedî,

[10] Taşköprüzâde, Mecdî Efendi, Âşık Çelebî, Kâtip Çelebî, Nihad Sami Banarlı, G. L. Lewis, F. Taeschner, W. Bjorkmann Germiyanlı olduğunu; Latifî, Gelibolulu Mustafa Âlî, Hammer, Mehmed Süreyya, Agah Sırrı Levend, Alim Yıldız Sivaslı olduğunu; İsmail Hakkı Uzunçarşılı, Selim Nüzhet Ergun, Bedii N. Şehsuvaroğlu Uşak'ın Sivaslı köyünden olduğunu; Yaşar Akdoğan Tokatlı olduğunu; Faik Reşad, Bursalı Mehmed Tahir, Hüseyin Hüsameddin Yasar, İsmail Hami Danişmend, Tunca Kortantamer Amasyalı olduğunu iddia ederler. Hasan Çelebî, Şemseddin Sami, Fuat Köprülü, Necla Pekolcay, Mehmet Akalın ve Ahmet Kartal ise bütün iddiaları sayarak herhangi bir tercihte bulunmazlar.

*Dîvân*'ın 225b varakında bulunan gazelinde, gurbette çektiği sıla hasretinden ve bu hasretin ona verdiği sıkıntılardan bahsetmektedir. Mevzubahis gazelin ilk iki beyti şöyledir:

S*abâ varurısañ Rûm'a selâm it benden ashâba*
*V'eger hâlum sorarlarsa haber virgil ol ahbâba*

*Ki sizden ayru düşiben giriftâr olalı Uc'a*
*Ta'âmum derd-i dil oldı şarâbum derd-i hûn-âbe (696/1-2)*

*Söziçün Ahmedî'nüñ Rûm iline*
*Gelür tahsîn 'Irâk u Isfahân'dan (607/11)*

Şair bu üç beyitte açık bir şekilde Rûm-Uç ayrımı yapmaktadır. Ahmedî, Rûm'u ashabının ve zamanında kendisinin yaşadığı memleket olarak görürken, Uç'u da oraya giderek ashabından ayrı düştüğü ve tabiri caizse gün yüzü göremediği gurbet olarak görmektedir. Bu beyitlerden yola çıkacak olursak öncelikle netleştirilmesi gereken konu Rûm neresi, Uç neresidir? Bu konuya Tunca Kortantamer şu şekilde açıklık getirmektedir:

> *"Rûm kavramı genel olarak Bizans ülkesini karşılarken, Ahmedî'nin yaşadığı çağda anlam daralmasına uğrayıp, çokluk Amasya, Sivas ve Tokat'ı kapsayan bölge için kullanılır olmuştur. Germiyan ve çevresi bu bölgenin dışında kalıyordu. Ahmedî'nin İskender-nâme'sinden alınan Beyazıd I ile ilgili aşağıdaki beyitlerde de bu durum açıkça görülüyor:*
>
> *Rûm'dan Sivas ü Tokat'ı aldı ol*
> *Canik'i alup Samsun'a geldi ol*
>
> *Çünkü oldı ol dâhı feth ana*
> *Döndi girü dâr-ı mülkinden yana*
>
> *Tâ be hadd-i Antâliye şehr ü diyâr*
> *Kâmusını feth itdi ol şehriyâr*
>
> *Ayrıca Germiyan'ın da içinde bulunduğu Batı Anadolu'nun uzunca bir süre Uç olarak adlandırıldığını biliyoruz."* (Kortantamer, 1980: 6-7)

Ayrıca yine Kortantamer'in aktardığına göre Ahmedî'nin eserlerinde kullandığı dil iddia edildiği gibi kendi bölgesi olan Germiyan ağzı değil, Kırşehirli Aşık Paşa'nınki gibi Karaman ağzıdır ki Kırşehir, bahsi geçen Rum bölgesi ile Karaman arasındadır.

> *"Divanından alınan beyitlerden anlaşıldığına göre Ahmedî kendisini Rum yani Amasya, Sivas ve Tokat bölgesinde kendi yurdunda, Uç'ta ise yabancı saymaktadır. Bu bilginin ışığı altında C. Brockelmann'ın sözleri de anlam kazanıyor. Ahmedî ile Âşık Paşa üzerinde dil araştırması yapan C. Brockelmann Germiyanlı sandığı Ahmedî'nin, eserlerinde, kendi bölgesinin ağzı olan Germiyan ağzını değil, Karaman ağzı olan Âşık Paşa'nın ağzını edebiyat dili olarak kullandığını belirtmeye gerek duyuyor. Âşık Paşa'nın doğduğu yer olan Kırşehir'in Karaman ile adı geçen Rum bölgesi arasında olduğu düşünülürse, Ahmedî'nin Germiyan ağzı değil Âşık Paşa ağzı ile yazışı anlamlıdır.*
>
> *Bu arada J. Matuz'un duyurduğu gibi 16. Yüzyılda Seyfî Çelebî'nin Ahmedî'den "Rûmî" diye söz ettiğini de eklemek gerekir."* (Kortantamer, 1980: 7)

İkinci iddia yukarıda bahsettiğimiz gibi Ahmedî'nin Uşak'ın Sivaslı köyünden olduğu yönündedir. Bu iddia İsmail Hakkı Uzunçarşılı'ya aittir. Ancak Uzunçarşılı bu iddiasına herhangi bir dayanak noktası göstermemiştir. Bu iddiayı Alim Yıldız şu şekilde çürütmektedir:

> *"Şairin Germiyanlı olduğu iddiasının bir nedeni de günümüzde Uşak iline bağlı olan Sivaslı ilçesidir. İsmail Hakkı Uzunçarşılı (1888-1977), Ahmedî'nin Germiyan-Uşak'ın Sivaslı ilçesinden olduğunu kaydeder. Sivaslı'nın ilçe olma tarihi 1953'tür. 1918'den 1952'ye kadar nahiyedir. 1530-1556 yıllarını kapsayan Tahrir Defteri kayıtlarında Kütahya ilinin Uşak kazasına bağlı bir köy olarak kayıtlıdır Sivaslı. Bir şairin köyünün adıyla anılması da pek rastlanan bir durum değildir."* (Yıldız, 2018: 16)

Bütün bu bilgilerden yola çıkıldığı zaman, açık ve net bir şekilde anlaşılıyor ki Ahmedî Germiyanlı yani Kütahyalı ya da o dönem Kütahya'ya bağlı olan Uşak'ın

Sivaslı köyünden olmadığı gibi, kesin olarak Rum bölgesindeki (Tokat, Sivas, Amasya) bir ildendir.

Şairin Tokatlı olduğu iddiasına sadece Yaşar Akdoğan'ın yazdığı *Yaşamları ve Yapıtlarıyla Osmanlılar Ansiklopedisi*'nde bulunan Ahmedî maddesinde rastlamaktayız. Bu maddenin hemen girişinde

> "*Şair, hekim, tarihçi. Asıl adı İbrahim, lakabı Taceddin, baba adı da Hızır'dır. Doğum yeri bilinmemekle beraber aslen Tokatlı olması muhtemeldir."* (Akdoğan, 2008: 168)

Bunun dışında şairin Tokatlı olduğuna dair ikinci bir iddia ve iddia sahibi elimizdeki bilgiler ışığında yoktur.

Ahmedî'nin memleketine dair en önemli iddialardan biri de şairin Sivaslı olduğudur. Latifî, Tezkire'sinde şairden bahsederken *"Sivas'tandır"* ifadesini kullanır. Gelibolulu Mustafa Âlî ise *"Sivas vilayetinden idüğüne şüphe yoktur"* (Yıldız, 2018: 17) diyerek Ahmedî'nin Sivaslı olduğuna dair kayıt düşmüştür.

2 Mayıs 2018 tarihinde Cumhuriyet Üniversitesi'nde yapılan Ahmedî Sempozyumu'nda şairin memleketine dair farklı deliller ortaya konarak, Ahmedî'nin nereli olduğu tespit edilmeye çalışılmıştır. Alim Yıldız'ın sunduğu *"Ahmedî'nin Memleketine Dair"* adlı bildiride, yukarıda bahsedilen deliller sunularak şairin Germiyanlı olmadığı kesinleştirilmiştir. Yıldız, şairin memleketi hakkındaki ihtilaflı bilgileri yineleyerek öncelikle bir diğer iddia olan Amasya şıkkını elemiş, bunun gerekçesi olarak da şöyle bir iddiada bulunmuştur:

> *"Amasya, o devirdeki ulaşım şartları dolayısıyla Sivas yolu üzerinde olan bir şehirdir. Sivaslı bir kişi eğer batı taraflarına gidecekse bu yol Tokat, Amasya ve Samsun üzerinden deniz yolu ile gerçekleşmektedir. Sivas'a gelecek kişi de deniz yoluyla Samsun'a inecek, Amasya ve Tokat güzergâhını kullanarak Sivas'a ulaşacaktır. Ahmedî'nin Amasya'ya geldiği dönem Sivas'ta karışıklıkların ve yıkımın olduğu dönemlerdir. 1398'de Kadı Burhaneddin'in ölümüyle Osmanlı devletine bağlanan Sivas bundan iki yıl sonra Timur'un istilasına uğramış ve Timur tarafından büyük bir yıkıma uğratılmıştır."* (Yıldız, 2018: 17)

Yine aynı bildiride Yıldız, bir tercih yapılacaksa bu tercihin Sivas'tan yana kullanılması gerektiğini savunmuştur. Bu duruma da şu şekilde açıklık getirmiştir:

> *"Bu durumda Germiyanlı olmayan Ahmedî için iki ihtimal bulunmaktadır; Amasya veya Sivas. İki şehir arasında tercih yapacak araştırmacı, esasında kaynakları da tercih edecektir. Faik Reşad mı yoksa Ahmedî'ye en yakın tezkire yazarı Latifî mi? Tunca Kortantamer mi, Gelibolulu Âlî mi? Ve yine bizim bütün kaynaklarımızı enine boyuna inceleyip Osmanlı Şiir Tarihi gibi devasa bir eser ortaya koyan Hammer mi Faik Reşad mı? Dikkat edilirse hem Latifî hem de Âlî şair için "Sivaslı'dır" ifadesi yerine "Sivas'tandır" ve "Sivas Vilayetindendir" ifadelerine yer vermektedirler. Kaynak açısından baktığımızda Latifî de Mustafa Âlî de şaire en yakın kaynaklardır. Faik Reşad, İsmail Hakkı Uzunçarşılı ve Tunca Kortantamer bu iki kaynak yanında çok yenidir ve tercih noktasında da ikincil kaynaklardandır. Sonuç olarak şunu rahatlıkla söyleyebiliriz: Şair Ahmedî Sivaslıdır.* (Yıldız, 2018: 18)

Ahmedî'nin memleketine dair son ve delili olduğu varsayılabilecek tek iddia, şairin Amasyalı olduğu iddiasıdır. Yukarıda bahsettiğimiz gibi Faik Reşad, Bursalı Mehmed Tahir, Hüseyin Hüsameddin Yasar, İsmail Hami Danişmend ve Tunca Kortantamer şairin Amasyalı olduğunu ileri sürmüşlerdir. Ahmedî'nin Amasyalı olduğu iddiası Faik Reşat'a (1851-1914) aittir. (Yıldız, 2018: 16) İsmail Hami Danişmend de Ahmedî'nin memleketi konsusunda herhangi bir kaynak vermeden "Sivaslı olduğuna âit bir rivayet de mevcud olmakla beraber, hakikatte Amasyalı olan bu büyük âlim ve şairin…" (Danişmend, 2011: 192) diyerek Ahmedî'yi Amasyalı ilan etmiştir. Kortantamer de "Yeni Bilgilerin Işığında Ahmedî'nin Hayatı" adlı makalesinde öncelikle Amasya iddiasının kaynağını açıklamış, sonra da Faik Reşat'ın verdiği bilgileri özetleyerek, bu bilgilerin eksikliğinden bahsetmiştir.

> *"19. yüzyılın sonunda, hem Latifî'nin hem de Âlî'nin Ahmedî ile ilgili görüşlerini bildiği kesinlikle belli olan F. Reşad "Eslâf"ında yeni bir kentin adıyla ortaya çıkar: Amasya. F. Reşad aynı yerde, Ahmedî'nin kendisiyle tanışıp görüşmüş olan tanınmış bilgin İbn Arapşah'ın Ukûdu'n-Nasîha adlı eserinden Ahmedî ile ilgili bazı sözleri olduğu gibi aktardığından, bu yeni yer adını da oradan almış olabilir. F.*

*Reşad durumu açıklığa kavuşturmadığı ve Ukûdu'n-Nasîha ne yazık ki bugün elde bulunmadığı için F. Reşad'ın Amasya'yı nereden çıkardığını bilemiyoruz. Daha sonra Bursalı M. Tahir'in F. Reşad'ı doğruladığını ve H. Hüsameddin'in de Ahmedî'yi Amasyalı saydığını görüyoruz.* (Kortantamer, 1993: 5)

Kortantamer bu konuyu netleştirmek için gerek *Leben und Weiltbild des altosmanichen dichters Ahmedi unter Besonderer Berücksichtigung seines Diwans* adlı Almanca hazırladığı doktora tezinde, gerekse de daha sonra kaleme aldığı yukarıda bahsi geçen makalesinde, şairin şiirlerinden deliller sunarak, onun Amasyalı olduğunu ileri sürmüştür. Kortantamer'in ileri sürdüğü bu iddia, Ahmedî'nin memleketine dair ileri sürülen iddialar arasında bir kanıta dayandırılan tek iddiadır. Ancak yine de temkinli davranan Kortantamer, bu konuya şöyle bir açıklama getirmiştir:

*"Latifî'den başlayarak, günümüze kadar gelen bu bilgilerin ortak özelliği, hiç birisinin inandırıcı belgelere dayanmayışıdır. Sivas, Germiyan ve Amasya'dan birisini seçenler seçmelerini derli toplu, güvenilir ve benimsenebilir değerlendirmeler yoluyla yapmıyorlar. Biz de, Ahmedî'nin doğum yerini kesinlikle belirleyecek belgeler bulduğumuzu ileri sürebilecek durumda değiliz, ama bir iki noktayı bir araya getirip değerlendirdiğimizde, ilgi çekici bir görünüş ortaya çıkıyor."* (Kortantamer, 1993: 6)

Kortantamer'in Amasya iddiasının dayanak noktası, *Ahmedî Dîvânı*'nın 231b varağında yer alan gazeldir. Kortantamer, bu gazelde geçen bazı ifadelerin tasavvufi altyapısının yanı sıra, Ahmedî'nin hayatıyla ilgili bazı nüanslar içerebileceği konusunda birtakım varsayımlar sıralamış ve şairin memleketiyle ilgili nihai fikrini söylemiştir.

*"Ahmedî, Divan'daki bir başka şiirde:*

*Niçe kim rûzigâr eskir benüm ışkum olur tâze*
*Ne rencüme nihâyet var ne hod derdüme endâze*

*İ binüm derdümi göre n'olısar hâlümi soran*
*Ser-encâmum n'olasıdur kıyâs eyle ser-âgâze*

*Cemâlün vasfıyıla Ahmedî nazmı safâsından*

*Amasiye urur ta'na bugün Mısr ile Şirâz'a*

*diyor. Şiirden Ahmedî'nin yaşlılığında Amasya'da bulunduğu açıkça görülüyor, ayrıca sonumuzun ne olacağını başlangıca bakarak anla, diyen beyitte, dinî ve tasavvufî anlamların yanı sıra, şâir, Amasya'da başlayan yaşamının Amasya'da son bulacağını da anlatmak istemiş olabilir.*

*Bu arada akla gelen bir soru var. Mehmet Çelebî'yle arasının pek kötü olmadığını şiirlerinden anladığımız, çok yaşlanmış bulunan Ahmedî, ömrünün son yıllarını neden Germiyan'da değil de, Batı Anadolu'dan –o devirdeki ulaşım durumu göz önüne alınırsa– çok uzakta bulunan Amasya'da geçirmiştir. İnsanların genellikle yaşlılıklarında, doğup büyüdükleri yerlere duydukları özlem bilinen bir duygudur. Ahmedî'de bu duygunun etkisi altında kalmış olabilir.*

*Bütün bu düşüncelerin sonucu olarak, Ahmedî'nin doğduğu yerin Germiyan değil, Rum bölgesi olduğunu, bu bölge içinde de Amasya'nın akla yakın gelmesi gerektiğini sanıyoruz."* (Kortantamer, 1993: 7-8)

Tüm bunlardan başka bizce dikkate alınması gereken bir gerekçe de, daha sonra ayrıntılı bir şekilde aktaracağımız bir konu olan, Timur'un Anadolu ve bugünkü Orta Doğu topraklarında meydana getirdiği yıkımın şair Ahmedî'nin psikolojisini harap etmiş olmasıdır. Ahmedî özellikle Bağdad, Halep ve Şam illerinin Timur tarafından yerle bir edilmesine çok içerlemiş hatta bu yıkımdan dolayı psikolojisi bozulmuştur. Bu durumu da şiirlerinde defalarca belirtmiş ve bu şehirlerin başına gelen felaketten dolayı duyduğu üzüntü ve sancıları beyitlerine açık açık işlemiştir. Ancak Ahmedî'nin bu şehirleri ziyaret edip etmediği hususunda elimizde net bir bilgi yoktur. Haliyle ziyaret edip etmediği bile meçhul olan, fakat belli ki şairin kendisini manen yakın hissettiği bu şehirlerin yıkımından duyduğu üzüntüyü bu kadar derin bir şekilde şiirlerine defalarca aktarmışken; yine Timur tarafından Bağdad, Halep ve Şam'dan bile daha beter hale getirilen ve şairin memleketi olduğu iddia edilen Sivas vilayetinin *Ahmedî Dîvânı*'nda bir kere bile bahsinin geçmemesi normal sayılabilecek bir durum değildir. Ahmedî gibi duygusal ve ömrü boyunca kendisine bağlanacak bir yer ve intisap edecek bir hâmî arayan bir şairin, memleketi Sivas olsaydı, Timur'un Sivas'ta

yarattığı bu yıkım, aynı Bağdad, Halep ve Şam yıkımlarında olduğu gibi, O'nun beyitlerinde yer bulmalıydı.

Ahmedî'nin Amasyalı olduğu konusundaki iddiamıza bir başka dayanak noktamız da *Dîvân*'ında kullandığı yerel ağızlara ait birkaç sözcüktür. *Ahmedî Dîvânı*'nda geçen "sindik" ve "âñaru" sözcükleri *TDK Ağızlar Sözlüğü*'ne göre Amasya dolaylarında kullanılan yerel ağza özgü sözcüklerdir. Bahsi geçen sözlüğe göre;

*Peykânı ohuñuñ ki deler kûh-ı âheni*
*Salsun hasûd cânına sindik bigi*ıżtırâb (79/VII-6)*

*N'ola sindik bigi hasmı iderise ıztırâb*
*Çün şehüñ havfından eriyüb añа*irdi ıztırâr (24/54)*

beyitlerinde geçen "sindik" sözcüğü Amasya dolaylarında "civa" madeni yerine kullanılan bir sözcüktür. İkinci olarak;

*Ne yidi nûrdur ol kim felekden añarudur*
*Cemî'-i encüme ol yididen gelür envâr (21/13)*

beytinde geçen "añaru" sözcüğü de yine aynı sözlüğe göre Amasya dolaylarında "öte, öte taraf, öteye, ileriye doğru, öbür taraf" anlamlarında kullanılan bir sözcüktür. Ahmedî'nin sayıca az da olsa Amasya ağzında yer alan birkaç sözcüğü *Dîvân*'ında kullanmış olması, O'nun, Amasya ağzına bir şekilde aşina olduğunun bir göstergesi sayılabilir. Zaten Ahmedî'nin *Dîvân*'ında kullandığı dilin Germiyan ağzı değil de Karaman ağzı olduğundan ve Karaman'ın Germiyan ile Rum bölgelerinin arasında yer aldığından yukarıda bahsetmiştik.

Son söz olarak özetlemek gerekirse, yukarıda bahsedilen muhtelif bilgiler ve iddialar neticesinde biz de, rahmetli Tunca Kortantamer hocamız gibi, tezimize konu olan şair Ahmedî'nin Amasyalı olduğunu akla yatkın buluyor, ilerleyen zamanlarda ortaya çıkabilecek yeni deliller ve bilgiler sayesinde bu iddiamızın kanıtlanmasını ya da çürütülerek kesin bilginin ortaya çıkmasını umuyoruz.

### 2.1.3. Eğitimi ve Hayatına Dair Diğer Ayrıntılar

Tıpkı Ahmedî hakkındaki bütün bilgiler gibi eğitim hayatıyla da ilgili muğlak bir durum söz konusudur. Kaynaklar incelendiği zaman ortaya çıkan belli başlı noktalar dışında aldığı eğitimin ve gittiği yerlerin ayrıntılarına ulaşmak pek de

mümkün olmamaktadır. Ancak bilinen birkaç hususdan bahsetmek gerekirse, kaynakların hemen hemen hepsi Ahmedî'nin ilk eğitimini Anadolu'da aldığından ve daha sonrasında yüksek eğitim alabilmek için Mısır'a gittiğinden bahsetmektedir. Tunca Kortantamer bu bilgiyi Taşköprüzâde ile Kâtip Çelebî'ye dayandırdıktan sonra Ahmedî'nin eserlerinde Mısır seyahati ile ilgili bir bilgi bulunmadığını ancak Kadı Burhanettin, Molla Fenârî, Hacı Paşa, Şeyh Bedrettin gibi tanınmış çağdaşlarının çoğu da öğrenimlerinde aynı yolu izledikleri için bu seyahat bilgisinin doğru olabileceğini (Kortantamer, 1993: 8) belirtmiştir.

Mecdî Efendi, Âşık Çelebî, Hasan Çelebî ve Gelibolulu Âlî Ahmedî'nin Mısır'da Şeyh Ekmelüddin el-Babartî'den (öl. 1384) ders aldığını aktarmaktadırlar. Şeyh Ekmelüddin, Ahmedî'nin Mısırda'ki öğrencilik yıllarında gerçekten de Kahire'de müderrislik yapmaktadır. Ayrıca Şeyh Ekmelüddin, Hanefî mezhebinin temel eserlerinden sayılan el-Markınânî'nin kitabı *Hidâye*'ye şerh olarak yazdığı *İnâye*'si ile ün yapmıştır. (Ersoy, 2003: 25) Ahmedî de *Dîvân*'ının 188b varağındaki bir beytinde kendisinin Hanefî mezhebine mensup olduğunu ifade etmektedir:

*Bi-gayr-ı dîn-i Hanîfî ko cümle edyânı*
*Dileriseñ ki saña rahm eyleye rahmân (64/29)*

Bütün bu bahsi geçen bilgiler, Mecdî Efendi, Âşık Çelebî, Hasan Çelebî ve Gelibolulu Âlî'nin de aktardığı gibi Ahmedî'nin gerçekten de Mısır'da Şeyh Ekmelüddin el-Babartî'den ders aldığını kanıtlar niteliktedir. Ahmedî, Şeyh Ekmelüddin'den İslâmî ilimlerden başka tıp ve geometri sahalarında da esaslı bilgiler edinir ve daha sonra "Devrinin şâir-i pür-ma'ârifi" unvanını alarak Anadolu'ya döner. (Temizel, 2018: 110)

Şairin Mısır'daki hayatına dair bir başka anekdottan ise ilk olarak *Şekâik*'te bahsedilmektedir. Daha sonra yapılan bütün çalışmalarda da bu anekdot küçük değişikliklerle aktarılmıştır. Buna anekdota göre;

> *"Ahmedî, Hacı Paşa ve Molla Fenârî birlikte Mısır'a ilim tahsiline gitmişler. Burada karşılaştıkları bir şeyhe ileride ne olacaklarını sormuşlar, Şeyh de Aşık Çelebî'nin ifadesiyle onlara: "Hacı Paşa'ya dir ki sen 'ilm-i tıbba iştigal idersin ve Fenârî'ye dir ki sen iktibâs-ı envâr-ı 'ulûm ile ke'en-nâr 'alâl-'ilm iştigâl idersin ve niceleri senden süyûl-i selâmet ihtidâ içün çırâg uyandururlar. Ve Ahmedî'ye dir ki*

*sen şi'irle tazyî'-i evkât idersin ve 'ulûm-ı küllîden firâg idüp fünûn-ı cüz'iye iltifât idersin."* (Demirbilek, 2000: 19)

demiş ve öyle de olmuştur. Bu hikaye Gibb'den Reşad'a, Ergun'dan Akalın'a, Süssheim'dan Tahir'e, Köprülü'den Banarlı'ya, Pekolcay'dan Uzunçarşılı'ya, Babinger'den Björkmann'a kadar pek çok araştırmacı tarafından aktarılmış ve hatta yorumlanmıştır. Ancak Kortantamer'in bu hikayenin gerçekliğine dair şüpheleri ve hatta itirazları vardır. Kortantamer'e göre Ahmedî ve Molla Fenârî'nin medrese arkadaşlığı yapmaları bir yana Mısır'da görüştükleri bile ihtimal dahilinde değildir. Aynı şekilde Ahmedî'nin Mısır'a öğrenime geldiği yıllarda Hacı Paşa'nın Kalavun'un kurduğu hastanede başhekim olduğu için Ahmedî ile Hacı Paşa'nın da medrese arkadaşı olamayacağını ve bu hikayenin de sembolik anlamda olması gerektiğini belirtmektedir:

*"Hikayenin gerçeğe uygunluğu araştırılmadığı için, bir yanılgıdır sürüp gidiyor. Ahmedî ve Molla Fenârî'nin medrese arkadaşı olmak şöyle dursun, Mısır'da görüşmüş olabileceklerini bile sanmıyoruz. Daha 1350'de Molla Fenârî dünyaya gelirken, 1334'ten önce doğmuş olan Ahmedî onaltı yaşını aşmıştı, Molla Fenârî Mısır'a gitmeden önce Karaman'da öğrenim gördüğüne göre, o süreyi de işin içine katarsak, on, onbeş yaşlarındaki Molla Fenârî ile otuz yaşlarındaki Ahmedî'nin yüksek öğrenimi birlikte gördüklerini kabul etmek gerekir. Bu, Ahmedî'nin ya ilk, ya da yüksek öğrenimine çok geç başlamış olması demektir. Ahmedî'nin eserlerinde olsun, kaynaklarda olsun böyle bir gecikmeyi gösteren ya da düşündüren bir iz bulamadığımız gibi; Molla Fenârî'nin Mısır'da öğrenime başladığı yıllarda Ahmedî'nin Anadolu'ya döndüğünü anlatan bazı işaretler vardır.*

*Ahmedî'nin Hacı Paşa ile ilişkisine gelince, B. N. Şehsuvaroğlu, Süheyl Ünver'in arşivine dayanarak, bunun olamayacağını söyleyip, Ahmedî'nin öğrenime geldiği yıllarda, Hacı Paşa'nın çoktan Kalavun'un kurduğu hastahanede başhekim olduğunu ileri sürüyor.*

*Bizce bu durumda, yukarıdaki hikayeyi sembolik olarak ele alıp, yorumlamak daha doğrudur. Sanırız bu hikayenin oluştuğu yıllarda*

*Ahmedî başarılı bir şâir, Hacı Paşa ünlü bir hekim ve Molla Fenârî büyük bir bilgin sayılmaktaydılar. Hikaye yalnızca onların bu yanlarını vurguluyor."* (Kortantamer, 1993: 9-10)

Ahmedî'nin Mısır'da ne kadar süre kaldığı, ne zaman Anadolu'ya döndüğü, döndükten sonra nerelere gittiği ve ne yaptığı konusunda çok az bilgiye sahibiz. İlk olarak Taşköprüzâde ile Kâtip Çelebî'nin belirttiği ve sonrasında 19. ve 20. yüzyıl araştırmacılarının neredeyse hepsinin kabul ettiği bilgiye göre Ahmedî, Mısır'dan dönüşünü izleyen yıllarda Germiyan Beyi Süleymân Şah'a intisap etmiştir. Buna karşılık Nihad Çetin'in 1951'de Konya'da bulduğu, Ahmedî'nin olduğunda kuşku bulunmayan *Mirkâtü'l-Edeb*'in önsözünde, kitabın Îsâ Bey'in oğlu Hamza Bey için yazıldığı söylendiğinden ve Çetin, bu Bey'in Aydınoğlu Fahrüddin Îsâ olduğuna inandığından, Ahmedî'nin Mısır'dan dönüşü ile Osmanlı sarayına gidişi arasında geçen sürede yalnızca Germiyan değil, Aydın sarayında da bulunmuş olabileceği (Kortantamer, 1993: 11) sonucunu çıkarmak mümkündür. Ahmedî'nin Mısır'dan ayrılıp Anadolu'ya geliş tarihi Kortantamer'in varsayımlarına göre;

"*Ahmedî'nin Mısır'dan döndükten sonra yaşantısının önemli bir bölümü konusunda da çok az şey biliyoruz. Mısır'da ne kadar kaldığı belli değilse de, gerek o yıllardaki medrese öğreniminin süresi, gerekse Kadı Burhaneddin, İbn Arapşah gibi o yıllarda yirmi bir yirmi iki yaşlarında medreseyi bitirdiğini bildiğimiz kişilerin varlığı, Ahmedî'nin normal koşullarda, yirmi yaşı biraz aşkın, aşağı yukarı 1354 yıllarında, öğrenimini tamamlamış olarak Anadolu'ya dönmüş olabileceğini gösteriyorlar. Aydın ve Germiyan saraylarıyla ilişkileri de onun 1360'larda Anadolu'da olduğuna işaret ediyor."* (Kortantamer, 1993: 10-11)

Ahmedî'nin Anadolu'ya döndükten sonraki ilk durağının Aydın sarayı olma ihtimalinden bahsetmiştik. Eğer bu ihtimal doğruysa, Ahmedî'nin 1354-1381 yılları arasında bir zaman diliminde Aydın sarayında bulunmuş olması gerekmektedir. Zira Germiyanoğlu Süleymân Şah için kaleme aldığı, 1388'de Süleymân Şah'ın ölümünden iki yıl sonra, 1390'da bitirdiği *İskender-nâme* eseri, şairin 1380'li yıllarda Germiyan sarayında olduğunun ilk kanıtıdır. İkinci kanıt olarak ise Ahmedî'nin *Tervîhü'l-Ervâh* adlı tıp eserini yazarken bahsettiği birçok tıbbî eser bulunurken, Hacı Paşa'nın 1381'de yazarak Aydınoğlu Fahrettin Bey'e sunduğu *Şifâ'ü'l-Eskâm* adlı tıp

eseri başta olmak üzere hiçbir eserinden bahsetmemiş olması gösterilebilir. Eğer ki Ahmedî 1381'den sonra Aydın sarayında bulunmuş olsaydı, Hacı Paşa'nın eserlerinden haberdar olması ve diğer şairlerin eserlerinden bahsettiği gibi Hacı Paşa'nın eserlerinden de bahsetmesi beklenebilirdi. Ancak bu durum gerçekleşmediği için Ahmedî'nin 1381'den önceki yıllarda Aydın sarayında bulunmuş olabileceği kuvvetle muhtemeldir. (Kortantamer, 1993: 12)

Ahmedî'nin bir şair olarak belki de "zirveye ulaştığı" diyebileceğimiz dönem Germiyan sarayında bulunduğu zamanlara denk gelmektedir. Bu nedenledir ki kaynaklar Ahmedî'yi hep Germiyanlı olarak anmışlardır. Şairin zirveye çıkışında hiç şüphe yoktur ki Germiyan Beyi Süleymân Şah'ın çok büyük katkısı vardır.

Ahmedî'nin, *Dîvân*'ında ve *İskender-nâme*'sinde adını sıkça duyduğumuz ve Germiyan sarayında şair ile karşılıklı bir çekişmeye giren güçlü rakibi vardır. Bu kişi kendisi gibi şair olan, Germiyan sarayında önemli görevlerde bulunan ve aynı zamanda sarayla akrabalık bağı olan Şeyhoğlu Mustafa'dır. Ahmedî ve Şeyhoğlu arasındaki çekişmeye ait izler *Ahmedî Dîvânı*'nın ve *İskender-nâme*'nin her yerine yayılmış durumdadır. Bu çekişmenin gerekçesi Fuad Köprülü'ye göre, daha yaşlı olan Şeyhoğlu'nun mevki ve statüsünü kullanarak Ahmedî'ye karşı birtakım girişimlerde bulunmuş olabileceği; W. Björkmann'a göre ise, daha genç olan Ahmedî'nin şiirde bazı yenilikler getirmiş olabileceğidir. ancak Ömer Faruk Akün, 1340'ta doğan Şeyhoğlu'nun Ahmedî'den daha genç olduğunu ortaya atarak bu bilginin doğru olmadığını aktarıyor. (Kortantamer, 1993: 16-17)

Sehî Bey de Mîr Süleymân'ın Ahmedî ve Şeyhî'ye şiir yarışmaları yaptırdığını aktarmaktadır. Ancak muhtemelen burada bir hata vardır. Bu alıntıda bahsi geçen kişinin Şeyhî değil, Şeyhoğlu Mustafa olması daha muhtemeldir. Zira Ahmedî, eserlerinde Şeyhî'den hiçbir şekilde bahsetmezken, Şeyhî ise sadece hocası olarak gördüğü, ki Faruk Kadri Timurtaş'a göre gerçekten hocası da olabilir, Ahmedî'yi geçtiğini belirten bir tane beyit yazmıştır. Eğer ki Sehî'nin iddiası doğru olsaydı Şeyhî ve Ahmedî'nin eserlerinde bu yarışmalara dair birçok kanıta rast gelmemiz gerekirdi. (Kortantamer, 1993: 16) Ancak böyle bir durum söz konusu değildir. Ahmedî ile Şeyhoğlu arasındaki münasebeti de hesaba katacak olursak Sehî'nin Şeyhoğlu yerine sehven Şeyhî dediğini düşünmek daha doğru olacaktır. Ancak yukarıda bahsettiğimiz üzere Ahmedî'nin eserlerinde sürekli karşımıza çıkan ve yerilen, hatta yer yer aşağılanan Şeyhoğlu'nun *Dîvân*'ı bugün kayıp eserler arasında bulunduğu; ayrıca

Şeyhoğlu'nun mecmualarda yer alan gazellerinde de bu konuda herhangi bir bilgi bulunmadığı için Ahmedî'ye ne gibi eleştirileri ya da cevapları olduğunu bilemiyoruz.

Ömer Faruk Akün, Nihad Çetin'den aktardığı iddiaya göre sürekli çekişen bu ikiliden Ahmedî, bu çekişme sebebiyle Germiyan sarayında çok tutunamamış ve Aydın sarayına Îsâ Bey'in[11] (Kortantamer, 1993: 16) yanına geçmiştir.[12]

Ahmedî'nin Osmanlılarla münasebeti de diğer konular gibi belirsizliklerle doludur. Kaynaklarda Ahmedî'nin ne zaman Osmanlılara intisap ettiğiyle ilgili hiçbir bilgi bulunmamaktadır. Araştırmacılar Ahmedî'nin Osmanlı sarayına geçişini, tahmin yoluyla, Süleymân Şah'ın kızını ve onun çeyizi olarak ülkesinin bir kısmını I. Bâyezîd'e verdiği tarih olan 1378'e; Süleymân Şah'ın 1390'daki ölümünden sonraya ya da Emîr Süleymân'ın 1400'lerde Timur tehlikesi baş gösterince Sivas'ı bırakıp, 23 yaşlarında yeniden Karesi, Saruhan ve Aydın bölgelerinin beyliğine gelmesine tarihlendirmişlerdir. Kortantamer, Ahmedî'nin eserlerini dikkate alarak yaptığı bir analiz neticesinde, şairin 1390'dan önce I. Bâyezîd'le bir münasebetinin olamayacağını belirtmiş ve böylece yukarıda bahsedilen ilk iki ihtimali çürüterek, Ahmedî'nin Osmanlılarla münasebetinin ancak 1400lü yıllara dayanabileceğini ifade etmiştir.

> *"Ahmedî Divanı'nda Germiyanoğlu Süleymân Şah için en az iki, Emîr Süleymân için otuz altı, Mehmet Çelebî için yedi, Şehzade Murat (I. Murat) için bir, Subaşı Şücâeddin Süleymân için bir ve kimliğini bilmediğimiz bir Ayas Bey için övgü şiiri yer alıyor. Buna karşılık, I. Bâyezîd için bir tane bile bulunmuyor. S. N. Ergun'un, Ahmedî, I. Bâyezîd için yazdığı şiirlerde, sonradan onun adını değiştirip, yerine başkasının adını koymuş olabilir, yolundaki sanısı geçerli sayılmaz. Ahmedî, Germiyan Beyi Süleymân Şah'ın ölüm yılı 1388'de, ya da birçok araştırıcının sandığı gibi daha önce, I. Bâyezîd'in Germiyan Beyi'ne güvey olduğu 1378 yılında, gerçekten I. Bâyezîd'e katılmış olsaydı, bunca yıl yakın ilişkiler içerisinde bulunduğu ileri sürülen I.*

[11] Nihad Çetin, çalışmasının 220. sayfasının 17. satırında yanlışlıkla Îsâ yerine Mûsâ ismini zikretmiş, daha sonra Akün ve Akalın da aynı hatayı devam ettirmişlerdir. (Kortantamer, 1993: 16)

[12] Yukarıda da bahsettiğimiz üzere, Ahmedî'nin Mısır'dan Anadolu'ya döndükten sonra gittiği yerler konusu net değildir. Özellikle Aydın ve Germiyan saraylarından hangisine önce gittiği konusu yeni bilgiler neticesinde ortaya konulmaya muhtaçtır. Ancak şu anki veriler dahilinde bakıldığında, Ahmedî'nin önce Aydın, sonra Germiyan, en son da Osmanlı saraylarına intisap ettiği en mantıklı kronolojik sıra olarak görünmektedir.

*Bâyezîd için çok sayıda övgü şiiri yazardı. Bunlardan da hiç değilse bir ikisi elde kalırdı. Elde bu kadar kişi için yazılmış şiirleri varken, Ahmedî neden ille de I. Bâyezîd için yazılmış şiirlerden, bir tane bile bırakmamacasına onun adını kazısın?*

*Bunun yanında, Ahmedî'den söz ettiğini bildiğimiz kaynakların birinde bile Ahmedî'nin I. Bâyezîd ile ilişkisini gösterir bir iz yoktur. […]*

*Bunlardan başka Ahmedî'nin bugün için kesinlikle elde olan sekiz eserinin*[13] *pek çok sayıdaki yazmasından hiçbirisi eserlerinden birisinin bile I. Bâyezîd'e sunulmuş olabileceğini göstermiyor.*

*Ayrıca, Ahmedî'nin İskender-nâme'ye sonradan sokuşturduğu bilinen Dâsitân-ı Tevârih-i Mülûk-ı Âl-i Osmân'da I. Bâyezîd devri ile ilgili bilgiler büyük eksiklerle doludur. Söz gelişi, ne 1396'daki Niğbolu Savaşı, ne de Bâyezîd'in birinci ve ikinci İstanbul Kuşatması yer alır. N. S. Banarlı'nın, bu eksikleri, politik durum gerektirdiği için ve o devirdeki karışıklıklar dolayısıyla yazılmamış olabilirler, yolunda açıklamaya çalışması inandırıcı değildir. Eserde benzeri pek çok olay anlatıldığına göre, özellikle büyük bir başarı ile sonuçlanan Niğbolu Savaşı'nın yazılmaması için hiçbir politik neden olamaz. Bu eksikliklerin geçerli olabilecek tek açıklaması vardır: Ahmedî, Osmanlı sarayında bulunmadığı için o yıllardaki gelişmeleri yeterince izleyememiş olmalıdır."* (Kortantamer, 1993: 14-15)

Ahmedî'nin Osmanlı sarayına intisabının hemen başlarında vuku bulan Timur tehdidi, 1400 yılında Sivas'ın Timur tarafından alınması ve sonrasında da Irak ve Suriye üzerine giderek Halep, Şam ve Bağdad'ı yerle bir etmesiyle zirveye ulaşmıştı. Bu tehdidin büyüklüğü ve özellikle de kültür merkezi sayılan şehirlerde yarattığı tahribat, Ahmedî'nin şiirlerine üzüntü ve geleceğe dair korku olarak yansımıştır.

*N'ola göñlüñ Rûm'ı yıhılsa*Ahmedî*
*Çün yıhıldı Şâm u Bagdâd u Haleb (151/7)*
*…*

[13] Mevlîd, Mirâc-nâme ve Dâsitân-ı Tevârîh-i Mülûk-ı Âl-i Osmân eserleri *İskender-nâme*'nin içinde yer aldığı için hepsi tek eser olarak hesap edilmiştir.

*Şöyle kim yıhıldı vü yahıldı Bagdâd ile Şâm*
*'Işkuñ eyle yıhdı yahdı göñlümüñ Mısr'ın tamâm*

*Şâm u Bagdâd'uñ ser-encâmını çün gördüñ nedür*
*Tâ ser-encâm unudıla câm içelüm subh u şâm (551/1-4)*
*...*
*Hoş geçür eyyâmı cehd it kim seni aldamasun*
*Kim başa çıhdı yahûz kim çıhısar eyyâmıla*

*Şâm'ıla Rûm'ı kogıl n'olursa olsun fitneden*
*Key düriş sen zâyi' itme hîç subhı şâmıla*

*Bir iki ehl-i dilile sohbetüñi hâs it*
*'Âm ke'l-en'âmdur oturma hergiz 'âmıla (692/2-3-4)*

gibi pek çok beytinden de anlaşılacağı gibi Ahmedî Timur'un yarattığı bu yıkıma bir hayli içerlemiş ve psikolojik olarak etkilenmiştir. Timur'un 1402'de Ankara Savaşı'nı kazanışından sonra Ahmedî'nin akıbeti kesinlikle bilinmemektedir. Ancak, önce Taşköprüzâde, sonra Âşık Çelebî, Hasan Çelebî ve Âlî'nin, sonra da araştırıcılarının çoğunun anlattığı, bir ara Nasrettin Hoca'ya da mal edilen meşhur hamam hikayesine[14] göre, Ahmedî şakacılığı, hazır cevaplılığı ve keskin zekası yardımıyla Timur'un çevresinde kendisine yer edinmiştir. Hatta, Âşık Çelebî ile Hasan Çelebî, Ahmedî'nin, Timur'a Amasya'da bir kaside sunarak, onun dikkatini çektiğini anlatırlar. (Kortantamer, 1993: 20)

Ancak bu bilgilerin ve rivayetlerin aksine, Ahmedî'nin *Dîvân*'ı da dahil olmak üzere hiçbir eserinde Timur'la herhangi bir yakınlığa dair iz bulunmamaktadır. Aksine *İskender-nâme* ve *Cemşîd ü Hûrşîd* mesnevilerinde Timur'a hakarete varan yergileri bulunmaktadır. Kortantamer'e göre yine de Ahmedî, eğer Ankara Savaşı'ndan sonra Germiyan'da kaldıysa, Timur'la karşılaşmış olabilir. Çünkü Timur'un savaş sonrasında Germiyan Beyi Yakub'a dört ay gibi bir süreliğine misafir olduğu bilinmektedir. (Kortantamer, 1993: 20-21)

[14] Âşık Çelebî'nin aktardığı rivayet'e göre; Timur ile Ahmedî bir gün hamamda sohbettelerdir. Timur, Ahmedî'den çevresindeki güzellere değer biçmesini ister. Ahmedî de sırayla "sîm ü zer behâsı", "dünyâ behâsı", "cihân behâsı" diyerek güzellere değer biçer. Bu değer biçmelerden hoşlanan Timur, Ahmedî'den kendisine değer biçmesini ister. Ahmedî de Timur'a seksen akçe değer biçer. Timur "Be hey insafsız! Bu nasıl bir değer biçmediler? Benim yalnız belimdeki futa (peştamal) seksen akçe eder" deyince, Ahmedî "zaten ben de ona değer biçtim, yoksa sen iki pula değmezsin" der. Şairin cesaretinden etkilenen Timur, Ahmedî'ye saygı duyar ve yanında yer verir.

Ankara Savaşı sonrasında Emîr Süleymân 1403 yılında Edirne'de hükümdarlığını ilan ettikten sonra, 1405 yılında Mehmet Çelebî'nin elinden Bursa'yı alır. Ancak Ahmedî'nin Emîr Süleymân'a Bursa'da mı, yoksa Edirne'de mi katıldığı konusu tam olarak bilinmemektedir. Ancak yine Kortantamer'in şiirlerden yola çıkarak yaptığı bir analizde, Ahmedî'nin Emîr Süleymân'a 1404 yılında veya öncesinde Edirne'de katıldığı sonucuna varmaktadır:

"*Ahmedî, Divan'da yer alan, Emîr Süleymân için yazılmış bir kasîdede güneşin Koç Burcu'na girdiğini, bahar geldiği için içmek gerektiğini, ama Ramazan olduğundan rahat içemediklerini dile getiriyor:*

*Çün yine taht-gehi oldı günüñ burc-ı hamel*
*Nâmiye 'âmiline degdi girü şugl-ı 'amel*

*Güneş Koç Burcu'na 21 Mart-20 Nisan arasında girdiğinden Ramazan aynı süreye Ahmedî'nin yaşamı boyunca üç defa denk gelmiştir. Birincisi 1335-1339, ikincisi 1367-1371 ve üçüncüsü 1401-1405 yılları arasındadır. Birincisinde Ahmedî küçük bir çocuktu. İkincisinde Emîr Süleymân dünyaya gelmemişti. Öyleyse bu kasîde 1401-1405 arasında yazılmış olmalıdır. Şiirde, Ramazan'ın, Güneş Koç Burcu'na girmeden önce başladığı açıkça görülmektedir. Bu ise yalnızca 1404-1405 yıllarında söz konusu idi. Ramazan 1405 yılının üçüncü ayında başlamıştı. Emîr Süleymân Bursa'ya 1405 yılı sonunda geçti. Şiirde taht kavgasının izleri açıkça görülebiliyor. Bütün bunlar göz önüne alındığında şiirin Emîr Süleymân'a 1404 yılında ya da 1405 yılı başlarında Edirne'de sunulduğu anlaşılır.*

*Gene bu şiirde yer alan:*

*Ne durur senden ırah taht-ı selâtîn bî-tâc*
*Şöyle kim sensüz olur sadr-ı imâret muhtel*

*beyti de şiirin, tahtın bulunduğu yer sayılan Bursa'dan uzakta yazıldığını gösteriyor.*

*Bir başka şiirde yer alan aşağıdaki beyit de -Rum ili sözünün, Avrupa yakası için kullanılan, 14. ve 15. yüzyıllarda artık oturmuş bir kavram olduğunu bildiğimize göre- bu görüşü destekliyor:*

*Söziçün Ahmedî'nüñ Rûm iline*
*Gelür tahsîn 'Irâk u Isfahân'dan''* (Kortantamer, 1993: 22-23)

Ahmedî'nin şiirlerinde özellikle Bursa'nın ele geçirilişi çok canlı bir şekilde anlatılmaktadır. Ahmedî, Emîr Süleymân'ın Bursa'ya girişini ve oradaki yaşantısını anlatılırken, Bursa'yı çok beğendiğini dile getirmiş; ancak *Dîvân*'ında Bursa için yazdığı şiirde ve özellikle de *Tervîhü'l-Ervâh* adlı tıp eserinde Bursalı fakih ve sofulara çok ağır hakaretler etmiştir.

*Firdevs durur Bursa kamu vechile lîkin*
*Gerekmezidi anda bu hayyât u 'ekârîb (144/9)*
*...*
*Bursa hûb şehrdür lîkin*
*Halkı gâyet garîb düşmendür*

*Fukahâsı durur kamu süfehâ*
*Sûfîleri kamudan edvendür (31/12-13)*

Ahmedî'nin şiirlerinden anlaşıldığı kadarıyla bir ara Emîr Süleymân'dan ayrı düşmüştür. Muhtemelen şairin ayağını kaydırmak isteyenlerce, onun şiirlerindeki bazı eleştiriler sebebiyle kışkırtılan Emîr Süleymân, şaire yüz çevirmiş ve onu himayesinden uzaklaştırmıştır. O dönemler ortadan kaybolan şairin nerede ve ne yaptığı bilinmemektedir. Daha sonra yazdığı bir şiirle kendini affettiren Ahmedî, yeniden Emîr Süleymân'ın yakınında kendine yer bulmuş, toplantılarına katılmaya başlamıştır. Ahmedî'nin şiirlerinde öncelikle bu ayrılıktan duyduğu üzüntüyü, sonra da affedilmenin ve kavuşmanın verdiği mutluluğu çok net bir şekilde görebilmek mümkündür.

*Pâdişâhuñ gül yüzinden bini mahrûm eyledi*
*Bu gözüm kim kût oldı lâle bigi kan aña*

*Şâhı göreli gözüm çün itmedi gayra nazar*
*Niredendür bu belâ vü renc-i bî-pâyân aña*

*Ne güher kim nazm itdüm medhde bagışladum*
*Ol şehâ kim hâk-i rehdür la'lile mercân aña*

*Lîki bu gûher bahâsın şâhdan nakd isterem*
*Va'de vü nisye dirise yoh durur imkân aña (6/45-46-47-48)*

Mehmet Çelebî ve bazı Anadolu beylerinin yardımı ile Rumeli'ye geçen Mûsâ Çelebî tehlikesi baş gösterince, Emîr Süleymân, Bursa'yı bırakarak Rumeli'ye geçer ve Mûsâ Çelebî ile savaşır. Savaşı kazanan Emîr Süleymân, kaçan Mûsâ Çelebî'nin peşinden gitmek yerine içki meclislerine dönünce, toparlanan Mûsâ Çelebî 1410 yılında bir baskında bulunur. Emîr Süleymân'ı sarhoş yakalayan ve onun maiyetindeki bazı komutanları kendi safına çeken Mûsâ Çelebî, baskında başarılı olur, Emîr Süleymân da kaçmak zorunda kalır. Bu süre içerisinde Ahmedî'nin Emîr Süleymân'la olup olmadığı tam olarak bilinmiyor. Ancak şiirlerinden anlaşıldığı kadarıyla, Mehmet Çelebî, Emîr Süleymân'ın ayrılışından hemen sonra Bursa'ya geldiğinde, Ahmedî ona yanaşmaya çalışmış ve bunda da başarılı olmuştur. Bunu Mehmet Çelebî için kaleme aldığı toplam sekiz şiir içerisindeki özellikle üç kasideden anlıyoruz.

> *"İlk kasidede Ahmedî, Tanrı'ya, Mehmet Çelebî yine tahtını ve başkentini ele geçirdiği için şükreder. Mehmet Çelebî'yi övüp, onun düşmanının tasadan dönüp durmakta olduğunu anlatarak, sözü kendisine getirir. Talihsizliğinden, çektiklerinden, kimsenin kendisini korumadığından, kendinin umutla Mehmet Çelebî'ye yöneldiğinden söz eder.*
>
> *İkinci kasideden Mehmet Çelebî'nin Bursa'ya 1409-1410 kışından biraz önce geldiğini anlıyoruz. Ahmedî önce Mehmet Çelebî'nin tahtına gelişini duyurur. Tanrı'nın Mehmet Çelebî'yi ülkeyi yönetsin diye seçtiğini, onun da bu yüzden ülkeyi ele geçirdiğini söyler ve ülkeye hükümdar olarak onun yaraştığını belirtir. Sonra kışın başladığını, kendisinin kuruı bir dal gibi güçsüz olduğunu, bu yüzden birkaç gün Mehmet Çelebî'yi ziyarete gidemediğini anlatıp af diler. Hükümdar için bir şiir getirmiştir. Onu sunar.*
>
> *Üçüncü kasidede Mehmet Çelebî güneşe, düşmanı kara bir buluta benzetilir. Bulut gidince güneş parlamaya başlamıştır. Ahmedî, kendisini genç ruhlu ihtiyar (pîr-i cuvân-dil) diye tanıtıp, hükümdardan ilgi bekler."* (Kortantamer, 1993: 27)

Bunların dışında 1410'da yazdığı belli olan bir kasidesinde Ramazan'ın geldiğini söyleyerek, çektiği sıkıntıları dile getiren şair, Mehmet Çelebî'den sıkıntılarının giderilmesi yönünde yardım talebinde bulunur. Yalnızca Türk-İslam

Eserleri ve Düğümlü Baba nüshalarında bulunan bir kasidede ise, Ahmedî, insanların anlayışsızlığı, aldatıcılığı ve kötülüğünden yakınır. Mehmet Çelebî'nin kenti ele geçirmesinin üzerinden çok geçmemiş olmasına rağmen Ahmedî'nin böyle bir şiir yazarak, bu şiirin karşılığında Mehmet Çelebî'den değerli bir at istemesi, aralarının bir hayli iyi olduğunun bir göstergesi sayılabilir. (Kortantamer, 1993: 27)

*Şehüñ boyına durur cüst bu libâs velî*
*Bahâsıdur anuñ iy şâh merkeb-i reh-vâr*

*Eyerlü olurısa at viriser sultân*
*Gerek ki ola piyâde öñümde Sâm-ı süvâr (25/50-51)*

Ahmedî'nin elde bulunan şiirleri arasında Mehmet Çelebî'nin, o yıllarda altı yedi yaşlarında olan oğlu Şehzâde Murat için bayram dolayısıyla yazılmış bir şiir de vardır. Şehzâde Murat 1404'te Amasya'da doğmuş, Emîr Süleymân Rumeli'ye geçince, babasıyla beraber Bursa'ya gelmiş, 1413'te babasıyla Edirne'ye geçmiş ve 1416'da (Ahmedî'nin ölümünden sonra) Amasya'ya gönderilmiştir. Bu şiirden ve kronolojiden anlaşılıyor ki Ahmedî ve Şehzâde Murat 1409-1410 yıllarında beraber Bursa'da bulunmuş, Aydın ve Germiyan saraylarında hocalığı da bulunan Ahmedî, Şehzâde'nin hocalığını yapmış veya yapmayı ummuş da olabilir. Nitekim Ahmedî'nin en güzel nüshası sayılabilecek olan Hamidiye nüshasının derlenmesi emrini de Şehzâde Murat, Sultan olduktan sonra Ahmedî'ye hürmeten vermiştir.

Mehmet Çelebî için kaleme aldığı şiirlerden anlaşıldığı kadarıyla Mehmet Çelebî'nin efradından olan bir grup tarafından eski şiirleri sebebiyle sürekli eleştirilen Ahmedî, bu durumdan şikayet etmiştir. Bir vesile ile Mehmet Çelebî'den uzaklaşmak zorunda kalan ve bilindiği kadarıyla divan katipliği göreviyle Amasya'ya gönderilen Ahmedî, bu ayrılıktan yakınmış ve yeniden huzura gelebilmek için gece gündüz dua ettiğini belirtmiştir. Bu sırada Emîr Süleymân'ın ölüm haberini alan Ahmedî, içinde bulunduğu derin üzüntü ve yas halini mısralara dökmüş ve Emîr Süleymân için meşhur mersiyeyi kaleme almıştır. Ahmedî, mersiyede meşru hükümdarın Emîr Süleymân olduğunu, Mehmet Çelebî'nin ise onun varisi olduğunu belirterek, Mehmet Çelebî'den Emîr Süleymân'ın intikamını almasını istemiştir.

### 2.1.4. Ölümü ve Kabri

Ahmedî'nin ölümüyle ilgili kesin bilgi veren tek kaynak Mecdî Efendi'dir. Mecdî Efendi Ahmedî'nin seksen yaşını aşkınken, 1412 yılında Amasya'da öldüğünü;

Fuad Köprülü ise Ahmedî'nin ömrünün son günlerini Amasya'da divan katibi olarak geçirdiğini belirtmektedirler. (Kortantamer, 1980: 29)

Bu bilgilere rağmen, tıpkı Ahmedî'nin doğum yerinde olduğu gibi, ölüm yeri ve kabri konusunda da ihtilaf yaratan bilgiler öne sürülmüştür. Bu farklı bilgilerin başını da İsmail Hakkı Uzunçarşılı'nın *Kütahya Şehri* adlı eserinde Ahmedî hakkında yazdığı bilgiler çekmektedir. Uzunçarşılı, herhangi bir kaynak göstermeden Ahmedî'nin Kütahya'da öldüğünü ve kabrinin de orada olduğunu belirtmektedir. (Uzunçarşılı, 1932: 216)

Kabrinin yeri konusunda Uzunçarşılı ile benzer bir fikir belirten bir diğer araştırmacı Bedii N. Şehsuvaroğlu'dur. Şehsuvaroğlu'na göre de Ahmedî'nin kabri Kütahya'dadır.

> *"80 küsur yıllık uzun ömründe her tutunduğu dalın kırıldığını gören bu bahtsız insan, hayatının son günlerini sıkıntılı geçirmiş ve bir rivayete göre nihayet divan katipliği yapmakta iken h. 815, m. 1413 sonlarında Amasya'da vefat etmiştir. Kabri Kütahya'dadır.* (Şehsuvaroğlu, 1954: 9)

Nihad Sami Banarlı mezar yeri konusundaki ihtilafı ve bu ihtilafın mazur karşılanabileceğini şu şekilde açıklamıştır:

> *"Şark kaynakları sanatkarın Amasya'da öldüğü hakkında iştirak etmektedirler. Böyle olduğu halde Prof. İsmail Hakkı, Kütahya Şehri isimli eserinde Ahmedî'nin Kütahya'da vefat ettiğini ısrarla söylüyor. Filhakika Kütahya Vahid Paşa Kütüphanesi memuru H. Aydın'dan aldığım bir mektupta "Şair Ahmedî'nin mezarı şimdilik Kütahya'da malum değildir" denilmesine ve Âlî'nin şair hakkında "Sivas vilâyetinden olduğuna şüphe yoktur" diye ısrar etmesine rağmen, hayatının ilk zamanlarında her yerden çok Germiyan'a bağlı olduğu göze çarpan Ahmedî'nin ölümünün de Germiyan beyliğinin payitahtı olan Kütahya'da vuku buluşu rivayetini oldukça manalı bir malumat olarak karşılamak lazımgelmektedir."* (Banarlı, 1939: 7)

Yine Nihat Sami Banarlı'nın *Dâsitân-ı Tevârîh-i Mülûk-ı Âl-i Osmân ve Cemşîd ve Hûrşîd Mesnevisi* adlı çalışmasında Tahir Bey'in *Osmanlı Müellifleri*'nden yaptığı alıntıya göre şairin mezarı Amasya'dadır ancak yeri bilinmemektedir.

*"815'te Amasya'da irtihal eyledi ise de mezarı malum değildir."* (Banarlı, 1939: 7)

Ahmedî'nin mezarının bugün malum olmamasının sebepleri muhteliftir. Bu sebeplerin ilki dönemin siyasi şartlarının gayet karışık ve nizamdan uzak olması; ikincisi Amasya'nın Kuzey Anadolu fay hattı üzerinde bulunmasından mütevellit, Amasya'daki tarihi yapıların ve bilhassa mezarların defalarca depremler tarafından hasara uğraması; üçüncüsü Amasya Belediyesi tarafından yıllar içinde alınan imar kararlarının tarihi mezarlıkları ve mezarları tahrip etmesi; dördüncüsü kitabesiz bir şekilde dikilen boş mezar taşlarının olması; beşincisi bazı tarihi mezarların günümüzde özel mülkiyet içerisinde kalması ve mülk sahiplerinin bu mezarların incelenmesine rıza göstermemeleri; altıncısı ve belki de en acısı ise mezar taşlarının ve kitabelerinin, şehir halkı tarafından bahçe duvarlarında veya derme çatma yaptıkları yapılarda yapı malzemesi niyetine kullanılmış olması sayılabilir.

Bu konuyu destekleyici nitelikte olan bilgilere sanat tarihçisi Muzaffer Doğanbaş'ın *Amasya Kitabeleri ve Mezar Taşları* adlı kitabında rastlıyoruz:

*"Amasya şehir dokusu içerisinde yer alan mezarlıklar ve hazirelerde birçok mezar taşı bulunmaktadır. Bu mezar taşları büyük bir çoğunlukla Osmanlı dönemine ait kültür varlıklarındandır. Mezar taşlarının önemli bir kısmı kitabeli olmakla birlikte bazılarında ne yazık ki herhangi bir kitabeye yer verilmemiştir. […]*

*Amasya şehir merkezinde tarihi mezarlık olarak günümüze gelebilmiş iki örnek bulunmaktadır. Bu mezarlıklar, Halifet mezarlığı ile Memi Dede mezarlığıdır. Bu iki mezarlık dışında, Yüzevler mahallesinde modern binalar arasında dar bir alana sıkışmış olan bir mezarlık daha vardır ki içerisinde birkaç mezar bulunmaktadır. Ne yazık ki buradaki mezar taşlarında herhangi bir kitabe bulunmamaktadır. Bu örnekler dışında geçmişte varlığını bildiğimiz bazı mezarlıklar da vardır. Örneğin bu konuda merhum Amasyalı tarihçi Osman Fevzi Olcay 1967 yılında yazmış olduğu bir eserinde, günümüze ulaşamamış bir mezarlık hakkında bilgi vermektedir. […]*

*Belirtilen mezarlık dışında verilebilecek ikinci bir örnek Pirler mezarlığıdır. Bu mezarlık günümüzde Pirler Parkı olarak bilinen*

*yerin eteklerinde bulunmaktaydı. Fransız Sanat Tarihçisi Albert Gabriel'in eserinde kısmen bir fotoğrafı görülen bu tarihi mezarlık ne yazık ki günümüze ulaşamamıştır. Sofular mahallesindeki bu mezarlığın taşları nereye gitti bilinmemekle birlikte günümüzde bu mahalledeki bir evin bahçe duvarında birkaç parça mezar taşının devşirme malzeme olarak kullanılmış olduğu görülür."* (Doğanbaş, 2016: 7-9)

*"Üçler Camii Haziresi: Amasya'nın üçler mahallesinde, Üçler Camii'nin batı köşesinde çok küçük bir haziredir. Aslında bu hazirenin biraz daha büyük olduğu ancak sonradan şehircilik faaliyetleri sırasında olsa gerek bu alandan dar bir yolun geçirildiği ve hazirenin devamındaki mezarların bir kısmının özel mülk içerisinde kaldığı anlaşılmaktadır. Özel mülk içerisinde kalan bu kısım ev sahiplerinin zorluk çıkarması nedeniyle ne yazık ki kolaylıkla ziyaret edilememektedir."* (Doğanbaş, 2016: 11)

Ayrıca Osman Fevzi Olcay'ın *Amasya Hatıraları "Bildiklerim-Gördüklerim-İşittiklerim ile Amasya* adlı kitabında bugünkü Meydan Köprü mahallesi, eski adıyla Kurşunlu mahallesinde yer alan tarihi bir kabristandan bahsedilir. Olcay'ın aktardığına göre bu kabristanda Amasya'da yetişip vefat eden alimler, fazilet sahipleri ve büyük şahsiyetler medfundur. Ancak zaman içerisinde metruk hale gelen bu kabristan, Amasya Belediyesi tarafından Arabacı Şükrü usta isimli bir zata satılmış, bu zat da bu mezarlığı yerle yeksan edip üzerine bir otomobil imalathanesi kurmuştur.

*"İstasyona giderken nehrin kenarını takip eden meyve bağları vardır. Önceleri istasyona yakın yolun kenarında tarihi, metruk bir kabristan vardı. Zamanında bu kabristanda Amasya'da yetişip vefat eden âlimler, fazilet sahipleri ve büyük şahsiyetlerin metfun bulundukları söylenirdi. Fakat sonraları metruk bir durum almış olması itibariyle burasını Amasya Belediyesi, Arabacı Şükrü Usta adlı bir zata satmıştır. O da buraya muazzam bir bina yaptırmış ve Şark Araba İmalathanesi adında bir müessese kurmuştur."* (Olcay, 2016: 41)

Bu konuda biz de Amasya Belediyesi ve Amasya Mezarlıklar Müdürlüğü ile kurmaya çalıştığımız irtibatlar neticesinde, maalesef ki Ahmedî'nin mezarının yeri konusunu netleştirecek yeni bir bilgiye ulaşamadık.

Uzun lafın kısası, Ahmedî konusunda, maalesef ki bütün bilgilerde olduğu gibi, ölüm yeri ve kabri konusunda da bilgi karmaşası mevcuttur. Eldeki veriler incelenip değerlendirildiği zaman, Ahmedî'nin seksen yaşını aşkınken, h. 815 / m. 1412-13 yılında, divan katibi görevini yürüttüğü esnada, Amasya'da vefat ettiği ve kabrinin de burada olduğu en kuvvetli ve genelgeçer olasılıktır. Ancak yukarıda bahsettiğimiz nedenlerledir ki şair Ahmedî'nin mezarı Amasya'da olsa bile, günümüzde bu mezarın tespiti mümkün değildir.

## 2.2. ESERLERİ

Ahmedî hakkındaki bilgilerin yetersiz, eksik ve hatta yanlış olduğundan daha önce bahsetmiştik. Maalesef aynı durum şairin eserleri için de geçerlidir. Zira bugün bile Ahmedî'nin eserlerinin toplam sayısına ve bazılarının muhtevası, telif tarihi vb. bilgilerine ulaşılamamaktadır. Ayrıca Ahmedî ile aynı dönemde yaşayıp aynı mahlası kullanan birden fazla şairin olmasından kaynaklanan bir karmaşa da söz konusudur ki bu karmaşa neticesinde çalışmamıza konu olan Ahmedî'ye isnad edilen bir çok eser mevcuttur. Çalışmamızın bu bölümde kesin olarak Ahmedî'ye ait olan eserlerden bahsettikten sonra, müstakil bir başlıkta şaire isnad edilen eserlere de mümkün olduğunca değinerek, bu tartışmalı konuyu netliğe kavuşturmaya çalışacağız.

### 2.2.1. Dîvân

*Ahmedî Dîvânı* ile ilgili ayrıntılı bilgi, çalışmamızın ikinci bölümü olan "Ahmedî Dîvânı" kısmında verileceğinden, bu başlıkta bu konuya değinilmeyecektir.

### 2.2.2. İskender-nâme

*Dîvân*'ından sonra Ahmedî'nin en kıymetli eseri sayılmaktadır. Fars edebiyatında ilk olarak Nizâmî tarafından kaleme alınan eser, Türk edebiyatına Ahmedî'nin ona yazdığı nazire sayesinde girmiştir. XIV. yüzyılda kaleme alınan mesnevilerin en önemlilerinden biri olmasının yanı sıra, Türk edebiyatında yazılan ilk ve en başarılı *İskender-nâme*'dir.

Nizâmî, Nevâî ve Firdevsî'den farklı olarak aruzun *fâ'ilâtün / fâ'ilâtün / fâ'ilün* kalıbıyla yazılan ve h. 792 / m. 1390'da bitirilen esere, çeşitli nüshalarındaki farklılıklardan h. 812 / m. 1410 ya da h. 813 / m. 1411 yılına kadar bazı ilavelerin yapıldığı anlaşılmaktadır. Ahmedî, eserin bitiş tarihini mesnevinin sonunda "Der-Temsîl ve Hâtime-i Kitâb" başlıklı "bitiş bölümü"nde belirtmiştir. (Kartal, 2018: 26)

*Mustafâ'nun hicretinden bellü bil*
*Kim yidi yüz toksan ikinciydi yıl*

*Evveliyidi rebîü'l-âhirün*
*Ki oldı nazmı hatm işbu defterün*

*Şeh Sikender'den dahı geçmişdi hem*
*Bin yidi yüz yıl u bir bî-bîş ü kem*

*Yidi yüz dört yıl olalı Yezdecird*
*Pâzişâh olup Acem cümle aña gird*

*Hem Melikşâh devletinden dahı bil*
*Ki ol yılıdı üç yüz ü onıncı yıl*

*Şükr kim bu defter-i gevher-nizâm*
*Böyle hoş tertîbile oldı temâm (B. 8730-8735)* (Demirbilek, 2000: 556)

Emîr Süleymân'a sunulan eserin beyit sayısı 8-9 bin civarındadır. İsmail Ünver neşrinde eserin toplam beyit sayısı 8754 olarak tespit edilmiştir. (Ünver'den aktaran Kartal, 2018: 26) Ancak Ahmedî yine mesnevinin sonunda bulunan "Târih-i Nazm-ı İskender-nâme" başlıklı bölümde mesnevinin 8250 beyit olduğunu belirtmiştir.

*Bil ki işbu 'ıkd dürcindeki dür*
*'Akd-i destile sekiz bin dânedür*

*Hem iki yüz elli anunla bile*
*Rahmet ana kim güher kadrin bile (B. 8753-8754)* (Demirbilek, 2000: 557)

Ahmedî'nin bu eseri, İskender'in İran edebiyatında efsaneleşmiş hayatının yanı sıra tıp, ahlak, felsefe, coğrafya, astronomi, metalürji, siyaset, tarih gibi konuları da kapsayan didaktik bir mesnevidir. İskender'in hayatını çerçeve hikâye olarak kullanan Ahmedî, bütün hayat birikimini bu eserde ortaya koymuştur. (Mimir, 2012: 29) Bunun yanı sıra Ahmedî'nin eserinde yer verdiği diğer bir konu da eğlence meclisleridir. Saray bahçelerinde mutribler, sâkîler ve çengiler eşliğinde gerçekleşen bu eğlenceleri

de Ahmedî günümüze taşımayı başarır. Kendi döneminde kabul edilen eğlence anlayışına ve bezmlere ışık tutar. (Mimir, 2012: 30)

Ahmedî'nin bu eseri Nizâmî'nin aynı adlı eserinin basit bir tercümesi değildir. Ahmedî kendi eserine, orijinalinde olmayan bölümler ve konular ekleyerek onu orijinal bir eser hüviyetine büründürmüştür. Ahmedî'nin mesnevisinin ansiklopedik bir yönü vardır ve bu yönü edebî yönünden daha da ön plandadır.

> *"Ahmedî, "dâstân" başlıklı her bölümde bu ortak konuyu işlerken, hem kendisinden önceki manzum İskender hikâyelerinden hem de bunlar dışındaki kaynaklardan yararlanmıştır. Yazar konunun seçilişinde ve İskender'le ilgili olayların kimilerinde, Firdevsî ve Nizâmî'den etkilenmiştir. Bu etkilenme, hiçbir zaman çeviri yahut yakın anlatımla aktarma ölçüsünde olmayıp, ancak olayların genel çizgilerinin benzemesi anlamındadır. Ahmedî, İskender'in gönül maceralarına da yer vermiştir. İskender-nâme'de, konuyu daha önce işleyen şairlerde görülmeyen bölümler de vardır. Ahmedî'nin bu eseri vezni, düzeni, değişik konulara yer verişi ve ele aldığı konuların işlenişi bakımından İran edebiyatındaki örneklerinden oldukça farklı ve orijinal bir mesnevidir. Çünkü Ahmedî, İslamî bir ilim ve kültür kitabı mahiyeti verdiği eserinde, İskender'in hayatı ve hareketleri etrafında çeşitli münasebetler düşürerek hemen her konunun içinde veya sonunda devrinin ilim seviyesine göre türlü bilgiler vermiş, dini, ahlaki ve hayati telkinlerde bulunmuştur. Mesnevi, sanatkârane tasvirleri, aşk hikâyeleri ve müstakil şiir parçaları içermekle birlikte, edebî yönünden ziyade ansiklopedik yönüyle öne çıkmaktadır."* (Kocatürk'ten aktaran Kartal, 2018: 27)

*İskender-nâme*'nin tıpkıbasımını yayımlayan İsmail Ünver yurt içinde ve yurt dışında 75'in üzerinde nüsha tespit ettiğini belirtmiştir.[15] (Ünver, 1983: 24) Kemal Sılay kendi çalışmasında *İskender-nâme*'nin en kıymetli sayılan on nüshasını kullanmış ve bu on nüsha arasında İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi, TY 921, 847/1444 tarihli nüshanın elde bulunan en iyi nüsha olduğunu dile getirerek, diğer

[15] *İskender-nâme*'nin bilinen bütün nüshalarının kütüphane kayıtları "Ahmedî Bibliyografyası" bölümünde ayrıntılı olarak verilecektir.

dokuz nüshanın bahsi geçen en iyi nüshanın onarımına yardımcı olabilecek nüshalar olduğu belirtmiştir. Sılay'a göre bu nüshalar şunlardır:

- İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi, TY 921, 847/1444 tarihli
- Paris, Biblioteque Nationale, Turc 309, 819/1416-17 tarihli
- Konya, Mevlâna Müzesi, Müzelik Yazmalar 97, 864/1459-60 tarihli
- Türk Dil Kurumu Kütüphanesi, A 151, 865/1460-61 tarihli
- Türk Tarih Kurumu Kütüphanesi, Y 137, 888/1483 tarihli
- Süleymâniye Kütühanesi, Çelebî Abdullah 240, 892/1486-87 tarihli
- İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi, TY 6044, tarihsiz
- Türk Dil Kurumu Kütüphanesi, A 531, tarihsiz
- İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi, TY 166, tarihsiz
- Türk Tarih Kurumu Kütüphanesi, Y 402, tarihsiz (Sılay, 1992: 154)

*Dîvân*'dan sonra Ahmedî'nin en kıymetli eseri olan *İskender-nâme* hakkında kıymeti mukabilince onlarca çalışma yapılmıştır. Serpil Bağcı, Salih Demirbilek, Hasan Akçay, Nursan Aslan, Kamil Erdem Güler, Damla Mimir, Yaşar Akdoğan, İsmail Ünver, Kemal Sılay, Furkan Öztürk, Bünyamin Ayçiçeği, Başak Burcu Tekin, Melike Gökcan Türkdoğan, İsmail Avcı, Fatih Ramazan Süer, Alberto Fabio Ambrosio, V. I. Aslanov, Eva Pantuçkava, Caroline Sawyer Goodwin, Ivan Szanto, Babür B. Turna, I. E. Petrosyan bu çalışamaları yapanların başında gelmektedirler.

### 2.2.3. Cemşîd ü Hûrşîd

İlk defa Nihad Sami Banarlı tarafından ilim alemine kazandırılan, 4798 beyitten oluşan ve aruzun *mefâ'îlün / mefâ'îlün / fe'ûlün* kalıbıyla yazılan bu mesnevi, Emîr Süleymân'ın isteği üzerine h. 806 / m. 1403 yılının safer ayının ortasında yazılmaya başlanmış, aynı sene rebî'ü'l-âhirin ortasında tamamlanarak Emîr Süleymân'a takdim edilmiştir. (Akalın, 1975: 8) Eserin yazılış tarihini Ahmedî mesnevinin sonlarında

*Saferden nısfa geçmişdi tamâmî*
*Ki bu şîveyle nazm itdük kelâmı*

*Rebî'ü'l-âhirün nısfında itmâm*

*Bulıban oldı baht-ı sa'dıla tâm*

*Velîkin yıl bî vü dâlıdı vü dâd*
*Bili olsun dâl saña olanun dâd*

beyitleriyle açıklamıştır. (Akalın, 1975: 412) Eserin içinde yer alan Sultan Mehmed hakkındaki övgüler, bu eserin Emîr Süleymân'ın ölümü üzerine yeni şiirlerle zenginleştirilerek Sultan Mehmed'e sunulduğunun bir göstergesi sayılabilir. (Yavuz, 2017: 444)

Yine Ahmedî eser içerisinde mesnevisinin, Selmân-ı Sâvecî'nin aynı adlı eserinin bir tercümesi olduğunu ima etse de, Nihad Sami Banarlı ve Fuad Köprülü Ahmedî'nin esere yaptığı eklemeler neticesinde orijinal eserin iki katına çıkarıldığını ve Ahmedî'nin yazdığı mesnevinin basit bir tercümeden ziyade bir telif eser hüviyeti kazandığını belirtmişlerdir.

*Kitâbı ki adıdur Cemşîd ü Hûrşîd*
*Bu dilce eyidesin i Cemşîd*

*Sözin Selmân'un işitdük tamâmî*
*Anı dahı ki nazm itdi Nizâmî*

*Bana dahı nazar it gör bu gülşen*
*Şükûfe şem'ile nice oldı rûşen* (Akalın, 1975: 8)

Çin fağfurunun oğlu Cemşîd ile Rum kayserinin kızı Hûrşîd arasındaki aşkın konu edildiği mesnevi, yer yer lirik gazeller, Türk folklorundan gelme konular, Köroğlu ve Dede Korkut hikayelerini andıran parçalarla zenginleştirilmiş ve Türkleştirilmiştir. (Pala, 2005: 88) Eserin birden fazla nüshası[16] bulunmaktadır. (Uğurlu, 2009: 18)

Eserle ilgili Nihad Sami Banarlı, İsmail Ünver, Mehmet Akalın, Damla Mimir, Mustafa Uğurlu, Melike Gökcan Türkdoğan, Sadık Yazar çeşitli çalışmalar yapmışlardır.

[16] Nuruosmaniye Kütüphanesi 4188, 4189, 4190 numaralarında bulunan nüshalar, İstanbul Üniversitesi FY 442 numarada bulunan nüsha, Süleymâniye Kütüphanesi Hüsrev Paşa Kitaplığı 504 numarada bulunan nüsha.

### 2.2.4. Tervîhü'l-Ervâh

Ahmedî'nin hacim olarak en büyük mesnevisidir. Aynı zamanda Türk edebiyatında kaleme alınmış ilk telif manzum tıp kitabı ünvanına sahiptir. Topkapı Saray III. Ahmet bölümünde 1986 numarada kayıtlı olan yazmanın başındaki ibareden dolayı adı yanlış olarak *Tefrîhü'l-Ervâh* şeklinde kaydedilmiştir. Latifî ve Mehmed Tahir'in etkisiyle *Kânûn u Şifâ Tercümesi* sanılan eserin tercüme değil telif bir eser olduğu sonradan anlaşılmıştır. Fuat Köprülü'nün "takriben 4000 beyitlik" dediği bu mesnevi toplamda 10082 beyittir. (Özer, 2018: 233) Ahmedî bu konuya mesnevi içerisinde bulunan bir beyitle açıklık getirmektedir:

*Âdedle onbin hem yüzdür*
*Zihi nâzım zihi 'ıkd u zihi dür (B. 10051)*

Ahmedî'nin *mefâ'îlün / mefâ'îlün / fe'ûlün* kalıbıyla 9 ay gibi kısa bir sürede ve 2 cilt olarak kaleme aldığı eserin 1'i tam 6'sı yarım ya da eksik (Özer, 2018: 236) olmak üzere toplam 7 nüshası vardır.[17] Eser 1403-1410 yılları arasında Emîr Süleymân adına yazılmış, ancak daha sonra eklemeler yapılarak Çelebî Sultan Mehmed'e sunulmuştur. (Şehsuvaroğlu, 1954: 34-35)

Tıbbın teşhis, tedavi, anatomi, patoloji, hastalık belirtileri, hijyen, farmakoloji (Temizel, 2018: 115) gibi çeşitler alanlarıyla ilgili bölümler barındıran bu mesnevi Ahmedî'nin şairliği kadar hekimliğinin ve tıp bilgisinin de çok ileri düzeyde olduğunu kanıtlar niteliktedir. Eserle ilgili Bedii N. Şehsuvaroğlu'nun 1954'te hazırladığı ayrıntılı bir çalışması ve Osman Özer'in 1995'te hazırladığı bir doktora tezi bulunmaktadır.

### 2.2.5. Mirkâtu'l-Edeb

Ahmedî'nin, Aydınoğulları'ndan Îsâ Bey'in oğlu Hamza Bey için kaleme aldığı eser 816 beyitten müteşekkil, Farsça-Arapça manzum bir lügattır. Eser "Kıta" başlıklarını taşıyan, farklı vezinlere ve farklı uzunluklara sahip 50 bölümden meydana gelmektedir. 48. Kıta Arapça sarf hakkında, 49. Kıta Arapça avamil harfleri hakkında, 50. Kıta Arapça zamirler hakkında açıklama yapmaktadır. Eserde 3084 Arapça lügatın

[17] Topkapı Sarayı Kütüphanesi Revan Bölümü 1681 numarada kayıtlı olan nüsha, Topkapı Sarayı Kütüphanesi H 1986 numarada kayıtlı olan nüsha, Süleymâniye Kütüphanesi Ayasofya Bölümü 3595 numarada kayıtlı olan nüsha, Atatürk Kitaplığı M. Cevdet 0.47 numarada kayıtlı olan nüsha, Bosna-Hersek Gazi Hüsrev Bey Kütüphanesi R 1266 numarada kayıtlı olan nüsha, Manisa Kütüphanesi Muradiye 1852 numarada kayıtlı olan nüsha, Vatikan Kütüphanesi Vat Turco 147 numarada kayıtlı olan nüsha.

Farsça anlamı yer almaktadır. Böylece eserdeki Arapça ve Farsça kelime örgüsü 6188'i bulmaktadır. (Temizel, 2018: 119) Eserin sonunda tıp, astronomi, astroloji, matematik, fıkıh gibi değişik konuları içeren 22 ayrı kıta[18] daha vardır. (Temizel, 2018: 118) Ahmedî, Konya Mevlâna Müzesi Kütüphanesindeki mecmuada eserin kime, niçin yazıldığını ve kaç bölümden oluştuğunu bildiren bir bölüm kaleme almıştır. Buna göre;

> *"Devletin ve milletin şanı ve şerefi Îsâ Bey -Allah ömrünü uzun etsin, şanını yüceltsin ve işlerini düzgün kılsın-, şiir:*
>
> *Kendi emriyle işleri yürüten*
> *Kendine karşı yapılan suçları affeden*
>
> *Bu kuluna karşı çeşitli hususi iyiliklerde bulunmuştu. Buna binaen "iyilik yapana teşekkür vaciptir" hükmünce onun varlığının saadet meyvesi, ikbal gözünün ışığı ve mutluluk bahçesinin tomurcuğu, su ve çamurun hulasası güçlü Hamza Bey'in -Allah onu bağış ve ihsan sahibi babasının himayesinde kemalin zirvesine ulaştırsın- öğrenmesi için Arap lügatine dair edebiyat kitabı (niteliğinde) manzum elli kıta ve hatimede çeşitli ve gizli ilimlere dair yirmi yedi kıta nazmettim. Biri sarf ilmine, diğeri nahiv ilmine dair olup, yeni başlayanların ihtiyaç duyduğu kaide ve kuralları içeren iki kasideyi (de) ona ilave ettim."*[19]

*Mirkâtu'l-Edeb*'in bilinen 8 nüshası vardır.[20] (Temizel, 2018: 120) Bu nüshaların tamamının mukaddime ve ana bölümleri manzumken, bir tek Konya

---

[18] Ahmedî burada ebcet hesabı, ebcet hesabı ile çarpım tablosu, menfaatlerin paylaşımı, caiz ve caiz olmamanın mahiyeti, koyundan yenmesi haram olan şeyler ve dört kefaret, Ramazan ayında yemek yemenin mubah olması, bağıştan vazgeçilmesine engel durumlar, ayların ilk günleri, mizaçların sayısı ve terkiplerin tanınması, kalıtsal ve bulaşıcı hastalıklar, cisimlerin ve madenlerin ağırlıkları, gezegenler ile burçların sayıları, yedi gezegenin şeref yerleri, ayın doğuş ve batış saatleri, burçların payları, tüm burçlarda güneş miktarının bilinmesi, burçlar, dereceler ve dakikalar, aydınlığın ve güneşin burçlar açısından yeri, tüm zamanlarda ayın yeri, aşere-i mübeşere ile önde gelen peygamberlerin isimleri hakkında bilgi vermiştir. (Kartal, 2015: 3)

[19] Müellif, her ne kadar Konya Mevlâna Müzesi Kütüphanesi'ndeki mecmuada eserin hatime kısmında çeşitli ve gizli ilimlere dair 27 kıta nazmettiğini belirtiyorsa da, bu nüshanın hatime kısmında 22 kıta yer almaktadır. Ayrıca incelenen diğer nüshaların hiçbirisinde lügat kısmından sonraki kıtaların sayısıyla ilgili hiçbir şey zikredilmemekte ve 27 kıta yerine 22 kıtayı içermektedir. Buradan ya müellifin veya müstensihin 27 sayısını sehven yazdığı veya eserin müellif tarafından tekrar kaleme alınması esnasında 5 veya 6 kıtanın çıkarıldığı ve bu sırada mukaddimedeki 27 sayısının sehven değiştirilmediği yahut 27 kıtayı içeren fakat bugüne kadar ulaşılamayan başka bir nüshanın olduğu sonucunu ortaya çıkmaktadır. Ayrıca yukarıdaki bölümde bahsi geçen sarf ve nahivle ilgili iki kaside Ahmedî'nin *Mîzânu'l-Edeb* ve *Miyâru'l-Edeb* isimli eserleridir. (Temizel, 2018: 122-123)

[20] Konya Mevlâna Müzesi Kütüphanesi İhtisas Bölümü 2524/2 numarada kayıtlı olan nüsha, Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi Ahmed III. Bölümü 2732/4 numarada kayıtlı olan nüsha, Türk Dil Kurumu

Mevlâna Müzesi Kütüphanesi İhtisas Bölümü 2524/2 numarada kayıtlı olan mecmuanın mukaddime bölümü mensurdur. (Kartal, 2015: 3) Ayrıca adı geçen nüshanın ikinci defa elden geçirilerek düzenleme ve değişikliklere gidildiği de kesin olmakla birlikte bu redaksiyonun kim tarafından yapıldığı bilinmemektedir.

*Mirkâtu'l-Edeb* hakkında Ali Alparslan, Nihad Çetin, Abdülbaki Gölpınarlı ve Ali Temizel çeşitli çalışmalar yapmışlardır.

### 2.2.6. Mîzânu'l-Edeb

Toplam 195 beyitten meydana gelen eser, *fâ'ilâtün / fâ'ilâtün / fâ'ilâtün / fâ'ilün* vezninde Arapça sarf bilgisi kurallarını anlatan Farsça bir kasidedir. (Temizel, 2018: 127) Manzumenin bilinen tek nüshası[21] *Bedâyî'u's-Sihr fî Sanâyî'i'ş-Şî'r, Mirkâtu'l-Edeb* ve *Miyâru'l-Edeb*'in de içinde bulunduğu ve Ahmed b. Hacı Mahmud el-Aksarayî tarafından 22 Ramazan 835/24 Mayıs 1432'de istinsah edilen (Temizel, 2018: 127) mecmuadadır.

*Mîzânu'l-Edeb*'in kim için ve ne zaman telif edildiği tam olarak bilinmese de, içinde bulunduğu bahsi geçen mecmuadaki bilgiler dahilinde, *Mîzânu'l-Edeb*'in de tıpkı *Mirkâtu'l-Edeb* gibi Îsâ Bey'in oğlu Hamza Bey için yazılmış olabileceği düşünülebilir.

Ahmedî'nin *Mîzânu'l-Edeb*'i kaleme alırken hangi kaynaklardan yararlandığı, kimleri ve hangi eserleri örnek aldığı ve bu eserindeki konularla ilgili Arapça örneklerin kime veya hangi esere ait olduğu tam olarak bilinmemektedir. Fakat 127. beyitte "Mefûl'de nakil, hazf ve vav'da kifayet olursa zayid harfin hazfi, Kitâb'ın sahibine göre uygundur" ifadesinden Sîbeveyhî'nin (ö. 180/796?) *el-Kitâb*[22] isimli eserinden yararlanıldığı sanılmaktadır. (Temizel, 2018: 128)

Manzume, Allah'a hamd u sena ve Hz. Peygamber'e salât ve selâmdan sonra sarfın tarifi ve vezin, mizan ile mevzunun açıklanmasıyla başlamaktadır. Eserde sarf

---

Kütüphanesi Yz. A. 499/1 numarada kayıtlı olan nüsha, Türk Dil Kurumu Kütüphanesi Yz. A. 163 numarada kayıtlı olan nüsha (Mikro-Film 105 numara), Süleymâniye Kütüphanesi Lala İsmail Paşa 644/1 numarada kayıtlı olan nüsha, Manisa İl Halk Kütüphanesi Genel 2848 numarada kayıtlı olan nüsha, Süleymâniye Kütüphanesi Şazeli 147/6 numarada kayıtlı olan nüsha, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Seminer Kütüphanesi 3923 numarada kayıtlı olan nüsha.

[21] Konya Mevlâna Müzesi Kütüphanesi İhtisas 2524/3 numarada kayıtlı olan nüsha, Konya Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi mikro-film arşivi 253 numarada kayıtlı mikro-film.

[22] Basra Dil Okulu'nun en büyük nahiv alimi Sîbeveyhî (ö. 180/796?) tarafından Arapçanın sarf ve nahvi konusunda yazılmış ve günümüze kadar gelmiş ilk büyük telif eserdir. (Özbalıkçı, 2009: 130)

bilgisi ile ilgili 23 konu yer almaktadır ve her konuya birbirinden farklı uzunlukta en az 2, en fazla 19 beyit ayrılmıştır. (Kartal, 2015: 3)

Manzumeyle ilgili Ali Temizel'in bir doktora çalışması bulunmaktadır.

### 2.2.7. Miyâru'l-Edeb

Toplam 170 beyitten meydana gelen eser, aruzun *fâ'ilâtün / fâ'ilâtün / fâ'ilâtün / fâ'ilün* vezninde ve remel bahrinde Arapça nahiv bilgisi kurallarını anlatan Farsça bir kasidedir. (Temizel, 2002: 293) Bu eserin de bilinen tek nüshası[23] *Bedâyî'u's-Sihr fî Sanâyî'i'ş-Şî'r, Mirkâtu'l-Edeb* ve *Mîzânu'l-Edeb*'in de içinde bulunduğu ve Ahmed b. Hacı Mahmud el-Aksarayî tarafından 22 Ramazan 835/24 Mayıs 1432'de istinsah edilen (Temizel, 2018: 127) mecmuadadır.

*Miyâru'l-Edeb*'in kim için ve ne zaman telif edildiği tam olarak bilinmese de, içinde bulunduğu bahsi geçen mecmuadaki bilgiler dahilinde, *Miyâru'l-Edeb*'in de tıpkı *Mirkâtu'l-Edeb* ve *Mîzânu'l-Edeb* gibi Îsâ Bey'in oğlu Hamza Bey için yazılmış olabileceği düşünülebilir.

5 beyitlik Allah'a hamd u sena ve Hz. Peygamber'e salat ve selamdan sonra nahiv ilmi, kelime, cümle bilgisi ve kısımları hakkındaki konuyla başlayan manzumede, nahivle ilgili 29 konu yer almaktadır. Her konuya birbirinden farklı olmak üzere en az 2, en fazla 13 beyit ayrılmıştır. *Miyâru'l-Edeb*'de Farsça anlatılan mevzular, konuyla ilgili örnek olarak verilen Arapça kelime veya cümlelerle pekiştirilerek açıklanmıştır. Konular anlatılırken zaman zaman beyit veya fasıla cümleleri olarak güzel ahlakı, çalışmayı ve ilim öğrenmeyi teşvik eden ve gerekli gören bazı nasihatler ve öğrenciye şevk verici bazı iltifatlara da yer verilmiştir. (Kartal, 2015: 3)

Manzumeyle ilgili Ali Temizel'in bir doktora çalışması bulunmaktadır.

### 2.2.8. Bedâyî'u's-Sihr fî Sanâyî'i'ş-Şî'r

72 varaktan meydana gelen manzum-mensur karışık olarak kaleme alınmış ve Farsça olan bu eser, edebi sanatların açıklamasını ve bu sanatlarla ilgili Arapça, Farsça ve Türkçe örnekleri içermektedir. Eserin adı, ithafı ve esin kaynağıyla ilgili ayrıntılı bilgileri Ali Temizel şu şekilde ifade etmektedir:

[23] Konya Mevlâna Müzesi Kütüphanesi İhtisas Bölümü 2524/4 numarada kayıtlı olan nüsha, Konya Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi mikro-film arşivi 253 numarada kayıtlı mikro-film.

*"Müellif, eserin adının "Bedâyî'u's-Sihr fî Sanâyî'i'ş-Şî'r" olduğunu ve Reşîdüddîn-i Vatvât (d. 481/1082 – ö. 578/1176)'ın "Hadâyıku's-Sihr fî Dekâyıkı'ş-Şi'r"[24] adlı eserini özetleyerek ve tadil ederek yazdığını ve kime ithaf ettiğini (Tahran nüshası 3b/ Konya nüshası 3b) şu cümlelerle açıklamaktadır:*

> *"Bu risaleyi acele olarak, cennetin yeşilliğini kendisinden aldığı o saygı değere ithaf etmek için "Bedâyi'u's-Sihr fî Sanâyi'i'ş-Şi'r" adıyla kaleme aldı ve "Hadâyıku's-Sihr"in içeriğinin hülasasını şevâhid ve bedî sanatların bir çoğuyla bu mücevher kutusuna yerleştirdi."*

*Eserin kime ithaf edildiği açık olarak belli olmasa da Ahmed Ateş, bu eserin Aydınoğullarından ÎsâBey (d. 749/1348 – ö. 793/1391) adına yazıldığını söylemektedir.[25]"* (Temizel, 2018: 116)

Eserin bilinen iki yazma nüshası[26] vardır. K nüshası *Mirkâtu'l-Edeb, Mîzânu'l-Edeb* ve *Miyâru'l-Edeb*'in de içinde bulunduğu ve Ahmed b. Hacı Mahmud el-Aksarayî tarafından 22 Ramazan 835/24 Mayıs 1432'de istinsah edilen (Temizel, 2018: 127) mecmuadadır.

Risalenin başında yer alan Allah'a hamd u sena ve Hz. Peygamber'e salat ve selamı içeren üç varaklık Arapça mukaddimeden sonra, belagat, fesahat, meani ve beyan konularının Farsça olarak anlatıldığı üç varaklık bir giriş kısmı bulunmaktadır. Eserde önce konu başlığı verilmiş ve Farsça olarak açıklaması yapılmıştır. Takiben varsa konunun diğer bölümleri anlatılmıştır. Her konu için seçilen örnekler sırasıyla ayetlerden, hadislerden, Arapça beliğ ve fasih sözlerle Arapça beyitlerden ve Farsça mensur parçalardan ya da beyitlerden oluşmaktadır. (Kartal, 2015: 3) Edebî sanatlarla ilgili olarak toplam 107 ayet, 27 hadis, 420 Arapça beyit ve mısra, 331 Farsça beyit ve

[24] Reşîdüddîn-i Vatvât'ın meşhur eserlerinden birisi olup edebî sanatlardan bahseder. (Temizel, 2018: 116)

[25] Ahmed Ateş, "Konya Kütüphanelerinde bulunan yazmalar", Belleten. XVI (1952), s. 116.

[26] K Nüshası: Konya Mevlâna Müzesi Kütüphanesi İhtisas Bölümü 2524/1 numarada kayıtlı olan nüsha, Konya Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi mikro-film arşivi 253 numarada kayıtlı mikro-film; T Nüshası: Tahran Milli Kütüphanesi 173 ف numarada kayıtlı olan nüsha, Mikro-film Milli 1:178 numarada kayıtlı olan mikro-film.

mısra ve ayrıca çok sayıda Arapça ve Farsça fasih ve beliğ cümle kullanılmıştır. (Temizel, 2018: 116)

Manzumeyle ilgili Ali Temizel'in bir doktora çalışması bulunmaktadır.

### 2.2.9. Dâsitân-ı Tevârih-i Mülûk-ı Âl-i Osmân

Mesnevi tarzında Türkçe ilk manzum gazavât-nâme örneği olan *Dâsitân-ı Tevârih-i Mülûk-ı Âl-i Osmân*, bugünkü bilgilerimize göre türünün en önemli eseri olup, 334 beyitten müteşekkildir (Özer, 2018: 229) ve aruzun *fâ'ilâtün / fâ'ilâtün / fâ'ilün* kalıbıyla kaleme alınmıştır. *İskender-nâme*'nin sonuna sonradan yazılıp eklendiği kesin olan bu bölüm, hem Osmanlı Devleti'nin kuruluşuna ait önemli bilgiler ihtiva etmesi, hem Türkçe yazılmış ilk Osmanlı tarihi olması, hem de manzum Osmanlı tarihi yazma geleneğini başlatması bakımından önemlidir. (Kartal, 2015: 2) Sultan Alâeddin, Ertuğrul Gazi, Osman Gazi, Orhan Gazi, Murad, Sultan Bâyezîd ve Emîr Süleymân'ın kısaca fütûhâtını anlatan bu eser aynı zamanda Türk Mesnevî Edebiyatının dinî, destânî olmayan da ilk örneği sayılır. (Levend, 1988: 388)

Enteresan bir şekilde eski kaynakların hiçbirinde Ahmedî'nin böyle bir eser ihtiva ettiğinden bahsedilmemiştir. Şükrullah, Uruc Bey, Âşık Paşazâde ve Neşrî gibi Ahmedî'den sonra en eski Osmanlı tarihlerini yazan şahsiyetlerin eserlerinde de böyle bir tarihin varlığından bahsedildiği görülememiştir. Ancak bu tarihçilerden bazıları doğrudan, bazıları ise dolaylı olarak Ahmedî'nin tarihinden istifade etmişlerdir. Öyle ki bazen sadece Ahmedî'nin verdiği bilgiyi değil, yazdığı mısraları bile olduğu gibi ya da küçük değişikliklerle kendi sayfalarına taşımışlardır. (Banarlı, 1939: 66)

Nihad Sami Banarlı'nın, Ahmedî'nin söz konusu eseri hakkında övgü dolu cümleleri olduğu gibi, eksiklerinden dolayı şairi eleştirmekten de geri durmaz.

> *"Görülüyor ki Dâsitân-ı Tevârih-i Mülûk-ı Âl-i Osmân çok muhtasar olmakla beraber hemen tamamile 'tarih'dir. Ahmedî, kendi asrı için dikkate değer bir sadelikle ve ileri bir tarihçilikle –masalsız, efsanesiz– bir Osmanlı tarihi yazmıştır. Bu tarih gerçi büsbütün kusursuz değildir. Çok mühim oldukları halde Dâsitân-ı Tevârih-i Mülûk-ı Âl-i Osmân arasında tesadüf edilemeyen bazı tarihi vak'alar vardır. Ki bunların ihmal edilişlerini mazur görebilmek veya bu ihmalciliğin sebeplerini tayin edebilmek için bir hayli düşünmek icabetmektedir."* (Banarlı, 1939: 72)

Emîr Süleymân için yazılan eserle ilgili olarak Nihat Sami Banarlı, Nihal Atsız, Kemal Sılay ve Eva Pantuçkova tarafından birer çalışma yapılmıştır.

### 2.2.10. Mi'râc-nâme

Kaynaklarda Ahmedî'ye ait birden fazla *Mi'râc-nâme*'nin adı geçmektedir. En bilineni Ahmedî'nin 615 beyit olarak belirttiği *Mevlîd*'inin içinde geçen 100 beyitlik *Mi'râciye* bölümüdür. Bunun dışında Metin Akar'ın aktardığına göre *Cemşîd ü Hûrşîd* mesnevisinin içinde de bir *Mi'râciye* bölümü bulunmaktadır. (Akar, 1987: 125) Ancak müstakil olarak kaleme alınan ve ayrı bir eser olarak sayılması icap eden *Mi'râc-nâme*'yi bize tanıtan Yaşar Akdoğan'dır. Akdoğan'ın "Mi'râc, Mi'râc-nâme ve Ahmedî'nin Bilinmeyen Mi'râc-nâmesi" başlıklı yazısında tek nüshası[27] olduğunu bildirdiği eserin, öncesinde *Mevlîd* ve sonrasında da *İskender-nâme* metninin olduğunu belirtir. (Akdoğan, 1989: 267)

Ahmedî'nin h. 808 rebî'ü'l-âhirinin evvelinde/26 Eylül 1405-1406 cumartesi günü, 490 beyit olarak yazdığını bildirdiği *Mi'râc-nâme*, Akdoğan'ın çalışması neticesinde 497 beyit olarak belirlenmiştir. (Akdoğan, 1989: 267)

*Evveliyidi rebî'ü'l-âhirün*
*K'oldı ıkdı nazm işbu gevherün*

*Ol Nebî'nün hicretinden bil ayân*
*Yıl sekiz yüz sekkizidi bî-gümân*

*Barmagun akdinde işbu ıkd-ı dür*
*Dört yüz dâneyle toksan dânedür (B. 495-497)*

Ahmedî, bu *Mi'râc-nâme*'yi kaleme alma sebebini "sevap kazanmak" ve "ahirette Peygamber'in arkasında Cennet'e kadar gitme şansını kazanarak, O'nun rahmetine mazhar olmak" şeklinde açıklamıştır.

*İşbu esrârı ki cândandur nihân*
*Uş sevâbıçun sana itdüm ayân*

*Tâ Resûl'ün rütbetini bilesin*
*Gendüzüni ana pey-rev kılasın*

*Tâ ola sana kıyâmetde şefî'*

[27] Süleymâniye Kütüphanesi Şazeli Tekkesi 110 numarada kayıtlı olan *İskender-nâme* nüshasının 16b-28b varakları arasındaki risale. (Akdoğan, 1989: 267)

*Menzilün Firdevs'de ola refî'*

*Cân u dilden zikr ider Ahmedî*
*Rahmet ümmîdine dâyim Ahmedî (B. 490-493)*

Eski Türk Edebiyatı sahasında bilinen ilk *Mi'râc-nâme* olan Ahmedî'nin *Mi'râc-nâme*'si, Türk Edebiyatı sahasında yazılmış diğer *Mi'râc-nâme*'lerden bazı farklılıklar içermektedir. Akdoğan'ın aktardığına göre bu değişikliklere bir örnek şu şekildedir:

> *"Diğer mi'râc-nâmelerde mi'râc hadisesi, 'şimşek ve gök gürültülerinin çok olduğu bir gecede' diye geçmemekte, sadece Ahmedî'de böyle geçmektedir."* (Akdoğan, 1989: 269)

Eser hakkında Yaşar Akdoğan bir makale ile tüm *Mi'râc-nâme* metnini transkribe ederek yayınlamıştır.

### 2.2.11. Mevlîd

İsmail Ünver'e göre 625 (1977: 355), Furkan Öztürk'e göre 652 beyit (Süer, 2018: 155) olan, aruzun *fâ'ilâtün / fâ'ilâtün / fâ'ilün* kalıbıyla yazılan ve Türk Edebiyatında türünün ilk örneği olan *Mevlîd*'in beyit sayısı, şair tarafından metin içinde yerleştirilen bir beyitle belirtilmiştir:

*Nice dânedür disen bu akd-i dür*
*Altı yüz ü dahı on biş dânedür (B. 623)*[28]

İlk olarak 1975 yılında İsmail Ünver tarafından hazırlanan *Türk Edebiyatında Manzum İskender-nâmeler* adlı doktora çalışması vasıtasıyla haberdar olduğumuz *Mevlîd*'in bilenen tek bir düzgün nüshası[29] vardır. Bu risalenin de bazı varakları tahrip olduğu için beyit sayısındaki karmaşanın anlaşılabilir olduğu varsayılabilir. Benzer bir şekilde *Mevlîd*'in konu bütünlüğü hakkında da bir karmaşa mevcuttur. *Mevlîd* incelendiği zaman olay ötgüsünde bir takım aksaklıklar ve kronoloji hataları göze çarpmaktadır. Bu konuyu Fatih Ramazan Süer şu şekilde belirtmektedir:

> *"Bütün mevlidlerde olduğu gibi Ahmedî'nin Mevlid'i de velâdet bahri ile başlamaktadır:*

[28] Beyit numaraları İsmail Ünver'in "Ahmedî'nin *İskender-nâme*sindeki Mevlid Bölümü" adlı makalesine aittir.
[29] Süleymâniye Kütüphanesi Şazeli Tekkesi 110 numarada kayıtlı olan *İskender-nâme* nüshasının 1b-16b varakları arasındaki risale. (Süer, 2018: 155)

*Ahmed-i Muhtâr imâmü'l-mühtedîn*
*Mustafâ'dur rahmeten li'l-âlemîn*

*Ol gice kim toğmış idi ol reh-nümûn*
*Düşdiler bütler sücûda ser-nigûn (B. 1-2)*

*beyitleri ile başlayan 11 beyitlik (1-11) bu bölümde, Peygamber Efendimizin doğduğu gecede gerçekleşen bazı önemli olaylar anlatılır. (...) Velâdet bahrinin akabinde, Peygamber Efendimizin bazı mucizelerinin anlatıldığı toplamda 21 beyitlik (12-33) bir mucizât bahri gelmektedir. (...) Mucizât bahrinin devamında, Efendimizin bir diğer mucizesi olan göğe yükselmesi hadisesinin anlatıldığı Miraç bahri (34-65) gelmektedir. 31 beyitten müteşekkil bu bahir kısa olup ilerleyen sayfalarda miraç hadisesi tekrar ve daha uzun bir şekilde anlatılmıştır. Bu kısa miraç bahrinin devamında müstensih hatası mıdır veya şairin kendi tercihi midir bilinmez velâdet bahrine tekrar geçildiği görülmektedir:*

*Aklunı cem' eylegil iy pür-hüner*
*Ki ol Nebî'den sana diyem bir haber (B. 66)*

*beyiti ile Hz. Peygamber'in doğumunun anlatıldığı toplam 86 beyitten müteşekkil velâdet bahrinin özelliklerini taşıyan kısma (66-152) geçilmiştir. Ayrıca yine bu bahirde kayıtlı olan:*

*Mevlidini ol Resûl'ün eydeyim*
*Ne acâyib ki anda var şerh ideyim (B. 68)*

*beyiti, okuyucuya mevlidin yeni başladığı izlenimini verse de buradan önceki 67 beyitin Peygamber Efendimizle alakalı oluşu bu durumu bertaraf etmektedir; ama şu da bir gerçektir ki bu kısımda nazmın konu bütünlüğü açısından bir problem vardır. Zira buraya kadar Peygamber Efendimizin hem doğumunun hem de bazı mucizelerinin anlatıldığı bölümlerden sonra tekrar:*

*Çünki ana rahmine düşdi Resûl*
*Yire gökden itdi rahmet Hak nüzûl*

*Düşdi ol yıl Mekke halkı râhata*
*Dürlü dürlü âsâyiş ile ni'mete*

*Mevlidi çünki mübârekti anun*
*Ucuz oldı narhı kamu nesnenün (B. 102-104)*

*On ikisinde Rebî'ü'l-evvelün*
*Olmış idi ol iş âsân bilün*

*Sıkl-i haml olmadı vü derd-i mahâz*
*Toğup Ahmed şirk buldı inkırâz (B. 113-114)*

*beyitleri ile Peygamberimizin doğumunun anlatılmaya başlanması ve dahi devamında gelen beyitlerde, Efendimizin doğumu ile gerçekleşen olaylardan tekrar bahsedilmesi Mevlid'in muntazam bir tertibi olmadığını göstermektedir."* (Süer, 2018: 155-157)

Risalenin sonlarına doğru bu eseri neden kaleme aldığını

*Sıdk ile sevdügiyçün Ahmed'i*
*İşbu nazmı akd kıldı Ahmedî (B. 612)*

beytiyle açıklayan şair, *Mevlîd*'i Bursa'da yazdığını ve padişaha dualarını ilettiğini söyleyerek eseri nihayete erdirir.

*Kanda nazm oldı dir isen bu kelâm*
*Dâr-ı mülk-i Bursa'da oldı tamâm (B. 613)*

*Bahtını Allâh mes'ûd eylesin*
*Âkıbet işini mahmûd eylesin (B. 622)*

Ahmedî'nin *Mevlîd*'iyle ilgili İsmail Ünver, Fatih Ramazan Süer ve Furkan Öztürk gibi araştırmacılar çeşitli çalışmalar yapmışlardır.

### 2.3. AHMEDÎ'YE İSNAD EDİLEN ESERLER

Ahmedî'nin hayatının neredeyse her noktasında olduğu gibi eserlerinin tam listesi konusunda da muğlaklığın olduğundan daha önce bahsetmiştik. Bu muğlaklığın doğal bir sonucu olarak da, aslında Ahmedî'ye ait olmayan bazı eserler, yıllar içerisinde yanlış bilgiler ve yanlış anlaşılmalar sebebiyle Ahmedî'ye isnad edilmiştir. Günümüzde elde olan bilgiler ve yapılan çalışmalar sayesinde bu eserlerin bazılarının kesin olarak Ahmedî'ye ait olmadığı belirlenmiştir. Bazılarının ise Ahmedî'ye ait olup olmadığı hala bilinmezken, bahsi geçen eserlerin bir nüshası bulunamadığından, bu

eserleri de Ahmedî'ye isnad edilen eserler başlığında incelemenin doğru olacağını düşündük. Aslında Ahmedî'ye isnad edilen eserlerin tam listesi aşağıda açıkladıklarımızdan çok daha fazladır. Ancak buraya sadece en önemli olduğunu düşündüklerimizi ve birçok kıymetli kaynakta bahsedildiği için bu yanlış bilgilerin yıllardır süregeldiğini düşündüğümüz eserleri almayı uygun gördük.

### 2.3.1. Kasîde-yi Sarsârî Şerhi

Ahmedî'ye ait olduğu iddia edilen eserlerin başında gelen *Kasîde-yi Sarsârî Şerhi*'nden ilk bahseden kişi Mecdî'dir. Mecdî, İbni Arabşah'a dayandırarak verdiği bilgide Ahmedî'nin *Kasîde-yi Sarsârî*'ye şerh yazdığını belirtir. (Özer, 1995: 10) Daha sonraları Kâtip Çelebî de *Keşfü'z-Zünûn*'unda bu şerhten bahseder. (2007: 113) Mehmet Tahir *Osmanlı Müellifleri*'nde (2016: 73), Sadettin Nüzhet Ergun *Türk Şairleri*'nde (1936: 375) ve Fuat Köprülü de *İslam Ansiklopedisi*'nde (1978: 216) aynı bilgiyi tekrar ederler. Ancak bugüne kadar Ahmedî'ye ait böyle bir eser bulunamamış; bulunamadığı gibi Ahmedî'nin kendi eserlerinde de herhangi bir atfı geçmemiştir.

### 2.3.2. Hayretü'l-Ukalâ

Ahmedî'ye ait olduğu iddia edilen bir eser de *Hayretü'l-Ukalâ*'dır. Böyle bir eserin varlığından ilk bahseden Kâtip Çelebî'dir. (2007: 349) Daha sonra Mehmet Tahir *Osmanlı Müellifleri*'nde (2016: 73) ve Fuat Köprülü *İslam Ansiklopedisi*'nde (1978: 216), *Keşfü'z-Zünûn*'daki bu bilgiyi aynen tekrarlamışlardır. Ancak Ahmedî'ye ait böyle eser bugüne kadar ortaya çıkmamıştır.

### 2.3.3. Yûsuf u Züleyhâ

*Yûsuf u Züleyhâ* mesnevisinin yazarı olarak adı geçen Ahmedî'nin kim olduğuna dair türlü iddialar mevcuttur. Bu konuda kesinlikten uzak kalınmasının en büyük nedenlerinden biri Latifî'nin, tezkiresinde Likâî başlığı (İsen, 2000: 304-305) altında, bu şairin, "Ahmedî'nin *Yûsuf u Züleyhâ*'sına nazire yazdığı"nı bildirmesi ancak bu bahsettiği Ahmedî'nin kim olduğundan söz etmemesidir. (Ünver, 1983: 7) Bu nedenle bu mesnevi hem tezimize konu olan Ahmedî'ye, hem Tebrizli Ahmedî'ye, hem de Ahmedî, Ahmedî-i Âmidî, Ahmed Mürşidî mahlaslarıyla eserler yazan Diyarbakırlı Ahmedî'ye isnad edilmiştir. Ancak son yıllarda yapılan yüksek lisans

çalışmaları[30] gösteriyor ki bahsi geçen *Yûsuf u Züleyhâ* mesnevisi Tebrizli Ahmedî'ye aittir.

### 2.3.4. Esrâr-nâme-yi Attâr Çevirisi

Ahmedî'nin İranlı şair Feridüddin-i Attar'ın *Esrar-nâme*'sinin çevirisini yaptığından ilk kez bahseden kişi Mehmet Tahir'dir. Ondan önce eski kaynakların hiçbirinde böyle bir bilgi bulunmamaktadır. Mehmet Tahir *Osmanlı Müellifleri*'nde (2016: 73) Ahmedî'nin *Esrâr-nâme*'yi manzum olarak çevirdiğini belirterek son altı beytini verir. Sadettin Nüzhet Ergun ise *Türk Şairleri*'nde (1936: 373-374) mesnevinin "Halil Bey veya Halil Paşa adında birine ithaf" edildiğini, 1752 beyit olduğunu ve *fâ'ilâtün / fâ'ilâtün / fâ'ilün* kalıbıyla yazıldığını bildirir. (Ünver, 1983: 6) *Ahmed-i Dâî Hayatı ve Eserleri* adlı çalışmayı yapan İsmail Hikmet Ertaylan çalışmasında "Ahmedî'ye izafe edilen *Esrâr-nâme*" tabirini kullanarak "Ahmedî'nin de, Ahmed-i Dâî'nin de birer *Esrâr-nâme* yazmış olabileceklerini" belirtmiştir.[31] Köprülü ise *İslam Ansiklopedisi*'nde (1978: 216-221) kendi kitaplığında bulunan *Esrâr-nâme* çevirisinin h. 880 / m. 1475-1476 yılında yazılmış olduğunu ileri sürerek çeviriyi başka bir Ahmedî'nin yapmış olabileceğini öne sürmüştür. (Ünver, 1983: 6)

Nitekim daha sonraki araştırmalar ve yeni bulgular ışığında tezimize konu olan Ahmedî'nin böyle bir eser yazmadığı kesinlik kazanmıştır. Yeni ortaya çıkan bilgiler sayesinde anlaşılmıştır ki bahsi geçen Ahmedî, tezimize konu olan Ahmedî değil, aynı yıllarda yaşamış ve bizim Ahmedî ile mahlasdaş olan Tebrizli Ahmedî'dir.

### 2.3.5. Süleymân-nâme

Ahmedî'ye isnad edilen bir diğer eser *Süleymân-nâme*'dir. Ahmedî'nin böyle bir eserinin olduğundan bahseden kişi Kâtip Çelebî'dir. Köprülü'nün aktardığına göre Kâtip Çelebî bu bilgi hususunda yanılmaktadır;

> *"…Ahmedî'nin böyle bir eser yazdığı malûm değildir; hattâ Uzun Firdevsî, Süleymannâm'sinin mukaddimesinde, Sultan Murad'ın (?) Ahmedî ve Şeyhoğlu'na bu mevzuu yazmalarını teklif ettiği hâlde,*

[30] Çeri, Ahmet (2010). Tebrizli Ahmedî'nin Yûsuf u Zelîhâ isimli eseri (vr. 35b-70b) ( inceleme-metin-dizin). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü; Yapıcı, Ali İhsan (2006). Ahmedî'nin Yusuf u Züleyhâ'sı. Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü; Korkmaz, Zeynep (2014). Tebrizli Ahmedî, Yûsuf u Zelîhâ (vr. 71a-102b) (İnceleme-metin-dizin-tıpkıbasım). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü.

[31] Ertaylan, İ. H. (1952). "Ahmed-i Dâî Hayatı ve Eserleri. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınlarından, Türk Dili ve Edebiyatı Zümresi, no. 518, s. 67.

*onların âciz kaldıklarını, yalnız Serezli Sa'di'nin 3500 beyitlik bir Süleymannâme yazıp takdim ettiğini söylemek suretiyle, Ahmedî'nin böyle bir eser yazmadığını anlatıyor. Herhâlde Kâtip Çelebî'nin, sair biçok şeylerde olduğu gibi, bunda da yanılmış olduğu muhakkaktır."*
(Köprülü, 1978: 220)

### 2.3.6. Kânûn u Şifâ Tercümesi

Bu eserden ilk bahseden kişi Latifî'dir. Tezkiresinde Ahmedî'nin bu adla anılan bir eseri olduğundan bahseder. (İsen, 2000: 84) Daha sonraları Gelibolulu Ali *Künhü'l-Ahbar*'da (İsen, 2017: 128), Mehmet Tahir *Osmanlı Müellifleri*'nde (2016: 73) ve Sadettin Nüzhet Ergun da *Türk Şairleri*'inde (1936: 374), Ahmedî'yi aynı adlı bir eserle birlikte anarlar. Daha sonra yapılan araştırmalar incelendiği zaman Ahmedî'nin bu isimde bir eserinin olmadığı kesinleşmiştir. Ancak burada şöyle bir yanlış anlaşılma mevcuttur. Latifî, Tezkire'sinde Ahmedî maddesini yazarken, Ahmedî'nin *Tervîhü'l-Ervâh* adlı tıp eserinden *Kânûn u Şifâ Tercümesi* olarak bahseder. Bu durum sebebiyle de Latifî'nin bahsettiği *Kânûn u Şifâ Tercümesi*, diğer yazarlar tarafından yeni bir kitap olarak algılanır. Ancak yukarıda belirttiğimiz gibi Ahmedî'nin *Kânûn u Şifâ Tercümesi* adında bir eseri yoktur. Bahsi geçen eser Ahmedî'nin tıp eseri olan *Tervîhü'l-Ervâh*'tır.

### 2.3.7. Cenk-nâme / Çeng-nâme

Kâtip Çelebî *Keşfü'z-Zünûn*'da Ahmedî'nin *Çeng-nâme* adlı bir eseri olduğundan bahseder. (2007: 607) Ancak daha sonra edinilen bilgiler ve yapılan çalışmalar sayesinde bahsi geçen *Çeng-nâme* adlı eserin Ahmedî'nin değil, Ahmed-i Dâî'nin olduğu ortaya çıkmıştır. Bu eser ilk zamanlarda isminden dolayı savaşla ilişkilendirilmiş; bu nedenle de bazı kaynaklar *Çeng-nâme* yerine *Cenk-nâme* ismini kullanmayı tercih etmiştir. Ancak daha sonra eserin savaşla değil, Türklerin eskiden kullanmış olduğu bir müzik aleti olan "çeng" ile ilgili olduğu anlaşılmıştır.

### 2.3.8. Veys ü Râmin

Ahmedî'nin böyle bir eserinin olduğundan ilk defa bahseden kişi Abdülvasi Çelebî'dir. Gönül Alpay'ın *Abdülvasi Çelebî'nin Eseri ve Nüshaları*[32] adlı çalışmasında aktardığı bilgiler doğrultusunda, Abdülvasi Çelebî *Halil-nâme* adlı

[32] TDAY-Belleten (1969), s. 201-226.

mesnevisinin sebeb-i telif kısmında padişahın birgün bir kitap okurken, şair Ahmedî'den okuduğu Farsça kitabı Türkçe'ye çevirmesini ister. Çalışmalara başlayan Ahmedî, beş altı ay sonra vefat edince de, Abdülvasi Çelebî onun yarım bıraktığı işi tamamlamak ister. Ancak Ahmedî'nin *Veys (Vîs) ü Râmin* olarak başladığı mesneviyi beğenmez, bunun yerine bir peygamber kıssası yazmayı uygun görür. (Alpay, 1969: 202)

Abdülvasi Çelebî'nin sebeb-i telifinde bahsettiği ve Ahmedî'nin vefat etmeden önce yazmaya başladığı, bahsi geçen *Veys ü Râmin* mesnevisinin ne kadarını kaleme aldığı ve kaleme alınan kısmın zaman içindeki akıbetinin ne olduğu günümüzde bilinmemektedir.

## 2.4. DÜNYA GÖRÜŞÜ, SANAT ANLAYIŞI VE ÜSLUBU

Ahmedî hayatı boyunca yalnızlık duygusuyla baş etmeye çalışmış bir şairdir. Ailesinin yanında aldığı ilk eğitimden sonra, yüksek eğitim almak için Mısır'a gitmiş, sonrasında da Aydın, Germi"yan ve Osmanlı saraylarını gezmiş, ancak kaynakların aktardıklarından anlaşıldığına göre bir daha ailesinin yanına dönememiştir. Yine kaynaklara göre evlenip evlenmediği de bilinmeyen şairin -ki kuvvetle muhtemel hiç evlenmedi- içten içe yaşadığı bu yalnızlık hissi kendisinde bir melankoliye dönüşmüş ve bu melankolik hal bazı şiirlerinde kendini fazlasıyla göstermiştir. Şiirlerinde Ahmedî mahlasını kullanan şairin, söz konusu "yalnızlık" olduğu zaman "şair Ahmedî" yerine "İbrahim"in ağzından konuşmaya başlaması, hissettiği bu yalnızlık duygusunun ne kadar derin, içten ve gerçek olduğunun bir kanıtı niteliğindedir.

Şair, bir beytinde sevgiliden merhamet göstermesini beklerken, bu merhamet talebinin sebebi olarak da kavimsiz, sevgilisiz ve akrabasız olmasını göstermektedir. Yani bir nevi yetim ve öksüz olduğunu dile getiren şairin bu beytindeki yalnızlık hissi çok derinden hissedilmektedir;

*Terahhum eylemedi Ahmedî'ye niçe didi*
*Esirge bini ki bî-kavm ü yâr u bî-hˇîşem (576/7)*

Ahmedî, yine aynı şekilde sürekli olarak yerinden, yurdundan uzakta kaldığını; memleketinden koparıldığını; gurbette yalnız ve garip kaldığını dile getirmiştir. Gurbete düşmesinde talihinin de suçu olduğunu düşünen Ahmedî, bu konuda birçok beyit yazmıştır;

*Bu şehrde garîbem ü bu mülkde fakîr*
*Hûnî gözüñe fitneyem ü zülfüñe esîr (240/1)*

*Dil-dâze vü garîbem ü dil-dârdan ırah*
*Nâ-sâz-kâr bahtı gör âhir ki bendedür (324/4)*

*Düşdügiçün vatandan ırah ol garîbi gör*
*Ki*âşüfte*olub nice döner ü dutamaz karâr (43/4)*

*Zekâtını baña virgil cemâlüñüñ li'llâh*
*Ki ben garîb ü za'îf ü esîr ü dervîşem (576/2)*

*Niyâz-mend ü garîbem bu şehr içinde bugün*
*'İnâyetüñ umaram şehriyâr şey li'llâh (699/6)*

*Çoh dürlü zahm yidi vü çoh dürlü çekdi cevr*
*Anı vatandan ayıralı devr-i rûzigâr (43/5)*

*Bu garîb illerde beni*öldükde aglar kimse yok*
*Dirligümde aglasun bu çeşm-i giryân üstüme (746/4)*

Talihinden ve gurbette olmaktan ziyadesiyle şikâyetçi olan Ahmedî'nin kendini kimsesiz sayarak *garîb* redifli bir gazel kaleme alıp gurbette nasıl garip ve bir başına kaldığını çarpıcı bir dille anlatması;

*Ben diyâr-ı yârdan uş düşmişem tenhâ garîb*
*İñileyü ney bigi sözüm budur kim vâ garîb (136/1)*

*Pâdişeh dahı olursa ger diyârın yâd ide*
*Dirliginden zevk ü râhat bulamaz aslâ garîb*

*Ger diyârından ırah düşdiyse n'ola Ahmedî*
*'Ayb mıdur Kâf'a düşüb oldugı 'Ankâ garîb (136/8-9)*

ve *vatan* redifli bir gazel yazarak vatan hasretinin ne boyutlarda olduğunu beyitlere yansıtması bu konuya verilecek en güzel örneklerdendir;

*Dirîg bülbül ü tûtî ki*ider celâ-yı vatan*
*Gurâb u bûma bedel olalı hümâ-yı vatan (610/1)*

*Vatandan ayrılıhum binüm ıztırârıladur*
*Hoz ihtiyârıla kimdür ki*ide celâ-yı vatan (610/4)*

*Vatan firâkı yahar şem' bigi cânı oda*

*Niçe ki gönlüme düşe benüm hevâ-yı vatan (610/6)*

*Beşâretiçün ide Ahmedî revân cânın*
*İrişse bir kez aña gaybdan salâ-yı vatan (610/9)*

*Vatan* redifli şiirinin 4. beytinde olduğu gibi başka bir gazelinden de anlaşılıyor ki Ahmedî'nin memleketinden ayrılması ve gurbete gitmesi gönül rızasıyla değil mecburiyetten olmuştur. Ancak bu mecburiyet Ahmedî'yi pek mutlu etmemiş hatta gurbete geldiği için pişman bile olmuştur. Bir beytinde hayallerinin peşinden koştuğunu itiraf eden şair için, peşinden koştuğu ve uğruna vatanını terk ettiği hayalleri maalesef ki yanlış hayallerdir ve bu yanlış hayaller uğruna gurbete heves edip vatanını terk eden kişilere her türlü cefa ve bela müstahaktır;

*Sanma benüm işümi ki gönlüm rızâsıdur*
*Bilgil anı ki bu felegüñ iktizâsıdur*

*Kimdür ki*ide rızâyıla yâr u diyârı terk*
*Lîkin ne çâre çünki Hak'uñ ol kazâsıdur*

*Yañlış hayâlıla vatanın terk iden kişi*
*Nedürlü kim cefâ görürise cezâsıdur*

*Ol kim vatan variken ide gurbete heves*
*Ne dürlü kim belâ göre anuñ sezâsıdur*

*Gurbetde zehr olur kişiye*âb-ı hayât lîk*
*Hâk-i vatan bulınsa gözüñ tûtiyâsıdur*

*Eyyûb mihnetiyile Ya'kûb gussası*
*Sorarısañ yakîn kamu gurbet belâsıdur*

*Rec'at yolı çü baglu durur çâre yoh aña*
*Varısa sabrdur ki bu derdüñ devâsıdur*

*Gurbet odına sabrı nice*olsun ki kişinüñ*
*Cisminde cân ki var vatanınuñ hevâsıdur*

*Çün Ahmedî idemedi kendü*işine nazar*
*Dahı eyit ki aña nazar kim idesidür (290/1-9)*

Ahmedî, sadece vatanından ayrı kaldığı için değil zaman zaman gönülden bağlı olduğu hâmîsi Süleymân Çelebî'den uzak kaldığı için de kendini kötü hissetmektedir. Süleymân Çelebî'nin siyasî arzuları sebebiyle Ahmedî'nin O'ndan uzakta kaldığı

zamanlar olduğu gibi, bilinmeyen bir sebeple Süleymân Çelebî'nin Ahmedî'yi huzurundan gönderdiği ve Ahmedî'nin de yazdığı şiirler vasıtasıyla Süleymân Çelebî'den af dilediği de bilinmektedir. Bir beytinde neredeyse bir yıldır Süleymân Çelebî'den ayrı olduğunu ve bu süre zarfında nasıl zorluklar çektiğini dile getirmiştir;

*Bir yılcadur tapuñdan ırah bir dem üstüme*
*Ne dürlü mihnetile geçer sâl u mâhı gör (308/4)*

Yukarı bahsedilen beyitler ve gazellerden de anlaşıldığı üzere Ahmedî, kendini her zaman yalnız, garip ve kimsesiz hissetmiş; vatanından uzaklaşmak zorunda kalmış ancak gurbette de istediğini, arzuladığını, hayal ettiğini bulamamış; bu durumu kendi tercihlerinin yanlışlığından ve talihinin bir türlü O'nun yüzüne gülmemesinden kaynaklandığını düşünmüştür. Bütün bunların üzerine Süleymân Çelebî'nin O'nu huzurundan kovması gibi, yaşadığı bazı olaylar O'nda travmatik etkiler yaratmış ve tüm bunları da bütün bu yalnızlık hissiyatı içinde belki de tek arkadaşı olan şiirlerine melankoli içerisinde yansıtmaktan kendini alamamıştır.

Ahmedî'nin hayatının ayrıntıları incelendiği zaman kendisine sürekli bir hâmî aradığı ve bu uğurda beylikten beyliğe, saraydan saraya, hâmîden hâmîye savrulduğu görülecektir. Bir hâmîye intisap etmeyi başardıktan sonra da, hâmîsinden hayatını kolaylaştıracak taleplerde bulunduğu ve bu sebeple pek çok şiir yazdığı da aşikârdır. Bu durum bazen öyle boyutlara gelmiştir ki önceden yazıp başkasına sunduğu şiirlerde değişiklikler yapıp yeni hâmîsine sunduğu bile olmuştur. Şiirleri vasıtasıyla Ahmedî'de görülen bu intisap merakı, aslında O'nun hayatı boyunca yaşadığı ve sıkıntısını çektiği yalnızlık, bir başına bırakılmış hissiyatının doğal bir sonucu olarak görülmelidir. Gurbette geçirdiği yıllar, vatan hasreti, yalnızlığın verdiği melankoli, pişmanlık, hiçbir yere ait hissedememe gibi duygular onda sürekli olarak bir yere ya da birine intisap etme ihtiyacı doğurmuş ve hayatı boyunca da bunun için çabalamıştır.

Ahmedî, bir kasidesinin sonunda kasideyi sunduğu Sultan Mehmed'den bir at istemektedir. Yazdığı bu kasidenin en uygun karşılığının güzel ve güçlü bir at olacağını söyleyen Ahmedî, sadece at yetmez bir de "eyerli olsun" diyerek Sultan'la alenen pazarlık yapmaktadır;

*Şehüñ boyına durur cüst bu libâs velî*
*Bahâsıdur anuñ iy şâh merkeb-i reh-vâr*

*Eyerlü olurısa at viriser sultân*

*Gerek ki ola piyâde öñümde Sâm-ı süvâr*

*Niçe ki gele gide seyrile bahâr u hazân*
*Niçe ki devr ide dünyîde üşbu leyl ü nehâr*

*Nehâr u leyl murâduñca yürisün meh ü sâl*
*İrâdetüñile olsun kamu hazân u bahâr (25/49-53)*

Ahmedî, ailesinden aldığı ilk eğitimden sonra Mısır'a gitmiş ve burada Şeyh Ekmelüddin el-Babartî'den İslâmî bilimler, tıp ve geometri dersleri almıştır. Hanefî mezhebine mensup olan el-Babartî'den aldığı özellikle İslâmî bilimler eğitiminin etkisiyle Hanefiyye mezhebine meyleden Ahmedî, dinî ağırlıklı şiirler yazmaya başlamıştır. Namazın faziletlerinden, zekâtın gerekliliğinden, Allah'a hamd ve senanın maneviyatından bahseden onlarca şiir kaleme almıştır;

*Virgil zekâtı ki*ol durur İslâm'a kantara*
*Kılgıl namâzı ki*ol durur ol dînüñe 'imâd (17/9)*

*Kılgıl namâzı sıdk u niyâz u huşû'ıla*
*Hak di vü gayrı sürmege kıl cândan ictihâd (17/11)*

*Namâzuñı kılub itgil du'â ulû'l-emre*
*Ki tâ'atın kamuya farz idübdür ol cebbâr (25/33)*

Ancak mutasavvıf bir şair olma yolunda emin adımlarla ilerleyen Ahmedî, sonraki yıllarda bütün Anadolu topraklarını ve halkını etkileyecek olan Timur tehlikesinin de etkisiyle bu eğilimden uzaklaşmış, kendini tamamen günü yaşamaya, hayattan tat almaya ve içkiye adamıştır. Bu keskin dönüşüm Ahmedî'nin şiirlerine Hayyam-vârî bir hava katarak yansımış, hayatındaki bu kırılma, şiirlerinde de net bir şekilde dinden uzaklaşma ve dini kendince yorumlama şeklinde kendini göstermiştir. Bir gazelinde din, ezan, namaz ile şarap, bade, meclis kavramlarını bir arada kullanarak aslında içmesinde dinen bir sakınca olmadığını, içerken bile ikiyüzlü sofulardan Allah katında daha evla olduğunu iddia etmiştir. Bu gazel, Ahmedî'nin yaşadığı kırılmanın ve bu kırılma sonucunda dine bakış açısının ne yönde değiştiğinin net bir göstergesidir;

*Çünkim mü'ezzin eyde ki hayye 'alel-felâh*
*Sâz-ı sabûh it ki irişdi dem-i sabâh*

*Hoşdur sabâh u şâm namâz ol namâz kim*

*Anda senüñ aduñ ola tekbîr ü iftitâh*

*Buyur surâhî kuşına kim döke sâgara*
*Hûn-ı kebûteri çü horos eyledi sıyâh*

*Mey içmeyenüñ ehl-i salâh urdılar adın*
*Dînde meger mey içmemek oldı hemîn salâh*

*Sûfî sanur ki tasfiye-yi nefes itmedin*
*Bir bâze içmemegile bulasıdur felâh*

*Sen yoluñı gözet dil uzâtma kimesneye*
*Dîn bir durur hemîn n'ola çogısa ıstılâh*

*Kankı helâl-zâde diye üşbu sözi kim*
*Bâze harâm ola vü zerk ü riyâ mübâh*

*Koma cenâh diyü mey ü câmı Ahmedî*
*Dileriseñ necâha irişmeklige cenâh (198/1-8)*

Bir beytinde ise açık açık cami ve hatibile işinin bittiğini ve artık onun için tek yerin meyhane olduğunu dile getirmiştir;

*Mey-hâne yir durur baña vü mey-fürûş yâr*
*Dahı işüm ne cami' ü yahûz hatîbile (698/6)*

Başka bir gazelinde ise redif olarak "satmışam" sözcüğünü kullanan Ahmedî, canından, serinden, cennet bağından, nam ve mevkiden, ad ve sandan yani tabiri caizse her şeyden vazgeçtiğini anlatarak boşvermişliğinin boyutunu gözler önüne sermektedir;

*Bir nefes vasluñıçun iki cihânı satmışam*
*Satun almahlıga 'ışkuñı bu cânı satmışam*

*İşigüñ topragına yüz sürmege irem diyü*
*Gerçi az kıymetdür ol bâg-ı cinânı satmışam*

*Gerçi yohdur mâl u mülküm tapuña lâyık velî*
*Kapuñuñ kullıgına genc-i ma'ânî satmışam*

*Çün gerekmez 'âşık olan kişide nâm u nişân*
*Ben bu bahtıçun besi nâm u nişânı satmışam*

*Ad u san durur kişiye 'ışk yolında hicâb*

*Bu hicâbuñ def'ine çoh ad u sanı satmışam*

*Çün cihân fânîdür anda hânümân nice direm*
*Ben ki bir câm-ı meye var hânümânı satmışam*

*'Işk bâzârında kim anda fenâdur alınan*
*Ahmedî bigi niçe cân râyigânı satmışam (533/1-7)*

Ahmedî, Ömer Hayyam'ın rubailerindeki üslup ve manalara yaklaştığı pek çok beyit kaleme almıştır. Yukarıda bahsettiğimiz kırılmadan sonra Ahmedî, içki ve eğlence hayatı yüzünden kendisini eleştirenlere riyakâr diyerek karşılık vermiş; içerken ve eğlenirken bile Allah'a o ikiyüzlülerden daha yakın olduğu, Allah katında onlara göre daha makbul olduğunu iddia etmiştir;

*Tevhîd olur niyâzıla içilicek şarâb*
*İşrâk olur riyâyıla kılınıcah namâz (374/5)*

*Zahmet itme özüñe rahmetiçün*
*Kim ezelde virildi huld u cahîm (62/13)*

*Gitdi dün yarın n'olısar kim bilür*
*Dut ganîmet bugüni iy dost pes (392/4)*

*Sun ol câmı bugün şâz olalum kim*
*Bilinmez n'olısar yarın ser-encâm (83/III-4)*

Bazen onu eleştirenlere cevabı o kadar sert oluyordu ki, şiirlerinde hakarete varan sözcükler kullanmayı tercih ediyordu;

*Meyiçün Ahmedî'ye ta'ne uran*
*Eger 'avrat degülse*olmaya er hem (535/9)*

Hatta biraz daha ileri gidip daha önce İbn-i Farıd'ın söylediği *Şeribnâ alâ zikri'l-habîbî mudâmeten / Sekirnâ bihâ min-kablîen yuhleka'l-kermu* (Sevgiliyi zikrederek şarap içtik ve sarhoş olduk, biz sarhoşken üzüm henüz yaratılmamıştı) beytindeki manaya yakın beyitler yazmıştır. Tabi burada Ahmedî bunları gerçekten hissederek mi söylüyor yoksa sadece içmesine ve eğlenmesine bir kılıf mı bulmaya çalışıyor bunu belirlemek oldukça güçtür;

*'Işkuñuñ câmıyla mest olmışdı cân*
*Yaradılmadın dahı bâg u 'ineb (139/7)*

Ahmedî'nin özellikle Süleymân Çelebî ile birlikte geçirdiği yıllarda çok fazla şarap içtiği bilinmektedir. Bu durum o dönemlerde yazdığı şiirlere de bolca yansımıştır. Öyle ki bu içki sevdası Ahmedî'de de, Süleymân Çelebî'de de önüne geçilemeyecek durumdadır. Bu nedenle Ahmedî şarabı ve içkiyi öven bir çok şiir ve beyit yazmıştır.

*Degülseñ nergisile lâleden kem*
*Elüñden komagıl bir dem ayâgı*

*Ferâmûş it meyile kendüñi kim*
*Bulasın kamu kaygudan ferâgı (833/10-11)*

*Mey içelüm yüzümüz al olınca*
*Surâhî bigi mâl-â-mâl olınca*

*Hatâdur hâlumuz içmesevüz mey*
*İçelüm pes anı hoş-hâl olınca*

*Mübârek-fâl olur içen şarâbı*
*Nigû-fâl olsa yig bez-fâl olınca*

*Yüzine karşu yâruñ içelüm mey*
*Ögümüzde bu hatt u hâl olınca*

*Yiyelüm mâlı âmâlı koyalum*
*Kişiye mâr yig emvâl olınca*

*Elif-kad yâr mey sun Ahmedî'ye*
*Benefşe bigi kaddi dâl olınca (721/1-6)*

*Ne durur la'l ü yâkût-ı revân mey*
*Ne durur kuvvet ü kût-ı revân mey*

*Virür biñ derde bî-dâr u şifâ mey*
*İder sad-sâle pîr-i nev-cüvân mey*

*Mey içgil kim seni bir katreyiseñ*
*İde bir demde bahr-ı bî-kerân mey*

*İder bir cür'ası güncişki sîmurg*
*Nite kim gürbeyi şîr-i jiyân mey*

*Mey-i gül-rengi nûş eyle kim ide*

*Za'afrânî yüzüñi ergavân mey*

*Elüñe*al câm nergis bigi itsün*
*Benefşe-vâr sini ser-girân mey*

*Saña senlik belâ oldı mey iç kim*
*Seni kurtara senden bir zamân mey*

*Bu 'akl âfet durur cânuña virür*
*Bu âfetden saña emn ü emân mey*

*Nihân olsa*Ahmedî her dem içerdi*
*Velî mümkin degül ki*ola nihân mey (831/1-9)*

Bu ikilinin içkiye düşkünlükleri, içerisinde yaşadıkları toplumun örf ve adetlerini hiçe sayacak boyuttadır. Hatta Ahmedî bir şiirinde bu hiçe saymayı herkese göstermekten de çekinmez. Ramazan geldiği için bağda, bahçede rahat rahat içki içemediğinden yakınan şairin, yine de ramazanın gelişinin onlara engel olamayacağını ve bu "ortalık yerde" içki içememe problemini, Süleymân'ın "gizli" meclisinde buluşarak bertaraf edeceğini aktarmaktadır;

*'İşretüñ mevsümidür lîki ne çâre ramazân*
*Râhat-ı 'îşümüzi 'usrete eyledi bedel*

*Gerçi şimdi ramazân korhusı komaz bizi kim*
*İçevüz bâze-yi gül-rengi ne ekser ne ekal*

*Girü yümnile gele 'îd ü be-ragm-ı ramazân*
*Ol kadar nûş idevüz bâzeyi kim lâ-tes'el*

*Meclisinde melikü'l-mülküñ olıban mahrem*
*Göñül âyînesine meyden uravuz saykal (53/10-13)*

XIV. yüzyılın sonlarına doğru baş gösteren Timur tehlikesi, Anadolu'nun her yanına korku salmıştı. Timur'un Sivas'ı yıkıp halkını kılıçtan geçirmesi; Halep, Şam, Bağdat gibi kültür merkezlerini yerle bir etmesi; sıradaki hedefinin ise Osmanlı ve Anadolu olduğunu açık açık dile getirmesi, haliyle Anadolu halkı üzerinde müthiş bir korkuya sebep olmuştur. Bu korkudan muzdarip olanlardan biri de şair Ahmedî'dir. Yukarıda bahsettiğimiz üzere mutasavvıf olma yolunda ilerlerken bir anda dönüşüm geçirerek gününü gün eden, içip eğlenen ve her şeyden vazgeçen boşvermiş biri haline gelen şair Ahmedî'nin, bu dönüşümünün sebebi elbette ki Timur'un Anadolu

toprakları üzerine saldığı kılıçtan geçirilme ve öldürülme korkusudur. O dönemde kültür başkentleri sayılan Halep, Şam ve Bağdat'ın yıkılması zaten Ahmedî üzerinde müthiş bir psikolojik buhrana sebebiyet vermişken, üstüne Anadolu'nun da aynı akıbete maruz kalıp Ahmedî'nin de öldürülmesi ihtimalinin gündeme gelmesi, şairin neredeyse dini terk ederek kendini içkiye vermesine vesile olmuştur. Bu durumu çok açık bir şekilde beyitlerine aktaran şair, "o kadar çok içelim, öyle sarhoş olalım ki Halep, Şam ve Bağdat'ın halini unutalım" diyerek, bu şehirlerin başına gelenlerin kendisini ne kadar derinden etkilediğini ve bu sebeple bu kadar çok içmeye başladığını bir nevi itiraf etmiştir;

*Şöyle kim yıhıldı vü yahıldı Bagdâd ile Şâm*
*'Işkuñ eyle yıhdı yahdı göñlümüñ Mısr'ın tamâm (551/1)*

*Şâm u Bagdâd'uñ ser-encâmını çün gördüñ nedür*
*Tâ ser-encâm unudıla câm içelüm subh u şâm (551/4)*

*Milk Hakk'uñdur senüñ ne var arada Ahmedî*
*Kim idersin nâle geh Bagdâd diyü gâh Şâm (551/7)*

*N'ola göñlüñ Rûm'ı yıhılsa*Ahmedî*
*Çün yıhıldı Şâm u Bagdâd u Haleb (151/7)*

*Gözinden Dicle ahdı Ahmedî'nüñ*
*Yıhalı göñli Bagdâd'ını dil-şâd (207/9)*

Başka bir beytinde de aynı ölüm korkusundan kaynaklanan boşvermişlikten olsa gerek bütün hırslarından arındığını ve bunu da şarapla başardığını dile getirmektedir;

*Bu hırs u âzı ko kim 'ömr durmaz*
*Şarâb u nukla terk it çog u azı (811/10)*

Ahmedî ve Süleymân Çelebî'nin çok fazla şarap içtiğinden yukarıda bahsetmiştik. Ancak Ahmedî, bazen yazdığı bir gazelle, bazen de bazı şiirlerine mahlas beytinden sonra eklediği bazı beyitlerle, öve öve bitiremediği şarabı ve içkiyi yermeyi, içkinin bütün kötülüklerin anası olduğunu ve içki içmenin müslümanlar için büyük bir hata olduğunu anlatmayı tercih etmiştir. Bu durum da bize, Süleymân Çelebî ile birlikteyken çok da garip karşılanmayan içki konusunun, Süleymân'dan sonra intisap ettiği diğer hâmîler tarafından hoş karşılanmamış olduğunun ya da Ahmedî'nin bu konuyu hoş karşılamayacaklarını düşündüğünün bir göstergesi olmakla birlikte aynı

zamanda artık yaşlanan ve ömrünün sonuna geldiğini hisseden Ahmedî'nin, ölüm ve ahiret korkusu yaşamaya başladığının da bir kanıtı da olabilir. Bir gazelinde içkiyi bütün kötülüklerin anası sayan Ahmedî, onu "şeytan idrarı"na benzeterek müslümanlara haram olduğunun altını çizmiştir;

*Bâze-yi bez-fi'li şart ol kim müsülmân içmeye*
*Tu'me-yi kâfirdür anı ehl-i îmân içmeye*

*Anı kim ümmü'l-habayisdür içe mi pâk olan*
*Kimde kim vardur tahâret bevl-i şeytân içmeye*

*Rahmet-i rahmândan anı iş iden mahrûm olur*
*Pes anı her kim dilerse lutf-ı rahmân içmeye*

*'Âkili mecnûn kılur u 'âlimi câhil ider*
*Pes anı ol kişi kim olmaya nâ-dân içmeye*

*Âfet-i cân u belâ-yı ten durur bî-şek anı*
*Kimde kim var mihr-i ten yâhûz gam-ı cân içmeye*

*Sırfın añma Hızr bigi varlıgını*iden taleb*
*Ger iderlerse*añа memzûc âb-ı hayvân içmeye*

*Mâye-yi tugyân durur ol hayz kanı pes anı*
*Ahmedî çünkim degüldür ehl-i tugyân içmeye (677/1-7)*

Ayrıca normalde 10 beyit olduğu belli olan bir gazelinin özellikle 8, 9 ve 10. beyitlerinde şarabı öven ve bir an bile şarap kadehinin elden bırakılmaması gerektiğini savunan Ahmedî, mahlas beytinden sonra 11. beyti ekleyerek tabiri caizse tövbe etmiş ve Allah'ın, kulunun bu hatasını affedeceğini umduğunu söylemiştir. Ancak bu sefer de bu tövbenin gerçekten içten mi geldiği, yoksa yeni bir hâmî için göstermelik mi olduğu sorusu akıllara gelmektedir;

*Câm-ı mey nûş eyle kim gül-zâr*
*Toludur bülbülüñ nevâsından*

*Câmı elden koma ki cân bir dem*
*Kurtıla 'akl mâcerâsından*

*Ahmedî mey içer ki bula halâs*
*Sofınuñ zerki vü riyasından (626/8-10)*

*Mey hatâdur velîki vardur ümîd*

*Ki geçe Hak kuluñ hatâsından (626/11)*

Yukarıda bahsedilen tüm bu beyitlerden de anlaşılacağı üzere Ahmedî'nin hayatı, karakteri, inancı, alışkanlıkları, söyledikleri ve yaptıkları sürekli olarak inişli-çıkışlı bir durum takip etmiş; hayatının ve belki de kafasının bu denli karışık ve değişken olması da Ahmedî'nin şiirlerinin yine aynı derecede karışık olmasına sebebiyet vermiştir.

Ahmedî, *Dîvânı*'nda yer yer lafı kendi şairlik yeteneğine getirerek kendine rakip ya da hedef seviye olarak belirlediği şair ve sanatçıların isimlerini anmaktan çekinmez. Enverî, Hoca, Selman, Attar, Sa'dî, Gülşehrî, Nizâmî, Şeyhoğlu ve Mânî bu isimlerden bazılarıdır. Ahmedî özellikle Enverî, Hoca ve Selman'ı ulaşmak istediği seviye; Attar, Sa'dî, Gülşehrî ve Nizâmî'yi şiirleriyle çoktan geride bıraktığı şairler; Şeyhoğlu'nu ise şiirlerini anlamayacak kadar edebî zevkten ve bilgiden yoksun bir yarı şair olarak görmektedir. Nakkaş olan Mânî'yi ise kendi *Dîvân*'ındaki nakışlardan nakış öğrenmesi gereken bir sanatçı olarak görür. Şeyhoğlu hariç bütün bu şair ve sanatçıların ortak noktası, hepsinin kendi dönemine ve gelecek nesillere çok büyük etkileri olan büyük sanatçılar olmalarıdır. Ahmedî de *Dîvân*'ında bu isimleri sayarak aslında bir nevi kendi seviyesini kendi belirlemek istemiş ve şairlik yeteneğini başkalarının tartışmasına kapatmıştır;

*Hoş dut ol kuluñı kim hem fazl u nazm u nesrde*
*Gaş iderler Enverî vü Ho'ca vü Selmân aña (6/50)*

*Eger bu nazmı işide revân-ı Gülşehrî*
*Diye ki şâd ol u ahsent sânîye'l-hassân (64/39)*

*Bozayıdı nizâmını sözinüñ*
*İşitse Ahmedî nazmın Nizâmî (779/9)*

*Nizâmî şi'ri*unıdaydı*Ahmedî'nüñ*
*İşitse şi'r nazmını Nizâmî (858/7)*

*Şeyhoglı defterini yile virdi rûzigâr*
*Göreli Ahmedî ki*adı dîvân içindedür (302/7)*

*Ahmedî dîvânını nirede ki*ohıyalar*
*Defter-i Şeyhoglı'nuñ kendü bigi*ebter gerek (456/7)*

*Bu resme ki*Ahmedî yazar yüzüñ vasfını dîvâna*

*Gerek nakş ögrene Mânî bu dîvânıla defterden (601/6)*

*İşit saña diyeyim kuş dilinde hoş sırlar*
*Ki yırta Mantık-ı Tayr'ı işitse*anı 'Attâr (21/3)*

*Dîvân düzeli Ahmedî anı işidib gör*
*'Attâr nedür defter-i Selmân-ı kemâli (788/8)*

*Yazalı Ahmedî dîvânı nakşın*
*Dürildi defter-i Selmân u Sa'dî (810/7)*

*Çü görmemişdi anuñ defterini Gülşehrî*
*Pes aña Rûm'da 'arza kim eyledi Çîn'i (825/10)*

Ahmedî kendi şiirinin ne kadar üst seviyelerde olduğunu ifade edebilmek için büyük şairlerin isimlerini zikretmiş ve hatta şairlik yeteneği ile o şairleri artık geçtiğini ifade etmiştir. Yine aynı amaçla ama bu sefer başka şairlerin adını zikretmeden *nazm, nesr, kalem, defter, dîvân, ma'nâ, inşâ, lafz, söz, zübân, şi'r, beyân* gibi kelimeleri kullanarak kendi şiirini tanımlamış ve bu alanlarda rakipsiz olduğunu dile getirmiştir. Bazen feleğin kâtibi Utarit'e kafa tutmuş; bazen ab-ı hayattan dem vurarak ondan daha fazla esenlik verdiği iddiasına girişmiş; bazen Hicaz'a, Isfahan'a, Irak'a ulaşan sözleri sayesinde âşıkların kararını etkilemiş; bazen de methettiği kişinin adının, Ahmedî'nin methi sayesinde tüm feleğe eriştiğini iddia etmiştir;

*'Utârid Ahmedî nazmın işitdi hacletden*
*Oda yahıb kalemin suya saldı evrâkı (790/8)*

*Degül ayruk bigi ol nazm u nesr ü lafz u ma'nîde*
*Beyân kâsır zübân fâtır 'ibâret künd ü zihn ebter (364/15)*

*Ahmedî'nüñ şi'rü mi yeg yâhu nazm-ı gevherüñ*
*Âb-ı hayvân mı ola tatlu yahud yaruñ senüñ (474/7)*

*Ahmedî her ne ma'ânî ki beyâna getürür*
*İşiden dir ki zi elfâz-ı hoş u nazm-ı bedî' (419/7)*

*Kimse bir dîvân ide mi işbu lutf u hüsne nazm*
*Kimse bir defter kıla mı işbu nakş u renge cem' (417/7)*

*Hevâ vü mihr ü 'ışk u derdüñe düşdi vü vasfuñda*
*Düzer uş Ahmedî hoş nazm u nesr ü defter ü inşâ (94/11)*

*Selâsetde benüm nazmum işiden*

*Dahı zikr eylemez âb-ı zülâli (83/VII-5)*

*Nazmıla nesr-i zîbâ pîşem durur hem inşâ*
*Aduñ i şâh-ı vâlâ irürem âsumâna (68/16)*

*Anuñçun hoş-nefesdür Ahmedî kim*
*İçinde sûzı var şöyle ki micmer*

*Hicâz'ıla 'Irâk u Isfahân'da*
*Sözi 'uşşâkı itmişdür muhayyer*

*Każâ dîvânın ideli kalem nakş*
*Kimesne yazmadı bu renge defter*

*Kopa mı böyle rengîn lâle vü gül*
*Ola mı böyle şîrîn şehd ü şekker (37/17-20)*

Ahmedî'nin *Dîvân*'ındaki bir başka iddiası ise O'nun sözlerinin hikmetli oluşudur. Bu nedenle kendi sözlerini sürekli olarak Yunan ve Anadolu felsefecilerinin sözleriyle ya da direkt Yunan felsefesinin kendisiyle karşılaştırmaktadır. Ahmedî'nin tabi ki bu karşılaştırmada da üstün taraf olduğu iddiası vardır. Bokrât, Eflâtûn/Felâtûn, Lokman, Ebû 'Alî Sînâ bu hususta ismini zikrettiği bazı alim ve felsefecilerdendir. Ahmedî'nin sözleri karşısında Eflâtûn'un aklını yitireceğini; şiirlerini okuyanların bu şiirlerin ancak Yunan ve Anadolu felsefecilerinin hikmetli sözleri olduğunu düşüneceğini; Ahmedî'nin sevgiliden ayrı geçirdiği bir günü gören Bokrât'ın, o günü "buhran gecesi"ne benzeteceğini ifade eden Ahmedî'nin bu sözlerinden de anlaşıldığı üzere, şair Yunan ve Anadolu felsefesine kısmen de olsa hakimdir. Yazdığı şiirlerin yer yer Yunan ve Anadolu felsefesi ile kesişen noktaları olduğunun farkında olan Ahmedî, okuyucu ya da dinleyicilerin bunları birbirine karıştırabileceğini düşünerek peşinen önlemini almış ve "bu duyduklarınız Yunanlıların hikmetli sözleri değil, Ahmedî'nin sözleridir" diyerek bir nevi felsefeye ve felsefecilere meydan okumuştur;

*Binüm günümi senden ırah çün göre tabîb*
*Bokrât olursa kim şeb-i buhrâna beñzede (682/6)*

*Bu Ahmedî midür ya hakîm-i güher-fürûş*
*Bu söz midür ya hikmet-i Yûnân mıdur nedür (234/7)*

*Toludur Ahmedî'nüñ sözi hikmet*
*Velîkin mezhebi Yûnân degüldür (338/8)*

*Ne hey'et gösterür gerdûn ki dûn eyler Felâtûn'ı*
*Ne hikmet harc ider devrân ki mât itdi bu Lokmân'ı (863/4)*

*Muhayyer oldı bu fikretde*Ebû 'Alî Sînâ*
*Cünûna düşdi bu hikmetde 'akl-ı Eflâtûn (65/24)*

*Kulah dut Ahmedî'nüñ sözine kim*
*Ne dirse kamu hikmetdür müberhen (63/41)*

*Her ne bâbıla ki*Ahmedî söyler*
*Sözi hikmet olur u faslı hitâb (8/28)*

Ahmedî sadece felsefecilere meydan okumakla kalmamış, temelde felsefenin yüzyıllardır sorduğu soruların bazılarını şiirlerinde kullanarak direkt felsefe yapmıştır. Bir beytinde yediden yetmişe herkesin ağzına pelesenk olmuş olan "tavuk mu yumurtadan çıkar, yumurta mı tavuktan?" sorusunu şiirine taşıyarak aslında bu sorunun keşf edilmesi gereken derin bir felsefik altyapısı olduğunu belirtmiştir;[33]

*Yumurda mıdı yaradılan evvel ü kuş mı*
*Bu sözi keşf ideriseñ baña zihî güftâr (21/37)*

Ahmedî, yukarıdaki beytin de içinde yer aldığı, H nüshasının 54b varağında bulunan ve tenkitli metnimizde 21 numarada olan 67 beyitlik kasidesinde, son kısımdaki 5 beyitlik Emîr Süleymân methiyesi hariç, baştan sona felsefeye mal olmuş sorular sorarak "bu sorulara cevap bulmak ancak alimlerin işidir" demiştir. Ahmedî'nin sadece bu kasidesi bile başlı başına bir çalışmanın konusu olabilir;

*İşit saña diyeyim kuş dilinde hoş sırlar*
*Ki yırta Mantık-ı Tayr'ı işitse*anı 'Attâr (21/3)*

*Çü birde münhasır oldı bu sûret-i nev'î*
*Neçün çog ola bu bir nesne hey'eti iy yâr (21/4)*

*Baña eyit ki bir iken hakîkat-i cevher*
*Sebeb nedür ki 'araz kim tokuzda dutdı karâr (21/5)*

*Burûc on iki ola neçün haber virgil*
*Yidi neden durur âbâ vü ümmehât çihâr (21/6)*

[33] Bu konuda ayrıntılı bilgi için bknz: Sel, Nursel (2010). "Ahmedî'yi Mitlerle Okumak", Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans tezi, "Kozmik Yumurta" maddesi, ss. 42.

*Neçün üç oldı mevâlîd ü nedür ol nesne*
*Ki mâyesi bir ü nakş oldı bîş-ter zi hezâr (21/7)*

*Ne yidi nûrdur ol kim felekden añarudur*
*Cemî'-i encüme ol yididen gelür envâr (21/13)*

*Cihân sa'âdetile toluyıdı ucdan uca*
*Ol iki nahs felekde yüririken hem-vâr (21/19)*

*Sebeb ne kim demüri cezb ide mıknâtıs*
*Veyâ zümürrüdile gûr ola ef'î mâr (21/22)*

*Ezel nedür ezeliyyet hulûd u deymûmet*
*Dahı nedür ezeli şerh eyle iy hüşyâr (21/25)*

*Enâ vü ente vü enti*arasında fark ne bilseñ*
*Sezâ durur yoluña cân u dil olursa nisâr (21/29)*

*Yumurda mıdı yaradılan evvel ü kuş mı*
*Bu sözi keşf ideriseñ baña zihî güftâr (21/37)*

*Nicesi yaradıla şahs u çift cüzvinden*
*Ol ikiden kopa bî-had kabâyılıla tebâr (21/38)*

*Gerek ki müdrik ü idrâk u müdriki bilesin*
*Kim ola kamu sözüñ gûş olana nûş-güvâr (21/46)*

*Bu gök midür ki yaradıldı evvel ü âhir*
*Vücûda geldi yirüñ cirmile cibâl u bihâr (21/47)*

*Veyâ bu yir midür ol ki*oldı evveli merkez*
*Nite ki dâyireye nokta dönicek pergâr (21/48)*

*Neçün zühalden ola bu kevâkibe âgâz*
*Neçün ola seretân burcı cirm-i mâha hisâr (21/50)*

*Esed neçün ola şemsüñ adı beyân eyle*
*Neçün ola seretân burcı cirm-i mâha hisâr (21/51)*

*Bu ikiden evi her birinüñ neçün birdür*
*Kalanınuñ neçün iki ola yemîn ü yesâr (21/52)*

*Togıcak er yüzi yuharı vü kızuñ aşaga*
*Eyit neçün eger oldısa 'ilm saña şi'âr (21/54)*

*Ne ölüdür ki kamu nesne diridür andan*
*Ölüyi dahı dirildür nireye itse güzâr (21/57)*

*Ne iki zıdd durur kim biribirine girür*
*Ne bundan aña ne andan buña gelür âzâr (21/58)*

*Eyit bu kamu suâle cevâb 'âlimiseñ*
*V'eger-ni itme bilâ-'ilm aduñı da'vî-dâr (21/59)*

*Cevâb sen dimeziseñ ben eydeyim hâzır*
*Ki 'ilm nakdine oldum mihekk ü hem mi'yâr (21/60)*

*Fazîlet ehline*ider Ahmedî bu şi'ri 'arz*
*Ki ehl-i fazl durur gül dahı ne varısa hâr (21/1-62)*

*Ahmedî Dîvânı*'na yapısal açıdan baktığımız zaman Ahmedî'nin bir çok konuda deneysel davrandığını söylememiz pek de yanlış olmaz. *Dîvân*'ında yer alan şiirlerin vezinleri incelendiğinde, Türk edebiyatında nadir olarak görülen bazı vezinleri en azından bir kez kullanarak bu vezinlere de birer örnek vermeye çalıştığını görüyoruz. 4 ayrı daireden, 10 ayrı bahirden, 20 farklı vezinde şiirler yazan Ahmedî'nin en çok tercih ettiği vezin, toplam 248 şiirle *Mef'ûlü / Fâ'ilâtü / Mefâ'îlü / Fâ'ilün* veznidir. En az tercih ettiği vezin ise *Dîvân*'ın tamamında sadece 1 kez kullanılan tek vezin olan *Fe'ûlün / Mefâ'îlün / Fe'ûlün / Mefâ'îlün* veznidir. Türk edebiyatında sık rastlamadığımız bu ve bunun gibi birkaç vezni daha bir kereliğine de olsa kullanma gereği duyması, Ahmedî'nin vezin konusunda deneysel davrandığının bir göstergesidir.

*Dîvân*'ında kullandığı vezinleri ve bu vezinlerin sıklığını bir tabloda inceleyecek olursak ortaya şöyle bir sonuç çıkmaktadır;

| **Vezinler** | **Daireler** | **Bahirler** | **Şiir Sayıları** | **Oranları** |
|---|---|---|---|---|
| Mef'ûlü/Fâ'ilâtü/Mefâ'îlü/ Fâ'ilün | Dâire-yi Müştebîhe | Bahr-ı Muzâri' | 248 | % 28,7 |
| Mefâ'îlün/Mefâ'îlün/Fe'ûlün | Dâire-yi Müctelîbe | Bahr-ı Hezec | 203 | % 23,5 |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Fâ'ilâtün/Fâ'ilâtün/Fâ'ilâtün/ Fâ'ilün | Dâire-yi Müctelîbe | Bahr-ı Remel | 102 | % 11,8 |
| Mefâ'ilün/Fe'ilâtün/Mefâ'ilün/ Fe'ilün | Dâire-yi Müştebîhe | Bahr-ı Müctes | 66 | % 7,6 |
| Mefâ'îlün/Mefâ'îlün/Mefâ'îlün/ Mefâ'îlün | Dâire-yi Müctelîbe | Bahr-ı Hezec | 53 | % 6,1 |
| Fe'ilâtün/Fe'ilâtün/Fe'ilâtün/ Fe'ilün | Dâire-yi Müctelîbe | Bahr-ı Remel | 50 | % 5,8 |
| Fâ'ilâtün/Fâ'ilâtün/Fâ'ilün | Dâire-yi Müctelîbe | Bahr-ı Remel | 41 | % 4,7 |
| Mef'ûlü/Mefâ'îlü/Mefâ'îlü/ Fe'ûlün | Dâire-yi Müctelîbe | Bahr-ı Hezec | 40 | % 4,6 |
| Fe'ilâtün/Mefâ'ilün/Fe'ilün | Dâire-yi Muhtelîfe | Bahr-ı Cedîd | 22 | % 2,5 |
| Müstef'ilün/Müstef'ilün/ Müstef'ilün/ Müstef'ilün | Dâire-yi Müctelîbe | Bahr-ı Recez | 8 | % 0,9 |
| Mef'ûlü/Mefâ'ilün/Fe'ûlün | Dâire-yi Müctelîbe | Bahr-ı Hezec | 6 | % 0,7 |
| Fe'ûlün/Fe'ûlün/Fe'ûlün/Fe'ûl | Dâire-yi Müttefîka | Bahr-ı Mütekârib | 5 | % 0,6 |
| Müfte'ilün/Mefâ'ilün/Müfte'ilün/ Mefâ'ilün | Dâire-yi Müctelîbe | Bahr-ı Recez | 4 | % 0,5 |
| Mef'ûlü/Fâ'ilâtün/Mef'ûlü/ Fâ'ilâtün | Dâire-yi Müştebîhe | Bahr-ı Muzâri' | 3 | % 0,3 |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Mef'ûlü/Mefâ'îlün/Mef'ûlü/ Mefâ'îlün | Dâire-yi Müctelîbe | Bahr-ı Hezec | 3 | % 0,3 |
| Müfte'ilün/Fâ'ilâtü/Müfte'ilün/ Fa' | Dâire-yi Müştebîhe | Bahr-ı Münserih | 3 | % 0,3 |
| Fe'ilâtü/Fâ'ilâtün/Fe'ilâtü/ Fâ'ilâtün | Dâire-yi Müctelîbe | Bahr-ı Remel | 2 | % 0,2 |
| Müfte'ilün/Fâ'ilün/Müfte'ilün/ Fâ'ilün | Dâire-yi Müştebîhe | Bahr-ı Münserih | 2 | % 0,2 |
| Müfte'ilün/Müfte'ilün/Fâ'ilün | Dâire-yi Müştebîhe | Bahr-ı Serî' | 2 | % 0,2 |
| Fe'ûlün/Mefâ'îlün/Fe'ûlün/ Mefâ'îlün | Dâire-yi Muhtelîfe | Bahr-ı Tavîl | 1 | % 0,1 |

Bu tabloda da görüldüğü üzere Ahmedî, *Dîvân*'ının çeyreğinden fazlasını bir, yarısından fazlasını ise sadece iki vezin kullarak yazmıştır.

*Dîvân*'da yer alan şiirlerin rediflerinin son harflerine bakıldığı zaman ise Ahmedî'nin 24'ü kasîde, 1'i tercî'-i bend, 3'ü terkîb-i bend, 148'i gazel olmak üzere toplam 176 şiirle en çok ر - ra harfini; sadece 1 gazelle de en az ظ - zı harfini kullandığını görmekteyiz. Ahmedî, Farsça harfler olan پ - pe, چ - çim ve ژ - je harfleri ile Arapça ذ - zel harfinde hiçbir şiir yazmamıştır.

*Ahmedî Dîvânı*'nda yer alan şiirlerin rediflerinin son harflerine ve bunların kullanım sıklığına bakıldığı zaman, ortaya şöyle bir tablo çıkmaktadır;

| **Harfler** | **Şiir Sayıları** | **Oranları** |
|---|---|---|
| آـأـا | 4 kasîde, 1 terkîb-i bend, 43 gazel | % 5,6 |
| ب | 3 kasîde, 30 gazel | % 3,8 |

| | | |
|---|---|---|
| ت | 3 kasîde, 26 gazel | % 3,4 |
| ث | 2 gazel | % 0,2 |
| ج | 1 kasîde, 6 gazel | % 0,8 |
| ح | 1 kasîde, 9 gazel | % 1,2 |
| خ | 4 gazel | % 0,5 |
| د | 4 kasîde, 16 gazel | % 2,3 |
| ر | 24 kasîde, 1 tercî'-i bend, 3 terkîb-i bend, 148 gazel | % 20,4 |
| ز | 14 gazel | % 1,6 |
| س | 1 kasîde, 9 gazel | % 1,2 |
| ش | 14 gazel | % 1,6 |
| ص | 2 gazel | % 0,2 |
| ض | 2 gazel | % 0,2 |
| ط | 2 gazel | % 0,2 |
| ظ | 1 gazel | % 0,1 |

| | | |
|---|---|---|
| ع | 1 kasîde, 6 gazel | % 0,8 |
| غ | 3 gazel | % 0,3 |
| ف | 5 gazel | % 0,6 |
| ق | 1 kasîde, 1 muhammes, 13 gazel | % 1,7 |
| ك | 2 kasîde, 33 gazel | % 4,0 |
| ل | 8 kasîde, 1 terkîb-i bend, 40 gazel | % 5,7 |
| م | 7 kasîde, 71 gazel | % 9,0 |
| ن | 5 kasîde, 62 gazel | % 7,8 |
| و | 12 gazel | % 1,4 |
| ه | 5 kasîde, 1 terkîb-i bend, 87 gazel | % 10,8 |
| ي | 5 kasîde, 1 tercî'-i bend, 2 terkîb-i bend, 118 gazel | % 14,6 |

Bu tablodan da anlaşıldığı üzere Ahmedî, *Dîvân*'ının beşte birinden fazlasını tek bir harfle (ر - ra), yarısına yakınını ise 3 harfle (ر - ra, ه - he, ي - ye) kaleme almıştır. Neredeyse her harfle şiirler yazmaya çalışan Ahmedî'nin tıpkı vezin kullanımda olduğu gibi redif harfinin tercihinde de deneysel bir yaklaşım sergilediğini söylemek mümkündür.

Ahmedî'de birçok konu olduğu gibi sanat konusu da deneyseldir. Ahmedî şiirlerinde birçok değişik tarzda sanatsal kullanımlar denemiştir. Şiirlerinde eş sesli sözcüklerden kelime oyunları yapmış;

*Âdem dimeyeler aña kim yârın unıda*
*'Ahd ide bugün yârıyıla yarın unıda (663/1)*

hatta bu eşsesli sözcükleri redif olarak kullanarak bu kelime oyununu bütün gazele yaymış;

*Gamzeñ hazengini idicek râst yasına*
*Ol korhudan kazâ ohı kej düşe yâ sına*

*Gerçi nişâne cânumı idüp durur gözüñ*
*Ben 'âşıkam göñülden anuñ oh u yasına*

*Her lahza cânı gözede biñ oh atar kaşuñ*
*Bir ohda hîç ider mi hatâ işbu yasına*

*Eyyûb'a şemmesi irer olursa derdümüñ*
*Göre belâ ohı nice olur u yası ne*

*Ol yir ki rûşen olmaya yüzüñ safâsıla*
*Cennetse dahı beñzeye zindân u yâ sine*

*Kim zühre didi yüzüñe vü kim güneş kim ay*
*Rûşen bu kim iremedi kimse kıyâsına*

*Sızardı Ahmedî gözüñüñ 'işvesin velî*
*İrmedi fikri cânlara böyle kıyâsına (701/1-7)*

*Gamzeñ ohından yüregüm içi tolu yaradur*
*Bu ne 'âdetdür ki sinüñ kamu cevrüñ yâradur*

*Zahmuña tîmâr it dirler nicesi yaraya*
*Merhem ol yaraya kim binüm yüregüm yaradur*

*Yalvaruban yâra dur zahmuma merhem ur didüm*
*Hîç didüm mi ki her lahza yüregüm yaradur*

*Kanmadı kan içiben hûnî gözüñ yâ Rab aña*
*Kim didi ki*âhir zamânuñ fitnesin uyaradur*

*Cân u göñül sun'ına olsun fidâ ol sâni'üñ*

*Kim senüñ bigi nigârı mâh-peyker yaradur*

*Yâra her kim yarayam dir cânı terk itmek gerek*
*'Âşıkı ma'şûka cân virmek durur kim yaradur*

*Ney bigi göynüklü oldı Ahmedî'nüñ nâlesi*
*İçi taşı hicrüñüñ odıyla tolu yaradur (303/1-7)*

sert ünsüz harflerin sık kullanımıyla aliterasyon yapmış ve bu tekrarlar sayesinde okuyuşta farklılık yakalamaya çalışmış;

*Mekân yoh ol Hak'a gerçi ki toptolu oldur*
*Kamu medâric-i hâk ü ma'âric-i ebrâc (14/20)*

satır içi uyaklara yer vererek söyleyişte ahenk yakalamış ve şiirine mani tarzı bir hava katmayı başarmış;

*İrişmege tapuña va'llâh ki müştâkam*
*Yüz sürmege kapuña va'llâh ki müştâkam*

*Ben 'âşık-ı bî-çâre sen dilber-i 'ayyâre*
*Bülbül bigi gül-zâra va'llâh ki müştâkam*

*Sen yüzi gülistâna sen saçları reyhâna*
*Şol resme ki ten câna va'llâh ki müştâkam*

*Peyveste ol ebrûya ol gamze-yi câzûya*
*Sayrû bigi dârûya va'llâh ki müştâkam*

*İy hûblaruñ şâhı görmeklige sen mâhı*
*Şöyle ki suya mâhî va'llâh ki müştâkam*

*Sen hüsnile meşhûra pervâne-sıfat nûra*
*Bu yir bigi yaâmura va'llâh ki müştâkam*

*Sen rahmet-i mevlîye sen nûr-ı tecellîye*
*Mecnûn bigi Leylî'ye va'llâh ki müştâkam*

*Ya'kûb'am i cânâna sen Yûsuf-ı Ken'ân'a*
*Sen revhile reyhâna va'llâh ki müştâkam*

*Dir Ahmedî sen yâra ki*ol 'ârız u ruh-sâra*
*Mûsî bigi dîzâra va'llâh ki müştâkam (519/1-9)*

*Sun iy sâkî mey-i gül-gûn ki fasl-ı nev-bahâr oldı*

*Çemen dürlü çiçeklerden girü dâru'l-karâr oldı*

*Yirüñ yüzi reyâhinden gülile lâle renginden*
*Dahı nergisle nesrînden tolu nakş-ı nigâr oldı*

*Nite kim dilber-i şen-gül gülistânda bezenüb gül*
*Anuñ karşusına bülbül girü hayrân u zâr oldı*

*Dur örü iy leb-i şîrîn getürgil bâze-yi rengîn*
*Bugün ki*olub hevâ müşgîn bulıt gevher-nisâr oldı*

*Bu 'ömri virmegil bâza kadeh sun iy perî-zâde*
*Ki nûş itmeklige bâze girü hoş rûzigâr oldı*

*Cihân gerçi toludur gam çemende bâze iç bir dem*
*Ki bu zahma ki var merhem şarâb-ı hoş-güvâr oldı*

*Kadeh sun iy gözi ala baña çün bahduñ ahvâle*
*Ki bî-mey şöyle kim lâle içüm yanub figâr oldı*

*İ bülbül cân belâsında saña hem ten kazâsında*
*Bu zâg u bûm arasında ne müşkil ıztırar oldı*

*Bilürsin Ahmedî rahmet degüldür zühdile kısmet*
*Saña bes tevbe ne hâcet ki nâ-geh ihtiyâr oldı (796/1-9)*

leffüneşr sanatının çok enteresan örneklerine yer vererek farklı bir üslup yakalamayı başarmış;

*Yañaguñ u dişüñ ü gözlerüñ hem zülfüñ iy dilber*
*Biri lâle biri lülü biri nergis biri 'anber*

*Ne 'anber 'anber-i sâra ne nergis nergis-i ra'nâ*
*Ne lülü lülü-yi lâla ne lâle lâle-yi ahmer*

*Şehâ agzuñ yüzün ü kaşuñ u dudaguñ olmışdur*
*Biri çeşme biri gülşen biri tûbî biri şekker*

*Ne şekker şekker-i lezzet ne tûbî tûbî-yi rahmet*
*Ne gülşen gülşen-i cennet ne çeşme çeşme-yi kevser*

*Senüñ kaşuñ gözüñ ü gamzeñ ü saçlaruñ olmışdur*
*Biri fitne biri câzû biri hûnî biri kâfer*

*Ne kâfer kâfer-i pür-dil ne hûnî hûnî-yi kâtil*

*Ne câzû câzû-yı bâbil ne fitne fitne-yi mahşer*

*Firâkuñda*Ahmedî câna dil ü çeşm ü ciger olmış*
*Bir nâle biri hasret biri cûşiş biri âzer*

*Ne âzer âzer-i kânûn ne hasret hasret-i Mecnûn*
*Ne cûşiş cûşiş-i Ceyhûn ne nâle nâle-yi mizher*

*Saña Allâh lutfı vü yir ü gök ü melek olsun*
*Biri hâfız biri bende biri çâker biri reh-ber*

*Ne reh-ber reh-ber-i devlet ne çâker çâker-i hıdmet*
*Ne bende bende-yi hazret ne hâfız hâfız-ı yâver (347/1-10)*

birçok gazelinde ve beytinde ikilemeler kullanarak şiirlerindeki vurguyu arttırmak istemiş ve bu ikilemeleri redif olarak kullanıp söyleyişi de güzelleştirmiştir;

*Baña dâm-ı belâ durur ırah senden dem-â-dem dem*
*Anuñçun oldı gözümden revân hicrüñde her dem dem*

*Nite kim şem' hicrüñden erirem yanıban oda*
*Ne dirlik ol kişiye kim ola aña mukassem sem*

*Yañaguñ la'li üstinde añaram derlerüñ dürrin*
*Seherde çün görem itmiş gülüñ yüzini şebnem nem*

*Kaşuñ mihrâbına cândan kıluram secde ki*olmışdur*
*Kapuñ Ka'be yüzüñ kıble saçuñ meş'ar lebüñ zemzem*

*Saçuñ reyhânına cândan olupdur cân u dil hayrân*
*Şifâ aña bu ki*eydesin dudagum uş saña em em*

*Benüm bu derdüme dermân ola mı çeşme-yi hayvân*
*Şifâ bu ki idesin aña tudagum der saña em em*

*Bu hicrüñ derdine dârû bulınmadı vü hem efsûn*
*Bu gamzeñ ohına dermân olınmadı vü merhem hem*

*Muzâ'af olalı cevri bu nergis gözüñüñ câna*
*Müşedded harf bigi uş içümde oldı müdgam gam*

*Ko yarını bugün hoş geç ki açıldı gül ü lâle*
*İnanma çarha kim olur anuñ bünyâdı muhkem kem*

*Saña bu çarh dem virür üşenme sun ele câmı*

*Ki fursat variken hoş hoş sürelüm bir iki dem dem*

*Visâlüñ dürrine oldı çü gavvâs Ahmedî tâlib*
*'Aceb mi yaşdan iderse gözini ol müteyyem yem (527/1-11)*

*Nerm nerm iy mutrib-i hoş-gûy kılgıl zemzeme*
*Sâkî-yi gül-ruh sun anı ki*ide ta'ne zemzeme*

*Râhatı cânuñ u 'ömrüñ hâsılı bir dem durur*
*Hoş dut işbu bir demi bugün ki irmez dem deme*

*Sanma derdüme benüm kim em ola âb-ı hayât*
*Em lebüñden it baña bu dem ki irmez em eme*

*Nicesi kurtıla dâmından saçuñuñ cân u dil*
*Kim orada bend bende dolaşubdur ham hama*

*Senden ayrılan nice şâz ola kim göñlinde*anuñ*
*Cevr cevre ulaşur u derd derde gam gama*

*Zâr u zerdem fürkatüñ sûzında vü hem huşk-ı leb*
*Gerçi irer şem' bigi gözlerümden nem neme*

*Gül yüzüñ vasfında şöyle nâle ider Ahmedî*
*Ki*idemez ol resme bülbül bâg içinde zemzeme (725/1-7)*

*Eksik itmez arturur gülşende bülbül zemzeme*
*Ka'be-yi kûyuña ger varmazsa irmez zemzeme*

*Bir nefesdür bir nazar 'âlem geçer 'ıyş idelüm*
*Dem bu demdür bil demi çünkim irişmez dem deme*

*Cümcüme yâd olmadı irişmeyelden cîm cîme*
*Câm-ı İskender çü bünyâd itdi irdi Cem Cem'e*

*Dil perîşân oldı cem' olmaz görelden zülfüñüñ*
*Pîç-ber-pîç oldugın düşüp şikenler ham hama*

*Şâd olursam ter gül-i handân-ı ferrûh göricek*
*Ger melûl olsam gelür çok gussa yürür gam gama*

*Câna cân olmak diler cân virüben cânânına*
*Yüz-be-yüz ü sîne sîne leb lebe*olsun fem feme*

*Sen perî-peykerli mahbûbuñ yüzinde zülf yoh*

*Ahmedî'yem ben benüm bârî gözümde nem neme (744/1-7)*

*Ney itdügince dem dem nâle hoşdur*
*Ki*ura yanınca mutrib deffi düm düm (549/2)*

*Azma yoluñdan Ahmedî üzme özüñi gussadan*
*Hak'dan ümîzüñ üzmegil gerçi ki bahtuñ uz degül (476/7)*

İki gazeline de mahlasla başlayarak makta beytini mahlas beytine dönüştürmüştür. Ahmedî bu şiirler içerisinde makta beyti haricinde mahlas kullanmamıştır;

*Ol yâra Ahmedî niçe kim çoh vefâ ider*
*Her bir vefâsına anuñ ol biñ cefâ ider (228/1)*

*Yâr Ahmedî'ye sorsa ki bârî günâhına*
*Pes ne cezâ ki dilese itse günâhına (729/1)*

Buraya kadar verdiğimiz örneklerden de anlaşılıyor ki Ahmedî aruzdan mazmuna, söz sanatlarından redife kadar birçok konuda yaptığı deneysel çalışmalar sayesinde Klasik Türk Şiiri'nin temellerini atmış ve hem kendi dönemindeki, hem de kendinden sonraki dönemlerde yaşamış olan şairleri etkilemeyi başarabilmiş çağlar ötesi bir şairdir.

## 2.5. AHMEDÎ BİBLİYOGRAFYASI

### 2.5.1. Yazmalar[34]

- Ahmedî, *Dîvân* – Süleymâniye Kütüphanesi Hamidiye Bölümü (Murad Molla Kitaplığı) 1082
- Ahmedî, *Dîvân* – Vatikan Türkçe Yazmalar Kitaplığı Turco 196
- Ahmedî, *Dîvân* – Süleymâniye Kütüphanesi Düğümlü Baba Bölümü (Murad Molla Kitaplığı) 401
- Ahmedî, *Dîvân* – Topkapı Sarayı Kütüphanesi K. 1015
- Ahmedî, *Dîvân* – British Museum Türkçe Yazmalar Kitaplığı Or. 4127
- Ahmedî, *Dîvân* – Türk-İslam Eserleri Müzesi Kütüphanesi T 2010
- Ahmedî, *Dîvân* – Diyanet İşleri Başkanlığı Kütüphanesi 810 23

[34] *İskender-nâme*'nin nüshaları sayıca fazla olduğundan dolayı ayrıntılı bilgi için İsmail Ünver'in *Ahmedî İskender-nâme İnceleme-Tıpkıbasım* kitabının 24-27 sayfalarına bakılabilir.

- Ahmedî, *İskender-nâme* – İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi, TY 921
- Ahmedî, *İskender-nâme* – Paris, Biblioteque Nationale, Turc 309
- Ahmedî, *İskender-nâme* – İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi, TY 848
- Ahmedî, *İskender-nâme* – İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi, TY 409
- Ahmedî, *İskender-nâme* – İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi, TY 593
- Ahmedî, *İskender-nâme* – Süleymâniye Kütüphanesi, Laleli 1995
- Ahmedî, *İskender-nâme* – Süleymâniye Kütüphanesi, Lala İsmail 294
- Ahmedî, *İskender-nâme* – Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi, Revan 812
- Ahmedî, *İskender-nâme* – Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi, Revan 813
- Ahmedî, *İskender-nâme* – Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi, Hazine 679
- Ahmedî, *İskender-nâme* – Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi, Koğuş 952
- Ahmedî, *İskender-nâme* – İstanbul Belediye Kütüphanesi, M. Cevdet 0.102
- Ahmedî, *İskender-nâme* – İstanbul Belediye Kütüphanesi, M. Cevdet K. 206
- Ahmedî, *İskender-nâme* – Üsküdar Selim Ağa Kütüphanesi, Kemankeş 385
- Ahmedî, *İskender-nâme* – İstanbul Türk ve İslam Eserleri Müzesi Kütüphanesi, T. 1921
- Ahmedî, *İskender-nâme* – Raif Yelkenci Nüshası
- Ahmedî, *İskender-nâme* – Ankara Eski Eserler Kütüphanesi, 309
- Ahmedî, *İskender-nâme* – Türk Dil Kurumu Kütüphanesi, A. 149
- Ahmedî, *İskender-nâme* – Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Kütüphanesi, M. Ozak I/155
- Ahmedî, *İskender-nâme* – Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Kütüphanesi, Müteferrik 337
- Ahmedî, *İskender-nâme* – Milli Kütüphane, Mikro-film Arşivi A. 144
- Ahmedî, *İskender-nâme* – Konya Koyunoğlu Müzesi Kütüphanesi, 3894
- Ahmedî, *İskender-nâme* – Bursa Genel Kütüphane, Eski Eserler 2123
- Ahmedî, *İskender-nâme* – Edirne Selimiye Kütüphanesi, Bâdî Ahmed Efendi 287
- Ahmedî, *İskender-nâme* – Konya, Mevlâna Müzesi, Müzelik Yazmalar 97
- Ahmedî, *İskender-nâme* – Türk Dil Kurumu Kütüphanesi, A 151
- Ahmedî, *İskender-nâme* – Türk Tarih Kurumu Kütüphanesi, Y 137
- Ahmedî, *İskender-nâme* – Süleymâniye Kütühanesi, Çelebî Abdullah 240

- Ahmedî, *İskender-nâme* – İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi, TY 6044
- Ahmedî, *İskender-nâme* – Türk Dil Kurumu Kütüphanesi, A 531
- Ahmedî, *İskender-nâme* – İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi, TY 166
- Ahmedî, *İskender-nâme* – Türk Tarih Kurumu Kütüphanesi, Y 402
- Ahmedî, *İskender-nâme* – Süleymâniye Kütüphanesi, Şazeli Tekkesi 110
- Ahmedî, *İskender-nâme* – Blochet Kataloğu, 309
- Ahmedî, *İskender-nâme* – Blochet Kataloğu, 310
- Ahmedî, *İskender-nâme* – Blochet Kataloğu, 311
- Ahmedî, *İskender-nâme* – Blochet Kataloğu, 345
- Ahmedî, *İskender-nâme* – Blochet Kataloğu, 346
- Ahmedî, *İskender-nâme* – Blochet Kataloğu,634
- Ahmedî, *İskender-nâme* – Blochet Kataloğu, 635
- Ahmedî, *İskender-nâme* – Blochet Kataloğu, 641
- Ahmedî, *İskender-nâme* – Rieu Kataloğu, Add. 7905
- Ahmedî, *İskender-nâme* – Rieu Kataloğu, Hrl. 3273
- Ahmedî, *İskender-nâme* – Rieu Kataloğu, Or. 1376
- Ahmedî, *İskender-nâme* – British Museum, Or. 7234
- Ahmedî, *İskender-nâme* – Minorsky Kataloğu, 407
- Ahmedî, *İskender-nâme* – Blaškovič Kataloğu, 466
- Ahmedî, *İskender-nâme* – Macar Bilimler Akademisi Kitaplığı, 0.83
- Ahmedî, *İskender-nâme* – Macar Bilimler Akademisi Kitaplığı, 0.211
- Ahmedî, *İskender-nâme* – Macar Bilimler Akademisi Kitaplığı, 0.249
- Ahmedî, *İskender-nâme* – Macar Bilimler Akademisi Kitaplığı, 0.267
- Ahmedî, *İskender-nâme* – Thury Nüshası
- Ahmedî, *İskender-nâme* – Gotha 184
- Ahmedî, *İskender-nâme* – Gotha 186
- Ahmedî, *İskender-nâme* – Stockholm, Kgl. Bibl. 62
- Ahmedî, *İskender-nâme* – München, Staatsbibl. 174
- Ahmedî, *İskender-nâme* – Cambridge, Univ. Bibl. Add. 3542
- Ahmedî, *İskender-nâme* – Venedig, Cod. Non. XL
- Ahmedî, *İskender-nâme* – Rom. Vatik. Bibl. 58
- Ahmedî, *İskender-nâme* – Peters-burg, Öff. Bibl. 565

- Ahmedî, *İskender-nâme* – Peters-burg, Öff. Bibl. 566
- Ahmedî, *İskender-nâme* – Upsala, Un. Bibl. 188
- Ahmedî, *İskender-nâme* – Upsala, Un. Bibl. 189
- Ahmedî, *İskender-nâme* – Berlin, Staatsbibl. or. 8° 965
- Ahmedî, *İskender-nâme* – Berlin, Staatsbibl. or. 4° 1271
- Ahmedî, *İskender-nâme* – Bašagič Bosna Kataloğu, s.96
- Ahmedî, *İskender-nâme* – Götz Berlin Kataloğu 488
- Ahmedî, *İskender-nâme* – Götz Berlin Kataloğu 489
- Ahmedî, *İskender-nâme* – Flemming Berlin Kataloğu 49
- Ahmedî, *İskender-nâme* – Flemming Berlin Kataloğu 50
- Ahmedî, *İskender-nâme* – Mundy Nüshası
- Ahmedî, *İskender-nâme* – Tornberg Upsala Kataloğu 511
- Ahmedî, *İskender-nâme* – Walsh Oriens 12 no:15
- Ahmedî, *İskender-nâme* – İran Saltanat Kitaplığı Nüshası
- Ahmedî, *İskender-nâme* – Medine Mahmûdiye Kütüphanesi, 3112 (Özel no: 900)
- Ahmedî, *Cemşîd ü Hûrşîd* – Nuruosmaniye Kütüphanesi, 4188
- Ahmedî, *Cemşîd ü Hûrşîd* – Nuruosmaniye Kütüphanesi, 4189
- Ahmedî, *Cemşîd ü Hûrşîd* – Nuruosmaniye Kütüphanesi, 4190
- Ahmedî, *Cemşîd ü Hûrşîd* – İstanbul Üniversitesi, FY 442
- Ahmedî, *Cemşîd ü Hûrşîd* – Süleymâniye Kütüphanesi, Hüsrev Paşa Kitaplığı 504
- Ahmedî, *Tervîhü'l-Ervâh* – Topkapı Sarayı Kütüphanesi, Revan Bölümü 1681
- Ahmedî, *Tervîhü'l-Ervâh* – Topkapı Sarayı Kütüphanesi, H 1986
- Ahmedî, *Tervîhü'l-Ervâh* – Süleymâniye Kütüphanesi, Ayasofya Bölümü 3595
- Ahmedî, *Tervîhü'l-Ervâh* – Atatürk Kitaplığı, M. Cevdet 0.47
- Ahmedî, *Tervîhü'l-Ervâh* – Bosna-Hersek Gazi Hüsrev Bey Kütüphanesi, R 1266
- Ahmedî, *Tervîhü'l-Ervâh* – Manisa Kütüphanesi, Muradiye 1852
- Ahmedî, *Tervîhü'l-Ervâh* – Vatikan Kütüphanesi, Vat Turco 147

- Ahmedî, *Mirkâtu'l-Edeb* – Konya Mevlâna Müzesi Kütüphanesi, İhtisas Bölümü 2524/2
- Ahmedî, *Mirkâtu'l-Edeb* – Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi, Ahmed III. Bölümü 2732/4
- Ahmedî, *Mirkâtu'l-Edeb* – Türk Dil Kurumu Kütüphanesi, Yz. A. 499/1
- Ahmedî, *Mirkâtu'l-Edeb* – Türk Dil Kurumu Kütüphanesi, Yz. A. 163 (Mikro-Film 105 numara)
- Ahmedî, *Mirkâtu'l-Edeb* – Süleymâniye Kütüphanesi, Lala İsmail Paşa 644/1
- Ahmedî, *Mirkâtu'l-Edeb* – Manisa İl Halk Kütüphanesi, Genel 2848
- Ahmedî, *Mirkâtu'l-Edeb* – Süleymâniye Kütüphanesi, Şazeli 147/6
- Ahmedî, *Mirkâtu'l-Edeb* – İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Seminer Kütüphanesi, 3923
- Ahmedî, *Mîzânu'l-Edeb* – Konya Mevlâna Müzesi Kütüphanesi, İhtisas 2524/3 (Konya Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi, mikro-film arşivi 253)
- Ahmedî, *Miyâru'l-Edeb* – Konya Mevlâna Müzesi Kütüphanesi, İhtisas 2524/4 (Konya Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi, mikro-film arşivi 253)
- Ahmedî, *Bedâyî'u's-Sihr fî Sanâyî'i'ş-Şî'r* – Konya Mevlâna Müzesi Kütüphanesi, İhtisas Bölümü 2524/1 (Konya Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi, mikro-film arşivi 253)
- Ahmedî, *Bedâyî'u's-Sihr fî Sanâyî'i'ş-Şî'r* – Tahran Milli Kütüphanesi, 173 ف (Mikro-film Milli 1:178)
- Ahmedî, *Mi'râc-nâme* – Süleymâniye Kütüphanesi, Şazeli Tekkesi 110 (*İskender-nâme* içinde 16b-28b varakları arası)
- Ahmedî, *Mevlîd* – Süleymâniye Kütüphanesi, Şazeli Tekkesi 110 (*İskender-nâme* içinde 1b-16b varakları arası)

### 2.5.2. Tezler

#### 2.5.2.1. Doktora Tezleri

- Akar, Metin (1987). "Türk Edediyatında Manzum Mi'raçnâmeler", Ankara Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Doktora Tezi.
- Akdoğan, Yaşar (1979). "Ahmedî Divanı I-II (Tenkitli Metin ve Dil Hususiyetleri)", İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Doktora Tezi.

- Bağcı, Serpil (1989). “Minyatürlü Ahmedi İskendernameleri: İkonografik Bir Deneme”, Ankara Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Doktora Tezi.
- Demirbilek, Salih (2000). “Ahmedî’nin İskender-name Adlı Eseri Üzerinde İnceleme (Ses Bilgisi-Şekil Bilgisi-Cümle Bilgisi) Metnin Transkripsiyonu, Sözlük Çalışması”, Edirne Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Doktora Tezi.
- Erdem Günyüz, Melike (2001). “Ahmedi Divanı'nın Tahlili (2 cilt)”, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Doktora Tezi.
- Gülüm, Emrah (2021). “Ahmedî Dîvânı (İnceleme-Tenkitli Metin-Tıpkıbasım)”, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Doktora Tezi.
- Kortantamer, Tunca (1973). “Leben und Weltbild des Altosmanischen Dichters Ahmedî Unter Besonderer Berücksichtigung Seines Diwans”, Klaus Schwarz Verlag, Freiburg im Breisgau, Deutschland, Basılmamış Doktora Tezi.
- Ördek, Şerife (2017). “Cemşîd ü Hurşîd Mesnevileri Ve Ahmedî İle Selmân-ı Sâvecî’nin Cemşîd ü Hurşîd Mesnevilerinin Mukayesesi”, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Doktora Tezi.
- Özer, Osman (1995). “Ahmedî, Tervîhü’l-Ervâh (Giriş-İnceleme-Metin)”, Elazığ Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Doktora Tezi.
- Temizel, Ali (2002). “Ahmedî'nin Farsça Eserleri -Tenkitli Metin-İnceleme-Tercüme ve İndeks-”, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Doktora Tezi.
- Ünver, İsmail (1975). “Türk Edebiyatında Manzum İskender-nâmeler”, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Doktora Tezi.

#### 2.5.2.2. Yüksek Lisans Tezleri

- Akçay, Hasan (1999). “Ahmedî’nin İskender-nâmesi (Transkripsiyonlu Metin)”, Şanlıurfa Harran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Alparslan, Hakan (2007). “Ahmedî Divanından 1-50. Gazellerin Şerhi”, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi.

- Aslan, Nursan (2010). “Ahmedî İskender-Nâme (1-1102 beyit)(dil incelemesi-metin-gramatikal dizin)”, Erzurum Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Doğan, Mikail (2013). “XV-XVI. Yüzyıl Osmanlı Şâirlerinin Dîvânlarında Biyografik Bilgi (Şâir ve Eser İsimleri)”, Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Ersoy, Ersen (2003). “XVI. Yüzyıl Kaynaklarına Göre Kütahyalı Şâirler ve Kütahya’da Edebî Muhit”, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Kartal, Yağmur (2020). “14. Yüzyıl Anadolu Sahası Şairlerinden Kadı Burhaneddin, Ahmedî Ve Hoca Dehhânî’de Atasözleri Ve Deyimler”, Mersin Çağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Kocadere, Rümeysa (2014). “Germiyanoğulları Beyliği’nde Edebi Kültür ve Hayat”, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Koç, Mustafa (2007). “Germiyanoğulları Beyliği’nde İlmî ve Kültürel Hayat”, İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Leblebici Nurtekin, Belma (2010). “Süleymâniye Kütüphanesi'ndeki Ahmedi Divanı'nın Tezhip Özellikleri (HAMİDİYE 1082)”, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Mimir, Damla (2012). “Ahmedî’nin İskender-namesinde XIV. Yüzyıl Sosyal Hayatı”, Trabzon Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Sel, Nursel (2010). “Ahmedî'yi Mitlerle Okumak”, Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Uğurlu, Mustafa (2009). “Roman Tekniği Açısından Cemşîd ü Hurşîd (Ahmedî)”, Malatya İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Yardımcı, İbrahim (2017). “Ahmedî, Kadı Burhaneddin ve Nesimî Divanlarında Rakip ve Ağyâr”, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi.

- Yılmaz, Gülistan (2017). “Ahmedî Divânı'nda Dünyevileşme”, Malatya İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi.

#### 2.5.2.3. Bitirme Tezleri

1. Ankara Üniversitesi DTCF’de hazırlanan bitirme tezleri:

- Akıncıoğlu, Tanseli (1971). “Ahmedî'nin Kasideleri”, Basılmamış Lisans Tezi.
- Bora, Hülya (1978). “Ahmedî’nin İskender-nâmesi”, Basılmamış Lisans Tezi.
- Dönmez, Nadir (1969). “Ahmedî Divanından 962 Gazelin Transkripsiyonu”, Basılmamış Lisans Tezi.
- Erdem, Selma (1973). “Ahmedî'nin Tervîhü'l-Ervâh'ının Transkripsiyonu”, Basılmamış Lisans Tezi.
- Güngör, Mediha (1973). “Ahmedî’nin Tervîhü’l-Ervâh’ı”, Basılmamış Lisans Tezi.
- Özbalcı, Mustafa (1966). “Ahmedî’nin Esrâr-nâme Tercümesi”, Basılmamış Lisans Tezi.
- Tamsoy, Naciye (1970). “Ahmedî’nin Kasideleri (35 Kasidenin Transkripsiyonu)”, Basılmamış Lisans Tezi.

2. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi’nde hazırlanan bitirme tezleri:

- 1050 Kenan (1934). “İslami Edebiyatta İskendername Mesnevisi: Firdevsi, Nizami, Ahmedi”, Basılmamış Lisans Tezi.
- Akat, Sevim (1949). “Ahmedî’de Tasavvuf Umdeleri”, Basılmamış Lisans Tezi.
- Altunkaş, Kemal Abbas (1949). “Ahmedî, Lâm Gazellerininin Aşk ve Tabiat Unsurları Bakımından Tetkiki”, Basılmamış Lisans Tezi.
- Banarlı, Nihad Sami (1930). “Ahmedî ve İskendernamesi Osmanlı Tarihi Kısmı 324 Beyit”, Basılmamış Lisans Tezi.
- Baysal, Jale (1948). “Ahmedî Divanının Bir Kısım Kasidelerinde Din, Ahlâk, Hayat Felsefesi, Tabiat Temi”, Basılmamış Lisans Tezi.
- Ergünlü, Atakan (1967). “İskendernâme - Ahmedî (Kısmen Metin, Tevârih-i Âl-i Osmân Bölümü, Dil Araştırması, İndeks)”, Basılmamış Lisans Tezi.
- Genç, Nevin (1949). “Divan-ı Ahmedî Üzerinde Bir Tetkik (Kaf ve Kef Kafiyeli Gazeller Üzerinde)”, Basılmamış Lisans Tezi.

- Keşkek, Banu (1949). “Ahmedi Divanı'nın "Sad, Dat, Tı, Zı, Ayn, Gayn" Kafiyeli Kasidelerinin İzahı Ve Tasavvufi Umdelerinin Şerhi”, Basılmamış Lisans Tezi.
- Tevfik, Niyazi (1932). “Onbeşinci Asır Tarihçileri ve Eserleri”, Basılmamış Lisans Tezi.
- Turan, Cahide (1948). “Ahmedi’nin Elif ve Be Kasidelerinde Tasavvufi Umdeler”, Basılmamış Lisans Tezi.


### 2.5.3. Kitaplar


- Ahmedî (2018). *İskendernâme,* (Çev. Furkan Öztürk), Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul.
- Akalın, Mehmet (1975). *Ahmedî, Cemşîd ü Hurşîd (İnceleme - Metin),* Atatürk Üniversitesi Yayınları, Sevinç Matbaası, Ankara.
- Akdoğan, Yaşar (1988). *Ahmedî Dîvânı’ndan Seçmeler*, KTB Yayınları, Ankara.
- Akdoğan, Yaşar (1988). *İskender-nâme’den Seçmeler,* KTB Yayınları, Ankara.
- Atsız, Hüseyin Nihal (1949). *Ahmedî, Dâstân ve Tevârîh-i Mülûk-i Âli Osman,* Türkiye Basımevi, İstanbul.
- Atsız, Hüseyin Nihal (2016). *Üç Osmanlı Tarihi,* Ötüken Neşriyat, İstanbul.
- Babinger, Franz (1982). *Osmanlı Tarih Yazarları ve Eserleri,* Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara.
- Banarlı, Nihad Sami (1939). *XIV. Asır Anadolu Şâirlerinden Ahmedî’nin Osmanlı Tarihi: Dâsitân-ı Tevârîh-i Mülûk-ı Âl-i Osman ve Cemşîd ve Hurşîd Mesnevisi*, Bürhaneddin Matbaası, İstanbul.
- Bayrak, M. Orhan (2002). *Osmanlı Tarihi Yazarları (Biyografi ve Bibliyografi),* Milenyum Yayıncılık, İstanbul.
- Kanar, Mehmet (2011). *Ahmedi İskendername,* Say Yayınları, İstanbul.
- Kortantamer, Tunca (1993). *Eski Türk Edebiyatı Makaleler*, Akçağ Yayınları, Ankara.
- Köprülüzade, Mehmet Fuat (1931). *Eski Şairlerimiz Divan Edebiyatı Antolojisi. XIII Ve XIV Üncü Asır: Mevlâna, Sultan Veled, Şeyyad Hamza, Yunus Emre, Hoca Dehhani, Tursun Fakih, Gülşehri, Âşık Paşa, Sait Emre,*

*Kaygusuz Aptal, Nesimi, Mes'ut, Şeyhoğlu, Ahmedi, Kadı Bürhanettin,* Muallim Ahmet Halit Kitaphanesi, İstanbul.

- Öztürk, Necdet ve Yıldız, Murat (2013). *İmparatorluk Tarihinin Kalemli Muhafızları: Osmanlı Tarihçileri: Ahmedî'den Ahmet Refik'e*, Bilge Kültür Sanat, İstanbul.
- Şehsuvaroğlu, Bedii N. (1954). *Şair ve Hekim Ahmedî (Hayatı ve Eserleri),* İsmail Akün Matbaası, İstanbul.
- Tarlan, Ali Nihad (1936). *Divan Edevbiyatında Tevhidler: Fasikül: I, Ahmedî, Şeyhî, Sadrî, Rabbanî*, Bürhaneddin Matbaası, İstanbul.
- Temizel, Ali (2005). *Ahmedî'nin Mîzânü'l-Edeb ve Miyâru'l-Edeb'i ve Tercümesi,* Tablet Kitabevi, Konya.
- Ünver, İsmail (1983). *Ahmedî, İskender-name (İnceleme - Tıpkıbasım),* TDK Yayınları, Ankara.

### 2.5.4. Makaleler

- Abdullah Tansel, Fevziye (1939). "N. S. Banarlı, Dâsitân Tevârîh-i Mülûk-i Âl-i Osmân ve Cemşîd ü Hurşîd Mesnevisi Hakkında", *Ülkü Halkevleri Dergisi,* C: XIII, S: 76, ss. 374-377.
- Acıduman, Ahmet (2013). "Şair ve Hekim Ahmedî'nin Tervîhü'l-Ervâh Adlı Tıbbî Mesnevîsinde Çocukların Sağlığının Korunması Üzerine", *Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Dergisi,* S: 56, ss. 218-227.
- Akdoğan, Yaşar (1989). "Mi'rac, Mi'racnâme ve Ahmedî'nin Bilinmeyen Mi'racnâmesi", *Osmanlı Araştırmaları,* C: IX, ss. 263-310.
- Alparslan, Ali (1960) "Ahmedî'nin Yeni Bulunan Bir Eseri: Mirkat-i Edeb", *İÜEF Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi,* S: 10 (1), ss. 35-40.
- Ambros, Edith Gülçin (2005). "Aslan Ödü Neye Yarar? 1400 Sularında Anadolu'daki Tıbbi Birikimi Yansıtan Şair ve Hekim Ahmedî'nin Materia Medica'sı", *Yemek ve Kültür Dergisi,* S: 2, ss. 42-49.
- Atsız, Nihal (1925). "Ahmedî, Dâstân ve Tevârîh-i Mülûk-i Âl-i Osmân". *Osmanlı Tarihleri I, Osmanlı Tarihinin Anakaynakları Olan Eserlerin, Mütehassıslar Tarafından Hazırlanan Metin, Tercüme veya Sadeleştirilmiş Şekilleri Külliyatı,* Ötüken Neşriyat, İstanbul, ss. 1-35.

- Ayçiçeği, Bünyamin (2013). “Ahmedî (815/1412-13) ile Behiştî (917/1511-12?)’nin İskendernâme’lerinin Şekil ve Muhteva Bakımından Karşılaştırılması”, *Divan Edebiyatı Araştırmaları Dergisi*, C: 10, ss. 129-204.
- Banarlı, Nihâd Sâmî (1936-1939). “XIV. Asır Anadolu Şâirlerinden Ahmedî’nin Osmanlı Tarihi: Dâsitân-ı Tevârîh-i Mülûk-i Âli Osman ve Cemşîd ve Hurşîd Mesnevîsi”, *Türkiyat Mecmuası*, C: VI, ss. 49-176.
- Çetin, Nihat M. (1952). “Ahmedî’nin Bilinmeyen Birkaç Eseri”, *İÜEF Tarih Dergisi,* C: II (3-4), ss. 103-108.
- Çetin, Nihat M. (1965). “Ahmedi’nin Mirkatü’l-Edeb’i Hakkında”, *Türkiyat Mecmuası,* C: XIV, ss. 217-230.
- Dağtekin, Hüseyin (1964). “Tebrizli Ahicûk ve Bunun Ahmedî’nin İskendernâme’sindeki Yeri”, (Fransızca Aslı: Franz Taeschner), *Tarih Araştırmaları Dergisi,* C: 2, S: 2, ss. 285-290.
- Dalyan, Ayşe (2016). “Ahmedî’nin Bir Medhiyesinde Osmanlı Sosyal Hayatına Dair İzler: Gazi Tipi-Kul Tipi”, *Türklük Bilimi Araştırmaları Dergisi (TÜBAR),* S: 40, ss. 45-68.
- Durgut, Nurten & Ortaq, Khairullah (2019). “Ahmedî Divanı’nda Zekât”, *Türük Uluslararası Dil, Edebiyat ve Halkbilimi Araştırmaları Dergisi,* S: 16, ss. 331-339.
- Gökcan Türkdoğan, Melike (2010). “Siyasetnâmeler ve Bir Siyasetnâme Örneği Olarak Ahmedî'nin İskendernâme'si”, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi,* S: 3/12, ss. 418-430.
- Gökcan Türkdoğan, Melike (2011). “Ahmedî'nin Cemşid ü Hurşid ve Şeyhoğlu Mustafa'nın Hurşidnâme Adlı Eserlerinin Perspektifinden XIV. Yüzyılda Sosyal Hayat”, *Turkish Studies,* S: 6/2, ss. 107-129.
- Gökcan Türkdoğan, Melike (2009). “Ahmedi’nin ‘İskendernâme’sinde Kadın Hükümdar Modeli ve Kraliçe Kaydafa”, *Turkish Studies,* S: 4/7, ss. 760-773.
- Güler, Meryem ve Babür, Yusuf (2020). “Ahmedî Divanı’nda Hasta Kavramı ve Göz Hastalıkları”, *Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi,* C: 13, S: 1, ss. 42-60.
- İpek, Abdulmuttalip (2017). “Ahmedî Divanı’nda Saç-Meş’ar Münasebeti”, *Hikmet-Akademik Edebiyat Dergisi,* S: 8, ss. 57-67.

- Kortantamer, Tunca (1980). "Yeni Bilgilerin Işığında Ahmedî'nin Hayatı", *Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Fakültesi Dergisi,* S. 1, ss. 165-186.
- Mimir, Damla (2012). "Ahmedî'nin "Cemşîd u Hurşîd" Mesnevîsinin Sosyal Zemini", *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi,* S: 47, ss. 147-175.
- Pektaş, Mehmet (2010). "XIV. Yüzyıl Divan Şiirinde Şairin Sevgili Karşısındaki Konumu", *Turkish Studies*, S: 5/3, ss. 479-491.
- Sılay, Kemal (1991). "Ahmedi'nin Osmanlı Tarihinde Arasöz (Digression) Tekniğinin Kullanımı Ve İşlevi", *Türkoloji Dergisi,* C: 9/1, ss. 153-162.
- Temizel, Ali (2003). "Ahmedî'nin Bedâyi'u's-Sihr Fî Sanâyi'i'ş-Şi'r İsimli Eserindeki Türkçe ve Farsça Şiirleri", *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi,* S: 14, ss. 89-105.
- Tezcan, Nuran (2015). "Anadolu'da Adab'ın Kurucusu Olarak Ahmedî ve Gülşah Mesnevisi", *Journal of Turkish Studies – Türklük Bilimi Araştırmaları,* C: 44, ss. 437-453.
- Timur, Kemal (2000). "Şair Ahmedî". *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi,* S: 4, ss. 245-250.
- Turan, Muhittin (2014). "Ahmedî Divanı'nda Kuşlar". *ASOS Journal,* S: 7, ss. 23-37.
- Ünver, İsmail (1977). "Ahmedî'nin Cemşîd ü Hurşîd Mesnevisi Üzerine", *Türkoloji Dergisi*, C: VII, S: 1, ss. 171-180.
- Ünver, İsmail (1977). "Ahmedî'nin İskender-namesindeki Mevlid Bölümü", *TDAY-Belleten,* C: 25, S: 1977, ss. 355-411.
- Akalın, Mehmet (1994). "Ahmedî'nin Dili", *TDAY-Belleten* C: 37, S: 1989, ss. 9-153.
- Banarlı, Nihad Sami (1953). "Nasreddin Hoca ve Ahmedî", *Hürriyet Gazetesi,* 18.3.1953.


### 2.5.5. Bildiriler


- Açıl, Berat (2018). "Anadolu'da Kültürel İktidarın Kökleri: Ahmedî Örneği", *Ahmedî Sempozyumu*, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, 2 Mayıs 2018.

- Avcı, İsmail (2018). "Aristo'nun İskender'e Nasihatleri ve İskendernamelere Yansımaları", *Ahmedî Sempozyumu*, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, 2 Mayıs 2018.
- Ay, Alper (2018). "Ahmedî'nin Tevhidleri Üzerine Bir Değerlendirme", *Ahmedî Sempozyumu*, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, 2 Mayıs 2018.
- Ayçiçeği, Bünyamin (2018). "Ahmedî Divanında Harf ve Kelime Oyunları", *Ahmedî Sempozyumu*, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, 2 Mayıs 2018.
- Aydınbaş, Elif (2018). "Câmî ile Ahmedî'nin İskender-nâmeleri'nin Şekil ve Muhteva Bakımından Karşılaştırılması". *Karaman Uluslararası 1. Dil ve Edebiyat Kongresi,* Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, 7-9 Kasım 2018.
- Çakır, M. Sefa (2018). "Ahmedî ve Eserleri Üzerine Yapılan Çalışmalar", *Ahmedî Sempozyumu*, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, 2 Mayıs 2018.
- Demir, Hamit (2018). "Ahmedî'nin Kur'an-ı Kerim Müktesebatı", *Ahmedî Sempozyumu*, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, 2 Mayıs 2018.
- Kartal, Ahmet (2018). "Ahmedî'nin Mesneviciliği", *Ahmedî Sempozyumu*, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, 2 Mayıs 2018.
- Kaya, Hasan (2018). "Ahmedî Divanında Cinaslar", *Ahmedî Sempozyumu*, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, 2 Mayıs 2018.
- Kemikli, Bilal (2018). "Bir Kurucu Şair: Ahmedî, Dönemi ve Eserleri", *Ahmedî Sempozyumu*, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, 2 Mayıs 2018.
- Özer, Osman (2018). "Ahmedî ve Tervîhu'l-Ervâh", *Ahmedî Sempozyumu*, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, 2 Mayıs 2018.
- Özköse, Kadir (2018). "Ahmedî Divanında Aşk Derdi", *Ahmedî Sempozyumu*, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, 2 Mayıs 2018.
- Süer, Ramazan (2018). "İskendername'deki Mevlid Bölümü Üzerine Bir Değerlendirme", *Ahmedî Sempozyumu,* Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, 2 Mayıs 2018.
- Temizel, Ali (2018). "Ahmedî'nin Farsça Eserleri", *Ahmedî Sempozyumu*, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, 2 Mayıs 2018.
- Yıldırım, Yusuf (2018). "Ahmedî'nin Yusuf u Züleyha'sına Dair", *Ahmedî Sempozyumu,* Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, 2 Mayıs 2018.
- Yıldız, Alim (2018). "Ahmedî'nin Memleketine Dair", *Ahmedî Sempozyumu,* Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, 2 Mayıs 2018.

### 2.5.6. Ansiklopedi ve Sözlük Maddeleri


- Akdoğan, Yaşar (2008). "Ahmedî (Taceddin, Hızır)", *Yaşamları ve Yapıtlarıyla Osmanlılar Ansiklopedisi,* Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, C: 1, ss. 168-169.
- *AnaBritannica Genel Kültür Ansiklopedisi* (2004). "Ahmedî", Ana Yayıncılık & Encyclopedia Britannica Inc. İşbirliği, C: 1, ss. 234.
- *Bilgilik Webster Mikropedya* (1990). "Ahmedî", Grolier Inc. Yayınevleri, C: 2, ss. 43.
- *Büyük Larousse Sözlük ve Ansiklopedi* (1986). "Ahmedî", Milliyet Gazetesi Yayınları, C: 1, ss. 203-204.
- *Büyük Lügat ve Ansiklopedi* (1990). "Ahmedî", Meydan Yayınevi, İstanbul, C: 1, ss. 175.
- Danişmend, İsmail Hami (2011). "Ahmedî", *İzahlı Osmanlı Tarihi Kronolojisi.* Doğu Kütüphanesi, İstanbul, C: 1 (m. 1258-1512 – h. 656-918).
- Ergun, Sadettin Nüzhet (1936). "Ahmedî", *Türk Şairleri,* C: I, ss. 369-384.
- Gibb, E. J. Wilkinson (1999). "Ahmedî", *Osmanlı Şiir Tarihi*, Akçağ Yayınları, Ankara, ss. 172-196.
- *Görsel Büyük Genel Kültür Ansiklopedisi* (1999). "Ahmedî", Görsel Yayınlar, C: 1, ss. 184.
- *Hayat Ansiklopedisi* (1961). "Ahmedî", Hayat Yayınları, İstanbul, C: 1, ss. 51.
- Işık, İhsan (2004). "Ahmedî", *Türkiye Yazarlar Ansiklopedisi,* Elvan Yayınları, Ankara, C: 1, ss. 44.
- Işık, İhsan (2006). "Ahmedî", *Resimli ve Metin Örnekli Türkiye Edebiyatçılar ve Kültür Adamları Ansiklopedisi*, Elvan Yayınları, Ankara, C: 1, ss. 85.
- İpekten, Haluk, vd. (1988). "Ahmedî", *Tezkirelere Göre Divan Edebiyatı İsimler Sözlüğü,* Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara, C: 1, ss. 20-21.
- Karaalioğlu, Seyit Kemal (1969). "Ahmedî", *Ansiklopedik Edebiyat Sözlüğü*, İnkılap ve Aka Kitabevleri, İstanbul, ss. 17.
- Karaalioğlu, Seyit Kemal (1982). "Ahmedî", *Resimli Türk Edebiyatçılar Sözlüğü*, İnkılap ve Aka Kitabevleri, İstanbul, ss. 16.
- Karaalioğlu, Seyit Kemal (1982). "Ahmedî", *Edebiyatımızda Şair ve Yazarlar,* İnkılap ve Aka Kitabevleri, İstanbul, ss. 10-11.

- Kartal, Ahmet (2015). "Ahmedî, Tâceddîn İbrâhîm bin Hızır", *Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü* (Online Ansiklopedi).
- Kocatürk, Vasfi Mahir (2016). "Ahmedî", *Büyük Türk Edebiyatı Tarihi – Başlangıçtan Bugüne Kadar Türk Edebiyatının Tarihi, Tahlili ve Tenkidi,* İKÜ Yayınları, İstanbul, ss. 105-108.
- Köprülü, Mehmet Fuat (1978)."Ahmedî", *İslam Ansiklopedisi*, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul, C: 1, ss. 216-221.
- Köprülüzade, Mehmet Fuat ve Süleyman, Şehabettin (1914). "Ahmedî", *Yeni Osmanlı Tarih-i Edebiyatı*, Şirket-i Mürettibiye Matbaası, İstanbul.
- Kut, Günay (1989). "Ahmedî", *İslam Ansiklopedisi,* TDV Yayınları, İstanbul, C: 2, ss. 165-167.
- Necatigil, Behçet (1991). "Ahmedî", *Edebiyatımızda İsimler Sözlüğü,* Varlık Yayınları, İstanbul, ss. 15.
- Özkırımlı, Atilla (1982). "Ahmedî", *Türk Edebiyatı Ansiklopedisi,* Cem Yayınevi, İzmir, C: 1, ss. 51.
- Özkırımlı, Atilla (2004). "Ahmedî", *Türk Edebiyatı Tarihi (Ansiklopedik),* İnkılap Yayınları, İstanbul, C: 1, ss. 42-43.
- Şentürk, Ahmet Atilla (2013). "Ahmedî", *Osmanlı Şiiri Antolojisi,* Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, ss. 5-13.
- Tahir, Mehmet (2016). "Ahmedî", *Osmanlı Müellifleri,* TÜBA Yayınları, Ankara, C: 2, ss. 493-495.
- *Türk Ansiklopedisi* (1968). "Ahmedî", Milli Eğitim Basımevi, İstanbul, C: 1, ss. 240-241.
- *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi Devirler/İsimler/Eserler/Terimler* (1977). "Ahmedî", Dergâh Yayınları, İstanbul, C: 1, ss. 79-80.


### 2.5.7. Yabancı Dilde Yapılan Çalışmalar


- Ambros, Edith Gülçin (1998). "Beans for a cough, lion's gall for a laugh: the poet and physican Ahmedî's materia medica as a mirror of the state of the art around 1400 in Anatolia", *Acta Viennensia Ottomanica*, Akten des 13. CIEPO-Symposiums (Comité International des Études Pré-Ottomanes et Ottomanes) vom 21. bis 25. September 1998. Editör Markus Köhbach, Gisela Proch{zka-Eisl, Claudia Römer. Wien: Im Selbstverlag Des Instituts Für Orientalistik, 1999: p. 21-27.

- Ambrosio, Alberto Fabio (2008). “Ahmedî et son Iskendernâme: un Alexandre des deux modes”, Quaderni di Studi Indo-Mediterranei 1, p. 195-208.
- Aslanov, Vagıf İmamali (1966). “Akhmedi i Ego 'Iskender-name' (Ahmedi and his 'Iskendername')”, *Narodi Azii i Afriki (The People of Asia and Africa)*, Moscow, No: 4, p. 161-175.
- Brockelmann, Carl (1919). “Altosmanische Studien I. Die Sprache ‘Âşık Paşas und Ahmedîs”, *ZDMG*, No: 73.
- Çetin, Yeşim (2019). “The Alexander Romance Tradition: Ahmedi, His Sources, And The Reception Of His Sources İn The 15th-16th Century”, İstanbul Sabancı Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Fodor, Pal (1984). “Ahmedî’s Dâsıtân as a Source of Early Ottoman History”, *Acta Orientalia Academiae Scientiarum Hungaricae,* Vol. 38, No. 1/2, p. 41-54.
- Goodwin Sawyer, Caroline (1996). “Sword of conquest, dove of the soul: political and spiritual values in Ahmedi's Iskandarnama” in: Bridges, M. – Bürgel, J. Ch. (eds): *The problematic of power, eastern and western representations of Alexander the Great*. Bern-Berlin-Frankfurt-am-Main (Schweizer Asiatische Studien, Monographie 22), p. 135-147.
- Goodwin Sawyer, Caroline (1997). “Alexander, history, and piety: a study of Ahmedi's 14th-century Ottoman İskendername”, Columbia University, Degree of Doctor of Philosophy in the Graduate School of Arts and Sciences.
- Goodwin Sawyer, Caroline (2003): “Revising Alexander: Structure and Evolution Ahmedî’s Otto-man Iskendername (c. 1400)”, *Edebiyat,* Vol. 13, No. 2, p. 225-243
- Goodwin Sawyer, Caroline (2005). “The seafaring episode in Ahmedi's Ottoman Iskendername”, *Journal of Turkish Studies,* Vol. 29, p. 289-317.
- Grube, Ernst J. (1987). “Date of Venice Iskandar-nāma”, *Islamic Art* C: II, p. 187-195.
- Güler, Kamil Erdem (2013). “Thirst for wisdom, lust for conquest: Ahmedi's 14th century Ottoman Alexander romance”, Ankara İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi Ekonomi ve Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi.

- Küçükhüseyin, Şevket (2016). "The Ottoman Historical Section of Ahmedî's İskendernâme: An Alternative Reading in the Light of the Author's Personal Circumstances", in *Islamic Literature and Intellectual Life in Fourteenth-and Fifteenth-century Anatolia,* eds. A.C.S. Peacock and Sara Nur Yıldız, Würzburg: Ergon Verlag.
- Lewis, G. L. (2012). "Ahmedî", *The Encyclopaedie of Islâm – Second Edition*.
- Menage, V. L. (1975). "Reviews 'Leben und Weltbild des altosmanischen Dichters Ahmedi unter besonderer Berücksichtigung seines Diwans' by Tunca Kortantamer", *Bulletin of the School of Oriental and African Studies,* University of London, Vol. 38, No. 1, p. 160-162.
- Mengüç, Murat Cem (2019). "Bringing the Past Together: Ahmedi's Narrative of Ottoman History and Two Later Texts", *Islamıc History and Civilization,* Vol. 166, Classical Historiography chapter: 4, p. 125-144.
- Obraztsov, Aleksey Vasilyeviç (1991). "Ahmedi'nin "İskender-name"sinin Türkçe Versiyonu", Rusya Leningrad Devlet Üniversitesi, Filoloji Kandidatlık Tezi.
- Pantuçkava, Eva (1973). "Zur Analyse eines der historischen Bestandteile von Ahmedîs İskendernâme", *Archiv Orientalni,* Vol. 41, p. 28-41.
- Petrosyan, I. E. (1995). "An illustrated Turkish manuscript of 'Iskendernâme' by Ahmedî", *Manuscripta Orientalia International Journal for Oriental Manuscript Research,* Vol. 1, No. 2, p. 47-61.
- Röhrborn, Klaus (1976). "Reviewd Work: Leben und Weltbild des altosmanischen Dichters Aḥmedī unter besonderer Berücksichtigung seines Diwans. (Islamkundliche Untersuchungen. 22) by Tunca Kortantamer". *Zeitschrift der Deutschen Morgenlandischen Gesellschaft*, Vol. 126, No. 1, p. 210.
- Sılay, Kemal (1992). "Ahmedî's History of the Ottoman Dynasty", *Journal of Turkish Studies,* Vol. 16, p. 129-200.
- Sılay, Kemal (2004). "Ahmedî, Tâceddîn İbrâhîm bin Hızır, Tevârîh-i Mülûk-i Âl-i Osmân Gazv-i Îşân bâ-Küffâr = History of the Kings of the Ottoman lineage and Their Holy Raids Against the İnfidels", Cambridge, MA, Harvard University (*Sources of Oriental Languages and Literatures*, Turkic Sources, 55).

- Süssheim, Karl (1960). "Ahmedî", *The Encyclopaedie of Islâm – First Edition*.
- Szantho, Ivan (2009). "An illustrated 'Iskendenâme' of Ahmedî at the Hungarian Academy of Sciences", *Thirteenth International Congress of Turkish Art*, proceedings. Ed. Geza David and Ibolya Gerelyes. Budapest: Hungarian National Museum, p. 651-666.
- Taeschner, Franz (1956). "Der Achidschuk von Tebriz und seine Erwahnung im Iskendernâme des Ahmedî", Chariseria Orientalia, Praha, p. 338-344.
- Tekin, Başak Burcu (2014). "The Mi'rāj Miniatures Of Venice Ahmadi Iskandar-Nāma: An Assesment According To Timurid Tradition" *Milli Folklor Dergisi,* S: 104, ss. 85-98.
- Temizel, Ali (2007). "Nazirân-i Dûst... Nigâhî be-Âsâr ve Zindegî-yi Ahmedî (753-815/1334-1413", *Pol-e Firuzeh*, Special Issue: Turkey, Tehran, Vol. 5, p. 131-142.
- Temizel, Ali (2012). "Âsâr-i Fârsî-i-yi Ahmedî Germiyânî der Âmuzeş-i Senâyi'-i Edebî der sede-yi heştom-i hicrî der Âsyâ-yi Segîr", *Nohestin Hemayiş-i Beynelmileli Gosteriş-i Zebân ve Edebiyât-i Farsî- Çeşmendâz, râhkârhâ ve mevâni', Vizâret-i Ferheng veİrşâd-i İslâmî-Şûrâ-yi Gosteriş-i Zebân ve Edebiyât-i Farsî,* 27-28 Dey-1390/17-18 Ocak-2012, Tehran, Çekide-i Mekalat, p. 62.
- Turna, B. Babür (2009). "Perception of history and the problem of superiority in Ahmedi's Tevârih-i Mülûk-ı Âl-i Osman", *Acta Orientalia Academiae Scientiarum Hungaricae,* Vol. 62, No. 3, p. 267-283.

# 3. BÖLÜM

# AHMEDÎ DÎVÂNI

*Ahmedî Dîvânı*'na ait bilinen ve tespit edilen nüsha sayıdır 7'dir. Ancak bu nüshalar arasında müellif nüshası bulunmamaktadır.

Tespit ve temin edilen *Dîvân* nüshalarında ve nazire mecmualarında Ahmedî adına kayıtlı olan şiirler 8 tevhid, 4 na't, 26 Emîr Süleymân methiyesi, 6 Sultan Mehmed methiyesi, 1 Îsâ peygamber methiyesi, 10 bahariyye, 1 hazaniyye, 15 nasihat, 1 rumuz, 1 bülbüliyye, 1 menekşe-nâme, 1 de konusu belirsiz kaside olmak üzere toplam 75 kaside; 2 tercî'-i bend, 8 terkîb-i bend, 1 muhammes ve 778 gazel olmak üzere toplamda 864'tür. Bu şiirlerin ve dolayısıyla çalışmamızın asıl kısmı olan tenkitli metnin toplam beyit sayısı ise 9110'dur.

*Ahmedî Dîvânı* üzerine bugüne kadar Tunca Kortantamer, Yaşar Akdoğan ve Melike Erdem Günyüz tarafından hazırlanan üç ayrı doktora çalışması ve doğrudan *Dîvân*'la ilgili üç de yükseklisans tezi bulunmaktadır.[35]

## 3.1. NÜSHA TAVSİFLERİ

*Ahmedî Dîvânı*'na ait bilinen ve tespit edilen 7 nüsha Hamidiye, Türk-İslam Eserleri, Düğümlü Baba, Topkapı, Vatikan, British Museum ve Diyanet İşleri Başkanlığı nüshalarıdır.

### 3.1.1 Hamidiye Nüshası

Süleymâniye Medresesi Murad Molla Kütüphanesi Hamidiye Kitaplığı'nda 1082 numarada kayıtlıdır. Üst kapağı, etrafı siyah, ortası vişne çürüğü meşin kaplı, salbek şemseli, mıklepli, zencerekli, kenar suları yaldızlı ve şirazelidir. Deri kaplı, 18. yüzyıla ait klasik bir görüntüsü olan cilt 301x208 – 230x152 mm ölçülere sahiptir. 273 varak, 17 satır, harekeli nesih hattıyla yazılmıştır. İstinsah tarihi h. 840 (m. 1436-1437), müstensihi ise Ahmed bin Mahmud Aksarayî'dir. 1b, 2a, 2b ve 3a sayfaları Türk işi mavi zemin üzerine tezhipli ve kûfî yazılıdır. 3b sayfasının başlığı yine mavi zemin üzerine tezhipli, kûfî yazılı, satır boşlukları altın yaldızlı ve manzume öncesi altın yaldızlı iki satır yazılıdır. Ayrıca bütün kafiye başlangıçlarının serlevhaları

[35] Bu konunun ayrıntıları "Ahmedî Bibliyografyası" başlığı altında verilmiştir.

tezhipli ve kûfî yazılı, bütün başlıklar altın yaldızlı veya mavi mürekkepli ve bütün sayfaları cetvellidir. İç kapağında I. Abdülhamid'in tuğralı vakıf mührü ile vakfı tescil eden Ali Behçet Efendi'nin mührü basılıdır. 1b ve 2a sayfalarındaki daireler içinde II. Murad'ın adı yaldızlı bir şekilde yazılmış ve eserin II. Murad adına istinsah ettirildiği bilgisi verilmiştir. *Dîvân*'ın baş kısmı rutubet sebebiyle tahrib olmuş, en sonuna da tezhipli bir çerçeve içine altın yaldızlı ketebe kaydı eklenmiştir.

Terkîb-i bend ve tercî'-i bendlerde vasıta beyti bazen altın mürekkeple yazılarak mavi mürekkeple harekelenmiştir. Bazen de bir mısra altın renkli yazlıp harekesi mavi mürekkeple yazılırken, diğer mısra mavi renkli mürekkeple yazılarak harekesi siyah mürekkeple konulmuştur.

İçindeki mazumeler şekil itibariyle ayrılmamış, tevhîd, na't, kaside, gazel gibi nazım şekilleri kafiyelerine göre dizilmiştir. Toplamda 781+2 manzume vardır. *Dîvân*'da 150a ve 150b sayfalarının olduğu varak *Dîvân*'ın sırası gözetildiği zaman uygun bir yerde olmadığı anlaşılmaktadır. 150a sayfası boş zemin üzerine çizilmiş kenar cetvellerinin içinde bulunan üç tane süsleme sembolü barındırırken, 150b sayfası ise *Dîvân*'ın genel süslemelerine ve yazı tipine uygun olarak yazılıp çizilmiş cetvelli, başlıklı 11 beyitlik ve "ا" (elif) harfiyle biten bir tam gazel ile 4 beyitlik ve "ح" (ha) harfiyle biten bir yarım gazel barındırmaktadır. Yarım olan gazelin kalan kısmı *Dîvân*'ın hiçbir yerinde devam etmemekte ve eksik olarak kalmaktadır. 149b sayfasından başlayan 19 beyitlik ve "ل" (lam) harfiye biten kasidenin 6 beyti 149b sayfasında, kalan 13 beyti ise 151a sayfasındadır. Yani mevzubahis varağın (150a-150b) orada olmaması gerektiği açıktır. Bu fazladan varağı ve üzerindeki iki şiiri de eklediğimiz zaman Hamidiye nüshası toplam 273 varak ve 782 tam, 1 yarım olmak üzere 783 şiir ve 8262 beyitten müteşekkildir. İmla ve kelime tercihleri bakımından diğer bütün nüshalardan farklıdır. Süslü ve özel hazırlanan bir nüsha olmasına rağmen çok fazla yazım ve hareke hatası bulunmaktadır. Bu nüsha için çalışmamız boyunca H olarak belirlenen kısaltma kullanılacaktır.

İlk beyit: *Diye durur dil ü cân lâ ilâhe illâ'llâh*
*Toludur iki cihân lâ ilâhe illâ'llâh*

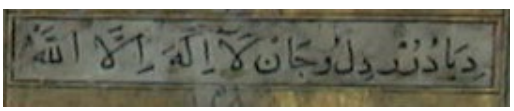

Son beyit: *Döyeydi Ahmedî cevr ü cefâya*
*Cefâ vü cevrüñ olsaydı hisâbı*

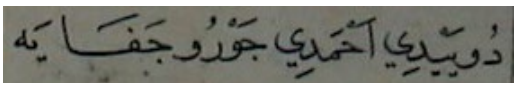

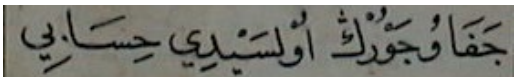

### 3.1.2. Türk-İslam Eserleri Müzesi Nüshası

Türk-İslam Eserleri Müzesi Kütüphanesi 2010 numarada kayıtlı olan nüsha kahverengi meşin kaplı, şemseli, mıklepli ve köşebentlidir. Şemse, köşebent ve serlevhaları lacivert üstüne özellikle turuncu ve muhtelif renklerde çiçeklerle süslenmiştir. Bütün serlevhalar kûfî hatla yazılmıştır. Cilt 260x170 – 230x140 mm ölçülere sahip, 211 varak, cetvel içi 14 satır, harekesiz talil hattıyla kaleme alınmıştır. İstinsah tarihi h. 851 (m. 1447-1448), müstensihi ise Şeyh Şıblî Semerkandî'dir. 1a, 1b ve 2a sayfaları Türk işi mavi zemin üzerine tezhipli ve kûfî yazılıdır. 2b sayfasının başlığı yine mavi zemin üzerine tezhipli, kûfî yazılıdır. Bütün sayfaları derkenar edilmiştir. Manzumelerin sıralaması her sayfa için önce cetvel içi sonra derkenar kısmı şeklinde ilerlemektedir.

İlk varakta Vezîr-i Azam Ali Paşa'nın vakıf mührü vardır ve cetvel içi çiçek desenleriyle süslenmiştir. Manzumelerin başlıkları cetvel içine kırmızı mürekkeple, terkîb-i bend ve tercî'-i bendlerin vasıta beyitleri de yine kırmızı mürekkeple yazılmıştır. İlk 162 varakta *Ahmedî Dîvânı*, sondan 49 varakta ise *Şeyhî Dîvânı* ve *Harname* bulunmaktadır. *Ahmedî Dîvânı*'nın sonunda kırmızı mürekkeple "tam" kaydı düşülmüş, cildin son varağında ise ketebe kaydının ardından ilk varakta olduğu gibi vakıf mührü basılmıştır. Türk-İslam Eserleri nüshası 162 varağı *Ahmedî Dîvânı* olmak üzere toplam 211 varak, 809 şiir ve 8495 beyitten müteşekkildir. En temiz ve en az hatalı nüshadır. Bu nüsha için çalışmamız boyunca Tİ olarak belirlenen kısaltma kullanılacaktır.

İlk beyit: *Diye durur dil ü cân lâ ilâhe illâ'llâh*
*Toludur iki cihân lâ ilâhe illâ'llâh*

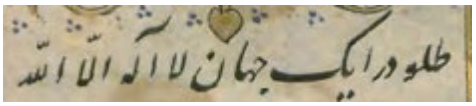

Son beyit: *Fidî ider yoluña Ahmedî cân*
*Fakîrüñ dahı n'ola dest-gâhı*

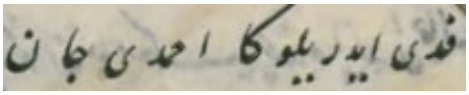

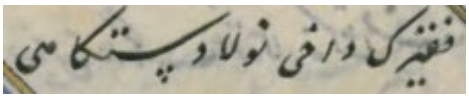

### 3.1.3. Düğümlü Baba Nüshası

Süleymâniye Medresesi Murad Molla Kütüphanesi Düğümlü Baba Kitaplığı'nda 401 numarada kayıtlıdır. Kenarları meşin, üstü yeşil kağıt kaplı ve mıkleplidir. 206x150 – 160x120 mm. ölçülerindedir. Sayfalarındaki satır sayısında bir standart olmamakla birlikte 12, 13, 14 satır arasında değişmektedir. Toplamda 8+317 varaktır. En baştan 8 varakta Agehî'nin muaşşer bendi ve Sâdî'nin birkaç mazumesi bulunmaktadır. *Ahmedî Dîvânı* 9a sayfasından başlamaktadır. Dîvânî hattıyla kaleme alınmıştır. İstinsah tarihi ve müstensihi bilinmemektedir. Teclidi ve şirazesi bozulmuş ve daha sonradan tamir görerek yeniden, ancak bozuk haliyle ciltlenmiştir. Bu sebeple çok fazla eksik sayfası vardır. Kopan sayfalar sebebiyle eksik şiirler mevcuttur. Muhtelif yerlerinde Düğümlü Baba'nın vakıf mührü vardır. Toplamda 325 varak, bazıları eksik olan 788 şiir ve 7973 beyitten müteşekkildir. Düğümlü Baba nüshası, doktora çalışmamıza eklenebilmesi için tarafımızdan varak varak yeniden düzenlenerek numaralandırılmıştır. Müstensih hataları çok fazladır. Eksik şiirler, eksik beyitler ve eksik mısralar bolca mevcuttur. Tashih görmüş, yer yer derkenarlara düzeltmeler yapılmıştır. Bu nüsha için çalışmamız boyunca DB olarak belirlenen kısaltma kullanılacaktır.

İlk beyit: *Diye durur dil ü cân lâ ilâhe illâ'llâh*
*Toludur iki cihân lâ ilâhe illâ'llâh*

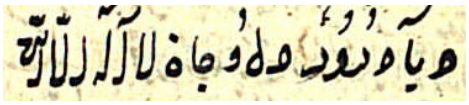

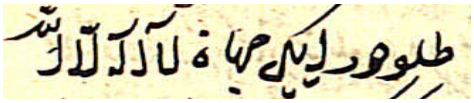

Son beyit: *Zülfüñ girihin çözeliden bâd-ı şimâlî*

*Cân râyihası dutdı yemînile şimâli*

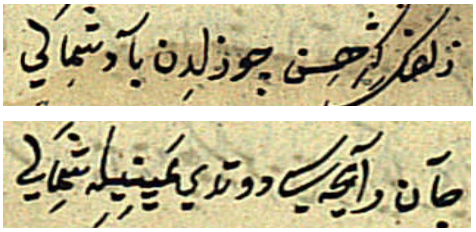

### 3.1.4. Topkapı Nüshası

Topkapı Saraya Müzesi, Koğuşlar Kitaplığı K1015 numarada kayıtlıdır. 295x200 – 285x150 mm ölçülerinde ve 285 varaktır. Cetvelleri kırmızı, kahverengi deri ciltli ve şemselidir. Nesih hattıyla yazılmış, harekeli ve 17 satırdır. İstinsah tarihi ve müstensihi hakkında bilgi mevcut değildir. Teclidi esnasından varaklar birbirine karışmış ve yerleri değişik bir şekilde ciltlenmiştir. Şirazesi dağılmış, eksik bir nüshadır. Bu nedenle eksik ve yarım şiirler mevcuttur. Kısmen tashih görmüştür. Bazı varaklarda şiir için kırmızı mürekkeple cetvellenip hazırlanan yerler başlık atılmasına rağmen boş bırakılmıştır. Toplamda 285 varak, 791 şiir ve 7893 beyitten müteşekkildir. Topkapı nüshası, doktora çalışmamıza dahil edilebilmesi için tarafımızdan varak varak yeniden düzenlenerek numaralandırılmıştır. Müstensih hataları çok fazladır. Eksik şiirler, eksik beyitler ve eksik mısralar bolca mevcuttur. Tashih görmüş, yer yer derkenarlara düzeltmeler yapılmıştır. Bu nüsha için çalışmamız boyunca T olarak belirlenen kısaltma kullanılacaktır.

İlk beyit: *Nite ki mescid ü mihrâb toludur key işit*
*Künişt ü deyr-i mugân lâ ilâhe illâ'llâh*

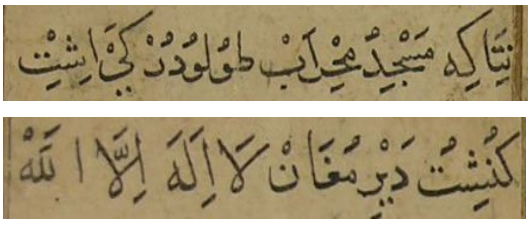

Son beyit: *İy yüzi güneş senden ırah her gice tâ subh*
*Çarh âyinesin jenge boyar Ahmedî âhı*

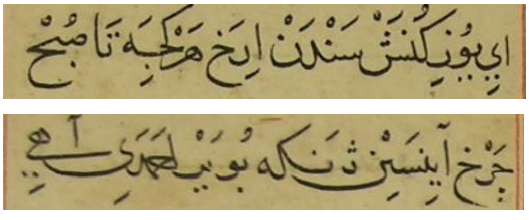

### 3.1.5. Vatikan Nüshası

Biblioteca Apostolica Vaticana'da Vat.Turco 196 numarada kayıtlıdır. Süleymâniye Kütüphanesi mikrofilm arşivinde 2122 numaradadır. 247x168 mm ölçülerinde, 203 varak, 14-15 satır, mukavva ciltli ve birkaç sayfa hariç cetvellidir. Mikrofilm üzerinden incelendiği için yazmanın renkleri ve cilt işlemeleri hakkında bilgi yoktur. Nesih hattıyla harekeli olarak kaleme alınmıştır. İstinsah tarihi h. 851 (m. 1447-1448), müstensihi ise meçhuldür. Teclidi ve şirazesi bozuktur. Sayfaları karışık bir şekilde yeniden birleştirilmiştir. Ancak doğru sıralaması yapıldığı zaman, nüshanın tam ortasına denk gelen büyük bir bölüm kayıptır. Kalan kısımlarda da bazı sayfalar eksiktir. Toplamda 203 varak, 522 şiir ve 5501 beyitten müteşekkildir. Vatikan nüshası, doktora çalışmamıza dahil edilebilmesi için tarafımızdan varak varak yeniden düzenlenerek numaralandırılmıştır. Müstensihten kaynaklanan yazım ve hareke hataları mevcuttur. Bu nüsha için çalışmamız boyunca V olarak belirlenen kısaltma kullanılacaktır.

İlk beyit: *Diye durur dil ü cân lâ ilâhe illâ'llâh*
*Toludur iki cihân lâ ilâhe illâ'llâh*

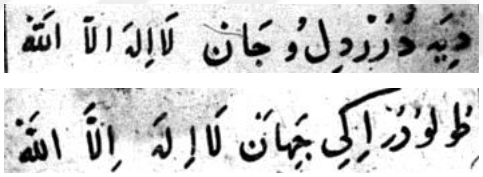

Son beyit: *Döyeydi Ahmedî cevr ü cefâya*
*Cefâ vü cevrüñ olsaydı hisâbı*

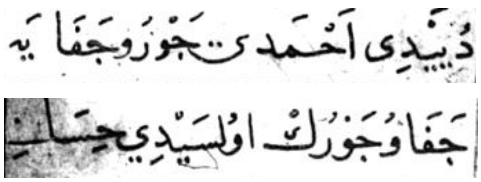

### 3.1.6. British Museum Nüshası

British Museum OPB+MSS bölümünde OR4127 katalog numarasıyla kayıtlıdır. Süleymâniye Kütüphanesi mikrofilm arşivinde 1944 numarada, Ankara Milli Kütüphanesi mikrofilm arşivinde de 502713 numaradadır. Mikrofilm kayıtlarından incelendiği için ebatları ve cilt işlemeleri hakkında bilgi yoktur. 199 varak, nesih hattıyla harekeli olarak kaleme alınmış, 17 satır ve mukavva ciltlidir. İstinsah tarihi h. 843 (m. 1439-1440), müstensihi ise belli değildir. Müstensihten

kaynaklı olarak çoğu yerinde vezin ve hareke hatası yapılmıştır. Nüshanın birçok yerinde sonradan yazıldığı belli olan karalamalar ve süslemevari çizimler mecvuttur. Bazı yerlerinde kopuk sayfaları olan kısmen tashih görmüş bir nüshadır. Toplamda 199 varak, 552 şiir ve 5638 beyitten müteşekkildir. Müstensihten kaynaklanan bolca kelime hatası vardır. Nüshalar arasında en çok hataya sahip nüshadır. Hatalardan dolayı çoğu mısra vezne uymaz. Yer yer tashih görmüş olsa da gördüğü tashih çok az ve yetersizdir. Bu nüsha için çalışmamız boyunca BM olarak belirlenen kısaltma kullanılacaktır.

İlk beyit: *Diye durur dil ü cân lâ ilâhe illâ'llâh*
*Toludur iki cihân lâ ilâhe illâ'llâh*

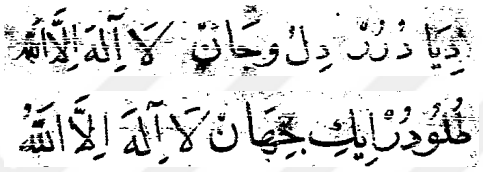

Son beyit: *Döyeydi Ahmedî cevr ü cefâya*
*Cefâ vü cevrüñ olsaydı hisâbı*

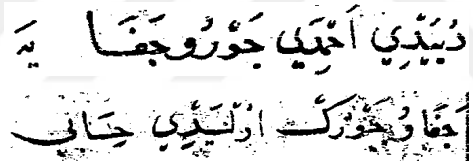

### 3.1.7. Diyanet İşleri Başkanlığı Nüshası

Diyanet İşleri Başkanlığı Kütüphanesi 810 23 katalog numarasında kayıtlıdır. Eserin ebatları hakkında herhangi bir bilgi bulunmamakla beraber, 178 varak, nesih hattıyla harekeli olarak nohudî renkte filigransız kağıt üzerine kaleme alınmış, 2 sütun 15 satırdır. İstinsah tarihi h. 29 Safer 831 (m. 22 Kasım 1427), müstensihi ise Ahmed b. Yusuf Hafız Kırşehrî'dir. Cetvelsiz ve şiirlerin aralarına boşluk bırakılmadan yazılan nüshada başlıklar kırmızı mürekkeple, şiirler ise siyah mürekkeple yazılmıştır. Şirazesi dağılmış, formaları gevşemiş, varakları yer yer karışmış olarak yeniden ciltlenmiştir. Varaklarda sudan kaynaklanan sararmalar, lekeler ve mürekkep dağılmaları olup bazı varaklar kağıt yapıştırılarak tamir görmüştür. Deffeler kullanımdan dolayı aşınmış, sırt ve mıklepte yırtılmalar oluşmuş ve yer yer kurt yenikleri vardır.

*Dîvân*'ın iyi sayılabilecek nüshalarından biri olmasına karşın baş kısmında eksik varaklar olduğundan elif harfli şiirlerin büyük kısmı yoktur. Baş kısmının haricinde de yer yer eksik varaklar mevcuttur. Diyanet İşleri Başkanlığı nüshası, diğer nüshalardan farklı olarak, yalnızca gazelleri barındıran bir nüshadır. Sadece 178b varağında eksik olarak kaleme alınmış 1 kaside ve 1 şiir vardır. Şiirler alfabetik olarak dizilmiş, gazellerin son bulduğu 178a varağına ferağ kaydı düşülmüştür. Rakabe kaydının da bulunduğu bu nüshada, diğer nüshaların hiçbirinde olmayan ve muhtemelen Îsâ Bey'in oğlu Hamza Bey için yazılmış 40 beyitlik bir mersiye vardır. Toplamda 178 varak, 629 şiir ve 5002 beyitten müteşekkildir.

Bu nüshanın müstensihi için ayrı bir paragraf açmakta fayda olduğunu düşünüyoruz. Müstensihin adı kayıtlarda Ahmed b. Yusuf Hafız Kırşehrî olarak geçmektedir. Kendisi hakkında herhangi bir bilgi bulunamamakla beraber eğer gerçekten bu nüshanın müstensihi kendisi ise çok da başarılı bir çalşma ortaya koyduğu söylenemez. Nüshanın her yerinde istikrarlı bir şekilde yazım hataları yapılmıştır.[36] Hatta öyle ki kelimelerin orijinal yazılışları bozulmuş, birbiriyle birleştirilemeyecek sözcükler harf düşürülerek birleştirilmiş ve eksik heceler harekelerle kapatılmaya çalışmıştır. Örneğin bütün nüsha boyunca istikrarlı bir şekilde o-ö/u-ü okutan elif+vav harfleri yazılmamış, bir önceki kelimenin sonuna ötre eklenerek sorun çözülmeye çalışmıştır. Nüsha boyunca bu tür yazımı kolaylaştıracak

---

[36] Bu hatalardan bazıları örnek olarak aşağıdaki sıralanmıştır. Nüsha baştan sona bu hatalarla doludur.

* 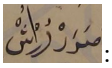 : "sarardur uş" olarak okunan bu sözcüklerin arasındaki "elif" harfi sonradan eklenmiştir. İlk yazan kişi "sarardur" sözcüğünden sonra "şın" harfini yazmış ve ötre ile "uş" okunuşunu elde etmiştir.

* 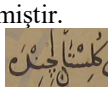 : "gülistân içinde" olarak okunan bu sözcüklerin arasındaki "nun" harfi sözcüğün altına; "elif" harfi de sözcüğün üstüne sonradan eklenmiştir.

* : "odında" olarak okunan bu sözcükte "vav" harfi sözcüğün altına sonradan eklenmiştir. İlk yazan kişi ötre ile yazımda tasarruf etmeye çalışmıştır.

* : "ugrar ol kişi kim" olarak okunan bu sözcüklerin arasındaki "elif+vav" harfleri sonradan arasıkıştırılmak suretiyle eklenmiştir. İlk yazan kişi ötre ile "ol" okunuşunu elde etmiştir. Ayrıca nüsha boyunca çok sık görülen sözcük birleştirme çabası burada da "ol kişi kim" sözcüklerini birleştirmek suretiyle kendini göstermiştir.

* 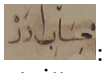 : "hisâb ider" olarak okunan bu sözüklerin arasındaki "elif" harfi sonradan eklenmiştir.İlk yazan kişi "ider" okunuşunu esre ile elde etmiştir. Bu düzeltmenin olduğu gazelin ilk iki beytinde "elif" harfi eklenerek düzeltme yapılmıştır. Ancak daha sonraki beş beyitte böyle bir düzeltme yapma gereği duyulmamıştır. Bahsi geçen beş beyitten birinde geçen ve "h˘âb ider" olarak okunan bu sözcüklerin arasına "elif" harfi konmamış, "ider" okunuşu esre ile elde edilmiştir.

ya da kısaltacak tasarruflara gidilmiştir. Ancak bu sefer de metni okumak ve vezne uygun olup olmadığını kontrol etmek çok zor, hatta yer yer imkansız hale gelmiştir. Nüsha daha sonra bir başkası tarafından tashih edilmiş ve bahsi geçen eksik harfler ve yazım yanlışları satır aralarına ya da derkenarlara bir şekilde eklenerek düzeltme yapılmıştır. Ayrıca nüshanın ilk varaklarında sayfaların kullanımı, şiirler arasında bırakılan boşluklar ve şiirlerin başlıklarının yazımı muntazam bir şekilde yapılmışken, ilerleyen varaklarda bu düzen bozulmuş, şiirlerin arasında boşluklar bırakılmamaya, şiirlerin başlıkları yazılmamaya başlanmıştır. Daha sonra gördüğü tashih esnasında da satırlar arasına sıkıştırılmak suretiyle şiirlerin bitip yenilerinin başladığını gösterebilmek için bazen başlıklar, bazen süslü şekiller ve bazen de düz çizgiler eklenmiştir. Bütün nüshayı incelediğimiz zaman, nüsha bizde sanki bir öğrencinin ödeviymiş de daha sonra hocası tarafından kontrol edilip hataları düzeltilmiş gibi bir izlenim uyandırmıştır. Müstensih olarak adı geçen Ahmed b. Yusuf Hafız Kırşehrî'nin, nüshayı kaleme alan "talebe" mi yoksa sonradan kontrolünü yapan "hoca" mı olduğu konusu ise muallaktır.

Bu nüsha için çalışmamız boyunca Dİ olarak belirlenen kısaltma kullanılacaktır.

İlk beyit: *Dirsin ki bunca vakt neçün añmaduñ beni*
*Kişi nice ola ki unutmadugın aña*

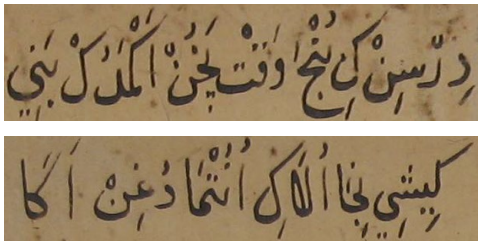

Son beyit: *Şeyh kapuña kul yazıldı hidmete eyle kabul*
*İntizâr hadden aşupdur vasl umaram bilmiş ol*

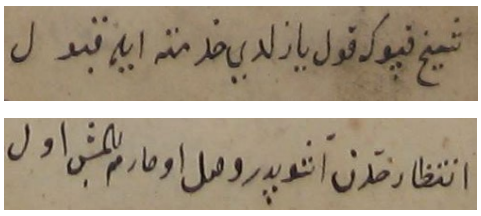

## 3.2. YANLIŞ BİLİNEN/BULUNAMAYAN NÜSHALAR

Yaptığımız araştırmalar neticesince başta yazmalar.gov.tr olmak üzere bir çok veritabanında Ahmedî adına kayıtlı *Dîvân*lar ve şiir derlemelerinin olduğu belirlenmiştir. Bu kayıtlar incelendiğinde, eserlere ait kayıtların yanlış ya da eksik tutulduğu veya tamamen uydurma olduğu anlaşılmıştır. Bu yanlış nüshalar Kuzey Kıbrıs, Hidiv, Londra Manchester Johna Ryland Library, Deutsche Nationalbibliothek ve Topkapı-2 nüshalarıdır.

### 3.2.1. Kuzey Kıbrıs Nüshası

yazmalar.gov.tr arşivinde bulunan bilgilere göre Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Milli Kütüphanesinde, Kıbrıs Kütüphanelerinde Bulunan Türkçe Yazmalar koleksiyonunda, Selimiye Camii 20/1 numarada, Tâced-dîn Ahmed b. İbrâhîm el-Ahmedî (öl. 815/1492) adına, *Dîvân* ismiyle kayıtlı olan nüsha zorlu bir süreç sonunda, eski öğrencim Cengizhan Karakullukçu'nun yardımlarıyla temin edilebilmiştir. Ancak yapılan inceleme sonunda nüshanın yeni bir *Ahmedî Dîvânı* nüshası değil, Ahmed Paşa, Fuzûlî ve Şeyhülislam Yahyâ şiirlerini barındıran bir şiir mecmuası olduğu ortaya çıkmıştır. Nüshanın içeriğinin yazıldığı künye sayfasında Ahmed Paşa'nın kısmına Ahmedî'nin ismi yazıldığı için bu karışıklık meydana gelmiştir.

### 3.2.2. Hidiv Nüshası

yazmalar.gov.tr arşivinde bulunan bilgilere göre Mısır-Kahire'de, Hidiv Kütüphanesi Türkçe Yazmaları koleksiyonunda, 8658 numarada, Ahmedî Tâced-dîn Ahmed b. İbrâhîm Germiyanî (öl. 815/1412) adına, *Dîvân* ismiyle kayıtlı olan nüshaya Abuzer Kalyon hocam vasıtasıyla ulaşmaya çalıştık. Ancak Abuzer Kalyon hocamın bu konuyla ilgili olarak kaleme aldığı "Mısır'daki Türkçe El Yazmaları Hakkında Görüşler" başlıklı makalesinde de bahsettiği üzere Hidiv'deki kayıtların artık kullanılmadığını, Kahire kayıtlarında da böyle bir eserin mevcut olmadığını öğrendik. Daha sonra rahmetli Tunca Kortantamer hocamızın "Leben und Weltbild des Altosmanischen Dichters Ahmedî, Unter Besonderer Berücksichtigung Seines Diwans" başlıklı Almanca olarak hazırladığı doktora tezine ulaşma imkanımız olduğunda, hocamızın yıllar önce bu kaydın yanlış olduğunu dile getirdiğini farkettik. Bahsi geçen Almanca tezde, Ahmedî'ye ait *Dîvân*'ın Kahire nüshası kaydının aslında Ahmed-i Dâî adına kayıtlı bir *Dîvân* nüshası olduğunun yazıldığını gördük. Daha sonra

Abuzer Kalyon hocamla ettiğimiz bir istişare esnasında Kahire arşivlerinde *Ahmed-i Dâî Dîvânı* olarak geçen kaydın, bizim kayıtlara Ahmedî olarak kaydedildiğini ve hatanın bizim kayıtlarımızda olduğunu dile getirmiştir.

### 3.2.3. Londra Manchester Johna Ryland Library Nüshası

Bu nüshadan ilk ve araştırmalarımıza göre tek bahseden kişi 1979 yılında İstanbul Üniversitesi'nde "Ahmedî Dîvânı ve Dil Hususiyetleri" başlıklı doktora çalışması hazırlayan Yaşar Akdoğan'dır. Doktora tezinin daktilo nüshası üzerinde yaptğımız inceleme esnasında "Nüsha Tavsifleri" başlığı altında bahsedilen bu nüsha ile ilgili verilen tek bilgi Londra Manchester Johna Ryland Library'de 19 numarada kayıtlı olduğudur. Yaşar Akdoğan'ın "Londra Manchester Johna Ryland, Library 19 no.'da bir nüsha daha olduğunu sonradan öğrendik. Fakat bu nüshayı görmek mümkün olmadı." şeklinde bir cümleyle bahsettiği bu nüshayı biz de tüm araştırmalarımıza rağmen bulamadık.

### 3.2.4. Deutsche Nationalbibliothek Nüshası

yazmalar.gov.tr adresinde yer alan bilgilere göre Deutsche Nationalbibliothek'te, Almanya Milli Kütüphanesi Türkçe Yazmaları koleksiyonunda, Berlin Ms.or.oct.3744 numarada, Ahmedî Tâced-dîn Ahmed b. İbrâhîm Germiyanî (öl. 815/1412) adına, *Eş'âr* ismiyle kayıtlı olan eseri, *Ahmedî Dîvânı*'nın asıl nüshalarından eksik olanlardan herhangi birinin kopan parçası olması umuduyla temin ettik. Ancak nüshanın, Ahmed Paşa, Kansu Gavrî, Ahmedî gibi şairlerin şiirlerinin derlendiği bir mecmua olduğunu ve bu mecmuanın da *Risâle fî'l-Arûz*'un farklı bir nüshası olduğunu farkettik.

### 3.2.5. Topkapı-2 Nüshası

yazmalar.gov.tr adresinde yer alan bilgilere göre Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi'nde, Topkapı Sarayı Müzesi Türkçe Yazmalar koleksiyonunda, H.723 numarada, Ahmedî Tâced-dîn Ahmed b. İbrâhîm Germiyanî (öl. 815/1412) adına, *Mecmû'a-i Eş'âr* ismiyle kayıtlı olan eseri, *Ahmedî Dîvânı*'nın asıl nüshalarından eksik olanlardan herhangi birinin kopan parçası olması umuduyla temin ettik. Ancak nüshanın, Ahmedî maslaslı başka bir şaire ait yıldız ve yıldız kümeleri hakkında kaleme aldığı bir risale olduğu anlaşılmıştır.

## 3.3. AHMEDÎ'YE AİT ŞİİRLERİ BARINDIRAN NAZİRE MECMUALARI

Bu bölüme dâhil edilecek olan nazire mecmualarını belirlerken, en büyük kıstaslarımız Ahmedî'ye ait şiir ya da en azından beyit barındırması ve üzerine daha önceden akademik bir çalışma yapılmış olması olmuştur. İçerisinde Ahmedî'ye ait şiirler barındırmayan[37], Ahmedî'ye ait şiirler barındıran ancak okunmuş bir metni olmayan yazma nüshalar[38] veya Ahmedî'ye ait şiir barındırıp barındırmadığı bilinmeyen yazma nüshalar[39] bu kısma dâhil edilmemiştir. Bunun en büyük sebebi, henüz sadece tasnif edilmiş ancak transkripsiyonlu metinleri oluşturulmamış olan nazire mecmualarının ve tamamiyle incelenmekten yoksun bırakılmış eserlerin, çalışmamızın konusunu aşacak ve tezimizi gereğinden fazla genişletecek olmasıdır. Bunun yanında Ahmedî'ye ait şiir barındıran ve Latin harflerine aktarılmış olan nazire mecmuaları içinde yer alan Ahmedî şiirleri arasından sadece *Dîvân* nüshalarında bulunmayan şiirleri ve beyitleri çalışmamıza dahil ettik.

### 3.3.1. Mecmû'atü'n-Nezâ'ir[40]

Mevcut bilgilerimize göre Türk edebiyatında yazılmış ilk nazire mecmuası olan *Mecmû'atü'n-Nezâ'ir*, h. 840 / m. 1437 yılında Ömer bin Mezîd tarafından derlenmiştir. Derleyici, altı bahre ayırdığı şiirleri, uyak düzenine göre ayrıca bir sıra içerisinde düzene koymuştur. Bilinen iki nüshası[41] bulunan yapıtta 84 şairden 397 şiir bulunmaktadır. (Canpolat, 1995:9)

*Mecmû'atü'n-Nezâ'ir*, edebiyat tarihimiz açısından, gerek ilk ve öncü olması, gerekse de birçok şairden haberdar olmamıza vesile olması sebebiyle çok önemli bir yere sahiptir. Fatih Köksal *Sana Benzer Güzel Olmaz – Divan Şiirinde Nazire* adlı kitabında *Mecmû'atü'n-Nezâ'ir*'in önemine dair şunları söylemiştir:

> *"Bu mecmua, ihtiva ettiği şairler bakımından edebiyat tarihimizin aydınlanması için önemli bir rol oynamıştır. Nesîmî, Ahmedî, Şeyhî*

[37] İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi, TY 2955 (Eser "be" harfinden başlamaktadır.); Milli Kütüphane, Yz. 8839; Süleymâniye Kütüphanesi, Hasan Hüsnü Paşa 1031.
[38] Konya Mevlâna Müzesi Kütüphanesi, 2456.
[39] Süleymâniye Kütüphanesi, Hüsnü Paşa 894.35; Yapı Kredi Bankası Kütüphanesi, 15913; Deutsche Nationalbibliothek, Türkçe Yazmaları Ms. Or. Oct. 3652.
[40] Ayrıntılı bilgi için bknz: Canpolat, Mustafa (1995). Ömer Bin Mezîd, Mecmû'atü'n-Nezâ'ir, Metin-Dizin-Tıpkıbasım. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
[41] Londra School of Oriental and African Studies Library, 27, 689; Türk Dil Kurumu Kütüphanesi, Yazma A 101.

*gibi klasik şiirimizin ilk ustaları olarak bilinen şairlerin nasıl bir şiir ikliminde yetiştikleri, etkilendikleri ve etkiledikleri şairler bakımından önemli izler taşıdığı gibi bulunduğu güne nazaran varlığından habersiz olunan birçok önemli şairin edebiyat tarihimize kazandırılması gibi önemli bir rol de oynamıştır. Ömer b. Mezîd'in, nazire mecmuası derleyiciliğinin de nazire yazıcılığı gibi bir nevi gelenek haline gelmesindeki çığır açıcılığı şüphesiz çok önemlidir."*
(Köksal, 2006: 67)

Canpolat'ın hazırladığı dizine göre tezimize konu olan Ahmedî, toplamda 36 şiirinin yer aldığı *Mecmû'atü'n-Nezâ'ir*'de, derleyici Ömer bin Mezîd'den sonra en çok şiiri yer alan şair konumundadır. Metindeki 1, 2, 5, 19, 38, 39, 64, 65, 89, 103, 104, 105, 106, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 130, 142, 143, 161, 169, 174, 176, 177, 190, 219, 221, 225, 304, 305, 306, 392 numaralı şiirler Ahmedî'ye aittir. Bunların arasında 65 ve 119 numaralı şiirler hiçbir *Dîvân* nüshasında bulunmayan şiirlerdir. Ancak 119 numaralı şiirin başlığından anlaşıldığı kadarıyla şiir Ahmedî'ye ait gibi görünse de şiir içerisinde herhangi bir mahlas bulunmamaktadır. Ayrıca mecmuadaki 2 numaralı şiir bütün *Dîvân* nüshalarında 13 beyit iken mecmuada 35 beyittir. Mecmuadaki şiirde fazladan bulunan bu 22 beyit 9a, 9b ve 10a, 10b varaklarının tamamında yer almaktadır. Bu durum da bize bu iki varakın 13 beyitlik şiirin yer aldığı varaklar arasına yanlışlıkla girdiği izlenimi vermektedir. Kaldı ki bu iki varakta bulunan beyitler üslup ve kelime tercihleri bakımından incelendiğinde[42], rediflerin aynı olmasına rağmen beyitlerin Ahmedî'ye ait olmadığı düşüncesini kuvvetlendirmektedir. Bu nedenle bahsi geçen 22 beyit metnimize eklenmemiştir.

*Mecmû'atü'n-Nezâ'ir* için çalışmamız boyunca MN-1 kısaltması kullanılacaktır.

### 3.3.2. Câmi'ü'n-Nezâ'ir[43]

Eğridirli Hacı Kemal'in h. 918 / m. 1512-1513'te derlediği *Câmi'ü'n-Nezâ'ir*, derleyicinin kendi ifadesiyle, kendisi de dâhil olmak üzere 266 şairden 3140 şiir

[42] Ahmedî'nin üslubu konusu çalışmamızın 1. bölümünde "Dünya Görüşü, Sanat Anlayışı Ve Üslubu" başlığı altında ayrıntılı olarak incelenmiştir.
[43] Ayrıntılı bilgi için bknz: Ertek Morkoç, Yasemin (2003). Eğridirli Hacı Kemal'in Câmi'ü'n-Nezâ'ir'i (Metin ve Mecmua Geleneği ÜzerineBir İnceleme. İzmir: Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

barındırmaktadır. Ancak bilinen iki nüshasından[44] en hacimlisi olan Beyazıt nüshasının eskik varaklarından dolayı 2824 şiir tespit edilebilmiştir. (Köksal, 2006: 68) Mecmuada elifbâ sırası dışında herhangi bir tertip sistemi yoktur.

Eserde şair kadrosunun üç yüzyıla birden yayıldığı görülmektedir. Hacı Kemal sadece kendi yüzyılındaki şairlerden değil, 13, 14 ve 15. yüzyılda yaşamış ve adı duyulmuş veya duyulmamış şairlerden de şiirlere yer vermiştir. Türk edebiyatımızın ikinci nazire derlemesi sayılan *Câmi'ü'n-Nezâ'ir*'i farkı kılan özelliklerden biri de Divan şiiriyle sınırlı kalmayarak Halk şiirinden ve Tekke şiirinden de örnekler ihtiva etmesidir. Bu konuda Yasemin Morkoç,

> *"Eserdeki şair kadrosunun da üç yüzyıla birden yayıldığını görüyoruz. Musannif Kemal sadece kendi döneminin şairlerine yer vermemiş, 13, 14 ve 15. yüzyıldan ismi duyulmuş olsun veya olmasın değişik şairlerin şiirlerinden bir derleme yapmıştır. Tam olarak halk şairi diyebileceğimiz Kaygusuz Abdal'ın dahi üç şiirini eserine dâhil etmiştir. Dolayısıyla Kemal, divan ya da halk şairi ayırımı gözetmeden sevilen, şiirleri çok okunan (mesela Yûnus Emre gibi), itibar gören ya da kenarda köşede kalmış ancak şiirleri hiç de yabana atılmayacak pek çok şairi bir araya getirerek bir şiir mozaiği oluşturmuştur."* (Morkoç, 2003: XXX)

demiştir. Yine eserin kıymeti hususunda Fatih Köksal,

> *"Bu mecmua gerçekten de edebiyat tarihimiz için bir hazine konumundadır. Ahmed Fakîh'in Çarh-nâme'sinin yegâne metni bu eserdedir. Dehhânî'nin, Şeyyad Hamza'nın, Gülşehrî'nin, Âşık Paşa'nın, onun oğlu Elvân Çelebî'nin başka hiçbir yerde bulunmayan şiirlerini Câmi'ü'n-Nezâ'ir barındırmaktadır. Aynı şekilde Yûnus Emre, Nesîmî gibi şairlerin ve daha birçok şairin divanlarında bulunmayan manzumeleri vardır."* (Köksal, 2006: 69)

Morkoç'un hazırladığı dizine göre tezimize konu olan Ahmedî'nin *Câmi'ü'n-Nezâ'ir*'de toplamda 66 şiiri yer almaktadır. Bahsi geçen dizine göre metindeki 1, 80, 81, 118, 165, 167, 227, 230, 251, 264, 265, 269, 339, 467, 468, 493, 698, 821, 857,

[44] Beyazıd Kütüphanesi, nu. 5782; Ankara Üniversitesi DTCF Kütüphanesi, İsmail Saib, I, 804-805 (2cilt).

881, 906, 909, 912, 971, 1125, 1149, 1210, 1227, 1248, 1335, 1343, 1355, 1364, 1382, 1397, 1398, 1481, 1487, 1609, 1611, 1615, 1651, 1675, 1762, 1920, 1938, 1976, 2016, 2061, 2114, 2221, 2236, 2269, 2270, 2322, 2371, 2399, 2423, 2434, 2472, 2515, 2719, 2746, 2763, 2767, 2768 numaralı şiirler Ahmedî'ye aittir. Bu şiirlerden 339, 468, 493, 821, 1125, 1227, 1382, 1611, 1615, 1651, 1920, 2061, 2236, 2270, 2515, 2719 ve 2767 numaralı şiirler hiçbir *Dîvân* nüshasında bulunmayan şiirlerdir. Ancak 165 numaralı şiirin başlığı "Nazîre-i Ahmedî Râst" olmasına rağmen şiirin makta beytinde Hamdî mahlası geçmektedir. Bu nedenle mecmuadaki 165 numaralı şiirin Ahmedî'ye ait olmadığı tespit edilmiştir. 264 numaralı şiirin başlığında da "Nazîre-i Ahmedî Diger Râst" yazmasına rağmen mahlas beytinde "Ahmed" mahlasını görmekteyiz. Bir önceki şiir olan 263 numaralı şiirin başlığında da Ahmedî mahlasını görmemize rağmen dipnota eklenen bir açıklamada şiirin aslında Ahmed Paşa'ya ait olduğu belirtilmiştir. (Morkoç, 2003: 282) 264 numaralı şiirin başlığında da "diger" ifadesi Ahmed Paşa'nın şiirlerinin devam ettiğini göstermektedir. Bu nedenle bahsi geçen şiir, başlığından ötürü Ahmedî'ye ait gibi görünse de aslında Ahmet Paşa'ya aittir. Yine 912 numaralı şiir mecmuada 16 beyit olarak görünmektedir. Ancak ilk 9 beyiti Ahmedî'ye ait bir gazelken kalan 7 beyit Rabbânî'nin gazelidir. Metinde bu ikisi tek bir şiirmiş gibi birlikte yazılmıştır. Bu nedenle şiirin Rabbânî'ye ait olan gazel kısmı metnimize eklenmemiştir.

*Câmi'ü'n-Nezâ'ir* için çalışmamız boyunca CN kısaltması kullanılacaktır.

### 3.3.3. Mecmâ'u'n-Nezâ'ir[45]

Edirneli Nazmî tarafından h. 930 / m. 1524 yılında derlenen *Mecmâ'u'n-Nezâ'ir*'in, nüshalarının çokluğu sebebiyle kendinden önce derlenen diğer mecmualardan daha çok beğenilip okunduğu düşünülmektedir. Eserin bilinen dokuz nüshasının yedisi[46] kütüphanelerde mevcut iken, diğer ikisi kaynaklarda adı geçmesine rağmen bulunamamıştır. (Köksal, 2006: 69)

[45] Ayrıntılı bilgi için bknz: Köksal, M. Fatih (2001). Edirneli Nazmî Mecmâ'u'n-Nezâ'ir (İnceleme-Tenkitli Metin). Ankara: Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Bu çalışmada şiirlerin bulunduğu varakların bilgisi verilmediği için "Nazirelerde Geçen Ahmedî Şiirleri Tablosu"nda şiirlerin varaklarının yazılması gereken yerlere soru işareti "?" konmuştur.

[46] Ali Emirî (Millet) Kütüphanesi, Nu. 683, 683 (2cilt); Bursa Bölge Yazmalar Kütüphanesi, nu. 2276; Nuruosmaniye Kütüphanesi, nu. 4222, Nuruosmaniye Kütüphanesi, nu. 4915; Topkapı sarayı Kütüphanesi, III. Ahmet Bölümü nu. 2644; İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi, TY 1547; Handschriftenabteilung der Österreichischen Nationalbibliothek, Wien H.0.142.

Mecmuada, derleyicinin kendi ifadesine göre 243 şairin 3356 gazeli vardır. Ancak Fatih Köksal, hazırladığı doktora tezinde derleyicinin verdiği sayıların yanlış olduğunu ifade ederek mecmuada 357 şairin 5527 gazelinin bulunduğunu; bu şiirlerin 5490'ının gazel, 37'sinin murabba olduğunu ve elifbâ ve vezin bahirlerine göre sıralandığını ifade eder. (Köksal, 2001: 33)

Köksal'ın hazırladığı çalışmadaki dizine göre mecmuada Ahmedî'nin 23'ü zemin şiir olmak üzere toplam 25 şiiri bulunmaktadır. Zemin şiirler 249, 250, 343, 438, 487, 512, 563, 587, 738, 786, 1109, 1519, 1561, 1571, 1582, 1725, 2827, 2917, 3819, 4590, 4775, 4791, 5338 numaralı şiirlerdir. Ahmedî'nin yazdığı nazireler ise 3495 numaralı Nizâmî'ye yazdığı nazire ile 1173 numaralı Abdü'l-Kerîm-zâde Hayâlî'ye yazdığı naziredir. Ahmedî'nin yazdığı nazireler olan 1173 ve 3495 numaralı şiirlerin ikisinde de başlıkta "Ahmedî" yazmasına rağmen mahlas beyitlerinde "Ahmed" yazmaktadır. 1173 numaralı şiir 5 farklı *Dîvân* nüshasında da bulunduğu için Ahmedî'ye ait olduğu kesindir. Ancak 3495 numaralı şiir hiçbir *Dîvân* nüshasında ve hiçbir başka nazire mecmuasında yer almadığı için Ahmedî'ye ait olduğu şaibelidir. Kaldı ki vezin gereği de mahlasın Ahmedî değil Ahmed olması gerekmektedir. Bu nedenlerle bahsi geçen şiirin Ahmedî'ye değil Ahmed Paşa'ya ait olduğunu düşündüğümüzden metnimize dahil etmedik.

*Mecmâ'u'n-Nezâ'ir* için çalışmamız boyunca MN-2 kısaltması kullanılacaktır.

### 3.3.4. Pervâne Bey Mecmuası[47]

Hakkındaki tek bilgi "Kanûnî Sultan Süleymân'ın bendelerinden" olan, Pervâne b. Abdullah tarafından h. 968 / m. 1560-1561 tarihinde istinsah edilmiştir. Ömer Zülfe 2011 yılında kaleme aldığı "Biyografik Bilgiler Açısından İki Nazire Mecmuası" adlı makalesinde *"mecmuanın adı Mecmû'a-i Nezâ'ir'dir. Ancak yaygın bilinen ismi Pervâne Bey Mecmuası'dır"* (Zülfe, 2011:152) demesine rağmen Kamil Ali Gıynaş, doktora tezinde *"eserin hiçbir yerinde isim bilgisine ulaşılmamış, derleyicisinden dolayı Pervâne Bey Mecmuası denmiştir"* (Gıynaş, 2013: 6) şeklinde bir açıklama yapmıştır.

*Pervâne Bey Mecmuası* elifbâ sırası gözetilerek derlenmiş, bunun dışında herhangi bir sıralama unsuru kullanılmamıştır. Bu derleme esnasında "lamelif" de bir

[47] Ayrıntılı bilgi için bknz: Gıynaş, Kamil Ali (2013). Pervâne Bey Mecmuası (İnceleme-Metin). Yozgat: Bozok Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

harf sayıldığından dolayı 29 harfi kapsayan bir eser meydana gelmiştir. *Pervâne Bey Mecmuası*'nın diğer mecmualardan farklı bir özelliği, bir zeminden diğer zemine geçeceği zaman arada zemin şiire yazılmış bir nazire olmadığı anlaşılan "geçiş şiirleri"ne yer verilmiş olmasıdır. (Gıynaş, 2013: 7)

Bilinen sadece bir nüshası[48] olan mecmuada Gıynaş'a göre 550 şaire ait 7345 zemin ve nazire şiirine ek olarak 74 şaire ait 827 tane de geçiş şiiri bulunmaktadır. Ayrıca eserde ismi tespit edilemeyen 2 şaire ait zemin şiiri, 37 isimsiz nazire şiiri ve yine isimsiz 66 tane geçiş şiiri bulunaktadır.

Gıynaş'ın hazırladığı çalışmadaki bilgilere göre mecmuada Ahmedî'nin 16'sı zemin, 9'u nazire ve 1'i geçiş şiiri olmak üzere toplam 26 şiiri bulunmaktadır. Zemin şiirler 615, 784, 1044, 1055, 2371, 2448, 2582, 2599, 2800, 4657, 4722, 5182, 5529, 6795, 7561, 7734; nazire şiirler 509, 927, 1402, 1641, 1775, 2589, 5026, 6469, 7172 ve geçiş şiiri 1445 numaralı şiirlerdir. Mecmuaya göre Ahmedî, Ahmed Paşa ve Kâdirî'ye 2'şer; Gazâlî (Deli Birâder), Hâfî, Necâtî, Şeyhî ve Vâhî'ye 1'er nazire yazmıştır. Bu şiirlerden 509, 1445, 2448 ve 6469 numaralı şiirler hiçbir *Dîvân* nüshasında bulunmayan şiirlerdir.

*Pervâne Bey Mecmuası* için çalışmamız boyunca PBM kısaltması kullanılacaktır.

### 3.3.5. Metâli'ü'n-Nezâ'ir[49]

Peşteli Hisâlî'nin derlediği *Metâli'ü'n-Nezâ'ir*'i diğer nazire mecmualarından ayıran en büyük özellik şiirlerin tamamının değil, eserin adından da anlaşılacağı üzere sadece matla beyitlerinin derlendiği bir nazire mecmuası olmasıdır. Eser, kafiye ve redifine göre matlaların alfabetik olarak sıraya konduğu, aynı vezindeki matlaların bir araya getirildiği bir mecmuadır. Ancak Hisâlî, eserini kaleme alırken "zemin şiir/beyit" belirtmemiş; seçilen beyitler şairine göre kronolojik sıraya da tabi tutulmamıştır. Hisâlî kendisine ve başka şairlere ait aynı vezin, kafiye ve konudaki beyitleri peş peşe sıralamıştır. 17. yüzyılda derlenen bu mecmuada, az da olsa Acem ve Arap şairlere ait beyitler de yer almaktadır. (Kaya: 2003: XVIII)

[48] Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi, Bağdat Köşkü nu. 406.

[49] Ayrıntılı bilgi için bknz: Kaya, Bilge (2003). Hisâlî, Hayatı-Eserleri ve Metâli'ü'n-Nezâ'ir Adlı Eserinin Birinci Cildi (İnceleme-Metin). Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü; Kalyon, Abuzer (2011). Peşteli Hisâlî Metâli'ü'n-Nezâ'ir (II. Cilt) İnceleme-Metin. Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Eserin bilinen dört nüshasından[50] en önemli nüshası olan Nuruosmaniye nüshası, iki cilttir ve derleyici Hisâlî'nin hatt-ı destiyle yazılmıştır. Birinci cilt elif harfinden gayn harfine; ikinci cilt gayn harfinden ye harfine kadar olan kafiyeli matlaları ihtiva eder. İki ciltte yaklaşık bin şaire ait toplam yirmi yedi bin civarında matla yer almaktadır. Bu mecmuanın birinci cildinde Ahmedî'ye ait sadece 4; ikinci cildinde ise sadece 1 olmak üzere toplam 5 matla beyti bulunmaktadır.

*Metâli'ü'n-Nezâ'ir* için çalışmamız boyunca MN-3 kısaltması kullanılacaktır.

### 3.3.6. Mecmû'a-i Nezâyir[51]

Derleyeni bilinmeyen ancak kapağındaki ibare sebebiyle adının *Mecmû'a-i Nezâyir* olduğu tespit edilen eserin istinsah tarihi de h. 1233 / m. 1817 olarak tahmin edilmektedir. Tek nüshası[52] bulunan mecmuadaki şiirlerin büyük bir bölümü 16. asırdan seçilmiş şairlere aittir ve toplamda 212 şaire ait 1328 şiir barındırmaktadır.

Herhangi bir bilgi ya da açıklamaya gerek duyulmadan doğrudan şiirle başlayan mecmuada şiir dışında herhangi bir yazı da bulunmamaktadır. Bazı kelimeler düzeltilmiş ve düzeltilen kelimelerin altına sahh kaydı konmuştur. Mecmuada gazel dışında çok az olmakla birlikte matla ve kıt'a da bulunmaktadır. (Gültekin, 2010: 111) Mecmuanın diğer türdaşlarından farkı, şairlerin isimlerinin yanına, herhangi bir karışıklığa mahal vermemek için, mesleklerinin de yazılmış olmasıdır. Elifbâ sırasına göre dizilen şiirlerden oluşan eserde, bunun dışında zemin şiir ve nazire şiirlerle ilgili herhangi bir belirteç bulunmadığından, hangi şiirin nazire, hangi şiirin zemin olduğu anlaşılamamaktadır. (Gültekin, 2000: IV)

Mecmuada, Ahmedî'ye ait LXXI-47 numarada yer alan sadece bir şiir bulunmaktadır ve bu şiir hiçbir *Dîvân* nüshasında yer almamaktadır.

*Mecmû'a-i Nezâyir* için çalışmamız boyunca MN-4 kısaltması kullanılacaktır.

[50] Nuruosmaniye Kütüphanesi, 4252-4253; Ali Emirî (Millet) Kütüphanesi, 679-680; Ali Emirî (Millet) Kütüphanesi 682; Süleymâniye Kütüphanesi, Lala İsmail 576.
[51] Ayrıntılı bilgi için bknz: Gültekin, Hasan (2000). Mecmû'a-i Nezâyir (Transkripsiyonlu Metin). Denizli: Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
[52] İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi, Nadir eserler Bölümü TY 739.

### 3.4. NÜSHA AİLELERİ

*Ahmedî Dîvânı*'nın bilinen nüshalarının 7 tane olduğundan bahsetmiştik. Bunlar Hamidiye, Türk-İslam Eserleri, Düğümlü Baba, Topkapı, Vatikan, British Museum ve Diyanet İşleri Başkanlığı nüshalarıdır. Müellif nüshasının olmaması ve 7 nüshanın kendi içinde 3 gruba ayrılmış olması, hepsinin tek bir ortak kaynaktan çoğaltılmış olduğu fikrini çok zayıflatmaktadır. Düğümlü Baba ile Topkapı nüshaları arasındaki göz ardı edilemeyecek kadar çok olan ortak noktalar dışında geriye kalan hiçbir nüshada istikrarlı bir ortaklık söz konusu değildir. Vatikan nüshası ile Türk-İslam nüshası arasında yer yer ortaklıklar bulunsa da, bu ortaklıklar söz konusu iki nüshanın aynı ortak nüshadan ya da birbirlerinden kopyalanmış olduğu iddiasında bulunmamıza yeterli değildir.

7 nüshayı kendi içerisinde 3 gruba ayırmamızın sebebi Hamidiye nüshası ile Diyanet İşleri Başkanlığı nüshasının tamamen kendilerine özgü bazı özelliklere sahip olması ve geri kalan nüshaların ayırt edici bir özelliği olmamasıdır.

Hamidiye nüshası gerek kelime tercihleri gerekse de *Dîvân*'da yer alan şiirlerin dizilişi bakımından tektir. Hamidiye nüshasında şiirler, daha önce de bahsettiğimiz üzere, türlerine göre değil alfabetik bir dizilişe sahiptir. Bu nedenle nüshanın sonunda bile kasideyle karşılaşmak mümkündür. Ayrıca tenkitli metin kısmındaki nüsha farklılıklarından da fark edilebileceği üzere bütün nüshalarda ortak olan bir sözcük sadece Hamidiye nüshasında farklılık gösterebilmektedir. Örnek vermek gerekirse geri kalan bütün nüshalarda "fitnesinde" olan sözcük sadece Hamidiye nüshasında "fitnesinden"; diğer nüshalarda "gözüñ" olan sözcük Hamidiye nüshasında "gözüm" şeklinde karşımıza çıkabiliyor. Bu özellikleri dolayısıyla Hamidiye nüshası 1. grubun tek nüshasıdır.

Diyanet İşleri Başkanlığı nüshası baş kısmından eksik ve sadece gazellerin yer aldığı bir nüshadır. Ancak bu eksikliğin kaç varak olduğunu tespit etmek imkansız haldedir. Çünkü Diyanet İşleri Başkanlığı nüshası kaleme alındığında varak numaraları yazılmamıştır. Yakın dönemde dijital ortama aktarılmadan önce kurşun kalemle, eksik olan baş kısmı yok sayılarak, 1'den başlamak suretiyle numaralandırılmıştır. Baş kısımdaki eksikliğin kaç varak olduğu tespit edilebilseydi, nüsha sadece gazelleri ihtiva eden bir nüsha mı, yoksa en başta bulunması olası olan kasideler, tercî'-i bentler ve terkîb-i bentler de eksik olan kısımda var mıydı sorularına

net bir cevap verebilmiş olacaktık. Ancak nüshanın kendine münhasır olması bu sorulara verilecek cevaptan bağımsız bir şekilde kelime tercihlerinden kaynaklanmaktadır. Diğer nüshaların tamamında bulunan vezne uydurmak için sözcük birleştirme durumu bu nüshada neredeyse hiç yoktur. Bu nüshada birleştirme yapmak yerine direkt sözcük eksiltme ya da eş anlamlı sözcük kullanma yolu tercih edilmiştir. Örnek vermek gerekirse bütün nüshalarda "âteş" kelimesi kullanılmışken Diyanet İşleri Başkanlığı nüshasında "od" kelimesi kullanılarak bir hece düşürülmesi sağlanmıştır. Bunun dışında bütün nüshalarda vezne uyum maksadıyla "ki*ol" ve "ki*anuñ" gibi sözcüklerdeki zorunlu birleştirme sorunu, Diyanet İşleri Başkanlığı nüshasında "ki"ler yazılmayarak çözümlenmiştir. Bunların yanında "Nüsha Tavsifleri" bölümünde anlattığımız özel yazım ve imla tercihleri de hesaba katıldığında Diyanet İşleri Başkanlığı nüshası 2. grubun tek nüshası haline gelmektedir.

Hamidiye ve Diyanet İşleri Başkanlığı nüshaları dışında kalan Türk-İslam, Düğümlü Baba, Topkapı, Vatikan ve British Museum nüshaları hem kendi içlerinde barındırdıkları benzerlikler hem de birbirlerinden net bir ayırt edici özelliğe sahip olmamaları sebebiyle 3. grupta yer almaktadırlar. Türk-İslam nüshası bütün nüshalarla yer yer benzerlikler gösterse de herhangi bir nüsha ile doğrudan bağlantısı yoktur. 3. grupta yer alan en düzgün ve en tertipli tekli nüshadır. Vatikan nüshası nüshalar arasındaki en fazla eksik varaka sahip nüshadır. Nispeten Hamidiye nüshasıyla benzerlikler taşısa da farklılıkları daha fazladır. Bu nedenle Hamidiye nüshası ile aynı grupta sayılamaz. 3. gruptaki diğer nüshalarla da yoğun bir benzerlik içermediği için 3. gruptaki tekli nüshalardan biridir. British Museum nüshası nüshalar arasında en fazla hata içeren nüshadır. Müstensihi tarafından çok fazla vezin ve sözcük hatası yapılmıştır. Çoğu mısrada eksik sözcükler vardır. Bu nedenlerle çok deneyimli bir müstensih tarafından kaleme alındığı söylenemez. Kendine özgü hatalarla dolu olduğu için 3. gruptaki tekli nüshalardan bir diğeri sayılabilir. Diğer nüshaların aksine Topkapı nüshası ile Düğümlü Baba nüshası arasında göz ardı edilemeyecek benzerlikler bulunmaktadır. Teclidi bozuk, şirazesi dağılmış olan bu iki nüshanın benzerliklerini sıralayacak olursak;

- 218 numaralı şiir Topkapı (T) nüshasında 3 beyit olarak yazılıp gerisi boş bırakılmıştır. Aynı şekilde Düğümlü Baba (DB) nüshasında da 3 beyitten sonrası yazılmamıştır.

- 575 numaralı şiir T'de 5 beyit olarak yazılıp sayfanın gerisi boş bırakılmıştır. DB'de ise 5 beyit yazıldıktan sonra bilinçli olarak boşluk bırakılmadan başka şiire devam edilmiştir.
- 602 numaralı şiir T'de kopuk varaktan dolayı mahlas beyitsizdir. DB'de ise aynı şiir bilinçli olarak mahlas beyti olmadan yazılmıştır.
- 702 numaralı şiir T ve DB nüshalarında mükerrerdir. Her iki nüshada da birinci şiirlerin redifi "ide", ikinci şiirlerin redifi ise "ider"dir.
- 98 numaralı şiirin 6. beytinin 2. mısrası T ve DB'de yazılmamıştır.
- 144 numaralı şiirin 8. beytinin 1. mısrası T ve DB'de yazılmamıştır.
- 268 numaralı şiirin 4. beytinin 2. mısrası T ve DB'de yazılmamıştır.
- 631 numaralı şiirin 6. beytinin 2. mısrası T ve DB'de yazılmamıştır.
- 678 numaralı şiirin 7. beytinin 2. mısrası T ve DB'de sayfanın kenarına sonradan yazılmıştır.
- 720 numaralı şiirin 6. beytinin 1. mısrası T ve DB'de yazılmamıştır.
- 20 şiir hiçbir nüshada yokken sadece T ve DB'de vardır.
- 3 şiir bütün nüshalarda varken sadece T ve DB'de yoktur.
- 7 ayrı şiirde toplam 13 beyit hiçbir nüshada yokken sadece T ve DB'de vardır.
- 25 ayrı şiirde toplam 28 beyit bütün nüshalarda varken sadece T ve DB'de yoktur.

Bütün bu benzerliklerden yola çıkarak bir sonuca varmak gerekirse DB nüshasının T nüshasından kopyalandığı çıkarımını yapabiliriz.

3. gruptaki 5 nüshanın 4 ayrı kola ayrılmasındaki en büyük sebeplerden biri de barındırdıkları şiirlerin kendisidir. Düğümlü Baba nüshasını Topkapı nüshasıyla eşdeğer sayarsak, geriye kalan 4 nüshanın hiçbirinde şiir ve beyit sayıları ile sıralamaları birbirini tutmamaktadır. Öyle ki şiirlerin kendi içerisindeki beyit sıraları bile nüshadan nüshaya farklılıklar göstermektedir. "Ahmedî Dîvânı'nın Yazma Nüshalarında Bulunan Şiirlerin Tablosu" başlığı altındaki bilgiler incelendiği zaman bahsi geçen 4 nüshada da müstensihlerin *Dîvân*'a aldıkları şiirlerin fazlasıyla uyumsuz

olduğu göze çarpmaktadır. Eksik varaklar haricinde, müstensih tercihiyle nüshalara alınan/alınmayan şiirler, bu 4 nüshanın birbirinden değil de ortak bir nüsha ya da dağınık halde bulunan, düzenlenmemiş şiir sayfalarından kopya edildiği ve kendine özgü nüshalar olduğu izlenimi uyandırmaktadır.

Bütün bu bilgiler ışığında bakacak olursak elde olan 7 nüshanın aile tablosu şu şekilde olacaktır:

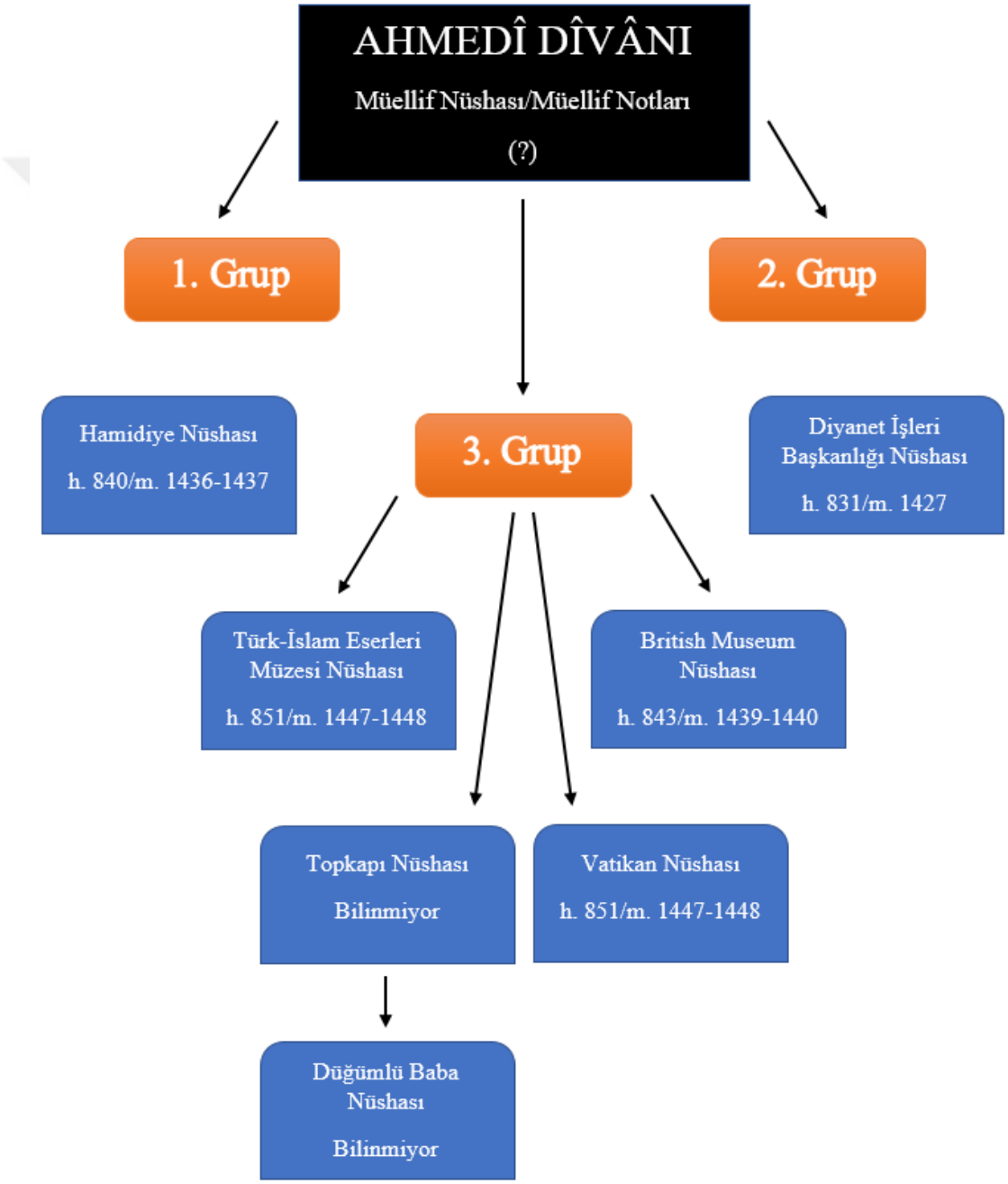

## 3.5. AHMEDÎ DÎVÂNI'NIN YAZMA NÜSHALARINDA BULUNAN ŞİİRLERİN TABLOSU

| NÜSHALAR / ŞİİRLER | HAMİDİYE (H) | | | TÜRK-İSLAM (Tİ) | | | DÜĞÜMLÜ BABA (DB) | | | TOPKAPI (T) | | | VATICAN (V) | | | BRITISH MUSEUM (BM) | | | DİYANET İŞLERİ (Dİ) | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | Varak | Sıra | Sayı | Varak | Sıra | Sayı | Varak | Sıra | Sayı | Varak | Sıra | Sayı | Varak | Sıra | Sayı | Varak | Sıra | Sayı | Varak | Sıra | Sayı |
| Diye durur dil ü cān *lā ilāhe illā'llāh* | 3b 211a | 1 591 | 23 | 2b | 1 | 23 | 9a (9a) | 1 | 23 | 2a (1a) | 1 | 16 (e) | 1b (1b) | 1 | 23 | 1b | 1 | 23 | - | - | - |
| Ḥamd saña yaraşur iy pādişāh-ı bī-zevāl | 4a 148b | 2 409 | 32 | 5a | 6 | 32 | 50a (48a) | 38 | 35 | 58a (79b) | 55 | 35 | 6b (6b) | 6 | 9 (e) | 6a | 6 | 32 | - | - | - |
| Olsun niṣār ṣıdḳıla bu cān Muḥammed'e | 5a 211b | 3 592 | 13 | 5b | 7 | 13 | 74a (72a) | 61 | 13 | 66b (209a) | 64 | 13 | - | - | - | 7a | 7 | 13 | - | - | - |
| Zi ṣanʿatlar ider luṭfıla peyẕā | 5b | 4 | 35 | 4a | 4 | 35 | 9b (9b) | 2 | 40 | 2b (1b) | 2 | 7 (e) | 4b (4b) | 4 | 35 | 4a | 4 | 35 | - | - | - |
| Bir yir ki ola evveli vü āḫiri fenā | 6b | 5 | 78 | 23a | 37 | 79 | 11a (11a) | 3 | 16 (e) | 3a (10a) | 3 | 45 (e) | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Şol selāmı ki*ola teşne çeşme-yi ḥayvān aña | 9a | 6 | 62 | 33b | 49 | 63 | - | - | - | 4a (2a) | 4 | 62 | 50a (50a) | 42 | 59 | 39b | 36 | 58 | - | - | - |
| İlet benüm selāmumı dil-dāra iy ṣabā | 10b | 7 | 7 | 54b | 90 | 7 | 102b (100b) | 79 | 7 | 74b (258b) | 73 | 7 | 72a (72a) | 70 | 6 | 48a | 44 | 6 | - | - | - |
| Ol dost bir daḫı bize ger hem-nişīn ola | 11a | 8 | 7 | 54b | 91 | 7 | 113a (111a) | 114 | 7 | 83b (27b) | 108 | 7 | 72a (72a) | 71 | 7 | 48a | 45 | 7 | - | - | - |
| Oldı firāḳuñ odı baña derdile belā | 11a | 9 | 7 | 55a | 92 | 7 | 107a (105a) | 92 | 7 | 78a (176a) | 86 | 7 | 72b (72b) | 72 | 7 | 48b | 46 | 7 | - | - | - |
| Ol kişi kim işi güci*anuñ dün gün āh ola | 11b | 10 | 7 | 55a | 93 | 7 | 113b (111b) | 116 | 7 | 84a (28a) | 110 | 7 | 72b (72b) | 73 | 7 | 48b | 47 | 7 | - | - | - |
| Ol kemān-keş göz ki atar cānlara tīr ü ḳażā | 11b | 11 | 7 | 55a | 94 | 7 | 103b (101b) | 82 | 7 | 75b (259b) | 76 | 7 | 73a (73a) | 74 | 7 | 49a | 48 | 7 | - | - | - |
| Bu gicemüñ ki hergiz irişimez ol ṭaña | 12a | 12 | 7 | 55a | 95 | 7 | 105b (103b) | 89 | 7 | 77a (261a) | 83 | 7 | 73a (73a) | 75 | 7 | 49a | 49 | 7 | - | - | - |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Bir daḫı iderise devlet baña yārı n’ola | 12a | 13 | 7 | 55b | 96 | 7 | 107b (105b) | 95 | 7 | 79a (23a) | 89 | 7 | 73b (73b) | 76 | 7 | 49b | 50 | 7 | - | - | - |
| Bu ne yüzdür bu ne gözdür bu ne zülf ü bu ne bālā | 12b | 14 | 11 | 57a | 106 | 11 | 103a (101a) | 80 | 11 | 74b (258b) | 74 | 11 | 73b (73b) | 77 | 11 | 49b | 51 | 9 | - | - | - |
| Bu ne ṣūret durur ne ḳadd ü bālā | 12b | 15 | 7 | 55b | 97 | 7 | 104a (102a) | 84 | 7 | 75b (259b) | 78 | 7 | 74a (74a) | 78 | 7 | 50a | 52 | 7 | - | - | - |
| Baña ki*olup durur her gice yeldā | 13a | 16 | 7 | 55b | 98 | 7 | 104a (102a) | 83 | 7 | 75b (259b) | 77 | 7 | 74b (74b) | 79 | 7 | 50a | 53 | 7 | - | - | - |
| Çün süñügüm çüriyiben gerd ola | 13a | 17 | 7 | 56a | 100 | 6 | 109a (107a) | 99 | 6 | 80a (24a) | 93 | 6 | 74b (74b) | 80 | 7 | 50b | 54 | 7 | - | - | - |
| Belā mı bu ʿaceb yā ḳadd ü bālā | 13b | 18 | 7 | 56a | 99 | 7 | 107a (105a) | 93 | 7 | 78b (176b) | 87 | 7 | 75a (75a) | 81 | 7 | 50b | 55 | 7 | - | - | - |
| Ḫurrem göñül ki ʿışḳuñ aña pāy-bend ola | 13b | 19 | 7 | 56a | 101 | 7 | 109a (107a) | 100 | 7 | 80a (24a) | 94 | 7 | 75a (75a) | 82 | 7 | 51a | 56 | 7 | - | - | - |
| Dilerseñ bāġ-ı ṣunʿ itmek temāşā | 14a | 20 | 8 | 56a | 102 | 8 | 103b (101b) | 81 | 8 | 75a (259a) | 75 | 8 | 75b (75b) | 83 | 8 | 51a | 57 | 8 | - | - | - |
| Şāne urdı ṣaçına Türk-i Ḫıṭā | 14a | 21 | 9 | 56b | 103 | 9 | - | - | - | - | - | - | 75b (75b) | 84 | 9 | 51b | 58 | 9 | - | - | - |
| Dil ü cān zülfüñe ḥayrān u şeydā | 14b | 22 | 9 | 56b | 104 | 9 | 106a (104a) | 90 | 9 | 77b (261b) | 84 | 9 | 76a (76a) | 85 | 9 | 52a | 59 | 9 | - | - | - |
| Ṣubḥ-dem ʿĪsī-nefes olub eser bāẕ-ı ṣabā | 14b | 23 | 15 | 40a | 60 | 15 | 102a (100a) | 78 | 15 | 74a (258a) | 72 | 15 | 76b (76b) | 86 | 14 | 52a | 60 | 15 | - | - | - |
| Ṣaçuñuñ bendine ger ʿaḳl ire dīvāne ola | 15a | 24 | 7 | 56b | 105 | 7 | - | - | - | - | - | - | 77a (77a) | 87 | 7 | 52b | 61 | 7 | - | - | - |
| ʿĀṣıḳam diyende gerek ʿışḳ odından derd ola | 15b | 25 | 7 | 57a | 107 | 7 | 109b (107b) | 101 | 7 | 80a (24a) | 95 | 7 | 77a (77a) | 88 | 7 | 53a | 62 | 7 | - | - | - |
| ʿĀḳıbet fikrinde yanar her ki ol ʿāḳil ola | 15b | 26 | 7 | 57a | 108 | 7 | 112b (110b) | 112 | 7 | 83a (27a) | 106 | 7 | 77b (77b) | 89 | 7 | 53a | 63 | 7 | - | - | - |
| ʿĀṣıḳ-ı pāk u sālik-i reh ola | 16a | 27 | 7 | 57a | 109 | 7 | 114b (112b) | 118 | 7 | 84b (28b) | 112 | 7 | 77b (77b) | 90 | 7 | - | - | - | - | - | - |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Ḳad ceret ʿaynü'l-emānī li'r-revā | 16a | 28 | 9 | 57b | 110 | 9 | 104b (102b) | 85 | 9 | 76a (260a) | 79 | 9 | 78a (78a) | 91 | 8 | 53b | 64 | 9 | - | - | - |
| Ger yār cevr iderise yāra sehl ola | 16b | 29 | 7 | 57b | 111 | 7 | 112b (110b) | 111 | 6 | 82b (26b) | 105 | 6 | 78a (78a) | 92 | 7 | 53b | 65 | 7 | - | - | - |
| Kişi ki anda bu ḥüsnile ḳadd ü ḳāmet ola | 16b | 30 | 7 | 57b | 112 | 7 | 108b (106b) | 98 | 7 | 79b (23b) | 92 | 7 | 78b (78b) | 93 | 7 | 54a | 66 | 7 | - | - | - |
| Kişi ki sözüñile bir nefes mücālis ola | 17a | 31 | 9 | 58a | 113 | 9 | 111a (109a) | 107 | 9 | 81b (25b) | 101 | 9 | 79a (79a) | 94 | 9 | - | - | - | - | - | - |
| Gerek ki sini sevene senden vefā ola | 17a | 32 | 7 | 58a | 114 | 7 | 108a (106a) | 96 | 7 | 79a (23a) | 90 | 7 | 79a (79a) | 95 | 7 | 54a | 67 | 7 | - | - | - |
| Gözüñ ḳanumı nişe ḥelāl eyledi saña | 17b | 33 | 7 | 58a | 115 | 7 | 105a (103a) | 86 | 7 | 76b (260b) | 80 | 7 | 79b (79b) | 96 | 7 | 54b | 68 | 7 | 1a | 1 | 2 (e) |
| Her ki*ire yār işigine baḫtı saʿīd ola | 17b | 34 | 7 | 58a | 116 | 7 | 109b (107b) | 102 | 7 | 80b (24b) | 96 | 7 | 79b (79b) | 97 | 7 | 55a | 69 | 7 | 1a | 2 | 7 |
| Her kimde kim bu zülfile bu ḫaṭṭ u ḫāl ola | 18a | 35 | 7 | 58b | 117 | 7 | 111b (109b) | 108 | 7 | 82a (26a) | 102 | 7 | 80a (80a) | 98 | 7 | 55a | 70 | 7 | - | - | - |
| Her kişinüñ ki dilberi bī-dād-ger ola | 18a | 36 | 7 | 58b | 118 | 7 | 110a (108a) | 104 | 7 | 81a (25a) | 98 | 7 | 80a (80a) | 99 | 7 | 55b | 71 | 7 | 1a | 3 | 7 |
| Hicrüñ belāsıla niçe ola ḳadüm dü-tā | 18b | 37 | 7 | 58b | 119 | 7 | 105a (103a) | 87 | 7 | 76b (260b) | 81 | 7 | 80b (80b) | 100 | 7 | 55b | 72 | 7 | 1b | 4 | 7 |
| Her kişi kim senüñ bigi dil-dārı var ola | 18b | 38 | 7 | 59a | 120 | 7 | 110a (108a) | 103 | 7 | 80b (24b) | 97 | 7 | 80b (80b) | 101 | 7 | 56a | 73 | 7 | 1b | 5 | 7 |
| Her göz ki ḳarşusında cemal-i ḥabīb ola | 19a | 39 | 7 | 59a | 121 | 7 | 108a (106a) | 97 | 7 | 79b (23b) | 91 | 7 | 81a (81a) | 102 | 7 | 56a | 74 | 7 | 2a | 6 | 7 |
| Her kimde kim bu naḳşıla ḥüsn ü cemāl ola | 19a | 40 | 7 | 59a | 122 | 7 | 111b (109b) | 109 | 7 | 82a (26a) | 103 | 7 | 81a (81a) | 103 | 7 | 56b | 75 | 7 | 2a | 7 | 7 |
| Her kimde kim bu vechile zülf ü cebīn ola | 19b | 41 | 7 | 59a | 123 | 7 | 113b (111b) | 115 | 7 | 83b (27b) | 109 | 7 | 81b (81b) | 104 | 7 | 56b | 76 | 7 | 2b | 8 | 6 |
| Her göz ki*anuñ ḫayāli bu serv-i revān ola | 19b | 42 | 7 | 59b | 124 | 7 | 113a (111a) | 113 | 7 | 83a (27a) | 107 | 7 | - | - | - | 57a | 77 | 7 | 2b | 9 | 7 |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Her kim ḳatuña irmege bir reh-güẕer bula | 20a | 43 | 7 | 59b | 125 | 7 | 107b (105b) | 94 | 7 | 78b (176b) | 88 | 7 | - | - | - | 57a | 78 | 7 | 3a | 10 | 7 |
| Her kim diye cihānda bu resme cemāl ola | 20a | 44 | 7 | 59b | 126 | 7 | 112a (110a) | 110 | 7 | 82b (26b) | 104 | 7 | - | - | - | 57b | 79 | 7 | 3a | 11 | 7 |
| Lāyıḳ degül mi ḳanda ki bir bī-naẕīr ola | 20a | 45 | 9 | 59b | 127 | 9 | 110b (108b) | 105 | 8 | 81a (25a) | 99 | 8 | - | - | - | 57b | 80 | 9 | 3b | 12 | 9 |
| Yüzüñüñ ġurresin ol ki*itdi ġarrā | 20b | 46 | 7 | 60a | 128 | 7 | 105b (103b) | 88 | 7 | 76b (260b) | 82 | 7 | - | - | - | 58a | 81 | 7 | 4a | 13 | 7 |
| Yüz kim şuʿāʿ-ı ẕerresi ḫūrşīẕ ü māh ola | 21a | 47 | 7 | 60a | 129 | 7 | 114a (112a) | 117 | 7 | 84a (28a) | 111 | 7 | - | - | - | 58a | 82 | 7 | 4a | 14 | 7 |
| Yārdan ayrudur ol kim yārdan mehcūr ola | 21a | 48 | 7 | 60a | 130 | 7 | 111a (109a) | 106 | 7 | 81b (25b) | 100 | 7 | - | - | - | 58b | 83 | 7 | 4b | 15 | 7 |
| Bī-beḳādur bu menzil iy aḥbāb | 21b | 49 | 31 | 13b | 20 | 31 | - | - | - | 6a (4a) | 5 | 31 | 20a (39a) | 18 | 32 | 20b | 20 | 31 | - | - | - |
| Minnet İlāh'a kim girü ol şāh-ı kām-yāb | 22b | 50 | 24 | 20b | 32 | 24 | - | - | - | 7b (5b) | 7 | 24 | 65a (65a) | 57 | 24 | 100b | 213 | 24 | - | - | - |
| Oldı yüzüñüñ ḥayāsından eriyiben gül āb | 23a | 51 | 7 | 60b | 131 | 7 | 114b (112b) | 119 | 7 | 85a (29a) | 113 | 7 | - | - | - | 58b | 84 | 7 | 5a | 17 | 7 |
| Bu nicesi dehāndur bu nice leb | 23b | 52 | 7 | 60b | 132 | 7 | 119a (117a) | 133 | 7 | 89a (121a) | 127 | 7 | - | - | - | 59a | 85 | 7 | 4b | 16 | 7 |
| Yüz midür yā Rab bu yāḫūẕ āfitāb | 23b | 53 | 9 | 60b | 133 | 9 | 116a (114a) | 123 | 9 | 86a (30a) | 117 | 9 | - | - | - | 59a | 86 | 9 | 5a | 18 | 9 |
| Bu ne yüzdür bu nice zülf yā Rab | 24a | 54 | 9 | 60b | 134 | 9 | 119b (117b) | 134 | 9 | 89a (121a) | 128 | 9 | - | - | - | 59b | 87 | 9 | 5b | 19 | 9 |
| Pervānesi durur yüzüñüñ şemʿ-i āfitāb | 24a | 55 | 7 | 61a | 135 | 7 | 117a (115a) | 126 | 7 | 87a (31a) | 120 | 7 | - | - | - | 60a | 88 | 7 | 5b | 20 | 7 |
| Derd-mendem derdümi ne derddür bil iy ṭabīb | 24b | 56 | 9 | 61a | 136 | 9 | 121b (119b) | 140 | 9 | 90b (122b) | 134 | 9 | - | - | - | 60a | 89 | 9 | 8b | 29 | 9 |
| Ben diyār-ı yārdan uş düşmişem tenhā ġarīb | 24b | 57 | 9 | 61a | 137 | 9 | 121b (119b) | 141 | 9 | 91a (123a) | 135 | 9 | - | - | - | 60b | 90 | 9 | 6a | 21 | 9 |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Bī-māram itmedüñ baña tīmār iy ṭabīb | 25a | 58 | 7 | 61b | 138 | 7 | 122b (120b) | 143 | 7 | 91b (123b) | 137 | 7 | - | - | - | 60b | 91 | 7 | 6a | 22 | 7 |
| Bugün gösterdi yüzin baña maḥbūb | 25a | 59 | 7 | 61b | 139 | 7 | 123b (121b) | 147 | 7 | 92b (124b) | 141 | 7 | - | - | - | 61a | 92 | 7 | 6b | 23 | 7 |
| Cān yüzüñ zülfüñi ister rūz u şeb | 25b | 60 | 9 | 61b | 140 | 9 | 120a (118a) | 135 | 9 | 89b (121b) | 129 | 9 | - | - | - | 61b | 93 | 9 | 6b | 24 | 9 |
| İy cemālüñden ḫacāletde cemāl-i āfitāb | 25b | 61 | 9 | 62a | 141 | 9 | 115a (113a) | 120 | 9 | 85a (29a) | 114 | 9 | - | - | - | 61b | 94 | 7 | - | - | - |
| Çün ġayra baḫmadı gözüm iy Ḥaḳ behīç-bāb | 26a | 62 | 9 | 62a | 142 | 9 | 117b (115b) | 127 | 9 | 87a (31a) | 121 | 9 | - | - | - | 62a | 95 | 9 | 7a | 25 | 9 |
| Çün götürdi gül yañaġından niḳāb | 26b | 63 | 11 | 62a | 143 | 11 | 116b (114b) | 124 | 11 | 86b (30b) | 118 | 11 | - | - | - | 62a | 96 | 11 | 7b | 26 | 11 |
| Çünkim ḫazān irişdi kişi kim ola lebīb | 26b | 64 | 7 | 62b | 144 | 7 | 122a (120a) | 142 | 7 | 91a (123a) | 136 | 7 | - | - | - | 62b | 97 | 7 | 8a | 27 | 6 |
| Ḫoşdur naẓara bu ruḫıla nāẓır u ḥācib | 27a | 65 | 9 | 62b | 145 | 9 | 122b (120b) | 144 | 8 | 91b (123b) | 138 | 8 | - | - | - | 63a | 98 | 7 | 8a | 28 | 9 |
| Didüm şehā nedür dudaġuñ didi laʿl-i nāb | 27a | 66 | 9 | 62b | 146 | 9 | 117b (115b) | 128 | 9 | 87b (31b) | 122 | 9 | - | - | - | 63a | 99 | 9 | 8b | 30 | 9 |
| Seḥerde çünki bulut yiryüzine saçdı gül-āb | 27b | 67 | 17 | 40b | 61 | 19 | - | - | - | 7a (5a) | 6 | 21 | - | - | - | 63b | 100 | 17 | 9a | 31 | 19 |
| Şol yüzde kim odından eriyüb olur gül āb | 28a | 68 | 7 | 63a | 147 | 7 | 118a (116a) | 129 | 7 | 88a (32a) | 123 | 7 | - | - | - | 64a | 101 | 7 | 9b | 32 | 7 |
| Şerden emān gerekse müdām içmegil şarāb | 28a | 69 | 7 | 63a | 148 | 7 | 118b (116b) | 130 | 7 | 88a (32a) | 124 | 7 | - | - | - | 64a | 102 | 7 | 10a | 33 | 7 |
| Ṣabā ṣaçuñ ṣıfatından oḫıriken bir bāb | 28b | 70 | 9 | 63a | 149 | 9 | 118b (116b) | 131 | 9 | 88b (32b) | 125 | 9 | - | - | - | 64b | 103 | 9 | 10a | 34 | 9 |
| Ṣaçuñ bendi ṭolu durur ġarāyib | 29a | 71 | 9 | 63a | 150 | 9 | 123a (121a) | 146 | 9 | 92a (124a) | 140 | 9 | - | - | - | 65a | 104 | 9 | 10b | 35 | 9 |
| ʿIşḳuñuñ odına düşdüm ḥālumı ṣor iy ḥabīb | 29a | 72 | 7 | 63b | 151 | 7 | 121a (119a) | 139 | 7 | 90b (122b) | 133 | 7 | - | - | - | 65a | 105 | 7 | 11a | 36 | 7 |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Ḳaydını zülfüñ ider göñül ṭaleb | 29b | 73 | 7 | 63b | 152 | 7 | 120a (118a) | 136 | 7 | 89b (121b) | 130 | 7 | - | - | - | 65b | 106 | 7 | 11a | 37 | 7 |
| Ḳapuñdan menʿ ider bini ḥācib | 29b | 74 | 7 | 63b | 153 | 7 | 123a (121a) | 145 | 7 | 92a (124a) | 139 | 7 | - | - | - | 65b | 107 | 6 | 11b | 38 | 7 |
| Ḳaşuñ hilāl-i ʿīddür eydür mey it ṭaleb | 30a | 75 | 7 | 64a | 154 | 7 | 120b (118b) | 137 | 7 | 90a (122a) | 131 | 7 | - | - | - | 66a | 108 | 7 | 11b | 39 | 7 |
| Göñlüm alalı ālıla iy serv-i ġonca-leb | 30a | 76 | 7 | 64a | 155 | 7 | 121a (119a) | 138 | 7 | 90a (122a) | 132 | 7 | - | - | - | 66a | 109 | 7 | 12a | 40 | 7 |
| Maṭlaʿ-ı nūr oldı yāruñ yüzi şöyle ki*āfitāb | 30a | 77 | 7 | 64a | 156 | 7 | 115a (113a) | 121 | 7 | 85b (29b) | 115 | 7 | - | - | - | 66b | 110 | 7 | 12a | 41 | 7 |
| Mīr Süleymān ʿazze naṣra çün içer cām-ı şarāb | 30b | 78 | 10 | 64a | 157 | 10 | 115b (113b) | 122 | 10 | 86a (30a) | 116 | 10 | 82a (82a) | 105 | 10 | 66b | 111 | 10 | 12b | 42 | 10 |
| Niçe ki cehd iderem laʿlüñe olam sīr-āb | 31a | 79 | 7 | 64b | 158 | 7 | 119a (117a) | 132 | 7 | 88b (32b) | 126 | 7 | 82a (82a) | 106 | 7 | 67a | 112 | 7 | 13a | 43 | 7 |
| Oldı vācib tedārük-i mā-fāt | 31a | 80 | 48 | 6b | 10 | 48 | - | - | - | 8b (6b) | 8 | 48 | 9a (28a) | 9 | 47 | 8b | 10 | 48 | - | - | - |
| Her kişi kim diler aña rūşen ola keşf-i ẕāt | 32b | 81 | 19 | 13a | 19 | 19 | - | - | - | 9b (7b) | 9 | 19 | 19b (38b) | 17 | 19 | 20a | 19 | 19 | - | - | - |
| Nev-bahār irdi *ḥalleti'l-berekāt* | 33a | 82 | 41 | 38b | 58 | 41 | 12a (12a) | 4 | 28 (e) | 10b (167b) | 10 | 41 | 60a (60a) | 51 | 19 (e) | 92b | 206 | 40 | - | - | - |
| Egerçi yirüm olmışdur ḫarābāt | 34b | 83 | 9 | 64b | 159 | 9 | 124b (122b) | 149 | 9 | 94a (126a) | 143 | 9 | 82b (82b) | 107 | 9 | 67b | 113 | 9 | 13a | 44 | 9 |
| Berāt u ḳadrde dirler ki var besī ḥasenāt | 34b | 84 | 7 | 64b | 160 | 7 | 125b (123b) | 152 | 7 | 95a (127a) | 146 | 7 | 83a (83a) | 108 | 7 | - | - | - | 13b | 45 | 7 |
| Bu resme kim ider ġamzeñ ḳıyāmet | 35a | 85 | 7 | 65a | 161 | 7 | 127b (125b) | 159 | 7 | 98b (11a) | 158 | 7 | 83a (83a) | 109 | 7 | 67b | 114 | 7 | 13b | 46 | 7 |
| Ben ki ʿaḳlumı ṣaçuñ mecnūn u ġamzeñ itdi mest | 35a | 86 | 7 | 65a | 162 | 7 | 129b (127b) | 166 | 7 | 100a (34b) | 165 | 7 | 83b (83b) | 110 | 7 | - | - | - | 14a | 47 | 7 |
| Çünkim ṣabāḥ ire ṣabūḥa şitāb it | 35b | 87 | 9 | 65a | 163 | 9 | 130a (128a) | 169 | 9 | 97a (40a) | 153 | 9 | 83b (83b) | 111 | 9 | 68a | 115 | 9 | 14b | 48 | 9 |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Cān ṣaçuñuñ girihinden dilemez ki*ola necāt | 35b | 88 | 8 | 65b | 164 | 8 | 126a (124a) | 154 | 8 | 95b (127b) | 148 | 8 | 84a (84a) | 112 | 8 | 68a | 116 | 7 | 14b | 49 | 8 |
| Çünki ṣubḥ irdi vü gice ʿalemin eyledi pest | 36a | 89 | 7 | 65b | 165 | 7 | 129b (127b) | 167 | 7 | 100b (35a) | 166 | 7 | 84a (84a) | 113 | 7 | 68b | 117 | 7 | 15a | 50 | 7 |
| Ḫāṣ oldı göñül ʿışḳuña ḳıl aña ʿināyet | 36a | 90 | 7 | 65b | 166 | 7 | 129a (127a) | 165 | 7 | 100a (34b) | 164 | 7 | 84b (84b) | 114 | 7 | 69a | 118 | 7 | 15a | 51 | 7 |
| Daḫı düzülmemişdi şehā meclis-i Elest | 36b | 91 | 7 | 66a | 167 | 7 | 130a (128a) | 168 | 7 | 100b (35a) | 167 | 7 | 84b (84b) | 115 | 7 | 69a | 119 | 7 | 15b | 52 | 7 |
| Zihī laṭīf-cemāl ü zihī mübārek-ẕāt | 36b | 92 | 7 | 66a | 168 | 7 | 125b (123b) | 153 | 7 | 95a (127a) | 147 | 7 | 85a (85a) | 116 | 7 | 69b | 120 | 7 | 15b | 53 | 7 |
| Zi muḫliṣler yiri durur ḫarābāt | 37a | 93 | 9 | 66a | 169 | 9 | 124b (122b) | 150 | 9 | 94a (126a) | 144 | 9 | 85b (85b) | 117 | 9 | 69b | 121 | 9 | 16a | 54 | 9 |
| Senüñ ḥüsnüñe yoḫ durur nihāyet | 37a | 94 | 7 | 66a | 170 | 7 | 127b (125b) | 160 | 7 | 98b (11a) | 159 | 7 | 85b (85b) | 118 | 7 | 70a | 122 | 7 | 16b | 55 | 7 |
| ʿIşḳuñ yolında anuñıçun virmişem ḥayāt | 37b | 95 | 7 | 66b | 172 | 7 | 126a (124a) | 155 | 7 | 95b (127b) | 149 | 7 | 86a (86a) | 119 | 7 | 70a | 123 | 7 | 16b | 56 | 7 |
| Ġamzeñ göñüle belādur iy dost | 37b | 96 | 7 | 66b | 173 | 7 | 131a (129a) | 172 | 7 | 97b (40b) | 156 | 7 | 86a (86a) | 120 | 7 | 70b | 124 | 7 | 17a | 57 | 7 |
| Ḳanumı döker ġamzeñüñ oḫı zi şehādet | 38a | 97 | 7 | 67a | 174 | 7 | 129a (127a) | 164 | 7 | 99b (34a) | 163 | 7 | 86b (86b) | 121 | 7 | 70b | 125 | 7 | 17b | 59 | 7 |
| Ḳıyām itdükde sen iy serv-i ḳāmet | 38a | 98 | 7 | 67a | 175 | 7 | 128a (126a) | 161 | 7 | 99a (11b) | 160 | 7 | 86b (86b) | 122 | 7 | 71a | 126 | 7 | 17a | 58 | 7 |
| Levḥ-i ḳudretde yazılalı nuḳūş-ı kāyināt | 38b | 99 | 7 | 67b | 177 | 7 | 127a (125a) | 157 | 7 | 96a (128a) | 151 | 7 | 87a (87a) | 123 | 7 | - | - | - | 17b | 60 | 7 |
| Laʿlüñ ne güher dürci durur eyle ḫikāyet | 38b | 100 | 7 | 67b | 178 | 7 | 128b (126b) | 163 | 7 | 99b (34a) | 162 | 7 | 87a (87a) | 124 | 7 | 71a | 127 | 7 | 18a | 61 | 7 |
| Laʿl-i lebüñde gizlü durur çeşme-yi ḥayāt | 39a | 101 | 7 | 67b | 179 | 7 | 126b (124b) | 156 | 7 | 96a (128a) | 150 | 7 | 87b (87b) | 125 | 7 | 71b | 128 | 7 | 18a | 62 | 7 |
| Her ḳanda ki sen olasın iy ehl-i saʿādet | 39a | 102 | 7 | 67b | 180 | 7 | 128a (126a) | 162 | 7 | 99a (11b) | 161 | 7 | 87b (87b) | 126 | 7 | 71b | 129 | 7 | 18b | 63 | 7 |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Yāra didüm baña virgil ḥüsn mālından zekāt | 39b | 103 | 7 | 68a | 182 | 7 | 127a (125a) | 158 | 7 | 96a (128a) | 152 | 7 | 88a (88a) | 127 | 7 | 72a | 130 | 7 | 18b | 64 | 7 |
| Yüzüñdür ḳıble-gāh-ı ehl-i ḥācāt | 39b | 104 | 8 | 68a | 183 | 8 | 125a (123a) | 151 | 8 | 94b (126b) | 145 | 8 | 88b (88b) | 128 | 8 | 72a | 131 | 8 | 19a | 65 | 8 |
| Terkine ʿışḳuñuñ beni her kişi ide ġaṣ | 40a | 105 | 7 | 68b | 184 | 7 | 132a (130a) | 174 | 7 | 101b (41b) | 168 | 7 | 88b (88b) | 129 | 6 | 72b | 132 | 7 | 19a | 66 | 7 |
| Cānda ʿışḳuñ olalıdan iḥdāṣ | 40a | 106 | 7 | 68b | 185 | 7 | 132a (130a) | 175 | 7 | 102a (46a) | 169 | 7 | 89a (89a) | 130 | 7 | 73a | 133 | 7 | 19b | 67 | 7 |
| Aña ki ʿizzet-i ʿuzletden ura başına tāc | 40b | 107 | 26 | 14a | 21 | 26 | - | - | - | 12a (169a) | 12 | 26 | 21a (40a) | 19 | 25 | 21b | 21 | 25 | - | - | - |
| İtmez naẓar yüzüñe baḫan āfitāba hīç | 41a | 108 | 7 | 68b | 186 | 7 | 134a (132a) | 181 | 7 | 103b (47b) | 175 | 7 | 89a (89a) | 131 | 7 | 73a | 134 | 7 | 19b | 68 | 7 |
| Ayaġuñuñ tozunı her ki ide başına tāc | 41b | 109 | 9 | 68b | 187 | 9 | 132b (130b) | 176 | 9 | 102a (46a) | 170 | 9 | 89b (89b) | 132 | 9 | 73b | 135 | 7 | 20a | 69 | 9 |
| Lebüñ çü ḳıble-yi cāndur baña ne kaʿbe vü ḥac | 42a | 110 | 7 | 69a | 188 | 7 | 133a (131a) | 178 | 7 | 102b (46b) | 172 | 7 | 89b (89b) | 133 | 7 | - | - | - | 20a | 70 | 7 |
| Hicrānuñıla āteşi oldı bugün mizāc | 42a | 111 | 7 | 69a | 189 | 7 | 133a (131a) | 177 | 7 | 102b (46b) | 171 | 7 | 90a (90a) | 134 | 7 | 73b | 136 | 7 | 20b | 71 | 7 |
| Diridüm kim ḳanḳı yaña ola ḥac | 42a | 112 | 7 | 69b | 191 | 7 | 133b (131b) | 179 | 7 | 103a (47a) | 173 | 7 | 90a (90a) | 135 | 7 | 74a | 137 | 7 | - | - | - |
| İ ki*oldı saña ins ü cin mādiḥ | 42b | 113 | 23 | 37a | 55 | 24 | - | - | - | 12b (169b) | 13 | 24 | 59a (59a) | 50 | 23 | 47a | 43 | 23 | - | - | - |
| Elüme ṣun ḳadeḥi kim *ʿale'ṣ-ṣabāḥ* ṣabūḥ | 43b | 114 | 8 | 69b | 192 | 8 | 136b (134b) | 189 | 8 | 106a (49a) | 183 | 8 | 90b (90b) | 136 | 8 | 74a | 138 | 7 | 20b | 72 | 8 |
| Ufuḳda müşg-dem oldı girü nesīm-i ṣabāḥ | 43b | 115 | 9 | 70a | 194 | 9 | 134b (132b) | 183 | 9 | 104b (36b) | 177 | 9 | 91a (91a) | 137 | 9 | 74b | 139 | 7 | 21a | 73 | 9 |
| Baña ışkuñda n'itsün pend-i nāṣiḥ | 44a | 116 | 7 | 70a | 195 | 7 | 136a (134a) | 187 | 7 | 105b (37b) | 181 | 7 | 91a (91a) | 138 | 7 | 74b | 140 | 7 | 21b | 74 | 7 |
| Çünkim müʾezzin eyde ki *ḥayye ʿalel-felāḥ* | 44a | 117 | 8 | 70a | 196 | 8 | 135a (133a) | 184 | 8 | 104b (36b) | 178 | 8 | 91b (91b) | 139 | 8 | 75a | 141 | 8 | 21b | 75 | 8 |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Ḥaḳ düzedüb durur yüzüñi gülşen-i feraḥ | 44b | 118 | 7 | 70a | 197 | 7 | 135b (133b) | 186 | 7 | 105a (37a) | 180 | 7 | 91b (91b) | 140 | 7 | 75a | 142 | 7 | 22a | 76 | 7 |
| Ḥaḳ nūrın ider yüzi naẓar ehline tavżīḥ | 44b | 119 | 7 | 70b | 198 | 7 | 136a (134a) | 188 | 7 | 105b (37b) | 182 | 7 | 92a (92a) | 141 | 7 | 75b | 143 | 7 | 22a | 77 | 7 |
| Yüzüñde görinür envār-ı *fālıḳu'l-ıṣbāḥ* | 45a | 120 | 7 | 70b | 199 | 7 | 135b (133b) | 185 | 7 | 105a (37a) | 179 | 7 | 92a (92a) | 142 | 7 | 75b | 144 | 7 | 22b | 79 | 7 |
| Vaḳt-i ṣabāḥdur getür iy sāḳī-yi ṣabūḥ | 45a | 121 | 7 | 70b | 200 | 7 | 137a (135a) | 190 | 7 | 106a (49a) | 184 | 7 | 92b (92b) | 143 | 7 | 76a | 145 | 7 | 22b | 78 | 7 |
| Andan berü ki düşmişem ol yārdan ıraḥ | 45b | 122 | 7 | 71a | 201 | 7 | 137a (135a) | 191 | 7 | 106b (49b) | 185 | 7 | 92b (92b) | 144 | 7 | 76a | 146 | 7 | 23a | 80 | 7 |
| Zi zülf-i müşg-būy u zihī sīm-gūn-zenaḫ | 45b | 123 | 7 | 71a | 202 | 7 | 137b (135b) | 193 | 7 | 107a (14a) | 187 | 7 | 93a (93a) | 145 | 7 | 76b | 147 | 6 | 23a | 81 | 7 |
| Gel gel ki senden ayru bu ʿayşuñ ṣafāsı yoḫ | 46a | 124 | 9 | 71a | 203 | 9 | 138a (136a) | 194 | 9 | 107b (14b) | 188 | 9 | 93b (93b) | 146 | 9 | 76b | 148 | 7 | 23b | 82 | 9 |
| Yāẕ itme müşg ü ʿanberi bu zülf ü ḫāle baḫ | 46a | 125 | 7 | 71a | 204 | 7 | 137b (135b) | 192 | 7 | 107a (14a) | 186 | 7 | 93b (93b) | 147 | 7 | - | - | - | 24a | 83 | 7 |
| İrte gice dönen bu çarḫ-ı kebūd | 46b | 126 | 25 | 4b | 5 | 25 | 13b (137b) | 7 | 25 | 14b (177b) | 16 | 25 | 5b (5b) | 5 | 25 | 5a | 5 | 25 | - | - | - |
| Fikr eyle mebdeʾüñ nireden niredür maʿād | 47a | 127 | 22 | 6a | 9 | 23 | 13a (137a) | 5 | 11 (e) | 13b (170b) | 14 | 23 | 7a (26a) | 7 | 20 (e) | 8a | 9 | 23 | - | - | - |
| Ger göreydi işbu baḫt u taḫtı Sulṭān bū Saʿīd | 48a | 128 | 13 | 34b | 50 | 13 | 13a (137a) | 6 | 13 | 14a (177a) | 15 | 13 | 52a (52a) | 43 | 13 | 41b | 37 | 13 | - | - | - |
| Seḥer-geh ki bülbül ider sāz-ı ʿūd | 48b | 129 | 14 | 45b | 78 | 14 | 14b (138b) | 8 | 4 (e) | 15b (178b) | 17 | 15 | 95a (95a) | 152 | 14 | - | - | - | 25a | 88 | 14 |
| Elüme bir ḳadeḥ ṣunarsa dil-şād | 49a | 130 | 9 | 71b | 205 | 9 | 138b (136b) | 195 | 9 | 108a (15a) | 189 | 9 | 94a (94a) | 148 | 9 | 77a | 149 | 7 | 24b | 85 | 9 |
| Fürḳatüñüñ ḥurḳatından yaḫılur cānum meded | 49a | 131 | 7 | 71b | 206 | 7 | 140a (178a) | 200 | 7 | 109b (16b) | 194 | 7 | 94a (94a) | 149 | 7 | 77a | 150 | 7 | 24a | 84 | 7 |
| Bu ne çīndür zülfüñ ucında bu ne ḫamdur ne bend | 49b | 132 | 7 | 71b | 207 | 7 | 141a (179a) | 203 | 7 | 110a 265a | 197 | 7 | 94b (94b) | 150 | 7 | 77b | 151 | 7 | 24b | 86 | 7 |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Cīm-i zülfüñle gözüñdür cāna żād | 49b | 133 | 7 | 72a | 208 | 7 | 139a (177a) | 197 | 7 | 108b (15b) | 191 | 7 | 94b (94b) | 151 | 7 | 77b | 152 | 7 | 25a | 87 | 7 |
| Yüzüñde rūşen oldı sırr-ı tevḥīd | 50a | 134 | 8 | 72a | 209 | 8 | 142a (180a) | 206 | 8 | 111a (17a) | 200 | 8 | 95b (95b) | 153 | 8 | 78a | 153 | 7 | - | - | - |
| Şād ol iy yañaġı gül ḳāmeti şimşād şād | 50a | 135 | 7 | 72a | 210 | 7 | 139b (177b) | 198 | 7 | 108b (15b) | 192 | 7 | 96a (96a) | 154 | 7 | 78a | 154 | 7 | 25b | 89 | 7 |
| ʿAnber ṣaçuñ girihlerine el uralı bād | 50b | 136 | 7 | 72a | 211 | 7 | 139b (177b) | 199 | 7 | 109a (16a) | 193 | 7 | 96a (96a) | 155 | 7 | 78b | 155 | 7 | 26a | 90 | 7 |
| Ṣaçuñ ḳadr ü yüzüñ nev-rūz u hem ʿīd | 50b | 137 | 7 | 72b | 213 | 7 | 142a (180a) | 207 | 7 | 111b (17b) | 201 | 7 | 96b (96b) | 156 | 7 | 78b | 156 | 7 | - | - | - |
| Faṣl-ı ḫazān irişdi gel iy yār-ı serv-ḳad | 50b | 138 | 7 | 72b | 214 | 7 | 140b (178b) | 202 | 7 | 110a 265a | 196 | 7 | 96b (96b) | 157 | 7 | 79a | 157 | 7 | 26a | 91 | 7 |
| Göñül ki*ide anı zülfüñ ḫamı bend | 51a | 139 | 9 | 73a | 215 | 9 | 141a (179a) | 204 | 9 | 110b (265b) | 198 | 9 | 97a (97a) | 158 | 9 | 79b | 158 | 9 | 26b | 92 | 9 |
| Murg-ı seḥer-ḫ̆ān nüvāḫt zemzeme-yi ʿūd | 51b | 140 | 8 | 73a | 216 | 8 | 143a (139a) | 209 | 3 (e) | 112a (18a) | 203 | 3 (e) | 97a (97a) | 159 | 8 | 79b | 159 | 7 | 27a | 93 | 8 |
| Meger zülfüñe irdi ṣubḥ-dem bād | 51b | 141 | 7 | 73a | 217 | 7 | 138b (136b) | 196 | 7 | 108a (15a) | 190 | 7 | 97b (97b) | 160 | 7 | 80a | 160 | 7 | 27a | 94 | 7 |
| Ne diyem bu vücūda kim vücūd | 52a | 142 | 7 | 73b | 219 | 7 | 143a (139a) | 210 | 7 | 112b (18b) | 204 | 7 | 98a (98a) | 161 | 7 | - | - | - | 27b | 95 | 7 |
| Ne yaratmış durur sini ḫüẕāvend | 52a | 143 | 10 | 73b | 218 | 10 | 141b (179b) | 205 | 10 | 110b (265b) | 199 | 10 | 98a (98a) | 162 | 10 | 80a | 161 | 10 | 27b | 96 | 10 |
| Naẓardan menʿ ider bini zāhid | 52b | 144 | 9 | 73b | 220 | 9 | 142b (180b) | 208 | 9 | 111b (17b) | 202 | 9 | 98b (98b) | 163 | 9 | 80b | 162 | 9 | 28a | 97 | 9 |
| Ne vefā var cihānda vü ne ḳarār | 52b | 145 | 56 | 9b | 14 | 58 | - | - | - | 16a (8a) | 18 | 34 (e) | 13a (32a) | 12 | 54 | 14a | 14 | 58 | - | - | - |
| Sipīẕe-dem ki bezendi serā-çe-yi gül-zār | 54b | 146 | 66 | 14b | 22 | 67 | 15a (13a) | 9 | 55 (e) | 17a (9a) | 19 | 60 (e) | 22a (41a) | 20 | 66 | 27a | 27 | 66 | - | - | - |
| Ne ev durur düzülmiş ḫūb u dilber | 56b | 147 | 16 | 15b | 23 | 16 | 28a (26a) | 20 | 13 (e) | 27b (217b) | 30 | 16 | 24a (43a) | 21 | 16 | 22a | 22 | 16 | - | - | - |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Sipīẕe-dem ki belürdi ufuḳda şuʿle-yi nūr | 57a | 148 | 50 | 22a | 36 | 50 | 40b (38b) | 32 | 48 | 38a (71a) | 42 | 50 | 26a (45a) | 24 | 18 (e) | 30b | 30 | 46 | - | - | - |
| Çün demürile ḳamışı ḳıldı ḫālıḳ āşikār | 58b | 149 | 81 | 25a | 39 | 81 | 17a (15a) | 10 | 81 | 18b (212b) | 20 | 81 | 27a (46a) | 25 | 4 (e) | 32a | 31 | 69 | - | - | - |
| İy ki ifḍālüñile vāżıh olur ʿilm-i naẓar | 61a | 150 | 36 | 26b | 40 | 35 | 31b (29b) | 23 | 36 | 30b (63b) | 33 | 36 | 27a (46a) | 26 | 31 | - | - | - | - | - | - |
| Zihī maḥbūb-ı ḫūb u nāzük ü hem çābük-i dilber | 62a | 151 | 32 | 31a | 46 | 32 | 23b (21b) | 15 | 32 | 24a (219a) | 25 | 32 | 47a (47a) | 39 | 6 (e) | - | - | - | - | - | - |
| Dudaġuñuñ laʿli cān derdine dermān yaraşur | 63a | 152 | 24 | 35b | 52 | 24 | 35b (33b) | 27 | 24 | 34a (67a) | 37 | 24 | 56a (56a) | 47 | 23 | 45a | 41 | 23 | - | - | - |
| Hevāyı gör ki nice ḫoş hevādur | 63b | 153 | 30 | 38a | 57 | 31 | 32b (30b) | 24 | 31 | 32a (65a) | 34 | 31 | 52b (52b) | 44 | 29 | 42a | 38 | 30 | - | - | - |
| İdeyim ḫālıḳa ben her zamān şükr | 64b | 154 | 30 | 35a | 51 | 30 | 34b (32b) | 26 | 30 | 33a (66a) | 36 | 30 | 53b (53b) | 45 | 30 | 43a | 39 | 30 | - | - | - |
| Burṣa sulṭānlara neşīmendür | 65b | 155 | 23 | 36a | 53 | 23 | 36b (34b) | 28 | 23 | 35a (68a) | 38 | 23 | 57a (57a) | 48 | 23 | - | - | - | - | - | - |
| Yüzüñe nice diyem kim ḳamerdür | 66a | 156 | 40 | 36a | 54 | 41 | 37b (35b) | 29 | 40 | 35b (68b) | 39 | 41 | 57b (57b) | 49 | 39 | 46a | 42 | 41 | - | - | - |
| Muḥavvil ḳamu aḥvāle ḳażādur | 67b | 157 | 47 | 16a | 25 | 45 | 28b (26b) | 21 | 47 | 28a (61a) | 31 | 47 | - | - | - | 23a | 24 | 45 | - | - | - |
| Felekden gūş itgil kim melek nice ʿayān söyler | 68b | 158 | 42 | 17a | 26 | 42 | 26b (24b) | 19 | 42 | 26b (216b) | 29 | 42 | - | - | - | 24b | 25 | 42 | 178b | 628 | 8 (e) |
| Seyl-ābı gözümüñ nireye kim güẕar ider | 70a | 159 | 37 | 18b | 28 | 37 | 30a (28a) | 22 | 37 | 29b (62b) | 32 | 37 | 63b (63b) | 54 | 36 | 95a | 208 | 36 | - | - | - |
| Didiler müjde ki ol sulṭān gelür | 71a | 160 | 17 | 21a | 33 | 17 | 34a (32a) | 25 | 16 | 32b (65b) | 35 | 16 | 66a (66a) | 58 | 16 | 101a | 214 | 17 | - | - | - |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Hevādan ṣaçılalı müşg ü ʿanber | 71b | 161 | 20 | 42a | 67 | 20 | 25a (23a) 147b (143b) | 17 224 | 20 | 25b (215b) 136b (194a) | 27 287 | 20 | - | - | - | 107a | 227 | 19 | 65b | 223 | 20 |
| Meger ki zülfüñe bād-ı bahār hem-demdür | 72a | 162 | 26 | 42b | 68 | 26 | 39b (37b) | 31 | 26 | 37b (70b) | 41 | 26 | - | - | - | - | - | - | 67b | 227 | 26 |
| Niçe bezenüb düzense gül-zār | 73a | 163 | 15 | 42a 90b | 66 334 | 15 | 22a (20a) | 13 | 15 | 23a (218a) | 23 | 15 | - | - | - | - | - | - | 62b | 212 | 15 |
| Yüzüñ renginden oldı tāze gül-zār | 73b | 164 | 42 | 52b | 87 | 42 | 96b (94b) | 75 | 42 | 52a (171b) | 50 | 42 | 30a (8a) | 28 | 35 | 35a | 33 | 41 | - | - | - |
| Şāẕ ol göñül ki girü ʿalā-raġm-ı rūzigār | 75a | 165 | 56 | 46b | 81 | 56 | 83b (81b) | 69 | 49 | 41a (174b) | 44 | 56 | 32b (10b) | 30 | 49 | 96b | 209 | 54 | - | - | - |
| Dönerken bu ṭoḳuz çarḫ-ı müdevver | 77a | 166 | 42 | 54a | 89 | 40 | 100b (98b) | 77 | 42 | 54b (256a) | 52 | 42 | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Āṣār-ı raḥmetine Ḥaḳ'uñ eylegil naẓar | 78a | 167 | 15 | 41a | 62 | 15 | 24b (22b) | 16 | 15 | 25a (215a) | 26 | 15 | - | - | - | 82a | 167 | 15 | 29b | 102 | 15 |
| Her nireye kim iderisem naẓar | 78b | 168 | 11 | 16a | 24 | 11 | 26a (24a) 149b (145b) | 18 230 | 11 | 26a (216a) 138b (92a) | 28 293 | 11 | - | - | - | 22b 92b | 23 205 | 11 | - | - | - |
| Anuñ zülfi hevāsından dimāġum ṭolu sevdādur | 78b | 169 | 9 | 74a | 221 | 9 | 166b (162b) | 284 | 9 | 142b (82b) | 305 | 9 | 98b (98b) | 164 | 9 | 81a | 163 | 9 | 28b | 98 | 9 |
| Ehl-i dil ṣūretüñe raḥmet-i mevlī didiler | 79a | 170 | 7 | 74a | 222 | 7 | 160b (156b) | 265 | 7 | 131b (89a) | 269 | 7 | 99a (99a) | 165 | 7 | 81a | 164 | 7 | 28b | 99 | 7 |
| Ala gözüñ niçe kim āla başlar | 79a | 171 | 9 | 74a | 223 | 9 | 162b (158b) | 272 | 9 | 133a (42b) | 276 | 9 | 99b (99b) | 166 | 9 | 81b | 165 | 9 | 29a | 100 | 8 |
| Ala gözüñ ki ālıla cānlar şikār ider | 79b | 172 | 7 | 74b | 224 | 7 | 156a (152a) | 250 | 7 | 127b (196a) | 254 | 7 | 99b (99b) | 167 | 3 (e) | 81b | 166 | 6 | 29a | 101 | 7 |
| Ol gün ki cānumı oda ṣalub giderdi yār | 79b | 173 | 8 | 74b | 225 | 8 | 145a (141a) | 217 | 8 | 114b (19b) | 211 | 8 | - | - | - | 82b | 168 | 7 | 30a | 103 | 8 |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Ol yāra Aḥmedī niçe kim çoḫ vefā ider | 80a | 174 | 7 | 74b | 226 | 7 | 155a (151a) | 246 | 7 | 125b (99a) | 246 | 7 | - | - | - | 82b | 169 | 3 (e) | 30b | 104 | 7 |
| İy göñül bu ʿışḳ odına şemʿ bigi yanadur | 80a | 175 | 7 | 74b | 227 | 7 | 183b (183b) | 339 | 7 | 150b (274a) | 332 | 7 | - | - | - | - | - | - | 30b | 105 | 7 |
| Erir yüzüñ odından māh-ı enver | 80b | 176 | 9 | 75a | 228 | 9 | 147a (143a) | 223 | 9 | 136b (194a) | 286 | 9 | - | - | - | - | - | - | 31a | 106 | 9 |
| Ehl-i dil yañaġuña şemʿ-i münevver didiler | 80b | 177 | 7 | 75a | 229 | 7 | 160a (156a) | 263 | 7 | 131a (199b) | 267 | 7 | - | - | - | - | - | - | 31a | 107 | 7 |
| Egerçi kim işüñ cevr ü sitemdür | 81a | 178 | 9 | 75a | 230 | 9 | 177a (173a) | 317 | 9 | 116b (81b) | 217 | 9 | - | - | - | - | - | - | 31b | 108 | 9 |
| Ol ki anuñ ehl-i naẓar adını cānān yazalar | 81a | 179 | 9 | 75b | 231 | 9 | 160b (156b) | 266 | 9 | 131b (89a) | 270 | 9 | - | - | - | - | - | - | 32a | 109 | 9 |
| Ol yüz midür ya tāze gülistān mıdur nedür | 81b | 180 | 7 | 75b | 232 | 7 | 172b (168b) | 302 | 7 | 148b (75b) | 323 | 7 | - | - | - | - | - | - | 32a | 110 | 7 |
| İçümde āteş ü gözümde nem var | 82a | 181 | 7 | 75b | 233 | 7 | 146b (142b) | 222 | 7 | 116a (21a) | 216 | 7 | - | - | - | - | - | - | 32b | 111 | 7 |
| Bünyāẕ uralı memleket-i kevne kird-gār | 82a | 182 | 7 | 75b | 234 | 7 | 145b (141b) | 218 | 7 | 115a (20a) | 212 | 7 | - | - | - | - | - | - | 32b | 112 | 7 |
| *Bi'llāh* ki bu ḥüsn āyeti şānuña inmiş iy piser | 82a | 183 | 10 | 76a | 235 | 10 | 149a (145a) | 228 | 10 | 138a (195b) | 291 | 10 | - | - | - | - | - | - | 33a | 113 | 10 |
| Bu göñül irte gice ney bigi uş zār iñiler | 82b | 184 | 10 | 76a | 236 | 10 | 161a (157a) | 267 | 10 | 132a (89b) | 271 | 10 | - | - | - | - | - | - | 33b | 114 | 10 |
| Baġrumı yāra nice*urdı ġamzeñüñ peykānı gör | 83a | 185 | 7 | 76a | 237 | 7 | 185b (185b) | 344 | 7 | 153a (276a) | 338 | 7 | - | - | - | - | - | - | 33b | 115 | 7 |
| Bu şehrde ġarībem ü bu mülkde faḳīr | 83a | 186 | 7 | 76b | 238 | 7 | 164a (160a) | 277 | 7 | 140b (44b) | 298 | 7 | - | - | - | - | - | - | 34b | 117 | 7 |
| Bu nice leb ki āb-ı ḥayāt aña māt olur | 83b | 187 | 7 | 76b | 239 | 7 | 173b (169b) | 306 | 7 | 149b (91b) | 327 | 7 | - | - | - | - | - | - | 35a | 119 | 7 |
| Bu nice ṣūret ü ne şekl ü ne şemāyildür | 83b | 188 | 15 | 41a | 63 | 15 | 39a (37a) | 30 | 15 | 37a (70a) | 40 | 15 | - | - | - | - | - | - | 34a | 116 | 15 |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Gözüñ kim oldı fitne ʿışḳına ḥūr | 84a | 189 | 9 | 89a | 324 | 9 | 187a (187a) | 349 | 8 | 154a (277a) | 343 | 8 | - | - | - | 91a | 200 | 9 | 60a | 204 | 9 |
| Gül yüzden ol niḳāb ki müşgīn durur gider | 84b | 190 | 7 | 89a | 325 | 7 | 151a (147a) | 233 | 7 | 139b (93a) | 296 | 7 | - | - | - | - | - | - | 60b | 205 | 7 |
| Gözüñ nergis yüzüñ berk-i semendür | 84b | 191 | 7 | 89b | 326 | 7 | 181a (181a) | 329 | 7 | 146b (271b) | 317 | 7 | - | - | - | 91a | 201 | 7 | 60b | 206 | 7 |
| Derdüm ki cān ṣaḥīfesi içinde dürlüdür | 85a | 192 | 7 | 79b | 259 | 7 | 182a (182a) | 333 | 7 | 121b (272b) | 233 | 7 | 101b (101b) | 174 | 7 | - | - | - | 41a | 139 | 7 |
| Dolābı gör nice döner aġlayu zār u zār | 85a | 193 | 15 | 41b | 65 | 15 | 21b (19b) | 12 | 15 | 22b (211b) | 22 | 15 | 101b (101b) | 175 | 15 | - | - | - | 41b | 140 | 15 |
| Didüm yāra ki yüzüñ erġavāndur | 85b | 194 | 9 | 79b | 260 | 9 | 179a (175a) | 323 | 9 | 118b (13b) | 223 | 9 | 102a (102a) | 176 | 9 | - | - | - | 42a | 141 | 8 |
| Diler saña ki cānıla çāker ola şeker | 86a | 195 | 6 | 79b | 261 | 6 | 152a (148a) | 237 | 6 | 122b (94a) | 237 | 6 | 102b (102b) | 177 | 6 | - | - | - | 42a | 142 | 6 |
| Diyemezem ki meh bu rūya beñzer | 86a | 196 | 7 | 80a | 262 | 7 | 153b (149b) | 242 | 7 | 124a (97b) | 242 | 7 | 103a (103a) | 178 | 7 | - | - | - | 42b | 143 | 6 |
| Zülfüñüñ ʿaḳdi pür-ḫam u çīndür | 86b | 197 | 7 | 80a | 263 | 7 | 181a (181a) | 330 | 7 | 146b (271b) | 318 | 7 | 103a (103a) | 179 | 7 | - | - | - | 42b | 144 | 7 |
| Zülfüñ ki ʿanberi nefesiyle ġulām ider | 86b | 198 | 7 | 80a | 264 | 7 | 156b (152b) | 252 | 7 | 128a (196b) | 256 | 7 | 103b (103b) | 180 | 7 | - | - | - | 43a | 145 | 7 |
| Zülfüñe baġlaya göñül anuñ ki cānı var | 86b | 199 | 7 | 80b | 265 | 7 | 144b (140b) | 215 | 7 | 114b (19b) | 209 | 7 | 103b (103b) | 181 | 7 | - | - | - | 43a | 146 | 7 |
| Zülfüñ hevāsına beni irşād itdi pīr | 87a | 200 | 7 | 80b | 266 | 7 | 165a (161a) | 279 | 7 | 141a (45a) | 300 | 7 | 104a (104a) | 182 | 7 | - | - | - | 43b | 147 | 7 |
| Zi mey kim cān dimāġını ṭolu müşg ü gül-āb eyler | 87a | 201 | 7 | 80b | 267 | 7 | 159a (155a) | 260 | 7 | 130a (198b) | 264 | 7 | 104a (104a) | 183 | 7 | - | - | - | 43b | 148 | 7 |
| Zülfüñ hevāsıyıla ṣabā müşg-bār olur | 87b | 202 | 7 | 80b | 268 | 7 | 174a (170a) | 307 | 7 | 126b (100a) | 249 | 7 | 104b (104b) | 184 | 7 | - | - | - | 44a | 149 | 7 |
| Zülfüñ ḫamı çü hem-dem-i bāẕ-ı seḥer olur | 87b | 203 | 7 | 81a | 269 | 7 | 174a (170a) | 308 | 7 | 126b (100a) | 250 | 7 | 104b (104b) | 185 | 7 | - | - | - | 44b | 150 | 7 |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Zi ṣūret kim ḳamu ḥüsn ü bahādur | 88a | 204 | 9 | 81a | 270 | 9 | 166b (162b) | 285 | 9 | 143a (200a) | 306 | 9 | 105a (105a) | 186 | 9 | - | - | - | 44b | 151 | 9 |
| Zülfüñ çü ġāret-i dil ü īmān u dīn ider | 88a | 205 | 7 | 81a | 271 | 7 | 158b (154b) | 258 | 7 | 129b (198a) | 262 | 7 | 105a (105a) | 187 | 6 | - | - | - | 45a | 152 | 7 |
| Senüñ yüzüñ kime olursa manẓūr | 88b | 206 | 9 | 81a | 272 | 9 | 186a (186a) | 347 | 9 | 153b (276b) | 341 | 9 | 105b (105b) | 188 | 9 | - | - | - | 45a | 153 | 9 |
| Servüñ çemende gerçi ki āb-ı revānı var | 88b | 207 | 7 | 81b | 273 | 7 | 144a (140a) | 214 | 7 | 114a (19a) | 208 | 7 | 106a (106a) | 189 | 7 | - | - | - | 45b | 154 | 7 |
| Sāḳī dur örü yatma ki faṣl-ı bahārdur | 89a | 208 | 10 | 81b | 274 | 10 | 170a (166a) | 295 | 10 | 120a (90a) | 228 | 10 | 106a (106a) | 190 | 10 | - | - | - | 45b | 155 | 10 |
| Seni bulmaġıçun işüm ṭalebdür | 89b | 209 | 9 | 81b | 275 | 9 | 168a (164a) | 289 | 9 | 144a (201a) | 310 | 9 | 106b (106b) | 191 | 9 | - | - | - | 46a | 156 | 9 |
| Ser-sebz ḳadüñe didiler serv-i revāndur | 89b | 210 | 7 | 82a | 276 | 7 | 179b (175b) | 325 | 7 | 145a (270a) | 313 | 7 | 107a (107a) | 192 | 7 | - | - | - | 46b | 157 | 7 |
| Bu nice ṣaç ki ṣabā boynına ṣalar zencīr | 90a | 211 | 9 | 76b | 240 | 9 | 164b (160b) | 278 | 9 | 140b (44b) | 299 | 9 | - | - | - | - | - | - | 35b | 120 | 9 |
| Bu ḳamu cevrile yār cānuma cāndur | 90a | 212 | 7 | 77a | 241 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 36a | 121 | 7 |
| Bu ʿışḳ işi hemīşe melāmetile durur | 90b | 213 | 7 | 77a | 242 | 7 | 166a (162a) | 283 | 7 | 142a (82a) | 304 | 7 | - | - | - | - | - | - | 36a | 122 | 7 |
| Bu ne yüzdür ki anı yolda gören yoldan azar | 90b | 214 | 9 | 77a | 243 | 9 | 154a (150a) | 244 | 9 | 124b (98a) | 244 | 9 | - | - | - | - | - | - | 36b | 123 | 9 |
| Bu ḫūnī gözlerüñ kim bī-emāndur | 91a | 215 | 13 | 77a | 244 | 13 | 178b (174b) | 322 | 13 | 118a (13a) | 222 | 13 | - | - | - | - | - | - | 36b | 124 | 13 |
| Teşne-cigerüm ʿışḳuñ odıyla ṭolu ḳandur | 91b | 216 | 7 | 77b | 245 | 7 | 179b (175b) | 324 | 7 | 145a (270a) | 312 | 7 | - | - | - | - | - | - | 37a | 125 | 7 |
| Cāna ne leb durur bu ne yāḳūt-ı nāb olur | 91b | 217 | 7 | 77b | 246 | 7 | 173a (169a) | 304 | 7 | 149a (91a) | 325 | 7 | - | - | - | - | - | - | 37b | 126 | 7 |
| Cemālüñ fikri ʿaḳlumı şehā ser-geşte-ḥāl eyler | 91b | 218 | 7 | 77b | 247 | 7 | 159b (155b) | 261 | 7 | 130b (199a) | 265 | 7 | - | - | - | - | - | - | 37b | 127 | 7 |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Çünkim buḫūr saçdı yire ʿanberīn-buḫār | 92a | 219 | 9 | 78a | 248 | 9 | 145b (141b) | 219 | 9 | 115a (20a) | 213 | 9 | - | - | - | - | - | - | 38a | 129 | 9 |
| Çü gezler oḫunı ol fitne gözler | 92b | 220 | 7 | 78a | 249 | 7 | 163a (159a) | 273 | 7 | 133b (43a) | 277 | 7 | - | - | - | - | - | - | 38b | 130 | 7 |
| Cān ṣayd ider gözüñ bu cihāna belā mıdur | 92b | 221 | 7 | 78a | 250 | 7 | 177b (173b) | 319 | 7 | 117a (60a) | 219 | 7 | - | - | - | - | - | - | 38a | 128 | 7 |
| Çün bāẕ-ı ṣubḥ zülfüñe ʿanber-fişān ider | 92b | 222 | 7 | 78b | 251 | 7 | 157a (153a) | 253 | 7 | 128b (197a) | 257 | 7 | - | - | - | - | - | - | 39a | 131 | 7 |
| Çün tāze oldı güller ü açıldı lāleler | 93a | 223 | 7 | 78b | 252 | 7 | 161b (157b) | 269 | 7 | 132b (42a) | 273 | 7 | - | - | - | - | - | - | 39a | 132 | 7 |
| Ḫūrī mi ya perī mi bu yāḫūẕ feriştedür | 93a | 224 | 7 | 78b | 253 | 7 | 182a (182a) | 334 | 7 | 152b (272a) | 337 | 7 | 100a (100a) | 168 | 4 (e) | - | - | - | 39b | 133 | 7 |
| Ḫaẕengi ġamzeñüñ uş yüregümi yara yatur | 93b | 225 | 7 | 78b | 254 | 7 | 169b (165b) | 294 | 7 | 119b (12b) | 227 | 7 | 100a (100a) | 169 | 7 | - | - | - | 39b | 134 | 7 |
| Ḫūnī gözüñ cihāna ne ʿayn-i belā durur | 93b | 226 | 9 | 79a | 255 | 9 | 165a (161a) | 280 | 9 | 141b (45b) | 301 | 9 | 100a (100a) | 170 | 9 | 83a | 170 | 4 (e) | 40a | 135 | 9 |
| Ḫandān olıcaḫ lebüñ i dilber | 94a | 227 | 9 | 79a | 256 | 9 | 149b (145b) | 229 | 9 | 138b (92a) | 292 | 9 | 100b (100b) | 171 | 9 | 83a | 171 | 9 | 40a | 136 | 9 |
| Ḫūnī gözüñ ki dīn alıban ḳaṣd-ı cān ider | 94b | 228 | 7 | 79a | 257 | 7 | 157b (153b) | 254 | 7 | 128b (197a) | 258 | 7 | 101a (101a) | 172 | 7 | 83b | 172 | 7 | 40b | 137 | 7 |
| Devletlü ol kişi ki senüñ bigi yārı var | 94b | 229 | 7 | 79b | 258 | 7 | 144b (140b) | 216 | 7 | 114b (19b) | 210 | 7 | 101a (101a) | 173 | 7 | 83b | 173 | 7 | 41a | 138 | 7 |
| Sāḳīyā ol rengi ṣunġıl kim gülistān devridür | 94b | 230 | 10 | 82a | 277 | 11 | 171a (167a) | 298 | 11 | 121a (74a) | 231 | 11 | 107a (107a) | 193 | 11 | - | - | - | 46b | 158 | 11 |
| Şol māh-ruḫ ki ġāliyeden zülf ü ḫāli var | 95a | 231 | 7 | 82a | 278 | 7 | 144a (140a) | 213 | 7 | 114a (19a) | 207 | 7 | 107b (107b) | 194 | 7 | - | - | - | 47a | 159 | 7 |
| Şemʿine yüzüñüñ niçe pervāneler düşer | 95b | 232 | 7 | 82b | 279 | 7 | 152b (148b) | 239 | 10 | 123a (94b) | 239 | 10 | 107b (107b) | 195 | 7 | - | - | - | 47b | 160 | 7 |
| Şemʿiyle yüzüñüñ bu cihān ṭoldı cümle nūr | 95b | 233 | 7 | 82b | 280 | 7 | 187a (187a) | 350 | 7 | 154b (277b) | 344 | 7 | 108a (108a) | 196 | 7 | - | - | - | 47b | 161 | 7 |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Ṣaçuñ vaṣfını şerḥ iden ne kim söylerse çīn söyler | 96a | 234 | 7 | 82b | 281 | 7 | 159b (155b) | 262 | 7 | 130b (199a) | 266 | 7 | 108a (108a) | 197 | 7 | - | - | - | 48a | 162 | 7 |
| Ṣaçuñ sevādını göz kim göre ḳarara gelür | 96a | 235 | 7 | 83a | 282 | 7 | 176a (172a) | 314 | 7 | 135b (77a) | 283 | 7 | 109a (109a) | 199 | 7 | - | - | - | 48a | 163 | 7 |
| Ṣaçuñ hevāsıyıla cism ü cān muʿaṭṭar olur | 96a | 236 | 9 | 83a | 283 | 9 | 174b (170b) | 309 | 9 | 126b (100a) | 251 | 9 | 108b (108b) | 198 | 8 | - | - | - | 48b | 164 | 9 |
| Ṣaçlaruñuñ çīni ki yiryüzini müşgīn ider | 96b | 237 | 7 | 83a | 284 | 7 | 158b (154b) | 259 | 7 | 129b (198a) | 263 | 7 | 109a (109a) | 200 | 7 | - | - | - | 49a | 165 | 7 |
| Ṣanma benüm işümi ki göñlüm rıżāsıdur | 97a | 238 | 9 | 83a | 285 | 9 | 172a (168a) | 301 | 9 | 148a (75a) | 322 | 9 | 110a (110a) | 202 | 8 | - | - | - | 49b | 167 | 9 |
| Ṣaçuñ *rūḥu'llāh*ıla hem-nefesdür | 97a | 239 | 7 | 83b | 286 | 7 | 171b (167b) | 300 | 7 | 148a (75a) | 321 | 7 | 110a (110a) | 203 | 7 | - | - | - | 50a | 168 | 7 |
| ʿAnber ṣaçuña bāẕ-ı ṣabā çün güẕer ḳılur | 97b | 240 | 7 | 83b | 287 | 7 | 175b (171b) | 312 | 7 | 134b (76a) | 281 | 7 | 110b (110b) | 204 | 7 | - | - | - | 50a | 169 | 7 |
| ʿAceb bu ṣaç mıdur yā müşg ü ʿanber | 97b | 241 | 8 | 83b | 288 | 8 | 148a (144a) | 225 | 8 | 137a (194b) | 288 | 8 | 110b (110b) | 205 | 8 | - | - | - | 50b | 170 | 8 |
| ʿAksi cemālüñüñ nireye irse al ider | 98a | 242 | 7 | 84a | 289 | 7 | 156b (152b) | 251 | 7 | 128a (196b) | 255 | 7 | 111a (111a) | 206 | 7 | - | - | - | 50b | 171 | 7 |
| ʿIşḳuñ odı derdüme devādur | 98a | 243 | 9 | 84a | 290 | 9 | 167b (163b) | 287 | 9 | 143b (200b) | 308 | 9 | 111b (111b) | 208 | 8 | - | - | - | 51a | 172 | 9 |
| ʿIşḳında yüzüñüñ kim aña lāle-zārdur | 98b | 244 | 7 | 84a | 291 | 7 | 170b (166b) | 296 | 7 | 120b (90b) | 229 | 7 | 111a (111a) | 207 | 7 | 84a | 174 | 7 | 51b | 173 | 7 |
| ʿIşḳuñ yolına baġlamışam ney bigi kemer | 98b | 245 | 8 | 84b | 292 | 8 | 151b (147b) | 235 | 8 | 122a (93b) | 235 | 8 | 111b (111b) | 209 | 8 | 84a | 175 | 7 | 51b | 174 | 7 |
| ʿIşḳuñuñ odı göñülde sadr-nişīndür | 99a | 246 | 7 | 84b | 294 | 7 | - | - | - | - | - | - | 112a (112a) | 210 | 7 | 84b | 176 | 7 | 52a | 175 | 7 |
| ʿAyşum ol rūy-ı dil-sitānıladur | 99a | 247 | 7 | 85a | 295 | 7 | 183a (183a) | 337 | 7 | 150a (273b) | 330 | 7 | 112b (112b) | 211 | 7 | 84b | 177 | 7 | 52a | 176 | 7 |
| ʿAḳl zülfi bendine dīvānedür | 99b | 248 | 9 | 85a | 296 | 9 | 184a (184a) | 340 | 9 | 151a (274b) | 333 | 9 | 112b (112b) | 212 | 9 | 85a | 178 | 9 | 52b | 177 | 9 |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| ʿIşḳuña ehl-i naẓar baḫt-ı hümāyūn didiler | 99b | 249 | 7 | 85a | 297 | 7 | 160a (156a) | 264 | 7 | 131a (199b) | 268 | 7 | 113a (113a) | 213 | 7 | 85a | 179 | 7 | 52b | 178 | 7 |
| ʿĀşıḳ olanı dut ki gülistān içindedür | 100a | 250 | 7 | 85a | 298 | 7 | 182b (182b) | 335 | 7 | 150a (273b) | 328 | 7 | 113a (113a) | 214 | 7 | 85b | 180 | 7 | 53a | 179 | 7 |
| Ġamzeñ oḫından yüregüm içi ṭolu yaradur | 100a | 251 | 7 | 85b | 299 | 7 | 183b (183b) | 338 | 7 | 150b (274a) | 331 | 7 | 113b (113b) | 215 | 7 | 85b | 181 | 5 (e) | 53a | 180 | 7 |
| Ġamzeñ ḫadengi baġrumı daḫı ne yaralar | 100b | 252 | 7 | 85b | 300 | 7 | 162a (158a) | 270 | 7 | 132b (42a) | 274 | 7 | 113b (113b) | 216 | 7 | - | - | - | 53b | 181 | 7 |
| Ġamzeñ ḫadengi zaḫmıla baġrumı pāreler | 100b | 253 | 7 | 85b | 301 | 7 | 162b (158b) | 271 | 7 | 133a (42b) | 275 | 7 | 114a (114a) | 217 | 7 | - | - | - | 53b | 182 | 7 |
| Ġamzeñ cihānı ẓulmıla zīr ü zeber ḳılur | 101a | 254 | 7 | 86a | 302 | 7 | 175a (171a) | 311 | 7 | 134b (76a) | 280 | 7 | 114a (114a) | 218 | 7 | - | - | - | 54a | 183 | 7 |
| Ġamzeñ ḫadengi cānumı dil-rīş idip durur | 101a | 255 | 7 | 86a | 303 | 7 | 165b (161b) | 282 | 7 | 142a (82a) | 303 | 7 | 114b (114b) | 219 | 7 | 86a | 182 | 4 (e) | 54b | 184 | 7 |
| Ġamzeñ ḫaẓengi n’eyledi ben bī-günāhı gör | 101a | 256 | 7 | 86a | 304 | 7 | 186a (186a) | 346 | 7 | 153b (276b) | 340 | 7 | 115a (115a) | 220 | 7 | 86a | 183 | 7 | 54b | 185 | 7 |
| Ġamzeñ egerçi ʿişveyile cān-güẓāzdur | 101b | 257 | 7 | 86a | 305 | 7 | 171b (167b) | 299 | 7 | 147b (74b) | 320 | 7 | 115a (115a) | 221 | 7 | - | - | - | 55a | 186 | 7 |
| Ġamzeñ ki ḳaṣdı cān u dilile revānedür | 101b | 258 | 7 | 86b | 306 | 7 | 184b (184b) | 341 | 7 | 151a (274b) | 334 | 7 | 115b (115b) | 222 | 6 | - | - | - | 55a | 187 | 7 |
| Fettān ṣaçuñ selāsili müşgīn degül midür | 102a | 259 | 8 | 86b | 307 | 8 | 178a (174a) | 321 | 8 | 117b (60b) | 221 | 8 | 115b (115b) | 223 | 7 (e) | 86a | 184 | 8 | 55b | 188 | 8 |
| Fitne gözüñ füsūnı cihāna belā durur | 102a | 260 | 7 | 86b | 308 | 7 | 165b (161b) | 281 | 7 | 141b (45b) | 302 | 7 | - | - | - | 86b | 185 | 7 | - | - | - |
| Faṣl-ı bahār irişdi gel iy serv-ḳad nigār | 102b | 261 | 9 | 86b | 309 | 9 | 146a (142a) | 220 | 9 | 115b (20b) | 214 | 9 | - | - | - | 87a | 186 | 9 | 55b | 189 | 9 |
| Faṣl-ı bahārda ki çemen key laṭīfdür | 102b | 262 | 7 | 87a | 310 | 7 | 172b (168b) | 303 | 7 | 148b (75b) | 324 | 7 | - | - | - | 87a | 187 | 7 | 56a | 190 | 7 |
| Fürḳatüñüñ ḫurḳatı her dem içümi dāġlar | 103a | 263 | 7 | 87a | 311 | 7 | 163a (159a) | 274 | 7 | 133b (43a) | 278 | 7 | - | - | - | 87b | 188 | 7 | 56a | 191 | 7 |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Fürḳatüñde*āhum odı evc-i ṣüreyyāya irer | 103a | 264 | 7 | 87a | 312 | 7 | 151a (147a) | 234 | 7 | 122a (93b) | 234 | 7 | - | - | - | 87b | 189 | 7 | 56b | 192 | 7 |
| Faṣl-ı bahār ḫurrem ü erdibihiştdür | 103b | 265 | 7 | 87b | 313 | 7 | 169b (165b) | 293 | 7 | 119b (12b) | 226 | 7 | - | - | - | - | - | - | 57a | 193 | 7 |
| Ḳahrıla cānuma benüm ol mihr-i cān ider | 103b | 266 | 7 | 87b | 314 | 7 | 157b (153b) | 255 | 7 | 128b (197a) | 259 | 7 | - | - | - | 88a | 190 | 7 | 57a | 194 | 7 |
| Ḳaşuñ kemānı cānına ḫalḳuñ kemīn ider | 104a | 267 | 7 | 87b | 315 | 7 | 158a (154a) | 257 | 7 | 129a (197b) | 261 | 7 | - | - | - | 88a | 191 | 7 | 57b | 195 | 7 |
| Göñül zülfüñ ḫamında mübtelādur | 104a | 268 | 9 | 87b | 316 | 9 | 167a (163a) | 286 | 9 | 143a (200a) | 307 | 9 | - | - | - | 88b | 192 | 9 | 57b | 196 | 9 |
| Ger göñül sevdiyise ṣıdḳıla bir yārı n'olur | 104b | 269 | 11 | 88a | 317 | 10 | 176a (172a) | 315 | 10 | 135b (77a) | 284 | 10 | - | - | - | 88b | 193 | 11 | 58a | 197 | 11 |
| Gül ki rengi yüzüñüñ bāġ u gülistāna güler | 105a | 270 | 7 | 88a | 318 | 7 | 161b (157b) | 268 | 7 | 132a (89b) | 272 | 7 | - | - | - | 89a | 194 | 7 | 58b | 198 | 7 |
| Gül yüzüñüñ fırāḳı yüregümi ḫūn ider | 105a | 271 | 7 | 88a | 319 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 89b | 195 | 7 | 58b | 199 | 7 |
| Göñlümüñ ārzūsı lebüñdeki ḳandadur | 105b | 272 | 7 | 88b | 320 | 7 | 183a (183a) | 336 | 7 | 150a (273b) | 329 | 7 | - | - | - | 89b | 196 | 7 | 59a | 200 | 7 |
| Gözümden aġladuḫca fırāḳuñda ḳan ṭamar | 105b | 273 | 7 | 88b | 321 | 7 | 152a (148a) | 236 | 7 | 122b (94a) | 236 | 7 | - | - | - | 90a | 197 | 7 | 59a | 201 | 7 |
| Gel lāle-zāra varalum it lāleye naẓar | 105b | 274 | 11 | 88b | 322 | 11 | 150b (146b) | 232 | 11 | 139a (92b) | 295 | 11 | - | - | - | 90a | 198 | 11 | 59b | 202 | 11 |
| Göñül ki ʿışḳıla bu zülf-i dil-rübāya düşer | 106a | 275 | 9 | 89a | 323 | 9 | 153a (149a) | 240 | 9 | 123b (97a) | 240 | 9 | - | - | - | 90b | 199 | 9 | 60a | 203 | 9 |
| Göñül zülfüñ ḫamına ṭolaşıbdur | 106b | 276 | 7 | 89b | 327 | 7 | 168b (164b) | 290 | 7 | 144b (201b) | 311 | 7 | - | - | - | 91b | 202 | 7 | 61a | 207 | 7 |
| Leṭāfetde dudaġuñ cāna beñzer | 106b | 277 | 7 | 89b | 328 | 7 | 154a (150a) | 243 | 7 | 124a (97b) | 243 | 7 | - | - | - | 91b | 203 | 7 | - | - | - |
| Gözüñ ḳanumı dökdükde baña muṭlaḳ şehādetdür | 107a | 278 | 7 | 89b | 329 | 7 | 169a (165a) | 292 | 7 | 119a (12a) | 225 | 7 | - | - | - | 92a | 204 | 7 | 61a | 208 | 7 |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Ayrulıġuñ odı cigerümi kebāb ider | 107a | 279 | 9 | 90a | 330 | 9 | 155a (151a) | 247 | 9 | 125b (99a) | 247 | 9 | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Lebüñ ne derde ki var cān u tende dermāndur | 107b | 280 | 7 | 90a | 331 | 7 | 180a (176a) | 327 | 7 | 145b (270b) | 315 | 7 | - | - | - | - | - | - | 61b | 209 | 7 |
| Mestāne gözlerüñ ki cihānı ḫarāb ider | 107b | 281 | 7 | 90a | 332 | 7 | 155b (151b) | 248 | 7 | 126a (99b) | 248 | 7 | - | - | - | 105a | 219 | 7 | 62a | 210 | 7 |
| Niçe kim görem cemālüñi ḫoş olur ḥāllar | 108a | 282 | 8 | 90a | 333 | 8 | 163b (159b) | 275 | 8 | 134a (43b) | 279 | 8 | - | - | - | 105a | 220 | 8 | 62a | 211 | 8 |
| Niçe firāḳ odına şemʿ bigi yana ciger | 108a | 283 | 7 | 90b | 335 | 7 | 152b (148b) | 238 | 7 | 122b (94a) | 238 | 7 | - | - | - | 105b | 221 | 7 | 63a | 213 | 7 |
| Ne maẓharsın ki olduñ ser-te-ser nūr | 108b | 284 | 7 | 91a | 336 | 7 | 186b (186b) | 348 | 7 | 154a (277a) | 342 | 7 | - | - | - | 106a | 222 | 7 | 63a | 214 | 7 |
| Ne ṣayda ki*ide ṣaçuñ ḳaṣd anı āla düşer | 108b | 285 | 7 | 91a | 338 | 7 | 153b (149b) | 241 | 7 | 123b (97a) | 241 | 7 | - | - | - | - | - | - | 63b | 215 | 7 |
| Ne cān kim ʿışḳı yoḫ ol cān degüldür | 109a | 286 | 9 | 91a | 337 | 9 | 176b (172b) | 316 | 7 | 136a (77b) | 285 | 7 | - | - | - | 106a | 223 | 8 | 63b | 216 | 8 |
| Ne yüzüñüñ naẓīri mihr ü meh var | 109a | 287 | 7 | 91a | 339 | 7 | 146b (142b) | 221 | 7 | 116a (21a) | 215 | 7 | - | - | - | 106b | 224 | 7 | 64a | 217 | 7 |
| Ne diyem dişüñe kim ne güherdür | 109b | 288 | 8 | 91b | 340 | 8 | 170b (166b) | 297 | 8 | 120b (90b) | 230 | 8 | - | - | - | 106b | 225 | 8 | 64a | 218 | 8 |
| Niçe cānumı yaḫa āteş-i hecr | 109b | 289 | 7 | 91b | 341 | 7 | 154b (150b) | 245 | 7 | 124b (98a) | 245 | 7 | - | - | - | - | - | - | 64b | 219 | 7 |
| Naẓar ehli gel ol yāruñ yüzi naḳşınuñ alın gör | 110a | 290 | 7 | 91b | 342 | 7 | 185b (185b) | 345 | 7 | 153a (276a) | 339 | 7 | - | - | - | - | - | - | 65a | 220 | 7 |
| Hīç añmaz iy ṣabā bizi dil-dār ḫoş mıdur | 110a | 291 | 9 | 92a | 343 | 9 | 178a (174a) | 320 | 9 | 117b (60b) | 220 | 9 | - | - | - | 107a | 226 | 9 | 65a | 221 | 9 |
| Her kişi kim anuñıla yāruñ vefāsı var | 110b | 292 | 9 | 92a | 344 | 9 | 143b (139b) | 212 | 9 | 113b (266b) | 206 | 9 | - | - | - | - | - | - | 65b | 222 | 9 |
| Her kim gözüñe ṣayd ola mest ü ḫarāb olur | 110b | 293 | 7 | 92a | 345 | 7 | 173a (169a) | 305 | 7 | 149b (91b) | 326 | 7 | - | - | - | 108a | 228 | 7 | 66b | 224 | 7 |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Her kişiye egerçi ki gül-zār ḫoş gelür | 111a | 294 | 9 | 92b | 346 | 9 | 175b (171b) | 313 | 9 | 135a (76b) | 282 | 9 | - | - | - | 108a | 229 | 9 | 66b | 225 | 9 |
| Yañaġuñ u dişüñ ü gözlerüñ hem zülfüñ iy dilber | 111a | 295 | 10 | 92b | 348 | 10 | 148b (144b) | 227 | 10 | 137b (195a) | 290 | 10 | - | - | - | 108b | 230 | 10 | 68a | 228 | 10 |
| Yoluñda cān bahāsı nīm-cevdür | 111b | 296 | 7 | 93a | 349 | 7 | 181b (181b) | 332 | 7 | 121b (272b) | 232 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Yüzüñ naẓīri bir gül-i nev-ber nirede var | 112a | 297 | 7 | 93a | 350 | 7 | 143a (139a) | 211 | 7 | 113b (266b) | 205 | 7 | - | - | - | 109a | 231 | 7 | 68b | 229 | 7 |
| Yüzüñde olmış uş Ḥaḳ nūrı ẓāhir | 112a | 298 | 7 | 93a | 351 | 7 | 164a (160a) | 276 | 7 | 140a (44a) | 297 | 7 | - | - | - | - | - | - | 69a | 230 | 7 |
| Yüz ki şemʿine anuñ ay u güneş pervānedür | 112a | 299 | 9 | 93a | 352 | 9 | 184b (184b) | 342 | 9 | 151b (275a) | 335 | 9 | - | - | - | 109a | 232 | 9 | 69a | 231 | 9 |
| Yüzüñ naẓar ehline beşārāt-ı şifādur | 112b | 300 | 7 | 93b | 353 | 7 | 167b (163b) | 288 | 7 | 144a (201a) | 309 | 7 | - | - | - | 109b | 233 | 7 | 69b | 232 | 7 |
| Yüzüñi biñ kez idibenüñ naẓar | 113a | 301 | 7 | 93b | 354 | 7 | 150a (146a) | 231 | 7 | 139a (92b) | 294 | 7 | - | - | - | - | - | - | 69b | 233 | 7 |
| Yüzüñden ıraḫ olsa göñül menzili ġamdur | 113a | 302 | 7 | 93b | 355 | 7 | 177b (173b) | 318 | 7 | 116b (81b) | 218 | 7 | - | - | - | - | - | - | 70a | 234 | 7 |
| Yañaġuñ vaṣfında söz bes nāzük ü ḫoş-reng olur | 113a | 303 | 7 | 94a | 356 | 7 | 174b (170b) | 310 | 7 | 127a (100b) | 252 | 7 | - | - | - | 109b | 234 | 7 | 70a | 235 | 7 |
| Yüzüñi göricek yüregüm iltihāb ider | 113b | 304 | 9 | 94a | 357 | 9 | 156a (152a) | 249 | 9 | 127b (196a) | 253 | 9 | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| ʿAḳl u cān ṣaçlaruña ḫayrāndur | 114a | 305 | 7 | 94a | 358 | 7 | 180b (176b) | 328 | 7 | 145b (270b) | 316 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Yüzüñ ayıla güneşden arīdür | 114a | 306 | 8 | 94a | 359 | 7 | 185a (185a) | 343 | 9 | 152a (275b) | 336 | 9 | - | - | - | 110a | 235 | 8 | - | - | - |
| Senüñ işüñ baña cevrile kīndür | 114b | 307 | 7 | 94b | 360 | 7 | 181b (181b) | 331 | 7 | 147a (272a) | 319 | 7 | - | - | - | 110a | 236 | 7 | - | - | - |
| Ṭurresi yāruñ göñüller dāmıdur | 114b | 308 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Ṣorarsān göñlümi ḫurrem degüldür | 114b | 309 | 9 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 198a | 547 | 7 | - | - | - |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Aġzuñda ne var çeşme-yi ḥayvān daḫı bilmez | 115a | 310 | 8 | 94b | 361 | 9 | 188b (188b) | 354 | 9 | 156b (101a) | 348 | 9 | - | - | - | 110b | 237 | 8 | 70b | 236 | 9 |
| Uşbu ḫoş vechile kim gözüme görinür bu yüz | 115b | 311 | 7 | 94b | 362 | 7 | 190a (190a) | 360 | 7 | 158a (102b) | 354 | 7 | - | - | - | - | - | - | 71a | 237 | 7 |
| Bir durur bir gerçi dürlü dürlü görinür bu yüz | 115b | 312 | 7 | 95a | 363 | 7 | 190b (190b) | 361 | 7 | 158a (102b) | 355 | 7 | - | - | - | - | - | - | 71a | 238 | 7 |
| Bāẕ-ı ṣabāya müşg ḳoḫusın virürdi yaz | 116a | 313 | 11 | 95a | 364 | 11 | 187b (187b) | 352 | 11 | 155b (22a) | 346 | 11 | - | - | - | 110b | 238 | 11 | 71b | 239 | 11 |
| Cefā ḳılan baña yā Rab neçün vefā ḳılmaz | 116a | 314 | 7 | 95a | 365 | 7 | 189a (189a) | 356 | 7 | 157a (101b) | 350 | 7 | - | - | - | 111a | 239 | 7 | 71b | 240 | 7 |
| Derdüñden oldı bāş içüm bāşa benzemez | 116b | 315 | 7 | 95b | 366 | 7 | 189b (189b) | 357 | 7 | 157a (101b) | 351 | 7 | - | - | - | 111b | 240 | 7 | 72a | 241 | 7 |
| Şavḳı yañaġuñuñ bu dimāġumdadur henūz | 116b | 316 | 9 | 95b | 367 | 9 | 191b (191b) | 364 | 8 | 159a (103b) | 358 | 8 | - | - | - | 111b | 241 | 9 | 72b | 243 | 9 |
| Sinüñ yüzüñ olalı baña Kaʿbe-yi niyāz | 117a | 317 | 7 | 95b | 368 | 7 | 188a (188a) | 353 | 7 | 156a (22b) | 347 | 7 | - | - | - | 112a | 242 | 7 | 72a | 242 | 7 |
| ʿÖmr miḥnetdür ü belā sensüz | 117a | 318 | 7 | 95b | 369 | 7 | 191a (191a) | 362 | 7 | 158b (103a) | 356 | 7 | - | - | - | - | - | - | 73a | 244 | 7 |
| Nite kim şemʿ peyveste yanaram ben oda sensüz | 117b | 319 | 8 | 96a | 370 | 7 | 191a (191a) | 363 | 8 | 158b (103a) | 357 | 8 | - | - | - | 112a | 243 | 7 | 73a | 245 | 8 |
| Yüzüñ miṣlīni göz görmedi hergiz | 117b | 320 | 7 | 96a | 372 | 7 | 189b (189b) | 358 | 7 | 157b (102a) | 352 | 7 | - | - | - | 112b | 244 | 7 | - | - | - |
| Ṣubḥ-dem aldı eline ḳadeḥ-i zer nergis | 118a | 321 | 39 | 28a | 42 | 40 | 42a (40a) | 33 | 40 | 39b (72b) | 43 | 40 | 41b (20b) | 35 | 38 | - | - | - | - | - | - |
| Gönlüme ne*aṣṣı cānıla sini*itdügi heves | 119a | 322 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 70a (70a) | 64 | 7 | 104b | 217 | 7 | - | - | - |
| Egerçi dilber ü raʿnādur u cüvān nergis | 119b | 323 | 9 | 96b | 373 | 9 | 192b (192b) | 368 | 9 | 160b (105a) | 362 | 9 | - | - | - | 113a | 245 | 8 | 73b | 247 | 9 |
| Henūz itmemişidi melāʾike taḳdīs | 119b | 324 | 7 | 96b | 374 | 7 | 193b (193b) | 370 | 7 | 161a (105b) | 364 | 7 | - | - | - | 113a | 246 | 7 | - | - | - |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Olalı gönlüme ʿışḳuñ mücālis | 120a | 325 | 7 | 96b | 375 | 7 | 193b (193b) | 371 | 6 | 161a (105b) | 365 | 6 | - | - | - | 113b | 247 | 7 | 74a | 248 | 7 |
| Anuñçun ider cān ney ünin heves | 120a | 326 | 10 | 96b | 376 | 10 | 191b (191b) | 365 | 10 | 159b (104a) | 359 | 10 | - | - | - | - | - | - | 74b | 249 | 10 |
| İrişmedin ṣabāḥ ḳulaġa ṣiyāḥ-ı kūs | 120b | 327 | 7 | 97a | 377 | 7 | 194a (194a) | 372 | 7 | 161b (106a) | 366 | 7 | - | - | - | - | - | - | 74b | 250 | 7 |
| Gönlümde sensin ü seni ḳılur bu cān heves | 120b | 328 | 7 | 97a | 378 | 7 | 192b (192b) | 367 | 5 (e) | 160a (104b) | 361 | 5 (e) | - | - | - | 113b | 248 | 7 | 75a | 251 | 7 |
| Naġme ḳıl iy bülbül-i şīrīn-nefes | 121a | 329 | 9 | 97a | 379 | 8 | 192a (192a) | 366 | 9 | 160a (104b) | 360 | 9 | - | - | - | 114a | 249 | 9 | 75a | 252 | 9 |
| Her kişi ki*ide ḫālıḳına ḥamdıla taḳdīs | 121a | 330 | 7 | 97b | 380 | 7 | 193a (193a) | 369 | 7 | 160b (105a) | 363 | 7 | - | - | - | 114a | 250 | 7 | 75b | 253 | 7 |
| Oldı ber-ā-ber uş yine leyl ü nehār ḫoş | 121b | 331 | 9 | 99b | 393 | 8 | 197b (197b) | 383 | 8 | 164b (109a) | 377 | 8 | 69b (69b) | 62 | 9 | 104a | 216 | 9 | - | - | - |
| Saña ḳurbān gerek bağlanıcaḳ kīş | 122a | 332 | 7 | 99b | 394 | 7 | 197a (197a) | 381 | 7 | 164a (108b) | 375 | 7 | 70b (70b) | 65 | 7 | 104b | 218 | 6 | - | - | - |
| Ol ki yüzüñi gül ü zülfüñi reyḥān eylemiş | 122a | 333 | 7 | 97b | 381 | 7 | 195b (195b) | 376 | 7 | 163a (170b) | 370 | 7 | - | - | - | 114b | 251 | 7 | 76a | 254 | 7 |
| Bu ne yüzdür bu ne gözdür bu ne ḳaş | 122b | 334 | 7 | 97b | 382 | 7 | 194a (194a) | 373 | 7 | 162a (106b) | 367 | 7 | - | - | - | - | - | - | 76b | 256 | 7 |
| Bu ʿanber ṣaç ruḫ-ı zībāya düşmiş | 122b | 335 | 9 | 97b | 383 | 9 | 196a (196a) | 378 | 9 | 163b (108a) | 372 | 9 | - | - | - | 114b | 252 | 9 | 76b | 257 | 9 |
| Ḫazān yiryüzin eyle*itdi münaḳḳaş | 123a | 336 | 11 | 98a | 385 | 11 | 195a (195a) | 375 | 11 | 162b (107a) | 369 | 11 | - | - | - | 115a | 253 | 11 | 77a | 258 | 11 |
| Ṣaçuñuñ sünbüli ḫam-der-ḫam olmış | 123a | 337 | 7 | 98a | 386 | 7 | 196b (196b) | 379 | 7 | 163b (108a) | 373 | 7 | - | - | - | 115b | 254 | 7 | 77b | 259 | 7 |
| ʿIşḳuñ odından ideli ḳanum cigerde cūş | 123b | 338 | 7 | 98b | 387 | 7 | 198a (198a) | 384 | 7 | 165a (109b) | 378 | 7 | - | - | - | 115b | 255 | 6 | 77b | 260 | 7 |
| Ne yüz bu ki āteş-i ter olmış | 123b | 339 | 9 | 98b | 388 | 9 | 196b (196b) | 380 | 8 | 164a (108b) | 374 | 8 | - | - | - | - | - | - | 78a | 261 | 8 |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Gözüm yüzüñi göreli göñlüme düşdi cūş | 124a | 340 | 7 | 98b | 389 | 7 | 198a (198a) | 385 | 7 | 165a (109b) | 379 | 7 | - | - | - | 116a | 256 | 7 | 78a | 262 | 7 |
| Girü ol cāẕū gözüñ iy cān ne efsūn eylemiş | 124a | 341 | 7 | 99a | 390 | 7 | 195b (195b) | 377 | 7 | 163a (170b) | 371 | 7 | - | - | - | 116a | 257 | 7 | 78b | 263 | 7 |
| Niçe ki gelür yāduma ol zülf ü bināgūş | 124b | 342 | 7 | 99a | 391 | 7 | 198b (198b) | 386 | 7 | 165b (110a) | 380 | 7 | - | - | - | 116b | 258 | 7 | 78b | 264 | 7 |
| Nedür ne diyeyim bu rūy-ı meh-veş | 124b | 343 | 11 | 99a | 392 | 11 | 194b (194b) | 374 | 11 | 162a (106b) | 368 | 11 | - | - | - | 116b | 259 | 11 | 79a | 265 | 11 |
| Viṣāl fātiḥasıçun müdām *bi'l-iḫlāṣ* | 125a | 344 | 7 | 99b | 395 | 7 | 198b (198b) | 387 | 7 | 166a (110b) | 381 | 7 | - | - | - | 117a | 260 | 7 | 79b | 266 | 7 |
| Āyet-i ḥüsn oldı Ḥaḳ'dan saña naṣ | 125b | 345 | 7 | 99b | 396 | 7 | 199a (199a) | 388 | 7 | 166b (111a) | 382 | 7 | - | - | - | 117b | 261 | 7 | 79b | 267 | 7 |
| Geldi bahār u oldı müzeyyen gül ü riyāż | 125b | 346 | 7 | 100a | 397 | 7 | 199b (199b) | 389 | 7 | 166b (111a) | 383 | 7 | - | - | - | 117b | 262 | 7 | 80a | 268 | 7 |
| Semānuñ miḥveri ḳuṭbı şeh-i arż | 126a | 347 | 7 | 100a | 398 | 7 | 199b (199b) | 390 | 7 | 167a (111b) | 384 | 7 | - | - | - | 118a | 263 | 7 | 80a | 269 | 7 |
| Gül yañaġuñda ḫālüñ ü ġonca-lebüñde ḫaṭ | 126a | 348 | 7 | 100a | 399 | 7 | 200b (200b) | 392 | 7 | 167b (112a) | 386 | 7 | - | - | - | 118a | 264 | 7 | 80b | 270 | 7 |
| Boyına ṭon biçeriken yüzin görüb ḫayyāṭ | 126b | 349 | 10 | 100a | 400 | 10 | 200a (200a) | 391 | 10 | 167a (111b) | 385 | 10 | - | - | - | 118b | 265 | 9 | 80b | 271 | 10 |
| Gözüñden ne durur baña belā ḥaẕ | 127a | 350 | 7 | 100b | 401 | 7 | 200b (200b) | 393 | 7 | 167b (112a) | 387 | 7 | - | - | - | 118b | 266 | 7 | 81a | 272 | 7 |
| Yolumda cevr-i devr olalı vāḳiʿ | 127a | 351 | 63 | 32b | 48 | 63 | 43b (41b) | 34 | 63 | - | - | - | 48a (48a) | 41 | 61 | 38a | 35 | 63 | - | - | - |
| Benden iderse gün yüzüñüñ vaṣfın istimāʿ | 129a | 352 | 7 | 100b | 402 | 7 | 201a (201a) | 394 | 7 | 168a (112b) | 388 | 7 | - | - | - | 119a | 267 | 7 | 81a | 273 | 7 |
| Senüñ yüzüñ durur ḫūrşīde maṭlaʿ | 129b | 353 | 9 | 100b | 403 | 9 | 201b (201b) | 396 | 9 | 168b (113a) | 390 | 9 | - | - | - | 119a | 268 | 7 | - | - | - |
| Fürḳatüñ odına yandum ser-te-ser şöyle ki şemʿ | 129b | 354 | 7 | 101a | 404 | 7 | 202a (202a) | 397 | 7 | 168b (113a) | 391 | 7 | - | - | - | 119b | 269 | 7 | 81b | 274 | 7 |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| İtdüm fidā yoluñ tozına cānı bī-nizāʿ | 130a | 355 | 7 | 101a | 405 | 7 | 201a (201a) | 395 | 7 | 168a (112b) | 389 | 7 | - | - | - | 119b | 270 | 7 | 82a | 275 | 7 |
| Hīç göz görmedi bu ḥüsnile bir şekl-i bedīʿ | 130a | 356 | 9 | 101a | 406 | 9 | 202b (202b) | 399 | 9 | 169a (113b) | 393 | 9 | - | - | - | 120a | 271 | 9 | 82a | 276 | 9 |
| Zīnet olalı sebze vü ser-sebz olalı bāġ | 130b | 357 | 7 | 101b | 408 | 7 | 203a (203a) | 400 | 7 | 169b (114a) | 394 | 7 | - | - | - | 120a | 272 | 7 | 82b | 277 | 7 |
| Hicrüñ odı yüregüme bir resme urdı dāġ | 130b | 358 | 7 | 101b | 409 | 7 | 203a (203a) | 401 | 7 | 170a (114b) | 395 | 7 | - | - | - | 120b | 273 | 7 | 82b | 278 | 7 |
| Çün aldı lāleden gül sāġar-ı ṣāf | 131a | 359 | 7 | 101b | 410 | 7 | 203b (203b) | 402 | 6 | 170b (115a) | 396 | 6 | - | - | - | 121a | 274 | 7 | 83a | 279 | 7 |
| Çünki yaz gitdi vü geldi girü henġām-ı ḥarīf | 131b | 360 | 9 | 102a | 411 | 9 | 204a (204a) | 405 | 8 | 171a (115b) | 399 | 8 | - | - | - | 121a | 275 | 9 | 83a | 280 | 9 |
| Zi sulṭān kim sözinde yoḫ taṣallüf | 131b | 361 | 7 | 102a | 412 | 7 | 204b (204b) | 406 | 7 | 171b (116a) | 400 | 7 | - | - | - | 121b | 276 | 7 | 83b | 281 | 7 |
| Ġamzeñ oḫına ideliden cānları hedef | 132a | 362 | 7 | 102a | 413 | 7 | 203b (203b) | 403 | 7 | 170b (115a) | 397 | 7 | - | - | - | 121b | 277 | 7 | 84a | 282 | 7 |
| Ġamzeñ ḫaẕengi cānları ḳılub durur hedef | 132a | 363 | 7 | 102b | 414 | 7 | 204a (204a) | 404 | 7 | 171a (115b) | 398 | 7 | - | - | - | 122a | 278 | 7 | 84a | 283 | 7 |
| Viṣālin yāruñ anda bula ʿāṣıḳ | 132b | 364 | 33 | 7b | 11 | 33 | 46a (44a) | 35 | 33 | - | - | - | 10b (29b) | 10 | 33 | 10a | 11 | 33 | - | - | - |
| Çünki iḥyā itdi yiri raʿd u berḳ | 133b | 365 | 9 | 103a | 420 | 9 | 207a (207a) | 414 | 9 | 173b (118a) | 408 | 9 | - | - | - | 123b | 283 | 9 | 85b | 288 | 9 |
| Sūre-yi Yūsuf yüzüñden bir sebaḳ | 133b | 366 | 7 | 103b | 421 | 7 | 206b (206b) | 413 | 7 | 173b (118a) | 407 | 7 | - | - | - | 123b | 284 | 7 | 86a | 289 | 7 |
| Ṣabāḥ müşg-dem oldı ḳanı şarāb-ı raḳīḳ | 134a | 367 | 9 | 103b | 422 | 9 | 208b (208b) | 418 | 9 | 175a (119b) | 412 | 9 | - | - | - | 124a | 285 | 7 | 86a | 290 | 9 |
| Gül ḳarşusına lāle dutar sāġar-ı ʿaḳīḳ | 134a | 368 | 11 | 103b | 423 | 11 | 209a (209a) | 419 | 11 | 175b (120a) | 413 | 11 | - | - | - | - | - | - | 86b | 291 | 11 |
| Nefes ʿışḳuñdan urdı ṣubḥ-ı ṣādıḳ | 134b | 369 | 11 | 104a | 424 | 11 | 207b (207b) | 415 | 11 | 174a (118b) | 409 | 11 | - | - | - | - | - | - | 87a | 292 | 11 |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Ne ṣūret virmiş iy şeh saña ḫālıḳ | 135a | 370 | 11 | 104a | 425 | 11 | 208a (208a) | 416 | 11 | 174b (119a) | 410 | 11 | - | - | - | 124a | 286 | 11 | 87a | 293 | 11 |
| Nefes çün tāze itdi ṣubḥ-ı ṣādıḳ | 135a | 371 | 9 | 104a | 426 | 9 | 208a (208a) | 417 | 9 | 174b (119a) | 411 | 9 | - | - | - | 124b | 287 | 9 | 87b | 294 | 9 |
| Yüzüñ cennet gülüstānıdur *el-Ḥaḳ* | 135b | 372 | 7 | 104b | 427 | 7 | 206a (206a) | 411 | 7 | 173a (117b) | 405 | 7 | - | - | - | 125a | 288 | 7 | 88a | 295 | 7 |
| Benem cān u dilile yāra müştāḳ | 136a | 373 | 7 | 102b | 415 | 7 | 205a (205a) | 407 | 7 | 172a (116b) | 401 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Yaz oldı bezendi girü eṭrāf-ı ḥadāyıḳ | 136a | 374 | 5 bend | 44a | 72 | 5 bend | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 125a | 289 | 5 bend | 88a | 296 | 13 |
| Bahār oldı açıldı uş ter çiçek | 136b | 375 | 56 | 27a | 41 | 56 | 47a (45a) | 36 | 56 | 56b (78a) | 53 | 19 (e) | 39b (18b) | 34 | 54 | - | - | - | - | - | - |
| Baḫtıla geldi taḫtına ol tāc-dār-ı mülk | 138a | 376 | 30 | 20a | 31 | 30 | 49a (47a) | 37 | 30 | 57a (78b) | 54 | 30 | 65a (65a) | 56 | 6 (e) | 99b | 212 | 28 | - | - | - |
| Egerçi kim göñül dönmez vefādan biñ cefā ḳılsañ | 139a | 377 | 7 | 104b | 428 | 7 | 213b (213b) | 433 | 7 | 179b (188a) | 427 | 7 | - | - | - | 125b | 290 | 7 | 88b | 297 | 7 |
| Olalıdan göñüllere dām-ı belā ṣaçuñ | 139b | 378 | 7 | 104b | 429 | 7 | 214b (214b) | 437 | 7 | 180b (189a) | 431 | 7 | - | - | - | 126a | 291 | 7 | 89a | 298 | 7 |
| Bir fitne ṣaldı memleket-i cāna beñlerüñ | 139b | 379 | 7 | 105a | 430 | 7 | 217a (217a) | 444 | 7 | 182b (191a) | 438 | 7 | - | - | - | 126a | 292 | 7 | 89a | 299 | 7 |
| Bu ne reng ü bu ne naḳş-ı mübārek | 140a | 380 | 7 | 105a | 431 | 7 | 211a (211a) | 425 | 7 | 177b (140a) | 419 | 7 | - | - | - | 126b | 294 | 7 | 89b | 300 | 7 |
| Cāna cihānı yaḫdı bu cānāne gözlerüñ | 140a | 381 | 7 | 105a | 432 | 7 | 216b (216b) | 443 | 7 | 182a (190b) | 437 | 7 | - | - | - | 126b | 293 | 7 | 90a | 301 | 7 |
| Ḫoşdur bugün ki ṭoldı cihān cümle būy u reng | 140b | 382 | 7 | 105a | 433 | 7 | 214a (214a) | 434 | 7 | 180a (188b) | 428 | 7 | - | - | - | - | - | - | 90a | 302 | 7 |
| Dür mi bu dürc-i laʿlde yāḫūẕ güher dişüñ | 140b | 383 | 7 | 105b | 434 | 7 | 216a (216a) | 442 | 7 | 182a (190b) | 436 | 7 | - | - | - | 127a | 295 | 7 | 90b | 303 | 7 |
| Devletüm ü baḫt-ı bī-ẕārum senüñ | 141a | 384 | 9 | 105b | 435 | 9 | 218b (218b) | 449 | 9 | 184b (192b) | 445 | 9 | - | - | - | - | - | - | 90b | 304 | 9 |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Sevdi gönlüm şol şehi kim vālihidür cān anuñ | 141a | 385 | 7 | 105b | 436 | 7 | 218a (218a) | 448 | 7 | 183b (192a) | 442 | 7 | - | - | - | 127a | 296 | 7 | 91a | 305 | 7 |
| Seni seven kişi pervāne bigi yana gerek | 141b | 386 | 7 | 106a | 437 | 7 | 212b (212b) | 430 | 7 | 179a (187b) | 424 | 7 | - | - | - | 127b | 297 | 7 | 91a | 306 | 7 |
| Şemʿ bigi yaş yirine aḫdı ḳanı çeşmümüñ | 141b | 387 | 9 | 106a | 438 | 9 | 217b (217b) | 447 | 10 | 183a (191b) | 441 | 10 | - | - | - | 127b | 298 | 9 | 91b | 307 | 8 |
| Ṣaldı ḫūn-ı cigere laʿl-i Bedaḫşān'ı lebüñ | 142a | 388 | 9 | 106a | 439 | 9 | 216a (216a) | 441 | 9 | 181b (190a) | 435 | 9 | 116a (116a) | 224 | 7 (e) | 128a | 299 | 7 | 91b | 308 | 9 |
| ʿĀşıḳ olana ʿışḳ odından nişān gerek | 142a | 389 | 7 | 106b | 440 | 7 | 212b (212b) | 429 | 7 | 178b (187a) | 423 | 7 | 116a (116a) | 225 | 7 | 128b | 300 | 7 | 92a | 309 | 7 |
| ʿIşḳuñ odına yaḫılursam ne bāk | 142b | 390 | 7 | 106b | 441 | 7 | 209b (209b) | 420 | 7 | 176a (120b) | 414 | 7 | 116b (116b) | 226 | 7 | - | - | - | 92b | 310 | 7 |
| ʿĀşıḳ olan kişinüñ gönli münevver gerek | 142b | 391 | 7 | 106b | 442 | 7 | 213b (213b) | 432 | 7 | 179b (188a) | 426 | 7 | 116b (116b) | 227 | 7 | - | - | - | 92b | 311 | 7 |
| Ḳaṣd itdi kim bir ālıla biñ cān ala gözüñ | 143a | 392 | 7 | 106b | 443 | 7 | 215b (215b) | 439 | 7 | 181a (189b) | 433 | 7 | 117a (117a) | 228 | 7 | 128b | 301 | 6 | 93a | 312 | 7 |
| Ḳaddüñ öñinde ṭūbī i dilber n'eme gerek | 143a | 393 | 7 | 107a | 444 | 7 | 212a (212a) | 428 | 7 | 178b (187a) | 422 | 7 | 117a (117a) | 229 | 7 | - | - | - | 93a | 313 | 7 |
| Ḳaşuñ kemānını ḳurıbanuñ belā gözüñ | 143b | 394 | 7 | 107a | 445 | 7 | 215b (215b) | 440 | 7 | 181b (190a) | 434 | 7 | 117b (117b) | 230 | 7 | - | - | - | 93b | 314 | 7 |
| Ḳaşuña ol ki ider fikr-i bārīk | 143b | 395 | 7 | 107b | 447 | 7 | 214b (214b) | 436 | 7 | 180b (189a) | 430 | 7 | 117b (117b) | 231 | 7 | 129a | 302 | 7 | 93b | 315 | 7 |
| Gönlüñe irmesün ebedā hīç ġam senüñ | 144a | 396 | 7 | 107b | 448 | 7 | 218b (218b) | 450 | 7 | 184a (143a) | 443 | 7 | 118a (118a) | 232 | 7 | 129a | 303 | 6 | 94a | 316 | 7 |
| Göñül mülkine ʿışḳuñ oldı mālik | 144a | 397 | 7 | 107b | 449 | 7 | 214a (214a) | 435 | 7 | 180b (189a) | 429 | 7 | 118a (118a) | 233 | 7 | - | - | - | 94a | 317 | 7 |
| Güne hilāl bigi çekiben kemān ḳaşuñ | 144b | 398 | 7 | 107b | 450 | 7 | 215a (215a) | 438 | 7 | 181a (189b) | 432 | 7 | 118b (118b) | 234 | 7 | 129b | 304 | 7 | - | - | - |
| Māhiyyetini ʿaḳl idemez yüzüñüñ idrāk | 144b | 399 | 8 | 108a | 451 | 8 | 210a (210a) | 422 | 8 | 176b (33a) | 416 | 8 | 118b (118b) | 235 | 8 | - | - | - | 94b | 318 | 8 |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Ne yüzdür böyle ḫūb u rūşen ü pāk | 145a | 400 | 9 | 108a | 452 | 9 | 209b (209b) | 421 | 9 | 176b (33a) | 415 | 9 | 119a (119a) | 236 | 9 | 129b | 305 | 7 | 94b | 319 | 9 |
| Nev-bahār oldı girü bāġıla büstānı görüñ | 145a | 401 | 9 | 108a | 453 | 9 | 217a (217a) | 445 | 9 | 182b (191a) | 439 | 9 | 119b (119b) | 237 | 9 | 130a | 306 | 9 | 95a | 320 | 9 |
| Naẓar itmek bu cihānıla bu cāna ne gerek | 145b | 402 | 9 | 108b | 454 | 9 | 213a (213a) | 431 | 9 | 179a (187b) | 425 | 9 | 119b (119b) | 238 | 8 | 130a | 307 | 7 | 95b | 321 | 9 |
| Niçe kim göresin yüzin ḫalīlüñ | 145b | 403 | 7 | 108b | 455 | 7 | 219a (219a) | 451 | 6 | 184a (143a) | 444 | 6 | 120a (120a) | 239 | 7 | 130b | 308 | 7 | 95b | 322 | 7 |
| Hicrüñle yüregümi ṭolu yara eyledüñ | 146a | 404 | 7 | 108b | 456 | 7 | 217b (217b) | 446 | 7 | 183a (191b) | 440 | 7 | 120a (120a) | 240 | 6 | 130b | 309 | 7 | 96a | 323 | 7 |
| Yaraludur ġamzeñ oḫından yürek | 146a | 405 | 9 | 109a | 457 | 9 | 211b (211b) | 426 | 9 | 178a (140b) | 420 | 9 | 120b (120b) | 241 | 9 | 131a | 310 | 9 | 96b | 324 | 9 |
| Yaḫıldı fürḳatüñ odından uş ḳarara yürek | 146b | 406 | 7 | 109a | 458 | 7 | 212a (212a) | 427 | 7 | 178a (140b) | 421 | 7 | 121a (121a) | 242 | 7 | 131a | 311 | 7 | 96b | 325 | 6 |
| Her kelāmuñ yigi kim söyler anı ehl-i kemāl | 146b | 407 | 31 | 3a | 2 | 31 | 51b (49b) | 39 | 31 | 58b (80a) | 56 | 18 (e) | 2b (2b) | 2 | 31 | 2a | 2 | 31 | - | - | - |
| ʿĀlem ansuz nice ola kim ʿālemüñdür cānı ol | 147b | 408 | 31 | 3b | 3 | 31 | 56b (54b) | 43 | 31 | - | - | - | 3b (3b) | 3 | 31 | 3a | 3 | 31 | - | - | - |
| İy ki*itdiler yoluñ tozunı tūtiyā rüsül | 149b | 410 | 19 | 6a | 8 | 19 | 58a (56a) | 44 | 19 | - | - | - | - | - | - | 7b | 8 | 19 | - | - | - |
| Çünkim ḥamel evini*itdi āfitāb menzil | 151a | 411 | 45 | 29a | 43 | 45 | 55a (53a) | 42 | 45 | - | - | - | 43a (22a) | 36 | 45 | - | - | - | - | - | - |
| Çün yine taḫt-gehi oldı günüñ burc-ı ḥamel | 152b | 412 | 33 | 30b | 45 | 33 | 52b (50b) | 40 | 33 | - | - | - | 46a (25a) | 38 | 28 (e) | - | - | - | - | - | - |
| İy ḫüsrev-i melek-dil ü şāh-ı felek-maḥal | 153b | 413 | 32 | 31b | 47 | 32 | 54a (52a) | 41 | 33 | - | - | - | 47a (47a) | 40 | 31 | - | - | - | - | - | - |
| Niḳāb açdı yüzinden ḫoş-liḳā gül | 154b | 414 | 42 | 53a | 88 | 42 | 98b (96b) | 76 | 42 | 53a (254b) | 51 | 42 | 31a (9a) | 29 | 35 | 36b | 34 | 29 | - | - | - |
| Aç niḳābı yüzüñi ʿāşıḳlaruña ʿarża ḳıl | 156a | 415 | 10 | 109a | 459 | 10 | 223b (223b) | 465 | 10 | 189a (52a) | 459 | 10 | 121a (121a) | 243 | 10 | 131b | 312 | 10 | 97a | 326 | 10 |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Āh ki göñli şāhumuñ ben ḳulıyıla uz degül | 156a | 416 | 7 | 109a | 460 | 7 | 230a (230a) | 487 | 6 | 195a (48a) | 481 | 6 | 121b (121b) | 244 | 7 | 132a | 313 | 7 | 97a | 327 | 7 |
| Uyḫu girseydi gözüme ol cemāl | 156b | 417 | 7 | 109b | 461 | 7 | 219b (219b) | 452 | 7 | 185a (38a) | 446 | 7 | 121b (121b) | 245 | 7 | 132a | 314 | 7 | 97b | 328 | 7 |
| Olalı siḥrile gözüñüñ ʿişvesi meṣel | 156b | 418 | 7 | 109b | 462 | 7 | 222b (222b) | 462 | 7 | 188a (59a) | 456 | 7 | 122a (122a) | 246 | 7 | - | - | - | 97b | 329 | 7 |
| Anuñıçun virdi saña bu cemāli ol celīl | 157a | 419 | 7 | 109b | 463 | 7 | 227a (227a) | 477 | 7 | 192b (57b) | 471 | 7 | 122a (122a) | 247 | 7 | - | - | - | 98a | 330 | 7 |
| Bāẕ-ı ṣabā selāmumı cānāna ʿarża ḳıl | 157a | 420 | 9 | 110a | 464 | 9 | 225b (225b) | 471 | 9 | 190b (53b) | 465 | 9 | 122b (122b) | 248 | 9 | 132b | 315 | 8 | 98b | 331 | 9 |
| Bī-cināyet ḳaṣd-ı cān itmek dilersin itmegil | 157b | 421 | 7 | 110a | 465 | 7 | 224a (224a) | 466 | 7 | 189a (52a) | 460 | 7 | 123a (123a) | 249 | 7 | 132b | 316 | 7 | 98b | 332 | 7 |
| Cemāl yüzüñe ʿāşıḳ zihī cemāl-i cemāl | 157b | 422 | 7 | 110a | 466 | 7 | 219b (219b) | 453 | 7 | 185a (38a) | 447 | 7 | 123a (123a) | 250 | 7 | 133a | 317 | 7 | 99a | 333 | 7 |
| Cān var mı kim yoluña senüñ ol fidā degül | 158a | 423 | 7 | 110a | 467 | 7 | 228b (228b) | 481 | 7 | 193b (50b) | 475 | 7 | 123b (123b) | 251 | 7 | 133a | 318 | 7 | 99a | 334 | 7 |
| Çün açıldı gül ü söyler belābil | 158a | 424 | 9 | 110b | 468 | 9 | 226a (226a) | 474 | 9 | 191a (56a) | 468 | 9 | 123b (123b) | 252 | 9 | 133b | 319 | 9 | 99b | 335 | 9 |
| Çün bī-niḳāb gözüme göründi ol cemāl | 158b | 425 | 9 | 110b | 469 | 9 | 220b (220b) | 456 | 9 | 186a (39a) | 450 | 9 | 124a (124a) | 253 | 9 | 133b | 320 | 9 | 99b | 336 | 9 |
| Dut ki*örtile niḳābıla ol gün bigi cemāl | 158b | 426 | 7 | 110b | 470 | 7 | 221a (221a) | 457 | 7 | 186a (39a) | 451 | 7 | 124b (124b) | 254 | 7 | 134a | 321 | 7 | 100a | 337 | 7 |
| Dīẕārına Ḥaḳ'uñ kişi kim isdeye sebīl | 159a | 427 | 7 | 111a | 471 | 7 | 228a (228a) | 479 | 7 | 193a (50a) | 473 | 7 | 124b (124b) | 255 | 7 | 134b | 322 | 7 | 100b | 338 | 7 |
| Rāzumı ḫalḳa ʿayān itmek dilersin itmegil | 159a | 428 | 7 | 111a | 472 | 7 | 224a (224a) | 467 | 7 | 189b (52b) | 461 | 7 | 125a (125a) | 256 | 7 | 134b | 323 | 7 | 100b | 339 | 7 |
| Zülfüñ hevāsı bigi nesīm-i ṣabā degül | 159b | 429 | 11 | 111a | 473 | 11 | 228b (228b) | 482 | 11 | 194a (51a) | 476 | 11 | 125a (125a) | 257 | 10 | 135a | 324 | 11 | 101a | 340 | 11 |
| Zülfüñile ġāret-i īmān idersin itmegil | 159b | 430 | 8 | 111b | 474 | 8 | 225a (225a) | 470 | 7 | 190a (53a) | 464 | 7 | 125b (125b) | 258 | 8 | - | - | - | 101b | 341 | 8 |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Sevdi göñül hevesle seni terk ider degül | 160a | 431 | 7 | 111b | 475 | 7 | 229b (229b) | 484 | 7 | 194b (51b) | 478 | 7 | 126a (126a) | 259 | 7 | 135a | 325 | 7 | 101b | 342 | 7 |
| Serv meyl itdügine ḳaddüñe bārī ne delīl | 160a | 432 | 7 | 111b | 476 | 7 | 228a (228a) | 480 | 7 | 193a (50a) | 474 | 7 | 126a (126a) | 260 | 7 | - | - | - | 102a | 343 | 7 |
| Şükrān-ı niʿmet itmedügidi dem-i viṣāl | 160b | 433 | 7 | 111b | 477 | 7 | 221b (221b) | 459 | 7 | 187a (58a) | 453 | 7 | 126b (126b) | 261 | 7 | 135b | 326 | 7 | 102a | 344 | 7 |
| ʿĀlemde kimse görmedi bu ṣūrete miṣāl | 160b | 434 | 10 | 112a | 478 | 10 | 222a (222a) | 460 | 10 | 187a (58a) | 454 | 10 | 126b (126b) | 262 | 9 | 135b | 327 | 7 | 102b | 345 | 10 |
| Ġamzeñüñ sūzıyla ḳan itmek dilersin itmegil | 161a | 435 | 7 | 112a | 479 | 7 | 224b (224b) | 468 | 7 | 189b (52b) | 462 | 7 | 127a (127a) | 263 | 7 | - | - | - | 102b | 346 | 7 |
| Ḳaṣd eyledügi zülfüñüñ īmāna key degül | 161a | 436 | 7 | 112a | 480 | 7 | 230a (230a) | 486 | 7 | 195a (48a) | 480 | 7 | 127a (127a) | 264 | 7 | 136a | 328 | 7 | 103a | 347 | 7 |
| Ḳamulara viṣāl ü baña vaʿde-yi muḥāl | 161b | 437 | 9 | 112b | 481 | 9 | 220a (220a) | 454 | 9 | 185b (38b) | 448 | 9 | 127b (127b) | 265 | 9 | - | - | - | 103a | 348 | 8 |
| Gerçi tenümde hīç yirüm bī-elem degül | 161b | 438 | 7 | 112b | 482 | 7 | 229b (229b) | 485 | 7 | 194b (51b) | 479 | 7 | 128a (128a) | 266 | 7 | 136a | 329 | 7 | 103b | 349 | 7 |
| Gül-zār içinde göreli sini i yār gül | 162a | 439 | 7 | 112b | 483 | 7 | 230b (230b) | 488 | 7 | 195b (48b) | 482 | 7 | 128a (128a) | 267 | 7 | 136b | 330 | 7 | 103b | 350 | 7 |
| Gözüñe ḳanum ḥelāl itmek dilersin itmegil | 162a | 440 | 7 | 112b | 484 | 7 | 224b (224b) | 469 | 7 | 190a (53a) | 463 | 7 | 128b (128b) | 268 | 7 | - | - | - | 104a | 351 | 7 |
| Meger ki zülfüñe irdi girü nesīm-i şemāl | 162b | 441 | 7 | 113a | 485 | 7 | 220a (220a) | 455 | 7 | 185b (38b) | 449 | 7 | 128b (128b) | 269 | 7 | 136b | 331 | 7 | 104a | 352 | 7 |
| Naḳşın cemālüñüñ yazalı ṣunʿ-ı lem-yezel | 162b | 442 | 7 | 113a | 486 | 7 | 223a (223a) | 463 | 7 | 188b (59b) | 457 | 7 | 129a (129a) | 270 | 7 | 137a | 332 | 7 | 104b | 353 | 7 |
| Ne kim vardur bu ʿālemde mufaṣṣal | 163a | 443 | 10 | 113a | 487 | 10 | 223a (223a) | 464 | 10 | 188b (59b) | 458 | 10 | 129a (129a) | 271 | 10 | - | - | - | 104b | 354 | 10 |
| Naḳṣa getüreyim dise bu ṣūret-i ḫayāl | 163a | 444 | 9 | 113b | 488 | 9 | 221a (221a) | 458 | 9 | 186b (39b) | 452 | 9 | 129b (129b) | 272 | 9 | 137b | 333 | 7 | 105a | 355 | 9 |
| Nūş itdügüñde mey olur elüñde selsebīl | 163b | 445 | 7 | 113b | 489 | 7 | 227b (227b) | 478 | 7 | 192b (57b) | 472 | 7 | 130a (130a) | 273 | 7 | 137b | 334 | 7 | 105a | 356 | 7 |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Ne ḫūb naḳşdur bu göz ü ḳaşı gözlegil | 164a | 446 | 7 | 113b | 490 | 7 | 225b (225b) | 472 | 7 | 190b (53b) | 466 | 7 | 130a (130a) | 274 | 7 | 138a | 335 | 7 | 105b | 357 | 7 |
| Nevāda çünki sāz ide belābil | 164a | 447 | 7 | 114a | 491 | 7 | 226a (226a) | 473 | 7 | 191a (56a) | 467 | 7 | 130b (130b) | 275 | 7 | 138a | 336 | 7 | 105b | 358 | 7 |
| Her kim vefā-yı kisvet idiben geyer degül | 164a | 448 | 7 | 114a | 492 | 7 | 229a (229a) | 483 | 7 | 194a (51a) | 477 | 7 | 130b (130b) | 276 | 6 | 138b | 337 | 7 | 106a | 359 | 7 |
| Yoluñda gitdi dīn ʿaḳl oldı zāyil | 164b | 449 | 9 | 114a | 493 | 9 | 227a (227a) | 476 | 9 | 191b (56b) | 470 | 9 | 131a (131a) | 277 | 9 | 138b | 338 | 9 | 106a | 360 | 9 |
| Yüzüñde gördi meger tāze gül-sitan bülbül | 165a | 450 | 15 | 45a | 76 | 15 | 58b (56b) | 45 | 15 | - | - | - | 131a (131a) | 278 | 15 | 139a | 339 | 15 | 106b | 361 | 15 |
| ʿAnḳā benem ki Ḳāf-ı ḳanāʿatdayam muḳīm | 165b | 451 | 25 | 21a | 34 | 25 | 63a (61a) | 51 | 25 | - | - | - | 25a (44a) | 22 | 25 | 29a | 28 | 25 | - | - | - |
| Ḫazān faṣlında vaṣl-ı yār-ı hem-dem | 166a | 452 | 39 | 11b | 16 | 39 | 60b (58b) | 48 | 42 | - | - | - | 16a (35a) | 14 | 38 | 17a | 16 | 39 | - | - | - |
| Ḫüsrevā irdi girü ʿizzetile māh-ı ṣıyām | 167b | 453 | 19 | 19a | 29 | 19 | 59a (57a) | 46 | 19 | - | - | - | 64b (64b) | 55 | 7 (e) | 98a | 210 | 19 | - | - | - |
| Ben ezelde ʿışḳuñı cāndan tevellā itmişem | 168a | 454 | 15 | 21b | 35 | 15 | 62b (60b) | 50 | 15 | - | - | - | 25b (44b) | 23 | 14 | 30a | 29 | 15 | - | - | - |
| Ṣubḥ-dem ʿĪsī-nefes olub eser bāẕ-ı nesīm | 168b | 455 | 15 | 43b | 70 | 15 | 64b (62b) | 53 | 15 | - | - | - | 144b (144b) | 319 | 15 | 149b | 373 | 15 | 118b | 402 | 15 |
| Ṣaçuñ sevdāsı göñlüme ṣalar her dem hezārān ġam | 169a | 456 | 17 | 44b | 74 | 17 | 62a (60a) | 49 | 17 | - | - | - | 145a (145a) | 320 | 17 | 150a | 374 | 17 | 119a | 403 | 17 |
| Eger ṣaçuñ girihine ire seḥerde nesīm | 169b | 457 | 7 | 114b | 495 | 7 | 246a (246a) | 537 | 7 | 209b (54b) | 531 | 7 | 131b (131b) | 279 | 7 | 139b | 340 | 7 | 107a | 362 | 7 |
| Aldum ḳalem ki derdümi yāra beyān ḳılam | 169b | 458 | 7 | 114b | 496 | 7 | 233b (233b) | 497 | 7 | 198a (233a) | 491 | 7 | 132a (132a) | 280 | 7 | 139b | 341 | 7 | 107b | 364 | 7 |
| Egerçi baña raḥm itmez ḫalīlüm | 170a | 459 | 8 | 114b | 497 | 8 | 247a (247a) | 541 | 8 | 211a (227a) | 535 | 8 | 132a (132a) | 281 | 8 | 140a | 342 | 7 | 107a | 363 | 8 |
| İy beñzi ṣaru şemʿ ki aḫar yaşuñ müdām | 170a | 460 | 13 | 45b | 77 | 13 | 60a (58a) | 47 | 13 | - | - | - | 132b (132b) | 282 | 13 | 140a | 343 | 13 | 107b | 365 | 13 |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| İrişmege ṭapuña *va'llāh* ki müştāḳam | 170b | 461 | 9 | 114b | 498 | 9 | 237b (237b) | 511 | 9 | 201b (236b) | 505 | 9 | 133a (133a) | 283 | 8 | 140b | 344 | 9 | 108a | 366 | 9 |
| Eger oda yanam ol yār-ı bī-vefāya ne ġam | 171a | 462 | 7 | 115a | 499 | 7 | 238b (238b) | 513 | 7 | 202a (186a) | 507 | 7 | 133b (133b) | 284 | 7 | - | - | - | 108b | 367 | 7 |
| İrer olsa yümnile emri selām | 171a | 463 | 7 | 115a | 500 | 7 | 231a (231a) | 490 | 7 | 196b (220b) | 484 | 7 | 133b (133b) | 285 | 7 | - | - | - | 108b | 368 | 7 |
| Bahārdur gel i cān ʿazm-ı gül-sitān idelüm | 171b | 464 | 9 | 115a | 501 | 9 | 248a (248a) | 543 | 9 | 211b (227b) | 537 | 9 | 134a (134a) | 286 | 9 | 141a | 345 | 7 | 109a | 369 | 9 |
| Bulmayalı naẓar yolı sen cāna gözlerüm | 171b | 465 | 15 | 115b | 502 | 15 | 250a (250a) | 549 | 15 | 213a (229a) | 543 | 15 | 134a (134a) | 287 | 14 | 141a | 346 | 13 | 109a | 370 | 14 |
| Birbimiş yār ʿāşıḳına selām | 172a | 466 | 9 | 115b | 503 | 9 | 231b (231b) | 491 | 9 | 196b (220b) | 485 | 9 | 134b (134b) | 288 | 9 | - | - | - | 109b | 371 | 9 |
| Pīr-i reh-rev uş benem ben kim cihān terk itmişem | 172b | 467 | 12 | 116a | 504 | 12 | 239a (239a) | 515 | 12 | 202b (186b) | 509 | 12 | 135a (135a) | 289 | 11 | 141b | 347 | 9 | 110a | 372 | 12 |
| Bugün girü ol nigārı gördüm | 172b | 468 | 7 | 116a | 505 | 7 | - | - | - | - | - | - | 135b (135b) | 290 | 7 | - | - | - | 110b | 373 | 7 |
| Baña dām-ı belā durur ıraḫ senden dem-ā-dem dem | 173a | 469 | 10 | 116a | 506 | 10 | 240b (240b) | 520 | 10 | 204a (222a) | 514 | 10 | 135b (135b) | 291 | 10 | 142a | 348 | 10 | 110b | 374 | 10 |
| Pīrāye-yi melālet ü ser-māye-yi elem | 173b | 470 | 11 | 116b | 507 | 11 | 233b (233b) | 498 | 11 | 198b (233b) | 492 | 11 | 136a (136a) | 292 | 11 | - | - | - | 111a | 375 | 11 |
| Bu resmile ki ḳan yaşı yire döker gözüm | 173b | 471 | 7 | 116b | 508 | 7 | 249a (249a) | 547 | 7 | 212b (228b) | 541 | 7 | 136b (136b) | 293 | 7 | 142b | 349 | 7 | 111a | 376 | 7 |
| Bu zülfe vālih olana ġāfil diyemezem | 174a | 472 | 7 | 116b | 509 | 7 | 235b (235b) | 504 | 7 | 200a (235a) | 498 | 7 | 136b (136b) | 294 | 7 | 142b | 350 | 7 | 111b | 377 | 6 |
| Buldı ḥayāt uş girü ḫāk-i remīm | 174a | 473 | 7 | 117a | 510 | 7 | 246b (246b) | 539 | 7 | 210a (55a) | 533 | 7 | 137a (137a) | 295 | 7 | 143a | 351 | 7 | 111b | 378 | 7 |
| Bu ḳad ü zülf ü bu lebi iy nedīm | 174b | 474 | 7 | 117a | 511 | 7 | 247a (247a) | 540 | 7 | 210a (55a) | 534 | 7 | 137b (137b) | 296 | 7 | 143a | 352 | 7 | 112a | 379 | 7 |
| Bir nefes vaṣluñıçun iki cihānı ṣatmışam | 174b | 475 | 7 | 117a | 512 | 7 | 239b (239b) | 516 | 7 | 203a (221a) | 510 | 7 | 137b (137b) | 297 | 7 | 143b | 353 | 7 | 112a | 380 | 7 |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Bende olduġum ḳapuñda ḳadr-i cāhumdur benüm | 175a | 476 | 7 | 117a | 513 | 7 | 248a (248a) | 544 | 7 | 212a (228a) | 538 | 7 | 138a (138a) | 298 | 7 | 143b | 354 | 7 | 112b | 381 | 6 |
| Bu ne zülf olur bu nice perçem | 175a | 477 | 9 | 117b | 514 | 9 | 241a (241a) | 521 | 9 | 204a (222a) | 515 | 9 | 138a (138a) | 299 | 9 | 144a | 355 | 9 | 112b | 382 | 9 |
| Tā ʿışḳuñı şehā varaḳ-ı cāna yazmışam | 175b | 478 | 7 | 117b | 515 | 7 | 236a (236a) | 505 | 7 | 200a (235a) | 499 | 7 | 138b (138b) | 300 | 7 | 144a | 356 | 7 | 113a | 383 | 7 |
| Cemālüñi baña gösder gel iy ḫüẕāvendüm | 175b | 479 | 7 | 117b | 516 | 7 | 250b (250b) | 551 | 7 | 214a (230a) | 545 | 7 | 138b (138b) | 301 | 7 | 144b | 357 | 7 | 113a | 384 | 7 |
| Çünki ḥayāt virmege rūḥdan ura ṣubḥ-dem | 176a | 480 | 11 | 118a | 517 | 11 | 243a (243a) | 528 | 11 | 206b (224b) | 522 | 11 | 139a (139a) | 302 | 11 | 144b | 358 | 6 | 113b | 385 | 11 |
| Cehd itdüm ki lebüñden ire dermāna elüm | 176a | 481 | 15 | 45a | 75 | 15 | 65a (63a) | 54 | 15 | 59b (202a) | 57 | 9 (e) | 139b (139b) | 303 | 15 | 145a | 359 | 15 | 113b | 386 | 15 |
| Ḥāṣa *li'llāh* ki senüñ derdüñi dermāna virem | 176b | 482 | 7 | 118a | 518 | 7 | 244a (244a) | 530 | 7 | 207b (225b) | 524 | 7 | 140a (140a) | 304 | 7 | 145b | 360 | 7 | 114a | 387 | 7 |
| Ḥayrān u zār ḳaldı cemālüñe gözlerüm | 177a | 483 | 7 | 118a | 519 | 7 | 250b (250b) | 550 | 7 | 213b (229b) | 544 | 7 | 140a (140a) | 305 | 7 | - | - | - | 114b | 388 | 7 |
| Ḫoş eser ḫoş *ʿale'ṣ-ṣabāḥ* nesīm | 177a | 484 | 17 | 43a | 69 | 17 | 64a (62a) | 52 | 17 | - | - | - | 140b (140b) | 306 | 17 | 145b | 361 | 16 | 114b | 389 | 17 |
| Derd ü firāḳıla dün ü gün ḳan aḫar yaşum | 177b | 485 | 10 | 118a | 520 | 10 | 248b (248b) | 546 | 10 | 212b (228b) | 540 | 10 | 141a (141a) | 307 | 10 | 146a | 362 | 10 | 115a | 390 | 9 |
| Dil-ḫastayam ṭapuñdan ıraḫ derdüme ḳıl em | 178a | 486 | 7 | 118b | 521 | 7 | 234a (234a) | 499 | 7 | 198b (233b) | 493 | 7 | 141b (141b) | 308 | 7 | 146b | 363 | 7 | 115b | 391 | 7 |
| Dil-ārāmıla bulur bu dil ārām | 178a | 487 | 9 | 118b | 522 | 9 | 232a (232a) | 492 | 8 | 197a (193a) | 486 | 8 | 141b (141b) | 309 | 9 | 147a | 364 | 9 | 116a | 392 | 9 |
| Zülfüñe irdi meger ṣubḥ-dem enfās-ı nesīm | 178b | 488 | 7 | 118b | 523 | 7 | 246a (246a) | 538 | 7 | 209b (54b) | 532 | 7 | 142a (142a) | 310 | 7 | 147a | 365 | 7 | 116a | 393 | 7 |
| Zülfüñüñ bendindedür göñlüm muḳīm | 178b | 489 | 7 | 119a | 524 | 7 | 245b (245b) | 535 | 7 | 209a (54a) | 529 | 7 | 142b (142b) | 311 | 7 | 147b | 366 | 7 | 116b | 394 | 7 |
| Sensüz ne diyeyim ki nice zār olmışam | 179a | 490 | 7 | 119a | 525 | 7 | 236b (236b) | 507 | 7 | 200b (235b) | 501 | 7 | 142b (142b) | 312 | 7 | 147b | 367 | 7 | 116b | 395 | 7 |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Söz reng alur çü naḳşuñı taḥrīr eyleyem | 179a | 491 | 7 | 119a | 526 | 6 | 239b (239b) | 517 | 7 | 203a (221a) | 511 | 7 | - | - | - | 148a | 368 | 7 | 117a | 396 | 7 |
| Seḥer-geh kim ider bülbül terennüm | 179b | 492 | 11 | 119a | 527 | 11 | 247b (247b) | 542 | 11 | 211a (227a) | 536 | 11 | 143a (143a) | 313 | 10 | 148a | 369 | 11 | 117a | 397 | 11 |
| Şāhā müselsel zülfüñüñ ʿışḳında mecnūn olmışam | 180a | 493 | 7 | 119b | 528 | 7 | 245a (245a) | 533 | 7 | 208a (226a) | 527 | 7 | 143a (143a) | 314 | 6 | 148b | 370 | 7 | 117b | 398 | 7 |
| Şöyle kim yıḫıldı vü yaḫıldı Baġdād ile Şām | 180a | 494 | 7 | 119b | 529 | 7 | 232a (232a) | 493 | 7 | 197a (193a) | 487 | 7 | 143b (143b) | 315 | 7 | 149a | 371 | 7 | 117b | 399 | 7 |
| Şāhā senüñ vücūduña irişmesün elem | 180b | 495 | 9 | 119b | 530 | 9 | 234b (234b) | 500 | 9 | 199a (234a) | 494 | 9 | 143b (143b) | 316 | 8 | - | - | - | 118a | 400 | 9 |
| Ṣubḥ-dem çün zülfüñe irdi nesīm | 180b | 496 | 7 | 120a | 531 | 7 | 245a (245a) | 534 | 7 | 208b (226b) | 528 | 7 | 144a (144a) | 317 | 7 | 149a | 372 | 7 | 118a | 401 | 7 |
| Ṣūretüñ sūresini niçe ki taḳrīr ḳılam | 181a | 497 | 7 | 120a | 532 | 7 | 244b (244b) | 532 | 7 | 208a (226a) | 526 | 7 | 144a (144a) | 318 | 6 | - | - | - | - | - | - |
| Ṣabā yili varıcaḳ virgil ol diyāra selām | 181a | 498 | 9 | 120a | 533 | 9 | 232b (232b) | 494 | 9 | 197b (193b) | 488 | 9 | 145b (145b) | 321 | 9 | - | - | - | 119b | 404 | 9 |
| ʿIşḳuñ odında uram ʿūd bigi dem neyisem | 181b | 499 | 8 | 120b | 535 | 8 | 244a (244a) | 531 | 8 | 207b (225b) | 525 | 8 | 146a (146a) | 322 | 8 | 150b | 375 | 8 | 119b | 405 | 8 |
| ʿAcebā kim ola kim ilede dil-dāra selām | 181b | 500 | 7 | 120b | 534 | 7 | 232b (232b) | 495 | 7 | 197b (193b) | 489 | 7 | 146a (146a) | 323 | 7 | 150b | 376 | 7 | 120a | 406 | 7 |
| ʿIşḳına zülfüñüñ girü dīvāne olmışam | 182a | 501 | 7 | 120b | 536 | 7 | 237a (237a) | 508 | 7 | 201a (236a) | 502 | 7 | 146b (146b) | 324 | 7 | 151a | 377 | 7 | 120a | 407 | 7 |
| Ḳaddüñ ḫayāli ḳosa gözüme revān ḳadem | 182a | 502 | 7 | 120b | 537 | 7 | 237b (237b) | 510 | 7 | 201b (236b) | 504 | 7 | 147a (147a) | 325 | 7 | 151a | 378 | 7 | 120b | 408 | 7 |
| Ḳamu sende cemāl ü ḥüsn-i ʿālem | 182b | 503 | 9 | 121a | 538 | 9 | 241a (241a) | 522 | 9 | 204b (222b) | 516 | 9 | 147a (147a) | 326 | 8 | 151b | 379 | 9 | 120b | 409 | 9 |
| Gerçi irürdi cānuma ʿışḳuñ besī elem | 182b | 504 | 7 | 121a | 539 | 7 | 234b (234b) | 501 | 7 | 199a (234a) | 495 | 7 | 147b (147b) | 327 | 6 | - | - | - | 121a | 410 | 7 |
| Göñül āşüftedür zülfüñe cān hem | 183a | 505 | 9 | 121a | 540 | 8 | 241b (241b) | 523 | 9 | 205a (223a) | 517 | 9 | 147b (147b) | 328 | 8 | 151b | 380 | 8 | 121a | 411 | 9 |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Gerekmez yār uran zaḫma merhem | 183a | 506 | 8 | 121b | 541 | 8 | 242a (242a) | 524 | 8 | 205a (223a) | 518 | 8 | 148a (148a) | 329 | 6 | - | - | - | 121b | 412 | 7 |
| Gözlerüm yaşına yār oldı raḥīm | 183b | 507 | 7 | 121b | 542 | 7 | 245b (245b) | 536 | 7 | 209a (54a) | 530 | 7 | 148a (148a) | 330 | 7 | 152a | 381 | 6 | 122a | 413 | 7 |
| Gözlerümi aġlamaḫdan ġarḳa-yı ḫūn iderem | 183b | 508 | 6 | 121b | 543 | 6 | 240a (240a) | 518 | 6 | 203b (221b) | 512 | 6 | 148b (148b) | 331 | 6 | - | - | - | 122a | 414 | 6 |
| Görgil beni ki zülfüñe dīvāne olmışam | 184a | 509 | 7 | 122a | 545 | 7 | 237a (237a) | 509 | 7 | 201a (236a) | 503 | 7 | 148b (148b) | 332 | 5 (e) | 152b | 382 | 7 | 122a | 415 | 7 |
| Günüm giceye döndi yüzüñi göremezem | 184a | 510 | 7 | 122a | 546 | 7 | 235b (235b) | 503 | 7 | 199b (234b) | 497 | 7 | - | - | - | 152b | 383 | 7 | 122b | 416 | 7 |
| Mescid içinde ḳıble-geh-i cānı görmişem | 184b | 511 | 9 | 122a | 547 | 9 | 236a (236a) | 506 | 9 | 200b (235b) | 500 | 9 | - | - | - | 153a | 384 | 8 | 122b | 417 | 9 |
| Mey-ḫānede bu gözlerüme keşf olur ḥarem | 184b | 512 | 7 | 122b | 548 | 7 | 235a (235a) | 502 | 7 | 199b (234b) | 496 | 7 | - | - | - | 153a | 385 | 7 | 123a | 418 | 7 |
| Ne dem ki sensüz ūla olur ol ġam u nedem | 185a | 513 | 7 | 122b | 549 | 7 | 238a (238a) | 512 | 7 | 202a (186a) | 506 | 7 | - | - | - | 153b | 386 | 7 | 123a | 419 | 7 |
| Her ki ṣabāḥ lāle-veş almaya*eline cām-ı Cem | 185a | 514 | 9 | 122b | 550 | 9 | 243b (243b) | 529 | 9 | 207a (225a) | 523 | 9 | - | - | - | 153b | 387 | 9 | 123b | 420 | 9 |
| Yüregümde yanariken cehennem | 185b | 515 | 8 | 122b | 551 | 9 | 242b (242b) | 526 | 9 | 205b (223b) | 520 | 9 | - | - | - | 154a | 388 | 8 | 123b | 421 | 9 |
| Yüzüñi görmek temennā itmişem | 185b | 516 | 7 | 123a | 552 | 7 | 243a (243a) | 527 | 7 | 206a (224a) | 521 | 7 | - | - | - | 154a | 389 | 7 | 124a | 422 | 7 |
| Didüm yāra ki dudaġuñı emsem | 186a | 517 | 7 | 121b | 544 | 7 | 242a (242a) | 525 | 7 | 205b (223b) | 519 | 7 | - | - | - | 199a | 551 | 7 | - | - | - |
| يَارْ كُفتْ اَزْ غَيْرِ مَا پُوشَانْ نَظَرْ كُفْتَمْ بَچَشمْ | 186a | 518 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 169b (169b) | 404 | 7 | - | - | - | 144b | 500 | 7 |
| يَارْ كُفتْ اَنْدَرْ رَهِ مَا رَوْ بَسَرْ كُفْتَمْ بَچَشمْ | 186b | 519 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 169b (169b) | 405 | 7 | - | - | - | 145a | 501 | 6 |
| Kime kim dār-ı ʿuzlet ola mesken | 186b | 520 | 42 | 12a | 17 | 43 | 67a (65a) | 56 | 43 | 60b (203a) | 59 | 43 | 17b (36b) | 15 | 42 | 18a | 17 | 43 | - | - | - |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Saḫın i dost ki aldamasun seni bu cihān | 188a | 521 | 39 | 10b | 15 | 39 | 66a (64a) | 55 | 39 | 59b (202a) | 58 | 39 | 15a (34a) | 13 | 39 | 15b | 15 | 39 | - | - | - |
| Baḫ iʿtibārıla kim naḳş-bend-i *kün-fe-yekūn* | 189a | 522 | 43 | 8a | 12 | 43 | 72b (70b) | 60 | 43 | 65a (207b) | 63 | 43 | 11b (30b) | 11 | 42 | 11a | 12 | 43 | - | - | - |
| Bu ne zībā yüz olur kim ḫacildür nev-bahār andan | 190b | 523 | 44 | 37b | 56 | 44 | 70b (68b) | 58 | 44 | 63b (206a) | 61 | 44 | 54b (54b) | 46 | 41 | 44a | 40 | 42 | - | - | - |
| Lebüñden olalı sırr-ı nihān-ı cān rūşen | 191b | 524 | 44 | 17b | 27 | 45 | 69a (67a) | 57 | 45 | 62a (204b) | 60 | 45 | 60b (60b) | 52 | 42 | 26a | 26 | 45 | - | - | - |
| İy yüzi tāze gülistān ḳandasın | 193a | 525 | 9 | 123a | 553 | 9 | 260b (260b) | 582 | 9 | 227b (83b) | 588 | 9 | - | - | - | 154b | 390 | 8 | 124b | 423 | 8 |
| El-minnetü li'llāh ki ʿalā raġm-ı şeyāṭīn | 193b | 526 | 11 | 123a | 554 | 11 | 264b (264b) | 594 | 10 | 231a (130a) | 600 | 10 | - | - | - | 155a | 391 | 8 | - | - | - |
| Olur şehā yañaġuñ şuʿlesiyle cān rūşen | 193b | 527 | 7 | 123b | 555 | 7 | 253a (253a) | 558 | 7 | 216b (232b) | 552 | 7 | - | - | - | 155a | 392 | 7 | 124b | 424 | 7 |
| İy gözi nergis yüzi berk-i semen | 194a | 528 | 11 | 123b | 556 | 11 | 253b (253b) | 560 | 11 | 217a (172a) | 554 | 11 | - | - | - | 155b | 393 | 10 | 125a | 425 | 11 |
| Andan berü ki görmişem ol yüzi ayı ben | 194b | 529 | 9 | 124a | 557 | 9 | 254a (254a) | 562 | 9 | 218a (88a) | 556 | 9 | - | - | - | 155b | 394 | 9 | - | - | - |
| Āferīn saña zi yaratmış seni cān-āferīn | 194b | 530 | 7 | 124a | 558 | 7 | 261b (261b) | 585 | 7 | 228b (175b) | 591 | 7 | 149a (149a) | 333 | 1 (e) | 156a | 395 | 7 | 125a | 426 | 7 |
| İşbu bulıt ki seyle varur andan uş cihān | 195a | 531 | 8 | 124a | 559 | 8 | 251a (251a) | 552 | 8 | 214b (230b) | 546 | 8 | 149a (149a) | 334 | 7 | 156b | 396 | 7 | 125b | 427 | 8 |
| İşigüñ olalıdan baña mesken | 195a | 532 | 7 | 124a | 560 | 7 | 256a (256a) | 567 | 7 | 220a (246b) | 563 | 7 | 149a (149a) | 335 | 7 | 156b | 397 | 7 | 125b | 428 | 7 |
| El-Ḥaḳ ol Ḥaḳ'dur vücūd iy pāk-dīn | 195b | 533 | 11 | 124b | 561 | 11 | 264a (264a) | 592 | 11 | 230a (129a) | 598 | 11 | 149b (149b) | 336 | 10 | 157a | 398 | 11 | 126a | 429 | 11 |
| Egerçi*añmaz beni zülfüñ vefādan | 195b | 534 | 9 | 124b | 562 | 9 | 256b (256b) | 568 | 9 | 220a (246b) | 564 | 9 | 149b (149b) | 337 | 9 | 157a | 399 | 7 | 126b | 430 | 8 |
| Eger olmasa gözüm yaşları ḫūn | 196a | 535 | 7 | 125a | 564 | 8 | 266b (266b) | 600 | 8 | 224b (132a) | 578 | 8 | 150a (150a) | 338 | 7 | 157b | 400 | 7 | 126b | 431 | 8 |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Andan berü ki cānıla sevdüm bu şāhı ben | 196a | 536 | 9 | 125a | 565 | 9 | 254b (254b) | 563 | 9 | 218a (88a) | 557 | 9 | 150b (150b) | 339 | 8 | 157b | 401 | 7 | 127a | 432 | 9 |
| Bu müddetde ki düşürdi felek bini cüẕā senden | 196b | 537 | 7 | 125a | 566 | 7 | 259a (259a) | 576 | 7 | 222a (252b) | 572 | 7 | 150b (150b) | 340 | 7 | 158a | 402 | 7 | 127a | 433 | 7 |
| Bugün iḥyāda yig geldi lebüñ enfāsı ʿĪsī'den | 196b | 538 | 13 | 44b | 73 | 13 | 72a (70a) | 59 | 13 | 64b (207a) | 62 | 13 | 151a (151a) | 341 | 13 | 158a | 403 | 13 | 127b | 435 | 13 |
| Bir naẓmdadur dişlerüñ ü lülü-yi ʿummān | 197a | 539 | 7 | 125b | 567 | 7 | 251b (251b) | 553 | 7 | 215a (231a) | 547 | 7 | 151b (151b) | 342 | 7 | - | - | - | 128a | 436 | 7 |
| Beñüñüñ dānesi müşg ü ṣaçuñuñ dāmı ʿanberden | 197b | 540 | 7 | 125b | 568 | 7 | 258b (258b) | 574 | 7 | 221b (252a) | 570 | 7 | 151b (151b) | 343 | 6 | 158b | 404 | 7 | 128a | 437 | 7 |
| Bu ne yüz durur bu ne zülf ü cebīn | 197b | 541 | 7 | 125b | 569 | 7 | 264a (264a) | 593 | 6 (e) | 230b (139b) | 599 | 6 (e) | 152a (152a) | 344 | 7 | 159a | 405 | 7 | 128b | 438 | 7 |
| Baña tevbe*itdürür ṣūfī ḫaṭādan | 198a | 542 | 7 | 126a | 570 | 7 | 256b (256b) | 569 | 7 | 220b (247a) | 565 | 7 | 152a (152a) | 345 | 7 | 159a | 406 | 7 | 128b | 439 | 7 |
| Tecellī ireli cāna nigāruñ yüzi nūrından | 198a | 543 | 7 | 126a | 571 | 7 | 258b (258b) | 575 | 7 | 222a (252b) | 571 | 7 | 152b (152b) | 346 | 7 | 159b | 407 | 7 | 129a | 440 | 7 |
| Cefāñuñ bilimez kimse ḳıyāsın | 198b | 544 | 7 | 126a | 572 | 7 | 265a (265a) | 595 | 7 | 231a (130a) | 601 | 7 | 152b (152b) | 347 | 7 | 159b | 408 | 7 | 129a | 441 | 7 |
| Cān ṣoḥbetidür buraya her cāna sıġmaz gelmesün | 198b | 545 | 7 | 126a | 573 | 7 | 270a (270a) | 610 | 7 | 219b (135a) | 561 | 7 | 153a (153a) | 348 | 7 | 160a | 409 | 6 | 129b | 442 | 7 |
| Cihān ḫoş-reng olmışdur ḫazāndan | 199a | 546 | 11 | 126b | 574 | 11 | 257a (257a) | 570 | 11 | 220b (247a) | 566 | 11 | 153a (153a) | 349 | 11 | 160a | 410 | 11 | 129b | 443 | 11 |
| Çeşme-yi Ḫıżr ciger-teşne durur bu lebiçün | 199a | 547 | 7 | 126b | 575 | 7 | 269a (269a) | 608 | 7 | 226b (134a) | 586 | 7 | 153b (153b) | 350 | 7 | 160b | 411 | 7 | 130a | 444 | 7 |
| Dileriseñ ki görine gözüñe ṣūret-i cān | 199b | 548 | 7 | 126b | 576 | 7 | 252b (252b) | 557 | 7 | 216a (232a) | 551 | 7 | 154a (154a) | 351 | 7 | 161a | 412 | 7 | 130a | 445 | 7 |
| Dirīġ bülbül ü ṭūṭī ki*ider celā-yı vaṭan | 199b | 549 | 9 | 127a | 577 | 9 | 253a (253a) | 559 | 8 | 217a (172a) | 553 | 8 | 154a (154a) | 352 | 9 | 161a | 413 | 7 | 130b | 446 | 8 |
| Dutġıl elümi başuma ġarḳ-āb gelmedin | 200a | 550 | 7 | 127a | 579 | 7 | 265b (265b) | 597 | 7 | 231b (130b) | 603 | 7 | 154b (154b) | 353 | 7 | 161b | 414 | 7 | 130b | 447 | 7 |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Dāl-zülf ü elif-ḳaddile ol mīm-i dehen | 200a | 551 | 7 | 127b | 580 | 7 | 257b (257b) | 572 | 7 | 221a (247b) | 568 | 7 | 154b (154b) | 354 | 7 | 161b | 415 | 7 | 131a | 448 | 7 |
| Dileyen kim nice*olur rūşen göre cān ṣūretin | 200b | 552 | 7 | 127b | 581 | 7 | 262a (262a) | 587 | 7 | 229a (237a) | 593 | 7 | 155a (155a) | 355 | 7 | 162a | 416 | 7 | 131a | 449 | 7 |
| Zülfde böyle kemīn ü gözde bu resmile kīn | 200b | 553 | 9 | 127b | 582 | 9 | 262b (262b) | 588 | 9 | 229a (237a) | 594 | 9 | 155b (155b) | 356 | 9 | 162a | 417 | 9 | 131b | 450 | 9 |
| Sevdi göñlüm yārı dönmez ḫālıḳ-ı raḥmānıçun | 201a | 554 | 13 | 128a | 583 | 13 | 268a (268a) | 605 | 13 | 225b (133a) | 583 | 13 | 155b (155b) | 357 | 13 | 162b | 418 | 12 | 131b | 451 | 13 |
| Şehā ʿālem ṭolu fermānuñ olsun | 201b | 555 | 10 | 128a | 585 | 11 | 267a (267a) | 603 | 11 | 225a (132b) | 581 | 11 | 156a (156a) | 358 | 10 | 163a | 419 | 9 | 132a | 452 | 11 |
| Ṣaçuñ sevdāsı ḳıldı ʿaḳlı mecnūn | 201b | 556 | 7 | 128b | 586 | 7 | 266b (266b) | 601 | 7 | 224b (132a) | 579 | 7 | 156b (156b) | 359 | 7 | 163a | 420 | 7 | 132b | 453 | 7 |
| Ṣabā zülfüñ deminden oldı müşgīn | 202a | 557 | 7 | 128b | 587 | 7 | 265a (265a) | 596 | 7 | 231b (130b) | 602 | 7 | 156b (156b) | 360 | 7 | 163b | 421 | 7 | 133a | 454 | 7 |
| Ṭalʿatuñ kim aña ḥayrān oldı ʿaḳl u cān yaḳīn | 202a | 558 | 7 | 129a | 591 | 7 | 263a (263a) | 589 | 7 | 229b (237b) | 595 | 7 | 157a (157a) | 361 | 7 | 164a | 422 | 7 | 133a | 455 | 7 |
| ʿAḳl kim żabṭ itdi cümle ʿālemüñ kemmiyyetin | 202b | 559 | 8 | 129a | 592 | 9 | 263a (263a) | 590 | 9 | 229b (237b) | 596 | 9 | 157a (157a) | 362 | 9 | 164a | 423 | 8 | 133a | 456 | 9 |
| Feṭḥ miftāḥın gerekse istegil mey-ḫāneden | 202b | 560 | 9 | 129b | 593 | 9 | 260a (260a) | 579 | 9 | 223a (203b) | 575 | 9 | 157b (157b) | 363 | 8 | 164b | 424 | 7 | 133b | 457 | 9 |
| Ḳanum içdi ḳara gözler ḳarār almaz henūz kīnden | 203a | 561 | 7 | 129b | 594 | 7 | 259b (259b) | 578 | 7 | 222b (203a) | 574 | 7 | 158a (158a) | 364 | 7 | 164b | 425 | 7 | 134a | 458 | 7 |
| Ḳaşuña beñzedem diridüm bu hilāli ben | 203a | 562 | 11 | 129b | 595 | 11 | 255a (255a) | 564 | 10 | 218b (88b) | 558 | 10 | 158a (158a) | 365 | 11 | 165a | 426 | 7 | - | - | - |
| Ḳurıcaġ ol ḳader-endāz gözlerüñ yasın | 203b | 563 | 7 | 130a | 596 | 7 | 265b (265b) | 598 | 7 | 232a (131a) | 604 | 7 | 158b (158b) | 366 | 7 | 165a | 427 | 7 | 134a | 459 | 7 |
| Girü ol fitne gözler ḳurdı yayın | 203b | 564 | 7 | 130a | 597 | 7 | 261a (261a) | 583 | 7 | 228a (175a) | 589 | 7 | 159a (159a) | 367 | 7 | 165b | 428 | 7 | 134b | 460 | 7 |
| Gül ḳızardı yüzüñ ḥayāsından | 204a | 565 | 11 | 130a | 598 | 11 | 258a (258a) | 573 | 11 | 221b (252a) | 569 | 11 | 159a (159a) | 368 | 11 | 165b | 429 | 11 | 134b | 461 | 10 |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Meger bülbül ṣıfat itdi gülistānda yüzüñ rengin | 204b | 566 | 7 | 130b | 599 | 7 | 266a (266a) | 599 | 7 | 232a (131a) | 605 | 7 | 159b (159b) | 369 | 7 | 166a | 430 | 7 | 135a | 462 | 7 |
| Nā-Ḥaḳ ḳanıçun gözlerüñ mekrile āla düşmesün | 204b | 567 | 9 | 130b | 600 | 9 | 270a (270a) | 611 | 9 | 219b (135a) | 562 | 9 | 159b (159b) | 370 | 9 | 166b | 431 | 7 | 135a | 463 | 9 |
| Yā Rab bu ruḫ u zülf ü göz ü ḳaş ḥaḳıyçun | 205a | 568 | 9 | 130b | 601 | 10 | 269b (269b) | 609 | 10 | 227a (134b) | 587 | 10 | 160a (160a) | 371 | 9 | - | - | - | 136b | 468 | 10 |
| Yüz mi bu ya lāle mi yāḫūẕ gül-i ter yā semen | 205a | 569 | 7 | 131a | 602 | 7 | 254a (254a) | 561 | 7 | 217b (172b) | 555 | 7 | 160b (160b) | 372 | 7 | 166b | 432 | 7 | 136b | 469 | 7 |
| Yüzüñüñ naḳşında yazmış naḳş-ı bendi kāf u nūn | 205b | 570 | 9 | 131a | 603 | 9 | 268b (268b) | 606 | 9 | 226a (133b) | 584 | 9 | 160b (160b) | 373 | 9 | 167a | 433 | 9 | 137a | 470 | 9 |
| Yüz mi bu yā lāle yā berk-i semen | 205b | 571 | 8 | 131a | 604 | 8 | 260a (260a) | 580 | 8 | 223a (203b) | 576 | 8 | 161a (161a) | 374 | 8 | 167a | 434 | 7 | 137b | 471 | 8 |
| Yüzüñi görmeyeli iy nūr-ı ʿayn | 206a | 572 | 7 | 131b | 605 | 7 | 260b (260b) | 581 | 7 | 223b (83a) | 577 | 7 | 161b (161b) | 375 | 7 | 167b | 435 | 7 | 137b | 472 | 7 |
| Yaġmur yaġar u tāze olur bāġ u gülistān | 206a | 573 | 9 | 131b | 606 | 9 | 251b (251b) | 554 | 9 | 215a (231a) | 548 | 9 | 161b (161b) | 376 | 9 | 167b | 436 | 9 | 138a | 473 | 9 |
| Yil niçe kim deprene zülfüñdeki bendile çīn | 206b | 574 | 7 | 132a | 608 | 6 | 263b (263b) | 591 | 7 | 230a (129a) | 597 | 7 | 162a (162a) | 377 | 7 | 168a | 437 | 7 | 138a | 474 | 7 |
| Beşer misin perī mi yā melek sen | 206b | 575 | 7 | 128b | 588 | 7 | 257b (257b) | 571 | 7 | 221a (247b) | 567 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Yüzüñe baḫdı güneş ḳaldı ḥayrān | 207a | 576 | 9 | 129a | 589 | 8 | 252a (252a) | 555 | 9 | 215b (231b) | 549 | 9 | - | - | - | 199a | 550 | 7 | - | - | - |
| İrdi bahār oldı müzeyyen girü çemen | 207a | 577 | 9 | 129a | 590 | 9 | 255b (255b) | 565 | 9 | 218b (88b) | 559 | 9 | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Ṣaçuñ bendinde dīvāne benem ben | 207b | 578 | 9 | 127a | 578 | 9 | 255b (255b) | 566 | 9 | 219a (246a) | 560 | 9 | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Bu göñlüm ider ol leb-i cānānı ārzū | 208a | 579 | 7 | 132b | 612 | 7 | 271a (271a) | 614 | 7 | 233b (136b) | 608 | 7 | 182a (182a) | 449 | 7 | 182a | 491 | 7 | 157b | 551 | 7 |
| Cemālüñi gören sinüñ saña nice diye meh-rū | 208a | 580 | 9 | 132b | 613 | 9 | 272a (272a) | 616 | 9 | 234a (137a) | 610 | 9 | 182b (182b) | 450 | 9 | - | - | - | 157b | 552 | 8 |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Ol ḫaṭ u ol zülfile ol ḫāl müşgīndür ḳamu | 208b | 581 | 7 | 132b | 614 | 7 | 272b (272b) | 618 | 7 | 234b (137b) | 612 | 7 | 182b (182b) | 451 | 7 | - | - | - | - | - | - |
| Diler kim bu cihānı duta ḳamu | 208b | 582 | 7 | 133a | 615 | 7 | 273b (273b) | 622 | 7 | 235b (138b) | 616 | 7 | 183a (183a) | 452 | 7 | - | - | - | 158a | 553 | 7 |
| Zi dehān u leb ki şīrīndür ḳamu | 209a | 583 | 7 | 133a | 616 | 7 | 273b (273b) | 621 | 7 | 235a (138a) | 615 | 7 | 183a (183a) | 453 | 7 | - | - | - | 158a | 554 | 6 |
| Zihī nüzhet-geh-i dildür bu gīsū | 209a | 584 | 7 | 133a | 617 | 7 | 274a (274a) | 623 | 7 | 235b (138b) | 617 | 7 | 183b (183b) | 454 | 7 | - | - | - | 158b | 555 | 7 |
| Sinüñile bir dem olsam rū-be-rū | 209b | 585 | 7 | 133a | 618 | 7 | 273a (273a) | 619 | 7 | 234b (137b) | 613 | 7 | 183b (183b) | 455 | 3 (e) | 182b | 492 | 7 | 158b | 556 | 7 |
| Göñül kişi sevem diriseñ gel bu yārı sev | 209b | 586 | 7 | 133b | 619 | 7 | 271a (271a) | 613 | 7 | 233a (136a) | 607 | 7 | - | - | - | 182b | 493 | 7 | 158b | 557 | 7 |
| Kimde var durur bu resme rūy u mū | 210a | 587 | 9 | 133b | 620 | 9 | 271b (271b) | 615 | 9 | 233b (136b) | 609 | 9 | - | - | - | 183a | 494 | 7 | 159a | 558 | 9 |
| Kimde bu resme mūy u bu vechile ola rū | 210a | 588 | 7 | 133b | 621 | 7 | 273a (273a) | 620 | 7 | 235a (138a) | 614 | 7 | - | - | - | - | - | - | 159b | 559 | 7 |
| Kemān-keş gözlerüñ çünkim ider av | 210b | 589 | 7 | 134a | 622 | 7 | 270b (270b) | 612 | 7 | 233a (136a) | 606 | 7 | - | - | - | 183b | 495 | 7 | 159b | 560 | 7 |
| Ne ġamzeñ oḫı kim atsañ nişāna irer iy meh-rū | 210b | 590 | 9 | 134a | 623 | 9 | 272a (272a) | 617 | 9 | 234a (137a) | 611 | 9 | - | - | - | 183b | 496 | 9 | 159b | 561 | 9 |
| İy ḫüsrev-i memālik iy server-i yig-āne | 212a | 593 | 22 | 19b | 30 | 22 | 74b (72b) | 62 | 22 | 67a (209b) | 65 | 22 | - | - | - | 98b | 211 | 22 | - | - | - |
| Kimdür ki bir ṣenāya biñ iḥsān baġışlaya | 213a | 594 | 18 | 46a | 80 | 18 | 75b (73b) | 63 | 18 | 67b (184a) | 66 | 18 | 174b (174b) | 423 | 17 | - | - | - | 149b | 520 | 18 |
| Nefes urdı ṣaçuñdan ter benefşe | 213b | 595 | 44 | 39b | 59 | 44 | 76a (74a) | 64 | 44 | 68a (184b) | 67 | 44 | 62a (62a) | 53 | 42 | 94a | 207 | 43 | - | - | - |
| Ḫazāndur nūş idelüm cām-ı bāde | 214b | 596 | 56 | 49a | 84 | 56 | 89b (87b) | 72 | 56 | 45b (142a) | 47 | 56 | 38a (17a) | 33 | 49 | - | - | - | - | - | - |
| Vardur ʿilāc ʿilmile dürlü saḳāmete | 216b | 597 | 9 | 145a | 700 | 9 | - | - | - | - | - | - | 69b (69b) | 61 | 9 | - | - | - | 155b | 544 | 9 |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Yüzüñüñ şemʿine pervānedür māh | 217a | 598 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 71a (71a) | 67 | 7 | - | - | - | - | - | - |
| Niçe derdüm ola penhān göñülile cān içinde | 217a | 599 | 7 | - | - | - | 296b (316b) | 697 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Ādem dimeyeler aña kim yārın unıda | 217b | 600 | 7 | 134a | 624 | 7 | 279a (279a) | 639 | 7 | - | - | - | 162a (162a) | 378 | 7 | 168a | 438 | 7 | 138b | 475 | 7 |
| Odum ki didüm eksile irsem viṣālüñe | 217b | 601 | 7 | 134a | 625 | 7 | 279b (279b) | 640 | 7 | - | - | - | 162b (162b) | 379 | 7 | 168b | 439 | 7 | 138b | 476 | 7 |
| Eger zühre eger mihr ü eger meh | 217b | 602 | 7 | 141a | 675 | 7 | 275a (275a) | 626 | 7 | 236b (95b) | 620 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Ṣaçuñ oldı baña yeldā bu gice | 218a | 603 | 7 | 134b | 626 | 7 | 289a (289a) | 674 | 7 | 245a (154a) | 655 | 7 | 162b (162b) | 380 | 7 | 168b | 440 | 7 | 139a | 477 | 7 |
| İderler sünbüle zülfüñi teşbīh | 218a | 604 | 7 | 134b | 627 | 7 | 297a (317a) | 700 | 7 | 252b (159b) | 681 | 7 | 163a (163a) | 381 | 7 | 169a | 441 | 7 | - | - | - |
| Eger hicrüñ ḳalursa bu ḳarāra | 218b | 605 | 7 | 134b | 628 | 7 | 289b (289b) | 675 | 7 | 245b (154b) | 656 | 7 | 163a (163a) | 382 | 7 | 169b | 442 | 7 | 139a | 478 | 7 |
| İ yār ʿömri yile virme aldanıb bu yire | 218b | 606 | 7 | 135a | 629 | 7 | - | - | - | - | - | - | 163b (163b) | 383 | 7 | 169b | 443 | 7 | 139b | 479 | 7 |
| Urur ʿışḳuñ odı cānda zebāne | 219a | 607 | 7 | 135a | 630 | 7 | 289b (289b) | 676 | 7 | 245b (154b) | 657 | 7 | 164a (164a) | 384 | 7 | 170a | 444 | 7 | 139b | 480 | 7 |
| Ol ala göz eger ḳaṣd ide āla | 219a | 608 | 10 | 135a | 631 | 10 | 290a (290a) | 677 | 10 | 246a (155a) | 658 | 10 | 164a (164a) | 385 | 10 | 170a | 445 | 10 | 139b | 481 | 10 |
| Āferīnişde saña çün ki bulınmadı şebīh | 219b | 609 | 7 | 135a | 632 | 7 | 297a (317a) | 699 | 7 | 252a (159a) | 680 | 7 | 164b (164b) | 386 | 7 | - | - | - | 140a | 482 | 7 |
| Benefşe ṣaçlaruñ ṣalmış gül-i ter üstine sāye | 219b | 610 | 7 | 135b | 633 | 7 | 276a (276a) | 630 | 7 | - | - | - | 164b (164b) | 387 | 7 | 170b | 446 | 7 | 140b | 483 | 7 |
| Bilsem i ʿaceb n’itdüm ḫūnī gözüñe yāra | 220a | 611 | 7 | 135b | 634 | 7 | 296a (316a) | 696 | 7 | 251a (158a) | 677 | 7 | 165a (165a) | 388 | 7 | 170b | 447 | 7 | 141a | 485 | 7 |
| Bāġdan çün gitdi zāġ u degdi nevbet bülbüle | 220a | 612 | 7 | 135b | 635 | 7 | 285b (285b) | 662 | 7 | 242a (151a) | 643 | 7 | 165a (165a) | 389 | 6 | 171a | 448 | 7 | 140b | 484 | 7 |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Bu resme kim gözüñ başladı āla | 220b | 613 | 9 | 136a | 636 | 9 | 290b (290b) | 678 | 9 | 246b (155b) | 659 | 9 | 165b (165b) | 390 | 9 | 171a | 449 | 9 | 141a | 486 | 9 |
| Bāẕe-yi beẕ-fiʿli şarṭ ol kim müsülmān içmeye | 220b | 614 | 7 | 136a | 637 | 7 | 286a (286a) | 663 | 7 | 242a (151a) | 644 | 7 | 166a (166a) | 391 | 7 | 171b | 450 | 7 | 141b | 487 | 7 |
| Bir dem olam diyen kişi sen yüzi ayıla | 221a | 615 | 7 | 136a | 638 | 7 | 279b (279b) | 641 | 7 | 237a (96a) | 622 | 4 (e) | 166b (166b) | 393 | 7 | - | - | - | 141b | 488 | 7 |
| Bir kez daḫı itmek dilerem sini neẕāre | 221a | 616 | 7 | 136a | 639 | 7 | 294b (294b) | 691 | 7 | 250a (157a) | 672 | 7 | 166b (166b) | 394 | 7 | 172a | 451 | 7 | 142a | 489 | 7 |
| Boyuñı serv görse bāġ içinde | 221b | 617 | 9 | 136b | 640 | 9 | 290b (290b) | 679 | 9 | 246b (155b) | 660 | 9 | 167a (167a) | 395 | 9 | 172a | 452 | 9 | 142a | 490 | 9 |
| Bağladı biñ cānı zülfüñ bir ḳıla | 221b | 618 | 9 | 136b | 641 | 9 | 293b (293b) | 688 | 9 | 249a (150a) | 669 | 9 | 166a (166a) | 392 | 9 | 172b | 453 | 9 | 142b | 491 | 9 |
| Cān kim dudaġuñı şekeristāna beñzede | 222a | 619 | 8 | 136b | 642 | 8 | 280a (280a) | 642 | 8 | 237a (96a) | 623 | 8 | 167a (167a) | 396 | 8 | 172b | 454 | 8 | 142b | 492 | 7 |
| Cevrile cānumı oda yaḫmaḫ ne fāyide | 222b | 620 | 7 | 137a | 643 | 7 | 280a (280a) | 643 | 7 | 237a (96a) | 624 | 7 | 167b (167b) | 397 | 7 | 173a | 455 | 7 | 143a | 493 | 7 |
| Cān mülkini dutalı yüzüñ ḫaṭṭ u ḫālile | 222b | 621 | 7 | 137a | 645 | 7 | 280b (280b) | 645 | 7 | 237b (96b) | 626 | 7 | 168a (168a) | 398 | 7 | 173a | 456 | 7 | 143a | 494 | 7 |
| Çün oldı seyrile girü gün taḫt-ı sünbüle | 222b | 622 | 7 | 137a | 646 | 7 | 282a (282a) | 649 | 7 | 238b (145b) | 630 | 7 | 168a (168a) | 399 | 7 | 173b | 457 | 7 | 143b | 495 | 7 |
| Cānumı fürḳat odına yaḫmaḫ ne fāyide | 223a | 623 | 7 | 137a | 644 | 7 | 280b (280b) | 644 | 7 | 237b (96b) | 625 | 7 | 168b (168b) | 400 | 7 | - | - | - | 143b | 496 | 6 |
| Cemāl-i millet ü faḫr-ı zamāne | 223a | 624 | 9 | 137b | 647 | 9 | 291a (291a) | 680 | 9 | 247a (156a) | 661 | 9 | 168b (168b) | 401 | 9 | 174a | 458 | 9 | 143b | 497 | 9 |
| Ḥaḳ her kimüñ kim cānını ḳahrıla diler ḳaraya | 223b | 625 | 7 | 137b | 648 | 7 | 287b (287b) | 669 | 7 | 244a (153a) | 650 | 7 | 169a (169a) | 402 | 7 | - | - | - | 144a | 498 | 7 |
| Didi ḳaşumı ḳıble*idin didüm gözümüñ üstine | 223b | 626 | 7 | 137b | 649 | 7 | 288a (288a) | 670 | 7 | 244a (153a) | 651 | 7 | 169a (169a) | 403 | 7 | 174a | 459 | 7 | 144b | 499 | 7 |
| Didi baña pes ḳıl naẕar didüm gözümüñ üstine | 224a | 627 | 7 | 138a | 650 | 7 | 288a (288a) | 671 | 7 | 244b (153b) | 652 | 7 | 170a (170a) | 406 | 7 | 174b | 460 | 7 | 145a | 502 | 7 |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Dur iy sāḳī içelüm cām-ı bāde | 224a | 628 | 7 | 138a | 651 | 7 | 291b (291b) | 681 | 7 | 247a (156a) | 662 | 7 | 170b (170b) | 407 | 7 | 174b | 461 | 6 | 145b | 503 | 7 |
| Sāḳī-yi gül-ruḫ elüme bāẕe ṣunġıl cāmıla | 224b | 629 | 7 | 138a | 652 | 7 | 286a (286a) | 664 | 7 | 242b (151b) | 645 | 7 | 170b (170b) | 408 | 7 | 175a | 462 | 7 | 145b | 504 | 6 |
| Zevāl ü naḳṣa düşürmiş gögüñ günile ayına | 224b | 630 | 7 | 138a | 653 | 7 | 277a (277a) | 632 | 7 | - | - | - | 171a (171a) | 409 | 7 | 175a | 463 | 7 | 146a | 505 | 7 |
| Ṣeyẕāsına bu zülfüñ ne*aṣṣı*ide pend-nāme | 225a | 631 | 7 | 138b | 654 | 7 | 295b (295b) | 694 | 7 | 250b (157b) | 675 | 7 | 171a (171a) | 410 | 7 | - | - | - | 146a | 506 | 7 |
| Ṣabr iderem ʿışḳuñuñ derdi vü hicrüñ dāġına | 225a | 632 | 7 | 138b | 655 | 7 | 286b (286b) | 665 | 7 | 242b (151b) | 646 | 7 | 171b (171b) | 411 | 6 | 175b | 464 | 6 | 146a | 507 | 7 |
| Ṣabā varurısañ Rūm'a selām it benden aṣḥāba | 225b | 633 | 7 | 138b | 656 | 7 | 276a (276a) | 629 | 7 | - | - | - | 171b (171b) | 412 | 7 | - | - | - | 146b | 508 | 7 |
| ʿİnāyet eyle sen iy Ḥaḳ bu ārzū-mende | 225b | 634 | 7 | 138b | 657 | 7 | 288b (288b) | 672 | 7 | 245a (154a) | 653 | 7 | 172a (172a) | 413 | 7 | - | - | - | 146b | 509 | 7 |
| ʿĀşıḳ ki bir araya irişe ḥabībile | 226a | 635 | 7 | 139a | 658 | 7 | 281a (281a) | 646 | 7 | 238a (145a) | 627 | 7 | 172a (172a) | 414 | 7 | 175b | 465 | 7 | 147a | 510 | 7 |
| Ġarībem uş saña irdüm i yār *şey li'llāh* | 226a | 636 | 7 | 139a | 659 | 7 | 275b (275b) | 628 | 7 | - | - | - | 172b (172b) | 415 | 6 | 176a | 466 | 6 | 147a | 511 | 7 |
| Ġamzeñ ḫaẕengi cānuma zaḫm urdı bī-günāh | 226b | 637 | 7 | 139a | 660 | 7 | 274a (274a) | 624 | 7 | 236a (95a) | 618 | 7 | 172b (172b) | 416 | 7 | 176a | 467 | 7 | 147b | 512 | 7 |
| Ġamzeñ ḫaẕengini idicek rāst yasına | 226b | 638 | 7 | 139b | 661 | 7 | 281b (281b) | 647 | 7 | 238a (145a) | 628 | 7 | 173a (173a) | 417 | 7 | 176b | 468 | 7 | 147b | 513 | 7 |
| Ġamzeñ ne Türk'dür ki çü ḳaṣd-ı kemān ide | 227a | 639 | 7 | 139b | 662 | 7 | 158a (154a) 281b (281b) | 256 648 | 7 | 129a (197b) 238b (145b) | 260 629 | 7 | 173a (173a) | 418 | 7 | 176b | 469 | 7 | 148a | 514 | 7 |
| Göñül bir kişiye virse kişi kim ḥālını bilse | 227a | 640 | 7 | 139b | 664 | 7 | 277a (277a) | 633 | 7 | - | - | - | - | - | - | 177a | 470 | 7 | 148a | 515 | 7 |
| Bāġ içinde yār-ı gül-ruḫ çün güle | 227b | 641 | 7 | 140a | 665 | 7 | 294a (294a) | 689 | 7 | 249b (150b) | 670 | 7 | 173b (173b) | 419 | 7 | 177a | 471 | 7 | 148b | 516 | 7 |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Ger vaṣl bir dem el vire ol bī-vefāyıla | 227b | 642 | 7 | 140a | 666 | 7 | 282a (282a) | 650 | 7 | 239a (146a) | 631 | 7 | 173b (173b) | 420 | 7 | 177b | 472 | 7 | 148b | 517 | 7 |
| Girü āṣūb ider ġamzeñ ṣuṣamışdur meger ḳana | 227b | 643 | 7 | 140a | 667 | 7 | 276b (276b) | 631 | 7 | - | - | - | 174a (174a) | 421 | 7 | 177b | 473 | 7 | 149a | 518 | 7 |
| Gözüñ çün oḫını gezler ḳaşuñuñ ḳurlu yasına | 228a | 644 | 7 | 140b | 669 | 7 | 277b (277b) | 634 | 7 | - | - | - | 174a (174a) | 422 | 7 | 178a | 474 | 7 | 149a | 519 | 7 |
| Gice mi yā belā-yı cāviẕāne | 228a | 645 | 7 | 140b | 670 | 7 | 292a (292a) | 683 | 7 | 247b (156b) | 664 | 7 | 175a (175a) | 424 | 7 | 178a | 475 | 7 | 150a | 521 | 7 |
| Gül-zārda yüzüñ bigi bir gül bulınmaya | 228b | 646 | 7 | 140b | 671 | 7 | 282b (282b) | 652 | 7 | 239b (146b) | 633 | 7 | 175b (175b) | 425 | 7 | 178b | 476 | 7 | 150a | 522 | 7 |
| Gül yañaġuñuñ ṣavḳıla ḥayrāndur u vālih | 228b | 647 | 7 | 141a | 672 | 7 | 296b (316b) | 698 | 7 | 252a (159a) | 679 | 7 | 175b (175b) | 426 | 7 | - | - | - | 150b | 523 | 7 |
| Göñül ol resme meftūndur ol ala göz ḳarasına | 229a | 648 | 7 | 141a | 673 | 7 | 277b (277b) | 635 | 7 | - | - | - | 176a (176a) | 427 | 6 | 179a | 477 | 5 | 150b | 524 | 7 |
| Gözüñ kemīni kīn niçe ider bu ḫastaya | 229a | 649 | 7 | 141a | 674 | 7 | 283a (283a) | 653 | 7 | 239b (146b) | 634 | 7 | 176a (176a) | 428 | 7 | - | - | - | 151a | 525 | 7 |
| Kimdür ki mālı bāṭın u ẓāhir baġışlaya | 229b | 650 | 7 | 144a | 693 | 7 | 284b (284b) | 659 | 7 | 241a (148a) | 640 | 7 | 176b (176b) | 429 | 7 | - | - | - | 151a | 526 | 7 |
| Gör Ḥaḳ'ı ne naḳş ider sebze vü bāġ üstine | 229b | 651 | 9 | 141b | 676 | 9 | 295b (295b) | 695 | 9 | 251a (158a) | 676 | 9 | 176b (176b) | 430 | 8 | - | - | - | 151b | 527 | 9 |
| Güli kim aña bu meh-rū ḳatında | 230a | 652 | 9 | 141b | 677 | 9 | 292b (292b) | 684 | 9 | 248a (149a) | 665 | 9 | 177a (177a) | 431 | 9 | 179a | 478 | 7 | 151b | 528 | 9 |
| Gözlerüñ ger kīne-cūdur çāre ne | 230a | 653 | 7 | 142a | 679 | 7 | 294a (294a) | 690 | 7 | 249b (150b) | 671 | 7 | 177b (177b) | 432 | 7 | 179a | 479 | 7 | 152a | 529 | 7 |
| Görindi gökde zühre-yi zehrā vü mihr ü māh | 230b | 654 | 7 | 142a | 680 | 7 | 274b (274b) | 625 | 7 | 236b (95b) | 619 | 7 | 177b (177b) | 433 | 7 | - | - | - | 152a | 530 | 7 |
| Kimdür gedāy ḥālını sulṭāna ʿarż ide | 230b | 655 | 7 | 142a | 681 | 7 | 283b (283b) | 655 | 7 | 240a (147a) | 636 | 7 | 178a (178a) | 434 | 7 | 179b | 480 | 7 | 152b | 531 | 7 |
| Müştāḳ olup durur bu göñül ol nigārına | 231a | 656 | 7 | 142b | 682 | 7 | 284a (284a) | 656 | 7 | 240a (147a) | 637 | 7 | 178a (178a) | 435 | 7 | 180a | 481 | 7 | 152b | 532 | 7 |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Meşʿar ṣaçuñı mevḳif iden ehl-i ṣafāya | 231a | 657 | 7 | 142b | 683 | 7 | 295a (295a) | 692 | 7 | 250a (157a) | 673 | 7 | 178b (178b) | 436 | 7 | - | - | - | 153a | 533 | 7 |
| Mey içelüm yüzümüz al olınca | 231b | 658 | 7 | 142b | 684 | 7 | 292b (292b) | 685 | 7 | 248a (149a) | 666 | 7 | 178b (178b) | 437 | 7 | 180a | 482 | 6 | 153a | 534 | 6 |
| Niçe kim rūzigār eskir benüm ʿışḳum olur tāze | 231b | 659 | 7 | 142b | 685 | 7 | 278a (278a) | 636 | 7 | - | - | - | 179a (179a) | 438 | 7 | 180b | 483 | 7 | 153a | 535 | 7 |
| Nişāne itdi cānumı gözüñ ġamzeñ ḫaẕengine | 232a | 660 | 9 | 143a | 686 | 9 | 278a (278a) | 637 | 9 | - | - | - | 179a (179a) | 439 | 9 | - | - | - | 153b | 536 | 9 |
| Bir kez daḫı yüzüñ görürisem ṣafāyıla | 232a | 661 | 7 | 143a | 687 | 7 | 284a (284a) | 657 | 7 | 240b (147b) | 638 | 7 | 179b (179b) | 440 | 7 | 180b | 484 | 7 | 154a | 537 | 7 |
| Nerm nerm iy muṭrib-i ḫoş-gūy ḳılġıl zemzeme | 232b | 662 | 7 | 143a | 688 | 7 | 287a (287a) | 667 | 7 | 243a (152a) | 648 | 7 | 179b (179b) | 441 | 7 | 181a | 485 | 7 | 154a | 538 | 7 |
| Niçe derdüm ola penhān göñülile cān içinde | 232b | 663 | 7 | 143b | 689 | 7 | - | - | - | 251b (158b) | 678 | 7 | 71b (71b) 180a (180a) | 68 442 | 7 | 181a | 486 | 7 | 154a | 539 | 7 |
| Her ki ol şāhuñ naẕar ḳıla yañaġı alına | 233a | 664 | 7 | 143b | 690 | 7 | 287b (287b) | 668 | 7 | 243b (152b) | 649 | 7 | 180b (180b) | 443 | 7 | 181b | 487 | 7 | 154b | 540 | 7 |
| Yār diler bugün ire yārına | 233a | 665 | 7 | 143b | 691 | 7 | 295a (295a) | 693 | 7 | 250b (157b) | 674 | 7 | 180b (180b) | 444 | 7 | - | - | - | 156a | 546 | 7 |
| Yār Aḥmedī’ye ṣorsa ki bārī günāhına | 233b | 666 | 7 | 143b | 692 | 7 | 284b (284b) | 658 | 7 | 240b (147b) | 639 | 7 | 181a (181a) | 445 | 6 | 181b | 488 | 6 | 155b | 545 | 7 |
| Yüzüñ senüñ bir āyinedür kim her āyine | 233b | 667 | 7 | 144a | 694 | 7 | 285a (285a) | 660 | 7 | 241a (148a) | 641 | 7 | 181a (181a) | 446 | 7 | - | - | - | 156a | 547 | 7 |
| Yüzüm sürersem işigüñe sen beni sürme | 234a | 668 | 7 | 139b | 663 | 7 | 289a (289a) | 673 | 7 | 245a (154a) | 654 | 7 | - | - | - | 182a | 489 | 5 | 156b | 548 | 7 |
| Yüzüñi bir daḫı görsem senüñ iy yār-ı cānāne | 234a | 669 | 11 | 144a | 695 | 11 | 278b (278b) | 638 | 11 | - | - | - | 181b (181b) | 447 | 10 | - | - | - | 156b | 549 | 11 |
| Yārı bilā*iḫtiyār ḳomışam diyārıla | 234b | 670 | 9 | 144b | 696 | 9 | 285b (285b) | 661 | 9 | 241b (148b) | 642 | 9 | 181b (181b) | 448 | 8 | 182a | 490 | 7 | 157a | 550 | 9 |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Şehā çünkim elüñ irdi geçürgil ḫoş bu devrānı | 235a | 671 | 44 | 9a | 13 | 44 | 78a (76a) | 65 | 44 | 69b (279a) | 68 | 44 | 7b (26b) | 8 | 42 | 12b | 13 | 44 | - | - | - |
| Bahār oldı bezendi dār-ı dünyī | 236a | 672 | 45 | 29b | 44 | 45 | 79b (77b) | 66 | 45 | 70b (280a) | 69 | 45 | 44b (23b) | 37 | 44 | - | - | - | - | - | - |
| Müşk-būy itdi hevāyı dem-i bāẕ-ı seḥeri | 237b | 673 | 20 | 43b | 71 | 21 | 81a (79a) | 67 | 21 | 72a (281b) | 70 | 21 | 195b (201b) | 497 | 19 | - | - | - | 170a | 602 | 21 |
| Yüzi nev-rūzumuz şükrin idemedük zi noḳṣānī | 238a | 674 | 13 | - | - | - | 324a (304a) | 783 | 13 | 276b (182b) | 764 | 13 | 70b (70b) | 66 | 12 | - | - | - | - | - | - |
| Ser-ā-ser oldı ṭolu adıla cihān ʿĪsī | 238b | 675 | 14 | 46a | 79 | 14 | 82a (80a) | 68 | 14 | 72b (282a) | 71 | 14 | 69a (69a) | 60 | 13 | - | - | - | - | - | - |
| Çün ṣabā çözdi ṣaçuñuñ ʿuḳdesini mūy mūy | 239a | 676 | 54 | 51b | 86 | 54 | 94b (92b) | 74 | 54 | 50a (249b) | 49 | 54 | 28a (16a) | 27 | 46 | 34a | 32 | 30 | - | - | - |
| Biḥamdi'llāh ki ḳıldı baḫt-ı yārı | 241a | 677 | 42 | 48b | 83 | 42 | 87b (85b) | 71 | 42 | 44b (144a) | 46 | 42 | 36b (14b) | 32 | 35 | - | - | - | - | - | - |
| Ṣabā peyki ilet benden selāmı | 242a | 678 | 55 | 47b | 82 | 55 | 85b (83b) | 70 | 54 | 42b (250a) | 45 | 55 | 34b (12b) | 31 | 49 | - | - | - | - | - | - |
| Naẓar itdüm bu çarḫ u bu medārā | 244a | 679 | 71 | 50a | 85 | 71 | 91b (89b) | 73 | 71 | 47b (139a) | 48 | 71 | 66b (66b) | 59 | 63 | 101b | 215 | 70 | - | - | - |
| Seni ḳamusı cānlara dirisem cān yaraşmaz mı | 246b | 680 | 7 | 152a | 746 | 7 | 321b (301b) | 775 | 7 | 274b (180b) | 756 | 7 | 71b (71b) | 69 | 6 | - | - | - | 169b | 598 | 7 |
| Olsun şehā yüzüñe gül ü erġavān fidī | 246b | 681 | 7 | 145a | 701 | 7 | 299b (319b) | 707 | 7 | 257b (162b) | 692 | 7 | - | - | - | 184a | 497 | 7 | 160a | 562 | 7 |
| Ezelde levḥa ḳalem ḥüsn yazusın yazalı | 246b | 682 | 8 | 145b | 703 | 8 | 323a (303a) | 780 | 8 | 275b (181b) | 761 | 8 | - | - | - | - | - | - | 160b | 563 | 8 |
| İy gün ü aydan ārī iy ḳamu ʿaybdan berī | 247a | 683 | 7 | 145a | 702 | 7 | 322b (302b) | 779 | 7 | 275b (181b) | 760 | 7 | - | - | - | - | - | - | 160b | 564 | 7 |
| İ yüzi al ala gözüñ baña ne mekr ü āl itdi | 247a | 684 | 7 | 146b | 710 | 7 | 320b (300b) | 771 | 7 | 273b (264b) | 752 | 7 | - | - | - | - | - | - | 161a | 565 | 7 |
| El-minnetü li'llāh yine ten cāna irişdi | 247b | 685 | 7 | 145b | 704 | 7 | 323b (303b) | 781 | 7 | 276a (182a) | 762 | 7 | - | - | - | 184a | 498 | 7 | 161a | 566 | 7 |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| İy ṣaçları ʿaḳl āfeti gözleri ḥarāmī | 247b | 686 | 9 | 145b | 705 | 9 | 323b (303b) | 782 | 9 | 276a (182a) | 763 | 9 | - | - | - | 184b | 499 | 5 | 161b | 567 | 9 |
| İrmezse yüzüñden bize envār-ı tecellī | 248a | 687 | 9 | 147a | 716 | 9 | - | - | - | 278b (267b) | 772 | 9 | - | - | - | - | - | - | 161b | 568 | 9 |
| İtmemek durur naẓar ġayra gözümüñ niyyeti | 248b | 688 | 7 | 146a | 706 | 7 | 317b (297b) | 762 | 7 | 271a (262a) | 743 | 7 | - | - | - | 184b | 500 | 7 | 162a | 569 | 7 |
| Andan berü ki ġaybda varlıḫ nihānıdı | 248b | 689 | 7 | 146a | 707 | 7 | 300a (320a) | 708 | 7 | 257b (162b) | 693 | 7 | - | - | - | - | - | - | 162a | 570 | 7 |
| Eger varısa sende ʿışḳ derdi | 249a | 690 | 7 | 146a | 708 | 7 | 303a (323a) | 718 | 7 | 260a (165a) | 703 | 7 | - | - | - | - | - | - | 162b | 571 | 7 |
| İşbu yüzi kim şuʿlesidür nūr-ı ilāhī | 249a | 691 | 7 | 148a | 720 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 162b | 572 | 7 |
| Bilseyidüm hicrüñ odı cānumı yaḫasını | 249a | 692 | 7 | 146b | 709 | 7 | 318a (298a) | 763 | 7 | 271b (262b) | 744 | 7 | - | - | - | 185a | 501 | 7 | 163a | 573 | 7 |
| Bugün kim hīç işi yoḫdur ḳuşuñ ġulġuldan ayruḫsı | 249b | 693 | 7 | 146b | 711 | 7 | 320b (300b) | 772 | 7 | 273b (264b) | 753 | 7 | - | - | - | 185a | 502 | 7 | 163a | 574 | 7 |
| Baş fidī ʿışḳuñ yolında cān daḫı | 249b | 694 | 7 | 146b | 712 | 7 | - | - | - | 278b (267b) | 771 | 7 | - | - | - | 185b | 503 | 7 | 166b | 587 | 7 |
| Bizedi uş ḫazān yili cihānı | 250a | 695 | 11 | 150a | 734 | 11 | 306a (306a) | 727 | 11 | 266a (243b) | 725 | 11 | - | - | - | - | - | - | 166b | 588 | 11 |
| Bir oda yaḫıb durur cānumı yāruñ fürḳatı | 250b | 696 | 9 | 151a | 738 | 9 | - | - | - | 283a (85a) | 788 | 9 | - | - | - | - | - | - | 167a | 589 | 9 |
| Ber-ā-ber eyleyen leyl ü nehārı | 250b | 697 | 9 | 152a | 744 | 9 | 307b (307b) | 731 | 8 | 267b (245a) | 729 | 8 | - | - | - | - | - | - | 167a | 590 | 9 |
| Bī-gümān dünyīde sensin baḫt u devlet rāyetī | 251a | 698 | 8 | 152b | 749 | 8 | 318b (298b) | 766 | 8 | 272a (263a) | 747 | 8 | - | - | - | - | - | - | 167b | 591 | 8 |
| Bugün bu serv-i revān çün çemende bulındı | 251a | 699 | 7 | 153b | 754 | 7 | - | - | - | 281a (278a) | 781 | 7 | - | - | - | - | - | - | 167b | 592 | 1 (e) |
| Perīşān zülfüñi görüb bu göñlüm oldı sevdāyī | 251b | 700 | 7 | 147a | 713 | 7 | 321a (301a) | 773 | 7 | 274a (180a) | 754 | 7 | - | - | - | 185b | 504 | 7 | - | - | - |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Bedr idemez yüzüñile daʿvī | 251b | 701 | 7 | 147a | 714 | 7 | - | - | - | 278a (267a) | 770 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Baña ġamzeñ ḫaẕengi yara urdı | 252a | 702 | 7 | 154a | 758 | 7 | 310a (310a) | 738 | 7 | 256b (87a) | 688 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Beñüñ kim dudaġuñda ḳondı düşdi | 252a | 703 | 7 | 147a | 715 | 7 | 303a (323a) | 719 | 7 | 260a (165a) | 704 | 7 | - | - | - | 186a | 505 | 7 | - | - | - |
| Bu yüz midür ya nūr-ı lā-yezālī | 252b | 704 | 7 | 147b | 717 | 7 | 303b (323b) | 720 | 7 | 260b (165b) | 705 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Teʿālā'llāh ne yaratmış bu ẕātı | 252b | 705 | 9 | 147b | 718 | 9 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 186a | 506 | 7 | - | - | - |
| Teʿālā'llāh ṣunʿ-ı lā-yezālī | 253a | 706 | 9 | 147b | 719 | 9 | 303b (323b) | 721 | 9 | 260b (165b) | 706 | 9 | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Cihāndan ben uṣanmışam baña sini gerek sini | 253a | 707 | 7 | 148a | 721 | 7 | 321a (301a) | 774 | 7 | 274a (180a) | 755 | 7 | - | - | - | 186b | 507 | 7 | - | - | - |
| Cān ḳıble ider ṣıdḳıla sen ḫūr-ı liḳāyı | 253b | 708 | 9 | 148a | 722 | 9 | - | - | - | 280a (269a) | 778 | 9 | 184a (184a) | 456 | 5 (e) | - | - | - | - | - | - |
| Ḥamel burcında gün çün ṣaldı nūrı | 253b | 709 | 13 | 148b | 723 | 13 | 304a (324a) | 722 | 13 | 261a (166a) | 707 | 13 | 184a (184a) | 457 | 13 | - | - | - | - | - | - |
| Ḥaḳ emri çün getürdi girü yazı | 254a | 710 | 11 | 148b | 725 | 11 | 304b (324b) | 723 | 11 | 261b (166b) | 708 | 11 | 184b (184b) | 458 | 11 | - | - | - | - | - | - |
| Ḫūnī gözlü yüregi bu resmile mi yarası | 254b | 711 | 7 | 149a | 726 | 7 | 318a (298a) | 764 | 7 | 271b (262b) | 745 | 7 | 185a (185a) | 459 | 7 | 186b | 508 | 7 | - | - | - |
| Ḫumāruñ ḫastasıyam ṣun devāmı | 254b | 712 | 9 | 149a | 727 | 9 | 305a (325a) | 724 | 9 | 262a (243a) | 709 | 9 | 185a (185a) | 460 | 9 | - | - | - | 166a | 585 | 2 (e) |
| Ḫumāram giceden varısa bāḳī | 255a | 713 | 13 | 149b | 729 | 13 | 305b (325b) | 726 | 13 | 266a (243b) | 724 | 13 | 185b (185b) | 461 | 12 | 187a | 509 | 13 | 166a | 586 | 13 |
| Dut ki*örtesin niḳābıla benden cemālüñi | 255b | 714 | 7 | 149b | 730 | 7 | 300a (320a) | 709 | 7 | 257b (162b) | 694 | 7 | 186a (186a) | 462 | 7 | - | - | - | 163b | 575 | 7 |
| Dilerem ki*ola baña yüzüñi görmek rūzī | 255b | 715 | 7 | 150a | 731 | 7 | - | - | - | 281b (278b) | 783 | 7 | - | - | - | - | - | - | 163b | 576 | 7 |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Dişleri dürr-i ʿAden müşg-i Ḫoten'dür ḳoḫusı | 256a | 716 | 7 | 150a | 732 | 7 | - | - | - | 282b (283b) | 787 | 7 | 186a (186a) | 463 | 7 | - | - | - | 163b | 577 | 7 |
| Derd-mendem bulımazam işbu derde çāreyi | 256a | 717 | 7 | 150a | 733 | 7 | 318b (298b) | 765 | 7 | 272a (263a) | 746 | 7 | 186b (186b) | 464 | 7 | 187b | 510 | 7 | 164a | 578 | 7 |
| Reh-ber durur belāya gözüñüñ işāreti | 256b | 718 | 7 | 150b | 735 | 7 | 300b (320b) | 710 | 7 | 258a (163a) | 695 | 7 | 186b (186b) | 465 | 7 | 187b | 511 | 7 | 164a | 579 | 6 |
| Zihī ṣānīʿ ki ins ü cān yaratdı | 256b | 719 | 9 | 150b | 736 | 9 | 306b (306b) | 728 | 7 | 266b (239a) | 726 | 7 | 187a (187a) | 466 | 9 | 188a | 512 | 9 | 164b | 580 | 8 |
| Zülfüñ ṣıfatın nice bile ʿaḳl kemāhı | 257a | 720 | 9 | 150b | 737 | 9 | - | - | - | 283b (85b) | 791 | 8 | 187b (187b) | 467 | 9 | 188b | 513 | 9 | 164b | 581 | 9 |
| Zülfüñ girihini çözeli bāẕ-ı şemāli | 257a | 721 | 8 | 151a | 739 | 8 | 325b (305b) | 788 | 1 (e) | 278a (267a) | 769 | 8 | 187b (187b) | 468 | 8 | - | - | - | 165a | 582 | 8 |
| Zülfüñ ḫamında bu göñül ārām ider o ḫay | 257b | 722 | 7 | 151b | 741 | 7 | 297b (317b) | 702 | 7 | 253b (160b) | 683 | 7 | 188a (188a) | 469 | 7 | 188b | 514 | 7 | 165a | 583 | 7 |
| Seḥer yili nefes urdı örü dur iy sāḳī | 257b | 723 | 8 | 151b | 742 | 9 | - | - | - | 281b (278b) | 782 | 9 | 188a (188a) | 470 | 7 | - | - | - | 165b | 584 | 9 |
| Senüñ ḥüsnüñe yoḫ durur tenāhī | 258a | 724 | 8 | 151b | 743 | 9 | 307a (307a) | 730 | 9 | 267a (239b) | 728 | 9 | 188b (188b) | 471 | 8 | - | - | - | 169a | 596 | 9 |
| Senüñ aġzuñdur āb-ı zindigānī | 258a | 725 | 7 | 152a | 745 | 7 | 308a (308a) | 732 | 7 | 267b (245a) | 730 | 6 | 188b (188b) | 472 | 7 | 189a | 515 | 7 | 169a | 597 | 7 |
| Saʿādet ger ideydi baña yārı | 258b | 726 | 7 | 155a | 766 | 7 | 310b (310b) | 740 | 7 | 256b (87a) | 690 | 7 | 189a (189a) | 473 | 7 | 189a | 516 | 7 | 169b | 599 | 7 |
| Şehā zülfüñ hevāsıdır ḳılan göñlümi şeyẕāyī | 258b | 727 | 7 | 155b | 767 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Ṣūreti ḫūb-yār u sīreti gey | 259a | 728 | 13 | 155b | 768 | 13 | 298b (318b) | 704 | 13 | 254a (161a) | 685 | 13 | 189b (189b) | 474 | 13 | 189b | 517 | 13 | - | - | - |
| Ṣun iy sāḳī mey-i gül-gūn ki faṣl-ı nev-bahār oldı | 259b | 729 | 9 | 155b | 769 | 9 | 322a (302a) | 776 | 9 | 274b (180b) | 757 | 9 | 189b (189b) | 475 | 1 (e) | 190a | 518 | 9 | - | - | - |
| Ṣalalı ʿanberīn zülfüñ gül üzre tāze reyḥānı | 259b | 730 | 7 | 156a | 770 | 7 | 322a (302a) | 777 | 7 | 275a (181a) | 758 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Ṣaçuñ durur ḳamu cānlar belāsı | 260a | 731 | 9 | 156a | 771 | 9 | 310b (310b) | 741 | 9 | 257a (87b) | 691 | 9 | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Ṣorarlar kim nedür aġzı nişānı | 260a | 732 | 14 | 156a | 772 | 14 | 311a (311a) | 742 | 14 | 269b (84a) | 736 | 14 | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Ṣadr-ı mülūk Ayās Beg i mülk serveri | 260b | 733 | 10 | 156b | 773 | 10 | 301a (321a) | 713 | 10 | 258b (163b) | 698 | 10 | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Dudaġuñ bigi ʿaceb laʿl-i Bedaḫşān ola mı | 261a | 734 | 9 | 156b | 774 | 9 | 319b (299b) | 768 | 9 | 272b (263b) | 749 | 9 | 190a (190a) | 476 | 2 (e) | - | - | - | - | - | - |
| ʿAceb bu miḥnetüñ pāyānı yoḫ mı | 261a | 735 | 7 | 157a | 775 | 7 | 311b (311b) | 743 | 7 | 269b (84a) | 737 | 7 | 190a (190a) | 477 | 7 | 190a | 519 | 7 | - | - | - |
| ʿAnber-i terden gül üzre ḫālüñüñdür dānesi | 261b | 736 | 7 | 157a | 776 | 7 | 319b (299b) | 769 | 7 | 273a (264a) | 750 | 7 | 190a (190a) | 478 | 7 | 190b | 520 | 7 | - | - | - |
| Ḳılur ṣaçuñ girihleri dīvāne ʿāḳili | 261b | 737 | 7 | 157a | 778 | 7 | 301b (321b) | 714 | 7 | 259a (164a) | 699 | 7 | 190b (190b) | 479 | 7 | 190b | 521 | 7 | - | - | - |
| Ḳanı zühre ki göriben sen ayı | 262a | 738 | 7 | 157b | 779 | 7 | 312a (312a) | 745 | 6 | 270a (84b) | 739 | 6 | 190b (190b) | 480 | 7 | - | - | - | - | - | - |
| Gül yüzüñ yāẕına her dem içe peymāneleri | 262a | 739 | 7 | 157b | 780 | 7 | - | - | - | 282a (283a) | 785 | 7 | 191a (191a) | 481 | 7 | - | - | - | - | - | - |
| Gerçi ki cevrüñüñ baña yoḫdur nihāyeti | 262b | 740 | 7 | 157b | 781 | 7 | 302a (322a) | 715 | 7 | 259a (164a) | 700 | 7 | 191a (191a) | 482 | 7 | 191a | 522 | 7 | - | - | - |
| Gözlerüñ tīr ü kemān aldı ele bu cengi | 262b | 741 | 9 | 160b | 800 | 9 | - | - | - | 279a (268a) | 773 | 9 | 191b (191b) | 483 | 9 | - | - | - | - | - | - |
| Gözümde durur ḳāmetüñüñ serv-i revānı | 263a | 742 | 7 | 160b | 801 | 7 | - | - | - | 279b (268b) | 776 | 7 | 192a (192a) | 484 | 7 | - | - | - | - | - | - |
| Getürdükçe göñül ẕikrine daʿdı | 263a | 743 | 7 | 161a | 803 | 7 | - | - | - | - | - | - | 192a (192a) | 485 | 7 | - | - | - | - | - | - |
| Gözüñ itdükçe cāna Türk-i tāzī | 263b | 744 | 11 | 161a | 804 | 11 | 315b (315b) | 756 | 11 | 265b (244b) | 723 | 11 | 192b (192b) | 486 | 11 | - | - | - | - | - | - |
| Gül yüzüñile vechi mi var ki*eyleye daʿvī | 263b | 745 | 7 | 161b | 805 | 7 | - | - | - | 283a (85a) | 789 | 7 | 192b (192b) | 487 | 7 | - | - | - | - | - | - |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Girü esdi nesīm-i nev-bahārī | 264a | 746 | 11 | 161b | 806 | 11 | 315a (315a) | 755 | 11 | 265a (244a) | 722 | 11 | 193a (193a) | 488 | 11 | 191a | 523 | 9 | - | - | - |
| Göñül cihānda isdeyü cānā ne bulmadı | 264b | 747 | 9 | 161b | 807 | 9 | 302a (322a) | 716 | 9 | 259b (164b) | 701 | 9 | 193b (193b) | 489 | 9 | 191b | 524 | 9 | - | - | - |
| Göñül olmışdur ol zülfüñ esīri | 264b | 748 | 9 | 162a | 808 | 9 | 316a (296a) | 757 | 9 | 262b (240a) | 711 | 9 | 193b (193b) | 490 | 9 | 192a | 525 | 7 | - | - | - |
| Kim idrāk ide yüzüñi kemāhī | 265a | 749 | 7 | 162a | 809 | 7 | 316b (296b) | 758 | 7 | 262b (240a) | 712 | 7 | 194a (200a) | 491 | 6 | 192a | 526 | 7 | 176a | 623 | 1 (e) |
| Getüren ḳışı çün giderdi yazı | 265a | 750 | 8 | - | - | - | 317b (297b) | 761 | 8 | 271a (262a) | 742 | 8 | 194b (200b) | 492 | 8 | - | - | - | - | - | - |
| Gözümden gidemez ṣaçuñ ḫayāli | 265b | 751 | 7 | 158a | 782 | 7 | 312b (312b) | 746 | 7 | 270b (242a) | 740 | 7 | 194b (200b) | 493 | 7 | 192b | 527 | 7 | - | - | - |
| Gözüñ belāsı ḳaṣd-ı dil ü cān ider o ḫay | 265b | 752 | 7 | 158a | 784 | 7 | 298a (318a) | 703 | 7 | 254a (161a) | 684 | 7 | 195a (201a) | 494 | 7 | 192b | 528 | 6 | - | - | - |
| Lebüñüñ ʿışḳına cān ḳanda düşdi | 266a | 753 | 7 | 158a | 785 | 7 | 313a (313a) | 748 | 7 | 263b (242b) | 715 | 7 | - | - | - | 193a | 529 | 7 | - | - | - |
| Lebüñe ḫālüñ irişdi vü ḳondı | 266a | 754 | 7 | 158b | 786 | 7 | 313b (313b) | 750 | 7 | 264a (238a) | 717 | 7 | 195a (201a) | 495 | 6 | - | - | - | 170a | 600 | 1 (e) |
| Muʿanber ṣaçlaruñ olalı ʿūdī | 266b | 755 | 7 | 158b | 787 | 9 | 313b (313b) | 749 | 9 | 263b (242b) | 716 | 9 | 195b (201b) | 496 | 6 | 193a | 530 | 7 | 170a | 601 | 9 |
| Minnet Ḥaḳ'a kim yārı girü yāra irürdi | 266b | 756 | 7 | 159a | 789 | 7 | 324b (304b) | 784 | 7 | 277a (183a) | 765 | 7 | 196b (194b) | 498 | 6 | 193b | 531 | 5 | 171a | 603 | 7 |
| Minnet Ḥaḳ'a kim ol beni cānāna irürdi | 267a | 757 | 9 | 159a | 790 | 10 | 324b (304b) | 785 | 10 | 277a (183a) | 766 | 10 | 196b (194b) | 499 | 8 | 193b | 532 | 8 | 171a | 604 | 10 |
| Niçe ki ḳan içe atar baña gözüñ kīni | 267a | 758 | 11 | 159a | 791 | 11 | - | - | - | 279a (268a) | 774 | 11 | 197a (195a) | 500 | 10 | - | - | - | 171b | 605 | 11 |
| Ne şemʿdür ʿacebā bu cemāl-i nūrānī | 267b | 759 | 7 | 159b | 792 | 7 | 325a (305a) | 786 | 7 | 277b (183b) | 767 | 7 | 197a (195a) | 501 | 7 | 194a | 533 | 7 | 171b | 606 | 7 |
| Ne rūşen şemʿdür yüzüñ ki tābı | 267b | 760 | 9 | 159b | 794 | 9 | 308b (308b) | 735 | 9 | 268b (241a) | 733 | 9 | 197b (195b) | 502 | 9 | 194a | 534 | 9 | 168a | 593 | 9 |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Ne düzmiş Ḥaḳ bu zülf ü ḫaṭṭ u ḫāli | 268a | 761 | 9 | 160a | 795 | 9 | 314b (314b) | 753 | 9 | 264b (238b) | 720 | 9 | - | - | - | 194b | 535 | 9 | 168b | 594 | 9 |
| Niçe kim ẕikr ide dilüm sen ayı | 268b | 762 | 6 | 160a | 796 | 6 | 315a (315a) | 754 | 6 | 265a (244a) | 721 | 6 | 198a (196a) | 503 | 6 | 195a | 536 | 6 | 168b | 595 | 6 |
| Niçe ki göre gözlerüm ol serv-i revānı | 268b | 763 | 7 | 160a | 797 | 7 | - | - | - | 280a (269a) | 777 | 7 | 198a (196a) | 504 | 7 | 195a | 537 | 7 | 172a | 607 | 7 |
| Ne durur laʿl ü yāḳūt-ı revān mey | 268b | 764 | 9 | 160b | 799 | 9 | 299a (319a) | 705 | 9 | 254b (161b) | 686 | 9 | 198b (196b) | 505 | 9 | 195b | 538 | 7 | 172a | 608 | 9 |
| Niçe bir şemʿ bigi oda yaḫa yār beni | 269a | 765 | 9 | 153a | 751 | 9 | 325b (305b) | 787 | 8 | 277b (183b) | 768 | 8 | 198b (196b) | 506 | 9 | - | - | - | 172b | 609 | 9 |
| Nedür ḫūrşīẕ-i tābāndur yañaġı | 269b | 766 | 13 | 153a | 752 | 13 | 309b (309b) | 737 | 13 | 269a (241b) | 735 | 13 | 199a (197a) | 507 | 13 | 195b | 539 | 13 | 172b | 610 | 13 |
| Hicrānuñ odından yüregüm ḳarara yandı | 269b | 767 | 7 | 153b | 753 | 7 | - | - | - | 283b (85b) | 790 | 7 | 199b (197b) | 508 | 7 | 196a | 540 | 7 | 173a | 611 | 7 |
| Her ayda gerçi bir kez bedr olur ay | 270a | 768 | 7 | 153b | 755 | 7 | 297b (317b) | 701 | 7 | 253b (160b) | 682 | 7 | 199b (197b) | 509 | 7 | - | - | - | 173b | 612 | 7 |
| Vardur ḳamusı nesnenüñ iy dost ġāyeti | 270a | 769 | 7 | 153b | 756 | 7 | 300b (320b) | 711 | 7 | 258a (163a) | 696 | 7 | 200a (198a) | 510 | 7 | - | - | - | 173b | 613 | 7 |
| Var mı cefā ki cānuma ol yār itmedi | 270b | 770 | 7 | 154a | 757 | 7 | 301a (321a) | 712 | 7 | 258b (163b) | 697 | 7 | 200a (198a) | 511 | 7 | 196b | 541 | 7 | 173b | 614 | 7 |
| Her kim göre bir laḥẓā sen zülf-i perīşānı | 270b | 771 | 11 | 154a | 759 | 11 | - | - | - | 280b (269b) | 780 | 11 | 200b (198b) | 512 | 11 | - | - | - | 174a | 615 | 11 |
| Yüregi yara urur ġamzeñ oḫınuñ seḥeri | 271a | 772 | 9 | 154b | 760 | 9 | - | - | - | 282b (283b) | 786 | 9 | 201a (199a) | 513 | 9 | 196b | 542 | 9 | 174b | 616 | 9 |
| Yüzüñi bir daḫı görmek baña olurısa rūzī | 271b | 773 | 7 | 161a | 802 | 7 | 322b (302b) | 778 | 7 | 275a (181a) | 759 | 7 | 201a (199a) | 514 | 7 | - | - | - | 174b | 617 | 7 |
| Yüzüñ muḳābili bir gül çemende bulına mı | 271b | 774 | 7 | 154b | 761 | 7 | - | - | - | 279b (268b) | 775 | 7 | 201b (199b) | 515 | 7 | - | - | - | 175a | 618 | 7 |
| Yüzüñi kim gördi kim ol zār u ḥayrān olmadı | 272a | 775 | 7 | 154b | 762 | 7 | 319a (299a) | 767 | 7 | 272b (263b) | 748 | 7 | 201b (199b) | 516 | 7 | 197a | 543 | 7 | 175b | 620 | 7 |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Yüregi ġamzeñ oḷı yāra düşdi | 272a | 776 | 7 | 155a | 763 | 7 | - | - | - | - | - | - | 202a (202a) | 517 | 7 | 197a | 544 | 7 | 175b | 621 | 7 |
| Yoluñuñ tozına teşbīh lebüñ eşvāḳı | 272a | 777 | 9 | 155a | 764 | 9 | - | - | - | - | - | - | 202b (202b) | 518 | 9 | - | - | - | 176a | 622 | 9 |
| Ḫazāndur bāẕeye it çāre-sāzı | 272b | 778 | 7 | 155a | 765 | 7 | 310a (310a) | 739 | 7 | 256b (87a) | 689 | 7 | 202b (202b) | 519 | 7 | 197b | 545 | 7 | - | - | - |
| Kime kim ʿışḳuñ olursa emānı | 273a | 779 | 7 | 153a | 750 | 7 | 309a (309a) | 736 | 7 | 268b (241a) | 734 | 7 | 203a (203a) | 520 | 7 | 197b | 546 | 7 | - | - | - |
| Ṭaña ḳaldı ḳamer yüzüñ göreli | 273a | 780 | 7 | 152b | 747 | 7 | 308a (308a) | 733 | 7 | 268a (245b) | 731 | 7 | 203a (203a) | 521 | 7 | 198b | 549 | 7 | - | - | - |
| Ne müşkil ʿilmdür ʿışḳuñ kitābı | 273a | 781 | 8 | 152b | 748 | 9 | 308b (308b) | 734 | 9 | 268a (245b) | 732 | 9 | 203b (203b) | 522 | 8 | 199b | 552 | 8 | - | - | - |
| Degül binüm bu başumdaġı sevdā | 150b* | 782* | 11* | - | - | - | 106b (104b) | 91 | 11 | 78a (176a) | 85 | 11 | - | - | - | 198a | 548 | 11 | - | - | - |
| Zi çeşme ki düzmiş lebüñi *ḫālıḳu'l-ervāḥ* | 150b* | 783* | 4 (e)* | 69b | 193 | 7 | 134b (132b) | 182 | 9 | 104a (36a) | 176 | 9 | 70a (70a) | 63 | 7 | - | - | - | - | - | - |
| Kime kim irerise faẕl-ı ḥażret-i ceberūt | - | - | - | 13a | 18 | 11 | - | - | - | 11b (168b) | 11 | 11 | 19a (38a) | 16 | 11 | 19b | 18 | 11 | - | - | - |
| Bu dönen ṭoḳuz eyvān-ı muṭabbaḳ | - | - | - | 102b | 416 | 9 | 205b (205b) | 410 | 9 | 172b (117a) | 404 | 9 | - | - | - | 122a | 279 | 9 | 84b | 284 | 9 |
| Bir muḥīṭe düşürmişem zevraḳ | - | - | - | 102b | 417 | 9 | 206b (206b) | 412 | 9 | 173a (117b) | 406 | 9 | - | - | - | 122b | 280 | 9 | 84b | 285 | 9 |
| Bu cümle derd ü ḥasret ü bu ḳamu iştiyāḳ | - | - | - | 103a | 418 | 7 | 205a (205a) | 408 | 7 | 172a (116b) | 402 | 7 | - | - | - | 123a | 281 | 7 | 85a | 286 | 7 |
| Cānumı miḥnete düşüreli ġam-ı firāḳ | - | - | - | 103a | 419 | 6 | 205b (205b) | 409 | 7 | 172b (117a) | 403 | 7 | - | - | - | 123a | 282 | 6 | 85a | 287 | 7 |
| Ṣabā çün zülfüñe hem-dem olubdur | - | - | - | 84b | 293 | 13 | 168b (164b) | 291 | 13 | 119a (12a) | 224 | 13 | 109b (109b) | 201 | 13 | - | - | - | 49a | 166 | 13 |
| Göñül kimesneye bağlama dünyede iy yār | - | - | - | 24b | 38 | 51 | 19b (17b) | 11 | 52 | 21a (210a) | 21 | 52 | - | - | - | - | - | - | - | - | - |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Bu resme var mı bir maḥbūb u ḫūb u nāzük ü dilber | - | - | - | 41b | 64 | 15 | 23a (21a) | 14 | 15 | 23b (218b) | 24 | 15 | - | - | - | - | - | - | 34b | 118 | 15 |
| Çün ki virdüñ saçlaruñ bendine tāb | - | - | - | - | - | - | 116b (114b) | 125 | 8 | 86b (30b) | 119 | 8 | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Ne binüm ḫüznümi görmişdi Yaʿḳūb | - | - | - | - | - | - | 124a (122a) | 148 | 9 | 92b (124b) | 142 | 9 | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Elüme daḫı eger girürise vuṣlat-ı dost | - | - | - | 67a | 176 | 10 | 130b (128b) | 170 | 10 | 97a (40a) | 154 | 10 | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Diler göñül viṣālini ḳanı viṣāl-i dost | - | - | - | 66b | 171 | 7 | 131a (129a) | 171 | 7 | 97b (40b) | 155 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Her göñül kim ola rūşen aña sırr-ı ceberūt | - | - | - | 68a | 181 | 7 | 131b (129b) | 173 | 7 | 98a (41a) | 157 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| İy ki ʿışḳuñ durur göñüllere genc | - | - | - | 69a | 190 | 9 | 133b (131b) | 180 | 8 | 103a (47a) | 174 | 8 | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Şöyle kim yoḳdur senüñ ḫüsnüñe ḥad | - | - | - | 72b | 212 | 9 | 140a (178a) | 201 | 9 | 109b (16b) | 195 | 9 | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Şerādan tā şüreyyā dek senüñ bigi*olmaya dilber | - | - | - | - | - | - | 148b (144b) | 226 | 6 | 137b (195a) | 289 | 6 | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Hicrānuñ odından cigerüm ṭopṭolu ḳandur | - | - | - | 92b | 347 | 7 | 180a (176a) | 326 | 7 | 145a (270a) | 314 | 7 | - | - | - | - | - | - | 67a | 226 | 7 |
| Saçı sevdāsıla ḳışşam muṭavveldür beyān olmaz | - | - | - | - | - | - | 187b (187b) | 351 | 7 | 155b (22a) | 345 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Her kişi bu ḥarem-i ʿışḳda maḥrem olmaz | - | - | - | 96a | 371 | 7 | 189a (189a) | 355 | 7 | 156b (101a) | 349 | 7 | - | - | - | - | - | - | 73b | 246 | 7 |
| Çün başladı uş zemzemeye murġ-ı seḥer-ḫīz | - | - | - | - | - | - | 190a (190a) | 359 | 7 | 157b (102a) | 353 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Uş ṣubḥ-dem eser bu nesīm-i bahār ḫoş | - | - | - | 98a | 384 | 7 | 197a (197a) | 382 | 7 | 164b (109a) | 376 | 7 | - | - | - | - | - | - | 76a | 255 | 7 |
| Yüzüñden nūr alsaydı ṭavāliʿ | - | - | - | 101b | 407 | 7 | 202a (202a) | 398 | 7 | 169a (113b) | 392 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Bu menzil-gāhı itsün Ḥaḳ tebārek | - | - | - | 107a | 446 | 11 | 210b (210b) | 423 | 9 | 177a (33b) | 417 | 9 | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| İrişdi ʿīd kim itsün mübārek | - | - | - | - | - | - | 210b (210b) | 424 | 11 | 177a (33b) | 418 | 11 | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Çün tecellī itdi ayıla güne işbu cemāl | - | - | - | 114a | 494 | 7 | 222a (222a) | 461 | 7 | 187b (58b) | 455 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| İder ġamzeñ dil-āverleri bī-dil | - | - | - | - | - | - | 226b (226b) | 475 | 7 | 191b (56b) | 469 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Gel iy ḫaṭṭı benefşe gel iy saçları sünbül | - | - | - | - | - | - | 230b (230b) | 489 | 9 | 195b (48b) | 483 | 9 | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Çün feṯḥ-i memleket ḳılıcıla olur tamām | - | - | - | - | - | - | 233a (233a) | 496 | 5 | 198a (233a) | 490 | 5 (e) | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| ʿİnāyetile naẓar ḳıl baña ki dervīşem | - | - | - | - | - | - | 238b (238b) | 514 | 7 | 202b (186b) | 508 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Ayruluġuñ odına her dem i dilber yanaram | - | - | - | - | - | - | 240a (240a) | 519 | 7 | 203b (221b) | 513 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Egerçi nīş olmışdur baña bu ḫ̆āb-ı nūşīnüm | - | - | - | - | - | - | 248b (248b) | 545 | 7 | 212a (228a) | 539 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Yüzüñde göreliden tāze nev-bahār gözüm | - | - | - | - | - | - | 249b (249b) | 548 | 11 | 213a (229a) | 542 | 11 | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Sübaşı Beg Secāʿüd-dīn Süleymān | - | - | - | 131b | 607 | 7 | 252b (252b) | 556 | 7 | 215b (231b) | 550 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Hevāsı zülfüñüñ yigdür baña tende revānumdan | - | - | - | 128a | 584 | 7 | 259a (259a) | 577 | 7 | 222b (203a) | 573 | 7 | - | - | - | - | - | - | 135b | 465 | 7 |
| Vaḳtidür iy gül-i tāze ki dügülden çıḫasın | - | - | - | 132a | 610 | 7 | 261b (261b) | 584 | 7 | 228a (175a) | 590 | 7 | - | - | - | - | - | - | 136a | 466 | 7 |
| Bu ne pīç ü tābdur zülfüñde bu ne bend ü çīn | - | - | - | 124b | 563 | 7 | 262a (262a) | 586 | 7 | 228b (175b) | 592 | 7 | - | - | - | - | - | - | 127b | 434 | 7 |
| Ne cādūdur gözüñ ideli efsūn | - | - | - | 132a | 609 | 7 | 267a (267a) | 602 | 7 | 225a (132b) | 580 | 7 | - | - | - | - | - | - | 135b | 464 | 7 |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Gözlerüñ seḥeri*ider cāna füsūn | - | - | - | - | - | - | 267b (267b) | 604 | 9 | 225b (133a) | 582 | 9 | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Lāyıḳ degül mi sen büt-i şīrīn-liḳāyıçun | - | - | - | 132a | 611 | 9 | 269a (269a) | 607 | 9 | 226b (134a) | 585 | 9 | - | - | - | - | - | - | 136a | 467 | 9 |
| Melik buldı şifā *elḥamdüli'llāh* | - | - | - | 141b | 678 | 14 | 275a (275a) | 627 | 15 | 236b (95b) | 621 | 1 (e) | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Yār ol durur ki yārına dāyim vefā ide | - | - | - | 140a | 668 | 7 | 282b (282b) | 651 | 7 | 239a (146a) | 632 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Her kim naẓar ide ḳaşuñuñ ḳurlu yayına | - | - | - | 144b | 698 | 7 | 283b (283b) | 654 | 7 | 240a (147a) | 635 | 7 | - | - | - | - | - | - | 155a | 542 | 7 |
| Her kişi kim baḫa binüm gözlerümüñ yaşına | - | - | - | 144b | 697 | 7 | 287a (287a) | 666 | 7 | 243a (152a) | 647 | 7 | - | - | - | - | - | - | 154b | 541 | 7 |
| Ne fitnedür gözüñ āḫir zamāna | - | - | - | - | - | - | 291b (291b) | 682 | 9 | 247b (156b) | 663 | 9 | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Cān diler ʿaḳlı saçuñ bendine dīvāne ide | - | - | - | - | - | - | 293a (293a) | 686 | 7 | 248b (149b) | 667 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Zülfüñüñ ḳılı diler kim tenümi ḳıl ḳıla | - | - | - | - | - | - | 293b (293b) | 687 | 7 | 249a (150a) | 668 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Ṣubḥ-dem oldı ṭur örü sāḳī-yi ferḫunde-pay | - | - | - | 160a | 798 | 9 | 299a (319a) 320a (300a) | 706 770 | 9 | 254b (161b) 273a (264a) | 687 751 | 9 | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Sinüñle rūzigār ne ḫoş rūzigārıdı | - | - | - | - | - | - | 302b (322b) | 717 | 7 | 260a (165a) | 702 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Saña göñül virenüñ n'ola ḥālı | - | - | - | 149a | 728 | 7 | 305b (325b) | 725 | 7 | 262a (243a) | 710 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Senüñ gözüñ durur bir Türk-i cengī | - | - | - | 151a | 740 | 7 | 307a (307a) | 729 | 7 | 267a (239b) | 727 | 7 | - | - | - | - | - | - | 176a | 624 | 7 |
| Saçuñ bir ḳılıla dutdı cihānı | - | - | - | 157a | 777 | 7 | 312a (312a) | 744 | 7 | 270a (84b) | 738 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Ḳandadur ol şarāb-ı reyḥānī | - | - | - | 158a | 783 | 7 | 312b (312b) | 747 | 7 | 270b (242a) 282a (283a) | 741 784 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Gel iy ay u günüñ şemʿ ü çirāġı | - | - | - | 158b | 788 | 7 | 314a (314a) | 751 | 7 | 264a (238a) | 718 | 7 | - | - | - | - | - | - | 176b | 625 | 8 |
| Gözüñ çekmiş durur müşgīn kemānı | - | - | - | 159b | 793 | 7 | 314a (314a) | 752 | 7 | 264b (238b) | 719 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Elüme ṣunġıl iy gül-çehre cāmı | - | - | - | - | - | - | 316b (296b) | 759 | 7 | 263a (240b) | 713 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Çü ẓālim gözüñüñ yoḫdur emānı | - | - | - | - | - | - | 317a (297a) | 760 | 9 | 263a (240b) | 714 | 9 | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Böyle şīrīn dudaġuñ iy ʿacebā cān ola mı | - | - | - | 148b | 724 | 7 | - | - | - | 280b (269b) | 779 | 7 | - | - | - | - | - | - | 176b | 626 | 7 |
| Her kişi kim cemālüñe bir kez naẓar ide | - | - | - | 145a | 699 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 155a | 543 | 7 |
| Yüzüñ evṣāfı bilinmez kemāhī | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 175a | 619 | 7 |
| Dünyeyi ṣanam ki kimseye muḥābā idiser | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 177a | 627 | 40 |
| İy nigārum ben ṭapuña ṭoġru yārum bilmiş ol | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 178b | 629 | 6 (e) |
| **TOPLAM ŞİİR / BEYİT SAYILARI** | **273 v.** | **783** | **8262** | **162 v.** | **809** | **8495** | **325 v.** | **788** | **7973** | **285 v.** | **791** | **7893** | **203 v.** | **522** | **5501** | **199 v.** | **552** | **5638** | **178 v.** | **629** | **5002** |

*(e) : Varak eksikliğinden dolayı yarım olan şiir

## 3.6. NAZİRE MECMUALARINDA BULUNAN ŞİİRLERİN TABLOSU

| MECMUALAR / ŞİİRLER | MECMŪʿATÜ'N-NEZĀ'İR | | | CĀMİʿÜ'N-NEZĀ'İR | | | MECMĀʿU'N-NEZĀ'İR* | | | PERVĀNE BEY MECMUASI | | | METĀLİʿÜ'N-NEZĀ'İR** | | | MECMŪʿA-İ NEZĀYİR | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | MN-1 | | | CN | | | MN-2 | | | PBM | | | MN-3 | | | MN-4 | | |
| | Varak | Sıra | Sayı | Varak | Sıra | Sayı | Varak | Sıra | Sayı | Varak | Sıra | Sayı | Varak | Sıra | Sayı | Varak | Sıra | Sayı |
| Şehā çünkim elüñ irdi geçürgil ḫoş bu devrānı | 4b | 1 | 44 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Yüzi nev-rūzumuz şükrin idemedük zi noḳṣānī | 8b | 2 | 35 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Şalalı ʿanberīn zülfüñ gül üzre tāze reyḥānı | 18a | 5 | 7 | 437a | 2763 | 7 | ? | 5338 | 6 | 596b [604b] | 7561 | 5 | - | - | - | - | - | - |
| Benefşe ṣaçlaruñ ṣalmış gül-i ter üstine sāye | 31a | 19 | 7 | 379a | 2399 | 6 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Ne ġamzeñ oḫı kim atsañ nişāna irer iy meh-rū | 49b | 38 | 9 | 313a | 1976 | 9 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Cemālüñi gören sinüñ saña nice diye meh-rū | 50b | 39 | 9 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Anuñ zülfi hevāsından dimāġum ṭolu sevdādur | 68b | 64 | 9 | 84a | 467 | 9 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Egerçi Yūsuf-ı Mışrī ḳamu güzelden aʿlādur*** | 69b | 65 | 7 | 84a | 468 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Beñüñüñ dānesi müşg ü ṣaçuñuñ dāmı ʿanberden | 88a | 89 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Hevādan ṣaçılalı müşg ü ʿanber | 100b | 103 | 20 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Ne ev durur düzülmiş ḫūb u dilber | 101b | 104 | 16 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Erir yüzüñ odından māh-ı enver | 102b | 105 | 8 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| ʿAceb bu ṣaç mıdur yā müşg ü ʿanber | 103a | 106 | 9 | 134b | 912 | 9 | ? | 1519 | 9 | 188a | 2371 | 7 | - | - | - | - | - | - |
| Ḫazān faṣlında vaṣl-ı yār-ı hem-dem | 106b | 113 | 38 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Didüm yāra ki dudaġuñı emsem | 108a | 114 | 8 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Ḳamu sende cemāl ü ḥüsn-i ʿālem | 108b | 115 | 9 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Yüregümde yanariken cehennem | 109a | 116 | 9 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Bu ne zülf olur bu nice perçem | 109b | 117 | 8 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Gerekmez yār uran zaḫma merhem | 110a | 118 | 8 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Çemen oldı āsetīn ü cīb-i Meryem*** | 110a | 119 | 8 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Egerçi kim işüñ cevr ü sitemdür | 114b | 130 | 9 | - | - | - | ? | 1571 | 7 | 205b | 2589 | 7 | - | - | - | - | - | - |
| Gel iy ay u günüñ şemʿ ü çirāġı | 119a | 142 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Nedür ḫūrşīẕ-i tābāndur yañaġı | 119b | 143 | 13 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Göñül zülfüñ ḫamına ṭolaşıbdur | 128a | 161 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Boyuñı serv görse bāġ içinde | 131b | 169 | 9 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| ʿAceb bu miḥnetüñ pāyānı yoḫ mı | 133b | 174 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Elüme bir ḳadeḥ ṣunarsa dil-şād | 134b | 176 | 9 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Meger zülfüñe irdi ṣubḥ-dem bād | 135a | 177 | 7 | - | - | - | ? | 786 | 7 | 111a | 1402 | 5 | - | - | - | - | - | - |
| Ṣaçuñ durur ḳamu cānlar belāsı | 139b | 190 | 9 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Çün aldı lāleden gül sāġar-ı ṣāf | 151a | 219 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Seni bulmaġıçun işüm ṭalebdür | 152a | 221 | 8 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Şemʿ bigi yaş yirine aḫdı ḳanı çeşmümüñ | 154a | 225 | 8 | 179a | 1248 | 9 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| İtmemek durur naẓar ġayra gözümüñ niyyeti | 211a | 304 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Bī-gümān dünyīde sensin baḫt u devlet rāyetī | 211b | 305 | 8 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Bir oda yaḫıb durur cānumı yāruñ fürḳatı | 212b | 306 | 9 | 395a | 2472 | 9 | ? | 4791 | 8 | 609b [617b] | 7734 | 7 | - | - | - | - | - | - |
| Gözlerüñ ger kīne-cūdur çāre ne | 274b | 392 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Zi ṣanʿatlar ider luṭfıla peyẓā | - | - | - | 2b | 1 | 35 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Çün götürdi gül yañaġından niḳāb | - | - | - | 22b | 80 | 11 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Şol yüzde kim odından eriyüb olur gül āb | - | - | - | 22b | 81 | 7 | ? | 487 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Bu resme kim ider ġamzeñ ḳıyāmet | - | - | - | 28a | 118 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Ġamzeñ göñüle belādur iy dost | - | - | - | 36b | 167 | 7 | ? | 587 | 7 | 84a [85a] | 1055 | 5 | 60a | ? | 1 | - | - | - |
| Vaḳt-i ṣabāḥdur getür iy sāḳī-yi ṣabūḥ | - | - | - | 45b | 227 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Gel gel ki senden ayru bu ʿayşuñ ṣafāsı yoḫ | - | - | - | 46a | 230 | 9 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Fürḳatüñüñ ḥurḳatından yaḫılur cānum meded | - | - | - | 53a | 251 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| İrte gice dönen bu çarḫ-ı kebūd | - | - | - | 55a | 265 | 25 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Şād ol iy yañaġı gül ḳāmeti şimşād şād | - | - | - | 56a | 269 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Aġzı mercān dürcidür ki cevher-i cān andadur*** | - | - | - | 67b | 339 | 6 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Ey ṣanem sevdā-yı ʿışḳuñ göñlümi ġam-gīn ider*** | - | - | - | 85a | 493 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Zi mey kim cān dimāġını ṭolu müşg ü gül-āb eyler | - | - | - | 108a | 698 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Senden baña ne gelse dil-ārām ḫoş gelür*** | - | - | - | 120a | 821 | 6 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Niçe bezenüb düzense gül-zār | - | - | - | 127b | 857 | 15 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| İçümde āteş ü gözümde nem var | - | - | - | 131b | 881 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Bu resme var mı bir maḥbūb u ḫūb u nāzük ü dilber | - | - | - | 133b | 906 | 15 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Yañaġuñ u dişüñ ü gözlerüñ hem zülfüñ iy dilber | - | - | - | 134a | 909 | 10 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Aġzuñda ne var çeşme-yi ḥayvān daḫı bilmez | - | - | - | 141a | 971 | 9 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Baña ḫışm eyleyüben aġladır ol yār dirīġ*** | - | - | - | 162a | 1125 | 5 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Viṣālin yāruñ anda bula ʿāṣıḳ | - | - | - | 165b | 1149 | 33 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Sevdi göñlüm şol şehi kim vālihidür cān anuñ | - | - | - | 175b | 1210 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Gül mi zībādur leṭāfetde ya ruḫ-sāruñ senüñ*** | - | - | - | 176b | 1227 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Her kelāmuñ yigi kim söyler anı ehl-i kemāl | - | - | - | 190b | 1335 | 31 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Ḥamd saña yaraşur iy pādişāh-ı bī-zevāl | - | - | - | 194a | 1343 | 31 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| ʿĀlem ansuz nice ola kim ʿālemüñdür cānı ol | - | - | - | 195b | 1355 | 31 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| İy ki*itdiler yoluñ tozunı tūtiyā rüsül | - | - | - | 196b | 1364 | 19 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Ne yüzden yüzüñe zülf ola māil*** | - | - | - | 199a | 1382 | 5 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Ġamzeñüñ sūzıyla ḳan itmek dilersin itmegil | - | - | - | 204b | 1397 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Rāzumı ḫalḳa ʿayān itmek dilersin itmegil | - | - | - | 204b | 1398 | 4 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Seḥer-geh kim ider bülbül terennüm | - | - | - | 222a | 1481 | 11 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Baña dām-ı belā durur ıraḫ senden dem-ā-dem dem | - | - | - | 222b | 1487 | 11 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Şāhā müselsel zülfüñüñ ʿışḳında mecnūn olmışam | - | - | - | 247b | 1609 | 5 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Cāna yetdi ẓulme dād eyle ḳurbān olduġum*** | - | - | - | 247b | 1611 | 5 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Çün bilürsin ḳaşlaruñ yāsını ḳurbān olduġum*** | - | - | - | 248b | 1615 | 5 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Şol gümüş barmaḳlaruñdan ṣun berü cām içelüm*** | - | - | - | 253b | 1651 | 5 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Subh-dem İsi-nefes olup bad-ı nesim | - | - | - | 258a | 1675 | 15 | - | - | - | 411a [409a] | 5182 | 5 | - | - | - | - | - | - |
| Bu müddetde ki düşürdi felek bini cüẕā senden | - | - | - | 277b | 1762 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Müşgīn ṣaçuñı dir ḳoma kim ol cemāle düşmesün*** | - | - | - | 300b | 1920 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Baḫ iʿtibārıla kim naḳş-bend-i *kün-fe-yekūn* | - | - | - | 302b | 1938 | 15 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Diye durur dil ü cān *lā ilāhe illā'llāh* | - | - | - | 318b | 2016 | 22 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Cān ser terk itmişizdür gerçi rāh-ı yārda*** | - | - | - | 326b | 2061 | 5 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Eger hicrüñ ḳalursa bu ḳarāra | - | - | - | 334a | 2114 | 7 | ? | 4590 | 7 | 536b [533b] | 6795 | 5 | - | - | - | - | - | - |
| Bāġdan çün gitdi zāġ u degdi nevbet bülbüle | - | - | - | 351a | 2221 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Yār olalı sen gözi āhū ile*** | - | - | - | 353b | 2236 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Nerm nerm iy muṭrib-i ḫoş-gūy ḳılġıl zemzeme | - | - | - | 358a | 2269 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Eksik itmez arturur gülşende bülbül zemzeme*** | - | - | - | 358a | 2270 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Didi baña pes ḳıl naẓar didüm gözümüñ üstine | - | - | - | 366b | 2322 | 6 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Her ki ol şāhuñ naẓar ḳıla yañaġı alına | - | - | - | 374a | 2371 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Bir daḫı iderise devlet baña yārı n’ola | - | - | - | 382b | 2423 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Ol kişi kim işi güci*anuñ dün gün āh ola | - | - | - | 386a | 2434 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Çün şükr ki firḳat güni pāyāna irişdi*** | - | - | - | 402b | 2515 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Olalıdan bu göñül kişverine şāh ʿAlī*** | - | - | - | 429a | 2719 | 5 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Böyle şīrīn dudaġuñ iy ʿacebā cān ola mı | - | - | - | 432a | 2746 | 4 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Zihī nev-rūz-ı şāhī kim yine şād itdi devrānı*** | - | - | - | 436a | 2767 | 6 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Bizedi uş ḫazān yili cihānı | - | - | - | 436b | 2768 | 11 | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Dil ü cān zülfüñe ḫayrān u şeydā | - | - | - | - | - | - | ? | 249 | 8 | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Baña ki*olup durur her gice yeldā | - | - | - | - | - | - | ? | 250 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Oldı yüzüñüñ ḫayāsından eriyiben gül āb | - | - | - | - | - | - | ? | 343 | 7 | 51a | 615 | 6 | - | - | - | - | - | - |
| ʿIşḳuñuñ odına düşdüm ḫālumı ṣor iy ḫabīb | - | - | - | - | - | - | ? | 438 | 7 | 64a | 784 | 5 | - | - | - | - | - | - |
| Levḥ-i ḳudretde yazılalı nuḳūş-ı kāyināt | - | - | - | - | - | - | ? | 512 | 6 | 74b | 927 | 5 | - | - | - | - | - | - |
| Yüzüñdür ḳıble-gāh-ı ehl-i ḫācāt | - | - | - | - | - | - | ? | 563 | 8 | 83a [84a] | 1044 | 5 | 47b | ? | 1 | - | - | - |
| Bu ne çīndür zülfüñ ucında bu ne ḫamdur ne bend | - | - | - | - | - | - | ? | 738 | 7 | - | - | - | - | - | - | - | - | - |
| Fürḳatüñüñ ḫurḳatı her dem içümi dāġlar | - | - | - | - | - | - | ? | 1109 | 6 | 222a | 2800 | 5 | - | - | - | - | - | - |
| Senüñ yüzüñ kime olursa manẓūr | - | - | - | - | - | - | ? | 1561 | 7 | 205a | 2582 | 7 | - | - | - | - | - | - |
| Bu ḫūnī gözlerüñ kim bī-emāndur | - | - | - | - | - | - | ? | 1582 | 12 | 206b | 2599 | 9 | - | - | - | - | - | - |
| Cāna ne leb durur bu ne yāḳūt-ı nāb olur | - | - | - | - | - | - | ? | 1725 | 7 | 140a | 1775 | 7 | - | - | - | - | - | - |
| Anuñıçun virdi saña bu cemāli ol celīl | - | - | - | - | - | - | ? | 2827 | 7 | 369b [367b] | 4657 | 5 | - | - | - | - | - | - |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Naḳṣa getüreyim dise bu ṣūret-i ḫayāl | - | - | - | - | - | - | ? | 2917 | 6 | 375a [373a] | 4722 | 5 | - | - | - | - | - | - |
| Eger olmasa gözüm yaşları ḫūn | - | - | - | - | - | - | ? | 3819 | 8 | 438a [436a] | 5529 | 5 | 197b | ? | 1 | - | - | - |
| Her göz ki*anuñ ḫayāli bu serv-i revān ola | - | - | - | - | - | - | ? | 4775 | 7 | 566a [564a] | 7172 | 5 | - | - | - | - | - | - |
| Çün tāze oldı güller ü açıldı lāleler | - | - | - | - | - | - | ? | 1173 | 7 | 130a | 1641 | 5 | - | - | - | - | - | - |
| Gözüm hīç gördügüñ var mı biḥaḳḳ-ı sūre-yi ṭā-hā*** | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 42a [44a] | 509 | 5 | - | - | - | - | - | - |
| Acısun zaḫmum benüm çün aġlasun ḳan üstüme*** | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 114b | 1445 | 5 | - | - | - | - | - | - |
| Āh kim ʿömrüm cihān mülkinde cānānsuz geçer*** | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 194a | 2448 | 7 | - | - | - | - | - | - |
| Tā ʿışḳuñı şehā varaḳ-ı cāna yazmışam | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 399a [397a] | 5026 | 5 | - | - | - | - | - | - |
| Ne fettān gözlerüñ vardur ki ḳaṣd eyledi īmāna*** | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 511b [508b] | 6469 | 5 | - | - | - | - | - | - |
| Bī-beḳādur bu menzil iy aḥbāb | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 35a | ? | 1 | - | - | - |
| Fikr eyle mebdeʾüñ nireden niredür maʿād | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 75a | ? | 1 | - | - | - |
| Zāhir olınca ruḫında ḫaṭ-ı ʿanber-fāmı*** | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 221b | LXXI-47 | 5 |

* Mecmâ'u'n-Nezâ'ir'de varak numaraları belirtilmemiştir.
** Metâli'ü'n-Nezâ'ir'de şiir numaraları belirtilmemiştir.
*** Hiçbir divan nüshasında yer almayan şiirler.

## 3.7. ÇEVİRİYAZILI METNİN İNŞASINDA İZLENEN YOL VE İMLA TERCİHLERİ

İstinsah tarihleri bilinen nüshalar dikkate alındığı zaman, en eski tarihli olmasa da tam bir nüsha olan ve padişaha sunulduğu için diğer nüshalara göre en tertipli, düzenli ve süslü nüsha olan Hamidiye nüshası çalışmamızın dayanak noktasıdır. Nüshaları, Hamidiye'den sonra inceleme sırasına göre dizersek bu sıralama Türk-İslam Eserleri nüshası, Düğümlü Baba nüshası, Topkapı nüshası, Vatikan nüshası, British Museum nüshası ve Diyanet İşleri Başkanlığı nüshası şeklinde olacaktır. Bu sıralama tamamen şahsi bir sıralamadır, herhangi bir dayanak noktası yoktur.

İlk aşamada Hamidiye nüshası, metne mümkün olduğunca her anlamda sadık kalınarak, baştan sona okunmuş ve bu sayede *Dîvân*'ın transkripsiyonlu metni elde edilmiştir. Hamidiye nüshasında bulunmayan ancak diğer nüshaların en az bir tanesinde yer alan şiirler ise alfabetik sıra gözetilerek Hamidiye nüshasındaki şiirlerin arasına uygun yerlere eklenmiştir. Aynı şekilde nazire mecmualarında yer alan Ahmedi'ye ait şiirlerden, zaten Divan'ın nüshalarından herhangi birinde yer alan şiirleri çalışmamıza dahil etmemiş; hiçbir nüshada bulunmayan şiirler ve beyitler ise yine alfabetik sıra gözetilerek uygun yerlere eklenmiştir. Daha sonra şiirlerin tamamının, yani takriben ondokuz bin mısranın vezne uygunluğu satır satır kontrol edilmiş ve her şiirin vezni, şiir numarasının hemen altına bold italik olarak yazılmıştır. *Ahmedî Dîvânı*'nda, dönemin gramer özellikleri ve aruz vezni konusu tam olarak standart olan bir kurala bağlanamadığından bol miktarda zihaf, ulama ve ünlü düşmesi sonucu birleştirme yapılmış; ayrıca birçok kelimenin yazımı vezne uydurmak amacıyla bilerek bozulmuş, kelimelerin yazımında ve okunuşunda iki ve hatta ikiden fazla versiyon aynı anda kullanılmıştır. *Dîvân*'ın tenkitli metni hazırlanırken bütün bu düzensizlikler dikkate alınarak bir standart oluşturulmaya çalışılmıştır. Bu konunun ayrıntıları aşağıdaki maddelerde verilmiştir.

Tenkitli metnin hazırlanmasında kullandığımız çeviriyazı sistemi kuralları, genel olarak ilmî eserlerde uzun zamandır kullanılagelen ve genelgeçer olan çeviriyazı sisteminin kurallarıyla paraleldir. Bu kuralları maddeler halinde sıralamamız gerekirse;

1. Metinde kullanılan çeviriyazı alfabesi:

| | | | |
|---|---|---|---|
| ا (آ) | a, ā | ش | ş |
| ا (أ) | a, e | ص | ṣ |
| ا (إ) | ı, i | ض | ż, ḍ |
| ا | a, e, ı, i, o, ö, u, ü | ط | ṭ |
| ء | ʾ | ظ | ẓ |
| ب | b, p | ع | ʿ |
| پ | p | غ | ġ |
| ت | t | ف | f |
| ث | s̱ | ق | ḳ |
| ج | c, ç | ك | k, g, ñ |
| چ | ç | ل | l |
| ح | ḥ | م | m |
| خ | ḫ | ن | n |
| د | d | و | v, o, ö, u, ü, ū |
| ذ | ẕ | ه | h, a, e |
| ر | r | ى, ي | y, ı, i, ī |
| ز | z | لا | lā |
| ژ | j | و (maʿdūl) | ˇ |
| س | s | ا (maʿdūl) | ' |

2. Farsça kökenli bazı kelimelerdeki vâv-ı ma'dûleler ˇ işaretiyle gösterilmiştir. (Ör: Ḥˇār, ḫˇāb, üstüḫˇān vb.)

3. Arapça ve Farsça bazı kelimelerde, kelime ortasında veya sonundaki و (vâv) harfinden sonra gelen ا (elif) harfi gramatikal olarak okunmamaktadır. Bu harf metin içerisinde ' işaretiyle gösterilmiştir. (Ör: Ḫo'cā, fāʿtebirū' vb.)
4. Arapça ve Farsça birleşik isim ve sıfatlar arasına - (kısa çizgi) işareti koyulmuş, ekler ise kelimeye bitişik yazılmıştır.[53]
5. Sahiplik anlamına gelen *zî* önüne geldiği kelimeden - (kısa çizgi) işareti ile ayrılmıştır.
6. Ekleşmemiş bildirme/kuvvetlendirme sözü *turur/dürür* daima ilgili sözcükten ayrı ve ünlü uyumundan bağımsız *durur* biçimiyle yazılmıştır.
7. Kur'an'dan yapılmış iktibaslar ile Arapça atasözleri ve deyimsel ifadeler italik olarak yazılmıştır.
8. Arapça tamlamalarda harfitarifler Arapçadaki okunuşuna göre aktarılmış, lafzatullah ile kurulanlar hariç, tamlayanla tamlanan arasına - (kısa çizgi) işareti çekilmiş, lam harfinden hemen önce de ' (kesme) işareti konulmuştur. Ancak özel isim olma durumunda, tek kelime gibi kabul edilmiş ve sadece ilk harfi büyük yazılmıştır.
9. Metinde geçen şahıs isimleri, ülke veya coğrafya isimleri, Allah, Huda/Hüda, Rab, Hak, Yezdan, İlahi, Rahman vb. gibi yaratıcı yerine kullanılan isimler ve sıfatların ilk harfleri büyük harf olarak yazılmış ve kendilerinden sonra gelen ekler ' (kesme) işareti ile ayrılmıştır. Gezegen, yıldız, takımyıldız gibi isimler ise küçük harfle yazılmış, kendinden sonra gelen ekler ise kelimeden ayrılmamıştır. Başlıklarda ise ilk harf büyük, geri kalan kelimelerin ilk harfleri ise, kişi ve coğrafi yer isimleri hariç, küçük yazılmıştır.
10. Dipnotlarda nüsha farkları belirtilirken dipnotun en başına beyit numaraları (1, 2, 3, 4, 5…) ve mısra kodları (a, b) 1a, 1b, 2a, 2b, 3a, 3b… şeklinde yazılmıştır.
11. Hamidiye nüshasında Mûsâ, Îsâ, Ahmedî gibi özel isimlerde, câdû, âhû, hûnî gibi iki kapalı heceye sahip kelimelerde ve tecellî, yâruñ gibi uzun ünlüye sahip hecesi olan kelimelerde bolca zihaf yapılmıştır. Bu tür durumlarda bu kelimelerin metinde geçen hallerine sadık kalınmamıştır. Hepsi standart bir şekilde kelimenin orijinalinde olduğu gibi yazılmıştır.

[53] Bu konuda Prof. Dr. İsmail Ünver'in "Çeviriyazıda Yazım Birliği Üzerine Öneriler" adlı makalesi temel alınmıştır.
(ÜNVER, İsmail (2008). "Çeviriyazıda Yazım Birliği Üzerine Öneriler", *Turkish Studies – International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, Volume 3/6 Fall, p. 1-46)

12. Hamidiye nüshasında “pây-bend, pây-mâl, derd-mend, subh-dem, cûy-bâr” vb. kelimelerin orta hecesinde hareke olarak, istikrarlı bir şekilde olmasa da, kesre veya kesreye benzeyen çentikli bir işaret konulmuştur. Tenkitli metin hazırlanırken nüshaya sadık kalındığı için bu işaret kelimeleri “pâyibend, pâyimal, derdimend” gibi bozuk bir şekilde okumaya sebep olmuştur. Ancak müstensihin bu işareti bilinçli olarak oraya koyduğu tarafımızca sonradan fark edilmiştir. Mevzubahis işaretin, vezin gereği ilk hecenin bir buçuk okunması gerektiğini göstermek için bu tür kelimelerin orta hecesine konduğu düşünülmüştür. Bu nedenle tenkitli metin boyunca bu tür kelimelerin orta hecesinde hareke olsa bile harekesiz olan orijinal okunuşları kullanılmıştır.
13. Dönemin tipik özelliği olan “aruz veznini Türkçe şiire tam olarak uygulayamamak” *Ahmedî Dîvânı*’nda da kendini göstermiştir. Bu durum da bizi, vezni beyte uygulamak yerine, beyti vezne uydurmak zorunda bırakmıştır. Mesela “dost, teng, şeyh” gibi tek heceli ancak dört harfli kelimeler yeri geldiğinde bir buçuk, yeri geldiğinde de bir hece sayılmıştır. Aynı şekilde “ârzû” gibi iki kapalı heceye sahip bir kelimenin ilk hecesinin de istikrarlı bir şekilde bir buçuk hece sayılması zorunluluğuyla karşılaşılmıştır. Yine vezindeki bir başka sorunlu nokta ise “feth ola” gibi ünsüzle bitip ünlüyle başlayan iki kelime arasındaki ulamanın, vezin ihtiyacından dolayı hiçe sayılmasıdır. Böyle kullanımlarda “feth” vb. ilk kelimeler bir buçuk (– .), “ola” vb. ikinci kelimelerin ise iki hece (– –) sayıldığına şahit olunmuştur. Hatta bazen 11, 12 ve 13. maddelerde saydığımız bütün durumlar aynı mısra içerisinde de kendini gösterebilmektedir.
14. Metinde vezin uyumu için iki ayrı kelimeyi ünlü düşürerek birleştirme olayına sıkça rastlanmaktadır. Özellikle “ki” ve “ol” kelimeleri arasında sıkça görülen bu olayı, Ahmedî çok daha farklı şekillerde, hatta okurken insanın dilinin bile dönmekte zorlanacağı yerlerde kullanarak vezne uygunluk yakalamaya çalışmıştır. Ancak bu tarz birleştirmeler Hamidiye nüshası başta olmak üzere hiçbir metinde belirtilmemiştir. Yazarken normal yazılan ancak okunurken birleştirilmesi gereken bu tarz kelimeler sadece satır satır vezne uygunluk incelendiğinde tespit edilebilmektedir. Bu nedenle biz de metin içerisinde tespit ettiğimiz bu durumdaki kelimeleri, birleştirerek yazmak yerine, metinde olduğu biçimiyle ve her iki kelimenin arasına boşluk yerine * (yıldız) işareti koyarak vermeyi uygun bulduk. Yani metinde “ki” ve “ol” olarak yazılan iki

farklı kelime vezin gereği birleştirilmesi gerekiyorsa, bu kelimeleri “ki*ol” şeklinde yazarak onun “k’ol” şeklinde okunması gerektiğini belirtmiş olduk.

15. Metinde, Türkçe kelimelerin dönemin gramer kuralları gereğince uzun okunması gereken hecelerinde ا (elif), و (vâv) ve ى (ye) harfleri kullanılmıştır. Kelimenin orijinalinde olmayan bu harfler transkripsiyonda gösterilmemiştir. Özellikle “daḫı” ve “ḳamu” kelimelerinde bu durum çokça görülmektedir. Metinde “daḫı” kelimesinin geçtiği yerde vezin gereği iki kısa heceye ihtiyaç varsa, sadece د (dal) ve خ (ḫı) harfleri kullanılmış, ünlü harfler hareke ile gösterilmiş; ilk hecede veya ikinci hecede vezne göre uzun bir heceye ihtiyaç olursa da, bu sefer o heceye ا (elif), و (vâv) veya ى (ye) harfleri getirilerek uzun okunması gerektiği belirtilmiştir. Ancak bu kullanım metnin tamamında kendini gösteren bir istikrarda değildir. Bu düzensizlikten dolayı transkripsiyonda “daḫı” ve “ḳamu” kelimelerinin hiçbir hecesi uzatılmamış, tamamı kısa hece olarak okunmuştur.
16. Metinde ج - چ (C-Ç), ب - پ (B-P), س - ص (S-Ṣ) harflerinden kaynaklı ikili kullanımlar bolca mevcuttur. Bu tarz anlam farklılığı yaratmayan durumlarda kelimenin günümüz Türkçesindeki hali ya da ona en yakını tercih edilerek bir standart oluşturulmaya çalışılmış ve dipnotlarda nüsha farkı olarak gösterilmemiştir. Ancak *nice* ve *niçe* gibi ve *bes* ve *pes* gibi anlam farklılığı yaratan kelimelerde metne sadık kalınmış, dipnotlarda da, eğer varsa, nüsha farkları gösterilmiştir.
17. Arap alfabesindeki ذ (zel) harfi, transkripsiyon alfabesinde genellikle z̲, daha nadir olarak da d̲ sembolüyle gösterilmektedir. Hamidiye nüshasında da müstensih ذ (zel) harfinin kullanımı konusunda bir standart oluşturmamış, aynı mısra içinde bile bazen d harfi için bazen de z harfi için kullanmayı uygun görmüştür. Hatta bazen “pādişāh, bāde, bād” gibi د (dâl) harfi kullanılması gereken yerlerde bile ذ (zel) harfini kullanmayı tercih etmiştir. Aynı beyit içerisinde iki kere geçen aynı kelimenin birinde د (dâl), diğerinde ذ (zel) harfinin kullanıldığı da görülmüştür. Tenkitli metin hazırlanırken metnin orijinaline sadık kalındığından dolayı د (dâl) harfi olması gereken, ancak

müstensih tarafından ذ (zel) harfi kullanılan yerlerde, o kelime z harfiyle okunmuş, sembol olarak da her zaman için ẕ tercih edilmiştir.[54]

18. Metinlerde bulunan harekelerden ya da kısa ünsüzlerin yazımından kaynaklanan, *yazılıdur/yazıludur* gibi nüsha farklılıkları dipnotlarda belirtilmemiştir. Sözcüğün, kaynak olarak kabul edilen metinde yazıldığı hali göz önüne alınmıştır.

### 3.8. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Bu çalışmada XIV. yüzyılın ikinci çeyreğinin ortalarında doğan ve XV. yüzyılın ilk çeyreğinin ortalarında vefat eden Ahmedî'nin *Dîvân*'ının tenkitli metni ile şairin hayatı, eserleri, dünya görüşü ve üslubu konusu çalışılmıştır. *Ahmedî Dîvânı (İnceleme-Tenkitli Metin-Tıpkıbasım)* başlıklı bu tezde ulaşılan sonuçları şu şekilde sıralayabiliriz:

Birinci bölümde Ahmedî'nin yaşadığı yıllarda Anadolu topraklarında bulunan devletlerin/beyliklerin siyasî durumunun ve bu devletlerde/beyliklerde yapılan kültür-sanat faaliyetlerinin bir panoraması çıkarılmıştır. Bu panorama, çalışmamıza konu olan Ahmedî'nin nasıl bir ortamda yetiştiğini ve hangi şartlarda şairlik mesleğini icra etmeye çalıştığını daha iyi anlamamız konusunda kolaylık sağlamıştır. Ayrıca yine bu panorama, şairliğinin yanında tarihçi kimliği de bulunan Ahmedî'nin şiirlerini anlamlandırma konusunda daha başarılı tespitler yapmamızı sağlamıştır. Çünkü Ahmedî, hem döneminde yaşanan siyasî ve askerî olayları iyi gözlemleyen bir tarihçi, hem de bu gözlemleri şiirlerine başarılı bir şekilde yansıtan iyi bir şairdir. Bu tespitler arasında Ankara Savaşı ile son bulan bir sürecin ve bu süreçte Anadolu'da yaşanan Timur korkusunun ne boyutlarda olduğu ile Halep, Şam ve Bağdad'ın Timur tarafından yerle bir edilmesinin Anadolu'da yaşayan aydın kesimde yarattığı yıkım sayılabilir.

İkinci bölümde Ahmedî'nin hayatı, eserleri, kendisine isnad edilen eserler, dünya görüşü, sanat anlayışı, üslubu gibi konular işlenmiş ve en sona "Ahmedî Bibliyografyası" eklenerek bölüm tamamlanmıştır. Bu bölümde, hayatının her yönüyle ilgili bilgi karmaşası bulunan Ahmedî'nin hayatının belli başlı noktaları, bu

[54] Örnek: پَادِشَاه: Pāẕişāh, بَاذَه : Bāẕe

karışık bilgiler içerisinden en doğru veya doğru olma ihtimali en yüksek olan bilgileri bulup ortaya çıkarmak vasıtasıyla netleştirilmeye çalışılmıştır. Bugüne kadar yapılan çalışmalarda şairin adı konusunda bile bir fikir birliğine varılamamış; eserleri konusunda da tam bir liste ortaya konamamıştır. Biz de bu çalışmada var olan iddiaları özetleyerek Ahmedî'nin şiirlerinden ve tarihi kaynaklardan tespit ettiğimiz bilgiler doğrultusunda bir sonuca varmaya ve şairle ilgili muğlaklığı ortadan kaldırmaya çalıştık. Buna ek olarak yine şiirlerinden yola çıkıp şairin dünya görüşünü ve sanat anlayışını ortaya koyarak üslubuna dair tespitlerde bulunduk. Buna göre Ahmedî hayatı boyunca yalnızlık çekmiş, sürekli olarak bir hamiye intisap etmek zorunluluğu hissetmiş ve bu uğurda şiirlerinde ve hatta fikirlerinde bile değişiklikler yapmış bir şairdir. Yaşadıkları karşısında şiirleri vasıtasıyla içini döken, derdini anlatan Ahmedî'nin, zaman zaman "şair Ahmedî" olmaktan çıkarak "İbrahim" olarak konuştuğunu görmek son derece ilginçtir. Sürekli konar-göçer bir hayat süren şairin hiçbir yere bağlı kalamaması, sürekli bey, beylik ve hami değiştirmesi, onun şiirlerinde "kişiye göre şiir" anlayışının tezahür etmesine sebep olmuştur. Ancak bu "kişiye göre şiir" anlayışına rağmen şiirlerinde, hayatının büyük kısmını geçirdiği Germiyan ağzını değil de istikrarlı bir şekilde Karaman ağzını kullanması onun memleketinin neresi olduğuna dair de ipuçları vermektedir.

Ayrıca bu kısma ek olarak, Ahmedî'nin *Dîvân*'ında kullandığı vezinlerin ve şiirlerin kafiyelerinin son harflerinin tabloları verilmiş; bu tablolarda şairin hangi vezinde ve harfte kaçar şiir yazdığı belirlenmiş ve bu sayıların toplam metin içerisinde karşılık geldikleri yüzdelikleri tespit edilerek istatistiki açıdan incelenmiştir. Buna göre Ahmedî toplamda 27 farklı harfle biten ve 20 farklı vezinde en az bir şiir yazarak bir "mürettep divan" ortaya koymaya oldukça yaklaşmıştır. Çalışmamızın "Ahmedî Bibliyografyası" başlıklı kısmında ise Ahmedî ile ilgili bugüne kadar yapılmış bütün çalışmaların listesini sunularak bu bölümün ilerleyen zaman içinde Ahmedî ile ilgili yapılacak bütün çalışmalara kaynaklık etmesi sağlanmıştır.

*Ahmedî Dîvanı*'na ait nüshaların tamamının ilk kez değerlendirildiği ve tamamıyla tenkitli bir metninin ilk kez ortaya konduğu bu çalışmada, *Dîvân*'a ait nüshaların hem yapısal hem de içerik olarak ayrıntılı bir incelemesi çalışmamızın üçüncü bölümünde yapılmıştır. Daha önce yapılmış olan çalışmalarda, o dönem varlığı bilinen bütün nüshalarla ilgili bilgiler aktarılmış olsa da, bütün nüshalar metin çalışmalarına dahil edilmemiş, üstelik tenkitli bir metin de ortaya konulamamıştır. Biz

de bu bölümde hem varlığı bilinen ve teclidinde bozukluk olmayan Hamidiye, Türk-İslam Eserleri Müzesi ve British Museum nüshalarını incelemiş, hem daha önce ayrıntılı incelemesi yapılmayarak çalışmalara dahil edilmeyen ve teclidi bozuk olan Düğümlü Baba, Topkapı ve Vatikan nüshalarını da yeniden düzenleyip incelememize dahil etmiş, hem de bugüne kadar varlığı bilinmeyen bir nüsha olduğunu tespit ettiğimiz Diyanet İşleri Başkanlığı nüshasını da özenle inceleyip çalışmamıza eklemiş olduk. Buna göre Hamidiye nüshası 273 varak, 783 şiir ve 8262 beyit; Türk-İslam Eserleri Müzesi nüshası 162 varak, 809 şiir ve 8495 beyit; Düğümlü Baba nüshası 325 varak, 788 şiir ve 7973 beyit; Topkapı nüshası 285 varak, 791 şiir ve 7893 beyit; Vatikan nüshası 203 varak, 522 şiir ve 5501 beyit; British Museum nüshası 199 varak 552 şiir ve 5638 beyit; Diyanet İşleri Başkanlığı nüshası 178 varak, 629 şiir ve 5002 beyittir.

Ayrıca yine aynı bölüm içerisinde arşivlerde Ahmedî adına kayıt edilmiş bazı eserleri tespit ve temin ederek onların aslında Ahmedî'ye ait olmadıklarını ya da başka eserler olduklarını belirledik. Bunun yanında yine üçüncü bölüm içerisinde nüshalardan başka nazire mecmualarında da Ahmedî adına kayıtlı olan şiirleri derleyerek tenkitli metin kısmına dahil ettik. Bu kısımda da bahsi geçen nazire mecmuaları hakkında bilgi verdikten sonra mecmualarındaki Ahmedî şiirleri ile ilgili tespitlerimizi aktardık. Çalışmamıza nazire mecmualarını da eklememizin sebebi Ahmedî'nin yaşarken *Dîvân*'ı için herhangi bir müellif nüshası tertip edip etmediğini bilmememizden kaynaklanmaktadır. Müellif nüshasının yokluğu Ahmedî şiirlerinin müstensih nüshaları, nazire mecmuaları ve şiir mecmuaları içerisine dağılmasına ve Ahmedî şiirleri konusunda büyük bir belirsizliğin oluşmasına sebep olmuştur. Biz de bu çalışmada *Dîvân*'ın toplamda 7 müstensih nüshası ile 6 nazire mecmuasında bulunan Ahmedî şiirlerini derleyerek bu belirsizliğe bir son vermeyi umduk. Şiir mecmuaları bu çalışmanın kapsamını çok genişleteceği için de onları çalışmamızın dışında tuttuk. Şiir mecmualarında geçen Ahmedî şiirleri ilerleyen dönemlerde yapılacak yeni çalışmalarla açıklığa kavuşturulacaktır.

Üçüncü bölümün sonuna eklediğimiz nüsha aileleri tablosundan sonra müstensih nüshalarında ve nazire mecmualarında bulunan şiirlerin tabloları çalışmaya eklenmiştir. Bu tablolar tenkitli metinde bulunan bütün şiirlerin hangi nüshada veya nazire mecmuasında hangi sırada, hangi varakta olduğunu ve kaç beyitten oluştuğunu bize aktaran ve nüshalar hakkında bilgi edinmemizi sağlayan en kısa ve en kolay yol

olmuştur. Ayrıca bu tablolar nüshalar hakkında istatistiki bilgiler vermesi sebebiyle de ilerleyen dönemlerde yapılacak çalışmalara fazlasıyla yararlı olacaktır.

Çalışmamızın dördüncü ve asıl bölümünde 7 müstensih nüshası ve 6 nazire mecmuasında bulunan 8 tevhid, 4 na't, 26 Emîr Süleymân methiyesi, 6 Sultan Mehmed methiyesi, 1 Îsâ peygamber methiyesi, 10 bahariyye, 1 hazaniyye, 15 nasihat, 1 rumuz, 1 bülbüliyye, 1 menekşe-nâme, 1 de konusu belirsiz bir kaside olmak üzere toplam 75 kaside; 2 tercî'-i bend, 8 terkîb-i bend, 1 muhammes ve 778 gazel olmak üzere de toplam 864 şiir / 9110 beytin tamamı başlıkları, vezinleri, beyit numaraları ve nüsha farklılıkları ile birlikte alfabetik olarak ve karışıklığa mahal vermemek adına her şiir yeni bir sayfada olarak verilmiştir. Bu şiirler okuyucuya kolaylık sağlaması açısından "kasîdeler", "tercî'-i bendler", "terkîb-i bendler", "muhammes" ve "gazeller" şeklinde başlıklara ayrılmıştır.

Çalışmamızın beşinci ve son bölümünde de en düzgün, en eksiksiz ve çalışmamıza temel olan Hamidiye nüshasının tıpkıbasımı verilmiştir. Bu sayede tenkitli metin kısmında bulunan şiirlerin büyük kısmının Osmanlı alfabesiyle yazılmış olan orijinal hali de okuyucuya sunulmuştur.

Sonuç olarak Klasik Türk Edebiyatı'nın kurucusu sayılan şair Ahmedî'nin tenkitli metinli *Dîvân*'ına ait kapsamlı bir çalışma hazırlamak ve bu çalışmada da yeni bilgiler ışığında değerlendirmeler yapmak hedeflenmiştir. Bu hedefe ulaşabilmek için de eski tenkitli metin hazırlama yöntemlerinin üzerine, güncel ve teknolojiden de faydalanan yöntemler dahil edilerek, eski ile yeni yöntemlerin bütünleşmiş bir versiyonu kullanılmıştır. Bu sayede daha önce yapılan çalışmalardaki eksiklikler ve yanlışlıklar da yine bu çalışma vasıtasıyla giderilmeye çalışılmıştır.

**4. BÖLÜM:**

# AHMEDÎ DÎVÂNI

## (Tenkitli Metin)

## 4.1. KASÎDELER

## DĪVĀN-I … MEVLĀNĀ AḤMEDĪ ṬĀBA'LLĀHU ṢERĀHU[55]

### 1[56]

*Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün*

**… baḫşāyende vü baḫşāyiş-ger[57]**

1.[58] Diye durur dil ü cān *lā İlāhe illā'llāh*
Ṭoludur iki cihān *lā İlāhe illā'llāh*

2.[59] İşit ki nice ider ẕerre ẕerre her mevcūd
Yirile gökde ʿayān *lā İlāhe illā'llāh*

3.[60] Ḳulaḫ içindeki semʿ ider ü başardaġı nūr
Daḫı ṭamardaġı ḳan *lā İlāhe illā'llāh*

4.[61] Beḳā-yı cins-i cemād oldı vü nebāt daḫı
Ḥayāt-ı her ḥayavān *lā İlāhe illā'llāh*

5.[62] Bu yirde vaḥşüñ üni oldı vü havada ḳuşuñ
Niçe ki*ider ṭayarān *lā İlāhe illā'llāh*

---

[55] Kūfī yazılı, mavi zeminli serlevhadan sonra Dīvān için atılan başlıktır. Nüshadaki aşınmadan dolayı orta kısımdaki birkaç kelimelik bölüm okunamayacak haldedir. DB nüshasında "ḫazā Dīvān-ı Aḥmedī"; T nüshasında sonradan kurşun kalemle "Dīvān-ı Aḥmedī"; V nüshasında "Dīvān-ı Aḥmedī" başlıkları atılmıştır.

[56] * H. 3b - 211a, Tİ. 2b, DB. 9a (bn. 9a), T. 2a (bn. 1a), V. 1b (bn. 1b), BM. 1b
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.
* Bu şiir H nüshasında mükerrerdir.
* Bu şiir H, Tİ, DB, V ve BM nüshalarında 23; T nüshasında 16 beyittir.

[57] H nüshasındaki ilk şiirin başlığıdır. H nüshası dışındaki nüshaların hiçbirinde bu şiir için başlık atılmamıştır. H nüshasındaki ilk şiirde iki mısra şeklinde ve iki parça olarak atılan başlığın ilk kısmı nüshadaki aşınmadan dolayı okunamaz haldedir. Mükerrer şiirde ise "velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu fi ḳāfiyetü'l-hā" şeklinde başlık atılmıştır.

[58] Bu beyit T nüshasında yoktur.

[59] Bu beyit T nüshasında yoktur.

[60] Bu beyit T nüshasında yoktur.

[61] 4a - Cins-i cemād: cins ü cemād DB / cins-i cehād BM; Nebāt: nebāt u V

[62] 5a - Vü havada ḳuşuñ: hem ṭayruñ DB / vü havada hem ṭayruñ T
5b - Niçe: nice V, BM

6.[63] Olur ṣarīr-i ḳalem yazuda nice kim olur
Oḫ atsa ṣavt-ı kemān *lā İlāhe illā'llāh*

7. İşit ki sūsenile lāleye degin eydür
Nirede varsa zübān *lā İlāhe illā'llāh*

8. Bahārda varaḳ-ı gül yazılıdur nite kim
Ḫazānda berg-i rezān *lā İlāhe illā'llāh*

9. Hevā-yı āteş-i sūzān ṭolu durur nite kim
Mizāc-ı āb-ı revān *lā İlāhe illā'llāh*

10.[64] Diye durur işidüb añlarısañ ebr-i bahār
Nite ki bād-ı ḫazān *lā İlāhe illā'llāh*

11.[65] Sipihr ü encüme baḫġıl ki ṭoldı şemʿ bigi
Bu ḳamu nūr u duḫān *lā İlāhe illā'llāh*

12.[66] Zihī nidā-yı mübārek ki ṭoludur andan
Cemīʿ-i kevn ü mekān *lā İlāhe illā'llāh*

13.[67] Gerek mi vaḥdete ḥüccet daḫı çü ṭolmışdur
Ḳamu zemīn ü zamān *lā İlāhe illā'llāh*

---

[63] 6a - Yazuda nice kim olur: nite kim yazuda olur DB / yazuda niçe kim olur V / yazuda nice ki olur BM
6b - Ṣavt-ı kemān: ṣavt u kemān Tİ, BM / ṣavt DB

[64] 10a - Diye durur işidüb añlarısañ: diyi ger işidi bilürseñ DB, T; ebr-i bahār: ebr ü bahār DB

[65] 11a - Sipihr ü encüme: sipihr-i encüme DB
11b - Nūr u dūḫān: nūr-ı duḫān Tİ, V

[66] * Bu beyit T nüshasında yoktur.
12b - Cemīʿ-i kevn ü mekān: ḳamu zemīn ü zamān Tİ, DB, BM

[67] * Bu beyit T nüshasında yoktur.
13a - Gerek mi: gerek kim DB, BM
13b - Ḳamu zemīn ü zamān: cemīʿ-i kevn ü mekān Tİ, DB, BM

14.[68] Ne söz ki söylene her bir lüġatda maʿnīsi
Bilā-şek oldı hemān *lā İlāhe illā'llāh*

15.[69] Nite ki mescid ü miḥrāb ṭoludur key işit
Künişt ü deyr-i muġān *lā İlāhe illā'llāh*

16.[70] Cemīʿ-i ʿālem-i ġayb u şehādet eydürler
Uş āşikār u nihān *lā İlāhe illā'llāh*

17. Yirile gökde görinüriken yaḳīn vaḥdet
Ḳalur mı daḫı gümān *lā İlāhe illā'llāh*

18.[71] Dilüñi lāyıla illāya ʿādet it ki oldı
Belādan emn ü emān *lā İlāhe illā'llāh*

19. Ḥayāt-ı cān gerek unıtma ẕikrin Allāh'uñ
Ki oldı cānlara cān *lā İlāhe illā'llāh*

20.[72] Şehādetüñi cinānıla rāst it ki*oldı
Kilīd-i bāb-ı cinān *lā İlāhe illā'llāh*

21.[73] Dilüñde eyle revān ẕikrini Ḥaḳ'uñ ki*oldı
Ṣafā-yı rūḥ u revān *lā İlāhe illā'llāh*

---

[68] * Bu beyit T nüshasında yoktur.
14a - Söz ki: sözle BM
14b - Hemān: ʿayān DB

[69] 15a - Mescid ü miḥrāb: mescid-i miḥrāb DB
15b - Künişt ü deyr-i muġān: künişt-i deyr-i muġān DB / künişt ü deyr ü muġān BM

[70] * Bu beyit T nüshasında yoktur.
16a - Ġayb u şehādet: ġayb-ı şehādet Tİ
16b - Āşikār u nihān: āşikāre nihān DB

[71] 18a - Lāyıla: lā İlāhe DB, T

[72] 20a - Şehādetüñi: şehādetüñ DB, BM; Cinānıla: cenānıla DB, T, BM

[73] 21b - Rūḥ u revān: rūḥ-ı revān DB, BM

22.[74] İşitdi Aḥmedī'nüñ rūḥ-ı ḳuds tehlīlin
Didi ki siḥr-i beyān *lā İlāhe illā'llāh*

23. Ḳodum feleklerüñ üstine rütbetile ḳadem
Diyeli dest-fişān *lā İlāhe illā'llāh*

[74] 22a - İşitdi: işiden V; Rūḥ-ı ḳuds tehlīlin: rūḥ-ı ḳuds-ı tehlīlin DB, BM
22b - Ki: zi Tİ, DB, T, BM; Siḥr-i beyān: siḥr ü beyān Tİ, T, BM

**2**[75]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu fi't-tevḥīd**[76]

1.[77] Ḥamd saña yaraşur iy pādişāh-ı bī-zevāl
Kim Ḳadīm-i lem-yezelsin ü Kerīm-i lā-yezāl

2.[78] ʿİzzetüñ fikrinde ḳalmış ʿaḳl ġonca bigi teng
Ḳudretüñ vaṣfında olmış rūḥ lāle bigi lāl

3.[79] Yirile gök ṭoludur senden velī bī-ittiṣāl
Ḳamu ʿālemden berīsin sen velī bī-infiṣāl

4.[80] Ādemüñ naḳşını yazduñ bī-devāt u bī-ḳalem
ʿĀlemüñ vaṣfını düzdüñ bī-edāt u bī-miṣāl

5.[81] Yir ü gögi düzüb itdüñ nūrıla ẓulmet ʿayān
Dün ü güni naẓm idüb rāst ḳılduñ māh u sāl

6.[82] Encüm ü ay u günile göklere virdüñ ṣafā
Yire ḥayvān u nebātıla baġışladuñ cemāl

---

[75] * H. 4a - 148b, Tİ. 5a, DB. 50a (bn. 48a), T. 58a (bn. 79b), V. 6b (bn. 6b), BM. 6a
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.
* Bu şiir H nüshasında mükerrerdir.
* Bu şiir H, Tİ ve BM nüshalarında 32; DB ve T nüshalarında 35; V nüshasında 9 beyittir.
* V nüshasında şiirin bulunduğu varaklar kopuk olduğu için ilk 9 beyitten sonrası yoktur.

[76] H nüshasındaki ilk şiirin başlığıdır. Mükerrer şiirde "velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu"; Tİ nüshasında "fi't-tevḥīd"; T nüshasında "ve ayżān lehu der-tevḥīd" şeklinde başlık atılmıştır.

[77] 1b - Kerīm-i lā-yezāl: Kerīm ü lā-yezāl DB, BM

[78] 2a - ʿAḳl: ʿaḳlı BM
2b - Rūḥ: rūḥı BM

[79] 3b - Berīsin sen: berī sensin Tİ, T, BM

[80] 4b - Düzdüñ: yazduñ V

[81] 5a - Yir ü gögi: yirile gök Tİ, BM / yirile gögi DB
5b - Dün ü güni: düni güni DB, V / düni güni de T / düni vü güni BM; Māh u sāl: māh-ı sāl T; Ḳılduñ: düzdüñ V

[82] 6a - Ṣafā: żiyā Tİ, DB, T

7.[83] Ḫārdan ḫurmā bitürdüñ ḫāreden yāḳūt u laʿl
Ḳaṭreden güher yaratduñ ṣaḫradan āb-ı zülāl

8. Güneş emrüñle senüñ geh ẓāhir olur geh nihān
Ay ḥükmüñde senüñ geh bedr olur geh hilāl

9.[84] Ne ḫalel bulınur işüñde ne ḥükmüñde ḫaṭā
Ne beḳāña var fenā vü ne kemālüñe zevāl

10.[85] Evvel ü āḫir çü sensin ẓāhir ü bāṭın daḫı
Pes arada ġayr var dimek taṣavvurdur muḥāl

11.[86] Ẓāhir itdüñ kāf u nūndan yir ü gök ü mihr ü māh
Naḳş ḳılduñ āb u kilden zülf ü rūy u ḫaṭṭ u ḫāl

12. Çünki yoḫ ẕātuñda sinüñ vaṣl u beyn ü keyf ü kem
Pes ḫayāl ola seni fehm eylemek vehm ü ḫayāl

13.[87] Ḫiẕmetüñde uş sücūda düşdi yir şöyle ki var
Ṭāʿatüñde ḫoş rükūʿ itdi felek şöyle ki ẕāl

14.[88] Emrüñile her ṭaraf ḳılur güẕer bāẕ-ı cenūb
Ḥükmüñile her nefes olur revān peyk-i şemāl

---

[83] 7a - Yāḳūt u laʿl: yāḳūt-ı laʿl T

[84] 9a - Ḫaṭā: ne ḫatā DB
9b - Vü ne: ne ḫoẕ V

[85] 10b - Arada ġayr var: arada var DB, T; Muḥāl: maḥāl DB

[86] Bu beyit sadece DB ve T nüshalarında mevcuttur. T nüshasında sayfanın kenarına sonradan eklenmiştir.

[87] * Bu beyit sadece DB ve T nüshalarında mevcuttur. T nüshasında sayfanın kenarına sonradan eklenmiştir.
13a - Var: hā T
13b - Ẕāl: dāl T

[88] 14a - Her ṭaraf: her yaña Tİ, DB, T, BM

15. Saña lāyıḳdur ʿibādet kim senüñ durur yaḳīn
Ḫalḳ u emr ü luṭf u ḳahr u ḳudret ü ʿizz ü celāl

16.[89] ʿAḳl u nefs olmış senüñ fermānuñ altında muṭīʿ
İns ü cinn itmiş miṣālüñ mūcibine imtiṣāl

17.[90] Gökde yirde ẕerre ẕerre ḳāfdan ḳāfa degin
Birligüñe ḳamu şāhiddür ü varlıġuña dāl

18. Nice vaṣfuñda*olmasun ḫayrān nüfūsıla ʿuḳūl
Ki*ol hevāda ʿaḳl-ı küll olup durur bī-perr ü bāl

19.[91] Luṭfuñuñ baḥrından olur ḳullaruñ göñline feyż
Ḳabż u basṭ u ṣaḥv u sekr ü fikr ü ẕikr ü vecd ü ḥāl

20.[92] Ḳamu bilür sini līkin ḳamu senden bī-ḫaber
Anuñıçun şerḥ idemez vaṣfuñı nuṭḳ u maḳāl

21. ʿĀḳil u maʿḳūl u ʿaḳl u ʿāşıḳ u maʿşūḳ u ʿışḳ
Cümle sensin pes nireden geldi bunca ḳīl u ḳāl

22. Sensin İbrāhīm'e viren ʿazm u İsmāʿīl'e ṣabr
Hem viren Yaʿḳūb'a ḥüzn ü Yūsuf'a ḥüsn ü cemāl

23[93] Dāvud'ı sensin ḫalīfe eyleyen ḫalḳ üstine
Hem Süleymān'a viren sen ʿizzet ü mülk ü māl

---

[89] 16a - ʿAḳl u nefs: ʿaḳl-ı nefs BM
16b - Mūcibine: mūcibince Tİ

[90] 17b - Varluġuña: varlıġuñla T

[91] 19b - Fikr ü ẕikr ü vecd: fikr ü vecd DB

[92] 20a - Ḳamu: küllī DB, T; Bilür sini līkin: bilürsin ü līkin BM

[93] Bu beyit sadece DB ve T nüshalarında mevcuttur. T nüshasında sayfanın kenarına sonradan eklenmiştir.

24. Ṣanʿat-ı iḥyāyı sensin ʿĪsī'ye taʿlīm iden
Mūsī'ye sensin ḳılan firʿavn mülkin pāy-māl

25. Aḥmed-i Muḫtār'a sensin ḳuvvet ü nuṣret viren
Dīn ü şerʿ u aṣl u ferʿ ü dürlü dürlü ḫoş-ḫiṣāl

26. Cümle sinüñdür hüviyyet daḫı nesne var diyen
Senden artuḫ sözleri bāṭıldur anuñ lā-muḥāl

27.[94] Çün didüñ *naḥnü ḳasemnā* ʿayn-i ḥikmet oldı bes
Bunı dervīş idüben virdügüñ aña mülk ü māl

28. Ḳısmet itdüñ her kişiye anı kim lāyıḳ durur
Ger geye ʿAmr aṭlas u Zeyd'üñ ola geydügi şāl

29. Ḫalḳ u emr ü mülk sinüñdür ḳamu pes kimseye
İşüñe çūn u çirā dimeklige yoḫdur mecāl

30. Aḥmedī'nüñ iy Kerīm itgil güñahın cümle ʿafv
Kim sen ehl-i maġfiretsin bī-şek ü ehl-i nevāl

31.[95] Sen ol ol üftāẕeye iki cihānda dest-gīr
Çünki sensin ḳamu ḫalḳa iy Ḥaḳ āmāl u meāl

32.[96] Her günāhı ki*itdi çünkim sen ḳaderledüñ aña
Sehl dut pes anı ol gün ki*idesin andan suāl

33. Ne saña ṭāʿatden aṣṣı var ne ʿiṣyāndan ziyān

---

94 27a - Ḥikmet: ḳısmet BM

95 31a - Sen ol ol: sensin ol Tİ, T, BM / sen sen ol DB
31b - İy: vü*iy Tİ; Āmāl u meāl: āmāl u āmāl DB, T

96 32a - Ki itdi çünkim: çünkim itdi DB, T; Aña: anı Tİ, DB, T, BM
32b - Dut pes: dutġıl Tİ, DB, T, BM

Ger ḳamu ehl-i hidāyet ola yaḫūẕ cümle ḍāl

34.[97] Żaʿfumı görüb baña sen merḥamet it iy Raḥīm
Kim ʿaẕābuña idemez seng ü āhin iḥtimāl

35.[98] Benligüñ bendinden āzād eylegil sen bini kim
Bu taʿalluḳ perdesi yolumda olmışdur vebāl

[97] 34a - İy: yā T, BM
34b - Seng ü āhin: sinüñ āhen T, BM
[98] 35a - Eylegil: itgil BM

**3**[99]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān fi medḥi'n-nebiyyi ʿaleyhi's-selām**[100]

1.[101] Olsun niṣār ṣıdḳıla bu cān Muḥammed'e
Devletlü cāndur ol ki*ola ḳurbān Muḥammed'e

2. Bir ẕerresine degmez ayaġı ġubārınuñ
Virilse cümle mülk-i Süleymān Muḥammed'e

3.[102] Göreli naʿlını ki*eridür āb-ı kevṯeri
Teşne-dil oldı çeşme-yi ḥayvān Muḥammed'e

4.[103] Ḥüsn-i bahārınuñ işideli ṭarāvetin
Müştāḳ oldı bāġ u gülistān Muḥammed'e

5.[104] Yañaġı nūrı vü ṣaçınuñ sāyesin görüb
Ḥayrān u zārdur gül ü reyḥān Muḥammed'e

6.[105] Ādem ṣuyıla ṭopraġıdı kim nübüvveti
Rūzī*itmişidi ḫālıḳ-ı insān Muḥammed'e

7.[106] Yaʿḳūb ʿışḳ odında nice*oldısa Yūsuf'a

---

99 * H. 5a - 211b, Tİ. 5b, DB. 74a (bn. 72a) T. 66b (bn. 209a), BM. 7a
* Bu şiir V ve Dİ nüshalarında yoktur.
* Bu şiir H nüshasında mükerrerdir.

100 H nüshasındaki ilk şiirin başlığıdır. Mükerrer şiirde "velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu fi medḥi'n-nebiyyi"; Tİ nüshasında "der naʿt-ı seyyidü'l-mürselīn ve ḫātemü'l-nebiyyīn Muḥammedü'l-Muṣṭafā ṣallā'llāhu ʿaleyhi ve's-sellem"; T nüshasında "ve ayẓān lehu der medḥ-i ḥażret-i risālet" şeklinde başlık atılmıştır.

101 1a - Cān: cihān DB

102 3a - Naʿlını: laʿlini Tİ, DB, T
3b - Teşne-dil: teşne-yi dil DB

103 4b - Bāġ u gülistāñ: bāġ-ı gülistāñ DB

104 5a - Nūrı: nūr BM; Ṣaçınuñ: saçuñ T

105 6b - Rūzī: rūz T; İtmişidi: işitmedi BM

106 7a - Yūsuf'a: Muhammed'e DB

Daḫı*artuġ oldı Yūsuf-ı Kenʿān Muḥammed'e

8.[107] Ḳıldı imām ʿĪsī-yi Meryem Muḥammed'i
Oldı mürīd Mūsī-yi ʿİmrān Muḥammed'e

9.[108] Ḥaḳ'dan beyān u raḥmet ü nūr u şifā durur
Daḫı Hüdī vü ẕikr bu Ḳur'ān Muḥammed'e

10.[109] Didi sirāc u şāhid ü hem raḥmet ü raḥīm
Daḫı beşīr adıla Raḥmān Muḥammed'e

11.[110] Ḳurbetle eyle irdi *ev ednā* maḳāmına
Ki*oldı ḳamu melāʾike ḫayrān Muḥammed'e

12. Sevdiyise ṣaḥābe göriben Muḥammed'i
Ben görmedin getürmişem īmān Muḥammed'e

13.[111] Kim ola Aḥmedī ki mürīd oldılar tamām
Mihrile māh u encüm ü erkān Muḥammed'e

---

107 8a - ʿĪsī-yi Meryem: ʿĪsī vü Meryem DB, T

108 9a - Nūr u şifā: nūr-ı şifā Tİ, BM
9b - Daḫı Hüdī vü ẕikr bu Ḳur'ān: daḫı beşīr adıla raḥmān Tİ, BM

109 10a - Şāhid ü hem: şāhid-i hem BM
10b - Daḫı beşīr adıla raḥmān: daḫı Hüdā vü ẕikr bu Ḳur'ān Tİ, BM

110 11b - Ḳamu melāʾike: melāike ḳamu Tİ, DB, T / melekile ḳamu BM

111 13a - Kim ola: kimdür ki Tİ, DB, T, BM; Aḥmedī ki: Aḥmedī DB
13b - Māh u encüm ü erkān: māh encüm-i erkān DB / māh encüm ü erkān T

**4**[112]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu fi ḳāfiyetü'l-elif**[113]

1.[114] Zi ṣanʿatlar ider luṭfıla peyẕā
Cihān dāver *teʿālā'llāh* teʿālā

2.[115] ʿAdemden altı günde itdi īcād
Bir emrile ṭoḳuz eyvān u mīnā

3.[116] Anuñ ẕātı naḳāyıżdan münezzeh
Anuñ vaṣfı naḳāyışdan müberrā

4.[117] Ser-ā-ser ʿayba anuñ ʿafvı settār
Cemīʿ-i ġayba anuñ ʿilmi bīnā

5.[118] Anuñ fikrinde vālih fehm-i zīrek
Anuñ ẕikrinde tābih ʿaḳl-ı dānā

6.[119] Ne cevherdür ne cism ü ne ʿaraż ol
Ne ṣūretdür ne ḥāl u ne heyūlā

---

112 * H. 5b, Tİ. 4a, DB. 9b (bn. 9b), T. 2b (bn. 1b), V. 4b (bn. 4b), BM. 4a
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, V ve BM nüshalarında 35; DB nüshasında 40; T nüshasında 7 beyittir.
* T nüshasında şiirin bulunduğu varaklar kopuk olduğu için ilk 7 beyitten sonrası yoktur. Ayrıca nüshadaki 7 beyitten son ikisi fotoğraflama esnasında üzerine denk gelen başka bir kâğıt parçası sebebiyle tam olarak okunamamaktadır.

113 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "hem der tevḥīd be ruy-ı teʿālī"; DB ve T nüshalarında "ve ayżān lehu fi't-tevḥīdi" şeklinde başlık atılmıştır.

114 1a - İder: ḳılur Tİ, DB, T, BM / ki ider V
1b - Cihān dāver: cihān dāver cihān DB / cihānda var V, BM

115 2a - İtdi: ḳıldı Tİ, DB, T, BM
2b - Eyvān u mīnā: eyvān-ı mīnā Tİ, DB, T, V, BM

116 3a - Naḳāyıżdan: naḳāyışdan BM
3b - Naḳāyışdan: naḳāyıżdan BM

117 4a - ʿAfvı: luṭfı Tİ, DB, T, BM

118 5b - Tābih: dāye DB, T

119 6a - ʿAraż ol: ʿarażdur Tİ, DB, T, V
6b - Ḥāl u: ḥāl DB / cān u V

7.[120] Anuñ ẕikrine iḫlāṣıla meşġūl
Ṣerādan her ne kim var tā ṣüreyyā

8. Anuñ birligine virür şehādet
Ser-ā-ser āferīniş zīr ü bālā

9.[121] Kim itdi yili yiryüzine ferrāş
Kim itdi bāġa bulıtları saḳḳā

10. Ḳamışdan kim düzetdi nūş-ı dārū
Dikenden kim bitürdi tāze ḫurmā

11.[122] Kim itdi nergisüñ gözin mükaḥḥal
Kim itdi lālenüñ yüzini ḥamrā

12. Benefşe zülfini kim itdi müşgīn
Gülüñ ruḫ-sārını kim ḳıldı raʿnā

13. Çemen ferşini kim itdi muṭavves
Aġaçlar ḥullesin kim ḳıldı ḫaḍrā

14. Diriden ölüyi kim itdi ẓāhir
Ölüden diriyi kim ḳıldı peyẓā

15. Giceden gündüzi kim itdi rūşen
Yazı ḳışdan kim eyledi hüveydā

16. Kim ider ṣaḫradan yāḳūt-ı aḥmer

---

120 7a - Ẕikrine iḫlāṣıla: iḫlāsıla ẕikrine Tİ, BM

121 9a - Yiryüzine: yiryüzinde Tİ, DB, BM

122 11a - Mükaḥḥal: tekḥīl V

Kim ider ḳaṭreden lülü-yi lālā

17. Kim itdi ʿālemüñ tertībin ibdāʿ
Kim itdi ādemüñ terkībin inşā

18.[123] Ḫüẕāvende cihān kim ḳudretinden
Yir ü gök oldı vü ʿarş-ı muʿallā

19. Ol itdi cānları tevḥīde vāḳıf
Ol itdi dilleri tesbīḥe gūyā

20.[124] Anuñ luṭfı virür bulıda idrār
Anuñ cūdından alur çeşme icrā

21. Kelīm'e viren oldur tisʿa āyāt
Mesīḥ'e iden ol taʿlīm-i iḥyā

22.[125] Hemīşe luṭfı mersūmı müretteb
Müdām inʿāmınuñ ḫūnı müheyyā

23. Ḫüẕāvendā güneh-kārem velīkin
Senüñ ʿafvuñı iderem temennā

24.[126] Benüm cürmüm senüñ ʿafvuñ ḳatında
Nedür bir ḳaṭredür ü heft deryā

25. İlāhī raḥmetüñi mūnis itgil
Baña şol dem ki ḳalam zār u tenhā

---

123 18b - Oldı vü ʿarş-ı muʿallā: ʿarş u kürs itdi muʿallā DB

124 20b - Alur: olur Tİ, DB, V, BM

125 22b - Ḫūnı: ḫ̆ānı Tİ, DB, V

126 24b - Ḳaṭredür ü heft deryā: ḳaṭredür der heft deryā Tİ, BM / ḳaṭre durur heft deryā DB / ḳaṭre ṣudur heft deryā V

26[127] Ne lāyıḳdur ki senüñ ʿafvuñ ḳatunda
Ki*ola ẓāhir binüm cürmüm ki ḳaṭrā

27. Gözüm ġayra naẓar ḳıldısa ʿafv it
Bu ter-dāmen siyeh-dilden Ḫüẕā'yā

28.[128] Ḫüẕāvendā sen it zaḫmuma merhem
İlāhī derdüme sen ḳıl müdāvā

29.[129] Senüñ ʿışḳuñadur yā Rab bilürsin
Bu maṣnūʿātı itdügüm temāşā

30. Yüregüme sen urduñ bunca āteş
Başuma sen düşürdüñ bunca sevdā

31.[130] Eger ʿāşıḳ eger maʿşūḳ sensin
Neçündür arada pes bunca ġavġā

32[131] *ʿAle'llāh let* budur andan ʿayān ide
Teberrā bu yerenlerden teberrā

33[132] Beni rencīde itdi ṭaʿn-ı aṣḥāb
Beni ālūde ḳıldı mekr-i aʿdā

34[133] Ne yerden umayum yā Rab maʿūnet
Kimüñle ḳılayım iy Ḥaḳ tevellā

---

127 Bu beyit sadece DB nüshasında mevcuttur.
128 28b - Derdüme: derdümi DB
129 29a - ʿIşḳuñadur: ʿışḳuñladur Tİ, DB, BM
130 31a - Eger: v'eger Tİ, DB
131 Bu beyit sadece DB nüshasında mevcuttur.
132 Bu beyit sadece DB nüshasında mevcuttur.
133 Bu beyit sadece DB nüshasında mevcuttur.

35[134] Bu aṣḥāba sen it inṣāf rūzī
Bu aʿdāya cezāsın ver i Mevlā

36.[135] Niyāzın Aḥmedī ʿarż ide geldi
Ḳapuñdan ola mı maḥrūm *ḥāṣā*

37. Benüm nefsümi ṭabʿ ālāyışından
Ḫalāṣ it faẓluñıla iy tüvānā

38. Gidergil benligüñ jengini benden
Ki göñlüm gözgüsi ola muṣaffā

39.[136] Heyūlī dūzaḫından bini ḳurtar
Ki*ola faẓluñıla ʿayşum mühennā

40.[137] Senüñ rıḍvānuñı diler bu göñlüm
Ne cennet ravżasın ister ne ḥavrā

---

134 Bu beyit sadece DB nüshasında mevcuttur.

135 36a - Niyāzın: niyāzı DB
36b - Ola mı: döne mi Tİ, DB, BM

136 39b - Mühennā: müheyyā Tİ, BM

137 40a - Rıḍvānuñı: dīdāruñı V

**5**[138]

*Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün*

**Haẕā ḳasīdetü fi'n-nasīḥatin vü medḥi'n-nebiyyi ʿaleyhi's-selām**[139]

1. Bir yir ki ola evveli vü āḫiri fenā
Bellüdür anda kim ne ḳadar bulına beḳā

2.[140] Ol kim fināsı ola fenā yiri iy ʿaceb
Kimseye itdi mi ve yaḫūẕ ide mi vefā

3. Ṭolu durur belāyıla ucdan uca cihān
Kimdür ki anuñ belāsına olmadı mübtelā

4.[141] Çarḫuñ medār u miḥver ü ḳuṭbına baḫma kim
Bu ʿömr dānesini yügidür bu āsiyā

5.[142] Bir külḫan-ı küdūret ü ẓulmet durur cihān
Gülşen bigi anda bulına mı nūr u yā żiyā

6.[143] ʿÖmrüñ yile virür niçe kim ese üşbu yil
Sen aña müşg ü ġāliye dirsin zihī ḫaṭā

7.[144] Dünyī hevāsı her neyi saña itdi nīş-ger
Şöyle ki itdi gözlerüñe ḫāki tūtiyā

---

138 * H. 6b, Tİ. 23a, DB. 11a (bn. 11a), T. 3a (bn. 10a)
* Bu şiir V, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.
* Bu şiir H nüshasında 78; Tİ nüshasında 79; DB nüshasında 16 ve T nüshasında ise 45 beyittir.
* DB nüshasında şiirin bulunduğu varaklar kopuk olduğu için ilk 16 beyitten sonrası yoktur. T nüshasında şiirin bulunduğu varaklar kopuk olduğu için ilk 34 beyit yoktur.

139 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ṭābe ṣerāhu"; DB nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

140 2a - Ola: oldı Tİ, DB

141 4b - Yügidür: ögidür Tİ, DB

142 5a - Küdūret ü ẓulmet durur: küdūret durur ẓulmet DB (Saḥḥ ḳaydı: küdūret ẓulmet durur DB)
5b - Żiyā: ṣafā Tİ, DB

143 6a - Kim: ki DB

144 7a - Nīş-ger: ney-şeker Tİ, DB

8. Nergis bigi eger saña zerrīn ola külāh
Yā ġonca bigi laʿlile pīrūze-gūn ḳabā

9.[145] Ne fāide çü nā-geh irişüb ecel yili
Ṭopraġa ṣavuruban ider cümlesin hebā

10.[146] Her ne varısa taḫt-ı Süleymān'a dek ḳamu
Çünkim yile varur ġam u miḥnetdür ü şiḳā

11. Dünyī senüñ revānuñ u cānuña ḫaṣmsan
Cānıla sevdügüñ anı olur mı ʿaceb revā

12. Çün zūd-mīr olub burada ḫāk olur kişi
Pes aṣṣı ne ki emīr olasın yā Hū pāẕişā

13. Dünyī hevāsı aṣlı vebādur ṣuyı maraż
Olmasun aldaya seni bu āb u bu hevā

14. Anuñıçun bu ḫāk hevāya ḫilāfdur
Kim ḳamu ḥāla anda muḥavvil durur ḳażā

15. Çünkim ḳażā durur ḳamu ḫalḳuñ ʿinān-keşi
Pes ḳamu ḥāla vācib olur ṣabrıla rıżā

16.[147] Üç oġlanı ki maʿden ü ḥayvāndur u nebāt
Bu dört ana durur iden ol ṭoḳuz atā

---

145 9a - Çü: ki DB; İrişüb: irişür DB

146 10b - Varur: virür DB; Ġam u: ḳamu Tİ, DB

147 16a - Ḥayvāndur u: ḥayvān durur DB
16b - Durur: durur ki Tİ

17.[148] Ol ḳamusına birden olur bu cemīʿ-i ḥükm
Daḫı iʿtiḳād ʿayn-i ḫaṭādur u nā-sezā

18.[149] Kim virdi emān saña iy ʿaceb ki eymen olasın
Bu çarḫdan ki işi ḳamu miḥnetdür ü ʿanā

19. Ten ḳaydına neçün ola cān güheri esīr
Ṭopraġ içinde nişe nihān ola kīmiyā

20.[150] Derd ü belādadur niçe kim tende ola cān
Fikr eylegil bu derde ki ne nesnedür devā

21. Utanmadın nişe idesin Ḥaḳḳ'a maʿṣiyet
Görüriken ki ol saña nice ider iʿtinā

22. Sen sākin olmaġıçun ider cünbiş āsumān
Sinüñ meṣaliḥüñde yürür ābıla hevā

23.[151] Saḳḳā durur saña bulıd u āş-pez eṣīr
Farrāşdur saña yil ü ḫabbāzdur ṣerā

24. Deryāda merkebüñe senüñ ḳamçıdur şemāl
Ṣaḥrāda saña mirvaḥa-gerdān durur ṣabā

25. Sinüñ ṭavāruña çeker irte gice ʿalef
Leşker-keş-i bahār u cirāyet dehü-nümā

26.[152] ʿĀṣī olursın üşbu ḳamu luṭfıla aña

---

148 17b - İʿtiḳād: iʿtiḳādı Tİ
149 Bu beyit sadece Tİ nüshasında vardır.
150 20a - Belādadur: belā durur Tİ
151 23b - Farrāşdur: farrāş durur Tİ; Ḫabbāzdur: ḫabbāz durur Tİ
152 26b - Bir ḥayā: merḥabā Tİ

Sende ger ādemīyiseñ olaydı bir ḥayā

27. ʿİṣyān nicesi idile fermānına anuñ
Kim ḳudreti elinde durur arżıla semā

28. Ol pādişāh ki oldı yir ü gökde uş ʿayān
Her ẕerre birligine vü varlıġına güvā

29.[153] İkrāmıla celāl anuñ u cemāl hem
Şöyle ki ḫalḳ u emr anuñ u ʿizz ü kibriyā

30. Oldur vücūd-ı muṭlaḳ u bāḳī ḳamu vücūd
Anuñ vücūdı sāyesi durur bilā-imtirā

31.[154] Ni küllī vü ne cüzvī vü ne ḫāṣdur ni ʿām
Ni ḫāricī vü ẕihnīdür iy ṣāḥib-i dehā

32. Oldur aḥad ki vaḥdeti ẕāta degül ziyād
Yoḫ durur anda keṣret ü hem ayn u hem metā

33.[155] Muṭlaḳ olur muḳayyedi küllī vü cüzvī hem
Bī-ān ki ide taġayyür anuñ ẕātına iʿtirā

34.[156] Varlıġıdur bedīhī vü iḫfā durur yaḳīn
Her nesneden ki var durur ol nesnede ḫafā

35. Evvel durur velīkin anuñ ibtidāsı yoḫ
Āḫir durur velīkin aña yoḫdur intihā

---

153 29b - Anuñ u: anuñ Tİ

154 31b - Ḫāricī vü ẕihnīdür: ḫāricī ẕihindür Tİ

155 33b - İʿtirā: iġtirā Tİ

156 34a - İḫfā: vaḫfī Tİ
34b - Ḫafā: ḫifā Tİ

36.[157] Çün luṭf u niʿmetine anuñ yoḫ durur kerān
Kimdür ki ide bile aña ḥamdıla s̱enā

37.[158] İḥsānına ḥisāb yoġ u faẕlına hem kenār
Pes kim ola ki ide bile ḳulluġın edā

38.[159] Ḫavfından ay erir ü recāyıla artar ūş
Ḳul ol durur ki anda ola ḫavfıla recā

39.[160] Ne ḳavline bulınur anuñ redd ü iʿtirāż
Ne fiʿline bulınur anuñ çūn u yā çirā

40. Ne nuṭḳ vaṣfını idebilür neʿaḳl u rūḥ
Ne vehm künhine irebilür ne ḫoz̲ z̲ekā

41.[161] Hem *vāhibü'l-ʿaṭā*dur u hem *ʿālimü'l-ġuyūb*
Hem *fāliḳu'n-nevā*dur u hem *rāzıḳu'l-verā*

42.[162] Uş ṭāʿatine bedr bigi ser-figende şems
Uş şems bigi ḫiz̲metine püşt-i ḫam-hevā

43.[163] Bula ḫalāṣ cümle maḫāvifden ol kişi
Ki anuñ ʿināyetine ide dāyim ilticā

44.[164] Bī-gāne ol cihāndan u bī-ḫ̆īş kendüden

---

157 36b - Ḥamdıla: medḥile T
158 37a - Hem kenār: kenār Tİ, T
159 38a - Recāyıla: recāsıyla Tİ, T
160 39b - Bulınur: ḳılınur T; Yā: mā Tİ; Çūn u yā çirā: çūn yā çerā T
161 41a - ʿĀlimü'l-ġuyūb: ʿālimü'ṣ-ṣavāb Tİ, T
162 42a - Ser-figende: ser-efgende Tİ
163 43b - ʿİnāyetine: ʿināyetile Tİ
164 44b - Tİ nüshasında bu mısranın ilk sözcüğü olan "ol"dan sonrası yazılmamıştır.

Ol kim muḥabbetiyle ola anuñ āşinā

45.[165] Kes ḫalḳdan ʿalāyıḳ u ʿuzlet ḳıl iḫtiyār
Kim Ḥaḳ ḳatında ḳadr bulasın u irtiḳā

46. Tavuḳı ẕillete düşüren nedür iḫtilāṭ
ʿAnḳā'yı ʿizzete çıḫaran nedür inzivā

47.[166] İde fenāyı terk ü beḳāya ḳıla heves
Ol kim ümīẕi var ki bula leẕẕet-i liḳā

48. Eyyūb bigi ṣabr gerekdür belāsına
Kim bī-belā kimesneye virilmedi velā

49.[167] Yaʿḳūb ki olmışıdı anuñ göñli dār-ı ḥüzn
Görmezdi Yūsuf'ı gözine irmese ʿamā

50.[168] Ocaġa girüben oda yanmazısa demür
Ne āyīne olur ol u ni ālet-i ġazā

51.[169] Lāle oda yaḫılur anuñçun bulur cemāl
Çünkim gül oda düşe ṣudāʿa olur devā

52. Ol bula ṣubḥ bigi ṣafā ḳurbetinde anuñ
Kim ṣıdḳıla ola tābiʿ-i āṣār-ı Muṣṭafā

53. Hem ẕirve-yi memālik ü hem server-i rüsül

---

165 45b - İrtiḳā: irtifā Tİ

166 47a - Fenāyı: beḳāyı Tİ, T; Terk ü: terk Tİ, T; Beḳāya: fenāya Tİ, T

167 49b - ʿAmā: ʿana Tİ, T

168 50a - Girüben: girmeden Tİ, T
50b - Ol u ni: ol ne T

169 51b - Gül: gök Tİ

Hem zübde-yi beşerdür ü hem ḳuṭb-ı evliyā

54. Anda ki *lev denevtu* diyü ḳaldı Cebrāil
Ḥaḳ'dan aña irişdi teḳaddem diyü nidā

55.[170] Cibrīl'i ḳoyuban ol araya irişdi ol
Kim anda oldı rūzı aña ḫalvet-i danā

56. Çün ḫatm-i enbiyā vü rüsüldür ʿaceb degül
Kim olsa şerʿi nāṣıḥ-ı aḥkām-ı enbiyā

57. Ḥaḳ'dan sirāc anuñıçun oldı adı kim
Mecmū-yı ḫalḳ andan alur nūrıla żiyā

58. İtdi anuñ tevāżuʿı faḫrıla iftiḫār
Gerçi ki pādişehler olupdur aña gedā

59. Olduġıçun adınuñ arasında ḥā vü mīm
Tāc oldı yidi sūreye ol iki zī-ʿaṭā

60.[171] Ol aduñ evveliyile vü āḫiri içün
Medd oldı eyle kim elif uş ḫaṭṭ-ı istevā

61. Barmaġınuñ işāretile ayrıldı gökde māh
Mūsī elinde oldıysa ejdehā ʿaṣā

62. Söyletdi zehrlü etile sūsmārı ol
ʿĪsī nefesle virdise bir mürdeye ḳuvā

---

170 55a - Cibrīl'i: Cebrāil T; Ḳoyuban: ḳoyub T

171 60a - Vü āḫiri içün: hem āḫiriçün T
60b - Kim elif: kim T

63.[172] Ḫilʿat aña *leʿamrük ve levlāk*'dür yaḳīn
*Ve'l-leyli*dür ṣaçı yüzi *ve'ş-şemsi ve'ḍ-ḍuḥā*

64.[173] Ḥaḳ'dan beşīr oldı anuñ adı vü neẕīr
Zi maʿden-i kerāmet ü zi maṭlaʿ-ı Hüdā

65.[174] Tibyān durur kitābı vü büşrā vü hem ḥaḳīm
Nūr u belāġ u mevʿiẓe vü raḥmet ü şifā

66.[175] Oldur imām u ḳıdve-yi aḫyār u ehl-i dīn
Oldur hümām u zübde-yi ebrār u aṣfiyā

67.[176] Ol ḳuṭb-ı evliyādur u evtāddur aña
Ṣıddīḳile ʿÖmer daḫı ʿOṯmān u Murtażā

68.[177] Aldı ḳarār ḥilmiyile merkez-i zemīn
Buldı medār ʿazmıyıla miḥver-i semā

69. Şerʿi ḳamu şerāyiʿi neṯ itdise n'ola
Çün āḫir-i rüsül durur u ḫatm-i enbiyā

70. Çün Aḥmedī ṯenāyıla ẕikr ide Aḥmed'i
Ger hem-dem olmazısa aña müşg olur ḫaṭā

71.[178] Gerçi ki Muṣṭafā yüzüni görmedüm velī

---

172 63a - Ve levlākdür: levlākdür Tİ

173 64a - Vü: hem T

174 65b - Nūr u belāġ: nur-ı belāġ Tİ

175 66a - İmām u ḳıdve-yi aḫyār u ehl-i dīn: imām u ḳıdve-yi aḫyār-ı ehl-i dīn Tİ / imām-ı ḳıdve-yi aḫyār-ı ehl-i dīn T

66b - Hümām u zübde-yi ebrār u aṣfiyā: hümām-ı zübde-yi ebrār-ı aṣfiyā T

176 67a - Evliyādur: enbiyādur T

177 68a - Aldı: oldı Tİ

178 71b - İrdi: ire Tİ

Mihrinden irdi gözlerüme nūr-ı ışṭıfā

72.[179] Bū Cehl daḫı ʿışḳına ṣıddīḳ olub sözin
Taṣdīḳ ideydi olmasa gözinde anuñ ġıṭa

73.[180] Bū Cehl bir gözile baḳardı aña ki ol gözüñ
İçi çeher ṭoluyıdı vü ʿillet-i ġışā

74.[181] Bū Bekr bir gözile naẓar ideridi aña
Ki ol gözde yoġıdı sebel ü ẓulmet ü ġışā

75. Çünkim şefīʿsin ü müşeffaʿsan iy resūl
Baña şefāʿat it ki olur ḥācetüñ revā

76.[182] Tīmār it şefāʿatile derdüme benüm
Senden bulurısa n'ola bu bī-nevā nevā

77. Ol kişi kim şefāʿatüñ aña irişmeye
Ne kim velāsı varısa olur aña belā

78.[183] Baña ʿināyet eyle şefāʿatle anda kim
Ḳamu ḫalāyıḳa irişür miḫnet ü ʿanā

79. Ḥaḳ'dan benüm günehlerüme ʿafv iste kim
Bana günāh lāyıḳ aña ʿafvdur sezā

---

179 72a - Ṣıddīḳ: taṣdīḳ Tİ

180 73a - Baḳardı: baḫdı vü T
73b - İçi: kim içi Tİ, T; Vü ʿillet-i ġışā: illet ü ʿişā Tİ / ʿillet-i ʿişā T

181 74a - Naẓar ideridi: iderdi naẓar T

182 76a - İt: ḳıl T
76b - Bu: bu bir Tİ, T

183 78a - ʿİnāyet eyle şefāʿatle: şefāʿatile ʿināyet eyle T (SK: ʿināyet eyle şefāʿatle T)

**6**[184]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān fi medḥ-i emīr Sülmān nevvera'llāhu merḳadehu**[185]

1. Şol selāmı ki*ola teşne çeşme-yi ḥayvān aña
   Şol selāmı ki*ola fitne ravża-yı rıḍvān aña

2. Şol selāmı ki*aña maḥrem rāḥat-ı ervāḥdur
   Şol selāmı ki*ola hem-dem raḥmet-i raḥmān aña

3.[186] Şol selāmı kim vire ol bāġ-ı cennetden ḫaber
   Şol selāmı ki*ola vālih ḥūrıla vildān aña

4.[187] Şol selāmı ki*oradan ʿĪsī ururıdı nefes
   Şol selāmı ki*ola ṭālib Mūsī-yi ʿİmrān aña

5.[188] Şol selāmı ki*isteridi zār olub Yaʿḳūb anı
   Şol selāmı ki*ola rāġıb Yūsuf-ı Kenʿān aña

6.[189] Şol selāmı kim ola hem-dem aña *rūḥu'l-ḳudüs*
   Şol selāmı ki*ide cāndan müjde-yi peymān aña

7.[190] Şol selāmı kim anuñ bigi ola bād-ı bahār

---

184 * H. 9a, Tİ. 33b, T. 4a (bn. 2a), V. 50a (bn. 50a), BM. 39b
* Bu şiir DB ve Dİ nüshalarında yoktur.
* Bu şiir H ve T nüshalarında 62; Tİ nüshasında 63; V nüshasında 59; BM nüshasında 58 beyittir.

185 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "fi medḥ-i emīr Sülmān nevvera'llāhu ḳabrehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

186 3a - Kim: ki V, BM; Ḫaber: nişān V
3b - Ki ola: ola V; Vālih: vālih ü BM

187 4a - Selāmı: selām BM
4b - Selāmı: selām BM; Ṭālib: vālih V

188 5a - Selāmı: selām BM; İsteridi: işidürdi T
5b - Selāmı: selām BM; Ola: oldı Tİ, T

189 6a - Selāmı: selām BM
6b - Selāmı: selām BM; Ki: kim BM

190 7a - Selāmı: selām BM; Kim: ki T; Bigi: peyki T

Şol selāmı ki*ide ġayret ḳaṭre-yi neysān aña

8.[191] Şol selāmı ki*ola Ḫıżr-ı zinde aña hem sebīl
Şol selāmı kim ire İlyās'dan iʿlān aña

9.[192] Şol selāmı ki*ola nergis her gice*aña muntaẓır
Şol selāmı kim heves ola gül-i ḫandān aña

10.[193] Şol selāmı ki*ola sünbül zülfine tābī anuñ
Şol selāmı ki*ola vālih lāle-yi nuʿmān aña

11.[194] Şol selāmı ki*ola tāze ʿışḳıyıla yāsemīn
Şol selāmı ki*ola reyḥān cānıla ḥayrān aña

12.[195] Şol selāmı kim getürmişdi resūle Cebrāil
Şol selāmı kim buyurdı virmege yezdān aña

13.[196] Şol selāmı ki*ana ḫādim laʿl u ḳül ʿanber ola
Şol selāmı ki*ola lāle lülü-yi raḫşān aña

14.[197] Şol selāmı kim işāret itdi yümnīye resūl

---

7b - Selāmı: selām BM; Ki: kim BM; Ġayret: raġbet V

191 8a - Selāmı: selām BM
8b - Kim: ki T

192 9a - Selāmı: selām BM; Ki: kim BM
9b - Kim: ki T

193 * Bu beyit V ve BM nüshalarında yoktur.
10a - Tābī: dāye Tİ, T
10b - Lāle-yi nuʿmān: lāle vü nuʿmān T

194 * Bu beytin ikinci mısrası V ve BM nüshalarında yoktur. Onun yerine her iki nüshada da H nüshasındaki bir sonraki beytin ikinci mısrası yazılmıştır.
11a - Selāmı: selām BM; Ki: kim BM

195 Bu beytin birinci mısrası V ve BM nüshalarında yoktur. Onun yerine her iki nüshada da H nüshasındaki bir önceki beytin birinci mısrası yazılmıştır.

196 * Bu beyit V nüshasında yoktur.
13a - Ki: kim BM; Ḳül ʿanber: hem yāḳūt Tİ, T / ḳül BM
13b - Selāmı: selām BM; Ki: kim BM

197 14a - Kim: ki T, V; İtdi: ide T; Yümnīye: yümnīne Tİ, T, V, BM

Şol selāmı kim beşāret-baḫşdur Ḳurʾān aña

15. Şol selāmı ki*irmiye iḫlāṣına hergiz riyā
Şol selāmı ki*ola reh-ber dīnile īmān aña

16.[198] Şol selāmı kim ʿadedde eyle ola irmeye
Reml ü neml ü fevc ü mevc-i ḳulzüm ü ʿummān aña

17.[199] Şol selāmı ki*ola mecnūn aña ʿaḳlıla revān
Şol selāmı ki*ola meftūn hem dil ü hem cān aña

18.[200] Birbirem bāẕ-ı bihiştile şehüñ eyvānına
Kim iremez rifʿatinden ḳulle-yi keyvān aña

19.[201] Ol ki dirler mīr Sülmān bin Sulṭān Bāyezīd
İbn-i Ġāzī Ḫān Murād bin-i Melik Orḫān aña

20.[202] Ögreneydi nice olur mülkde dād u dihiş
Ger diri ḳalıb ḳul olsa şāh-ı Nūşürvān aña

21.[203] Fūr-ı Hindī'de*olsayıdı ferr-i kemter ḳulınuñ
Hīç bulmazdı ẓafer İskender-i Yūnān aña

---

198 * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
16a - İrmeye: ki irmeye Tİ, T
16b - Mevc-i ḳulzüm ü: mevc ü ḳulzüm ü Tİ, T / mevc ü ḳulzüm V

199 17b - Selāmı: selām BM; Ki: kim BM

200 18a - Birbirem: virbirem T
18b - Rifʿatinden: rifʿatile T

201 19a - Sülmān bin Sultān: Sülmān ibn-i Sultān Tİ / Sülmān bin ü Sultān T / Sülmān-ı Süleymān BM
19b - Bin-i Melik: bin ü Melik T / bin Melik V, BM

202 20a - Olur: ola Tİ, BM
20b - Şāh-ı Nūşürvān: Nūşrevān V

203 21a - Hindī'de: Hind'de Tİ / Hind'e BM
21b - Bulmazdı: bulamazdı BM; İskender-i Yūnān: İskender ü Yūnān T

22. Ger şükūhından siper dutayıdı İsfendiyār
Oḫını irgürmezidi Rüstem-i destān aña

23.[204] Yüz sürerler taḫtına kisrīyile ḳayṣar anuñ
Baş ururlar baḫtıçun faġfūrıla ḫāḳān aña

24.[205] Atınuñ naʿlı olam diyü hevesde eriyü
İki kez her ayda ḥalḳa*olur meh-i tābān aña

25.[206] Gün ayaġı tozını eylemegiçün tāc-ı ser
Encümüñ naḳdini virüb bulsa*olur erzān aña

26.[207] Ḫ̆ānına biryān olayım diyü saʿy ider ḥamel
Ṣevr diler ārzūyıla ki ola ḳurbān aña

27.[208] Himmetini vezn itmege terāzū bulsalar
ʿArşıla kürsī olaydı keffe-yi mīzān aña

28.[209] Mīr Sülmān'dur Süleymān-ı zamāne kim olur
Vaḥş u ṭayr u insile cin bende-yi fermān aña

29. Oldur ol şāh-ı cüvān-devlet ki bī-şek ʿan-ḳarīb
Ṭāyıʿ u tābiʿ olur Īrān'ıla Tūrān aña

30. Sācid ü ḫāşiʿ bu yidi encüm ü altı cihet
Rākiʿ ü ḫāżiʿ ṭoḳuz eflāk u dörd erkān aña

---

204 23a - Kisrīyile: kisrīle BM; Anuñ: ki anuñ BM
205 24a - Hevesde: hevesden T / heves V
206 25a - Tozını: tozına BM; Tāc-ı ser: tūtiyā T / tāc u ser BM
25b - Virüb: virem V / direm BM
207 26b - Diler: diler ki Tİ, T; Ki ola: ola Tİ, T / kim ola BM
208 27a - Himmetini: heybetini V; Bulsalar: ḳılsalar T
209 28b - Bende-yi fermān: bendeyi vü fermān T

31.[210] Cūdı*anuñ az baḫşiş itdüginde hergiz yitmeye
Māl u genc ü Mıṣr u Şām u mülk-i Iṣfāhān aña

32.[211] Bezmi ḳoyub rezme ḳaṣd iderise bir ʿazmıla
Feṯḥ ola Rūm'dan tā ḥadd-i Hindustān aña

33.[212] Ḳudretile fikreti irmiş durur ol ḥadde kim
Ne ḳadar düşvār iş olursa gelür āsān aña

34.[213] Yaraşur dünyāda ne varsa selāṭīn u mülūk
Ki*eydeler sulṭān bin sulṭān bin sulṭān aña

35.[214] Çün melāik yirde gökde aña iderler duʿā
Bāri kimdür ādemi ki*olmaya midḥat ḫūn aña

36.[215] Çünki gördi ṭalʿatınuñ nūrını şems-i felek
Seyr iderken māh bigi ḳaldı ser-gerdān aña

37.[216] Ḳılıcınuñ ḍarbı kūh-ı ṣaḫrayı ide ḳalem
Oḫınuñ peykānı irse döymeye sindān aña

38.[217] Atı fikret bigi çünkim ʿazm ide bir maḳṣada
Ne ṣabā irişür ü ne berḳ-i nūr-efşān aña

---

210 31a - Cūdı: cūn T / cūd BM; Yitmeye: bitmeye Tİ
31b - Genc ü Mıṣr: genc-i Mıṣr T

211 32a - Ḳoyub: ḳoyun V; Bir: bezm-i BM
32b - Feṯḥ: feṯḥi T

212 33b - Olursa: olsa V

213 34a - Selāṭīn u mülūk: selāṭīn mülūk V

214 35b - Olmaya: olmadı BM; Ḫūn: ḫ̆ān Tİ, T, V, BM

215 36a - Şems-i felek: şems ü felek Tİ

216 37a - Kūh-ı ṣaḫrayı: kūh u ṣaḫrayı T

217 38b - Berḳ-i nūr-efşāñ: berḳ ü nūr-efşān BM

39.[218] Murġ-ı perrān iremez atına vü hengām-ı ṣayd
Ne ḫoẕ arṣlān döyer ü ne bebr ü ne ḳaplān aña

40. Yire düşer ḳorḫusından bu felekdeki ʿuḳāb
Ḳuşına şāhuñ elinden gidicek perrān aña

41.[219] Şehlerüñ çevgānı vü hem ṭopı aġaç olıcaḳ
Şems gerek ṭop ola vü māh-ı nev-çevgān aña

42.[220] Bir gülistān naḳş itdi midḥatuñda Aḥmedī
Ki*oldı ḥayrān Mānī itdügi nigāristān aña

43.[221] Çünki levḥa yüridür şāhuñ ṣenāsında ḳalem
Levḥ-i maḥfūẕ olsa gerek defter ü dīvān aña

44.[222] Dāʿī oldur kim duʿāñı idicegez her faṣīḥ
Diye āmīn Rūm'dan tā ḥadd-i Türkistān aña

45. Pādişāhuñ gül yüzinden bini maḥrūm eyledi
Bu gözüm kim ḳūt oldı lāle bigi ḳan aña

46.[223] Şāhı göreli gözüm çün itmedi ġayra naẕar
Niredendür bu belā vü renc-i bī-pāyān aña

47.[224] Ne güher kim naẓm itdüm medḥde bağışladum

---

218 39a - Murġ-ı perrān: murġ-ı hengām V / murġ u perrāñ BM; Vü: der T; Hengām-ı ṣayd: hemgāmına ṣayd BM

219 41a - Çevgānı vü hem ṭopı aġaç: çevgānı vü ṭopı aġaçdan Tİ, BM / ṭopı vü çevgānı aġaçdan T / çevgānı vü ni ṭopı aġaçdan V

220 42b - Ki oldı: ki ola T / oldı V

221 43b - Olsa: ola Tİ, V, BM

222 44a - Her faṣīḥ: faṣīḥ BM

223 46b - Renc-i bī-pāyān: renc ü bī-pāyān V, BM

224 47b - Laʿlile: dürrile V

Ol şehā kim ḫāk-i rehdür laʿlile mercān aña

48.[225] Līki bu güher bahāsın şāhdan naḳd isterem
Vaʿde vü nisye dirise yoḫ durur imkān aña

49.[226] Pādişāhuñ ġaynı*elinden isderem ʿayn-i ʿaṭa
Şol ḳadar kim ṣād olalar işidüb āʿyān aña

50.[227] Ḫoş dut ol ḳuluñı kim hem fażl u naẓm u neṣrde
Ġaş iderler Enverī vü Ḫo'ca vü Selmān aña

51.[228] Yiri durur ne ḳadar taḥsīn iderse şāh anı
Hem sezādur ne ḳadar ḳılurısa iḥsān aña

52.[229] Ḳapuña yüz sürdügümi her ki işitdi didi
Kim viriser şāh māl u mülk ü ḫānümān aña

53.[230] Anı it baña şehā kim dost u düşmen işidüb
Dimesün kim degmedi cüz ḥayret ü ḥirmān aña

54.[231] Şol sebeb kim daʿvetile şeh getürdi ḳulını
Bir muʿammādur kim irmez fikret-i insān aña

---

225 48b - Vaʿde vü nisye: vaʿde-yi nisye Tİ

226 49a - Ġaynı: ʿayni V, BM

227 50a - Ḫoş dut ol ḳuluñı kim hem: ḫoş dut ey şeh şol ḳulı kim Tİ / ḫoş dut iy şeh ol ḳulı kim T / ḫoş dutġıl ol ḳulı kim V / ḫoş dut ol ḳulı kim BM; Fażl u naẓm: fażl-ı naẓm T

50b - Ḫo'ca: ḫ̆ācū Tİ / ḫo'çū T / ḫoca BM; Vü Selmān: Selmān V

228 51a - Yiri: pīr Tİ; Anı: aña V, BM

51b - Sezādur: sezā durur V

229 52a - Sürdügümi: sürdügüm T, V; Ki: kim Tİ; Didi: diridi Tİ, T, V

230 53a - Şehā kim: ki şehā BM; Dost u düşmen: dost düşmen Tİ, T, V; İşidüb: işide V

53b - Ḫayret ü ḥirmān: ḥayret-i ḥirmān V

231 54a - Sebeb kim: sebebden Tİ; Ḳulını: ben ḳulı V

54b - Kim: bu ki Tİ / ki V, BM

55.[232] Ne sebebden pāy-būsuñ bulalı adı anuñ
Nāḳıl oldı diriken ḫalḳ-ı cihān ḥassān aña

56.[233] Pāk durur ʿişmeti Meryem bigi ol ʿĪsī-demüñ
Pes nedendür iy ʿaceb bu töhmet ü bühtān aña

57.[234] Dile düşdi söz bigi Ḥaḳ söz didügiçün dili
Lā-büd oldı bu bihişt-ābād bir zindān aña

58.[235] Pādişāhuñ ʿāşıḳıdur geldi*işigin öpmege
Pādişāhı sevdügi durur hemīn ʿişyān aña

59.[236] Niçe ki*ola pāyidār u ser-sebük ḳuṭb-ı medār
Niçe ki*ola çarḫ u encüm virile fermān aña

60.[237] Pāyidār olsun şeh ü dönsün murādınca medār
Şarḳdan tā ġarba olsun mevżiʿ-i seyrān aña

61.[238] Her cemāle ki*anda vardur degmesün *ʿaynü'l-kemāl*
Ḫoẕ kemāl anuñ durur kim irmesün noḳṣān aña

62.[239] Buyruġundan baş çeken boynın nite kim Bīveresb

---

[232] * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
55a - Pāy-būsuñ: pāy-bū V
55b - Nāḳıl: bāṭıl Tİ, T / bāḳıl V

[233] 56a - Meryem bigi: Meryemce BM

[234] 57a - Bigi: gibi T; Ḥaḳ söz didügiçün dili: Ḥaḳ söz didügiçün velī Tİ, V / Ḥaḳ didügiçün velī T / Ḥaḳsuz didügiçün velī BM
57b - Bir: yir T

[235] 58b - Pādişāhı: pādişāhuñ Tİ, BM / pāẕişāhuñ V; Sevdügi: sevgüsi V

[236] 59a - Niçe: nice BM; Ḳuṭb-ı medār: ḳuṭb u medār BM
59b - Niçe: nice BM

[237] 60a - Dönsün: dutsun Tİ
60b - Ġarba: ġarb V, BM

[238] 61a - Cemāle: cemālüñe Tİ; Ki anda: ki BM

[239] Bu beyit sadece Tİ nüshasında mevcuttur.

Ejdehāy u mār olsun ol reg-i şiryān aña

63.[240] Ḳullıġuña her ki İbrahīm-vār ola ḫalīl
Bāġ olsun u gülüstān āteş-i sūzān aña

[240] 63a - Ḳullıġuña: ḳullıġuñda Tİ; Ki: kim Tİ, T, V, BM

**7**[241]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[242]

1.[243] Ṣubḥ-dem ʿĪsī-nefes olub eser bāẕ-ı ṣabā
Bülbüle virür ḫaber gül geldüginden merḥabā

2.[244] Zi ṣabā kim ḫuld bāġından gelüb baġışladı
Ṭopraġa pīr-āne ser-pīrāye-yi ʿahd-i ṣabā

3.[245] Sebze olmış ḥulle-pūş u ġonca-gül-gūn pīrehen
Ṣāḫ-ı gül güher-nigār u lāle yāḳūt-ı ḳabā

4.[246] Cennet-i ʿadn oldı gül-zār āb-ı kevṣer cūy-bār
Ebr lülü-yi ʿaden ṣaçdı vü yil müşg-i Ḫıṭā

5.[247] Gül urunmış tāc-ı laʿl ü nergis almış cām-ı zer
Ḫāre pīrūze-selebdür ḫār mīnāyī ridā

6.[248] Gül serā-perde düzetmiş girü cilve urmaġa
Ol serā-perde içinde bülbül uş perde-sirā

---

241 * H. 14b, Tİ. 40a, DB. 102a (bn. 100a), T. 74a (bn. 258a), V. 76b (bn. 76b), BM. 52a
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB, T ve BM nüshalarında 15; V nüshasında 14 beyittir.

242 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ḳaṣīde der bahāriyyāt"; T nüshasında "ḥarfü'l-elif" şeklinde başlık atılmıştır.

243 1a - ʿĪsī-nefes: ʿĪsī BM (SK: ʿĪsī-nefes BM)

244 2a - Kim: ki V, BM

245 3b - Güher-nigār: güher-niṣār Tİ, DB, V, T; Yāḳūt-ı ḳabā: yāḳūtın ḳabā DB, T / yāḳūt u ḳabā BM

246 4b - Ebr lülü-yi ʿAden: ebr-i lülü-yi ʿAden V, BM; Ṣaçdı vü: ṣaçdı BM

247 5a - Urunmış: uzanmış BM; Tāc-ı laʿl: tāc u laʿl BM; Almış: olmış BM
5b - Pīrūze-selebdür: pīrūze-ṣalbdur DB; Ḫār mīnāyī ridā: ḫār mīnā-yı ridā Tİ, DB, V / ḫār-ı mīnā-yı ridā BM

248 6a - Düzetmiş: urınmış V
6b - Ol: uş Tİ, DB, T

7.[249] Yār zülfine ṣabā yili güẕer ḳıldı meger
Kim anuñ enfāsıyıla ḫoş muʿaṭṭardur hevā

8. Ġonca ʿışḳından lebinüñ her gice uş teng-dil
Gül yañaġı ḫacletinden her seḥer ġarḳ-ı ḥayā

9.[250] Gül bigi keşf isteseñ nergis-miṣāl itgil naẓar
Raḥmet āṣārına kim ṭolmış durur arż u semā

10.[251] İsdeseñ berk ü nevā ʿayşa varalum bāġa kim
Ṭoludur gül-zār u bāġ ucdan uca berk ü nevā

11.[252] Varsa göñlüñde küdūret cām-ı mey nūş eyle kim
Ol küdūret maḥv olub göñlüñ ṭola nūr-ı ṣafā

12. Fikrin encāmuñ unıt Cem bigi cām-ı laʿl iç
Kim bu derde daḫı nesne olmadı olmaz devā

13.[253] Lāle vü nergis bigi*elden ḳoma bir laḥẓa ḳadeḥ
Yile virüb ʿömrüñi gül bigi itmegil hebā

14.[254] Mevsim-i gül furṣat-ı ʿişretdür itme fevt anı
Çün güli bildüñ ki bes nāzükdür ü endek beḳā

---

249 7a - Ṣabā yili: yili BM

250 9b - Arż u semā: arż-ı semā DB

251 * Bu beyit V nüshasında yoktur.
10a - Berk ü nevā: berk-i nevā DB
10b - Berk ü nevā: berk-i nevā DB

252 11a - Eyle kim: eylegil Tİ, DB, T, BM
11b - Nūr-ı ṣafā: nūr u ṣafā Tİ, T

253 13a - Lāle vü nergis: lāle nergis BM; Bigi: gibi BM

254 14a - Fevt anı: anı fevt V
14b - Bes: sen Tİ, DB, T; Nāzükdür ü: nāzük durur V, BM

15.[255] Aḥmedī cān saña mihmāndur düriş ḫoş dut anı
Kim ʿazīzi ḫ̆ār dutmaḫ olmadı olmaz revā

[255] 15b - ʿAzīzi: ġarībi BM; Ḫ̆ār: ḫor DB, T, BM

**8**[256]

***Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu fi ḳāfiyetü'l-bā**[257]

1. Bī-beḳādur bu menzil iy aḥbāb
   *Fe'tteḳū'l-lāhe yā ulī'l-elbāb*

2.[258] Ḳopdı ḳaḥṭ-ı vefā vü bu müşkil
   Ki bulınmaz bu ḳaḥṭa fetḥü'l-bāb

3.[259] Olma ʿahdine ġarre dünyānuñ
   Ṣādıḳu'l-ḳavl ola dime keẕẕāb

4.[260] Beni sīr-āb ide dime cihān
   Ṣanıban bu serābı sen sīr-āb

5. Dünyeden kes taʿalluḳı ki*oldur
   Senüñile Ḥaḳ arasında ḥicāb

6.[261] Saña senlik durur ʿiḳāb u belā
   Ki*oldı āfet ʿuḳāba perr-i ʿuḳāb

7.[262] Senligi terk it ki rūşen ide

---

256 * H. 21b, Tİ. 13b, T. 6a (bn. 4a), V. 20a (bn. 39a), BM. 20b
* Bu şiir DB ve Dİ nüshalarında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, T ve BM nüshalarında 31; V nüshasında 32 beyittir.

257 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu nevvera'llāhu ḳabrehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

258 2a - Ḳopdı: ḳoçdu BM; Ḳaḥṭ-ı vefā: ḳaḥṭ u vefā Tİ, V, BM
2b - Bu ḳaḥṭa: ḳaḥṭa BM

259 3a - Olma: olmaġıl BM

260 4a - Dime: dime bu T; Cihāñ: bu cihān BM
4b - Sīr-āb: serāb V, BM

261 6a - ʿİḳāb u belā: ʿiḳāb-ı belā Tİ, V, BM
6b - ʿUḳāba: ʿiḳāba Tİ, V; Perr-i ʿuḳāb: perr ü ʿuḳāb V

262 * Bu beyit V nüshasında arka arkaya iki kere tekrarlanmıştır.
7a - İde: ola BM

Gönlüñi şuʿle-yi ileyh-i meʾāb

8.[263] Zīr ü bālā ne varsa oldur bes
Ki yaḳīn mihr nūrıdur meh-tāb

9. Ḥācetüñ andan isde ki*ide saña
Feṯḥ-i bāb ol müfettiḥü'l-ebvāb

10.[264] Ger dilerseñ ki*ide günāhuñı maḥv
Tevbe it *innehu hüve't-tevvāb*

11.[265] Nefsi ḳo ki*olmaya işüñde ḫaṭā
ʿAḳla uy tā ki reyüñ ola ṣavāb

12. Ekdügüñ dāneyi nedür bil kim
Cev-be-cev idilür senüñle ḥisāb

13. Dünyede ṭāʿat it ki ʿuḳbīde
Görmeyesin ki keyfe kāne ʿiḳāb

14.[266] Utan andan ki*anuñ ḳatında durur
Ne ki var ẕerre ẕerre ʿilm-i kitāb

15.[267] Düriş anlardan ol ki vaṣfı*olaruñ
Geldi *ṭūbā lehüm ve ḥüsnü meʾāb*

---

263 8a - Bes: pes Tİ
8b - Mihr: mihri T, BM

264 10a - Ki ide: ide V

265 11a - Nefsi: nefs V; İşüñde: işüñ V

266 14a - Ḳatında durur: ḳatındadur T, BM
14b - Var: vardur bu Tİ; ʿİlm-i kitāb: ʿilm ü kitāb T, BM

267 15a - Vaṣfı: vaṣf V
15b - Geldi: oldı V; Hüsnü: hüsne T, BM / ḫüsni V

16.[268] Olma cāhına dünyenüñ ġarre
Ki ḳarār almadın döner dolāb

17.[269] Ne*aṣṣı olmaḫ emel evi maʿmūr
Çünki ola serāy-ı ʿömr ḫarāb

18.[270] Dünye ḳalmaz kimesneye ne gerek
Pes anuñçun bu ḳamu renc ü ʿaẕāb

19.[271] N'oldı gör Şāsb ḳanı Nīrem ü Sām
Ḳandadur Zāl u Rüstem ü Sührāb

20.[272] Ḫulefā n'oldı yā mülūk-ı ʿAcem
*Ehleke'd-dehr ulā'ike'l-aḥzāb*

21.[273] Taḫt u tācı ḳoyub bu sulṭānlar
Uş yaturlar çüriyü taḥt-ı turāb

22. Sür göñülden bu dünyenüñ mihrin
Ḳoma kim büt-gede ola miḥrāb

23.[274] Tīz bitür ḫayr işi ḳılma direng
Ki ider gitmege bu ʿömr şitāb

24. Yigidiken ʿibādet it senden

---

[268] 16a - Dünyenüñ ġarre: ġarre dünyānuñ V
16b - Almadın: olmadın Tİ, BM

[269] 17a - Emel: emek Tİ, BM
17b - ʿÖmr: ʿömri BM

[270] 18b - Pes: bes T, BM; Ḳamu: deñlü T

[271] 19a - N'oldı gör: n'oldı T; Şāsb: Şāsb u Tİ, BM / Şāsīb T; Nīrem: Nīrūm T

[272] 20b - Ehleke'd-dehr: ehleke'd-dehr ü BM

[273] 21a - Taḫt u tāc: taḫt-ı tāc BM
21b - Taḥt-ı turāb: taḥte turāb T

[274] 23b - ʿÖmr: ʿömri BM

Ne gele çünki gide ʿahd-i şebāb

25.[275] Ẕikrini ḳomaġıl dilüñden anuñ
Ki*aña ider ḳamu rücūʿ u iyāb

26.[276] Dāne ekmezsen itme daḫla ṭamaʿ
ʿAmel itmezseñ umma hīç ṣevāb

27. Ḳurı yāyı ki şirkdür ider ol
Ṭāʿatüñi *bikīʿatin keserāb*

28.[277] Her ne bābıla ki*Aḥmedī söyler
Sözi ḥikmet olur u faṣlı ḫiṭāb

29.[278] Üşbu resmile yanmaya oda ʿūd
Üşbu sāza iñilemeye rebāb

30. Sözde*anuñ bigiyem diyene di kim
Nice bülbül bigi*ide naġme ġurāb

31.[279] Oldur ol ḳuş ki şāḫ-ı sidre aña
Dām durur yolında iy aṣḥāb

---

[275] 25a - Dilüñden: dilden BM
25b - Aña ider: añadur T / aña idüb BM; Rücūʿ: rükūʿ V

[276] 26b - Ṣevāb: ṣavāb V

[277] 28b - Ḥikmet olur u: ḥikmet durur u Tİ / ḥikmet durur BM

[278] 29a - BM; Yanmaya: yanma BM
29b - Sāza: nevʿe T

[279] 31a - Aña: anuñ BM

**9**[280]

*Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün*

**Velehu ayżān fi medḥ-i Sulṭān Meḥemmed nevvera'llāhu merḳadehu**[281]

1.[282] Minnet İlāh'a kim girü ol şāh-ı kām-yāb
Taḫtına irişüb didi*aña baḫt-ı kām-yāb

2.[283] Fetḥ ü ẓaferle irişiben dār-ı mülkine
Ḳıldı ʿadū riḳābını ḳılıcına ḳırāb

3. Maʿmūr ḳıldı memleketi cümle ʿadlile
Giderdi ẓulmı ḳomadı bir yir ki*ola ḫarāb

4.[284] Olmış durur saʿādet-i devlet aña naṣīb
Şöyle ki oldı luṭfıla ʿadl ü seḫā nişāb

5.[285] Sulṭān-ı tāc-baḫş Muḥammed şeh-i mülūk
Kim yüz sürer yolına anuñ māh u āfitāb

6.[286] Eydür duʿā vü medḥ aña mecmūʿ-ı ḫāṣ u ʿām
Ḳılur ṣenā vü ḥamd aña yik-bāre şeyḫ ü şāb

7.[287] Her-geh ki ʿazma ḥazm ide düşmenlere aña

---

280 * H. 22b, Tİ. 20b, T. 7b (bn. 5b), V. 65a (bn. 65a), BM. 100b
* Bu şiir DB ve Dİ nüshalarında yoktur.

281 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "der medḥ-i Sulṭān Meḥemmed bin Bāyezīd Ḫān"; T nüshasında "ve ayżān lehu der medḥi" şeklinde başlık atılmıştır.

282 1b - Baḫt-ı kām-yāb: ki kām-yāb V

283 2a - Fetḥ ü ẓaferle: fetḥ-i ẓaferle BM
2b - ʿAdū riḳābını: ʿadū-yı ḳābını V; Ḳırāb: riḳāb Tİ, T, V

284 4a - Saʿādet-i devlet: saʿādet ü devlet Tİ, T
4b - Şöyle ki: şöyle BM; ʿAdl ü seḫā: ʿadl seḫā T

285 5b - Yüz sürer yolına: süre yolına yüz T

286 6a - Medḥ: ḥamd Tİ, T, V, BM
6b - Ḥamd: medḥ T; Aña: anı T

287 7a - ʿAzma ḥazm: ʿazm u cezm Tİ / ʿazm u ḥazm T / ʿazm cezm V, BM; Düşmenlere: düşmenleri V; Aña: geh BM

Bād-ı sebük-ʿ ināndur u kūh-ı girān rikāb

8.[288] Oḳıdur ol ḳażā ki ḳaderlendi çarḫdan
Ḳılıcı ṣāʿ iḳadur u sügüsidür şehāb

9.[289] Her ḳanda kim anuñ eli feyżi ʿaṭā ide
Düşer ḥayādan eriyibenüñ yire seḥāb

10.[290] Esrār-ı çarḫ gün bigi rūşen durur aña
Lā-büd ne fikr itse ḫaṭāsuz olur ṣavāb

11.[291] ʿĀlem içinde her ne ki var münḳalib olur
Minnet Ḥaḳ'a ki yoḳdur anuñ taḫtına*inḳılāb

12.[292] Ḫulḳı şemāmesi gülüñ irdi meşāmına
Ol şermden durur ki*eriyiben olur gül-āb

13.[293] Her yaña dönerise n'ola ḫaṣm tasadan
Ṣayrū olana bī-güman irişür ıżṭırāb

14.[294] Ger Rüstem ise ol ki saña olmaya muṭīʿ
Ḳılıcuñ aña serzenişile ider ʿitāb

15.[295] Yüzüñ ṣafāsını görüben gül ḥayādan uş

---

7b - ʿİnāndur u: ʿināndur T; Kūh-ı girān rikāb: kūh-girān-ı rikāb BM

[288] 8a - Ḳażā ki: ḳażā BM

[289] 9b - Eriyibenüñ: eribenüñ V

[290] 10b - Lā büd ne fikr: ne kim tefekkür V

[291] 11a - Her ne ki var: her ne ki Tİ / her var V / her ne kim var BM
11b - Ḥaḳ'a: aña Tİ, V, BM; Yoḳdur: yoḫ V

[292] 12a - İrdi: irse V; Meşāmına: menāmına BM

[293] 13a - N'ola: ola V, BM

[294] 14a - Ol ki: ol V
14b - ʿİtāb: niḳāb V / ʿiḳāb BM

[295] 15a - Ṣafāsını: ṣafāsı BM
15b - Ḥarīri: ḥarīr T

Yaşıl ḥarīri laʿl yüzine ider niḳāb

16.[296] Tā mihr ü māh ḳapuña yüz dutdı ser-te-ser
Kim ol cemīʿ-i ʿāleme merciʿdür ü meʾāb

17.[297] Söz nicesi irişdüre medḥüñe Aḥmedī
Kim şemʿ bigi eritdi anı sūz-ı iġtirāb

18.[298] Ḳanḳı şarāba vardısa sīr-āb olam diyü
Oldı serāb ṭāliʿ ü baḫtında*anuñ şarāb

19.[299] Her yaña vardı bulmadı kimseneden kerem
İtdi girü işügüñe devlet bigi iyāb

20.[300] Sinüñ işigüñe süre iḫlāṣıla yüzin
Her kim diler ki devlet ü baḫt ide iktisāb

21.[301] Niçe ki ola çarḫ-ı felekde medār u ḳuṭb
Olsun sipihr-i mihr senüñ dergehüñ meşāb

22.[302] Ḳılsun yolını düşmenüñüñ ḫaṭṭıla ḫaṭā
Ṣavbını dost fikretinüñ eylesün ṣavāb

---

296 16a - Ḳapuña: ḳapuña ki T

297 17a - Nicesi: nice BM
17b - Bigi: gibi T; Sūz-ı iġtirāb: sūz u iġtirāb V

298 18a - Şarāba: serāba Tİ
18b - Serāb: şarāb T, V, BM; Ṭāliʿ ü baḫtında: ṭāliʿ-i taḫtında V, BM; Şarāb: serāb Tİ, T, V, BM

299 19a - Bulmadı: bulamadı Tİ, T; Kimseneden: kimseden Tİ, T
19b - Bigi: gibi T; İyāb: iy yāb BM

300 20a - İḫlāṣıla: iḫlāṣ bigi Tİ

301 21a - Niçe: nice BM; Çarḫ-ı felekde: çarḫ u felekde Tİ / çarḫ felekde V, BM
21b - Sipihr-i mihr: sipihr ü mihre Tİ / sipihr ü mihrile T / sipihr mihri V / sipehr-i mihrü BM; Meşāb: meṣāb BM

302 22a - Ḫaṭṭıla ḫaṭā: ḫıṭṭa-yı Ḫaṭā Tİ, T / ḫaṭṭ-ı iḫṭā V / ḫaṭṭı vü ḫaṭā BM

23.[303] ʿAzmuña ḳanda kim ola olsun delīl feṯḥ
Fikrüñle bikr ġayb öñinde*olmasun ḥicāb

24.[304] Disün felekde saña güneş ṣāḥibü'l-livā
Olsun ḳamer dilinde aduñ mālikü'r-riḳāb

[303] 23b - Öñinde: ölinde V
[304] 24a - Ṣāḥibü'l-livā: ḥayā ḥubbü'l-livā BM

**10**[305]

***Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu fi'l-bahāriyyāt**[306]

1.[307] Seḥerde çünki bulut yiryüzine saçdı gül-āb
Ṣabā yili yañaġından gülüñ götürdi niḳāb

2.[308] Gülüñ dibinde maʿāşirleri görüb bülbül
Oḫudı sūzıla *ṭūbā lehüm ve ḥüsnü meʾāb*

3.[309] ʿArūs-ı bāġ meger cilve idiser ki bugün
ʿAbīr dökdi hevā vü ḥarīr geydi turāb

4.[310] Ne dürlü gevher ü ne sīm ü zer çıḫarur gök
Yirüñ ḫazāyiyin açub *müfettiḥü'l-ebvāb*

5. Gülüñ yüzinde görüb şebnemi ʿacebleyü dir
Bu şemʿ de nice ḫoş cemʿ olmış āteş ü āb

6.[311] Menābirinde gülüñ uş ḫaṭīb olub bülbül
İşit ne naġmelerile seḥerde itdi ḫiṭāb

7.[312] Virür nebāta ḥayāt esdügince bād-ı ṣabā

---

[305] * H. 27b, Tİ. 40b, T. 7a (bn. 5a), BM. 63b, Dİ. 9a
* Bu şiir DB ve V nüshalarında yoktur.
* Bu şiir H ve BM nüshalarında 17; Tİ ve Dİ nüshalarında 19; T nüshasında 21 beyittir.

[306] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "der bahāriyyāt"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[307] 1b - Yili: bigi Dİ

[308] 2a - Maʿāşirleri: muʿāşırları T
2b - Oḫudı: oḳurdı Tİ / oḫır BM; Ḥüsnü: ḥüsne Tİ, T, BM

[309] 3a - Bāġ: bāġı BM; Bugün: girü Dİ
3b - Dökdi: doldı Dİ

[310] 4a - Gök: gör Tİ, T, Dİ
4b - Ḫazāyiyin: ḫazāyinin Tİ, T, Dİ

[311] 6b - Seḥerde itdi: ider seḥerde Tİ, T, Dİ

[312] 7b - Mübeşşir-i raḥmet: mübeşşir ü raḥmet Tİ

Olur mübeşşir-i raḥmet belürdüginçe seḥāb

8.[313] Bu raḥmetüñ eṣerinden ṭolu durur yir ü gök
Nidā-yı *fā'tebirū' minhu yā ulī'l-elbāb*

9.[314] Bu ḳuşlara niredendür bu dürlü dürlü nüvā
Bu güllere niredendür bu renk renk ṣiyāb

10.[315] Meger ki nergise lāle piyāle ṣundı gice
Ki ṣubḥ-dem gözi ṭopṭoludur ḫumārıla ḫ̆āb

11.[316] Bulurdı yār lebi bigi laʿl-renk olub
Seḥerde ġonca niḳābından uş gül-i sīr-āb

12.[317] Ne iñledi gül ü ne rengi döndi kirm düşüb
Tenine eyle ki *Eyyūb innehu evvāb*

13.[318] Meger ki nergisüñ içine ʿışḳ odı düşdi
Ki şemʿ bigi yaşı ḳan u baġrı oldı kebāb

14.[319] İ yār gel varalum bāġa ki*oldı*aġaçlaruñ
Libāsı aṭlas u tācı ʿaḳīḳ ü dürri ḫoş-āb

---

313 8b - Ulī'l-elbāb: ulū'l-elbāb BM

314 9a - Nüvā: nevā T
9b - Güllere: göñle T; Ṣiyāb: ü ṣiyāb BM

315 10a - Nergise: nergis ü BM; Ṣundı gice: ṣunduḳca Dİ
10b - Ṭopṭoludur: ṭolu durur Dİ

316 * Bu beyit H ve BM nüshalarında yoktur.
11a - Bulurdı: belürdi T; Bigi: gibi T
11b - Niḳābından: niḳābında Dİ

317 12a - Gül ü: gül BM; Rengi: reng BM / renge Dİ
12b - Eyle: şöyle Dİ; Ki: kim Tİ

318 * Bu beyit H ve BM nüshalarında yoktur.
13a - Nergisüñ: lālenüñ T, Dİ
13b - U baġrı oldı: oldı baġrı T

319 14a - Ki*oldı: kim Dİ
14b - Aṭlas u: aṭlası BM

15.[320] Çü gül gini yile varur bu ʿömr ʿāḳiliseñ
Müdām elüñde gerek lāle gibi cām-ı şarāb

16. Cemālüñüñ düşer olursa ʿaksi gül-zāra
ʿAceb degül eriyüben ḥayādan olsa gül-āb

17.[321] Ḫuṣūmeti ne durur cān u ʿaḳlıla yā Rab
Bu cāẕū gözlerüñüñ *iẕ-tesevverü'l-miḥrāb*

18. Çemende celve iderken işidüben lāle
Cemālüñ āyetini *ḫarre rākiʿān ve enāb*

19. Ṭapuña irmege yoḫdur bizüm biḍāʿatümüz
Meger ki bir sebeb ide *müsebbibü'l-esbāb*

20.[322] Gümān iden ki feṣāḥatde Aḥmedī'ye ire
Meṣelde oldı ümīẕi *biḳīʿatin keṣerāb*

21.[323] Hazān-ı cān yile varub yire düşer başlar
Ṣabā niçe ki örürse benefşe zülfine tāb

---

320 Bu beyit sadece T nüshasında vardır.

321 17a - Cān u: cānı BM
17b - Gözlerüñüñ: gözlerüñ BM

322 20a - İden: ide Tİ

323 Bu beyit sadece T nüshasında vardır.

11[324]

*Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün*

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ş̱erāhu fi ḳāfiyetü't-tā[325]**

1. Oldı vācib tedārük-i mā-fāt
   Ki cihān cümle ṭoludur āfāt

2. Ḳalmañuz leẕẕetine dünyānuñ
   *Ekş̱irū' ẕikre hādimü'l-leẕẕāt*

3. ʿÖmr yil üzredür aña ne beḳā
   Ḫāk ṣu üzredür aña ne ş̱ebāt

4.[326] N'ide dirsiñ saña bu dār-ı ġurūr
   Ki*oldı şāẕīsi ġuṣṣa cemʿi şitāb

5. Güli*anuñ ḫārdur şarābı ḫumār
   Ṣıḥḥatı ʿillet ü ḥayātı memāt

6.[327] İy cihāndan vefā bulam diyen
   Bu ne fikr-i muḥāldür heyhāt

7.[328] Gitdügi buraya gelen kişinüñ
   Saña yitmez mi iʿtibār u ʿıẓāt

8.[329] Nesine ġarre olduñ eyyāmuñ

---

[324] * H. 31a, Tİ. 6b, T. 8b (bn. 6b), V. 9a (bn. 28a), BM. 8b
* Bu şiir DB ve Dİ nüshalarında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, T ve BM nüshalarında 48; V nüshasında 47 beyittir.

[325] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu nevvera'llāhu merḳadehu" şeklin de başlık atılmıştır.

[326] 4a - N'ide dirsiñ: n'idiser Tİ, BM / n'idiserdür T, V
4b - Şitāb: şitāt Tİ, T, V, BM

[327] 6b - Fikr-i muḥāldür: fikr ü muḥāldür Tİ, T / fikr ü muḥāl durur BM

[328] 7b - İʿtibār u ʿıẓāt: iʿtibār-ı ʿıẓāt Tİ, BM

[329] 8b - Kürübāt: kerbāt BM

Ki ṭoludur muḥāvif ü kürübāt

9.[330] Anda dün gördügüñ ṣudūr u ʿ iẓām
Bugün olmış durur ʿ iẓām-ı rüfāt

10. Kibr atın sürme kim bu naṭʿ üzre
Bir piyāde ider seni şeh-māt

11.[331] Ne heves itdüñ üşbu zindāna
Ḥāżıriken ḥadāyıḳ-ı cennāt

12.[332] Revḥ ü reyḥāndur ol u sūr u sürūr
Bu belā vü fenādur u ẓulümāt

13.[333] Ol maḳām-ı melāʾik ü melekūt
Bu mekān-ı behāyim ü ḥaşerāt

14. Ol ṣafā ṣuffesine irişesin
Maḥv olurısa senden üşbu ṣıfāt

15. Nefs āfetdür olma fitne aña
Ki her āfetden ire saña necāt

16.[334] Ḫalḳı terk eyle vü Ḥaḳ'ı gözle
Ki ḳamu Ḥaḳ durur *ʿale'l-ḥālāt*

---

330 9a - Ṣudūr u ʿ iẓām: ṣudūr-ı ʿ iẓām BM
9b - ʿ İẓām-ı rüfāt: ʿ iẓām u rüfāt Tİ, BM

331 11b - Ḥadāyıḳ-ı cennāt: ḥadāyıḳ u cennāt T

332 12a - Revḥ ü: rūḥ u T, BM; Ol u: ol V, BM; Sūr u sürūr: nūr u sürūr Tİ, BM / nūr-ı sürūr V

333 13a - Melāʾik ü melekūt: melāyik-i melekūt Tİ, V, BM
13b - Mekān-ı behāyim ü ḥaşerāt: mekān u behāyim ü ḥaşerāt V / mekān u behāyim-i ḥaşerāt BM

334 16a - Eyle vü: eyle BM

17. Ol durur yidi çarḫ u dörd erkān
Ol durur iki kevn ü altı cihāt

18.[335] Bu taʿaddüd ṣıfat durur vernī
Bir durur bir bilā-taʿaddüd-ẕāt

19. Ne bu yirde var andan ayru sükūn
Ne ḫoẕ ansuz bu gökde var ḥarekāt

20.[336] Ḫalḳ Ḥaḳ'dan cüẕā degül zīrā
Sāye-yi Ḥaḳ durur bu mevcūdāt

21. Ṣaḫṣ u sāye ki ṣūretā ikidür
Bir durur *fī'l-ḥaḳīḳa bī-şübühāt*

22. Ne anuñ buyruġında var ʿillet
Ne anuñ ṣanʿatında var ālāt

23.[337] Ne cihet muttaṣıl aña ne mekān
Ne zamān üstine geçer ne*evḳāt

24. Ezelile ebed aña birdür
Ki ne mebdeʾ var aña ne ġāyāt

25.[338] Emrine rām u ʿilmine rūşen
Yir ü gök cüzv cüzv tā ẕerrāt

26.[339] Yili oldur iden mürevviḥ-i rūḥ

---

335 18a - Ṣıfat durur: ṣıfatdadur Tİ, T, BM / ṣıfatdur V

336 Bu beyit V nüshasında yoktur.

337 23b - Üstine geçer: geçer üstine T

338 25a - Rām: ʿām Tİ, T, BM

339 26a - Mürevviḥ-i rūḥ: mürevviḥ ü rūḥ BM

Ṣuyı oldur iden mümidd-i ḥayāt

27. Vehmi nice*irsün aña kim ʿaḳlı
Yaḫdı fikrinde pertevi sübeḥāt

28.[340] Birligi varlıġından artuḫ fikr
İtme ki*itmeye göñlüñe feterāt

29. Birlige döndüñise ġayrı unıt
Ḳılma tevḥīd riştesin iki ḳat

30. Lā didüñ varlıġuñı maḥv eyle
Tā ki ol lā öñüñde olmaya Lāt

31.[341] Key naẓar eyle varlıġına anuñ
ʿArş-tā-ferş ṭoludur āyāt

32.[342] Ẕerre ẕerre vücūdı yir ü gögüñ
Birligini ider anuñ iṯbāt

33. İy ki sensin cemīʿ-i ḫalḳa ümīd
*Neccinā Rabbenā mine'l-ʿāhāt*

34. Raḥmetüñ baḥrına kerān yoḫdur
*Faʿfü ʿanna'ẕ-ẕünūbe ve'z-zellāt*

35. Fażluñıla bize ʿināyet ḳıl
Ki*eylemez nefʿ kimseye ṭāʿāt

---

26b - Mümidd-i ḥayāt: mümidd ü ḥayāt BM

340 28b - İtmeye: irmeye Tİ, T, V

341 31b - Ṭoludur: ṭolu durur Tİ, BM

342 32a - Yir ü gögüñ: her mevcūd T / yiri gögüñ BM

36.[343] Kime kim sen ʿināyet eyleyesin
Seyyiʾātı olur ḳamu ḥasenāt

37. Kime kim sen teraḥḥüm itmeyesin
Şerr olur cümle itdügi ḫayrāt

38.[344] Saña itdüm duʿāyı kim sensin
*Vāhibü'l-fażl* u *ṣāniʿüd-daʿavāt*

39.[345] Ol resūle bağışlağıl beni kim
Tāc-ı ümmet durur sirāc-ı hüdāt

40. Rūḥı envār-ı ḳudsadur maẓhar
Gönli esrār-ı ġaybadur mirʾāt

41.[346] *Evvelü'l-fikr* ü *āḫirü'l-ʿamel* ol
Ki*evvel eşcār olur u pes ṣemerāt

42. Ḫalḳa Ḥaḳ'dan vücūdı oldı anuñ
Raḥmet ü luṭf u niʿmet ü berekāt

43. Ḫalḳa oldur şefīʿ ol gün kim
Ṭolu hevl ola ʿarṣa-yı ʿaraṣāt

44.[347] Aḥmedī Aḥmed'i çü yād idesin
Ḫoş revān it revānına ṣalavāt

---

343 36a - ʿİnāyet: teraḥḥum BM

344 38b - Vāhibü'l-fażl u ṣāniʿüd-daʿavāt: Vāhibü'l-fażlı vāsiʿüd-daʿavāt T

345 39a - Resūle: nebīye V; Beni: bizi Tİ
39b - Ümmet durur: ümmetdür ü Tİ / ümmetdür BM

346 41a - Fikr ü: fikri T / küfr ü BM
41b - Olur u pes: olur bes T / olur u bes BM

347 44b - Revān it: revādur BM

45.[348] Ṣalavātıyıla bulınur anuñ
ʿAfv u ġufrān u ḳurbet ü derecāt

46.[349] Añduġumçun Muḥammed'üñ adın
Nefesüm oldı ʿĪsevī nefeḥāt

47. Oḫıyalı Zebūr'ını Dāvud
Kimse*işitmedi böyle ḫoş aṣvāt

48. İdeli rāst çengini zühre
Düzemedi bu resme ḫoş naġamāt

[348] 45b - Ġufrān: rıḍvān T
[349] 46a - Adın: ki adın BM

12[350]

*Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün*

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu ḳaṣīdetün**[351]

1.[352] Her kişi kim diler aña rūşen ola keşf-i ẕāt
Şarṭı oldur kim ide ol kendüzin maḥv-ı ṣıfāt

2.[353] Bulmayınca āyine ḳamu küdūretden ṣafā
Mürtesem olub görinmez anda eşkāl-i ẕevāt

3.[354] Ḳuds ḫalvet-gāhına maḥrem olan ol kişidür
Kim görinmeye gözine ẕerrece bu kāināt

4.[355] Ṭūṭī bigi ölmedin ol kim ḳafesden ḳurtılub
Bulasın firdevs gül-zārında cāvīẕān ḥayāt

5.[356] ʿĀlem-i ḳudsa nice pervāz urıban irişe
Bulmayınca murġ-ı cān ḳaydı heyūlīden necāt

6.[357] Rişte-yi tevḥīd bir ḳat olıcaḳ muḥkem olur
Düriş itmesün anı nefsüñ hevāsı iki ḳat

7.[358] *Lā İlāhe* ḳayd itdüñise *illā'llāh*la

---

350 * H. 32b, Tİ. 13a, T. 9b (bn. 7b), V. 19b (bn. 38b), BM. 20a
* Bu şiir DB ve Dİ nüshalarında yoktur.

351 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu nevver'allāhu merḳadehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu fi irşādin" şeklinde başlık atılmıştır.

352 1a - Her: ol V
1b - Şarṭı: şart Tİ, V, BM; Kim: ki Tİ, T, V, BM; İde ol: ol ide Tİ, V, BM / ide evvel T; Kendüzin: kendüzini Tİ, V, BM

353 2b - Mürtesem olub: mürtesim olub T / mürtesim BM; Ẕevāt: hem-devāt BM

354 3a - Ḳuds: ḳudsı BM
3b - Gözine: görine T

355 4a - Bigi: gibi T

356 5a - Urıban: idiben T

357 6a - Ḳat: ḳaç Tİ, V, BM

358 7b - Lā: lāyıḳ V

Sür göñülden ġayrı kim ol lā saña olmaya Lāt

8.[359] İkilikle baḫma kim birlige oldılar şühūd
Üç mevālīd ü ṭoḳuz ātāyıla dört ümmehāt

9.[360] Devlet-i ʿuḳbī gerekse dünyede eyle ṭaleb
Ẓulmet içinde bulınur çeşme-yi āb-ı ḥayāt

10.[361] Kendü nefsüñ mülkine tedbīr it ḳo her kişi
N'itse itsün ger ḫaberde oḫıduñsa küllī şāt

11. Nefs kāmil olıcaḳ cismüñ fenāsından ne bāk
Ne ġam üstāẕa ki ḥāẕıḳ ola sınursa edāt

12.[362] Mülk-i ʿuḳbīyi ṭaleb it ki*andadur ʿizz-i ebed
Ġarre olma dünyī cāhına ki*aña yoḫdur ṣebāt

13.[363] ʿÖmr bāġın sebze görüb tekye itmegil aña
Ne vefā bulasın andan ki*aña lāzımdur vefāt

14. Emn dilerseñ bu ḫākī menzili terk eylegil
Kim ʿanāṣır ʿālemi dāyim ṭoludur ḥādiṯāt

15.[364] Şeh-süvār olub yüriyen dün bu naṭʿ üzre bugün
Gör ki kem manṣūbayıla nice olur şāh-māt

---

[359] 8a - Kim: hem BM; Birlige oldılar: birligine oldı T
8b - Ātāyıla: ābāyıla Tİ, T, V, BM

[360] 9b - Āb-ı ḥayāt: āb u ḥayāt BM

[361] 10b - Ḫaberde oḫıduñsa: ḫaber oḫıduñısa Tİ, T, BM

[362] 12b - Ki*aña: aña V

[363] 13b - Ki*aña: aña V

[364] 15a - Dün bu: dün V
15b - Kem: ne V; Olur: ola BM

16.[365] Şeş cihetle çār erkān oldı rūḥa ḥabs-gāh
Bir yir iste ki*anda ne erkān var u ne ḫoẕ cihāt

17.[366] Añladuñısa bu sözler ki*Aḥmedī eydür saña
Ucdan uca maʿnī-yi āyātdur u beyyināt

18.[367] Her kişi sözde muḳābil nice olısar aña
Şaḥm-ı ḥanẓalda ḳaçan bulınısar ṭaʿm-ı nebāt

19.[368] Key tefekkür eyle kim hergiz ber-ā-ber olmaya
Bū ʿAlī'nüñ ḥikmetine sūzenī*eyden türrehāt

[365] 16b - Var u: var Tİ, T, V, BM

[366] 17b - Maʿnī-yi āyātdur u: maʿnī vü āyātdur u T / maʿnī vü āyāt durur V

[367] 18a - Kişi: gice BM

[368] 19b - Ḥikmetine: ḥikmetile T / ḥikmetinde BM; Sūzenī*eyden türrehāt: sözin iden türrehāt T / sözin iden dürrehāt BM

13[369]

*Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün*

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu ḳaṣīdetün fi'l-bahāriyyāt[370]**

1. Nev-bahār irdi *ḥalleti'l-berekāt*
   Yiryüzi oldı *ravẕatü'l-cennāt*

2.[371] Eyle ḫoş-būy oldı bād-ı ṣabā
   Ki ider ūd u müşg ü ʿanberi māt

3.[372] Şöyle oldı seḥāb güher-bār
   Ki*andan ister biḥār dürre zekāt

4.[373] Raʿd ṣūr urdı vü yir altından
   Baş götürdi girü mevāt-ı nebāt

5.[374] Göriben anı añla kim ḫalḳı
   Nice*ider zinde *bāʿiṯü'l-ʿemvāt*

6. Ḳudretiyle ki yoġı var eyler
   N'ola ger dirile ʿiẕām-ı rüfāt

---

369 * H. 33a, Tİ. 38b, DB. 12a (bn. 12a), T. 10b (bn. 167b), V. 60a (bn. 60a), BM. 92b
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ ve T nüshalarında 41; DB nüshasında 28; V nüshasında 19; BM nüshasında 40 beyittir.
* DB nüshasında şiirin bulunduğu varaklar kopuk olduğu için ilk 5 beyit, 7. beyit ve son 7 beyit yoktur. V nüshasında da şiirin bulunduğu varaklar kopuk olduğu için ilk 19 beyit ve 26, 27, 35. beyitler yoktur.

370 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ḳaṣīde der bahāriyyāt"; T nüshasında "ve ayżān lehu fi'l-bahāriyyāt" şeklinde başlık atılmıştır.

371 2a - Eyle: şöyle T; Ṣabā: bahār T
2b - Ūd u müşg ü ʿanberi: müşg ü ūd u ʿanberi T / ūd u müşg-i ʿanberi BM

372 * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
3a - Şöyle: eyle T

373 4b - Girü: ḳamu T; Mevāt-ı nebāt: mevāt u nebāt Tİ

374 5a - Ḫalḳı: ḥaḳı Tİ

7.[375] Gör ölen yiri nice*ider iḥyā
Rūḥ nefḫ idüben aña nesemāt

8. Gül niḳābın götürdi vü bülbül
İder uş aña ḳarşu ḫoş naġamāt

9.[376] Dil uzatdı ṣenāya sūsen kim
Ḫāk bendinden irdi aña necāt

10.[377] Gūş oldı benefşe kim işide
Ki ne dir ḳuş be-nevʿ nevʿ luġāt

11.[378] El götürdi çınār ki ide ṣenā
Ḥamdıla ḫālıḳa *ʿale'l-ḥālāt*

12. Oda yandı ḳarara lāle meger
Bildi nedür ḳarārı ḥāl-ı ḥayāt

13. Nergisüñ gözlerine düşdi fütūr
Çünki gördi cihānı pür-feterāt

14. Sūsen uş dil uzadıban eydür
*Ekṣirū' ẕikre hādimi'l-leẕẕāt*

15.[379] Ḥaşerātıla yir yüzi ṭoludur
Bes olur ḫāṣılı anuñ ḥaserāt

16. Ġonca dil-teng olub ṭonın yırtar

---

375 7b - Rūḥ nefḫ: nefḫ-i rūḥ T; Nesemāt: nemāt BM

376 9b - Bendinden: bendin Tİ / bendini BM; İrdi aña: aña irdi DB, T

377 10a - Oldı: ḳıldı DB, T

378 11a - Çınār: çınāra BM

379 15b - Bes: pes Tİ

Gördügiçün ki yoḫ beḳāda ṣebāt

17.[380] Çeşme fikr it ne ʿibrete düşdi
Ki gözinden revān olur ʿaberāt

18. Gel gülistāna varalum bir dem
Kim hevā oldı ʿanberīn-nefeḥāt

19.[381] Mevsüm-i bezmdür girü ki*oldı
Gül ü sebzeyle yiryüzi cennāt

20.[382] Ḫoş geçür vaḳtüñi mey ü neyile
Ki varur ney bigi yile evḳāt

21.[383] Cām nūş it ki oldı ʿaḳlıla hūş
Göñlüñe perde cānuña āfāt

22.[384] Varlıġ ider seni cüẕā Ḥaḳ'dan
Pes olur defʿi efḍal-i ṭāʿāt

23. Ölmedin bu ṣıfātı maḥv eyle
Dileriseñ ki saña keşf ola ẕāt

24.[385] Ṣūfiyā dutmaġıl ḳulaḳ ki sözi
Ḳamu zerḳ u riyādur u ṭāmāt

---

380 17b - Ki: kim Tİ

381 19b - Gül ü sebzeyle: gül-i sebzeyle BM

382 20a - Mey ü: mey BM
20b - Bigi: gibi Tİ, DB, T

383 21a - Cām: cāmı Tİ, BM

384 22a - İder seni cüẕā: ister cüẕā seni BM
22b - Pes: bes DB, T, V, BM

385 24b - Riyādur u: riyā durur Tİ, BM

25.[386] Küfrdür zerḳ ü şirki maḥż-ı riyā
Ṣūfiyā ol ikisi Lāt u Menāt

26.[387] Ne ṣalāt u ṣıyām aña ki ide
Ṭāʿati bulmaġıçun ecr-i ṣalāt

27.[388] Cennete ger ṣemen ola ṭāʿat
Raḥmet ü faẓl nice*olur iṣbāt

28.[389] Bī-riyā ṭāʿat it ribā umma
Ki*ol durur ol ḳabūl-i ṣavm u ṣalāt

29.[390] ʿİlm durur siyādet ü bī-ʿilm
Nicesi diyeler size sādāt

30.[391] ʿİlmdür aṣl-ı ṭāʿat u bī-ʿilm
Seyyiʾāt olur itdügüñ ḥasenāt

31.[392] Ne ola ṭāʿatüñ senüñ çünkim
Sekenāt andan olur u ḥarekāt

32. Ḥaḳ didüñ ġayra iltifāt itme
Dileriseñ ki bulasın ḫayrāt

---

386 25a - Küfrdür: küfrile BM

387 * Bu beyit V nüshasında yoktur.
26b - Ecr-i ṣalāt: ecr ü ṣalāt Tİ / ecri vü ṣalāt BM

388 * Bu beyit V nüshasında yoktur.
27b - Raḥmet ü faẓl: faẓl-ı raḥmet DB, T / raḥmet-i faẓlı BM

389 28a - Ribā: riyā Tİ, DB, T
28b - Ṣavm u ṣalāt: ṣavm-ı ṣalāt V, BM

390 29a - Siyādet ü bī-ʿilm: siyādet-i bī-ʿilm BM
29b - Size: seni Tİ

391 30a - Ṭāʿat u bī-ʿilm: ṭāʿat-ı bī-ʿilm V, BM
30b - İtdügüñ: itdügi Tİ, DB, T / u itdüginñ BM

392 31b - U: hem BM

33.[393] Tende gerek ḫużūʿ u cānda ḫuşūʿ
Üşbu şarṭıladur ḳabūl-i ṣalāt

34.[394] Ṣıdḳ-ı niyyetle vir ne kim viresin
Redd olur ṣıdḳıla*olmasa ṣadaḳāt

35.[395] Ḥaḳḳ'ıdı bes ki ḥüccetüñ ola ḥac
Anı di kim zi ide sini zekāt

36.[396] Ġāzi ol ki*añmaya ġanīmeti kim
Mālıçundur ḥarāmılıḳ ġazavāt

37.[397] Terk-i şehvet gerek müsülmāna
Dīn-i İslām ḳandan u şehevāt

38.[398] Ṭāʿatile Ḥaḳ'ı*iste kim cennet
Dām-ı cāndur ne rāfiʿ-i derecāt

39.[399] Ḥūrdur u ḳuṣūr u ʿavret ü ev
Zī-ḳuṣūr istemek ev ü ʿavarāt

40. Ṭūṭī-yi ḳudsdur iden taʿlīm
Aḥmedī'ye bu resmile naġamāt

41.[400] ʿĀlimüñ sözile ʿamel it kim

---

393 33a - Ḫużūʿ u: ḫużūʿ Tİ, V, BM

394 34a - Ṣıdḳ-ı niyyetle: ṣıdḳ u niyyetle Tİ, DB, T

395 * Bu beyit V nüshasında yoktur.
35a - Bes: pes Tİ; Ḥüccetüñ ola ḥac: ola ḥac idici BM

396 36a - Ġanīmeti kim: ġanīmetini Tİ, V / ġanīmeti BM

397 37b - Dīn-i İslām: dīn ü İslām Tİ, BM; Ḳandan: ḳanda V

398 38b - Rāfiʿ-i derecāt: rāfiʿü'd-derecāt Tİ / rāfiʿ ü derecāt V

399 39a - Ḥūrdur u: ḫūr durur Tİ / ḫūrudur u BM; Ḳuṣūr u: ḳuṣūr BM; ʿAvret ü ev: ʿavret-i ev BM

400 41a - İt kim: eyle V

Nūr ola saña ʿālem-i ẓulümāt

**14**[401]

***Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu fi'l-ḳāfiyetü'l-cīm**[402]

1.[403] Aña ki ʿizzet-i ʿuzletden ura başına tāc
Serīr-i çarḫ ola taḫt u ḳamu cihān muḥtāc

2. Ḳanāʿatı çü ṣanāʿat ide kişi nefse
Cihān eger ḳamu ḳaḥṭ ola bir dem olmaya ac

3.[404] Gerekmezise saña furn bigi yüz ḳaralıḫ
Yaḫılma ḥırṣ odına etmegiçün eyle ki sac

4.[405] Biḍāʿatüñ yoġısa īmin olasın yolda
Ki yoḫdan almadı almaya hīç bedreḳa bāc

5.[406] Ne behre ḥāṣıl idem dirsin üşbu dünyīden
Ḫarāb yirden alama mı kimesne māl u ḫarāc

6.[407] Bu naṭʿda nice manṣūba gösterem dirsin
Ki bir piyādeyile bunda māt olur leclāc

7. Lecūc olma muṭīʿ-i Ḥaḳ ol ki şeyṭānuñ
Racīm eyleyen adın lecāc oldı lecāc

---

401 * H. 40b, Tİ. 14a, T. 12a (bn. 169a), V. 21a (bn. 40a), BM. 21b
* Bu şiir DB ve Dİ nüshalarında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, T ve BM nüshalarında 26; V nüshasında 25 beyittir.

402 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ṭābe ṣerāhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu fi'l-irşādi" şeklinde başlık atılmıştır.

403 1b - Serīr-i çarḫ: serīr çarḫı V, BM

404 3a - Furn: furun BM

405 4b - Bedreḳa: kimesne Tİ, T, BM

406 5b - Alama: H nüshasında açık bir şekilde "alama" olan bu sözcüğün hem vezin hem de anlam gereği "ala" olması gerekmektedir. Māl: bāc Tİ, T, BM

407 6b - Piyādeyile: piyāẕe ḳıla BM

8. Dileriseñ ki*ola maʿmūr göñlüñüñ mülki
Düriş ki düşmen-i dīn itmesün anı tārāc

9.[408] Ḥaẕer ḳıl u siper it istiʿāẕeyi ki ʿadū
Düzetdi vesvese oḫına göñlüñi umāc

10.[409] Hümāysın heves it bāġ-ı ḳudsa dāneyiçün
Ḳalub bu mezbelede kendüzüñi itme decāc

11.[410] Ṣafā-yı ḳudṣ bulınmaz bu ten ḥicābında
Güneş cemāli görinmez hevāyı dutsa ʿucāc

12.[411] Kişi ki bilmeye ʿaẕb u furāt ṭaʿmı nedür
Gelür meẕāḳına şīrīn anuñ bu milḥ-i ücāc

13.[412] Ḥavāsı ẓāhir ü bāṭın ider seni*andan ıraḫ
Bu on ayaḫdan aşarsañ irişdüñ uş miʿrac

14.[413] Göñüldeki maraża tīz irür devā zīnhār
Ki nāzük olur u her derde döyemez bu mizāc

15.[414] Bu derde şerʿden iste devā dilerseñ kim
Ṭabīb şerʿ idebilür hemīn bu derde ʿilāc

16. Muvaḫḥidiseñ anı bil ki ḳamu ol birdür
Egerçi çoḫ görinür ṣūretile bu efvāc

---

408 9a - İstiʿāẕeyi: istiʿāẕe BM
409 10a - Bāġ-ı ḳudsa: bāġ u ḳudsa BM
410 11b - Dutsa: dünye BM; ʿUcāc: ʿacāc V
411 12b - Milḥ-i ücāc: milḥ ü ücāc T
412 13a - İder seni: idersin BM
413 14b - Mizāc: miʿrāc BM
414 15b - Ṭabīb şerʿ: ṭabīb-i şerʿ T, V

17.[415] Muḥīṭi bil ki hemīn bir durur taʿaddüdsüz
Egerçi kesretile gösterür anı emvāc

18.[416] Ne levn ü levn görinür naẓarda gör bir nūr
Çü ḥāṣıl olur ara yirde reng ü reng zücāc

19.[417] Bedende rūḥ bilinmez ki ḳandadur gerçi
Anuñıla ṭolu durur ʿurūḳıla evdāc

20.[418] Mekān yoḫ ol Ḥaḳ'a gerçi ki ṭopṭolu oldur
Ḳamu medāric-i ḫāk ü maʿāric-i ebrāc

21.[419] Ne varısa ḳamu oldur naẓar kej idibenüñ
Güneşden eyleme bir ẕerreyi daḫı iḫrāc

22. Neye ki baḫarısañ ʿibretile baḫġıl kim
Meges daḫı*işde durur bunda nice kim dürrāc

23. Bu ṣunʿ kār-gehine baḫ iʿtibārıla kim
Bir ulu baḥrdur ol pür ʿacāyib ü mevvāc

24.[420] Bu sözi kim saña şerḥ iderem ḳulaḫ dut kim
Budur ḥaḳīḳati bilmege saña mā-yaḥtāc

---

415 17a - Bil: bilme BM; Hemīn bir durur: birdür hemīn Tİ

416 18a - Levn ü: levn Tİ, T; Gör bir: bir BM
18b - Ḥāṣıl: ḥāil T, BM; Reng ü: reng Tİ, T, V

417 * Bu beyit BM nüshasında varakın kenarına sonradan eklenmiştir.
19a - Bilinmez ki: bilinmez BM

418 * Bu beyit V nüshasında yoktur.
20b - Medāric-i ḫāk: medāric ü ḫāk BM

419 21a - Kej: kec T
21b - Ẕerreyi: ẕerreden Tİ

420 24a - Sözi kim: söz ki BM
24b - Mā-yaḥtāc: mā-yuḥtāc Tİ, BM / çün muḥtāc T

25.[421] Sözine gūş olup Aḥmedī'yi gördüñ mi
Ne dürlü güher ider ḫāṭırından istiḫrāc

26. Bu resme bülbüli kimse getürmedi nuṭḳa
Ḳafes olalı ṭuyūra bu ābanūsıla ʿāc

[421] 25a - Olub: ḳılub T; Gördüñ mi: görgil kim Tİ, T, BM
25b - Ne dürlü: dürlü T, V

**15**[422]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu fi'l-ḳāfiyetü'l-ḥā**[423]

1. İ ki*oldı saña ins ü cin mādiḥ
   Saña durur sezā *el-Ḥaḳ* medāyiḥ

2.[424] Ḳamu işlere elṭāfuñ mebādı
   Ḳamu sırlara evṣāfuñ fevātiḥ

3.[425] Dilüñ cān sırrın itse fāş n'ola
   Ki göñlüñdür senüñ ġayba mefātiḥ

4.[426] Eger cūduñla vezn olsa yir ü gök
   Senüñ cūduñ ola mīzānda rāciḥ

5. Senüñ ḳavlüñdedür cümle menāfiʿ
   Senüñ fiʿlüñdedür ḳamu meṣāliḥ

6.[427] Ne kim senden diyilürse maḥāsin
   Ne kim ḫaṣmuñdan eydilür maḳābiḥ

7.[428] Nireye ʿadlüñüñ āvāzı irse
   İdemez ḥayf tīhūya cevāriḥ

---

422 * H. 42b, Tİ. 37a, T. 12b (bn. 169b), V. 59a (bn. 59a), BM. 47a
* Bu şiir DB ve Dİ nüshalarında yoktur.
* Bu şiir H, V ve BM nüshalarında 23; Tİ ve T nüshalarında 24 beyittir.

423 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "fi medḥ-i emīr Sülmān nevvera'llāhu ḳabrehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu der medḥ-i emīr Sülmān ṭābe ṣerāhu" şeklinde başlık atılmıştır.

424 2b - Fevātiḥ: fevāyiḥ T, V, BM

425 3a - Dilüñ: dil ü Tİ, T; Sırrın: sırrını Tİ, T, V, BM; İtse fāş: fāş itse Tİ, T, V, BM

426 * Bu beyit V nüshasında yoktur.
4a - Vezn: rezn BM

427 6a - Maḥāsin: mecānis V, BM
6b - Maḳābiḥ: ḳabāyiḥ Tİ, T, V, BM

428 7a - ʿAdlüñüñ: ʿadlüñ T; İrse: irişse T, V, BM
7b - Ḥayf: ḥayfı T

8.[429] Ḳul oldı ḫulḳuña cānıla ʿanber
Olalı sīretüñüñ müşgi fāyiḥ

9. Ayaġuñ tozına viren kişi cān
Ticāret itmiş olur līki rābiḥ

10.[430] Senüñ ẕikrüñle ḫurremdür ḫavāṭır
Senüñ şükrüñle rūşendür levābiḥ

11.[431] İşigüñe sürer her ṣubḥ yüzin
Anuñçundur ṣabā müşgīn revāyiḥ

12.[432] Ḳılıcuñdan ḳaçub ḳurtıldısa ḫaṣm
Ḳılıcuñdan senüñ andan ne ḳādiḥ

13.[433] Ḳaçan ḳoyın bıçaḫdan ḳanda varsa
Bulınur anda aña çoḫ meẕābiḥ

14.[434] Daḫı beẕ-ter belāya saḫlamışdur
Cihāndur anda çoḫ olur cevāyiḥ

15. Süñüñüñ adı añılsa felekde
Düşüre ḳorḫıdan rumḥını rāmiḥ

16.[435] Eger sulṭāna ʿişyān itse düşmen
N'ola düşmen işi olur ḳabāyiḥ

---

429 8a - Ḫulḳuña: ḫulḳula T
430 10b - Levābiḥ: levāyiḥ Tİ, T, V, BM
431 Bu beyit BM nüshasında yoktur.
432 12a - Ḳılıcuñdan: ḳılıcuñ V
433 13b - Aña çoḫ meẕābiḥ: añda V
434 14b - Cihāndur: cihānda ki Tİ, T
435 16b - Düşmen: şeyṭān Tİ

17.[436] Anuñçun birbimezem saña midḥat
Ki vaṣfuña iremez medḥ-i mādiḥ

18.[437] Ne ḥācetdür kemālüñe senüñ medḥ
Güneş nūrın ne artura memādiḥ

19.[438] Maḥāsinden senüñ ẕātuñdur artuḫ
Neden ki*ola benüm fikrüme sāniḥ

20.[439] Ṭolu durur senüñ iḫlāṣuñıla
Dil ü cānıla aʿżā vü cevāriḥ

21.[440] Diyemez vaṣfuñuñ bir noḳṭasını
Anı biñ yıl iderse şerḥ şāriḥ

22.[441] Emīr Selmān diyü añılsa dilde
Olur ḫoş-dil feleklerde levāyiḥ

23.[442] Dilerseñ mīve-yi medḥ Aḥmedī'ye
Anı it ki*ider aġaçlara levāḳiḥ

---

[436] 17a - Birbimezem: virbimezem T
17b - Ki vaṣfuña iremez medḥ-i mādiḥ: güneş nūrın ne artura memādiḥ V / ki vaṣfuña iremez medḥi vü mādiḥ BM

[437] 18b - Güneş nūrın ne artura memādiḥ: ki vaṣfuña iremez medḥ-i mādiḥ V / güneş nūrına ne artura memādiḥ BM

[438] 19a - ẕātuñdur: medḥüñdür Tİ, T, V, BM
19b - Sān,ḥ: sātiḥ Tİ, V

[439] 20b - Aʿżā vü: vü aʿżā Tİ, BM

[440] 21a - Vaṣfuñuñ: faṣlıñuñ Tİ / vaṣluñuñ T
21b - Anı: eger T; Biñ yıl: yıl V; Şerḥ şāriḥ: şerḥ-i şāriḥ BM

[441] 22a - Selmān: Sülmān T, BM

[442] 23a - Dilerseñ mīve-yi medḥ Aḥmedī'ye: dilerseñ mīve-yi cān Aḥmedī'ye Tİ, T / dilerseñ Aḥmedī'ye V / dilerseñ mīvene Aḥmaedī'ye BM
23b - Levāḳiḥ: levātiḥ Tİ / levāyiḥ V

24.[443] Sevāmiḥ eylesün fāluñı ḫāliṣ

ʿAdūñuñ ṭayırun itsün bevāriḥ

[443] * Bu beyit H nüshasında yoktur.
24a - Sevāmiḥ: sevāniḫ T; Ḫāliṣ: ḫaṣāliṣ V
24b - Bevāriḥ: bevāniḥ T / bevāyiḥ V, BM

16[444]

*Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün*

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu fi ḳāfiyetü'd-dāl[445]**

1. İrte gice dönen bu çarḫ-ı kebūd
   Bunca şemʿ ü çirāġ u şuʿle vü dūd

2.[446] Bu burūc u deḳāyıḳ u derecāt
   Bu medār-ı nüḥūs u seyr-i suʿūd

3.[447] Yidi necm iki kevn ü altı cihet
   Dörd ata ṭoḳuz ana üç mevlūd

4.[448] ʿAḳl u nefsile ʿillet ü maʿlūl
   ʿAraż u cevher ü rüsūm u ḥudūd

5.[449] Ceberūtıla mülk ü hem melekūt
   Ḫalḳ u hem emr ü şāhid ü meşhūd

6. Mebdei ḳamusınuñ ol birdür
   Ki*andan aldı vücūdı her mevcūd

7.[450] Şöyle kim vāḥid oldı aṣl-ı ʿaded
   Vāḥid olmazsa*olur ʿaded mefḳūd

---

444 * H. 46b, Tİ. 4b, DB. 13b (bn. 137b), T. 14b (bn. 177b), V. 5b (bn. 5b), BM. 5a
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.

445 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu nevvera'llāhu ḳabrehu"; DB nüshasında "ve ayżān lehu fi't-tevḥīd"; T nüshasında "ve ayżān lehu fi't-tevḥīdi" şeklinde başlık atılmıştır.

446 2b - Medār-ı nüḥūs: medār u nüḥūs DB, T, BM / medā-yı nüḥūs V; Seyr-i suʿūd: seyr ü suʿūd DB, T

447 3a - Kevn ü: kevn Tİ, BM

448 4a - ʿAḳl u: ʿaḳl V

449 5a - Mülk ü: mülki Tİ, V, BM / mülk DB, T

450 7a - ʿAded: aḥad DB, T / eced BM

8.[451] Ne beḳā varsa Ḥaḳ'dan oldı ʿayān
Ne ʿaded varsa birden aldı vücūd

9. Ḳamu muḥtāc aña varlıḫda
Ḳamudan bī-niyāz ol maʿbūd

10. Ne fenā-yı felekden aña ziyān
Ne beḳā-yı sitāreden aña sūd

11. Hergiz ayruḫsı olmaz aṣl-ı aḥad
Ger giderse ḳamu ʿadedden būd

12.[452] ʿAdede iḥtiyācı yoḫ aḥaduñ
Ki ʿaded andan oldı vü maʿdūd

13.[453] Ẓāhir ü bāṭın evvel ü āḫir
Oldur u her vücūda fāīż-i cūd

14.[454] Çünki vāḥiddür aṣl pes keṯret
Vāḥidüñ varlıġına oldı şühūd

15.[455] Ḳamu andan gelür ü aña gider
Baḥrdandur u baḥra varur rūd

16.[456] Meyl añadur egerçi rūḥa bugün
Bu heyūlā vü ṣūret oldı ḳuyūd

---

451 8b - Aldı: oldı Tİ, DB, T

452 12b - ʿAded andan oldı vü: andan oldı ʿaded daḫı DB, T

453 13b - Oldur u: ol durur Tİ, DB, T, V, BM

454 14a - Aṣl: aṣlı V, BM; Pes: bes DB, T, BM

455 15a - Gelür ü: gelür hem BM
15b - Rūd: u rūd BM

456 16a - Añadur: aña Tİ, BM
16b - Heyūlā vü: heyūlī Tİ, BM; Oldı: oldı vü BM

17.[457] Çü gide ḳayd rūşen ola bu kim
*Küllī şey'in li-aṣlihi seyeʿūd*

18.[458] Bu fenā deyrine göñül virme
Ki saña menzil ola dār-ı ḫulūd

19.[459] Ḳılma yirüñ medāricinde hübūṭ
Ki*idesin gök maʿāricine ṣuʿūd

20. Gülşen-i ḳudsa it heves olma
Bu zemīn kül-ḫanında dūd endūd

21.[460] Naḳż itme Elestʿahdin kim
Şarṭ-ı īmān durur vefā-yı ʿuḳūd

22. Ḥaḳḳa ola mürīd her ki diler
Ki murādından olmaya merdūd

23. Aḥmedī'nüñ kelāmını diñle
Ki ide Ḥaḳ maḳāmuñı maḥmūd

24.[461] Bu ne müşgīn nefes olur ki anuñ
Ġayretinden oda yaḫılurʿūd

25.[462] Ḳılamaz bülbül üşbu resme nüvā
İdemez ṭūṭī işbu sāza sürūd

---

457 17a - Çü: çün Tİ, DB, T, V, BM
458 18b - Ki: kim DB, T
459 19b - Maʿāricine: maʿāricinde DB, T, BM
460 21a - Elestʿahdin: Elest-iʿahdini BM
461 24b - ʿŪd: u dūd BM
462 25a - Nüvā: nevā BM

17[463]

*Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün*

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu ḳaṣīdetün**[464]

1. Fikr eyle mebdeʾüñ nireden niredür maʿād
Hem geldüñüñden işbu maḳāma nedür murād

2.[465] Mebde ḳamu ḫalāyıḳa Ḥaḳ'dur *ʿalel-yaḳīn*
Pes ol olur girü ḳamuya mercaʿ u maʿād

3.[466] Geldüñ saʿādet-i ebedī kesb itmege
Saña gerek riyāżet ü ṭāʿatde iʿtiyād

4.[467] Her nesneden ki itme diyildi*itmek imtināʿ
Her nesneye ki it didiler itmek inḳıyād

5.[468] Vehm ü ḫayāli añla ki ol iki dīvdür
Kim ʿaḳluñıla dīnüñi iderler ışṭıyād

6.[469] *Lā ḥavle* ḳılıcıyla ol ikiyi ḳahr it
Tā nefsüñe melek-ṣıfatı ola müstefād

---

463 * H. 47a, Tİ. 6a, DB. 13a (bn. 137a), T. 13b (bn. 170b), V. 7a (bn. 26a), BM. 8a
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.
* Bu şiir H nüshasında 22; Tİ, T ve BM nüshalarında 23; DB nüshasında 11; V nüshasında 20 beyittir.
* DB nüshasında şiirin bulunduğu varaklar kopuk olduğu için sadece son 11 beyit vardır. V nüshasında da şiirin bulunduğu varaklar kopuk olduğu için ilk 2 beyit yoktur.

464 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ṭābe ṣerāhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu fi'l-irşād" şeklinde başlık atılmıştır.

465 2b - Pes: bes T, BM

466 3b - Ṭāʿatde: ṭāʿatden Tİ, BM

467 4a - Diyildi: dinildi T
4b - Nesneye: nesneyi T

468 5a - Vehm ü: vehmi Tİ, V, BM
5b - İderler: ider BM

469 6a - Ol ikiyi ḳahr it: ḳahr it ol ikiyi T
6b - Tā nefsüñe melek-ṣıfatı ola müstefād: tā ḳalmaya kimesne sengile ki ideʿinād Tİ, V, BM / tā ḳalmaya kimesne ki saña ide iʿtinād T

7.[470] Olmaya rūḥ rāsına bu cīm-i cism ḳayd
Żād olmazısañ ol Ḥaḳ'a vü ṭāʿatine ṣād

8.[471] Ger müstefīdiseñ ḥayavānlıġı terk it
Tā nefsüñe melek-ṣıfatı ola müstefād

9.[472] Virgil zekātı ki*ol durur İslām'a ḳanṭara
Ḳılġıl namāzı ki*ol durur ol dīnüñe ʿimād

10.[473] Ṣabr eyle kim ṣafā-yı revāndur saña ṣıyām
Cehd eyle kim beḳā-yı ebeddür saña cihād

11.[474] Ḳılġıl namāzı ṣıdḳ u niyāz u ḫuşūʿıla
Ḥaḳ di vü ġayrı sürmege ḳıl cāndan ictihād

12.[475] Diseñ ki cemʿ-i cemʿe ireyim namāzıla
Ḥaḳ adın añıcaḳ ḳoma göñlüñde daḫı ad

13.[476] Ṣāʾim olurısañ ḳamu aʿżāñı ṣāʾim it
Her şuġlden ki ṣavmuña andan irer fesād

14.[477] Gözi yavuz naẓardan ü dilüñi kiẕbden
Göñlüñi ġayrdan ki bu durur reh-i rişād

---

[470] * Bu beyit V nüshasında yoktur.
7a - Rūḥ rāsına: rūḥ-ı rāsına BM; Cism: cismi BM

[471] Bu beyit H nüshasında yoktur.

[472] 9b - Durur ol: durur V

[473] 10a - Eyle kim: eylegil Tİ, T, BM

[474] 11a - Ṣıdḳ u niyāz: ṣıdḳ-ı niyāz BM
11b - Di vü: diyü Tİ, V, BM

[475] 12a - Cemʿ-i cemʿe: cemʿ cemʿe T, V

[476] 13b - Ṣavmuña: ṣavmuña ki V

[477] 14a - Gözi: gözüñ DB, T
14b - Ki bu: bu BM; Reh-i rişād: reh-i reşād DB, T / reh-reşād BM

15.[478] İtme ġaraż ġazā idicek māl u adı kim
Ḥāliş diler ʿibādeti ol *ḫālıḳu'l-ʿibād*

16.[479] Var Kaʿbe'ye vü līki ziyāret ideriken
Ḳaṣd it ki ḳıble-geh-i cān durur fuvād

17. Ḥaḳḳıçun eyle ṭāʿati itme ṣevābıçun
Ger dileseñ ki irmeye bāzāruña kesād

18. Çün Ḥaḳ didüñ ḳo cenneti kim ḥaẓẓ-ı nefsdür
Ḥaḳḳıla ḥaẓẓ-ı nefsi gözetmek nedür teżād

19.[480] Himmet ḳuṣūrıdur dilemek ḥūrıla ḳuṣūr
Ol kim saʿīd ola aña ne leylī vü suʿād

20.[481] İḫlāṣı pīşe ḳıl ḳo riyāyı ki şirkdür
Ger dīn-i Ḥaḳ'dan itmeyeyim dirseñ infirād

21. Anı diyen kişi nice*ide kevne iltifāt
Yārı diyen nicesi ide ġayrıla vedād

22.[482] Gösterdi rāst Ḥaḳ yolını ḫalḳa Aḥmedī
Bu yolı duta kimdeki var ḥüsn-i iʿtiḳād

23.[483] Bī-āb u zād girmeye ʿāḳil olan yola

---

478 15a - Ġaraż: ʿarż BM; Ġazā: ʿazā DB, T; Adı: ada Tİ, DB, T, V, BM
15b - ʿİbādeti ol: ol ʿibādeti BM

479 16a - Vü līki: velīkin BM
16b - Ḳaṣd: ḳaṣd anı V; İt: anı it Tİ, DB, T, BM

480 19b - Saʿīd ola: saʿīddür DB, T

481 20a - Ḳıl: it Tİ, DB, T, V, BM; Ki şirkdür: şirkdür BM
20b - İtmeyeyim dirseñ: itmeyem diriseñ BM

482 22a - Rāst: rāstı V

483 23b - Gösterdüm: gösterem BM

Yol varurısañ uş saña gösterdüm āb u zād

18[484]

*Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün*

**Velehu ayżān fi medḥ-i emīr Sülmān nevvera'llāhu merḳadehu[485]**

1.[486] Ger göreydi işbu baḫt u taḫtı Sulṭān bū Saʿīd
Diyeyidi yoḫ durur bu mülke imkān-ı mezīd

2.[487] İşbu baḫt u taḫtuñ issi*oldur ki oldı olısar
Mīrler aña muṭīʿ ü şāhlar aña ʿabīd

3.[488] Ney bigi baġlanıbanuñ mınṭaḳa iḫlāṣıla
Ḫidmetinde püşt-ḫam olup durur çarḫ-ı ʿatīd

4.[489] Vaʿdine her nesnede ki*ide anuñ yoḫdur ḫilāf
Līki ʿafvı çoḫdur anuñ niçe kim ide vaʿīd

5.[490] Ola şeyṭān-ı merīd ol kim irādet getürüb
Ṣıdḳ u iḫlāṣıla olmaya bu sulṭāna mürīd

6.[491] Bāzı kebke dost itse ʿadli olmaya bedīʿ
Gör ki mīşe yār ḳılsa luṭfı olmaya baʿīd

---

484 * H. 48a, Tİ. 34b, DB. 13a (bn. 137a), T. 14a (bn. 177a), V. 52a (bn. 52a), BM. 41b
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.

485 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ḳaṣīde der medḥ-i emīr Sülmān"; DB nüshasında "ve ayżān lehu der medḥ-i emīr Sülmān ṭābe ṣerāhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu der medḥ-i emīr Sülmān ṭābe ṣerāhu" şeklinde başlık atılmıştır.

486 1b - İmkān-ı mezīd: imkān u mezīd V, BM

487 2a - Baḫt u taḫtuñ: taḫt u baḫtuñ DB, T; Oldur ki: ol durur Tİ / ol durur ki DB, T
2b - Mīrler aña: mīrler aña hem BM; Şāḥlar aña: şāhlar añādur BM

488 3a - Bigi: gibi DB, T, BM; Baġlanıbanuñ: baġlayıbanuñ Tİ
3b - Olup: olmış DB, T

489 4a - Nesnede ki*ide: neye itse DB, T; Yoḫdur: yoḫ V
4b - Anuñ niçe: niçe DB, T / anuñ nice V, BM; Vaʿīd: ʿīd V

490 5a - Ola: oldı DB, T
5b - Bu sulṭāna: sulṭāna V, BM

491 6a - Olmaya: olma V

7.[492] Düşmeni Żaḥḥāk daḫı olurısa *fi'l-meṣel*
Ḫār olıban boynına çenber ṣala *ḥablü'l-verīd*

8.[493] Gice ki*anuñla geçe ne gicedür ḳadr ü berāt
Gün ki anuñla doġa ne gün durur nev-rūz u ʿīd

9.[494] Ḳılıcı*anuñ şirk çirkin yiryüzinden yuyısar
Pes anuñ şānına inmişdür *ve enze'l-ne'l-ḥadīd*

10.[495] Bu gice kim her kişi bir ḥācet iderdi ṭaleb
Ben seni*isterdüm ki sensin sen baña baḫt-ı saʿīd

11.[496] Çākerem saña n'ola ʿizzet bulursam kim edīm
Tāc-ı serdür oldugıçun cild-i Ḳur'ān-ı mecīd

12.[497] Yirde gökde şimdi bu durur duʿā kim cāviẓān
Bāḳī olsun mīr Sülmān-ı bin Sulṭān Bāyezīd

13.[498] Diyeyidi Aḥmedī'nüñ sözi durur ṭoġrı raḫ
Ḳamu sözden medḥüñi andan işitseydi lebīd

---

492 7b - Ḫār: mār DB, T
493 8b - Gün durur: gündür ü BM; Nev-rūz u ʿīd: nev-rūz-ı ʿīd V
494 9a - Yiryüzinden: yirinden V
9b - Pes: bes DB, T, V, BM; İnmişdür ve: inmişdür BM
495 10b - Baḫt-ı saʿīd: baḫt u saʿīd V
496 11a - Saña n'ola: n'ola saña DB, T
497 12b - Sülmān-ı bin Sulṭān: Sülmān bin Sulṭān Tİ, V, BM
498 13b - İşitseydi lebīd: işitseydi V

19[499]

*Feʿūlün / Feʿūlün / Feʿūlün / Feʿūl*

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[500]

1. Seḥer-geh ki bülbül ider sāz-ı ʿūd
Yaḫar micmer-i laʿlde lāle ʿūd

2.[501] Zümürrüd ṭalında ṣabānuñ eli
Düze güher ü laʿl-i terden ʿuḳūd

3.[502] Mey içe nüḥūs-ı felek raġmına
Kişi ki*ola aña müsāʿid süʿūd

4.[503] Ne revḥ ü ne reyḥāndadur ḳıl naẓar
Mey içenler *iẕhüm ʿaleyhā ḳuʿūd*

5.[504] *Bineddin yefūḥu verāḥin yürīḥ*
*Ve sāḳin melīḥin ve nā'in veʿūd*

6.[505] Vücūduña cūd eyle ḫoşlıġı kim
Bugün saña mihmān durur bu vücūd

7.[506] Güneh diyü nūş itmeseñ bāẕeyi

---

499 * H. 48b, Tİ. 45b, DB. 14b (bn. 138b), T. 15b (bn. 178b), V. 95a (bn. 95a), Dİ. 25a
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, V ve Dİ nüshalarında 14; DB nüshasında 4; T nüshasında 15 beyittir.
* DB nüshasında şiirin bulunduğu varaklar kopuk olduğu için ilk 4 beyitten sonrası yoktur.

500 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "velehu ṭābe ṣerāhu"; DB ve T nüshalarında "ve ayżān lehu fi medḥ-i emīr Sülmān"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

501 2a - Ṭalında: ṭalından Tİ, DB, T, Dİ
2b - Düze: düzer DB, T; Güher: kevṣer V; Laʿl-i terden: laʿl ü terden V / laʿl terden Dİ

502 3a - Nüḥūs-ı felek: nüḥūs u felek V
3b - Ki: kim Dİ; Aña: bes Dİ

503 4a - Reyḥāndadur: reyḥān durur Tİ, V

504 5a - Yürīḥ: yerūḥ T

505 6b - Mihmān durur: mihmāndur u Dİ

506 7b - Pes: bes T, Dİ; Ġafūr u: ġafūrun Tİ

Nedür pes didügüñ ġafūr u vedūd

8.[507] Çü bağışladı mīr Sülmān'a Ḥaḳ
Süleymān bigi mülk idüb luṭf-ı cūd

9. Şehī ki selāṭīn heme bende-vār
Nihāẕend ber-āsitāneş ḫudūd

10.[508] Müverred olur rūd ḳan rengile
Ḳılıcı nirede ki ide vürūd

11. Anuñ emrine her ki olmaz muṭīʿ
Göre anı kim gördi ʿād u ṣemūd

12.[509] Aña ʿayb iderise düşmen ne bāk
Beni ya caḥūd itse ne ġam cühūd

13.[510] Saña farżdur Aḥmedī kim müdām
Duʿā böyle*idesin ḳılıban sücūd

14.[511] *Edāme'l-İlāhu lehu ʿıyşehu*
*Velā nāle minhu menāhu'l-ḥasūd*

15.[512] Faʿūlün faʿūlün faʿūlün faʿūl
Budur vezni bunuñ i ṣāḥib-vücūd

---

507 8b - Bigi: gibi V; Luṭf-ı cūd: luṭf u cūd T

508 10a - Olur rūd: olu rūdı T
10b - Nirede ki: ki nirede Tİ; İde: ider Dİ

509 12a - ʿAyb: ṭaʿn T
12b - İtse: olsa T

510 13b - İdesin ḳılıban: idüb ḳılasın Dİ

511 14a - Edāme'l-İlāhu: edāme İlāhu Tİ, T

512 Bu beyit sadece T nüshasında vardır.

**20**[513]

***Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu şerāhu fi ḳāfiyetü'r-rā ḳaşīdetün**[514]

1. Ne vefā var cihānda vü ne ḳarār
   *Fe'tteḳū'llāhe yā ulī'l-ebṣār*

2. İy vefā isdeyen bu dünyīden
   *Leyse fī'd-dārı ġayrukum deyyār*

3.[515] Ġafletile geçürdüñ eyyāmı
   Vaḳti oldı iderseñ istiġfār

4.[516] Ġāfil olma ki saña düşmendür
   Nefs-i emmāre *cāhidü'l-küffār*

5. Nefsi ʿaḳluña itmegil ġālib
   Ḳılma dīvi ferişteye sālār

6. Rengine baḫıban yigit şanma
   Ki cihān pīre-zen durur ġaddār

7.[517] Ṣūr hengāmı irdi iy ḫufte
   Vaḳti durur ki olasın bī-ẕār

8. Bu muġaylāna şöyle ḳalduñ kim

---

513 * H. 52b, Tİ. 9b, T. 16a (bn. 8a), V. 13a (bn. 32a), BM. 14a
* Bu şiir DB ve Dİ nüshalarında yoktur.
* Bu şiir H nüshasında 56; Tİ ve BM nüshalarında 58; T nüshasında 34; V nüshasında 54 beyittir.
* T nüshasında şiirin bulunduğu varaklar kopuk olduğu için ilk 34 beyitten sonrası yoktur.

514 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu nevvera'llāhu ḳabrehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu fi'n-naṣāyiḥ" şeklinde başlık atılmıştır.

515 3b - Vaḳti oldı: vaḳtidür ger T

516 4b - Cāhidü'l-küffār: cāhid-i küffār T

517 7b - Vaḳti durur: vaḳtidür BM

Düşmez öñüñe ravża-yı gül-zār

9.[518] Dut ki dutduñ diyārı ne aṣṣı
Çün ne deyyār ḳalur u ne diyār

10. Ten yire girür aña ne cübbe
Baş yile varur aña ne destār

11.[519] Niçe edvār döndi vü döniser
Ben ü sensüz bu günbed-i devvār

12. Ne gerek başda bunca bād-ı ġurūr
Çünki ḫāk olısardur āḫir-i kār

13.[520] Ṭopraġı ẕerre ẕerre isteriseñ
Kaş u gözdür ṭolu vü ḫaṭṭ u ʿiẕār

14. Niçe Yūsuflaruñ ki ḥasretile
Dökdi ḳanın bu gör ki merdüm-ḫˇār

15. Dehr Nūşīnrevān'dan aldı revān
Çarḫ Dārā'yı eyledi berdār

16. Şīr-i merg Erdeşīr'i ḳıldı zebūn
Gör Behrām-ı Gūr'ı itdi şikār

17.[521] Dehr efsūnına ne Rüstem ü Zāl
Çarḫ destānına ne Sām-ı süvār

---

518 9b - Deyyār: diyār BM; Diyār: deyyār BM

519 11a - Edvār döndi vü: döndi niçe daḫı T
11b - Bensüz ü sensüz: sen ü bensüz T; Günbed-i devvār: günbed ü devvār V, BM

520 13b - Kaş u gözdür ṭolu vü: ṭoludur kaş u göz ü T

521 17a - Rüstem ü Zāl: Rüstem ne Zāl BM

18. Aç gözüñi ḫazāna eyle naẓar
Aña baḫma ki tāze oldı bahār

19.[522] Cüz müdāra ne çāre var ki müdām
Bizüm üstümüze döner bu medār

20.[523] ʿAḳluñ azdur i dost bilmezseñ
Ki*az durur sini azıla āzār

21. Ṣubḥ-ḫīz ol ki saña ẕevḳ vire
Dem-i *müstaġfirīne bi'l-esḥār*

22. Ṣadef olub seḥāb feyżini iç
Ḥayż-ı *bintü'l-ʿineb* nedür zinhār

23.[524] Selsebīl-i ḥelāli isteriseñ
Var bu zehr-i ḥarāmdan ol bī-zār

24.[525] Ki*evvel işi cünūn u ʿarbededür
Ki*āḫir işi belā vü renc-i ḫumār

25. Ne baġışlar kişiye ol iflās
Ne virür ādemīye ol idbār

26.[526] Ne ider ʿāşıḳını ol meflūk
Ne ḳılur ṣāḥībini ol bī-ʿār

---

522 19a - Çāre var: çāredür V
523 20b - Ki*az: az V
524 23b - Var: ol T; Ol bī-zār: bī-zār T
525 24b - Ki*āḫir: āḫir T; Renc-i ḫumār: renc ü ḫumār Tİ, T, V, BM
526 Bu beyit sadece Tİ, T ve BM nüshalarında vardır.

27.[527] Selesü'l-bevl ider ü ġaṣeyān
Ḫafaḳān eyler ü ṣudāʿ u devār

28.[528] Nefʿ-i dünyīde bu vü ʿuḳbīde
*Veḳınā rabbenā ʿaẕābe'n-nār*

29.[529] ʿAḳıl mīzānını ḳoma elden
Ki*oldur erkān-ı ʿāleme miʿyār

30.[530] Ẓulma göñlüñi itmegil māil
*Leyse li'ẓ-ẓālimīne min enṣār*

31.[531] ʿAdli iş it ki ʿadlile bulasın
Dünyī ʿuḳbīde devlet ü dīẕār

32.[532] *Yevme yuḥyī*müñ añlayan sırrın
Ola bī-zār zerden ü ḳıla zār

33.[533] Yi yidür mālı kim yidürmeziseñ
Olur ol māl ʿāḳıbet saña mār

34.[534] Naẕar itme kimesne ʿaybına kim
Ḳamu ʿaybuñı örte ol settār

35. ʿAfv it kimse cürm itse saña

---

527 27b - Eyler: ider BM
528 28a - Nefʿ-i dünyīde: nefʿ ü dünyīde BM
529 29a - ʿAḳıl: ʿadl T
530 30a - Ẓulma: ẓulmıla BM
531 31a - Bulasın: bulunur Tİ, T, V, BM
31b - Dünyī ʿuḳbīde: her dü ʿālemde T
532 32a - Yuḥyīnüñ: yuḥmīnüñ Tİ, T, V, BM
32b - Bī-zār: bī-zār u V, BM
533 33a - Mālı kim: mālıñı Tİ, T, V, BM
534 34a - ʿAybına kim: ʿaybına T

Tā ki ʿafv ide cürmüñi ġaffār

36.[535] Yüce dut himmetüñi kim ḳādir
Ḳadr-i himmetce arturur miḳdār

37.[536] Gönliñi tevbe ṣayḳalıla ört
Dutdıysa günāhdan jengār

38. Pūte-yi dīnde ḫāliṣ ol ki yirüñ
Ola dāru's-selām niʿme'd-dār

39. Ẕikrin it her nefes Ḥaḳ'uñ tesbīḥ
Şükrin it dem-be-dem anuñ tekrār

40. Pīşe it ṭāʿatin bahār u ḫazān
ʿĀdet it ḳullıġını leyl ü nehār

41. Emriyile yürür anuñ encüm
Ḥükmiyile döner anuñ edvār

42.[537] Cümle ẕerrāt-ı āsumān u zemīn
Birligine ider anuñ iḳrār

43.[538] Anuñ evṣāfını kim ide ḳıyās
Anuñ elṭāfını kim ide şümār

44.[539] Ol kemerden ki ṭāʿatine anuñ

---

535 36b - Ḳadr-i himmetce: ḳadr ü himmetce V, BM

536 * Bu beyit sadece Tİ ve BM nüshalarında vardır.
37a - Ört: erit BM

537 42a - Ẕerrāt-ı āsumān: ẕerrāt u āsumān V, BM
42b - İder: virür V

538 Bu beyit V nüshasında yoktur.

539 Bu beyit V nüshasında yoktur.

Bağlanılmaya yig durur zünnār

45.[540] İt resūlini ḳıdve kim giresin
Ḫuld gül-zārına maʿa'l-ebrār

46. Kehf-i ümmet ḫulāṣa-yı ṣaḳaleyn
Şems-i millet Muḥammed-i Muḫtār

47.[541] Ol ki dīn ravżasını tāze ider
*Min ġavādī seḥā'yihi'l-mizrār*

48. Bāġ-ı devlet anuñladur ser-sebz
Ki *ḥayātu'n-nebātı bi'l-emṭār*

49. Zübde-yi cümle kāināt oldur
*Ke'l-yevāḳītü mühcetü'l-aḥcār*

50. Dīn esāsını ol ider maʿmūr
Şerʿ dārına ol durur miʿmār

51. Sīretidür *mekārimü'l-aḫlāḳ*
Ṣūretidür *meşāriḳu'l-envār*

52. Ḳapuña gelmişem şefāʿat uma
*Yā şefīʿe'ẕ-ẕünūbı ve'l-evzār*

53.[542] Ḳıl devāsıyıla şefāʿatüñüñ
Üşbu bī-mār derdine tīmār

---

[540] 45a - Resūlini: Resūline Tİ, V

[541] 47a - Ki dīn: ki anuñ Tİ / ki BM
47b - Ġavādī: ʿavādī Tİ

[542] 53a - Şefāʿatüñüñ: şefāʿatüñi V

54. Aḥmedī vird it nebī medḥin
Cānuña *bi'l-ʿaşiyyi ve'l-ibkār*

55. Ol nebī medḥidür sözüñi iden
Ġayret-i naẓm-ı güher-i şeh-vār

56. Sözlerüñ faẓluña yiter şāhid
N'ola ḥāsid iderise inkār

57.[543] Söz çoġ illā ki ḳorḫaram diyeler
*Ḥāṭıbü'l-leylü muṭnibü mikṣār*

58. Söz durur söz eṣer ḳalan bizden
*Fanẓurū' baʿdenā ile'l-āṣār*

[543] 57a - İllā ki: illā V

**21**[544]

***Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu ḳaṣīdetün**[545]

1. Sipīẕe-dem ki bezendi serā-çe-yi gül-zār
Nevāya başladı bülbül ber-ā-ber-i gül-zār

2.[546] Benefşe gūş ider eşcār ḳarşusına bugün
Anı ki ẕikre getürür müẕekkir-i esḥār

3.[547] İşit saña diyeyim ḳuş dilinde ḫoş sırlar
Ki yırta Manṭıḳ-ı Ṭayr'ı işitse*anı ʿAṭṭār

4. Çü birde münḥaṣır oldı bu ṣūret-i nevʿī
Neçün çoġ ola bu bir nesne heyʾeti iy yār

5.[548] Baña eyit ki bir iken ḥaḳīḳat-i cevher
Sebeb nedür ki ʿaraż kim ṭoḳuzda dutdı ḳarār

6.[549] Burūc on iki ola neçün ḫaber virgil
Yidi neden durur ābā vü ümmehāt çihār

7.[550] Neçün üç oldı mevālīd ü nedür ol nesne

---

[544] * H. 54b, Tİ. 14b, DB. 15a (bn. 13a), T. 17a (bn. 9a), V. 22a (bn. 41a), BM. 27a
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, V ve BM nüshalarında 66; Tİ nüshasında 67; DB nüshasında 55; T nüshasında 60 beyittir.
* DB nüshasında şiirin bulunduğu varaklar kopuk olduğu için ilk 12 beyit; T nüshasında şiirin bulunduğu varaklar kopuk olduğu için ilk 7 beyit yoktur.

[545] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu nevvera'llāhu merḳadehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[546] 2a - Esçār: eşʿār BM; Bugün: ṭurub Tİ
2b - Getürür: getürdi Tİ

[547] 3a - İşit: işit ki Tİ, V, BM; Diyeyim: diyem Tİ, V, BM; Ḫoş sırlar: ḫoş sözler Tİ, V / ḫoşlar BM
3b - Ṭayr'ı: Ṭayr'ın Tİ

[548] 5b - Nedür ki: ne budur Tİ

[549] 6a - Ola neçün: neçün ola Tİ

[550] 7b - Hezār: şümār Tİ, V, BM

Ki māyesi bir ü naḳş oldı bīş-ter zi hezār

8.[551] Eyit baña ki ne güherdür ol ki aña ġıdā
Çün artuġ ola ṭolub ḫasta olur u bī-mār

9.[552] Ne güher ol ki ġıdāsı niçe ki*ola efzūn
Ṣafā virür aña vü ḳuvvet olur u tīmār

10.[553] Bu ikinüñ biri aṣlına döndügini görüb
Birin daḫı bilesin nice olur āḫir-i kār

11. Bu ikiyi bilüriseñ yaḳīn baña şerḥ it
Ne nesnedür ki bulara olup durur sālār

12.[554] Eger ḳıyās idesin ġāibi bu şāhide sen
Saʿādete iresin devletüñ ola bī-ẕār

13. Ne yidi nūrdur ol kim felekden añarudur
Cemīʿ-i encüme ol yididen gelür envār

14.[555] Eger ṭabīʿatı küllī vü evveliyyatı ḥāl
Diseñ nedür idem aduñı kāşif-i esrār

15.[556] Ferişte vü perī vü dīvi şerḥ eyle dürüst
Delīlile baña di gerçi ki*itmişem iḳrār

---

551 8b - Olur u: olur BM

552 9a - Niçe: nice BM
9b - Virür: virüb Tİ, T; Vü: ol Tİ, T

553 10b - Bilesin: göresin T; Olur: olısar T; Āḫir-i kār: āḫir kār T

554 12a - İdesin: ide V; Bu şāhide: müşāhede Tİ, V

555 14b - İdem: diyem Tİ; Kāşif-i esrār: kāşifü'l-esrār V

556 15a - Perī vü: perī BM
15b - Delīlile: dilile Tİ, DB, T; Gerçi ki: egerçi kim Tİ

16.[557] Ne bir ki anda ne taż‘īf var ne ḫoẕ tanṣīf
Tefekkür it nice durur ḥaḳīḳat-i güftār

17.[558] Ne cins ki olmadı nev‘ ü ne nev‘ olmadı cins
Nedür ki nev‘ olur u cins eylegil iẓhār

18.[559] Ne bir durur ki vücūdında*anuñ tekeṣṣür-vār
Neye didi aḥad-ı maḥż ḫālıḳ-ı muḫtār

19.[560] Cihān sa‘ādetile ṭoluyıdı ucdan uca
Ol iki naḥs felekde yüririken hem-vār

20.[561] Neçün nuḥūsetile ṭoldı şimdi ol iki naḥs
Feleklerinde iderken müdām seyr ü medār

21.[562] Yarın zamān girü dün bigi olısar bī-şek
Ki enbiyā vü rüsülden bu resmedür aḫbār

22.[563] Sebeb ne kim demüri ceẕb ide mıḳnāṭıs
Veyā zümürrüdile gūr ola ef‘ī mār

23. Peleng zaḫmına bevl eyledügi mūş nedür
Vebāya olduġı yāḳūt dāfi‘-i āṣār

---

557 16a - Tanṣīf: taṣnīf BM
16b - İt nice durur: it ki nicedür Tİ

558 17a - Nev‘ olmadı: nev‘ ki olmadı Tİ, DB, T, V / nev‘ ü ki olmadı BM
17b - Nedür ki: nedür BM; Olur u: olınur V

559 18b - Aḥad-ı maḥż: edr-i maḥż BM

560 19b - Naḥs: sa‘d Tİ, DB, T; Yürüriken: yüriken V

561 20a - Naḥs: sa‘d Tİ, DB, T

562 21a - Zamān: zamāne Tİ; Olısar bī-şek: olur rūşen Tİ

563 22a - Ne kim: nedür ki Tİ / nedür BM
22b - Veyā: neçün Tİ / yaḫūd BM

24.[564] Kelām-ı nuṭḳıla ḳavlüñ ne farḳı vardur eyit
Ola ki rūşen ola göñlümüze bu esrār

25.[565] Ezel nedür ezeliyyet ḫulūd u deymūmet
Daḫı nedür ezeli şerḥ eyle iy hüşyār

26.[566] Sebeb ne münḥaşır olmaḫ kelām-ı dürde hemīn
Kim ol ṭaleble ḫaberdür nidā-yı istiḫbār

27.[567] Eyit ki heyʾet-i ḫāṣṣa nedür ü resmile ḥad
Ki ʿilm artar anı çünki idesin tekrār

28.[568] Bu ben diyen ten ü ya cān u ya nefs mi yāḫūd
Bu nefs ü cism-i mürekkeb ki oldı esb-i süvār

29.[569] *Enā vü ente vü enti**arasında farḳ ne bilseñ
Sezā durur yoluña cān u dil olursa niṯār

30.[570] Ġalaṭ gümān ider ol kim süvāra beñzede*anı
Besī süvār ki bilimedi kefşile destār

31.[571] Küsūfı ayıla oldı günüñ pes ay neçün

---

564 24a - Kelām-ı nuṭḳıla: kelām u nuṭḳıla Tİ, DB, T; Vardur: var BM

565 25a - Ḫulūd u deymūmet: ḫulūd deymūmiyyet BM

566 26a - Kelām-ı dürde: u kelām dürde T / kelāmdadur V / kelām derde BM; Hemīn: yaḳīn Tİ
26b - Nidā-yı istiḫbār: nidā vü istiḫbār Tİ / nidā-yı istiḫyār V

567 27a - Heyʾet-i ḫāṣṣa: heyʾet ü ḫāṣa DB, T; Nedür ü: nedür Tİ, BM / ne oldı DB, T; Resmile: rüsūmile Tİ
27b - ʿİlm: ʿilmüñ Tİ; Çünki: çünkim Tİ

568 28a - Diyen ten: diyen Tİ; Cān u ya: cān u bu Tİ / cān ya DB, T, V, BM; Nefs: nefes Tİ
28b - Cism-i mürekkeb: cism ü mürekkeb V, BM; Esb-i süvār: esb ü süvār BM

569 29a - Enā vü: enā BM; Ente vü enti: ent Tİ, V / ente DB, T / ente enti BM; Ne: nedür Tİ, DB, T, V, BM
29b - Sezā durur yoluña: ki ola saña sezā Tİ

570 30a - İder: ide Tİ; Beñzede: beñzer BM; Anı: atı V, BM
30b - Süvār: süvāra DB, T; Bilimedi: bilmedi DB, T / bilmeye V

571 31a - Pes: bes DB, T, BM

Bu ḳamu nūrıla oldı siyāh şöyle ki ḳar

32.[572] Ne işe nūrı ayuñ aydan birez geçmez
Ne resmile ki geçer sırçadan bu nūrıla nār

33.[573] Çü nāmīyi ḥayavāndan ḳavī-ter oldı yaḳīn
Fünūn u dāniş ü tedbīrile müşaʿbid-vār

34.[574] Neçün taʿahhüdile dāyeye olur muḥtāc
Ne cānavar varısa kāmil ola evvel bār

35.[575] Eger dilerisem ibdāʿa ḥüccet-i ẓāhir
Muʿāyen olmaġa andan nice*idesin aḫbār

36.[576] Ne nesnedür ki degül nesneden yaradılmış
Baña eyit saña rūşense itme*anı isrār

37.[577] Yumurda mıdı yaradılan evvel ü ḳuş mı
Bu sözi keşf ideriseñ baña zihī güftār

38.[578] Nicesi yaradıla şaḫṣ u çift cüzvinden
Ol ikiden ḳopa bī-ḥad ḳabāyılıla tebār

39.[579] Bu söze münkiriseñ *sūretü'n-nisā* oḫı

---

31b - Bu ḳamu nūrıla oldı: ki ola bu ḳamu nūrıla Tİ; Ḳar: var Tİ

572 32a - Ne işe: ya nişe DB, T / nişe BM; Ayuñ: anuñ Tİ, DB, T; Birez: berü Tİ

573 33a - Çü nāmīyi: çün ādemi Tİ, DB, T, V, BM

33b - Fünūn u dāniş: fünūn-ı dāniş DB, T

574 34b - Ola: olur V

575 35a - Dilerisem: dileriseñ Tİ, V

576 36b - Rūşense itme*anı: ger rūşenise bu Tİ

577 37a - Mıdı: mı BM; Evvel ü: evvelā V

37b - Sözi: sırrı Tİ

578 38a - Şaḫṣ u çift: şaḫṣ-ı çift Tİ, DB, T

38b - Ol: ki*ol Tİ; Ḳopa: ḳoma BM

579 39a - Sūretü'n-nisā: sūretü'n-nisāyı Tİ, V, BM / sūre-yi nisā DB, T

Ki evveli ḳomaya ḫāṭıruñda hīç inkār

40.[580] Muḳırrısañ nice ola vü şaḫṣ nevʿden öñ
Gereklüdür baña şerḥ it bu müşkili zinhār

41.[581] Gerek ki cins ola pes nevʿ girü andan şaḫṣ
Ṭarīḳ-i ḥikmete budur iderseñ istifsār

42.[582] Şerefde ʿaḳl mı yā ʿilm yig baña şerḥ it
Ki fażlda idem aduñı ḳıble-yi aḫyār

43.[583] Diseñ ki ʿilme taʿallüm gerek ki ʿilm ola
Gerek ki ola bilā-ʿilm ḫālıḳ u cebbār

44.[584] Gerek ḳıyās idesin ʿilmine anuñ ʿilmin
ʿAceb ne ḥüccetile ṭoġrı gele bu pindār

45.[585] Çü ʿilm ḥaddi bilinmeye ʿaḳl ḥaddinden
Ne söz ki söylene olur güzāf u dimek ʿār

46.[586] Gerek ki müdrik ü idrāk u müdriki bilesin
Kim ola ḳamu sözüñ gūş olana nūş-güvār

---

580 40a - Ola vü: ol Tİ, V, BM / ola DB, T; Öñ: öñdin Tİ, DB, T, V, BM

581 41a - Pes: bes DB, T, BM; Nevʿ: būm Tİ / nevʿ ü BM; Girü: ola vü Tİ
41b - Ṭarīḳ-i ḥikmete: ṭarīḳ-i ḥikmeti Tİ / ṭarīḳ ḥükmine DB, T

582 42a - Yā ʿilm yig baña: yig yoḫsa ʿilm mi Tİ
42b - Ḳıble-yi aḫyār: ḳıdve-yi aḫyār Tİ

583 43b - Bilā-ʿilm: bile ʿilm BM; Ḫālıḳ u cebbār: ḫālıḳ-ı muḫtār Tİ / ḫālıḳ-ı cebbār DB, T

584 44a - Gerek: eger Tİ, DB, T
44b - Gele: ola Tİ

585 45a - ʿİlm ḥaddi: ʿilme ḥadd Tİ
45b - Söz ki: söz BM; Güzāf u: güzāf Tİ

586 46a - Müdrik ü: müdriki DB, T; Müdriki: müdreki DB, T
46b - Kim: ki Tİ, BM; Nūş-güvār: nūş u güvār BM

47.[587] Bu gök midür ki yaradıldı evvel ü āḫir
Vücūda geldi yirüñ cirmile cibāl u biḥār

48.[588] Veyā bu yir midür ol ki*oldı evveli merkez
Nite ki dāyireye noḳṭa dönicek pergār

49.[589] Nicesi buldı ḳarār arada bu yir cirmi
Burada döneriken çarḫ u encüm-i seyyār

50.[590] Neçün züḥalden ola bu kevākibe āġāz
Neçün ola sereṭān burcı cirm-i māha ḥiṣār

51.[591] Esed neçün ola şemsüñ adı beyān eyle
Neçün ola sereṭān burcı cirm-i māha ḥiṣār

52.[592] Bu ikiden evi her birinüñ neçün birdür
Ḳalanınuñ neçün iki ola yemīn ü yesār

53.[593] Bu ikinüñ ikisi nişe saʿd u ikisi naḥs
Nedür ki saʿd degül naḥs itdügi girdār

54. Ṭoġıcaḳ er yüzi yuḫarı vü ḳızuñ aşaġa
Eyit neçün eger oldısa ʿilm saña şiʿār

---

587 47a - Gök midür: kimdür BM
47b - Cibāl u biḥār: biḥār u cibāl BM

588 48a - Evveli: evvel BM
48b - Dönicek: niçe kim Tİ

589 49a - Cirmi: cismi Tİ, DB, T
49b - Çarḫ u: çarḫ Tİ; Encüm-i seyyār: encüm ü seyyār Tİ, V

590 50a - Kevākibe: kevākib Tİ / kevākibi BM; Āġāz: āġāzı Tİ
50b - Neçün ola sereṭān burcı cirm-i māha ḥiṣār: ya nişe āteşi oldı eyit bu necm-i bahār Tİ / ne işe āteşi oldı eyit bu necm-i nehār T / ne işe āteşi oldı eyit bu necm-i bahār DB

591 Bu beyit sadece Tİ, DB ve T nüshalarında vardır.

592 52b - İki ola: ola iki Tİ

593 53a - Bu ikinüñ: kevākibüñ Tİ

55. Eyit anı ki ne eżdāddur ki dirilicek
Bir işde müttefiḳ olub biter ol iş nā-çār

56.[594] Ne ejdehā ki yudar bulduġını vü ṭoymaz
Çü nesne bulmaya*olur kendüzine cān evbār

57. Ne ölüdür ki ḳamu nesne diridür andan
Ölüyi daḫı dirildür nireye itse güẕār

58.[595] Ne iki żıdd durur kim biribirine girür
Ne bundan aña ne andan buña gelür āzār

59.[596] Eyit bu ḳamu suāle cevāb ʿālimiseñ
V'eger-ni itme bilā-ʿilm aduñı daʿvī-dār

60.[597] Cevāb sen dimeziseñ ben eydeyim ḥāżır
Ki ʿilm naḳdine oldum miḥekk ü hem miʿyār

61.[598] Şikārı aṣlanuñ oldıysa ḳolan u geyik
Benem ki ḥikmetile şerʿ oldı baña şikār

62.[599] Fażīlet ehline*ider Aḥmedī bu şiʿri ʿarż
Ki ehl-i faẕl durur gül daḫı ne varısa ḫār

---

[594] 56a - Ejdehā: ejdehādur Tİ
56b - Cān evbār: cānı bār Tİ

[595] 58a - Kim: ol Tİ / ol kim DB, T
58b - Gelür: irer Tİ

[596] 59a - Ḳamu: ḳa T

[597] 60a - Cevāb: cevābı BM; Ḥāżır: ẓāhir Tİ
60b - Miḥekk ü: miḥekk DB, T

[598] 61a - Şikārı: şikār Tİ, BM; Oldıysa: oldı yine Tİ

[599] 62a - Aḥmedī bu şiʿri: bu şiʿri Aḥmedī Tİ / Aḥmedī bu sözi DB, T

63.[600] Eger buyururısa şāh bu rümūzuñ idem
Beyānın eyle ki*ola mürtefiʿ ḳamu estār

64. Penāh-ı millet-i İslām emīr Sülmān beg
Ki ol durur şeref-i şerʿ-i Aḥmed-i Muḫtār

65. Anuñ imāretinüñ ol durur emāreti kim
ʿİmāret oldı anuñ ʿadliyile şehr ü diyār

66.[601] Anuñ ʿaṭāsıyıla baḥra feyż olur icrā
Anuñ seḫāsıyıla ebre virilür idrār

67.[602] Müdām ömri gülistānı tāze olsun u sebz
Niçe ki leyl ü nehār ola vü ḫazān u bahār

[600] 63a - Buyururısa: buyurısa Tİ; Bu rümūzuñ idem: idem bu rümūzuñ DB, T / bunuñ rümūzuñ idem V
63b - Estār: esrār Tİ
[601] 66a - Baḥra: baḥr DB, T; Olur: olur u BM
66b - Ebre: berre Tİ
[602] 67a - Olsun u: olsun V
67b - Niçe: nice BM

**22**[603]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[604]

1.[605] Ne ev durur düzülmiş ḫūb u dilber
Aña beñzer içinde bī-ḥad evler

2. Ne dürlü nesne varsa*ol ulu ivde
Olur bu kiçi evlerde muṣavver

3.[606] ʿAceb kim sıġmayan ol ulu ive
Kiçi*evlerde sıġār *Allāhu Ekber*

4.[607] Ḳodılar iki çift ol ulu ive
Zen ü şūher bigi bu māẕe ol ner

5. İkisi yatur u ikisi durur
İkisi ṣāf u ikisi mükedder

6.[608] Ne zişt ü ḫūb olurlar ne kem ü bīş
Ne bilürler ki nedür ḫayr u yā şer

7.[609] Velīkin bu ḳamusını olardan
Ṭoġanlara virür ol pāk-dāver

---

603 * H. 56b, Tİ. 15b, DB. 28a (bn. 26a), T. 27b (bn. 217b), V. 24a (bn. 43a), BM. 22a
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, T, V ve BM nüshalarında 16; DB nüshasında 13 beyittir.
* DB nüshasında şiirin bulunduğu varaklar kopuk olduğu için son 3 beyit yoktur.

604 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ṭābe ṣerāhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu fi'l-esviletü" şeklinde başlık atılmıştır.

605 1a - Ev durur: evdür ol V; Ḫūb u dilber: ḫūb-ı dilber BM

606 3a - İve: evde DB, T, BM

607 4a - İki çift ol ulu ive: çift ol iki evde BM

608 6a - Olurlar: olur Tİ, DB, T / olur u BM

609 7b - Pāk-dāver: pāk-ḳāver DB, T / pāk u dāver BM

8.[610] Olardan ḳopdı üç mevlūd ikisi
ʿAyān u birisi ḳaldı müsetter

9.[611] Biri baġlu durur deprenmegi yoḫ
Biri muṭlaḳ revān ḳıl söze bāver

10. Ol üçüñ her birinden yidi mevlūd
Gelüpdür añla bu sözi ser-ā-ser

11. Biri*ol yigirmi birüñ pādişehdür
Ḳalanı ḥükmine anuñ musaḫḫar

12.[612] Diyen ol u işiden ḥükm iden ol
Ḳamu ḳatında*anuñ ḫāmūş u mużṭar

13.[613] Bizüm sulṭānumuz anlara ḥākim
Ḳamuya ḳulluġı anuñ muḳarrer

14.[614] Anuñ adı mefātīḥ-i ṣuverde
Nite kim ism-i aʿẓam oldı mużmer

15. Bilürseñ Aḥmedī'nüñ bu rumūzın
Ḳılam dānālara aduñı server

16.[615] Ḳulaġuñda dut üşbu cevheri kim
Degir her beyti yüz beyte ṭolu zer

---

610 8b - Ḳaldı: oldı Tİ, DB, T
611 9a - Biri baġlu durur: birisi baġludur V
9b - Söze: sözi Tİ, V, BM
612 12b - Ḫāmūş u mużṭar: ḫāmūş-ı mużṭar BM
613 13a - Ḥākim: çāker BM
614 14a - Ṣuverde: ṣuverdür BM
615 16b - Degir: döker BM

**23**[616]

***Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[617]

1.[618] Sipīẕe-dem ki belürdi ufuḳda şuʿle-yi nūr
Baña oḫıdılar *istaġfirū'* melāʾik ü ḥūr

2.[619] Gerek ki tevbe idesin ḳamu günāhuñdan
Ki raḥmet ide saña luṭfıyıla rabb-i ġafūr

3.[620] Mekān-ı ġuṣṣa vü beyt-i sürūrdur bu cihān
Maḳām-ı ẖayr dime aña vü serā-yı sürūr

4.[621] Revā mıdur ki ẖarāb idesin beḳā mülkin
Fenā evin dürişesin ki ola ol maʿmūr

5.[622] Tenüñ çü ẖ̆ār olıban ṭopraġa girür yarın
Bugün başuñda nedür işbu ḳamu kibr ü ġurūr

6.[623] Senüñiçün bezenübdür serā-yı ẖuld u naʿīm
Neçün seni burada ḥabs itdi dīv-i ġurūr

---

616 * H. 57a, Tİ. 22a, DB. 40b (bn. 38b), T. 38a (bn. 71a), V. 26a (bn. 45a), BM. 30b
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ ve T nüshalarında 50; DB nüshasında 48; V nüshasında 18; BM nüshasında 46 beyittir.
* V nüshasında şiirin bulunduğu varaklar kopuk olduğu için sadece ilk 17 beyit ve 19. beyit vardır.

617 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ṭābe ṣerāhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

618 1b - Baña: buña Tİ, DB, T

619 2b - Luṭfıyıla: luṭfıla BM

620 3a - Mekān-ı ġuṣṣa: dükkān-ı ġuṣṣa DB, T / mekān u ġuṣṣa BM; Sürūrdur: üşrūrdur Tİ, DB, T
3b - Aña vü: vü aña DB, T

621 4a - H̱arāb: ẖazān Tİ
4b - Evin: evine BM; Ki: kim V; Ola ol: ol ola Tİ, V / ola BM

622 5b - İşbu ḳamu: bes deñlü DB / bes bu deñlü T

623 6a - Bezenübdür: bizenüb V
6b - Burada: bu derde BM

7. Beḳā ʿimāreti virdüñ fenā ḫarābesine
Dirīġ kim variken aḳluñ olasın maġrūr

8. Eyüyi viribenüñ yavuzı bedel alduñ
Bu resme beyʿ ki idersin nice ola meşkūr

9.[624] Nicesi görine saña cemāl-i ṣıdḳ u ṣafā
Çü gönlüñ āyinesi olmaya riyādan dūr

10.[625] Dileriseñ ki*olasın gül bigi mükāşefede
Düriş ki ġonca bigi ḳalbüñ olmaya mestūr

11.[626] Ḥisāb var u ṣevāb u ʿiḳāb u ḫuld u naʿīm
Neçün başuñda ola laġv u lehv ü fısḳ u fücūr

12.[627] Ṣabāḥ u şām ḳanuñdur senüñ sen ol rengi
Görüb zi reng diyü ḫāṭıruñ olur mesrūr

13.[628] Ḳuṣūr-ı ʿaḳl degül mi ḳuṣūrı yüceltmek
Görüriken ki ser-encāmı n'olur ehl-i ḳuṣūr

14.[629] Nireye vardı ḳuṣūrı düzen ṣudūr u ʿiẓām
Ne oldılar yire girüb ḳamu ʿiẓām u ṣudūr

---

624 9a - Cemāl-i ṣıdḳ: cemāl ü ṣıdḳ BM
9b - Olmaya: olmadı Tİ, DB, T, V

625 10a - Bigi: gibi DB, T
10b - Bigi: gibi DB, T; Mestūr: mesrūr V

626 Bu beyit BM nüshasında yoktur.

627 12a - Senüñ: sen BM
12b - Bu mısra DB nüshasında yoktur.

628 13a - Bu mısra DB nüshasında yoktur.
13b - N'olur: n'oldı V; Ehl-i ḳuṣūr: ʿaḳl-ı ḳuṣūr V

629 14a - Ṣudūr u ʿiẓām: ʿiẓām-ı ṣudūr V / ṣudūr-ı ʿiẓām BM
14b - ʿİẓām u ṣudūr: ʿiẓām-ı ṣudūr V, BM

15.[630] Nireye oldı revān Erdevān u Keyḫüsrev
Nireye gitdi Menūçihr ü Selm ü Īrec ü Tūr

16. Nireye vardı Ferīdūn u Nevẕer ü Kāvus
Ḳanı Sikender ü Dārā vü Behmen ü Şāpūr

17.[631] Ne oldı Sām u Nerīmān u Rüstem-i destān
Ne oldı kisrī vü ḫāḳān u ḳayṣar u faġfūr

18.[632] Ne oldı ʿādıla Şeddād u Keyḳubād u Ḳubād
Ne oldı Sencer ü Çingiz nireye vardı Temūr

19.[633] Ḳanı mülūk-ı ṭavāif ḳanı Benī Sāsān
Ḳanı ḫalīfeler ü ḳanı nāṣır u manṣūr

20.[634] Ṣudūr-ı mülki diler şöyle gitdiler bundan
Ki ṣanasın biri itmedi bu cihāna ṣudūr

21.[635] Ḳamusı yatdı duramaz meger ıra maḥşer
Ḳamu uyıdı uyanmaz meger ki çalına ṣūr

22. Siyāh-kāreliġ itdi sipīẕ-dest seni
ʿAceb kim ola ki duta bu işüñi maʿẕūr

23.[636] ʿUlūmı yazduñ u neşriçün itmedüñ āʿmāl

---

630 * Bu beyit DB nüshasında yoktur.
15b - Selm: yā Selm BM

631 17b - Bu mısra V ve BM nüshalarında yoktur.

632 18a - Bu mısra V ve BM nüshalarında yoktur.

633 19a - Mülūk-ı ṭavāif: mülūk-ı selāṭīn V / mülk-i ṭavāif BM

634 20a - Diler: dilerseñ BM; Bundan: bular BM
20b - İtmedi: irmedi Tİ / olmadı DB, T

635 21a - Duramaz: bulınmaz DB, T

636 23b - Ṣaḥāyif-i menşūr: ṣaḥāyif ü menşūr DB, T

Bu resme mi gerek ola ṣaḥāyif-i menşūr

24. Gereklü taḳvī vü zühd olur u ṣalat u ṣıyām
Ne vaḳt kim ola ẓāhir ḥisāb-gāh-ı nüşūr

25.[637] Ne kör dil heves ide cihānı görüriken
Ki oldı orada Behrām'uñ ulu behresi gūr

26. Görüriken nice kesr oldı kisrī eyvānı
Kişi ki salṭanat isdeye tīz olur meksūr

27.[638] Nücūm bigi gice ṭāʿatile uyanuġ ol
Ki ṣubḥ-dem ide Ḥaḳ ḫāṭıruñı maṭlaʿ-ı nūr

28.[639] Hemīşe cānuña iş eyle ẕikrin Allāh'uñ
Ki fikr ü ẕikridür anuñ yaḳīn maḳāmı ḥużūr

29.[640] Felek rükūʿda vü yir secdede durur sen hem
Rükūʿ u secdeyile it ṣevābuñı mevfūr

30. Ṣıyāmıla cigerin teşne eyleyen bunda
İçe menābiʿ-i cennetde kevṯer ü kāfūr

31. Gerek ki tevbe ṣuyıyıla aġzuñı yuyasın
Dileriseñ ki*olasın lāyıḳ-ı şarāb-ı ṭahūr

32. Zekāt-ı mālı çıḫar ki*arturur zekāt anı
Budanduġında aġaç ḳatı çoġ olur engūr

---

637 25a - Kör: gördi BM
638 27b - Maṭlaʿ-ı nūr: menbaʿ-ı nūr BM
639 28b - Fikr ü: fikri DB, T
640 29a - Yir secdede: secdede Tİ, DB, T, BM

33. Müsaḫḫar olmaġıçun yir ü gök meṣāliḥuña
Egerçi virdi saña ḥükm-i lem-yezel menşūr

34.[641] Düriş ki maẓleme olmaya saña bir ẕerre
Çü rūz-nāmeñ içinde ḳamu olur mesṭūr

35.[642] Ne işe ẓulm idesin ziyāde almaġa māl
Çün irişür saña her nesne ki*oldı ol maḳdūr

36.[643] Ne dürlü derd ki senden görür sevām u hevām
Ne nevʿ renc ki senden çeker vuḥūş u ṭuyūr

37. Eyit ki nice viresin ḥisābını ḳamunuñ
Ḥisāb-gāh güninde ki olasın maḥşūr

38.[644] Ḳamuyı ḳo anı fikr eyle kim bedāyiʿ-i ṣunʿ
Nireden irdi vücūda ki buldı böyle ẓuhūr

39.[645] Nireden oldı sipihr ü nücūm u miḥver ü ḳuṭb
Nireden oldı ʿanāṣır ki bu sinīn ü şühūr

40.[646] Tefekkür eyle mevālīd işin ki aña terkīb
Nireden oldı geliben giden ḳurūn u dühūr

---

641 34b - Ḳamu olur: olur ḳamu DB, T
642 35a - Almaġa: olmaġa Tİ, DB, T, BM
35b - Oldı ol: oldı BM
643 Bu beyit BM nüshasında yoktur.
644 38a - Ḳamuyı: ḳamusını Tİ, DB, T, BM
645 39a - Nücūm: encüm BM
39b - ʿAnāṣır ki: ʿanāṣırla Tİ, DB, T
646 40b - Nireden oldı: nireden DB, T

41.[647] Nireden oldı ḳaṣab-pūş ney-şeker fikr it
Neden durur ʿaselī-reng kisve-yi zenbūr

42.[648] Kim itdi ṣaḫrayı ṭopraḫda laʿl-i rümmānī
Kim itdi ḳaṭreyi deryāda lülü-yi menṣūr

43.[649] Eyit ki lāleye kim urdı böyle dāġ-ı ciger
Güli kim itdi ṣaḥīḥ ü ya nergisi rencūr

44.[650] Kim itdi ġoncanuñ içinde cemʿ ḫurde-yi zer
Benefşenüñ ṣaçı nireden oldı ṭolu buḫūr

45.[651] Eyit ki nireden aldı bu ḳuvveti şāhīn
Eyit ki nirede buldı bu şehveti ʿuṣfūr

46. Bu ḳamu vāḥid-i muṭlāḳ meẓāhiridür bil
Ki maṣdar oldur u andan olur ḳamu maṣdūr

47. Vücūd birden alur her ʿaded velī birdür
Ġanī ʿadedden ü bu sözden ayru söz ola zūr

48.[652] Dilüñden ol *melikü'l-mülk* ẕikrini ḳomaġıl
Ki*ola melāʾik içinde senüñ aduñ meẕkūr

49. Ḳo nehy itdügini yirine getür emrin
Ki tā ola saña āsān bu müşkilāt-ı umūr

---

647 Bu beyit BM nüshasında yoktur.

648 42a - Laʿl-i rümmānī: laʿl ü rümmānī BM

649 43a - Eyit ki: eyit BM; Kim urdı böyle: böyle kim urdı Tİ, DB, T
43b - Nergisi: nergise BM

650 44b - Benefşenüñ: benefşe Tİ; Oldı: ya oldı Tİ

651 45a - Aldı: oldı Tİ
45b - Eyit ki: eyit BM

652 48b - Ki: kim BM

50.[653] Ḳulaġuñı ṣadef it Aḥmedī didügi söze
Ki*anuñ ṭabīʿ atı bir baḥr-ı dürdür ü mescūr

[653] 50b - Bir: bin BM; Baḥr-ı dürdür ü mescūr: baḥr-ı dürrdür mescūr Tİ, DB, T / baḥrdur dürr-i mescūr BM

**24**[654]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayḍān ḳaṣīdetün fi baḥṣi's-seyf ve'l-ḳalem**[655]

1.[656] Çün demürile ḳamışı ḳıldı ḫālıḳ āşikār
İtdi ḳılıçla ḳalem çoḫ dürlü baḥṣ u kār-zār

2. Didi evvel faḫr idiben ḳılıç kim ol benem
Kim benümçün didi *enzelnā'l-ḥadīd* ol kird-gār

3.[657] Eyle virdi pes cevābını anuñ anda ḳalem
Kim benümiçün didi *nūn ve'l-ḳalem* perverdigār

4.[658] Ḳılıç aña didi kim binümiledür pās-ı milk
Pes ḳalem didi benem dīn ḳaṣrın iden üstüvār

5.[659] Didi ḳılıç kim benem sulṭānlara olan kemer
Pes ḳalem didi benem sulṭānlar elinde süvār

6.[660] Didi ḳılıç yiryüzi binümle olur lāle-gūn
Pes ḳalem didi benümledür cihān naḳş-ı nigār

---

654 * H. 58b, Tİ. 25a, DB. 17a (bn. 15a), T. 18b (bn. 212b), V. 27a (bn. 46a), BM. 32a
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB ve T nüshalarında 81; V nüshasında 4; BM nüshasında 69 beyittir.
* V nüshasında şiirin bulunduğu varaklar kopuk olduğu için sadece son 4 beyit vardır.

655 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "der medḥ-i emīr Sülmān nevvera'llāhu ḳabrehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu der mübāḥaṣe-yi ḳalem be-şemşīr" şeklinde başlık atılmıştır.

656 1b - Kār-zār: kār u zār BM

657 3a - Pes: bes DB, T, BM; Cevābını: cevābın BM; Anda: anda hem BM

658 4a - Binümiledür pās-ı milk: benümile yunar pās-ı milk DB / benümile yunun pās-ı milk T / benümile başı ḫoşdur şāhlaruñ BM
4b - Pes: bes DB, T, BM; Benem dīn ḳaṣrın iden üstüvār: benümledür cihān naḳş-ı nigār BM

659 5a - Didi ḳılıç kim: bes ḳılıç didi BM
5b - Pes: bes T, BM; Sulṭānlar elinde süvār: sulṭānlar iline süvār Tİ, DB, T / dīn ḳaṣrın iden üstüvār BM

660 * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
6a - Didi ḳılıç: pes ḳılıç Tİ / bes ḳılıç dir DB, T; Yiryüzi binümle olur: didi benümle yiryüzidür Tİ
6b - Pes: bes T; Naḳş-ı nigār: naḳş u nigār Tİ, DB, T

7.[661] Pes ḳılıç didi benümle*ider ekābir ululıḫ
Pes ḳalem didi benümle*ider efāżıl iftiḫār

8.[662] Pes ḳılıç didi benem kim feṯḥ iderem memleket
Pes ḳalem didi memālik benden almışdur ḳarār

9.[663] Pes ḳılıç didi benem küffārı iden pāy-māl
Pes ḳalem didi benem müʾemnleri*iden pāyidār

10.[664] Pes ḳılıç didi ki şehler düşmenin ṣayd iderem
Pes ḳalem didi benem anları eyleyen şikār

11.[665] Pes ḳılıç didi ki şehler benden ister ḳuvveti
Pes ḳalem didi ki anlar benden ister istimār

12.[666] Pes ḳılıç didi benüm çoḫ güherüm vardur ʿayān
Pes ḳalem didi benem ḫoẕ baḥr-ı dürr-i şāh-vār

13.[667] Pes ḳılıç didi ki sīm ü zer durur baña maḳām
Pes ḳalem didi ki baḥr-ı müşgdür baña diyār

---

661 7a - Pes: bes DB, T, BM
7b - Pes: bes DB, T, BM

662 8a - Pes: bes DB, T, BM; Benem kim: benem BM; İderem: ide çoḫ BM
8b - Pes: bes DB, T, BM; Almışdur: olmışdur Tİ, DB

663 9a - Pes: bes DB, T, BM
9b - Pes: bes DB, T, BM; Müʾemnleri: müʾminleri DB, T

664 10a - Pes: bes T, BM
10b - Pes: bes DB, T, BM; Anları eyleyen: anlara māl iden Tİ

665 11a - Pes: bes DB, T, BM
11b - Pes: bes DB, T, BM; Anlar benden ister: adlar benümile buldı Tİ; İstimār: iştihār Tİ, DB, T / istihār BM

666 12a - Pes: bes DB, T, BM
12b - Pes: bes DB, T, BM; Baḥr-ı dürr: baḥr u dürr BM

667 13a - Pes: bes DB, T, BM
13b - Pes: bes DB, T, BM; Didi ki: didi BM; Diyār: deryā diyār BM

14.[668] Pes ḳılıç didi benem şerri cihāndan defʿ iden
Pes ḳalem didi benem her ḫayrı iden iḫtiyār

15.[669] Pes ḳılıç didi ki aṣlum oldı ḫāk-i ḫoş-nihād
Pes ḳalem didi ki binüm aṣlum āb-ı ḫoş-güvār

16.[670] Pes ḳılıç didi ki benem Ḫıżr bigi sebze-pūş
Pes ḳalem didi ṣuya ṣaldum benümdi ol şiʿār

17.[671] Pes ḳılıç didi ki od içinde ben ṣabr iderem
Pes ḳalem didi ḳatısın nūr idemez sini nār

18.[672] Pes ḳılıç didi ki ḫandānam degülem türş-rūy
Pes ḳalem didi ki müʾmin gerek ola eşk-bār

19.[673] Pes ḳılıç didi dürüstem ben şikestüm hīç yoḫ
Pes ḳalem didi şikest itdüm Ḥaḳ içün iḫtiyār

20.[674] Pes ḳılıç didi bilürsin bini gökden inmişem
Pes ḳalem didi ki levḥi yazmışam bī-iftikār

---

668 14a - Pes: bes DB, T, BM
14b - Pes: bes DB, T, BM

669 15a - Pes: bes DB, T, BM; Didi ki: didi BM
15b - Pes: bes DB, T, BM; Didi ki: didi DB, T, BM; Aṣlum: aṣlı BM; Āb-ı ḫoş-güvār: āb u ḫoş-güvār BM

670 16a - Pes: bes DB, T, BM; Didi ki: didi Tİ, BM
16b - Pes: bes T, BM

671 17a - Pes: bes DB, T, BM; Didi ki: didi BM; İderem: eylerem DB, T
17b - Pes: bes DB, T, BM

672 18a - Pes: bes DB, T, BM
18b - Pes: bes DB, T, BM; Ola: olmaya BM

673 19a - Pes: bes DB, T, BM
19b - Pes: bes DB, T, BM

674 20a - Pes: bes DB, T, BM
20b - Pes: bes DB, T, BM; Bī-iftikār: bī-intikār BM

21.[675] Pes ḳılıç didi ki ḳamu ʿaybı ben defʿ iderem
Pes ḳalem didi benem ḫoẕ ḳamu ġayba rāz-dār

22.[676] Pes ḳılıç didi benem ḫoş-reng ü ġāyet ten-dürüst
Pes ḳalem didi*itdi bini ḫavf-ı Ḥaḳ zār u nizār

23.[677] Pes ḳılıç didi ki ḥükmüm ʿāleme*olmışdur revān
Pes ḳalem didi ki var bende daḫı bu iḳtidār

24.[678] Pes ḳılıç didi ki illerden ben aluram ḫarāc
Pes ḳalem didi ḳamusın ben iderem iddiḫār

25.[679] Pes ḳılıç didi cihānda olmışam ben muʿteber
Pes ḳalem didi cihāna nişe*ideler iʿtibār

26.[680] Pes ḳılıç didi ki Rüstem'den virürem ben nişān
Pes ḳalem didi ki uş İdrīs'den ben yādigār

27.[681] Pes ḳılıç didi şecāʿat bende vardur bī-ḥisāb
Pes ḳalem didi belāġat bende vardur bī-şümār

28.[682] Pes ḳılıç didi benem sulṭānlara ḫıdmet-güzīn

---

675 21a - Pes: bes DB, T, BM
21b - Pes: bes DB, T, BM; Ġayba: ʿayba BM
676 22a - Pes: bes DB, T, BM; Ḫoş-reng ü ġāyet: ḫoş-reng-i ġāyet Tİ
22b - Pes: bes DB, T, BM
677 23a - Pes: bes DB, T, BM; Olmışdur: olmış BM
23b - Pes: bes DB, T, BM; Var benden daḫı: bende daḫı var DB, T
678 24a - Pes: bes DB, T, BM; İllerden: ululardan BM; Ben aluram: aluram ben Tİ, DB, T
24b - Pes: bes DB, T, BM; Ben iderem: iderem ben DB, T
679 25a - Pes: bes DB, T, BM
25b - Pes: bes DB, T, BM; İdeler: iderler DB, T
680 26a - Pes: bes DB, T, BM
26b - Pes: bes DB, T, BM
681 27a - Pes: bes DB, T, BM
27b - Pes: bes DB, T, BM; Vardur: var hem Tİ, DB, T, BM
682 28a - Pes: bes DB, T, BM

Pes ḳalem didi benem anlara ḫoş-midḥat-güzār

29.[683] Pes ḳılıç didi ki şāha ben ḳulam beste-kemer
Pes ḳalem didi ki baña daḫı budur resm-i kār

30.[684] Pes ḳılıç didi dur imdi varalum şeh ḳatına
Tā ki daʿvīmizi bizüm ḳaṭʿ ide ol nām-dār

31.[685] Başı üstine ḳalem ḳılıcıla oldı revān
Girdiler ol pādişāhuñ ḥażretine rūz-bār

32.[686] Mīr Sülmān-ı Süleymān-ḳadr ü āṣaf-maʿrifet
Kim ḫalīfe*itdi cihāna Ḥaḳ anı Dāvud-vār

33.[687] Ol ʿÖmer ʿadl ü ḥasen-ḫulḳ u ʿAlī-dildür velī
Ḳılıcından künd-dendān olur anuñ Ẕū'l-fiḳār

34.[688] Şehr ü kişver olalı yüz biñ gözile bu felek
Aña hem-tā görmedi görmeyiser bir şehriyār

35.[689] Ḳanı İskender ki göreydi nice*olur dünyede
Ḥarb u ḍarb u bezm ü rezm ü ḥazm u ʿazm u gīr ü dār

---

28b - Pes: bes DB, T, BM

683 29a - Pes: bes T, BM; Ḳulam: ḳulam ben DB

29b - Pes: bes DB, T, BM; Resm-i kār: resm ü kār Tİ, DB, T

684 30a - Pes: bes DB, T, BM

30b - Daʿvīmizi: daʿvīmüz BM

685 31b -Girdiler: ki ideler BM

686 32a - Süleymān-ḳadr ü āṣaf-maʿrifet: Süleymān-ḳadr āṣaf-maʿrifet Tİ / Süleymān-ḳadr āṣaf u maʿrifet BM

687 33b - Künd-dendān: künd ü dendān BM; Olur: oldı Tİ, DB, T

688 34a - Şehr ü kişver: şehr-i kişver Tİ, DB, T

689 35a - Göreydi: bu dem göre idi Tİ, DB, T; Nice*olur dünyede: dünyede Tİ, DB, T, BM

35b - Rezm ü ḥazm u: ḥazm BM; Gīr ü dār: gīr-dār BM

36.[690] Memleketde pāẕişeh olalı ʿadlinden anuñ
Gürg ü mīş ü bāz u ḳāz oldı biribirine cār

37.[691] N'ola oldıysa bu ʿālem musaḫḫar ḥükmine
Çün anuñçun yaradıldı encüm ü çarḫ u medār

38.[692] Atınuñ naʿlın felek anuñçun itmiş tāc-ı ser
Ṭarf-ı zer baġladı cevzā aña oldı cān-dār

39.[693] Ḳılıcıdur berḳ-i raḫşān atlarınuñ üni raʿd
Süñüsidür ejdehā vü oḫıdur perrende-mār

40.[694] Dökdi gerdūn ayaġına varını tā mihr ü māh
Ḫıdmeti ḥaḳḳından anuñ girü ḳaldı şerme-sār

41.[695] Bu meliklerden kim ide ceng anuñla ki anuñ
Bir ḳolına ṭuramaz biñ Rüstem ü İsfendiyār

42.[696] Kār-zār idem diyen bu pādişāhuñ ʿahdile
Ne ʿaceb ger ḳalurısa ḳılıcından kār-zār

43.[697] Şehr ü ḳalʿa heybetine nice döyiser anuñ
Kim aña ʿāṣī olursa yıḫıla bu nüh-ḥişār

---

690 36b - Cār: yār BM

691 37a - ʿĀlem: ʿālem kim BM

692 38a - Anuñçun: başına Tİ, DB, T; İtmiş tāc-ı ser: ḳıldı tāc-ı ser DB, T / itdi tāc u ser BM
38b - Aña: ki BM

693 39a - Berḳ-i raḫşān: berḳ ü raḫşān BM

694 40a - Dökdi: döke BM
40b - Ḥaḳḳından: ḥaḳḳında Tİ

695 41a - Meliklerden: meliklerde Tİ, DB, T; Ki: kim Tİ, DB, T

696 42a - İdem: itdüm BM; Pādişāhuñ: pādişāh Tİ

697 43a - Heybetine: heybetinden BM

44.[698] Elleri ol baḥrdur kim dürridür aña ḥubāb
Ḳılıcı şol od durur kim mergdür aña şerār

45.[699] Kanı yemīnile bulayım diyü ḳatında ḳabūl
Aña virmişdür yemīninden ne kim varsa yesār

46. Luṭfınuñ feyżini görüb bu ḫalāyıḳ üstine
Şerme-sār oldı anuñçundur döker ebr-i bahār

47.[700] Himmeti ger memleket almaġa itse ārzū
Az zamāndan Rūm'dan feṯḥ eyleye tā Ḳandehār

48.[701] Ẓulm yıḫıldı olalı ʿadli anuñ pāsübān
Fitne uyıdı olalı baḫtı anuñ hūş-yār

49.[702] Ḳahrınuñ nārını çünkim yād ider düşmeni
Ḳaṭre ḳaṭre yüregi ḳan olur eyle kim enār

50.[703] Yaḫmaya ṭamunuñ odı bir nefes kāfirleri
Ger anuñ luṭfı hevāsı ṭamuya ide güẕār

51.[704] Ger ḳıla ḳahrı yili bir laḥẓa büstāna güẕer
Āteşīn ola mizācında kedūyıla ḫıyār

---

698 * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
44a - Ol: şol Tİ, DB, T; Dürridür: dürr durur Tİ, DB, T
44b - Kim: ki Tİ, DB, T; Mergdür: merg durur Tİ

699 * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
45a - Yemīnile: yimīyyile DB, T

700 * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
47b - Zamāndan: zamānda Tİ, T

701 Bu beyit BM nüshasında yoktur.

702 49b - Kim enār: ki nār BM

703 50a - Yaḫmaya ṭamunuñ: yaḫmayadı ṭamı Tİ / yaḫmayaydı ṭamu DB, T
50b - İde: ideydi DB, T

704 Bu beyit BM nüshasında yoktur.

52.[705] Ger bula ol şeh elinden ḫāṣiyet ebr-i ḫazān
Ḳand bitüre sögüt laʿliledür serv ü çınār

53.[706] Düşmeninüñ yāvuz adı nirede kim añıla
İt daḫı işidürise *bi'llāh* andan ideʿār

54.[707] N'ola sindi bigi ḫaşmı iderise ıżṭırāb
Çün şehüñ ḫavfından eriyüb aña*irdi ıżṭırār

55.[708] Ol gelenlere cevāb ol resme virdi pādişāh
Çün benümsiz arañuzda olmasun bu gīr ü dār

56.[709] Baḫ ki nicesi müverred levn oldı gül-sitān
Gör ki nicesi muṭavves-reng oldı sebze-zār

57.[710] Pāẕişāha ḫüsrevā şāhā bahār irişiben
Uş ber-ā-ber oldıʿadlüñ bigi leylile nehār

58.[711] Gel varalum murġ-zār içinde ḫoş işidelüm
Kim nicesi nāle iderʿışḳ elinden murġ-zār

59.[712] Nūş ḳıl zerrīn-ḳadeḥden bāẕe-yi yāḳūt-reng
Kim bulıtdur güher-efşān u hevādur müşg-bār

---

705 * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
52a - Ḫazān: bahār DB, T
52b - Serv ü çınār: serv-i çınār Tİ, DB, T

706 53b - Bi'llāh: oldum DB, T

707 54a - Sindi: sindik Tİ, DB, T, BM

708 55b - Olmasun: ne gerek Tİ

709 56b - Sebze-zār: bize zār BM

710 57a - Şāhā bahār irişiben: bād-ı bahār irişiben Tİ / irişiben bād-ı bahār DB, T
57b - ʿAdlüñ: laʿlüñ DB, T; Bu mısra BM nüshasında yoktur.

711 58a - Bu mısra BM nüshasında yoktur.

712 59b - Bulıtdur: bulıt durur BM; Güher-efşān u: güher-efşān BM

60.[713] Gör ki nice lāle vü nergis getürmiş ḫāreler
Baḫ ki nice tāze vü ter gül bitürmiş ḫuşk-ḫār

61.[714] Ṭāġa baḫ kim yoluña nice zümürrüdler ṣaçar
Bāġı gör kim ayaġuña sīm ü zer ider niṯār

62.[715] Lāle almışdur eline sebzede zerrīn-ḳadeḥ
Çünki gördi nergisüñ başında var durur ḫumār

63.[716] Ḳanda baḫsañ lāle vü nesrīn durur hem nesteren
Ḳanda varsañ nergis-i raʿnā durur serv ü ʿarār

64.[717] Rūzigāruñ ḥālını çünkim bilürsin nicedür
Ḳomaġıl cāmı elüñden bir dem iy Cem zīnhār

65.[718] Ṭūṭīye beñzer reyāḥīn çevresinde serv-bün
Kevṯere beñzer riyāżuñ arasında çeşme-sār

66. Mevsüm-i güldür şehā gül-zār içinde oturub
Cām-ı gül-gūn virsün elüñe nigār-ı gül-ʿiẕār

67.[719] Bülbülüñ sāzın işidüb bir ġazel geldi dile
Kim diler zühre ki ide çengine destānı tār

---

713 60b - Ḫuşk-ḫār: ḫuşk u ḫār BM

714 61a - Kim: ki DB, T
61b - Kim: ki Tİ, DB, T BM; Sīm: ne sīm Tİ, DB, T, BM

715 62a - Almışdur: almış DB, T; Zerrīn-ḳadeḥ: laʿlīn-ḳadeḥ Tİ, DB, T
62b - Var durur: vardur BM

716 63a - Nesrīn: nergis BM; Nesteren: nāreven BM
63b - Nergis-i raʿnā: nergis ü raʿnā Tİ; Serv ü ʿarār: serv-i ʿarār Tİ; Bu mısra BM nüshasında yoktur.

717 64b - İy Cem: cānā cānum BM

718 65a - Ṭūṭīye: ṭūbīye DB, T; Reyāḥīn: ḥıyāżuñ Tİ, DB, T; Bu mısra BM nüshasında yoktur.

719 67b - Destānı: destānın Tİ, DB, T, BM

68. Yazmadı cān levḥi üstine yüzüñ bigi nigār
Naḳş ideli ay u günüñ şemsesin ṣūret-nigār

69.[720] Fürḳatüñüñ ḥasretinden gözlerüm yaşın gören
Dir ki hergiz görmedüm kim laʿl mevc ura biḥār

70.[721] Gözlerümden dökilürken şemʿ bigi ḫūn u āb
Nişe düşmişdür ʿaceb bilsem yüregüm böyle ḥār

71.[722] Ḳaṣdı cānısa gözüñüñ aña *bismi'llāh* fidī
Ben daḫı cehd iderem kim gide boynumdan bu bār

72.[723] Ayaġuña tuḥfe*ideydüm cānum olmasaydı ʿayb
Tuḥfe itmek ol ʿazīze bir metāʿı ki*ola ḫˇār

73.[724] Ẓulmetini gicenüñ ṣaçuñ bigi ṣorsañ nedür
Göklere çıḫdı benüm āhum dütüninden buḫār

74.[725] Aḥmedī vaṣfını ider ol leb ü dendānınuñ
Anuñıçun naẓm oldı laʿl ü dürr-i şāh-vār

75.[726] İşidicek söz anuñdur gūş aña dutmaḫ gerek
Ger ḥaḳīḳat ger kināyet ger mecāz u müsteʿār

---

720 69b - Ura: üzre BM; Biḥār: bahār DB (SK: biḥār DB)

721 70a - Dökilürken: dökilür çün Tİ / dökilen BM; Bigi: gibi DB, T; Ḫūn u āb: bu ḫūn-ı āb BM
70b - Nişe düşmişdür: neçün olmışdur DB, T

722 Bu beyit BM nüshasında yoktur.

723 * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
72b - Bir: bu DB, T

724 73a - Bigi: gibi DB, T
73b - Buḫār: biḫār BM

725 74a - Vaṣfını: naẓmını DB, T
74b - Dürr-i şāh-vār: dürr ü şāh-vār DB, T, BM

726 75a - Söz anuñdur: sözdür anuñ BM

76.[727] Baḫtiyāra bu söze kimse cevāb eydürise
Gözlerümde naḳş itmege anı*idem iḫtiyār

77.[728] Olmaya gün nūrı resmiyile hergiz münteşir
Ki*ol ulu aduñ benüm naẓmumla buldı intişār

78.[729] Niçe kim esḥārda görine envāʿ-ı żiyā
Niçe kim eşʿārdan dirile elvān-ı s̱imār

79. Devletünüñ bāġı şöyle tāze olsun kim aña
Tā ebed irişmeye miḥnet ḫazānından ġubār

80.[730] Encüm olsun saña yār u āsumān olsun muṭīʿ
Devlet olsun saña hem-reh baḫt olsun saña yār

81.[731] Ol ki sini tāc-dār eyledi kendü luṭfıla
Düşmenüñüñ ḳahrıyıla eylesün ol tācı dār

[727] 76a - Baḫtiyāra: baḫtiyārıla Tİ; Söze: sözi BM; Eydürise: iderise BM
[728] 77a - Olmaya: ki*olmaya Tİ; Nūrı resmiyile: nūrı bu resmile Tİ, DB, T / nūrıyıla resmi BM
77b - Ulu: yüce DB, T
[729] * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
78b - Eşʿārdan: eşcārdan Tİ, DB, T, V
[730] 80b - Hem-reh: hem-dem Tİ, DB, T; Baḫt: baḫtuñ V
[731] 81b - Düşmenüñüñ: düşmenüñi Tİ, DB, T, BM; Tācı: tāc T

**25**[732]

***Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Der medḥ-i Sulṭān Meḥemmed nevvera'llahu ḳabrehu**[733]

1. Göñül kimesneye baġlama dünyede iy yār
Ki gitdi cümle kerem ehli ḳalmadı deyyār

2.[734] Kimüñile dutayım dirsen üns cehd idüb
Ki cinn ü insden olub durur tehī bu diyār

3.[735] Kimi cihānda gözüm nūrı diyü bisleyesin
Diler ki şemʿ bigi döke ḳanuñı her-bār

4.[736] Sipihr saña eger mihr göstere baḫma
Ki hīç ʿahdine durmaz bu kej-rev ġaddār

5.[737] Vefā vü cūdı nedür kīmiyādur u sīmurġ
Ki addan artuḫ olurdan cihānda yoḫ āṣār

6. Kimi ki dost dutasın olur saña düşmen
Kimi ki yār diyesin olur saña aġyār

7. Gözine ʿayb görinür ne ki*idesin ḫalḳuñ
Hezār dürlü hüner ger ḳılurısañ iẓhār

8. Cihān ḳulaġına bī-vezndür meẕāḳına telḫ
Bunı ki ḫoş-nefes oldı vü hem şeker-güftār

---

732 * Tİ. 24b, DB. 19b (bn. 17b), T. 21a (bn. 210a)
* Bu şiir H, V, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.
* Bu şiir Tİ nüshasında 51; DB ve T nüshalarında 52 beyittir.

733 Tİ nüshasındaki başlıktır. T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

734 2b - Cinn ü insden: cins-i insden DB, T

735 3a - Kimi: kimi ki DB, T

736 4b - Kej-rev: kej-rev ü DB, T

737 5b - Addan: adından DB, T

9. Gice namāz ḳılub gündüz oruc olurısañ
Aduñ riyāyī vü zerrāḳ olur u mekkār

10. Eger dururısañ epsem ne dirler uş ebkem
Çü söyleyesin aduñ yañşaġ olur u mikṣār

11.[738] Eger ferāġat otursañ aduñ muḫanneṣdür
V'eger şecāʿat iderseñ olur aduñ ḫūn-ḫᵛār

12.[739] Niçe ki yüriyesin rāst çün ḫaṭ-ı cedvel
Olur aduñ girü pergār bigi gürze-yi mār

13.[740] Seḫāvet ideriseñ dir seni gören mütlif
Seḫāvet itmeziseñ ḫod baḫīlsin ü nā-çār

14.[741] Eger yiyüb yidürürseñ olur aduñ müdbir
V'eger yimeziseñ ayruġ alur bu māl genc ki var

15.[742] İçeriseñ saña dirler zī-fāsıḳ-ı güm-rāh
Ger içmeziseñ aduñ var yimez olur zihīʿār

16.[743] Vaḳārlu olurısañ ne tünddür dirler
Mizāc iderseñ olur sözüñ işiden bī-zār

---

738 11b - Olur aduñ: aduñ olur DB, T

739 12b - Bigi: gibi DB, T

740 13b - Baḫīlsin ü: baḫīlsin DB, T

741 14b - V'eger yimeziseñ: yimeziseñ DB, T; Ayruġ alur: ayruġa ḳalur DB, T; Māl genc ki: māl u milk ne ki DB, T

742 15a - Fāsıḳ-ı güm-rāh: fāsıḳ u güm-rāh DB, T

743 16a - Tünddür: tünd-rū DB, T
16b - Mizāc: mirāḥ DB, T

17.[744] Çü bir cemāle baḳarsañ olur aduñ ḫāyin
Dilerler ol naẓarıçun seni*itmege ber-dār

18. Ḳanāʿat itmeziseñ zī-ḥarīṣdür dirler
Ḳanāʿat itseñ aduñ kāhil olur u bī-kār

19. Çü ʿuzlet eyleyesin ḫalḳ mübtediʿ dirler
Cemāʿati göricek nükte*ider yemīn ü yesār

20.[745] Gedāy olur aduñ nesne daḫı virmezler
Ne ʿilm olsa cihānda eger ideriseñ istiḥżār

21.[746] Bezek ṭonında yürürseñ seni gören eydür
Gelinleyin ṭonanur diyilür bu naḳş u nigār

22.[747] Eger ṭonuñ eyüsin geymeziseñ eydürler
Ki irte ḳalası nedür bu geydügi murdār

23.[748] Eyü yiseñ gören eydür baḫ nice bisler
Bu yirde ṭopraḳ olası teni behāyim-vār

24.[749] Eyü ṭaʿām yimeziseñ girü saña dirler
Nedür bu yidügi cānına zehr olsun mār

25. ʿİmāret itseñ evi dirler uş girü Nemrūd
Diler ki göge irişe yüceldiben dīvār

---

744 17a - Çü bir: eger DB, T
745 20b - Eger ideriseñ: ideriseñ DB, T
746 21a - Bezek ṭonında: libāsılan DB, T
21b - Diyilür: dir nedür DB, T
747 22b - Geydügi: geydügüñ DB, T
748 23a - Eydür: eydür ki DB, T
749 24b - Olsun: olsun u DB, T

26.[750] Seyāhatüñ gören eydür ki ney bigi niçün
Maḳāmdan çıḳıbanuñ yile virür aġyār

27.[751] Çü ṭaylasān uzadasın adı olur burnūs
Çü ney bigi ḳuşanasın adı olur zünnār

28. İḳāmet ideriseñ diyilür ḥased-ṣıfat
Nişe ayaḳlaruñ altında böyle yatur ḫār

29. Kimesne ḳurtılamaz üşbu ḫalḳ sözinden
Ne enbiyā-yı ʿiẕām u ne evliyā-yı kibār

30.[752] Melāyike adunı eydeler […]
Sipihr ü kūre-yi mühre didiler āyine-dār

31.[753] Hezār dürlü yavuz nesne diyilür dilde
Ḫüẕāya çün *ve ḳınā rabbenā ʿaẕābe'n-nār*

32. Diyen ne dirse disün sen üşenme kimseneden
Duʿā vü tevbe id ü ḫālıḳuña istiġfār

33.[754] Namāzuñı ḳılub itgil duʿā *ulū'l-emr*e
Ki ṭāʿatın ḳamuya farż idübdür ol cebbār

34.[755] Penāh-ı milkete vü Sulṭān Muḥammed ki anuñ
Kemāl-i ʿadliyile dutdı tāc u taḫt ḳarār

---

[750] 26a - Bigi: gibi DB, T
26b - Aġyār: āʿmār DB, T

[751] 27b - Bigi: gibi DB, T

[752] * Bu beyit sadece Tİ nüshasında vardır.
30a - Tİ nüshasında bu mısranın "Melāyike adunı eydeler" kısmından sonrası yazılmamıştır.

[753] 31a - Dilde: dilinde DB, T

[754] 33b - Ṭāʿatın: iṭāʿtın DB, T

[755] 34a - Milkete vü: milketi DB, T; Ki: ol kim DB, T

35. Melek duʿāsın ider *bi'l-ġudüvvi ve'l-āṣāl*
Felek ṣenāsın ider *bi'l-ʿaşiyyi ve'l-ibkār*

36. Seḫāsı ʿilmi anuñ sāyesini itdi penāh
Ki ḳuṭb-ı salṭanat oldur u ʿālem aña medar

37. Cenābı noḳṭa bigidür hemīşe ṣadr-nişīn
Ṭavāf ider anı ger devr-i dāyire-girdār

38.[756] Anuñ duʿāsıyıla ser-firāzdur minber
Anuñ ṣenāsıyıla tāze-rū durur dīnār

39.[757] Ecel çü şāh-ı ecel ḳılıcından ister emān
ʿAdū niçün diye aña olurısañ kīne-güzār

40. Veẕāyifini görüben kimesne şerḥ idemez
Şümārsuz olanı kim durur ki ide şümār

41.[758] Ḳılıcınuñ ṣuyı*içinde bir od yanar ki anuñ
Şerār irince vü girye ider revān-şirār

42. Anuñ elinden olur baḥr dayimā icrā
Nite ki ebr-i bahārī daḫı alur idrār

43.[759] Anuñ nūrından alur āfitāb kesb-i ḥayā
Nite ki māh alur āfitābdan envār

---

[756] 38b - Tāze-rū: tāze DB, T
[757] 39b - Olurısañ: olursa DB, T
[758] 41b - Vü: ki DB, T
[759] 43a - Alur āfitāb: alur āfitāba DB / olur āfitāba T

44.[760] Oḳuñ delerise sindānı eyleye ġırbāl
Ḳılıcuñ irişürise dü-nīm olur kūh-sār

45.[761] Çü gördi ḥarbini ḍarbuñ nice durur Behrām
Didi ki *fā'tebirū' minhu yā ulū'l-ebṣār*

46. Hilāl naʿl gerek atuña kevākib mīḫ
Baş üstine felek anları saḫlar uş miḥvār

47.[762] Nireye irerise leşkerüñ olur ġālib
Ne ġam sipāha ki sen olasın sipeh-sālār

48.[763] Çü gördi düşmen olan gūşīşüñi maʿrekede
Didi ẓafer saña iy şāh-ı *cāhidi'l-küffār*

49. Şehüñ çü buyruġı oldı*Aḥmedī ʿibāretile
Düzildi bir gicede üşbu gevher-i şeh-vār

50. Şehüñ boyına durur cüst bu libās velī
Bahāsıdur anuñ iy şāh merkeb-i reh-vār

51.[764] Eyerlü olurısa at viriser sulṭān
Gerek ki ola piyāde öñümde Sām-ı süvār

52. Niçe ki gele gide seyrile bahār u ḫazān
Niçe ki devr ide dünyīde üşbu leyl ü nehār

---

760 44b - Olur: ola DB, T

761 45a - Nice durur: nice olur DB, T

762 Bu beyit sadece DB ve T nüshalarında vardır.

763 Bu beyit sadece DB ve T nüshalarında vardır.

764 51a - Viriser: kim vire DB, T

53.[765] Nehār u leyl murāduñca yürisün meh ü sāl
İrādetüñile olsun ḳamu ḫazān u bahār

[765] 53b - Ḫazān u bahār: bahār u ḫazān DB, T

**26**[766]

***Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün***

**Velehu ayżān fi medḥ-i emīr Sülmān nevvera'llāhu merḳadehu**[767]

1. İy ki ifḍālüñile vāżıh olur ʿilm-i naẓar
   V'iy ki iḳbālüñile rāciḥ olur ehl-i hüner

2.[768] Ḳamu eşrāfa sen inʿāmuñıla virdüñ cāh
   Ḳamu eṭrāfa sen ikrāmuñıla ṣalduñ fer

3. Ne var aḳvālüñ arasında ḫaṭā iy sulṭān
   Ne var efʿālüñ arasında ḫalel iy server

4.[769] Ne nevālüñe cihānda*oldı ʿivaż baḥr u seḥāb
   Ne cemālüñe zamānda*oldı bedel şems ü ḳamer

5.[770] Heybetüñden çüridi cevr ü sitem yik-bāre
   Niʿmetüñle eridi āz u emel hem yik-ser

6. İrmedi rifʿatüñe çarḫ-ı felek-gāh-ı medār
   Durmadı ṣavletüñe cirm-i züḥal vaḳt-i memer

7.[771] Hem vücūdun ḳapusın dutdı ebed ʿömri vaṭan
   Hem ḥasūduñ yolını aldı ecel ki*ide sefer

8. İy ki ʿilmile ḳamu ḫalḳa sen olduñ server

---

766 * H. 61a, Tİ. 26b, DB. 31b (bn. 29b), T. 30b (bn. 63b), V. 27a (bn. 46a)
* Bu şiir BM ve Dİ nüshalarında yoktur.
* Bu şiir H, DB ve T nüshalarında 36; Tİ nüshasında 35; V nüshasında 31 beyittir.

767 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "der medḥ-i emīr Sülmān nevvera'llāhu ḳabrehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu fi medḥ-i emīr Sülmān ṭābe ṣerāhu" şeklinde başlık atılmıştır.

768 2a - Ḳamu: cümle Tİ, DB, T

769 4a - Baḥr u: baḥra Tİ / baḥr DB, T

770 * Bu beyit Tİ ve V nüshalarında yoktur.
5b - Emel: ʿamel DB, T

771 7a - Ebed ʿömri vaṭan: vaṭan ʿömri ebed DB, T

V'iy ki şükrüñ idenüñ oldı meẕāḳı şeker

9. Oldı uş ʿörfüñile ḳadr-i meʿālī ʿālī
Buldı uş luṭfuñıla ṣadr-ı mevālī zīver

10.[772] Āsumānsın zi ki olmış saña elṭāf nücūm
Bū-sitānsın zi ki olmış saña aʿṭāf ṣemer

11. Mīr Sülmān bu cihān milkine sensin vālī
Şāh-ı devrān bu zamān ḫalḳına sensin yāver

12. Memleketde kim ola saña şebīh ü hem-tā
Salṭanatda kim ola saña naẓīr ü hem-ser

13.[773] İy cihān-bān senüñile*oldı feżāil kāmil
İy ulu ḫān senüñile*oldı fevāżıl efser

14.[774] Bu zamānda bula mı kimse senüñ bigi melik
Bu cihānda ola mı kimse senüñ bigi beşer

15. Oldı İslām ḳavi ʿadlüñile eyle ki güher
Oldı eyyām ʿazīz aduñıla eyle ki zer

16.[775] Rāst sen ʿadlilesin Kisrī vü yāḫūẕ Fārūḳ
Rāst sen beẕlilesin Ḥātem-i Ṭay yā Caʿfer

17.[776] Cümle şehler saña ḳul olmaġa baġlandı kemer

---

772 10a - Zi: iy V
10b - Zi ki: iki DB, T

773 13a - Cihān-bān: cihān-bīn Tİ / cihān V

774 14a - Bigi: gibi DB, T

775 16b - Beẕlilesin: beẕlidesin Tİ, DB, T, V

776 17a - Şehler: insān DB, T
17b - Bu mısra V nüshasında yoktur.

Ḳamu iḥsān senüñ ellerüñe eyledi güẕer

18. Oldı ḫūrşīd senüñ ḥażretüñe bir bende
Oldı Çimşīd senüñ ḫıdmetüñe bir çāker

19. Düşdi uş ʿadlüñile cevr ü sitem ḫasta-ciger
Oldı uş faẕluñıla ġuṣṣa vü ġam sūḫte-per

20.[777] Luṭf u teşrīfüñi pīrāye-yi cān iden ider
ʿUnf u taḫvīfüñi sermāye-yi her fitne vü şer

21.[778] Menn ü isʿāfuñ olur vaḥy bigi dilde semer
Ḥüsn-i evṣāfuñ ider ṣuḥf bigi cānda eẕer

22.[779] ʿAdl u inṣāfuñı Ḥaḳ itdi ʿayān şöyle ki bedr
Faẕl u elṭāfuñı hem itdi bedīẕ eyle ki ḫavr

23.[780] Revnaḳ-ı bezmüñ ider ravża-yı firdevsi ḫacil
Ḳıṣṣa-yı rezmüñ ider Rüstem-i destānı semer

24.[781] Ġayret-i baḫrsın itdükde yire feyż-i ʿaṭā
Ḥażret-i bedrsin itdükde saña kimse naẕar

25.[782] Rāyid-i faẕlsın itdükde naẕar vaḳt-i dehā

---

777 * Bu beyit V nüshasında yoktur.
20a - Luṭf u teşrīfüñi: luṭf-ı teşrīfüñi Tİ, DB, T
20b - ʿUnf u taḫvīfüñi: ʿunf-ı taḫvīfüñi Tİ; Fitne vü şer: fitne-yi şer DB, T

778 21a - Menn: emn V; İsʿāfuñ: esiʿūñ V; Bigi: gibi DB, T
21b - İder: ürür DB, T

779 22a - ʿAdl u inṣāfuñı: ʿadl-i inṣāfuñı Tİ
22b - Faẕl u elṭāfuñı: faẕl-ı elṭāfuñı Tİ

780 23b - Destānı: destāna Tİ, DB, T

781 24a - Ġayret-i baḫrsın: ġayret baḫrısın T; ʿAṭā: ʿaẕā V

782 25a - Rāyid-i faẕlsın: rāyil-i faẕlsın Tİ / ḳāyid-i faẕlsın DB, T; Vaḳt-i dehā: vaḳtidür hā V
25b - Ḳāyid-i ʿaḳlsın: ḳāyid-i faẕlsın Tİ / fāyid-i faẕlsın DB, T / ḳāyir-i ʿaḳlsın V; Fiker: ciger V

Ḳāyid-i ʿaḳlsın itdükde ḳażā-gāh-ı fiker

26. Cūdıla luṭfuñ ider baḥrı senüñ ġarḳ-ı ḥayā
ʿİzzile ḳadrüñ ider çarḫı senüñ püşt-i ḫaṭar

27. Keremüñ aldı seḫāñıla şehā her milki
Niʿamuñ ṭoldı ṣenāñıla şehā her kişver

28. Mīr Sülmānsın u olsun ten ü cān saña fidī
Şāh-ı sulṭān-ı cihānsın u meh-i dīn-perver

29.[783] Bāyin-i niʿmet-i yeddür elüñ ü zeyn-i ʿaṭā
Hem murāduñ kerem ü nefʿ durur defʿ-i żarar

30.[784] Ben bilürem ki dil-āversin ü ḫānsın be-sezā
Ḥükmüñe mihr ü meh olsun ebedā fermān-ber

31. İy ki āfāḳ senüñ ḥamduñ iderler yik-ser
V'iy ki ḳuldur saña ber-beste-kemer Rūm u Ḫazer

32.[785] Cümle eşrāf-ı zamān senden alur ʿizzet ü cāh
Ḳamu eṭrāf-ı zemīn ḳadr ü ʿalā senden umar

33.[786] Aḥmedī ḳuldur saña beste-kemer

---

[783] 29a - Bāyin-i niʿmet-i yeddür: Bāyid-i niʿmet-i yed durur Tİ / bā niʿmet yeddür DB, T / bāyin-i niʿmet ü yed durur V; Elüñ ü: elüñ Tİ, V

29b - Nefʿ durur: nefʿdür ü Tİ / nefḥ durur DB, T

[784] 30a - Ki dil-āversin: dil-i orḫānsın V; Be-sezā: bize V

[785] 32a - ʿİzzet ü cāh: māl ve cā V

32b - ʿAlā: ʿulā DB, T

[786] * H nüshasında başlık için cetvelle ayrılan kısma altın varakla yazılan bu beyit, vezin itibariyle kasidenin geri kalanına uymamaktadır.

* Tİ nüshasında beytin ilk sözcüğü olan "Aḥmedī"den sonrası yazılmamıştır.

33a - Ḳuldur saña beste: ḳapuña ḳul olmaġa baġlandı DB, T

33b - ʿAlā: ʿulā faẓl u kerem DB, T

ʿİzzet ü cāh u ʿalā senden umar

34.[787] Beẕl ü iḥsānuñıla buldı cihān zībile fer
ʿAdl ü inṣāfuñıla dutdı sitem rāh-ı sefer

35.[788] Senüñ elṭāfuñıla oldı müzeyyen dīvān
Senüñ evṣāfuñıla oldı müzeyyen defter

36.[789] Şāhā itdükçe felek seyri nite kim aḫter
Senün olsun başuña devletile mihr-efser

[787] * Bu beyit V nüshasında yoktur.
34a - Beẕl ü iḥsānuñıla: bedl-i iḥsānuñıla Tİ, DB, T
34b - Rāh-ı sefer: rā-yı sefer Tİ, DB, T

[788] * Bu beyit V nüshasında yoktur.
35a - Müzeyyen: müretteb Tİ, DB, T

[789] Bu beyit V nüshasında yoktur.

**27**[790]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[791]

1. [792] Zihī maḥbūb-ı ḫūb u nāzük ü hem çābük-i dilber
Gözi nergis yüzi lāle dişi lülü lebi şekker

2. Bu ne tendür bu ne yañaḫ bu ne ḫāl ü bu ne gīsū
Biri nesrīn biri ter-gül biri müşg ü biri ʿanber

3. Gözüñ ālıyla ġamzeñde ṣaçuñ dāmıyla zülfüñde
Belā mażmūn ḳażā maḳrūn cefā müdġam ʿanā mużmer

4.[793] Żiyā vü ẓulmetiyle hem ṣafā vü raḥmete olmış
Yüzüñ maṭlaʿ ṣaçuñ menzil dişüñ menbaʿ lebüñ maẓhar

5. ʿAnā ʿaynindedür ʿaḳl u dil ü cān u ten olalı
Gözüñ ṣad u ḳaşuñ nūn u yüzüñ ṭā-hā lebüñ kevṯer

6. Senüñ ʿışḳuñ u şavḳuñ u firāḳ u derdüñile*oldı
Göñül maḥzūn u göz pür-ḫūn ciger kānūn yüzün micmer

7. Nite kim şemʿ sūz u tāb u mihr ü ḳahruñ odında
Yanar cānum erir cismüm dudaġum ḫuşk u gözüm ter

8. Gözüñüñ siḥri ālından ṣaçuñuñ cevri ẓulmından
Alam ḫāme yazam nāme düzem ḳıṣṣa idem maḥżar

---

[790] * H. 62a, Tİ. 31a, DB. 23b (bn. 21b), T. 24a (bn. 219a), V. 47a (bn. 47a)
* Bu şiir BM ve Dİ nüshalarında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB veT nüshalarında 32; V nüshasında 6 beyittir.
* V nüshasında şiirin bulunduğu varaklar kopuk olduğu için sadece son 6 beyit vardır.

[791] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "fi medḥ-i emīr Sülmān ṭābe ṣerāhu"; T nüshasında "ve ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[792] 1a - Maḥbūb-ı ḫūb: maḥbūb u ḫūb DB, T; Çābük-i dilber: çābük ü dilber Tİ, DB, T

[793] 4a - Olmış: olmışdur Tİ, DB, T

9.[794] Pes iltem ḫüsrev ü mīr ü şeh ü sulṭāna kim oldur
Cihān-gīr ü cihān-baḫş u cihān-dār u cihān-dāver

10.[795] Penāh-ı millet ü devlet melāẕ-ı milk ü dīn ki*oldur
Ḳamer seyr ü ḳader ḥükm ü ḳażā ʿazm u melek maḫber

11.[796] Anuñ ʿizz ü celāl ü ḳadr ü baḫtıçun durur ḳāim
Ṭoḳuz ābā vü dörd ana üç oġlıla yidi aḫter

12.[797] Ṣenāsın u duʿāsın u müdām şükrin ü ẕikrin dir
Yidi heykel yidi ʿużv u yidi āyet yidi kişver

13.[798] Ber-ā-berdür seḫā vü luṭf u cūd u himmetinde*anuñ
Eger ḫāk ola vü yā zer v'eger seng ola yā güher

14.[799] Süñüsiyile oḫına ḳılıç u gürzine döymez
Eger cevşen eger begter v'eger dırʿ u eger miġfer

15.[800] Nirede ḳopsa cūş-ı ceyş ü ḳatl ü ḥarb u ḍarb olur
Ḳılıcı berḳ oḫı bārān üni raʿd u atı ṣarṣar

16.[801] Saña ḫāżıʿ dur u ṭāyıʿ saña ḫāşiʿ dür ü tāyiʿ
Eger kisrī eger ḫāḳān eger faġfūr eger ḳayṣer

17. Degül iḥsān u luṭf u cūd u baḫşişde saña hem-tā

---

794 9a - Pes: bes DB, T; Ḫüsrev ü: Ḫüsrev'i Tİ
795 10a - Melāẕ-ı milk ü: belād-ı milk Tİ; Dīn ki*oldur: dīn oldur Tİ
796 11a - ʿİzz ü celāl ü ḳadr ü: ʿizzi celāli ḳadri Tİ
797 12a - Duʿāsın u müdām şükrin ü ẕikrin dir: duʿāsındır müdām u ẕikrin ü şükrin Tİ, DB, T
798 13a - Luṭf u cūd u: cūd u luṭf u DB, T
799 14b - Eger: v'eger DB, T
800 15a - Cūş-ı ceyş: cūş u ceyş DB, T
801 16a - Ḫāżıʿ dur u: ḫāżıʿ durur DB, T; Ḫāşiʿ dür ü: ḫāşiʿ durur DB, T

Eger ḥātim eger cevne v'eger Yaḥyā v'eger Caʿfer

18. Degüldür tāc u taḫt u baḫt u devletde saña begdeş
Eger Ḍaḥḥāk eger Çimşīd eger Dārā vü İskender

19.[802] Saña irmez kimesne ḥazm u ʿazm u bezm ü rezm vaḳtinde
Eger Şābūr eger Behmen eger Hürmüz eger Nūẕer

20.[803] Olamaz ḳahr u mihr ü himmet ü heybetde mānendüñ
Eger Kāvus eger Pervīz eger Bījen v'eger Cevẕer

21. Saña hem-tā olamaz ḥall u ʿaḳd u ḥükm ü şevketde
Eger Manṣūr eger Nāṣır v'eger Maḥmūd eger Sencer

22. Ḳapuñda Çingiz ü Ṭuġrıl öñüñde Selçūḳ u Ġāzān
Biri bende biri kih-ter biri ḫādim biri çāker

23. Senünle ḳāim ü dāyim senüñle muḥkem ü ʿālī
Eger milk ü eger devlet eger taḫt u eger efser

24.[804] Nedür Mıṣr u ʿIrāḳ u Rūm u Şām uş saña erzānī
Semerḳand'ıla Hindustān Ḫıṭā vü kişver-i Ḫāver

25.[805] Ṣenāñıla ter ü tāzedür ü ḫandān u hem ḫurrem
Ser-i ḫāme ruḫ-ı nāme leb-i dīvān dil-i defter

26. Firāḳuñda*Aḥmedī itmiş ten ü cānıla cism ü dil
Birin ḫāk ü birin bād u birin āb u birin āẕer

802 19a - Bezm ü rezm: rezm DB, T
803 20b - V'eger: eger Tİ
804 24a - Şām: Şām u DB, T
805 25a - Tāzedür ü: tāze durur DB, T

27.[806] Bugün medḥ ü duʿā vü ẕikr ü ḥamduñ şükri kim itdi
Anuñ sözlerini pāk u laṭīf ü ʿaẕb u cān-perver

28.[807] Niçe kim gündüz ü gice geliben sāl u meh gidüb
Çıḫa şems ü ṭoġa necm ü dura ḳuṭb u döne miḥver

29.[808] Saña Allāh luṭfı vü meh ü mihr ü melek olsun
Biri nāṣır biri ḥāfıẓ biri yār u biri reh-ber

30.[809] Saña żıdd u ḥasūd u ḫaşm u ser-keş olanuñ olsun
Yigi medyūn yigi maḥzūn yigi maġbūn yigi ebter

31.[810] Saña yār u ṣadīḳ u bende vü çāker olan olsun
Kimi şāh u kimi sulṭān kimi ḫān u kimi server

32.[811] Hümāyūn u mübārek ḳılsun u ferḫunde vü meymūn
Berāt u ḳadr ü ʿīd ü rūz-ı nev-rūzuñı Ḥaḳ yikser

---

806 27b - Laṭīf ü: laṭīfüñ V; ʿAẕb u cān-perver: ʿaẕb-ı cān-perver Tİ

807 28a - Gidüb: gide Tİ, DB, T, V
28b - Ṭoġa: ṭoṭa V

808 29a - Mihr ü melek: mihr-i felek Tİ

809 30a - Ḫaşm u ser-keş: ḫaşm-ı ser-keş Tİ
30b - Yigi: biri Tİ, DB, T, V; Yigi: biri Tİ, DB, T, V; Yigi: biri Tİ, DB, T, V; Yigi: biri Tİ, DB, T, V

810 31b - Kimi: biri Tİ, DB, T; Kimi: biri Tİ, DB, T; Kimi: biri Tİ, DB, T; Kimi: biri Tİ, DB, T

811 32b - Rūz-ı nev-rūzuñı: rūzuñı Tİ / rūz u nev-rūzuñı DB, T

**28**[812]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[813]

1.[814] Dudaġuñuñ laʿli cān derdine dermān yaraşur
Pes aña her kim dirise āb-ı ḥayvān yaraşur

2.[815] Ṣaçuña disem şeb-i tārīk söz bārīk olur
Yañaġuña dirisem ḫūrşīd-i tābān yaraşur

3.[816] Gāh güldürür beni ʿışḳuñ u geh zār aġladur
ʿĀşıḳ olan şemʿ-veş ḫandān u giryān yaraşur

4.[817] Gözlerüme ol ḳad ü bālā ḫayāli ḫoş düşer
Anda ki*aḫar cūy ola serv-i ḫırāmān yaraşur

5.[818] Kej durur zülfüñ aña ger küfr diyem ola rāst
Yüzüñe ger dirlerise nūr-ı īmān yaraşur

6. Güherinde aġzuñuñ gören dişüñ naẓmını dir
Zi ki dürc-i laʿl içinde dürr-i ʿummān yaraşur

7. Gözlerüñile ṣaçuñ yañaḫlaruñda ḫoş düşer
Nergis ü reyḥānıla tāze gülistān yaraşur

---

812 * H. 63a, Tİ. 35b, DB. 35b (bn. 33b), T. 34a (bn. 67a), V. 56a (bn. 56a), BM. 45a
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB ve T nüshalarında 24; V ve BM nüshasında 23 beyittir.

813 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "der medḥ-i emīr Sülmān nevvera'llāhu ḳabrehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu der medḥ-i mīr Sülmān ṭābe ṣerāhu" şeklinde başlık atılmıştır.

814 1b - Pes: bes BM; Dirise: dise BM; Āb-ı ḥayvān: āb u ḥayvān BM

815 2a - Ṣaçuña: zülfüñe DB, T

816 3b - Şemʿ-veş: şemʿi V

817 4a - Ḳad ü: ḳaddi DB, T
4b - Ki*aḫar: aḫar BM

818 5b - Nūr-ı īmān: nūr-ı ʿayān Tİ / nūr u īmān DB, T

8.[819] Rūşen ol kim ḥüsn mülkinde senüñ şāh olduġuñ
Şöyle kim bu memleketde mīr Sülmān yaraşur

9.[820] Pāẕişāh-ı şarḳ u ġarb u ins ü cinn ü vaḥş u ṭayr
Ol durur bī-şek aña dimek Süleymān yaraşur

10. Andan artuḫ beglerüñ işi ser-ā-ser şeyṭanat
Anuñ işi salṭanatdır adı sulṭān yaraşur

11.[821] Çarḫ peymān itdi kim vire aña milk-i ebed
Çün ṣalāḥ-ı milkdür aña bu peymān yaraşur

12.[822] Āsitān olmaġa ṭūbī ḳapuñ ider ārzū
Pāsübān olmaġa eyvānuña keyvān yaraşur

13.[823] Ġayr-ı Ḳur'ān her ne kim geldise aḥkām u ṣuḥuf
Yüce aduñ ḳamunuñ üstinde ʿünvān yaraşur

14.[824] Zīr ü bālā her ne kim var tā meh ü mihr ü sipihr
Buyruġuñ altında cümle bende-fermān yaraşur

15. Düşmenüñ kim gāv-peykerliġile ḫar-maġzdur
Ger felek ṣevri olursa saña ḳurbān yaraşur

16. Ḳanḳı aġızda ki ola pāk u pākīze güher

---

819 8b - Bu memleketde: milk-i cihānda DB, T

820 * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
9a - Ġarb: ġarḳ V; İns ü cinn ü vaḥş u ṭayr: vaḥş u ṭayr u ins ü cinn DB, T

821 11a - Milk-i ebed: milk ü ebed BM
11b - Aña bu: çarḫa bu Tİ, DB, T / aña BM

822 * Bu beyit V nüshasında yoktur.
12a - Ḳapuñ: ḳapuña DB, T

823 13a - Geldise aḥkām u ṣuḥuf: vardur aḥkām-ı ṣuḥuf BM
13b - Ḳamunuñ: ḳāmetüñ DB, T

824 14a - Tā meh ü: tā BM

Ḳutlu aduñ şöyle kim dillerde Ḳur’ān yaraşur

17.[825] Alnuña ay u yüzüñe gün disem söz ḫūb olur
Göñlüñe baḥr u elüñe dirisem kān yaraşur

18.[826] Çünki idem vaṣfuñı taḳrīr defter bizenür
Çünki medḥüñi ḳılam taḥrīr dīvān yaraşur

19.[827] Yiryüzine raḥmetiçün Ḥaḳ ḫalife*itdi seni
Pes saña bu kim didiler ẓıll-ı raḥmān yaraşur

20. Ayaġuña sīm ü zer lāyıḳ degül ki*ola niṣār
Yoluña ḫāk olmaġa laʿlile mercān yaraşur

21.[828] Aḥmedī kimdür ki*ola lāyıḳ senüñ ḳullıġuña
Saña çāker olmaġa faġfūr u ḫāḳān yaraşur

22.[829] Saña lāyıḳ ben kimem ki*ide bilem medḥ ü ṣenā
Saña gökdeki ferişţehler ṣenā-ḫˇān yaraşur

23.[830] Gerçi kim küstāḫlıḳdur rūşen olsun şāha kim
Ben ḳula medḥ ü şehe taḥsīn ü iḥsān yaraşur

24. Saña Allāh ḥāfıẓ olsun u ferişţehler muʿīn
Kim melāʾik saña aʿvān Ḥaḳ nigeh-bān yaraşur

825 17a - Ay u: ay Tİ, V, BM; Disem: dirisem Tİ, BM
826 18a - Bizenür: zeyn olur DB, T
827 19b - Pes: bes V, BM; Saña: aña BM; Bu kim didiler: bu kim diyeler Tİ / ger diñilürse DB, T; Raḥmān: Sübḥān DB, T
828 21b - Faġfūr u ḫāḳān: faġfūr-ı ḫāḳān V, BM
829 22a - Ki*ide: ide Tİ, DB, T / kim ki ide V; Medḥ ü ṣenā: medḥ-i ṣenā V, BM
830 23a - Şāha: şāh BM

29[831]

*Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün*

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[832]

1. Hevāyı gör ki nice ḫoş hevādur
   Cihān ḳuşlar üninden pür-nevādur

2. Meger gül-bün Süleymān-çetri oldı
   Ki bülbül anda Dāvudī edādur

3. Niḳābıla gelür gül-zāra ġonca
   İ raḥmet aña kim ehl-i ḥayādur

4.[833] Başına urdı nergis tāc-ı zerrīn
   Bugün kim lāle yāḳūtī ḳabādur

5. Çiçeklerle çemen eyle bezenmiş
   Ki cennet diriseñ aña revādur

6.[834] Dem-i *rūḥu'l-emīn* oldı hevā kim
   Bu yiryüzi ṭolu neşv ü nümādur

7.[835] ʿArūs-ı gül ḳamu reng oldı vü būy
   Meger meşşāṭa-yı bād-ı ṣabādur

8. Ḳamu sözile görgil lāleyi kim

---

831 * H. 63b, Tİ. 38a, DB. 32b (bn. 30b), T. 32a (bn. 65a), V. 52b (bn. 52b), BM. 42a
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.
* Bu şiir H ve BM nüshalarında 30; Tİ, DB ve T nüshalarında 31; V nüshasında 29 beyittir.

832 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ḳaṣīde der medḥ-i emīr Sülmān"; T nüshasında "ve ayżān lehu der medḥ-i mīr Sülmān" şeklinde başlık atılmıştır.

833 4a - Tāc-ı zerrīn: tāc u zerrīn BM

834 6b - Neşv ü nemādur: neşv-i nemādur Tİ, DB, T

835 7a - ʿArūs-ı gül: ʿarūs u gül BM; Būy: bū Tİ, DB, T
7b - Bād-ı ṣabādur: bī-bād-ı ṣabādur BM

Yüzinüñ rengi nice dil-güşādur

9.[836] Sabūh iç dir saña bülbül ṣabāhın
Ki ṣubḥuñ bāẕesi cāna ṣafādur

10.[837] Hevā müşg-i Ḫıṭā oldı eger sen
Mey-i gül-rengi terk itseñ ḫaṭādur

11. Gül ü bülbül arasında işit kim
Gice ṣubḥa degin ne mācerādur

12.[838] Seḥerde bülbül envāʿ -ı lüġatda
Ne söylerse ḳamu şāha duʿ ādur

13.[839] Şeh-i zühre saʿ ādet kim vücūdı
Güneş bigi ḳamu cūd u seḫādur

14.[840] Süleymān-ı zamāne mīr Sülmān
Ki cinn ü inse ol fermān-revādur

15. Bu şāh-ı şīr-dildür kim elinde
Ḳılıcı düşmen üzre ejdehādur

16. Süñüsidür anuñ bir mār-ı efʿ i
Yayından çıḫan oḫ tīr-i ḳażādur

17.[841] Ḳamu sāz u nevāsıyıla zühre

---

836 Bu beyit H, V ve BM nüshalarında yoktur.
837 10a - Hevā: ḳamu V
838 12a - Envāʿ -ı lüġatda: elvān-ı lüġatda Tİ, DB, T
839 13a - Şeh-i zühre: şehā zühre BM
840 14a - Süleymān-ı zamāne: Süleymāna zamāne Tİ
14b - Ol fermān: fermānı Tİ, DB, T
841 17a - Sāz u: sāzı BM

Serāyında anuñ perde-serādur

18.[842] Anuñ cūdından alur çeşme icrā
Anuñçun teşne-dillere devādur

19. Bulıt cūdından ider kesb-i idrār
Ḥayāsı var anuñçun ter gedādur

20. Ṣabānuñ yili bigi ḫoş-nefesdür
Bahāruñ bāġı bigi ḫoş-liḳādur

21.[843] İşigi ṭopraġı cānlara iksīr
Ayaġı tozı ʿaḳla tūtiyādur

22.[844] Bahādur ḫāndur u sulṭān u ānuñ
Yolınuñ tozı cānlara bahādur

23. Penāh iderse dergāhın ḫalāyıḳ
ʿAceb mi çünki ol ẓıll-ı Ḫüẕā'dur

24.[845] Anuñdur baḫt u taḫt u düşmeninüñ
Ümīẕi yil bigi cümle hebādur

25. Müdām işi anuñ luṭf u keremdür
Hemīşe pīşesi cūd u ʿaṭādur

26.[846] Bu ṭāḥūn-ı felek altında ḫışmı

---

842 18a - Alur: olur DB, T / ol BM

843 21a - İksīr: kisrī V
21b - ʿAḳla: cāna BM

844 * Bu beyit V nüshasında yoktur.
22a - Ḫāndur u: ḫān u DB, T / ḫān durur BM; Sulṭān u: sulṭān dureur DB, T / sulṭānı BM

845 24b - Bigi: gibi BM; Cümle: dāyim DB, T

846 26a - Ṭāḥūn-ı felek: ṭāʿūn-ı felek Tİ, DB, T

İricek ḫaṣma ṭāʿūn-ı vebādur

27.[847] ʿİnāyet hem-ʿināndur aña Ḥaḳ'dan
Pes aña salṭanat tāc-ı sezādur

28. Ne lāyıḳ Aḥmedī'ye şehden iḥsān
Vaẓīfe andan ol şāha duʿādur

29.[848] Niçe kim devrile yıllar fużūlī
Bahār u ṣayf u pāyīz ü şitādur

30.[849] Revān olsun şehüñ ḥükmi cihāna
Ol aradan ki ḫaṭṭ-ı istivādur

31.[850] Anı Ḥaḳ bāḳī itsün ki cihānuñ
Duʿāsı*ol ḥażrete ṭūl-ı beḳādur

---

26b - Ṭāʿūn-ı vebādur: ṭāʿūn u vebādur DB, T, BM

847 27b - Pes: bes DB, T, BM

848 29a - Niçe: nice BM

849 30a - Cihāna: cihānda V
30b - Ki: ki*ol V, BM

850 31a - İtsün: dutsun Tİ, DB, T; Ki: kim Tİ, DB, T, V, BM; Cihānuñ: cihānda DB, T

**30**[851]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ṭāba'llāhu ş̧erāhu ve ceʿale'l-cennetu meş̧vāhu**[852]

1.[853] İdeyim ḫālıḳa ben her zamān şükr
Anuñ inʿāmı bigi bī-kerān şükr

2.[854] İdeyim şükr aña ol ḳadar kim
Ṭola cümle zemīn ü āsumān şükr

3.[855] Niçe çoġ ola şükr-i āl-i Dāvud
Ḳılayım yaluñuz ben biş ezān şükr

4.[856] Burada şöyle ṣalam şükri çarḫa
Ki ṭola ucdan uca kehkeşān şükr

5. Revānıla*iledem şükri bihişte
Ki ṭola cümle-yi bāġ-ı cinān şükr

6.[857] Aġaç evrāk-ı deryā ḳaṭresinden
Daḫı*artuḫ eyleyem her dem revān şükr

7. Anuñıçun iderem şükrin anuñ
Ki olur niʿmetile tevʾemān şükr

8.[858] Tenümde her ḳılum biñ-dil olursa

---

851 * H. 64b, Tİ. 35a, DB. 34b (bn. 32b), T. 33a (bn. 66a), V. 53b (bn. 53b), BM. 43a
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.

852 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ḳaṣīde der medḥ-i emīr Sülmān nevvera'llāhu ḳabrehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu der medḥ-i mīr Sülmān ṭābe ş̧erāhu" şeklinde başlık atılmıştır.

853 1b - Bigi: gibi DB, T

854 2b - Zemīn ü: zemīn BM

855 3a - Niçe: nice BM; Ola: olsa DB, T

856 4a - Burada: buradan Tİ, DB, T, V, BM

857 6a - Deryā: yā der V

858 8a - Her: ger DB, T; Ḳılum: zübān DB, T; Biñ-dil olursa: bulaydı her mūy DB, T

Ki ide ḫalıḳa anlar bī-kerān şükr

9.[859] Anuñ iḥsānınuñ biñde birine
İdemeyeler anlar bī-gümān şükr

10.[860] Çü şükri daḫı niʿmet durur anuñ
Nice*idibile aña her beyān şükr

11.[861] Ṭolu andan zemīn ü hem zamān ḥamd
Ṭolu*andan mihr ü māh u ferḳadān şükr

12.[862] Ṣalāhıçun ider işbu cihānuñ
Bu ʿadil-server-i şāh-ı cihān şükr

13.[863] Süleymān-ı memālik mīr Sülmān
Ki iderler aña pīr ü cüvān şükr

14.[864] Ol oldı şāh-ı mülk *elḥamdüli'llāh*
Ol oldı ḫüsrev-i ṣāḥib-ḳırān şükr

15. İder adına siñe her nefes ẕikr
Nite kim ḫuṭbe ḳılur her zamān şükr

16. Ṭolup durur tamām Īrān u Tūrān
Anuñ ʿadliyile emn ü emān şükr

17. Bugün aḥdāṣ cevrinden cihāna

---

8b - Ki ide: ideydi DB, T

859 9b - Bī-gümān: bī-kerān V

860 10b - Her beyān: bes her zübān DB, T

861 11a - Andan: andan andan BM

862 12a - İder işbu: iderler bu DB, T

863 13b - İderler: ider BM

864 14a - Şāh-ı mülk: mülke şāh DB, T

Penāh olup durur bu ḫānedān şükr

18.[865] Bu *sulṭānü's-selāṭin* devletinde
Ḳamuya ḳıbledür bu āsitān şükr

19. Anuñ luṭfını ider her dehān medḥ
Anuñ ḫulḳına ider her zamān şükr

20. İderler pāẕişehliġine anuñ
Sipihr ü mihr ü cümle aḫterān şükr

21. İderler midḥatını cān u ten ḥırz
Ḳılurlar niʿmetine ins ü cān şükr

22. Anuñ aylukları niçün ṭoludur
Buradan tā der-i Hindūstān şükr

23.[866] Anuñ faẕlına ider Işfahān vaṣf
Anuñ ʿadline ḳılur Ḳirivān şükr

24.[867] Nihān u āşikāre luṭfına*anuñ
İderem āşikāre vü nihān şükr

25. Tenümde ṭoludur inʿāmıyıçun
Reg ü ḫūn u pey ü hem üstüḫ̆ān şükr

26.[868] Baña ol ḫānümānlar virdi lā-büd
Uş itdürür aña bu ḫānümān şükr

---

865 18a - Sulṭānü's-selāṭin: sulṭān-ı selāṭin Tİ, DB, T, V / sulṭān u selāṭin BM

866 23a - Faẕlına: faẕlını Tİ, DB, T

867 24a - Āşikāre: āşikār Tİ, DB, T
24b - Āşikāre: āşikār BM

868 26b - Ḫānümān: ḫānedān V

27.[869] Dehān-beste*olmışıdum lāle bigi
Uş oldum luṭfıla *raṭbü'l-lisān* şükr

28.[870] Anuñ mihrine virdi Aḥmedī uş
Ten ü cān u dil ü ʿaḳl u revān şükr

29. Nicesi ide bilsün niʿmetine
Süleymān'uñ bu mūr-ı nā-tüvān şükr

30. Anuñ baḫtın Ḥaḳ itsün cāviẕāne
Ki*ideler ḫalḳ Ḥaḳ'a cāviẕān şükr

[869] 27b - Luṭfıla: luṭfına Tİ
[870] 28a - Mihrine: medḥine DB, T

**31**[871]

***Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[872]

1.[873] Burṣa sulṭānlara neşīmendür
Yümnile Ṭūr'u vādi Eymen'dür

2.[874] Ḫuld bāġı bigi bahār u ḫazān
Yāsemīnile ṭolu sūsendür

3.[875] Her ṭarafdan çınār u serv-i sehī
Her yaña sünbülile behmendür

4.[876] Lāle vü nergisile pür-zīver
Gül ü reyḥānıla müzeyyendür

5.[877] Ravża-yı dār-ı ḫulddur lā-büd
Ḥūr-ı ʿıyn orada mümekkendür

6.[878] Nārıdur nūr-ı bī-duḫān ṣuyı ʿaẕb
Ḫāki müşg ü hevāsı gülşendür

7.[879] Yiri cennāt *taḥtehā'l-enhār*
Zi maḳām u zi ḫūb meskendür

---

871 * H. 65b, Tİ. 36a, DB. 36b (bn. 34b), T. 35a (bn. 68a), V. 57a (bn. 57a)
* Bu şiir BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

872 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ṭābe ṣerāhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu der medḥ-i belde-yi Brusa" şeklinde başlık atılmıştır.

873 1b - Ṭūr'u: ṭolu V

874 2a - Bigi: gibi DB, T

875 3a - Ṭarafdan: ṭarafda DB, T, V; Serv-i sehī: serv ü sehī V

876 4b - Gül ü reyḥānıla: gül-i reyḥānıla V

877 5a - Ḫulddur: ḫuld durur Tİ, DB, T, V
5b - Ḥūr-ı ʿıyn: ḥūr u ʿıyn Tİ, DB, T / nūr-ı ʿıyn V

878 6a - Bī-duḫān: bī-duḫā DB, T

879 7b - Maḳām u: maḳām Tİ

8.[880] Pāẕişeh ʿadlile *biḥamdi'llāh*
Ẓulmdan ḳamu ḫalḳa meʾmendür

9.[881] Mīr Sülmān ki pāk ẕātı anuñ
Cān durur bu ḳamu cihān tendür

10. Ol ki her rāza zihnidür vāḳıf
Ol ki her ġayba göñli maḫzendür

11.[882] Ger seḫāvetdedür Ḥātim-i Ṭay
Ger şecāʿatde ol tehemtendür

12. Burṣa ḫūb şehrdür līkin
Ḫalḳı ġāyet ġarīb düşmendür

13. Fuḳahāsı durur ḳamu süfehā
Ṣūfileri ḳamudan edvendür

14.[883] Ṣūfī-yi bī-ṣafā faḳīh-i sefīh
Rāst nice ola ki reh-zendür

15. Zerḳdür işleri vü maḥşerde
Zerḳ ehli n'olur muʿayyendür

16.[884] İçleri ṭolduġı nifāḳıla şirk
Ṭaşlarından ḳamu mübeyyendür

---

880 8b - Ḫalḳa: ḫalḳ Tİ, V

881 9b - Ḳamu cihān: cihān ḳamu V

882 11a - Seḫāvetdedür: seḫāvetde Tİ, DB, T, V; Ṭay: Ṭay'ı Tİ, V

883 14a - Faḳīh-i sefīh: faḳīh ü sefīh Tİ, V

884 16a - İçleri ṭolduġı: içlerinden ṭolu Tİ / içlerinde ṭolu DB, T

17.[885] Bunlaruñ bigi kişiye*er dimegil
Ne muḫanneṯ ki rūspī-zendür

18. Şerriyile ol iki ṭāīfenüñ
İşbu gülşen ġarībe kül-ḫandur

19. Ḫoş feżādur velī ġarīblere
Teng şöyle ki çeşm-i sūzendür

20.[886] Ḳanda olsa*anlaruñ vücūdıyıla
Taḫt-ı Kābvūs çāh-ı Pījen'dür

21.[887] Ḫubṯ iderlerse Aḥmedī'yi ne ġam
Ṣu bigi ol çü pāk-dāmendür

22.[888] *Aḳbaḥü'n-nās* kerdür işitmez
Sözi kim ḳamu sözden aḥsendür

23.[889] Nicesi bile ʿĪsī enfāsın
Ol ki*eşek bigi ṭabʿ-ı gevdendür

[885] 17a - Bigi: gibi DB, T
[886] 20b - Kābvūs: Kāvūs Tİ, DB, T, V
[887] 21b - Bigi: gibi DB, T
[888] 22a - İşitmez: işidimez V
[889] 23b - Ol ki: ol V

**32**[890]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān fi medḥ-i emīr Sülmān ṭābe ṣerāhu**[891]

1.[892] Yüzüñe nice diyem kim ḳamerdür
Kim andan şems daḫı bir eṣerdür

2. Ṣaçuñ ʿanber beñüñdür dāne-yi müşg
Lebüñ laʿl ü dişüñ silk-i güherdür

3.[893] Ḳaşuñ yayından atılan ol oḫdur
Ki aña cān u dīn ü dil siperdür

4. Ḳaşuñı ʿaḳl beñzetmiş hilāle
Gör ol bārīk-bīn ne kej-naẓardur

5.[894] Gözüm görmek diler dāyim yüzüñi
Ḳamunuñ dilegi nūr-ı baṣardur

6.[895] Iraḫ senden yanarken şemʿ bigi
Bu ne ḫūn-ı dil ü ne bīm-i serdür

7.[896] Gözümdür feṭḥ-i bāb iden oduma
Bu ter-dāmen ʿaceb deryā-cigerdür

---

890 * H. 66a, Tİ. 36a, DB. 37b (bn. 35b), T. 35b (bn. 68b), V. 57b (bn. 57b), BM. 46a
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.
* Bu şiir H ve DB nüshalarında 40; Tİ, T ve BM nüshalarında 41; V nüshasında 39 beyittir.

891 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "der medḥ-i emīr Sülmān nevvera'llāhu ḳabrehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

892 1a - Yüzüñe: yüzü ki V
1b - kim: ki Tİ, DB, T

893 * Bu beyit V nüshasında yoktur.
3a - Ol oḫdur: oḫdur BM

894 5a - Dāyim yüzüñi: yüzüñi dāyim Tİ, DB, T
5b - Ḳamunuñ: meger kim DB, T; Nūr-ı baṣardur: nūr u baṣardur DB, T

895 6b - Bīm-i serdür: bīm ü serdür V, BM

896 7b - Bu: bu ne DB, T; ʿAceb: ü DB, T

8.[897] Gözüñ cānları ider ṣayd dāyim
Bu ḳanlu nişe*aña böyle hederdür

9.[898] Naẓar idüb cemālüñ görmeyincek
Giceden gündüzüm tārīk-terdür

10.[899] Getür cāmı ki irdi ʿīd ü nev-rūz
Çiçekden yiryüzi pür-zīb ü ferdür

11.[900] Çemen hem-şekl-i ṭūṭīdür ü lāle
Teẕerv ü şāḫı gül ṭāvūsı perdür

12.[901] Kelīm olub kelāma geldi bülbül
Ki ḳarşusına*anuñ nār u şecerdür

13. Hevādan her ne kim ṭaġıla ʿanber
Bulıtdan her ne kim irer dürerdür

14. Virelüm bāẕeyile ʿömr dādın
Bugün kim devr-i şāh-ı dāẕ-gerdür

15. Emīr Sülmān *eʿazza'llāhu naṣra*
Ki faẓlı*anuñ ʿAlī ʿadli ʿÖmer'dür

16. Sipāhına muʿīn ʿizzile nuṣret
Livāsına ḳarīn feṭḥ ü ẓaferdür

---

897 8b - Ḳanlu: ḳanlar Tİ, DB, T, V

898 9a - Görmeyincek: görmeyicek Tİ, DB, T, V

899 10a - ʿĪd ü nev-rūz: ʿīd-i nevrūz BM

900 11b - Bu mısra T nüshasında yoktur.

901 12a - Kelīm: ḥakīm DB, T
12b - Nār u şecerdür: nārı saçardur DB, T

17.[902] Süñüsi dāfiʿi her ẓulmu fitne
Ḳılıcı ḳāmiʿi her şūru şerdür

18.[903] Kemer bağlamayan ḳullığına*anuñ
Nice kim ney v'eger Rüstem kemerdür

19. Fütūḥı dāsitānī uş görinür
Ḥadīṣi*İskender'üñ cümle semerdür

20.[904] Görüb işitmege medḥ ü duʿāsın
Dime nergis benefşe kūr u kerdür

21. Anuñ şükrin diyen dillerde oldı
Sözüñ ṭaʿmı ne resme kim şekerdür

22. İşigi ḳıble-yi erbāb-ı devlet
Ḳapusı melce-yi ehl-i hünerdür

23.[905] Eline ebr nice diyeyim kim
Anuñ feyżi ṣu bunuñ sīm ü zerdür

24.[906] Deḳāyıḳ sırrınadur ʿaḳlı maḥzen
Ḥaḳāyıḳ dürrine göñli maḳardur

25.[907] Anuñçun sebze durur ʿadli bāġı

---

902 17a - Dāfiʿi: dāfiʿ ü Tİ, V, BM; Her: hem DB, T
17b - Ḳāmiʿi: ḳāmiʿ ü Tİ, V; Her: hem DB, T; Şūru: sözi Tİ

903 18b - Nice: nite DB, T

904 20a - Duʿāsın: ṣenāsın DB, T
20b - Kūr u kerdür: kūr-ı kerdür BM

905 23b - Sīm ü zerdür: sīm-i zerdür BM

906 Bu beyit H ve DB nüshalarında yoktur.

907 25a - ʿAdli: ʿömri Tİ, DB, T

Ki şāhuñ ḳılıcı aña baḫūrdur

26.[908] Urınsa tāc ḫaşmı girü ḫasdur
Ḫorūs uş dün egerçi tāc-verdür

27.[909] Ḳılıcından ʿad u cān ḳurtara mı
Ki boynı bu ḳılıca reh-güẕerdür

28. Ṣenāsı*eflāk ṭūmārında merḳūm
Medīḥi levḥ üzre müsteṭardur

29.[910] Ḳulına şeh bir at inʿām itdi
Ne diyeyim ne zībā cānavardur

30.[911] Yürise ṣu durur yügürse yildür
Velīkin berk şöyle kim ḥacerdür

31. Ḳażā bigi irişür düşmene ol
Ṣanasın kim meger peyk-i ḳaderdür

32.[912] Nireye kişi irmek dilerise
Burāḳ-ı fikr bigi rāh-berdür

33. Hilāl-i feth durur naʿlı anuñ
Anuñçun çarḫ aña bī-siperdür

34. Ḳayada ṭaşda oldur āhenīn-pāy

---

25b - Baḫūrdur: āb-ḫūrdur Tİ, DB, T, V

908 Bu beyit V nüshasında yoktur.

909 27b - Bu: bir DB, T

910 29a - İtdi: ḳıldı DB, T

911 30a - Ṣu durur: ṣudur u Tİ / ṣu bigi durur BM

912 32a - Kişi: kim kişi DB, T

Anuñçun yiryüzi*andan pür-şererdür

35. İrer bir kāmile bir mülke gerçi
Binen yüridüginden bī-ḫaberdür

36. Eger ṣarṣarla ḳoşılur olursa
Anı biñ mīl bir demde geçerdür

37.[913] Gereklüden ne kim dirler var anda
Eger eksügi varsa bir eyerdür

38.[914] Ḳayurma Aḥmedī kim anı viren
Ol eksük daḫı kim dirsin biterdür

39.[915] Seni deryā bigi bayıda dürre
Melik kim pādişāh-ı baḥr u berdür

40.[916] Anuñ inʿāmı ḫ̆ānın ṣorarısañ
Cihānuñ varı*aña bir mā-ḫażardur

41.[917] Duʿāsın her seḥer vird it anuñ kim
Duʿānuñ mevsümi vaḳt-i seḥerdür

---

913 37a - Dirler var: var dirler Tİ

914 38a - Kim: ki Tİ, DB, T; Viren: virenden Tİ, DB, T
38b - Ol: ger BM; Dirsin: dirsen BM

915 39a - Bigi: gibi DB, T

916 40a - Ḫ̆ānın: ḫūnin DB, T, BM
40b - Varı: var BM

917 41a - Duʿāsın: duʿāsı V

**33**[918]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ḳaṣīdetü fi'n-naṣīḥatü ve fi medḥ-i resūlu'llāh-ı ṣallem**[919]

1.[920] Muḥavvil ḳamu aḥvāle ḳażādur
Pes aña çāre teslīm ü rıżādur

2. Ḳażā olur ḳamu ḫalḳa ʿiñan-keş
Anuñçun fikri ḳamunuñ ḫaṭādur

3.[921] Ḳażānuñ iḳtiżāsıdur ḳamu iş
Rıżā ol iḳtiżāya pes sezādur

4. Hezārān naḳş gösterür felek kim
Taṣavvur āyinesinden cüẕādur

5. Rıżā vācib ḳażāya çün görürsin
Ḳażā bu çarḫı iden iḳtiżādur

6. Ḥaḳ'uñ taḳdīrine tedbīr n'itsün
Çün anuñ işi bī-çūn u çerādur

7.[922] Eyü yāvuz çün andandur ne kim var
Pes ara yirde bu ne mācerādur

8.[923] Çü ḫall u ʿaḳdden nesne yoġ elde

---

[918] * H. 67b, Tİ. 16a, DB. 28b (bn. 26b), T. 28a (bn. 61a), BM. 23a
* Bu şiir V ve Dİ nüshalarında yoktur.
* Bu şiir H, DB ve T nüshalarında 47; Tİ ve BM nüshalarında 45 beyittir.

[919] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu nevvera'llāhu merḳadehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu fi'n-naṣāyiḥ" şeklinde başlık atılmıştır.

[920] 1b - Pes: bes DB, T, BM

[921] 3b - Pes: bes DB, T, BM

[922] 7b - Pes: bes DB, T, BM

[923] 8b - Pes: bes DB, T, BM

Ṭarıḳmaḳ pes bu işde ne revādur

9. Cefāsı çoḳ hevā vü āb u ḫāküñ
Sipihr ü mihr ü encüm bī-vefādur

10.[924] Dün ü gün ömri toḫmın ögüdürler
Bu gerdūnı ki gerdān āsiyādur

11.[925] Cihān iḳbāline ne aldanursın
Ki*anuñ iḳbāli ḳalb-i lā-beḳādur

12.[926] Ne cān-dārū bulam dirsin cihāndan
Şifā çün anda hem şekl-i şaḳādur

13.[927] Görüb ḳalbin külāhuñ lāle bigi
Yire ur laʿlise kim olʿanādur

14. Serāyıñuñ fināsı*olsa gülistān
Ne aṣṣı çünki hem-şekl-i fenādur

15.[928] ʿAṣā bigi*itme tekye māla anı
Elüñden yire ur kim ejdehādur

16.[929] Felekle*olma*āşinā kim anda ḫūrşīd
Ṣabāḥ u şām ḳana āşinādur

---

924 10a - Ögüdürler: egdürürler BM

925 11b - Ki: ne BM

926 12b - Şekl-i şaḳādur: şekl-i şifādur DB, T / şekl ü şaḳādur BM

927 13a - Bigi: gibi DB, T
13b - Kim ol: ol kim BM

928 15a - Bigi: gibi DB, T

929 16b - Şām: şām u BM

17.[930] Semā vü arża ʿ ibretle baḳub bil
Anı kim ḫālıḳ-ı arż u semādur

18.[931] ʿİbādet itmek aña eyle ʿ ādet
Ki ṭāʿ at itmek ayruġa hebādur

19.[932] Riyā vü zerḳi ḳo ṭāʿ at iderseñ
Ki zerrāḳ ehli neft ü būriyādur

20.[933] Riyā itmege ol şirk-i ḫafīdür
Oturma*anuñla kim ehl-i riyādur

21.[934] ʿ Amel itseñ ṭaleb ḳılma ṣevābı
Ṣevābıçun ʿ amel bī-şek riyādur

22. Çü ḥaẓẓ-ı nefsiçün idildi ṭāʿ at
Aña merdūd olmaḳlıḳ cezādur

23.[935] Bu nefs-i emmāre cānuñ düşmenidür
Anuñ defʿ ini itgil kim ġazādur

24.[936] Gider ol kāfiri yā müʾmin eyle
Ki*ideler aduñı ġāzī Bahādur

25.[937] Ḥicāb oldur aradan götürilse

---

930 17a - Baḳub bil: baḳubil Tİ, BM
17b - Ḫālıḳ-ı arż: ḫālıḳ u arż BM

931 18a - Aña eyle: eyle aña BM

932 19b - Zerrāḳ: rezzāḳ BM; Neft ü būriyādur: lafẓ-ı būriyādur DB, T

933 20a - İtmege: itme ki BM

934 Bu beyit Tİ ve BM nüshalarında yoktur.

935 Bu beyit Tİ ve BM nüshalarında yoktur.

936 24b - İdeler: diyeler Tİ, BM

937 25b - İrişdüñ: ireydüñ DB, T

İrişdüñ aña kim nūr-ı beḳādur

26. Cihāndan kim cihāndur gider elden
Vefā itme ṭaleb kim pür-cefādur

27.[938] Bu dūd-endūd kül-ḫanda ṭaleb ḳıl
Anı kim gülşen-i nūr u żiyādur

28.[939] İresin cāviẕān reyḥān u revḥa
Bulursañ anı ki*ol cennet-serādur

29.[940] Dilerseñ ol maḳāma irişesin
Aña uy ki*ol ḳamuya reh-nümādur

30.[941] Şefīʿ-i ḫalḳ Ebū'l-Ḳāsım Muḥammed
Resūlu'llāh ki*imām-ı enbiyādur

31.[942] Aña teşrīf-geh *nūn ve'l-ḳalem*dür
Gehī *ṭā-hā* vü yā-sīn *ve'ḍ-ḍuḥā*dur

32.[943] Felek ḫıdmetdedür dergāhına*anuñ
Anuñçun ḳavs bigi ol dü-tādur

33. Tevāżuʿ la yolına baş ḳodı gün
Ki tozı ayaġınuñ kīmiyādur

---

938 27b - Nūr u żiyādur: nūr-ı żiyādur BM

939 28a - Reyḥān u revḥa: reyḥān-ı revḥa Tİ / reyḥan-ı rūḥa BM
28b - Ki*ol: kim Tİ, BM / ki DB, T

940 29a - Ol: ki*ol Tİ, BM

941 30a - Şefīʿ-i ḫalḳ: şefīʿü'l-ḫalḳ Tİ, BM

942 31a - Teşrīf-geh: teşrīf ki BM
31b - Ṭā-hā: tā DB, T

943 32a - Ḫıdmetdedür: ḫıdmetde Tİ, DB, T, BM
32b - Bigi: gibi DB, T

34. Gerek aña idile iḳtidā kim
Cemīʿ-i ʿāleme ol muḳtedādur

35. Ezelde ber-güzīde itdi*anı Ḥaḳ
Felā-büd lā-yezāl ol Muṣṭafā'dur

36. Kerāmetde*enbiyānuñ tācıdur ol
Saʿādetde sirāc-ı evliyādur

37. Ne Mūsī isdeyüb buldı ne ʿĪsī
Anuñ ḳurbını kim ṣümme denādur

38. İremez kimse Ḥaḳ ḳurbına ansuz
Ki ḫāṣ-ı bār-gāh-ı kibriyādur

39. Anuñ yüzi vü ḳaddi ʿaksidür rāst
Ki māh-ı bed-rū ḫaṭṭ-ı istevādur

40. Aña vaḥy oldı Ḳur'ān-ı mübārek
Ki ẕikr ü raḥmet ü nūr u hüdādur

41. Rikābına*enbiyānuñ iʿtiṣāmı
Cenāb-ı evliyāya müttekādur

42.[944] Vücūdı ṣūretā ṣoñ geldi ammā
Ḳamuya maʿnīsile*ol mübtedādur

43.[945] Ki noḳṭa dāyireyçün oldı gerçi
Ki noḳṭa dāyireye ibtidādur

[944] 42b - Maʿnīsile: maʿnīsi ki Tİ / maʿnīsi BM
[945] 43a - Ki: egerçi DB, T; Oldu gerçi: oldı DB, T

44.[946] Çün evvel fikr ü āḫirde ʿameldür
Pes ol hem mübtedā hem müntehādur

45. Günāhumuza ki*oldı ḥarf-i ʿillet
Şefāʿat eylese ʿayn-i şifādur

46. Ṣenāñuñ gül-sitānında*Aḥmedī'yi
Bilürsin kim ne murġ-ı ḫoş-nüvādur

47. Aña senden şefāʿatdür vaẓīfe
Saña andan vaẓīfe çoḳ ṣenādur

[946] 44b - Pes: bes DB, T, BM

**34**[947]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün***

**Velehu ayżān ḳaṣīdetü fi't-tevḥīdü'l-ḥaḳīḳā** [948]

1.[949] Felekden gūş itgil kim melek nice ʿayān söyler
Egerçi kim sözi bī-ṣavt u ḥavf u bī-zübān söyler

2.[950] Maʿānīden bedīʿini ki*olur esrār-ı ġayb adı
ʿİbārāt-ı faṣīḥile idiben ḫoş-beyān söyler

3.[951] Saña ġayb-ı şehādetden ḫaber virür key işitgil
Ol iki ʿālemüñ ḥālın nice ḫoş dil-sitān söyler

4.[952] Naẓar ḳıl encüm ü çarḫa medār u miḥver ü ḳuṭba
Ki vaḥdet ḥüccetin bir bir ḳamu bī-tercümān söyler

5.[953] Bu esrār-ı İlāhī'ye ḳulaḳ dutub işit ki*anı
Ṣabāḥıla revāḥ eydür zemīnile zamān söyler

6. Bu ġaflet penbesin çıḳar ḳulaġuñdan işit anı
Burūcıla derec eydür menāzil kehkeşān söyler

7.[954] Bu aḫbār u bu āṯārı bu envār u bu esrārı

---

947 * H. 68b, Tİ. 17a, DB. 26b (bn. 24b), T. 26b (bn. 216b), BM. 24b, Dİ. 178b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB, T ve BM nüshalarında 42; Dİ nüshasında 8 beyittir.
* Dİ nüshasında şiirin ilk 8 beytinden sonrası yazılmamıştır.

948 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu nevvera'llāhu ḳabrehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu fi't-tevḥīdi" şeklinde başlık atılmıştır.

949 1a - İtgil kim: itgil BM; Melek nice: nice melek Dİ
1b - Ḥavf u bī-zübān: ḥarf u bī-zübān DB, T / ḥarf-i bī-zübān BM

950 2b - ʿİbārāt-ı faṣīḥile: ʿibārāt u faṣīḥile Dİ

951 3a - Ġayb-ı şehādetden: ġayb u şehādetde DB, T
3b - Dil-sitān: dāsitān Dİ

952 4a - Ḳıl: it Tİ, DB, T, BM, Dİ; Encüm ü çarḫa: encüm-i çarḫa DB, T, Dİ; Medār u miḥver: medār-ı miḥver Dİ

953 5a - Ki*anı: anı Tİ, BM, Dİ

954 7a - Aḫbār u: aḫbārı Dİ; Envār u: envārı Dİ

Sükūn-ı ḫāk şerḥ eyler medār-ı āsumān söyler

8.[955] Ṣerādan uş ṣüreyyāya bitüb her ẕerrede yüz dil
Bu ʿizz ü ḳudret ü bu emr ü ḫalḳı her mekān söyer

9.[956] Bu sırrı ʿarşıla kürsī işidene ider rūşen
Daḫı *nūn ve'l-ḳalem* eydür ü anı *kün-fe-kān* söyler

10.[957] Bu ne ʿizz ü celāletdür ne mülk-i bī-nihāyetdür
Ki dükenmez niçe ki*anı süheyl-i ferḳadān söyler

11. Güneş bir şuʿledür anuñ cemālinden bu maʿnīde
Gice gündüz gelüb giden bu nūrıla duḫān söyler

12. Anuñ ḫavf u recāsından geh eksilür geh artar ay
Bu tedbīre ḳalub ḥayrān melekle ins ü cān söyler

13.[958] Kevākib yüz sürüb aña yürür her biri bir yaña
Neden durur bu teṣlīṣ ü bu terbīʿ ü ḳırān söyler

14. Nedendür muḫtelif encüm ki ehl-i ʿaḳl fikr idüb
Bu tedbīr ü bu taḳdīri ʿacablayu cihān söyler

15.[959] Nedendür sürʿati ʿarşuñ nedendür baṭvı kürsīnüñ
Anı ilhām-ı ʿaḳlıla biliben her lisān söyler

---

7b - Sükūn-ı ḫāk: sükūn u ḫāk Dİ; Medār-ı āsumān: medār u āsumān BM

955 8a - Bitüb: yitüb DB, T
8b - Ḳudret ü: ḳudreti Tİ; Bu emr ü: emr ü bu Dİ; Ḫalḳı: ki ḫalḳı BM

956 9b - Ü anı: anı vü Tİ

957 10b -Niçe: nice DB, T, BM; Süheyl-i ferḳadān: süheyl ü ferḳadān DB, T

958 13a - Sürüb: sürer BM

959 15a - Kürsīnüñ: kürsüñ DB, T

16.[960] Anuñ ẕātı kemālini anuñ vaṣfı celālini
Olur her ḳaṭresi yüz dil bu baḥr-ı bī-kerān söyler

17.[961] Anuñ envāʿ-ı elṭāfın anuñ eżʿāf-ı aʿṭāfın
Anuñ elvān-ı inʿāmın saña bu ḫāk-dān söyler

18. Sücūd ider aña ḫāk ü murādınca yürür āteş
Eger ṣudur eger yildür ṣenāsında revān söyler

19.[962] Eger reml ola vü ger neml tesbīḥini ol pākuñ
Eger naḫl ola vü ger naḥl u murġ-ı āşiyān söyler

20.[963] Bu cārī raḥmetin anuñ zimistān dir ü tābistān
Bu ārī niʿmetin anuñ bahārıla ḫazān söyler

21. Bulıt icrāyıla andan çeker ḫoş-āb-ı cān-perver
İşitgil raʿddan şükrin ki nice bī-gümān söyler

22. Zübān-ter idüb anuñ ẕikrini şol resme kim sūsen
Nirede ġonca vü lāle bigi varsa zübān söyler

23.[964] Cemāli bāġı bir ẕerre cihāna rāyiḥa ṣalmış
Anı müşgile ʿanber dir gülile żaymurān söyler

24. Meger ḥüsni gülistānı tecellī itdi ṭopraġa
Ki*anuñ rengini nesrīn ü benefşe erġavān söyler

---

960 16b - Olur: olub Tİ, DB, T, BM; Baḥr-ı bī-kerān: baḥr u bī-kerān BM

961 17a - Eżʿāf-ı aʿṭāfın: eṣnāf-ı aʿṭāfın DB, T
17b - Elvān-ı inʿāmın: envāʿ-ı inʿāmun Tİ, BM

962 19a - Reml: neml DB, T; Vü ger neml: ger neml ki BM; Pākuñ: yāruñ Tİ, BM
19b - Vü ger naḫl u: ger naḫl bu BM

963 20a - Cārī: raḥmetin: cā-yı raḥmetin BM

964 23b - ʿAnber dir: ʿanberdür BM

25. Anuñ tenzīh-i ẕātında anuñ temcīd-i vaṣfında
Ne kim söylerise diller dili*olmayan hemān söyler

26. Enār içinde her dāne emerken rızḳ pistānın
Hevā rezzāḳ sırrından viriben ḫoş-beyān söyler

27. Nebāt eczāsını görüb daḫı aʿżā-yı ḥayvānī
İşit kim *ḳulhuva'llāhu aḥad* ẕikrin ʿayān söyler

28.[965] Yaluñuz Kaʿbe vü mescid degül ẕikrini Allāh'uñ
Künüştile kilīsā dir daḫı deyr-i muġān söyler

29.[966] Yılanuñ zehrine degin ne kim var ḳudretin eydür
Ne resmile ki dir tiryāk dime kim yalan söyler

30. Yaluñuz dil degül anuñ ṣenāsında ḳamu aʿżā
Yüz ü göz ü el ü ayaḳ reg ü pey üstüḫ̆ān söyler

31.[967] Öd ü ṭalaḳda anı dir daḫı her ʿużv ṭamarda
Eger ṣafrā v'eger sevdā v'eger balġamla ḳan söyler

32. Bu üç mevlūd u dört ana ṭoḳuz ata ki görürsin
Ḳamusı anı dir rūşen dime kimse nihan söyler

33.[968] Ne kim dillerde söylenür hemīn ẕikri durur anuñ
Eger nefs ü eger ʿaḳl u v'eger cismile cān söyler

34. Baḳānlar ʿāḳil olursa bu yir ü göklerüñ vaż'ın

---

965 28b - Kilīsā dir: kilīsādur BM

966 29b - Kim: kim ol Tİ, BM

967 31b - Eger: v'eger Tİ, BM

968 33a - Ẕikri durur anuñ: ẕikridür Allāh'uñ Tİ, DB, T, BM
33b - Eger: v'eger BM

Bunı ḫoş ferş diyüben anı ulu sāye-bān söyler

35.[969] Bu ḳamu muḥdeṣe kim var gerek bir muḥdiṯ-i ḳādir
Ki*ola ʿālim bunı bilüb bu ʿaḳl-ı ḫurde-dān söyler

36. Vücūdı muḥdeṣüñ eydür anuñ varlıġını rūşen
Ḳadīm olduġını işit ki nice cāviẕān söyler

37.[970] Bu muḥdiṯ muḥkem olduġı ki yoḳ durur ḫalel anda
Bu cüzʾiyyāt ʿilmini anuñ ḫoş ḫoş revān söyler

38.[971] İlāhī luṭf u faẓluñla tecāvüz it bu miskīnden
Anı kim senden ayruġuñ sözüni nā-gehān söyler

39.[972] Göñülde dāyimā sensin saña eydür ṯenā cānum
Eger dilüm nigār añar ya vaṣf-ı gül-sitān söyler

40.[973] Bu naġmāt u bu elḥānı ki ider Aḥmedī peyẕā
Ne ḫoẕ murġ-ı Ḫucend eydür ne sīmurġ-ı*Iṣfahān söyler

41. Bu sözleri ḳamu sensin benüm dilümde söyleden
İşiden anı ṣanur kim bu pīr-i natüvān söyler

42.[974] Dilinde āb-ı ḥayvānı revān itdüñ budur ʿillet
Ki cān-perver kelām eydür ü şīrīn dāsitān söyler

---

969 35b - Bilüb: bilen Tİ, BM; ʿAḳl-ı ḫurde-dān: ʿaḳl u ḫurde-dān BM

970 37b - ʿİlmini: ʿilmin BM; Anuñ ḫoş: anuñçun Tİ, DB, T, BM

971 38a - Luṭf u faẓluñla: luṭf-ı faẓluñla BM
38b - Ayruġuñ: artuġuñ Tİ, DB, T, BM

972 39a - Eydür: ider T; Ṯenā: şifā Tİ, BM
39b - Gül-sitān: dil-sitān BM

973 40a - Naġmāt u: naġmātı BM
40b - Ḫucend: Ḫucend'e BM

974 42a - Āb-ı ḥayvānı: āb u ḥayvānı BM

**35**[975]

***Mef'ūlü / Fā'ilātü / Mefā'īlü / Fā'ilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ş̱erāhu ḳaṣīdetü fi'l-medḥ**[976]

1. Seyl-ābı gözümüñ nireye kim güẕar ider
   Şavḳıyıla yüzüñüñ anı lāle-zār ider

2.[977] Cān güherini yoluña ben ḫāk ideriken
   Yüzümile gözüm zer ü mercān niş̱ār ider

3.[978] Rengīn ḫayālile lebüñüñ vaṣfını yazan
   Çün yüzüñüñ sözin aña naḳş-ı nigār ider

4. Çīn'e iletdi rāyiḥāsın zülfüñüñ ṣabā
   Müşg ol hevāyı isteyü terk-i diyār ider

5.[979] Yüzüñ firāḳı itdi gözümi siyāh-baḫt
   İnsāna ne cefā ki ider rūzigār ider

6. Ḫūrşīẕe baḳaram yüzüñüñ sāyesi diyü
   Her olmaz iş ki var kişiye ıżṭırār ider

7.[980] Rūşen bu kim yüzüñden alupdur miş̱ālini
   Bu ṣanʿatuñ ki yiryüzine nev-bahār ider

---

975 * H. 70a, Tİ. 18b, DB. 30a (bn. 28a), T. 29b (bn. 62b), V. 63b (bn. 63b), BM. 95a
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB ve T nüshalarında 37; V ve BM nüshalarında 36 beyittir.

976 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "der medḥ-i Sulṭān Meḥemmed nevvera'llāhu ḳabrehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

977 2a - Yoluña ben: bulıban BM
2b - Yüzümile gözüm: gözümile yüzüm V

978 3b - Naḳş-ı nigār: naḳş u nigār Tİ

979 5b - Ne cefā: cefā V; İder: ide BM

980 7b - Ṣanʿatuñ ki: ṣanʿatuñı kim BM

8.[981] Taṭvīl iden ṣıfatında aġzuñı añıcaḳ
Ol teng ḳāfiyede sözi iḫtiṣār ider

9.[982] Gün gice çadırında nihān oldı kim yüzüñ
Bu encüm arasında anı şerme-sār ider

10.[983] Uyḳu ḥarāmdur baña ki*efsūnı gözüñüñ
Her kirpügümi gözlerüm üstinde ḫār ider

11. Ne sır durur ki ṣıfr bigi noḳṭası*aġzuñuñ
Ḥüsnüñ şümārınuñ birini ṣad-hezār ider

12.[984] Göñlüm ḳarār itdise zülfüñde ne ʿāceb
Kim ḳamu ḫalḳ gice iricek ḳarār ider

13.[985] Ne şīr-gīrdür senüñ āhū gözüñ ʿaceb
Kim şāh ḳılıcı bigi cānlar şikār ider

14. Sulṭān Muḥammed ol şeh-i ḫūrşīẕ-dil ki çarḫ
Fermānı ḳuṭbınuñ yöresinde medār ider

15.[986] Ḥaḳ anı salṭanat çün ezelde*itdi iḫtiyār
Zi baḫtiyār kim anı Ḥaḳ iḫtiyār ider

16.[987] Tācı anuñ saʿādetidür ki*itdi ser-firāz
Baḫtı anuñ müsāʿadeti pāyidār ider

---

981 8a - Ṣıfatında: ṣıfatını Tİ, DB, T, V; Aġzuñı: aġzuñuñ BM
982 9a - Gün: çün BM; Nihān oldı: bahār oldı Tİ / oldı BM
983 10a - Ḥarāmdur: ḥarām idüb DB, T / ḥarām durur BM; Ki*efsūnı: efsūnı DB, T
984 12b - Ḳamu: ḳa T; İricek: olıcak V
985 13b - Bigi: gibi DB, T
986 15b - Anı Ḥaḳ: Ḥaḳ anı V
987 16a - Ser-firāz: ser-efrāz BM
16b - İder: olur BM

17.[988] Olur ẕerūr gözine nergis bigi*aḫterüñ
Her yirde kim anuñ atı*ayaġı ġubār ider

18.[989] Sūsenle sebze nīm-çesini mehābetüñ
Boynına düşmenüñ dilese Ẕū'l-fiḳār ider

19. Teşbīh iden seḥāba seḫāvetde elüñi
Kendüzini seḥāba medāyiḥ-güzār ider

20.[990] İy niçe telḫ ü şūr çeker baḥr aña degin
Kim ebr ḳaṭresin güher-i şāh-vār ider

21.[991] Sinüñ seḫāñı gör ki nice bir nefesde*anı
Şöyle ki ḫāki yil ṭaġıdub tārumār ider

22.[992] Baş ḳomayanı taḫtuñ ayaġına rūzigār
Gerçi ki tāc-dār ola vü tāc-ı dār ider

23.[993] Düşmenlerüñ hezīmetile kār-zār olur
Her ḳanda kim ḳılıcuñ irüb kār-zār ider

24.[994] Gerdūn tereffüʿ itdise sen aña ḳalma kim

---

[988] * Bu beyit V nüshasında yoktur.
17a - Olur ẕerūr gözine nergis bigi*aḫterüñ: sürme çeker gözine felek üzre āfitāb Tİ, DB, T / olur durur nergis bigi aḫterüñ BM

[989] 18a - Nīm-çesini mehābetüñ: nicesi müheyyā durur BM

[990] 20a - Niçe: nice BM
20b - Ebr: baḥr V

[991] 21b - Yil: yig Tİ, DB, T

[992] * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
22b - Ola vü: ola Tİ / ola anı DB, T / olur u V

[993] 23a - Olur: olub Tİ, DB, T
23b - İrüb: ire DB, T / idüb BM

[994] 24a - Tereffüʿ: tevaḳḳuʿ Tİ / tereffüḥ BM; İtdise: itse DB, T
24b - Bürd-bār: pāyidār V

Anuñ beḳāsıçun seni Ḥaḳ bürd-bār ider

25.[995] Kāġıd bigi*iki yüzlü*olanı saña çün ḳalem
Ḥaḳ ḳaraṣuya birbir ü zār u nizār ider

26.[996] Luṭfuñ cihāndan eyle götürdi cefāyı kim
İtmez kimesne itse anı zülf-i yār ider

27.[997] Giderdi fitneyi ḳılıcuñ varısa eṣer
Andan ol ola kim anı çeşm-i nigār ider

28.[998] ʿAdlüñ süreli dünye yüzinden meẓālimi
Neydür hemīn ki iñleyü kendüyi zār ider

29.[999] Ḫāk itdi gevheri elüñ ol ḳorḳudan ḳaçıb
Pūlād içinde kendüye muḥkem-ḥıṣār ider

30. Ḳılıcuñ anı şöyle ki altūnı ḫākden
Zaḫmıla çıḳarub nite kim ḫāk-ḫ˘ār ider

31. Bu faḳrıla göz üstine ʿīdāne Aḥmedī
Ṣaçu ayaġuña güher-i āb-dār ider

32.[1000] Ne güherem bileydi nedür ḳadr ü ḳıymetüm
Olsaydı bir kişi hünere iʿtibār ider

---

995 25a - Bigi: gibi DB, T
25b - Ḥaḳ: Çün BM; Birbir: virbir DB, T

996 26a - Cihāndan: cihānda BM

997 27b - Andan ol ola kim: olsa ol ola kim Tİ / az ola ger ola V / anı ol ola kim BM

998 28a - Süreli: ṣoralı V; Yüzinden: yüzinde BM
28b - Ki iñleyü: iñler ü DB, T / iñledi V / ki iñledi vü BM

999 29a - Elüñ: elüñüñ BM; Ḳorḳudan: ḳoḫudan BM

1000 32a - Bileydi: bilinmdi V, BM

33.[1001] Yoḳdur güher-şinās hemīn bu durur sebeb
Kim her denī beni yirüben ḫāk-sār ider

34.[1002] Bilen kişi biżāʿatümi ʿilm ü fażldur
Baña şiʿār itdigüm eşʿārı ʿār ider

35.[1003] Bu çarḫ-ı bī-ḳarār niçe kim medār ider
Ṣayf u bahār düzer ü leyl ü nehār ider

36.[1004] Virsün ḳarār ʿömrüñe perverdigār kim
ʿAdlüñ cihānı ravża-yı *dāru'l-ḳarār* ider

37.[1005] Ol kird-gār fażlıla itsün saña ʿaṭā
Ol luṭfı kim idicek anı bī-şümār ider

---

[1001] 33a - Yoḳdur: yoḳdur u BM; Güher-şinās: hüner-şinās Tİ, V
33b - Kim her: kim V

[1002] 34a - ʿİlm ü fażldur: ʿilm ü fażlıdur Tİ / ʿilm-i fażldur V, BM

[1003] 35a - Niçe: nice BM; İder: ide Tİ, DB, T
35b - Ṣayf u bahār düzer: ṣayf-ı bahār durur Tİ / ṣayf-ı bahāra düzer V / ṣayf u bahārdur BM; Leyl ü nehār: leyl-i nehār V

[1004] 36a - Perverdigār: pervergār BM

[1005] 37b - İdicek anı: idicek DB, T

**36**[1006]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu fi maḳāmü'l-beşāretu**[1007]

1.[1008] Didiler müjde ki ol sulṭān gelür
Didüm ol resme ki cisme cān gelür

2.[1009] Didiler irişdi uş luṭf-ı raḥīm
Didüm uşda raḥmet-i raḥmān gelür

3.[1010] İrdi leşker tozı didiler didüm
Tūtiyā-yı dīẕe-yi aʿyān gelür

4. Mīr Sülmān irdi didiler didüm
Yidi iḳlīm alıcı sulṭān gelür

5.[1011] İtmegiçün kişver-i tūrānı feṭḥ
Leşkerile Ḫüsrev-i Īrān gelür

6. Ḫaşm kim ḳaṭredür ol lā-şey olur
Orada kim baḥr-ı bī-pāyān gelür

7.[1012] Bāġdan dūr ola zāġ u būm kim
Bülbül ü ṭūṭī-yi ḫoş-elḥān gelür

---

1006 * H. 71a, Tİ. 21a, DB. 34a (bn. 32a), T. 32b (bn. 65b), V. 66a (bn. 66a), BM. 101a
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ ve BM nüshalarında 17; DB, T ve V nüshalarında 16 beyittir.

1007 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "fi medḥ-i emīr Sülmān nevvera'llāhu ḳabrehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu der medḥ-i mīr Sülmān" şeklinde başlık atılmıştır.

1008 1a - Ki: kim DB, T; Sulṭān: cānān Tİ, DB, T, V / nān BM
1b - Cisme: çeşme BM

1009 2a - Uş: ol DB, T, V

1010 3a - İrdi: irişdi BM

1011 5a - Tūrānı: tutanı DB, T

1012 * Bu beyit DB ve T nüshalarında yoktur.
7b - Bülbül ü: bülbül Tİ

8. N’ide dimne ḥīleyile bellüdür
Anda kim ġurriş idüb arṣlān gelür

9. Yiye ʿAnḳā-yüñlü oḳı*İsfendiyār
Orada kim Rüstem-i destān gelür

10.[1013] Yāya baġlanan kirişden ḫaṣmı*anuñ
Ger ola*Areş ʿömrine noḳṣān gelür

11.[1014] Anuñ oḳı heybetinden düşmenüñ
Ġonca-yı gül gözine peykān gelür

12. Şöyle kim Mūsī ʿaṣāsı rümḥi*anuñ
Düşmeninüñ cānına ṣuʿbān gelür

13.[1015] Her kime kim ide luṭfıla naẓar
Āteş-i sūzān gül ü büstān gelür

14. Ẕikr iden dilde anuñ ḫulḳını
Söz yirine çeşme-yi ḥayvān gelür

15.[1016] Yaḳar ol sulṭān odı *lā-ḥavlü*-vār
Her yiri kim oraya şeyṭān gelür

16. Rūşen oldı gözlerüm Yaʿḳūb-vār
Bileli ki*ol Yūsuf-ı Kenʿān gelür

17.[1017] Aḥmedī kim ola ki*oldur ol melik

---

1013 10a - Ḫaşmı*anuñ: düşmenüñ Tİ, DB, T, V, BM
1014 11b - Ġonca-yı gül: ġonca vü gül Tİ, DB, T / ġoncada gül V
1015 13b - Gül ü büstān: gül-i büstān BM
1016 Bu beyit V nüshasında yoktur.
1017 17a - Kim ola ki: kimdür V

Kim melek daḫı*aña midḥat-ḫ˘ān gelür

17b - Aña: vü BM

**37**[1018]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Haẕā ḳaṣīdetün fi'l-bahāriyyāt**[1019]

1.[1020] Hevādan ṣaçılalı müşg ü ʿanber
Bulıtdan dökilür uş dürlü güher

2.[1021] Ḥadāyıḳ uş şaḳāyıḳ şemʿiyile
Yüzüñ bigi olup durur münevver

3. Ne ḳoḫu ṭuydı zülfüñden ʿaceb kim
Dimāġı bāġuñ olmışdur muʿaṭṭar

4. Yañaġuñ bigi gül rengīn ü ḫandān
Dudaġuñ bigi ġonca tāze vü ter

5. Ḳılur gül-zār içinde nāz u ʿişve
Gözüñden ne füsūn ögrendi ʿabher

6. Şükūfe yañaġuñ bigi muṭarrā
Benefşe ṣaçlaruñ bigi muʿanber

7.[1022] Yüzin yirden götürmez ol hevesle
Ki*ola bende boyuña serv ü ʿarʿar

---

[1018] * H. 71b, Tİ. 42a, DB. 25a - 147b (bn. 23a - 143b), T. 25b - 136b (bn. 215b - 194a), BM. 107a, Dİ. 65b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.
* Bu şiir DB ve T nüshalarında mükerrerdir.
* Bu şiir H, Tİ, DB, T ve Dİ nüshalarında 20; BM nüshasında 19 beyittir.

[1019] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu nevvera'llāhu ḳabrehu"; T nüshasında her iki şiirde de "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[1020] 1b - Dürlü: dürr ü DB-2, T-2

[1021] 2a - Uş: hem DB-2, T-2
2b - Bigi: gibi Tİ, DB-1, T-1

[1022] 7a - Ol: şol Dİ
7b - Ki*ola: ola Dİ; Boyuña: yoluña Tİ, DB-1, T-1, Dİ; Serv ü ʿarʿar: serv-i ʿarʿar Tİ

8.[1023] Berü ṣun sāḳī ol cāmı bugün kim
Nesīm-i bād olubdur rūḥ-perver

9. Dutubdur lāle uş çetr-i Ferīdūn
Geyübdür nergis uş tāc-ı Sikender

10.[1024] Ḥadāyıḳ rengiyile yir mülevven
Şaḳāyıḳ ʿaksiyile gök muṣavver

11. Virür lāleyile varlıġını kim
Başında var hevā-yı cām u sāġar

12. Çü lāle ṭolu lülüdür leb-ā-leb
İçelüm cām-ı yāḳūtı ser-ā-ser

13.[1025] Düm-i ṭāvūsdur gül-bün gerek kim
Aḫıda bülbüle ḫūn-ı kebūter

14.[1026] Bugün nergis bigi cām iç ki yarın
Bilinmez nice döne çarḫ u aḫter

15.[1027] Bu ʿömri virme bāda bāẕesüz kim
Ḳader yazan ḳażā olmaz muġayyer

16.[1028] Sözi ḳo sūza düş kim şemʿ bigi
Ṣafādan ola cānuñ nūr-güster

---

1023 8b - Olubdur: durur Tİ; Rūḥ: rūḥ u BM

1024 10a - Yir: pür Dİ

1025 13a - Ṭāvūsdur: ṭāvūs durur BM

1026 14a - Bigi: gibi DB-1, T-1, T-2
14b - Döne: döner Tİ

1027 15b - Muġayyer: muʿayyer BM

1028 Bu beyit BM nüshasında yoktur.

17. Anuñçun ḫoş-nefesdür Aḥmedī kim
İçinde sūzı var şöyle ki micmer

18. Ḥicāz'ıla ʿIrāḳ u Işfahān'da
Sözi ʿuşşāḳı itmişdür muḥayyer

19.[1029] Ḳażā dīvānın ideli ḳalem naḳş
Kimesne yazmadı bu renge defter

20.[1030] Ḳopa mı böyle rengīn lāle vü gül
Ola mı böyle şīrīn şehd ü şekker

[1029] 19b - Renge: resme Tİ, DB-1, T-1
[1030] 20a - Ḳopa: bite DB-1, T-1 / ḳoya BM

**38**[1031]

***Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Ve haẕā ayżān ḳaṣīdetün fi'l-bahāriyyāt**[1032]

1.[1033] Meger ki zülfüñe bād-ı bahār hem-demdür
Ki yañaġuñ gibi gül-zār ḫūb u ḫurremdür

2.[1034] Ḥayāt buldı cihān kim girü nesīm-i ṣabā
Nefes nefes nefeḥāt-ı Mesīḥ-i Meryem'dür

3.[1035] Ṣaçuñ hevāsına ger olmadısa sevdāyī
Benefşe nişe perīşān u böyle der-hemdür

4.[1036] Ne nüsḫa virdi gözüñ nergis-i mużāʿafe kim
Gözinde bu ḳamu siḥr ü fütūr u müdġamdur

5.[1037] Çemen ṣafā-ṣıfat oldısa bāġ Kaʿbe-ḥarem
ʿAceb mi çünki yaġan yaġmur āb-ı zemzemdür

6. Yeşil ḳızıl geye geldügini reyāḥīnüñ
Ḫaber viren yire gökden bu ṣaru çigdemdür

7. Seḥerde şebnemi bülbül duʿāyıla ister
Ki tāze dutan u ter gül yüzini şebnemdür

8. Meger benāt-ı nebāt itdiler girü celve

---

1031 * H. 72a, Tİ. 42b, DB. 39b (bn. 37b), T. 37b (bn. 70b), Dİ. 67b
* Bu şiir V ve BM nüshalarında yoktur.

1032 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

1033 1b - Gibi: bigi Tİ

1034 2a - Nesīm-i ṣabā: nesīm ü ṣabā DB

1035 3b - Perişān u: perişān DB

1036 4b - Fütūr u: fütūrı Tİ / fütūr Dİ

1037 5a - Bāġ: bāġ u Tİ / bāġı Dİ
5b - Āb-ı zemzemdür: āb u zemzemdür DB

Ki ṭonları ki geyürler ḥarīr-i muʿlemdür

9.[1038] Çiçeklerüñ ṭonı aḫ u ḳızıldur u gül-gūn
Çemen bu ḳuşlar üninden ṭolu terānemdür

10. Başında lālenüñ uş tāc şöyle kim faġfūr
Elinde nergisüñ uş cām şöyle kim Cem'dür

11.[1039] Çü söz ü sāzıla gitmege bülbülüñ sūzı
Anı görüb ḳamu dilile sūsen ebkemdür

12.[1040] Gülüñ ne rāzıkı varısa bülbüle ṣorġıl
Kim ol durur bu serā-perdede ki maḥremdür

13.[1041] Keremlerine Ḥaḳ'uñ iʿtibārıla naẓar it
Kim ol kerīmüñ işine baḫan mükerremdür

14. Bugün terennüm-i bülbül ṭolu durur gül-zār
İşit bu naġmeyi kim ġuṣṣa derdine emdür

15.[1042] Bu revnaḳıla bu şāẕī ki var çemende bugün
Baña ki ayruyam ol yārdan ḳamu ġamdur

16.[1043] Cüẕāyam ol ṣaçı reyḥān u yañaġı gülden
Benefşe bigi bu derdile ḳāmetüm ḫamdur

---

1038 9a - Ḳızıldur u: ḳızıl durur Tİ, DB, T
9b - Terānemdür: tenānemdür Dİ

1039 11a - Gitmege: gitmedi Tİ, DB, T
11b - Sūsen: sözi Tİ, DB, T

1040 12b - Kim: ki Tİ, DB, T

1041 13b - Kim: ki Tİ, Dİ

1042 15a - Ki: kim DB

1043 16a - Gülden: gülde DB

17.[1044] Cihān nem olsa ḳamu gözyaşıyla baña ne ġam
Ḥayātı n'iderem andan ırаḫ cihān nemdür

18.[1045] ʿAceb bu kim gözümüñ yaşıla cihān nem-gīn
Firāḳuñ odıyıla yüregüm cehennemdür

19.[1046] Egerçi cān u dil ü dīn ʿazīzdür ü nefīs
Velīki yār ḳamu nesneden muḳaddemdür

20. Firāḳı derdine yāruñ lebinden ayru devā
Egerçi āb-ı ḥayātısa bī-gümān semdür

21. Bu derdi bir dem unıtmaġa lāleye ḳarşu
Ṣun ol piyāleyi kim ḳamu zaḫma merhemdür

22.[1047] Düşürme lāle bigi*elden piyāleyi bir dem
Bugün ki nergis ü gül sinüñile hem-demdür

23.[1048] Şemāl müşg-dem olub eseriken gel kim
Bu bir demi görelüm ḫoş ki ʿömr bir demdür

24.[1049] Bugün ki neşv ü nemā buldı ḫār u ḫāk ol kim
Ḳadeḥden olmaya ḫoş neşv ḫārdan kemdür

25. Ezelde oldı senüñ ʿışḳuñ Aḥmedī'ye naṣīb
Anuñçun ol ebedā cān içinde muḥkemdür

---

1044 17a - Gözyaşıyla: ḳan yaşımla Tİ, DB, T, Dİ

1045 18b - Firāḳuñ odıyıla: firāḳ odıla Dİ

1046 19a - ʿAzīzdür ü: ʿazīzdür DB

1047 22a - Düşürme: düşerse DB, T; Elden: sen Dİ

1048 23a - Gel: gül DB, T, Dİ

1049 24a - Neşv ü nemā: neşv-i nemā Tİ / neşv ü nümā DB / neşv-i nümā T
24b - Neşv: neşvi Tİ / neşv ü DB

26. Fidā ḳılam yoluña cānı bir daḫı görsem
Senüñ cemālüñi kim raḥmet-i dü-ʿālemdür

**39**[1050]

***Mef'ūlü / Mefā'ilün / Fe'ūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[1051]

1. Niçe bezenüb düzense gül-zār
   Gördükde yüzüñi ḳala gül zār

2. Reyḥān ṣaçuñuñ ḫamına ḥayrān
   Nergis gözüñ ālına perestār

3. Ġonca dudaġuñdan uş işāret
   Lāle yañaġuñdan uş nümūẕār

4.[1052] Yaz oldı benefşe ḳoḫusından
   Mensūḫ olur gül-āb-ı ʿaṭṭār

5.[1053] Pür-reng ü ṣafā vü sebze ṣaḥrā
   Pür-bāng u nevā vü naġme kuh-sār

6.[1054] Cennet bigi pür-şükūfedür bāġ
   Ḥavrā bigi ḥulle-pūş eşcār

7. Eşcār dibinde nūş idüb mey
   Gūş it ne dirise murġ-ı esḥār

---

1050 * H. 73a, Tİ. 42a - 90b, DB. 22a (bn. 20a), T. 23a (bn. 218a), Dİ. 62b
* Bu şiir V ve BM nüshalarında yoktur.
* Bu şiir Tİ nüshasında mükerrerdir.

1051 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında ilk şiirde "ve ayżān lehu nevvera'llāhu ḳabrehu", ikinci şiirde "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu fi'l-bahāriyyāt"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

1052 4a - Ḳoḫusından: ḳorḫusından Tİ-1

1053 5a - Pür: bu Dİ
5b - Pür: bir Dİ

1054 6a - Bigi: gibi DB, T
6b - Bigi: gibi DB, T

8. Gül mevsümidür ḳo tevbeyi kim
Bir kez daḫı ola tevbe nā-çār

9. Ṣūfide ṣafā mı var çü rezzāḳ
Zerrāḳ olandan oldı bī-zār

10. Cürmüñ çoġısa n'ola olur ʿafv
Bir tevbeyile hezār evzār

11.[1055] Cürm itmeziseñ ki*anı Ḥaḳ örte
Pes nice diyile aña settār

12.[1056] Çün ʿaḳldur āfet-i ten ü cān
Bir dem kişi nice ola huş-yār

13. Senlik saña çün ḥicāb oldı
Senligüñi sür ki görine yār

14.[1057] Varlıġıñı ḳo ki*anı bulasın
Anda ki*ola yār n'eyler aġyār

15.[1058] Senlik ikilikdür anı terk it
Birlik dileriseñ Aḥmedī-vār

[1055] 11a - Ḥaḳ örte: örte Dİ
11b - Pes: bes DB, T; Diyile: diyeler Tİ-1, Tİ-2, DB, T
[1056] 12a - Āfet-i ten: āfet-i dil Tİ-1, DB, T
12b - Nice: nişe Tİ-2, Dİ / neçün DB, T
[1057] 14a - Ki: kim Dİ
[1058] 15a - Senlik: benlik Tİ-1, DB, T
15b - Dileriseñ: gerekise Tİ-1, Tİ-2, DB, T

**40**[1059]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ş̱erāhu fi'l-bahāriyyāt**[1060]

1. Āş̱ār-ı raḥmetine Ḥaḳ'uñ eylegil naẓar
   Kim bu ölen yiri nice diriltdi ser-te-ser

2. Murġ-ı seḥer şemāme-yi gülden oḫır ḥadīş̱
   Luṭf-ı hevā şemāil-i cāndan virür ḫaber

3. Geh rūḥ-baḫş ider ṣuyı ol *vāhibü'l-ḥayāt*
   Geh naḳş-bend ider yili ol *ḫālıḳu'ṣ-ṣuver*

4.[1061] İdrāk ideyim diriseñ sen müʾeş̱ş̱iri
   Baḫ iʿtibār göziyile gör nedür eş̱er

5. Gör lāle heyʾetin ki ṣañasın *ʿale'ṣ-ṣabāḥ*
   Bir dürc-i laʿldür içi pür-müşg ü pür-dürer

6.[1062] Gül şemsesini gör ki anuñ naḳşı reng reng
   Pīrūzedür ü lülü vü yāḳūt u sīm ü zer

7. Ne ḥāldür ki ṭoldı cihān müşgile ʿabīr
   Çözdi benefşe zülfini bāz̤-ı ṣabā meger

8. Ḳarardı nergisüñ gözi çün iʿtibārıla
   Ol ṣunʿ kār-gāhına çoġ eyledi naẓar

---

1059 * H. 78a, Tİ. 41a, DB. 24b (bn. 22b), T. 25a (bn. 215a), BM. 82a, Dİ. 29b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

1060 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu nevvera'llāhu ḳabrehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu der ṣıfat-ı bahār"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

1061 4b - Göziyile gör: gözile görgil Tİ

1062 6a - Şemsesini: şemmesini Tİ, DB, T, BM

9. Dīẕāra ʿāşıḳ olduġıyıçun kelīm-vār
Dāvud bigi nāle ider bülbül-i seḥer

10.[1063] Neşv aldı ṭaş ṭaşdan ol ḫuşk-ter ki*anı
Ẕevḳile şavḳa düşürimez bu hevā-yı ter

11.[1064] Gel bāġa ḳılalum güẕer iy dost kim yaḳīn
Nergis ṣolar u lāle dökilür ü gül gider

12.[1065] Gül bigi tāze vü ter olayım diseñ yarın
Gel ḫār bigi ḫuşklıġuñı sen bugün gider

13.[1066] Olduñısa benefşe bigi ser-girān saña
Nergisle lāle itdügi*işāret ögüd yiter

14.[1067] Faṣl-ı rebīʿ ü yār u mey ü ṣıḥḥat ü şebāb
Varken muʿaṭṭal oturan özine ḥayf ider

15. Bilür kim Aḥmedī ne gülüñ bülbüli durur
Ol kim benefşe bigi degüldür ḳulaġı ker

---

[1063] 10a - Taşdan: taşdan u Tİ; Anı: ide anı Dİ

[1064] 11b - Dökilür ü: dökilür BM

[1065] 12a - Bigi: gibi DB, T; Yarın: yaḳīn Dİ
12b - Bigi: gibi DB, T; Sen bugün: bugün DB, T, BM, Dİ

[1066] 13a - Saña: çün saña Dİ

[1067] 14a - Faṣl-ı rebīʿ: faṣl-ı bahār DB, T / faṣl u rebīʿ BM; Şebāb: şitāb BM

**41**[1068]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu ve hüve fi't-tevḥīd**[1069]

1.[1070] Her nireye kim iderisem naẓar
Sen görinürsin zihī nūr-ı baṣar

2.[1071] Senden artuḳ yoḳ seni görür gözüm
Pes neyi görsün daḫı ehl-i naẓar

3.[1072] Evvel āḫir ẓāhir ü bāṭın olan
Ġayr olmaduġına ḥüccet yiter

4. Daḫı yirde ger olayıdı vücūd
*Küntü semʿān* olmayayıdı ḫaber

5.[1073] Nūr ayruḳ ʿayn-i şems ayruḳ diyen
Kūrdur yoḳ anda görmekden eṣer

6.[1074] Gözgüdeki ṣūret ü nāẓır hemīn
Bir durur iki görür anı beşer

7.[1075] Şaḫṣ u sāye iki degül bir durur

---

[1068] * H. 78b, Tİ. 16a, DB. 26a - 149b (bn. 24a - 145b), T. 26a - 138b (bn. 216a - 92a), BM. 22b - 92b
* Bu şiir V ve Dİ nüshalarında yoktur.
* Bu şiir DB, T ve BM nüshalarında mükerrerdir.

[1069] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu nevvera'llāhu ḳabrehu"; T nüshasında ilk şiirde "ve ayżān lehu fi'l-irşādi"; T nüshasında ikinci şiirde "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[1070] 1a - İderisem: ḳılurısam DB-1, T-1

[1071] 2a - Artuḳ yoḳ: artuḳ BM-2
2b - Pes: bes DB-1, DB-2, T-1, T-2, BM-1, BM-2

[1072] 3b - Ġayr: ġayrı DB-2, T-2

[1073] 5b - Kūrdur: kūr durur BM-1, BM-2; Yoḳ anda: anda yoḳ DB-1

[1074] 6a - Ṣūret ü nāẓır: ṣūret nāẓır Tİ, DB-1 / ṣūret-i nāẓır BM-1, B-2

[1075] 7a - Şaḫṣ u sāye: şaḫṣ-ı sāye DB-2, BM-1 / şaḫṣ sāye BM-2; İki degül bir durur: bir durur iki degül DB-1, T-1 / iki degül birdür T-2

Gökdekidür ṣuda görinen ḳamer

8.[1076] Bir yüzi yüz gösterür yüz āyine
Ẕātı birdür līki çoḳ durur ṣuver

9. Gör ḫayāl oynayanuñ luʿbetlerin
Dürlü dürlü nicesi gelür gider

10. Cümlesinüñ varlıġı ol aradan
Ki*anda vaḥdetdür bilā-şek muʿteber

11. Aḥmedī keşf itdi vaḥdet sırrını
Ġayb nūrın gören olur dīẕe-ver

[1076] 8b - Çoḳ durur: çoḳ görür BM-2

**42**[1077]

***Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[1078]

1. Bu nice ṣūret ü ne şekl ü ne şemāildür
   Ki ʿışḳına yir ü gök ẕerre ẕerre māildür

2. Felekde ayıla gün yiryüzinde insile cin
   Anuñ cemāli kemāline cümle ḳāildür

3.[1079] İderse gözleri Hārūt siḥrini ne ʿaceb
   Anuñ ki sīm-i zenaḫdanı çāh-ı Bābil'dür

4. Ne būy u rengi varısa gülüñ virildi yile
   Yüzini ṣanduġıçun yüzüñe muḳābildür

5.[1080] Benefşeyi ṣaçuñ añduġı*ider zübān-be-ḳafā
   Ḳadersüzüñ getüren başına ḳażā dildür

6. Nite ki cān hevesile cünūna düşdi bu ʿaḳl
   Göreli zülfiñi kim ʿanberīn selāsildür

7.[1081] Nice ki şebnemi gün bu vücūdumı maḥv it
   Ki aramuzda bu durur hemīn ki ḥāildür

8.[1082] Bu derdüme lebüñ emdür ü daḫı dürlü devā

---

1077 * H. 83b, Tİ. 41a, DB. 39a (bn. 37a), T. 37a (bn. 70a), Dİ. 34a
* Bu şiir V ve BM nüshalarında yoktur.

1078 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "velehu ṭābe ṣerāhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

1079 3b - Ki: çü DB, T

1080 5a - Anduġı: anmaḳ Dİ

1081 7a - Nice: nite DB, T
7b - Bu durur hemīn: hemīn bu durur Dİ

1082 8a - Ü: ki Tİ, DB, T, Dİ

Egerçi āb-ı ḥayātısa zehr-i ḳātildür

9. Yüzüñ çirāġını Ḥaḳ rūşen eylesün kim anuñ
Kemāl-i ṣunʿına rūşen-terīn delāildür

10. Naẓar ḳıl iy leb-i yāḳūt gör ki şāḫ-ı şecer
Ne dürlü güher ü mercān u laʿle ḥāmildür

11. Ṣun anı kim anuñıla gider ʿanādilden
Bugün ki bāġ ṭolu naġme-yi ʿanādildür

12.[1083] Bugün ki furṣatı var nūş it mey-i gül-gūn
Ki yarına ḳomaya*işini her ki ʿāḳildür

13.[1084] Girü bulam diyü bu furṣatı viren elden
Bu çarḫ ḥālını bilmez ne çāre ġāfildür

14.[1085] Bu ʿömri ney bigi virme yile anı ḫoş dut
Ki vaḳti geçmese ḫoş ʿömrden ne ḥāṣıldur

15. Bugün ʿIrāḳ u Ṣıfāhān'da Aḥmedī sözine
Cevāb varısa *li'llāhi derrü ḳāil*dür

[1083] 12b - Ḳomaya: ḳomaz Tİ, DB, T, Dİ
[1084] 13b - Ne çāre: bī-çāre DB, T
[1085] 14b - Vaḳti: vaḳt Dİ

**43**[1086]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu ḳabrehu**[1087]

1.[1088] Dolābı gör nice döner aġlayu zār u zār
ʿĀşıḳ bigi ki cānını yaḫa firāḳ-ı yār

2. Yārından ayru düşdi anuñçun benüm bigi
Gözyaşını dökiben iñiler hemīşe zār

3.[1089] İçi ṭaşı delük delük ü şerḥa şerḥadur
Düşeli ögine ġam-ı yār u ġam-ı diyār

4.[1090] Düşdügiçün vaṭandan ıraḫ ol ġarībi gör
Ki*āşüfte*olub nice döner ü dutamaz ḳarār

5. Çoḫ dürlü zaḫm yidi vü çoḫ dürlü çekdi cevr
Anı vaṭandan ayıralı devr-i rūzigār

6.[1091] İñlerse çeng bigi n'ola çünki zaḫm yir
Nāle iderse n'ola çü ney bigi derdi var

7.[1092] Geh bend ü ḳayda düşibenüñ oldı çār-mīḫ
Geh süriyibenüñ yüzi üstine düşdi ḫ˘ār

---

[1086] * H. 85a, Tİ. 41b, DB. 21b (bn. 19b), T. 22b (bn. 211b), V. 101b (bn. 101b), Dİ. 41b
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

[1087] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "velehu ṭābe ṣerāhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[1088] 1a - Aġlayu: aġlar Tİ; Zār u: zār Tİ, V, Dİ
1b - Bigi: gibi DB, T; Yaḫa: yaḳar Dİ

[1089] 3a - Delük ü: delük Dİ

[1090] 4a - Iraḫ ol: ol Tİ
4b - Ki*āşüfte*olub: āşüfte olub V / āşüftedür Dİ

[1091] 6a - Çeng bigi n'ola: n'ola çeng gibi DB, T
6b - Bigi: gibi DB, T

[1092] 7b - Süriyibenüñ: sürinübenüñ Tİ, DB, T, V / sürinüben ol Dİ

8.[1093] Dāyim rükūʿ u secdededür Ḫıżr bigi ol
Anuñçun oldı irdügi yir tāze sebze-zār

9.[1094] Dolāb bir ṣuyıla ṣuvarduḫda bir yiri
ʿUnnābıla ʿineb biter ü hem gül ü enār

10. Nesrīnile benefşe vü hem lāle açılur
Daḫı hezār dürlü reyāḥīnile s̱emār

11. Bir yirde bir ṣuyıla biten nesne muḫtelif
Fikr it bunı ne ṣunʿ olur u nice kār u bār

12.[1095] Pes bil ki var durur ḳamunuñ bir mü'es̱s̱iri
Kim ʿilm vardur anda vü ḳudret hem iḫtiyār

13.[1096] Dolabuñ iniben girü çıḫduġını görüb
Bil kim degül bu çarḫ-ı felek işi pāyidār

14.[1097] Geh çıḫarur yuḫaru geh aşaġa indürür
Pes ʿāḳiliseñ itme anuñ ʿömrine*iʿtibār

15.[1098] Dolāb ṣuda gözyaşı dökdise Aḥmedī
Ḳan dökdi yaş yirine od içinde şemʿ-vār

[1093] 8a - Bigi: gibi DB, T
[1094] 9b - Gül ü enār: gül-i enār V
[1095] 12a - Pes: bes DB, T, V; Var: bir V; Ḳamunuñ bir: bu ḳamunuñ V
[1096] 13b - Kim: ki V
[1097] 14b - Pes: bes DB, T; ʿÖmrine: ʿahdına DB, T / ʿömrin Dİ
[1098] 15a - Gözyaşı: gözyaşını DB, T

**44**[1099]

***Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu fi ḳāfiyetü's-sīn**[1100]

1. Ṣubḥ-dem aldı eline ḳadeḥ-i zer nergis
N'ola maḥmūr durur içdise sāġar nergis

2. Ṭopraġa dökdi ne kim naḳdi varısa zer ü sīm
Çünki nūş itdi çemende mey-i aṣfer nergis

3.[1101] Virür uş necm ü şecerden görene dürlü nişān
Şāḫ üstinde niçe ki*ola muṣavver nergis

4.[1102] Nāfe-yi müşg gibi oldı muṭayyeb gül-zār
Micmere ṣaldı meger ʿūdıla ʿanber nergis

5.[1103] Bezmiçün şāh-ı reyāḥīn çü gülistāna gelür
N'ola altundan eger düzdise micmer nergis

6.[1104] Sebze içinde naẓar eyleyene nüzhetiçün
Yıldırar şöyle ki bu gökdeki aḫter nergis

7.[1105] Şekl-i heyʾetde nedür çetr-i Ferīdūn lāle
Vażʿ-ı ṣūretde nedür tāc-ı Sikender nergis

---

[1099] * H. 118a, Tİ. 28a, DB. 42a (bn. 40a), T. 39b (bn. 72b), V. 41b (bn. 20b)
* Bu şiir BM ve Dİ nüshalarında yoktur.
* Bu şiir H nüshasında 39; Tİ, DB ve T nüshalarında 40; V nüshasında 38 beyittir.

[1100] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "der medḥ-i emīr Sülmān nevvera'llāhu ḳabrehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu der ṣıfat-ı bahār" şeklinde başlık atılmıştır.

[1101] 3a - Virür: viren Tİ
3b - Niçe: nice V

[1102] 4a - Gibi: bigi V

[1103] 5b - Micmer: sāġar V

[1104] 6a - Eyleyene: eyleye ger Tİ
6b - Bu gökdeki: bulışduġı V

[1105] 7a - Şekl-i heyʾetde: şekl ü heyʾetde Tİ
7b - Vażʿ-ı ṣūretde vażʿ u ṣūretde Tİ, DB, T

8. Gül ü hem lāle müverred feraḥıla iʿaceb
Ne sebebden durur olduġı muzaʿfer nergis

9.[1106] Sebeb oldur ki gözüñ açıbañuñ gördi yaḳīn
Ki*olmayısar nite kim ser ü muʿammer nergis

10. Tāze vü zinde-dil ü ḫurrem ü ḫandān-ruḫdur
Oduñ içinde meger oldı semender nergis

11. Kibr idüb felege başını indürmedügi
Geydügiyiçün ola tāc-ı müzevver nergis

12.[1107] Meclisinde gülüñ uş almış eline def-i zer
Oḫıya bülbülile ḫoş ġazel-i ter nergis

13. Beñzeye gözlerüñe sinüñ i dilber nergis
Ger kemāñ-keş ola vü mest ü dil-āver nergis

14.[1108] Gerçi mestānedür ü ḫūb u ḫoş u raʿnādur
*Ḥāşā* kim ola gözüñile ber-ā-ber nergis

15. Hīç gül-zāruñ içinde gözüñüñ şīvesine
Bitmedi bitmeyiser bir daḫı nev-ber nergis

16. Ḳaldı ḥayran ṣaçuña şöyle ki reyḥān sünbül
Oldı fitne gözüñe şöyle ki ʿabher nergis

---

[1106] Bu beyit H ve V nüshalarında yoktur.

[1107] 12b - Oḫıya: ki*oḫıya Tİ, DB, T / oḫına V; Bülbülile ḫoş: bülbüle ḳarşu Tİ

[1108] 14a - Mestānedür ü: mestāne vü DB, T; Ḫūb u: ḫūb Tİ; Raʿnādur: raʿnā durur ol DB, T

17.[1109] Olmasa gözlerüñüñ ʿişvesine vālih ü zār
Rencile olmayadı böyle muʿaṣfer nergis

18. Dilerimiş ki teşebbüh ide fitne gözüñe
Bī-baṣar durur ider daʿvī-yi münker nergis

19. Yüzüñe neʿaceb oldısa gözün ārāyiş
Kim olur bāġ u gülüstānlara zīver nergis

20. Gözüm içinde maḳām itdi ḫayāli gözüñüñ
Ṣu aḫan yirde olur tāze vü ḫoş-ter nergis

21.[1110] ʿAbherīn gözlerüñüñ gördi ḫayālin düşde
Rūşen ol kim bu sebebden durur aḫver nergis

22. Uyḫudan ḳaldı gözüñ ʿışḳıla bu oldı sebeb
Yereḳān ʿilletine düşdügi ekṣer nergis

23.[1111] Ḥasretinden olur ecvef bigi *muʿtellu'l-ʿayn*
Gözlerüñ nüsḫasın itdükçe muḥarrer nergis

24.[1112] Dürr ü zerden urınur tāc ki*ola lāle bigi
Melik-i memlekete cānıla çāker nergis

25. Mīr Sülmān şeh-i kişver ki*ayaġı ṭoprağına
İrüb oldı zer ü sīmile tüvān-ger nergis

26. Gerçi bī-bār durur serv bigi emr itseñ

---

[1109] 17a - ʿİşvesine: şīvesine DB, T
17b - Olmayadı: olmışıdı Tİ / olmazıdı DB, T

[1110] 21a - ʿAbherīn: ʿanberīn DB, T; Gözlerüñüñ: gözüñüñ V

[1111] 23b - Muḥarrer nergis: nergis V

[1112] 24a - Bigi: gibi DB, T

Ḫār u ney bigi bitüre gül ü şekker nergis

27. Ger ḥimāyet idesin bāġa budur rūşen kim
Müşterī ola gül ü zühre-yi ezher nergis

28. Ger ʿināyet naẓarın ideriseñ bir laḥẓa
Ola serverlerüñ āʿyānına server nergis

29.[1113] Ḫaṣmuñuñ cānınadur çekdügi ḫançer sūsen
Düşmenüñ ḳaṣdınadur geydügi miġfer nergis

30.[1114] Gözini çeşme-yi ḫūrşīd bigi rūşen ide
Ḳılsa*işigüñ tozunı sürme-yi aġber nergis

31.[1115] Getürür ḳahruñuñ iʿṣārıyıla āb āteş
Bitürür luṭfuñuñ āṣārıyıla*āẕer nergis

32.[1116] Ḫulḳuñuñ rāyiḥasın aldı ṣabādan bir dem
Nefesin anuñıçun itdi muʿanber nergis

33.[1117] Baḫtuña ger ṣıġınub tīġi ala sūsenden
Düşmenüñ leşkerine ola muẓaffer nergis

34. Āyet-i nūr durur aduñ anı itmege sevād
Gözinüñ ḳıldı beyāżın varaḳ-ı zer nergis

35. Çün çiçek bigi kenīz oldı serā-perdeñde

---

1113 29a - Çekdügi ḫançer: ḫançer çekdügi DB, T
1114 30a - Rūşen ide: rūşen V
1115 * Bu beyit V nüshasında yoktur.
31a - Āb āteş: āb u āteş Tİ / āteş āb DB, T
1116 32a - Ḫulḳuñuñ: luṭfuñuñ V; Ṣabādan: ṣabā Tİ
32b - Nefesin: nefes Tİ
1117 33b - Leşkerine: leşkeri V

Lāyıḳ ol kim urına başına efser nergis

36. Ger zer ü sīm ü eger dürr ü eger pīrūze
Ḫāk ider varlıġını yoluña yik-ser nergis

37. Ayaġun ṭopraġına ʿāşıḳ olupdur ne ʿaceb
ʿIşḳ derdinden eger oldısa aṣfer nergis

38. Aḥmedī medḥüñi yazduḫda anuñ nüsḫaların
Tāc ider başına muṣḥaf bigi*anı her nergis

39. Bu nice ravża durur ki*oldı leb-ā-leb lāle
Bu nice bāġ durur ki*oldı ser-a-ser nergis

40. ʿĪşüñüñ yüzini Ḥaḳ gül bigi itsün tāze
Niçe kim ʿarża ide gözlere manẓar nergis

**45**[1118]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu fi ḳāfiyetü'l-ʿayn**[1119]

1.[1120] Yolumda cevr-i devr olalı vāḳiʿ
Başuma geldi çoḫ dürlü veḳāyiʿ

2. Günümde geldi ḳorḫulu ṭarāyıḳ
Gicemde irdi miḥnetlü mevāḳiʿ

3.[1121] Girümden oḫlar irerdi nevāfid
Öñümde ḫoẕ ḳılıclardı ḳavāṭiʿ

4.[1122] Hevā maḥmūmıdı cānlara mümlik
Ḥamīmidi ṣular aʿmāre ḳāṭıʿ

5.[1123] Gehī aḥvāl olurdı baña ʿāyıḳ
Gehī olca irerdi baña rādiʿ

6.[1124] Ṭaşum ṭolmışıdı aʿrāż-ı emrāż
Nite kim içüm esbāb-ı vecāyiʿ

7. Velī çün şavḳ varıdı göñülde
Baña olmadı māniʿ bu mevāniʿ

---

[1118] * H. 127a, Tİ. 32b, DB. 43b (bn. 41b), V. 48a (bn. 48a), BM. 38a
* Bu şiir T ve Dİ nüshalarında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB ve BM nüshalarında 63; V nüshasında 61 beyittir.

[1119] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "fi medḥ-i emīr Sülmān nevvera'llāhu merḳadehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[1120] 1a - Yolumda: yolunda BM; Cevr-i devr: cevrdür Tİ, V, BM

[1121] 3a - Nevāfid: levāfid Tİ, DB / mevāfid BM

[1122] 4a - Maḥmūmıdı: yaḥmūmıdı V; Mümlik: mühlik Tİ, DB / mühlek V / mümlek BM

[1123] 5b - Olca: ocal Tİ / evcal DB / olcar BM

[1124] 6a - Aʿrāż-ı emrāż: aʿrāż u emrāż DB

8.[1125] Nedür ol şavḳ sulṭān pāy-būsı
Ki oldur dīn ü dünyāda menāfiʿ

9. Çü sürdüm yüzümi şāh işigine
Degül rencüm *biḥamdi'llāhi ṣāniʿ*

10.[1126] Hüẕāvend-kār-ı ʿālem mīr Sülmān
Ki*aña lāyıḳ Süleymān olsa tābiʿ

11. Anuñ ʿafvı durur her ʿayba sātir
Anuñ luṭfı durur her cürme şāfiʿ

12. Sezā-yı salṭanat olduġına*anuñ
Ḳılıcı ḥüccet ü Burhān-ı Ḳāṭıʿ

13. Nedür ay u güneş ol arada kim
Anuñ rāyı żiyāsı ola sāṭıʿ

14. Olaydı müşterī cānıla ḫūrşīd
Ayaġı tozına bulınsa bāyiʿ

15. Anuñ saʿyiledür gün bigi rūşen
Şerāyiʿ de ne varısa şevāriʿ

16.[1127] Yana çün şemʿ barḳa ġarbda ḫaşm
Ḳılıcuñ şarḳda olursa lāmiʿ

17.[1128] Cemīʿ i işlerüñ durur ġarāyib

---

[1125] 8b - Ki: kim Tİ, DB

[1126] 10a - Sülmān: Selmān V, BM
10b - Ki*aña: aña V

[1127] Bu beyit V nüshasında yoktur.

[1128] 17a - Ġarāyib: nevāyib V

Ḳamusı sözlerüñ durur bedāyiʿ

18. Her adı nesḫ itdi*aduñ nite kim
Bu Ḳur’ān’la*oldı nesḫ ayruḫ şerāyiʿ

19. Sikender’sin ki seddi ḳılıcuñuñ
Olupdur fitne-yi Yecūc’a dāfiʿ

20.[1129] Bulınmadı saña mānend bir şāh
Cihān bünyādını uralı ṣāniʿ

21.[1130] Dilüñden cārı ervāḥa meşārib
Elüñden sarı eşbāḥa menābiʿ

22.[1131] Senüñ ẕikrüñdedür cümle maḥāfil
Senüñ şükrüñdedür ḳamu mecāmiʿ

23.[1132] Elüñdür ḫalḳ rızḳına meḳāsim
Ḳapuñdur ḥācet ehline maṣāniʿ

24.[1133] Cemālüñ vaṣfıdur dünyīde vāżıḥ
Celālüñ ṣītidür ʿālemde şāyiʿ

25.[1134] Cemīʿ-i luṭfa ṭabʿuñdur müsāʿid
Ḳamusı ḫayra fikrüñdür müsāriʿ

---

17b - Ḳamusı: ḳamu BM

[1129] 20a - Mānend: mānend ü BM

[1130] 21a - Dilüñden: dilüñde V; Ervāḥa: evrāḥa V
21b - Elüñden: elüñ V / eliñüñ BM; Menābiʿ: münāfiʿ V / menāfiʿ BM

[1131] 22a - Senüñ: söz DB

[1132] 23a - Meḳāsim: müḳāsim BM

[1133] 24b - Celālüñ: kemālüñ DB

[1134] 25b - Ḳamusı ḫayra: ḳamu ḫayrata DB

26.[1135] Duʿāñıla muʿaẕẓamdur medāris
Ṣenāñıla mükerremdür cevāmiʿ

27.[1136] Sen olduñ daʿvet-i ehl-i meʿābid
Senüñle himmet-i ehl-i ṣevāmiʿ

28.[1137] Süñüñe ṭuʿmedür düşmen nite kim
Yılana ḳūt olmışdur ḍafādiʿ

29.[1138] Celālüñ nerdübānı durur ol kim
Nüḫustīn-pāyesidür çarḫ-ı sābiʿ

30.[1139] Nite ki*İsfendiyār ola nügūn-ser
Senüñle Rüstem olursa muṣāriʿ

31.[1140] Başı*olmış ḫaṣmuñuñ ser-sām-ı sevdā
Devādur aña maʿcūn-ı mekāmiʿ

32.[1141] Senüñ ʿazmuñ nireye olsa cāzim
Döner *fi'l-ḥāl* māżīye mużāriʿ

33.[1142] Senün ẕātuñ ʿaceb ne ẕāt olur kim
Ḳamu *vaṣfu'l-kemāl*e oldı cāmiʿ

---

[1135] 26a - Muʿaẕẓamdur: muʿaṭṭardur DB

[1136] 27a - Daʿvet-i ehl-i meʿābid: devlet-i ehline meʿābid Tİ, DB
27b - Ehl-i ṣevāmiʿ: ehlidür ṣevāmiʿ Tİ, DB / ehlidür ṣavāyiʿ V

[1137] 28b - Olmışdur: olub durur DB; Ḍafādiʿ: ṣafādiʿ Tİ

[1138] 29a - Celālüñ: cemālüñ Tİ

[1139] 30a - Nite ki: nite V; Nügūn-ser: nigū-ser DB

[1140] 31a - Ser-sām-ı sevdā: ser-sām u sevdā Tİ
31b - Mekāmiʿ: meḳāṭiʿ Tİ, DB

[1141] 32a - Senüñ ʿazmuñ: senüñ DB
32b - Döner: dutar V

[1142] 33b - Vaṣfu'l-kemāle: vaṣfu kemāle DB

34. Ṭoludur naṣruñ āyātı başayir
Nite kim fetḥüñ aḫbārı mesāmiʿ

35. Maʿ ānīyi bedīʿ itmege īżāḥ
Senüñ ẕihnüñ durur rūşen meṭāliʿ

36.[1143] Senüñ ʿadlüñle arslān bīşesinden
Geyikler buldılar eylen mażācıʿ

37.[1144] Kebūter bāzıla dutdı merāʿ iş
Ḳoyın ḳurdıla düzetdi merātiʿ

38.[1145] Saña saġlıḫ n'ola ger bir ḳuluñuñ
Ayaġın aldısa çarḫ-ı muḫādiʿ

39.[1146] Rıżā vü ṣabrdur her işe çāre
Ḳażāya çünki yoḫdur hīç dāfiʿ

40.[1147] Ḳamu vardur çü sen varsın var olġıl
Çü metbūʿ ola bulınur tevābiʿ

41.[1148] Dutarsān bāşeyi*ola bir balābān
Ki anuñ ṣaydı ola nesr-i vāḳiʿ

42.[1149] Eger bir rūbehe binüm diriseñ

---

[1143] 36a - ʿAdlüñle: ʿadlüñ ki BM; Bīşesinden: bīşesinde Tİ, DB
36b - Eylen: atılan DB; Mażācıʿ: müżācıʿ V

[1144] 37b - Merātiʿ: merābiʿ Tİ, DB, V, BM

[1145] 38b - Muḫādiʿ: meḫāẕiʿ V

[1146] 39b - Dāfiʿ: māniʿ Tİ, DB

[1147] 40b - Metbūʿ: maḳbūḥ V; Tevābiʿ: mevāniʿ DB

[1148] * Bu beyit V nüshasında yoktur.
41a - Ola bir: ola Tİ, BM / olur DB

[1149] 42a - Rūbehe: rūhbeye BM

Esed ṣayd itmeñe olmaya ḳāniʿ

43.[1150] Bahār u ʿīddür şāha mey it nūş
Bugün kim sebz ü tāzedür merātiʿ

44.[1151] Cinān bāġıdur āʿrāf-ı mesāriḥ
Bihişt-i ḫuld eṭrāf-ı mezāriʿ

45.[1152] Güle ḳarşu belābil naġmesine
Benefşe boynın egib oldı sāmiʿ

46.[1153] Gör uş her ẕerrede yüz lāle nābit
Baḫ uş her ṣaḫrada yüz çeşme tābiʿ

47.[1154] Benefşe behmen ü reyḥān u sünbül
Merātiʿ de ne otlarsa revātiʿ

48.[1155] Ṭolu sebzedür ü nesrīn menāhil
Ḳamu nergisdür ü lāle meşāriʿ

49.[1156] Nite kim şemʿ olmışdı*Aḥmedī'nüñ
Yanarken senden ıraḫ gözi dāmiʿ

50.[1157] Zaʿafrānīyiken olmışdı gül-gūn

---

[1150] 43a - Bahār u ʿīddür: bahār-ı ʿīddür Tİ
[1151] 44a - Cinān: cihān DB; Mesāriḥ: mesāriʿ V
44b - Ḫuld: ḫuldıdur Tİ, DB
[1152] 45b - Boynın: boyın BM; Egib oldı: egdi olub DB (SK: egib oldı DB)
[1153] 46a - Nābit: ṣābit Tİ, DB, V
46b - Ṣaḫrada: ṣaḫradan V; Tābiʿ: tāmiʿ Tİ, BM / nābiʿ DB, V
[1154] 47a - Benefşe behmen ü: behmen ü benefşe DB (SK: benefşe behmen ü DB)
[1155] 48a - Sebzedür ü: sebze durur Tİ, DB, V
48b - Nergisdür ü: nergis durur DB, V
[1156] 49a - Olmışdı: olmış DB / olmışdur BM
[1157] 50b - Gözleriyile: gözleriyilen DB; Medāmiʿ: müdāmiʿ Tİ / medāfiʿ V, BM

Devāmiʿ gözleriyile medāmiʿ

51.[1158] Ḥaḳ'a minnet ki*ayaġuñuñ tozı uş
Aña *kuḥlu'l-cevāḫir* oldı nāfiʿ

52.[1159] Çün irdüm ḥażretüñe ʿarż itdüm
Medāyiḥde bedāyiʿ le ṣanāyiʿ

53. Çün idem ḫuṭbesin medḥüñüñ inşā
Cevābında ḳala müfḫam meṣāḳiʿ

54. Olam eṣnāf-ı iḳbāle sezā-vār
Baña elṭāfuñ olursa ẕerāyiʿ

55.[1160] Sözümdür şāha vācibdür işitmek
Ne kim söz dirise dānā-yı bāriʿ

56.[1161] Yılandur ḫaṣm ejderhā degülken
Gerek kim ola*aña cehdüñ müdāfiʿ

57.[1162] Kişi düşmenlerinden ḫayr ummaḫ
Ṭaleb itmekdür itlerden ekāriʿ

58.[1163] Niçe*olsa çarḫda lāmiʿ meṣābīḥ
Niçe çıḫa meṭāliʿ den ṭavāliʿ

---

[1158] 51b - Kuḥlu'l-cevāḫir: kuḥl-ı cevāḫir DB
[1159] 52a - Çün: çü V
[1160] 55a - Sözümdür: sözimi DB
[1161] 56b - Kim: ki Tİ, DB, V, BM; Müdāfiʿ: menāfiʿ DB
[1162] 57b - İtmekdür itlerden: itlerden itmekdür DB
[1163] 58a - Niçe: nice DB, V, BM
58b - Niçe: nice DB, BM

59.[1164] Senüñ emrüñe olsun ṭāyiʿ ü rām
Sipihr ü mihr ü ecrām-ı levāmiʿ

60.[1165] Sipāh u ḫayluña gerdūn muḫayyem
Çeriñe encüm-i sāyir ṭalāyiʿ

61. Saña Ḥaḳ ʿömr virsün ol ḳadar kim
Ḥisābında ḳala ʿāciz eṣābiʿ

62.[1166] Ḳażāda ne belā ḳılıcı varsa
ʿAdūñuñ başına olsun ḳavāṭiʿ

63.[1167] Sözüme düşmenüñ başı*oldı maḳṭaʿ
Ki yoḫdur daḫı andan yig maḳāṭiʿ

[1164] 59a - Ṭāyiʿ: ṭāyir V
59b - Levāmiʿ: lāmiʿ V
[1165] 60a - Sipāh u ḫayluña: sipāh-ı ḫayluña Tİ
60b - Encüm-i sāyir: encüm ü sāyir Tİ, DB, BM
[1166] 62a - Ḳılıcı varsa: ḳılıc varısa V
[1167] 63a - Sözüme: sözüde V / sözümce BM
63b - Maḳāṭiʿ: muḳāṭiʿ Tİ, DB

**46**[1168]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Başlık Yok**[1169]

1.[1170] Viṣālin yāruñ anda bula ʿāşıḳ
Ki*ola daʿvīsine fiʿli muvāfıḳ

2.[1171] Ol ola vaṣla lāyıḳ kişi ki*aña
Ten ü cān yārdan olmaya ʿāyıḳ

3. Nice irişe vaḥdet ḫalvetine
Kişi kim itmeye terk-i ʿalāyıḳ

4. Refīḳ ü reh-ber it ʿaḳlıla şerʿi
Bu yola ki*ucdan olmışdur mażāyıḳ

5. Dimāġuñdan ḫayāl ü vehmi ḳaṭʿ it
Nedür çünkim bilürsin ḥadd-i sāriḳ

6.[1172] Bu dünyī pīr-zendür terk id anı
Ki yig oldur ki ola ḳaḥbe ṭālıḳ

7.[1173] Göñül ġonca-şıfat dünyīye baġlu
Ola mı daʿvī-yi tecrīde lāyıḳ

8. İşit cān ḳulaġıyla Ḥaḳ nidāsın

---

[1168] * H. 132b, Tİ. 7b, DB. 46a (bn. 44a), V. 10b (bn. 29b), BM. 10a
* Bu şiir T ve Dİ nüshalarında yoktur.

[1169] H nüshasında bu şiir için bir başlık atılmamış, sayfa başındaki mavi zemin üzerine altın işlemeli ve kırmızı mürekkepli serlevhadan sonra başlık konmadan şiire başlanmıştır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ṭābe ṣerāhu" şeklinde başlık atılmıştır.

[1170] 1b - Daʿvīsine: daʿvīsi V; Fiʿli: fiʿline V

[1171] 2a - Ki*aña: kim ol Tİ, DB, BM

[1172] 6a - Pīr: pīre Tİ, DB, BM
6b - Ki yig oldur ki: yig ol durur kim Tİ, DB, BM

[1173] 7b - Tecrīde: tecrīd BM

Ki ten ḳulaġı ṭoludur ṣavāʿiḳ

9.[1174] Yir ü gök ṭolu ol durur velīkin
Sebellü göze görinmez şevāriḳ

10. Maṣābīḥi n'idersin çün göremez
Gözüñ ṭopṭolu nūriken meşāriḳ

11. Bugün bu güher-i vaṣlı göreydüñ
Baṣīretde gözüñ olsaydı ḥāẕiḳ

12.[1175] Viṣāle ārzū itme niçe kim
Bu benlik senden olmaya müfāriḳ

13.[1176] Ol insan kim naẓar itmeye ġayra
Olur dīẕār nūrıyıla şāriḳ

14.[1177] Geyürsin loḳma ḳoḫusına ḫırḳa
Ḳanı şerm-i ḫalāyıḳ ters-i ḫālıḳ

15. Bu tesbīḥ ü bu seccāde bu ḫırḳa
Saña Ḥaḳ'dan olup durur ʿavāyıḳ

16. Tevekkül varsa sende ne gerekdür
Bu keşkūl ü çerez-dān u cevālıḳ

17.[1178] Fetīl odıçun olur ḳo anı kim

---

[1174] 9a - Ṭolu: Ṭoludur DB
9b - Sebellü: zebellü BM; Görinmez: görilmez DB

[1175] 12a - Niçe: nice BM

[1176] 13b - Şāriḳ: meşārıḳ DB

[1177] 14b - Ters-i ḫālıḳ: ḫavf-ı ḫālıḳ DB

[1178] 17b - Nāru'llāh: nār u yār V

Saña *nāru'llāh* olmaya muʿānıḳ

18.[1179] ʿAlem ʿilm ü ʿameldür yuñ çopurın
ʿAmel iden olur neng-i ḫalāyıḳ

19. Ele girmez saʿādet ḥīleyile
Nice taġyīr bula ḥükm-i sābıḳ

20. Riyā vü zerḳi ḳo çünkim bilürsin
Ki virür rızḳuñı bī-zerḳ rāzıḳ

21.[1180] Riyā şirk-i ḫafīdür şerʿde olur
Mürāyī müşrik ü bī-dīn ü fāsıḳ

22.[1181] Ṭaşuñ reyḥān bigi ser-sebz içüñ
Ṭolu ḫubs̱ u ḫabes̱dür zī-münāfıḳ

23.[1182] Siyeh-dil olmaġıl kim yile varur
Siyeh-dil olduġıçun uş şaḳāyıḳ

24.[1183] Göñül gün bigi rūşen it ki Ḥaḳ'dan
Saña keşf ola çoḫ dürlü deḳāyıḳ

25. Ḳıla cān her nefesde tāze ol kim
Bu yolda ṣubḥ bigi ola ṣādıḳ

---

[1179] 18a - ʿİlm ü ʿameldür: ʿilm-i ʿameldür Tİ, DB, V, BM; Yuñ: yol Tİ, DB, BM
18b - ʿAmel: ʿalem Tİ, DB, V, BM; Neng-i ḫalāyıḳ: teng-i ḫalāyıḳ Tİ, BM

[1180] 21a - Şirk-i ḫafīdür: şirk ü ḫafīdür BM

[1181] 22a - Ser-sebz: ser-sebze BM
22b - Zī: iy DB

[1182] 23b - Siyeh-dil: siyeh BM

[1183] 24a - İt ki: it DB

26.[1184] Ḳuṣūr u ḥūr u cennet ārzūsı
Ḳuṣūr u ʿaḳl u Ḥaḳ’dandur muʿāvıḳ

27.[1185] Bihişti bāġ ṣanursın u gül-zār
Nice ola bu söz ʿaḳla muṭābıḳ

28.[1186] Tecellī nūrıdur anda biten gül
Ḫas u ḫāşāk bundaġı ḥadāyıḳ

29.[1187] Varursañ bu yola reh-ber bulıb var
Ki bu yol ṭoludur ucdan mezālıḳ

30. Saña Ḳur’ān yiter reh-ber kim oldur
Ḥaḳ’ıla bāṭıl arasında fārıḳ

31.[1188] Olursañ Ḥaḳ’dan ayru bir nefes sen
Senüñle*altı olur ḫams-ı fevāsıḳ

32. Taʿalluḳ jengini gider göñülden
Ki*ola āyīnede rūşen ḥaḳāyıḳ

33.[1189] Sözini Aḥmedī’nün ol bile kim
Ola ʿaḳlıla cümle ḫalḳa fāyıḳ

[1184] 26b - Ḳuṣūr u ʿaḳl u: ḳuṣūr-ı ʿaḳl DB; Muʿāvıḳ: muʿārıḳ Tİ / muġārıḳ BM
[1185] 27a - Bāġ: bāġı DB; Ṣanursın u gül-zār: gül-zār añladuñ sen DB
[1186] 28a - Anda: andan Tİ, BM
[1187] 29a - Varursañ bu yola reh-ber bulıb var: eger varusañ bir reh-nümā bul DB
[1188] 31a - Nefes sen: nefesdür V
[1189] 33b - Ola: ki*ola Tİ, DB, V, BM; Cümle ḫalḳa: ḫalḳa cümle V

**47**[1190]

***Feʿūlün / Feʿūlün / Feʿūlün / Feʿūl***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ş̱erāhu fi ḳāfiyetü'l-kef**[1191]

1.[1192] Bahār oldı açıldı uş ter çiçek
Yüzüñ bigi oldı münevver çiçek

2.[1193] Yüzüne*öykünür didiler bu işi
Ne cānıla ide i dilber çiçek

3.[1194] Sipīẕ-āb u sürḫ-āb urınduġıçun
Yüzüñe ḳaçan beñzeyiser çiçek

4.[1195] Firāḳuñuñ odına düşdi meger
V'eger nī neçün böyle göyner çiçek

5. Yüzüñüñ ḥayāsından olub ḫacil
Niḳāb içre oldı müsetter çiçek

6.[1196] Zer ü sīm ü yāḳūt ider niṣ̱ār
Yoluña zihī pāk-güher çiçek

7. Şükūfe-kenīzek olam dir saña
Anuñıçun adını eyler çiçek

---

[1190] * H. 136b, Tİ. 27a, DB. 47a (bn. 45a), T. 56b (bn. 78a), V. 39b (bn. 18b)
* Bu şiir BM ve Dİ nüshalarında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ ve DB nüshalarında 56; T nüshasında 19; V nüshasında 54 beyittir.
* T nüshasında şiirin bulunduğu varaklar kopuk olduğu için sadece son 19 beyit vardır.

[1191] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "der medḥ-i emīr Sülmān nevvera'llāhu merḳadehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[1192] 1a - Oldı: irdi vü Tİ / irdi DB

[1193] 2a - Bu işi: anı Tİ
2b - İde i: ide DB

[1194] 3b - Ḳaçan: nice V

[1195] 4b - Göyner: göyünür DB

[1196] 6a - Sīm ü: sīm DB

8.[1197] Yüzüñ şemʿin irte gice gün bigi
Çirāġıla her yaña isder çiçek

9.[1198] Cemālüñ ḫayāli düşer göñlüme
Gözüme çün olur muṣavver çiçek

10. Yüzüñden gidermez gözin bir nefes
Zihī ʿāşıḳ-ı pāk-manẓar çiçek

11. Ṣabādan ṣaçuñ ḳoḫusın almasa
Bula mı dem-i rūḥ-perver çiçek

12.[1199] Yüzüñ şavḳıla yaş yirine döker
Gözinden gül-āb-ı muḳaṭṭar çiçek

13.[1200] Şeref burcına irdi güneş girü
Ki ḫandāndur u tāze vü ter çiçek

14.[1201] Saçar ṭopraġa dürr ü güher bulıt
Ṣavurur yile müşg ü ʿanber çiçek

15.[1202] Virür bāġ necm ü şecerden nişān
Ki zühre bigi oldı ezher çiçek

16.[1203] Ṣabā gün bigi ẓāhir ider ṣabāḥ

---

[1197] 8a - İrte: irdi Tİ, DB; Bigi: gibi DB
[1198] 9b - Gözüme: gözümde DB
[1199] 12b - Gül-āb-ı muḳaṭṭar: gül-āb u muḳaṭṭar Tİ / gül-āb-ı muʿaṭṭar DB
[1200] 13b - Ḫandāndur u: ḫandān durur V
[1201] 14a - Dürr ü güher: dürr-i güher V
14b - Ṣavurur: ṣavurdı Tİ, DB; Müşg ü ʿanber: müşg-i ʿanber V
[1202] 15a - Bāġ: bāġa V; Necm ü şecerden: necm-i şecerden DB
[1203] 16a - Bigi: gibi DB
16b - N'itse: neyse V

Gice n’itse göñlinde mużmer çiçek

17.[1204] Meger nergis içer çemende girü
Ki dutmışdur öñinde sāġar çiçek

18.[1205] Bu nāzük vücūhıla kim görinür
ʿAceb mi*oldıyısa tüvān-ger çiçek

19.[1206] ʿAceb mi olurısa ʿıṭrile bāġ
Ki yaḫub durur bunca micmer çiçek

20.[1207] Ne yil var başındaki pīr-āne-ser
Düzer rāst-pīrāye-yi zer çiçek

21.[1208] Degülse ṭolu başı bāẕ-ı ġurūr
Ne ʿömrine urınur efser çiçek

22.[1209] Cihān bī-vefālıġıdur yazılu
Görür uş ṭolu ḫaṭ müşeccer çiçek

23. Bugün geldi kim yarın ide saña
Nedür dünye ḥālın muḳarrer çiçek

24. Saña yiter itseñ görüb iʿtibār
Ki ne resme biterse yiter çiçek

25. Bahār uş yiter ḥaşra rūşen delīl

---

[1204] 17b - Öñinde: elinde V
[1205] Bu beyit V nüshasında yoktur.
[1206] 19a - Olurısa: ṭolarısa Tİ, DB
[1207] Bu beyit V nüshasında yoktur.
[1208] 21b - Urınur: urılmaz DB
[1209] 22b - Görür: gör Tİ, DB; Ḫaṭ müşeccer: ḫaṭṭ u musaḫḫar Tİ, DB

Ki raʿd oldı ṣor ehl-i maḥşer çiçek

26.[1210] Olur ẓāhir uş sırr-ı *yuḥyī'l-ʿiẓām*
Bugün ki*oldı zinde ser-ā-ser çiçek

27.[1211] Zihī reng-i rez ki*oldı*anuñ ṣunʿıla
Boyasuz ṣaru vü ḳızıl her çiçek

28.[1212] Ne keşf ehlidür kim gice gündüzin
Ḳıyām u ṣıyāmıla sürer çiçek

29.[1213] Ṣalata*āb-destile*ider iftitāḥ
Ne zāhiddür *Allāhu Ekber* çiçek

30.[1214] Yilile ṣu üstinde*ider tekye-gāh
Ki olmış durur Ḫıżr'a hem-ber çiçek

31.[1215] Beşāşetde ḫandān neçündür ʿaceb
Bilürken ki olmaz muʿammer çiçek

32. Görür mālı kim yil alur varını
Yidürmeyene ḫande ider çiçek

33.[1216] Hezārān göz açub baḫar her yaña
Görine diyü şāh-ı ṣaf-der çiçek

34. Şeh-i memleket mīr Sülmān ki*anuñ

---

[1210] 26b - Oldı: ol durur Tİ
[1211] 27a - Reng-i rez: reng-rez V
[1212] 28b - Sürer: eyler DB
[1213] 29a - Ṣalata: ṣalavata Tİ, DB, V; İftitāḥ: iftināḥ V
[1214] 30b - Hem-ber: hem-ser DB
[1215] 31a - Beşāşetde: beşāşetle DB, V
[1216] 33a - Her: dört Tİ, DB, V

Ş̱enāsında oldı zübān-ver çiçek

35.[1217] Gözi rūşināyī bula ger ide
Yolınuñ tozın kuḫl-ı aġber çiçek

36. Nireye ki ḳahruñ semūmı ire
Ola ġonca içinde aḫker çiçek

37.[1218] Nesīmi seḫāñuñ nireye ki*ire
Bitüre ḳuru ṭaşdan āẕer çiçek

38.[1219] Ḫaṭīb aduñı añıcaḫ ne ʿaceb
Getürürise ḫūb-minber çiçek

39.[1220] Ḳapuñda ikiyüzlü olduġıdur
Ki ḫākile düşdi ber-ā-ber çiçek

40.[1221] Niş̱ārıçun atuñ ayaḫlarına
Döker ṭopraġa zerr ü zīver çiçek

41. Eger ḳahruñuñ şemmesini göre
Müverredken ola muzaʿfer çiçek

42. Eger mihrüñüñ ḳoḫusını bula
Od içinde ola semender çiçek

43. Şehā çün bahār irdi vü her yaña

---

[1217] 35a - Bula ger: bulur ger Tİ / bulurken DB
35b - Yolınuñ: ayaġı DB

[1218] 37b - Ḳuru: ḳara Tİ

[1219] 38b - Ḫūb-minber: çūb-ı minber Tİ, DB, T, V

[1220] 39b - Düşdi: oldı V

[1221] 40a - Atuñ: anuñ DB, T
40b - Zīver: güher Tİ, DB, T

Ṣaru vü yeşil oldı aḥmer çiçek

44.[1222] Demi oldı*içerseñ mey-i müşg-būy
Ki ḫoş-rengdür ü muʿanber çiçek

45.[1223] *Biḥamdi'llāh* ol geçdi kim revzeden
Göze görinürdi muḥaḳḳar çiçek

46.[1224] Uş irişdi ʿīd-i mübārek girü
Ki tāc-ı ser oldı müdenner çiçek

47. Hilālī ḳadeḥden şarāb eyle nūş
Ki tābān durur şöyle ki*aḫter çiçek

48.[1225] Ḳoma lāle bigi elüñden ḳadeḥ
Ki yiryüzine oldı zīver çiçek

49.[1226] Gör uş Aḥmedī sözi bigi bugün
Ne rengīn durur ḫūb u maḫber çiçek

50. N'ola pīrise çün getürmez bahār
Ṭabīʿatda andan cüvān-ter çiçek

51. Ol itdügi bāġa irişmez ḫazān
Hem orada bitmez müzevver çiçek

52. Nedür defteri bir ʿaceb bāġ kim

---

[1222] 44a - Demi: dem DB, T

[1223] 45a - Revzeden: rūzdan DB, T

[1224] 46a - ʿĪd-i mübārek: ʿīd ü mübārek V
46b - Müdenner: müdevver V

[1225] 48a - Bigi: gibi DB, T

[1226] 49b - Rengīn durur: rengīndür ü V; Ḫūb u maḫber: ḫūb-ı maḫber V

Gelür anı görene münker çiçek

53. Gülüñ defteri bigi varmaz yile
Egerçi ṭoludur bu defter çiçek

54.[1227] Duʿā yik ki yoḳdur s̱enāña ʿaded
Nice ki*oldı bī-ḥadd ü bī-mer çiçek

55.[1228] Niçe kim ola rūḥ-perver ṣabā
Niçe kim ola revḥ-güster çiçek

56.[1229] Cihān-perver olsun vücūduñ senüñ
Niçe kim olur mīve-āver çiçek

[1227] 54b - Nice: niçe Tİ, DB, T
[1228] 55b - Revḥ: rūḥ DB, T
[1229] 56b - Niçe: nice V; Olur: ola DB, T

**48**[1230]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[1231]

1.[1232] Baḫtıla geldi taḫtına ol tāc-dār-ı mülk
Ṭoldı żiyā vü nūr u saʿādet diyār-ı mülk

2. Leşker-keş ü ḥasūd-küş ü memleket-güşāy
Sulṭān Muḥammed ol melik-i nām-dār-ı mülk

3.[1233] Bercīs-i mihr-güster ü Behrām-ı intiḳām
Mihr-i sipihr-i devlet ü ḳuṭb u medār-ı mülk

4.[1234] Ol Rüstem-i zamān u Nerīmān-ı rūzigār
Küştāsb-ı zamāne vü Sām-ı süvār-ı mülk

5.[1235] Ol şeh-süvār kim atı naʿlı hilāl-vār
Hem tāc-ı farḳ-ı çarḫ durur hem sivār-ı mülk

6. Şiʿrāya irdi şerʿ bulub andan aṣl u ferʿ
Ki*oldur mülūk içinde şerīʿat-şiʿār-ı mülk

7.[1236] Anuñ yesārı oldı seḫānuñ yemīni kim

---

[1230] * H. 138a, Tİ. 20a, DB. 49a (bn. 47a), T. 57a (bn. 78b), V. 65a (bn. 65a), BM. 99b
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB ve T nüshalarında 30; V nüshasında 6; BM nüshasında 28 beyittir.
* V nüshasında şiirin bulunduğu varaklar kopuk olduğu için sadece son 6 beyit vardır.

[1231] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "fi medḥ-i Sulṭān Meḥemmed nevvera'llāhu ḳabrehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu der medḥ-i Sulṭān Meḥemmed" şeklinde başlık atılmıştır.

[1232] 1a - Ol: iy BM
1b - Nūr u: nūr BM

[1233] * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
3b - Sipihr-i devlet: sipihr ü devlet Tİ

[1234] 4a - Rüstem-i zamān u Nerīmān: Rüstem'ile Sām-ı Nerīmān Tİ / Rüstem'ile nām Nerīmān DB, T / Rüstem ü mān-ı Nerīmān BM
4b - Sām-ı süvār-ı mülk: Sām u Nerīmān-ı mülk BM

[1235] 5b - Çarḫ durur: çarḫdur u Tİ / çarḫudur u BM

[1236] 7b - Yemīn ü yesār-ı mülk: yemīn-i yār-ı mülk BM

ʿAdliyle buldı yümni yemīn ü yesār-ı mülk

8.[1237] Āb-ı ḥayāt oldı anuñ ẕātı lā-cirem
ʿAẕb u furāt oldı ḳamu cūy-bār-ı mülk

9. Ḥaḳ iḫtiyār itdi ezelde vücūdını
Anuñçun oldı ol ebedā baḫtiyār-ı mülk

10. Beẕ-ḫᵕāh bāẕ-ı serddür ü ateş-nihād kim
Ġarḳ-āb oldı lā-cerem ü ḫāk-sār-ı mülk

11. Luṭf-ı seḥābı çün döke bārān ʿaceb degül
Ger sebzesin zümürrüd ide murġ-zār-ı mülk

12.[1238] Ol yaraşur memālike mālik ki*anuñıla
Oldı dürüst rāst ḳamu kār u bār-ı mülk

13.[1239] Ol rāst itdi ḫalḳ işin ü Ḥaḳ iṭāʿatin
Her ki*oldı rāst-kār olur reste-kār-ı mülk

14. Bekler murādı māl u murādı anuñ key ād
Şehler şikārı vuḥş u anuñdur şikār-ı mülk

15.[1240] Bu kār u bārdan daḫı artuḳ hezār-bār
Feṭḥ ü fütūḥ virür aña kird-gār-ı mülk

16. Bu şeh bigi nigār getürmedi ṣūrete
Naḳş ideli meẓāhiri ṣūret-nigār-ı mülk

---

1237 8b - Ḳamu: ḳamer Tİ

1238 12b - Dürüst: dürüst ü Tİ, DB, T, BM

1239 13a - İşin ü: işini BM
13b - Olur: olur ol DB, T

1240 15b - Feṭḥ ü fütūḥ: feṭḥ-i fütūḥ BM

17.[1241] Deyyār memleketde yoġıdı sen irmedin
Sinüñle oldı şükr ʿimāret diyār-ı mülk

18. Cümle mülūka faḫr ider memleket velī
İşbu melek-ṣıfat melik oldı*iftiḫār-ı mülk

19.[1242] Gül-zār-ı mülke baḳdum u gördüm mülūkını
Sensin güli arada vü bāḳīsi ḫār-ı mülk

20.[1243] Ṣudur ḳılıcuñ uş şehā līkin ki berḳ-vār
Şeyṭān bigi şerārına yanar şirār-ı mülk

21.[1244] Her ḳanda kim ḳılıcuñ irer ṭopraġa döker
Laʿl-i müẕāb zi güher-i āb-dār-ı mülk

22. Zer-baḫş elüñde her ki ḳılıcuñı göre dir
Zi bī-ḳarār ki anuñıladur ḳarār-ı mülk

23. Pīrūz ideli Ḥaḳ seni iy şāh-ı dil-fürūz
Ḫoş rūşen oldı ʿadlüñile rūzigār-ı mülk

24.[1245] Rūşen durur yoluñ tozıla memleket gözi
Kim bunca vaḳt saña yidi intiẓār-ı mülk

25.[1246] Şehler ḳamusı müfteḳir-i mülkdür velī
Sinüñ ʿināyetüñe durur iftiḳār-ı mülk

---

1241 17a - Deyyār: yoġıdı DB, T; Memleketde: memleketinde BM; Yoġıdı: ʿimāret DB, T

1242 19a - Gül-zār-ı mülke: gül-zār u mülke BM

1243 20a - Ḳılıcuñ uş şehā: ḳılıcuñ BM; Līkin ki: līkin Tİ, DB, T / līki BM

1244 21a - İrer: urur Tİ

1245 24a - Tozıla: tozına BM

1246 25a - Müfteḳir-i mülkdür: müfteḫir-i mülkdür Tİ, DB, T
25b - ʿİnāyetüñe: ʿināyetüñle DB, T

26.[1247] İrdi şitā vü ḳalbi ḳatında duramazam
Kim ṭāl bigi bürehneyem iy nev-bahār-ı mülk

27.[1248] Birḳaç gün āsitāneñe ḳomadumısa baş
Maʿẕūr dut bu ḳuluñı iy şehr-i yār-ı mülk

28.[1249] Getürdi Aḥmedī ayaġuña niṣārıçun
Dürr ü güher ṭaviylesin iy kām-kār-ı mülk

29.[1250] Niçe ki gide faṣl-ı zimistān gele bahār
Olsun murāduñıla bu leyl ü nehār-ı mülk

30.[1251] Düşmen neʿam bigi saña ḳurbān olıbanuñ
Olsun saña fidī niʿam-ı bī-şümār-ı mülk

[1247] 26a - Şitā vü: şatam u BM
[1248] 27a - Ḳomadumısa: ḳomadıyısa V
[1249] 28b - Ṭaviylesin: ṭabiylesin DB, T
[1250] 29a - Zimistān: zemistān u Tİ; Bahār: nev-bahār Tİ
29b - Bu leyl: leyl DB, T
[1251] Bu beyit BM nüshasında yoktur.

**49**[1252]

***Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu fi ḳāfiyetü'l-lām**[1253]

1.[1254] Her kelāmuñ yigi kim söyler anı ehl-i kemāl
Ne durur ḥamd-ı Ḫüẕāvend-i tebārek ve teʿāl

2. Ḳādir ü ġāfir ü baḫşende vü ḥayy u ḳayyūm
Ḫālıḳ u rāzıḳ u ḳuddūs u İlāh u müteʿāl

3.[1255] Ol melik kim ezelā vü ebedā mülkine*anuñ
İrmedi irmeyiser āfet-i noḳṣān u zevāl

4.[1256] Kāf u nūndan yaradur emri anuñ cismile rūḥ
Āb u gilden düzedür ṣunʿı anuñ ḫaṭṭıla ḫāl

5.[1257] Luṭfı vü ḳahrı recāsından u ḫavfından anuñ
Ay her ayda geh bedr olur u gāh hilāl

6.[1258] Bir şererdür ki çıḫar ḳudret-i şemʿinden anuñ
Gün ki yir ü gögi nūrıla ider māl-ā-māl

7. Bu ṭoḳuz çarḫ u yidi encümile dört erkān
Ḳudreti ḳabżası altında dönerler meh ü sāl

---

[1252] * H. 146b, Tİ. 3a, DB. 51b (bn. 49b), T. 58b (bn. 80a), V. 2b (bn. 2b), BM. 2a
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB, V ve BM nüshalarında 31; T nüshasında 18 beyittir.
* T nüshasında şiirin bulunduğu varaklar kopuk olduğu için ilk 18 beyitten sonrası yoktur.

[1253] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "fi't-tevḥīd-i Ḥaḳ celle ve ʿalā"; T nüshasında "ve ayżān lehu der tevḥīd" şeklinde başlık atılmıştır.

[1254] 1b - Ne durur: nedür ol DB, T; Ḥamd-ı Ḫüẕāvend-i tebārek: ḥamd u Ḫüẕāvend ü tebārek BM

[1255] 3b - Āfet-i noḳṣān: āfet ü noḳṣān Tİ, DB, T, V, BM

[1256] 4a - Kāf u nūndan: kāf-ı nūndan BM

[1257] 5b - Geh: gehi Tİ, DB, T, V, BM; Olur u: olur BM

[1258] 6b - Yir ü: yiri BM; Nūrıla ider: ider nūrıyıla Tİ, V, BM / ider nūrıla DB, T (SK: nūrıla ider T)

8. Her yaña emriyile ḳıldı güẕer bāẕ-ı cenūb
Her nefes ḥükmiyile oldı revān peyk-i şemāl

9.[1259] Ẕerre ẕerre yir ü gök rast durub şöyle ki*elif
Varlıġına daḫı birligine şāhiddür ü dāl

10.[1260] Kibriyāsı ḥareminde ki*iremez aña ʿuḳūl
Ne melikler ki melekler yiridür ṣaff-ı niʿāl

11.[1261] Ceberūtına anuñ fehm bulamadı sebīl
Melekūtında anuñ vehme virilmedi mecāl

12. Ne mecāl ola ki*anı ḥissile idrāk ideler
Ki*anda ʿaḳluñ daḫı irişmegidür fikr-i muḥāl

13.[1262] Gerçi pergār-ṣıfat olıbanuñ āhīn-pāy
Yürür ol dāireye iremedi peyk-i ḫayāl

14.[1263] Şöyle kim nergis ola nāḳış u *muʿtellü'l-ʿayn*
Her ki vardur diye ẕātına anuñ şibh ü miṯāl

15. ʿİlmine rūşen anuñ gün bigi esrār-ı ġuyūb
Ẕātına ḥāżır anuñ māżī vü müstaḳbel ü ḥāl

16. Müʾminüñ göñlini luṭfıdur iden şemʿ-i ṣafā
Kāfirüñ cānına ḳahrıdur iden dāġ-ı nikāl

---

[1259] 9b - Varlıġına: birligine Tİ, DB, T, BM; Birligine: varlıġına Tİ, DB, T, BM; Ü dāl: dāl Tİ, V, BM

[1260] 10b - Yiridür: yiri durur BM

[1261] 11b - Melekūtında: melekūtına V; Anuñ vehme: vehme V

[1262] 13b - Dāireye: dāirede Tİ, DB, T, BM

[1263] 14b - Ẕātına anuñ: anuñ ẕātına V; Şibh ü miṯāl: şibh-i miṯāl BM

17.[1264] Dutmadı ẕikri duran ḫāṭıruñ āyīnesi jeng
İrmedi ʿışḳı irişen göñüle gerd-i melāl

18. Adıdur cānına ʿāşıḳlarınuñ rāḥat-ı rūḥ
Şöyle kim teşne-lebüñ yüregine āb-ı zülāl

19.[1265] Oldı künhinde anuñ ʿāḳile nergis bigi kūr
Ḳaldı vaṣfında anuñ nāṭıḳa lāle bigi lāl

20.[1266] Ṭāġa ger emr-i ḫıṭāb olurısa ḫaşyetden
Gerçi dil-seng durur şemʿ bigi*eriye cibāl

21.[1267] Bu ḳamu ḫavfile ṭūṭī-yi recā şāḫ-be-şāḫ
Raḥmeti bāġı hevāsında uçar fāriġ-i bāl

22.[1268] Şerʿ-i pervāneyile ḫalḳa hidāyet biribir
Ki*ola ol şemʿ ile pür-nūr şeb-istān-ı ḍalāl

23.[1269] ʿAḳlı*olan anı diye olmaya tābiʿ bir dem
Nefs-i emmareye kim ẓālim ü cāhildür ü ḍal

24. Nefs kej-ṭabʿ durur aña ne bürhān u delīl
Dāl egri*olduġına dāl yiter heyʾet-i dāl

25. İy ki ḳudret senüñ ü emr senüñ ḫalḳ senüñ
Nite kim raḥmet ü fażl u kerem ü ʿizz ü celāl

---

[1264] 17a - Ẕikri: ẓikre Tİ, DB, T, V, BM; Duran: düzen Tİ, BM
17b - ʿIşḳı: ʿışḳa Tİ, DB, T, BM

[1265] 19b - Bigi: gibi DB

[1266] 20b - Dil-seng: dil-teng DB, BM

[1267] 21b - Fāriġ-i bāl: fāriġ ü bāl Tİ, V, BM

[1268] 22a - Biribir: virivir Tİ, BM / viribir DB
22b - Ki*ola: ki V

[1269] 23b - Ẕālim ü cāhildür: ẓālim-i cāhildür DB

26.[1270] Aḥmedī'nüñ dut elin Aḥmed-i mürsel ḥaḳıçun
Ki*andan aldı bu yidi şemʿ-i felek nūr-ı cemāl

27. Derdine luṭfuñıla sen ḳıl anuñ dermān kim
Ḳamuya sensin iki kevnde āmāl u māl

28.[1271] Dest-gīr olġıl ol üftāẕeye kim sini diyü
Bī-nevā geldi ki faẓluñdan ide kesb-i nevāl

29.[1272] Ḳamu sendendür aña üşbu maʿānī-yi bedīʿ
Ḥikmet ü ʿilm-i beyān u edeb ü ḥüsn-i maḳāl

30. Ṣıfatuñda sözi eyle*irdi kemāle kim anı
Ger kemāl işidür olursa diye kim zi kemāl

31. Ṭabʿ baḥrından iden güher-i naẓmı*istiḫrāc
Görmedi görmeye bu luṭfıla bir ʿaḳd-i leʾāl

---

[1270] 26a - Aḥmed-i mürsel: mürsel-i Aḥmed BM
26b - Nūr-ı cemāl: nūr u cemāl DB

[1271] 28b - Bī-nevā: bī DB; Kesb-i nevāl: kesb-i kemāl BM

[1272] 29a - Maʿānī-yi bedīʿ: maʿānī vü bedīʿ Tİ, DB, BM
29b - ʿİlm-i beyān: ʿilm ü beyān Tİ, DB, V, BM; Ḥüsn-i maḳāl: ḥüsn ü maḳāl BM

**50**[1273]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[1274]

1. ʿĀlem ansuz nice ola kim ʿālemüñdür cānı ol
   Belki cānuñ daḫı olmış cānı vü cānānı ol

2.[1275] ʿAḳl u nefsüñ cevheri vü ins ü cinnüñ varlıġı
   ʿArş u ferşüñ her ne kim var sākin ü cünbānı ol

3. Çarḫ-ı gerdānuñ medār u miḥver ü ḳuṭbı vü hem
   Ay u gün ü müşterī vü zühre vü keyvānı ol

4. ʿĀlem-i ʿulvī vü süflīnüñ ki görinür ʿayān
   Ẓulmeti ol nūrı ol hem encüm ü erkānı ol

5.[1276] Ḥūta irince ḥamelden ger burūc u ger derec
   Cebhe vü*eklīli ol u sünbüle vü mīzānı ol

6. Maġribüñ her şām olduḫda muʿanber zülfi hem
   Maşrıḳuñ her ṣubḥ-demde çehre-yi tābānı ol

7. Hem şimālüñ ol kabūli hem debūr edbārı ol
   Hem cenūbuñ cünbüşi vü hem ṣabā seyrānı ol

8. ʿĪsī enfāsı vü Mūsī'nüñ münācātı ḳamu
   Hem Ḫalīl'üñ odı vü Nūḥ-ı nebī ṭūfānı ol

---

[1273] * H. 147b, Tİ. 3b, DB. 56b (bn. 54b), V. 3b (bn. 3b), BM. 3a
* Bu şiir T ve Dİ nüshalarında yoktur.

[1274] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "der tevḥīd be ruy-ı teʿālī ʿazze ismuhu" şeklinde başlık atılmıştır.

[1275] 2b - Var sākin: sākin V

[1276] 5a - İrince: varınca Tİ, DB, BM
5b - Ol u: ol DB; Sünbüle vü: sünbüle Tİ, V, BM

9.[1277] Ders-i İdrīs'üñ ol u Eyyūb ṣabrı daḫı hem
Yūnus'uñ tesbīḥi Ḫıżr'uñ çeşme-yi ḥayvānı ol

10.[1278] Aḥmed-i mürsel ḳılıcınuñ yüzi vü ḳabżası
Anuñ atduġı oḫuñ yayı vü hem peykānı ol

11. Anuñ aḫbārı vü āṣārı vü eʿcāzı ḳamu
Anuñ aḳvāli vü efʿāli vü hem tibyānı ol

12.[1279] ʿĀḳil u maʿḳūl u ʿaḳl u ʿāşıḳ u maʿşūḳ u ʿışḳ
Yūsuf'uñ ḥüsni vü Yaʿḳūb'uñ daḫı aḥzānı ol

13.[1280] Ḳurı yirüñ kūh-ı Ḳāf u Ṭūr u Lübnān'ı vü hem
Baḥruñ oḳyānūs u daḫı ḳulzüm ü ʿummānı ol

14.[1281] Ḫastalaruñ zaḫmı vü hem zaḫmlaruñ merhemi
Derdümend olanlaruñ derdi vü hem dermānı ol

15. Naḫle oldur ḫār u ḫurma naḫle oldur nūş u nīş
Remlüñ ārāmı vü nemlüñ her yaña seyrānı ol

16.[1282] Berrüñ oldur bürri vü dürlü nebāt u cevheri
Baḥruñ oldur bī-gümān dürri vü hem mercānı ol

17.[1283] Hem ḫazānuñ niʿmeti vü dest-gāh u ʿişreti

---

[1277] 9a - Ol u: ol DB
9b - Tesbīḥi: tesbīḥi ol DB
[1278] 10b - Yayı vü hem: hem yayı vü DB
[1279] 12a - U ʿaḳl u: u BM; Maʿşūḳ u ʿışḳ: maʿşūḳ-ı ʿışḳ BM
12b - Yaʿḳūb'uñ daḫı: daḫı Yaʿḳūb'uñ Tİ, DB, BM
[1280] 13a - Kūh-ı Ḳāf: kūh u Ḳāf V, BM; Lübnān'ı: lübyānı Tİ, BM
[1281] 14a - Vü hem: vü DB
14b - Derdi vü hem: hem-derdi vü Tİ, DB, BM / hem-derd vü hem V
[1282] 16a - Nebāt u: nebātuñ Tİ, DB, V, BM
[1283] 17a - Dest-gāh u ʿişreti: dest-gāh-ı ʿişreti Tİ, DB, BM

Hem bahāruñ zīneti vü raḥmet-i ney-sānı ol

18.[1284] Cūy-bāruñ servi vü āb-ı revān u sebzesi
Murġ-zāruñ nergisi vü lāle-yi nuʿmānı ol

19.[1285] Gül-sitānuñ rengi vü berk ü nevā vü nüzheti
Bū-sitānuñ yāsemīn ü ʿanber ü reyḥānı ol

20.[1286] Ġoncanuñ ceybinde müşgi vü yüzi gül-gūnesi
Hem gülüñ her-geh ki*ola ḫandān leb ü dendānı ol

21. Sūsenüñ oldur dili vü hem çenāruñ elleri
Ḫilʿatı aġaçlaruñ u ḳuşlaruñ elḥānı ol

22. Lālenüñ yüregi dāġı vü benefşe ġuṣṣası
Hem gülüñ yüzi ḥayāsı bülbülüñ efġānı ol

23.[1287] Dilberüñ ʿanber ṣaçınuñ fitne vü teşvīşi hem
Anuñ ol raʿnā gözinüñ ġamze-yi fettānı ol

24.[1288] Fāsıḳuñ şuġlı ol u cām-ı mey ü mey-ḫānesi
Zāhidüñ tekbīr ü tehlīli vü hem Sübḥān'ı ol

25.[1289] Fıḳh ehline kitāb u sünnet icmāʿ u ḳıyās
Ol u ehl-i ḥikmetüñ hem-ḥüccet ü bürhānı ol

---

[1284] 18a - Revān u: revānuñ DB
18b - Lāle-yi nuʿmānı: lāle vü nuʿmānı DB
[1285] 19a - Berk ü nevā: berk-i nevā DB
19b - ʿAnber: ʿabher BM
[1286] 20b - Hem: her DB; Ki*ola: ola BM
[1287] 23a - Fitne: fitnesi DB; Teşvīşi hem: teşvīşi DB
23b - Anuñ ol: hem anuñ DB
[1288] 24a - Şuġlı: fusḳı DB; Cām-ı mey: cām u mey DB
24b - Vü hem: vü DB, V
[1289] 25a - İcmāʿ u: icmāʿ BM

26. Müʾmin ü kāfir dime her ḳanda baḫsañ anı gör
Kāfirüñ küfri ol u hem müʾminüñ īmānı ol

27.[1290] Andan ayru nesne olmaḫ mümteniʿ dür pes yaḳīn
Vācibüñ oldur vücūbı mümkinüñ imkānı ol

28. Ne vücūdı ola ġayruñ çünki oldı ḳamunuñ
Evveli vü āḫiri peyẕāsı vü pinhānı ol

29. Aḥmedī'nüñ fehm ü vehm ü ẕikr ü fikr ü ʿaḳlı hem
ʿİlm ü faẕl u naẓm u nesr ü defter ü dīvānı ol

30.[1291] Bu faḳīrüñ tefriḳa ḥālinde gör cemʿin ü bil
Kim nice diler geçe bu baḥr-ı bī-pāyānı ol

31.[1292] Daḫı birdendür bu nāle ney bigi sen ṣanma kim
Kendüden düzüp durur bu naġme vü destānı ol

[1290] 27a - Ayru: artuḳ DB; Pes: bes Tİ, BM
[1291] 30a - Cemʿin ü: cemʿini Tİ, DB, BM
[1292] 31b - Naġme vü destānı: naġme-yi detānı Tİ, DB, V, BM

**51**[1293]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[1294]

1.[1295] İy ki*itdiler yoluñ tozunı tūtiyā rüsül
V'iy ki*itdi Ḥaḳ şerīʿatuñı aḳvām-ı sübül

2. Ol dem ki oldı ʿarşdan aña rū menzilüñ
Raḥmetden idi ayaġuña döşenen nüzül

3.[1296] Çün vaḥy indüginde ʿaraḳ eyledi yüzüñ
Açıldı olʿaraḳdan ol arada sürḫ-i gül

4. Dileriseñ ḥayādan eriyib gül-āb ola
Göster aña cemālüñi vü ḳarşusına gül

5. Ḥaḳ'dan kitāb indi saña ol kitābda
Gāhī ḫıṭābuñ oldı ḳum u gāh emr-i ḳul

6.[1297] Rāḥat saña naṣībdür ü ḫaṣmuña ʿanā
ʿİzzet ṭapuña ḫāsdur u düşmenüñe ẕüll

*[1298] 7.[1299] Geçe ṣırāṭı yil bigi tābiʿ olan saña

---

[1293] * H. 149b, Tİ. 6a, DB. 58a (bn. 56a), BM. 7b
* Bu şiir T, V ve Dİ nüshalarında yoktur.

[1294] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu nevvera'llāhu ḳabrehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[1295] 1b - Aḳvām-ı sübül: aḳvām-ı rüsül Tİ, BM / aḳvām u sübül DB

[1296] 3a - İndüginde: itdüginde Tİ, DB, BM

[1297] 6a - Naṣībdür ü: naṣīb durur DB
6b - Ḫāsdur u: ḫās durur DB; Ẕüll: żell BM

[1298] Hamidiye nüshasında 149b sayfasından sonra üzerinde birkaç süslü şekilli karalamanın olduğu 150a sayfası ve üzerinde nüshanın hiçbir yerine oturtulamayan 11 beyitlik "ا" (elif) redifli tam bir gazelin ve 4 beyitlik "ح" (ḥa) redifli yarım bir gazelin olduğu 150b sayfası bulunmaktadır. Varakta bulunan gazeller Aḥmedī'ye aittir ancak varağın bulunduğu yer nüshanın sıralamasına uymamaktadır. Aynı varak üzerinde iki farklı harfin redif olarak kullanılmış olması, o varağın muhtemelen nüshaya sonradan eklenmesi düşünülen bir zeyl sayfası olduğunu düşündürmektedir.

[1299] 7a - Bigi: gibi DB

Çün ḳıldan incerek ü ḳılıçdan ḳatı*ola pül

8.[1300] Sinüñ şefāʿatüñ iresidür ḳamusına
Ol gün ki zinde olasıdur merʾe vü recül

9. Her cān ki diri olmaya sinüñ hevāñıla
Dūzaḫ odına yanıb ola ucdan uca kül

10. İrişdüñise nūr-ı İlāhīʾye neʿaceb
Resm ol durur ki kendüye ceẕb ide cüzv-i kül

11. Düşdi ḍalāletile bu vādī-yi miḥnete
Ol kişi kim hidayetüñe müttebiʿ degül

12. Aña ki şerʿüñe uya cennet ükül ola
Aña ki saña uymaya zaḳḳūm ola ükül

13. Ḥaḳ sinüñ ümmetüñiçün idüb durur revān
Cūy-ı ʿaselle cūy-ı leben cūy-ı āb u mül

14. Mebʿūṩsın ḳamuya ʿArab olsa yaʿAcem
Mecmūʿa reh-nümāsın eger Türk ü yā Moġol

15.[1301] Sen varlıġuñı terk idüb olduñ tamām nūr
Gül anda açılur ki yüzinden gide dügül

16.[1302] Tācuñ *leʿamrük* oldı vü aduñ sirāc-ı Ḥaḳ
Böyle olur çü yaraya Mevlā olana ḳul

---

7b - Ḳatı: yiti Tİ, BM / iti DB; Pül: yol Tİ, BM

[1300] 8b - Olasıdur: olısar Tİ, BM; Merʾe: merve Tİ

[1301] 15a - İdüb: idü Tİ

15b - Anda: andan BM

[1302] 16a - Sirāc-ı Ḥaḳ: Sirāc Ḥaḳ DB

17.[1303] Levḥuñ ṣaḥāyıfı ṭoludur vaṣfuñ eyle kim
Ser-defter-i miṣāldür ü ṣafḥa-yı müṣ̱ül

18. Çün itdi Aḥmedī saña mensūb adını
Maḥşerde sen şefāʿatile isde anı bul

19.[1304] Medḥüñ diyemezem sözüm oldur benüm hemīn
Kim faḫr-ı enbiyāsın u hem server-i rüsül

[1303] 17b - Miṣāldür: dīvāndur DB (SK: miṣāldür DB)
[1304] 19a - Medḥüñ: medḥüñi DB
19b - U hem: u hem ü: Tİ / hem DB

**52**[1305]

***Mefʿūlü / Fāʿilātün / Mefʿūlü / Fāʿilātün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[1306]

1. Çünkim ḥamel evini*itdi āfitāb menzil
Zinde olub reyāḥīn gül ṭoldı merkez-i gil

2.[1307] Görgil ki raʿd ṣūrı ṭopraġı ḳılub iḥyā
Ḥaşrıla neşre nice rūşen ḳılur delāil

3.[1308] Dürr-i yetīme olmış ebr-i bahār maḫzen
Müşg-i Ḫıṭā'yı itmiş bāẕ-ı şemāl maḥmil

4.[1309] Gül tāc-ı laʿl urınmış tāc-ı zümürrüd üzre
Sūzıla aña ḳarşu ḫoş-sāz ider belābil

5.[1310] Rūşen durur çiçekden her ṭalda yüz maṣābīḥ
Şöyle ki lālelerden her yirde biñ meşāʿil

6.[1311] Fıṭrat elini gör kim nice çeker ḳalemsüz
Levḥinde sebze-zāruñ jengār-gūn cedāvil

7.[1312] Sebze*içinde açılub yılduz bigi çiçekler
Yirüñ yüzi ṣıfatda oldı göge müşākil

---

[1305] * H. 151a, Tİ. 29a, DB. 55a (bn. 53a), V. 43a (bn. 22a)
* Bu şiir T, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

[1306] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "fi medḥ-i emīr Sülmān nevvera'llāhu ḳabrehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[1307] 2a - Ṣūrı: ṣuyı Tİ, DB; Ḳılub: idüb V

[1308] 3a - Ebr-i bahār: ebr ü bahār u DB

[1309] 4a - Tāc-ı zümürrüd: taḫt-ı zümürrüd Tİ, DB

[1310] 5b - Biñ: yüz V

[1311] 6a - Fıṭrat: ḳudret DB
6b - Jengār-gūn: jengārıñı V

[1312] 7a - Bigi: gibi Tİ, DB
7b - Müşākil: mümāsil DB

8.[1313] Ne nefḫ buldı yilden aġaç ki bikriken uş
Ṭıfl-ı şükūfeye*oldı Meryem-miṣāl ḥāmil

9. Bülbül nevā iderken yazıldı bu ġazel kim
İşiden anı eydür *li'llāh derrü ḳāil*

10.[1314] Müşgīn ṣaçuñ ḳodı mı kimsede cān u yā dil
Müşkildür üşbu dāmuñ ḥalli vü ʿaḳdi müşkil

11. Ayı eritdi ḫaclet ṣaldı güni zevāle
Didükleriyiçün kim yüzüñe yüz muḳābil

12.[1315] Cānıla dil belāsı gözlerüñüñ füsūnı
ʿAḳlıla dil kemendi zülfüñdeki selāsil

13. Şavḳıyıla lebüñüñ ḫāk oldı āb-ı ḥayvān
ʿIşḳından eñegüñüñ ḳurıdı çāh-ı Bābil

14. Yile vire ne kim var gül defterinden evrāḳ
Ger görine şemālüñ gözine bu şemāil

15.[1316] Laʿl-i lebüñ firāḳı miḥnetle cānum aldı
Gör baḫtı ki*oldı baña āb-ı ḥayāt ḳātil

16. Sevdāyıla cünūna düşdügi bu durur kim
Zülfüñ sevādın ider cānıla ārzū dil

17. Zülfüñile gözüñe itdürme daḫı ẓulmı

---

[1313] 8b - Şükūfeye*oldı: şikūye olmuş V
[1314] 10a - Cān u yā: cānıla vü DB
[1315] 12b - Dil: dīn DB
[1316] 15b - Baḫtı: baḫt DB; Ḥayāt: ḥayātı DB

Kim ʿadlile ṭoludur devrān-ı şāh-ı ʿādil

18.[1317] Sulṭān-ı mīr Sülman kim luṭf u mekremetde
Olmadı olmayısar kimse aña mümāṣil

19. Ol meşraʿ-ı maʿālī ol mecmaʿ-ı maʿānī
Ol menbaʿ-ı mekārim ol maṭlaʿ-ı feżāil

20.[1318] Ol māh-ı dīn ü devlet ol mihr-i milk ü millet
Ol ḳıble-yi ekārim ol ḳıdve-yi emāṣil

21. Ol server-i selāṭīn ol melce-yi memālik
Ol zübde-yi evāḫir ol mefḫar-ı evāil

22. Aʿdāsınuñ naṣībi ḥatf oldı vü hezīmet
Rāyātına olalı āyāt-ı feṭḥ nāzil

23.[1319] Ḫaṣmuñı memleketde ʿazl itdi her ʿamelden
Sevgülerüñ olalı ile güne ʿavāmil

24.[1320] Ṣancar ola yüregi ḳılıcuñ añsa Sencer
Ṭoġrana yire düşe görse oḫuñı Ṭuġrıl

25.[1321] Ḳanda ki yüz dutarsañ düşmen ḳarara yandı
Ḥaḳḳıla bir arada nice ḳarara bāṭıl

26.[1322] İnʿāmuñuñ ḥisābı ʿaḳdile ʿadd olıcaḫ

---

[1317] 18a - Sulṭān-ı mīr: Sulṭān emīr Tİ, DB / Sulṭān mīr V; Mekremetde: mükremetde V
[1318] 20a - Mihr-i milk ü millet: mihr-i milk-i millet Tİ, V / mihr ü milk-i millet DB
[1319] 23b - ʿAvāmil: ʿavāyil DB
[1320] 24a - Añsa: alsa Tİ
24b - Görse oḫuñı: oḫuñı görse Tİ, DB
[1321] 25b - Bāṭıl: Bābil V
[1322] 26b - Eger dutılsa: dutılsa bire Tİ, DB, V

Yüz biñ eger dutılsa ʿāciz ḳalur enāmil

27.[1323] Sini bezeyeli Ḥaḳ dürr-i menāḳıbıla
Ḫaşmuñı her hünerden ʿārī*eyledi vü bāṭıl

28.[1324] Başuña heykel olur tācuñda ism-i āʿẓam
Nirede kim yüriyib baġlayasın ḥamāil

29.[1325] Sinüñle dutdı ʿizzet sini diyen ʿaşāyir
Sinüñle buldı nuṣret sini seven ḳabāil

30. Dönmedi işügüñden bī-māye hīç muḥtāc
Gitmedi der-gehüñden maḥrūm hīç sāil

31.[1326] Gökler varaḳ olursa sıġmaya aña medḥüñ
Aña kitāb ne olsun yā defter-i resāil

32. Ger heybetüñüñ irse iḥṣārı kūh-ı Ḳāf'a
*Fi'l-ḥāl* düşe anuñ eczāsına zelāzil

33.[1327] Sinüñ meʾāṣirüñe lāzım durur maḥāmid
Sinüñ feżāilüñe zīver durur fevāżıl

34. Ḳanda ki var ḫaṣāil ḳamu maḥāmid olmaz
Līkin maḥāmid oldı sende ḳamu ḫaṣāil

---

[1323] 27a - Dürr-i menāḳıbıla: dürlü menāḳıbıla Tİ, DB, V
27b - ʿĀrī: ʿār V; Bāṭıl: ʿāṭıl Tİ, DB, V

[1324] 28a - Başuña: tācuñda V; Tācuñda: başuñda V
28b - Yüriyib: ḳalıcak Tİ / ḳılıcak DB / bilüñe V

[1325] 29a - Dutdı: oldı DB (SK: dutdı DB)

[1326] 31a - Medḥüñ: şerḥüñ Tİ, DB, V
31b - Defter-i resāil: defter ü resāil Tİ, DB, V

[1327] 33a - Meʾāṣirüñe: müʾāṣirüñe V
33b - Fevāżıl: feżāil DB (SK: fevāżıl DB)

35. Kime ki irdi mihrüñ adıla buldı şöhret
Kime ki düşdi ḳahruñ ẕikrini itdi ḫāmil

36. Rifʿatde işigüñe fehm iremez velīkin
Elṭāfuñ oldı aña irişmege vesāil

37. Her ʿilmde ki vardur meşġūl olursa ṭabʿuñ
Der-ḥāl ḥall ide bī-fikr yüz mesāil

38.[1328] Her söz ki aña maḫmil maʿnīde bir diyeler
Fikr idicek bulursın sen aña yüz mesāil

39.[1329] İy niçeler añıban Rūm'ı ola muḥayyer
Ger Aḥmedī'nüñ ilte şiʿrin ʿIrāḳ'a nāḳil

40.[1330] ʿĪd ü bahār irdi gül bitdi vü şükūfe
Bülbül nevāsı ṭoldı gülşende uş maḥāfil

41. Bülbül ünine nūş it cām-ı teẕervi rengi
Kim şāḫ-ı gül olupdur ṭāvūs bā-celācil

42. Çünkim ṣabāḥ irişdi vaḳt-i ṣabūḥ yatma
Ki*eydür saña ṣabā kim *yā eyyühe'l-müzemmil*

43. Niçe ki bū-sitānda tāze ola reyāḥīn
Niçe ki gül-sitānda naġme ide ʿanādil

---

[1328] 38a - Maʿnīde bir: maʿnīyi vir Tİ
38b - Mesāil: maḥāmil DB

[1329] 39b - Şiʿrin: şūh DB

[1330] 40a - ʿĪd ü bahār: ʿīd-i bahār Tİ, DB
40b - Uş: her Tİ / bu DB

44. Gül-zār-ı devletüñüñ ser-sebzü tāze olsun
Şöyle ki*anuñ ḳatında ṭūbī görine ẕāil

45.[1331] ʿÖmrüñ ziyade olsun maḳṣūduñıla sinüñ
Olmasun u ḫoẕ olmaz arada nesne ḥāil

[1331] 45b - Olmasun u: olmasun DB; Arada: arañda DB

**53**[1332]

***Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[1333]

1.[1334] Çün yine taḫt-gehi oldı günüñ burc-ı ḥamel
Nāmiye ʿāmiline degdi girü şuġl-ı ʿamel

2.[1335] Kūh u ṣaḥrā girü cennet bigi ḫurrem olıban
Geydi şāhidleri bāġuñ ḳamu elvān-ı ḥulel

3.[1336] Nergis ü lāledür ü sūsen ü reyḥānıla gül
Gör nice bizedi yiryüzini Ḥaḳ ʿazze vü cell

4.[1337] Bir aġaçda zer ü pīrūzedür ü lülü vü laʿl
Var mıdur kār-geh-i ṣunʿda fikir eyle ḫalel

5.[1338] Ḫurde-yi zer durur ol çiçegüñ içindeki reng
Dāne-yi dür durur ol sebzenüñ içindeki ṭal

6.[1339] Şemse-yi gül ne durur dāyire-yi bī-pergār
Heyʾet-i cūy nedür rāst ḫaṭ-ı bī-cedvel

7.[1340] Bāḳılı çiçegile nergis-i meste naẓar it

---

[1332] * H. 152b, Tİ. 30b, DB. 52b (bn. 50b), V. 46a (bn. 25a)
* Bu şiir T, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ ve DB nüshalarında 33; V nüshasında 28 beyittir.

[1333] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "der medḥ-i emīr Sülmān nevvera'llāhu merḳadehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[1334] 1b - ʿĀmiline: ʿāmile V

[1335] 2a - Kūh u ṣaḥrā: kūh-ı ṣaḥrā DB; Bigi: gibi DB
2b - Elvān-ı ḥulel: elvān u ḥulel Tİ, V

[1336] 3b - Gör: gör ki V; Yiryüzini: yiri vü V

[1337] 4a - Lülü vü laʿl: lülü-yi laʿl Tİ
4b - Ṣunʿda: ṣunʿına V / ṣunʿında DB

[1338] 5a - Çiçegüñ: çiçekler Tİ, DB (SK: çiçegüñ DB)

[1339] 6b - Heyʾet-i cūy: heyʾet-i V

[1340] 7b - Gözdür: gözden Tİ, DB

İki gözdür birisi aḥvel ü biri eşhel

8. Her ne ʿuḳde ki gice baġlarısa dest-i seḥāb
Gündüz olduḫda ḳılur anı ṣabā nāḫun-ı ḥal

9. Nergis almış eline uş ṭolu zerrīn sāġar
Lāle yaḫmış yine ʿūdıla ʿaḳīḳin manḳal

10.[1341] ʿİşretüñ mevsümidür līki ne çāre ramażān
Rāḥat-ı ʿīşümüzi ʿusrete eyledi bedel

11. Gerçi şimdi ramażān ḳorḫusı ḳomaz bizi kim
İçevüz bāẕe-yi gül-rengi ne ekṣer ne eḳal

12.[1342] Girü yümnile gele ʿīd ü be-raġm-ı ramażān
Ol ḳadar nūş idevüz bāẕeyi kim lā-tesʾel

13.[1343] Meclisinde melikü'l-mülküñ olıban maḥrem
Göñül āyīnesine meyden uravuz ṣayḳal

14.[1344] Mīr Sülmān-ı Süleymān-ṣıfat ol kim luṭfı
Sebeb-i terbiyet-i dīndür ü tertīb-i divel

15.[1345] Oldur eṭrāfda eṣnāf-ı hünerle meşhūr
Oldur āfāḳda envāʿ-ı mekārimle meṣel

16.[1346] Kimse ḳavlinde işitmedi anuñ kiẕb ü ḫaṭā

---

1341 10b - Rāḥat-ı ʿīşümüzi: rāḥat u ʿişretimüz DB / rāḥat u ʿişvemizi V; ʿUsrete: ʿişrete Tİ

1342 12a - ʿĪd ü be-raġm-ı ramażān: ʿīd-i be-raġm-ı ramażān Tİ, DB

1343 13a - Melikü'l-mülküñ: melikü'l-mülk Tİ / melikü'l-mülke DB

1344 14a - Kim: ki Tİ
14b - Dīndür ü: dīn durur DB

1345 15a - Hünerle: hünerde Tİ, DB

1346 16b - Tezvīr ü daġal: tezvīr-i daġal Tİ

Kimse fiʿlinde anuñ bulmadı tezvīr ü daġal

17.[1347] Devleti ḫaşmını luṭfıla iderise helāk
Ne ʿaceb gül ḳoḫusına döyemez rūḥ-ı cüʿal

18.[1348] Ḫaşmuña ceng ne ḥācet ki ḳılur baḫtuñ aña
Ol işi kim görür odıla ṣudan mūm u ʿasel

19.[1349] Gāh rumḥıla urur anı simāk-ı rāmiḥ
Gāh ḳahrıla ider ʿazl simāk-ı aʿzel

20. Gözgüye baḫar olursañ görine saña naẓīr
Ya naẓar iderise yüzüñe çeşm-i aḥvel

21.[1350] Ne durur senden ıraḫ taḫt-ı selāṭīn bī-tāc
Şöyle kim sensüz olur ṣadr-ı imāret muḫtel

22.[1351] Ḳanḳı midḥat ki saña*eydilmeye bühtān u ḫaṭā
Ḳanḳı ṭāʿat ki saña olmaya ʿişyān u zelel

23. Ger kemālüñi göremedise düşmen ne ʿaceb
Nicesi göre güni göz ki ola anda sebel

24.[1352] Ḫaşmuñuñ ʿömri ekinin çarḫ biçer irte gice
Pes neden püşt-i dü-ta oldı elinde mincel

25.[1353] İrdi nev-rūz senüñ bezm-gehüñ bigi girü

---

[1347] 17a - Devleti: devletüñ V
[1348] 18a - Ceng: baḫtuñ DB
[1349] 19b - İder ʿazl: ider V
[1350] 21a - Taḫt-ı selāṭīn: taḫt-ı Süleymān Tİ, DB
[1351] 22a - Midḥat ki: midḥat Tİ
[1352] 24b - Pes: bes V
[1353] 25b - Envāʿ-ı reyāḥīnile: elvān-ı reyāḥīnile Tİ / elvān u reyāḥīnile DB

Ṭoldı envāʿ-ı reyāḥīnile hāmūn u ḳulel

26.[1354] Ġonca peykān u sögüt ḫançer ü sūsen şemşīr
Çekdiler ḫaṣmuñıla itmegiçün ceng ü cedel

27.[1355] Ḳılıcuñ ṣalsa vecel göñline düşmenlerüñüñ
Ne ʿaceb çün olaruñ cānına ol oldı ecel

28.[1356] Senden artuḫ kim ola dünyede bir şāh ki anuñ
Ḳılıcı ḫaṣma ecel ola zihī şāh-ı ecel

29.[1357] Aḥmedī mihrüñi cānında dutısar ebedā
Kim anı ḳısmet idibdür aña ḳassām-ı ezel

30.[1358] ʿAdlüñ olmazsa senüñ işbu cihāna rāʿī
Milkile millet işi ola ser-ā-ser muḫtel

31.[1359] Niçe kim faṣl-ı bahar ebr-i ṣabā saʿyinden
Ola cennet bigi ārāste ṣaḥrāyıla ṭal

32.[1360] Göñlüñüñ bāġı senüñ gül bigi olsun sālim
Düşmenüñ ḫāṭırı nergis bigi olsun muʿtel

33.[1361] Devletüñ yılduzı olsun şeref ivinde müdām

---

1354 26b - İtmegiçün: eylemege Tİ, DB
1355 27a - Ṣalsa vecel: vecel ṣalsa DB
1356 28a - Ki: kim DB
1357 * Bu beyit V nüshasında yoktur.
29b - Ezel: ecel DB
1358 * Bu beyit V nüshasında yoktur.
30a - Cihāna: cihānda Tİ, DB
1359 Bu beyit V nüshasında yoktur.
1360 * Bu beyit V nüshasında yoktur.
32a - Bāġı senüñ: bāġı DB
32b - Bigi: gibi DB
1361 33b - Menzil-geh: menzil Tİ, DB

Gün bigi kim ola menzil-geh aña burc-ı ḥamel

**54**[1362]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[1363]

1.[1364] İy ḫüsrev-i melek-dil ü şāh-ı felek-maḥal
Ki*elüñdedür ḳażā vü ḳader bigi ʿaḳd ü ḥal

2. Mülk-i ebed ezelde virilib durur saña
Sinüñle ṭoludur ebed ol resme kim ezel

3.[1365] Ḳısmet deminde virdi saña yiryüzin tamām
Daḫı henūz azırġadı ḳassām-ı lem-yezel

4. Olsa bedel nüḥūseti maḥż-ı saʿādete
Ḳapuñda lāyıḳ oladı der-bānlıġa züḥal

5. Aḥvel göre naẓīrüñi itse saña naẓar
Sen bulasın miṣālüñi gözgüde fī'l-meṣel

6. Yüri vü ḫaṣmı sür ili al mülke ḥükm it
Kim şarḳ u ġarbı Ḥaḳ saña virüp durur el el

7. Vaʿ deñde yoḫ taḫallüf ü ḳavlüñde yoḫ ḫilāf
Sözüñde yoḫ taṣallüf ü fikrüñde yoḫ ḫalel

8.[1366] Ger münkir ola ḫaṣm kemālüñe ne ʿaceb

---

[1362] * H. 153b, Tİ. 31b, DB. 54a (bn. 52a), V. 47a (bn. 47a)
* Bu şiir T, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ nüshalarında 32; DB nüshasında 33; V nüshasında 31 beyittir.

[1363] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "der medḥ-i emīr Sülmān nevvera'llāhu ḳabrehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[1364] 1a - Ḫüsrev-i melek-dil: ḫüsrev-i dil melek-dil DB

[1365] 3a - Deminde: ḳılub V
3b - Azırġadı: azırġanırdı DB

[1366] 8a - Ger: gör DB

Gün yüzüñi nice göre ol göz ki*ola sebel

9. Luṭfuñ durur helāk iden düşmenüñi kim
Gül ḳoḫusını ḳoḫulayıcaḫ ölür cüʿal

10. Ol ḳana teşne cān alıcı teşne-gī görüb
Dir düşmenüñe mālik-i dūzaḫ ki el-ʿacel

11. Dutma ʿaceb mehābetüñi göricek senüñ
Ger yıḫılursa ḳalʿalar üstindeki ḳulel

12. Nūr-ı baṣarla rūşen ola nergisüñ gözi
Ger ayaġuñ tozından olurısa mükteḥel

13.[1367] Bū Cehl'dür düşer Esedu'llāh cengine
Her kim diler ki eyleye sinüñile cedel

14.[1368] Ṣarṣar saña ʿināndur u kūh-ı girān rikāb
Peyḳān-ı berḳ nāvek ü bāẕ-ı ṣabā kütel

15.[1369] Ḥaḳ Kaʿbe bigi ḳapuñı ḳıldı ümīẕ-gāh
Maḥrūm olmaya saña her kim duta emel

16.[1370] Ḫoş sīretüñ bu salṭanat içinde uş delīl
Vardur diyene ḫālıḳuñ efʿāline ʿilel

17.[1371] Ārām aldı sāyeñüñ altında vaḥş u ṭayr

---

[1367] 13a - Cengine: gürzine DB (SK: cengine DB)
13b - Diler: dilerse Tİ, DB

[1368] 14b - Berḳ: berḳi V; Nāvek ü: nāvek DB

[1369] 15a - Bigi: gibi DB

[1370] Bu beyit V nüshasında yoktur.

[1371] 17a - Aldı: oldı Tİ; Vaḥş u ṭayr: vaḥş-ı ṭayr V

Rām oldı buyruġuña ḳamu milkile milel

18. Düşmen ne āl idüb başa çıḫa senüñile
Dimne ne başara idüb arṣlanıla ḥiyel

19.[1372] Ḥātim ʿaṭā deminde ḳapuñda*eyle oldı kim
Deryā ḳatında cūy-çe vābil öñinde ṭal

20.[1373] Rüstem düşinde görse ḳılıcuñ ḫayālini
Zāl ide*anı içine ecelden düşen vecel

21. Vaṣfı cemālüñüñ cümelile olur tamām
Şol vaḳt ki*ignenüñ delüginden geçe cemel

22. Anuñ ki şükrüñile degül şekkerīn-mezāḳ
Aġzında şaḫm-ı ḥanẓal ola ḳandıla ʿasel

23. Ḳılġıl ʿināyetile naẓar Aḥmedī'ye kim
Olup durur duʿāñ aña irte gice ʿamel

24.[1374] Sūsen bigi s̱enāñıla ter ḳılısar zübān
Tā baġlayınca aġzını ġonca bigi ecel

25.[1375] Var mı meḥek ki tecribe gösder ki göresin
Kim kāmilü'l-ʿayāram u naḳdümde yoḫ daġal

26.[1376] Selmānı māt ḳıluram idicegez s̱enā

---

[1372] 19b - Cūy-çe: cūb ola DB

[1373] 20b - Zāl: zāil Tİ; Anı içine: içine anı DB; Ecelden düşen: rūşen düşe V

[1374] 24a - Bigi: gibi DB
24b - Bigi: gibi DB

[1375] 25a - Gösder: getür V; Göresin: bilesin V

[1376] 26a - İdicegez: eydicegez V
26b - Lāl: māt V

Saʿdīyi lāl eylerem eydicegez ġazel

27.[1377] Şeyḫoġlı degülem ki didügüm sözüñ ḳamu
Kimisi tercüme ola vü kimi müsteḥel

28.[1378] Her dür ki naẓm idem ḳamu ḫūb olur u bedīʿ
Getürmezem beyāna maʿānī-yi mübtedel

29. Ḳavsile ḥūt niçe ki*ola müşterī evi
Mādem ki ola güneşe beytü'ş-şeref ḥamel

30.[1379] Ṣıfr-ı ḥamelden olsun i şeh ḥükmüñe muṭīʿ
Tā yāy-ı ḥūt her ne ki var ekṣer ü eḳal

31.[1380] Olsun saña beḳā vü beẕ-endīşüñe fenā
Devr-i felekden iy melike'l-mülk ma-ḥaṣal

32.[1381] Ḫaşmuñ veceldedür ki*eceli oldı ḳılıcak
Ayla yüritdi ḥaḳ seni *ʿazze*esmahu ve cel*

33. Ḫāk olmayan yoluña eger kīmiyāyısa
Olsun ʿaẕāb odıla ġam būtesinde ḥal

---

[1377] 27a -Didügüm: Didügi Tİ / şehā didügüm V; Sözüñ ḳamu: sözüñ V
27b - Vü kimi: vü kimisi Tİ / kimisi DB; Müsteḥel: müntaḥil Tİ / müntaḥal DB

[1378] 28a - Ḳamu ḫūb: mevḫūb V; Olur u: olur DB
28b - Maʿānī-yi mübtedel: maʿānī vü mübtedel V

[1379] 30b - Yāy-ı ḥūt: pāy-ı ḥūt Tİ, DB

[1380] 31b - Melike'l-mülk ma-ḥaṣal: melike'l-mülk-i ma-ḥaṣal DB, V

[1381] Bu beyit sadece DB nüshasında vardır.

**55**[1382]

*Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün*

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[1383]

1. Yüzüñde gördi meger tāze gül-sitan bülbül
Ki ḳıldı sūzıla ḫoş sāz-ı dāsitān bülbül

2.[1384] Muḥayyer oldı nice kim hezār destānlar
Göreliden yañaġuñuñ gülin ʿayān bülbül

3.[1385] Yüzüñ ḫayālini āyīnesinde gördi göñül
Her āyine ider uş nāle vü fiġān bülbül

4. Yüzüñüñ añlasa māhiyyetin ḥaḳīḳatile
Heves daḫı*itmeye gül-zāra cāviẕān bülbül

5.[1386] Senüñ yañaġuña gül didiler buyıdı sebeb
Ki düşdi ḫande gül oldı vü şāẕumān bülbül

6.[1387] Heves ide ki ḳafesden çıḫa bu ṭūṭī-yi rūḥ
Niçe ki sūzıla ḫoş sāz ide zübān bülbül

7. Başına urdıysa Hüdhüd'üñ Süleymān tāc
Getürdi naġme-yi Dāvud'dan nişān bülbül

8.[1388] Anuñıçun iñiler zār kim gülistānda

---

1382 * H. 165a, Tİ. 45a, DB. 58b (bn. 56b), V. 131a (bn. 131a), BM. 139a, Dİ. 106b
* Bu şiir T nüshasında yoktur.

1383 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu" şeklinde başlık atılmıştır.

1384 2a - Nice kim: nice BM; Destānlar: dāsitānlar BM

1385 3a - Yüzüñ ḫayālini: yüzüñ DB
3b - Nāle vü fiġān: nāle-yi fiġān V

1386 5b - Gül oldı vü: güle oldı Tİ, DB / gül oldı BM / gül ü oldı Dİ

1387 6a - İde: ider Tİ, DB
6b - Niçe ki: nicesi V / nice BM; Ḫoş sāz ide: ḫoş sāz ider Tİ, DB / sāzı ide ḫoş Dİ

1388 8b - Varur: virür Tİ, DB

Yile varur zar u hem laʿl-i bī-kerān bülbül

9. Ne rāz keşf ider iy ʿaceb yüzinde gülüñ
Ki ḫalḳa her nefes ider anı beyān bülbül

10. Hemīşe tāze durur vaḥdetüñ gülistānı
Müsebbiḥ anuñıçun oldı her zamān bülbül

11.[1389] Hümā vü ḳumrı vü hem ṭūṭī vü hezār-āvāz
Ḳamusı Ḥaḳ diyü söyler ne kim hemān bülbül

12.[1390] Mesīḥ-vār anuñçun nefesdedür cān-baḫş
Ki oldı şāh-ı cüvān-baḫtı medḥ-ḫᵛān bülbül

13.[1391] Yemīn-i devle ki*anuñ rast biñde bir luṭfın
Diyemeye idiben şerḥ sāliyān bülbül

14. Anuñ bihişt-ṣıfat meclisin eger görse
Ne bāġ isteye daḫı ne bū-sitān bülbül

15.[1392] Çün Aḥmedī söze āġāz ide işitmege*anı
Gerek ki ġonca bigi baġlaya dehān bülbül

**‡ Temmet ḳāfiyetü'l-lām ‡**[1393]

---

[1389] 11a - Hümā vü ḳumrı: Hümā-yı ḳumrı DB / hümāy BM / Hümāy u ḳumrı Dİ

[1390] 12a - Nefesdedür: nefesde durur DB
12b - Ki: kim Tİ, DB; Baḫtı: baḫta Tİ, DB, V, Dİ

[1391] 13a - Yemīn-i devle: yemīn ü devle Tİ, DB / yemīn devlete BM / yemīn-i devlete Dİ
13b - Şerḥ sāliyān: şerḥ-i sāliyān Dİ

[1392] 15a - Çün: çü Dİ
15b - Gerek ki: gerek V; Bigi: gibi DB

[1393] H nüshasının 65a varağının sonunda cetvelli altın varaklı olarak ayrılan kısma atılan başlıktır. "ل - lām" harfiyle biten şiirlerin sona erdiğini haber verir.

**56**[1394]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu fi ḳāfiyetü'l-mīm**[1395]

1.[1396] ʿAnḳā benem ki Ḳāf-ı ḳanāʿatdayam muḳīm
ʿAḳlum hümāyın itmedi hā-yı hevā leʾīm

2.[1397] Şehbāzı göñlümüñ bir araya heves ider
Kim ol arada oldı ḳafes ravża-yı naʿīm

3.[1398] Gül bigiyem mużāʿaf u her naḳṣdan ṣaḥīḥ
Nergis miṣāl *ḥāṣā* ki*olam ecvef ü saḳīm

4.[1399] Çün ḥaẓẓ-ı nefsdür bu ḳuṣūr u bu ḥūr u ʿıyn
*Ḥāṣā* ki isdeye anı ʿaḳlı olan selīm

5. Çün ḥaẓẓ-ı rūḥdur şeref-i ḳadr ü mertebe
Ḥaḳ isteyen aña daḥı ḳalsa olur eṣīm

6.[1400] İrilmez aña niçe ki*ola ḥaẓẓ-ı nefs ü rūḥ
Kim birlige ol iki ḥicāb oldılar ʿaẓīm

7. Varıdı*eṣer kelīmde ol ḥaẓẓ-ı rūḥdan
Vaṣf-ı kelāmıla*irdi tecellīye ol kelīm

---

1394 * H. 165b, Tİ. 21a, DB. 63a (bn. 61a), V. 25a (bn. 44a), BM. 29a
* Bu şiir T ve Dİ nüshalarında yoktur.

1395 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu nevvera'llāhu ḳabrehu" şeklinde başlık atılmıştır.

1396 1a - Ki: kim DB
1b - ʿAḳlum hümāyın: nefsüm hümāsın V; Hā-yı hevā: hā u hevā DB / hā-yı hedā BM

1397 2b - Arada: hevāda Tİ, DB, V, BM; Oldı ḳafes: ḳafes DB; Naʿīm: muḳīm DB

1398 3b - Ki: kim DB

1399 4a - Nefsdür: nefs durur DB; Ḳuṣūr u bu ḥūr u ʿıyn: ḳuṣūr u bu ḥūr-ı ʿıyn Tİ / ḳuṣūr u ḥūr DB

1400 6a - Niçe: nice DB; Ḥaẓẓ-ı nefs ü rūḥ: ḥaẓẓ u nefs ü rūḥ BM / ḥaẓẓ-ı nefs-i rūḥ Tİ / Ḥaẓẓ-ı nefs-rūḥ DB

8.[1401] Çün rūḥdan daḫı yoġıdı Muṣṭafā'da ḥaẕẕ
Lā-büd tecellī itdi aña ẕātıla kerīm

9.[1402] Şol vechile ki ẕātına lāyıḳ durur anuñ
Gösderdi Muṣṭafā'ya liḳāsını ol ḳadīm

10. Ger cehd idüb isderiseñ anı isde kim
Her yirden ol münezzeh ü her yirdedür muḳīm

11.[1403] Şeyṭān durur bu nefs-i racīm andan üzilib
*Bismi'llāh* isde anı ki raḥmān durur raḥīm

12.[1404] Ḳavlinde fikr eyle vü fiʿline ḳıl naẕar
Tā bilesin kim ol durur ol ḳādir ü ʿalīm

13.[1405] Birligini vücūd-ı vücūbıla bil yaḳīn
Kim vācib ol durur ki*ola miṣlī anuñ ʿadīm

14.[1406] Añladuñısa ki*ol durur ol mebdeʾ ü meʿād
Ki*evvelden itme anı ki*ola āḫiri vaḫīm

15.[1407] ʿİzz-i beḳā fenāda fenā-yı fenādadur
Kim hīç dürlü yoḫ durur āfetden anda bīm

---

[1401] 8a - Çün: çün ḥaẕẕı V; Rūḥdan daḫı: rūḥdan V
[1402] 9a - Ki: kim DB
[1403] 11a - Bu: çü Tİ, DB
11b - Anı ki: kim DB; Raḥmān durur: raḥmāndur u BM
[1404] 12b - Ol ḳādir: ḳādir DB
[1405] 13b - Miṣlī anuñ: anuñ miṣlī BM
[1406] 14a - Ol mebdeʾ: mebdeʾ V, BM
14b - Ki*ola āḫiri: ki*āḫiri ola V / āḫiri ola BM
[1407] 15a - ʿİzz-i beḳā: ʿizz ü beḳā DB; Fenādadur: fenā durur Tİ, DB, V, BM
15b - Dürlü: gūne Tİ, DB, V, BM

16.[1408] Ḫ̆īş ü ḥamīm mihrini terk it ki bulasın
Ḫ̆īş ü ḥamīmi cānuña yaḫ mūm u hem ḥamīm

17.[1409] Saʿy it melek ḫiṣāline ki*oldur saña bihişt
Terk it beşer ṣıfātını ki*oldur saña caḥīm

18.[1410] Cān raḥmet āyetidür anı eylegil ḳavī
Ten şehvet āletidür anı eyleme cesīm

19. Ḳalma bu dünyī rengine ki*ol bī-ṣebātdur
Ḫaḍrā-yı dimne ṣolıbanuñ tīz olur heşīm

20.[1411] Gör kim bu az zamānda ʿiẕām-ı ṣudūrdan
Ne ṣadrlar bu yirde ʿiẕām oldılar remīm

21.[1412] Īmin oturma kim ḳatı beẕ-kārdur ḥarīf
Ġāfil yürime kim ḳatı mekkārdur ġarīm

22. Gül bigi göñlüñe ire Ḥaḳ'dan mükāşefe
İrse ʿināyetinden anuñ saña bir nesīm

23.[1413] Ḳıl Aḥmedī sözine ḳulaḫlaruñı ṣadef
Kim her sözi ki naẓm ider ol dürridür yetīm

24.[1414] Gūş ol benefşe bigi bu sözlere kim saña
Hergiz n'idem diyü nedem irmeye iy nedīm

---

[1408] 16b - Ḫ̆īş ü ḥamīmi: ḫ̆īş-i ḥamīmi Tİ; U hem: u BM
[1409] 17a - İt: it ki DB; Ḫiṣāline: ḫiṣālini V; Ki*oldur: oldur DB
[1410] 18b - Cesīm: cisīm BM
[1411] 20a - Gör kim: görgil Tİ, DB / gör ki V, BM
[1412] 21b - Mekkārdur: mekkāredür DB / mekkārudur V
[1413] 23b - Kim her: her DB; Ki: kim DB; İder: ide V
[1414] 24a - Gūş ol: gūş DB; Bu: ol V, BM

25.[1415] Yol ḳanda diyü ḥayrete düşmegil iy refīḳ
Ger sālikiseñ uş didügüm rāh-ı müstaḳīm

[1415] 25b - Didügüm: didüm ki BM

**57**[1416]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[1417]

1.[1418] Ḫazān faṣlında vaṣl-ı yār-ı hem-dem
Ele girürse zī-devlet zihī dem

2.[1419] Yüzi lāle gözi ala var olsun
Gül ü nesrīn döküldiyise ne ġam

3.[1420] Hemīşe*ol zülfi sünbül tāze olsun
Benefşe n'ola ger dökdise perçem

4.[1421] Reyāḥīn çün ḥaḳīḳat bildiler kim
Degüldür bu cihān bünyāẕı muḥkem

5.[1422] Kimi ṣarardı şol ʿāşıḳ bigi kim
Ḳıla işini yāruñ hicri der-hem

6.[1423] Kimisi şol ḳadar ḳan aġladı kim
Libāsın ḳan yaşıla eyledi nem

7. Ne kim düzer tamām olduḫda bozar
ʿAceb ḥikmet durur *va'llāhü aʿlem*

---

[1416] * H. 166a, Tİ. 11b, DB. 60b (bn. 58b), V. 16a (bn. 35a), BM. 17a
* Bu şiir T ve Dİ nüshalarında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ ve BM nüshalarında 39; DB nüshasında 42; V nüshasında 38 beyittir.

[1417] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu nevvera'llāhu ḳabrehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[1418] 1b - Girürse: girse Tİ, DB, V, BM; Zī-devlet: zihī furṣat Tİ, DB, V, BM

[1419] 2b - Nesrīn: nergis Tİ, DB, V, BM

[1420] 3a - Hemīşe*ol zülfi sünbül: saçı sünbül hemīşe Tİ, DB, BM

[1421] 4a - Ḫaḳīḳat: dökeli DB; Bildiler: bildü BM

[1422] 5a - Şol: ol Tİ, DB, BM; Bigi: gibi DB
5b - Ḳıla: ki ḳıla Tİ, BM / ki ḳıldı DB; Der-hem: var hem DB (SK: der-hem DB)

[1423] 6a - Şol: ol V

8. Egerçi kim ḫazānuñ yili şimdi
Esiben ṣaldı aġaçlara mātem

9.[1424] Gele girü bahār u bu aġaçlar
Ḳılalar ḥulle ṭonlarını muʿlem

10. Nümūne gösdere yāruñ yüzinden
Gülüñ çün yañaġına düşe şebnem

11.[1425] Nesīm-i ṣubḥ iḥyā ṣanʿatında
Olanuñ zülfi bigi ʿĪsevī dem

12.[1426] Ḫazān yili helāk ider nebātı
Ṣabā ṣūrı dirildüb ḳıla ḫurrem

13.[1427] Anı görüb bilesin kim bu ḫalḳı
Nice dirildiser ḫallāḳ-ı ʿālem

14.[1428] İ ʿāḳil olma ġāfil kim cihāndan
Vefā bulmadı kimse bulmaya hem

15.[1429] Nesine ġurre olursın bu dehrüñ
Ki nūşı nīş ü tiryākı durur sem

16. Ḳanı İskender ü Dārā vü Kāvus
Ya Ẓaḥḥāk u Ferīdūn u yaḫūẕ Cem

---

1424 9b - Ḥulle: girü Tİ, DB, BM
1425 11b - Olanuñ: ola anuñ Tİ, V, BM
1426 12b - Ḳıla: ḳıldı V
1427 13a - Kim: ki V
1428 14a - Kim: bu V
1429 15b - Nīş ü tiyākı durur: nīşdür tiyākıdur V

17.[1430] Ḳanı Keyḫüsrev ü Sām u Nerīmān
Ḳanı Gürşasb yā Sührāb u Rüstem

18. ʿAdem mülkine gitdiler yek-ā-yik
Ecel cāmını içdiler dem-ā-dem

19. Yaḫındur anda ol cām-ı fenādan
Ṣunalar bize daḫı bī-gümān hem

20. Ecel zehrine kim eyleye tiryāk
ʿAdem zaḫmına kim baġlaya merhem

21. Felek cānuña ḳaṣd ider her irte
Şafaḳ ḳanuña al boyar her aḫşam

22.[1431] Vereyin biz daḫı ol mülke her gün
ʿAdem ṣaḥrāsın irevüz muḫayyem

23. Şafaḳ rengin görüb meftūn olıban
Ṣanursın ṣubḥ şefḳatle urur dem

24.[1432] N'ola encāmumuz çünkim bu devrüñ
Bizüm sem oldı cāmından muḳassem

25. Eger nefsüñi yiñerseñ i müslim
Bahādurlıḫ ola saña müsellem

26.[1433] Bugün ṣāliḥ ʿamel işle ki yarın

---

1430 17b - Yā:u Tİ, BM; Sührāb: Sürhāb BM

1431 Bu beyit sadece DB nüshasında vardır.

1432 * Bu beyit V nüshasında yoktur.
24b - Bizüm: bize DB

1433 26a - Ki: kim DB

Bahāyimden daḫı olmayasın kem

27.[1434] Düriş kendüzüñi ḫor itmegil kim
Seni ol Ḥaḳ idib durur mükerrem

28.[1435] Cihān nem olsa bugün yaşuñıla
Yarın ol yaşıla söyne cehennem

29.[1436] Ḥaḳ'a yüz tut kim ol ḫażretden irdi
Neye kim irdise şibli vü ad hem

30.[1437] Neye kim bağlarısa hamiyyetini
Ser-encām aña irer ibn-i ādem

31. İşüñi rāst olmaḫlıḫ dilerseñ
Ḳıl ol Ḥaḳ ṭāʿatinde bilüñi ḫam

32. Şerīʿat issine var çāker ol kim
Saña çāker ola bu çarḫ-ı aʿẓam

33. Anuñ ʿışḳını ḳıl cānuña hem-rāh
Anuñ mihrini it göñlüñe maḥrem

34. Anuñçun işdedür bu çār-ʿunṣur
Anuñçun devr ider bu heft-ṭārem

35.[1438] Anuñçun buldı āb-ı rūy kevṣer
Anuñçun ḫoş-ṣafāya irdi zemzem

---

[1434] 27b - İdib: ḳılub Tİ, DB, V, BM
[1435] 28a - Bugün: ol DB (SK: bugün DB)
[1436] Bu beyit sadece DB nüshasında vardır.
[1437] Bu beyit sadece DB nüshasında vardır.
[1438] 35a - Āb-ı rūy kevṣer: āb-ı rūy-ı kevṣer DB / āb-ı cūyı kevṣer V

36.[1439] Zamānıla muʾaḫḫar geldi līkin
Ḳamudan oldı rütbetde muḳaddem

37. Aña ol dem virilmişdi nübüvvet
Ki ṭoprāġ u ṣu içindeydi ādem

38.[1440] Orada ki*itdi *rūḥu'llāh* teʾaḫḫur
Nidā itdi aña Ḥaḳ kim teḳaddem

39.[1441] Kelāmını işidiben melāʾik
Didiler bülbül-i maʿnī tekellem

40. Ol oldı evliyā ḫaylına reh-ber
Ol oldı enbiyā cemʿine ḫātem

41.[1442] Demine Aḥmedī'nüñ oldı müştāḳ
Muḥammed medḥiçün ʿĪsī-yi Meryem

42. Ne dil ki*anuñ ṣenāsından dem urmaz
Yig oldur ki*ola sūsen bigi ebkem

[1439] 36a - Līkin: illā V
[1440] 38b - Ḥaḳ kim: kim ḥaḳ Tİ / ḥaḳ BM
[1441] 39b - Didiler: didi iy V
[1442] 41b - ʿĪsī-yi Meryem: ʿĪsī vü Meryem Tİ, DB, V, BM

**58**[1443]

***Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[1444]

1. Ḫüsrevā irdi girü ʿizzetile māh-ı ṣıyām
   Ki*ol durur vaḳt-i hümāyūn u mübārek-eyyām

2.[1445] Aylar içinde bu ay oldı ḳamudan efḍal
   Nite kim şehler arasında şehen-şāh-ı enām

3. Günler içinde bu ay günleri oldı eşref
   Nite kim begler arasında bu sulṭān-ı hümām

4.[1446] Haftalara bu ayuñ haftalarıdur ser-ver
   Şöyle kim oldı mülūka bu şeh-i nīgū-nām

5.[1447] Ḳadr bu ayuñ içindedür ü tenzīl-i kitāb
   Aña kim fażlıla oldı rüsüle cümle imām

6.[1448] Ḳadr bigi*iden olur yig anı iḥyā idene
   Ṭāʿatile bulınur cümle-yi maḳṣūd u merām

7.[1449] Her gice ḳadr ola ol şah-ı cihān ḳadriyile

---

[1443] * H. 167b, Tİ. 19a, DB. 59a (bn. 57a), V. 64b (bn. 64b), BM. 98a
* Bu şiir T ve Dİ nüshalarında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB ve BM nüshalarında 19; V nüshasında 7 beyittir.
* V nüshasında şiirin bulunduğu varaklar kopuk olduğu için ilk 7 beyitten sonrası yoktur.

[1444] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "der medḥ-i Sulṭān Meḥemmed-rāst nevvera'llāhu ḳabrehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[1445] 2b - Enām: kirām V

[1446] 4a - Ayuñ haftalarıdur: iki hafta durur ki Tİ / ayuñ haftaları V

[1447] 5a - Ayuñ: ay BM; İçindedür ü: içindedür DB; Tenzīl-i kitāb: tenzīl ü kitāb V
5b - Kim: ki BM

[1448] 6a - Yig anı: yig ki anı Tİ / yig DB; İḥyā idene: iḥyāda BM
6b - Cümle-yi maḳṣūd u: cümle-yi maḳṣūda DB, V / cümle maḳṣūd u BM

[1449] 7a - Ḳadr: ḳadre V; Ola ol: ide ol V / ol BM
7b - Felek ü: felek DB; Melek: melik DB; Ü rūḥ selām: rūḥ-ı selām DB / rūḥ u selām BM

Virsün aña felek ü hem melek ü rūḥ selām

8.[1450] Salṭanat tācı Muḥammed melikü'l-memleke kim
Milk ü millet anuñ inṣāfıyıla buldı niẓām

9.[1451] Ṭay olur cūdı ḳatında ṣıfat-ı Ḥātim-i Ṭay
Zāl olur ḳılıcı altında anuñ Rüstem ü Sām

10.[1452] Ger elinden ide*anuñ feyż-i ʿaṭā istidʿā
Dürr-i güher döke yaġmur yirine dest-i ġamām

11.[1453] Baḥr andan eger idrār bula yā icrā
Rīki güher ola vü keffi ḳamu ʿanber-i ḫām

12. Sancaḳı perçemini añsa ḳılur zār ʿadū
Başa sevdā düşicek ḫavf çoġ ider evhām

13. Melek ilhāmıla iʿlām ider göñlüme kim
Rūz efzūn olısar baḫtuñ u pīrūz aʿlām

14.[1454] Çarḫ naʿl ide hilāli atuña kevkebi mīḫ
Ġāşiye eyleye ḫūrşīdi vü ḥavrāyı sayām

15.[1455] Ḫançerüñ tābını getürdi ḫayāline ʿadū
Ẕebḥenüñ māddesi ḥalḳına irürdi zükām

16.[1456] Döker aḥdāṣ-ı felek kirm bigi yapraġumı

---

[1450] 8b - Milk ü millet: milk-i millet BM
[1451] 9b - Altında: ḳatında Tİ, DB; Rüstem ü Sām: Rüstem-i Sām Tİ / Rüstem-i Zāl BM
[1452] 10b - Dürr-i güher: dürr ü güher Tİ, DB, BM
[1453] 11b - Ḳamu: ola Tİ, DB
[1454] 14b - Ḫūrşīdi vü ḥavrāyı: ḫūrşīd ü ḥavār DB; Sayām: sıyām BM
[1455] 15b - İrürdi: irürürdi DB
[1456] 16b - Ki: kim DB

İy kerem-kānī id anı ki olur resm-i kirām

17. Aḥmedī mūy bigi yālın u mūyına buyur
Bu hümā bigi hümāyūn ḳuşı ṣayd itmege dām

18.[1457] Niçe kim gele rebīʿ ile şitā ṣayf u ḥarīf
Niçe kim gide şeb ü rūz u gele şehrile ʿām

19.[1458] Şeb-i ḳadrile reġāib saña meymūn u berāt
ʿĪd ü nev-rūz mübārek saña vü şehr-i ṣıyām

[1457] 18a - Niçe: nice BM
18b - Niçe: nice BM; Rūz u: rūz Tİ; Gele: gile BM

[1458] 19a - Meymūn u berāt: meymūn-berāt DB / meymūn-ı berāt BM
19b - ʿĪd ü nev-rūz: ʿīd-i nevrūzu DB / ʿīd ü nev-rūzu BM; Şehr-i ṣıyām: şehr ü ṣıyām DB, BM

**59**[1459]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[1460]

1.[1461] Ben ezelde ʿışḳuñı cāndan tevellā itmişem
Tā ebed uş senden artuḫdan teberrā itmişem

2.[1462] Her kişi bir nesne ider bu cihānda ārzū
Ben saña ḳul olmaġı senden temennā itmişem

3. Bir naẓar ḳılduġıçun ġayra bu ter-dāmen gözüm
Ḳara dürtüb yüzine ben anı rüsvā itmişem

4.[1463] Cān lebüñ sırrında bir şīrīn-ḫaber virdi baña
Ben anı gör kim ne luṭfıla müʾeddā itmişem

5. Sini görmekde gözümüñ ʿayni insāniyyetin
Sen bilürsin gerçi ayruḫdan muʿammā itmişem

6.[1464] Ġayb naḳşıyıla her dem müntaḳış ola diyü
Gönlümüñ āyīnesini uş muṣaffā itmişem

7.[1465] *Rabbi ermī* didümise bir tecellīçün n'ola
Gönlümi ol nūra çünkim Ṭūr-ı Sīnā itmişem

---

1459 * H. 168a, Tİ. 21b, DB. 62b (bn. 60b), V. 25b (bn. 44b), BM. 30a
* Bu şiir T ve Dİ nüshalarında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB ve BM nüshalarında 15; V nüshasında 14 beyittir.

1460 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu nevvera'llāhu merḳadehu" şeklinde başlık atılmıştır.

1461 1a - Ezelde: ezelden DB

1462 2b - Senden: Ḥaḳ'dan DB

1463 4a - Sırrında: sırrından DB

1464 6b - Gönlümüñ āyīnesini uş muṣaffā itmişem: gönlümi ol nūra çünkim Ṭūr-ı Sīnā itmişem V

1465 * Bu beyit V nüshasında yoktur.
7b - Nūra çünkim: nūr içün kim DB

8.[1466] Ol güher yolına kim görinmez itmege niṣār
Altunı laʿl-i meẕābıla muḥallā itmişem

9.[1467] Bu vücūdısa aramızdaki olmışdur ḥicāb
Uş anı yoluña virmege müheyyā itmişem

10.[1468] Yüregümüñ odına bir feṯḥ-i bāb ola diyü
Gözlerümüñ yaşını gör nice deryā itmişem

11. Ḳadr ü cāh u māl u mülk ü ḥaşmetinden dünyenüñ
Çünki fānīdür bu göñlümi teberrā itmişem

12.[1469] Mümkin ola mı ki*idem bu ḫāk-dāna iltifāt
Ben ki biñ kez ḳuds gül-zārın temāşā itmişem

13. Olduġumçun yüzüñüñ mihrine şebnem bigi maḥv
Adumuñ yirin ṣerādan uş ṣüreyyā itmişem

14. ʿIḳd ider her bī-ḫaber ḫar-mühreyi güher diyü
Naḳdümüñ ben ʿıḳdını lülü-yi lālā itmişem

15.[1470] Her faṣīḥüñ sözidür *li'llāhi derr ü ḳā'īle*
Nirede kim Aḥmedī'nüñ şiʿrin imlā itmişem

---

[1466] 8b - Altunı: altun u BM; Laʿl-i meẕābıla: laʿl ü meẕābıla BM; Muḥallā: mücellā Tİ

[1467] 9a - Aramızdaki: aramızda kim DB

[1468] 10b - Gözlerümüñ: gözümüñ DB; Yaşını: ḳan yaşın Tİ, V, BM / ḳanlu yaşın DB

[1469] 12b - Ki: Ḫū BM

[1470] 15b - Şiʿrin: sözin Tİ / sözini DB / şiʿrini V; İmlā: inşā Tİ, DB

**60**[1471]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[1472]

1.[1473] Ṣubḥ-dem ʿĪsī-nefes olub eser bāẕ-ı nesīm
Ol nefesden cān bulub zinde olur ḫāk-i remīm

2.[1474] Naḳş-bend-i ṣunʿ yazmış yirde dürlü dürlü naḳş
Ṣunʿı naḳşın gel temāşā eyle yatma iy nedīm

3.[1475] Gel kerem āṣārını gör kim aġaçlar ḫullesin
Dürr-i yāḳūtıla nice bizemişdür ol kerīm

4.[1476] Gül yeşil yapraḫda şuʿle urdı anı göriben
ʿĀşıḳ-ı dīẕār oldı bülbül eyle kim kelīm

5. Micmer-i lāle ser-ā-ser ṭoludur müşg-i Ḫıṭā
Sāġar-ı nergis leb-ā-leb ṭoludur dürr-i yetīm

6.[1477] Raḥmet āṣārı ṭolu durur ḳamu gül-zār u bāġ
İʿtibārıla bu āṣāra naẕar it iy ḥakīm

7. Dürlü rengile reyāḥīnüñ varaḳlarında cemʿ
Nicesi olub durur gör şekl-i ʿayn ü cīm ü mīm

8.[1478] Gel varalum bāġa *bismi'llāh* ki göresin ʿayān

---

1471 * H. 168b, Tİ. 43b, DB. 64b (bn. 62b), V. 144b (bn. 144b), BM. 149b, Dİ. 118b
* Bu şiir T nüshasında yoktur.

1472 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ḳaṣīde der bahāriyyāt" şeklinde başlık atılmıştır.

1473 1a - ʿĪsī-nefes: ʿĪsī BM
1b - Nefesden: nefesde BM

1474 2a - Dürlü dürlü: dürlü BM

1475 3b - Dürr-i yāḳūtıla: dürr ü yāḳūtıla Tİ, BM, Dİ / dürlü yāḳūtıla V; Bizemişdür: bizemiş anı V

1476 4b - Kelīm: kerīm DB

1477 6a - Ṭolu durur: ṭoludur u BM; Gül-zār u bāġ: gül-zār-ı bāġ DB

1478 8b - Raḥmān-ı raḥīm: raḥmānü'r-raḥīm Tİ, DB / raḥmān u raḥīm V, Dİ

Yazılu her yapraġuñ üstinde raḥmān-ı raḥīm

9.[1479] Ur ḳadem gül-zāra kim sini göriben bile gül
Kim nice*olur reng ü būy u ṣūret ü nāz u naʿīm

10.[1480] Yañaġuñuñ pertevinden lāle yanıban oda
Gözlerüñüñ ʿişvesinden nergis olmışdur saḳīm

11.[1481] Ḫoş ḫoş eserken nesīm-i bāẕ bāẕe nūş it
Kim hemīşe böyle ḫoş ḫoş esesi degül nesīm

12.[1482] Gāh dutġıl lāle bigi sebze içinde maḳām
Gāh nergis bigi olġıl bāġ arasında muḳīm

13.[1483] Gül dibinde bāẕe-yi ʿanber-nesīm içgil bugün
Kim saña yarın ne zer aṣṣı ider hergiz ne sīm

14.[1484] Çün görürsin raḥmetüñ baḥrın ki*aña yoḫdur kerān
Her ḫaṭāyıçun ki*idersin ḫāṭıruñda dutma bīm

15. Aḥmedī ʿāṣıḳlara gül mevsüminde bāẕeden
Tevbe itmek bāddur *estaġfiru'llāhe'l-ʿaẓīm*

[1479] 9b - Ṣūret ü nāz: ṣūret-i nāz V
[1480] 10a - Yanıban oda: oda yanıban Tİ, DB / yanmışdur oda V
[1481] 11a - Nesīm-i bāẕ bāẕe: nesīm bāẕe bāẕe BM
[1482] 12b - Bigi: gibi DB
[1483] 13b - Ne zer: zer BM
[1484] 14a - Görürsin: görür DB; Ki*aña: aña DB, Dİ

**61**[1485]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[1486]

1. Ṣaçuñ sevdāsı göñlüme ṣalar her dem hezārān ġam
Anuñçun böyle aḥvālüm perīşān oldı vü der-hem

2.[1487] Senüñ şīrīn lebüñden ben cevāb-ı telḫ işidürem
ʿAceb midür bu baḫtumdan baña şekker olursa sem

3.[1488] Niçe kim zülfüñi añam kej ü pīçīde*olur dilüm
Kim ol bir ʿuḳdedür düş-vār u pīç-ā-pīç ü ḫam-der-ḫam

4.[1489] Benüm cānumdaġı rence senüñ derdüñ durur dārū
Benüm baġrumdaġı zaḫma senüñ cevrüñ durur merhem

5.[1490] Senüñ ʿışḳuñda yüregüm deniz durur leb-ā-leb ḫūn
Nedendür bes ki ḫūn döker gözümüñ çeşmesi her dem

6.[1491] Ṣıfat itdükçe yüzüñi olur söz ḫūb bīş-ez-bīş
Naẓar ḳılduḫça aġzuña görinür laʿl kem-ez-kem

7. Yiri ṭūfān-ı ḫūnıla ḳılaydı ġarḳa bir demde
Eger bu ebr-i ney-sānī çekeydi gözlerümden nem

---

1485 * H. 169a, Tİ. 44b, DB. 62a (bn. 60b), V. 145a (bn. 145a), BM. 150a, Dİ. 119a
* Bu şiir T nüshasında yoktur.

1486 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu" şeklinde başlık atılmıştır.

1487 2a - Lebüñden ben: lebüñden BM

1488 3a - Niçe: nice BM; Pīçīde: bī-çāre Tİ; Dilüm: göñlüm DB (SK: dilüm DB) / ḥālüm V
3b - Ol bir: ol pür Tİ, DB / ol BM; Düş-vār u: düş-vār DB, Dİ

1489 4a - Rence: derde DB; Dārū: dermān Tİ, DB, Dİ

1490 5b - Bes: pes Tİ; Ḫūn: ḳan Tİ, DB, V, BM, Dİ

1491 6a - Söz ḫūb: söz BM
6b - Ḳılduḫça: itdükçe DB; Aġzuña: laʿlüñe Dİ

8.[1492] Perīşān oldı vü ḥayrān ṣaçuña sünbül ü reyḥān
Muḥayyer ḳaldı vü vālih yüzüñe lāle vü gül hem

9.[1493] Gel iy serv-i semen-ber ṣun elüme bāẕe-yi gül-gūn
Bugün kim lāle vü nergis biri birinedür tevem

10.[1494] Diseñ kim laʿl cāmında nice*olur lülü-yi lāla
Yüzine lālenüñ baḫġıl seḥerde çün düşe şebnem

11.[1495] N'olısar añma encāmı siper ḳılġıl ġama cāmı
Ki ser-sebz oldı vü tāze çemende bīd ü isperġam

12.[1496] Bilür misin bu bī-ḥāṣıl cihāndan ne durur ḥāṣıl
Mey-i gül-rengi nūş idüb oturmaḫ yārıla bir dem

13.[1497] Şehüñ yādına nūş eyle mey-i laʿli ki*anuñ yādı
Ki*ide gül bigi ḫandān cānuñı vü göñlüñi ḫurrem

14.[1498] Celāl-i devlet ü millet *eʿaza'llāhü enṣāreh*
Kim oldur ʿālem-i devlet hem oldur devlet-i ʿālem

15. Mülūkıla selāṭine ḳapusın ḳıble-gāh idüb
Düzüp durur elin anuñ ḫalāyıḳ rızḳına maḳsem

---

[1492] 8a - Sünbül: bülbül DB; Reyḥān: ḥayrān BM
8b - Ḳaldı: aldı V

[1493] 9b - Birinedür tevem: birine dutar vām BM

[1494] 10a - Diseñ: disüñ BM; Kim: ki Tİ

[1495] 11a - Ḳılġıl: eyle Tİ, DB
11b - Bīd: pīr BM; İsperġam: siperġam BM

[1496] 12a - Bu bī-ḥāṣıl: bunı kāmil Tİ, DB / bunı ʿāḳil V / bunı ḥāṣıl BM; Cihāndan: cihānda Tİ, DB; Ne: yā BM
12b - Bir: hem DB

[1497] 13a - Yādı: adı Tİ, DB
13b - Ki*ide: ki*ire BM / ide Dİ; Bigi: gibi DB; Cānuñı vü: cānuñı DB, V

[1498] 14a - Celāl-i devlet ü millet: celāl-i devlet-i millet Tİ, DB, BM / celāl ü devlet-i millet V
14b - Kim: ki Tİ; Oldur: oldı DB

16. Livāsı naṣb olalı kesrile düşmen düşüb ḫafża
Aña refʿ olmaġıçun cer olur feṭḥile nuṣret żem

17.[1499] Duʿāsı vü ṣenāsı Aḥmedī'nüñ fikr ü żikridür
Olalı cān u göñline anuñ iḫlāṣı müstaḥkem

[1499] 17a - Fikr ü żikridür: żikr ü fikridür DB, Dİ
17b - Olalı: ola mı Tİ; Cān u: cān DB, V

**62**[1500]

***Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ş̱erāhu**[1501]

1. Ḫoş eser ḫoş *ʿale'ṣ-ṣabāḥ* nesīm
   Yatma vaḳt-i ṣabūḥdur i nedīm

2.[1502] Ḳadem ur gör ki bāġa fażlıyıla
   Nicesi bizemişdür anı ḳadīm

3. Gel kerem gör ki bu aġaçlara
   Geyürür dürlü dürlü ḥulle kerīm

4. Gül meger cilve idiser ki cihān
   Ḫurrem oldı ki *cennetün ve naʿīm*

5.[1503] Tozıdur bāz̲-ı ṣubḥ müşg ü ʿabīr
   Döker ebr-i bahār dürr-i yetīm

6.[1504] Laḥn-ı Dāvud ṭoldı bāġ meger
   Ḳıldı gül şavḳ-ı ʿandelībi kelīm

7. Naẓar it gör ki raḥmet-āş̱ārı
   *Keyfe yuḥyi'l-ʿiẓāme vehye remīm*

---

1500 * H. 177a, Tİ. 43a, DB. 64a (bn. 62a), V. 140b (bn. 140b), BM. 145b, Dİ. 114b
* Bu şiir T nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB, V ve Dİ nüshalarında 17; BM nüshasında 16 beyittir.

1501 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "fi'l-bahāriyyāt" şeklinde başlık atılmıştır.

1502 2a - Gör ki bāġa: bāġa gör ki Dİ; Fażlıyıla: ṣunʿıyıla Tİ, DB
2b - Nicesi bizemişdür anı: nice zīnet virübdür aña DB

1503 5a - Bāz̲-ı ṣubḥ: bād u ṣubḥ u BM
5b - Ebr-i bahār dürr-i yetīm: ebr ü bahār u dürr ü yetīm BM

1504 6a - Bāġ: bāġa BM
6b - Gül şavḳ-ı ʿandelībi: gör şarḳ-ı ʿandelībi DB

8.[1505] Bāẕe ṣun bāẕa virme gül bigi ʿömr
Bāẕesüz ʿömr olur ʿaẕāb-ı elīm

9.[1506] Virme elden bu furṣatı ki*olmaz
Bu maḳāmuñ içinde kimse muḳīm

10.[1507] Lāleye bu ġam urdı dāġ-ı ciger
Nergisi bu maḫāfet itdi saḳīm

11.[1508] Pes neçündür benefşe ḳāmet-i dāl
Yā neden oldı ġonca ḫāṭır-ı bīm

12. Beni benden ḫalāṣ id iy sāḳī
Ki*oldı benlik bāña belā-yı ʿaẕīm

13.[1509] Zaḥmet itme özüñe raḥmetiçün
Kim ezelde virildi ḫuld u caḥīm

14.[1510] Sen ü ben ger günāh itmeyevüz
Pes eyit raḥmetini n'ide raḥīm

15.[1511] Ḫayrı uçmaġıçun iden kim olur
Bir ribā yiyici riyā-yı leʾīm

---

[1505] 8a - Bigi: gibi DB
8b - ʿAẕāb-ı elīm: ʿaẕāb u elīm DB, BM

[1506] Bu beyit BM nüshasında yoktur.

[1507] 10b - Maḫāfet: ḫacālet Tİ, DB, V

[1508] 11a - Pes neçündür: Bes neçündür DB, BM, Dİ / neden oldı V
11b - Yā: ne V; Neden oldı: nedendür Tİ / neden dutdı DB; Ḫāṭır-ı bīm: ḫāṭır-ı mīm Dİ

[1509] 13b - Ḫuld u caḥīm: ḫuld-ı caḥīm DB, BM

[1510] 14a - Günāh: günāhı Dİ
14b - Pes: bes DB, V

[1511] 15b - Ribā: riyā BM; Yiyici: ṣatıcı BM; Riyā-yı leʾīm: ribā-yı leʾīm Tİ

16.[1512] Aḥmedī olmasun benefşe-ṣıfat
Nefesüñden gele bu başuña bīm

17.[1513] Sözlerüñ ḫoş velī gerekmez kim
Sırrını fāş ide ḫalḳa ḥakīm

[1512] 16b - Gele bu: gelürse Tİ
[1513] 17b - İde: ḳıla Tİ, DB

**63**[1514]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu fi ḳāfiyetü'n-nūn**[1515]

1.[1516] Kime kim dār-ı ʿuzlet ola mesken
Ḳala ol taḫt-ı ʿizzetde mümekken

2.[1517] Mekān vaḥdet serāyın düze ol kim
Bu vaḥşetde bulayım diye meʾmen

3.[1518] Ṣafā-yı gülşen-i ḳudse heves it
Ne aldadı seni bu tīre kül-ḫen

4.[1519] Heyūlī ẓulmetinden göremezsin
Ki ne rūşen durur ol sebze gülşen

5.[1520] Muġaylānı nice*ide ġūl bigi
Bu ṭūbī āşiyān ṭūṭī neşīmen

6.[1521] Ölümden öñdin öl dirlik dilerseñ
Ki*ölüb ṭūṭī ḫalāṣ oldı ḳafesden

7.[1522] Yigitlikde düriş Ḥaḳḳ'a iriş kim
Bu gerdende felekdür pīr-efgen

---

[1514] * H. 186b, Tİ. 12a, DB. 67a (bn. 65a), T. 60b (bn. 203a), V. 17b (bn. 36b), BM. 18a
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.
* Bu şiir H ve V nüshalarında 42; Tİ, DB, T ve BM nüshalarında 43 beyittir.

[1515] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ṭābe ṣerāhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[1516] 1a - Ola: oldı V

[1517] 2a - Mekān vaḥdet: mekān-ı vaḥdet DB; Düze: duta v

[1518] 3a - İt: ḳıl DB, T

[1519] 4b - Sebze: tāze DB, T

[1520] 5a - Bigi: gibi DB, T
5b - Ṭūbī: ṭūṭī Tİ, BM; Ṭūṭī: Ṭūbī Tİ, BM

[1521] 6a - Öñdin: öñ DB; Dilerseñ: gerekse DB, T

[1522] 7b - Pīr-efgen: pīr-i efgen BM

8.[1523] Ḳuvā çün künd ola aʿżā ḳamu süst
Ne iş başarasın bellü durur sen

9. Bahār olduḫda sebz olur aġaçlar
Ḫazānda lāle mi biter ya sūsen

10.[1524] Düriş furṣatda kim iş olmaya fevt
Ki dāyim rām olmaz çarḫ-ı tūsen

11. Aña kim furṣatı ṣaymaz ġanīmet
Saʿādetsüzliġ olmışdur muʿayyen

12.[1525] Diyen ki*eyvānı keyvāna irürem
Gerek Behrām'a olmaya fürū-ten

13.[1526] Er oldur kim ḥavādiṣ görse yirde
Göge çıḫarmaya zen bigi şīven

14.[1527] Baş indürmeye kimseye vü ger ḫoẕ
Sipihr ü mihr olalar aña düşmen

15.[1528] Aña biñ zaḫm ururse dest-i aḥdāṣ
Fiġān itmeye şol resme ki hāven

---

[1523] 8a - Künd: gide DB, T

[1524] 10a - İş: fevt DB, T; Fevt: iş DB, T

[1525] 12a - Diyen ki: diyen Tİ; İrürem irürdüm Tİ, DB, T, V, BM
12b - Behrām'a: Behrām'ıla Tİ, BM

[1526] 13b - Çıḫarmaya: çıḫarsa DB

[1527] 14b - Sipihr ü mihr: sipihr-i mihr DB

[1528] 15a - Ururse: irürse DB, T, BM
15b - Resme ki: resme BM

16.[1529] Ḳılıç ehli aña dirler ki ʿizzet
Oradan bula ki*andan buldı cevşen

17.[1530] Neden kopdı bu kim şimdi bir ince
Oradan kısmete irdi ki sūzen

18. Eger fermān-revānlıḫ isderiseñ
Nedür saña ṭarīḳin eydeyim ben

19. Bülend it himmeti dūn olmaġıl kim
Bu gerdūn ḳoya fermānuña gerden

20. Ol ide ḫāk ḫaṣmını ki anuñ
Elinde bād ola zerr-i maḫzen

21.[1531] ʿAdūdan behmen ol vaḳt aldı kīn kim
Eli oldı seḫāda ebr-i behmen

22. Ḳoma bir dāne ḥāṣıl burada kim
Ḥavādiṯ seyline döymez bu ḫırmen

23.[1532] Elüñ bir kāha ẓulmıla uzātma
Anuñçun ki*āha döymez kūh-ı āhen

24.[1533] İ niçe nev-cüvān ʿıḳdındadur līk
Henūz ebkārdandur bu kühün-zen

---

[1529] 16b - Bula: buldı V; Buldı: aldı V

[1530] * Bu beyit H ve V nüshalarında yoktur.
17a - İnce: nice DB, T, BM

[1531] 21a - Aldı: oldı BM

[1532] 23b - Kūh-ı āhen: kūh u āhen DB, T, V

[1533] 24a - Niçe: nice DB, T, BM
24b - Bu: ol DB, T, BM

25. Bu dünyī rengine sen ġarre olma
Ki bir raʿnādur ol pür-mekr ü pür-fen

26.[1534] Naẓar ʿaḳlıla itsen taḫt-ı Kāvus
Ḥaḳīḳatde degül cüz çāh-ı Pīzen

27.[1535] Beḳāsuz nesne tā taḫt-ı Süleymān
Ṣorarsañ kim nedür bir bāẕ-bīzen

28. Ne iletdi cihāndan ṣor Sikender
Ya devletden ne behre buldı Behmen

29.[1536] Baña ṣor çarḫ u encüm ḥālını kim
Ḳamu göñlümde olmışdur mübeyyen

30.[1537] Zübān-ver şemʿamu rūşen budur kim
Leken bigi degüldür dilüm elken

31. Leb-ā-leb olmışam dürrile yāḳūt
Ne deryā var benüm bigi ne maʿden

32.[1538] Benefşe bigi gey pākīze-cībem
Degülem gül bigi ālūde-damen

33. Bu vādīde bana ḳalmaḫ durur ʿayb
Tecellī Tūr'ı lāyıḳ baña mesken

34. Ḫalīlem dīn-i İbrāhīm'e cāndan

---

[1534] 26b - Çāh-ı Pīzen: çāh-ı Bijen Tİ / Pijen V
[1535] 27b - Bāẕ-bīzen: bād-ı bīzen T, BM / bāẕ-ı Pijen V
[1536] 29a - Çarḫ u encüm: çarḫ-ı encüm DB, T, BM
[1537] 30a - Şemʿamu: şemʿ-veş Tİ, DB, T, BM
[1538] 32a - Bigi: gibi DB, T

Degülem rāvī-yi rāy-ı Berehmen

35. Açuḫdur ʿarşa göñlümüñ evinden
Tecellī nūrıyıçun bunca revzen

36.[1539] Maʿānī-zāydur ṭabʿum egerçi
Maʿānīden bu ḫalḳ oldı sütürven

37. Ululıḫ anı ṣanurlar hemīn kim
Geyeler ḫazz u dībā-yı mülevven

38.[1540] Ululıḫ mı yetīm ü bīve mālın
Be-nā-Ḥaḳ alıbanuñ bizemek ten

39. Ne zīnet ʿaḳl ehline ki ʿāḳil
Ḳılıçdur güheriyile müzeyyen

40.[1541] Ululıḫ ʿaḳldur u dīn ü dāniş
Ṣafā vü ṣıdḳ-ı ḳavl ü rāy-ı aḥsen

41.[1542] Ḳulaḫ dut Aḥmedī'nüñ sözine kim
Ne dirse ḳamu ḥikmetdür müberhen

42.[1543] Kelīm-i vaḳt şimdi ol durur kim
Ḳılıbdur ḫāṭırın Ḥaḳ vād-i Eymen

---

[1539] 36a - Maʿānī-zāydur: maʿānī-rāydur Tİ, DB, T, V, BM

[1540] 38a - Bīve: yiye V

[1541] 40a - ʿAḳldur u: ʿaḳl durur V, BM
40b - Ṣıdḳ-ı ḳavl ü rāy-ı aḥsen: ṣıdḳ u ḳavl ü rāy-ı aḥsen Tİ, BM / ṣıdḳ u rāy u ḳavl-i aḥsen DB, T / ṣıdḳ u ḳavl ü rāy u aḥsen V

[1542] 41b - Ne dirse ḳamu ḥikmetdür müberhen: Ḳılıbdur ḫāṭırın Ḥaḳ vād-i Eymen Tİ, DB, T, BM

[1543] 42b - Ḳılıbdur ḫāṭırın Ḥaḳ vād-i Eymen: Ne dirse ḳamu ḥikmetdür müberhen Tİ, DB, T, BM

43.[1544] Bilā-minnet saña niʿmet döşedi
Edā it şükrin ü gör fażl-ı *ẕü'l-men*

[1544] 43a - Bilā-minnet: bilā-men DB, T; Döşedi: dürüşedi (?) DB, T
43b - Şükrin ü: şükrini V; Fażl-ı ẕü'l-men: fażl u zü'l-men BM

**64**[1545]

***Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[1546]

1.[1547] Saḫın i dost ki aldamasun seni bu cihān
Gözüñi aç göresin *küllī men ʿaleyhā fān*

2. Ḫafī degül bu ki müşkil ḥarīfdür dünyī
Ne şübhedür ki dilersin bu ẓāhire bürhān

3.[1548] Ne menfaʿat ide saña bu ẓālim-i raʿnā
Ne fāide ḳıla baña bu düşmen-i nā-dān

4.[1549] Neçün bu ġūl u muġaylānı şöyle sevdüñ kim
Ne ḥūr ögüñe gelür ü ne ravża-yı rıḍvān

5.[1550] Sipihr zaḫm urur cānuña vü sen ġāfil
Sitāre saʿy ider ḳānuña vü sen şāẕān

6.[1551] Bizüm ʿanāmuzıçundur müdām yir sākin
Bizüm fenāmuzıçundur bu çarḫ ser-gerdān

7. Revā mıdur ki fenā ivini ʿimāret idüb
Beḳā serāyını terk idesin ki*ola vīrān

---

1545 * H. 188a, Tİ. 10b, DB. 66a (bn. 64a), T. 59b (bn. 202a), V. 15a (bn. 34a), BM. 15b
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.

1546 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ṭābe ṣerāhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu der naṣāyiḥ" şeklinde başlık atılmıştır.

1547 1a - Aldamasun seni: seni aldamasun Tİ, V, BM

1548 3a - Ẓālim-i raʿnā: ẓālim ü raʿnā V
3b - Ḳıla: ide DB, T

1549 4a - Ġūl u muġaylāmı: ġūl-ı muġaylānı DB
4b - Gelür ü: gelür Tİ, DB, T, V, BM

1550 5b - Ḳānuña vü: ḳānuña BM

1551 6b - Çarḫ ser-gerdān: çarḫ-ı ser-gerdān DB, BM

8. Görüriken bu cihān mekrin aldanursın aña
Dirīġ sini serāsīme eyledi şeyṭān

9.[1552] Yarın ayaġa düşüb çünki ḫor olısaruz
Bugün bu başda neçün duta bunca kibr mekān

10. Çü çeng ura ecel aña ne ḳayṣar u faġfūr
Çü el ṣuna felek aña ne kisrī vü ḫāḳān

11.[1553] Saʿādet ol kişinüñdür ki himmetinde anuñ
Vücūdı vü ʿademi ola ʿālemüñ yiksān

12. Nesīm-i emn ü emān nirede ola çünkim
Semūm-ı fitneyile ṭoludur basīṭ-i cihān

13.[1554] Arada Nūḥ'ı yitürdüñ hemīn ki bulınmaz
V'eger-ni maşrıḳ u maġrīb ṭolu durur ṭūfān

14.[1555] Nireyi kim ṣoraruz ḳamu tīh-i ġafletdür
Arada mennile selvā durur ki oldı nihān

15. Cihānda añma vefā adını ki ʿAnḳā'dan
Ne buldı ne bulısar saʿyile kimesne nişān

16.[1556] Yir ehli āhı durur görinen bu çarḫ-ı kebūd

---

[1552] 9a - Ḫor: ṭoprak Tİ, DB, T, BM
9b - Kibr: kibrü BM

[1553] 11a - Kişinüñdür: kişinüñ Tİ, DB, BM

[1554] 13a - Hemīn ki: hemīn V
13b - Ṭolu durur: ṭoludur V

[1555] 14a - Nireyi: niremi Tİ, DB; Ḳamu tīh-i ġafletdür: ḳamusı ġafletdür V

[1556] 16a - Görinen: gören BM
16b - V'eger-ni*eyit ki nedür mürtefiʿ olan: v'eger-ne*eyit ki nedür mürtefiʿ olan Tİ / yüreklerüñ tütünidür ʿalā'l-yaḳīn DB, T / v'eger eyit nedür mürtefiʿ olan V / v'eger-ni it ki nedür mürtefiʿ olan BM

V’eger-ni*eyit ki nedür mürtefiʿ olan bu duḫān

17.[1557] Nedür saña ne diyeyim felek ser-encāmın
Ki ol daḫı bu arada olup durur ḥayrān

18.[1558] Medār-ı çarḫa müdārā gerek ki ol bizüm
Murādumıza muvāfıḳ ider degül devrān

19.[1559] İ ki şikāyet idersin günāh derdinden
Bu dünyeyi ḳo ki aña hemīn budur dermān

20.[1560] Devāyı gündüzin eyle ki nużc ala ʿillet
Dileriseñ seni öldürmeye şeb-i buḥrān

21.[1561] Seḥer bigi ḳamu ṣıdḳ u ṣafā ṭolu göñlüñ
Eger iderise Ḳur’ān nücūmıyıla ḳırān

22.[1562] Tedebbür eyle bu Ḳur’ān’ı kim yaḳīn bilesin
Nedür celālet ü ikrāmı *ʿalleme’l-Ḳur’ān*

23.[1563] Dileriseñ ki saña rūzı ola ʿīd-i ebed
Ḥaḳ’uñ yolında bu cānuñı eylegil ḳurbān

24.[1564] Düriş irişdürigör rūḥ-ı ḳuds ravżasına
Niçe bu ḳayd-ı heyūlī ola aña zindān

---

[1557] 17a - Ser-encāmın: ser-encāmı Tİ, DB, T, BM
[1558] 18b - Murādumıza: murādumız DB; Dvrān: gerdān V
[1559] 19b - Dünyeyi ḳo ki: dünyeyi V
[1560] 20a - Gündüzin: gündüz DB; Ala: ola DB, T, V, BM
20b - Dileriseñ: dileriseñ ki Tİ, BM
[1561] 21a - Ṭolu: ṭola Tİ, DB, BM
21b - İderise Ḳur’ān nücūmıyıla: kevākibi Ḳur’ān’ıla iderise DB, T
[1562] 22b - Celālet ü ikrāmı: celālet-i ikrām DB / celālet-i ikrāmı T / celālet ü ikrām V, BM
[1563] 23a - Dileriseñ ki: dileriseñ DB, T; Rūzı: rūz BM; ʿĪd-i ebed: ʿīd ü ebed BM
[1564] 24a - Rūḥ-ı ḳuds: ḳuds Tİ, BM

25.[1565] İḳāmet eyleyü biş rüknini sen islāmuñ
Dileriseñ saña bend olmaya bu çār-erkān

26.[1566] Kemāl ehliyile ol be-her-ṭarīḳ refīḳ
Ki hīç irmeye dünyī vü dīnüñe noḳṣān

27. Ḳo anı kim seni şeyṭān ider aña taḥrīż
Dut anı kim saña sulṭān ider anı fermān

28. Ḫalīl-vār olurısañ ṭarīḳ-i ḫulletde
Yaḳīn bu kim ola āteş saña gül ü reyḥān

29.[1567] Bi-ġayr-ı dīn-i Ḥanīfī ḳo cümle edyānı
Dileriseñ ki saña raḥm eyleye raḥmān

30.[1568] Bu dār-ı emn degül dār-ı ḫavfdur zinhār
Dürüst eylegil īmānı kim bulasın emān

31. Güneş bigi eger olursa ten bürehne ne ʿayb
Çü nūrıla bizeye cānı ḫilʿat-ı īmān

32.[1569] Ne aṣṣı dürlü libāsıla ẓāhirüñ bizeseñ
Çün ola ḫulle-yi dīnden bu bāṭınuñ ʿüryān

33.[1570] Ġanīliġi*isde dilerseñ ki ḳalasın dervīş
Faḳīr ol dileriseñ ki olasın sulṭān

---

[1565] 25a - Rüknini: rüknin T
[1566] 26a - Ṭarīḳ refīḳ: ṭarīḳ-i refīḳ BM
[1567] 29a - Ḥanīfī: ḥaḳīḳī BM
[1568] 30a - Dār-ı ḫavfdur: dār-ı ḫavf durur BM
30b - Kim: ki DB
[1569] 32a - Bizeseñ: bizemeñ Tİ, V
[1570] 33a - Ġanīliġi: ġanīliḳ Tİ, DB

34.[1571] Neye ki virdiyise Ḥaḳ aña ḳanāʿat it
Ziyādet isdeme ki*oldur ḍalālet-i ṭuġyān

35.[1572] Sezā-yı tisʿa-yı āyāt ol kişi ola kim
Dileye Mūsevīler bigi sebʿa-yı elvān

36. Gel Aḥmedī sözini cān ḳulaġıla diñle
Ki*ola saña bu cihānuñ ḳamu nihānı ʿayān

37.[1573] Niçeler öykine aña velī degül mümkin
Ki ḳamu ḳuş ide ṭāvūs resmine cevlān

38.[1574] Feṣāḥat atına oldum süvār elümde silāḥ
Mübārizi bulamazam v'eger-ni uş meydān

39.[1575] Eger bu naẓmı işide revān-ı Gülşehrī
Diye ki şād ol u *aḥsent ṣānīye'l-ḥassān*

---

[1571] 34a - Neye: neyi T, V
34b - Ḍalālet-i ṭuġyān: ḍalālet ü ṭuġyān T

[1572] 35b - Sebʿa-yı elvān: sebʿa-yı ṣüʿbān DB, T (SK: elvān DB, T)

[1573] 37a - Niçeler: niceler V

[1574] 38b - V'eger-ni: v'eger DB

[1575] 39a - Revān-ı Gülşehrī: revān Gülşehrī DB, BM
39b - Aḥsent: aḥsent iy DB, T

**65**[1576]

***Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu fi'l-bahāriyyāt**[1577]

1.[1578] Baḫ iʿtibārıla kim naḳş-bend-i *kün-fe-yekūn*
Bu yapraġ üzre nice yazdı naḳş-ı gūn-ā-gūn

2. Ne ṣanʿat itdi aġaçlara ḳudretüñ ḳalemi
Ki reng reng görinür nite ki būḳalemūn

3.[1579] Şafaḳ bigi*oldı ṭonı bāġuñ āl u nārincī
Niredeyidi bu ḫoş-reng-i aṭlas u eksūn

4. Dökile laʿlile dīnār ṭopraġ üstinde
Meger ki çıḫdı bu yirden ḫazāyin-i Ḳārūn

5.[1580] Yeşil aġaca naẓar it ki *ṣıbġatu'llāh*dan
Nice benefş ü ḳızıldur u ṣaru vü gül-gūn

6.[1581] Budaḫlaruñ ḫafaḳānın dem imtilāsından
Gidermege zer ü yāḳūt hevā ider maʿcūn

7.[1582] Ṭolaşmışiken aġaç özdeginde sarmaşuḳ
Bu resmile yereḳān olmış olʿaceb neçün

---

[1576] * H. 189a, Tİ. 8a, DB. 72b (bn. 70b), T. 65a (bn. 207b), V. 11b (bn. 30b), BM. 11a
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB, T ve BM nüshalarında 43; V nüshasında 42 beyittir.

[1577] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu nevvera'llāhu ḳabrehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[1578] 1b - Bu: ki DB, T; Yazdı: vardı BM

[1579] 3b - Ḫoş-reng-i aṭlas: ḫoş-reng ü aṭlas DB, T, V, BM

[1580] 5a - İt ki: it BM
5b - Benefş ü: benefşe BM

[1581] 6a - İmtilāsından: ibtilāsından Tİ, BM
6b - Hevā ider: ider hevā Tİ, DB, T, BM

[1582] 7b - Olmış ol: olmış BM

8.[1583] Düşer bu ṭopraġa bī-hūş u zār u zerd evrāḳ
Meger ḫazān yili içirdi bunlara afyūn

9.[1584] Gören kişi sögüdüñ yapraġını bürkede dir
Ṣunuñ yüzinde ne çābük yüzer bu zerrīn nūn

10.[1585] Nebāt ḥālını gördüñ ki n'itdi bāẕ-ı ḫazān
Pes olmaġıl bu beḳāsuz cihāna sen maġbūn

11.[1586] Ḳanı ʿarūs-ı reyāḥīn bizenüben ḳuşlar
Nüvaḫt itdügi gül-zārda ney ü ḳānūn

12.[1587] Ḳan ol ki efser-i yāḳūt urınurdı gül
İderdi bülbül aña ḳarşu naġme-yi mevzūn

13.[1588] Ḳan ol ki ʿişve vü ālıla ḫalḳı nergis-i mest
Ḳılurdı yār gözi bigi ʿışḳına meftūn

14.[1589] Ḳan ol ki sebzeyile ḥulle-pūşıdı kühsār
Ḳan ol ki lāleyile laʿl rengidi hāmūn

15.[1590] Ḳan ol ki yüzini müşg ü gül-ābıla yuyıban
Benefşe ġāliye dutardı zülfine dün ü gün

---

[1583] 8a - Bī-hūş u: bī-hūş DB, BM
[1584] 9b - Ṣunuñ: ṣuyuñ V; Yüzer: üzer DB
[1585] 10b - Pes: bes DB, T, BM
[1586] 11b - Gül-zārda: gül-zār içinde DB, T
[1587] 12a - Ḳan: ḳanı Tİ, DB, T, BM
[1588] 13a - Ḳan: ḳanı Tİ, DB, T, BM; Ḫalḳı: ḫalḳa V
13b - Bigi: gibi DB, T
[1589] 14a - Ḳan: ḳanı Tİ, DB, T, BM; Kühsār: gül-zār DB (SK: kühsār DB)
14b - Ḳan: ḳanı Tİ, DB, T, BM
[1590] 15a - Ḳan: ḳanı Tİ, DB, T, BM
15b - Ġāliye: ġaliyede DB, T, BM; Dün ü: dün T

16.[1591] Bozardı sebze vü ṣarardı ol yeşil yapraġ
Döküldi gül yile gitdi benefşe*olub maḥzūn

17.[1592] Yumuldı nergisüñ uş gözi düşdi lāle yire
İçi ḳarara yanub ṭaşı oldı ġarḳa-yı ḫūn

18.[1593] Biten yiter dirilen ölür ü gelen gider
Bu yirde evvel ü āḫir hemīn budur ḳānūn

19. Felek degirmenine ʿibretile baḫ göresin
Ki degzinib niçelerüñ süñügin eyledi un

20.[1594] *ʿAle'l-ḥaḳīḳa* Ḥaḳ'uñdur hemīn vücūd-ı beḳā
Daḫı ne varsa beḳāsı fenāyadur maḳrūn

21.[1595] Bahārıla bu ḫazānda ne naḳşı kim gördüñ
Ḳamusı ol durur ol bī-gümān derūn u birūn

22.[1596] Bu ʿışḳ u ʿāşıḳ u maʿşūḳ ol u hem anuñdur
Cemāl-i ṣūret-i leylī vü ḥayret-i mecnūn

23.[1597] Ṣıfāt-ı ẓāhir ü ẕātını bilmeginde anuñ
ʿUḳūl ḳaldı perīşān nüfūs oldı zebūn

24.[1598] Muḥayyer oldı bu fikretde*Ebū ʿAlī Sīnā

---

[1591] 16b - Gitdi: vardı Tİ, DB, T, BM
[1592] 17a - Düşdi lāle: lāle düşdi DB, T, BM
[1593] 18a - Ölür ü: ölür DB; Gelen: geleni Tİ
18b - Hemīn budur: budur hemīn Tİ, DB, BM
[1594] 20a - Vücūd-ı beḳā: vücūd u beḳā DB, T
[1595] 21a - Bu: çü DB, T
21b - Ol: u V
[1596] 22a - Ol u: ol DB
[1597] 23a - Ṣıfāt-ı ẓāhir ü ẕātını: ṣıfāt u ẓāhir ü ẕātını Tİ, BM / ṣıfāt-ı ẓāhir-i ẕātını DB
[1598] 24a - Oldı: oldı sen V; Ebū: bū Tİ, DB, T, V, BM

Cünūna düşdi bu ḥikmetde ʿaḳl-ı Eflāṭūn

25.[1599] Gerek mi ʿayn-i ʿināyet müsebbiḥ olġıl aña
Ki nūn içinde*aña tesbīḥ ideridi ẕü'n-nūn

26. Kelīm elinde ʿaṣāyı ol eyledi ṣüʿbān
Hem oldur ögreden iḥyāyıçun Mesīḥ'e füsūn

27.[1600] Risālete iden oldur Muḥammed'i muḫtār
Vücūdı ādemüñ ol dem ki ṭīnıdı mesnūn

28. Yirile gök ṭoludur cümle ḳudret āṣārı
ʿAceb mi ʿaḳl olurısa bu ḳudrete mecnūn

29.[1601] İrişmege aña yol müşkil ü perīşāndur
Hemīn şerīʿat u Ḳur'ān'dur aña rāh-nümūn

30.[1602] Çü farż u nefli anuñ cümle *sünnetu'llāh*dur
Düriş daḫı*itme ol işi ki olmaya mesnūn

31. Günāh çoġıyıçun üzme raḥmetinden ümīd
Ki raḥmeti ġażabından olur anuñ efzūn

32. Günāha tevbeyile gözyaşını ṣalġıl kim
Bu çirke göz yaşıdur ṣu vü tevbedür ṣābūn

---

[1599] 25a - Mi: ki BM

[1600] 27a - Muḥammed'i: Muḥammed Tİ

[1601] 29a - Aña yol: yol aña Tİ, DB, T, BM / aña yol iken V
29b - Şerīʿat u Ḳur'ān'dur: şerīʿat-ı Ḳur'ān'dur Tİ, DB, V, BM

[1602] * Bu beyit V nüshasında yoktur.
30a - Farż u nefli: farż u naḳli Tİ, BM / farż-ı naḳli DB
30b - Ki: kim DB, T

33.[1603] İ Aḥmedī Ḥaḳ'ı bilgil müʾeşşir-i her şey
Ẓılām nūr n'olur ya ṭabāyiʿ-i gerdūn

34.[1604] Ẓılām u nūr ʿarażdur ʿaraż nedür muḥdiṯ
Ṭabāyiʿ-i müteġayyir mizāc u gerdūn dūn

35. Ger ādemīyiseñ umma vefā bu gerdūndan
Ki gāv olanlara ider mütābaʿat gerdūn

36.[1605] Tevaḳḳuʿ itme mürüvvet bu çarḫ u aḫterden
Ki faẓl düşmenidür çarḫ u aḫter-i vārūn

37. Benüm bu ḳaddüm ü göñlüm hünerden olmışdur
Birisi çeşme-yi mīm ü birisi ḥalḳa-yı nūn

38.[1606] Fünūnı faẓl-ı kemāle irüreyim diyiben
Ne dürlü saʿylar itdüm ki el-cünūn u fünūn

39.[1607] Fünūn-ı faẓlı çü bildüm ki ḫalḳ içinde nedür
Dürüst oldı ḳatumda ki el-fünūn u cünūn

40. Kelāmı ḫatm idelüm ol melik duʿāsıyıla
Ki oldı ʿilm serāyına*anuñ seḫāsı sütūn

41. Penāh-ı milk-i Süleymān emīr Sülmān beg

---

[1603] 33b - Ẓılām: ẓılām u Tİ / Ẓülām DB / ẓülām u T

[1604] 34a - Ẓılām u nūr: ẓılām nūr DB, V / zülām u nūr T / ẓılām-ı nūr BM; ʿArażdur ʿaraż: ʿaraż DB
34b - Ṭabāyiʿ-i müteġayyir: ṭabāyiʿ uş müteġayyir Tİ, DB, T, V, BM; Mizāc u gerdūn: mizāc-ı gerdūn Tİ, DB, T, V, BM

[1605] 36a - Bu çarḫ u: bu çarḫ DB / çarḫ-ı BM
36b - Çarḫ u: çarḫ-ı DB, T; vārūn dūn DB

[1606] 38a - Faẓl-ı kemāle: faẓl u kemāle Tİ

[1607] 39a - Nedür: zebūn Tİ, DB, T, BM
39b - Fünūn u cünūn: fünūn-ı cünūn V

Ki oldı ʿadliyile milk fitneden meʾmūn

42. Anuñ duʿāsıla kürsī ṣaḥāyifi merḳūm
Anuñ ş̱enasıla ʿarşuñ defātiri meşḥūn

43.[1608] Ḥaḳ eylesün anı ṣāḥib-ḳırān bu ʿālemde
Niçe ki devrile gidüb gele dühūr u ḳurūn

[1608] 43b - Gidüb gele: gelüb gide DB, T

**66**[1609]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[1610]

1.[1611] Bu ne zībā yüz olur kim ḫacildür nev-bahār andan
Gülile lāle vü nesrīn düşübdür şerme-sār andan

2.[1612] ʿAceb ne müşgdür zülfüñ ki*olur bende aña ʿanber
Ne āhūdur gözüñ ki*ider ḥaẕer şīr-i şikār andan

3. Zi ḳad kim devḥa-yı ṭūbī irüremez aña sāye
Zi leb kim çeşme-yi kevṯer olupdur ḫāk-sār andan

4. Meger görmiş durur düşde ḫayālin fitne gözüñüñ
Ki oldı nergis-i raʿnā düşüb mest ü ḫumār andan

5. Meger zülfüñ kemendinden gice bir ʿuḳde çözildi
Ki olmışdur ṣabā yili ṣabāḥın müşg-bār andan

6.[1613] Gözüm ol serv-ḳaddüñüñ ḫayālin ārzū ider
Bu baḫtı ḳara ter-dāmen nedendür cūy-bār andan

7.[1614] Ṣaçuña*öykündügi suça benefşe boynını egmiş
Bir ayaḫ üstine durub ider uş iʿtiẕār andan

---

[1609] * H. 190b, Tİ. 37b, DB. 70b (bn. 68b), T. 63b (bn. 206a), V. 54b (bn. 54b), BM. 44a
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB ve T nüshalarında 44; V nüshasında 41; BM nüshasında 42 beyittir.

[1610] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "der medḥ-i emīr Sülmān nevvera'llāhu ḳabrehu"; T nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[1611] 1a - Bu ne: ne BM

[1612] 2a - Müşgdür: müşg durur Tİ; Ki*olu bende aña: kim aña bendedür DB, T
2b - Şīr-i şikār: şīr ü şikār Tİ, V, BM

[1613] 6a - İder: ideridi BM

[1614] 7b - Durub: düriş Tİ / durmış DB, T; Uş: ḫoş V

8.[1615] Gül ü sünbül yile varub n’ola nergis döküldise
Yüzüñ ü zülfüñ ü gözüñ yiter ḫoş yāẕigār andan

9.[1616] Berü ṣun sāḳī ol cāmı bugün kim nev-bahār irdi
Ki yiryüzi olup durur ḥarīr ü zer-nigār andan

10. Muṭavves-reng itmişdür yaġan yaġmur çemen ferşin
Mülevven ḥulle geymişdür gülile sebze-zār andan

11.[1617] Baḫ āḫir murġ-zār içre açıluban gül ü lāle
Nice nālān durur bülbül nice*iñler murġ zār andan

12.[1618] Çü ʿaḳl u hūş āfetdür ider dāyim seni ġam-gīn
Anı iç kim ola zāil bu ʿaḳl u hūş-yār andan

13.[1619] Çü rūḥa revḥ ü reyḥāndur mey-i reyḥānī iy sāḳī
Ṣabāḥī ṣun ṣabūḥıçun elüme zīnhār andan

14.[1620] Zihī yāḳūt-ı cān-perver ki ḳūt u ḳuvvet-i dildür
Ḥayāyıla ḳana boyandı laʿl-i āb-dār andan

15.[1621] Berü ṣun cām-ı Çimşīd’i şeh-i pīrūz bezminde
Ki buldı selvet ü rāḥat bu devr-i rūzigār andan

---

[1615] 8b - Yüzüñ ü zülfüñ ü: yüzüñ zülfüñ DB, T, V; Yiter: yiter beni V

[1616] 9a - İrdi: oldı Tİ, DB, T

[1617] 11a - Murġ-zār: gül-zār BM

[1618] 12a - Hūş: hūş u BM

[1619] * Bu beyit V nüshasında yoktur.
13a - Revḥ ü: revḥ DB, T; Reyḥāndur: reyḥān BM
13b - Ṣabāḥī: ṣabāḥīn DB, T

[1620] 14a - Yāḳūt-ı cān-perver: yāḳūt u can-perver DB / yāḳūt-ı can-per BM; Ḳūt u ḳuvvet-i dildür: ḳūt-ı ḳuvvet-i dildür Tİ, T, V, BM
14b - Boyandı: boyandı bugün BM

[1621] 15b - Selvet ü rāḥat: selvet-i rāḥat BM

16.[1622] Emām u ḫalfede oldur imām u hem ḫalīfe kim
Yesār u yümn bulmışdur yemīnile yesār andan

17.[1623] Süleymān-ı zamāne mīr Sülmān ḫüsrev-i ʿālem
Ki emn ü ʿadl ṭolmışdur ḳamu şehr ü diyār andan

18.[1624] Ṭoḳuz ābāyıla dörd ümmehāt u üç mevālīdi
Bu ḳamusın yaradub Ḥaḳ seni itdi*iḫtiyār andan

19. ʿAdū Sām-ı süvār olsa ḳılıcuñ düşde gördükde
Başına uġrayub ser-sām ola Sām-ı süvār andan

20.[1625] Sögüt aġacı ʿahdüñde ḫilāf adını urundı
Yile varıbanuñ lā-büd olur uş tārumār andan

21.[1626] Nite ki*İsfendiyār olsa teni düşmenlerüñ rūyın
Oḫuñ peykānı irdükde düşe İsfendiyār andan

22.[1627] Ḳılıcuñ bir nefes dutmaz ḳarār u şarḳ u ġarba*irer
Velīkin maşrıḳ u maġrib bulup durur ḳarār andan

23.[1628] Görürse bāẕ ʿazmuñı sebüklik nice*olur bile
Baḫarsa ṭāġ ḥükmüñe sebaḳ ola veḳār andan

---

[1622] 16a - Emām u ḫalfede: emām-ı ḫalaḳda Tİ / emām-ı ḫalfede DB, V / imām ḫalfede T / imām u ḫalfede BM; İmām u: imām T / imāmı V
16b - Yümn: yümnü BM

[1623] 17b - Emn ü ʿadl: emn-i ʿadl Tİ / emn ü ʿadli DB, T, V / emn-i ʿadli BM; Şehr ü diyār: milk-i diyār Tİ / milk ü diyār DB, T

[1624] 18a - Ümmehāt u: ümmehātıla V; Mevālīdi: mevālīd BM

[1625] 20a - Adını: adın V

[1626] 21a - Nite ki: nite V; Rūyın: rūyını BM

[1627] 22a - Şarḳ u ġarba*irer: şarḳa ġarba*irer Tİ, DB, T / irer şarḳıla ġarba BM
22b - Maşrıḳ u maġrib: maġrib u maşrıḳ V

[1628] * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
23b - Ola: ala T, V

24. Celalüñ ḳadr ü rifʿatde irüpdür ol maḳāma kim
Ṭoḳuz çarḫ u yidi encüm olupdur müsteʿār andan

25.[1629] Ḥasen-ḫulḳ u ʿÖmer-ʿadl ü ʿAlī-dilsin ü ḳılıcuñ
Çekilse döndüre yüzini tīġ-i Ẕü'l-fiḳār andan

26.[1630] Aña irdi şehā ʿadlüñ ki*ider dīn iʿtişām aña
Oradadur şehā faẕluñ ki*ider şerʿ iftiḫār andan

27.[1631] Senüñ biñ laḫt gürzüñe döye mi Sām'ıla Rüstem
Ki bir ḍarbında sürme*olub dökilür kūh-sār andan

28. Senün iḳbālüñ ol resme olupdur pāyidār iy şeh
Ki oldı düşmenüñ yiri hemīşe pāyı dār andan

29.[1632] Senüñ inṣāf u aʿṭāfuñ ol araya irişmişdür
Ki oldı dīn ü dünyānuñ bināsı üstüvār andan

30.[1633] Elüñe ebr kim disün ki oldur bī-keran deryā
Ki buldular ḳamu ʿālem ʿaṭā-yı bī-şümār andan

31.[1634] Ḳapuñda Kaʿbe bigi ol ḳadar yüzler sürinür kim
Dürişüb ḳuş daḫı hergiz bulamaz reh-güẕār andan

32.[1635] Atuñuñ eskiyen naʿlın ki düşer ṭopraġa her māh

---

[1629] 25a - Ü ḳılıcuñ: ki ḳılıcuñ Tİ, DB, T, V
25b - Yüzüni: yüzin ki Tİ; Tīġ-i Ẕü'l-fiḳār: tīġ ü Ẕü'l-fiḳār T, V

[1630] Bu beyit V nüshasında yoktur.

[1631] * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
27a - Laḫt: laḫta DB / baḫt V; Gürzüñe: gözüñe DB

[1632] 29a - İnṣāf u: inṣāfuñ DB, T; Ol araya irişmişdür: irişmişdür ol araya DB, T

[1633] 30a - Ki: kim DB, T; Oldur: oldı BM

[1634] 31a - Bigi: gibi DB, T

[1635] 32b - Dirşüriben: düşürüben DB, T

Felek dirşüriben düzer sivār u gūş-vār andan

33. Senüñ ḳahruñ durur ki*andan eʿ ādī tāc-dār oldı
Senüñ mihrüñ durur ki*olur mevālī tāc-dār andan

34.[1636] Elüñde ḳılıcun sinüñ bir āteşdür seḥāb içre
Ki eşrāruñ başı sıçrar ne resme kim şerār andan

35.[1637] Elüñ baḫşāyişin güher çü gördi nicedür ḳorḫub
Ḳılıcuñ ilticā idüb düzer āhen-ḥişār andan

36.[1638] Bu dörd erkānı tedbīrüñ dilerse müttefiḳ itmek
Gidüb żıddiyyet aradan olalar sāz-kār andan

37.[1639] Senüñ çünkim ulu aduñ olupdur ḫuṭbeye ḫātem
Nicesi itmesün ḫuṭbe cihāna iftiḫār andan

38.[1640] Çü sikke cānı içinde senüñ vaṣfuñı naḳş itdi
Ḳamusı cān u dillerde olupdur dost-dār andan

39.[1641] Niçe kim Aḥmedī şāhā getürür medḥüñi naẓma
Erir oddan nite kim laʿl dürr-i şāh-vār andan

40.[1642] Senüñ luṭfuñuñ efkārı getürdi ḳapuña bini
Velī miḥnet görüb ol dem be-ġāyet dil-figār andan

---

[1636] 34b - Ki: kim T

[1637] 35b - Āhen-ḥişār: āhin-ḥişār V

[1638] 36a - Bu dörd: budur Tİ, DB, T; Dilerse: diler V

[1639] 37b - Cihāna: cihānda T

[1640] 38a - Cānı: cān V; Vaṣfuñı: aduñı DB, T
38b - Dost-dār: üstüvār V / düstār (?) BM

[1641] 39a - Niçe: nice V; Medḥüñi naẓma: naẓmıñı medḥe Tİ
39b - Laʿl: laʿl ü DB / laʿli V; Dürr-i şāh-vār: Dür ü şāh-vār T / dür şāh-vār V

[1642] * Bu beyit V nüshasında yoktur.
40b - Ol dem: oldum T

41.[1643] Başuma düşmen üşmişdür nite kim şekkere siñek
Anuñçun iñlerem başumı dögüb zār zār andan

42.[1644] Sözi bāṭıl diyen teşrīf olıban gitdi ʿizzetle
Bu ḳul kim Ḥaḳ didi ne'yçün ola bu resme ḫ̆ār andan

43.[1645] Niçe kim çarḫ seyr idüb geliben gide māh u mihr
Niçe kim ḳuṭb olub sākin ide cünbiş-medār andan

44.[1646] Senüñ baḫtuña ol baḫt olsun erzānī saʿādetden
Ki olalar suʿūd-ı çarḫ cümle baḫtiyār andan

[1643] 41b - Başumı dögüb: dögüb başumı DB, T; Zār zār: zār u zār Tİ, DB, T, BM
[1644] 42b - Ḳul kim: kim ol Tİ, DB, T / ḳul V / kim BM
[1645] 43a - Niçe: nice V
[1646] 44a - Baḫtuña: taḫtuña T; Baḫt: taḫt Tİ; Olsun: olsun ki BM

**67**[1647]

***Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[1648]

1. Lebüñden olalı sırr-ı nihān-ı cān rūşen
Yüzüñden oldı bu ḫūrşīd-i āsumān rūşen

2.[1649] Niçe ki rāzumı cānumda ḳıluram penhān
Gözüm yaşı ider anı yigān yigān rūşen

3. Yüzüñ ne āyinedür kim anuñ ṣafāsından
Olur aña naẓar idene naḳş-ı cān rūşen

4.[1650] Diler ki fehm ide cān aġzuñuñ ḥaḳīḳatini
Ne vehmile ola bu nükte-yi nihān rūşen

5.[1651] Gözümi ḳo ki yüzüñe naẓar ide bir dem
Ki āb-ı ebrile*olur rūy-ı gül-sitān rūşen

6.[1652] Ṣabā ṣaçuñ nefesini irürse ḫāke ola
Çirāġ-ı rūḥıla eczā-yı üstüḫ̆ān rūşen

7. Lebüñi ẕikre getürdükde cān olur şīrīn
Yüzüñi yād idicek olur revān rūşen

8. Çü kimse bilmedi māhiyyetini ṣūretüñüñ

---

1647 * H. 191b, Tİ. 17b, DB. 69a (bn. 67a), T. 62a (bn. 204b), V. 60b (bn. 60b), BM. 26a
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.
* Bu şiir H nüshasında 44; Tİ, DB, T ve BM nüshalarında 45; V nüshasında 42 beyittir.

1648 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "der medḥ-i Sulṭān Meḥemmed bin Bāyezīd Ḫān nevvera'llāhu ḳabrehu"; T nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

1649 2a - Ḳıluram: ḳılurıdum BM

1650 4a - Ki: kim DB

1651 5b - Āb-ı ebrile: āba ebrile Tİ, DB, T, BM

1652 6a - Ṣaçuñ: çün V; Nefesini: taḳvāsını Tİ / ḳoḫusını DB, T, BM

ʿAceb güneşe neden oldı bu nişān rūşen

9.[1653] Ṣaçuñ nikābı yüzüñden gidicegez görinür
Ki gitdi gice vü gün oldı nā-gehān rūşen

10.[1654] Yüzüñ ḫayāli zebāna uralı yüregümde
Çirāġ u şemʿ bigi olmışam ẕübān rūşen

11.[1655] Yüregüme*urduġı oḳı ider gözüñ inkār
Gözüme ḳarşuyiken tīrile kemān rūşen

12.[1656] Bu āh-ı serdile yaşum neçün ola tīre
Ḳamu ṣuları çün ider dem-i ḫazān rūşen

13.[1657] Ḫayāli serv-ḳadüñüñ gele diyü gör kim
Ne çeşmeler bu gözümden olur revān rūşen

14.[1658] Ḳuṣūr u ḥūrı göremeye göz olub ḫīre
Yüzüñ bigi*olurısa gülşen-i cinān rūşen

15.[1659] Ṣaçuñ hevāsıyıla gün bigi ʿalem oldum
Nite ki rāyet-i şāhinşeh-i cihān rūşen

16.[1660] Muḥammed-i melikü'l-mülk şems-i devlet ü dīn
Ki ʿadli nūrıyıla oldı her mekān rūşen

---

1653 Bu beyit H nüshasında yoktur.
1654 10a - Zebāna: zebān Tİ, DB, T, V, BM
10b - Çirāġ u şemʿ: çirāġ-ı şemʿ DB, BM
1655 11a - İder gözüñ: gözüñ ider V
1656 12b - İder dem-i ḫazān: ideridüm ḫazān T
1657 13a - Serv-ḳadüñüñ: serv-i ḳadüñüñ DB, T, BM
1658 14a - Ḳuṣūr u ḥūrı: ḳuṣūr-ı ḥūrı V; Göz: gör T
1659 15a - Bigi: gibi DB, T
1660 16a - Devlet ü dīn: devlet-i dīn BM
16b - Nūrıyıla: nūrıla BM

17.[1661] Selīl-i şāh-ı cihān Bāyezīd ibni Murad
Sülāle-yi şeh-i İslām Orḫān rūşen

18.[1662] Serīr-baḫş-ı selāṭīn ü tāc-dār-ı mülūk
Ki*olur liḳāsıyıla çeşm-i ḫānedān rūşen

19.[1663] Ayaġınuñ tozını sürme eylese nergis
Sitāre bigi gözi ola cāviẕān rūşen

20.[1664] Ḫayālüñi görürise ḳarañulıḳ düşde
Ola żiyāsıla anuñ hemān zamān rūşen

21.[1665] Ṣabāḥ mihrüñile urdı dem ʿaceb gündür
Bu ki*itdi şemʿ bigi nūrıla dehān rūşen

22.[1666] Ẓuhūrı buldı ḥużūruñ çü ġaybet itdi ʿādū
Bulıt gidicek olur şems bī-gümān rūşen

23.[1667] Muʿammeyāt-ı maʿānī żamīrüñe iy şāh
Olur niçe kim ider fikrin imtiḥān rūşen

24. Ḳılıcuñuñ ṣuyına irdi āb-ı baḥr meger
Ki oldı āyine-vār anda her kerān rūşen

---

[1661] 17a - İbni: bin Tİ, BM, V

[1662] 18a - Serīr-baḫş-ı selāṭīn ü tāc-dār-ı mülūk: serīr-baḫş-ı selāṭīn-i tāc-dār-ı mülūk Tİ, DB / serīr-baḫş-ı selāṭīn tāc-dār-ı mülūk T, BM / serīr-şāh-ı selāṭīn tāc-dār-ı mülūk V;
18b - Ki*olur: olur Tİ, DB, T, V, BM; Çeşm-i ḫānedān: cism-i ḫānedān DB, BM

[1663] 19a - Eylese: eyleye DB, T
19b - Bigi: gibi DB, T

[1664] 20b - Żiyāsıla: żiyāsıyıla Tİ, DB / ṣabāsıyıla BM

[1665] 21b - Nūrıla dehān: dehān V

[1666] Bu beyit V nüshasında yoktur.

[1667] * Bu beyit V nüshasında yoktur.
23b - Niçe: nice BM; Kim: ki Tİ, DB, BM

25.[1668] Siper yire ṣala lāle-miṣāl çünkim ola
Gözine düşmenüñ ol tīġ ü ol sinān rūşen

26.[1669] Ne āsitān durur ol devlet-āşiyān ki ider
Gözine encümüñ ol ḫāk-i āsitān rūşen

27.[1670] Nicesi münkir olur ḫaşm saña görüriken
Yüzüñde āyet-i baḫt-ı ebed ʿayān rūşen

28.[1671] Kişiye kim ola ol rūz kūr çün ḫuffāş
Ne nefʿi olduġı şāh-ı sitāre-gān rūşen

29.[1672] Ḳapuñ ki ḫıdmetiçün anda cemʿ olur encüm
Olup durur nite kim rāh-ı kehkeşān rūşen

30. Ḳılıcuñuñ odına muḫteriḳ olur düşmen
Nite ki gün züḫalıla*idicek ḳırān rūşen

31. Fisāne oldı Nerīmān u Sām ol demden
Ki nuṣretüñ ḳılıcı oldı bī-fisān rūşen

32.[1673] Senüñ her işde gören ʿazmuñı ki ḫazmı ola
Bilür ki nice olur emr-i *kün-fe-kān* rūşen

33.[1674] Yiter bu ḫüccet-i ḳāṭıʿ ḳılıcuña ki*oldı

---

[1668] 25a - Lāle-miṣāl: lāle-miṣāli V
25b - Tīġ ü: tīġi V

[1669] 26a - Devlet-āşiyān: devlet-i āşiyān BM; Ki: kim Tİ, DB, T, BM

[1670] 27b - ʿAyān: meʾmen V

[1671] 28b - Nefʿi: nefʿ T, V, BM; Olduġı: ola gice Tİ / oldısa DB, T / oldı BM

[1672] 29a - Ḳapuñ ki: ḳapuñda V

[1673] 32a - Ḥazmı:ḥazm T, BM

[1674] 33b - Tİ nüshasında "fütūḥı āyeti"den sonraki kısım yazılmamıştır.

Fütūḥı āyeti tā ḥadd-i ḳīrvān rūşen

34.[1675] Diler ki ola bu eyvāna pāsübān keyvān
Ne yüce himmet ider gör bu pāsübān rūşen

35.[1676] Güher seḫāvetüñüñ ḳorḳusından oldı nihān
İde durur bu işi rāst baḥr u kān rūşen

36.[1677] Senüñ kemālüñüñ evṣāfı bī-nihāyetdür
Burada ʿacz olur ʿöẕr-i medḥ-ḫ̆ān rūşen

37.[1678] Bu rūz-nāmeñe yirinme Aḥmedī şāẕ ol
Ki rūzigāruñ ide ṣubḥ-ı kāmurān rūşen

38. Nüvāḫt itse beni şehriyār sözümden
Ḳamu cihānda ola ḫūb dāsitān rūşen

39.[1679] İde bu pīr-i cüvān-dil cüvānıla pīre
Ki ne keremler ider ol şeh-i cüvān rūşen

40.[1680] Güneş bigi söz içinde benem *müşārun ileyh*
İder bu daʿvīyi taṣdīḳ ins ü cān rūşen

41.[1681] Nite ki şemʿ-dilüm cümle nūrdur gerçi
Ki var durur nefesümde*āteş ü duḫān rūşen

---

[1675] 34b - Gör: ki DB
[1676] 35b - Baḥr u ḳan: baḥr-ı ḳan V, BM
[1677] 36b - ʿAcz: ʿāciz V; Öẕr-i medḥ-ḫ̆ān: ʿöẕr ü medḥ-ḫ̆ān DB
[1678] 37b - Ṣubḥ-ı kāmurān: ṣubḥ u kāmurān DB / ṣubḥ kāmurān T
[1679] Bu beyit V nüshasında yoktur.
[1680] 40a - Bigi: gibi DB, T
[1681] 41b - Āteş ü duḫān: āteş-i duḫān V

42.[1682] Nice ki ʿabher ola bāġ u bū-sitān efzūn
Niçe ki ola gülile bu ḫāk-dān rūşen

43. Bahār-ı devletüñe irmesün ḫazān kim anuñ
Olur hevāsıyıla bāġ u bū-sitan rūşen

44.[1683] ʿAdūña ki*oldı ḳıyāmına maḥşerüñ münkir
Ḳıyāmet eylesün ol merd-i ser-girān rūşen

45.[1684] Sitāreye çeriñüñ tozı rūşināyī-yi çeşm
Niçe kim ide gözi ḫāk-i Iṣfahān rūşen

[1682] 42a - Nice: niçe T / nite V; Bāġ u bū-sitān: bāġ-ı bū-sitān DB / bāġ bū-sitān V
42b - Niçe: nice BM

[1683] 44b - Tİ nüshasında "Ḳıyāmet eylesün"den sonraki kısım yazılmamıştır. Ol merd-i ser-girān: ol serv-i ser-girān DB, T / ol ser-girān V, BM

[1684] 45b - Niçe kim: nice ki Tİ, V, BM / niçe ki DB, T

**68**[1685]

***Mefʿūlü / Fāʿilātün / Mefʿūlü / Fāʿilātün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[1686]

1. İy ḫüsrev-i memālik iy server-i yig-āne
   Kim saña miṣl ü hem-tā getürmedi zamāna

2. Sensin emīr-i muṭlaḳ hem dāver-i muḥaḳḳaḳ
   Virbidi luṭf idüb Ḥaḳ sini bugün cihāna

3.[1687] Ḥaḳ fażlı*irüb ẓuhūra sini aña irüre
   Kim emrüñi yitüre her mülk ü her mekāna

4. Ḫūn-rīz ḳılıcuñdan ḳaçar olursa düşmen
   Ḳılıç irib muʿayyen anuñ ḳanına ḳana

5. İy vāḳıf-ı ḥaḳāyıḳ fażl itdi saña ḫālıḳ
   Kim ḳıble-yi ḫalāyıḳ oldı bu āsitāna

6.[1688] Añmaz ʿadū ki anı aḥdāṣ-ı āsumānī
   İder be-nā-gehānī ḳahr oḳına nişāne

7.[1689] İy şāh elüñ seḫāda her dem olub ziyāde
   Ṭaʿne urur ʿaṭāda ebrile baḥr u kāna

8. Sinüñ ṣenāñı eydür sinüñ duʿāñı ider
   Her nesnede ki cān var tā murġ-ı āşiyāna

---

1685 * H. 212a, Tİ. 19b, DB. 74b (bn. 72b), T. 67a (bn. 209b), BM. 98b
* Bu şiir V ve Dİ nüshalarında yoktur.

1686 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "der medḥ-i Sulṭān Meḥemmed bin Bāyezīd Ḫān"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

1687 3a - Fażlı*irüb: fażl ,düb DB, T, BM

1688 6a - ʿAdū: ʿadūñ DB, T, BM; Ki anı: anı DB, T

1689 7a - İy şāh: her dem DB, T; Her dem: iy şāh DB, T / hem-dem BM

9. Hem ḳıdve-yi ümemsin hem menbaʿ-ı keremsin
Cām-ı mey iç ki Cem'sin taḫta otur şahāne

10.[1690] İtdüñ ʿadūyı izʿāc başuña ḳoyalı tāc
Şehler ḳamusı muḥtāc oldı bu ḫānedāna

11. Süñüñ ki oldı erḳam ider ḥasūduñı kem
Ḳatuñda rezm-i Rüstem olup durur fisāne

12.[1691] Senden durur saʿadet hem sendedür siyādet
Vācib durur iṭāʿat sen şāh-ı kamurāna

13. Envārı devletüñüñ āṣārı niʿmetüñüñ
Aḫbārı rāfetüñüñ irişdi her kerāna

14.[1692] Luṭfuñla her müsülmān derdine buldı dermān
Sensin bugün Süleymān fermān it ins ü cāna

15.[1693] Yaḳdı beni bu ġurbet i menbaʿ-ı mürüvvet
Vaḳti durur ki*icāzet irüb bulam revāne

16.[1694] Naẓmıla neṯr-i zībā pīşem durur hem inşā
Aduñ i şāh-ı vālā irürem āsumāna

17.[1695] Şöyle*ola naẓm-ı Çimşīd ki*anı işitse ḫūrşīd
Şöyle ki māh u nāhīd naḳş ide levḥ-i cāna

---

[1690] 10a - ʿAdūyı: ʿadūñı DB, T, BM; Ḳoyalı: uralı Tİ, DB, T
[1691] 12a - Hem sendedür: senden durur BM
[1692] 14a - Luṭfuñla: luṭfuña BM
14b - Fermān it: ḥükm eyleye DB, T
[1693] 15a - Beni: meni BM
15b - Durur ki: durur Tİ, DB, T, BM; İrüb bulam: bulub olam DB, T
[1694] 16a - Hem: ki BM
[1695] 17b - Māh u nāhīd: māh-ı nāhīd BM

18.[1696] Çün Aḥmedī duʿāña başlaya ya ṣenāña
Naḳdin nücūmuñ aña ide felek revāne

19.[1697] Gūş ol işit maʿānī terkīb ü hem beyānı
Beñzetmegil sen anı festān u yā fulāna

20.[1698] Niçe ki bite sünbül niçe ki açıla gül
Niçe ki gele bülbül bāġıla bū-sitāna

21.[1699] ʿĪşuñ güli açılsun emrüñ nefāẕ bulsun
ʿÖmrüñ bahārı olsun ser-sebz cāviẕāna

22. Mülküñ ḳażāsı bī-ḥad baḫtuñ beḳāsı sermed
Olsun i şāh-ı evḥad iy server-i yig-āne

[1696] 18a - Başlaya ya: başladı diye Tİ / başladı ya DB, T / başlaya hem BM
[1697] 19a - İşit: hem BM; Terkīb: hem terkīb BM
[1698] 20a - Niçe: nice BM; Niçe: nice BM
20b - Niçe: nice BM
[1699] 21b - Sebz: sebz ü DB, T / sebze BM

**69**[1700]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[1701]

1. Kimdür ki bir ṣenāya biñ iḥsān bağışlaya
   Bir kūyı bir ḳaṣīdeye āsān bağışlaya

2.[1702] Yüz kān-ı zer bağışlaya ol minnet itmeye
   Minnetle daḫılar çü zer-i kān bağışlaya

3. Dībā-yı Çīn olursa ʿaṭāsı meliklerüñ
   Ol Rūm içinde laʿl-i Bedaḫşān bağışlaya

4.[1703] Ney-sān bulıdı yaġmur aḫıtsa anuñ eli
   Deryā-miṣāl lülü-yi ʿumman bağışlaya

5. Cān viremez velīki ḥisābınca ṭopraġuñ
   Yāḳūtıla zümürrüd ü mercān bağışlaya

6.[1704] Bağışlarısa maşrıḳ u maġribde ser-te-ser
   Bir ṣūretile baḫşiş-i sulṭān bağışlaya

7. Sulṭān cihānda çoḫ sözi bī-şübhe ideyim
   Bu ḳamusın nebīre-yi Orḫān bağışlaya

8. Selmān şāh ol ki ʿaṭāsınuñ azını

---

[1700] * H. 213a, Tİ. 46a, DB. 75b (bn. 73b), T. 67b (bn. 184a), V. 174b (bn. 174b), Dİ. 149b
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB, T ve Dİ nüshalarında 18; V nüshasında 17 beyittir.

[1701] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "fi medḥ-i emīr Sülmān nevvera'llāhu ḳabrehu"; T ve Dİ nüshalarında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[1702] 2b - Zer-i kān: zer ü kān DB, T, V

[1703] 4b - Lülüyi: lülüye V

[1704] * Bu beyit V nüshasında yoktur.
6a - Maşrıḳ u maġribde: maġrib ü maşrıḳda Tİ, Dİ
6b - Bir: bu Dİ

Ne hīç pādişāh u ne ḫod ḫān baġışlaya

9. Ol durur ol ṭabīb-i şifā-baḫş kim müdām
Faḳrıla fāḳa derdine dermān baġışlaya

10.[1705] Çimşīd baḫtını viricek daḫılara Ḥaḳ
Aña gerek ki mülk-i Süleyman baġışlaya

11. Baḫtında görmişem ki dutub şarḳ u ġarbı ol
Gāhi ʿIrāḳ u gāhi Ṣıfāhān baġışlaya

12.[1706] Kūyıla şehri añma kim ol bir suālile
Anuñ olursa encüm ü erḳan baġışlaya

13.[1707] Götrile odıla şu arasındaġı teżād
Ger ṣulḥ içün ʿanāṣıra fermān baġışlaya

14.[1708] N'olur ḥamel ki s̱evr daḫı*isdese çarḫdan
Anuñ yolında olmaġa ḳurbān baġışlaya

15. Ger ġāib oldumısa ḳatından anuñ n'ola
Bu ṣuçı baña ol şeh-i devrān baġışlaya

16.[1709] Çün dostı ḳatındayam itmez baña ʿitāb
Ol şeh ki ʿafvı düşmene ʿişyān baġışlaya

17. Görmedügine mülk viren bir s̱enāyıçun
Gördükde daḫı dürlü çoġ iḥsān baġışlaya

---

[1705] 10a - Baḫtını: taḫtını Tİ, DB, T, V
[1706] 12a - Kim ol bir: ki bir kim Tİ, DB, T / ki hem bir V
[1707] 13a - Odıla: od Tİ
[1708] 14a - N'olur ḥamel ki: n'ola ḥamelle s̱evr DB, T
[1709] 16a - Baña ʿitāb: ʿitāb baña kim Tİ / ʿitāb kim DB, T

18.[1710] Budur duʿāsı Aḥmedī'nün ki*aña dünyede
Ḥaḳ devletile ʿömr-i firāvān baġışlaya

[1710] 18a - Ki*aña: aña Dİ

**70**[1711]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[1712]

1. Nefes urdı ṣaçuñdan ter benefşe
   Hevāyı itdi pür-ʿanber benefşe

2.[1713] Ḫaber cāndan virür zülfüñ nesīmi
   Aña beñzeye mi*iy dilber benefşe

3. Hezīmet itmege ḳīş leşkerini
   Siper dutub gelür ṣafder benefşe

4.[1714] Zümürrüdden görüb sūsende ḫançer
   Geyür pīrūze-gūn miġfer benefşe

5.[1715] Senüñ zülfüñe ʿāşıḳdur anuñçun
   Bükilüb oldı uş çenber benefşe

6. Ṣaçuñ reyḥānına ḥayrān olupdur
   Egib boynın aña baḳar benefşe

7. Meger kim Ḫıżr'ıla hem-ḫırḳa oldı
   Ki ṭonın eyledi aḫḍar benefşe

8.[1716] Ṣabā çözse ṣaçuñ bendin ṣabāḥın

---

[1711] * H. 213b, Tİ. 39b, DB. 76a (bn. 74a), T. 68a (bn. 184b), V. 62a (bn. 62a), BM. 94a
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB ve T nüshalarında 44; V nüshasında 42; BM nüshasında 43 beyittir.

[1712] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ṭābe ṣerāhu"; T nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[1713] 2b - Beñzeye: beñze DB, T

[1714] 4b - Pīrūze-gūn: pīrūzeden Tİ, DB, T

[1715] 5b - Çenber: ʿanber DB, T

[1716] 8b - Ṭola: ṭolu BM

Ṭola yirüñ yüzi yik-ser benefşe

9.[1717] Yañaġuñ sebzesinde ṭāña ḳaldum
Ki nice bitürür āẕer benefşe

10. Yüzüñde yaraşur ṭaġılsa zülfüñ
Ki gül-zāra olur zīver benefşe

11. Duḫānı olsa āhıla ʿaceb mi
Ki ʿışḳ odınadur micmer benefşe

12. Nice derler ḥayāsından ṣaçuñuñ
Seḥerde gör i nesrīn ber-benefşe

13. Ṣaçuñdan ne ḳoḳu ṭuydu ʿaceb kim
Bu resme oldu ḫoş maḫber benefşe

14. Yüzüñle zülfüñi göriben oldı
Yoluña ḫaḳ eger gül ger benefşe

15.[1718] Ṣaçuña müşg dimiş pāy-i māçān
Ṭurup bu cürme ʿafv ister benefşe

16.[1719] Ḫaṭ-ı pīrūze laʿlüñde yazubdur
Olur şekkerle şīrīn-ter benefşe

17.[1720] Zi bulmış ḫaṭ lebüñde*āb-ı ḥayātı
Ḫıżr mı*olmış bu cān-perver benefşe

---

[1717] 9b - Nice: niçe DB, T
[1718] 15a - Pāy-i māçān: ber-pā u bī-cān DB, T
[1719] 16b - Şekkerle: şekker V
[1720] 17b - Ḫıżr mı: Ḫıżr DB, T

18. Gözüñle zülfüñe öykündügiçün
Uş oldı kūr nergis ker benefşe

19. Dili*eñseden çekildi didügiçün
Yüzüñe gül zübān-āver benefşe

20. Dilüñi saḳla ney bigi ki dilden
Yile vardı olub mużṭar benefşe

21. Nite kim şemʿ dil uzatduġıçun
Gidüb başı ḳalur bī-ser benefşe

22.[1721] Gider mālı çü görürsin yil alur
Ne kim gizlerse sīm ü zer benefşe

23.[1722] Yalıñ kim çıḳa od irdükde kibrīt
Naẓar itdükde*aña beñzer benefşe

24. Ser-encāmını añıb lāle bigi
Yire urdı ser ü efser benefşe

25.[1723] Reyāḥīnüñ degülse māteminde
Göge nişe boyar miʿcer benefşe

26.[1724] Baña*iden miḥneti göriben oldı
Nizār u zār u hem lāġar benefşe

[1721] 22a - Yil alur: alur BM
[1722] 23a - Yalıñ: bilüñ DB, T; Çıḳa: çıḳar Tİ
[1723] 25b - Miʿcer: muʿciz BM
[1724] 26b - Nizār: ne zār BM

27.[1725] Çekerse ḫaṣmuñ biñde birini
Ola ʿabher bigi aṣfer benefşe

28. Şehüñ medḥinde ebkem olduġıyçun
Ḳara ṭopraġ ider bister benefşe

29.[1726] Eger şāh-ı cihānuñ adın añsa
Olaydı pür-zer ü güher benefşe

30. Ṣenāsında ṣenāya itse rūşen
Olaydı şöyle kim aḫter benefşe

31.[1727] Nefes mihrüñden urdı ṭūṭī bigi
Yidügi*oldı ḳamu şekker benefşe

32.[1728] Düşer ḫaşmuñ başı ḫışmuñ yilinden
Nite kim iricek ṣarṣar benefşe

33. Reyāḥīn pāy-būsuña gelürler
Olara olmış uş reh-ber benefşe

34.[1729] Yazar ḫulḳuñ gülinüñ vaṣfını kim
Varaḳların idüb defter benefşe

35.[1730] Redīf-i şiʿr olur şol şarṭıla kim
İde söz ḳadrini ber-ter benefşe

---

[1725] 27a - Ḫaşmuñ: ḫaşmuñuñ Tİ, V, BM / ḳahruñuñ DB, T
27b - Bigi: gibi BM

[1726] 29b - Olaydı: olubdur V

[1727] * Bu beyit V nüshasında yoktur.
31a - Bigi: gibi DB, T

[1728] 32a - Yilinden: yolından Tİ

[1729] 34b - İdüb: ider Tİ, DB, T, V

[1730] Bu beyit V ve BM nüshalarında yoktur.

36.[1731] Olur mı ḫoş-nefes bī-maʿnī olsa
Ḳaṣāyidde redīf iy er benefşe

37.[1732] Muṭavves reng üʿanber rāyiḥayla
Mükedder mi olur iy er benefşe

38. Benefşe rengine olmaḳlıġıla
Ola mı hīç sīsenber benefşe

39.[1733] Mükedder mi olur geydügiyiçün
Çemende aṭlas-ı muḫżar benefşe

40.[1734] Benefşe bitürür fikri*Aḥmedī'nüñ
Ḫazānda kim ṣolar yiter benefşe

41.[1735] Hünerden nice*olayım şāẕ çünkim
Hünerdendür ki*olur ġam-ḫūr benefşe

42.[1736] Çü geh yile varur geh oda düşer
Ne nefʿ olduġı ḫoş miḫber benefşe

43. Bu şiʿri görse cennet bāġubānı
Göre ne luṭfıla biter benefşe

44.[1737] Niçe kim çetrile*olmaz gül Ferīdūn

---

[1731] Bu beyit DB ve T nüshalarında yoktur.
[1732] Bu beyit sadece DB ve T nüshalarında vardır.
[1733] 39a - Geydügiyiçün: gül geydügiçün DB, T / geydügiçün BM
[1734] 40b - Ṣolar yiter: söner biter DB, T
[1735] 41a - Nice: niçe DB, T; Olayım: ola Tİ, DB, T
[1736] 42a - Varur: virür BM
42b - olduġı: oldı vü Tİ, DB, T
[1737] 44a - Niçe: nice Tİ, DB, T, V, BM

Nite kim tācıla Nūẕer benefşe

45.[1738] Aña ir kim serāyuñ gülşeninde
Geye nergis gibi efser benefşe

[1738] 45b - Geye nergis gibi efser benefşe: urına tāc-ı İskender benefşe DB, T

**71**[1739]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu fi ḳāfiyetü'l-yā**[1740]

1. Şehā çünkim elüñ irdi geçürgil ḫoş bu devrānı
Bugüni ḳoma yarına ki götürmez bu devr anı

2.[1741] Ne gün-ā-gün bezenmişdür baḫ āḫir kūh u ṣaḥrāya
Ne reng-ā-reng olmışdur gör āḫir bāġ u büstānı

3.[1742] Nice kim ṣaçılur yire hevādan beyża-yı kāfūr
Bulıtdan sebze üstine dökilür dürr-i ʿummānī

4. Nebāta ne ḫaber virdi ḫazān kim ditreyü yapraḫ
Teninde şöyle kim lāle ḳurıdı ḳorḫudan ḳanı

5. Ṣabāḥı gör ki mihrile cihāna ne ḫaber virdi
Ṣabūḥıçun bir iki*ayaḫ giceden var mıdur ḳanı

6.[1743] Revān it cām-ı zerrīnden bu yāḳūt-ı revānı kim
Çemen pīrūzesin düzdi ḫazān laʿl-i Bedaḫşān'ı

7.[1744] Ḳanı ol cām-ı cān-perver ki*unıtdurur ser-encāmı
Virür ol cānuña ḳuvvet ḳılur rengüñi mercānī

---

[1739] * H. 235a, Tİ. 9a, DB. 78a (bn. 76a), T. 69b (bn. 279a), V. 7b (bn. 26b), BM. 12b
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB, T ve BM nüshalarında 44; V nüshasında 42 beyittir.

[1740] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ṭābe ṣerāhu"; T nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[1741] 2a - Ṣaḥrāya: ṣaḥrāyı DB, T, BM

[1742] 3a - Nice: niçe Tİ, DB, T, V, BM

[1743] 6a - Zerrīnden: renginden DB, T
6b - Laʿl-i Bedaḫşān'ı: yili Bedaḫşān'ı V

[1744] 7b - Ol cānuña: cānuña ol Tİ, DB, T, BM; Rengüñi: laʿlüñi V

8.[1745] Çü bāẕe revḥ-i reyḥāndur dilerseñ rūḥuña rāḥat
Ḳoma lāle bigi bir dem elüñden sen bu reyḥānı

9. Mey-i gül-rengi nūş eyle anı yād itme ki*itmişdür
Çemende sebzenüñ rengin ḫazān yili zaʿafrānī

10.[1746] İ ṭūbī-ḳadd kevṣer-leb çü yüzüñdür gül-i cennet
N'ola ger yile virdise ḫazān bāġ u gülistānı

11. Ṣaçuñ sevdāsına düşüb benefşe ṣoldısa ne ġam
Senüñ zülfüñ olan yirde n'iderler her perīşānı

12.[1747] Döküldise n'ola nergis başarsuzları n'iderler
Senüñ fitne gözüñle kim olubdur ʿaḳl ḥayrānı

13.[1748] N'ola yaḫıldısa lāle ki tābından yañaġuñuñ
ʿAraḳ içinde ġarḳ itdi ḥayā gül-berg-i ḫandānı

14.[1749] Lebüñüñ şavḳıla ġonca n'ola dil-teng gitdise
Ḳamu teşne-ciger olan bulur mı āb-ı ḥayvānı

15.[1750] Mey ü ney ḥāżır u nuḳl u ḥarīf ü sāḳī-yi gül-ruḫ
Eger tevbe ḳılurısañ ider mi Ḥaḳ ḳabūl anı

16. Baña peymāne-yi mey ṣun ḳo peymān şīşesi sınsun

---

[1745] 8a - Revḥ-i reyḥāndur: revḥ ü reyḥāndur Tİ, DB, T / rūḥ-ı reyḥāndur BM; Rūḥuña: cānuña V; Rāḥat: ḳuvvet V
8b - Bir dem elüñden: elden işitgil Tİ, DB, T, BM

[1746] 10a - Ṭūbī-ḳadd: ṭūbī-ḳadd ü Tİ, DB, T, V, BM; Çü yüzüñdür;: yüzüñdür çün V
10b - Bāġ u: yili V

[1747] 12b - Kim: ki V

[1748] 13a - Yañaġuñuñ: cemālüñüñ Tİ, DB, T, V, BM

[1749] 14b - Bulur mı: bilür mi BM

[1750] 15a - Ḥarīf ü sāḳī: ḥarīf-i sāḳī BM

Ben evvelden bilüridüm ki n'olısar bu peymānı

17.[1751] N'olur āḫir ser-encāmuñ çün evvelden yazılmışdur
Bu zühd-i ḫuşk ki*idilür nedür bes zerḳ ü nādānı

18. ʿİnāyet olmasa Ḥaḳ'dan döner ʿişyāna her ṭāʿat
ʿİnāyet olıcaḫ olur ḳuluñ ṭāʿātı ʿişyānı

19. Bu reyḥān-ı revān-baḫşı sebük-rūḥ olana ṣunġıl
Girān cānı aradan sür ki meclis ola rūḥānī

20. Bu cān mihmān durur saña girāmī dutġıl anı kim
Kerem ehli ol olur kim girāmī duta mihmānı

21. Ele girmişiken furṣat bugün yi vü yidür mālı
Ḳomaġıl yarına nesne ki fānīdür cihān fānī

22.[1752] Cihānuñ Zāl'ına ʿAnḳā döyemez kim olur Rüstem
Ki destānı urur yire hezārān Zāl'ı destānı

23.[1753] Felek Çimşīd'e n'eyledi ya Ḍaḥḥāk u Ferīdūn'a
Cihān gör Şāsıb'ı n'itdi veyā Sām'ı Nerīmān'ı

24.[1754] Nesine ġarre olursın cihānuñ çünki görürsin
Ki bu birḳaç yıl içinde neler ḳıldı bu devrānı

25.[1755] Selāṭīn taḫtını yile virüb tācın yire urdı
Görür misin ki gerdişde n'ider bu çarḫ-ı gerdānı

---

[1751] 17b - Bes: pes Tİ, DB, T, V; Zerḳ ü nādānı: zerḳ-i nādānı V / rızḳ-ı nādānı BM
[1752] 22b - Zāl'ı destānı: Zāl u destānı DB, T, BM
[1753] 23b - Gör: ger V; Sām'ı: Sām u DB, T, V
[1754] 24a - Cihānuñ: cihānı Tİ, DB, T, V, BM; Görürsin: bilürsin Tİ, DB, T, V, BM
[1755] 25b - Çarḫ-ı gerdānı: çarḫ gerdānı DB, T

26. Belā vü miḥnete düşüb Süleymān tācın urınmaḫ
Ne aṣṣı çün yile virür felek taḫt-ı Süleymān'ı

27.[1756] Ulu ṣāḥib-ḳırān olmaḫ dilerseñ şöyle kim keyvān
Ḳo bu yile varur taḫtı unıt bu ḳaṣr u eyvānı

28.[1757] Perīşāndur cihān anı peşīmānlıḫdur isdeseñ
Peşīmānlıḫ dilemezseñ ḳo elden bu perīşānı

29.[1758] Olur sulṭānlıḫ isdeyen cemīʿ-i ḫalḳ muḥtācı
Olur dervīş-nefs olan yidi iḳlīm sulṭānı

30. Necāset-gāhı n'idersin ṭahāret mülki variken
Ḳoġıl bu külḫānı ki*ola saña ol gülşen erzānī

31.[1759] Bu biş ḥissile dörd erkān ḥicāb oldı saña Ḥaḳ'dan
Ḥaḳ'ı isterseñ elden ḳo bu biş ḥissile erkānı

32.[1760] Tecellī nūrına göñlüñ melek bigi*irmek isderse
Gerek kim maḥv ola senden ḳamu evṣāf-ı ḥayvānī

33.[1761] Gidermeyince varlıġın irer mi güneşe şebnem
Yaḫılmayınca görgil nūr olur mı şemʿ-i tābānı

34. Melāʾik-ṭābʿ olub dāyim Ḥaḳ'uñ rıḍvānını isde

---

[1756] 27b - Ḳaṣr u eyvānı: ḳaṣr-ı eyvānı DB, T, V
[1757] 28a - İsdeseñ: istemek Tİ, DB, T, V, BM
[1758] 29a - İsdeyen: isde V
29b - Nefs: nefes BM
[1759] 31b - Biş: dörd DB, T
[1760] 32a - Nūrına göñlüñ: nūrı göñlüñe V; İsderse: isterseñ Tİ, DB, T, V, BM
32b - Evṣāf-ı ḥayvānī: evṣāf u ḥayvānī BM
[1761] 33b - Görgil nūr olu mı: nūr olur mı görgil Tİ, DB, T, V / nūr olur mı görüñ kim BM

Behāyimden degüliseñ n'idersin ḥūr u ġılmānı

35.[1762] Güdāz u sūzıla dāyim giceyi gündüze irgür
Ki ola şemʿi göñlüñüñ Ḥaḳ'uñ luṭfıyla nūrānī

36.[1763] Şehādet ehliseñ nefse riyāżet şehdini ḳūt it
Ḳomaġıl kim ola ġālib saña bu nefs-i şehvānī

37. Ḳanāʿat ḫoş biḍāʿatdür ṣanāʿat ḳıl anı nefse
Ki az ḳūtıla çoḫ ḳuvvet bulur bu rūḥ-ı insānī

38.[1764] Çü şeyṭān ola nefs anı riyāżet ḳılıcıla*öldür
Ki raḥmāna irişdürmez seni bu nefs-i şeyṭānī

39.[1765] İrişdüñ menzil-i ḳurba ki oldur ḳamuya maḳṣad
Ḥaḳ'uñ tevfīḳi iderse saña hem-rāh Ḳurʾān'ı

40.[1766] Zihī hikmet kitābı ki*oldı *el-ḥamdu* ser-āġāzı
Zihī raḥmet ḫiṭābı ki*oldı *bismi'llāh* ʿünvānı

41.[1767] Sürer ʿAṭṭār'a Saʿdī'nüñ kelāmın Aḥmedī ki*anuñ
Kemāle ireli sözi ḳılupdur māt Selmān'ı

42. Bugün ʿuşşāḳ olmışdur ḥicāz aña ki*anuñ sözi
Muḥayyer eyledi cümle ʿIrāḳ'ıla Ṣıfāhān'ı

---

[1762] 35a - Dāyim: her dem V
35b - Ki: kim DB, T, V; Şemʿi göñlüñüñ: göñlüñüñ şemʿi DB, T; Luṭfıyla: nūrıla V

[1763] 36a - Ḳūt it: virgil V
36b - Nefs-i şehvānī: nefs şehvānī DB, T / nefs-i şeyṭānī V

[1764] 38b - Ki raḥmāna irişdürmez: ki az ḳūtıla çoḳ-mez V

[1765] 39b - İderse: ider DB, T; Hem-rāh Ḳurʾān'ı: hem-rāh-ı Ḳurʾān'ı V

[1766] 40a - Ki: kim Tİ; El-ḥamdu: el-ḥamd DB, T
40b - Ki: kim DB, T

[1767] 41a - Kelāmın: kelāmı Tİ, BM
41b - Ḳılupdur: olubdur Tİ, V, BM / idüpdür DB, T

43.[1768] Ḳalem ḳılaydı ellerin olub dīvāne ġayretden
Eger naḳşını göreydi benüm dīvānumuñ Mānī

44.[1769] İlāhī ḥācetüm bu kim senüñ ʿafvuñla maḥv ola
Ne defter kim siyāh itdüm düzince ben bu dīvānı

[1768] * Bu beyit V nüshasında yoktur.
43a - Ġayretden: ḥayretden DB, T

[1769] Bu beyit V nüshasında yoktur.

**72**[1770]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān fi'l-bahāriyyāt**[1771]

1. Bahār oldı bezendi dār-ı dünyī
Çiçekden oldı yir gül-zār-ı ʿuḳbī

2.[1772] Çemen erteng naḳşın gösterür kim
Ṣabāya Ḥaḳ'dan irdi rūḥ-ı Mānī

3. Aġaçlaruñ görüb neşv ü nümāsın
Heves ider ki yire ine ṭūbī

4. Şecerde rūşen uş nār-ı şükūfe
Meger girü tecellī buldı Mūsī

5.[1773] Ṣabā ölmiş yiri uş ḳılur iḥyā
Zi virilmiş aña iʿcāz-ı ʿĪsī

6.[1774] Ṭolu nūr u sürūr u revḥ ü reyḥān
Meger oldı çemen firdevs-i āʿlī

7. Benefşe gūş olmışdur meger kim
İder bülbül gülüñ vaṣfını imlī

8. Gören gül nāzın u bülbül niyāzın

---

[1770] * H. 236a, Tİ. 29b, DB. 79b (bn. 77b), T. 70b (bn. 280a), V. 44b (bn. 23b)
* Bu şiir BM ve Dİ nüshalarında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB ve T nüshalarında 45; V nüshasında 44 beyittir.

[1771] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "fi'l-medḥ-i emīr Sülmān nevvera'llāhu ḳabrehu"; T nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[1772] 2a - Erteng: erjeng Tİ, DB, T, V; Gösterür kim: gösterübdür V
2b - Ṣabāya: ṣabāḥa DB, T, V

[1773] 5a - Uş ḳılur: ḳılur u Tİ

[1774] 6a - Revḥ ü: rūḥ u DB, T, V

Bilür niceydi Mecnūn'ıla Leylī

9. Uzatmış dillerin sūsen meger kim
Ş̱enāsın ider ol sulṭānuñ inşī

10.[1775] ʿİmāret ḳıl bizi cāmıla sāḳī
Ḫ̱arāb olsun n'olur bünyāz̲-ı taḳvī

11. Şerīʿat aḥmaḳı nehy itse andan
N'ola çün ʿaḳl virür aña fetvī

12. Ḳadeḥ ġam baḥrına keştīdür ol kim
Necāt isdeye *bismi'llāh*ı mecrī

13.[1776] Göriben iʿtidālini bahāruñ
Ki andan zinde*olur ervāḥ-ı mevtī

14. Gülüñ ḳarşusına sāz itdi bülbül
Bu şiʿri kim ṭaña ḳaldı*aña şiʿrī

15. Ne renge naḳş itmiş sini Mevlī
Ki ʿālem ʿışḳuña ḳılur tevellī

16.[1777] Lebüñde gizlü esrār-ı *ḳüli'r-rūḥ*
Yüzüñde rūşen envār-ı tecellī

17.[1778] Bu ṣaç mı yā şeb-i yeldā vü yā ḳadr
Bu yüz mi bedr mi yā ʿīd-i aḍḥī

---

[1775] 10b - Olsun: olsa Tİ, DB, T
[1776] Bu beyit V nüshasında yoktur.
[1777] 16b - Rūşen: rūşendür V
[1778] 17b - Bedr: bedri DB, T

18.[1779] Aġız mı bu ki varlıġın bilene
Diyilür *yaʿlemu'ş-sırre ve aḫfī*

19. Ṣaçuñuñ ʿuḳdesidür ẓulma menzil
Gözüñüñ ʿişvesidür siḥre meʾvī

20.[1780] Gözüñe ne ʿaceb öykünse nergis
Ki olur bī-ḥayā ol ki*ola aʿmī

21. Yañaġuñ ḫacletinden derledi gül
*Biḥamdi'llāh* ḥayā var anda bārī

22.[1781] Ḥelāl itdüm gözüñe ḳanumı kim
Yoluñda*ölmek durur dirlikden evlī

23. Gözüñe pend it ẓulmı ḳosun kim
Şehüñ dergāhı oldı ʿadle meṣvī

24.[1782] Melik Sülmān Süleymān-ı zamāne
Ki*aña ḳul yaraşur Faġfūr u Kisrī

25.[1783] Şeh-i iḳlīm ki oldı vü olısar
Anuñ ḥükminde cümle mülk-i dünyī

26. Ḥaḳ anı şahlıġa ḫāṣ itdi düşmen
Nedür bāṭıl nite kim Lāt u ʿUzzī

---

[1779] 18a - Varlıġın: varlıġını DB, T
18b - Diyilür: bilünür V

[1780] 20b - Ol: ol ol V; Ola: olur DB, T

[1781] 22a - Gözüñe: yoluña V

[1782] 24b - Faġfūr u Kisrī: Faġfūr-ı Kisrī Tİ

[1783] 25a - Ki oldı: oldı DB, T

27. Ferīdūn'sın olursa ḫaşm Ḍaḥḥāk
Ola ṭamarları boynında efʿī

28.[1784] Ḳapuñuñ zīnetin görüb selāṭīn
Saña ḳul olmaġı ider temennī

29.[1785] Sözüñde yoḫ dimek yoḫdur meger kim
Dilüñde żıdd düşdi yıyıla ḫī

30.[1786] Sözüñ vardur dimekdür sāyıla kim
Dilüñüñ lāzımıdur vāvıla rī

31.[1787] Cihāna cān u belki cāna hem cān
Bugün sensin nite kim lafẓ u maʿnī

32.[1788] Seni görüb seven ḫaşmuñı kimdür
Tere alıb viren mennile selvī

33. Ne başara senüñle düşmenüñ kim
Ne ʿavratdur ne er şöyle ki ḫunṣī

34. Nesebden yoḫdur aṣṣı düşmenüñe
Ki renginden bulamaz nefʿi cinnī

35. Bilür ḥālın elüñde n'olısar līk
Virür kendüzine olmaz tesellī

---

[1784] 28a - Zīnetin: rütbetin DB, T

[1785] 29b - Dilüñde żıdd düşdi yıyıla ḫī: dilüñde żıdd düşdi bī yıyıla ḫī Tİ / dilüñüñ lāzımıdur vāvıla yī V

[1786] 30b - Dilüñüñ lāzımıdur vāvıla rī: Dilüñde żıdd düşdi yıyıla ḫī V

[1787] 31a - Belki: belkim DB, T
31b - Lafẓ u: lafẓa Tİ, DB, T, V

[1788] 32b - Viren: vire V

36.[1789] Bulıt cūduñdan idrār alurısa
Getüre şehd-ḫanẓal ḳand-kesnī

37.[1790] Ṣuyı*ola āb-ı ḥayvān ṭoprаġı müşg
Eger çeşme bula luṭfuñdan icrī

38. Saña gün bigi her iş oldı rūşen
Ki*ider rāzın felek göñlüñe inhī

39.[1791] Dilerse keşf-i rāz itmek żamīrüñ
Ḳomaya ġayb sırrında muʿammī

40.[1792] Görürse ḥūr u rıḍvān meclisüñi
Diyeler kim zi ṣūret zi heyūlī

41. Olur dilinde şīrīn Aḥmedī'nüñ
Senüñ medḥüñ nite ki*esmā-yı ḥüsnī

42.[1793] Kişi ki*itmeye medḥüñ ṣuḥfın ezber
Mecūsīdür kitābı Zendvāstī

43.[1794] Niçe kim ʿömrden bula mevālīd
ʿAṭā zi kübrī vü ʿuẓmī vü ṣuġrī

44. Saña hīlāc ʿömrüñ baḫşiş itsün
ʿAṭādan anı kim ol oldı ʿuẓmī

---

[1789] 36a - İdrār: icrār Tİ, DB, T
36b - Şehd-ḫanẓal: şehd ü ḫanẓal Tİ, V; Ḳand-kesnī: ḳand u kesnī Tİ / ḳand-ı kesnī V

[1790] 37a - Ṣuyı: ṣu Tİ, DB, T

[1791] 39a - Dilerse: dilerseñ Tİ, V

[1792] 40b - Kim zi: zihī V

[1793] 42a - Kişi ki: kişi DB, T

[1794] 43b - ʿAṭā zi kübrī: ʿaṭā-yı kübrī Tİ, DB, T / ʿaṭā vü kübrī V

45. ʿAdūñuñ ḳısmeti ṣuġrī düşiben
Virilsün mevhibetden saña kübrī

**73**[1795]

***Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün***

**Velehu ayżān fi'l-bahāriyyāt**[1796]

1.[1797] Müşk-būy itdi hevāyı dem-i bāẕ-ı seḥeri
Zülfüñüñ çīnine itmişdi meger ol seferi

2. Rūz-ı nev-rūz anuñ maḳdemini işidiben
Ḳarşu varub aña ṣordum ki ne durur ḫaberi

3. Didi görmege gelür yār yüzin lāle vü gül
Gör ki ne ḫūb ḫaber virdi nesīm-i seḥerī

4.[1798] Ġaybdan gör ki ne envāʿ bedāyiʿ gelmiş
Kişi kim bāġıla gül-zāra ola reh-güẕeri

5.[1799] Dutdı ṭūṭī dilini bülbülüñ elḥānları uş
Ḳıldı ṭāvūsı ḫacil şāḫ-ı gülüñ celve-geri

6.[1800] Revnaḳ-ı neşv-i nümāsını görüben aġacuñ
Ārzū eyledi ṭūbī ki vaṭan ide yiri

7.[1801] Ne ʿaceb bülbül eger itse temennā-yı liḳā
Çün görür bāġda Mūsī bigi nāz u şeceri

---

1795 * H. 237b, Tİ. 43b, DB. 81a (bn. 79a), T. 72a (bn. 281b), V. 195b (bn. 201b), Dİ. 170a
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.
* Bu şiir H nüshasında 20; Tİ, DB, T ve Dİ nüshalarında 21; V nüshasında 19 beyittir.

1796 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ḳaṣīde hem-der bahāriyyāt"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

1797 1a - Dem-i bāẕ: yine bāẕ DB, T
1b - Çīnine: çīne V

1798 4a - Gelmiş: gülşen Dİ
4b - Kim: ki Tİ

1799 5a - Dutdı: duta Dİ
5b - Celve-geri: celveleri Tİ, DB, T, Dİ

1800 6a - Revnaḳ-ı neşv-i nümāsını: revnaḳ-ı neşv ü nümāsını DB, T / revnaḳ u neşv ü nümāsını Dİ

1801 7b - Bigi: gibi DB, T; Nāz u şeceri: nār-ı şeceri Tİ, DB, T, V / nār u şeceri Dİ

8.[1802] Oldı ārāste fırdevs bigi bāġ u çemen
Böyle olur nireye kim ire raḥmet eṣeri

9.[1803] Gözüñe*öyküdise nergis ne ʿaceb çün göremez
Nice*olur fitneyile siḥr ki yoḳdur başarı

10.[1804] Nev-bahār oldı cemālüñi görem diyü gelür
Erġavān u semen ü lāle vü gül-berg-i ṭarī

11. Zülfüñüñ vaṣfına gūş oldı benefşe ben anı
Şerḥ ideydüm eger olmasa ḳulaġında keri

12.[1805] Dişüñüñ naẓmı odından erimiş dāne-yi dür
İşi inṣāf durur pāk olanuñ güheri

13.[1806] Lebüm uş ẕikrüñe meşġūl gözüm ṣūretüñe
Ḫoẕ faḳīrüñ bu durur her ne ki var ḫuşk u teri

14.[1807] Cigeri yara geçer ġamzeñüñ oḫı ne ʿaceb
Bu siyeh-baḫt gözümüñ yaşı olursa cigeri

15. Dem-be-dem şemʿ bigi ṣu saçar oduma gözüm
İşi merdümlik olur kişi ki ola naẓarı

16.[1808] Sebebini baña ṣorma seḥer-i nāleleriñ

---

[1802] 8a - Oldı: oldur DB, T
[1803] 9b - Siḥr: siḥri Tİ, DB, T
[1804] Bu beyit V nüshasında yoktur.
[1805] 12a - Dāne-yi dür: dürr-i ʿAden V
[1806] 13a - Meşġūl: meşġūl u Tİ
[1807] 14a - Geçer: urur V
14b - Olursa: olur V
[1808] * Bu beyit H ve V nüshalarında yoktur.

Gözüñe ṣor ki oḫ-ı peykān idübdür seheri

17.[1809] Bāġda bülbül ü ḳumrı ideriken naġme
Bāẕe iç ki*unıdasın fitne-yi devr-i ḳameri

18. Çünki furṣat ele girdi*anı ġanīmet göriben
Ḳoma ki*ayruḫlara ḳala yi yidür sīm ü zeri

19. Nev-bahār u ney ü mey ḥāżır u şemʿ ü şāhid
İçmeyenüñ mey-i gül-rengi ola mı hüneri

20.[1810] Ḫār elinde ḳadeḥ ü ḫāre öñinde sāġar
İçmeziseñ mey-i gül-rengi ḳo ki*otlaya ḫarı

21.[1811] Gūş-vār it ḳulaguña sözümüñ güherini
Aḥmedī fażl-ı buḥūrından alur bu düreri

16b - Peykān: peykānın Dİ
[1809] 17a - Naġme: nāle DB, T
[1810] 20a - Ḫāre: ḫār Dİ
20b - İçmeziseñ: içmezise V
[1811] 21a - Sözümüñ güherini: sözüñüñ güheri DB, T
21b - Aḥmedī: ki*Aḥmedī Dİ

**74**[1812]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[1813]

1.[1814] Yüzi nev-rūzumuz şükrin idemedük zi noḳṣānī
Ṣaçı gicemüzüñ ḳadrin bilimedük zi nādānī

2.[1815] Dün andan bir dem ayrılsam düşerdi cānuma āteş
Bugün andan ıraḫ diri yürürem zi girān-cānī

3.[1816] Gözümle ḫ̆āb arasında siyāvuş ḳanıdur düşmiş
Neden dirsin ḳanı uyḫuñ görürken arada ḳanı

4.[1817] Bugün bir şūreye düşdük ki ider zehr tiryākī
Ḫıżır bigi içerken dün lebinden āb-ı ḥayvānı

5.[1818] Añıb ol rūzigārı kim görürdüm yüzin aġlaram
Nite kim nāle*ider bülbül añıb tāze gülistānı

6.[1819] Anuñ zülfi hevāsında belāya mübtelā oldum
Bu müşkil kim ṣora gelmez kimesne bu perīşānı

7.[1820] Baña dirler niçe*aġlarsın yüregüñ ḳanın aḳıtma

---

[1812] * H. 238a, DB. 324a (bn. 304a), T. 276b (bn. 182b), V. 70b (bn. 70b)
* Bu şiir Tİ, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.
* Bu şiir H, DB ve T nüshalarında 13; V nüshasında 12 beyittir.

[1813] H nüshasındaki başlıktır. T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[1814] 1a - Nev-rūzumuz: nev-rūzınuñ DB, T
1b - Gicemüzüñ: gicesünüñ DB, T

[1815] 2a - Āteş: tasa DB, T

[1816] 3a - Ḳanıdur düşmiş: ḳanı düşmişdür DB, T
3b - Ḳanı: ki ḳanı DB, T

[1817] 4a - Tiryākī: tiryāk V
4b - Bigi: gibi DB, T

[1818] Bu beyit V nüshasında yoktur.

[1819] 6a - Hevāsında: hevāsından DB, T

[1820] 7a - Dirler: dir DB, T

Degülem Nūḥ pes nice ideyim defʿ ṭūfānı

8.[1821] Ṣabāya cān ilet tuḥfe didüm ol zülfe eydür kim
Ni-ger tā ḥalḳa-yı iḳbāl-i nā-mümkin ne cünbānī

9.[1822] Beşāret virene anuñ vişālin cān virem müjde
N'ola biñ cān fidī itse dileyen kişi cānānı

10.[1823] Ṭabībe derdümi didüm didi kim Aḥmedī ṣabr it
Bu derde ṣabrdur çāre daḫı yoḳ hīç dermānı

11. Felek ne naḳş itdi kim elümden çıḳdı dīvānum
Ki cāna heykel itmişlerdi cümle ehl-i dil anı

12.[1824] Siyāh it defterin yā Rab düriben ʿömri ṭūmārın
Sen ol dīvāne dīvüñ kim elümden aldı dīvānı

13.[1825] Seḥer yili ki cānlar hüdhüdisin bu ḳarıncadan
Yir öp görseñ Süleymān-ı zamāne mīr Sülmān'ı

---

[1821] 8b - Ni-ger tā: nigeh ger ü DB, T; İḳbāl-i nā-mümkin: iḳbālde nāgeh DB, T

[1822] 9a - Virene: idene DB, T; Anuñ: yāruñ DB, T
9b - Fidī itse: fedā ḳılsa DB, T

[1823] 10b - Daḫı yoḳ: ki yoḫdur DB, T

[1824] 12a - ʿÖmri: ʿömr DB, V

[1825] 13a - Ki: kim DB, T; Hüdhüdisin: Hüdhüdsin V
13b - Görseñ: görgil V

**75**[1826]

***Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān fi medḥ-i ʿĪsī ʿa. m.**[1827]

1. Ser-ā-ser oldı ṭolu adıla cihān ʿĪsī
İrürdi ḫalḳa ḳamu ġuṣṣadan emān ʿĪsī

2. Cihānda gün bigi rūşen bu kim duʿā idicek
Virüridi nefesinden ölüye cān ʿĪsī

3.[1828] Beḳā-yı nefs ü ḥayāt-ı tenidi *rūḥu'llāh*
Çirāġ-ı ʿaḳlıdı vü şemʿ-i ins ü cān ʿĪsī

4.[1829] Düzerdi balçıġı ḳuş ṣūretinde vü bes aña
Virüridi nefesiyle revān revān ʿĪsī

5.[1830] Cüẕāmıla baraşı bī-gümān zāil idüb
İderdi ekmeh-i bīnāyı cāviẕān ʿĪsī

6.[1831] Bilürdi her kişinüñ ne ki*evinde yidiyise
Daḫı ẕaḫīre ne itdiyise nihān ʿĪsī

7.[1832] Ḳara boyaya ṣalıb yiñ bizi çıḳardı girü

---

[1826] * H. 238b, Tİ. 46a, DB. 82a (bn. 80a), T. 72b (bn. 282a), V. 69a (bn. 69a)
* Bu şiir BM ve Dİ nüshalarında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB ve T nüshalarında 14; V nüshasında 13 beyittir.

[1827] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ṭābe ṣerāhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[1828] * Bu beyit V nüshasında yoktur.
3b - ʿAḳlıdı vü: ʿaḳldur u Tİ

[1829] 4a - Vü bes: vü pes Tİ / pes V
4b - Nefesiyle: nefesinden V

[1830] 5a - Bī-gümān: bī-ʿilāc DB, T

[1831] 6a - Yidiyise: yindise Tİ, DB, T
6b - İtdiyise: itdise Tİ / ki itdiyise V

[1832] 7a - Yiñ: biñ Tİ, DB, T, V
7b - Renge: reng ki V

Ne renge isdedilerse yigān yigān ʿĪsī

8. Tenini ḳıyma idüb ḳuyuya ṣalarlarıdı
Diriliben girü çıḳardı bī-gümān ʿĪsī

9. Nireye kim yüriyiben ḳorıdı rāst ḳadem
İderdi ḳurı yiri bāġ u gül-sitān ʿĪsī

10. Ger aṣlıla bu yirüñ güherinden ise neçün
Meleklerile felekde duta mekān ʿĪsī

11. İrişdi bir nefes içinde ferşden ʿarşa
Yoġiken arada kürsī vü nerdübān ʿĪsī

12.[1833] Hezār muʿcize itdi ʿayān cihānda velī
Ne cevheridi kimesne*idemez beyān ʿĪsī

13. Bu ḳamu rāstdur illā ki enbiyā cümle
Muḥammed'üñ tebaʿıdur ne kim hemān ʿĪsī

14.[1834] Mübārek anuñıçun didi Aḥmedī ḫalḳa
Ki Aḥmed'üñ gelesin eyledi ʿayan ʿĪsī

[1833] 12a -ʿAyān: cihān Tİ, DB, T, V
[1834] 14a - Anuñıçun didi: anuñıçunıdı V

## 4.2. TERCÎ'-İ BENDLER

**76**[1835]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu fi't-tercīʿ** [1836]

**I**

1. Yüzüñ renginden oldı tāze gül-zār
   Anuñçun virdi revnaḳ yaza gül-zār

2. Yüzüñ vaṣfını sāz itdükçe bülbül
   Güşāyişler ḳılur ol sāza gül-zār

3. Ṣabāya gizlü rāzın cümle açdı
   Çü maḥrem gördi anı rāza gül-zār

4. Niṣār itdi ayaġuñ ṭopraġına
   Zer ü yāḳūt bī-endāze gül-zār

5.[1837] Bu ẕikrile hezār āvāz üninden
   Ṭolu durur hezār āvāze gül-zār

6.[1838] Ne gördi ne göriser tācıla taḫt
   Melik Sülmān bigi şāh-ı cüvān-baḫt

**II**

1. Uş oldı gül girü mihmān-ı bülbül
   Nevā ṭoldı vü berk eyvān-ı bülbül

---

[1835] * H. 73b, Tİ. 52b, DB. 96b (bn. 94b), T. 52a (bn. 171b), V. 30a (bn. 8a), BM. 35a
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB ve T nüshalarında 42; V nüshasında 35; BM nüshasında 41 beyittir.

[1836] H nüshasındaki başlıktır. Ti nüshasında "fi't-tercīʿ der medḥ-i emīr Sülmān nevvera'llāhu ḳabrehu"; T nüshasında "fi't-tercīʿ" şeklinde başlık atılmıştır.

[1837] I.5a - Āvāz: āvāz āvāz V

[1838] Bu beyit V nüshasında yoktur.

2.[1839] Gülüñ ʿışḳında bülbül şöyle söyler
Ki*olur ṭūṭī-yi cān ḥayrān-ı bülbül

3.[1840] Niçe kim şerḥ ider şāhuñ cemālin
Güli ḫurrem ḳılur elḥān-ı bülbül

4. Olur cān tāze bülbül naġmesinden
Hemīşe tāze olsun cān-ı bülbül

5. Gülistān perdesinde her seḥer-gāh
Budur her perdede destān-ı bülbül

6.[1841] Ne gördi ne göriser tācıla taḫt
Melik Sülmān bigi şāh-ı cüvān-baḫt

III

1. Egerçi müşg-peykerdür benefşe
Senüñ zülfüñe çākerdür benefşe

2.[1842] Nefes zülfüñe urmışdur anuñçun
Bu resme rūḥ-perverdür benefşe

3.[1843] Naẓarda şemʿ-i meclisdür şaḳāyıḳ
Dimāġa ʿanber-i terdür benefşe

4. Ṣaçuñ ḳoḫusını alub reyāḥīn
Gelür anlara reh-berdür benefşe

---

[1839] II.2a - Şöyle: eyle Tİ, DB, T
[1840] II.3a - Niçe: nice BM
[1841] Bu beyit V nüshasında yoktur.
[1842] III.2a - Zülfüñe: zülfüñden Tİ, DB, T, V
[1843] III.3b - ʿAnber-i terdür: ʿanber ü terdür BM

5.[1844] Bu ẕikri fikr idegeldi anuñçun
Nefes ki*urur muʿanberdür benefşe

6.[1845] Ne gördi ne göriser tācıla taḫt
Melik Sülmān bigi şāh-ı cüvān-baḫt

IV

1. Bezendi şāhid-i zībā-yı lāle
Bihişt oldı girü ṣaḥrā-yı lāle

2.[1846] Leṭāfetde niḳāb altında rūşen
Görinür rūy-ı cān-ārā-yı lāle

3.[1847] Cemālüñ vaṣfın işitdi ḥayādan
Ḳızardı çehre-yi raʿnā-yı lāle

4.[1848] İçi pür-dāġ u ṭaşı ġarḳa-yı ḫūn
ʿAceb bilsem nedür sevdā-yı lāle

5. Şehüñ medḥin işidüb oldı ḫandān
Nite kim gül-ruḫ-ı lālā-yı lāle

6.[1849] Ne gördi ne göriser tācıla taḫt
Melik Sülmān bigi şāh-ı cüvān-baḫt

V

1. Zer ü zīverle uş maḫmūr nergis

---

[1844] III.5a - Ẕikri fikr: fikri ẕikr V
[1845] Bu beyit V nüshasında yoktur.
[1846] IV.2b - Görinür: görindi Tİ, DB, T
[1847] IV.3b - Ḳızardı: ḳızartdı BM
[1848] IV.4a - Pür-dāġ u: pür-dāġ Tİ, V; Ġarḳa-yı ḫūn: lāle-yi ḫūn Tİ
[1849] * Bu beyit V nüshasında yoktur.
IV.6b - Bigi: gibi BM

Ḳılur yiryüzini pür-ḥūr nergis

2.[1850] Çemende baş götürmişdür meger kim
Müzevver tācadur maġrūr nergis

3. Gözüñüñ ʿışḳı cāmın içdi*olamaz
Nite kim ġoncadur mestūr nergis

4.[1851] Seḥer renciyle zār u zerd olmış
Meger düşdi ṭapuñdan dūr nergis

5.[1852] Bu virdi oḫısa derdine Ḥaḳ'dan
Bulaydı ḫoş-şifā rencūr nergis

6.[1853] Ne gördi ne göriser tācıla taḫt
Melik Sülmān bigi şāh-ı cüvān-baḫt

VI

1.[1854] Niḳāb açdı ruḫ-ı rengīn-i ġonca
Güle güldi leb-i şīrīn-i ġonca

2.[1855] Eteginden tozar dürlü revāyiḥ
Ṭoludur ʿıṭr cīb ü çīni ġonca

3.[1856] Ne fikret düşdi laʿlüñ noḳṭasında

---

1850 V.2b - Tācadur: tācıdur BM

1851 V.4a - Seḥer renciyle: sipihr rencile BM

1852 Bu beyit BM nüshasında yoktur.

1853 * Bu beyit V nüshasında yoktur.
V.6b - Bigi: gibi BM

1854 VI.1b - Güldi: geldi BM

1855 VI.2a - Dürlü: dürr ü BM; Revāyiḥ: verāyiḥ V
VI.2b - ʿIṭr: ʿıṭr u BM; Cīb ü: cībi Tİ, DB, T

1856 VI.3a - Fikret: fikre DB, T; Noḳṭasında: noḳṭasından BM

Ki teng oldı dil-i ġam-gīn-i ġonca

4.[1857] Zer ü laʿl ü zümürrüd ṣaça geldi
Yoluñ tozına zī-āyīn-i ġonca

5. Bu ẕikr içindedür dāyim anuñçun
Muʿaṭṭardur dem-i müşgīn-i ġonca

6.[1858] Ne gördi ne göriser tācıla taḫt
Melik Sülmān bigi şāh-ı cüvān-baḫt

## VII

1. Girü uş geldi iy dilber şükūfe
Cihānı ḳıldı pür-zīver şükūfe

2. Yeşil yapraġuñ arasında rūşen
Görinür eyle kim aḫter şükūfe

3.[1859] Zümürrüd taḫt üstinde oturmış
Başında tāc-ı pür-güher şükūfe

4.[1860] Anuñıçun bu āyīnile geldi
Ki ola ṭapuña çāker şükūfe

5.[1861] İderken Aḥmedī bu ẕikri aña
Niṯār itdi zer ü efser şükūfe

---

[1857] VI.4a - Zer: dürr V, BM

[1858] * Bu beyit V nüshasında yoktur.
VI.6b - Bigi: gibi BM

[1859] VII.3b - Tāc-ı pür-güher: tāc u pür-güher V

[1860] VII.4a - Bu āyīnile: būy yanıla BM

[1861] VII.5b - Zer: ser Tİ, DB, T

6.[1862] Ne gördi ne göriser tācıla taḫt
Melik Sülmān bigi şāh-ı cüvān-baḫt

[1862] * Bu beyit V nüshasında yoktur.
VII.6b - Bigi: gibi BM

**77**[1863]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu fi't-tercīʿ** [1864]

**I**

1.[1865] Çün ṣabā çözdi ṣaçuñuñ ʿuḳdesini mūy mūy
Ḳıldı pür-maġzın hevānuñ işbu ʿanber-būy būy

2.[1866] Ger yañaġuñ renginüñ ʿaksi gülistāna ire
Bürḳaʿıla*örte ḥayāsından güli ḫoẕ-rūy rūy

3.[1867] Lāle-zār olsa yaşumdan yiryüzi*olmaya ʿaceb
Çünki ḳanlardur aḫan bu gözlerümden cūy cūy

4.[1868] Niçe kim ḫūnī gözüñe cānlar iderem fidī
Ḫoş idemez binümile hīç ol beẕ-ḫūy ḫūy

5.[1869] Ne senüñ ḥüsnüñe ne şeh ʿadline vardur naẓīr
Bāġ-ı gül-zārı aradum bu cihānda kūy kūy

6.[1870] Mīr Sülmān Şāh İskender der ü Dārāy rāy
N'ola Dārā ki*idemez eyle ki*ol ider rāy rāy

---

[1863] * H. 239a, Tİ. 51b, DB. 94b (bn. 92b), T. 50a (bn. 249b), V. 28a (bn. 16a), BM. 34a
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB ve T nüshalarında 54; V nüshasında 46; BM nüshasında 30 beyittir.

[1864] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "fi't-tercīʿ der medḥ-i emīr Sülmān nevvera'llāhu ḳabrehu"; T nüshasında "fi't-tercīʿ-i ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[1865] I.1b - Hevānuñ işbu: işbu BM

[1866] I.2b - Örte: örtdi Tİ

[1867] I.3a - ʿAceb: ṭāk BM
I.3b - Çünki: çünki ki V; Ḳanlardur: ḳanlar BM; Aḫan: aḫar Tİ

[1868] I.4a - Niçe: nice BM

[1869] I.5b - Bāġ-ı gül-zārı: bāġ u gül-zārı DB, T

[1870] I.6a - Şāh İskender der ü Dārāy: şāh İskender der-i Dārāy Tİ / şāh-ı İskender der ü Dārāy DB, T / şāh-ı İskender der-i Dārāy V / şāh-ı İskender-i Dārāy BM
I.6b - Ki*idemez: idemez Tİ, DB, T, V, BM; Eyle: şöyle Tİ, DB, T, V, BM

II

1.[1871] Nev-bahār oldı vü nevbet girü degdi bülbüle
Ṭoldı ḳuşlaruñ nevāsından gülistān ġulġule

2.[1872] İrdiyise bāġ-ı gül-zāra yüzüñden bir nişān
Ġonca bāġından çıḫıban şāẕ ola gül güle

3.[1873] Gūş dutub bülbüle gül-reng bāde nūş it
Niçe kim ṭolarsa ol laʿlile zerrīn bülbüle

4.[1874] Ġulġulını bülbülüñ çünkim işitdüñ bir nefes
Gūş dut sīmīn ṣurāḥī eyledügi ḳulḳule

5.[1875] Her ḳuluñ āzādeliḫdür ārzūsı ben şehüñ
Ḳullıġın itdi temennā beñzeye mi ḳul ḳula

6.[1876] Mīr Sülmān Şāh İskender der ü Dārāy rāy
N'ola Dārā ki*idemez eyle ki*ol ider rāy rāy

III

1.[1877] Böyle kim laʿl-i lebüñüñ ḥoḳḳasıdur teng teng
Nice güncāyiş bulıpdur şekker anda teng teng

2.[1878] ʿİşve vü ālıla arṣlanları ṣayd ide eger

---

[1871] II.1a - Vü nevbet: dutub BM; Degdi: digildi BM
[1872] II.2a - İrdiyise: irerise Tİ, DB, T, BM; Bāġ-ı gül-zāra: bāġ u gül-zāra Tİ, DB, T
[1873] II.3b - Niçe: nice BM
[1874] II.4b - Ḳulḳule: ġulġule V
[1875] II.5b - İtdi: itdüm Tİ, DB, T, V, BM
[1876] * Bu beyit V nüshasında yoktur.
II.6a - Şāh İskender der ü Dārāy: şāh İskender der-i Dārāy Tİ / şāh-ı İskender'e der ü Dārāy DB, T / şāh Sikender der-i ārāy BM
II.6b - Ki*idemez: idemez Tİ, DB, T; Eyle: şöyle Tİ, DB, T
[1877] III.1a - Böyle: şöyle Tİ, DB, T; Lebüñüñ: lebüñ BM
III.1b - Bulıpdur: bulub durur BM
[1878] III.2b - Ögrene bir: ögreneler BM

Gözlerüñüñ şīvesinden ögrene bir reng reng

3.[1879] Sünbül ü güller bitürmiş ḫār u ḫāre mīl mīl
Nergis ü reyḥān götürmiş rāst her ferseng seng

4.[1880] Çünki reng-ā-reng oldı dürlü çiçekden çemen
Cām isde nuḳllar döküb öñüñde reng reng

5.[1881] Gül-sitānda şāh çünkim bezme āġāz eyleye
Sözile sāzını irişdüre tā ḫarçeng çeng

6.[1882] Mīr Sülmān Şāh İskender der ü Dārāy rāy
N'ola Dārā ki*idemez eyle ki*ol ider rāy rāy

## IV

1.[1883] Niçe kim ide saña ol ġamze-yi ṭannāz nāz
Irma yoluñdan göñül ger azarısañ āz āz

2.[1884] Ne güher durur ʿaceb aġzuñ ki andan bilemez
ʿİlmile esrārına*olan noḳṭanuñ hem-rāz rāz

3.[1885] Bülbülüñ çünkim sözi budur sanā her ṣubḥ-dem
Gitdi ḳış u yāz geldi*otur ḫumāruñ yāz yāz

---

[1879] III.3b - Götürmiş: getürmiş DB, T

[1880] III.4a - Oldı: olmış V

[1881] III.5b - Sāzını: sāzın BM

[1882] * Bu beyit V nüshasında yoktur.
III.6a - İskender: Sikender BM; Der ü Dārāy: der-i Dārāy Tİ / Dārāy BM
III.6b - Ki*idemez: idemez Tİ, DB, T / ki ide BM; Eyle: şöyle Tİ, DB, T, BM

[1883] IV.1a - Niçe: nice BM
IV.1b - Irma: ezme DB, T / virme BM; Göñül ger: göñüller V, BM

[1884] IV.2a - Güher durur: güherdür BM
IV.2b - Noḳṭanuñ: noḳṭayı DB, T

[1885] IV.3b - Ḳış u: ḳış V

4. Sāzuñı muṭrib ḳoma sūzıla bir dem sāz ḳıl
Kim olur maḫmūr olan kişiye dem-sāz sāz

5.[1886] Defterüñ evrāḳın almasun diseñ gül bigi yil
Pāẕişāhuñ medḥin irte gice ḳış u yāz yaz

6.[1887] Mīr Sülmān Şāh İskender der ü Dārāy rāy
N'ola Dārā ki*idemez eyle ki*ol ider rāy rāy

**V**[1888]

1.[1889] Oldı cāẕū gözlerüñ efsūnına mesḥūr ḥūr
Yüzüñüñ şemʿinden ide mi*iḳtibāsı nūr nūr

2.[1890] Göñlümüñ sūr u sürūrı yoḫ ki ʿışkuñ ireli
Göñlümile kendü arasında çekdi sūr sūr

3.[1891] Ger ʿināyet olurısa pādişehden bir nefes
Ola bende her ne varısa bed-i maḳdūr dūr

4. Atlarına yaraşursa kim depingü ola māh
İtlerine nice yite ḳıymet-i sācūr cūr

5.[1892] Dirlerise ʿaḳla kim durur Süleymān-ı zamān
ʿAḳl diye ol ḫalīfe Ḫüsrev-i Manṣūr ṣūr

---

[1886] IV.5b - Yāz yaz: yāz u yaz BM

[1887] * Bu beyit V nüshasında yoktur.
IV.6a - Şāh İskender der ü Dārāy: şāh İskender der-i Dārāy Tİ / şāh-ı İskender'e der ü Dārāy DB, T / şāh Sikender Dārāy BM
IV.6b - Ki*idemez: idemez Tİ, DB, T; Eyle: şöyle Tİ, DB, T

[1888] Bu bendin tamamı BM nüshasında yoktur.

[1889] V.1a - Gözlerüñ: gözüñüñ DB, T, V
V.1b - İde mi: ide V

[1890] V.2a - Sūr u sürūrı: sūz u sürūdı V; Yoḫ ki: yoḫ Tİ

[1891] V.3b - Bende: benden Tİ

[1892] V.5a - ʿAḳla: ʿaḳl Tİ, DB, T, V

6.[1893] Mīr Sülmān Şāh İskender der ü Dārāy rāy
N’ola Dārā ki*idemez eyle ki*ol ider rāy rāy

**VI**[1894]

1.[1895] Bāġıla gül-zārı çünkim eyledi ābāẕ bād
Bāẕe-yi reyḥānı eyle nūş her-çi bāde bād

2.[1896] Cām-ı Cem nūş eyle vü bülbül nevāsın gūş it
İtme encāmı n’idesin çarḫ-ı bī-bünyād yād

3. Şāẕ olub ol şāh yādına mey iç kim ʿadli*anuñ
Ẓulmı şöyle itdi ki*andan kimse dimez dād dād

4.[1897] Oldı anuñ oḫı peykānı odına seng mūm
Oldı anuñ ḳılıcına āhen-i pūlād lād

5.[1898] Sūsen ü servi unıt kim tā selāṭīn ü mülūk
Bendedür ḥükmine şāhuñ her ki*ola āzād zād

6.[1899] Mīr Sülmān Şāh İskender der ü Dārāy rāy
N’ola Dārā ki*idemez eyle ki*ol ider rāy rāy

---

[1893] * Bu beyit V nüshasında yoktur.
V.6a - Der ü Dārāy: der-i Dārāy Tİ
V.6b - Ki*idemez eyle: idemez şöyle Tİ, DB, T;

[1894] Bu bendin tamamı BM nüshasında yoktur.

[1895] VI.1b - Bāde: bād Tİ, V

[1896] VI.2a - İt: ḳıl V
VI.2b - İtme: anma DB, T; Encāmı: encāmuñ V

[1897] VI.4a - Odına: odıla DB, T; Seng: sengi V

[1898] VI.5a - Kim tā: tā kim V; Selāṭīn ü mülūk: selāṭīn-i mülūk V
VI.5b - Bendedür: bende ola DB, T; ola: var V

[1899] * Bu beyit V nüshasında yoktur.
VI.6a - Şāh İskender: şāh-ı İskender DB, T; Der ü Dārāy: der-i Dārāy Tİ
VI.6b - Ki*idemez eyle: idemez şöyle Tİ, DB, T

**VII**[1900]

1.[1901] Çarḫ fermānuñdan ıraḫ uramaz bir kām kām
Ḫaṣmuñuñ olup durur cisminde her endām dām

2.[1902] Ola Bercīs ayaġuñ tozına cāndan müşterī
Ḳamu ser-keşlikle oldı ḥükmüñe Behrām rām

3.[1903] Ṣād ola mı leşkerüñe her ki ola saña ḍād
ʿAyn bigi tīġ-zen ola mı geyse lām lām

4. Mihrüñüñ yüziyile bulur ṣafā her gün ṣabāḥ
Ḳılıcıñuñ ḳorḫusından ḳan ḳuṣar her şām şām

5. Şāhdur Çimşīd-i mülk ü milk-i ḫūrşīd-i felek
Niçe kim cām içe olsun şāha ḫayr-encām cām

6.[1904] Mīr Sülmān Şāh İskender der ü Dārāy rāy
N'ola Dārā ki*idemez eyle ki*ol ider rāy rāy

**VIII**[1905]

1. Çünki götürdi ṣabādan ebr-i güher-bār bār
Nāle ider gül-sitān içinde bülbül zār zār

2.[1906] Bülbüle ḳarşu şehüñ luṭfını ẕikr it Aḥmedī

---

1900 Bu bendin tamamı BM nüshasında yoktur.

1901 VII.1a - Iraḫ: ayruḳ DB, T / ayru V

1902 VII.2a - Tozına: tozında Tİ, DB, T

1903 VII.3a - Ki: kim DB, T; Ola saña: saña olur Tİ
VII.3b - Bigi: gibi DB, T

1904 * Bu beyit V nüshasında yoktur.
VII.6a - Der ü Dārāy: der-i Dārāy Tİ
VII.6b - Ki*idemez eyle: idemez şöyle Tİ, DB, T

1905 Bu bendin tamamı BM nüshasında yoktur.

1906 VIII.2a - Bu mısra V nüshasında yoktur.
VIII.2b - Saña ola: ola saña Tİ, DB, T, V

Olmasun kim saña ola daḫı dürlü*efkār kār

3.[1907] Niçe ki*ola nālesine ḳuşlaruñ esḥār dem
Niçe ki*ola sebzeyile lāleye eşcār cār

4. Dostuñ yolında olsun ḫār u ḫārā perneyān
Düşmenüñüñ gözine olsun gül-i fer ḫār ḫār

5. Her ki bir ḳılca senüñ mihrüñ yolından dūr ola
Mīḫ olsun anuñ endāmına ḳıllar tār tār

6.[1908] Mīr Sülmān Şāh İskender der ü Dārāy rāy
N'ola Dārā ki*idemez eyle ki*ol ider rāy rāy

## IX

1.[1909] Senden ıraḫ bu ḳulı idüp durur beẕ-ḥāl ḥāl
Nicedür ḥāluma uş olduġı ḳaddüm dāl dāl

2.[1910] Māla meyli ḳamu ḫalḳuñ göñli māl-ā-māldur
Kimse var mı ki*olmamış ola aña āmāl māl

3.[1911] Līki sensin kim katuñda ḫākdür mālıla genc
Kim bilürsin kimseneye olamaz emvāl vāl

---

[1907] VIII.3a - Ki*ola: ola DB, T
VIII.3b - Ki*ola: ola DB, T

[1908] * Bu beyit V nüshasında yoktur.
VIII.6a - Der ü Dārāy: der-i Dārāy Tİ
VIII.6b - Ki*idemez eyle: idemez şöyle Tİ, DB, T

[1909] IX.1a - Beẕ-ḥāl: beẕ-ḥāli BM
IX.1b - Nicedür: nice DB, T; Uş: baḫ uş BM

[1910] IX.2a - Māla: mālı BM
IX.2b - Āmāl: āmāl u BM

[1911] IX.3b - Vāl: māl DB, T, BM

4.[1912] Dostuña dürlü dürlü luṭf ider her-māh māh
Düşmenüñe gūne gūne ḳahr ider her-sāl sāl

5.[1913] Bulmayan şāhuñ ṣenāsıyla güşāyiş gül bigi
Lāle bigi dilini itsün anuñ aġlāl lāl

6.[1914] Mīr Sülmān Şāh İskender der ü Dārāy rāy
N'ola Dārā ki*idemez eyle ki*ol ider rāy rāy

7.[1915] Ne gördi ne göriser tācıla taḫt
Melik Sülmān bigi şāh-ı cüvān-baḫt

[1912] IX.4a - Her-māh: her-māh u BM
IX.4b - Her-sāl: her-sāl u BM
[1913] IX.5a - Ṣenāsıyla: ṣenāsında Tİ, DB, T / ṣenāsından V; Bigi: gibi DB, T
IX.5b - Bigi dilini: gibi DB, T; Anuñ: anuñ boynını DB, T
[1914] * Bu beyit V ve BM nüshalarında yoktur.
IX.6a - Şāh İskender: şāh-ı İskender'e DB, T; Der ü Dārāy: der-i Dārāy Tİ
IX.6b - Ki*idemez eyle: idemez şöyle Tİ, DB, T
[1915] Bu beyit sadece BM nüshasında vardır.

## 4.3. TERKÎB-İ BENDLER

**78**[1916]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān fi merṣiyye-yi emīr Sülmān nevvera'llāhu merḳadehu**[1917]

**I**

1. Naẓar itdüm bu çarḫ u bu medārā
İder degül kimesneyle müdārā

2. Ne ḳayṣer ḳor ne kisrī vü ne ḫāḳān
Ne Ḍaḥḥāk u Ferīdūn u ne Dārā

3.[1918] Selāṭīn ḳanların dökdügini çarḫ
Şafaḳ gösterü durur āşikāra

4. Medār-ı çarḫuñ olsaydı ḳarārı
İdeydi mīr Sülmān'la müdārā

5. Benefşe göge boyandı anuñçun
Ḳayudan lāle uş yandı ḳarara

6.[1919] Ezelde olasın işitdi*anuñçun
Bıñar aḳıtdı gözden seng-i ḫārā

7.[1920] Gözüm yaş dökdi*anuñçun zī-ḫacālet
Neçün ḳan dökmedi bu yüzi ḳara

---

[1916] * H. 244a, Tİ. 50a, DB. 91b (bn. 89b), T. 47b (bn. 139a), V. 66b (bn. 66b), BM. 101b
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB ve T nüshalarında 71; V nüshasında 63; BM nüshasında 70 beyittir.

[1917] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "merṣiyye-yi emīr Sülmān nevvera'llāhu ḳabrehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu fi merṣiyye-yi emīr Sülmān ṭābe ṣerāhu" şeklinde başlık atılmıştır.

[1918] I.3a - Ḳanların: ḳanını Tİ, DB, T

[1919] I.6a - İşitdi: bildi DB, T

[1920] I.7a - Zī-ḫacālet: ḫacālet V

8.[1921] Anuñçun od u çeşme zār aġlar
Urur ṭaşları gögsine bu ṭaġlar

II

1.[1922] Ne gözde vardur ansuz rūşināyī
Ne ṣabrıla göñülde āşināyī

2.[1923] Anuñçun ney bigi zārı idiben
Yile virdi beni*anuñ vāy vāyı

3.[1924] Felek kimlere ider gör zevāli
Cihān kimlere ider gör cefāyı

4.[1925] Ḳanı ol ḥazm u ʿazm u baḫt u devlet
Ḳanı ol tāc u taḫt u pāẕişāyı

5.[1926] Yile virdi felek ol tāc u taḫtı
Yire baturdı ol kūs u livāyı

6.[1927] Yir altında nice itdi zebūn gör
Anuñ bigi şeh-i kişver-güşāyı

7. Nice boġdurdı būmı zāġa görgil
Tavuḳ bigi*ol saʿādetlü hümāyı

---

[1921] * Bu beyit V nüshasında yoktur.
I.8a - Od u: rūd Tİ / rūd u DB, T
[1922] II.1a - Vardur: var ki BM
[1923] II.2b - Beni: gör V / bil BM
[1924] II.3b - İder: ḳılur Tİ, DB, T, V, BM
[1925] II.4b - Pāẕişāyı: pāẕişāhı DB, T
[1926] II.5a - Tāc u: tācı BM
II.5b - Kūs u: kūsı vü BM
[1927] II.6b - Bigi: gibi DB, T

8.[1928] Ezelde çün buyıdı aña taḳdīr
Muḳadder olan işlere ne tedbīr

III

1.[1929] Cihāndan gitdi*emīr Sülmān dirīġā
Dirīġā nāzenīn sulṭān dirīġā

2.[1930] Bahār aġlar ki çiçekler biterken
Yire girdi*ol gül-i ḫandan dirīġā

3. Yüzini zülfüni yāẕ iden eydür
Döküldi lāle vü reyḥān dirīġā

4. Süleymān-ı zamāndı mīr Sülmān
Yile vardı müsülmānān dirīġā

5.[1931] Dirīġā Ḫüsrev-i Īrān ki öldi
Dirīġā server-i Tūrān dirīġā

6. Dil ü cānlar anuñ derdine düşdi
Bu derde yoḫ durur dermān dirīġā

7. Anuñ eyvānı yıḳılduġı içün
Ṭoludur ḳubbe-yi keyvān dirīġā

8.[1932] Kime kim baḳasın vā-ḥasretā dir
Kimi kim göresin vā-kürbetā dir

---

[1928] * Bu beyit V nüshasında yoktur.
II.8a - Taḳdīr: taḳdī DB, T

[1929] III.1a - Emīr: mīr DB, T

[1930] III.2a - Biterken: bitüben DB, T, V

[1931] III.5a - Ki: kim DB, T

[1932] Bu beyit V nüshasında yoktur.

## IV

1.[1933] Ḳanı ol devlet ü ol kerrile fer
Ḳanı ol salṭanatla taḫt u efser

2.[1934] Ḳanı*ol ḥüsn ü cemāl-i mülk-ārāy
Ḳanı ol zūr-ı bāzū-yı dil-āver

3.[1935] Ḳanı*ol dād u dihiş ol ʿadl ü inṣāf
Ki yiryüzini itmişdi münevver

4. Diyeydüñ ol durur ʿaḳl-ı mücessem
Ṣanayduñ ol durur rūḥ-ı muṣavver

5. Yile nicesi gitdi şems-i tābān
Yire nicesi girdi māh-ı enver

6.[1936] Kemān-ı çarḫ ne oḳ atdı aña
Ki*ider ʿaḳlı anuñ sehmi muḥayyer

7. Bulınmaz sebze vü çiçekde revnaḳ
Ki*anuñçun māteme düşdi ser-ā-ser

8.[1937] Anuñçun ġoncanuñ yüregidür baş
Bulut daḫı anuñıçun döker yaş

---

[1933] IV.1b - Taḫt u efser: taḫt-ı efser V

[1934] IV.2a - Ḥüsn ü cemāl-i mülk-ārāy: ḥüsn cemāl ü mülk-ārāy DB, T / ḥüsn ü cemāl-i mülk-i ārāy V / ḥüsn-i cemāl-i mülk-ārāy BM
IV.2b - Zūr-ı bāzū-yı dil-āver: zūr-ı bāzu bī-dil-āver Tİ / zūr u bāzū-yı dil-āver DB, T, V

[1935] IV.3a - Dād u: dād DB, T

[1936] IV.6b - Muḥayyer: muḳadder BM

[1937] * Bu beyit V nüshasında yoktur.
IV.8b - Döker: hem döker BM

## V

1. Bu çarḫ-ı pīr kim yoḳdur emānı
Esirgemedi ol şāh-ı cüvānı

2.[1938] Zihī dāġ-ı ciger kim zāġıçun çarḫ
Sürer ṭūṭī-yi ṭūbī āşiyānı

3. Pelīd aġacını büyütmegiçün
Kesib ḳopardı ol serv-i revānı

4. Şeyāṭīn leşkerini cemʿ idiben
Helāk itdi Süleymān-ı zamānı

5.[1939] Ḳılıçsuz neçün öldürdi*anı eflāk
Diyeyim saña bu rāz-ı nihānı

6. Biten yirden hemīn lāle olaydı
Dökülse ṭopraġa bir ḳaṭre ḳanı

7.[1940] Bu luṭf u ḫulḳ kim varıdı anda
Neden esirgemedi çarḫ anı

8.[1941] Penāh-ı milletidi mīr Sülmān
Ümīẕ-i ümmetidi mīr Sülmān

## VI

1.[1942] Yir ü gök anuñıçun aġladı zār
Ne ins ü cin melāik hem be-yik-bār

---

1938 V.2b - Sürer: sürerdi V; Āşiyānı: āşināyı BM

1939 V.5b - Rāz-ı nihānı: rāz u nihānı BM

1940 V.7a - Ḫulḳ: ḫulḳ u BM

1941 Bu beyit V nüshasında yoktur.

1942 VI.1b - Ne: ki Tİ, DB, T, V; Melāik: hem melā'ik BM

2.[1943] Nice ḳarardı ol ser-sebze gülşen
Yeşermişken ṣabā yiliyle gül-zār

3.[1944] Baḳ eşcāra ki nice ṣubḥa degin
Anuñçun zārı ider murġ-ı esḥār

4.[1945] Bilür bī-ʿayblıġın ʿālim-i ġayb
Nişe ġadr itdi*aña bu çarḫ-ı ġaddār

5.[1946] Anuñçun ṣubḥ itdi ṭonını çāk
Gice ḳara geyib ḳan aġlar uş zār

6.[1947] Mesākin n'eylesünler ki*ol gideli
Diyār-ı luṭfda ḳalmadı deyyār

7. Çü luṭf-ı maḥż idi*anda yoġıdı ḳahr
Ne ḥikmetdür ki ḳahr itdi*anı ḳahhār

8.[1948] Ḥaḳ'uñ ḥikmetlerine kimdür āgāh
Ḫaṭādan kim didüm *estaġfiru'llāh*

## VII

1. Bilā-noḳṣānıdı anuñ kemāli
Bilā-ḥaddīdi*anuñ ʿizz ü celāli

2. Aña hem-tā gele dirseñ vücūda

---

[1943] VI.2b - Yeşermişken: yeşermişdür BM
[1944] VI.3a - Eşcāra ki: eşcār üzre Tİ, DB, T
VI.3b -Zārı: zār BM; Esḥār: eşcār Tİ, BM
[1945] VI.4b - Nişe: nice Tİ, DB, T
[1946] VI.5b - Aġlar uş: aġladı V
[1947] VI.6a - Ki*ol: ol BM
[1948] Bu beyit V nüshasında yoktur.

Düşinde kimse görmeye*ol muḥāli

3.[1949] Vücūdı cūd-ı maḥż itdi zi mevcūd
Ki ḫāk itmişdi ḫalḳa genc ü mālı

4.[1950] Cemāli ḥüsni cümle yirdedür kim
Yire soḳdılar ol ḥüsn ü cemāli

5.[1951] Ḳanı ol şīr kim ḳan aġladurdı
Ḳılıcı Rüstem ü ābıla Zāl'ı

6.[1952] Nireye gitdi ol bedr-i maʿānī
Nireye vardı ol ṣadr-ı maʿālī

7.[1953] Bulurdı her faḳīri*anuñ ʿaṭāsı
İrerdi her ġarībe*anuñ nevāli

8.[1954] Olıdı ol eimme dest-gīri
Olıdı ol meşāyiḫ dil-peẕīri

---

[1949] VII.3a - İtdi: idi Tİ, DB, T, V, BM
VII.3b - Genc ü mālı: genc-i mālı V

[1950] * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
VII.4a - Ḥüsni: ḥüsn DB, T, V
VII.4b - Ḥüsn ü cemāli: ḥüsn-i cemāli V

[1951] VII.5a - Ḳanı ol şīr kim ḳan aġladurdı: ḳılıcı Rüstem ü ābıla Zāl'ı V / ḳanı ol şīr kim ḳan aġlarıdı BM
VII.5b - Ḳılıcı Rüstem ü ābıla Zāl'ı: ḳılıcı Rüstem'i ābıla Zāl'ı Tİ / nireye vardı ol ṣadr-ı maʿālī V

[1952] VII.6a - Nireye gitdi ol bedr-i maʿānī: ḳanı ol şīri kim ḳan aġladurdı V
VII.6b - Nireye vardı ol ṣadr-ı maʿālī: Nireye gitdi ol bedr-i maʿānī V

[1953] VII.7a - Faḳīri: faḳīr V, BM

[1954] * Bu beyit V nüshasında yoktur.
VII.8a - Olıdı: olaydı BM
VII.8b - Olıdı: olaydı BM

## VIII

1.[1955] Oturduġında taḫta mīr Sülmān
Diridi anı gören ki*uş Süleymān

2. Olıdı revnaḳ-ı İslām u dīn kim
Anuñla ḫoş-dilidi her müsülmān

3.[1956] Başını çekmişidi*eflākdan dün
İ veh ki*oldı bugün ḫākile yik-sān

4.[1957] Helāk itmege şeh İsfendiyār'ı
Bu Zāl-ı çarḫ gör nice*itdi destān

5.[1958] Anuñçun ḳanlar aġlar māh u ḫūrşīd
Şafaḳda pes nedür bu dökülen ḳan

6.[1959] Cihāndan gitdi ol ḳaçan geliser
Cihāna aña beñzer bir cihān-bān

7. Yiraltında selāṭīn çoḳdur amma
Melik Sülmān bigi yoḳ hīç sulṭān

8.[1960] Ḥaḳ emriyle cihāndan gitdi ol şāh
Nedür çāre *ʿaleyhi raḥmetu'llāh*

---

[1955] VIII.1b - Ki*uş: uş V, BM

[1956] VIII.3a - Başını: başın DB, T

[1957] VIII.4b - Çarḫ: çarḫı DB, T

[1958] VIII.5a - Māh u ḫūrşīd: māh-ı ḫūrşīd BM
VIII.5b - Şafaḳda: şafaḳdan V; Pes: bes DB, T, BM

[1959] VIII.6b - Cihāna: cihānda BM; Cihān-bān: cihān-yān V, BM

[1960] * Bu beyit V nüshasında yoktur.
VIII.8b - Nedür çāre: ne çāredür Tİ

## IX

1. Anuñçun var durur ḳāim maḳāmı
Ki*anuñçun idebilür intiḳāmı

2.[1961] Ḳılalum ilticā der-gāhına*anuñ
Duʿa-yı ḫayrın idelüm temāmī

3.[1962] Ḳılınç anda ḳılıç anda anuñçun
Muṭīʿ eyledi cümle ḫāṣ u ʿāmı

4. Ne durur Rūm var durur ümīẕüm
Ki feṯḥ ide ḳılıcı Mıṣr u Şām'ı

5.[1963] Dilerseñ Aḥmedī ʿişmet belādan
Anuñ iḫlāṣına it iḫtiṣāmı

6. Eger devlet dilerseñ baḫt bigi
İşiginde*iḫtiyār eyle maḳāmı

7.[1964] Şenāsın u duʿāsın it şeb ü rūz
Getürme dilüñe ayruḳ kelāmı

---

[1961] IX.2a - Der-gāhına: devletine V
IX.2b - Ḫayrın: ḫayrdan V / ḫayrına BM

[1962] IX.3a - Ḳılıç anda: ḳılıç irdi Tİ, DB, T / ḳılıncıla V

[1963] IX.5b - İḫtiṣāmı: iʿtiṣāmı Tİ, DB, T

[1964] IX.7a - Şeb ü rūz: şeb-i rūz V

**79**[1965]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu fi't-tercīʿ** [1966]

**I**

1.[1967] Şāẕ ol göñül ki girü ʿalā-raġm-ı rūzigār
Manṣūr oldı rāyet-i sulṭān-ı kām-kār

2.[1968] Dārā-yı mülk ü baḫt u Ferīdūn-ı tāc u taḫt
Sālār-ı ins ü cinn ü Süleymān-ı rūzigār

3.[1969] Ḳuṭb-ı medār-ı millet ü şāh-ı felek-penāh
Mihr-i sipihr-i devlet ü şīr-i ʿadū-şikār

4.[1970] Çimşīd-i çetr-güster ü Behrām-ı ṣaf-şiken
Ḫūrşīẕ-i nūr-ı mevhibet ü ẓıll-ı kird-gār

5.[1971] Sulṭān-ı baḥr-ı ṭabʿ u şehin-şāh-ı kān-yesār
Ki*itdi*āferīn vücūdına cān āferīẕ-kār

6. Bī-revnaḳıdı andan ıraḳ kār u bār-ı mülk
Uş maḳdeminde oldı girü ḫūb çün nigār

---

[1965] * H. 75a, Tİ. 46b, DB. 83b (bn. 81b), T. 41a (bn. 174b), V. 32b (bn. 10b), BM. 96b
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ ve T nüshalarında 56; DB ve V nüshalarında 49; BM nüshasında 54 beyittir.

[1966] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu nevvera'llāhu ḳabrehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu fi't-tercīʿ" şeklinde başlık atılmıştır.

[1967] I.1a - Ki girü: girü ki V

[1968] I.2a - Mülk ü baḫt u Ferīdūn: mülk ü baḫt-ı Ferīdūn Tİ, BM / mülk-i Ferīdūn V; Tāc u taḫt: tāc-ı taḫt V, BM

[1969] I.3a - Millet ü : milleti V, BM
I.3b - Mihr-i sipihr-i devlet ü şīr-i ʿadū-şikār: mihr ü sipihr ü devlet ü şīr-i ʿadū-şikār Tİ / mihr-i sipihr-i devlet ü şīr ü ʿadū-şikār V / mihr-i sipihr-i devlet-i şīr ü ʿadū-şikār BM

[1970] I.4a - Çetr- güster ü: çetr-güster BM

[1971] I.5a - Baḥr-ı ṭabʿ u şehin-şāh: baḥr-ı ṭabʿ-ı şehin-şāh Tİ, V, BM / baḥr-ı ṭabʿ şehin-şāh DB / baḥr-ṭabʿ şehin-şāh T; Kān-yesār: kān-yār BM

7.[1972] ʿĀlemde oldı ẓulmet-i ẓulm uş girü nihān
Olalı ʿadlinüñ güneşi ṣubḥ-ı āşikār

8.[1973] Ẕikri durur göñüllere hem fetḥ ü hem fütūḥ
Şöyle ki şükr ü medḥdür ārām u revḥ-i rūḥ

II

1. Gitdi*ol ki cevrden günümüz tīre-rengidi
Āyīnesi ḥayātumuzuñ ṭolu jengidi

2.[1974] Tengidi göñlümüz nite kim ġonca ġuṣṣadan
Yaşı ki*aḳarıdı gözümüñ lāle-rengidi

3. Minnet Ḥaḳ'a ki dutdı ʿadem yolın ol zamān
Kim bizümile mihr ü sipihr işi cengidi

4.[1975] Ol ḫavf gitdi kim ḳader-endāz-ı ḳavs-ı çarḫ
Sehmile bize atduġı tīr-i ḫaẕengidi

5. Çünkim ḳaderlemişdi ḳażā oḫını felek
Bī-vüsʿat-ı ḳażā bize yiryüzi tengidi

6.[1976] Ṣınmışıdı göñüllerümüz şīşesi ki çarḫ
Atduġı āb-gīneye peyveste sengidi

---

[1972] I.7b - Ṣubḥ-ı āşikār: ṣubḥ āşikār DB, T

[1973] * Bu beyit DB ve V nüshalarında yoktur.
I.8a - Ẕikri durur göñüllere: ẕikirdür göñlümde BM; Fetḥ ü: fetiḥ BM
I.8b - Şükr ü medḥdür: şükr-i medḥdür Tİ, BM; Ārām u revḥ-i rūḥ: ārām-ı revḥ-i rūḥ Tİ, BM / ārām-ı revḥ ü rūḥ T

[1974] II.2b - Gözümüñ: gözümüzüñ DB, T

[1975] Bu beyit DB ve V nüshalarında yoktur.

[1976] II.6a - Ṣınmışıdı: ṣıymışıdı Tİ, DB, T, V, BM; Göñüllerümüz: göñlümüz DB / göñül V; Şīşesi ki: şīşesini Tİ, DB, T, BM / şīşe nite ki V

7.[1977] Şāẕīlıġıla ney bigi ḫoş-demdür ol göñül
Kim ġam keş-ā-keşinde ṣañayduñ ki çengidi

8.[1978] Minnet Ḥaḳ'a ki baḫtıla taḫtına geldi şāh
Başına ḳodı lāle bigi laʿlden külāh

III

1.[1979] Luṭfuñ revāyiḥi dil ü cāna eṣer ḳılur
Şöyle ki ġoncada dem-i bād-ı seḥer ḳılur

2.[1980] Sīr-āb u sebz sebze bigi oldı ḳılıcuñ
Kim yüregini düşmeniñüñ āb-ḫ˘ar ḳılur

3.[1981] Nergis kenīzek oldı serā-perdeñe meger
Kim mihr terbiyetile*anı tāc-ver ḳılur

4. Her ṣubḥ gün ḳapuñda yüzini yire sürer
Ki*atuñ tozın kevākibe kuḥl-ı baṣar ḳılur

5.[1982] Destān-ı Zāl u Sām nedür kim şecāʿatüñ
Bunı fisāne*ider anı yalan semer ḳılur

6. Sini cemāl-i āyinesini düzetdi Ḥaḳ
Lā-büd ʿināyetile saña ḫoş-naẕar ḳılur

---

[1977] II.7a - Ḫoş-demdür: ḫurremdür V
II.7b - Keş-ā-keşinde: güşāyişinde Tİ, DB, T

[1978] * Bu beyit DB ve V nüshalarında yoktur.
II.8b - Ḳodı: urdı Tİ, T; Bigi: gibi T

[1979] III.1b - Ki: kim DB; Ġoncada: ġoncaya Tİ, DB, T, V / ġonca BM; Dem-i bād-ı seḥer: didüm bād-ı seḥer BM

[1980] III.2a - Sīr-āb u: sīr-āb DB, T, V; Sebz: sebze V / ser BM; Bigi: gibi DB, T
III.2b - Düşmeniñüñ: düşmenlerüñ BM

[1981] III.3b - Mihr terbiyetile: mihr-i terbiyetile DB, BM / mihr ü terbiyetile T

[1982] III.5a - Destān-ı Zāl: destān u Zāl BM; Sām nedür: Sām'ı n'ider V; Şecāʿatüñ: şecā V
III.5b - Yalan: yalın V, BM

7.[1983] Bende rıżā yoġıdı ki senden cüẕā düşem
Ne çāre ol işe ki ḳażā vü ḳader ḳılur

8.[1984] Cānından ayru düşmege ten vire mi rıżā
Ola mı iḫtiyārıla māhī ṣudan cüẕā

## IV

1.[1985] Olmaya māh u mihrde bu cāh u bu celāl
Hem encüm ü sipihrde bu ʿizz ü bu maḳām

2.[1986] Luṭfuñ şemāiliyle müferriḥ olur cenūb
Ḫulḳuñ revāyıḥıyla mürevviḥ olur şemāl

3.[1987] Tā ḥātimile cevne kerem ehli her ki var
Senden gerek taʿallüm ide baḫşiş ü nevāl

4.[1988] Der-ḥāl maḥv olur u irişür icābete
ʿAfvuñla her günāh u ʿaṭāñıla her suāl

5. Ger āfitāba faḫr iderise olur revā
Naʿlına beñzedügiyiçün atuñuñ hilāl

6.[1989] Ḫaṣmuñ rebāb bigi iñilerse ne ʿaceb

---

[1983] III.7b - Ol işe: işe BM

[1984] * Bu beyit DB ve V nüshalarında yoktur.
III.8b - İḫtiyārıla māhī: iḫtiyār māhī ki BM

[1985] IV.1a - Māh u mihrde: mā mihirde V
IV.1b - Maḳām: meʿāl Tİ, DB, T, V, BM

[1986] IV.2a - Şemāiliyle: şemāliyile DB, T

[1987] IV.3a - Her: ne DB, T
IV.3b - Baḫşiş ü nevāl: baḫşīş-i nevāl BM

[1988] IV.4a - Olur u: olur V, BM
IV.4b - Günāh u: günāh V, BM

[1989] IV.6a - Bigi: gibi DB, T
IV.6b - Bigi: gibi DB, T; Aña: añı Tİ

Kim çeng bigi ḳahruñ aña virdi gūş-māl

7.[1990] Her kim ḫayāl ide ki bula saña naẓīr
Düşde daḫı muḥāl ola saña bu ḫayāl

8.[1991] Saña miṣāl yazmadı bir naḳş lem-yezel
Baş cān bigi kimesne bulamaz sana bedel

V

1.[1992] Buldı şehā duʿāñıla ervāḥ intiʿāş
Şol resme kim ṣenāñıla eşbāḥ intiḳāş

2.[1993] Aʿmār kātibi ḳazıyub yuydı ḫaṣmuñuñ
Levḥ-i ḥayātdan adını dutub ḳalem-tırāş

3. Gül bigi tāc urınmaġıçun başa düşmenüñ
Yildi virince lāle bigi yile tāc u baş

4.[1994] Gerçi ki ġonca bigi dürüşdi ki baş ola
Baş olmadı vü lāle bigi çıḳdı*içinde baş

5. Teb-lerze ṣaldı güneşe rümḥüñ maḥāfeti
Aña ʿalāmet uş yereḳānıla irtiʿāş

---

[1990] * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
IV.7a - Ki: saña V; Saña: bir V; Naẓīr: bir naẓar Tİ, DB, T
IV.7b - Muḥāl: ḫayāl Tİ, DB, T, V; Saña: aña Tİ, DB, T, V

[1991] * Bu beyit DB ve V nüshalarında yoktur.
IV.8a - Naḳş: nefs T
IV.8b - Baş: pes Tİ / bes BM; Kimesne: kimse BM; Bedel: meṣel Tİ

[1992] V.1a - İntiʿāş: intiḳāş V, BM
V.1b - Kim: ki Tİ

[1993] V.2a - Yuydu: yudı DB, T
V.2b - Adını dutub ḳalem-tırāş: adını bī-ḳalem-tırāş Tİ, DB, T, V / adını ḳalem-tırāş BM

[1994] V.4b - Olmadı vü: olmadı BM

6.[1995] Ne rāz ola felekde ki bilmeyesin anı
Esrār-ı ġayb göñlüñe çün gün bigi*oldı fāş

7.[1996] Maʿ ẕūrdur eger saña öyküdise ʿadū
N'ola eger diye heẕeyān ṣāḥib-firāş

8.[1997] Şükrüñ ne dilde ki*idile ṭolar dehān şeker
Ẕikrüñ ne vaḳt ki*eydile döker zübān güher

## VI

1.[1998] İy menbaʿ-ı saʿādet ü iy maṭlaʿ-ı kerem
V'iy maṣnaʿ-ı maʿārif ü iy meşraʿ-ı niʿam

2. Düşmen ḥużūrın itdi ẓuhūruñ senüñ nihān
Çün nūr irişe maḥv olur sāye-yi ẓulem

3.[1999] Ḳulluġuña rükūʿ u sücūd ide ḫāk ü çarḫ
Bu ser-figende düşdi vü ol oldı püşt-ham

4.[2000] ʿAdlüñ hümāyı sāye ṣalalı memālike
ʿAnḳā bigi*oldı Ḳāf-ı ʿademde nihān-sitem

5.[2001] Her kim penāh ide ḳapuñı olmaya tebāh
Luṭfuña*emel dutana cihānda*irmeye elem

---

[1995] V.6b - Esrār-ı ġayb: esrār ġayb T; Çün gün: gün Tİ, DB, T; Bigi: gibi DB, T
[1996] V.7a - Maʿ ẕūrdur: maʿ ẕūr dut Tİ, DB, T
[1997] * Bu beyit DB ve V nüshalarında yoktur.
V.8a - Ṭolar: ṭola Tİ, T
V.8b - Vaḳt ki: vaḳt BM
[1998] VI.1a - Saʿādet ü: saʿādet BM
VI.1b - Maʿārif ü: maʿārif BM
[1999] VI.3a - Sücūd: secde BM; İde ḫāk ü çarḫ: itdi ḫāk-i çarḫ Tİ, DB, T
[2000] VI.4a - ʿadlüñ: ʿömrüñ BM; Hümāyı: hümāsı Tİ, DB, T
VI.4b - Bigi: gibi DB, T
[2001] VI.5a - Kim: ki Tİ
VI.5b - Emel: elem Tİ, DB, T

6. Ḫulḳuñ şemāmesiyle revān-baḫş olur şemāl
Kimde*ola bu şemāil ü bu luṭfıla şiyem

7. Manṣūr eylesün ʿalemüñi cihānda Ḥaḳ
Ki*aduñ seḫā vü ʿilmile ʿālemdedür ʿalem

8.[2002] Saña gerek duʿā vü ṣenā her ṣabāḥ u şām
Kim ṣıyt-ı ʿadlüñüñ ṭoludur milk-i Mıṣr u Şām

## VII

1.[2003] İtdi şehā cenābuñı Ḥaḳ ʿāleme meʾāb
Kim emnile emān ṭoludur bu yüce cenāb

2.[2004] Sīr-āb olam diyü ḳılıcuña düşer senüñ
Ḫaṣmuñ ki her şarāb olupdur aña serāb

3.[2005] Ḫaṣmuñ ki būmdur yiri oldı ḫarābeler
Uysa hümāy daḫı yiri*anuñ ola ḫarāb

4. İḫlāṣıla*Aḥmedī saña ider duʿā ki Ḥaḳ
İtsün ṣalāḥ-ı ʿālemiçün anı müstecāb

5.[2006] Niçe ki beñzedile eḳārib eḳāribe
Olsun riḳāb-ı ḫaṣm ḳılıcuñuza ḳırāb

---

[2002] * Bu beyit DB ve V nüshalarında yoktur.
VI.8a - Duʿā vü ṣenā: ṣenā vü duʿā Tİ, T, BM
VI.8b - Ṭoludur: ṭolu BM

[2003] VII.1a - Şehā: saña Tİ
VII.1b - Emān: emā BM

[2004] VII.2b - Şarāb: serāb Tİ, V, BM

[2005] VII.3a - Ḫaṣmuñ: düşmen DB, T
VII.3b - Ola: olur Tİ, DB, T

[2006] VII.5b - Ḳılıcuñuza: ḳılıcuña hem V / ḳılıcuñda BM

6.[2007] Peykānı oḳuñuñ ki deler kūh-ı āheni
Ṣalsun ḥasūd cānına sindik bigi*ıżṭırāb

7.[2008] Her iş ki dutasın aña yol bulmasun ḫaṭā
Her rāy u fikr ki*idesin olsun ḳamu ṣavāb

8.[2009] Niçe ki döne çarḫ u ide seyr māh u mihr
İtsün saña Ḥaḳ emrile gerdān sipihr mihr

[2007] VII.6a - Kūh-ı āheni: kūh u āheni DB, T, V / her kūh-ı āheni BM
VII.6b - Bigi: gibi DB, T

[2008] VII.7b - Rāy u fikr: rāy-ı fikr Tİ, BM / rāy-ı fikrle DB, T / rāy ki fikr V; Ki*idesin: idesin DB, T, V; Olsun: oldur Tİ, DB, T / olur V / ol BM

[2009] * Bu beyit DB ve V nüshalarında yoktur.
VII.8a - Çarḫ u: çarḫ Tİ, V; Seyr: seyr ü BM
VII.8b - Sipihr: sipihr ü Tİ, T, V

**80**[2010]

***Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün***

**Merṣiyye - Velehu ayżān**[2011]

**I**

1. Dünyeyi ṣanma ki kimseye muḥābā idiser
   Yā ecel ādemi āsir geyüb ibḳā idiser

2. Emele uyubanuñ yıġma cihānda zer ü sīm
   Ki ölüm her ne ki bulurısa yaġma idiser

3. Ser-nigūn itmegiçün başlıya bu ḥoḳḳa-yı çarḫ
   İy niçe şuʿbede itdi girü piyẓā idiser

4. Māl u kālā ne ki var yi vü yidür eldeyiken
   Çün bilürsin ki ecel ġāret-i kālā idiser

5. Çünki ḳahr oldı cihānuñ işi ḫalḳa dāyim
   ʿAḳıl andan nicesi mihr temennā idiser

6. Şerr-i aḥdāṣ ṭoludur bu cihān ʿaḳl andan
   Bilüriken nicesi ḫayr teḳāżā idiser

7. Nā-tüvān ide seni girü felek yā zāil
   Dut ki paşa bigi ol seni tüvānā idiser

8. Boyı*elif ḳaşları nūn nūr-ı şerīʿat Ḥamza
   Ki ölümi*itdi anuñ boyını ḫalḳuñ hemze

---

2010 * Dİ. 177a
* Bu şiir H, Tİ, DB, T, V ve BM nüshalarında yoktur.

2011 Dİ nüshasındaki başlıktır.

II

1. ʿÖmr bāġında nice ḳurıdı ol tāze-nihāl
Doġuban nice dolandı girü ol māh-ı hilāl

2. Nice tīz irdi anuñ dirligi bedrine muḥāḳ
Nice tīz irdi anuñ ʿömri güneşine zevāl

3. İrmedin evc-i kemāline cemāli anuñ
Şöyle tīz nicesi irişdi aña ʿayn-ı kemāl

4. Çeşme-yi āb-ı zülālidi dili söyleyicek
Ḥayf ki ol çeşme yire batdı vü ḳurıdı zülāl

5. Görmedin sālile māha nice kalur u gider
Böyle tīz nicesi gönderdi anı māhıla sāl

6. Ḳanı ol ṣadr u vizāret ḳanı ol ʿizz ü ʿalā
Ḳanı ol ḳadr ü meʿālī ḳanı ol cāh u celāl

7. Cān mı var Ḥamza içün ki*aña irişmedi elem
Yā göñül kim ölüminden aña irmedi melāl

8. Gör ki nice irüben ḳahrıla çengāl-i ecel
Nicesi giridire zār olub ol ṣadr-ı ecel

III

1. Çün anuñ öldügi ḳan eyledi cān u cigeri
Biz daḫı yaşumuzuñ rengini*idelim cigerī

2. ʿÖmrinüñ güni gice olmadın eyledi ġurūb
Ne durur çāre bize nāle vü āh-ı seḥerī

3. Heft-ser mār durur çarḫ yudar bulduḳını
Ejdehādur neñi bulurısa yir gör bu yiri

4. Ādemi dut ki ola server ü yā ser-leşker
Ecel ol yaġı degül kim anı döndüre çeri

5. Çünki varlıḳı yoḳa dönderürimiş ölmek
N'olayıdı kişi yaradılub olmasa diri

6. Naẓar itmeye cihān mülkine hergiz bir dem
Ol ki*anuñ rāst ola fikri vü ṣāyib naẓarı

7. Çünki ayruḳa ḳoyuban gidilür bu zer ü sīm
Neye virmeye kişi cemʿ idüb sīm ü zeri

8. Ḥamza Paşa'ya naẓar eyle ki ʿibret göresin
Ola kim ḥālüñi bilmeklige ʿaḳluñ diresin

IV

1. Çarḫı gör kim kimi itdi girü ḳahrıla helāl
Ejdehā bigi girü gör ki kimi yutdı bu ḫāk

2. Kimlerüñ sīnesine eyledi bu vāḳıʿa ḫūn
Kimlerüñ cübbesini eyledi bu ḥādiṯe çāk

3. Ecel ol zehr eder kim iricek ḳahrı anuñ
Defʿine nefʿ idemez daḫı hergiz tiryāk

4. Ol ki dün geydügi dībā vü ḥarīridi bugün
Ṭonı dopraḳdur anuñ yatduḳı yir çāh-ı meġāk

5. Ḳadem uran bu vücūda ʿademe girü gider

Kim durur bāḳī vü cāvīẕ hemīn Īzid-i pāk

6. Çünki var aṣlı kim ol cān-ı cihāndur be-yaḳīn
N'ola ger Ḥamza vü yāḫūẕ ʿAlī'ye ire helāk

7. N'ola ger öldiyise ceng-i Uḥud'da Ḥamza
Ol resūl diriken *Tañrı teʿālā levlāk*

8. Ḥaḳ'dan olsun ebedā bu *melikü'l-mülk*e beḳa
Ḳulları n'ola eger olurısa aña fidā

V

1. Bāġdan ger vire bir bergi yire barına ġam
Ola mı bāġ issi bir berg düşicek der-hem

2. Şāh bāḳī n'ola bir ḳul eger gitdiyise
Ḳaṭre yoḳ oldıysa baḥr-ı muḥīṭ ola mı kem

3. Māh-tāba ne ḳayu dökilürise kettān
Güneşe ne ġam eger erir olursa şebnem

4. Pāẕişehsin kime kim ideriseñ rāst naẕar
Ḥamza n'olur ki ola Sām-ı süvār u Rüstem

5. ʿAlemüñ aṣlısın u cān-ı cihānuñ cümle
Sensüz olmasın i şeh ḳamu cihān u ʿālem

6. Ḳul ki sulṭān işiginde ola doġruluḳıla
Aña dügün durur ol ṣanmaġıl anı mātem

7. Dut ki Dāvud durur Ḥamza n'ola öldiyise
Çün Süleymān'uñ elinde ola mülk ü ḫātem

8. Aḥmedī’nüñ bu durur dilegi Ḥaḳ’dan dāyim
Ki* *ebedü’d-dehr* ola devlet-i şāhuñ ḳāyim

**81**[2012]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu ve haẕā et-tercīʿ ve veḳaʿ bi-ġayrı elifin**[2013]

**I**

1. Dönerken bu ṭoḳuz çarḫ-ı müdevver
   Şerefdeyken yidi necm-i münevver

2. Düzetmişken bulıt laʿlile dürden
   Zümürrüd levḥine yüz dürlü zīver

3.[2014] Ṣaru ḳızıl çiçeklerdür meger kim
   Yirüñ yüzini ḳılmışken muṣavver

4. Ẓafer buldı ʿadūya şol melik kim
   Ḳamu serverleredür mīr ü server

5. Melek-sīret felek-rifʿat melik kim
   Giriser ḥükmine bu yidi kişver

6. Sikender-devlet ü Çimşīd-fıṭnat
   Ferīdūn-ḥaşmet ü ḫūrşīd-ṭalʿat

**II**

1.[2015] Ser ü hem server ü mīr-i muʿaẓẓam
   Sürūr-ı milk ü manṣūr-ı mükerrem

---

[2012] * H. 77a, Tİ. 54a, DB. 100b (bn. 98b), T. 54b (bn. 256a)
* Bu şiir V, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.
* Bu şiir H, DB ve T nüshalarında 42; Tİ nüshasında 40 beyittir.

[2013] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu fi't-tercīʿ" şeklinde başlık atılmıştır.

[2014] I.3a - Çiçeklerdür: çiçeklerden Tİ, DB, T; Meger kim: dem-i ṣubḥ Tİ, DB, T

[2015] II.1b - Milk ü manṣūr: mülk-i manṣūr DB, T

2.[2016] Ne Pervīz ü ne Hürmüz kim ḳatında
Kemīne-bendedür Pīrūz'ıla Cem

3.[2017] Ne Bījen kim ḳılıcı ḳorḫusından
Yaḫılur şemʿ gibi rūḥ-ı Rüstem

4. Felek dimiş ki ben bu şeh ḳulıyam
Melek dimiş ki bī-şek ben daḫı hem

5. Nedür ṣorġıl fütüvvet fiʿli her gün
Nedür görgil mürüvvet şuġlı her dem

6. Ḳamu yiryüzi n'ola Mıṣr'ıla Rūm
Ḳılur kendüyi bu şeh ḥükmine mūm

III

1.[2018] Meh-i dey çün gidiben geldi Behmen
Bu yiryüzinde bitdi ʿūd u behmen

2. Şeh-i Pīrūz yiryüzini dutdı
Nice kim nīm-rūzı dutdı Behmen

3.[2019] Felek-ḳadr ü melek-rifʿat melik kim
Bu gerdūn ḳodı buyruġına gerden

4.[2020] Yaḫılur ḳorḫudan şol resme kim ʿūd
Getürdükde ḳılıcın ẕikre düşmen

---

[2016] II.2a - Pervīz ü: Pīrūz DB, T
II.2b - Pīrūz'ıla: Pervīz'ile DB, T
[2017] II.3b - Gibi: bigi Tİ, DB, T
[2018] III.1b - ʿŪd u behmen: ʿūd-ı behmen DB
[2019] III.3a - Felek-ḳadr ü: felek-ḳudret Tİ; Melek-rifʿat: melek-rütbet DB, T
[2020] III.4a - ʿŪd: ney Tİ, DB, T
III.4b - Getürdükde: getürdükçe Tİ, DB, T

5. Ḫaẕengi sehmine bunuñ ne miġfer
Ḳılıcı zaḫmına bunūn ne cevşen

6.[2021] Nedür bu şeh dutıcaḳ tīr ü şimşīr
Ḳatında mūş u gürbe bebrile şīr

## IV

1.[2022] Çü girdi ḥükmine gerdende gerdūn
Daḫı gerdūna dön dimez meger dūn

2.[2023] Ne ḫıdmet kim ḳılına buña maḳbūl
Ne midḥat kim dinile buña mevzūn

3.[2024] Yolı tozına bende ʿanber ü misk
Ḳılupdur ḫulḳı reşkinden ciger ḫūn

4. ʿAceb midür dutarsa şarḳ u ġarbı
Bu yüce devlet ü bu taḫt-ı meymūn

5. Dilümde şükridür tesbīḥe hem-dem
Demünde ẕikridür tevḥīde maḳrūn

6. Bu şeh vaṣfı durur her dilde meẕkūr
Bunuñ saʿyi durur her yirde meşkūr

---

[2021] III.6a - Nedür bu: budur bu Tİ / nedür ol DB, T
III.6b - Mūş u: mūşı DB

[2022] IV.1a - Girdi: ki döndi Tİ

[2023] IV.2a - Ḳılına buña: buña ḳılına Tİ, DB, T
IV.2b - Midḥat: ḫıdmet DB, T; Dinile buña: buña dinile Tİ, DB, T

[2024] IV.3a - Misk: müşg Tİ, DB, T
IV.3b - Ḫulḳı: ḫalḳ Tİ, DB, T

## V

1. Senüñ ḫulḳuñla maġz-ı rūḥ müşgīn
Seni sevmez göñül beẕ-baḫt u miskīn

2. Felekde yoḫ durur bu ʿizz ü rifʿat
Melekde yoḫ durur bu ḳadr ü temkīn

3.[2025] Ne ġuṣṣa ʿaybı vardur dirse düşmen
ʿAceb midür cüʿal yirise sergīn

4.[2026] Göñüller sini diler mihrile kim
Senüñ göñlüñde yoḫdur ḳahrıla kīn

5.[2027] Senüñ ḫışmuñ kime kim yüz dutarsa
Girü ʿafvuñ ḳılur ḳılursa teskīn

6. Melik ḳılur seni Ḥaḳ ḫalḳa key bil
Senüñdür milk sen tedbīrini ḳıl

## VI

1.[2028] Senüñle zinde durur milk ü millet
Ṭapuña bende durur dīn ü devlet

2.[2029] Ne ḳavlüñde senüñ var töhmet ü kiẕb
Ne fiʿlüñde senüñ var mekr ü ʿillet

---

[2025] V.3a - ʿAybı: ʿayb DB, T
V.3b - Yirise: yirine DB, T

[2026] V.4b - Göñlüñde: göñlüñe DB, T

[2027] V.5a - Senüñ ḫışmuñ: senüñ DB; Kime kim: kime Tİ, DB, T

[2028] VI.1a - Milk ü millet: milk-i millet DB

[2029] VI.2a - Ḳavlüñde senüñ var: var ḳavlüñde senüñ DB, T; Töhmet ü kiẕb: kiẕb ü töhmet DB, T
VI.2b - Fiʿlüñde senüñ var: var fiʿlüñde senüñ DB, T

3.[2030] Göñüller meyl ḳılduġı ḳamu sen
Ki bulur maḥv ʿafvuñıla zellet

4.[2031] Virürsin keşretile ḫalḳa niʿmet
Ki yoḫdur himmetüñde hīç dellet

5.[2032] Kime kim bula ʿizzet devletüñde
Daḫı yol bulmaya hergiz meẕellet

6.[2033] Daḫı bir şeh bulınmaz sencileyin
Dutucı ʿadlile ḫoş-meẕheb ü dīn

**VII**

1. Bugün sen Ḫüsrev-i rūy-ı zemīnsin
Bu mülke nuṣret ü feṯḥ ü mübīnsin

2. Nesīm-i rūḥ bigi ḫoş-nefessin
Refīḳ-i ʿaḳl bigi dūr-bīnsin

3.[2034] Ḳamu millet seni diler seni dir
Ki bī-şek sen raḳīb-i milk ü dīnsin

4. Hemīşe şerr defʿine ḳılub saʿy
Ne ḫayra kim varısa sen muʿīnsin

---

[2030] VI.3b - Maḥv: maḥv u DB

[2031] VI.4b - Dellet: ẕillet Tİ, DB, T

[2032] VI.5a - Kime kim: şehā kim Tİ, DB, T; Bula ʿizzet devletüñde: bulsa ʿizzet devletüñde Tİ / devletüñde bulsa ʿizzet DB, T

VI.5b - Meẕellet: melālet DB

[2033] Bu beyit Tİ, DB ve T nüshalarında yoktur. DB e T nüshalarında bu beyit yerine beşinci bendin altıncı beyti tekrar yazılmıştır.

[2034] VII.3b - Raḳib-i milk ü millet: raḳīb ü milk-i millet Tİ / raḳīḳi milk ü millet DB, T

5.[2035] Seni ḳılur ṭaleb devlet şeb ü rūz
Ki bilür sini ki baḫta ḳarīnsin

6.[2036] Kişi kim ḥamd-ı seh vü şaṣt ḳıla
Bu şiʿ ri kim didise bellü bile

[2035] VII.5a - Ḳılur: ḳılub Tİ
VII.5b - Ki: kim Tİ, DB, T

[2036] * Bu beyit Tİ nüshasında yoktur.
VII.6b - Didise: dirise DB

**82**[2037]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu fi't-tercīʿ** [2038]

**I**

1.[2039] Niḳāb açdı yüzinden ḫoş-liḳā gül
Cihānı ḳıldı pür-nūr-ı ṣafā gül

2.[2040] Serā-perde urup gül-zār içinde
Düzetdi bülbül-i perde-serā gül

3. Yüzüñ rengini gördiler reyāḥīn
Anuñçun oldı uş ġarḳ-ı ḥayā gül

4.[2041] Ayaġı tozınuñ bir ẕerresiyçün
Ṣabāya virdi varlığın fidā gül

5.[2042] Dimāgı müşgile ṭolu hevānuñ
Niçe kim ḥüsnüñe ḳılur ṣenā gül

6.[2043] Ṣabā binüm bigi ʿışḳuñdan iy yār
Gehī dīvāne olur gāh bī-mār

---

[2037] * H. 154b, Tİ. 53a, DB. 98b (bn. 96b), T. 53a (bn. 254b), V. 31a (bn. 9a), BM. 36b
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB ve T nüshalarında 42; V nüshasında 35; BM nüshasında 29 beyittir.

[2038] H nüshasındaki başlıktır. Ti nüshasında "tercīʿ der medḥ-i emīr Sülmān nevvera'llāhu ḳabrehu"; T nüshasında "fi't-tercīʿ" şeklinde başlık atılmıştır.

[2039] I.1b - Pür-nūr-ı ṣafā: pür-nūr u ṣafā Tİ, DB, T

[2040] I.2a - Urup: oturub BM
I.2b - Bülbül-i perde-serā: bülbüle perde-serā BM

[2041] I.4a - Ayaġı: ayaġuñ Tİ, DB, T, BM
I.4b - Virdi: itdi DB, T

[2042] I.5a - Ṭolu: ṭolar DB, T
I.5b - Niçe: nice BM; Ḳılur: ḳılur ḳılur V

[2043] Bu beyit V nüshasında yoktur.

II

1. Güli çün gördi ḫoş dem-sāz bülbül
Ḳılur sūzıla her dem sāz bülbül

2.[2044] Ḫoşā faṣl-ı bahār u vaṣl-ı dil-dār
Seḥer-geh çün ide āvāz bülbül

3.[2045] İşit kim her nefes ʿışḳuñ işinden
Saña rūşen ide biñ rāz bülbül

4.[2046] Niyāz it nāzına yāruñ ki ḫoşdur
Taḥammül itse gülden nāz bülbül

5.[2047] Ḳalur gül-zār şavḳıyla niçe kim
Yüzüñüñ vaṣfın ider sāz bülbül

6.[2048] Cihān ṭolu nevā vü berg-i güldür
Dem-i nāy u rebāb u cām-ı müldür

III

1. Egerçi ʿanber-efşāndur benefşe
Senüñ zülfüñe ḥayrāndur benefşe

2.[2049] Dimāġına ṣaçuñ sevdası düşdi
Anuñıçun perīşāndur benefşe

---

2044 II.2b - Āvāz: āvāzu BM
2045 II.3b - İde: ider DB, T
2046 II.4a - İt nāzına yāruñ: yār niyāzına BM
2047 II.5a - Ḳalur: ḳılur DB, T; Gül-zār: gül-zāra V; Niçe: nice BM
II.5b - Yüzüñüñ: yüzüñ V; İder: iderken V
2048 Bu beyit V nüshasında yoktur.
2049 III.2a - Düşdi: düşmiş V

3.[2050] Ṣaçuña müşg dimiş ol ḫaṭādan
Boyın egmiş peşīmāndur benefşe

4. Cihān ḥayrān durur zülfüñe anı
Ne bilsün kim ne reyḥāndur benefşe

5. Dimāġını hevānuñ ḳıldı müşgīn
Meger şāha ṣenā-ḫᵕāndur benefşe

6.[2051] Melik Sülmān ki oldur şāh-ı kişver
Dil-āver pādişāh u milk-perver

IV

1. Gözüñe öykinür maḥmūr nergis
Nesinedür ʿaceb maġrūr nergis

2. Yüzüñ rengi vü gözüñ şīvesinden
Bihişt oldı gülistān ḫūr nergis

3. Naẓar itdükçe gülşende göremez
Yüzüñ mānendi bir manẓūr nergis

4. Gözine uyḫu girmez ḥasretüñden
ʿAceb mi ger ola rencūr nergis

5. Ayaġuñuñ tozından sürme ḳılsa
İdeydi gözlerin pür-nūr nergis

[2050] III.3b - Peşīmāndur: perīşāndur Tİ

[2051] * Bu beyit V nüshasında yoktur.
III.6b - Pādişāh u: pādişāhı vü BM; Milk-perver: mülk-i perver BM

6.[2052] Cüvāndur nev-hevesdür ẕevḳe lāle
Anuñçun düşmez elinden piyāle

V

1. Yüzüñ göreli iy gül-rūy ġonca
Yoluñda dökdi reng ü būy ġonca

2. Lebüñ vaṣfını işitdi seḥer-gāh
Ṣafādan oldı ḫandān-rūy ġonca

3. Yile virdi ġurūrı devletinde
Senüñçün varlıġın ḫoş-ḫūy ġonca

4. Nefes urmaz şehā ẕikrüñden ayru
Anuñçun oldı ʿanber-būy ġonca

5. Gül-ābıla yur aġzını meger kim
Olısar şāha midḥat-gūy ġonca

6.[2053] Beḳāsıdır anuñ āsāyiş-i mülk
Liḳāsıdır anuñ ārāyiş-i mülk

VI[2054]

1.[2055] Çemende düzdi būy u reng lāle
İder uş ʿişrete āheng lāle

2. Lebüñ luṭfından oldı ġonca ḫandān
Yüzüñ renginden aldı reng lāle

---

[2052] Bu beyit V nüshasında yoktur.
[2053] Bu beyit V ve Bm nüshalarında yoktur.
[2054] Bu bendin tamamı BM nüshasında yoktur.
[2055] VI.1a - Būy u reng: būy-ı reng Tİ / būy-ı rengi DB, T, V
VI.1b - Uş: ḫoş Tİ, DB, T, V

3.[2056] Mey-i gül-rengi nūş it iy gül-endām
Ki oldı ḫāk sebze seng lāle

4.[2057] Ḳılur her dem ʿaḳīḳüñ micmerinde
Buḫūr-ı ʿūd zi ḫoş yeng lāle

5. Senüñ ʿışḳuñ odı cānına düşdi
Anuñçundur meger dil-teng lāle

6.[2058] Eger taḫtıla tāca varısa baḫt
Melik Sülmān'a ire tācıla taḫt

**VII**[2059]

1. Bahār irişdi vü hengām-ı reyḥān
Zi ẕevḳ eyyāmıdur eyyām-ı reyḥān

2. Ḫaber virdi ṣabā zülfüñ deminden
Ḥasedden ditredi endām-ı reyḥān

3.[2060] Beñüñ lāle yüzüñde dāne-yi müşg
Ṣaçuñ gül yañaġuñda dām-ı reyḥān

4. Yüzüñ rengi durur ārāyiş-i gül
Ṣaçuñ ḳoḫusıdur ārām-ı reyḥān

5. Ḫaṭuñ bir sebzedür kim ḥayretinden

---

2056 VI.3a - İt iy: it V
VI.3b - Ḫāk: ḫāki V

2057 VI.4b - ʿŪd: ʿūdı DB, T

2058 * Bu beyit V nüshasında yoktur.
VI.6a - Taḫtıla tāca: tācıla taḫta Tİ, DB, T

2059 Bu bendin tamamı BM nüshasında yoktur.

2060 VII.3a - Yüzüñde: yüzüñ V

Yire döküldi neng ü nām-ı reyḥān

6.[2061] Duʿāsı Aḥmedī'nüñ budur iy şāh
Ki ḳılsun baḫtuñı pāy-ende Allāh

[2061] Bu beyit V nüshasında yoktur.

**83**[2062]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu fi't-tercīʿ**[2063]

**I**

1. Ḫazāndur nūş idelüm cām-ı bāde
Ġanīmet gör bu ʿömri virme bāda

2.[2064] Otur nūş-ı revān it bāẕeyi kim
Cihān ḳalmadı Pīrūz u Ḳubād'a

3.[2065] Dil ü cān ġonca bigi baġla câme
Ki ola gül bigi ṭabʿuñ güşāde

4.[2066] Çü ẕerre raḳṣ urur mey şuʿlesine
Neçün şebnem bigi*olasın fütāde

5. Mey idüb nūş sürgil ʿaḳl u hūşı
Getürme hīç olmaz fikri yāda

6. Ayaḫ ol elden al kim yüzi naḳşı
Ḳıla her ḳayġudan göñlüñi sāde

7. Ṣabāḥın ḫoş durur içmek ṣabūḥı
Be-yād-ı pādişāh-ı şāh-zāde

---

2062 * H. 214b, Tİ. 49a, DB. 89b (bn. 87b), T. 45b (bn. 142a), V. 38a (bn. 17a)
* Bu şiir BM ve Dİ nüshalarında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB ve T nüshalarında 56; V nüshasında 49 beyittir.

2063 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "fi't-tercīʿ-i ḫazāniyyāt der medḥ-i emīr Sülmān"; T nüshasında "fi't-tercīʿ-i ḫazāniyyāt" şeklinde başlık atılmıştır.

2064 I.2b - Pīrūz u: Pīrūz'a Tİ, DB, T

2065 I.3a - Bigi: gibi DB, T
I.3b - Bigi: gibi DB, T

2066 I.4b - Olasın fütāde: ṭabʿuñ güşāde V

8.[2067] Melik Sülmān Süleymān-ı zamāne
Ki miṣli gelmedi gelmez cihāna

II

1.[2068] Virür tārāca yāruñ mihr-i cānı
Nite kim bāġı bād-ı mihr-i cānı

2.[2069] Ne reng-ā-reng ider şāḫı gör kim
Seḥer-geh çün eser bād-ı ḫazānı

3. Dökilüb ṣoldıysa gül ne ġuṣṣa
Çü tāzedür yüzüñüñ gül-sitānı

4.[2070] Ṣarardısa benefşe n'ola çünkim
Ṣaçuñ ser-sebzdür kim añar anı

5. Yüzüñ vaṣfın ṣorarsañ baña ṣor kim
Baña rūşendür ol rengin maʿānı

6.[2071] Lebüñ şerḥinde teng olur ʿibāret
Ki ol bir rāz-ı nāzükdür nihānı

7. Daḫı ẓulm itme baña çünki bildüñ
Ne ʿadl ider şeh-i ṣāḥib-ḳırānı

8.[2072] Cihān-dāver melik ki*anuñ vücūdı
Getürmişdür cihāna ʿadl ü cūdı

---

2067 Bu beyit V nüshasında yoktur.
2068 II.1b - Mihr-i cān: mihre cānı DB, T
2069 II.2b - Çün: çünki Tİ, DB, T, V
2070 II.4b - Sebzdür: sebzedür V
2071 II.6b - Ki: kim Tİ, DB, T, V; Rāz-ı nāzükdür: nāz-ı nāzükdür V
2072 Bu beyit V nüshasında yoktur.

III

1. Gel iy gül yüzlü dil-dār-ı dil-ārām
Ki sensüz dutamaz cān u dil ārām

2. *Teʿālā'llāh* bu ne yüzdür ki her ṣubḥ
Gün anuñ ṣuʿlesinden nūr alur vām

3.[2073] Eger büt-ḫāneye ire cemālüñ
Aña secde ideler cümle aṣnām

4. Ṣun ol cāmı bugün ṣāẕ olalum kim
Bilinmez n'olısar yarın ser-encām

5. Ten ü cān āfetidür ʿaḳlıla hūş
Nedür dermān bu derde bir iki cām

6.[2074] Mey iç ḳo zerḳi iḫlāṣ ol degüldür
İdesin zerḳi dünyī rızḳıçun vām

7. Ḫumāram girü cām-ı lāle-rengi
Şehüñ yādına ṣunġıl iy gül-endām

8.[2075] Şehinşāh-ı cihān kim baḫt u devlet
Anı ister nice kim mülk ü millet

IV

1. Gözüñ meşġūl olursa mekr ü āla
Niçe cān u göñül siḥrile ala

---

[2073] III.3a - İre: irse DB, T

[2074] III.6b - Vām: dām DB, T

[2075] * Bu beyit V nüshasında yoktur.
III.8a - Baḫt u devlet: mülk ü millet DB, T
III.8b - Mülk ü millet: baḫt u devlet DB, T

2. Benefşedür gülistānda yeşermiş
Yañaġuñda ḫaṭuñ iy gözi ala

3.[2076] İ yüzi bedr kej-fikr itdi ol kim
Ḳaşuñ yayını beñzetdi hilāle

4. Gözüñ siḥrine ḫayrān ḳaldı nergis
Yüzüñ şavḳıyla oda yandı lāle

5.[2077] Cemālüñ ʿışḳı bedr ayı eritdi
Yüzüñ şermi güni*irgürdi zevāle

6. Gözüñ cānları düşürdi belāya
Ṣaçuñ göñülleri ṣaldı ḍalāle

7. Şehüñ ʿadline baḫ ẓulmıla ḳılma
Gözüñi cānlar almaġa ḫavāle

8.[2078] Emīr-i nām-ver kim Ḥātem-i Ṭay
Anuñ ʿahdinde itdi nāmesin ṭay

V

1. Getürmedi cihāna Īzid-i pāk
Senüñ bigi melik döneli eflāk

2.[2079] Müzeyyendür senüñ luṭfuñla āfāḳ
Müreffehdür senüñ ʿadlüñle emlāk

---

[2076] IV.3a - Yüzi bedr: yüzi gül Tİ / yüzi DB, T; Ol kim: göñlüm Tİ, DB, T

[2077] IV.5b - Şermi: şavḳı Tİ, DB, T; Zevāle: zāle V

[2078] * Bu beyit V nüshasında yoktur.
IV.8a - Nām: nāme Tİ, DB, T

[2079] V.2b - Emlāk: eflāk Tİ, DB, T

3.[2080] Saña eflāk lāyıḳ ki*ola çāker
Kim olur āb u bāẕ u āteş ü ḫāk

4. Serīr-i memleket ṭapuña zībā
Ḳabā-yı salṭanat boyuña çālāk

5. Sanā şükr eyleyen ḳalmaya muḥtāc
Seni ẕikr eyleyen olmaya ġam-nāk

6.[2081] İdemez vaṣfuñı aḳlām taḥrīr
Ḳılamaz luṭfuñı efhām idrāk

7. Ẓaferle naṣr ālī-rāyetüñdür
*Eʿazza'llāhu enṣārek ve āʿlāk*

8.[2082] Nedür sinüñ beḳāñ āsāyiş-i milk
Nite ki*oldı liḳāñ ārāyiş-i milk

## VI

1. *Biḥamdi'llāh* muẕaffersin ü pīrūz
Saʿādet-mend ü devlet yār u bihrūz

2.[2083] Senüñ rāyuñ ḳamer bigi żiyā-baḫş
Senüñ yüzüñ güneş bigi dil-efrūz

3.[2084] Ḳılıcuñdur ḳażā bigi zirih dir
Ḫaẕengüñdür ḳader bigi ciger-dūz

---

2080 V.3a - Ki*ola: ola Tİ, DB, T
2081 V.6b - Efhām: efhām u Tİ
2082 Bu beyit V nüshasında yoktur.
2083 VI.2a - Bigi: gibi DB, T
2084 VI.3a - Dir: düz Tİ, DB, T

4. Senüñ mihrüñ hevāsıdur velī sāz
Senüñ ḳahruñ belāsıdur ʿadū-sūz

5. Senüñ ẕikrüñ ḳatında*iy müşterī-baḫt
ʿUṭārid kim olur ṭıfl-ı nev-āmūz

6.[2085] Dilinde Aḥmedī'nüñ virdi olmış
Duʿāyıla ṣenāñ iy şeh şeb ü rūz

7. Gice gündüz gelib gitdükçe olsun
Gice vü gündüzüñ ḳadrile nev-rūz

8.[2086] Şeker-bīz eyledi dilümi ẕikrüñ
Güher-rīz eyledi göñlümi fikrüñ

**VII**

1. *Teʿālā'llāh* zi luṭf-ı lā-yezālī
Ki virmişdür saña cāh u celāli

2.[2087] Ḳapuñdur ḳıble-yi baḫt-ı saʿādet
Ṭapuñdur maṭlaʿ-ı ʿizz ü maʿālī

3. Saña yaraşur itmek ḫalḳa fermān
Saña lāyıḳdur olmaḫ mülke vālī

4. Cemālüñ şemʿidür gün bigi rūşen
Celālüñ burcı keyvān bigi ʿālī

---

2085 VI.6b - Duʿāyıla: duʿāñıla Tİ; Ṣenāñ: ṣenā V; Şeb ü rūz: şeb-i rūz V

2086 Bu beyit V nüshasında yoktur.

2087 VII.2a - Baḫt-ı saʿādet: baḫt u saʿādet DB, T

5.[2088] Selāsetde benüm naẓmum işiden
Daḫı ẕikr eylemez āb-ı zülāli

6.[2089] Ayaġuñ ṭopraġından şerme-sāram
Niṣār ideriken dürr-i leʾālī

7.[2090] Senüñ ẕātuña kim noḳṣān yoḫdur
İrürmesün felek ʿayni'l-kemāli

8.[2091] Hümā-sāye meliksin ü hümāyūn
Yüzüñ görenüñ olur baḫtı meymūn

[2088] VII.5b - Ẕikr: fikr V
[2089] VII.6b - Dürr-i leʾālī: dürr ü leʾālī DB, T
[2090] VII.7a - Noḳṣān: noḳṣānı DB, T
VII.7b - ʿAyni'l-kemāli: ʿayn-i kemāli V
[2091] Bu beyit V nüshasında yoktur.

**84**[2092]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu fī tercīʿ-i āḫar**[2093]

**I**

1. *Biḥamdi'llāh* ki ḳıldı baḫt-ı yārı
   Ki gördük girü şāh-ı baḫtiyārı

2. Yir ü gök ṭoludur dürlü beşāret
   Ki geldi girü şehre şehriyārı

3.[2094] Müzeyyen ḳıldı cennet bāġı bigi
   Şehüñ geldügi şehrile diyārı

4.[2095] Vüṣūl-i şeh müşerref ḳıldı şehri
   Nite ki*ider viṣāl-i yār yārı

5. Baña baḫt itdi yārı çünki gördüm
   Anı kim ʿālemüñdür iḫtiyārı

6.[2096] Melik Sülmān yemīn-i dīn ü devlet
   Şeh-i İslām emīn-i milk ü millet

**II**

1. Fidī saña dil ü cān iy dil-ārām
   Ki sinüñle bulur cān u dil ārām

---

[2092] * H. 241a, Tİ. 48b, DB. 87b (bn. 85b), T. 44b (bn. 144a), V. 36b (bn. 14b)
* Bu şiir BM ve Dİ nüshalarında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB ve T nüshalarında 42; V nüshasında 35 beyittir.

[2093] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "tercīʿ der medḥ-i emīr Sülmān nevvera'llāhu ḳabrehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu fi't-tercīʿ" şeklinde başlık atılmıştır.

[2094] I.3a - Bigi: gibi DB, T
I.3b - Şehrile: şehri vü Tİ, DB, T

[2095] I.4a - Vüṣūl-i şeh: cemāl-i şeh V

[2096] Bu beyit V nüshasında yoktur.

2. Saña zühre perestār olduġıçun
Revādur aña ad urmaḫ dile rām

3.[2097] Yürisem gün bigi biñ yıl baş üzre
Yoluñda *ḥāşā* ki ben bī-dil ārām

4.[2098] Ḳoma lāle bigi*elden cām-ı laʿli
Ki ḳamu bī-dile oldur dil-ārām

5. Yime ġam bāẕe ṣun şeh yādına kim
Ol ider şāẕīyi her bī-dile rām

6.[2099] Şeh-i behrām-ṣavlet müşterī-baḫt
Ki*anuñladur müşerref tācıla taḫt

III

1. Gel iy ṣaçları reyḥān gözi ala
Ki ġamzeñ ḳaṣd ider peyveste āla

2. Ṣaçuñ ṭaʿne urur müşge nite kim
Yañaġuñ rengi lāle dāġı ala

3.[2100] Ne cāẕūdur gözüñ ki*efsūnı ḫalḳa
Ne cān ḳodı vü ne dīn ala ala

4.[2101] Hilāl uş zār u zerd ü bedr ḥayrān

---

[2097] II.3b - Ki: kim Tİ, DB, T
[2098] II.4a - Bigi: gibi DB, T
[2099] Bu beyit V nüshasında yoktur.
[2100] III.3a - Gözüñ ki: gözüñ DB, T; Efsūnı: efsūn V
[2101] III.4a - Bedr: bedr ü Tİ
III.4b - Ṭuġrāsıla: ṭuġrāsı DB, T

Ḳaşuñ ṭuġrāsıla yüzüñdeki*āla

5.[2102] Yüzi lāle bigi*ola tāze*anuñ kim
Alur şeh yādına gül-gūn mey ele

6.[2103] Duʿāsı*olıdı ḫalḳuñ ṣubḥıla şām
Melik Sülmān'uñ olsun Rūm'ıla Şām

## IV

1.[2104] Niçe ġamzeñ ura cānuma yara
Cefā itmek revā mı yār yāra

2. Kemānından ḳaşuñuñ atılan oḫ
Geçer baġruma yüregümi yara

3. Ne cennetdür yüzüñ kim āb-ı kevṯer
Ciger-teşnedür aġzuñdaġı yara

4. Ḫumār içüme yara urdı sāḳī
ʿİlācı neyse anuñla*aña yara

5. Güledür gül bigi şeh meclisinde
Benefşe bigi ġam-nāk olma yāra

6.[2105] Bu meclis ṭolu güldür ü ʿanādil
Olur mı bāġ-ı cennetde ʿanā dil

---

[2102] III.5b - Alur: olur Tİ

[2103] Bu beyit V nüshasında yoktur.

[2104] IV.1a - Cānuma: içüme Tİ, DB, T

[2105] * Bu beyit V nüshasında yoktur.
IV.6a - Meclis: meclis kim Tİ, DB, T; Güldür ü: güldür Tİ
IV.6b - Olur: bulur Tİ, DB, T

V

1. Hümāyūn-baḫt u şāhinşāh-ı bihrūz
Hümā gölgelü ol sulṭān-ı pīrūz

2. Felek bigi celālidür ser-efrāz
Güneş bigi cemālidür dil-efruz

3. Duʿāsında giceyi şemʿ bigi
İden iḥyā olur gün bigi bih-rūz

4.[2106] Aña pīrūzlıḫ rūzī idüb Ḥaḳ
Ḳapusında ḳul olsun şāh-ı pīrūz

5.[2107] Gicesi*olub berāt u ḳadr dāyim
Güni olsun hemīşe ʿīd ü nev-rūz

6.[2108] Bugün Rüstem ol u hem Sām-ı destān
Daḫılar işi ḳışṣadur u destān

VI

1. Sükūn ḳūṭba viren cünbiş medāra
Anı*idiser yidi iḳlīme Dārā

2.[2109] Cihān-dāver virür bu mülk-dāra
Anı kim bulmadı Ẕaḥḥāk u Dārā

3.[2110] Meder bigi medār-ı çarḫ ider ḫāk

[2106] V.4a - İdüb: idem V
[2107] V.5a - Ḳadr: ḳadri V
[2108] Bu beyit V nüshasında yoktur.
[2109] VI.2a - Cihān-dāver virür: cihānda varı şāha V; Mülk: mülk ü Tİ, DB, T / mülki V
[2110] VI.3a - Meder: meded V
VI.3b - Senüñile: senüñilen DB, T

Anı ki*itmez senüñile müdārā

4. Viriben dostuña dār-ı ʿişret
Çıḫarur düşmenüñi çarḫ dāra

5.[2111] Medār-ı devlete sen ḳuṭb olġıl
Felek muḥtāc olduḫça medāra

6.[2112] Ġulām olsun saña biñ şāh-ı Çimşīd
Murāduñca yürisün māh u ḫūrşīd

## VII

1. Hemīşe devletüñ pāy-ende olsun
Çirāġı ʿömrüñüñ tāb-ende olsun

2.[2113] Yüzüñ ki*oldur bahār-ı ʿālem-i cān
Feraḥdan gül bigi pür-ḫande olsun

3.[2114] Cihān tendür ü sen cān-ı cihānsın
Cihān olduḫça bu cān tende olsun

4.[2115] Ḥavādiṯ ṣarṣarından düşmenüñüñ
Binā-yı devleti berk-ende olsun

5. Felek döndükçe ḳapuñda kevākib
Bu resme ki*Aḥmedī'dür bende olsun

---

[2111] VI.5a - Medār-ı devlete: medār u devlete Tİ

[2112] Bu beyit V nüshasında yoktur.

[2113] VII.2a - Ki*oldur: iy nev DB, T
VII.2b - Bigi: gibi DB, T

[2114] VII.3a - Cān-ı cihānsın: cān u cihānsın Tİ / cihāna cānsın V

[2115] VII.4b - Binā-yı devleti: penāh-ı devleti V

6.[2116] Yüridükçe sipihr ü mihrile māh
Seni sāl u meh itsün *bāḳī Allāh*

[2116] Bu beyit V nüshasında yoktur.

**85**[2117]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu fī tercīʿ -i āḫar**[2118]

**I**

1. Ṣabā peyki ilet benden selāmı
   Aña ki*oldur meliklerüñ imāmı

2. Selām-ı pāk kim müşgīn-hevāsı
   Muʿaṭṭar ide gül bigi meşāmı

3. Selām-ı cān-fizā ki*enfāsı anuñ
   İde zinde yiraltında ʿiẓāmı

4. Selām-ı ḫoş-hevā kim şemmesi*anuñ
   Ḳıla gül-zār-ı cennet her maḳāmı

5. Selām-ı ḫoş-nefes ki*anuñ nesīmi
   İrüre yārdan yāra peyāmı

6. Selāmı kim ola müşg aña bende
   Selāmı kim ola ʿanber ġulāmı

7.[2119] İlet şām u ṣabāḥ ol ḥażrete kim
   Anuñ adı bezedi Rūm u Şām'ı

8.[2120] Cemiʿ -i ḫalḳa oldı ʿām cūdı

---

[2117] * H. 242a, Tİ. 47b, DB. 85b (bn. 83b), T. 42b (bn. 250a), V. 34b (bn. 12b)
* Bu şiir BM ve Dİ nüshalarında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ ve T nüshalarında 55; DB nüshasında 54; V nüshasında 49 beyittir.

[2118] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "tercīʿ der medḥ-i emīr Sülmān nevvera'llāhu ḳabrehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu fi't-tercīʿ" şeklinde başlık atılmıştır.

[2119] I.7a - Ṣabāḥ: ṣabā Tİ
I.7b - Anuñ: ki*anuñ Tİ, DB, T

[2120] * Bu beyit V nüshasında yoktur.

Bezekdür devlet ü taḫta vücūdı

II

1.[2121] Pes eyle iy ṣabā şavḳumı taḳrīr
Ki budur ʿāşıḳ-ı müştāḳa tedbīr

2. Hezārān dilile bir şemme şavḳum
Olamaya hezārān yılda taḳrīr

3. Gerek deryā midād eşcār aḳlām
Benüm şavḳumı itmeklige taḥrīr

4. Gice düşde görürsem ay u güni
İderem yüzüni görmege taʿbīr

5.[2122] Ne cānda ṣabr var ne tende ārām
Ki ḳıldı şavḳ-ı cism ü cāna teʾṣīr

6. Cüẕā olam dimezdüm bir dem andan
Velī taḳdīre yoḳdur hīç tedbīr

7.[2123] Selām u şavḳı şöyle kim işitdüñ
Degür ol ḥażrete eyleme taḳṣīr

8.[2124] Edeble varġıl ol der-gāha *li'llāh*
Ki*edeb yiri durur ol yüce der-gāh

---

I.8a - Cemiʿ-i ḫalḳa: cemiʿ ḫalḳa DB, T

2121 II.1a - Pes: bes DB, T
II.1b - ʿĀşıḳ-ı müştāḳa: ʿāşıḳ u müştāḳa Tİ

2122 II.5b - Ḳıldı: itdi Tİ, DB, T / n'itdi V

2123 II.7a - Kim: ki Tİ, DB, T
II.7b - Degür: digil V

2124 * Bu beyit V nüshasında yoktur.
II.8b - Ki*edeb: edeb Tİ, DB, T

III

1.[2125] İmāret zi yaraşur şeh Ġıyāṯ'a
Ki mülküñ mālikidür *bi'l-virāṯe*

2. Bulur anuñ ʿaṭāsı şeyḫ ü şābı
İder ḫayrı ẕükūrıla ināṯe

3.[2126] Gelür her düşmişe andan iʿāne
İrer her ḳalmışa andan iġāṯe

4. Ṣadīḳı ḳāʾili *Allāhu vāḥid*
ʿAdūsı ḳāʾil-i ṯāliṯ ṯelāṯe

5. Ġıyāṯ-ı ḫalḳdur maḳṣūda irer
Kim iderise andan istiġāṯe

6. Anı diyenlerüñ rengi ṭarāvet
Anı sevmeyenüñ rengi reṯāṯe

7.[2127] Dün ü gün el-ġıyāṯ itdüm duʿāyı
İrem bir daḫı diyü Şeh Ġıyāṯ'a

8.[2128] Aña lāyıḳ ola milküñ emīri
Kim ol durur ḫalāyıḳ deste-gīri

IV

1. Cihān ten durur ol cāndur cihāna

---

2125 III.1a - Zi: ḫoş Tİ, DB, T, V
III.1b - Mālikidür: vāriṯidür Tİ, DB, T

2126 III.3a - Düşmişe: düşmene DB, T

2127 III.7a - Dün ü: düne V

2128 * Bu beyit V nüshasında yoktur.
III.8a - Ola: ki*ola Tİ, DB, T; Emīri: mīri Tİ
III.8b - Kim: ki Tİ

Anuñla muntaẓım durur zamāne

2. Ḳamusı şehlerüñ hem-tāsı vardur
Hemīn budur ara yirde yig-āne

3.[2129] Seḫāvetde şecāʿatda ḳatında
Ḥadīṯ-i ḥātim ü Rüstem-fisāne

4. Aña düşmen olan bī-dīnüñ işi
Hemīn bu kim virür sūdı ziyāna

5. Ayaġı tozınuñ bir ẕerresini
Alan biñ cāna alur rāyigāna

6.[2130] Anuñ oḳına ki*oldur mār-ı bā-zehr
Olur düşmenlerüñ cānı nişāne

7.[2131] Aña hem-tā gözügüde olur bes
Yaḳīn bil bu sözi düşme gümāna

8.[2132] Eger ṣūret eger sīretde maḥbūb
Eger ẓāhir eger bāṭında merġūb

V

1. Şehā serverlerüñ sen serverisin
Ḥaḳ emriyle cihānuñ dāverisin

2. Eyü evṣāfıla sen muttaṣıfsın

---

2129 IV.3b - Ḥātim ü Rüstem: ḥātim-i Rüstem Tİ, V / ḥādiṯ-i Rüstem DB, T

2130 IV.6a - Oldur: ol durur V; Bā-zehr: efʿi Tİ, DB, T / bā V

2131 IV.7a - Bes: pes V

2132 * Bu beyit V nüshasında yoktur.
IV.8a - Ṣūret: ṣūretde Tİ, DB, T

Ser-ā-ser ʿayblardan sen berīsin

3. Ḳavīnüñ ḳuvveti vü nuṣretisin
Żaʿīfüñ dest-gīr ü yāverisin

4.[2133] Ṭarīḳat yolınuñ sen reh-beri rāst
Şerīʿat ehlinüñ ser-leşkerisin

5.[2134] Mekārim kānınuñ yāḳūt u laʿli
Feżāil baḥrınuñ sen gevherisin

6. Ḳamu ālūẕe-dāmendür velī sen
Güneş bigi küdūretden berīsin

7. Riyāset taḫtınuñ sen tāc-dārı
Memālik mülkinüñ İskender'isin

8.[2135] Saña virdi ululıġı Ḫüẕāvend
Ki saña yoḳ durur ʿālemde mānend

## VI

1.[2136] Şehā işideli ki*ol nev-cüvānı
Düşürdi çarḫ ol nev-pehlevānı

2. Yüzümi zaʿfrānī düzedüben
Yaşumı eylemişem erġavānī

3.[2137] Dirīġ ol kerr ü ol ferr-i şeh-āne

---

[2133] V.4a - Reh-beri rāst: reh-berisin Tİ, DB, T
[2134] V.5a - Yāḳūt u laʿli: yāḳūt-ı laʿli V
[2135] Bu beyit V nüshasında yoktur.
[2136] VI.1a - Ki*ol: sen Tİ, DB, T / ol V
[2137] VI.3a - Ol ferr-i şeh-āne: ferr ü ol şeh-āne Tİ, DB, T, V

Dirīġ ol bāzū vü zūr u keyānī

4.[2138] Dirīġ ol ḥüsn-i ḫulḳ u ḫalḳ u ṣūret
Ki ḫāk itdi sipihr-i kej-revānı

5.[2139] Dirīġā ki*ol cemāl ü ol kemāli
Ecel ṭopraġa ṣaldı nā-gehānī

6. Dirīġā kim ḳażā yili ḳopardı
Yirinden nā-geh ol serv-i revānı

7. Dil ü cān nice rāḥat bula ansuz
Ki olıdı dil ü cānuñ revānı

8.[2140] Bunı çün böyle yazmışıdı taḳdīr
Be-cüz ṣabr aña ne çāre ne tedbīr

## VII

1. Giden gitdi melik pāy-ende olsun
Çirāġı ʿömrinüñ tāb-ende olsun

2.[2141] Seḥāb aġladuġınca ġonca lerzān
Şehüñ gül yañaġı pür ḫande olsun

3. Murādınca medār-ı çarḫ dönüb
Nirede ol dilerse anda olsun

4. Hemīşe rāyeti vü leşkerinüñ

---

VI.3b - Zūr u keyānī: zūr-ı keyānī Tİ

[2138] VI.4a - Ḥüsn-i ḫulḳ: ḥüsn ü ḫulḳ Tİ, DB, T

[2139] VI.5a - Dirīġā: dirīġ V

[2140] Bu beyit V nüshasında yoktur.

[2141] VII.2b - Gül yañaġı: yañaġı DB, T

Ẓaferle her yaña tāz-ende olsun

5.[2142] Sipihr ü mihr ü māh encümle ʿunṣūr
Murādına anuñ sāz-ende olsun

6.[2143] Kevākib üstine sulṭān-ı encüm
Yüzinüñ nūrıla nāz-ende olsun

7. Hezārān Aḥmedī gibi seḫun-ver
Duʿā vü medḥine*anuñ bende olsun

[2142] VII.5b - Murādına: serāyına Tİ, DB, T
[2143] VII.6b - Nāz-ende: tāz-ende Tİ

## 4.4. MUHAMMES

**86**[2144]

***Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿīlü / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[2145]

1.[2146] Yaz oldı bezendi girü eṭrāf-ı ḥadāyıḳ
Nūrıyla ṣafā virdi bize ṣemʿ-i ṣaḳāyıḳ
Neẕẕāre ḳılurlar gül ü gül-zārı ḫalāyıḳ
Kim ḳudretile nice bizer bunları ḫālıḳ
Meşġūl ol anuñ ẕikrine bülbül bigi her dem

2.[2147] Açdı gözüni uyḫudan uş nergis-i raʿnā
Aldı ḳadeḥ-i laʿl eline lāle-yi ḥamrā
Gül ferşine her dem ṣaçılur lülü-yi lālā
Gel bāġa teferrüc ḳılalum iy gözi şehlā
Gör kim nicesi tāze vü ḫandāndur u ḫurrem

3.[2148] Gül sāyesi altında otur ʿişret id ü gül
Kim ayaġuña fidī ḳıla varlıġını gül
Yiryüzi ṭolu lāledür ü nergis ü sünbül
İşit ki ne dir sözile her dem güle bülbül

---

[2144] * H. 136a, Tİ. 44a, BM. 125a, Dİ. 88a
* Bu şiir DB, T ve V nüshalarında yoktur.
* Bu şiir Dİ nüshasında 5 bent olarak değil, 13 beyit olarak yazılmıştır. Birinci ve ikinci bentlerin sonundaki mısralar birleştirilip bir beyit; üçüncü ve dördüncü bentlerin sonundaki mısralar birleştirilip bir beyit haline getirilmiştir. Son bendin son mısrasına ise hiçbir nüshada olmayan *"Çeşmümden aḳar yaş yerine ḥicrile her-dem"* mısrası eklenerek beyit yapılmıştır.

[2145] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu nevvera'llāhu ḳabrehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[2146] 1b - Bize: yire Dİ; Ṣemʿ-i ṣaḳāyıḳ: ṣemʿ ü ṣaḳāyıḳ Tİ
1c - Gül-zārı: gül-zār u BM
1d - Ḳudretile nice bizer: nice bizer ḳudretile Tİ
1e - Ol anuñ: anuñ Tİ

[2147] 2a - Uş: ol Tİ
2b - Laʿl: zer Dİ
2c - Ferşine: ḳarşusına Dİ
2d - Bāġa: bāġı BM, Dİ; Gözi: gözleri Tİ

[2148] 3b - Fidī ḳıla: ḳıla fidī Dİ
3c - Lāledür: lāle durur BM / lāle vü Dİ; Nergis ü sünbül: nergis-i sünbül BM / nergisdür ü sünbül Dİ
3d - Her dem: her BM

İy ḥayf ki bünyāẕ-ı beḳā olmadı muḥkem

4.[2149] Mā-verdile bulut çemeni eyledi nem-nāk
ʿAnber-nefes oldı yil ü pīrūze-seleb ḫāk
Gül ʿışḳuñ elinden yaḫasın her dem ider çāk
Yoluñda benefşe döşedi zülfini illāk
Ayaġuña lāyıḳ degül ol tuḥfe daḫı hem

5.[2150] Ḥaḳ faẓlıyıla faṣl-ı bahār irdi vü nev-rūz
Gül oldı girü yār yüzi bigi dil-efrūz
Olsun şehimüñ baḫtı vü hem ṭāliʿ i pīrūz
Her dem Ḥaḳ anuñ eylesün iḳbālini bīh-rūz
Tekrār ḳıl iy Aḥmedī işbu sözi her dem

[2149] 4d - Döşedi: düşdi BM
[2150] 5a - İrdi: oldı Tİ
5c - Şehimüñ: şehüñ BM
5e - İy Aḥmedī: Aḥmedī Tİ

## 4.5. GAZELLER

**87**[2151]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu fi'l-ġazeliyāt**[2152]

1.[2153] İlet benüm selāmumı dil-dāra iy ṣabā
ʿArż eylegil peyāmumı ol yāra iy ṣabā

2.[2154] Ṭaġıt benefşe ṣaçları gül yañaġ üstine
Ṣaçġıl ʿabīr ü ʿanberi gül-zāra iy ṣabā

3.[2155] Penhān-vār yāruñ ṭapusına varurısañ
Gösterme kendüzüñi sen aġyāra iy ṣabā

4.[2156] Çün gizlü rāzuma seni ben maḥrem eyledüm
*Bi'llāh* eyitme rāzumı deyyāra iy ṣabā

5. Bī-çāreliġümi benüm ol yāra ʿarża ḳıl
Bāṣed ki bula derdüme bir çāre iy ṣabā

6.[2157] Vuṣlat güline irmez elüm pes nicesi ben
Bunca taḥammül eyleyem ol ḫāra iy ṣabā

---

[2151] * H. 10b, Tİ. 54b, DB. 102b (bn. 100b), T. 74b (bn. 258b), V. 72a (bn. 72a), BM. 48a
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB ve T nüshalarında 7; V ve BM nüshalarında 6 beyittir.

[2152] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "velehu fi'l-ġazeliyyāt"; T nüshasında "ve ayżān lehu fi'l- ġazeliyyāt" şeklinde başlık atılmıştır.

[2153] 1a - Dil-dāra: ol yāra Tİ, DB, T, V
1b - Ol yāra: dil-dāra Tİ, DB, T, V

[2154] 2a - Ṣaçları: saçlarını DB, T / ṣaçların BM

[2155] 3a - Yāruñ ṭapusına: ṭapusına yāruñ Tİ, V
3b - Gösterme: göstermegil DB, T; Kendüzüñi sen: kendüzüñi DB, BM / kendüzüñ T; Sen aġyāra: aġyāra sen BM

[2156] 4a - Çün: sen BM; Ben maḥrem: maḥrem ben BM
4b - Bi'llāh: Li'llāh Tİ, DB, T

[2157] * Bu beyit V ve BM nüshalarında yoktur.
6a - Pes: uş Tİ
6b - Eyleyem ol: eyleyeyim Tİ, DB, T; Ḫāre: ḫāre ḫāre DB, T

7.[2158] Digil ki Aḥmedī’ye niçe zaḫm urasın
Ġammāz ġamzelü gözi mekkāre iy ṣabā

[2158] 7a - Digil ki: di ki DB, T; Niçe: niçe niçe DB, T

**88**[2159]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[2160]

1.[2161] Ol dost bir daḫı bize ger hem-nişīn ola
Devlet bizümle yār u saʿādet-ḳarīn ola

2.[2162] Aña ki yār ẕikrile göñlini üns ide
Āteş ḫalīl bigi gül ü yāsemīn ola

3. Her kim ura ḳadem ki*ire yāruñ işigine
Ḫārā vü ḫār ayaġına dībā-yı Çīn ola

4.[2163] Olmaya müşterī güneşe ol ki dilberi
Sinüñ bigi ḳamer-ruḫ u zühre-cebīn ola

5.[2164] Ḳanmadı fitneden ḳanum içüb ḳara gözüñ
Bu cāẕū-yı siyāh-dilüñ ḳaṣdı dīn ola

6.[2165] Ḳurbān olam kemānına ol ġamze oḫınuñ
Ki*anuñ kemīne-pīşesi cāna kemīn ola

7.[2166] Fikr eyledükde laʿl-i lebüñ dürciñ Aḥmedī

---

[2159] * H. 11a, Tİ. 54b, DB. 113a (bn. 111a), T. 83b (bn. 27b), V. 72a (bn. 72a), BM. 48a
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.

[2160] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır. V nüshasında başlık için ayrılan kısma daha sonra başka ya da aynı müstensih tarafından, farklı bir yazı stiliyle *"eger dilden gelen elden geleydi / ḳamu gedālar hep sulṭān olaydı"* şeklinde bir beyit eklenmiştir.

[2161] 1b - Saʿādet-ḳarīn: saʿādet-hemīn BM

[2162] 2b - Ḫalīl: ḫalīle BM; Gül ü yāsemīn: gül-i yāsemīn BM

[2163] 4b - Sinüñ bigi: sinüñ V; Ḳamer-ruḫ u zühre-cebīn: ḳamer-ruḫ-ı zühre-cebīn V

[2164] 5b - Bu: ol Tİ

[2165] 6a - Ġamze: ġamzeñ DB, T
6b - Ki: kim DB

[2166] 7a - Laʿl-i lebüñ: laʿl u lebüñ DB
7b - Dürr-i şemīn: dürr ü şemīn BM

Her söz ki naẓma derc ide dürr-i ṣemīn ola

**89**[2167]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[2168]

1. Oldı firāḳuñ odı baña derdile belā
   Vāy ol kişiye kim ola bu derde mübtelā

2.[2169] Ben nice ṣabr eyleyeyim bu belāya kim
   Eyyūb'a daḫı irmedi bu resmile belā

3. Müşgīn ṣaçuñ hevāsı perīşān ider beni
   Müşkil durur bu ʿuḳdeyi kimdür ki ḥall ḳıla

4.[2170] Ger āh ḳılam ḳarara dütünden gögüñ yüzi
   Ger aġlayam yaşumıla yir ḳana ġarḳ ola

5.[2171] Sen dostdan ıran oda yaḫıldı varlıġum
   Düşmen baña ne dürlü belā itdise bula

6. Hicrüñ ki yaḫdı ʿūd-ṣıfat cānumı oda
   Ney bigi virdi ḥāṣılını ʿömrümüñ yile

7.[2172] Her ki*Aḥmedī'nüñ oḫırısa derd-nāmesin
   Baş ola baġrı gözleri ḳan yaşıla ṭola

---

[2167] * H. 11a, Tİ. 55a, DB. 107a (bn. 105a), T. 78a (bn. 176a ), V. 72b (bn. 72b), BM. 48b
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.

[2168] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[2169] 2a - Eyleyeyim: eyleyim BM
2b - İrmedi: degmedi V

[2170] 4a - Ḳılam: idem Tİ, DB, T, V, BM; Ḳarara: ḳara V

[2171] 5a - Iran: ıraḫ Tİ, DB, T, V

[2172] 7a - Ki: kim DB, T; Aḥmedī'nüñ oḫırısa: oḫırısa Aḥmedī'nüñ DB, T; Derd-nāmesin: derd ü nāmesin BM

**90**[2173]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[2174]

1.[2175] Ol kişi kim işi güci*anuñ dün gün āh ola
Ḳılma daḫı cefā aña kim ol günāh ola

2.[2176] Dutduñ göñül vilāyetini ʿadl eyle kim
Ẓulm eylemek revā degül aña ki şāh ola

3.[2177] ʿAnber beñine ḳaldı zenaḫdānuñuñ göñül
Bī-çāre bilmezidi ki yolında çāh ola

4.[2178] Ġarḳ oldı şemʿ bigi ciger ḳanına gözüm
Hicrüñde vāy aña ki baḫtı siyāh ola

5.[2179] Vaṣluñ güline ol ire kim lāle bigi*anuñ
ʿIşḳuñda varlıġı ḳamusı ḫāk-i rāh ola

6.[2180] Şemʿi cemālüñüñ ṣalarısa cihāna nūr
Pervāne*olub yanan aña ḫūrşīd māh ola

7.[2181] Vaḳt oldı Aḥmedī'ye ki bir raḥm idesin

---

[2173] * H. 11b, Tİ. 55a, DB. 113b (bn. 111b), T. 84a (bn. 28a), V. 72b (bn. 72b), BM. 48b
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.

[2174] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[2175] 1a - Dün gün: dün ü gün V, BM
1b - Günāh: bī-günāh BM

[2176] 2a - ʿAdl: raġbet DB, T
2b - Revā: devā T

[2177] 3a - Ḳaldı: ḳalmadı BM

[2178] 4b - Ki: kim BM

[2179] 5a - İre kim: ire DB, T

[2180] 6a - Cemālüñüñ: cemālüñüñ senüñ BM
6b - Ḫūrşīd māh: ḫūrşīd ü māh Tİ, T / ḫurşīd-i māh BM

[2181] 7a - Ki bir raḥm: ki raḥm BM
7b - Niçe: nice T, BM; Āh: vāh DB

Senden ırah̲ işi niçe zārī vü āh ola

**91**[2182]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[2183]

1.[2184] Ol kemān-keş göz ki atar cānlara tīr ü ḳażā
Bunca oḫda n'ola ger bir kez iderise ḫaṭā

2. Miḥnetinden ʿışḳuñuñ cān ḳurtara mı murġ-ı dil
Kim beñüñdür dāne-yi fitne ṣaçuñ dām-ı belā

3.[2185] Çün ṣabā çözdi ṣaçuñı būy-ı cān ṭoldı cihān
*Aṣlaḥa'llāh ṣānehu* zī-ṣānedür bāẕ-ı ṣabā

4.[2186] Ḫasta cānlaruñ devāsı n'ola didüm işiden
Aġzuña idüb işāret didi ki*uş budur şifā

5.[2187] ʿAḳl u cān u dīn ü dil ʿışḳuñ yolında*itdüm niṣār
Ġayrdan bī-gāne gerek yārıla*olan āşinā

6.[2188] Ayaġuñ tozın çirāġıla ṭaleb ider gözüm
Yaşı durmaz ne ʿaceb ger isterise tūtiyā

7. Şāh dimiş kim gedāsıdur ḳapumuñ Aḥmedī
Böyle durur böyle şey li'llāh iy ulu pāẕişā

---

2182 * H. 11b, Tİ. 55a, DB. 103b (bn. 101b), T. 75b (bn. 259b), V. 73a (bn. 73a), BM. 49a
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.

2183 H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

2184 1a - Göz ki: gözün Tİ, DB, T; Tīr ü ḳażā: tīr-i ḳażā Tİ, DB, T, V
1b - Oḫda: oḫdan V, BM

2185 3b - Ṣānehu zī-ṣāne: ṣāne-yi zī-ṣāne V, BM

2186 4b - Didi ki uş: didi uş Tİ, DB, T; Budur şifā: ʿayn-i şifā DB, T / nūr-ı şifā V

2187 5a - Dīn ü dil: dil ü dīn Tİ

2188 6b - Durmaz: dur DB, T

**92**[2189]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[2190]

1.[2191] Bu gicemüñ ki hergiz irişimez ol ṭaña
Fikretde şemʿ bigi yanub ḳalmışam ṭaña

2.[2192] Yāruñ ṣaçı ola bu ḳarañu uzun gicem
Kim bendi mihnet oldı vü dāmı belā baña

3. Sevda deñīzidür ṭolu mevc-i belā vü ġam
Ne diyeyim bu gice perīşānlıġın saña

4.[2193] Yā Rab ʿadem gicesi midür bu uzun gice
Kim ṣubḥdan belürmedi hergiz eṣer buña

5.[2194] ʿÖmrüm beḳāsı olsa gicem bigi uzadu
Tā ṣubḥ-ı ḥaşr irmeyeyidi fenā aña

6. Maşrıḳda ṣubḥdan bu gice yoḫ nişān meger
Yolın yañıldı gün gelemez daḫı bu yaña

7.[2195] Çoḫ şükr şemʿ bigi oda yanub Aḥmedī
İrgürürise bu şeb-i buḥrānını ṭaña

---

2189 * H. 12a, Tİ. 55a, DB. 105b (bn. 103b), T. 77a (bn. 261a), V. 73a (bn. 73a), BM. 49a
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.

2190 H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

2191 1b - Fikretde: fikrinde T, BM

2192 2a - Gicem: gice DB

2193 4a - Gice: gicem V
4b - Buña: baña DB

2194 5a - Gicem bigi uzadu: uzun bu gicem bigi DB, T

2195 7a - Şemʿ bigi oda yanub: oda yanub şemʿ bigi DB / oda şemʿi bigi yanub T
7b - İrgürürise: irürise DB, T

**93**[2196]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[2197]

1. Bir daḫı iderise devlet baña yārı n'ola
   Bir daḫı bu gözlerüm görürse ol yārı n'ola

2. Yārdan ayrılduġuma oldı şād aġyār i Ḥaḳ
   Bini yāra irgürüb kör itseñ aġyārı n'ola

3. Ṣabrı yoḫdur diyü ʿayb ider işiden nālemi
   Göynügüm var ney bigi ḳılurısam zārı n'ola

4.[2198] Yaş yirine gözlerüm ḳan dökdise dutma ʿaceb
   Şemʿ bigi yananuñ ḳan olsa yaşları n'ola

5.[2199] Gerçi kim ol ġamze-yi cāẕū çoḫ itdi baña ẓulm
   Görsem iy Ḥaḳ bir daḫı ol fitne ḫ̆ān-ḫ̆ārı n'ola

6. Gerçi zülfi gāh cān alurdı benden gāh dīn
   Ölmedin bir daḫı görsem ol sitem-kārı n'ola

7.[2200] Aḥmedī yār u diyārın añub aġlarsa ne ġam
   Bülbül iñlerse añıban bāġ u gül-zārı n'ola

---

[2196] * H. 12a, Tİ. 55b, DB. 107b (bn. 105b), T. 79a (bn. 23a), V. 73b (bn. 73b), BM. 49b
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.

[2197] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[2198] 4b - Yaşları: yaş yaşları V

[2199] 5b - Ḫ̆ān-ḫ̆ārı: ḫūn-ḫ̆ārı Tİ, T / ḫ̆ān-ḫorı BM

[2200] 7a - Yār u diyārın: yār-i diyārın DB, T
7b - Bāġ u gül-zārı: bāġ-ı gül-zārı DB

**94**[2201]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[2202]

1.[2203] Bu ne yüzdür bu ne gözdür bu ne zülf ü bu ne bālā
Biri lāle biri nergis biri sünbül biri ṭūbā

2.[2204] Göñül ol çeşm ü zülf ü ol ḫad ü ḫāle viren olur
Kimi maġbūn kimi mecnūn kimi vālih kimi şeyẓā

3. Yañaġuñ u dudaġuñ u tenüñle ṣūretüñ olmış
Biri rengīn biri şīrīn biri nāzük biri raʿnā

4.[2205] Degül ol zülf ü pīşānī vü ol ruḫ-sār u leb miṣlī
Şeb-i tīre meh-i tābān gül-i sūrī mey-i ḥamrā

5.[2206] Ṣaçuñuñ çīn ü pīçine gözüñüñ siḥr ü ālına
Muḳayyed zāhid ü ʿābid muḥayyer zīrek ü dānā

6.[2207] Leṭāfetde leb ü dendānuñ u alnuñ yüzüñ olmış
Biri kevṣer biri necm ü biri nūr u biri ṭā-hā

7. Firāḳuñda ʿanā vü fikr ü āb u āteşe olmış
Tenüm menzil başum mesken gözüm menbaʿ içüm meʾvā

---

[2201] * H. 12b, Tİ. 57a, DB. 103a (bn. 101a), T. 74b (bn. 258b), V. 73b (bn. 73b), BM. 49b
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB, T ve V nüshalarında 9; BM nüshasında 7 beyittir.

[2202] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[2203] 1a - Bu ne zülf: bu zülf BM

[2204] 2a - Olur: ʿāşıḳ BM

[2205] 4a - Zülf ü pīşānī: zülf-i pīşānī BM; Vü ol: vü BM; Leb miṣlī: lebüñ miṣlī BM
4b - Gül-i sūrī: gül-i surḫī BM

[2206] 5a - Ṣaçuñuñ: ṣaçuñ BM; Çīn ü pīçine: çīn-i pīçine DB, V; Siḥr ü ālına: siḥr-i ālına DB

[2207] 6a - U alnuñ: alnuñ u DB; Olmışdur: olmış Tİ, DB, T, V, BM

8.[2208] Baña*irmez renc ü miḥnetde saña*irmez şekl-i ṣūretde
Eger Mecnūn eger Vāmıḳ eger Leylī v'eger ʿAẕrā

9.[2209] Uş olmış cānum u ʿömrüm yüregüm ü gözüm sensüz
Biri bād u biri ḫāk ü biri dūzaḫ biri deryā

10.[2210] Düşürdi uş dil ü cān u tenile ʿaḳluma binüm
Yüzüñ ḥayret ḳaşuñ fitne gözüñ ʿişve ṣaçuñ sevdā

11.[2211] Hevā vü mihr ü ʿışḳ u derdüñe düşdi vü vaṣfuñda
Düzer uş Aḥmedī ḫoş naẓm u neṯr ü defter ü inşā

[2208] * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
8a - Şekl-i ṣūretde: şekl ü ṣūretde Tİ, T

[2209] Bu beyit BM nüshasında yoktur.

[2210] 10b - Ḳaşuñ fitne: ḳaşuñ V; ʿİşve: ʿışḳ u BM

[2211] 11a - Düşdi vü: düşdi DB, T, V, BM

**95**[2212]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[2213]

1.[2214] Bu ne ṣūret durur ne ḳadd ü bālā
Zi yaratmış *teʿālā'llāh* teʿālā

2. Ṣaçuñ reyḥānı itdi ʿaḳlı ḥayrān
Ne işler getürür gör başa sevdā

3.[2215] Yüzüñe itdügiçün gül teşebbüh
Yile varıban oldı raḫtı yaġma

4. Lebüñe*öyküdügiçün ġonca-yı ter
Ṣabā aġzını yırtar ki*ola rüsvā

5. Gözüñe ne ʿaceb öykünse nergis
Ḥayā olur mı olmayanda bīnā

6. Diler ḥal ide zülfüñ ʿuḳdesin cān
Kime keşf oldı bu müşkil muʿammā

7.[2216] Nice*itsün Aḥmedī laʿlüñ ḥadīṣin
Çün olmaz kimseye bu rāz peydā

---

[2212] * H. 12b, Tİ. 55b, DB. 104a (bn. 102a), T. 75b (bn. 259b), V. 74a (bn. 74a), BM. 50a
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.

[2213] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "velehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[2214] 1a - Ḳadd ü bālā: ḳadd-i bālā T

[2215] 3b - Varıban: virüben BM

[2216] 7b - Bu: ol Tİ, DB, T; Rāz: rāz u BM

**96**[2217]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[2218]

1.[2219] Baña ki*olup durur her gice yeldā
Ṣaçuñuñ fikridür pīşe zi sevdā

2. Yüzüñe baḫuban cān ḳaldı ḥayrān
Görüben zülfüñi ʿaḳl oldı şeydā

3.[2220] Ne ḫoẕ cennetde var bu naḳşa ṣūret
Ne ḫoẕ ṭūbīde var bu resme bālā

4. Lebüñdür rāst tefsīr-i *ḳulı'r-rūḥ*
Ḳaşuñdur ḳābe ḳavseyn-i *ev ednā*

5. Namāzumda yüzüñ fikri getürür
Dilüme sūre-yi nūrıla ṭā-hā

6.[2221] Ṣaçuñuñ cīmi cānlar ḳaydıyıçun
Girihlerdür ṭolu şol resme kim hā

7.[2222] Dişüñ vaṣfın işitdi Aḥmedī'den
Eridi ṣu bigi lülü-yi lālā

---

2217 * H. 13a, Tİ. 55b, DB. 104a (bn. 102a), T. 75b (bn. 259b), V. 74b (bn. 74b), BM. 50a
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.

2218 H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" başlığıyla verilmiştir.

2219 1b - Ṣaçuñuñ fikridür: ṣaçuñ fikri durur BM

2220 3a - Ḫoẕ cennetde var: cennette olur DB, T

2221 6b - Girihlerdür ṭolu: girihler ṭoludur DB, T

2222 7b - Ṣu: mum V, BM; Bigi: gibi DB, T

**97**[2223]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[2224]

1. Çün süñügüm çüriyiben gerd ola
ʿIşḳuñ odından içümde derd ola

2.[2225] Ben yoluñda varlıġumı virmişem
Her ki ʿāşıḳdur gerek cömerd ola

3.[2226] Derdüñi aldum virüben cān bahā
Her ki derdi yoḫ anuñ nā-merd ola

4. Her ki ʿāşıḳdur gerek bencileyin
Yaşları gül-gūn u yüzi zerd ola

5. Çün fenādur ʿışḳ pes ʿāşıḳ gerek
Ḳamu varlıġdan ki vardur ferd ola

6.[2227] ʿĀşıḳ ol kim oda yaḫsa*anı ḥabīb
Od anuñ cānına bāġ u verd ola

7.[2228] Aḥmedī terk eyle yāra cānı kim
ʿIşḳ u cān sevmek be-ġāyet serd ola

---

[2223] * H. 13a, Tİ. 56a, DB. 109a (bn. 107a), T. 80a (bn. 24a), V. 74b (bn. 74b), BM. 50b
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, V ve BM nüshalarında 7; Tİ, DB ve T nüshalarında 6 beyittir.

[2224] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[2225] 2a - Virmişem: ḳomışam V

[2226] 3a - Virüben: vireyin BM

[2227] 6b - Bāġ u verd: bāġ-ı verd DB

[2228] * Bu beyit Tİ, DB ve T nüshalarında yoktur.
7a - Terk eyle yāra: yāra terk eyle yāra BM

**98**[2229]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[2230]

1.[2231] Belā mı bu ʿaceb yā ḳadd ü bālā
Ki düzmişdür *teʿālā'llāh* teʿālā

2.[2232] Bu leb midür yaḫūẕ yāḳūt-ı aḥmer
Bu diş midür yaḫūẕ lülü-yi lālā

3. Didüm biñ cān virem bir dem viṣālüñ
Elüme gire mi didi ki lā lā

4.[2233] Diler ʿışḳuñ ki ala varlıġumı
Arıda bini benlikden zi ālā

5. Kemālile cemālüñ āyetini
Saña virüb durur celle celālā

6.[2234] Naẓar yolını baġlar gözlerümden
ʿAfā'llāh cevri ḥācib zecri lālā

7. Vefāyıla*Aḥmedī olur olursa
İşigüñde zi baḫt u ḳadri vālā

---

[2229] * H. 13b, Tİ. 56a, DB. 107a (bn. 105a), T. 78b (bn. 176b), V. 75a (bn. 75a), BM. 50b
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.

[2230] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ṭābe ṣerāhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[2231] 1b - Teʿālā'llāh teʿālā: teʿālā vü teʿālā BM

[2232] 2a - Yaḫūẕ: ʿaceb V

[2233] 4b - Benlikden: benligümden DB

[2234] 6b - ʿAfā'llāh: teʿālā Tİ; Bu mısra DB ve T nüshalarında yoktur.

**99**[2235]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[2236]

1. Ḫurrem göñül ki ʿışḳuñ aña pāy-bend ola
   Devletlü ḳul ki boynına zülfüñ kemend ola

2.[2237] Dirler ki ṣabr ḳamusı derde devā olur
   *Ḥāṣā* ki ʿışḳ derdine ol sūd-mend ola

3.[2238] Cān dudaġuñı gördi*iñiler başını dögüb
   Ṭūṭī meges bilür nerede kim bu ḳand ola

4.[2239] Ṭūbī dimiş göñül bu yöñe böyle*ider ḫayāl
   Kişi ki fikri ṭoġrı vü rāyı bülend ola

5.[2240] ʿIşḳuñ odı nirede ki şuʿle ururısa
   Cān u göñül gerek ki orada sipend ola

6.[2241] ʿĀşıḳ olana derd gerek derd kim ṭabīb
   Aña ider ʿilāc ki ol derd-mend ola

7.[2242] Sini*Aḥmedī sever ayaġuñ ṭopraġı ḥaḳı
   Bundan ʿazīz daḫı cihānda ne and ola

---

2235 * H. 13b, Tİ. 56a, DB. 109a (bn. 107a), T. 80a (bn. 24a), V. 75a (bn. 75a), BM. 51a
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.

2236 H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

2237 2a - Dirler: dir V

2238 3a - Başını dögüb: yaşını döküb Tİ, DB, T, BM, V
3b - Bilür: olur Tİ, DB, T, V, BM

2239 4a - Böyle ider ḫayāl: rāstdur sūzı DB, T
4b - Rāyı: varı BM

2240 5a - Ki: kim DB, T

2241 6a - Gerek derd: gerek ü derdi BM
6b - Ki: kim DB, T

2242 7b - Daḫı cihānda: cihānda daḫı" BM

**100**[2243]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[2244]

1.[2245] Dilerseñ bāġ-ı ṣunʿ itmek temāşā
Naẓar ḳıl ol yüzile göz ü ḳaşa

2.[2246] Göñül ü ʿaḳl u cān zülfüñe ḥayrān
*Teʿālā'llāh* zihī ibdāʿ-ı mā-şā

3. Yüzüñ nūr āyetini ḳılur īżāḥ
Dudaġuñ rūḥ sırrın ider ifşā

4.[2247] Başa*iltem dir göñül zülfüñ hevāsın
V'ey aña kim bu sevdāya ulaşa

5.[2248] Ṣaçuñ ḳılur selāsil ʿuḳdesin şerḥ
Gözüñ Bābil füsūnın ider inşā

6.[2249] Firāḳuñdan gözüm uş şemʿ bigi
Yaḫub ġarḳ itdi bini ḳanlu yaşa

7. Ciger ḳanıla cānda bislenürken
Nice ḳaṣd itdi gör cānıla başa

8. Bu ter-dāmenliġile Aḥmedī'nüñ

---

2243 * H. 14a, Tİ. 56a, DB. 103b (bn. 101b), T. 75a (bn. 259a), V. 75b (bn. 75b), BM. 51a
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.

2244 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "velehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

2245 1b - Göz ü ḳaşa: göze ḳaşa DB, T

2246 2a - Zülfüñe: yüzüne DB, T
2b - Zihī: zi BM; Mā-şā: zi mā-şā BM

2247 4b - Aña: anı Tİ, V, BM

2248 5a - Şerḥ: ḥal V

2249 6a - Firāḳuñdan: firāḳuñda DB, T, V, BM; Bigi: gibi DB, T

Gözi baḫdı mı iy Ḥaḳ ġayra *ḥāṣā*

**101**[2250]

***Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[2251]

1.[2252] Şāne urdı ṣaçına Türk-i Ḫıṭā
*Aṣlaḥa'llāh şāne* i bād-ı ṣabā

2.[2253] Ṣaçı altında yüzi şöyle ki gün
Yıldırar bulıt içre nūr u żiyā

3.[2254] Lebidür laʿl ü dişleri lülü
Zülfi sünbül yañaġı gül zi ʿaṭā

4.[2255] Ġamzesi cāna şöyle atar oḫı
Ki*itmez anuñ birini biñde ḫaṭā

5.[2256] Ṣaçları ʿaḳl alur zi dām-ı ʿaẕāb
Gözleri cān diler zi ʿayn-i ʿanā

6. Yüzini gördi*eriyüb oldı gül-āb
Böyle*olur kimde kim varısa ḥayā

7.[2257] Serv-i bālāsı*olalı rāst elif
Lām bigi ortaya*aldı cānı belā

8. Aḥmedī derdile ḫoş ol ki n'ola

---

[2250] * H. 14a, Tİ. 56b, V. 75b (bn. 75b), BM. 51b
* Bu şiir DB, T ve Dİ nüshalarında yoktur.

[2251] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; V nüshasında "faṣl" şeklinde başlık atılmıştır.

[2252] 1b - Aṣlaḥa'llāh şāne i bād-ı ṣabā: Aṣlaḥa'llāhu şānehu i ṣabā Tİ

[2253] 2b - Yıldırar bulıt içre nūr u żiyā: bulıt içinde yıldırar zi ṣafā Tİ, V

[2254] 3a - Laʿl ü: laʿli V

[2255] 4a - Cāna şöyle: şöyle cāna Tİ

[2256] 5a - Ṣaçları: ṣaçlaruñ BM; Dām-ı ʿaẕāb: rām-ı ʿaẕāb BM

[2257] 7b - Cānı belā: dām-ı belā Tİ

*Fūhü mā ʾu'l-ḥayatı fīhi şifā*

9.[2258] Ṣabr gerek bu zülfe ṣayd olana
Çünki sevdāya ṣabr oldı devā

[2258] 9a - Zülfe: zülfi BM; Ṣayd olana: olana ṣayd BM
9b - Ṣabr: bu ṣabr BM

**102**[2259]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ş̱erāhu**[2260]

1.[2261] Dil ü cān zülfüñe ḥayrān u şeydā
Leb-i laʿlüñde sırr-ı rūḥ peyẕā

2.[2262] Görinür ḫār cennet gül-sitānı
Yüzüñ gül-zārın idene temāşā

3.[2263] Neye teşbīh ḳılam ḳāmetüñi
Ki yoḫ ṭūbīde bu ḳadd ü bu bālā

4. Yüzüñe lāle öyküdi meger kim
İder yil ḫānümānın cümle yaġmā

5. Teşebbüh itdügi nergis gözüñe
ʿAceb mi çün degül bī-çāre bīnā

6. Ne güherdür leb-i laʿlüñde görse
Ḥayādan ḥall ola lülü-yi lālā

7.[2264] Dimaġum ṭoludur zülfüñ hevāsı
Nedür bu başda yā Rab bunca sevdā

---

[2259] * H. 14b, Tİ. 56b, DB. 106a (bn. 104a), T. 77b (bn. 261b), V. 76a (bn. 76a), BM. 52a
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.

[2260] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[2261] 1b - Rūḥ peyẕā: rūḥ-ı peyẕā V, BM

[2262] 2a - Ḫār cennet: ḫār-ı cennet BM

[2263] 3a - Ḳılam: ḳılayım BM
3b - Yoḫ: yoḫdur V; Bu ḳadd ü bu bālā: bu ḳadd bu bālā T / bu ḳadd ü bālā V, BM

[2264] 7a - Ṭoludur: ṭolu durur BM
7b - Bu başda: başumda DB, T

8.[2265] Lebüñ vaṣfı ḳılur sözümi şīrīn
Yüzüñ ẕikri ḳılur fikrümi zībā

9.[2266] Süleymān ola Selmān ḳuş dilinde
Dirise Aḥmedī Selmān'a minnā

[2265] 8a - Ḳılur: ider DB, T
8b - Ḳılur: ider DB (SK: ḳılur DB)
[2266] 9a - Dilinde: dilde BM
9b - Dirise: didi yā BM

**103**[2267]

***Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[2268]

1.[2269] Ṣaçuñuñ bendine ger ʿaḳl ire dīvāne ola
Yüzüñüñ şemʿini ger cān göre pervāne ola

2.[2270] İşigüñ ḳıble-yi cān oldı ṣafāsın görüb
Kaʿbe'ye her ki heves eyleye dīvāne ola

3.[2271] İdeyim ayaġuñuñ tozına cānumı niṣār
Cānı n'ider kişi kim ṭālib-i cānāne ola

4.[2272] Dil ü cān alıbanuñ olmadı ġamzeñ sākin
Daḫı*anuñ ḳaṣdı meger dīnile īmāna ola

5.[2273] Sālik-i nāsik eger göre yüzüñi bir dem
Ḥasretinden ṭuṭaġuñuñ yiri mey-ḫāne ola

6.[2274] ʿAnberīn ḫāline yāruñ göñül aldanma saḫın
Bī-gümān dām olur orada kim dāne ola

7.[2275] Aḥmedī yana gerek ʿışḳ eri pervāne-ṣıfat
Daḫı nireye ire ʿāşıḳ işi ya ne ola

---

2267 * H. 15a, Tİ. 56b, V. 77a (bn. 77a), BM. 52b
* Bu şiir DB, T ve Dİ nüshalarında yoktur.

2268 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

2269 1a - Ṣaçuñuñ: ṣaçlaruñ BM

2270 2a - Ṣafāsın: ṣafāsını V, BM

2271 3a - Ayaġuñuñ: ayaġuñ BM; Niṣār: işār Tİ

2272 4a - Dil ü cān: cān u dil BM; Alıbanuñ: alubanı V, BM; Sākin: sākin uş BM

2273 5a - Yüzüñi: yüzün BM; Bir dem: bir dem senüñ BM
5b - Ṭuṭaġuñuñ: ṭuṭaġuñ BM; Yiri: yirleri BM

2274 6b - Dām olur orada: olur orada şāh BM; Kim: ki V; Dāne: bir dāne BM

2275 7a - Pervāne-ṣıfat: pervāne-veş BM

**104**[2276]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[2277]

1.[2278] ʿĀşıḳam diyende gerek ʿışḳ odından derd ola
Kişi kim göñlinde derdi yoḫdur ol nā-merd ola

2. Yārdan dermān dilerseñ derdi iş it cānuña
Kim ṭabīb aña ider dermān ki anda derd ola

3. Nūra pervāne-ṣıfat dil-germ iden her gice
Ṣubḥ irince şemʿ bigi yanmazısa serd ola

4. ʿIşḳda ehl-i fütüvvet ol durur kim çün Ḫalīl
Āteş-i Nemrūd aña gül-zār u baġ u verd ola

5.[2279] ʿIşḳ derdi ẕerre ẕerre ṭopraġumda bulına
Cüzv cüzv üşbu vücūdum ger çüriyüb gerd ola

6.[2280] Ben anuñ vaṣlın dilerem ol benüm ayrulıġum
ʿIşḳ olan yirde ʿaceb midür ki ʿaks ü ṭard ola

7. Yār didüñ Aḥmedī aġyārdan baġla gözüñ
Ġayra ḳılmayan naẓar ʿışḳuñ yolında ferd ola

---

2276 * H. 15b, Tİ. 57a, DB. 109b (bn. 107b), T. 80a (bn. 24a), V. 77a (bn. 77a), BM. 53a
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.

2277 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

2278 1a - Diyende: dīninde BM

2279 5a - Ẕerre ẕerre ṭopraġumda: ṭopraġumda ẕerre ẕerre DB, T
5b - Üşbu: bu BM

2280 6b - Midür ki: midür T; ʿAks ü ṭard: ʿaks-i ṭard DB, T

**105**[2281]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[2282]

1.[2283] ʿĀḳıbet fikrinde yanar her ki ol ʿāḳil ola
Pes yig ol kim mey içüb bu ġuṣṣadan ġāfil ola

2.[2284] ʿAḳl āfetdür kişiye bāẕedür defʿi anuñ
Her ki āfet defʿini terk eyleye cāhil ola

3. Bāẕa virme ʿömri bāẕe iç elinden sen anuñ
Kim cemāline göñül ḥayrān u cān mā'il ola

4.[2285] ʿAḳl sevdāya düşüb zülfi sevādında anuñ
Gözler efsūnına fitne cāẕū-yı Bābil ola

5.[2286] Ṣarf it mālı mey-i ṣırfa ṣafā isderiseñ
Rızḳıçun zerḳ itseñ andan saña ne ḥāṣıl ola

6. Ḳıl naẕar şāhid yüzine diñle fāżıllar sözin
Ger dilerseñ nefsüñi kim fażlıla kāmil ola

7. Bülbülile gül nüvā vü berk düzmiş Aḥmedī
Nice*ide tevbe bu demde kişi kim ʿāḳil ola

---

2281 * H. 15b, Ti. 57a, DB. 112b (bn. 110b), T. 83a (bn. 27a), V. 77b (bn. 77b), BM. 53a
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.

2282 H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

2283 1a - ʿĀḳıbet: ʿāfiyet Tİ, BM; Ki: kim DB, T
1b - Yig ol: ol yig DB

2284 2a - ʿAḳl: ʿāḳil BM

2285 4a - Sevādında: sevdāsında BM
4b - Gözler: gözleri DB

2286 5b - İtseñ: isteseñ DB; Andan: anda Tİ, DB, T

## 106[2287]

***Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[2288]

1.[2289] ʿĀşıḳ-ı pāk u sālik-i reh ola
Derd ẕevḳinden ol ki āgeh ola

2.[2290] Ol ki yüzini ḫāk-i rāh ide
Daʿ vī-yi ʿışḳ aña müvecceh ola

3. Ol bula ʿışḳdan ṣafā ki işi
Āh-ı şeb nāle-yi seḥer-geh ola

4. Ehl-i tevḥīd ol ki göñli anuñ
Māsivā*Allāh'dan münezzeh ola

5.[2291] Fetret-i rāh-ı ʿışḳ varlıḫdur
Her ki*anı terk ide müreffeh ola

6.[2292] Çün fenāda olur beḳā-yı ebed
Bes fenādan ḳaçan kişi*ebleh ola

7.[2293] Aḥmedī ḫāk-i rāh itmeyene
Cānını ʿışḳ lāfı bī-reh ola

---

[2287] * H. 16a, Tİ, 57a, DB. 114b (bn. 112b), T. 84b (bn. 28b), V. 77b (bn. 77b)
* Bu şiir BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

[2288] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "velehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[2289] 1b - Derd: ʿışḳ DB, T

[2290] 2b - Müvecceh: mürecceh T

[2291] 5a - Fetret-i rāh-ı ʿışḳ varlıḫdur: fetret-i ʿışḳ rāh-ı varlıḫdan DB, T
5b - Her ki: her V

[2292] 6b - Bes: pes Tİ

[2293] 7b - Cānını: cānına V

**107**[2294]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[2295]

1. *Ḳad ceret ʿaynü'l-emānī li'r-revā*
   *Eyyühe'l-ʿaṭşānü min ḥarri'l-hevā*

2.[2296] *Hem çü nergis ez-çi rencūrī çünīn*
   *Nezd-i tū ḥāżır-ṭabīb ü hem devā*

3.[2297] Uş *seḳāhüm Rabbühüm* dutmış ḳadeḥ
   Ġonca bigi teşnelik olmaz revā

4.[2298] *Hīç ẕerre nīst bī-ū der-vücūd*
   *Min ṣere'l-ārżı ilā evci's-semā*

5.[2299] Ḳamu ol her nesnede*anı göresin
   Varsa gözüñde başīretden cilā

6.[2300] *Vaḥdet-i u hest ʿayn-i keṣreteş*
   *Miṣl ü nūrin ḳad-teleʾleʾ min kürā/kirā*

7. Ẓāhir ü bāṭın hem evvel āḫir ol
   Nesne var mı daḫı hīç andan cüdā

---

2294 * H. 16a, Tİ. 57b, DB. 104b (bn. 102b), T. 76a (bn. 260a), V. 78a (bn. 78a), BM. 53b
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB, T ve BM nüshalarında 9; V nüshasında 8 beyittir.

2295 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

2296 2b - Ḥāżır: ḥāẓır DB (SK: ḫāṭır DB) / ḫāṭır T

2297 3b - Bigi: gibi DB, T

2298 4b - Evci's-semā: evc-i semā Tİ, V, BM

2299 * Bu beyit V nüshasında yoktur.
5a - Her nesnede: nesnede DB

2300 6b - Misl ü nūrın: misl-i nūrın Tİ, V;

8.[2301] *Geh be-naʿt-ı ḳahr şüd mīm-i maraż*
*Geh be-vaṣf-ı luṭf şüd şīn-i şifā*

9.[2302] *Güş-nih ber-nüktehā-yı Aḥmedī*
*İn terüm ḫallī veliyyen mürşidā*

[2301] 8b - Luṭf şüd: luṭf-ı şüd DB, T, V, BM

[2302] 9a - Güş-nih: güş-ı gün BM
9b - Mürşidā: mürşiden DB, BM

**108**[2303]

***Mef'ūlü / Fā'ilātü / Mefā'īlü / Fā'ilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[2304]

1. Ger yār cevr iderise yāra sehl ola
   Her-geh ki yār elinden ola yāra sehl ola

2.[2305] Çün yāra ki*anı yār ura yāra devā olur
   Ġamzeñ geçerse cāna yürek yāra sehl ola

3.[2306] Her-geh ki yāra yārı ola dest-gīr anı
   Düşmen dilerse kim düşüre yāra sehl ola

4.[2307] Sen rūḥ-ı rūḥsın saña göñlini virene
   Virürse cān lebüñdeki şol yāra sehl ola

5.[2308] Zülfüñ ne ġam ḳılursa perīşān bu göñlümi
   Ger ġonca-yı ṣabā nefesi yāra sehl ola

6. Fettān gözüñ ki uyḫuda bir remz iderise
   Kim fitnesin ḳıyāmetüñ o yāra sehl ola

7.[2309] Yār oldur Aḥmedī ki 'alā küllī ḥāl aña
   Cān u cihānı itse fidī yāra sehl ola

---

[2303] * H. 16b, Tİ. 57b, DB. 112b (bn. 110b), T. 82b (bn. 26b), V. 78a (bn. 78a), BM. 53b
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, V ve BM nüshalarında 7; DB ve T nüshalarında 6 beyittir.

[2304] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[2305] 2b - Cāna: yāra DB, T

[2306] 3a - Yārı: yār Tİ, DB, T, V, BM

[2307] * Bu beyit DB ve T nüshalarında yoktur.
4b - Lebüñdeki: lebüñ dil Tİ

[2308] 5a - Zülfüñ: zülfüne BM

[2309] 7a - Aḥmedī ki: Aḥmedī DB
7b - Cihānı: cihān Tİ, T, BM

**109**[2310]

***Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[2311]

1.[2312] Kişi ki anda bu ḥüsnile ḳadd ü ḳāmet ola
Kimesne ʿışḳı elinden nice selāmet ola

2.[2313] Gözüñ ne fitne durur kim belāsı ṭoldı cihān
Bu resme fitne meger fitne-yi ḳıyāmet ola

3.[2314] Kişi ki ola ḳaşuñuñ hilāline meftūn
ʿAceb durur daḫı ʿaḳlında ki*istiḳāmet ola

4.[2315] Varısa çeşme-yi kevṣer bu leb ola vü dehān
Olursa devḥa-yı ṭūbī bu ḳadd ü ḳāmet ola

5.[2316] Seni sevene yüzüñ ḳıbledür ḳaşuñ miḥrāb
Namāzıçun nirede kim eẕān u ḳāmet ola

6.[2317] N'ola eger cigerüm başlu yaşluyısa gözüm
Nirede ʿışḳ var anda gerek ʿalāmet ola

7. Yoluña Aḥmedī idüp durur fidī dil ü cān
Eger ḳabūl ideriseñ zihī kerāmet ola

---

2310 * H. 16b, Tİ. 57b, DB. 108b (bn. 106b), T. 79b (bn. 23b), V. 78b (bn. 78b), BM. 54a
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.

2311 H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

2312 1a - Ki: kim DB; Ḥüsnile ḳadd: ḥüsn ü bu ḳadd DB, T
1b - ʿIşḳı: ʿışḳ Tİ, DB, BM; Nice: ḳaçan V

2313 2a - Cihān: cihāna BM

2314 3b - ʿAceb durur: ʿaceb durur ki BM; ʿAḳlında: ġafletde DB, T; Ki istiḳāmet: istiḳāmet V

2315 4a - Ola vü: ola BM
4b - Devḥa-yı: revḥa-yı BM

2316 5a - Ḳıbledür: fitnedür BM

2317 6a - Yaşluyısa: yaşlu ola DB, T

**110**[2318]

***Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[2319]

1. Kişi ki sözüñile bir nefes mücālis ola
   Nice ki ney nefesi revnaḳ-ı mecālis ola

2. Ne cemʿ de ki yüzüñ şemʿ i ola ṭūṭī-yi cān
   Oda yaḫılmaġa pervāne-veş mühevvis ola

3. Ne naḳşdur bu ḳaşuñ kim anı gören eydür
   Zi ṭāḳ kim aña ḳudret eli mühendis ola

4. Gözine āyıla güni getürmeye hergiz
   Kişi ki aña yüzüñüñ ḫayāli mūnis ola

5.[2320] Ne ʿayb olurısa cānum ayaġuña niṣār
   Elinde varını virür kişi ki müflis ola

6.[2321] Ne nüṣḫadur yañaġuñ kim anı muṭāliʿa*iden
   Deḳāyıḳında naẓar ʿilminüñ müderris ola

7.[2322] Laṭīfdür mey ü ney ḫāṣa*anuñ elinden kim
   Yüzi gül ola vü gözleri tāze nergis ola

8.[2323] Baña diyen kişi kim ʿışḳ u bāẕeyi terk it

---

[2318] * H. 17a, Tİ. 58a, DB. 111a (bn. 109a), T. 81b (bn. 25b), V. 79a (bn. 79a)
* Bu şiir BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

[2319] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[2320] 5a - Olurısa cānum ayaġuña niṣār: ayaġuña cānum niṣār olursa DB, T / eger ola cānum ayaġuña niṣār V

[2321] 6a - Kim: ki DB, T; İden: ide DB

[2322] 7a - Elinden kim: elinden V
7b - Ola vü: ola DB

[2323] 8a - ʿIşḳ u: ʿışḳı V

Kim ola ol kişi kim ṣūfī-yi müvesvis ola

9.[2324] Ne fāris ola belāġatda ki*Aḥmedī'ye ire
Tozına irmez anuñ ger Ebū'l-Fevāris ola

[2324] 9a - Belāġatda ki Aḥmedī'ye: Aḥmedī'ye belāġatda ki DB

111[2325]

*Mef'ūlü / Fā'ilātü / Mefā'īlü / Fā'ilün*

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[2326]

1.[2327] Gerek ki sini sevene senden vefā ola
Bī-mār olursa derdine vaṣluñ şifā ola

2. Devlet serāyıdur işigüñ devlet aña kim
Devlet serāyına yüz urıban gedā ola

3.[2328] Bī-gāne oldı cāndan u bī-ḫ̆īş kendüden
Her kim dileye 'ışḳuñıla āşinā ola

4.[2329] Vaṣluñdan ol kişi ire 'izz ü beḳāya kim
Varlıġını yoluñda ḳoyuban fenā ola

5.[2330] Cān bigi ṭatludur baña 'ışḳuñ belāsı kim
Her kim belāya ṣabr ide ehl-i velā ola

6.[2331] Düşvār 'uḳdedür bu ṣaçuñ bulamaz ḫalāṣ
Her kim bu 'uḳdeye düşiben mübtelā ola

7.[2332] Getürmeye*Aḥmedī göze kuḥlu'l-cevāḫiri
Ger tozı işigüñüñ aña tūtiyā ola

---

2325 * H. 17a, Tİ. 58a, DB. 108a (bn. 106a), T. 79a (bn. 23a), V. 79a (bn. 79a), BM. 54a
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.

2326 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

2327 1a - Gerek ki: gerek BM

2328 3b - Dileye: diler ki Tİ, T, V / diler kim DB / diler BM

2329 4a - Ol kişi ire: ire ol kişi BM
4b - Fenā: fenār V

2330 5a - Bigi: gibi DB, T

2331 6a - Bu: ki DB, T

2332 7b - İşigüñüñ aña: aña işigüñ DB / aña işigüñüñ T

112[2333]

*Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün*

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[2334]

1.[2335] Gözüñ ḳanumı nişe ḥelāl eyledi saña
Derdüñ devāyı nişe ḥarām eyledi baña

2.[2336] Yılduzları gözedü yanub şemʿ-vār oda
Zülfüñ ṣabāḥıçun giceler ḳalmışam ṭaña

3.[2337] Dirler baña ne oldı ki ṣabr itmez iñiler
Nāle ʿaceb mi aña ki nā-geh düşe buña

4.[2338] Nīl ü Furāt diñmegi mümkin durur velī
Mümkin degül ki gözlerümüñ ḳan yaşı diñe

5.[2339] ʿIşḳuñ ne ṣaʿb derd durur kim ṭabībi*anuñ
ʿĪsī daḫı olurısa bulmaz devā aña

6.[2340] Dirsin ki bunca vaḳt neçün añmaduñ beni
Kişi nicesi ola ki*unutmaduġın aña

7. Ṣabr eyle Aḥmedī ne cefā itse saña yār
Ola ki ṣabrıla işiñ ü ṭāliʿüñ oña

---

2333 * H. 17b, Tİ. 58a, DB. 105a (bn. 103a), T. 76b (bn. 260b), V. 79b (bn. 79b), BM. 54b, Dİ. 1a
* Bu şiir H, Tİ, DB, T, V ve BM nüshalarında 7; Dİ nüshasında 2 beyittir.
* Dİ nüshasında şiirin bulunduğu varaklar kopuk olduğu için sadece son 2 beyit vardır.

2334 H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

2335 1a - Gözüñ: gözüm BM

2336 2a - Gözedü: gözede DB

2337 3b - Buña: aña DB / baña BM

2338 4b - Degül: degüldür DB; Ḳan yaşı: yaşı BM

2339 5a - Derd durur: derddür DB; Ṭabībi anuñ: ṭabīʿatı DB, T / ṭabīb anuñ V, BM

2340 6b - Kişi nicesi ola ki: nice ola kişi ki DB, T / kişi nice ola ki Dİ

**113**[2341]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[2342]

1.[2343] Her ki*ire yār işigine baḫtı saʿīd ola
Yārı görene her ne gün olursa ʿīd ola

2. Yāruñ ayaġı ṭoprağını getüren ele
Başına tāc eyleye ger Bū Saʿīd ola

3.[2344] Yāra mürīd ol bulayım diriseñ murād
Her kim mürīd olmaya yāra merīd ola

4.[2345] Ṣabr it belāya ehl-i velā olayım diseñ
Kim üşenen bu yolda belādan pelīd ola

5.[2346] Sen şāhidüñ gözi ḳanumı içse sehl durur
Devletlü ḳul ki ʿışḳ yolında şehīd ola

6.[2347] Yüzüñ ümīẕi rūḥ u ṣaçuñ bendi ḫavf-ı dil
Böyle olur nirede ki vaʿd u vaʿīd ola

7.[2348] Çün ʿışḳ-ı ṣıdḳıla ola göñlinde ʿāşıḳuñ
Vaḥdetde Aḥmedī bigi dāyim vaḥīd ola

---

[2341] H. 17b, Tİ. 58a, DB. 109b (bn. 107b), T. 80b (bn. 24b), V. 79b (bn. 79b), BM. 55a, Dİ. 1a

[2342] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "velehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[2343] 1a - Her ki: kim Dİ
1b - Olursa: olur BM

[2344] 3b - Merīd: mürīd BM

[2345] 4a - Ehl-i velā olayım diseñ: aṣl-ı velā bulayım dirseñ DB (SK: diseñ DB) / aṣl-ı velā bulayım diseñ T

[2346] 5a - Ḳanumı içse: ḳanum içerse Tİ, DB, T, V, BM, Dİ; Sehl durur: sehl ola Tİ / sehldür DB, T, V, BM, Dİ

[2347] 6a - Ümīẕi: ümīẕ ü BM
6b - Nirede ki: nirede DB, T

[2348] 7b - Bigi: gibi DB, T, BM

## 114[2349]

*Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün*

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[2350]

1.[2351] Her kimde kim bu zülfile bu ḫaṭṭ u ḫāl ola
ʿIşḳına cān u ʿaḳl u göñül pāy-māl ola

2.[2352] Ḫūrşīd ü māh u zühreye kimse*itmeye naẓar
Her ḳanda kim bu ṣūret ü şekl ü cemāl ola

3.[2353] Yüzine bedr disem olur lafẓ-ı mübteẕel
Ḳaşlarına hilāl disem kej-ḫayāl ola

4.[2354] Ayaġınuñ tozın getüren tūtiyāyıçun
Gözlerüme meger ki nesīm-i şimāl ola

5. Dirler baña ki yār firāḳına ṣabr it
Ne resmedür bir işi dimek kim muḥāl ola

6. Cān u ten ü revān u dil ü dīn ḳamusı ol
Bu ḳamunuñ firāḳına nice*iḫtimāl ola

7.[2355] Gerçi ki teşnedür lebüñ añduḫda Aḥmedī
Dilinde söz ki söylene āb-ı zülāl ola

---

[2349] * H. 18a, Tİ. 58b, DB. 111b (bn. 109b), T. 82a (bn. 26a), V. 80a (bn. 80a), BM. 55a
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.

[2350] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[2351] 1a - Zülfile: zülf ü DB; Ḫaṭṭ: ḫadd ü ḫaṭ DB / ḫad ü ḫaṭṭ T / ḫadd BM

[2352] 2a - Kimse itmeye: hīç ḳılmaya DB, T
2b - Cemāl: şemāl Tİ, DB, T

[2353] 3a - Bedr disem olur lafẓ-ı mübteẕel: lafẓ-ı bedr disem mübtedel olur DB, T
3b - Disem: dirisem BM

[2354] 4a - Tozın getüren: tozıyını gören BM
4b - Ki: kim DB

[2355] 7a - Gerçi ki: gerçi BM; Añduḫda: añduḳca DB, T
7b - Söylene: söyleye Tİ, DB, T; Āb-ı zülāl: āb u zülāl BM

**115**[2356]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ṭāba'llāhu ṣerāhu ve ceʿale'l-cennetu meṣvāhu**[2357]

1.[2358] Her kişinüñ ki dilberi bī-dād-ger ola
Yidügi ġuṣṣa içdügi ḫūn-ı ciger ola

2.[2359] Başlu durur yüregüm ü yaşlu durur gözüm
ʿĀşıḳda ʿışḳdan gerek āḫir eṣer ola

3.[2360] ʿIşḳuñ yüregüme bir odı ṣaldı kim anuñ
Ḳatında yidi ṭamu ḳamu bir şerer ola

4. Dirler ki ṣabr it ki müyesser ola murād
Ṭāliʿ bu ṭāliʿ ise ʿacebdür eger ola

5. Ḳıyma gözüñ ḳıyāmet ider çün ḳıya baḫar
Yā Rab meger bu fitne-yi devr-i ḳamer ola

6.[2361] İtmek yüzüñ ḳatında gül ü lāleye naẓar
Nergis bigi vaẓīfe-yi her bī-baṣar ola

7.[2362] Baş virmez ayruġa ki*ola tāc-ı ser Aḥmedī
Līkin heves ider ki saña ḫāk-i der ola

---

2356 H. 18a, Tİ. 58b, DB. 110a (bn. 108a), T. 81a (bn. 25a), V. 80a (bn. 80a), BM. 55b, Dİ. 1a

2357 H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

2358 1a - Kişinüñ ki: kişinüñ BM

2359 2a - Yüregüm ü: yüregüm DB, T
2b - ʿĀşıḳda: ʿāşıḳa Tİ, DB, T, V

2360 3a - Odı: od DB, T, BM
3b - Ṭamu ḳamu: ṭamu BM

2361 6b - Bigi: gibi BM

2362 7a - Ki*ola: ola Dİ

**116**[2363]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[2364]

1.[2365] Hicrüñ belāsıla niçe ola ḳadüm dü-tā
Göñlümde ḥasret odı niçe bir vaṭan duta

2.[2366] Ger aġlayam memālik-i dünyāyı seyl ala
Ger āh idem felekleri cümle dütün duta

3.[2367] Cān u cigerdür urduġı her laḥẓa bī-gümān
Ḳaşuñ kemānı ġamzeñ oḫını niçe ata

4. Saña naẓīr bir daḫı mevlūd ḳopmadı
Dörd anaya ulaşalıdan bu ṭoḳuz ata

5.[2368] Çün tāzedür yañaġuñ u ser-sebzdür ḫaṭuñ
Sehl ola ger benefşe vü gül bite ger yite

6.[2369] Ḫāk oldum ayaġuña elüm dutasın diyü
Üftāẕe olmasa güne şebnem niçe yite

7.[2370] Vaʿde*itdüñ Aḥmedī'yi nüvāziş ḳılam diyü
*Ḳad ḍāʿa fī'ntiẓārike ʿömrī ilā metā*

---

[2363] H. 18b, Tİ. 58b, DB. 105a (bn. 103a), T. 76b (bn. 260b), V. 80b (bn. 80b), BM. 55b, Dİ. 1b

[2364] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[2365] 1a - Belāsıla: belāsına DB, T; Niçe: nice BM, Dİ; Ḳadüm: bu ḳaddüm BM

[2366] 2a - Ala: duta DB, BM

[2367] 3b - Oḫını: oḫın DB, T; Niçe: niçe ki Tİ / niçe kim DB, T / nice BM

[2368] 5a - Yañaġuñ u: yañaġuñ DB, T, BM
5b - Gül: ger Dİ; Bite ger: bite DB, T

[2369] 6a - Diyü: dü V
6b - Güne şebnem: şebnem güne DB; Niçe: nice Tİ, T, V, BM, Dİ

[2370] 7a - Vaʿde: ḳavl Dİ; Aḥmedī'yi: Aḥmedī DB / Aḥmedī'ye Dİ
7b - Fi'ntiẓārike: fi'ntiẓıki V, BM

**117**[2371]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[2372]

1.[2373] Her kişi kim senüñ bigi dil-dārı var ola
Devlet aña muvāfıḳ u iḳbāl yār ola

2. Tābı cemālüñüñ nireye kim irerise
Gül-zār açıla orada vü lāle-zār ola

3.[2374] Zülfüñ kemendine irerise ṣabā yili
Tā ḥaşr her nefes ki ura müşg-bār ola

4.[2375] Başuma tāc itmege ayaġuñuñ tozı
Girürise ele şeref-i rūzigār ola

5.[2376] Biz yārı üşbu cehdile bulamazuz meger
Yārı viren bize kerem-i kird-gār ola

6.[2377] ʿĀşıḳ olana cevre taḥammül gerek ki şemʿ
Nūr anda*olur ki varlıġı nāra niṣār ola

7.[2378] Terk ide iḫtiyārını şöyle ki Aḥmedī
ʿIşḳuñ yolında her ki diler ki*iḫtiyār ola

---

[2371] H. 18b, Tİ. 59a, DB. 110a (bn. 108a), T. 80b (bn. 24b), V. 80b (bn. 80b), BM. 56a, Dİ. 1b

[2372] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[2373] 1a - Bigi: gibi DB, T; Dil-dārı: dil-dār BM
1b - İḳbāl: iḳbāli V, Dİ

[2374] 3a - İrerise: irdise T
3b - Ḥaşr: ḥaşra V

[2375] 4a - Tozı: tozın BM

[2376] 5a - Cehdile: vechile Dİ
5b - Kerem-i kird-gār: kerem-i kirigār Tİ / kerem ü kird-gārBM

[2377] 6b - Anda*olur: olur anda Dİ; Varlıġı: ḳamu Dİ; Nāra: ḳamu DB, T

[2378] 7a - İḫtiyārını: iḫtiyācını DB, T
7b - Her ki: her V; Diler ki: diler Tİ, DB, T, V, BM, Dİ

118[2379]

*Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün*

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[2380]

1. Her göz ki ḳarşusında cemal-i ḥabīb ola
Dīẕār-ı Ḥaḳ aña bu cihānda naṣīb ola

2.[2381] Yāruñ ḫaṭı laṭīfe-yi nāzükdür ü bedīʿ
Her ki*anı fehm eyleye zīrek edīb ola

3.[2382] Ḳarşuña iñlesem n'ola kim gül yüzindeki
Ol maʿnī-yi daḳīḳ gören ʿandelīb ola

4.[2383] Zülfüñ hevāsı itdi perīşān bu göñlümi
Kim şāmı müşkil olur anuñ kim ġarīb ola

5.[2384] Dirler ki ṣabr it bulasın yārı ʿāḳıbet
Bu baḫt kim benüm var olursa ʿacīb ola

6. Sinüñleyem egerçi ki ṣūretde ayruyam
ʿIşḳ olıcaḫ ne buʿd ki vardur ḳarīb ola

7.[2385] Bu ʿışḳ derdi ki içüñe düşdi Aḥmedī
Fikr it buña ʿilāc iden ne ṭabīb ola

---

[2379] H. 19a, Tİ. 59a, DB. 108a (bn. 106a), T. 79b (bn. 23b), V. 81a (bn. 81a), BM. 56a, Dİ. 2a

[2380] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[2381] 2a - Nāzükdür ü: nāzük durur DB, T
2b - Ki: kim Dİ; Fehm eyleye: fehm ide Dİ

[2382] 3b - Daḳīḳ: daḳīḳi DB, T, V, Dİ

[2383] 4b - Anuñ kim: anı kim BM

[2384] 5b - Kim: ki DB, T

[2385] 7a - Ki: kim V
7b - Buña ʿilāc iden: ʿilāc iden buna kim DB, T

**119**[2386]

***Mef'ūlü / Fā'ilātü / Mefā'īlü / Fā'ilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ş̱erāhu**[2387]

1.[2388] Her kimde kim bu naḳşıla ḥüsn ü cemāl ola
Bir laḥẓa andan ayru dirilmek muḥāl ola

2.[2389] Ayı yüzüñe diledüm idem meş̱el velī
Bildüm aña ne zühre vü ne gün miş̱āl ola

3.[2390] Ḳaddüñ ḫayāli dutdı gözümde vaṭan belī
Serv anda*olur ki çeşme-yi āb-ı zülāl ola

4.[2391] Göz kim cemālüñe baḫa uyḫusı*ola ḥarām
Söz kim gözüñden eydile siḥr-i ḥelāl ola

5.[2392] Beñzer dimek hilāli ḳaşuñuñ kemānına
Ol söz n'ola gümānıla bir kej-ḫayāl ola

6.[2393] Cāndan dileridüm ki lebüñ sırrını ṣoram
Ben iderem nirede ki şīrīn suāl ola

7.[2394] Cān levḥine yazar yüzüñüñ vaṣfın Aḥmedī
Ḫūbın yazar sözüñ kişi ki*ehl-i kemāl ola

---

[2386] H. 19a, Tİ. 59a, DB. 111b (bn. 109b), T. 82a (bn. 26a), V. 81a (bn. 81a), BM. 56b, Dİ. 2a

[2387] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[2388] 1a - Kim bu: kim Tİ
1b - Muḥāl: maḫāl V

[2389] 2a - Diledüm idem meş̱el: miş̱āl itdiler BM / diledüm idem miş̱āl Dİ

[2390] 3b - Anda*olur: andadur Dİ; Āb-ı zülāl: āb u zülāl BM

[2391] 4a - Uyḫusı*ola: uyḫusı*olur Tİ / uyḫusıdur Dİ

[2392] 5a - Hilāli: hilāl T
5b - Bir kej-ḫayāl: bir kez ḫayāl DB, T

[2393] 6a - Cāndan dileridüm: cānum diler DB, T; Lebüñ: leblerüñüñ DB, T

[2394] 7a - Levḥine: levḥinde V; Yüzüñüñ: lebüñüñ DB, T
7b - Ḫūbın: nāzük DB, T; Sözüñ: sözi DB, T

**120**[2395]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[2396]

1.[2397] Her kimde kim bu vechile zülf ü cebīn ola
Gözlerinüñ kemīn işi ḫalḳa kemīn ola

2.[2398] Zülfüñ kemendine dutılub ʿaḳl ola esīr
Cāẕū gözüñe fitne senüñ ḥūr-ı ʿıyn ola

3.[2399] Ol kim hilāle beñzede ḳaşuñ kemānını
Kejdür ḫayāli gerçi ki bārīk-bīn ola

4.[2400] Laʿlüñi añanuñ sözi şīrīn ü ter düşüb
Zülfüñi ẕikr iden nefesi ʿanberīn ola

5.[2401] Devr-i ḳamerde fitne nice*olur diyen kişi
Baḫsun yüzine ol ki*añа *ʿayne'l-yaḳīn* ola

6.[2402] Ḥüsnüñdür ol bahār ki dāyim çiçekleri
Reyḥān u nergis ü gülile yāsemīn ola

---

2395 * H. 19b, Tİ. 59a, DB. 113b (bn. 111b), T. 83b (bn. 27b), V. 81b (bn. 81b), BM. 56b, Dİ. 2b
* Bu şiir H, Tİ, DB, T, V ve BM nüshalarında 7; Dİ nüshasında 6 beyittir.

2396 H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

2397 1a - Zülf ü cebin: zülf-i cebin BM
1b - Gözlerinüñ: kim gözlerinüñ BM; Kemīn işi: kimin işi V / kemān işi BM; Kemīn ola: kimin ola DB, T

2398 2a - ʿAḳl: cān V
2b - Fitne senüñ: fitnesinüñ Dİ; Ḥūr-ı ʿıyn: ḥūr u ʿıyn DB

2399 3a - Beñzede: beñziñde DB, T

2400 * Bu beyit Dİ nüshasında yoktur.
4a - Laʿlüñi: laʿlüñ BM; Şīrīn ü ter: nāzük ü ter DB, T / şīrīn-i ter BM

2401 5a - Nice*olur: nicedür Dİ
5b - Yüzine: gözüñe Tİ, Dİ; Ol ki: kim DB, T, Dİ

2402 6a - Ki: kim BM
6b - Nergis ü: nergis BM

7.[2403] Penhān-ı rāzın aġzuñuñ añduḫda Aḥmedī
Her söz ki diline gele dürr-i s̱emīn ola

[2403] 7a - Penhān-ı rāzın: penhān rāzın T, V, BM, Dİ; Añduḫda: açduḳda DB, T
7b - Dürr-i s̱emīn: dürr ü s̱emīn T

## 121[2404]

*Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün*

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[2405]

1.[2406] Her göz ki*anuñ ḫayāli bu serv-i revān ola
Şarṭ ol durur ki orada āb-ı revān ola

2.[2407] Her ḳanda yüriseñ ḳademüñe niṣārıçun
Her yañadan hezār dil ü cān revān ola

3.[2408] Ḳaşuñıla gözüñ dilile cān ider şikār
Fitne çoġ olur anda ki tīr ü kemān ola

4.[2409] Ṣorarlar aġzuñı ne güherdür diyü bu rāz
Cān sırrıdur gerek ki ḳamudan nihān ola

5.[2410] Cāndaki ʿışḳ odı ola oldur nişānı kim
Baġrı kebāb gözlerinüñ yaşı ḳan ola

6.[2411] Cān yārıçun sevilür egerçi ʿazīzdür
Çün yāra olmaya fidi ol nice cān ola

7.[2412] Vaṣfında ol gözüñ ki dil ü cān olur beleş

---

[2404] * H. 19b, Tİ. 59b, DB. 113a (bn. 111a), T. 83a (bn. 27a), BM. 57a, Dİ. 2b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[2405] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık tılmıştır.

[2406] 1a - Her göz ki: göz kim Dİ

[2407] 2b - Cān revān: cān u revān BM

[2408] 3a - İder şikār: niṣār ider DB / şikār ider T

[2409] 4a - Ṣorarlar: ṣorar ger BM
4b - Cān sırrıdur gerek ki: cān sırrıdur ki BM (SK: gerek DB)

[2410] 5a - Nişānı: nişāne BM
5b - Yaşı ḳan: yaşı vü ḳan DB

[2411] 6a - Egerçi: gerçi Dİ

[2412] 7a - Olur: alur DB, T
7b - Siḥr-i beyān: siḥr ü beyān DB, T

Her söz ki Aḥmedī diye siḥr-i beyān ola

**122**[2413]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[2414]

1. Her kim ḳatuña irmege bir reh-güẕer bula
Her ne murāda kim dilerise ẓafer bula

2.[2415] Ḫūrşīdi ẕerrece naẓarına getürmeye
Luṭfuñdan ol ki saña irüb bir naẓar bula

3.[2416] Ol kim ḳapuñ gedālıgınuñ devletin bile
Mülk-i cihāna himmeti*anuñ muḫtaṣar bula

4. Yoluñda cān viren kişi biñ cāna irişür
Ne ġam şebeh yitüre ne çünkim güher bula

5.[2417] Bir kişidür bilen ḫaberin ʿışḳ rāzınuñ
Kim kendüzini kendüden ol bī-ḫaber bula

6.[2418] Zülfüñe göñlümüñ ḫaberini kim irgüre
Yol bulsa üşbu ʿuḳdeye bāẕ-ı seḥer bula

7.[2419] Laʿlüñi Aḥmedī niçe kim vaṣf ide sözin
Her kim işide nāzük ü şīrīn ü ter bula

---

2413 * H. 20a, Tİ. 59b, DB. 107b (bn. 105b), T. 78b (bn. 176b), BM. 57a, Dİ. 3a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

2414 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır. DB nüshasında ise bu şiirin sağ üst köşesine "X" işareti konmuştur.

2415 2b - Luṭfuñdan ol ki: luṭfuña BM

2416 3a - Devletin: ḳıymetin Tİ, DB, T; Bile: bula BM
3b - Mülk-i cihāna: mülk-i cihān Tİ, DB / mülk-i cihānı T, BM; Muḫtaṣar: muḫtażır DB, T

2417 5a - Ḫaberin: ḫaberini BM

2418 6a - Ḫaberini: ḫaberin BM

2419 7a - Niçe: nice BM, Dİ

**123**[2420]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān fi ḳāfiyetü'l-elif**[2421]

1.[2422] Degül binüm bu başumdaġı sevdā
Ki aldaya anı beyżā vü ḥamrā

2.[2423] Gören düşde cemālüñüñ ḫayālin
Naẓar ider mi ay u güne *ḥāşā*

3. Temennāsı ḳamunuñ cennet ü ḥūr
Baña sensin temennā zī-temennā

4. Belā dāmı durur ṣaçuñ sevādı
Göñül zülfüñde*anuñçun dutdı meʾvā

5. Fenā gerek seni*isdeyene evvel
Anuñçun itmişem varlıġı yaġmā

6.[2424] N'idersin ārzū Nīl ü Furāt'ı
Benüm gözlerümi eyle temāşā

7. Senüñ dişüñe teşbīh itdügümçün
Tefāḫurdan göge çıḳdı ṣüreyyā

8. Yüzüñi görüben ḳan derledi gül
Ḥayāsı var durur iy raḥmet aña

---

[2420] * H. 150b, DB. 106b (bn. 104b), T. 78a (bn. 176a), BM. 198a
* Bu şiir Tİ, V ve Dİ nüshalarında yoktur.

[2421] H nüshasındaki başlıktır. T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[2422] 1b - Ki: kim DB, T

[2423] 2b - Ay u: aya DB, T

[2424] 6a - N'idersin: ne idersin DB, T

9.[2425] Günile ay baḫdılar yüzüñe
Zevāle düşdi ol bu ḳaldı ṭaña

10.[2426] Nice āşūb ider ol fitne gözler
Dilegi cān mı durur uş müheyyā

11. İşidib Aḥmedī'den ṭūṭī-yi rūḥ
Lebüñ vaṣfın didi kim zī-şeker-ḫā

[2425] 9a - Ay: aya BM
[2426] 10a - Nice: niçe T

**124**[2427]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün***

**Naẓīre-yi Aḥmedī selefdendür**[2428]

1. Gözüm hīç gördügüñ var mı biḥaḳḳ-ı sūre-yi ṭā-hā
   Benüm yārum gibi fitne benüm göñlüm gibi şeydā

2. Ne dilbersin ki ʿālemler saña hep ʿāşıḳ olmışdur
   Ne zāhid ḳaldı ne ʿābid ne müʾmin ḳaldı ne tersā

3. Görinür gül yañaġında şuʿāʿ-ı nūrı *ve'ş-şems*üñ
   Oḳınur zülf-i pīçinde ki *sübḥānelleẕī esrā*

4. Yañaġuñda yazılmışdur ki *hāzā cennetü'l-aʿlā*
   Ṭudaḳlaruñda naḳş olmış ki *āmennā ve ṣaddaḳnā*

5. Sevelden Aḥmedī seni ne miskīn ḳıldı gör anı
   Nice āşüfte vü bī-dil nice āvāre vü şeydā

---

2427 * PBM. 42a [44a]
* Bu şiir sadece PBM'de vardır.

2428 PBM'deki başlıktır.

**125**[2429]

***Mef'ūlü / Fā'ilātü / Mefā'īlü / Fā'ilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[2430]

1.[2431] Her kim diye cihānda bu resme cemāl ola
*Bi'llāh* ki fikri bāṭıl u sözi muḥāl ola

2. Ḥayrān durur yüzüñe senüñ ḥūrıla melek
Üşbu cemāle daḫı ʿaceb kim miṣāl ola

3. Ṣaçuñ hevāsıla bu cihān ṭoldı bū-yı cān
Bu ḫoş-nefes hevāyı getüren şemāl ola

4.[2432] Ṭūṭī-yi cān ne bāl u perile baş ilede
Andaki dām u dāne bu zülfile ḫāl ola

5. İderise cemālüñi gözden raḳīb dūr
Yüzüñ ḫayāli gitdügi cāndan ḫayāl ola

6. Ġamzeñ oḫını atarısañ baña at girü
Kim cān senüñ durur saña ḳanum ḥelāl ola

7.[2433] Vaṣfında aġzuñuñ ki söz orada teng olur
Kimdür ki Aḥmedī bigi şīrīn-maḳāl ola

---

[2429] * H. 20a, Tİ. 59b, DB. 112a (bn. 110a), T. 82b (bn. 26b), BM. 57b, Dİ. 3a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[2430] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[2431] 1b - Bi'llāh: bi'llāhi T

[2432] 4a - Baş ilede: ilede baş kim DB, T
4b - Bu zülfile: ü bu zülf ü DB, T

[2433] 7b - Bigi: gibi DB, T

**126**[2434]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[2435]

1.[2436] Lāyıḳ degül mi ḳanda ki bir bī-naẓīr ola
Kim cān vilāyetinde ser-ā-ser emīr ola

2.[2437] Dünyī nedür ki yāra anı tuḥfe ilteler
Maʿ şūḳa cān hediyye iletmek ḥaḳīr ola

3. Yoḫdur bizüm biḍāʿatümüz yāra irmege
Yāruñ meger bize keremi dest-gīr ola

4.[2438] ʿIşḳuñ yolında bundan ulu müşkil olmaya
Kim maʿşūḳ ulu yirden ü ʿāşıḳ faḳīr ola

5. Zülfinden ol ṣanem çözer olursa bir girih
Ucdan uca dimāġı hevānuñ ʿabīr ola

6.[2439] Ol ḳaş bigi kemān-ı keyānī nirede var
Ol ġamzenüñ naẓīri cihānda ne tīr ola

7.[2440] Hārūt eñeginüñ çuḫurında dutılıban
Mārūt cāẕū gözine anuñ esīr ola

8. Naḳş arada bahānedür ehl-i baṣīrete

---

2434 * H. 20a, Tİ. 59b, DB. 110b (bn. 108b), T. 81a (bn. 25a), BM. 57b, Dİ. 3b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, BM ve Dİ nüshalarında 9; DB ve T nüshalarında 8 beyittir.

2435 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "velehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

2436 1b - Vilāyetinde: vilāyetine Tİ, DB, T, BM, Dİ

2437 2a - Yāra anı: anı yāra DB, T; İlteler: ideler Dİ

2438 4b - Kim maʿşūḳ: maʿşūḳa BM

2439 6a - Ḳaş: ḳaşı DB; Kemān-ı keyānī: kemān u keyānī Dİ; Nirede: ne yirde Tİ, DB, T

2440 Bu beyit DB ve T nüshalarında yoktur.

Naḳḳāşa vire gönlüni her kim baṣīr ola

9.[2441] Vaṣfın idicek ol leb ü dendānuñ Aḥmedī
Her söz ki naẓm ide ḳamusı dil-peẕīr ola

[2441] 9a - Vasfın: vasfını DB; Leb ü dendānuñ: leb-i dendānuñ DB, BM

**127**[2442]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[2443]

1.[2444] Yüzüñüñ ġurresin ol ki*itdi ġarrā
Ṣaçuñuñ ṭurresin ḳıldı muṭarrā

2. Cemālüñ ḳamu āfetden münezzeh
Kemālüñ cümle noḳṣāndan müberrā

3.[2445] Ne ṣuda gördi ne yirde miṯālüñ
Cihānı seyr iden *baḥren ve berrā*

4. Seni sevdügüme*iderler melāmet
Teberrā sini sevmezden teberrā

5.[2446] Sözüñ dilümdedür leylen nehāren
Aduñ ẕikrümdedür cehren ve sırrā

6.[2447] Senüñ vaṣfuñ diyeli Aḥmedī'nüñ
Sözi her ʿaybdan oldı muʿarrā

7.[2448] Niçe kim çarḫ döne hīç ʿāşıḳ

---

[2442] * H. 20b, Tİ. 60a, DB. 105b (bn. 103b), T. 76b (bn. 260b), BM. 58a, Dİ. 4a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[2443] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[2444] 1a - Ol ki: ol DB, T
1b - Ṭurresin: ṭurresini T

[2445] 3a - Gördi: gördi vü DB
3b - İden: ider BM; Ve: ü BM

[2446] 5a - Leylen: leylen ü DB, Dİ; Nehāren: nehārā T, Dİ
5b - Ẕikrümdedür: ẕikrümde T

[2447] 6a - Diyeli: diyelden DB, T
6b - Muʿarrā: müberrā BM

[2448] 7a - Niçe: nice BM
7b - İdemeye: itmeye Dİ

Bu resme*idemeye ebyāt-ı ġarrā

**128**[2449]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[2450]

1.[2451] Yüz kim şuʿāʿ-ı ẕerresi ḫūrşīẕ ü māh ola
*Ḥāşā* ki ol yüze naẓar itmek günāh ola

2. Zülfüñe gözlerümdür iden gönlimi esīr
Kej-rāy olur ol kişi kim dil-siyāh ola

3.[2452] Çözseñ ṣabāya ḳarşu ṣaçuñuñ girihlerin
İy niçe cān ki yile varub ḫāk-i rāh ola

4.[2453] Yüzümi örterem yaşıla ki*āhum irmeye
Kim yilile ṣuya varur anda ki kāh ola

5.[2454] Lāle yüzüñe öykünü yandı*oda ne ʿaceb
Bāẕ-ı ġurūr ki āfeti tāc-ı külāh ola

6.[2455] Ḳavsin hilāl ḳaşuña teşbīh eylemiş
Kejdür ḥisābı nirede kim seyr-i māh ola

---

[2449] * H. 21a, Tİ. 60a, DB. 114a (bn. 112a), T. 84a (bn. 28a), BM. 58a, Dİ. 4a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[2450] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "velehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[2451] 1a - Ḫūrşīẕ ü māh: ḫurşīd māh BM
1b - Ol yüze: yüze BM

[2452] 3a - Çözseñ ṣabāya: çözmeñ ṣabā DB / çözsen ṣabā T; Ṣaçuñuñ: saçuñ BM
3b - Niçe: nice BM, Dİ; Varub: virüb BM

[2453] 4a - Ki*āhum: kim āhum BM / āhum Dİ
4b - Yilile: yile BM

[2454] 5a - Öykünü yandı oda: öykünü oda yandı Tİ, DB, T / öykineyidi BM / öykünü yandısa Dİ; Ne ʿaceb: ʿāḳıbet Tİ, DB, T / ona ʿaceb BM
5b - Ki āfeti: āfeti Dİ; Tāc-ı külāh: tāc u külāh Tİ, T, BM, Dİ

[2455] 6a - Ḳavsin: ḳavsini DB, T / ḳavseyn BM; Hilāl: helāli BM
6b - Ḥisābı: ḥisāb BM; Seyr-i māh: sīr ü māh BM

7.[2456] Yüzüñe secde ide niyāzıla Aḥmedī
Miḥrābı ḳaşuñuñ aña ger ḳıble-gāh ola

[2456] 7a - Yüzüñe secde ide: secde ider yüzüñe Dİ
7b - Miḥrābı: miḥrāb DB, T

## 129[2457]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[2458]

1.[2459] Yārdan ayrudur ol kim yārdan mehcūr ola
Ġonca bigi teng-dil nergis-ṣıfat rencūr ola

2.[2460] İy ki ṣorduñ yārdan ayru düşenüñ ḥālını
Şol tene beñzer ki cāndan miḥnetile dūr ola

3.[2461] Gözlerüm yaşı aḫarken nişedür rengüm ḫarāb
Çünki dirler ṣuyıla*olur yir ki ol maʿmūr ola

4.[2462] Her kim ol ʿabher gözüñ ʿışḳına bir cām ide nūş
Tā ḳıyāmet cānı*anuñ nergis bigi maḫmūr ola

5.[2463] Gizle dirler rāzuñı çünkim baḳam yaşum aḫar
Zaʿferān yüzümdür özüm nicesi mestūr ola

6.[2464] ʿIşḳ nārı nūrdur yaḫarsa yaḫsun cānumı
Şemʿ ol yig kim yaḫılub ucdan uca nūr ola

7.[2465] Laʿli dürcin dudaġuñuñ ẕikr idicek Aḥmedī

---

[2457] * H. 21a, Tİ. 60a, DB. 111a (bn. 109a), T. 81b (bn. 25b), BM. 58b, Dİ. 4b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[2458] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[2459] 1a - Ayrudur: ayruyam Tİ, DB, T, BM, Dİ
1b - Teng-dil: teng ü dil BM

[2460] 2a - İy ki: iy DB, BM; Ṣorduñ: gördün Tİ, DB, T

[2461] 3a - Yaşı: yaşın Dİ
3b - Çünki dirler ṣuyıla olur yir ki ol: çünki dirler ṣuyıla olur yir kim ol DB, T / çün ḫarāb olan āḫir gine BM / çün ṣuyıla dirler olur yir ki ol Dİ

[2462] 4a - Kim: ki BM, Dİ; İde nūş: nūş ide DB, T, BM
4b - Anuñ: bes Dİ; Bigi: gibi DB, T

[2463] 5b - Yüzümdür özüm: yüzümde rāzum Tİ, DB, T / yüzümden özüm BM / yüzüme rāzum Dİ; Nicesi: nice bir Dİ

[2464] 6b - Şemʿ: şemʿe Tİ, DB, T, BM

[2465] 7a - Dudaġuñuñ ẕikr idicek: ṭuṭaġuñı ẕikr idicek DB, T / ẕikr idicek ṭuṭaġuñuñ BM

Her ne söz kim naẓm ider lülü-yi menṣūr ola

**‡ Ḳad tamm ḳāfiyetü'l-elif ve baʿ dehu ḳāfiyetü'l-bā ‡**[2466]

7b - Ne söz: sözi DB, T; İder: ide Tİ, DB, T / eyler Dİ

[2466] H nüshasında 48. şiirin sonunda bulunan, cetvelli, altın yazılı, "ا – elif" harfiyle biten şiirlerin bitip, "ب – be" harfiyle biten şiirlerin başlayacağını ḫaber veren başlıktır.

**130**[2467]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu serāhu fi'l-ġazeliyāt**[2468]

1. Oldı yüzüñüñ ḥayāsından eriyiben gül āb
   Nergisüñüñ ḥasretinden gözlerüm ṭoldı gül-āb

2.[2469] ʿAḳlıla kimse bilemez yüzüñüñ māhiyyetin
   Şemʿile nice biline vü bulına āfitāb

3. Bir ḫayāle rāżı olmışdur cemālüñden gözüm
   Āh n'idem kim ḥarām oldı bu gözlerüme ḫ̆āb

4.[2470] Ṣaçlaruñuñ ʿuḳdesi ʿaḳlumı ḳılmışdur esīr
   Gözlerüñüñ fitnesi göñlümi itmişdür ḫarāb

5. Daḫdı ṣaçuñ māhı bedrüñ boynına müşgīn kemend
   Ṣaldı zülfüñ āfitābuñ yüzine ʿanber-niḳāb

6.[2471] Devlet-i bāḳī senüñ ʿışḳuñdur u bāḳī fenā
   Şerbet-i şāfī senüñ derdüñdür ü bāḳī serāb

7.[2472] Aḥmedī yārı gerekse varlıġuñ terk eylegil
   Yārıla sinüñ arañda varısa sensin ḥicāb

---

[2467] * H. 23a, Tİ. 60b, DB. 114b (bn. 112b), T. 85a (bn. 29a), BM. 58b, Dİ. 5a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[2468] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ḥarfü'l-bā"; T nüshasında "ḥarf–ve ayżān lehu–ü'l-bā" şeklinde başlık atılmıştır.

[2469] 2b - Biline vü bulına: biliniben bulına Tİ, DB, T, Dİ / biliben bulınursa BM

[2470] 4a - ʿAḳlumı: göñlümi Tİ, DB, T
4b - Gözlerüñüñ: gözüñüñ BM; Fitnesi: fitneleri Tİ, DB, T, BM; Göñlümi: ʿaḳlumı Tİ, DB, T

[2471] 6a - ʿIşḳuñdur u: ʿışḳun durur DB, T
6b - Derdüñdür ü: derdüñ durur T

[2472] 7a - Eylegil: eyle kim Dİ

**131**[2473]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[2474]

1. Bu nicesi dehāndur bu nice leb
   Ki dir cānlara her dem *naḥnü aḳreb*

2.[2475] Yüregüm ditrer uş kim şemʿ bigi
   İçüme ṣaldı ʿışḳuñ tābıla teb

3.[2476] Müşevveş oldı göñlüm göreliden
   Ṣaçuñuñ leff ü neşrini müretteb

4.[2477] Liḳāñı iderem Ḥaḳ'dan temennā
   Zihī ḫūb ārzū vü ḫūb maṭlab

5.[2478] Yüzüñ ḥayret ṣaçuñdur dām-ı miḥnet
   Ḥavādiṯ-zāydur bu rūzıla şeb

6.[2479] Şerefdür çarḫa bu kim başmaġuña
   Hilāli naʿlçe ide necmi kebkeb

7.[2480] Lebüñdendür kelāmı Aḥmedī'nüñ
   Zihī şīrīn-ḥadīṯ ü pāk-meşreb

---

[2473] * H. 23b, Tİ. 60b, DB. 119a (bn. 117a), T. 89a (bn. 121a), BM. 59a, Dİ. 4b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[2474] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasına "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[2475] 2a - Ditrer uş: ditredür BM

[2476] 3a - Göreliden: görelide DB
3b - Leff ü neşrini: leff-i neşrini DB, T

[2477] 4a - İderem: isterem Tİ
4b - Ḫūb: Ḫoş Tİ, DB, T

[2478] 5b - Ḥavādiṯ-zāydur: ḥavādiṯ-rāydur Tİ, DB, T, BM

[2479] 6a - Kim: ki BM
6b - Kebkeb: kevkeb Tİ, DB, T, BM, Dİ

[2480] 7b - Pāk: pāk ü BM

**132**[2481]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[2482]

1. Yüz midür yā Rab bu yāḫūẕ āfitāb
   Ten midür iy Ḥaḳ bu yāḫūẕ māh-ṭāb

2. Leb mi bu yā çeşme-yi āb-ı ḥayāt
   Diş mi bu yā naẓm-ı lülü-yi ḫoş-āb

3.[2483] Gözlerüñ ne*efsūn oḫıdı göñlüme
   Ki*anda hergiz ḳalmadı ārām u ḫ̆āb

4.[2484] Ṣaçlaruñdan nice bula cān ḫalāṣ
   Kim ṭoludur bend ü çīn ü pīç ü tāb

5. Bir tecellīyile yüzüñden gözüm
   Rūşen ol kim itdi biñ nūr iktisāb

6. Ne diyem aġzuña kim ol sırr-ı rūḥ
   Ġaybdur *va'llāhü aʿlem bi'ṣ-ṣavāb*

7.[2485] Gün yüzüñ şemʿine pervāne-ṣıfat
   Yanadı*olmasa ṣaçuñ ʿanber-niḳāb

8.[2486] Cānumı oda gözüm ṣaldı velī
   Girü andan oldı aña feṭḥ-i bāb

---

2481 * H. 23b, Tİ. 60b, DB. 116a (bn. 114a), T. 86a (bn. 30a), BM. 59a, Dİ. 5a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

2482 H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

2483 3a - Efsūn: siḥr Dİ
3b - Ki*anda: anda Dİ; Hergiz: hiz DB, T; Ārām u ḫ̆āb: ārām-ı ḫ̆āb DB / rāmı vü BM

2484 4b - Bend ü: bendi Dİ

2485 7b - Yanadı: yandı BM / yandıdı Dİ; Ṣaçuñ: mū Dİ

2486 8b - Feṭḥ-i bāb: feṭḥ ü bāb Tİ

9.[2487] Yār gerek varlıġuñ ḳo Aḥmedī
Tā ki götrile ara yirden ḥicāb

[2487] 9a - Varlıġuñ: varlıġuñı DB, T
9b - Ki götrile: götürile Dİ

**133**[2488]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[2489]

1.[2490] Bu ne yüzdür bu nice zülf yā Rab
Meger bu māhdur ol ḳalb-i ʿaḳreb

2. ʿAceb bu gülşen-i cennet mi yā rūḥ
ʿAceb bu çeşme-yi kevṣer mi yā leb

3.[2491] Yañaġuñ nūrı durur āyet-i rūz
Ṣaçuñuñ ẓulmetidür rāyet-i şeb

4. Ṣudan ṭopraḫdan olmaz böyle terkīb
Meger sen ʿaḳl u cāndansın mürekkeb

5. Göreli ṣaçlaruñda müşg-tābın
Ten ü cānuma düşdi tābıla teb

6.[2492] Seni diyene ne dünyā ne ʿuḳbī
Seni sevene ne dīn ü ne meẕheb

7. Göñül zülfüñ ḫamındadur muḳayyed
Bu cān hicrüñ ġamındadur muʿaẕẕeb

8. Ḳapuñda ṣıdḳıla cān ide ḳurbān
Ṭapuñda olayım diyen muḳarreb

---

2488 * H. 24a, Tİ. 60b, DB. 119b (bn. 117b), T. 89a (bn. 121a), BM. 59b, Dİ. 5b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

2489 H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

2490 1a - Yüzdür: lebdür DB, T

2491 3b - Rāyet-i şeb: āyet-i şeb BM

2492 6a - Dünyā: dünyā vü DB, T, BM

9.[2493] Lebüñi Aḥmedī ẕikr itdügince
Sözi şīrīn olur u pāk-meşreb

[2493] 9b - Pāk: pāk u BM

**134**[2494]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[2495]

1.[2496] Pervānesi durur yüzüñüñ şemʿ-i āfitāb
Dür-dānesi durur dişüñüñ lülü-yi ḫoş-āb

2.[2497] Yaḫardı şemʿ bigi yüzüñ tābı ʿālemi
Olmasa arada ṣaçuñuñ sāyesi ḥicāb

3.[2498] Laʿlüñ ḳatında kim olur āb-ı ḥayāt kim
Ser-çeşme-yi ḥayātuñ ider adın ol serāb

4.[2499] Zülfüñ hevāsıyıla benefşe yile varub
Yüzüñ hevāsıyıla eriyüb olur gül-āb

5. Meftūn olalı ġamzeñe nergis benüm bigi
Ne rengi var yüzinde vü ne ḫoẕ gözinde ḫ̆āb

6.[2500] Yanduḥca şemʿ bigi*oduña cān ṣafā bulur
Zīrā ki yāra ʿaẕb olur yārdan ʿaẕāb

7.[2501] Sūzıla şemʿ bigi yanariken Aḥmedī
Girü gözüñden ola saña olsa fetḥ-i bāb

---

[2494] * H. 24a, Tİ. 61a, DB. 117a (bn. 115a), T. 87a (bn. 31a), BM. 60a, Dİ. 5b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[2495] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[2496] 1b - Lülü-yi ḫoş-āb: güher-i ḫoş-āb Dİ

[2497] 2b - Ṣaçuñuñ: saçuñ BM

[2498] 3a - Ḥayāt kim: ḥayāt BM

[2499] 4b - Hevāsıyıla: ḥayāsıyıla Tİ BM

[2500] 6a - Şemʿ bigi: şemʿ veş DB, T / mum bigi Dİ
6b - Yāra ʿaẕb olur: ʿaẕb olur yāra DB, T; Yārdan: yār iden Tİ / yārdan olan DB, T / u yārdan BM

[2501] 7b - Ola: olsa BM; Fetḥ-i bāb: fetḥ ü bāb DB, T

**135**[2502]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[2503]

1.[2504] Derd-mendem derdümi ne derddür bil iy ṭabīb
Pes aña lāyıḳ niceyise devā ḳıl iy ṭabīb

2. Zülfi sevdāsıyla oldum ḫasta dutġıl nabżumı
Kim perīşāndur mizāc u ḥāl müşḳil iy ṭabīb

3.[2505] Bini benden aldı siḥrile gözinün fitnesi
Sende bu rence devā varısa ḳılġıl iy ṭabīb

4. Em lebinden buyur ol yāruñ devā derdüme kim
Gül-şeker olur ʿilāc-ı ʿillet-i dil iy ṭabīb

5.[2506] ʿIşḳ elinden muḫteriḳdür tende aḫlāṭum ḳamu
Üşbu rence ne durur dermān buyurġıl iy ṭabīb

6.[2507] Yüregüm oynaduġınuñ ṣabr dermānı degül
Anuñıçun bir müferriḥ çāre itgil iy ṭabīb

7. Dutki dārūlar ḳamusı sende vardur n'idesin
Ṣıḥḥata çünkim mizāc olmaya ḳābil iy ṭabīb

8.[2508] Çün bilemezsin ki nedür derdüme binüm sebeb

---

[2502] * H. 24b, Tİ. 61a, DB. 121b (bn. 119b), T. 90b (bn. 122b), BM. 60a, Dİ. 8b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[2503] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[2504] 1a - Derddür: derdüdür DB, T / derd durur Dİ
1b - Pes: bes BM, Dİ; Devā: revā Dİ

[2505] 3b - Devā: revā Dİ

[2506] 5a - Elinden: odından Tİ, DB, T, BM

[2507] 6a - Yüregüm: yüregümüñ BM; Oynaduġınuñ: neminüñ BM

[2508] 8a - Ki nedür: nedür DB, T

İdemezsin aña dermān ʿaczüñi bil iy ṭabīb

9. Aḥmedī’ye vaṣl-ı tiryākī gerek kim ol durur
Biñ kezin fürḳatden içen zehr-i ḳātil iy ṭabīb

**136**[2509]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[2510]

1.[2511] Ben diyār-ı yārdan uş düşmişem tenhā ġarīb
İñileyü ney bigi sözüm budur kim vā ġarīb

2. Ger faḳīr ü ger ġanī yirlü yirinde her kişi
Ḫoş durur *elḥamdüli'llāh* ḳamusı illā ġarīb

3.[2512] Her gice şöyle iñiler ki*işiden ḳalur ṭaña
Baġ içinde olduġıçun bülbül-i şeydā ġarīb

4. Geh ṣular geh yile varur gāh ṭoprāġa düşer
Gāh yanar olduġıçun bu gül-i raʿnā ġarīb

5.[2513] Kendü yirinden cüẕādur ki*oldı bende ḳayd-ı laʿl
Yüregi delindi*olalı lülü-yi lālā ġarīb

6.[2514] ʿŪd bigi niçe iñleye yaḫıla raḥm idüb
Bir kişi dimez ki ne'yçün iñilersin yā ġarīb

7.[2515] Gündüzin ser-geşte vü bī-kār her yaña yürür
Gice olduḫda bulamaz mesken ü meʾvā ġarīb

---

2509 * H. 24b, Tİ. 61a, DB. 121b (bn. 119b), T. 91a (bn. 123a), BM. 60b, Dİ. 6a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

2510 H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

2511 1a - Diyār-ı yārdan: diyār u yārdan BM, Dİ

2512 3a - Ki*işiden: işiden Dİ

2513 5a - Ki*oldı: oldı Tİ, Dİ
5b - Yüregi: baġrı Dİ

2514 6a - Bigi: gibi DB, T; Niçe: nice BM, Dİ

2515 7a - Bī-kār her yaña yürür: bī-gāh yürür her yaña DB, T
7b - Meʾvā: māʾu BM

8.[2516] Pādişeh daḫı olursa ger diyārın yād ide
Dirliginden ẕevḳ ü rāḥat bulamaz aṣlā ġarīb

9. Ger diyārından ıraḫ düşdiyse n’ola Aḥmedī
ʿAyb mıdur Ḳāf’a düşüb olduġı ʿAnḳā ġarīb

[2516] 8a - Ger: çün Dİ

**137**[2517]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[2518]

1.[2519] Bī-māram itmedüñ baña tīmār iy ṭabīb
Vāy ol kişiye kim ola bī-mār u hem ġarīb

2.[2520] Tiryāk-ı vaṣlı isteriken cān devāyıçun
Zehr-i firāḳdur baña virdügi ol ṭabīb

3.[2521] Rāḥatdan aldı dünyede her kişi bir nişāb
Miḥnet baña cefāyıla olmış durur naṣīb

4.[2522] Şöyle*olmışam eger ḳalemüñ şaḳḳına girem
Yazarken olmaya müteġayyir ḫaṭ-ı edīb

5.[2523] Ol yārdan ʿināyet ola diridüm baña
İy vā muṣībete ki bu fikr olmadı muṣīb

6.[2524] Gözüm yaşı ineriken içüm yanar oda
Şol resmile ki şemʿ zihī ḥālet-i ʿacīb

7. Eyyūb-vār derdüñe ṣabr eyle Aḥmedī

---

[2517] * H. 25a, Tİ. 61b, DB. 122b (bn. 120b), T. 91b (123b), BM. 60b, Dİ. 6a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[2518] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[2519] 1a - İtmedüñ: itmedi Tİ, BM, Dİ; Tīmār iy: tīmār ol Tİ, DB, T, Dİ / tīmārı BM
1b - Kişiye: kişi BM; Kim ola: ola DB, T; Hem ġarīb: ġarīb BM

[2520] 2a - Vaṣlı: vaṣlın DB, T / vaṣl Dİ; Devāyıçun: devāsıçun Tİ, DB, T, Dİ

[2521] 3a - Dünyede her kişi: her kişi dünyāda Tİ, DB, T
3b - Miḥnet baña: miḥnetdür ü Tİ, BM, Dİ / miḥnet durur DB, T; Olmış durur: baña olan Tİ, DB, T / olmışdur BM, Dİ

[2522] 4a - Şöyle*olmışam: ben şöyle*olmışam Dİ; Eger: ki eger Tİ / ki ger DB, T / ki Dİ; Ḳalemüñ: ḳalem Dİ
4b - Müteġayyir: teġayyir BM

[2523] 5b - Vā: vāh DB, T; Muṣīb: naṣīb Tİ

[2524] 6a - İçüm: uyḳum Dİ

Ola ki göre ḥāluñı raḥm ide ol ṭabīb

**138**[2525]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[2526]

1. Bugün gösterdi yüzin baña maḥbūb
   Zihī rūşen gün ü zi sāʿat-i hūb

2. Gözüm oldı cemālüñile pür-nūr
   Ṣañasın Yūsuf'a irişdi Yaʿḳūb

3. Gülistān oldı İbrahīm'e āteş
   Ḫalāṣ oldı belādan girü Eyyūb

4. Ne ḳoḫu buldı zülfüñden ṣabā kim
   Ḳamu cānlara böyle oldı merġūb

5.[2527] Lebüñde oḫınur uş sırr-ı mektūm
   Yüzüñde*Allāhu nūr olalı mektūb

6.[2528] Baña dirler ki ṣabr it pend n'itsün
   Çün ola ʿışḳ gālib ʿaḳl maġlūb

7.[2529] Cemālüñdür kelāmı Aḥmedī'nüñ
   Anuñçundur dil ü cānlara maḥbūb

---

[2525] * H. 25a, Tİ. 61b, DB. 123b (bn. 121b), T. 92b (bn. 124b), BM. 61a, Dİ. 6b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[2526] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[2527] 5b - Allāhu nūr: Allāh nūrı Tİ / nūr-ı Ḥaḳ Dİ

[2528] 6a - Dirler ki: dirler DB, T
6b - ʿIşḳ: ʿışḳı BM; ʿAḳl: ʿaḳlı BM

[2529] 7b - Maḥbūb: merġūb BM

**139**[2530]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[2531]

1.[2532] Cān yüzüñ zülfüñi ister rūz u şeb
İşideli bu sözi ḳılur ṭaleb

2.[2533] Nişe ditrer āfitāb irmedise
Yañaġuñ ʿışḳından aña tāb-ı teb

3. Gül yüzüñe beñzerem didügiçün
Yile virdi ḫırmenin ol bī-edeb

4.[2534] Leb ʿaḳīḳ ü zülf ʿanber ten ḥarīr
Nişe oldı göñlüñ āhen iy ʿaceb

5.[2535] Cān yüzüñüñ ẕikrile bulur nişāṭ
Bülbüle gül ḳoḫusı virür ṭarab

6.[2536] Yaşumı yüzümde her ki göre dir
Bir arada yaraşur laʿl ü ẕeheb

7. ʿIşḳuñuñ cāmıyla mest olmışdı cān
Yaradılmadın daḫı bāġ u ʿineb

8.[2537] Ol lebi yād itdügüñce Aḥmedī

---

[2530] * H. 25b, Tİ. 61b, DB. 120a (bn. 118a), T. 89b (bn. 121b), BM. 61b, Dİ. 6b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[2531] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[2532] 1a - Yüzüñ zülfüñi: yüzüñ ü zülfüñ Tİ, DB, T, BM / yüzüñi zülfüñ Dİ; Rūz u şeb: rūz-ı şeb BM
1b - Ḳılur: kim men Tİ, DB, T, Dİ / kim ki BM

[2533] 2b - Tāb-ı teb: tāb u teb DB, T

[2534] 4a - Zülf: zülf ü BM

[2535] 5b - Ṭarab: ṭaleb Dİ

[2536] 6a - Ki: kim BM, Dİ

[2537] 8b - Aġzuñda: aġzumda DB, T

Lafẓuñ aġzuñda olur ḳand u ruṭab

9.[2538] Çün ʿAcem’de*irdi kemāle sözlerüñ

*Fe’fteh ebvābe’l-maʿānī fī’l-ʿArab*

[2538] 9a - Çün ʿAcem’de: fī’l-ʿAcem Dİ

**140**[2539]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ş̱erāhu**[2540]

1.[2541] İy cemālüñden ḫacāletde cemāl-i āfitāb
Yañaġuñuñ nūrı olmışdur kemāl-i āfitāb

2.[2542] Yoluña yüz süriyiben sini ister rūz u şeb
Sini istemekde geçer māh u sāl-i āfitāb

3. ʿUḳdesine zülfüñüñ düşibenüñ buldı küsūf
Senden ayrılaldan olmışdur zevāl-i āfitāb

4.[2543] Ne ṣorarsın binüm aḥvālümi kim nicesidür
Çünki senden ayru şöyle ola ḥāl-ı āfitāb

5. Bu kevākib bulalıdan berü göklerde şeref
ʿIşḳuñuñ derdi olup durur vebāl-i āfitāb

6. Başı üstine dönüben sini ister dāyimā
Burcdan burca bu durur intiḳāl-i āfitāb

7.[2544] Şöyle kim sīm-āb lerzāndur u zerd ü mużṭarib
N'eylesün hicrüñde yoḫdur iḫtimāl-i āfitāb

---

[2539] * H. 25b, Tİ. 62a, DB. 115a (bn. 113a), T. 85a (bn. 29a), BM. 61b
* Bu şiir V ve Dİ nüshalarında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB ve T nüshalarında 9; BM nüshasında 7 beyittir.

[2540] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[2541] 1b - Yañaġuñuñ: yañaġuñ BM

[2542] 2a - Süriyiben: süriben BM; Rūz u şeb: rūz-ı şeb BM
2b - Sāl-i āfitāb: sāl u āfitāb BM

[2543] 4a - Nicesidür: nicedür BM
4b - Senden ayru: senden DB, T

[2544] 7a - Zerd ü: ḥālı Tİ

8.[2545] Ol hevesde kim āhū-dīẕeyi ide şikār
Uş esed binübenüñ yürür ġazāl-i āfitāb

9.[2546] Aḥmedī sinüñ viṣālüñe irerse ne ʿāceb
Ẕerreyile olur āḫir ittiṣāl-i āfitāb

[2545] 8a - Kim: kim sen Tİ, DB, T
[2546] 9a - İrerse: iderse BM

**141**[2547]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[2548]

1.[2549] Çün ġayra baḫmadı gözüm iy Ḥaḳ behīç-bāb
N'eyçündür aña pes ḳamu bu derdile ʿazāb

2. ʿIşḳ odı yüregümde dutışub yanar müdām
Anuñçun oldı gözlerüm ucdan uca kebāb

3.[2550] Her dem niṣār itmege yāruñ ḫayāline
Baḥreyni gözümüñ döker uş lülü-yi ḫoş-āb

4.[2551] Gözüm ḳara gün itdi baña līki n'idelüm
Ter-dāmenüñ ḫaṭāsına ʿādet degül ḫiṭāb

5. Gözüm diyü ciger ḳanıla bislenen kişi
Düşürdi şemʿ bigi yüregüme derd ü tāb

6.[2552] Gözlerümüñ ġurābı meger būm oldı kim
Nūrından ider ayıla günüñ uş ictināb

7.[2553] Derdile şemʿ bigi erisem ʿaceb degül
Kim ṭoludur içüm ü ṭaşum āteşile āb

---

[2547] * H. 26a, Tİ. 62a, DB. 117b (bn. 115b), T. 87a (bn. 31a), BM. 62a, Dİ. 7a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[2548] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[2549] 1b - Pes: bes DB, T, BM, Dİ; Ḳamu bu: bu ḳamu Tİ, DB, T, Dİ / ḳamu BM

[2550] 3b - Gözümün: gözüm BM

[2551] 4a - İtdi baña: itdi BM; N'idelüm: n'ideyim Tİ, DB, T, BM, Dİ

[2552] 6a - Ġurābı: ġarāyibi Dİ; Būm: bu Dİ

[2553] 7a - Bigi: gibi BM
7b - Ṭoludur: ṭoldı BM; İçüm ü: içüm BM

8.[2554] Bu ḫuşk-sāl içinde ki düşmişdür Aḥmedī
Yanardı gözlerinden irişmese feṯḥ-i bāb

9.[2555] Deryā-yı faż̧l ola ṭolu dürr-i girān-bahā
Her kim bu baḥrda diye üşbu söze cevāb

[2554] 8a - İçinde ki: içinde DB, T
8b - Gözlerinden: gözlerümden Tİ; Feṯḥ-i bāb: feṯḥ ü bāb Tİ
[2555] 9a - Ṭolu dürr-i girān: ṭoludur bī-girān BM

**142**[2556]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ş̲erāhu**[2557]

1.[2558] Çün götürdi gül yañaġından niḳāb
Mevsüm-i ʿişretdür ü cām-ı şarāb

2.[2559] Lāle bigi ḳoma elden cām-ı mey
Ki*itdi bülbül rāst uş sāz-ı rebāb

3. Ḥayf ola ʿömrüñi ẓāyiʿ eylemek
Ḥāżıriken niʿmet ü baḫ̲t u şebab

4.[2560] Sen şitāb it cām-ı cān-baḫ̲şa müdām
Çün ider eyyām geçmege şitāb

5.[2561] Bāġ içinde ol gül-ābı nūş it
Ki*ola renginün ḥayāsından gül āb

6.[2562] Gāv u ḫ̲ar içdügin içmekdür ḫ̲aṭā
Ādemī içdügin iç ki*oldur ṣavāb

7.[2563] Bāz̲e nūş it bāda virme ʿömrüñi
Çün ezeldendür ş̲evābıla ʿikāb

---

2556 * H. 26b, Tİ. 62a, DB. 116b (bn. 114b), T. 86b (bn. 30b), BM. 62a, Dİ. 7b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

2557 H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

2558 1b - ʿİşretdür ü: ʿişret durur BM, Dİ

2559 2a - Bigi: gibi BM
2b - Ki*itdi: itdi Dİ

2560 4a - Cān-baḫ̲şa: cān baḫ̲ş it BM / cān-puḫ̲te Dİ
4b - İder: gider BM; Eyyām: eyyāmı BM

2561 5b - Ki: kim Dİ

2562 6a - Gāv u ḫ̲ar: gāv-ı ḫ̲ar Tİ, BM
6b - Ādemī: ki ādemī Tİ; Ki*oldur: oldur Dİ

2563 7a - Bāda virme: virme bāda BM
7b - Ş̲evābıla: ş̲übūtıla BM

8.[2564] Çün ḳalem yazduġı ayruḫsı*olamaz
Ne gerek cāna bu rencile ʿaẕāb

9. Gözde ḫ̆āb u tende ḳalmadı ḳarār
Senden ayruya ne ārām u ne ḫ̆āb

10.[2565] Gözlerümdedür ḫayāli ḳaddüñüñ
Serv orada biter kim ola āb

11.[2566] Uş çiçek vaḳti irişdi Aḥmedī
Ki*ola gül bigi ayaġuña turāb

[2564] 8a - Ayruḫsı: ayruḳ Dİ; Olamaz: degül DB, T
8b - Ne: neye DB, T; Cāna bu: bunca DB, T
[2565] 10b - Serv: servi DB, T; Biter: yiter BM
[2566] 11a - Vaḳti irişdi: vaḳtinde irdi Dİ
11b - Ki: kim Dİ; Bigi: gibi DB, T; Ayaġuña: pāyuña Dİ

**143**[2567]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[2568]

1.[2569] Çünkim ḫazān irişdi kişi kim ola lebīb
Anı ide müdām ki aña buyurur ṭabīb

2.[2570] Ḫoşdur rebāb ḫāṣa ki yār ola hem-nefes
Ḫoşdur şarāb ḫāṣa ki sāḳī ola ḥabīb

3.[2571] Şīrīn durur ʿazīz bu cānıla ʿömr aña
Ṣarf it nişābuñı anı itme*ayruġa naṣīb

4. Zülfüñde gönlümi ne ṣorarsın ki nicedür
Bilüriken ki nice olur şāmda ġarīb

5.[2572] Niçe ki bīş-ter ola cevrüñ bu cānuma
Gönlümde daḫı artuḫ olur mihrüñ iyʿacīb

6.[2573] Senden beni raḳīb nice idebile baʿīd
Benden baña çü sini Ḫaḳ idüp durur ḳarīb

7. Vaṣfuñı Aḥmedī nice taḥrīr ide kim
Ḫayrān olur yüzüñe naẓar idicek edīb

---

[2567] * H. 26b, Tİ. 62b, DB. 122a (bn. 120a), T. 91a (bn. 123a), BM. 62b, Dİ. 8a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB, T, V ve BM nüshalarında 7; Dİ nüshasında 6 beyittir.

[2568] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[2569] 1a - İrişdi: irişe Dİ

[2570] 2a - Ḫāṣa: ḫāme BM; Hem-nefes: hem-nişīn Tİ, DB, T

[2571] 3a - Şīrīn durur: şīrīndür ü Dİ
3b - Ayruġa: cüze Dİ

[2572] * Bu beyit Dİ nüshasında yoktur.
5a - Niçe: nice BM
5b - Daḫı: mihrüñ DB, T; Mihrüñ iy: bu durur DB, T

[2573] 6b - Baña: yana Tİ; Çü Sini: sini çü DB, T

**144**[2574]

***Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿīlü / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[2575]

1.[2576] Ḫoşdur naẓara bu ruḫıla nāẓır u ḥācib
İllā naẓar ehlini ḳomaz nāẓır u ḥācib

2. Peykānı dil ü cāna geçer ġamzelerinüñ
Gör kim ne ḳażā oḫın atarlar bu ḥavācib

3.[2577] Māhiyyetini ṣūretinüñ kim bile ki gün
Nūr andan alur şöyle ki günden bu kevākib

4. Dudaġı durur çeşme-yi ḥayvān u beñi Ḫıżr
Yañaġı durur ʿīd ü ṣaçı ḳadr ü reġāib

5.[2578] Yoluñ tozına ay u güneş müşteri oldı
Pes ne göñül ola ki saña olmaya rāġıb

6.[2579] Ne āhu-yı pür-dil durur ol ḫūnī gözüñ kim
Pençe uramaz anuñıla şīr-i maḥārib

7.[2580] Burṣa vü Ḫorāsān mey ü ney ḥāżır u maḥbūb
Bu faẓlıla maḳbūl ola mı tevbe-yi tāʾīb

---

[2574] * H. 27a, Tİ. 62b, DB. 122b (bn. 120b), T. 91b (bn. 123b), BM. 63a, Dİ. 8a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ ve Dİ nüshalarında 9; DB ve T nüshalarında 8; BM nüshasında 7 beyittir.

[2575] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[2576] 1a - Naẓara: naẓar Dİ

[2577] 3a - Ki: kim Tİ, DB, T, BM, Dİ

[2578] 5b - Pes: bes DB, T

[2579] * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
6b - Maḥārib: muḥārib Tİ, DB, T, Dİ

[2580] 7a - Ḫorāsān: ḫazān Dİ
7b - Faẓlıla: faẓlda Tİ, DB, T, BM, Dİ

8.[2581] Mey nūş id ü ḫoş dut neye gūş Aḥmedī itme
Ṣūfī bigi ḳılma özüñi ḫāsir ü ḫāīb

9.[2582] Firdevs durur Burṣa ḳamu vechile līkin
Gerekmezidi anda bu ḥayyāt u ʿeḳārīb

[2581] 8a - Bu mısra DB ve T nüshalarında yoktur.; İd ü: id Dİ
8b - Bigi ḳılma: bigi zer ḳıla Tİ, Dİ / bigi itme DB, T / bigi itme BM

[2582] Bu beyit DB, T ve BM nüshalarında yoktur.

## 145[2583]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu[2584]**

1. Didüm şehā nedür dudaġuñ didi laʿl-i nāb
   Didüm nedür dişüñ didi kim lülü-yi ḫoş-āb

2.[2585] Didüm tenüñ nedür didi kim māh-tāb-ı bedr
   Didüm yüzüñ nedür didi kim şemʿ-i āfitāb

3.[2586] Didüm eyit ki ġamzeñ ü zülfüñ ne işdedür
   Didi bu cānlar alur u ol dīn ider ḫarāb

4.[2587] Didüm ki çāre n'ola ki irem viṣālüñe
   Didi ki varlıġuñı gider ki*ol durur ḥicāb

5.[2588] Didüm ki fürḳatüñde niçe yanam iñleyem
   Didi ki sūz u nālesüz olmaz ney ü rebāb

6.[2589] Didüm ki şemʿ bigi yanaram nedür devā
   Didi gözüñden ola meger aña feṯḥ-i bāb

7.[2590] Uyımazam gözüm ki ḫayālüñ göre didüm
   Didi ḫayāldür aña kim ʿāşıḳ ola ḫ̆āb

---

[2583] * H. 27a, Tİ. 62b, DB. 117b (bn. 115b), T. 87b (bn. 31b), BM. 63a, Dİ. 8b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[2584] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[2585] 2a - Tenüñ nedür: nedür tenüñ DB, T

[2586] 3b - Alur u: alur BM

[2587] 4a - N'ola ki: kim DB, T; İrem: irişem Tİ, DB, T
4b - Ki*ol: ol Dİ

[2588] 5a - Ki fürḳatüñde: ki fürḳatüñe Tİ, BM / firāḳıla DB, T; Niçe: nice BM; Yanam: yanub DB, T
5b - Sūz u nālesüz: sūz-ı nālesüz BM

[2589] 6b- Gözüñden ola meger: meger gözüñden ola Tİ, DB, T

[2590] 7a - Uyımazam: didüm uyımazam BM / uyıyamaz Dİ; Ḫayālüñ: ḫayālüñi Dİ; Göre didüm: göre BM
7b - Ḫayāldür: ḫayālüñdür BM

8.[2591] Didüm şitāb itme ki irem viṣālüñe
Didi ki ʿömr nice ola ki*itmeye şitāb

9. Aġzuñ ne noḳṭadur didüm eydür ki Aḥmedī
Cāndan suāl eyleyene teng olur cevāb

[2591] 8a - Ki: kim DB, T; İrem viṣālüñe: görem viṣālüñi Dİ
8b - Ki*itmeye: itmeye Dİ

**146**[2592]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭābā'llāhu ṣerāhu**[2593]

1. Şol yüzde kim odından eriyüb olur gül āb
Dür mi bu ḳaṭre ḳaṭre vü yā der mi yā gül-āb

2.[2594] ʿAnber beñüñi berk-i gül üstinde göreli
Döndürdi derdilen cigerin ḳana müşg-nāb

3.[2595] Naẓmını görmeyen dişiñüñ nice bile rāst
Kim dürc-i laʿl içinde durur lülü-yi ḫoş-āb

4.[2596] Cān kim olur ki şemʿini görse cemālüñüñ
Pervāne bigi tābına yaḫıla āfitāb

5.[2597] Ben vaʿdeñe żarūretile ṣabr idem velī
Vaʿdeñ ucına irmez ü bu ʿömr ider şitāb

6.[2598] Düşde ḫayālini göreyidi cemālüñüñ
Bu baḫtı ḳara gözlerüme girseyidi ḫ̆āb

7.[2599] Hicrüñde çoḫ ʿaẕāb çeker Aḥmedī velī
Ẕikrüñ ḥalāvetiyle aña ʿaẕb olur ʿaẕāb

---

[2592] * H. 28a, Tİ. 63a, DB. 118a (bn. 116a), T. 88a (bn. 32a), BM. 64a, Dİ. 9b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[2593] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "velehu ṭābe ṣerāhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[2594] 2a - Berk-i gül: gül BM
2b - Derdilen: derdile Tİ, DB, T, Dİ; Müşg-nāb: müşg-i āb Dİ

[2595] 3b - İçinde durur: içindedür BM

[2596] 4b - Bigi: gibi DB, T

[2597] 5b - İrmez ü: irmez BM

[2598] 6b - Gözlerüme: gözlerüm BM; Girseyidi: görseyidi BM

[2599] 7b - ʿAẕb: ʿaẕāb BM

**147**[2600]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[2601]

1.[2602] Şerden emān gerekse müdām içmegil şarāb
Ne ḫayr ola anda ki adı ola şer-āb

2.[2603] Sīr-āb olayım dime ol nesneden kim ol
Devlet serāyını ḳurıdıban ḳılur serāb

3.[2604] Ḫayr-āb nicesi diye ḫayr ehli aña kim
Dünyā vü dīn bināsını benden ider ḫarāb

4.[2605] Bu fiʿlile me-āb u me-engūr kim olur
Anı sevene ṭamu olur merciʿ ü meʾāb

5.[2606] ʿAnuñ ʿuḳābı çengi her-enʿām vaṣfa kim
Bir kez irişe*aña ebed inʿām olur ʿiḳāb

6.[2607] Ḳo bu ḥarām-pīşeyi kim şerrile anuñ
Olur ḥelāl ḥaddi yine ṣevb her ṣevāb

7.[2608] Daḫı bu zehrüñ adını ʿaẕb urma Aḥmedī

---

[2600] * H. 28a, Tİ. 63a, DB. 118b (bn. 116b), T. 88a (bn. 32a), BM. 64a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[2601] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[2602] 1b - Ki: kim DB, T

[2603] 2b - Serāyını: serāyın Tİ, BM; Ḳurıdıban: ḳuruyıban Tİ

[2604] 3b - Benden ider: bundan ider Tİ, BM / oldur iden DB, T

[2605] 4a - Me-engūr: engūr BM
4b - Olur: odı Dİ

[2606] 5a - Çengi: çenge BM; Her: ol Tİ, DB, T
5b - İrişe*aña: ola şeh tā Tİ / ulaşa tā DB, T, Dİ / ulaşa aña BM

[2607] 6b - Ḥaddi: ḥadde Dİ; Yine: yanar Tİ, Dİ; Ṣevb: ṣevbi Dİ

[2608] 7b - Cānuña: ʿaḳluña DB, T; ʿAnādur ol u: ʿanā durur ol Tİ, DB, T / ʿanādur ol BM; ʿAḳluña: cānuña DB, T

Kim cānuña ʿ anādur ol u ʿ aḳluña ʿ aẕāb

**148**[2609]

***Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ş̱erāhu**[2610]

1.[2611] Ṣabā ṣaçuñ ṣıfatından oḫıriken bir bāb
Çemende ṭoldı hevānuñ dimāġı ʿanber-nāb

2. Yüzüñ ṣafāsı megerʿaks ṣaldı gül-zāra
Anuñıçun eriyiben ḥayādan oldı gül-āb

3. Lebüñ taṣavvurın iderdi teng-dillikden
Ḥarīr ṭonını çāk itdi ġonca-yı sīr-āb

4.[2612] İşitdi fitne gözüñ vaṣfını senüñ nergis
Henūz bir ḳadeḥ içmedin oldı mest ü ḫarāb

5.[2613] Eger ṭavāf iderisem işigüñ uş Kaʿbe
V'eger namāz ḳılursam ḳaşuñ ḫamı miḥrāb

6.[2614] Ṣaçuñ durur şeb-i yeldā vü yañaġuñ nev-rūz
Ḳaşuñ hilāl-i muʿanber tenüñ durur meh-tāb

7.[2615] Baña *müfettiḥü'l-ebvāb* luṭfıla açdı
Viṣālüñüñ ḳapusını şehā zi *fetḥü'l-bāb*

8. Ne fitne ḳopdı bu cāẕū gözüñ ki siḥrinden

---

2609 * H. 28b, Tİ. 63a, DB. 118b (bn. 116b), T. 88b (bn. 32b), BM. 64b, Dİ. 10a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

2610 H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

2611 1b - ʿAnber: ʿanber ü BM

2612 4b - Bir: ki bir BM

2613 5b - Ḳılursam: ḳılurısam Dİ

2614 6a - Vü yañaġuñ: yañaġuñ u BM
6b - Hilāl-i muʿanber: hilāl ü ʿanber BM

2615 7b - Ḳapusını: ḳapusın Dİ

Cünūn u ḥayrete düşdiler uş *ulū'l-elbāb*

9. Ne ṭūṭī itdi lebüñ ʿışḳı Aḥmedī'yi ʿaceb
Ki oldı bülbül ü ḳumrı anuñ ḳatında ġurāb

**149**[2616]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[2617]

1.[2618] Ṣaçuñ bendi ṭolu durur ġarāyib
Anı görsün kim isterse reġāib

2.[2619] Yüzüñ Yūsuf lebüñ iʿcāz-ı ʿĪsī
Ḥaḳ'uñ ṣunʿında çoḫ olur ʿacāyib

3. Yüzüñ nūrından irdi gün zevāle
Nite kim gün ṣuʿāʿından kevākib

4. Lebüñ kevṯer diyenüñ sözi şīrīn
Ḳadüñ ṭūbī diyenüñ fikri ṣaib

5. Ṣun ol cām-ı ṭarab-encāmı sāḳī
Ki tevbe şīşesin ṣıdı bu tāib

6.[2620] Ḥaḳīḳatde güneh çün ṭāʿat oldı
Ḥaḳ'uñ pes raḥmetinden olma ḫāib

7.[2621] Mey iç līkin niyāzuñ kesme Ḥaḳ'dan
Ki mescid ola saña deyr-i rāhib

8.[2622] Nedür ḥāṣıl bilür misin cihāndan

---

2616 * H. 29a, Tİ. 63a, DB. 123a (bn. 121a), T. 92a (bn. 124a), BM. 65a, Dİ. 10b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

2617 H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

2618 1b - Kim: ki BM

2619 2a - ʿĪsī: Mūsī DB, T

2620 6b - Pes: bes BM

2621 7b - Ola: oldı Dİ

2622 8b - Yār-ı münāsib: yār u münāsib BM

Şarāb u ṣoḥbet ü yār-ı münāsib

9.[2623] Yiter söz Aḥmedī’ye manṣıb u cāh
Meṣāibdür aña ayruḫ menāṣib

[2623] 9b - Ayruḫ: iy rūḥ BM

**150**[2624]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[2625]

1.[2626] ʿIşḳuñuñ odına düşdüm ḥālumı ṣor iy ḥabīb
Derd-mendem derdüme tīmār eyle iy ṭabīb

2. Her gice sinün cemālüñ şavḳıyıla tā seḥer
İñilerem şöyle kim gül ḥasretinden ʿandelīb

3.[2627] Senden ıraḳ şemʿ bigi ḫūn-ı dildür yidügüm
Her kişi*anı yir ki*ezelden aña olmışdur naṣīb

4. Ṭapuña irem diyü ḳapuñda çoḫ oldum muḳīm
Dimedüñ bir gün ki n'eyler işigümde bu ġarīb

5. Ne ʿaceb yansa yüzüñ şavḳıyıla cānum oda
Ola mı pervāneden şemʿe düşüb yanmaḫ ʿacīb

6. Sen baña benden yaḫın maʿnīde senden ben saña
Gerçi ṣūretde ırāġ itdi beni senden raḳīb

7. ʿŪd bigi yanariken Aḥmedī'nüñ nālesin
İşiden dir *inne İbrahīme evvāhun munīb*

---

2624 * H. 29a, Tİ. 63b, DB. 121a (bn. 119a), T. 90b (bn. 122b), BM. 65a, Dİ. 11a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

2625 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu", Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

2626 1a - Ṣor: gör DB, T / bil BM
1b - Eyle: ḳıl BM

2627 3b - Her kişi: er Dİ; Ki*ezelden: ezelden ki Tİ, DB, T / kim ezelde Dİ

**151**[2628]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[2629]

1.[2630] Ḳaydını zülfüñ ider göñül ṭaleb
Niredendür aña bu sevdā ʿaceb

2. Alnuña ay dirisem olmaz revā
Yüzüñe gün dirisem düşmez edeb

3. Mūsī iʿcāzın ḳılur vāżıḥ bu zülf
ʿĪsī enfāsın ider ẓāhir bu leb

4.[2631] Yüzüñe kim cān u dil ḥayrānıdur
Ne diyeyim cüz kemāl-i ṣunʿ-ı Rab

5.[2632] Gözlerüñ ʿışḳından esrimişdi cān
Dürimedin bāġ u bitmedin ʿineb

6.[2633] Miḥnet itdügüñ bu ḫasta cānuma
Sini sevmişem hemīn budur sebeb

7.[2634] N'ola göñlüñ Rūm'ı yıḫılsa*Aḥmedī
Çün yıḫıldı Şām u Baġdād u Ḥaleb

---

2628 * H. 29b, Tİ. 63b, DB. 120a (bn. 118a), T. 89b (bn. 121b), BM. 65b, Dİ. 11a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

2629 H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

2630 1a - Ḳaydını zülfüñ: zülfüñüñ ḳaydını DB, T

2631 4a - Ḥayrānıdır: ḥayrandur DB, T / ḥayran durur BM
4b - Cüz: çün BM

2632 5b - Bāġ u: bāġı vü BM

2633 6a - İtdügüñ: itdügi Tİ, DB, T

2634 7a - Göñlüñ: dil Dİ

**152**[2635]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[2636]

1.[2637] Ḳapuñdan menʿ ider bini ḥācib
Baña yitmez midi cevr-i ḥavācib

2. Yüzüñ nūrıyladur rūşen-menāẓir
Lebüñ ẕikriyledür şīrīn-meşārib

3.[2638] Yañaġuñda*oḫınur *Rabbü'l-meşārıḳ*
Ṣaçuñda yazılur *Rabbü'l-meġārib*

4.[2639] Yüzüñüñ rūşen itsün Ḥaḳ çirāġın
Ki andan nūr alur şemʿ-i kevākib

5.[2640] Ṣaçuñuñ ʿaḳdidür menzil-geh-i rūḥ
Ġarāyib yir olur ḳadr ü reġāib

6. İşitse Aḥmedī sāzını zühre
Sürūd u rūddan olaydı tāib

7.[2641] Dikenden gül bigi bu ḫuşk-lebden
Ne ter sözler biter gör zī-ʿacāyib

---

2635 * H. 29b, Tİ. 63b, DB. 123a (bn. 121a), T. 92a (bn. 124a), BM. 65b, Dİ. 11b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB, T ve Dİ nüshalarında 7; BM nüshasında 6 beyittir.

2636 H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

2637 1a - İder: ider ü BM

2638 3a - Yañaġuñda: ruḫuñda Dİ
3b - Yazılur: yazılu Tİ, BM, Dİ / yazıludur DB, T

2639 * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
4b - Ki: kim Tİ, DB, T

2640 5b - Ḳadr ü reġāib: ḳadr-i reġāib Tİ, BM

2641 7a - Bigi: gibi DB, T, BM

**153**[2642]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[2643]

1.[2644] Ḳaşuñ hilāl-i ʿīddür eydür mey it ṭaleb
Kimdür aña ki diye bu aydur meh-i receb

2.[2645] Çün ḳamu ay Ḥaḳ'uñ ola baʿżıda içiben
Baʿżıda içmedügi kişinüñ nedür ʿaceb

3.[2646] Zerḳ ü riyāyı itmek ü mey içmedügiçün
Ehl-i kerāmetem dimege ne durur sebeb

4.[2647] Gül kim olur ki yāda getüre anı kişi
Yüzüñ ḳatında güneşi añmaḫ degül edeb

5. Varıdı perde-yi ʿinebīsinde gözümüñ
Yüzüñ ḫayāli daḫı yaradılmadın ʿineb

6. Bāẕe virür ṭarab ḳamu ḫalḳa velī senüñ
Yüzüñ ḫayālidür ki virür göñlüme ṭarab

7.[2648] Ḳullıġuñı ṭaleb ḳılur ol Ḥaḳ'dan Aḥmedī
Ḳamu murāda irmeñüñ aṣlı nedür ṭaleb

---

[2642] * H. 30a, Tİ. 64a, DB. 120b (bn. 118b), T. 90a (bn. 122a), BM. 66a, Dİ. 11b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[2643] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[2644] 1a - Mey it: mirāt BM

[2645] 2a - Baʿżıda: baʿżı BM / baʿżında Dİ
2b - Baʿżıda: baʿżında Dİ; İçmedügi kişinüñ nedür ʿaceb: kişinüñ nedür içmedügi sebeb DB, T

[2646] 3a - İtmek ü: itmek BM
3b - Dimege ne durur sebeb: didügi ne bigi ʿaceb DB, T / dimege bu durur sebeb Dİ

[2647] 4b - Añmaḫ degül: añmaḳ durur Tİ / aḳmaḳ durur DB, T

[2648] 7b - Ṭaleb: ṭarab BM

**154**[2649]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[2650]

1.[2651] Göñlüm alalı ālıla iy serv-i ġonca-leb
Lāle bigi içüm ü ṭaşum ṭoldı tāb u teb

2.[2652] Laʿlüñ ḫayāline ʿinebī perdede gözüm
ʿÜnnābı oldı dökdügi yaş eyle kim ʿineb

3. Pervāne bigi tābına yandum cemālüñüñ
Gözüm yüzüñe baḫmaduġı bu durur sebeb

4.[2653] Görsün ṣaçuñla yüzüñi rūşen güneş bigi
Giceyle gündüzi bir arada iden ṭaleb

5.[2654] Yüzüñe vālih oldum u zülfüñe şīfte
Lā-büd recā vü ḫavfdayam böyle rūz u şeb

6. Ḫalḳa kemīn işi gözüñüñ kīndür ü kemīn
Kim ögredür bu ẓālime bu fitneyi ʿaceb

7.[2655] Ger cānuñ ala yār eger ḳanuñı içe
Ṣabr eyle Aḥmedī ki bu yolda budur edeb

---

2649 * H. 30a, Tİ. 64a, DB. 121a (bn. 119a), T. 90a (bn. 122a), BM. 66a, Dİ. 12a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

2650 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

2651 1b - Bigi: gibi BM

2652 2b - ʿÜnnābı: ʿünnāb DB, T, Dİ; Dökdügi yaş: dökdi yaşı DB, T; Eyle: ile Dİ

2653 4a - Bigi: gibi BM

2654 5b - Ḫayfdayam: ḫavfıñla DB, T

2655 7a - Yār: yāru vü Tİ / vü BM; Eger: ger BM / v'eger Dİ

**155**[2656]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[2657]

1.[2658] Maṭlaʿ-ı nūr oldı yāruñ yüzi şöyle ki*āfitāb
Ḥūb maṭlaʿ dur kim eydür buña *bismi'llāh* cevāb

2.[2659] Gözlerümdedür ḫayāli ḳāmetüñüñ lā-cerem
Yiri servüñ çeşme-yi rūşen olur ya cūy-ı āb

3.[2660] Göñlümi ṣaçuñda bulam gösterürseñ yüzüñi
Kim bulınur gicede yiten çıḫıcaḫ māh-tāb

4.[2661] Aġzuñı ġonca ṣanurdum göricek ol noḳṭada
Teng durur tengsüz *va'llāhü aʿlem bi'ṣ-ṣavāb*

5. Dāyima ʿışḳuñ benüm göñlümde dutmışdur maḳām
Genc ol yirde bulınur kim ola ol yir ḫarāb

6.[2662] Dilerem kim varlıġumı yoluña terk eyleyem
Birlik anda*olur ki götrile ara yirden ḥicāb

7.[2663] Aḥmedī laʿlüñde ne güher nihāndur diriken
Sözi odından eridi ṣu bigi dürr-i ḫoş-āb

---

[2656] * H. 30a, Tİ. 64a, DB. 115a (bn. 113a), T. 85b (bn. 29b), BM. 66b, Dİ. 12a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[2657] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[2658] 1a - Ki*āfitāb: āfitāb Dİ

[2659] 2b - Olur: durur Tİ, DB, T

[2660] 3b - Gicede yiten: gicede BM; Çıḫıcaḫ māh-tāb: ṭoġıcaḳ āfitāb DB, T

[2661] 4a - Ṣanurdum: ṣanuram DB, T; Noḳṭada: noḳṭadan Tİ

[2662] 6b - Anda*olur: olur DB, T / andadur Dİ

[2663] 7b - Ṣu: mum BM; Bigi: gibi DB, T; Dürr-i ḫoş-āb: dürr ü ḫoş-āb BM

**156**[2664]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[2665]

1.[2666] Mīr Süleymān *ʿazze naṣra* çün içer cām-ı şarāb
Ṣūretinüñ çeşmesinden nūr ider iltihāb

2. Rūşen olur gün bigi *sırrı seḳāhüm Rabbühüm*
Çünki kendü ḳullarına ṣuna ol cām-ı şarāb

3.[2667] İçiben ol sāġarı nūr indügince ġaybdan
*Eyyühe's-sulṭān henīʾen lek* diyü irdi ḫiṭāb

4.[2668] Meclisi cennetdür anuñ ḫūr u rıḍvān ḥāżır uş
Daḫı nuḳlıla şarāb u şemʿile çeng ü rebāb

5.[2669] Kimdür anuñla ber-ā-ber bāẕe nūş iden ki*anuñ
Cürʿasınuñ biri biñ ʿaḳlı ider mest ü ḫarāb

6.[2670] Niçe kim çoḫ içerise ʿaḳl-ı kāmil-ter olur
Bilmezen şekker mi*içer yā āb-ı ḥayvān yā gül-āb

7.[2671] Rezm içinde iren aña ṣana mirrīḫ ü züḥāl
Bezm içinde gören anı diye māh u āfitāb

---

2664 H. 30b, Tİ. 64a, DB. 115b (bn. 113b), T. 86a (bn. 30a), V. 82a (bn. 82a), BM. 66b, Dİ. 12b

2665 H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

2666 1a - Süleymān: Sülmān Tİ, V, BM / Selmān Dİ

2667 3b - Henīʾen lek: hunālike V, BM; İrdi: ire V / hem irdi BM / irer Dİ

2668 4a - Meclisi: meclis BM; Ḫūr u rıḍvān: ḫūr rıḍvān DB, T / ḫūr-ı rıḍvān BM

2669 5a - Bāẕe: baş DB, T; İden: ide Tİ, DB, T; Ki*anuñ: anuñ Dİ
5b - Mest ü ḫarāb: mest-i ḫarāb Dİ

2670 6a - Niçe: nice BM, Dİ
6b - Şekker mi: şekker Dİ

2671 7b - Diye: ya V; Māh u āfitāb: māh-ı āfitāb BM

8. Naʿrası ġurrende-raʿd u ḳamçısı raḫşende-berḳ
Ḳılıcıdur ṣāʿiḳa atduġı oḫ durur şehāb

9.[2672] Bezm ü rezmüñ revnaḳı vü baḫt u taḫtuñ zīneti
Ḫalḳ içinde ol durur *vaʾllāhü aʿlem biʾṣ-ṣavāb*

10. Devlet isterseñ bu şāhuñ ṣoḥbetinden Aḥmedī
Olma ġāib bir nefes kim didiler *men ġābe ḫāb*

[2672] 9a - Bezm ü rezmüñ: rezm ü bezmüñ DB, T; Baḫt u taḫtuñ: taḫt u baḫtuñ DB, T

**157**[2673]

***Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[2674]

1.[2675] Niçe ki cehd iderem laʿlüñe olam sīr-āb
Ne çāre ṭāliʿüme çün serāb olur sirʾāb

2. Düşürdi gözlerüñüñ siḥr ü ālı cānuma teb
İrürdi ṣaçlaruñuñ pīç ü tābı göñlüme tāb

3.[2676] Yüzüñ çirāġınadur şemʿ-i rūz pervāne
Tenüñ żiyāsına meh-tāb nūrıdur şeb-tāb

4.[2677] Senüñ belāñı velā bilürem cefāñı vefā
Ki yāra ʿazḇ gelür yār nice itse ʿaẕāb

5.[2678] Senüñ ṣıfātuñı iʿrābıla dürüst itdüm
Orada kim yoġıdı*iʿrāb u hem daḫı aʿrāb

6.[2679] Ne saʿyıla irişe mūrçe Süleymān'a
Meger *müfettiḥü'l-ebvāb* ide *fetḥü'l-bāb*

7.[2680] Çün oldı bāġ-ı maʿānīde Aḥmedī bülbül
Degül ġarīb dil uzatsa aña zāġ u ġurāb

---

[2673] H. 31a, Tİ. 64b, DB. 119a (bn. 117a), T. 88b (bn. 32b), V. 82a (bn. 82a), BM. 67a, Dİ. 13a

[2674] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "velehu ṭābe ṣerāhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[2675] 1a - Olam: ki olam V
1b - Çün serāb olur sirʾāb: ger şarāb olursa serāb DB, T / çün şarāb olur serāb V, BM, Dİ

[2676] 3a - Rūz pervāne: rūz-ı pervāne V, BM
3b - Meh-tāb nūrıdur: meh-tāb-ı mūrdur DB, T

[2677] 4b - Nice: niçe Tİ; İtse: iderse DB, T

[2678] 5a - İʿrābıla: aʿrābıla BM
5b - Orada kim: orada Dİ; İʿrāb: aʿrāb Tİ, V, BM; Hem daḫı: hem Dİ; Aʿrāb: iʿrāb Tİ, V

[2679] 6a - Mūrçe Süleymān'a: mūrçe-yi Süleymān Dİ

[2680] 7b - Uzatsa: uzadurısa DB, T

**158**[2681]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Ve ayżān lehu**[2682]

1. Çünki virdüñ saçlaruñ bendine tāb
   ʿIşḳuñuñ tābına düşdi āfitāb

2. Cān mı āb-ı Ḫıżr mı aġzuñ bilmezem
   Ġaybdur *va'llāhü āʿlem bi'ṣ-ṣavāb*

3. Çün saçuñla yüzüñi örte ṣabā
   Oḫınur ḥattā *tevāret bi'l-ḥicāb*

4. Gāh ʿaḳl alur saçuñ geh cān u dil
   Her ne dilerse ider mālik riḳāb

5. Ne ḫaṭā itseñ gelür baña ʿaṭā
   ʿAẕb olur yāra yer itdügi ʿaẕāb

6. Güne yüzüñ ḥasretinden baḫaram
   Kim turāb ola ṣuya nāyib menāb

7. Mihr ü meh yana tecellī nūrına
   Ger yüzüñden götürüriseñ niḳāb

8. Aḥmedī gözlerine oldı ḥarām
   Senden ayru ḫˇāb kim *men ġābe ḫˇāb*

---

2681 * DB. 116b (bn. 114b), T. 86b (bn. 30b)
* Bu şiir H, Tİ, V, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

2682 T nüshasındaki başlıktır.

**159**[2683]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Ve ayżān lehu**[2684]

1. Ne binüm ḥüznümi görmişdi Yaʿḳūb
   Ne binüm derdüme irmişdi Eyyūb

2. Diridi*Eyyūb *innī messniye'ḍ-ḍur*
   Diridi *yā esef* ḥüznile Yaʿḳūb

3. Bu derd ü ḥüznile *elḥamdüli'llāh*
   Ki benden ṣabr hīç olmadı meslūb

4. Ben ol maḥbūbdan düşdüm cüẕā kim
   Cihānda*oldur ḳamu maḥbūba maḥbūb

5. Olur her kişi bir maḳṣūda ṭālib
   Baña oldur hemīn maḳṣūd u maṭlūb

6.[2685] Gözüñ cānumı diler *bismi'llāh* alsun
   Zihī cān kim ola cānāna merġūb

7. ʿAceb mi aldısa ʿaḳlumı ʿışḳuñ
   Ki olur ʿışḳ ġālib ʿaḳl maġlūb

8. Yaraşur her ne kim dirseñ iderseñ
   Ki ḫūb olanuñ olur her işi ḫūb

9. Lebüñle yüzüñ ider Aḥmedī yād

---

[2683] * DB. 124a (bn. 122a), T. 92b (bn. 124b)
* Bu şiir H, Tİ, V, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

[2684] T nüshasındaki başlıktır.

[2685] 6a - Cānumı: cān mı T

Zī-şīrīn-meşreb ü zī-ḫūb-üslūb

**160**[2686]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[2687]

1. Egerçi yirüm olmışdur ḫarābāt
   Ṭoludur göñlümüñ ivi münācāt

2. Ḳo benlikden ḫalāṣ itsün beni mey
   Ki cānuma benüm benlikdür āfāt

3.[2688] Ezelde yazılıbdur ḳamu nesne
   Nedür bes bunca zerḳ ü bunca ṭāmāt

4.[2689] Ḥaḳāyıḳ sırrıdur ʿışḳuñ kelāmı
   Daḫı her söz ki var cümle ḫurāfāt

5. ʿAmelden umma raḥmet Ḥaḳ'dan isde
   Ġanī-yi muṭlaḳ işi*olmaz mükāfāt

6. Fenādur mā u menligüñ devāsı
   Ki *e't-tevḥīd ü isḳāṭü'l-iżāfāt*

7.[2690] Kerāmet daʿvī iden dīn yolında
   Ḳosun varlıġını ki*oldur kerāmāt

8.[2691] Gerek mi Aḥmedī tevḥīd anı*it kim

---

[2686] H. 34b, Tİ. 64b, DB. 124b (bn. 122b), T. 94a (bn. 126a), V. 82b (bn. 82b), BM. 67b, Dİ. 13a

[2687] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ḫarfü't-tā"; T nüshasında "ḫarf–ve ayżān lehu–ü't-tā"; BM nüshasında "ḳāfiye-yi tā"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[2688] 3b - Bes: pes Tİ, DB, T, Dİ

[2689] 4b - Ḫurāfāt: ḫarābāt BM

[2690] 7a - Daʿvī iden dīn: daʿvīsin iden T, BM / daʿvī iden ʿışḳuñ V
7b - Varlıġını ki: varlıġı kim Tİ, T / varlıġını Dİ; Oldur: ol durur V

[2691] 8a - Tevḥīd anı*it kim: tevḥīd-i ẕātı Dİ
8b - Vücūd u: ikilik DB, T

Gide senden vücūd u bir ḳala ẕāt

9.[2692] İşāretdür beşāretden bu sözler
Zī-ḳuvvetlü beşāret zī-işārāt

[2692] 9a - Beşāretden: beşāretdür V

**161**[2693]

***Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[2694]

1.[2695] Berāt u ḳadrde dirler ki var besī ḥasenāt
Senüñ ṣaçuñı görene daḫı ne ḳadr ü berāt

2.[2696] Berātı ol kişinüñ ḳadre irişe ki senüñ
Yoluñda cān u cihān virmegiçün ala berāt

3.[2697] Berātdur şeb-i ḥācet diyen meger bilmez
Ki Ḥaḳ senüñ ḳapuñı itdi ḳıble-yi ḥācāt

4.[2698] Yüzüñ durur varısa ḫalḳa ʿīdile nev-rūz
Ki ḳamu ġuṣṣadan irer seni sevene necāt

5.[2699] Senüñ lebüñdür iden ḳamu cānları iḥyā
Fisānedür dem-i ʿĪsī vü ʿayn-i āb-ı ḥayāt

6.[2700] Yüzüñ reġāib-i ʿīd ü ṣaçuñ ġarāyib-i ḳadr
Ḳaşuñdur arada miḥrāb u ḳıble-gāh-ı ṣalāt

7.[2701] Nicesi ide ṣıfat Aḥmedī kemālüñi kim
Cihāna gelmedi gelmez daḫı senüñ bigi ẕāt

---

2693 * H. 34b, Tİ. 64b, DB. 125b (bn. 123b), T. 95a (bn. 127a), V. 83a (bn. 83a), Dİ. 13b
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

2694 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

2695 1b - Ṣaçuñı: yüzüñi V

2696 2a - İrişe: irişür Tİ, DB, T, V; Senüñ: anuñ Dİ
2b - Cān u: cān DB, T

2697 3b - İtdi: ḳıldı V

2698 4b - İrer: ider Dİ; Sevene: görene Tİ, DB, T, Dİ

2699 5b - ʿĪsī vü ʿayn: ʿĪsī-yi ʿayn DB, T

2700 6b - Ḳaşuñdur arada: ḳaşuñ durur aña V

2701 7a - Nicesi: niçesi DB, T
7b - Bigi: gibi DB, T, V

**162**[2702]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ş̱erāhu**[2703]

1. Bu resme kim ider ġamzeñ ḳıyāmet
   ʿAceb kim ḳurtıla senden selāmet

2.[2704] Ḳıyām itdükçe sen cān secde ḳılur
   Zihī zībā ḳıyām u ḫ̱ūb-ḳāmet

3. ʿAceb miḥrābdur ḳaşuñ kim anda
   İki cāẕū-yı mest ider iḳāmet

4. Yüzüñ gün bigi olmış ʿöẕri vāżıḥ
   Beni ʿışḳuñda idene melāmet

5.[2705] Vücūdum ʿışḳuñuñ şemʿine düşüb
   Yanar pervāne bigi uş tamāmet

6.[2706] Gözüñden nüsḫ̱a kim gösderdi nergis
   Ḫ̱oşıdı olmasa anda seḳāmet

7.[2707] Ölürse Aḥmedī ʿışḳuñda n'ola
   Olur yāruñ yolında*ölmek kerāmet

---

[2702] H. 35a, Tİ. 65b, DB. 127b (bn. 125b), T. 98b (bn. 11a), V. 83a (bn. 83a), BM. 67b, Dİ. 13b

[2703] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[2704] 2a - Cān secde ḳılur: secde ḳılur cān DB, T
2b - Ḫ̱ūb: ḫ̱ūb u BM; Ḳāmet: ḳıyāmet Tİ

[2705] 5b - Bigi: gibi BM

[2706] 6b - Olmasa anda: anda olmasa DB, T

[2707] 7a - ʿIşḳuñda: yoluñda DB, T
7b - Yāruñ yolında*ölmek: yoluñda ölmeklik Dİ

**163**[2708]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[2709]

1. Ben ki ʿaḳlumı ṣaçuñ mecnūn u ġamzeñ itdi mest
Yādına mey-gūn lebüñüñ n'ola olsam mey-perest

2.[2710] Cāna ḳıble*idüb göñül yüz biñ hevesle ḳaşuñı
Ehl-i miḥrāb oldı vü uş ṣadrda buldı nişest

3.[2711] Noḳṭa-yı mevhūm aġzuñuñ söziyle*olur ʿayān
Rāst durur pes aña ger dirlerise nīst-hest

4.[2712] Ḳatı göñlüñ göñlümüñ derdin görüb yumşanmadı
Çāre nedür şīşeye ṭaşdan irişürse şikest

5.[2713] Serv ṭūbīye dilerdi kim ola hem-ser velī
Görüben ḳaddüñ ḫayālin düşdi uş ṭopraġa pest

6.[2714] Ẕerresine cān bahā dirler ayaġuñ tozınuñ
Cānuma müjde virürse baña bu maḳṣūd dest

7.[2715] Zülfinüñ sevdāsını terk eyle dirler Aḥmedī
Bozılur mı*ol ʿuḳde ki*anı baġlaya ʿahd-i Elest

---

[2708] * H. 35a, Tİ. 65a, DB. 129b (bn. 127b), T. 100a (bn. 34b), V. 83b (bn. 83b), Dİ. 14a
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

[2709] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[2710] 2a - Cāna ḳıble*idüb göñül: ḳıble idüb cān u dil Dİ
2b - Vü uş: uş V

[2711] 3a - Aġzuñuñ: aġzuñ Tİ, DB, T; Söziyle: sözile Tİ, DB, T
3b - Pes: bes DB, T, V, Dİ

[2712] 4b - İrişürse: iserise Tİ, DB, T / irerse V

[2713] 5a - Ṭūbīye: ṭūbīde DB, T / ṭūbī ger V; Velī: velīki Tİ, DB, T / velīk Dİ

[2714] 6a - Ayaġuñ: ayaġı Tİ, DB, T
6b - Bu maḳṣūd: maḳṣūd oldı Dİ

[2715] 7b - Bozılur mı: yüz görem Dİ

**164**[2716]

***Mef'ūlü / Fā'ilātü / Mefā'īlü / Fā'ilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[2717]

1.[2718] Çünkim ṣabāḥ ire ṣabūḥa şitāb it
Bī-çāre olma çāre-yi cām-ı şarāb it

2.[2719] Çoḫ ṣubḥ-dem uramadın uyı yaşuñ añub
Bī-ẕār ol bu ṣubḥ-dem ü terk-i ḫˇāb it

3. Ger ʿaḳl-ı *bū'l-fużūl* senüñle*itse ʿarbede
Cāmıla fāżılāne aña ḫoş-cevāb it

4.[2720] Ḳoma yüzüñi kim ola ġuṣṣayla kehrübā
Ol ḳūt-ı rūḥıla anı yāḳūt-ı nāb it

5.[2721] Çün oldı benlik āfet-i cān u belā-yı ten
Bünyāẕını şarābıla anuñ ḫarāb it

6.[2722] Ḫuld u caḥīm ḳısmet ezelde olup durur
Sen dileseñ günāh u dilerseñ ṣevāb it

7.[2723] Gül vaḳtidür benefşe bigi cān dimāġını
Cām-ı şarābıla ṭolu müşg ü gül-āb it

---

2716 H. 35b, Tİ. 65a, DB. 130a (bn. 128a), T. 97a (bn. 40a), V. 83b (bn. 83b), BM. 68a, Dİ. 14b

2717 H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

2718 1a - İre: irdi DB, T

2719 2a - Uramadın uyı yaşuñ: uyanmadın uyu yasıñ DB, T / uramadın uyı yasuñ BM, Dİ
2b - Dem ü: dem BM

2720 4a - Kim: ki DB, T; Ġuṣṣayla: ġuṣṣayıla DB, T
4b - Yāḳūt-ı nāb: yāḳūt-nāb DB, T / yāḳūt-ı tāb Dİ

2721 5a - Cān u: cān BM

2722 6b - Günāh u: günāh V, BM; Dilerseñ: dileseñ DB, T

2723 7a - Bigi: gibi DB, T

8.[2724] Zerḳ ü riyā çü şirk ü nifāḳ oldı Aḥmedī
Bu iki şirkden dürişüb ictināb it

9.[2725] Olmayayım benefşe bigi püşt-ḫam diseñ
Nergis bigi ṣabāḥ ṣabūḥa şitāb it

[2724] 8a - Şirk ü nifāḳ: şirk DB, T / şirk ü ḫafī V / şirk ü taʿalluḳ BM
[2725] 9b - Bigi: gibi DB, T; Ṣabāḥ: ṣabāḥı Tİ

**165**[2726]

***Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[2727]

1.[2728] Cān ṣaçuñuñ girihinden dilemez ki*ola necāt
Ḫoş hevādur hevesi bu ki bula anda vefāt

2.[2729] Ḥasretinden yüzüñüñ yile varur bāġ-ı bahār
Ḫacletinden lebüñüñ yire girür āb-ı ḥayāt

3. Aġzuñuñ dürci zekātın ṭaleb itmek dilerem
N'ideyim farż degül laʿlile lülüye zekāt

4.[2730] Ḥareketden elif itmişdür ibā ḳāmetüñüñ
Elifine nireden girdi bu mevzūn ḥarekāt

5.[2731] Her kişi kim yüzüñüñ ẕikri vü fikriyle*ölse
Seyyiʾātına bedel olmaya dürlü ḥasenāt

6.[2732] Gözlerüñ oynayıcaḫ ʿaḳlıla menṣūbesi*anuñ
Kime ferzin sürerise ola bir şāhıla māt

7.[2733] Diledüm kim irişem dergehüñe ʿaḳl didi
*Ḳarrebe'n-nefsü veḳif fī ʿaraṣāti'l-ʿarafāt*

---

[2726] * H. 35b, Tİ. 65b, DB. 126a (bn. 124a), T. 95b (bn. 127b), V. 84a (bn. 84a), BM. 68a, Dİ. 14b
* Bu şiir H, Tİ, DB, T, V ve Dİ nüshalarında 8; BM nüshasında 7 beyittir.

[2727] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[2728] 1a - Ki*ola: bu ki DB, T / ola Dİ

[2729] 2a - Bāġ-ı bahār: bāġ u bahār V, BM
2b - Lebüñüñ: leblerüñ BM; Āb-ı ḥayāt: āb u ḥayāt BM

[2730] * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
4b - Girdi: urdı Tİ / irdi DB, T, V, Dİ

[2731] 5a - Vü fikriyle: fikrile BM; Ölse: öle Tİ, DB, T

[2732] 6a - Menṣūbesi*anuñ: menṣūbesini DB, T / menṣūbesinüñ Dİ

[2733] 7a - Dergehüñe: ḫażretiñe V
7b - Ḳarrebe'n-nefsü: ḳarribi'n-nefsü DB, T / ḳarite'n-nefsü BM / ḳarribi'n-nefse Dİ

8.[2734] Aḥmedī'yi ḳamu faḳrıla selāṭīne degīn
İşigüñde gören eydür zi *refīʿü'd-derecāt*

[2734] 8b - Eydür zi: eydür V

**166**[2735]

***Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[2736]

1.[2737] Çünki ṣubḥ irdi vü gice ʿalemin eyledi pest
Baña ṣun cāmı ki nergis bigiyem bāde-perest

2.[2738] ʿIşḳuñun mestiyidüm anda yoġıdı ʿineb
Lā-cerem böyle olur her ki ola mest-i Elest

3.[2739] Lebüñi veche virür cāna girişmeyle gözüñ
Baḥşiş-i mest zi şīrīn ki ola dest-be-dest

4.[2740] Ne ʿaceb dutsa lebüñ ʿışḳı bu göñlümi vaṭan
Cānlara ṣadr durur kim olur ol cāy-ı nişest

5.[2741] Ḳaşlaruñ ḳurdı kemānın u ṣaçuñ baġladı dām
Ḳanḳı cānı ḳoya zinde bu küşādıla bu best

6.[2742] Baña dirler ki anuñ aġzı ne güherdür eyit
Bir güherdür ki*aña ne nist diyilür ü ne hest

7.[2743] Aḥmedī bāẕeyi çün bezm-i ezelde içdi

---

[2735] H. 36a, Tİ. 65b, DB. 129b (bn. 127b), T. 100b (bn. 35a), V. 84a (bn. 84a), BM. 68b, Dİ. 15a

[2736] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehuʿafā ʿanhu"; T ve Dİ nüshalarında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[2737] 1a - İrdi vü: irdi bu Tİ / irdi DB, T, BM
1b - Bigiyem: gibiyem DB, T

[2738] 2a - Anda: anda ki Tİ, DB, T, V, BM, Dİ
2b - Mest-i Elest mest ü Elest BM

[2739] 3b - Ki: kim DB, T

[2740] 4a - Göñlümi: göñlümde Tİ, DB, T, V, Dİ

[2741] 5a - Kemānın u: kemānın DB, T
5b - Best: şest Tİ, DB, T, V / pest BM

[2742] 6a - Ki: kim Tİ, DB, T
6b - Ki*aña: aña Dİ

[2743] 7a - Bāẕeyi çün: çün bāẕeyi BM / içdügiçün Dİ; İçdi: içdi belī DB, T / meyini Dİ

Ẓāhir ol kim ebedā ḳalasıdur ol ser-mest

**167**[2744]

***Mef ʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿīlü / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[2745]

1.[2746] Ḫāṣ oldı göñül ʿışḳuña ḳıl aña ʿināyet
Şāh ol ki*ola ʿadliyile āsūde-vilāyet

2.[2747] Sen māʾide-yi raḥmet ü nūn sūreyi ḳaşuñ
Nūr āyeti uş gün bigi yüzüñdeki āyet

3.[2748] Teng olsa ʿibāret n'ola aġzuñ şıfatında
Cān rāzıdur ol beste ḳalur anda rivāyet

4.[2749] Ger ʿaḳlı esīr ide ṣaçuñ cān ala ġamzeñ
Girü saña*ide *ḥāṣā* göñül itse şikāyet

5.[2750] Sini sevenüñ ḳanına ṣuṣadısa ġamzeñ
Binüm ḳanum içsün buyısa bellü cināyet

6.[2751] Ḥüsnüñile şavḳuma vü cevrine bu derdüñ
Ne fehm bulur ġāyet ü ne vehm nihāyet

7.[2752] Göñlüñe eṣer itse n'ola Aḥmedī āhı
Kim ṭaşa ider tīşe-yi Ferhād sirāyet

---

[2744] H. 36a, Tİ. 65b, DB. 129a (bn. 127a), T. 100a (bn. 34b), V. 84b (bn. 84b), BM. 69a, Dİ. 15a

[2745] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[2746] 1b - ʿAdliyile: ʿadlile DB, T, Dİ

[2747] 2b - Nūr: nūn BM; Bigi: gibi DB, T, V, BM

[2748] 3a - Teng: tenüñ BM
3b - Ḳalur: ḳılur BM; Rivāyet: vilāyet Dİ

[2749] 4b - Saña*ide: sañadur Dİ; Ḥāṣā göñül: şākir ü gül BM

[2750] 5b - Cināyet: ḫabāyet Dİ

[2751] 6a - Şavḳuma vü: şavḳuma V, BM; Derdüñ: devrüñ Tİ, DB, T, V, BM
6b - Ü ne: ne V, BM

[2752] 7b - Tīşe-yi Ferhād: teşne-yi Ferhād BM

**168**[2753]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ş̱erāhu**[2754]

1. Daḫı düzülmemişdi şehā meclis-i Elest
Kim itmişidi cānumı ʿışḳuñ şarābı mest

2.[2755] Naḳl olmadın ḫiṭāb-ı *enā ḫālıḳu'l-ʿineb*
Laʿlüñ hevāsı itmişidi cānı mey-perest

3.[2756] Ḳaşuñ şikār-ı cān u ṣaçuñ ḳaṣd-ı dīn ider
Kim virdi bu kemān u kemende küşād u şest

4.[2757] İḳrār itdi serv boyuñ ḳulluġına rāst
Kendüden uluya gerek āzāde ola pest

5.[2758] Başlar yoluñda yire düşüb oldı pāy-māl
Fettān gözüñ belāsı bulalı cihāna dest

6. Pend it gözüñe kim daḫı göñlümi yaḫmasun
Merdüm olan şikesteye ne'yçün ider şikest

7.[2759] Ḫoş vaḳtdür belāsıla ʿışḳuñuñ Aḥmedī
Böyle olur kişi ki içe bāz̤-yi Elest

---

[2753] H. 36b, Tİ. 66a, DB. 130a (bn. 128a), T. 100b (bn. 35a), V. 84b (bn. 84b), BM. 69a, Dİ. 15b

[2754] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "velehu ayżān"; Dİ nüshasında "velehu ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[2755] 2a - Naḳl: ʿaḳl Tİ, DB, T; Ḫiṭāb-ı enā: ḫiṭābu enā BM
2b - Cānı mey: cānumı BM

[2756] 3a - Cān u: cān V; Ḳaṣd-ı dīn: dīne ḳaṣd V
3b - Kemān u: kemān BM

[2757] 4a - Serv: servi DB, T

[2758] 5a - Yire: yirde BM

[2759] 7a - Vaḳtdür: vaḳt durur Tİ, DB, T, V
7b - Ki: kim DB, T

**169**[2760]

***Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ş̱erāhu**[2761]

1.[2762] Zihī laṭīf-cemāl ü zihī mübārek-ẕāt
Ki yañaġıdur anuñ ʿīd ü zülfi ḳadr ü berāt

2. Saʿādeti Ḫıżır u devletidür İskender
Dudaġı çeşme-yi ḥayvān u ṣaçları ẓulümāt

3.[2763] İki cihānda aña ḳalmışam kim anı seven
Yüzine bir naẓar itmekde bula biñ ḥasenāt

4.[2764] Görürse Lāt u Menāt āyetini ṣūretinüñ
Sücūd idüb diyeler kim zi *aḥsenü'l-āʾyāt*

5.[2765] Diler göñül ki başa ilte zülf-i sevdāsın
Ḳaçan dükediser ol bu uzaḳ yolı heyhāt

6.[2766] Ḳaşuñ sevādını fikr iderem zī-kej-fikret
Boyuñ ṣıfatını şerḥ iderem zī-rāst-ṣıfāt

7.[2767] Senüñ lebüñ ṣıfatın Aḥmedī beyān idicek
Dili ucından aḫar söz yirine āb-ı ḥayāt

---

[2760] H. 36b, Tİ. 66a, DB. 125b (bn. 123b), T. 95a (bn. 127a), V. 85a (bn. 85a), BM. 69b, Dİ. 15b

[2761] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[2762] 1b - ʿĪd ü zülfi: ʿīd-i zülfi BM; Ḳadr ü berāt: ḳadr-i berāt DB, T, BM

[2763] 3a - Kim: ki Tİ, DB, T, V, Dİ

[2764] 4b - Sücūd idüb: idüb sücūd DB, T; Kim: ki DB, T

[2765] 5a - Ki başa: başa V; Zülf-i sevdāsın: zülfün sevdāsın V
5b - Dükediser: dükeniser V

[2766] 6a - Fikr iderem: fikr eylerem Tİ / iderem fikr DB, T
6b - İderem: eylerem Tİ, DB, T

[2767] 7b - Āb-ı ḥayāt: āb u ḥayāt BM

**170**[2768]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ş̱erāhu**[2769]

1.[2770] Zi muḫlişler yiri durur ḫarābāt
Ki yoḫ anda riyā vü zerḳ ü ṭāmāt

2.[2771] Ḳamu yoḫluḫdur u üftāẕeliḫdür
Ḥaḳīḳatde budur ḫoẕ aṣl-ı ṭāʿat

3. Çü gönlüñde eş̱er yoḫ meskenetden
Dilüñde ne gerek bunca maḳālāt

4.[2772] Elüñde sübḥa dutarken ne ḥācet
Dilüñ göñüllere urmaḳ cirāḥāt

5. Yig ol kim yatasın bī-ḫoẕ mey içüb
Ki ḫoẕ-bīnliḫle idesin ʿibādāt

6.[2773] ʿİbādetde ş̱evāb isdeme ki*olmaz
Ġanī-yi muṭlaḳuñ işi mükāfāt

7. Seni terk eyle kim anı bulasın
Ki *e't-tevḥīdü isḳāṭü'l-iżāfāt*

8.[2774] Unıt encāmı ṣun ol cāmı sāḳī

---

[2768] H. 37a, Tİ. 66a, DB. 124b (bn. 122b), T. 94a (bn. 126a), V. 85b (bn. 85b), BM. 69b, Dİ. 16a

[2769] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[2770] 1b - Ṭāmāt: ṭāʿāt BM

[2771] 2a - Yoḫluḫdur u: yoḫlıḳ durur BM, Dİ
2b - Ṭāʿat: ṭāmāt DB, T

[2772] 4a - Dutarken: dönerken Dİ
4b - Göñüllere: gönlümde BM

[2773] 6a - ʿİbādetde: ʿibādetden Tİ, Dİ; Ki*olmaz: olmaz Dİ

[2774] 8a - Cāmı: encāmı V

Ḳo teʾḫīri ki *fī't-teʾḫīri āfāt*

9.[2775] Yir ü gök Aḥmedī çünkim anuñdur
Nedür mey-ḫānede*olmaz mı münācāt

8b - Fi't-teʾḫīri: e't-teʾḫīri Tİ, DB, T, V

[2775] 9b - Olmaz mı: olmaz Dİ

171[2776]

*Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün*

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[2777]

1. Senüñ ḥüsnüñe yoḫ durur nihāyet
   Nite kim yoḫ benüm derdüme ġāyet

2. Yüzüñ evṣāfı bilinmez kemāhī
   Meger nūr āyeti durur bu āyet

3. Gözüñe ṣayd olana ne dil ü dīn
   Ṣaçuña ḳayd olana ne hidāyet

4.[2778] Nedür zühre ki ay u güneşe nūr
   Yüzüñ ʿaksinden itmişdür sirāyet

5.[2779] Ṣaçuñ ʿaḳlıla dīne n'itdi dirsem
   Olur söz müşkil uzanur ḥikāyet

6. Yüzüñde görinür gün bigi rūşen
   Ki ṣāniʿ ṣunʿına yoḫdur nihāyet

7.[2780] Ḥadīṣi Aḥmedī'nüñ ḳūt-ı dildür
   Lebüñ vaṣfın ideli ol rivāyet

---

[2776] H. 37a, Tİ. 66a, DB. 127b (bn. 125b), T. 98b (bn. 11a), V. 85b (bn. 85b), BM. 70a, Dİ. 16b

[2777] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[2778] 4a - Nedür: ne durur Tİ, DB, T, V, Dİ; Ki ay u: ay u V, Dİ / ki ay BM

[2779] 5b - Olur: ola Dİ; Uzanur: uzana Dİ

[2780] 7a - Dildür: cāndur Dİ
7b - Rivāyet: ḥikāyet V

**172**[2781]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu**[2782]

1.[2783] Diler göñül viṣālini ḳanı viṣāl-i dost
İster gözüm cemālini ḳanı cemāl-i dost

2. Olur firāḳ-ı ʿömr bigi acı firāḳ-ı yār
Olur viṣāl-i cān bigi şīrīn viṣāl-i dost

3.[2784] Ṣaydıla ḳayda düşmegiçün murġ-ı cān u ʿaḳl
Dāmıla dāne düzdi bu zülf ü bu ḫāl-i dost

4.[2785] Bedr ü hilāli bir arada göreyim diyen
Uş bedr yüzde ebrū-yı müşgīn hilāl-i dost

5.[2786] Aġzında āb-ı Ḫıżr ola ben teşne-dil olam
Şarṭ ol durur ki dostı nedür bile ḥāl-ı dost

6.[2787] Olur kemāl-i dostı sevmeklik Aḥmedī
ʿAyb ol durur ki ide kişi mülk ü māl-ı dost

7.[2788] Aña naẓīr didi kime ideyüm cān naẓar
Tā mihr ü meh çün olmadı kimse miṣāl-i dost

---

2781 * Tİ. 66b, DB. 131a (bn. 129a), T. 97b (bn. 40b)
* Bu şiir H, V, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

2782 Tİ nüshasındaki başlıktır. T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

2783 1a - Göñül: gözüm DB, T

2784 3a - ʿAḳl: dil DB, T
3b - Zülf ü bu: zülf-i bu DB, T

2785 4b - Ebrū-yı müşgīn: ebrū DB, T

2786 5b - Ki dostı: dost DB, T

2787 6a - Kemāl-i dostı: kemāl dostı DB, T

2788 7a - Didi: di ki DB, T; Cān naẓar: naẓar DB, T
7b - Tā mihr ü meh çün: mihrile çünki DB, T

## 173[2789]

*Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün*

**Ve ayżān lehu**[2790]

1.[2791] Elüme daḫı eger girürise vuṣlat-ı dost
Diyem ki bańa ne miḥnetler itdi fürḳat-i dost

2. Yüzümi Kaʿbe bigi işigüñde ḫāk ḳılub
İdem bu cānumı ḳurbān be-resm-i ḫidmet-i dost

3.[2792] Niçe ki şebnem ide vücūdumı maḥv
Tecellī iderise gözlerüme ruʾyet-i dost

4. Yaḫıldı derdile vā-ḥasretā diyü cānum
Daḫı n'olur ide tā ḫod bańa bu sīret-i dost

5.[2793] Egerçi ṭatlu durur cān u ʿömri ḫoş-leẕẕet
Velī olur daḫı yigrek leẕẕet ü ḥalāvet-i dost

6.[2794] Vefā vü rāḥatına ayruġuñ naẓar itmez
Göñül ki ḫoş gelür aña cefā vü miḥnet-i dost

7. Cemāli ḳıldı tecellī ki görinür rūşen
Nireye kim naẓar idem görine ṣūret-i dost

8.[2795] Bi-Ḥaḳḳı cevr ü firāḳ u bi-Ḥaḳḳı devr-i viṣāl

---

[2789] * Tİ. 67a, DB. 130b (bn. 128b), T. 97a (bn. 40a)
* Bu şiir H, V, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

[2790] Tİ nüshasındaki başlıktır. T nüshasında da "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[2791] 1a - Daḫı eger: ger bir daḫı ger / bir daḫı ger T

[2792] 3a - Şebnem ide: güneşe şebnem idem DB, T; Tİ nüshasında bu mısranın "niçe ki şebnem ide"den sonrası yazılmamıştır.

[2793] 5a - Cān u ʿömri: cān ʿömr DB, T
5b - Yigrek: yig DB, T; Leẕẕet ü ḥalāvet: leẕẕet-i ḥalāvet DB, T

[2794] 6b - Göñül ki: gönül DB, T

[2795] 8a - Cevr ü: cevr DB, T

Bi-Ḥaḳḳı leẕẕet-i ʿāşıḳ bi-Ḥaḳḳı ʿizzet-i dost

9. Bi-Ḥaḳḳı sūziş-i şemʿ ü bi-Ḥaḳḳı nāle-yi ney
Bi-Ḥaḳḳı miḥnet-i ʿışḳ u bi-Ḥaḳḳı niʿmet-i dost

10.[2796] Ki Aḥmedī gözine perr-i peşşece gelmez
Cihānda her ne ki var anda ġayr-ı ḥażret-i dost

[2796] 10b - Ne ki var: ne vardur DB / ne ki vardur T; Ġayr-ı ḥażret: be-ġayr-ı ḥażret DB, T

## 174[2797]

*Mefʿūlü / Mefāʿilün / Feʿūlün*

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu[2798]**

1. Ġamzeñ göñüle belādur iy dost
   Cān zülfüñe mübtelādur iy dost

2.[2799] Cevrüñ baña ḫoş vefādur iy yār
   Derdüñ baña gey devādur iy dost

3.[2800] Baġlandı göñül ṣaçuña ki*ol bāġ
   Cān diledügi hevādur iy dost

4.[2801] Gözlerüme nūr-ı rūşināyı
   Senden naẓar-ı ṣafādur iy dost

5.[2802] Sen dürriçün uş gözüm çü ġavvāṣ
   Deryāda ḫoş āşinādur iy dost

6.[2803] Ne cevr ideriseñ it baña kim
   Binüm saña uş duʿādur iy dost

7.[2804] Yüzüñ güline gör Aḥmedī kim
   Ne bülbül-i ḫoş-nüvādur iy dost

---

[2797] H. 37b, Tİ. 66b, DB. 131a (bn. 129a), T. 97b (bn. 40b), V. 86a (bn. 86a), BM. 70b, Dİ. 17a

[2798] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[2799] 2a - Yār: dost BM (SK: yār BM)

[2800] 3a - Ki*ol: ol V, Dİ

[2801] 4a - Nūr-ı rūşināyı: nūr u rūşināyı Tİ, BM

[2802] 5a - Ġavvāṣ: deryā V

[2803] 6b - Uş: işüm Dİ

[2804] 7a - Aḥmedī kim: Aḥmedī'yi Tİ, DB, T, V, Dİ / Aḥmedī'yi kim BM
7b - Bülbül-i ḫoş-nüvādur: bülbül-i ḫoş-nevādur DB, T / bülbül ü ḫoş-nevādur BM

**175**[2805]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[2806]

1.[2807] ʿIşḳuñ yolında anuñıçun virmişem ḥayāt
Kim ḫ̲ˇīşten-perestlik elinden bulam necāt

2. Baġdād u Mıṣr'ı añma temāşā beni*eyle kim
Her kirpügüm ucından aḫ̲ar Nīl'ile Furāt

3. Laʿlüñden eydeyim diridüm bir daḳīḳa līk
Vehme daḫı bilinmedi luṭfından ol ṣıfāt

4.[2808] Reyḥān ṣaçuñ ne fitneler eyler diyeyidüm
Ger itmeseydi ʿaḳlumı ḥayrān bu müşkilāt

5.[2809] Didüm ki ḳıymaya baña gözüñ göñül didi
Devr-i ḳamerde kim bulısar fitneden necāt

6. Yoluñda cān n'olur ki virürlerise bahā
Degmez ayaġuñuñ tozına cümle kāināt

7.[2810] Niçe kim Aḥmedī lebüñi ẕikre getürür
ʿĪsī bigi deminden ölüye virür ḥayāt

---

[2805] H. 37b, Tİ. 66b, DB. 126a (bn. 124a), T. 95b (bn. 127b), V. 86a (bn. 86a), BM. 70a, Dİ. 16b

[2806] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[2807] 1a - Virmişem: bulmışam BM
1b - Elinden: elinde BM; Bulam: bu kim DB, T

[2808] 4a - Eyler: ider Dİ

[2809] 5a - Göñül: göñlüme Tİ

[2810] 7a - Niçe: nice BM
7b - Bigi: gibi DB, T; Deminden ölüye: ölüye deminden V

## 176[2811]

*Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿīlü / Feʿūlün*

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu[2812]**

1. Ḳanumı döker ġamzeñüñ oḫı zi şehādet
   Kim buldı vü kim bula bu resmile saʿādet

2.[2813] Ḳaşuñ ḳanumı gözüñe dökdürdi zi daʿvī
   Kim müddeʿī mest ü kej ola ehl-i şehādet

3.[2814] Yoluña fidi varlıġum it neyse murāduñ
   Çün saña mürīdem ne gerek baña irādet

4.[2815] Cevrüñi baña it baña kim ʿāşıḳ-ı ṣādıḳ
   Niçe ki cefā göre vefā ide ziyādet

5.[2816] Ḫūn-rīz gözüñ ol ḳadar oldı ḳader-endāz
   Kim aya daḫı itdi kemān-keşligi ʿādet

6.[2817] Sen ʿayn-i şifāsın ne gerekdür daḫı dārū
   Ol ṣayruya kim sen idesin anı ʿiyādet

7.[2818] Ger Aḥmedī öldükde anuñ adın añarsañ
   İde nefesüñ ṭopraġına cānın iʿādet

---

[2811] H. 38a, Tİ. 67a, DB. 129a (bn. 127a), T. 99b (bn. 34a), V. 86b (bn. 86b), BM. 70b, Dİ. 17b

[2812] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[2813] 2a - Gözüñe: göz BM
2b - Mest ü kej ola: mest ola vü kej DB, T

[2814] 3a - İt: eyit BM

[2815] 4b - Niçe: nice V, BM

[2816] 5b - İtdi: ḳıldı V

[2817] 6b - Anı: aña Tİ, DB, T

[2818] 7a - Añarsañ: añarsa V

**177**[2819]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[2820]

1.[2821] Ḳıyām itdükde sen iy serv-i ḳāmet
Göñül tende idemez hīç iḳāmet

2. Ḳıyām ider aduñ ẕikr olıcaḫ cān
Nite kim müʾmin işitdükde ḳāmet

3.[2822] Ḳaşuñ miḥrābına ḳāmet kej eydür
Kimüñ dīninde varsa istiḳāmet

4.[2823] Cihān ṭoldı ser-ā-ser mevc ü fitne
Meger ġamzeñ ḳoparısar ḳıyāmet

5. Ṣaçuñ sevdāsı ḳıldı ʿaḳlı ḥayrān
ʿAceb dīni daḫı ḳorsa selāmet

6. Yüzüñi görse yiter ʿöẕri vāżıḥ
Beni ʿışḳuñda idene melāmet

7.[2824] Bu sözler ki*Aḥmedī sözüñden eydür
Degülse muʿciz ola ḫoẕ kerāmet

---

[2819] H. 38a, Tİ. 67a, DB. 128a (bn. 126a), T. 99a (bn. 11b), V. 86b (bn. 86b), BM. 71a, Dİ. 17a

[2820] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[2821] 1a - İtdükde: itdükçe Tİ, DB, T, V
1b - İdemez: iderim V

[2822] 3a - Kej: ger BM; Eydür: ider DB, T, Dİ
3b - Dīninde: göñlünde Tİ, DB, T

[2823] 4a - Ṭoldı: oldı V (SK: ṭoldı V); Mevc ü fitne: mevc-i fitne Tİ, DB, T, V / mevc fitne Dİ

[2824] 7a - Sözler ki: sözler V / söz kim Dİ
7b - Muʿciz ola ḫoẕ: muʿcize ola DB, T

178[2825]

*Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün*

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ş̱erāhu**[2826]

1.[2827] Levḥ-i ḳudretde yazılalı nuḳūş-ı kāināt
Ṣūrete gelmedi gelmez bu ṣıfatlu hīç ẕāt

2. Dudaġuñdan keşf olmışdur işārat-ı şifā
Yañaġuñdan vāżıḥ olmışdur beşārāt-ı necāt

3.[2828] Yüzüñe ḥayrān ḳalanuñ gündüzi nev-rūz u ʿīd
Ṣaçuña vālih olanuñ gicesi ḳadr ü berāt

4.[2829] Ḳanı ʿĪsī ki*ögrene aġzuñdan iḥyā āyetin
Ḳanı Mūsī kim aña göstere zülfüñ muʿcizāt

5.[2830] Yüzüñi ḳıble düzüpdür müʾmināt u müʾminīn
Ḳaşuñı miḥrāb idipdür ʿābidīn ü ʿābidāt

6.[2831] Ṣāniʿüñ ṣunʿında ġāyetdür cemālüñ bu söze
Yañaġuñuñ nūrı uş gün bigi rūşen beyyināt

7.[2832] Şöyle şīrīn-şerḥ ider vaṣfın lebüñüñ Aḥmedī
Kim odından ḥal olub yire geçer āb-ı ḥayāt

---

[2825] * H. 38b, Tİ. 67b, DB. 127a (bn. 125a), T. 96a (bn. 128a), V. 87a (bn. 87a), Dİ. 17b
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

[2826] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[2827] 1a - Levḥ-i ḳudretde yazılalı: yazılalı levḥ-i ḳudretde DB, T
1b - Ṣıfatlu: ṣıfatla Dİ

[2828] 3a - Nev-rūz u: nev-rūz DB, T
3b - Ḳadr ü berāt: ḳadr-i berāt V

[2829] 4a - Ki*ögrene: ögrene Dİ

[2830] 5a - Müʾmināt u müʾminīn: müʾminīn ü müʾmināt Dİ
5b - ʿĀbidīn ü ʿābidāt: ʿābidīn-i ʿābidāt V

[2831] 6b - Yañaġuñuñ nūrı: yañaġuñ nūrından DB, T

[2832] 7b - Odından: özinden V; Geçer: girür DB, T

**179**[2833]

***Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿīlü / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[2834]

1.[2835] Laʿlüñ ne güher dürci durur eyle ḫikāyet
Kim ṭatlu söz ider dilile cāna sirāyet

2.[2836] Cevrin ṣaçuñuñ diyemezem yüzüñe ḳarşu
Kişi giceden nice*ide gündüze şikāyet

3.[2837] Gül muṣḥafı evrāḳını yile vire bülbül
Naḳl olsa yüzüñden aña bir ṣafḥa rivāyet

4.[2838] Ḥüsnüñile ʿışḳuñı nice şerḥ ideyim kim
Ne vardur aña ġāyet ü ne buña nihāyet

5.[2839] Ṭopraġa düşer secde ider nāle vü nesrīn
Ḥüsnüñ varaḳından oḫınan yirde bir āyet

6.[2840] Ḳaṣdumı lebüñe yüze yüz nice diyeyim
Kim burada penhānı olur vech-i kināyet

7.[2841] Pend it gözüñe Aḥmedī'ye raḥm ide baḫsun

---

[2833] H. 38b, Tİ. 67b, DB. 128b (bn. 126b), T. 99b (bn. 34a), V. 87a (bn. 87a), BM. 71a, Dİ. 18a

[2834] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżāñ" şeklinde başlık atılmıştır.

[2835] 1a - Dürci: dürc DB, T, Dİ

[2836] 2a - Diyemezem: diyeyemez V
2b - Nice*ide gündüze: gündüze nice*ide BM / nice ide güne Dİ

[2837] 3b - Olsa: olmasa DB, T

[2838] 4a - ʿIşḳuñı: ʿışḳumı Tİ, Dİ
4b - Ü ne: ne BM

[2839] 5a - Düşer: düşüb DB, T; İder: ide DB, T / idüb Dİ; Nāle: lāle DB, T, V, Dİ

[2840] 6a - Lebüñe: lebüñe ben DB, T
6b - Penhānı: penhān DB, T, BM

[2841] 7a - Raḥm ide: raḥmile DB, T, Dİ
7b - Olur: ola DB, T; ʿİnāyet: riʿāyet Tİ, V, BM, Dİ

Merdüm ol olur kim ide düşmişe ʿ ināyet

**180**[2842]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[2843]

1.[2844] Laʿl-i lebüñde gizlü durur çeşme-yi ḥayāt
Zülfüñde bağlu ḳadr bigi *leyletü'l-berāt*

2.[2845] Göñül ṣanur ki ḫūnī gözüñden ilede cān
Devr-i ḳamerde kim bulısar fitneden necāt

3.[2846] Virmiş saña cemāli kemālile *zü'l-celāl*
Üşbu ṣıfatda bulına mı daḫı hīç ẕāt

4.[2847] Kevn ü mekānda kim ola saña naẓīr kim
Degmez ayaġuñuñ tozına cümle kāināt

5.[2848] Ṣaçuñ reġāibi ne ġarāyib durur ki*anun
Her ʿuḳdesinde bağlu durur bunca müşkilāt

6. Ḥācet gicesidür bu reġāib zī-ḫayr kim
Ḳullıġumuñ ḳabūline buyurasın berāt

7. Dirsin baña ki Aḥmedī ehl-i ṣebāt ol
ʿIşḳuñ odına düşene mümkin midür ṣebāt

---

2842 H. 39a, Tİ. 67b, DB. 126b (bn. 124b), T. 96a (bn. 128a), V. 87b (bn. 87b), BM. 71b, Dİ. 18a

2843 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "velehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

2844 1b - Bigi: gibi DB, T

2845 2a - Gözüñden: gözüñ V

2846 3a - Cemāli: kemāli V; Kemālile: cemālile V
3b - Daḫı hīç: hīç BM

2847 4a - Kevn ü mekānda: kevn-i mekānda BM
4b - Ayaġuñuñ: ayaġuñ BM

2848 5a - Reġāibi ne: reġāibine BM; Ki*anuñ: anuñ Dİ

## 181[2849]

*Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿīlü / Feʿūlün*

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu[2850]**

1. Her ḳanda ki sen olasın iy ehl-i saʿādet
   Luṭfuñ ide tenlere giden cānı iʿādet

2.[2851] Ger yara ura ġamzeñ oḫı cāna ne ġuṣṣa
   Kim yār oḫı yara olur sehm-i saʿādet

3.[2852] Lā-miṣl didi dudaġuña ḳaddüñe göñül
   Cān didi zi şīrīn ḫaber ü ṭoġru şehādet

4.[2853] Ne behre virilmiş saña kim ḳahruña cānum
   Gördükçe ḳılur mihrüñi göñülde ziyādet

5.[2854] Kişi ki mürīd eyleye kendüzini yāra
   Mürted ola taġyīr idicek ṣoñra irādet

6.[2855] Ne ʿayn-i belādur bu ḳamer devrine gözüñ
   Kim eyledi ḫūnīliġi kendüzine ʿādet

7.[2856] ʿIşḳuña yanar ʿūd bigi Aḥmedī her dem
   Bu ḫoş-nefesi pes aña kim itdi ifādet

---

[2849] H. 39a, Tİ. 67b, DB. 128a (bn. 126a), T. 99a (bn. 11b), V. 87b (bn. 87b), BM. 71b, Dİ. 18b

[2850] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[2851] 2b - Yār: yāruñ DB, T

[2852] 3a - Dudāġuña: ṭuṭaġuñ u DB, T; Göñül: göñlüm Tİ, DB, T
3b - Zi: ki DB, T

[2853] 4b - Göñülde: göñlümde DB, T

[2854] 5b - İrādet: iyādet BM

[2855] 6a - Ḳamer: ḳamu BM

[2856] 7a - Bigi: gibi V, BM
7b - Pes: yā DB, T / bes BM, Dİ; Aña kim: aña Tİ

**182**[2857]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[2858]

1. Yāra didüm baña virgil ḥüsn mālından zekāt
   Kim faḳīrem didi kim *el-bāḳiyātü'ṣ-ṣāliḥāt*

2.[2859] Yüzüñüñ nūrı nedür didüm didi kim *ve'ḍ-ḍuḥā*
   Gözlerüñ vaṣfı nedür didüm didi *ve'n-nāziʿāt*

3.[2860] Ḫāl-i müşgīn dudaġuñda nice ḳonmışdur didüm
   Didi Ḫıżr'uñ yiri olur çeşme-yi āb-ı ḥayāt

4.[2861] ʿAḳl zülfüñ ḥayretinden kurtara mı cān didüm
   Didi ṭolu ʿuḳdedür ḥall ola mı bu müşkilāt

5.[2862] Nīl-gūn ḫālüñi göñlüm sevdi n'ideyim didüm
   Didi aḫıt gözlerüñden dem-be-dem Nīl ü Furāt

6. Çāre nedür ṭapuña irişmege didüm didi
   Yāra ol irer ki bula kendüliginden necāt

7. Aḥmedī vaṣfın lebüñüñ nicesi eydür didüm
   Didi şīrīn söyler ü nāzük bu ʿĪsī muʿcizāt

---

[2857] H. 39b, Tİ. 68a, DB. 127a (bn. 125a), T. 96a (bn. 128a), V. 88a (bn. 88a), BM. 72a, Dİ. 18b

[2858] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[2859] 2b - Vaṣfı: nūrı BM

[2860] 3a - Nice: nişe Tİ, DB, T, V, BM, Dİ
3b - Olur: durur DB, T

[2861] 4a - Didüm: göñül BM

[2862] 5b - Nīl ü Furāt: Nīl-i Furāt V

**183**[2863]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[2864]

1. Yüzüñdür ḳıble-gāh-ı ehl-i ḥācāt
   Ḳaşuñuñ ṭāḳı miḥrāb-ı münācāt

2.[2865] Ne güherdür ki kimse*aġzuñı bilmez
   Meger kim ʿālim-i sırr u ḫafiyyāt

3.[2866] Gözüñ mekrini kimse defʿ idemez
   Meger ol dāfiʿ-i żurr u beliyyāt

4.[2867] Ṣaçuñıla ḳadüñ vaṣfına irmez
   Niçe kim çoḫ uzanursa ʿibārāt

5. Viṣālüñi ḫayāl ider dil ü cān
   Çoġ olur ʿāşıḳ olanda ḫayālāt

6. Saña iḫlāṣıla yüz dutmışam kim
   Seni görmek durur aṣl-ı ʿibādāt

7.[2868] İrādetle yoluña virürem cān
   Mürīd olan saña bulur mürādāt

---

[2863] H. 39b, Tİ. 68a, DB. 125a (bn. 123a), T. 94b (bn. 126b), V. 88b (bn. 88b), BM. 72a, Dİ. 19a

[2864] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[2865] 2a - Ki kimse: kimesne Tİ, DB, T, V, BM / kişi Dİ
2b - ʿĀlim-i sırr u: ʿālimü'l-sırr u V / ʿālim ü sırrı vü BM

[2866] 3a - Mekrini: mekrin DB, T, V; Kimse: kimesne Tİ, DB, T, V
3b - Ol: ki*ol DB, T; Dāfiʿ-i żurr: dāfiʿ ü żurr V / dāfiʿ ü ḫayr BM

[2867] 4a - Ḳadüñ: ḳaddüñüñ DB, T; İrmez: iremez BM
4b - Niçe: nice BM

[2868] 7b - Bulur: olur BM

8.[2869] Gözüñ ḳanın dökem dir Aḥmedī’nüñ
Ḳosun teʾẖīri ki* *et-teʾẖīrü āfāt*

[2869] 8b - Teʾẖīri ki: teʾẖīri Dİ

184[2870]

*Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün*

**Ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu**[2871]

1. Her göñül kim ola rūşen aña sırr-ı ceberūt
Gelmeye gözine*anuñ ʿālem-i milk-i melekūt

2.[2872] Vaṣf-ı lāhūtıla eyit niçe*olasın mevṣūf
Tā ki maḥv olmaya senden bu ṣıfāt-ı nāṣūt

3.[2873] Benligi terk id ü ġayra naẓar eyleme kim
Ḥaḳ olan yirde gerekmez ki*ola hergiz ṭāġūt

4.[2874] Variken milk-i beḳā niçe idesin bāzī
İşbu naṭʿ üzre ki ṭopṭolu durur māt-ı yemūt

5. Gelür elden ki*iresin cehdile bir menzile kim
Ḳala ayaḳlaruñ altında ḥamelden tā ḥūt

6. Ḥayf olmaya mı pes kim idesin ʿömri telef
Elüñe girmege biñ derdile bir loḳma-yı ḳūt

7. Aḥmedī taḫt-ı ḫilāfetde ol ola Dāvud
Ki*öldüre nefsini kim ol durur aña Cālūt

---

2870 * Tİ. 68a, DB. 131b (bn. 129b), T. 98a (bn. 41a)
* Bu şiir H, V, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

2871 Tİ nüshasındaki başlıktır. T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

2872 2a - Niçe: nice DB, T

2873 3a - Ġayra naẓar: ġayra DB
3b - Hergiz: manẓır DB / manẓar T

2874 4a - Niçe idesin: nice idersin DB, T

## 185[2875]

*Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün*

**Ve ayżān lehu nevvera'llahu ḳabrehu[2876]**

1. Kime kim irerise fażl-ı ḥażret-i ceberūt
   Tamām keşf ola aña ʿacāyib-i melekūt

2.[2877] Ṣıfāt-ı ʿizzete mevṣūf olmaḳ isteriseñ
   Gerek ki maḥv ola senden ḳamu ṣıfāt-ı nuʿūt

3.[2878] Ne şūm olur göresin bu ṣıfāt-ı nāsūtı
   Olursa göñlüñe rūşen serāyiri lāhūt

4. Bu ḫāk naṭʿ ını dür iy ḥarīf tā ki senüñ
   İrişmeye ḳulaġuña nidā-yı *māte yemūt*

5. Dilüñde noḳṭa vü ḫaṭṭıla saṭḥiken dāyim
   Ḳaçan bu ḳabżıla bastı bilesin iy mebhūt

6.[2879] Bu nice sır durur āḫir ki ḥırṣuñuñ ḳarnın
   Ṭoyıramaz ḫamel ü ṣevr ü cedy delvile ḥūt

7.[2880] İçüñ ṭaşuñ ṭoluyiken bulıt şavḳından
   Fütūḥ-ı ʿālem-i ġayb ḳaçan ola saña ḳūt

8. Ṭarīḳ varmaġa bir pīş bin refīḳ gerek
   Bu ince yolı nice varıbile her fertūt

---

2875 * Tİ. 13a, T. 11b (bn. 168b), V. 19a (bn. 38a), BM. 19b
* Bu şiir H, DB ve Dİ nüshalarında yoktur.

2876 Tİ nüshasındaki başlıktır. T nüshasında "ve ayżān lehu fi'l-irşādi" şeklinde başlık atılmıştır.

2877 2b - Ṣıfāt-ı nuʿūt: ṣıfāt u nuʿūt T, V, BM

2878 3a - Ṣıfāt-ı nāsūtı: ṣıfāt u nāsūtı BM
3b - Serāyiri: ser-ā-ser T

2879 6a - Sır durur: sırdur BM

2880 7b - Fütūḥ-ı ʿālem: fütūḥ u ʿālem V, BM

9. Çün Aḥmedī ide Hārūt bigi siḥire şürū‘
Sözine Bābil içinde ṭaña ḳalur Mārūt

10.[2881] Bu resme söyle sözi söyleriseñ iy elvān
Saḳın ki söylemegüñden yig olmasun bu sükūt

11.[2882] Eger güher göresin ṣanmaġıl sen anı şebeh
V’eger şebeh bulasın ṣaymaġıl anı yāḳūt

[2881] 10b - Söylemegüñden: söylememekden BM
[2882] 11b - Ṣaymaġıl: ṣanmaġıl T

**186**[2883]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu s̱erāhu fi'l-ḳāfiyetü's̱-s̱ā**[2884]

1.[2885] Terkine ʿışḳuñuñ beni her kişi ide ġaş̱
Bī-hūẕedür kelāmı vü saʿyī durur ʿabeş̱

2. Ol ġamzeden ḥaẕer ne ḳadar nefʿ ide baña
Çünkim ḳażā ḳılur beni üşbu belāya ḥaş̱

3.[2886] Nice*ola ḥüsn içinde yüzüñ bigi ay u gün
Ḳaçan ber-ā-ber oldı vü ola cedīd ü reş̱

4.[2887] Ben sini pāk bilürem ü her ki ʿayb ider
Şu bigi pāk bilmeye yarın ola ḫabeş̱

5. Gören ol ala gözlerüñ ālın göñüle dir
*İn-ne'lleẕī teḫāfu belāyāhu ḳad ḥades̱*

6. Vaṣfuñda Aḥmedī ne ki söz dirse ḫūb olur
Ayruḫ kişilerüñ sözi olur semīn ü ġaş̱

7.[2888] Bencileyin kimüñ sözi açar göñül pasın
Tenden gider mi degme ṣuyıla eyit ḥadeş̱

---

[2883] * H. 40a, Tİ. 68b, DB. 132a (bn. 130a), T. 101b (bn. 41b), V. 88b (bn. 88b), BM. 72b, Dİ. 19a
* Bu şiir H, Tİ, DB, T, BM ve Dİ nüshalarında 7; V nüshasında 6 beyittir.
* Bu şiirin tamamı Dİ nüshasında sayfanın kanarına sonradan yazılmıştır.

[2884] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "velehu ḥarfü's̱-s̱ā"; T nüshasında "ḥarf–ve ayżān lehu–ü's̱-s̱ā; BM nüshasında "ḳāfiye-yi s̱ā"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[2885] 1a - İde: ki*ide Tİ, V, Dİ; Ġāş̱: ḥaş̱ DB, T, Dİ

[2886] 3a - Ḥüsn içinde: ḥüsnde Dİ; Bigi: gibi DB, T; Gün: güneş V, BM

[2887] 4a - İder: iden Dİ
4b - Bilmeye: bulmaya DB, T

[2888] * Bu beyit V nüshasında yoktur.
7b - Eyit: yāḫūd DB, T

**187**[2889]

***Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ş̱erāhu**[2890]

1. Cānda ʿışḳuñ olalıdan iḥdāş̱
   Geldi binüm başuma çoḫ aḥdāş̱

2.[2891] ʿIşḳuñı tā ebed ḳomaz göñlüm
   Ol ezelden durur baña mīrāş̱

3.[2892] Seni sever ḳamusı pīr ü cüvān
   Cān virür yoluña ẕ̱ükūr u ünāş̱

4. İrse aġzuñ yarı yire göreler
   *Keyfe yuḥyī'l-iẓāme fī'l-ecdāş̱*

5. Ne durur ʿaḳl ʿışḳ olan yirde
   N'ola ş̱aʿleb çü çeng ura dilhāş̱

6.[2893] Aġzuñ añsam ola ʿibāret-teng
   Ṣaçuñı disem uzanur ebḥāş̱

7. ʿIşḳsuz itme Aḥmedī göñlin
   İy ki sensin şikestelere ġıyāş̱

[2889] H. 40a, Tİ. 68b, DB. 132a (bn. 130a), T. 102a (bn. 46a), V. 89a (bn. 89a), BM. 73a, Dİ. 19b

[2890] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[2891] 2b - Ol: ki*ol Tİ, DB, T

[2892] 3b - Ünāş̱: ināş̱ Dİ

[2893] 6a - Ola: olur Tİ, DB, T, V

188[2894]

*Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün*

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu fi'l-ġazeliyyāt[2895]**

1.[2896] İtmez naẓar yüzüñe baḫan āfitāba hīç
Meyl eylemez tenüñi gören māh-tāba hīç

2.[2897] Pervīn dişüñ ki menzili olmış durur ḳamer
Zīnet ḳomadı güher-i dürr-i ḫoş-āba hīç

3.[2898] Kevṣer-lebüñ bulan ḳıla mı āb-ı Ḫıżr'a meyl
ʿAnber saçuñ gören ḳala mı müşg-nāba hīç

4.[2899] Çün laʿl yañaġuñda aḫa dür bigi derüñ
Revnaḳ ḳoya mı daḫı gülile gül-āba hīç

5.[2900] Hicrüñ odında şemʿ bigi yandı varlıġum
Kimse ide mi ṣabr bu resme ʿaẕāba hīç

6. Ḳılmaz benim gözümi gören Nīl'e iltifāt
Deryā ḳatında baḫa mı kimse seḥāba hīç

7. Bunca zamān işigüñe yüz sürdi Aḥmedī
Lāyıḳ mıdur ki irmeye bir fetḥ-i bāba hīç

---

[2894] H. 41a, Tİ. 68b, DB. 134a (bn. 132a), T. 103b (bn. 47b), V. 89a (bn. 89a), BM. 73a, Dİ. 19b

[2895] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ḥarfü'l-cīm"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[2896] 1a - Yüzüñe baḫan: yüzüñi gören Tİ, DB, T
1b - Eylemez: itmeye DB, T

[2897] 2b - Güher-i dürr-i ḫoş-āba: güher ü dürr-i ḫoş-āba DB, T, Dİ / güher ü dürr ü ḫoş-āba BM

[2898] 3b - Saçuñ: saçuñı BM

[2899] 4b - Ḳoya: ḳola DB, T

[2900] 5a - Şemʿ: lāle V
5b - İde mi: idemez DB, T

189[2901]

*Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün*

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[2902]

1.[2903] Ayaġuñuñ tozunı her ki ide başına tāc
Daḫı*olmaya felegüñ māh u mihrine muḥtāc

2. Ḳaşuñı sevdi göñül işbu ḳābe ḳavseyne
Meger ṣaçuñ ola irmege *leyletü'l-miʿrāc*

3.[2904] ʿAceb mi dökdise ḫūn-āb gözlerüm ki*oldı
Gözüñ ḫaẕengine bu yaşlu yüregüm umāc

4.[2905] Lebüñ gerek ki*ola derdüme em ki daḫı devā
Egerçi āb-ı ḥayātısa olmaz aña ʿilāc

5.[2906] Ṣaçuñ hevāsı ṣalar göñlüme benüm ḥayret
Gözüñ belāsı ider ʿaḳlumı benüm tārāc

6. Ne ḳorḫudur ki virür göñlüme benüm ġamzeñ
Ḫarāb yirden ala mı kimesne bāc u ḫarāc

7.[2907] Cihānı oda yaḫardı yüregümüñ sūzı
Eger gözüm yaşı deryā bigi*urmasa emvāc

---

[2901] * H. 41b, Tİ. 68b, DB. 132b (bn. 130b), T. 102a (bn. 46a), V. 89b (bn. 89b), BM. 73b, Dİ. 20a
* Bu şiir H, Tİ, DB, T, V ve Dİ nüshalarında 9; BM nüshasında 7 beyittir.

[2902] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu"; T nüshasında ḥārf–ve ayżān lehu–ü'l-cīm; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[2903] 1a - Ayaġuñuñ: ayaġuñ BM; Her ki: her BM
1b - Daḫı: bes Dİ

[2904] 3b - Yaşlu: başlu BM

[2905] 4a - Ki*ola: ki*ide V / ki BM / ola Dİ
4b - Āb-ı ḥayātısa: āb u ḥayātısa BM

[2906] 5a - Benüm ḥayret: ḥayret BM

[2907] * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
7b - Eger gözüm: gözüm Dİ; Deryā: deñiz Dİ

8.[2908] Çü fikr baḥrına ṭaldı lebüñ ḫayālinde
Ne dürlü güher ider Aḥmedī gör istiḫrāc

9.[2909] Muḳābilem diyene sözde aña ʿaḳl eydür
Ber-ā-ber olmaya ʿaẕb u furāta milḥ ü ücāc

[2908] 8a - Fikr baḥrına: fikr-i baḥrına V, BM
8b - Gör istiḫrāc: istiḫrāc BM

[2909] Bu beyit BM nüshasında yoktur.

**190**[2910]

***Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[2911]

1.[2912] Lebüñ çü ḳıble-yi cāndur baña ne kaʿbe vü ḥac
Ṣafāya irmege ʿışḳuñ yolı durur menhec

2. Ṣaçuñ kemendine düşdi göñül bu sevdādan
Ki ṭolu pīçile çīndür nice bula maḫrec

3.[2913] Ḳaşuñ kemānı çü ġamzeñ oḫına vire güşād
Ne cān ola ki belādan bula orada ferec

4.[2914] Yüzüñe bedr diyen kişi vü ḳaşuña hilāl
Muḥāl oldı ḫayāli vü düşdi fikreti kec

5.[2915] Cihānda gün bigi uş rūşen oldı kim yüzüñ
Kemāl-i ṣunʿınadur ḫālıḳuñ bihīn-i ḥücec

6. Baña diyen kişi kim ʿışḳ u bāẕeyi terk it
Meger ki bilmedi yoḫdur kişiye dīnde ḥarac

7.[2916] Çün Aḥmedī sebaḳ iletdi ḳamudan sözde
Nice irem dir aña her bir ebter ü aʿrec

---

[2910] * H. 42a, Tİ. 69a, DB. 133a (bn. 131a), T. 102b (bn. 46b), V. 89b (bn. 89b), Dİ. 20a
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

[2911] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[2912] 1a - Vü: ne Tİ, DB, T, V
1b - Ṣafāya irmege: ṣafāya DB, T

[2913] 3a - Çü: ki DB, T
3b - Bula orada: orada bula Tİ, DB, T

[2914] 4b - Ḫayāli vü: ḫayāli V

[2915] 5b - Ṣunʿınadur ḫālıḳuñ: ṣunʿına Ḥaḳḳ'uñ budur DB, T / ṣunʿına ver ḫālıḳuñ Dİ; Bihīn-i ḥücec: bihīn ü hücec Tİ, V

[2916] 7b - Aʿrec: aʿvec Dİ

**191**[2917]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[2918]

1.[2919] Hicrānuñıla āteşi oldı bugün mizāc
Luṭfıla vaṣluñ ide bu derde meger ʿilāc

2.[2920] Cānıla tende mümtezic oldı maḥabbetüñ
Şol resme kim ide şeker ü şīr imtizāc

3. Rūşen göz ol ki*ola aña yoluñ tozı cilā
Devletlü baş ki*ide ayaġuñ ṭopraġını tāc

4. Nesḫ itdi ḥüsnüñ āyeti Yūsuf-cemālini
Rūşen durur güneş görinicek n'olur sirāc

5.[2921] Ẓulmıla daḫı n'eyleye göñlüme gözlerüñ
Kimdür ki aldı ya ala vīrāneden ḫarāc

6.[2922] Gitdi yoluñda ʿaḳl u göñül ḳaldı bir nefes
*Bismi'llāh* aña daḫı eger varsa iḥtiyāc

7.[2923] Ḳopmadı Aḥmedī bigi bir murġ-ı ḫoş-nüvā
Terkīb olalı bu ḳafes-i ābanūs u ʿāc

---

[2917] H. 42a, Tİ. 69a, DB. 133a (bn. 131a), T. 102b (bn. 46b), V. 90a (bn. 90a), BM. 73b, Dİ. 20b

[2918] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[2919] 1a - Āteşi: āteşin DB, T
1b - Meger: girü V

[2920] 2b - İde: bulur DB, T; Şeker ü şīr: şeker-i şīr ü V / şeker ü şīr ü BM

[2921] 5a - N'eyleye: n'ide bu Dİ

[2922] 6b - Eger: ger DB, T

[2923] 7a - Ḳopmadı: ḳalmadı DB, T; Bigi: gibi DB, T; Ḫoş-nüvā: ḫoş-nevā DB, T, V, BM
7b - Ābanūs u ʿāc: ābanūs-ı ʿāc Tİ, BM

**192**[2924]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[2925]

1. Diridüm kim ḳanḳı yaña ola ḥac
   İşigüñ didi *ilā haẕe'n-nehec*

2. Vaṣluña ne vakt irem didüm gözüñ
   Didi ki *e'ṣṣabru miftāhü'l-ferec*

3.[2926] Ḳaşuña öykünmek istedi hilāl
   ʿAḳl didi zī-ḫayāl u fikr-i kec

4. Ayaġuñ ṭoprağına irem diyü
   Ḳalʿ ider güneş deḳāyıḳla derec

5. Gözüñe öykündise nergis n'ola
   ʿAfv it *leyse ʿale'l-aʿmā ḥarec*

6. Gözlerüñ devr-i ḳamer binüm dimiş
   Ġamzeñ olmış uş aña *aḳvā'l-ḥücec*

7.[2927] Aḥmedī bigi işigüñi senüñ
   Bulana ne Kaʿbe gerekdür ne ḥac

---

[2924] * H. 42a, Tİ. 69b, DB. 133b (bn. 131b), T. 103a (bn. 47a), V. 90a (bn. 90a), BM. 74a
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.

[2925] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[2926] 3b - Fikr-i kec: fikr ü kec V, BM

[2927] 7a - Bigi: gibi DB, T
7b - Ne: daḫı ne Tİ; Gerekdür: vü Tİ / vü daḫı DB, T

**193**[2928]

***Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Ve ayżān lehu**[2929]

1. İy ki ʿışḳuñ durur göñüllere genc
   Fürḳatüñ ḥurḳatı bu cānlara renc

2. Bir ḳılıla*aldı nīm-rūzı tamām
   Ṣaçlaruñdaġı çīn ü pīç ü şikenc

3. Genc ay ḳaşlu rencile bulınur
   Rence ṣabr ide her ki diler genc

4.[2930] Genc girür ele velī bulımaz
   Sencileyin kimesne dilber-i genc

5.[2931] Yarını ḳo bugün bunı ḫoş gör
   Ki beḳāsuz durur serāy-ı sipenc

6.[2932] Ayaġuñuñ tozı bahāsı degül
   Genc-i Mıṣr u Ḫıṭā vü tā Ürgenc

7.[2933] Devrānuñ bu naṭʿ-ı şeş-derde
   Kim ḥarīfine terk ider şeş ü penc

8.[2934] Yañaġuñ nār dānesi ʿaksi

---

2928 * Tİ. 69a, DB. 133b (bn. 131b), T. 103a (bn. 47a)
* Bu şiir H, V, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.
* Bu şiir Tİ nüshasında 9; DB ve T nüshalarında 8 beyittir.

2929 Tİ nüshasındaki başlıktır. T nüshasında da "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

2930 Bu beyit DB ve T nüshalarında yoktur.

2931 5b - Ki: kim DB, T

2932 6b - Genc-i Mıṣr: genc ü Mıṣr DB

2933 7b - Devrānuñ: devrānuñdur DB, T; Şeş-derde: şaṭrencde DB, T

2934 8b - Rengini: rengīn DB, T

Aḥmedī rengini*eyledi nārenc

9.[2935] Her kimerse bu şiʿ ri añlarısa
Ḫūb ṣarrāf ola gevher-senc

[2935] 9a - Kimerse: kimsene DB, T

**194**[2936]

***Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[2937]

1.[2938] Elüme ṣun ḳadeḥi kim *ʿale'ṣ-ṣabāḥ* ṣabūḥ
Müferriḥ-i dil-i ġam-gīndür ü mürevvih-i rūḥ

2. Cihānda ḥūrıla nūş eylemek şarāb-ı ṭahūr
Varısa yārıla içmek durur çemende ṣabūḥ

3. Naṣīḥat işidüben dut ki eyledüñ tevbe
Bahār u bāẕe vü yār ola mı bu tevbe naṣūḥ

4.[2939] Ṣabūḥ it n'ola bir ṣubḥ itmeseñ tesbīḥ
Çü bī-niyāz durur kāinātdan sübbūḥ

5.[2940] Düriş ki mey-gededen gire elüñe miftāḥ
Ki mey-gede ḳapusı oldı feṭḥ-i bāba fütūḥ

6. Bir iki cāmıla nergis bigi küşāde-dil ol
İçüñi lāle-ṣıfat itme fikrile mecrūḥ

7.[2941] Meẕemmet istemeziseñ bu ʿömri ḫoş dut kim
ʿAzīzi ḫūr dutan hergiz olmaya memduḥ

---

[2936] * H. 43b, Tİ. 69b, DB. 136b (bn. 134b), T. 106a (bn. 49a), V. 90b (bn. 90b), BM. 74a, Dİ. 20b
* Bu şiir H, Tİ, DB, T, V ve Dİ nüshalarında 8; BM nüshasında 7 beyittir.

[2937] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ḥarfü'l-ḥā"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[2938] 1b - Dil-i ġam-gīndür: dil ü ġam-gīndür BM

[2939] 4a - İtmeseñ: itmek BM

[2940] * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
5a - Gire elüñe: elüñe gire DB, T
5b - Bāba fütūḥ: bāb-ı fütūḥ V, Dİ

[2941] 7a - Dut kim: dutġıl Tİ, DB, T

8.[2942] Çü luṭfı var ḫoş ol iy Aḥmedī ki ṭūfāndan
Ḳayu yoḫ aña ki mellāḥdur sefīne-yi Nūḥ

[2942] 8a - Ḫoş ol: ḫoş V
8b - Ḳayu yoḫ: ḳayıḫ BM

**195**[2943]

***Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿīlü / Feʿūlün***

**Velehu ayżān fi ḳāfiyetü'l-ḥāʾi**[2944]

1.[2945] Zi çeşme ki düzmiş lebüñi *ḫālıḳu'l-ervāḥ*
Zi şemse ki yazmış yüzüñi *fālıḳu'l-ıṣbāḥ*

2.[2946] Yüzüñi gören kişi n'ider mihrile māhı
Çün ṣubḥ ire nişe gelür şemʿile mışbāḥ

3.[2947] Aġzuñ ṣıfatı ġayb işidür kimsene bilmez
Cüz *ʿālimü'l-esrār* anı kim ide īżāḥ

4. Kim ḳurtara bini gözümüñ ḳanlu yaşından
Ġarḳ olana deryāda ne çāre bula mellāḥ

5.[2948] Baġlandı saçuñ ʿuḳdesine ʿaḳl u dil ü cān
Mümkin degül anlaruñ arasında daḫı*ışlāḥ

6.[2949] Uyḫu vü gözüm ḫūn-ı siyāvuşdur arada
Ol müşkili fetḥ eylemege kim bula miftāḥ

7.[2950] Aġzuñ yarınuñ ḳaṭresi ṭopraġa düşerse
Olmaya ʿaceb ger dirile yirdeki eşbāḥ

---

[2943] * H. 150b, Tİ. 69b, DB. 134b (bn. 132b), T. 104a (bn. 36a), V. 70a (bn. 70a)
* Bu şiir BM ve Dİ nüshalarında yoktur.
* Bu şiir H nüshasında 4; Tİ ve V nüshalarında 7; DB ve T nüshalarında 9 beyittir.
* H nüshasında şiirin bulunduğu varaklar kopuk olduğu için ilk 4 beyitten sonrası yoktur.

[2944] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu"; T nüshasında "ḥarf–ve ayżān lehu–el-ḥā" şeklinde başlık atılmıştır.

[2945] 1b - Yazmış: düzmiş Tİ

[2946] 2b - Nişe gelür: neye gerek DB, T

[2947] 3a - Ġayb işidür: ġayb durur DB, T
3b - ʿĀlimü'l-esrār: ʿālimü'l-isrār V

[2948] 5b - Mümkin degül anlaruñ arasında daḫı*ışlāḥ: ol müşkili fetḥ eylemege kim bula miftāḥ DB, T

[2949] 6b - Ol müşkili fetḥ eylemege kim bula miftāḥ: bunlaruñ arasında ne mümkin ki ola ışlāḥ DB, T

[2950] Bu beyit sadece DB ve T nüshalarında vardır.

8.[2951] Vaṣfın lebüñüñ Aḥmedī çünkim ide inşā
Teşne*olur anuñ ʿaẕb u sözine ḳamu ervāḥ

9.[2952] Şeyḫoġlı anuñ sözini bilmese ʿaceb mi
Esrār serā-perdesine nice*ire fellāḥ

[2951] 8a - Aḥmedī çünkim ide: çünkim ider Aḥmedī V

[2952] Bu beyit sadece DB ve T nüshalarında vardır.

**196**[2953]

***Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[2954]

1.[2955] Ufuḳda müşg-dem oldı girü nesīm-i ṣabāḥ
Getür i sāḳī-yi gül-rūy lāle-gūn aḳdāḥ

2.[2956] Eger ṣabāḥ necāḥ isteseñ ṣabūḥ iç kim
Bu ġuṣṣa ẓulmetine żav-ı bāẕedür mışbāḥ

3.[2957] ʿAḳīḳ-i rāḥı bu yāḳūt-leb elinden iç
Ki ḳuvvet-i beden ü ḳūt-ı cān ola saña rāḥ

4.[2958] Ribā ḥarām durur u iy ḥelāl-zāde mey iç
Ki ʿaḳlı olana ḫūn-ı ṣurāḥī oldı ṣubāḥ

5.[2959] ʿArūs-ı bāẕeyi sen baña vir ki lāyıḳdur
Ki ide ibn-i kirām *enbetü'l-kürūm*a nikāḥ

6. Anuñçun oldı ṣaçuñ ʿuḳdesinde cānlar esīr
Ki düzdi yüzüñi ḫālıḳ *mürevviḥü'l-ervāḥ*

7.[2960] Cemālüñ āyetini müşkil itdi ʿuḳde-yi zülf

---

[2953] * H. 43b, Tİ. 70a, DB. 134b (bn. 132b), T. 104b (bn. 36b), V. 91a (bn. 91a), BM. 74b, Dİ. 21a
* Bu şiir H, Tİ, DB, T, V ve Dİ nüshalarında 9; BM nüshasında 7 beyittir.

[2954] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[2955] 1b - Sāḳī-yi gül-rūy: sāḳī gül-rūyı BM

[2956] 2a - Ṣabāḥ: ṣabāḥı DB, T; İsteseñ: isderseñ BM
2b - Żav-ı bāẕedür: żav u bāẕedür V, BM

[2957] Bu beyit BM nüshasında yoktur.

[2958] * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
4a - Ribā: riyā Dİ; Durur u: durur Tİ, DB, T, V, Dİ
4b - Ṣubāḥ: mubāḥ Tİ, V, Dİ

[2959] 5b - İde: idesin BM; İbn-i kirām: ibn-i kirāma BM / ibnü kirāmı Dİ

[2960] 7a - İtdi: iy V
7b - Ki*ola: ola Dİ; Rūşen bu: rūşen V, BM

Yüzüñi aç ki*ola rūşen bu müşgile īżāḥ

8. Yüzüñ çü ḳıble-yi cāndur ḳaşuñ ḫamı miḥrāb
Ṣalavtı ḳıbleye ide kime gerekse felāḥ

9.[2961] Viṣāl ṣubḥıyıçun zülfüñ ü yüzüñ ṣıfatın
Dilinde Aḥmedī uş vird itdi şām u ṣabāḥ

[2961] 9a - Viṣāl: viṣāli V; Ṣubḥıyıçun: ṣubḥıçun BM; Ṣıfatın: vaṣfın V

**197**[2962]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[2963]

1. Baña ışkuñda n'itsün pend-i nāṣiḥ
   Ne aṣṣı ʿāşıḳ olana neṣāyiḥ

2. Baña ögüt viren görse yüzüñi
   Ola gün bigi ʿöẕrüm aña vāżıḥ

3. Ṣaçuña sūre-yi ḳadr oldı nāzil
   Yüzüñden āyet-i nūr oldı lāyiḥ

4.[2964] Ayaġuñ tozınuñ bir ẕerresiçün
   Bahā biñ cān viren kişi*ola rābiḥ

5.[2965] Ṣaçuñ sevdāsına gitse dil ü dīn
   Ne çāre ʿaḳla çün ʿışḳ ola rāciḥ

6.[2966] Bu durur maṣlaḥat ʿāşıḳ olana
   Ki*ide cāna degin terk meṣāliḥ

7.[2967] Ṣaçuñ vaṣfın diriken Aḥmedī'nüñ
   Nefes aġzında*olur ʿanber revāyiḥ

---

[2962] H. 44a, Tİ. 70a, DB. 136a (bn. 134a), T. 105b (bn. 37b), V. 91a (bn. 91a), BM. 74b, Dİ. 21b

[2963] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[2964] 4b - Viren kişi: virenler DB, T / viren er Dİ; Rābiḥ: rāyiḥ BM

[2965] 5b - ʿAḳla: ʿışḳıla BM

[2966] 6b - Degin: dek Dİ; Terk meṣāliḥ: terk-i meṣāliḥ DB, T, V, BM, Dİ

[2967] 7b - Nefes: deme Dİ

**198**[2968]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[2969]

1. Çünkim müʾeẕẕin eyde ki *ḥayye ʿalel-felāḥ*
Sāz-ı ṣabūḥ it ki irişdi dem-i ṣabāḥ

2.[2970] Ḫoşdur ṣabāḥ u şām namāz ol namāz kim
Anda senüñ aduñ ola tekbīr ü iftitāḥ

3.[2971] Buyur ṣurāḥī ḳuşına kim döke sāġara
Ḫūn-ı kebūteri çü ḫoros eyledi şıyāḥ

4.[2972] Mey içmeyenüñ ehl-i ṣalāḥ urdılar adın
Dīnde meger mey içmemek oldı hemīn ṣalāḥ

5.[2973] Ṣūfī ṣanur ki taṣfiye-yi nefes itmedin
Bir bāẕe içmemegile bulasıdur felāḥ

6.[2974] Sen yoluñı gözet dil uzātma kimesneye
Dīn bir durur hemīn n'ola çoġısa ıṣṭılāḥ

7.[2975] Ḳanḳı ḥelāl-zāde diye üşbu sözi kim
Bāẕe ḥarām ola vü zerḳ ü riyā mübāḥ

---

[2968] H. 44a, Tİ. 70a, DB. 135a (bn. 133a), T. 104b (bn. 36b), V. 91b (bn. 91b), BM. 75a, Dİ. 21b

[2969] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[2970] 2a - U şām: şām u V / u şām u BM; Namāz kim: namāzdur kim BM
2b - Tekbīr ü iftitāḥ: tekbīrü'l-iftitāḥ Dİ

[2971] 3b - Çü: ki DB, T; Ṣuyāḥ: ṣabāḥ Tİ, DB, T

[2972] 4b - Dīnde: dünyede Tİ, BM; Mey içmemek: ki içmemek V / içmemek BM; Ṣalāḥ: felāḥ Tİ

[2973] 5a - Ṣanur ki: ṣanur DB, T, V
5b - İçmemegile: içmemekligile V / içmegile BM

[2974] 6b - Iṣṭılāḥ: ażılāḥ V

[2975] 7b - Riyā: ribā V

8.[2976] Ḳoma cenāḥ diyü mey ü cāmı Aḥmedī
Dileriseñ necāḥa irişmeklige cenāḥ

[2976] 8a - Cenāḥ: cenāḥı BM; Mey ü: mey BM

**199**[2977]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[2978]

1.[2979] Ḥaḳ düzedüb durur yüzüñi gülşen-i feraḥ
Pes sini görene nicesi irişe teraḥ

2.[2980] ʿIşḳuñda vālih olduġumı ʿayb idene
Gösder yüzüñi kim ola ʿöẕrüm benüm vażaḥ

3.[2981] Yüzüñe zühre didiler ü ay u gün velī
Māhiyyetini kimse bulamaz budur eṣaḥ

4.[2982] Ġamzeñ ḫaẕengi çünki ḳaşuñdan bula küşād
Peykānı baġrumı benüm ider şeraḥ şeraḥ

5. Zülfüñ ṣıfātı ḳıldı perīşāñ beni velī
Vaṣfında gözüñüñ ne ki siḥr itdüm oldı ṣaḥ

6.[2983] ʿIşḳuñ şarabı bini bugün mest itmedi
Vaḳt-i Elest baña ṣunulmışdı bu ḳadeḥ

7.[2984] İder senüñ yüzüñ ṣıfatın rūşen Aḥmedī
Lā-büd virür göñüllere rengīn sözi feraḥ

---

[2977] H. 44b, Tİ. 70a, DB. 135b (bn. 133b), T. 105a (bn. 37a), V. 91b (bn. 91b), BM. 75a, Dİ. 22a

[2978] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "velehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[2979] 1a - Ḥaḳ düzedüb: çün Ḥaḳ düzüb durur V; Gülşen-i feraḥ: gülşen ü feraḥ Dİ
1b - Pes: bes BM, Dİ

[2980] 2a - Olduġumı: olduġuma DB, T

[2981] 3a - Didiler ü: didiler BM; Gün: güneş DB, T
3b - Budur: bu durur DB, T

[2982] 4a - Ḫaẕengi çünki: ḫaẕengi BM
4b - Benüm ider: ider V; Şeraḥ şeraḥ: şerḥ şerḥ BM

[2983] 6b - Vaḳt-i Elest: vaḳt-i Elest'de V

[2984] 7b - Sözi: yüzi V

**200**[2985]

***Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿīlü / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[2986]

1.[2987] Ḥaḳ nūrın ider yüzi naẓar ehline tavżīḥ
Cān sırrın ider dudaġı ʿāşıḳlara telvīḥ

2.[2988] Vaṣlı hevesidür ki göñülleri ider şād
Zülfi nefesidür ki virür cānlara tervīḥ

3.[2989] Sırrumı dilerem ki nihān ḳala velīkin
Bu gözlerümüñ ḳan yaşı ider anı taṣrīḥ

4.[2990] Zühre*oldı serā-perdeñe ḫoş-perde-sirā kim
Sinüñ yüzüñi eyledi ay u güne tercīḥ

5.[2991] Anuñ ḥaḳıyıçun ki yir ü gögi yaratdı
Yir ehliyiçün düzdi bu göklerde meṣābīḥ

6.[2992] Ḥıfẓı durur anuñ ḳamusı ḫalḳa nigeh-bān
ʿİlmi durur anuñ ḳamusı ġayba mefātīḥ

7.[2993] Kim Aḥmedī irte gice itdi vü idiser

---

[2985] H. 44b, Tİ. 70b, DB. 136a (bn. 134a), T. 105b (bn. 37b), V. 92a (bn. 92a), BM. 75b, Dİ. 22a

[2986] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[2987] 1a - Ḥaḳ nūrın: çün yüzin DB, T

[2988] 2a - Göñülleri: göñüllere DB, T; Şād: irşād DB, T
2b - Ki virür: virür BM

[2989] 3b - Yaşı: yaş BM

[2990] 4a - Zühre: ḫoş perde-serā Dİ; Serā-perdeñe: serā-perde ki V, BM; Ḫoş perde-sirā kim: ḫoş perde-serādur V / zühre Dİ
4b - Ay u: ay BM

[2991] 5a - Ḥaḳıyıçun: ḥaḳıçun BM; Yir ü: yiri Tİ, DB, T, V, BM
5b - Ehliyiçün: ehliçün BM

[2992] 6b - Ḳamusı: dükeli Dİ

[2993] 7a - Kim Aḥmedī: Aḥmedī kim BM

Ẕikrüñile şükrüñi dil ü cānına tesbīḥ

**201**[2994]

***Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[2995]

1.[2996] Yüzüñde görinür envār-ı *fālıḳu'l-ıṣbāḥ*
Lebüñde bulınur āṣār-ı *ḫālıḳu'l-ervāḥ*

2. Yüzüñe cān müteḥayyir ṣaçuña ʿaḳl esīr
N'ider ʿazīzlere gör ġam-ı ṣabāḥ u revāḥ

3.[2997] Laṭīfe gör ki göñüle şifāsıçun laʿlüñ
İşāretile ne ḳānūnlar eyledi īżāḥ

4.[2998] Bu cāndaġı maraża dudaġuñdan ayru devā
V'eger ḫoẕ āb-ı ḥayātısa idemez ıṣlāḥ

5.[2999] Dur örü cūş u ḫurūşı unıtmaġa sāz it
Ṣabūḥa çünki ṣıyāḥ eyledi ḫorūs-ı ṣabāḥ

6.[3000] Mey içme dirse saña ṣūfī zi diyānet kim
Mey ü ney ola ḥarām u riyā vü zerḳ mübāḥ

7.[3001] Ḳomaġıl Aḥmedī elden ayāġı lāle-ṣıfat
Ki revḥ-i rūḥdur u rūḥ-ı dil bu sāġar-ı rāḥ

---

2994 H. 45a, Tİ. 70b, DB. 135b (bn. 133b), T. 105a (bn. 37a), V. 92a (bn. 92a), BM. 75b, Dİ. 22b

2995 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "velehu ṭābe ṣerāhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

2996 1b - Āṣār-ı ḫālıḳu'l-ervāḥ: iṣār-ı ḫālıḳu'l-ervāḥ Tİ, DB, T / āṣā ḫālıḳu'l-ervāḥ V

2997 3a - Göñüle: göñül Dİ; Şifāsıçun: şifāyıçun Tİ, DB, T
3b - Ḳanūnlar: ḳanūnlara BM

2998 4a - Maraża: marażı Dİ
4b - İdemez: eylemez Tİ, DB, T, V

2999 5a - Cūş u ḫurūşı: cūş-ı ḫurūşı BM

3000 6a - Dirse: dir Tİ, DB, T, V, Dİ; Zi: zihī Tİ, DB, T, V, BM, Dİ
6b - Ney ola: neyile Dİ; Ḥarām u: ḥarām BM; Zerḳ: zerḳ ü V

3001 7b - Revḥ-i rūḥdur u: rūḥ-ı rūḥ durur DB, T, V / rūḥ u rūḥ durur BM; Rūḥ-ı dil: revḥ ü dil Tİ

**202**[3002]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[3003]

1. Vaḳt-i ṣabāḥdur getür iy sāḳī-yi ṣabūḥ
Anı ki ḳūt-ı rūḥdur u ḳuvvet-i fütūḥ

2.[3004] Şeh ḥāżır u ḥarīf ü mey ü mevsüm-i bahār
Dutġıl ki tevbe itdüñ ola mı ʿaceb naṣūḥ

3.[3005] İy şemʿ-i cemʿ ṣun berü ol cāmı kim müdām
Rūşen durur ṣafāsıla anuñ çirāġı rūḥ

4.[3006] ʿIşḳuñla şerḥa şerḥa ciger derdine gözüm
Yüzüm ṣaḥīfesinde yazar ḳanıla şürūḥ

5.[3007] Yara urur yüregüme ġamzeñ bu dil-siyāh
Ġarra durur żamīrine düşmez ki *el-cürūḥ*

6. Ṭūfān-ı ġuṣṣadur ṭolu ʿālem velī aña
Sāġar sefīne bāẕe durur bāẕ-bān-ı Nūḥ

7.[3008] Ṣun cāmı kim saʿādet anuñdur ki her ṣabāḥ
Nūş ide Aḥmedī bigi ḫoş bāẕe-yi ṣabūḥ

---

[3002] H. 45a, Tİ. 70b, DB. 137a (bn. 135a), T. 106a (bn. 49a), V. 92b (bn. 92b), BM. 76a, Dİ. 22b

[3003] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3004] 2b - Dutġıl ki: dutġıl V

[3005] 3a - Cemʿ: cemʿi V

[3006] 4b -Yazar: yazan BM

[3007] 5b - Düşmez ki: kim düşmez DB, T

[3008] 7b - Bigi: gibi DB, T; Ṣabūḥ: naṣūḥ Tİ

‡ Velehu ayżān ṭāba’llāhu ṣerāhu ‡[3009]

[3009] H nüshasında sayfa sonuna denk gelen cetvelli kısma atılan başlıktır. Devamında şiir yoktur. Sonraki varakta kırmızı mürekkepli kūfī yazılı, mavi zeminli serlevhadan sonra yeniden başlık atılarak “ż – ḫı” harfli şiirlere başlanmıştır.

**203**[3010]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu fi ḳāfiyetü'l-ḫā**[3011]

1.[3012] Andan berü ki düşmişem ol yārdan ıraḫ
Yandum firāḳ odına dil-dārdan ıraḫ

2. Dirler ki ṣabr eyle firāḳına sen anuñ
Bülbül nice ḳarār ide gül-zārdan ıraḫ

3.[3013] Baḫtumı gör ki yārdan ider beni cüẕā
Cehd itdügümce kim olam aġyārdan ıraḫ

4.[3014] Ḥāluñ nedür didüñ ne ṣorarsın sen anı kim
Bī-mār ola vü düşe tīmārdan ıraḫ

5.[3015] Ṣaldı belāya göñlümi ġamzeñ ʿaceb bu kim
Olamaz ol henūz bu dil-dārdan ıraḫ

6.[3016] Sensüz ne dünyī baña ki ḫoẕ cennet-i naʿīm
Dūzaḫdur aña kim ola dīẕārdan ıraḫ

7.[3017] Her dem hezār-bār ölüb girü dirilür
Bī-çāre Aḥmedī düşeli yārdan ıraḫ

---

[3010] H. 45b, Tİ. 71a, DB. 137a (bn. 135a), T. 106b (bn. 49b), V. 92b (bn. 92b), BM. 76a, Dİ. 23a

[3011] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ḥarfü'l-ḫā"; T nüshasında "ḥarf–ve ayżān lehu–ü'l-ḫā"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3012] 1a - Ki: kim DB, T

[3013] 3a - Yārdan ider beni cüẕā: ider beni ol yārdan züẕā DB, T
3b - Kim olam: olam BM

[3014] 4a - Nedür didüñ: ne diriseñ DB, T / nedür didügüñ BM

[3015] 5a - Bu kim: degül V
5b - Ol henūz: ol BM

[3016] 6a - Baña ki ḫoẕ: baña vü nā DB, T / baña ḫoẕ V / baña ne ḫoẕ Dİ
6b - Dūzaḫdur: dūzaḫ durur DB, T; Kim: ki DB, T; Dīẕārdan: dil-dārdan BM

[3017] 7a - Hezār-bār: hezār V; Dirilür: diri olur Dİ

**204**[3018]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[3019]

1.[3020] Zi zülf-i müşg-būy u zihī sīm-gūn-zenaḫ
Kim sünbülile aḫ güle urur bular zenaḫ

2.[3021] ʿAksi yüzüñüñ itdi yiri gülşen-i bihişt
Rūşen budur ki nūr-ı İlāhī'dür ol yañaḫ

3.[3022] Geh dudaġuña ḳand didiler gehī nebāt
Şīrīn budur ki kevs̱ere ṭaʿn urur ol dūzaḫ

4. ʿIşḳuñıla zevāle nice düşdigüni gör
Şavḳuñıla muḥāḳa nice irdi aya baḫ

5.[3023] Gicem bigi günümi benüm ḳara eyledi
Yay ḳara baña ol ḳaşıla ol gözü ḳaraḫ

6.[3024] Ḳana boyandı lāle vü urdı içine dāġ
Senden benüm bigi*ol daḫı düşdi meger ıraḫ

7. Dürler döker dişün ṣıfatında uş Aḥmedī

---

[3018] * H. 45b, Tİ. 71a, DB. 137b (bn. 135b), T. 107a (bn. 14a), V. 93a (bn. 93a), BM. 76b, Dİ. 23a
* Bu şiir H, Tİ, DB, T, V ve Dİ nüshalarında 7; BM nüshasında 6 beyittir.

[3019] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3020] 1a - Zülf-i müşg-būy u: zülf ü müşg-būy u DB, T / zülf-i müşg-i būy V, BM

[3021] 2a - Gülşen-i bihişt: gülşen ü bihişt DB, T
2b - Nūr-ı İlāhī'dür ol yañaḫ: kevs̱ere ṭaʿn urur ol dūzaḫ BM

[3022] * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
3a - Gehī nebāt: ki nebātlık DB, T
3b - Ṭaʿn: ṭaʿne Dİ; Dūzaḫ: ṭuṭaḫ Tİ, DB, T, V, Dİ

[3023] 5a - Ḳara eyledi: ḳara BM
5b - Ḳara: ḳarasıyıla DB, T; Ḳaşıla ol gözü: ḳaş u göz DB, T

[3024] 6a - Ḳana: ḳara Dİ
6b - Bigi*ol: bigi Dİ

İy laʿl-i leb bu gühere dutmaḳ gerek ḳulaḫ

**205**[3025]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3026]

1.[3027] Gel gel ki senden ayru bu ʿayşuñ ṣafāsı yoḫ
Ḫoş görelüm bu ʿömri ki dehrüñ vefāsı yoḫ

2.[3028] Bir dem bu ʿömr dādını ẕevḳile virelüm
Elden gelüriken ki cihānuñ beḳāsı yoḫ

3.[3029] Yigrek durur hezār riyā ehl-i ṣūfiden
Bir ṣāfi ʿışḳ eri kim işinde riyāsı yoḫ

4.[3030] Ol yār vaṣlını ḳıluram dāyima heves
Dünyīde gönlümüñ daḫı ayruḳ hevāsı yoḫ

5.[3031] Ṣabr eyle ʿışḳ derdine çāre dileriseñ
Ki*ol derde çāre ṣabrdur ayruḳ devāsı yoḫ

6.[3032] ʿIşḳuñ yolında menzile nicesi iriser
Ol kim belā vü miḥnete ṣabr u rıżāsı yoḫ

7.[3033] Her kim bu yolda varlıġını terk eyleye

---

3025 * H. 46a, Tİ. 71a, DB. 138a (bn. 136a), T. 107b (bn. 14b), V. 93b (bn. 93b), BM. 76b, Dİ. 23b
* Bu şiir H, Tİ, DB, T, V ve Dİ nüshalarında 9; BM nüshasında 7 beyittir.

3026 H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

3027 1b - ʿÖmri ki: ʿömri V

3028 2a - ʿÖmr dādını: ʿömr-i dādını V, BM; Virelüm: varalum BM

3029 3a - Riyā: zerḳ DB, T
3b - Kim: ki Dİ

3030 * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
4b - Ayruḳ: hergiz V

3031 * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
5b - Ki*ol: ol Dİ; Ṣabrdur: ṣabr V

3032 6a - İriser: irişe Tİ, DB, T
6b - Ol: her Tİ, DB, T

3033 7a - Bu yolda: yoluñda DB, T; Varlıġını: varlıġı V; Eyleye: eyledi DB, T, V

Bir ʿömri cāvi̱zān bula ki*anuñ fenāsı yo̱ḫ

8.[3034] Maʿ şūḳa vaṣlını dileyen cevre ṣabr ide
Dünyīde rāḥat ola mı ki*anuñ ʿanāsı yo̱ḫ

9.[3035] Ço̱ḫ ḫasta-dil esīri var ol cā̱zū gözlerüñ
İllā ki Aḥmedī bigi bir mübtelāsı yo̱ḫ

7b - Ki*anuñ: anuñ Dİ; Fenāsı: ḳıyāsı Tİ, V, BM

[3034] 8a - Maʿ şūḳa: maʿ şūḳ Dİ
8b - Ki*anuñ: anuñ Dİ

[3035] 9a - Esīri var: esīridür Dİ
9b - Bigi: gibi DB, T

**206**[3036]

***Mef'ūlü / Fā'ilātü / Mefā'īlü / Fā'ilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3037]

1.[3038] Yāẕ itme müşg ü ʿanberi bu zülf ü ḫāle baḫ
N'idersin ayıla güni gel bu cemāle baḫ

2.[3039] Ḳaşuñ kemānına dilemiş ki*öykine hilāl
Sen bu ʿaceb gümānıla bu kej-ḫayāle baḫ

3.[3040] Gül yañaġuñı göribenüñ düşdi ḥayrete
Binüm bigi aña daḫı iren zevāle baḫ

4.[3041] Cān çün dudaġuñıla suāl ider ü cevāb
Sen ol cevābı ḳo vü bu şīrīn suāle baḫ

5.[3042] Şemʿine yüzüñüñ ki güneş andan aldı nūr
Pervāne bigi nice yanar oda lāle baḫ

6. Derdümi bilmeyen kişi ṣanur ki bir nefes
Cān senden ayru dirile gel bu muḥāle baḫ

7.[3043] Sözini Aḥmedī'nüñ eger işide Kemāl
*Li'llāhi derrühü* diye sen bu kemāle baḫ

---

[3036] * H. 46a, Tİ. 71a, DB. 137b (bn. 135b), T. 107a (bn. 14a), V. 93b (bn. 93b), Dİ. 24a
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

[3037] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "velehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[3038] 1a - Zülf ü ḫāle: zülf-i ḫāle V

[3039] 2a - Ki*öykine: öykine Dİ

[3040] 3a - Gül: gün Tİ, Dİ

[3041] 4a - İder ü cevāb: u cevāb ider DB, T

[3042] 5b - Nice: oda nice V

[3043] 7b - Derrühü: derr DB, T; Sen vü sen DB, T

**207**[3044]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[3045]

1. Elüme bir ḳadeḥ ṣunarsa dil-şād
   Gide başdan ḫumārum ola dil-şād

2.[3046] Yıḫuḫ gönlüñ yapılmaḫ isderiseñ
   Uralum ʿıyşa girü tāze bünyād

3.[3047] Nişe bir dem olalum bī-mey ü ney
   Bilürken ʿömri ki*olur ney bigi bād

4.[3048] Giceler itmişüz subbūḥa tesbīḥ
   Ṣabūḥa virelüm bir ṣubḥ-dem dād

5.[3049] Ḳo evrādı ki raḥmet perdesinde
   İñildüdür eṣer iden ne evrād

6.[3050] İrem gül-zārını yāẕ itme ki*oldı
   Cemālüñle cihān uş cennet-ābād

7.[3051] Ne cān ḳodı ne ʿaḳl u ne dil ü dīn
   Gözüñ efsūnı zi cāẕū-yı üstād

---

[3044] * H. 49a, Tİ. 71b, DB. 138b (bn. 136b), T. 108a (bn. 15a), V. 94a (bn. 94a), BM. 77a, Dİ. 24b
* Bu şiir H, Tİ, DB, T, V ve Dİ nüshalarında 9; BM nüshasında 7 beyittir.

[3045] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ḥarfü'd-dāl"; T nüshasında "ḥarf–ve ayżān lehu–ü'd-dāl"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3046] 2a - Gönlüñ: gülümi BM; Yapılmaḫ: yapmaḫ BM
2b - ʿIyşa girü tāze: tāze ʿıyşa girü DB, T

[3047] 3b - Ki*olur: olur Dİ

[3048] 4a - İtmişüz: içmişüz BM

[3049] 5a - Ḳo evrādı: ḳosan virdi DB, T
5b - Eṣer iden: eṣerlerden BM

[3050] 6a - Ki*oldı: oldı Dİ

[3051] * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
7a - Dil ü: dil ne V

8.[3052] Yüzüñi āyinede görmegiçün
Eridi ʿışḳuñuñ odında pūlād

9.[3053] Gözinden Dicle aḫdı Aḥmedī'nüñ
Yıḫalı göñli Baġdād'ını dil-şād

[3052] Bu beyit BM nüshasında yoktur.
[3053] 9a - Aḫdı: aḫıtdı DB, T / aḫar V, BM

**208**[3054]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3055]

1.[3056] Fürḳatüñüñ ḥurḳatından yaḫılur cānum meded
Ḥasretüñüñ miḥnetinden ḳurur uş ḳanum meded

2. Senden ıraḫ derdile dermānda oldı cān u dil
Merḥamet vaḳtidür iy her derde dermānum meded

3.[3057] Şemʿ bigi od içinde dudaġuñuñ yādıla
Oluram teşne-ciger iy āb-ı ḥayvānum meded

4.[3058] Çün ṣabā gül yüzüñe reyḥān ṣaçuñı ṭaġıdur
ʿAḳlumı ḥayrān ider iy küfr ü imānum meded

5.[3059] Fitne-yi devr-i ḳamerdür ġamzeñ anuñ ẓulmıla
Ġāret itdi varlıġum iy ʿadl-i sulṭānum meded

6.[3060] Seddi yıḫdı yaḫdı Yeʾcūc iy Sikender el-ġıyāṣ
Dīv tārāc itdi iḳlīmi Süleymān'um meded

7.[3061] Āheni mūm itdi vü nerm idemedi göñlüñi
Aḥmedī niçe ki āh idüb didi cānum meded

---

[3054] H. 49a, Tİ. 71b, DB. 140a (bn. 178a), T. 109b (bn. 16b), V. 94a (bn. 94a), BM. 77a, Dİ. 24a

[3055] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3056] 1b - Ḳurur uş: ḳururdı Tİ / ḳurıdı DB, T, V

[3057] 3a - Yādıla: yādına V
3b - Āb-ı ḥayvānum: āb u ḥayvānum BM

[3058] 4b - Küfr ü imānum: küfr-i imānum V, BM

[3059] 5b - İtdi: oldu Tİ, DB, T, V, BM, Dİ; ʿAdl-i sulṭānum: ʿadl issi sulṭānum Tİ, DB, T

[3060] 6b - Dīv: dīvi BM; İtdi: eyledi BM; İḳlīmi: İḳlīm iy DB, T

[3061] 7a - Vü nerm: nerm ü V / nerm BM; Göñlüñi: göñlümi BM
7b - Niçe: nice V, BM

**209**[3062]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3063]

1.[3064] Bu ne çīndür zülfüñ ucında bu ne ḫamdur ne bend
Kim anı gören azar yoldan işitmez hīç pend

2. Bu ne ṣaçdur bu ne gözdür bu ne yüzdür bu ne leb
Biri sünbül biri nergis biri güldür biri ḳand

3.[3065] Ġamze midür ol ya ḫançer mi yaḫūẕ tīr-i ḫaẕeng
Ṣaç mı ol yā dırʿ-ı Dāvudī vü yā ʿanber-kemend

4. Gül yoluñda ʿömri yile virdi zī-ʿömri ʿazīz
Serv-i āzād oldı ḳul boyuña zī-baḫt-ı bülend

5.[3066] Ḳanḳı cāndur ki*olmamışdur fürḳatüñden ḫasta-dil
Ne göñüldür kim degüldür ḥasretüñden derd-mend

6.[3067] Gelmesün devrān-ı ʿālemde kemālüñe zevāl
İrmesün gerdūn-ı gerdāndan cemālüñe güzend

7.[3068] Yaydı ḫüsnüñ vaṣfı adın Aḥmedī'nüñ ʿāleme
Gerçi bunda aña ṣaçuñ sevdāsı*oldı pāy-bend

---

[3062] H. 49b, Tİ. 71b, DB. 141a (bn. 179a), T. 110a (bn. 265a), V. 94b (bn. 94b), BM. 77b, Dİ. 24b

[3063] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3064] 1a - Ne: bu ne BM

[3065] 3a - Tīr-i ḫaẕeng: tīr ü ḫaẕeng V, BM
3b - Ol yā: yā BM; Dırʿ-ı Dāvudī: dırʿ u Dāvudī BM

[3066] 5a - Ki*olmamışdur: olmamışdur Dİ

[3067] 6b - Gerdāndan: gerdinden BM

[3068] 7a - Yaydı: yıdı BM
7b - Gerçi bunda aña: gerçi bunda oldı DB, T / aña bunda ger Dİ; Oldı: aña DB, T; Pāy-bend: pāy-bülend BM

**210**[3069]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[3070]

1.[3071] Cīm-i zülfüñle gözüñdür cāna żād
İy elif-ḳad kāf hā yā ʿayn ṣād

2.[3072] Āferīnle saña cānlardur mürīd
Ki*āferīnişden ḳamu sensin murād

3.[3073] Yüzüñe yavuz göz irmesün diyü
Cān u dil iḫlāṣıla*oḫır *in yekād*

4.[3074] Cilve itse nev-bahārı ḥüsnüñüñ
Cān bula yirde ne varsa tā cemād

5.[3075] Gözde zülfüñüñ ḫayāli var hemīn
Daḫı nesne yiri degül bu sevād

6. Cān fidī itdüm yoluña gerçi kim
Bu metāʿ anda düşüb durur kesād

7.[3076] Aḥmedī'den rüşd isderler ʿaceb
Bulınur mı ʿışḳ yolında reşād

---

[3069] H. 49b, Tİ. 72a, DB. 139a (bn. 177a), T. 108b (bn. 15b), V. 94b (bn. 94b), BM. 77b, Dİ. 25a

[3070] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3071] 1a - Cīm-i zülfüñle: cīm ü zülfüñle BM / cīm zülfüñle Dİ
1b - Kāf: kāfı V, BM; ʿAyn: ʿaynı V, BM

[3072] 2b - Ki*āferīnişden: āferīnişden Dİ

[3073] 3b - Cān u dil iḫlāṣıla*oḫır: oḳır iḫlāṣıla gönül Dİ

[3074] 4b - Tā cemād: cemād BM

[3075] 5b - Yiri: yirde BM

[3076] 7a - Rüşd: rişte V, BM
7b - Reşād: kesād BM

**211**[3077]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3078]

1. Yüzüñde rūşen oldı sırr-ı tevḥīd
   Vücūdum lā-büd itdüm aña tecrīd

2.[3079] Ḫayāl-i ḫaṭṭ u zülfüñdür gözümde
   Bu sevdādan iderem sözi tesvīd

3. Cemālüñ vaṣfını dilerem eydem
   Zi sūre ki*anı ide kişi tecvīd

4.[3080] Elif boyuñ ḳaşıñuñ iki nūnı
   Göñülde ʿışḳuñı eyledi tekīd

5.[3081] Dil ü cān virdüm ü īmān yoluña
   Daḫı bārī nicesi ola tefrīd

6. Lebüñüñ sırrını kim bile ol kim
   Elindedür ḳamu ġayba meḳālīd

7. Lebüñi *ḳulhuva'llāh* bigi ezber
   İderem dāyim iḫlāṣıla terdīd

---

[3077] * H. 50a, Tİ. 72a, DB. 142a (bn. 180a), T. 111a (bn. 17a), V. 95b (bn. 95b), BM. 78a
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB, T ve V nüshalarında 8; BM nüshasında 7 beyittir.

[3078] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[3079] 2a - Ḫayāl-i ḫaṭṭ u zülfüñdür: ḫayāl-i ḫaṭṭ-ı zülfüñ Tİ / ḫayāl-i ḫaṭṭ u zülfüñüñ DB, T / ḫayāl ü ḫaṭṭ u zülfüñdür V, BM

[3080] * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
4a - Boyun: burnuñ Tİ, DB, T, V

[3081] 5a - Cān virdüm ü īmān: īmān u cān virdüm DB, T

8.[3082] Cemālüñ vaṣfına yoḫdur nihāyet
Nice*ide Aḥmedī pes anı taʿdīd

[3082] 8b - Nice: ki DB, T

**212**[3083]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3084]

1.[3085] Ṣād ol iy yañaġı gül ḳāmeti şimşād şād
Dād it ḫalḳa ki virmez gerdiş-i bī-dād dād

2. ʿÖmr bāġın bāẕe-yi gül-rengile ābād ḳıl
Kim gülistānı ḳılıb durur bihişt-ābād bād

3. İmin otur bāġ içinde nāle-yi ḳumrı işit
Miḥnet-i devr-i ḳamerden itmegil feryād yād

4.[3086] Nevʿ nevʿ açıldı güller nuḳl döküb reng reng
Bāẕe nūş it bāda virme ʿömri her-çi bād bād

5. Fitne olmış gözüñe nergis zihī ṣāḥib-naẓar
Bende olmış serv boyuña zihī āzād zād

6.[3087] İtmesün senden bizi bu dehr-i beẕ-girdār dūr
Ḳılmasun bizden seni bu çarḫ-ı bī-bünyād yād

7.[3088] Aḥmedī'nüñ ḳanın içer dem-be-dem ẓālim gözüñ
Ẓulmı elinden anuñ iy ṣāh-ı ʿādil dād dād

---

[3083] H. 50a, Tİ. 72a, DB. 139b (bn. 177b), T. 108b (bn. 15b), V. 96a (bn. 96a), BM. 78a, Dİ. 25b

[3084] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3085] 1b - Virmez: itmez BM

[3086] 4a - Döküb: döker BM

[3087] 6a - Dehr-i beẕ-girdār: nefs-i beẕ-girdār DB, T
6b - Bizden seni: senden bizi DB, T; Çarḫ-ı bī-bünyād: çarḫ bī-bünyād V

[3088] 7b - Ẓulmı elinden anuñ iy: āh anuñ ẓulmı elinden BM

**213**[3089]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3090]

1.[3091] ʿAnber ṣaçuñ girihlerine el uralı bād
Müşgi Ḫıṭāy'ıla daḫı itmedi kimse yād

2.[3092] Bülbül güli yañaġuña beñzetdi ṣubḥ-dem
Gül bunca ḫār içinde açılıban oldı şād

3.[3093] Laʿlüñ ümīẕi olmasa zaḫmına ġamzeñüñ
Ḳalmayayıdı daḫı kimesnede būd u zād

4.[3094] Cānlar alur gözüñ ṣaçuñ īmāna ḳaṣd ider
Ne ẓālim ola ki*anda bu resme ola nihād

5.[3095] Ne ʿuḳdedür kemendi ṣaçuñuñ ʿaceb ki*anuñ
Bendine ṭolaşan bulımaz tā ebed güşād

6.[3096] Her kim kemer ḳuşanmadı zülfüñ hevāsına
ʿÖmrini vāy vāyıla ney bigi itdi bād

7.[3097] Vaṣfında gözüñüñ nice siḥr itdi Aḥmedī
Bir ʿişvesine biñden anuñ virimedi dād

---

[3089] H. 50b, Tİ. 72a, DB. 139b (bn. 177b), T. 109a (bn. 16a), V. 96a (bn. 96a), BM. 78b, Dİ. 26a

[3090] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3091] 1b - Müşgi Ḫıṭāy'ıla: müşg-i Ḫıṭāyı BM

[3092] 2b - Bunca ḫār: ḫār DB, T; Açılıban: anuñıçun açıldı DB, T

[3093] 3b - Būd u: būd DB, T; Zād: nād BM

[3094] 4b - Ne: bu BM; Ki: kim DB, T; Ola: ola vü BM

[3095] 5a - Ṣaçuñuñ: ṣaçuñ BM; Ki*anuñ: anuñ Dİ

[3096] 6b - Bād: yād DB, T

[3097] 7b -Dād: ād Tİ, DB, T

**214**[3098]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu**[3099]

1. Şöyle kim yoḳdur senüñ ḥüsnüñe ḥad
   Yoḳ durur binüm daḫı derdüme ʿad

2. ʿIşḳuñı baña ezelde virdiler
   Lā-büd olısar benümle tā ebed

3.[3100] Cehd iderem vaṣluña girmez ele
   Cidd ü cehd aṣṣı*itmez olmayınca ced

4. Yüzüñe gül gözüñe nergis disem
   Gül degül bī-ḫār u nergis bī-remed

5. Rūḥ-baḫş oldı ṣabā irdi meger
   Aña zülfüñüñ hevāsından meded

6. Lerze düşdi güneşüñ endāmına
   Kim yüzüñüñ naḳşına itdi ḥased

7.[3101] Serv nice diyeyim ḳaddüñe kim
   Şāḫ-ı ṭūbīye urur ṭaʿne bu ḳad

8.[3102] ʿAḳlum ister zülfüñ uş aña esīr
   Cānı diler ġamzeñ uş aña maʿad

---

[3098] * Tİ. 72b, DB. 140a (bn. 178a), T. 109b (bn. 16b)
* Bu şiir H, V, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

[3099] Tİ nüshasındaki başlıktır. T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[3100] 3a - Girmez ele: irmez elüm DB, T

[3101] 7b - Ṭaʿne: bu ṭaʿne DB

[3102] 8b - Cānı diler: cānım ister DB, T

9. Aḥmedī’nüñ yaşına raḥm eyle kim
ʿAyb olur sāʾyili her kim ide red

**215**[3103]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3104]

1. Ṣaçuñ ḳadr ü yüzüñ nev-rūz u hem ʿīd
   Lebüñe cān disem kim ide tebʿīd

2.[3105] Ne cān ḳoduñ ne ʿaḳl u ne dil ü dīn
   Gözüñ bārī ne ider baña tevʿīd

3.[3106] Ḳaşuñ tenvīn yüzüñ muṣḥafına
   Benüm ʿışḳum ḥurūfı itdi teşdīd

4. Ṣaçuñ nesḫini taḥrīr eyle dirsin
   Uzaḫ sevdāyı kimdür ki*ide tesvīd

5.[3107] Ezelde virdiler ʿışḳuñı baña
   Pes olısar baña ol ḥāl teʾbīd

6.[3108] Benüm ʿışḳumı vü sinüñ cefāñı
   Ne ʿaḳl ola ki idebile taʿdīd

7.[3109] Niçe kim rūzigār eskir olursa
   İdersin Aḥmedī ʿışḳuñı tecdīd

---

3103 * H. 50b, Tİ. 72b, DB. 142a (bn. 180a), T. 111b (bn. 17b), V. 96b (bn. 96b), BM. 78b
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.

3104 H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

3105 2a - Ḳoduñ: ḳodı Tİ, DB, T, V

3106 3a - Tenvīn: tenvīni BM; Muṣḥafına: muṣḥafında Tİ, DB, T
3b - Ḥurūfı: ḥurūfın Tİ, DB, T; Teşdīd: tesdīd V

3107 5b - Pes: bes DB, T, BM; Teʾbīd: teyīd V

3108 6a - ʿIşḳumı vü: ʿışḳumıla DB, T / ʿışḳumı hem BM

3109 7a - Niçe: nice V, BM; Kim: ki Tİ, V, BM

**216**[3110]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3111]

1. Faṣl-ı ḫazān irişdi gel iy yār-ı serv-ḳad
Kim vaṣluñ ide bize girü nev-bahārı red

2.[3112] Ṣolsa n'ola benefşeyile lāle çün müdam
Tāze durur bu sünbül ü gül bigi zülf ü ḫad

3. Lāle yüzüñ güline naẓar itdi ṣubḥ-dem
Ḳarara yaḫdı yüregin ol dem anuñ ḥased

4.[3113] Zülfüñ kemendi cānlara müşkil belā durur
Ne ḥīle ide ʿaḳl ki ḥall ola bu ʿuḳad

5.[3114] Ġamzeñ ḳanumı içmege ne göz ḳara ider
Āḫir cefāya daḫı gerekdür ki ola ḥad

6. Gönlüm ezelde ʿışḳuñıla oldı āşinā
*Ḥāşā* ki cevrile anı terk ide tā ebed

7.[3115] Cān viriserdi derdile hicrüñde Aḥmedī
Ger vaṣluñuñ ümīẕi aña irmese meded

---

[3110] H. 50b, Tİ. 72b, DB. 140b (bn. 178b), T. 110a (bn. 265a), V. 96b (bn. 96b), BM. 79a, Dİ. 26a

[3111] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3112] 2a - Benefşeyile: benefşeyi BM

[3113] 4b - ʿAḳl ki: ki V

[3114] 5a - Ne göz: göz V; İder: eyledi V

[3115] 7a - Viriserdi: virimez BM / virmeseydi Dİ; Hicrüñde hicrüñüñ V, BM, Dİ

**217**[3116]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[3117]

1.[3118] Göñül ki*ide anı zülfüñ ḫamı bend
Ḳaçan aṣṣı idesidür aña pend

2. Ṣaçuñdan kimsene cān ḳurtaramaz
Ki derbend-i belā durur bu der-bend

3.[3119] Seni bulana ne dünyī ne ʿuḳbī
Seni sevene ne ḫ̆īş ü ne peyvend

4.[3120] Gözüñ cānumı almaḫ isterimiş
Zī-insāniyyet iderse*ol hüner-mend

5.[3121] Firāḳuñda baña olan belāya
Döyemeye eriye kūh-ı elvend

6. Baña mihrüñ bigi ḳahruñ durur ḫoş
Ḳul oldur kim ola her işe ḫursend

7.[3122] Eger biñ cānum olub isderiseñ
Virem *bi'llāh* dimeyem çün ü yā çend

---

[3116] H. 51a, Tİ. 73a, DB. 141a (bn. 179a), T. 110b (bn. 265b), V. 97a (bn. 97a), BM. 79b, Dİ. 26b

[3117] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3118] 1a - Anı: ala BM

[3119] 3a - Dünyī: dünyī vü BM; Ne: vü DB, T
3b - Sevene: seve V

[3120] 4a - İsterimiş: dilerimiş Tİ, DB, T
4b - İderse*ol: ol iderse BM / iderse Dİ

[3121] 5a - Firāḳuñda: firāḳuñdan Dİ
5b - Kūh-ı elvend: kūh u elvend V

[3122] 7b - Bi'llāh: bi'llāhi BM; Yā çend: çend DB, T, BM

8.[3123] Lebüñde ḳonalı ol ḫāl-i müşgīn
Unıdıldı ḥadīṯ-i ṭūṭī vü ḳand

9.[3124] Zi ḳuldur Aḥmedī kim girdi nā-gāh
Eline bir senüñ bigi Ḥüẕāvend

[3123] 8b - Ṭūṭī vü ḳand: ṭūṭī-yi ḳand DB, T, Dİ
[3124] 9b - Bigi: gibi DB, T

**218**[3125]

***Müfteʿilün / Fāʿilātü / Müfteʿilün / Faʿ***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3126]

1.[3127] Murg-ı seḥer-ḫ̆ān nüvāḫt zemzeme-yi ʿūd
Lāle zi yāḳūt sāḫt-ı micmere-yi ʿūd

2. Muṣḥafı açdum ne geldi sūre-yi raḥmān
Yılduza baḫdum ne ṭoġdı ṭāliʿ-i mesʿūd

3.[3128] Cān u göñülden ben ol nigārı severem
Aña muḳābil cihāna gelmedi mevcūd

4.[3129] İremedi vaṣl-ı devletine Süleymān
Öremedi bir zırıh ṣaçı bigi Dāvud

5.[3130] Nūḥ bigi gözlerüm niçe döke ṭūfān
Niçe yana yüregümde āteş-i Nemrūd

6. Yāra irişen kişi bu dünyeyi n'ider
Yārı bulana daḫı cihānda ne maḳṣūd

7.[3131] Yār durur dünyede murādı ḳamunuñ

---

[3125] * H. 51b, Tİ. 73a, DB. 143a (bn. 139a), T. 112a (bn. 18a), V. 97a (bn. 97a), BM. 79b, Dİ. 27a
* Bu şiir H, Tİ, V, BM ve Dİ nüshalarında 8; DB ve T nüshalarında 3 beyittir.
* T nüshasında şiirin ilk 3 beyti yazıldıktan sonra sayfanın gerisi boş bırakılmıştır. DB nüshasında da aynı şekilde ilk 3 beyit yazıldıktan sonra şiirin devamı getirilmemiş, hemen akabine yeni şiir yazılmıştır.

[3126] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[3127] 1a - Seḥer-ḫ̆ān: seḥer çünki DB, T / seḥer-ḫūn Dİ; Zemzeme-yi ʿūd: zemze-yi ʿūd BM

[3128] 3a - Ol nigārı: nigārı BM
3b - Aña: ki*aña Tİ, DB, T

[3129] 4b - Öremedi: örmedi Dİ; Zırıh: girih V; Dāvud: ʿūd BM

[3130] 5a - Niçe döke: nice döker BM
5b - Niçe: nice BM, Dİ

[3131] * Bu beyit BM nüshasında sayfasının sonuna sonradan eklenmiştir.
7b - Yāra: yāra irmiş BM; Kişi ola: kişi BM

Yāra mürīd olmayan kişi ola merdūd

8. Yār ḳatında Ayāz-tek olasın ḫāṣ
ʿĀḳıbetüñ Aḥmedī olurısa Maḥmūd

**219**[3132]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ş̱erāhu**[3133]

1.[3134] Meger zülfüñe irdi ṣubḥ-dem bād
Ki ḳıldı yiryüzini raḥmet-ābād

2.[3135] Lebüñe ġoncayı beñzer didiler
Anuñçun böyle gül ḫandān durur şād

3.[3136] Yüzüñ odından āyīne erimez
ʿAceb mi saḫt-rū oldısa pūlād

4.[3137] Lebüñ şavḳına ne ġam cān virürsem
N'ola Şīrīn yolında ölse Ferhād

5. Diler ne cān ḳoya vü ne dil ü dīn
Gözüñ bu fitneye kim urdı bünyād

6. Yoluñda çünki ʿömrüm yile vardı
Ne aṣṣı itdügüm ney bigi feryād

7.[3138] Gözüñ vaṣfında*işiden Aḥmedī'nüñ
Sözin dir kim zihī cāz̲ū-yı üstād

---

[3132] H. 51b, Tİ. 73a, DB. 138b (bn. 136b), T. 108a (bn. 15a), V. 97b (bn. 97b), BM. 80a, Dİ. 27a

[3133] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3134] 1b - Raḥmet-ābād: cennet-ābād Tİ, DB, T, V

[3135] 2b - Ḫandān durur: ḫandāndur u V, BM, Dİ

[3136] 3b - Oldısa: olursa DB, T

[3137] 4a - Ne ġam: n'ola V
4b - Ölse: ölürse DB, T

[3138] 7a - Vaṣfında: vaṣfın Dİ
7b - Cāz̲ū-yı üstād: cāz̲ū üstād DB, T

**220**[3139]

***Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[3140]

1.[3141] Ne diyem bu vücūda kim vücūd
Oldı ʿālemde mā *hüve'l-maḳṣūd*

2. Ṣaçı ḳadr ü ḳaşıdur ol miḥrāb
Ki ider ʿaḳl u rūḥ aña sücūd

3. Aġzı māhiyyetin diler bile cān
Cevher-i ferde hīç var mı vücūd

4. Yüzüñüñ şavḳı tende tābiş-i şemʿ
Ṣaçuñuñ ʿışḳı cānda sūziş-i ʿūd

5. Cevrüñ artuḫ mı yā benüm derdüm
Ne bilinsün ḥisāb-ı nā-maʿdūd

6.[3142] ʿIşḳuñuñ çengi cāna zaḫme urur
N'ola itdümse nāle şöyle ki ʿūd

7. Lebüñüñ laʿlin Aḥmedī añalı
Sözleri oldı güher-i manżūd

---

[3139] * H. 52a, Tİ. 73b, DB. 143a (bn. 139a), T. 112b (bn. 18b), V. 98a (bn. 98a); Dİ. 27b
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

[3140] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T ve Dİ nüshalarında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3141] 1a - Kim: kim bu Tİ, DB, T, V, Dİ

[3142] 6a - Zaḫme: zaḫm DB, T, V, Dİ

**221**[3143]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3144]

1. Ne yaratmış durur sini Ḫüẕāvend
   Ki saña kimse bulınmadı mānend

2.[3145] Lebüñi ḳanda bulıb ḳondı ḫālüñ
   Gereklü*oldı meger bu ṭūṭīye ḳand

3. Ṣaçuñ ne ʿaḳl ḳodı ne dil ü dīn
   Daḫı n'ide baña bu pür-belā-bend

4.[3146] Gözüñ cān mı diler aña fidī uş
   Gerek ʿāşıḳ olan her cevre ḫursend

5. Ṭarīḳ ol bula yāruñ vuṣlatına
   Ki ide māsivādan ḳaṭʿ-ı peyvend

6.[3147] Ḳo vāʿ ıẕ pendini ney n'eydür işit
   Ki ide her nefesde saña biñ pend

7. Riyāyı ḳo Ḥaḳ'ı bulmaḳ dilerseñ
   Riyā durur Ḥaḳ'uñ yolında pā-bend

8.[3148] Mey-i ṣāfı küdūretden arıdub

---

[3143] H. 52a, Tİ. 73b, DB. 141b (bn. 179b), T. 110b (bn. 265b), V. 98a (bn. 98a), BM. 80a, Dİ. 27b

[3144] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3145] 2b - Meger bu: meger Dİ

[3146] 4a - Cān mı: cānumı BM

[3147] 6a - N'eydür: ne eydür Tİ, V / ne dir DB, T / eydür BM / nedür Dİ
6b - Nefesde: nefes V

[3148] 8a - Ṣāfı: ṣūfī BM; Arıdub: arıdum V
8b - Aña ki*ola: ki*ola aña DB, T, V, BM; Ḫıreẕ-mend: ḫursend DB, T / her-mend V / ḫūr-mend BM

Ṣafā virür aña ki*ola ḫıreẕ-mend

9.[3149] Mey ü neyle*Aḥmedī sözine gūş ol
Ṣafāsuz ṣūfīyi ḳo oḫısun Zend

10.[3150] Tefekkür it riyāyı zühd mi yig
Ḳıyāmet güni yā faẕl-ı Ḫüẕāvend

[3149] 9a - Neyle: ney Dİ
9b - Ṣūfīyi: ṣūfī V, BM

[3150] 10a - Tefekkür it: tefekkür BM; Riyāyı: riyā vü Tİ, DB, T / riyā mı Dİ; Zühd mi: mi V

**222**[3151]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[3152]

1.[3153] Naẓardan menʿ ider bini zāhid
Nicesi işidile ḳavli ḥāsid

2. Ḳaşuñ miḥrābını gören kişinüñ
Gelür mi yādına hergiz mesācid

3.[3154] Göñül zülfüñe baġlandı bu müşkil
Ki yoḫ bu ʿuḳde ḥalline ḳavāʿid

4.[3155] Ḳaşuña yā ṣaçuña müşg dimek
Ḫayāl-i kej durur sevdā-yı fāsid

5.[3156] Yi yidür gūş it ney nūş ḳıl mey
Ne ḥācet ṭaş bigi*olmaḳ ḫuşk-zāhid

6.[3157] Ne aṣṣı ṣūfī*olub evrād oḫımaḫ
Ṣafādan olmaduḫda nesne vārid

7. Ezelde raḥmeti yazmadısa Ḥaḳ
ʿİbādetden ne aṣṣı bula ʿābid

8.[3158] V'eger yazdısa*ezelde raḥmeti ol

---

[3151] H. 52b, Tİ. 73b, DB. 142b (bn. 180b), T. 111b (bn. 17b), V. 98b (bn. 98b), BM. 80b, Dİ. 28a

[3152] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3153] 1a - Bini: çün beni Dİ
1b - Ḥāsid: fāsid V

[3154] 3b - Yoḫ bu: yoḫdur BM

[3155] 4b - Kej durur: kejdür ü Dİ

[3156] 5b - Ne ḥācet: nedür Dİ; Bigi*olmaḳ: olmaḫ V

[3157] 6a - Ne aṣṣı: nedür Dİ

[3158] 8a - Yazdısa: yazdı Dİ

Saña meyden ziyān ola mı ʿāyid

9.[3159] Lebüñ dürcīn idicek Aḥmedī yād
İderler ḫūr-ı ʿıyn sūzın ḳalāyid

8b - ʿĀyid: ʿābid Tİ, DB, T

[3159] 9b - Ḫūr-ı ʿıyn: ḫūr u ʿıyn DB, T

**223**[3160]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu fi'l-ġazeliyyāt**[3161]

1.[3162] Anuñ zülfi hevāsından dimāġum ṭolu sevdādur
Göñül uṣṣuñı dirşür kim bu ne olmaz temennādur

2.[3163] Yüregümde yanariken dutışub āteş-i dūzaḫ
Ne ḥikmetdür ki gözümden dökilen mevc-i deryādur

3.[3164] Anuñ yolında yüz biñ cān olupdur ḫākile yeksān
Bu arada senüñ bārī ne ḳadrüñ ola piyẕādur

4.[3165] Gerek zārıla cān virgil gerek derdile ḳan aġla
Eṣer itmez aña hergiz ki göñli seng-i ḫārādur

5.[3166] Saḥın zinhār sen anuñ ala gözleri ālından
Ki cāẕū-yı siyeh-dildür egerçi ḫūb u raʿnādur

6.[3167] Ḥaẕer it zülfi dāmından kemende düşmegil nā-geh
Kim ol pür-fitne pür-dildür egerçi pes dil-ārādur

7.[3168] Ne *ḥāṣā li'llāh* iy göñüldür ol müşgīn-hevā yirde
Ki bunca ʿaḳl-ı ʿāḳiller anuñ ʿışḳında şiyẕādur

---

[3160] H. 78b, Tİ. 74a, DB. 166b (bn. 162b), T. 142b (bn. 82b), V. 98b (bn. 98b), BM. 81a, Dİ. 28b

[3161] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ḥarfü'r-rā"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[3162] 1b - Göñül: göñül hāy BM; Dirşür kim bu: dirşür gül bu Tİ / divşür bu DB, T / dirşür bu BM / divşürgil bu Dİ

[3163] 2a - Yüregümde: yüregüñde Dİ
2b - Gözümden dökilen: dökilen gözüñden Dİ

[3164] 3b - Bu arada senüñ bārī: senüñ bārī bu arada BM

[3165] 4a - Zārıla: zārıyıla Dİ; Virgil: vir BM, Dİ
4b - İtmez: ḳılmaz BM; Göñli: baġrı BM

[3166] 5b - Ḫūb u raʿnādur: ḫūb-ı raʿnādur Tİ, BM

[3167] 6b - Pür-fitne: bir fitne BM; Pür-dildür: pür-dil BM; Pes: bes DB, T, BM, Dİ

[3168] 7b - Bunca: niçe DB, T; ʿAḳl-ı ʿāḳiller: ʿaḳl u ʿāḳiller DB, T, V, BM

8.[3169] Gözi ḳanuñ içerise eyitgil kim ḥelāl olsun
Dilerse zülfi cānuñı digil kim uş müheyyādur

9. Cemāli vaṣfını anuñ ḫoş eydür Aḥmeẕī yā Rab
Bu ne ḫoş-naġme bülbüldür ki bu gülşende gūyādur

[3169] 8b - Uş: ol Dİ

**224**[3170]

***Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3171]

1. Ehl-i dil ṣūretüñe raḥmet-i mevlī didiler
   Ḳamudan yoluña cān virmegi evlī didiler

2.[3172] ʿĀlem-i ġayb u şehādetde yüzüñ görenler
   Düşiben ḥayrete zī-nūr-ı tecellī didiler

3.[3173] Ḥūr u rıḍvān görüben işigüñ ārāyişini
   Ḥabs-gāh oldı bize cennet-i āʿlī didiler

4.[3174] Silsile zülfüñe mecnūn olub ervāḥ u ʿuḳūl
   Ne füsūn itdi ʿaceb bize bu leylī didiler

5.[3175] Ḥüsnüñüñ şemmesini kimse idemedi beyān
   Ruḫ u zülfüñ ṣıfatın gerçi ki ḫaylī didiler

6.[3176] Sırr-ı lāhūtı bilenler saña beñzer ṣūret
   Bulmadı bulmayısar hīç heyūlī didiler

7.[3177] Aḥmedī vaṣfın iderken lebüñüñ bülbüller
   Āferīn saña zi ṭūṭī-yi ḫoş-imlī didiler

---

[3170] H. 79a, Tİ. 74a, DB. 160b (bn. 156b), T. 131b (bn. 89a), V. 99a (bn. 99a), BM. 81a, Dİ. 28b

[3171] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehuʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3172] 2a - Ġayb u şehādetde: ġayb-ı şehādetde V, BM

[3173] 3a - Ḥūr u rıḍvān: ḥūr-ı rıḍvān BM

[3174] 4a - Ervāḥ u ʿuḳūl: ervāḥ-ı ʿuḳūl DB, T, V

[3175] 5a - Kimse idemedi: idemedi kimse Tİ, Dİ / kimse idemezdi BM
5b - Ruḫ u zülfüñ: ruḫ-ı zülfüñ V, BM; Ṣıfatın: ṣıfatı V

[3176] 6a - Ṣūret: bu ṣūret BM

[3177] 7b - Zi: iy DB, T

**225**[3178]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[3179]

1.[3180] Ala gözüñ niçe kim āla başlar
Ayaḫlara düşer yoluñda başlar

2. Düşeli cānuma hicrānuñ odı
Bu ḳanlu yüregümde çıḫdı başlar

3.[3181] Başum ḫoşdur senüñle*anuñ ḥaḳıçun
Ki*adıla oḫınur Ḳur'ān'da başlar

4. Ne Kaʿbe'dür ḳapuñ kim işigüñde
Baş urub yüz sürerler yire başlar

5.[3182] Gören gül yañaġuñda müşg-i ḫāli
Didi Rūm'ı ne ḫoş dutmış Ḥabeşler

6.[3183] Gözüñüñ ḳaṣdı cāndur u dil ü dīn
Ne işlerdür bu kim bu cāẕū işler

7. Saña yaşlar ki bini şemʿ bigi
Eridür gözden aḫan ḳanlu yaşlar

---

[3178] * H. 79a, Tİ. 74a, DB. 162b (bn. 158b), T. 133a (bn. 42b), V. 99b (bn. 99b), BM. 81b, Dİ. 29a
* Bu şiir H, Tİ, DB, T, V ve BM nüshalarında 9; Dİ nüshasında 8 beyittir.

[3179] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3180] 1a - Niçe: nice BM

[3181] 3a - Ḫoşdur senüñle: ḫoş senüñle BM / senüñle ḫoş Dİ
3b - Ki*adıla: adıla Dİ; Ḳur'ān'da: anda BM

[3182] 5a - Müşg-i ḫāli: müşg-i ḫālün Tİ, DB, T / müşg ü ḫāli Dİ

[3183] * Bu beyit Dİ nüshasında yoktur.
6a - Cāndur u: cān durur DB, T, BM / cāndur V

8.[3184] Ne ṭaşlarsın beni sen daḫı yiter
Senüñçün baña ḫalḳ atduġı ṭaşlar

9.[3185] Geçer cānına peykān Aḥmedī'nüñ
Ala gözüñ niçe kim āla başlar

[3184] 8a - Yiter: biter DB, T, V, Dİ
[3185] 9b - Niçe: nice BM

**226**[3186]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3187]

1.[3188] Ala gözüñ ki ālıla cānlar şikār ider
Bir fitnedür ki devr-i ḳamer āşikār ider

2. ʿAksi cemālüñüñ ki irişmez aña ḫazān
Her ḳanda kim irişürise nev-bahār ider

3.[3189] Gözüm ḫayāli şavḳına ol servi ḳāmetüñ
Her dem ciger ḳanın aḫıdub cūy-bār ider

4.[3190] Yüzüñe beñzedüb baḫar ay u güne gözüm
Beñzemez işleri kişiye ıżṭırār ider

5. Ġamzeñ daḫı ne ḳanuma göz ḳara eyledi
Yitmez mi ol cefā ki baña rūzigār ider

6.[3191] Gül yüzüñ iştiyāḳıyıla gözlerüm yaşı
Her nireye ki uġrarısa lāle-zār ider

7. Vaṣfında laʿlüñüñ düşicek fikre Aḥmedī
Gör kim ne dürlü dürlü güher yādigār ider

---

[3186] * H. 79b, Tİ. 74b, DB. 156a (bn. 152a), T. 127b (bn. 196a), V. 99b (bn. 99b), BM. 81b, Dİ. 29a
* Bu şiir H, Tİ, DB, T ve Dİ nüshalarında 7; V nüshasında 3; BM nüshasında 6 beyittir.
* V nüshasında şiirin bulunduğu varaklar kopuk olduğu için ilk 3 beyitten sonrası yoktur.

[3187] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3188] 1b - Ḳamer: ḳamerde BM

[3189] 3a - Ol: şol Tİ, Dİ
3b - Dem: kim BM

[3190] 4a - Beñzedüb: beñzedü DB, T
4b - Ižṭırār: ıżṭırāb BM

[3191] Bu beyit BM nüshasında yoktur.

**227**[3192]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[3193]

1.[3194] Ol gün ki cānumı oda ṣalub giderdi yār
Tenden ḳarār u ṣabrı göñülden giderdi yār

2. Yaḫıldı şemʿ bigi oda varlıġum tamām
Böyle olur kime kim irişürse derd-i yār

3.[3195] Yārıla derd-i yār ḫoş u yār gidicek
Cüz der-diyār daḫı kişiye ne derd-i yār

4.[3196] Her dem hezār-dürlü cefāya bedel ḳılur
Her vaʿdeyi ki baña vefādan iderdi yār

5.[3197] Ḳıymadı kim zekātın ide ḥüsninüñ edā
Ol vech-i nāzüki baña gerçi adardı yār

6.[3198] Hem-rāh iderdüm ayaġı tozına cānumı
Bilsem ki daḫı yire bir adım adardı yār

7.[3199] Bini belā vü derde çün iderdi mübtelā
ʿİşveyle göñlümi alıbanuñ n'iderdi yār

---

3192 * H. 79b, Tİ. 74b, DB. 145a (bn. 141a), T. 114b (bn. 19b), BM. 82b, Dİ. 30a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB, T ve Dİ nüshalarında 8; BM nüshasında 7 beyittir.

3193 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

3194 1b - Ḳarār u: ḳarārı DB, T

3195 3a - Yārıla derd-i yār: yārıladur diyār Dİ; Ḫoş u yār: yār DB, T / ḫoş yār BM / ḫoşı vü yār Dİ
3b - Daḫı kişiye: kişiye daḫı DB, T

3196 4b - Vaʿdeyi: vaʿde BM

3197 5b - Gerçi: gerçi ki DB, T; Adardı: odardı DB, T

3198 6a - Tozına cānumı: tazını cānuma DB, T

3199 Bu beyit BM nüshasında yoktur.

8.[3200] Bildüm ki cāndan ayru tenüñ ḥālı nice*olur
Şol dem ki Aḥmedī'yi ḳoyıban giderdi yār

[3200] 8a - Nice*olur: nicedür Dİ

**228**[3201]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3202]

1.[3203] Ol yāra Aḥmedī niçe kim çoḫ vefā ider
Her bir vefāsına anuñ ol biñ cefā ider

2.[3204] Dāyim ol aña mihr ü vefā gösderür velī
Ol bī-sebeb hemīşe*aña ḳahr u belā ider

3.[3205] Ben ṭatlu cānum iderem aña revān velīk
Bir ḥācetümi görmedüm ol kim revā ider

4.[3206] Derdiyle rengini yüzümüñ itdi kehrübā
Laʿli anuñ ki ḳamusı derde devā ider

5. Ben cevrine anuñ nice ṣabr ideyim kim ol
Bir ġamzeyile iki cihānı fenā ider

6.[3207] Ben baş u cān ḳodum yolına ol neçün ʿaceb
Dāyim ʿitāb u ḫışmıla baña cezā ider

7.[3208] Ala gözinüñ ālına oldı göñül esīr

---

[3201] * H. 80a, Tİ. 74b, DB. 155a (bn. 151a), T. 125b (bn. 99a), BM. 82b, Dİ. 30b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB, T ve Dİ nüshalarında 7; BM nüshasında 3 beyittir.
* BM nüshasında şiirin bulunduğu varaklar kopuk olduğu için ilk 3 beyitten sonrası yoktur.

[3202] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3203] 1a - Niçe: nice BM
1b - Anuñ ol: anuñ BM

[3204] 2b - Hemīşe*aña: dāyim Dİ

[3205] 3a - Velīk: līk DB, T
3b - Ol kim: ol BM

[3206] 4a - Rengini yüzümün: rengümüñ yüzini Dİ

[3207] 6a - Cān: cānı Dİ; Ol neçün: neçün Dİ

[3208] 7b - Ki: kim Tİ, DB, T

Ne çāre ol belāya ki anı ḳażā ider

**229**[3209]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3210]

1. İy göñül bu ʿışḳ odına şemʿ bigi yanadur
   Pīşesi pervānenüñ yanmaḫdur oda yā nedür

2.[3211] Ger dilerseñ ḫāliṣ ola ḳalbüñ oda ṣabr it
   Şemʿ bigi nūr olmaḫ isderiseñ yanadur

3. Ayaġı tozına yāruñ cān gerekdür pīş-keş
   Dūn degülseñ yāra tuḥfe itdügüñ dünyā nedür

4.[3212] Ḳūtı cāndur ḳuvveti dildür lebüñ aña bahā
   Ne güher ne laʿl u yāḳūt u ne mercān u ne dür

5. Nūḥ ṭūfānın döker her kirpügüm çün aġlayam
   Gözlerüm mevci ḳatında cūşiş-i deryā nedür

6.[3213] Ḳanı Mūsī kim göreydi ṣaçlaruñda muʿcizāt
   Ḳanı ʿĪsī ki*aña gösdere lebüñ ki*iḥyā nedür

7.[3214] Aḥmedī sini göreli itmedi ġayra naẓar
   Bu yüzi*isteyen naẓar itmek gün ü aya nedür

---

[3209] * H. 80a, Tİ. 74b, DB. 183b (bn. 183b), T. 150b (bn. 274a), Dİ. 30b
* Bu şiir V ve BM nüshalarında yoktur.

[3210] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3211] 2a - İt: ḳıl DB, T
2b - İsderiseñ: dileriseñ Tİ, DB, T

[3212] 4a - Cāndur: cān u Tİ, DB, T, Dİ
4b - Ne güher ne laʿl u yāḳūt u ne mercān u ne dür: ne güher ne laʿl u yāḳūt u ne mercān yā ne dür Tİ, Dİ / bes ne laʿl u ne güher yāḳūtıla mercānedür DB, T

[3213] 6a - Ṣaçlaruñda: saçlaruñdan DB, T
6b - Ki*aña: aña Dİ; Ki*iḥyā: iḥyā Dİ

[3214] 7b - Bu yüzi: yüzüñ Dİ

**230**[3215]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3216]

1.[3217] Erir yüzüñ odından māh-ı enver
Lebüñe teşne olur āb-ı kevṣer

2. Çün aġzuñ ġoncasın ẕikre getürdi
Ḥayāsından ḳızardı laʿl-i aḥmer

3. Yüzüñe ʿarż itdi rengini gül
Anuñçun defterin yil itdi ebter

4. Benefşe zülfüñe nergis gözüñe
Teşebbüh itdi bu kūr oldı ol ker

5.[3218] Lebüñde ḫālüñüñ Ḫıżr'ı irişmiş
Ki istedi bulamadı Sikender

6. Senüñ aduñ durur *elḥamdüli'llāh*
Dilümde *ḳulhuva'llāh* bigi ezber

7. Yüzüñ şavḳıyladur zinde bu cānum
Nite kim oduñ içinde semender

8.[3219] Melāʾik saña ḥayrān ḥūr ʿāşıḳ
Bu nice ḥüsn olur *Allāhu Ekber*

---

[3215] * H. 80b, Tİ. 75a, DB. 147a (bn. 143a), T. 136b (bn. 194a), Dİ. 31a
* Bu şiir V ve BM nüshalarında yoktur.

[3216] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3217] 1b - Āb-ı kevṣer: āb u kevṣer DB

[3218] 5b - Ki: ki anı Tİ, DB, T / kim Dİ

[3219] 8b - Ḫüsn olur: ḥüsndür Tİ, Dİ

9.[3220] Çiçek bigi*Aḥmedī'dür pīr-i ser līk
Sözidür tāze gülden nev-cüvān-ter

[3220] 9a - Çiçek bigi: şükūfe Dİ
9b - Tāze: tāzedür DB

**231**[3221]

***Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[3222]

1.[3223] Ehl-i dil yañaġuña şemʿ-i münevver didiler
Boyuña ṭūbī vü dudaġuña kevṣer didiler

2. Olmamışlardı naẓar ehli nite kim nergis
Ol kişiler ki senüñ gözüñe ʿabher didiler

3. Bī-ḫaṭā söz durur ol fikret-i bārīkile kim
Ṣaçuña ḳul yaraşur müşgile ʿanber didiler

4. Rūşen ol kim yüzüñi bilmediler anlar kim
Aña ay u gün ü yā zühre-yi ezher didiler

5. Görmediler nicedür naẓm-ı şüreyyāyı meger
Ol kişiler ki dişüñ ʿaḳdine güher didiler

6.[3224] Ḥüsnüñüñ nesḫine ḫaṭ gelmedügin görenler
Muḥkemi nesḫ nice ide müzevver didiler

7.[3225] Aḥmedī sūzını görüb sözin işidenler
Ḫoş-nefes böyle neden ola bu micmer didiler

---

[3221] * H. 80b, Tİ. 75a, DB. 160a (bn. 156a), T. 131a (bn. 199b), Dİ. 31a
* Bu şiir V ve BM nüshalarında yoktur.

[3222] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3223] 1a - Ehl-i dil: ehl-i diller DB, T; Yañaġuña : yüzüñe DB, T

[3224] 6a - Ḥüsnüñüñ nesḫine: nüsḫa-yı ḥüsnüñe DB, T

[3225] 7a - Sözin işidenler: işidenler sözin DB, T
7b - Ola: oldı Tİ, DB, T

**232**[3226]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3227]

1.[3228] Egerçi kim işüñ cevr ü sitemdür
Baña senden gelen luṭf u keremdür

2.[3229] Gözüñ ger cān ala ger içe ḳan
Baña şāẕīdür ol ṣanma ki ġamdur

3.[3230] Yanarken şemʿ bigi fürḳatüñde
Gözüm ḳan yaşlarıla nice nemdür

4.[3231] Egerçi*aġzuñ nişānın kimse bilmez
Diyemezem ki ol noḳṭa ʿademdür

5. Ṣaçuñ sevdāsına düşdi benefşe
Benüm bigi anuñçun ḳaddi ḫamdur

6. Eger girse elüme sürmeyiçün
Ayaġuñuñ tozı zi ḫoş-ḳademdür

7.[3232] Yüregi ḫūn ider yāẕ-ı ser-encām
Ne durur çāresi bir cām-ı Cem'dür

---

[3226] * H. 81a, Tİ. 75a, DB. 177a (bn. 173a), T. 116b (bn. 81b), Dİ. 31b
* Bu şiir V ve BM nüshalarında yoktur.

[3227] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3228] 1a - Cevr ü sitemdür: cevr-i sitemdür DB

[3229] 2a - Ala ger: ala v'eger Tİ / ala vü ger DB, T, Dİ

[3230] 3b - Nice: nişe Tİ, DB, T, Dİ

[3231] 4a - Egerçi: çü ger Dİ
4b - Ki: kim DB, T

[3232] 7a - Yüregi ḫūn: yüregiçün Dİ
7b - Bir: pür T

8.[3233] Zaʿafrānī yüzüm itmege gül-gūn
Ṣun ol cāmı ki*anuñ rengi baḳamdur

9. Ne devlet bundan artuḫ Aḥmedī'ye
Ki ʿışḳuñıla ʿālemde ʿalemdür

[3233] 8a - Zaʿafrānī yüzüm: zaʿafrān yüzümi Dİ
8b - Ṣun ol: ṣun DB, T

**233**[3234]

***Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[3235]

1. Ol ki anuñ ehl-i naẓar adını cānān yazalar
   Yolı tozına bahā baş u dil ü cān yazalar

2. Utanalar ki diyeler dişine dürr-i ʿAden
   Yaḫūẕ anuñ dudaġın laʿl-i Bedaḫşān yazalar

3. İbn-i Muḳle gözin ü aġzını görse yāḳūt
   Bunı nergis anı ter-ġonca-yı ḫandān yazalar

4.[3236] Gün zevāle düşer ü aya irer naḳṣ u ḫusūf
   Bu yüzi pes nice mihr ü meh-i tābān yazalar

5. Ger ʿUṭārid olalar ucdan uca yazıcılar
   Müşterīyi ṭapuña bende-yi fermān yazalar

6. İşigüñ Kaʿbe giceñ ḳadr ü yüzüñ ʿīd olub
   Ḳamu aʿdāyı senüñ yoluña ḳurbān yazalar

7.[3237] Mülk-i Īrān senüñ olurısa cehd it aña kim
   Laḳabuñı melik ü ḫüsrev-i tūrān yazalar

8.[3238] Şarḳ u ġarba*irmege aduñı senüñ ehl-i hüner
   Aḥmedī'den işidüb defter ü dīvān yazalar

---

[3234] * H. 81a, Tİ. 75b, DB. 160b (bn. 156b), T. 131b (bn. 89a), Dİ. 32a
* Bu şiir V ve BM nüshalarında yoktur.

[3235] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3236] 4a - Naḳṣ u ḫusūf: naḳṣ-ı ḫusūf Tİ, DB
4b - Pes: bes Dİ

[3237] 7b - Melik ü ḫüsrev-i tūrān: melik-i ḫüsrev-i tūrān Tİ, DB, T, Dİ

[3238] 8b - Defter ü dīvān: defter-i dīvān DB

9. İşbu naḳşa variken tāze vü rengīn sözler
Daḫı söz diñleyenüñ adını nā-dān yazalar

**234**[3239]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3240]

1. Ol yüz midür ya tāze gülistān mıdur nedür
   Ol ṣaç mıdur ya deste-yi reyḥān mıdur nedür

2. Ol ḫāl mi lebüñde yaḫūẕ Ḫıżr-ı sebze-pūş
   Aġız mı ol ya çeşme-yi ḥayvān mıdur nedür

3. Ol göz midür ya nergis-i raʿnā mı iy ʿaceb
   Ol ḳad mıdur ya serv-i ḫırāmān mıdur nedür

4. Diş mi durur bu luṭfıla yā güher-i ʿAden
   Ol leb midür ya laʿl-i Beẕaḫşān mıdur nedür

5.[3241] Ol ġamze mi ya āfet-i īmān u ʿaḳl u dil
   Ol ḳaş mıdur ya ḳıble-geh-i cān mıdur nedür

6. Odlar yanar içümde bu dūzaḫ mı bilmezem
   Durmaz aḫar gözüm yaşı ṭūfān mıdur nedür

7. Bu Aḥmedī midür ya ḥaḳīm-i güher-fürūş
   Bu söz midür ya ḥikmet-i Yūnān mıdur nedür

---

[3239] * H. 81b, Tİ. 75b, DB. 172b (bn. 168b), T. 148b (bn. 75b), Dİ. 32a
* Bu şiir V ve BM nüshalarında yoktur.

[3240] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3241] 5a - Dil: dīn DB (SK: dil DB)
5b - Ol: o DB

**235**[3242]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[3243]

1.[3244] İçümde āteş ü gözümde nem var
Cihānda ḫuşk-ı terden daḫı ne'm var

2.[3245] Varum u varlıġum ḳamusı sensin
Çü sen varsın baña daḫı ne kem var

3. Eger şāẕī vü ger ġam ḳamu sensin
Daḫı bende ne şāẕī vü ne ġam var

4.[3246] Baña ḫūn-ı ciger ḫ̆ān-ı feraḥdur
Niçe ki*elüñde sinüñ cām-ı Cem var

5. Baña n'iderse itsün gözlerüñ kim
Belā varısa bende ṣabr hem-vār

6. Iraḫ senden oluram derdile zār
Lebüñde gerçi kim her derde em var

7.[3247] Emel çün saña baġladı cihānda
Eyit daḫı*Aḥmedī'ye ne elem var

---

[3242] * H. 82a, Tİ. 75b, DB. 146b (bn. 142b), T. 116a (bn. 21a), Dİ. 32b
* Bu şiir V ve BM nüshalarında yoktur.

[3243] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3244] 1b - Ḫuşk-ı terden: ḫuşk u terden DB, T, Dİ

[3245] 2b - Baña daḫı: daḫı baña Tİ

[3246] 4a - Ḫ̆ān-ı feraḥdur: ḫūn-ı feraḥdur T, Dİ

[3247] 7b - Daḫı: bir Dİ

**236**[3248]

***Mef'ūlü / Fā'ilātü / Mefā'īlü / Fā'ilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3249]

1.[3250] Bünyāẕ uralı memleket-i kevne kird-gār
Yaratmadı senüñ bigi bir māh-ruḫ-nigār

2.[3251] Naḳşını yazıcaḫ yüzüñüñ ḳıldı āferīn
Bu ḫūb āferīnişe ol āferīde-kār

3.[3252] Gül ġonca perdesinde ḥayādan ola nihān
Ḳılsa ṣabā çemende yüzüñ vaṣfın āşikār

4. Lāle meger ki fikre getürdi firāḳuñı
Kim oda yanub oldı benüm bigi dil-figār

5. Ġonca-lebüñe öykünürimiş neçün ʿaceb
Bu resme teng-ḥavṣala oldı bu ḫurde-kār

6. Ne cān ola ki ġamzeñ anı itmedi esīr
Ya ne göñül ki zülfüñ anı ḳılmadı şikār

7.[3253] İy niçe rūzigār geçe görmeye felek
Bir daḫı Aḥmedī bigi şūrīde-rūzigār

---

[3248] * H. 82a, Tİ. 75b, DB. 145b (bn. 142b), T. 115a (bn. 20a), Dİ. 32b
* Bu şiir V ve BM nüshalarında yoktur.

[3249] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3250] 1b - Bigi: gibi DB, T; Ruḫ-nigār: rūzigār DB / rū-nigār T

[3251] 2b - Āferīde-kār: āferīẕ-kār Dİ

[3252] 3a - Perdesinde: perdesinden DB

[3253] 7a - Niçe: nice Dİ; Geçe: geçüben DB, T
7b - Bigi: gibi DB, T

**237**[3254]

***Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[3255]

1.[3256] *Bi'llāh* ki bu ḥüsn āyeti şānuña inmiş iy piser
Bilsem perīsin yā melek yā ḥūrī vü yāḫūẕ beşer

2.[3257] Ten mi bu yā berk-i semender mi bu yā dürr-i ʿAden
Ḫaṭ mı bu yā müşg-i Ḫoten leb mi bu yā teng-i şeker

3.[3258] Ḥayrān ḳalaydı yüzüñe gül saḫlayı bilse ḥayā
Fitne olaydı gözüñe nergisde varmıssa baṣar

4.[3259] Çözmiş benefşe zülfini kim müşg-i terden dam ura
Miskīn işitmez ḳulaġı kim ala zülfüñden ḫaber

5.[3260] Lāle firāḳuñ odına yandı ḳarara şemʿ-veş
Ḥālına anuñ şāhid uş dūd-ı dil ü ḫūn-ı ciger

6. Saçūñ hevāsın söylesem olur muṭavvel sözlerüm
Aġzuñı añsam ḳāfiye teng olur u söz muḫtaṣar

7.[3261] Yüzüñ görenleri gözüñ ʿayn-i belāya düşürür
Ṣanma ki cevr ü fitneden ḫālī ola devr-i ḳamer

---

[3254] * H. 82a, Tİ. 76a, DB. 149a (bn. 145a), T. 138a (bn. 195b); Dİ. 33a
* Bu şiir V ve BM nüshalarında yoktur.

[3255] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3256] 1a - Ki bu: bu DB
1b - Yā ḥūrī vü yāḫūẕ: yāḫud ḥūrīsin yā DB, T

[3257] 2a - Semender: semendür DB

[3258] 3b - Nergisde varmıssa: varmıssa nergisde Tİ, Dİ

[3259] 4a - Müşg-i terden: müşg ü terden DB

[3260] 5b - Ḥalına: ḥālıya DB; Şāhid: şāhidi DB, T; Dil ü: dil DB, T

[3261] 7a - Yüzüñ: yüzüñe DB; Düşürür: düşürem DB, T

8. Şāhā cemālüñ naḳşını yazalı naḳḳāş-ı ezel
Niçe ḳalem bigi senüñ yoluñda çekdüm derd-i ser

9.[3262] Çün vaṣf idem laʿlüñüñ rāzını sözümden benüm
Biñ gūş her bir gūşede ṭolar ṣadef bigi güher

10.[3263] Dir Aḥmedī'den işiden vaṣfın leb-i ruḫ-sāruñuñ
*Li'llāhi derrü ḳāilün* bārīk-söz nāzük-naẓar

[3262] 9a - Vaṣf: vaṣfın Tİ, DB, T

[3263] 10a - Leb-i ruḫ-sāruñuñ: leb ü ruḫ-sāruñuñ Tİ, T, Dİ / lebüñüñ ruḫ-sāruñuñ DB
10b - Derrü ḳāilün: derrü ü ḳāilüh Dİ; Bārīk-söz: bārīk DB / bārīk-söz ü Dİ; Nāzük: ṣāḥib Tİ, DB, T

**238**[3264]

***Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3265]

1.[3266] Bu göñül irte gice ney bigi uş zār iñiler
Lā-cirem yārdan ayru düşicek yār iñiler

2.[3267] Yārdan ayru düşübdür anuñıçun dolāb
Gözyaşını döküben şöyle ki bī-kār iñiler

3.[3268] Ne ʿaceb fürḳati anuñ iñiledürse beni
Her ki bī-mār ola vü bulmaya tīmār iñiler

4. Ḫār zaḫmına gül olduḫda taḥammül-vār līk
Gülsüz irse cigerine kişinüñ ḫār iñiler

5.[3269] Nev-bahār oldı vü ben bir güli yitürdüm kim
Yüzinüñ ḥasretiyile gül ü gül-zār iñiler

6.[3270] Baña dirler ki neçün ney bigi*idersin nāle
Kimde kim bencileyin sūz-ı ciger-vār iñiler

7.[3271] Yār ayrulıġıçun iñilesem maʿẕūram
Her kimüñ kim yüreginde dutışa nār iñiler

---

[3264] * H. 82b, Tİ. 76a, DB. 161a (bn. 157a), T. 132a (bn. 89b), Dİ. 33b
* Bu şiir V ve BM nüshalarında yoktur.

[3265] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[3266] 1b - Yārdan: yārından Dİ

[3267] 2a - Düşübdür: düşüb durur DB, T, Dİ

[3268] 3a - İñiledürse: iñiledürise DB, T

[3269] 5b - Gül ü gül-zār: gül-i gül-zār DB

[3270] 6a - Ney bigi idersin nāle: ney bigi nāle ider ol DB, T / idesin ney bigi nāle Dİ
6b - Sūz-ı ciger: sūz u ciger Tİ

[3271] 7b - Dutışa: dutışur DB

8.[3272] Şemʿ yārından ıraḫ düşdügiçün nāle ider
ʿUd çoḫ göynügi olduġıyıçun zār iñiler

9.[3273] Aḥmedī zārī ider yārı ṭaleb ḳılu belī
Gülden ayru düşicek bülbül-i esḥār iñiler

10.[3274] Olmasun bencileyin dünyede düşmen daḫı dost
Bī-dil ü yār ġam u derde giriftār iñiler

[3272] 8a - Şemʿ: nāy Tİ, DB, T
8b - Çoḫ göynügi: göynügi çoḳ DB, T; Zār: nār Tİ
[3273] 9a - Zārī: zār DB; Ḳılu belī: ḳıl beni Tİ / ḳılıbanuñ DB, T / ḳılu beni Dİ
[3274] 10a - Dost: iy dost Tİ, Dİ
10b - Yār: yāru Tİ, DB, T / yārı Dİ

**239**[3275]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[3276]

1.[3277] Baġrumı yara nice*urdı ġamzeñüñ peykānı gör
Gözlerümden nice aḫar yüregümüñ ḳanı gör

2. Zülfüñüñ sevdāsına gönlüm olup durur esīr
Ne belā dāmına düşmişdür bu ser-gerdānı gör

3.[3278] Ol leb-i laʿlüñde gören müşg-i ḫālüñi didi
Nice bulmış Ḫıżr bu ser-çeşme-yi ḥayvānı gör

4.[3279] Cān bahā itdüm ayaġuñ ṭopraġına didi ʿaḳl
Kim bu güher ḳıymetin bilmedi bu nā-dānı gör

5.[3280] Ne belādur ala gözüñ ālıla cānlar alur
Bu ḳamer devrinde sen bu fitne-yi devrānı gör

6.[3281] Olalı göñül maḳāmında şehā ʿışḳuñ muḳīm
Gencile ne ḫoş ʿimāret oldı bu virānı gör

7.[3282] Ḫüccetini yüzüñüñ rūşen ideli Aḥmedī

---

[3275] * H. 83a, Tİ. 76a, DB. 185b (bn. 185b), T. 153a (bn. 276a), Dİ. 33b
* Bu şiir V ve BM nüshalarında yoktur.

[3276] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "velehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3277] 1a - Baġrumı yara nice*urdı: baġruma nice*urdı yara DB, T / nice urdı yara baġruma Dİ
1b - Yüregümüñ: yüregümden Dİ

[3278] 3a - Didi: denir DB (SK: didi DB)

[3279] 4a - Ayaġuñ: ayaġı Tİ, DB, T
4b - Ḳıymetin bilmedi bu: ḳıymetini bilmedi DB

[3280] 5a - Gözüñ: gözüñ ki Tİ, DB, T

[3281] 6a - Göñül: gönlüm Tİ, DB, T
6b - Oldı: ola Dİ

[3282] 7a - Yüzüñüñ: ḫüsnüñüñ Dİ
7b - İder bu: ider Dİ

Nice nāzük-naḳş ider bu defter ü dīvānı gör

**240**[3283]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ş̱erāhu**[3284]

1. Bu şehrde ġarībem ü bu mülkde faḳīr
Ḫūnī gözüñe fitneyem ü zülfüñe esīr

2.[3285] Ẕikrümdedür dudaġuñ u fikrümdedür yüzüñ
Zī-ẕikr-i ḫūb u nāzük ü zī-fikr-i dil-peẕīr

3.[3286] Bāġını zülfüñüñ çözerise seḥer yili
Bāġuñ dimāġı ṭola ḳamu müşgile ʿabīr

4.[3287] Yirile gökde niçe ki ʿaḳl eyledi naẓar
Bulamadı kimesneyi hergiz saña naẓīr

5.[3288] Ḳaşuñ kemānı şöyle atar ġamzeñ oḫını
Kim bī-gümān ḳażā daḫı atmaz bu resme tīr

6.[3289] Vaṣfın diyemezem ṣaçuñuñ kim bu ʿuḳdede
Ḥayrān ḳalur ʿuḳūl u perīşān olur żamīr

7.[3290] Cānı ʿazīz ayaġuña itse*Aḥmedī niṣ̱ār
ʿAyb itme kim faḳīrüñ olur tuḥfesi ḥaḳīr

---

[3283] * H. 83a, Tİ. 76b, DB. 164a (bn. 160a), T. 140b (bn. 44b), Dİ. 34b
* Bu şiir V ve BM nüshalarında yoktur.

[3284] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3285] 2b - Ḫūb u nāzük: ḫūb-ı nāzük Tİ

[3286] 3a - Çözerise: çözeriken Tİ, DB, T, Dİ; Seḥer: ṣabā DB
3b - Ṭola: ṭoldı Tİ, DB, T

[3287] 4a - Naẓar: ṭaleb Tİ, DB, T, Dİ

[3288] 5a - Şöyle: eyle Tİ, DB, T, Dİ

[3289] 6b - ʿUḳūl u: ʿuḳūl DB, T

[3290] 7a - Cānı: cānın Tİ, DB, T, Dİ

**241**[3291]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3292]

1. Bu nice leb ki āb-ı ḥayāt aña māt olur
   Bu nice ḳad ki ṭūbī aña iki ḳat olur

2.[3293] Gün yañaġuñ ṣafāsıla nev-rūz olur u ʿīd
   Gice ṣaçuñ hevāsıla ḳadr ü berāt olur

3.[3294] Gözüm ḳatında Mıṣr'ıla Baġdād'ı itme yād
   Derdüñde gözyaşum nice Nīl ü Furāt olur

4.[3295] Zülfüñ hevāsın anuñıçun iderem heves
   Kim cāna ol hevā-yı ḫoş aṣl-ı ḥayāt olur

5. Zülfüñ esīri cevre gerek ide iḫtimāl
   Bu ʿışḳ yolıdur ki ṭolu müşkilāt olur

6. Yār ol durur ki yārına itdügi vaʿdeyi
   Ḳomaya yarına ki cihān bī-ṣebāt olur

7.[3296] Ḫoş ider Aḥmedī leb ü dendānuñı ṣıfat
   Bu nice baḥr-ı lülü vü kān-ı zekāt olur

---

[3291] * H. 83b, Tİ. 76b, DB. 173b (bn. 169b), T. 149b (bn. 91b), Dİ. 35a
* Bu şiir V ve BM nüshalarında yoktur.

[3292] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3293] 2a - Olur u ʿīd: u ʿīddür DB, T

[3294] 3b - Derdüñde: derdüñle DB, T; Gözyaşum: gör ki yaşumı DB, T; Nice: niçe Tİ; Nīl ü Furāt: Furāt DB, T

[3295] 4a - Hevāsın: hevāsıla DB (SK: hevāsın DB)
4b - Hevā-yı ḫoş: hevā ḫoş Dİ

[3296] 7b - Lülü vü kān-ı zekāt: lülü vü kān-ı nebāt Tİ, Dİ / lülü-yi kān-ı nebāt DB, T

**242**[3297]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3298]

1. Gözüñ kim oldı fitne ʿışḳına ḥūr
ʿAceb mi nergisi iderse maḫmūr

2.[3299] Yüzüñe ne*öykinür gün çün bilür kim
Zevāle tīz irer her ki*ola maġrūr

3.[3300] Zi tāze yüz ki*ide ḳapuñı ḳıble
Zi rūṣen göz ki*ide yüzüñi manẓūr

4. Bahār oldı getür gül-gūn şarābı
Ki olmaz zerḳ bu mevsümde maʿẕūr

5.[3301] Açıl gül bigi*işit bülbül nevāsın
Dem-i ʿayş olma ġonca bigi mestūr

6.[3302] Ḳoma lāle bigi*elden cām-ı laʿli
Çü nergis bigi olduñ böyle maḫmūr

7. Al ol cāmı ele ki*anuñ şuʿāʿı

---

[3297] * H. 84a, Tİ. 89a, DB. 187a (bn. 187a), T. 154a (bn. 277a), BM. 91a, Dİ. 60a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, BM ve Dİ nüshalarında 9; DB ve T nüshalarında 8 beyittir.

[3298] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3299] 2a - Ne*öykinür gün: öykinür gün Tİ, DB, T / gün ne öykine Dİ; Çün bilür kim: bilür çün Dİ
2b - Her ki*ola: kim olsa Dİ

[3300] 3a - Ki*ide: ide Dİ
3b - Göz: yüz Dİ; Ki*ide: ide Dİ

[3301] 5a - Nevāsın: nüvāsın Dİ
5b - Bigi: gibi DB, T

[3302] 6a - Lāle bigi*elden: lāle gibi*elden DB, T / elden lāle bigi BM / lāle elin sen Dİ; Laʿli: laʿlin BM
6b - Olduñ: oldı DB, T / oldur BM

Yañaġuñda ola *nūrun ʿalā nūr*

8. Nedür gül bigi iden ʿömr bāġın
Ter ü ser-sebz ü rengīn āb-ı engūr

9.[3303] Bu luṭfa ki*Aḥmedī*ider dürr-i manẓūm
Ḥayādan ḥall ola lülü-yi menṣūr

[3303] Bu beyit DB ve T nüshalarında yoktur.

**243**[3304]

***Mef'ūlü / Fā'ilātü / Mefā'īlü / Fā'ilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3305]

1.[3306] Gül yüzden ol niḳāb ki müşgīn durur gider
Kim ol yüze naẓar idenüñ ġuṣṣası gider

2.[3307] Ayıla gün yüzüñden ider nūrı iktisāb
Pes sini gören ayıla güni daḫı n'ider

3. Ḳaşuñ kemānı ġamzeñ oḫın baña atdı rāst
Tīr-i ḳażāya gör ki kim itdi hedef ḳader

4. Nūr isdeyü gözüm yüzüñe itdise naẓar
Bu baḫtı ḳaranuñ neçün oldı demi heder

5. Sensin gözetdügi giceler bacalardan ay
Hem sensin istedügi günüñ günde der-be-der

6.[3308] Dünyāya *ḥāṣā* kim ayaġuñ ṭopraġın ṣatam
Ol gühere bahā nicesi ola bu meder

7.[3309] ʿIşḳuñ yolında küfrdür ikilik Aḥmedī
Birlik gerekse varlıġuñı aradan gider

---

[3304] * H. 84b, Tİ. 89a, DB. 151a (bn. 147a), T. 139b (bn. 93a), Dİ. 60b
* Bu şiir V ve BM nüshalarında yoktur.

[3305] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3306] 1a - Niḳāb: niḳābı T, Dİ

[3307] 2a - İder nūrı: nūr DB / ider nūr T
2b - Pes: bes DB, T, Dİ

[3308] 6b - Bahā nicesi: nicesi ṣemen Tİ / nicesi bahā DB, T

[3309] 7a - ʿIşḳun: çün ʿışḳ DB, T

**244**[3310]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[3311]

1.[3312] Gözüñ nergis yüzüñ berk-i semendür
Ṣaçuñ sünbül boyuñ serv-i çemendür

2. Ṣaçuñ reyḥānı cānlar rāḥatıdur
Ḫaṭā dimeñ aña müşg-i Ḫoten'dür

3.[3313] Gözüñ ol fitnedür devr-i ḳamerde
Ki*aña ʿaḳl u dil ü cān müftetendür

4.[3314] Ṣaçuñ bendin ḳomaz pendile göñlüm
Nicesi eylesün *ḥubbu'l-vaṭandur*

5.[3315] Olursa bāġ-ı cennet işbu yüzdür
Varısa āb-ı kevṯer bu dehendür

6.[3316] Cefāñı ben vefāña ṣayaram kim
Ḥasen her ne ki iderse ḥasendür

7. Gözinden Aḥmedī'nüñ laʿl aḫıdur
Dişiñüñ ʿışḳı kim dürr-i ʿAden'dür

---

3310 * H. 84b, Tİ. 89b, DB. 181a (bn. 181a), T. 146b (bn. 271b), BM. 91a, Dİ. 60b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

3311 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "velehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

3312 1a - Berk-i semendür: bedr-i semendür BM

3313 3b - Ki: kim Tİ, DB, T, BM; Dil ü: dil Tİ, DB, T, BM

3314 4b - Nicesi eylesün: nice eylesün anı BM

3315 5b - Āb-ı kevṯer: āb u kevṯer BM

3316 6a - Vefāña: vefāya Dİ

**245**[3317]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3318]

1.[3319] Derdüm ki cān ṣaḥīfesi içinde dürlüdür
Çün bī-ḥisābdur ne diyem niçe dürlüdür

2.[3320] Laʿlüñ ḫayāline döker uş mevc urub güher
Baḥreyni gözümüñ kiʿAden bigi dürlüdür

3.[3321] Ḥayrān ḳılıb durur u perīşān bu göñlümi
Reyḥān ṣaçuñ ki tāze gül üstinde örlüdür

4.[3322] Ġamzeñ oḫını urmaġa cāna kemīn aça
Ḳaşlaruñuñ kemānı ki peyveste ḳurludur

5. Nice bula ṣaçuñ girihinden göñül ḫalāṣ
Nireye vara ḳuş ki ḳanatları burludur

6. Āb-ı ḥayāt yoluña diler ki cān vire
Dāyim anuñıçun yüzi ṭopraġa sürlüdür

7. Yazarken Aḥmedī lebüñüñ laʿli vaṣfını
Gören didi zi ḫūb dizilmiş bu dürlüdür

---

[3317] * H. 85a, Tİ. 79b, DB. 182a (bn. 182a), T. 121b (bn. 272b), V. 101b (bn. 101b), Dİ. 41a
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

[3318] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3319] 1b - Niçe: nice Tİ, DB, T, V, Dİ

[3320] 2b - Bigi: gibi DB, T

[3321] 3a - Durur u: durur bu DB, T; Bu göñlümi: göñlümi DB, T

[3322] 4a - Açа: ider DB, T, V

**246**[3323]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3324]

1. Didüm yāra ki yüzüñ erġavāndur
Didi kim ḳāmetüm serv-i revāndur

2.[3325] Didüm yāḳūt-ı ter durur dudaġuñ
Didi aġzum yarı ḳūt-ı revāndur

3.[3326] Didüm gözüñ ḳażā oḫını atar
Didi uş ḳaşlarum ḳurlu kemāndur

4.[3327] Didüm kim beñlerüñ müşgīn-nefesdür
Didi kim ṣaçlarum ʿānber-fişāndur

5. Didüm kim dudaġuñdur āb-ı kevṯer
Didi kim yañaġum bāġ-ı cināndur

6.[3328] Didim ṣaçuñ durur iʿcāz-ı Mūsī
Didi aġzum daḫı*ʿ Īsī'den nişāndur

7. Didüm gāmzeñ ḳażā-yı dīn ü dildür
Didi zülfüm belā-yı ʿaḳl u cāndur

8.[3329] Didüm yaşum ḳapuñda*āb-ı baḳamdur

---

[3323] * H. 85b, Tİ. 79b, DB. 179a (bn. 175a), T. 118b (bn. 13b), V. 102a (bn. 102a), Dİ. 42a
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB, T ve V nüshalarında 9; Dİ nüshasında 8 beyittir.

[3324] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3325] 2b - Yarı: yarı ḫod V

[3326] 3b - Bu mısra Dİ nüshasında yoktur.

[3327] 4a - Bu mısra Dİ nüshasında yoktur.

[3328] 6b - Aġzum daḫı: aġzumda Dİ

[3329] 8a - Yaşum ḳapuñda: ḳapuñda yaş Dİ

Didi yüzüñi gör ki zaʿ ferāndur

9.[3330] Didüm kim Aḥmedī derdüñden ölür
Didi ne çāre ġamzem bī-emāndur

8b - Yüzüñi: yüzümi Tİ; Ki: kim Tİ, DB, T, Dİ
[3330] 9a - Derdüñden: derdüñle Dİ
9b - Ne çāre: çāre ne DB, T

**247**[3331]

***Mef'ūlü / Fā'ilātü / Mefā'īlü / Fā'ilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3332]

1.[3333] Diler saña ki cānıla çāker ola şeker
Pes dudaġuña nice ber-ā-ber ola şeker

2.[3334] Cānın mezāda ḳodı lebüñden senüñ meger
Yāḳūt almaġa ṣemen isder ola şeker

3.[3335] Kim ola gül-şeker ki ḳatında dudaḫlaruñ
Gül düşe ṭopraġa vü muḥaḳḳar ola şeker

4. Bir ḳaṭre aġzuñuñ yarı düşerse ṭopraġa
Yirden ne kim biterse ser-ā-ser ola şeker

5.[3336] Teşne-cigerdür aġzuña ser-çeşme-yi ḥayāt
Pes nice diyeyim ki*aña beñzer ola şeker

6.[3337] Tekrār ider müdām lebüñ vaṣfın Aḥmedī
Şīrīn olur niçe ki mükerrer ola şeker

---

[3331] * H. 86a, Tİ. 79b, DB. 152a (bn. 148a), T. 122b (bn. 94a), V. 102b (bn. 102b), Dİ. 42a
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

[3332] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "velehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3333] 1a - Saña ki: ki saña Tİ, DB, T
1b - Pes: bes DB, T, V

[3334] 2b - Yāḳūt: yāḳūtı Dİ

[3335] 3a - Dudaḫlaruñ: ṭudaġuñuñ Tİ, DB, T, V

[3336] 5b - Pes: bes Tİ, DB, T; Ki*aña: aña Dİ

[3337] 6b -Niçe: nice V

**248**[3338]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[3339]

1. Diyemezem ki meh bu rūya beñzer
   Diyem mi kim gül-i ḫoẕ-rūya beñzer

2.[3340] Dişüñe beñzeden pervīni kej dir
   Hilāli dirse bu ebrūya beñzer

3.[3341] Diyen sehv idiben ḫālüñe ʿanber
   Diye mi müşgi kim bu mūya beñzer

4.[3342] Gözümüñ yaşını kim baḥr-ı ḫūndur
   Gören nice diye kim cūya beñzer

5. Yüzüñde zülfüñi gören diyemez
   Gül ü ʿūd işbu reng ü būya beñzer

6.[3343] Melek kim fitneye uymadı uymaz
   Senüñ ġamzeñ göricek uya beñzer

7.[3344] Benefşe Aḥmedī ḳatında*añılsa
   Diye mi *ḥāşā* bu gīsūya beñzer

---

[3338] * H. 86a, Tİ. 80a, DB. 153b (bn. 149b), T. 124a (bn. 97b), V. 103a (bn. 103a), Dİ. 42b
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB, T ve V nüshalarında 7; Dİ nüshasında 6 beyittir.

[3339] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3340] 2a - Kej: kez DB, T

[3341] 3b - Müşgi: müşge Tİ, DB, T

[3342] Bu beyit Dİ nüshasında yoktur.

[3343] 6a - Melek: felek Tİ, DB, T
6b - Göricek: görürse Dİ

[3344] 7a - Aḥmedī ḳatında*anılsa: añılıcak Aḥmedī'ye Dİ

**249**[3345]

***Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ş̱erāhu**[3346]

1.[3347] Zülfüñüñ ʿaḳdi pür-ḫam u çīndür
Her ḫamı reşk-i nāfe-yi Çīn'dür

2.[3348] Ḳaşuñuñ yayı ḳurlu peyveste
Ġamzeñ oḫı cigerde perçīndür

3.[3349] ʿAḳl müşgīn ṣaçuñ hevāsında
Pes perīşān u zār u miskīndür

4.[3350] Göñül ayın yañaġuñuñ ʿışḳı
Eridüb zerd ider ne āyīndür

5.[3351] Cān alıb olmadı gözüñ sākin
Fitneden ḳaṣdı*anuñ meger dīndür

6.[3352] Yañaġuñ nūrı zühre-yi zehrā
Dişüñüñ ʿaḳdi naẓm-ı pervīndür

7.[3353] Aḥmedī laʿlüñüñ ṣıfātında
Her ne söz ki*ide ḫūb u şīrīndür

---

[3345] * H. 86b, Tİ. 80a, DB. 181a (bn. 181a), T. 146b (bn. 271b), V. 103a (bn. 103a), Dİ. 42b
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

[3346] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3347] 1a - Pür-ḫām u çīndür: pür-ḫām-ı çīndür DB, T, V

[3348] 2b - Cigerde: yürekde Tİ, DB, T

[3349] 3b - Pes: bes Tİ, DB, T

[3350] 4a - Ayın yañaġuñuñ: ayını yañaġuñ DB, T

[3351] 5b - Anuñ: bes Dİ

[3352] 6b - Naẓm-ı pervīndür: naẓm-ı ʿaḳd-i pervīndür DB, T

[3353] 7b - Ki*ide: ide Dİ

**250**[3354]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3355]

1.[3356] Zülfüñ ki ʿanberi nefesiyle ġulām ider
Bir dāneyile ʿaḳlı giriftār-ı dām ider

2.[3357] Ṣaçuñ bigi ḳara gicem uzanıcaḫ göñül
Yüzüñ ḫayālini güne ḳāim-maḳām ider

3. Sevdāsı zülfüñüñ ki günüñ ol niḳābıdur
Binüm bu yaşlu gözümi müştāḳ-ı şām ider

4.[3358] Miḥrābı ḳaşuñuñ çü dil ü cāna ḳıbledür
Şol mest-i cāẕūyı orada kim imām ider

5.[3359] Yitmez mi gāmzeñe ki ḳanumı ider ḥelāl
Bārī gözüme uyḫuyı neçün ḥarām ider

6.[3360] Ol āġzı mīm ü ṭurresi cīm ü boyı elif
Virmez mecāli cevrile ḳaddümi lām ider

7.[3361] Taḳrīr itdügince lebüñ vaṣfın Aḥmedī
Rengīn ü nāzük ü ter ü şīrīn-kelām ider

---

[3354] * H. 86b, Tİ. 80a, DB. 156b (bn. 152b), T. 128a (bn. 196b), V. 103b (bn. 103b), Dİ. 43a
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

[3355] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3356] 1a - ʿAnberi: ʿanberīn Tİ

[3357] 2a - Bigi: gibi DB, T

[3358] 4a - Çü: ki DB, T
4b - Mest-i cāẕūyı: mest cāẕūyı DB, T, Dİ

[3359] 5a - Ḳanumı ider: iderem ḳanumı DB, T
5b - Uyḫuyı: uyḫu DB, T

[3360] 6b - Mecāli: mecāl V, Dİ; Lām: dāl V

[3361] 7a - Lebüñ: lebi Dİ
7b - Kelām: beyān V

**251**[3362]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[3363]

1. Zülfüñe baġlaya göñül anuñ ki cānı var
   Cān kim yoluñda ḫāk ola zi ḫoş cihānı var

2.[3364] Gözüñ ne kim atarsa irürür nişāneye
   Türk-i Ḫıṭā'yı gör nice tīr ü kemānı var

3. Ḳaddüñ ḫayāli dutdı gözümde vaṭan belī
   Serv orada olur ki*anuñ āb-ı revānı var

4.[3365] İder ḥisāb ki ire ḳaşuñ ḳavsine hilāl
   Kejdür anuñ ḥisābı vü yañlış gümānı var

5.[3366] Her gice yüregüm gögi ḳarardur āhıla
   Her nirede ki od ola lā-büd duḫānı var

6. Dirler gözüme dökme yüzüñ ṣuyını yire
   Bu pend aña gerek ki elinde ʿ inānı var

7.[3367] Yüzüñile lebüñi ider şerḥ Aḥmedī
   *Bi'llāh* ki ḫūb lafẓı vü şīrīn beyānı var

---

[3362] * H. 86b, Tİ. 80b, DB. 144b (bn. 140b), T. 114b (bn. 19b), V. 103b (bn. 103b), Dİ. 43a
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

[3363] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "velehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3364] 2a - Atarsa irürür: atarısa irer DB, T

[3365] 4a - Ki ire: ire DB, T
4b - Kejdür: kezdür DB, T; Gümānı: ḫayāli V

[3366] 5a - Ḳarardur: ḳaradı Tİ
5b - Ki: kim DB, T

[3367] 7b - Ki: zī DB, T; Beyānı var: beyān ider V

**252**[3368]

***Mef'ūlü / Fā'ilātü / Mefā'īlü / Fā'ilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3369]

1.[3370] Zülfüñ hevāsına beni irşād itdi pīr
Çün gördi zühd olmadı göñline dil-peẕīr

2. Çün ẕikr idem dudaġuñı şīrīn olur meẕāḳ
Çün fikr idem yañaġuñı rūşen olur żamīr

3.[3371] Cān tuḥfe birbirem saña itmez ṣabā ḳabūl
Dir ki*ol ʿazīze ʿayb ola tuḥfe-yi ḥaḳīr

4. Bir ʿuḳdesine irse ṣaçuñuñ seḥer yili
Bāġuñ dimāġı ṭola ḳamu müşgile ʿabīr

5.[3372] ʿAksi cemālüñüñ ṣalarısa cihāna nūr
Yiryüzi ucdan uca ola cennet ü ḥarīr

6.[3373] Zülfüñde göñlümi nice bulam ki orada
Ne cān u dil ki varısa olmış durur esīr

7. Düşdi*Aḥmedī ayaḫdan anuñ dut elini kim
Sensin aña bu dünye vü ʿuḳbīde destigīr

---

[3368] * H. 87a, Tİ. 80b, DB. 165a (bn. 161a), T. 141a (bn. 45a), V. 104a (bn. 104a), Dİ. 43b
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

[3369] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3370] 1b - Zühd: zühde DB, T / zühdi V; Göñline: göñlüme Tİ, Dİ / göñlümde DB, T

[3371] 3a - Birbirem: virbirem Dİ
3b - Ki*ol: ol Tİ, V / kim DB, T; Ola: olur Tİ, DB, T

[3372] 5b - Ucdan uca ola: ola ucdan uca DB, T

[3373] 6a - Bulam: bula V; Ki: kim DB, T

**253**[3374]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[3375]

1.[3376] Zi mey kim cān dimāġını ṭolu müşg ü gül-āb eyler
Zi cevher kim yüzüñ rengin gül ü yāḳūt-nāb eyler

2. Egerçi ʿaḳl bünyādın ḫarāb ider şarāb içmek
ʿİmāretden yig ol yir kim şarāb anı ḫarāb eyler

3. Getür cāmı ki teşvīşin bu ʿaḳluñ aradan sürsün
Ki ʿaḳluñ olmaz efkārı dil ü cāna ʿaẕāb eyler

4. Ṣafāsuz ṣūfiler baña şarābı terk it dirler
Nice terk eyleye ʿāḳil anı kim şeyḫi şāb eyler

5.[3377] Gül ü lāle açılmışdur bugün ḫoş geç ḳo yarını
Çü ʿömrüñ ḥālını bildüñ ki gitmege şitāb eyler

6.[3378] Yiyüb yidürmeyen mālın cehāletden ḫaṭā işler
İçiben içüren varın seḫāvetden ṣavāb eyler

7.[3379] Diyen kim Aḥmedī itmiş ya ider bāẕeden tevbe
Ne tevbe *ḥāşā li'llāh* kim bu ḫalḳ yañlış ḥisāb eyler

---

[3374] * H. 87a, Tİ. 80b, DB. 159a (bn. 155a), T. 130a (bn. 198b), V. 104a (bn. 104a), Dİ. 43b
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

[3375] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3376] 1b - Yāḳūt-nāb: yāḳūt u nāb Dİ

[3377] 5a - Ḫoş geç: ḫoşu geç DB, T / geç V

[3378] 6a - İşler: eyler DB, T

[3379] 7b - Kim bu ḫalḳ: ol kişi Dİ

**254**[3380]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3381]

1. Zülfüñ hevāsıyıla ṣabā müşg-bār olur
ʿAksi yüzüñüñ irdügi yir nev-bahār olur

2. Nergis gözüñ ḫayāline her gice cām içer
Budur sebeb ki ṣubḥ iricek ol ḫumār olur

3.[3382] Yüzüñi ārzū idiben niçe ki*aġlaram
Gözüm yaşı irişdügi yir lāle-zār olur

4. Zülfüñ hevāsı ḳıldı perīşān bu gönlümi
Sevdā kemendine dutılan bī-ḳarār olur

5.[3383] Ḳaddüñ ḫayāli dutdı gözümde vaṭan belī
Her ḳanda serv ola yiri cūy-bār olur

6.[3384] Sensin diyār-ı cān ṭolu daḫı*anda nesne yoḫ
Aġyār nice dura orada ki yār olur

7.[3385] Taḳrīr itdügince lebüñ vaṣfın Aḥmedī
Her söz ki naẓm ide güher-i āb-dār olur

---

[3380] * H. 87b, Tİ. 80b, DB. 174a (bn. 170a), T. 126b (bn. 100a), V. 104b (bn. 104b), Dİ. 44a
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

[3381] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3382] 3a - Niçe: nice DB, T ,V

[3383] 5b - Serv ola: ki ola serv DB, T

[3384] 6b - Aġyār: aġyāra Dİ; Dura: ola ol DB, T

[3385] 7b - İde: ider DB, T

**255**[3386]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[3387]

1. Zülfüñ ḫamı çü hem-dem-i bāẕ-ı seḥer olur
Her dem hevā dimāġı ṭolu müşg-i ter olur

2.[3388] Şīrīnligini nice*ideyim laʿlüñüñ beyān
Kim yazariken anı ḳalem ney-şeker olur

3. Cānısa ġamzeñe baḫıcaḫ nā-tüvān ḳalur
ʿAḳlısa zülfüñi göricek bī-ḫaber olur

4.[3389] Kūtāh-bīn durur ḳadüñi serve beñzeden
Ol kim hilāl dir ḳaşuña kej naẓar olur

5.[3390] Cān zülfüñüñ ḳoḫusıyıla zindedür anuñ
Añma güli ḳatında kim ol derd-i ser olur

6.[3391] ʿŪdı ḳaşuñ belāsı heves itdürür oda
Nāfe ṣaçuñ hevāsıla ḫūnīn-ciger olur

7.[3392] Sür Aḥmedī gözine ayaġuñ ġubārını
Kim kuḥl-ı cevheri göze nūr-ı baṣar olur

---

3386 * H. 87b, Tİ. 81a, DB. 174a (bn. 170a), T. 126b (bn. 100a), V. 104b (bn. 104b), Dİ. 44b
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

3387 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

3388 2a - Şīrīnligini: şīrīnligin Tİ

3389 4a - Kūtāh-bīn: kūtāh-ı bīn DB, T

3390 5b - Kim: ki Dİ

3391 6b - Ciger: çeker Dİ

3392 7a - Sür: sürdi DB, T

**256**[3393]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3394]

1.[3395] Zi ṣūret kim ḳamu ḥüsn ü bahādur
Ayaġı tozına cān kem-bahādur

2. Ḳażādur ol kemān-keş ġamzeñ oḫı
Bir atışına döymez yüz bahādur

3.[3396] İtdi göñül ṣaçuñı heves bilmedi anı kim
Deryāya uġrar ol kişi ḳaṣd-ı çīn ider

4. Ḫayālüñçün gözüm deryāya düşdi
Ne ġavvāṣ ol ki bula bī-belā dür

5. Firāḳuñ cāna itdügi belāyı
Ne efʿī zehri ider ne belādur

6. Dem-i ʿĪsī durur zülfüñ hevāsı
Aña kim müşg dirise ḫaṭādur

7.[3397] Vefāyıçun cefāya ṣabr iderem
Belāya ṣabr iden ehl-i velādur

8.[3398] Göñül aldı gözüñ cān daḫı isder

---

[3393] * H. 88a, Tİ. 81a, DB. 166b (bn. 162b), T. 143a (bn. 200a), V. 105a (bn. 105a), Dİ. 44b
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

[3394] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3395] 1a - Ḥüsn ü bahādur: ḥüsn-i bahādur V
1b - Ayaġı: ayaġuñ V

[3396] Bu beyit sadece V nüshasında vardır. Ancak daha sonradan satır başlarındaki kelimelerin üzerine küçük çizgiler çekilerek yanlış yere yazılmış bir beyit olduğu ifade edilmek istenmiştir.

[3397] 7a - Cefāya: belāya DB, T, V

[3398] Bu beyit V nüshasında yoktur.

Uş aña daḫı *bismi'llāh* ṣalādur

9. Ṣafādur göñlüñ ü Kaʿbe işigüñ
Yañaġuñ ḳıble-yi ehl-i ṣafādur

10. Ayaġuñ tozı ger ele girürse
Gözine Aḥmedī'nüñ tūtiyādur

**257**[3399]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3400]

1. Zülfüñ çü ġāret-i dil ü īmān u dīn ider
Nem var daḫı ki gözlerüñ almaġa kīn ider

2.[3401] İtdi göñül ṣaçuñı heves bilmedi*anı kim
Deryāya uġrar ol kişi kim ḳaṣd-ı çīn ider

3.[3402] Bād-ı ṣabā ṣaçuña irişdi meger ki*anuñ
Her ḳanda ki*irişür nefesi ʿanberīn ider

4. ʿAksi yañaġuñuñ nireye kim irerise
Lāle bitürür ü gülile yāsemīn ider

5. Bir ḳaṭresiyiçün lebüñüñ teşne-dil olub
Āb-ı ḥayāt kendüyi ḫāk-i zemīn ider

6.[3403] Gözüm getürdi cānuma ġamzeñ belāsını
Kişiye her ne iderise hem-nişīn ider

7.[3404] Didüm ḳaşuñ gözüñe ki fitne olur didi

---

[3399] * H. 88a, Tİ. 81a, DB. 158b (bn. 154b), T. 129b (bn. 198a), V. 105a (bn. 105a), Dİ. 45a
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB, T ve Dİ nüshalarında 7; V nüshasında 6 beyittir.

[3400] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3401] 2a - Bilmedi*anı kim: anı bilmedi Dİ
2b - Deryāya uġrar ol kişi kim ḳaṣd-ı çīn ider: her ḳanda ki*iriser nefesi ʿanberīn ider Tİ / deryāya uġrar ol kişi ki ḳaṣd-ı çīn ider Dİ

[3402] * Bu beyit V nüshasında yoktur.
3a - Ki*anuñ: anuñ Dİ
3b - Her ḳanda ki*irişür nefesi ʿanberīn ider: deryāya uġrar ol kişi kim ḳaṣd-ı çīn ider Tİ

[3403] 6a - Ġamzeñ: ḥüsnüñ V

[3404] 7a - Ki fitne: ne fitne Tİ, DB, T / fitne ne Dİ
7b - Bigi: gibi DB, T

Bu fikri Aḥmedī bigi bārīk-bīn ider

**258**[3405]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3406]

1. Senüñ yüzüñ kime olursa manẓūr
Çirāġı devletinüñ ola pür-nūr

2.[3407] Bu luṭfıla degül gökde melāʾik
Bu ḥüsnile degül cennetdeki ḥūr

3.[3408] Lebüñ kevṣer durur ṭā-hā yañaġuñ
Dişüñ *ve'n-necmi* alnuñ sūre-yi nūr

4. Ṣabā zülfüñden urdı dem anuñçun
Adı ʿĪsī-dem olub oldı meşhūr

5. Güle bülbül yüzüñ vaṣfın iderken
Ḥayādan ġoncada gül oldı mestūr

6.[3409] Ne siḥr itdi gözüñ yā Rab ki ḳıldı
Çemende nergisi bu resme rencūr

7.[3410] Yüregi lālenüñ oda dutuşmış
Meger ol daḫı senden oldı mehcūr

8. Ne ġam-gīndür benefşe bāġ içinde
Meger bī-çāre düşdi ṭapudan dūr

---

[3405] * H. 88b, Tİ. 81a, DB. 186a (bn. 186a), T. 153b (bn. 276b), V. 105b (bn. 105b), Dİ. 45a
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

[3406] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3407] 2a - Degül: de V

[3408] 3b - Sūre-yi nūr: sūretü'n-nūr Dİ

[3409] 6a - Ḳıldı: oldı Dİ

[3410] 7a - Dutuşmış: dutuşdı DB, T

9.[3411] Durısar Aḥmedī ʿışḳuñla ser-mest
Ḳıyāmet güni tā kim çalına ṣūr

[3411] 9a - ʿIşḳuñla: ʿışḳuñda Dİ
9b - Tā: çün Dİ

**259**[3412]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[3413]

1.[3414] Servüñ çemende gerçi ki āb-ı revānı var
Ḳaddüñ ḳatında kim diye anuñ ki cānı var

2.[3415] Aldandı ʿişvesine göñül fitne gözlerüñ
Dīvānedür ṣanur anı ḫalḳa emānı var

3. Ḳan yaş döker ḫayālüñi görem diyü gözüm
Bir baḥra düşse kişi ki anuñ kerānı var

4.[3416] Teşne-cigerdür ayaġuñuñ ṭopraġına cān
Kim bilür anda ki*āb-ı ḥayātuñ nişānı var

5.[3417] Dirler gözüme itme bu gül-gūn yaşı revān
Bu söz aña gerek ki elinde ʿinānı var

6.[3418] Teng itdise ʿaceb mi lebüñ şavḳı göñlümi
Ki*anuñ güherden orada genc-i nihānı var

7.[3419] Ṭūbī dimiş gümānıla ḳaddüñe Aḥmedī
İy raḥmet ol kişiye ki ṭoġru gümānı var

---

[3412] * H. 88b, Tİ. 81b, DB. 144a (bn. 140a), T. 114a (bn. 19a), V. 106a (bn. 106a), Dİ. 45b
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

[3413] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3414] 1b - Anuñ ki cānı var: ki anuñ revānı var DB, T

[3415] 2a - Fitne gözlerüñ: ala gözüñüñ Tİ, DB, T / fitne gözüñüñ V

[3416] 4a - Ayaġuñuñ: ayaġuñ Dİ

[3417] 5a - İtme: ki itme DB, T

[3418] 6a - Şavḳı: ki V
6b - Ki*anuñ: anuñ Dİ

[3419] 7b - İy: ol Dİ; Gümānı: ḫayāli V

**260**[3420]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3421]

1. Sāḳī dur örü yatma ki faṣl-ı bahārdur
   Vaḳt-i şarāb u mevsüm-i vaṣl-ı nigārdur

2.[3422] Ḳıl ʿanberīn dimāġuñı gül-gūn şarābıla
   Kim ebr dür-fişān u hevā müşg-bārdur

3.[3423] Yāḳūt-ı cām al elüñe lāle bigi kim
   Gül laʿl-pūş u sebze zümürrüd-şiʿārdur

4.[3424] Her ḳanda kim naẓar idesin murġ-zār u bāġ
   Her nireye ḳulaḫ dutasın murġ-zārdur

5. Ḳaddüñ ḫayāli gözlerüm içindedür muḳīm
   Her ḳanda serv olsa yiri cūy-bārdur

6.[3425] Raḥm eyle ḫalḳa gözüñe pend it ki fitnesi
   Devr-i zamāne cevri bigi bī-şümārdur

7.[3426] Yüzüñ ḫayālile gözümüñ yaşı şöyle*aḫar
   Kim ʿaksiyile bāġ-ı çemen lāle-zārdur

---

[3420] * H. 89a, Tİ. 81b, DB. 170a (bn. 166a), T. 120a (bn. 90a), V. 106a (bn. 106a), Dİ. 45b
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

[3421] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3422] 2b - Ebr dür-fişān: ebr-i dür-fişān DB, T, V / ebrdür nişān Dİ

[3423] 3b - Pūş u sebze: pūş sebze DB, T / pūş lāle V

[3424] 4a - Murġ-zār u bāġ: murġ-ı zār-ı bāġ V
4b - Nireye: ḳanda kim DB, T

[3425] 6b - Bigi: gibi DB, T

[3426] 7b - Bāġ-ı çemen: bāġ u çemen Tİ, DB, T, Dİ

8.[3427] Nergis bigi*ele cām al u encāmı añma kim
Fikr iden anı lāle bigi dil-figārdur

9.[3428] Ḳan aġladı çü ʿāḳıbetin fikr itdi gül
Budur sebeb ki*anuñ cigeri ṭolu ḫārdur

10.[3429] Bülbül bigi n'ola söze geldise Aḥmedī
Bugün ki mevsüm-i gül ü faṣl-ı bahārdur

[3427] 8a - Bigi: gibi DB, T
8b - Bigi: gibi DB, T
[3428] 9b - Budur: cūdur V; Ḫārdur: ḳandur V
[3429] 10a - Bülbül bigi n'ola söze geldise Aḥmedī: bugün ki mevsüm-i gül ü faṣl-ı bahārdur DB, T (SK: bülbül n'ola eger söze geldise Aḥmedī DB, T)
10b - Bugün ki mevsüm-i gül ü faṣl-ı bahārdur: bülbül n'ola eger söze geldise Aḥmedī DB, T (SK: bugün ki mevsüm-i gül ü faṣl-ı bahārdur DB, T)

**261**[3430]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3431]

1.[3432] Seni bulmaġıçun işüm ṭalebdür
Ṭaleb maḳṣūdı bulmaġa sebebdür

2. Ḫızırdur āb-ı ḥayvāna irişmiş
Beñüñ kim laʿlüñile leb-be-lebdür

3. Yüzüñile gözüñ ḳatında añmaḫ
Gülile nergisi terk-i edebdür

4.[3433] Yüzüñe vālihem zülfüñe ḥayrān
Belī dām-ı belā ḫoẕ rūz u şebdür

5.[3434] Ṣabāḥ u nev-bahār u bülbül ü gül
Ṣabūḥ iç kim dem-i ʿayş u ṭarabdur

6.[3435] Hilāl-i ʿīddür ḳaşuñ elüme
Ḳadeḥ ṣunsañ diyem mi kim recebdür

7.[3436] Ḳalem yazduġı nesne*ayruḫsı olmaz
Bu zühd ü bu riyā pes ne taʿabdur

---

3430 * H. 89b, Tİ. 81b, DB. 168a (bn. 164a), T. 144a (bn. 201a), V. 106b (bn. 106b), Dİ. 46a
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

3431 H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

3432 1b - Bulmaġa: olmaġa V

3433 4b - Rūz u şebdür: rūz-ı şebdür V

3434 5a - Bülbül ü gül: bülbül-i gül V
5b - ʿAyş u ṭarabdur: ʿīş-i ṭarabdur Dİ

3435 6b - Ṣunsañ: ṣunsuñ V

3436 7a - Nesne: çün Dİ
7b - Pes: bes DB, T, Dİ

8.[3437] Furāt u āb-ı Ḫıżr u ḥavż-ı kevṣer
Ḳamusı teşne-yi *māʾu'l-ʿineb*dür

9. Gözüñ vaṣfında sözin Aḥmedī'nüñ
İşiden dir bu ne siḥr-i ʿacebdür

[3437] 8a - Āb-ı Ḫıżr: āb u Ḫıżr Dİ; Ḥavż-ı kevṣer: ḥavż u kevṣer Dİ

**262**[3438]

***Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿīlü / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[3439]

1.[3440] Ser-sebz ḳadüñe didiler serv-i revāndur
Dāyim bu ḫayālile gözi cūy-ı revāndur

2. Dirler baña kim aġzı ne güherdür eyitgil
Kime diyem ol rāzı ki cān bigi nihāndur

3.[3441] Gönlümi gözüñ aldı vü daḫı ider āşūb
Cān mı diler uş ol daḫı hem aña revāndur

4.[3442] Yüzüñ nicesi itdi tecellī gözüme kim
Yüzi*üstine düşdi daḫı aña nigerāndur

5.[3443] Her laḥẓada biñ zaḫm urur cānuma ġamzeñ
Ḫoẕ Türk-i Ḫıṭā'nuñ işi tīrile kemāndur

6.[3444] Ser-keş durur u daʿvī-yi hem-serlik idiben
Ṣaçuñ ḳadüñe irdügiçün pāy-keşāndur

7.[3445] Ṣor ne'yçün içer Aḥmedī'nüñ ḳanını ġamzeñ
Çün andan aña aṣṣı yoġ u bu ne ziyāndur

---

[3438] * H. 89b, Tİ. 82a, DB. 179b (bn. 175b), T. 145a (bn. 270a), V. 107a (bn. 107a), Dİ. 46b
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

[3439] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3440] 1b - Gözi: gözüm Tİ, DB, T, V, Dİ

[3441] 3a - Aldı vü: alduġı DB, T

[3442] 4b - Yüzi: yüz DB, T, Dİ

[3443] 5a - Her: bir DB, T
5b - Ḫoẕ: bes DB, T

[3444] 6a - Ser-keş durur u: ser-keşdür ü hem Tİ, DB, T / serkeş durur u hem V; Hem-serlik: ser-keşlik Tİ, DB, T, V

[3445] 7b - Çün: çünki DB, T; Bu ne: buña Dİ

**263**[3446]

***Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3447]

1. Bu nice ṣaç ki ṣabā boynına ṣalar zencīr
Bu nice göz ki ider cānları nişāne-yi tīr

2.[3448] Yürideli ḳalemi levḥa naḳş-ı bend-i ezel
Yüzüñ bigi*itmedi bir naḳş itmeye taṣvīr

3.[3449] Güni bu gice ṣaçuñ ʿuḳdesinde görürdüm
Kim ide işbu perīşān düşi ʿaceb taʿbīr

4.[3450] Gehi ḫusūfa düşüb geh muḥāḳa irüb erir
Ṣaçuñla yüzüñe ʿāşıḳ olalı bedr-i münīr

5.[3451] Bahā didüm ayaġuñ ṭopraġına güher-i cān
Bu kīmiyā ele girür olursa zī-tevfīr

6.[3452] Ṣaçuñ hevāsı ne sevdā düşürdi başuma
Uzadu ḳıṣṣadur anı idemezem taḳrīr

7. Ne luṭfdur bu ki cānın revān ider yāḳūt
Bu müşg ḫaṭṭı ki laʿlüñde rūḥ ider taḫrīr

---

3446 * H. 90a, Tİ. 76b, DB. 164b (bn. 160b), T. 140b (bn. 44b), Dİ. 35b
* Bu şiir V ve BM nüshalarında yoktur.

3447 H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

3448 2a - Yürideli: yüzileli Dİ
2b - Bigi: gibi DB, T; İtmedi bir naḳş itmeye: itmedi bir naḳş u itmeye Tİ / bir naḳş itmedi Dİ

3449 3a - Görürdüm: gördüm ben DB, T

3450 4a - Erir: irer Dİ

3451 5b - Girür olursa: girürise Dİ

3452 6a - Başuma: başuma kim Tİ, DB, T
6b - İdemezem: idilmezem DB

8.[3453] Düze gerek ḳalemi ḫūb u nāzük ü bārīk
Yüzüñile ḳaşuñuñ vaṣfını çü yaza dibīr

9. Ger itmedise lebüñ Aḥmedī ḥayātına saʿy
Gözüñ ḫoẕ eylemedi ḳatline anuñ taḳṣīr

[3453] 8a - Nāzük ü bārīk: nāzük-i bārīk DB

**264**[3454]

***Müfteʿilün / Fāʿilātü / Müfteʿilün / Faʿ***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3455]

1.[3456] Bu ḳamu cevrile yār cānuma cāndur
Belki ḥaḳīḳat-i cānı cümle cihāndur

2.[3457] Aġzına dürc-i güher durur diyene ben
Nice*ideyim şerḥ anı ki rāz-ı nihāndur

3.[3458] Ḳaddi ḫayāli gözümde dütdi vaṭan kim
Serv yiri ḳanda olsa āb-ı revāndur

4.[3459] Cān döye mi ġamzeñüñ ḫaẕengine ol tīr
Tīr-i ḳażā bigi rāst saḫt-kemāndur

5. Dīn dilerise ṣaçuñ mużāyaḳa yoḫdur
Cān dilerise gözüñ ol aña revāndur

6.[3460] Yüzüñe kim gün didi kim ayıla zühre
Kimsene bilmez ḥaḳīḳatin bu ʿayāndur

7. Çünki gözüñ vaṣfın Aḥmedī ide taḳrīr
Dir işiden anı kim zi siḥr-i beyāndur

---

[3454] * H. 90a, Tİ. 77a, Dİ. 36a
* Bu şiir DB, T, V ve BM nüshalarında yoktur.

[3455] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3456] 1b - Cānı: cān Dİ

[3457] 2a - Güher durur: güherdür Tİ

[3458] 3a - Gözümde: gözde Tİ

[3459] 4a - Ol: ki*ol Tİ

[3460] 6a - Ayıla: eyledi Dİ
6b - Kimsene: kimesne Dİ

**265**[3461]

***Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3462]

1.[3463] Bu ʿışḳ işi hemīşe melāmetile durur
Sen eyle ṣanma ki ol iş selāmetile durur

2. Üşenme ʿışḳ yolında gide diyü dil ü cān
Ḫaṭarlu yirde ḳamu iş şehāmetile durur

3.[3464] Anuñ iremedi boyına sāye-yi ṭūbī
Öñinde serv eyit kim ne ḳāmetile durur

4. ʿİbādetinüñ edāsına cān iḳāmet ider
Bu ḳāmetüñ ki durıcaḫ ḳıyāmetile durur

5. Ciger gerek ṭolu baş ola iki göz ḳan yaş
Nirede ʿışḳ ki var bu ʿalāmetile durur

6. N'ola ururısa ġamzeñ yüregüme nişter
Dem imtilāsına çāre ḥacāmatıla durur

7. İşitse bileyidi cehliyile Şeyḫoġlı
Bu Aḥmedī sözini kim kerāmetile durur

---

[3461] * H. 90b, Tİ. 77a, DB. 166a (bn. 162a), T. 142a (bn. 82a), Dİ. 36a
* Bu şiir V ve BM nüshalarında yoktur.

[3462] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3463] 1b - Ki: kim DB

[3464] 3a - Boyuna: boynına Dİ

**266**[3465]

***Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[3466]

1. Bu ne yüzdür ki anı yolda gören yoldan azar
   Cān fidī ayaġı tozına nedür güher ü zer

2.[3467] İderem ʿaḳlile tedbīr ki irem bir dem aña
   Ne diyem çünki bu tedbīrümi taḳdīr bozar

3.[3468] Vaṣl-ı ʿAnḳā'dur anuñ nişe anı*isdeye gözüm
   Murġ-ı ābī olıban yaşları baḥrında yüzer

4.[3469] Bu ne yüzdür bu ne gözdür bu ne ḳaş u leb ü ḫāl
   Zihī naḳḳāş ki bu rengile bu naḳşı yazar

5.[3470] Kimde var zehre ki yüzüñe senüñ zühre diye
   Çünki ayıla güni yañaġuñuñ nūrı bizer

6.[3471] Müşg n'olur ki ṭolar rūḥ hevāsıla cihān
   Ṣaçlaruñuñ girihin çünki ṣabā yili çözer

7.[3472] Görür olurısa rıḍvān yüzüñüñ gül-zārın
   Bāġ-ı cennetden ü anda ne ki varısa bizer

---

[3465] * H. 90b, Tİ. 77a, DB. 154a (bn. 150a), T. 124b (bn. 98a), Dİ. 36b
* Bu şiir V ve BM nüshalarında yoktur.

[3466] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3467] 2b - Ne diyem: n'idelüm DB, T / n'ideyim Dİ

[3468] 3a - Anuñ: u nişe Dİ

[3469] 4b - Ki bu: bu DB

[3470] 5b - Bizer: bozar Tİ, DB, T

[3471] 6a - Ṭolar: ṭolu Dİ

[3472] 7a - Gül-zārın: gülşenini DB, T
7b - Cennetden ü: cennetde vü Dİ

8.[3473] Lebüñi ẕikr iden ölüyise diri olur
Ayrulıġuñı añan cāndan ümīẕini üzer

9.[3474] Aḥmedī'den lebüñüñ vaṣfın işiden eydür
Cevheridür bu görüñ dürri ne luṭfıla dizer

[3473] 8a - Ölüyise diri olur: ölü diri olursa n'ola Dİ

[3474] 9a - Eydür: erdir DB, T
9b - Dizer: düzer DB

**267**[3475]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu şerāhu**[3476]

1. Bu ḫūnī gözlerüñ kim bī-emāndur
   Hemīşe ḳaṣdı īmānile cāndur

2. Dudaġuñ ārzū-yı āb-ı kevṣer
   Yañaġuñ reşk-i gül-zār-ı cināndur

3. Lebüñ enfāsı ʿĪsī'den işāret
   Ṣaçuñ aʿcāzı Mūsī'den nişāndur

4. Gözüñdür nergis aġzuñ ġonca-yı ter
   Tenüñ nesrīn boyuñ serv-i revāndur

5. Ṣaçuñ reyḥānı kim ḥayrānıdur cān
   Göñül almaġa fettān-ı zamāndur

6. Gel iy dişleri lülü dudaġı laʿl
   Ṣun ol yāḳūtı kim ḳūt-ı revāndur

7.[3477] Muraṣṣaʿ cāma ṭoldur berk-i rīzān
   Anı kim adı anuñ āb-ı rezāndur

8. Varalum bāġa görgil kim ḫazāndan
   Ne reng-ā-reng yazular ʿayāndur

---

[3475] * H. 91a, Tİ. 77a, DB. 178b (bn. 174b), T. 118a (bn. 13a), Dİ. 36b
* Bu şiir V ve BM nüshalarında yoktur.

[3476] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3477] 7b - Adı anuñ: adı da Dİ; Āb-ı rezāndur: āb-ı revāndur Tİ, DB (SK: āb-ı rezāndur DB)

9.[3478] Bu dürlü yazular berk-i ḫazānda
Oḫursañ ḳamu tevḥīde beyāndur

10. Yazan yapraḫda ayruḫdur bu ḫaṭṭı
Sen anı ṣanma kim bāẕ-ı ḫazāndur

11. Ayaḫ al ele bugün yarını ḳo
Cihānı çün bilürsin ne cihāndur

12.[3479] Bugün vir Aḥmedī dādını ʿömrüñ
Ki yarın ḥāl n'olısar gümāndur

13. Cihān pür-dürr ü güherdür sözüñden
ʿAceb ṭabʿuñ ne baḥr-ı bī-kerāndur

[3478] 9b - Beyāndur: ʿayāndur DB
[3479] 12b - N'olısar: ne olısar Dİ

**268**[3480]

***Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿīlü / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3481]

1. Teşne-cigerüm ʿışḳuñ odıyla ṭolu ḳandur
   Ol çeşme-yi ḥayvān dudaġuñdan anı ḳandur

2.[3482] Dur diyü dögerken yoluña başumı gören
   Didi ki ḫayālile ṣanursın ki*ola ḳandur

3.[3483] Dirseñ göreyim ölüyi ne resme dirilür
   Ben teşneye di kim dudaġuñdan ṣuya ḳandur

4.[3484] Uyḫuyıla gözüm bir araya olamaz cemʿ
   Zīrā ki*arada ḫūn-ı siyāvuş bigi ḳandur

5.[3485] Lāle bigi yaḫıldı ciger ʿışḳuñ odına
   Yapraḫ bigi yüregüm anuñçun ḫafaḳāndur

6.[3486] İtdi gözüñüñ ʿişveleri nergis-i bī-ḫˇāb
   Rengine naẓar it ki nişānı yereḳāndur

7.[3487] Defter açıcaḫ Aḥmedī yaşın gören eydür
   Maḥv eylemesün defteri ucdan uca ḳandur

---

[3480] * H. 91b, Tİ. 77b, DB. 179b (bn. 175b), T. 145a (bn. 270a), Dİ. 37a
* Bu şiir V ve BM nüshalarında yoktur.

[3481] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3482] 2a - Başumı: yaşumı Tİ, DB, T
2b - Ki*ola: ola Dİ

[3483] 3b - Teşneye: teşne Tİ / teşneyi DB, T

[3484] 4a - Uyḫuyıla: uyḳumıla Dİ; Araya: araya ki Dİ
4b - Bu mısra DB ve T nüshalarında yoktur.

[3485] 5b - Bigi: gibi DB, T

[3486] 6b - İt ki: it DB, T

[3487] 7a - Yaşın: yaşını Dİ; Eydür: dir Dİ

**269**[3488]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[3489]

1.[3490] Cāna ne leb durur bu ne yāḳūt-ı nāb olur
Kim laʿl anuñ odından eriyiben āb olur

2.[3491] Yañaġuñ üzre zülfüñi görüb göñül didi
Zi ḫoş benefşe kim gül-i sürḫa niḳāb olur

3. Nergis gözüñ ḫumārını göreli gözlerüm
Şol cāma beñzedi ki*içi ṭolu şarāb olur

4.[3492] Senden cüẕā ḳılan beni bula cezāsını
Şol gün ki az günāha ḳatı çoḫ ʿiḳāb olur

5.[3493] Didüm firāḳuñ odına yaḫma beni didi
Kim āşıḳuñ gözi yaş u baġrı kebāb olur

6.[3494] Virme baña ʿaẕāb didüm ʿışḳuña didi
ʿĀşıḳlaruñ naṣībi cihānda ʿaẕāb olur

7.[3495] Didüm irem viṣālüñe remzile gözlerüñ
Didi ki Aḥmedī bu ne yañlış ḥisāb olur

---

[3488] * H. 91b, Tİ. 77b, DB. 173a (bn. 169a), T. 149a (bn. 91a), Dİ. 37b
* Bu şiir V ve BM nüshalarında yoktur.

[3489] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3490] 1a - Bu ne: bu Tİ; Yāḳūt-ı nāb: yāḳūt-nāb DB, T

[3491] 2a - Görüb göñül: göñül görüb DB, T, Dİ

[3492] 4b - ʿİḳāb: ʿaẕāb DB, T

[3493] 5a - Firāḳuñ: firāḳuña Tİ, Dİ / firāḳıla DB, T; Odına: oda Tİ, DB, T, Dİ

[3494] 6a - Baña ʿaẕāb: ʿaẕāb baña DB, T

[3495] 7b - Bu ne: bu DB

**270**[3496]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3497]

1.[3498] Cemālüñ fikri ʿaḳlumı şehā ser-geşte-ḥāl eyler
*Teʿāla'llāh* zi ṣāniʿ kim cemāli ber-kemāl eyler

2.[3499] ʿAbīr ü tāze nesrīnden saña zülf ü cebīn ider
Gülile ʿanber-i terden saña ḫaddile ḫāl eyler

3. Senüñ zībā cemālüñi gören kişi ʿacāyibdür
Ki bir laḥẓa firāḳuña nicesi iḫtimāl eyler

4.[3500] Hezārān ʿāşıḳuñ ḳanın içer her dem gözüñ yā Rab
Nice miḥrāb ehlidür bu kim bunca vebāl eyler

5.[3501] Selāsil zülfüñüñ ʿışḳın diler göñül başa ilte
ʿAceb durur ki bu mecnūn ne sevdā-yı muḥāl eyler

6.[3502] Ḥelāl uyḫuyı gözüme ḥarām itdi senüñ derdüñ
Ḥarāmı ġamzeñe ʿışḳuñ bu ḳanumı ḥelāl eyler

7.[3503] Niçe kim Aḥmedī sinüñ lebüñ vaṣfını ẕikr ider
Ter ü şīrīn-ḥadīṯ eydür ne ḫoş rengīn ḫayāl eyler

---

[3496] * H. 91b, Tİ. 77b, DB. 159b (bn. 155b), T. 130b (bn. 199a), Dİ. 37b
* Bu şiir V ve BM nüshalarında yoktur.

[3497] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3498] 1b - Zi: zihī DB, T; Ṣāniʿ kim: ṣāniʿ DB, T

[3499] 2a - Zülf ü cebīn: zülf-i cebīn DB

[3500] 4b - Kim: ki Tİ

[3501] 5a - Selāsil: müselsel DB, T, Diler göñül: göñül diler Dİ

[3502] 6b - Ḥarāmı: ḥarāmī Tİ, T, Dİ; Ġamzeñe: gözüñe Tİ, DB, T

[3503] 7a - Niçe: nice Dİ
7b - Ne ḫoş: ḫoş u Dİ

**271**[3504]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3505]

1.[3506] Çünkim buḫūr saçdı yire ʿanberīn-buḫār
Lāle bitürdi ḫāre vü güller getürdi ḫār

2. Ṭāġ oldı reng reng çiçekden irem-miṣāl
Bāġ oldı nevʿ nevʿ gülile bihişt-vār

3.[3507] Ser-mest oldı bülbül ü açıldı gül-sitān
Ser-sebz oldı gül-bün ü yeşerdi sebze-zār

4. Bizendi girü çetr-i Süleymān bigi çemen
Dāvud-lehçe bülbüli gül ʿışḳı ḳıldı zār

5. Sünbüldür ü benefşe vü nesrīn ü yāsemen
Reyḥāndur u semen ṭolu ṣaḥrā vü kūh-sār

6.[3508] Uş ġaybdan şehādete geldi ġarībler
Gel görelüm buları ki *el-ḳādimü yüzār*

7. İrte gice elinde dutar lāle cām-ı laʿl
Zīrā bilür ki kimseye ḳalmaz bu rūzigār

8.[3509] Nergis-ṣıfat ḳoma ḳadeḥ elden ki ḫūb olur

---

[3504] * H. 92a, Tİ. 78a, DB. 145b (bn. 141b), T. 115a (bn. 20a), Dİ. 38a
* Bu şiir V ve BM nüshalarında yoktur.

[3505] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3506] 1a - Çünkim: çün DB, T

[3507] 3a - Bülbül ü: bülbül DB
3b - Ser-sebz: ser-sebze Tİ / her sebze DB, T

[3508] 6b - Ki: kim ki DB

[3509] 8b - Faṣl-ı bahār: faṣl u bahār DB; Bāẕe vü gül-zār: bāde-yi gül-zār DB

Faṣl-ı bahār u bāẕe vü gül-zār u vaṣl-ı yār

9.[3510] Ḫoşdur bahār u ṣubḥ u ṣabūḥ Aḥmedī velī
Ol nesneden ne fāide ki*olmaya pāyidār

[3510] 9a - Bahār u: bahār Dİ
9b - Ki*olmaya: olmaya Dİ

**272**[3511]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[3512]

1.[3513] Çü gezler oḫunı ol fitne gözler
*Biʿaynih* bilürem kim cānı gözler

2.[3514] İder ol serv ḳaddüñüñ ḫayāli
Revān her kirpügümden bunca gözler

3. Yanarsam neʿaceb zīrā ki ṣaldı
Yüregüme firāḳuñ odı közler

4.[3515] Hezārān cān alub her bir baḫışda
Ḳanamazlar daḫı ḳanı bu gözler

5.[3516] Yüzüñe göz ki yavuz baḫa çıḫsun
Yavuz başlar yüreginde vü gözler

6.[3517] Yavuzlar bini aġyār u degül key
İşitmek yār anı ki*eyde yavuzlar

7. Çü söyler Aḥmedī laʿlüñ ṣıfātın
Olur āb-ı ḥayāt aġzında sözler

---

[3511] * H. 92b, Tİ. 78a, DB. 163a (bn. 159a), T. 133b (bn. 43a), Dİ. 38b
* Bu şiir V ve BM nüshalarında yoktur.

[3512] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3513] 1b - Biʿaynih: biʿaynī DB, T

[3514] 2a - Serv: servi DB

[3515] 4b - Ḳanı bu: bu ḳana DB / ḳana bu Dİ

[3516] 5a - Yüzüñe göz ki: yüzü gözüñe DB

[3517] 6b - İşitmek: işidüb Dİ; Ki*eyde: eyde Dİ

**273**[3518]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3519]

1. Cān ṣayd ider gözüñ bu cihāna belā mıdur
   Peykān urur cigerlere tīr-i ḳażā mıdur

2.[3520] Zülfüñ ḳoḫusıyıla muʿaṭṭar durur hevā
   Bu ʿūd mı ya ʿanber ü müşg-i Ḫıṭā mıdur

3.[3521] ʿIşḳuñda oda yandum u ḥālumı ṣormaduñ
   Cān virdügüm yoluñda senüñ pes hebā mıdur

4.[3522] Sinüñ baña cefādur u binüm saña vefā
   Mihr ü vefā muḳābili cevr ü cefā mıdur

5.[3523] Ben gözlerüñe fitne vü ḥayrān ol beni
   Zār öldürür günāhsuz işbu revā mıdur

6.[3524] ʿIşḳuñ diler ki döke gözüm yüz ṣuyın yire
   Bī-gāneyi ḳoyub ḳamu ḳaṣd āşinā mıdur

7.[3525] Zār iñler Aḥmedī bigi her gice ʿandelīb

---

[3518] * H. 92b, Tİ. 78a, DB. 177b (bn. 173b), T. 117a (bn. 60a), Dİ. 38a
* Bu şiir V ve BM nüshalarında yoktur.

[3519] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3520] 2b - ʿAnber ü müşg-i Ḫıṭā: ʿanber-i müşg-i Ḫıṭā Dİ

[3521] 3a - Yandum u: yandum DB
3b - Yoluñda: yoluña Dİ; Pes: bes DB, T, Dİ

[3522] 4a - Cefādur u: cefādur DB
4b - Mihr ü vefā: mihr-i vefā DB

[3523] 5a - Ḫayrān: ḥayrān u Dİ
5b - Öldürür: aldurur Tİ

[3524] 6a - Ṣuyın: ṣuyını Dİ
6b - Bī-gāneyi ḳoyub ḳamu: bī-gāneleri ḳoyub Dİ; Ḳaṣd: ḳaṣdı DB, T, Dİ

[3525] 7a - Bigi: gibi DB, T

Ol daḫı ʿışḳa bencileyin mübtelā mıdur

**274**[3526]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[3527]

1. Çün bāẕ-ı ṣubḥ zülfüñe ʿanber-fişān ider
   Her ḳanda kim hevāsı nefes ura cān ider

2. Ḳaşuñ bigi kemān çekeyim dir güne hilāl
   Göz göre rāstı bu ki ol kej-gümān ider

3. Cān lāyıḳ ayaġuña güher n'ola kim anuñ
   Her kirpügüm göz üstine bī-kīn revān ider

4. Cān sırrını dileridüm aġzuñdan işidem
   Teng olduġıçun anda ʿibāret nihān ider

5.[3528] Nergis gözüñ füsūnına fitne olup durur
   Anuñ ḫumārıdur ki anı ser-girān ider

6.[3529] Cān ārzū ḳılur ki lebüñden bula devā
   Bī-mār-ı ʿışḳdur heves-i nār-dān ider

7.[3530] Taḥrīr itdügince lebüñ vaṣfın Aḥmedī
   Nāzük-ḥadīṯ eydür ü şīrīn-beyān ider

---

[3526] * H. 92b, Tİ. 78b, DB. 157a (bn. 153a), T. 128b (bn. 197a), Dİ. 39a
* Bu şiir V ve BM nüshalarında yoktur.

[3527] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3528] 5a - Fitne: meftūn DB, T

[3529] 6a - Ḳılur: ider DB (SK: ḳılur DB); Bula devā: devā bula Dİ

[3530] 7b - Eydür: söyler DB, T / ider Dİ

**275**[3531]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3532]

1.[3533] Çün tāze oldı güller ü açıldı lāleler
İçmek gerek ḥarīfile gül-gūn piyāleler

2.[3534] Zerrīn ḳadeḥde ḫūb olur u ḫoş şarāb-ı laʿl
Ḫāṣa ki ṣunalar anı gözleri alalar

3.[3535] Bülbül benüm bigi iñiler zār her gice
Yā Rab ne derdi var ki ider böyle nāleler

4.[3536] Zülfüñ daḫı ne ḳaṣd ider cānum almaġa
Yitmez mi gözlerüñ aña bārī ḥavāleler

5. Sıġmadı biñ kitāba beyānı cemālüñüñ
Derdüm bigi benüm aña n'itsün risāleler

6.[3537] Şeb ẓulmetinde nūr-ı seḥerdür ki*olur ʿayān
Gül yañaġuñda çün düşe müşgīn-külāleler

7.[3538] Cānuñı isdemiş ki*ala ol yār Aḥmedī
*Ḫāṣā* ki er olan kişiler cāna ḳalalar

---

[3531] * H. 93a, Tİ. 78b, DB. 161b (bn. 157b), T. 132b (bn. 42a), Dİ. 39a
* Bu şiir V ve BM nüshalarında yoktur.

[3532] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3533] 1a - Güller ü: güller DB

[3534] 2a - Olur u: olur DB, T

[3535] 3b - İder: ḳılur Tİ, DB, T

[3536] 4b - Aña bārī: bārī aña DB, T

[3537] 6a - Nūr-ı seḥerdür ki: nūr-ı seḥer kim Dİ
6b - Yañaġuñda: yañaġuña Dİ

[3538] 7a - Ala ol: ala Dİ; Yār: yāra DB

**276**[3539]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3540]

1. Ḥūrī mi ya perī mi bu yāḫūẕ ferişte dür
Kim ʿışḳı derdi cānum içinde sirişte dür

2.[3541] Ben ʿışḳuñuñ ḥarīfi degüldüm senüñ velī
Ne çāre ol ḳażāya ki*ezelden nüvişte dür

3. Cān riştesine nicesi ḳılayım iʿtiḳād
Kim şemʿi oda yaḫub eriden bu rişte dür

4. Sinün ḳapuñ durur baña maḳṣad daḫılaruñ
Ger ārzūsı kevṣer ü ḥūr u bihişte dür

5.[3542] Gel kişt-zār u bāġda bir bāẕe içelüm
Bugün ki ehl-i dil naẓarı bāġ u kişte dür

6. Dünyāyı kesb idem diyü ẕevḳini terk iden
Bir kūrdur ki ḫūbı ḳoyub meyli zişte dür

7.[3543] Dirler ki ʿışḳ u bāẕeyi terk eyle Aḥmedī
N'itsün ki ne cemāddur u ol ne ferişte dür

---

[3539] * H. 93a, Tİ. 78b, DB. 182a (bn. 182a), T. 152b (bn. 272a), V. 100a (bn. 100a), Dİ. 39b
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB, T ve Dİ nüshalarında 7; V nüshasında 4 beyittir.
* V nüshasında şiirin bulunduğu varaklar kopuk olduğu için 1, 2 ve 5. beyitler yoktur.

[3540] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3541] 2b - Ki*ezelden: ki*ezelde Tİ, DB, T / ezelden Dİ

[3542] 5b - Ki: kim DB, T; Dil: zevḳ DB, T

[3543] 7b - U ol: ol Tİ, DB, T, V, Dİ

**277**[3544]

***Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3545]

1. Ḫaẕengi ġamzeñüñ uş yüregümi yara yatur
İçümde derdüñile dürlü dürlü yara yatur

2. Ḳarara yandı ciger derdüñile daḫı henüz
Maḥabbetüñ cān içinde hemān ḳarara yatur

3.[3546] Ne bile ṣıḥḥatile yatan ol kişi ḥālın
Ki derdile cigeri rīş ü pāre pāre yatur

4. Laṭīf sīnesi içinde ḳatı göñli anuñ
Ḥarīr içinde ṣañasın ki seng-i ḫāre yatur

5.[3547] Yürek yirinde içümde hezār ḳaṭre-yi ḫūn
Bir araya dirilüb beñzemiş enāra yatur

6. Lebi anuñ ḳamusı derde çāredür ne'yçün
Bu ḫasta andan ıraḫ bī-devā vü çāre yatur

7.[3548] Bu şehr içinde bugün Aḥmedī'dür ol güher
Ki ṭopraġa düşiben bulaşıb ġubāra yatur

---

[3544] * H. 93b, Tİ. 78b, DB. 169b (bn. 165b), T. 119b (bn. 12b), V. 100a (bn. 100a); Dİ. 39b
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

[3545] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3546] 3b - Rīş ü: rīş V

[3547] 5a - Yirinde: yirine Dİ

[3548] 7b - Bulaşıb: beñzemiş Tİ, DB, T

**278**[3549]

***Mef'ūlü / Fā'ilātü / Mefā'īlü / Fā'ilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[3550]

1.[3551] Ḫūnī gözüñ cihāna ne ʿayn-i belā durur
Kim ol belāya cān u göñül mübtelā durur

2.[3552] Ne sūredür yüzüñ ü lebüñ vaṣfı iy ʿaceb
Ki*āyetleri anuñ ḳamu nūr u şifā durur

3. Rūşen yüzüñ hevāsıla oldı çirāġı rūḥ
Kimde ki ṣıdḳ ola ne dem ursa ṣafā durur

4.[3553] Ḳan derleyü eridi cemālüñe ḳarşu gül
İy raḥmet ol kişiye ki ehl-i ḥayā durur

5.[3554] Bī-gāneye gerek ideler cevri bes neçün
Cevr itdügüñ hemīşe senüñ āşinā durur

6. Ben ʿışḳuñuñ ḥarīfi degüldüm velī n'idem
Baña ḳaderleyen bu belāyı ḳażā durur

7. Didüm göñül ol ala göz elinden it ḥaẕer
Kim ẓālime inananuñ işi ḫaṭā durur

8.[3555] İşitmedüñ sözümi vü düşdüñ belāya uş

---

[3549] * H. 93b, Tİ. 79a, DB. 165a (bn. 161a), T. 141b (bn. 45b), V. 100a (bn. 100a), BM. 83a, Dİ. 40a
* Bu şiir H, Tİ, DB, T, V ve Dİ nüshalarında 9; BM nüshasında 4 beyittir.
* BM nüshasında şiirin bulunduğu varaklar kopuk olduğu için sadece 4, 7, 8 ve 9. beyitler vardır.

[3550] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3551] 1a - Cihāna ne: cihāna DB, T

[3552] 2b - Ki*āyetleri: āyetleri Dİ

[3553] 4b - Kişiye: kişi BM

[3554] 5a - Gerek: gerek ki Tİ, DB, T; Bes: pes Tİ, DB, T, V

[3555] 8a - Sözümi vü: sözümi BM

Aña ki pend işitmeye bu iş sezā durur

9.[3556] Ṣabr eylegil bu ʿışḳ belāsına Aḥmedī
Kim her cefā ki yarada yāra vefā durur

8b - Bu iş: üşbu V / işbu BM; Sezā durur: sezā mıdur BM

[3556] 9b - Yarada: yār ide DB, T, BM

**279**[3557]

***Mef ʿūlü / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3558]

1.[3559] Ḫandān olıcaḫ lebüñ i dilber
Ḥasretden erir gülile şekker

2. Ḥayrān ḳalıban ṣaçuña reyḥān
Gözlerüñe fitne oldı ʿabher

3.[3560] Ḳızardı yüzüñ ḥayāsıyıla
Ġarḳ-āb-ı ʿaraḳ olub gül-i ter

4.[3561] Ṭūbī ḳadüñüñ hevāsıyıla
Yaḫdurdı*oda yüregin ṣanavber

5.[3562] Neçün cigeri deline böyle
Zār olmadısa dişüñe güher

6.[3563] Vaṣluñıla göñlümi ṣafā ḳıl
Hicrüñ niçe*ide anı mükedder

7.[3564] Ḳoġıl lebüme lebüñi gör kim
Āteşde nice olur āb-ı kevṣer

8. Tekrār iderem lebüñ ṣıfātın

---

[3557] H. 94a, Tİ. 79a, DB. 149b (bn. 145b), T. 138b (bn. 92a), V. 100b (bn. 100b), BM. 83a, Dİ. 40a

[3558] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "velehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3559] 1b - Ḥasretden: ḥasretinden DB, T

[3560] 3b - ʿArak: ġarḳ BM

[3561] 4b - Yaḫdurdı: yaḫdı DB, T, Dİ

[3562] 5b - Zār: rāz DB, T

[3563] 6b - Niçe: nice Tİ, BM; İde anı: bir ide Dİ

[3564] 7a - Lebüme lebüñi gör kim: dudaġı aġzuma gör DB, T / lebüñi lebüme gör kim V
7b - Āteşde: odda Dİ

Şīrīn bu ki*ola şeker mükerrer

9.[3565] Iraḫsa cemālüñ Aḥmedī'den
Gönlinde ḫayālüñ uş muṣavver

[3565] 9b - Ḫayālüñ: cemālüñ DB, T; Muṣavver: muḳarrer V

**280**[3566]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[3567]

1.[3568] Ḫūnī gözüñ ki dīn alıban ḳaṣd-ı cān ider
Kendüye aṣṣı itmez ü ḫalḳa ziyān ider

2. Ġamzeñ ḳomadı cān ki*aña irmedi zaḫm-ı tīr
Ḳaşuñ ʿaceb daḫı nişe ḳaṣd-ı kemān ider

3.[3569] Sünbül ṣaçuñ u gül yüzüñüñ fürḳati beni
İçümi lāle yaşlarumı erġavān ider

4.[3570] Bendini ṣaçuñuñ anuñıçun çözer ṣabā
Kim müşgini Ḫıṭāy iline armaġān ider

5.[3571] Zülfüñden oldı muʿcize-yi Mūsī āşikār
Laʿli dudaġuñuñ dem-i ʿĪsī ʿayān ider

6.[3572] Serv-i ḳadüñ ḫayāliyiçün gözlerüm benüm
İy niçe çeşmeler yire döküb revān ider

7. Ol ḳāmetile ol lebi añduḫda Aḥmedī
Ṭoġrulıġıla her sözi şīrīn beyān ider

---

[3566] H. 94b, Tİ. 79a, DB. 157b (bn. 153b), T. 128b (bn. 197a), V. 101a (bn. 101a), BM. 83b, Dİ. 40b

[3567] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3568] 1a - Alıban: alub u BM

[3569] 3a - Beni: benüm Dİ

[3570] 4a - Ṣaçuñuñ: ṣaçuñ BM; Çözer: çözdi BM

[3571] 5b - Laʿli: fiʿli DB, T; ʿAyān: beyān V

[3572] 6b - Niçe: nice BM, Dİ

**281**[3573]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3574]

1. Devletlü ol kişi ki senüñ bigi yārı var
   Ḫurrem göñül ki bir saña beñzer nigārı var

2.[3575] Her kim *ʿale'ṣ-ṣabāḥ* duruban cemālüñe
   Ṭoġru naẓar ide zi laṭīf rūzigārı var

3. Göñlüm cihān içinde seni ḳıldı iḫtiyār
   Raḥmet bu göñlüme ki ne ḫūb iḫtiyārı var

4.[3576] Cān diledüm ḳılam ḳademüñe fidī velī
   Cān kim olur orada ki*ayaġuñ ġubārı var

5.[3577] Ne ḳılayım niṣār saña ki ayaġuñ tozı
   Tācına pādişāhlaruñ iftiḫārı var

6.[3578] Cānuma ḳaṣd eyledi zülfüñ sezā durur
   Aña ki bī-ḳarārıla ʿahd ü ḳarārı var

7.[3579] Gerçi bu şehr Aḥmedī ḳanına teşnedür
   Ḫoş şehrdür senüñ bigi çün şehriyārı var

---

[3573] H. 94b, Tİ. 79b, DB. 144b (bn. 140b), T. 114b (bn. 19b), V. 101a (bn. 101a), BM. 83b; Dİ. 41a

[3574] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3575] 2a - Duruban cemālüñe: görüben cemālüñi DB, T
2b - İde zi laṭīf: iderise ḫoş DB, T / ide ne laṭīf V

[3576] 4a - Ḳılam: idem DB, T
4b - Kim olur orada: bārī kimdür anda Tİ, DB, T / kimdür anda V

[3577] 5a - Ḳılayım niṣār: kim ḳılam BM
5b - Pādişāhlaruñ: ḳonsa pādişāhuñ DB, T

[3578] 6a - Sezā durur: sezā durub DB, T
6b - Bī-ḳarārıla: bu ḳarārıla Tİ; ʿAhd ü ḳarārı: ʿahd-i ḳarārı V

[3579] 7b - Senüñ bigi çün: ki sencileyin DB, T, V; Şehriyārı: bir ḫoş nigārı BM

**282**[3580]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[3581]

1.[3582] Sāḳīyā ol rengi ṣunġıl kim gülistān devridür
Bāẕe-yi reyḥānī vü nesrīn ü reyḥān devridür

2. Çünki zindān oldı iv ü ayaġuñ baġlu degül
Gel varalum baġa kim bāġıla büstān devridür

3.[3583] Reng reng açıldı güller ol benefşe bigi gūş
Ḳuşlaruñ sāzına kim murġ-ı ḫoş-elḥān devridür

4.[3584] Ol yeşil yapraḫ arasında şükūfe nār-reng
Nūrını gör ṣañasın Mūsī-yi ʿİmrān devridür

5.[3585] Ḳanı peymāne ki peymāna*irürüvirdi şikest
Ṣun baña kim mevsüm-i gül naḳż-ı peymān devridür

6. Ḫıżr u İskender sözini añma bezminde otur
Cām-ı ḫayr-encāmı iç kim āb-ı ḥayvān devridür

7.[3586] Ṣūfi-yi şeyṭān-ṣıfat ger vesvese*ide dutma gūş
Bāẕe nūş it bāẕa virme ʿömri sulṭān devridür

---

[3580] * H. 94b, Tİ. 82a, DB. 171a (bn. 167a), T. 121a (bn. 74a), V. 107a (bn. 107a), Dİ. 46b
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.
* Bu şiir H nüshasında 10; Tİ, DB, T, V ve Dİ nüshalarında 11 beyittir.

[3581] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3582] 1a - Sāḳīyā: sāḳī DB, T, Dİ; Rengi: gül-rengi Tİ, DB, T, V, Dİ

[3583] 3b - Sāzına kim: sāzına V

[3584] 4a - Nār-reng: nārınuñ Tİ, V, Dİ
4b - Mūsī-yi ʿİmrān: Mūsī bin ʿİmrān DB, T

[3585] 5a - Peymāne ki: ol peymāne kim Tİ, DB, T, V, Dİ; İrürüvirdi: irürdi Tİ, DB, T, V, Dİ
5b - Naḳż-ı peymān: naḳṣ-ı peymān Dİ

[3586] 7a - Gūş: kīn Tİ, DB, T

8.[3587] Añma Dāvud'ı işit ne naġme ider ʿandelīb
Ḳo Süleymān ʿahdini kim mīr Sülmān devridür

9. Dir ḳılıncını gören kim Ḥātem-i Ṭay ḫulḳıdur
Dir ḳılıcına baḫan Sām u Nerīmān devridür

10.[3588] Senden ıraḫ saña*irince çoḳ cefā çekdi*Aḥmedī
Aña iḥsān eylegil kim luṭf u iḥsān devridür

11.[3589] Diñleme zāġ u ġurāb āvāzesini gūş dut
Bu şeker söze ki ṭūṭī-yi şenā-ḫ̆ān devridür

---

[3587] * Bu beyit H nüshasında yoktur.
8b - ʿAhdini: devrini V

[3588] 10a - Çok cefā: cefā Dİ
10b - Luṭf u iḥsān: luṭf-ı iḥsān V

[3589] 11a - Āvāzesini: āvāz u sāzın Tİ, DB, T, V, Dİ; Dut: it Tİ

**283**[3590]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3591]

1.[3592] Şol māh-ruḫ ki ġāliyeden zülf ü ḫāli var
*El-Ḥaḳ* ne ḫūb ḫulḳ u ne zībā cemāli var

2.[3593] Ne yañaġı bigi gül ü ne lāle bulınur
Ne boyı bigi serv ne ḫoẕ ḳarġu ṭalı var

3.[3594] Anun ṣaçı hevāsı vü yüzi ṣafāsıdur
Ger sünbülüñ ḳoḫusı ya gül-bergüñ eli var

4.[3595] Ẕikrümdedür hemīşe ḫayāli cemālüñüñ
Fikrüme ʿāşıḳam ki ne gökçek ḫayāli var

5.[3596] Şūrīẕe oldı bülbül-i bī-dil benüm bigi
Ẕāhir bu kim anuñ daḫı bir dürlü ḫālı var

6.[3597] Zülfüñ ḥikāyeti uzadu ḳıṣṣadur anı
Ucdan uca eyitmege kimüñ mecāli var

7.[3598] Vaṣlına Aḥmedī'yi saʿādetdür irgüren
Devletlü ḳuldur ol ki şehile viṣāli var

---

[3590] * H. 95a, Tİ. 82a, DB. 144a (bn. 140a), T. 114a (bn. 19a), V. 107b (bn. 107b), Dİ. 47a
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

[3591] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3592] 1a - Zülf ü ḫāli: ḫaṭṭ u ḫāli DB, T / zülf-i ḫāli V

[3593] 2a - Bigi: gibi DB, T
2b - Boyı bigi: boyı DB, T; Serv: serv ü V

[3594] 3a - Hevāsı: ʿaṭāsı DB, T; Yüzi: zülfi Tİ, Dİ / nūrı DB, T

[3595] 4a - Ẕikrümdedür: fikrümdedür DB, T, V; Hemīşe ḫayāli: ḫayāli hemīşe DB, T
4b - Gökçek: şīrīn DB, T / zībā Dİ

[3596] 5b - Bir: biñ DB, T

[3597] 6a - Zülfüñ: zülfi Dİ

[3598] 7b - Ḳuldur: ḳul V

**284**[3599]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3600]

1.[3601] Şemʿine yüzüñüñ niçe pervāneler düşer
Zülfüñe cān virüb niçe cānāneler düşer

2.[3602] Gün sini görse şavḳdan aña zevāl irer
Ay saña baḫsa ʿışḳ aña key eṣer düşer

3. Nergis senüñ gözüñe teşebbüh iderimiş
Bu nevʿe bī-ḫayālıġa her bī-baṣar düşer

4.[3603] Nergis ayaġuñ altına düşer yüzin gözin
Lāle yoluñ yüzine döküb tāc-ı ser düşer

5.[3604] Boyuñla bilüñi gözedür gözlerüm belī
Ṭoġru ince işlere ṣāḥib naẓar düşer

6.[3605] Himmet-bülend idüb boyuña bende oldı serv
Bu resme rāst işlere āzādeler düşer

7.[3606] Peyveste kej anuñçun olur vaṣfı ḳaşuñuñ
Ki*ol her neden ki fikr ide bārīk-ter düşer

---

[3599] * H. 95b, Tİ. 82b, DB. 152b (bn. 148b), T. 123a (bn. 94b), V. 107b (bn. 107b), Dİ. 47b
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, V ve Dİ nüshalarında 7; DB ve T nüshalarında 10 beyittir.

[3600] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3601] 1b - Zülfüñe cān virüb niçe cānāneler düşer: kimler ider bu şuʿleye pervāneler düşer DB, T

[3602] 2b - Ay saña: hem ay V; ʿIşḳ aña key: ʿışḳdan aña Tİ, DB, T, V, Dİ

[3603] Bu beyit sadece DB ve T nüshalarında vardır.

[3604] Bu beyit sadece DB ve T nüshalarında vardır.

[3605] 6a - Boyuña: yolu ki V

[3606] 7b - Ki*ol: ol Dİ; İde: ire Tİ, DB, T

8.[3607] Āşufteliġle zülfüñe göñül ulaşdı līk
Bilmedi kim bu ʿuḳdede cāna żarar düşer

9.[3608] Sen āhenīn-dile eṣer itmez ne fāide
Kim Aḥmedī'nüñ āhı göge kār-ger düşer

10.[3609] Şeyḫoġlı'nuñ cevābı uş ol söze kim diser
Gül yüze derledükde çü dür-dāneler düşer

[3607] 8a - Ulaşdı: ṭolaşdı Tİ, DB, T, V, Dİ
[3608] 9b -Kim Aḥmedī'nüñ āhı göge: çün çarḫa āhı Aḥmedī'nüñ DB, T
[3609] Bu beyit sadece DB ve T nüshalarında vardır.

**285**[3610]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[3611]

1.[3612] Şemʿ iyle yüzüñüñ bu cihān ṭoldı cümle nūr
Zülfüñile gözüñde nedür ẓulmet ü fütūr

2.[3613] Lāle yüzüñe öykünürimiş senüñ meger
Niçelerüñ başın yile virüb durur ġurūr

3.[3614] Nergis baṣarsuz olduġıçundur ki öykinür
Ol fitne gözlerüñe ki*añā vālih oldı ḥūr

4.[3615] Ġamzeñ ḳaderleyüb baña atar ḳażā oḫın
Ḳul ol durur kim ola ḳamu miḥnete ṣabūr

5. Gözlerüm ārzūsı yüzüñdür ki itdi Ḥaḳ
Ṣāḥib-naẓar olana anı maṭlaʿ -ı sürūr

6. Dīẕāruñı ider bu göñül Ḥaḳ'dan ārzū
Gerçi bilür ki n'oldı tecellīde kūh-ı Ṭūr

7. Rūşen diler yüzüñile gözlerüñ Aḥmedī
Olur çirāġıla ḳamu göz istedügi nūr

---

[3610] * H. 95b, Tİ. 82b, DB. 187a (bn. 187a), T. 154b (bn. 277b), V. 108a (bn. 108a), Dİ. 47b
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

[3611] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3612] 1a - Şemʿ iyle: şemʿ ine V; Ṭoldı cümle: cümle ṭoldı Tİ, DB, T, V, Dİ

[3613] 2b - Niçelerüñ: bī-çārenüñ Tİ, DB, T; Başın: başını V

[3614] 3b - Gözlerüñe: gözüñe DB, T

[3615] 4b - Kim: ki Tİ, DB, T, V, Dİ

**286**[3616]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ş̱erāhu**[3617]

1.[3618] Ṣaçuñ vaṣfını şerḥ iden ne kim söylerse çīn söyler
Yañaġuñdan ṣor için key laṭīf ü nāzenīn söyler

2.[3619] Dudaġuñ añıcaḳ sözüm anuñçun rūḥ ider tāze
Ki*anuñ şīrīn ü ter sözin baña *rūḥu'l-emīn* söyler

3. Hilāle beñzeden sinüñ ḳaşuñı kej-ḫayāl eyler
Ḳadüñ ṭūbī durur diyen sözüñ key rāstın söyler

4.[3620] Gül üzre nergisi gördüm gözüñüñ şīvesin añdum
Gül eydür bülbüle ḫāmūş ki ol siḥr-āferīn söyler

5.[3621] Dişüñüñ naẓmını añdum baña ġavvāṣ-ı fikr eydür
Zihī baḥr-ı maʿānī kim sözi dürr-i ş̱emīn söyler

6.[3622] Dilüñ her söze kim başlar göñül ḳarşusına eydür
Ki bu ṭūbī-nişīn ṭūṭī sözüñ key şekkerīn söyler

7.[3623] Gözüñi fitnedür didüm ḳamer devrinde ʿaḳl eydür
Bu rūşen ki*Aḥmedī her söz ki dir *ʿayne'l-yaḳīn* söyler

---

[3616] * H. 96a, Tİ. 82b, DB. 159b (bn. 155b), T. 130b (bn. 199a), V. 108a (bn. 108a), Dİ. 48a
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

[3617] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3618] 1a - Şerḥ: ẕikr DB, T
1b - Ṣor: söz Tİ, DB, T, V; İçin: açın Tİ, DB, T, V, Dİ; Key: çü V

[3619] 2b - Ki*anuñ: anuñ Tİ, DB, T, Dİ

[3620] 4a - Şīvesin: ʿişvesin Tİ, DB, T

[3621] 5b - Dürr-i ş̱emīn: dürr ü ş̱emīn DB, T

[3622] 6a - Dilüñ dilüm DB, T
6b - Sözüñ key: zihī ḫoş Tİ, DB, T, V, Dİ

[3623] 7b - Ki*Aḥmedī: Aḥmedī Tİ, DB, T

**287**[3624]

***Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[3625]

1.[3626] Ṣaçuñ sevādını göz kim göre ḳarara gelür
Düşen göñül bu belāya ḳaçan ḳarāra gelür

2.[3627] Nice ḳarara göñül senden ayru kim sensüz
Gözüme nūrı günüñ dün bigi ḳarara gelür

3.[3628] Bu resme var ki ḳılalar cefāyı aġyāra
Senüñ gözüñ ne ḳażā oḫ ki ata yāra gelür

4. Ne yara kim gelürise gözüñ ḫaẕenginden
Bu başlu baġruma uş yüregümi yara gelür

5. Lebüñ ḫayāli gözüme gelürise ne ʿaceb
Deñize çün düşe ġavvāṣ dür kenāra gelür

6.[3629] Yüzüñe vālih ü zülfüñe fitneyem zīrā
Ne kim yazıldısa başa aġ u ḳara gelür

7.[3630] Cemālüñüñ ṣıfatı bigi Aḥmedī derdi
Ne ḫod ḳıyāsa düşer rāst ne ol şümāra gelür

---

[3624] * H. 96a, Tİ. 83a, DB. 176a (bn. 172a), T. 135b (bn. 77a), V. 109a (bn. 109a), Dİ. 48a
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

[3625] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T ve Dİ nüshalarında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3626] 1a - Göz: her Dİ

[3627] 2a - Nice: niçe Dİ

[3628] 3a - Resme: resm Dİ
3b - Oḫ ki ata: oḫ ki atsa Tİ / oḫı atsa DB, T / oḳı ata Dİ; Yāra: yā V

[3629] 6a - Zīrā: nā-çār Dİ
6b - Ne kim: ne DB, T / ne ki V; Yazıldısa başa: ezelde yazıldısa Tİ

[3630] 7a - Bigi: gibi DB, T
7b - Düşer: gelür V; Ne ol: ne Tİ, DB, T, V, Dİ

**288**[3631]

***Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3632]

1.[3633] Ṣaçuñ hevāsıyıla cism ü cān muʿaṭṭar olur
Yüzüñ ṣafāsıyıla yir ü gök münevver olur

2. Cemālüñi göriben gün zevāle düşer ü ay
Ṭaña ḳalur yüzüñe bu ne ḫūb manẓar olur

3. Niçe ki söyleyesin dür dökilür aġzuñdan
Ḥadīṣ yirine bu ne laṭīf güher olur

4. Ümīẕ ravżası vaṣluñıla muṣaffādur
Ḥayāt çeşmesi hicrüñile mükedder olur

5.[3634] Muḳayyed itdi ser-ā-ser cihānı bir ḳılıla
Ṣaçuñ sevādı ki nūr üzre çetr-i ʿanber olur

6. Gözüm yaşı ki iner şemʿ bigi sūzuñdan
Yüregümüñ ḳanıdur dem-be-dem muḳaṭṭar olur

7.[3635] Cihān u cān ḳamu sensin ki yüzüñüñ naḳşı
Gözümde nirede ki*idem naẓar muṣavver olur

8.[3636] Ṣaçuñ hevāsı ne müşkil heves durur bilürem

---

[3631] * H. 96a, Tİ. 83a, DB. 174b (bn. 170b), T. 126b (bn. 100a), V. 108b (bn. 108b), Dİ. 48b
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB, T ve Dİ nüshalarında 9; V nüshasında 8 beyittir.

[3632] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3633] 1a - Cism ü cān: cism-i cān V
1b - Ṣafāsıyıla: żiyāsıyıla DB, T

[3634] 5b - Ki nūr: nūr DB, T

[3635] 7b - Gözümde nirede ki*idem: gözüm nireye ki*ider V / gözümde nireye gitsem Dİ

[3636] Bu beyit V nüshasında yoktur.

Velī ne çāre*aña kim Tañrı’dan muḳadder olur

9.[3637] Niçe ki fikr ide vaṣfını Aḥmedī lebüñüñ
Sözi ki söyleye şīrīn ü nāzük ü ter olur

[3637] 9a - Niçe: nice Dİ; Vaṣfını: vaṣfın V
9b - Söyleye: söyler V

**289**[3638]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3639]

1.[3640] Ṣaçlaruñuñ çīni ki yiryüzini müşgīn ider
Cānları bende ṣalıb göñülleri miskīn ider

2.[3641] Ḳaşlaruña āyet-i *nūn ve'l-ḳalem* ḥayrān ḳalur
Yañaġuñı sūre-yi şems ü ḳamer taḥsīn ider

3.[3642] Ġamzeñe ider işāret cānum almaġa lebüñ
Cānı şīrīndür ne kim iderse ol şīrīn ider

4.[3643] Dudaġuñdan isderem kim derdüme ola devā
Gül-şekerdür kim ciger derdini ol teskīn ider

5. Ol bahār-ı ʿālem-i cāndur yañaġuñ kim anuñ
Nireye kim ʿaksi ire lāle vü nesrīn ider

6.[3644] Nāle vü āhum odına göñlüñ ımşanur degül
N'ideyim kim mūmı daḫı ṭāliʿüm sengīn ider

7.[3645] Aḥmedī cān levḥine yüzüñ ḫayālin ḳıldı naḳş
Ol ḫayāl anuñ sözini nāzük ü rengīn ider

---

3638 * H. 96b, Tİ. 83a, DB. 158b (bn. 154b), T. 129b (bn. 198a), V. 109a (bn. 109a), Dİ. 49a
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

3639 H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

3640 1a - Ki: kim Tİ, DB, T, V
1b - Ṣalıb: ṣalur V

3641 2a - Ḳalur: olur DB, T
2b - Yañaġuñı: yañaġuña DB, T, V, Dİ

3642 3b - Şīrīndür: şīrīn durur V; Ne kim iderse ol: ol her ne ki V

3643 4a - Derdüme ola: ola derdüme Dİ

3644 6a - Göñlüñ: göñlü DB, T

3645 7a - Ḳıldı: itdi DB, T; Naḳş: naḳşın V
7b - Ḫayāl anuñ sözini: ḫayālüñ sözini ol V

**290**[3646]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[3647]

1. Ṣanma benüm işümi ki göñlüm rıżāsıdur
   Bilgil anı ki bu felegüñ iḳtiżāsıdur

2.[3648] Kimdür ki*ide rıżāyıla yār u diyārı terk
   Līkin ne çāre çünki Ḥaḳ'uñ ol ḳażāsıdur

3. Yañlış ḫayālıla vaṭanın terk iden kişi
   Nedürlü kim cefā görürise cezāsıdur

4.[3649] Ol kim vaṭan variken ide ġurbete heves
   Ne dürlü kim belā göre anuñ sezāsıdur

5.[3650] Ġurbetde zehr olur kişiye*āb-ı ḥayāt līk
   Ḫāk-i vaṭan bulınsa gözüñ tūtiyāsıdur

6.[3651] Eyyūb miḥnetiyile Yaʿḳūb ġuṣṣası
   Ṣorarısañ yaḳīn ḳamu ġurbet belāsıdur

7.[3652] Recʿat yolı çü baġlu durur çāre yoḫ aña

---

[3646] * H. 97a, Tİ. 83a, DB. 172a (bn. 168a), T. 148a (bn. 75a), V. 110a (bn. 110a), Dİ. 49b
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB, T ve Dİ nüshalarında 9; V nüshasında 8 beyittir.

[3647] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3648] 2a - Ki*ide: ide Dİ; Yār u diyārı terk: terk-i diyārı yār DB, T
2b - Ol ḳażāsıdur: iḳtiżāsıdur V

[3649] * Bu beyit V nüshasında yoktur.
4b - Ne dürlü kim belā göre anuñ: anuñ hezār miḥnet ü ġurbet DB, T

[3650] 5a - Zehr olur: zehrdür Dİ; Āb-ı ḥayāt līk: āb-ı ḥayātısa līk DB, T / āb-ı ḥayāt kim V
5b - Ḫāk-i vaṭan: ḫāk ü vaṭan V

[3651] 6a - Ġuṣṣası: ġuṣṣasın Tİ, DB, T

[3652] 7a - Çü: ki DB, T
7b - Varısa ṣabrdur: varı ṣabrıdur V; Derdüñ: derüñ V

Varısa ṣabrdur ki bu derdüñ devāsıdur

8.[3653] Ġurbet odına ṣabrı nice*olsun ki kişinüñ
Cisminde cān ki var vaṭanınuñ hevāsıdur

9.[3654] Çün Aḥmedī idemedi kendü*işine naẓar
Daḫı eyit ki aña naẓar kim idesidür

[3653] 8a - Olsun: ola Dİ
[3654] 9b - Eyit ki: eyit Dİ

**291**[3655]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3656]

1.[3657] Ṣaçuñ *rūḥu'llāh*la hem-nefesdür
Anuñçun cān u dil aña hevesdür

2. Tenüñüñ ʿaksi durur nūrı ayuñ
Güneş żavʾı yüzüñden muḳtebesdür

3.[3658] Zi şīrīn kim dudaġı şekkerinüñ
Ḳatında ṭūṭī-yi cān bir megesdür

4.[3659] Baña zülfüñ daḫı ne fitne ider
Gözüñüñ ʿişvesi ḫoẕ baña besdür

5. Lebüñ şavḳıyla ki*oldur āb-ı kevṣer
Gözümden dökilen Nīl ü Aras'dur

6.[3660] Ṣaçuñdan zülfüñe*itdi cān şikāyet
Belāyı ṣandı kim feryād-resdür

7. Yoluña Aḥmedī cān virürise
N'ola cān didügüñ çün bir nefesdür

---

[3655] * H. 97a, Tİ. 83b, DB. 171b (bn. 167b), T. 148a (bn. 75a), V. 110a (bn. 110a), Dİ. 50a
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

[3656] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3657] 1a - Rūḥu'llāhıla: rūḥu'l-ḳudūsla V

[3658] 3a - Dudaġı: ṭudaġuñ Tİ, DB, T

[3659] 4b - Ḫoẕ: kim Tİ, DB, T, V

[3660] 6a - Zülfüñe: yüzüñe V

**292**[3661]

***Mef'ūlü / Fā'ilātü / Mefā'īlü / Fā'ilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3662]

1.[3663] ʿAnber ṣaçuña bāẕ-ı ṣabā çün güẕer ḳılur
Her dem hevā dimāġını pür-müşg-i ter ḳılur

2.[3664] Nergis gözüñe öykünürimiş senüñ meger
Bu resme bī-edebligi her bī-baṣar ḳılur

3. Gül ḥüsn lāfın urduġıçun ḳarşuña ṣabā
Gör ḫırmenin anuñ nice zīr ü zeber ḳılur

4. Serv-i çemen ḳul oldı boyuña belī şehā
Her ḳanda ṭoġrulıḫ ola āzādeler ḳılur

5. Öyküdise benefşe ṣaçuña ne ṣuçı var
Ol ser-sebükligi aña bāẕ-ı seḥer ḳılur

6. Ḥaḳ raḥmet āyeti düzedüpdür cemālüñi
Raḥmetlü ḳul ki yüzüñe ṭoġru naẕar ḳılur

7.[3665] Sünbül ṣaçuñ ṣıfātı muṭavvel durur velī
Siḥr ider Aḥmedī anı ḫoş muḫtaṣar ḳılur

---

[3661] * H. 97b, Tİ. 83b, DB. 175b (bn. 171b), T. 134b (bn. 76a), V. 110b (bn. 110b), Dİ. 50a
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

[3662] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3663] 1a - Bāẕ-ı ṣabā: bāẕ-ı seḥer DB, T

[3664] 2a - Gözüñe: gözü V; Meger: belī Dİ

[3665] 7a - Velī: belī Dİ

**293**[3666]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[3667]

1.[3668] ʿAceb bu ṣaç mıdur yā müşg ü ʿanber
ʿAceb bu leb midür yā şehd ü şekker

2. Bu şehlā göz midür yā nergis-i mest
Bu raʿnā yüz midür yāḫūẕ gül-i ter

3.[3669] Boyuña secde ḳılmış şāḫ-ı ṭūbī
Lebüñe teşne olmış āb-ı kevṯer

4.[3670] Ṣaçuñ bendine göñüller muḳayyed
Gözüñüñ siḥrine cānlar müsaḫḫar

5.[3671] Seḥer yüzüñ ṣafāsından muṭarrā
Ṣabā zülfüñ ḳoḫusından muʿaṭṭar

6. Fidā yoluña yüz mülk-i Süleymān
Niṯār ayaġuña biñ tāc-ı ḳayṣer

7. Melek misin yaḫūẕ ʿaḳl-ı mücessem
Beşer misin yaḫūẕ rūḥ-ı muṣavver

8. Cihāna Aḥmedī ḥüsnüñ ṣıfātın

---

[3666] * H. 97b, Tİ. 83b, DB. 148a (bn. 144a), T. 137a (bn. 194b), V. 110b (bn. 110b), Dİ. 50b, MN-1. 103a
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB, T, V ve Dİ nüshalarında 8; MN-1'de 9 beyittir.

[3667] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3668] 1a - Müşg ü ʿanber: müşg-i ʿanber V

[3669] 3a - Ḳılmış: itmiş Tİ, DB, T

[3670] 4a - Bendine: bendinde V

[3671] Bu beyit sadece MN-1'de vardır.

Zihī ḫoş şerḥ ider *Allāhu Ekber*

9.[3672] Ḳulaġuñda dut anuñ sözlerin kim
Degir her bir sözi yüz dürlü güher

[3672] 9b - Dürlü: dürr ü DB, T

**294**[3673]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3674]

1.[3675] ʿAksi cemālüñüñ nireye irse al ider
Cānlar alur ol ala gözüñ çünki āl ider

2. Teb-lerze ṣaldı güneşe tābı cemālüñüñ
ʿIşḳuñı gör ki aña daḫı ne zevāl ider

3.[3676] Her kim hilāle beñzede ḳaşuñ kemānını
Kej-bīn durur gümānıla yañlış ḫayāl ider

4.[3677] Sevdāsı zülfüñüñ uzadu iş durur anı
Her ki*iledem diye başa fikr-i muḥāl ider

5.[3678] Cān vaṣfını ṣorar lebüñüñ gör bu teşneyi
Āb-ı ḥayātdan nice şīrīn suāl ider

6.[3679] Māhiyyetüñ kimesne bilemez egerçi kim
Yüzüñi kim güne vü kim aya miṣāl ider

7.[3680] Vaṣfında gözüñüñ ki*ider uyḫuları ḥarām
Her söz ki Aḥmedī diye siḥr-i ḥelāl ider

---

[3673] * H. 98a, Tİ. 84a, DB. 156b (bn. 152b), T. 128a (bn. 196b), V. 111a (bn. 111a), Dİ. 50b
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

[3674] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "velehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3675] 1a - Nireye irse: neye irerse V

[3676] 3b - Kej-bīn durur: kej-bīndür Dİ

[3677] 4a - Zülfüñüñ: saçıñuñ Tİ, DB, T
4b - Her ki: kim Dİ

[3678] 5a - Gör bu: bu V
5b - Āb-ı ḥayātdan: ki*āb-ı ḥayātdan Tİ

[3679] 6a - Māhiyyetüñ: māhiyyetüñi DB, T, Dİ; Kimesne: kimse DB, T

[3680] 7a - Uyḫuları: uyḳuyı Dİ

**295**[3681]

***Mefʿūlü / Mefāʿilün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu ḳabrehu**[3682]

1. ʿIşḳuñ odı derdüme devādur
   Ḳahruñ ḳamu mihrile vefādur

2. Zülfüñ girihin heves ider cān
   Zīrā bilür anı ḫoş-hevādur

3. Vaṣluñ güherin ṣuda bulam dir
   Yaṣa gözüm andan āşinādur

4.[3683] Yoluñ tozına yüzüm sürerem
   Ki*ol yaşlu gözüme tūtiyādur

5.[3684] Fitne gözüñe ṣavāb ṣanıb
   Nergis dimişem velī ḫaṭādur

6.[3685] Ḳıble*eyledi gözlerüm yüzüñi
   Gör kim arada ne ḫoş ṣafādur

7. Ger cān u ten ü eger dil ü dīn
   ʿIşḳuñ yolına ḳamu fidādur

8.[3686] Ẓāhirsin ü bāṭın evvel āḫir

---

[3681] * H. 98a, Tİ. 84a, DB. 167b (bn. 163b), T. 143b (bn. 200b), V. 111b (bn. 111b), Dİ. 51a
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB, T ve Dİ nüshalarında 9; V nüshasında 8 beyittir.

[3682] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3683] Bu beyit V nüshasında yoktur.

[3684] 5b - Dimişem: dimiş V

[3685] 6a - Eyledi gözlerüm: ideli gözüm Dİ

[3686] 8a - Evvel āḫir: āḫir evvel Dİ

Ne ola ki senden ol cüẕādur

9.[3687] Ol dām-ı belā durur ṣaçuñ kim
Biñ Aḥmedī anda mübtelādur

[3687] 9b - Anda: gibi DB, T

**296**[3688]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3689]

1.[3690] ʿIşḳında yüzüñüñ kim aña lāle-zārdur
Gözüm yaşıyla yiryüzi ḫoş-lāle-zārdur

2.[3691] Ḳaddüñ ḫayāli dutdı gözümde vaṭan belī
Servüñ yiri nirede ki var cūy-bārdur

3.[3692] Sehvile gül meger yüzüñe beñzerem dimiş
Andan berü yüzi kızarub şerme-sārdur

4.[3693] ʿIşḳuñ yolında öldügi yüzüñi görene
Rūzī olurısa şeref-i rūzigārdur

5.[3694] Gözüm yüzüñi ay u gün ü zühreyi görüb
İtdi*iḫtiyār gör bu ne ḫūb iḫtiyārdur

6.[3695] Yoluñda naḳdi ne'yçün ola gözümüñ kesād
Çün ḳamu vechi*anuñ güher-i āb-dārdur

7.[3696] Yāḳūt u laʿli nişe döker Aḥmedī gözi
Çün resm böyledür ki*ola naḳd-i biḥārdur

---

[3688] H. 98b, Tİ. 84a, DB. 170b (bn. 166b), T. 120b (bn. 90b), V. 111a (bn. 111a), BM. 84a, Dİ. 51b

[3689] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3690] 1b - Ḫoş: uş DB, T

[3691] 2a - Gözümde: gözüm V

[3692] 3a - Beñzerem: beñzem DB, T
3b - Şerme-sārdur: şerme-şārdur V

[3693] 4a - Görene: görenüñ DB, T

[3694] 5b - Ḫūb: ḫūb u DB, T

[3695] 6b - Çün ḳamu vechi*anuñ: çün ḳamu veche*anuñ V / anuñ ḳamu yüzi Dİ

[3696] 7a - Yāḳūt u: yāḳūt BM; Laʿli: laʿl Dİ
7b - Naḳd-i biḥārdur: biḥārdur V

**297**[3697]

***Mef‘ūlü / Fā‘ilātü / Mefā‘īlü / Fā‘ilün***

**Velehu ayżān ṭāba’llāhu ṣerāhu**[3698]

1.[3699] ‘Işḳuñ yolına baġlamışam ney bigi kemer
Böyle gerekdür ol kişi kim olmaya kem er

2.[3700] Ḳaşlaruña hilāl dimiş bir baḫışda cān
Bārīk-bīn olan kişi olmaya kej-naẓar

3.[3701] Bāẕ-ı ṣabā meger güẕer itdi ṣaçuña kim
Cān ḳoḫusıyla oldı hevānuñ dimāġı ter

4.[3702] Kevṣer durur dudaġuñ u *ve’n-necmi*dür dişüñ
Gönlüñ *ḥadīd*dür yañaġuñ *ṣūretü’l-ḳamer*

5.[3703] Cāẕū gözüñ ne siḥr oḫıdı nergise ki*anuñ
Rengin ṣarardur uş yereḳān rencile seher

6.[3704] Zülfin benefşe virdi perīşān idüb yile
‘Anber ṣaçuñ hevāsını itdi heves meger

7.[3705] Cānum ḫayālüñi gözüm içinde*ider ṭaleb

---

[3697] * H. 98b, Tİ. 84b, DB. 151b (bn. 147b), T. 122a (bn. 93b), V. 111b (bn. 111b), BM. 84a, Dİ. 51b
* Bu şiir H, Tİ, DB, T ve V nüshalarında 8; BM ve Dİ nüshalarında 7 beyittir.

[3698] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında “velehu”; T nüshasında “ve ayżān lehu”; Dİ nüshasında “velehu ayżān” şeklinde başlık atılmıştır.

[3699] 1a - Yolına: yolında Tİ, DB, T, V
1b - Kem er: kemer V, BM, Dİ (SK: kem er BM)

[3700] 2a - Dimiş bir: dimişem bu BM
2b - Olmaya: olmasa Dİ

[3701] Bu beyit Dİ nüshasında yoktur.

[3702] 4a - Dudaġuñ u: ṭuṭaġuñ BM

[3703] 5a - Nergise: nergis BM
5b - Uş: ol V

[3704] 6b - Hevāsını: hevāsın BM

[3705] * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
7a - İçinde: içre Dİ

Ġavvāṣ baḥra düşmese girmez ele güher

8.[3706] Cān rāzıdur ne dirise laʿlüñden Aḥmedī
Rengīn ü ter gerek söz ü şīrīn ü muḫtaṣar

[3706] 8a - Rāzıdur: zārıdur V
8b - Söz ü şīrīn: sözi şīrīn DB, T

**298**[3707]

***Müfteʿilün / Fāʿilātü / Müfteʿilün / Faʿ***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[3708]

1.[3709] ʿIşḳuñuñ odı göñülde sadr-nişīndür
Ḳaṣdı gözüñüñ hemīşe cānıla dīndür

2.[3710] Fitneye zülfüñ kemīn-geh olsa ʿaceb mi
Maṭlaʿ-ı ḫūrşīd çün vilāyet-i Çīn'dür

3.[3711] Kimse viṣālüñe ṭoymadı bu cihānda
Ṭoymaduġı hīç kimse ʿömre yaḳīndür

4.[3712] Ne ġam eger cānumı alurısa ġamzeñ
Ḫāṣiyetile lebüñ çü *rūḥu'l-emīn*dür

5.[3713] Ḳaddüñe ṭūbī dilerimiş ki*ola bende
Ḫoẕ eṣer-i himmet-i bülendi hemīndür

6. Fitneye pīşānīdür ḳaşuñ bigi gözüñ
Gerçi ki miḥrāb içinde gūşe-nişīndür

7.[3714] Vaṣf ider Aḥmedī lebüñi anuñçun
Sözleri*anuñ naẓm-ı laʿl ü dürr-i ṣemīndür

---

[3707] * H. 99a, Tİ. 84b, V. 112a (bn. 112a), BM. 84b, Dİ. 52a
* Bu şiir DB ve T nüshalarında yoktur.

[3708] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3709] 1b - Gözüñüñ: ḫūnī gözüñüñ V; Cānıla: īmānıla Tİ

[3710] 2a - Fitneye: fitneyile BM; Kemīn-geh: kemīn Tİ, V / kimin ki BM

[3711] 3b - Ṭoymaduġı: ṭoymaduġın V / ṭoymaduġını BM

[3712] 4a - Eger cānumı: cānumı eger Tİ
4b - Ḫāṣiyetile lebüñ çü: çü ḫāṣiyetile lebün Tİ

[3713] 5a - Dilerimiş: dilemiş V / dilerimiş ki BM
5b - Bülendi: bülend Dİ

[3714] 7a - Aḥmedī lebüñi: lebüñi Aḥmedī BM
7b - Sözleri: sözi Dİ

**299**[3715]

***Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3716]

1. ʿAyşum ol rūy-ı dil-sitānıladur
   Ḳamunuñ dirligi revānıladur

2.[3717] Ṣaçlaruñuñ kemīni dīnile dīn
   Gözlerüñ kīni ʿaḳl u cānıladur

3.[3718] Ṣaʿb ʿuḳde durur ṣaçuñ andan
   Cān ḫalāṣ ide süm-gümānıladur

4. Gözlerüñden ḥaẕer ider göñlüm
   Ki bu Türk-i Ḫıṭā kemānıladur

5. Şemʿ bigi gözüm yaşı durmaz
   ʿĀşıḳuñ ʿīşi gör ne ḳanıladur

6.[3719] Şavḳa düşer yüzüñi cān göricek
   Bülbülüñ ẕevḳi gül-sitānıladur

7. Aḥmedī'yi lebüñ söze getürür
   Ṭūṭī işi şeker-sitānıladur

---

[3715] H. 99a, Tİ. 85a, DB. 183a (bn. 183a), T. 150a (bn. 273b), V. 112b (bn. 112b), BM. 84b, Dİ. 52a

[3716] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "velehu ṭābe ṣerāhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3717] 2a - Dīn: dil Dİ

[3718] 3a - ʿUḳde durur: ʿuḳdedür Dİ; Ṣaçuñ: ṣaçuñı BM; Andan: ki*andan Tİ, DB, T, Dİ
3b - Ḫalāṣ: ḫalāṣı Dİ; İde süm-gümānıladur: idügüm gümānıladur V

[3719] 6b - Ẕevḳi: ṣavḳı V

**300**[3720]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3721]

1.[3722] ʿAḳl zülf-i bendine dīvānedür
Cān yüzinüñ şemʿine pervānedür

2.[3723] Bu ḳamer devrinde fitne gözüñüñ
Gāh ḳaṣdı dīn ü gāh īmānedür

3. Vaṣluña çāre nedür didüm didi
Şemʿ bigi ʿışḳ odına yanadur

4. Cānuma ḳan nice ḳūt ola didüm
Didi ʿāşıḳ ḳūtı ḳandur yā nedür

5.[3724] Rāyigāndur ger girürise ele
Bir nefes vaṣlı eger biñ cānadur

6. Olalı ʿışḳuñıla cān āşinā
Ne cihān cāndan daḫı bī-gānedür

7.[3725] Zülf ü ḫālüñ cān hümāyın dutmaġa
ʿAnberīn dāmıla müşgīn dānedür

8.[3726] Ḫoş hevādur laʿlüñüñ ʿışḳı anı

---

[3720] H. 99b, Tİ. 85a, DB. 184a (bn. 184a), T. 151a (bn. 274b), V. 112b (bn. 112b), BM. 85a, Dİ. 52b

[3721] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3722] 1a - Zülfi: zülfin DB, T

[3723] 2a - Gözüñüñ: gözlerüñ Tİ
2b - Dīn ü: dīne DB, T

[3724] 5b - Vaṣlı: vaṣluñ DB, T; Eger: anuñ Tİ

[3725] 7a - Hümāyın: hümāsın Dİ

[3726] 8a - Laʿlüñüñ: zülfüñüñ DB, T

Kim heves itse yiri mey-ḫānedür

9.[3727] Aḥmedī peymān idüpdür bāẕeden
Ṣıyan ol peymānı bir peymānedür

[3727] 9b - Ṣıyan: ṣıyıban Tİ / sini BM; Peymānı: peymāne kim BM

**301**[3728]

***Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[3729]

1. ʿIşḳuña ehl-i naẓar baḫt-ı hümāyūn didiler
Ḳapuñuñ ḳulluġını devlet-i efzūn didiler

2.[3730] Gören aġzuñı aña teşne durur āb-ı ḥayāt
Cānları mest ider bu leb-i mey-gūn didiler

3.[3731] ʿAḳl u cān u dil ü dīnile ele girürise
Ayaġuñ ṭopraġı anı ṣaña maġbūn didiler

4.[3732] Cān virenler saña cīmin göriben ṣaçlaruñuñ
Ḳāmetüñe elif ü ḳaşlaruña nūn didiler

5.[3733] ʿAḳlı*olanlar gözüñüñ fitnesini göribenüñ
Melek ü ḥūr daḫı ola buña meftūn didiler

6.[3734] Ehl-i Baġdāẕ'ıla Ḫorezm baḫıb yaşlaruma
Baḥr ḳatında n'olur Dicle vü Ceyḫūn didiler

7. Aḥmedī ḥālını zülfüñde ne dir görenler
Unudıldı ḫaber-i Leylī vü Mecnūn didiler

---

[3728] H. 99b, Tİ. 85a, DB. 160a (bn. 156a), T. 131a (bn. 199b), V. 113a (bn. 113a), BM. 85a, Dİ. 52b

[3729] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3730] 2a - Aña: ki*aña Dİ

[3731] 3b - Ṭoprağı anı ṣaña: ṭoprağını ṣatana Tİ, DB, T / ṭoprağı anı ṣatana Dİ

[3732] 4a - Ṣaçlaruñuñ: ṣaçlaruñ V

[3733] 5a - ʿAḳlı: ʿaḳl V; Göribenüñ: görinüñ V
5b - Melek ü ḥūr: melek ü ḥūrı DB, T / melek-i ḥūr BM

[3734] 6a - Baḫıb: baḫtı BM
6b - N'olur: ne olur Tİ

**302**[3735]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3736]

1. ʿĀşıḳ olanı dut ki gülistān içindedür
   Çün yārdan cüẕā ola zindān içindedür

2.[3737] ʿIşḳuñ müdām göñlümi itmiş durur maḳām
   Bu ulu genci gör ki ne vīrān içindedür

3.[3738] Dişlerüñüñ ḫayāli gözüm eyledi vaṭan
   Güher ki şāh-vār ola ʿummān içindedür

4.[3739] Aġzuñ ḥadīṣini ṣorana ben ne diyeyim
   Kim ol nihān-ı rāz dil ü cān içindedür

5.[3740] Müşgīn beñüñi laʿl-i lebüñde gören göñül
   Didi ki Ḫıżr çeşme-yi ḥayvān içindedür

6. Ḳalmadı cān u dil ki gözüñ itmedi esīr
   Dürlü belā bu dām-ı perīşān içindedür

7.[3741] Şeyḫoġlı defterini yile virdi rūzigār
   Göreli Aḥmedī ki*adı dīvān içindedür

---

[3735] H. 100a, Tİ. 85a, DB. 182b (bn. 182b), T. 150a (bn. 273b), V. 113a (bn. 113a), BM. 85b, Dİ. 53a

[3736] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3737] 2a - Göñlümi: baña BM

[3738] 3a - Gözüm: gözümi DB, T, Dİ / gözümde BM; Eyledi: eyleyeli Dİ

[3739] 4a - Ben ne: ben BM
4b - Nihān-ı rāz dil: nihān-ı rāz-ı dil V / nihān-ı rāz u dil BM / nihān rāz bu dil Dİ

[3740] 5a - Müşgīn beñüñi: müşkil beñüñ BM; Laʿl-i lebüñde: laʿl lebüñde Dİ; Gören: görüb Tİ, Dİ

[3741] 7b - Aḥmedī ki: ki*Aḥmedī Tİ, Dİ

**303**[3742]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[3743]

1.[3744] Ġamzeñ oḫından yüregüm içi ṭolu yaradur
Bu ne ʿādetdür ki sinüñ ḳamu cevrüñ yāradur

2. Zaḫmuña tīmār it dirler nicesi yaraya
Merhem ol yaraya kim binüm yüregüm yaradur

3.[3745] Yalvaruban yāra dur zaḫmuma merhem ur didüm
Hīç didüm mi ki her laḥẓa yüregüm yaradur

4.[3746] Ḳanmadı ḳan içiben ḫūnī gözüñ yā Rab aña
Kim didi ki*āḫir zamānuñ fitnesin uyaradur

5.[3747] Cān u göñül ṣunʿına olsun fidā ol ṣāniʿüñ
Kim senüñ bigi nigārı māh-peyker yaradur

6.[3748] Yāra her kim yarayam dir cānı terk itmek gerek
ʿĀşıḳı maʿşūḳa cān virmek durur kim yaradur

7.[3749] Ney bigi göynüklü oldı Aḥmedī'nüñ nālesi

---

[3742] * H. 100a, Tİ. 85b, DB. 183b (bn. 183b), T. 150b (bn. 274a), V. 113b (bn. 113b), BM. 85b, Dİ. 53a
* Bu şiir H, Tİ, DB, T, V ve Dİ nüshalarında 7; BM nüshasında 5 beyittir.
* BM nüshasında şiirin bulunduğu varaklar kopuk olduğu için ilk 5 beyitten sonrası yoktur.

[3743] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3744] 1b - ʿĀdetdür ki: ʿādetdür DB, T

[3745] 3a - Ur didüm: urdı dem Dİ

[3746] 4b - Ki*āḫir: āḫir Tİ, DB, T, Dİ; Fitnesin: fitnesi Tİ; Uyaradur: ol yāradur BM

[3747] 5b - Bigi: gibi DB, T

[3748] * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
6a - Cānı: cān DB, T / yā cān V
6b - ʿĀşıḳı: ʿāşıḳuñ V

[3749] Bu beyit BM nüshasında yoktur.

İçi ṭaşı hicrüñüñ odıyla ṭolu yaradur

**304**[3750]

***Mef'ūlü / Fā'ilātü / Mefā'īlü / Fā'ilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3751]

1.[3752] Ġamzeñ ḫadengi baġrumı daḫı ne yaralar
Ol ḫoẕ ṭoludur ucdan uca dürlü yaralar

2.[3753] Diler meger ki cümle cihānı fenā ḳıla
Ḫūnī gözüñ bu resme ki cānları yaralar

3. Şavḳı cemālüñüñ bu göñülden gider degül
Ger yüregümi daḫı ciger bigi yaralar

4.[3754] Ben bī-ḳarār hicrüñ odında çü āh idem
Ḳorḫar felek ki dūdıla encüm ḳararalar

5. Giren benüm ḳanuma gözüñüñ ne suçı var
Fitne yirinde bārī ne işe ḳararalar

6. Devr-i ḳamerde fitneye başladı gözlerüñ
Ḳaṣd itdiler meger ki ḳıyāmet ḳoparalar

7. Gice çü yāẕ ide yüzüñüñ vaṣfın Aḥmedī
Ṭāña ḳalur fiġānına anuñ sitāreler

---

[3750] * H. 100b, Tİ. 85b, DB. 162a (bn. 158a), T. 132b (bn. 42a), V. 113b (bn. 113b), Dİ. 53b
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

[3751] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "velehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3752] 1b - Yaralar: yaradur V

[3753] 2b - Yaralar: yaradur V

[3754] 4a - Çü: çün Dİ

**305**[3755]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[3756]

1.[3757] Ġamzeñ ḫadengi zaḫmıla baġrumı pāreler
Andan durur gözümdeki ḫūn-āb-pāreler

2. Gözler füsūn u siḥr ideler līk işitmedüm
Sinüñ gözüñ bigi ki ḳıyāmet ḳoparalar

3. Dut fitnesinden ola gözüñüñ bu cān ḫalāṣ
Zülfüñden iy ʿaceb anı ḳayda aparalar

4.[3758] Cānları yaralar sözümüñ sūzı ney bigi
Didükde fürḳatüñ ki*içümi nice yaralar

5.[3759] Dirler ki ʿaḳl u ṣabrıla ḳıl çāre ʿışḳa bes
Zülfüñde işidile mi bī-hūẕe çāreler

6.[3760] Her derde yüz devā bulınur ʿilmile velī
Bulmaz ʿilācı binüm içümdeki yaralar

7.[3761] Ne fitnedür gözüñ kim ider ḳaṣdı cānısa
Bī-çāre Aḥmedī anı ḫoẕ aña çāreler

---

[3755] * H. 100b, Tİ. 85b, DB. 162b (bn. 158b), T. 133a (bn. 42b), V. 114a (bn. 114a), Dİ. 53b
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

[3756] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3757] 1a - Pāreler: yaralar Tİ, Dİ

[3758] 4a - Cānları: cān oldı Dİ; Yaralar: pāreler V
4b - Nice: niçe Tİ, V; Yaralar: pāreler Tİ, DB, T, V

[3759] 5a - Bes: sen Tİ, Dİ / pes V

[3760] 6b - ʿİlācı: ʿilāc DB, T, Dİ

[3761] 7a - Kim: ki Dİ; İder: anuñ V; Ḳaṣdı cānısa: ḳaṣdı cānına Tİ / ḳaṣd cānına Dİ

**306**[3762]

***Mef'ūlü / Fā'ilātü / Mefā'īlü / Fā'ilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3763]

1. Ġamzeñ cihānı ẓulmıla zīr ü zeber ḳılur
   Gör bu siyeh-dili ki nice fitneler ḳılur

2. Ḳaşuñ hilālini vü yüzüñ bedrini gören
   Bārīk-fikre düşer ü nāzük-naẓar ḳılur

3.[3764] Vaṣfını la'lüñüñ sözine derc eyleyen
   Her söz ki naẓma getüre dürc-i güher ḳılur

4. Yüzüñ ḥayāsı lāleyi dil-sūḫte ider
   Zülfüñ hevāsı nāfeyi ḫūnīn-ciger ḳılur

5.[3765] Nergis diler ki gözüñe teşbīh ide özin
   Gör bu muḥāl fikri kim ol bī-baṣar ḳılur

6. Sevdāsı zülfüñüñ baña n'itdi yazariken
   Gözüm sevādı nāme beyāżını ter ḳılur

7.[3766] Ġamzeñ oḫı niçe ki belādan bula güşād
   Bī-çāre Aḥmedī aña cānın siper ḳılur

---

[3762] * H. 101a, Tİ. 86a, DB. 175a (bn. 171a), T. 134b (bn. 76a), V. 114a (bn. 114a), Dİ. 54a
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

[3763] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3764] 3a - Derc: dürc Dİ
3b - Dürc-i güher: derc-i güher DB, T

[3765] 5a - İde: idem Tİ, DB, T, Dİ; Özin: anı Tİ, Dİ
5b - Muḥāl fikri: muḥāl-i fikri Dİ; Kim: ki V, Dİ

[3766] 7a - Niçe: nice V

**307**[3767]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3768]

1. Ġamzeñ ḫadengi cānumı dil-rīş idip durur
   Zülfüñ hevāsı ʿaḳlumı bī-ḫ̱ īş idip durur

2. Derd ü belāya ʿışḳ tüvān-ger ḳılub beni
   Ṣabr u ḳarārdan ḳatı dervīş idip durur

3. ʿAḳlıla cān u göñlümi fettān gözüñ alub
   Cevr ü cefā vü renci baña iş idip durur

4. Ḳurbānuñ olduġıçuñ ider cānuma cefā
   Ġamzeñ ki ẓulmı kendüzine iş idip durur

5.[3769] Göz ḳara itdi kirpügüñ içmege ḳanını
   Bu yüregüm ki ġamzeñ anı rīş idip durur

6.[3770] Bu ʿömr nūşı ki*anuñıla oldı zinde cān
   Ayrulıġuñ belāsı baña nīş idip durur

7.[3771] Ne siḥr ider gözüñ ki olur ʿışḳı bīş-ter
   Niçe ki Aḥmedī'ye cefā-pīş idip durur

---

[3767] * H. 101a, Tİ. 86a, DB. 165b (bn. 161b), T. 142a (bn. 82a), V. 114b (bn. 114b), BM. 86a, Dİ. 54b
* Bu şiir H, Tİ, DB, T, V ve Dİ nüshalarında 7; BM nüshasında 4 beyittir.
* BM nüshasında şiirin bulunduğu varaklar kopuk olduğu için ilk 3 beyit yoktur.

[3768] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[3769] 5b - Yüregüm: yüregüñ Tİ, DB, T, Dİ

[3770] 6a - ʿÖmr: ʿömre DB, T, V, BM / ʿömri Dİ; Nūşı: nūş V, BM, Dİ; Oldı zinde: zinde oldı Tİ, DB, T
6b - Belāsı: firāḳı Tİ, DB, T

[3771] 7a - ʿIşḳı: ʿışḳ Dİ
7b - Niçe: nice Dİ

**308**[3772]

***Mef'ūlü / Fā'ilātü / Mefā'īlü / Fā'ilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[3773]

1. Ġamzeñ ḫaẕengi n'eyledi ben bī-günāhı gör
   Ne fitne itdi baña bu zülf-i siyāhı gör

2.[3774] Göñül esīr oldı zenaḫdānuña senüñ
   Ḳayda bulundı anuñıçun sen bu çāhı gör

3.[3775] Māhıladur ḥisābı ḳamunuñ velī yüzüñ
   Bir ẕerrece ḥisāba getürdi mi māhı gör

4. Bir yılcadur ṭapuñdan ıraḫ bir dem üstüme
   Ne dürlü miḥnetile geçer sāl u māhı gör

5.[3776] Āhum durur yüzümi yire düşiren benüm
   Bu tünde-bāẕ nice ṣavurdı bu kāhı gör

6.[3777] Vālih yüzüñe zühre vü ḫūrşīd ü müşterī
   N'itmiş senüñ cemālüñe ṣun' -ı İlāh'ı gör

7.[3778] Sinüñ gedāyuñ olduġıçun kendüye*Aḥmedī
   Muḥtāc nice eyledi her pādişāhı gör

---

[3772] H. 101a, Tİ. 86a, DB. 186a (bn. 186a), T. 153b (bn. 276b), V. 115a (bn. 115a), BM. 86a, Dİ. 54b

[3773] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3774] 2a - Senüñ: anuñ V
2b - Ḳayda: ḳanda DB, T

[3775] 3b - Ẕerrece: ẕerre DB, T; Getürdi mi: getürmedi Tİ / getürdüm BM

[3776] 5b - Ṣavurdı: ṣarardur DB, T

[3777] 6a - Ḫūrşīd ü: ḫūrşīd V
6b - Cemālüñe: cemālüñi Dİ

[3778] 7b - Pādişāhı: bād-ı ṣabāhı BM

**309**[3779]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3780]

1. Ġamzeñ egerçi ʿişveyile cān-güẕāzdur
Minnet Ḥaḳ'a ki laʿl-i lebüñ dil-nüvāzdur

2.[3781] Miḥrābı ḳarşusına ḳaşuñuñ gözüm müdām
Secde*ider āb-destile ehl-i namāzdur

3.[3782] Ḳahr u cefāña artururam mihrile vefā
Gül nāz itse bülbülüñ işi niyāzdur

4.[3783] ʿIşḳuñ ne sāz ṣaldı cihāna ki tā Ḥicāz
İden cihānı zār u muḥayyer bu sāzdur

5.[3784] Dirler eyit ki nice ider öliyi dirī
Ben nice bileyim anı kim gizlü rāzdur

6.[3785] Dirler ki zülfiyile nedür ḥāluñı eyit
Ne diyeyim bu ġuṣṣayı kim bes dırāzdur

7.[3786] Naḳḳāşdur gözetdügi her naḳşda Aḥmedī
Daḫı nice*ola ol kişi kim pāk-bāzdur

---

[3779] * H. 101b, Tİ. 86a, DB. 171b (bn. 167b), T. 147b (bn. 74b), V. 115a (bn. 115a), Dİ. 55a
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

[3780] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3781] 2a - Miḥrābı: miḥrāb DB, T
2b - Ehl-i namāzdur: ki*ehl-i namāzdur Tİ, DB, T, Dİ

[3782] 3a - Ḳahr: cevr Tİ, DB, T
3b - Gül nāz itse: gül-zār açılsa V

[3783] 4b - Zār u: u zār V

[3784] 5a - Ki: lebi Tİ, Dİ / lebüñ V; Öliyi: ölü Dİ

[3785] 6b - Kim bes: iken DB, T / kim pes V

[3786] 7a - Naḳḳāşdur: naḳḳāş durur V; Naḳşda: naḳşı DB, T
7b - Ol kişi: ol V / kişi Dİ

**310**[3787]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[3788]

1. Ġamzeñ ki ḳaṣdı cān u dilile revānedür
   Her ḳanda varsa cān anuñıla revā nedür

2.[3789] Göñül yüzüñde ḫālüñiçün düşdi zülfüñe
   Ḳuş dāma düşdügine sebeb āb u dānedür

3. Miḥrāb itmişem ḳaşuñı ḳıble yüzüñi
   Kim cān u ʿaḳl Kaʿbe'si bu āsitānedür

4.[3790] Ġamzeñ oḫından eyledi cān gözüñi penāh
   Tīmār yiri ḫastaya bī-mār-ḫānedür

5.[3791] İşbu ḳamu füsūnıla efsāneden murād
   Sensin hemīn daḫı ne kim var bahānedür

6.[3792] Laʿl ü güher nedür ki dil ü cān diyemezem
   Ṣorana ayaġuñ tozı ne kim bahā nedür

7.[3793] Zülfüñile*Aḥmedī'nüñ uzadu ḳażiyyesi
   Mecnūn ḥikāyeti bigi şīrīn-fisānedür

---

[3787] * H. 101b, Tİ. 86b, DB. 184b (bn. 184b), T. 151a (bn. 274b), V. 115b (bn. 115b), Dİ. 55a
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB, T ve Dİ nüshalarında 7; V nüshasında 6 beyittir.

[3788] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3789] 2a - Ḫālüñiçün: ḫayālüñiçün DB, T

[3790] 4a - Gözüñi: gözüñe DB, T

[3791] 5b - Kim var: varısa Tİ / varsa DB, T

[3792] Bu beyit V nüshasında yoktur.

[3793] 7a - Zülfüñile: zülfüñle Dİ; Uzadu: uş uzadu Tİ, DB, T / ü uzadu V
7b - Bigi: gibi DB, T

**311**[3794]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3795]

1. Fettān ṣaçuñ selāsili müşgīn degül midür
Dīvāne olmayan aña miskīn degül midür

2. Her ḳanda kim ṣafāsı irişe cemālüñüñ
Ol yir ṭolu şaḳāyıḳ u nesrīn degül midür

3.[3796] Zülfüñe irdi bāẕ-ı ṣabā bu hevāyıla
Āfāḳ ṭolu būy-ı reyāḥīn degül midür

4.[3797] Hicrüñ odına yanariken şemʿ bigi cān
Ḳan yaşıla ṭonum ḳamu nem-gīn degül midür

5.[3798] Sen kīş baġlanub yüridügüñde şerʿ ile
Ḳurbānuñ olmayan kişi bī-dīn degül midür

6.[3799] Ḳaşuñ güvāhdur ki gözüñ cāna ḳaṣd ider
Ḫoẕ cāẕū işi fitneyile kīn degül midür

7.[3800] Ḥüsn ehline egerçi cefā-pīşedür müdām
ʿĀşıḳ nüvāzişi daḫı āyīn degül midür

---

[3794] * H. 102a, Tİ. 86b, DB. 178a (bn. 174a), T. 117b (bn. 60b), V. 115b (bn. 115b), BM. 86a, Dİ. 55b
* Bu şiir H, Tİ, DB, T, BM ve Dİ nüshalarında 8; V nüshasında 7 beyittir.
* V nüshasında şiirin bulunduğu varaklar kopuk olduğu için son beyit yoktur.

[3795] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3796] 3a - Bu: ol Tİ, DB, T, Dİ

[3797] 4a - Hicrüñ: ʿışḳuñ DB, T
4b - Ṭonum: tenüm Tİ, DB, T, Dİ; Nem-gīn: rengīn Tİ, Dİ

[3798] 5a - Yüridügüñde: yürüdükde BM

[3799] 6a - Gözüñ cāna: bugün ḳana Dİ

[3800] 7a - Cefā-pīşedür: cefā-kīş durur BM
7b - Daḫı āyīn: āyīn BM

8.[3801] Söz kim dir Aḥmedī lebüñüñ ẕikrin idicek
Şīrīn ü nāzük ü ter ü rengīn degül midür

[3801] * Bu beyit V nüshasında yoktur.
8a - Lebüñüñ ẕikrin: lebüñi ẕikr Tİ, DB, T, Dİ

**312**[3802]

***Mef'ūlü / Fā'ilātü / Mefā'īlü / Fā'ilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu ḳabrehu**[3803]

1. Fitne gözüñ füsūnı cihāna belā durur
   Kim ol belāya cān u göñül mübtelā durur

2. Gün yañaġuñdan aldı tecellī budur sebeb
   Ki*anuñ żiyāsıyıla cihān pür-ṣafā durur

3. Āb-ı ḥayāt varısa dünyāda *fī'l-meṣel*
   Sinüñ dudaġuñ ola ki āyn-ı şifā durur

4. Bāẕ-ı şemāl zülfüñe irişdi bir nefes
   Anuñıçuñ hevāsı anuñ ḫoş hevā durur

5.[3804] Yoluñda yüzümi sürerem şöyle ki*āfitāb
   Kim ayaġuñ tozı gözüme tūtiyā durur

6. Gözümle yüregüme diyene nice direm
   Kim ḥāżır uş şarāb u kebāba ṣalā durur

7.[3805] Güher-şināş olan kişiler Aḥmedī sözin
   Ayruḫ sözine beñzede *bi'llāh* ḫaṭā durur

---

[3802] * H. 102a, Tİ. 86b, DB. 165b (bn. 161b), T. 141b (bn. 45b), BM. 86b
* Bu şiir V ve Dİ nüshalarında yoktur.

[3803] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[3804] 5b - Tūtiyā durur: tūtiyā midür BM

[3805] 7a - Kişiler: kişi ger DB, T, BM
7b - Sözine: söze BM

**313**[3806]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3807]

1.[3808] Faṣl-ı bahār irişdi gel iy serv-ḳad nigār
Sinüñ yüzüñ yiter bize nev-rūz u nev-bahār

2. Nergisden iy ṣanem bize *niʿme'l-bedel* yiter
Ḫūnī gözüñ ki ṭopṭoludur ḫ̆ābıla ḫumār

3.[3809] Ser-sebzdür benefşe ḫaṭuñ dāyima senüñ
Sebze ṣarardısa n'ola iy serv-i gül-ʿiẕār

4. Ṣaru ḳızıl boyadı yeşil yapraġı ḫazān
İy ṣaçı ḳara ṣun elüme cām-ı ḫoş-güvār

5. Şol cāmı kim şuʿāʿı göñüller serāyını
Ṭolu ṣafā vü nūr ḳılur āfitāb-vār

6.[3810] Zerḳi unıt riyāyı ḳo kim zerḳ ehline
Hergiz refīḳ itmedi tevfīḳ-i kirdigār

7. ʿÖmrüñi leẕẕetile geçür dehr içinde kim
Ne ʿömr bāḳī olur u ne dehr pāyidār

8.[3811] Ẕevḳile virmeyen kişi bu ʿömri dādını

---

[3806] * H. 102b, Tİ. 86b, DB. 146a (bn. 142a), T. 115b (bn. 20b), BM. 87a, Dİ. 55b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[3807] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3808] 1a - Faṣl-ı bahār: faṣl-ı ḫazān Tİ, DB, T, Dİ / serv-i bahār BM

[3809] 3a - Sebzdür: sebzedür BM
3b - Serv-i gül-ʿiẕār: gül-ʿiẕār yār DB, T

[3810] 6a - Zerḳ: zer DB, T

[3811] 8a - ʿÖmri: ʿömr Dİ
8b - ʿÖmri: ʿömr DB, T, Dİ; Ol u: ol DB, T

Ne ʿömri ḳadrini bilür ol u ne ʿaḳlı var

9. Nāmūs şīşesini yire urdı Aḥmedī
ʿĀşıḳ olan kişiye ne nāmūs u yā ne ʿār

**314**[3812]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3813]

1.[3814] Faṣl-ı bahārda ki çemen key laṭīfdür
Maṭlūb vaṣl-ı yār u mey ü ḫoş-ḥarīfdür

2.[3815] Ḫūb u laṭīfiken gül ü gül-zār ṣubḥ-dem
Her kim ṣabūḥ içe laṭīf-i laṭīfdür

3. Çün tāze oldı gül şeref-i āfitābıla
Teşrīf eyle bāġa ki vaḳt-i şerīfdür

4.[3816] Ḳo her ḫaref sözini mey içgil bahārda
Kim bāẕesüz mizācı rebīʿ üñ ḫarīfdür

5. Gül-gūn ḳadeḥ iç ol dudaġı ġoncadan ki*anuñ
Nergis gözi mużāʿaf u zülfi lefīfdür

6.[3817] Ṭarf-ı çemende kim ola ẓarf-ı şarāb pür
Peymān şīşesin ṣıya ol kim ẓarīfdür

7.[3818] Dirler ki bāẕe içme ki dīnüñ ḳavī ola
Duta mı Aḥmedī sözi ol kim żaʿīfdür

---

3812 * H. 102b, Tİ. 87a, DB. 172b (bn. 168b), T. 148b (bn. 75b), BM. 87a, Dİ. 56a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

3813 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

3814 1a - Laṭīfdür: laṭīf olur BM
1b - Maṭlūb: maṭlūbı Dİ; Ḫarīfdür: ḫarīf olur BM

3815 2a - Gül-zār: gül-zār u Tİ, BM
2b - Her: ol DB, T

3816 4a - Ḫaref: ḫarif Dİ; Bahārda: şarābda DB, T

3817 6a - Ṭarf-ı çemende: ḥarf-ı çemende BM; Ẓarf-ı şarāb pür: ṭarf-ışarāb-ı pür BM
6b - Ol kim: kim DB, T

3818 7a - Ki: vü BM
7b - Ol kim: kim ol Tİ, Dİ

**315**[3819]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[3820]

1.[3821] Fürḳatüñüñ ḥurḳatı her dem içümi dāġlar
Niçe bir ura bu miḥnet yüregüme dāġlar

2.[3822] Ol oduñ kim hicrüñ içüme düşürdi şemmesin
Yire düşse şemʿ bigi eriyeydi ṭāġlar

3.[3823] Ben yanaram dün ü gün benden kimesne*aña degül
Derd-mendüñ ḥālını nicesi bile ṣāġlar

4. Niçe başlar ṭopraġa düşüb vire cānlar yile
Bir nefes çözilse zülfüñdeki müşgīn bāġlar

5.[3824] Aġzuñuñ penhānı rāzından ne nükte*añlandı kim
Ser-zenişden ġoncayı dil-teng itdi bāġlar

6.[3825] *Ṣıbġatu'llāh*'dan yüzüñ ol rengi buldı kim anı
Göriben cān rengi budur didiler ṣabbāġlar

7. Aḥmedī bülbül naġamdur ʿışḳ bāġında ne ġam
Naġmesine ger anuñ ṭaʿne uralar zāġlar

---

[3819] * H. 103a, Tİ. 87a, DB. 163a (bn. 159a), T. 133b (bn. 43a), BM. 87b, Dİ. 56a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[3820] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3821] 1b - Niçe: nice BM

[3822] 2a - Oduñ: odı Tİ, DB, T; Hicrüñ içüme: göñlüme ʿışḳuñ Tİ / içüme ʿışḳuñ DB, T; Şemmesin: şemmesi Dİ
2b - Şemʿ bigi eriyeydi: eriyeydi şemʿ bigi BM

[3823] 3a - Kimesne: kişi Dİ

[3824] 5a - Penhānı: penhān DB, T, Dİ; Añlandı kim: añlana Dİ

[3825] 6a - Ol rengi: şol reng Dİ; Anı: anuñ BM

**316**[3826]

***Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3827]

1.[3828] Fürḳatüñde*āhum odı evc-i ṣüreyyāya irer
Ḳan yaşum ḳaṭresi çün mevc ura deryāya irer

2. Ḳadrini bilürise yüzüñ ü zülfüñi gören
Rūz-ı nev-rūzı bulıban şeb-i yeldāya irer

3. Uzadu ḳıṣṣa durur kim diye ṣaçuñ ṣıfatın
Ḥayret içinde ḳalur her ki bu sevdāya irer

4.[3829] Cān anuñıçun ider ḳıble senüñ işigüñi
Ki*orada yüz süriyen cennet-i meʾvāya irer

5.[3830] Lāma döndüm elifini göreli ḳametüñüñ
Ki belāyıla irer her ki bu bālāya irer

6. Düşdi ḳan baḥrına gözüm dişüñüñ güheriçün
Her ki ġavvāṣ ola ol lülü-yi lālāya irer

7. Aḥmedī ṣaçlaruñuñ vaṣfını dile getürür
Anuñıçun nefesi ʿanber-i sārāya irer

---

[3826] * H. 103a, Tİ. 87a, DB. 151a (bn. 147a), T. 122a (bn. 93b), BM. 87b, Dİ. 56b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[3827] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu"; T ve Dİ nüshalarında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3828] 1b - Ḳan yaşum: yaşumuñ DB, T; Çün: ger DB, T; Mevc: evc BM; Ura: urdı Dİ

[3829] 4b - Ki*orada: orada Dİ; Süriyen: sürüben Dİ; Cennet-i meʾvāya: cennet ü meʾvāya DB, T, BM

[3830] 5a - Döndüm: döndi BM
5b - Ki belāyıla: kim belāyıla BM

**317**[3831]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ş̱erāhu**[3832]

1.[3833] Faṣl-ı bahār ḫurrem ü erdibihişt dür
Gül-zāra baḫ ki ġayret-i bāz̲-ı bihişt dür

2.[3834] Şāz̲ itdi ḫār u ḫāre-yi ter-güller ādemi
Ger ḫār u ḫāreden daḫı ḫuşk olsa zişt dür

3.[3835] Yārıla kişt-zārda geşt eyle bāz̲e iç
Kim kevs̱er-i bihişt leb-i cūy u kişt dür

4.[3836] Ḳılma*iʿtimād zühde vü bāk itme bāz̲eden
Ayruḫsı olmaz ol ki saña ser-niviştdür

5.[3837] Rāḥatda yiñ serīrile naṭʿı ḥarīrden
Ol kim şarāb-ḫānede bālini ḫıştdur

6. Ṭaʿn itmeye kimesneye işbu ḥarāmıçun
Ol kim ḥelāl-zāde vü nīgū-siriştdür

7. Gül-zār içinde bāz̲eyi nūş eyle Aḥmedī
Yāz̲-ı bihişt itme ki erdibihişt dür

---

[3831] * H. 103b, Tİ. 87b, DB. 169b (bn. 165b), T. 119b (bn. 12b), Dİ. 57a
* Bu şiir V ve BM nüshalarında yoktur.

[3832] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3833] 1a - Faṣl-ı bahār: faṣl-ı bahārı Dİ
1b - Ġayret: ʿibret Tİ, DB, T

[3834] 2a - Ḫār u: ḫār DB
2b - Ḫuşk olsa: kim olsa DB, T

[3835] 3a - Geşt: kiştDİ
3b - Kevs̱er-i bihişt: kevs̱er ü bihişt Tİ, Dİ / s̱er ü bihişt DB, T; Cūy u: cūy DB, T

[3836] 4b - Ayruḫsı: ki ayruḫsı Tİ, DB, T

[3837] 5b - Bālini: bālin DB, T

**318**[3838]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3839]

1.[3840] Ḳahrıla cānuma benüm ol mihr-i cān ider
Anı ki lāleyile güle mihr-i cān ider

2.[3841] Gül yañaġuñ firāḳı ki oda yaḫdı lāleyi
Yüzümi zaʿferān yaşumı erġavān ider

3. Çīnine zülfüñüñ sefer-i baḥr idüb gözüm
Laʿl iledür ki müşg ala cānın ziyān ider

4. Varlıġın aġzuñuñ nice vaṣf ideyim kim ol
Bir rāzdur ki ʿaḳl anı cāndan nihān ider

5. Yüzüñ ḫayāli göñlümi rūşen-żamīr idüb
Laʿlüñ ḥadīṣi dilümi şīrīn-beyān ider

6.[3842] Servüñ ḫayāline gözüm ola diyü vaṭan
Her kirpigümi gör niçe çeşme revān ider

7.[3843] Cevrile Aḥmedī'ye niçe ḳaṣd ide gözüñ
Yitmez mi ol cefā ki*aña devr-i zamān ider

---

[3838] * H. 130b, Tİ. 87b, DB. 157b (bn. 153b), T. 128b (bn. 197a), BM. 88a, Dİ. 57a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[3839] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3840] 1a - Mihr-i cān: mihr ü cān BM
1b - Mihr-i cān: mihr ü cān BM

[3841] 2a - Ki oda: oda BM

[3842] 6a - Diyü vaṭan: vaṭan diyü BM
6b - Kirpigümi: kirpügüm Tİ, Dİ; Gör: göre Tİ, Dİ; Niçe: nice BM, Dİ

[3843] 7a - Niçe: nice Tİ, BM; İde: ider DB, T
7b - Devr-i zamān: devr ü zamān DB, T

**319**[3844]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu ḳabrehu**[3845]

1.[3846] Ḳaşuñ kemānı cānına ḫalḳuñ kemīn ider
Ġamzeñ ḫaẕengi ḳaṣd-ı dil ü ʿaḳl u dīn ider

2.[3847] Ġamzeñ çü ʿaḳl u dīn ü dil aldı eyit daḫı
Ḳaşuñ ne ḳorḫudur beni zülfüñ ne kīn ider

3. Urdı ḳalem ezelde yüzüñ naḳşına raḳam
Andan berü Ḥaḳ andıla*aña āferīn ider

4.[3848] Her gün yüzüñ żiyāsı ṣabāḥa virür ṣafā
Her dem ṣaçuñ ṣabā nefesin ʿanberīn ider

5.[3849] Kevṯer-lebüñ ṣafāsına cānın niṯār idüb
Ġamzeñ belālarına heves ḫūr-ı ʿıyn ider

6.[3850] Ḳılur gözüm ṣaçuña heves bilmez anı kim
Deryāya uġrar ol kişi kim ḳaṣd-ı çīn ider

7.[3851] Laʿlüñi niçe kim getüre ẕikre Aḥmedī
Dilinde ḳamu sözüni dürr-i ṯemīn ider

---

[3844] * H. 104a, Tİ. 87b, DB. 158a (bn. 154a), T. 129a (bn. 197b), BM. 88a, Dİ. 57b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[3845] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3846] 1b - Ḳaṣd-ı dil: ḳaṣd u dil BM

[3847] 2a - Dīn ü dil: dil ü dīn DB, T

[3848] 4a - Virür ṣafā: ṣafā virür Dİ

[3849] 5a - Ṣafāsına: hevāsına Dİ; Niṯār: revān Tİ, DB, T, Dİ; İdüb: ḳılur DB, T

[3850] 6a - Ṣaçuña heves: heves ṣaçuña DB, T

[3851] 7a - Niçe: nice BM

**320**[3852]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3853]

1. Göñül zülfüñ ḫamında mübtelādur
   Bu sevdādan üzilmez ne belādur

2. Senüñ ʿışḳuñ belāsına düşürdi
   Gözüm bini bu ne ʿayn-i ʿanādur

3.[3854] Ṣaçuña vālihem gerçi ḫaṭardur
   Gözüñe fitneyem gerçi ḫaṭādur

4. Firāḳuñ tende esbāb-ı elemdür
   Viṣālüñ cānda Ḳānūn-ı Şifā'dur

5. Yañaġuñdan utandı gül çemende
   İ raḥmet aña kim ehl-i ḫayādur

6.[3855] Boyuña bende oldı serv-i āzād
   Ezelde ṭoġrılıḫ aña ʿaṭādur

7. Ḳaşuñ *nūn ve'l-ḳalem* alnuñ tebārek
   Ṣaçuñ *ve'l-leyli* yüzüñ *ve'ḍ-ḍuḥādur*

8. Söze getürdi sūzuñ Aḥmedī'yi
   Di sūzın artur anuñ kim sezādur

---

[3852] * H. 104a, Tİ. 87b, DB. 167a (bn. 163a), T. 143a (bn. 200a), BM. 88b, Dİ. 57b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[3853] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3854] 3b - Ḫaṭādur: fitādur BM

[3855] 6b - Ezelde: ezelden DB, T, Dİ

9.[3856] Dutışur ʿūd anuñçun ḫoş-nefesdür
Yanar ney anuñıçun ḫoş-nevādur

[3856] 9b - Ḫoş-nevādur: ḫoş-nüvādur Dİ

**321**[3857]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ş̱erāhu**[3858]

1. Ger göñül sevdiyise ṣıdḳıla bir yārı n'olur
   Cān eger cānıla oldısa ḫırīẕārı n'olur

2.[3859] İy beni ʿāşıḳ diyü remzile ḫalḳa ġamz iden
   Ṭoġru dirsin sevmişem cānıla bir yārı n'olur

3.[3860] Zülfi zencīrine niçe ʿāḳil olmışdur esīr
   Ben ki mecnūnam eger olsam giriftārı n'olur

4. Ger naẓar ḳıldumısa anuñ cemāline ne ġam
   Bülbül-i şeyẕā temāşā itse gül-zārı n'olur

5. Her kişi yüz dürlü iş işler cihānda nesne yoḫ
   Bu arada sevmişem ben daḫı bir yārı n'olur

6.[3861] Fitne olmış naḳşa bir ṣāḥib-naẓar naḳḳāşıçun
   Ne ziyān var arada bilsem saña bārī n'olur

7.[3862] ʿĀrı yoḫdur diyü bini niçe bir ʿayb idesin
   ʿĀşıḳam terk itdümise nengile ʿārı n'olur

8.[3863] ʿIşḳ cāmın içmişem gitdiyise ʿaḳlum ne ġam

---

[3857] * H. 104b, Tİ. 88a, DB. 176a (bn. 172a), T. 135b (bn. 77a), BM. 88b, Dİ. 58a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, BM ve Dİ nüshalarında 11; Tİ, DB ve T nüshalarında 10 beyittir.

[3858] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3859] 2a - Ġamz: ġamze BM

[3860] 3a - Niçe ʿāḳil: ʿāḳil nice BM

[3861] Bu beyit Tİ, DB ve T nüshalarında yoktur.

[3862] 7a - ʿĀrı: ʿaybı BM; Niçe: nice BM

[3863] 8a - Ne ġam: n'ider DB, T

Āb-ı ḥayvān yurısa bir naḳş-ı dīvārı n’olur

9.[3864] Şehr içinde niçe bir bini melāmet idesin
Dut ki münkir eyledüñ sen baña bu şārı n’olur

10. Çünki ʿaybuma muḳırram hergiz inkār itmezem
Baña yoġısa bu ḫalḳuñ bārī iḳrārı n’olur

11.[3865] ʿAyb idince nālemi işidiben diseñ baña
Aḥmedī ṣabr it bu ḳamu nāle vü zārı n’olur

8b - Naḳş-ı dīvārı: naḳş dīvārı Dİ

[3864] 9a - Niçe: nice BM

[3865] 11a - İdince: idüben BM

**322**[3866]

***Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3867]

1.[3868] Gül ki rengi yüzüñüñ bāġ u gülistāna güler
Söyle kim ẕevḳi sözüñüñ şekeristāna güler

2.[3869] Dudaġuñ kim aña yāḳūt-ı revān dir yāḳūt
Bir güherdür ki dü-ṣad laʿl-i Bedaḫşān'a güler

3.[3870] Sen gülicek dişüñ odından erir dürr-i ʿAden
Aġlayam ben gözümüñ ḳan yaşı ʿummāna güler

4.[3871] Bir nefes bāẕ-ı seḥer zülfüñe irdi leb-i ṣubḥ
Ol nefes rāyiḥasın duyalı reyḥāna güler

5.[3872] Zülfüñüñ silsilesinde beni ser-geşte gören
Zihī sevdā-zede diyü bu perīşāna güler

6.[3873] Şavḳuñuñ ẕevḳini ṭuyan kişi cān mihrini ḳor
Derdüñüñ dürdini içen kişi dermāna güler

---

[3866] * H. 105a, Tİ. 88a, DB. 161b (bn. 157b), T. 132a (bn. 89b), BM. 89a, Dİ. 58b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[3867] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3868] 1a - Bāġ u gülistāna: bāġ-ı gülistāna BM; Güler: gelür BM
1b - Söyle: şöyle Tİ, DB, T, Dİ; Ẕevḳi: ẕevk ü BM / şavḳı Dİ; Sözüñüñ: yüzüñüñ Dİ; Güler: gelür BM

[3869] 2a - Revān dir: revāndür Dİ
2b - Dü-ṣad: besī Dİ; Güler: gelür BM

[3870] 3b - Aġlayam: aġlasam Tİ, DB, T, Dİ; Güler: gelür BM

[3871] 4b - Güler: gelür BM

[3872] 5a - Gören: görüb Tİ
5b - Diyü bu: bu BM; Güler: gelür BM

[3873] 6a - Mihrini: ẕevḳini DB, T / mihri BM
6b - Dürdini: derdini BM; Güler: gelür BM

7.[3874] Aḥmedī ḳıldı lebüñ vaṣfıyıla dilini ter
Her sözi lā-büd anuñ çeşme-yi ḥayvāna güler

[3874] 7b - Güler: gelür BM

**323**[3875]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[3876]

1. Gül yüzüñüñ firāḳı yüregümi ḫūn ider
   Şavḳı cemālüñüñ yaşumı lāle-gūn ider

2. Cānum aluriken gözüñe aldanur göñül
   Görgil bu cāẕūyı ki baña ne füsūn ider

3.[3877] Zülfüñ ʿuḳābı ʿaḳl hümāyını ṣayd idüb
   Āhū gözüñ pelengile şīri zebūn ider

4. Ol cīm müşg-zülfile ol mīm laʿl-aġız
   İki büküb elif bigi ḳaddümi nūn ider

5. Geh ḫançere ṣunar gözüñ ü geh ḳurar kemān
   Bu fitneyi kim itdi ki ol ẕū-fünūn ider

6.[3878] Yüzüñ firāḳı lālenüñ içine urdı dāġ
   Yañaġuñ iştiyāḳı küllī ġarḳ-ı ḫūn ider

7. Sehvile müşg didise zülfüñe Aḥmedī
   ʿAyb itme kim aña bu ḫaṭāyı cünūn ider

---

[3875] * H. 105a, Tİ. 88a, BM. 89b, Dİ. 58b
* Bu şiir DB, T ve V nüshalarında yoktur.

[3876] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3877] 3b - Şīri: şīrīn BM

[3878] 6a - İçine urdı dāġ: urur içine dāġ Dİ

**324**[3879]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3880]

1. Gönlümüñ ārzūsı lebüñdeki ḳandadur
   Bī-çārenüñ ḫayālini görgil ki ḳandadur

2.[3881] ʿIşḳuñda göñül oldı ser-ā-pāy varlıġum
   Şavḳın cemālüñüñ nirede ṣorsañ andadur

3.[3882] Gitdi yoluñda cān u ten ü ʿaḳl u dīn ü dil
   Devrüñ ne cevri varısa ben derd-mendedür

4. Dil-dāẕe vü ġarībem ü dil-dārdan ıraḫ
   Nā-sāz-kār baḫtı gör āḫir ki bendedür

5.[3883] ʿAḳlum ṣaçuñ belāsına nice*olmasun esīr
   Çün ḳanda ʿaḳl var güẕeri bu kemendedür

6.[3884] Yüzüñ gülinden ayru düşen kişi lāle-vār
   Dil-sūḫte benefşe bigi ser-figendedür

7.[3885] Vaṣluñda hicr ḫavfıla olurdı Aḥmedī
   Zi saḫt cān ki şimdi firāḳuñda zindedür

---

[3879] * H. 105b, Tİ. 88b, DB. 183a (bn. 183a), T. 150a (bn. 273b), BM. 89b, Dİ. 59a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[3880] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3881] 2a - Göñül: gönlüm DB, T

[3882] 3a - Cān u: ʿaḳl u DB, T; Ten ü: ten BM; ʿAḳl u: cān u DB, T

[3883] 5a - Olmasun: olmaya BM

[3884] 6b - Ser-figendedür: figendedür BM

[3885] 7a - Hicr: hicr ü BM
7b - Saḫt cān: saḫt-ı cān BM

**325**[3886]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3887]

1.[3888] Gözümden aġladuḫca firāḳuñda ḳan ṭamar
Üzildi*ola meger bu yüregümdeki ṭamar

2.[3889] Ġamzeñ ḳażā yiter bu cihāna ki fitnesi
Tīr-i ḳażā bigi nireye dutsa yüz yiter

3.[3890] Bir dem gider bu ġuṣṣayı şāẕ ol u bāẕe iç
Kim bāẕdur bu ʿömr ü ḳarār itmez ü gider

4.[3891] Baġlamışam vefāña kemer ney bigi müdām
Ḫoẕ kimde yoġısa bu kemer ola ol kemer

5.[3892] Aġzuñdaġı dürer ṣıfatın çünki şerḥ idem
Dürr-i yetīm utanubanuñ nāmesin dürer

6.[3893] Bāẕ-ı bahār çünki bezer yiryüzin tamām
Görüb yüzüñi lāle vü gülden daḫı bizer

7. Vaṣfını ḫoş yazar yüzüñüñ Aḥmedī velī

---

[3886] * H. 105b, Tİ. 88b, DB. 152a (bn. 148a), T. 122b (bn. 94a), BM. 90a, Dİ. 59a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[3887] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3888] 1b - Meger bu: meger Dİ

[3889] 2a - Bu: ki bu BM; Ki fitnesi: fitnesi BM
2b - Tīr-i ḳażā: tīr-i ḳader Tİ, DB, T, Dİ; Bigi: gibi DB, T

[3890] 3a - Ġuṣṣayı: ḳayġuyı Dİ; Ol u: ol BM
3b - ʿÖmr ü: ʿömr Dİ

[3891] 4a - Bigi: gibi DB, T
4b - Ola ol: ol durur DB, T; Kemer: kem er Tİ, DB, T

[3892] 5b - Utanubanuñ nāmesin: utanuban nāmūsın BM

[3893] 6a - Bezer: yazar Dİ
6b - Bizer: nizer Dİ

Āşüfte*olub ṣaçuñ añıcaḫ işini bozar

**326**[3894]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[3895]

1. Gel lāle-zāra varalum it lāleye naẓar
   Gör kim ne şekl virmiş aña *vāhibu'ṣ-ṣuver*

2.[3896] Şāḫ-ı zümürrüd üstine bir cām-ı laʿlīdür
   Yā micmer-i ʿaḳīḳ içi pür-müşg ü pür-dürer

3. Ḳarara yanmış içi vü ḳan yaşa ṭaşı ġarḳ
   ʿIşḳ odı düşdi cānına anuñ daḫı meger

4.[3897] Yāruñ gözine beñzese nergis *biʿaynihi*
   Uş lāle yañaġı bigi rengīn ü ḫūb u ter

5. Her kim baḫarsa lāleye dir kim zihī ġurāb
   Kim müşg oldı aña vü yāḳūt bāl ü per

6.[3898] Gördi çirāġ-ı ʿömri ki virür ecel yile
   Ḳorḫudan oldı şemʿ bigi sūḫte-ciger

7. Bildi cihān ḥarīfile kim çıḫamaz başa
   Virdi yile külāhın u şaldı yire siper

8.[3899] Gel lāleyile şāẕ oturalum gider ġamı

---

[3894] * H. 105b, Tİ. 88b, DB. 150b (bn. 146b), T. 139a (bn. 92b), BM. 90a, Dİ. 59b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[3895] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3896] 2b - Pür-müşg: pür-ʿūd Tİ, DB, T, Dİ

[3897] 4a - Gözine: yüzine Dİ
4b - Bigi: gibi DB, T

[3898] 6a - ʿÖmri ki: ʿömrini DB, T / ʿömr ki Dİ

[3899] 8b - Ḳonuḫdur: ḳonuḫ Dİ

Kim bir ḳonuḫdur ol bize bugün yarın gider

9. Gül mevsüminde içmeyenüñ cām-ı lāle-reng
Ḥaḳḳā ki göñli lāleden ola siyāh-ter

10. Āṣār-ı ṣunʿ ṭolu durur lāle-zār u bāġ
Fikr it ki nireden durur işbu ḳamu eṣer

11.[3900] Lāle işini görüb ala ʿibret Aḥmedī
Nergis bigi degülise gözleri bī-baṣar

[3900] 11b - Bigi: gibi DB, T

**327**[3901]

***Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3902]

1. Gönül ki ʿışḳıla bu zülf-i dil-rübāya düşer
   Hevā-yı ʿālem-i cāndur diyü belāya düşer

2. Yüzüñe sāyesi düşmiş bu ʿanberīn ṣaçuñuñ
   Nite kiʿuḳde-yi reʾsüñ sevādı āya düşer

3. Ṣaçuñ belāsına ḫālüñ düşürdi göñlümi
   Ki dāne göricegez ḳuş varur ḳażāya düşer

4.[3903] Belāyıla bulınur vaṣl şükr kim ġamzeñ
   Belā oḫın niçe ki*atar bu mübtelāya düşer

5.[3904] Gerekse yārı ḳo ġayrı göñül ki şarṭ oldur
   Ki*unıda her hevesi ol ki bu hevāya düşer

6.[3905] Ṣafā gerek oda yaḫ varlıġuñ küdūretini
   Çü şemʿ yana işi nūr olub ṣafāya düşer

7.[3906] Anı gerek seni sen fānī it ki vaḥdetde
   Viren fenāya varın cāviżān beḳāya düşer

8.[3907] Ġanīliġ isteriseñ faḳrı cānuña faḫr it

---

[3901] * H. 106a, Tİ. 89a, DB. 153a (bn. 149a), T. 123b (bn. 97a), BM. 90b, Dİ. 60a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[3902] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3903] 4b - Niçe: nice DB, T, BM; Ki*atar bu: kim ata Dİ

[3904] 5a - Ki: çü DB, T
5b - Her hevesi: hevesi Tİ, Dİ / her hevesin DB, T

[3905] 6a - Gerek: gerekse Tİ, DB, T

[3906] 7a - İt ki: it Dİ

[3907] 8b - Faḳr: faḫr Tİ, DB, T

Ki faḳr çünki tamām ola ol ġınāya düşer

9.[3908] Sözi muḥaḳḳıḳa dir Aḥmedī ki keşf ide
Bu remzi ṣanma ki Şeyḫoġlı Muṣṭafā'ya düşer

[3908] 9a - Sözi: sözin DB, T

**328**[3909]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3910]

1. Göñül zülfüñ ḫamına ṭolaşıbdur
   Bu sevdādan belāya ulaşıbdur

2.[3911] Gözüme kim seni*ister yüz süriyü
   Meded irgil ki ġarḳ-āba düşibdür

3.[3912] Yüzüñde ḥüsni tekīd itmegiçün
   Elifle iki nūn ḫoş barışıbdur

4. ʿAceb mi āteşīn oldısa āhum
   Yüregüm şemʿ bigi dutuşıbdur

5. Aḫar her kirpügümden Nīl ü Ceyḥūn
   Bu ḳan deryāsı gör nice ṭaşıbdur

6. Ṣabā müşgile ṭoldurdı hevāyı
   Meger kim zülfüñüñ bendin şeşibdür

7. Firāḳuñda*Aḥmedī'nüñ aġlamaḫdan
   Elin dutġıl ki ṣu başdan aşıbdur

---

[3909] * H. 106b, Tİ. 89b, DB. 168b (bn. 164b), T. 144b (bn. 201b), BM. 91b, Dİ. 61a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[3910] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3911] 2a - Gözüme: gözüm BM, Dİ

[3912] 3b - İki: ol iki Tİ, DB, T, BM; Barışıbdur: yaraşubdur Tİ, BM

**329**[3913]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[3914]

1. Leṭāfetde dudaġuñ cāna beñzer
   Hevāsı zülfüñüñ īmāna beñzer

2. Ṣaçuñuñ perçemi kim yañaġuñda
   Gül üzre deste-yi reyḥāna beñzer

3.[3915] Muʿanber-ḫāl ol laʿl-i lebüñden
   Ḫıżır'la çeşme-yi ḥayvāna beñzer

4. Kemān-keş ġamzeñ ider girü āşūb
   Ṣuṣamışdur meger ol ḳana beñzer

5. Nicesi ḳurtaram ġarḳ-ābdan cān
   Gözümüñ yaşı çün ʿummāna beñzer

6.[3916] Lebüñ dermān idem dir derdüñe līk
   Ḳomaz ġamzeñ anı dermāna beñzer

7.[3917] Yüzüñ pervānesidür Aḥmedī ḫoş
   Bu şemʿe düşibenüñ yana beñzer

---

[3913] * H. 106b, Tİ. 89b, DB. 154a (bn. 150a), T. 124a (bn. 97b), BM. 91b
* Bu şiir V ve Dİ nüshalarında yoktur.

[3914] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[3915] 3a - Ḫāl: ḫālüñ Tİ, DB, T; Lebüñden: lebüñde Tİ, DB, T

[3916] 6a - İdem dir: idem BM

[3917] 7a - Ḫoş: uş Tİ, DB, T

**330**[3918]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3919]

1.[3920] Gözüñ ḳanumı dökdükde baña muṭlaḳ şehādetdür
Şehīd olduġı ʿışḳıla kişiye ḫoş saʿādetdür

2. Ṣaçuñ sevdāsı ʿālemde perīşān itmemiş hergiz
Ne cān ḳodı ne ʿaḳl u dīn bu ne resm ü ne ʿādetdür

3.[3921] Saña saġlıḫ ben öldükde ḳapuñda derd ü ḥasretle
Eger bir raḥm ideriseñ baña ol ḫoş ʿıyādetdür

4.[3922] Ḳaşuñ ṭanuḳlıġıyıla ḳanum içdi gözüñ aña
Ḥelāl olsun bu ḳan gerçi*ol şehādet kej-şehādetdür

5.[3923] Murāduñ buyısa ki*olam berī dünyā vü ʿuḳbīden
Mürīdem ben mürīd işi nedür terk-i irādetdür

6.[3924] Ḳaşuñuñ ṭāḳını görüb yüzüñi ḳıble-gāh itdüm
Daḫı miḥrāb olur mı aña ki*ol ehl-i ʿibādetdür

7.[3925] Gözüñ mekriyile binüm belām u çarḫuñ aḥdāṣı
Neden kim Aḥmedī dirse yaḳīn bil kim ziyādetdür

---

[3918] * H. 107a, Tİ. 89b, DB. 169a (bn. 165a), T. 119a (bn. 12a), BM. 92a, Dİ. 61a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[3919] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3920] 1a - Dökdükde: dökdügi Tİ, DB, T, Dİ

[3921] 3a - Ḳapuñda: ki durur BM; Derd ü ḥasretle: derd-i ḥasretle BM

[3922] 4b - Gerçi: ger Dİ

[3923] 5a - Ki*olam: olam Dİ

[3924] 6a - Görüb: görüben BM; İtdüm: oldum BM
6b - Ki*ol: ki Dİ

[3925] 7a - Belām: belā BM

**331**[3926]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[3927]

1.[3928] Ayrulıġuñ odı cigerümi kebāb ider
Şavḳuñ ʿaẕābı gözümi deryā-yı āb ider

2. Alnuñ yüzüñ ḫayāli ḫayāl eyledi beni
N'iderse kişiye mehile āfitāb ider

3. Lāle bigi ki ḳarşu ola yile ṣubḥ-dem
İnsānı gözümüñ ḳan içinde*ıżṭırāb ider

4.[3929] Zülfüñ hevāsı ḫ̆ābı ḫayāl itdi gözüme
Sevdāyī*olan kişi nice ārām-ı ḫ̆āb ider

5.[3930] Cānı ʿazīz yār durur yār kişi kim
Bī-yār dirilem diye yañlış ḥisāb ider

6. Yüzüñ diyü naẕar iderem güneşe kişi
ʿAczile ṭoprāġı ṣuya nāib-menāb ider

7. Nice güher durur dişüñ iy cān ki gülicek
Dürri anuñ ḫayāsı eridiben āb ider

8.[3931] Gözüm düşürdi göñlümi zülfüñ belāsına

---

[3926] * H. 107a, Tİ. 90a, DB. 155a (bn. 151a), T. 125b (bn. 99a)
* Bu şiir V, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

[3927] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[3928] 1b - Āb: ḫ̆āb DB, T

[3929] 4a - Ḫ̆ābı: ḫ̆āb DB
4b - Ārām-ı ḫ̆āb: ārām u ḫ̆āb Tİ, T

[3930] 5a - Yār: yāre Tİ / yārı DB, T

[3931] 8a - Göñlümi: cānumı Tİ, DB, T

Çoḳ dāma uġrar ol ki delīlin ġurāb ider

9. İllā ki Aḥmedī bu cihānda kimesne yoḳ
Üşbu söze bu resmile şīrīn-cevāb ider

**332**[3932]

***Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3933]

1.[3934] Lebüñ ne derde ki var cān u tende dermāndur
Varısa ol durur ol rāst ki*āb-ı ḥayvāndur

2. Meger ki düşde ṣaçuñ sünbülini gördi gice
Benefşe anuñıçun ṣubḥ-dem perīşāndur

3.[3935] Görem diyen kişi cān ṣūretini ḫoş-rūşen
Senüñ cemālüñe baḫsun ki ṣūret-i cāndur

4. Bu baḫtı ḳara gözüm uyḫuyıla cemʿ olmaz
Ki bunca vaḳt arasında bunlaruñ ḳandur

5. Geçüb durur gözümüñ yaşı āb-ı deryādan
Henūz āhumı gör nice āteş-efşāndur

6. Bu yaşlu göz ṣu ṣaçar başlu yüregüm odına
Bu kişilik neʿaceb andan āḫir insāndur

7.[3936] Diriseñ Aḥmedī irürdi sözi Selmān'a
Dürüst ü rāst bu daʿvī kemāl-i Selmān'dur

---

[3932] * H. 107b, Tİ. 90a, DB. 180a (bn. 176a), T. 145b (bn. 270b), Dİ. 61b
* Bu şiir V ve BM nüshalarında yoktur.

[3933] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3934] 1a - Var: vardur DB

[3935] 3a - Görem: gözüm Tİ

[3936] 7a - Diriseñ: dirise DB, T
7b - Dürüst ü: dürüst T; Kemāl-i Selmān'dur: kemāl Selmān'dur Dİ

**333**[3937]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[3938]

1. Mestāne gözlerüñ ki cihānı ḫarāb ider
   Ḫalḳı yaḳıban oda cigerler kebāb ider

2.[3939] Yüzüñe zühreyile güneş oldı müşterī
   Ayı ki naḳṣı var arada kim ḥisāb ider

3.[3940] Zülfüñi müşg rengi yüzüñ tābıdur iden
   Her nesneyi siyah ki ider āfitāb ider

4. Merdümlik idiben oduma ṣu ṣaçar gözüm
   Yaşı çoġ olsun ol baña çoḫ fetḥ-i bāb ider

5. Būse didüm lebüñe dutar dürr-i laʿlile
   Şīrīn-suāle ḫoş-ter ü şīrīn-cevāb ider

6.[3941] Şavḳıla yüzüñüñ giceler ṭaña ḳalmışam
   Şöyle ki şemʿ ṣanma gözümi ki ḫ̆āb ider

7. Çün Aḥmedī añar lebüñi sözinüñ odı
   Gerçi ki teng-ḳāfiyedür laʿli āb ider

---

[3937] * H. 107b, Tİ. 90a, DB. 155b (bn. 151b), T. 126a (bn. 99b), BM. 105a, Dİ. 62a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[3938] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3939] 2b - Ayı: ay Dİ; Arada kim: arada BM

[3940] 3a - Rengi: reng Dİ
3b - Siyāh ki: ki siyāh Dİ

[3941] 6b - Gözümi ki: ki gözümi Tİ, DB, T

**334**[3942]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3943]

1.[3944] Niçe kim görem cemālüñi ḫoş olur ḥāllar
Aduñı ẕikr itdügümce ḳutlu olur fālar

2.[3945] Ayaġuñuñ tozı durur kīmiyāsı devletüñ
Pes ne ḳıymet getüre yoluñda mülk ü māllar

3.[3946] Rāyigāna çaġırurlar kimsene ḳılmaz ḳabūl
Cānları ʿışḳuñ mezādında şehā dellāllar

4.[3947] Vehm idemez ṣūretüñ naḳşını ʿaḳl u fehmler
Şerḥ idemez sīretüñ luṭfını ḳīl u ḳāllar

5.[3948] Gāh fettān ṣaçlaruñ göñlüme ṣalar fitneler
Gāh cāẕū gözlerüñ cānuma ḳılur āllar

6.[3949] Bulamazlar derdüme dermān ḥaḳīm üstādlar
Bilemezler kim ser-encāmum nedür remmāllar

7.[3950] Sākin olur ḳamu odlar rūzigār içre velī
Binüm odum artar uş geçdükçe māh u sāllar

---

[3942] * H. 108a, Tİ. 90a, DB. 163b (bn. 159b), T. 134a (bn. 43b), BM. 105a, Dİ. 62a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[3943] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3944] 1a - Niçe: nice BM
1b - Olur: gelür Tİ, DB, T

[3945] 2a - Kīmiyāsı: tūtiyāsı DB, T
2b - Pes: bes DB, T, BM, Dİ

[3946] 3a - Çaġırurlar: çaġrışurlar Tİ, DB, T

[3947] 4a - ʿAḳl u fehmler: vehm ü ʿuḳūl BM

[3948] 5a - Ṣaçlaruñ: ḳaşlaruñ DB, T, BM

[3949] 6a - Bulamazlar: bulamaz BM

[3950] 7a - İçre: yile Tİ, DB, T, Dİ

8.[3951] Aḥmedī s̱ābit-ḳademdür ʿışḳ yolında bugün
N’ola ger ṭaʿne ururlarsa aña baṭṭāllar

[3951] 8b - Ururlarsa: ururs̱a BM

**335**[3952]

***Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu ḳabrehu**[3953]

1.[3954] Niçe firāḳ odına şemʿ bigi yana ciger
Niçe dütünine bu āhumuñ boyana ciger

2. Ḳaşuñ kemānı gümānsuz ḳażā oḫını atar
Bu zaḫma ne yürek ola ki döye yā ne ciger

3.[3955] Yanan çü nūr olur eriyib küdūretden
Erise şemʿ bigi n'ola yana yana ciger

4.[3956] Ciger gözüm bıñarından aḫıtdı ḳan mevcin
Diler cihānı meger ki*ide ġarḳ ḳana ciger

5. Hedef bigi cigerüm ṭolu zaḫm-ı peykāndur
Olalı ġamzelerüñ oḫına nişāne ciger

6. ʿAceb mi ʿūd ṣıfat olsa nālişüm dil-sūz
Ki oldı şemʿ bigi āteşīn-zebāna ciger

7.[3957] Ciger cefāyıla ġarḳ oldı Aḥmedī ḳana
Bu baḥrdan nice çıḫa ʿaceb kerāna ciğer

---

[3952] * H. 108a, Tİ. 90b, DB. 152b (bn. 148b), T. 122b (bn. 94a), BM. 105b, Dİ. 63a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[3953] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3954] 1a - Niçe: nice bir BM; Firāḳ: firāḳuñuñ DB, T
1b - Niçe: nice bir BM; Āhumuñ: āhum BM

[3955] 3a - Yanan: yanar DB, T

[3956] 4a - Aḫıtdı: aḳındı DB, T
4b - Cihānı: nihān Dİ; Ġarḳ: ġarḳı Dİ; Ḳana: āba DB, T

[3957] 7b - Nice: niçe DB, T

**336**[3958]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3959]

1.[3960] Ne maẓharsın ki olduñ ser-te-ser nūr
Ki yoḫdur günde daḫı ol ḳadar nūr

2.[3961] Seni göreli oldı baña rūşen
Ki yüzüñden alur şems ü ḳamer nūr

3. Nefes mihrüñden urdı ṣubḥ anuñçun
Ṣafāsından ṭoludur baḥr u ber nūr

4. Ṣaçuñdan şām *andek māye* ẓulmet
Yüzüñden ṣubḥ-dem bir muḫtaṣar nūr

5. Cemālüñ güneşi itse tecellī
Ola ʿālemde her ẕerre ki var nūr

6. Yüzüñ maḥşerde açarsa niḳābı
Ṭola ucdan uca nār-ı saḳar nūr

7. Anuñçun Aḥmedī ʿışḳuñda yanar
Ki şemʿ olur yanıcaḫ ser-te-ser nūr

---

[3958] * H. 108b, Tİ. 91a, DB. 186b (bn. 186b), T. 154a (bn. 277a), BM. 106a, Dİ. 63a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[3959] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3960] 1a - Ki: kim Tİ, DB, T; Olduñ: oldı BM
1b - Ol: bu Dİ

[3961] 2b - Alur: olur Tİ

**337**[3962]

***Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[3963]

1.[3964] Ne ṣayda ki*ide ṣaçuñ ḳaṣd anı āla düşer
Cihānı yaḫmaġıçun fitne gözüñ āla düşer

2.[3965] Gören bu laʿl yañāġuñda derlerüñ dürrin
Ṣanur ki gül varaḳında seḥerde jāle düşer

3.[3966] İrüb ṣaçuñ girihinde ḳamer ḫusūfa girür
Varub yüzüñ hevesinde güneş zevāle düşer

4. Gözüñ füsūnını ḥūrī görürse vālih olur
Ṣaçuñ sevādına baḫsa melek ḍelāla düşer

5.[3967] Ṭapuñdan ayru eger ney bigi*iñleyem neʿaceb
Ki gülden ayrılıcaḫ ʿandelībe nāle düşer

6. Didüm ki nişe erirsin müdām şemʿe didi
Ki ṭatlu yārdan ayrılan işbu ḥāla düşer

7.[3968] Laṭīf ü nāzük ü şīrīndür Aḥmedī didügi
Yüzüñ ḫayāliyile niçe kim ḫayāle düşer

---

[3962] * H. 108b, Tİ. 91a, DB. 153b (bn. 149b), T. 123b (bn. 97a), Dİ. 63b
* Bu şiir V ve BM nüshalarında yoktur.

[3963] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3964] 1a - Ṣayda: ṣayd DB / ṣaydı T; Ḳaṣd: ḳaṣdı DB, T, Dİ

[3965] 2b - Varaḳında: varaḳına Tİ, DB, T, Dİ; Jāle: zāle T

[3966] 3a - Girür: düşer DB (SK: girür DB)

[3967] 5a - Eger: çü Dİ

[3968] 7a - Nāzük ü: nāzük DB
7b - Yüzüñ: lebüñ Tİ, DB, T

**338**[3969]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3970]

1. Ne cān kim ʿışḳı yoḫ ol cān degüldür
   Anuñ kim derdi yoḫ insān degüldür

2. Ne cevherdür bu kim saña virilmiş
   Ki anuñ yiri baḥr u kān degüldür

3.[3971] Ḳamudan ol ʿacebdür kim bu güher
   Degül peyẓā vü hem penhān degüldür

4.[3972] Yaḳīn vaḥdet durur aḥvel gözin ḳo
   Ki keṣret burada imkān degüldür

5. Düzet ḥüccetle tevḥīd-i ḥaḳīḳī
   Ki taḳlīdī olan īmān degüldür

6.[3973] Beḳā-yı cāviẓānıçun feña ol
   Beḳā mı ol ki cāviẓān degüldür

7.[3974] Ḳo iki kevni birlik isderiseñ
   Bu yol düşvārdur āsān degüldür

---

[3969] * H. 109a, Tİ. 91a, DB. 176b (bn. 172b), T. 136a (bn. 77b), BM. 106a, Dİ. 63b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.
* Bu şiir H ve Tİ nüshalarında 9; DB ve T nüshalarında 7; BM ve Dİ nüshalarında 8 beyittir.

[3970] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[3971] 3a - Güher: cevher DB, T

[3972] * Bu beyit DB ve T nüshalarında yoktur.
4b - Burada: buradan Tİ

[3973] 6b - Bu mısra Dİ nüshasında yoktur

[3974] 7a - Bu mısra Dİ nüshasında yoktur.
7b - Düşvārdur: düşvār durur Dİ

8.[3975] Ṭoludur Aḥmedī'nüñ sözi ḥikmet
Velīkin meẕhebi Yūnān degüldür

9.[3976] Bu ḳuşlar dilini ki*ol söylemişdür
Süleymān'dur bilen Selmān degüldür

[3975] Bu beyit BM nüshasında yoktur.

[3976] * Bu beyit DB ve T nüshalarında yoktur.
9a - Ki*ol: kim Dİ

**339**[3977]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3978]

1.[3979] Ne yüzüñüñ naẓīri mihr ü meh var
Ne aġzuñ bigi dürc-i dürr-i şehvār

2.[3980] Ṣaçuñdur deste-yi reyḥān velīkin
Benüm baḫtumda olmışdur siyeh-mār

3.[3981] Güneh bulmadın alur cānı ġamzeñ
N'olaydı ḥālı olsaydum güneh-kār

4.[3982] İreydüm maḳṣada ʿışḳuñ yolında
Eger olsaydı baḫtum atı reh-vār

5.[3983] Lebüñ vaṣfındadur ẕikr-i güher ʿayb
Beñüñ ḳatındadur ẕikr-i şebeh-ʿār

6.[3984] Benefşe zülfüñüñ sevdāsıyıla
Bu gönlüm geh perīşāndur u geh zār

7.[3985] Cemālüñe duʿāsı Aḥmedī'nüñ
Bu ki*olsun bu cemāle Ḥaḳ nigeh-dār

---

[3977] * H. 109a, Tİ. 91a, DB. 146b (bn. 142b), T. 116a (bn. 21a), BM. 106b, Dİ. 64a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[3978] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3979] 1b - Dürc-i dürr-i şehvār: dürcidür şebeh var Dİ

[3980] 2a - Reyḥān: reyḥān u BM
2b - Mār: var DB, T

[3981] 3b - Ḥālı olsaydum: ger olayıdum DB, T / ḥāl olsaydum Dİ

[3982] 4b - Olsaydı: olaydı T

[3983] 5a - Ẕikr-i güher: ẕikrüñ ki her BM

[3984] 6b - U geh: geh DB, BM; Zār: tār Tİ

[3985] 7b - Bu ki: ki BM / bu Dİ; Bu cemāle Ḥaḳ: Ḥaḳ cemālüñe BM

**340**[3986]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[3987]

1.[3988] Ne diyem dişüñe kim ne güherdür
Ki*aña teşne-ciger lülü-yi terdür

2.[3989] Güneş yüzüñden alur şuʿle-yi nūr
Pes aña nice diyem kim ḳamerdür

3.[3990] Lebüñden aldı gül reng ü şeker ṭaʿm
Pes aña kim diye ki*ol gül-şekerdür

4. Ṣaçuñ sevdāsına düşüb durur müşg
Anuñçun yidügi ḫūn-ı cigerdür

5. Gözüñe ḥūr u yüzüñe melek zār
Saña bes nice diyem kim beşerdür

6. Kemānı ḳaşuñuñ sehm-i ḳażādur
Ḫaẕengi ġamzeñüñ tīr-i ḳaderdür

7.[3991] Niṣār itdi yoluña Aḥmedī cān
Ḳabūl it anı gerçi muḫtaṣardur

8. Saña lāyıḳ degül bu tuḥfe līkin

---

[3986] * H. 109b, Tİ. 91b, DB. 170b (bn. 166b), T. 120b (bn. 90b), BM. 106b, Dİ. 64a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[3987] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3988] 1a - Kim: ki BM
1b - Ki*aña: aña Dİ

[3989] 2b - Pes: bes BM

[3990] 3a - Aldı: ala Dİ
3b - Pes: bes T, BM; Ki*ol: ol Dİ

[3991] 7a - Niṣār itdi: niṣār DB

Utanmaz viren anı ki*elde vardur

**341**[3992]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ş̱erāhu**[3993]

1. Niçe cānumı yaḫa āteş-i hecr
   Bu göñlüme gözüñ niçe ide zecr

2. Yüzüñ nev-rūz u ṣaçuñdur şeb-i ḳadr
   Ḳaşuñ miḥrābı ḥattā *maṭlaʿu'l-fecr*

3.[3994] *Laḳad ferraḳte beyne'r-rūḥi ve'r-rūḥ*
   *Ve aḥraḳte ḳulūbe'l-ḫalḳı bi's-secr*

4. Neḫ̆āhem rūy-gerdānīden ez-tū
   *Ve in eẕ̱eytenī bi'ṣ-ṣaddı ve'l-ḥacr*

5.[3995] Göñül ş̱ābit-ḳadem olub yoluñda
   Belāya ṣabr it kim bulasın ecr

6.[3996] Eger cānān gerekse terk-i cān it
   *Yekūnu'r-ribḥu ve'l-ḫüsrānu fī't-tecr*

7. Ümīẕüñ Ḥaḳ'dan üzme Aḥmedī kim
   Cihāndur gāh vaṣl ola vü geh hecr

---

[3992] * H. 109b, Tİ. 91b, DB. 154b (bn. 150b), T. 124b (bn. 98a), Dİ. 64b
* Bu şiir V ve BM nüshalarında yoktur.

[3993] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3994] 3a - Beyne'r-rūḥi: beyne'l-cismi DB, T
3b - Aḥraḳte: aḥraḳtü'l Tİ

[3995] 5a - Yoluñda: bu yolda T

[3996] 6a - Terk-i cān: cānı terk Dİ
6b - Fi't-tecr: fi'l-hecr Tİ

**342**[3997]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu ḳabrehu**[3998]

1. Naẓar ehli gel ol yāruñ yüzi naḳşınuñ alın gör
   Ne cānları ḳılur meftūn ala gözleri ālın gör

2.[3999] Göñül diler ḳarār ala anuñ zülfi sevādında
   Bu sevdā-yı perīşānda nedür bī-çāre ḥālın gör

3.[4000] Yüzüñ māhiyyetin ṣorma aña kim ʿaḳlı irişmez
   Nice şuʿle irürmişdür göge nūr-ı cemālin gör

4.[4001] Lebine cān nedür didi gözi anı*oḫıla urdı
   Bunuñ acı cevābın u anuñ şīrīn-suālin gör

5. Ḫayālini görem diyü ḫayāl itdi göz uyḫuda
   Bu ter-dāmen siyeh-baḫtuñ ḫayālinüñ ḫayālin gör

6. Dilerseñ ʿanberīn-dāmıla müşgīn-dāneye düşmiş
   Hezārān cān u dil görmek anuñ zülfiyle ḫālin gör

7.[4002] Nicedür Aḥmedī ṭūbī vü meh baḫ ḳaddine anuñ
   Nedür kevṯer diyü ṣorma dudaġınuñ zülālin gör

---

[3997] * H. 110a, Tİ. 91b, DB. 185b (bn. 185b), T. 153a (bn. 276a), Dİ. 65a
* Bu şiir V ve BM nüshalarında yoktur.

[3998] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[3999] 2a - Sevādında: sevādından Tİ / hevāsından DB, T

[4000] 3a - Yüzüñ: yüzi Tİ, DB, T, Dİ; Aña kim: ki aña Dİ; ʿAḳlı: ʿaḳl Tİ, DB, T, Dİ
3b - Göge: güle DB, T

[4001] 4a - Anı*oḫıla: oḫıyıla Dİ
4b - Cevābın u: cevābını DB

[4002] 7a - Vü meh: dime T

**343**[4003]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[4004]

1.[4005] Hīç añmaz iy ṣabā bizi dil-dār ḫoş mıdur
Ṣormadı yār ḥālı nedür yār ḫoş mıdur

2. Ol bizi ṣormasa n'ola sen bizden anı ṣor
Ol zülfi sünbül ü yüzi gül-zār ḫoş mıdur

3.[4006] Taḥḳīḳ bil ki ġonca-yı sīr-āb nicedür
Maʿlūm ḳıl ki nergis-i ḫūn-ḫ͡vār ḫoş mıdur

4.[4007] *Bi'llāh* görüñ ki ġamze-yi cāẕū ne demdedür
*Li'llāh* ṣoruñ ki ṭurre-yi ṭarrār ḫoş mıdur

5. Furṣat deminde digil aña ʿāşıḳ ola zār
Yārıla ʿişret eyleye aġyār ḫoş mıdur

6. Şīrīn-lebüñde çeşme-yi ḥayvān revāniken
Ben ḫasta teşne-dil oluram zār ḫoş mıdur

7. Laʿlüñ şifā durur ḳamu rence şehā senüñ
Ben sāl u māh derdile bī-mār ḫoş mıdur

8. Sen niʿmet ü naʿīmile şāẕān u Aḥmedī

---

4003 * H. 110a, Tİ. 92a, DB. 178a (bn. 174a), T. 117b (bn. 60b), BM. 107a, Dİ. 65a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

4004 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

4005 1a - Bizi: beni Dİ
1b - Ṣormadı: ṣormasa Tİ, DB, T

4006 3a - Sīr-āb: sīr-ābı Dİ
3b - Ḳıl: it Dİ

4007 4a - Bi'llāh: Bi'llāhi Dİ; Görüñ: gör Tİ, DB, T, Dİ
4b - Li'llāh: Li'llāhi Dİ; Ṣorun: ṣor DB, T, Dİ

Biñ miḥnet ü belāya giriftār ḫoş mıdur

9.[4008] Ben zārı itdügümce sen āzār u cevrile
Cānumdan itdügüñ beni bī-zār ḫoş mıdur

[4008] 9a - Āzār u: ārzū BM

**344**[4009]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[4010]

1. Her kişi kim anuñıla yāruñ vefāsı var
   Ol kişidür ki ʿömrden anuñ ṣafāsı var

2. Her geh ki ʿışḳı ṭoġru ola yāra yārınuñ
   Mihr ü vefā durur ne ki cevr ü cefāsı var

3. ʿIşḳuñ bināsını çü belāyıla urdılar
   ʿĀşıḳ kim ola ol ki belāya rıżāsı var

4. Ḳıldı ṣaçuñda ʿaḳl perīşānlıġı heves
   Dīvāne bilmez anda ne müşkil belāsı var

5.[4011] Düşdi gözüñ fütūrına cān göz ḳara idüb
   Bī-çāre bilmez anda ne müşkil ḫaṭāsı var

6.[4012] Nūş ola nīş-i ġamze lebüñ yādıla baña
   Ṣıḥḥatdur ol maraż ki ümīẕ-i şifāsı var

7. Maḥv itdi varlıġumı tecellīsi yüzüñüñ
   Ḫoẕ şebnemüñ güneş olıcaḳ ne beḳāsı var

8.[4013] Ol kişi göre ʿayn-i yaḳīnile yārı kim
   ʿAyn-i ʿināyete ṣata ne kim ʿanāsı var

---

[4009] * H. 110b, Tİ. 92a, DB. 143b (bn. 139b), T. 113b (bn. 266b), Dİ. 65b
* Bu şiir V ve BM nüshalarında yoktur.

[4010] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "velehu ṭābe ṣerāhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[4011] 5b - Ne: ki DB, T

[4012] 6a - Yādıla: yādına Tİ
6b - Ümīẕ-i şifāsı: ümīẕ ü şifāsı Dİ

[4013] 8b - ʿİnāyete: ʿināyeti DB, T / ʿināyet Dİ; Ṣata: ṣana Tİ, DB, T, Dİ

9.[4014] Yārı gerekse ḳo hevesin ġayruñ Aḥmedī
Ki*aġyār sıġmaz anda ki yāruñ hevāsı var

[4014] 9b - Ki*aġyār: aġyār Dİ

**345**[4015]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[4016]

1.[4017] Her kim gözüñe ṣayd ola mest ü ḫarāb olur
Her kim ṣaçuña ḳayd ola bī-ḫurd u ḫ̆āb olur

2.[4018] Gicem ṣaçuñıla şeb-i ḳadr olur u berāt
Günüm yüzüñile şeref-i āfitāb olur

3.[4019] Bulam diyü dudaġuña vaʿdeñle dest-res
Āb-ı ḥayātı gör ki*aña nice serāb olur

4.[4020] Gönlüm ṣaçuñda oldı perīşān vaḳt-i şām
Ḥālı ġarīb olan kişilerüñ ḫarāb olur

5.[4021] Gözden yaşum bigi bu vücūdı düşürmişem
Baña gerekmez ol ki*aramuzda ḥicāb olur

6. Gerçi ḳanum döker yüzümüñ ṣuyıdur yaşum
Kim ol durur ki oduma bir feṯḥ-i bāb olur

7. Yārı gerekse cevrine ṣabr eyle Aḥmedī
Kim müddetile ḫūn-ı ciger müşg-nāb olur

---

4015 * H. 110b, Tİ. 92a, DB. 173a (bn. 169a), T. 149b (bn. 91b), BM. 108a, Dİ. 66b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

4016 H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

4017 1a - Mest ü ḫarāb: mest-i ḫarāb Dİ
1b - Bī-ḫurd u: ḫūd DB, T, BM

4018 2a - Olur u berāt: berātdur DB, T

4019 3a - Diyü: diyen Tİ, DB, T, Dİ
3b - Ki*aña: aña Dİ

4020 4a - Perīşān: perīşān ki Tİ, DB, T, Dİ

4021 5b - Gerekmez ol ki*aramuzda: anı gerekmez arada Dİ

**346**[4022]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[4023]

1. Her kişiye egerçi ki gül-zār ḫoş gelür
Līkin ol arada olıcaḳ yār ḫoş gelür

2.[4024] Ger ḳahr u ger cefā ola ger mihr ü ger vefā
Dil-dāẕeye ne kim ide dil-dār ḫoş gelür

3.[4025] Mecnūn'ı Leylī görse beşāret olur aña
Manṣūr'a yār ẕikriyile dār ḫoş gelür

4.[4026] Yārı diyen ki ġayrı ḳoya şöyle kim ḫalīl
Reyḥān u gül olıban aña nār ḫoş gelür

5.[4027] Bī-zārlıḫ degülise āzār itdügüñ
Ben zārı ḳo ki bana ol āzār ḫoş gelür

6.[4028] Yārı diyene ṣabr gerekdür cefāya kim
Aña ki ʿāşıḳ ola güle ḫār ḫoş gelür

7.[4029] Bir ẕerre ayaġuñ tozı biñ cānadur bahā
Ḳamu ziyānla baña bu bāzār ḫoş gelür

---

[4022] * H. 111a, Tİ. 92b, DB. 175b (bn. 171b), T. 135a (bn. 76b), BM. 108a, Dİ. 66b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[4023] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "velehu ṭābe ṣerāhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[4024] 2a - Ola ger: ola ki BM
2b - Dil-dāẕeye: dil-dārına DB, T; İde: ider BM

[4025] 3a - Görse: ṣorsa Tİ, DB, T, Dİ

[4026] 4a - Diyen ki: diyen Dİ
4b - Olıban aña: olub aña ol DB, T

[4027] 5b - Ben zārı: bī-zārı BM / ben zār Dİ; Ḳo ki: ḳulına Tİ, DB, T, Dİ; Ol āzār: ol zār DB, T / āzār Dİ

[4028] 6b - ʿĀşıḳ ola güle: ola ʿāşıḳ güle Tİ, DB, T / ola ʿāşıḳ-ı gül Dİ

[4029] 7b - Bāzār: zār BM

8.[4030] Cennet sürūr u nūrıla reyḥān u rūḥdur
İllā ki rūḥa orada dīẕār ḫoş gelür

9. Aña ki Aḥmedī sözinüñ luṭfın añlamaz
Şeyḫoġlı her ne dirise nā-çār ḫoş gelür

[4030] 8a - Sürūr u nūrıla: sürūr-ı nūrıla DB, T; Rūḥdur: rūḥdan Tİ

**347**[4031]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[4032]

1.[4033] Yañaġuñ u dişüñ ü gözlerüñ hem zülfüñ iy dilber
Biri lāle biri lülü biri nergis biri ʿanber

2. Ne ʿanber ʿanber-i sāra ne nergis nergis-i raʿnā
Ne lülü lülü-yi lāla ne lāle lāle-yi aḥmer

3.[4034] Şehā aġzuñ yüzün ü ḳaşuñ u dudaġuñ olmışdur
Biri çeşme biri gülşen biri ṭūbī biri şekker

4. Ne şekker şekker-i leẕẕet ne ṭūbī ṭūbī-yi raḥmet
Ne gülşen gülşen-i cennet ne çeşme çeşme-yi kevṯer

5.[4035] Senüñ ḳaşuñ gözüñ ü ġamzeñ ü ṣaçlaruñ olmışdur
Biri fitne biri cāẕū biri ḫūnī biri kāfer

6.[4036] Ne kāfer kāfer-i pür-dil ne ḫūnī ḫūnī-yi ḳātil
Ne cāẕū cāẕū-yı Bābil ne fitne fitne-yi maḥşer

7.[4037] Firāḳuñda*Aḥmedī cāna dil ü çeşm ü ciger olmış
Bir nāle biri ḥasret biri cūşiş biri āẕer

---

[4031] * H. 111a, Tİ. 92b, DB. 148b (bn. 144b), T. 137b (bn. 195a), BM. 108b, Dİ. 68a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[4032] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[4033] 1a - Hem zülfüñ: zülfüñ Tİ, DB, T, BM / ü zülfüñ Dİ

[4034] 3a - Ḳaşuñ u dudaġuñ: ḳametüñ ü dudaġuñ Tİ / ṭuṭaġuñ u ḳametüñ DB, T; Olmışdır: olmış DB, T, BM, Dİ
3b - Biri gülşen biri ṭūbī: biri ṭūbī biri gülşen BM

[4035] 5a - Ġamzeñ: ġamzuñ BM; Olmışdur: olmış BM

[4036] 6a - Pür-dil: beẕ-dil BM

[4037] 7a - Cāna: cān u Tİ, DB, T, Dİ; Olmış: ḳalmış Tİ, DB, T / ḳılmış Dİ
7b - Ḥasret: ḥayret BM; Cūşiş: cevşen Dİ

8. Ne āẕer āẕer-i kānūn ne ḥasret ḥasret-i Mecnūn
Ne cūşiş cūşiş-i Ceyḥūn ne nāle nāle-yi mizher

9. Saña Allāh luṭfı vü yir ü gök ü melek olsun
Biri ḥāfıẓ biri bende biri çāker biri reh-ber

10. Ne reh-ber reh-ber-i devlet ne çāker çāker-i ḫıdmet
Ne bende bende-yi ḥażret ne ḥāfıẓ ḥāfıẓ-ı yāver

**348**[4038]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[4039]

1.[4040] Yoluñda cān bahāsı nīm-cevdür
Göñül ḫoẕ ʿışḳuñ elinde girevdür

2.[4041] Yüzüñile ḳadüñe ola şeydā
Kişi kim pāk-bāz u rāst-revdür

3. Egerçi rūzigār eskir velīkin
Benüm ʿışḳum senüñle nev-be-nevdür

4.[4042] Benüm göñlüm n'ola ki*āhū gözüñüñ
Biñ arṣlān bir baḫışına kem avdur

5. İ gendüm-gūn beni kāh itmegiçün
Benümile ḥisābuñ cev-be-cevdür

6.[4043] Getür sāḳī içelüm cām-ı bāẕe
Ḳo ṣūfī sözini it işi ʿ avdur

7. Żavuñ mışbāḥı var līk Aḥmedī'ye
Bu rūşen kim yüzüñ mışbāḥı żavdur

---

[4038] * H. 111b, Tİ. 93a, DB. 181b (bn. 181b), T. 121b (bn. 272b)
* Bu şiir V, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

[4039] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[4040] 1b - Elinde: elinden DB

[4041] 2b - Pāk-bāz: pāk ü bāz DB; Rāst: yek DB

[4042] 4a - Ki*āhū: āhū Tİ
4b - Avdur: erdür DB, T

[4043] 6b - İt: ki it Tİ, DB, T

**349**[4044]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[4045]

1.[4046] Yüzüñ naẓīri bir gül-i nev-ber nirede var
Ḳaddüñ miṣāli serv-i ṣanavber nirede var

2. Bir dāne müşg ḫālüñe beñzer bulına dut
Ṣaçlaruñuñ muḳabili ʿanber nirede var

3.[4047] Dutġıl ki lāle yüzüñüñ alına beñzeye
Ol ala gözlerüñ bigi ʿabher nirede var

4.[4048] Bir laʿl dutalum ki bulına lebüñ bigi
Dişlerüñüñ ber-ā-beri güher nirede var

5.[4049] Ḳaşuñ bigi kemānıla ġamzeñ bigi ḫaẕeng
Ḫūn-rīz kirpügüñ bigi ḫançer nirede var

6.[4050] Defterde yañaġuñ ṣıfatın naḳş iderem
Bu naḳşa ḫūb rengile defter nirede var

7.[4051] Ḳanda*ola Aḥmedī bigi bir bülbül-i faṣīḥ
Yāḫūẕ anuñ sözi bigi şekker nirede var

---

4044 * H. 112a, Tİ. 93a, DB. 143a (bn. 139a), T. 113b (bn. 266b), BM. 109a, Dİ. 68b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

4045 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ḫarf–ve ayżān lehu–ü'r-rā"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

4046 1b - Serv-i ṣanavber: serv ü ṣanavber DB, T, Dİ

4047 3b - Ol: şol DB, T; Bigi: gibi DB, T; ʿAbher: ʿanber BM

4048 4a - Lebüñ: lebinüñ BM; Bigi: gibi DB, T

4049 5a - Bigi: gibi DB, T
5b - Ḫūn-rīz: ḫūn-rīz bigi BM; Bigi: gibi DB, T

4050 6a - İderem: eylerem Tİ

4051 7a - Bigi: gibi DB, T
7b - Bigi: gibi DB, T

**350**[4052]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[4053]

1. Yüzüñde olmış uş Ḥaḳ nūrı ẓāhir
   *Teʿāla'llāh* zihī zībā meẓāhir

2. Yüzüñ māhiyyetini her ki bile
   Dimeye zühreyile māha zāhir

3.[4054] Gözüñ geh cān alur ḳahrıla geh dīn
   Nedendür bu siyeh-dil böyle ḳāhir

4. Yüzüñ şemʿi cihāna ṣalsa şuʿle
   Tecellī nūrına yana zevāhir

5.[4055] Ṣaçuñ bigi*olmasa dünyāda ẓālim
   Gözüñ bigi*olmaya Bābil'de sāhir

6. Gözüm yaş bigi ṣaldı ġayrı gözden
   Ḳamu nesne olur ṣuyıla ṭāhir

7.[4056] Lebüñi vaṣf idicek Aḥmedī'nüñ
   Dilinden söz yirine*aḫar cevāhir

---

[4052] * H. 112a, Tİ. 93a, DB. 164a (bn. 160a), T. 140a (bn. 44a), Dİ. 69a
* Bu şiir V ve BM nüshalarında yoktur.

[4053] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[4054] 3a - Ḳahrıla geh: geh ḳahrıla Tİ, DB, T

[4055] 5a - Olmasa dünyāda: olmaya dünyāda Tİ, DB, T / ola mı hīç Dİ
5b - Olmaya: ola Dİ

[4056] 7a - Lebüñi vaṣf: lebüñ vaṣfın Tİ, DB, T
7b - Dilinden söz: sözinüñ Dİ

**351**[4057]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu ḳabrehu**[4058]

1. Yüz ki şemʿine anuñ ay u güneş pervānedür
ʿIşḳına yanmaḫdan artuḫ daḫı*işe pervā nedür

2. ʿĀşıḳ odı şemʿ bigi tāc-ı ser itmek gerek
Şuʿlesinden kaçmaḫ oduñ ʿādet-i pervānedür

3. Cānumı almaġa laʿlüñ ḫaṭ viripdür ġamzeñe
Ḳaşlaruñ aña ḥavāle gözlerüñ pervānedür

4.[4059] ʿAḳl kim olmış durur bendinde zülfüñüñ esīr
Cān iledem dir bu sevdādan ʿaceb dīvānedür

5.[4060] Cān u göñül alıb olmaz fitneden sākin gözüñ
Ḳaṣdı şimdi*ol bī-emānuñ dīnile īmānedür

6.[4061] Şāneye ṣor zülfüñüñ bendinde cānlar ḫālını
Ki*anları yile viren başdan ayaġa şānedür

7.[4062] Gerçi kim bu tevbemüñ peymānı muḥkemdür velī
Ṭaş daḫı*olsa ṣıyan anı şīşe-yi peymānedür

---

4057 * H. 112a, Tİ. 93a, DB. 184b (bn. 184b), T. 151b (bn. 275a), BM. 109a, Dİ. 69a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

4058 H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

4059 4a - Bendinde: bendine Dİ

4060 5a - Cān u: cān BM
5b - Şimdi*ol: şimdi Dİ

4061 6b - Ki*anları: anları Dİ

4062 7a - Kim: ki Tİ
7b - Ṣıyan anı: ṣıyan BM / sıyan bir Dİ

8.[4063] Çün fenādur kendülikden aṣlı cümle ṭāʿatüñ
Bes münācātuñ yiri ʿāṣıḳlara mey-ḫānedür

9.[4064] Ne güher-ver laʿlüñüñ dürcinde eydür Aḥmedī
Gūş-vār it ḳulaġuñda anı kim dür-dānedür

[4063] 8b - Bes: pes Tİ, Dİ
[4064] 9a - Güher-ver: güherdür DB, T

**352**[4065]

***Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿīlü / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[4066]

1.[4067] Yüzüñ naẓar ehline beşārāt-ı şifādur
Cānlara leb-i laʿlüñ işārāt-ı şifādur

2. Zülfüñ girihin gördügiçün düşde benefşe
Sevdāya düşüb böyle perīşān u dü-tādur

3.[4068] Gül rengini görüp yüzüñüñ oddan eridi
İy raḥmet-i Ḥaḳ ol kişiye ki*ehl-i ḥayādur

4.[4069] Ayrulıġuñ odına düşen lāle bigi*olsa
Ḳan yaşa boyanub içi pür-dāġ revādur

5.[4070] Ḳurbān iderem cānumı ṣıdḳıla saña kim
Biñ cān irer ol cāna ki yoluñda fidādur

6.[4071] Ḳaldum gözüñile yüzüñüñ ʿışḳına ḥayrān
Ḥaḳ yolını dutanuñ işi ḫavf u recādur

7.[4072] Virdi*Aḥmedī ol ġamze cefāsına rıżā kim
Tedbīr ḳażā oḫına teslīm ü rıżādur

---

4065 * H. 112b, Tİ. 93b, DB. 167b (bn. 163b), T. 144a (bn. 201a), BM. 109b, Dİ. 69b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

4066 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

4067 1a - Şifādur: ṣafādur Tİ, Dİ
1b - Cānlara: cānıla BM

4068 3a - Oddan: odından BM
3b - Raḥmet-i Ḥaḳ: raḥmet BM

4069 4a - Bigi*olsa: bigidür Dİ

4070 5b - Ki: kim BM

4071 6a - Yüzüñüñ: yüzüñ BM

4072 7b - Teslīm ü rıżādur: teslīm-i rıżādur DB, T

**353**[4073]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[4074]

1.[4075] Yüzüñi biñ kez idibenüñ naẓar
Görmişem bir dem velī fīh-i naẓar

2.[4076] Dudaġuñ şükriyle şekkerdür dilüm
Rastdur *bi'llāhi yeczī men şeker*

3. Aġzuñuñ vaṣfı durur dilde sözüm
Söz gerek şīrīn ola vü muḫtaṣar

4.[4077] Cān ḳoḫusıdur ki ṭolmışdur cihān
Zülfüñe bāẕ-ı ṣabā irdi meger

5. Dudaġuñdur ḫüccet-i *yuḥyī'l-ʿiẓām*
Şöyle ki*aġzuñ sırrı *ve'ṣ-ṣaḳḳa'l-ḳamer*

6.[4078] N'ola ger derdüm görüb göñlüñ baña
Raḥm ide ki**el-māʾu yenşā min ḥacer*

7. Aḥmedī ol yüze baḫıb ḳıl duʿā
Kim duʿānuñ mevsümi olur seḥer

---

[4073] * H. 113a, Tİ. 93b, DB. 150a (bn. 146a), T. 139a (bn. 92b), Dİ. 69b
* Bu şiir V ve BM nüshalarında yoktur.

[4074] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[4075] 1a - Yüzüñi: yüzüñe DB, T; İdibenüñ: iderisem DB, T

[4076] 2b - Bi'llāhi: Allāhu Dİ

[4077] 4a - Cihān: hevā Tİ, DB, T, Dİ

[4078] 6b - İde ki: ide Dİ

**354**[4079]

***Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿīlü / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[4080]

1. Yüzüñden ıraḫ olsa göñül menzili ġamdur
   Cān yiri ki aġzuñı ṭaleb ideʿademdür

2. Ger ḳaṣd ḳılurısa gözüñ cāna ʿaceb mi
   Kim Türk-i kemān-keş olanuñ işi sitemdür

3.[4081] Derd-i cigere ṣaldı firāḳuñ odı bini
   Emdür lebüñi aña ki her derde ol emdür

4. Bir ḳılıla diler ki cihānı duta yig-ser
   Ol caʿd ṣaçuñ kim ḳamusı pīçile ḫamdur

5. Görgil ki ne demdür i nedīm iç mey-i gül-gūn
   Kim bir dem anı içmeyenüñ işi ne demdür

6.[4082] Gūş it naġam-ı ʿūdı vü nūş it mey-i laʿli
   Taḳdīr çü ayruḫsı olamaz bu ne ġamdur

7. Ne'mdür dime ṣor Aḥmedī'yi kim ne sebebden
   Yaḫıluriken şemʿ bigi gözleri nemdür

---

[4079] * H. 113a, Tİ. 93b, DB. 177b (bn. 173b), T. 116b (bn. 81b), Dİ. 70a
* Bu şiir V ve BM nüshalarında yoktur.

[4080] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[4081] 3b - Aña: baña DB, T; Ol: bu DB

[4082] 6a - Gūş: nūş Tİ; Mey-i laʿli: mey-i gül-gūn Tİ / mey-i gül-reng DB, T
6b - Çü: çün DB, T

**355**[4083]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[4084]

1. Yañaġuñ vaṣfında söz bes nāzük ü ḫoş-reng olur
Gerçi şīrīndür lebüñ vaṣfında maʿnī teng olur

2.[4085] Zülfüñüñ sevdāsı müşkil ʿuḳdedür ḥallinde*anuñ
Dil perīşān cān muḥayyer ʿaḳl zār u deng olur

3.[4086] Cān alur siḥrile ġamzeñ ölü dirildür lebüñ
Ne ʿaceb fitne durur ol bu ne nāzük yeng olur

4.[4087] Niçe kim zār iñlerisem göñlüñ ımşanmaz baña
Muma daḫı el ṣunarsam ṭāliʿümde seng olur

5.[4088] Baña dirler ʿaḳluñı dir bir naṣīḥāt vir saña
ʿAḳlile ʿışḳ arasında buʿd biñ ferseng olur

6.[4089] ʿĀşıḳ olan şemʿ bigi cān oda yaḫmaḫ gerek
Kendüzin pervāne bigi*oddan ḳaçuran neng olur

7.[4090] Yüzüñi görüb dilerem ki*āh idem dirler baña
Aḥmedī āh itme kim āyīne-yi cān jeng olur

---

[4083] * H. 113a, Tİ. 94a, DB. 174b (bn. 170b), T. 127a (bn. 100b), BM. 109b, Dİ. 70a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[4084] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[4085] 2a - ʿUḳdedür: ʿuḳde BM; Ḥallinde: ḥalli Dİ
2b - ʿAḳl: ʿaḳl u BM

[4086] 3b - Fitne durur: fitnedür Dİ; Ol bu: bu DB, T

[4087] 4a - Niçe: nice BM; İñlerisem: iñlerise BM; Göñlüñ: göñlü DB, T

[4088] 5a - Bir: vir DB, T; Vir saña: sen baña DB, T
5b - Biñ: yig Dİ

[4089] 6b - Kendüzin pervāne bigi*oddan ḳaçuran: kendüzin pervāne bigi*odda ḳaçuran BM / odda yüzin ḳaçıran pervāne bigi Dİ

[4090] 7a - Ki*āh: āh Dİ

**356**[4091]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[4092]

1. Yüzüñi göricek yüregüm iltihāb ider
   Ḳanda ki sūz u tāb ola āfitāb ider

2. Baḥrına düşdi dudaġuñuñ şavḳıla gözüm
   Aña bu ḥāl-ı ḥasreti dürr-i ḫoş-āb ider

3.[4093] Ḳaddüñ ḫayāli itdi vaṭan gözümi belī
   Yirini serv-çeşme vü yā cūy-ı āb ider

4. ʿAḳl aġzuñı ṣorar ne güherdür diyü baña
   Cān rāzıdur bu sırrı dimeyen ṣavāb ider

5.[4094] İtme şitāb kim yüzüñi göreyin didüm
   Dir bilmedüñ mi ʿömri ki ṭurmaz şitāb ider

6. ʿIşḳuñ zevāle ṣaldı güni bu durur sebeb
   Kim teb-zede bigi ṣararub ıżṭırāb ider

7. Göñlüm ṣaçuñ hevāsın ider ārzū didüm
   Didi ki ẓālime uyan ivin ḫarāb ider

8.[4095] Kimdür devā-yı cān didüm aġzına ḳor elin
   Rengīn suāle gör nice şīrīn cevāb ider

---

[4091] * H. 113b, Tİ. 94a, DB. 156a (bn. 152a), T. 127b (bn. 196b)
* Bu şiir V, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

[4092] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ṭābe ṣerāhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[4093] 3a - Ḫayāli itdi: ḫayāli DB; Vaṭan gözümi: gözümde vaṭan Tİ, DB, T

[4094] 5a - Göreyin: göreyim Tİ, DB, T
5b - Bilmedüñ mi: bilmedi kim Tİ, T

[4095] 8a - Devā-yı cān: hevā-yı cān DB

9. Budur cevāb ol söze kim didi Aḥmedī
Ayrulıġuñ odı cigerümi kebāb ider

**357**[4096]

***Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[4097]

1. ʿAḳl u cān ṣaçlaruña ḥayrāndur
   Gözüñüñ ḳaṣdı dīn ü īmāndur

2.[4098] Dudaġuñda beñüñi gören dir
   Ki bu Ḫıżr u ol āb-ı ḥayvāndur

3. Cevher-i rūḥdur meger aġzuñ
   Fiʿli peyẓā vü kendü penhāndur

4. Gözlerümdür ki oduma ṣu ṣaçar
   Raḥm ider baña ol ki insāndur

5. Yüregüm başı āteş-i dūzāḫ
   Gözümüñ yaşı baḥr-ı ʿummāndur

6.[4099] Gül ezelde ḫayālini yüzüñüñ
   Gördi lā-büd henūz ḫandāndur

7.[4100] Lebüñi añdı Aḥmedī ki sözi
   Ḳuvvet-i ḳalb ü dāru-yı cāndur

---

4096 * H. 114a, Tİ. 94a, DB. 180b (bn. 176b), T. 145b (bn. 270b)
* Bu şiir V, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

4097 H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

4098 2a - Beñüñi: beñüñ DB, T; Dir: eydür DB, T

4099 6b - Gördi lā-büd: gördügiçün DB, T

4100 7b - Ḳalb ü dāru: ḳalb-i dāru DB

**358**[4101]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[4102]

1. Yüzüñ ayıla güneşden arīdür
   Özüñ her ʿaybdan kim var berīdür

2.[4103] Bahā virdüm ayaġuñ tozına cān
   Kim anı ol bilür kim cevherīdür

3.[4104] Nedür ḥūrī melek kim cān u dilden
   Saña mihrile zühre müşterīdür

4. Lebüñe cān didüm şīrīn budur kim
   Dil ü cān daḫı anuñla diridür

5. Dilüm ẕikrüñde gözüm ṣūretüñde
   Kişinüñ varlıġı ḫuşk u terīdür

6. Gözümdedür ḫayāli ḳaddüñüñ rāst
   Ki rūd u çeşmeler servüñ yiridür

7.[4105] Yüzüñi vaṣf idicek Aḥmedī'nüñ
   Sözini işiden dir ki*enverīdür

8. Devāvīn nesḫ olub unıdıldı
   Oḳınan şimdi anuñ defteridür

---

[4101] * H. 114a, Tİ. 94a, DB. 185a (bn. 185a), T. 152a (bn. 275b), BM. 110a
* Bu şiir V ve Dİ nüshalarında yoktur.
* Bu şiir H ve BM nüshalarında 8; Tİ nüshasında 7; DB ve T nüshalarında 9 beyittir.

[4102] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[4103] Bu beyit Tİ nüshasında yoktur.

[4104] 3a - Ḥūrī: ḥūr u Tİ, DB, T

[4105] 7b - Dir ki: dir DB, T

9.[4106] Variken söz anuñ Şeyḫoġlı sözin
Ḳulaġına getüren Sāmirī’dür

[4106] Bu beyit sadece DB ve T nüshalarında vardır.

**359**[4107]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[4108]

1. Senüñ işüñ baña cevrile kīndür
   Benüm saña duʿā vü āferīndür

2.[4109] Lebüñe teşne yanan āb-ı kevs̱er
   Gözüñe fitne olan ḥūr-ı ʿīndür

3.[4110] Ṣaçuña alnuña baḳan bilemez
   Gice vü gün mi yā zülf ü cebīndür

4. Boyuña ṭūbīyi hem-ser dimiş serv
   Belī āzāde olan rāst-bīndür

5.[4111] Yaḳan ʿışḳ odına cān eyle kim ʿūd
   Bu ḫāl-i müşg ü zülf-i ʿanberīndür

6. Dudaġuñda gören ḫālüñi eydür
   Ḫıżır āb-ı ḥayāta hem-nişīndür

7.[4112] Leb-i laʿlüñ añalı Aḥmedī'nüñ
   Sözi ucdan uca dürr-i s̱emīndür

---

4107 * H. 114b, Tİ. 94b, DB. 181b (bn. 181b), T. 147a (bn. 272a), BM. 110a
* Bu şiir V ve Dİ nüshalarında yoktur.

4108 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

4109 2a - Yanan: olıban BM
2b - Ḫūr-ı ʿīndür: ḥūr u ʿīndür Tİ, DB, T, BM

4110 3b - Vü: mi DB, T

4111 5a - Yaḳan: yanar BM
5b - Müşg ü: müşg BM

4112 Bu beyit BM nüshasında yoktur.

8.[4113] Dilerdi Aḥmedī cān terk ideydi
Ḳabūl olurısa uş der-meyāndur

[4113] Bu beyit sadece BM nüshasında vardır.

**360**[4114]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[4115]

1. Ṭurresi yāruñ göñüller dāmıdur
   Ṣūretinüñ naḳşı cān ārāmıdur

2. Ḳan içer ġamzeñ ḳaşuñ cānlar alur
   Bu durur ʿışḳuñ ki*ulu inʿāmıdur

3. Niçe idersin baña cevr ü cefā
   Bir nüvāziş itmeñüñ hengāmıdur

4. Gel varalum bāġa *bismi'llāh* bugün
   Bāẕe içelüm ki gül eyyāmıdur

5. Elüñe cām al ki görenler diye
   Kim bu Cem'dür ol elinde cāmıdur

6. Kāmı ʿömrüñ bāẕeyiledür tamām
   ʿÖmr kim bī-bāẕe*ola nā-kāmıdur

7. Aḥmedī yoluñda cān itse fidī
   Ne ʿaceb boynında*anuñ ol vāmıdur

---

4114 * H. 114b
* Bu şiir Tİ, DB, T, V, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

4115 H nüshasındaki başlıktır.

**361**[4116]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[4117]

1. Ṣorarsān göñlümi ḫurrem degüldür
   Ḳanı dem kim gözüm pür-nem degüldür

2. Iraḫ senden benüm derdüme dārū
   Ger ola āb-ı ḥayvān em degüldür

3. Ne ġam göñlümde ger yoġısa şāẕī
   Biḥamdi'llāh ki ġuṣṣa kem degüldür

4.[4118] Belāya ṣabr olur çāre dirler
   Ṣınadum anı daḫı hem degüldür

5. Dilerdüm sırrumı cāna diyeydüm
   N'ideyim ol daḫı maḥrem degüldür

6.[4119] Ne ġam var ki mużāʿaf olıbanuñ
   Benüm göñlümde ol müdġam degüldür

7.[4120] Yoluñda gitdise cān u dil ü dīn
   Çü sen varsın var olġıl ġam degüldür

8. Dem urur sözlerüm ney bigi cāndan
   Velī kimse baña hem-dem degüldür

---

4116 * H. 114b, BM. 198a
* Bu şiir Tİ, DB, T, V ve Dİ nüshalarında yoktur.
* Bu şiir H nüshasında 9; BM nüshasında 7 beyittir.

4117 H nüshasındaki başlıktır.

4118 4a - Dirler: dilerler BM

4119 Bu beyit BM nüshasında yoktur.

4120 Bu beyit BM nüshasında yoktur.

9. Sözile Aḥmedī cānlar dirildür
Egerçi ʿĪsī-yi Meryem degüldür

**362**[4121]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu**[4122]

1.[4123] Ṣabā çün zülfüñe hem-dem olubdur
Nefesde ʿĪsī-yi Meryem olubdur

2. Yañaġuñ ʿaksi gül-zāra ireli
Gül ü bülbül ḫoş u ḫurrem olubdur

3.[4124] Ne ḳoḫu ṭuydı zülfüñden benefşe
Ki odından anuñ der-hem olubdur

4.[4125] Ṣafā durur yüzüñ ḳıble işigüñ
Ṣaçuñ meşʿar lebüñ zemzem olubdur

5.[4126] Senüñ derdüñ benüm derdüme dermān
Senüñ zaḫmuñ baña merhem olubdur

6.[4127] N'ola ḫaddüñ getürdise ḫaṭ-ı nesḫ
Çü ḥüsnüñ āyeti muḥkem olubdur

7.[4128] Baña ṣorġıl ki dürcinde lebüñüñ
Ne pinhān rāzlar müdġam olubdur

---

4121 * Tİ. 84b, DB. 168b (bn. 164b), T. 119a (bn. 12a), V. 109b (bn. 109b), Dİ. 49a
* Bu şiir H ve BM nüshalarında yoktur.

4122 Tİ nüshasındaki başlıktır. T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

4123 1b - ʿĪsī-yi Meryem: ʿĪsī vü Meryem DB, T

4124 3a - Benefşe: ṣabā kim DB, T
3b - Der-hem: der V

4125 4b - Meşʿar: maḥşer DB, T

4126 5a - Derdüme: cānuma Dİ

4127 6a - Getürdise: getürse Dİ

4128 7b - Rāzlar: rāzları Dİ

8.[4129] Ne var ġonca içinde bülbüle ṣor
Ki*anuñ sırrına ol maḥrem olubdur

9.[4130] Ḳoma*elden cāmı bir dem lāle bigi
Ki ʿömrüñ ḥāṣılı bir dem olubdur

10.[4131] Sikender bigi urġıl başuña tāc
Ki*ayaḫ elüñde cām-ı Cem olubdur

11. Lebüñi añduġıçun Aḥmedī'nüñ
Sözi cān derdine uş em olubdur

12. Sözi çoḫ olsa n'ola çün gül-i bāġ
Anuñ ter sözlerinden nem olubdur

13. Kemāl ol mı ki diyüb yidi beyti
Dili sūsen bigi ebkem olubdur

[4129] 8b - Ki*anuñ: anuñ Dİ
[4130] 9a - Ḳoma*elden cāmı bir dem: ḳomaġıl cāmı elden Dİ
[4131] 10b - Elüñde: elde Dİ

**363**[4132]

***Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿīlü / Feʿūlün***

**Ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu**[4133]

1. Hicrānuñ odından cigerüm ṭopṭolu ḳandur
   Lāle bigi yüregüm anunçun ḫafaḳāndur

2.[4134] ʿAbher gözüñ uyḫuyı giderdi bu gözümden
   Nergis bigi gözüm anuñıçun yereḳāndur

3. Ḳurbānuñ eger başum olurısa revādur
   Fermānuñ eger cāna gelürise revāndur

4.[4135] Zevḳ ol ki senüñle ola ayruġı meşaḳḳat
   ʿÖmr ol ki senüñle geçe bāḳīsi ziyāndur

5.[4136] Zülfüñle lebüñ vaṣfını kim şerḥ idebilsün
   Ol bir uzadu ḳıṣṣa bu bir rāz-ı nihāndur

6. Bu gün didügi vaʿde-yi yarına gerek yār
   Yarına ḳomaya ki bu dünyī güẕerāndur

7.[4137] Gel ki*Aḥmedī ide saña cānını fidā kim
   Sensüz anuñ üstine bu cān bār-ı girāndur

---

[4132] * Tİ. 92b, DB. 180a (bn. 176a), T. 145a (bn. 270a), Dİ. 67a
* Bu şiir H, V ve BM nüshalarında yoktur.

[4133] Tİ nüshasındaki başlıktır. T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[4134] 2b - Bigi gözüm anuñıçun: gözlerüm anuñçun DB / gibi gözlerüm anuñçun T / bigi rengüm anuñçun Dİ

[4135] 4a - Ola: ola vü DB, T
4b - Senüñle: senüñlen DB, T

[4136] 5a - Lebüñ: lebüñüñ DB

[4137] 7a - Gel ki: gel Dİ

**364**[4138]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün***

**Ve ayżān lehu nevvera'llahu ḳabrehu**[4139]

1.[4140] Bu resme var mı bir maḥbūb u ḫūb u nāzük ü dilber
Gözi ala yüzi lāle saçı reyḥān boyı ʿarʿar

2.[4141] Degül alnuñıla zülfüñ lebüñ ü yañaġuñ miṣlī
Meh-i bedr ü şeb-i ḳadr ü mey-i ṣāfī gül-i aḥmer

3.[4142] Melekle ḥūr u ins ü cin ruḥ u zülfüñ leb ü gamzeñ
Görüben oldılar ḥayrān u zār u vālih ü mużṭar

4. Bu ne maʿnī bu ne ṣūret bu ne āyet bu ne sūre
Teni fecr ü ṣaçı leyl ü yüzi şems ü lebi kevṣer

5.[4143] Yañaġuñla cebīnüñde daḫı zülf ü gözüñde*olmış
Żiyā rūşen ṣafā ẓāhir cefā müdġam ʿanā mużmer

6.[4144] Leṭāfetde*ol leb ü dendān u ḫaṭṭ u ḫālüñ olmışdur
Biri laʿl ü biri lülü biri müşg ü biri ʿanber

7. Yañaġuñ aġzuñ u dişüñ ṭutaġuñ vaṣfıla olur
Beyān rengīn ü söz şīrīn ʿibāret ḫūb u maʿnī ter

---

4138 * Tİ. 41b, DB. 23a (bn. 21a), T. 23b (bn. 218b), Dİ. 34b
* Bu şiir H, V ve BM nüshalarında yoktur.

4139 Tİ nüshasındaki başlıktır. T nüshasında "ve ayżān"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

4140 1a - Maḥbūb u ḫūb u: maḥbūb ḫūb Dİ
1b - Yüzi lāle saçı reyḥān: saçı reyḥān yüzi lāle Dİ

4141 2a - Alnuñıla zülfüñ: alnuñla zülfün ü Dİ

4142 3a - Melekle: felekle Dİ; Zülfüñ: zülf ü DB, T, Dİ

4143 5a - Daḫı zülf ü gözüñde olmış: olubdur zülf ü gözünde Dİ

4144 6a - Ol leb: leb Dİ

8.[4145] Hevāñ u mihr ü ʿışḳuñ u vefāñ olmış durur baña
Ten ü cān u reg ü ḳan u dīn ü dīnile ʿaḳl u ser

9.[4146] Diyem cevr ü cefāñ ü derd ü kahruña ki ṣabrıla
Olur ḳan müşg ü ḳaṭre dürr ü ṭaş yāḳūt u ney-şekker

10. Firāḳuñda tenüm cānum ḳanum u yüregüm olmış
Biri ḫāk ü biri bād u biri āb u biri āẕer

11. Gözüñ gamzeñ saçuñ zülfüñ belāsıyıla olmışdur
Göñül maḥzūn ciger pür-ḫūn gözüm Ceyḥūn ḳadüm çenber

12.[4147] N'ola hicrüñde ger yanam eriyem göynem ü söynem
Ki ten ʿūd oldı cān şemʿ ü ciger kānūn yüzüñ micmer

13.[4148] Lebüñüñ fikr ü ẕikr ü şerḥ-i şavḳı Aḥmedī'nüñ uş
Revān itdi sözin pāk u laṭīf ü ʿaẕb-ı cān-perver

14.[4149] Sözüñ zülfüñ lebüñ yüzüñ dişüñ olduġıçun ṭoldı
Meşām uş müşg aġız ḳand u başar nūr u ḳulaḫ güher

15.[4150] Degül ayruḳ bigi ol naẓm u neṣr ü lafẓ u maʿnīde
Beyān ḳāṣır zübān fātır ʿibāret künd ü ẕihn ebter

---

[4145] 8a - Hevāñ: hevā Dİ
8b - Reg: yürek Dİ; Dīn: dil Dİ
[4146] 9a - Cefāñ: cefā Dİ
[4147] 12a - Göyünem ü: göyünem DB, T
[4148] 13a - Şerḥ-i şavḳı: şerḥ ü şavḳı DB, T
13b - Pāk u laṭīf ü: pāk laṭīf DB; ʿAẕb-ı cān-perver: ʿaẕb u cān-perver DB, T / ḫūb u cān-perver Dİ
[4149] 14a - Sözüñ: sözi DB, T, Dİ
[4150] 15a - Bigi: gibi DB, T

**365**[4151]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün***

**Ve ayżān lehu**[4152]

1. Ṣerādan tā ṣüreyyā dek senüñ bigi*olmaya dilber
   Benefşe-ḫaṭṭ u lāle-rūy u nergis-çeşm ü nesrīn-ber

2. Ṣevāb idüb baña ḳulum muḥibb ü muḫliṣüm dirseñ
   Ola saña *teʿālā'llāh* muʿīn ü ḥāfıẓ u yāver

3. Ṣemīn gevher durur ẕātuñ ayaġuñ tozına degmez
   Eger laʿl ü eger lülü daḫı ne varısa gevher

4.[4153] Ṣiyāb u ʿizzet ü devlet senüñ ḳaddüñe yaraşur
   Ki iḳbālüñ serīrinde sen olmışsın şeh ü server

5.[4154] Ṣemen olmadı vü olmaz senüñ bir dem viṣālüñe
   Diyār-ı kişver ü kisrī vü taḫt u efser-i ḳayṣer

6. Ṣenāñıla duʿāñ oldı dün ü gün Aḥmedī ẕikri
   Anuñçun oldı enfāsı ḳamu cān-baḫş u dil-perver

---

4151 * DB. 148b (bn. 144b), T. 137b (bn. 195a)
* Bu şiir H, Tİ, V, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

4152 T nüshasındaki başlıktır.

4153 4a - Ṣiyāb u ʿizzet: ṣiyāb-ı ʿizzet T

4154 5a - Ṣemen: semīn DB (Ṣaḥḥ kaydı: ṣemen DB)

**366**[4155]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün***

**Ve ayżān lehu ġafaralehu**[4156]

1.[4157] Egerçi Yūsufʾı Mıṣrī ḳamu güzelden aʿlādur
Senüñ ḥüsnüñ bugün andan hezārān biñ kez evlādur

2. Yañaġuñ alını gör kim ne āl itmiş durur Ḫāliḳ
Döker birbirinüñ ḳanın işigüñ ḳatı ġavgādur

3.[4158] Namāz u rūze vü tesbīḥ baña ʿışḳuñ durur şāhum
Ḳaşuñ miḥrābına ṭapmaḳ bugün zühdile taḳvādur

4.[4159] Ḫaṭādur dirise zāhid benüm efġānuma gelsün
Oḳusun ḫaṭṭı yüzüñde yazılmış zi ki fetvādur

5.[4160] Vefā ummaġıla ʿömrüm geçiser żāyiʿ iy dilber
Viṣālüñden baña ḥāṣıl hemān ẕevḳ ü temennādur

6.[4161] Cefāyı başdan aşurma senüñ başuñıçun raḥm it
Egerçi kim cefā ḳılmaḳ cemāl issine ḳaydadur

7.[4162] Dilerdi Aḥmedī cānā seni avlaya ḥalvetde
Göñül eydür aña dekdür saña bu ṣayd-ı ʿanḳādur

---

4155 * MN-1. 69b, CN. 84a
* Bu şiir sadece MN-1'de ve CN'de vardır.

4156 MN-1'deki başlıktır. CN'de "velehu şeklinde başlık atılmıştır.

4157 1b - Biñ kez: dürlü CN

4158 3a - Rūze: vird CN

4159 4b - Zi ki: aña CN

4160 5a - Geçiser żāyiʿ: geçer żāyiʿle CN
5b - Ẕevḳ ü temennādur: rūz-ı temennādur CN

4161 6b - Cefā: vefā CN; İssine: isteyene CN

4162 7a - Dilerdi: olurdı CN; Avlaya: evlāya CN
7b - Eydür: ider CN; Dekdür: dek dir CN

**367**[4163]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Naẓīre-i Aḥmedī Rāst**[4164]

1. Aġzı mercān dürcidür ki cevher-i cān andadur
   Zülfi ʿaḳreb burcudur kim māh-ı tābān andadur

2. Siḥr bilsem bir gümüş cārūb olurdum dem-be-dem
   Nice kim şol ḫūşe-yi zülf-i perīşān andadur

3. Derdüme laʿlüñ ṭabībinden devā ṣordum didi
   Var yine dil derdini artur ki dermān andadur

4. Aġlasam gitmiye ḥüsnüñde ḳomaz ġamzeñ anı
   Yaġmurı yaġdırmayan cāẕū-yı fettān andadur

5. Ḥüsn-i Keşmīr'inde aġlatmaz gözüñ siḥri beni
   Yüz sürerdüm şol yere kim rāh-ı cānān andadur

6. Ḫaṭṭ-ı laʿlüñ Aḥmedī maḥkūm idinse ṭan mıdur
   İns ü cinn tesḫīr iden mühr-i Süleymān andadur

---

4163 * CN. 67b
* Bu şiir sadece CN'de vardır.

4164 CN'deki başlıktır.

**368**[4165]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Min Kelām-ı Aḥmedī Redīf-i Diger**[4166]

1. Ey ṣanem sevdā-yı ʿışḳuñ göñlümi ġam-gīn ider
   Baġruma zaḫm urmaġa tīr ü ḫadengiñ kīn ider

2. Şāh öñünde ger piyāde olur ise ġam degül
   Kim piyāde başa varsa şeh anı ferzīn ider

3. ʿĀlemi başdan başa pür şūr u şer fitne ḳılur
   Her ḳaçan kim siḥr ile fettān ḳaşını çīn ider

4. Lāle bigi baġruma ben nice dāġ urmayayum
   Ḳarşımuzda müddeʿīler ṣoḥbetin tezyīn ider

5. N'ideyüm ḳılmaz teraḥḥum baña hīç ol ġonca-leb
   Ebr-i nīsān gibi uşda gözlerüm nem-gīn ider

6. Bilmezem nedür günāhum şol ḳara gözüñe kim
   Cānumı aldı göñülden uşda ḳaṣd-ı dīn ider

7. Ṭuṭaġından dökülür ḳand-ı mükerrer dilberā
   Her ḳaçan kim leblerüñüñ Aḥmedī şerḥin ider

---

4165 * CN. 85a
* Bu şiir sadece CN'de vardır.

4166 CN'deki başlıktır.

**369**[4167]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Naẓīre-i Aḥmedī Ḳāfiye-i Muġayir Redīf-i Ū**[4168]

1. Senden baña ne gelse dil-ārām ḫoş gelür
   Ger cevr ü ger tekellüf ü ikrām ḫoş gelür

2. Aġyār elinden āb-ı ḥayāt aġudur baña
   Yārum ṣunarsa zehr ṭolu cām ḫoş gelür

3. ʿĀr u nāmus u ḳamu ḳodum çünki yerüñe
   Bildüm saña ki ʿāşıḳ-ı bed-nām ḫoş gelür

4. Mecmūʿ-ı ḥüsnüñi zihī virmiş çalab saña
   Her laḥẓa baḳduġumca ki baḳam ḫoş gelür

5. ʿIşḳuñ rümūzı çünki yazıla bu göñüle
   Evrāk-ı defteri oda yaḳam ḫoş gelür

6. Bī-çāre Aḥmedī ṭudaġuñdan zekāt umar
   Zīrā hemīşe ḳullara inʿām ḫoş gelür

---

4167 * CN. 120a
* Bu şiir sadece CN'de vardır.

4168 CN'deki başlıktır.

**370**[4169]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Ezān Aḥmedī ḳudemādandur**[4170]

1. Āh kim ʿömrüm cihān mülkinde cānānsuz geçer
   Ben cihān mülkin n'iderem çünki cān ansuz geçer

2. Dil cemālüñsüz cüdādur nev-bahār-ı ḥüsnden
   Bāġ-ı cennet bülbülin gör kim gülistānsuz geçer

3. Her gice eksük degül dilde belā vü derd ü ġam
   Ṣanma kim bu ḫāne-yi dervīşi mihmānsuz geçer

4. Meẕheb-i ʿışḳın ḥabībüñ ḳanḳı bī-dīn terk ider
   Küfr-i zülfiñden nigāruñ nice īmānsuz geçer

5. Didüm ey cān kirpügüñ dil deldi ġamzeñ ṭoyladı
   Didi kim bilmez misin siḥr oḳı peykānsuz geçer

6. Dostum ḳalmayalı mihrüñ gibi ṣabrum benüm
   Cevri ḥadden geçdi ammā ḥasret oransuz geçer

7. Aḥmedī dil-ḫastadan ḥüsnüñ zekātın yıġma kim
   Ġam bucaġında yatup derdüñle dermānsuz geçer

---

4169 * PBM. 194a
* Bu şiir sadece PBM'de vardır.

4170 PBM'deki başlıktır.

**371**[4171]

***Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿīlü / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu fi ḳāfiyetü'z-zā**[4172]

1.[4173] Aġzuñda ne var çeşme-yi ḥayvān daḫı bilmez
Sırrumı anuñıla nedür cān daḫı bilmez

2.[4174] Ḳapuñda gedālıgıla bir salṭanatum var
Ki*ol salṭanatuñ ḳadrini sulṭān daḫı bilmez

3. Ḫāṣıyyetine dudaġuñuñ irmedi ʿĪsī
Fiʿlin gözüñüñ Mūsī-yi ʿİmrān daḫı bilmez

4. Boynum ṭamarından baña sen yaḫınıraḫsın
İllā niredesin reg-i şeryān daḫı bilmez

5.[4175] Bir baḥra düşürdi beni ʿışḳuñ ki*anı hergiz
Ne baḥr durur ḳulzüm ü ʿummān daḫı bilmez

6.[4176] Nūş eyle mey-i ṣāfī ki ṣūfīde ṣafā yoḫ
Efʿāli var anuñ anı şeyṭān daḫı bilmez

7.[4177] Perde neyise küfrile İslām arasında
Ẓāhirdür anı dime müsülmān daḫı bilmez

---

4171 * H. 115a, Tİ. 94b, DB. 188b (bn. 188b), T. 156b (bn. 101a), BM. 110b, Dİ. 70b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.
* Bu şiir H ve BM nüshalarında 8; Tİ, DB, T ve Dİ nüshalarında 9 beyittir.

4172 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ḥarfü'z-zā"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

4173 1b - Anuñıla nedür: nedür anuñıla Dİ

4174 2b - Ki*ol: ol Dİ

4175 5a - Ki*anı: anı Dİ

4176 6a - Ṣāfī ki ṣūfīde: ṣāfī-yi ṣūfīde DB, T
6b - Anı: ki*anı Tİ, DB, T, BM

4177 7b - Ẓāhirdür: ẓāhir BM

8.[4178] Ḳuş dilini bildüñse daḫı bī-edeb olub
Dime ki*anı Dāvud u Süleymān daḫı bilmez

9. Ol sözi dimez Aḥmedī illā bunı dir kim
Sırrın sözümüñ Ḫ̆ācū vü Selmān daḫı bilmez

[4178] * Bu beyit H ve BM nüshalarında yoktur.
8b - Ki*anı: anı Dİ

**372**[4179]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[4180]

1.[4181] Üşbu ḫoş vechile kim gözüme görinür bu yüz
ʿIşḳınuñ cānumda her dem olısar bir derdi yüz

2.[4182] ʿİşvesinden gözlerinüñ fitnesinden zülfinüñ
İñledüm yüzine ḳarşu ol yaña virmedi yüz

3. Ġamzesinden ki*ālıla her laḥẓada biñ cān alur
Aġlaram līkin anı ḳoyub baña görmedi yüz

4.[4183] Vaṣluñı n'idem didüm kim güheri gire ele
Didi var ġavvāṣ olub gözlerüñ baḥrında yüz

5. Nūr olsun diyen işin şemʿ olub yanmaḫ gerek
Niçe kim baḫdum görinmez ʿaḳla daḫı dürlü yüz

6.[4184] İkilik gitsün aradan birlik olsun diriseñ
Varlıġuñ ḳurbān idüb vaḥdet bıçaġıyıla yüz

7.[4185] Aḥmedī pervāne bigi yana şemʿ-i āfitāb
ʿĀleme bir dem tecellī ider olursa bu yüz

---

4179 * H. 115b, Tİ. 94b, DB. 190a (bn. 190a), T. 158a (bn. 102b), Dİ. 71a
* Bu şiir V ve BM nüshalarında yoktur.

4180 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu"; T nüshasında "velehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

4181 1a - Görinür: görindi DB, T

4182 2b - Yaña: baña T, Dİ

4183 4b - Gözlerüñ: gözlerüñüñ Dİ

4184 6a - İkilik: iki DB, T

4185 7a - Bigi: gibi DB

**373**[4186]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[4187]

1.[4188] Bir durur bir gerçi dürlü dürlü görinür bu yüz
Key gözet göstermesün ol saña daḫı dürlü yüz

2.[4189] Çün muḳābil ola yüz āyīne bir yüze ʿayān
Gerçi ol yüz bir durur līkin görinür anda yüz

3. Ġayr yoḫ durur arada ḳamu bir durur velī
Aḥvel olmamaḫ gerek ol göz ki aña duta yüz

4.[4190] Şirkden arınıban vaḥdet bulayım diriseñ
Var riyāżet bıçaġıyla nefsi ḳurbān id ü yüz

5. Gevher-i tevḥīd ele girsün diseñ ġavvāṣ-vār
Nefs ṭonın çıḫarub tecrīd deryāsında yüz

6.[4191] Dünyeyiçün kim anı ṣayd idiben ḳayd idesin
Şehvet itdür saña biñ yalınsa aña virme yüz

7. Aḥmedī ʿadlile ḥükm it ʿaḳl u nefs itse nizāʿ
Nefse şehvet rişvetiçün aldanıban görme yüz

---

4186 * H. 115b, Tİ. 95a, DB. 190b (bn. 190b), T. 158a (bn. 102b), Dİ. 71a
* Bu şiir V ve BM nüshalarında yoktur.

4187 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

4188 1b - Saña daḫı: saña DB

4189 2a - Muḳābil ola: muḳābil DB

4190 4b - İd ü yüz: eyle yüz DB, T

4191 6a - İdiben: eyleyüb Dİ

**374**[4192]

***Mef'ūlü / Fā'ilātü / Mefā'īlü / Fā'ilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[4193]

1.[4194] Bāẕ-ı ṣabāya müşg ḳoḫusın virürdi yaz
Dur yatma iy ḥarīf-i ẓarīf ḫumārı yaz

2.[4195] ʿÖmrüñ güli şarābdur u bülbüli rebāb
Kim didi bī-şarāb u rebāb ol işüñi yaz

3.[4196] Gül ḳarşusına sen daḫı sāz-ı şarāb it
Kim ʿandelīb girü rebābını itdi sāz

4.[4197] Bāde niyāz getürür ü biñ namāzdan
Ol bī-niyāza yig gelür āhıla bir niyāz

5.[4198] Tevḥīd olur niyāzıla içilicek şarāb
İşrāk olur riyāyıla ḳılınıcaḫ namāz

6. Büt-ḫāne*ider Ḥicāz'ı riyāyıla kiẕb līk
Mey-ḫāneyi bu ṣıdḳıla iḫlāṣ ider Ḥicāz

7.[4199] Yārıla lāle-reng mey it nūş gül bigi
Virme yile bu ʿömri ki olur beḳāsı az

---

[4192] * H. 116a, Tİ. 95a, DB. 187b (bn. 187b), T. 155b (bn. 22a), BM. 110b, Dİ. 71b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[4193] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[4194] 1a - Virürdi: virdi Dİ
1b - Ẓarīf: ẓarīfi Dİ; Ḫumārı: ḫumāruñ DB, T / ḫumārını BM

[4195] 2a - Şarābdur u: şarāb durur Tİ, DB, T; Bülbüli rebāb: rebāb BM

[4196] 3a - Şarāb: ṣabūḥ Tİ, DB, T

[4197] 4a - Ü: uş Tİ, DB, T
4b - Yig: ḫoş Tİ, DB, T

[4198] 5a - İçilicek: içicek BM / içicegez Dİ

[4199] 7a - Gül: degül Tİ; Bigi: gibi DB, T
7b - Yile bu ʿömri: bu ʿömri yile DB, T

8.[4200] Gündüz ü gice vü ḳış u yaz ol anuñıla
Ki*ider ṣafāsı giceyi gündüz ü ḳışı yaz

9.[4201] Ger sāz-ı ṣoḥbet isderiseñ eyle eyle kim
Sen olasın u yār u mey ü nāy u naġme-sāz

10.[4202] Vaṣfını zülfüñüñ dilerem kim diyem velī
Gicem bigi bu ḳıṣṣa perīşāndur u dirāz

11.[4203] Laʿlinden isderem söz açam eydür Aḥmedī
Cāndan revā mıdur ki*ide ʿilm ehli keşf-i rāz

[4200] 8b - Ki*ider: ki*ide Tİ, DB, T / ider Dİ; Ḳışı: ḳış u Tİ, BM

[4201] 9a - Sāz-ı ṣoḥbet: sāz ṣoḥbetin Dİ; İsderiseñ: iderseñ Tİ, Dİ

[4202] 10a - Dilerem kim diyem: dilerem kim idem DB, T / diyem BM
10b - Perīşāndur u: perīşān durur DB, T; Dirāz: sāz BM

[4203] 11a - İsterem: istedüm Dİ; Eydür: didi Dİ
11b - Cāndan revā mıdur ki*ide ʿilm ehli: penhān nesneden ne revā ola DB, T / cāndan revā mıdur ide ʿilm ehli Dİ

**375**[4204]

***Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[4205]

1.[4206] Cefā ḳılan baña yā Rab neçün vefā ḳılmaz
Bu derde kim beni ṣaldı neçün devā ḳılmaz

2. Atar Ḫıṭāyī gözi cānlara ḫadeng-i ḳażā
Bu ḳamu oḫda birini neçün ḫaṭā ḳılmaz

3. ʿAnāya ṣalduġı cāna şifā neçün virmez
Mükedder itdügi göñli neçün ṣafā ḳılmaz

4.[4207] Kimi ki gördi gözi siḥrinüñ belāsından
ʿİlāc ḳıldı lebi*anuñ neçün baña ḳılmaz

5.[4208] Cihānda ḥācetüm ol kim görem yüzin i ʿaceb
Bu ḫūb ḥācetümi ol neçün revā ḳılmaz

6.[4209] Gözüme ki*andan ıraḫ oldı ġarḳ-ı ḫūn-ı ciger
Ayaġı tozıyıla nişe rūşinā ḳılmaz

7.[4210] Hezār vaʿde idib durur Aḥmedī saña yār
Bu ḳamu vaʿdede birin neçün edā ḳılmaz

---

4204 * H. 116a, Tİ. 95a, DB. 189a (bn. 189a), T. 157a (bn. 101b), BM. 111a, Dİ. 71b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

4205 H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

4206 1a - Cefā ḳılan: cefāyılan BM; Yā Rab: gör kim BM

4207 4b - Lebi*anuñ: lebile Dİ

4208 5a - ʿAceb: bir gün DB, T

4209 6a - Ki*andan: andan Dİ

4210 7a - İdib durur: idübdür DB, T, Dİ
7b - Birin neçün: neçün birin DB, T

**376**[4211]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[4212]

1.[4213] Derdüñden oldı bāş içüm bāşa benzemez
Ḫūn-ābdur gözümden aḫan yaşa beñzemez

2.[4214] Zülfüñ hevāsını başa iltem dimiş göñül
Bu müşkil işi başara mı başa beñzemez

3.[4215] Cān ki*anda derd olmaya cān dimegil aña
Baş ki*anda ʿışḳ olmaya ol başa beñzemez

4.[4216] Leyl ü nehār olsa bu zülf ü cebīn bigi
Bed-rū hilāl ḫoẕ bu göz ü ḳaşa beñzemez

5. ʿIşḳuñda yüregüm ü gözümi ne diyeyim
Dūzaḫla baḥr her ḳuru vü yaşa beñzemez

6.[4217] Nice ki beñzemez daḫı naḳşa bu reng-i rūy
Bu naḳşı düzeden daḫı naḳḳāşa beñzemez

7.[4218] Dirler ki Aḥmedī mey ü maʿşūḳı terk ide
*Bi'llāh* yalan durur bu söz ü *ḥāşā* beñzemez

---

[4211] * H. 116b, Tİ. 95b, DB. 189b (bn. 189b), T. 157a (bn. 101b), BM. 111b, Dİ. 72a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[4212] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[4213] 1a - İçüm: içüm ü Dİ

[4214] 2a - Başa iltem: iltem BM

[4215] 3a - Cān ki*anda: cānda ki Dİ
3b - Baş ki*anda: başda ki Dİ

[4216] 4a - Zülf ü cebīn: zülf-i cebīn BM
4b - Göz: yüz DB, T, Dİ

[4217] 6a - Nice: niçe Tİ; Reng-i rūy: reng ü rūy DB, T / reng ü būy Dİ
6b - Düzeden: düzen BM

[4218] 7b - Söz ü: sözi Dİ

**377**[4219]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[4220]

1.[4221] Ṣavḳı yañaġuñuñ bu dimāġumdadur henūz
Ẕevḳi dudaġuñuñ bu dimāġumdadur henūz

2.[4222] Yüzüñ durur çirāġum u gün ṭoġru baḫamaz
Ol nūra kim benüm bu çirāġumdadur henūz

3.[4223] Laʿlüñ didi ki derdüñe bir gün devā ḳılam
Ol güher-i kelām ḳulaġumdadur henūz

4.[4224] Ser-mest düşdüm elden ayaḳdan ʿaceb bu kim
ʿIşḳuñ şarābı ṭolu ayaġumdadur henūz

5.[4225] Āb-ı revān olur yiri servüñ anuñıçun
Ḳaddüñ ḫayāli gözde ḳaraġumdadur henūz

6. Ẕikr eyledüm lebüñi ki cānlar ḥayātıdur
Şīrīnligi dilümde dudaġumdadur henūz

7.[4226] Sehvile gül didüm yüzüñe ol ḫacālete
Rengini gör ki nice yañaġumdadur henūz

---

[4219] * H. 116b, Tİ. 95b, DB. 191b (bn. 191b), T. 159a (bn. 103b), BM. 111b, Dİ. 72b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, BM ve Dİ nüshalarında 9; DB ve T nüshalarında 8 beyittir.

[4220] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[4221] 1a - Yañaġuñuñ: cemālüñüñ DB, T

[4222] 2b - Çirāġumdadur: çirāġumda BM

[4223] 3a - Bir gün devā: devā BM
3b - Ḳulaġumdadur: ḳulaġumda BM

[4224] Bu beyit DB ve T nüshalarında yoktur.

[4225] 5a - Yiri servüñ: servüñ yiri BM

[4226] 7a - Ḫacālete: ḫacāletüñ DB, T, Dİ
7b - Yañaġumdadur: yañaġumda BM

8. Ḳaşuñ diyü hilāle naẓar itdüm ol ḫayāl
Diken olup müjemde ḳabaġumdadur henūz

9.[4227] İtdi*Aḥmedī'yi yoluña cān virmege heves
Zülfüñ hevāsı kim bu dimāġumdadur henūz

[4227] 9a - Aḥmedī'yi: Aḥmedī Tİ; Yoluña: yoluña vü Tİ

**378**[4228]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[4229]

1.[4230] Sinüñ yüzüñ olalı baña Kaʿbe-yi niyāz
*Ḥāṣā* ki daḫı ḳıbleye itmiş olam namāz

2. Ḥayretdeyem diyemezem itdügini baña
Sevdāsı zülfüñüñ ki perīşāndur u dırāz

3.[4231] Aġzuñ ḥikāyetini dilüm idemez beyān
Kim teng olur söze gelicek bu nihān-ı rāz

4. Bir gezden iki kevni eger ideler niṣār
Ayaġuñuñ ġubārı bahāsına ola az

5.[4232] Vaṣluñ hevāsı şehd-i beḳā bigi dil-peẕīr
Hicrüñ belāsı zehr-i fenā bigi cān-güẕāz

6.[4233] Ḳahr itdügüñce mihrüñi uş arturur göñül
Tā kim ḥaḳīḳat ola ki ʿışḳum degül mecāz

7.[4234] Zülfüñe Rūm içinde muḥayyerdür Aḥmedī
Gerçi ki ṭoldı sözi Ṣıfāhān'ıla Ḥicāz

---

[4228] * H. 117a, Tİ. 95b, DB. 188a (bn. 188a), T. 156a (bn. 22b), BM. 112a, Dİ. 72a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[4229] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[4230] 1b - İtmiş: ḳılam DB, T

[4231] 3b - Bu: ol Tİ, DB, T, Dİ

[4232] 5a - Şehd-i beḳā: şimdi beḳā Dİ

[4233] 6a - Uş arturur: arturur uş Tİ, DB, T
6b - Kim: ki Tİ, DB, T

[4234] 7b - Gerçi ki: gerçi BM

**379**[4235]

***Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[4236]

1.[4237] ʿÖmr miḥnetdür ü belā sensüz
Bes gerekmez durur beḳā sensüz

2. Ten ʿaẕāba ulaşdı senden ıraḫ
Cān belāya*oldı mübtelā sensüz

3. Rāżı olam caḥīm miḥnetine
Cennete virmeyem rıżā sensüz

4. Vaṣluñıla ʿināyet eyle baña
Niçe bir çekeyim ʿanā sensüz

5.[4238] Kāh ider cüẕālıġuñ kūhı
Eylemesün bizi Ḫüẕā sensüz

6. Derd-mendem baña ʿilāc eyle
Ki baña yoḫ durur devā sensüz

7.[4239] Aḥmedī senden ayru dirilmez
Ḳoma kim zār u zār ola sensüz

---

[4235] * H. 117a, Tİ. 95b, DB. 191a (bn. 191a), T. 158b (bn. 103a), Dİ. 73a
* Bu şiir V ve BM nüshalarında yoktur.

[4236] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[4237] 1a - Miḥnetdür ü: miḥnet durur DB, T, Dİ
1b - Bes: pes Dİ; Beḳā: ṣafā Tİ

[4238] 5b - Bizi: beni Tİ, DB, T

[4239] 7b - Zār u: zār Dİ

**380**[4240]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[4241]

1.[4242] Nite kim şemʿ peyveste yanaram ben oda sensüz
Nice*ola bes ki*eriyiben dükenmeyem şehā sensüz

2. Eger tendür eger cāndur eger dünyī eger ʿuḳbī
Ḳamusın terk idiben ḳomışam bir yaña sensüz

3.[4243] Naẓar ider seni görmez gözüm ü derdile yaşum
Seni*isteyü yüzi*üstine sürinür zī-ʿanā sensüz

4. Bahār oldı vü yiryüzi nevā vü bergile ṭoldı
Velī göñlüme ḫoş gelmez bahār u bu nevā sensüz

5. Yiri yaġmur dirildüben hevā ʿanber-fişān oldı
Velīkin baña ḫoş gelmez bu āb u bu hevā sensüz

6.[4244] Eger bāġ u eger büstān v'eger çeşme v'eger sebze
Gerekmezdür bu ḳamunuñ birisini baña sensüz

7.[4245] Beḳādur dilegi Ḥaḳ'dan ḳamunuñ ārzūyıla
Çü senden ayruyam baña gerekmez bu beḳā sensüz

8. Firāḳuñ Aḥmedī cānın eger alurısa ne ġam

---

4240 * H. 117b, Tİ. 96a, DB. 191a (bn. 191a), T. 158b (bn. 103a), BM. 112a, Dİ. 73a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, DB, T ve Dİ nüshalarında 8; Tİ ve BM nüshalarında 7 beyittir.

4241 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

4242 1b - Ola bes ki: ola pes ki Tİ / ola Dİ; Şehā: saña Dİ

4243 3a - Seni görmez: seni DB, T
3b - Yüzi: yüz Dİ

4244 6b - Gerekmezdür: gerekmez hīç DB, T

4245 Bu beyit Tİ ve BM nüshalarında yoktur.

Cihānda her nefes aña çü oldı biñ belā sensüz

**381**[4246]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[4247]

1. Yüzüñ miṣlīni göz görmedi hergiz
   Senüñ bigi ele girmedi hergiz

2.[4248] Niçeler düşdiler sinüñ ḳapuñda
   Velī binüm bigi durmadı hergiz

3. Ḳader-endāzlardan hīç kimse
   Ḳaşuñ bigi kemān ḳurmadı hergiz

4. Süleymān'sın velī Dāvud daḫı
   Ṣaçuñ bigi zirih örmedi hergiz

5.[4249] Gice fikrümdedür ḳaşuñ kimesne
   Bu sevdā düşümi yormadı hergiz

6. Gözüñ cānuma çoḫ zaḫm urdı līkin
   Beni raḥm idüben ṣormadı hergiz

7.[4250] Ne durur Aḥmedī kim Ḫıżr daḫı
   Lebüñ ṭaʿmına ṣu ṣormadı hergiz

---

4246 * H. 117b, Tİ. 96a, DB. 189b (bn. 189b), T. 157b (bn. 102a), BM. 112b
* Bu şiir V ve Dİ nüshalarında yoktur.

4247 H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

4248 2a - Niçeler: niceler BM

4249 5a - Fikrümdedür: fikrümde DB, T, BM

4250 7b - Lebüñ: lebüñüñ Tİ, DB, T, BM; Ṣu ṣormadı: ṣormadı Tİ, DB, T

**382**[4251]

***Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün***

**Ve ayżān lehu ġafaralehu**[4252]

1.[4253] Her kişi bu ḥarem-i ʿışḳda maḥrem olmaz
Her Birāhīm bu dergāhda Edhem olmaz

2. Ol kim itmeye beḳāsını fenāya teslīm
Ḫalvet-i ḳurb aña hīç müsellem olmaz

3.[4254] Kereminden kişi kim bulmaya yāruñ ikrām
Ḫ̆ār olur dünyede ʿuḳbīde mükerrem olmaz

4.[4255] Derdüme laʿlüñ olur em ki daḫı dürlü devā
Kevṯer ü āb-ı ḥayātısa aña em olmaz

5. Bu göñül ḳayġuñıla üns dutubdur lā-büd
Her nefes ġuṣṣa vü ġamdadur u bī-ġam olmaz

6.[4256] ʿIşḳuñuñ derdi durur ḳūt-ı dil ü ḳuvvet-i cān
Her ne eksük varısa şükr ki ol kem olmaz

7.[4257] Aḥmedī ʿışḳuñuñ odına şehā şemʿ bigi
Niçe kim yana içi gözleri bī-nem olmaz

---

4251 * Tİ. 96a, DB. 189a (bn. 189a), T. 156b (bn. 101a), Dİ. 73b
* Bu şiir H, V ve BM nüshalarında yoktur.

4252 Tİ nüshasındaki başlıktır. T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

4253 1b - Her Birāhīm: bes her İbrāhīm DB, T

4254 3b - Ḫ̆ār: ḫor DB, T, Dİ; Dünyede: dünyede vü DB / dünye vü Dİ

4255 4b - Āb-ı ḥayātısa: āb u ḥayātısa DB

4256 6a - ʿIşḳuñuñ: derdüñüñ DB, T; Derdi durur: derdidür ü Dİ

4257 7a - Odına: odında Dİ

**383**[4258]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün***

**Ḥarf–ve ayżān lehu–e'z-zā**[4259]

1. Saçı sevdāsıla ḳıṣṣam muṭavveldür beyān olmaz
   Gözümüñ yaşılan rāzum muʿayyendür nihān olmaz

2. Eger cānāna irişmek dilerseñ cānı terk eyle
   Ki bu ʿışḳ işi bir işdür kim ol bī-terk-i cān olmaz

3. N'idersin Mıṣr u Baġdād'ı gözümi it temāşā gel
   Ki dem geçmez ki biñ Dicle'yle Nīl andan revān olmaz

4. Ḳażā oḫını atmaġa ciger-gāhına ʿuşşāḳuñ
   Dem olur mı ki ʿanber-veş ḳara ḳaşuñ kemān olmaz

5.[4260] Bu ḫasta cānuma irdi fer oḫı ol zaḫmı
   […]

6.[4261] Didüm gözüñe pend eyle ḳoya cān ḳaṣdını didi
   Bu bir cellād durur ki*andan kimesneye emān olmaz

7. Didüm kim Aḥmedī göñlin gözüñ eliyle almışdur
   Didi cānuñ daḫı*alursa saña*aṣṣıdur ziyān olmaz

---

[4258] * DB. 187b (bn. 187b), T. 155b (bn. 22a)
* Bu şiir H, Tİ, V, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

[4259] T nüshasındaki başlıktır.

[4260] 5a - İrdi: urdı T; Fer: firāḳuñ T
5b - Bu mısra DB ve T nüshalarında yazılmamıştır.

[4261] 6b - Cellād durur: cellāddur T

**384**[4262]

***Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿīlü / Feʿūlün***

**Ve ayżān lehu**[4263]

1. Çün başladı uş zemzemeye murġ-ı seḥer-ḫīz
Ṣun sāḳī-yi gül-ruḫ bize cām-ı ṭarab-engīz

2. ʿĪsī-dem olub çün ki ṣabā esdi çemende
Reyḥān bitib açıldı gül ü lāle-yi nev-ḫīz

3. Bezendi yine çetr-i Süleymān bigi gül-zār
Dāvūd-ṣıfat bülbül ider ẕikr-i dil-āvīz

4. Ḳaṣd itdi benüm ḳanuma şol gözleri ḫūn-rīz
Zaḫm urdı benüm cānuma şol ġamze-yi ser-tīz

5. Gül vaḳti geçer küymez bu ʿömr dükenür
İy sāḳī-yi ser-mest ḳadeḥi ṣunġıl aḫī tīz

6.[4264] Çünkim ṭaleb eyledi vü bulmadı Sikender
Şīrīn lebüñe pes ne ola Ḫüsrev ü Pervīz

7. Şol āb-ı Ḫıżr kim leb ü dendān ṣıfatıdur
Ol Aḥmedī'nüñ naẓmını ḳılur şeker-āvīz

---

4262 * DB. 190a (bn. 190a), T. 157b (bn. 102a)
* Bu şiir H, Tİ, V, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

4263 T nüshasındaki başlıktır.

4264 6b - Pes: bes T

**385**[4265]

***Mef'ūlü / Fā'ilātü / Mefā'īlü / Fā'ilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu fi'l-ġazeliyyāt**[4266]

1. Gönlüme ne*aṣṣı cānıla sini*itdügi heves
Çün bulımaz viṣālüñe bir laḥẓa dest-res

2. Sen ḫāl-i nīl-gūn yüzüñüñ iştiyāḳıla
Her kirpügüm ucından aḳar Nīl ile Aras

3.[4267] Derdüñde şerḥa şerḥa olub cānıla ciger
Ney bigi vāy vāyıla yile verür nefes

4.[4268] Cānum lebüñ firāḳıla zār aġlamış n'ola
Ger şekkeriçün iderise zārılıḳ meges

5.[4269] Yāruñ cemāliyiçün olur sevgülü diyār
Çün yār olmaya n'iderem bu diyārı bes

6.[4270] Çün yārdur murād u irādet mürīd hem
Pes yārı di hemīn ü daḫı ḳīl ü ḳālı kes

7.[4271] Derdüñde Aḥmedī lebüñi idicek ṣıfat
Ol güheri*añlamayana digil ki lā-yemes

---

4265 * H. 119a, V. 70a (bn. 70a), BM. 104b
* Bu şiir Tİ, DB, T ve Dİ nüshalarında yoktur.

4266 H nüshasındaki başlıktır.

4267 3b - Vāy vāyıla: vāy u vāyıla BM

4268 4a - Zār: ḳan V

4269 5a - Cemāliyiçün: cemālıçun BM
5b - Bes: pes V

4270 6b - Pes: bes V, BM; Ü daḫı: daḫı V

4271 7b - Añlamayana: almayana BM; Digil ki: digil V

**386**[4272]

***Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ş̱erāhu**[4273]

1.[4274] Egerçi dilber ü raʿnādur u cüvān nergis
Gözüñe fitne durur sinüñ iy fülān nergis

2.[4275] ʿAbīr zülfüñ ü raʿnā gözüñ ḥayāsından
Benefşe oldı perīşān u ser-girān nergis

3.[4276] Ḫıṭāyī gözlerüñi görmeyen gümān itmez
Ki bī-ḫaṭā oḫ ata ya duta kemān nergis

4.[4277] Lebüñ miş̱āli getürmedi gül-sitān ġonca
Gözüñ naẓīri bitürmedi bū-sitān nergis

5.[4278] Senüñ yüzüñ bigi görmeye bir daḫı gül-zār
Egerçi kim gele vü gide sāliyān nergis

6. Benüm bigi*oldı belāsına mübtelā gözüñüñ
Seḥerden anuñıçun düşdi nā-tüvān nergis

7.[4279] Tozından işigüñüñ tūtiyā elikdürse
Bulaydı gözlerine nūr-ı cāviz̧ān nergis

---

[4272] * H. 119b, Tİ. 96b, DB. 192b (bn. 192b), T. 160b (bn. 105a), BM. 113a, Dİ. 73b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB, T ve Dİ nüshalarında 9; BM nüshasında 8 beyittir.

[4273] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ḥarfü's-sīn"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[4274] 1a - Dilber ü raʿnādur u: dilber-i raʿnādur u DB, T / dilber ü raʿnādur BM

[4275] 2a - ʿAbīr: ʿabīr ü Tİ, BM
2b - Oldı: ḳıldı Tİ, DB, T

[4276] 3a - Gözlerüñi görmeyen: gözüñi her kim göre DB, T
3b - Ata: atar DB, T; Duta: dutar DB, T

[4277] 4a - Getürmedi gül-sitān: gül-sitān getürmedi DB, T

[4278] 5a - Bigi: gibi DB, T

[4279] Bu beyit BM nüshasında yoktur.

8.[4280] Teşebbüh eylerimiş fitne gözleriüñe senüñ
Başīret ehli degül n’eylesün i cān nergis

9.[4281] Bu siḥri ki*Aḥmedī ider gözüñ ṣıfātında
Revān iderse revādur şehā revān nergis

[4280] 8a - Eylerimiş: iderimiş Dİ

[4281] 9a - Siḥri: siḥre Dİ; İder: eydür DB, T
9b - İderse: ider DB, T; Revān: revā BM

**387**[4282]

***Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[4283]

1. Henūz itmemişidi melāʾike taḳdīs
   Ki ben senüñ ṣıfatuñı ideridüm tedrīs

2.[4284] Çü ʿışḳ medresesinde yüzüñ idem taḳrīr
   Sözüme vālih ü şeyẕā ola hezār İdrīs

3.[4285] Eger getürse cemālüñ niḳābı yüzinden
   Sücūd idüb saña yüzi*üstine düşe İblīs

4.[4286] Niçe ki ḳatl ide ġamzeñ ḳılıcı bini girü
   Lebüñ ümīẕi dirildür meger benem Cercīs

5.[4287] Yüzüñ ü zülfüñ ü ḫālüñ ḳaşuñ gözüñ ü lebüñ
   Ḫayālile naẓarumda durur zihī tesdīs

6. Lebüñden ayru benüm derdüme devā yoḫdur
   Eger ʿilāc iderise baña Aresṭālīs

7.[4288] Muḥabbetüñi göñülde*Aḥmedī ziyāde ider
   Niçe ki ṣūfī-yi İblīs-nefs ide telbīs

---

[4282] * H. 119b, Tİ. 96b, DB. 193b (bn. 193b), T. 161a (bn. 105b), BM. 113a
* Bu şiir V ve Dİ nüshalarında yoktur.

[4283] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[4284] 2a - Medresesinde: medresesine Tİ, DB, T, BM; Taḳrīr: taḳdī DB, T / taḳdīr BM
2b - Vālih ü şeyẕā: vālih-i şeyẕā Tİ

[4285] 3b - İdüb saña: idüb Tİ

[4286] 4a - Ḳılıcı bini girü: ḳılıcıla bini Tİ, DB, T

[4287] 5a - Gözüñ ü: gözüñ BM

[4288] 7a - İder: ide Tİ, DB, T

**388**[4289]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[4290]

1.[4291] Olalı göñlüme ʿışḳuñ mücālis
Benüm defterlerüm ṭoldı mecālis

2. Ḫıreẕ maʿzūl olub gitdi çün oldı
Senüñ ʿışḳuñ göñül taḫtında cālis

3.[4292] Gözüm yüzüñdedür aġzumda ẕikrüñ
Benüm daḫı bulardur raṭb u yābis

4. Cemālüñüñ ḫayālin ẕikr ideli
Ḳamu defterlerüm ṭoldı ʿarāyis

5.[4293] Bahā itdüm ayaġuñ tozına cān
Ne çāre bu durur vech-i mefālis

6.[4294] Heves ideli zülfüñüñ hevāsın
Ḳamu enfāsum olmışdur nefāyis

7.[4295] Fuṣāḥatda*Aḥmedī fāris olalı
Piyāẕedür öñinde *bū'l-fevāris*

---

4289 * H. 120a, Tİ. 96b, DB. 193b (bn. 193b), T. 161a (bn. 105b), BM. 113b, Dİ. 74a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, BM ve Dİ nüshalarında 7; DB ve T nüshalarında 6 beyittir.

4290 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "velehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

4291 1a - Göñlüme ʿışḳuñ: ʿışḳuña göñlüm Tİ; Mücālis: mecālis BM

4292 3a - Yüzüñdedür: yüzüñde vü BM
3b - Raṭb u yābis: raṭb-ı yābis BM

4293 Bu beyit DB ve T nüshalarında yoktur.

4294 6b - Enfāsum: enfās BM

4295 7a - Fuṣāḥatda: fuṣāḥat Dİ

**389**[4296]

***Feʿūlün / Feʿūlün / Feʿūlün / Feʿūl***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ş̱erāhu**[4297]

1. Anuñçun ider cān ney ünin heves
   Ki var durur anda ḳabūl-i nefes

2.[4298] Maḳām aldı her perdede*eyle ki ʿūd
   Bu ney çün ṣafādan nefes urdı bes

3.[4299] Ne yildür bu ney ki*aña*ider cān u dil
   Ḫoş es iy dem-i rūḥ-perver ḫoş es

4.[4300] Nedür ney meger kim bu şīrīn-lebe
   Diler ṭūṭī-yi rūḥ ki ola meges

5.[4301] Muḥayyerdür aña ʿIrāḳ u Ḥicāz
   Ki nice*oldı ʿuşşāḳa feryād-res

6. İñiler ki çoḫ zaḫmu çoḫ sūzı var
   Kişi ki*ola bī-sūz olur hīç-kes

7.[4302] Hevā-yı vaṭan virdi ʿömrin yile
   Anuñçun ider vāyıla nāle bes

---

[4296] * H. 120a, Tİ. 96b, DB. 191b (bn. 191b), T. 159b (bn. 104a), Dİ. 74b
* Bu şiir V ve BM nüshalarında yoktur.

[4297] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu"; T nüshasında "ḥarf–ve ayżān lehu–ü's-sīn" şeklinde başlık atılmıştır.

[4298] 2a - Aldı: oldı Tİ, DB, T
2b - Bes: pes Tİ

[4299] 3a - İder: dir DB, Dİ

[4300] 4b - Ki: kim Dİ

[4301] 5b - Nice: ne Dİ; Feryād-res: feryād u res DB

[4302] 7b - Bes: pes Tİ, Dİ

8.[4303] Ne ḳuş bu ki*işidüb nevā itdügin
Olur cān hümāyına bu ten ḳafes

9.[4304] Ney ol gül-sitāndan urur dem ki*anı
Gören ḫuld bāġın ṣanur ḫār u ḫas

10.[4305] Yanarken oda ney bigi Aḥmedī
Aña kim diye kim iñildüñi kes

[4303] 8a - Ki*işidüb: işidüb Dİ; Nevā: bu DB / nüvā Dİ
8b - Hümāyına: hümāsına Tİ, DB, T
[4304] 9a - Gül-sitāndan: gül-sitānda Dİ
[4305] 10a - Bigi: gibi DB, T

**390**[4306]

***Mef'ūlü / Fā'ilātü / Mefā'īlü / Fā'ilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[4307]

1.[4308] İrişmedin ṣabāḥ ḳulaġa ṣiyāḥ-ı kūs
Sāz it ṣabūḥa ki*irmeye bu ʿömrüñe füsūs

2. Kās-ı şarābıla başuñuñ kāsesini ḳıl
Ṭolu sürūr u nūr irince ṣadā-yı kūs

3.[4309] Çeşm-i ḫorūs bigi mey iç çün ḫorūs öte
Kim ṣubḥ-dem ṣabūḥıçun ider nidī ḫorūs

4. Ġam baḥrını sefīne-yi cāmıla geçmege
Bāẕ-ı nesīm bāẕeyiledür ki*öger derūs

5.[4310] Ṣorma devā yigini var anı*eyle iḫtiyār
Kim edviye-ṣıfat ṣatun alurdı Cālinūs

6.[4311] Nūş eyle rāḥı anuñ elinden ki ol durur
Cismile rūḥa rāḥat-ı vaḳt-i kenār-ı būs

7.[4312] Bir ḳuş giremedi ḳafese Aḥmedī bigi
Terkīb olalı bu ḳafes-i ʿāc u abanūs

---

[4306] * H. 120b, Tİ. 97a, DB. 194a (bn. 194a), T. 161b (bn. 106a), Dİ. 74b
* Bu şiir V ve BM nüshalarında yoktur.

[4307] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[4308] 1b - Ki*irmeye: irmeye Dİ; ʿÖmrüñe füsūs: ʿömrüñe T

[4309] 3a - Bigi: gibi DB, T

[4310] 5a - Yigini: yegin DB

[4311] 6a - Rāḥı anuñ elinden: elinden anuñ rāḥ DB, T / cāmı rāḥı elinden Dİ
6b - Rūḥa: rūḥ DB, T, Dİ; Vaḳt-i kenār-ı būṣ: vaḳt-i kenār u būs Tİ / vaḳt-i kenār-būs DB, T / vaḳt ü kenār u būs Dİ

[4312] 7a - Bigi: gibi DB, T
7b - ʿĀc u abanūs: ʿāc-ı abanūs Tİ, DB

**391**[4313]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[4314]

1.[4315] Gönlümde sensin ü seni ḳılur bu cān heves
Senden ıraḫ olamazam iy dost bir nefes

2. Zülfüñ hevāsı dutdı dimāġumı kim bilür
Kim ʿāḳıbet ne getüre başuma bu heves

3.[4316] Her kişi bir murāda vü maḳṣūda dürişür
Sensin murād u maḳṣad u maḳṣūd baña bes

4.[4317] Ben cānı itdügüm ayaġuñ tozına niṣār
Maʿẕūr dut ki bulamadum daḫı dest-res

5.[4318] Ṭūṭī-yi cān şeker-lebüñile dutubdur üns
Ver nī-cihān olubdur aña āteşīn-ḳafes

6.[4319] Cānlar ḳamusı ten bigidür sen ḳamuya cān
Senden ıraḫ kişi nicesi diri ḳala pes

7.[4320] Daḫı*Aḥmedī'yi ḳorḫıdıban n'ide gözlerüñ

---

[4313] * H. 120b, Tİ. 97a, DB. 192b (bn. 192b), T. 160a (bn. 104b), BM. 113b, Dİ. 75a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, BM ve Dİ nüshalarında 7; DB ve T nüshalarında 5 beyittir.

[4314] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "velehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[4315] 1b - Dost: cān DB, T

[4316] 3a - Dürişür: irişür DB, T
3b - Maḳṣūd: maḳṣūd u BM

[4317] 4a - Cānı: cānum Tİ, DB, T / cān BM, Dİ; İtdügüm: itdügümi Dİ

[4318] 5b - Ver nī-cihān: virān-ı cihān BM; Āteşīn: āteş BM

[4319] * Bu beyit DB ve T nüshalarında yoktur.
6b - Pes: bes BM, Dİ

[4320] * Bu beyit DB ve T nüshalarında yoktur.
7b - Şaḫne: şaḫme BM

Yoḫ nesneden ne ālı bile şaḥne vü ʿases

**392**[4321]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[4322]

1. Naġme ḳıl iy bülbül-i şīrīn-nefes
   Kim sözüñ işitmegedür cān heves

2.[4323] Nergis ü sünbül ṭoludur deşt ü kūh
   Lāle vü gül bitürüpdür ḫār u ḫas

3. Gel varalum bāġa ʿişret idelüm
   Nev-bahāriken çü vardur dest-res

4.[4324] Gitdi dün yarın n'olısar kim bilür
   Dut ġanīmet bugüni iy dost pes

5.[4325] Yüzüñi göster ki sensin cān u dil
   ʿAḳl u rūḥa dünyī vü ʿuḳbīde bes

6.[4326] Gice zülfüñ ʿuḳdesinde şehr-bend
   Gün yañaġuñ şuʿlesinden muḳtebes

7. Ārzūsında lebüñüñ oldı zār
   Ṭūṭī-yi cān şöyle kim ḳanda meges

8.[4327] Nīl-gūn ḫālüñi gördükde aḫar

---

[4321] * H. 121a, Tİ. 97a, DB. 192a (bn. 192a), T. 160a (bn. 104b), BM. 114a, Dİ. 75a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, DB, T, BM ve Dİ nüshalarında 9; Tİ nüshasında 8 beyittir.

[4322] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "velehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[4323] 2a - Nergis ü sünbül: nergis-i sünbül BM; Deşt: dest BM

[4324] 4b - Pes: bes Tİ, Dİ

[4325] Bu beyit Tİ nüshasında yoktur.

[4326] 6b - Şuʿlesinden: şuʿlesinde Tİ, BM / ʿuḳdesinde DB, T

[4327] 8a - Nīl-gūn: nīlū-gūn BM; Gördükde: añduḳda Dİ

Gözümüñ her kirpüginden yüz Aras

9.[4328] Dudaġuñ şavḳındadur ṭūṭī bigi
Lā-büd oldı Aḥmedī şīrīn-nefes

8b - Yüz: biñ Tİ, DB, T / bir BM, Dİ

[4328] 9a - Bigi: gibi DB, T

**393**[4329]

***Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿīlü / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[4330]

1. Her kişi ki*ide ḫālıḳına ḥamdıla taḳdīs
Azdurmaya telbīsile hergiz anı İblīs

2.[4331] Ṭāʿat ki idesin anı itmemişe ṣanġıl
İblīs bigi ṭāʿatüñi eyleme telbīs

3.[4332] Her ki*olmaya liḥyān bigi ṭāʿatde ser-efrāz
Ḳahrıla nigū-sār ola şol resme ki İblīs

4.[4333] Er anda olasın ki yüzüñ dönmeye Ḥaḳ'dan
Yitmiş kez ölürseñ yolına şöyle ki Cercīs

5.[4334] Yire bu göñül virmeye yire şeha ol kim
Göklerde olayım diyü hem-sāye-yi İdrīs

6.[4335] Bu ḫāk ḥażīżinde ne dütüne boyanduñ
Sen kim vaṭanuñ ola senüñ ẕirve-yi Bercīs

7.[4336] Taḥḳīḳ durur ne ki saña Aḥmedī eydür
Ḫoẕ dersi budur ġāyıṭıla bulana tedrīs

---

[4329] * H. 121a, Tİ. 97b, DB. 193a (bn. 193a), T. 160b (bn. 105a), BM. 114a, Dİ. 75b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[4330] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[4331] 2a - İdesin: idersin Tİ, Dİ; İtmemişe: işitmemişe BM; Ṣanġıl: ṣayġıl Tİ, DB, T, BM, Dİ

[4332] 3b - Şol: ol Tİ, DB, T; İblīs: engīs (?) Tİ, DB, T, Dİ

[4333] 4a - Yüzüñ dönmeye: dönmeye BM

[4334] 5a - Göñül: yiri Tİ, DB, T, Dİ; Yire: göñül Tİ, Dİ / aña DB, T; Şehā: aña Tİ, Dİ / göñül DB, T

[4335] 6a - Ḥażīżinde: ḥażīżde BM
6b - Sen: ṣan Tİ; Vaṭanuñ ola: vaṭanuñıdı Tİ, DB, T / vaṭanuñıla BM / vaṭanuñ eyle Dİ

[4336] 7b - Dersi: ders Dİ

**394**[4337]

***Mef'ūlü / Fā'ilātü / Mefā'īlü / Fā'ilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ş̱erāhu fi ḳāfiyetü'ş-şın**[4338]

1.[4339] Oldı ber-ā-ber uş yine leyl ü nehār ḫoş
Āvāre oldı ḳış u irişdi bahār ḫoş

2.[4340] Gül-zār-ı ḫuld bigi ser-ā-ser bezendi uş
Mīnā vü la'lile çemen ü lāle-zār ḫoş

3.[4341] Ārāyiş oldı nergis ü reyḥānla būstān
Serv-i çınārıla*oldı leb-i cūy-bār ḫoş

4.[4342] Oldı kef-i seḥāb güher-bār u zer-niş̱ār
Oldı dem-i şemāl ü ṣabā müşg-bār ḫoş

5.[4343] Vaḳt-i şarāb u şāz̤ī vü muṭrib durur nedīm
Ki*oldı mizāc-ı āb u hevā sāz-kār ḫoş

6.[4344] Ol murġ-zāra gūş ḳıl benefşe bigi işit
Kim her yaña nice iñiler murġ-zār ḫoş

7. Gerçi ki ḫoş durur gül ü gül-zār u nev-bahār

---

[4337] * H. 121b, Tİ. 99b, DB. 197b (bn. 197b), T. 164b (bn. 109a), V. 69b (bn. 69b), BM. 104a
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, V ve BM nüshalarında 9; Tİ, DB ve T nüshalarında 8 beyittir.

[4338] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu 'afā 'anhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[4339] 1a - Yine: girü Tİ, DB, T, V, BM
1b - Bahār: bahār u BM

[4340] 2a - Bigi: gibi DB, T; Bezendi uş: bezendi V

[4341] 3b - Serv-i çınārıla: serv ü çınārıla Tİ

[4342] 4b - Dem-i şemāl: şimāl Tİ, DB, T, V, BM; Ṣabā: bād-ı ṣabā Tİ, DB, T, V

[4343] 5a - Muṭrib durur: muṭribdür ü DB, T
5b - Ki*oldı oldı Tİ, DB, T; Mizāc-ı āb u hevā: mizāc u āb u hevā Tİ / mizāc-ı āb u DB, T

[4344] 6a - Gūş ḳıl: gūş Tİ, DB, T, V, BM
6b - Yaña: yañada DB, T

Gelmez bu cümle gözüme bī-rūy-ı yār ḫoş

8.[4345] *Bi'llāh* degül durur düşene yārdan cüẕā
Āb-ı ḥayāt u kevṯer ü *dāru'l-ḳarār* ḫoş

9.[4346] Nev-rūz u ʿīd olsa ḳamu gün ne fāide
Bī-yār Aḥmedī'ye degül rūzigār ḫoş

[4345] Bu beyit Tİ, DB ve T nüshalarında yoktur.
[4346] 9a - Nev-rūz u ʿīd: nev-rūz-ı ʿīd BM

**395**[4347]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[4348]

1.[4349] Saña ḳurbān gerek bağlanıcaḳ kīş
Kişi kim olmaya bī-dīn ü bī-kīş

2.[4350] Girü ḳurılmış ol ḳaşuñ kemānı
İder ġamze oḳına cānları rīş

3. Cemālüñi göremezem velīkin
Ḫayālüñ cānuma olup durur īş

4.[4351] Cefāña ṣabr gerekdür ki olmaz
Ki gül bī-ḫār daḫı nūş bī-nīş

5. Gözüñ siḥri vü zülfüñ bendi baña
Neler ider diyemezem kem ü bīş

6.[4352] Ne ʿayb ola fidā itsem saña cān
Ḥaḳīr olur ne tuḥfe ki*ide dervīş

7.[4353] Ḳo ġayrı Aḥmedī kim yār diyen
Gerek bī-ḫ̆īşten ola vü bī-ḫ̆īş

---

[4347] * H. 122a, Tİ. 99b, DB. 197a (bn. 197a), T. 164a (bn. 108b), V. 70b (bn. 70b), BM. 104b
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB, T ve V nüshalarında 7; BM nüshasında 6 beyittir.

[4348] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[4349] 1b - Bī-dīn ü bī-kīş: bī-dīn-i bī-kīş V

[4350] 2b - Ġamze: ġamzeñ Tİ, DB, T, V; Rīş: dīş V, BM

[4351] * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
4b - Bī-ḫār daḫı nūş: bī-ḫār u nūş DB, T

[4352] 6a - Fidā: saña V; Saña: fidā V
6b - Ki*ide: ide Tİ, DB, T, BM

[4353] 7a - Yār: yārı Tİ, DB, T, V, BM

**396**[4354]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[4355]

1.[4356] Ol ki yüzüñi gül ü zülfüñi reyḥān eylemiş
Bu perīşān göñlümi ʿışḳuña ḥayrān eylemiş

2. Ṣūretüñ māhiyyetinde her kişi bir nesnedir
Rūşen ol kim Ḥaḳ anı ṣunʿına bürhān eylemiş

3. Aġzuñuñ vaṣfın nicesi getüribilem dile
Çünki Ḥaḳ bu güherüñ rāzını penhān eylemiş

4.[4357] Gözüñ āşūb u fütūr içindedür bugün ʿaceb
İşbu cāẕū-yı siyeh-dil girü ne ḳan eylemiş

5.[4358] Ḫıżr u İskender ṭaleb sini*itseler kim ṣunʿ-ı Ḥaḳ
Zülfüñi ẓulmet lebüñi āb-ı ḥayvān eylemiş

6. Ṣaçuñuñ bir bendini çözmiş ṣabā yili ṣabāḥ
Ol nefesdür kim hevā-yı ʿanber-efşān eylemiş

7.[4359] Sünbül ü reyḥān u nergisle yüzüñi bizeyen
Aḥmedī'yi ol gülistāna ṣenā-ḫᵛān eylemiş

---

[4354] * H. 122a, Tİ. 97b, DB. 195b (bn. 195b), T. 163a (bn. 170b), BM. 114b, Dİ. 76a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[4355] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ḥarfü'ş-şīn"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[4356] 1a - Gül ü: gül BM
1b - ʿIşḳuña: zülfüñe Tİ, DB, T

[4357] 4b - Girü ne: gözine BM

[4358] 5a - Ṭaleb sini*itseler: sini*itseler ṭaleb Tİ, Dİ
5b - Āb-ı ḥayvān: āb u ḥayvān BM

[4359] 7b - Ol: bu BM; Ṣenā-ḫᵛān: ṣenā-ḫūn BM

**397**[4360]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[4361]

1.[4362] Bu ne yüzdür bu ne gözdür bu ne ḳaş
Ki ḥayrāndur anuñ naḳṣına naḳḳāş

2. İder ʿāşıḳlaruñ cānın nişāne
Oḫına yayınuñ işbu göz ü ḳaş

3.[4363] Göñül n'olur ki sevdāsı ṣaçuñuñ
Ayaġa ṣaldı yüz biñ cānıla baş

4. Bilür senden ıraḫ yaşumı gören
Ki baġrum ḳan olupdur yüregüm baş

5.[4364] Dilümde aduñ u gözde ḫayālüñ
Benüm daḫı budur varum ḳuru yaş

6.[4365] Melāmet itse yārıçun beni*aġyār
ʿAceb mi çün göremez güni ḫuffāş

7.[4366] Niçe kim Aḥmedī rāzını gizler
Yüzi rengi gözi yaşı ider fāş

---

4360 * H. 122b, Tİ. 97b, DB. 194a (bn. 194a), T. 162a (bn. 106b), Dİ. 76b
* Bu şiir V ve BM nüshalarında yoktur.

4361 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu"; T nüshasında "ḥarf–ve ayżān lehu–ü'ş-şīn" şeklinde başlık atılmıştır.

4362 1a - Bu ne ḳaş: ḳaş DB

4363 3a - N'olur: n'ola DB, T

4364 5a - Aduñ u: aduñ DB

4365 6a - Aġyār: ġayr Dİ

4366 7a - Niçe: nice T
7b - İder: ḳalur Tİ / ḳılur DB, T

**398**[4367]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[4368]

1. Bu ʿanber ṣaç ruḫ-ı zībāya düşmiş
   Bulıtdan ṣanki güne sāye düşmiş

2. Ḫayālin aġzuñuñ gördüm gözümde
   Güherdür bī-kerān deryāya düşmiş

3.[4369] Ṣabā yili ṣaçuñ bendin çözerken
   Niçe cān-ı girāmī pāya düşmiş

4. Getürmez şāḫ-ı ṭūbīyi gözine
   Naẓar kim ol ḳad ü bālāya düşmiş

5.[4370] Göñül sevdi ṣaçuñ müşgīn bu miskīn
   Bu müşkil ʿuḳdede sevdāya düşmiş

6. Hilāle beñzeden bārīk-fikret
   Ḳaşuñuñ nūnını kej-rāya düşmiş

7. Ne fettānlıḫdadur gözüñ bilürem
   Ḫıṭādur meyli oḫ u yaya düşmiş

8. Yoluñ tozına biñ cān virüb irdüm
   Zi güher kim baña ser-māye düşmiş

---

[4367] * H. 122b, Tİ. 97b, DB. 196a (bn. 196a), T. 163b (bn. 108a), BM. 114b, Dİ. 76b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[4368] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[4369] 3b - Cān-ı girāmī: cām-ı girāmī DB, T; Pāya: sāya DB, T / yāya BM

[4370] 5a - Müşgīn: miskīn DB, T

9. Lebüñi Aḥmedī añmış sözinden
Ḫacālet lülü-yi lālāya düşmiş

**399**[4371]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[4372]

1.[4373] Ḫazān yiryüzin eyle*itdi münaḳḳaş
Ki Mānī görse anı eyleye ġaş

2.[4374] Yeşil yapraḫ ṣudan reng alurdı
Bugün olup durur hem-reng-i āteş

3.[4375] Leʾālīnüñ zümürrüd-gūn bisāṭı
Olup durur zer ü yāḳūta mefreş

4.[4376] Yire dīnār döker gül nice kim
Bulıtdan dāne-yi güher olur reş

5.[4377] Bu dem anuñ durur devlet ki*oturub
İçe yārıla cām-ı bāẕeyi ḫoş

6. Bugün kim oturub her dün feraḥda
Ḳadeḥ ṣunar aña bir yār-ı meh-veş

7. Ben ayru düşdüm ol ṭāvūsdan kim
Bu cān ṭūṭīsinedür zülf-i marʿaş

---

4371 * H. 123a, Tİ. 98a, DB. 195a (bn. 195a), T. 162b (bn. 107a), BM. 115a, Dİ. 77a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

4372 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

4373 1a - Yiryüzin eyle: yiryüzini Dİ

4374 2a - Yapraḫ: yapraḳ ki Tİ, DB, T, Dİ / yapraġ u BM

4375 3a - Leʾālīnüñ: zülālinüñ BM

4376 4a - Nice: niçe Tİ, DB, T, BM
4b - Dāne-yi güher: dāne vü güher BM

4377 5a - Anuñ durur devlet ki: devlet anuñ durur Dİ
5b - Bāẕeyi: bāẕe DB, T, BM, Dİ; Ḫoş: ḫoş ḫoş Tİ, DB, T, BM, Dİ

8.[4378] Urur eşbāḥa hicri tīġ-i Rüstem
Atar ervāḥa gözi tīr-i Āreş

9.[4379] Ne dil ḳodı cihānda ḫalḳa ne dīn
Belā vü cevrile ol zülf-i ser-keş

10.[4380] Müretteb leff ü neşrin ṣaçlarınuñ
Göreli Aḥmedī oldı müşevveş

11.[4381] Mülevven ṣu düzileli kimesne
Bu renge itmedi Nīl'i münaḳḳaş

[4378] 8a - Urur: irür Tİ, DB, T
[4379] 9b - Ser-keş: āteş Tİ
[4380] 10a - Leff ü neşrin: leff-i neşrin DB, T
[4381] 11b - Nīl'i: yili Tİ, DB, T / būyıla BM

**400**[4382]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[4383]

1. Ṣaçuñuñ sünbüli ḫam-der-ḫam olmış
   Benefşe görmiş anı der-hem olmış

2.[4384] Cihānı bir ḳılıla dutdı zülfüñ
   Meger zülfüñ temüri perçem olmış

3.[4385] Bahāsı laʿl bigi āb-ı ḥayātuñ
   Lebüñ ḳatında kemter ez-kem olmış

4.[4386] Kime ṣorayım aġzuñdan ḫaber kim
   Kimesne yoḫ bu rāza maḥrem olmış

5. Lebüñe ġonca baḫmış göñli*açılmış
   Yüzüñi gül görüben ḫurrem olmış

6.[4387] Ḫaṭıla nesḫ nice*ola cemālüñ
   Ki bir āyet durur ol muḥkem olmış

7. Getürmiş Aḥmedī laʿlüñi ẕikre
   Anuñçun rūḥ-ı ḳudsa hem-dem olmış

---

[4382] * H. 123a, Tİ. 98a, DB. 196b (bn. 196b), T. 163b (bn. 108a), BM. 115b, Dİ. 77b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[4383] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ṭābe ṣerāhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[4384] 2a - Zülfüñ: ʿışḳun DB, T, Dİ

[4385] 3a - Laʿl bigi: laʿldür Dİ; Āb-ı ḥayātuñ: āb u ḥayātuñ BM

[4386] 4a - Kime: saña Dİ

[4387] 6a - Nesḫ nice: nice nesḫ DB, T; nesḫi nice Dİ

**401**[4388]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[4389]

1. ʿIşḳuñ odından ideli ḳanum cigerde cūş
Şöyle ki şemʿ yaḫılıbanuñ eridüm uş

2.[4390] Ger iñlesem cemālüñe ḳarşu ʿaceb degül
Bülbül bahārda güle ḳarşu*ola mı ḫamūş

3.[4391] Yanardı tābına yüzüñüñ şemʿ-i āfitāb
Müşgīn ṣaçuñ cemālüñe olmasa rūy-pūş

4.[4392] Ne fitnedür bu devr-i ḳamerde gözüñ ʿaceb
Kim hīç kimsede ḳomadı ʿaḳl u ṣabr u hūş

5. Çün sünbüle yeşerdi unıt nīş-i ʿaḳrebi
Bir zülfi sünbül elüñe mey ṣuñsa eyle nūş

6.[4393] Ol ṣāfī meydedür ne ṣafā varsa ṣūfīyi
Kim durur añladuñ mı mürāyī-yi dīn-fürūş

7.[4394] Gül bigi ehl-i keşf olasın Aḥmedī sözin
İşitmege benefşe bigi olduñısa gūş

---

[4388] * H. 123b, Tİ. 98b, DB. 198a (bn. 198a), T. 165a (bn. 109b), BM. 115b, Dİ. 77b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB, T ve Dİ nüshalarında 7; BM nüshasında 6 beyittir.

[4389] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[4390] 2a - İñlesem: iñleyem BM
2b - Ḫamūş: ḫūş Dİ

[4391] 3a - Tābına: tābında BM

[4392] * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
4b - ʿAḳl u ṣabr: ṣabr u ʿaḳl Tİ, DB, T, Dİ

[4393] 6b - Mürāyī-yi dīn-fürūş: mürāyī vü dīn-fürūş DB, T

[4394] 7a - Sözin: bigi Tİ

**402**[4395]

***Mefʿūlü / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[4396]

1. Ne yüz bu ki āteş-i ter olmış
   Ne leb bu ki āb-ı kevs̱er olmış

2. Zülfüñ girihin ṣabā çözerken
   Eṭrāf-ı cihān muʿanber olmış

3.[4397] Zībā yüzüñüñ ṣafāsıyıla
   ʿĀlem ḳamusı münevver olmış

4. Laʿlüñde ʿaceb ne ḫaṭdur ol kim
   Mīnāyıla ḫoş muḥarrer olmış

5. Boyuñı çemende serv görmiş
   Ṭoġrulıġıla*aña çāker olmış

6.[4398] *Ḥāşā* ki*ola ḥüsnüñ āyeti nesḫ
   Ol ḫaṭṭıla kim müzevver olmış

7. Ten ola bu z̤āt *ḥāşā li'llāh*
   Bir rūḥ durur muṣavver olmış

8.[4399] Añmış meger Aḥmedī lebüñi
   Ki*aġzında kelāmı şekker olmış

---

[4395] * H. 123b, Tİ. 98b, DB. 196b (bn. 196b), T. 164a (bn. 108b), Dİ. 78a
* Bu şiir V ve BM nüshalarında yoktur.
* Bu şiir H ve Tİ nüshalarında 9; DB, T ve Dİ nüshalarında 8 beyittir.

[4396] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[4397] Bu beyit Dİ nüshasında yoktur.

[4398] 6a - Ki*ola: ola Dİ

[4399] 8b - Ki*aġzında: aġzında Tİ, DB, T, Dİ

9.[4400] Dişüñ sıfatın dile getürmiş
Ol luṭfıla lafẓ-ı güher olmış

[4400] Bu beyit DB ve T nüshalarında yoktur.

**403**[4401]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[4402]

1. Gözüm yüzüñi göreli göñlüme düşdi cūş
Tende ḳarār ḳalmadı vü cānda ʿaḳl u hūş

2.[4403] Şebnem bigi ki maḥv ider anı āfitāb
Maḥv itdi varlıġumı cemālüñ ṣafāsı uş

3.[4404] Sevdāsı zülfüñüñ baña n'itdi ne diyeyim
Kim duta bu uzadu perīşān ḥadīṣe gūş

4.[4405] Laʿlüñ firāḳı ʿömr meẕāḳını telḫ ider
Şöyle ki nīş olur ger ide āb-ı Ḫıżr'ı nūş

5. Zülfüñ diler ki yüzüñi benden ḳıla nihān
Kim gördi müşgi kim ola ol āfitāb pūş

6. Aña ki ʿışḳıla ola pür-derd ögüt viren
Ol kişidür ki ʿaḳldan ola dimāġı boş

7.[4406] Şekker-lebüñi ḳanda ki ẕikr ide Aḥmedī
Budur edeb ki ṭūṭī ola orada ḫamūş

---

[4401] * H. 124a, Tİ. 98b, DB. 198a (bn. 198a), T. 165a (bn. 109b), BM. 116a, Dİ. 78a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[4402] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[4403] 2a - Bigi ki: bigi BM
2b - Varlıġumı: varlıġum BM

[4404] 3b - Bu: bir Dİ

[4405] 4b - Ger: eger BM; Ḫıżr'ı: Ḫıżr Dİ

[4406] 7a - Şekker: şeker ki BM
7b - Ṭūṭī ola: ṭūṭī BM

**404**[4407]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu ḳabrehu**[4408]

1.[4409] Girü ol cāẕū gözüñ iy cān ne efsūn eylemiş
Kim selāsil zülfüñe göñlümi mecnūn eylemiş

2. Nīl-gūn ḫālüñ ki dutdı ḥüsn Mıṣr'ını tamām
Gözlerümden döküben ḳan yaşı Ceyḥūn eylemiş

3. Ḳaldı ḥayretde göñül zülfüñ sevādını görüb
Bu ne sevdādur ki anı böyle meftūn eylemiş

4. Bir işāretle diler ġamzeñ ki yüz biñ cān ala
Bu siyeh-dil gör ki ʿālemde ne ḳānūn eylemiş

5.[4410] Hicrüñ odında*āhumuñ dütüni ḳarardub göge
Gözlerüm yaşı şafaḳ rengin gül-gūn eylemiş

6. Dālı zerrīn itdi*elif boyumı ʿışḳuñda bükib
Ol ki ḳaşlaruñı sinüñ ʿanberīn nūn eylemiş

7. Laʿlüñüñ rāz-ı nihānın ẕikr idiben Aḥmedī
Her sözi kim naẓm itmiş dürr-i meknūn eylemiş

---

4407 * H. 124a, Tİ. 99a, DB. 195b (bn. 195b), T. 163a (bn. 170b), BM. 116a, Dİ. 78b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

4408 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

4409 1a - Cāẕū: ḫūnī Tİ, DB, T, BM, Dİ

4410 5a - Hicrüñ: hicr Dİ; Ḳarardub: ḳarardur Tİ, DB, T / ḳarardı BM; Göge: gögi Tİ, DB, T, Dİ
5b - Rengin: rengini DB, T, Dİ / rengīn ü BM

**405**[4411]

***Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿīlü / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[4412]

1.[4413] Niçe ki gelür yāduma ol zülf ü bināgūş
Gönlüm ḳalur āşüfte vü ḳılur cigerüm cūş

2.[4414] Kim göre senüñ zülfüñi kim olmaya mecnūn
Kim baḫa senüñ yüzüñe kim düşmeye med-hūş

3.[4415] Dirler baña kim ney bigi çoḫ eyleme nāle
Göynüklü olan ʿūd bigi ola mı ḫāmūş

4.[4416] Hicrüñ niçe nīş ura yüregüme gel āḫir
Birḳaç ḳadeḥ iy dost senüñle idelüm nūş

5. Her dem cigeri ḳan ider endīşe-yi eyyām
Yig kim idevüz cām-ı meyile*anı ferāmūş

6.[4417] Zülfüñle lebüñ ü yüzüñ ü ḫālüñ añıban
Ne ʿaḳl ne cān ḳalur u ne ṣabr u ne ḫoẕ hūş

7. Laʿlin lebüñüñ Aḥmedī añduḫda sözinden
Her gūşede dürrile ṣadef bigi ṭolar gūş

---

4411 * H. 124b, Tİ. 99a, DB. 198b (bn. 198b), T. 165b (bn. 110a), BM. 116b, Dİ. 78b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

4412 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

4413 1a - Zülf ü bināgūş: zülf-i bināgūş Tİ, BM
1b - Cūş: ḫūş BM

4414 2b - Düşmeye: ḳılmaya DB, T / olmaya Dİ

4415 3b - Ola mı: olmaya DB, T

4416 4a - Niçe: nice BM
4b - Birḳaç ḳadeḥ: birḳaç BM; Senüñle: senüñilen DB, T

4417 6b - ʿAḳl: ʿaḳl u Tİ, DB, T, BM, Dİ; Ne cān: cān DB, T; Ne ḫoẕ: ne BM

**406**[4418]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[4419]

1.[4420] Nedür ne diyeyim bu rūy-ı meh-veş
Ki urdı ʿışḳı ʿaḳl u cāna āteş

2. Ṣaçuñ ʿaḳdinde ḳaldı ʿaḳl ḥayrān
Ne leff ü neşrdür böyle müşevveş

3. Eger ay u eger gün ṣūretile
Saña olmadı olmaz kimse beñ-deş

4. Döyemez cān eger Rüstem olursa
Gözüñe kim atar ol tīr-i Āreş

5.[4421] Dil ü cān ʿaḳl u ṣabr u dīn ü īmān
Fidī oldı saña yik-bāre her-şeş

6.[4422] Ne ḳanlar kim döker ol çeşm-i fettān
Ne cānlar kim alur bu zülf-i ser-keş

7. İ ṭūbī-ḳad ṣun ol āb-ı ḥayātı
Ki ider kevs̱er anuñ ṭaʿmına ġaş

8. Neçün olmaya ʿışḳuñ bāġ-ı ser-sebz
Çemen sebzeyken ü gülşen münaḳḳaş

---

[4418] * H. 124b, Tİ. 99a, DB. 194b (bn. 194b), T. 162a (bn. 106b), BM. 116b, Dİ. 79a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[4419] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[4420] 1b - Urdı ʿışḳı: urdı BM

[4421] 5b - Saña: saña her BM

[4422] 6a - Ol: bu Dİ
6b - Bu: ol Tİ, DB, T

9.[4423] Mey ü neyle günüñi ḫoş geçürgil
Saña bu ʿömr dimedin ki şeb-ḫoş

10. Ṣun ol zühre-ṣafāyı Aḥmedī'ye
İ ḳaşları hilāl ü yüzi güneş

11.[4424] Cihāna ṭoldı şiʿrüm olalıdan
Ṣaçuñ bendi göñül ḳuşına marʿaş

[4423] 9b - ʿÖmr: ʿömri Dİ; Ki şeb-ḫoş: sebeb ḫoş DB, T
[4424] 11b - Bendi: bendin BM

**407**[4425]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu**[4426]

1. Uş ṣubḥ-dem eser bu nesīm-i bahār ḫoş
Gel kim senüñle ʿīş idelüm iy nigār ḫoş

2. Gel ḫurrem eyle vaṣluñıla rūzigārumı
Kim baña senden ayru degül rūzigār ḫoş

3.[4427] Sinüñle dilerem ki görem lāle-zār u bāġ
Sensüz degül baña gülile lāle-zār ḫoş

4.[4428] Ḫoşdur ḳarār u ṣabr her işde velī degül
Şāhā senüñ firāḳuña ṣabr u ḳarār ḫoş

5. Ben ḫod cefālaruña senüñ ṣabr idem velī
Yārına cevr eylemek olmaya yār ḫoş

6. Yarına vaʿde virme bugün dut elümi kim
Bī-mihrdür sipihr degül intiẓār ḫoş

7.[4429] Gül yüzüñ iştiyāḳıla her ṣubḥ Aḥmedī
Bülbül-miṣāl nāle ider zār zār ḫoş

---

[4425] * Tİ. 98a, DB. 197a (bn. 197a), T. 164b (bn. 109a), Dİ. 76a
* Bu şiir H, V ve BM nüshalarında yoktur.

[4426] Tİ nüshasındaki başlıktır. T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[4427] 3a - Lāle-zār u bāġ: lāle-zārı kim Dİ

[4428] 4a - Ḫoşdur: ḫuşdur u DB; Ṣabr: ṣabr u DB, T

[4429] 7b - Zār zār: zār u zār Dİ

**408**[4430]

***Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ş̧erāhu fi ḳāfiyetü'ṣ-ṣād**[4431]

1. Viṣāl fātiḥasıçun müdām *bi'l-iḫlāṣ*
Dilümde her dem olur ẕikr-i sūre-yi iḫlāṣ

2.[4432] Seni seven göñüle dünye āḫiret sıġmaz
Sezā-yı ʿām degüldür serāy-ı ḫalvet-i ḫāṣ

3.[4433] Yüzüñe ʿāşıḳam andan durur ki mihr ü mehüñ
Benümle mihri yoḫ *el-ḳāṣu lā-yuḥibbu'l-ḳāṣ*

4.[4434] Yüzüñ ḫayāline düşde gözüm naẓar itdi
Ḳanın döker yire ġamzeñ ki *el-cürūḥu ḳıṣāṣ*

5.[4435] Gözüm ḫayālüñi yaşında isdese ne ʿaceb
Ki baḥr içinde bulur bulsa güheri ġavvāṣ

6. Göñül ḫalāṣ bula mı gözüñ belāsından
Ṣaçuñ kemendi diriken ki *lāte ḥīne menāṣ*

7.[4436] Yüzüñ sıfātını çün Aḥmedī ḳılur taḳrīr
Ṣafā bulur nefesinden anuñ ʿavām u ḫavāṣ

---

[4430] * H. 125a, Tİ. 99b, DB. 198b (bn. 198b), T. 166a (bn. 110b), BM. 117a, Dİ. 79b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[4431] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve Dİ nüshalarında "velehu"; T nüshasında "ḫarf–ve ayżān lehu–ü'ṣ-ṣād" şeklinde başlık atılmıştır.

[4432] 2b - Sezā-yı ʿām: serā-yı ʿām Tİ; Serāy-ı ḫalvet-i ḫāṣ: serāy-ı ḫalvet ḫāṣ Dİ

[4433] 3b - El-ḳāṣu: el-ḳāṣa Dİ

[4434] 4b - Ḳanın: ḳanını Dİ; Döker: dökdi DB, T, Dİ; Ġamzeñ ki: ġamzeñ DB, T, Dİ; El-cürūḥu: el-cürūḥa Dİ

[4435] 5a - Yaşında: başında Dİ
5b - Bulsa: bula BM

[4436] 7b - ʿAvām u ḫavāṣ: ʿavām-ı ḫāṣ BM

**409**[4437]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[4438]

1. Āyet-i ḥüsn oldı Ḥaḳ'dan saña naṣ
Celveñile rūşen olmışdur menaṣ

2.[4439] Niçe ide baña gözlerüñ belā
Niçe ire baña zülfüñden ġuṣaṣ

3.[4440] Aġzuñ añsam teng olur ḳāfiye
Ṣaçuñı vaṣf itsem uzanur ḳıṣaṣ

4. Cevridi ḥişşe baña miḥnet naṣīb
Çün ezelde ḳısmet olundı ḥışaṣ

5.[4441] Şemʿ bigi ḳaṭʿ ider fürḳatüñ
Rişтesini cānuñ eyle kim maḳaṣ

6. Variken furṣat idelüm ʿayşı kim
Girmez ele çünki fevt ola furaṣ

7. Her kişiye nāṣ olduḫda bir iş
Āyet-i ʿışḳ Aḥmedī'ye oldı naṣ

---

4437 * H. 125b, Tİ. 99b, DB. 199a (bn. 199a), T. 166b (bn. 111a), BM. 117b, Dİ. 79b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

4438 H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

4439 2a - Niçe: nice BM
2b - Niçe: nice BM

4440 3a - Aġzuñ: aġzuñı Dİ; Teng olur: olur ṭar Dİ

4441 5b - Cānuñ: cānumuñ DB, T

**410**[4442]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu fi ḳāfiyetü'ż-żād**[4443]

1.[4444] Geldi bahār u oldı müzeyyen gül ü riyāż
Ser-sebz tāzedür leb-i cūy u leb-i ḥıyāż

2.[4445] Bülbül-ṣıfat güşāẕe-dil ol kim revā degül
Gül mevsüminde ġonca bigi dutmaġ inḳıbāż

3.[4446] Hicrüñe cān nice ideyim kim cihān u cān
Degmez virilse bir deme vaṣluña iʿtiyāż

4.[4447] Her nesneye*inḳırāż irer illā bulur degül
Sinüñ cemālüñile benüm ʿışḳum inḳırāż

5.[4448] Ger cānum ala ġamzeñ ü ger dīne ḳaṣd ide
Ḥākimdür aña kimsene idemez iʿtirāż

6.[4449] Yā Rab ne ṣaç durur bu ne yüz ki*eyledi ḫacil
Leyl ü nehārı işbu sevādıla bu beyāż

7.[4450] Sinüñ yüzüñ diler ki göre Aḥmedī aña

---

[4442] * H. 125b, Tİ. 100a, DB. 199b (bn. 199b), T. 166b (bn. 111a), BM. 117b, Dİ. 80a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[4443] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ḥarfü'ż-żād"; T nüshasında "ḥarf–ve ayżān lehu–ü'ż-żād"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[4444] 1b - Ser-sebz: ser-sebz ü Tİ, DB, T, BM, Dİ

[4445] 2a - Ol kim: kim DB, T
2b - İnḳıbāż: inḳıyāż Tİ

[4446] 3a - Cān: ṣabr Tİ, DB, T, Dİ

[4447] 4a - Nesneye: nesne BM / şeyʾe Dİ

[4448] 5a - Dīne ḳaṣd: ḳaṣd-ı dīn DB, T

[4449] 6a - Ne ṣaç: ne BM; Yüz ki: yüz Dİ

[4450] 7a - Yüzüñ diler ki göre Aḥmedī aña: yüzüñi göre diler Aḥmedī hemīn DB, T / yüzüñ ki diler Aḥmedī göre aña BM
7b - Ne bāġ gerek ne: gerekmez aña hīç DB, T; Gül ü: gül ne Dİ

Senden ıraḫ ne bāġ gerek ne gül ü riyāż

**411**[4451]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[4452]

1.[4453] Semānuñ miḥveri ḳuṭbı şeh-i arż
Ki olmışdur duʿāsı ʿāleme farż

2.[4454] Naẓīrin görmez illā çeşm-i aḥvel
Miṣālin bulmaz illā vehm-i *bi'l-farż*

3. Eger dilerse merkezden muḥīṭe
İrüre milkini *bi'ṭ-ṭūli ve'l-ʿarż*

4.[4455] Olur ḫaşma cihānuñ vüsʿatı teng
Nirede kim ide ol leşkerin ʿarż

5. Ber-ā-ber geldi anuñ himmetinde
Turāb u laʿlile sīm ü zer ü ʿarż

6.[4456] Yirüñ gencin düketdi isdeyiser
Kevākib naḳdini eflākdan ḳarż

7.[4457] *Resūlu'llāh* emīr Sülmān'ıçun dir
*Ki es-sulṭānu ẓıllu'llāhi fi'l-arż*

---

[4451] * H. 126a, Tİ. 100a, DB. 199b (bn. 166b), T. 167a (bn. 111b), BM. 118a, Dİ. 80a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[4452] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[4453] 1a - Semānuñ: saçuñuñ Tİ; Miḥveri: miḥver ü Dİ

[4454] 2b - Vehm-i bi'l-farż: vehm bi'l-farż Dİ

[4455] 4a - Vüsʿatı: vüsʿanı BM

[4456] 6a - Yirüñ: yüzüñ BM; Gencin: gencini BM; Düketdi: düketse Dİ

[4457] 7a - Sülmān'ıçun dir: Sülmān'ıçundur Dİ

**412**[4458]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu şerāhu fi ḳāfiyetü'ṭ-ṭā**[4459]

1.[4460] Gül yañaġuñda ḫālüñ ü ġonca-lebüñde ḫaṭ
Reyḥān-ı müşg-būydur u ʿanberīn nuḳaṭ

2.[4461] Ger serv ḳaddüñi göre āzādeliġini
Ḳoyub ḳul olmaġa saña ṣıdḳıla vire ḫaṭ

3.[4462] Bülbül ḫaber virürdi yüzüñden *ʿale'ṣ-ṣabāḥ*
Gül didi ḫoş ʿibāret-i rengīn ü ḫoş-nemaṭ

4.[4463] Gözüñ rıżāda ḳan içer ü dīne ḳaṣd ider
N'ola* *el-ʿiyāẕubi'llāh* iderise ol saḫaṭ

5.[4464] Baġdāẕ-veş ṭapuñdan ıraḥ gözlerüm yaşı
Bir Dicle'dür ki hīç bulınmadı aña şaṭ

6.[4465] Her kim ider gümān ki göñül sini terk ide
*Va'llāh* gümānı yañlış u fikri durur ġalaṭ

7. Vaṣfuñı Aḥmedī nice idibile tamām
Baḥr-ı muḥīṭe ḳaçan ire yüzmegile baṭ

---

[4458] * H. 126a, Tİ. 100a, DB. 200b (bn. 200b), T. 167b (bn. 112a), BM. 118a, Dİ. 80b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[4459] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ḥarfü'ṭ-ṭā"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[4460] 1b - Reyḥān-ı müşg-būydur u: reyḥān-ı müşg-būy durur DB, T / reyḥān müşg ü būydur u BM

[4461] 2a - Ḳaddüñi: ḳaddüñüñ Tİ

[4462] 3a - Virürdi: kime virdi DB, T / virür diyü BM
3b - Ḫoş: zī Tİ, DB, T, Dİ

[4463] 4a - Dīne: dīni BM / cāna Dİ

[4464] 5b - Dicle'dür: dişledür BM

[4465] 6a - İder: ider ki BM
6b - Va'llāh: va'llāhi BM

**413**[4466]

***Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[4467]

1.[4468] Boyına ṭon biçeriken yüzin görüb ḫayyāṭ
Elini sındı kesüb deldi yüregini ḫıyāṭ

2.[4469] Göñülleri ider uş ṭop bigi ser-gerdān
İdeli zülfini çevgān-ı müşg zī-ḫarrāṭ

3.[4470] Firāḳı odı göñül mülkin eyle yaḫdı kim
Ḳamışı daḫı bu resme yaḫamaya neffāṭ

4. Gözüñ bu devr-i ḳamerde ne fitneler ḳoparur
Ḳıyāmetüñ meger oldur ḳıyāmına eşrāṭ

5.[4471] İ niçe ṣūretüñ eyleye nesḫ sūresini
Cemālüñ āyetini nesḫ iderise ḫaṭṭāṭ

6.[4472] Oturma gel varalum bāġa gör ki ḳudret eli
Ne luṭfıla döşemiş anda reng reng bisāṭ

7.[4473] Gözüñi nergise göster ki ola bī-mey mest

---

[4466] * H. 126b, Tİ. 100a, DB. 200a (bn. 200a), T. 167a (bn. 111b), BM. 118b, Dİ. 80b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB, T ve Dİ nüshalarında 10; BM nüshasında 9 beyittir.

[4467] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "velehu"; T nüshasında "ḥarfü'ṭ-ṭā"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[4468] 1b - Yüregini ḫıyāṭ: yüregin ḫayyāṭ Dİ

[4469] 2a - Uş: ol Tİ, DB, T; Bigi: gibi DB, T
2b - Çevgān-ı müşg: çevgān müşg DB, T

[4470] 3a - Firāḳı: firāḳ Dİ

[4471] 5a - Niçe: nice BM; Eyleye: eyledi BM
5b - Āyetini: āyeti BM

[4472] 6b - Reng: reng ü BM, Dİ

[4473] 7a - Bī-mey: mey BM
7b - Yañaġuñı: yañaġuñ aç DB, T; Güle ki*ire: ki*ire güle Dİ

Yañaġuñı güle ki*ire yüzine nūr-ı nişāṭ

8.[4474] Mey eyle nūş u neye gūş ol benefşe bigi
Çü bildüñ anı ki bī-mihrdür bu köhne ribāṭ

9.[4475] Nevāda sāz idicek Aḥmedī nedür bülbül
Ki ḳumrıyısa reşīd olurdan olur vaṭvāṭ

10.[4476] Ṣaḥīḥ ola mı daʿvī-yi şiʿr ol kişiye
Ki ḥarf-i ʿille bigi*itdi anı*ehl-i faẓl isḳāṭ

[4474] 8a - Neye: bini Dİ; Bigi: gibi DB, T
8b - Çü: çün BM
[4475] 9b - Olurdan: oradan Tİ, DB, T, Dİ
[4476] Bu beyit BM nüshasında yoktur.

**414**[4477]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu fi ḳāfiyetü'ẓ-ẓā**[4478]

1.[4479] Gözüñden ne durur bana belā ḥaẓ
Daḫı ne ola ẓālimden mülāḥaẓ

2.[4480] Ṣaçuñuñ bendi pīç-ā-pīç ü müşkil
Bula mı kişi andan cüz ʿanā ḥaẓ

3. Naṣīb ola beḳā-yı cāviẓānī
Kime kim ola ʿışḳuñdan fenā ḥaẓ

4. Gerek kim cānıla ṣabr ide derde
Lebüñden isdeyen kişi devā ḥaẓ

5.[4481] Göñül derdüm ṣora dir n'ola aġzuñ
Bu bī-māra iderise şifā ḥaẓ

6. Zekāt itmiş tevaḳḳuʿ cān lebüñden
N'ola senden bulursa bir gedā ḥaẓ

7.[4482] Yoluñ tozı*olsa sürme Aḥmedī'ye
Ola gözlerine nūr u ṣafā ḥaẓ

---

[4477] * H. 127a, Tİ. 100b, DB. 200b (bn. 200b), T. 167b (bn. 112a), BM. 118b, Dİ. 81a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[4478] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ḥarfü'ẓ-ẓā"; T nüshasında "ḥarf–ve ayżān lehu–ü'ẓ-ẓā"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[4479] 1b - Mülāḥaẓ: belāḥaẓ BM

[4480] 2a - Ü müşkil: müşkil Tİ

[4481] 5a - Derdüm: virdüm Dİ; Ṣora dir: ṣoradur DB, T

[4482] 7b - Nūr u ṣafā: nūr-ı ṣafā DB, T

**415**[4483]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu fi'l-ġazeliyyāt**[4484]

1.[4485] Benden iderse gün yüzüñüñ vaṣfın istimāʿ
Cān ẕerre bigi raḳṣa geliben ide semāʿ

2.[4486] Gündüz ola müdām gice sāyesi gide
Yüzüñ güninden irse bu dünyāya bir şuʿāʿ

3.[4487] Evc-i muḥīṭden yücerek ṭoġdı kevkebi
İḳbālüñüñ çü ṭāliʿine dutdum irtifāʿ

4.[4488] Ḳalmaz vücūd bende iricek cemālüñe
Maḥv olur ay çünki günile*ide ictimāʿ

5.[4489] Cān tuḥfe itmege işigüñe utanuram
Kim ḫāk olupdur anda bunuñ bigi biñ metāʿ

6.[4490] Īmān u dīndür ü dil ü cān ḳaṣdı gözüñüñ
Ḥākim durur anuñıla kimdür ki*ide nizāʿ

7.[4491] Ḳaṣd ider Aḥmedī saña ḥālın dimege līk
Deʾb-i edeb degül ki*ola ol ḥażrete ṣudāʿ

---

4483 * H. 129a, Tİ. 100b, DB. 201a (bn. 201a), T. 168a (bn. 112b), BM. 119a, Dİ. 81a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

4484 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ḥarfü'l-ʿayn"; T nüshasında "ḥurūf–ve ayżān lehu–ü'l-ʿayn"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

4485 1b - Bigi: gibi DB, T

4486 2b - Bir şuʿāʿ: şuʿāʿ BM

4487 3a - Kevkebi: gün gibi DB, T

4488 4b - Çünki: çün Dİ

4489 5a - Tuḥfe itmege: itmege niṣār DB, T
5b - Bunuñ bigi biñ: biñ bunuñ bigi BM

4490 6a - Dīndür ü: dīn durur Dİ
6b - Ki*ide: ide Dİ

4491 7b - Deʾb-i edeb: ṭapu idüb BM; Ki*ola: ki*ide Tİ, DB, T, Dİ / ki BM

**416**[4492]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ş̱erāhu**[4493]

1. Senüñ yüzüñ durur ḫūrşīde maṭlaʿ
   Zihī nāzük söz ü zi ḥüsn-i maṭlaʿ

2. Ḳapuñ iksīri itdi yüzümi zer
   Gözümüñ yaşı itdi uş muraṣṣaʿ

3.[4494] Gözüm yaşar yüzüñi görmeyeli
   Dirīġā kim geçer ʿömrüm mużayyaʿ

4.[4495] Dil uş zār u ruḫ uş zerd ü dil uş lāl
   Daḫı nem var eyitgil nā-muḳaṭṭaʿ

5. Namāzumı edā nice idem kim
   Gözüm ḳanıyla yunmışdur muraḳḳaʿ

6. Gül ü lāle saña yüz dutdılar kim
   *Żiyāʾu'ş-şemsi min luḳyāke yelmaʿ*

7.[4496] Dilerem her dilile medḥüñ eydem
   Anuñçun şiʿrüm olmışdur mülemmaʿ

8. Ḥaḳ'a çoḳ şükr ider Aḥmedī kim
   Saña itmişdür evḳātı müvezzaʿ

---

[4492] * H. 129b, Tİ. 100b, DB. 201b (bn. 201b), T. 168b (bn. 113a), BM. 119a
* Bu şiir V ve Dİ nüshalarında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB ve T nüshalarında 9; BM nüshasında 7 beyittir.

[4493] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[4494] 3a - Yaşar: yaḫub Tİ, DB, T / yaşı ki BM

[4495] Bu beyit BM nüshasında yoktur.

[4496] Bu beyit BM nüshasında yoktur.

9. Sözi ḫaṣmuñ başına iderem ḳaṭʿ
Ki yoḫdur daḫı anuñ bigi maḳṭaʿ

**417**[4497]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[4498]

1.[4499] Fürḳatüñ odına yandum ser-te-ser şöyle ki şemʿ
Gözlerümden lā-büd aḫar dem-be-dem ḫūn-āb demʿ

2.[4500] Yana yüzüñ tābına pervāne bigi āfitāb
Ger yüzüñ şemʿ inden itse ʿāleme bir şuʿle lemʿ

3.[4501] Cāna cānsın sen seni ider seni göñlüm heves
Lā-cirem ġayruñ hevāsın itmişem yik-bāre ḳamʿ

4.[4502] Tefriḳadur nice kim var bende benlikden eṯer
Ol eṯer gidüb hemīn sen ḳalduġuñdur cemʿ-i cemʿ

5. Māh u encüm yüzüñüñ nūrıyla bulmışdur ẓuhūr
Rūşen ü tābende olsun dāyim ol tābende şemʿ

6.[4503] Dürlü dürlü gühere ide ḳulaḫların ṣadef
Aḥmedī'nüñ sözine olan benefşe bigi semʿ

7. Kimse bir dīvān ide mi işbu luṭf u ḫüsne naẓm
Kimse bir defter ḳıla mı işbu naḳş u renge cemʿ

---

4497 * H. 129b, Tİ. 101a, DB. 202a (bn. 202a), T. 168b (bn. 113a), BM. 119b, Dİ. 81b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

4498 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

4499 1a - Odına: odında Dİ
1b - Ḫūn-āb dem: ḫūn-āb-ı dem Tİ, BM, Dİ

4500 2a - Yüzüñ: nūruñ DB, T
2b - Bir: pür BM

4501 3a - Cāna: cānı Dİ; Seni: cānılan DB, T
3b - Yik-bāre: yik-bār Dİ

4502 4a - Nice: niçe Tİ, DB, T; Var bende: var DB, T

4503 6a - Gühere: güher Dİ; İde: idüb DB, T; Ḳulaḫların: ḳulaḫlarını BM
6b - Olan: iden DB, T

**418**[4504]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[4505]

1.[4506] İtdüm fidā yoluñ tozına cānı bī-nizāʿ
Şīrīn budur ki anda ḳabūl ola bu metāʿ

2.[4507] Aġzuñı dilerem ki ne cevher durur bilem
Kim buldı ġayb rāzına ya kim bula*ıṭṭılāʿ

3. Zülfüñ ḳoḫusıdur dil ü cān derdine devā
Müşgile gül ḳoḫusı nedür ʿillet-i ṣudāʿ

4.[4508] Şīrīndür ü ʿazīz bu cānıla ʿömr līk
Senden ıraḫ bu cānıla ʿömre ne intifāʿ

5.[4509] Baḫdı göñül yüzüñile zülfüñe didi kim
Ḫūrşīẕ ü māh itmedi bundan yig ictimāʿ

6.[4510] Her ki*ittiṣāl dileye bir dem ḥabībile
Şarṭ ol durur ki cāndan ide küllī inḳıtāʿ

7. Zerḳ ü riyā vü ṣūfī vü tesbīḥ ü ṣavmaʿa
İḫlāṣ u Aḥmedī vü ḥarīf ü mey ü semāʿ

---

4504 * H. 130a, Tİ. 101a, DB. 201a (bn. 201a), T. 168a (bn. 112b), BM. 119b, Dİ. 82a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

4505 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

4506 1b - Anda: yaʿnī Dİ

4507 2a - Cevher: güher Tİ, DB, T
2b - Ya kim: kim Tİ, DB, T

4508 4a -Şīrīndür ü: şīrīn durur Tİ, DB, T, Dİ
4b - Cānıla ʿömre: ʿömrile cāndan Dİ

4509 5a - Zülfüñe: alnuña Tİ, Dİ

4510 6a - Dileye: eyleye Tİ, DB, T
6b - Cāndan ide: cāndan DB, T

**419**[4511]

***Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu ḳabrehu**[4512]

1.[4513] Hīç göz görmedi bu ḥüsnile bir şekl-i bedīʿ
Kim olur māh-ı dey anuñ yüzile faṣl-ı rebīʿ

2.[4514] Lebüñüñ ġonca uran adını sehv itdi ʿaẕīm
Ṣaçuña müşg diyen kişi ḫaṭā ḳıldı şenīʿ

3.[4515] ʿAḳl māhiyyetini añlayımadı yüzüñüñ
Fikrile nice bile şems nedür ṭıfl-ı rażīʿ

4. Yüzüñ ola diyü bir kez naẕar itdüm güneşe
Ġayra baḫduñ diyü ay itdi baña yüz teşnīʿ

5.[4516] Ḳaddüñe serv bigi bende olayım dir ṭūbī
Derecātın bu sebebden Ḥaḳ anuñ itdi refīʿ

6.[4517] Cānısa ḳaṣduñ iderem yoluña anı fidī
Ḳul gerek kim ola her ḥālıla şāhına muṭīʿ

7.[4518] Aḥmedī her ne maʿānī ki beyāna getürür
İşiden dir ki zi elfāẕ-ı ḫoş u naẕm-ı bedīʿ

---

4511 * H. 130a, Tİ. 101a, DB. 202b (bn. 202b), T. 169a (bn. 113b), BM. 120a, Dİ. 82a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

4512 H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

4513 1a - Hīç göz: hīç BM

4514 2b - Müşg diyen kişi: müşg-i Ḫıṭā didi DB, T

4515 3b - Şems: şemsi Dİ

4516 5a - Ḳaddüñe: ḳaddüñü BM; Bende: ḳul Dİ
5b - Derecātın: derecātı BM

4517 6a - Ḳaṣduñ: ḳaṣd DB, T
6b - Ḥālıla: ḥālda Tİ, DB, T, BM, Dİ

4518 7b - Ḫoş u: ḫoş DB, T, BM

8.[4519] Söz gerek şöyle ola ki*andan ala cān tervīḥ
N’ideler ol sözi kim ḫalḳa ola ol taṣdīᶜ

9.[4520] Nişe güher bigi manẓūm söze daḫl ide
Ol ki añlamaya taṣrīᶜ nedür yā terṣīᶜ

[4519] 8a - Ola ki: ola Dİ

[4520] 9a - Manẓūm: manẓūmı Dİ; Daḫl: medḫal Dİ
9b - Taṣrīᶜ nedür: nedür taṣrīᶜ BM

**420**[4521]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu**[4522]

1. Yüzüñden nūr alsaydı ṭavāliʿ
Hemīşe rūşen olaydı meṭāliʿ

2. Cemālüñi gören gözlere her-dem
Olur ẓāhir kemāl-i ṣunʿ-ı ṣāniʿ

3. Saçuñ sevdāsıdur cümle ġarāyib
Yüzüñ envārıdur ḳamu bedāyiʿ

4.[4523] Ḫayālüñ yolına yüz süriyenler
Gözi*üstine döker durmaz merāṣiʿ

5.[4524] Lebüñden ayru ʿışḳuñ ṣayrusına
Ger āb-ı Ḫıżr'ısa olmaya māniʿ

6.[4525] Getür bāde ki*ezel ḥükmine hergiz
Olamaz hīç dürlü ḥīle dāfiʿ

7.[4526] Lebüñi Aḥmedī ẕikr eyleriken
Sözinden ṭola gevherler mesāmiʿ

---

4521 * Tİ. 101b, DB. 202a (bn. 202a), T. 169a (bn. 113b)
* Bu şiir H, V, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

4522 Tİ nüshasındaki başlıktır. T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

4523 4b - Gözi: gözün DB; Durmaz merāṣiʿ - dürr-i merāṣiʿ DB, T

4524 5b - Māniʿ: nāfiʿ DB, T

4525 6b - Ḥīle dāfiʿ: nesne māniʿ DB, T

4526 7a - Eyleriken: ideriken DB

**421**[4527]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu fi ḳāfiyetü'l-ġayn**[4528]

1.[4529] Zīnet olalı sebze vü ser-sebz olalı bāġ
Lāle yüzüñ firāḳıla içine urdı dāġ

2.[4530] Bir ġonca bulımadı şükūfe lebüñ bigi
Gerçi ki yaḫdı her ṭelüñ üstinde yüz çirāġ

3.[4531] Gül-zāra rūḥ-ı ḳuds ḫavāṣṣın virür ṣabā
Çözdi meger ṣaçuñ girihinden bir iki bāġ

4. Laʿlüñ çü ẕikre gele olur şekkerīn-meẕāḳ
Zülfüñ çü fikre düşe olur ʿanberīn-dimāġ

5. Hem servi ḳāmetüñe senüñ bende ḳıldı bāẕ
Hem nergisi gözüñe kenīzek düzetdi bāġ

6. Ne zülfüñüñ hevāsıyıla cānda var ḳarār
Ne ġamzeñüñ belāsıla göñülde var ferāġ

7. Çoḫ didüm Aḥmedī'ye ḫaẕer it bu ġamzeden
Yoḫdur resūl üstine nesne meger belāġ

---

[4527] * H. 130b, Tİ. 101b, DB. 203a (bn. 203a), T. 169b (bn. 114a), BM. 120a, Dİ. 82b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[4528] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ḥarfü'l-ġayn"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[4529] 1b - İçine urdı: urdı içine Tİ, DB, T

[4530] 2a - Bigi: gibi DB, T
2b - Yüz: bir DB, T

[4531] 3a - Ḫavāṣṣın: ṣafāsın DB, T; Ṣabā: mayā BM

**422**[4532]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[4533]

1.[4534] Hicrüñ odı yüregüme bir resme urdı dāġ
Ki*ol dāġ derdine döyemeye eriye dāġ

2.[4535] Sevdāya düşdi ʿaḳl u perīşānlıġa göñül
Zülfüñ hevāsına vaṭan olalıdan dimāġ

3. Cān derd-i dilde yansa ne ġam çünki dudaġuñ
Bir demde dilese ide biñ derd-mendi sāġ

4. Fettān ṣaçuña vālih olan dutamaz ḳarār
Cāẕū gözüñe fitne olan bulamaz ferāġ

5.[4536] Açmadı yañaġuñ bigi bir ter-şükūfe bād
Göstermedi lebüñ bigi bir tāze ġonca bāġ

6. Yüzüñ ṣafāsıla bu cihān cümle ṭoldı nūr
Olsun hemīşe rūşen ü tābende bu çirāġ

7.[4537] Vaṣfı lebüñüñ Aḥmedī'yi*itdi şeker-zübān
Bu ṭūṭīye ne naḳṣ eger ṭaʿne ura zāġ

---

[4532] * H. 130b, Tİ. 101b, DB. 203a (bn. 203a), T. 170a (bn. 114b), BM. 120b, Dİ. 82b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[4533] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[4534] 1a - Bir: şol DB, T
1b - Ki*ol dāġ: ol dāġı Dİ

[4535] 2a - ʿAḳl u: ʿaḳl Tİ, DB, T

[4536] 5a - Bigi: gibi DB, T
5b - Bigi: gibi DB, T

[4537] 7a - Aḥmedī'yi: Aḥmedī Dİ
7b - Bu ṭūṭīye: ṭūṭīye BM

**423**[4538]

***Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün***

**Naẓīre-i Aḥmedī Rāst**[4539]

1. Baña ḫışm eyleyüben aġladır ol yār dirīġ
   Aġladuġum görüben şād olar aġyār dirīġ

2. Kirpigüñ birle gözüñ ne ki bir olduġı sebeb
   Buña cān ḳaṣdın ider ol ki*iki ʿayyār dirīġ

3. Dām-ı zülf-i siyehüñ ḫālüñ ile gördügüçün
   Murġ-ı dil düşdi anuñ bendine aġlar dirīġ

4. Yine cān bülbülünüñ eyledügi nāle vü āh
   Buña ḳurb oldı anuñ güllerine ḫār dirīġ

5. Eyledi Aḥmedī'yi künc-i melāmetde esīr
   Gelmedüñ görmege ey şūḫ-ı sitem-kār dirīġ

---

[4538] * CN. 162a
* Bu şiir sadece CN'de vardır.

[4539] CN'deki başlıktır.

**424**[4540]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu fi ḳāfiyetü'l-fā**[4541]

1.[4542] Çün aldı lāleden gül sāġar-ı ṣāf
Mey içmekdür çemende *el-Ḥaḳ* inṣāf

2.[4543] Dem-i bülbül gerek hem meclis-i gül
Ne olur medrese yā baḫṣ-ı keşşāf

3.[4544] Faḳīh ü ṣūfī eydür ḳo ḥarāmı
Ḥelāl olur mı zerḳ ü rızḳ-ı evḳāf

4.[4545] Kesil bu ḫalḳdan şöyle ki ʿAnḳā
Ki ʿizzet bula aduñ Ḳāf-tā-Ḳāf

5. Mey-i ṣāf iç ṣafā-yı cān dilerseñ
İderken muṭrib anuñ luṭfın evṣāf

6.[4546] N'ola sözde*Aḥmedī'ye*öykünse kimse
Çü nāḳıddur *biḥamdi'llāhi* ṣarrāf

7.[4547] Ḳaçan ʿAṭṭār ola ṣanʿatda bayṭār
Nice zer-dūz ola būriyā-bāf

---

[4540] * H. 131a, Tİ. 101b, DB. 203b (bn. 203b), T. 170b (bn. 115a), BM. 121a, Dİ. 83a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, BM ve Dİ nüshalarında 7; DB ve T nüshalarında 6 beyittir.

[4541] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ḥarfü'l-fā"; T nüshasında "ḥurūf–ve ayżān lehu–ü'l-fā"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[4542] 1a - Aldı: oldı Dİ

[4543] 2a - Gerek: gerekse BM

[4544] 3b - Rızḳ-ı evḳāf: rızḳ u evḳāf BM

[4545] 4a - Şöyle: söyle DB, T
4b - Ḳāf-tā-Ḳāf: Ḳāf u tā Ḳāf BM

[4546] 6a - Sözde*Aḥmedī'ye*öykünse kimse: öykinse kimse Aḥmedī'ye Dİ

[4547] * Bu beyit DB ve T nüshalarında yoktur.
7b - Zer-dūz: zer-dūze BM

**425**[4548]

***Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[4549]

1.[4550] Çünki yaz gitdi vü geldi girü henġām-ı ḥarīf
Rāst ḳıl sen daḫı hengāme-yi bezmi i ḥarīf

2.[4551] Gūş dut sözüme kim hūş belā-yı cāndur
Bāẕedür başdan iden işbu belāyı taḫfīf

3.[4552] Bāẕesüz bād durur ʿömr anı bāẕeyile
Ḫoş geçür ney bigi virme yile *Allāhu laṭīf*

4. Derdüme em lebüñi it ki daḫı dürlü devā
Āb-ı Ḫıżr olurısa derdümi ider tażʿīf

5. Çünki māhiyyetini ʿaḳl bilemez yüzüñüñ
Anı ne ḥadd ü ne resmile idem ben taʿrīf

6.[4553] Aldı ʿaḳl u dil ü dīn ālıla ol ala gözüñ
Ne ḳodı daḫı ki anuñla beni*ider taḫvīf

7.[4554] Ben şehīd olmaġıla çünki özüñ ġāzi olur
*Ḥāşā* bu ḫayra ki teʾḫīr ola yā tesvīf

---

[4548] * H. 131b, Tİ. 102a, DB. 204a (bn. 204a), T. 171a (bn. 115b), BM. 121a, Dİ. 83a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, BM ve Dİ nüshalarında 9; DB ve T nüshalarında 8 beyittir.

[4549] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[4550] 1a - Hengām-ı ḥarīf: hengām-ı ḫarīf Dİ
1b - Hengāme-yi bezmi: hengāme-yi bezmüñi DB, T / hengām-ı bezmi BM, Dİ

[4551] 2a - Hūş: hūşı Dİ

[4552] 3a - Bād durur: bāddur u DB, T / bāddur Dİ; ʿÖmr: ʿömrü bu dem Dİ
3b - Bigi: gibi DB, T

[4553] 6b - Taḫvīf: taḫfīf Tİ, DB, T

[4554] 7a - Özüñ: gözüñ DB, T, Dİ

8.[4555] Döşemişem yüzümi ḫāk idiben yoluña
Ger ḳadem baṣarısañ gözlerüme zī-teşrīf

9.[4556] Aḥmedī'nüñ sözi*ider rūḥ meẕāḳın şīrīn
Anuñıçun ki lebüñ vaṣfını ider teʾlīf

[4555] * Bu beyit DB ve T nüshalarında yoktur.
8a - İdiben: idibenün Tİ

[4556] 9a - Meẕāḳın: meẕāḳını Dİ

**426**[4557]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[4558]

1. Zi sulṭān kim sözinde yoḫ taṣallüf
   Zi server kim işinde yoḫ tekellüf

2. Sen ol şehsin ki ḫaṣmuñuñ cihānda
   Naṣībi yoḫ durur illā teʾessüf

3.[4559] Ṣenā ider saña erbāb-ı bīniş
   Duʿā ḳılur saña ehl-i taʿarrüf

4.[4560] Diler senden ḳuluñ ol nesneyi kim
   Anı Yaʿḳūb'a birbimişdi Yūsuf

5.[4561] Daḫı anı kim ider mesḥ ġasli
   İkisi daḫı gelsün bī-tekellüf

6.[4562] Benüm işüm ṣenādur sinüñ inʿām
   Benüm saʿyüm duʿāsınuñ telaṭṭuf

7.[4563] Duʿāsı Aḥmedī'nüñ budur iy şāh
   Ki şarḳ u ġarbı idesin taṣarruf

---

4557 * H. 131b, Tİ. 102a, DB. 204b (bn. 204b), T. 171b (bn. 116a), BM. 121b, Dİ. 83b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

4558 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

4559 3b - Taʿarrüf: taṣarruf BM

4560 4a - Ol: şol Dİ; Nesneyi: tuḫfeyi Tİ, DB, T, Dİ
4b - Birbimişdi: virbimişdi Dİ

4561 5a - Kim: ki Tİ, DB, T, Dİ

4562 6b - Duʿāsınuñ: duʿādur sinüñ BM / duʿā senüñ Dİ

4563 7b - Şarḳ u: şarḳı BM

**427**[4564]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[4565]

1. Ġamzeñ oḫına ideliden cānları hedef
   Göz ḳara eyledi ki*ide ḫalḳı ḳamu telef

2. ʿIşḳuñ beni cefāyıla ger öldüre ne ġam
   Maʿ şūḳ elinde ölmek olur ʿāşıḳa şeref

3.[4566] Başlar n'olur ki ḳanda varursañ niṣārıçun
   Cānlar gerek dökile ayaġuña her ṭaraf

4.[4567] Gün diyedüm yüzüñe güne gelmese zevāl
   Ay diyedüm yañāġuña ayda*olmasa kelef

5. Müşgi ḫaṭā durur ṣaçuña nisbet eylemek
   Kim çīne zülfüñüñ ḳoḫusından gider tuḥaf

6. Şīrīn-lebüñ ḥikāyeti kevṣerden uş ʿiveż
   Zībā ḳadüñ ṭarāveti ṭūbīden uş ḫalef

7. Pervīn ṣafā-lebüñ ṣıfatın diyeli*Aḥmedī
   Her gūşe oldı dürrile pür şöyle kim ṣadef

---

4564 * H. 132a, Tİ. 102a, DB. 203b (bn. 203b), T. 170b (bn. 115a), BM. 121b, Dİ. 84a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

4565 H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

4566 3b - Gerek: gerek ki DB, T

4567 4a - Gelmese: irmese Tİ, DB, T
4b - Ayda*olmasa: olmasadı Dİ

**428**[4568]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[4569]

1. Ġamzeñ ḫaẕengi cānları ḳılub durur hedef
   Aña ne ġuṣṣa cümlesi olurısa telef

2.[4570] Güneş yüzüñe beñzedürimiş meger özin
   Daʿvī ki bī-delīl ola kiẕb olur u ṣalef

3.[4571] Mıṣr'a senüñ lebüñ şekerinden varur metāʿ
   Çīn'e senüñ ṣaçuñ girihinden gider tuḥaf

4.[4572] Eyyūb bigi derdüñile ten ṭolu belā
   Yaʿḳūb bigi hicrüñile cān ṭolu esef

5. Devletlü ḳul fidī ide cānını ʿışḳa kim
   Bu yolda cān ḳoyana olur cān viren ḫalef

6.[4573] Çün şemʿ oda yaḫılıcaḫ cümle nūr olur
   Pes şemʿe yaḫılıban erimek olur şeref

7.[4574] Çün vaṣf ider ol leb ü dendānı Aḥmedī
   Her gūş laʿle dürc olur u lülüye ṣadef

---

[4568] * H. 132a, Tİ. 102b, DB. 204a (bn. 204a), T. 171a (bn. 115b), BM. 122a, Dİ. 84a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[4569] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[4570] 2b - Daʿvī ki: daʿvīyi ki DB, T / daʿvīyile BM

[4571] 3a - Varur: virür BM

[4572] 4a - Bigi: gibi DB, T; Ten ṭolu: dil ṭolu Tİ, DB, T / ṭolu BM

[4573] 6b - Pes: bes BM

[4574] 7a - Leb ü dendānı: leb-i dendānı BM
7b - Olur u: olur BM

‡ Velehu ayżān ṭāba’llāhu ş̱erāhu ‡[4575]

[4575] H nüshasında sayfa sonuna denk gelen cetvelli kısma atılan başlıktır. Devamında şiir yoktur. Sonraki varakta kırmızı mürekkepli kūfī yazılı, mavi zeminli serlevhadan sonra herhangi bir başlık atılmadan “ق – ḳāf” harfli şiirlere başlanmıştır.

**429**[4576]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[4577]

1. Çünki iḥyā itdi yiri raʿd u berḳ
Cām-ı gül-gūn nūş eyle ṣatma zerḳ

2. Ḫurrem oldı vü müzeyyen şarḳ u ġarb
Çün şeref burcına irdi şāh-ı şarḳ

3.[4578] Ġonca peykān düzdi sebze çekdi tīġ
Lāle miġfer geydi gül baġlandı varḳ

4.[4579] Şāh öñinde ḫaṣmıla ceng itmege
Kūs urdı raʿd u ḳılıç ṣaldı berḳ

5.[4580] Ayaġ al ol sāḳī elinden ki*olur
Gül ḥayāsından ʿaraḳ içinde ġarḳ

6.[4581] Zülfini sehvile müşge beñzeden
Bilmedi kim çoḫ durur arada farḳ

7.[4582] Beñzerem dimiş yüzi nūrına gül
Bu ḫaṭādan oldı nār içinde ḥarḳ

8.[4583] Ġonca laʿline teşebbüh eyledi

---

4576 * H. 133a, Tİ. 103a, DB. 207a (bn. 207a), T. 173b (bn. 118a), BM. 123b, Dİ. 85b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

4577 H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

4578 3a - Sebze: sūsen DB, T, BM

4579 4a - İtmege: itme kim BM

4580 5a - Ki: ol ki DB, T

4581 6b - Arada: bu*arada BM

4582 7b - Oldı: buldı Tİ, Dİ / bula DB, T

4583 8a - Eyledi: eylemiş BM

Lā-büd itdi bād-ı ṣubḥ aġzını ḫarḳ

9.[4584] Aḥmedī naẓm ḳatında söz añan
İtmedi ḫar-mühreden lülüyi farḳ

[4584] 9a - Naẓm: naẓmı Tİ, DB, T, BM, Dİ

**430**[4585]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ş̱erāhu**[4586]

1. Sūre-yi Yūsuf yüzüñden bir sebaḳ
   Gül-cemālüñ muṣḥafından bir varaḳ

2.[4587] Oḫınur ġamzeñden *es-siḥrü yekūn*
   Yazılu ḫūnī gözüñde* *el-ʿaynü Ḥaḳ*

3.[4588] Yüzüñüñ şavḳı güni ḳan aġladur
   Bes neden gül-gūn olup durur şafaḳ

4. İrdi bāġa yañaġuñ ʿaksi meger
   Kim ḥayādan oldı gül ġarḳ-ı ʿaraḳ

5.[4589] Bilimez kimse yüzüñ māhiyyetin
   Ḥüsnüñüñ vaṣfında budur mā-ṣadaḳ

6.[4590] Şemʿ bigi cān firāḳuñda erir
   Raḥm id aña ḳalmışiken bir ramāḳ

7.[4591] Sözi irürdi kemāle Aḥmedī
   N'ola bes dutarsa ol Selmān'a daḳ

---

[4585] * H. 133b, Tİ. 103b, DB. 206b (bn. 206b), T. 173b (bn. 118a), BM. 123b, Dİ. 86a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[4586] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[4587] 2b - Yazılu ḫūnī gözüñde: yazılur ḫūnī gözüñde Tİ / yazılur ḫūnī gözüñden DB, T / gözlerüñde yazılu Dİ; El-ʿaynü: ʿayni DB, T

[4588] 3b - Bes: pes Tİ

[4589] 5b - Vaṣfında budur: vaṣfındadur BM

[4590] 6b - Raḥm id aña: raḥm aña DB, T / ḳıl aña BM / aña raḥm it Dİ; Ḳalmışiken: ki ḳalmış BM

[4591] 7b - Bes: pes Tİ, DB, T

**431**[4592]

***Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[4593]

1.[4594] Ṣabāḥ müşg-dem oldı ḳanı şarāb-ı raḳīḳ
Ki ʿaksi irerise ide kehrübāyı ʿaḳīḳ

2.[4595] Benefşe bigi ḫumārıla ser-girān olduñ
Çü vardur al elüñe lāle bigi cām-ı raḥīḳ

3.[4596] Göñül küdūretin ibrīḳ ṣuyı arıtmaz
Velīkin arıdur anı şarābıla ibrīḳ

4.[4597] Sipihr ü mihr ü çü bī-mihrdür neçün bārī
İrādetini dil ü cānuñ idesin taʿvīḳ

5.[4598] İ niçe cānları yile virüb ayaġa ṣala
Ṣabā iderise cemʿini zülfüñüñ tefrīḳ

6.[4599] Dudaġuñuñ ṣıfatın cāna ṣordum eydür kim
Bu diḳḳatile nice ideyim anı taḥḳīḳ

7.[4600] Taṣavvur itmedi māhiyyetin yüzüñüñ ʿaḳl

---

[4592] * H. 134a, Tİ. 103b, DB. 208b (bn. 208b), T. 175a (bn. 119b), BM. 124a, Dİ. 86a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB, T ve Dİ nüshalarında 9; BM nüshasında 7 beyittir.

[4593] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "velehu ṭābe ṣerāhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[4594] 1a - Şarāb-ı raḳīḳ: şarāb-ı refīḳ Dİ

[4595] 2b - Elüñe: elüñe ki BM; Raḥīḳ: ḥarīḳ BM

[4596] 3a - İbrīḳ ṣuyı: ibrīḳ-i ṣu DB, T
3b - Şarābıla: şarābılan DB, T

[4597] * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
4a - Mihr ü: mihr Tİ, DB, T, Dİ

[4598] 5a - Niçe: nice BM, Dİ

[4599] 6b - Nice ideyim anı: anı nice ideyim Tİ, DB, T

[4600] 7a - Māhiyyetin: māhiyyetini Dİ
7b - Bes: pes Tİ, DB, T, Dİ

Bes aña ben ne diyeyim ki ideler taṣdīḳ

8.[4601] Yoluñ tozına niṣār ide Aḥmedī cānın
Eger olurısa tevfīḳ-i Ḥaḳ anuñla refīḳ

9.[4602] Ġulām ol dil ü cānıla mīr Sülmān'a
Ki devlete*irmege budur hemīn dürüst ṭarīḳ

[4601] 8b - Tevfīḳ-i Ḥaḳ anuñla: tevfīḳ anuñıla Dİ

[4602] * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
9a - Ol: olam DB, T
9b - Budur: bu Dİ; Dürüst: rāst DB, T

**432**[4603]

***Mef'ūlü / Fā'ilātü / Mefā'īlü / Fā'ilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[4604]

1.[4605] Gül ḳarşusına lāle dutar sāġar-ı ʿaḳīḳ
Ḥayf olmaya mı ki*içmeyesin bāẕe-yi raḳīḳ

2. Bilür misin cihānda nedür ʿömr ḥāṣılı
Āb-ı revān u sebze vü nāy u mey ü refīḳ

3.[4606] Bülbül nevāda ola sen itmeyesin feraḥ
Nergis ḳadeḥ duta vü sen içmeyesin raḥīḳ

4.[4607] Bir şīşeyile ṭaşısa daḫı sınur velī
Bu tevbe ki*itmişidüm anuñ ʿahdini veṣīḳ

5. Bād-ı bahār çünkim eser müşg-būy olub
İç bādeyi ki ʿaḳlı olana budur ṭarīḳ

6.[4608] Çünkim cedīd oldı cihān nev-bahārile
Meyden ʿatīḳ iç ki*olasın ġuṣṣadan ʿatīḳ

7.[4609] Nūş eyle cām-ı laʿli elinden anuñ ki*ider
Yañaġınuñ ḥayāsı ʿaraḳdan güli ġarīḳ

---

4603 * H. 134a, Tİ. 103b, DB. 209a (bn. 209a), T. 175b (bn. 120a), Dİ. 86b
* Bu şiir V ve BM nüshalarında yoktur.

4604 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "velehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

4605 1b - Ki: kim Dİ; Bāẕe-yi raḳīḳ: bāde-yi refīḳ Dİ

4606 3a - Ola: ola vü DB, T

4607 4a - Velī: yaḳīn Dİ

4608 6b - ʿAtīḳ: ʿaḳīḳ Tİ, T

4609 7a - Cām-ı laʿli: cām-ı laʿl Dİ
7b - ʿAraḳdan: ʿaraḳda Tİ, Dİ

8.[4610] Rāzını aġzuñuñ dimezem ki teng olur
Söz oradaki maʿnī ola nāzük ü daḳīḳ

9.[4611] Nergis gözüñ füsūnıla düşmiş durur saḳīm
Lāle yüzüñ firāḳıla olmış durur ḥarīḳ

10. Zülfine müşg isdeyü ḳıldı sefer gözüm
Çīnüñ yolında bilmedi kim baḥr-vār ʿamīḳ

11.[4612] Her ḳarnda Aḥmedī bigi ḳopar mı bir güher
Devrānlarıla ṭaş olur laʿl ü yā ʿaḳīḳ

[4610] 8a - Dimezem: diyemezem Dİ
[4611] 9a - Gözüñ: gözi Dİ
9b - Yüzüñ: yüzi Dİ
[4612] 11a - Bigi ḳopar mı: ḳopa mı DB, T
11b - Olur laʿl ü: ola mı laʿl DB, T

**433**[4613]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[4614]

1.[4615] Nefes ʿışḳuñdan urdı ṣubḥ-ı ṣādıḳ
Anuñçun ḳıldı cān baḫş anı ḫālıḳ

2. Cemālüñ naḳşı gözlerde leṭāyif
Kemālüñ vaṣfı dillerde ḥaḳāyıḳ

3.[4616] Yüzüñden söyleyen ḳamu bedāyiʿ
Lebüñden ẕikr olan cümle deḳāyıḳ

4. Ṣaçuñdan ẓulmet olmışdur maġārib
Yüzüñden rūşen olmışdur meşārıḳ

5. Dem-i ʿişret irişdi kim ḫazāndan
Nigāristān-ı Çīn ola ḥadāyıḳ

6. Gör āḫir kim şehā ʿışḳuñ odından
Ne dāġ u derdile gitdi şakāyıḳ

7. Utana gitdi gül senden ki nesne
Bulamadı yoluñ tozına lāyıḳ

8.[4617] Senüñ zülfüñe boynın ege gitdi
Benefşe nite kim ʿAẕrā'ya Vāmıḳ

---

[4613] * H. 134b, Tİ. 104a, DB. 207b (bn. 207b), T. 174a (bn. 118b), Dİ. 87a
* Bu şiir V ve BM nüshalarında yoktur.

[4614] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[4615] 1a - ʿIşḳuñdan: mihrüñden Tİ, DB, T

[4616] 3a - Söyleyen: söylenen Tİ, DB, T, Dİ

[4617] 8a - Boynın: boyun DB

9.[4618] Ṣarardı ditrer uş yapraḫ meger kim
Olur ol seyr-gāhuñdan mefārıḳ

10. Iraḫ senden yidügüm ḫūn-ı dildür
Ne rızḳ olur ki virmiş bāña rāzıḳ

11. Diridür Aḥmedī ṭapuñdan ayru
Zi ḳatı cānlu bī-inṣāf ʿāşıḳ

[4618] 9b - Mefārıḳ: müfārıḳ DB, T, Dİ

**434**[4619]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[4620]

1. Ne ṣūret virmiş iy şeh saña ḫālıḳ
   Ki ḥayrāndur cemālüñe ḫalāyıḳ

2. Lebüñ şīrīnligin kim şerḥ itsün
   Ki dile gelmez ol nazük deḳāyıḳ

3. Yüzüñ vaṣfın beyān ben ideyim kim
   Baña rūşen olupdur ol ḥaḳāyıḳ

4.[4621] Meger zülfüñe irişdi ṣabā kim
   Bu resme tāze olmışdur ḥadāyıḳ

5. Gül ü bülbül bu ḫandān ol ḫırāmān
   Ṣanasın bezm ider ʿAẕrā vü Vāmıḳ

6.[4622] Elüñden ḳoma lāle bigi sāġar
   Ki gül faṣlında ol durur muvāfıḳ

7. Müşerref eyle bāġı kim reyāḥīn
   Seni görmekligedür cümle ʿāşıḳ

8. Cemālüñ ḥasretinden yüregine
   Ne dāġ urmış durur görgil şaḳāyıḳ

---

[4619] * H. 135a, Tİ. 104a, DB. 208a (bn. 208a), T. 174b (bn. 119a), BM. 124a, Dİ. 87a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[4620] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[4621] 4b - Tāze olmışdur: tāze durur kim BM

[4622] 6b - Ol: olub BM

9. Nevā vü reng ü būyıla gelür gül
Olam dir ayaġuñ tozına lāyıḳ

10.[4623] Ṣaçuñdur ḳudret-i *Rabbü'l-meġārib*
Yüzüñdür raḥmet-i *Rabbü'l-meşārıḳ*

11.[4624] Niṣār itdi yoluña Aḥmedī cān
Kişi oldur ki*ola yolında ṣādıḳ

[4623] 10a - Meġārib: meʿārif BM
[4624] 11b - Ki*ola: kim ola DB, T / ola Dİ

**435**[4625]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[4626]

1. Nefes çün tāze itdi ṣubḥ-ı ṣādıḳ
   Ṣabūḥ içmek muvāfıḳdur muvāfıḳ

2. Ṣaḳīḳ-i rūḥdur mey nūş id anı
   Ki gül bitdi vü reyḥān u şaḳāyıḳ

3.[4627] Gülile rāz dir bülbül çü görür
   Gülüñ yüzinde çoḫ nāzük deḳāyıḳ

4.[4628] Ele al lāle bigi cām-ı gül-gūn
   Ki ṭolu nergis ü güldür ḥadāyıḳ

5. Çü yildür ʿömr bī-mey ol ʿazīzi
   Yile virmek degül gül bigi lāyıḳ

6.[4629] Ṣı tevbe şīşesin gül mevsümidür
   Ne tevbe ol kişiye ki*ola ʿāṣıḳ

7.[4630] Gül ü bülbül durur reyḥān u lāle
   Nicesi bizemiş gör yiri ḫālıḳ

---

4625 * H. 135a, Tİ. 104a, DB. 208a (bn. 208a), T. 174b (bn. 119a), BM. 124b, Dİ. 87b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

4626 H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

4627 3a - Gülile rāz: güle rāzın Tİ, DB, T; Dir: ider Dİ; Çü: ki Dİ; Görür: gördi DB, T

4628 4a - Bigi: gibi DB, T
4b - Ṭolu nergis ü güldür: ṭoludur gül ü nergis DB, T

4629 6a - Gül: ki gül BM; Mevsümidür: mevsüminde Tİ, DB, T
6b - Ki*ola: ola Dİ

4630 7b - Nicesi bizemiş: nice zīnet virür DB, T

8.[4631] İç anı ki*oldı cāna ḳuvvet ü ḳūt
*Ve ḫālif men ʿaleyhi lā-yuvāfiḳ*

9. Riyādan Aḥmedī içmez dimişler
*Maʿāẕa'llāhi min şerri'l-münāfiḳ*

[4631] 8a - İç anı ki*oldı: anı iç oldı Dİ; Ḳuvvet ü ḳūt: ḳūt u ḳuvvet BM

**436**[4632]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[4633]

1.[4634] Yüzüñ cennet gülüstānıdur *el-Ḥaḳ*
*Teʿālā'llāh* zi düzmiş sini ol Ḥaḳ

2. Ṣabā zülfüñ deminden oldı müşgīn
Seḥer yüzüñ nūrından aldı revnaḳ

3.[4635] Urur ser-sebz-ḳaddüñ ṭūbīye ṭaʿn
Dutar şīrīn dudaġuñ kevṣere daḳ

4.[4636] Diler ḥüsn āyetin nesḫ ide ḫaṭṭuñ
Bu tezvīrile nesḫ olmaz muḥaḳḳaḳ

5. Ṣaçuñ sevdāsı müşkil ʿuḳde durur
Anı kim keşf ide böyle muġlaḳ

6. Gözüñ āḫir zamānda ʿayn-i fitne
Ḳamer devrinde ġamzeñ siḥr-i muṭlaḳ

7.[4637] Ḥelāl olsun ḥarāmī gözlerüñe
Ki ḳanın Aḥmedī'nüñ içdi nā-ḥaḳ

---

4632 * H. 135b, Tİ. 104b, DB. 206a (bn. 206a), T. 173a (bn. 117b), BM. 125a, Dİ. 88a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

4633 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

4634 1b - Zi düzmiş: ne yaratmış Tİ, DB, T, BM; Ol Ḥaḳ: Ḥaḳ Tİ, DB, T, BM

4635 3a - Urur ser-sebz: ider ser-sebz DB, T / irer ser-sebz BM / ururs sebz Dİ

4636 4b - Tezvīrile: tezvile BM

4637 7b - Ki: ne Dİ

**437**[4638]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[4639]

1.[4640] Benem cān u dilile yāra müştāḳ
Benem dil-dāẕe vü dil-dāra müştāḳ

2.[4641] Göñüldedür ḳamunuñ iştiyāḳı
Benüm her ẕerrem olur yāra müştāḳ

3. İşidürken cevāb-ı *len terānī*
Oluram girü ol dīẕāra müştāḳ

4. Gözüm diler göre zülfi sevādın
Kemendedür bu baḫtı ḳara müştāḳ

5.[4642] Göñül ol ḳaşı gözi görmek isder
Belāya nicedür bī-çāre müştāḳ

6.[4643] Eger cān isderise*anı ʿaceb mi
Olur bī-mār olan tīmāra müştāḳ

7.[4644] Yüzüñ görmek durur şavḳı*Aḥmedī'nüñ
Belī bülbül olur gül-zāra müştāḳ

---

4638 * H. 136a, Tİ. 102b, DB. 205a (bn. 205a), T. 172a (bn. 116b)
* Bu şiir V, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

4639 H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ḥarfü'l-ḳāf" şeklinde başlık atılmıştır.

4640 1b - Dil-dāra: dil-dār DB

4641 2b - Ẕerrem: ẕerre DB, T

4642 5a - Ḳaşı gözi: gözi ḳaşı Tİ

4643 6a - İsderise: istende T / istese DB

4644 7b - Gül-zāra: diẕāra Tİ

**438**[4645]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Ve ayżān lehu**[4646]

1. Bu dönen ṭoḳuz eyvān-ı muṭabbaḳ
   Bu seyr iden yidi şemʿ-i muʿallaḳ

2.[4647] Bu nār-ı rūşen ü bād-ı sebük-rū
   Bu ḫāk-i tīre vü āb-ı mürevvaḳ

3. Bu üç mevlūd kim bunlara virdi
   Ṭoḳuz ābāyıla dört ana revnaḳ

4. Bu āʿyān u bu āʿrāż u bu eşkāl
   Bu deryā-yı muḥīṭ ü bunca zevrāḳ

5.[4648] Ḳamu birdür sen aḥvel bigi baḫma
   Ki bu aḥvāl ola saña muṣaddaḳ

6.[4649] Güneş nūrında yoḫ durur taʿaddüd
   Heyākildedür ol bil anı muṭlaḳ

7. Heyākil ara yirden götrilicek
   Taʿaddüdsüz ḳamu birdür muḥaḳḳaḳ

8.[4650] Çü Ḥaḳ didüñ eger aḥmaḳ degülseñ
   Bu mā lafżını terk it kim ḳala Ḥaḳ

---

4645 * Tİ. 102b, DB. 205b (bn. 205b), T. 172b (bn. 117a), BM. 122a, Dİ. 84b
* Bu şiir H ve V nüshalarında yoktur.

4646 Tİ nüshasındaki başlıktır. T nüshasında da "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

4647 2a - Nār-ı rūşen: nār u rūşen BM

4648 5a - Bigi: gibi DB, T

4649 6a - Nūrında: yüzinde BM

4650 8b - Bu mā: ḳoma Dİ

9. Bu remzin Aḥmedī’nüñ keşf iderseñ
Saña ḳalmaya dīnde nesne muġlaḳ

**439**[4651]

***Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Ve ayżān lehu**[4652]

1. Bir muḥīṭe düşürmişem zevraḳ
   Ki*andadur yidi baḥr-ı müstaġraḳ

2. Ne bu zevraḳ muḥīṭi bildi nedür
   Ne muḥīṭ añladı nedür zevraḳ

3.[4653] Ḳılmışam bu vücūd-ı maḥv-ı fenā
   Ki*anda anuñ durur beḳā muṭlaḳ

4. Küfr ü İslām u sünnet ü bidʿat
   Ne durur cümle ışṭılāḥı firaḳ

5.[4654] Bu ʿibārātı ḳo ki aṣl-ı vücūd
   Muḫtelif olamaz behīc-nesaḳ

6.[4655] Güneşüñ nūrı bir durur gerçi
   İki gösderür anı ṣubḥ u şafaḳ

7. Ḥaḳ gerekse unıt bu māʾ u meni
   Tā ki saña dimeyeler aḥmaḳ

8.[4656] Māʾ u men aḥmaḳuñ kelāmı olur

---

4651 * Tİ. 102b, DB. 206b (bn. 206b), T. 173a (bn. 117b), BM. 122b, Dİ. 84b
* Bu şiir H ve V nüshalarında yoktur.

4652 Tİ nüshasındaki başlıktır. T nüshasında da "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

4653 3a - Bu: bir BM; Maḥv-ı fenā: maḥż-ı fenā DB, T
3b - Ki anda: anda ki Dİ

4654 5b - Behīc-i nesaḳ: hīç tüsaḳ BM

4655 6b - Ṣubḥ u şafaḳ: ṣubḥ-ı şafaḳ BM

4656 8a - Men: Ḥaḳ BM

Üşbu māyı çü ḳoyasın ḳala Ḥaḳ

9.[4657] Aḥmedī bir kelām söyledi kim
İşiden dir zi maʿnī-yi muṭlaḳ

[4657] 9b - Maʿnī-yi muṭlaḳ: maʿnī-yi muġlaḳ DB, T, Dİ

**440**[4658]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu** [4659]

1.[4660] Bu cümle derd ü ḥasret ü bu ḳamu iştiyāḳ
Ayrılduġumıçun durur andan zihī firāḳ

2.[4661] Yanardum iştiyāḳıyıla görmedin n'ola
Şimdi ki gördüm anı vü arıtdum iştiyāḳ

3.[4662] Ölüb girü dirilmiş olam bir daḫı görüb
Fürḳat gidüb olursa seni görmek ittifāḳ

4.[4663] Ben Rūm'da muḥayyer ü derdüñde nālişüm
Ṭoldı Ḥicāz belki Ṣıfāhān'ıla ʿIrāḳ

5.[4664] Kevkeb ki güneşe irişe muḫteriḳ olur
Baña güneşden ayrılalı irdi iḫtirāḳ

6.[4665] Şīrīn-lebüñden ayru nedür ṣorma ḥālumı
Kim fürḳat adını añana telḫ olur meẕāḳ

7.[4666] ʿAvḳ itdi Aḥmedī'yi ḳapuñdan cihān velī
Cāfī vü ẓulm pīşe durur bu cihān-ı ʿāḳ

---

4658 * Tİ. 103a, DB. 205a (bn. 205a), T. 172a (bn. 116b), BM. 123a, Dİ. 85a
* Bu şiir H ve V nüshalarında yoktur.

4659 Tİ nüshasındaki başlıktır. T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

4660 1a - Ḥasret ü: ḥasret BM

4661 2a - İştiyāḳıyıla: iştiyāḳıla BM
2b - Vü arıtdum: vü ayrıldum DB, T, Dİ / ayrıldum BM

4662 3a - Dirilmiş: dirilmiş mi Dİ; Görüb: baña Dİ

4663 4a - Derdüñde: derdüñle BM

4664 5a - Ayrılalı: ayrılıcaḫ BM, Dİ

4665 6b - Adını: odını BM

4666 7a - ʿAvḳ: ʿafv BM; Velī: belī DB, T, Dİ / yili BM
7b - Vü ẓulm: muẓlime BM

**441**[4667]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Ve ayżān lehu**[4668]

1.[4669] Cānumı miḥnete düşüreli ġam-ı firāḳ
Ḳalmadı ṣabra ḳuvvetüm ü ṭāḳat oldı ṭāḳ

2.[4670] Eyyūb'a irse bir nefes idemeyeydi ṣabr
Üşbu belā ki itdi baña derd-i iştiyāḳ

3.[4671] Kevkeb ki güneşe irişe muḥteriḳ olur
Baña güneşden ayrılıcaḳ irdi iḫtirāḳ

4.[4672] Hicrān odında dütüniyiledür āhumuñ
Her gice ʿūd olduġı bu nīl-gūn revāḳ

5.[4673] Andan muḥayyerem ki bu nev-rūz yüzlünüñ
Bilemezem maḳāmı Ṣıfāhān mı yā ʿIrāḳ

6.[4674] Şükrāne cān virem ele girürse bir daḫı
Anuñ yüzini görmege bir ḫūb-ittifāḳ

7. Gözden dökeriken yire ḫūn-ābe Aḥmedī

---

4667 * Tİ. 103a, DB. 205b (bn. 205b), T. 172b (bn. 117a), BM. 123a, Dİ. 85a
* Bu şiir H ve V nüshalarında yoktur.
* Bu şiir Tİ ve BM nüshalarında 6; DB, T ve Dİ nüshalarında 7 beyittir.

4668 Tİ nüshasındaki başlıktır. T nüshasında da "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

4669 1b - Ḳuvvetüm: ṭāḳatum Dİ

4670 2a - Bir: bu BM
2b - Belā: belāya DB, T

4671 * Bu beyit Tİ nüshasında yoktur.
3a - Kevkeb ki: kevkeb BM
3b - Ayrılıcaḳ: ayrılalı BM, Dİ

4672 Bu beyit BM nüshasında yoktur.

4673 5a - Yüzlünüñ: yüzinüñ BM

4674 6a - Ele: aña BM
6b - Ḫūb-ittifāḳ: hüsn-i ittifāḳ DB, T

Cānında şemʿ bigi yanar āteş-i firāḳ

## 442[4675]

*Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün*

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu[4676]**

1.[4677] Egerçi kim göñül dönmez vefādan biñ cefā ḳılsañ
N'ola şāhā esirgeyib aña bir gün vefā ḳılsañ

2.[4678] Hezārān vaʿde itmişsin alınca göñlümi benden
Bu ḳamu vaʿdenüñ n'ola birisini edā ḳılsañ

3. Ṣafā bulam diyü sevdi göñül sini niçeye dek
Mükedder idesin anı n'ola bir kez ṣafā ḳılsañ

4.[4679] Dudaġuñ āb-ı ḥayvāndur ḳamusı derde dermāndur
N'ola ben ḫastaya birgün ṣevāb idüb devā ḳılsañ

5.[4680] Hezārān oḫ atar ġamzeñ benüm cānuma her laḥẓa
Ne ola iy Ḫıṭā gözlü biñ oḫda bir ḫaṭā ḳılsañ

6.[4681] Cemālüñ iştiyāḳında gözüm ḳan yaş döker n'ola
Ayaġuñuñ tozından sen gözüme tūtiyā ḳılsañ

7. Senüñ ol fitne gözlerüñ içerler Aḥmedī ḳanın
N'ola bī-çārenüñ ṣuçın bilibenüñ cezā ḳılsañ

---

4675 * H. 139a, Tİ. 104b, DB. 213b (bn. 213b), T. 179b (bn. 188a), BM. 125b, Dİ. 88b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

4676 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ḥārfü'l-kef"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

4677 1b - Vefā: devā BM

4678 2a - İtmişsin: ḳılmışsın BM

4679 4a - Āb-ı ḥayvāndur: āb u ḥayvāndur BM; Ḳamusı: dükeli Dİ

4680 5b - Ne ola: n'ola kim Tİ, DB, T

4681 6a - İştiyāḳında: iştiyāḳından DB, T

**443**[4682]

***Mef'ūlü / Fā'ilātü / Mefā'īlü / Fā'ilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[4683]

1. Olalıdan göñüllere dām-ı belā ṣaçuñ
Cānları ḳıldı miḥnetile mübtelā ṣaçuñ

2.[4684] Zülfüñ hevāsınuñ hevesine düşüriben
Başlarıyıla viriben ider hebā ṣaçuñ

3.[4685] Çünkim zirihlerine urur müşgile girih
Cānları müşkile ṣalar ol pür-cefā ṣaçuñ

4.[4686] Niçe ki cān alur u göñül dutamaz ḳarār
Diler ki bir ḳılıla cihānı duta ṣaçuñ

5.[4687] İy niçe gül yüzi ki ṣarardur cefāyıla
Çünkim ṣabādan ola perīşān ḳara ṣaçuñ

6.[4688] Ḫalḳuñ günini şām bigi itmegiçün siyāh
Ne Rūm ḳaldı ki*almadı ne ḫoẕ Ḫıṭā ṣaçuñ

7.[4689] Gözüñ daḫı*Aḥmedī'ye ne ʿişvedür itdügi
Yitmez mi ol şikeste-ġarībe belā ṣaçuñ

---

4682 * H. 139b, Tİ. 104b, DB. 214b (bn. 214b), T. 180b (bn. 189a), BM. 126a, Dİ. 89a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

4683 H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

4684 2a - Düşüriben: düşüre göñül Tİ, DB, T

4685 3a - Zirihlerine: girihlerine DB, T; Urur: ura Tİ, DB, T; Girih: zirih DB, T

4686 4a - Niçe: nice BM; Göñül dutamaz: dutamaz BM

4687 5a - Niçe: nice Dİ; Yüzi: yüzin Dİ

4688 6a - Günini: günin Dİ; İtmegiçün: itmege DB, T
6b - Ḳaldı ki*almadı: ḳaldı almadı Tİ / ḳodı almadı DB, T / ḳaldı kalmadı Dİ

4689 7a - Daḫı: bu Dİ; ʿİşvedür itdügi: ʿişve durur geh ider DB, T

**444**[4690]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[4691]

1.[4692] Bir fitne ṣaldı memleket-i cāna beñlerüñ
Ki*itdi hezār ʿāḳili dīvāne beñlerüñ

2. Ḳayd eyledi göñül ḳuşını dām-ı ʿanbere
Gül üzre müşgden ṣaçalı dāne beñlerüñ

3. Ḫoş irdi ṣaçlaruñ ẓulumātını ḳaṭʿ idüb
Şöyle ki Ḫıżr çeşme-yi ḥayvāna beñlerüñ

4. Şīrīnligile sürmege ʿömrini cān bigi
Ṭūṭī-ṣıfat ḳonar şekeristāna beñlerüñ

5. Yāḳūt dudaġuñ bulalı ki*oldı cāna ḳūt
Biñ ṭaʿne urdı laʿl-i Bedaḫşān'a beñlerüñ

6.[4693] Zülfüñ bigi göñül alıban dutamaz ḳarār
Diler ki Türk-i tāzı*ide īmāna beñlerüñ

7. Şāhāne Aḥmedī ki gedā bigi cānları
ʿIşḳuña çāker eyledi şāhāne beñlerüñ

---

4690 * H. 139b, Tİ. 105a, DB. 217a (bn. 217a), T. 182b (bn. 191a), BM. 126a, Dİ. 89a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

4691 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

4692 1b - Ki*itdi: itdi Tİ, DB, T, Dİ

4693 6a - Bigi: gibi DB, T
6b - Türk-i tāzı: Türk-i tāz DB, T / Türk-i tār BM / ḳaṣd Dİ

**445**[4694]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[4695]

1.[4696] Bu ne reng ü bu ne naḳş-ı mübārek
Ki yazmış durur anı Ḥaḳ tebārek

2.[4697] Ṣaçuña ḳul yazıldı müşg ü ʿanber
Bu muḳbil oldı lā-büd ol mübārek

3. Ayaġuñ tozı ʿaḳla sürme-yi çeşm
Yoluñ ṭoprāġı cāna tāc-ı tārek

4. *Berā'llāhu'l-berāyā min turābin*
*Ve ḳad sevvāke min nūrin ve bārek*

5. Firāḳuñda aḳan seyli gözümden
Ne ṣorarsın *saḳā'llāhu diyārek*

6.[4698] Girü başladı cāẕū göz füsūna
*Ḥaẕārek* iy dil-i ḫasta *ḥazārek*

7. Kerem ḳıl Aḥmedī zaḫmına raḥm it
*İlāhī iẕ deʿāke v'estecārek*

---

[4694] * H. 140a, Tİ. 105a, DB. 211a (bn. 211a), T. 177b (bn. 140a), BM. 126b, Dİ. 89b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[4695] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[4696] 1a - Naḳş-ı mübārek: naḳş u mübārek BM

[4697] 2a - Müşg ü ʿanber: müşg-i ʿanber BM

[4698] 6a - Cāẕū göz: cāẕūlar Tİ, DB, T

## 446[4699]

*Mef'ūlü / Fā'ilātü / Mefā'īlü / Fā'ilün*

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu[4700]**

1.[4701] Cāna cihānı yaḫdı bu cānāne gözlerüñ
Ne ḳaşuñ itdi raḥmı bu cāna ne gözlerüñ

2.[4702] Dil-teng itdi ġonca-yı sīr-ābı dudaġuñ
Bī-mār ḳıldı nergisi mestāne gözlerüñ

3. Yūsuf cemālini idüben ḳıṣṣa ṣūretüñ
Bābil füsūnın eyledi efsāne gözlerüñ

4. Dermān idem didi dudaġuñ derdüme velī
Ḳomaz beni irişmege dermāna gözlerüñ

5. İder hezār ʿābidi güm-rāh ḳaşlaruñ
Ḳılur hezār ʿāḳili dīvāne gözlerüñ

6.[4703] Ḳomadı cān u dil bu cihānda ki almadı
Başladı şimdi ġāret-i īmāna gözlerüñ

7.[4704] Oldı*Aḥmedī hedef bigi pür-zaḫm kim müdām
Tīr-i ḳażā atar bu perīşāna gözlerüñ

---

[4699] * H. 140a, Tİ. 105a, DB. 216b (bn. 216b), T. 182a (bn. 190b), BM. 126b, Dİ. 90a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[4700] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[4701] 1b - Raḥmı: raḥm Dİ

[4702] 2a - Sīr-ābı: sīr-āb Dİ

[4703] 6a - Ki: kim DB, T

[4704] 7a - Bigi: gibi DB, T

**447**[4705]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[4706]

1.[4707] Ḫoşdur bugün ki ṭoldı cihān cümle būy u reng
Sāḳī elinde sāġar u muṭrib elinde çeng

2. Ṣubḥ u bahārdur ḳoma bugün ṣabūḥı kim
Yarın irince itmeye şāyed felek direng

3.[4708] Gül bizenüb gelür ḳadem ur gül-sitāna kim
Gül yüzüñi görüb nicedür bile būy u reng

4.[4709] Açduñ meger niḳāb ki şavḳıyla yüzüñüñ
Ḫoş cūşa geldi kūhıla ṣaḥrā vü ḫāk ü seng

5.[4710] Ḳurmış kemānı ġamzeñ ü atmış ḫaẕengi rāst
Girü bu fitne kimüñile diler ide ceng

6.[4711] Çekdüm ben olʿ iḳābı ki tīhūya bāz ider
Zülfüñ ʿuḳābı baġruma nā-geh uralı çeng

7.[4712] Şīrīn beyān ider lebüñüñ vaṣfın Aḥmedī
Gerçi olur bu ḳāfiyede söz mecāli teng

---

4705 * H. 140b, Tİ. 105a, DB. 214a (bn. 214a), T. 180a (bn. 188b), Dİ. 90a
* Bu şiir V ve BM nüshalarında yoktur.

4706 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

4707 1a - Cümle: yine DB, T; Būy u reng: būy-ı reng DB

4708 3b - Būy u reng: būy-ı reng DB

4709 4a - Ki: kim DB
4b - Ḫāk ü seng: ḫāk-i seng DB

4710 5a - Ḳurmış: ḳomış Tİ; Kemānı: kemān DB, Dİ; Ġamzeñ ü: ġamzeñ DB; Atmış: itmiş DB, T

4711 6a - Ki: kim DB
6b - ʿUḳābı: ʿuḳābı kim DB

4712 7b - Gerçi: gerçi ki Tİ, DB, T; Olur: olmaz DB

**448**[4713]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[4714]

1.[4715] Dür mi bu dürc-i laʿlde yāḫūẕ güher dişüñ
Biñ dürre ḫūn-bahā durur aġzuñda her dişüñ

2.[4716] Ḫūrşīẕ ü māhı nūrıla rūşen ḳılur yüzüñ
Pervīnile sitāreye ḫurde dutar dişüñ

3.[4717] Sen nicesi gühersin i cān kim olub durur
Yāḳūt-ı ter dudaġuñ u lülü-yi ter dişüñ

4. Ġonca bigi tebessüm idicek lebüñ olur
Aġzūñda rūşen eyle ki nūr-ı seḥer dişün

5. Cānlara sırr-ı kevṯeri tefsīr ider lebüñ
*Ve'n-necmi*den göñüllere virür ḫaber dişüñ

6.[4718] Ṣordumsa bir suāl lebüñden nedür sebeb
Kim laʿli böyle dürrile penhān ider dişüñ

7. Şīrīn ü pür-ṣafādur u ter Aḥmedī sözi
Ẕikrine düşeli lebüñile güher dişüñ

---

[4713] * H. 140b, Tİ. 105b, DB. 216a (bn. 216a), T. 182a (bn. 190b), BM. 127a, Dİ. 90b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[4714] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[4715] 1a - Dürc-i laʿlde: dürc ü laʿlile vü BM

[4716] 2a - Māhı: māh u BM

[4717] 3a - İ: ü Dİ; Kim: ki DB, T

[4718] 6a - Ṣordumsa: ṣordum ki BM

**449**[4719]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[4720]

1.[4721] Devletüm ü baḫt-ı bī-ẕārum senüñ
Ḥaşmetüm ü ʿizz ü miḳdārum senüñ

2.[4722] Cism ü cān u mülk ü māl u dīn ü dil
Baş u ʿömr ü ʿaḳl u huş-yārum senüñ

3.[4723] Ben kimem arada kim varam diyem
Her neyise yoġum u varum senüñ

4. Ẓāhirümde bāṭınumda ser-te-ser
Āşikāram u hem esrārum senüñ

5.[4724] Fehm ü vehm ü hem beyān u hem lisān
Fikr ü ẕikr ü ḫūb-güftārum senüñ

6. Ḥarf u ṣavtıla kelām u nuṭḳum uş
Ḳavlüm ü lafẓ-ı şeker-bārum senüñ

7. Dünyede bāġum senüñ ʿuḳbīde hem
Kevṣer ü cennāt u enhārum senüñ

8. Ḳuvvetüm yoḫ senden ayru ẕerrece

---

[4719] * H. 141a, Tİ. 105b, DB. 218b (bn. 218b), T. 184b (bn. 192b), Dİ. 90b
* Bu şiir V ve BM nüshalarında yoktur.

[4720] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[4721] 1a - Devletüm ü: devletüm DB; Baḫt-ı bī-ẕārum: baḫt u bī-ẕārum Dİ
1b - Ḥaşmetüm ü: ḥaşmetüm DB; ʿİzz ü miḳdārum: ʿizz-i miḳdārum DB

[4722] 2b - Baş u: baş DB; ʿAḳl u: ʿaḳl Tİ

[4723] 3b - Neyise: neyisem Tİ, Dİ; Yoġum u: bu ḳamu DB, T

[4724] 5a - Beyān: lisān Dİ; Lisān: beyān Dİ

Cünbişüm hem kār u kirdārum senüñ

9.[4725] Aḥmedī'yem ḥamdum u medḥüm ḳamu
Naẓm u neṯr ü cümle eşʿ ārum senüñ

[4725] 9b - Neṯr ü: neṯrüm Tİ, Dİ

**450**[4726]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[4727]

1.[4728] Sevdi göñlüm şol şehi kim vālihidür cān anuñ
Cān fidā ḳılur dudaġı laʿline mercān anuñ

2.[4729] Cān virürler aña ʿāşıḳlar zihī devletlü cān
Kim yolında terk ola anuñ bigi cānānenüñ

3.[4730] Ḫasta cānum ʿışḳı odına yaḫılursa n'ola
Şemʿe düşiben yaḫılmaḫdur işi pervānenüñ

4.[4731] ʿAḳl miskīn olmış anuñ zülfinüñ sevdāsına
Boynına müşgīn selāsil gerek ol dīvānenüñ

5. Zülfidür dām-ı ʿabīr ü dāne-yi ʿanber beñi
İy niçeler dāmına düşmiş bu ʿanber-dānenüñ

6.[4732] ʿIşḳ sulṭānı göñül mülkin ʿimāret eyledi
Gör ne baḫtı varımış bu gūşe-yi vīrānenüñ

7.[4733] Çün leb ü dendānı vaṣfın naẓm ḳılur Aḥmedī
Şerme-sār olur niẓāmı laʿlile dür-dānenüñ

---

[4726] * H. 141a, Tİ. 105b, DB. 218a (bn. 218a), T. 183b (bn. 192a), BM. 127a, Dİ. 91a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[4727] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[4728] 1a - Şol: bir Tİ, DB, T
1b - Laʿline: laʿlile BM

[4729] 2a - Virürler aña ʿāşıḳlar: virür ʿāşıḳları aña DB, T
2b - Anuñ bigi cānānenüñ: biñ cān anuñ BM

[4730] 3a - ʿIşḳı: ʿışḳ BM; Yaḫılursa: yaḳılurısa Dİ

[4731] 4b - Müşgīn: müşkil Dİ

[4732] 6a - Eyledi: eylemiş Dİ

[4733] 7a - Leb ü dendānı: leb-i dendānı DB, T / leb ü dendān BM; Ḳılur: ider DB, T

**451**[4734]

***Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[4735]

1. Seni seven kişi pervāne bigi yana gerek
   Aña ki ʿāşıḳ ola şemʿ bigi yana gerek

2.[4736] Seven kişi yañaġuñuñ gülini lāle-ṣıfat
   Ciger ḳanına boyanıb yüregi yana gerek

3.[4737] Ala gözüñ ne belādur ki olıcaḳ ser-mest
   Ne fitne ki*uyḫuda yatur ḳamu uyana gerek

4.[4738] Yoluñda gitdi dil ü dīn ü cān u ʿaḳl u ne ġam
   Aña ki ʿāşıḳ ola ṣabr her ziyāna gerek

5. İşigüñüñ tozı durur saʿādete iksīr
   Orada yüzini sürene kīmiyā ne gerek

6. Cemālüñe irişüb şemʿ bigi nūr olmaḫ
   Yoluñda cān oda ṣalıb başın ḳoyana gerek

7.[4739] Çü şerḥ ider lebüñüñ vaṣfın Aḥmedī bülbül
   Sözini işiden eydür bu ṭūṭīye ne gerek

---

[4734] * H. 141b, Tİ. 106a, DB. 212b (bn. 212b), T. 179a (bn. 187b), BM. 127b, Dİ. 91a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[4735] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[4736] 2a - Gülini: yaḫıluban BM

[4737] 3a - Belādur: belā BM

[4738] 4a - Gitdi: gitse DB, T; Cān: ʿaḳl DB, T, BM; ʿAḳl u: ʿaḳl Tİ, Dİ / cān u DB, T, BM

[4739] 7a - Vaṣfın: şavḳın DB, T, Dİ
7b - İşiden işidüb DB, T; Ṭūṭīye ne: ṭūṭī yana BM

**452**[4740]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[4741]

1. Şemʿ bigi yaş yirine aḫdı ḳanı çeşmümüñ
Ṣabrı n'oldı göñlümüñ uyḫusı ḳanı çeşmümüñ

2. Ol yüzi gül ṣaçları sünbülden ayru düşmişem
Anuñıçun oldı yaşı erġavānī çeşmümüñ

3.[4742] Ola ki*ol şāhuñ ḫayāli bir güẕer ḳıla diyü
Dürlü güherle bezendi ḫānedānı çeşmümüñ

4. Yüzüñe ḥayrān anuñçun olmışam nergis-ṣıfat
Kim senüñ zībā yüzüñdür gül-sitānı çeşmümüñ

5.[4743] Bir nefes uyḫu gele görem ḫayālüñi diyü
Gicelerde ṭāña ḳalur pāsübānı çeşmümüñ

6.[4744] Durmaz aḫar Nūḥ bigi ġarḳ idiserdür meger
Yiryüzin ucdan uca seyl-i revānı çeşmümüñ

7.[4745] Cūy-bār u çeşmenüñ ger revnaḳı oldısa serv
Uş ḫayāli ḳaddüñüñ serv-i revānı çeşmümüñ

---

4740 * H. 141b, Tİ. 106a, DB. 217b (bn. 217b), T. 183a (bn. 191b), BM. 127b, Dİ. 91b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ ve BM nüshalarında 9; DB ve T nüshalarında 10; Dİ nüshasında 8 beyittir.

4741 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

4742 3a - Ki*ol: ol DB, T / kim Dİ
3b - Güherle: güherler DB, T

4743 5b - Gicelerde: giceler BM

4744 6a - Ġarḳ: ġarḳa DB, T; İdiserdür: idiser Tİ, BM, Dİ / viriser DB, T

4745 7a - Revnaḳı: varlığı BM

8.[4746] Yaşlu gözüm nūrıla rūşen olaydı dāyimā
İşigün tozı ṭolarsa sürme-dānı çeşmümüñ

9.[4747] Aḥmedī'nüñ yüregine zaḫm urur ġamzeñ oḫı
Pes nedendür kim dökilür bunca ḳanı çeşmümüñ

10.[4748] Sini bulalı naẓar ḳıldısa ġayra bir nefes
Baḫtı bigi*olsun siyāh iki cihān çeşmümüñ

[4746] Bu beyit Dİ nüshasında yoktur.
[4747] 9b - Pes: bes DB, T, BM
[4748] Bu beyit sadece DB ve T nüshalarında vardır.

**453**[4749]

***Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[4750]

1.[4751] Ṣaldı ḫūn-ı cigere laʿl-i Bedaḫşān'ı lebüñ
Ḳarayıb soḫdı yire çeşme-yi ḥayvānı lebüñ

2.[4752] Cānlara ger heves ide lebüñi cān ne ʿaceb
Kim ḳamu cānlara oldı meded-i cānı lebüñ

3.[4753] Çünki ḳānūn-ı şifā birbidi Ḥaḳ ḫalḳa seni
Ḳamu derdüñ neʿaceb ger ola dermānı lebüñ

4. Bir kez öykündügiçün sehvile ġonca lebüñe
Niçe kez virdi yile gör gül-i ḫāndānı lebüñ

5.[4754] *ʿAllema'llāh* i yüzi Yūsuf olur beyʿi belāş
Alsa bir būseye biñ laʿl-i Bedaḫşān'ı lebüñ

6.[4755] Lebüñi beñzedürem şekkere şīrīn ol kim
Tenge getürdi hezārān şekeristānı lebüñ

7.[4756] Ol kişiye ki degül şaḳḳ-ı ḳamer mümkindir

---

[4749] * H. 142a, Tİ. 106a, DB. 216a (bn. 216a), T. 181b (bn. 190a), V. 116a (bn. 116a), BM. 128a, Dİ. 91b
* Bu şiir H, Tİ, DB, T ve Dİ nüshalarında 9; V ve BM nüshalarında 7 beyittir.
* V nüshasında şiirin bulunduğu varaklar kopuk olduğu için 1 ve 5. beyitler yoktur.

[4750] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[4751] * Bu beyit V nüshasında yoktur.
1a - Lebüñ: gözüñ BM
1b - Ḳarayıb: ḳaradub Dİ; Soḫdı: suḫda BM

[4752] 2a - Cānlara: ṣanma V; Lebüñi: lebüñe Dİ; Cān: çün Tİ, DB, T
2b - Cānlara: cānlaruñ DB, T

[4753] 3a - Birbidi: virbidi DB, T, Dİ

[4754] Bu beyit V ve BM nüshalarında yoktur.

[4755] Bu beyit BM nüshasında yoktur.

[4756] 7a - Mümkindir: mümkindi DB, T

Söyle gör nice ider şaḳ meh-i tābānı lebüñ

8.[4757] Mütecezzī degül ol noḳṭa-yı vehmi diyene
Gör ne rūşen getürür gün bigi bürhānı lebüñ

9.[4758] Aḥmedī ḫaṭ eşerin gördi lebüñde didi kim
Zi bitürür bir arada gül ü reyḥānı lebüñ

7b - Söyle: şöyle Tİ, Dİ; Gör: görsün Tİ, DB, T, Dİ

[4757] 8a - Mütecezzī: muʿcīzi hem V / hicrī BM
8b - Gör: ki Tİ; Bigi: gibi V

[4758] 9b - Gül ü reyḥānı: gül-i ḫandānı V / gül-i reyḥānı BM

**454**[4759]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[4760]

1.[4761] ʿĀşıḳ olana ʿışḳ odından nişān gerek
Baġrı kebāb gözlerinüñ yaşı ḳan gerek

2. Yārı diyen gerek kim ola ġayrdan berī
Cānānı isdeyen kişiye terk-i cān gerek

3. Cevre ḳıla taḥammül iden yārı ārzū
Ṣabr ide ḫāre her kim aña gül-sitān gerek

4.[4762] Şemʿ ü ṣafādur ol ṣanem aña irişmege
Pervāne bigi yanmaġa tāb u tüvān gerek

5.[4763] Sinüñ yüzüñ görene ne ḥācet liḳā-yı ḥūr
Ḳapuñda yir bulana ne bāġ-ı cinān gerek

6.[4764] Ġonca lebüñden isderidüm söz açam velī
Ol rāz-ı nāzüki bilürem kim nihān gerek

7.[4765] Anuñçun Aḥmedī heves ider lebüñe kim
Dil ḫastadur aña şeker-i nār-dān gerek

---

[4759] H. 142a, Tİ. 106b, DB. 212b (bn. 212b), T. 178b (bn. 187a), V. 116a (bn. 116a), BM. 128b, Dİ. 92a

[4760] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[4761] 1a - Nişān: nişāne BM
1b - Kebāb: kebāb u Tİ, DB, T, Dİ

[4762] 4a - Şemʿ ü ṣafādur: şemʿ-i ṣafā durur DB, T / şemʿ-i ṣafādur Dİ
4b - Tāb u: tāba DB, T

[4763] 5b - Bāġ-ı cinān: bāġ u cinān Tİ

[4764] 6b - Bilürem kim: bilürem BM

[4765] 7a - Lebüñe: lebüñi Tİ, DB, T, V, BM
7b - Ḫastadur aña: ḫastadur BM; Şeker-i nār-dān: şeker ü nār-dān Tİ, DB, T, Dİ / şeker-i nādān BM

**455**[4766]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[4767]

1.[4768] ʿIşḳuñ odına yaḫılursam ne bāk
Şemʿ yanmayınca olmaz nūrı pāk

2.[4769] Bir hevā düşürdi ʿışḳuñ başuma
Ki*ol hevādan oda yandı āb u ḫāk

3.[4770] Ġonca laʿlüñ ḥasretinden teng-dil
Gül yañaġuñ ḥayretinden sīne çāk

4. ʿAḳl alur zülfüñ gözüñ ḳanum içer
Daḫı maḳṣūduñ nedür rūḥ-ı fidāk

5.[4771] Şerḥa şerḥadur firāḳuñdan ciger
Ney bigi*andan oldı nālem sūz-nāk

6.[4772] Zülfüñe ne ġuṣṣa ḥayrān olsa ʿaḳl
Leylīye ne ola ger Mecnūn helāk

7. Aḥmedī pervānesidür ʿışḳuñuñ
Ger cemālüñ şemʿine yana ne bāk

---

[4766] * H. 142b, Tİ. 106b, DB. 209b (bn. 209b), T. 176a (bn. 120b), V. 116b (bn. 116b), Dİ. 92b
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

[4767] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ḥarfü'l-kef" şeklinde başlık atılmıştır.

[4768] 1a - Bāk: pāk Dİ

[4769] 2b - Ki*ol: ol Dİ

[4770] 3a - Ḥasretinden: ḥayretinden Dİ
3b - Ḥayretinden: ḥasretinden Dİ

[4771] 5a - Firāḳuñdan: firāḳuñda Tİ, DB, T, V, Dİ
5b - Andan: kim Dİ

[4772] 6b - Ola ger: ger ola Tİ, DB, T, Dİ

**456**[4773]

***Müfteʿilün / Fāʿilün / Müfteʿilün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[4774]

1.[4775] ʿĀşıḳ olan kişinüñ göñli münevver gerek
Nirede baḫsa*orada yār muṣavver gerek

2.[4776] Gözlerüm uş dem-be-dem ivine ṣaçar gül-āb
Ki*anda ḫayālüñ varur anda muṭahhar gerek

3.[4777] Rūḥıla ḳalbe ṣafā ʿışḳ durur ʿışḳsuz
Ḳalb olıcaḳ ḳalb olur ḳalb-i mükedder gerek

4.[4778] Od u ṣu içindedür ʿāşıḳ olan şemʿ-vār
Ṣuda balıḫ olıban odda semender gerek

5. Çün *limeni'l-mülk*ile ʿışḳ ʿalem götüre
Cān u göñül ḥükmine cümle musaḫḫar gerek

6.[4779] Niçe ki cehd iderem vaṣluña girmez ele
Cehdile ne iş bite baḫt muḳadder gerek

7.[4780] Aḥmedī dīvānını nirede ki*oḫıyalar
Defter-i Şeyḫoġlı'nuñ kendü bigi*ebter gerek

---

[4773] * H. 142b, Tİ. 106b, DB. 213b (bn. 213b), T. 179b (bn. 188a), V. 116b (bn. 116b), Dİ. 92b
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

[4774] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[4775] 1b - Nirede: nireye V, Dİ; Baḫsa*orada: ḳılsa naẓar Dİ

[4776] 2b - Varur: durur Tİ

[4777] 3a - Ḳalbe: ḳılsa DB, T
3b - Ḳalb-i mükedder: ḳalb mükedder Dİ

[4778] 4a - İçindedür: içinde V
4b - Odda: oda Tİ, DB, T

[4779] 6a - Vaṣluña: vaṣluñı V, Dİ
6b - Bite: biter Tİ, DB, T

[4780] 7a - Ki: kim DB, T; Oḫıyalar: oḫınıla Tİ, V
7b - Bigi: gibi DB, T

**457**[4781]

***Mef'ūlü / Fā'ilātü / Mefā'īlü / Fā'ilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[4782]

1.[4783] Ḳaṣd itdi kim bir ālıla biñ cān ala gözüñ
Ne fitne ḳopdı devr-i ḳamerde ala gözüñ

2.[4784] Ġamzeñ güşāẕın eyle bu cānlara ḳıldı rāst
Kim bir kez eylemedi biñ oḫda ḫaṭā gözüñ

3.[4785] ʿAḳlıla cān durur dil ü dīn ḳaṣd itdügi
Oldı meger ḫalāyıḳa ʿayn-i ʿanā gözüñ

4.[4786] Ḳıyma bu ḫalḳa sen ki ḳıyāmet ider ḳıyām
Her kime kim baḫarısa bir dem ḳıya gözüñ

5.[4787] Bu fitne vü fütūr u bu āşūb-siḥrile
Tā ḫoẕ neler ide bu cihāna belā gözüñ

6.[4788] Bu dil-siyahlıġa naẓar itgil ki bī-günāh
Müʾmin ḳanın döküb ṣanur anı ġazā gözüñ

7.[4789] Ġamzeñ ne siḥr ider ki vefāñ arturur göñül

---

[4781] * H. 143a, Tİ. 106b, DB. 215b (bn. 215b), T. 181a (bn. 189b), V. 117a (bn. 117a), BM. 128b, Dİ. 93a
* Bu şiir H, Tİ, DB, T, V ve Dİ nüshalarında 7; BM nüshasında 6 beyittir.

[4782] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[4783] 1a - Biñ cān: cān biñi BM

[4784] 2a - Ġamzeñ: ġamze Dİ

[4785] 3a - Cān durur: cāndur u Tİ, Dİ

[4786] 4b - Dem: kez Tİ, Dİ

[4787] * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
5a - Āşūb: āşūb u Tİ, DB, T
5b - Neler ide bu cihāna belā: bu ʿāleme daḫı neler ide DB, T

[4788] 6a - Bī-günāh: bī-sebeb Tİ, DB, T

[4789] 7a - Vefāñ: vefā DB, T / velāñ Dİ
7b - Niçe: nice BM; Kim: ki Tİ, DB, T, Dİ

Niçe kim Aḥmedī’ye çoġ ide cefā gözüñ

**458**[4790]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[4791]

1. Ḳaddüñ öñinde ṭūbī i dilber ne'me gerek
   Aġzuñ ḳatında çeşme-yi kevṣer ne'me gerek

2.[4792] Müşgīn ṣaçuñ hevāsıla reyḥānı n'eylerem
   Fitne gözüñ sevādıla ʿabher ne'me gerek

3.[4793] Yüzüñ ḳatında lāleyi n'eylerem anda kim
   Şemʿ-i cihān-fürūz ola micmer ne'me gerek

4.[4794] Vaṣf itdügüm lebüñi baña ḳūt-ı cān durur
   Yāḳūtı n'eylerem daḫı güher ne'me gerek

5. Vaṣluñ ṣafāsıçun dilerem bu cihānı ben
   Sensüz eyit bu ḫāk-i mükedder ne'me gerek

6.[4795] Devlet müyesser itse ki*olam saña ḫāk-i pāy
   Baḫt-ı Ḳubād u tāc-ı Sikender ne'me gerek

7.[4796] Şīrīn-lebüñ ḳatında n'ider Mıṣr'ı Aḥmedī
   Her ḳanda ki*āb-ı Ḫıżr ola şekker ne'me gerek

---

[4790] * H. 143a, Tİ. 107a, DB. 212a (bn. 212a), T. 178b (bn. 187a), V. 117a (bn. 117a), Dİ. 93a
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

[4791] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[4792] 2a - N'eylerem: n'iderem Dİ

[4793] 3a - N'eylerem: n'iderem DB, T, Dİ

[4794] 4b - N'eylerem: n'iderem Dİ

[4795] 6a - İtse: ola DB, T; Ki*olam: olam Dİ
6b - Ḳubād u: Ḳubād V

[4796] 7a - N'ider Mıṣr'ı: nedür Mıṣr Dİ
7b - Ki*āb-ı Ḫıżr: āb-ı Ḫıżr Dİ

**459**[4797]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[4798]

1. Ḳaşuñ kemānını ḳurıbanuñ belā gözüñ
   Cānlara rāst eyledi tīr-i ḳażā gözüñ

2.[4799] Türk-i Ḫıṭā durur niçe ki*atar ḳader bigi
   Oḫın nişāneye irürür bī-ḫaṭā gözüñ

3. ʿAḳl u göñül n'olur ki ide siḥrile esīr
   Hārūt-ı Bābil içre bu ʿayn-i ʿanā gözüñ

4. Ne cān ḳodı ne ʿaḳl ki ālıla almadı
   Şimdi diler ki dīnile īmān ala gözüñ

5. Ger olmayaydı cānlara laʿlüñ ḥayāt-baḫş
   İderdi cümle cān u cihānı fenā gözüñ

6.[4800] Geh cāna ḳaṣd ider ü geh dīn ü dil alur
   Ne fitne ḳopdı devr-i ḳamerde ala gözüñ

7.[4801] Ne ʿişvedür bu kim daḫı mihrüñi arturur
   Niçe ki Aḥmedī'ye çoḫ ider belā gözüñ

---

[4797] * H. 143b, Tİ. 107a, DB. 215b (bn. 215b), T. 181b (bn. 190a), V. 117b (bn. 117b), Dİ. 93b
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

[4798] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[4799] 2a - Bigi: gibi DB, T

[4800] 6a - Geh dīn: gehi dīn Dİ

[4801] 7a - Arturur: artura Tİ, DB, T
7b - İder: ide DB, T; Belā: cefā Dİ

**460**[4802]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[4803]

1. Ḳaşuña ol ki ider fikr-i bārīk
   Hilāl-i ʿanberīn dir *celle bārīk*

2.[4804] Gözüm baḫıb yüzüni görmeyicek
   Olur gün baña gice bigi tārīk

3. Baña dirler ki ʿışḳın terk id anuñ
   Ne bilür devletüñ ḳadrin meġālīk

4.[4805] Dil ü cān ḳıblesisin n'ola senden
   Eger bir rāḥata irse ṣaʿālīk

5. Cihānuñ māliki olduñ anuñçun
   Memālik saña oldılar memālīk

6.[4806] *Yuḥibbük küllī berrin fī'l-berāyā*
   *Ebāra'llāhu küllī men yuʿālīk*

7. Ḳaşuñdur Aḥmedī cānına miḥrāb
   Anuñçundur ḫayāli ḫūb u bārīk

---

[4802] H. 143b, Tİ. 107b, DB. 214b (bn. 214b), T. 180b (bn. 189a), V. 117b (bn. 117b), BM. 129a, Dİ. 93b

[4803] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[4804] 2b - Bigi: gibi DB, T

[4805] 4a - N'ola: bula DB, T
4b - Ṣaʿālīk: ṣafālık DB, T

[4806] 6b - Yuʿālīk: yuʿādīk Dİ

**461**[4807]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ş̱erāhu**[4808]

1.[4809] Gönlüñe irmesün ebedā hīç ġam senüñ
Ẕātuñ cihāndan olmasun iy şāh kem senüñ

2.[4810] Ḥayf ola kim elem ire nāzük vücūduña
Senden ıraḫ ʿadūña irişsün elem senüñ

3.[4811] Sen āb-ı Ḫıżr'sın saña lāyıḳ degül ġubār
Sen rūḥ-ı ḳudssın ne'ñe irer saḳam senüñ

4.[4812] Sen āyet-i şifāsın elem sende nişedür
Biñ ʿillete gerek kim ola aduñ em senüñ

5.[4813] Sen ẕāt-ı ʿadlsin ʿarażıla bu ʿārıża
Nāzük mizācuña nice ider sitem senüñ

6.[4814] Şāẕī vü bāẕe ḫūn-ı siyāvuşdur arada
Bezmüñden ayru düşeliden cām-ı Cem senüñ

7.[4815] Her dem hezār-bār olur zār Aḥmedī

---

[4807] * H. 144a, Tİ. 107b, DB. 218b (bn. 218b), T. 184a (bn. 143a), V. 118a (bn. 118a), BM. 129a, Dİ. 94a

* Bu şiir H, Tİ, DB, T, V ve Dİ nüshalarında 7; BM nüshasında 6 beyittir.

[4808] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[4809] 1b - Cihāndan: cihānda DB, T

[4810] 2a - Elem: elem elem BM
2b - İrişsün: irsün BM

[4811] Bu beyit BM nüshasında yoktur.

[4812] 4a - Sende: senden BM; Nişedür: n'eylesün DB, T / nişe var Dİ

[4813] 5b - İder: irer Tİ

[4814] 6a - Arada: orada BM
6b - Cām-ı Cem: Cem BM

[4815] 7b - Niçe: nice Dİ; Ẕerre: laḥẓa Tİ, DB, T, V

Gönlüñde niçe kim ṭuya bir ẕerre ġam senüñ

**462**[4816]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[4817]

1.[4818] Göñül mülkine ʿışḳuñ oldı mālik
Seni*iderler heves cümle memālik

2. Gözüñ siḥrinedür āşüfte-dil ḥūr
Yüzüñ nūrınadur ḥayrān melāʾik

3. Kemendi zülfüñüñ ʿaḳla meḫāvif
Sevādı ġamzeñüñ cāna mehālik

4. Yüzüñ gören fidī*ider yoluña cān
Bu nāzük-veche bu durur feẕālik

5.[4819] Gözüñ göñlümi aldı cān daḫı*alsa
Ne çare *küllī men fī'l-arżı hālik*

6. Ḳaşuña baḫdı ḳıble ṣandı ʿābid
Ṣaçuñı gördi yoldan azdı sālik

7.[4820] İder ṣabr Aḥmedī hicrüñ odına
*Leʿalla'llāhu yuḥdiṯ baʿde ẕalik*

---

[4816] * H. 144a, Tİ. 107b, DB. 214a (bn. 214a), T. 180b (bn. 189a), V. 118a (bn. 118a), Dİ. 94a
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

[4817] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[4818] 1b - İderler: ider DB, T, Dİ

[4819] 5a - Cān daḫı: cānıda Dİ

[4820] 7a - Hicrüñ: ʿışḳuñ V

**463**[4821]

***Mef'ūlü / Fā'ilātü / Mefā'īlü / Fā'ilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[4822]

1. Güne hilāl bigi çekiben kemān ḳaşuñ
   Yaḫar cihānı fitneyile bī-gümān ḳaşuñ

2. Tīr-i ḳażā durur ki*atılur ġamzeñüñ oḫı
   Anuñıçun kimesneye virmez emān ḳaşuñ

3.[4823] Ger secde varısa saña ḳarşu farīżadur
   Kim ḳıbledür işigüñ ü miḥrāb-ı cān ḳaşuñ

4.[4824] Devr-i ḳamerde yüzüñile ideli ḳırān
   Āḫir zamāna fitnesin ider ʿayān ḳaşuñ

5. Ḳan içmege hevesde durur her nefes gözüñ
   Cān almaġa işāret ider her zamān ḳaşuñ

6.[4825] Biñ cānı ġamzeñ oḫına ḳıldı hedef velī
   Birine raḥm itmedi nā-mihrübān ḳaşuñ

7.[4826] Ḳılur nişāne cān u revānını Aḥmedī
   Her ġamze oḫına ki*ider anı revān ḳaşuñ

---

4821 * H. 144b, Tİ. 107b, DB. 215a (bn. 215a), T. 181a (bn. 189b), V. 118b (bn. 188b), BM. 129b
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.

4822 H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

4823 3b - Ḳıbledür: ḳıble DB, T; İşigüñ ü: işigüñ BM

4824 4a - Yüzüñile: gözüñile Tİ, DB, T

4825 6a - Hedef: heves V

4826 7b - Ġamze: ġamzeñ Tİ, DB, T

**464**[4827]

***Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿīlü / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[4828]

1.[4829] Māhiyyetini ʿaḳl idemez yüzüñüñ idrāk
Bes sini taṣavvur ide mi kimsene ḫāṣāk

2.[4830] Ṣavḳıla yanar ṭalʿatuñuñ sāl u meh encüm
ʿIşḳıla döner ḫiẕmetüñüñ rūz u şeb eflāk

3. Zülfüñ hevesi ḳıldı perīşān beni tā ḫoẕ
Daḫı ne ide baña bu sevdā-yı ḫaṭar-nāk

4.[4831] Senden ne ḫaber virdi gülistāna ṣabā kim
Gül anı*işidüb ṣavḳıla ḳıldı yaḫasın çāk

5. Göñül ki senüñ oldı n'ider cān u cihānı
*Ḥāṣā* sen olan yirde ki ola ḫas u ḫāṣāk

6.[4832] Pākīze naẓar oldı gözüm sini göreli
Ḫoẕ saña baḫanuñ gerek ola naẓarı pāk

7. Ten ḥaẓẓın unıda dileyen rūḥ ṣafāsın
Ṣu ṣāfi olur çün gider andan eṯer-i ḫāk

8.[4833] Ger Aḥmedī'ye idesin iy dost ʿināyet

---

[4827] * H. 144b, Tİ. 108a, DB. 210a (bn. 210a), T. 176b (bn. 33a), V. 118b (bn. 118b), Dİ. 94b
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

[4828] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[4829] 1b - Bes: pes Tİ, DB, T

[4830] 2b - Ḫiẕmetüñüñ: ḫiẕmetüñe V

[4831] 4b - Anı*işidüb: işidüben Dİ

[4832] 6a - Göreli: görelden DB, T

[4833] 8b - Cihān: eger DB, T

Bu cümle cihān düşmen olursa aña ne bāk

**465**[4834]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[4835]

1. Ne yüzdür böyle ḫūb u rūşen ü pāk
   Meh ü mihr ola mı bu ḥüsne ḥāşāk

2. Ezel naḳḳāşı naḳşuñı yazarken
   Naẓar ol naḳşa idüb didi *levlāk*

3.[4836] Ne yüz bu kim ḳatında*anuñ görinür
   Gül ü gül-zār-ı cennet ḫār u ḫāşāk

4.[4837] Gözümdedür sevādı gözlerüñüñ
   Ki nergis anda biter ki*ola nem-nāk

5. Yüzüñe gül teşebbüh itdügiçün
   Ḥaḳ anı yile virüb eyledi ḫāk

6. Benefşe zülfüñüñ ʿışḳına düşdi
   Bu sevdādan perīşandur u ġam-nāk

7.[4838] Ṣaçuñ göñüllerüñ ḳaydında çābük
   Gözüñ cānları ṣayd itmekde çālāk

8.[4839] Lebüñ vaṣfını ṣordum ʿaḳla didi

---

[4834] * H. 145a, Tİ. 108a, DB. 209b (bn. 209b), T. 176b (bn. 33a), V. 119a (bn. 119a), BM. 129b, Dİ. 94b

* Bu şiir H, Tİ, DB, T, V ve Dİ nüshalarında 9; BM nüshasında 7 beyittir.

[4835] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[4836] 3a - Yüz: yüzdür Dİ; Ki: kim Dİ; Ḳatında*anuñ: ḳatında Dİ

3b - Gül-zār-ı cennet: gül-zār u cennet BM, Dİ

[4837] 4b - Ki: ne BM; Ki*ola: ola BM, Dİ

[4838] Bu beyit BM nüshasında yoktur.

[4839] Bu beyit BM nüshasında yoktur.

Kim itdi kim ide cān sırrın idrāk

9. Sen olduñ fikr ü ẕikri Aḥmedī'nüñ
Anuñçundur sözi her ʿaybdan pāk

**466**[4840]

***Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[4841]

1.[4842] Nev-bahār oldı girü bāġıla büstānı görüñ
Nice ser-sebzdür ü tāze gülistānı görüñ

2.[4843] Nicesi ṣaçdı hevā ʿanber-i sārāyı baḫuñ
Nicesi dökdi bulıt güher-i ʿummānı görüñ

3.[4844] Nice Dāvud bigi nāle ider bülbül-i mest
Nice düzmiş girü gül çetr-i Süleymānı görüñ

4.[4845] Cām-ı zer almış ele nergis-i raʿnāya baḫuñ
Sāġar-ı laʿl dutar lāle-yi nuʿmānı görüñ

5.[4846] Çün ṣabāḥ irdi vü oldı girü ḫoş vaḳt-i ṣabūḥ
Giceden var mı daḫı*ol laʿl-i Bedaḫşān'ı görüñ

6.[4847] Ellerin nice götürmiş göge şöyle ki çınār
Şeh duʿāsında durub serv-i ḫırāmānı görüñ

7.[4848] Mey-i reyḥānīye sāḳī ola her kişi zi ḥayf
Anı ṣuñmaḫlıġa ol ṣaçları reyḥānı görüñ

---

[4840] H. 145a, Tİ. 108a, DB. 217a (bn. 217a), T. 182b (bn. 191a), V. 119b (bn. 119b), BM. 130a, Dİ. 95a

[4841] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[4842] 1b - Ser-sebzdür ü: ser-sebz durur Tİ, DB, T, V / ser-sebz oldı bu Dİ

[4843] 2a - Sārāyı: sārāya Tİ, DB, T
2b - ʿUmmānı: ʿayānı BM

[4844] 3a - İder: ider ol Dİ

[4845] 4b - Laʿl dutar: laʿli dutan Dİ; Lāle-yi nuʿmānı: lāle vü nuʿmānı DB, T

[4846] 5a - Ṣabāḥ: ṣabā Tİ, DB, T, V, BM
5b - Daḫı*ol: daḫı Dİ; Laʿl-i Bedaḫşān'ı: revnāḳ-ı devrānı DB, T

[4847] 6a - Çınar: çār BM

[4848] 7a - Mey-i reyḥānīye: mey-i reyḥānīne Dİ
7b - Ol: şol DB, T

8.[4849] Nergis ü gül ne gerek ol gözile yüze baḫuñ
La‘lile dür ne gerek ol leb ü dendānı görüñ

9.[4850] Yile varur gülüñ evrāḳı naẓar itmeñ aña
Aḥmedī yazduġı bu defter ü dīvānı görüñ

[4849] 8a - Nergis ü gül: nergis-i gül BM
8b - Dür ne: dür-dāne BM
[4850] 9a - Aña: ki Dİ
9b - Defter ü dīvānı: defter-i dīvānı BM

**467**[4851]

***Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[4852]

1. Naẓar itmek bu cihānıla bu cāna ne gerek
   Ol kişiye kim aña dilber-i cānāne gerek

2. Cān diler kim ola ḳurbān ayaġuñ ṭopraġına
   Ger ḳabūl olurısa daḫı bu cāna ne gerek

3. Baña dirler ki neçün cān viresin ʿışḳına*anuñ
   Ne'm olur iy ʿaceb ol nesne ki cānāna gerek

4.[4853] Ḳaşlaruñ ʿişvesi vü gözlerüñ efsūnıyıla
   ʿAḳlıla dīn ü dil alduñ daḫı cānā ne gerek

5.[4854] Ger maḳām itdiyise göñlümi ʿışḳuñ ne ʿaceb
   Ḳanda kim genc var anuñ yiri vīrāne gerek

6.[4855] Yaşum içinde ṭaleb itse ḫayālüñi gözüm
   N'ola deryāya düşer ol ki*aña dür-dāne gerek

7.[4856] Cān virürise hevāsına ṣaçuñuñ bu göñül
   Ol ki zencīri hevā eyleye dīvāne gerek

---

[4851] * H. 145b, Tİ. 108b, DB. 213a (bn. 213a), T. 179a (bn. 187b), V. 119b (bn. 119b), BM. 130a, Dİ. 95b

* Bu şiir H, Tİ DB, T ve Dİ nüshalarında 9; V nüshasında 8; BM nüshasında 7 beyittir.

[4852] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[4853] * Bu beyit V nüshasında yoktur.

4a - Ḳaşlaruñ: ḳaşuñuñ BM; ʿİşvesi vü: ʿişvesini DB, T; Efsūnıyıla: efsūnıla DB, T

[4854] * Bu beyit BM nüshasında yoktur.

5b - Var: ola DB, T, Dİ

[4855] 6b - Deryāya: deryā BM

[4856] 7a - Cān virürise: n'ola cān virürise Tİ / n'ola cān virse Dİ

7b - Zencīri hevā: zencīre heves Dİ

8.[4857] Mescid ü medreseye ṣaldı riyā şirk ü nifāḳ
Şirkden ḳurtılayım diyene mey-ḫāne gerek

9. Aḥmedī itdise peymān ki daḫı içmeye mey
Aña keffāretiçün bir iki peymāne gerek

[4857] Bu beyit BM nüshasında yoktur.

**468**[4858]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[4859]

1.[4860] Niçe kim göresin yüzin ḫalīlüñ
Kemāl-i ṣunʿını ẕikr it celīlüñ

2. Yolına terk it yāruñ dil ü cān
Anı isderiseñ budur sebīlüñ

3.[4861] Bedel saña kim olısar cihānda
Çü yoḫdur āferīnişde bedīlüñ

4.[4862] Lebüñ kim teşne durur aña kevṯer
Giderdi yüzi ṣuyın selsebīlüñ

5.[4863] Atarsañ baña at ġamzeñ oḫın kim
Hevesdeyem ki*olam sinüñ ḳatīlüñ

6.[4864] Ḥaḳ'uñ dīẕārına münkir olana
Yüzüñ göster ki*ola rūşen delīlüñ

7.[4865] Yanar ʿışḳuñda cānı Aḥmedī'nüñ
Nice kim şemʿ içinde fetīlüñ

---

[4858] * H. 145b, Tİ. 108b, DB. 219a (bn. 219a), T. 184a (bn. 143a), V. 120a (bn. 120a), BM. 130b, Dİ. 95b
* Bu şiir H, Tİ, V, BM ve Dİ nüshalarında 7; DB ve T nüshalarında 6 beyittir.

[4859] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[4860] 1a - Niçe: nice BM, Dİ

[4861] 3b - Çü: ki Tİ, DB, T

[4862] 4a - Aña kevṯer: āb-ı kevṯer Dİ

[4863] 5b - Ki*olam: olam Dİ

[4864] * Bu beyit DB ve T nüshalarında yoktur.
6b - Ki*ola: ola Dİ

[4865] 7b - Nice: niçe Dİ

**469**[4866]

***Mef'ūlü / Fā'ilātü / Mefā'īlü / Fā'ilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu ḳabrehu**[4867]

1. Hicrüñle yüregümi ṭolu yara eyledüñ
   Aġyāra idecek işi sen yāra eyledüñ

2.[4868] Cān gül-şeker dilerdi lebüñden aña müjeñ
   Ḫār oldı zi devā ki bu bī-māra eyledüñ

3.[4869] Zülfüñ göñül alur u gözüñ cāna ḳaṣd ider
   Ne fitnedür ki işbu giriftāra eyledüñ

4.[4870] Ṣabrıdı baña çāre her işde anı daḫı
   'Işḳuña aldurub beni bī-çāre eyledüñ

5.[4871] Fettān ṣaçuñ hevāsına āşüfte idiben
   Bād-ı ṣabā bigi beni āvāre eyledüñ

6.[4872] Dīnidi bes ki zülfüñ anı itmemişdi ṣayd
   Uş anı daḫı almaġa göz ḳara eyledüñ

7.[4873] Biñde birini şerḥ idemez Aḥmedī beyān
   Ol miḥnetüñ ki sen bu dil-efkāra eyledüñ

---

[4866] * H. 146a, Tİ. 108b, DB. 217b (bn. 217b), T. 183a (bn. 191b), V. 120a (bn. 120a), BM. 130b, Dİ. 96a
* Bu şiir H, Tİ, DB, T, BM ve Dİ nüshalarında 7; V nüshasında 6 beyittir.

[4867] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[4868] 2a - Dilerdi lebüñden: diler dilüñden Dİ; Müjeñ: gözüñ DB, T

[4869] 3a - Gözüñ cāna:Benüñ cāna DB, T / cāna BM
3b - Ki işbu: işbu DB, T

[4870] * Bu beyit V nüshasında yoktur.
4a - Ṣabrıdı: ṣabr it BM

[4871] 5b - Bigi: gibi DB, T; Āvāre: bī-çāre V

[4872] 6a - Zülfüñ anı: anı zülfüñ BM

[4873] 7a - Şerḥ: şer T; Beyān: şehā DB, T
7b - Bu dil-efkāra: dil-i efkāra Dİ

**470**[4874]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[4875]

1. Yaraludur ġamzeñ oḫından yürek
Yāra zaḫmı böyle mi urmaḫ gerek

2.[4876] Gözlerüm yaşında*eridi cān u ten
Şöyle ki*odda şemʿ erir ṣuda nemek

3.[4877] Nālişümden ṭāña ḳaldılar nücūm
Ḥasretümden ḥayrete düşdi felek

4. Ṣabr it dirler baña andan ıraḫ
Nice dirile ṣudan daşra semek

5. Ṭolu ḳandıla lebüñ laʿli baña
Ne revādur böyle ḫūn-ı dil yimek

6. Ḳan durur hicrüñ ḫumārından ciger
Ḳanı vaṣluñ bāẕesinden bir yürek

7.[4878] Senden ıraḫ baġrumuñ ḥāli nedür
Ṣor gözüm yaşına ki*eyde yik-be-yek

8.[4879] Bu kemāle olmaz insānda cemāl
Sen meger ḫūrī olasın yā melek

---

[4874] H. 146a, Tİ. 109a, DB. 211b (bn. 211b), T. 178a (bn. 140b), V. 120b (bn. 120b), BM. 131a, Dİ. 96b

[4875] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "velehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[4876] 2a - Gözlerüm yaşında*eridi: eridi gözüm yaşında Dİ

[4877] 3b - Felek: melek V, BM, Dİ

[4878] 7b - Ki*eyde: ide DB, T / kim eyde BM / eyde Dİ

[4879] 8a - Kemāle: kemālde Tİ

9.[4880] Yüzüñüñ vaṣfın ḫoş eydür Aḥmedī
Gerçi arturmaz güneş yüzin bezek

[4880] 9a - Eydür: ider DB, T, BM
9b - Arturmaz: kim itmez V, BM

**471**[4881]

***Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[4882]

1.[4883] Yaḫıldı fürḳatüñ odından uş ḳarara yürek
Meger ki vaṣluñ ire kim gele ḳarāra yürek

2.[4884] Niçe gözüm yaşarub sūzıla ḳurıya ciger
Niçe yüzüm ṣararub derdile ḳarara yürek

3.[4885] Girü ḳarāra gele yaşlu gözlerüm dirler
Çü şemʿ bigi yanar nicesi ḳarara yürek

4.[4886] Dütüni āhumuñ uş dutdı yiryüzini meger
Diler ki gögi ḳararda bu baḫtı ḳara yürek

5. Yürege cevrüñile ḳaṭre ḳaṭre ḳan ṭamıban
Bir araya dirilib beñzedi enāra yürek

6. Gözümden anuñıçun yaş yirine ḳanlar aḫar
Ki ġamzeñ oḫıla iy yār ṭoldı yara yürek

7. ʿAceb mi ʿūd bigi itse Aḥmedī nāle
Ki oldı ney bigi derdüñle pāre pāre yürek

---

4881 * H. 146b, Tİ. 109a, DB. 212a (bn. 212a), T. 178a (bn. 140b), V. 121a (bn. 121a), BM. 131a, Dİ. 96b
* Bu şiir H, Tİ, DB, T, V ve BM nüshalarında 7; Dİ nüshasında 6 beyittir.

4882 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

4883 1a - Odından: odında Tİ, DB, T, Dİ
1b - İre kim: ire Dİ

4884 2a - Niçe: nice BM
2b - Niçe: nice V, BM

4885 Bu beyit Dİ nüshasında yoktur.

4886 4a - Meger: tamām Tİ, DB, T

**472**[4887]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Ve ayżān lehu**[4888]

1. Bu menzil-gāhı itsün Ḥaḳ tebārek
   Saña iy şāh-ı meymūn u mübārek

2. Sen olsın kim ider sulṭān-ı encüm
   Ayaġuñ ṭopraġını tāc u tārek

3.[4889] Bilādıla diyārı itdi maʿmūr
   Senüñ ʿadlüñ *saḳiyya'llāh diyārek*

4.[4890] ʿAdūña āyet-i mülk oldı taḥrīm
   Saña*irdi sūre-yi feṯḥ ü tebārek

5. Gül-sitānda ṣenāñıla*oldı mevzūn
   Nevā-yı bülbül ü laḥn-ı çekāvek

6. Saña çāker yaraşur yüz Ferīdūn
   Saña bende gerekdür biñ Siyāmek

7. Saña ḫaşm olanuñ adın cihānda
   Ḳılıcuñıla ider uş ḳażā ḥak

8. Kemālüñden bilinür ki*oldı saña
   Muʿallim ʿaḳl-ı küll Cibrīl atābek

---

[4887] * Tİ. 107a, DB. 210b (bn. 210b), T. 177a (bn. 33b)
* Bu şiir H, V, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.
* Bu şiir Tİ nüshasında 11; DB ve T nüshalarında 9 beyittir.

[4888] Tİ nüshasındaki başlıktır. T nüshasında da "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[4889] 3b - Saḳiyya'llāh: saḳiyya'llāhu DB, T; Diyārek: tebārek DB (Ṣaḥḥ kaydı: diyārek DB)

[4890] 4a - Āyet-i mülk: mülk-i āyet DB, T

9. Ezelden urdılar baḫtuñ esāsın
Ebedden düzdiler anuñçun āhek

10.[4891] Ne kim dir Aḥmedī medḥüñde*olur rāst
Günüñ nūrı bigi kim yoḫ aña şek

11.[4892] Yoluñda yay bigi egri olanuñ
Ciger-gāhına irsün tīr-i nāvek

[4891] Bu beyit sadece Tİ nüshasında vardır.
[4892] Bu beyit sadece Tİ nüshasında vardır.

**473**[4893]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Ve ayżān lehu**[4894]

1. İrişdi ʿīd kim itsün mübārek
   Anı şehzādeye *Allāh tebārek*

2.[4895] Ol ol şehzādedür kim ayaġı tozı
   Meliklere yaraşur tāc u tārek

3.[4896] Melik-zāde Murād bin Muḥammed
   *Eʿaza'llāhü enṣāreh ve bārek*

4. Aña lalalıġ idüb mīr Huşenk
   Aña nāyibliġ eyler şeh Siyāmek

5. Nicesi pāyidār ola*aña düşmen
   N'ide şeh-bāz öñinde çekāvek

6. Anuñla kej olana şöyle kim yay
   İrürür çarḫı ḳavsa tīr-i nāvek

7. Ḫademdür çeşm dergāhına anuñ
   Sipihr ü mihr ü māh encüm bilā-şek

8. Aña ṭāġī olanuñ yüregine
   Çıḫar derdile ṭāʿūn u ḫıyārek

---

[4893] * DB. 210b (bn. 210b), T. 177a (bn. 33b)
* Bu şiir H, Tİ, V, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

[4894] T nüshasındaki başlıktır.

[4895] 2a - Kim: ki T

[4896] 3a - Bin: ibnü T

9.[4897] Aña ḥaşm olanuñ ʿömri yazusın
İder defterden uş ḳażā Ḥak

10.[4898] Anuñ baḫtı siyāhī serāy yapılıcaḳ
Beḳā vü rifʿatidi seng ü āhek

11. Ḳapusına*irdi ʿīd ü Aḥmedī uş
Bu olsun ḳutlu ol olsun mübārek

[4897] 9b - Ḳażā: dest-i ḳażā T
[4898] 10a - Siyāhī serāy: serāyı T

**474**[4899]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Ġazel-i Aḥmedī Redīf-i Diger**[4900]

1. Gül mi zībādur leṭāfetde ya ruḫ-sāruñ senüñ
   Lāle mi ḫoşdur ṭarāvetde ya dīdāruñ senüñ

2. Nergis-i raʿnā mı yegdür yā senüñ ela gözüñ
   Sünbül-i zībā mı yeg yā zülf-i mekkāruñ senüñ

3. Rūzigāruñ cevri mi çoḳ yā benüm zārılıġum
   Devr mi çoḳ ẓulm ider yā çeşm-i ḫūn-ḫˇāruñ senüñ

4. Mülket-i ʿālem mi yegdür yā senüñ āsāyişün
   Miḥnet ü dünyā mı artuḳ yāḫud āzāruñ senüñ

5. Firḳatüñ mi acıdur *bi'llāh* yaḫud ʿıyşum benüm
   Cān mı ṭatlıdur yaḫud laʿl-i şeker-bāruñ senüñ

6. Nāliş-i ḳumru mı artuḳ yā benüm zār itdügüm
   Naġme-yi bülbül mi yegrek yāḫu güftāruñ senüñ

7. Aḥmedī'nüñ şiʿrü mi yeg yāḫu naẓm-ı gevherüñ
   Āb-ı ḥayvān mı ola ṭatlu yaḫud yaruñ senüñ

---

4899 * CN. 176b
* Bu şiir sadece CN'de vardır.

4900 CN'deki başlıktır.

**475**[4901]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu fi'l-ġazeliyyāt**[4902]

1.[4903] Aç niḳābı yüzüñi ʿāşıḳlaruña ʿarża ḳıl
Kim firāḳuñdan yaḫıldı şemʿ bigi cān u dil

2. Ḳūt-ı rūḥ u kuvvet-i dil eylemiş vaṣluñı Ḥaḳ
Anuñıçun cān u göñül saña oldı müştaġıl

3.[4904] Zülfüñi sünbül görüb dir kim zihī reyḥān-ı rūḥ
Boyuña baḫıb çenār eydür zi serv-i müntaḳıl

4.[4905] Cān u dil olsun fidī luṭfuña iy perverdigār
Kim senüñ suñʿuñıla bu ḥüsni buldı āb u gil

5. Sūzıla bir sāz it iy muṭrib-i ḫoş-naġme kim
Nev-bahār u yār bize hem-nişīn oldı bu yıl

6. Sāḳīyā sāz-ı ṣabūḥ it cām ṣun encāmı ḳo
Kim ṣabādur ʿanber-efşān u hevādur muʿtedil

7.[4906] Bülbüli gūş it güle ḳarşu ne söz eydür ṣabāḥ
Bu ne sözdür anı ʿāşıḳlar bileler bu ne dil

8.[4907] Ṣāniʿüñ ṣunʿın neẓāre ḳılmaġuñ hengāmıdur

---

[4901] H. 156a, Tİ. 109a, DB. 223b (bn. 223b), T. 189a (bn. 52a), V. 121a (bn. 121a), BM. 131b, Dİ. 97a

[4902] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ḥarfü'l-lām"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[4903] 1b - Bigi: gibi DB, T

[4904] 3a - Reyḥān-ı rūḥ: reyḥān u rūḥ DB, T / ḥayrān-ı rūḥ BM

[4905] 4a - Luṭfuña: luṭfuñıla BM; Perverdigār: perdigār BM
4b - Suñʿuñıla: ḥüsnüñile DB, T

[4906] 7b - Ne sözdür: nedür V

[4907] 8b - Uyan: uyan u Tİ

Uyırısañ iy göñül uyan esrükseñ ayıl

9.[4908] Aḥmedī yāruñ leb ü dendānı vaṣfın ideli
Şekkerüñ ẕevḳin ü güher naẓmını ḳıldı ḫacil

10. Şehr içinde cehlile şöhret dutan ḳarġalaruñ
Ṭaʿnesinden olma iy bülbül nefeslü münfaʿil

[4908] 9b - Ẕevkin ü: ẕevkini V / ẕevkin BM

**476**[4909]

***Müfteʿilün / Mefāʿilün / Müfteʿilün / Mefāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[4910]

1.[4911] Āh ki göñli şāhumuñ ben ḳulıyıla uz degül
Anuñıçun ki ṭāliʿ üm hīç benümle uz degül

2.[4912] Ṣabr iderem cefāsına kim ne dilerse işleye
Çün ḳamu ḫalḳa eyledür baña bu yaluñuz degül

3.[4913] Ol ki baña ögüt virüb yāruñı terk it diye
Bāẕ-ı hevādur ögüdi didügi söz söz degül

4. Ḳıblesidür bu göñlümüñ yüz kime döndürem daḫı
Ṭabduġı ḳıble kişinüñ birdür i dost yüz degül

5.[4914] Ālıla ala gözlerüñ ʿaḳlıla cāndur alduġı
Ḳanda ki cāẕūlar ola ol ara fitnesüz degül

6. Yüzüñe ḳarşu āyine şemʿ bigi erimedi
Yüzine saḫt-rūlaruñ yüz dimegil ki yüz degül

7.[4915] Azma yoluñdan Aḥmedī üzme özüñi ġuṣṣadan
Ḥaḳ'dan ümīẕüñ üzmegil gerçi ki baḫtuñ uz degül

---

[4909] * H. 156a, Tİ. 109a, DB. 230a (bn. 230a), T. 195a (bn. 48a), V. 121b (bn. 121b), BM. 132a, Dİ. 97a
* Bu şiir H, Tİ, V, BM ve Dİ nüshalarında 7; DB ve T nüshalarında 6 beyittir.

[4910] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "velehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[4911] 1a - Ki: kim BM; Uz: düz Tİ, DB, T
1b - Anuñıçun ki: anuñıçun Dİ; Uz: düz V, Dİ

[4912] 2a - Kim ne: ne kim BM; Dilerse: ḳılursa V
2b - Eyledür baña bu: eyledür ol baña DB, T, V, Dİ / eyle baña BM

[4913] 3a - Virüb: vire V, Dİ; İt: eyle Dİ
3b - Ögüdi: ol BM; Söz söz: sözi söz Dİ

[4914] Bu beyit DB ve T nüshalarında yoktur.

[4915] 7b - Üzmegil: kesmegil DB

**477**[4916]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[4917]

1. Uyḫu girseydi gözüme ol cemāl
   Gösdereydi baña düşde bir ḫayāl

2.[4918] Başa iltem dir ṣaçuñ sevdāsını
   Bu perīşānlıḫda zi fikr-i muḥāl

3.[4919] Ḥayrete düşdüm ki zülfüñe ṣabā
   Bu fütūrıla nice buldı mecāl

4.[4920] Dök bu perr ü bālı ol bālāyıçun
   Ki*ol hevāda uçamaz bu perr ü bāl

5. Terk ide cānını yārı isdeyen
   Kim bu yolda ten belādur cān vebāl

6. Düşdi meftūn ol ḥarāmī gözlere
   Aḥmedī ki*oldı sözi siḥr-i ḥelāl

7. Ger Ḫucen'de irişürse bu kelām
   *Derrühü li'llāh* diye rūḥ-ı Kemāl

---

[4916] H. 156b, Tİ. 109b, DB. 219b (bn. 219b), T. 185a (bn. 38a), V. 121b (bn. 121b), BM. 132a, Dİ. 97b

[4917] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ḥarf–ve ayżān lehu–ü'l-lām" şeklinde başlık atılmıştır.

[4918] 2a - Başa iltem: cān başa iltem Tİ / cān iledem Dİ
2b - Fikr-i muḥāl: fikr ü muḥāl V, BM

[4919] 3a - Düşdüm: düşdi DB, T

[4920] 4a - Perr ü bālı: bāl u perri Tİ
4b - Ki*ol: ol Dİ

**478**[4921]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ş̱erāhu**[4922]

1. Olalı siḥrile gözüñüñ ʿişvesi meş̱el
Zülfüñ düşürdi bini belā dāmına el el

2.[4923] Şīrīn durur ḥadīş̱i senüñ aġzuñuñ velī
Bir söz durur ki kimse aña bulmadı maḥal

3.[4924] Çoḫ dürlü itdiler yüzüñile ṣaçuñda baḥş̱
Devr-i teselsül añılıcaḳ çoḫ olur cedel

4. Rūḥ-ı yigānesin saña kim olısar ʿivaż
ʿÖmr-i ʿazīzsin saña kim bulısar bedel

5. Cānuma ʿışḳuñı ebedā itdiler ʿaṭā
Cemʿ olduġında bir yire hengāme-yi ezel

6.[4925] Göñül ṣaçuñ hevāsına itdiyise heves
ʿAyb itme kim uzadu olur sāḥat-ı emel

7. Ḥālini göñlüñüñ bilür ol yār Aḥmedī
Līkin ne nefʿ ide saña ʿilm-i bilā-ʿamel

---

[4921] * H. 156b, Tİ. 109b, DB. 222b (bn. 222b), T. 188a (bn. 59a), V. 122a (bn. 122a), Dİ. 97b
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

[4922] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu"; T nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[4923] 2b - Bulmadı: bulımaz Dİ

[4924] 3a - Yüzüñile ṣaçuñda: saçıñıla yüzüñde DB, T
3b - Devr-i teselsül: devr ü teselsül Dİ

[4925] 6a - Hevāsına: hevāsın Dİ; Heves: ʿarż Dİ

**479**[4926]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[4927]

1.[4928] Anuñıçun virdi saña bu cemāli ol celīl
Kim kemāl-i ṣunʿına ola yüzüñ rūşen delīl

2.[4929] Gül ḥayāsın yire döküb yüzüne*öykünmiş meger
Lā-cerem uş yile varub ṭopraġa düşdi ẕelīl

3.[4930] Didügiyiçün benefşe kim ṣaçuña beñzerem
Dilini ṭartub ḳafadan itdiler anı kelīl

4. Ṭuṭaġuñuñ ḥasretinden ġonca olub teng-dil
Gözlerüñüñ fitnesinden nergis olmışdur ʿalīl

5.[4931] Ḫıżr laʿlüñe*irmedi kim itdi nūş āb-ı ḥayāt
N'ola kevṣer ṣansa şūr-ābı żarūretde ġalīl

6.[4932] Ne ʿaceb öykünürise serv-i zībā boyuña
Kim ṭavīl olanda olmaz ʿaḳl ya olur ḳalīl

7. Aḥmedī ṣabr eyle ʿışḳ odına İbrahīm-vār
Ger dilerseñ kim olasın yār ḳatında Ḫalīl

---

4926 * H. 157a, Tİ. 109b, DB. 227a (bn. 227a), T. 192b (bn. 57b), V. 122a (bn. 122a), Dİ. 98a
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

4927 H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

4928 1b - Ola yüzüñ: yüzüñ ola Tİ, DB, T

4929 2a - Yire döküb: döküben Dİ

4930 3b - Ṭartub: dutub Dİ

4931 5a - Laʿlüñe: laʿle Dİ; İtdi nūş: nūş ide Tİ, DB, T, V
5b - N'ola: ola V; Ġalīl: ʿalīl V

4932 6a - Serv-i zībā: serv zībā Dİ
6b - ʿAḳl: ʿaḳl u Dİ

## 480[4933]

*Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün*

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu[4934]**

1. Bāẕ-ı ṣabā selāmumı cānāna ʿarża ḳıl
   Ten iḥtiyācını kerem it cāna ʿarża ḳıl

2.[4935] Ol zülfi ẓulmetinden eger ḳılasın güẕer
   Ṣuṣalığumı çeşme-yi ḥayvāna ʿarża ḳıl

3.[4936] Hüddüd bigi çü peyk-i sebāsın sen iy ṣabā
   Ḳarıncanuñ sözini Süleymān'a ʿarża ḳıl

4. İşbu żaʿīf ḥālini ol şāha it beyān
   İşbu gedāy faḳrını sulṭāna ʿarża ḳıl

5.[4937] Vālihliġümi ol yüzi gül-zāra şerḥ it
   Ḥayrānlıġumı ol ṣaçı reyḥāna ʿarża ḳıl

6.[4938] Ṭūṭī ḥikāyetin şekeristāna söylegil
   Bülbül şikāyetini gülistāna ʿarża ḳıl

7.[4939] Bu ẕerrenüñ peyāmın idüb āfitāba vaṣf
   Bu ḳaṭrenüñ niyāzını ʿummāna ʿarża ḳıl

---

[4933] * H. 157a, Tİ. 110a, DB. 225b (bn. 225b), T. 190b (bn. 53b), V. 122b (bn. 122b), BM. 132b, Dİ. 98b

* Bu şiir H, Tİ, DB, T, V ve Dİ nüshalarında 9; BM nüshasında 8 beyittir.

[4934] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[4935] 2a - Ḳılasın: bulasın Tİ, DB, T, Dİ

[4936] 3a - Sebāsın sen: ṣabāsın sen V, BM / sebā sensin Dİ

[4937] 5a - İt: ḳıl BM

[4938] 6a - Ṭūṭī: laʿli DB, T; Şekeristāna: ol şekeristāna BM

[4939] 7a - Ẕerrenüñ: ẕerre DB, T; Peyāmın: peyānın Tİ / beyānın DB, T; Vaṣf: ʿarż Tİ, DB, T, V, BM

8.[4940] Yandı*ol ḥabīb fürḳatile cān u dil oda
Gel iy ṭabīb derdümi dermāna ʿarża ḳıl

9. İḫlāṣın Aḥmedī'nüñ eyit pāẕişāhına
Ḫāḳān-ı iştiyāḳını ḫāḳāna ʿarża ḳıl

[4940] * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
8a - Yandı*ol: yandı Dİ

**481**[4941]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[4942]

1. Bī-cināyet ḳaṣd-ı cān itmek dilersin itmegil
   Key degül bī-cürm ḳan itmek dilersin itmegil

2.[4943] Ṣanurısañ kim cefāyıla seni terk eyleyem
   Vehmile olmaz gümān itmek dilersin itmegil

3.[4944] Çün elif ḳaddüñ hevāsında*oḫ bigi*oldum rāst-rev
   Ḳaddümi nişe kemān itmek dilersin itmegil

4.[4945] Ġamzeñi kim ḳaṣdı oldı ʿaḳl u cān u dil ü dīn
   Nişe böyle bī-emān itmek dilersin itmegil

5. Her belā oḫına kim ḳaşuñ kemānından çıḫar
   Ḫasta göñlümi nişān itmek dilersin itmegil

6. Bir zamān iden cefā bir dem daḫı ḳılur vefā
   Sen cefāyı her zamān itmek dilersin itmegil

7.[4946] Gül yüzüñ ġonca lebüñüñ ʿışḳıla nergis bigi
   Aḥmedī'yi nā-tüvān itmek dilersin itmegil

---

[4941] H. 157b, Tİ. 110a, DB. 224a (bn. 224a), T. 189a (bn. 52a), V. 123a (bn. 123a), BM. 132b, Dİ. 98b

[4942] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "velehu ṭābe ṣerāhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[4943] 2a - Kim: ki DB, T; Cefāyıla: cefāñıla Dİ

[4944] 3a - Oḫ bigi: oḫ gibi DB, T / ben Dİ

[4945] 4a - Ġamzeñi: ġamzeñüñ Tİ, DB, T, V, BM / ġamzeñe Dİ; Oldı: ola BM; Dil ü dīn: dīn ü dil Tİ, DB, T, Dİ

[4946] 7a - Bigi: gibi DB, T

**482**[4947]

***Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[4948]

1.[4949] Cemāl yüzüñe ʿāşıḳ zihī cemāl-i cemāl
Zülāl laʿlüñe teşne zihī zülāl-i zülāl

2.[4950] Gözüm ḫayāl ider kim gözine uyḫu girüb
Göre ḫayālüñi düşde zihī ḫayāl-i ḫayāl

3.[4951] Mecāl ola saña derdümi şerḥ idem diridüm
Cemālüñi göricek teng olur mecāl-i mecāl

4.[4952] Yüzüñüñ ol ki*ide māhiyyetin güne teşbīh
Muḥāl farż idüb oldı sözi muḥāl-i muḥāl

5.[4953] Ḍalāl varıdı göñlümde zülfüñi göricek
Ḍalāli oldı ziyāde zihī ḍalāl-i ḍalāl

6.[4954] Gözüme senden ıraḫ uyḫudur ḥarām-ı ḥarām
Velīki ġamzeñe ḳanum durur ḥelāl-i ḥelāl

---

[4947] H. 157b, Tİ. 110a, DB. 219b (bn. 219b), T. 185a (bn. 38a), V. 123a (bn. 123a), BM. 133a, Dİ. 99a

[4948] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[4949] 1a - Cemāl-i cemāl: cemāl ü cemāl DB / cemāl cemāl T
1b - Zülāl-i zülāl: zülāl ü zülāl DB / zülāl zülāl T

[4950] 2a - Kim: ki DB, T; Girüb: gelür Tİ / gele DB, T, V
2b - Ḫayāl-i ḫayāl: ḫayāl ü ḫayāl DB / ḫayāl ḫayāl T

[4951] 3a - Diridüm: dirdüm Dİ
3b - Mecāl-i mecāl: mecāl ü mecāl DB

[4952] 4a - Ol ki*ide māhiyyetin: māhiyyetin ol ki*ide BM
4b - Muḥāl: muḥāli Dİ; Oldı: olur Tİ, DB, T, V, BM, Dİ; Muḥāl-i muḥāl: muḥāl ü muḥāl DB / muḥāl muḥāl T

[4953] 5b - Ḍalāl-i ḍalāl: ḍalāl u ḍalāl DB / ḍalāl ḍalāl T

[4954] 6a - Ḥarām-ı ḥarām: ḥarām u ḥarām DB, T
6b - Ḥelāl-i ḥelāl: ḥelāl u ḥelāl DB, T

7.[4955] Cemālüñüñ ideli Aḥmedī kemālin vaṣf
Sözi irürdi kemāle zihī kemāl-i kemāl

[4955] 7b - İrürdi: irür V; Kemāl-i kemāl: kemāl u kemāl DB / kemāl kemāl T

**483**[4956]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[4957]

1.[4958] Cān var mı kim yoluña senüñ ol fidā degül
Göz var mı ki*ayaġuñ tozı*aña tūtiyā degül

2.[4959] Ḳıble durur cemālüñ ü Kaʿbe'dür işigüñ
Yüz sürmeyen bu Kaʿbe'ye ehl-i ṣafā degül

3. Sen cānlara beḳāsın u göñüllere ḥayāt
Ol ʿömr kim ıraḫ geçe senden beḳā degül

4.[4960] Görmezise cemālüñi bu baḫtı ḳara göz
Yüzüñ ḫayāli şükri ki cāndan cüẕā degül

5.[4961] Gözüñ ne ḳorḫudur beni cānuñ alam diyü
Ölmek yoluñda çünki beḳādur fenā degül

6. Ġamzeñ iderse ḳaṣd-ı belā cānlara n'ola
Kimdür ki ol ḳażā oḫına mübtelā degül

7. Laʿlüñdür Aḥmedī'ye devā vü daḫı ʿilāc
Derdine āb-ı Ḫıżr daḫı*olsa devā degül

---

[4956] H. 158a, Tİ. 110a, DB. 228b (bn. 228b), T. 193b (bn. 50b), V. 123b (bn. 123b), BM. 133a, Dİ. 99a

[4957] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu"; T nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[4958] 1a - Ol fidā: fidā BM
1b - Var mı ki: var mı kim BM / var mı Dİ

[4959] 2a - Kaʿbe'dür: Kaʿbe durur BM

[4960] 4a - Görmezise: görmedise V
4b - Yüzüñ: gözüñ BM

[4961] 5a - Cānuñ alam diyü: cānumı almaġa Tİ, DB, T

**484**[4962]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[4963]

1.[4964] Çün açıldı gül ü söyler belābil
Mey içmezseñ bu ʿömrüñi belā bil

2.[4965] Gülüñ laʿli zümürrüdden belürdi
Getür yāḳūtıla zerrīn belābil

3. Hele encāmı unıt cām-ı ṣāf iç
Ḳo içsün bī-ṣafā ṣūfī helāhil

4.[4966] ʿAnā-yı dil nedür sür cāmıla*anı
Çün itdi rāst-sāzını ʿanā-dil

5.[4967] Göñül ḥayrānıdur reyḥān ṣaçuñuñ
Zi miskīn ki*isder ol müşgīn selāsil

6. Lebüñi görse Ḫıżr āb-ı ḥayātı
Unıdıb diye zi şīrīn menāhil

7.[4968] Ṣorarlar ʿuḳdesin müşgīn ṣaçuñuñ
Nice ḥall ola bu müşkil mesāil

---

[4962] H. 158a, Tİ. 110b, DB. 226a (bn. 226a), T. 191a (bn. 56a), V. 123b (bn. 123b), BM. 133b, Dİ. 99b

[4963] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[4964] 1b - Belā: sen belā V

[4965] 2a - Gülüñ: göñül BM

[4966] 4b - Sāzını: sāzı V / sözini BM

[4967] 5a - Ḫayrānıdur: ḥayrān durur V; Ṣaçuñuñ: ṣaçuña V
5b - Miskīn ki: miskīn Dİ

[4968] 7b - Mesāil: selāsil Tİ, DB, T

8.[4969] Kemāl-i ṣuñʿı ṣoranlara gösder
Yüzüñden gün bigi rūşen delāil

9. Gözüñ vaṣfında siḥri Aḥmedī'nüñ
Sözinden ögrenür cāẕū-yı Bābil

[4969] 8b - Bigi: gibi DB, T

**485**[4970]

***Mef'ūlü / Fā'ilātü / Mefā'īlü / Fā'ilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[4971]

1.[4972] Çün bī-niḳāb gözüme göründi ol cemāl
Zi ḫūb oldı ḥāl u zi ḫoş ḳutlu geldi fāl

2.[4973] Ummazdum ol yüzi ki bu yaşlu gözüm göre
Bu ḥāl düş midür i ʿaceb baña yā ḫayāl

3.[4974] Oldı anuñ cemālile rūşen bu gözlerüm
Pes kim diye ki dünyede dīẕār olur muḥāl

4. Minnet Ḥaḳ'a ki oldu cemālinde maḥv anuñ
Bu varlıġum ki olmışıdı ol baña melāl

5. Şavḳı lebinüñ aldısa benden beni n'ola
Dīvār naḳşını yurısa çeşme-yi zülāl

6.[4975] Ḳaldı ḳaşı sevādına ḥayrān göñül belī
Sevdāyīye cünūn getürür rüʾyet-i hilāl

7.[4976] Ḳaydıla ṣayd itmege cānlar hümāyını
Uş dām-ı müşg ü dāne-yi ʿanber bu zülf ü ḫāl

---

[4970] H. 158b, Tİ. 110b, DB. 220b (bn. 220b), T. 186a (bn. 39a), V. 124a (bn. 124a), BM. 133b, Dİ. 99b

[4971] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "velehu ṭābe ṣerāhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[4972] 1b - Ḫāl u: vü ḥāl BM; Ḫoş ḳutlu: ḳutlu DB, T

[4973] 2a - Ol: bu DB, T; Bu yaşlu: yaşlu DB, T
2b - Baña yā: baña BM

[4974] 3b - Pes: bes DB, T, BM

[4975] 6a - Göñül: bu göñül V; Belī: bigi Dİ
6b - Sevdāyīye: sevdāyı V / sevdāya BM; Cünūn: ola ne V / çün BM

[4976] 7a - İtmege: itme BM; Hümāyını: hümāsını DB, T
7b - Dām-ı müşg: dām u müşg V, BM; Zülf ü ḫāl: zülf-i ḫāl V, BM

8.[4977] Ayaġına niṣār idem cānumı eger
Bir daḫı el virürse baña devlet-i viṣāl

9. Anuñ gözi fütūrını şerḥ ider Aḥmedī
Lā-büd ne söz ki söylerise siḥr olur ḥelāl

[4977] 8b - Devlet-i viṣāl: devlet ü viṣāl BM

**486**[4978]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[4979]

1.[4980] Dut ki*örtile niḳābıla ol gün bigi cemāl
Minnet Ḥaḳ'a ki kimse elinde degül ḫayāl

2.[4981] Nedür lebüñ didüm didi kim cān u ʿömr hem
Şīrīn düşer cevāb çü şīrīn ola suāl

3.[4982] Zülfüñ ḥikāyetinde müselsel olur kelām
Aġzuñ deḳāyıḳında söze teng olur mecāl

4.[4983] Cān dudaġuñı ārzū itdise neʿaceb
Teşne*olanuñ ne*olur hevesi çeşme-yi zülāl

5.[4984] Cān anda*olur ʿazīz ki yārıla ḫoş geçe
Çün yārı olmaya kişi cāndan bulur melāl

6.[4985] Dīẕār olmaya kişiye niʿmet-i naʿīm
Nār-ı caḥīm bigi olur miḥnet ü vebāl

7.[4986] Vaṣfında gözüñüñ ki*ider uyḫuları ḥarām
Her şiʿr ki Aḥmedī diye ol siḥr olur ḥelāl

---

[4978] H. 158b, Tİ. 110b, DB. 221a (bn. 221a), T. 186a (bn. 39a), V. 124b (bn. 124b), BM. 134a, Dİ. 100a

[4979] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[4980] 1a - Dut ki: dut Dİ; Örtile: örtesin Tİ / örile BM

[4981] 2a - Didi kim cān: cān DB, T; ʿÖmr: ʿömrü V, BM
2b - Ola: ide V

[4982] 3a - Ḥikāyetinde: ḥaḳāyıḳında Dİ

[4983] 4a - Dudaġuñı: dudaġuña DB, T / dudaġuñ Dİ
4b - Ne*olur: n'olur Dİ; Hevesi: her yöni BM

[4984] 5b - Yārı olmaya: yāra bulmaya DB, T / yār olmaya Dİ

[4985] 6a - Dīẕār: dīẕār ki Dİ; Olmaya: olmasa DB, T; Niʿmet-i naʿīm: cennet ü naʿīm DB, T / niʿmet ü naʿīm BM

[4986] 7b - Şiʿr: söz Tİ, DB, T; Aḥmedī diye: diye Aḥmedī Tİ, DB, T

**487**[4987]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[4988]

1.[4989] Dīẕārına Ḥaḳ'uñ kişi kim isdeye sebīl
Görsün yüzüñi kim aña rūşen ola delīl

2.[4990] Oldı cihānda sırr-ı *yuḥibbü'l-cemāl* fāş
Levḥ üzre naḳş olalı bu ṣūret-i cemīl

3.[4991] Didi *tebāreka'llāhu celle celālehu*
Çünkim cemālüñ āyinesin düzdi ol celīl

4.[4992] Laʿl-i lebüñde düzüleli ḫāl-i nīl-gūn
Her kirpügüm ucından aḫar biñ Furāt u Nīl

5.[4993] Ġamzeñ diler ki ḳātil-i ġāzī ola ne ġam
Ol ḳatlden ki anda şehādet bula ḳatīl

6. Cānı yoluñda ḳomışam anı alub beni
Taḫfīf it ki boynuma ol deyndür ṣaḳīl

7.[4994] ʿIşḳuñ ger Aḥmedī'yi oda ṣaldısa ne ġam
Reyḥān u revḥ-i rūḥ olur āteş-i Ḫalīl

---

[4987] H. 159a, Tİ. 111a, DB. 228a (bn. 228a), T. 193a (bn. 50a), V. 124b (bn. 124b), BM. 134b, Dİ. 100b

[4988] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[4989] 1b - Yüzüñi: bu yüzüñi DB, T

[4990] 2a - Yuḥibbü'l-cemāl: yuḥilbbü'l-cemāle Dİ
2b - Olalı: ideli BM

[4991] 3b - Düzdi ol: düzdi BM

[4992] 4a - Lebüñde: lebüñe DB, T; Ḫāl-i nīl-gūn: ḫayāl-i nīl-gūn BM

[4993] 5b - Ki anda: anda DB, T

[4994] 7b - Reyḥān u revḥ: reyḥān-ı revḥ DB, T, V; Olur: alur BM

**488**[4995]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[4996]

1. Rāzumı ḫalḳa ʿayān itmek dilersin itmegil
   Bini rüsvā-yı cihān itmek dilersin itmegil

2.[4997] Miḥnetile zaʿferān itdüñ yüzümüñ rengini
   Yaşumı daḫı*erġavān itmek dilersin itmegil

3.[4998] Gül yüzüñ ġonca lebüñ nergis gözüñ idüb nihān
   Nev-bahārumı ḫazān itmek dilersin itmegil

4. Ṣaçlaruñ bendinde bini idibenüñ mübtelā
   Ġamzeñile nā-tüvān itmek dilersen itmegil

5.[4999] Bir kerānı olsa cefānuñ idileydi*iḥtimāl
   Sen cefāyı bī-kerān itmek dilersin itmegil

6. Ne'yçün örtersin niḳābıla bu zībā ṣūreti
   Ḫalḳdan güni nihān itmek dilersin itmegil

7. Aḥmedī'nüñ ḳanını dökmekden aṣṣı yoḫ saña
   Ol faḳīre bir ziyān itmek dilersin itmegil

---

[4995] H. 159a, Tİ. 111a, DB. 224a (bn. 224a), T. 189b (bn. 52b), V. 125a (bn. 125a), BM. 134b, Dİ. 100b

[4996] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[4997] 2b - Yaşumı daḫı: yaşum ide Dİ

[4998] 3a - Ġonca lebüñ nergis gözüñ: nergis gözüñ ġonca lebüñ V; Nihān: ʿayān DB, T

[4999] 5a - Kerānı: kerān DB, T, Dİ; Cefānuñ: cefāya DB, T / cefāña Dİ

**489**[5000]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[5001]

1.[5002] Zülfüñ hevāsı bigi nesīm-i ṣabā degül
Kimdür ki bu hevesde esīr-i hevā degül

2. Ġamzeñ ḫaẕengi cānlara ger ḳaṣd ide ne ġam
Cān var mı ki*ol nişāne-yi tīr-i ḳażā degül

3.[5003] Şīrīndür ü ʿazīz viṣālüñ bigi bu ʿömr
Līkīn yüzüñ ṣafāsı bigi cān-fezā degül

4.[5004] Ḳan derleyüb ḳızardı yüzüñ ḫacletinde gül
Ḥaḳ tāze itsün ol yüzi kim bī-ḥayā degül

5.[5005] Gösder ḳamer yüzüñile zülfüñ selāsilin
Aña ki dir ki devr-i teselsül revā degül

6.[5006] Nergis bigi*oldı bī-baṣar ay u günise hem
Ol göz ki ayaġuñ tozı*aña tūtiyā degül

7. Cān virmegi saña dil ü cānıla dilerem
Cān mıdur ol ki yār yolına fidā degül

---

[5000] * H. 159b, Tİ. 111a, DB. 228b (bn. 228b), T. 194a (bn. 51a), V. 125a (bn. 125a), BM. 135a, Dİ. 101a
* Bu şiir H, Tİ, DB, T, BM ve Dİ nüshalarında 11; V nüshasında 10 beyittir.

[5001] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5002] 1a - Bigi: gibi DB, T

[5003] 3a - Şīrīndür ü: şīrīn durur DB, T
3b - Ṣafāsı: ṣafā DB, T

[5004] 4a - Ḳızardı: ḳızar V

[5005] 5b - Devr-i teselsül: devr ü teselsül Dİ

[5006] * Bu beyit V nüshasında yoktur.
6a - Oldı: ola Dİ; Bī-baṣar: bī-başır BM

8.[5007] N’olur cihān ki yoluña virem hezār cān
Bir ẕerre tozına ayaġuñuñ bahā degül

9.[5008] Rūşen yüzüñ ṣafāsına ki*oldur çirāġ-ı rūḥ
Şöyle ki şemʿ yanmayan ehl-i ṣafā degül

10. Gerçi cemālüñi göremez yaşlu gözlerüm
Yüzüñ ḫayāli başlu göñülden cüdā degül

11.[5009] Gözüñ neʿişve itdi ki*adı Aḥmedī bigi
İrdi Ḫıṭā’ya gerçi ki ehl-i Ḫıṭā degül

[5007] 8a - Hezār: hezārān BM
[5008] 9a - Ṣafāsına ki: ṣafāsıyıla Tİ, DB, T / ṣafāsıyla ki V; Oldur: oldı Tİ, DB, T
[5009] 11a - Adı: oldı Dİ; Bigi: gibi DB, T
11b - Ḫıṭā: ḫaṭā Tİ, V, BM

**490**[5010]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[5011]

1. Zülfüñile ġāret-i īmān idersin itmegil
   Ġamzeñi ḫalḳa belā-yı cān idersin itmegil

2.[5012] Ger cefā vü ger vefā her nesnenüñ pāyānı var
   Sen cefā vü cevr-i bī-pāyān idersin itmegil

3. Fitnedür cāẕū gözüñ sen ol siyeh-dil ẓālime
   Uyıbanuñ bī-sebeb çoḫ ḳan idersin itmegil

4. Āb-ı ḥayvāndur lebüñ cān derdine dermāniken
   Baña ne'yçün derd-i bī-dermān idersin itmegil

5.[5013] ʿIşḳuñ īmānı göñülde Nūḥ bigi nevḥadan
   Nişe gözüm yaşını ṭūfān idersin itmegil

6.[5014] Gözlerüñüñ ʿişvesiyle ṣaçuñuñ sevdāsı hem
   Cānı ḥayrān ʿaḳlı ser-gerdān idersin itmegil

7.[5015] Dostlıḫ mıdur bu kim benden yüzüñ döndüresin
   Bini ġam-gīn düşmeni şāẕān idersin itmegil

---

[5010] * H. 159b, Tİ. 111b, DB. 225a (bn. 225a), T. 190a (bn. 53a), V. 125b (bn. 125b), Dİ. 101b
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, V ve Dİ nüshalarında 8; DB ve T nüshalarında 7 beyittir.

[5011] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5012] 2b - Cefā vü cevr: cefā-yı cevr V

[5013] Bu beyit DB ve T nüshalarında yoktur.

[5014] 6a - ʿİşvesiyle: ʿişvesi vü Dİ; Sevdāsı hem: sevdāsıla Tİ, DB, T, Dİ
6b - Cānı: cān DB, T

[5015] 7a - Dostlıḫ mıdur bu kim: dostlıḫ mı bu ki DB, T, Dİ; Yüzüñ döndüresin: yüzüñi döndürüben DB, T, Dİ

8. Aḥmedī’nüñ cānına kimdür belā oḫın atan
Bellüdür sen yayı ne penhān idersin itmegil

**491**[5016]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[5017]

1.[5018] Sevdi göñül hevesle seni terk ider degül
Zülfüñ hevāsı cān u göñülden gider degül

2.[5019] Dirler belā durur ṣaçı sevdāsı terk it
Cānum daḫı*alsa göñlüm anı terk ider degül

3. Ṣaldı belā-yı ʿışḳa ḳażā vü ḳader beni
Kimdür ki mübtelā-yı ḳażā vü ḳader degül

4.[5020] Ol ḳanları ki ʿışḳuñuñ odında yutmışam
Bir ḳaṭresini şemʿ daḫı hem yudar degül

5.[5021] Bendinden ol belālu ṣaçuñ kim bula ḫalāṣ
Cān var mı kim bu ʿaḳde aña reh-güẕer degül

6.[5022] Şöyle muḳīm oldı göñül ḫıdmetüñde kim
Sensüz bihişte daḫı bir adım adar degül

7.[5023] Biñ cānı olıban saña terk itse Aḥmedī
Ayaġuñuñ ġubārı bahāsın öder degül

---

[5016] H. 160a, Tİ. 111b, DB. 229b (bn. 229b), T. 194b (bn. 51b), V. 126a (bn. 126a), BM. 135a, Dİ. 101b

[5017] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5018] 1a - Degül: gül DB, T

[5019] 2a - Belā durur: belādur Dİ; Sevdāsı: sevdāsını Dİ
2b - Daḫı: da V, Dİ

[5020] 4a - Yutmışam: yatmışam BM

[5021] 5a - Belālu: belā BM
5b - ʿAḳde: ʿuḳde Dİ

[5022] 6a - Ḫıdmetüñde: ḫıdmetüñe Tİ

[5023] 7a - Cānı: cān DB, T

**492**[5024]

***Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[5025]

1.[5026] Serv meyl itdügine ḳaddüñe bārī ne delīl
Çün bilürler ḳamu ki**el-cinsü ile'l-cinsi yemīl*

2.[5027] Her ki göre bu liḳāyı dimeye şemse münīr
Her ki baḫa bu cemāle dimeye māha cemīl

3.[5028] Bu kemān-keş gözüñ ururs a n'ola cānlara zaḫm
Ḫūn bahā yoḫdur aña kim ola ol oḫa ḳatīl

4.[5029] Dilemiş ki*ola boyuñ bigi vü dillere ṭūbī
Rāst düşdi boyına*anuñ meṣel-i küllī ṭavīl

5. Elde bir cān var ayaġuñ tozına tuḥfe*iderem
Ben muḳıllam n'ola ger tuḥfem olurısa ḳalīl

6.[5030] Yārdan ayru düşüren kişiyi varlıġı*olur
Varlıġın her ki ide terk bulur yāra sebīl

7.[5031] Aḥmedī şemʿ bigi ʿışḳ odı ider seni nūr
Nār-ı Nemrūd durur ki*itdi Bırāhīm-i Ḫalīl

---

[5024] * H. 160a, Tİ. 111b, DB. 228a (bn. 228a), T. 193a (bn. 50a), V. 126a (bn. 126a), Dİ. 102a
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

[5025] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5026] 1b - Ḳamu ki: ḳamu Dİ

[5027] 2b - Cemīl: münīr V

[5028] 3a - Zaḫm: tīr V
3b - Ḫūn: çün Dİ

[5029] 4a - Ki*ola: ola Dİ; Vü dillere: dil-ārām Tİ, DB, T / dillere V / dil-ārā Dİ
4b - Rāst düşdi boyına: boyına rāst düşdi Dİ; Meṣel-i küllī: meṣel ü küllī Dİ

[5030] 6a - Düşüren: düşen Tİ; Kişiyi: kişi Tİ, DB, T; Olur: n'ider Tİ
6b - Varlıġın her ki ide: her ki ide varlıġın Tİ; Bulur: bulur ol Dİ

[5031] 7b - Ki*itdi: itdi Dİ

**493**[5032]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[5033]

1.[5034] Şükrān-ı niʿmet itmedügidi dem-i viṣāl
Lā-büd ider firāḳ eli uş bize gūş-māl

2. Yā Rab ne vaḳt ulaşa bize ol laṭīf-şekl
İy Ḥaḳ ḳaçan görine gözümüze ol cemāl

3. Kim ilede selāmumı aña meger ṣabā
Kim irgüre peyāmumı aña meger şemāl

4.[5035] Diler göñül ki düşde ḫayālin göre anuñ
Ansuz gözüme uyḫu mı gelür zihī ḫayāl

5.[5036] Dirler bana ki ṣabr ḳıl anuñ firāḳına
Cānumdur andan ayru baña ṣabrdur muḥāl

6.[5037] Ṣu ḳadrini Furāt kenārında kim bilür
Ben bilürem ki teşne-dilem ḳıymet-i zülāl

7. Tekrār eyle Aḥmedī ol yār ẕikrini
Kim yār ẕikriyile göñülden gider melāl

---

[5032] H. 160b, Tİ. 111b, DB. 221b (bn. 221b), T. 187a (bn. 58a), V. 126b (bn. 126b), BM. 135b, Dİ. 102a

[5033] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "velehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5034] 1b - İder: virür Dİ

[5035] 4b - Mı gelür: gelür mi Dİ

[5036] 5b - Cānumdur: cānumda DB, T

[5037] 6a - Bilür: bile Tİ, DB, T

**494**[5038]

***Mef'ūlü / Fā'ilātü / Mefā'īlü / Fā'ilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[5039]

1.[5040] ʿĀlemde kimse görmedi bu ṣūrete miṣāl
Ne fikrile taṣavvur ide bes anı ḫayāl

2. Oldur vücūd-ı muṭlaḳ u bāḳī ḳamu vücūd
Bī-şek anuñ vücūduna olmış durur ẓılāl

3.[5041] Ne küllī vü ne cüzvī vü ne ḫāṣdur ne ʿām
Ne keṣrete var anda vü ne ʿillete mecāl

4.[5042] ʿArşıla kürsī encüm ü erkānda ser-te-ser
Nesne var andan ayru diyen fikr ider muḥāl

5.[5043] Kej baḫmayana sāyeyile şaḫṣ bir durur
Aḥvel bigi biri iki görmek olur muḥāl

6.[5044] Ayuñ yüzinde her gice ṭoġru baḫarısañ
Gün nūrıdur görinen ü rūşen durur bu ḥāl

7.[5045] Biñ nūr biñ bacadan inib bulsa biñ vücūd

---

[5038] * H. 160b, Tİ. 112a, DB. 222a (bn. 222a), T. 187a (bn. 58a), V. 126b (bn. 126b), BM. 135b, Dİ. 102b
* Bu şiir H, Tİ, DB, T ve Dİ nüshalarında 10; V nüshasında 9; BM nüshasında 7 beyittir.

[5039] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5040] 1b - Bes: pes Tİ

[5041] 3a - Cüzvī vü: cüzvī Dİ
3b - ʿİllete: ḳıllete Tİ, DB, T, Dİ

[5042] 4a - Kürsī: ferş ü Dİ; Erkānda: erkān DB, T

[5043] 5b - Bigi: gibi DB, T; Muḥāl: ḍalāl Tİ, DB, T, Dİ / maḥāl BM

[5044] Bu beyit BM nüshasında yoktur.

[5045] * Bu beyit V ve BM nüshalarında yoktur.
7a - Biñ nūr biñ: bir nūr biñ Tİ / bir nūr bigi Dİ; Biñ vücūd: bir vücūd DB, T
7b - Girü: hem girü Tİ, DB, T; Olur u: olur Tİ, Dİ

Girü bir olur u ḳamu itdükde intiḳāl

8.[5046] Biñ nehr çıḫsa baḥrdan u gitse her yaña
Hem bir olur u girü*idicek baḥra ittiḳāl

9.[5047] Biz andan ayru ṣūretile*ol bize muttaṣıl
Biz teşne vü cihān ḳamu ucdan uca zülāl

10.[5048] Tevḥīd sırrını saña keşf itdi Aḥmedī
Bī-naḳṣ añla bu sözi kim bulasın kemāl

[5046] * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
8b - Olur u: olur Tİ, DB, T, V, Dİ; İttiḳāl: ittiṣāl Tİ, DB, T, Dİ

[5047] 9a - Bize: bizüm V

[5048] 10b - Bu sözi kim: kim bu sözi V, BM

**495**[5049]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[5050]

1.[5051] Ġamzeñüñ sūzıyla ḳan itmek dilersin itmegil
Ẓālime*uyub ḳaṣd-ı cān itmek dilersin itmegil

2.[5052] Serv ḳaddüñ urmadın gözlerüm üstine ḳadem
Yaşumı rūd-ı revān itmek dilersin itmegil

3.[5053] Yüzüm idüb zaʿ ferān u yaşlarumı erġavān
Rāzumı ḫalḳa ʿayān itmek dilersin itmegil

4. Ġamzeñ oḫına nişān eyleyübenüñ cānumı
Bini bī-nām u nişān itmek dilersin itmegil

5.[5054] Cān senüñdür aṣṣıdur alsañ anı anuñıçun
Dimezem baña ziyān itmek dilersin itmegil

6. Cānuma urduñ ḫaẕengi uş gözüm yaşı güvāh
Yayı gözümden nihān itmek dilersin itmegil

7.[5055] Aḥmedī'den örtüb ol yüzi ki oldur mihr-i cān
Nev-bāharın mihr-i cān itmek dilersin itmegil

---

[5049] * H. 161a, Tİ. 112a, DB. 224b (bn. 224b), T. 189b (bn. 52b), V. 127a (bn. 127a), Dİ. 102b
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

[5050] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "velehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5051] 1b - Ẓālime: aña Dİ

[5052] 2a - Serv: servi Dİ
2b - Yaşumı: başumı V

[5053] 3a - Yüzüm: yüzümi Dİ; Yaşlarumı: yaşumı Dİ

[5054] 5a - Aṣṣıdur: aṣṣı V

[5055] 7a - Ki: kim Tİ, DB, T; Oldur: añadur Dİ; Mihr-i cān: mihr ü māh Tİ, DB, T
7b - Mihr-i cān: mihre cān Dİ

**496**[5056]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[5057]

1.[5058] Ḳaṣd eyledügi zülfüñüñ īmāna key degül
Kāfer ki ẓulm ide müsülmāna key degül

2.[5059] Gör cānısa diledügüñ uş yoluña fidī
Ḳul kim muṭīʿ olmaya fermāna key degül

3. Pend it bu fitne gözüñe ḫūnīliġi ḳosun
Göz ḳara eyledügi anuñ ḳana key degül

4. Günden yüzüñi gizle ki nā-geh güneş anuñ
Pervāne bigi tābişine yana key degül

5.[5060] Peymān ider ki içmeye ḳan ġamzeñ ü içer
Kişi şikeste itdügi peymāne key degül

6.[5061] Keydür ki ṣabr ider kişi her dürlü derde līk
Bu kim ṣoñ ucı irmeye dermāna key degül

7.[5062] Gönlin yap Aḥmedī'nüñ i şeh kim bu ʿaṣrda
Maʿmūr olmaduġı bu vīrāne key degül

---

[5056] H. 161a, Tİ. 112a, DB. 230a (bn. 230a), T. 195a (bn. 48a), V. 127a (bn. 127a), BM. 136a, Dİ. 103a

[5057] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5058] 1b - Kāfer: kāfir Dİ

[5059] 2a - Diledügüñ: diledügüñü Dİ
2b - Fermāna: sulṭāna V

[5060] 5b - Şikeste: şikest Dİ

[5061] 6a - İder: ide Dİ; Her dürlü: her BM
6b - Bu: çün DB, T

[5062] 7a - ʿAṣrda: ʿaṣra V / ʿafirde BM

**497**[5063]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[5064]

1.[5065] Ḳamulara viṣāl ü baña vaʿde-yi muḥāl
Ḳamulara cemāl ü baña ṣūret-i ḫayāl

2.[5066] Mecmūʿına vefā vü baña iricek cefā
Ḳamuyıla neşāṭ u beni göricek melāl

3.[5067] Uyḫu ḥelāl līki benüm gözüme ḥarām
Ḳanum ḥarām līki senüñ gözüñe ḥelāl

4.[5068] Ḳamularuñ şemāl ü benüm ḳısmetüm cenūb
Mecmūʿına yemīn ü benüm cānibüm şimāl

5.[5069] Ḳamusına furāt u baña milḥile ücāc
Ḳamusıla*ittiṣāldur u benden infiṣāl

6.[5070] Ḫar mühresi*ayruġuñ ne sebebden ola ṣemīn
Ya nişe bī-ṣemen ola ben düzdügüm leʾāl

7. *Beytü'l-feraḥ* baña ne sebebden olur teraḥ

---

[5063] * H. 161b, Tİ. 112b, DB. 220a (bn. 220a), T. 185b (bn. 38b), V. 127b (bn. 127b), Dİ. 103a
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB, T ve V nüshalarında 9; Dİ nüshasında 8 beyittir.

[5064] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[5065] 1a - Viṣāl ü: viṣāl V
1b - Cemāl ü: cemāl V

[5066] 2a - Mecmūʿına: mecmūʿıya V
2b - Neşāt u: neşāt V; Beni göricek: baña iricek V

[5067] Bu beyit Dİ nüshasında yoktur.

[5068] 4a - Şemāl ü: şemāl V
4b - Mecmūʿına: mecmūʿınuñ DB, T, Dİ; Cānibüm şimāl: cānib-i şimāl Tİ, DB, T, Dİ

[5069] 5a - Baña: benüm DB, T
5b - İttiṣāldur u: ittiṣāl durur Tİ, DB, T, V

[5070] 6b - Ya nişe bī-ṣemen: ne işe kim ṣemen Tİ, V, Dİ / neçün kim ṣemen DB, T; Ola: olur Dİ

Ya ḫāne-yi şeref baña nişe olur vebāl

8. Ben ḫasta-dil oluram u sende dem-i şifā
Ben teşne-leb yanarum u laʿlüñ ṭolu zülāl

9.[5071] Sen ḳanda Aḥmedī vü temennā-yı vaṣl-ı yār
Şebnem n'olur ki orada gün göstere cemāl

[5071] 9a - Ḳanda: ḳandan DB, T, Dİ
9b - Ki orada: orada ki Dİ

**498**[5072]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[5073]

1. Gerçi tenümde hīç yirüm bī-elem degül
Çün yār ʿāfiyetde durur hīç ġam degül

2.[5074] ʿĀşıḳ mı diyeler aña kim derdile müdām
Yañaġı zaʿferān gözi yaşı baḳam degül

3.[5075] Dirler ki ḫasta neñdür eyit ḳılalum devā
Çün saġı yoḫ tenüñ ne diyem ḫasta ne'm degül

4.[5076] *Va'llāh* ki yüz devādan anuñ derdi yig baña
*Bi'llāh* ki biñ şifādan anuñ renci kem degül

5. Yāruñ ḫayāli ger ṣoragelürise beni
Ṣıḥḥat durur bu renc tenüme saḳam degül

6.[5077] Ger ʿışḳı bu vücūdı ʿadem ḳıla sehldür
Hergiz vücūd var mı ki ṣoñra ʿadem degül

7.[5078] Ṣūretde gerçi yārdan ayrudur Aḥmedī
Maʿnīde şükr ki*andan ıraḫ bir ḳadem degül

---

[5072] H. 161b, Tİ. 112b, DB. 229b (bn. 229b), T. 194b (bn. 51b), V. 128a (bn. 128a), BM. 136a, Dİ. 103b

[5073] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5074] 2b - Yañaġı: yaña DB, T; Gözi: u gözi BM

[5075] 3a - Ḫasta neñdür: ḫasta BM

[5076] 4a - Va'llāh ki: va'llāhi BM
4b - Biñ: yüz DB, T; Şifādan: ṣafādan Tİ

[5077] 6a - Ḳıla: ḳılsa Tİ, DB, T
6b - Ki: kim BM; Ṣoñra: ṣoñı Tİ, DB, T, Dİ

[5078] 7b - Maʿnīde şükr ki: maʿnīde BM

**499**[5079]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[5080]

1. Gül-zār içinde göreli sini i yār gül
Renginden oldı yañaġuñuñ şerme-sār gül

2.[5081] Çün sebz ü tāzedür yüzüñile ḫaṭuñ müdām
Ne ġam ṣolıb benefşe dökilse*iy nigār gül

3. Sen gül-sitāna ʿ arża ḳılursañ cemālüñi
Ḥayrān ola leṭāfetüñe ṣad-hezār gül

4.[5082] Āb-ı ḥayātdur ayaġuñ ṭopraġı senüñ
Ne nesnedür ki*ola ḳademüñe niṣār gül

5.[5083] Gül yādigār ḳodı senüñ yüzüñi bize
*Va'llāh* laṭīf nesne ḳomış yādigār gül

6.[5084] Ṣaldı yüzüñ bu göñlüme şol şavḳı kim ṣalar
Cānına bülbülüñ anı her nev-bahār gül

7. Yārı gerekse cevrine ṣabr eyle Aḥmedī
Kim hīç kimse bulmadı bī-zaḫm-ı ḫār gül

---

[5079] H. 162a, Tİ. 112b, DB. 230b (bn. 230b), T. 195b (bn. 48b), V. 128a (bn. 128a), BM. 136b, Dİ. 103b

[5080] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5081] 2a - Sebz ü: sebze vü BM; Yüzüñile ḫaṭuñ: ḫaṭuñıla yüzüñ DB, T, Dİ
2b - Ne ġam ṣolıb benefşe: ne ġuṣṣa ger benefşe Tİ, DB, T / ne ġam benefşe ṣolsa V / ne ṣolıb benefşe BM; İy nigār: nigār BM, Dİ

[5082] 4b - Ki*ola: ola Dİ

[5083] 5b - Va'llāh: va'llāhi BM

[5084] 6a - Şol şavḳı: şol nesne V / şol BM
6b - Anı her: her BM

**500**[5085]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[5086]

1. Gözüñe ḳanum ḥelāl itmek dilersin itmegil
   Bini ḫalḳa pāy-māl itmek dilersin itmegil

2.[5087] Ayı düşürdi meḥāḳa yüzüñüñ ʿışḳı senüñ
   Güneşe daḫı zevāl itmek dilersin itmegil

3.[5088] Zülfüñüñ ʿışḳıyıla kim ol durur cīm-i cefā
   Bükiben ḳaddümi dāl itmek dilersin itmegil

4.[5089] Ṣaçuñuñ sevdāsı başdan gide dirsin cevrile
   Bunda key fikr-i muḥāl itmek dilersin itmegil

5.[5090] Dām-ı ʿanber ḳoyıbanuñ dāne-yi müşg üstine
   Cānı ṣayd-ı zülf ü ḫāl itmek dilersin itmegil

6.[5091] Gözlerüñ yilter seni kim alasın cānumı zār
   Ẓālime uyıb vebāl itmek dilersin itmegil

7. Aḥmedī cān isderise yār anı terk it aña
   Cānıçun ne ḳīl u ḳāl itmek dilersin itmegil

---

[5085] * H. 162a, Tİ. 112b, DB. 224b (bn. 224b), T. 190a (bn. 53a), V. 128b (bn. 128b), Dİ. 104a
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

[5086] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "velehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5087] 2a - ʿIşḳı: şavḳı DB, T

[5088] 3a - Cīm-i cefā: cīm ü cefā V

[5089] 4a - Dirsin: dirseñ Dİ

[5090] 5b - Zülf ü ḫāl: zülf-i ḫāl V

[5091] 6a - Alasın: idesin DB, T; Cānumı: gönlümi Tİ, DB, T

**501**[5092]

***Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[5093]

1. Meger ki zülfüñe irdi girü nesīm-i şemāl
Ki ṭoldı rāyiḥasından anuñ yemīn ü şimāl

2.[5094] Yüzüñ firāḳıyıla ḳaşuñ iştiyāḳında
Ṣarardı bedr ḳayuñdan iki büküldi hilāl

3.[5095] Yile vire varaḳın gül dökile lāle yire
Eger ḫayāline bāġuñ geçerise bu ḫayāl

4.[5096] Beyānumı dudaġuñ şerḥi itdi āb-ı ḥayāt
Kelāmumı gözüñüñ vaṣfı ḳıldı siḥr-i ḥelāl

5.[5097] Ṣaçuñ hevāsı dimāġumdadur zi naġzı hevā
Yüzüñ ḫayāli gözümde durur zi ḫūb ḫayāl

6. Cemāl saña ṣunuldı kemālile yā Rab
İrişmesün bu cemāle cihānda ʿayn-i kemāl

7.[5098] Revā mı Aḥmedī ʿışḳuñ yolında teşne ola
Revāniken dudaġuñda senüñ ḫoş āb-ı zülāl

---

[5092] H. 162b, Tİ. 113a, DB. 220a (bn. 220a), T. 185b (bn. 38b), V. 128b (bn. 128b), BM. 136b, Dİ. 104a

[5093] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5094] 2a - İştiyāḳında: iştiyāḳından Tİ, DB, T
2b - Ḳayuñdan: ḳayudan Tİ, DB, T, Dİ / ḳayuñ V

[5095] 3a - Yile: yire BM
3b - Ḫayāl: cemāl Tİ, DB, T, Dİ

[5096] 4a - Dudaġuñ şerḥi: ṭuṭaġuñuñ şerḥ BM

[5097] 5a - Dimāġumdadur zi: dimāġumda düzdi BM
5b - Ḫūb: ḫūb u BM

[5098] 7a - Revā mı: revā mıdur BM; Yolında: odında DB, T, V, BM, Dİ
7b - Dudaġuñda: dudaġuñdan Tİ, DB, T; Senüñ: şol BM; Āb-ı zülāl: āb u zülāl BM

**502**[5099]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[5100]

1. Naḳşın cemālüñüñ yazalı şuñʿ-ı lem-yezel
ʿIşḳuñla ṭoldı mülk-i ebed şöyle kim ezel

2. Geh ayı itdiler yüzüñe geh güni miṣāl
Rūşen bu kim bilinmedi kimseye bu meṣel

3.[5101] Sen ʿömr-i pāksın saña kim olısar ʿivaż
Sen rūḥ-ı maḥżsın saña kim bulısar bedel

4.[5102] Görsem yüzüñi rūşen olur gülşen-i ḥayāt
Añsam lebüñi tāze olur ravża-yı emel

5. Sevdāsıyıla zülfüñüñ uş ṭoludur dimāġ
Yā Rab bu müşkilüñ kim ideʿuḳdesini ḥal

6.[5103] Devr-i ḳamerde fitneler ider gözüñʿaceb
Ḳandandur aña bu ḳamu destān u bu ḥiyel

7.[5104] Ẕikr eyledi meger lebüñüñ laʿlin Aḥmedī
Ki*āb-ı ḥayāt olur anuñ aġzında her ġazel

---

[5099] H. 162b, Tİ. 113a, DB. 223a (bn. 223a), T. 188b (bn. 59b), V. 129a (bn. 129a), BM. 137a, Dİ. 104b

[5100] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[5101] 3b - Saña kim: saña BM

[5102] 4a - Gülşen-i ḥayāt: gülşen ü ḥayāt BM
4b - Lebüñi: aduñı Dİ

[5103] 6b - Bu ḳamu: bu BM

[5104] 7a - Laʿlin: ẕikrin BM
7b - Ki*āb-ı ḥayāt: āb-ı ḥayāt Dİ; Aġzında her: aġzundaki V

**503**[5105]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[5106]

1. Ne kim vardur bu ʿālemde mufaṣṣal
   Senüñ ẕātuñda durur cümle mücmel

2. Bu reng ü būy u bu naḳş u bu nīreng
   Cemālüñ nüsḫası durur mufaṣṣal

3.[5107] Saña*evvel dirler ü āḫir ki sensin
   ʿAmelde āḫir ü fikretde evvel

4.[5108] Sen olsın olsın iki görmegi ḳo
   Eger gözüñ degülse sinüñ aḥvel

5.[5109] *Febī yesmaʿ ve bī-yübṣır* çü Ḥaḳ'dur
   *ʿAle't-taḥḳīḳ* sen olsın müşekkel

6. Ne varsa ḳamu sende raṭb u yābis
   Ki sen ol Ḥaḳ kitābısın mükemmel

7.[5110] Nite ki*ol saña sen aña gereklü
   Kim ola kim ide her müşkili ḥal

8. Çü Ḥaḳ maḳṣūdıdur ḥaml-ı emānet

---

[5105] * H. 163a, Tİ. 113a, DB. 223a (bn. 223a), T. 188b (bn. 59b), V. 129a (bn. 129a), Dİ. 104b
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

[5106] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5107] 3a - Dirler ü: dirler DB, T, V

[5108] 4a - Olsın olsın: olsın ol sen Tİ, V, Dİ / olsın ol DB, T

[5109] 5a - Ve: fe Tİ, DB, T
5b - Olsın: olasın Tİ, DB, T

[5110] 7a - Ki*ol: ol V

Sen olmazsañ ḳalur maḳṣūd mühmel

9. Çü vardur ḳudret ü ʿilm ü irādet
Sen olmaduḫda olur cümle maḫtel

10. Bu sözin Aḥmedī'nüñ añladuñsa
Fażīletde ḳamudan sensin efḍal

**504**[5111]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[5112]

1. Naḳşa getüreyim dise bu ṣūret-i ḫayāl
   Bu vehm aña taṣavvur-ı bāṭıldur u ḫayāl

2. Āb-ı ḥayāt aġzuñıla olsa leb-be-leb
   Göreydi kim nicesi olur çeşme-yi zülāl

3.[5113] Ne yüz durur ʿaceb bu ki şavḳıyıla anuñ
   Aya düşer maḥāḳ u güne irişür zevāl

4. Ḳaddüñe serv nice diyeler ki dikmedi
   Rıḍvān bihişt içinde bu luṭfıla bir nihāl

5.[5114] Sensin kemāl-i ṣunʿ-ı İlāhī ki görmedi
   Ḥūr u melekde kimse yüzüñ naḳşına cemāl

6.[5115] Ol kim hilāl dir ḳaşuña kej-ḫayāl ider
   Ḳaşuñ bigi ḳaçan ola miḥrāb-ı cān hilāl

7.[5116] Gözlerüñüñ füsūnını şerḥ ider Aḥmedī
   Üşbu nefes durur aña siḥri iden ḥelāl

---

[5111] * H. 163a, Tİ. 113b, DB. 221a (bn. 221a), T. 186b (bn. 39b), V. 129b (bn. 129b), BM. 137b, Dİ. 105a

* Bu şiir H, Tİ, DB, T, V ve Dİ nüshalarında 9; BM nüshasında 7 beyittir.

[5112] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5113] 3a - ʿAceb: bu ʿaceb DB, T

[5114] 5b - Cemāl: miṣāl V

[5115] 6a - Kim: ki BM

[5116] 7b - Üşbu: bu bir DB, T; Nefes durur: nefesdür Tİ, DB, T; Aña: aña ki Tİ, DB, T / ki aña V, BM; İden: ider DB, T

8.[5117] Ḫoş reng iderem az sözi gül bigi olmazam
Anda ki çoḫ gerek ola söz lāle bigi lāl

9.[5118] Çünkim kemāl yitmişi irürdi ṭoḳsaña
Ne’yçün irürmedi yidiyi ṭoḳuza kemāl

[5117] * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
8b - Söz: sözi V

[5118] Bu beyit BM nüshasında yoktur.

**505**[5119]

***Mef'ūlü / Fā'ilātü / Mefā'īlü / Fā'ilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[5120]

1.[5121] Nūş itdügüñde mey olur elüñde selsebīl
Kevṣer olur mizācı vü kafūr u zencebīl

2.[5122] Ger dirisem n'ola ṭapuña māh u āfitāb
Çünkim yüzüñde gün bigi rūşen durur delīl

3.[5123] Gözümdedür hemīşe ḫayāli cemālüñüñ
Ger senden ayru olurısam ṣad-hezār mīl

4.[5124] Gönlümi bir ḳılıla esīr eyledi ṣaçuñ
Arada daḫı nedür eyit bunca ḳāl u ḳīl

5.[5125] Baġdād u Mıṣr isderiseñ baña ḳıl naẓar
Kim senden ayru gözlerüm oldı Furāt u Nīl

6.[5126] Ṭāvūs yüñi olsa selāṭīne mirvaḥa
Saña gerek ki mirvaḥa*ola perr-i Cebrāil

7.[5127] Suçı ki var hemīn bu durur ki*oldı Aḥmedī
Sinüñ muḥabbetüñe Bırāhīm-veş ḫalīl

---

[5119] H. 163b, Tİ. 113b, DB. 227b (bn. 227b), T. 192b (bn. 57b), V. 130a (bn. 130a), BM. 137b, Dİ. 105a

[5120] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5121] 1b - U: olur BM

[5122] 2a - N'ola ṭapuña: ṭapuña n'ola Tİ, DB, T / n'ola ṭapuñda BM

[5123] 3a - Hemīşe ḫayāli: ḫayāli BM
3b - Senden ayru: senden V

[5124] 4b - Nedür eyit: eyit nedür BM

[5125] 5a - Baġdād u: Baġdād'ı BM; Mıṣr: Mıṣr'ı V
5b - Kim: çün DB, T; Oldı: olur V, BM

[5126] 6b - Gerek ki: gerek BM

[5127] 7a - Bu durur: budur V

**506**[5128]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[5129]

1.[5130] Ne ḫūb naḳşdur bu göz ü ḳaşı gözlegil
Naḳşuñ içinde ṣūret-i naḳḳāşı gözlegil

2.[5131] ʿIşḳı ne işdedür dileriseñ ki bilesin
Yüzümi vü gözümden aḫañ yaşı gözlegil

3.[5132] Bir yola varayım diyü çün ʿazm idesin
Evvel senüñle varası yoldāşı gözlegil

4.[5133] Bu ʿışḳ yolı ṣaʿbdur ol yola varmaġa
Cān ḳıymetini bilmeyen evbāşı gözlegil

5.[5134] Maḳṣad bulınmadın her adımında bu yoluñ
Cānı niçelerüñ gider ü başı gözlegil

6.[5135] Ṭūfānı ḫūn durur ki döker dem-be-dem gözüm
Nice delindi*içümde çıḫan başı gözlegil

7. Bu ḫuşk-lablıġıla ne ter söyler Aḥmedī
Var mı anuñ naẓīri ḳuru yaşı gözlegil

---

[5128] H. 164a, Tİ. 113b, DB. 225b (bn. 225b), T. 190b (bn. 53b), V. 130a (bn. 130a), BM. 138a, Dİ. 105b

[5129] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5130] 1a - Naḳşdur: naḳş durur BM; Göz ü: gözi BM / gözile Dİ

[5131] 2b - Yüzümi vü: yüzüm ü BM

[5132] 3a - İdesin: ḳılasın DB, T

[5133] 4a - Ol yola: anda BM

[5134] 5a - Bulınmadın her adımında: her adımında bulınmadı DB, T / bulınmadı her adımında BM
5b - Cānı: cānın DB, T; Niçelerüñ: nicelerüñ DB, T, V; Gider ü: giderür DB, T, BM

[5135] 6a - Gözüm: müdām DB, T

**507**[5136]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[5137]

1. Nevāda çünki sāz ide belābil
Yig oldur kim ṭolu ola belābil

2.[5138] Çü bülbül söylene sen bülbüle iç
Ki göñlüñden ola zāil belābil

3.[5139] Belābil iç belābil naġmesine
V'eger-ni ʿömri sen saña belā bil

4.[5140] Elüme cām-ı bāẕe ṣun i sāḳī
Ki zülfüñ cānuma*olmışdur selāsil

5.[5141] Senüñle ḫoşdur ay u yıl u sensüz
Ne beñzer ay aya ne yıla yıl

6. Viṣālüñ cānlara tiryāḳ-ı ekber
Firāḳuñ tenlere zehr-i helāhil

7. Çün ider Aḥmedī yüzüñ gülin yād
Sözine vālih olurlar belābil

---

[5136] H. 164a, Tİ. 114a, DB. 226a (bn. 226a), T. 191a (bn. 56a), V. 130b (bn. 130b), BM. 138a, Dİ. 105b

[5137] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "velehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5138] 2a - Söylene: söyleye DB, T, Dİ; İç: aç Dİ

[5139] 3b - ʿÖmri sen saña: sen saña ola ki BM

[5140] 4b - Cānuma: cāna Dİ

[5141] 5a - Yıl u: yıl Dİ

**508**[5142]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[5143]

1.[5144] Her kim vefā-yı kisvet idiben geyer degül
Bir laḥẓa baḫma yüzine*anuñ kim key er degül

2.[5145] Cehd it ki key er ola aduñ kim kem er olan
Niçe ḳuşansa ney bigi ehl-i kemer degül

3.[5146] Dirler muḥabbetini göñülden gider anuñ
*Bi'llāh* ki gitse cān daḫı*ol andan gider degül

4.[5147] ʿĀşıḳ mı ol ki yanmaya pervāne-vār oda
Yā şemʿ bigi yidügi ḫūn-ı ciger degül

5. Zülfüñe müşg didümise ʿayb itme kim
Ḥayret yiridür orada söz muʿteber degül

6.[5148] Peykānı ġamzeñüñ cigere geçse ne ʿaceb
Kimdür ki ol nişāne-yi tīr-i ḳader degül

7.[5149] Ġonca lebüñi vaṣf idemez n'itsün Aḥmedī
Çün tengdür bu ḳāfiyede söz sıġar degül

---

[5142] * H. 164a, Tİ. 114a, DB. 229a (bn. 229a), T. 194a (bn. 51a), V. 130b (bn. 130b), BM. 138b, Dİ. 106a

* Bu şiir H, Tİ, DB, T, BM ve Dİ nüshalarında 7; V nüshasında 6 beyittir.

[5143] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5144] 1b - Yüzine: yüz BM; Anuñ kim: anuñ Dİ

[5145] 2b - Niçe: nice BM; Ney bigi: bigi DB, T; degül: er degül V, BM

[5146] 3b - Gitse: kişiye BM; Cān daḫı: cānda Dİ; Ol andan: anı terk V; Gider: ider V

[5147] * Bu beyit V nüshasında yoktur.

4a - ʿĀşıḳ mı: ʿālıḳam BM; Ki: kim BM; Pervāne-vār oda: vār odda BM

[5148] 6a - Geçse: çekse V, BM

[5149] 7b - Tengdür: teng durur DB, T

**509**[5150]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[5151]

1.[5152] Yoluñda gitdi dīn ʿaḳl oldı zāil
Daḫı gitmez göñülden fikr-i bāṭıl

2.[5153] Ṣaçuñ sevdāsına cān oldı ḥayrān
Ne fettāndur gör ol müşgīn selāsil

3. Ḫaẕengi ġamzeñüñ cānlar gözedür
Nirede ḳopdı bu böyle muḳātil

4.[5154] Ḥayādan ḳızarıb ḳan derledi gül
Seḥerde çün yüzüñ gördi muḳābil

5. Ṣaçuñ vaṣfını diñlerken ṣabādan
Benefşe boynın egüb ḳaldı māil

6.[5155] Ḳılam ḥāṣıl iki kevnüñ murādın
Baña bir daḫı vaṣluñ olsa ḥāṣıl

7. Yoluñ tozın ḳılam başuma heykel
Ḳoluñ boynuma olursa ḥamāil

8. Gözüñ vaṣfın diyicek Aḥmedī'nüñ

---

[5150] H. 164b, Tİ. 114a, DB. 227a (bn. 227a), T. 191b (bn. 56b), V. 131a (bn. 131a), BM. 138b, Dİ. 106a

[5151] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5152] 1a - Dīn: dīn ü BM
1b - Fikr-i bāṭıl: fikri vü bāṭıl BM

[5153] 2a - Cān: ʿaḳl Tİ, DB, T
2b - Müşgīn: müşkil T

[5154] 4b - Seḥerde: seḥer-geh DB, T; Yüzüñ: yüzüñe DB, T; Gördi: oldı DB, T

[5155] 6b - Baña bir daḫı: eger V; Olsa: olursa baña V

Sözine māt olur cāẕū-yı Bābil

9. Anuñ ḳavlin ʿIraḳ u Iṣfahān'da
İşiden dir ki *li'llāh derrü ḳāil*

**510**[5156]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Ve ayżān lehu**[5157]

1. Çün tecellī itdi ayıla güne işbu cemāl
   Ay şararub eridi güneşe irdi zevāl

2. Dudaġuñ cān sırrıdur vaṣfın işidüb şermden
   Ẓulmete girdi*āb-ı ḥayvān ṭopraġa düşdi zülāl

3. Lāle-zār u gül-sitāna bir kez itmişsin naẓar
   Yüzüñüñ ʿaksinden oldı lāle vü gül cümle al

4. Dilerem yüzüñ ḫayālin bir gice düşde görem
   Līki ʿışḳuñ gözlerüme uyḫuyı itdi ḫayāl

5. Böyle ḫūn-rīz iy ʿaceb göz mi bu yā tīr-i ḳażā
   Böyle fettān iy ʿaceb ḳaş mı bu yā ḳavs-ı hilāl

6. Dür mi bu yā laʿl-i rümmānī bu dendān u bu leb
   Müşg mi yā ʿanber-i eşheb bu ḫaṭṭıla bu ḫāl

7. Aḥmedī'ye kim getüre yār zülfinden ḫaber
   Cān-fezādur anı irgüre meger bād-ı şimāl

---

5156 * Tİ. 114a, DB. 222a (bn. 222a), T. 187b (bn. 58b)
* Bu şiir H, V, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

5157 Tİ nüshasındaki başlıktır. T nüshasında da "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

**511**[5158]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Ve ayżān lehu**[5159]

1. İder ġamzeñ dil-āverleri bī-dil
   Olur zülfüñe mecnūn ʿaḳl-ı ʿāḳıl

2. Yüzüñ görmek durur göñlüm murādı
   Daḫı dünyā vü ʿuḳbīden ne ḥāṣıl

3. Zevāle düşdi gün teb-lerzeyile
   Yüzüñ āyinesin gördi muḳābil

4. Yüzüñüñ āyetin tefsīr iderken
   Götürür aña yüz rūşen delāil

5. Çıḫam dir cān saçuñuñ ʿuḳdesinde
   Nice ola ḥal yā rabbi bu müşkil

6. Yüzüñle ḳaşuñı bir yirde gören
   Bilür kim aya olur ḳavs menzil

7. Gözi yaşı*Aḥmedī'nüñ raḥm ister
   Ḳapuñdan nice maḥrūm ola sāil

---

[5158] * DB. 226b (bn. 226b), T. 191b (bn. 56b)
* Bu şiir H, Tİ, V, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

[5159] T nüshasındaki başlıktır.

**512**[5160]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Naẓīre-i Aḥmedī Rāst**[5161]

1. Ne yüzden yüzüñe zülf ola māil
   Ḳılur mı muṣḥafı kāfir ḥamāil

2. Baña çeşmi nigāruñ meyl idelden
   Bu gönlüm nergise olmadı māil

3. Beşerde ger bu ḥüsni ey perī-veş
   Ferişte görse*ola ʿaḳlı*ola zāil

4. Dile āyīne-yi cāndur cemālüñ
   Ġubār-ı cism olımaz aña ḥāil

5. N'ola*Aḥmedī yaşum var işigine
   Ki merdüm-zādadur üftāde sāil

---

[5160] * CN. 199a
* Bu şiir sadece CN'de vardır.

[5161] CN'deki başlıktır.

**513**[5162]

***Feʿūlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün / Mefāʿīlün***

**Ve ayżān lehu**[5163]

1. Gel iy ḫaṭṭı benefşe gel iy saçları sünbül
   Gel iy gözleri nergis gel iy yañaġı ter-gül

2. Dil ü cān u cihāndan daḫı sevgülü sensin
   Nicesi ideyüm bes firākuña taḥammül

3.[5164] Ṣabāḫın meger urdı ṣabā zülfüñe bir dem
   Ki ṭoldı nefesinden hevā senüñ ḳaranfül

4. Lebüñ añdı ṣafādan güle başladı ġonca
   Yüzüñ gördi ḥayādan eridi ṣu gibi gül

5.[5165] Saçuñ ʿuḳdelerinüñ birisini ḳılmaz ḥal
   Nice kim ide fikrüm bu müşkilde teʾemmül

6. Gel iy muṭrib-i meclis nevā-yı ṭarab it sāz
   Diriken ḳoyuban baş saña bülbüle ḳulḳul

7. Yüzi lāle ṣanam gül güle ḳarşu mül it nūş
   Bugün ki*oldı gülistān ṭolu ġulġul-i bülbül

8.[5166] Bahār-ı gül bülbül-i leb-i cūy ola sebze
   Ṣun iy yār-ı ṣemen-ber meyi ḳalma taʿallül

---

[5162] * DB. 230b (bn. 230b), T. 195b (bn. 48b)
* Bu şiir H, Tİ, V, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

[5163] T nüshasındaki başlıktır.

[5164] 3b - Senüñ: müşg ü T

[5165] 5b - Nice: niçe T

[5166] 8a - Bahār-ı gül bülbül-i leb: bahār u gül ü bülbül leb T

9. Mey iç Aḥmedī itme ḳayudan cigerüñ ḳan
Bilürsin ki*işi Ḥaḳḳ'uñ keremdür ü tefażżül

**514**[5167]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Başlık yok**

1. İy nigārum ben ṭapuña ṭoġru yārum bilmiş ol
   Ger ölürsem sin içinde intiẓārum bilmiş ol

2. Bu senüñ cevrüñ elinden gözlerüm yaş dökdi key
   Her gice tā ṣubḥ olunca āhuzārum bilmiş ol

3. Yandı baġrum fürḳatüñden lāle bigi āh kim
   Şol ḳara zülfüñ görelden bī-ḳarārum bilmiş ol

4. Gözlerüm bigi perīşān göñlümüz yāẕ itmedüñ
   Beñlerüñ bigi āvāre tārumārum bilmiş ol

5. Ḫiẓmetüñden ayru düşdüm anuñıçun aġlaram
   Cevrüñi çoḳ çekdügümçün pāyidārum bilmiş ol

6. Şeyḫ ḳapuña ḳul yazıldı ḫidmete eyle ḳabūl
   İntiẓār ḥadden aşupdur vaṣl umaram bilmiş ol

[5167] * Dİ. 178b
* Bu şiir H, Tİ, DB, T, V ve BM nüshalarında yoktur.
* Dİ nüshasında şiirin bulunduğu varaklar kopuk olduğu için ilk 6 beyitten sonrası yoktur.

**515**[5168]

***Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[5169]

1. Eger ṣaçuñ girihine ire seḥerde nesīm
   Ḥayāt ala nefesinden anuñ ʿiẕām-ı remīm

2. Lebüñ ḥalāvetine māt oldı āb-ı ḥayāt
   Dişüñ leṭāfetine zār ḳaldı dürr-i yetīm

3. ʿAbīr zülfüñ ü raʿnā gözüñ ḥayāsından
   Benefşe ḳaldı perīşān u nergis oldı saḳīm

4. Göñül ṣaçuñ girihini ezelde dutdı maḳām
   Muḥabbetüñ ebedā cān içinde oldı muḳīm

5.[5170] Ḳapuñda cān fidī*itmek zihī naʿīm-i bihişt
   Ṭapuñdan ayru dirilmek zihī ʿaẕāb-ı elīm

6.[5171] ʿİmāret eyle göñül mülkin iy şeh-i ʿādil
   Ki ʿışḳ ẓulmı ḫarāb itdi ol diyār-ı ʿaẓīm

7.[5172] Ger Aḥmedī'ye ṣaçuñdan vire nesīm ḫaber
   Niṣār cānın ide ol ki ol nesīme ne sīm

---

[5168] H. 169b, Tİ. 114b, DB. 246a (bn. 246a), T. 209b (bn. 54b), V. 131b (bn. 131b), BM. 139b, Dİ. 107a

[5169] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ḥarfü'l-mīm"; T nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[5170] 5a - Fidī*itmek: fidī V

[5171] 6a - Mülkin: mülkini Dİ
6b - Ol: bu Tİ, DB, T, V

[5172] 7b - Ol ki ol nesīme: ol nesīme Tİ, BM / bu ol nesīme DB, T / ol ol nesīme V / evvel ol nesīme Dİ; Ne sīm: nesīm Tİ, DB, T, V, BM

**516**[5173]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[5174]

1.[5175] Aldum ḳalem ki derdümi yāra beyān ḳılam
Dutuşdı bir demümde oda kāġıd u ḳalem

2.[5176] ʿĪsī nefeslü yār hemīn derdüm arturur
Niçe ki yalvarub dirisem derdüme ḳıl em

3.[5177] Zerd ü nizār u zārısa bu ten ʿaceb degül
Zīrā ḳalem bigi*itdi yüregümi şaḳ elem

4.[5178] Ben ne ḳılam ʿaceb ki ezelden ḳalem baña
Şöyle sürüldi kim ebedā zārıla ḳalam

5.[5179] Çünkim cemālüñ oldı baña Kaʿbe-yi niyāz
Pes ben namāzumı nice ayruḫ yire ḳılam

6.[5180] Ḳıldı ṣaçuñ hevāsı beni derd ü rencile
Sevdāyī vü şikeste ṣañasın ki bir ḳılam

7. Bir merḥamet ḳılam saña iy Aḥmedī diseñ

---

[5173] H. 169b, Tİ. 114b, DB. 233b (bn. 233b), T. 198a (bn. 233a), V. 132a (bn. 132a), BM. 139b, Dİ. 107b

[5174] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5175] 1a - Derdümi: ḥālumı DB, T
1b - Demümde: demümden Tİ, DB, T, V, Dİ

[5176] 2b - Niçe: nice BM, Dİ; Ḳıl em: ḳılam V

[5177] 3a - Nizār u zārısa: nizār-ı zārısa BM
3b - Bigi*itdi: bigi DB, T; Yüregümi: yüregüm DB, BM; Şaḳ: şaḳ itdi DB

[5178] 4a - Ḳılam: ḳulam Tİ, DB, T, V; ʿAceb ki ezelden: ʿaceb kim ezelden V / ki ezelden ʿaceb BM
4b - Sürüldi kim: ki yazıldı DB / yazıldı ki T / çalındı kim V; Zārıla: derdile Tİ, DB, T, V

[5179] 5a - Çünkim: çün DB / çünki T; Kaʿbe-yi niyāz: ḳıble-yi niyāz Dİ
5b - Pes: bes DB, T, BM, Dİ; Nice: neçün Tİ, DB, T; Yire: yiñe Dİ

[5180] 6a - Derd ü rencile: renc ü derdile DB, T
6b - Ki bir: bir DB

Bir kez n’olaydı ben daḫı sen şāha çün ḳulam

**517**[5181]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu ḳabrehu**[5182]

1. Egerçi baña raḥm itmez ḫalīlüm
   Aña inṣāf vire ol celīlüm

2. Cefā vü cevrine ḫur-sendem anuñ
   Ne çāre ʿāşıḳam budur sebīlüm

3. Ṣaçuñıla yüzüñdür fikr ü ẕikrüm
   Dün ü gün böyle geçer ay u yılum

4.[5183] Nesin sevdüñ anı diyene gösder
   Yüzüñi kim ola rūşen delīlüm

5. Gözüñ biñ kez beni ḳatl itdi bir kez
   Dimedüñ kim nicesin iy ḳatīlüm

6. Ḳadüñ ṭūbī vü yüzüñ cennetümdür
   Dudaġuñ kevṯer ü hem selsebīlüm

7.[5184] Firāḳuñ odına ḳandīl bigi
   Yanaram ben yüregümdür fetīlüm

8. Lebüñdür Aḥmedī dilinde tesbīḥ
   Anuñçun oldı şīrīn ḳāl u ḳīlüm

---

[5181] * H. 170a, Tİ. 114b, DB. 247a (bn. 247a), T. 211a (bn. 227a), V. 132a (bn. 132a), BM. 140a, Dİ. 107a

* Bu şiir H, Tİ, DB, T, V ve Dİ nüshalarında 8; BM nüshasında 7 beyittir.

[5182] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu"; T nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[5183] 4a - Anı: anuñ Tİ, DB, V

[5184] * Bu beyit BM nüshasında yoktur.

7b - Ben: u Tİ, V, Dİ / uş DB, T

**518**[5185]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[5186]

1.[5187] İy beñzi ṣaru şemʿ ki aḫar yaşuñ müdām
ʿIşḳ odına yaḫıldı vücūduñ *ʿale't-tamām*

2.[5188] Bildüñ ki ʿışḳ odına yanan kişi nūr olur
Anuñıçun dilersin oda yanmaġı müdām

3.[5189] Ṭatlu yāruñdan ayru düşeli benüm bigi
Her gice uyḫu gözüñe olup durur ḥarām

4.[5190] Yaḫar seni ḳażā odı her şām tā ṣabāḥ
Yıḫar seni fenā yili her ṣubḥ tā-be-şām

5.[5191] Virdüñ giceler āyet-i nūr oldı vü duḫān
Anuñıçun żiyāñıla rūşen olur ẓılām

6.[5192] Çün başludur yüregüñ ü yaşlu durur gözüñ
ʿĀşıḳlara revā durur olduñısa imām

7.[5193] Cercīs-veş niçe ki başuñ gitdi ölmedüñ

---

[5185] * H. 170a, Tİ. 45b, DB. 60a (bn. 58a), V. 132b (bn. 132b), BM. 140a, Dİ. 107b
* Bu şiir T nüshasında yoktur.

[5186] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu nevvera'llāhu ḳabrehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5187] 1b - Vücūduñ: vücūdum BM

[5188] 2a - Kişi: küllī V

[5189] 3a - Yāruñdan: yāruñ V; Bigi: gibi DB

[5190] 4b - Yıḫar: yaḫar V, BM

[5191] 5a - Oldı vü: oldı DB
5b - ẓılām: ẓalām Dİ

[5192] 6a - Yüregüñ: yüregüm Tİ, V, BM; Ü yaşlu durur: yaşlı durur DB / yaşludur BM; Gözüñ: gözüm Tİ, V, BM
6b - Revā durur: revā durur ki BM

[5193] 7a - Niçe: nice V, BM
7b - Çü: çün BM; Cām: vām Tİ

Āb-ı ḥayātdan meger içdüñ çü Ḫıżr cām

8.[5194] Pervānenüñ ḳanadını yaḫdısa ʿışḳ odı
Sinüñ cānuñ yaḫıldı görür anı ḫāṣ u ʿām

9.[5195] Odda Ḫalīl olduñ u ṣunuñ içinde Nūḥ
ʿIşḳuñ yolında ne ʿaceb olduñsa nīg-nām

10.[5196] Cānuñ bigi ciger ḳanıla bisledügüñ uş
Cānuñ oda yaḫub ḳanuñ içer *ʿale'd-devām*

11.[5197] Ol dost kim gözüñe ṣanurıduñ anı nūr
Düşmen bigi yaşuñ dökiben oldı şāẕ-kām

12.[5198] Ḫoş ḫoş yaḫ oda ʿūd ṣıfat varlıġuñı kim
Her kim bu ʿışḳ odına yanmaya ola ḫām

13. Yaḫıldı Aḥmedī oda çün ʿūd lā-cirem
Ḫoş sūz-nāk oldı anuñ didügi kelām

[5194] 8b - Cānuñ yaḫıldı: cānuñı yaḫdı Tİ, DB, Dİ; Görür anı: görür DB; Ḫāṣ: ḫām V
[5195] 9b - Yolında: yolından DB; Nīg-nām: yīg-nām BM
[5196] 10a - Bigi: gibi DB; Bisledügüñ: suladuguñ BM
[5197] 11a - Kim: ki Tİ; Gözüñe ṣanurıduñ: ṣanurıduñ gözüñe DB
11b - Bigi: gibi DB
[5198] 12b - Ola: ol BM

**519**[5199]

***Mefʿūlü / Mefāʿīlün / Mefʿūlü / Mefāʿīlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[5200]

1.[5201] İrişmege ṭapuña *va'llāh* ki müştāḳam
Yüz sürmege ḳapuña *va'llāh* ki müştāḳam

2.[5202] Ben ʿāşıḳ-ı bī-çāre sen dilber-i ʿayyāre
Bülbül bigi gül-zāra *va'llāh* ki müştāḳam

3.[5203] Sen yüzi gülistāna sen ṣaçları reyḥāna
Şol resme ki ten cāna *va'llāh* ki müştāḳam

4.[5204] Peyveste ol ebrūya ol ġamze-yi cāẕūya
Ṣayrū bigi dārūya *va'llāh* ki müştāḳam

5.[5205] İy ḫūblaruñ şāhı görmeklige sen māhı
Şöyle ki ṣuya māhī *va'llāh* ki müştāḳam

6.[5206] Sen ḥüsnile meşhūra pervāne-ṣıfat nūra
Bu yir bigi yaġmura *va'llāh* ki müştāḳam

7.[5207] Sen raḥmet-i mevlīye sen nūr-ı tecellīye

---

[5199] * H. 170b, Tİ. 114b, DB. 237b (bn. 237b), T. 201b (bn. 236b), V. 133a (bn. 133a), BM. 140b, Dİ. 108a
* Bu şiir H, Tİ, DB, T, BM ve Dİ nüshalarında 9; V nüshasında 8 beyittir.

[5200] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5201] 1a - Va'llāh: va'llāhi Dİ
1b - Va'llāh: va'llāhi Dİ

[5202] 2b - Va'llāh: va'llāhi Dİ

[5203] 3b - Va'llāh: va'llāhi Dİ

[5204] 4b - Bigi: gibi DB, T; Va'llāh: va'llāhi Dİ

[5205] * Bu beyit V nüshasında yoktur.
5b - Va'llāh: va'llāhi Dİ

[5206] 6a - Nūra: yüze DB
6b - Va'llāh: va'llāhi Dİ

[5207] 7b - Va'llāh: va'llāhi Dİ

Mecnūn bigi Leylī'ye *va'llāh* ki müştāḳam

8.[5208] Yaʿḳūb'am i cānāna sen Yūsuf-ı Kenʿān'a
Sen revḥile reyḥāna *va'llāh* ki müştāḳam

9.[5209] Dir Aḥmedī sen yāra ki*ol ʿārıż u ruḫ-sāra
Mūsī bigi dīẕāra *va'llāh* ki müştāḳam

[5208] 8a - Yaʿḳūb'am i cānāna: Yaʿḳūb-ṣıfat cāna DB, T / Yaʿḳūb'am i cāna BM
8b - Revḥile: rūḥıla DB, T, BM; Va'llāh: va'llāhi Dİ

[5209] 9a - Sen: ki DB / kim T; Ki*ol: ol DB, T; ʿĀrıż u ruḫ-sāra: ʿārıż-ı ruḫ-sāra Tİ, T, BM
9b - Bigi: gibi DB, T; Va'llāh: va'llāhi Dİ

**520**[5210]

***Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[5211]

1.[5212] Eger oda yanam ol yār-ı bī-vefāya ne ġam
Çirāġ söynibenüñ yanduġı ṣabāya ne ġam

2.[5213] Naʿīm ü nāzıla çün pāẕişāh ʿīş ide
Naẓar ger olmadısa ḳapuda gedāya ne ġam

3.[5214] Eger göñül gözüñe fitne oldısa n'itsün
Olursa zārıyıla mübtelā belāya ne ġam

4. Yüzüñ żiyāsı ṣaçuñ ẓulmetine ṣaldı beni
Bu ẓulmet içre cefā çekdügüm żiyāya ne ġam

5. Şifā durur lebi anuñ velīki fitne gözi
Ṣalarsa cānlara derd ü ʿanā şifāya ne ġam

6. Yoluñda ölürüsem sehldür çü sen varsın
Ḳamu cihān olurısa fenā beḳāya ne ġam

7. Ṣaçuña müşg didise*Aḥmedī anı ʿafv it
Düşerse ḥayret içinde olan ḫaṭāya ne ġam

---

[5210] * H. 171a, Tİ. 115a, DB. 238b (bn. 238b), T. 202a (bn. 186a), V. 133b (bn. 133b), Dİ. 108b
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

[5211] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5212] 1a - Çirāġ: çirāġı DB

[5213] 2a - Nāzıla: yārıla DB, T; ʿĪş: ʿayşı Dİ
2b - Ger: ki Dİ; Olmadısa: olmazısa Tİ, DB, T; Ḳapuda: ḳapuya Dİ

[5214] 3a - Gözüñe: gözü V

**521**[5215]

***Feʿūlün / Feʿūlün / Feʿūlün / Feʿūl***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[5216]

1.[5217] İrer olsa yümnile emri selām
Ola il el el mīr Sülmān'a rām

2.[5218] Reyīsün resīsün nesīmün resīm
Emānun emānī selīmün selām

3.[5219] Olalar müsülmānlar emn ü emān
Yemīnle yesāra ire yümn-i nām

4.[5220] Yemīnle*olmayanları ol mīr Silm
Ola mālları mār u vālāmı lām

5.[5221] Yemīni yemānīsin alsa ele
Ola yümniyilen müyesser merām

6.[5222] Enām emn alalar emānīyile
Olur il emīni mīr-i*imām enām

7.[5223] Süleymān olur mīr Sülmān'a nerm

---

[5215] * H. 171a, Tİ. 115a, DB. 231a (bn. 231a), T. 196b (bn. 220b), V. 133b (bn. 133b), Dİ. 108b
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

[5216] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5217] 1b - Ola: olalı DB, T; El el: ele el Dİ

[5218] 2a - Resīsün: reʾyīsün DB, T; Resīm: vesīm Dİ
2b - Emānun: emīnün DB, T; Emānī: emānun DB, T / emānin Dİ

[5219] 3a - Olalar: bulalar DB, T
3b - Yesāra: yesārı V

[5220] 4a - Olmayanları: olmayanla DB, T
4b - Vālāmı: ālāmı Tİ, DB, Dİ

[5221] 5b - Merām: mürām DB, T

[5222] 6a - Enām: emān Tİ; Alalar: olalar Tİ
6b - Olur il: ulusun il Tİ / ulus il DB, T / olursın V / olursın il Dİ; Emīni: emīn Tİ, DB, T, V, Dİ; Mīr-i*imām enam: mīr imām-ı enām DB / mīr-i imām-ı enām V / mīr-i emām-ı enām Dİ

[5223] 7b - Emri irse: nerm olursa DB, T / emri iderse Dİ

N’ola emri irse Nerīmān u Sām

**522**[5224]

***Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[5225]

1.[5226] Bahārdur gel i cān ʿazm-ı gül-sitān idelüm
Teferrüc-i çemen ü bāġ u bū-sitān idelüm

2.[5227] Gülile bülbüle ḳarşu şarābı nūş idüb
Bu zaʿferānī yüzüñ rengin erġavān idelüm

3. N'ola faḳīrsevüz ger ḳabūl olurısa
Çün elde cān var anı yoluña revān idelüm

4.[5228] Çü ġonca oldı gül-efşān dilümüzi sözile
Senüñ lebüñ ṣıfatında şeker-fişān idelüm

5.[5229] Cihān nedür ki ola ʿışḳuñuñ yolında niṣār
Niṣārıçun aña biz terk-i ʿaḳl u cān idelüm

6.[5230] Çü ʿömr bāẕesüz olur ziyān-ı cān içelüm
Cihānda aṣṣı yoḫ andan nişe ziyān idelüm

7.[5231] Cihānı pīriken itdi şemāl yili cüvān

---

5224 * H. 171b, Tİ. 115a, DB. 248a (bn. 248a), T. 211b (bn. 227b), V. 134a (bn. 134a), BM. 141a, Dİ. 109a
* Bu şiir H, Tİ, DB, T, V ve Dİ nüshalarında 9; BM nüshasında 7 beyittir.

5225 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu"; T nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

5226 1a - Bahārdur gel i cān: bahār mevsümidür DB, T / bahārdur gel i cānum BM
1b - Teferrüc-i çemen: teferrüc ü çemen DB; Bāġ u bū-sitān: bāġ-ı bū-sitān Dİ

5227 2a - Şarābı: şarāb Dİ
2b - Zaʿferānī: zaʿferān DB, T, Dİ; Rengin: rengini BM, Dİ

5228 4a - Çü: çün BM; Gül-efşān: dil-feşān DB, T

5229 * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
5a - Ki: kim Tİ; Yolında: yolına Tİ, DB, T, V, Dİ

5230 6a - Ziyān-ı cān: ziyān cān DB, T, BM; İçelüm: idelüm DB

5231 7a - Cihānı: cihān DB; Yili: peyki Tİ, DB, T
7b - ʿĪş-i nev-cüvān: ʿīş ü nev-cüvān V / ʿīş-i cüvān BM

Ne ʿayb pīrsevüz ʿīş-i nev-cüvān idelüm

8.[5232] Nevā-yı bülbül işidüb dilümüzi her dem
Şehüñ cemāl ü kemāline medḥ-ḫ̆ān idelüm

9.[5233] Çü devlete bu ḳapu oldı Aḥmedī ḳıble
Yüzümüzi burada ḫāk-i āsitān idelüm

[5232] Bu beyit BM nüshasında yoktur.
[5233] 9a - Ḳapu: ḳabūl Tİ, DB

**523**[5234]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[5235]

1. Bulmayalı naẓar yolı sen cāna gözlerüm
   Döndi lebüñ firāḳıla mercāna gözlerüm

2.[5236] Nergis gözüñ ü gül yañaġuñ iştiyāḳıla
   Beñzedi rāst lāle-yi nuʿmāna gözlerüm

3. Her dem ḫayāline ḳademüñüñ niṣārıçun
   Döker hezār laʿlile dür-dāne gözlerüm

4.[5237] Bu ḳamu dürr ü laʿl-i Bedaḫşān'ıla neçün
   Muḥtāc ola ḫāk-i Ṣıfāhān'a gözlerüm

5.[5238] Her kirpügüm ki deprene yüz zaḫm urur baña
   Ṣankim dikildi ḫār-ı muġaylāna gözlerüm

6. ʿAyn-i belāmı gör ki bilā-cürm dem-be-dem
   Ġarḳ itdi bini miḥnetile ḳana gözlerüm

7. Ḫ̆ābıla ṣaldı araya ḫūn-ı siyāvuşān
   Lā-büd uş itdi mülkini vīrāne gözlerüm

---

[5234] * H. 171b, Tİ. 115b, DB. 250a (bn. 250a), T. 213a (bn. 229a), V. 134a (bn. 134a), BM. 141a, Dİ. 109a

* Bu şiir H, Tİ, DB ve T nüshalarında 15; V ve Dİ nüshalarında 14; BM nüshasında 13 beyittir.

[5235] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[5236] * Bu beyit Dİ nüshasında yoktur.

2a - Gözüñ ü: gözüñ DB

[5237] 4a - Ḳamu dürr ü: ḳamudan DB; Laʿl-i Bedaḫşān'ıla: laʿl ü Bedaḫşān'ıla Dİ

[5238] * Bu beyit BM nüshasında yoktur.

5a - Ki: kim V

8.[5239] Çün Yūsuf’ını bāṣıranuñ gördi ḳana ġarḳ
Yaʿḳūb-vār düşdi uş aḥzāna gözlerüm

9.[5240] Böyle ki*aḫar bu yüregümüñ ḳanı Nūḥ-vār
Ġarḳ eyler üşbu ʿālemi ṭūfāna gözlerüm

10.[5241] Yā Rab bu feyżi nireden aldı ki*anuñıla
Ad urdı ḳaṭre ḳulzüm-i ʿummāna gözlerüm

11.[5242] Gözlerümüñ sevādı beyāżıyla ceng ider
N’olsun çü ḳıldı ivini mey-ḫāne gözlerüm

12.[5243] Derdile āşinādur u nergis bigi ḳılur
Nūr-ı baṣardan uş beni bī-gāne gözlerüm

13.[5244] Dürr-i ṣadef içinde vü yāḳūt u laʿl u müşg
Ḳanda*uġradı bu baḥrıla bu ḳāna gözlerüm

14.[5245] Gördi ki yanaram oduma ṣu ṣaçar müdām
*Li’llāhi derrühü* baña ne ṣana gözlerüm

15.[5246] Yāruñ ayaġı tozını sürme*itse Aḥmedī
Bī-şek irüre derdini dermāna gözlerüm

---

[5239] 8a - Bāṣıranuñ: bāṣırada Tİ, DB, T

[5240] 9a - Aḫar: aḫdı DB, T; Bu yüregümüñ: bu yüregüm DB, T / yüregümüñ BM

[5241] 10a - Anuñıla: anuñılan DB
10b - Ḳulzüm-i ʿummāna: ḳulzüm ü ʿummāna Tİ, Dİ

[5242] 11b - N’olsun: ne olsun T / olsun BM

[5243] 12a - Āşinādur u: āşinādur DB; Bigi: gibi DB, T

[5244] 13a - Dürr-i ṣadef: dürr ü ṣadef Tİ, DB, T, Dİ; İçinde vü: içinde DB, T, BM; Yāḳūt u: yāḳūt DB, V

[5245] 14b - Baña ne: baña ne aṣṣı Tİ / baña DB

[5246] * Bu beyit V ve BM nüshalarında yoktur.
15b - İrüre: irgüre DB (SK: irüre DB)

**524**[5247]

***Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[5248]

1.[5249] Birbimiş yār ʿāşıḳına selām
*Ve ʿaleyhi's-selāmu ve'l-ikrām*

2. Cān gerek bu selāma şükrāne
Ki dil ü cān ḥayātıdur bu selām

3.[5250] Āyet-i nūrdur u sūre-yi fetḥ
Baña ol dostdan gelen peyġām

4. Giceler uyḫu girmedi gözüme
Beni senden ayıralı eyyām

5. Yüzüni ẕikr iderem her ṣubḥ
Zülfüni fikr ḳıluram her şām

6.[5251] ʿĪşüm andan ıraḫ nedür ne diyem
Ṣudan ayru balıḫ bigi nā-kām

7. Şemʿ bigi anuñ firāḳında
Ererim od u ṣu içinde müdām

8. Ne bu tende var andan ayru ḳarār
Ne ḫoẕ ansuz bu cānda var ārām

---

[5247] * H. 172a, Tİ. 115b, DB. 231b (bn. 231b), T. 196b (bn. 220b), V. 134b (bn. 134b), Dİ. 109b
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

[5248] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5249] 1a - Birbimiş: virbimiş DB, T

[5250] 3b - Dostdan: dost V

[5251] 6a - ʿĪşüm: ʿīşi DB, T

9. Aḥmedī yan bu ʿışḳ odına ki şemʿ
Nūr olmaz yaḫılmayınca tamām

**525**[5252]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[5253]

1.[5254] Pīr-i reh-rev uş benem ben kim cihān terk itmişem
Ḫızır cānın sevdi ben cān-ı revān terk itmişem

2. Mālı ṣarf ider ġanīler varlığıçun ben faḳīr
Yoḫlığıçun varlıġumı rāyigān terk itmişem

3.[5255] Baylaruñ pür-renc gencine nice*ideyim naẓar
Ben ki faḳra bunca genc-i bī-kerān terk itmişem

4.[5256] Ne ḳayu ayruldumısa bu hevālu vādiden
Ben ki bāġ-ı ḫuld gül-zār-ı cinān terk itmişem

5.[5257] Bir acı ṣuyıla şūre ṭopraġa nice ḳalam
Ben ki ḥayvān çeşmesi ḳatında cān terk itmişem

6.[5258] Gözine getürmeyen firdevs bāġın diye mi
Bir ḫarābıçun ki bāġ u bū-sitān terk itmişem

7.[5259] Ṭūṭīyem nicesi bu zāġ āşiyāna aldanam

---

[5252] * H. 172b, Tİ. 116a, DB. 239a (bn. 239a), T. 202b (bn. 186b), V. 135a (bn. 135a), BM. 141b, Dİ. 110a
* Bu şiir H, Tİ, DB, T ve Dİ nüshalarında 12; V nüshasında 11; BM nüshasında 9 beyittir.

[5253] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5254] 1a - Pīr-i reh-rev: pīr-i reh ki DB / yirde rūşen BM; Ben kim: kim BM
1b - Cān-ı revān: cān revānı BM

[5255] 3a - İdeyim: idem Dİ

[5256] * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
4a - Ne: ben Tİ; Hevālu: hevā vü DB
4b - Bāġ-ı ḫuld: bāġ u ḫuld u Tİ / ḫuld bāġında DB, T / bāġ-ı ḫuld u Dİ

[5257] Bu beyit BM nüshasında yoktur.

[5258] 6a - Bāġın: bāġı DB
6b - Bir: bu DB; Ḫarābıçun: ḥarāmıçun Dİ

[5259] 7a - Zāġ āşiyāna: zāġ-ı āşiyāna V

Ben ki ṭūbīde hezārān āşiyān terk itmişem

8.[5260] Bu cihān sevgüsi cānı miḥnet içinde düşer
Rāḥat-ı cān bende vardur kim cihān terk itmişem

9.[5261] Cān virürler ad u ṣanıçun benem ol kim belāş
Maşrıḳ u maġrib ṭolu adıla ṣan terk itmişem

10.[5262] Her neyi kim ġayr Ḥaḳ ṣanduñ ki*ola baña murād
Sen yaḳīn bilgil ki*anı ben bī-gümān terk itmişem

11.[5263] Cāviẕān durur serāy-ı cennet illā kim baña
Ol degül maḳṣūd ki anı cāviẕān terk itmişem

12.[5264] Dāsitānın Rüstem'üñ unıt benüm sözüm işit
Ki*Aḥmedī bigi ne zībā dāsitān terk itmişem

---

5260 * Bu beyit V nüshasında yoktur.
8a - Düşer: dutar DB

5261 9b - Maşrıḳ u maġrib: maġrib ü maşrıḳ V

5262 * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
10a - Kim: ki DB; Ġayr: ġayrı Tİ, DB, T, V, Dİ; Ki*ola baña: baña murād ola DB, T
10b - Bilgil ki: bil kim Dİ

5263 11a - Baña: saña DB

5264 12a - Unıt benüm: unıt BM
12b - Ki*Aḥmedī: Aḥmedī Dİ; Bigi: gibi DB, T; Dāsitān: bū-sitān Tİ

**526**[5265]

***Mefʿūlü / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[5266]

1. Bugün girü ol nigārı gördüm
   Ol raḥmet-i kird-gārı gördüm

2. Ol ġonca-leb ü benefşe-zülfi
   Ol dilber-i gül-ʿiẕārı gördüm

3. Gül bigi ḳamusı rengile būy
   Ol yañaġı lāle-zārı gördüm

4. Zi ḫoş ki bu mevsüm-i ḫazānda
   Ol ṣūret-i nev-bahārı gördüm

5. Lāle bigi*içüm yaḫıldı çünkim
   Ol nergis-i cān-şikārı gördüm

6.[5267] ʿIşḳ odına ʿūd bigi yandum
   Ki*ol gīsū-yı müşg-bārı gördüm

7. Giderdüm aradan Aḥmedī'yi
   Ol laḥẓa ki ol nigārı gördüm

---

[5265] * H. 172b, Tİ. 116a, V. 135b (bn. 135b), Dİ. 110b
* Bu şiir DB, T ve BM nüshalarında yoktur.

[5266] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5267] 6b - Ki*ol: ol Tİ, Dİ

**527**[5268]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[5269]

1.[5270] Baña dām-ı belā durur ırаḫ senden dem-ā-dem dem
Anuñçun oldı gözümden revān hicrüñde her dem dem

2.[5271] Nite kim şemʿ hicrüñden erirem yanıban oda
Ne dirlik ol kişiye kim ola aña muḳassem sem

3.[5272] Yañaġuñ laʿli üstinde añaram derlerüñ dürrin
Seḥerde çün görem itmiş gülüñ yüzini şebnem nem

4. Ḳaşuñ miḥrābına cāndan ḳıluram secde ki*olmışdur
Ḳapuñ Kaʿbe yüzüñ ḳıble ṣaçuñ meşʿar lebüñ zemzem

5.[5273] Ṣaçuñ reyḥānına cāndan olupdur cān u dil ḥayrān
Şifā aña bu ki*eydesin dudaġum uş saña em em

6.[5274] Benüm bu derdüme dermān ola mı çeşme-yi ḥayvān
Şifā bu ki idesin aña ṭudaġum der saña em em

7.[5275] Bu hicrüñ derdine dārū bulınmadı vü hem efsūn
Bu ġamzeñ oḫına dermān olınmadı vü merhem hem

---

[5268] * H. 173a, Tİ. 116a, DB. 240b (bn. 240b), T. 204a (bn. 222a), V. 135b (bn. 135b), BM. 142a, Dİ. 110b, CN. 222b

* Bu şiir H, Tİ, DB, T, V, BM ve Dİ nüshalarında 10; CN'de 11 beyittir.

[5269] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu"; T nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[5270] 1a - Baña dām-ı belā durur ırаḫ senden: ḳaçan ʿıyş eylesem sensiz olur nūşum CN

[5271] 2b - Ola aña: aña ola Tİ, DB, T

[5272] 3b - Görem: gözüm Tİ, DB, T

[5273] 5b - Şifā aña bu ki*eydesin dudaġum uş saña em em: ʿaceb mi olsa bu ġamdan benefşe gibi er ḫam ḫam CN

[5274] Bu beyit sadece CN'de vardır.

[5275] 7a - Derdine: odına V; Hem efsūn: ahı V / efsūnın BM

8.[5276] Mużāʿaf olalı cevri bu nergis gözüñüñ cāna
Müşedded ḥarf bigi uş içümde oldı müdġam ġam

9.[5277] Ḳo yarını bugün ḫoş geç ki açıldı gül ü lāle
İnanma çarḫa kim olur anuñ bünyādı muḥkem kem

10.[5278] Saña bu çarḫ dem virür üşenme ṣun ele cāmı
Ki furṣat variken ḫoş ḫoş sürelüm bir iki dem dem

11.[5279] Viṣālüñ dürrine oldı çü ġavvāṣ Aḥmedī ṭālib
ʿAceb mi yaşdan iderse gözini ol müteyyem yem

[5276] 8b - Bigi uş içümde: içümde uş BM
[5277] 9b - İnanma: kim inan Tİ, BM, Dİ / ki dönen V; Olur: degül DB, T
[5278] 10a - Çarḫ: çarḫa BM; Üşenme: işitme T, BM, Dİ
[5279] 11b - Gözini: gözinin T

**528**[5280]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[5281]

1. Pīrāye-yi melālet ü ser-māye-yi elem
   Hem-sāye-yi şeḳāvet ü hem-pāye-yi sitem

2.[5282] Bünyāẕ-ı küfr ü bidʿat u beẕ-ḫ̆āh-ı şerʿ-i dīn
   Hem-rāh-ı kibr ü kīne vü ḫaşm-ı zer ü direm

3.[5283] Āġāz-ı her mażarrat u encām-ı her ʿiḳāb
   Ḳānūn-ı her meẕellet ü esbāb-ı her saḳam

4.[5284] Seyl-āb-ı bāġ-ı devlet ü bāẕ-ı çirāġ-ı ʿömr
   Aṣl-ı fesād u fitne-yi bīḫ-i belā vü ġam

5.[5285] Ḫamr-ı pelīd durur ki*anı āb-ı ḥayātıla
   Memzūc itseler girü olur mizāc-ı sem

6.[5286] *İbnü'l-kerīm* sevmeye *bintü'l-kürūmı* ki*ol
   Ne āb-ı rūy ḳor ne fütüvvet ne ḫoẕ kerem

7.[5287] Olur yürekde ol ḫafakān u cigerde baş

---

[5280] * H. 173b, Tİ. 116b, DB. 233b (bn. 233b), T. 198b (bn. 233b), V. 136a (bn. 136a), Dİ. 111a
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

[5281] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5282] 2a - Beẕ-ḫ̆āh-ı şerʿ-i dīn: beẕ-ḫ̆āh-ı şerʿ ü dīn Tİ / bed-ḫoh u şerʿ ü dīn DB, T
2b - Hem-rāh-ı kibr: hem-rāh u kibr DB; Kīne: kīn T; Ḫaşm-ı zer: ḫaşm u zer DB, T, V

[5283] 3a - Āġāz-ı her: āġāz u her DB, V; Encām-ı her: encām u her DB
3b - Esbāb-ı her: esbāb u her V; Saḳam: saḳim DB, T

[5284] 4a - Seyl-āb-ı bāġ-ı devlet: seyl-āb-ı bāġ u devlet DB / seyl-āb u bāġ-ı devlet V; Çirāġ-ı ʿömr: çirāġ u ʿömr DB
4b - Aṣl-ı fesād: ehl-i fesād Tİ, T; Fitne-yi bīḫ-i belā: fitne vü bīḫ-i belā Tİ, T, Dİ / fitne vü bīḫ ü belā DB, V

[5285] 5a - Pelīd durur: pelīddür Tİ, DB, T, Dİ

[5286] 6b - Ne: üne DB

[5287] 7b - Leken: gelen DB (SK: leken DB)

Başda ṣudāʿ u dilde leken sīnede verem

8. Olur hemīşe kām-ı kem ol zehr içenüñ
Ger ḫoẕ eline alduġı olursa cām-ı Cem

9. Nīrān olur anı sevene gülşen-i bihişt
Zindān olur anı içene ravża-yı irem

10.[5288] Gül-reng ṣanmaġıl bu ciger-jengin Aḥmedī
Kim itmeye benefşe bigi ḳāmetüñi ḫam

11.[5289] Şāẕī vü ṣoḥbetiçün ele almaġıl anı
Ki*anuñla sem olur desem ü ġam olur naġam

[5288] 10a - Jengin: ḳanın DB, T, Dİ

[5289] 11b - Anuñla sem olur: olur anuñla sem DB (SK: anuñla sem olur DB); Desem ü: dirisem DB, T

**529**[5290]

***Mef'ūlü / Fā'ilātü / Mefā'īlü / Fā'ilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[5291]

1.[5292] Bu resmile ki ḳan yaşı yire döker gözüm
Ḳalsa cihānı ucdan uca ġarḳ ider gözüm

2.[5293] Her şām u ṣubḥ-gāh gül-ābıla ṣularam
Ola diyü ḫayālüñe ḫoş reh-güẕer gözüm

3.[5294] İsder çirāġıla seni bir dem bulam diyü
Budur sebeb hemīn ki cihāna baḫar gözüm

4.[5295] Dürcine mi*irdi ol leb ü dendānuñ iy 'aceb
Ki*oldı bu resme maḫzen-i dürr-i güher gözüm

5. Her gūşede seni*isteyü yüz üzre sürinür
Bulam dir istemegile nūr-ı baṣar gözüm

6.[5296] Her nireye ki baḫdı cemālüñi gördi bes
Merdümlik itdi ḳılmadı ġayra naẕar gözüm

7.[5297] Didi*Aḥmedī ki yā Rab oduma ṣu kim ṣaça
Uş yüzüm üstine didi deryā ciger gözüm

---

[5290] H. 173b, Tİ. 116b, DB. 249a (bn. 249a), T. 212b (bn. 228b), V. 136b (bn. 136b), BM. 142b, Dİ. 111a

[5291] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu"; T nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[5292] 1a - Ki ḳan yaşı: ḳan yaşı DB / ḳan yaş BM
1b - Ḳalsa: ḳılsa BM; Cihānı: cihān DB

[5293] 2a - Şām u: şām DB; Ṣubḥ-gāh: ṣubḥ-gāhu V
2b - Ḫoş: uş Dİ

[5294] 3b - Cihāna: cihānda V

[5295] 4a - Leb ü: leb DB
4b - Oldı: oldur Tİ; Dürr-i güher: dürr ü güher Tİ, Dİ

[5296] 6a - Nireye ki: nireye kim DB / nireye BM Bes: pes DB

[5297] 7a - Didi: didi ki DB; Yā Rab oduma: oẕuma yā Rab Dİ

**530**[5298]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[5299]

1. Bu zülfe vālih olana ġāfil diyemezem
   Aña ki ʿāṣıḳ olmaya ʿāḳil diyemezem

2.[5300] Ol dudaġuñ ḫayālile ser-mest düşenüñ
   Ḫoş ḥālı var durur aña ayıl diyemezem

3. Ṣorana vaṣfını gözüñüñ ḥayrete düşüb
   Ne*efsūndadur bu cāẕū-yı Bābil diyemezem

4.[5301] Dirler ne işdedür ʿaceb ol zülf-i dil-firīb
   Ne fitneler ider bu selāsil diyemezem

5.[5302] Raḥm eyle yaşına gözümüñ kim seni*isdeyü
   Ne yüz süriyü geldi bu sāil diyemezem

6.[5303] Ol miḥneti ki fürḳatüñ odında çekmişem
   Ṭapuña olmayınca muḳābil diyemezem

7.[5304] Varlıḫdur Aḥmedī seni andan cüẕā iden
   Arada daḫı nesne-yi ḥāil diyemezem

---

[5298] * H. 174a, Tİ. 116b, DB. 235b (bn. 235b), T. 200a (bn. 235a), V. 136b (bn. 136b), BM. 142b, Dİ. 111b
* Bu şiir H, Tİ, DB, T, V ve BM nüshalarında 7; Dİ nüshasında 6 beyittir.

[5299] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5300] 2a - Ḫayālile: ḫayāline Tİ; Düşenüñ: düşübenüñ DB (SK: düşenüñ DB)
2b - Var durur: vardur BM

[5301] 4a - Dil-firīb: firīb-dil DB

[5302] 5a - Kim: ki Tİ

[5303] Bu beyit Dİ nüshasında yoktur.

[5304] 7a - İden: ḳılam DB, T

**531**[5305]

***Müfteʿilün / Müfteʿilün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu ḳabrehu**[5306]

1. Buldı ḥayāt uş girü ḫāk-i remīm
İrdi meger zülfüñe bāẕ-ı nesīm

2.[5307] Nergis-i ser-mest gözüñ nüsḫasın
Ḫūb sevād itdi velīkin saḳīm

3.[5308] ʿAyn-i ʿanādan ḳadüm uş oldı dāl
Ḳaşuñ u zülfüñ olalı nūn u cīm

4.[5309] Fürḳatüñüñ ḥurḳatı cānlar yaḫar
*Zelzelete's-sāʿati şey'ün ʿaẓīm*

5. Gözlerüñüñ siḥri belā-yı mübīn
Ṣaçlaruñuñ ẓulmı ʿaẕāb-ı elīm

6.[5310] Ḳāmetüñ ü zülfüñ ü aġzuñı cān
Rāst görib didi elif lām u mīm

7.[5311] Aḥmedī itdükde lebüñ vaṣfını
Oddan erir laʿlile dürr-i yetīm

---

[5305] H. 174a, Tİ. 117a, DB. 246b (bn. 246b), T. 210a (bn. 55a), V. 137a (bn. 137a), BM. 143a, Dİ. 111b

[5306] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[5307] 2a - Nergis-i ser-mest: nergis ü ser-mest V / nergis ki mest BM; Gözüñ: gözüñüñ BM

[5308] 3a - Ḳadüm uş oldı: oldı ḳadüm uş DB
3b - Ḳaşuñ u: ḳaşun DB; Nūn u: nūn DB

[5309] 4a - Cānlar: cānları Dİ

[5310] 6a - Ḳametüñ ü: ḳametüñ DB; Aġzuñı: aġzuñ DB
6b - Lām u: lām Tİ, DB, Dİ

[5311] 7a - Lebüñ: lebüñüñ BM
7b - Laʿlile dürr-i yetīm: dürrile laʿl-i yetīm Dİ

**532**[5312]

***Müfteʿilün / Müfteʿilün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[5313]

1.[5314] Bu ḳad ü zülf ü bu lebi iy nedīm
Gören ider yād elif lām u mīm

2. Müşgile ʿanber ṭolayıdı hevā
Vaḳt-i seḥer zülfüñe irse nesīm

3.[5315] Ġayn döker ʿaynümüñ uş seyl-i ḫūn
Dutalı ṣaçuñ girihi şekl-i cīm

4.[5316] Bir nefes ururse lebüñ ṭopraġa
Zinde ola yirde ne varsa remīm

5.[5317] Ḳıldı göñül mülkini hicrüñ ḫarāb
*Zelzelete's-sāʿati şeyʾün ʿaẓīm*

6.[5318] Teşne-ciger bu lebe āb-ı ḥayāt
Ḥalḳa-be-gūş oldısa dürr-i yetīm

7. Aḥmedī adına*ide siḥr-āferīn
İşbu kelāmı işidürse kelīm

---

[5312] H. 174b, Tİ. 117a, DB. 247a (bn. 247a), T. 210a (bn. 55a), V. 137b (bn. 137b), BM. 143a, Dİ. 112a

[5313] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T ve Dİ nüshalarında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[5314] 1b - Lām u: lām Tİ, Dİ

[5315] 3a - Ġayn: ʿayn DB / ʿaynı T / ġaynı Dİ

[5316] 4a - Lebüñ: lebüñ kim BM

[5317] 5a - Hicrüñ: ʿışḳun Tİ, DB, T

[5318] 6b - Oldısa: ol dişe Tİ / oldı vü V

**533**[5319]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[5320]

1.[5321] Bir nefes vaṣluñıçun iki cihānı ṣatmışam
Ṣatun almaḫlıġa ʿışḳuñı bu cānı ṣatmışam

2.[5322] İşigüñ ṭopraġına yüz sürmege irem diyü
Gerçi az ḳıymetdür ol bāġ-ı cinānı ṣatmışam

3.[5323] Gerçi yoḫdur māl u mülküm ṭapuña lāyıḳ velī
Ḳapuñuñ ḳullıġına genc-i maʿānī ṣatmışam

4.[5324] Çün gerekmez ʿāṣıḳ olan kişide nām u nişān
Ben bu baḫtıçun besi nām u nişānı ṣatmışam

5. Ad u ṣan durur kişiye ʿışḳ yolında ḥicāb
Bu ḥicābuñ defʿine çoḫ ad u ṣanı ṣatmışam

6.[5325] Çün cihān fānīdür anda ḫānümān nice direm
Ben ki bir cām-ı meye var ḫānümānı ṣatmışam

7.[5326] ʿIşḳ bāzārında kim anda fenādur alınan
Aḥmedī bigi niçe cān rāyigānı ṣatmışam

---

[5319] H. 174b, Tİ. 117a, DB. 239b (bn. 239b), T. 203a (bn. 221a), V. 137b (bn. 137b), BM. 143b, Dİ. 112a

[5320] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5321] 1a - Ṣatmışam: terk itmişem DB (SK: ṣatmışam DB)
1b - Almaḫlıġa: almaḳlıġıla DB, T; Bu cānı: cānı DB, T

[5322] 2a - İşigüñ: āsitānuñ DB, T; Ṭopraġına: ḫākine DB, T
2b - Ḳıymetdür: ḳıymet durur DB; Ol bāġ-ı cinānı: bāġ-ı cinānı DB, T, BM

[5323] 3b - Genc-i maʿānī: genc ü maʿānī V, BM

[5324] 4b - Besi: başı BM

[5325] 6a - Ḫānümān nice direm: ḫānümānı n'iderem BM

[5326] 7a - Fenādur: fenā-dil V; Alınan: alanın BM / āleti Dİ
7b - Bigi: gibi DB, T; Niçe: nice V, BM, Dİ

**534**[5327]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[5328]

1.[5329] Bende olduġum ḳapuñda ḳadr-i cāhumdur benüm
Bu söze kim didüm ol ḫālıḳ güvāhumdur benüm

2.[5330] Yüz süriyü irmişem yaşum bigi işigüñe
Ḳanda varam çün ḳapuñ püşt-i penāhumdur benüm

3.[5331] Baş göge irgürdi gün yüzin süriyü yoluña
Ayaġuñ ṭopraġına didi külāhumdur benüm

4.[5332] Gönlümi zülfüñ belāsına gözüm itdi esīr
Bende ṣalan bini bu baḫt-ı siyāhumdur benüm

5. Rāzumı fāş eyleyüb ḫalḳa beni rüsvā iden
İşbu ḳanlu yaşıla dütünlü āhumdur benüm

6.[5333] Gönlüme mihrüñ düşeli māh u mihre baḫmazam
Kim yüzüñ alnuñ ḥaḳīḳat mihr ü māhumdur benüm

7.[5334] Yüzini ṭopraġ idüp durur yoluña Aḥmedī

---

[5327] * H. 175a, Tİ. 117a, DB. 248a (bn. 248a), T. 212a (bn. 228a), V. 138a (bn. 138a), BM. 143b, Dİ. 112b
* Bu şiir H, Tİ, DB, T, V ve BM nüshalarında 7; Dİ nüshasında 6 beyittir.

[5328] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu"; T nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[5329] 1a - Ḳapuñda: ḳapuña T; Ḳadr-i cāhumdur: ḳadr ü cāhumdur Tİ, BM, Dİ

[5330] 2b - Püşt-i penāhumdur: püşt ü penāhumdur Tİ, BM, Dİ

[5331] * Bu beyit Dİ nüshasında yoktur.
3a - Yoluña: ḳapuña BM

[5332] 4a - Gözüm: gözüñ Tİ, DB, V

[5333] 6a - Düşeli: düşelden DB, T
6b - Yüzüñ alnuñ: senüñ yüzüñ Dİ

[5334] 7a - Ṭopraġ: ṭopraġa BM
7b - Eydesin şol: eydesin kim V / eydesin BM

Ol ümīde ki*eydesin şol ḫāk-i rāhumdur benüm

**535**[5335]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[5336]

1.[5337] Bu ne zülf olur bu nice perçem
Ki itdi ʿālemi ẓulmıla der-hem

2.[5338] Ne ġam cellād oldıyısa ġamzeñ
Çün oldı dudaġuñ ʿĪsī-yi Meryem

3.[5339] Gerekmez senden olan derde dārū
Yaraşmaz senden ıraḫ zaḫma merhem

4.[5340] Senüñ ṣayruña n'itsün āb-ı ḥayvān
Girü laʿlüñ ola aña meger em

5.[5341] Berü gel ḫoş dutalum bu demi kim
Hezārān dürlü döner çarḫ her dem

6.[5342] Ġam-ı cāna mey ü neyden siper düz
Bugün kim bitdi nesrīn ü siperġam

7.[5343] Ser-encāmı ḳo lāle bigi cām iç

---

[5335] H. 175a, Tİ. 117b, DB. 241a (bn. 241a), T. 204a (bn. 222a), V. 138a (bn. 138a), BM. 144a, Dİ. 112b

[5336] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[5337] 1a - Ne: nice DB, T; Olur: olur u Tİ, V, BM, Dİ; Nice: ne DB, T
1b - Ki: kim V; Ẓulmıla: hicrile V; Der-hem: ver-hem Dİ

[5338] 2b - ʿĪsī-yi Meryem: ʿĪsā ibn Meryem DB, T / ʿĪsī vü Meryem BM

[5339] 3b - Iraḫ: ıran Tİ, T, Dİ

[5340] 4a - Senüñ ṣayruña: senüñ DB, T
4b - Aña meger: meger aña V

[5341] * Bu beytin mısraları V nüshasında yer değiştirmiştir.
5b - Her: u hem BM

[5342] 6a - Mey ü neyden: mey-i zerden BM

[5343] 7a - Cām: mey Tİ, DB, T / cāmı BM

Bugün kim saña cām-ı mey ṣunar Cem

8.[5344] Benefşe bigi lāle sāġar içmez
Anuñçun ḳāmetin ġuṣṣa ider ḫam

9.[5345] Meyiçün Aḥmedī'ye ṭaʿne uran
Eger ʿavrat degülse*olmaya er hem

[5344] 8a - Bigi lāle: lāle bigi Tİ, DB, T, Dİ
[5345] 9b - Eger ʿavrat: eger BM; Degülse: degül Dİ

**536**[5346]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[5347]

1. Tā ʿışḳuñı şehā varaḳ-ı cāna yazmışam
   Levḥ-i göñülde aduñı cānāne yazmışam

2.[5348] Sen hīç ṣormaduñ beni şīrīn budur ki ben
   Şekker-lebüñe cānumı şükrāne yazmışam

3. Göñlüm evini ʿışḳuñıçun dutmışam maḳām
   Genc-i nihānı gör ki ne vīrāna yazmışam

4. Ḥayretdeyem ki dudaġuña laʿl dimişem
   Ḫacletdeyem ki dişüñi dür-dāne yazmışam

5.[5349] Bir kez cemālüñe naẓar idem didüm şehā
   Mūsī bigi tecelli*odına yana yazmışam

6.[5350] Ṣuṣalıġumda laʿlüñi ẕikr eyledi dilüm
   Āb-ı ḥayāta Ḫıżr bigi ḳana yazmışam

7. Yüzüñ ṣıfatın Aḥmedī imlā ideliden
   Gör kim ne ḫūb vechile dīvāna yazmışam

---

[5346] H. 175b, Tİ. 117b, DB. 236a (bn. 236a), T. 200a (bn. 235a), V. 138b (bn. 138b), BM. 144a, Dİ. 113a

[5347] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5348] 2a - Ṣormaduñ beni: ṣormaduñ DB

[5349] 5b - Bigi: gibi DB, T

[5350] 6b - Bigi: gibi DB, T

**537**[5351]

***Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[5352]

1.[5353] Cemālüñi baña gösder gel iy Ḫüẕāvend'üm
Ki sini görmege cānıla ārzū-mendüm

2.[5354] İrür bu cānuma vaṣluñ zülāliyile meded
Ki şemʿ bigi firāḳuñuñ odına yandum

3. Yüzüñ gülinden ıraḫ lāle bigi ḥasretile
Bu sūḫte-cigerümüñ ḳanına boyandum

4.[5355] Senüñiçün severem cānı çün geçer sensüz
V'eger ḫoẕ āb-ı ḥayātısa andan uṣandum

5. Ṣaçuñ hevāsı beni bende ṣaldı bu müşkil
Ki ʿuḳde ʿuḳde belā oldı baña ol bendüm

6.[5356] Başuñıçun ki*ayaġuña fidā durur cānum
İnan bu sözüme kim bes ʿazīzdür andum

7.[5357] Ḳatuñda ẕerre durur Aḥmedī vü sen ḫūrşīd
Senüñ cemālüñe maḥv olduġuma ḫur-sendüm

---

[5351] H. 175b, Tİ. 117b, DB. 250b (bn. 250b), T. 214a (bn. 230a), V. 138b (bn. 138b), BM. 144b, Dİ. 113a

[5352] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu"; T nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[5353] 1a - Gösder gel: göstergil Tİ, T

[5354] 2a - Vaṣluñ zülāliyile meded: meded vaṣluñuñ zilāline BM
2b - Firāḳuñuñ: firāḳuñ DB, T, BM

[5355] 4a - Geçer: geçe DB, T

[5356] 6a - Ki*ayaġuña: ayaḳuña Dİ
6b - Bes: pes Tİ, DB, T, V

[5357] 7a - Ḳatuñda: ḳapuñda Tİ, DB, T; Vü sen: sen BM
7b - Olduġuma: oldıġına Tİ, DB, T

**538**[5358]

***Müfteʿilün / Mefāʿilün / Müfteʿilün / Mefāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[5359]

1.[5360] Çünki ḥayāt virmege rūḥdan ura ṣubḥ-dem
Baḫtı olan ṣabūḥıla ḫoş duta ʿömri ṣubḥ-dem

2.[5361] Çün biz uramaduḫda dem ṣubḥ dem urısar besī
Bes duralum ṣabūḥıla ḫoş sürelüm bu ṣubḥ dem

3.[5362] Ḳanuña el boyar şafaḳ her gice*anuñıçun bu gök
Ḳaraya boyanub ḳılur gözi yaşını ṣubḥ-dem

4.[5363] Yatma yatasısın besī ṣubḥ ṣabūḥ sāzın it
Zühre çü düzdi perdede rāst-nevāyı zīr ü bem

5.[5364] Bāẕe-yi ḳülleteyn açıb ḫoş ʿalem ol ṣabūḥıla
Çün dike ṣubḥ-dem güneş ḳülle-yi maşrıḳa ʿalem

6. Ḳo ki gidere ʿaḳlumı hūşıla ʿaḳl n'ola*eger
Āyet-i nūr iriben pest ola rāyet-i ẓulem

---

[5358] * H. 176a, Tİ. 118a, DB. 243a (bn. 243a), T. 206b (bn. 224b), V. 139a (bn. 139a), BM. 144b, Dİ. 113b

* Bu şiir H, Tİ, DB, T, V ve Dİ nüshalarında 11; BM nüshasında 6 beyittir.

[5359] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu"; T nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[5360] 1a - Rūḥdan: rūḥ ṣubḥdan Dİ

[5361] * Bu beyit BM nüshasında yoktur.

2a - Çün: çünki Tİ, DB, T

2b - Sürelüm: sözüm DB

[5362] 3a - Her gice: gice Dİ

3b - Ḳaraya: ḳara BM

[5363] 4a - Yatma: yatma ki DB, T; Yatasısın: yatasın DB, T / yatasın u V, Dİ; Sāzın: sāz BM / sāzını Dİ

4b - Perdede: perdeyi DB, T

[5364] 5a - Açıb: içüb Dİ

7.[5365] Var mı şarāb diyene var niʿamıla vir cevāb
Kim niʿamın yidürmeyen kişi olur kem-ez-neʿam

8.[5366] Muṭrib-i ḫoş-naġam girü sāzıla söze başladı
Sāḳī-yi mey ṣun anı kim ol ne melāl ḳor ne ġam

9.[5367] Bāẕeden itme bāk sen ṭāʿate tekye eyleme
Kim daḫı dürlü*olur degül her ne ki yazdısa ḳalem

10.[5368] Gör ki ne dem durur bu dem dime n'idem piyāle ṣun
Ger dileriseñ iy nedīm irmeye cānuña nedem

11.[5369] Vire mi Aḥmedī yile ney bigi ʿömri çün bilür
Kim yavuz eyüye geçer çünki kerīm ide kerem

[5365] Bu beyit BM nüshasında yoktur.
[5366] * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
8a - Sāzıla söze: sūzıla söze Tİ / sūzıla sāza DB, T, V
8b - Sāḳī-yi mey ṣun anı kim: sāḳī ṣun ol meyi bugün ki Tİ, DB, T
[5367] * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
9b - Olur: ider V; Yazdısa: yazdı anı Dİ
[5368] Bu beyit BM nüshasında yoktur.
[5369] 11b - Çünki: çünkim V; İde: ider DB / ola BM

**539**[5370]

***Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[5371]

1.[5372] Cehd itdüm ki lebüñden ire dermāna elüm
İrmedin derdile boyandı ḳızıl ḳana elüm

2.[5373] Gözümüñ baḥrı yire dökdi besi dürr-i ʿAden
Heves idüb ki*irişe laʿl-i Bedaḫşān'a elüm

3. Vaṣluñuñ güherini isdeyü ġavvāṣ-miṣāl
Ṭaldı ḳan baḥrına vü bulmadı dür-dāne elüm

4. El ṣunam didümidi ṣaçlaruñuñ perçemine
Ṣındı vü irmedi ol deste-yi reyḥāna elüm

5. Heves itdüm ki dudaġuña elüm ireyidi
Kimüñ irdi ki benüm daḫı ire cāna elüm

6.[5374] Heves idüb lebüñe iremezisem neʿaceb
Ḫıżr mıyam ki ire çeşme-yi ḥayvāna elüm

7.[5375] Lebüñe irmege şöyle ki meges zārıyıla
Gitdüm elden iremedin şekeristāna elüm

---

[5370] * H. 176a, Tİ. 45a, DB. 65a (bn. 63a), T. 59b (bn. 202a), V. 139b (bn. 139b), BM. 145a, Dİ. 113b

* Bu şiir H, Tİ, DB, V, BM ve Dİ nüshalarında 15; T nüshasında 9 beyittir.

* T nüshasında şiirin bulunduğu varaklar kopuk olduğu için ilk 6 beyit yoktur.

[5371] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu nevvera'llāhu ḳabrehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5372] 1a - Ki: kim BM

1b - İrmedin: irmedi DB

[5373] 2a - Dürr-i Aden: dürr-i dürr-i Aden BM

2b - Ki*irişe: irişe: Tİ, DB, BM

[5374] 6b - Ki ire: ire BM

[5375] 7b - İremedin: urmadın BM

8.[5376] Derd elinden dilerem gül bigi yırtam ṭonumı
N'ideyim çün iremez oldı girībāna elüm

9.[5377] Defteri nişe*açamaz oldı çü dutalı ḳalem
Bir yavuz söz diyiben yazmadı dīvāna elüm

10.[5378] At bahānedür arada ḳamu taḳdīr durur
Ger başum şīşe bigi ṣına ya uşana elüm

11. Çünki taḳdīr durur ḳamu baña ṣabr gerek
Ger kesile başum u şemʿ bigi yana elüm

12. Çünki keffāret olur maʿṣiyete sehl ola
Ger yiye zaḫm yüzüm gözüm ü ṭoġrana elüm

13. El ayaḫ bitün ü sinüḫ ḳamu sensin ü benüm
Ne ayaġum var ara yirde Ḫüẕā'yā ne elüm

14.[5379] Ḥavl-i ḳuvvet çü senüñdür ü senüñile irer
Rāḥat u miḥnete vü nefʿ ile ḫüsrāna elüm

15.[5380] Aḥmedī yandı yüzüñ tābına pervāne-ṣıfat
Müşkil ol ki*irmedi ol şemʿ-i şebistāna elüm

---

[5376] 8a - Bigi: gibi Tİ, DB, T

[5377] 9a - Nişe: nice BM; Ḳalem: ḳadem BM
9b - Diyiben: diyen BM

[5378] 10a - At: it V; Bahānedür: bahāne durur DB, T
10b - Bigi: gibi DB, T

[5379] 14a - Ḥavl-i ḳuvvet: ḥavl ü ḳuvvet T, Dİ

[5380] 15b - Ki*irmedi: irmedi Dİ

**540**[5381]

***Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[5382]

1.[5383] *Ḥāşā li'llāh* ki senüñ derdüñi dermāna virem
Ya ayaġuñ tozını çeşme-yi ḥayvāna virem

2.[5384] Reşk ider bāġ-ı bihişt işigüñ ārāyişine
Ḫayf ola pes anı kim mülk-i Süleymān'a virem

3.[5385] Yañaġuñ şemʿ-i şafādur hevesile aña ben
Dilümi cānumı yanmaḫlıġa pervāne virem

4.[5386] ʿIşḳuñı nice idem terk cihānıçun i cān
Ne revā ola ki ol genci bu vīrāna virem

5.[5387] Bir nefes senden ıraḫ düşerisem Nūḥ-ṣıfat
Gözümüñ yaşıyıla ʿālemi ṭūfāna virem

6. Zülfine*aldanma didüm göñlüme uş oldı esīr
Şimdi ne pend ola kim ben bu perīşāna virem

7.[5388] Aḥmedī ṣıdḳıla geldi ki ḳapuña ḳul ola
Ger ḳabūl olurısa cānumı şükrāne virem

---

[5381] H. 176b, Tİ. 118a, DB. 244a (bn. 244a), T. 207b (bn. 225b), V. 140a (bn. 140a), BM. 145b, Dİ. 114a

[5382] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[5383] 1a - Ki: kim BM; Virem: yazam BM
1b - Virem: yazam BM

[5384] 2a - Bāġ-ı bihitş: bāġ u bihişt BM
2b - Pes: bes DB, T, BM

[5385] 3b - Dilümi: dilerem Tİ, DB, T, V, Dİ; Cānumı yanmaḫlıġa: cānumıla yanmaġa BM

[5386] 4a - İ cān: şehā DB
4b - Genci bu: genci BM

[5387] 5b - Gözümüñ: gözlerüm Dİ; Yaşıyıla: yaşıla BM

[5388] 7a - Ḳapuña ḳul: ḳapuñ ḳulı DB, T / ḳapuñda ḳul Dİ

**541**[5389]

***Mef'ūlü / Fā'ilātü / Mefā'īlü / Fā'ilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[5390]

1.[5391] Ḥayrān u zār ḳaldı cemālüñe gözlerüm
Oldur sebeb ki irte gice sini gözlerüm

2.[5392] Ḳandur bu kirpügümden aḳan niçe ki*ağlaram
Ṭūfānı gör ki başuma getürdi gözlerüm

3.[5393] Fettān ṣaçuñ cefāsıla gör kim neye*irdi şām
Ẓālim gözüñ belāsıla nice*oldı gözlerüm

4. Ṣudur revān olan ḳamu gözden ʿaceb bu kim
Ḳan aḫıdur benüm bu gözümdeki gözlerüm

5. Söyner ṣuyıla her od u köz müşkil uş bu kim
Artar ṣuyıla binüm içümdeki gözlerüm

6.[5394] Ḳanlar döker gözüm niçe kim ola münfecir
Binüm bu yüregümdeki başlar u gözlerüm

7.[5395] Çün gördüñ ol müje oḫınuñ zaḫmın Aḥmedī
Umsañ ki merhem ide saña işbu gözlerüm

---

[5389] * H. 177a, Tİ. 118a, DB. 250b (bn. 250b), T. 213b (bn. 229b), V. 140a (bn. 140a), Dİ. 114b
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

[5390] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu"; T nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[5391] 1b - Oldur: budur Tİ, DB, T

[5392] 2a - Ki*ağlaram: ağlasam DB, T

[5393] 3a - Gör kim: gördi kim DB / gör Dİ
3b - Belāyıla: belāsıla Dİ

[5394] 6a - Kim ola: ola V

[5395] 7b - Umsañ ki: umma daḫı ki DB, T; İşbu gözlerüm: gözlerüm DB, T

**542**[5396]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[5397]

1.[5398] Derd ü firāḳıla dün ü gün ḳan aḫar yaşum
Tā ḫoẕ ne getüre başuma bu aḫar yaşum

2. Her kirpügüm ucından aḫar Nīl ile Furāt
Ṭūfāna viriser bu cihānı meger yaşum

3. Yāruñ ḫayāli gözüme ḳıla diyü güẕer
Her dem niṣār ider yire biñ biñ güher yaşum

4.[5399] Rāzum nihān nice*ola ki levḥinde yüzüñüñ
Yāḳūt oldı derdümi taḥrīr ider yaşum

5.[5400] Her ṣubḥ-gāh āhum eger defʿ itmeye
Ġarḳ-āb ideydi bu felegi her seḥer yaşum

6.[5401] Oduma ṣu ṣaçar getürür yüzümüñ ṣuyın
*Li'llāhi derrühü* zihī ṣāḥib-naẕar yaşum

7.[5402] ʿĀṣīlere beşāret idüñ kim bu resmile
Maḥşer güninde daḫı revān aḫısar yaşum

---

[5396] * H. 177b, Tİ. 118a, DB. 248b (bn. 248b), T. 212b (bn. 228b), V. 141a (bn. 141a), BM. 146a, Dİ. 115a
* Bu şiir H, Tİ, DB, T, V ve BM nüshalarında 10; Dİ nüshasında 9 beyittir.

[5397] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu"; T nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[5398] 1a - Derd ü firāḳıla: derd-i firāḳıla Dİ
1b - Tā: yā BM

[5399] 4a - Rāzum: zārum DB; Ola ki: ola Dİ; Levḥinde yüzüñüñ: levḥinde yüzümüñ Tİ, DB, T, Dİ / yüzüñüñ BM

[5400] 5a - Āhum: elüm V; İtmeye: itmese Tİ, DB, T, Dİ
5b - Ġarḳ-āb: her āb V

[5401] Bu beyit Dİ nüshasında yoktur.

[5402] 7a - Kim: ki V

8.[5403] Bī-nūr ḳaldı senden ıraḫ bu belālu göz
Her gūşede seni*isdeyü lā-büd gezer yaşum

9. Yoluñdan ayru her yaña yüz süriyü yürür
Anuñıçun naẓar bigi gözden düşer yaşum

10. Didüm ki Aḥmedī'nüñ odına ṣu kim ṣaça
Gözlerüm üstine didi deryā ciger yaşum

[5403] 8b - İsdeyü: ister BM

**543**[5404]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[5405]

1.[5406] Dil-ḫastayam ṭapuñdan ıraḫ derdüme ḳıl em
Cevr ü cefāyıla niçe āh u fiġān ḳılam

2.[5407] Zülfüñde baḫtı ḳara göñül azdısa n'ola
Çün yoḫ durur Ḥaḳ emrile dīvāneye ḳalem

3. Tābı cemālüñüñ n'ola yaḫarsa ʿālemi
Pervānenüñ yaḫıldıġı şemʿe eyit ne ġam

4.[5408] Sāḳī revān elüme ṣun ol cāmı kim aña
Daḫı henūz teşne-cigerdür revān-ı Cem

5. Mey nūş eyle göñlüñi işbu günāhıçun
Teng itme kim ferāḫ durur ʿarṣa-yı kerem

6.[5409] İḳrār ehliseñ ḳo bu inkārı kim olur
Mey-ḫāne künci ṣıdḳ olıcaḳ ravża-yı ḥarem

7.[5410] Mey-nūş ḳılub Aḥmedī ney gūş eyle kim
Ḫoşdur egerçi bāẕe durur bu bir iki dem

---

[5404] H. 178a, Tİ. 118b, DB. 234a (bn. 234a), T. 198b (bn. 233b), V. 141b (bn. 141b), BM. 146b, Dİ. 115b

[5405] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5406] 1b - Niçe: nice BM, Dİ

[5407] 2a - Azdısa: andısa T / üzdise BM; N'ola: ne ġam Tİ, DB, T

[5408] 4b - Cigerdür: ciger durur DB

[5409] 6a - Olur: alur BM
6b - Ḥarem: kerem DB (SK: ḥarem DB)

[5410] 7a - Ḳılub: id Tİ, Dİ / eyle DB, BM / it T; Aḥmedī: Aḥmedī vü Tİ, BM, Dİ; Ney: neyi Dİ
7b - Bāẕe durur: bād durur V / bāddur Dİ

**544**[5411]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[5412]

1.[5413] Dil-ārāmıla bulur bu dil ārām
Zi devlet ki*ola ḳatuñda dil-ārām

2.[5414] Ola vaṣlı dil-ārāmuñ müyesser
Olursa baḫt işbunı dilerem

3.[5415] Eger büt-ḫāneye ire cemālüñ
Sücūda düşeler mecmūʿ-ı aṣnām

4.[5416] Lebüñ mīm ü ḳaşuñ nūn-ı muʿanber
Ḳadüñ sīmīn-elif zülfüñ durur dām

5.[5417] Ṣaçuñ bendine düşmişem ġarībüñ
Olur ḥālı perīşān çün ire şām

6.[5418] Elüme cām ṣun kim ḫūn olur cān
Ögüme gelicek fikr-i ser-encām

7.[5419] Dilerem tevbe idem bāẕeden līk

---

[5411] * H. 178a, Tİ. 118b, DB. 232a (bn. 232a), T. 197a (bn. 193a), V. 141b (bn. 141b), BM. 147a, Dİ. 116a
* Bu şiir H, Tİ, V, BM ve Dİ nüshalarında 9; DB ve T nüshalarında 8 beyittir.

[5412] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5413] 1a - Bulur: ider DB, T
1b - Ki*ola: ki*ala T / ola V, Dİ

[5414] 2b - Baḫt: baḫtı BM, Dİ

[5415] 3a - Cemālüñ: ḫayālüñ Dİ
3b - Düşeler: varalar DB, T

[5416] 4a - Nūn-ı muʿanber: nūn u muʿanber BM
4b - Dām: lām Tİ, DB, T, V, BM, Dİ

[5417] 5b - İre: ola BM

[5418] 6a - Cām: cāmı Dİ
6b - Ögüme: elüme BM; Gelicek düşicek DB, T; Fikr-i ser-encām: fikr ü ser-encām Tİ, BM

[5419] * Bu beyit DB ve T'de yoktur.

Budur ḳorḫum ki ṣıya anı bir cām

8.[5420] Gözüme görinen sensin ḥaḳīḳat
Daḫı her ne ki var aḍġāṣ u aḥlām

9.[5421] Esīr itdi*Aḥmedī'yi ḫāl ü zülfüñ
Ṣalar ḳuşı belāya dāne vü dām

7b - Ḳorḫum ki: ḳorḳı V; Ṣıya anı: anı ṣıya Dİ

[5420] 8b - Ne ki: ki V

[5421] 9a - Ḫāl ü zülfüñ: ḫāk-i zülfüñ BM

**545**[5422]

***Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[5423]

1.[5424] Zülfüñe irdi meger ṣubḥ-dem enfās-ı nesīm
Kim gelür her nefes andan ögüme ʿahd-i ḳadīm

2.[5425] Ne ḫaber virdi ṣabā yili ṣaçuñdan bu ṣabāḥ
Ki*itdi sözini tamām eylemedin cān teslīm

3.[5426] Kendüzini gözüñe beñzedürimiş nergis
Beñzemez iş ʿaceb olmaya ḫayāl itse saḳīm

4.[5427] Ḥūr eger göre ḫayālin yüzüñüñ düşinde
Ḫār görine gözine gül ü gül-zār-ı naʿīm

5.[5428] Zülfüñüñ rāyiḥasın kāfir eger eyleye yād
Tāze reyḥānıla sünbül bitüre ḳaʿr-ı caḥīm

6.[5429] Kim durur kim ḳayudan ide bu göñlümi ḫalāṣ
Hem ḫayālüñ kim olupdur bu maḳām içre muḳīm

---

[5422] H. 178b, Tİ. 118b, DB. 246a (bn. 246a), T. 209b (bn. 54b), V. 142a (bn. 142a), BM. 147a, Dİ. 116a

[5423] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu"; T nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[5424] 1b - Kim: ki DB, T, Dİ

[5425] 2b - Eylemedin cān: eylemedi cān DB, T / cān eylemedin BM

[5426] 3a - Gözüñe: günüñe DB / gözü V
3b - Beñzemez: beñzemiş DB; İtse: itdi V

[5427] 4a - Yüzüñüñ: gözüñüñ DB (SK: yüzüñüñ DB)
4b - Ḫār: ḫārı BM; Görine gözine: gözine görine DB / görine BM; Gül-zār-ı naʿīm: gül-zār u naʿīm BM

[5428] 5a - Eyleye: eylese V
5b - Ḳaʿr-ı caḥīm: ḳaʿr u caḥīm BM

[5429] 6a - İde bu: ide BM
6b - Kim: ki Tİ, Dİ

7.[5430] Aḥmedī ʿışḳ odına ṣabr ḳıl Eyyūb-ṣıfat
Kim ḫalīl oldı oda ṣabr idiben İbrāhīm

[5430] 7b - Kim: ki Dİ

**546**[5431]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[5432]

1. Zülfüñüñ bendindedür göñlüm muḳīm
   Kim vaṭan ḥubbıyladur dīn müstaḳīm

2. Ḳılduġumçun senden ayruġa naẓar
   Uş nedāmetden direm *innī saḳīm*

3.[5433] Maḳṣūdum sensin cihānda Ḥaḳ güvāh
   Niyyetüm sensin hemīşe Ḥaḳ ʿalīm

4.[5434] Zülfüñüñ ʿaḳdine irişse ṣabā
   Bir deminden zinde*ola ḫāk-i remīm

5.[5435] Ḳaddüñ ü zülfüñle aġzuñ ʿışḳıdur
   Cānuma ṣalan elifle lām u mīm

6. ʿAḳl aġzuñ naḳşını görüb didi
   Noḳṭa-yı mevhūmdur olmış dü-nīm

7.[5436] Yār mihrinde gerekdür Aḥmedī
   Sende İbrāhīm-vār ḳalb-i selīm

---

[5431] H. 178b, Tİ. 119a, DB. 245b (bn. 245b), T. 209a (bn. 54a), V. 142b (bn. 142b), BM. 147b, Dİ. 116b

[5432] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[5433] 3a - Cihānda: cihāndan T
3b - Hemīşe: cihānda DB, T

[5434] 4a - İrişse: ger ire V / irişe BM
4b - Ḫāk-i remīm: ḫāk ü remīm DB, T

[5435] 5a - Zülfüñle: zülfüñ ü DB, T, V, BM

[5436] 7b - İbrāhīm-vār: İbrāhīm-veş Tİ, DB, T, Dİ; Ḳalb-i selīm: ḳalb ü selīm DB

**547**[5437]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[5438]

1.[5439] Sensüz ne diyeyim ki nice zār olmışam
Tīmār eyle baña ki bī-mār olmışam

2. Sevdāya düşdi zülfüñi göreliden göñül
Gör kim ne müşkil işe giriftār olmışam

3.[5440] Ol fikrile ki nice ola ʿāḳıbet işüm
ʿIşḳuñda lāle bigi dil-efkār olmışam

4. Sini*ider ārzū dil ü cān senden ayru ben
Cān u cihāndan uş ḳamu bī-zār olmışam

5.[5441] Yandı yüzüñ tecellīsine varlıġum tamām
Mūsī bigi ki ʿāşıḳ-ı dīẕār olmışam

6.[5442] Geh zülfüñi ögerem ü geh ḫaṭṭ u ḫālüñi
Görgil beni ki nice siyeh-kār olmışam

7.[5443] Pervīn ṣafā dişüñ ṣıfatında*Aḥmedī bigi
Gör kim ne baḥr lülü-yi şeh-vār olmışam

---

[5437] H. 179a, Tİ. 119a, DB. 236b (bn. 236b), T. 200b (bn. 235b), V. 142b (bn. 142b), BM. 147b, Dİ. 116b

[5438] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5439] 1a - Diyeyim ki: diyem kim BM
1b - Baña ki: ki baña BM

[5440] 3a - Ki: kim DB
3b - Dil-efkār: dil-figār DB, T

[5441] 5b - Bigi ki: gibi ki DB, T / bigi BM

[5442] 6a - Ḫaṭṭ u ḫālüñi: ḫāl ü ḫaṭṭuñı DB, T
6b - Beni ki: beni BM

[5443] 7a - Bigi: gibi DB, T
7b - Baḥr lülü: baḥr-ı lülü DB, T, BM

**548**[5444]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ş̱erāhu**[5445]

1.[5446] Söz reng alur çü naḳşuñı taḥrīr eyleyem
Cān ẕevḳ ider çü laʿlüñi taḳrīr eyleyem

2. Ḫoş vaṣf ideriken yüzüñi ʿacze düşürem
Nūr āyetin ne vechile tefsīr eyleyem

3.[5447] Zülfüñi düşde gice perīşān görür göñül
Sevdāyīnüñ düşin nice taʿbīr eyleyem

4.[5448] Rūşen olur żamīr güneş bigi niçe kim
Cān levḥine ḫayālüñi taṣvīr eyleyem

5. Dirler ki olma zülfi belāsına mübtelā
Taḳdīr defʿine nice tedbīr eyleyem

6.[5449] Cān ārzū ider ki yoluña ola fidā
*Ḥāşā* bu işde ben nice taḳṣīr eyleyem

7. Ḳaşuñ kemānına iderem Aḥmedī'yi ʿarż
Kim cānını anuñ ġaraż-ı tīr eyleyem

---

[5444] * H. 179a, Tİ. 119a, DB. 239b (bn. 239b), T. 203a (bn. 221a), BM. 148a, Dİ. 117a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, DB, T, BM ve Dİ nüshalarında 7; Tİ nüshasında 6 beyittir.

[5445] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5446] 1a - Alur: olur Dİ

[5447] Bu beyit Tİ nüshasında yoktur.

[5448] 4a - Güneş bigi niçe kim: niçe kim güneş bigi DB / güneş nice bile kim BM / güneş bigi nice kim Dİ

[5449] 6a - Yoluña ola: ola yoluña Dİ

**549**[5450]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[5451]

1.[5452] Seḥer-geh kim ider bülbül terennüm
Mey-i gül-gūn getür ki*oldur tenaʿʿüm

2.[5453] Ney itdügince dem dem nāle ḫoşdur
Ki*ura yanınca muṭrib deffi düm düm

3.[5454] Niçe bir ḫān-ḳāh ola yirümüz
N'ola bir gün olursa ḫāne-yi ḫum

4.[5455] Kemān-keş ġamzeñe ṣor kim neçündür
Bu ṭāvūsī cemāle ḫūy-ı kejdüm

5.[5456] Gözüñ bu ʿayn-i insāniyyetiyle
Neçün cānlar alur itmez teraḥḥum

6. Gözüm deryāsı ḳandur lā-büd ider
Ayaġuñ ṭopraġıyıla teyemmüm

7.[5457] Ḳaşuñ ḥācib gözüñdür ʿayn-i fitne
Kime*idem bu belālardan taẓallüm

---

[5450] * H. 179b, Tİ. 119a, DB. 247b (bn. 247b), T. 211a (bn. 227a), V. 143a (bn. 143a), BM. 148a, Dİ. 117a

* Bu şiir H, Tİ, DB, T, BM ve Dİ nüshalarında 11; V nüshasında 10 beyittir.

[5451] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu"; T nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[5452] 1b - Mey-i gül-gūn: mey ü gül-gūn DB; Getür ki: gerek ki V / getür Dİ

[5453] 2a - Ney: neyi Dİ; İtdügince: ötdügince T

2b - Ki*ura: ura Dİ; Yanınca muṭrib: muṭrib yanınca BM

[5454] 3a - Niçe: nice BM

[5455] 4a - Sor kim: Ṣorġıl Tİ, DB, T

4b - Cemāle: cemāl ü Tİ, DB, T, Dİ; Ḫūy-ı kejdüm: ḫūy u kejdüm T

[5456] 5a - İnsāniyyetiyle: ʿināyetile DB (SK: insāniyyetiyle DB)

[5457] 7a - Gözüñdür: gözüñ V

8.[5458] Olur bir yirde rūşen māh u pervīn
Niçe ki*ider leb-i laʿlüñ tebessüm

9.[5459] Ṣaçuñ bendine mecnūn oldı leylī
Gözüñ siḥrine meftūn ḳaldı ṭumṭum

10.[5460] Ter ü şīrīn olur sözi*Aḥmedī'nüñ
Lebüñ vaṣfında itdükçe tekellüm

11.[5461] Bu vezne düzemez secʿ ini ḳumrı
Bu sāza idemez bülbül terennüm

[5458] 8a - Māh u pervīn: māh-ı pervīn BM
8b - Niçe: nice Tİ, BM, Dİ; İder: ide Tİ, DB, T
[5459] 9b - Ḳaldı: oldı DB, T, V
[5460] 10a - Sözi: söz V
[5461] Bu beyit V nüshasında yoktur.

**550**[5462]

***Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[5463]

1.[5464] Şāhā müselsel zülfüñüñ ʿışḳında mecnūn olmışam
Göñlümi bir sevdāyıçun dām-ı belāya ṣalmışam

2.[5465] Gāhī cemālüñi senüñ göñlüme ḳıble düzmişem
Gāhī ḫayālüñe senüñ cāndan perestiş ḳılmışam

3.[5466] İy ḫalḳı ḫoş ḫulḳı ḥasen sürme ḳapuñdan bini sen
Zīrā ki ḳullıġuña ben key raġbetile gelmişem

4.[5467] Ḳan içeriken gözlerüñ ārāmıdur cānuñ tenüñ
Görgil ki cevrüñde senüñ ben ne ḥalāvet bulmışam

5.[5468] Cānum seni ḳılur heves sensüz olamaz bir nefes
Ben bu diyāruñ daḫı bes ne rāḥatına ḳalmışam

6.[5469] Bir sāʿatinde gicenüñ ārāmı yoḫ cānuñ tenüñ
Kim ṣubḥ yilinden senüñ zülfüñ ḳoḫusın almışam

---

[5462] * H. 180a, Tİ. 119b, DB. 245a (bn. 245a), T. 208a (bn. 226a), V. 143a (bn. 143a), BM. 148b, Dİ. 117b
* Bu şiir H, Tİ, DB, T, BM ve Dİ nüshalarında 7; V nüshasında 6 beyittir.

[5463] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[5464] 1b - Bir: bu Tİ, DB, T, Dİ

[5465] 2a - Senüñ: şāha V
2b - Ḫayālüñe: ḫayālüñi DB, T, V; Cāndan: cānda Tİ, DB, T, V; Perestiş: münaḳḳaş Tİ, DB, T, V

[5466] 3a - Ḳapuñdan: ṭapuñdan Tİ, V

[5467] * Bu beyit V nüshasında yoktur.
4a - Ḳan: ḳanum DB, T; Cānuñ tenüñ: cān-ı tenüñ DB / cān u tenüñ T

[5468] 5a - Olamaz: ola V
5b - Bu diyāruñ: diyāruñ dāruñ V

[5469] 6a - Cānuñ: cān DB
6b - Ḳoḫusın: hevāsın Tİ, DB, T

7. Dirler ki zīnhār Aḥmedī beẕ-nām u bī-ʿār olmaġıl
Ben nām u nengüñ şīşesin çoḫdur ki ṭaşa çalmışam

**551**[5470]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[5471]

1.[5472] Şöyle kim yıḫıldı vü yaḫıldı Baġdād ile Şām
ʿIşḳuñ eyle yıḫdı yaḫdı göñlümüñ Mıṣr'ın tamām

2.[5473] Fitne-yi āḫir zamāndur gözlerüñ budur sebeb
Kim ḳan içüb ʿişveyile cānlar alurlar müdām

3.[5474] Ġamzeñe ḳanum ḥarāmıdı*itdi anı ʿışḳuñ ḥelāl
Gözüme uyḫu ḥelālidi*itdi*anı şavḳuñ ḥarām

4.[5475] Şām u Baġdād'uñ ser-encāmını çün gördüñ nedür
Tā ser-encām unudıla cām içelüm ṣubḥ u şām

5.[5476] Gel ki gül-gūn bāẕeden birḳaç ḳadeḥ nūş idelüm
Kim benefşe ḳoḫusından ḫoş muʿaṭṭardur meşām

6. Çünki benlikden beni bu cām-ı mey ider ḫalāṣ
Rāyigāndur cān bahā virüb ele girürse cām

7.[5477] Milk Ḥaḳḳ'uñdur senüñ ne var arada Aḥmedī
Kim idersin nāle geh Baġdād diyü gāh Şām

---

[5470] H. 180a, Tİ. 119b, DB. 232a (bn. 232a), T. 197a (bn. 193a), V. 143b (bn. 143b), BM. 149a, Dİ. 117b

[5471] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5472] 1b - Yıḫdı yaḫdı: yaḫdı yıḫdı V, BM, Dİ; Tamām: şām BM

[5473] 2b - Cānlar: cānı DB, T

[5474] 3a - İtdi anı: itdi bu DB / itdi T

[5475] 4b - Ṣubḥ u şām: ṣubḥ-ı şām V

[5476] 5b - Kim: çün Dİ; Ḫoş: kim BM

[5477] 7a - Ḥaḳḳ'uñdur: Ḥaḳḳ'uñ durur DB, T; Ne: neñ DB, T, V, Dİ

**552**[5478]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[5479]

1. Şāhā senüñ vücūduña irişmesün elem
   Gönlüñe gelmesün ebedā hīç güne ġam

2.[5480] Tendür cihān ḳamusı vü sensin cihāna cān
   Cümle cihānadur bu vücūda iren elem

3.[5481] Sen rūḥ-ı pāksın saña nişe gelür maraż
   Sen ʿaḳl-ı maḥżsın saña ḳandan irer saḳam

4. Lāyıḳ degül ki ide saña hīç renc eṣer
   Kim Ḥaḳ cemīʿ-i derde vücūduñı itdi em

5.[5482] Sen āb-ı Ḫıżr'sın saña *ḥāṣā* ki*ire ġubār
   Ḫāṣā ki nice ola kim ide ḳabūl yem

6.[5483] Sinüñledür niẓāmı zemīn ü zamānenüñ
   Sensüz olamaya bu zemīn ü zamāne hem

7.[5484] Sensin ḳamuya raḥmet ü hem niʿmet ü naʿīm
   Zaḥmet nice*irgüre saña ol *vāhibü'n-niʿam*

---

[5478] * H. 180b, Tİ. 119b, DB. 234b (bn. 234b), T. 199a (bn. 234a), V. 143b (bn. 143b), Dİ. 118a
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB, T ve Dİ nüshalarında 9; V nüshasında 8 beyittir.

[5479] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5480] 2a - Cihān: cihāna DB

[5481] 3a - Nişe: nice Dİ

[5482] * Bu beyit V nüshasında yoktur.
5a - Ki*ire: ire Tİ, Dİ

[5483] 6a - Zemīn ü zamānenüñ: zemīn-i zamānenüñ V

[5484] 7a - Ḳamuya: ḳamusı V

8.[5485] Şāẕī vü bāẕe ḫūn-ı siyāvuşdur arada
Çünkim elüñde olmaya bir laḥẓa cām-ı Cem

9.[5486] Bir dem ki gül bigi seni şād eylemedi gül
Ġonca bigi*Aḥmedī ġamıla oldı beste-dem

[5485] 8a - Ḫūn-ı siyāvuşdur: çün siyāvuşdur DB
8b - Çünkim: çünki DB, T
[5486] 9a - Gül: mül Tİ, T, V, Dİ / bülbül DB

**553**[5487]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[5488]

1. Ṣubḥ-dem çün zülfüñe irdi nesīm
   Oldı ʿālem cümle cennāt-ı naʿīm

2.[5489] Lāleyi yaḫdı yüzüñ şavḳı oda
   Nergisi ḳıldı gözüñ ʿışḳı saḳīm

3. Devrile itdi teselsül āşikār
   Yañaġuñ zülfüñ *ʿalā raġmı'l-ḥaḳīm*

4. Ḫaṭṭuñuñ naḳşı kitāb-ı müstebīn
   ʿIşḳuñuñ yolı *ṣırāṭu müstaḳīm*

5.[5490] Dutdı ʿışḳuñ göñlüm içinde maḳām
   Oldı derdüñ cānum içinde muḳīm

6.[5491] Vaṣluñ u hicrüñdür endīşem benüm
   Andan artuḳ baña ne ümīẕ ü bīm

7. Aḥmedī'yi didi ʿışḳuñda gören
   *İnne İbrāhīme evvāhun ḥalīm*

---

[5487] H. 180b, Tİ. 120a, DB. 245a (bn. 245a), T. 208b (bn. 226b), V. 144a (bn. 144a), BM. 149a, Dİ. 118a

[5488] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[5489] 2a - Lāleyi: lāle DB

[5490] 5b - Derdüñ: derdüm DB (SK: derdüñ DB)

[5491] 6b - Artuḳ: ayru Dİ; Ne ümīẕ ü bīm: ümīẕ-i bīm BM

**554**[5492]

***Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[5493]

1.[5494] Ṣūretüñ sūresini niçe ki taḳrīr ḳılam
Ḫalḳa nūn ṣūretini gün bigi tefsīr ḳılam

2.[5495] Baña dirler ki anuñ aġzı vücūdı nicedür
Ġayb ʿilmini ʿaceb nicesi taḳrīr ḳılam

3.[5496] Her gice zülf-i perīşānlıgı düşümde görem
Ben bu sevdā düşümi nicesi taʿbīr ḳılam

4.[5497] Ger ṣorarlarsa baña nice olur ṣūret-i cān
Lebüñi gösderüben ben anı taṣvīr ḳılam

5.[5498] Ne ʿaceb āhum eger gönlüñe itmezse eṯer
Bāz-ı serdile nice āhene teʾṯīr ḳılam

6.[5499] Didiler gözi ḳażā oḫıdur andan ḥaẕer it
Pes bu taḳdīr işine ben nice tedbīr ḳılam

7. Aḥmedī'ye didiler cān virenüñ yolına sen

---

[5492] * H. 181a, Tİ. 120a, DB. 244b (bn. 244b), T. 208a (bn. 226a), V. 144a (bn. 144a)
* Bu şiir BM ve Dİ nüshalarında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB ve T nüshalarında 7; V nüshasında 6 beyittir.

[5493] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[5494] 1a - Niçe ki: nice Tİ / nice ki DB
1b - Nūn ṣūretini: nūr āyetini DB, T / nūn sūresini V

[5495] 2a - Ki: kim DB, T

[5496] * Bu beyit V nüshasında yoktur.
3a - Gice: gice ol DB, T; Perīşānlıgı: perīşānı Tİ, DB, T; Görem: görürem Tİ, DB
3b - Taʿbīr: tefsīr Tİ

[5497] 4a - Baña nice: ki nicesi Tİ, DB, T / ki nice V

[5498] 5a - İtmezse: itmese Tİ, DB, T, V

[5499] 6a - Ḫaẕer it: ḥaẕer V
6b - Pes bu: bārī Tİ, DB, T, V; Ben nice: nicesi Tİ, DB, T

Kendü ḫayrumdan eyit ben nice taḳṣīr ḳılam

**555**[5500]

***Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu ḳabrehu**[5501]

1. Ṣabā yili varıcaḳ virgil ol diyāra selām
Selāmetile iricek irür nigāra selām

2.[5502] Çü ṣaçları girihin çözmege sen el ṣunasın
Bu ḫastadan irür ol zülf-i müşg-bāra selām

3.[5503] İdüb anuñ dudaġındaġı laʿla dürr-i şenā
İlet anuñ ḳulaġındaġı gūş-vāra selām

4. Yoġısa ḳorḫu saña ġamzesi belāsından
Vir ol ḥarāmī-yi fettān-ı cān-şikāra selām

5.[5504] Çü gözlerüñ ola rūşen yüzini görmegile
Degür duʿāyıla ol tāze nev-bahāra selām

6. Seḥerde müşg-dem olub eserken irgüresin
Anuñ ṣu içdügi çeşmeyle cūy-bāra selām

7.[5505] Vir ol yüridügi yolıla vardıġı yire
Daḫı oturduġı eyvān u ḳaṣr u dāra selām

8.[5506] Unıtma bād-ı ṣabā bu ḳamu selāmı digil

---

5500 * H. 181a, Tİ. 120a, DB. 232b (bn. 232b), T. 197b (bn. 193b), V. 145b (bn. 145b), Dİ. 119b
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

5501 H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

5502 2a - Ṣunasın: urasın V
2b - Ol zülf-i müşg-bāra: ol müşg-bāra Tİ

5503 3a - Laʿla dürr-i şenā: laʿli dürre şenā DB, T / laʿla dürr ü şenā V / laʿla dürlü şenā Dİ

5504 5b - Degür: irür DB, T; Duʿāyıla ol: ol duʿāyıla DB

5505 7a - Yolıla: yirile DB; Yire: yola DB, T

5506 8a - Digil: degür DB, T
8b - Ki*ide: ide DB, T

Bu resmedür ki*ide peyveste yār yāra selām

9.[5507] Selāmı gizlü ilet Aḥmedī'den aña ṣabā
Nihān-ı yāra edeb olmaz āşikāra selām

[5507] 9b - Edeb: idüb Dİ

**556**[5508]

***Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[5509]

1. ʿIşḳuñ odında uram ʿūd bigi dem neyisem
   Perdede rāst ḳılam nālemi her dem neyisem

2. Beste vü bī-ser ü pā ʿışḳ yolında yüriyem
   Hem-ʿinān olıbanuñ yile dem-ā-dem neyisem

3.[5510] Bir nefes ḳodı baña fürḳatüñüñ sūzı hemīn
   ʿÖmr tek yile virem anı daḫı hem-neyisem

4.[5511] Şerḥa şerḥa cigerüm derdine olmaġa devā
   Düzedem gül-şekerinden lebüñüñ em neyisem

5. Ḳul olub ḳāmetüñüñ servine yüz yirde ḳılam
   Ḫizmetüñüñ kemerin cānuma muḥkem neyisem

6.[5512] Diseñ elden baña zār iñleyü ayaḫlara düş
   Bu nefes düşmegiçün rāst olam ḫam neyisem

7.[5513] Gerçi ġarḳ itdi ṣuya ney bigi gözyaşı beni
   Şemʿ-vār ayrılıġuñ odına yanam neyisem

8.[5514] Aḥmedī bigi lebüñ ẓikriyile dem urıban

---

[5508] H. 181b, Tİ. 120b, DB. 244a (bn. 244a), T. 207b (bn. 225b), V. 146a (bn. 146a), BM. 150b, Dİ. 119b

[5509] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[5510] 3b - ʿÖmr tek: ʿömri tek DB, T / ġamzenüñ Dİ

[5511] 4b - Lebüñüñ: gözüñüñ BM

[5512] 6a - Baña: ele Tİ, Dİ
6b - Bu: bir Tİ, Dİ

[5513] 7a - Bigi: gibi DB, T, V

[5514] 8a - Bigi: gibi DB, T

Gösderem saña dem-i ʿĪsī-yi Meryem neyisem

**557**[5515]

***Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[5516]

1.[5517] ʿAcebā kim ola kim ilede dil-dāra selām
Vire ben ʿāşıḳ-ı bī-çāreden ol yāra selām

2.[5518] Şemʿe pervānenüñ aḥvālini kim ide ʿayān
Bülbül-i şīfteden kim vire gül-zāra selām

3.[5519] Kim ola kim ilede*ol müşg-i semen-sāye ḫaber
Kim ola kim vire ol laʿl-i şeker-bāra selām

4.[5520] Sen ilet yāra selāmumı ṣabā kim sensin
Ḳamu dil-dādeden ilten kişi dil-dāra selām

5.[5521] Ġamzesi gerçi ḳanum içmege göz ḳara ider
N'ola benden ilede*ol cāẕū-yı ḫūn-ḫˇāra selām

6.[5522] Sen selāmumı degür yāruma ol sāġ olsun
N'ola ger birbimediyise bu bī-māra selām

7. Aḥmedī kim ola kim şems ü ḳamer virürler
Ol ḳamu ḥūr u melek ḥasret-i dīẕāra selām

---

[5515] H. 181b, Tİ. 120b, DB. 232b (bn. 232b), T. 197b (bn. 193b), V. 146a (bn. 146a), BM. 150b, Dİ. 120a

[5516] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5517] 1a - Dil-dāra: o dil-dāra DB, T

[5518] 2b - Şīfteden: āşüfteden BM

[5519] 3b - Kim vire: vire BM

[5520] 4b - İlten: ileten DB, T

[5521] 5b - İlede: iled V

[5522] 6a - Yāruma ol: ol yāra BM

**558**[5523]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[5524]

1. ʿIşḳına zülfüñüñ girü dīvāne olmışam
   Şemʿine yüzüñüñ yine pervāne olmışam

2.[5525] Düşdüm gözüñ füsūnıyıla bir cünūna kim
   Ḫalḳuñ dilinde söz bigi efsāne olmışam

3.[5526] Derdine ʿışḳuñuñ olalı göñlüm āşinā
   Cān u cihāndan uş ḳamu bī-gāne olmışam

4. Ḫālüñi müşg dāmınuñ altında göreli
   Şöyle ki murġ-şīfte-yi dāne olmışam

5. Cānumı ġamzeñ oḫına uş itmişem hedef
   ʿIşḳuñ yolında görince merdāne olmışam

6. Mey-gūn lebüñe teşne durur cānıla göñül
   Ol ḥasrete mülāzım-ı mey-ḫāne olmışam

7. Gör zülfüñüñ hevāsın idüb Aḥmedī heves
   Müşgīn selāsile nice dīvāne olmışam

---

[5523] H. 182a, Tİ. 120b, DB. 237a (bn. 237a), T. 201a (bn. 236a), V. 146b (bn. 146b), BM. 151a, Dİ. 120a

[5524] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "velehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5525] 2a - Füsūnıyıla: füsūnıla V, BM
2b - Bigi: gibi T, BM

[5526] 3a - Olalı göñlüm: göñlüm olalı BM

**559**[5527]

***Mef'ūlü / Fā'ilātü / Mefā'īlü / Fā'ilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[5528]

1.[5529] Ḳaddüñ ḫayāli ḳosa gözüme revān ḳadem
Nedür cihān niṣār aña biñ cān revān idem

2.[5530] Yüzüñde zülfüñi göriben ʿaḳl didi kim
Nūr üstine ne ḫūb olur sāye-bān ẓılem

3.[5531] Ḳurub ḳaşuñ kemānını ġamzeñ atar beni
Yā Rab nice ola bu ḳażādan emān bulam

4.[5532] Gözüñ ne*iderse baña ḳalem böyle yazdı dir
Bini mi gördi miḥnete lāyıḳ hemān ḳalem

5. Ṣabr it cefāya olma nedīm-i nedem didüñ
Ṣabr itmedin cefāña eyitgil i cān n'idem

6.[5533] Ger cevr ide aḫter ü yā ḳahr ḳıla dehr
Kişiye çünki yār ola mihrübān ne ġam

7.[5534] Ḳan durur Aḥmedī ki ḳalemden olur revān
Niçe ki derdüñi dilerem kim beyān ḳılam

---

[5527] H. 182a, Tİ. 120b, DB. 237b (bn. 237b), T. 201b (bn. 236b), V. 147a (bn. 147a), BM. 151a, Dİ. 120b

[5528] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "velehu ṭābe ṣerāhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5529] 1b - Cihān niṣār: nisārıçun V

[5530] 2a - Yüzüñde zülfüñi: yüzüñde BM
2b - Ẓılem: ẓulem Tİ, DB, T, Dİ

[5531] 3b - Ola: ola kim Tİ, DB, T / ola ki V

[5532] 4a - Ne*iderse: ne derse V / n'iderse Dİ

[5533] 6b - Yār: yārı DB

[5534] 7a - Olur revān: revān olur DB, T
7b - Niçe: nice BM; Derdüñi: derdümi V

**560**[5535]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[5536]

1. Ḳamu sende cemāl ü ḥüsn-i ʿālem
   Dil ü cānsın u ʿaḳl u dīn daḫı hem

2. Bu ʿālem nice sensüz ola ḳāim
   Ki sensin *fī'l-ḥaḳīḳa* cān-ı ʿālem

3.[5537] Ṣaçuñdur muʿciz-i Mūsī-yi ʿİmrān
   Lebüñdür āyet-i ʿĪsī-yi Meryem

4.[5538] Derüñ dürrin gören yüzüñde dir kim
   Ne ḫoş düşmiş gülüñ üstine şebnem

5. Ṣaçun sevdāsına düşdi benefşe
   Anuñçundur perīşān-ḥāl u der-hem

6.[5539] Perestāram didi yüzüñe zühre
   Güneş işitdi didi ben daḫı hem

7.[5540] Lebüñ emdür baña kim daḫı nesne
   Ger āb-ı Ḫıżr'ısa*olmaz derdüme em

8. Senüñ ʿışḳuñ durur derdüme dermān

---

[5535] * H. 182b, Tİ. 121a, DB. 241a (bn. 241a), T. 204b (bn. 222b), V. 147a (bn. 147a), BM. 151b, Dİ. 120b

* Bu şiir H, Tİ, DB, T, BM ve Dİ nüshalarında 9; V nüshasında 8 beyittir.

[5536] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[5537] 3a - Mūsī-yi İmrān: Mūsā ibn İmrān DB, T

3b - ʿĪsī-yi Meryem: ʿĪsī ibn Meryem DB, T / ʿĪsī vü Meryem BM

[5538] 4b - Üstine: yüzine Tİ, DB, T

[5539] Bu beyit V nüshasında yoktur.

[5540] 7b - Ger: ki DB, T

Senüñ mihrüñ durur zaḫmuma merhem

9. Cihāna Aḥmedī ʿışḳuñla geldi
Anuñla gidiser *va'llāhü aʿlem*

**561**[5541]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[5542]

1.[5543] Gerçi irürdi cānuma ʿışḳuñ besī elem
Gidermeyem hevāñı göñülden eger ölem

2.[5544] Tā āḫir isdenürse ḳıdemden *ʿale't-tamām*
Ol kişiyi ki ʿışḳa ḳadem urdı ben olam

3.[5545] Yüzüñe vālih oldum u zülfüñe şīfte
Ol Tañrı çünki ḫālıḳ-ı nūr oldur u ẓulem

4. Kim var diseñ bu ʿışḳ yolında*iḫtiyārıla
Aṣṣısını ziyāna viren kişi ben olam

5. Çün ben daḫı velāyıla saña ḳulam şehā
Senden ıraḫ belāyıla böyle neçün ḳalam

6. Ḫoş dutġıl Aḥmedī'yi ki ʿālemde ol ġarīb
Sinüñ maḥabbetüñile oldı bugün ʿalem

7.[5546] Aldum ḳalem ki derdümi yāra beyān ḳılam
Dutuşdı bir demümde oda kāġıd u ḳalem

---

[5541] * H. 182b, Tİ. 121a, DB. 234b (bn. 234b), T. 199a (bn. 234a), V. 147b (bn. 147b), Dİ. 121a
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB, T ve Dİ nüshalarında 7; V nüshasında 6 beyittir.

[5542] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "velehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5543] 1b - Göñülden: göñülde DB

[5544] 2b - Ol: evvel Dİ; Kişiyi: kişi Tİ, DB, T, V, Dİ; Ki: kim V; Urdı: ura Tİ, DB, T

[5545] 3a - Oldum u: oldum DB
3b - Oldur u: oldur DB; Ẓulem: ẓılem V

[5546] * Bu neyit V nüshasında yoktur.
7a - Beyān ḳılam: ḳılam beyān Tİ, DB, T
7b - Demümde: demümden Tİ, DB, T, Dİ

**562**[5547]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[5548]

1.[5549] Gönül āşüftedür zülfüñe cān hem
Gözüñe fitnedür ʿaḳl u revān hem

2. Firāḳ odına yandum şemʿ bigi
Gözümden dökülür uş yaş u ḳan hem

3.[5550] Senüñ cāẕū gözüñüñ fitnesinden
Cihānda ḳalmadı emn ü emān hem

4.[5551] Ḫaber ṣordum gözüñüñ pīşesinden
Didi uş ḫançer ü tīr ü kemān hem

5. Senüñ ʿışḳuñı aldum terk idüb cān
Ticāretde olur sūd u ziyān hem

6. Senüñ yüzüñ benüm derdile āhum
Ne durur sūre-yi nūr u duḫān hem

7.[5552] Aḫıdur serv ü ḳaddüñüñ ḫayāli
Gözümden çeşme vü rūd-ı revān hem

---

[5547] * H. 183a, Tİ. 121a, DB. 241b (bn. 241b), T. 205a (bn. 223a), V. 147b (bn. 147b), BM. 151b, Dİ. 121a

* Bu şiir H, DB, T ve Dİ nüshalarında 9; Tİ, V ve BM nüshalarında 8 beyittir.

[5548] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu"; T nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[5549] 1a - Āşüftedür: āşüfte durur BM

[5550] 3b - Cihānda: cihāna Dİ

[5551] Bu beyit Tİ, V ve BM nüshalarında yoktur.

[5552] 7a - Serv ü ḳaddüñüñ: serv-ḳaddüñüñ Tİ, DB, T / serv-i ḳaddüñüñ V, BM, Dİ

7b - Çeşme vü rūd-ı revān: Çeşme-yi rūd u revān DB, V, BM / çeşme-yi rūd-ı revān T, Dİ

8.[5553] Ṣaçuñdan bir girih şerḥin diyemez
Niçe kim uzana nuṭḳ u beyān hem

9.[5554] Lebüñden Aḥmedī şīrīn söz eydür
Egerçi*irmez aña vehm ü gümān hem

[5553] 8b - Niçe: nice DB, T; Uzana: uzanur Tİ, DB, T; Nuṭḳ u beyān: nuṭḳ-ı beyān T
[5554] 9b - Gümān: beyān V

**563**[5555]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[5556] **c**

1. Gerekmez yār uran zaḫma merhem
   Ne derde ki*andan irişe devā hem

2.[5557] Gerekmez ʿāşıḳa ol gün ki anuñ
   Gözi bī-nem ola vü gönli bī-ġam

3. Gerek kim şemʿ bigi ʿışḳ erinüñ
   İçi pür-āteş ola ṭaşı pür-nem

4. Ṣaçuña sünbül-i ter didügümçün
   Benefşe bigi zülfüñ oldı der-hem

5.[5558] Anuñçun derdüm oldı bīş-ez-bīş
   Ki laʿli itdi aġzuñ kemter ez-kem

6.[5559] Ṣaçuñda muʿciz-i Mūsī-yi ʿİmrān
   Lebüñde āyet-i ʿĪsī-yi Meryem

7. Gözüñ ḳatlüme isdemiş icāzet
   İcāzet işde *bismi'llāh* bu dem

---

[5555] * H. 183a, Tİ. 121b, DB. 242a (bn. 242a), T. 205a (bn. 223a), V. 148a (bn. 148a), Dİ. 121b
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB ve T nüshalarında 8; V nüshasında 6; Dİ nüshasında 7 beyittir.

[5556] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[5557] 2a - Ki: kim Tİ, DB, T, V, Dİ

[5558] * Bu beyit V nüshasında yoktur.
5a - Derdüm oldı: derdüm DB / oldı derdüm Dİ

[5559] * Bu beyit V ve Dİ nüshalarında yoktur.
6a - Mūsī-yi ʿİmrān: Mūsī ibn ʿİmrān DB, T
6b - ʿĪsī-yi Meryem: ʿĪsī ibn Meryem DB, T

8. Lebüñi ṣorana dir Aḥmedī kim
Bu gizlü rāzdur *va'llāhü a'lem*

**564**[5560]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[5561]

1.[5562] Gözlerüm yaşına yār oldı raḥīm
Sāile raḥm ider ol ki*ola kerīm

2.[5563] Yire dökile hezārān cān u ser
Zülfüñüñ bir ʿuḳdesin çözse nesīm

3. Söz ki aġzuñdan çıḫar iy laʿl-i leb
Bir güherdür noḳṭayı itmiş dü-nīm

4.[5564] Görse düşinde ḫayālin dişiñüñ
Ṣu bigi*oddan ḥall ola dürr-i yetīm

5.[5565] Zülfüñ aġzuñ ʿışḳıla ḳandur ciger
Ḳan olur çünkim ulaşa dāla mīm

6.[5566] Ṣabr u ġam göñlümde idüb meşveret
Ol sefer ḳıldı vü bu oldı muḳīm

7. Hem-dem oldı Aḥmedī'ye derd ü ġam
Hem-dem ol yig kim ola yār-ı ḳadīm

---

[5560] * H. 183b, Tİ. 121b, DB. 245b (bn. 245b), T. 209a (bn. 54a), V. 148a (bn. 148a), BM. 152a, Dİ. 122a
* Bu şiir H, Tİ, DB, T, V ve Dİ nüshalarında 7; BM nüshasında 6 beyittir.

[5561] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[5562] 1b - Ol ki: ol kişi kim V

[5563] 2a - Cān u ser: ser BM
2b - Bir ʿuḳdesin: ʿuḳdesin DB

[5564] 4a - Dişiñüñ: düşiñüñ DB

[5565] * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
5a - ʿIşḳıla: luṭfıla DB, T

[5566] 6a - Göñlümde: göñlümle Tİ, T, V / göñlüme DB, BM / göñlüñde Dİ
6b - Ol sefer: ol bir V / ol ki BM; Ḳıldı: ḳaldı BM; Oldı: oldı ḥatm BM / ḳıldı Dİ

**565**[5567]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[5568]

1.[5569] Gözlerümi aġlamaḫdan ġarḳa-yı ḫūn iderem
Gözyaşıla zaʿ ferānı nice gül-gūn iderem

2. Niçe dirler baña ṣabr it nāleyi ḳo n'ideyim
Yanduġumçun şöyle kim ney nāle-efzūn iderem

3. Fitne-yi devr-i ḳamerden ḳamu ḳorḫarlar velī
Ben hevesle cānumı gözüñe meftūn iderem

4.[5570] Her sözi kim ḳaşuñuñ vaṣfında diyem kej düşer
Ḳāmetüñ ẕikriyle anı girü mevzūn iderem

5.[5571] Zülfüñüñ cīmi lebüñüñ mīmi şavḳıyıla uş
Bu elif bigi ḳadümi bükiben nūn iderem

6.[5572] Aḥmedī bigi lebüñüñ laʿ lini ẕikr idicek
Her sözi kim naẓm idem dürr-i meknūn iderem

---

5567 * H. 183b, Tİ. 121b, DB. 240a (bn. 240a), T. 203b (bn. 221b), V. 148b (bn. 148b), Dİ. 122a
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

5568 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu"; T nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

5569 1b - Nice: göze Dİ

5570 4a - Ḳaşuñuñ: ḳāmetüñ Dİ

5571 5a - Uş: ḫoş Tİ, DB, T
5b - Bigi: gibi DB, T; İderem: eylemiş Tİ

5572 6a - Bigi: gibi DB, T

**566**[5573]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[5574]

1.[5575] Görgil beni ki zülfüñe dīvāne olmışam
Şemʿine yüzüñüñ nice pervāne olmışam

2.[5576] Ṭuṭaḫlaruñ zülāline dil-teşne ḳalmışam
Gözlerüñüñ füsūnına efsāne olmışam

3. Andan berü ki ʿışḳūñıla oldum āşinā
Cān u cihāndan uş ḳamu bī-gāne olmışam

4.[5577] Gül üzre müşg dāmını itmedin iḥtiyāṭ
ʿAnber beñüñde şīfte-yi dāne olmışam

5.[5578] Ẕevḳini laʿlüñüñ dil ü cān ārzū ider
Bu şavḳıla mülāzım-ı mey-ḫāne olmışam

6.[5579] ʿIşḳuñ yolında şöyle ki ferzīn kej olmadın
Ruḫ bigi ṭoġrulıġıla ferzāne olmışam

7.[5580] Dürcini laʿlüñüñ göreli şöyle ki*Aḥmedī
Cān u dilile ʿāşıḳ-ı dür-dāne olmışam

---

[5573] * H. 184a, Tİ. 122a, DB. 237a (bn. 237a), T. 201a (bn. 236a), V. 148b (bn. 148b), BM. 152b, Dİ. 122a
* Bu şiir H, Tİ, DB, T, BM ve Dİ nüshalarında 7; V nüshasında 5 beyittir.

[5574] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5575] 1b - Nice: niçe BM

[5576] 2a - Ḳalmışam: yanmışam Tİ, DB, T, Dİ / Kılmışam BM

[5577] 4a - Üzre: yüzde Tİ, Dİ

[5578] 5a - Cān: cāndan DB, T

[5579] * Bu beyit V nüshasında yoktur.
6a - Şöyle ki ferzīn kej: ferz gibi kej-rev DB, T; Olmadın: olmadum Tİ, DB, T, Dİ

[5580] * Bu beyit V nüshasında yoktur.
7b - Cān u: cān DB; ʿĀşıḳ-ı dür-dāne: ʿāşıḳ-ı dīvāne Dİ

**567**[5581]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[5582]

1.[5583] Günüm giceye döndi yüzüñi göremezem
Dil-teşneyem lebüñde zülāle iremezem

2. Zülfüñi añduġumca perīşān olıbanuñ
Hayretde ḳaluram daḫı ʿaḳlum diremezem

3. Dünyī nedür ki bāġ-ı bihiştüñ içinde ben
Dīẕāruñı göremez olıcaḳ duramazam

4. Başıla cān u dil yoluña eyleyüb fidī
Ayaġuñuñ tozına yüzümi süremezem

5. Yoluñda yüzüm üstine sürinü yürürem
Gözlerümüñ yaşı bigi*ayaġa duramazam

6. Gözlerümüñ yaşın nice diyü ṣorarısañ
Baḥr-ı muḥīṭdür bu söze ben giremezem

7.[5584] Dirler ki Aḥmedī ṣaçı sevdāsını unıt
N'ideyim anı çünki başumdan yıramazam

---

[5581] * H. 184a, Tİ. 122a, DB. 235b (bn. 235b), T. 199b (bn. 234b), BM. 152b, Dİ. 122b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[5582] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5583] 1b - Teşneyem: teşne DB

[5584] 7b - Yıramazam: ıramazam Tİ, DB, T, Dİ

**568**[5585]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[5586]

1. Mescid içinde ḳıble-geh-i cānı görmişem
   Yüzinde rūşen āyet-i īmānı görmişem

2. Secde ḳıluriken ḳaşı miḥrābına anuñ
   Yañaḫlarında raḥmet-i raḥmānı görmişem

3. Anuñ adına oḫıram uş ḥüsn ḫuṭbesin
   Ki*anı bu ḫūblaruñ ḳamu sulṭānı görmişem

4.[5587] Meşʿar ṣaçına saʿy iderem cān irürmege
   Gerçi*azmış anda bunca müsülmānı görmişem

5.[5588] Ḳaddinde şāḫ-ı ṭūbī vü müşgīn ṣaçında Ḫıżr
   Dudaḫlarında çeşme-yi ḥayvānı görmişem

6.[5589] Yaḫsa cemālüñüñ sübüḥātı beni ne ġam
   Yüzüñde çün tecellī-yi Sübḥān'ı görmişem

7. Ḥasretden oldı dürrile laʿle vaṭan gözüm
   Andan berü ki ol leb ü dendānı görmişem

8.[5590] İtdümse Aḥmedī bigi yoluñda cān fidī

---

[5585] * H. 184b, Tİ. 122a, DB. 236a (bn. 236a), T. 200b (bn. 235b), BM. 153a, Dİ. 122b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB, T ve Dİ nüshalarında 9; BM nüshasında 8 beyittir.

[5586] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5587] 4b - Gerçi: ger Dİ; Anda: onda DB; Müsülmānı: müsülmān DB, BM

[5588] 5a - Ṣaçında: ḫaṭṭında Tİ, DB, T, BM, Dİ

[5589] 6a - Sübüḥātı: sübḥanı Tİ; Beni ne ġam: ne ġam beni Tİ, DB, T

[5590] 8a - Bigi: gibi DB; Yoluñda: yoluña Tİ, DB, T, BM, Dİ
8b - Bigi: gibi DB; Cānānı: cānı BM

Minnet Ḥaḳ’a senüñ bigi cānānı görmişem

9.[5591] Gözüm yüzüñi görmege*anuñçun ider heves
Kim baḫıban ol āyinede cānı görmişem

[5591] Bu beyit BM nüshasında yoktur.

**569**[5592]

***Mef'ūlü / Fā'ilātü / Mefā'īlü / Fā'ilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[5593]

1. Mey-ḫānede bu gözlerüme keşf olur ḥarem
   Zī-ġāyet-i ʿināyet ü zī-ayet-i kerem

2.[5594] Mey nūş eyle ṣubḥ-dem ü ney ünin işit
   Kim ḫoş durur ele giricek bu bir iki dem

3.[5595] Göñlüñi şāẕ eyle mey ü ney hevāsıla
   Kim ḫoş hevā durur iremez ol hevāya ġam

4. Yāruñ lebiyle cām lebidür şifā-yı cān
   Efsāne durur āb-ı ḥayātıla cām-ı Cem

5.[5596] Düşdi ḳaşuñ öñinde ḥisāba hilāl-i kej
   Oldı lebüñ ḳatında bahā-yı ʿaḳīḳ kem

6. Dirler ki ʿaḳluñ olmasun ol zülfe mübtelā
   Dīvāne olana nice cārī olur ḳalem

7.[5597] Reyḥān ṣaçuñuñ olmasa ḥayrānı Aḥmedī
   Ola mıdı benefşe bigi ḳaddi böyle ḫam

---

[5592] * H. 184b, Tİ. 122b, DB. 235a (bn. 235a), T. 199b (bn. 234b), BM. 153a, Dİ. 123a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[5593] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5594] 2b - Ele: aña Dİ

[5595] 3a - Hevāsıla: hevāyıla DB / hevāsıyıla Dİ

[5596] 5a - Hilāl-i kej: hilāl keje Dİ

[5597] 7b - Ola mıdı: olmayıdı Tİ, DB, T / olamadı BM

**570**[5598]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[5599]

1.[5600] Ne dem ki sensüz ūlā olur ol ġam u nedem
Bes senden ayru baña ne ʿīş ü ne cān ne dem

2.[5601] Sen revḥ-i rūḥ rāḥat-ı dilsin bu ʿömre bes
Senden ıraḫ düşene nice olmasun nedem

3.[5602] Her ḳanda yaşum aḫa ne Ceyḫūn ne Furāt
Her ḳanda ki*āhum ire ne āteş-gede ne dem

4.[5603] ʿIşḳuñ yolında ḳanlu yaşı anca dökmişem
Kim gözlerümde daḫı ne yaş ḳaldı vü ne nem

5. ʿAḳluñ ne cānı var ki ura pençe ʿışḳıla
Arşlān öñinde nice urıbıla dimne dem

6.[5604] İy göñül ala gözlerüñ aldanma ālına
Kim saña ʿişveyile virür işbu fitne dem

7. Dirler ki Aḥmedī aña göñlüñi virmegil
Cān u göñül anuñdur aña virmedin n'idem

---

[5598] * H. 185a, Tİ. 122b, DB. 238a (bn. 238a), T. 202a (bn. 186a), BM. 153b, Dİ. 123a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[5599] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5600] 1b - Bes: pes Tİ / ben DB; Dem: nedem DB

[5601] 2a - Revḥ-i rūḥ: revḥ ü rūḥ u Tİ / revḥ-i rūḥ u DB, Dİ / revḥi vü rūḥ u T; ʿÖmre: ʿömr Dİ
2b - Nice: neçün DB, T

[5602] 3a - Ceyḫūn: Ceyḫūn u Tİ, DB, T, Dİ
3b - Ḳanda ki: ḳanda DB, T, Dİ; Dem: nedem DB, T

[5603] 4b - Ḳaldı vü: ḳaldı BM; Nem: dem Tİ, DB, T, Dİ

[5604] 6b - ʿİşveyile: fitneyile DB, T

**571**[5605]

***Müfteʿilün / Mefāʿilün / Müfteʿilün / Mefāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[5606]

1.[5607] Her ki ṣabāḥ lāle-veş almaya*eline cām-ı Cem
Gül bigi varlığı yile varıban ola kāmı kem

2.[5608] Sāḳī-yi sīm-çihreden cām-ı zer isde ṣubḥ-dem
Kim ola ṭolu laʿl-i ter dürc-i ʿaḳīḳ fām-ı fem

3.[5609] Bāġda mey içenüñ bugün dürlü çiçek ḳoḫusıla
Ġāliye bigi müşgden ṭolu olur meşāmı şem

4.[5610] Sehm-i saʿādet isdeyen mey ide nūş her kişi
Ki*içmeye cām-ı bāẕeyi göñli ṭola sihām-ı sem

5.[5611] Yārdan ayru düşmişem her ki düşe*ayru yārdan
Etmegi derd-i dil olur bī-şek anuñ ide mi dem

6. Düşde daḫı cemālüñüñ göremezem ḫayālini
Ki*itdi ḥarām giryeden gözlerüme menāmı nem

7.[5612] Fürḳat odında ḳan yaşum başladı mevc urmaġa
Ben saña ḳaṭreyem diyü irdi aña peyām-ı yem

---

[5605] * H. 185a, Tİ. 122b, DB. 243b (bn. 243b), T. 207a (bn. 225a), BM. 153b, Dİ. 123b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[5606] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu"; T nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[5607] 1b - Gül bigi: gül gibi DB, T / gül BM

[5608] 2a - Cām-ı zer: cām-ı ter DB, T
2b - Laʿl-i ter: laʿl-i zer DB / laʿl ü zer T; ʿaḳīḳ: ʿaḳīḳi T

[5609] 3a - İçenüñ bugün: içenüñ BM

[5610] 4a - Nūş: nūş u Tİ, BM

[5611] 5a - Ayru yārdan: yārdan ayru BM

[5612] 7a - Ḳan: ḫūn Dİ
7b - İrdi: virdi DB, T

8.[5613] Dem diriseñ bu dem durur gel içelüm bu demde kim
Her ki müdām içmeye cānınuñ ola dāmı dem

9.[5614] Aḥmedī iç bu bāẕeyi yādına ol şehinşehüñ
Kim ḳamu ḫaşm cānına oldı anuñ ḥüsām-ı sem

[5613] 8a - Dem: demdem DB, T
[5614] 9b - Ḫaşm: ḫaşmı T, Dİ

**572**[5615]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[5616]

1.[5617] Yüregümde yanariken cehennem
Gözümüñ yaşıla ṭoldı cihān nem

2.[5618] Ne bu nem ol cehennemle kem olur
Ne söyner bu nemile ol cehennem

3.[5619] Cihān u cān baña yārıdı ansuz
Kimüm olur bu cān u ya cihān nem

4. Anı kim baña itdi fürḳat odı
Ne pervāne ki şemʿa itmedi hem

5.[5620] Cemālinden ıraḫ yāruñ bu ḥālum
Ṣaçı bigi perīşāndur u der-hem

6.[5621] İ niçe derdi var gönlümde mużmer
İ niçe zaḫmı var cānumda müdġam

7.[5622] Ne bilinür nedür bu derde dermān

---

[5615] * H. 185b, Tİ. 122b, DB. 242b (bn. 242b), T. 205b (bn. 223b), BM. 154a, Dİ. 123b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.
* Bu şiir H ve BM nüshalarında 8; Tİ, DB, T ve Dİ nüshalarında 9 beyittir.

[5616] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu"; T nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[5617] 1b - Yaşıla: yaşılan T

[5618] 2b - Söyner: söylenür BM; Bu: ol Tİ; Nemile: yümnile BM; Ol: bu Tİ

[5619] 3a - Cān: cān kim Dİ; Ansuz: sensüz DB (SK: ansuz DB)
3b - Kimüm: kimüñ DB, T; U yā: yāḫūd Tİ, DB, T, BM, Dİ

[5620] 5a - Ḥālum: cānum DB, T

[5621] * Bu beyit H ve BM nüshalarında yoktur.
6a - Niçe: nice Dİ; Derdi: derd T, Dİ; Gönlümde: cānumda DB, T
6b - Niçe: nice Dİ; Zaḫmı: zaḫm T, Dİ; Cānumda: gönlümde DB, T

[5622] 7b - Bilinür: bulınur Tİ, Dİ

Ne bilinür nedür bu zaḫma merhem

8. Eger ṣabr eyleyem ḥālum bilinmez
V’eger āh idem oda yana ʿālem

9. N’ola çün Aḥmedī ʿūd oldı yanar
Ḳılursa ney bigi nāle dem-ā-dem

**573**[5623]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[5624]

1.[5625] Yüzüñi görmek temennā itmişem
Rūşen ol kim fikr-i zībā itmişem

2.[5626] Zülfüñüñ ʿışḳun başa iltem didüm
Gör ne pīç-ā-pīç sevdā itmişem

3.[5627] Būy u rengüñden nişān bulam diyü
Bāġ u gül-zārı temāşā itmişem

4.[5628] Mülk-i cānda ġayr ḳalmasun diyü
Varlıġumı cümle yaġma itmişem

5. Güherini vaṣluñuñ bulam diyü
Gözlerüm yaşını deryā itmişem

6. Gül-sitānda vaṣfın idüb yüzüñüñ
ʿAndelībi mest ü şiydā itmişem

7. Laʿlüñi ẕikr itdügiyçün Aḥmedī
Naẓmını lülü-yi lālā itmişem

---

[5623] * H. 185b, Tİ. 123a, DB. 243a (bn. 243a), T. 206a (bn. 224a), BM. 154a, Dİ. 124a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[5624] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[5625] 1a - Görmek: görmege BM

[5626] 2a - Didüm: diyü Tİ, DB, T

[5627] 3a - Būy u rengüñden: būy-ı rengüñden DB, T

[5628] 4a - Ġayr: ġayrı DB, T

**574**[5629]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[5630]

1. Didüm yāra ki dudaġuñı emsem
   Didi yoḫsula laʿl olur mı emsem

2.[5631] Didüm ki dökmesün ḳanumı ġamzeñ
   Didi ḳanuñ döker cānuñ daḫı hem

3. Didüm aġzuñ ne güherdür bilinmez
   Didi cān rāzıdur *va'llāhü aʿlem*

4.[5632] Perīşānam didüm zülfüñe didi
   Perīşānlıḫ degül sevdāvīye kem

5.[5633] Didüm kim ḫaṭṭ ide mi ḥüsnüñi nesḫ
   Didi nesḫ olmaz āyet ki*ola muḥkem

6.[5634] Didüm aġzuñıla yüzüñ ne durur
   Didi ṣor gör şekerle gül durur hem

7.[5635] Didüm zülfüñ neçündür ḫam didi kim
   ʿAceb midür benefşe kim ola ḫam

---

[5629] * H. 186a, Tİ. 121b, DB. 242a (bn. 242a), T. 205b (bn. 223b), BM. 199a, MN-1. 108a
* Bu şiir V ve Dİ nüshalarında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB, T ve BM nüshalarında 7; MN-1'de 8 beyittir.

[5630] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "velehu"; T nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[5631] 2a - Ki: kim Tİ, DB, T, BM
2b - Daḫı: alur Tİ, DB, T

[5632] 4b - Sevdāvīye: sevdāyīye Tİ, DB, T / sevdāya BM

[5633] 5a - Ḫaṭṭ: nesḫ DB, T; Nesḫ: ḫaṭ DB, T

[5634] Bu beyit sadece MN-1'de vardır.

[5635] 7a - Didi kim: didi DB, T

8. Didüm kim hem-dem olsañ Aḥmedī’ye
Didi yitmez mi derdüm aña hem-dem

**575**[5636]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Ve ayżān lehu**[5637]

1. Çün feṭḥ-i memleket ḳılıcıla olur tamām
   Bes er gerek ki ḳomaya elden anı müdām

2. Baş indüren bu çarḫa gerek çarḫ döndüren
   ʿAvrat bigi ki erlik olubdur aña ḥarām

3. Behrām behresi neyidi yirde añma kim
   Er ol ki aña gökdeki behrām ola rām

4.[5638] Efʿī durur ḳılıcum u zehr-āb dökdügi
   Efyūn degül ki kimse bula aña inhiżām

5. Atam dedem ḳılıcı elümde dururiken
   Kimdür öñümde Rüstem-i destān u Zāl u Sām

[5636] * DB. 233a (bn. 233a), T. 198a (bn. 233a)
* Bu şiir H, Tİ, V, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.
* T nüshasında ilk 5 beyitten sonrası yazılmamış, yazılması gereken kısım boş bırakılmıştır. DB nüshasında da 5. beyitten sonrası bilinçli olarak yazılmamış, hemen devamına yeni şiir yazılmıştır.

[5637] T nüshasındaki başlıktır.

[5638] 4b - Kimse: kimsene T

**576**[5639]

***Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Ve ayżān lehu**[5640]

1. ʿİnāyetile naẓar ḳıl baña ki dervīşem
   Cirāḥatuma devā eylegil ki dil-rīşem

2. Zekātını baña virgil cemālüñüñ *li'llāh*
   Ki ben ġarīb ü żaʿīf ü esīr ü dervīşem

3. Ezelde ṣundı baña bir ḳadeḥ lebüñ ʿışḳı
   İçeli ol ḳadeḥi böyle mest ü bī-ḫ̆īşem

4. Yüzüñi görmek iderem hemīşe endīşe
   Nice laṭīf durur ḫūb görgil endīşem

5. Şikāyet ideyidüm gözlerüñ belāsından
   Velīki n'eyleyeyüm çün ki āḫir endīşem

6. Gözüñ ü zülfüñ ü ḫāl ü ḫaṭuñ cefāsından
   ʿAnā vü miḥnet ü derd ü ʿaẕābıla işem

7. Teraḥḥum eylemedi Aḥmedī'ye niçe didi
   Esirge bini ki bī-ḳavm ü yār u bī-ḫ̆īşem

---

5639 * DB. 238b (bn. 238b), T. 202b (bn. 186b)
* Bu şiir H, Tİ, V, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

5640 T nüshasındaki başlıktır.

**577**[5641]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān**[5642]

1. Ayruluġuñ odına her dem i dilber yanaram
Ṭaşum içüm oluban şemʿ ü micmer yanaram

2.[5643] Ne ʿaceb oddur ki firāḳ odı ki içinde anuñ
Gözlerümden aḫariken baḥr-ı aḫḍar yanaram

3. Ol yüzi cennet lebi kevṯerden ayru düşeli
Ṭamu ehlinden beni ṣanma ki kemter yanaram

4.[5644] Yūsuf'umı ḳurda aldurdum be-nāgeh ben ġarīb
Lā-cirem Yaʿḳūb gibi iy bürāẕer yanaram

5. Ḳaçmazam pervāne bigi her şerār u şuʿleden
Od içinde şöyle kim murġ-ı semender yanaram

6. Şemʿ çün gördüm ki oda yaḫılıban nūr olur
Ben daḫı düşüb od içinde ser-ā-ser yanaram

7. Nāle itme yanma dirler ʿūd bigi Aḥmedī
N'ideyim çün baña bu oldı muḳadder yanaram

---

5641 * DB. 240a (bn. 240a), T. 203b (bn. 221b)
* Bu şiir H, Tİ, V, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

5642 T nüshasındaki başlıktır.

5643 2a - Oddur ki: oddur T

5644 4b - Gibi: bigi T

**578**[5645]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün***

**Velehu ayżān**[5646]

1. Egerçi nīş olmışdur baña bu ḫ̆āb-ı nūşīnüm
   Bu müşkil kim ser ü kārumı bilmez serv-i sīmīnüm

2. Ciger-ḫūnam perīşān-ḥāl u ser-gerdān u sevdāyī
   Ne miskīn eylemişdür gör beni ol zülf-i müşgīnüm

3. Yüzüñüñ naḳş-ı renginden gözüm bir nüsḫa almışdur
   Oradandur benüm cümle ḥadīṯ-i ḫūb u rengīnüm

4. Gerekdür ʿışḳ yolında dimişler terk-i cān u dil
   Benüm bu yolda var mıdur daḫı resmile āyīnüm

5. Ne dil ḳodı ne ʿaḳl u cān ki ġamzeñ itmedi ġāret
   Zihī devlet bu ẓālimden ḫalāṣ olurısa dīnüm

6. Egerçi ḳıṣṣa-yı Ferhād besī dil-sūzdur amma
   Daḫı sūziş virür cāna benüm elfāẕ-ı nesrīnüm

7. Firāḳuñda*Aḥmedī bī-ḥad belā çekdi vü derd-i ser
   Dimedüñ raḥm idüb bir gün ki nicesin i miskīnüm

---

5645 * DB. 248b (bn. 248b), T. 212a (bn. 228a)
* Bu şiir H, Tİ, V, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

5646 T nüshasındaki başlıktır.

**579**[5647]

***Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān**[5648]

1. Yüzüñde göreliden tāze nev-bahār gözüm
Yeşile yiryüzini itdi lāle-zār gözüm

2.[5649] Ḫayāl-i serv-i ḳadüñüñ gözümdedür lā-büd
Aḫıtdı her yañadan bu nice cūy-bār gözüm

3. Siyeh-sipīẕ cihānda bulamadı hergiz
Saçuñ yüzüñ gibi bir leylilen nehār gözüm

4.[5650] Ne dürlü laʿlile dürler niṣār ider görgil
Ḫayāline leb ü dendānıñuñ nişān gözüm

5.[5651] Yazarsa *mecmaʿü'l-baḥrına* şerḥler neʿaceb
Çün oldı derdüñile *mülteḳī'l-biḥār* gözüm

6. Sevādını göreli zülfüñile gözlerüñüñ
Belā vü fitneye düşdi siyāh-kār gözüm

7. Yüzüñ ḫayāli diyü ḳılur āfitāba naẓar
Teraḥḥum it ki çeker böyle ıżṭırāb gözüm

8. Bilürdi ʿışḳ yolında ki*aḫıdısar yaşlar
Velākin itmedi ḳan dökesin şümār gözüm

---

[5647] * DB. 249b (bn. 249b), T. 213a (bn. 229a)
* Bu şiir H, Tİ, V, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

[5648] T nüshasındaki başlıktır.

[5649] 2b - Yañadan bu: yañdan T

[5650] 4b - Nişān: niṣār T

[5651] 5a - Mecmaʿü'l-baḥrına: mecma-ı baḥrına T

9. Yüzüñden ayrılalı rūzigārdan hergiz
Baḫub göremedi bir ḫūb rūzigār gözüm

10. Çün İbn-i Muḳle'yi gördi ki dürredür ḫāzin
Sebeb nedür eyledi yāḳūtı ḫāk-sār gözüm

11. Bu ʿışḳ ḥālını ṣorarsañ Aḥmedī ʿibret
Yiter olan kişiye ehl-i iʿtibār gözüm

**580**[5652]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu**[5653]

1. Çemen oldı*āsetīn ü cīb-i Meryem
   Ṣabā anuñ içündür ʿĪsevī-dem

2. Anuñ āṣārı idüb yiri iḫyā
   Ḥayātile*eyledi gül-zārı ḫurrem

3. Anuñla oldı niʿmet yirde mużmer
   Anuñla oldı raḥmet yilde müdġam

4. Diyesin dür durur levḥinde laʿlüñ
   Niçe kim düşe gül yüzine şebnem

5. Bu mevsümde ki ölmişken dirildi
   Gülile lāle ḫ̆āb u ḫārdan hem

6. Elüñe lāle bigi cām al kim
   Degül durur beḳā bünyādı muḥkem

7. Ġamı yād itme şād ol bāde nūş īt
   Bugün ki*olup durur reyḥān siperġam

8. Bu ʿömri dūzaḫ itmegil ki cennet
   Bulunmaz zerḳile *vaʾllāhü aʿlem*

---

5652 * MN-1. 110a
* Bu şiir sadece MN-1'de vardır.

5653 MN-1'deki başlıktır.

**581**[5654]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Ġazel-i Aḥmedī Redīf-i Diger**[5655]

1. Cāna yetdi ẓulüme dād eyle ḳurbān olduġum
   Ḫāṭırı şimden girü şād eyle ḳurbān olduġum

2. Çeşm-i mestüñ ẓulmıyıla mülk-i dil vīrānedür
   ʿAdlüñile anı ābād eyle ḳurbān olduġum

3. Bunda kim biñ cān ile olunca līkin bir nefes
   Bend-i ġamdan cānı āzād eyle ḳurbān olduġum

4. Cān ilini cevrüñile nicesi ḳılduñ ḫarāb
   Vaḳtidür iḥsāna bünyād eyle ḳurbān olduġum

5. Ḳaşlaruñ ʿıydına ḳurbān itmege meyl idicek
   Aḥmedī'yi luṭf idüp yād eyle ḳurbān olduġum

---

5654 * CN. 247b
* Bu şiir sadece CN'de vardır.

5655 CN'deki başlıktır.

582[5656]

*Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün*

Naẓīre-i Aḥmedī[5657]

1. Çün bilürsin ḳaşlaruñ yāsını ḳurbān olduġum
   Sen baña göster hilāl ebrūnı ḳurbān olduġum

2. Mülk-i cān cümle ḫarāb olmuş durur ġamdan velī
   Düşmenüñ raġmınadur ẓāhirde ḫandān olduġum

3. ʿİzzet-i dünye vü ʿuḳbīden geçeydüm görsedüm
   İtlerüñle bir gice kūyuñda mihmān olduġum

4. Tā geçeydüm tāc-ı ḫüsrevden göreydüm bir nefes
   Ḳullaruñla dergeh-i ʿālīde der-bān olduġum

5. Aḥmedī oldur didüm yoḫ didi dilberin anuñ
   Bunca yıllar ḳanı fermānına fermān olduġum

---

5656 * CN. 248b
* Bu şiir sadece CN'de vardır.

5657 CN'deki başlıktır.

**583**[5658]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Ġazel-i Aḥmedī Redīf-i Diger**[5659]

1. Şol gümüş barmaḳlaruñdan ṣun berü cām içelüm
   Çünki āḫīr ölürüz bārī ser-encām içelüm

2. Niceler içmez bugün dünyā anı birgün içer
   Çün ʿömr bir sāʿat imiş bārī eyyām içelüm

3. Niceler ḥasret giçer maʿşūḳına*iremez eli
   Hele ben yārumıla ḫoş şād u ḫoş kām içelüm

4. Ṣūfīnüñ zühdine baḳma fāsıḳuñ fısḳına hem
   Allāh'uñ adı kerīmdür gel dil-ārām içelüm

5. Aḥmedī'nüñ maḳṣūdı çün yārıdı girdi ele
   Ṭurmıyalum bir saʿāt her ṣubḥ u aḫşam içelüm

---

[5658] * CN. 253b
* Bu şiir sadece CN'de vardır.

[5659] CN'deki başlıktır.

**584**[5660]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[5661]

1.[5662] يَارْ كُفتْ اَزْ غَيْرِ مَا پُوشَانْ نَظَرْ كُفْتَمْ بَچَشْمْ
وَانْكَهِي دُرِدِيذَه دَر مَا مِي نِكَرْ كُفْتَمْ بَچَشْمْ

2.[5663] كُفتْ اَكَرْ يَا بِي نِشَانِ پَايِ مَا بَرْ خَاكِ رَاهْ
بَرْ فِشَانْ أَنْجَا بَدَا مَنْهَا كُهَرْ كُفْتَمْ بَچَشْمْ

3.[5664] كُفتْ اَكَرْ سَرْ دَرْ بَيَابَانِ غَمَمْ خُواهِي نِهَادْ
تَشْنَكَانْرَا مُژْدَهٔ اَزْ مَا بُبَرْ كُفْتَمْ بَچَشْمْ

4.[5665] كُفتْ اَكَرْ كَرْدَدْ لَبَتْ خُشْكْ اَزْ دَمِ سُوزَانِ اَهْ
بَازْ مِي سَازَشْ چُوشَمعْ اَزْ كِرِيَه تَرْ كُفْتَمْ بَچَشْمْ

5.[5666] كُفتْ اَكَرْ بَرْ اَسِتَانَمْ اَبْ خُواهِي زَدْ بَأَشْكْ
هَمْ بَمُژْ كَانَتْ بُرُوبْ أَنْ خَاكِ دَرْ كُفْتَمْ بَچَشْمْ

6.[5667] كُفتْ اَكَرْ اُفْتِي شَبِي اَزْ رُويْ چُونْ مَاهَمْ جُذَا
بَا سَحَرْ كَاهَانْ سِتَارَه مِي شُمَرْ كُفْتَمْ بَچَشْمْ

---

5660 * H. 186a, V. 169b (bn. 169b), Dİ. 144b
* Bu şiir Tİ, DB, T ve BM nüshalarında yoktur.

5661 H nüshasındaki başlıktır. Dİ nüshasında "Şeyḫ Kemāl Ḫucendī raḥmetu'llah fermāyeẕ der Pārsī" şeklinde başlık atılmıştır.

5662 *Yar dedi: Benden başkasına nazar etme; Dedim: Gözüm üstüne; Sonra dedi: Ey inci gözlü bana bak; Dedim: Gözüm üstüne.*

5663 *Dedi: Eğer yoldaki toprakta benim ayak izimi bulursan, oraya sayısız cevherler serpiştir; Dedim: Gözüm üstüne.*

5664 *Dedi: Eğer gamımdan/aşkımdan çöllere düşeceksen, susamışlara bizden güzel haberler götür; Dedim: Gözüm üstüne.*

5665 *Dedi: Eğer dudakların ahın yakıcı ateşinden kurursa, onları ağlayarak ıslat; Dedim: Gözüm üstüne.*

5666 *Dedi: Eğer kapımın eşiğini gözyaşlarınla yıkamak istiyorsan, kirpiklerinle de kapıdaki tozu/toprağı süpür; Dedim: Gözüm üstüne.*

5667 *Dedi: Eğer bir gece ay gibi olan yüzümü göremezsen, sabaha kadar yıldızları say; Dedim: Gözüm üstüne.*

7.[5668] كُفتْ اَكَرْ دَارِي هَوَايِ دُرّ وَصْلِ مَا كَمَالْ
قَعْرِ اِينْ دَرْ يَا بُبَيْمَا سَرْ بَسَرْ كُفْتَمْ بَچَشمْ

[5668] *Dedi: Eğer inci misali vuslatımı arzuluyorsan, bu denizi baştanbaşa geçmen gerekiyor; Dedim: Gözüm üstüne.*

**585**[5669]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu merḳadehu**[5670]

1.[5671] یَارْ کُفتْ اَنْدَرْ رَهِ مَا رَوْ بَسَرْ کُفْتَمْ بَچَشمْ
کُفتْ جَانْ خُواهِي بَسُويِ مَا نِکَرْ کُفْتَمْ بَچَشمْ

2.[5672] کُفتْ اَکَرْ اَزْ کَرْدِ پَایَمْ رُوشِنَایِي بَایَدَتْ
رُويْ کُنْ اَنْدَرْ غَمِ مَا خَاکِ دَر کُفْتَمْ بَچَشمْ

3.[5673] کُفتْ اَکَرخُواهِي کِه کَرْدَدْ تَازَه اَزْ مَا رُويِ تَرْ
هَرْ زَمَانْ زِاَبْرِمُژَه بَارَانْ مَطَرْ کُفْتَمْ بَچَشمْ

4.[5674] کُفتْ اَکَرْ خُواهِي چُو غُنْجَه اَزْ لَبِ مَا کَشْفِ رَازْ
هَمْچُو نَرْکِسْ بَاشْ شَبْهَا بَا سَهَرْ کُفْتَمْ بَچَشمْ

5.[5675] کُفتْ مَارَادَارْ دَرْ دِیدَه چُو نُورُو وَانْکَهِي
بَرْ رُخِ مَا کُنْ بَیَنْهَا نِي نَظَرْ کُفْتَمْ بَچَشمْ

6.[5676] کُفتْ تَاچُونَسْتُ دَانَدْ بَحْرِ بَا عُمَّانْ بَکُو
اَزْ سِرِشْکِ عَاشِقَانِ مَا خَبَرْ کُفْتَمْ بَچَشمْ

---

[5669] * H. 186b, V. 169b (bn. 169b), Dİ. 145a
* Bu şiir Tİ, DB, T ve BM nüshalarında yoktur.
* Bu şiir H ve V nüshalarında 7; Dİ nüshasında 6 beyittir.

[5670] H nüshasındaki başlıktır.

[5671] *Yar dedi: Vuslat yolunda kendini feda et; Dedim: Gözüm üstüne; Dedi: Can istersen bize doğru bak; Dedim: Gözüm üstüne.*

[5672] *Dedi: Eğer ayağımın tozundan aydınlık istiyorsan, benim gamımla ahuzar et; Dedim: Gözüm üstüne.*

[5673] *Dedi: Eğer yüzünün/yanaklarının benim sayemde yenilenmesini/taze kalmasını istersen, her daim kirpik bulutlarından yağmurlar yağdır; Dedim: Gözüm üstüne.*

[5674] *Dedi: Eğer gonca gibi dudağımdan sırların çıkmasını/dökülmesini istiyorsan, nergis gibi geceden sabaha kadar bekle; Dedim: Gözüm üstüne.*

[5675] *Dedi: Önce beni ışık/nur gibi gözünde sakla, sonra da bana gizlice nazar et; Dedim: Gözüm üstüne.*

[5676] *Dedi: Bana āşık olanların maceralarından denizden ummana kadar bahset de bilsinler; Dedim: Gözüm üstüne.*

7.[5677] كُفتْ دَرْ اَتَشْ صَفَا خُواهَي بَجَانْ نُوشْ اَحْمَدِي
شَمْعِ سَانْ اَزْ عِشْقِ مَا خُونِ جِكَرْ كُفْتَمْ بَچَشمْ

[5677] *Dedi: Ey Ahmedī, ateşte ferahlık/sefa istiyorsan, aşkından/aşkın için mum gibi ciğer kanını canıla/hevesle iç; Dedim: Gözüm üstüne.*

**586**[5678]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu fi'l-ġazeliyyāt**[5679]

1. İy yüzi tāze gülistān ḳandasın
   Gözi nergis zülfi reyḥān ḳandasın

2.[5680] İy ḫaṭı pīrūze dilber ḳanısın
   İy lebi laʿl-i Bedaḫşān ḳandasın

3. Ayrulıḫ derdinden uş yandum oda
   İy ḳamusı derde dermān ḳandasın

4.[5681] Fürḳatüñ cān mülkini ḳıldı ḫarāb
   El-emān iy ʿadl-i sulṭān ḳandasın

5.[5682] Yeʿcūc il urdı Sikender ḳanısın
   Mülki dīv aldı Süleymān ḳandasın

6. Ayrulıġuñ ẓulmetinde teşne-dil
   Yürürem iy āb-ı ḥayvān ḳandasın

7.[5683] ʿIşḳuñ iḥrāmın geyüb sini*isterem
   Yürürem iy Kaʿbe-yi cān ḳandasın

---

5678 * H. 193a, Tİ. 123a, DB. 260b (bn. 260b), T. 227b (bn. 83b), BM. 154b, Dİ. 124b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB ve T nüshalarında 9; BM ve Dİ nüshalarında 8 beyittir.

5679 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

5680 2a - Ḳanısın: ḳandasın DB, T

5681 4b - ʿAdl-i sulṭān: ʿadl-sulṭān T

5682 5a - Ḳanısın: ḳandasın DB, T

5683 * Bu beyit Dİ nüshasında yoktur.
7a - İsterem: isteyü Tİ

8.[5684] Sini bir gün görsem ü diseñ baña
Ki*Aḥmedī zār u perīşān ḳandasın

9.[5685] Bunca müddetdür gülistāndan ıraḫ
Āḫir iy murġ-ı seḥer-ḫ̆ān ḳandasın

[5684] 8a - Sini bir gün: sen beni DB
8b - Ki*Aḥmedī: Aḥmedī Dİ

[5685] * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
9a - Gülistāndan: gülistānda Dİ

**587**[5686]

***Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿīlü / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[5687]

1.[5688] *El-minnetü li'llāh* ki ʿalā raġm-ı şeyāṭīn
Oturdı girü taḫtına sulṭān-ı selāṭīn

2.[5689] Rūşen çıḫıban ʿuḳdeden uş şems-i żiyā-baḫş
Bağışladı nūrıyla girü ʿāleme tezyīn

3. Ol şāh ki aña memleket olalı muḳarrer
Cennet bigi ʿadliyle cihān oldı ḫoş-āyīn

4. Ḳoyına ziyān eyleyimez pençesi ḳurdūñ
Tīhūya cerāḥat idemez çengel-i şāhīn

5. Ol şāhı ki görüb gün ü māh itdi temennā
Kim bula anuñ yolına ḫāk olmaġa temkīn

6.[5690] Zülfine diler bende ola ʿanber ü reyḥān
Nīte ki kenīzekdür aña nergis ü nesrīn

7.[5691] Diler ki kemīne ḳulına tāc ola iklīl
İsder ki atı ayaġına naʿl ola pervīn

---

[5686] * H. 193b, Tİ. 123a, DB. 264b (bn. 264b), T. 231a (bn. 130a), BM. 155a
* Bu şiir V ve Dİ nüshalarında yoktur.
* Bu şiir H ve Tİ nüshalarında 11; DB ve T nüshalarında 10; BM nüshasında 8 beyittir.

[5687] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu"; T nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[5688] 1a - Li'llāh ki: li'llāh BM
1b - Taḫtına: taḫtına ol DB

[5689] 2a - Uş şems-i żiyā-baḫş: uş żiyā-baḫş BM
2b - Bağışladı: bağışla T; Nūrıyla girü: nūrıyla BM

[5690] 6a - Diler: dil BM

[5691] 7b - Ayaġına naʿl: naʿlına hem mīḫ Tİ, DB, T

8.[5692] Diler ki naẓar ḳıla gözüm yüzine dāyim
Muḥtāc durur nūra belī çeşm-i cihān-bīn

9.[5693] Binüm arada nem var eger varısa sensin
Cān u ten ü ʿaḳl u ser ü hem daḫı dil ü dīn

10.[5694] Sözde*Aḥmedī olur çü ṣenāñı ide cān-baḫş
Kim rūḥ-ı ḳudus ider aña bu sözi telḳīn

11.[5695] Vaṣfın diridüm sīretüñüñ işidüb anı
Defterlerini virdi yile şāh-ı reyāḥīn

[5692] Bu beyit BM nüshasında yoktur.
[5693] Bu beyit BM nüshasında yoktur.
[5694] Bu beyit DB, T nüshalarında yoktur.
[5695] Bu beyit BM nüshasında yoktur.

**588**[5696]

***Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu ḳabrehu**[5697]

1. Olur şehā yañaġuñ şuʿlesiyle cān rūşen
   Nite ki*olur güneşüñ nūrıla cihān rūşen

2. Yüzüñ ne āyinedür kim anuñ ṣafāsından
   Olur muʿāyene gözlere naḳş-ı cān rūşen

3. Cemālüñe naẓar itse gözümi menʿ itme
   Ki çeşmeyile olur bāġ u bū-sitān rūşen

4. Ḫayāli yañaġuñuñ bir tecellī itdi güle
   Anuñçun oldı bu luṭfıla gül-sitān rūşen

5.[5698] Gice vü gündüzi cemʿ olmaġı muḥāl ṣanan
   Ṣaçuñıla yüzüñi görsün uş ʿayān rūşen

6.[5699] Niçe ki rāzum iderem göñül içinde nihān
   İki gözüm ḳılur anı yigān yigān rūşen

7. Senüñ yüzüñle bulur Aḥmedī bulursa ṣafā
   Ki gün żiyāsıla olur ḳamu mekān rūşen

---

[5696] * H. 193b, Tİ. 123b, DB. 253a (bn. 253a), T. 216b (bn. 232b), BM. 155a, Dİ. 124b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[5697] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[5698] 5b - Uş: ki olur DB, T

[5699] 6a - Niçe: nice BM

**589**[5700]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[5701]

1. İy gözi nergis yüzi berk-i semen
İy ṣaçı reyḥān boyı serv-i çemen

2.[5702] Leb mi bu yā ġonca yā teng-i şeker
Ten mi bu yāḫūẕ gül ü yā nesteren

3. İçdi çoḫ ḫūn-ı ciger idince ḥal
Zülfüñüñ bir ʿuḳdesīn müşg-i Ḫoten

4. Gör ḫayāline yoluñuñ gözlerüm
Nice döker laʿlile dürr-i ʿAden

5. Ṣaçlaruñ vaṣfı müselsel ḳıṣṣadur
Söz uzanur şerḥ itsem anı ben

6.[5703] Ney bigi*iñlerem ḥazīn zīrā senüñ
Fürḳatüñ çenginde çoḫ çekdüm ḥazen

7.[5704] Ol nedür kevṯer lebüñde yeşeren
Yā *ṣaġīre's-sinni* yā *raṭbe'l-beden*

8. Nireden ḳondı bu ṭūṭī ḳanduña

---

[5700] * H. 194a, Tİ. 123b, DB. 253b (bn. 253b), T. 217a (bn. 172a), BM. 155b, Dİ. 125a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB, T ve Dİ nüshalarında 11; BM nüshasında 10 beyittir.

[5701] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve Dİ nüshalarında "velehu"; T nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[5702] * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
2a - Ġonca yā teng-i şeker: ġonca-yı teng yā şeker DB, T

[5703] 6a - İñlerem: iñledüm Tİ, T

[5704] 7a - Lebüñde: lebüñden DB; Yeşeren: yaşdan BM

Yā *ḳarībe'l-ʿahdi min şürbi'l-leben*

9. Bes ki oldum şaçlaruña mübtelā
Bes ki oldum gözlerüñe müfteten

10. *Ṣaḥḥa ʿinde'n-nāsi ennī ʿāşıḳun*
*Ġayra en-lem yaʿrifū' ʿışḳī li-men*

11. Aḥmedī sözin işiden bildi kim
ʿIşḳ derdine olupdur mümteḥen

**590**[5705]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[5706]

1. Andan berü ki görmişem ol yüzi ayı ben
Ḥayret deminde geçürürem yıl u ayı ben

2.[5707] Ol ġamzeyile ol ḳader-endāz ḳaş bigi
Görmemişem ḳażāda daḫı oḫ u yāyı ben

3.[5708] Zülfüñ hevāsına heves ider dem-i bihişt
Pes nice terk eyleyeyim bu hevāyı ben

4.[5709] Ṣubḥuñ ṣafāsı beñzeye didüm cemālüñe
*Bi'llāh* ki anda bulımadum ol ṣafāyı ben

5. Her kişi bir murādıçun ider Ḥaḳ'a duʿā
Saña ḳul olmaġıçun iderem duʿāyı ben

6. Olmaḫ feña yoluñda çü ʿayn-i beḳā durur
Şükrāne cān virüb aluram bu fenāyı ben

7.[5710] Sinüñ velāña itdügümiçün bu cānı terk
Her dem bu ḫalḳdan görürem biñ belāyı ben

8. Oldum nişāne her yañadın ṭaʿne oḫına

---

[5705] * H. 194b, Tİ. 124a, DB. 254a (bn. 254a), T. 218a (bn. 88a), BM. 155b
* Bu şiir V ve Dİ nüshalarında yoktur.

[5706] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu"; T nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[5707] 2a - Ḳaş: ḳaşı DB, T

[5708] 3a - Dem-i bihişt: behişt BM
3b - Pes: bes DB, BM

[5709] 4b - Ol: bu DB (SK: ol DB)

[5710] 7b - Biñ: bu DB

Terk itdügümiçün ḳamu zerḳ ü riyāyı ben

9. Dirler ḫaṭā durur naẓar ol yüze Aḥmedī
ʿAyn-i ṣavāb görürem üşbu ḫaṭāyı ben

**591**[5711]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[5712]

1.[5713] Āferīn saña zi yaratmış seni cān-āferīn
Ḳamu cānlar cānısın saña hezārān āferīn

2.[5714] Ḫıżr-ḫaṭṭuñ sebzesine ṣıdḳıla ḳılub ṣenā
Cānıla ider lebüñe āb-ı ḥayvān āferīn

3.[5715] Yüzüñe gül vālih olub varlığın virdi yile
Zülfüñe ḥayrān ḳaluban ḳıldı reyḥān āferīn

4. Dişüñe dür-dāne olmış naẓm-ı pervīn zī-ṣafā
Yüzüñe pervāne olmış māh-ı tābān āferīn

5. Cānlara sen cānsın u ʿaḳl u göñle ḳıble-gāh
Her nefes cāndan saña iy cān-ı cānān āferīn

6. Āferīnişden çü sen cān-āferīn maḳṣūdsın
Āferīniş cānlar ider saña ḳurbān āferīn

7.[5716] Aḥmedī zülfüñ hevāsından urur cān bigi dem
Lā-büd ider sözine kimde ki var cān āferīn

---

[5711] * H. 194b, Tİ. 124a, DB. 261b (bn. 261b), T. 228b (bn. 175b), V. 149a (bn. 149a), BM. 156a, Dİ. 125a
* Bu şiir H, Tİ, DB, T, BM ve Dİ nüshalarında 7; V nüshasında 1 beyittir.
* V nüshasında şiirin bulunduğu varaklar kopuk olduğu için sadece son beyit vardır.

[5712] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[5713] 1a - Seni: seni yaratmış DB

[5714] 2a - Ṣenā: duʿā Tİ
2b - Āb-ı ḥayvān: āb u ḥayvān BM

[5715] 3a - Varlığın virdi: virdi virdi ha DB
3b - Ḥayrān: reyḥān BM; Reyḥān: ḥayrān DB

[5716] 7a - Hevāsından: hevāsında Dİ; Cān: ney V
7b - İder: eydür DB; Kimde ki var: kim ki varur V

**592**[5717]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[5718]

1.[5719] İşbu bulıt ki seyle varur andan uş cihān
Āhum dütünidür yaşum içinde*anuñ nihān

2.[5720] Binüm gözümden almasayıdı meded bu ebr
Deryā bigi yaşına bulınaydı bir kerān

3.[5721] Binüm bigi ġarībiseñ aġlaġıl iy bulıt
Kim ʿāşıḳ-ı ġarībe gerek girye vü fiġān

4.[5722] Bulıt niçe ki aġlayu gözyaşını döker
Ḫandān u şāẕ olur gül ü reyḥān u erġāvān

5.[5723] Ben niçe ki*aġlaram yüregüm odına yanar
Şöyle ki şemʿ cān u dil ü hem ten ü revān

6.[5724] Ebr-i bahār u bāẕ-ı ṣabā gerçi yiryüzin
Gül-zār u lāle-zār ider ü bāġ u bū-sitān

7. Ne ẕevḳ baña bu gül ü gül-zār u lāleden
Ki*olur bahārı yārdan ayrılanuñ ḫazān

---

[5717] * H. 195a, Tİ. 124a, DB. 251a (bn. 251a), T. 214b (bn. 230b), V. 149a (bn. 149a), BM. 156b, Dİ. 125b
* Bu şiir H, Tİ, DB, T ve Dİ nüshalarında 8; V ve BM nüshalarında 7 beyittir.

[5718] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu"; T nüshasında "ḥarf–velehu ayżān–ü'l-nūn" şeklinde başlık atılmıştır.

[5719] 1b - Nihān: ʿāyān V

[5720] 2a - Almasayıdı: almadıyısa DB, T

[5721] 3b - Āşıḳ-ı ġarībe: ʿāşıḳ u ġarībe Tİ

[5722] 4a - Niçe: nice BM, Dİ

[5723] * Bu beyit V ve BM nüshalarında yoktur.
5a - Niçe: nice DB, Dİ; Odına: odıla DB, T

[5724] 6a - Bāẕ-ı ṣabā: bād u ṣabā BM
6b - İder ü: u BM

8.[5725] Yārından ayru düşene zindāndur Aḥmedī
Ger bāġ u bū-sitān u eger ravża-yı cinān

[5725] 8b - Eger: v'eger DB, V; Cinān: rıḍvān DB (SK: cinān DB) / cenān Dİ

**593**[5726]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[5727]

1.[5728] İşigüñ olalıdan baña mesken
Gözüm yoluñ tozıyla oldı rūşen

2. Diyārın bulana yāruñ ne cennet
İrene yār işigine ne gülşen

3.[5729] Ne ṣorarsın nedür yāruñ diyārın
Gel uş gülşen degülseñ ehl-i kül-ḫen

4.[5730] Kemānın ḳuralı ol çeşm-i ḫūn-rīz
Siper itdüm ḳażā oḫına gerden

5.[5731] Dilerseñ şemʿ bigi nūr ola cān
Ḳo kim ʿışḳuñ odına yaḫıla ten

6. Bu varlıḫ riştesin yaḫ çün bilürsin
Ḥicāb olduġını ʿĪsī'ye sūzen

7.[5732] Bu mā u menligi ḳo Aḥmedī kim
Bulasın yār ḳapusında meʾmen

---

[5726] H. 195a, Tİ. 124a, DB. 256a (bn. 256a), T. 220a (bn. 246b), V. 149a (bn. 149a), BM. 156b, Dİ. 125b

[5727] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "velehu"; T nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[5728] 1b - Tozıyla:tozından Tİ, DB, T, V

[5729] 3a - Diyārın: diyārı Tİ, DB, V

[5730] 4a - Ol: uş V

[5731] 5a - Dilerseñ: diler DB, T; Cān: cānı DB

[5732] 7b - Yār ḳapusında ḳapusında DB, T

**594**[5733]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu ḳabrehu**[5734]

1. *El-Ḥaḳ* ol Ḥaḳ'dur vücūd iy pāk-dīn
   Her ne varlıḫ varsa andandur yaḳīn

2.[5735] Anda meʾḫūẕ olmasa esmā-ṣıfāt
   Cemʿ-i cemʿ olur maḳām iy pāk-dīn

3.[5736] Çünki meʾḫūẕ ola esmā vü ṣıfāt
   Cemʿ olur hem ulūhiyyet mübīn

4.[5737] Geldi*aḥadlıḫ cemʿ-i cemʿe mertebe
   Cemʿde oldı aña vāḥidliḫ ḳarīn

5.[5738] Ḳamu birdür iki görmek şirk olur
   Şirki ḳo tevḥīde var iy rāst-bīn

6.[5739] Evvel āḫir ẓāhir ü bāṭın hem ol
   Pes ḥaḳīḳatde vücūd oldur hemīn

---

[5733] * H. 195b, Tİ. 124b, DB. 264a (bn. 264a), T. 230a (bn. 129a), V. 149b (bn. 149b), BM. 157a, Dİ. 126a

* Bu şiir H, Tİ, DB, T, BM ve Dİ nüshalarında 11; V nüshasında 10 beyittir.

[5734] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[5735] 2a - Olmasa: olsa DB, T / olmaz V; Esmā-ṣıfāt: esmā u ṣıfāt Tİ, V, BM / esmā-yı ṣıfāt DB, T

2b - Cemʿ-i cemʿ olur maḳām iy pāk-dīn: Cemʿ olur hem ulūhiyyet mübīn DB / Cemʿ-i cemʿ oldur maḳām iy pāk-dīn BM

[5736] * Bu beyit V nüshasında yoktur.

3a - Ola: olsa DB; Esmā vü ṣıfāt: esmā-yı ṣıfāt DB, T

3b - Cemʿ olur hem ulūhiyyet mübīn: Cemʿ-i cemʿ olur maḳām iy pāk-dīn DB

[5737] 4b - Ḳarīn: yaḳīn V

[5738] 5a - Şirk olur: şirkdür DB, T

5b - İy: ol Tİ, DB, T, Dİ

[5739] 6b - Pes: bes DB, T, V, BM, Dİ; Vücūd: vücū V

7.[5740] Bir deñiz geh ḳaṭre olur geh seḥāb
Gāh ḫār u gāh gül geh yāsemīn

8.[5741] Gāh ḥanẓal olur u geh ney-şeker
Gāh bürr-i pāk u geh dürr-i ṣemīn

9.[5742] Ḳamu girü baḥra döner baḥr olur
Pes taʿ addüdsüz nice olur metīn

10.[5743] Bir güneş yüz bacada yüz şekl olur
Līki cümle bir olur iy pāk-dīn

11.[5744] Aḥmaḳ olma māyı ḳo kim ḳala Ḥaḳ
Aḥmedī'den diñle sözüñ rāstın

[5740] 7b - Gül: gül ü Tİ, DB, T
[5741] 8b - Bürr-i pāk: pür ü pāk BM
[5742] 9b - Pes: bes V, BM, Dİ; Taʿ addüdsüz: taʿ addünüz Tİ; Nice: niçe T
[5743] 10b - Pāk-dīn: pāk u dīn BM
[5744] 11a - Olma: olub DB, T, BM, Dİ

**595**[5745]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[5746]

1.[5747] Egerçi*añmaz beni zülfüñ vefādan
Gözüñ bir laḥẓa unıtmaz cefādan

2.[5748] Nefes mihrüñden urdı ṣıdḳıla ṣubḥ
Cihān uş rūşen ol nūr u ṣafādan

3.[5749] Yüzüñi ol ider teşbīh aya
Ki bilmez nicedür nūrı żiyādan

4.[5750] Niḳāb açduñ güle ḳarşu meger kim
Ḳızarıb yüzi ḳan derler ḥayādan

5.[5751] İrürdi cānuma zülfüñ hevāsı
Anı kim irişür şemʿe ṣabādan

6.[5752] Gözüñden zaḫmuma raḥm ummazam kim
Ḫaṭā olur ṣavāb ummaḫ ḫaṭādan

7. Gözüñ ḳaşuñ kemānından ne atsa
Benüm cānuma irişür ḳażādan

---

[5745] * H. 195b, Tİ. 124b, DB. 256b (bn. 256b), T. 220a (bn. 246b), V. 149b (bn. 149b), BM. 157a, Dİ. 126b

* Bu şiir H, Tİ, DB, T ve V nüshalarında 9; BM nüshasında 7; Dİ nüshasında 8 beyittir.

[5746] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu"; T nüshasında "velehu ayżān"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5747] 1a - Egerçi: eger Dİ

[5748] 2b - Uş: oḥ BM; Ol nūr u ṣafādan: oldı bu ṣafādan Tİ, DB, T / u nūr-ı ṣafādan V / ol nūr u żiyādan Dİ

[5749] Bu beyit Dİ nüshasında yoktur.

[5750] Bu beyit BM nüshasında yoktur.

[5751] Bu beyit BM nüshasında yoktur.

[5752] 6a - Zaḫmuma raḥm: zaḫma merhem V

8.[5753] Belā gördüm gözüñden kūh-ı bālā
Daḫı n’isder ʿaceb bu mübtelādan

9.[5754] İşidüb Aḥmedī sözini ʿuşşāḳ
Muḥayyer oldı ol sāz u nevādan

[5753] 8a - Kūh-ı bālā: kūh u bālā V

[5754] 9b - Oldı ol: oldılar DB, T; Nevādan: nüvādan Dİ

**596**[5755]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[5756]

1.[5757] Eger olmasa gözüm yaşları ḫūn
Şafaḳ ʿaksinden ola mıdı gül-gūn

2.[5758] Bu dudaḫ mı ʿaceb yā laʿl-i sīr-āb
Bu dişler mi ʿaceb yā dürr-i meknūn

3. Göñül olmış ṣaçuñ bendine meftūl
Nite kim cān gözüñ siḥrine meftūn

4. Nicesi diyeyim zülfüñe ʿanber
Ki müşgi ol idip durur ciger-ḫūn

5. Ṣaçuñ sevdāsına çāre dilerdüm
Didiler ṣabr durur aña maʿcūn

6.[5759] Lebüñden it idersiñ derdüme em
Ki ol durur şifā-yı derde ḳānūn

7. Namāzumda ḳaşuñ miḥrābın añub
Dilüme gelmez illā sūre-yi nūn

---

[5755] * H. 196a, Tİ. 125a, DB. 266b (bn. 266b), T. 224b (bn. 132a), V. 150a (bn. 150a), BM. 157b, Dİ. 126b

* Bu şiir H, V ve BM nüshalarında 7; Tİ, DB, T ve Dİ nüshalarında 8 beyittir.

[5756] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "velehu ayżān"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5757] 1a - Gözüm yaşları: gözlerüm yaşı DB, T

[5758] 2b - Dişler mi: diş midür Tİ, DB, T

[5759] * Bu beyit H, V ve BM nüshalarında yoktur.

6a - İdersiñ: iderseñ Dİ

6b - Ki: kim T, Dİ; Derde ḳānūn: derd-i ḳānūn DB

8.[5760] Gözüñden ne füsūn oldı*Aḥmedī'ye
Ki itdi*anı ṣaçuñ sevdāsı mecnūn

[5760] 8a - Ne füsūn: füsūn V

**597**[5761]

***Mef'ūlü / Fā'ilātü / Mefā'īlü / Fā'ilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[5762]

1. Andan berü ki cānıla sevdüm bu şāhı ben
*Bi'llāh* getürmedüm gözüme mihr ü māhı ben

2. Yūsuf bigi*oldı*esīr zenaḫdānuña göñül
Çāh-ı belā durur bilüriken bu çāhı ben

3.[5763] Ol zülf ü ḫāl ü ḳaşlaruñı gözedür gözüm
N'idem ki pend ala bu baḫt-ı siyāhı ben

4. Ḳaşuñ ḥelāl ider gözüñe ḳanumı benüm
İtdüm ḳabūl ḳanuma bu kej-güvāhı ben

5.[5764] Niçe ki ayrulıġuñuñ odında iñleyem
'Ummāna yaşı irgürürem çarḫa āhı ben

6. Zülfüñ hevāsınuñ yolı teşvīşdür ṭolu
Müşkil budur ki terk idemezem bu rāhı ben

7.[5765] Bildüm günāhımış seni cānıla sevdügüm
Ne çāre küfr olur ḳorısam bu günāhı ben

---

[5761] * H. 196a, Tİ. 125a, DB. 254b (bn. 254b), T. 218a (bn. 88a), V. 150b (bn. 150b), BM. 157b, Dİ. 127a

* Bu şiir H, Tİ, DB, T ve Dİ nüshalarında 9; V nüshasında 8; BM nüshasında 7 beyittir.

[5762] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu"; T nüshasında "velehu ayżān"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5763] * Bu beyit V nüshasında yoktur.

3a - Gözüm: velī DB (SK: gözüm DB)

3b - Ala: ile BM

[5764] 5a - Niçe: nice BM; Ayrulıġuñuñ: ayruluḳuñ Dİ; İñleyem: iñileyem Dİ

[5765] * Bu beyit BM nüshasında yoktur.

7b - Bu günāhı: günāhı DB

8.[5766] Minnet Ḥaḳ'a ki sürdüm ayaġuña yüzümi
Ummaz iken bulam diyü bu dest-gāhı ben

9.[5767] Dirler ne vaḳt virdüñ aña Aḥmedī göñül
Ne diyeyim çü bilimezem sāl u māhı ben

[5766] * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
8b - Ummaz iken: ummazıdum V; Bu: uş DB, T
[5767] 9a - Vaḳt virdüñ: virdüñ DB, T
9b - Sāl u māhı: sālı māhı DB / māh u sālı BM

**598**[5768]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[5769]

1.[5770] Bu müddetde ki düşürdi felek bini cüẕā senden
Bu derd ü rence uġradum ırāġ olsun şehā senden

2. Ṣabāya ḳarşu vardum kim ḫaber ṣorayıdum şehden
Velīkin bī-ḫaber oldum şehā zülfüñ hevāsından

3.[5771] Çün ölem getüre devlet seni ṭopraġum üstine
Kefen ġonca bigi yırtam diyem şeh merḥabāsından

4.[5772] Ne dil-teng oldı baḫ ġonca-lebüñüñ iştiyāḳından
Ne derleyüb ḳızardı gör güli yüzüñ ḥayāsından

5.[5773] Meger kim müşg zülfüne teşebbüh itdi sehvile
Ki*adı irdi Ḫıṭā'ya*anuñ bu sehvile ḫaṭāsından

6. Benefşe reng ü būyıla senüñ zülfüñe öykünmiş
Ṣabā bu cürmiçün anuñ dilin çekdi ḳafasından

7.[5774] Senüñ yüzüñ güli vaṣfın diyicek Aḥmedī *bi'llāh*
Olur ser-mest bülbüller anuñ ol ḫoş nevāsından

---

[5768] H. 196b, Tİ. 125a, DB. 259a (bn. 259a), T. 222a (bn. 252b), V. 150b (bn. 150b), BM. 158a, Dİ. 127a

[5769] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu"; T nüshasında "velehu ayżān"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5770] 1b - Bu: ne Tİ, DB, T / ki BM; Derd ü: derde V

[5771] 3b - Yırtam: yırtub DB, T, V, Dİ

[5772] 4a - Dil-teng: dili teng T; Oldı baḫ: oldılar DB, T
4b - Gör güli: gül ki BM

[5773] 5a - Kim: ki Dİ

[5774] 7b - Nevāsından: nüvāsından Dİ

**599**[5775]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[5776]

1.[5777] Bugün iḥyāda yig geldi lebüñ enfāsı ʿĪsī'den
Anuñçun oldı ḫurrem ter-çemen firdevs-i aʿlīden

2.[5778] Teʾemmül it ne ṣanʿatlar olur peyẓā ʿanāṣırdan
Tefekkür it ne ṣūretler gelür ẓāhir heyūlīden

3.[5779] Dile başlayıban bülbül güle teşrīf idiben gül
Ne āyīn tāze itdiler gör ol Mecnūn u Leylī'den

4.[5780] Ṣabā bir şemme zülfüñden reyāḥīne ḫaber virdi
Benefşe*ol vaʿdeye boynın egib ḳaldı temennīden

5.[5781] Yüzüñe gül dilemiş kim teşebbüh ide gülşende
Nice ehl-i ḥayādur ol ki utanmadı Mevlī'den

6.[5782] Yañaġuñ renginüñ ʿaksi irişdi lāleye nā-geh
Yüregi ḳarara yandı anuñ nūr-ı tecellīden

7.[5783] Gözüñe nergis öykünmiş aña dil uzadub sūsen
Didi illā ḥayāsuzlıḳ ne ḥāṣıl çeşm-i aʿmīden

---

[5775] H. 196b, Tİ. 44b, DB. 72a (bn. 70a), T. 64b (bn. 207a), V. 151a (bn. 151a), BM. 158a, Dİ. 127b

[5776] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu nevvera'llāhu ḳabrehu"; T nüshasında "velehu ayżān"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5777] 1a - Lebüñ: ṣabā DB, T, Dİ

[5778] 2b - İt: ḳıl DB, T

[5779] 3b - Āyīn: kūyın BM

[5780] 4a - Zülfüñden: zülfüñde V

[5781] 5a - Dilemiş kim: dilemiş BM; İde: itdi V
5b - Ki: Kim Ti, DB, T, V

[5782] 6a - Renginüñ: ʿaksinüñ Dİ

[5783] 7b - İllā: dāyim DB, T / ola Dİ; Ne ḥāṣıl çeşm-i aʿmīden: Gelür bī-şerm ü aʿmīden DB, T

8.[5784] Lebüñ şīrīn nümūnedür ṣorana ḥavż-ı kevṯerden
Ḳadüñ ṭoġrı nişānedür ṣorana şāḫ-ı ṭūbīden

9. Berü ṣun iy ṣanem cāmı alalum dünyeden kāmı
Bugün kim tāze-ter oldı gülistān bāġı ʿuḳbīden

10.[5785] Ḳoma lāle bigi bir dem elüñden cām-ı gül-rengi
Ki kimse reng almadı riyālu zühd ü taḳvīden

11.[5786] Yüzün gül-zārına bülbül olalı Aḥmedī olmış
Cihānda gül bigi rūşen-latīf ü ḫūb-maʿnīden

12.[5787] ʿUṭārid müşterī oldı sözine līki ne aṣṣı
Çü ṭāliʿ bulmadı bulmaz kimesne şiʿr ü inşīden

13.[5788] Bu cavḳ-ı sāmirī fiʿli nice defʿ ideyim yā Rab
Bunuñla kim sebaḳ iltür sözüm iʿcāz-ı Mūsī'den

---

[5784] 8b - Ṣorana: görene Tİ, DB, T, Dİ

[5785] 10a - Bir: bu V
10b - Reng: reng Dİ (SK: ḥaẓ Dİ)

[5786] 11a - Olalı: ola mı Tİ
11b - Gül: gün Tİ, DB, T, Dİ; Ḫūb-maʿnīden: ḫūb u maʿnīden BM

[5787] 12a - Sözine: sözüme DB, T
12b - Çü: ki DB, T

[5788] 13a - Fiʿli: fiʿlin Tİ, DB, V
13b - Bunuñla kim sebaḳ iltür: bunuñla kim ider sebḳat DB, T / ki bunuñla sebaḳ iltür V / bunuñla sebḳ iltür BM

**600**[5789]

***Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿīlü / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[5790]

1.[5791] Bir naẓmdadur dişlerüñ ü lülü-yi ʿummān
Bir luṭfdadur dudaġuñ u laʿl-i Bedaḫşān

2. Hem-reng durur ṣaçlaruñıla şeb-i yeldā
Hem-ṭaʿm durur aġzuñıla çeşme-yi ḥayvān

3.[5792] Bir ʿişvededür gözüñile nergis-i raʿnā
Bir şīvededür yüzüñile lāle-yi nuʿmān

4.[5793] Ḥālüm bigi tīre durur ol ḫāl-i muʿanber
Göñlüm bigi rūşen durur ol çihre-yi ḫandān

5.[5794] Boyuñla bir endāze durur serv ü ṣanavber
Zülfüñile bir rāyiḥada sünbül ü reyḥān

6. Bir ṣaydı durur gözlerüñüñ cānıla göñül
Bir ḳaydı durur ṣaçlarınuñ dīn ile īmān

7.[5795] Bir rengdedür yañaġuñıla gül-i sīr-āb

---

[5789] * H. 197a, Tİ. 125b, DB. 251b (bn. 251b), T. 215a (bn. 231a), V. 151b (bn. 151b), Dİ. 128a
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

[5790] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "velehu ayżān"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5791] 1a - Naẓmdadur: naẓm durur V; Dişlerüñ ü: dişlerüñ DB
1b - Dudaġuñ u: ṭudāġuñ DB

[5792] 3a - ʿİşvededür: ʿişve durur DB, T / ʿişvedür V
3b - Şīvededür: şīve durur DB, T / şīvedür V; Nuʿmān: ʿummān Tİ

[5793] 4a - Tīre durur: tīredür ü Dİ

[5794] 5a - Endāze durur: endāzededür Tİ, Dİ / endāzedür DB, T, V; Serv ü ṣanavber: serv-i ṣanavber Tİ, DB, V
5b - Rāyiḥada: rāyiḥadur V

[5795] 7a - Rengdedür: rengde durur Dİ; Yañaġuñıla: yañaġulıla Dİ; Gül-i sīr-āb: gül ü sīr-āb DB, T
7b - Naġmededür: naġmedür DB / nevḥadadur V

Bir naġmededür Aḥmedī vü bülbül-i nālān

**601**[5796]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[5797]

1.[5798] Beñüñüñ dānesi müşg ü ṣaçuñuñ dāmı ʿanberden
Ḫalāṣ ola mı murġ-ı dil ʿaceb bu bend ü çenberden

2.[5799] Bitürmiş sebze-yi reyḥān yañaġuñ lāle üstinde
Yüritmiş çeşme-yi ḥayvān dudaġuñ dürc-i güherden

3. Gözüñ ḳaşuñ kemānını ḳuruban uş kemīn dutmış
Nice ḳurtıla yā Rab cān bu cāẕū-yı sitem-gerden

4.[5800] Ḳadüñ ṭoġru nümūnedür nedür diyene ṭūbīden
Lebüñ şīrīn işāretdür ṣorana āb-ı kevṯerden

5.[5801] Yüregüme baḫ u yāẕa getürme nār-ı Nemrūd'ı
Gözümi gör daḫı ṣorma ḫaber deryā-yı aḫḍardan

6.[5802] Bu resme ki*Aḥmedī yazar yüzüñ vaṣfını dīvāna
Gerek naḳş ögrene Mānī bu dīvānıla defterden

7.[5803] Senüñ ʿışḳuñ odındandur ki adum ḫoş-nefes oldı

---

[5796] * H. 197b, Tİ. 125b, DB. 258b (bn. 258b), T. 221b (bn. 252a), V. 151b (bn. 151b), BM. 158b, Dİ. 128a

* Bu şiir H, Tİ, DB, T, BM ve Dİ nüshalarında 7; V nüshasında 6 beyittir.

[5797] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "velehu ayżān"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5798] 1a - Müşg ü: müşg DB, T

1b - ʿAceb bu: bu BM; Bend ü çenberden: bend-i çenberden DB

[5799] 2a - Sebze-yi reyḥān: sebze reyḥānı V, BM

[5800] 4a - Nümūnedür nedür diyene ṭūbīden: nümūnedür nedür diyene ṭūbīyi Tİ, Dİ / nişānedür görene şāh-ı ṭūbīden DB, T / nümūdedür görene şāh-ı ṭūbīden V

4b - İşāretdür: nümūnedür DB, T; Āb-ı kevṯerden: āb u kevṯerden BM

[5801] Bu beyit V nüshasında yoktur.

[5802] 6a - Ki*Aḥmedī: Aḥmedī Tİ

[5803] 7b - Būy-ı cān-perver: ki bu cān-perver BM; Yanmazsa: yanmasa DB, T

Gelür mi būy-ı cān-perver eger yanmazsa micmerden

**602**[5804]

***Feʿūlün / Feʿūlün / Feʿūlün / Feʿūl***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[5805]

1.[5806] Bu ne yüz durur bu ne zülf ü cebīn
*Tebārekte yā aḥsene'l-ḫālıḳīn*

2.[5807] Bitürmedi dişüñ bigi dür ʿAden
Yitürmedi zülfüñ bigi müşg Çīn

3. Firāḳuñ odında benüm āhumı
Gören dir ki *haẕā duḫānun mübīn*

4.[5808] Virürken gözüñ melh cānlara dir
*Ve ümlī lehüm inne keydī metīn*

5.[5809] Yüzüñ nedür envār-ı *rabbü's-semā*
Lebüñ nedür enfās-ı *rūḥu'l-emīn*

6.[5810] Meger ʿaḳl dimiş ḳaşuña hilāl
Ḫayāl-i kej itmiş bu bārīk-bīn

7.[5811] Çü cān aldı daḫı*Aḥmedī'ye n'ide

---

[5804] * H. 197b, Tİ. 125b, DB. 264a (bn. 264a), T. 230b (bn. 139b), V. 152a (bn. 152a), BM. 159a, Dİ. 128b
* Bu şiir H, Tİ, V, BM ve Dİ nüshalarında 7; DB ve T nüshalarında 6 beyittir.

[5805] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu"; T nüshasında "velehu ayżān"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5806] 1a - Yüz durur: yüzdür ü Dİ
1b - Tebārekte: tebārek ve V / tebārek BM

[5807] 2a - Dişüñ: dişu DB
2b - Yitürmedi: getürmedi V / bitürmedi Dİ; Müşg Çīn: Müşg-i Çīn DB, V, Dİ / Müşg-i cebīn BM

[5808] 4a - Gözüñ melh: gözüñ mehl Tİ, V, BM, Dİ / gözüñ DB, T

[5809] 5a - Envār-ı rabbü's-semā: envār u rabbü's-semā BM

[5810] 6a - Meger: meger ki BM

[5811] * Bu beyit DB ve T nüshalarında yoktur.
7a - Aldı: oldı BM

Gözüñ kim kemīn şīvesidür kemīn



7b - Gözün kim kemīn: Gözüñüñ kim BM

**603**[5812]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[5813]

1. Baña tevbe*itdürür ṣūfī ḫaṭādan
   Velīkin kendü tevbe*itmez riyādan

2.[5814] Mey ü maʿ ṣūḳdan ider beni menʿ
   Zi ṣūfī ki*ayırur ḫalḳı ṣafādan

3.[5815] Ḥaẕer ḳıl dirler anuñ gözlerinden
   Velā ehli ḳaçar mı*olur belādan

4. Lebinüñ laʿline meyl itme dirler
   Ne ṣayru ola kim ḳaça şifādan

5.[5816] Göñül ḳo zülfi sevdāsın didüm dir
   Heves nice kesem bu ḫoş hevādan

6. Gözüñ cān aldı vü ʿaḳl u dil ü dīn
   Daḫı n'isder ʿaceb bu mübtelādan

7. Cefā itdükçe ġamzen Aḥmedī'ye
   Senüñ olduġıçun ṭoymaz cefādan

---

[5812] H. 198a, Tİ. 126a, DB. 256b (bn. 256b), T. 220b (bn. 247a), V. 152a (bn. 152a), BM. 159a, Dİ. 128b

[5813] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu"; T nüshasında "velehu ayżān"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5814] 2a - Maʿ ṣūḳdan: maʿ ṣūḳadan Dİ
2b - Ayırur: ırar BM

[5815] 3b - Olur: ol Tİ

[5816] 5a - Didüm: göñil BM

**604**[5817]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[5818]

1.[5819] Tecellī ireli cāna nigāruñ yüzi nūrından
Baḫan bī-zār olmışdur göñül firdevs ḥūrından

2.[5820] Ne fitnedür gözüñ yā Rab ki*anuñ ʿışḳından esriyen
ʿAceb ola ayılursa ol İsrāfīl ṣūrından

3.[5821] Mukaḥḥal ide nūrıla gözini nergis-i raʿnā
Eger sürme*ide bir ẕerre yoluñ tozı ẕerūrından

4.[5822] Küsūrı çoġ olur ayuñ yüzüñe beñzeden anı
Ḳalur ʿāciz ḫaṭā idüb ḥisābınuñ küsūrından

5.[5823] Meger teşbīh itmişler güli yüzüñe sehvile
Ki ṭonın çāk idüb sıġmaz derisine sürūrından

6.[5824] Baña gösder yüzüñi kim ḫalāṣ olam bu varlıḫdan
Nite kim maḥv olur şebnem ṣabāḥın gün ẓuhūrından

7.[5825] Getürdükde*Aḥmedī sinüñ cemālüñ vaṣfını ẕikre
Gerek Dāvud ögrene sebaḳ anuñ Zebūr'ından

---

[5817] H. 198a, Tİ. 126a, DB. 258b (bn. 258b), T. 222a (bn. 252b), V. 152b (bn. 152b), BM. 159b, Dİ. 129a

[5818] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "velehu ṭābe ṣerāhu"; T nüshasında "velehu ayżān"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5819] 1a - İreli: ideli Tİ, Dİ; Cāna: yāra BM
1b - Baḫan: bu cān Tİ, DB, T, Dİ / ki BM

[5820] 2a - Ki*anuñ: anuñ V, BM
2b - ʿAceb ola ayılursa ol: ayılursa ʿaceb ola ol V

[5821] 3b - Ẕerūrından: dūdından DB, T

[5822] 4b - Ḳalur: ḳılur Tİ

[5823] 5a - Meger: meger kim BM

[5824] 6a - Baña gösder yüzüñi: yüzüñi baña göster V / baña dönder yüzüñi BM

[5825] 7a - Sinüñ: dile sinüñ DB, T

**605**[5826]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[5827]

1.[5828] Cefāñuñ bilimez kimse ḳıyāsın
Niçe göñül alub cāna ḳıyasın

2.[5829] Hilāle benzeden ḳaşuñ kemānın
Gümān yoḫ kim kej itmişdür ḳıyāsın

3. Cerāḥat urmaġıçun cāna ġamzeñ
Dutubdur dāyim elde oḳ u yāsın

4.[5830] Ṣaçun göñlümi āşüfte*ide dirdüm
Velī cānuma bilmezdüm ḳıyasın

5. Ḳıyāmet fitnesini ḳopdı ṣanur
Gözüñ baḳışınuñ gören ḳıyāsın

6.[5831] ʿAṭā it ḫūn-bahā kevs̱er-lebüñden
Baña iy yüzi *ṭā-hā* Ḥaḳḳ-ı yā-sīn

7.[5832] Ümīẕile*Aḥmedī'yi ḫoş-dil eyle
Niçe aña*āyet-i yāʾs oḳıyasın

---

[5826] H. 198b, Tİ. 126a, DB. 265a (bn. 265a), T. 231a (bn. 130a), V. 152b (bn. 152b), BM. 159b, Dİ. 129a

[5827] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve Dİ nüshalarında "velehu"; T nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[5828] 1a - Bilimez kimse: kimesne bilmez Tİ, DB, T
1b - Niçe: nice BM, Dİ

[5829] 2b - Gümān: gümānı BM

[5830] 4a - Āşüfte: şifte Dİ
4b - Cānuma bilmezdüm: bilmezdüm cāna DB, T

[5831] 6a - ʿAṭā it: bir it Tİ, V / bir atı DB / mey atı T / bir āyet BM / berātı Dİ

[5832] 7b - Niçe aña: nice aña BM / niçe Dİ; Yāʾs: yāsīn Tİ, DB, T, V, Dİ

**606**[5833]

***Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[5834]

1. Cān ṣoḥbetidür buraya her cāna sıġmaz gelmesün
   Cānlardan artuḫ bu eve hem-ḫāne sıġmaz gelmesün

2. Varlıġı yoḫlıġa virüb bī-hˇīş olanlara ṣalā
   Daḫı bu ḫalvet-ḫāneye bī-gāne sıġmaz gelmesün

3.[5835] Bu cān-fidīler yiridür cānın seven bunda*olımaz
   Ḳandaki ʿāḳiller ola dīvāne sıġmaz gelmesün

4.[5836] Vaḥdet deñizi ser-te-ser ṭolu güherdür şeb-çirāġ
   Ḳanda ki bu güher ola dür-dāne sıġmaz gelmesün

5.[5837] Bu şemʿ-i cemʿe kim anuñ bir şuʿlesidür āfitāb
   Sīmurġ cānlardur düşen pervāne sıġmaz gelmesün

6.[5838] Dest-i *seḳāhum Rabbuhum* virür bu meclisde ḳadeḥ
   Deryā içilen meclise peymāne sıġmaz gelmesün

7.[5839] Bu meclise nuḳl Aḥmedī nuḳl-ı ḫaḳāyıḳdur daḫı
   Rūḥānīlerüñ vechine efsāne sıġmaz gelmesün

---

[5833] * H. 198b, Tİ. 126a, DB. 270a (bn. 270a), T. 219b (bn. 135a), V. 153a (bn. 153a), BM. 160a, Dİ. 129b
* Bu şiir H, Tİ, DB, T, V ve Dİ nüshalarında 7; BM nüshasında 6 beyittir.

[5834] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve Dİ nüshalarında "velehu"; T nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[5835] 3a - Seven bunda*olımaz: sevenler olmaz Dİ

[5836] Bu beyit BM nüshasında yoktur.

[5837] 5a - Şemʿ-i cemʿe: şemʿ ü cemʿe Tİ, BM; Şuʿlesidür: ẕerresidür V
5b - Sīmurġ: sīmurġı BM, Dİ; Cānlardur: cānlar BM

[5838] 6a - Virür: ṣunar DB, T

[5839] 7a - Nuḳl-ı ḫaḳāyıḳdur: naḳl-i ḫaḳāyıḳdur DB, T

**607**[5840]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[5841]

1. Cihān ḫoş-reng olmışdur ḫazāndan
   Bu ʿömrüñ dādını alġıl cihāndan

2.[5842] Ne renge naḳşlar yazıldı görgil
   Yeşil yapraḫda bāẕ-ı mihr-i cāndan

3.[5843] Cihānuñ ḥālı nedür bilmezisen
   Yazılmışdur oḫı berk-i rezāndan

4. Dilerseñ cāna ḳuvvet nūş eyle
   Bu yāḳūt-ı dil ü ḳūt-ı revāndan

5.[5844] Mey iç bir dil-sitān yārıla her dem
   Getürme yāda bāġ u bū-sitāndan

6.[5845] İdiben erġanūnı gūş nūş it
   Anı kim ḫūb-ruḫdur erġavāndan

7.[5846] Gerek mi ẕevḳ mey iç ol ḳadar kim
   Zemīni bilmeyesin āsumāndan

---

[5840] H. 199a, Tİ. 126b, DB. 257a (bn. 257a), T. 220b (bn. 247a), V. 153a (bn. 153a), BM. 160a, Dİ. 129b

[5841] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "velehu ayżān"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5842] 2b - Bāẕ-ı mihr-i cāndan: bāẕ-ı mihre cāndan Dİ

[5843] 3b - Rezāndan: ḫazāndan DB (SK: rezāndan DB)

[5844] 5b - Bāġ u bū-sitāndan: bāġ-ı bū-sitāndan DB

[5845] 6a - Erġanūnı: erġavāna V
6b - Ḫūb-ruḫdur: ḫūb-raḳdur Tİ, Dİ

[5846] 7a - Ẕevḳ: ẕevḳi Dİ; Ol: şol Dİ

8.[5847] Elüñe cām ol encāmı ḳo kim
Cihānda yoḫ eşer emn ü emāndan

9. Eserken mihr-i cān cām-ı mey it nūş
Eger üzmedüñise mihri cāndan

10.[5848] İç anı kim ṣurāḥīden görinür
Yaḳīn nūrı bigi rūşen gümāndan

11. Söziçün Aḥmedī'nüñ Rūm iline
Gelür taḥsīn ʿIrāḳ u Işfahān'dan

[5847] 8a - Ol: olub DB, T
8b - Emn ü emāndan: emn-i emāndan DB
[5848] 10b - Bigi: gibi DB

**608**[5849]

***Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[5850]

1. Çeşme-yi Ḫıżr ciger-teşne durur bu lebiçün
   Niçeler cānı fidī eyledi ol meşrebiçün

2. Levḥde çünki yüzüñ naḳşını gördi Yūsuf
   Kendüyi çāha düşürdi*ol zenaḫ u ġabġabıçun

3.[5851] Yüzüñe vālihem ü ṣaçlaruña dīvāne
   Cān daḫı virürisem n'ola bu rūz u şebiçün

4.[5852] Atuñuñ naʿlını tāc eyledi ḫūrşīẕe felek
   Yılduzı yire döker başmaġuña kebkebiçün

5.[5853] Ṭaleb iden ki*ayaġuñun tozına yüz süriye
   N'ola ger iki cihānı vire bu maṭlabıçun

6.[5854] Meẕhebüm bu ki*işigüñ Kaʿbe yüzüñ ḳıblem ola
   Lā-cerem baş ḳomışam ḳapuña bu meẕhebiçün

7.[5855] Aḥmedī'yi lebüñüñ ḥasreti öldürse n'ola
   Zihī şīrīn ki kişi cān vire işbu lebiçün

---

[5849] H. 199a, Tİ. 126b, DB. 269a (bn. 269a), T. 226b (bn. 134a), V. 153b (bn. 153b), BM. 160b, Dİ. 130a

[5850] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve Dİ nüshalarında "velehu"; T nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[5851] 3b - Rūz u şebiçün: rūz-ı şebiçün DB, V, BM

[5852] 4a - Ḫūrşīẕe felek: ḫūrşīd-i felek DB, T / ḫūrşīd ü felek BM
4b - Kebkebiçün: kevkebiçün DB, BM

[5853] 5a - Ayaġuñun: ayaġuñ DB, T; Tozına: yüzine T

[5854] 6b - Ḳapuña: ḳanuña BM

[5855] 7a - Öldürse: öldürürse BM
7b - Ki kişi: kişi kim Tİ / kişi BM

**609**[5856]

***Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[5857]

1.[5858] Dileriseñ ki görine gözüñe ṣūret-i cān
Gözügiye naẓar eyle gör ol cemāli ʿayān

2.[5859] Ḳadüñ miṣāli durur serv-i cūy-bār-ı bihişt
Yüzüñ ḫayāli durur nev-bahār-ı ʿālem-i cān

3.[5860] Ṣaçuña şīfte-dil bāẕ-ı ravża-yı firdevs
Lebüñe teşne-ciger āb-ı çeşme-yi ḥayvān

4. İder göñüllere ḫūnī gözüñ müdām kemīn
Çeker bu fitne ḳaşuñ cānlara hemīşe kemān

5. Ḳalur lebüñ ṣıfatında kelām teng-mecāl
Olur ṣaçuñ raḳamında ḳalem şikeste-zübān

6.[5861] Ḥadīṣin aġzuñuñ idemezem ʿayān ki*ol rāz
Egerçi terdür ü şīrīn yig ol ki ola nihān

7.[5862] Çü ʿişvesin gözüñüñ Aḥmedī ḳılur taḳrīr
Kelāmını işiden kişi dir zi siḥr-i beyān

---

[5856] H. 199b, Tİ. 126b, DB. 252b (bn. 252b), T. 216a (bn. 232a), V. 154a (bn. 154a), BM. 161a, Dİ. 130a

[5857] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve Dİ nüshalarında "velehu"; T nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[5858] 1a - Görine gözüñe: gözüne görine Dİ

[5859] 2b - Ḫayāli: bahārı Dİ

[5860] 3b - Teşne-ciger: teşne durur V

[5861] 6b - Ol: ola Tİ

[5862] 7a - ʿİşvesin: ʿişve DB, T / ʿişvesini Dİ
7b - Siḥr-i beyān: siḥr ü beyān T

**610**[5863]

***Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[5864]

1.[5865] Dirīġ bülbül ü ṭūṭī ki*ider celā-yı vaṭan
Ġurāb u būma bedel olalı hümā-yı vaṭan

2.[5866] Vaṭanda daḫı ne rāḥat ola ki nergis ü gül
Gidiben oldı ṭolu ḫār u ḫas serā-yı vaṭan

3.[5867] Vaṭanda nicesi müʾmin ḳarār duta bile
Çün oldı kāfer-i bī-raḥm ketḫüẕā-yı vaṭan

4.[5868] Vaṭandan ayrılıġum binüm ıżṭırārıladur
Ḫoẕ iḫtiyārıla kimdür ki*ide celā-yı vaṭan

5.[5869] Egerçi bāġ u gülistān durur müferriḥ-i rūḥ
Velīkin ayruġ olur revnaḳ-ı ṣafā-yı vaṭan

6.[5870] Vaṭan firāḳı yaḫar şemʿ bigi cānı oda
Niçe ki gönlüme düşe benüm hevā-yı vaṭan

7.[5871] Bihişte daḫı varursam vaṭan unıdılmaz

---

5863 * H. 199b, Tİ. 127a, DB. 253a (bn. 253a), T. 217a (bn. 172a), V. 154a (bn. 154a), BM. 161a, Dİ. 130b
* Bu şiir H, Tİ ve V nüshalarında 9; DB, T ve Dİ nüshalarında 8; BM nüshasında 7 beyittir.

5864 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "velehu ayżān"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

5865 1a - Bülbül ü ṭūṭī: bülbül-i ṭūṭī BM; Ki*ider: ider DB, T

5866 Bu beyit Dİ nüshasında yoktur.

5867 3a - Kāfer-i bī-raḥm: kāfir-i bī-raḥm Dİ

5868 4a - Ayrılıġum: ayru BM

5869 * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
5a - Müferriḥ-i rūḥ: mürevviḥ-i rūḥ DB, T
5b - Revnaḳ-ı ṣafā-yı vaṭan: revnaḳ u ṣafā-yı vaṭan Dİ

5870 * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
6b - Gönlüme düşe benüm: gönlüme ol dem düşer V / gönlüme düşer benüm Dİ

5871 * Bu beyit DB ve T nüshalarında yoktur.

Ki cānıla bile geldi tene vefā-yı vaṭan

8.[5872] Vaṭandan ayru nice eylesün göñül ārām
Çü revḥ-i cāndur u hem rūḥ-ı dil-liḳā-yı vaṭan

9.[5873] Beşāretiçün ide Aḥmedī revān cānın
İrişse bir kez aña ġaybdan ṣalā-yı vaṭan

7b - Ki cānıla bile geldi tene vefā-yı vaṭan: Nice ki göñlüme düşe hevā-yı vaṭan BM

[5872] 8b - Çü revḥ-i cāndur u hem rūḥ-ı dil-liḳā-yı vaṭan: ki rūḥ-ı cāndur u hem revḥ-ı dil-liḳā-yı vaṭan DB, T / ki revḥ-i cāndur u hem rūḥ-ı dil-liḳā-yı vaṭan V / ki cānıla bile geldi tene vefā-yı vaṭan BM

[5873] 9b - İrişse bir kez aña ġaybdan ṣalā-yı vaṭan: İrerse bir kez aña ġayib-i ṣalā-yı vaṭan DB, T / İrerse bir aña ṣalā-yı vaṭan V / Çü rūḥ u cāndur u hem rūḥ-ı dil-liḳā-yı vaṭan BM

**611**[5874]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[5875]

1.[5876] Dutġıl elümi başuma ġarḳ-āb gelmedin
Gözümden eşk yirine ḫūn-āb gelmedin

2.[5877] Rāżı*olmışam ḫayāline şāhā cemālüñüñ
Nice gören ḫayāli göze ḫ̆āb gelmedin

3.[5878] ʿIşḳuñda şemʿ bigi yanaram nice*ola bes
İçüme od düşüb gözüme āb gelmedin

4. Cān ġarḳ olmışıdı bu ʿışḳuñ muḥīṭine
Çarḫa medār u miḥver ü aḳṭāb gelmedin

5.[5879] Ḳıble*itmişidi ḳaşlaruñuñ ṭāḳını göñül
Mescid ḳoyılmadın daḫı miḥrāb gelmedin

6.[5880] Zülfüñ ṣıfātı ṣuḥfların cümle bāb bāb
İʿrāb itmişem daḫı aʿrāb gelmedin

7.[5881] ʿUnnābı gözlerüñ ʿinebi perde Aḥmedī
İçmişdi ʿışḳ cāmını aʿnāb gelmedin

---

[5874] H. 200a, Tİ. 127a, DB. 265b (bn. 265b), T. 231b (bn. 130b), V. 154b (bn. 154b), BM. 161b, Dİ. 130b

[5875] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu"; T nüshasında "velehu ayżān"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5876] 1a - Elümi: elümi kim DB

[5877] 2b - Gören: görem DB, T, BM, Dİ

[5878] 3a - Bes: pes: DB, T, V

[5879] 5b - Ḳoyılmadın: konılmadın Tİ, Dİ

[5880] 6a - Ṣuḥfların: ṣufḥların DB, T, BM
6b - Aʿrāb: iʿrāb Dİ

[5881] 7a - ʿUnnābı: ʿunnāb DB, T
7b - Perde: perdede Tİ, DB, T, V, Dİ

**612**[5882]

***Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[5883]

1.[5884] Dāl-zülf ü elif-ḳaddile ol mīm-i dehen
Oldı ʿaḳl u dil ü cānuma benüm dām-ı miḥen

2.[5885] Ḳaşuñuñ nūnı kemān kurdı ki*ide cānı hedef
Atdı gözlerüñ oḫın rāst zihī ʿayn-i fiten

3.[5886] Lebüñüñ ḥayretile girdi yire āb-ı ḥayāt
Ṣaçuñuñ ḥasretile vardı yile müşg-i Ḫoten

4.[5887] Laʿl dürcinde görüb güherini dişlerüñüñ
Ṣu bigi ḫaclet odına eridi dürr-i ʿAden

5.[5888] Niçe ʿāḳilleri mecnūn ider ol māh-ı cebīn
Niçe bī-dilleri ḥabse ṣalar ol çāh-ı ẕeḳan

6.[5889] Āb-ı kevṯer dilemiş ki*aġzuña cān ide bahā
ʿAḳl dimiş bu ṯemīn gühere nedür bu ṯemen

7.[5890] Göñül itdiyise ol zülf hevāsına heves

---

[5882] H. 200a, Tİ. 127b, DB. 257b (bn. 257b), T. 221a (bn. 247b), V. 154b (bn. 154b), BM. 161b, Dİ. 131a

[5883] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "velehu ayżān"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5884] 1a - Zülf ü: zülfini DB
1b - Oldı: itdi DB, T

[5885] 2a - Ḳaşuñuñ: ḳaşlaruñ Tİ, DB, T
2b - Atdı: itdi T, BM, Dİ; Oḫın: oḫını BM; ʿAyn-i fiten: fiten BM

[5886] 3a - Ḫayretile: ḥasretile Tİ, DB, T, V, BM; Girdi yire: yire BM
3b - Ḫasretile: ḥayretile Tİ, DB, T / miḥnetile V

[5887] 4b - Odına: odında Dİ; Eridi: irdi BM

[5888] 5a - Niçe: nice Dİ; Māh-ı cebīn: zülf-i cebīn V
5b - Niçe: nice BM

[5889] 6a - Ki*aġzuña: aġzuña BM, Dİ

[5890] 7b - Ḫubb-ı vaṭan: ḥubb u vaṭan DB, BM

Aḥmedī n’ola bilürsin ki nedür ḥubb-ı vaṭan

**613**[5891]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[5892]

1.[5893] Dileyen kim nice*olur rūşen göre cān ṣūretin
Diḳḳatıla*idüb naẓar göre bu cānān ṣūretin

2.[5894] ʿAḳla olmadı muṣavver saña beñzer hīç naḳş
Yazalıdan ol muṣavvir naḳş-ı insān ṣūretin

3.[5895] Çün işitdi oldı kevṣer dudaġuña teşne-dil
Yirde penhān itdi oddan āb-ı ḥayvān ṣūretin

4.[5896] Yüzüñe bir dem muḳābil olduġıçun bir gice
Maḥv itdiler ʿaceb ol māh-ı tābān ṣūretin

5.[5897] Ṣūret-i cāndur ḥaḳīḳatde yüzüñ sinüñ velī
Ḥācib ü nāẓır ḳomazlar görmege cān ṣūretin

6.[5898] Lāf urmış gül yüzüñe beñzerem diyü meger
Ki*urıban dest-i ṣabā bozdı gülistān ṣūretin

7. Gül-sitānın Saʿdi'nüñ yil aldı Büstān'ını seyl
Aḥmedī naḳş ideliden işbu dīvān ṣūretin

---

[5891] H. 200b, Tİ. 127b, DB. 262a (bn. 262a), T. 229a (bn. 237a), V. 155a (bn. 155a), BM. 162a, Dİ. 131a

[5892] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "velehu ayżān"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5893] 1a - Olur rūşen: olur Dİ; Cān: cānuñ Dİ
1b - Göre: görsün Tİ, DB, T

[5894] 2b - Naḳş-ı insān: naḳş u insān T

[5895] 3a - İşitdi: işitdüñ Dİ
3b - Yirde: perde Dİ

[5896] 4b - ʿAceb: az az Tİ, DB, T, V, Dİ

[5897] 5a - Yüzüñ sinüñ: senüñ yüzüñ Tİ, DB, T

[5898] 6b - Ki*urıban: urıban Dİ

**614**[5899]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[5900]

1.[5901] Zülfde böyle kemīn ü gözde bu resmile kīn
El-firāḳ iy zühd ü taḳvā el-vidāʿ iy ʿaḳl u dīn

2.[5902] Nicesi ilte başa cān zülfüñüñ sevdāsını
Ki*oradadur bunca müşkil bend ü tāb u pīç ü çīn

3.[5903] Ala gözüñ ālı*elinden nice ḳurtıla göñül
Ki*oradadur bunca mekr ü fitne vü cevrile kīn

4.[5904] Yañaġuñda lāleyile nergis olmış hem-ḳadeḥ
Dudaġuñda laʿlile lülü-yi lālā hem-nişīn

5.[5905] Bu ne yüzdür kim aña ḥayrān ḳalupdur ʿaḳl u cān
Bu ne gözdür kim aña meftūn olupdur hūr-ı ʿıyn

6. Geh hilāl u geh kemān geh nūn didiler ḳaşuña
Bu ḳamu kejdür bilemez anı her bārīk-bīn

7. İy şaçı reyḥān ḳoma*elden bāẕe-yi reyḥānīyi
Kim bahār itdi dimāġını hevānuñ ʿanberīn

8. Nergis ü lāle bigi cām-ı zer ü laʿl eyle nūş
Şimdi kim ṭolu durur mā-verd-i cām-ı yāsemīn

---

[5899] H. 200b, Tİ. 127b, DB. 262b (bn. 262b), T. 229a (bn. 237a), V. 155b (bn. 155b), BM. 162a, Dİ. 131b

[5900] H nüshasındaki başlıktır. Tİ, T ve Dİ nüshalarında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5901] 1b - Zühd ü taḳvā: zühd-i taḳvā V, BM

[5902] 2b - Ki*oradadur: oradadur Dİ; Müşkil bend ü tāb u pīç ü çīn: mekr ü fitne vü cevrile kīn T

[5903] 3b - Ki*oradadur: oradadur V, Dİ; Mekr ü fitne vü cevrile kīn: müşkil bend ü tāb u pīç ü çīn T, V

[5904] 4a - Yañaġuñda lāleyile: lāleyine yañaġuñda DB; Olmış hem: olmuşdur DB

[5905] 5b - Bu ne: bu T

9. Çün dudaġuñ vaṣfını ẕikre getüre Aḥmedī
Her ne söz kim naẓm ide olur ol dürr-i s̱emīn

**615**[5906]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[5907]

1.[5908] Sevdi göñlüm yārı dönmez ḫālıḳ-ı raḥmānıçun
İki kevnüñ pāẕişāhı rāzıḳ-ı Sübḥān'ıçun

2.[5909] ʿĀlem-i ġayb-ı şehādet ḥaḳḳıçun ucdan uca
Bu ṭoḳuz çarḫ u yidi encümle dörd erkānıçun

3. Emr ü ḫalḳ u ʿaḳl u nefs ü ʿarş u kürsī ḥaḳḳıçun
Daḫı dīn ü şerʿ ü hem İslām'ıla īmānıçun

4.[5910] Enbiyānuñ ḥürmetiçün ü Muḥammed rūḥıçun
Sūre sūre āyet āyet muṣḥaf-ı Ḳur'ān'ıçun

5.[5911] Ṣūr u mīzān u ṣırāṭ u ḥaşr ü neşrüñ ḥaḳḳıçun
Dūzaḫ u mālik ḥaḳı vü cennet ü rıḍvānıçun

6. Ṣubḥ-dem ʿābidlerüñ tesbīḥ ü ẕikri ḥaḳḳıçun
Giceler ʿāşıḳlaruñ āhıyıla efġānıçun

7.[5912] Dilberüñ yañaġı vü zülfi ḥaḳı ki*oldı ʿayān
Nūr u ẓulmet ḫālıḳınuñ ṣunʿına bürhānıçun

---

[5906] * H. 201a, Tİ. 128a, DB. 268a (bn. 268a), T. 225b (bn. 133a), V. 155b (bn. 155b), BM. 162b, Dİ. 131b

* Bu şiir H, Tİ, DB, T, V ve Dİ nüshalarında 13; BM nüshasında 12 beyittir.

[5907] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve Dİ nüshalarında "velehu"; T nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[5908] 1b - Sübḥān'ıçun: süḫānıçun T

[5909] 2a - ʿĀlem-i ġayb-ı şehādet: ʿālem-i ġayb u şehādet Tİ, Dİ

[5910] 4a - Ü: hem DB; Rūḥıçun: ḥaḳḳıçun Tİ, DB, T

4b - Muṣḥaf-ı Ḳur'ān'ıçun: muṣḥaf u Ḳur'ān'ıçun V

[5911] 5b - Mālik: mālik ü DB

[5912] 7b - Nūr u ẓulmet: nūr-ı ẓulmet DB

8.[5913] Ḳāmetine bende olan serv ḥaḳḳı vü anuñ
ʿIşḳına dil-suḫte olan lāle-yi nuʿmānıçun

9.[5914] Zülfinüñ bendini çözen bād-ı ʿanber-būyıçun
Ṣaçınuñ ḳoḫusın alan sünbül ü reyḥānıçun

10.[5915] Aġzına nisbet olan ol ġonca-yı sīr-ābıçun
Yañaġı*odından eriyen ol gül-i ḫandānıçun

11.[5916] Zülfine boynın egüb ḳalan benefşe ḥaḳḳıçun
Gözlerine fitne olan nergis-i ḥayrānıçun

12.[5917] Dudaġından reng alan laʿlile yāḳūtıçun
Dişlerinden naẓm dutan lülü-yi ʿummānıçun

13.[5918] Ki*Aḥmedī pervāne durur yüzi şemʿine anuñ
Āfitābuñ ḥürmetiçün ü meh-i tābānıçun

---

[5913] 8a - Serv: servi T, V
8b - ʿIşḳına: ʿışḳa Dİ; Olan: olan ol Dİ; Lāle-yi nuʿmānıçun: lāle vü nuʿmānıçun BM

[5914] * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
9b - Sünbül ü reyḥānıçun: sünbül-i reyḥānıçun DB

[5915] 10b - Ḫandānıçun: sīr-ābıçun V

[5916] 11a - Boynın: boyın DB, T, BM; Ḳalan: baḳan BM
11b - Gözlerine fitne olan nergis-i ḥayrānıçun: dişlerinden naẓm dutan lülü-yi ʿummānıçun V

[5917] 12b - Dişlerinden naẓm dutan lülü-yi ʿummānıçun: Dişlerinden naẓm dutan lülü-yi mercānıçun DB, T / gözlerine fitne olan nergis-i ḥayrānıçun V

[5918] 13a - Ki*Aḥmedī: Aḥmedī V, BM, Dİ
13b - Ü: hem DB, BM

**616**[5919]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[5920]

1.[5921] Şehā ʿālem ṭolu fermānuñ olsun
Yidi iḳlīm sen sulṭānuñ olsun

2. Saña Behrām olıban sipeh-dār
Bu keyvān ṭurresi eyvānuñ olsun

3. Ayaġuñuñ tozı iklīl-i cebhe
Ḥamel bigi ʿadū ḳurbānuñ olsun

4. Saña ḫurşīd tāc u āsumān taḫt
Sitāre tūb yiñi*ay çevgānuñ olsun

5. Żamīrüñ rūşen idüb ġayb sırrın
Ḳamu müşkil senüñ āsānuñ olsun

6. Ḳılıcuñ berḳ ü atuñ raʿd u ṣarṣar
Oḫuñda ṣāʿiḳa peykānuñ olsun

7. Kişi ki*olmaya sen sulṭāna çāker
Ne kim ṭāʿat ide şeyṭānuñ olsun

8.[5922] ʿAdū sinüñle ceng itdügi yirde
Ne kim var dām-ı ded mihmānuñ olsun

---

[5919] * H. 201b, Tİ. 128a, DB. 267a (bn. 267a), T. 225a (bn. 232b), V. 156a (bn. 156a), BM. 163a, Dİ. 132a

* Bu şiir H ve V nüshalarında 10; Tİ, DB, T ve Dİ nüshalarında 11; BM nüshasında 9 beyittir.

[5920] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu"; T nüshasında "velehu ayżān"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5921] 1a - Ṭolu: saña BM

[5922] * Bu beyit H, V ve BM nüshalarında yoktur.

8b - Dām-ı ded: dāmun ded T / dām u deẕ Dİ

9. Naẓar ehli yüzüñ mihrinde dāyim
Nite kim Aḥmedī ḥayrānuñ olsun

10. Senüñ bugün ʿaṭāña vech-i ḫarcı
Nuḳūdı yidi baḫr u kānuñ olsun

11.[5923] Göge irişdi inʿāmuñuñ adı
Yirüñ yüzi ṭolu iḥsānuñ olsun

[5923] Bu beyit BM nüshasında yoktur.

**617**[5924]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[5925]

1. Ṣaçuñ sevdāsı ḳıldı ʿaḳlı mecnūn
   Göñül oldı gözüñ mekrine meftūn

2. Yaşum bigi firāḳuñda*itdi bini
   Yüzüm üstine ser-gerdān bu gerdūn

3. Cüẕā düşeli sinüñ gül yüzüñden
   Yüregüm lāle bigi oldı pür-ḫūn

4.[5926] Ḳaşuñuñ ṭāḳı kim miḥrāb-ı cāndur
   Elif bigi boyumı eyledi nūn

5. Lebüñ cānlara Ḳānūn-ı Şifā'dur
   Zi güher kim şifāya ola ḳānūn

6.[5927] Senüñ ol nīl-gūn ḫālüñ ḫayāli
   Gözümden aḫıdur biñ Nīl ü Ceyḥūn

7.[5928] Lebüñ ü ḳaddüñüñ vaṣfı*Āhmedī'yi
   İder sözlerini şīrīn ü mevzūn

---

[5924] H. 201b, Tİ. 128b, DB. 266b (bn. 266b), T. 224b (bn. 132a), V. 156b (bn. 156b), BM. 163a, Dİ. 132b

[5925] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "velehu ayżān"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5926] 4a - Ṭāḳı kim: ṭāḳıdur DB, T

[5927] 6a - Ḫayāli: göreli V / firāḳı Dİ

[5928] 7a - Aḥmedī'yi: Aḥmedī DB

**618**[5929]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[5930]

1.[5931] Ṣabā zülfüñ deminden oldı müşgīn
Göñül ġamzeñ oḫından düşdi miskīn

2.[5932] Dişüñi çünki gördi ne güherdür
Özin kendüzine dirşürdi pervīn

3. Kenīzek oldu zülfüñe benefşe
Gözüñe nergis ü yüzüñe nesrīn

4.[5933] Gümān yoḫ kim kemānını ḳaşuñuñ
Hilāle beñzeden kişi*ola kej-bīn

5. Lebüñden gül-şeker vir derdüme kim
Daḫı nesne idemez anı teskīn

6.[5934] Ne ḥarfem kim ḳaşuñ nūnın göreli
Belā vü ġuṣṣadur üstüme tenvīn

7.[5935] Lebüñ vaṣfında sözi Aḥmedī'nüñ
Ter ü nāzük durur rengīn ü şīrīn

---

[5929] H. 202a, Tİ. 128b, DB. 265a (bn. 265a), T. 231b (bn. 130b), V. 156b (bn. 156b), BM. 163b, Dİ. 133a

[5930] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[5931] 1b - Düşdi: oldı DB, Dİ (SK: düşdi DB)

[5932] 2b - Dirşürdi: devşirdi Tİ, DB, T, BM

[5933] 4b - Kişi: er Dİ

[5934] 6b - Üstüme: üstümde Dİ

[5935] 7b - Nāzük durur: nāzükdür ü T, Dİ

**619**[5936]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[5937]

1. Ṭalʿatuñ kim aña ḥayrān oldı ʿaḳl u cān yaḳīn
   Nūrdur *mā-cāʾe illā raḥmeten lilʿālemīn*

2. Ḳaşuñuñ miḥrābına cān ḳıbledir *lā-reybe fīh*
   Ṣūretüñüñ sūresi durur *hüden liʾl-mütteḳīn*

3. Yüzüñi göreli gözüm mihrile itmez naẓar
   Āfitāb u māha *innī lā-uḥibbuʾl-āfilīn*

4.[5938] Āyet-i maʿnīdür itmiş ḫalḳa rūşen gün bigi
   Yañaġuñda *ḫālıḳuʾl-insani min māʾin maʿīn*

5. Aña kim ḥüccet diler dīẕārına Ḥaḳḳ'uñ digil
   Yüzüñ açıb *enni ātīkum bi-sulṭānin mübīn*

6.[5939] ʿIşḳuñ odında vücūdum yandı bu teşne-dile
   Bir taṣadduḳ it dudaġuñdan *bikeʾsin min maʿīn*

7. Aḥmedī'ye vaṣl ümīẕiyle firāḳuñda senüñ
   Ṣabr durur çāre *vaʾllāhu yuḥibbuʾṣ-ṣābirīn*

---

[5936] H. 202a, Tİ. 129a, DB. 263a (bn. 263a), T. 229b (bn. 237b), V. 157a (bn. 157a), BM. 164a, Dİ. 133a

[5937] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve Dİ nüshalarında "velehu"; T nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[5938] 4b - Yañaġuñda: yañaġuñ DB, T

[5939] 6a - ʿIşḳun: ʿışḳuñuñ BM

**620**[5940]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[5941]

1.[5942] ʿAḳl kim żabṭ itdi cümle ʿālemüñ kemmiyyetin
ʿĀciz olur fikr idicek ṣūretüñ keyfiyyetin

2.[5943] Çün cemālüñ ḥaddine vāḳıf olamadı ʿuḳūl
Pes nice idrāk ide kimse yüzüñ māhiyyetin

3.[5944] Münkir-i rüʾyet ḳanı kim göreyidi yüzüñi
Kim ne ruşen vechile iṯbāt ider Ḥaḳ rüʾyetin

4.[5945] Niçe ḥüccetler ki taḥrīr eyledi ḫaṭṭuñ velī
Muḥkemidi nesḫ idemedi cemālüñ āyetin

5.[5946] Kendüzini yüzüñe teşbīh iderimiş güneş
Rūşen ol kim ol daḫı bilmez kemālüñ ġāyetin

6.[5947] Gül siper ṣalıb ḥayādan dökdi peykānın yire
Çün gülistānda ṣabā ʿarż itdi ḥüsnüñ rāyetin

7.[5948] Nice zāil olısar ʿışḳuñ göñülden tā ebed
Çün ezelde ʿışḳuñıla urdılar cān bünyetin

---

[5940] * H. 202b, Tİ. 129a, DB. 263a (bn. 263a), T. 229b (bn. 237b), V. 157a (bn. 157a), BM. 164a, Dİ. 133a

* Bu şiir H ve BM nüshalarında 8; Tİ, DB, T, V ve Dİ nüshalarında 9 beyittir.

[5941] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "velehu"; T ve Dİ nüshalarında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[5942] 1a - Cümle ʿālemüñ: ʿālemün Dİ

[5943] 2a - Olamadı: degil ʿaḳlı DB, T

2b - Pes: bes DB, V, BM, Dİ; Yüzüñ: yüzüñüñ Tİ, DB, T

[5944] 3b - Ne: bu DB, T

[5945] 4a - Niçe: nice DB, BM

[5946] 5b - Kemālüñ: cemālüñ DB, T

[5947] 6b - ʿArż: naṣb DB, T

[5948] 7b - Bünyetin: niyyetin Tİ

8. Aḥmedī'nüñ niyyeti bu kim işigüñde öle
Ḫayr niyyetdür aña Ḥaḳ rūzı ḳılsun niyyetin

9.[5949] İşbu fikre münkir olan şūmuñ ehl-i beytini
İşbu tābʿa düşmen olan nā-kesüñ ẕürriyyetin

[5949] Bu beyit H ve BM nüshalarında yoktur.

**621**[5950]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[5951]

1. Feṭḥ miftāḥın gerekse istegil mey-ḫāneden
Cān devāsını dilerseñ ḳıl ṭaleb cānāneden

2.[5952] Ḫānümānın yıḫıban mey-ḫāneye*iltür her kişi
Ḳanda var bir ḫānedān maʿmūr ter mey-ḫāneden

3.[5953] Gerçi kim muḥkem durur peymānıla tevbem velī
Ṭaş olsa sınur ol bir şīşe-yi peymāneden

4.[5954] Cām-ı zerden anı ki*oldur ḳūt u yāḳūt-ı revān
Nūş eyle bir lebi laʿl ü dişi dür-dāneden

5. Yanma dirsin ʿışḳa pervāne düşüb şemʿa yanar
Ben hümāyam nicesi kemter olam pervāneden

6.[5955] Gönlümüñ içinde dutdı cān bigi ʿışḳuñ maḳām
Gör ne gence irmişem bu gūşe-yi vīrāneden

7.[5956] Ḳaddüñile ṣaçuñı hem-ser dimişler bu sözi

---

[5950] * H. 202b, Tİ. 129b, DB. 260a (bn. 260a), T. 223a (bn. 203b), V. 157b (bn. 157b), BM. 164b, Dİ. 133b

* Bu şiir H, Tİ, DB, T ve Dİ nüshalarında 9; V nüshasında 8; BM nüshasında 7 beyittir.

[5951] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "velehu ayżān"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5952] 2a - Her kişi: kişi Tİ, DB, T, V

2b - Ḳanda var: ḳandadur Dİ

[5953] 3a - Tevbem: ʿahdum DB

3b - Ṭaş: ṭaş daḫı Tİ, DB, T / ṭaşda Dİ; Ol bir: ol DB, T

[5954] 4a - Cām-ı zerden: cām-ı serserden BM; Ḳūt u yāḳūt-ı revān: ḳūt-ı yāḳūt-ı rūḥ DB, T / ḳūt u yāḳūt u revān V, BM

[5955] * Bu beyit V ve BM nüshalarında yoktur.

6a - Bigi: gibi DB, T; Maḳām: vaṭan DB, T

[5956] 7a - Hem-ser: hem-reh Dİ

Gönlüme ṣor u işit ṭoġru sözi dīvāneden

8.[5957] Cān aña vir Aḥmedī kim şāne ursa zülfine
Ṣala yil ṭopraġa biñ cān her ser-i dendāneden

9.[5958] Bu şeker söz ger Ḫucend'e irişe ehl-i kemāl
Şükrine cān daḫı virse utana şükrāneden

[5957] 8b - Ṣala yil ṭopraġa: yil ṭopraġa şalar DB, T; Cān: cānı T; Her ser-i dendāneden: her dendāneden DB, T / ser ser-i dendāneden Dİ

[5958] Bu beyit BM nüshasında yoktur.

**622**[5959]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[5960]

1.[5961] Ḳanum içdi ḳara gözler ḳarār almaz henūz kīnden
ʿAceb bu cāẕū-yı fettān daḫı n'isder bu miskīnden

2. Ṣaçuñ sevdāsı cān u dil alıban olmadı sākin
Meger ḳaṣdı budur anuñ ki ḫalḳı çıḫara dīnden

3.[5962] İşigüñ baña yigrekdür şehā firdevs bāġından
Diyāruñda gedālıḳ yig baña mülk-i selātīnden

4.[5963] Cihāna düşdi āvāze senüñ ṣaçuñ hevāsından
Anuñçun oldı āvāre ṣabā Çīn'ile Māçīn'den

5.[5964] Yañaġuñ ʿaksi gül-zāra irişdi ol ḫayādandur
Ki ḳaṭre ḳaṭre der aḫar gül-i ṣād-berg ü nesrīnden

6.[5965] Bu ne ʿayn-i ḫaṭādur kim gözüñe öykinür nergis
ʿAceb bu bī-baṣar nice utanmadı reyāḥīnden

7.[5966] Ne dürler ki*Aḥmedī sinüñ dizer laʿlüñ ṣıfātında
Zihī rengīn maʿānī kim gelür bu lafẓ-ı şīrīnden

---

[5959] H. 203a, Tİ. 129b, DB. 259b (bn. 259b), T. 222b (bn. 203a), V. 158a (bn. 158a), BM. 164b, Dİ. 134a

[5960] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "velehu"; T nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[5961] 1a - İçdi: içer DB, T; Gözler: gözüñ DB, T, BM; Almaz: olmaz BM

[5962] 3b - Diyāruñda: diyāruñdan Dİ

[5963] 4a - Ṣaçuñ: zülfüñ Tİ, DB, T, V

[5964] 5b - Ḳaṭre der: ḳaṭredür DB, V, BM; Gül-i ṣād-berg ü nesrīnden: gül üzre berg-i nesrīnden: DB, T / gül-i ṣād-berg-i nesrīnden V

[5965] 6b - Nice: nice ki V

[5966] 7a - Dürler: dirler DB; Sinüñ dizer: düzer senüñ Dİ

**623**[5967]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[5968]

1.[5969] Ḳaşuña beñzedem diridüm bu hilāli ben
Girü didüm ki nice*ideyim kej-ḫayāli ben

2.[5970] Her bī-baṣar yüzüñe dimiş şemʿ-i āfitāb
Nice*iḥtimāl eyleyeyim bu muḥāli ben

3.[5971] Māhiyyetine ʿaḳl yüzüñüñ çün iremez
Bes görmişem nice diyeyim bu cemāli ben

4.[5972] Şīrīn-suāl var lübüñüñ noḳṭasında līk
Cān sırrıdur kime ṣorayım bu suāli ben

5.[5973] Gözüñ ne ḳorḫıdur beni tīr ü belāyıla
Çoḫdur ki açmışam baña bu ḳutlu fālı ben

6.[5974] Yüzüñi vaṣf iderem ehl-i naẓar ḳanı
Kim rūşen idem aña bu rengīn-maḳāli ben

7.[5975] ʿUd olmışam nefesde ṣaçuñ ẕikrile velī

---

[5967] * H. 203a, Tİ. 129b, DB. 255a (bn. 255a), T. 218b (bn. 88b), V. 158a (bn. 158a), BM. 165a
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ ve V nüshalarında 11; DB ve T nüshalarında 10; BM nüshasında 7 beyittir.

[5968] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu"; T nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[5969] 1a - Diridüm: didüm idi DB, T

[5970] 2a - Yüzüñe dimiş: dimiş yüzüñe Tİ, DB, T; Şemʿ-i āfitāb: şemʿ ü āfitāb Tİ
2b - Muḥāli: muḥāle DB, T / maḥāli V / maḥāle BM

[5971] * Bu beyit DB ve T nüshalarında yoktur.
3b - Bes: pes Tİ

[5972] 4a - Suāl: suāli DB, T, BM

[5973] 5a - Belāyıla: kemānıla Tİ, DB, T, V

[5974] 6b - Rengīn-maḳāli: rengīn-ḫayāli V

[5975] * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
7a - Velī: belī Tİ, DB, T, V

Andan görürem işbu ḳamu güş-mālı ben

8.[5976] Dişüñi şerḥ iderem ü ber-güher-şinās
Yoḫdur ki ʿarż idem aña naẓm-ı leʾāli ben

9.[5977] Çün idemez kimesne ḥelāl ü ḥarāmı farḳ
İtdüm ḥarām dilüme siḥr-i ḥelāli ben

10.[5978] Şūr-ābeye Furāt diyilen diyārda
Nice revān idem ʿaceb āb-ı zülāli ben

11.[5979] Naḳṣ ehlinüñ diline hedef durur Aḥmedī
Pes itdügüm ne fāide kesb-i kemāli ben

[5976] * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
8a - İderem ü: iderdüm Tİ / iderem uş DB, T; Ber-güher-şinās: bir güher-şinās V

[5977] * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
9a - Çün: çünki Tİ, DB, T

[5978] * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
10a - Diyilen: dinilen T

[5979] 11b - Pes: bes DB, T, V, BM

**624**[5980]

***Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[5981]

1. Ḳurıcaġ ol ḳader-endāz gözlerüñ yasın
   Oḫır ḳażā göñül ü cānlar üstine yā-sīn

2.[5982] Niçe ki fitneye āġāz eyleye zülfüñ
   Ṣalar tene dil ü cānıla ʿaḳl u dīn yasın

3.[5983] Ṣaçuñ hevāsına nice*itmesün heves göñlüm
   Kim itdi rūḥa ṣafā Ḥaḳ anuñ ḳışın u yasın

4.[5984] Kişi ki senden ıraḫ ola ḫuld gül-zārı
   Anuñ gözine ebed ḥabs görine yā sin

5.[5985] Senüñ yüzüñe yavuz gözile naẓar ḳılanuñ
   Ḳażā gözi oḫına dir ki kej düş ü yā sın

6.[5986] Bu cān dudaġuña kevṣer yüzüñe dir *ve'l-fecr*
   Göñül yañaġuña *ṭā-hā* dir ü saña *yā-sīn*

7.[5987] Çü ʿusr u yüsr ü gül ü ḫār u ḫayr u şer biledür

---

[5980] H. 203b, Tİ. 130a, DB. 265b (bn. 265b), T. 232a (bn. 131a), V. 158b (bn. 158b), BM. 165a, Dİ. 134a

[5981] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "velehu ayżān"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5982] 2a - Niçe: nice BM; Āġāz eyleye: eyleye āġāz DB; Zülfüñ: gözlerüñ DB / gözüñ T

[5983] 3b - Kim: ki V, BMDİ; Rūḥa ṣafā Ḥaḳ: ṣafā Ḥaḳ rūḥa DB; Ḳışın u: ḳışı Tİ, DB, T, Dİ / ḳışın V; Yasın: yazın BM

[5984] 4b - Görine: görinür Tİ

[5985] 5a - Yüzüñe: gözüñe V; Yavuz: yüz BM; Gözile: gözinile BM
5b - Gözi oḫına: oḫı gözine Tİ, DB, T

[5986] 6a - Yüzüñe dir: yüzüñe BM
6b - Yañaġuña: ṭuṭaġuña V

[5987] 7a - Şer: şerrile V
7b - Ümīẕe: ümīẕ V, BM

Ümīẕe eyle bedel Aḥmedī göñül yasın

**625**[5988]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[5989]

1.[5990] Girü ol fitne gözler ḳurdı yayın
Döyemezsin göñül sehmine yayın

2.[5991] Gözüñ ol oḫı urdı cāna ki*anuñ
Çekemez çarḫ-ı gerdūn daḫı yayın

3. Yüzüñdür ol güneş kim şavḳı her-māh
Eridür şemʿ bigi çarḫuñ ayın

4. Zi āyin kim bulan zülfüñ hevāsın
Virür ney bigi yile yıl u ayın

5.[5992] Ayaġuñ tozınuñ bir ẕerresine
Fidī cānlar gerek n'olur ḫazāyin

6.[5993] Gözüm ṭogru naẓar ider yüzüñe
Ola mı*insān gözi nūrına ḫāin

7.[5994] Degüldi Aḥmedī ʿışḳuñ ḥarīfi
Velī ne çāre *el-maḳdūr u kāin*

---

[5988] H. 203b, Tİ. 130a, DB. 261a (bn. 261a), T. 228a (bn. 175a), V. 159a (bn. 159a), BM. 165b, Dİ. 134b

[5989] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu"; T ve Dİ nüshalarında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[5990] 1a - Gözler: gözlü Tİ

[5991] 2a - Gözüñ ol: gözüñ Dİ; Oḫı urdı: oḫ oldı BM; Cāna: cānuma Dİ
2b - Çarḫ-ı gerdūn: çarḫ u gerdūn BM

[5992] 5a - Ẕerresine: ẕerresiçün V
5b - Cānlar: cānlara DB

[5993] 6b - İnsān: er Dİ

[5994] 7a - Degüldi: degüldür DB, T
7b - El-maḳdūr u: el-maḳdūr DB, V / olmaḳdur u BM

**626**[5995]

***Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[5996]

1. Gül ḳızardı yüzüñ ḥayāsından
   Müşg utandı ṣaçuñ hevāsından

2.[5997] Yereḳān u seherdedür nergis
   Ol elā gözlerüñ belāsından

3.[5998] Ḳarara yandı lālenüñ yüregi
   Yüzüñüñ tābiş ü żiyāsından

4. Çün benefşe ṣaçuña öyküdi
   Dilini çekdiler ḳafasından

5.[5999] Aġzuñuñ ʿışḳına olub dil-teng
   Ġonca yırtar ṭonın yaḫasından

6.[6000] Yire girdi*āb-ı Ḫıżr utanıban
   Lebüñüñ laʿl-i cān-fizāsından

7. Ṣubḥ anuñçun nefesde şāriḳdür
   Kim urur dem yüzüñ ṣafāsından

8. Cām-ı mey nūş eyle kim gül-zār

---

[5995] * H. 204a, Tİ. 130a, DB. 258a (bn. 258a), T. 221b (bn. 252a), V. 159a (bn. 159a), BM. 165b, Dİ. 134b

* Bu şiir H, Tİ, DB, T, V ve BM nüshalarında 11; Dİ nüshasında 10 beyittir.

[5996] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu"; T nüshasında "velehu ayżān"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[5997] 2a - U seherdedür nergis: oldı nergisüñ beñzi Tİ, DB, T

[5998] 3a - Yüregi: cigeri V

3b - Tābiş ü: tābiş DB

[5999] Bu beyit Dİ nüshasında yoktur.

[6000] 6a - Yire girdi: yire geçdi DB / yire T; Utanıban: utandı V

Ṭoludur bülbülüñ nevāsından

9.[6001] Cāmı elden ḳoma ki cān bir dem
Ḳurtıla ʿaḳl mācerāsından

10.[6002] Aḥmedī mey içer ki bula ḫalāṣ
Ṣofınuñ zerḳi vü riyāsından

11.[6003] Mey ḫaṭādur velīki vardur ümīd
Ki geçe Ḥaḳ ḳuluñ ḫaṭāsından

[6001] 9a - Bir: bu Dİ
[6002] 10b - Zerḳi: zerḳ BM
[6003] 11b - Geçe Ḥaḳ: geçe DB, T

**627**[6004]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[6005]

1. Meger bülbül ṣıfat itdi gülistānda yüzüñ rengin
   Ki ḳan derler ḥayādan uş ḳızarıban gül-i rengīn

2. Ṣaçuñdan ne ḫaber virdi ʿaceb bāẕ-ı ṣabā ki*anuñ
   Deminden sünbülüñ zülfi vü ġonca ceybidür müşgīn

3.[6006] Yüzüñ şemʿini isdeyü kim ola aña pervāne
   Bahār irdi elinde uş çirāġ u lāle vü nesrīn

4. Ṣaçuñ reyḥānına ḥayrān olup durur bu sevdādan
   Benefşe boynını egmiş perīşān-dildür ü ġam-gīn

5.[6007] Ṣaçuña vālih olana ne ten ḳalur ne cān u ser
   Gözüñe fitne olana ne dil ḳalur ne ʿaḳl u dīn

6.[6008] Teşebbüh eyleyü nergis gözüñe baş yile virdi
   Baṣīret ehli olmayan sebük-ser olur u ḫoẕ-bīn

7.[6009] İder laʿlüñ ḥadīṣini rivāyet Aḥmedī her dem
   Anuñçun sözleri anuñ ter ü şīrīndür ü rengīn

---

[6004] H. 204b, Tİ. 130b, DB. 266a (bn. 266a), T. 232a (bn. 131a), V. 159b (bn. 159b), BM. 166a, Dİ. 135a

[6005] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "velehu ayżān"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6006] 3a - Yüzüñ: yüzüñüñ Tİ, DB, T, Dİ; Ola: olam Tİ
3b - İrdi: oldı BM; Çirāġ u lāle: çirāġ-ı lāle Dİ

[6007] 5a - Ne ten: ne V
5b - Olana: ḳalana Dİ

[6008] 6a - Eyleyü: eylemiş V; Baş: yaş BM

[6009] 7b - Şīrīndür ü rengīn: şīrīn durur rengīn BM / rengīndür ü şīrīn Dİ

**628**[6010]

***Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[6011]

1. Nā-Ḥaḳ ḳanıçun gözlerüñ mekrile āla düşmesün
Gerçi ki ʿayn-i fitnedür çoḫ çoḫ vebāle düşmesün

2.[6012] Gül-zāra varsañ yüzüñe ġonca bigi dutġıl niḳāb
Kim gül ḥayādan ṣu olub ṭopraġa lāle düşmesün

3.[6013] Müşgīn muḳavves ḳaşuña diler ki beñzeye hilāl
Rūşen durur farḳ arada ol kej-ḫayāle düşmesün

4.[6014] Gün bir naẓar ḳıldı saña ḥayretde ḳaldı bunca yıl
Saḫın ki bir daḫı baḫub nā-geh zevāle düşmesün

5.[6015] Gül yüzde müşgīn ḫālüñi göreli miskīn göñlüme
Bir ḥāl-ı müşkil düşdi kim kimse bu ḥāla düşmesün

6.[6016] Gel ḳomayalum ʿömri kim gül bigi ol yile vara
Şöyle*idelüm nergis bigi ki*elden piyāle düşmesün

7.[6017] Gül bigi gül-gūn cāmıla göñlüñi aç lāle-ṣıfat

---

[6010] * H. 204b, Tİ. 130b, DB. 270a (bn. 270a), T. 219b (bn. 135a), V. 159b (bn. 159b), BM. 166b, Dİ. 135a
* Bu şiir H, Tİ, DB, T, V ve Dİ nüshalarında 9; BM nüshasında 7 beyittir.

[6011] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu"; T nüshasında "velehu ayżān"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6012] 2a - Bigi: ṣıfat V
2b - Ṣu olub: ṣolub BM

[6013] 3a - Diler: dirler DB, T; Beñzeye: beñzede V, Dİ

[6014] 4b - Baḫub: görüb Tİ, DB, T, V, BM

[6015] 5b - Kim: kim hergiz V

[6016] 6a - Kim: kim ol BM; Bigi ol: gibi ol DB, T / bigi BM; Vara: varur Tİ, DB, T
6b - Şöyle: ʿĪş V; Bigi: gibi Tİ, DB, T; Ki*elden: elden V, BM, Dİ

[6017] * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
7a - Bigi: gibi DB, T
7b - Ḍalāle: ḥilāle Tİ / melāle DB, T / sülāle Dİ

Cehd it benefşe bigi ol nā-geh ḍalāle düşmesün

8.[6018] Dünyī denīdür māl mār eyle*idelüm cāmıla kim
Ten dünyeye bulaşıban cān meyli māla düşmesün

9.[6019] Çün Aḥmedī'nüñ sözlerin işide nefs-i nāṭıḳa
Dir kim bu söylerken daḫı kimse maḳāle düşmesün

[6018] * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
8a - Māl: mālı Tİ; Eyle: şöyle V; Cāmıla kim: cāmıla DB, T
8b - Dünyeye: Ṭopraġa V / dünyede Dİ

[6019] 9a - İşide: işitdi Tİ, DB, T, V
9b - Daḫı kimse: kimse daḫı DB

**629**[6020]

***Mef'ūlü / Mefā'īlü / Mefā'īlü / Fe'ūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[6021]

1.[6022] Yā Rab bu ruḫ u zülf ü göz ü ḳaş ḥaḳıyçun
Bu rengile bu ṣūret ü naḳḳāş ḥaḳıyçun

2.[6023] Şavḳuñıla gözlerden aḳan yaş ḥaḳı Ḥaḳ
Ḳorḫuñıla yürekde çıḫan baş ḥaḳıyçun

3.[6024] Ol tāc-ı rüsül Aḥmed-i mürsel ḥaḳı iy Ḥaḳ
Anuñla feleklerdeki yoldāş ḥaḳıyçun

4. Bir ḳıble vü üç rūḥıla biş farżıçun iy pāk
Dört yār ḥaḳı vü iki ḳardāş ḥaḳıyçun

5. Güz yapraġına reng viren reng reziçün
Yir ferşini bizeyici ferrāş ḥaḳıyçun

6.[6025] Ol ala gözüñ fitne vü siḥri ḥaḳı iy Ḥaḳ
Ol fitneye meftūn olan evbāş ḥaḳıyçun

7.[6026] Ben sevdügümüñ şekl ü cemāl ḥaḳıçun Ḥaḳ

---

[6020] * H. 205a, Tİ. 130b, DB. 269b (bn. 269b), T. 227a (bn. 134b), V. 160a (bn. 160a), Dİ. 136b
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.
* Bu şiir H ve V nüshalarında 9; Tİ, DB, T ve Dİ nüshalarında 10 beyittir.

[6021] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu"; T nüshasında "velehu ayżān"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6022] 1b - Ṣūret ü naḳḳāş: ṣūret-i naḳḳāş V

[6023] 2a - Şavḳuñıla: 'ışḳuñıla DB, T, V; Gözlerden: gözlerüñ DB; Ḥaḳı Ḥaḳ: ḥaḳı iy Ḥaḳ DB, T, V / ḥaḳıyçun Dİ

[6024] 3b - Feleklerdeki: felekdeki V

[6025] 6a - Siḥri ḥaḳı: siḥriçün Tİ, DB, T
6b - Ol fitneye: ol DB

[6026] * Bu beyit H ve V nüshalarında yoktur.
7a - Cemāl: cemāli DB, T, Dİ; Ḥaḳıçun Ḥaḳ: ḥaḳıçun DB, T
7b - Sunılan: virilen DB, T

Ana sunılan devletile yaş ḥaḳıyçun

8.[6027] Ol der Ḥaḳ'ı kim bedr yüziyle ḳonışıbdur
Anuñ yüzügine ḳaş olan ṭaş ḥaḳıyçun

9.[6028] Mihriyile yanan cigerüñ ḥürmetiyiçün
ʿIşḳıyıla sevdāyī olan baş ḥaḳıyçun

10.[6029] Kim ʿışḳın anuñ Aḥmedī cānından ayırma
Ṣunʿuñda ne kim var ḳuru yaş ḥaḳıyçun

[6027] 8b - Yüzügine: yüzüge DB / yüzügi T
[6028] 9b - ʿIşḳıyıla: ʿışḳuñıla Tİ / ḳahrıyıla V
[6029] 10b - Ṣunʿuñda: ʿışḳuñda Tİ, DB, T

**630**[6030]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ş̱erāhu**[6031]

1. Yüz mi bu ya lāle mi yāḫūẕ gül-i ter yā semen
   Kim ḥayāsından ʿaraḳda ġarḳ oldı yāsemen

2. Leb mi bu ya ġonca yā teng-i şeker ya āb-ı Ḫıżr
   Ṣaç mı bu ya sünbül ü yā ʿūd u yā müşg-i Ḫoten

3. Zülfüñüñ çīninde lāle-pūş olmış ġāliye
   Ḥüsnüñüñ bāġında ʿanber-bār olmış nesteren

4. Bī-revān ire mi cān ḫaddüñ ḳatında erġuvān
   Nā-revān serv-i revān ḳaddüñ öñinde nār-ven

5.[6032] Aġzuñuñ penhānı rāzın nice idem şerḥ kim
   Teng olur söz mecāli niçe ki*añsam anı ben

6.[6033] Gün durur ḥüsnile rūşen ol daḫı her ṣubḥ-dem
   Gül bigi ʿışḳuñ elinden çāk ider pīrehen

7.[6034] Aḥmedī ẕikr ideli laʿlüñi sözinden anuñ
   Şöyle kim ṭoldı ṣadef her gūşe lülü-yi ʿAden

---

[6030] H. 205a, Tİ. 131a, DB. 254a (bn. 254a), T. 217b (bn. 172b), V. 160b (bn. 160b), BM. 166b, Dİ. 136b

[6031] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "velehu ayżān"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6032] 5a - Nice: niçe DB; İdem: ideyim V
5b - Söz: sözde DB, T / söze V; Mecāli: mecālüm DB, T / mecāl V; Niçe: nice V, BM

[6033] 6b - İder: iderem DB

[6034] 7a - İdeli: ideñi Tİ
7b - Şöyle kim ṭoldı: ṭoldı şöyle kim Tİ, DB, T, V, BM, Dİ; Gūşe: ġūş V

**631**[6035]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[6036]

1. Yüzüñüñ naḳşında yazmış naḳş-ı bendi kāf u nūn
*İnne fī hazā'l-āyātin li-ḳavmin yu'minūn*

2.[6037] Yüz dutub cānlar ḳaşuñ miḥrābına Kaʿbe-ṣıfat
Secde ḳıldılar diyüb *innā le-naḥnu'l-ʿābidūn*

3. Yüzüñe kim ay u kim güneş didi rūşen bu kim
Ḳamu andan nūr alur *le-kinnehum lā yaʿlemūn*

4. Ger güẕer ḳılurısañ büt-ḫāneye sini görüb
Diyeler bütler *teʿālā'llāhu ʿammā yüşrikūn*

5. Ḳaldılar ʿāşıḳlaruñ dīẕāruña ḥayrān u mest
Ḫoş temāşā ide *fī cennātı ʿadnin ḫālidūn*

6.[6038] Serv boyuña benefşe ṣaçuña*öykündügiçün
Pāy-māçān ʿöẕre durdılar *vehüm yestaġfirūn*

7. Ḳan içüb cān almaġısa ḳaṣdı ḫūnī gözüñüñ
Yoluña biñ cān fidī *innā ileyhi rāciʿūn*

8.[6039] Zülfünün sevdāsına düşen göñüller ḥālini
Gör nicesidür perīşan *fī selāsil yesḥabūn*

---

[6035] H. 205b, Tİ. 131a, DB. 268b (bn. 268b), T. 226a (bn. 133b), V. 160b (bn. 160b), BM. 167a, Dİ. 137a

[6036] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve Dİ nüshalarında "velehu"; T nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[6037] 2a - Miḥrābına: miḥrābınuñ DB (SK: miḥrābına DB)

[6038] 6a - Serv: servi V, BM
6b - Bu mısra DB ve T nüshalarında yoktur.

[6039] 8b - Fī selāsil: fī'l-selāsil Tİ, Dİ

9. Aḥmedī vaṣfın lebüñüñ nāzük ü şīrīn ider

*İnne fī ẕālik le-āyātin li-ḳavmin yesmaʿūn*

**632**[6040]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[6041]

1.[6042] Yüz mi bu yā lāle yā berk-i semen
Ṣaç mı bu yā ʿūd u yā müşg-i Ḫoten

2.[6043] Āb-ı ḥayvān dudaġuñdan teşne-dil
Bende zībā ḳaddüñe serv-i çemen

3. Cān ḳalıb durur ṣaçuñda mübtelā
ʿAḳl olup durur gözüñe müfteten

4.[6044] Dişlerüñi gördi pervīn didi uş
Cān-ı şīrīn bu ṣemīn dürre ṣemen

5. Ḳaşlaruñ dīn ḳaṣdına ḳurdı kemān
Gözlerüñ cānlara oldı tīġ-zen

6.[6045] Ḫāk ider gün ḥayretüñden yüzini
Çāk ider gül ḥasretüñden pīrehen

7.[6046] Yandı ʿışḳuñ şemʿine cān olalı
Yañaġuñ çeşm-i çirāġ-ı encümen

---

[6040] * H. 205b, Tİ. 131a, DB. 260a (bn. 260a), T. 223a (bn. 203b), V. 161a (bn. 161a), BM. 167a, Dİ. 137b

* Bu şiir H, Tİ, DB, T, V ve Dİ nüshalarında 8; BM nüshasında 7 beyittir.

[6041] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "velehu ṭābe ṣerāhu"; T nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[6042] 1b - U yā: u BM

[6043] 2a - Āb-ı ḥayvān: āb u ḥayvān BM

2b - Ḳaddüñe: boyuña Tİ, DB, T

[6044] 4b - Cān-ı şīrīn: cān u şīrīn BM

[6045] 6b - Çāk ider gül: ḫāk gül BM

[6046] * Bu beyit BM nüshasında yoktur.

7b - Çeşm-i çirāġ-ı encümen: çeşm ü çirāġ-ı encümen Tİ, Dİ

8. Laʿlüñi ẕikr itdügince Aḥmedī
Sözi odından erir dürr-i ʿAden

**633**[6047]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[6048]

1.[6049] Yüzüñi görmeyeli iy nūr-ı ʿayn
Kirpügüm ġaynından aḫar cūy-ı ʿayn

2.[6050] Gün yüzüñ nūrıla uş şebnem bigi
Ne eṣer ḳaldı vücūdumda ne ʿayn

3.[6051] Ḳaşuñuñ nūnı hevāsı*iy sīm-ber
Yüzümi idüp durur hem-reng-i ʿayn

4. Ola yüzüñ şuʿlesinden muḥteriḳ
Ger cemālüñle ḳırān iderse ʿayn

5. Dudaġuñ mīmine baḫmaḳ dilerem
Līki menʿ ider naẓardan bini ʿayn

6. Zülfüñüñ cīmi cefāsı bükiben
Ḫalḳa itdi ḳaddümi şöyle ki ʿayn

7.[6052] Ġaynca cevr ü cefā çekdi*Aḥmedī
Ḥasretinden yüzüñüñ iy nūr-ı ʿayn

---

[6047] H. 206a, Tİ. 131b, DB. 260b (bn. 260b), T. 223b (bn. 83a), V. 161b (bn. 161b), BM. 167b, Dİ. 137b

[6048] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "velehu ayżān"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6049] 1b - Ġaynından: ʿaynından DB / ġaynında Dİ; Cūy-ı ʿayn: cūy u ʿayn T

[6050] 2a - Nūrıla uş: nūrıla BM / nūrından uş V
2b - Vücūdumda: vücūdumdan Dİ

[6051] 3b - Hem-reng-i ʿayn: hem-reng ü ʿayn BM

[6052] 7a - Ġaynca: ʿaynca DB, T

**634**[6053]

***Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿīlü / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ş̱erāhu**[6054]

1.[6055] Yaġmur yaġar u tāze olur bāġ u gülistān
Yiryüzin ider bāz̲-ı ṣabā ravża-yı rıḍvān

2.[6056] Nergisdür ü reyḥān u gül ü lāle açılmış
Bülbüldür ü ḳumrıdur u ṭūṭī-yi ḫoş-elḥān

3. Zerrīn-ḳadeḥ almış eline nergis-i sīr-āb
Hem sāġar-ı yāḳūt dutar lāle-yi nuʿmān

4.[6057] Gūş eyle ne dir bülbül ü reyḥānīyi nūş it
Kim oldı hevānuñ nefesi hem-dem-i reyḥān

5.[6058] Sen nişe ṣabāḥ itmeyesin sāz-ı ṣabūḥı
Çün naġmesini rāst ider murġ-ı seḥer-ḫ̬ān

6.[6059] ʿAḳl āfet-i cān derd-i ser ü ġuṣṣa-yı dildür
Bu derde hemīn bāz̲e durur varısa dermān

7. Bir sāḳī elinden ḳadeḥ iç kim lebine*anuñ
Dil teşne olur kevs̲erile çeşme-yi ḥayvān

8.[6060] Zülfi ḥasedinden ola pür-ḫūn-ı ciger müşg

---

[6053] H. 206a, Tİ. 131b, DB. 251b (bn. 251b), T. 215a (bn. 231a), V. 161b (bn. 161b), BM. 167b, Dİ. 138a

[6054] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "velehu ayżān"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6055] 1a - Yaġar u: yaġar BM; Bāġ u gülistān: bāġ-ı gülistān DB

[6056] 2b - Ḳumrıdur u: ḳumrı durur DB, T

[6057] 4a - Reyḥānīyi: reyḥān BM

[6058] 5a - Sāz-ı ṣabūḥı: sāz ṣabūḥı Dİ

[6059] 6a - Derd-i ser ü ġuṣṣa-yı dildür: derd-i ser-i ġuṣṣa-yı dil-dār DB, T

[6060] 8a - Pür-ḫūn-ı ciger: pür-ḫūn u ciger DB / pür-ḫūn ciger Dİ

Dişleri odında eriye lülü-yi ʿummān

9.[6061] Ḳo Aḥmedī ol tevbe-yi peymānı ki sınur
Bir şīşe-yi peymāneyile ṭaşısa peymān

8b - Odında: odından Tİ, DB, T, V, Dİ

[6061] 9a - Tevbe-yi peymānı ki: tevbe vü peymānı ki Tİ, Dİ / tevbe-yi peymānı DB, T / tevbe-yi peymān ki BM

9b - Bir: bu Dİ; Peymān: hāmān DB, T

**635**[6062]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[6063]

1.[6064] Yil niçe kim deprene zülfüñdeki bendile çīn
Ṭoldurur uçdan uca maġzın hevānuñ müşg-i Çīn

2.[6065] Şāh-ı ḫūbān kim güneş durur görürse ol ruḫı
Şöyle kim ferzin ḥayāsından girü döne ḳıçın

3.[6066] Rūḥdandur nāzükīrek işbu ten kim sende var
Pes saña kimdür diye kim berg-i gülden ṭon biçin

4. Ger dilerseñ kim kevākib ola ucdan muḥteriḳ
Yañaġuñuñ tābişinden ol niḳabuñı açın

5.[6067] Sehvile itdi meger sünbül teşebbüh zülfüñe
Virdiler ol bī-edeplikden yile anuñ ṣaçın

6. Nergis-i raʿnā gözüñe ger teşebbüh itdise
Bī-başardur n'eylesün bağışlaġıl anuñ ṣuçın

7. Aḥmedī'nüñ gül yañaġuñ fürḳati lāle-ṣıfat
Ḳana boyadı ṭaşın u ḳarara yaḫdı için

---

[6062] * H. 206b, Tİ. 132a, DB. 263b (bn. 263b), T. 230a (bn. 129a), V. 162a (bn. 162a), BM. 168a, Dİ. 138a

* Bu şiir H, DB, T, V, BM ve Dİ nüshalarında 7; Tİ nüshasında 6 beyittir.

[6063] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "velehu ayżān"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6064] 1a - Niçe: nice Dİ; Kim deprene: kim Dİ

[6065] * Bu beyit Tİ nüshasında yoktur.

2a - Güneş durur: güneşdür V; Ruḥı: daḫı T, V

2b - Döne: döner DB, T

[6066] 3a - Rūḥdandur nāzükīrek: rūḥdan nāzükīrekdür Tİ, DB, T

3b - Pes: bes DB, T, BM, Dİ; Diye kim: diye ki Tİ / diyen kim DB, T / ki diye Dİ

[6067] 5a - Sehvile: mihrile T

**636**[6068]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Ve ayżān lehu**[6069]

1.[6070] Sübaşı Beg Secāʿüd-dīn Süleymān
Emīn ü devlet-i şeh mīr Sülmān

2.[6071] Melik kim memleket aña müsellem
Dirilür gölgesinde her müsülmān

3.[6072] Saʿādet tā ebed hem-rehdür aña
Ki*ezelde*anuñla böyle*idildi fermān

4.[6073] ʿÖmer-ʿadl ü ḥasen-ḫulḳ u ʿAlī-dil
Ki Ṣıddīḳ oldı*anuñla Āl-i ʿOṯmān

5.[6074] Bugün oldur murād-ı milk ü millet
Hem ol durur penāh-ı ehl-i īmān

6.[6075] Duramaz ḳılıcına Rüstem ü Zāl
Döyemez gürzine Sām u Nerīmān

7. Süleymān adın añdı Aḥmedī'nüñ
Sözine didi *li'llāh* rūḥ-ı Selmān

---

6068 * Tİ. 131b, DB. 252b (bn. 252b), T. 215b (bn. 231b)
* Bu şiir H, V, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

6069 Tİ nüshasındaki başlıktır. T nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

6070 1a - Secāʿüd-dīn: Şecāʿüd-dīn DB, T
1b - Emīn ü devlet: emīn-i devlet DB, T

6071 2a - Melik kim: melikdür DB, T

6072 3b - Fermān: peymān DB, T

6073 4b - Āl-i ʿOṯmān: ad-ı Oṯmān DB, T (Ṣaḥḥ kaydı: Āl-i Oṯmān DB, T)

6074 5a - Murād-ı milk: melāẕ u milk DB / melād-ı milk T

6075 6a - Rüstem ü Zāl: Rüstem Zāl DB, T

**637**[6076]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[6077]

1. Beşer misin perī mi yā melek sen
   Ḳamudan elṭaf u zībā vü aḥsen

2. Ḫayālüñ nireye ki*ide tecellī
   Göñül mülki olur gün bigi rūşen

3. Ḳażā oḫı durur atduġı ġamzeñ
   Siper nice döye aña ya cevşen

4.[6078] Gözümden aġlaram şöyle ki çeşme
   Elümden iñlerem şöyle ki hāven

5.[6079] Yüzüñ şemʿine gün pervāne bigi
   Düşiben yanmaġa oldı muʿayyen

6. Beḳā-āşūbdur ʿışḳuñ fenāsı
   Fenādur ṭolu *bismi'llāh* zi meʾmen

7.[6080] Ḳapuñda Aḥmedī'yi gören eydür
   Zihī ḫoş bülbül ü pākīze gülşen

---

[6076] * H. 206b, Tİ. 128b, DB. 257b (bn. 257b), T. 221a (bn. 247b)
* Bu şiir V, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

[6077] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "velehu"; T nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[6078] 4a - Şöyle: öyle Tİ
4b - Hāven: Hārūn Tİ

[6079] 5b - Düşiben: düşü DB

[6080] 7b - Bülbül ü: bülbül DB, T

**638**[6081]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[6082]

1.[6083] Yüzüñe baḫdı güneş ḳaldı ḥayrān
Ṣaçuñı gördi lerzān oldı reyḥān

2.[6084] Ḳażā oḫı durur ki*atar bu ġamze
Belānuñ çāhı durur bu zenaḫdān

3.[6085] Ṣaçuñ bendinde beste bāẕ-ı nev-rūz
Lebüñ şavḳında teşne āb-ı ḥayvān

4. Görürem zülfüñi her gice düşde
Olur sevdāyīler düşi perīşān

5.[6086] Lebüñden it baña dermān kim olur
Devā-yı derd-i dil şekkerle rümmān

6.[6087] Gözüñ cān dilerise uş müheyyā
N'ola cānān yolında ger gide cān

7.[6088] Ḳılur pervāz murġ-ı cān ḳafesden
Çün ider ḥüsnüñüñ ṭāvūsı cevlān

---

[6081] * H. 207a, Tİ. 129a, DB. 252a (bn. 252a), T. 215b (bn. 231b), BM. 199a
* Bu şiir V ve Dİ nüshalarında yoktur.
* Bu şiir H, DB ve T nüshalarında 9; Tİ nüshasında 8; BM nüshasında 7 beyittir.

[6082] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu"; T nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[6083] 1b - Reyḥān: ḥayrān BM

[6084] 2a - Ki*atar: atduġı Tİ, DB, T / atar BM; Bu ġamze: ġamzeñ Tİ, DB, T

[6085] 3a - Bendinde: bende BM; Beste: bāglu DB, T

[6086] 5a - Lebüñden: lebüñi Tİ, DB, T, BM

[6087] 6a - Cān dilerise: cānum dilese Tİ, DB, BM / cānum dilerse T
6b - Cānān: cān BM

[6088] * Bu beyit Tİ ve BM nüshalarında yoktur.
7b - Ḥüsnüñüñ: zülfüñüñ T

8.[6089] Kemān-keş gözlerüñ ġamze oḫıyla
Yüregüme urur biñ zaḫm-ı peykān

9. Dişüñle dudaġuñ vaṣfın ideli
Sözi*oldı Aḥmedī'nüñ dürr-i mercān

[6089] * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
8a - Ġamze: ġamzen Tİ, DB, T

**639**[6090]

***Mef'ūlü / Fā'ilātü / Mefā'īlü / Fā'ilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[6091]

1.[6092] İrdi bahār oldı müzeyyen girü çemen
Gevher ṣaçar hevā-bū-hevā nāfe-yi Ḫoten

2. Yāruñ gözine beñzedi nergis *bi-'aynihi*
Rūşen nişāne virdi yüzinden gül ü semen

3. Zülfüñi vaṣf ideriken sünbüle ṣabā
'Anberle müşg ṭoldı ṣaçındaġı her şiken

4.[6093] Anuñçun oldı bāġda ser-sebz ü ser-firāz
Kim secde ḳıla boyuña servile nā-reven

5.[6094] Gel bāġ u gül-sitāna varalum ki göresin
Nice düşer ayaġuña verdile yāsemen

6. 'Arż eylegil cemālüñi gül-zāra bir nefes
Kim göre ġonca nicesi olur leb ü dehen

7.[6095] 'Abher dimek ḫaṭā ola sinüñ gözüñe kim
Yoḫ durur anda fitne vü bu ṭoludur fiten

8. Yüzüñ ḫayālini añıban lāle bigi gül
Ol ṭaġ urur yüregine yırtar bu pīrehen

---

[6090] * H. 207a, Tİ. 129a, DB. 255b (bn. 255b), T. 218b (bn. 88b)
* Bu şiir V, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

[6091] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "velehu ṭābe ṣerāhu"; T nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[6092] 1b - Hevā-bū-hevā: bulıd u hevā Tİ, DB, T

[6093] 4a - Ser-sebz ü: ser-sebze DB / ser-sebze vü T

[6094] 5a - Gül-sitāna: gülistāna T

[6095] 7b - Fitne: 'işve DB, T; Vü bu ṭoludur: vü ṭolu durur Tİ / daḫı siḥrile DB, T

9.[6096] Derdüñde Aḥmedī iñiler zār şöyle kim
Gül ḥasretinde bülbül ider nāle-yi ḥazen

[6096] 9b - Ḥasretinde: ḥasretinden DB

**640**[6097]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[6098]

1. Ṣaçuñ bendinde dīvāne benem ben
   Yüzüñ şemʿine pervāne benem ben

2.[6099] Ḳamular cāna ḳalurlar velīkin
   Yoluñda ḳalmayan cāna benem ben

3. Gedālıġını virmeyen ḳapuñuñ
   Ḳamu mülk-i Süleymān'a benem ben

4. Bulıban ʿışḳuñuñ gencin göñülde
   Rıżā viren bu vīrāna benem ben

5.[6100] Lebüñüñ ẕikriyile Ḫıżr bigi
   İrişen āb-ı ḥayvāna benem ben

6. Olub derdüñle mūnis eylemeyen
   Göñülden meyl dermāna benem ben

7.[6101] Egerçi kim ṣaçuñ dām-ı belādur
   Olan ḥayrān bu reyḥāna benem ben

8.[6102] Heves eylemeyen yüzüñ göriben
   Bihişt ü ḥūr u rıḍvāna benem ben

---

[6097] * H. 207b, Tİ. 127a, DB. 255b (bn. 255b), T. 219a (bn. 246a)
* Bu şiir V, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

[6098] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[6099] 2b - Ḳalmayan cāna: cāna ḳalmayam DB

[6100] 5a - Ẕikriyile: ṣuyıyıla Tİ, DB, T; Bigi: gibi DB, T

[6101] 7a - Egerçi kim ṣaçuñ dām-ı belādur: saçuñ reyḥānı kim dāyim belādur Tİ, DB, T

[6102] 8b - Ḫūr u rıḍvāna: ḥūr-ı rıḍvāna DB

9. Diyen dir Aḥmedī cānuñı saḫla
Fidī*iden cānı cānāna benem ben

**641**[6103]

***Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün***

**Velehu ṭābe şerāhu**[6104]

1. Vaḳtidür iy gül-i tāze ki dügülden çıḫasın
Örtesin dut yüzüñi nice göñülden çıḫasın

2. Ḥayf oldur ki ḳanuma bulaşa nāzük elüñ
*Ḥāşā li'llāh* bu degül ḥayf ki ḳoldan çıḫasın

3.[6105] Nev-bahār oldı dem-i müldür ü hengāme-yi gül
Olmasun ki*içmeyüben zerḳile mülden çıḫasın

4. ʿAḳl olana mey ü ney rūd u sürūd oldı sebīl
Bu sebīli ḳorısañ ḳamu sübülden çıḫasın

5.[6106] Ṣabr it aġyār cefāsına göñül yārı diseñ
Ḫār zaḫmıyıçun ola mı ki gülden çıḫasın

6.[6107] Zülfi bendiyle zenaḫdānına çün olduñ esīr
Ṣanma Yūsuf bigi bu çāh-ı nefelden çıḫasın

7.[6108] Aḥmedī ʿışḳ yolı bu ki idesin cānı fenā
Ger beḳā isdeseñ olmaya bu yoldan çıḫasın

---

[6103] * Tİ. 132a, DB. 261b (bn. 261b), T. 228a (bn. 175a), Dİ. 136a
* Bu şiir H, V ve BM nüshalarında yoktur.

[6104] Tİ nüshasındaki başlıktır. T nüshasında "velehu ayżān"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6105] 3a - Oldı: irdi DB, T
3b - Ki*içmeyüben: içmeyüben Dİ

[6106] 5b - Ki gülden: göñülden DB

[6107] 6b - Bigi: gibi T

[6108] 7a - Bu ki: bu Dİ

**642**[6109]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Ve ayżān lehu ġafaralehu**[6110]

1.[6111] Ne cādūdur gözüñ ideli efsūn
Olur cānumda her-dem ḥayret efzūn

2. Ḳaşuñ yüz kez yig itdi*aydan yüzüñi
Ki yüz olur ḥisābıla iki nūn

3. Gözümden aḫdı*elifle mīm ḳalbi
Ḳadüñ ʿışḳına ḳalb olalı maḳrūn

4. Oda düşer olan bu yüze ʿāşıḳ
Yile varur olan bu zülfe meftūn

5. Bahā viren dil ü cān u cihānı
Ayaġuñ tozına olmadı maġbūn

6. Göñül müşgiçün el ṣunma ḫaṭādur
Bu zülfe kim aña ʿaḳl oldı mecnūn

7. Lebüñdür Aḥmedī yaşın aḫıdan
Ki şīrīnile yürür kirm-i gül-gūn

---

[6109] * Tİ. 132a, DB. 267a (bn. 267a), T. 225a (bn. 132b), Dİ. 135b
* Bu şiir H, V ve BM nüshalarında yoktur.

[6110] Tİ nüshasındaki başlıktır. T nüshasında "velehu ayżān"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6111] 1a - İdeli: ki*ideli DB, T
1b - Her-dem ḥayret: ḥayret her-dem Dİ

**643**[6112]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün***

**Ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu**[6113]

1. Hevāsı zülfüñüñ yigdür baña tende revānumdan
Lebüñüñ ẕikri şīrīn-ter dil ü dīnile cānumdan

2.[6114] Hilāline ḳaşuñuñ ben gümānıla kemān didüm
Ḫacil olub kemān bigi büküldüm kej-gümānumdan

3.[6115] İ niçe ḳanları ki*içdi gözüñ kim ḳanmadı ḳana
İçüb sīr-āb ola mı kim benüm bu ḳuşça ḳanumdan

4. Eger biñ yıldan uġrarsa benüm ṭopraġuma itüñ
Alalar mihr ḳoḳusın çürimiş üstüẖ̆ānumdan

5.[6116] Senüñ ʿışḳuñda göñlümi görüb vīrānedür diyen
Anuñçundur ki ġāfildür benüm genc-i nihānumdan

6.[6117] Benefşe bigi olursa revādur dilüm ü başum
Eger gül yañaġuñ ẕikrin giderürsem lisānumdan

7.[6118] Gülistān'ını görseydi benüm dīvānumuñ Saʿdī
Diyeydi Aḥmedī revnaḳ giderdi Bū-sitān'umdan

---

[6112] * Tİ. 128a, DB. 259a (bn. 259a), T. 222b (bn. 253a), Dİ. 135b
* Bu şiir H, V ve BM nüshalarında yoktur.

[6113] Tİ nüshasındaki başlıktır. T nüshasında "velehu ayżān"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6114] 2b - Gümānumdan: kemānumdan T

[6115] 3a - Niçe: nice DB, Dİ; Ki*içdi: içdi Dİ; Gözüñ kim: gözüñ Dİ
3b - Kim benüm: ki benüm DB, T / benüm Dİ

[6116] 5a - Vīrānedür: dīvānedür DB / vīrān durur Dİ

[6117] 6a - Olursa: olursam Dİ

[6118] 7b - Revnaḳ giderdi: giderdi revnaḳ DB, T

## 644[6119]

*Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün*

**Ve ayżān lehu[6120]**

1. Bu ne pīç ü tābdur zülfüñde bu ne bend ü çīn
   Kim anuñ sevdāsıla ḫūnīn-cigerdür müşg-i Çīn

2.[6121] Niçe başlar ṭopraġa düşüb durur cānlarıla
   Müşg-efşān itdügiçün bād-ı ṣubḥ ol zülfi çīn

3. Zühre sen şāhuñ ruḫını görüben ferzīn-miṣāl
   Māt olam diyü ricʿat itdi ḳorḳudan ḳıçın

4. Bu ten ü endāma cāndan nāzükirek ṭon gerek
   Gülde ne luṭf ola kim diyem sen andan ṭon biçin

5. Bir naẓarda gözüñe nergis teşebbüh itdise
   Mest olan bī-baṣar olur bağışlaġıl suçın

6. Gün cemālüñ şemʿine pervāne olsun diriseñ
   Yañaġuñ nūrından ol müşgīn niḳābuñı açın

7. Ẕikr ü fikri Aḥmedī'nüñ yüzüñ ü zülfüñ durur
   Andan olmışdur ḫayāli nāzük ü sözleri çīn

---

[6119] * Tİ. 124b, DB. 262a (bn. 262a), T. 228b (bn. 175b), Dİ. 127b
* Bu şiir H, V ve BM nüshalarında yoktur.

[6120] Tİ nüshasındaki başlıktır. T nüshasında "velehu ayżān"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6121] 2a - Niçe: nice Dİ; Düşüb durur: düşüb virür Dİ; Cānlarıla: cānlar esīr DB, T
2b - İtdügiçün: itdügince Dİ

**645**[6122]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu**[6123]

1. Lāyıḳ degül mi sen büt-i şīrīn-liḳāyıçun
Cānın fidī ḳılurısa ʿāşıḳ vefāyıçun

2.[6124] ʿIşḳuñ ezelde göñlümi ṣayd itdi ḥāṣā kim
Taġyīr bula tā ebed ol her cefāyıçun

3.[6125] Ḳaṣduñ buyısa kim beni ʿışḳuñ fenā ḳıla
Yüz biñ beḳāyı terk ideyim ol fenāyıçun

4.[6126] Ḳanum ḥarāmī gözüñe olsun ḥelāl eger
Bir būse viresin baña sen ḫūn-bahāyıçun

5.[6127] Şükrāne cān virem getürse seḥer yili
Baña ayaġuñuñ tozını tūtiyāyıçun

6.[6128] Bād-ı hevā durur ḳamu vaʿdeñ senüñ benüm
ʿÖmrini terk iden kişi bād-ı hevāyıçun

7.[6129] Sehvile müşg-i zülfüñe beñzetdi kendüzin
Lā-büd ḫaṭāya çıḫdı anı bu ḫaṭāyıçun

---

[6122] * Tİ. 132a, DB. 269a (bn. 269a), T. 226b (bn. 134a), Dİ. 136a
* Bu şiir H, V ve BM nüshalarında yoktur.

[6123] Tİ nüshasındaki başlıktır. T nüshasında "velehu ayżān"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6124] 2b - Bula: ola DB, T

[6125] 3a - Kim: ki Dİ
3b - Ol: bu DB, T

[6126] 4a - Ḥarāmī: ḥarām Dİ

[6127] 5a - Getürse: getürürse DB, T

[6128] 6b - Terk: ṣarf DB, T

[6129] 7b - Çıḫdı anı: irdi adı DB, T / çıḫdı adı Dİ

8.[6130] Ḳapuñda ṣādıḳāne durur ṣubḥ ḫidmete
Mihrile yañaġuñ daḫı nūr u ṣafāyıçun

9.[6131] Ḫoş dutġıl Aḥmedī'yi ki ḳul itdi kendüzin
Bī-çāre ṣıdḳıla saña bir merḥabāyıçun

[6130] 8b - Yañaġuñ daḫı: yañaġuñdaġı DB, T, Dİ; Nūr u ṣafāyıçun: nūr-ı ṣafāyıçun DB, T
[6131] 9a - Ḳul: ḳulı Dİ

**646**[6132]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān**[6133]

1. Gözlerüñ seḥeri*ider cāna füsūn
Ṣaçlaruñ mekri ṣalar ʿaḳla cünūn

2. Görmege Ḥaḳ nūrını *ʿayne'l-yaḳīn*
Yüzüñ uş gün bigi rūşen reh-nümūn

3.[6134] Çekmedi bir nūn ḳalem ḳaşuñ bigi
Rūşen olalıdan emr-i *kāf-ı nūn*

4. Yüzüñüñ māhiyyetini bilemez
ʿAḳl kim dānişde oldur zū-fünūn

5. Serv n'olur kim görürse ḳaddüñi
Düşe gökden yire ṭūbī ser-nigūn

6. Cān gözüñe diriken *el-ʿaynü Ḥaḳ*
ʿAḳl işitdi didi *es-siḥrü yekūn*

7.[6135] Görmedi ḳaşuñ bigi müşgīn hilāl
Devr ideli āsumānı nīl-gūn

8. Dün senüñle dün ü gün dil-şādiken
Senden ayırdı bugün gerdūn-ı dūn

---

[6132] * DB. 267b (bn. 267b), T. 225b (bn. 133a)
* Bu şiir H, Tİ, V, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

[6133] T nüshasındaki başlıktır.

[6134] 3a - Bigi: gibi T
3b - Kāf-ı nūn: kāf u nūn T

[6135] 7a - Bigi: gibi T

9. Añıcaḳ laʿlüñ Furāt’ın Aḥmedī
Gözlerinden aḫıdur Ceyḥūn-ı ḫūn

**647**[6136]

***Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün***

**Naẓīre-i Aḥmedī Rāst**[6137]

1. Müşgīn ṣaçuñı dir ḳoma kim ol cemāle düşmesün
   Yaʿnī ḳamer ṭolunuban güneş zevāle düşmesün

2. ʿAḳl ol ki sözde ḳıl yarar ḳıl dirise ger bilüñe
   Anca naẓar ḳılmış kişi anuñla ḳāle düşmesün

3. Vaṣluñ senüñ sīmurġıla hem kīmiyādur bī-gümān
   Bulmayısardur vaṣluñı fikr-i muḥāle düşmesün

4. Ger meyli düşse dem-be-dem laʿlüñe cānumuñ ne ṭañ
   Siñek mükerrer nicesi ḳandıla bala düşmesün

5. Gül vaḳti geldi uş geçürgil ḫoş geçürdüm şöyle kim
   Bu devr içinde lāle-veş elden piyāle düşmesün

6. Ṣaçuñ kimesne eline girmez meger kim şānenüñ
   Sevdā-yı ḫām-ābdāne dik özin ḫayāle düşmesün

7. Dehānı laʿlüñ vaṣfına dür dökdi gelsün Aḥmedī
   Alsun cevābın şiʿrinüñ ayruḳ ḫayāle düşmesün

---

6136 * CN. 300b
* Bu şiir sadece CN'de vardır.

6137 CN'deki başlıktır.

**648**[6138]

***Mef'ūlü / Fā'ilātü / Mefā'īlü / Fā'ilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ş̱erāhu fi ḳāfiyetü'l-vāv**[6139]

1.[6140] Bu göñlüm ider ol leb-i cānānı ārzū
Şol resmile ki cism ider cānı ārzū

2.[6141] Yāḳūt dudaġuñı ki cān ḳūtıdur gören
*Ḥāşā* ki ide la'l-i Bedaḫşān'ı ārzū

3.[6142] Pervīn ṣafā dişüñi ne güher durur bilen
Nice*ola ki*ide lülü-yi 'ummānı ārzū

4. Kevş̱er lebüñ zülāline irer olursa Ḫıżr
İtmeye daḫı çeşme-yi ḥayvānı ārzū

5. Gözüñle yüzüñi gören itmeye dünyede
Nergisle daḫı lāle-yi nu'mānı ārzū

6. Derdüñ ḥalāvetini bilen kim ne ẕevḳi var
Cān vire derdile*itmeye dermānı ārzū

7. Cānıla ārzū ider uş Aḥmedī seni
Bülbül bigi ki ide gülistānı ārzū

---

[6138] H. 208a, Tİ. 132b, DB. 271a (bn. 271a), T. 233b (bn. 136b), V. 182a (bn. 182a), BM. 182a, Dİ. 157b

[6139] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu 'afā 'anhu"; T nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[6140] 1a - Leb-i cānānı: leb ü dendānı V
1b - Cism: cismüm T

[6141] 2a - Dudaġuñı: ṭuṭaġuñ BM; Ki cān: cān DB, T

[6142] 3a - Dişüñi: dişüñ DB, BM / dişüñi ki V; Bilen: gören V

**649**[6143]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[6144]

1. Cemālüñi gören sinüñ saña nice diye meh-rū
Ki irte gice sürerler yoluña mihrile meh-rū

2.[6145] Dilemezlerse ki*olalar senüñ dergāhuña ḫādim
Neçün ḫalḳa-be-gūş ola bu resme laʿlile lülü

3.[6146] Ne ʿanber dāneler ṣaçmış ne müşgīn dāmlar kurmış
Göñüller ṣayd itmege bu ḫāl ü zülfile gīsū

4. Ḳaşuñuñ ṭāḳı altında gören fitne gözüñ eydür
Ki yā Rab işbu miḥrāba nireden girdi bu cāẕū

5.[6147] Göñül zülfüñ hevāsından dilemez ki*ayru*ola bir dem
Bu ter dāmen siyeh-baḫta bu ne ʿādet durur ne ḫū

6. Meger kim bāġ-ı cennetdür işigüñ kim aġacından
Fuḳaʿ bitürdi emrūd u şeker getürdi şeftālū

7.[6148] Firāḳuñ derdine dermān olamaz çeşme-yi ḥayvān
Eger vaṣluñ bulınursa aña oldur hemīn dārū

---

[6143] * H. 208a, Tİ. 132b, DB. 272a (bn. 272a), T. 234a (bn. 137a), V. 182b (bn. 182b), Dİ. 157b
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB, T ve V nüshalarında 9; Dİ nüshasında 8 beyittir.

[6144] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6145] 2a - Dilemezlerse: dilemezler V

[6146] 3b - İtmege: ḳılmaġa DB, T

[6147] 5a - Ki*ayru: ki DB, T / ayru Dİ
5b - ʿĀdet durur: ʿādetdür ü Tİ, Dİ

[6148] * Bu beyit Dİ nüshasında yoktur.
7b - Dārū: ārzū Tİ

8.[6149] Ayaġuñuñ tozı girmez elüme niçe cehd itsem
Saʿādet olmasa rūzı n’ide*aña zūrıla bāzū

9.[6150] Kelāmına*Aḥmedī’nüñ gör ki şol resmile ki*İsmāʿīl
Kemāl olup durur ḳurbān n’ola Selmān’ıla Ḫūcū

[6149] Niçe: nice Dİ
[6150] 9b - N’ola: n’olur Tİ, DB, T, V; Ḫūcū: Ḫ˘ācū Tİ, V

**650**[6151]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[6152]

1.[6153] Ol ḫaṭ u ol zülfile ol ḫāl müşgīndür ḳamu
ʿAḳl u cān u dil anuñ ʿışḳında miskīndür ḳamu

2.[6154] Niçe nefrīn ü ne düşnāmuñ varısa baña di
Ki*ol aġızdan her ne gelse baña şīrīndür ḳamu

3. Ḥüsnüñüñ bāġına baḫdum ravża-yı cennet bigi
Ucdan uca nergis ü reyḥān u nesrīndür ḳamu

4. Ne ʿaceb cāẕū durur devr-i ḳamerde gözlerüñ
Kim anuñ ḳaṣdı dil ü īmānıla dīndür ḳamu

5.[6155] Kūh u ṣaḥrā anuñıçun lāle-zār olmış durur
Kim gözüm yaşıyıla yiryüzi ḫūnīndür ḳamu

6. Ger ʿabīr ü ʿanber ü yā müşg ü ʿūd u ġāliye
Her ne kim ṣaçuñdan eydürlerise çīndür ḳamu

7.[6156] Aḥmedī her geh ki yüzüñ vaṣfını ẕikr eyleye
Sözleri kim naẓm ider ḫūb u rengīndür ḳamu

---

[6151] * H. 208b, Tİ. 132b, DB. 272b (bn. 272b), T. 234b (bn. 137b), V. 182b (bn. 182b)
* Bu şiir BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

[6152] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "velehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6153] 1a - Ḫāl: ḫāli V

[6154] 2a - Niçe: nice DB, T; Nefrīn ü: nefrīnüñ Tİ, DB, T

[6155] 5b - Gözüm yaşıyıla: gözümün yaşıla DB, T

[6156] 7b - Naẓm: naẓmı DB, T

**651**[6157]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[6158]

1.[6159] Diler kim bu cihānı duta ḳamu
Kemān u tīrile ol çeşm ü ebrū

2.[6160] Ṣabā yüzüñile zülfüñi añmış
Gülistān ṭolmış andan rengile bū

3.[6161] Ṣaçuñ küfrinden īmānum kesilmez
Ne çāre anuñıla dutdı ol ḫū

4.[6162] Lebüñ gördi ciger-ḫūn oldı yāḳūt
Dişüñ gördi*utanub ḳurudı lülü

5.[6163] Ṣaçuñuñ fikrin iderken ki yā Rab
Belā dāmı mıdur bu zülf ü gīsū

6. Ḫayāli yüzüñüñ irdi didi kim
*Kelāmu'l-leyli yemḥūhu'n-nehārū*

7.[6164] Seni*isdeyü olupdur Aḥmedī'nüñ
Giceler ṣubḥa degin ẕikr-i yā Hū

---

[6157] * H. 208b, Tİ. 133a, DB. 273b (bn. 273b), T. 235b (bn. 138b), V. 183a (bn. 183a), Dİ. 158a
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

[6158] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6159] 1b - Çeşm ü ebrū: çeşm-i ebrū V, Dİ

[6160] 2a - Yüzüñile zülfüñi: zülfüñile yüzüñi V
2b - Andan: andı Dİ

[6161] 3b - Çāre: çāre ki Tİ, DB, T

[6162] 4a - Ciger-ḫūn: cigere ḫūn DB, T
4b - Utanub: düşüb V

[6163] 5b - Dāmı mıdur: dāmı durur V

[6164] 7a - Seni: sen V; Olupdur: olub V

**652**[6165]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[6166]

1.[6167] Zi dehān u leb ki şīrīndür ḳamu
Zi ḫaṭ-ı gīsū ki müşgīndür ḳamu

2.[6168] Ḥüsnüñüñ gül-zārına ḳıldum naẓar
Nergis ü reyḥān u nesrīndür ḳamu

3. Gözlerüñ ü zülfüñile ḳaşuñuñ
Ḳaṣdı cān u ʿaḳlıla dīndür ḳamu

4.[6169] ʿAḳl u rāy u fehm ü vehm ü cān u dil
Zülfüñüñ bendinde miskīndür ḳamu

5.[6170] Yüzüñüñ yādına bāġ u lāle-zār
Gözlerüm ḳanıyla nem-gīndür ḳamu

6.[6171] Gözlerüñden kim emān bula ki*anuñ
Raḥmı yoḫ ḫalḳa işi kīndür ḳamu

7. Yüzüñüñ vaṣfını eydür Aḥmedī
Sözi lā-büd ḫūb u rengīndür ḳamu

---

[6165] * H. 209a, Tİ. 133a, DB. 273b (bn. 273b), T. 235a (bn. 138a), V. 183a (bn. 183a), Dİ. 158a
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB, T ve V nüshalarında 7; Dİ nüshasında 6 beyittir.

[6166] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[6167] 1b - Ḫaṭ-ı gīsū: ḫaṭ u gīsū Tİ, DB, T, V

[6168] 2b - Nergis ü reyḥān u: nergis-i raʿnā vü Dİ

[6169] Bu beyit Dİ nüshasında yoktur.

[6170] 5b - Ḳanıyla: yaşıyla DB, T; Nem-gīndür: rengīndür V

[6171] 6a - Ki: kim DB, T

**653**[6172]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[6173]

1. Zihī nüzhet-geh-i dildür bu gīsū
   Zihī ḳıble-geh-i cāndur bu ebrū

2.[6174] Yüzüñi gördi rıḍvān didi yoḫdur
   Gül-i firdevsde bu rengile bū

3. Ṣabā zülfüñe irdi didi ḳanı
   Ḫıṭā vü Çīn'de böyle cān-fizā bū

4. Yañaġuñ ʿaksi durur reng-i lāle
   Dudaġuñ laʿli durur dürc-i lülü

5. Ṣaçuñ fiʿlin ne diyeyim yüzüñe
   *Kelāmu'l-leyli yemḥūhu'n-nehāru*

6. Baña dirler ḥaẕer it gözlerinden
   Ben Eyyūb'am belāya dutmışam Ḫū

7.[6175] Sürinür Aḥmedī yaşları bigi
   Yüz üstine seni isdeyü her su

---

[6172] * H. 209a, Tİ. 133a, DB. 274a (bn. 274a), T. 235b (bn. 138b), V. 183b (bn. 183b), Dİ. 158b
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

[6173] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[6174] 2b - Gül-i firdevsde: gül ü firdevsde V; Bū: rū Dİ

[6175] 7a - Bigi: gibi DB, T
7b - Yüz: yüzi Tİ, DB, T

**654**[6176]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[6177]

1. Sinüñile bir dem olsam rū-be-rū
Baña zülfüñ n'itdi disem mū-be-mū

2.[6178] Ḳan yaş aḡıdur gözüm sini*isdeyü
Yüzi üstine sürinür sū-be-sū

3.[6179] Ne diyeyim yüzüñile zülfüñe
Olmaya cennetde bu rengile bū

4. Boyuña ṭūbī teşebbüh itdügi
Şol meṣeldür kim çenārıla kedū

5.[6180] Teng olur aġzuñ sözinde ḳāfiye
Ṣaçuñuñ vaṣfında*uzanur güft ü gū

6.[6181] Ṣabr it çoḫ dökme dirler yaşuñı
N'ideyim çün baña oldur āb-ı rū

7.[6182] Aḥmedī yāra fidī it cānuñı
*Len tenālu'l-birre ḥattā tünfiḳū*

---

[6176] * H. 209b, Tİ. 133a, DB. 273a (bn. 273a), T. 234b (bn. 137b), V. 183b (bn. 183b), BM. 182b, Dİ. 158b
* Bu şiir H, Tİ, DB, T, BM ve Dİ nüshalarında 7; V nüshasında 3 beyittir.
* V nüshasında şiirin bulunduğu varaklar kopuk olduğu için ilk 3 beyitten sonrası yoktur.

[6177] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6178] 2a - Aḫıdur: aḫıdub Tİ, Dİ; Gözüm seni*isdeyü: seni*isteyü gözüm BM
2b - Yüzi: yüz Tİ

[6179] 3a - Zülfüñe: zülfüñi V

[6180] 5b - Güft ü gū: güft-i gū BM

[6181] 6b - N'ideyim: n'ideyin Dİ; Āb-ı rū: āb rū DB, T, Dİ / āb u rū BM

[6182] 7a - İt: ḳıl Tİ, DB, T

**655**[6183]

***Mef'ūlü / Fā'ilātü / Mefā'īlü / Fā'ilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[6184]

1. Göñül kişi sevem diriseñ gel bu yārı sev
Naḳş u nigār isderiseñ bu nigārı sev

2.[6185] Ḫoş tāze nev-bahār durur cānlara yüzi
Ger cān varısa sende bu ḫoş nev-bahārı sev

3.[6186] Yāḳūtı añma ol leb ü dendāna ḳıl naẓar
Müşgi unıt bu ṭurre-yi 'anber-niṣārı sev

4.[6187] Cān leẕẕetin dileriseñ ü 'ömr rāḥatın
Cān u dilile 'ömr bigi sen bu yārı sev

5.[6188] Yārı gerekse derdine 'ışḳuñ taḥammül it
Dileriseñ ki elüñe gül gire ḫārı sev

6.[6189] Gördüñ anı ki nūr olur çünki yana şem'
Sen daḫı olayım diriseñ nūr nārı sev

7.[6190] Şehr ü diyārı cennet olur yāruñ Aḥmedī
Cennet gerekse saña bu şehr ü diyārı sev

---

[6183] * H. 209b, Tİ. 133b, DB. 271a (bn. 271a), T. 233a (bn. 136a), BM. 182b, Dİ. 158b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[6184] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "velehu ayżān"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6185] 2a - Bahār durur: bahārdur u BM

[6186] 3a - Añma: ögme DB, T; Ol: bu Dİ

[6187] 4a - Leẕẕetin: leẕẕetini DB, T; Dileriseñ ü: dileriseñ Tİ, BM

[6188] 5a - 'Işḳuñ: yāruñ Tİ, DB, T

[6189] 6b - Nūr: nūrı BM

[6190] 7b - Saña bu: bu BM

**656**[6191]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[6192]

1.[6193] Kimde var durur bu resme rūy u mū
Rūyı lāle-reng ü mūyı müşg-bū

2.[6194] Yüzüñüñ vaṣfı dükenmez söylenib
Vech-i nāzükde çoḫ olur güft ü gū

3. Oldı müşgīn ṣaçuña ḥayrān göñül
N'ola bu miskīni itseñ cüst ü cū

4.[6195] Yüzüñe ki*olur ber-ā-ber-āyine
Nice*erimez oddan ol saḫt-rū

5.[6196] Niçe başlar vardı zülfüñde yile
Ṣor ṣabāya ki*ide şerḥin mū-be-mū

6. Sini isder gözüm anuñçun yaşum
Yüzi üstine sürinür sū-be-sū

7.[6197] Ḳāmetüñe hem-serem didügi serv
Ṣol meṣeldür kim çenārıla kedū

---

[6191] * H. 210a, Tİ. 133b, DB. 271b (bn. 271b), T. 233b (bn. 136b), BM. 183a, Dİ. 159a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB, T ve Dİ nüshalarında 9; BM nüshasında 7 beyittir.

[6192] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6193] 1a - Var durur: vardur BM; Rūy: būy BM

[6194] 2b - Güft ü gū: güft-i gū BM

[6195] 4b - Ol: ol zi Tİ, Dİ

[6196] 5a - Zülfüñde: zülfüñden Tİ, DB, T
5b - Ki*ide: ki DB, T / ide Dİ

[6197] Bu beyit BM nüshasında yoktur.

8.[6198] Tevbe it dir baña pīr-i ḫān-ḳāh
ʿIşḳıla tevbe nedür seng ü sebū

9. Ḫūy itme ʿışḳı dirler Aḥmedī
N'ideyim cāndur tenümde işbu Ḫū

[6198] Bu beyit BM nüshasında yoktur.

**657**[6199]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[6200]

1.[6201] Kimde bu resme mūy u bu vechile ola rū
Niçe ki*uzana ḫūb olur anda güft ü gū

2.[6202] Ger saḫt-rūy olmasa ḳarşuña āyine
Yüzüñ odından eriyübenüñ olaydı ṣu

3. Nūr-ı başar bigi seni isteyü gözlerüm
Ḳan yaşı yüridür yüzi üstine sū-be-sū

4. Sevdāya düşe ʿaḳl u perīşān ola göñül
Vaṣfını zülfüñüñ dirisem ḫalḳa mū-be-mū

5.[6203] Ne gül ne müşg yüzüñ ü ṣaçuñ ḳatında kim
Cennetde daḫı olmaya bu resme reng ü bū

6. Cān dudaġuña meyl iderise ne ʿaceb
Teşne-cigerdür āb-ı ḥayāt ider ārzū

7.[6204] Gözyaşını döker seni añdıḫda Aḥmedī
ʿĀşıḳ olan kişide gerek ki*ola āb-ı rū

---

[6199] * H. 210a, Tİ. 133b, DB. 273a (bn. 273a), T. 235a (bn. 138a), Dİ. 159b
* Bu şiir V ve BM nüshalarında yoktur.

[6200] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[6201] 1b - Niçe: nice Dİ

[6202] 2a - Ḳarşuña: ḳarşuñda Tİ, Dİ

[6203] 5a - Yüzüñ ü: yüzüñ DB

[6204] 7b - Ki*ola: ola Dİ; Āb-ı rū: āb rū Dİ

**658**[6205]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[6206]

1. Kemān-keş gözlerüñ çünkim ider av
   Olur cānlara ġamzeñ oḫı pertāv

2. Cihāna zülfüñüñ bir çavı düşdi
   Ki ḥayrān itdi ʿaḳl u cānı ol çav

3.[6207] Senüñle her ki ider ʿışḳ-bāzı
   Gerek kim cān ḳoya virmeklige dāv

4.[6208] Cefā çaḳmaġına ʿışḳuñ el urdı
   Oda yandı dil ü cān eyle kim ḳav

5.[6209] Belā ṣalduñ gözi mekrin cihāna
   İ Ḥāḳ işbu belāyı girü sen ṣav

6. Ḳaşuñ nūnıyla*elif ḳaddüñ firāḳı
   İki bükdi*Aḥmedī'yi şöyle kim vāv

7.[6210] Kişi*olan ne güherdür sözi añlar
   N'ola ger bilmese*anı her ḫar u gāv

---

[6205] * H. 210b, Tİ. 134a, DB. 270b (bn. 270b), T. 233a (bn. 136a), BM. 183b, Dİ. 159b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[6206] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ḫarfü'l-vāv"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6207] 3a - Ki: kim DB, T

[6208] 4b - Eyle: şöyle Dİ

[6209] 5a - Ṣalduñ: ṣaldı Tİ; Gözi: gözüñ Tİ, DB, T; Mekrin: mekri Tİ

[6210] 7a - Olan ne: olan Tİ, DB, T, BM
7b - N'ola ger: n'ola Dİ; Bilmese: bilmezse Dİ

**659**[6211]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[6212]

1.[6213] Ne ġamzeñ oḫı kim atsañ nişāna irer iy meh-rū
Yavuz göz görmesün sini eyā Türk-i kemān-ebrū

2.[6214] Göñül zülfüñ ʿiḳābınuñ ʿuḳābı çengine düşmiş
Nite kim avda şāhīnüñ düşe çengālına tīhū

3.[6215] İ niçe şīr-merdi kim gözüñ ālile ṣayd itdi
Cihānda görmedi kimse bu resme şīr-gīr-āhū

4. Yüzüñ renginden itmişdür şaḳāyıḳ yañaġın gül-gūn
Ṣaçuñ müşginden olmışdur benefşe ʿanberīn-gīsū

5.[6216] Yüzüñde ḫālüñi gördi ʿacablayu göñül eydür
Ki yā Rab bu gülistāna ne vaḳtin girdi bu Hindū

6.[6217] Nice ʿaẕb olmasun baña şehā ʿışḳuñ ʿaẕābı kim
Cihānda yoḫ senüñ bigi büt-i ḫoş-ṣūret ü ḫoş-ḫū

7. Ḳadüñ ʿarʿar ṣaçuñ ʿanber tenüñ nesrīn beñüñ müşgīn
Gözüñ nergis sözüñ şekker yüzüñ lāle dişüñ lülü

---

[6211] * H. 210b, Tİ. 134a, DB. 272a (bn. 272a), T. 234a (bn. 137a), BM. 183b, Dİ. 159b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[6212] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6213] 1b - Görmesün: irmesün Dİ

[6214] 2a - Düşmiş: düşdi DB, T
2b - Düşe: düşer Tİ, DB, T; Çengālına minḳārına Tİ, DB, T

[6215] 3a - Niçe: nice BM, Dİ; Şīr-merdi: şīr ü merdi BM / şīr-i merdi Dİ

[6216] 5b - Gülistāna: gülistānda Dİ; Ne vaḳtin: nireden Dİ

[6217] 6b - Bigi: gibi DB, T

8.[6218] Eger büt-ḫāneye sinüñ cemālüñ āyeti irse
Diye bütler *teʿālā'llāhu lā ḫallāḳa illā hū*

9.[6219] Bugün çün Aḥmedī sinüñ hevāña āşinā oldı
Cihān düşmen olurısa aña iy dost ne ḳayġu

[6218] 8a - İrse: itse Tİ / inse DB, T
8b - Teʿālā'llāhü: teʿālā'llāh ki BM
[6219] 9b - Düşmen olurısa: aġyār olursa DB, T; İy dost: ne ġuṣṣa BM

**660**[6220]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Başlık Yok**[6221]

1. Vardur ʿilāc ʿilmile dürlü saḳāmete
Ben ol saḳīmem uş ki*iremezem selāmete

2.[6222] İçüm yanar u ṭaşum erir şemʿ bigi zār
Ḳanı ṭabīb ki*ide naẓar bu ʿalāmete

3.[6223] Cānum dutışur oda gözüm ḳan içindedür
Bu derdile mizāc döyer mi saḳāmete

4.[6224] Ḳad ḳāmeti'l-ḳıyāmeti taḥḳīḳ ider gözi
Göñül ne ḳalduñ ol ruḫı ol ḳadd ü ḳāmete

5.[6225] Dirler ki ʿışḳı cāna nedāmet ider velī
Cān ki*anda ʿışḳ olmaya irer nedāmete

6. Çün şemʿ nūr ʿışḳına yaḳıla nūr olur
Yanmayıcaḳ irişimez ol bu kerāmete

7.[6226] Yüzüñ görem diyü geçer ol ḥasretile ʿömr

---

[6220] * H. 216b, Tİ. 145a, V. 69b (bn. 69b), Dİ. 155b
* Bu şiir DB, T ve BM nüshalarında yoktur.

[6221] H nüshasında bu şiir için bir başlık atılmamış, kendinden önceki tercʿ-i bendden hemen sonra başlıksız olarak başlatılmıştır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[6222] 2a - Yanar u: yanar V
2b - Ki*ide: ide Dİ

[6223] 3a - İçindedür: içinde ġarḳ Tİ, V, Dİ
3b - Döyer: ire Tİ, Dİ; Saḳāmete: istiḳāmete Tİ, Dİ

[6224] 4a - Ḳāmeti'l-ḳıyāmeti: ḳıyāmeti'l-ḳıyāmete Tİ / ḳāmeti'l-ḳıyāme Dİ
4b - Ḳalduñ: ḳılduñ Tİ; Ol ruḫı: ol ruḫ u Tİ, Dİ / ruḫı u V

[6225] 5a - ʿIşḳı: ʿışḳ V, Dİ; İder: der V
5b - Cān ki*anda: ol cān ki V; ʿIşḳ: ʿışḳı V

[6226] 7a - ʿÖmr: ġam Tİ, Dİ

Eyvāy eger bu ḥasreti iltem ḳıyāmete

8.[6227] Çün yār ʿāfiyetde selāmet ola müdām
Ne ġuṣṣa Aḥmedī irerise saḳāmete

9.[6228] Şemʿüñ cemāli çün ola rūşen ne ġam eger
Pervānelerden oda düşerse tamāmete

[6227] 8a - ʿĀfiyetde: ʿāfiyetle Tİ, Dİ
[6228] 9a - Şemʿüñ: şemʿi V

**661**[6229]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu fi'l-ġazeliyyāt**[6230]

1. Yüzüñüñ şemʿine pervānedür māh
   Lebüñe teşne-kevṣer sālile māh

2.[6231] Ṣaçuñ sevdāsını nice*eydeyim kim
   Muṭavvel ḳıṣṣadur u ʿömr kūtāh

3. Nice yumşada āhum göñlüñi kim
   Ol āhendür ü bād-ı serddür āh

4. Zenaḫdānuña dutuldı dil ü cān
   Niçe Yūsuf'ları ḳayd itdi bu çāh

5. Gözüñ olʿayn-i fitnedür ki siḥri
   Hezārān zāhidi eyledi güm-rāh

6. Firāḳuñda yaḳıldı cānum oda
   Niçe yaḳılayım raḥm eyle li'llāh

7. Yüzüñi ẕikr idicek Aḥmedī'nüñ
   Laṭīf olur sözi vü ḫūb u dil-ḫᵕāh

---

[6229] * H. 217a, V. 71a (bn. 71a)
* Bu şiir Tİ, DB, T, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

[6230] H nüshasındaki başlıktır.

[6231] 2a - Eydeyim: ideyim V
2b - Ḳıṣṣadur u: ḳıṣṣadur V

**662**[6232]

***Feʿilātü / Fāʿilātün / Feʿilātü / Fāʿilātün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[6233]

1.[6234] Niçe derdüm ola penhān göñülile cān içinde
Niçe şemʿ bigi yanam od u dūd-mān içinde

2. Bu dudaḫ mıdur ya cān mı yaḫūẕ āb-ı zinde-gānī
Ya şeker midür ya kevṣer ḳaluram gümān içinde

3. N'ola ʿaḳlıla dil ü cān ḳorısa yoluña ʿāşıḳ
Ki bu yolda aṣṣı oldur ki*olalar ziyān içinde

4.[6235] Ḳurıban ḳaşuñ kemānın atar uş ḳażā oḫını
Ol oḳa hedef olan cān ola mı emān içinde

5.[6236] Yaşumıla reng-i sūzum dil uẕātdı şemʿ bigi
Nice gizlü ḳala derdüm i ʿaceb bu cān içinde

6.[6237] Ne vefā ümīd iderler gözüñ ālını görenler
Ki vefānuñ oldı ʿAnḳā eṣeri cihān içinde

7. Nice zinde pīrdür gör bugün Aḥmedī kim anuñ
İremez hezār yigit sözine beyān içinde

---

6232 * H. 217a, DB. 296b (bn. 316b)
* Bu şiir Tİ, T, V, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

6233 H nüshasındaki başlıktır.

6234 1a - Penhān: çāre DB (SK: penhān DB)
1b - Yanam: cānum yana DB; Od u dūd-mān: od ḳan DB

6235 4a - Uş ḳażā oḫını: oḫların ġamzeñ DB
4b - Hedef: nişān DB

6236 5b - Derdüm: rāzum DB; İ ʿaceb bu cān: bu dilile cān DB

6237 6a - Gözüñ ālını görenler: ʿacebā seni sevenler DB

**663**[6238]

***Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿīlü / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[6239]

1.[6240] Ādem dimeyeler aña kim yārın unıda
ʿAhd ide bugün yārıyıla yarın unıda

2. Yār aña diyeler ki ḳıla cevre taḥammül
Luṭfını aña yāruñ u āzārın unıda

3.[6241] Gül ʿāşıḳı ol ola bu biñ ḫār içinde
Vālih ola bir renge ḳamu ḫārın unıda

4.[6242] Yār ol kişi ola ki dil ü cānıla fikri
Yārında ola cümle ser ü kārın unıda

5.[6243] ʿĀşıḳ kim ola ol ki cemālinde ḥabībüñ
Maḥv olıbanuñ kendüzinüñ varın unıda

6. Ne şekl durur bu ki görürse anı rıḍvān
Ḥayrān ola ḫulduñ gül ü gül-zārın unıda

7. Çün Aḥmedī ide ṣıfatın laʿl-i lebüñüñ
Ṭūṭī sebaḳın yañıla tekrārın unıda

---

6238 * H. 217b, Tİ. 134a, DB. 279a (bn. 279a), V. 162a (bn. 162a), BM. 168a, Dİ. 138b
* Bu şiir T nüshasında yoktur.

6239 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ḥarfü'l-he" şeklinde başlık atılmıştır.

6240 1a - Ādem dimeyeler: ādem mi diyeler V
1b - İde: eyle DB; Bugün yārıyıla: bugün yārıla DB, V / yārıla bugün BM; Yarın: diyārın DB

6241 3a - Bu: ki Tİ, DB, V, BM; Ḫār: ḫāruñ Tİ, DB, Dİ

6242 4b - Ser ü: söz DB

6243 5a - Kim: ol V; Ki: kim DB; Cemālinde: cemāline V

**664**[6244]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[6245]

1.[6246] Odum ki didüm eksile irsem viṣālüñe
Artar niçe ki çoḫ naẓar itdüm cemālüñe

2.[6247] Kim ḥūrī vü melek didi kim ay u gün saña
Ḥayretden irişemedi kimse kemālüñe

3.[6248] Rūşen olur yüzüñi görene ki ṣuñʿ eli
Bir daḫı naḳş yazmadı yazmaz miṣālüñe

4.[6249] ʿAnber ṣaçuñ kemendine oldı göñül esīr
Gül yañaġuñda baḫalı ol zülf ü ḫālüñe

5.[6250] Āb-ı ḥayātı ideyidi saña ḫāk-i pāy
Ger Ḫıżr irse laʿl-i lebüñde zülālüñe

6.[6251] Ḳıldum heves ḫayālüñi düşümde görmege
Çün uyḥu yoḫ ḫayāldür irmek ḫayālüñe

7. İki cihānı terk ide yoluñda Aḥmedī
Bir daḫı dest-res bulurısa viṣālüñe

---

6244 * H. 217b, Tİ. 134a, DB. 279b (bn. 279b), V. 162b (bn. 162b), BM. 168b, Dİ. 138b
* Bu şiir T nüshasında yoktur.

6245 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

6246 1a - Ki didüm: didüm ki DB
1b - Niçe ki: nice kim BM

6247 2a - Ḥūrī vü: ḥūrī kim DB / ḥūr u BM; Didi kim: kim BM

6248 3a - Ki: kim BM
3b - Yazmaz: yazamaz BM

6249 4b - Ol: uş DB; Zülf ü ḫālüñe: müşg-i ḫālüñe Tİ, DB, Dİ / zülf-i ḫālüñe V / ḫāl-i zülfüñe BM

6250 5a - Āb-ı ḥayātı: āb-ı ḥayāt DB, Dİ

6251 6b - Ḫayāldür: ḫayāl durur Dİ

**665**[6252]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[6253]

1. Eger zühre eger mihr ü eger meh
   Degül yüzüñden ille nīm-şemme

2.[6254] Dilerse serv öykine boyuña
   ʿAceb mi ki*olur uzun kişi ebleh

3.[6255] Yüzüñe beñzerem dimiş gül-i ter
   Ḳamu vechile bu söz nā-müvecceh

4. Göñül biñ dürlü rāḥatda olursa
   Yüzüñ görmeyicek olmaz müreffeh

5.[6256] Senüñ ʿışḳuñ yolını her ki varmaz
   Ola ḥacca daḫı varursa bī-reh

6.[6257] Ayaġuñ tozın itse sürme nergis
   Ḳala mıdı ʿaceb bu resme ekmeh

7. Yig ola Aḥmedī her pādişehden
   Eger ḳulum diriseñ aña iy şeh

---

[6252] * H. 217b, Tİ. 141a, DB. 275a (bn. 275a), T. 236b (bn. 95b)
* Bu şiir V, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

[6253] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6254] 2a - Dilerse: diler ki DB, T
2b - Ki*olur: olsa DB, T

[6255] 3b - Bu: yüz DB

[6256] 5a - Ki: kim DB
5b - Ola: olur Tİ, DB, T; Daḫı varursa: varursa daḫı Tİ, DB, T

[6257] 6a - Tozın: tozını Tİ, DB, T; İtse sürme: sürme itse Tİ, DB, T

**666**[6258]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[6259]

1. Ṣaçuñ oldı bana yeldā bu gice
Başumı ḳıldı pür sevdā bu gice

2.[6260] Senüñle gice çünkim ḳadr olur
Gerekdür kim ola iḥyā bu gice

3.[6261] Dilerem şemʿ bigi ṭāña ḳalıb
Yaḫılam ḳarşuña şāhā bu gice

4. Yüzüñ nūrına maḥv olam ki benlik
Getürmeye bana ġavġā bu gice

5.[6262] Hilālin ḳaşuñuñ gördüm ʿaceb mi
Ki*ola ʿaḳlum girü şeydā bu gice

6.[6263] Unıda ḫuld bezmin ṣoḥbetüñi
Görürse zühre-yi zehrā bu gice

7. Degir ʿömr-i ebed itdügi ṣoḥbet
Senüñle Aḥmedī tenhā bu gice

---

[6258] H. 218a, Tİ. 134b, DB. 289a (bn. 289a), T. 245a (bn. 154a), V. 162b (bn. 162b), BM. 168b, Dİ. 139a

[6259] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu": T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6260] 2a - Gice çünkim: çünkim gice Tİ / çünki gice DB, T

[6261] 3a - Bigi: gibi DB, T

[6262] 5a - ʿAceb mi: ʿaceb kim BM
5b - Ki*ola: ola Dİ

[6263] 6a - Ṣoḥbetüñi: ṣoḥbetüñüñ V, BM

**667**[6264]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[6265]

1.[6266] İderler sünbüle zülfüñi teşbīh
Bu sevdā sözine olmaya tevcīh

2.[6267] Lebüñe çeşme-yi ḥayvān dimişler
Bu şīrīn söz *li'llāh fīh-i mā-fīh*

3.[6268] Gözüñ durur ṣalan dīnlere teşvīş
Dudaġuñdur viren cānlara tevfīh

4. Beşer dirler ṭapuña *ḥāşā li'llāh*
Bu addan iderem ben sini tenzīh

5.[6269] Yüzüñi gören inṣāfı olursa
Gülile erġavānı ide teşvīh

6. Firāḳuñda yanıbanuñ eridüm
Nite kim od içinde şemʿ ile pīh

7.[6270] İşiden Aḥmedī sözini eydür
Meger budur kitāb-ı Fīh-i Mā-Fīh

---

[6264] * H. 218a, Tİ. 134b, DB. 297a (bn. 317a), T. 252b (bn. 159b), V. 163a (bn. 163a), BM. 169a
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.

[6265] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "velehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6266] 1a - İderler: ider BM
1b - Sözine: sözile DB, T

[6267] 2a - Lebüñe: lebüñi Tİ
2b - Söz: söze V

[6268] 3a - Dīnlere: dillere DB, T

[6269] 5b - Erġavānı: erġavāna DB, T, V

[6270] 7a - Aḥmedī sözini: Aḥmedī'nüñ sözin Tİ, DB, T

**668**[6271]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[6272]

1.[6273] Eger hicrüñ ḳalursa bu ḳarāra
İçüm lāle bigi yanub ḳarara

2. Ṣaçuñ sevdāsına cān kim ulaşdı
Perīşāndur nice tende ḳarara

3.[6274] Gözüm başuma ḳan ṭūfānı ṣaldı
Daḫı n'ide baña bu baḫt-ı ḳara

4.[6275] Nice döysün ciger kim şemʿ bigi
Erir hicrüñ odından seng-i ḫāra

5.[6276] Yüregi yara urdı ġamzeñ oḫı
Ne vaḳt oñılısar yā Rab bu yara

6.[6277] Sever luṭfuñ bigi ḳahruñı göñül
Velī böyle gerekmez yār yāra

7. Bu derde ṣabr eyle Aḥmedī kim
Müdārādur hemīn taḳdīre çāre

---

[6271] H. 218b, Tİ. 134b, DB. 289b (bn. 289b), T. 245b (bn. 154b), V. 163a (bn. 163a), BM. 169b, Dİ. 139a

[6272] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6273] 1a - Bu: bir DB, T
1b - Bigi: gibi DB, T

[6274] 3a - Başuma: yaşuma Dİ

[6275] 4a - Ciger: yürek Tİ, DB, T; Bigi: gibi DB, T

[6276] 5a - Yüregi: yürege DB, T
5b - Oñılısar: oñıla BM

[6277] 6a - Bigi: gibi DB, T, V, BM
6b - Yār: yāra BM

**669**[6278]

***Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[6279]

1. İ yār ʿömri yile virme aldanıb bu yire
   Ki ʿāḳil ol ki bunı hergiz ögmeye vü yire

2.[6280] Eyü yavuz ne ki bulursa yir velī ṭoymaz
   Ne ṭoydı nesne vü ne ḫoẕ ṭoyasıdur bu yire

3.[6281] Ḳo ġonca bigi bu ḳabżı gerekse gül bigi basṭ
   Bahārdur varalum bir laṭīf ü tāze yire

4. Gözüñi aç naẓar it gör ki raḥmet āṣārı
   Nicesi gökden iner laḥẓa laḥẓa üşbu yire

5. Çü bāġda güle ḳarşu nevā ider bülbül
   Bir iki ayaġ içelüm ḳulaġ dutub bu yire

6.[6282] Bir iki gün geçelüm ḫoş i yār çün bildüñ
   Ki dehr işi bu kim yārı yārdan ayıra

7.[6283] ʿAceb mi itdiyise Aḥmedī'yi ʿışḳuña mest
   Gözüñ ki siḥrile yoldan ferişteleri yıra

---

[6278] * H. 218b, Tİ. 135a, V. 163b (bn. 163b), BM. 169b, Dİ. 139b
* Bu şiir DB ve T nüshalarında yoktur.

[6279] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[6280] 2a - Bulursa: bulur V, BM
2b - Nesne: nesneden Tİ

[6281] 3b - Laṭīf ü: laṭīf V, BM

[6282] 6a - Gün: dem Tİ, V, BM, Dİ
6b - Dehr: dehrüñ Tİ, Dİ; Kim: ki V; Yārdan: yārından V

[6283] 7a - ʿIşḳuña: ʿışḳuñ Tİ, V

**670**[6284]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[6285]

1.[6286] Urur ʿışḳuñ odı cānda zebāne
ʿAceb mi söz bigi düşsem zübāna

2.[6287] Gözüm yaşını ʿummān gördi dir kim
Ne deryādur bu ki*aña yoḫ kerāne

3.[6288] Kemānı ḳaşuñuñ ġamzeñ oḫına
Benüm cānumı itmişdür nişāne

4. Ḫayāli ḳaddüñüñ gitmez gözümden
Ki servüñ meyli*olur āb-ı revāne

5.[6289] Uzaḥ sevdāsına düşen ṣaçuñuñ
Belā dāmında ḳalur cāvīẕāne

6.[6290] Baña luṭfuñ u ḳahruñ ḳamu ḫoşdur
Ki ḳalmaz ʿışḳ eri sūd u ziyāna

7.[6291] Diyicek Aḥmedī vaṣfın lebüñüñ
Olur cān fitne ol siḥr-i beyāna

---

[6284] H. 219a, Tİ. 135a, DB. 289b (bn. 289b), T. 245b (bn. 154b), V. 164a (bn. 164a), BM. 170a, Dİ. 139b

[6285] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6286] 1a - Zebāne: zübāna BM
1b - Bigi: gibi DB, T

[6287] 2b - Ki*aña: kim aña BM / kim Dİ; Yoḫ: yoḫdur BM, Dİ

[6288] 3a - Ġamzeñ: ġamze Dİ

[6289] 5a - Düşen: rūşen Dİ

[6290] 6a - Luṭfuñ: mihrüñ Tİ, DB, T, V / zülfüñ BM

[6291] 7b - Siḥr-i beyāna: siḥr ü beyāna DB, T, BM

**671**[6292]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ş̱erāhu**[6293]

1. Ol ala göz eger ḳaṣd ide āla
   Dil ü cān mülkini ʿişveyle ala

2. Kej ider fikri ol bārīk-bīn kim
   Ḳaşuñ ḳavsini beñzedür hilāle

3. Gözüñe baḫdı ser-mest oldı nergis
   Yüzüñi gördi oda yandı lāle

4.[6294] Ṭolaşdum dāne sevdāsıyla dāma
   Göñül vireliden ol zülf ü ḫāle

5. Ne sevdādur ki zülfüñüñ benefşe
   Ḫayāliyile beñzedi ḫayāle

6. Lebüñden būse isdedüm neçündür
   Cevābı telḫ bu şīrīn suāle

7. Ḳaşuñ naḳşını cāna ṣatun aldum
   Gözüñ bu beyʿümi ider iḳāle

8.[6295] Nice kim aġzuñuñ vaṣfında īcāz
   Ṣaçuñ fikrindedür lāzım iṭāle

---

[6292] H. 219a, Tİ. 135a, DB. 290a (bn. 290a), T. 246a (bn. 155a), V. 164a (bn. 164a), BM. 170a, Dİ. 139b

[6293] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6294] 4b - Zülf ü ḫāle: zülf-i ḫāle V, BM

[6295] 8b - Fikrindedür: ẕikrindedür Dİ

9.[6296] Lebüñ itdürür imlī Aḥmedī'ye
Ḫoş u rengīn ter ü şīrīn-maḳāle

10.[6297] Ṭoḳuzda dut ki Selmān'a iremez
Yidiyi ḫoẕ irişdürür kemāle

[6296] 9a - İtdürür: itdürdi Dİ; Aḥmedī'ye: Aḥmedī'yi BM
9b - Ḫoş: ter DB, T; Ter: ḫoş DB, T

[6297] 10a - Dut: dört V; İremez: irişmez BM
10b - Ḫoẕ: ḫoş V; İrişdürür: irişdürdi Tİ, DB, T

**672**[6298]

***Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[6299]

1.[6300] Āferīnişde saña çünki bulınmadı şebīh
Yirile gökde saña kimi ḳılayım teşbīh

2.[6301] Āb-ı ḥayvān dirisem dudaġuña yüzüñe şems
Bilmezem anı ne vechile idem ben tevcīh

3.[6302] Gül ki laʿl ü zer ü pīrūzedür ü lülü-yi ter
Bu ḳamu vechile yüzüñ bigi olmadı vecīh

4.[6303] Bāẕe nūş eyle ḥaḳīm ögüdine gūş olub
Ḳo faḳīhüñ sözüni eyleme aduñı sefīh

5. Feyż-i raḥmetdür ü āṣār-ı kerem ḳavl-i ṭabīb
Ḫabeṣile ḥadeṣ ü ḥayżıla dem baḥṣ-i faḳīh

6.[6304] Ṣūfi zerḳile diler ki*ola Ḥaḳ'a muḫliṣ-i ḫāṣ
Zer-i ḫāliṣ nicesi ide nüḥāsı temvīh

7. Aḥmedī'nüñ sözine ne söz ola şibh ü miṣāl
Ola mı hīç şebeh dürrile yāḳūta şebīh

---

[6298] * H. 219b, Tİ. 135a, DB. 297a (bn. 317a), T. 252a (bn. 159a), V. 164b (bn. 164b), Dİ. 140a
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

[6299] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6300] 1a - Ki: kim DB, T, V, Dİ; Bulınmadı: bulımadum V

[6301] 2b - Bilmezem anı ne: bilmez anı ki ne DB, T / bilmezem anı ki ne V

[6302] 3b - Bigi: gibi DB, T

[6303] 4a - Ögüdine: ögreden Dİ

[6304] 6a - Ki*ola: ola Dİ
6b - Temvīh: tevīh V

**673**[6305]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[6306]

1.[6307] Benefşe ṣaçlaruñ ṣalmış gül-i ter üstine sāye
Göñül ḥayrān u zār olmış bu reyḥān-ı semen-sāye

2. Ṭarāvetde atar ʿaksi lebüñ laʿl-i Bedaḫşān'a
Leṭāfetde urur ṭaʿne dişüñ lülü-yi lālāya

3.[6308] Ḫaṭūñ reyḥān-ı cennetdür yeşermiş kevs̱er üstinde
Ya raḥmetden bir āyetdür yazılmış bedriken aya

4.[6309] Ezel naḳḳāşı yazarken cemālüñ naḳşını ṭammış
Ḳalemden noḳṭa-yı ʿanber bu gül-berg-i dil-ārāya

5.[6310] Perīşān-ḥāl olmışdur göñül zülfüñ sevādında
Bu dīvāne neden düşmiş bu pīç-ā-pīç sevdāya

6.[6311] Ne bir gül bitdi gülşende ki beñzeye bu ruḫ-sāra
Ne bir serv oldı büstānda ki*ola hem-ber bu bālāya

7.[6312] Ne şīrīn şerḥ ider sinüñ lebüñi Aḥmedī yā Rab
Kim ögretdi bu sözleri bu ṭūṭī-yi şeker-ḫāya

---

6305 * H. 219b, Tİ. 135b, DB. 276a (bn. 276a), V. 164b (bn. 164b), BM. 170b, Dİ. 140b
* Bu şiir T nüshasında yoktur.

6306 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

6307 1b - Reyḥān-ı semen: reyḥān u semen Tİ, BM

6308 3a - Reyḥān-ı cennetdür: reyḥān u cennetdür BM; Üstinde: üstine DB
3b - Bedriken: bedri gün DB

6309 4a - Naḳşını: naḳşına Tİ

6310 5a - Sevādında: hevāsında Tİ, Dİ / sevādından DB, V, BM

6311 6b - Ne bir: ne DB; Oldı: urdı Tİ / irdi DB, V, Dİ; Hem-ber: hem-tā Tİ, DB, V, BM / sem-ber Dİ

6312 7a - Yā Rab: yāra DB, V
7b - Ögretdi: ögretmiş V

**674**[6313]

***Mefʿūlü / Mefāʿīlün / Mefʿūlü / Mefāʿīlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[6314]

1.[6315] Bilsem i ʿaceb n'itdüm ḫūnī gözüñe yāra
Kim yüregümi urdı ġamze oḫıla yara

2.[6316] Bu devr-i ḳamerde ol ne ḳopdı ki remz itse
Bir ġamzesi uyḫudan biñ fitneyi uyara

3.[6317] Vaḳt oldı viṣālüñ ki merhem ḳoya derdüme
Niçe bir ura hicrüñ cānuma benüm yara

4.[6318] Pervāneye ṣordum kim oda neye yanarsın
Didi ki yaḫılmadın irişimezem yāra

5.[6319] Sen cānuñı sevdükçe maʿ şūḳa yaramazsın
Var cānuñı terk eyle maʿ şūḳ işine yara

6.[6320] Cāndan içerü gizle ʿışḳuñı ki er oldur
Kim cān vire vü rāzın bildürmeye deyyāra

7.[6321] Gel Aḥmedī Eyyūb ol cevrine sen ol yāruñ

---

[6313] H. 220a, Tİ. 135b, DB. 296a (bn. 316a), T. 251a (bn. 158a), V. 165a (bn. 165a), BM. 170b, Dİ. 141a

[6314] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[6315] 1b - Yüregümi: yüregüme Tİ, DB, T; Ġamze: ġamzeñ DB, T, V

[6316] 2a - Ol: ol gör Tİ
2b - Fitneyi: fitnesi BM

[6317] 3a - Viṣālüñ ki: viṣālüñ kim Tİ, DB, T, Dİ / ki viṣālüñ V, BM
3b - Niçe bir ura: bu niçe ura DB, T / ya niçe ura V / nice bir ura BM

[6318] 4a - Yanarsın: düşersin Tİ, DB, T, V, BM, Dİ

[6319] 5a - Sevdükçe: sevdükde V

[6320] 6a - Gizle: gizle ki V, BM; Ki er oldur: er oldur kim Tİ, DB, T / er oldur V, BM
6b - Kim cān: cānın Tİ, DB, T; Vire ü: vire DB, T; Deyyāra: aġyāra DB, T

[6321] 7a - Gel: var V
7b - Sensinü: ger sini Tİ, DB, T, Dİ

Sensinü Zekeryā-veş ol bıçġuyıla yara

**675**[6322]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[6323]

1.[6324] Bāġdan çün gitdi zāġ u degdi nevbet bülbüle
Şarṭ ol kim ṭola yāḳūtıla zerrīn bülbüle

2.[6325] Cām iç nergis-ṣıfat dutma benefşe bigi ġam
Gül-sitānlarda feraḥdan söyleriken gül güle

3.[6326] Lāle-rūy u ġonca-leb sāḳī elinden nūş it
Şol şarābı kim görüb rengini anuñ gül güle

4. Bī-vefā devr-i ḳamerde nūş eyle cām-ı mey
Ṣubḥ-dem ḳumrı vü bülbül ḫoş iderken ġulġule

5. Kendüyiçün sevdi sini ḳamu ḳullar līki ben
Sevmişem sini senüñçün beñzeye mi ḳul ḳula

6.[6327] Sensin ol kim Zū'l-fiḳār'ı baġlanub atlanıcaḫ
Sini her kim göre dir atlandı Ḥaydar Düldül'e

7.[6328] Aḥmedī medḥüñde çünkim rāst ide naġmesin
Kimsene ḳulaḫ duta mı daḫı hergiz bülbüle

---

[6322] * H. 220a, Tİ. 135b, DB. 285b (bn. 285b), T. 242a (bn. 151a), V. 165a (bn. 165a), BM. 171a, Dİ. 140b

* Bu şiir H, Tİ, DB, T, BM ve Dİ nüshalarında 7; V nüshasında 6 beyittir.

[6323] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6324] 1b - Şarṭ: şarṭı Dİ

[6325] 2a - Cām: cāmı Dİ

2b - Ferāḥdan: ḳadeḥden BM

[6326] 3a - Lāle-rūy u ġonca-leb: lāle-rūy-ı ġonca-leb Tİ, BM

3b - Görüb rengini anuñ: anuñ rengini görüb DB, T, V

[6327] Bu beyit V nüshasında yoktur.

[6328] 7a - Medḥüñde çünkim: çünkim medḥüñde DB

**676**[6329]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[6330]

1.[6331] Bu resme kim gözüñ başladı āla
Niçe ʿāṣıḳlaruñ kim cānın ala

2. Ḥayādan gül eridi çünki gördi
Yañaġuñ alın iy gözleri ala

3.[6332] Lebüñ ʿışḳından oldı ġonca dil-teng
Yüzüñ şavḳından oda yandı lāle

4. Yañaġuñ vaṣfıdur rengīn ʿibāret
Dudaġuñ şerḥidür şīrīn-maḳāle

5. Ḳaşuñ gördi hilāl oldı muḳavves
Yüzüñe baḫdı gün düşdi zevāle

6.[6333] Cefā-pīşe ṣaçuñ īmāna düşmen
Siyeh-dil gözlerüñ cāna ḥavāle

7.[6334] Firāḳuñ cengine oldum giriftār
ʿAceb mi ger ḳılam ney bigi nāle

8. Dilümdedür lebüñ ẕikri anuñçun

---

[6329] H. 220b, Tİ. 136a, DB. 290b (bn. 290b), T. 246b (bn. 155b), V. 165b (bn. 165b), BM. 171a, Dİ. 141a

[6330] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve Dİ nüshalarında "velehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6331] 1b - Niçe: nice Dİ; Kim: ol Dİ

[6332] 3a - ʿIşḳından: ʿışḳında Tİ, DB
3b - Oda yandı: oldı DB (SK: oda yandı DB)

[6333] 6a - Düşmen: düşmiş V, BM

[6334] 7b - Bigi: gibi DB, T

Sözüm ṭaʿne urur āb-ı zülāle

9.[6335] Gider ʿAṭṭār'a Saʿdī'nüñ kelāmı
İreli Aḥmedī sözi kemāle

[6335] 9b - Sözi: naẓmı Tİ, DB, T, V

**677**[6336]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[6337]

1. Bāẕe-yi beẕ-fiʿli şarṭ ol kim müsülmān içmeye
   Ṭuʿme-yi kāferdür anı ehl-i īmān içmeye

2. Anı kim *ümmü'l-ḫabāyiṣ*dür içe mi pāk olan
   Kimde kim vardur ṭahāret bevl-i şeyṭān içmeye

3.[6338] Raḥmet-i raḥmāndan anı iş iden maḥrūm olur
   Pes anı her kim dilerse luṭf-ı raḥmān içmeye

4.[6339] ʿĀḳili mecnūn ḳılur u ʿālimi cāhil ider
   Pes anı ol kişi kim olmaya nā-dān içmeye

5.[6340] Āfet-i cān u belā-yı ten durur bī-şek anı
   Kimde kim var mihr-i ten yāḫūẕ ġam-ı cān içmeye

6.[6341] Ṣırfın añma Ḫıżr bigi varlığını*iden ṭaleb
   Ger iderlerse*aña memzūc āb-ı ḥayvān içmeye

7.[6342] Māye-yi ṭuġyān durur ol ḥayż ḳanı pes anı
   Aḥmedī çünkim degüldür ehl-i ṭuġyān içmeye

---

[6336] H. 220b, Tİ. 136a, DB. 286a (bn. 286a), T. 242a (bn. 151a), V. 166a (bn. 166a), BM. 171b, Dİ. 141b

[6337] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6338] 3b - Pes: bes V, BM, Dİ

[6339] 4a - Ḳılur u: ḳılur DB, T, BM
4b - Pes: bes DB, T, V, BM, Dİ

[6340] 5b - Ten: cān V

[6341] 6b - İderlerse: olursa DB, T

[6342] 7a - Pes: bes DB, T, BM

**678**[6343]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[6344]

1. Bir dem olam diyen kişi sen yüzi ayıla
   N'ola eger belāñı çeke yıl u ayıla

2.[6345] Ol ʿaḳl kim anı gözüñüñ ʿişvesi*esrüde
   Ger ayılur olursa ḳıyāmetden ayıla

3.[6346] Ġamzeñ ḳanumı içeriken dīne ḳaṣd ider
   Kişi eyit ki n'ide bu ʿayn-i belāyıla

4.[6347] Cānumı ḳahrıla çeküb almaḫ ne iḥtiyāc
   Ben ḫoẕ yoluñda ḳomışam anı rıżāyıla

5. ʿIşḳuñ ḥarīfi degülem illā ki bu ḳader
   Vardur ki hīç kimse çaḫışmaz ḳażāyıla

6. ʿÖmrüm mükedder eyleme bir ṣāfī ṣun baña
   ʿÖmr ol durur ki süreler anı ṣafāyıla

7.[6348] Dirler ki Aḥmedī bula yārı vay anı kim
   ʿÖmrin ḳamu yile vire ney bigi vāyıla

---

[6343] * H. 221a, Tİ. 136a, DB. 279b (bn. 279b), T. 237a (bn. 96a), V. 166b (bn. 166b), Dİ. 141b
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB, V ve Dİ nüshalarında 7; T nüshasında 4 beyittir.
* T nüshasında şiirin bulunduğu varaklar kopuk olduğu için ilk 3 beyit yoktur.

[6344] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6345] 2a - ʿİşvesi: ʿışḳı Tİ, Dİ

[6346] 3b - Belāyıla: ʿanāyıla DB, V

[6347] 4a - İḥtiyāc: fāide DB, T

[6348] 7a - Yārı: yārın Dİ
7b - Bu mısra DB ve T nüshalarında sayfanın kenarına yazılmıştır. Ḳamu yile vire ney bigi: geçüre olmayası işde DB, T

**679**[6349]

***Mef'ūlü / Mefā'īlü / Mefā'īlü / Fe'ūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu ḳabrehu**[6350]

1. Bir kez daḫı itmek dilerem sini neẓāre
Zi devlet ele girürise ʿömr-i dū-bāre

2.[6351] Dāyim naẓarı yüzüñe diler ḳıla gözüm
Rūşen göz ola ki*ide bu gül-zāra neẓāre

3.[6352] Çāre ideyim saña didüñ çünki firāḳuñ
Biñ yara idibdür cigeri daḫı ne çāre

4.[6353] Bülbül yañaġuñ vaṣfını iderdi seḥerde
Gül şavḳuñıla ḫullelerin eyledi pāre

5. Aġzuñda dişüñ naẓmını her kim göre eydür
Kim gördi ki rūşen ola gündüzde sitāre

6.[6354] İdem gözüme sürme yoluñda süreriken
Yüzümi ururdum ayaġuñdaġı ġubāra

7. ʿĀlem ḳamu ʿışḳuña getürmişdür irādet
Kimdür ki gele Aḥmedī arada şümāra

---

[6349] H. 221a, Tİ. 136a, DB. 294b (bn. 294b), T. 250a (bn. 157a), V. 166b (bn. 166b), BM. 172a, Dİ. 142a

[6350] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[6351] 2b - Ki*ide: ide BM

[6352] 3a - İdeyim: ideyin Dİ
3b - Yara: pāre Tİ, BM, Dİ; Çāre: yara V

[6353] 4a - İderdi: yād itdi DB, T

[6354] 6b - Ururdum: irürsem Dİ

**680**[6355]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[6356]

1.[6357] Boyuñı serv görse bāġ içinde
Diye ṭūbī durur uçmaġ içinde

2.[6358] Yüzüñe zülfüñe gözüñe ḥayrān
Gül ü reyḥān u nergis bāġ içinde

3. Ne gevherdür lebüñ kim ḥasretinden
Gözümdür teşne-leb ırmaġ içinde

4.[6359] Ṣaçuñdan bir girih çöz kim göresin
Ne cānlar var esīr ol aġ içinde

5.[6360] Ne ġoncadur lebüñ kim şavḳıyıla
Yaḫılur lāle böyle dāġ içinde

6.[6361] Ḫıżır āb-ı ḥayāt isdemeyeydi
Ne var bilseydi bu dudaġ içinde

7. Getür ciddile cām-ı mey ki ʿāḳil
Geçürmez ʿömri hergiz lāġ içinde

---

[6355] H. 221b, Tİ. 136b, DB. 290b (bn. 290b), T. 246b (bn. 155b), V. 167a (bn. 167a), BM. 172a, Dİ. 142a

[6356] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6357] 1a - Görse: gör V

[6358] 2a - Yüzüñe: yüzüñ ü DB, T; Zülfüñe: zülfüñ ü DB, T

[6359] 4a - Çöz: çün BM
4b - Aġ: bāġ Tİ, DB, T, V, Dİ / duzāġ BM

[6360] 5a - Ne ġoncadur lebüñ: lebüñ ne ġoncadur V

[6361] 6b - Bilseydi: bileydi DB, T

8.[6362] Elüme ṣun ki mey alam görinür
Gözüme sırr-ı rūḥ ayāġ içinde

9.[6363] Bula şeh devletinde Aḥmedī baḫt
Nice ḳala güher ṭoprāġ içinde

[6362] 8a - Ṣun: çün DB, T, Dİ
[6363] 9b - Nice: niçe Tİ, BM

**681**[6364]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[6365]

1. Baġladı biñ cānı zülfüñ bir ḳıla
Daḫı dürlü fitne var mı kim ḳıla

2. Ḳaşuñuñ miḥrābı varken kim ola
Kim namāzın Kaʿbe'ye ḳarşu ḳıla

3.[6366] Ay alnuñ ḥasretiyile erir
Gün yüzüñe müşterīdür şavḳıla

4. Cānları ḳıldı muḥayyer ṣaçlaruñ
Daḫı nedür kīnesi ʿuşşāḳıla

5.[6367] Gül yüzüñe öykünürimiş ṣabā
Yile virdi defterin evrāḳıla

6.[6368] Vaḳt-i gül lāle bigi*elden ḳoma cām
Çünki gider ʿömr bārī ẕevḳile

7.[6369] Nāle itsem n'ola çün beñzetdi ʿışḳ
Ḳaşumı çenge vü cismümi ḳıla

---

[6364] H. 221b, Tİ. 136b, DB. 293b (bn. 293b), T. 249a (bn. 150a), V. 166a (bn. 166a), BM. 172b, Dİ. 142b

[6365] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6366] 3b - Müşterīdür: müşterī V

[6367] 5a - Ṣabā: ṣabāḥ V, BM

[6368] 6a - Bigi: gibi DB, T
6b - Gider: geçer V

[6369] 7a - N'ola: ola V
7b - Ḳaşumı: ḳāmetümi DB, T; Çenge vü: çenge DB, T

8.[6370] Sözde Ḥassān-ı zamāndur Aḥmedī
Beñzer aña ḫaṣm olan yaḳıla

9.[6371] Ney-şeker bigi ola mı būriyā
Yā ruṭab ṭaʿmın vire mi bāḳıla

[6370] 8b - Yaḳıla: bāḳıla DB, T, BM, Dİ
[6371] 9a - Bigi: gibi DB, T

**682**[6372]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[6373]

1.[6374] Cān kim dudaġuñı şekeristāna beñzede
Şīrīn-ter ol ki çeşme-yi ḥayvāna beñzede

2. Sünbül ṣaçuñı gül yañaġuñda gören kişi
Zülfüñi küfre yüzüñi īmāna beñzede

3.[6375] Nūr u żiyā yüzüñden alur ayıla güneş
Kişi anı nice gül-i ḫandāna beñzede

4.[6376] Ṭūbī vü sidredür bu ḳıyāmet ḳıyāmı ḳad
Kej-ʿ aḳl ki anı serv-i ḫırāmāna beñzede

5. Sinüñ ḳapuñda ṣıdḳıla ḳul olmaġı şehā
Dāvud olursa mülk-i Süleymān'a beñzede

6.[6377] Binüm günümi senden ıraḫ çün göre ṭabīb
Boḳrāṭ olursa kim şeb-i buḥrāna beñzede

7.[6378] Ehl-i kemāl Aḥmedī'yi *ḥāşā ḥāşā* kim

---

[6372] * H. 222a, Tİ. 136b, DB. 280a (bn. 280a), T. 237a (bn. 96a), V. 167a (bn. 167a), BM. 172b, Dİ. 142b
* Bu şiir H, Tİ, DB, T, V ve BM nüshalarında 8; Dİ nüshasında 7 beyittir.

[6373] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6374] 1a - Cān: çün BM; Kim: çün Dİ
1b - Ol ki: ol BM

[6375] 3a - Nūr u żiyā: nūr-ı żiyā DB, BM; Yüzüñden: yüzüñ V

[6376] 4a - Ḳıyāmı: ḳıyām T
4b - Ki anı: anı ki DB

[6377] 6a - Çün: ger Dİ
6b - Olursa: olur V / olurısa Dİ

[6378] 7a - Ehl-i kemāl: ehl-i dil olan Dİ
7b - Selmān u Ḫ˘ācū: Selmān Ḫo'cā BM

Selmān u Ḫ̆ācū variken Elvān’a beñzede

8.[6379] Dīvāne ol ki defterini Rūm ehlinüñ
Ben yazduġum bu naḳşıla dīvāna beñzede

[6379] Bu beyit Dİ nüshasında yoktur.

**683**[6380]

***Mef'ūlü / Fā'ilātü / Mefā'īlü / Fā'ilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[6381]

1. Cevrile cānumı oda yaḫmaḫ ne fāide
   Ẓulmıla göñlüm ivini yıḫmaḫ ne fāide

2.[6382] Çünkim naẓar idüb göremeyem cemālüñi
   Pes gözlerüm bu dünyeye baḫmaḫ ne fāide

3.[6383] Sen raḥm itmedükde baña ḥālumı görüb
   Ṭūfān bigi gözüm yaşı aḫmaḫ ne fāide

4.[6384] Göz ḳara ḳıldı ġamzeñ ider ʿālemi fenā
   Ḫalḳuñ ḳanına böyle ḳanıḫmaḫ ne fāide

5.[6385] Bir cānı almaġa ki yoluña fidīdür ol
   Kişiye bunca töhmeti daḫmaḫ ne fāide

6.[6386] Ol dostı ki sini idinüridi destigīr
   Düşmen bigi ayaġa bıraḫmaḫ ne fāide

7. Ṣabr eylegil bu cevre rıżāyıla Aḥmedī
   Yār itdügi cefāya ṭarıḫmaḫ ne fāide

---

[6380] H. 222b, Tİ. 137a, DB. 280a (bn. 280a), T. 237a (bn. 96a), V. 167b (bn. 167b), BM. 173a, Dİ. 143a

[6381] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6382] 2b - Pes: bes DB, T, V, BM, Dİ

[6383] 3a - Baña: benüm BM

[6384] 4b - Ḳanına: ḳanıya BM; Ḳanıḫmaḫ: bu ḳanmaḫ DB, T, V

[6385] 5a - Cānı: cān DB, T, V, BM; Yoluña: yoluñda V
5b - Daḫmaḫ: ṭanmaḫ BM

[6386] 6a - İdinüridi: iden didi Tİ / idem didi DB, T, Dİ / ider didi V, BM

**684**[6387]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[6388]

1. Cān mülkini dutalı yüzüñ ḫaṭṭ u ḫālile
Aldı göñül vilāyetini ġamzeñ ālıla

2.[6389] Uyḫu gele gözüme ḫayālüñ görem diyü
Gül bigi ʿömr gitdi yile bu ḫayālile

3.[6390] Zülfüñ ḳoḫusın almaġa bir kez yaşum bigi
Her yaña yüz sürinü yürürem şemālile

4.[6391] Tābına zühre yansa yüzüñüñ n'ola ki sen
Güni zevāle düşüresin bu cemālile

5.[6392] Dil-beste ḳaldı zülfüñe maʿnīde ḳıl yarıb
Dil nice vaṣf ide seni pes ḳīl u ḳālıla

6.[6393] Cān dudaġuña ḳarşu ciger-teşne*olub yanar
Bir söyne mi odum diyü āb-ı zülālile

7.[6394] Vaṣfın cemālüñüñ ideli naḳş Aḥmedī
Selmān'ı māt eyledi sözde kemālile

---

[6387] H. 222b, Tİ. 137a, DB. 280b (bn. 280b), T. 237b (bn. 96b), V. 168a (bn. 168a), BM. 173a, Dİ. 143a

[6388] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6389] 2b - ʿÖmr gitdi: gitdi ʿömr Tİ, DB, T, BM, Dİ / ʿömri gitdi V

[6390] 3a - Yaşum bigi: gözüm yaşı V
3b - Sürinü: süriyü Tİ, DB, T, Dİ

[6391] 4a - Yansa: yana BM

[6392] 5b - İde seni pes: ide seni bes DB, T, V, Dİ / idesin BM

[6393] 6a - Cān: çün BM; Olub: leb DB, T
6b - Bir söyne mi oldum diyü: ḫoş ṭut anı lebüñdegi DB, T

[6394] 7a - Naḳş Aḥmedī: Aḥmedī naḳş BM
7b - Selmān'ı: Selmān DB, T

**685**[6395]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[6396]

1.[6397] Çün oldı seyrile girü gün taḫt-ı sünbüle
Cām alsun eline eyid ol zülfi sünbüle

2.[6398] Mīzān-ı bezmi düz mey-i ʿanber-nesīmile
Çün rāst döndi saña bu mīzān-ı sünbüle

3.[6399] Gül-gūn şarābıla yüzüñi lāle-reng it
Ṣararmadın bu sebze vü reyḥān u sünbüle

4.[6400] Cān rāḥatı gerekse bu reyḥān-ı rūḥdan
Bir cām ṣun digil girü mercān u sünbüle

5.[6401] Bir bülbüle mey içiben alsun eline çeng
Ol kim nevāsı beñzer anuñ rāst-bülbüle

6.[6402] Nūş eyle bāẕe yāẕına anuñ çün atlana
Ḥaydar ṣanasın anı ki atlandı Düldül'e

7. Bülbül bigi*Aḥmedī söze gelsün diyen kişi
Ṣunsun *ʿale'ṣ-ṣabāḥ* aña bir ṭolu bülbüle

---

[6395] H. 222b, Tİ. 137a, DB. 282a (bn. 282a), T. 238b (bn. 145b), V. 168a (bn. 168a), BM. 173b, Dİ. 143b

[6396] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6397] 1a - Seyrile girü: seyri girü Tİ, DB, T, BM / girü seyr V; Gün: günüñ Tİ, DB, T

[6398] 2a - Mīzān-ı bezmi: mīzān-ı bezm Dİ; Düz: düze V / düze mi Dİ; Mey-i ʿanber: ʿanber Dİ
2b- Mīzān-ı sünbüle: mīzān u sünbüle Dİ

[6399] 3b - Ṣararmadın: ṣavurmadın Dİ

[6400] 4b - Cām: cāmı Dİ

[6401] 5b - Nevāsı: nüvāsı Dİ; Bülbüle: sünbüle DB, T

[6402] 6a - Eyle: ide V; Anuñ: anuñ kim Tİ, DB, T, BM; Çün: ki Dİ
6b - Anı ki: anı V / ki anı BM

**686**[6403]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[6404]

1. Cānumı fürḳat odına yaḫmaḫ ne fāide
   Göñlüm evini ẓulmıla yıḫmaḫ ne fāide

2. Her bir naẓarda kim ide biñ ḳan döker gözüñ
   Ḳan dökmege bu resme ḳanıḫmaḫ ne fāide

3.[6405] Bāġrumı başlu vü gözümi yaşlu idüben
   Dönüb benüm temāşama baḫmaḫ ne fāide

4.[6406] Ayaḫlara düşürmegiçün ḫ̆ār idüb beni
   İtmedügüm işi başa ḳaḫmaḫ ne fāide

5.[6407] Çün ben belāda ḫuşk-leb ü teşne-dil olam
   Seyl-āb olub gözüm yaşı aḫmaḫ ne fāide

6. Cānuña zaḫm urdısa ol ġamze Aḥmedī
   Tīr-i ḳażādur aña ṭarıḫmaḫ ne fāide

7. Kişi ki ṣabr itmeye ʿışḳuñ belāsına
   Kendüzine ḳuru adı ṭaḫmaḫ ne fāide

---

6403 * H. 223a, Tİ. 137a, DB. 280b (bn. 280b), T. 237b (bn. 96b), V. 168b (bn. 168b), Dİ. 143b
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB, T ve V nüshalarında 7; Dİ nüshasında 6 beyittir.

6404 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

6405 Bu beyit Dİ nüshasında yoktur.

6406 4a - Ḫ̆ār: ḫor DB, T

6407 5a - Belāda bulada DB
5b - Seyl-āb olub: seyl-āb DB

**687**[6408]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[6409]

1.[6410] Cemāl-i millet ü faḫr-ı zamāne
Fülān beg server ü mīr ü yigāne

2. Saʿādetde getürmedi*aña hem-tā
Zemīn döşeneli devr-i zamāne

3. Anuñ inʿāmınuñ yoḫdur ḥisābı
Anuñ iḥsānına yoḫdur kerāne

4. Ḳamu fiʿli durur mīr-āne anuñ
Nite kim luṭfı durur ḫüsrev-āne

5.[6411] Ṣenāsı vācib olmış ḳamu dilde
Duʿāsı farżdur pīr ü cüvāna

6.[6412] Kemānuñ sehmini ḳavse irürdüñ
Elüñi ṣunalı tīr ü kemāna

7.[6413] Seni server ideli şāh-ı ʿālem
İrişdi il ü şehr emn ü emāna

8.[6414] Yüzüñdür Aḥmedī'ye ʿīd ü meymūn

---

[6408] H. 223a, Tİ. 137b, DB. 291a (bn. 291a), T. 247a (bn. 156a), V. 168b (bn. 168b), BM. 174a, Dİ. 143b

[6409] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6410] 1b - Mīr ü yigāne: mīr-i yigāne Tİ, T, Dİ

[6411] 5b - Farżdur: farż durur BM; Pīr ü cüvāna: pīr-i cüvāna BM

[6412] 6a - Sehmini: ḳavsini Dİ

[6413] 7b - Şehr: şehre V / şehr ü BM

[6414] 8a - ʿĪd ü meymūn: ʿīd ü nevrūz Tİ, DB, T / ʿīd-i meymūn BM, Dİ

Aña ʿīd-āne vir itme bahāne

9. Melāʾik saña olsun yār u yāver
Ḥaḳ itsün devletüñi cāvīẕāne

**688**[6415]

***Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[6416]

1.[6417] Ḥaḳ her kimüñ kim cānını ḳahrıla diler ḳaraya
Meftūn ider göñlin anuñ bir ḳaşı gözi ḳaraya

2. Peyveste ḳurludur ḳaşuñ ġamzeñ ḫaẕengin atmaġa
Ne cānlar olur gör hedef bu ālıla yay ḳaraya

3. Baġrumı yara gözlerüñ bir yara urdı cānuma
Ol yaraya laʿlüñ meger dermān ide kim yaraya

4.[6418] Ol ġamzenüñ peykānına cānumı itmişem esīr
Yāra nicesi yaraya ṣabr eylemeyen yaraya

5.[6419] Her bir ḫamında zülfüñüñ biñ cān u dil yile varur
Meşşāṭa niçe kim çözüb müşgīn ṣaçuñı daraya

6. ʿĀşıḳ gerek kim araya göñli serāyın şöyle kim
Yarından artuḫ ḳomaya deyyārı hergiz araya

7. Yıḫdı*Aḥmedī'nüñ göñlüni hem yaḫdı cānın gözlerüñ
Ruḫṣat neçün virdüñ ʿaceb bu cāẕū-yı ḫūn-ḫˇāreye

---

[6415] * H. 223b, Tİ. 137b, DB. 287b (bn. 287b), T. 244a (bn. 153a), V. 169a (bn. 169a), Dİ. 144a
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

[6416] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6417] 1b - Ḳaşı gözi: gözi ḳaşı Tİ

[6418] 4a - Esīr: siper Tİ, DB, T, Dİ
4b - Eylemeyen: eylemedin Dİ

[6419] 5a - Ḫamında: çemende Dİ
5b - Niçe: nice V; Müşgīn: reyḥān V

**689**[6420]

*Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün*

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[6421]

1.[6422] Didi ḳaşumı ḳıble*idin didüm gözümüñ üstine
Didi*işügüme sür cebīn didüm gözümüñ üstine

2. Didi ki yaşlu gözüñe ger rūşināyī isdeseñ
Yolumda ol ḫāk-i zemīn didüm gözümüñ üstine

3.[6423] Didi şorana ʿışḳ işin n'olur diyü baġruñ başın
Göster aḫıdub gözyaşın didüm gözümüñ üstine

4.[6424] Didi işüñ nūr olmaġa ḳan yaş döküb şöyle ki şemʿ
Cānuñı ḳılġıl āteşīn didüm gözümüñ üstine

5.[6425] Didi ki dāyim yüzüme ṭoġrulıġıla ḳıl naẓar
Olmaḳ dilerseñ pāk-bīn didüm gözümüñ üstine

6. Didi ki ʿāşıḳsañ yaḳīn derdile olub hem-nişīn
Varlıḫda bini gör hemīn didüm gözümüñ üstine

7.[6426] Didi*Aḥmedī ger vaṣluñuñ bulmaḳ dilerseñ gevherin
Yaşuñı ḳıl deryā-yı Çīn didüm gözümüñ üstine

---

[6420] H. 223b, Tİ. 137b, DB. 288a (bn. 288a), T. 244a (bn. 153a), V. 169a (bn. 169a), BM. 174a, Dİ. 144b

[6421] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[6422] 1a - Didi ḳaşumı ḳıble*idin: didi baña bes ḳıl naẓar V; Didüm: didi BM
1b - Gözümüñ: yüzümüñ Dİ

[6423] 3a - N'olur: n'ola V; Baġruñ: baġrum Tİ, V, BM, Dİ
3b - Gözyaşın: ḳan yaşın Tİ, DB, T, V

[6424] 4a - Olmaġa: olmaġı DB, T; Ḳan yaş döküb: isterisen DB, T; Şöyle ki şemʿ: şöyle ki V / şöyle şemʿ BM

[6425] 5a - Didi ki: didi DB; Yüzüme: yüzüñe Tİ; Ḳıl: it Dİ
5b - Pāk-bīn: pāk-dīn DB, T / pāk u bīn BM

[6426] 7a - Didi*Aḥmedī: didi DB; Vaṣluñuñ: vaṣlumuñ Tİ, DB, T, BM, Dİ

**690**[6427]

***Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün / Müstefʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[6428]

1.[6429] Didi baña pes ḳıl naẓar didüm gözümüñ üstine
Didi beni*it nūr-ı baṣar didüm gözümüñ üstine

2.[6430] Didi dilerseñ gün bigi işügüme yüz süresin
Ṭoprāġa dök biñ biñ güher didüm gözümüñ üstine

3. Didi ayaġum tozunı sürme ideyim diriseñ
Baña*it yüzüñi ḫāk-i der didüm gözümüñ üstine

4.[6431] Didi yaşuñla ṣulayub kirpüklerüñile süpür
Bu yollarumı ser-te-ser didüm gözümüñ üstine

5.[6432] Didi baña bensüz seher nergis bigi*irseñ giceler
Yılduzı gözle tā seḥer didüm gözümüñ üstine

6.[6433] Didi ki ʿāşıḳlarumuñ yaşın görüb ʿummāna sen
Deryā nice*olur vir ḫaber didüm gözümüñ üstine

7.[6434] Didi*Aḥmedī bulam ṣafā dirseñ çü şemʿ oda yanub
Olsun aşuñ ḫūn-ı ciger didüm gözümüñ üstine

---

[6427] H. 224a, Tİ. 138a, DB. 288a (bn. 288a), T. 244b (bn. 153b), V. 170a (bn. 170a), BM. 174b, Dİ. 145a

[6428] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehuʿafā ʿanhu"; Dİ nüshasında "ve ayżān lehu fī-haẓā'l-maʿnī bi'l-Türkiyye" şeklinde başlık atılmıştır.

[6429] 1a - Pes ḳıl: bes ḳıl Tİ, T, BM, Dİ / ḳıl bes DB
1b - Didüm: didi BM

[6430] 2a - Süresin: süriyi sen Dİ
2b - Biñ biñ: yük yük DB, T / yig yig Dİ

[6431] 4b - Didüm: didi BM

[6432] 5a - Baña: saña Tİ, DB, T, Dİ; Bensüz: sensüz V; Bigi: gibi DB, T; İrseñ: irse Tİ, DB, T, V, BM, Dİ

[6433] 6a - Didi ki: didi V

[6434] 7b - Aşuñ: işüñ DB

**691**[6435]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[6436]

1.[6437] Dur iy sāḳī içelüm cām-ı bāde
Bu ʿömri virmegil gül bigi bāda

2. Otur Cem bigi cām-ı bāẕe nūş it
Getürme n'olısar encāmı yāda

3. Ḥicāb oldı saña senlik zi ṭāʿat
Ki senden ala varlıġuñı bāda

4.[6438] Şarāb-ı lāle-gūn nūş it ṣabāḥın
Ki göñlüñ ola gül bigi güşāde

5. Bulam zühdile dime cenneti kim
Ele cehdile girmez nā-nihāde

6.[6439] Şarāb iç Aḥmedī yoluñdan azma
Ne dirse ḳo disün her ʿaḳl-ı sāde

7.[6440] Çü gül pāk oldı ter-dāmenliġiçün
N'ola ṭaʿn itse*aña nā-pāk-zāde

---

[6435] * H. 224a, Tİ. 138a, DB. 291b (bn. 291b), T. 247a (bn. 156a), V. 170b (bn. 170b), BM. 174b, Dİ. 145b
* Bu şiir H, Tİ, DB, T, V ve Dİ nüshalarında 7; BM nüshasında 6 beyittir.

[6436] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "ve ayżān lehu edāmallāhu rifʿatü" şeklinde başlık atılmıştır.

[6437] 1a - Dur: vir Dİ
1b - Bigi: gibi DB, T

[6438] 4b - Bigi: gibi DB, T

[6439] 6b - Sāde: şāde BM

[6440] * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
7b - Aña: her Tİ, DB, T

**692**[6441]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[6442]

1. Sāḳī-yi gül-ruḫ elüme bāẕe ṣunġıl cāmıla
Puḫte ḳıl işümi binüm şol şarāb-ı ḫāmıla

2.[6443] Ḫoş geçür eyyāmı cehd it kim seni aldamasun
Kim başa çıḫdı yaḫūẕ kim çıḫısar eyyāmıla

3.[6444] Şām'ıla Rūm'ı ḳoġıl n'olursa olsun fitneden
Key düriş sen żāyiʿ itme hīç ṣubḥı şāmıla

4.[6445] Bir iki ehl-i dilile ṣoḥbetüñi ḫāṣ it
ʿĀm *ke'l-enʿām*dur oturma hergiz ʿāmıla

5.[6446] Rūzuñı bir kāmile irişdürigör zīnhār
Ger dilerseñ ʿömrüñi kim geçmeye nā-kāmıla

6.[6447] Ḫalḳ içinde dileriseñ kim olasın nīg-nām
ʿÖmrüñüñ bir laḥẓasın ḳılma telef beẕ-nāmıla

7.[6448] Aḥmedī ṭoġrı yüri egrilere iş olmaġıl

---

[6441] * H. 224b, Tİ. 138a, DB. 286a (bn. 286a), T. 242b (bn. 151b), V. 170b (bn. 170b), BM. 175a, Dİ. 145b

* Bu şiir H, Tİ, DB, T, V ve BM nüshalarında 7; Dİ nüshasında 6 beyittir.

[6442] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "ve ayżān lehu zīdet ḥürmetühü" şeklinde başlık atılmıştır.

[6443] 2b - Çıḫdı: çıḫdı vü V; Çıḫısar: çıḫar V, BM

[6444] 3a - Rūm'ı: Rūm'ı vü V; N'olursa: ne olsa V

[6445] 4a - İt: ḳıl V, BM

4b - Oturma hergiz: hergiz oturma Tİ, DB, T, V

[6446] * Bu beyit Dİ nüshasında yoktur.

5a - Rūzuñı: özüñi DB, T, V, BM

[6447] 6a - Ḫalḳ içinde dileriseñ: dileriseñ ḫalḳ içinde V; Olasın: bulasın DB, T ; Nīg-nām: neng ü nām DB, T

[6448] 7a - İş olmaġıl: ulaşmaġıl BM

7b - Eyler: ola Tİ / ide DB / ider Dİ

Kim elif egri olur çün ṣoḥbet eyler lāmıla

**693**[6449]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[6450]

1.[6451] Zevāl ü naḳṣa düşürmiş gögüñ günile ayına
Cemālüñ ʿışḳı vü olmış felek ḥayrān bu āyīne

2.[6452] Senüñ yüzüñledür rūşen ay u gün senden ayrılan
Ne añlar ol güni nedür ne bilür hergiz ayı ne

3.[6453] Kemāli ṣunʿın Allāh'uñ göze göz göreyim dirseñ
Cemālüñe naẓar ḳılġıl elüñe alıb āyīne

4.[6454] Yüzüñi zühre görürse senüñ iy müşterī ṭāliʿ
Daḫı ol baḫmaya hergiz bu çarḫuñ gün ü ayına

5.[6455] Ne çāre gitse ʿışḳuñuñ yolında cān u ʿaḳl u dil
Ki ʿāşıḳ olanuñ budur ser-encāmı her āyīne

6.[6456] Berü gel variken furṣat ġanīmet görelüm ʿömri
Çü durmaz iʿtimād itme anuñ yılıyla ayına

7.[6457] Cemālüñ sūresin şāhā niçe kim Aḥmedī oḫır
Felekde encüm iderler sücūd ol sūre ayına

---

[6449] * H. 224b, Tİ. 138a, DB. 277a (bn. 277a), V. 171a (bn. 171a), BM. 175a, Dİ. 146a
* Bu şiir T nüshasında yoktur.

[6450] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[6451] 1a - Zevāl ü naḳṣa: zevāl-i naḳṣa BM; Gögüñ: göñül Tİ, DB, Dİ
1b - ʿIşḳı vü: ʿışḳıla DB / ʿışḳına BM

[6452] 2a - Ay u gün: gün ü ay DB

[6453] 3a - Göreyim: göreyin Dİ

[6454] 4a - İy: ol Tİ

[6455] 5a - Cān u ʿaḳl u dil: ʿaḳl u cān u dil DB / cān u ʿaḳl-ı dil V / cān u dil BM

[6456] 6b - İʿtimād: iʿtibār DB

[6457] 7a - Niçe: nice BM
7b - Encüm: daḫı V

**694**[6458]

***Mefʿūlü / Fāʿilātün / Mefʿūlü / Fāʿilātün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[6459]

1. Şeyẕāsına bu zülfüñ ne*aṣṣı*ide pend-nāme
   Bu ġamze mübtelāsı ḳala mı neng ü nāma

2.[6460] Niçe idem naṣīḥat göñlüme çün işitmez
   *Men cerrebe'l-mücerreb ḥallet bihi'n-nedāme*

3.[6461] Ol zülf ü ḫāli seven ben degülem yaluñuz
   Niçe göñül düşübdür ol dāneyile dāma

4. Ne ḳadd ü ḳāmet olur bu kim ḳıyāma dursa
   Her ki*anı göre eydür *ḳad-ḳāmeti'l-ḳıyāme*

5. Göreli zülfüñile yüzüñde şām u ṣubḥı
   Rūm'ı yıḫıban āhum nālem irişdi Şām'a

6.[6462] Ne bir peyām işitdüm ne bir selām senden
   Yoluñda biñ kez ölen degmez mi bir selāma

7. Ḳaṣd eyledüm ki yazam derdini Aḥmedī'nüñ
   Seyl-āba düşdi kāġıd oda yaḫıldı ḫāme

---

[6458] * H. 225a, Tİ. 138b, DB. 295b (bn. 295b), T. 250b (bn. 157b), V. 171a (bn. 171a), Dİ. 146a
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

[6459] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehuʿafāʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6460] 2a - Niçe: nice DB
2b - Mücerreb: mücerret DB

[6461] 3a - Zülf ü ḫāli: zülf-i ḫāli V / ḫāl ü zülfi Dİ
3b - Düşübdür: düşüb V; Dāneyile: dāyile T

[6462] 6a - Senden: andan DB, T
6b - Biñ: bir Dİ

**695**[6463]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[6464]

1.[6465] Ṣabr iderem ʿışḳuñuñ derdi vü hicrüñ dāġına
ʿĀşıḳ olan kişinüñ işi bu olur daġı ne

2.[6466] Senden ayru yanaram ḥālum bilinmez ne bilür
Yanmayan pervānenüñ sūzı vü şemʿüñ dāġına

3.[6467] ʿĀşıḳ olan varlıġın ʿışḳa fidī itmek gerek
ʿAḳl kimdür ʿışḳ olan yirde vü cān daġı ne

4.[6468] Dāl bigi bükilüb olaydı miḥnetden dü-tā
Baña hicrüñ itdügi cevr irse Ḳāf'uñ dāġına

5.[6469] Ṭaʿne urur dudaġuñuñ ẕevḳi şekker ṭaʿmına
ʿAks atar yañaġuñuñ şavḳı cennet bāġına

6.[6470] Cān u dil durur muḥayyer gözlerüñüñ siḥrine
ʿAḳl u dīn durur muḳayyed ṣaçlaruñuñ baġına

7.[6471] *Ṣıbġatu'llāh*dan virür uş yañaġuñ nūrı ḫaber

---

[6463] * H. 225a, Tİ. 138b, DB. 286b (bn. 286b), T. 242b (bn. 151b), V. 171b (bn. 171b), BM. 175b, Dİ. 146a
* Bu şiir H, Tİ, DB, T ve Dİ nüshalarında 7; V ve BM nüshalarında 6 beyittir.

[6464] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6465] 1a - Derdi vü: derdi BM

[6466] 2a - Ḥālum: ḥālumı T, V, BM; Bilinmez: bilmez V, BM

[6467] 3b - ʿIşḳ olan: ol olan V / olan BM; Cān: hem cān V

[6468] 4a - Bükilüb: büküb BM

[6469] 5b - ʿAks: ʿaksi Dİ

[6470] * Bu beyit V ve BM nüshalarında yoktur.
6b - Dīn: dil Tİ, DB, T

[6471] 7a - Nūrı: rūşen Dİ
7b - Ol ṣıbġanuñ: ol ṣıbġatuñ Tİ, DB / ṣıbġatuñ BM

Cān fidī*ider Aḥmedī ol ṣıbġanuñ ṣabbāġına

**696**[6472]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[6473]

1.[6474] Ṣabā varurısañ Rūm'a selām it benden aṣḥāba
V'eger ḥālum ṣorarlarsa ḫaber virgil ol aḥbāba

2.[6475] Ki sizden ayru düşiben giriftār olalı uca
Ṭaʿāmum derd-i dil oldı şarābum derd-i ḫūn-ābe

3.[6476] Ne durur nice biline benüm bu güherüm ḳadri
Burada kim naẓar ḳılmaz kimesne dürr-i şeb-tāba

4.[6477] Nite kim ṣıḥḥate ṣayru ḳatı muḥtāc u müştāḳam
Dil ü cāndan bu ben miskīn-hevā vü sāz-ı kār-āba

5.[6478] Ne yaşlu gözde uyḫum var ne başlu cānda ārāmum
Felek cevriyle gideli yanumdan yār-ı hem-ḫ̆āba

6.[6479] Gözüm ansuz dilemez kim cihāna baḫa bir laḥẓa
Anuñ ḳaşın gören dutmaz yüzüni daḫı miḥrāba

7.[6480] Niçe kim Aḥmedī aġlar iñildeyü ḳılur zārı

---

[6472] * H. 225b, Tİ. 138b, DB. 276a (bn. 276a), V. 171b (bn. 171b), Dİ. 146b
* Bu şiir T ve BM nüshalarında yoktur.

[6473] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6474] 1b - V'eger: eger Tİ, DB

[6475] 2a - Sizden: senden V; Uca: hicre DB
2b - Derd-i ḫūn-ābe: derd ü ḫūn-ābe Tİ / derd ḫūn-ābe V

[6476] 3a - Bu güherüm: gevherüm DB
3b - Burada kim: bu arada Dİ

[6477] 4b - Bu ben: ben ol Tİ, DB, Dİ / ben V; Miskīn-hevā vü: müşgīn-hevā vü Tİ, DB, Dİ / müşgīn-hevā V; Sāz-ı kār-āba: sāz-kār-āba Dİ

[6478] 5a - Uyḫum: uyḫu DB, V; Cānda: dilde DB

[6479] 6b - Ḳaşın: ḳaşına Dİ

[6480] 7a - İñildeyü: iñileyü Tİ, DB

Gören teşbīh ider anuñ gözi yaşını dūlāba

**697**[6481]

***Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[6482]

1.[6483] ʿİnāyet eyle sen iy Ḥaḳ bu ārzū-mende
Ki bir daḫı irem ölmedin ol Ḫüẕāvend'e

2.[6484] Bugün ümīẕe irişdür beni ḳo yarın kim
Cihān güẕerde durur ʿömr bes şitāb-ende

3. Viṣāliyile meded eyle dilberüñ baña sen
Ki cān ḳarār idemez andan ayru bu tende

4.[6485] Girü cemāliyile rūşen eyle gözlerümi
Ki ola bu ḳara göñlümüñ ivi tāb-ende

5.[6486] Sen it güşāyiş ele girmege anuñ zülfin
Ki düşüren beni sensin bu pür-belā-bende

6.[6487] Bu ʿuḳdeyi ki düşürübdür işüme ḥall it
Ki ḳamu ʿuḳdeye luṭfuñ durur güşāy-ende

7.[6488] Firāḳ odına daḫı Aḥmedī'yi yaḫma i Ḥaḳ
Ki luṭfuñı uma geldi ḳapuña bu bende

---

[6481] * H. 225b, Tİ. 138b, DB. 288b (bn. 288b), T. 245a (bn. 154a), V. 172a (bn. 172a), Dİ. 146b
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

[6482] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6483] 1a - Sen iy Ḥaḳ: iy Ḥaḳ sen V

[6484] 2a - Yarın: yarını Tİ, DB, T, V, Dİ
2b - Güẕerde durur: güẕerdedür ü Tİ; ʿÖmr bes: çü ʿömr DB / çün ʿömr T / ʿömr pes Dİ

[6485] 4a - Girü: yüzüñ DB / yerüñ T

[6486] 5a - Güşāyiş ele: güşāyişile Dİ

[6487] 6a - Düşürübdür: düşüb durur Tİ, Dİ / düşübdür DB, T / düşürüb durur V; İşüme ḥall it: beşü ḥal eyleye DB, T
6b - Ki: kim DB; Luṭfuñ durur: luṭfuñ V

[6488] 7a - Aḥmedī'yi yaḫma: yaḳma Aḥmedī'yi Dİ

**698**[6489]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[6490]

1. ʿĀşıḳ ki bir araya irişe ḥabībile
Güldür ki geldi bir araya ʿandelībile

2.[6491] Ḥācib durur raḳīb bizi andan ayıran
Kim başa çıḫdı ḥācib ü yāḫūẕ raḳībile

3.[6492] Çün yār ider naṣīb ciger ḳanını bize
Şükr ḳanāʿat eyleyelüm bu naṣībile

4.[6493] Her naḳşı yazdılar gelicek işbu ṣūrete
Naḳḳāş ḳaldı vālih ü ḥayrān edībile

5.[6494] Dirler ki var ṭabībe ki*ide derdüñe devā
Ben derdümi bilürem işüm ne ṭabībile

6.[6495] Mey-ḫāne yir durur baña vü mey-fürūş yār
Daḫı işüm ne cāmiʿ ü yaḫūẕ ḫaṭībile

7. Cānını Aḥmedī'nüñ alam dirimiş gözüñ
Ol cāẕūnuñ ne kīnesi var bu ġarībile

---

[6489] H. 226a, Tİ. 139a, DB. 281a (bn. 281a), T. 238a (bn. 145a), V. 172a (bn. 172a), BM. 175b, Dİ. 147a

[6490] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6491] 2a - Ḥācib durur: ḥācibdür ü Dİ

[6492] 3b - Şükr: şükr ü Tİ, T, BM, Dİ

[6493] 4b - Vālih ü ḥayrān: vālih-i ḥayrān BM

[6494] 5a - Dirler ki: dirler BM; Ki*ide: ide Dİ

[6495] 6a - Yir durur: birdür BM; Mey-fürūş: mey-fürūşı Dİ

**699**[6496]

***Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[6497]

1.[6498] Ġarībem uş saña irdüm i yār *şey li'llāh*
Senüñ viṣālüñ iderem nigār *şey li'llāh*

2.[6499] Senüñ ḳamer yañaġuñdan i dost Allāh dost
Senüñ şeker dudaġuñdan i yār *şey li'llāh*

3.[6500] Ne ḥüsni var yüzüñüñ *lā İlāhe illa'llāh*
Ki rengi andan ider lāle-zār *şey li'llāh*

4.[6501] Ṣaçuñdan itdi benefşe ʿabīri deryūze
Gözüñden eyledi nergis ḫumār *şey li'llāh*

5.[6502] İşigüñi baña göster şehā ki her ḳapuda
Seni*isdeyü ḳıluram ṣad-hezār *şey li'llāh*

6.[6503] Niyāz-mend ü ġarībem bu şehr içinde bugün
ʿİnāyetüñ umaram şehriyār *şey li'llāh*

7.[6504] Ayaġuñuñ tozı nūr-ı baṣardur anuñıçun

---

[6496] * H. 226a, Tİ. 139a, DB. 275b (bn. 275b), V. 172b (bn. 172b), BM. 176a, Dİ. 147a
* Bu şiir T nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB ve Dİ nüshalarında 7; V ve BM nüshalarında 6 beyittir.

[6497] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6498] 1a - Uş saña: saña Dİ; İrdüm: geldüm Tİ
1b - İderem: umaram BM

[6499] 2b - İ yār: iṣār Tİ / āṣār DB

[6500] 3b - Rengi: reng Dİ; İder: alur V

[6501] 4a - ʿAbīri: ʿabīr ü V / ʿabīr Dİ; Deryūze: dervīze DB

[6502] Bu beyit V ve BM nüshalarında yoktur.

[6503] 6b - Umaram: iderem Dİ

[6504] 7a - Ayaġuñuñ tozı: ayaġuñuñ DB / ayaġuñ tozı BM
7b - İder ġubār: ġubār BM

Ṣabādan Aḥmedī ider ġubār *şey li'llāh*

**700**[6505]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[6506]

1.[6507] Ġamzeñ ḫaẕengi cānuma zaḫm urdı bī-günāh
Yā Rab ne şūḫ u ẓālim olupdur bu dil-siyāh

2. Gündüz çü gördi yüzüñi düşdi zevāle gün
Gice çü baḫdı ṣūretüñe ṭāña ḳaldı māh

3.[6508] Zülfüñ kemendi dīn ü gözüñ cān ider şikār
Ne fitne birbimiş bu cihāna seni İlah

4.[6509] Lāle teşebbüh itse yüzüñe ʿaceb degül
Çoḫlar ġurūrıla yile virür ser ü külāh

5.[6510] Ḳaşuñ ki gözlerüñe ḳanumı ḥelāl ider
Kej olmasa ḥarāmiye ola mıdı güvāh

6.[6511] Senden yüzüñ gören ki düşe bir nefes cüẕā
Baḫrısa ḳaṭre ḳala vü kūhısa ola kāh

7.[6512] Dutar duḫānıla felek āyīnesini jeng
Niçe ki Aḥmedī ide hicrüñ odında āh

---

[6505] H. 226b, Tİ. 139a, DB. 274a (bn. 274a), T. 236a (bn. 95a), V. 172b (bn. 172b), BM. 176a, Dİ. 147b

[6506] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu"; T nüshasında "ḥarfü'l-hā"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6507] 1b - Şūḫ u ẓālim: şūḫ-ı ẓālim Tİ, DB, T, Dİ

[6508] 3b - Birbimiş: virbimiş DB, T, BM, Dİ

[6509] 4a - İtse: itsem DB (SK: itse DB)

[6510] 5a - Ḥelāl ider: ḥelāldir Dİ

[6511] 6a - Ki düşe: ki ola DB, T / düşerse BM

[6512] 7b - Niçe: nice BM; Aḥmedī ide: ide Aḥmedī BM; Odında: odından Tİ, DB

**701**[6513]

***Mef'ūlü / Fā'ilātü / Mefā'īlü / Fā'ilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[6514]

1.[6515] Ġamzeñ ḫaẕengini idicek rāst yasına
Ol ḳorḫudan ḳażā oḫı kej düşe yā sına

2.[6516] Gerçi nişāne cānumı idüp durur gözüñ
Ben ʿāşıḳam göñülden anuñ oḫ u yasına

3.[6517] Her laḥẓa cānı gözede biñ oḫ atar ḳaşuñ
Bir oḫda hīç ider mi ḫaṭā işbu yasına

4. Eyyūb'a şemmesi irer olursa derdümüñ
Göre belā oḫı nice olur u yası ne

5.[6518] Ol yir ki rūşen olmaya yüzüñ ṣafāsıla
Cennetse daḫı beñzeye zindān u yā sine

6.[6519] Kim zühre didi yüzüñe vü kim güneş kim ay
Rūşen bu kim iremedi kimse ḳıyāsına

7.[6520] Sızardı Aḥmedī gözüñüñ ʿişvesin velī
İrmedi fikri cānlara böyle ḳıyāsına

---

[6513] H. 226b, Tİ. 139b, DB. 281b (bn. 281b), T. 238a (bn. 145a), V. 173a (bn. 173a), BM. 176b, Dİ. 147b

[6514] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6515] 1b - Ḳorḫudan: tīrden DB, T

[6516] 2a - Cānumı: cānum BM; İdüp durur: idübdür V
2b - Göñülden anuñ: anuñ göñülden Dİ; Oḫ u: oḫı DB, BM

[6517] 3b - Ḫaṭā işbu: işbu BM

[6518] 5a - Yir: yirde BM
5b - Cennetse: cennete DB; Zindān u: zindāna V

[6519] 6a - Vü kim: kim V; Kim: vü kim V

[6520] 7a - ʿİşvesin: fitnesin Dİ

**702**[6521]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[6522]

1.[6523] Ġamzeñ ne Türk'dür ki çü ḳaṣd-ı kemān ide
Oḫın gören ḳażā oḫı diyü gümāñ ide

2.[6524] Yüzüñle rūşen ol ide gözüni yaş bigi
Cānını yüz süriyü yoluña revān ide

3.[6525] Ne şerḥ ideyim ki ne güherdür aġzuñı
Cān rāzıdur gerek ki kişi*anı nihān ide

4.[6526] Gözüñe pend it ki bu ḫalḳı esirgesün
İşbu siyāh-dil niçe bir bunca ḳan ide

5.[6527] Göñül ṣaçuñ hevāsına nice*itmesün heves
Kim ṭopraġa daḫı bu hevā irse cān ide

6.[6528] Pervāne bigi oda yana şemʿ-i āfitāb
Bir şuʿlesin cihāna yüzüñ gerʿayān ide

---

[6521] * H. 227a, Tİ. 139b, DB. 158a - 281b (bn. 154a - 281b), T. 129a - 238b (bn. 197b - 145b), V. 173a (bn. 173a), BM. 176b, Dİ. 148a

* Bu şiir DB ve T nüshalarında mükerrerdir. Ancak ilk şiirlerin redifi "ider" olarak, ikinci şiirlerin redifi ise "ide" olarak yazılmıştır.

[6522] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında her iki şiirde de "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6523] 1a - Ki çü: çü BM

[6524] 2a - Gözini yaş: gözüm ki yaş Tİ, DB-1, DB-2, T-1, T-2 / gözin yaşı V / gözin ki yaş Dİ; Bigi: gibi T-1

[6525] 3a - Güherdür: güher durur DB-1, T-1

3b - Gerek ki: gören DB-1, T-1 / gerek DB-2, T-2, Dİ

[6526] 4b - Niçe bir: bir DB-1

[6527] 5a - Hevāsına: hevāsını DB-1, V; Nice*itmesün heves: meyl nice itmesün Dİ

[6528] 6a - Oda yana: odına BM

6b - Şuʿlesin: şuʿlesini DB-2

7.[6529] Vaṣfın dudaġuñuñ ki*aña teşnedür āb-ı Ḫıżr
Kimdür ki Aḥmedī bigi şīrīn-beyān ide

[6529] 7a - Vaṣfın: vaṣfını Dİ; Dudaġuñuñ ki*aña: dudaġuñuñ DB-1 / dudaġuñuñ ki T-1 / dudaḳuñ ki aña Dİ

7b - Kimdür ki: kim durur BM; Bigi: gibi DB-1, DB-2, T-1, T-2

**703**[6530]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[6531]

1.[6532] Gönül bir kişiye virse kişi kim ḥālını bilse
Yaḫūẕ bir derdine anuñ esirgeyib devā ḳılsa

2.[6533] Benüm baḫtumı görgil kim gönül bir kişiye virdüm
Ki bir ẕerre ḳayurmaz ol benüm bigi hezār olsa

3. Kişi bir rence düşdükde ṣoragelse anı yārı
Ya derdile ḳan aġlarken gözinüñ yaşını silse

4.[6534] Ne gerek cevri çekmege ya ṣabr eylemege derde
Kişi cevrüñ ucın bulsa ya ṣabruñ āḫiri olsa

5. Şikāyet mi ideyidi kişi ʿışḳuñ belāsından
Eger bir ẕerre yārından ʿināyet varını bilse

6.[6535] Cefādan uṣanub gönül peşīmān olsa işinden
Yaḫūẕ ʿaḳlını dirşürüb kişiden bir ögüt alsa

7.[6536] Rıżā vir Aḥmedī cevre bu ʿışḳuñ şarṭı oldur kim
Şikāyet itmeye ʿāşıḳ anı maʿşūḳ oda ṣalsa

---

[6530] * H. 227a, Tİ. 139b, DB. 277a (bn. 277a), BM. 177a, Dİ. 148a
* Bu şiir T ve V nüshalarında yoktur.

[6531] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6532] 1a - Kişi kim: kişinüñ DB

[6533] 2a - Baḫtumı: baḫtumı Dİ (SK: gönlümi Dİ); Görgil kim: görün kim Tİ, DB / görgil BM / gördüñ kim Dİ
2b - Bir ẕerre: bir BM

[6534] 4a - Cevri: cevr BM
4b - Bulsa: bilse Dİ; Ṣabruñ: derdüñ Tİ, DB, Dİ

[6535] 6b - Dirşürüb: devşürüb DB

[6536] 7a - Bu: ki Dİ
7b - Şikāyet itmeye: yüzin döndürmeye Tİ, DB

**704**[6537]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[6538]

1.[6539] Bāġ içinde yār-ı gül-ruḫ çün güle
Biñ ḫacālet ire yüzinden güle

2.[6540] Ger ḳıla ol gülşene bir kez naẓar
Täze olub bāġıla gülşen güle

3.[6541] Laḫn oḫır bülbül yañılur ẕikrini
Söyleyicek ol yüzi rūşen güle

4.[6542] Oldı ʿışḳı perdesinde nālişüm
Geh muḥayyer geh nüvā geh zengüle

5.[6543] Çengile ḳıldum ber-ā-ber zārılıḳ
Baġruma ol zaḫm uralı çengile

6.[6544] Müşgile çün ṣaçlarına virdi täb
Gönlimi ʿışḳı düşürdi müşkile

7.[6545] Sengile ḳatl iderise ol seni
Aḥmedī ḳılmaġıl andan sen gile

---

[6537] H. 227b, Tİ. 140a, DB. 294a (bn. 294a), T. 249b (bn. 150b), V. 173b (bn. 173b), BM. 177a, Dİ. 148b

[6538] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6539] 1b - İre: gele V

[6540] 2a - Gülşene: şengüle Dİ

[6541] 3b - Ol: sen DB, T, V

[6542] 4a - ʿIşḳı: ʿışḳuñ Tİ, DB, T, V

[6543] 5a - Zārılık: zārumı DB, T

[6544] 6a - Ṣaçlarına: zülflerine V
6b - ʿIşḳı: ʿışḳun V, BM

[6545] 7a - Sengile ḳatl: sengile ger ḳatl V
7b - Ḳılmaġıl: ḳılma ḳıla Dİ; Andan sen: sen DB

**705**[6546]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[6547]

1.[6548] Ger vaṣl bir dem el vire ol bī-vefāyıla
Cān u göñül evi ṭola nūr u ṣafāyıla

2.[6549] Oldı hilāl bigi cefādan ḳadüm dü-tā
Olalı āşinā bu yüzi bedr ayıla

3. Ḳıldı ḫaẕengi ġamzesinüñ cānumı hedef
Yā Rab nice*ide kişi bu Türk-i Ḫıṭā'yıla

4.[6550] Gül ġonca bürḳaʿ ında yüzin gördi ṣubḥ-dem
Ġarḳ-ı ʿaraḳ olıban eridi ḥayāyıla

5.[6551] Ger yol bulaydı ṣaçlarınuñ çīnine ṣabā
ʿĀlem ṭolaydı ʿanber ü müşg ol ṣabāyıla

6.[6552] Mekrile cān alur gözi vü fitne ḳoparur
Heyhāt n'ide kişi bu ʿayn-i belāyıla

7. Ẕikre getüreli lebinüñ vaṣfın Aḥmedī
Meşhūr oldı ʿāleme şīrīn-edāyıla

---

[6546] H. 227b, Tİ. 140a, DB. 282a (bn. 282a), T. 239a (bn. 146a), V. 173b (bn. 173b), BM. 177b, Dİ. 148b

[6547] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6548] 1b - Evi: adı Dİ; Nūr u ṣafāyıla: nūr-ı ṣafāyıla DB, V

[6549] 2b - Bu yüzi: yüzi sen V

[6550] 4a - Bürkaʿ ında yüzin: yüzini BM

[6551] 5a - Ṣaçlarınuñ: saçınuñ Tİ, DB
5b - ʿĀlem: ʿanber BM; ʿAnber ü müşg: müşg BM

[6552] 6b - Belāyıla: ʿanāyıla V

**706**[6553]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[6554]

1.[6555] Girü āşūb ider ġamzeñ ṣuṣamışdur meger ḳana
Bu fettān cāẕūnuñ yā Rab ṣuṣalığı ḳaçan ḳana

2.[6556] Lebüñ bir derde kim dermān idem dir līki ne aṣṣı
Çü ḳaṣd eyledi gözlerüñ irürmez bini dermāna

3.[6557] Cemālüñ tābına ḳarşu yanar ʿāşıḳlaruñ cānı
Gerek kim şemʿ olan yirde oda yaḫıla pervāne

4.[6558] Gözüm ḳaṣd itdi bini kim ciger ḳanına ġarḳ ide
Nice ḳurtara cānını kişi kim düşe ṭūfāna

5. Yañaġuñ renginüñ ʿaksi irerse ḫuld bāġına
Gül ü gül-zār-ı firdevsüñ diken görine rıḍvāna

6.[6559] Meger işitdiler şāhā leb ü dendānuñuñ vaṣfın
Ki ḳan derler ḥayādan gül erir ṣu bigi dür-dāne

7.[6560] Ṣaçuñ sevdāsı çün gördüñ ki n'itdi Aḥmedī ḥālın

---

[6553] * H. 227b, Tİ. 140a, DB. 276b (bn. 276b), V. 174a (bn. 174a), BM. 177b, Dİ. 149a
* Bu şiir T nüshasında yoktur.

[6554] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6555] 1a - Ḳana: cāna Dİ
1b - Ḳaçan: meger BM

[6556] 2a - Derde kim: derde ki Tİ / derdüñe DB, Dİ
2b - Çü ḳaṣd: ḳaṣd V; Bini: anı DB

[6557] 3a - Ḳarşu yanar: yansa n'ola Dİ
3b - Gerek kim: ʿaceb mi Tİ, DB, V; Yaḫıla: yanarsa Tİ, DB, T

[6558] 4a - Gözüm: gözüñ DB; Bini kim: kim bini DB, Dİ

[6559] 6a - Leb ü: lebüñ BM
6b - Gül: laʿl Dİ; Bigi: gibi DB

[6560] 7a - Çün gördüñ: gördüñ BM; N'itdi Aḥmedī: Aḥmedī V
7b - Sorsañ: sorarsan V

N’ola bir raḥm idüb ṣorsañ ki n’oldı bu perīşāna

**707**[6561]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[6562]

1.[6563] Gözüñ çün oḫını gezler ḳaşuñuñ ḳurlu yasına
Nişāne idüb urduġı ciger olur u yā sīne

2.[6564] Yüzüñ māhiyyetin güne dilerler ki*ideler teşbīh
Bu rūşen kim iremezler anuñ hergiz ḳıyāsına

3.[6565] Eger ġamzeñ ḫaẕengini diriliben göre Āreş
Taḥayyürden elinde*oḫı ḫaṭā eyleye yā sına

4.[6566] Senüñ zülfüñ hevāsından baña olan perīşānlıḫ
Eger Eyyūb'a irişse gümān durur döye sīne

5.[6567] Gözüñ dir baña kim idem saña efsūnıla dermān
Vay ol ṣayrūya kim anı irüre derdi yā-sīne

6. Diler hicrüñ ʿanāsı kim ḳoya sīne beni*öldürüb
Gümāndur böyle ḳalursa beni diri ḳoya sine

7.[6568] Bu ḳanlu gözlerin rūşen ideyidi*Aḥmedī şāhā
İşigün tozınuñ bir gün irişse tūtiyāsına

---

[6561] * H. 228a, Tİ. 140b, DB. 277b (bn. 277b), V. 174a (bn. 174a), BM. 178a, Dİ. 149a
* Bu şiir T nüshasında yoktur.

[6562] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6563] 1a - Gezler: gözler DB

[6564] 2a - Dilerler ki*ideler: diler ki ideler DB / dilerler ideler V, BM

[6565] 3b - Taḥayyürden: taḥayyürde DB

[6566] 4a - Senüñ zülfüñ hevāsından: senüñ hevāsında V / senüñ zülfüñ hevāsına BM
4b - İrişse: uġrarsa Tİ / irürse DB

[6567] 5a - Efsūnıla: efsūn u hem BM

[6568] 7b - İrişse: irürse Tİ, DB

**708**[6569]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[6570]

1.[6571] Gice mi yā belā-yı cāviẕāne
Bu ki*anda ṣubḥdan yoḫdur nişāne

2. Yanaram şemʿ bigi ol hevesde
Ki mışbāḥ-ı ṣabāḥ ura zebāne

3.[6572] Ne miḥnet baḥrı durur bu gicem kim
Gözüm yaşı bigi*aña yoḫ kerāne

4.[6573] Meger ṭañ yılduzın bend itdi maġrib
Ki maşrıḳdan yaña olmaz revāne

5.[6574] Belürmez nūr ẓulmet ṭoldı ʿālem
Meger ṣaçına urdı yār şāne

6. Ṣabāḥı isdeyü uş şemʿ bigi
Ṭaña ḳaldum bu gice yana yana

7. Meger āhı irişdi Aḥmedī'nüñ
Ki gökler cümle boyandı duḫāna

---

[6569] H. 228a, Tİ. 140b, DB. 292a (bn. 292a), T. 247b (bn. 156b), V. 175a (bn. 175a), BM. 178a, Dİ. 150a

[6570] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "velehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[6571] 1b - Anda: andan DB; Ṣubḥdan: ṣubḥ-dem DB

[6572] 3a - Gicem: gice DB, T, Dİ / kime V
3b - Bigi: gibi DB, T; Aña yoḫ: yoḫ aña DB / yoḳdur Dİ

[6573] 4b - Maşrıḳdan: maşrıḳdın Dİ

[6574] 5a - Nūr: nūr u Tİ, V, Dİ / nūrı DB, BM

**709**[6575]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[6576]

1.[6577] Gül-zārda yüzüñ bigi bir gül bulınmaya
Ṣaçuñ naẓīri bāġda sünbül bulınmaya

2. Gözüñ naẓīri nergis-i raʿnā ger açıla
Beñlerüñüñ müşābihi fülfül bulınmaya

3. Āb-ı ḥayātdur dudaġuñ ne ḳayu eger
Laʿl ü şeker yite vü gül ü mül bulınmaya

4.[6578] ʿIşḳuñ ezelden oldı baña tā ebed naṣīb
ʿIşḳ ol durur ki anda tezelzül bulınmaya

5.[6579] Cevre taḥammül itse gerek ʿāşıḳam diyen
Er midür ol ki anda taḥammül bulınmaya

6.[6580] Zülfüñe ḳayd olandan u ḫūnī gözüñe ṣayd
Ḳapuñda daḫı bencileyin ḳul bulınmaya

7.[6581] Yüzüñ güline oḫımaġa ḥüsn āyetin
Bir daḫı Aḥmedī bigi bülbül bulınmaya

---

[6575] H. 228b, Tİ. 140b, DB. 282b (bn. 282b), T. 239b (bn. 146b), V. 175b (bn. 175b), BM. 178b, Dİ. 150a

[6576] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6577] 1a - Bigi: gibi DB, T
1b - Ṣaçuñ: zülfüñ DB, T

[6578] 4a - Ezelden: ezelde Tİ, DB, V

[6579] 5b - Ki: kim BM

[6580] 6a - Gözüñe: göze BM

[6581] 7b - Bigi: gibi DB, T

**710**[6582]

***Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿīlü / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[6583]

1.[6584] Gül yañaġuñuñ şavḳıla ḥayrāndur u vālih
Pes saña kim oldı daḫı kim ola müşābih

2. Göñül neʿaceb oldısa zülfüñe perīşān
Kimdür ki bu sevdāya düşüb olmaya tābih

3.[6585] Ḥālum ne durur zülfüñile bāẕ-ı ṣabādan
Ṣorġıl ki saña oldur olurısa müşābih

4. Ḥüsn āyetini nesḫ idemez ḫaṭ yañaġuñdan
Muḥkem olanı nesḫ nice*ide müteşābih

5. Īmān bigi cāndan daḫı yigrek seni sevdi
*Men āmene bi'llāhi ve āyātı kitābih*

6.[6586] Her ḳanda ki laʿlüñ añıla cān unudılur
Ḳanda ki şeker ola nedür ẕikr-i fevākih

7.[6587] Düşdi*Aḥmedī ol ġuṣṣaya zülfüñ girihinde
Kim ʿaḳl daḫı cān bigi*olur orada vālih

---

[6582] * H. 228b, Tİ. 141a, DB. 296b (bn. 316b), T. 252a (bn. 159a), V. 175b (bn. 175b), Dİ. 150b
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

[6583] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6584] 1a - Gül: gün Dİ
1b - Pes: bes DB, T, Dİ; Ola: oldı DB

[6585] 3a - Ḥālum ne durur: ḥālumı nedür Dİ
3b - Müşābih: müşāfih Dİ

[6586] 6a - Unudılur: unudıla Tİ

[6587] 7b - Bigi*olur: bigidür Dİ

**711**[6588]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[6589]

1.[6590] Gönül ol resme meftūndur ol ala göz ḳarasına
Ki terk itmez anuñ ʿışḳın girince ol ḳara sine

2. Ṣarardı vālih olıban ḳızardı ḥayrete düşüb
Yüzüñüñ aġına gündüz gice zülfüñ ḳarasına

3.[6591] Ṣaçuñ sevdāsı derdinde bu sīnem sīneñi isder
Ḫoş aḫ baḫt-ārzū eyler bu baḫtı*olmış ḳarasına

4.[6592] Bilürem ki*ala gözlerüñ alısar ālıla cānlar
Gümānum yoġidi īmān u dīne el ḳarasına

5.[6593] Yüzümüñ rengini aldı gözüm nūrı bigi derdüñ
Anuñ daḫı benümile āḫına ya ḳarasına

6.[6594] Ḳaşuñ peyveste ḳorḫıdur benüm bu ḫasta cānumı
Kişi nicesi ṣabr itsün anuñ bu yay ḳarasına

7.[6595] Bu ġamze Aḥmedī'nüñ uş yüregin yara urmışdur

---

[6588] * H. 229a, Tİ. 141a, DB. 277b (bn. 277b), V. 176a (bn. 176a), BM. 179a, Dİ. 150b
* Bu şiir T nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB ve Dİ nüshalarında 7; V nüshasında 6; BM nüshasında 5 beyittir.

[6589] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6590] 1a - Ol: şol Tİ, DB, Dİ; Ol ala: ala V; Göz: gözün V
1b - ʿIşḳın: ʿışḳı DB

[6591] * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
3b - Eyler: eydür DB

[6592] * Bu beyit V ve BM nüshalarında yoktur.
4a - Bilürem: bilürdüm DB, Dİ; Ki*ala: aña Dİ

[6593] 5a - Bigi: gibi DB

[6594] 6b - Bu yay ḳarasına: būy-ı ḳarasına V

[6595] 7a - Ġamze: ġamzeñ Tİ, DB, V, Dİ
7b - Yāyıla: yāra V; Arasına: ḳarasına DB (SK: arasına DB)

Cerāḥat yir düşen yāyıla*atılur oḳ arasına

**712**[6596]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[6597]

1.[6598] Gözüñ kemīni kīn niçe ider bu ḫastaya
Merdüm olan şikest ider mi şikesteye

2.[6599] Laʿlüñ ki rūḥ-ı ḳudsdan urur nefes neçün
İtmedi bir ʿilācı şifā işbu ḫastaya

3.[6600] Kimdür ki diye deste-yi reyḥān ṣaçuña kim
Ḥayrān durur benefşe vü sünbül bu desteye

4. Sulṭān daḫı görürse işigüñ gedāyını
Diye baḫuñ bu ṭāliʿ ü baḫt-ı ḫücesteye

5. Göñül dutuldı zülfüñe kim ola dest-gīr
Bu ḳamu bend ü ʿuḳdede bu pāyı besteye

6.[6601] Dirler ki gözüme niçe ter-dāmen olasın
Nefʿ ola mı ögüt bu ʿinān-ı güsesteye

7.[6602] Dil-bestesin bu zülfe ḫalāṣ umma Aḥmedī
Kim irdi işbu ʿuḳdede bir cān-ı resteye

---

[6596] * H. 229a, Tİ. 141a, DB. 283a (bn. 283a), T. 239b (bn. 146b), V. 176a (bn. 176a), Dİ. 151a
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

[6597] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6598] 1a - Niçe: nice Tİ; Ḫastaya: fitneye V
1b - Şikest: şikeste V

[6599] 2b - ʿİlācı: ʿilāc V

[6600] 3b - Ḥayrān durur: ḥayrāndur V

[6601] 6a - Ki gözüme: gözüme kim Tİ, Dİ; Niçe: nice Dİ
6b - Ola: ide DB, T

[6602] 7b - İrdi: ider V; Cān-ı resteye: cān-resteye V

**713**[6603]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[6604]

1.[6605] Kimdür ki mālı bāṭın u ẓāhir baġışlaya
Kime olursa ġāib ü ḥāżır baġışlaya

2.[6606] Cümle mülūk sīm ü zer iderise ʿaṭā
Ol zer yirine güher-i fāḫir baġışlaya

3.[6607] Ne baḥr durur ol ki anuñ feyżi bigi dür
ʿUmmān daḫı baġışlasa nādir baġışlaya

4.[6608] Olmaḫlıġa kenīz serā-perdesinde*anuñ
Kendüzin aña zühre-yi zāhir baġışlaya

5. Yidi felekle yidi kevākib ḳaṭārını
Hem yidi kişveri ḳamu bir bir baġışlaya

6.[6609] Şāh-ı zamān nebīre-yi sulṭān Murād beg
Kim bir suāle niʿmet-i vāfir baġışlaya

7.[6610] Şükrini nice idibile Aḥmedī anuñ
Bu ḳuvveti meger aña ḳādir baġışlaya

---

6603 * H. 229b, Tİ. 144a, DB. 284b (bn. 284b), T. 241a (bn. 148a), V. 176b (bn. 176b), Dİ. 151a
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

6604 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

6605 1a - Bāṭın u ẓāhir: bāṭına ẓāhir DB / ẓāhir ü bāṭın V

6606 2a - İderise: irse T

6607 3a - Bigi: gibi DB, T
3b - Baġışlasa: baġışlaya Tİ, DB, T, Dİ

6608 4b - Zāhir: zehrā Tİ

6609 6a - Şāh-ı zamān: şāh-ı zamāna Dİ; Nebīre-yi sulṭān: nebīre-yi ʿOṣmān DB, T

6610 7a - Şükrini: şükrin Dİ

**714**[6611]

***Müfteʿilün / Fāʿilün / Müfteʿilün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[6612]

1. Gör Ḥaḳ'ı ne naḳş ider sebze vü bāġ üstine
   Baḫ ki ne ḫoş ḥulleler ṣaldı bu ṭāġ üstine

2. Mūsī-yi ʿİmrān bigi baḫ aġaca gör nice
   Şemʿ-i şükūfe yanar ṭāl u budāġ üstine

3.[6613] Lāleye baḫ gör ki Ḥaḳ āl ḥarīri nice
   Nāl düzetmiş durur bir ḳara zāġ üstine

4.[6614] Ṭābı yüzüñüñ n'ola yaḫarısa cānumı
   Nūr ola pervāne kim düşe çirāġ üstine

5.[6615] Āb-ı ḥayāt isdeyü geldi Ḫıżır dir gören
   Müşg-i nefes ḫālüñi laʿl dudaġ üstine

6.[6616] Dāġ ṭoludur içüm lāle bigi fürḳatüñ
   Ḳaṣd ider kim girü dāġ ura dāġ üstine

7. Çünki ṣabānuñ eli çöze ṣaçuñ bendini
   Deste-yi reyḥān düşe lāle yañāġ üstine

---

[6611] * H. 229b, Tİ 141b, DB. 295b (bn. 295b), T. 251a (bn. 158a), V. 176b (bn. 176b), Dİ. 151b
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB, T ve Dİ nüshalarında 9; V nüshasında 8 beyittir.

[6612] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[6613] 3b - Nāl: bāl Tİ, DB, V, Dİ; Bir: bu Tİ

[6614] 4a - N'ola: nūrı V; Cānumı: cānı T

[6615] * Bu beyit V nüshasında yoktur.
5b - Müşg-i nefes: müşg-nefes Dİ

[6616] 6a - Lāle bigi fürḳātüñ: lāle bigi ḳarşuña Tİ, V / ḳarşuña lāle gibi DB / lāle gibi ḳarşuña T
6b - İder: iderem Tİ

8.[6617] Raḥmeti çoḫdur Ḥaḳ’uñ sāġar-ı şekker getür
Ṣūfiye laʿnet ki*olur bālıla yāġ üstine

9. Pīr durur Aḥmedī ʿışḳıla yigit olub
Gör ne ḳararur gözi ol yüzi āġ üstine

[6617] 8a - Sāġar-ı şekker: sāġar-ı şekkeri Tİ / sāġar-ı şek DB / sāġar u şekker Dİ
8b - Ki*olur: olur Dİ

**715**[6618]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[6619]

1. Güli kim aña bu meh-rū ḳatında
Yaḫūẕ reyḥānı bu gīsū ḳatında

2. ʿAceb dişüñ ne güherdür kim anuñ
Şebehden kem durur lülü ḳatında

3.[6620] Lebüñde āb-ı ḥayvān-vār zī-ṭāliʿ
Ki ben teşne oluram ṣu ḳatında

4. Yüzüñle zülfüñi görse*ola ḥayrān
Gül ü sünbül bu reng ü bū ḳatında

5.[6621] Boyuña nice ola serv hem-ser
Ne dem ura kiçi ulu ḳatında

6.[6622] İderem cehd vaṣluña velī baḫt
Viren Ḥaḳ'dur degül yazu ḳatında

7.[6623] Aduñ cānlara şöyle ḳutludur kim
Şifānuñ āyeti ṣayrū ḳatında

---

[6618] * H. 230a, Tİ. 141b, DB. 292b (bn. 292b), T. 248a (bn. 149a), V. 177a (bn. 177a), BM. 179a, Dİ. 151b
* Bu şiir H, Tİ, DB, T, V ve Dİ nüshalarında 9; BM nüshasında 7 beyittir.

[6619] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[6620] 3a - Āb-ı ḥayvān-vār: āb-ı ḥayvān u Dİ

[6621] * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
5a - Serv: serv ü Dİ

[6622] 6b - Yazu: bāzū Dİ

[6623] Bu beyit BM nüshasında yoktur.

8.[6624] N’ola yārı sevene dil üşerse
ʿAsel ḳanda olur ārū ḳatında

9.[6625] Kemāle Aḥmedī irgürdi sözi
Nedür Selmān u yā Ḫo'cū ḳatında

[6624] 8b - Ārū: dārū DB
[6625] 9a - İrgürdi: irürdi Dİ

**716**[6626]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[6627]

1.[6628] Gözlerüñ ger kīne-cūdur çāre ne
Cevrile ẓulm aña ḫūdur çāre ne

2.[6629] Cān u dil oldısa zülfüñe esīr
Yazılan çün başa budur çāre ne

3. Yüzüñe olsa muḳābil āyine
Çün bilürsin saḫt-rūdur çāre ne

4. Ṭūbī olam diyü hem-ser ḳaddüñe
Ḳıṣṣa-yı serv ü kedūdur çāre ne

5. Oluram yāvuz sözüñe şāẕumān
Ol aġızdan çün eyüdür çāre ne

6.[6630] Gerçi*ayaġuñ tozı oldı kīmiyā
ʿĀşıḳ işi cüst ü cūdur çare ne

7.[6631] Cān fidī itdi yoluña Aḥmedī
ʿIşḳ u cān seng ü sebūdur çāre ne

---

[6626] H. 230a, Tİ. 142a, DB. 294a (bn. 294a), T. 249b (bn. 150b), V. 177b (bn. 177b), BM. 179, Dİ. 152a

[6627] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[6628] 1a - Ger: kim V

[6629] 2a - Dil: ʿaḳl Dİ; Oldısa zülfüñe: zülfüñe oldısa DB, T

[6630] 6a - Gerçi: ger Dİ

[6631] 7a - Fidī itdi: fidīdür DB / fidī T
7b - ʿIşḳ u cān: ʿışḳ-ı cān V, BM; Seng ü sebūdur: seng-i sebūdur BM

**717**[6632]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[6633]

1. Görindi gökde zühre-yi zehrā vü mihr ü māh
   Sini ḳoyub gözüm birine itmedi nigāh

2. Yoluñda yüz sürürem irem diyü ṭapuña
   ʿĀşıḳ olana var mı daḫı dürlü resm ü rāh

3.[6634] Her ḫasta ger ṭabībi penāh ide derdine
   Ben ḫasta derdümi iderem derdüñe peñāh

4.[6635] Ḳana boyandı yir çü gözüm yaşı dökdi seyl
   Göge boyandı çarḫ duḫānı çün itdüm āh

5.[6636] Ḳurıtmadı yaşumı yüregüm ḥarāreti
   Yāḳūtı nice ola ki āteş ide tebāh

6.[6637] Ġamzeñ günehsüzi depeler ol saʿādete
   Bini ḳabūl itmedi bārī nedür günāh

7.[6638] Gör yaşuñ Aḥmedī vü unıt cān u başuñı
   Baḥra düşene ne ġam-ı destār u ne külāh

---

[6632] * H. 230b, Tİ. 142a, DB. 274b (bn. 274b), T. 236b (bn. 95b), V. 177b (bn. 177b), Dİ. 152a
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

[6633] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[6634] 3a - Ger: ki V; Ṭabībi: ṭabīb Dİ; Penāh ide derdine: ide derdüne penāh DB, T
3b - Derdümi: derdüñi DB, T; Derdüñe: derdüme DB, T

[6635] 4b - Göge boyandı çarḫ duḫānı: boyandı çarḫ yüzüme duḫāna DB / boyandı çarḫ yüz duḫāna T

[6636] 5a - Ḳurıtmadı: ḳurtarmadı V

[6637] 6b - İtmedi bārī: itmedügine Dİ

[6638] 7a - Yaşuñ: yaşuña V; Cān u başuñı: baş u cānıñ DB

**718**[6639]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[6640]

1.[6641] Kimdür gedāy ḥālını sulṭāna ʿarż ide
Yā mūrçe sözini Süleymān'a ʿarż ide

2. Kimdür ki ʿāşıḳuñ diye maʿşūḳa rāzını
Kimdür ki ḫasta derdini dermāna ʿarż ide

3.[6642] Kimdür ki bülbülüñ diye destānını güle
Yā ṭūṭī işini şekeristāna ʿarż ide

4.[6643] Kimdür ki Ḫıżr'lıḫ idiben bu şikesteye
Teşneligini çeşme-yi ḥayvāna ʿarż ide

5.[6644] Kimdür ki ḳanlu gönlegi gördükde ḥüznile
Yaʿḳūb n'oldı Yūsuf-ı Kenʿān'a ʿarż ide

6. Kimdür ki ẕerre ḥālını ḫūrşīde ide şerḥ
Ya ḳaṭrenüñ selāmını ʿummāna ʿarż ide

7. Kim ola Aḥmedī ki senüñ ḫasta gönlüñüñ
Vīrānlıġını Ḫüsrev-i Īrān'a ʿarż ide

---

6639 H. 230b, Tİ. 142a, DB. 283b (bn. 283b), T. 240a (bn. 147a), V. 178a (bn. 178a), BM. 179b, Dİ. 152b

6640 H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

6641 1a - Kimdür: kimdür ki BM

6642 3a - Bülbülüñ diye: diye bülbülüñ BM

6643 4a - Şikesteye: şikestenüñ Tİ, Dİ

6644 5a - Gönlegi gördükde: gönlegini girü Tİ, DB, T
5b - N'oldı: n'ola BM

**719**[6645]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[6646]

1. Müştāḳ olup durur bu göñül ol nigārına
Ṣora gelür mi ḫastasını ṣor nigārına

2.[6647] Naḳḳāşı gör ki naḳşuñ içinde ki ʿāşıḳuñ
Naḳḳāşadur nigāhı ne naḳş u nigārına

3.[6648] Yār ol durur ki vaʿdesi yārıla ola rāst
Ḳomaya yarına anı kim didi yārına

4.[6649] Yāruñ cemālini eger iderseñ ārzū
Göñlüñ gerek ki ġayr ḫayālinden arına

5.[6650] Yārı diyen gerek ki vefāyı cefā ṣaya
Ol kişi kim güli seve ṣabr ide ḫārına

6.[6651] Göñül cihānda cānıla sini*itdi iḫtiyār
İy raḥmet aña vü daḫı ḫūb iḫtiyārına

7.[6652] Yār u diyārdur kişinüñ cānı ne ʿaceb
Ger Aḥmedī heves ide yār u diyārına

---

[6645] H. 231a, Tİ. 142b, DB. 284a (bn. 284a), T. 240a (bn. 147a), V. 178a (bn. 178a), BM. 180a, Dİ. 152b

[6646] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[6647] 2b - Naḳḳāşadur: naḳşına DB, T; Naḳş u nigārına: naḳş-ı nigārına BM

[6648] 3a - Vaʿdesi: vaʿdeyi Dİ; Ola: ide Dİ

[6649] 4b - Ġayr: ġayrı DB

[6650] 5a - Vefāyı cefā: cefāyı vefā Tİ, DB, T, Dİ
5b - Güli seve: seve güli DB, T

[6651] 6a - Göñül: göñlüm Tİ

[6652] 7a - Neʿaceb: Aḥmedī DB, T

**720**[6653]

***Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿīlü / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[6654]

1. Meşʿar ṣaçuñı mevḳif iden ehl-i ṣafāya
   Ḳıble*itdi ḳaşuñ Kaʿbe'sin erbāb-ı duʿāya

2.[6655] Ger bāẕ-ı ṣabā bir girihin çöze ṣaçuñuñ
   İy kim niçe cān ḫāk ola ol bāẕ-ı ṣabāya

3. Zülfüñ ḫamı çün hem-nefes-i rūḥ-ı ḳudsdur
   Cānlar neʿaceb ger heves ide bu hevāya

4. Yüzüñ hevesinden ider ayaḫlaruña ḫāk
   Gül yüzüni iy raḥmet-i Ḥaḳ ehl-i ḥayāya

5.[6656] Laʿlüñi diler derdine dermān göñül anı
   ʿAḳl itdi işārāt bu ḳānūn-ı şifāya

6.[6657] Ol yüz beni ḥayrān ider ol zülf perīşān
   Ne fitne durur baḫ bu ṣabāḥıla mesāya

7. Gül-zāra iletse*Aḥmedī işbu ġazeli gül
   Dutmaya ḳulaḫ bülbül iden sāz u nüvāya

---

6653 * H. 231a, Tİ. 142b, DB. 295a (bn. 295a), T. 250a (bn. 157a), V. 178b (bn. 178b), Dİ. 153a
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

6654 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

6655 2b - Kim: ki V

6656 5b - İşārāt: işārātı V

6657 6a - Bu mısra DB ve T nüshalarında yoktur. Ol yüz beni: gül yüzüni V / ol yüzini Dİ; Zülf: zülfi Dİ
6b - Baḫ bu: gör bu Tİ, DB, T / gör V

**721**[6658]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ş̲erāhu**[6659]

1.[6660] Mey içelüm yüzümüz al olınca
Ṣurāḥī bigi māl-ā-māl olınca

2.[6661] Ḫaṭādur ḥālumuz içmesevüz mey
İçelüm pes anı ḫoş-ḥāl olınca

3. Mübārek-fāl olur içen şarābı
Nigū-fāl olsa yig be̲z̲-fāl olınca

4.[6662] Yüzine ḳarşu yāruñ içelüm mey
Ögümüzde bu ḫaṭṭ u ḫāl olınca

5.[6663] Yiyelüm mālı āmālı ḳoyalum
Kişiye mār yig emvāl olınca

6. Elif-ḳad yār mey ṣun Aḥmedī'ye
Benefşe bigi ḳaddi dāl olınca

7.[6664] Şehüñ baḫtına irmesün tezelzül
Göge ṭayy u yire zilzāl olınca

---

[6658] * H. 231b, Tİ. 142b, DB. 292b (bn. 292b), T. 248a (bn. 149a), V. 178b (bn. 178b), BM. 180a, Dİ. 153a
* Bu şiir H, Tİ, DB, T ve V nüshalarında 7; BM ve Dİ nüshalarında 6 beyittir.

[6659] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "velehu ṭābe ş̲erāhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[6660] 1b - Bigi: gibi DB, T

[6661] 2a - İçmesevüz: içmezsevüz DB, T, V
2b - Pes: bes Dİ

[6662] Bu beyit Dİ nüshasında yoktur.

[6663] 5a - Āmālı: emvālı Tİ
5b - Mār: māl DB, T, V; Emvāl: āmāl DB, T

[6664] * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
7b - Göge: ki göge V

**722**[6665]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[6666]

1.[6667] Niçe kim rūzigār eskir benüm ʿışḳum olur tāze
Ne rencüme nihāyet var ne ḫoẕ derdüme endāze

2. İ binüm derdümi gören n'olısar ḥālumı ṣoran
Ser-encāmum n'olasıdur ḳıyās eyle ser-āġāza

3.[6668] Bu sevdā kim başumda var anuñ zülfi hevāsından
Muṭavvel ḳıṣṣadur anı kim ide şerḥ kim yaza

4.[6669] Göñül bu fitne vü ālın görürken ala gözlerüñ
Belāya ne diyü düşdi ṣoruñ āḫir bu ser-bāza

5.[6670] Ne nāzük fikr kim ḳılsam lebüñ vaṣfına irişmez
Kim ol bir rāz-ı penhāndur iremez kimse ol rāza

6. Cemālüñ āyetin bülbül seḥerde ẕikr ideriken
Reyāḥīn işidüb cümle sücūd itdi ol āvāze

7. Cemālüñ vaṣfıyıla Aḥmedī naẓmı ṣafāsından
Amāsiye urur ṭaʿne bugün Mışr'ıla Şīrāz'a

---

6665 * H. 231b, Tİ. 142b, DB. 278a (bn. 278a), V. 179a (bn. 179a), BM. 180b, Dİ. 153a
* Bu şiir T nüshasında yoktur.

6666 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

6667 1a - Niçe: nice BM

6668 3b - Ḳıṣṣadur: ḳıṣṣa BM; Şerḥ: şerḥ ü Tİ

6669 4a - Gözlerüñ: gözüñüñ Tİ, DB

6670 5a - Fikr: fikri V, Dİ; Ḳılsam: ḳılam DB, V

**723**[6671]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[6672]

1.[6673] Nişāne itdi cānumı gözüñ ġamzeñ ḫaẕengine
Bu bī-çāre neçün düşdi ʿaceb bu fitne cengine

2. Ṣaçuñ sevdāsı fikrinde perīşān oldı bu göñlüm
Ne pīç-ā-pīç uzaḫ fikret düşibdür baḫ bu miskīne

3.[6674] Gözüñ kīne durupdur kim niçe ki ḳan içe ḳanmaz
Bu cāẕū-yı siyeh-dilde neçündür bu ḳamu kīne

4.[6675] Bir odı ki*içüme ṣaldı senüñ ayrulıġuñ odı
ʿAceb mi sūzıla yansam ser-ā-ser şemʿ yengine

5.[6676] Biñ oḫda ol Ḫıṭā gözler eyit birin ḫaṭā ḳılmaz
Bu āhūnuñ nice döysün kişi ḫūy-ı pelengine

6.[6677] Girü cennet-ṣıfāt oldı çemen dürlü reyāḥīnden
Meger irdi ṣabā yili ṣabāḥ ol zülfi müşgīne

7. Güneşe ne zevāl irdi ki ḥayretden ḫalāṣ olmaz
Bu rūşen kim cemālüñüñ düşübdür yüzi reşkine

---

[6671] * H. 232a, Tİ. 143a, DB. 278a (bn. 278a), V. 179a (bn. 179a), Dİ. 153b
* Bu şiir T ve BM nüshalarında yoktur.

[6672] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[6673] 1a - Cānumı: bu cānumı Tİ, DB
1b - Neçün: neden Tİ, DB

[6674] 3a - Kīne: fitne DB (SK: kīne DB); Ki: kim Tİ, DB, V, Dİ
3b - Siyeh-dilde: siyeh-dīde Tİ, DB

[6675] 4a - Ki*içüme: kim içüme Tİ, V / içüme Dİ; Odı: derdi Tİ, DB, V, Dİ
4b - Yansam: yılsam DB

[6676] 5a - Gözler: gözlü Tİ, DB, Dİ; Eyit: atub Dİ

[6677] 6a - Ṣıfāt: ṣafā Dİ

8.[6678] Niçe kim Aḥmedī ider ṣıfat yüzüñ ṣafāsını
Zihī naḳḳāş-ı nāzük dir baḫan sözleri rengīne

9.[6679] İñilerken firāḳuñda işitdi nāmemi zühre
Düzetdi söz ü sāzumı tamām āheng-i çengine

[6678] 8b - Zihī: nice DB

[6679] 9a - Nāmemi: nālemi Tİ, DB / nāmeyi Dİ
9b - Söz ü: sözi DB

**724**[6680]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[6681]

1.[6682] Bir kez daḫı yüzüñ görürisem ṣafāyıla
Terk eyleyem bu cānı yoluñda rıżāyıla

2. Sevdāsı zülfüñüñ ki*aña cānlar durur esīr
Başdan nicesi zāil ola her cefāyıla

3. ʿÖmr ol ki anı ẕevḳ ü ṣafāyıla süreler
Ol ʿömrden ne aṣṣı ki geçmez ṣafāyıla

4.[6683] Düşdüm gözüñ belāsına vü hīç bilmezem
Ḥālum nicesi ola bu ʿayn-i ʿanāyıla

5.[6684] Bulam direm ṣabāda nesīmini zülfüñüñ
Ney bigi ʿömr gitdi yile ol hevāyıla

6.[6685] Gül yüzde müşg ḫālüñe cān meyl ider velī
Müşkildür işi andaġı dām-ı belāyıla

7.[6686] Gör Aḥmedī'ye ġamzeñ oḫı ne belā ider
Ḳul olduġıyıçun saña ṣıdḳ-ı velāyıla

---

[6680] H. 232a, Tİ. 143a, DB. 284a (bn. 284a), T. 240b (bn. 147b), V. 179b (bn. 179b), BM. 180b, Dİ. 154a

[6681] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[6682] 1a - Kez: dem DB, T; Yüzüñ: yüzüñi DB, V, BM
1b - Terk eyleyem bu cānı: cānumı terk idem DB, T / terk eyleyem cānı V / terk eyleyem cānumı BM; Yoluñda: yoluña ben DB, T; Rıżāyıla: vefāyıla Tİ, Dİ

[6683] 4b - Ola bu: ola DB, T

[6684] 5a - Direm: diyen V
5b - ʿÖmr: ʿömri V

[6685] 6b - Müşkildür: müşgdür BM; İşi: iş V

[6686] 7b - Ṣıdḳ-ı velāyıla: ṣıdḳ u velāyıla Tİ, T, BM, Dİ

**725**[6687]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[6688]

1.[6689] Nerm nerm iy muṭrib-i ḫoş-gūy ḳılġıl zemzeme
Sāḳī-yi gül-ruḫ ṣun anı ki*ide ṭaʿne zemzeme

2. Rāḥatı cānuñ u ʿömrüñ ḥāṣılı bir dem durur
Ḫoş dut işbu bir demi bugün ki irmez dem deme

3.[6690] Ṣanma derdüme benüm kim em ola āb-ı ḥayāt
Em lebüñden it baña bu dem ki irmez em eme

4. Nicesi ḳurtıla dāmından ṣaçuñuñ cān u dil
Kim orada bend bende dolaşubdur ḫam ḫama

5.[6691] Senden ayrılan nice şāẕ ola kim göñlinde*anuñ
Cevr cevre ulaşur u derd derde ġam ġama

6.[6692] Zār u zerdem fürḳatüñ sūzında vü hem ḫuşk-ı leb
Gerçi irer şemʿ bigi gözlerümden nem neme

7.[6693] Gül yüzüñ vaṣfında şöyle nāle ider Aḥmedī
Ki*idemez ol resme bülbül bāġ içinde zemzeme

---

[6687] H. 232b, Tİ. 143a, DB. 287a (bn. 287a), T. 243a (bn. 152a), V. 179b (bn. 179b), BM. 181a, Dİ. 154a

[6688] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[6689] 1b - İde: ura Tİ, DB, T, V, Dİ

[6690] 3a - Benüm kim: benüm ki DB, T / kim BM

[6691] 5b - Derd derde: derd-i derde V

[6692] 6a - Zerdem: zerdemdem V; Fürḳatüñ sūzında: fürḳatüñ odında Tİ, T / odında DB; Vü hem: hem BM
6b - Bigi: gibi DB, T

[6693] 7a - İder: eyler Tİ, DB, T, Dİ
7b - Ki*idemez: idemez Dİ

**726**[6694]

***Feʿilātü / Fāʿilātün / Feʿilātü / Fāʿilātün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ş̱erāhu**[6695]

1.[6696] Niçe derdüm ola penhān göñülile cān içinde
Niçe şemʿ bigi cānum yana od u ḳan içinde

2.[6697] Bu dudaḫ mıdur ya cān mı yaḫūẕ āb-ı zindegānī
Ya şeker midür ya gevher ḳaluram gümān içinde

3.[6698] N'ola ʿaḳlıla dil ü cān ḳorısa yoluña ʿāşıḳ
Ki bu yolda aṣṣı oldur ki*olalar ziyān içinde

4.[6699] Ḳurıban ḳaşuñ kemānın atar uş ḳażā oḫını
Ol oḫa hedef olan cān ola mı emān içinde

5.[6700] Yaşumıla reng ü sūzum dil uzatdı şemʿ bigi
Niçe gizlü ḳala rāzum bu dilile cān içinde

6.[6701] Ne vefā ümīẕ iderler iy ʿaceb seni sevenler
Ki vefānuñ oldı ʿAnḳā eş̱eri cihān içinde

---

6694 * H. 232b, Tİ. 143b, T. 251b (bn. 158b), V. 71b - 180a (bn. 71b - 180a), BM. 181a, Dİ. 154a
* Bu şiir DB nüshasında yoktur.
* Bu şiir V nüshasında mükerrerdir.

6695 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

6696 1a - Niçe: nice V-2, BM
1b - Niçe: nice BM

6697 2a - Ya cān: cān BM
2b - Gevher: kevş̱er Tİ, Dİ

6698 3b - Oldur ki: oldur V-2, Dİ

6699 4a - Uş ḳażā oḫını: oḫlarını ġamzeñ Tİ, T
4b - Oḫa hedef: oḫa nişān Tİ, T, V-1, V-2 / oda BM

6700 5a - Reng ü: reng Tİ, V-1, V-2, Dİ
5b - Niçe: nice Tİ, V-1, V-2, BM

6701 6a - İy ʿaceb: ʿaceb T

7.[6702] Nice zinde pīrdür gör bugün Aḥmedī kim anuñ
İremez hezār yigit sözine beyān içinde

[6702] 7a - Kim: ki V-2

**727**[6703]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[6704]

1.[6705] Her ki ol şāhuñ naẓar ḳıla yañaġı alına
Vālih ola kendüzin unıda ʿaḳlı alına

2.[6706] Yañaġı renginden anuñ düşdi bāġa bir şuʿāʿ
Kim gül anı görüb itdi ḫande kendü alına

3.[6707] Gün zevāle düşdi vü alınıban inceldi ay
ʿĀşıḳ oldılar meger ol zülfile ol alına

4.[6708] Gözleri ʿayn-i belādur baña ṣor kim diyeyim
Ol siyeh-dil ẓālimüñ fiʿli ne durur ālı ne

5.[6709] Ḫaṭṭınuñ ki*olmış durur aña muḳarrer mülk-i ḥüsn
Ḥüccet uş baḫ ḳaşı ṭuġrāsıla yüzi alına

6. Baña dirler kim neden alınıb olduñ zār u zerd
Kūh anuñ ʿışḳına düşse kāh olıban alına

7.[6710] Yārı çün aġyārdan ol cevri gördi Aḥmedī
Kim Yezīdīler ḳılurdı*anı Muḥammed ālına

---

[6703] H. 233a, Tİ. 143b, DB. 287b (bn. 287b), T. 243b (bn. 152b), V. 180b (bn. 180b), BM. 181b, Dİ. 154b

[6704] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6705] 1a - Ḳıla: ide Tİ, DB, T

[6706] 2a - Renginden: renginden T (SK: ālından T)

[6707] 3a - Düşdi vü: düşdi BM

[6708] 4b - Ne durur: nedür ü Dİ

[6709] 5a - Ki*olmış durur: olmış durur ki V, BM / olmış durur Dİ

[6710] 7a - Gördi: çekdi Tİ, DB, T
7b - Ḳılurdı: ḳılur Tİ, DB, T; Muḥammed: Aḥmed Dİ

**728**[6711]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[6712]

1. Yār diler bugün ire yārına
   Vaʿdeyi ḳo ṣalma anı yarına

2.[6713] Cān diler ġamzeñ fidī olsun aña
   Yār ol kim vire varın yārına

3. Yārına ol kişi irebile kim
   Varlıġından kendünüñ key arına

4. İtmeyeydi āb-ı ḥayvāna naẓar
   Ḫıżr irseydi lebüñüñ yarına

5.[6714] Ne revādur yārına ḳahr eylemek
   Mihr göstermek kişi aġyārına

6. Aldı ġamzeñ ʿaḳl elinden iḫtiyār
   Mesti gör n'ider cihān huş-yārına

7.[6715] Laʿlüñüñ vaṣfın nice*itsün Aḥmedī
   Ki*iremez fehm ol güher miʿ yārına

---

[6711] * H. 233a, Tİ. 143b, DB. 295a (bn. 295a), T. 250b (bn. 157b), V. 180b (bn. 180b), Dİ. 156a
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

[6712] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[6713] 2a - Aña: saña DB

[6714] 5a - Eylemek: idüben Dİ

[6715] 7b - Ki*iremez: kim iremez DB / iremez Dİ

**729**[6716]

***Mef'ūlü / Fā'ilātü / Mefā'īlü / Fā'ilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[6717]

1.[6718] Yār Aḥmedī'ye ṣorsa ki bārī günāhına
Pes ne cezā ki dilese itse günāhına

2.[6719] Gönli ne āhına ne fiġānına ımşanur
Bā-īn heme ki*ider eṣer ol seng ü āhine

3.[6720] Ben diledüm ki cāhına irem viṣālüñüñ
Bī-cürm ṣaldı uş beni ol hicri çāhına

4.[6721] Baña anuñ nigāhı nedür ḫışmıla belā
Ben mübtelā vü fitne anuñ ol nigāhına

5.[6722] Şāhī kişiye ne ki*ide ṣabr eylemek gerek
Beẕ-baḫt ḳul ki 'āṣī ola kendü şāhına

6.[6723] Püşt ü penāhı her kişinüñ ṭoġru yārıdur
Egri*olmamaḫ gerek kişi püşt ü penāhına

---

[6716] * H. 233b, Tİ. 143b, DB. 284b (bn. 284b), T. 240b (bn. 147b), V. 181a (bn. 181a), BM. 181b, Dİ. 155b
* Bu şiir H, Tİ, DB, T ve Dİ nüshalarında 7; V ve BM nüshalarında 6 beyittir.

[6717] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6718] 1a - Bārī: yārı DB, T
1b - Pes: bes DB, T, V, BM, Dİ

[6719] 2a - Āhına: āhıla BM; Fiġānına: fiġānıla BM

[6720] 3a - Diledüm: dilerem V

[6721] 4b - Ol nigāhına: nigāhına BM

[6722] * Bu beyit V ve BM nüshalarında yoktur.
5a - Şāhī kişiye: kişiye şāhī Tİ, DB, T / kişiye şāh Dİ
5b - Āṣī ola: ola āṣī Dİ

[6723] 6a - Penāhı her: penāhı V / penāh BM
6b - Olmamaḫ: olmaḫ BM

7.[6724] Ol māha ne duʿāyıla ẕikr ideyim i Ḥaḳ
Sen vir anuñ besī bereket sāl u māhına

[6724] 7a - Māha ne: māhı kim DB, T; İdeyim: iderem DB, T
7b - Anuñ besī: anuñ Dİ; Sāl u māhına: māh u sāl u māhına DB, T

**730**[6725]

***Mef'ūlü / Fā'ilātü / Mefā'īlü / Fā'ilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[6726]

1.[6727] Yüzüñ senüñ bir āyinedür kim her āyine
Ol nūr ol ṣafāyıla olmaz her āyine

2. Āyīnede ḫayāli görindi cemālüñüñ
Anuñçun oldı ḳamu göze manẓar āyine

3.[6728] Yañaġuñ u gözüñden olur idicek naẓar
Hem gül-sitān-ı cennet ü hem gevher āyine

4. Bir şāh-ı māh-ruḫ saña beñzer görinmedi
Āyīnede düzeliden İskender āyine

5.[6729] Gün ol ümīẕile ki*idesin aña bir naẓar
Kendüzini düzüp durur uş yik-ser āyine

6.[6730] Durdı yüzüñe ḳarşu ḫayādan erimedi
Gör kim ne saḫt-rūydur iy dilber āyine

7. Bildi*Aḥmedī yüzüñi ki şol āyinedür ol
Kim nūr-ı rūḥ görinür anda her āyine

---

[6725] * H. 233b, Tİ. 144a, DB. 285a (bn. 285a), T. 241a (bn. 148a), V. 181a (bn. 181a), Dİ. 156a
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

[6726] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6727] 1b - Nūr: nūr u Tİ, DB, T, V, Dİ

[6728] 3a - Gözüñden: lebüñden Tİ, DB, T, Dİ
3b - Gül-sitān-ı cennet: gül-sitān u cennet DB, T, V; Gevher: kevṣer Tİ, DB, T, V, Dİ

[6729] 5b - Uş: ol Tİ, DB, T, V

[6730] 6b - Saḫt-rūydur: saḫt-rū durur DB, T / saḫt-rūdur Dİ

**731**[6731]

***Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[6732]

1.[6733] Yüzüm sürersem işigüñe sen beni sürme
Ki ol işig tozı durur bu gözüme sürme

2.[6734] Ḳaşuñ durur baña miḥrāb işigüñ Kaʿbe
N'iderseñ it baña illā bu ḳapudan sürme

3.[6735] Benüm yüzüme sür ayaġuñuñ tozın zinhār
ʿAzīzdür anı her kişi yüzine sürme

4.[6736] Bu ḫūnī gözlerüñüñ ḳaṣdı cānısa benden
Baña gerekmez anı me bu cismden sür me

5.[6737] Nihān-ı rāzumı daşrāya düşmesün diyiben
Bu ġayretüm içerüden kilīddür sürme

6. ʿAzīz dut seni seveni ki*ol gerekmez ḫ̆ār
Ḳabūl it seni diyeni ki*ol degül sürme

7.[6738] Ḳıla bu yaşlu gözin sürme Aḥmedī dirseñ

---

[6731] * H. 234a, Tİ. 139b, DB. 289a (bn. 289a), T. 245a (bn. 154a), BM. 182a, Dİ. 156b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB, T ve Dİ nüshalarında 7; BM nüshasında 5 beyittir.

[6732] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6733] * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
1a - Sürersem: sürürem Tİ
1b - Ki ol işig: kim işigüñ DB, T; Tozı durur: tozıdur Dİ

[6734] 2a - Miḥrāb: miḥrāb u Tİ, BM

[6735] 3a - Ayaġuñuñ: ayaġuñ BM

[6736] * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
4b - Baña gerekmez anı me: n'iderem anı ṭapuñsuz DB, T

[6737] 5a - Rāzumı daşrāya: rāzum ṭaşrā BM

[6738] 7a - Ḳıla bu: ḳılaydı DB, T; Gözin sürme: gözine ger DB, T / gözini BM; Dirseñ: diseñ DB, T / diriseñ Dİ

Ki ayaġum tozını gözlerüñe me sürme

7b - Gözlerüñe me: gözlerüme BM / gözlerüme me Dİ

**732**[6739]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[6740]

1.[6741] Yüzüñi bir daḫı görsem senüñ iy yār-ı cānāne
Yoluñda ʿaḳl u dīn ü dil fidī*idem bāş u cānāna

2. Ne güherdür ʿaceb vaṣluñ ki şavḳından anuñ her dem
Gözüm deryāsı ḳan mevcin irürdi baḫr-ı ʿummāna

3.[6742] Ṣaçuñ bendinde göñlümi muḳayyed gören eydür kim
Ne müşkil ʿuḳdeye düşmiş baḫuñuz bu perīşāna

4. Cemālüñ gözden ıraḫsa ḫayālüñ ḫoẕ göñüldedür
Zi devlet kim bu gencile ʿimāretdür bu vīrāne

5.[6743] Ḳaşuñuñ yayı peyveste ḳażā oḫıdur atduġı
Ciger ya cān nice döysün eyit bu zaḫm-ı peykāna

6.[6744] Bahār olduḫda yañaġuñ ḫayāsından ḳızarıb gül
Nice ṣarardı hicrüñden ḫazānda baḫ gülistāna

7.[6745] Ne mercāndur lebüñ kim cān bu mercāna olur teşne
Ne reyḥāndur ṣaçuñ kim ʿaḳl olur ḫayrān bu reyḥāna

8. Çü kej-rūdur felek bildüñ dürüst it bezm mīzānın

---

6739 * H. 234a, Tİ. 144a, DB. 278b (bn. 278b), V. 181b (bn. 181b), Dİ. 156b
* Bu şiir T ve BM nüshalarında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB ve Dİ nüshalarında 11; V nüshasında 10 beyittir.

6740 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

6741 1b - İdem: hem DB; Cānāna: cāna Tİ

6742 3a - Göñlümi: bu göñlümi Tİ

6743 5b - Zaḫm-ı peykāna: zaḫm u peykāna Dİ

6744 Bu beyit V nüshasında yoktur.

6745 7b - ʿAḳl olur: olur DB

Bugün kim rāst irişdi güneş seyrile mīzāna

9. Baña peymāne ṣun sāḳī ḳo peymān şīşesi sınsun
N'ola ger sinüñ elüñden şikest irerse peymāna

10.[6746] Çemende cām-ı mey içüb işit Dāvudī elḥānı
Çü yile varur itmegil heves mülk-i Süleymān'a

11.[6747] Nigāristānların Çīn'üñ temāşā itmek isderseñ
Naẓar ḳıl Aḥmedī'nüñ sen bu naḳş itdügi dīvāna

[6746] 10a - Cām-ı mey: cām-ı Cem V; Dāvudī: Dāvud DB
10b - Mülk-i Süleymān'a: taḫt-ı Süleymān'a V
[6747] 11a - Nigāristānların: nigāristānını V

**733**[6748]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[6749]

1.[6750] Yārı bilā*iḫtiyār ḳomışam diyārıla
Cānın nicesi ḳoya kişi iḫtiyārıla

2.[6751] Yārından ayrılıb cigeri şerḥa şerḥ olub
Ney bigi ʿömr yile varur vāy u zārıla

3.[6752] Ol ṭatlu yārdan olalı şemʿ bigi dūr
Kim ḳana boyanub nice ḳınandı nārıla

4.[6753] Dut kim elüñde māl u zer ü genc ü tāc u taḫt
Ne fāide çü sürmeyesin ʿömri yārıla

5.[6754] Ol ki*iḫtiyārı gidüb olur yārdan cüẕā
ʿÖmri geçer belā vü ġam u ıżṭırārıla

6.[6755] Bini bu rūzigār ider yārdan ıraḫ
Kim başa çıḫdı kim çıḫısar rūzigārıla

7.[6756] Dirler ḳarār u ṣabr gerek zī muḥāl kim

---

[6748] * H. 234b, Tİ. 144b, DB. 285b (bn. 285b), T. 241b (bn. 148b), V. 181b (bn. 181b), BM. 182a, Dİ. 157a
* Bu şiir H, Tİ, DB, T ve Dİ nüshalarında 9; V nüshasında 8; BM nüshasında 7 beyittir.

[6749] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[6750] 1b - Cānın: cānını DB, T

[6751] 2a - Ayrılıb: ayrılan DB, T; Şerḥ olub: şerḥa olub DB, T, BM / şerḥa olubdur V
2b - Bigi ʿömr: bigi ʿömri DB, T / bigi BM; Varur: virür DB, T

[6752] * Bu beyit V nüshasında yoktur.
3a - Şemʿ bigi dūr: dūr şemʿ gör Tİ / dūr şemʿi gör DB, T, Dİ / şemʿi dūr BM

[6753] 4a - Kim: ki Tİ; Tāc u taḫt: tāc-ı taḫt V

[6754] 5a - Olur: ola DB, T

[6755] 6a - Bu: çü V; İder: iden DB, T; Yārdan: ol yārdan BM
6b - Çıḫısar: çıḫar u BM

[6756] * Bu beyit BM nüshasında yoktur.

Derd-i firāḳ cemʿ ola ṣabr u ḳarārıla

8.[6757] Ġarḳ oldı Aḥmedī gözi yaşına pes n’olur
Ol kişi ki*ola dāyim işi*anuñ biḥārıla

9.[6758] Binüm firāḳ-nāmemi her kişi ki*işide
Āhı boyaya gökleri dūd u buḫārıla

7b - Derd-i firāḳ: derd ü firāḳ DB, T

[6757] 8a - Pes: bes DB, T, BM, Dİ
8b - Ki: kim BM, Dİ

[6758] Bu beyit BM nüshasında yoktur.

**734**[6759]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Ve ayżān lehu**[6760]

1. Yār ol durur ki yārına dāyim vefā ide
   Aġyāra yār ḫāṭırıyıçun cefā ide

2. Ger bir nefes yüzine baḫarsa ḫilāfıla
   Der-ḥāl göñli āyinesini ṣafā ide

3. Kişi*ol durur ki bugüni yarına ḳomaya
   Ol vaʿdeyi ki yārına didi edā ide

4. Yār ol durur ki ayaġı tozına yārınuñ
   Mülk-i cihānı ger vireler ol ibā ide

5.[6761] Ger memleketde kişi Süleymān-ı vaḳt ola
   Bir mūra daḫı ḫ˘ār baḫarsa ḫaṭā ide

6.[6762] Ol Aḥmed-i nebī bigi ol muḳtedā-yı ḫalḳ
   Her kişi ki*Aḥmedī sözine iḳtidā ide

7.[6763] Gevher-şinās kim diye ol kişiye ki ol
   Yāḳūt u laʿlile şebehe pür-bahā ide

---

[6759] * Tİ. 140a, DB. 282b (bn. 282b), T. 239a (bn. 146a)
* Bu şiir H, V, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

[6760] Tİ nüshasındaki başlıktır. T nüshasında da "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6761] 5b - Ḫ˘ār: ḫor DB, T

[6762] 6a - Bigi: gibi DB, T

[6763] 7a - Ki: kim DB, T

**735**[6764]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Ve ayżān lehu**[6765]

1. Melik buldı şifā *elḥamdüli'llāh*
   Cihān ṭoldı ṣafā *elḥamdüli'llāh*

2. Saʿādetden ne vaʿde kim ḳılurdı
   Felek itdi vefā *elḥamdüli'llāh*

3. Çıḫıban ʿuḳdeden gün şarḳ u ġarba
   Uş itdi pür-żiyā *elḥamdüli'llāh*

4. Süleymān'uñ serīrinden sürüldi
   Bugün dīv-i ʿanā *elḥamdüli'llāh*

5.[6766] Beşāret ki*āb-ı ḥayvānuñ yüzinden
   Girü gitdi ḳara *elḥamdüli'llāh*

6. Çözülüben girih siḥri marażdan
   Saġaldı Muṣṭafā *elḥamdüli'llāh*

7.[6767] Seḳam n'ola ezelde çün virildi
   Şehā ṭūl u beḳā *elḥamdüli'llāh*

8. Şehüñ saġlıġıdur ḫalḳuñ duʿāsı
   Ḳabūl oldı duʿā *elḥamdüli'llāh*

---

[6764] * Tİ. 141b, DB. 275a (bn. 275a), T. 236b (bn. 95b)
* Bu şiir H, V, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.
* Bu şiir Tİ nüshasında 14; DB nüshasında 15; T nüshasında 1 beyittir.
* T nüshasında şiirin bulunduğu varaklar kopuk olduğu için ilk beyitten sonrası yoktur.

[6765] Tİ nüshasındaki başlıktır. T nüshasında da "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6766] Bu beyit sadece DB nüshasında vardır.

[6767] 7b - Ṭūl u beḳā: ṭūl-ı beḳā DB

9. Ḫaber vir ṭaġa şāhuñ ṣıḥḥatinden
Nice*ider gör ṣadā *elḥāmdüli'llāh*

10. Ḳuru ṭaşa irerise bu müjde
Diye kim merḥabā *elḥamdüli'llāh*

11. Yirüñ her ẕerresi üşbu ḫaberden
Bulur neşv ü nemā *elḥamdüli'llāh*

12. Çün irdi bu ḫaber gül-zāra didi
İdüb bülbül nevā *elḥamdüli'llāh*

13.[6768] Velī açıldı girü Aḥmedī'nüñ
Ki*ide şāha duʿā *elḥamdüli'llāh*

14. Çü saġ gördüm şehi vācib budur kim
Dilümde ẕikr ola *elḥamdüli'llāh*

15. Girü şāhuñ yolınuñ tozı oldı
Gözüme tūtiyā *elḥamdüli'llāh*

[6768] 13b - Ki*ide: ider DB

**736**[6769]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Ve ayżān lehu**[6770]

1.[6771] Her kişi kim baḫa binüm gözlerümüñ yaşına
Bile kim ʿāşıḳ nice*olur gözlerinüñ yaşı ne

2.[6772] Her küdūretden ṣafā bulub nicesi ola nūr
Şemʿ bigi yanıban ġarḳ olmayan ḳan yaşına

3.[6773] Yaşına ḳılma ʿaceb gözlerümüñ ki*ayrılmışam
Bir kişiden ki*anı gün görse ḥayādan yaşına

4. ʿÖmri sen gül yüzlüden ayrılanuñ lāle-ṣıfat
Yile varur vāy anuñ ʿömrine vü yaşına

5.[6774] Şöyle kim şemʿ od u ṣu içindeyem raḥm it benüm
Dudaġumuñ ḳurusına gözlerümüñ yaşına

6.[6775] Ben nice ṣabr ideyim kim düşse hicrüñe senüñ
Gün ṣarara ḳayġudan şöyle ki bedr ay aşına

7.[6776] Ḳan yudar ayrulıġuñdan şemʿ bigi Aḥmedī
Ḳandan artuḫ ʿāşıḳuñ bārī daḫı ṣuyı*aşı ne

---

[6769] * Tİ. 144b, DB. 287a (bn. 287a), T. 243a (bn. 152a), Dİ. 154b
* Bu şiir H, V ve BM nüshalarında yoktur.

[6770] Tİ nüshasındaki başlıktır. T nüshasında da "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6771] 1b - Nice: ne Dİ

[6772] 2b - Ḳan: göz DB, T

[6773] 3b - Ki*anı: anı Dİ

[6774] 5a - Benüm: baña DB, T
5b - Dudaġumuñ: baḫ dudaġum DB, T; Gözlerümüñ: vü gözümüñ DB, T

[6775] 6a - Ṣabr ideyim kim düşse: duyam kim düşerise DB / duyam ki düşerise T

[6776] 7a - Bigi: gibi DB, T
7b - ʿĀşıḳuñ bārī: bārī anuñ Dİ; Ṣuyı: ṣu DB, T

**737**[6777]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Ve ayżān lehu**[6778]

1.[6779] Her kim naẓar ide ḳaşuñuñ ḳurlu yayına
Cānına sehm düşübenüñ ʿaḳlı yayına

2.[6780] Yayı ḳaşuñuñ ideli ġamze oḫını rāst
Her-dem düşer ḫaṭā vü ḫaṭar çarḫ yayına

3.[6781] Yılıla ayı sen yüzi ayıla geçse ḫoş
Eyvāy senden ayru*olanuñ yıl u ayına

4.[6782] Rūşen göre ki nūrı nireden alur güneş
Her kim teʾemmül ile baḫsa yüzüñ ayına

5.[6783] Ayından ayru düşeli günden cemālüñüñ
Ne güni eklerem ne vü ne yıl u ayına

6. Cānuñ alam diyü beni ġamzeñ ne ḳorḫıdur
Ben bunı bilürem ki olısar her-āyine

7.[6784] Yüzüñi göricek şekerīn söz dir Aḥmedī
Başlar kelāma çünki göre ṭūṭī āyine

---

[6777] * Tİ. 144b, DB. 283b (bn. 283b), T. 240a (bn. 147a), Dİ. 155a
* Bu şiir H, V ve BM nüshalarında yoktur.

[6778] Tİ nüshasındaki başlıktır. T nüshasında da "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[6779] 1a - İde: ḳıl Dİ

[6780] 2b - Ġamze: ġamzeñ DB, T, Dİ

[6781] 3a - Ayı: ay DB, T, Dİ

[6782] 4b - Baḫsa: baḫa DB, T

[6783] 5b - Eklerem: eklerüm ü DB / ekledüm ü T; Vü ne: ḫod DB, T; Ayına: ay u ne DB / ay ne T

[6784] 7a - Söz dir: sözdür DB

**738**[6785]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu**[6786]

1. Her kişi kim cemālüñe bir kez naẓar ide
   Biñ kez yoluña cān virüben terk-i ser ide

2. Ol vire gönlini gözüñüñ ʿişvesine kim
   Dürlü belānuñ oḫına cānın siper ide

3.[6787] Yārıla şemʿ bigi anuñ işi nūr ola
   Ki*aşını sūz u ṣuyını ḫūn-ı ciger ide

4.[6788] Cān dudaġuñı ārzū itse ʿaceb mi kim
   Derdine ḫasta ger heves-i gül-şeker ide

5. Gözüm ḫayālüñi yaş içinde ider ṭaleb
   Deryāya düşe kişi ki meyl-i güher ide

6. Gün yüz sürür yoluña ki nūr u cilāyıçun
   Ayaġuñuñ tozını żarūrī baṣar ide

7. Düşerse ḫāṭıruña şehā Aḥmedī n'ola
   Ḥāşā ki ne ʿaceb deñize ger güẓer ide

---

6785 * Tİ. 145a, Dİ. 155a
* Bu şiir H, DB, T, V ve BM nüshalarında yoktur.

6786 Tİ nüshasındaki başlıktır. Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

6787 3b - Ki aşını: aşını Dİ

6788 4a - ʿAceb mi kim: ʿaceb midür Dİ

**739**[6789]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Ve ayżān lehu**[6790]

1. Ne fitnedür gözüñ āḫir zamāna
   Ki ḳaṣd ider dil ü ʿaḳlıla cāna

2. Saçuñ itdi göñülleri perīşān
   Ne sevdādur belā-yı cāviz̲āne

3. Her oḫı kim atar ḳaşuñ kemānı
   Bu cānumdur ki*olur aña nişāne

4. Eger āh eyleyem ʿışḳuñ odından
   Ḳuru vü yaş berr ü baḥr yana

5. Ṣuṣamışdur gözüñ ḳana velīkin
   Niçe ki*içer degül mümkin ki ḳana

6. Vefā vü yā cefā her ne*itseñ it kim
   Ḳanāʿat itmişem sūd u ziyāna

7. *Eʿaza'llāhu şāne* kim ne cānlar
   Yile varur saçına*urdıḫça şāne

8. Bahāne dilese ḳatlüme ġamzeñ
   Iraḫ sendendür olmaḫ uş bahāne

9. Cüz̲ā itdi ṭapuñdan Aḥmedī'yi
   Ne çāre cevrdür kār-ı zamāne

---

[6789] * DB. 291b (bn. 291b), T. 247b (bn. 156b)
* Bu şiir H, Tİ, V, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

[6790] T nüshasındaki başlıktır.

**740**[6791]

***Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün***

**Ve ayżān lehu**[6792]

1. Cān diler ʿaḳlı saçuñ bendine dīvāne ide
   Ol diler cānı yüzüñ şemʿine pervāne ide

2.[6793] Senüñiçün severem cānumı cānāne *bi'llāh*
   Devlet anuñ ki fidī cānını cānāna ide

3. Ola cān baḫş dem-i ferş gibi bād-ı ṣabā
   Çün ki meşşāṭa senüñ saçlaruñı şāne ide

4. ʿIşḳuñuñ derdi vaṭan dutdı bu göñlümde benüm
   Gencdür n'ola eger meyli bu vīrāne ide

5. Ḳorḫu budur ki gözüñ ḳaṣdı ola īmānıla
   Sehl iş durur eger ḳaṣdı hemīn cāna ide

6. Ṭuṭaġuña heves ider dil ü cānum dāyim
   N'ola ger teşne heves çeşme-yi ḥayvāna ide

7.[6794] Aḥmedī'den işide ol leb-i dendān ṣıfatın
   Her kişi kim heves-i laʿliye dür-dāne ide

---

[6791] * DB. 293a (bn. 293a), T. 248b (bn. 149b)
* Bu şiir H, Tİ, V, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

[6792] T nüshasındaki başlıktır.

[6793] 2a - Cānāne: cānā T

[6794] 7a - Leb-i dendān: leb ü dendān T

**741**[6795]

***Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün***

**Ve ayżān lehu**[6796]

1. Zülfüñüñ ḳılı diler kim tenümi ḳıl ḳıla
   Ne cefādur i ʿaceb bu kim ider ḳıl ḳıla

2. ʿIşḳuñuñ derdine nice idelüm ṣabr kim ol
   Ṭāġ dilerse eridüb miḥnetile ḳıl ḳıla

3. ʿAḳl ḳaşuñ senüñ şöyle idübdür ḳıble
   Ki bu miḥrāba namāzı diriseñ ḳıl ḳıla

4. Göñül eyle oldı belā zülfüñe şiyẕā kim aña
   Cānı terk it diriseñ yoluma bir ḳıl ḳıla

5. Ġamzeñüñ yayı ḳażā oḫıdur itdüġi müdām
   Kişi ne ḳāl ide aña ya ne ḳīl ḳıla

6. Saçuñı gördi irişmiş bilüñe ʿaḳl eydür
   Nice ḫūb olurımış çün ṭolaşa ḳıl ḳıla

7.[6797] Aḥmedī'nüñ belini bükdi saçuñ sevdāsı
   Yavuz olur ḳıl ḳula miḥnet kim anı ḳıl ḳıla

---

[6795] * DB. 293b (bn. 293b), T. 249a (bn. 150a)
* Bu şiir H, Tİ, V, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

[6796] T nüshasındaki başlıktır.

[6797] 7b - Ḳıl ḳula: ḳula T

## 742[6798]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

### Ġazel-i Aḥmedī Redīf-i Diger[6799]

1. Cān ser terk itmişizdür gerçi rāh-ı yārda
   Düşmüşüz ayaḳlara līkin der-i dil-dārda

2. Gül yüzüñ mecmūʿasın ḥallin ne bābla ide kim
   Bir varaḳdan ġonca defter baġladı gül-zārda

3. Zülfüñi seyr itdigiçün gözlerüñ ḫışm itmesün
   Çok yürür mecnūn-ı müʾmin kişver-i küffārda

4. Olalı sen dilber-i meh-rūya cāndan müşterī
   ʿArşda yigin yirlere düşdi güneş bāzārda

5. Zāhid ögüdini terk itdügi budur Aḥmedī
   ʿĀşıḳ-ı ṣādıḳ hemen ḳalmak gerek dil-dārda

---

6798 * CN. 326b
* Bu şiir sadece CN'de vardır.

6799 CN'deki başlıktır.

**743**[6800]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Naẓīre-i Aḥmedī Rāst**[6801]

1. Yār olalı sen gözi āhū ile
   ʿĀlemi ṭoldurmuşam yā Hū ile

2. Put-peresṭ oldı şanur bu ḫalḳ beni
   Bilişeli sen şanem-ebrū ile

3. Ḥaccumı göster ki secde eyleyem
   Ruḫlaruñda ʿanberīn gīsū ile

4. Çün *ene'l-Ḥaḳ* söylerem Manṣūr-vār
   Aş beni zülfüñde sen bir mū ile

5. Ḥüsrev iken bini Ferhād eyledüñ
   Şol perīşān zülf ü ḫurrem-rū ile

6. Cānlara kendüzüñi şāh itdüñ uş
   İşbu luṭf u ḥüsn ü ḫulḳ-ı ḫūb ile

7. Aḥmedī derdüñ ideli iḫtiyār
   Mūnis oldı dün ü gün ḳayġu ile

---

[6800] * CN. 353b
* Bu şiir sadece CN'de vardır.

[6801] CN'deki başlıktır.

**744**[6802]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu**[6803]

1. Eksik itmez arturur gülşende bülbül zemzeme
   Kaʿbe-yi ḳūyuña ger varmazsa irmez zemzeme

2. Bir nefesdür bir naẓar ʿālem geçer ʿıyş idelüm
   Dem bu demdür bil demi çünkim irişmez dem deme

3. Cümcüme yād olmadı irişmeyelden cīm cīme
   Cām-ı İskender çü bünyād itdi irdi Cem Cem'e

4. Dil perīşān oldı cemʿ olmaz görelden zülfüñüñ
   Pīç-ber-pīç olduġın düşüp şikenler ḫam ḫama

5. Şād olursam ter gül-i ḫandān-ı ferrūḫ göricek
   Ger melūl olsam gelür çoḳ ġuṣṣa yürür ġam ġama

6. Cāna cān olmaḳ diler cān virüben cānānına
   Yüz-be-yüz ü sīne sīne leb lebe*olsun fem feme

7. Sen perī-peykerli maḥbūbuñ yüzinde zülf yoḫ
   Aḥmedī'yem ben benüm bārī gözümde nem neme

---

6802 * CN. 358a
* Bu şiir sadece CN'de vardır.

6803 CN'deki başlıktır.

745[6804]

*Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün*

Naẓīre-yi Aḥmedī[6805]

1. Ne fettān gözlerüñ vardur ki ḳaṣd eyledi īmāna
Deler cigerleri ġamzeñ girer nā-ḥaḳ yire ḳana

2. Güle gider iken bülbül yañaġuñ alını görse
Olur āşüfte laʿlüñden ki ʿazm itmez gülistāna

3. Eger kim cām-ı saġraḳdan içerse curʿayı ʿāşıḳ
Olur imiş ḫarābātī ne lāzım aña mey-ḫāne

4. N'ola cellād ise ġamzeñ esirgemez mi insanı
Esirger göricek kāfir ġarībliḳde müselmāna

5. Budur Aḥmedī'nüñ āhı yidi göge çıḳar vāhı
Ṣaḳın ey ḫūblaruñ şāhı çıḳam gidem Ḳaraman'a

---

6804 * PBM. 511b [508b]
* Bu şiir sadece PBM'de vardır.

6805 PBM'deki başlıktır.

**746**[6806]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Nevʿ-i dīger**[6807]

1. Acısun zaḫmum benüm çün aġlasun ḳan üstüme
   Ḳaralar geysün döginsün dāġ-ı hicrān üstüme

2. Derd-i yār oldı enīsüm zaḫm-ı hicrān hem-demüm
   Gelmesün *bi'llāhī* söyleñ derde dermān üstüme

3. Sīnesin dögsün baña meclisde dāġlar cevşeni
   Nāle ḳılsun nāylar her demde efġān üstüme

4. Bu ġarīb illerde beni*öldükde aġlar kimse yoḳ
   Dirligümde aġlasun bu çeşm-i giryān üstüme

5. Aḥmedī Ferhādī-veş miḥnetle virmiş cān diyü
   Ḳabrümüñ ṭaşına ḳazsun ehl-i ʿirfān üstüme

---

6806 * PBM. 114b
* Bu şiir sadece PBM'de vardır.

6807 PBM'deki başlıktır.

**747**[6808]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu fi'l-ġazeliyyāt**[6809]

1.[6810] Seni ḳamusı cānlara dirisem cān yaraşmaz mı
Yaḫūẕ cānlar olursa saña ḳurbān yaraşmaz mı

2.[6811] Yañaġuñ rūz-ı nev-rūzı ṣaçuñ durur şeb-i yeldā
Buña ger küfr dirisem aña īmān yaraşmaz mı

3.[6812] Gözüñ fitne durur disem dil ü cāna ʿaceb midür
Lebüñi ḳamusı derde disem dermān yaraşmaz mı

4.[6813] Nite kim şemʿ her gice yanaram ʿışḳ odına
Eger yaş yirine aḳsa gözümden ḳan yaraşmaz mı

5.[6814] Yoluñ tozına cānıla çün oldı müşterī ḫūrşīd
Eger eyvānuña çāker ola keyvān yaraşmaz mı

6.[6815] Cihānda çün Süleymān'sın adıla mīr Sülmān'sın
Eger olur ins ü cin saña fermān yaraşmaz mı

---

[6808] * H. 246b, Tİ. 152a, DB. 321b (bn. 301b), T. 274b (bn. 180b), V. 71b (bn. 71b), Dİ. 169b
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB, T ve Dİ nüshalarında 7; V nüshasında 6 beyittir.

[6809] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[6810] 1a - Ḳamusı: bu ḳamu Tİ, DB, T
1b - Olursa: olurısa Tİ, DB, T, V, Dİ

[6811] 2a - Rūz-ı nev-rūzı: nūr-ı nev-rūzı V

[6812] 3a - Fitne durur disem dil ü cāna: durur dil ü cāna belā dirisem Tİ, DB, T, Dİ
3b - Lebüñi: lebüñdür Tİ, DB, T, Dİ

[6813] * Bu beyit V nüshasında sayfanın kenarına sonradan eklenmiştir.
4a - ʿIşḳ: ʿışḳuñ Tİ, DB, T, Dİ

[6814] * Bu beyit V nüshasında sayfanın kenarına sonradan eklenmiştir.
5a - Oldı: ola Tİ, DB, T

[6815] * Bu beyit V nüshasında yoktur.
6a - Cihānda çün: zamānda çün Tİ, Dİ / zamānuñda DB, T
6b - Eger olur: eger oldısa Tİ, Dİ / n'ola olursa DB, T

7.[6816] Çün oldı Aḥmedī adı senüñ medḥüñile ḥassān
İderseñ her dem iy sulṭān aña iḥsān yaraşmaz mı

[6816] Bu beyit V nüshasında sayfanın kenarına sonradan eklenmiştir.

**748**[6817]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[6818]

1. Olsun şehā yüzüñe gül ü erġavān fidī
   Ṭūbī ṣıfatlu boyuña serv-i revān fidī

2.[6819] Devletlü başuña ṣadaḳa mülk-i Keyḳubād
   Ayaḫlaruña efser-i Nūşīnrevān fidī

3. Bāẕ-ı ṣabā yoluña vücūdını ḳıldı ḫāk
   Āb-ı ḥayāt ider ḳademüñe revān fidī

4.[6820] Bir ẕerre ayaġuñ tozı biñ cānadur bahā
   Ne ḳadri var ki*ola ḳademüñe cihān fidī

5.[6821] Ben cānumı idem ḳademüñe niṣār eger
   Ayruḫlar iderise saña ḫānümān fidī

6. İrerse pāy-būsuña ḳıla kevākibin
   Başmaḫlaruña kebkebiçün āsumān fidī

7. Maʿẕūr dut egerçi faḳīr-āne tuḥfedür
   Ger Aḥmedī iderise yoluña cān fidī

---

[6817] * H. 246b, Tİ. 145a, DB. 299b (bn. 319b), T. 257b (bn. 162b), BM. 184a, Dİ. 160a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[6818] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6819] 2b - Ayaḫlaruña: hem ayaġuña DB, T; Nūşīnrevān: Nūşīrevān DB, T

[6820] 4a - Ayaġuñ: ayaġuñuñ BM
4b - Ki*ol: ol Dİ

[6821] 5a - Ḳademüñe: ayaġuña DB, T

**749**[6822]

***Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[6823]

1. Ezelde levḥa ḳalem ḥüsn yazusın yazalı
   Bu resme yazmadı bir naḳş ṣunʿ-ı lem-yezeli

2. Anuñ cemāli müzeyyen idib durur ebedī
   Anuñ kemāli müretteb ḳılıb durur ezelī

3.[6824] Aña bedel kimi diyem ki cān bigi hergiz
   Vücūda gelmedi gelmeyiser daḫı bedeli

4.[6825] Yañaġı rengine görmedi rengi ṣunʿ-ı ezel
   Nigār ḫānesini *ṣıbġatu'llāh*uñ yazalı

5.[6826] Gözüñ kemān-keş-i tīr āfitāba eyledi rāst
   Bu fitne nireden ögrendi ola bu ʿameli

6. Ne rāzlar aça cāndan ne ʿuḳdeler ḳıla ḥal
   Eger ṣaçuñ girihine ire ṣabānuñ eli

7.[6827] İki cihānda murād Aḥmedī'ye sensin bes
   Daḫı ne mülki var anuñ ne māl u ne emeli

8. Ṣabūḥ sāzına sūzıla eyleye āheng

---

[6822] * H. 246b, Tİ. 145b, DB. 323a (bn. 303a), T. 275b (bn. 181b), Dİ. 160b
* Bu şiir V ve BM nüshalarında yoktur.

[6823] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6824] 3a - Kimi: kim DB

[6825] 4a - Görmedi: girmedi T; Ṣunʿ-ı ezel: ṣunʿ-ı lem-yezel DB (SK: ṣunʿ-ı ezel DB)

[6826] 5b - Nireden: nirede Dİ; Ola bu: bu Dİ

[6827] 7a - Murād: murādı DB, T
7b - Māl u: mālı DB

ʿUṭārid oḡısa zühre ḳatında bu ġazeli

**750**[6828]

***Müfteʿilün / Mefāʿilün / Müfteʿilün / Mefāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[6829]

1.[6830] İy gün ü aydan ārī iy ḳamu ʿaybdan berī
Ṣūret-i cānı ṣorana yüzüñ açıb di kim berī

2.[6831] Ẓulmeti ẕikr idene ḳıl ʿarża ṣaçuñ sevādını
Āb-ı ḥayātı añana di ki uş aġzumuñ yarı

3. Diyene nice dutılur ʿuḳde-yi re'sde ḳamer
Ṣaçlaruñı girih girih çöz daḫı yüzüñi büri

4.[6832] Gül varaḳında şebnemüñ luṭfını nice diseler
ʿArż id alara dür bigi laʿl yüzüñdeki deri

5.[6833] Münkire ḳarşu bir nefes ḳo lebüñi lebüme kim
Rūşen ola ḳatında*anuñ kim nice*olur ölü diri

6.[6834] Kimse dirise ʿāşıḳuñ yaşı gerek nice aḫa
Gösder aña gözümdeki ḳulzüm ü baḥr-ı aḫḍarı

7.[6835] İtse ʿazīz ayaġuña cānını Aḥmedī fidī
Sen anı ʿayb itme kim oldur elindeki varı

---

[6828] * H. 247a, Tİ. 145a, DB. 322b (bn. 302b), T. 275b (bn. 181b), Dİ. 160b
* Bu şiir V ve BM nüshalarında yoktur.

[6829] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6830] 1a - İy: v'iy DB (SK: iy DB)
1b - Cāna: cānı Dİ

[6831] 2b - Āb-ı ḥayātı: āb-ı ḥayā DB, T / āb-ı ḥayāt Dİ

[6832] 4a - Diseler: disünler DB
4b - İd: ide DB; Alara: olara Tİ, DB, T, Dİ

[6833] 5b - Ola: olur Tİ, DB, T

[6834] 6a - Kimse: Kime ki DB, T; Gerek nice: nice gerek Tİ, DB, T, Dİ
6b - Ḳulzüm ü baḥr: ḳulzüm-i baḥr DB

[6835] 7a - Cānını: cānın DB

**751**[6836]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[6837]

1.[6838] İ yüzi al ala gözüñ baña ne mekr ü āl itdi
Ki beñzümi ṣararduban gözüm yaşını al itdi

2.[6839] Güneş ditrer benüm bigi tebinde ʿışḳuñuñ her dem
Aña daḫı yüzüñ tābı göre*āḫir ne zevāl itdi

3. Ḥarāmī gözlerüñ bilsem ne siḥr eyledi göñlüme
Ki bī-zār olıban cāndan aña ḳanın ḥelāl itdi

4.[6840] Ḫayālüñ görmege göñül heves ider velī ne*aṣṣı
Baña sevdāsı zülfüñüñ çün uyḫuyı ḫayāl itdi

5.[6841] Naẓar umduġına göñül gözüñden bir cevāb itgil
Ki*orada çoḫ naẓar buldı anuñıçun suāl itdi

6.[6842] Ṣabā ṣaçuñ girihlerin çözüb ideli müşg-efşān
Niçe ḳanlar yire virib ne başlar pāy-māl itdi

7. Firāḳuñda*Aḥmedī oldı dehān-ḫuşk u ciger-teşne
Egerçi kim lebüñ vaṣfı sözin āb-ı zülāl itdi

---

[6836] * H. 247a, Tİ. 146b, DB. 320b (bn. 300b), T. 273b (bn. 264b), Dİ. 161a
* Bu şiir V ve BM nüshalarında yoktur.

[6837] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6838] 1a - Ne mekr ü: mekrile DB, T

[6839] 2a - Bigi: bigi ki DB, T
2b - Göre: gör Tİ, DB, T

[6840] 4a - Göñül heves ider velī: göñlüm hevesdür līki DB, T

[6841] 5b - Ki*orada: orada Dİ

[6842] 6b - Niçe: nice Dİ; Virib: döküb Tİ, DB, T

**752**[6843]

***Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿīlü / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[6844]

1.[6845] *El-minnetü li'llāh* yine ten cāna irişdi
Bu ḫasta-yı dil-sūḫte cānāna irişdi

2.[6846] Bulındı girü yüregümüñ zaḫmına merhem
Derdüm yine Ḥaḳ luṭfıla dermāna irişdi

3. Teşne-cigerüm bunca ḳarañulıġ içinde
Uş Ḫıżr bigi çeşme-yi ḥayvāna irişdi

4. Eyyūb girü ʿāfiyet-i nefs bulıban
Yaʿḳūb yine Yūsuf-ı Kenʿān'a irişdi

5. Zī-luṭf ki ḳulını ṭaleb eyledi sulṭān
Zī-baḫt ki ḳul uş girü sulṭāna irişdi

6. Şebnem güneşe ḳarşu durub nūra ulaşdı
Ḳatre yüriyiben girü ʿummāna irişdi

7.[6847] Baş urdı yine Aḥmedī ol yār işigine
Hüdhüd bigi kim taḫt-ı Süleymān'a irişdi

---

[6843] * H. 247b, Tİ. 145b, DB. 323b (bn. 303b), T. 276a (bn. 182a), BM. 184a, Dİ. 161a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[6844] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6845] 1b - Ḫasta-yı dil-sūḫte: ḫasta dil ü sūḫte DB, T, BM

[6846] 2b - Yine: gine BM

[6847] 7a - Yine: girü Tİ, DB, T; Yār: şāh Tİ, DB, T, Dİ

**753**[6848]

***Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿīlü / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[6849]

1. İy ṣaçları ʿaḳl āfeti gözleri ḥarāmī
ʿIşḳuñ ne ʿaceb ḳurdı göñüllere bu dāmı

2.[6850] Yüzüñde gören zülfüñi eydür ki *tebārek*
Zi kim getürür bir araya nūr u ẓalāmı

3.[6851] ʿŪdı ḳaşuñ altında görüb gözüñi eydür
Bu mest neden oldı bu miḥrābuñ imāmı

4.[6852] Cānānıla cām içmegi bilen ne ṣafādur
Cānı ḳoya vü ḳomaya cānānıla cāmı

5.[6853] ʿĀmīdür ü hem ḫām dime ṣūfī-yi ṣāfı
Aña ki ṭaleb ide ḳabūliyyet-i ʿāmı

6.[6854] Maḥmūd olan encāmını ʿuḳbīde bilemez
Ger zühdile ola kişi Şeyḫ Aḥmed-i Cāmī

7.[6855] Ṣaçuñ ṣıfatıdur ki ider ʿaḳlı muḥayyer

---

[6848] * H. 247b, Tİ. 145b, DB. 323b (bn. 303b), T. 276a (bn. 182a), BM. 184b, Dİ. 161b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB, T ve Dİ nüshalarında 9; BM nüshasında 5 beyittir.

[6849] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[6850] 2b - Kim: ḫoş Tİ, DB, T

[6851] 3a - Görüb: gören Tİ, DB, T; Eydür: dir kim Dİ
3b - Bu mest neden oldı bu miḥrābuñ imāmı: cānı ḳoya vü ḳomaya cānānıla cāmı BM

[6852] Bu beyit BM nüshasında yoktur.

[6853] 5a - ʿĀmīdür ü: ʿāmī durur BM; Ṣūfī-yi ṣāfı: ṣūfī ṣāfī DB, T

[6854] 6a - Olan: olam Dİ
6b - Ola kişi şeyḫ: olursa kişi Tİ, DB, T / ola kişi BM

[6855] * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
7b - Pes: bes Dİ

Pes rāst neden oldı bu ʿuşşāḳ maḳāmı

8.[6856] İşigüñe irerse selām itmege rıḍvān
Yādına getürmeye daḫı dār-ı selāmı

9.[6857] Diye*Aḥmedī irgürdi kelāmını kemāle
İşidürise bu ġazeli rūḥ-ı imāmī

[6856] Bu beyit BM nüshasında yoktur.
[6857] Bu beyit BM nüshasında yoktur.

**754**[6858]

***Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿīlü / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[6859]

1.[6860] İrmezse yüzüñden bize envār-ı tecellī
Duzāḫ görine gözümüze cennet-i āʿlī

2.[6861] Varlıġın ider ġayb ḥużūruñda vücūdum
Şebnem nice maḥv olmaya gün itse tecellī

3.[6862] ʿAksi yüzüñüñ yir ü gögi eyledi iḥyā
Gör kim nice*olur ḫūb eṣer raḥmet-i mevlī

4. ʿĀşıḳ naẓarıdur ki görür dost cemālin
Mecnūn'a görinür nicedür ṣūret-i Leylī

5. Öykindi hilāl ol ḳaşuñuñ ḳavsine līkin
Ġamzeñ atıcaḫ oḫını kej düşdi bu daʿvī

6. Aġzuña ciger-teşne durur çeşme-yi kevṣer
Ḳaddüñe ser-efgende durur devḥa-yı ṭūbī

7. Kim mülkile māl isder ü kim cennetile ḥūr
Sensin baña bu dünyī vü ʿuḳbīde temennī

8.[6863] Zāhid baña taḳvī buyurur bilmez anı kim
ʿĀşıḳ olana ʿayb olur zühdile taḳvī

---

[6858] * H. 248a, Tİ. 147a, T. 278b (bn. 267b), Dİ. 161b
* Bu şiir DB, V ve BM nüshalarında yoktur.

[6859] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6860] 1b - Görine: görinür bize T

[6861] 2b - Tecellī: cemālī Tİ

[6862] 3a - Yir ü: yiri T

[6863] 8b - ʿAyb olur: ʿayb durur Tİ, T

9. Söz yirine dürler aḫar aġzı ṣadefinden
La῾lüñ ṣıfatın niçe ki*ider Aḥmedī inşī

**755**[6864]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ş̱erāhu**[6865]

1.[6866] İtmemek durur naẓar ġayra gözümüñ niyyeti
Böyle olur kişi ki*ola anuñ insāniyyeti

2. Yoluña yüz sürirem ki*irem ayaġuñ tozına
Gönlümüñ budur murādı cānumuñ ümniyyeti

3.[6867] Ṭuṭaġuñ şīrīnligini vaṣf it dirler baña
Böyle nāzük nice şerḥ idem bu revḥāniyyeti

4.[6868] Ol gözi nergis elinden al mey-i gül-rengi kim
Cān dimāġını muʿaṭṭar ide reyḥāniyyeti

5.[6869] Ney nevāsın gūş idib cām-ı şarābı nūş it
Bī-ṣafā ṣūfiyi ḳoġıl ki*ide ruhbāniyyeti

6.[6870] Ol Ḫüẕāvend'üñ ḥaḳıçun kim olub durur ʿayān
Ẕerre ẕerre ʿarşdan tā ferşe vaḥdāniyyeti

7.[6871] İşigüñdür Aḥmedī'nüñ Kaʿbe'si vü ḳıblesi
Daḫı yaña yoḫdur anuñ hīç ḳaṣd u niyyeti

---

6864 * H. 248b, Tİ. 146a, DB. 317b (bn. 297b), T. 271a (bn. 262a), BM. 184b, Dİ. 162a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

6865 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

6866 1b - Ki: kim DB, T

6867 3a - Vaṣf: şerḥ Tİ, DB, T
3b - Şerḥ: vaṣf Tİ, DB, T; Revḥāniyyeti: rūḥaniyyeti Dİ

6868 4b - İde: ḳıla DB, T

6869 5b - Ḳoġıl ki: ḳo kim Tİ, DB, T

6870 6b - ʿArşdan: ferşden Tİ, DB, T, BM, Dİ; Ferşe: ʿarşa Tİ, DB, T, BM, Dİ

6871 7b - Yoḫdur: yoḫ BM

**756**[6872]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[6873]

1. Andan berü ki ġaybda varlıḫ nihānıdı
Cān gözgüsinde ʿaksi yüzüñüñ ʿayānıdı

2.[6874] Cānlara irmemişdi ḫiṭāb-ı Elest kim
Laʿl-i lebüñ ḫayāli baña cāna cānıdı

3.[6875] Levḥ üstine ḳalem yürimedin seni*isdeyü
Gözüm yaşı yüz üstine her dem revānıdı

4.[6876] Tīr ü kemān yoġıdı ki cānuma zaḫm uran
Gözüñile ḳaşuñ daḫı tīr ü kemānıdı

5. Kevn ü mekān itmedi di rāst *kün-fe-kān*
Kim ʿışḳuñuñ odına bu göñlüm mekānıdı

6.[6877] Ne murġ varıdı vü ne sīmurġ u ʿandelīb
Cānum hümāyına bu ṣaçuñ āşiyānıdı

7.[6878] Ol dem ki yoġıdı lüġat u nuṭḳ-ı Aḥmedī
Yitmiş iki dilile saña medḥ-ḫᵕānıdı

---

[6872] * H. 248b, Tİ. 146a, DB. 300a (bn. 320a), T. 257b (bn. 162b), Dİ. 162a
* Bu şiir V ve BM nüshalarında yoktur.

[6873] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6874] 2b - Baña cāña: ki cānāne DB, T

[6875] 3b - Yüz: yüzi DB, T

[6876] 4a - Uran: ura DB, T
4b - Ḳaşuñ daḫı: ḳaşuñdakı Dİ; Tīr ü kemānıdı: tīr-i kemānıdı DB

[6877] 6a - Sīmurġ u: sīmurġ DB
6b - Hümāyına: hümāsına DB, T

[6878] 7a - Lüġat u: lüġat DB

**757**[6879]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[6880]

1. Eger varısa sende ʿışḳ derdi
   Sen olduñ ḳamu ḫalḳuñ şīr-merdi

2.[6881] Devā it derd-i cāna ki*oldı nā-merd
   Kişi kim olmaya göñlinde derdi

3. Cemālini ḥabībüñ ol göre kim
   İde sürme işigindeki gerdi

4. Gehī yaş dökerem geh iderem āh
   Bu yoluñ bī-ḥad olur germ ü serdi

5.[6882] Niçe*açam derdümüñ ṭūmārını kim
   Ciger ḳanı ṭoludur her neverdi

6.[6883] Boyuñuñ reşki yire soḫdı servi
   Yüzüñüñ şavḳı yile virdi verdi

7.[6884] Gözinden feṭḥ-i bāb irdi*Aḥmedī'ye
   V'eger lāle bigi oda yanardı

---

[6879] * H. 249a, Tİ. 146a, DB. 303a (bn. 323a), T. 260a (bn. 165a), Dİ. 162b
* Bu şiir V ve BM nüshalarında yoktur.

[6880] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[6881] 2b - Kim: kim o Tİ

[6882] 5b - Neverdi: nüverdi DB, T

[6883] 6a - Boyuñuñ: bu yoluñ Dİ; Servi: serdi Dİ
6b - Şavḳı yile: şavḳıyıla Tİ

[6884] 7b - V'eger: v'eger ne Tİ / v'egernī DB, T, Dİ

**758**[6885]

***Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿīlü / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[6886]

1.[6887] İşbu yüzi kim şuʿlesidür nūr-ı İlāhī
Peyveste dil-efrūz idi vü rūşen İlāhī

2. Bu maṭlaʿ-ı nūra nicesi şemʿ diyem kim
Pervāne bigi oda yaḫar mihrile māhı

3.[6888] Ol yüzile ol zülfe naẓar it ki*ola rūşen
Devr-i ḳamer ü silsile-yi nā-mütenāhī

4.[6889] Ögretdi gözi ʿişvesi Hārūt'a füsūnı
Sevdürdi zenaḫdānı anuñ Yūsuf'a çāhı

5. Āhumıla giryem yüzüme āfet olupdur
Yilile ṣuda kişi nice saḫlaya kāhı

6.[6890] Yüzüñ bigi gün gelmedi ṣaçuñ bigi gice
Ḥaḳ düzeliden berü sipīẕi vü siyāhı

7. Zülfüñ girihinde*Aḥmedī ol ġuṣṣaya irdi
Ki*uzadudur idilimez ol ḳıṣṣa kemāhı

---

[6885] * H. 249a, Tİ. 148a, Dİ. 162b
* Bu şiir DB, T, V ve BM nüshalarında yoktur.

[6886] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[6887] 1a - Yüzi: yüz Dİ

[6888] 3a - Yüzile: zülfile Tİ; Zülfe: yüze Tİ; Ki*ola: ola Dİ

[6889] 4a - Hārūt'a füsūnı: Hārūt-füsūnı Tİ

[6890] 6b - Berü: ayru Dİ

**759**[6891]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[6892]

1. Bilseyidüm hicrüñ odı cānumı yaḫasını
Virmezidüm ʿışḳ eline göñlümüñ yaḫasını

2. Ṣanurıdum kim ḳıla bu ʿışḳ bini nīg-nām
Bilmezidüm bunca yāvuz ad baña yaḫasını

3.[6893] Cüst ü cūyıla bulam diridüm ol kevṣer-lebi
Ne bilürdüm gözlerümden bunca cūy aḫasını

4.[6894] Ḳāf u lām u mīmden nūnıla vāv u rī ṭama
Ol ruḫuñ lafẓın yazan irgürse rāya ḫāsını

5.[6895] Yaḫmaġ u yıḫmaġ durur göñülleri ʿışḳuñ işi
Tiz yıḫar yıḫasını vü tīz yaḫar yaḫasını

6. Zülfinüñ bir bendini çözdügiçün bāẕ-ı ṣabā
Müşg-endūd itdi yirüñ yazı vü yaḫasını

7.[6896] Aḥmedī nevmīẕ olmaġıl ki bir gün şeh saña
Bir ʿināyet ide niçe bir oda yaḫa sini

---

[6891] * H. 249a, Tİ. 146b, DB. 318a (bn. 298a), T. 271b (bn. 262b), BM. 185a, Dİ. 163a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[6892] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[6893] 3b - Cūy: cū Tİ

[6894] 4b - Lafẓın: vaṣfıñ Tİ, DB, T

[6895] 5a - Yaḫmaġ u yıḫmaġ: yıḳmaḳ u yaḳmaḳ Dİ; Göñülleri ʿışḳuñ: göñüllerüñ ʿışḳı BM; İşi: dili Tİ
5b - Yıḫasını: yaḫasını BM; Yaḫar: yapar BM; Yaḫasını: yapasını BM

[6896] 7a - Bir: bu Dİ
7b - Niçe: nice BM, Dİ

**760**[6897]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[6898]

1.[6899] Bugün kim hīç işi yoḫdur ḳuşuñ ġulġuldan ayruḫsı
Eyüsin iç gülistānda ki*olur mül mülden ayruḫsı

2. Mey-i gül-rengi nūş eyle bugün kim bülbül üninden
Sözile sāz işidilmez daḫı ġulġuldan ayruḫsı

3.[6900] Elüñe bülbüle alıb güle ḳarşu mül iç gerçi
Ki yüzüñ yig durur gülden sözüñ bülbülden ayruḫsı

4.[6901] Gülüñ bir haftadur rengi senüñ yüzüñ gülistānı
Hemīşe tāze vü terdür zihī gül gülden ayruḫsı

5.[6902] Lebüñ yāḳūtdan ḫoş-ter dişüñ dürden girāmī-ter
Ṣaçuñ müşg-i Ḫoten'den yig beñüñ fülfülden ayruḫsı

6.[6903] Ḳamu ḳullar ṭaleb ḳılur şehā āzād olmaġı
Benem ḳullıġuña ʿāşıḳ olur ḳul ḳuldan ayruḫsı

7. Niçe kim Aḥmedī aġlar anuñ gözleri yaşından
Ṣu yirine ḳan irkilür zihī göl gölden ayruḫsı

---

6897 * H. 249b, Tİ. 146b, DB. 320b (bn. 300b), T. 273b (bn. 264b), BM. 185a, Dİ. 163a
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

6898 H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

6899 1a - Yoḫdur: yoḳ BM
1b - Ki*olur: olur Tİ

6900 3a - Elüñe: elüme Tİ

6901 4b - Tāze vü: tāze BM

6902 5a - Girāmī-ter: daḫı nāzıñ DB, T

6903 6b - ʿĀşıḳ: lāyıḳ DB, T

**761**[6904]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[6905]

1. Baş fidī ʿışḳuñ yolında cān daḫı
Ḳanda var sinüñ bigi cānān daḫı

2.[6906] Oldı ḥayrān eyle kim yüzüñe gül
Ṣaçlaruña sünbül ü reyḥān daḫı

3.[6907] Müşge zülfüñden ḫaber virdi ṣabā
Baġrı ġayretden baş oldı ḳan daḫı

4.[6908] Dişüñ odından erir dürr-i ḫoş-āb
Cān fidī*ider laʿlüñe mercān daḫı

5. Aldı zülfüñ ʿaḳl u cān u göñlümi
Diler ide ġāret-i īmān daḫı

6. ʿIşḳuñuñ derdine düşene devā
Derdüñ oldı dāru vü dermān daḫı

7.[6909] Aḥmedī bigi lebüñe teşne-dil
Āb-ı kevṯer çeşme-yi ḥayvān daḫı

---

[6904] * H. 249b, Tİ. 146b, T. 278b (bn. 267b), BM. 185b, Dİ. 166b
* Bu şiir DB ve V nüshalarında yoktur.

[6905] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[6906] 2a - Eyle: şöyle Dİ

[6907] 3a - Müşge: müşg Dİ

[6908] 4a - Dişüñ odından: dişüñüñ derdinden BM; Dürr-i ḫoş-āb: dürr ü ḫoş-āb T

[6909] 7a - Teşne-dil: teşnedür Dİ

**762**[6910]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[6911]

1. Bizedi uş ḫazān yili cihānı
   Otur yārıla ʿişret it nihānī

2. Gül ü sebze çıḫarıb al u nīli
   Geyürler uş libās-ı zaʿferānī

3.[6912] Aġaçlar ḥullesi jengārīyiken
   Müẕehheb kim düzetmiş fikr id anı

4. Ḳoma lāle bigi*elden cām-ı gül-gūn
   Ki yaşıl yapraġ oldı erġavānī

5.[6913] Revāne ḳūt u ḳuvvet isderiseñ
   Elüñe al bu yāḳūt-ı revānı

6. Viregör ʿömr dādını bugün kim
   Bulamaz kimse yarına żamānı

7.[6914] Nedür nefʿi bu ʿömri ḫoş geçürmek
   Anı ḫoş dut dilemezseñ ziyānı

8. Geçürme furṣatı zinhār cehd it
   Ki yoḫdur kimseye çarḫuñ emānı

---

[6910] * H. 250a, Tİ. 150a, DB. 306a (bn. 306a), T. 266a (bn. 243b), Dİ. 166b
* Bu şiir V ve BM nüshalarında yoktur.

[6911] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[6912] 3b - Düzetmiş: düzetdi DB, T

[6913] 5b - Yāḳūt-ı revānı: yāḳūt u revānı DB

[6914] 7a - ʿÖmri: ʿömrüñ T, Dİ

9. Unıt encāmı cāmı ḳoma elden
Ki mihmān birbidiler saña cānı

10. Sözin cānıla diñle Aḥmedī’nüñ
Ki ol durur Ḥaḳāyıḳ tercümānı

11. Niçeler öykünürler aña līkin
Ber-ā-ber kim göre nūr u duḫ̱ānı

**763**[6915]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[6916]

1. Bir oda yaḫıb durur cānumı yāruñ fürḳatı
   Kim içümden zāil olmaz bir dem anuñ ḥurḳatı

2. Yārdan ayru gözüm yaşlu içüm başlu durur
   Şemʿ bigi nice yaḫdı bini gör bu ġurbeti

3.[6917] Ṣaldı bini fürḳatüñ bir miḥnete ki*Eyyūb anı
   Görse rāḥat ṣanayıdı kendüye*iren miḥneti

4. Bu vücūdum daḫı zaḥmetdür ḥużūruñsuz baña
   Raḥmet it kim ṭāḳatum yoḫ çekmege bu zaḥmeti

5.[6918] Ḥasretüm bu ki*ölmedin görem seni vā-ḥasretā
   Gör ölüb iltem ḳıyāmet günine bu ḥasreti

6. İdemez dilüm ʿibāret bu nihānī derdümi
   Baḫ gözüm ḫūn-ābesine kim göresin ʿibreti

7. Gün bigi rūşen ideydüm yüzüñüñ māhiyyetin
   Ḳosayıdı ʿaḳlumı dirmege zülfüñ ḥayreti

8.[6919] Mübtelā hicrüñ belāsına beni taḳdīr ider
   Kimde var tedbīrile taḳdīri ṣavmaḫ ḳudreti

---

[6915] * H. 250b, Tİ. 151a, T. 283a (bn. 85a), Dİ. 167a
* Bu şiir DB, V ve BM nüshalarında yoktur.

[6916] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[6917] 3b - Ṣanayıdı: ṣanurıdı T / ṣanadı Dİ

[6918] 5a - Bu ki: bu Dİ

[6919] 8b - Taḳdīri: taḳdīr T

9.[6920] Ḳıla döndi zülfüñüñ fikrini ḳıla Aḥmedī
Çoḫ perīşānlıḫ getürür başa sevdā fikreti

[6920] 9a - Fikrini: fikrin T

**764**[6921]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[6922]

1. Ber-ā-ber eyleyen leyl ü nehārı
   Revān-baḫş itdi uş bāẕ-ı bahārı

2.[6923] Ne çiçekler bitürür ḫāreye baḫ
   Ne ter-güller virür gör ḫuşk-ḫārı

3.[6924] İdeli murġ-zārı lāle gül-gūn
   Ḳılur her şāḫda yüz murġ-zārı

4. Ḳamer-ruḫ ḳoma ʿūdı kim ṣabādan
   Ḳılur ḫoş ḫoş-demi ʿūd-ı ḳımārī

5.[6925] Ele al lāle bigi cām-ı yāḳūt
   Bugün ki*oldı güher bāġuñ niṣārı

6. Saḫın fevt eyleme bu furṣatı kim
   Cihānuñ yoḫ durur hīç iʿtibārı

7.[6926] *Temettaʿ min şemīmi ʿarāri necdin*
   *Femā baʿde'l-ʿaşiyyeti min ʿarāri*

---

[6921] * H. 250b, Tİ. 152a, DB. 307b (bn. 307b), T. 267b (bn. 245a), Dİ. 167a
* Bu şiir V ve BM nüshalarında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ ve Dİ nüshalarında 9; DB ve T nüshalarında 8 beyittir.

[6922] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[6923] 2a - Bitürür: görinür DB, T

[6924] 3a - Murġ-zārı: murġ-zārda DB, T
3b - Şāḫda: şāḫı Dİ

[6925] 5a - Bigi: gibi DB, T

[6926] * Bu beyit T ve DB nüshalarında yoktur.
7a - ʿArāri: ġarāri Tİ
7b - ʿArāri: ġarāri Tİ

8. Ḳarara yandı lāle çünki gördi
Ki yoḫ durur bu dünyānuñ ḳarārı

9.[6927] Yile virdi*Aḥmedī ney bigi ʿömri
İñildüyile bulam diyü yārı

[6927] 9a - ʿÖmri: ʿömrin Dİ

**765**[6928]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[6929]

1.[6930] Bī-gümān dünyīde sensin baḫt u devlet rāyetī
Kim cemālüñ oldı Ḥaḳ'dan ḫalḳa raḥmet āyeti

2. Her kime devlet gerek ḫıdmet ide der-gāhuña
Kim ciger ḳanıyladur yāḳūt u laʿlüñ ḳıymeti

3.[6931] Yañaġuñuñ fikri durur dīn ü dünyī revnaḳı
Dudaġuñuñ ẕikri durur ʿömr ü cānuñ leẕẕeti

4.[6932] Bini benden alduġuñıçun saña ḳul olmışam
Her ki ʿāşıḳ ola yoḫluḫ durur anuñ ḫilʿatı

5. Cān dudaġuñdan dilerdi kim ideydi bir suāl
Vaḳt-i teng ü nāzükidi bulamadı furṣatı

6.[6933] Her kişi bir nesneye muḥtāc u yoḫdur ben ḳuluñ
Senden artuḫ kimseye *elḥamdüli'llāh* ḫāceti

7.[6934] Dünyeyiçün ger riyāyıla*itse ṭāʿat her kişi
Uş benem ol kişi kim terk-i riyādur ṭāʿati

---

[6928] * H. 251a, Tİ. 152b, DB. 318b (bn. 298b), T. 272a (bn. 263a), Dİ. 167b
* Bu şiir V ve BM nüshalarında yoktur.

[6929] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6930] 1b - Āyeti: rāyeti DB

[6931] 3a - Fikri: ẕikri Dİ
3b - ʿÖmr ü: ʿömr DB

[6932] 4a - Saña ḳul olmışam: ḳul olmışam saña DB, T
4b - ʿĀşıḳ ola: ʿāşıḳ durur DB, T; Yoḫluḫ durur anuñ: anuñ yoḫluġ olur DB, T

[6933] 6a - Muḥtāc u: muḥtāc DB, T

[6934] 7b - Kişi kim: kişi DB, T

8. Cāndan artuḫ sini sevdi Aḥmedī zīrā bilür
Kim seni sevmez kişi olmaz Muḥammed ümmeti

**766**[6935]

***Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[6936]

1.[6937] Bugün bu serv-i revān çün çemende bulındı
Emān u emni zemīn ü zemende bulındı

2.[6938] Nesīm-i rāḥat-ı reyḥān irişdi cānlara uş
Ne resme kim nefes-i Ḥaḳ Yemen'de bulındı

3. Meşām-ı rūḥ-demi revḥile girü ṭoldı
Nice ki nāfe-yi āhū Ḫoten'de bulundı

4. ʿAzīz-i Mıṣr bugün çāhdan ḫalāṣ oldı
Üveys girü diyār-ı ḳeranda bulundı

5.[6939] Ġurāb u zāġı aradan süribenüñ şeh-bāz
Nirede varsa ġarīb uş vaṭanda bulındı

6.[6940] Ẓuhūr-ı şāh-ı muʿaẓẓam bu mülke şükr-i Ḫüẕāy
Ḫavāṣṣ-ı nefḫa-yı cāndur ki tende bulındı

7.[6941] Zihī saʿādet ü iḳbāl ol şehüñ ki aña
Uş Aḥmedī bigi āzād-bende bulındı

---

[6935] * H. 251a, Tİ. 153b, T. 281a (bn. 278a), Dİ. 167b
* Bu şiir DB, V ve BM nüshalarında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ ve T nüshalarında 7; Dİ nüshasında 1 beyittir.
* Dİ nüshasında şiirin bulunduğu varaklar kopuk olduğu için ilk beyitten sonrası yoktur.

[6936] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6937] 1b - Emni: emn ü T / emn Dİ

[6938] 2a - Rāḥat-ı reyḥān: rāḥat u reyḥān Tİ, T

[6939] 5a - Ġurāb u: ġurābı Tİ, T; Süribenüñ: süriyibenüñ Tİ / süriyenüñ T

[6940] 6a - Ḫüẕāy: Ḫüẕā Tİ, T
6b - Ḫavāṣṣ-ı nefḫa: ḫavāṣṣa nefḫa Tİ

[6941] 7b - Bigi: gibi T; Āzād-bende: āzād-ı bende T

**767**[6942]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[6943]

1.[6944] Perīşān zülfüñi görüb bu göñlüm oldı sevdāyī
Bu müşkil ʿuḳdeden kimdür ḫalāṣ iden bu şeyẕāyı

2.[6945] Ḳıluram āhıla nāle ki göñlüm raḥm ide bana
Kim ola bāẕ-ı serdile kim ide nerm ḫārāyı

3. Ciger-teşne ḳala kevṣer añarsa bu leb-i laʿli
Ḫamīde-püşt ola ṭūbī görürse işbu bālāyı

4.[6946] Gözüm her gūşede yüzin süriyü vaṣluñı isder
Kişi kim güher isdeye ʿaceb mi olsa deryāyī

5. Lebüñüñ vaṣfını bana nicedür diyü ṣorarlar
Bu şīrīn-cān bigi bilmez kimesne bu muʿammāyı

6.[6947] Didüm kim vaṣluña sinüñ n'idem kim irişem bir dem
Didi kim buldı dünyāda yaḫūd kim bula ʿAnḳā'yı

7.[6948] Lebüñüñ laʿli dürcini niçe kim Aḥmedī añar
Ne ḫoş luṭfıla vaṣf ider gör ol lülü-yi lālāyı

---

6942 * H. 251b, Tİ. 147a, DB. 321a (bn. 301a), T. 274a (bn. 180a), BM. 185b
* Bu şiir V ve Dİ nüshalarında yoktur.

6943 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

6944 1b - İden: ide Tİ

6945 2b - Kim: ki BM

6946 4a - Süriyü: sürinü Tİ
4b - ʿAceb mi: ʿaceb DB, T

6947 6a - Vaṣluña: vaṣluñı BM
6b - ʿAnḳā'yı: ʿuḳbāyı BM

6948 7a - Niçe: nice BM

**768**[6949]

***Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[6950]

1.[6951] Bedr idemez yüzüñile daʿvī
Ki bilür daʿvīye gerek maʿnī

2. Görse düşde ḳadüñ ḫayālini ḥūr
Ḫār ola aña sāye-yi ṭūbī

3.[6952] Ḳatl-i ʿāşıḳ revā degül līkin
Çāre ne çün gözüñ virür fetvī

4. Ol cefā-pīşe ṣaçuñuñ cīmi
Bend urur ʿaḳl u cāna şöyle ki hī

5.[6953] Gözüñüñ fitne vü füsūnıyıla
Oda yaḫıldı ḫırmen-i taḳvī

6. Ol ki bula ḳapuñ gedālıgını
Ne gerek aña mülket-i Kisrī

7. Aḥmedī dudaġuñı añduġıçun
Nefesi oldı hem-dem-i ʿĪsī

---

[6949] * H. 251b, Tİ. 147a, T. 278a (bn. 267a)
* Bu şiir DB, V, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

[6950] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6951] 1b - Ki: Çün T

[6952] 3b - Çün gözüñ: gözlerüñ Tİ, T

[6953] 5a - Fitne vü füsūnıyıla: fitne-yi füsūnıyıla T

**769**[6954]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[6955]

1. Baña ġamzeñ ḫaẕengi yara urdı
   Ne yara kim yüregüm yāra urdı

2. Kemān-keş gözlerüñ urduġı zaḫmı
   Ne kimse*aġyāra ne ḫoẕ yāra urdı

3. Nirede isdeyeyim zaḫma merhem
   Baña çünkim ṭabībüm yara urdı

4. Nişe*urdı yār saña yara dirsin
   Çü ḥākimdür ne çāre yara urdı

5. Olur ayruġa yāruñ yarası ḫayf
   Baña*ursun yarayı ki*aġyāra urdı

6.[6956] Gözün ʿaḳluma ḳaṣd eyledi ser-mest
   N'ola ger yāra bir huş-yāra urdı

7. Göreli Aḥmedī nūrın yüzüñüñ
   Besī ṭaʿn encüm-i seyyāra urdı

---

6954 * H. 252a, Tİ. 154a, DB. 310a (bn. 310a), T. 256b (bn. 87a)
* Bu şiir V, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

6955 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu" şeklinde başlık atılmıştır.

6956 6a - Ḳaṣd eyledi ser-mest: ser-mest ḳaṣd eyledi DB

**770**[6957]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[6958]

1.[6959] Beñüñ kim dudaġuñda ḳondı düşdi
Ne ṭūṭīdür ki görüb ḳandı düşdi

2. Nicesi şemʿ dür yüzüñ kim aña
Güneş pervāne olup indi düşdi

3.[6960] Boyuñı gördi yirde ġayret idüb
Felekden şāḫ-ı ṭūbī sındı düşdi

4. Ay u gün nūrı yüz süriyü yire
Yanāġuñı görüb utandı düşdi

5. Yüzüñ şavḳıyıla ṣaḥrāda lāle
Benüm bigi ḳarāra yandı düşdi

6. Göñül düşme ṣaçı bendine didüm
Velī işitmedi ol pendi düşdi

7.[6961] Meye düşmege itdi Aḥmedī and
Lebüñ gördükde ṣınub andı düşdi

---

[6957] * H. 252a, Tİ. 147a, DB. 303a (bn. 323a), T. 260a (bn. 165a), BM. 186a
* Bu şiir V ve Dİ nüshalarında yoktur.

[6958] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6959] 1a - Dudaġuñda: ṭudaġuña Tİ, DB, T

[6960] 3a - İdüb: itdi Tİ

[6961] 7a - Düşmege: düşmemege Tİ, DB, T, BM; İtdi: içdi DB, T
7b - Ṣınub: sinüñ BM

**771**[6962]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[6963]

1. Bu yüz midür ya nūr-ı lā-yezālī
   Bu leb midür yaḫūd dürc-i leʾālī

2. Ḳaşuñ miḥrābına secde ḳılurlar
   Melāik göricek işbu cemāli

3. Bula Ḫıżr'uñ ḳatında*āb-ı ḥayātı
   Gören kişi dudaġuñda bu ḫāli

4. Baña dirler cemālin şerḥ eyle
   Nicesi vaṣf ideyim bī-miṯāli

5. Yüzüñden ü ṣaçuñdan ıraḫ olan
   Ne bilür nedür eyyām u leyāli

6. Niçe kim Aḥmedī laʿlüñi añar
   Sözine teşne*ider āb-ı zülāli

7. Gözi vaṣfını ṣoran kişi benden
   İşitsün didügüm siḥr-i ḥelāli

---

[6962] * H. 252b, Tİ. 147b, DB. 303b (bn. 323b), T. 260b (bn. 165b)
* Bu şiir V, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

[6963] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

**772**[6964]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[6965]

1. *Teʿālā'llāh* ne yaratmış bu ẕātı
   Ki sıġmaz şerḥe ḥüsninüñ ṣıfātı

2.[6966] Ṣaçuñı görenüñ ḳalmaz ḳarārı
   Yüzüñe baḫanuñ gider ṣebātı

3. Yile virdi yüzüñ gül ḫırmenini
   Yire soḫdı lebüñ āb-ı ḥayātı

4. Ne vaḳtin ḳondı ḳanduña bu ṭūṭī
   Nirede buldı laʿlüñ bu nebātı

5. Ḳaşuñ *ve'n-nāziʿāt* alnuñ tebārek
   Lebüñ kevṣer ṣaçuñ *ve'l-mürsalāt*ı

6. Kemālüñ ḫālıḳa ḳudret delīli
   Cemālüñ ḫalḳa raḥmet beyyinātı

7.[6967] Ḫaṭuñ ser-sebz olsun kim yüzüñden
   Ne ḫoş yazmış bize vech-i zekātı

8.[6968] Şehā ayaġuñuñ tozına degmez
   Bahā virürlerise kāinātı

---

6964 * H. 252b, Tİ. 147b, BM. 186a
* Bu şiir DB, T, V ve Dİ nüshalarında yoktur.
* Bu şiir H ve Tİ nüshalarında 9; BM nüshasında 7 beyittir.

6965 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

6966 2b - Ṣebātı: ḥayātı Tİ

6967 * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
7a - Yüzüñden: yüzüñde Tİ

6968 Bu beyit BM nüshasında yoktur.

9.[6969] Varısa Aḥmedī'nün ola baḫtı
Vefā bula işigüñde vefātı

[6969] 9a - Ola baḫtı: baḫtı ola Tİ, BM
9b - Vefā bula: vefāyıla Tİ, BM

**773**[6970]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[6971]

1. *Teʿālā'llāh* ṣunʿ-ı lā-yezālī
   Zihī virmiş saña ḥüsn ü cemāli

2. Ḳızarıban eridi gül ḥayādan
   Çü bāġa şuʿle urdı ḥüsnüñ ālı

3. Alıban cān u dil olmadı sākin
   Dilerdin ele ala gözüñ ālı

4.[6972] Bu leb midür ʿaceb yā laʿl ü yāḳūt
   Bu diş midür yaḫūẕ dürr ü leʾālī

5.[6973] Yüzüñ ḥayrān ider zülfüñ perīşān
   Göñüli şöyle ki*eyyām u leyālī

6. Dut örtile niḳābıla cemālüñ
   Nicesi idesin bārī ḫayāli

7. Hevāda āyet-i iḥyā oḫınur
   Ṣaçuña*irdi meger bāẕ-ı şemāli

8. Cemālüñ naḳşını yazan ḳalemsüz
   İrürmesün saña ʿaynü'l-kemāli

9. Ne diyeyim ne itdi Aḥmedī'ye

---

[6970] * H. 253a, Tİ. 147b, DB. 303b (bn. 323b), T. 260b (bn. 165b)
* Bu şiir V, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

[6971] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6972] 4a - Laʿl ü yāḳūt: laʿl-i yāḳūt Tİ, DB, T

[6973] 5b - Eyyām u leyālī: eyyām-ı leyālī DB, T

Ḳaşuñuñ şavḳı ki*inceldür hilāli

**774**[6974]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[6975]

1. Cihāndan ben uṣanmışam bana sini gerek sini
   Ḳamulardan uşanmışam bañā sini gerek sini

2. N'iderem bu ten ü cānı ya sensüz āb-ı ḥayvānı
   Ve yāḫūẕ dīn ü īmānı bana sini gerek sini

3.[6976] Gerekmez rūḥıla reyḥān gerekmez ḥūrıla vildān
   Gerekmez ravża-yı rıḍvān bana sini gerek sini

4. Gerekmez göñlüme selvet gerekmez rūḥuma rāḥat
   Gerekmez cānuma ʿişret bana sini gerek sini

5.[6977] Gerekmez milket-i dünyī gerekmez devlet-i ʿuḳbī
   Gerekmez kevṣer-i ṭūbī bana sini gerek sini

6. İçüm sensüz cehennemdür yaşumıla cihān nemdür
   Benüm sensüz cihān ne'mdür bana sini gerek sini

7.[6978] Dilemez Aḥmedī iy şeh ki anuñ ola mihr ü meh
   Bu iki kevnde *bi'llāh* bana sini gerek sini

---

[6974] * H. 253a, Tİ. 148a, DB. 321a (bn. 301a), T. 274a (bn. 180a), BM. 186b
* Bu şiir V ve Dİ nüshalarında yoktur.

[6975] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6976] 3a - Vildān: ġılmān DB, T

[6977] 5b - Kevṣer-i ṭūbī: kevṣer ü ṭūbī DB, T

[6978] 7a - Ola: ola bu BM

**775**[6979]

***Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿīlü / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[6980]

1.[6981] Cān ḳıble ider ṣıdḳıla sen ḥūr-ı liḳāyı
Rūşen göreli gün bigi yüzüñde ṣafāyı

2.[6982] Kim bile ṣaçuñdan ne ḳoḫu ṭuydı ṣabā kim
Anuñ hevesine düşiben oldı hevāyī

3.[6983] Āzādalıġıla ḳul olalı boyuña serv
Bir laḥẓa dilinden ḳomadı *ṭāle beḳā*yı

4.[6984] Cān yüzüñe ḥayrān u göñül zülfüñe şeyẕā
Ne fitne ider gör bu ṣabāḥıla mesāyı

5. Ḫoẕ-bīnliġile ide mi gül saña teşebbüh
*Ḥāṣā* meger ol vaḳt ki terk ide ḥayāyı

6.[6985] Göñül ola mı ki*itmeye ġamzeñ anı mecrūḥ
Kim ola ki terk ide bile tīr-i ḳażāyı

7. Gördüm gözüñi ḳaşuñuñ altında didüm kim
Miḥrābda nişe oturur Türk-i Ḫıṭāyī

---

[6979] * H. 253b, Tİ. 148a, T. 280a (bn. 269a), V. 184a (bn. 184a)
* Bu şiir DB, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ ve T nüshalarında 9; V nüshasında 5 beyittir.
* V nüshasında şiirin bulunduğu varaklar kopuk olduğu için ilk 4 beyit yoktur.

[6980] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[6981] Bu beyit V nüshasında yoktur.

[6982] * Bu beyit V nüshasında yoktur.
2b - Anuñ: ki anuñ Tİ, T

[6983] Bu beyit V nüshasında yoktur.

[6984] Bu beyit V nüshasında yoktur.

[6985] 6a - İtmeye: itmedi T
6b - Terk: defʿ Tİ / redd T

8. ʿAḳl anda işāret idiben baña didi kim
Ser-mestdür ol mest olana dutma ḫaṭāyı

9.[6986] Çün Aḥmedī ide suzınuñ sözle niyāzın
Bülbül ḳoya gül perdesin unıda nüvāyı

[6986] 9a - Sözle niyāzın: sözile sāzın Tİ, T, V

**776**[6987]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[6988]

1.[6989] Ḥamel burcında gün çün ṣaldı nūrı
Çemen firdevs ü nergis oldı ḥūrı

2.[6990] Ṣabā ferrāş-ı lāle micmerinde
Düzer ʿūdıla ʿanberden buḫūrı

3.[6991] İşit kim her seḥer gül minberinde
Ne dürlü ḫuṭbeler oḫır ṭuyūrı

4. Nebāt emvātı dirildi meger kim
İşitdiler bulıtdan nefḫ-i ṣūrı

5. Serīre çıḫdı tāc-ı laʿl urınub
Gül anuñçun ider bülbül sürūrı

6. Bu mevsümde ḳuṣūrı bāġa degşür
Eger yoġısa ʿaḳluñuñ ḳuṣūrı

7. İ cān ol cāmı ṣun encāmı añma
Bilürsin kim ne işdedür ġafūrı

8. Bu mevsümde*itme tevbe kim bu mevsüm
Geçicek tevbe idesin żarūrī

---

6987 * H. 253b, Tİ. 148b, DB. 304a (bn. 324a), T. 261a (bn. 166a), V. 184a (bn. 184a)
* Bu şiir BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

6988 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

6989 1a - Burcında: burcına Tİ, DB, T
1b - Firdevs ü: firdevs DB, T

6990 2a - Micmerinde: micmerinden DB, T

6991 3b - Ḫuṭbeler oḫır: ḫuṭbe oḫırlar Tİ / ḫuṭbe oḫır gör DB, T

9.[6992] Yoluñ tozına yüzüm sürerem kim
Gözüme tūtiyādur ol ẕerūrı

10. Eger ġamzeñ füsūnın görmedise
Gözünde nergisüñ nedür fütūrı

11. Yüzüñe dilemiş kim öykine gül
Ne başlar yile virür gör ġurūrı

12.[6993] İşiden Aḥmedī'nüñ sözini dir
Meger Dāvud'dur oḡır Zebūr'ı

13. Buḥūrın şiʿrimüñ gören bilür kim
Gözümden ʿışḳuñ aḡıdur buḥūrı

[6992] 9a - Kim: ben Tİ, DB, T
[6993] 12b - Oḡır: ki*oḡır Tİ

**777**[6994]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[6995]

1.[6996] Ḥaḳ emri çün getürdi girü yazı
Gülile lāle ṭoldı ṭāġ u yāzı

2. Şükūfe nergisile cām içer
Gülile bülbül ider ʿışḳ-bāzı

3. Ṣabā yā Rab nice efsūn oḫıdı
Ki ġonca açdı içindeki rāzı

4. Bu ʿömri bāda virme bāẕe nūş it
İderken saña bülbül naġme-sāzı

5. Ṣafā meyde durur ṣūfiliġ itme
Ki yoḳdur ṭāʿate Ḥaḳḳ'uñ niyāzı

6. N'idersin Kaʿbe'yi bezm it çemende
Ki bülbül göstere saña Ḥicāz'ı

7. Çü gidersin ḳoma bir ḥabbe ġayra
Yi vü yidür ne varsa çoġ u azı

8. Ne durur māl cāna ḫaşm-ı kāfer
Anı ḳahr eyleyen kişi*ola ġāzī

9.[6997] Şarāb it nūş ol sāḳī elinden

---

6994 * H. 254a, Tİ. 148b, DB. 304b (bn. 324b), T. 261b (bn. 166b), V. 184b (bn. 184b)
* Bu şiir BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

6995 H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

6996 1a - Girü: yine Tİ, DB, T

6997 9b - İder: ide V

Ki ʿaḳlı ṣayd ider ʿişveyle nāzı

10. Gözinüñ fitnesidür dil-firībi
Lebinüñ şīvesidür cān-nüvāzı

11. İşit ki*ider Ṣıfāhān u ʿIrāḳ'ı
Muḥayyer Aḥmedī'nüñ söz ü sāzı

**778**[6998]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[6999]

1.[7000] Ḫūnī gözlü yüregi bu resmile mi yarası
Kim oñılmaz bunca müddet vardur anuñ yarası

2. Zülfinüñ sevdāsına nā-geh göñül oldı esīr
Bu belā dāmından anı daḫı kim ḳurtarası

3.[7001] Ġamzesin ḳılmış ḥavāle cānlar almaġa gözüñ
Bu siyeh-dil ẓālime dāẕ isteyü kim varası

4.[7002] Gül yanāġuñuñ odından ġoncada oldı nihān
Tāze olsun dāyimā ehl-i ḥayā ruḫ-sāresi

5. Serv-i zībā boyuña ḳarşu baş urmış ḫıdmete
Ṭoġru ḳuluñ ṭāʿat olur pāẕişāha çāresi

6.[7003] Gözleriüñe öykinürimiş senüñ nergis meger
Gör ne ḫacletler getürür yüze bu göz ḳarası

7.[7004] Zülfüñüñ ḳoḫusına urdı Ḫıṭā terkin ṣabā
Aḥmedī degül yaluñuz ʿışḳuñuñ āvāresi

---

6998 * H. 254b, Tİ. 149a, DB. 318a (bn. 298a), T. 271b (bn. 262b), V. 185a (bn. 185a), BM. 186b
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.

6999 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

7000 1b - Vardur: oldı DB, T

7001 3a - Gözüñ: gözi DB, T ,V
3b - Siyeh-dil: siyeh V

7002 4a - Ġoncada: ġoncalar Tİ, DB, T, V

7003 6b - Getürür: görür BM

7004 7a - Ḳoḫusına: ḳorḫusıla DB, T

**779**[7005]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[7006]

1.[7007] Ḫumāruñ ḫastasıyam ṣun devāmı
Ki ʿıyş ol yig ki*ola anuñ devāmı

2. Ḳadeḥ ṣunam didüñdi baña sāḳī
Edā eyle ḳoma boynuñda vāmı

3. Ṣunıcaḫ bir ḳadeḥ bir daḫı ṣunġıl
*Ve me'l-iḥsānu illā bi't-tamāmī*

4. Ṣafā-yı rūḥdur mey nūş id anı
Ne dirse ḳo disün ṣūfī-yi ʿāmī

5. Eger ṣūfī ola Şeyḫ Aḥmed-i Cām
Elüñden ḳoma sen bir laḥẓa cāmı

6.[7008] Mey-i reyḥānīyi ṣun kim ṣaçuñdan
Hevānuñ ṭolu ʿanberdür meşāmı

7. Gicenüñ ẓulmeti zülfüñde baġlu
Yüzüñde rūşen uş ṣubḥ ibtisāmı

8. Yüzüñile ṣaçuñ durur elif lām
Ḥaḳ itsün cānuña ḥā mīm ḥāmı

---

7005 * H. 254b, Tİ. 149a, DB. 305a (bn. 325a), T. 262a (bn. 243a), V. 185a (bn. 185a), Dİ. 166a
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB, T ve V nüshalarında 9; Dİ nüshasında 2 beyittir.
* Dİ nüshasında şiirin bulunduğu varaklar kopuk olduğu için sadece son 2 beyit vardır.

7006 H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

7007 1a - Ṣun: vir DB, T

7008 6a - Mey-i reyḥānīyi: mey-i reyḥānı DB, T
6b - Ṭolu ʿanberdür: ṭoludur ʿanber V

9. Bozayıdı niẓāmını sözinüñ
İşitse Aḥmedī naẓmın Niẓāmī

**780**[7009]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[7010]

1.[7011] Ḫumāram giceden varısa bāḳī
Bir ayaḫla elümi dut i sāḳī

2.[7012] Bahār u bülbül ü gül gel içelüm
Ki ḳalmaz furṣat olmaz ʿömr bāḳī

3.[7013] Ser-encāmı unıt ol cāmı ṣun kim
Olur ṣīrīn anuñla cān meẕāḳı

4.[7014] Dilerseñ revḥ ü rāḥat cāna nūş it
Anı kim rūḥdandur iştiḳāḳı

5.[7015] Mey-i ṣāfīyile cāna ṣafā vir
Ḳoġıl ṣūfīye bu zerḳ ü nifāḳı

6. Gel iy dilber ki sensin cān murādı
Sanādur ʿaḳl u nefsüñ iştiyāḳı

7. Yüzüñden rūşen uş günüñ ẕevāli
Nite ki*andan durur ayuñ meḥāḳı

---

[7009] * H. 255a, Tİ. 149b, DB. 305b (bn. 325b), T. 266a (bn. 243b), V. 185b (bn. 185b), BM. 187a, Dİ. 166a

* Bu şiir H, Tİ, DB, T, BM ve Dİ nüshalarında 13; V nüshasında 12 beyittir.

[7010] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[7011] 1b - Elümi: elüme BM

[7012] 2b - ʿÖmr: ʿömri V

[7013] 3b - Olur: ki*olur V

[7014] 4a - Revḥ ü: rūḥ u DB, T / rūḥa V / rūḥı BM; Rāḥat: reyḥān Tİ, DB, T

4b - Anı: anuñ BM; İştiḳāḳı: iştiyāḳı Tİ, V, BM

[7015] 5b - Ṣūfīye bu zerḳ ü: ṣūfīye zerḳile Tİ / ṣuya vire zerḳ DB, T / ṣūfīye zerḳi vü Dİ

8.[7016] Ḳıya baḫduḫda gözüñ ʿişveyile
İdemez ʿaḳl bir laḥẓa ḳıyāḳı

9. Ḫazānı nev-bahār ider viṣālüñ
Bahārı*ider ḫazān yüzüñ firāḳı

10.[7017] Olur şīrīn lebüñden lafẓ ṭaʿmı
Olur rengīn yüzüñden söz siyāḳı

11.[7018] Ol olmasun ki aramuzda oḫına
*İẕe'l-aḥbābu fethumu't-telāḳī*

12.[7019] İremez Aḥmedī vaṣfuña gerçi
İrişür ʿarşa fikrinüñ burāḳı

13. Ne bülbül durur ol ki*itdi muḥayyer
Nevāsı*anuñ Ṣıfāhān u ʿIrāḳ'ı

[7016] 8a - ʿİşveyile: ʿişvesile Tİ
8b - ʿAḳl bir laḥẓa: bir laḥẓa ʿaḳl DB
[7017] 10a - Lafẓ: lafẓı V, Dİ
[7018] Bu beyit V nüshasında yoktur.
[7019] 12a - İremez: idemez Tİ, DB, T; Vaṣfuña: vaṣfuñı Tİ, DB, V

**781**[7020]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[7021]

1.[7022] Dut ki*örtesin niḳābıla benden cemālüñi
Nice gideresin bu gözümden ḫayālüñi

2.[7023] Ġaybet deminde daḫı ḥużūruñdayam müdām
Kim ʿışḳ cānda naḳş idipdür miṣālüñi

3. İki cihān murādını bulmış ola beleş
Biñ cān virüb alan kişi bir dem viṣālüñi

4.[7024] Kim zühre didi yüzüñe vü kim güneş kim ay
Rūşen bu kim bilemedi kimse kemālüñi

5. Āb-ı ḥayāt adını ideydi serāb eger
Görseydi Ḫıżr laʿl-i lebüñde zülālüñi

6. ʿAnber ḳuluñ olam diyü dāġıla yanar uş
Gül yañaġuñda göreli ol müşg-i ḫālüñi

7. Ẕikr itdi Aḥmedī lebüñi ṭūṭī işidüb
Didi mükerrer eyle bu şīrīn-maḳālüñi

---

[7020] * H. 255b, Tİ. 149b, DB. 300a (bn. 320a), T. 257b (bn. 162b), V. 186a (bn. 186a), Dİ. 163b
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

[7021] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[7022] 1b - Gözümden: göñülden Dİ

[7023] 2b - Miṣālüñi: ḫayālüñi V

[7024] 4a - Yüzüñe vü: yüzüñe Tİ, DB, T; Güneş: güneş vü Tİ
4b - Bu: budur V

**782**[7025]

***Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[7026]

1. Dilerem ki*ola baña yüzüñi görmek rūzī
Kim heves eylemeye ʿīdi vü yā nev-rūzı

2.[7027] Ḫālüñüñ dānesiçün oldı göñül zülfüñe ḳayd
Gör ki ne dāma düşüpdür bu perīşān rūzī

3. Dilerem cānumı kim yoluña idem ḳurbān
Ger ḳabūl ideriseñ anı zihī pīrūzī

4.[7028] Ay u gün yüzüñile rūşen olupdur hergiz
Nice göribile gör şemʿ-i cihān-efrūzı

5.[7029] Naẓaruma görine gün bigi rūşen melekūt
Gözüme sürme olurısa ayaġuñ tozı

6.[7030] Dilerem micmere kim yüregümi ʿarża ḳılam
Ki göre nice gerek ʿāşıḳ olanuñ sūzı

7. Aḥmedī'den utanur söylemege bülbül-i mest
Güle ḳarşu ki budur şarṭ-ı edeb-āmūzı

---

[7025] * H. 255b, Tİ. 150a, T. 281b (bn. 278b), Dİ. 163b
* Bu şiir DB, V ve BM nüshalarında yoktur.

[7026] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[7027] 2a - Ḳayd: ṣayd Tİ, T

[7028] 4b - Nice göribile: nicesi göz göre Tİ / nicesi göz göre bu T / nice göribile bu Dİ

[7029] 5a - Bigi: gibi T

[7030] 6a - ʿArża: ʿarż Dİ

**783**[7031]

***Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[7032]

1. Dişleri dürr-i ʿAden müşg-i Ḫoten'dür ḳoḫusı
Yāsemīndür teni vü tāze semendür ḳoḫusı

2. Nefesinden ḳoḫu almaḫ dileseñ raḥmānuñ
Zülfüni ḳoḫula kim rīḥ-i Yemen'dür ḳoḫusı

3. Cennetüñ rāyiḥasıdur ki ṣaçar ṣaçı anuñ
Kim ola ḫuşk-nefes müşg diyendür ḳoḫusı

4.[7033] Ḳarşu var ol yile kim zülfine uġraya ki*anuñ
Ḳuvvet-i cān u dil ü rāḥat-ı tendür ḳoḫusı

5.[7034] Cān virür bāẕ-ı ṣabā zülfüñe irişdi ṣabāḥ
Hīç yirden degül illā oradandur ḳoḫusı

6.[7035] Zülfüñe irmegiçün itdi göñül cān-revān
N'eylesün çünki anuñ ḫubb-ı vaṭandur ḳoḫusı

7. Aḥmedī ṣaçlaruñuñ vaṣfın ider anuñıçun
Nefesinüñ ki urur müşg-i Ḫoten'dür ḳoḫusı

---

7031 * H. 256a, Tİ. 150a, T. 282b (bn. 283b), V. 186a (bn. 186a), Dİ. 163b
* Bu şiir DB ve BM nüshalarında yoktur.

7032 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

7033 4a - Ki*anuñ: anuñ Tİ, T, Dİ
4b - Dil ü: dil T

7034 5a - Ṣabāḥ: meger T

7035 6a - Cān: cānı T, V, Dİ
6b - Çünki: çünkim T

**784**[7036]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[7037]

1. Derd-mendem bulımazam işbu derde çāreyi
Kim esirgeye ʿaceb bu ḫasta-yı bī-çāreyi

2.[7038] Baġrumı yara gözüñ bir yara urdı baña kim
Her ne merhem kim ḳorısam arturur ol yarayı

3.[7039] Āh iderem irte gice ki*ımşana göñlüñ baña
Nicesi ımşada bāẕ ol serd seng-i ḫāreyi

4.[7040] Gāh ʿaḳl u gāh dīn ü gāh cān alur gözüñ
Neler eyler ḫalḳa gör bu cāẕū-yı ḫūn-ḫᵛāreyi

5.[7041] Zülfüñüñ ḳatında yād itmiş meger müşgi ṣabā
N'ola*eger andısa bir āvāre bir āvāreyi

6. Ṣaçuñuñ sevdāsına ṭolaşdı göñül göz göre
Ne belā dāmına düşdi gör bu baḫtı ḳarayı

7.[7042] Kevṣeri teşne-leb ü müştāḳ ider cenneti
Aḥmedī yād itdügince ol leb ü ruḫ-sāreyi

---

[7036] H. 256a, Tİ. 150a, DB. 318b (bn. 298b), T. 272a (bn. 263a), V. 186b (bn. 186b), BM. 187b, Dİ. 164a

[7037] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[7038] 2b - Merhem kim: merhem Tİ

[7039] 3a - Ki*ımşana: yumuşamaz DB, T / ımşana Dİ
3b - Imşada: yumşada DB, T / ımşana V; Bāẕ ol serd seng-i ḫāreyi: bād serd seng-i ḫāreyi Tİ / bād-ı serd seng-i ḫāreyi DB, T, Dİ / bād ol serd-i seng-i ḫāreyi BM

[7040] 4b - Eyler: ider Dİ

[7041] 5a - Müşgi ṣabā: bād-ı ṣabā DB
5b - Eger: ger Tİ, DB, T, Dİ

[7042] 7b - Leb ü ruḫ-sāreyi: leb-i ruḫ-sāreyi DB / āb u ruḫ-sāreyi T

**785**[7043]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[7044]

1. Reh-ber durur belāya gözüñüñ işāreti
Ḳānūn durur şifāya lebüñüñ beşāreti

2.[7045] Raʿnā gözüñi ʿabhere teşbīh idenüñ
Nergis miṣāl olmaya hergiz başāreti

3.[7046] ʿAnber dilerimiş ki*ola sinüñ ṣaçuña ḳul
Sevdādur itdüren aña işbu cesāreti

4. Zülfüñ teşebbühi yile virdi benefşeyi
Dil durur itdüren kişiye her ḥaḳāreti

5. Gözüñ cefāyı terk ide diyen ḫaṭā ider
Türk-i Ḫıṭāy'ı nicesi terk ide ġāreti

6.[7047] Ġamzeñ ne ḳorḫıdur beni tīr ü kemānıla
ʿĀşıḳ olana sehl durur cān ḫasāreti

7.[7048] Laʿlüñi Aḥmedī niçe kim fikr ide olur
Şīrīn ü nāzük ü ter ü rengīn ʿibāreti

---

[7043] * H. 256b, Tİ. 150b, DB. 300b (bn. 298b), T. 258a (bn. 163a), V. 186b (bn. 186b), BM. 187b, Dİ. 164a

* Bu şiir H, Tİ, DB, T, V ve BM nüshalarında 7; Dİ nüshasında 6 beyittir.

[7044] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[7045] * Bu beyit Dİ nüshasında yoktur.

2a - ʿAbhere: ʿanbere DB, T

[7046] 3a - Ki*ola: ola Dİ; Ṣaçuña: saçuñda Dİ

[7047] 6b - Sehl durur: sehl olur Tİ, DB, T, V, BM, Dİ

[7048] 7a - Niçe: nice BM; Fikr: ẕikr Tİ, DB, T, Dİ

7b - Nāzük ü ter: nāzük-ter Dİ

**786**[7049]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[7050]

1. Zihī ṣāniʿ ki ins ü cān yaratdı
   Cihānı ten seni*aña cān yaratdı

2. Fidā olsun bu cān ṣunʿ ına anuñ
   Ki sinüñ bigi bir cānān yaratdı

3.[7051] Liḳāñı Ḫıżr baḫtuñı Sikender
   Lebüñi çeşme-yi ḥayvān yaratdı

4. Senüñ zībā cemālüñi cihānda
   Kemāl-i ṣunʿ ına bürhān yaratdı

5. Gözüñi nergis-i raʿ nā düzetdi
   Ṣaçuñı sünbül ü reyḥān yaratdı

6.[7052] Zihī ḳādir ki yāḳūtıla dürden
   Bu luṭfıla leb ü dendān yaratdı

7.[7053] İki cāẕū gözüñüñ ġamzesinde
   Hezārān siḥrile destān yaratdı

8. Ḥaḳ'a minnet ki göñlin Aḥmedī'nüñ
   Perīşān zülfüñe ḥayrān yaratdı

---

[7049] * H. 256b, Tİ. 150b, DB. 306b (bn. 306b), T. 266b (bn. 239a), V. 187a (bn. 187a), BM. 188a, Dİ. 164b

* Bu şiir H, Tİ, V ve BM nüshalarında 9; DB ve T nüshalarında 7; Dİ nüshasında 8 beyittir.

[7050] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[7051] Bu beyit Dİ nüshasında yoktur.

[7052] Bu beyit DB ve T nüshalarında yoktur.

[7053] 7a - Ġamzesinde: ġamzesinden Tİ, DB, T, V

9.[7054] Zihī devlet ki bini saña yezdān
Ḳul itdi sini baña cān yaratdı

[7054] Bu beyit DB ve T nüshalarında yoktur.

**787**[7055]

***Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿīlü / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[7056]

1.[7057] Zülfüñ ṣıfatın nice bile ʿaḳl kemāhı
Ki*ol bir uzadu silsiledür nā-mütenāhī

2.[7058] Rūşen bu ki her ṣubḥ yüzüñ tābişi virür
Bu şuʿle-yi ḫūrşīdi zihī nūr-ı İlāhī

3. Zindān-ı ebed diyeyidi çāhına Mıṣr'uñ
Görseydi şehā Yūsuf eñegüñdeki çāhı

4.[7059] Ne cevrüñe vardur ne benüm derdüme ġāyet
Ne ḥüsnüñe vardur ne bu şavḳuma tenāhī

5.[7060] Cān sinüñile zinde durur sensüz olamaz
Ṣudan ıraḫ iy māh nice dirile māhī

6.[7061] Ḳanumı diler dökdüre gözlerüñe ḳaşuñ
Kim rāst diye ḥükme ki kej ola güvāhı

7. Göñlüm ü gözümdür getüren başuma ṭūfān
Kimden dutayım ben daḫı bārī bu günāhı

---

[7055] * H. 257a, Tİ. 150b, T. 283b (bn. 85b), V. 187b (bn. 187b), BM. 188b, Dİ. 164b
* Bu şiir DB nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, V, BM ve Dİ nüshalarında 9; T nüshasında 8 beyittir.

[7056] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[7057] 1a - Bile: ide T
1b - Ki*ol: ol Dİ

[7058] 2b - Ḫūrşīdi: ḫūrşīde Tİ, T, Dİ

[7059] Bu beyit T nüshasında yoktur.

[7060] 5a - Zinde durur: zündedür BM

[7061] 6a - Ḳanumı: ḳanum V, BM; Dökdüre gözlerüñe: gözlerüñe dökdüre T
6b - Ḥükme ki: ḥükmüñe Tİ

8. Cānuma eger ḥükm idesin saña fidīdür
Ṭāʿat gerek ol ḥükme ki*ide kişiye şāhı

9. İy yüzi güneş senden ıraḫ her gice tā ṣubḥ
Çarḫ āyinesin jenge boyar Aḥmedī āhı

**788**[7062]

***Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿīlü / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[7063]

1.[7064] Zülfüñ girihini çözeli bāẕ-ı şemāli
Cān rāyiḥası dutdı yemīnile şimāli

2.[7065] Naḳḳāş-ı ezel nūrdan itdi bir elif naḳş
Oldı boyuñuñ servi gibi rāst miṣāli

3.[7066] Dişüñ ne güherdür ki anuñ naẓmını görse
Ṣu bigi ḥayādan eriye ʿıḳd-ı leʾālī

4. Geh yüzüñe ḥayrānam u geh zülfüñe şeydā
Kişiye daḫı n'ide bu eyyām u leyālī

5.[7067] Ḳaşuña ḫayālile hilāl öykünürimiş
Egri olanun n'ola kej oldısa ḫayāli

6. Gün yüzüñe beñzetmiş özin ġurre olıban
Her gün getüren ol durur ol aña zevāli

7. Şekker lebüñüñ şükrini ẕikre getürenüñ
Şīrīn olur u nāzük ü ḫoş-reng-i makālı

---

[7062] * H. 257a, Tİ. 151a, DB. 325b (bn. 305b), T. 278a (bn. 267a), V. 187b (bn. 187b), Dİ. 165a
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, T, V ve Dİ nüshalarında 8; DB nüshasında 1 beyittir.
* DB nüshasında şiirin bulunduğu varaklar kopuk olduğu için ilk beyitten sonrası yoktur.

[7063] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[7064] 1a - Çözeli: çözeliden DB, T

[7065] 2b - Gibi: bigi Tİ, T, V, Dİ

[7066] 3b - Bigi: gibi T

[7067] 5b - Oldısa: olursa V, Dİ

8.[7068] Dīvān düzeli Aḥmedī anı işidib gör

ʿAṭṭār nedür defter-i Selmān-ı kemāli

[7068] 8a - İşidib gör: işiden dir V

8b - ʿAṭṭār nedür: ʿAṭṭār'a gider V; Defter-i Selmān-ı Kemāl'i: defter-i Selmān u Kemāl'i Tİ, T, Dİ / defter ü Selmān-ı Kemāl'i V

**789**[7069]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[7070]

1. Zülfüñ ḫamında bu göñül ārām ider o ḫay
Aṣlanları ol āhū gözüñ rām ider o ḫay

2.[7071] ʿAḳlumı itdi dām-ı belāya ṣaçuñ esīr
Cānumı daḫı almaġa ilzām ider o ḫay

3. Çün iricek dudaġuña şīrīn olur kelām
Cāna şifā durur ne ki düşnām ider o ḫay

4.[7072] Çün ẕevḳ virmezidi baña nīg-nāmlıḫ
Bu ḫalḳa ʿışḳuñ uş beni beẕ-nām ider o ḫay

5.[7073] Şīrīn lebi ḫayāli ider göñlüme benüm
Anı ki cān u ʿaḳla mey ü cām ider o ḫay

6.[7074] Meşşāṭa ṣaçlarını çözüb çün girü örer
Şāmı ṣabāḥ u ṣubḥı niçe şām ider o ḫay

7.[7075] Cān virdi Aḥmedī aña itdi*anı ol ḳabūl
Gör ʿāşıḳına nicesi inʿām ider o ḫay

---

[7069] H. 257b, Tİ. 151b, DB. 297b (bn. 317b), T. 253b (bn. 160b), V. 188a (bn. 188a), BM. 188b, Dİ. 165a

[7070] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[7071] 2a - ʿAḳlumı: ʿaḳlum BM

[7072] 4b - Uş beni: beni Dİ

[7073] 5a - Ḫayāli: ḫayāl Dİ
5b - Cān u: cāna V; Mey ü cām: mey-i cām DB, T

[7074] 6a - Çün girü: çünki ol V
6b - Niçe: nice Tİ, DB, T, V, BM, Dİ

[7075] 7a - Anı ol: ol anı DB, T
7b - Nicesi: kim nice Dİ

**790**[7076]

***Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[7077]

1.[7078] Seḥer yili nefes urdı örü dur iy sāḳī
Elüme ṣun varısa ṣol gicekiden bāḳī

2.[7079] Münevver eyle ḳadeḥ nūrıyıla bāṭını kim
Müzeyyen itdi ṣabāḥuñ ṣafāsı āfāḳı

3.[7080] Elüme ṣun ḳadeḥi ḳo bu zerḳi kim rezzāḳ
Givürmeyesidür uçmaġa hīç zerrāḳı

4.[7081] Dur örü yatma i sāḳī ki sāliyān yatavuz
Bu ḳara ṭopraġ içinde uzaduban sāḳı

5.[7082] Nüvāḫt eyle nevāda kim ol yüzi nev-rūz
Muḥayyer eyledi ʿışḳıyla rāst-ʿuşşāḳı

6.[7083] Devāyı ölmedin eyle benüm bu derdüme sen
Çü zār zār ola rencūr n'ide tiryāḳı

7. Maḥabbetüñi ebed mülkine iledem kim
Ezelde baġlamışam sinüñile mīṣāḳı

---

[7076] * H. 257b, Tİ. 151b, T. 281b (bn. 278b), V. 188a (bn. 188a), Dİ. 165b
* Bu şiir DB ve BM nüshalarında yoktur.
* Bu şiir H nüshasında 8; Tİ, T ve Dİ nüshalarında 9; V nüshasında 7 beyittir.

[7077] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[7078] 1a - Örü dur: ṭur öri T
1b - Şol: ol V

[7079] 2a - Nurıyıla: nurıla bu Tİ; Bāṭını: cānuñ T

[7080] Bu beyit V nüshasında yoktur.

[7081] 4a - Sāliyān: sālihā T

[7082] 5b - ʿIşḳıyla: ʿışḳıla T, V

[7083] 6a - Sen: kim T

8. ʿUṭārid Aḥmedī naẓmın işitdi ḫacletden
Oda yaḫıb ḳalemin ṣuya ṣaldı evrāḳı

9.[7084] Velī ne fāide çün dehr ḳadrini bilmez
Bū Cehl Sāvec-i dehrüñ bu durur aḫlāḳı

[7084] Bu beyit H ve V nüshalarında yoktur.

**791**[7085]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu merḳadehu**[7086]

1. Senüñ ḥüsnüñe yoḫ durur tenāhī
   Ki sensin māh u mihrüñ mihr ü māhı

2. Yüzüñe gün dimiş ʿaḳl ol daḫı hem
   Anuñ māhiyyetin bilmez kemāhī

3. Lebüñe cān didüm şīrīn budur kim
   Anuñ yoḫdur lebüñe iştibāhı

4.[7087] Yüzüñe ʿanber-i ter ḥācib olmış
   Ḳamer devrinde çoḫ olur devāhī

5.[7088] Zenaḫdānuñ ḫayālin gördi*ezelde
   Anuñçun sevdi Yūsuf bend ü çāhı

6. Yüzüñe ġarre*olub öyküdi lāle
   Bu cürmiçün yile virdi külāhı

7.[7089] Teşebbüh eyledi gözüñe nergis
   İşiden didi kim zi rū-siyāhī

8.[7090] Ḳaşuñ ġamzile ġamzeñ ḳanum içer

---

[7085] * H. 258a, Tİ. 151b, DB. 307a (bn. 307a), T. 267a (bn. 239b), V. 188b (bn. 188b), Dİ. 169a
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.
* Bu şiir H ve V nüshalarında 8; Tİ, DB, T ve Dİ nüshalarında 9 beyittir.

[7086] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[7087] 4a - ʿAnber-i ter: ʿanber ü ter DB

[7088] 5b - Bend ü çāhı: bend-i çāhı DB, T

[7089] 7b - Didi kim: didi ki DB, T / didi V

[7090] * Bu beyit H ve V nüshalarında yoktur.
8b - Çün: ḫūn DB

Nişe ider böyle çün kejdür güvāhı

9.[7091] Firāḳuñda göñül āyīnesini
Ḳarardur Aḥmedī'nüñ her gice*āhı

[7091] 9b - Her gice: gice DB, T

**792**[7092]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[7093]

1.[7094] Senüñ aġzuñdur āb-ı zindigānī
Anuñçun cān bigi*olmışdur nihānī

2. Muʿanber ṣaçlaruñ u müşg ḫālüñ
Ḫızırla ẓulmet ol çeşme nişānı

3. Ḫayāli ḳaddüñüñ gitmez gözümden
Ki serv ider vaṭan āb-ı revānı

4.[7095] Beyān iden dudaġuñ cān sözinde
İder īżāḥ esrār-ı maʿānī

5.[7096] Bahā itdüm ayaġuñ tozına cān
Didiler zi metāʿ-ı rāyigānī

6. Ḳamu cānlar ḥayātı buradandur
N'iderler bu arada bārī cānı

7. Ḳażādan Aḥmedī cānına irer
Ne oḫ kim ata ḳaşuñuñ kemānı

---

[7092] H. 258a, Tİ. 152a, DB. 308a (bn. 308a), T. 267b (bn. 245a), V. 188b (bn. 188b), BM. 189a, Dİ. 169a

[7093] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[7094] 1b - Olmışdur: durur Dİ

[7095] 4a - İden: idüb Tİ, DB, T / ider V / idem BM; Sözinde: sözinden Tİ, DB, T, V / yirinde Dİ
4b - İder īżāḥ esrār-ı maʿānī: didiler zī metāʿ-ı rāyigānī DB, T

[7096] Bu beyit T nüshasında sayfanın kenarına sonradan eklenmiştir.

**793**[7097]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[7098]

1. Saʿādet ger ideydi baña yārı
Getüreydüm ele her laḥẓa yārı

2.[7099] Yanaram hicr odına şemʿ bigi
Ne çāre çünki itmez baḫt-yārı

3.[7100] Bulaydı cān bu ṭopraḫdaġı tenler
Yire düşse*aġzuñuñ bir ḳaṭre yarı

4. Ben ol yārı ṭaleb itdügümiçün
Yıḫar düşmen benüm üstüme yārı

5.[7101] Ḳodum elden diyār u yārı nā-geh
Vay anı kim ḳoya yār u diyārı

6.[7102] Firāḳa iḫtiyārum yoḫ kimüñ var
Cüẕā düşmege cāndan iḫtiyārī

7.[7103] Olam dir Aḥmedī göñlüñde maḳbūl
Meḥekk olur zer ü sīmüñ ʿayārı

---

[7097] H. 258b, Tİ. 155a, DB. 310b (bn. 310b), T. 256b (bn. 87a), V. 189a (bn. 189a), BM. 189a, Dİ. 169b

[7098] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[7099] 2a - Hicr: ʿışḳ Tİ, DB, T
2b - Çünki: çünkim DB, T

[7100] 3b - Ḳaṭre: ẕerre BM

[7101] 5a - Diyār u yārı: diyār-ı yārı DB, BM
5b - Yār u: yārı BM

[7102] 6a - İḫtiyārum yoḫ: iḫtiyārum DB, T

[7103] 7a - Olam: olur BM; Göñlüñde: göñülde Tİ

**794**[7104]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[7105]

1. Şehā zülfüñ hevāsıdır ḳılan göñlümi şeyẕāyī
   ʿAceb nice başa iltem bu pīç-ā-pīç sevdāyı

2. Güneş pervāne olmışdur yüzüñüñ şemʿ-i tābına
   Bu ḳamu naḳṣıla kimdür ḥisāba getüren ayı

3. Gözüñ geh ʿaḳl u dīn alur gehī cānlar ider ġāret
   ʿAceb midür Ḫıṭāyī'den eger olursa yaġmāyı

4. Yüzüñ şemʿin çirāġıla gözümde isderem dāyim
   Ki baña rūşen olmışdur ki sensin nūr-ı bīnāyī

5. Ṣabā niçe nefes ursa ṭaġılur her yaña zülfüñ
   Hevā durur ki itmişdür hemīşe müşg-i hercāyī

6. Gözüm bir laḥẓa dilemez ki göre zāhidüñ yüzin
   Nicesi meyl ide ḫuşka olan peyveste deryāyı

7. Lebüñe Aḥmedī kevṯer dir ü geh āb-ı ḥayvān dir
   Ne şīrīn ü ne ter söyler gör āḫir bu şeker-ḫāyī

---

[7104] * H. 258b, Tİ. 155b
* Bu şiir DB, T, V, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

[7105] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu" şeklinde başlık atılmıştır.

**795**[7106]

***Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ş̱erāhu**[7107]

1.[7108] Ṣūreti ḫūb-yār u sīreti gey
Sensin ol ṣunʿ-ı pāk-ı ṣāniʿ-i ḥay

2.[7109] Yañaġuñuñ beyāżı *nūru'llāh*
Ḳaşlaruñuñ sevādı ẓulmet-i ġay

3.[7110] Hicrüñ içüme dāġ urur ben aña
Rāżıyam ki* *āḫirü'd-devā'i'l-key*

4.[7111] Ḳanum içmege ḳaṣd itdi gözüñ
Ġamzeñ eydür ki *eż-żamānu ʿaley*

5.[7112] Çıḫdı cān mülkine *ene'l-Ḥaḳ* urub
ʿIşḳun u ʿaḳlı eyledi *lā-şey*

6.[7113] Ḥüsnüñ āyīnesinde uş rūşen
Oldı sırr-ı *ḫalaḳtühü bi-yedeyy*

7. ʿŪd bigi firāḳuña yandum
Nāle itsem ʿaceb mi şöyle ki ney

---

[7106] * H. 259a, Tİ. 155b, DB. 298b (bn. 318b), T. 254a (bn. 161a), V. 189b (bn. 189b), BM. 189b
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.

[7107] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[7108] 1b - Pāk-ı ṣāniʿ: pāk u ṣāniʿ BM

[7109] 2a - Yañaġuñuñ: yañaġuñuñdur V
2b - Ḳaşlaruñuñ: Saçlaruñuñ V

[7110] 3a - İçüme: içü V
3b - Rāżıyam ki: rāżıyam V

[7111] 4a - İtdi: ider DB, T, V

[7112] 5b - ʿIşḳun u ʿaḳlı: ʿaḳlumı ʿışḳuñ Tİ, DB, T / ʿışḳuñ ʿaḳlumı V

[7113] 6b - Ḫalaḳtühü: ḫalatü BM

8.[7114] Müşg-bār oldı girü bāẕ-ı ṣabā
Nev-bahār irdi gitdi miḥnet-i dey

9.[7115] Lāle bitdi piyāle sür durma
Bülbül öter oturma bī-gül ü mey

10. Bir nefes bī-nişāṭ olma bu çarḫ
İtmedin ʿömrüñüñ sicilini ṭay

11.[7116] Bāẕeyile olur göñül rūşen
Rūḥıla oldı işbu ḳalıb ḥay

12. Aḥmedī ḫoş durur sözüñ līkin
Sırrı fāş eylemek degüldür gey

13.[7117] Olmayayım diseñ benefşe bigi
Baġla ġonca miṣāl aġzuñı gey

[7114] 8b - İrdi: oldı DB, T, V
[7115] 9a - Sür: süz Tİ, DB, T, V, BM
9b - Öter: ötdi DB, T
[7116] 11b - Oldı işbu: zinde oldı V; Ḳalıb ḥay: ḳalıb-ı ḥay V
[7117] 13b - Miṣāl: miṣāli BM; Gey: mey Tİ, BM / hey DB, T, V

**796**[7118]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[7119]

1.[7120] Ṣun iy sāḳī mey-i gül-gūn ki faṣl-ı nev-bahār oldı
Çemen dürlü çiçeklerden girü *dāru'l-ḳarār* oldı

2.[7121] Yirüñ yüzi reyāḥinden gülile lāle renginden
Daḫı nergisle nesrīnden ṭolu naḳş-ı nigār oldı

3.[7122] Nite kim dilber-i şen-gül gülistānda bezenüb gül
Anuñ ḳarşusına bülbül girü ḥayrān u zār oldı

4. Dur örü iy leb-i şīrīn getürgil bāẕe-yi rengīn
Bugün ki*olub hevā müşgīn bulıt gevher-niṣār oldı

5.[7123] Bu ʿömri virmegil bāẕa ḳadeḥ ṣun iy perī-zāde
Ki nūş itmeklige bāẕe girü ḫoş rūzigār oldı

6.[7124] Cihān gerçi ṭoludur ġam çemende bāẕe iç bir dem
Ki bu zaḫma ki var merhem şarāb-ı ḫoş-güvār oldı

7. Ḳadeḥ ṣun iy gözi ala baña çün baḫduñ aḥvāle
Ki bī-mey şöyle kim lāle içüm yanub figār oldı

8. İ bülbül cān belāsında saña hem ten ḳażāsında

---

[7118] * H. 259b, Tİ. 155b, DB. 322a (bn. 302a), T. 274b (bn. 180b), V. 189b (bn. 189b), BM. 190a
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB, T ve BM nüshalarında 9; V nüshasında 1 beyittir.
* V nüshasında şiirin bulunduğu varaklar kopuk olduğu için ilk beyitten sonrası yoktur.

[7119] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[7120] 1b - Çemen: çemende Tİ, DB, T; Çiçeklerden: çiçekler Tİ, DB, T

[7121] 2b - Naḳş-ı nigār: naḳş u nigār Tİ, BM

[7122] 3b - Girü: nice Tİ

[7123] 5b - Girü: yine Tİ

[7124] 6b - Ki var: girü Tİ, DB

Bu zāġ u būm arasında ne müşkil ıżṭırar oldı

9.[7125] Bilürsin Aḥmedī raḥmet degüldür zühdile ḳısmet
Saña bes tevbe ne ḥācet ki nā-geh iḫtiyār oldı

[7125] 9b - Bes: pes Tİ, DB

**797**[7126]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[7127]

1. Ṣalalı ʿanberīn zülfüñ gül üzre tāze reyḥānı
Perīşān göñlüm ol māhuñ olupdur zār u ḥayrānı

2.[7128] Seḥer yüzüñ ṣafāsından dem urdı ol ṣafādandur
Cihān u cān ḳamu rūşen zihī envār-ı raḥmānī

3. Gözüñ ḳanumı içdükçe saña efzūn olur mihrüm
Ne efsūnlar ḳılur görgil sen ol cāẕū-yı fettānı

4.[7129] Senüñ zülfüñ kemendinde göñül cān ḳurtaram ṣanur
Ne olmaz fikre düşmişdür gör āḫir bu perīşānı

5.[7130] Ṣaçuñ sevdāsıla binüm ḳarañu gicenüñ ḥālı
Muṭavveldür ü bes müşkil nice şerḥ ideyim anı

6. Nite kim şemʿ hicrüñde odıla ṣu içindeyem
ʿAceb ṣubḥa nice iltem bu gice ben bu buḥrānı

7.[7131] Görenler Aḥmedī yaşın idicek nevḥa hicrüñden
Ne Nūḥ'ı ẕikr iderler daḫı ne mevc-i ṭūfānı

---

[7126] * H. 259b, Tİ. 156a, DB. 322a (bn. 302a), T. 275a (bn. 181a)
* Bu şiir V, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

[7127] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[7128] 2a - Ṣafādandur: H nüshasında bu kelime müstensih hatasıyla "ṣafādandandur" şeklinde yazılmıştır.
2b - Raḥmānī: rūḥānī DB, T

[7129] 4a - Kemendinde: kemendinden DB, T

[7130] 5a - Sevdāsıla: sevdāsına DB, T; Binüm: bende DB, T
5b - Bes: pes DB, T

[7131] 7a - Hicrüñden: hicrüñde Tİ, DB, T

**798**[7132]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[7133]

1. Ṣaçuñ durur ḳamu cānlar belāsı
   Yaluñuz ben degülem mübtelāsı

2. Eger nefs ü eger ʿaḳl u dil ü cān
   Gözüñdür ḳamınuñ ʿayn-i ʿanāsı

3.[7134] Füsūnıla zevāle irmeyeydi
   Yüzüñ nūrından olsa gün żiyāsı

4. Gele cān ḳoḫusı gülden meşāma
   İrerse bāġa zülfüñüñ hevāsı

5. Seni görüb nice ḳızarmasun gül
   Yüzinde var durur āḫir ḥayāsı

6. Olaydı nergisüñ gözleri rūşen
   Ayaġuñ tozı olsa tūtiyāsı

7.[7135] Seni diyen ḳoya varlıġın elden
   Fenādur ʿāşıḳ olanuñ beḳāsı

8.[7136] Gerek kim ṣabr ide her derde ʿāşıḳ
   Ki bī-şek ṣabrdur ʿāşıḳ devāsı

---

[7132] * H. 260a, Tİ. 156a, DB. 310b (bn. 310b), T. 257a (bn. 87b)
* Bu şiir V, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

[7133] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[7134] 3a - Füsūnıla: küsūfıla Tİ, DB, T

[7135] 7a - Varlıġın: varlıġı Tİ, T

[7136] 8a - Kim: ki Tİ, DB

9.[7137] İdicek Aḥmedī yüzüñ gülin vaṣf
Gerekmez bülbülüñ sāz u nevāsı

[7137] 9a - Vaṣf: ʿarż Tİ, DB, T

**799**[7138]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[7139]

1.[7140] Ṣorarlar kim nedür aġzı nişānı
Nice şerḥ ideyim rāz-ı nihānı

2. Niçe kim göreyim direm yüzini
Cevābı bu olur kim *len terānī*

3.[7141] Ṣabādan isterem ki*ayaġı tozın
Getüre gözlerümçün armaġānı

4. Lebi üstine düşmiş zülf-i ʿaḳdi
Ki ẓulmetde*olur āb-ı zindigānī

5.[7142] Sever zaḫmuñı cān kim dost zaḫmı
Olur cāna ḥayāt-ı cāvizānī

6. Lebüñi bir nefes bulmaġa biñ cān
Revān ider saña cān u revānı

7. Ḳaża oḫın gözüñ atdı*ol ḳadar kim
Çeker oldı aya daḫı*ol kemānı

8.[7143] Ḫazān yili ki bāġa reng-i rezdur
Ne düzmişdür gör ol reng-i rez anı

---

[7138] * H. 260a, Tİ. 156a, DB. 311a (bn. 311a), T. 269b (bn. 84a)
* Bu şiir V, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

[7139] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[7140] 1b - Nice: niçe DB

[7141] 3a - İsterem ki: isterem Tİ, DB

[7142] 5b - Olur: ki olur Tİ, DB, T

[7143] 8a - Rezdür: zirdür DB / zerdür T
8b - Gör ol: gör DB, T

9.[7144] Naẓar it rengine berk-i rezānuñ
Ḳalemsüz rengsüz kim yazmış anı

10.[7145] Anı bil reng-rez naḳḳāş ki oldur
Yazan biñ naḳşıla berg-i ḫazānı

11.[7146] Ṣabāḥ irdi ṣabā esdi*iy sebük-rūḥ
Ṣabūḥıçun sür ol rıṭl-ı girānı

12.[7147] İşit nedür nevā-yı erġanūnı
Elüñe al şarāb-ı erġavānı

13. Ḳoma ol cevheri elden ki*olur laʿl
Anuñıla yüzüñüñ zaʿafrānı

14.[7148] Ḳadi ṭūbī ṣun anı Aḥmedī'ye
Ki āb-ı kevṯerüñ oldur nişānı

---

[7144] 9b - Yazmış: yazdı Tİ, DB, T
[7145] 10a - Ki oldur: oldur Tİ, DB, T
[7146] 11b - Sür: ṣun Tİ, DB, T
[7147] 12a - Nedür: ne dir Tİ, DB, T
[7148] 14a - Ṣun anı: anı ṣun Tİ, DB, T

**800**[7149]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[7150]

1.[7151] Ṣadr-ı mülūk Ayās beg i mülk serveri
Kim sini itdi Ḥaḳ ḳamusı ʿaybdan berī

2. Ḳadrüñ felekden eşref ü ʿizzüñ sitāreden
Ḫulḳuñ hevādan elṭaf u ẕātuñ ṣudan arī

3.[7152] Şeh lāyıḳ olduġıyıçun itdi seni melik
Kimdür ki vire baḫtı kimesneye ser-serī

4.[7153] Yüzüñ leṭāfeti ḫacil eyledi cenneti
Luṭfuñ ḥalāveti yire soḫdı*āb-ı kevṯeri

5.[7154] Sen taḫt ḥilyetisin ü hem tāc revnaḳı
Sen baḫt rifʿatisin ü iḳbāl zīveri

6.[7155] Zühre saña kenīzek ü perde-serā vü māh
Cānıla ayaġuñ tozına oldı müşterī

7. Unıtdurur seḫāvetüñüz cevne adını
Şöyle ki pādişāhumuz adı Sikenderī

---

[7149] * H. 260b, Tİ. 156b, DB. 301a (bn. 321a), T. 258b (bn. 163b)
* Bu şiir V, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

[7150] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[7151] 1a - Ayās: Ayāz Tİ, DB, T

[7152] 3a - Lāyıḳ olduġıyıçun: lāyıḳ oldı oldıġugıçun Tİ / olduġıçun DB, T
3b - Baḫtı: baḫt Tİ, DB, T

[7153] 4b - Āb-ı kevṯeri: kevṯeri DB

[7154] 5a - Ü hem: hem DB
5b - Baḫt: baḫtı DB

[7155] 6a - Perde-serā vü māh: perde-serā-yı māh DB perde-serāy māh T

8. İrte gice duʿāñı ider Aḥmedī senüñ
Ki*olsun hemīşe baḫtuñuñ Allāh yāveri

9. ʿĪdüñ mübārek olsun u muḳbil saʿādetüñ
Ḥaḳ rām eylesün saña çarḫıla aḫteri

10.[7156] Nesnem yoġıdı ayaġuña itmege niṣār
ʿĪdāne birbidüb saña bu silk-i gevheri

[7156] 10b - Birbidüb: birbidüm Tİ, DB, T

**801**[7157]

***Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[7158]

1.[7159] Dudaġuñ bigi ʿaceb laʿl-i Bedaḫşān ola mı
Dişlerüñ bigi daḫı dürr-i dür-efşān ola mı

2.[7160] Dut ki gözlerüñe beñzer açıla nergis-i mest
Yañaġuñ bigi eyit tāze gülistān ola mı

3.[7161] Dut ki gülşende lebüñ bigi bite ġonca-yı ter
Ḳāmetüñ bigi daḫı serv-i ḫırāmān ola mı

4.[7162] Dutalum ki bulına yüzüñe beñzer lāle
Ṣaçlaruñ bigi daḫı sünbül ü reyḥān ola mı

5. Çoḫlar oldı yüzüñe vālih ü ḥayrān arada
Zülfüñe kimse benüm bigi perīşān ola mı

6.[7163] Ṣanalum ki bulına ṣaçuña beñzer ẓulumāt
Bāri aġzun bigi bir çeşme-yi ḥayvān ola mı

7.[7164] Yañaġuñuñ güline ki*oldı ter ü tāze müdām

---

[7157] * H. 261a, Tİ. 156b, DB. 319b (bn. 299b), T. 272b (bn. 263b), V. 190a (bn. 190a)
* Bu şiir BM ve Dİ nüshalarında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB ve T nüshalarında 9; V nüshasında 2 beyittir.
* V nüshasında şiirin bulunduğu varaklar kopuk olduğu için ilk 7 beyit yoktur.

[7158] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[7159] 1b - Bigi: gibi DB, T; Dür-efşān: dür-feşān DB

[7160] 2b - Bigi: gibi DB, T

[7161] 3a - Bigi: gibi DB, T; Ġonca-yı ter: bir ġonca DB, T
3b - Bigi: gibi DB, T

[7162] 4a - Ki: kim Tİ, DB, T; Lāle: lāleler DB, T
4b - Bigi: gibi DB, T

[7163] 6a - Ṣanalum: dutalum DB, T; Ki: kim Tİ, DB, T
6b - Bigi bir: gibi DB, T

[7164] 7b - Bülbül ü nālān: bülbül-i nālān Tİ, DB

Aḥmedī bigi ʿaceb bülbül ü nālān ola mı

8.[7165] Dut Süleymān diriliben girü dünyāya gele
Mīr Sülmān bigi ol server-i devrān ola mı

9. Defterümüñ ḳamusı ṭolu anuñ vaṣfı durur
Midḥatinden daḫı biñ defter ü dīvān ola mı

[7165] 8b - Bigi: gibi T

**802**[7166]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[7167]

1.[7168] ʿAceb bu miḥnetüñ pāyānı yoḫ mı
Baña bir rāḥatuñ imkānı yoḫ mı

2. Göñül düşdi ṣaçuñ bendine yā Rab
Bu müşkil ʿuḳdenüñ āsānı yoḫ mı

3.[7169] Emānsuz ġamzeñ uş göz ḳara idüb
Dil ü dīn ḳaṣd ider īmānı yoḫ mı

4.[7170] Cefā mı ḥüsn ehlinüñ işi bes
Bularuñ luṭfı vü iḥsānı yoḫ mı

5.[7171] Firāḳuñ derdine düşüb durur cān
Viṣālüñden anuñ dermānı yoḫ mı

6. Gözüm ḳan yaş döker hicrüñde her dem
Bu deryānuñ ʿaceb pāyānı yoḫ mı

7. Bu cevri ki*Aḥmedī'ye ġamzeñ ider
Niçe bir döysün āḫir cānı yoḫ mı

---

[7166] * H. 261a, Tİ. 157a, DB. 311b (bn. 311b), T. 269b (bn. 84a), V. 190a (bn. 190a), BM. 190a
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.

[7167] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[7168] 1b - Baña: yaḫūẕ V

[7169] 3a - İdüb: ider DB, T

[7170] 4a - Bes: pes T, V

[7171] 5b - Viṣālüñden: viṣālüñde Tİ

**803**[7172]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[7173]

1. ʿAnber-i terden gül üzre ḫālüñüñdür dānesi
   Laʿl dürcinde güherdür dişlerüñ dür-dānesi

2. Dünyenüñ ḳadri nedür kim ola yoluña fidī
   Baş u cān lāyıḳ ayaġuñ tozınuñ şükrānesi

3.[7174] Var durur her şemʿ üzre yanıcı pervāneler
   Uş benem sinüñ cemālüñ şemʿinüñ pervānesi

4. Kāferüñ büt-ḫāne durur müʾminüñ Kaʿbe yiri
   ʿĀşıḳuñ yār işigidür Kaʿbe vü büt-ḫānesi

5. Yārı ol kim isteye cevre taḥammül idesi
   Kime nūr olmaḫ gerekse şemʿ bigi yanası

6.[7175] Ẓulmıla yıḫıldı göñlüm ʿadlile yap anı kim
   ʿAdlile olur ʿimāret her yirüñ vīrānesi

7. ʿAḳl u cān durur muḥayyer ṣaçınuñ sevdāsına
   Aḥmedī degül yaluñuz zülfüñüñ dīvānesi

---

[7172] * H. 261b, Tİ. 157a, DB. 319b (bn. 299b), T. 273a (bn. 264a), V. 190a (bn. 190a), BM. 190b
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.

[7173] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[7174] 3a - Şemʿ üzre: şemʿüñ üzre V / oda BM

[7175] 6b - Olur ʿimāret: maʿmūr olur Tİ

**804**[7176]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[7177]

1.[7178] Ḳılur ṣaçuñ girihleri dīvāne ʿāḳili
Ḫalḳa kim itdi fitne bu müşgīn selāsili

2. Kim zühre didi yüzüñe kim müşterī kim ay
Rūşen bu kim güneş daḫı degül muḳābili

3.[7179] Ġamzeñ ḳanumı içmege göz ḳara eylemiş
Kimdür ki defʿ ide bu siyeh-dil muḳātili

4. Gitdi yoluñda cān u ten ü ʿaḳl u dīn ü dil
ʿIşḳuñ ne ola dirsin eyit daḫı ḥāṣılı

5. Senden ıraḫ bu ḳanlu gözümden aḳan yaşum
Bir baḥrdur ki yoḫdur anuñ hīç sāḥili

6. Ḥaḳ ṣunʿınuñ kemālini bulam diyen kişi
Görsün yüzüñde gün bigi rūşen delāili

7.[7180] Ẕikre getüreli yañaġuñ gülin Aḥmedī
Rengīn sözile ḳıldı müzeyyen maḥāfili

---

[7176] * H. 261b, Tİ. 157a, DB. 301b (bn. 321b), T. 259a (bn. 164a), V. 190b (bn. 190b), BM. 190b
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.

[7177] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[7178] 1b - Müşgīn: müşkil V

[7179] 3a - Eylemiş: eyledi Tİ, DB, T
3b - Kimdür ki: kimdür BM

[7180] 7b - Ḳıldı: ḳaldı BM

**805**[7181]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[7182]

1.[7183] Ḳanı zühre ki göriben sen ayı
Bileydi nice*olur ʿizz ü senāyı

2.[7184] Çü vaṣfuña*iremedi İbn-i Sīnā
Nicesi añlaya sini Senāyī

3. Cemālüñ luṭfıdur luṭf-ı İlāhī
Yañaġuñ nūrıdur nūr-ı Ḫüẕāyī

4.[7185] Ayaġuñ ṭopraġıdur başlara tāc
İşigüñ tozı göze rūşenāyī

5.[7186] Ṭapuñdan gerçi duram ḳıluram uş
Saña iḫlāṣıla her dem duʿāyı

6. İderem ṣubḥ bigi pīşe dāyim
Yüzüñ mihrinde ṣıdḳıla ṣafāyı

7. Sen ayı görmegiçün Aḥmedī uş
Geçürür ḥasretile yıl u ayı

---

[7181] * H. 262a, Tİ. 157b, DB. 312a (bn. 312a), T. 270a (bn. 84b), V. 190b (bn. 190b)
* Bu şiir BM ve Dİ nüshalarında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ ve V nüshalarında 7; DB ve T nüshalarında 6 beyittir.

[7182] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[7183] 1a - Göriben: göreydi Tİ, DB, T

[7184] * Bu beyit DB ve T nüshalarında yoktur.
2a - Vaṣfuña: vaṣluña V

[7185] 4a - Ṭopraġıdur: tozı mı durur DB (SK: ṭopraġıdur DB)
4b - Göze: cāna DB, T / güne V; Rūşenāyī: tūtiyāyī Tİ, DB, T

[7186] 5a - Gerçi: uş gerçi DB

**806**[7187]

***Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[7188]

1.[7189] Gül yüzüñ yāẕına her dem içe peymāneleri
Cennet-i ḫuldı ḳıla göñline mey-ḫāneleri

2.[7190] Kişi nergis bigi ser-mest olur bī-bāẕe
Çünki yāẕ eyleye ol nergis-i mestāneleri

3.[7191] Āşināyı yine bī-gāne diler ḳıla gözüñ
Kişi ki*oldur özine ḫ̆īş ide bī-gāneleri

4.[7192] Zülfüñüñ ẓulmıyıla yıḫma göñül mülkini kim
Şeh gerek ʿadlile maʿmūr ide vīrāneleri

5.[7193] Zülfüñüñ tābı ne ġam yaḫdıysa ḫalḳı oda
N'ola ger şuʿlesi şemʿüñ yaḫa pervāneleri

6. Ṭoludur fitne ḳamer devri vü taḥḳīḳ bu kim
Gözüñ efsūnı ider bu ḳamu efsāneleri

7. Aḥmedī laʿl-i lebüñ dürcini vaṣf idicegez
Derc ider defterine naẕmıla dür-dāneleri

---

[7187] * H. 262a, Tİ. 157b, T. 282a (bn. 283a), V. 191a (bn. 191a)
* Bu şiir DB, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

[7188] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[7189] 1a - Her dem: her kim ki T
1b - Ḫuldı: ḫuld Tİ, T

[7190] 2a - Bigi: gibi T

[7191] 3a - Gözüñ: özün Tİ
3b - Ki*oldur: oldur ki Tİ, T

[7192] 4a - Ẓulmıyıla: ẓulmıyla Tİ, T; Mülkini: mülkin Tİ, T

[7193] 5a - Yaḫdıysa: yaḫdısa Tİ

**807**[7194]

***Mef'ūlü / Fā'ilātü / Mefā'īlü / Fā'ilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[7195]

1.[7196] Gerçi ki cevrüñüñ baña yoḫdur nihāyeti
Lāyıḳ degül ḳula ki*ide şehden şikāyeti

2.[7197] Ger cān vilāyetin yıḫasın ger göñül evin
Vardur şehüñ neye ki dilerse vilāyeti

3.[7198] Göñül ṣaçuñ hevāsına düşmiş bu mübtelā
Müşkil ḍalāle düşdi bula mı hidāyeti

4.[7199] Zülfüñ ḫayālile gicemüñ ḥālı nicedür
Söz uzanur disem bu perīşān ḥikāyeti

5. Geh zühre didiler yüzüñe geh güneş geh ay
Rūşenliğinden añlanımaz hīç ġāyeti

6.[7200] Gül ḥüsnine egerçi ki muḥkemdür ire nesḫ
Gül-zāra celve itse cemālüñüñ āyeti

7.[7201] Oldı*Aḥmedī ḥadīṯi revān şöyle kim zülāl
Kevṯer lebüñden olduġıyıçun rivāyeti

---

[7194] * H. 262b, Tİ. 157b, DB. 302a (bn. 322a), T. 259a (bn. 164a), V. 191a (bn. 191a), BM. 191a
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.

[7195] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[7196] 1a - Cevrüñüñ: cevrüñ BM
1b - Ḳula ki: ki ḳul V

[7197] 2a - Vilāyetin: vilāyetini DB, T
2b - Ki dilerse: ki iderse Tİ, T / gerekse DB (SK: ki iderse DB)

[7198] 3b - Ḍalāle: ḍāla V

[7199] 4b - Disem: dirsem DB; Ḥikāyeti: niyyeti BM

[7200] 6a - Egerçi ki: egerçi BM; İre: ide Tİ, T
6b - Cemālüñüñ: cemālüñ BM; Āyeti: rāyeti BM

[7201] 7a - Revān: rūşen BM
7b - Olduġıyıçun: oldıġıçun BM

**808**[7202]

***Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[7203]

1. Gözlerüñ tīr ü kemān aldı ele bu cengi
   Kimden ögrendi ki*ide ḫalḳıla dāyim cengi

2.[7204] Ṣaçlaruñ ʿanberile müşge olıban hem-ser
   Aġzuñ uş ḳand u nebātıla ider hem-tengi

3.[7205] Reng ü būy alduġıçun bāẕ-ı ṣabādan ġonca
   Leb-i ḫandānuña kim beñzede ol dil-tengi

4. Boyuña beñzemege meyl ider serv aña
   Ser-sebüklikde ṣabā ögredür işbu yengi

5.[7206] Ne ʿaceb āhum eger göñlüñi ımşatmazısa
   İde mi mūm dem-i serdile kimse sengi

6. Göñlümi ṣorma ki bendinde ṣaçuñuñ n'oldı
   Kebk n'olur çün ire aña ʿuḳābuñ çengi

7. Zühd peymānını ḳo ṣun baña peymāneyi kim
   Ḫuşklık giderimez göñül içinden jengi

8.[7207] Cām-ı zerden mey-i laʿl içiben iy zühre-nüvā
   Ney-i ḫoş-naġme düz ü sūzıla sāz it çengi

---

[7202] * H. 262b, Tİ. 160b, T. 279a (bn. 268a), V. 191b (bn. 191b)
* Bu şiir DB, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

[7203] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[7204] 2b - Ḳand u: ḳand T

[7205] 3a - Būy: bū T

[7206] 5a - Imşatmazısa: ımşanmazısa T

[7207] 8b - Ney-i ḫoş-naġme: nāy ḫoş-naġme T / neye ḫoş-naġme V; Düz ü: düzer T; Sāz it: sāzın T

9. Aḥmedī’den lebüñüñ vaṣfını işitse kemāl
Bile şīrīn sözüñ ol nicesi olur rengi

**809**[7208]

***Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿīlü / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[7209]

1.[7210] Gözümde durur ḳāmetüñüñ serv-i revānı
Ki*ol çeşmenüñ içinde bulur āb-ı revānı

2.[7211] Biñ cān-ı revān bulına bir cān-ı revāna
Aña ki revān ide saña cān u revānı

3. Ol Kaʿbe-yi cāndur bu cihānda işigüñ kim
Cānına gerek ḳıble ide rāh-rev anı

4.[7212] Mey-nūş-ı revān iç anuñ Cem bigi cāmın
Añma anı kim n'itdi felek Nūşirevān'ı

5.[7213] Nergis bigi zerrīn-ḳadeḥ içüb güle ḳarşu
Ḫoş eyle teferrüc çemen ü serv-i revānı

6. İdem diriseñ şāẕ revānı oturub ḫoş
Mey nūş ḳıl u eyle revān şāẕ revānı

7.[7214] ʿAyb itme saña Aḥmedī iderse revānın
N'itsün budur elinde anuñ naḳd-i revānı

---

[7208] * H. 263a, Tİ. 160b, T. 279b (bn. 268b), V. 192a (bn. 192a)
* Bu şiir DB, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

[7209] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[7210] 1b - Ki*ol: ol Tİ

[7211] 2a - Biñ cān-ı revān: biñ cān u revān Tİ / biñ cān revān T / biñ cān-ı revānı V

[7212] 4a - Revān: revāndur Tİ, T, V
4b - Nūşirevān'ı: Nūşrevān'ı Tİ, T

[7213] 5a - Bigi: gibi Tİ; Nergis bigi zerrīn-ḳadeḥ içüb güle ḳarşu: zerrīn ḳadeḥi içinde güllere ḳarşu T

[7214] 7a - Revānın: fidī cān Tİ, T
7b - Naḳd-i revānı: naḳd ü revānı T, V

**810**[7215]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[7216]

1.[7217] Getürdükçe göñül ẕikrine daʿdı
İrer çarḫa*āhumuñ berḳi vü raʿdı

2.[7218] Ḳılam ayaġı tozın kuḥl-ı cevher
Bu yaşlu göz girü görürse daʿdı

3. Ola naḥs ol göñül kim sevmez anı
Ki yüzi māt ider gökdeki saʿdı

4. Ne ḥüsn olur bu kim dutdı ser-ā-ser
Cihānı bir ḳılıla zülf-i caʿdı

5. Olur ḳaddi bigi ṭoġru vaʿīdi
Düşer zülfi bigi kej cümle vaʿdi

6. Ne vaḳt olduñ esīr ol zülfe dirler
Bilür mi hīç mecnūn ḳabl ü baʿdı

7.[7219] Yazalı Aḥmedī dīvānı naḳşın
Dürildi defter-i Selmān u Saʿdī

---

[7215] * H. 263a, Tİ. 161a, V. 192a (bn. 192a)
* Bu şiir DB, T, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

[7216] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "velehu ṭābe ṣerāhu" şeklinde başlık atılmıştır.

[7217] 1b - Berḳi vü: berḳ ü V

[7218] 2b - Göz girü: gözlerüm Tİ

[7219] 7a - Dīvānı: dīvāna Tİ

**811**[7220]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[7221]

1.[7222] Gözüñ itdükçe cāna Türk-i tāzī
Lebüñ ider göñüle dil-nüvāzı

2. Hevānuñ müşgile ṭoldı dimāġı
Ṣabā zülfüñile itdükçe bāzı

3. Lebüñ vaṣfında teng olur ʿibāret
Ki fāş itmek gerekmez gizlü rāzı

4.[7223] Gözüñ cān almaġıla sākin olmaz
İder dīn almaġa uş çāre-sāzı

5.[7224] Gözüm her laḥẓa yüz kez ġusl ider kim
Ḳaşuñ miḥrābına ḳıla namāzı

6. Gözi nergis ṣun ol gül-gūn şarābı
Ki yaz oldı çiçekler ṭoldı yazı

7. Senüñile benüm ḥāluma beñzer
Gülile bülbülüñ nāz u niyāzı

8.[7225] Ḳışın tevfīḳ ire tevbe idesin
Ḳış olmadın ġanīmet gör bu yazı

---

7220 * H. 263b, Tİ. 161a, DB. 315b (bn. 315b), T. 265b (bn. 244b), V. 192b (bn. 192b)
* Bu şiir BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

7221 H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

7222 1a - Türk-i tāzī: Türk ü tāzī DB, T, V

7223 4a - Cān almaġıla: almaġıla cān DB, T

7224 5a - İder kim: ider V

7225 8b - Olmadın: irmedin DB, T

9. Unıt encāmı cāmı ṣun ki bülbül
Güle ḳarşu idibdür rāst-sāzı

10. Bu ḥırṣ u āzı ḳo kim ʿömr durmaz
Şarāb u nuḳla terk it çoġ u azı

11.[7226] Zi naġme ki*Aḥmedī'nüñ sāzı*ider rāst
Muḥayyer uş ʿIrāḳ'ıla Ḥicāz'ı

[7226] 11a - Zi: zihī V; İder rast: ider DB, T

**812**[7227]

***Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿīlü / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[7228]

1.[7229] Gül yüzüñile vechi mi var ki*eyleye daʿvī
Kim bu ḳamu ṣūretdür ü reng ol ḳamu maʿnī

2. Kim ḳatlana tābına yüzüñüñ ki yaḫılur
Şemʿ-i felek andan ireli nūr-ı tecellī

3. Yüzüñ görene unudılur sūre-yi Yūsuf
Aġzuñı*añanuñ nefesi olur dem-i ʿĪsī

4.[7230] Ḳaṣd eyledi kim bini şehīd eyleye ġamzeñ
Çünkim ölecek bārī bu ġāzī ḳılıç evlī

5.[7231] İtmezse tecellī yüzüñüñ nūrı cinānda
ʿĀşıḳlara dūzaḫ görine cennet-i āʿlī

6.[7232] Çün Aḥmedī isder seni cānı bigi Ḥaḳ'dan
Kim sensin aña dünyī vü ʿuḳbīde temennī

7. Ḥūrıla melek ḥullelerin gül bigi*ide çāk
Ger zühre felekde ide işbu ġazeli*inşī

---

7227 * H. 263b, Tİ. 161b, T. 283a (bn. 85a), V. 192b (bn. 192b)
* Bu şiir DB, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

7228 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

7229 1a - Vechi: vech T

7230 4b - Çünkim ölecek: çün öleceğim Tİ / çünkim ölür ol V; Bu mısra T nüshasında yoktur.

7231 5a - Cinānda: cihānda T

7232 6a - Çün: çünki V
6b - Kim: ki V

**813**[7233]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[7234]

1. Girü esdi nesīm-i nev-bahārī
   Per-i ṭāvūs itdi sebze-zārı

2.[7235] Mey ü ney nuḳl u dil-dār-ı muvāfıḳ
   Girürise ele zi baḫt-ı yārı

3.[7236] Ḫoş otur murġ-zārı ḳıl temāşā
   Bugün kim ide anda murġ zārı

4. Gül ü bülbül niyāz u nāz iderken
   Ḳoma*elden gül-sitān u cūy-bārı

5.[7237] Düşüpdür dostlıġa ḫākile bād
   İdüpdür āb u āteş sāz-kārı

6.[7238] Çü müşgīndür hevā ḳuşlar nüvāsın
   İşidüb iç şarāb-ı ḫoş-güvārı

7.[7239] Ne işe baḫtiyār olmaya meyden
   Kişiye ideriken baḫt-yārı

---

[7233] * H. 264a, Tİ. 161b, DB. 315a (bn. 315a), T. 265a (bn. 244a), V. 193a (bn. 193a), BM. 191a
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB, T ve V nüshalarında 11; BM nüshasında 9 beyittir.

[7234] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[7235] 2a - Dil-dār-ı muvāfıḳ: dil-dār u muvāfıḳ BM
2b - Baḫt-ı yārı: baḫt u yārı BM

[7236] 3b - İde: ider Tİ, DB, T, V

[7237] Bu beyit BM nüshasında yoktur.

[7238] * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
6a - Müşgīndür: müşgīn DB, T

[7239] 7a - Olmaya: olmadı BM

8. Mey-i ṣāf iç ṣafāsuz ṣūfīyi ḳo
Eger bildüñse luṭf-ı kird-gārı

9.[7240] Riyāyī zühdile cennet bulınmaz
Daḫı dürlü sözüñ yoḫ iʿtibārı

10.[7241] Daḫı itme*Aḥmedī sen zühde tekye
Ki ṭāʿatden yig olur luṭf-ı bārı

11.[7242] Şebān-rūzī mey it nūş u ney it gūş
Ne işdedür çü bildüñ rūzigārı

[7240] 9a - Riyāyī: Riyā vü DB, T

[7241] 10b - Luṭf-ı bārı: luṭf u bārı DB

[7242] 11a - Nūş u: nūş DB, V, BM

11b - Ne işdedür çü bildüñ rūzigārı: İşidüb iç şarāb-ı ḫoş-güvārı V (SK: Ne işdedür çü bildüñ rūzigārı V)

**814**[7243]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[7244]

1.[7245] Göñül cihānda isdeyü cānā ne bulmadı
Buldı velī senüñ bigi cānāne bulmadı

2.[7246] Ol cāna vāy kim taʿabıla ṭaleb idüb
Bir yol bulam didi*irmege cānāna bulmadı

3.[7247] İy niçeler ki cān u dilile*idüb ārzū
Bir dem yüzüñi görmege biñ cāna bulmadı

4. Genci bu ʿışḳuñuñ vaṭan eyledi göñlümi
Çün dünyede anuñ bigi vīrāne bulmadı

5.[7248] Zülfüñ selāsili niçe cānları itdi ḳayd
Arada bir benüm bigi dīvāne bulmadı

6.[7249] Ger ben lebüñe irmedümise ne çāre kim
Kimsene rāh çeşme-yi ḥayvāna bulmadı

7. Ġavvāṣ-ı fikri gör gözümüñ baḥrına ṭalub
Çoġ isdedi dişüñ bigi dür-dāne bulmadı

8. Ferzīn-ṣıfat yüridi göñül her yaña velī

---

[7243] * H. 264b, Tİ. 161b, DB. 302a (bn. 322a), T. 259b (bn. 164b), V. 193b (bn. 193b), BM. 191b
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.

[7244] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[7245] 1a - İsdeyü: isdedi DB, T

[7246] 2a - Vāy: vāy ki V; Kim taʿabıla: taʿabıyıla Tİ
2b - Didi: didüm DB

[7247] 3a - Niçeler: niceler V; İdüb: ider DB, T
3b - Biñ cāna: cānāna BM

[7248] 5a - İtdi: ḳıldı V / eyledi BM

[7249] 6a - Ger ben: gerçi Tİ, DB, T, V / ger BM

Saña naẓīr bir şeh-i ferzāne bulmadı

9. Maʿẕūr dut ki yoluña cān virdi Aḥmedī
Çün saña layıḳ ol daḫı şükrāne bulmadı

**815**[7250]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[7251]

1.[7252] Göñül olmışdur ol zülfüñ esīri
Bu miskīnüñ kim ola dest-gīri

2.[7253] Kemānın ḳaşuñuñ ḳuralı ġamzeñ
Yüregümi deler peykān u tīri

3.[7254] Eger feryāẕ-res bulınurısa
İrürem çarḫa feryāẕ u nefīri

4.[7255] Gören ol sīnede göñlüñi eydür
Bu ṭaşa zi ṭolamışlar ḥarīri

5.[7256] Ṣabā ger bir girih çöze ṣaçuñdan
İde ḫāk-i siyeh müşg ü ʿabīri

6.[7257] Niçe ki*itdüm naẓar yirile gökde
Gözüme gelmedi yüzüñ naẓīri

7.[7258] ʿAzīz ayaġuña cān tuḥfe itdüm
Ḳabūl it red itme bu faḳīri

---

[7250] * H. 264b, Tİ. 162a, DB. 316a (bn. 296a), T. 262b (bn. 240a), V. 193b (bn. 193b), BM. 192a
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB, T ve V nüshalarında 9; BM nüshasında 7 beyittir.

[7251] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[7252] 1a - Olmışdur: olmış durur DB, T, V; Ol zülfüñ: zülfüñ Tİ, DB, T, V, BM

[7253] 2b - Yüregümi deler: yüregüme geçer Tİ, DB, T

[7254] 3b - İrürem: irürdüm DB

[7255] Bu beyit BM nüshasında yoktur.

[7256] * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
5b - İde: ki*ide V

[7257] 6a - Ki: kim BM; Gökde: göge Tİ, DB, T

[7258] 7a - İtdüm: iltdüm Tİ, DB, T

8.[7259] Maḳālātı odından Aḥmedī'nüñ
Yire girdi maḳāmāt-ı ḥarīri

9. Nite kim mīr Sülmān heybetinden
Yile vardı Süleymān'uñ serīri

[7259] 8b - Girdi: geçdi V

**816**[7260]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[7261]

1.[7262] Kim idrāk ide yüzüñi kemāhī
Ki ṣaldı ḥayrete ol mihr ü māhı

2.[7263] Saña ḥayrān durur ḥūr u melāʾik
Ki düzmiş sini ol ṣunʿ-ı İlāhī

3. Teşebbüh eylemiş zülfüñe ʿanber
Dimiş müşg aña kim zi rū-siyāhī

4. Yüzüñe lāle baḫdı ḥayretinden
Ṭonın yırtub yire ṣaldı külāhı

5. Ne ʿābid ola kim yolın varurken
Ḳaşuñı göre kej düşmeye rāhı

6. Günāhısa ki sini sevdi cānum
Ölem terk itmeyem ben bu günāhı

7.[7264] Fidī itdi yoluña Aḥmedī cān
Faḳīrüñ daḫı n'ola dest-gāhı

---

[7260] * H. 265a, Tİ. 162a, DB. 316b (bn. 296b), T. 262b (bn. 240a), V. 194a (bn. 200a), BM. 192a, Dİ. 176a
* Bu şiir H, Tİ, DB, T ve BM nüshalarında 7; V nüshasında 6; Dİ nüshasında 1 beyittir.
* Dİ nüshasında bu şiirin ilk beytinden sonra benzer redifli başka bir gazel yazmıştır.

[7261] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "velehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[7262] 1b - Ol mihr ü: mihrile DB, T

[7263] 2b - Ki: ne Tİ, V

[7264] * Bu beyit V nüshasında yoktur.
7a - İtdi: ider Tİ, DB, T; Yoluña Aḥmedī: Aḥmedī yoluña DB, T; Cān: cānın DB, T

**817**[7265]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[7266]

1.[7267] Getüren ḳışı çün giderdi yazı
Ṭolu ḳar oldı vü buz ṭaġ u yazı

2.[7268] Serā-perde içinde cām nūş it
Getürüb ʿūdı söze perde sāzı

3. Bugün cām iç ki encām oldı Maḥmūd
Ki mālik itdi şeh mülke Ayāz'ı

4. Sezādur itse server Mışr u Şām'a
Serīr ü tācıla bu ser-firāzı

5.[7269] Muẓaffer olasıdur dār-ı küfre
Ḳılıç anuñ ki oldur mīr ü ġāzī

6.[7270] Var anuñ işigine sür yüzüñi
Dilerseñ baḫt n'idersin Ḥicāz'ı

7.[7271] Ḥaḳīḳīdür benim mihrüm anuñla
Degül devletlü başıyçun mecāzī

8. Niyāzum anı görmekdür cihānda

---

[7265] * H. 265a, DB. 317b (bn. 297b), T. 271a (bn. 262a), V. 194b (bn. 200b)
* Bu şiir Tİ, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

[7266] H nüshasındaki başlıktır. T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[7267] 1a - Giderdi: getürdi DB (SK: giderdi DB)
1b - Buz: buz u V

[7268] 2a - Cām: cāmı DB, V
2b - Getürüb: getürdi V; ʿŪdı söze: ʿūd sözü DB, T

[7269] Bu beyit DB ve T nüshalarında yoktur.

[7270] Bu beyit sadece DB ve T nüshalarında vardır.

[7271] 7b - Başıyçun: başugçun V

Nite kim bülbülüñ güldür niyāzı

9.[7272] Ḳomaz yüzi ḫayāli Aḥmedī'yi
Ki ola ḳıbleye ḳarşu namāzı

[7272] 9a - Yüzi: yüz T; Aḥmedī'yi: Aḥmedī'ni V
9b - Ola: ide V

**818**[7273]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[7274]

1.[7275] Gözümden gidemez ṣaçuñ ḫayāli
Niçe kim iñlerem *ṭūlu'l-leyālī*

2.[7276] Belādur gözi terk it anı dirler
Diye mi hīç ʿāḳil bu muḥāli

3.[7277] Cemālinde anuñ hīç yoḫ naḳṣı
Meḥāḳı var ayuñ günüñ zevāli

4.[7278] Cihānı bir nefes ḳılaydı müşgīn
N'idem nāzüklerüñ çoḫdur melāli

5.[7279] Dilerem yüzüm ayaġuna sürem
İrerse zülfüñe bāẕ-ı şemālī

6.[7280] Unutdı Kaʿbe'yi dil ḳıbleyi cān
Yüzüñ ḳıble ḳaşuñ miḥrāb olalı

7.[7281] Leb ü dendānuñ añduḫda*Aḥmedī'nüñ

---

7273 * H. 265b, Tİ. 158a, DB. 312b (bn. 312b), T. 270b (bn. 242a), V. 194b (bn. 200b), BM. 192b
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.

7274 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

7275 1b - Niçe: nice BM

7276 2a - Belādur: bañadur BM
2b - Muḥāli: ḫayāli DB, T

7277 3a - Hīç yoḫ: yoḫ hīç V

7278 4a - Cihānı: cihānuñ DB (SK: cihānı DB)
4b - N'idem nāzüklerüñ çoḫdur melāli: irerse zülfüñe bāẕ-ı şemālī Tİ / girerise zülfüñe bāẕ-ı şemālī DB, T / iderse zülfüñe bāẕ-ı şemālī V

7279 5b - İrerse zülfüñe bāẕ-ı şemālī: n'idem nāzüklerüñ çoḫdur melāli Tİ, DB, T, V

7280 6a - Kaʿbe'yi dil ḳıbleyi cān: ḳıbleyi cān Kaʿbe'yi dil Tİ, DB, T

7281 7b - Laʿl ü: u laʿl T; Leʾāli: velāli BM

Sözinden māt olur laʿl ü leʾāli

**819**[7282]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[7283]

1.[7284] Gözüñ belāsı ḳaṣd-ı dil ü cān ider o ḫay
Zülfüñ hevāsı ġāret-i īmān ider o ḫay

2.[7285] Sünbül ṣaçuñ belāya ṣalar cānumı zi ḫoş
Ġonca lebüñ bu derdüme dermān ider o ḫay

3.[7286] Sensüz vebāldür baña cān derdi ʿışḳuñuñ
Alursa anı baña zi iḥsān ider o ḫay

4. Şīrīn-meẕāḳ ider lebüñüñ fikri cānları
Yüzüñ ḫayāli gönli gülistān ider o ḫay

5.[7287] Ġamzeñ füsūnı cānlar alurken ḳılur lebüñ
Anı bu cāna çeşme-yi ḥayvān ider o ḫay

6.[7288] Zülfüñe bāẕ-ı ṣubḥ iricek bu ʿāleme
Ne ʿanber ü ne müşgi perīşān ider o ḫay

7.[7289] Çün vaṣf ide ol leb ü dendānuñ Aḥmedī
Zi naẓm-ı laʿl ü lülü-yi ʿummān ider o ḫay

---

[7282] * H. 256b, Tİ. 158a, DB. 298a (bn. 318a), T. 254a (bn. 161a), V. 195a (bn. 201a), BM. 192b
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB, T ve V nüshalarında 7; BM nüshasında 6 beyittir.

[7283] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[7284] 1a - Ḳaṣd-ı dil: ḳaṣd u dil BM

[7285] 2a - Zi ḫoş: benüm V

[7286] 3a - Cān: bu V
3b - Alursa: alur DB, T, V, BM; Anı: anı vü Tİ, DB, T, V

[7287] 5b - Anı bu: anı ki Tİ, DB, T, V / anı BM

[7288] Bu beyit BM nüshasında yoktur.

[7289] 7a - Leb ü dendānuñ: leb ü dendānı DB / leb-i dendānı T / leb-i dendānuñ BM
7b - Zi: kim V; Naẓm-ı laʿl: naẓm u laʿl BM

**820**[7290]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[7291]

1.[7292] Lebüñüñ ʿışḳına cān ḳanda düşdi
Ne ṭūṭīdür bu kim bu ḳanda düşdi

2.[7293] Senüñ aġzuña ġonca didügümçün
Gülüñ yañaḫlarına ḫande düşdi

3. Eñegüñ naḳşı*ezelde yazılurdı
Belā çāhına Yūsuf anda düşdi

4.[7294] Ḳalem levḥa ḳaşuñ nūnını çekdi
*Kelāmu'llāh*da*anuñçun anda düşdi

5. Ḳatında servi ṭūbī ḳāmetüñüñ
Egerçi*āzādeyidi bende düşdi

6. Lebüñdür Aḥmedī dilinde tesbīḥ
Bu şīrīnliġile söz ḳanda düşdi

7. Söz anuñ daḫı söze meyl iden
Mecūsīdür ki göñli zende düşdi

---

[7290] * H. 266a, Tİ. 158a, DB. 313a (bn. 313a), T. 263b (bn. 242b), BM. 193a
* Bu şiir V ve Dİ nüshalarında yoktur.

[7291] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[7292] 1a - Lebüñüñ: lebüñ BM

[7293] 2a - Didügümçün: didügiçün DB, T

[7294] 4a - Çekdi: çaldı DB, T, BM

**821**[7295]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[7296]

1. Lebüñe ḫālüñ irişdi vü ḳondı
   Bu ṭūṭī nirede buldı bu ḳandı

2. Nice ḳurtıla zülfüñden göñül kim
   Ṣabānuñ boynına baġlar kemendi

3. Ṣaçı bendine göñül düşme didüm
   Nicesi işide dīvāne pendi

4. Yüzüñle zülfüñi gördi meger cān
   Ki *ve'ş-şems*ile *ve'l-leyl* oldı andı

5.[7297] Ḳızarub gül ʿaraḳda ġarḳ oldı
   Ḥayāsı var yüzüñ görüb utandı

6.[7298] Niçe cān kim dökile ṭopraġa ḫ̆ār
   Ṣabā yili ṣaçuñdan çözse bendi

7.[7299] Göreli Aḥmedī gül yüzüñ oldı
   Benefşe bigi zülfüñ derdümendi

---

7295 * H. 266a, Tİ. 158b, DB. 313b (bn. 313b), T. 264a (bn. 238a), V. 195a (bn. 201a), Dİ. 170a
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, DB ve T nüshalarında 7; V nüshasında 6; Dİ nüshasında 1 beyittir.
* Dİ nüshasında şiirin bulunduğu varaklar kopuk olduğu için sadece son beyit vardır.

7296 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

7297 5a - ʿAraḳda: ʿaraḳdan Tİ, DB, T, V
5b - Görüb: gördi DB, T

7298 * Bu beyit V nüshasında yoktur.
6a - Niçe: iy niçe Tİ; Cān kim: cān Tİ / cānlar DB, T; Ḫ̆ār: ḫor DB, T

7299 7a - Yüzüñ: yüzüñi DB, T

**822**[7300]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[7301]

1. Muʿanber ṣaçlaruñ olalı ʿūdī
   Benüm iñildüm oda yaḫdı ʿūdı

2.[7302] Ḳamer devrinde zülfüñ ḳıldı ġāret
   Niḳāb itmeñ güneş yüzine ʿūdı

3.[7303] Saʿādet tācı sensin ki*ayaġuña
   Baş ururlar bu eflākuñ suʿūdı

4.[7304] Hużūrıñ beni benden ġayb ider
   Nite kim şebnemi kevnüñ şühūdı

5.[7305] Nice terk eyleyem zülfüñ hevāsın
   Diriken Ḥaḳ ki *evfū bi'l-ʿuḳūdī*

6.[7306] Ḳapuñdur ḳıble-yi dil anuñıçun
   Yüzüñ miḥrābına ḳılur sücūdı

7.[7307] Cemālüñ nūrı çün ḳıla tecellī

---

[7300] * H. 266b, Tİ. 158b, DB. 313b (bn. 313b), T. 263b (bn. 242b), V. 195b (bn. 201b), BM. 193a, Dİ. 170a
* Bu şiir H ve BM nüshalarında 7; Tİ, DB, T ve Dİ nüshalarında 9; V nüshasında 6 beyittir.

[7301] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[7302] 2a - Ġāret: ʿādet Dİ

[7303] 3b - Eflākuñ: eflāk u BM

[7304] Bu beyit H, V ve BM nüshalarında yoktur.

[7305] * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
5a - Eyleyem: ideyim Tİ, DB, T, Dİ; Zülfüñ hevāsın: hevāsın V
5b - ʿUḳūdī: ʿuhūdī DB, T

[7306] * Bu beyit H ve V nüshalarında yoktur.
6a - Ḳapuñdur: ḳapuñuñ BM; Dil: dildür BM / dil cān Dİ

[7307] * Bu beyit V nüshasında yoktur.
7a - Ḳıla: ḳıldı T

Yüzüñ miḥrābına ḳılam sücūdı

8.[7308] Senüñ ʿışḳuñ sefīnedür gözüm Nūḥ
Yaşum ṭūfān u ġuṣṣa kūh-ı Cūdī

9.[7309] Vücūdın Aḥmedī ʿışḳuñ yolına
Fidā itdi nice*olur göre cūdı

7b - Yüzüñ miḥrābına ḳılam sücūdı: vücūdı*in aġyabu ʿinne'l-vücūdī Tİ, Dİ / vücūdı*in aġyabu ʿin vücūdī DB, T / Yüzüñ miḥrābına ḳılur sücūdı BM

[7308] 8b - Ġuṣṣa: ġuṣṣam V; Kūh-ı Cūdī: kūh u Cūdī DB, V / kūh Cūdī T, BM

[7309] 9a - ʿIşḳuñ: çünkim Dİ; Yolına: yolında DB, T

9b - Nice*olur göre: gör nice*olur DB / nice*olur gör T

**823**[7310]

***Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿīlü / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[7311]

1. Minnet Ḥaḳ'a kim yārı girü yāra irürdi
   Biñ luṭfıla dil-dāẕeyi dil-dāra irürdi

2.[7312] Hem ṭūṭīyi girü şekeristāna getürdi
   Hem bülbül-i āşüfteyi gül-zāra irürdi

3. Ne luṭf durur bu ki benüm bigi gedāyı
   Nā-gāh bu sulṭān-ı cihān-dāra irürdi

4.[7313] İtdi gözüme sürme ayaġı tozın ol kim
   Bu yüzümi ol dest-i güher-bāra irürdi

5.[7314] Baḫtum benüm uyḳudayıdı şükr aña kim
   Uyḫudan anı devleti bī-ẕāra irürdi

6.[7315] Ḥamdını ider Aḥmedī ol ṣāniʿ-i pākuñ
   Kim raġmına aġyāruñ anı yāra irürdi

7.[7316] Sehl işdür eger yoġısa elde zer ü yā sīm
   Çün Ḥaḳ dilümi güher-i şeh-vāra irürdi

---

[7310] * H. 266b, Tİ. 159a, DB. 324b (bn. 304b), T. 277a (bn. 183a), V. 196b (bn. 194b), BM. 193b, Dİ. 171a
* Bu şiir H, Tİ, DB, T ve Dİ nüshalarında 7; V nüshasında 6; BM nüshasında 5 beyittir.

[7311] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T ve Dİ nüshalarında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[7312] 2a - Girü: yine V

[7313] * Bu beyit V ve BM nüshalarında yoktur.
4a - Ayaġı: ayaġuñ Tİ, DB, T
4b - Ol: şol Dİ

[7314] 5a - Uyḳudayıdı: uyḫudaken DB, T; Kim: kim ol DB, T

[7315] 6a - Aḥmedī ol: ol BM

[7316] * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
7a - Yoġısa elde: elde yoġısa Tİ, DB, T; Zer ü: zer T

**824**[7317]

***Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿīlü / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[7318]

1.[7319] Minnet Ḥaḳ'a kim ol beni cānāna irürdi
Ten bigi ki*anı ölmişiken cāna irürdi

2.[7320] İrgürdi beni meclisine şāh-ı cihānuñ
Şol resmile kim ḳaṭreyi ʿummāna irürdi

3.[7321] Hem gözlerinüñ nūrını Yaʿḳūb'a getürdi
Hem mūrçeyi girü Süleymān'a irürdi

4. Hem ṭūṭīyi daḫı şekeristāna iletdi
Hem bülbül-i şeyẕāyı gülistāna irürdi

5.[7322] Bu teşneyi kim yanmışıdı lāle bigi*oda
Uş Ḫıżr bigi çeşme-yi ḥayvāna irürdi

6.[7323] Bu ḫasta kim āvāreyidi şöyle ki ādem
Luṭfıla girü ravża-yı rıḍvāna irürdi

7.[7324] Bu nice nefesdür ki mübārekligi anuñ

---

[7317] * H. 267a, Tİ. 159a, DB. 324b (bn. 304b), T. 277a (bn. 183a), V. 196b (bn. 194b), BM. 193b, Dİ. 171a
* Bu şiir H nüshasında 9; Tİ, DB, T ve Dİ nüshalarında 10; V ve BM nüshalarında 8 beyittir.

[7318] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[7319] 1a - Kim: ki DB
1b - Ki*anı: anı ki Tİ, DB, T

[7320] 2a - Şāh-ı cihānuñ: ol şāh-ı cihānuñ V

[7321] 3a - Hem: her BM; Getürdi: irgürdi DB (SK: getürdi DB) / irürdi V, BM
3b - Girü: yine V

[7322] 5a - Teşneyi: teşne BM

[7323] * Bu beyit H, V ve BM nüshalarında yoktur.
6a - Ḫasta kim: ḫastayı ki DB, T, Dİ

[7324] * Bu beyit V ve BM nüshalarında yoktur.
7b - Bigi: gibi DB, T; Her: ol DB, T

ʿĪsī bigi her derdümi dermāna irürdi

8.[7325] Şebnem bigi kim güneş anı göge irürür
Bu faḳrıla baḫtum beni sulṭāna irürdi

9.[7326] Ol şāh-ı felek-ḳadr ü melek-mertebe ki*anuñ
Eyvānını Ḥaḳ ẕivre-yi keyvāna irürdi

10.[7327] Şeh ḫıdmetine Aḥmedī'yi*irürdi saʿādet
Şol resme ki ḫāḳānīyi ḫāḳāna irürdi

[7325] 8b - Beni: beni uş DB, T

[7326] 9a - Ḳadr ü melek: ḳadr-i melek Tİ, V, BM / ḳadr melek DB, T, Dİ
9b - Ẕivre-yi keyvāna: ẕirve-yi keyvāna Tİ, DB, T, V, Dİ / devr-i keyvāna BM

[7327] 10a - Aḥmedī'yi: Aḥmedī DB
10b - Ḫāḳānīyi: ḫāḳānīni DB, T

**825**[7328]

***Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[7329]

1.[7330] Niçe ki ḳan içe atar baña gözüñ kīni
Bu fitne nireden ögrendi işbu āyīni

2.[7331] Göñül ü cān alıban olmadı ṣaçuñ sākin
Daḫı ne fitneye gizler ʿaceb bu miskīni

3.[7332] Gözüñe dilerimiş öykine şehā nergis
Yile viren kim ola iy ʿaceb bu ḫoẕ-bīni

4.[7333] Ne vaṣf idem yüzüñile dişüñi ol ṣāniʿ
Bir araya zi getürmiş bu māh u pervīni

5.[7334] Ṣabā ṣaçuñ nefesinden ne ḳoḫu ṭuydı ʿaceb
Ki ḳarayıb ḳara yir eyledi reyāḥīni

6. Nicesi beñzedeyim müşg-i Çīn'e zülfüñi kim
Hezār nāfe ṣaçar her nefesde her çīni

7. Cemālüñüñ güli tāze olalı bāẕ-ı bahār
Yile ṣavurdı ḳamu lāleyile nesrīni

---

[7328] * H. 267a, Tİ. 159a, T. 279a (bn. 268a), V. 197a (bn. 195a), Dİ. 171b
* Bu şiir DB ve BM nüshalarında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, T ve Dİ nüshalarında 11; V nüshasında 10 beyittir.

[7329] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[7330] 1a - Atar: artar Tİ, T, V, Dİ

[7331] 2b - Gizler: saḫlar T

[7332] 3b - Ola iy: ola Dİ

[7333] 4a - Dişüñi: dişüñ ki V

[7334] 5a - Nefesinden: ṣıfatından T, V
5b - Ḳarayıb: ḳararub Tİ, T

8.[7335] Bu zülf-i ser-keş içün bende düşme diyenler
Ḳoñuz bu pendi *leküm dīnüküm velīdīn*i

9.[7336] Senüñ lebüñ ṣıfatın Aḥmedī gerek eyde
Ki rūḥ-ı ḳuds ide aña bu sözde telḳīni

10.[7337] Çü görmemişdi anuñ defterini Gülşehrī
Pes aña Rūm'da ʿarża kim eyledi Çīn'i

11.[7338] Bileydi andan işitse lebüñ yüzüñ vaṣfın
Ki sözde ṭatlusı ḫūb u ġazelde rengīni

[7335] Bu beyit V nüshasında yoktur.
[7336] 9a - Eyde: ide T, V
9b - İde: ider Tİ, T
[7337] 10a - Görmemişdi: görmemişdür T
10b - Pes: bes T; Eyledi: eyleye T
[7338] 11b - Sözde: sözi T

**826**[7339]

***Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[7340]

1.[7341] Ne şemʿ dür ʿacebā bu cemāl-i nūrānī
Ki şuʿle kesb ide andan görürse nūr anı

2.[7342] Yañaġuñuñ sübüḥātı cihānı dutdı tamām
Zihī laṭīfe-yi nāzük zi ṣunʿ-ı yezdānī

3.[7343] Ḳarardı ḳara ṣaçuñuñ sevād-ı ẓulmātı
Lebüñ ḥayāsı yire soḫdı āb-ı ḥayvānı

4.[7344] Girü ḳan içmege göz ḳara eyledi ġamzeñ
Kim ola işbu belādan ki ḳurtara cānı

5.[7345] Gözüm ḫayālüñi görmek ḫayāl ider līkin
Bu ḳanlu gözde eṣer var mı uyḫudan ḳanı

6. Ṣıfātı nāzük ü şīrīndür aġzuñuñ līkin
Dilüme getüremezem bu rāz-ı penhānı

7. Ṣaçuñ hevāsına virdi*Aḥmedī göñül gör kim
Ne müşkil işe heves ḳıldı bu perīşānı

---

[7339] H. 267b, Tİ. 159b, DB. 325a (bn. 305a), T. 277b (bn. 183b), V. 197a (bn. 195a), BM. 194a, Dİ. 171b

[7340] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[7341] 1b - Ki şuʿle: şuʿle V

[7342] 2a - Sübüḥātı: sübüḥānı BM

[7343] 3a - Ḳarardı: ḳaradı DB, T; Ẓulmātı: ẓulūmātı DB
3b - Ḥayāsı: ḥayātı V

[7344] 4a - Girü: yine V; Göz ḳara eyledi ġamzeñ: ġamzeñ göz ḳara eyledi BM

[7345] 5a - Ḫayāl ider: ider DB
5b - Ḳanlu: ḳara V

**827**[7346]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[7347]

1.[7348] Ne rūşen şemʿdür yüzüñ ki tābı
Yaḫar pervāne bigi āfitābı

2.[7349] Ne şīrīn bislemiş Ḥaḳ cān içinde
Leb-i laʿlüñdeġi dürr-i ḫoş-ābı

3.[7350] Zi nāzük söz ki aġzuñuñ nişānı
Ṣoranuñ *len terānī*dür cevābı

4.[7351] Yire bir nem düşerise lebüñden
Ḳamu āb-ı ḥayāt ide turābı

5.[7352] Ṣaçuñ çīni ki ḳuldur aña ʿanber
Ciger-ḫuñ eylemişdür müşg-i nābı

6.[7353] Gözüm zülfüñ sevādın gözleriken
Ṭolaşdı dāma miskīn murġ-ı ābī

7. Dönicek Kaʿbe'ye cān ḳaşuñ aña
Benem ḳıbleñ diyü ider ḫiṭābı

---

[7346] H. 267b, Tİ. 159b, DB. 308b (bn. 308b), T. 268b (bn. 241a), V. 197b (bn. 195b), BM. 194a, Dİ. 168a

[7347] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[7348] 1a - Ki tābı: kitābı DB, T

[7349] 2b - Dürr-i ḫoş-ābı: dürr ü ḫoş-ābı DB, T

[7350] 3a - Zi nāzük söz: ne nāzükdür DB, T; Nişānı: nişānın Dİ
3b - Ṣoranuñ: ṣorana DB, T

[7351] 4b - İde: ider Tİ, DB, T

[7352] 5a - Çīni ki: ki V
5b - Eylemişdür: eylemiş DB, T, BM; Müşg-i nābı: müşg menābı DB, T

[7353] 6a - Zülfüñ: zülfi Tİ, DB, T

8.[7354] Helāl olsun ḳanum gözüñe gerçi
Ḥarām itdi*ol baña ārām u ḫābı

9. Yanardı Aḥmedī āhıyla ʿālem
Gözinden olmasaydı feṯḥ-i bābı

[7354] 8b - Ol baña: baña ol DB / baña Dİ; Ārām u: ārāmı DB

**828**[7355]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu şerāhu**[7356]

1. Ne düzmiş Ḥaḳ bu zülf ü ḫaṭṭ u ḫāli
Ki olmaz fitneden bir laḥẓa ḫālī

2. Sözi kej düşe ol bārīk-bīnüñ
Ki ḳaşlaruña beñzede hilāli

3.[7357] Yüzüñe gün teşebbüh iderimiş
Ġurūrıla olur devlet zevāli

4.[7358] Ḳażā ġamzeñ bigi atmaya bir oḫ
Gözüñ ḳaşlar kemānını ḳuralı

5.[7359] Yañaġuña ne ḥüsnile*öykine gül
Ḥayā ehli nice*ider bu ḫayāli

6.[7360] Lebüñden būse isdeyen cevābı
Acıdur gerçi şīrīndür suāli

7. Yüzüñe vālihem zülfüñe ḥayrān
N'ider gör baña eyyām u leyālī

8.[7361] Ne güher naẓmıdur laʿlüñde yā Rab

---

[7355] * H. 268a, Tİ. 160a, DB. 314b (bn. 314b), T. 264b (bn. 238b), BM. 194b, Dİ. 168b
* Bu şiir V nüshasında yoktur.

[7356] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[7357] 3a - Gün: gül DB, T

[7358] 4a - Bigi: gibi DB, T; Atmaya: atmadı Dİ

[7359] 5b - İder: ide Dİ

[7360] 6b - Şīrīndür: şīrīn ḫoẕ BM

[7361] 8b - Ki*erir: erir Dİ; Bigi: gibi: DB, T

Ki*erir ṣu bigi odından leʾāli

9.[7362] Senüñ ʿışḳuñ gerekdür Aḥmedī’ye
Daḫı bārī n’ider ol mülki mālı

[7362] 9b - Mülki: mülk ü Tİ, Dİ

**829**[7363]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[7364]

1.[7365] Niçe kim ẕikr ide dilüm sen ayı
Sözüme ʿāşıḳ olur biñ Senāyī

2. Yüzüñ tābından ay bigi eriye
Güneş görür olurısa sen ayı

3.[7366] Olur biñ yılca bir laḥẓa firāḳuñ
Nice*ola pes anuñ fikr it sen ayı

4.[7367] Firāḳuñ çengi urdı cānuma zaḫm
ʿAceb midür bu nālem olsa nāyī

5.[7368] Sen ayı ḳıble ide kendüzine
Güneş bigi bulam diyen senāyı

6.[7369] Dimeye Aḥmedī vāy eyle kim nāy
Ġamuñ boynından anuñ kesse nāyı

---

[7363] H. 268b, Tİ. 160a, DB. 315a (bn. 315a), T. 265a (bn. 244a), V. 198a (bn. 196a), BM. 195a, Dİ. 168b

[7364] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[7365] 1a - Kim: ki Dİ

[7366] 3b - Pes: bes V, BM, Dİ

[7367] 4b - Nālem: nāle DB

[7368] 5b - Senāyı: sen ayı Tİ, DB, BM (SK: senāyı DB)

[7369] 6b - Kesse: kese DB, T, BM / gitse Dİ

**830**[7370]

***Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿīlü / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[7371]

1.[7372] Niçe ki göre gözlerüm ol serv-i revānı
Yolında revān ider anuñ rūḥ u revānı

2.[7373] Yārıçun olur cān u cihān olsa gereklü
Bārī daḫı n'iderler eyit cān u cihānı

3.[7374] Her şām u seḥer āh iderem ʿışḳuñ odından
Rengi felegüñ anuñıçun oldı duḫānī

4.[7375] Dirler kim ola īmin anuñ fitne gözinden
Kim bula bu cāẕū-yı siyeh-dilden emānı

5.[7376] Cān ḳaşuñı gördükde ḳażā oḫın atarken
Dir ne ḳader-endāz durur gör bu kemānı

6.[7377] Aġzuñıla ṣaçuñ ṣıfatın şerḥ idemezem
Ki*ol uzadu ḳıṣṣadur u bu rāz-ı nihānı

7.[7378] Çün Aḥmedī ider yüzüñüñ vaṣfını rūşen

---

[7370] * H. 268b, Tİ. 160a, T. 280a (bn. 269a), V. 198a (bn. 196a), BM. 195a, Dİ. 172a
* Bu şiir DB nüshasında yoktur.

[7371] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[7372] 1a - Niçe: nice BM, Dİ
1b - İder: ide Tİ, T; Rūḥ u revānı: rūḥ-ı revānı Tİ, T

[7373] 2b - Bārī: yāra Dİ

[7374] 3a - Her: hem V; İderem: ider V; Odından: elinde V / odında BM, Dİ

[7375] 4a - Īmīn: fitne T; Fitne: ḫūnī T
4b - Bula: buldı T

[7376] 5a - Atarken: atar BM
5b - Ḳader-endāz durur: ḳader-endāzdur Dİ

[7377] 6a - İdemezem: ideriken V
6b - ki*ol: ki*oldur T / ol Dİ; Ḳıṣṣadur: ḳıṣṣa T; U bu: bu BM; Rāz-ı nihānı: rāz u nihānı BM

[7378] 7a - Yüzüñüñ: lebüñüñ T

Her kim işide dir ki zi ḫoş-reng-i maʿānī

7b - Zi ḫoş: zihī V; Reng-i maʿānī: reng ü maʿānī BM

**831**[7379]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[7380]

1.[7381] Ne durur laʿl ü yāḳūt-ı revān mey
Ne durur ḳuvvet ü ḳūt-ı revān mey

2.[7382] Virür biñ derde bī-dār u şifā mey
İder ṣad-sāle pīr-i nev-cüvān mey

3.[7383] Mey içgil kim seni bir ḳaṭreyiseñ
İde bir demde baḥr-ı bī-kerān mey

4.[7384] İder bir cürʿası güncişki sīmurġ
Nite kim gürbeyi şīr-i jiyān mey

5.[7385] Mey-i gül-rengi nūş eyle kim ide
Zaʿafrānī yüzüñi erġavān mey

6.[7386] Elüñe*al cām nergis bigi itsün
Benefşe-vār sini ser-girān mey

7.[7387] Saña senlik belā oldı mey iç kim

---

[7379] * H. 268b, Tİ. 160b, DB. 299a (bn. 319a), T. 254b (bn. 161b), V. 198b (bn. 196b), BM. 195b, Dİ. 172a
* Bu şiir H, Tİ, DB, T, V ve Dİ nüshalarında 9; BM nüshasında 7 beyittir.

[7380] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[7381] 1a - Laʿl ü yāḳūt: laʿl-i yāḳūt DB, T, V, BM
1b - Ḳuvvet ü ḳūt: ḳuvvet-i ḳūt DB, T, V, BM

[7382] 2a - Mey: yiy DB, T

[7383] 3b - İde: ider BM

[7384] * Bu beyit BM nüshasında yoktur.
4a - Güncişki: pincişki Dİ
4b - Gürbeyi: gürbe DB, T; Jiyān: zübān V

[7385] Bu beyit BM nüshasında yoktur.

[7386] 6a - Al cām: cām al Tİ, DB, T, V, BM, Dİ; Bigi: gibi DB, T; İtsün: itse Tİ, DB, T, V, BM

[7387] 7a - Belā oldı mey iç kim: mey iç kim belā oldı BM

Seni ḳurtara senden bir zamān mey

8.[7388] Bu ʿaḳl āfet durur cānuña virür
Bu āfetden saña emn ü emān mey

9.[7389] Nihān olsa*Aḥmedī her dem içerdi
Velī mümkin degül ki*ola nihān mey

[7388] 8a - ʿAḳl: ʿışḳ BM; Cānuña: cānuñı BM
[7389] 9b - Ki*ola: ola Dİ

**832**[7390]

***Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[7391]

1.[7392] Niçe bir şemʿ bigi oda yaḫa yār beni
Niçe bir ney bigi ol iñilede zār beni

2. Ḳılmadı derdüme tīmār iñildüm işidüb
Ol ki biñ miḥnetile eyledi bī-mār beni

3. Yār aġyārıla hem-ṣoḥbet ü ben andan ıraḫ
Ne ʿaceb yaḫarısa ġayretile ʿār beni

4.[7393] Şöyle inceldi eridi ten ü cān derdiyile
Söylemezsem göremez cehdile deyyār beni

5.[7394] Müşg-i dāmı ṣaçuñuñ dāne-yi ʿanber ṣaçıban
İtdi ol çāh-ı zenaḫdāna giriftār beni

6.[7395] Ġamzeñ aldı dil ü dīni daḫı olmaz sākin
Bilmezem kim nireden buldı bu ḫū'n-ḫˇār beni

7.[7396] Ḳılca cānıdı yüz üstine yoluñda sürinen
Fürḳatüñ eyledi andan daḫı bī-zār beni

---

[7390] * H. 269a, Tİ. 153a, DB. 325b (bn. 305b), T. 277b (bn. 183b), V. 198b (bn. 196b), Dİ. 172b
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, Tİ, V ve Dİ nüshalarında 9; DB ve T nüshalarında 8 beyittir.

[7391] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[7392] 1a - Niçe: nice V

[7393] 4a - Derdiyile: derdüñile Tİ / derdile kim DB, T, V, Dİ

[7394] Bu beyit DB ve T nüshalarında yoktur.

[7395] 6a - Dīni: dīn ü Tİ, V; Olmaz: olamaz DB, T
6b - Nireden: nirede DB, T, V, Dİ

[7396] 7a - Yüz: yüzi DB, T; Yoluñda: yoluña DB, T

8.[7397] Yār ʿışḳı daḫı artar dil ü cānumda benüm
Niçe kim ṭaʿne ṭaşıyla atar aġyār beni

9.[7398] Aḥmedī yār ide sini nüvāziş bir gün
Dime kim böyle ḳoya zār u dil-āzār beni

[7397] 8b - Kim: ki DB
[7398] 9a - İde: idiser DB, T

**833**[7399]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[7400]

1.[7401] Nedür ḫūrşīẕ-i tābāndur yañaġı
Nite kim āb-ı ḥayvāndur dudaġı

2. Cihānda ḳomadı hergiz göñül kim
Belāya ṣalmadı*anuñ zülfi bāġı

3.[7402] Gözüñ ġāretle*ider cāna ḫasāret
Kimesne görmedi bu resme yāġı

4. İde düşmen teraḥḥum görürise
İçümde ʿışḳuñ odından bu dāġı

5.[7403] İner yüz seyl her bir kirpügümden
Söyündürmez içümdeki ocaġı

6.[7404] Seni*isdeyü gözüm ṭoldurdı ḳanı
Yüz üstine sürinü her bucaġı

7.[7405] Nesīm ü nev-bahār u ebr-i ney-sān
Bizedi uş gül ü reyḥānla bāġı

8. Hezārān şemʿ-i rūşen almış ele

---

[7399] H. 269b, Tİ. 153a, DB. 309b (bn. 309b), T. 269a (bn. 241b), V. 199a (bn. 197a), BM. 195b, Dİ. 172b

[7400] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[7401] 1b - Āb-ı ḥayvāndur: āb u ḥayvāndur BM

[7402] 3a - Ġāretle: ġāret Tİ, DB, T, V

[7403] 5a - İner: ine Dİ; Her bir: her DB

[7404] 6a - Ṭoldurdı ḳanı: ṭolu durur ḳan Dİ
6b - Sürinü: sürinür DB, BM

[7405] 7a - Nesīm ü nev-bahār: nesīm-i nev-bahār Tİ, Dİ; Ebr-i ney-sān: ebr ü ney-sān DB

Çemende aġacuñ her bir budaġı

9.[7406] Çemen ger rūşenise ne ʿaceb kim
Elinde lālenüñ yanar çirāġı

10. Degülseñ nergisile lāleden kem
Elüñden ḳomaġıl bir dem ayāġı

11. Ferāmūş it meyile kendüñi kim
Bulasın ḳamu ḳayġudan ferāġı

12.[7407] Bahār u bāġ u Sulṭān mīr Sülmān
İ Ḥaḳ pāy-ende dutġıl sen bu çāġı

13.[7408] Gice gündüz yazar kāġıdda medḥin
Bu durur Aḥmedī'nüñ ḳarası*āġı

[7406] 9a - ʿAceb kim: ʿacebdür V
[7407] 12a - Bāġ u: bāġı V / çāġı Dİ
12b - Dutġıl: dut BM
[7408] 13a - Kāġıdda: ḳāġıda DB, T

**834**[7409]

***Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿīlü / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[7410]

1. Hicrānuñ odından yüregüm ḳarara yandı
Ayrulıġuñıla cigerüm ḳana boyandı

2.[7411] Cān fürḳatüñüñ derdiyile düşüb ölürdi
Līkin girü vaṣluñuñ ümīẕiyle ṭayandı

3.[7412] Ger ḳarara yana neʿaceb lāle bigi*ol kim
Sinüñ bigi gül yüzlü firāḳıyla ḳarandı

4. Gönlüme didüm olma ṣaçı bendine fitne
Dīvāne olan kişi nice işide pendi

5.[7413] İrişdi yaḳīn Ḫıżr bigi āb-ı ḥayāta
Her kişi ki bir kez lebüñüñ ḳandına ḳandı

6.[7414] Zülfüñ hevesi ḳıldı perīşān beni yā Rab
Kim düzdi göñül boynına ḥalḳa bu kemendi

7.[7415] Şīrīn-lebüñi ẕikr ideli Aḥmedī anuñ
Her ḳanda ki söyler ḫacil itdi sözi ḳandı

---

[7409] * H. 269b, Tİ. 153b, T. 283b (bn. 85b), V. 199b (bn. 197b), BM. 196a, Dİ. 173a
* Bu şiir DB nüshasında yoktur.

[7410] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[7411] 2a - Derdiyile: derdile T; Ölürdi: ölür idi T

[7412] 3a - Ger: göz Tİ
3b - Yüzlü: yüz BM

[7413] 5a - İrişdi yaḳīn: irişdi BM; Bigi: ṣıfat Dİ
5b - Kişi ki: kişi V

[7414] 6a - Hevesi: hevāsı V; Ḳıldı: Ṣaldı V, BM

[7415] 7b - Ḫacil itdi: ḫacil V

**835**[7416]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[7417]

1.[7418] Her ayda gerçi bir kez bedr olur ay
Yüzüñ bedr uş senüñ yıl on iki ay

2.[7419] Yüzüñ şavḳından irdi güne lerze
Ḳaşuñ ʿ ışḳından oldı zār u zerd ay

3. Kemānı bī-gümān ḫūnī gözüñüñ
Ḳaża oḫın atar peyveste zī-yay

4. Ṣaçuñı göricek ḥayrān ḳalur ʿ aḳl
Yüzüñi añıcaḳ rūşen olur rāy

5. Vücūdumda eṣer yoḫ senden ayru
Sen olmışsın bu varlıġum ser-ā-pāy

6. Firāḳuñ çengine düşeli āhum
Yile virdi bu ʿ ömri şöyle kim nāy

7.[7420] Yüzi vaṣfında sözi Aḥmedī'nüñ
Ḫoş u rengīndür ü ḫūb u dil-ārāy

---

[7416] * H. 270a, Tİ. 153b, DB. 297b (bn. 317b), T. 253b (bn. 160b), V. 199b (bn. 197b), Dİ. 173b
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

[7417] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu"; T nüshasında "ḥarfü'l-yā"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[7418] 1b - Bedr: bedri DB, T; Uş senüñ: senüñ uş DB, T

[7419] 2b - Zār u zerd: zār-ı zerd DB

[7420] 7b - Ḫoş u: ḫoş DB; Ḫūb u: ḫūb DB

**836**[7421]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[7422]

1.[7423] Vardur ḳamusı nesnenüñ iy dost ġāyeti
Ḥüsnüñ durur hemīn ki anuñ yoḳ nihāyeti

2.[7424] Kim zühre didi yüzüñe kim güneş ü kim ay
Nūruñ bilinimez müteşābihdür āyeti

3. Sevdāsı zülfüñüñ neler itdi bu göñlüme
Kime diyem ʿaceb bu perīşān ḥikāyeti

4.[7425] Cānına rāḥat eyleye ʿışḳuñ ʿanāsını
ʿĀşıḳ ki yārdan umar ola ʿināyeti

5.[7426] Senden senüñ belāña umam ʿāfiyet velī
*Ḥāşā* ki messeni diyü ḳılam şikāyeti

6.[7427] Çün ġayr yoḳ durur ḳamu sensin *ʿale'l-yaḳīn*
Pes kim durur ṭolu bu dil ü cān vilāyeti

7.[7428] Ṣabr ider uş ḥamiyyet idüb cevre Aḥmedī
Yāruñ ola diyü baña bir gün ḥimāyeti

---

[7421] * H. 270a, Tİ. 153b, DB. 300b (bn. 320b), T. 258a (bn. 163a), V. 200a (bn.198a), Dİ. 173b
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

[7422] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[7423] 1b - Ḥüsnüñ: ʿışḳuñ Dİ; Ki: kim DB, T

[7424] 2a - Kim: vü kim V; Güneş ü: güneş DB, V, Dİ

[7425] 4b - Yārdan: yārın Dİ; Ola: ola ol Dİ

[7426] 5a - Belāña: belāñı Tİ, DB, T

[7427] 6a - Ġayr: ġayrı DB
6b - Pes: bes DB, Dİ

[7428] 7a - İder: eyler Dİ

**837**[7429]

***Mef‘ūlü / Fā‘ilātü / Mefā‘īlü / Fā‘ilün***

**Velehu ayżān ṭāba’llāhu ṣerāhu**[7430]

1.[7431] Var mı cefā ki cānuma ol yār itmedi
Yā cevr var mı kim baña dil-dār itmedi

2.[7432] Gönlüme ālıla ol iş itdi ala gözi
Kim anı hīç ẓālim-i ḫūn-ḫˇār itmedi

3. ‘Aḳla cünūn u ḥayret ü sevdā vü fitneden
Ne var ki*anı bu zülf-i sitem-kār itmedi

4.[7433] Gözleri zār itdise cānları ne ‘aceb
Devr-i ḳamerde fitne bigi zār itmedi

5. Ṣaçı kemendi ki*oldı ḳamu cānlara belā
Var mı gönül ki anı giriftār itmedi

6.[7434] Yāruñ yolında yüzini ḫāk itdi Aḥmedī
Līkin idem didügin aña yār itmedi

7.[7435] Rencūr düşdüm ü baña dermān bulınmadı
Bī-mār oldum u baña tīmār itmedi

---

[7429] H. 270b, Tİ. 154a, DB. 301a (bn. 321a), T. 258b (bn. 163b), V. 200a (bn. 198a), BM. 196b, Dİ. 173b

[7430] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında “ve ayżān lehu ġafaralehu”; T nüshasında “ve ayżān lehu”; Dİ nüshasında “velehu ayżān” şeklinde başlık atılmıştır.

[7431] 1b - Cevr: cevri V

[7432] 2a - Ol: uş DB; Gözi: gözüñ V

[7433] 4b - Bigi: gibi V

[7434] 6b - Yār: ol yār BM

[7435] 7a - Düşdüm: oldum DB, T; Ü baña: baña DB; Bulınmadı: buyurmadı DB, T, Dİ
7b - Oldum u: oldum DB; İtmedi: bulınmadı BM

**838**[7436]

***Mefʿūlü / Mefāʿīlün / Mefʿūlü / Mefāʿīlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[7437]

1. Her kim göre bir laḥẓā sen zülf-i perīşānı
Yāẕına getürmeye ol sünbül ü reyḥānı

2.[7438] Cānān-ı cihān sensin cān gülşenidür yüzüñ
Cān ḳadrini ol bilür kim saña virür cānı

3.[7439] Cāẕū gözüñ efsūnı cānlara belā ider
Laʿlüñ ide bu derde iderise dermānı

4.[7440] Ḳatında dudaġuñuñ ḫālüñi gören dir kim
Zi Ḫıżr ki ider menzil ser-çeşme-yi ḥayvānı

5.[7441] ʿIşḳı*ol leb-i dendānuñ uş bende düşürübdür
Hem laʿl-i Bedaḫşān'ı hem lülü-yi ʿummānı

6. Ġamzeñ oḫın irgürdi ḳaşuñ yayı cānuma
İnanmazısañ uş gör baġrumdaġı peykānı

7.[7442] Diler ki ḫayālüñi göre gözüm uyḫuda
ʿIşḳuña düşen gözde uyḫu eṣeri ḳanı

8.[7443] Gözüñ nice*ide ẓulmı devrinde bu sulṭānuñ

---

[7436] * H. 270b, Tİ. 154a, T. 280b (bn. 269b), V. 200b (bn. 198b), Dİ. 174a
* Bu şiir DB ve BM nüshalarında yoktur.

[7437] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[7438] 2a - Cihān sensin: cihānsın sen Dİ

[7439] 3a - İder: itdi V

[7440] 4a - Dir kim: eydür Tİ, T, V

[7441] 5a - Leb-i dendānuñ: leb ü dendānuñ Tİ, T, V, Dİ

[7442] 7a - Göre gözüm uyḫuda: uyḫuda göre gözüm T

[7443] 8a - Nice: niçe Tİ, Dİ

Kim ʿadli unutdurdı Kisrī vü Süleymān'ı

9. Ol şāh ki ḥarb olsa bir ḍarbıla düşürür
Biñ Rüstem-i destānı biñ Sām u Nerīmān'ı

10.[7444] Çāker ide dilerse dergāhına Behrām'ı
Der-bān ḳıla dilerse eyvānına keyvānı

11. Ger Aḥmedī aġzından vaṣfını işideydi
Ḫāḳānı unıdaydı kendüyi vü ḫāḳānı

8b - Kesrī: Kisrī Tİ, T, V

[7444] 10a - Dilerse: isderse Tİ, Dİ

**839**[7445]

***Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[7446]

1.[7447] Yüregi yara urur ġamzeñ oḫınuñ seḥeri
Bes nedendür bu ḳamu nāle vü āh-ı seḥerī

2.[7448] Virdi dirler seḥere yañaġuñuñ nūrı ṣafā
Her gice bu hevesile gözedürem seḥeri

3.[7449] Zülfüñe ḳıldı güẕer vaḳt-i seḥer bāẕ-ı bahār
Lā-cerem yiryüzin iḥyā ider anuñ eṣeri

4.[7450] Eriye oddan eger görürise dürr-i ʿAden
Laʿlüñüñ dürci içindeki bu silk-i güheri

5.[7451] Zülfüñüñ ʿuḳdesidür silsile-yi cān u ḫıreẕ
Gözüñüñ ʿişvesidür fitne-yi devr-i ḳamerī

6.[7452] Baña sevdāsı ṣaçuñuñ ne perīşānlıġ ider
Her gice ṣorma uzar söz dirisem bu ḫaberi

7.[7453] ʿAyb itme yoluña ḳıldumısa cānı fidī
ʿĀşıḳ olan kişinüñ daḫı ne var mā-ḥażarı

---

[7445] * H. 271a, Tİ. 154b, T. 282b (bn. 283b), V. 201a (bn. 199a), BM. 196b, Dİ. 174b
* Bu şiir DB nüshasında yoktur.

[7446] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[7447] 1b - Bes: pes Tİ, V; Āh-ı seḥeri: āh u seḥeri BM

[7448] 2a - Dirler seḥere: dirler BM; Yañaġuñuñ: yañaġuñ V; Ṣafā: żiyā Tİ, V

[7449] 3b - Yiryüzin: yüzin T

[7450] 4a - Eriye: āyine Dİ
4b - İçindeki bu: içindeki BM

[7451] 5a - Ḫıreẕ: göñül T

[7452] 6b - Ṣorma: ṣorma ki Tİ, Dİ

[7453] 7a - ʿAyb: ʿaceb T, BM
7b - Ne var: n'olur T, V, BM, Dİ; Mā: māl Dİ

8.[7454] Cigeri rengi aḫar gözlerümüñ yaşı meger
Ġamzeñüñ oḫı girü yardı bu başlu cigeri

9. Aḥmedī'den lebüñüñ vaṣfın işitse ṭūṭī
Daḫı ẕevḳinden anuñ añmaya hergiz şekeri

[7454] 8b - Girü yardı: yara urdı Tİ, T, V

**840**[7455]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[7456]

1. Yüzüñi bir daḫı görmek baña olurısa rūzī
Virüb şükrāne cān idem Ḥaḳ'uñ şükrin şebān-rūzī

2. Cemālüñi göremezem ḫayālüñ görmege düşde
Gözüme uyḫu gelürse zi bihrūzī zi pīrūzī

3.[7457] Göñül kim zülfüñe düşer berātı n'eyler ü ḳadri
Kişi kim yüzüñi görer n'ider ʿīdile nev-rūzı

4.[7458] Yir ü gök ay u gün rūşen yüzüñ nūrından olmışdur
Ḥaḳ itsün dāyimā tābān bu şemʿ-i ʿālem-efrūzı

5.[7459] Yaḫıldum ʿışḳuñ odına nite kim şemʿ bu müşkil
Ki*işitmedüñ ki ney bigi nice iñler bu dil-sūzı

6.[7460] Ayaġı başduġı yire anuñçun yüz sürirem kim
Gözüme sürmeden yigdür senüñ ayaġuñuñ tozı

7.[7461] Anuñçun Aḥmedī sözde bu resme ḫoş-nefes oldı
Ki micmer bigi derdüñden içindedir anuñ sūzı

---

[7455] * H. 271b, Tİ. 161a, DB. 322b (bn. 302b), T. 275a (bn. 181a), V. 201a (bn. 199a), Dİ. 174b
* Bu şiir BM nüshasında yoktur.

[7456] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[7457] 3a - Berātı n'eyler ü ḳadri: berāt u ḳadri n'eyler ol DB, T

[7458] 4b - Tābān: rūşen DB, T; ʿAlem: cemʿ DB, T

[7459] 5a - Yaḫıldum: yaḫıldı V
5b - Ki*işitmedüñ: işitmedüñ V

[7460] 6a - Ayaġı: ayaġuñ Tİ, DB, T, Dİ

[7461] 7b - Bigi: gibi T

**841**[7462]

***Mefāʿilün / Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[7463]

1. Yüzüñ muḳābili bir gül çemende bulına mı
   Dişüñ müşābihi bir dür ʿAden'de bulına mı

2. Lebüñ leṭāfeti dutġıl ki ġoncada bulına
   Tenüñ ṭarāveti hergiz semende bulına mı

3. Ḳaşuñ sevādına ʿanber bulınsa deryāda
   Ṣaçuñ ḳoḫusına nāfe Ḫoten'de bulına mı

4.[7464] Cihān senüñ nefesüñden ḥayāt buldı ʿaceb
   Bu yümnile nefes iy cān Yemen'de bulına mı

5. Göñül ki ide perīşān ṣaçuñ hevāsı anı
   Daḫı ḳarārıla ṣabr aña tende bulına mı

6. Belāya dām durur zülfüñüñ kemendi senüñ
   Ṭolaşmamış göñül işbu kemende bulına mı

7.[7465] Egerçi teşne durur murġ-ı cān lebüñe ʿaceb
   Bir Aḥmedī bigi ṭūṭī bu ḳanda bulına mı

---

[7462] * H. 271b, Tİ. 154b, T. 279b (bn. 268b), V. 201b (bn. 199b), Dİ. 175a
* Bu şiir DB ve BM nüshalarında yoktur.

[7463] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[7464] 4a - Nefesüñden: nefesüñ V

[7465] 7a - Murġ-ı cān lebüñe ʿaceb: dudaḳuña cān u cihān Dİ
7b - Bigi: gibi T

**842**[7466]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[7467]

1.[7468] Yüzüñi kim gördi kim ol zār u ḥayrān olmadı
Zülfüñe kim virdi göñlin ki*ol perīşān olmadı

2.[7469] Var durur her rence dermān u ḳamu derde devā
Līki bu derdüme binüm hīç dermān olmadı

3.[7470] Zülfüñüñ sevdāsıyıla işbu dīvāne göñül
Bende düşdi biñ kez ü bir kez peşīmān olmadı

4. Zülfüñi dām eylemiş ġamzeñ dil ü cān almaġa
Böyle pür-dil dünyede cāẕū-yı fettān olmadı

5.[7471] Gözüñ ü yüzüñile nergisle gül açılmadı
Dişüñile aġzuña yāḳūt-ı mercān olmadı

6.[7472] Niçe kim deryā-yı ḳulzüm cūş idüb urdı mevc
Aḥmedī'nüñ yaşı bigi baḥr-ı ʿummān olmadı

7.[7473] Gerçi kim oldı Süleymān ins ü cinne pādişāh

---

[7466] H. 272a, Tİ. 154b, DB. 319a (bn. 299a), T. 272b (bn. 263b), V. 201b (bn. 199b), BM. 197a, Dİ. 175b

[7467] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[7468] 1a - Kim ol: ki ol BM
1b - Ki*ol: kim Tİ, DB, T

[7469] 2b - Līki: līk Tİ, DB

[7470] 3b - Bende düşdi biñ kez ü: biñ kezin yandı oda Dİ

[7471] 5a - Yüzüñile: yüzüñ bigi Tİ, V, Dİ / yüzüñ gibi DB, T
5b - Dişüñile aġzuña: dişüñile aġzuñ bigi Tİ / aġzuñ gibi dişüñile DB / dişüñile aġzuñ gibi T / dişüñ ü aġzuñ bigi V; Yāḳūt-ı mercān: yāḳūt u mercān Tİ, DB, T, V / şimşād u mercān Dİ

[7472] 6a - Niçe: nice BM; Kim: ki DB, T
6b - Bigi: gibi DB, T

[7473] 7b - Līki: līk Tİ, DB

Līki cūdıla seẖāda mīr Sülmān olmadı

**843**[7474]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[7475]

1. Yüregi ġamzeñ oḫı yāra düşdi
   Zi oḫ ki*aġyārı ḳodı yāra düşdi

2. Ne merhem aṣṣı*ide zaḫmuma çünkim
   Yüregüme biñ oḫdan yara düşdi

3.[7476] Ṣaçı dāmına göñül düşme didüm
   Çü taḳdīr olıdı nā-çāra düşdi

4. Ne ḳoḫu ṭuydı zülfüñden ṣabā kim
   Anuñçun müşg bigi āvāre düşdi

5. N'ola ḳaddüñ bigiyem dirise serv
   *Ṭavīlü'l-ḳāme*dür pindāra düşdi

6.[7477] Tenüñçün nerm-terdür perniyāndan
   Yüregüñ nişe seng-i ḫāre düşdi

7.[7478] Gözüñe fitnedür göñli*Aḥmedī'nüñ
   Vay anı ne belā ḫūn-ḫ˘āra düşdi

---

[7474] * H. 272a, Tİ. 155a, V. 202a (bn. 202a), BM. 197a, Dİ. 175b
* Bu şiir DB ve T nüshalarında yoktur.

[7475] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "velehu ṭābe ṣerāhu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[7476] 3a - Göñül: gönle V, BM
3b - Nā-çāra: ne çāre Tİ, V, Dİ

[7477] 6a - Perniyāndan: perniyādan BM
6b - Seng-i ḫāre: seng ü ḫāre BM / senüñ ḫāre Dİ

[7478] 7b - Ḫūn-ḫ˘āra: ḫū'n-ḫōra BM

**844**[7479]

***Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[7480]

1.[7481] Yoluñuñ tozına teşbīh lebüñ eşvāḳı
Niçe ki*idile ḥikāyet girü ḳalur bāḳī

2.[7482] Şemʿ bigi gice sūzumı gören ṭaña ḳalur
Gör neye uġradı bu ḫasta-yı dil-müştāḳı

3.[7483] Yüzi nev-rūz digil ġamzeñe kim ẓulmı ḳosun
Niçe mekrile muḥayyer ide ol ʿuşşāḳı

4.[7484] Ḳaşuñuñ ṭāḳına dönderdi niyāzıla yüziñ
Aña miḥrāb kim itdi bu muʿanber ṭāḳı

5. ʿÖmr oldur ki*oturub yārıla mey nūş idiben
Boynına heykel idesin elüñi *ve'l-bāḳī*

6.[7485] Cām durur cānı ʿazīz iden ü ʿömri şīrīn
Ḫāṣa kim ṣuna anı saña şeker-leb sāḳī

7. Aḥmedī'nüñ yazusı olalı ḫāl ü ruḫ u zülf
Naḳş-ı cāndur ṭolu defterlerinüñ evrāḳı

---

[7479] * H. 272a, Tİ. 155a, V. 202b (bn. 202b), Dİ. 176a
* Bu şiir DB, T ve BM nüshalarında yoktur.

[7480] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu nevvera ḳabrehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[7481] 1a - Teşbīh: bu teşne Tİ, Dİ

[7482] 2a - Şemʿ: şemʿi V
2b - Ḫasta-yı dil-müştāḳı: sūḫte-dil-i müştāḳı Tİ, Dİ / ḫasta-dil-i müştāḳı V

[7483] 3a - Nev-rūz: nev-rūza V

[7484] 4a - Ḳaşuñuñ: cān ḳaşuñ Tİ, Dİ

[7485] 6a - Cām durur: cāmdur Tİ, V, Dİ
6b - Ṣuna anı saña: saña ṣuna anı Tİ

8.[7486] Şarḳdan ġarba degin dutdı sözüm eṭrāfı
Nite kim şāh-ı cihān ucdan uca āfāḳı

9.[7487] Mīr Sülmān-ı Süleymān-dil ü Yūsuf-ruḫ kim
Rāzıḳ anuñ elile ḳısmet ider erzāḳı

[7486] 8a - Şarḳdan: şarḳ u Tİ / şarḳa vü V; Degin: irüben Tİ; Eṭrāfı: āfāḳı V
[7487] 9a - Süleymān-dil ü Yūsuf-ruḫ: Süleymān-dil-i Yūsuf-ruḫ Tİ, V, Dİ

**845**[7488]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[7489]

1.[7490] Ḫazāndur bāẕeye it çāre-sāzı
Getürdi*araya dürlü dürlü sāzı

2.[7491] Otururken ʿIrāḳ u Iṣfahān'da
Ṭavāf it her nefesde sen Ḥicāz'ı

3.[7492] Çü Cem cām eyle nūş encāmı añma
Kimesne bilmedi bilmez bu rāzı

4. Diyen kim raḥmet ehl-i ṭāʿatüñdür
Didügi söz degül durur mecāzī

5.[7493] Niyāz isder Ḥaḳ itdügüñi itgil
Velīkin kesmegil andan niyāzı

6. Mey arıdur teni zerḳ ü riyādan
Sürer ḳanda varısa ḥırṣ u āzı

7.[7494] Çü bilür Aḥmedī fażlını Ḥaḳḳ'uñ
Neye*olsun meyden anuñ iḫtirāzı

---

[7488] * H. 272b, Tİ. 155a, DB. 310a (bn. 310a), T. 256b (bn. 87a), V. 202b (bn. 202b), BM. 197b
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.

[7489] H nüshasındaki başlıktır. Tİ ve T nüshalarında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[7490] 1b - Getürdi: getür DB, T

[7491] 2a - Işfahān'da: Işfahān'ı V

[7492] 3a - Çü Cem: Cem'i V

[7493] 5a - Niyāz isder Ḥaḳ: namāz it līki V

[7494] 7a - Fażlını: sözini DB (SK: fażlını DB)
7b - Anuñ iḫtirāzı: iḫtirāzı V

**846**[7495]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[7496]

1. Kime kim ʿışḳuñ olursa emānı
Bula varlıḫ belāsından emānı

2.[7497] Gözüñ ḳaşuñ urur cāna cerāḥat
Aña kim virdi bu tīr ü kemānı

3. Ḳalem ḳıla ışırıb barmaġını
Görürse yüzüñüñ naḳşını Mānī

4.[7498] Ḳaşuñ miḥrābına yüz dutdum ol kim
Dönedir andan ol kejdür gümānı

5.[7499] Döyemez ʿışḳuña göñül ne çāre
Döner degül ḳażā-yı āsumānī

6. Gözüñ cānlara ḳaṣd iderse n'ola
Bu yolda olanuñ yoḫdur żamānı

7.[7500] Ḫoş ider Aḥmedī vaṣfın yüzüñüñ
Kim ol durur ḥaḳāyıḳ tercümānı

---

[7495] * H. 273a, Tİ. 153a, DB. 309a (bn. 309a), T. 268b (bn. 241a), V. 203a (bn. 203a), BM. 197b
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.

[7496] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[7497] 2a - Ḳaşuñ: cānuñ DB

[7498] 4a - Dutdum: dutdı Tİ

[7499] 5a - ʿIşḳuña: ʿışḳıla Tİ

[7500] 7a - İder: eydür Tİ, DB, T

**847**[7501]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān nevvera'llāhu merḳadehu**[7502]

1. Ṭaña ḳaldı ḳamer yüzüñ göreli
   İder ʿışḳuñ güne dürlü zevāli

2. Ṣaçuñ bir ḳılıla cān mülkin aldı
   Gözüñ ālı göñül mülkin alalı

3.[7503] Cemālüñi gözümde isderem ben
   *Yaġūṣu'l-baḥra men ṭalebe'l-leʾālī*

4.[7504] Ṣaçuñ sevdāsıla bī-ḫˇāb oldum
   *Ve men ṭalebe'l-ʿalā seḥere'l-leyālī*

5.[7505] Baña dirler belādur ʿışḳı terk it
   Kimesne işide mi bu muḥāli

6.[7506] Ṣaçuñ vaṣfında söz olur muṭavves
   Gözüñ şerḥinde maḥv olur mecāli

7.[7507] Hemīn sensin dilegi Aḥmedī'nüñ
   *Mina'llāhi'l-müheymin ẕī'l-celālī*

---

7501 * H. 273a, Tİ. 152b, DB. 308a (bn. 308a), T. 268a (bn. 245b), V. 203a (bn. 203a), BM. 198b
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.

7502 H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ġafaralehu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

7503 3b - Men: min DB

7504 4b - ʿAlā: ʿulā DB, T; Seḥere'l-leyālī: seḥre'l-leyālī V, BM

7505 5b - Muḥāli: maḥāli DB, V, BM

7506 6a - Muṭavves: muṭavvel Tİ, DB, T, V
6b - Gözüñ: lebüñ Tİ, DB, T, V, BM; Maḥv olur: teng olur Tİ, DB, T, V / olur bu BM

7507 7a - Aḥmedī'nüñ: Aḥmedī V

**848**[7508]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān ṭāba'llāhu ṣerāhu**[7509]

1.[7510] Ne müşkil ʿilmdür ʿışḳuñ kitābı
Ki irmez fayṣala faṣlı vü bābı

2.[7511] Eger dānişde bū reyḥān olursa
Ḳalur ḥayrān oḫıyan bu kitābı

3.[7512] Nice döye bu yüzüñ tābına cān
Ki bir ẕerre dutar ol āfitābı

4. Gözüm ʿaksin cemālüñüñ görem dir
Ṣu içinde zi miskīn murġ-ı ābī

5.[7513] Suāl-i būse şīrīndür lebüñden
Acıdur *len terānī*den cevābı

6.[7514] Dilerem ṣabrıla*idem çāre ʿışḳa
Ki ʿaḳluñ yoḫ anuñıla tābı

7.[7515] Nedür ʿışḳıla gördüm ṣabr ḥālın

---

[7508] * H. 273a, Tİ. 152b, DB. 308b (bn. 308b), T. 268a (bn. 245b), V. 203b (bn. 203b), BM. 199b
* Bu şiir Dİ nüshasında yoktur.
* Bu şiir H, V ve BM nüshalarında 8; Tİ, DB ve T nüshalarında 9 beyittir.

[7509] H nüshasındaki başlıktır. Tİ nüshasında "ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu"; T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[7510] 1a - ʿİlmdür: ʿilm durur BM; ʿIşḳun: bu BM
1b - İrmez: olmaz DB, T; Fayṣala: feyżile DB, T / feyżle BM

[7511] 2a - Bū: ebū Tİ, V

[7512] 3a - Döye: duta Tİ; Bu yüzüñ: yüzüñüñ Tİ, DB, T, V

[7513] 5b - Terānīden: terānī V

[7514] 6a - Ṣabrıla: ṣabr DB
6b - Yoḫ: yoḫdur Tİ, DB, V

[7515] * Bu beyit sadece Tİ, DB ve T nüshalarında vardır.
7b - Mine'l: min DB, T

*Raẓītü mine'l ġanīmeti bilā-yābī*

8.[7516] Ay u gün ü kevākib yüzin örte
Yüzüñ ger götürürise niḳābı

9. Döyeydi Aḥmedī cevr ü cefāya
Cefā vü cevrüñ olsaydı ḥisābı

[7516] 8b - Yüzüñ: yüzüñden Tİ, DB, T; Götürürise: götürürseñ Tİ, DB, T

**849**[7517]

***Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün***

**Ve ayżān lehu**[7518]

1. Böyle şīrīn dudaġuñ iy ʿacebā cān ola mı
   Yā leb-i kevṣer ü yā çeşme-yi ḥayvān ola mı

2. Yañaġuñ şemʿine beñzer ola mı şems-i felek
   Ten ü endāmuña hem-tā meh-i tābān ola mı

3. Sen güneşsin ü bizüz ayaġuñ altındaġı ḫāk
   Güneşüñ ḫāke naẓar ḳılduġı noḳṣān ola mı

4. Derd-mend itdi beni fitne gözüñ ʿişveleri
   Dudaġuñdan ʿacebā derdüme dermān ola mı

5.[7519] Yüregüm başı bigi sūziş-i āteş yoḫdur
   Gözlerüm yaşı bigi cūşiş-i ʿummān ola mı

6. Gözlerüñden dilerimiş ki emān bula göñül
   Ẓālimüñ kimseye raḥm itdügi imkān ola mı

7.[7520] Ol müselsel saçuñuñ bendine düşenlerden
   Aḥmedī bigi ʿaceb kimse perīşān ola mı

---

[7517] * Tİ. 148b, T. 280b (bn. 269b), Dİ. 176b
* Bu şiir H, DB, V ve BM nüshalarında yoktur.

[7518] Tİ nüshasındaki başlıktır. T nüshasında da "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[7519] 5a - Bigi: gibi T
5b - Bigi: gibi T

[7520] 7a - Saçuñuñ: saçuñ T
7b - Bigi: gibi T

**850**[7521]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Ve ayżān lehu**[7522]

1. Saña göñül virenüñ n'ola ḥālı
   Belā vü derd ü renc ü bī-mecāli

2. Getürdi ʿışḳuñ uş aya meḥāḳı
   İrürdi mihrüñ uş mihre zevāli

3. Giceler ḥālumı ḳılur perīşān
   Ṣaçuñ fikri *feyā ṭūlü'l-leyālī*

4. Ḳıyāmet güni durur bu gicenüñ
   Belāsına kimüñ var iḥtimāli

5. Medār it felek sākin olubdur
   Müsemmirdür kevākib gör bu ḥālı

6. Ḫorūs ʿarşa yā rab n'oldı*ola kim
   Ḫorūs üninden oldı şehr ḫālī

7. Diye *li'llāhi derrü* Aḥmedī'ye
   İşitse rūḥ-ı Selmān bu maḳāli

---

[7521] * Tİ. 149a, DB. 305b (bn. 325b), T. 262a (bn. 243a)
* Bu şiir H, V, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

[7522] Tİ nüshasındaki başlıktır. T nüshasında da "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

**851**[7523]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Ve ayżān lehu**[7524]

1. Senüñ gözüñ durur bir Türk-i cengī
Ki cānları yaḫar anuñ ḫaẕengi

2.[7525] Ne güherdür senüñ aġzuñ ʿaceb kim
Biri biñ cāna bulınmaz zi tengī

3.[7526] Lebüñdedür ḫayālüñ şavḳ u ẕevḳi
Gözüñdedür bahāruñ būy u rengi

4. Eṣer itmez senüñ göñlüñe gerçi
Getürür gözlerümüñ yaşı sengi

5.[7527] Bu ḳamu luṭfıla nişe unıtmaz
Bu āhū gözlerüñ ḫūy-ı pelengi

6.[7528] Gözüñ biñ urur bir raḥm itmez
Bu ẓālim nirede*ögrendi bu yengi

7.[7529] Diyen kim Aḥmedī'ye söz irürdüm
Ola Bū Cehl bigi ḫalḳ nengi

---

[7523] * Tİ. 151a, DB. 307a (bn. 307a), T. 267a (bn. 239b), Dİ. 176a
* Bu şiir H, V ve BM nüshalarında yoktur.

[7524] Tİ nüshasındaki başlıktır. T nüshasında da "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[7525] 2a - Biri biñ: beni bir Dİ

[7526] 3a - Lebüñdedür: lebüñdendür DB, T; Ḫayālüñ: ḥayātuñ Dİ; Şavḳ u: şavḳı DB

[7527] 5b - Ḫūy-ı pelengi: ḫūy u pelengi DB

[7528] 6a - Biñ: biñ zaḫm DB, T, Dİ

[7529] 7a - İrürdüm: irüdüm T / irürem Dİ

**852**[7530]

***Feʿilātün / Mefāʿilün / Feʿilün***

**Ve ayżān lehu ġafaralehu**[7531]

1.[7532] Ḳandadur ol şarāb-ı reyḥānī
Ki begenmez gülile reyḥānı

2.[7533] Rāḥat-ı rūḥdur sebeb bu ola
Ki diler rūḥ u ʿaḳl u dil anı

3. Cān u dil derdidür bu ṣabrıla hūş
Bādedür bāde varsa dermānı

4.[7534] Kehrübāya eger irişürise
Düzede anı laʿl-i rümmānī

5.[7535] Nice ümmü'l-ḫabāyiṯ oldı adı
Çün riyādan arıdur ol cānı

6. Mey-i reyḥānı oldı rāḥat-ı cān
Ḫāṣa ki*ola ḥarīf-i rūḥānī

7. Aḥmedī key saḳın ki peymāne
Sımasun itdügüñ bu peymānı

---

[7530] * Tİ. 158a, DB. 312b (bn. 312b), T. 270b - 282a (bn. 242a - 283a)
* Bu şiir H, V, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.
* Bu şiir T nüshasında mükerrerdir.

[7531] Tİ nüshasındaki başlıktır. T nüshasındaki iki şiirde de "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[7532] 1b - Ki: kim DB, T-1, T-2

[7533] 2a - Bu ola: bula DB, T-1

[7534] 4b - Düzede: düze mey T-2

[7535] 5a - Oldı: ola DB, T-1

**853**[7536]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Ve ayżān lehu**[7537]

1.[7538] Gel iy ay u günüñ şemʿ ü çirāġı
Gel iy yir ü gögüñ gül-zār u bāġı

2. Yüzüñledür münevver ʿaḳl gözi
Saçuñladur muʿaṭṭar cān dimāġı

3. Yolına her ḫamında biñ dil ü cān
Ṣabā çözerse zülfüñdeki bāġı

4. Yüzüñ şavḳıyıladur ġonca dil-teng
Senüñ derdüñiledür lāle dāġı

5. Iraġam senden ü ʿāşıḳ olanuñ
Ber-ā-berdür yaḫını vü ıraġı

6. Maḳām idüb durur göñlümi ʿışḳuñ
Ki vīrāne olur gencüñ duraġı

7.[7539] Ten ü cān virdi saña vü dil ü dīn
Ne itsün Aḥmedī yoluñda daḫı

8. Seni dir Aḥmedī kim sini seven
Gerek dünyā vü ʿuḳbīden ferāġı

---

[7536] * Tİ. 158b, DB. 314a (bn. 314a), T. 264a (bn. 238a), Dİ. 176b
* Bu şiir H, V ve BM nüshalarında yoktur.
* Bu şiir Tİ, DB ve T nüshalarında 7; Dİ nüshasında 8 beyittir.

[7537] Tİ nüshasındaki başlıktır. T nüshasında da "ve ayżān lehu"; Dİ nüshasında "velehu ayżān" şeklinde başlık atılmıştır.

[7538] 1a - Gel iy: gel DB; Şemʿ ü çirāġı: şemʿ-i çirāġı T, Dİ
1b - Yir ü: yirüñ DB, T

[7539] Bu beyit sadece Dİ nüshasında vardır.

**854**[7540]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Ve ayżān lehu ʿafā ʿanhu**[7541]

1. Gözüñ çekmiş durur müşgīn kemānı
   Ki*ura ġamze oḫıla cism ü cānı

2. Lebüñüñ vaṣfıdur şīrīn-ʿibāret
   Yüzüñüñ şerḥidür rengīn-maʿānī

3. Diler cān göre aġzuñ noḳṭasını
   Nice göre kişi rāz-ı nihānı

4. Didüm kim ḳurtaram cān gözyaşından
   Nice*ide kişi bahr-ı bī-kerānı

5. Cemālüñden ḫayāle ḳāniʿ oldum
   Velī bu yaşlu gözde uyḫu ḳanı

6. Ayaġı tozına cān virdüm almaz
   ʿAzīz olan n'ider ḫ̆ār armaġānı

7.[7542] Ḫoş ider Aḥmedī vaṣfın yüzüñüñ
   Ki zībā bilür ol ʿilm-i maʿānī

---

[7540] * Tİ. 159b, DB. 314a (bn. 314a), T. 264b (bn. 238b)
* Bu şiir H, V, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

[7541] Tİ nüshasındaki başlıktır. T nüshasında "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[7542] 7b - Maʿānī: beyānı DB, T

**855**[7543]

***Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilātün / Fāʿilün***

**Ve ayżān lehu**[7544]

1.[7545] Ṣubḥ-dem oldı ṭur örü sāḳī-yi ferḫunde-pay
Kim revā degül ölü bigi yatasın vaḳt-i ḥay

2. ʿAḳl u hūş āfet durur ol āfeti gidermege
Nūş eyle cām-ı bāde gūş eyle çeng ü ney

3.[7546] Yārıla bizüm aramuzda bu varlıḫdur ḥicāb
Bu ḥicābı aradan gidermez illā cām-ı mey

4.[7547] Derd variken yavuzdur çekdügüñ derd-i ḫumār
Bāde varken bāda virmek ʿömrüñi olmaya key

5. *Ḥāşā* kim diye muḥarremdür recebde cām-ı laʿl
Sinüñile kim rebīʿ olur yüzüñden māh-ı dey

6.[7548] Ol ḳadar mihrüñ şarābın nūş ider gündüz güneş
Kim yürek bigi*imtilādan ḳan ider her gice ḳay

7. Şāh ḥāżırdur *biḥamdi'llāh* hengām-ı ṣabūḥ
*Aʿtına kesʾen mine'r-rāḥi'l-ʿaḳīḳi yā ṣubay*

8. Aḥmedī itdi cihānda ṭay Süleymān defterin

---

[7543] * Tİ. 160a, DB. 299a - 320a (bn. 319a - 300a), T. 254b - 273a (bn. 161b - 264a)
* Bu şiir H, V, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.
* Bu şiir DB ve T nüshalarında mükerrerdir.

[7544] Tİ nüshasındaki başlıktır. T nüshasındaki iki şiirde de "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

[7545] 1a - Sāḳī-yi ferḫunde-pay: iy sāḳī ferḫunde-pay DB-2

[7546] 3a - Bu: çü DB-1, T-1 / çün bu DB-2, T-2
3b - İllā: illā ki DB-1

[7547] 4a - Derd-i ḫumār: derd ü ḫumār DB-2, T-2

[7548] 6b - Bigi: gibi DB-2, T-2

Şöyle ki*itdi mīr Sülmān Ḥātem'üñ adını ṭay

9.[7549] Dīn ü devlet milk ü millet anuñıla*oldı ḳıvām
Ḳāyim itsün memleketde anı ol ḳayyūm ḥayy

[7549] 9a - Oldı: aldı T-1

**856**[7550]

***Mefʿūlü / Fāʿilātü / Mefāʿīlü / Fāʿilün***

**Ve ayżān lehu**[7551]

1.[7552] Sinüñle rūzigār ne ḫoş rūzigārıdı
Zülfüñ hevāsı cānuma sāz-kārıdı

2. Yüzüm süreridüm ayaġuñuñ ġubārına
Kim rūşināyī gözlerüme ol ġubārıdı

3. Yüzüñ gözüme nūrıdı vü göñlüme sürūr
ʿÖmrümden ol zamānıdı kim iḫtiyārıdı

4.[7553] […]
Ol rūzigār çün ki baña yār yārıdı

5. Göñlümde bir nefes idemezdi ḳarār ġam
Ol vaḳt ki ol nigār baña ġam-güsārıdı

6. Ger gül ḳoḫulasam yoġıdı anda zaḫm-ı ḫār
Ger bāde nūş eylesem ol bī-ḫumārıdı

7. İtmişidi*Aḥmedī'yile çoḳ ʿahd rūzigār
Līkin ne aṣṣı çün ḳamu nā-üstüvārıdı

---

7550 * DB. 302b (bn. 322b), T. 260a (bn. 165a)
* Bu şiir H, Tİ, V, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

7551 T nüshasındaki başlıktır.

7552 1b - Cānuma: cānumuza T

7553 4a - Bu mısra DB ve T nüshalarında yazılmamıştır.

**857**[7554]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Ve ayżān lehu**[7555]

1. Saçuñ bir ḳılıla dutdı cihānı
   Gözüñ bir ġamzeyile yaḫdı cānı

2. Emānı yoḫ gözüñüñ kimse andan
   Bulamaz bir nefes emn ü emānī

3. Ḳażā oḫı durur ġamzeñ ḫaẕengi
   Ḳader-endāzdur ḳaşuñ kemānı

4. Saçuñıla lebüñüñdür ḥadīṯi
   Muṭavvel ḳıṣṣa vü rāz-ı nihānī

5. Yüzüñ vaṣfındadur rengīn ʿibāret
   Lebüñ şerḥinde*olur şīrīn maʿānī

6. Yüzüñ zülfüñ gözüñ ḳaşuñ dudaġuñ
   Ḫaṭ u ḫālüñ durur *sebʿü'l-meṯānī*

7. İdeli Aḥmedī ḥüsnüñi taḳrīr
   Adı oldı ḥaḳāyıḳ tercümānı

---

[7554] * Tİ. 157a, DB. 312a (bn. 312a), T. 270a (bn. 84b)
* Bu şiir H, V, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

[7555] Tİ nüshasındaki başlıktır. T nüshasında da "ve ayżān lehu" şeklinde başlık atılmıştır.

**858**[7556]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Ve ayżān lehu**[7557]

1. Elüme ṣunġıl iy gül-çehre cāmı
   N'ider ʿāşıḳ olan nengile nāmı

2. Gider benligümi cāmıla benden
   Ḳoma ḫalvet-serāya ḫāṣ u ʿāmı

3. Ne ʿayb içerisem mey çün görürem
   Ḳaşuñ miḥrābınuñ ser-mest imāmı

4. Muḳīm oldı göñül zülfüñ ḫamında
   Ki gördi ḫoş hevādur ol maḳāmı

5. Ḳıyām itdi ṣanur rūzı ḳıyāmet
   Gören kişi bu ḳāmetlen ḳıyāmı

6. Yüzüñle zülfüñe ḳaldı dil ü cān
   Ki ol durur ġarībüñ ṣubḥ u şāmı

7. Niẓāmī şiʿri*unıdaydı*Aḥmedī'nüñ
   İşitse şiʿr naẓmını Niẓāmī

---

[7556] * DB. 316b (bn. 296b), T. 263a (bn. 240b)
* Bu şiir H, Tİ, V, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

[7557] T nüshasındaki başlıktır.

**859**[7558]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Ve ayżān lehu**[7559]

1. Çü ẓālim gözüñüñ yoḫdur emānı
   Eyit ʿışḳuñda kim bula emānı

2. Ne yüz bu ki*anı gören vālih olur
   İder ḳurbān yoluñda ʿaḳl u cānı

3. Kime ṣorsam nişānın aġzuñuñ dir
   Ki olur mı*āb-ı ḥayvānuñ nişānı

4. Lebüñüñ şerḥidür şīrīn deḳāyıḳ
   Yüzüñ vaṣfı durur rengīn maʿānī

5. Göñülde naḳş olur aġzuñ ḥayātī
   Ki vīrān yirde*olur genc-i nihānī

6. Yüzüñ şavḳından āhıla yanub şemʿ
   Gice tā ṣubḥ oḫur nūr u duḫānı

7. Gözüñ çoḳ dökdi dirler baña yaşı
   Ne çāre çün degül elde ʿinānı

8.[7560] Lebüñ añdum didiler *lā yeẕ ü ḳün*
   Yüzüñ añdum işitdüm *len terānī*

9. Gözüñüñ vaṣfıdur sözi*Aḥmedī'nüñ

---

[7558] * DB. 317a (bn. 297a), T. 263a (bn. 240b)
* Bu şiir H, Tİ, V, BM ve Dİ nüshalarında yoktur.

[7559] T nüshasındaki başlıktır.

[7560] 8b - Añdum: didüm T

Anuñçun siḥr olmışdur beyānı

**860**[7561]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Feʿūlün***

**Velehu ayżān**[7562]

1. Yüzüñ ki*evṣāfı bilinmez kemāhī
   Ṣararduban eritdi mihr ü māhı

2. Ḳaşuñ ṭanuḳluḳıla ḳanları*içer
   Gözüñ gerçi ki kej durur güvāhı

3. Gözüñ çün zaḫm urur merdümligi*idüb
   Nedür her kişinüñ ṣorsa günāhı

4. Esīrü*oldı zenaḫdānuña gönlüm
   Benümçün ḳayda kim ḳomış bu çāhı

5. Yüzüm āhum düşürdi gözyaşına
   Ki*esicek yil ṣavurur ṣuya kāhı

6. Benüm ʿışḳuma vü ḥüsnüñe senüñ
   Daḫı cevrine devrüñ yoḳ tenāhī

7. Firāḳuñ böyle ḳalursa*Aḥmedī'nüñ
   Yiri gögi ḳarara yaḳa āhı

---

7561 * Dİ. 175a
* Bu şiir H, Tİ, DB, T, V ve BM nüshalarında yoktur.

7562 Dİ nüshasındaki başlıktır.

**861**[7563]

***Mefʿūlü / Mefāʿīlü / Mefāʿīlü / Feʿūlün***

**Min Kelām-ı Aḥmedī Ḳāfiye-i Muġāyir Redīf-i Ū**[7564]

1. Çün şükr ki firḳat güni pāyāna irişdi
   Vuṣlat gecesinde yine ten cāna irişdi

2. Buldı bu cerāḥatlü yürek rāḥat-ı merhem
   Derdile gönül ḫastası dermāna irişdi

3. Bülbül bigidür kim gül ü gül-zāra irişdi
   Ṭūṭī bigidür kim şekeristāna irişdi

4. Şol dün ki gözüm ay yüzüñi gördi gönlüm
   Ḳutlu gecede baḫtlu mihmāna irişdi

5.[7565] Ẓulmetde […] zülf bigi yüzile uş
   Tersā bigi […] yeñi īmāna irişdi

6. Ẕerre gibi çün şuʿle-yi ḫūrşīde ḳoşdı
   Ḳullar yügürüp sāye-yi sulṭāna irişdi

7. Şeh ḳıldı kemāl naẓarı Şeyḫī sözine
   Kim Aḥmedī ṭavrın ḳodı Selmān'a irişdi

---

[7563] * CN. 402b
* Bu şiir sadece CN'de vardır.

[7564] CN'deki başlıktır.

[7565] Beyit, Yasemin Ertek Morkoç tarafından hazırlanan doktora çalışmasından alınmıştır. Beyitteki okunamayan kısımlar doktora çalışmasında da bu şekildedir.

**862**[7566]

***Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün***

**Naẓīre-i Aḥmedī Rāst**[7567]

1. Olalıdan bu göñül kişverine şāh ʿAlī
   Ẓulm ider ʿadli ḳoyup ḳullarına vāh ʿAlī

2. Gül yüzüñ ʿāşıḳuña hīç idüp eyleme dūr
   Ki ider bülbül-i dil ḥasretile āh ʿAlī

3. Aġladuġum bu durur ḥüznile Yaʿḳūb bigi
   Ki*itdi dil Yūsuf'ına ġabġabını çāh ʿAlī

4. Yüzüñ üzre ṣanemā zülfüñi taġıtmaya gör
   Ki seḥāb uġrayıcaḳ ṭutılısar māh ʿAlī

5. Cām-ı laʿlüñ ele al ṣun berü ṭoldurun müdām
   Aḥmedī'ye çün naṣīb eyledi Allāh ʿAlī

---

[7566] * CN. 429a
* Bu şiir sadece CN'de vardır.

[7567] CN'deki başlıktır.

**863**[7568]

***Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün / Mefāʿīlün***

**Naẓīre-i Aḥmedī Bahāriyyāt**[7569]

1. Zihī nev-rūz-ı şāhī kim yine şād itdi devrānı
   Muʿaṭṭar eyledi bāġı münevver ḳıldı bostānı

2. Ṣabā ṣubḥı tebessümden seḥer yili teneffüsden
   Ṣaçar Aḥmed'leyin nūrı virür ʿĪsā'leyin cānı

3. Gülistān kūşesinde gül ʿaceb midür zırıh giyse
   Dikenden dāimā bunlar görürler tīr-i bārānı

4. Ne heyʾet gösterür gerdūn ki dūn eyler Felāṭūn'ı
   Ne ḥikmet ḫarc ider devrān ki māt itdi bu Loḳmān'ı

5. Gözüm ḳan aġlayu ṣordı bu sözi cāna ʿaḳl ider
   Var ey bī-cān göñülden ṣor yürek ḳanda göñül ḳanı

6. Meḥemmed şāh ki şādāndur revān-ı Bāyezīd andan
   Murād'ın virdi Orḫān'uñ ki yapdı mülk-i ʿOṣmān'ı

---

7568 * CN. 436a
* Bu şiir sadece CN'de vardır.

7569 CN'deki başlıktır.

**864**[7570]

***Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilātün / Feʿilün***

**Aḥmedī**[7571]

1. Zāhir olınca ruḫında ḫaṭ-ı ʿanber-fāmı
   Fitne ṣaldı didiler Rūmeli'ne bir Şāmī

2. Bir gice Şāmī ile ṣubḥa degin ʿıyş eyle
   Lebi devrinde içüp cām-ı mey-i gül-fāmı

3. Görmedüm kişver-i Rūm içre o meh-rūya bedel
   Keşf iden Baṣra vü Mıṣr ile ʿIrāḳ u Şām'ı

4. Bir ṭarafdan ḳılıcı ḳatlüme bil bağladı āh
   Ḳanuma teşne iken dene-yi ḫūn-āşāmı

5. Vaṣfuñı medḥ idemez Aḥmedī ḥaddini bilür
   Līk yārān-ı ṣafā eylediler İbrām'ı

---

[7570] * MN-4. 221b
* Bu şiir sadece MN-4'te vardır.

[7571] MN-4'teki başlıktır.

**5. BÖLÜM:**

# TIPKIBASIM

## (Hamidiye Nüshası)

Mikrofilm Arşivi
No. 532

١٠٨٢
ديوان احمدى
بخط نسخ
١٩

1686

يرو كوكبي دورنب اندك نورله ظلمت عيان
دون وكون نظم ايدب راست قيلدك ماه و سال

آنجم و آي كويسله كوكلن وردك صفا
بين حيوان و نباتيله بغشلادك جمال

خاردن خرما بتردك خاردن ياقوت و لعل
قطره دن كوهر بيرندك صخره دن آب زلال

كونش آمركله سنك كه ظاهر اولز كه نهان
آي خلقكدن سنك كه بدر اولز كه هلال

نه خلل بولسون ايشكده حكمكدن خطا
نه بقاكه وار فناوته كما لوكه زوال

اول و آخر چو سنسن ظاهر و باطن دخي
پس اراده غير واردر ديمك تصور در محال

چونكه يوخ دانكده سيناك قيل و قيلي وكيف وكز
پس خيال اولاسني فهم ايلمك وهم و خيال

امر كيله هر طرف بيلدركدر باد جنوب
خلق كيله هر نفس اولور روان پيك شمال

ساله لايق در عبادت كم سنكدور ربي يقين
انس و جن انمش مثالك موجينه امتثال

عقل و نفس اولمش سنك فرمانك آلتده مطيع
بر لكوكه قاموشاهد دور و وار يغموكه دال

كوكلك يرده در ذرات فاقدن فاقه در كين
كه اول هواده عقل كل اولمدر ربي پر و بال

نيچه وصفكك اولسون حيران نفوسيله عقول
قبض و بسط و صحو و سكر و فكر و ذكر و وجد و حال

لطفكك تحريدن اولر قولدركوكلينه فيض
آنلكچون شرح ادامز وصفكي نطق و مقال

قاموبيلز سير ايكن قاموسندن بي خبر
جمله سنسن پس زيادن كلدي بونجه قيل و قال

عاقل و معقول و عقل و عاشق و معشوق و عشق
هر ورن يعقوبه حزن و يوسفه حسن و جمال

سنسن ابراهيم و رن عزم و اسما عيله صبر
موسي يه سن سن قلن فرعون ملكن پايمال

صنعت احياي سنسن عيسي يه تعليم ادن
دين و شرع و اصل و فرع و در لو در لو خوش خصال

احمد مختار سنسن فوقت و نصرت ودن
سندن آرتخ سوز كري باطل در آنك لامحال

جمله يه سنكدر هويت داخ نسنه وار دين
بوندن درويش ايدين وردوكك آكه ملك و مال

چون ددك نحن قسمنا عين حكمت اولدر بس
كركيا عمر اطلس و ريدك اولا كيدوكي شال

قسمت اندك هر كشيه آن كم لايق در در
ايشكه چون وجاديمك لكا بوخدر تجال

خلق و امر و ملك سينكدر قمو پس كسيه
كرسن اهل مغفرت سن بي شك و اهل نوال

احمد ينك اي كريم ارتكل كناهن جمله عفو
چون ال سنسن قاموخلقه اي بحق آمال و مآل

سن اول اول افتاده يه ايكي جهاندن دست بكير
سهل در تن پس آن اول كون كه ايدسن آندن سؤال

هر كما هي كه اندي جونكم سن قدر لادك آكا
كرتسوا اهل هدايت اوله يه خوف جمله حال

نه سكا طاعتدن امتي وارنه عصياندن زيان
كم عذابوكه اداميزسنك و آهن احتمال

ضعفيمي كورنب بكا سن مرحمت ايتاي رحيم
بوتعلق بردم بي بولمده اولمشدر وبال

## وله أيضا في مدح النبي عليه السلام

اولسون نثار ضد قله بوجان محمد
دولتلو جان در اول كه اوله قربان محمد

بزدن سيه دكمز ايا غي غبارنك
ويرلسه جمله ملك سليمان محمد

كورسال نعلني كه آردن آب كوثري
تشنه دل اولدي چشمه حيوان محمد

حسني بهارنك ايسدالي طرا وزين
مشتاق اولدي باغ و كلستان محمد

باكاغ نورو صحنك سايه سن كورنب
حيران و لدر كل و ريحان محمد

آدم صويله طيز غدي كم بقاتي
روزي ايتمسد خالق انسان محمد

يعقوب عشق اودندن اولدي يوسفه
داغ آرتغ اولدي يوسف كنعان محمد

قلدي امام عيسي مربم محمدي
اولدي مريد موسي عمران محمد

حقدن بيان و رحمت و نور و شفا در
دائم هدي و ذكر بو قرآن محمد

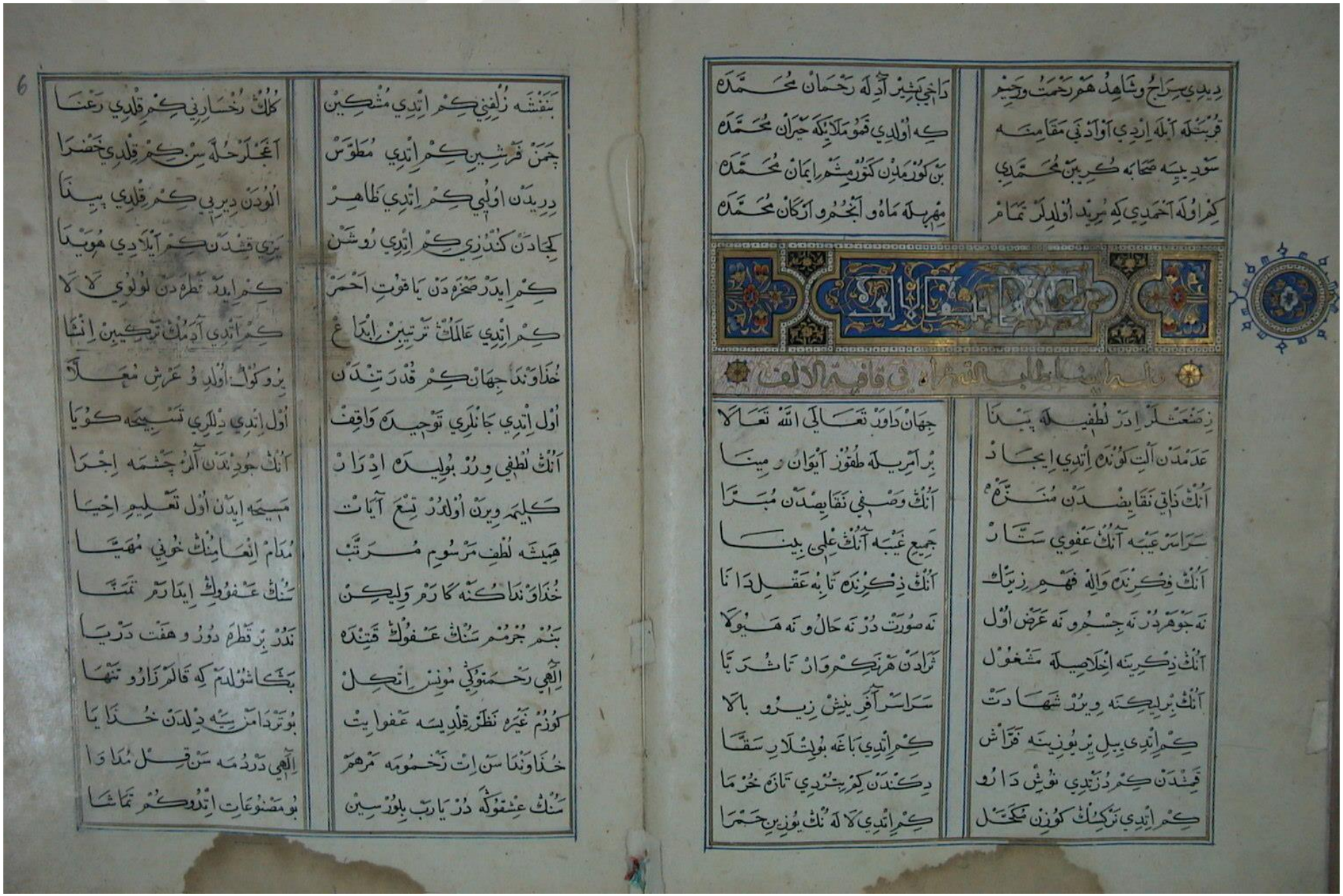

دیدی سراج و شاهد هم رحمت و خیم
داخی بشیر آدله رحمان محمد

قربتله آیله ازدی آوادنی مقامنه
که اولدی قومه ملائکه حیران محمد

سودیسه صحابه کرین محمدی
بن کورمدن کتورمشم ایمان محمد

کم اوله احمدی که بیرید اولدر تمام
مهر بله ماه و انجم و ارکان محمد

## تالیه اینا طلب الله مراد فی قافیة الالف

زضعفلر ادر لطفیله پیدا
جهان داود تعالی الله تعالا

عدمدن آلت کوندم ایتدی ایجاد
بر امریله طفوز ایوان و مینا

انك ذاتی نقایضدن منزه
انك وصفی نقایضدن مبرا

سراسر عیبه آنك عفوی ستار
جمیع غیبه آنك علمی بینا

انك ذکرندم والله فهم زینك
انك ذکرندم تابه عقل دانا

نه جوهردر نه جسم و نه عرض اول
نه صورت در نه حال و نه هیولا

انك ذکریله اخلاصیله مشغول
ثوابدن هر یکم وار تا شر بابا

انك بریکنه ویرر شهادت
سراسر آفرینش زیر و بالا

کم ایتدی بیل بریوزینه فراش
کم ایتدی باغه بولتلاری سقا

قیمشدن کم دوزتدی نوش دارو
دکندن کم بشردی تاتن خرما

کم ایتدی ترکیك کوزن تکحل
کم ایتدی لاله نك یوزین حمرا



بنفشه زلفنی کم ایتدی مشکین
کلنك رخسارنی کم قلدی رعنا

چمن فرشین کم ایتدی مطوس
آچلمز حله سن کم قلدی خضرا

دریدن اولیی کم ایتدی ظاهر
اولدن دیرلی کم قلدی بینا

کجادن کندزی کم ایتدی روشن
یری قیلدن کم آیلادی هویدا

کم ایدر صخره دن یاقوت احمر
کم ایدر قطره دن لولوی لالا

کم ایتدی عالمك ترتیبن ابداع
کم ایتدی آدمك ترکیبن انشا

خداوندا جهان کم قدرتندن
یر و کوك اولدی عرش معلا

اول ایتدی دللری تسبیحه کویا
اول ایتدی جانلری توحیده واقف

انك لطفی ورر بولیده ادرار
آنك جودندن آلر چشمه اجرا

کلیمه ویرن اولدر تبع آیات
مسیحه ایدن اول تعلیم احیا

همیشه لطف مرسوم مرتب
مدام انعامنك خونی مهیا

خداوندا کنه کارم ولیکن
سنك عفوك ایدارم تمنا

بنم جرمم سنك عفوك قتنده
ندر بر قطره دور و هفت دریا

الهی رحمتوکی مونس ایتکل
بکا شول دم که قالم زار و تنها

کوزم غیره نظر قلدیسه عفوایت
بوتردامن یه دلدن خدایا

خداوندا سن ایت رحموبه مرهم
الهی دردمه سن قل مداوا

سنك عشقوکه در یارب بلورسین
بو مصنوعات ایدوکم تماشا

يراكومه سن اوردك بونجه آتش — بشومه سن دشردك بونجه سودا
اكر عاشق اكر معشوق سنسين — نجوندن آرده پس بونجه غوغا
نيازين احمدي عرض ايدن كلدي — قبوكدن اولمي محروم حاشا
بتر نفسوم طبع آلا يشندن — خلاص ايت فضولوكيله اي توانا
كيدركل بتلكوك زيركين بندن — كه كوكلم كزكسي اولا مصفا
هيولي دوزخندن بين قورتر — كه اولا فضولوكله عيشم مهنا
سنك رضوانكي ويلر بوكوكلم — نه جنت روضسين استر نه حورا

## في الصيحة روح النبي عليه السلام

بزيز كه اوله اولي و آخري فنا — بللودر انده كم نقدر بولنه بقا
اول كم فنايي اوله فنا پيراي عجب — كيمسايه ايدمي ويه خوند ايدي وفا
طولودر بلايله اوجدن اوجا جهان — كم در كه انك بلاسنه اولمادم مبتلا
چرخك مدار و محور و قطبينه نخم كم — بوعمر دانه سيني يكدر بوآسيا
بركلشن كدورت و ظلمت درر جهان — كلشن بلكه انده بولنمي نور و ياضيا
عمرك بلا ودر نجه كم آسه اشبو سيل — سن آكه مشك وعاليه درسن زهي خطا
دنيي هوايي هر نيي ساكه ايتدي نيشكر — شيلاكه ايدي كوزلركا خالي توتيا
نوكس يي آكه زرين اوله كلاه — يا غنجه بيك لعلله پيرونه كون قبا
نه فايده چوناكه اريشب اجل يلي — طپراغه صاودوبن ادر جملسين هبا

جونكم يلا وارر غم و محنت درو شقا — هرنه وريسه تخت سليمانه دل قمو
جايله سودكك آن الورمي عجب روا — دنيي سنك روانك و جانوكه خصم سن
پس آمي نه كه اميراولسن يا خو پادشا — چون زود ميراولب بوردا خالد اولرسكي
اولماسون الدبا سن بوآب و بوهوا — دنيي هواس اصل وبادر صويي مرض
كم قاموحاله آنده محول درر قضا — آنوكچون بوخاك هوايه خلاف درر
پس قاموحاله واجب اولر صبرله رضا — چونكم قضا درر قموخلقك عنان كشي
بودنت آنا درر ادن اول طوقز آنا — اوج اوغلي كه معدن حيوان درو نبات
داخي اعتقاد عين خطادور و ناسزا — اول قاموسينه بردن اولر بوجميع حكم
طپراغ اچنده پشه نهان اوله كيميا — تن قيدنه نچون اوله جان كوهري اسير
فكر ايلكل بودرده كه نه سنه دردوا — درد و بلادن دنيه كم تنده اوله جان
كوروركن كه اول سكه نيجه ايدر اعتبا — اوتمدن نشادسن حقه معصيت
سينك مصالحكده يورر آبله هوا — سن سكن اولغيچون ادر جنبش آسمان
قراش در سكايل و خباز در شرا — سقادرر سكا بولدو آش پز آشير
صحاده ساكه مزوحه كردان درر صبا — دريادن مركبوكه سنك قعر در شمال
تذكركش بهار و جرايت ده نما — سينك طوارككا چكرارته لجا علف
سنده كر آدمي يسك اوليد بر حيا — عاصي اولرسن اشبو قمو لطفله اكا
كم قدرتي آلنده درر ارضله سما — عصيان نجاسي ايدله فرمانيه انك

اول پادشاه که اولدر بر و کوکده اوش عیان — هر ذره بر لسکینه و وار لیغنه کوا

اکرامله جلال آنوك وجمال هم — شیلا که خلق وامر آنوك وعز کبریا

اولدد وجود مطلق وباقی قمو وجود — آنك وجود سایسی دورر بلا امترا

نه کلی و نه جزوی و نه خاص در نه عام — نه خارجی و ذهنی دراي صاحب دها

اولدد احد که وحدت ذاته دکل زیاد — یوخ دورر آنده کثرت وهم این وهم متی

مطلق اولر مقید کلی و جزوی هم — بی آن که اده تغیر آنك ذاتنه اعترا

وار لیغدر بدیهی واخفی دورر یقین — هر نسنه ده که وار در اول نسنده خفا

اول دورر ولیکن انك ابتدا سی یوخ — آخر دورر ولیکن آکا یوخ در انتها

چون لطف ونعمتینه انك یوخدر درکران — کم در کی اده یله آکا حمد له ثنا

احسانته حساب یوغ وفضلینه هم کنار — پس کم اولا که اده یله قول للعفو آدا

خوفدن آنی آریر ورجا یله آرتر اوش — قول اولدر که آنده اولا خوف له رجا

نه قولنه بلینر انك رد واعتراض — نه فعلنه بلینر انك چون ویا چرا

نه نطق وصفنی اده بیلر نه عقل وروح — نه وهم کنهنه اره بیلر نه خود ذکا

هم واهب العطا در وهم عالم الغیوب — هم خالق النوادر وهم رازق الوری

اوش طاعتینه بذل یمر فکندن شمس — اوش شمس بیك خدمتنه پشت خم هوا

بوله خلاص جمله مخاوفدن اول کشی — که انك عنایتینه اده دایم التجا

بیکانه اولجهاندن ویی خویش کندن — اول کم محبتینه اولا آنك آشنا



کس خلقدن علایق وعزلت قل اختیار — کم حق قتنه قدر بلاسین وارنه تقا

تا وقف ذلته دوشمزن نادر اختلاط — عنقای عزتنه یخمزن نادر انس وا

اده فنای ترك وبقایه قلا هوس — اول کم امید ورکه بوکا لذت لقا

ایوب بیك صبر کردر بلا سنه — کم زیر بلا کمسنه ویرلدی وکلا

یعقوب که اولشید انك کوکل دار حزن — کور مزدی یوسفی کوزنه ارمسا عما

اوجاغه کیرمن اوده یمامزسه دمور — نه آیینه اولا اول و نه آلت غزا

کاکله اودا یخیلر انکچون بلور جمال — چون کم کل اوده دوشه صداعه اولر دوا

اول بوله صبح بیك صفا قربنده آنك — کم صدقله اوله تابع آثار مصطفا

هم ذروه ممالك وهم سرور رسل — هم زبده بشر در و هم قطب اولیا

آنداکه لو دنوت دیو قال جبرئیل — حقدن آکا ارشد تقدم دیو ندا

جبریل قویمن اول آرایه ارشد اولد — کم آنده اولد دوز آکا خلوت دتا

چون ختم انبیا و رسل در عجب دکل — کم اولنه شرع ناسخ احکام انبیا

حقدن سراج آنوکچون اولد آدکم — بجموع خلق آندن الور نور له ضیا

ایدی آنك تواضع فخریله افتخار — کرچه که پادشهلر اولدر آکا کدا

اولد وغچون آدینك آراسنده حاومیم — تاج اولد بیدسوریه اول ایك زی عطا

اول آدك اوایله و آخری اچون — مد اولد ایله کم الف اوش خط استوا

برما غنك اشارتله ایرلد کوکده ماه — موسی الده اولد یسه اژدها عصا

سُوَيلَتدِي زَهرلُو آيلَه سُوسمَار اُولَه — عِينِي نَفسلَه وُردِسَه بِرمُردَيه قُوَي

خِلعَت آكَا لَعَمرُك و لَولَاك دُرِ يَتِيمَين — وَاللَّيلِ دُرِ ضُحَى يُوزِ وَالشَّمسِ وَالضُّحَى

حَمدَدَن بَشِيرُ اُولدِ اَنَكْ آدِ وُمَذِيرُ — زِي مَعدَنِ كَرَامَت وزِي مَطلَعِ هُدَي

تِبيَان دُرِ كِتَاب وُبُشرِي وُهُم حَكِيم — نُورُ و بَلَاغُ و مَوعِظَه وُرَحمَت و شِفَا

اُولدُرِ اِمَامُ وقِدوَهِ اَخيَارُ و اَهلِ دِين — اُولدُرِ هُمَامُ وزُبدَهِ اَبرَارُ و اَصفِيَا

اُولُ قُطبِ اَولِيَادُرُ و اَوتَادُ دُرِ آكَا — صِدِّيقِلَه عُمَرِ رَخِ عُثمَانُ و مُرتَضَى

آلدِي قَرَارِ جَلِيلَه مَرْكَزِ زَمِين — بُولدِي مَدَارِ عَزمِيلَه مِحوَرِ سَمَا

شَرعِي قَمُو شَرَايِع نَسخِ اِتدِيسَه نُوكَا — چُون آخِرِ رُسُل دُرُو خَتمِ اَنبِيَا

چُون اَحمَدِي ثَنَايِلَه ذِكرِ اِيدَه اَحمَدِ — كَرچِيكِه مُصطَفَا يِرِنِي كُرمِدُم وَلِي

بُوجَهل دَاخِ عِشقِنَه صِدِّيقِ اُولَب سُوزِن — تَصدِيقِ اِدِيدِي اُولسَه كُوزِنَدَه اَنَكْ عَطَا

بُوجَهل بِركُوزِيلَه بَقَدِ آكَه كِه اُولِ كُوزَكْ — اِيچِي چِهرِ طُلُويدِي وُعِلَّتِ غَشَا

بُوبَكرِ بِركُوزِيلَه نَظَرِ اِيدِرِيدِ آكَا — كِه اُولِ كُوزدَه يُوغِدِي سَبَلُ وظُلمَتِ غِشَا

چُونكُو شَفِيعِ سِن وُمُشَفَّعِ سَن اَي رَسُول — بَاكَه شَفَاعَت اِتْ كِه اُولُ حَاجَتَكْ رَوَا

بِيمَار اِتْ شَفَاعَتِلَه دَردُمَه بُنُومِ — سَنَدَن بُلُورسَه نُولَه بُوبِي نَوَا نَوَا

اُولِ كِيشِكُم شَفَاعَتُكْ آكَا اِرِشمِيَه — نَه كِم وَلَايِي وَارِسَه اُولُ آكَا بَلَا

بَاكَه عِنَايَتِ آيلَه شَفَاعَتِلَه اَندَكُم — قَامُو خَلَايِقَه اِيرِشُر مِحنَت و عَنَا



حَمدَدَن بُنُم كِنَه لَرُومَه عَفوَ اِيتَه كِم — بَاكَه كُنَاهُ لَايِق آكَا عَفوُ دُرُسزَا

## وَلَه اَيضَا فِي مَدحِ اَمِيرِ سُلَيمَان رَحِمَه اللهُ مَرقَدَه

شُولُ سَلَايِي كِه اُولَه تَشنَه چَشمَهِ حَيَوَان آكَا — شُولُ سَلَايِي كِه اُولَه فِتنَه رَوضَهِ رِضوَان آكَا

شُولُ سَلَايِي كِه آكَه مَحرَم رَاحَتِ اَروَاحِ دُر — شُولُ سَلَايِي كِه اُولَه هَمدَم رَحمَتِ رَحمَان آكَا

شُولُ سَلَايِي كِم وِرَا اُولِ بَاغِ جَنَّتدَن خَبَر — شُولُ سَلَايِي كِه اُولَه وَالِه حُورِلَه وِلدَان آكَا

شُولُ سَلَايِي كِه اُودَن عِيسَى اُرُوبِدِ نَفَس — شُولُ سَلَايِي كِه اُدِلَه طَالِبِ مُوسِي عِمرَان آكَا

شُولُ سَلَايِي كِه اِسْتَرِيدِي زَارِ اُولَب يَعقُوبِ آنِي — شُولُ سَلَايِي كِه اُولَه رَاغِبِ يُوسُفِ كِنعَان آكَا

شُولُ سَلَايِي كِم اُولَا هَمدَم آكَا رُوحِ القُدُس — شُولُ سَلَايِي كِه اِيدِه جَاندَن مُزَيَّنَه يِمَان آكَا

شُولُ سَلَايِي كِم اَنَكْ يِكِي اُولَا بَادِ بَهَار — شُولُ سَلَايِي كِه اِيدِه غَيرَتِ قَطرِ نِيسَان آكَا

شُولُ سَلَايِي كِه اُولَه خِضرِ زَمَن آكَا هَمسَبِيل — شُولُ سَلَايِي كِم اِيدِه اِلْيَاسدَن اِعلَان آكَا

شُولُ سَلَايِي كِه اُولَه تَركِشِ هَر كَجِه آكَا مُنتَظِر — شُولُ سَلَايِي كِم هَوَس اُولَا كُلِ خَندَان آكَا

شُولُ سَلَايِي كِه اُولَه سُنبُلِ زُلفِنَه تَابِي اَنَكْ — شُولُ سَلَايِي كِه اُولَه وَالِه لَالَهِ نُعمَان آكَا

شُولُ سَلَايِي كِه اُولَه تَانِ عِشقِيلَه يَاسَمِين — شُولُ سَلَايِي كِه اُولَه رَيحَان جَانِلَه حَيرَان آكَا

شُولُ سَلَايِي كِم كَتُورمِشدِي رَسُولِ جَبرَئِيل — شُولُ سَلَايِي كِم بُوُردِي وِرمَكَا يَزدَان آكَا

شُولُ سَلَايِي كِه آكَه خَادِم لَعلُ و قُولِ عَنبَر اُولَا — شُولُ سَلَايِي كِه اُولَه لَالَه لُولُوِي رَخشَان آكَا

شُولُ سَلَايِي كِم اِشَارَت اِتدِي يَمِينِيه رَسُول — شُولُ سَلَايِي كِم بِشَارَت بَخش دُرِ قُرآن آكَا

شُولُ سَلَايِي كِه اِرِمِيَا اِخلَاصِنَه هَركِز رِيَا — شُولُ سَلَايِي كِه اُولَه رَهبَرِ دِينِلَه اِيمَان آكَا

شول سلاحي كم عدد ده آيله اوله ايرميا — رمل و نمل و فوج و موج قلزم و عمان آكا

شول سلاحي كه اوله مجنون آكه عقليله روان — شول سلاحي كه اوله مفتون هم دل و هم جان آكا

بر برم باذ بهشتيله شهك آيوانيه — كم ارامز رفعتيندن قله كيوان آكا

اول كه درلر ميرسليمان بن سلطان بايزيد — ابن غازي خان مراد بن ملك اورخان آكا

اوكر تبدي بيجه اولز ملكده داد و دهش — كوردي قالب قول اولسه شاه نوشروان آكا

فور هنديه اولسه بيدي فركمتر قولينك — هيچ بولمزدي ظفر اسكندر يونان آكا

كر شكوهندن سپهر دونايدي اشفته باز — اوخني ازكر مزيدي رستم دستان آكا

يوز سرر لر تخته كسري يله قيصر آتك — باش اورز لر يخچون فغفور له خاقان آكا

آتنك تعلي اولم ديو هوسه آريسو — ايلكز هر آيده حلقه اولز مه تابان آكا

كون آياغي توزني آيلا مكيچون تاج سر — آنجمك نقدين ويرب بلسه اولر ارزان آكا

خوانته بريان اولايم ديو سعي ايدر حمل — تورديلر آرزويله كه اولا قربان آكا

هتتيني دنن ايماكه ترازو بولسلر — عرشله كرسي اولديي كفه ميزان آكا

ميرسليمان در سليمان زمانه كم اولور — وحش طيرو انسله جن بندهٔ فرمان آكا

اولدر اول شاه جوان دولت كه بي شك عن قريب — طابع و تابع اولر ايرانله توران آكا

ساجد و خاشع بويديي انجم و آلتي جهت — راكع و خاضع طوقز افلاك و درد اركان آكا

جود انك آن بخشش ايدوكنده هركز يتميه — مال وكنج و مصر و شام و ملك اصفاهان آكا

بزم قويب رزمه قصد ايدارسه بر غزله — فتح اولا روم دن تا حد هندستان آكا



قدر تيله فكر ايرمشدر اول حد كم — نه قدر دشوار اش اولرسه كلور آسان آكا

يار شور دنيا ده ورسه سلاطين و ملوك — كه آيدلر سلطان بن سلطان بن سلطان آكا

چون ملايك يرده كولكه آكه ايدرلر دعا — بار كمدن آدمي كه اولمايه مدحتخون آكا

چونك كوردي طلعتينك نوري شمس فلك — سير ادركن ماه يكي قالدي سركردان آكا

قيلجينك ضرب كوه صخره يي ايدر قلم — اوخنك پيكان ارسه ديميه سندان آكا

آت فكرت يلك چونكم عزم ايده بر مقصده — نه صبا ايريشر و نه برق نوي افشان آكا

مرغ پران ايرمز آينه و هنكام صيد — نه خود ارصلان دويرو نه ببرو نه پلنكان آكا

بين دوشر قورخوسندن بو فلك الي عقاب — قوشنه شاهك الندن كيدجك پران آكا

شهلرك چوكان و هم طوپي آغ اولجق — شمس كاركك طوپ اولاو ماه نو چوكان آكا

بر كلستان نقش ايتدي مدحتكه احمدي — كه اولديجران مايي ايتدوكي نكارستان آكا

چونك لوحه يوردر شاهك ثنا سندن قلم — لوح محفوظ اولسه كاركك دفتر و ديوان آكا

داعي اولدركم دعايي ايدجاكز هر فصيح — ديه آمين رومدن تا حد تركستان آكا

پادشاهك كل يوزندن بين محرومك ايلدي — بولزكم قوت اولديي لاله يكي قان آكا

شاه كورالي كزمز چون ايتدي غيرم نظر — نيردندر بولاو رنج بي پايان آكا

نه كهركم نظم ايتدم مدحه باغشلدم — اول شهاكم خاك ره در تعلله مرجان آكا

ليك بولوهر بهاسن شاهدن نقد ايستم — وعده و نسيه ديريه يوخدر امكان آكا

پادشاهك غيرن الندن ايستدم عين عطا — شول لقدركم صاد اولا لر ايشدب اعيان آكا

خوش دوت اول قولوك كم هم فضل و نظم و نثر ده — عشر ادركم انوري و خواجه و سلمان آكا
پير دوردر نقدر تحسين ادرسه شاه اني — هم سزادر نقدر قيلورسه احسان آكا
قاپكا يوز سردكوبي مركه ايشدي ددي — كم وير سر شاه مال و ملك خان مان آكا
آني ات باكه شهاكم دوست و دشمن ايشدب — ديمسون كم دكمدي جز خيرت و حرمان آكا
شول سبب كم دعوتيله شه كتوردي قولني — بر معمادر كم ازمز فكرت انسان آكا
نه سبب دن پاي بوسك بولي آدي آنك — تا قل اولدي ديركن خلق جهان حسان آكا
پاك دوردر عصمتي مريم يك اول عيسي دمك — پس ندن ددي عجب بو تهمت و بهتان آكا
ديله دشدي سن يكي حق سوزدي دوكيجون دلي — لابد اولدي بو بهشت آباد بر زندان آكا
پادشاهك عاشقيدر كلدي اشكن اوپمكه — پادشاهي سودكي دوردر همين عصيان آكا
نيچه كه اولا پايدار و سر سبك قطب مدار — نيچه كه اولا چرخ و انجم ويرله فرمان آكا
پايدار اولسون شه و دولسون مراد نيچه مدار — شرقدن تا غرب اولسون موضع سيران آكا
هر جماله كه آنده وار در دكسون عين الكمال — خود كمال آنكدر زكم ارسون نقصان آكا
قول لغوكا هر كه ابرهيم وار اولا خليل — باغ اولسون و كلستان آتش سوزان آكا

## ولهُ أيضاً طاب الله ثراهُ في الغزليات

ايلت بنم تلاسم دلدار اي صبا — عرض ايلركل پيامم اول يار اي صبا
طاغت بنفشه چكر كل ياغ استينه — صچغل عبير و عنبري كلزار اي صبا
پنهان وار يرك طپوسينه رودسك — كوسترمه كندوك سن اغيار اي صبا



چون كزلو رازمه سي بن محرم ايلدم — بالله ايتمه رازي دكيار اي صبا
بيچاره ليغمي بنم اول يار عرضه قيل — باشدكه بوله دردمه برچار اي صبا
وصلت كليه ازمز الم پس نجاس بن — بونجه تحمل ايليم اول خار اي صبا
ديكل كه احمدي يه نيچا زخم اورسن — غمازغمزم لوكوز مكان اي صبا

## ولهُ أيضاً طاب الله ثراهُ

اول دوست برزنجي بن كم همنشين اولا — دولت برمله يار و سعادت قرين اولا
آكا كه يار ذكريله كوكلين انس ادده — آتش خليل يلكل و ياسمين اولا
هركم اورا قدم كه ان يارك اشيكنه — خار اولخار آياغنه ديباي چين اولا
اولمايه مشتري كونشه اول كه دلبري — سينك بكي قمر زخ و زهره جبين اولا
قمار دفتنه دن قنم ايچب قرا كزوك — بوجادوي سياه دلك قصد دين اولا
قربان اولم كمانينه اول غمزه اوخنك — كه انك كيبه بشه سي جانه كين اولا
فكر ايلدكده لعل لبك دردجين احمدي — هرسوزكه نظمه درج ادده درثمين اولا

## ولهُ أيضاً طاب الله ثراهُ

اولدي فراقك اودي بكا دردله بلا — واي اول كشيه كم اوله بودرده مبتلا
بن نيچه صبر ايليميم بو بلايه كم — آيوبه داخ ايرمدي بو سيمله بلا
مشكين سچكك هوايي پريشان ادن بني — مشكل دندي بوعقده كمندوكه حل قلا
كر آه قلم قران دوندن كوكك يوزي — كز اغليم يشوميله يرقانه غرق اولا

سن دوستدن ارن اوده یاخلدي وارلغم | دشمن بکانه درلو بلا اتدسه بولا
هجرك کیخدي عود صفت جانمي اودا | نبي بیك وبردحاصلي عمرمك بیلا
هرکه احمدینك اوخرسه درد نامه سن | باش اوله بغري کوزلري قان یاشله طولا

## وله ایضا تغمده الله برحمته

اول کیشکم اشیکنج انك دون کون آه اولا | قلمه دیمي جفا اکه کم اول کناه اولا
دوندك کوکل ولا یتني عدل ایله کم | ظلم ایلمك روادکل آکا که شاه اولا
عنبر بکینه قالدي زنخدانمك کوکل | یچان بلزیدکه یولنده چاه اولا
غرق اولدشمع بیلدجکر قانه کوزم | هجرکده وایني آکه که بختي سیاه اولا
وصلك کلینه اول ان کم لاله بیك انك | عشقکده وارلغي قسبي خاك راه اولا
شمع جمالکك صلریسه جهانه نور | پروانه اولدیمن آکه خورشید ماه اولا
وقت اولد احمدیه که بردحم ایدسن | سندن ارخ اشیکنجه زاري وآه اولا

## وله ایضا نور الله مرقده

اول کمان کشکوزکه آتر جانلره تیر وقضا | بنجه اوخدن نوله کوبرکزادریسه خطا
محتندن عشقکك جان قوزتر امرغ دل | کم بکك دردانه فتنه صحاك دام بلا
چون صبا چوزدي صبحکي بوي جان طولدي جهان | اصلح الله شانه زي شانه دربادي صبا
خسته جانلرك دوا بني نوله دیدم ایشدن | آغزکا ایدب اشارت دیدکه اوش بودد شفا
عقل وجان ودین ودل عشقك بولنده ایدم نثار | غیردن بکانه کارك یارکه اولن آشنا



آیغك توزن چراغیله طلب ایدر کزوم | یاش دوزمزنه عجب کر استریسه توتیا
شاه دیمش کم کدایي درقپوسك احمدي | بویله دوزر بویله شي لله ایي اولو پادشا

## وله ایضا نور الله مرقده

بوکیجه مك که هرکز ایشمز اول طکا | فکرتده شمع بیلك یتر قالمشم طکا
یارك یحي اولا بوقرا کوز اوزن کجم | کم بندمحنت اولد ودام بلا بکا
سودادکیزدرطولو موج بلا وغم | نه دیسم بوکیجه پریشانلغن سکا
یارب عدم کجاسیدر بو اوزن کجه | کم صبحدن بلوز مدي هرکز آش بوکا
عمرم بقاسي اولسه کجم بیلك اوزدو | تا صبح حشر ازمیسیدي فا آکا
مشرقده صبحدن بوکجا یوخ نشان مکر | یولزن یکدي کون کلمز داخ بویکا
چوخ شکرشمع بیلد اودا یانب احمدي | از کوزیسه بوشب نحرانبي طکا

## وله ایضا طاب ثراه

بزدخي ایدارسه دولت بکا یاري نولا | بزدخي بوکوزلرم کوزرسه اول یاري نولا
یاردن آیرلدغوما اولد شاد اغیار ایچون | بین بارا ازکوزب کوز انسك اغیاري نولا
صبر یوخدد یوعجب ایدد اشیدن نالمی | کوینکم ولد بکي قیلورسم زاري نولا
یاشریسه کوزلرم قان دکدیسه دشمه عجب | شمع بیکي یانمك قان اولسه یشلاري نولا
کرچه کم اول غمزه جاندوچوخ ایدي باکه ظلم | کوزسم ایحق بزدخي اول فتنه خوانخواري نولا
کرچه زلفي کاه جان آلوردي بندن کاه دین | المدن بزداخ کورسم اول ستمکاري نولا

احمدي يارو ديارين آلب آغلرسه نه غم | بلبل اگلرسه اگيبن باغ وگلزاري نولا

## ولسه ايضا ما بالله شراه

بونه يوزدر بونه كوزدر بونه زلف وبونه بالا | بري لاله بري نرگس بري سنبل بري طوبي
كوكل اول چشم وزلف واول خد وخاله وزن اولدي | كي مجنون كي مجنون كي والله كي شيدا
بكا غوك ودادغوك وتنكله صورتك اولمش | بري زنگين بري شيرين بري نازك بري رعنا
دكل اول زلف وپيشاني واول رخسار ولب شكلي | شب ين مه تابان كل حوري مي حمرا
صحوكك چين وچينه كزوكك بحر وآينه | مقيد زاهد وعابد محير زيرك ودانا
لطافتده لب ودندانك آلتك يزك اولمش | بري كوثر بري نجم وبري نور وبري طاها
فراقتكده عنا وفكر وآب وآتشه اولمش | تشم منزل بشم مسكن كوزم منبع اچم ماوا
بكه ايمز بخ وبخنده سكا ايمز شكل صورتده | اگر مجنون اگر وامق اگر ليلي وگر عذرا
اوش اولمش جانم وعمرم براكوم كوزم سنسون | بري باد وبري خاك وبري دوخ بري دريا
دوشردي اوش دل وجان تيله عقلومه بينم | يوزك حيرت قشك فتنه كزك عشق صچل سودا
هوا وهمده عشق ودرد كادشدي وصفكده | درر اوش احمدي خوش نظم ونثر ودفتر وانشا

## ولسه ايضا ما بالله شراه

بونه صورتده درر نه قد وبالا | زي يارمش تعالي الله تعالي
صچك ريحان اندي عقلي حيران | نه اشلر كاشر كوز باشه سودا
يوزكه اندي كچون كل تشبيه | يله واربن اولادي رخت يغما



لبوكه ايكندي كچون غنچه تره | صبا آغزين يرتركه اولمه رسوا
كوزوكه نه عجب اويكنسه نرگس | حيا اولمي اولما ينده بينا
دلرحل ايده زلفك عقده سين جان | كمه كشف اولدي بو مشكل معما
نجه انسون احمدي لعلك حديثين | چون اولمز كسيه بو راز پيدا

## ولسه ايضا [illegible]

بكاكه اولمدرر هركيجه يللدا | صحوكك فكردر بيشه زي سودا
يوزوكه باخبن جان قالدي حيران | كزوبن زلفكي عقل اولدي شيدا
نخوذ جنتده وار بو نقشه صورت | نخوذ طوبي ده وار بو رسمه بالا
لبكدر راست تفسير قل الروح | قشكدر قاب قوسين اوادني
نمازمده يوزك فكري كتوردي | دلومه سوره نوريله طاها
صحوكك جيم جانلر قيد بيچون | كرن لردر طولو شول رسمه كمرها
دشك وصفين اشدي احمدي دن | آريدي صوبكي اولوي لا لا

## ولسه ايضا [illegible]

چون شكوكم چو ربن كرد اولا | عشقك اودندن اچمده درد اولا
بن يولوكده وار لغوي ورمشم | هركه عاشق درككرك جومرد اولا
درد لي آلدم ودوبن جان بها | هركه دردي يوخ انك نامرد اولا
هركه عاشق درككرك بنجيلين | بشلري كلكون يوزي زرد اولا

چون فنا در عشق پس عاشق کرك — قاموار لغدن که وار در فرد اولا
عاشق اول کم اوده یخشه آنی حبیب — اود انك جانینه باغ و ورد اولا
احمدی ترك ایله یار جانکم — عشق وجان سومك بغایت سرد اولا

ولده ایضا طابسالله شراه

بلای بوعجب یا قدو بالا — که درمشدر تعالی الله تعالی
بولب میدن یه خود یا قوت احمر — بودشمیدر یه خود لولوی لالا
ددم بیك جان ودم بردم وصالك — الومه کیری دیدی که لالا
دل عشقك که آله وار لغوی — آریده بین بلکدن زی آلا
کما لیله جمالك آیتینی — سکاویرمدر جل جلاله لا
نظر یولین بغلر کز لرمدن — عفا الله جور حاجب زجر لا لا
دقایله احمدی اولر اولورسه — اشیکوکده زبخت وقدر والا

ولده ایضا طابسالله شراه

خرم کوکل که عشقك آکا پای بند اولا — دولتلو قول که بویینه زلفك کمند اولا
دل لرکه صبر قاموس درده دوا اولور — حاشاکه عشق دردینه اول سود مند اولا
جان دودغوك کوردی اکلر باشنی دوکب — طوطی مکس بلور تردکم بوقند اولا
طوبی دیشر کوکل بویکا بویله ادر خیال — کیشی که فکر طغرو رای بلند اولا
عشقك اودی نراده که شعله اورسه — جان وکوکل کرك که اوراده سپند اولا



عاشق اولانه درد کرك درد کم طبیب — آکا ادر علاج که اول دردمند اولا
سین احمدی سور ایکنك طیرغی حقی — بوندن عزیز داخ جهاندنه اند اولا

ولده ایضا طابسالله شراه

دل رستك باغ صنع ایتمك تماشا — نظر قل اول یوزیله کوز وقاشا
کوکول وعقل وجان زلفوکه حیران — تعالی الله زهی ابداع ماشا
یوزك نور آیتینی قیلر ایضاح — دداغك روح سرین ایدر افشا
بشه التمدر کوکل زلفك هواسین — وای آکا کم بو سودایه اولا شا
صمولك قیلر سلاسل عقده سین شرح — کزك بابل فسونین ایدر انشا
فراقکدن کزوم اوش شمع بیکی — یخب غرق اندی بینی قانلو یاشا
جکر قانیله جاندا بسلنورکن — یخه قصد اندی کوز جانیله باشا
بوتردامن لغیله احمدی یوك — کزی یخدی ای حق غیرن حاشا

بوزبی کوردی آریب اولدی کلاب | بویله اولرکمه کم وریسه حیا
سرو بالاس اولالی راست الف | لام بیل ارتبه الدی جانی بلا
احمدی دردله خوش اول کله نولا | قوه ماء الحیوة فیه شفا
صبر کارک یوزلقه صید اولنه | چونکه سودایه صبر اولدی دوا

ولده ایضا طاب ثراه

دل وجان زلفکا حیران وشیدا | لب لعلکده سر روح پیدا
کرپنر خار جنت کلستانی | یوزک کلزارن ایدانه تماشا
نیه تشبیه قلم قاموسکن | که یوخ طوبی ده بو قدبو بالا
یوزکه لاله اویکندی مکر کم | ادریبل خان ومانی جمله یغما
تشبه ایتدکی نرکس کزوکه | عجبمی جون دکل بیجان بینا
نه کوهردر لب لعلکده کورسه | حیادن حل اولا لولوی لالا
دماغم طولودر زلفک هوایی | ندر بوبشده یارب بونجه سودا
لبلک وصفی قلورسه شیرین | یوزک ذکری قلور فکرم زیبا
سلیمان اوله سلمان قوشی دیلنه | دیریا احمدی سلمان میتا

ولده ایضا طاب ثراه

مجلسم عیسی نفس اولدی آسر بازصبا | بلبله ویرر خبر کل کلدکیدن مرحبا
زی صباکم خلد باغندن کلب باغشادی | طرفه پیرایه سرپیرایه عهد صبا



سبزه اولمش حله پوش وغنچه کلکون بیرهن | شاخ کل کومه نکار لاله یا قوت قبا
جنت عدن اولدی کلزار آب کوثر جوبیار | آبرلولوی عدن صاچدی ویبل مشک خطا
کل اورمش تاج لعل ونرکس آلمش جام زر | خانه پیرونه سلب درخان مینا بی ردا
کل سراپرده دزمش کیر جلوه اورمغا | اول سراپرده اچنده بلبل اوش یرده سرا
یار زلفینه صبا یلی کدر قلدی مکر | کم آنك آنه اسیلمه خوش معطر در هوا
غنچه عشقندن لبینك هرکجه اوش تادیل | کل بکا غی نجه لتدن هرسحر غرق حیا
کل یکی کشف استسك نرکس مثال اتکل نظر | رحمت آثارینه کم طولمشدر ارض وسما
استدك برك ونوا عیشه ورالم باغه کم | طولودر کلزار وباغ اوجدن اوجابزل ونوا
وارسه کوکلوکده کدورت جام می نوش ایله کم | اول کدورت نحو اولب کوکلك طولا نور صفا
فلرن انجامك اولنت جم بك جام لعل ایچ | کم بودرده ناخ نسه اولدی اولمز دوا
لاله ونرکس بلدن قومه بر لحظه قدح | بیله ویرب عمرکی کل بك اتما کل هبا
موسم کل فرصت عشرتدر اتمه فوت آنی | چون کلی بلدك که بس تازکدر و اندك بقا
احمدی جان ساکه مهماندر درش خوش دوت آنی | کم عزیزی خوار دوخ اولدی اولمز اولا

ولده ایضا طاب ثراه

صحلوك بندنه کر عقل ایر دیوانه اولا | بوزلك شمعین کر جان کوی پروانه اولا
اشکوك قبله جان اولدی صفاهین کوزب | کعبه یه هرکه هوس ایلیه دیوانه اولا
ایدیم آیغکوك توزنه جانوم نثار | جان نیدر کیکم طالب جانانه اولا

دل وجان آلبنك اولدي غمزك ساكن — داخ آنك قصد مكر دينله ايمانه اولا
سالك نايك آكر كون يوزكي بردم — حسرتندن طوطغوكك يري ميخانه اولا
عنبرين خالنه يارك كوكل الدنمه سخن — بي كمان دام اولر اوردة كفر دانه اولا
احمدي يانه كرك عشق آري بروانه صفت — داخ نيرايه ايرعاشق ايشي يه نه اولا

ولسه ايضا نور الله مرقده

عاشقم ديمه كارك عشق اودندن دردا اولا — كشكر كولكندن دردي يوخدر اول نامرد اولا
يا ردن درمان دلرسك دردي ايش ايجانكا — كم طبيب آكا ادر درمان كه آندن درد اولا
نور پروانه صفت دل كرم ايدن هركيه — صبح ارنجه شمع بيكي يانمزيسه سرد اولا
عشقده اهل فتوت اولدر دكم چون خليل — آتش نمرود آكا كلزار و باغ و ورد اولا
عشق دردي درد درمان طپر غمده بولنه — جزو جزو اشبو وجودم كر چريب كرد اولا
بن آنك وصلين دلارم اول بنم آيرو لغم — عشق اولن يزده عجميدر كه عكس وطرد اولا
يار ديدك احمدي اغيار دن بغله كوزك — غيره قيلماين نظر عشقك يولنده فرد اولا

ولسه ايضا طاب الله ثراه

عاقبت فكرنده يا نر هركه اول عاقل اولا — پس يك اول كم مي اچوب بو غصه دن غافل اولا
عقل آفتدر كشيه باده دردفعي آنك — هركه آفت دفعي ترك ايليه جاهل اولا
باده ويرمه عمر باده ايچ الدن سن آنك — كم جمالنه كوكل حيران وجان مايل اولا
عقل سودايه دشب زلفي سوادندن آنك — كوزلر افسونيله فتنه جادوي بابل اولا



صرف ايت مالي مي صرفه صفا اسدارسك — يذ قجون زرق ايسك آندن ساكه نه حاصل اولا
قل نظر شاهد بوزيته دكله فاضل رسوزين — كردلرسك نقشكي كم فضلله كامل اولا
بلبليله كل نوا و ترك دنمش احمدي — بيجه اده توبه بوده مدي كشكم عاقل اولا

ولسه ايضا طاب [illegible]

عاشق پاك وسالك زن اولا — درد دوفندن اول كه آكه اولا
اول كه يوزين خاك راه اده — دعوي عشق آكا موجه اولا
اول بولا عشقدن صفا كه اچي — آه شب ناله تحركيه اولا
اهل توحيد اول كه كوكل انوك — ماسوي الله دن منزه اولا
فترت راه عشق وارلغ دور — هركه اني ترك اده مرفه اولا
چون فناده اولور بقاء ابد — بس فنادن قچمن كبي ابله اولا
احمدي خاك راه انمينه — جاني عشق لافريبي اولا

ولسه ايضا نور الله مرقده

قد جرت عين الامابي للروا — ايتها العطشان من حر الهوا
همچو نركس آرچه رنجوري چنين — نرد توحاضر طبيب وهم دوا
اوش سقاهم ربهم دوشمش قدح — غنچه يكي تشنه لك اولمز روا
هيچ زدن نيست بي او در وجود — من ثري الارض الي اوج السما
قانو اول هرتشنه ده آني كورسين — وارسه كوزكده بصيرتدن جلا

وَحدَتِ اوهَستْ عَينِ كَثرَتْ نَشْ | مِثلِ نورِ قَد تَلَا لَا مِن كَرِي
ظَاهِرُ و بَاطِنْ هَم اَوَّل آخِرْ اوَّل | نَسنَه وَارمِي دَاخِ هِيچ آندَن جُدَا
كَه بَنعتِ قَهرْ شُد مِيمِ مَرَضْ | كَه بَوَصفِ لُطف شُد شِينِ شِفَا
كَوثَرِ نَه بَرْ دُكتَهَايِ اَحمَدِي | اِن تَرُم خَالِي وَلِيكَن مُرشِدَا

## ولسه ایضا طابت بالله شراه

كَر يَارِ جَوز اِيدَرسَه يَارَ سَهل اوَلَا | هَر كَه كِه يَارِ اَلَندَن اوله يَارَ سَهل اوَلَا
چُون يَارَ كِه آن يَارِ اَوَن يَارَ دَوَا اولوَر | غَمزَكَ اِجرَسَه جَانَه يُوزَك يَارَ سَهل اوَلَا
هَر كَه كِه يَارَ يَارِ اوله دَستِ گِيرَايِي | دُشمَن دِلرَسَه كِم دُوشَم يَارَ سَهل اوَلَا
سَن نَفَح رُوحِ سِن سَكَه كَولكلِين وِيرَسَه | وِيرَسَه جَانَ بَكَدِ گِي شُول يَارَ سَهل اوَلَا
زُلفَك نَه غَم قِلُورسَه پَرِيشَانَ بُولُوكلمِن | كَر غُنجَه بِي صَبَا نَفَسِي يَارَ سَهل اوَلَا
فَتَّانَ كُوزَك كِه اُوخدَن بِرَمزَ اِدَرسَه | كِم فِتنَه سِن قِيَامَتَك اُو يَارَ سَهل اوَلَا
يَارِ اُولَدِ اَحمَدِي كِه عَلَى كُلِ حَالِ آلَه | جَانَ وجِهَانِ اِتسَه فِدِي يَارَ سَهل اوَلَا

## ولسه ایضا طابت بالله شراه

كِشِيلَه آندَن بُوحُسنِيلَه قَد وَقَامَت اوَلَا | كِمسَنَه عِشقِ اَلَندَن نَجَه سَلَامَت اوَلَا
كُزَك نَه فِتنَه دُرُر كِم بَلَايِي طُولَدِ جِهَان | بُورسَمِ فِتنَه مَكَر فِتنَهِ قِيَامَت اوَلَا
كِشِيلَه اوله قَشُوتَك هِلَالِنَه مَفتُون | عَجَب دُرُر دَخِ عَقلِندَه كِه اِستِقَامَت اوَلَا
وَرِيسَه چَشمِه كَوثَرْ بُولَب اوَلَا دِهَان | اُولرَسَه دَوحَهِ طُوبِي بُوقَد وَقَامَت اوَلَا



نِي سَوَانَه بُزُك قِبلَه دُر قَشُوك مِحرَاب | نَمَازِ چُون نِزدَه كِم اَذَان وَقَامَت اوَلَا
نُولَه اَكَر جِكرُم بَشلُو يَشلُو بِسَه كُوزُم | نِزَادَه عِشق وَار اَندَن كَرَك عَلَامَت اوَلَا
بُلُولَه اَحمَدِي اِيدِب دُرُر فِدِي دِل وجَان | اَكَر قَبُول اِدَرسَك زِهِي كَرَامَت اوَلَا

## ولسه ایضا طابت بالله شراه

كِشِيلَه سُوزُكلَه بِزنَفَس مَجَالِس اوَلَا | بِخَالَه نِي نَفَسِي رُونَق مَجَالِس اوَلَا
نَه جَمعَدَن كِه يُوزُك شَمع اوله طُوطِي جَان | اُودَا بَخلَمَه پَرَوَانَه وَش مُهُوش اوَلَا
نَه نَقش دُر بُوقَشُوك كِم اَنِي كُورَن اِيدُر | زِي طَاق كِم اَلَه قُدرَت اِلَى مُهَندِس اوَلَا
كُورِينَه اَيلَه كُونِي كَتُورمِيَه هَر كِز | كِشِي كِه اَلَه يُزُوكُك خَيَال مُونِس اوَلَا
نَه عَيب اوله رُسَه جَانُم اَيغُوكَه نِثَار | اَلَندَه وَارِن وِيرُر كِشِي كِه مُفلِس اوَلَا
نَه نُسخَه دُر يَكُغُوك كِم اَنِي مُطَالِعَه اِدَن | دَقَايِقِندَه نَظَر عِلمِنَك مُدَرِّس اوَلَا
لَطِيف دُر رِي وَنِي خَاصَه اَنَك اَلَندَن كِم | بُوزِي كُل اوله وَ كُوزَلَارِ نَارَن نَرگِس اوَلَا
بَكَادِين كِشِي كِم عِشق وَبَادَه بِي تَرَلَات | كِم اوله اُول كِشِي كِم صُوفِي وَ مُتَنَوِّس اوَلَا
نَه فَارِس اوله بَلَاغَتدَه كِه اَحمَدِيَه اِرَن | تُورِينَه اِرمَز اَنَك كَرَابُو اَلفَوَارِس اوَلَا

## ولسه ایضا طابت بالله شراه

گَارَك كِه مِين سَاوَنَه سَندَن وَفَا اوَلَا | بِيمَار اُولرَسَه دَردِنَه وَصلَك شِفَا اوَلَا
دَولَت سَرَايِي دُر اِشِكَك دَولَت اَلَه كِم | دَولَت سَرَايِنَه بُوزَ اوِرِين كَدَا اوَلَا
بِيگَانَه اُولدِي جَانَدَن وِي خُوِيش كَندَن | هَر كِم دِلَايِنَه عِشقَكلَه آشِنَا اوَلَا

وصلکدن اول کیشی ایرمز وبقایه کیرمز
وارلیغنی بولکده فیوض فنا اولا

جان بیلک طالو درکه عشقک بلاسی کیرمز
هرکم بلایه صبر ایده اهل ولا اولا

دشوار عقده در بوصحبتک بولمز خلاص
هرکم بوعقده یه دوشمز مبتلا اولا

کاترتیبه احمدی کوزه کحل الجواهری
کر نوزایلکوکک انکا توتیا اولا

ولله ایضا طاب ثراه مرقده

کوزلک قنوم نیشه حلال ایلدی بکا
درددک دوای نیشه حرام ایلدی بکا

یلدز لری کزاده و نیچ شمع وار اوده
زلفک صباچون کجلر قالمشم طکا

درلر بکا نه اولدیکه صبر ایمز ایشکلر
ناله عجبی اکه که ناکه دشا بکا

یل وفرات دیلکی ممکن درد ولی
ممکن دکل که کوزلر ملک قانی شی دیکا

عشقک نه صعب درد درکم طبیب انک
عیسی دخی اولورسه بولمز دوا انکا

درسن که بونجه وقت نچون اکمدک بنی
کیشی نجاسی اولمه که اونتمادغن انکا

صبر ایتمه احمدی نه جفا ایتسه ساکه یار
اولاکه صبر له ایشک وطالعک اولکا

ولله ایضا طاب ثراه

هرکه ایرن یار ایشیکنه بخت سعید اولا
یاری کرانه هرنه کن اولرسه عید اولا

یارک آیاغ طپرغنی کاترن اکه
باشینه تاج ایلیه کر بوسعید اولا

یارن مرید اول بولیم دیرسک مراد
هرکم مرید اولیه یارن مرید اولا

صبرات بلایه اهل ولا اولیم دیسک
کیم اوشبو بویله بلادن پلید اولا



سن شاهدک کوزی قتم ایچسه سهل درد
دولتلو قول که عشق برلینده شهید اولا

یوزک امیدروح وصحتک بندی خوف دل
بویله اولن زیاده که وعد و وعید اولا

چون عشق صدقله اوله کوکلنده عاشقک
وحدتده احمدی یکی دایم وجید اولا

ولله ایضا طاب ثراه

هرکمده کیرز لفله بوخط وخال اولا
عشقینه جان وعقل وکوکل پایمال اولا

خورشید وماه وزهره یه کمسه اتمیه نظر
هرقنده کیرسه صورت شکل وجمال اولا

یوزینه بدر دیسم اولز لفظ مبتذل
قتلاری نه هلال دیسم کز خیال اولا

آیاغنک توزین کترن توتیا بجون
کوزلره مکحل که نسیم شمال اولا

درلر بکا که یار فراقینه صبرات
نه رسم در برابرش دمک کیم محال اولا

جان وتن وروان ودل ودین قمورس اول
بوقامتک فراقینه بیجه احتمال اولا

کرچیله تشنه در لبک الدخدا احمدی
دیلنده سوزکه سوله آب زلال اولا

ولله طاب ثراه وجعل الجنة مثواه

هرکیشنک که دلبری داد کر اولا
بیدولی غصه اچدکی خون جکر اولا

باشلو درد یراکم و یاشلو درد کوزم
عاشقده عشقدن کرک آخر اثر اولا

عشقک یراکمه براودی صالدکر انک
قاتنده بیدطاقو قمو بر شرر اولا

درلر که صبرات که میسر اولا مراد
طالع بوطالعیه عجب در اکر اولا

قیمه کوزک قیامت ادر چون قیا خرم
یارب مکر بوفتنه دوقمر اولا

اتمك بوزك فتنه كل ولاله يه نظر | نركس بكي وظيفه هر بي بصر اولا
باش ودمز آيرغاكه اولة تاج سر احمدي | بكن هوس ادركه سكا خاك در اولا

ولـه ايضا طاب الله ثراه

فجرك بلاسله بچه آولا قدم دوتا | كوكلمه حسرت اودي بچا بر وطن دوتا
كر اغليم معالك دنياي سيل آلا | كراه ادم فلك لري جمله دوتون دوتا
جان وبكر دز اودمي قيلطه بي كمان | قاشك كمان غمزك اوخيني بچا اتا
ساكه نظير بر دخي سولمه قيومدي | دردآنيه اولا شلدن بوطقوز اتا
چون تان دز يكا غك وسر سبز دز خطك | سهل اوله كر بنفشه وكل بيته كر يتا
خاك اولدم آيغنوكه الم دوتسن ديو | افتاده اولسا كونه شبنم بچا يتا
وعده اندك احمدي بن نوازش قلم ديو | قد ضاع لي في انتظارك عمري الي متا

ولـه ايضا طاب الله ثراه

هر كيشكم سنك بكي دلدار وار اولا | دولت آكا موافق واقبال يار اولا
يا بي جمالكك نرياكم ايدرسه | كلزار آچيله اورد ولاله زار اولا
زلفك كمند نه ايدرسه صبا يلي | تا حشر هر نفس كه اورا مشكبار اولا
باشومه تاج امتكه آيا غكك توزي | كير وريسه اله شرفي روزكار اولا
بن يار اشبو جهدله بولا مزز مكرر | ياري ودن بزاكرم كردكار اولا
عاشق اولانه جور تحمل كرك كه شمع | نور آندن اولدركه وار لغي نار نثار اولا



ترك اين اختيار بي شيله كه احمدي | عشقك بولندن هركه دلر كه اختيار اولا

ولـه ايضا طاب الله ثراه

هر كوزكه قارشو سنده جمال حبيب اولا | ديدار حق آكا بو جهاندن نصيب اولا
يارك خطي لطيفه نازك دروبديع | هر كه آن فهم ايلمه زيرك اديب اولا
قرشوكه اكلسم نوله كم كل يوزندكي | اول معنيي دوق كرن عندليب اولا
زلفك هواسي اتدي پريشان بوكونكلي | كم شام مثل اولر آنك كم غريب اولا
دردلركه صبرات بولسن يار عاقبت | بوصحت كم بنم وار اولرسه عجيب اولا
سينكله يم اكرچه كه صورتدن آيرويم | عشق اولمخه نه بعد كه وار در قريب اولا
بوعشق دردكه ايچله دشدي احمدي | فكرات بكا علاج ايدن نه طبيب اولا

ولـه ايضا طاب الله ثراه

هر كيمده كم بونقشله حسن وجمال اولا | بر لحظه اندن آيرو درلك محال اولا
آي يوزكه ديلدم ايدم مثل ولي | بلدم آكا نه زهد ونه كون مثال اولا
قدك خيال دوتدي كوزمده وطن بيلي | سر واندن اولركه چشمه آب زلال اولا
كوزكم جمالكا نحه ايخوس اولا حرام | سوزكم كوزكدن ايدله سحر حلال اولا
بكزر دمك هلال قشوكك كمانه | اول سوز نولا كمالله بركز خيال اولا
جاندن دلا ردم كه لبك بترمي صورم | بن ايدم زياده كه شيرين سؤال اولا
جان لوحنه يزد يوزكك وصفين احمدي | خوبن بزد سوزك كيي كم اهل كمال اولا

ولـه ایضاً طاب الله ثراه

هر کمنده کم بو وجهله زلف وجبین اولا — کوزلارینك کمینی اتی خلقه کمین اولا
زلفك کمندینه دوتلب عقل اولا اسیر — جان وکوزوك فتنه سنك حورعین اولا
اول کم هلاله بکزده قاشك کمانینی — کوز درخیالی کرچه که باریك بین اولا
لعلوك آنك سوز شیرین وتر دوشب — زلفوك ذکرادنی نفسی عنبرین اولا
دور قمرده فتنه نجه اولدین کشی — نخسون یزینه اول که آله عین الیقین اولا
خنثك درا اول بهار که دایم چکاری — ریحان ونرکس وکلله یاسمین اولا
پنهان رازین اغزوکك اکدخدا احمدی — هر سوزکه دیلینه کله درثمین اولا

ولـه ایضاً طاب الله ثراه

هر کوز که آنك خیالی بوسرو روان اولا — شرط اولدرکه اورده آب روان اولا
هر فتنه یورسك قدموکه نثار چون — هر یاکدن هزار دل وجان روان اولا
قاشوکله کوزوك دللهٔ جان ادر شکار — فتنه جوغ اولر اندهٔ که تیرو کمان اولا
صورر اغزی نه کهر درد یوبوراز — جاندر که عشق اودی اولله اولدی نشان کمر
جان یارچون سویلر اکرچه عزیزدر — وصفنده اول کوزوك که دل وجان اولور بلاش

ولـه ایضاً طاب الله ثراه

هر نه مراده کم دلیه ظفر بولا — هر کم قوکه ارمکه یوزی کذر بولا
لطفوکدن اولکی سالکه ارب بر نظر بولا — خورشید ذرجه نظریه کتورمیا
ملك جهان هنی انك مختصر بولا — اولکم قیوك کدا لکنك دولتی بله
نه غم شبه یتورنه چونکم کهر بولا — بولکده جان ورن کیی بك جانه ایرشور
کم کندزین کندن اول بی خبر بولا — بر کیشیدر بلن خبرن عشق رازینك
یول بولسه اشبو عقده باذ سحر بولا — زلفوکه کوکلمك خبرینی کم ایرکور
هر کم اشیده نازك وشیرین وتر بولا — لعلوك احمدی نجه کم وصف ایده سزین

ولـه ایضاً طاب الله ثراه

یا الله که ذکر باطل وسوزی محال اولا — هر کم دیا جهاندن بوزسه جمال اولا
اشبو جماله داخ عجب کم مثال اولا — حیران دوندیوزوکه سنك حور له ملك
بوسوزش نفس هوایی کتوردن شمال اولا — صاچك هواسله بوجهان طولدیوی جان
آندکه دام ودانه بوزلفیله خال اولا — طوبی جان نه بال وبریله باش ایلدن
یوزك خیال کتوبکی جاندن خیال اولا — ایدارسه جمالکی کوزدن رقیب دور
کم جان سکدرسکه فانم حلال اولا — غمزك اوخین آتارسك باکه آت کرو
کیندکه احمدی بك شیرین مقال اولا — وصفنده اغزکك که سز اوزاده تنك اولن

ولـه ایضاً طاب الله ثراه

کم جان ولا ینده سراسر امیر اولا — لایق دکلی فتنه که بر بی نظیر اولا

دُنِي نَدْدُكِه يَارَه آنِي تُحْفَه اِلْتَلَرْ — مَعْشُوقَه جَانْ هَدِيَه اِلْتَمَكْ حَقِيرْ اُولَا

يُوخ دُرْ بِزْمْ بِضَاعَتْمُزْ يَارَه اِرْمَكَه — يَارْكْ مَكَرْ بِزَاكَرِي دَسْتِگِيرْ اُولَا

عِشْقَكْ يُولِنْدَه بُوندَن اُلُو مُشْكِلْ اُولِيَا — كِمْ مَعْشُوقْ اُولُو بُرْدَن وَعَاشِقْ فَقِيرْ اُولَا

زُلْفِدَن اُولْ صَنَمْ چُوزَدْ اُولُرْسَه بُرْكِرِنْ — اُوجَدَن اُوجَا دِمَاغِ هَوَانَكْ عَبِيرْ اُولَا

اُولْ قَشْ يِكِي كَمَانِ كَبَابِي نِرَادَه وَارْ — اُولْ غَمْزَنَكْ نَظِيرِ جِهَانْدَه نَه تِيرْ اُولَا

هَارُوتْ اَكَا كِنَكْ چُوخْرِنْدَه دُوتِيلِبَنْ — مَارُوتْ جَادُوكُوزِنَه آنَكْ آسِيرْ اُولَا

نَقْشْ آرَدَه بَهَانَه دُرْ اَهْلِ بَصِيرَتَه — نَقَّاشِه وِيرْ كُوكْلُنِي هَرْكِمْ بَصِيرْ اُولَا

وَصْفِنْ اِدِيجَكْ اُولْ لَبِ دَنْدَانَكْ اَحْمَدِي — هَرْسُوزِكِه نَظْمِ اِدَا قَمُوسِي دِلْپَذِيرْ اُولَا

وَلَه اِيضًا طَابَ ثَرَاه مِرْقَلَه

يُوزُوكَكْ غُرَّه سِنْ اُولْ كِه اِتْدِي غَرَا — صَمْجُوكَكْ طُرَّه سِنْ قَلْدِي مُطَرَّا

جَمَالَكْ قَامُو آفَتَدَن مُنَزَّهْ — كَمَالَكْ جُمْلَه نُقْصَانْدَن مُبَرَّا

نَه صُورَه كُرْدِي نَه يُرْدَه مِثَالَكْ — جِهَانِي سَيْرِ اِدَن بَحْرًا وَبَرَّا

سَنِي سُودُوكُمَه اِيدَرْلَرْ مَلَامَتْ — تَبَرَّا سِينِ سُومَزْدَن تَبَرَّا

سُوزَكْ دِيلْمَدَه دُرْ لَبْلَا نَهَارًا — اَدُوكْ ذِكْرِيدَه دُرْ جَهْرًا وَسِرًّا

سَنَكْ وَصْفَكْ دِيَابِي اَحْمَدِيَنَكْ — سُوزِي هَرْ عِيدَدَن اُولَدِي مُعَرَّا

نِجَاكِمْ جَرْخِ دُونَه هِيچْ عَاشِقْ — بُورْمَه اِيدَامِيه آبِيَاتِ غَرَّا

وَلَه اِيضًا طَابَ ثَرَاه



يُوزُوكِمْ شُعَاعِ ذَرَّه سِي خُورْشِيدْ وَمَاه اُولَا — حَاشَاكِه اُولْ يُوزَا نَظَرِ اِتْمَكْ گُنَاه اُولَا

زُلْفُوكَه كُزْلَرِمْ دُرِ اِدَن كُوكْلِي آسِيرْ — كُزْ رَأْيِ اُولَرْ اُولْ كِشِكِمْ دِلْسِيَاه اُولَا

چُوزِسَكْ صَبَايَه قَارْشُو صَمْجُوكَكْ كِرِهْلَرِنْ — اِي بِيچَه جَانْ كِه بِيلَه وَارِبْ خَالِكْ رَاه اُولَا

يُوزُومِ اُرْتَرَمْ بِشِلَه كِه آهُمْ اِرْمِيَه — كِمْ سِيلَه صُوبَا وَدَن اَنْدَاكِه كَاه اُولَا

لَالَه يُزُوكَه اُوبْكُنُو يَنْدِ اُودَه نَه عَجَبْ — بَادِغُرُورْكِه آفَتِ تَاجِ كُلَاه اُولَا

قَوسِينِ هِلَالْ قَاشُوكَه تَشْبِيه اَيْلَمِشْ — كُزْ دُرِ حِسَابِ بِيرَه كِمْ سِيرِ مَاه اُولَا

يُوزُوكَه سَجْدَه اِيدَه نِيَازِيلَه اَحْمَدِي — مِحْرَابِي قَاشُوكَكْ اَلَه كُرْ قِبْلَه گَاه اُولَا

وَلَه اِيضًا طَابَ ثَرَاه

يَارَدَن اَيرُو دُرْ اُولْ كِمْ يَارَدَن مَهْجُور اُولَا — غُنْجَه يِكِي تَنَكْ دِلْ تَرَكِينْ صِفَتْ رَنْجُور اُولَا

اِي كِه صُورَدَكْ يَارَدَن اَيرُو دُشَانَكْ حَالِي — شُولْ تَنَه بَكْزَر كِه جَانَدَن يِخْتِيلَه دُور اُولَا

كُوزْلَرِمْ يَاشِي اَخَرْ كَنِ نِيشَه دُرْ دِكُمْ خَرَاب — چُونْكِ دُرْلَرْ صُورِلَه اُولْ بُرْكِه اُولْ مَعْمُور اُولَا

هَرْكِمْ اُولْ عَهْرِ كُوزْكَ عِشْقِيَنَه بِرْجَام اِيدَه نُوش — تَا قِيَامَتْ جَانِ اَنْكْ تَرَكِينْ اِكِي مَخْمُور اُولَا

كِرْلَه دِيرْلَرْ رَازِكِي چُونْ كِمْ بَقَمْ يَاشُومْ اَخَرْ — زَعْفَرَانْ يُوزْمَدَنْ اُوزُمْ يِخْسِي مَسْتُور اُولَا

عِشْقِ نَارِي نُورْدَه بَاخَرْسَه يَخْسُونْ جَانِمِي — شَمْعِ اُولْ يِكْ كِمْ يَخِيلَبْكْ اُوجَدَن اُوجَه نُور اُولَا

لَعْلِ دُرْجِينْ دُودِ غُوكَكْ ذِكْرِ اِدِيجَكْ اَحْمَدِي — هَرْنَه سُوزِكِمْ نَظْمِ اِيدَه لُولُوِي مَنْثُور اُولَا

قَدْ تَمَّ قَافِيَة الْاَلِف وَبَعْدَه قَافِيَة الْبَاء

## اهداء قاضی المشار

### رباعیه ایضاً طاب الله ثراه فی قافیة الباء

بی بقادر بو منزل ای احباب — فاتقوا الله یا اولی الالباب
قویدی خط وفا بو مشکل — که بولمز بو خطه فتح الباب
اولمه عهدینه غره دنیا نوك — صادق القول اولا دما کذاب
بن سیراب ایدیمه جهان — صانمن بو سراب سن سیراب
دنیدن کس تعلیقی که اولدر — سنوشکله حق آراسنده حجاب
سکه سنلك دردی عقاب بلا — که اولدی آفت عقابه پر عقاب
سنلکی ترك ایت که روشن ایده — کوکلکی شعله الیه مآب
زیرو بالا نه وارسه اولدر بس — که یقین مهدی نوردر مهتاب
حاجتك اندن اسده که ایده سکا — فتح باب اول مفتح الابواب
کردلرسك که ایده کناهکی محو — توبه ایت انه هو التواب
نفس قوکه اولیا اشکدن خطا — عقله اویی تاکه رایك اوله صواب
آلدوکك دانه پی ندر یکم — جونجو ایدلر سنوکله حساب
دنیه طاعت ایت که عقبیده — کورمیاسین که کیف کان عقاب

او تن اندن که انك فتنه دردر — نه که وار دنن ذنن علم کتاب
درش انلردن اول که وصف الرك — کلدی طوبی لهم وحسن مآب
اوله جاهینه دنبنك عمر — که قراز الدین دوستر دولاب
نه آصی اولخ آمل اوی معمور — جونك اولا سرای عمر خراب
دنیه قالمز کمسنیه نه کرك — پس اولیکون بو قامو رنج وعذاب
تولدی کرشناب قابی نیرم وسام — قنده دستان ورستم وسهراب
خلقا تولدی یا ملوك عجم — اهلك الدهر اولیك الاحزاب
تخت وتاجی قویوب بو سلطانلر — اوشیتوز لر چریو تحت تراب
سوز کوکلدن بو دنیه نك مهرین — قومه کز بکن اولا محراب
تیز بتور خیرابش قلمه درنك — که ادرکنی کا بو عمر شتاب
یکدیکز عبادت ایت سندن — نه کله جونك کیدن عهد شباب
ذکر بی قومغل دکلدن انوك — که اکا ایدر قمو رجوع وایاب
دانه اکسرسك اتمه دخله طمع — تحصیل ایمزسك اومه هیچ ثواب
قوریا بی که شرك درادر اوله — طاعتوکی بقیعه کسراب
هر نه بابیله که احمدی سویلر — سوز حکمت اولور وفصل خطاب
اشبو بیله یا نمیه اوده عود — اشبو سان ایکیلمایه رباب
سوزده انك بیکیم دیانه دی کز — بنجه بلبل ایده نغمه غراب

اول دُر اول قوشرکه شاخ سِدَن آکا | دامِ دولتِ یولنده اِی اصحاب

## وله ایضا فی مدح پادشاه محمد نور الله مرقده

مِنّت الله کم کرو اول شاه کامیاب | تختینه اِیرشوب دِدی آکا بخت کام یاب
فتح وظفر له اِیرشیبن دار مُلکنه | قلدی عدو رقابنی قیلیجنه قراب
معمور قلدی مملکتی جمله عدل له | کیدردی ظلمی قومدی بیریر که اولا خراب
اولمش دُر سعادت دولت آکا نصیب | ثیلا که اولدی لطفله عدل و سخا نصاب
سلطان تاج بخش محمد شه مُلوک | کم یوز سُرر یولینه آنک ماه و آفتاب
ایتدی دعا و مدح آکا مجموع خاص و عام | قیلور ثنا و حمد آکا یکسان شیخ و شاب
هر که که عزمه حزم ایده دشمنلرن آکا | بادِ سبک عنان درو کور کران رکاب
اولمش دُر اول قضا که قدر لندی چرخدن | قیلیجی صاعقه درو سوکوسدی شهاب
هر قنده کم آنک آلی فیضی عطا ایده | دوشر حیادن آریسانک یرا سحاب
آسرار چرخ کون یکی روشن درو آکا | لابد نه فکر ایتسه خطاسز اولر صواب
عالم اچنده هر نیکه وار منقلب اولور | مِنّت حقا که یوق درو آنک تختینه انقلاب
خلقی شمامه سی کلنک ایردی مشامنه | اول ثرمدن درو که اریسه بن اولر کلاب
هر یانه دوشریسه نولا خصم تاسه دن | صیرو اولا نه بی کمان ایریشر اضطراب
کر رستمیسه اول که سکا اولیا مطیع | قیلیجنک آکه سر زنشیله ایدر عتاب
یوزنک صفاسی کوربن کل حیادن اوش | یاشل حریر لعل بزینه ایدر نقاب

تا مهر و ماه قاپله یوز دوندی سر تسر | کیم اول جمیع عالمه مرجع درو مآب
سوز نیجه ایریشدن مدحوکه احمدی | کیم شمع بیتک ارندی آنی سوز اعتراب
قیلمش شرابه وارده سه بیراب اولمردیو | اولدی سراب طالع و بختیندن آنک شراب
هر یانه کم وارندی بولدی کمساندن کرم | اندی کرو اشوکه دولت یکی ایاب
سینک اشیکنکا سورن اخلاصله یوزن | هر کیم دلکه دولت و بخت این اکتساب
بیچاکه اولا چرخ فلکده مدار و قطب | اولسون سپهر مهر سنک درکهنک مثاب
قیلسون یولین دشمنلرنک خطه خطا | صویین دوست فکرتینک ایلسون صواب
عزمولکه قدن کم اولکه اولسون دلیل فتح | فکر کله کز غیب اوندن اولسون جواب
دیسون فلکده ساکه کشش صاحب اللوا | اولسون قمر دلندن آدک مالک الرقاب

## وله ایضا طاب ثراه فی المراثی

اولدی یوزوکنک حیاسندن اریسین کل آب | ترکسوکنک حسرتیندن کوزلرم طولدی کلاب
عقلله کیسه بلامز یوزکنک ماهیتین | شعله بیجه بلسنه دیولینه آفتاب
برخیاله راضی اولمشدر جمالکدن کوزم | آه یندم کم حرامزم اولدی یوکوزلا رومه خواب
چطرو کنک عقده سی عقلوم قلمشدر اسیر | کوزلرو کنک فتنه سی کوکلوم اتمشدر خراب
دخدی صاچوک ماه بدرک بوینا مشکین کمند | صالدی زلفک آفتابک یوزنه عنبر نقاب
دولت باقی سنک عشقکدرو باقی فنا | شربت شافی سنک درکدرو باقی سراب
احمدی یاری کرکسه وارلغک ترک ایکل | یارله سینک ارکدن وارسه سنسین حجاب

## ولۀ ایضاً نوّر الله مرقدهٗ

بُو بیجا یی دهان دُر بُو نجا لب — کِه دِر جانلاره هر دم نحن اقرب
یُراکُم دِر تدُ اوش کِم شمع بیکی — اِچومه صالدِی عِشقُك تابله تب
مُشوش اولدِی کوکلم کوریلدن — صچوکُك لفظ و نشرین مرتب
لِقاکِی ایدهٔ حقدن تمنا — زهی خوب آرزو و خوب مطلب
یوزُك حیرت صچوکدُر دام محنت — حوادث زای دُر بُو روز له شب
شرفدُر چرخه بُوکِم بشمعوکه — هلالی نعلچه ایدن نجم کبکب
بُوکدندُ کلامی احمدینُك — زهی شیرین حدیث و پاك مشرب

## ولۀ ایضاً طاب الله ثراه

یوزمدُ یارب بُو یا خوذ آفتاب — تنمدُ ای حق بُو یا خوذ ماهتاب
لبسی بُو یا چشمهٔ آب حیات — دِشی بُو یا نظم لولوی خوشاب
کوزلرُك نه افسون اوخیدی کوکلمه — که اندن مرکز قلدی آرام خواب
صچلرکدن بنجه بُولا جان خلاص — کِم طلودُر بندوچین و پیچ و تاب
بر تجلی بیله یوزکدن کوزمر — روشن اول کِم اِتدی بك نور اکتساب
نه دیم آغزوکه کِم اول لبِ روح — غیب دُر والله اعلم بالصواب
کون یوزك شمعینهٔ بروانه صفت — یاندی اولماسه صچمك عنبر نقاب
جانی اودا کزم صالدی وصله — کِیر آندن اولدی آکا فتح باب



بارکارك وارلغك قوا حمدی — تاکِه کتریله آرا یردن حجاب

## ولۀ ایضاً طاب الله ثراه

بُو نه یوزدُر بُو بیجه زلف یارب — مکر بُو ماه دُر اول قلب عقرب
عجب بُو کلشن جنتی یا روح — عجب بُو چشمهٔ کوثر یا لب
یکاغك نور دودُر آیت روز — صچوکُك ظلمتی دُر رایت شب
صودن طُرخدن اولمز بیله ترکیب — مکر سن عقل و جاندن مرکب
کرالی صچلرُ وکدن مشك تابین — تن و جانومه دُشدی تابله تب
سنی دیانه نه دُنیا نه عقبی — سنی ساوانه نه دین و نه مذهب
کوکل زلفك خمندن دُر مقید — بُو جان هجرك غمندن دُر معذب
تپوکده صدقله جان ایدن قربان — طپوکده اولیم دین مقرب
بُو کی احمدی ذکر ایدکجه — سوزی شیرین اولور پاك مشرب

## ولۀ ایضاً طاب الله ثراه

پروانه سیدُر یوزکُك شمع آفتاب — دُردانه سیدُر دشمك لولوی خوشاب
باخردِ شمع بیك یوزك تاب عالمی — اولماسه آردِ صچوکُك سایسی حجاب
لعلك فتنه کیم اولز آب حیات کِم — سرچشمهٔ جانك ادر آدن اول سراب
زلفك هواسیله بنفشه یلا وارب — یوزك هواسیله اریب اولر کلاب
مفتون اولالی غمزه کرکس شهر یکی — نه رنکی وار بوزنده و نه خود کوزنده خواب

يانده جه شمع بيك اودكه جان صفا بلور — زيراكه يانمق اولر يازدن عذاب
سوزيله شمع بيك ينار يكن احمدي — كيروكزلدن اوله سكا اولسه فتح باب

## وله ايضا نوح الله مرقده

درد مندم دردي نه درد دلي اي طبيب — پس انكا لايق نجا بيسه دوا قل اي طبيب
زلف سودا سيله اولدم خسته دوتغل نبضمي — كم پريشاندر مزاج وحال مشكل اي طبيب
بين بندن آلدي بحر يله كوزيناك فتنه سي — سنده بوريجه دوا وار يسه قلغل اي طبيب
آم ايلمدن بويله اول يارك دوا درد ومه كم — كلك كر اولر علاج علت دل اي طبيب
عشق الندن محترقدر تندن آخلاطوم قمو — اشبو نجه نه درد درمان بوغل اي طبيب
بوكم اويناد غيناك صبر درماني دكل — آنو كيجون بر مفرح جان ايكل اي طبيب
دوتك دار ولن قمو سي سنده وار درنيدين — صحته چونكم مزاج اولمايه قابل اي طبيب
چون بلامزسن كه نه درد درد مه بيلم سبب — ايدمزسن آكه درمان عجز كي بل اي طبيب
احمديه وصل تريا كي كرك كم اولدردن — باك كرن فرقتدن ايچن زهر قاتل اي طبيب

## وله ايضا طاب الله ثراه

بن ديار يازدن اوتن دشمشم تنها غريب — ايكلايو بي بكي سوزم بوددكم وا غريب
كر فقير كر غني يرلو يرنده هركشي — خوش دردا الحمدلله قاموسي الا غريب
هركجه ثيله اكيلركه ايشدن قالور طكا — باغ اچنده اولدوغيجون بلبل شيدا غريب
كه صولن كه بيله وارزكا طيراغا دوشر — كاه يانن اولدوغيجون بوكل رعنا غريب



كندو بيرندن جنادر كه اولد بنده قد لعل — بوركي دالند اولا الي لولوي لالله غريب
عود بيكي بنجه اكلايه بخيله رحم ادب — بزكشي دير مزكه بنجون ايكلرسن يا غريب
كوندزن سركشته وبي كار هرياكا يورز — كيجه اولدخدر بلامزمسكن وماوا غريب
پادشه داغي اولرسه كرد يارن يادداده — درد ايكندن ذوق وراحت بولمز اصلا غريب
كرد يارندن ارنج دوشديسه نولا احمدي — عيب مبدر قافه دوشب اولدغي عنقا غريب

## وله ايضا طاب الله ثراه

بيمارم اتمدك بكا بيمار اي طبيب — واي اول كشيه كم اوله بيمار وهم غريب
ترياك وصلي استركن جان دوا بجون — زهر فراق دردوك اول طبيب
راحتدن آلدي دونده هركيش بر نصاب — بخت بكا جفا يله اولشدر دردنصيب
شويله اولشم اكر قلمك شقه كرم — يازركن اولميا متغير خط اديب
اول يازدن عنايت اولا ديردم بكا — اي وامصيبتا كه بوفكر اولدي مصيب
كوزم يشي انار كن ايجوم يتر اوده — شول رميله كه شمع زهي حالت عجيب
ايوب واد دردكه صبر ايله احمدي — اولا كه كورمه حالكي رحم ايدن اول طبيب

## وله ايضا طاب الله ثراه

بكون كسترديوزن باكا محبوب — زهي روشن كون وزي ساعت خوب
كوزم اولدي جمال وكيله پر نور — صناسن يوسفه ايرشدي يعقوب
كلستان اولدي ابرهيمه آتش — خلاص اولدي بلادن كيرايوب

نه قوشنو بولدي زلفنكدن صباكم
قمو جانلاره بويله اولدي مرغوب

لبكده اوخشور اوش سير مكتوم
يوزكده الله نور اولالي مكتوب

بكا دلرك صبرات پند نيسون
چون اولا عشق غالب عقل مغلوب

جمالكدن كلاي احمد ينالك
انوكچون ندر دل وجانلاره محبوب

ولده ايضا طابت الله شراه

جان يزوك زلفك استر روز وشب
ايشدالي بوسوزي قيلور طلب

نيشه دترر آفتاب ايرماسه
ياكعك عشقندن آكا تاب تب

كل يزوكه بكزدم ديدوكچون
بيله وردي خرمنن اولي آدب

لب عقيق وزلف عنبر تن حرير
نيشه اولدي كوكلك آهن اي عجب

جان يزوكك ذكرله بولور نشاط
بلبله كل قوخسي ويرر طرب

باشي يوزندن هركه كورمز دلر
برارادم يارشر لعل وذهب

عشقوكك جامي له مست اولشدي جان
ياردلادن دخي باغ وعنب

اول لب ياذ اتدكونكچه احمدي
لفظك آغزكده اولور قند ورطب

چون عجمده ازدي كماله سوزلرك
فافتح ابواب المعاني في العرب

ولده ايضا طابت الله شراه

اي جمالكدن نجالتده جمال آفتاب
ياكغوكك نور اولشدر كمال آفتاب

يولكه يوزسوريبن سين استر روز وشب
سين استامكده كچر ماه وسال آفتاب



عقده سينه زلفوكك دوشيبنك بولكسوف
سندن ايريلدن اولشدر زوال آفتاب

نه صورسن بنم احوالمي كم بيجا سيدر
چونكه سندن ايرو شويله اوله حال آفتاب

بوكواكب بولميدن برو كوكلرده شرف
عشقكك دردي اولمدن بو بال آفتاب

باشي استينه دونن سين استر دايمه
برجدن برجه بودور انتقال آفتاب

شويله كم سيماب لرزان دور زرد مضطرب
نيلسون هجركده بوخدر احتمال آفتاب

اول هوسكه كيم آهو ديدي ايدي شكار
اوش اسدبنوبنك يورر غزال آفتاب

احمدي سينك وصالوكا ارزسه نه عجب
ذرنيله اولور آخر اتصال آفتاب

ولده ايضا طابت الله شراه

چون غيرة تحمدي كوزم اي حق بهيچ باب
يچون دركه پس قمو بودردله عذاب

عشق اودي يوركمده دوتيشب يتر مدام
آنكچون اولدكزلرم اوجدن اوجاكاب

هردم نثار اتمكه يارك خياليله
تحرير كوزمك ذكراوش لولوي خوشاب

كوزم قراكون اتدي بكا ليلك نيدلم
تردامنك خطاسنه عادت دكل خطاب

كوزم ديوجكر قنيله بسلنر كشي
دوشردي شمع بيك يراكونه درد وتاب

كوزلارمك غراب مكر بوم اولدكم
نوريندن ايدر آيله كونك اوش اجتناب

تدديله شمع بيك آريسم عجب دكل
كم طولدي اچوم وطشوم آتشيله آب

بوخشك سال اچنده كه دشمشدي احمدي
يانردكوزلرندن ارشماسه فتح باب

درياي فضل اولا طولو درككران بها
هركيم بوحمديه اشبوسزم جواب

## ولـه ایضـا طاب الله ثراه

چون کتوردی کل بکا غدن نقاب — موسم عشرت دور وجام شراب
لاله یکی قومه الدن جام بی — که ایدی بلبل راست اوش ساز رباب
حیف اولا عمرولر ضایع ایلمك — حاضر یکن نعمت ونخت وشباب
سن شباب ایت جام جان نخشه مدام — چون ایدر ایام کجمایه شتاب
باغ اچندن اول کلابی نوش ایت — که اوله رنگینك حیاسندن کل آب
کاونخر اچدوکن ایچمکدن خطا — آدمی اچدوکن اچ که اولدر صواب
بادنوش ایت بادیه ویرمه عمرکی — چون ازلدن در ثوابیله عقاب
چون قلم یازدوغ ایرنخس اولمز — نه کرك جانه بو رنجیله عذاب
کوزده خواب وتندن قلمادی قرار — سندن ایرو یه نه آرام و نه خواب
کوزلرمده در خیالی قدکك — سرو اورادن بترکم اوله آب
اوش چچك وقتی ارشدی آخمدی — که اوله کل بیکی ایاغوشه تراب

## ولـه ایضـا طاب الله ثراه

چونکم خزان ارشدی کشیدکم اوله لبیب — آبی ایده مدام که اکا بولور طبیب
خوشدر رباب خاصه که یار اوله همنفس — خوشدر شراب خاصه که ساقی اوله حبیب
شیرین در عزیز بوجانیله عمر اکا — صرف ایت بصاپکی آبی ایتمه ایروغا نصیب
زلفکده کوکلمی نه صورتیسن که یخدر — بیلورکزکه یخه اولر شامدن غریب



## ولـه ایضـا طاب الله ثراه

نیچاکه بیشتر اوله دوجورك بوجانمه — کوکلمدن داخ آرتوخ اولر مهرك ای عجیب
سندن بنی رقیب یخه ایده بله بعید — بندن بکا چوسین حق ایدیر در قریب
وصفوك احمدی یخه تحریر ایده کم — حیران اولر یزوکه نظر ایدیجك ادیب

## ولـه ایضـا طاب الله ثراه

خوشدر نظر اهلین قومن ناظر وحاجب — الا نظر اهلین قومن ناظر وحاجب
پیکان دل وجانه کچر غمزه لرینك — کوزکنه قضا اوخین اتر لر بوحواجب
ماهیتینی صورتینك کم بله کم کون — نور آیدن الور شویله که کوندن بولکواکب
دوداغی در چشمه حیوان و بکی خضر — یاکاغی در عید وصحی قدر وزغایب
یولك نوزنا آیی وکنش مشتری اولدك — پس نه کوکل اولا که سکا اولیه راغب
نه آهویی بردل در اول خون کوزك کم — پنجه اوزه من آنکله شیر محارب
بوزصاو خراسان مینی حاضر ومحبوب — بوفصلله مقبول اولی توبه تایب
مینوش ایدوخوش دوتیه کوش احمدیانم — صوفی یك قله اوزکی جاسر وحایب
فردوس در بوروصه قمو وجهله لیکن — کارکمزدی آندن بوحیات وعقاریب

## ولـه ایضـا طاب الله ثراه

دیدم شهاندر دودغك دیدلعل ناب — دیدم ندر دیشك دردکم لولوی خوشاب
دیدم تنك ندر دردکم ماهتاب بدر — دیدم بوزك ندر دردکم شمع آفتاب
دیدم آیت که غمزك و زلفك نه اشدر در — دیدی بوجانکر آلرو اولدین ایدر خراب

دیدیم که چاره نوله که ایرمز وصالکا — دیدیی که وارلغوك کدرکه اولدر حجاب
دیدیم که فرقدن نجایا نمز اشکلیمز — دیدیی که سوزو ناله سز اولمزنی ورباب
دیدیم که شمع بیك یناره ندر دوا — دیدیی کوزدکدن اوله مکر آله فتح باب
اویمزم کوزم که خیالك کورا دیدم — دیدیی خیال در اکر عاشق اوله خواب
دیدیم شتاب ایتمه که ایرمز وصالکه — دیدیی که عمر بنجه اولا که ایمیه شتاب
آغزك نه نقطه در دیدم آیدر که احمدی — جاندن سؤال ایلمه تنك اولز جواب

## ولده ایضا طاب ثراه فی البهاریات

سحره چونك بولت یریوزینه پنجه کلاب — صبا بلی یکغندن کلك کتورد نقاب
کلك دیندن معاشر کری کرب بلبل — اوخود سوزله طوبی لهم وحسن مآب
عروس باغ مکر جلوه ایدسر که بکون — عبیر دکدی هوا و حریر کیدی تراب
نه در لوکوهم ونه سیم وزر بخارر کول — برك خزاین آچب مفتح الابواب
کلك یوزنده کورب شبنمی عجبلیو دیر — بوشمعه بنجه خوش جمع اولمش آتش وآب
منابرنده کلك اوش خطیب اولب بلبل — اشت نه نغمه لریله سحره ایدی خطاب
ودر نباته حیات آسدکنجه بادصبا — اولز مبشر رحمت بلور کنجه سحاب
بورحمتك اثرندن طلودر یرو کوك — ندایی فاعتبروا منه یا اولی الالباب
بوقوشلرا نردن در بودر لودر نوا — بوکللرا نردن در بورنك رنك ثیاب
مکر که ترکه لاله پیاله صوندی لجا — که صبحدم کوزیطولدی خمار له خواب

نه اکلدی کل ونه رنکی دندی کرم دوشب — تنینه آیله که ایوب اتمه آداب
ای یار کل وارلرم باغه که اولد آنجلارك — یاس اطلس وتاج عقیق ودر خوشاب
جمالکك دوشر اولرسه عکس کلزار — عجب دکل اریوبن حمادن اولسه کلاب
خصومتی ندر رجان وعقللله یارب — بوجاذو کوزلرکك اذ تسور المحراب
چمنده جلوه ادرکن اشید بن لاله — جمالك آیتی خرر اکعا وآنا ب
طپوکه ارمکه یوخدر بزم بضاعتمز — مکر که بزسبب ایه مسبب الاسباب
کمان ادن که فصاحتده احمدیه اره — مثلده اولد اومیدی بقیعة کسراب

## ولده ایضا طاب ثراه مشطر

شول یوزده کم اودندر اریب اولز کلاب — دری بوقطره قطره و یادرم یا کلاب
عنبر بکولك برك کل استنده کورلی — دندردی درد لن جکرن قانه مشك ناب
نظمین کرمبن دشکك ینجه بیله راست — کم درج لعل اچنده درر لولوی خوشاب
جان کیم اولرکه شمعی کرسه جمالکك — پروانه بیك تابنه یاخیله آفتاب
بن وعدکه ضرورتله صبر ادرم ولی — وعدك اوجینه ازمزو بوعمر ادر شتاب
دشده خیالی کوریدی جمالکك — بوبخت قاره کوزلرمه کرسید خواب
فخرلده چوخ عذاب چکر احمدی ولی — ذکرك حلاوتیله آکا عذب اولز عذاب

## ولده ایضا طاب ثراه مشطر ه

شردن امان لرکسه مدام اچمکل شراب — نه خیر اوله آنده که آدی اولا شراب

سیراب اولیم دمه اول سندن کم اول
دولت سرآیینی قوردیبن قلور سراب

خیر آب نیجه سبی دیه خیر اهل آشکه کم
دنیا و دین بنا سینی سندن ادر خراب

بو فعللله مه آب و مه انکور کم اولور
آبی سوانه طامو اولر مرجع و مآب

آنك عقاب چنك هر انعام وصفه کم
بر کز اریشه آکا آبد انعام اولر عقاب

تو بو حرام پیشه کم شرله آنك
اولر حلال حدیثه ثوب هر ثواب

تاخ بوزهرك آدبی عذب اودمه احمدی
کم جانکا عنادر اول وعظك کا عذاب

ولسه ایضا طاب ثراه

صبا صحك صفتندن اوخیرکن بر یاب
جمنده طولد هوانك دماغ عنبر تاب

یوزك صفاسن مکر عکس صالدی کلزار
انوکجون آریسبن حیادن اولد کلاب

لبك تصورین ایدردی تنك دل لکدن
حریر طونن چاك ایدی غنچه سیراب

اشدی فتنه کوزك وصفنی سنك نرکس
هنوز بر قدح ایچمادن اولدی مست وخراب

آکر طواف ایدریسم ایشیکك اوزن کعبه
ولکن نماز قیلورسم قشك خمی محراب

صحك دردشب یلداو یاکعك نوروز
قشوك هلال معنبر تنك درد مهتاب

بکا منفتح الابواب لطفله آچدی
وصالك پوسینی شهاز فتح الباب

نه فتنه قویدی بوجاذو کوزك که سحرندن
جنون وحیرته دشدیلر اوش اولوالالباب

نه طوطی ایدی لبك عشق احمدی بی عجب
که اولد بلبل وقمری آنك قتنده غراب

ولسه ایضا نور الله مرقده

صحوك بندی طولو دور غرایب
آنی کرسون کم استرسه رغایب

یوزك یوسف لبك اعجاز عیسی
حقك صنعنده چوخ اولر عجایب

یوزك نور ندن ایردی کون زواله
نتاکم کون شعاعندن کواکب

لبك کوثر دیانك سوزی شیرین
قدك طوبی دیانك فکر صایب

صون اول جام طرب انجام ساقی
که توبه شیشه سن صیدی بو تایب

حقیقتده کنه چون طاعت اولدی
حقك بس رحمتندن اولمه خایب

ی ایچ یکن نیازك کمه حقدن
که مسجد اولمه ساکه دیر راهب

نه در حاصل بلور میسن جهاندن
شراب وصحبت و یار مناسب

یترسوز احمدیه منصب وجاه
مصایب در آکا ابرخ مناصب

ولسه ایضا طاب ثراه

عشقوکك اولدینه دشدم حالی صورای حبیب
درد مندم دردمه یتمار ایله ای طبیب

هر کیه سینك جمالك شوقیله تا سحر
ایکلارم شویله کم کل حسرتندن عندلیب

سندن ایرق شمع بیکی خون دلدن یدکم
هر کشی آبی یرکه ازلدن آله اولمشدر نصیب

طاپکا ایرم دیو قاپکده چوخ اولدم مقیم
دیمدك بر کون که نیلر ایشکده بو غریب

نه عجب بانسا یوزك شوقیله جانم اوده
اولی پروانه دن شمعه دوشب یخ عجیب

سن بکا بندن بخن معنیده سندن بن سکا
کرچه صورتده اراغ ایدی بنی سندن رقیب

عود بیکی یانریکن احمدینك ناله سین
ایشدن دران ابرهیم آواه منیب

وله ایضا طاب لله ثراه

قید بی زلفك ادر کوکل طلب — نیردندر آنکه بو سودا عجب
آلدنکا آی دیرسم اولمز روا — یوزنکا کون دیرسم دشمز ادب
موسی اعجازدن قلور واضح بوزلف — عیسی انفاسن ادر ظاهر بولب
یوزنکا کم جان ودل حیران در — نه دیایم جزکمال صنع رب
کوزلرنك عشقندن آسر یمشد جان — دور مادن باغ و بتمادن عنب
محنت اندوکنك بوخسته جانمه — سین سویمیشم همین بودر سبب
نوله کوکلنك روم یخلسه احمدی — چون یخلدی شام و بغداد و حلب

وله ایضا طاب لله ثراه

قیوکدن منع ایدر بین حاجب — بکا یتمز مدی جور حواجب
یوزنك نوریله در روشن مناظر — لبنك ذکریله در شیرین مشارب
یکا غلمه اوخنور رب المشارق — صبحکده یازلر رب المغارب
یوزوکنك روشن اتسون حق چراغن — که آندن نور آلور شمع کواکب
صبحوکنك عقد در منزل که روح — غرایب پیر اولر قدرو رغایب
اشتسه احمدی سازین زهره — سرودو رودن اولیدی تایب
دکندن کل بکی بوخشنك لبدن — نه ترسوزلر بترکوزی عجایب

وله ایضا طاب لله ثراه

قاشنك هلال عید درایدر مبتلات طلب — کمدر آکا له دیمه بوآی در مه رجب
چون قاموآی حقوك اوله بعضیده تجین — بعضیده احمدوك کشینك ندر عجب
زرق وریای اتمك وی احمدوکچون — اهل کرامتم دمکا نه در سبب
کل کم اولر له یاده کتور آنی کشی — یوزنك قیمده کونش آلمخ دکل ادب
واریدی پرده عنبی سنده کوزمك — یوزنك خیالی داخ برادلمدن عنب
باذه وردطرب قموخلقه ولی سنك — یوزنك خیال درکه ویرر کوکله طرب
قوللیغمکی طلب قلور اول حقدن احمدی — قاموموراده ارمکك اصلی ندر طلب

وله ایضا طاب لله ثراه

کوکلم الالی آلله ای سرو غنجه لب — لاله بکی اچور وطشم طولدی تاب وتب
لعلنك خیالنه عنبی پرده ده کوزم — عنابی اولدی دکدکی یاش ایله کم عنب
پروانه بیلك تابنه یانمم جمالکك — کوزم یولنه محمدغی بودر سبب
کورسون صبحکله یوزکی روشن کنش بکی — کیجه له کوندزی براراده ادن طلب
یوزوکه واله اولدم و زلفوکه شیفته — لابد رجاو خوفده یم بویله روز و شب
خلقه کیمن ایشی کوزکنك کین درو کمین — کم اکردر بوظالمه بوفتنه عجب
کرجانك آله یار اکر قانکی ایچه — صبر ایله احمدی که بویوله بودر ادب

وله ایضا طاب لله ثراه

مطلع نور اولدیارك یوز شیله که آفتاب — خوب مطلع در کم ایدر بوکه بسم الله جواب

کوز کرمده دردخیالی قا متوکک لاجرم
بیر سروناک چشمه روشن اولور یه جوی آب

کوکلی صاچکده بولم کسترسناک یوزکی
کم بولینور کیجه ده بیتن چیخیجخ ماهتاب

آغزکی غنچه صنوردم کوریجک اول نقطه
تنک دور تنک سز والله اعلم بالصواب

دایمه عشقک بنم کوکلمده دوتمشدر مقام
کنج اول یرده بولینور کم اوکا اول یر خراب

دیلرم کم وار اغوی یولکا ترک ایلیم
برلک آنده اولرکه کتریله اراییردن حجاب

آخمدی لعلکدن نه کوهر نهان دردیرکن
سوز اودندن آریدی صوبکی درخوشاب

ولیه ایضا طاب الله ثراه

میر سلیمان عزنصر چون اچر جام شراب
صور تینک چشمه سندن نور آید الی التهاب

روشن اولور کون بکی تر سقاهم ربهم
چونکه کندو قولرینه صونه اول جام شراب

ایجبن اول ساغری نور اندکیجه غیبدن
ایتها السلطان هنیالک دیو اردی خطاب

مجلسی جنتدر آنک حور و رضوان حاضراوش
داخ نقلیله شراب و شمعله چنک و رباب

کم درآنکله برابر بادهٔ نوش ایدن که آنک
جرعه سینک بیر یک عقلی درمست و خراب

بیجه کنجوخ ایچریسه عقل کامل تر اولور
بزم اچنده کورن آیی دیسه ماه و آفتاب

بزم اچنده ایرن آکه صانه میریخ و زحل
قیلیجیدر صاعقه آتدوغی اوخ و در شهاب

نعره سی غرتنده رعد و قمچیسی یخشنده برق
خلق اچنده اولدرد والله اعلم بالصواب

بزم و رزمک رونقی و تخت و تختک زینتی
اوله غایب برنفس کم دیدلر من غاب خاب

دولت استرسک بوشاهل صحبتنه ن احمدی

ولیه ایضا طاب الله ثراه

بخاکه جهد ادرم لعلکا اولم سیراب
نه جان طالعمه چون سراب اولور سراب

دوشردی کوز لرکک سحر و آل جانمه تب
ایردی صحلرکک بیچ و تاب کوکلمه تاب

یوزک چراغنه دردشمع روز پروانه
تنک ضیاسنه مهتاب نوردر شب تاب

سنک بلاکی وبلرم جفاکی وفا
که یارعذب کلور یارینجه اتسه عذاب

سنک صفاکی اغرابله درست اتدم
اوراده کم یوغد اغراب وهم دیمی اغراب

نه سعیله ارشه موجه سلیمانه
مکر مفتح الابواب ایدن فتح الباب

چون اولدی باغ معانیده احمدی بلبل
دکل غریب دل اوزنه آکه زاغ و غراب

فصل فی فضایل الخمر

ولیه ایضا طاب الله ثراه فی فضایل الخمر

اولدی واجب تدارک ما فات
که جهان جمله طولودر آفات

فالمکثر لذته دنیانک
اکثروا ذکر هادم اللذات

عمر بیل ازده در اکا نه بقا
خاک صوازده در اکا نه ثبات

نه دریسن سکا بودار غرور
که اولد شاذ بن غصه جمع شتاب

کل انک خاردر شراب خمار
معنی علت وحیات سمات

ايجهاندن وفا بولمز ديسين | بونه فكر محال درهيمهات
كندوكي بوريه كلن كشينك | سكه يتمز مراعتبار وعظات
نسنه غسن اولدك آبامك | كه طولودر مخاوف وكربات
آندن دون كوردكك صدور عظام | بكون اولشدر عظام رفات
كبر آتن سرمه كم بونطع ازن | بر پيادن ادر سني شه مات
نه هوس ايتدك اشبو زندانه | حاضر بكن حدايق جنات
روح وريحان در اول وسور وسرور | بو بلا وفنا در وظلمات
اول مقام ملايك و ملكوت | بو مكان و بها يرو حشرات
اول صفا صفه سينه ايرشه سين | محو اولور يه سندن اشبو صفات
نفس آفت در اوله فتنه آكا | كه مراقبدن ايره ساكه نجات
خلاق ترك ايله وحقي كوزله | كه قموحقدر على الحالات
اولدر ايكي كون وآلت جهات | بردر بر بلا تعدد ذات
اولدر تعدد صفت در ورنه | نه خوف آنسز بوكوكده وار حركات
نه بو برده وار اندن آيرو سكون | سايه حق در بو موجودات
خلق حقدن جدا كل زيرا | بردر بي في الحقيقه بي شبهات
شخص وسايه كه صورتا ايكدر | نه انك صنعندن وار آلات
نه انك بويرغندن وار علت | نه زمان استه كجرنه اوقات



نه جهت متصل آكا نه مكان | ازليله ابدآكا بردر
امرنه رام وعليه روشن | بروكوك جزو جزو تا ذرات
بل اولدر ادن مروح روح | صوبي اولدر ادن ممد حيات
وهم ينجه ارسون آكه كم عقلي | يخد فكرنده پرتو سبحات
بركسن وار لغندن آر توخ فكر | ايمه كه ايمابه كوكلكا فترات
بركه دوندكجسه غير اونيت | قله توحيد رشته سن اك قات
لا ددك وار لغوكن محو ايله | تاكه اول لا اوكله اولسه لات
كي نظر ايله وار لغينه انك | عرش تا فرش طولودر آيات
ذن ذن وجود بيرو كوكوك | بركيني ادر انك اثبات
ايكه سنسن جميع خلقه اميد | نجتنا ربنا من العاهات
رحمتك نحرنه كران يوخدر | فاعف عنا الذنوب والزلات
فضلوكيله بزه عنايت قل | كه ايلمز نفع كمسيه طاعات
كمه كم سن عنايت ايليه سين | سيئات اولز قمو حسنات
كمه كم سن ترحم ايميه سين | شر اولر جمله اندكي خيرات
سكه ايتدم دعايي كم سن سين | واهب الفضل وصانع الدعوات
اول رسوله بغشلغل بنى كم | تاج امتدر سراج همات

روح انوار قدسه در مظهر ... کونك کلی اسرار غیبه در مرآت

اول الفکر و آخر العمل اول ... که اول انجار اولور و پس ثمرات

خلقه حقدن وجود اولدی انوك ... رحمت و لطف و نعمت برکات

خلقه اولدر شفیع اول کون کیم ... طولو هول اوله عرصه عرصات

احمدی احمدی جو یاد ایدیسین ... خوش روان ایت روانه صلوات

صلوا تیله بولیسنور انوك ... عفو و غفران و قربت و درجات

آکه غچون محمدك آدین ... نفسم اولدی عیسوی نفحات

اوخیالی زبور ایله داود ... کسمه اشتماد بویله خوش اصوات

ایدلی راست چنکی زهره ... دوز مادی بورسمه خوش نغمات

## وله ایضا طاب الله ثراه قصیده

هر کیشیکیم دیلر آکه روشن اوله کشف ذات ... شرط اولدر کیم اده اول کندوزن محو صفات

بولمنجه آینه قاموکدور تدن صفا ... مرتسم اولماز کزنمز آندن اشکال ذوات

قدس خلوتکاهنه محرم اولان اول کیشیدر ... کیم کزنمایه کزینه درجه بوکاینات

طوطی بکی اولدن آلکیم قفسدن قورتلیب ... بولیسین فردوس کلزارنده جاویدان حیات

عالم قدسه بنجه پرواز اوریسن ایرشه ... بولمنجه مرغ جان قید هیولیدن نجات

رشته توحیدی برقت اولمیجق محکم اولور ... دورش اتماسون آنی نفسك هواس ایلی فات

لا اله قیدی اتوکیسه الا الله له ... سرکونکلدن غیری کیم اولماسکا اولمایه لات



ایلك لکله نخمه کیم بر لیکه اولدیلر شهود ... اوچ مواليد و طوقوز آتا یله درت امهات

دولت عقبی کرکسه دنیده آیله طلب ... ظلمت ایچنده بولینر چشمه آب حیات

کندو نفسك ملکنه تدبیرات قوهرکیشی ... نیسه اتسون کرخبرده اوخدکشه کل ثمات

نفس کامل اولمیجق جسمك فنا سندن نه باك ... نه غم استاذه که حاذق اوله سینورسه اداة

ملك عقبی یه طلب ایت که اندن در عز ابد ... غره اولما دنیی جاهینه که آکا یوخدر ثبات

عمر باغنی سبز کوریب تکیه اتما کل آکا ... نه وفا بولاسن اندن که آکه لازمدر وفات

امن دیلرسك بوخاکی منزلی ترك ایلکل ... کم عناصر عالمی دایم طولودر حادثات

شه سوار اولمك یوریین دون بونطع ازرق کون ... کورکه کم منصوبه یله بنجه اولر شاه مات

شش جهتله چار ارکان اولدی روحه حبس کاه ... بر براسته که اندن نه ارکان وارونه خود جهات

آکلدوکیسه بوسزلر که احمدی ایدر سکا ... اوجدن اوجامعنی آیات دور و بینات

هر کشی سوزده مقابل بنجه اولیسر آکا ... شهم حنظلدن قچن بولینسر طعم نبات

کی تفکر ایله کیم هرکن برابر اولمیه ... بوعلینك حکمتینه سوزنی ایدن ترهات

## وله ایضا طاب الله ثراه تصنیف به الهاریات

نوبهار اردی حلت البرکات ... یوبوزی اولدی روضة الجنات

ایله خوش بوی اولدی باد صبا ... که ادر عود و مشك و عنبری مات

شویله اولدی سحاب کوهربار ... که اندن استر بحار دن زکات

رعد صوت اردی و بیر آلیندن ... باش کتوردی کرو موات نبات

كوردن سن آيني آكله كم خالقي ... نجه ايدر زنده باعث الاموات

قدرتيله كه بوغي وار ايلر ... نوله كردير له عظام رفات

كور الن بير نجه ايدر احيا ... روح نفخ ايدن آكا نسمات

كل نقابن كتورد و بلبل ... ايدر اوش آكه قارشو خوش نغمات

دل ازندي ثنايه سوسن كم ... خاك بندندن ايرد آكه نجات

كوش اولدي بنفشه كم ايشده ... كه نه دير قوش بنوع نوع لغات

الكتوردي چنار كه ايده ثنا ... حمد له خالقه على الحالات

اوده ياندي قران لاله مكر ... بلدي نه در قرار حال حيات

تركسك كوز ايرتنه دشد فتور ... چونك كوردي جهان پر فترات

سوسن اوش دل اوزادن آيدر ... اكثروا ذكر هادم اللذات

حشراتيله بير يوزي طولو در ... بس اولور حاصلي آنك حسرات

غنجه دل تنك اولب طوتن بير تر ... كوردكجون كه يوخ بقاده ثبات

چشمه فكرات نه عبرته دشدي ... كه كوزندن روان اولر عبرات

كل كلستانه وار لوم بردم ... كم هوا اولدي عنبرين نفحات

موسم بزم در كروكه اولدي ... كل وسبزله پر يوزي جنات

خوش كچر وقتكي ني و نيله ... كه وارزني بكي يله اوقات

جام نوش ايت كه اولد غفلله هوش ... كوتكلكا پرده جانكا آفات



وارلغ ايدر سني جنا حقدن ... پس اولور دفع افضل طاعات

المدن بو صفات محو ايله ... دلريسك كه سالك كشف اوله ذات

صوفيا دوتمغل قولوق كه سوزي ... قمو زرق و ريادر و طامات

كفردر زرق و شرك محض ريا ... صوفيا اول اكيسلر ات و مناث

نه صلات وصيام آكا كه ادا ... طاعتي بولمغيجون آجر صلات

جنته كر ثمن اولا طاعت ... رحمت و فضل نجه اولور اثبات

بي ريا طاعت ايت ربا اومه ... كه اولدور اول قبول صوم و صلات

علم دور سيادت ايسه علم ... نجسي دير لر سن سادات

علم در اصل طاعت بي علم ... سيئات اولر اندوكا حسنات

نه اولا طاعتوك سنك چونكم ... سكنات آندن اولر و حركات

حق در ديك غير الفات اتمه ... دلريسك كه بولسن خيرات

تنده كارك خضوع وجانده خشوع ... اشبو شرطيله در قبول صلات

صدق نيتله ويرنكم ويرسن ... رد اولر صدقه اولسه صدقات

حق دي بس كه بحتك اوله حج ... آني دي كم زي ايده سين زكات

غاز اول كه اكمبا غنيمتكم ... مالجون در حرامي لوق غزوات

ترك شهوت كرك مسلمانه ... دين اسلام فدن و شهوات

طاعتيله حقي استه كم جنت ... دام جان در نه رافع درجات

خُورْدُورْ وَ قُصُورُو عَوْرَتْ وَ آوْ | زِي قُصُورِ اِسْمَكْ آوْ وَ عَوْرَاتْ
طُوطِي قُدْسْ دُرْ اِدَنْ تَعْلِيمْ | آحْمَدِيَه بُورْسِمَلَه نَغْمَاتْ
عَالِمُكْ سُوزِلَه عَمَلْ اِتْ كِيمْ | نُورْ اُولَه سَاكَه عَالِمْ ظُلُمَاتْ

## وَلَه ايضًا نُورْ اللهُ مَرْقَدَه

اَگَرْچِه بِيرْمْ اُولْمِشْ دُرْ خَرَابَاتْ | طُولُودُرْ كُوكْلُمْكْ اِيوِي مُنَاجَاتْ
قُونَلِكْدَنْ خَلَاصْ اِيتُونْ بَنِي مِي | كِه جَانُومَه بِتُرْ بَنْلِكْدُرْ آفَاتْ
اَزَلْدَه يَازِلِبْدُرْ قَامُونْسَنَه | نَه دُرْ بَسْ بُنْجَه زَرْقُو بُنْجَه طَامَاتْ
حَقَايِقْ سِرِّدُرْ عِشْقُكْ كَلَامِي | دَنِي هَرْ سُوزِكَه وَارْ جُمْلَه خُرَافَاتْ
عَمَلْدَنْ اُومَه رَحْمَتْ حَقْدَنْ اِسْدَه | غَنِي مُطْلَقْ اِبِشْ اُولْمَزْ مُكَافَاتْ
فَنَادُرْ مَاوُ مَنْلِكْ كُكْ دَوَاسِي | كِه اَلتَّوْحِيدُ اِسْقَاطُ الْاِضَافَاتْ
كَرَامَتْ دَعْوِي اِيدَنْ دِينْ يُولِنْدَه | قُوسْ وَارْ لِغِنِي كِه اُولْدُرْ كَرَامَاتْ
كَرَكْسِي اَحْمَدِي تَوْحِيدْ آنِ اِتْ كِمْ | كِه سَنْدَنْ وُجُودُو بِرْ قَلَه ذَاتْ
اِشَارَتْ دُرْ بَشَارَتْ دَنْ بُو سُوزْلَرْ | زِي قُوتْلُو بَشَارَتْ زِي اِشَارَاتْ

## وَلَه ايضًا طَابَ اللهُ ثَرَاه

بَرَاتْ وَ قَدْرْ دَه دِرْ كِه وَارْ بِنِي حَسَنَاتْ | سُنُوكْ صَحْوِكْ كِرَانَه دَنِي نَه قَدْرْ وَ بَرَاتْ
بَرَاتِ اُولْ كِشِنْكْ قَدَنْ اِيرِ شَاكِلَه سَنُكْ | يُولُكْدَه جَانْ وَ جِهَانْ وِرْ مِكْجُونْ اَلَه بَرَاتْ
بَرَاتْ دُرْ شَبْ حَاجَتْ دِينْ مَكَرْ بِلَمْزْ | كِه حَقْ سَنُكْ قِبْلَكِي اِتْدِي قِبْلَه حَاجَاتْ

يُوزُكْ دُورْ وَارِسَه خَلْقَه عِيدِلَه نَوْرُوزْ | كِه قَامُو غُصَّه دَنْ اِيرْ رِسِي سَوَانَه نَجَاتْ
سَنُكْ لَبُكْدُرْ اِدَنْ قَامُو جَانْ لَرِي اِحْيَا | فِسَانَه دُرْ دَمِ عِيسِي وُ عَيْنِ آبِ حَيَاتْ
يُوزُكْ رَغَايِبْ عِيدُو صَحْكُكْ غَرَايِبْ قَدَرْ | قَنُكْدُرْ آرَدَه مِحْرَابْ وَ قِبْلَه گَاهِ صَلَاتْ
نِجَاسِي اِيدَه صِفَتْ اَحْمَدِي كَمَالِكِي كِمْ | جِهَانَه كَلِمَه دَنِي سَنُكْ بِكِ ذَاتْ

## وَلَه ايضًا طَابَ اللهُ ثَرَاه

بُورْسَمَه كِمْ اِدَرْ غَمْزَكْ قِيَامَتْ | عَجَبْ كِمْ قُورْ تِلَا سَنْدَنْ سَلَامَتْ
قِيَامْ اِنْدِكْجَه سَنْ جَانْ سَجْدَه قِيلُورْ | زِهِي زِيبَا قِيَامْ وَ خُوبْ قَامَتْ
عَجَبْ مِحْرَابْ دُرْ قَاشُكْ كِمْ آنَدَه | اِكِي جَاذُوِي مَسْتِ اِيدَرْ اِقَامَتْ
يُوزُكْ كُونْ بِيكِ اُولْمِشْ عُذْرِ وَاضِحْ | بَنِي عِشْقُكْدَه اِيدَانَه مَلَامَتْ
وُجُودُمْ عِشْقُوكُكْ شَمْعِينَه دُوشُبْ | يَنَرْ پَرْوَانَه بِيكِي اُوشْ تَمَامَتْ
كُورُكْدَنْ نُسْخَه كِمْ كُسْدَرْدِ نَرْگِسْ | خُوشِيدِي اُولْمَا آنَدَه سَقَامَتْ
اُلُرْسَه اَحْمَدِي عِشْقُكْدَه نُولَا | اُولُورْ يَارُكْ يُولِنْدَه اُلْمَكْ كَرَامَتْ

## وَلَه ايضًا نُورْ اللهُ مَرْقَدَه

بَنْ كِه عَقْلُومِي صَحْكُكْ مَجْنُونْ وَ غَمْزَكْ اِتْدِمَسْتْ | يَادِنَه مَيْكُونْ لَبُوكُكْ نُولَه اُولْسَمْ مَيْ بَرَسْتْ
جَانَه قِبْلَه اِيدَبْ كُوكُلْ يُوزُبِكْ هَوَسْلَه قَاشُكِي | آمِلِ مِحْرَابْ اُولْدِوُ اُوشْ صَدَدَه بُولَدِي نِشَسْتْ
نُقْطَه مُوهُومْ آغْزُوكُكْ سُوزِيلَه اُولُرْ عِيَانْ | رَاسْتْ دُورْ پَسْ آنَكَا كِرْ دِرْ لَرِيَه نِيَسْتْ هَسْتْ
قَاتِ لَوكُكْ كُوكُلُكْ دَرْدِنْ كُورُبْ غَمْزَدِي | جَانَه نَه دَرْدِيشَه طَاشْدَنْ اِرِيشْمَه شِكَسْتْ

سَرو طوبی یه دِرآردی کِرم اولا همسَر وِلی — کوزِین قدّك خیالِن دشدِ اوش طبرآغه پست
ذرّه سینه جان بها دِرلر آیاغك توزِنك — جانمه مژده ویرسه باکا بو مقصود دست
زلفنك سودا سنی ترك ایله دِرلر احمدی — بوزلرم اول عقده که آنی بغلیه عهد الست

## ولسه ایضاً طاب الله ثراه

چوزکم صباح ایره صبوحه شتابات — بیجان اولمه جانِ جامِ شرابات
چوخ صبح دم اولمدین اویی یسوك اکسب — بیدار اول بو صبحدم وترك خوابات
کر عقل بولفضول سنکله اتسه عربده — جامیله فاضلانه آکا خوش جوابات
قوما بزوك کم اوله غصیله کهربا — اول قوت روحله آنی یا قوت نابات
چون اولدی بلك آفت جان و بلاء تن — بنیاذ بی شرابله آنك خرابات
خلد و جحیم قسمت ازلدن اولیدرلر — سن دیلسك کناه ودیلرسك ثوابات
کل وقت در بغنشه بکی جان دماغی — جامِ شرابله طولو مشك وکلاب ات
زرق ودیا چوشرك ونفاق اولدی احمدی — بوایك شیرکدن دور شب اجتناب ات
اولما یم بنفشه بکی پشت خم دسك — نرکس بکی صباح صبوحه شتابات

## ولسه ایضاً طاب الله ثراه

جان صحبوکلك کِرهندن دلمزکه اوله نجات — خوش هوادر هوسی بوکه بولا آندن وفات
حسرتیدن یوزکك بیله وارد باغ بهاد — نجلیندن لبکك بیم کر آب حیات
آغزکك درج زکاتین طلب ایتمك دلرم — ندیم فرض رکل تعلله لولویه زکات



حرکتدن الف ایتمشدر ابا قامتکك — الفیه یزدن کردی بو موزون حرکات
هم کشیکم بوزکك ذکر و فکریله اولسه — سیئاتیمه بدل اولیه درلو حسنات
کوزلرکك اویناجق عقللله منصوبرانك — کیمه قوزین سررسه اولمه یرشاهله مات
دلدم کم ایرشمز درکهکا عقل دیدی — قرب النفس وقف فی عرصات العرفات
احمدیی قمو فقیریله سلاطینه دکین — ایشکوکدن کورن آیدزی رفیع الدرجات

## ولسه ایضاً نور الله مرقده

چونك صبح ایردی وکیجه علین آیلدیست — باکه صون جامِ که تزکس یکیم یاده پرست
عشقکك مستیدم آندن یوغید عنب — لاجرم بیله اولور هرکه اولا مست الست
لبکی وجه وزجانه کرشمیله کوزوك — بخشش مست زی شیرین که اولا دست بدست
نه عجب دوتسه لبك عشق بوکولوم وطن — جانلر اصدد درکم اولر اول جای نشست
قشلرك قوردکمایین وصحبك بعلد دام — قنجی جانی قویه زندن بوکشادیله بویست
باکه درلرکه آنك آغزی نه کوهردر ایت — برکهردندکه آکه نه یست دیلورونه هست
احمدی باذه چون بزم ازلده ایچدی — ظاهر اولکم آبکا قالسیدر اول مست

## ولسه ایضاً طاب الله ثراه

خاص اولدی لوکل عشقکه قل آکه عنایت — شاه اول کیه اولا عدلیله آسوده ولایت
سن مایه رحمت ونون سوره قاشوك — نور آیت اوشکون بك یوزکدکی آیت
تنك اولسه عبارت نوله آغزك صفتنده — جان رازدر اول بسته قلور آندن روایت

كر عقل اسيرايدي صحوك جان اله غمزك
كيرو سكه ادي حاشه كوكل اتسه شكايت

سيني سوزنك قاتنه صوصادسه غمزك
بيتم قنم اچسون بويسه بللوجنايت

حسنوكله شوقومه وجوريته بودردك
نه فهم بولز غايت ونه وهم نهايت

كوكلوكه اتراتسه نولا احمدي آهي
كم طاشه ادر نيشه قوهاد سرايت

## ولسه ايضا طاب الله ثراه

دانمي درلمشيدي شهابجلس آلست
كم اتمشيد جانمي عشقك شرابست

نقل اولدن خطاب آنا خالق العبث
لعلك هواس اتمشيدي جانيي برست

قاشك شكار جان وصحك قصد دين ادر
كم ورد بوكمان وكمندن كشاد وشست

اقرار اندي سرو بويك قوللغنه راست
كندودن اولويا كرك آزاده اوله پست

بنلر بولكده بين دوشب اولد پايمال
فتان كوزك بلاس بولا لي جهانه دست

پندات كزوكه كم درخ كوكلوم يخمسون
مردم اولن شكستيه نيچون ادر شكست

خوش وقتدر بلاسله عشقوكك احمدي
بيله اولركشي كه اچه بادهٔ آلست

## ولسه ايضا طاب الله ثراه

زهي لطيف جمال وزهي مبارك ذات
كه يا ألهي درآنك عيد وزلف قدر وبرات

سعادتي خضرو دولتيدر اسكندر
دوا اغي چشمهٔ حيوان وصحلري ظلمات

الي جهاندن آكا قلشمكم آن سوزن
يوزينه بر نظر ايتمكدن بوله بك حسنات

كورر سه لات ومنات آيتين صورتينك
سجود ايدب ديلركم زاحسن الآيات

دلركوكل كه بتا الته زلف سودايين
قچن دكادسر اول بوازق يولي هيهات

قشوك سوادين فكر ايدرم زكر فكرت
بويوك صفاتني شرح ايدرم زدات صفات

سنك لبك صفتين احمدي بيان ايدجك
دلي اجندن آخر سوز برينه آب حيات

## ولسه ايضا طاب الله ثراه

زي مخلصلر بريدورر خرابات
كه يوخ آنده رياو زرق وطامات

قمو يوخلق درو افتاده لخدر
حقيقتده بودر خود اصل طاعات

چوكوكلكده اثر يوخ مسكنتدن
دلكده نه كرك بونجه مقالات

الوكده سبحه دوتركن نه حاجت
دلك كوكللره اورمق جراحات

بك اول كر ياتسين بي خودن يي ايجب
كه خودبين لخله ايدر سن عبادات

عبادتده ثواب اسدامه كه اولمز
غني مطلقك ايتي مكافات

سني ترك ايله كم آني بولا سين
كه التوحيد اسقاط الاضافات

اونت آنجام صون اول جام ساقي
قو تاخيري كه في التاخير آفات

بيلوكوك احمدي چونكم آنكدر
نه در مخانده اولمزي مناجات

## ولسه ايضا نور الله مرقده

سنك حسنوكه يوخدودر نهايت
نتاكم بوخ بنم درد ومه غايت

بوزك اوصاف بيلمزكما هي
مكر نور آيتي دورر بو آيت

كزوكه صيد اولانه نه دل ودين
صچوكه قيد اولانه نه هدايت

نَدُر زُهَرَه كِه آيِ وكونَشه نُور — يُوزُك عكسِندَن اِمِشدُر سِرايِت
صَحُك عقلِيلَه دِينه نِتدِي دِرسَم — اُولور سُوز مُشكِل اُوزانُر حِكايِت
يُوزُكدَه كُوزُنُر كُوزُ بِيَك رُوشَن — كِه صَانِع صُنعِنه يُوخدُر نِهايِت
حَدِيثِي اَحمَدِينَك قُوتِ دِل دُر — لَبَك وَصفِين اِدَا ايلِي اُول رِوَايِت

## ولَه ايضًا طاب ثراه

عِشقَك بُولَندَه آنَكچُون وِرِمِشَم حَيَات — كِم خُوِيلَه تَن پُرسَنلِك اَيلَندَن بُولَمز نَجَات
بَغدَاد و مِصرِ اَكمَه تَماشَا بَنِي اَيلَه كِم — هَر كِز بُكُم اِجلَدَن آخَر نِيلِ فُرَات
لَعلَكدَن آيدِيمِز دِيدُم بُرجِ دَقِيقه لِيك — وَهمِه دَخِي بِيلمَدِي لُطفَندَن اُول صِفَات
رَيحَان صَحُك نَه فِتنَلَر اَيلَر دِيَا يِدُم — كَر اِتمَسِيدِي عَقلِي حَيرَان بُو مُشكِلَات
دِيدُم كِه قِيمَيا بَكَه كُوزُك كُوكلِ دِدِي — دُور قَمَرزَه كِم بُولِسَر فِتنَدَن نَجَات
يُولكَدَه جَان نُولدُكِه وِرَكلَرِسَه بَهَا — دَكمَز اَيَاغُكُك تُوزِنَا جُملَه كَايِنَات
نِچَا كِم اَحمَدِي لَبَكِي ذِكر كَاشُرُر — عِيسِي بِكِي دَمِندَن اُلوِيه وِيرُر حَيَات

## ولَه ايضًا نوّر الله مرقده

غَمزَك كُوكلَه بَلَا دُر اَي دُوست — جَان زُلفُكه مُبتَلَا دُر اَي دُوست
جُورُك بَكَه خُوش وَفَا دُر اَي يَار — دَردُك بَكَه كِي دَوَا دُر اَي دُوست
بَغلَندِي كُوكلِ صَحُكَه كِه اُول بَاغ — جَان دِيلَدِكِن هَوَا دُر اَي دُوست
كُونلَه رَمه نُورِ رُوشِنَايِي — سُندَن نَظَر صَفَا دُر اَي دُوست



سَن دُرِ چُون اُوش كُوزُم چُو غَوَّاص — دَريَادَه خُوش آشنَا دُر اَي دُوست
نَه جُور اِدَرِسَك اِت بَكَا كِم — بِيلمِز سَكَه اُوش دُعَا دُر اَي دُوست
يُوزُك كِلنَه كُوزَ اَحمَدِي كِم — نَه بُلبُلِ خُوش نَوَا دُر اَي دُوست

## ولَه ايضًا طاب ثراه

قَانُوم ذِكر غَمزَكُك اُوزِي زِ شَهَادَت — كِم بُولدُ وكِم بُولَه بُو زِيمِلَه سَعَادَت
قَاشُك قَمِي كُوزَكَه دُكدُرِ زِ دَعوِي — كِم مُدَّعِي مَستُ وكَز اُولَه اَهلِ شَهَادَت
يُولُكَه فِدِي وَارلِغِم اِت نِيَسه مُرَادُك — چُون سَاكَه مُرِيدِم نَه كَرَك بَاكَه اِرَادَت
جُورُوك بَكَا اِت بَكَه كِم عَاشِق صَادِق — نِچَاكِه جَفَا كُوزَ وَفَا اِيدَه زِيَادَت
خُون رِيز كُوزُك اُولقَدَ اُولدِي قَدَر اَندَن — كِم آيَه دَخِي اِتدِي كَمَان كَش لَكِي عَادَت
سَن عِيسِ شِفَاسِن نَه كَرَك دَرد دَخِي دَارُو — اُول صَيرِيه كِم سَن اِيدَسِن آن عِيَادَت
كَر اَحمَدِي اُلدُكدَه اَنُك آدِن اَكرَسَك — اِيدَه نَفسُك طُپُرغَنَه جَانِن اِعَادَت

## ولَه ايضًا طاب ثراه

قِيَام اِتدُكدَه سَن اَي سَرو قَامَت — كُوكلِ تَندَه اِدَامَز هِيچ اِقَامَت
قِيَامِ اِيدَر اَدُك ذِكرَاولَه جَان — نِتَاكِم مُؤمِنِ اِيشتدُكدَه قَامَت
قَشُك مِحرَابِنَه قَامَت كَز اَيدَر — كِمَك دِينِندَه وَارسَه اِستِقَامَت
جِهَان طُولدِي سَرَاسَر مَوجِ وِفتِنَه — مَكَر غَمزَكُك قُوپَا رِيسَر قِيَامَت
صَحُك سَودَاسِ قِلدِي عَقلِ حَيرَانِ — عَجَب دِينِي دَخِي قُورسَه سَلَامَت

يوزكي كورمسه بيتر عذر واضح — بني عشقكده ايدانه ملامت
بوسوزلر كه احمدي سوزكدن ايدر — دكلسه معجز اولا خود كرامت

ولسه ايضا طابسالله شراه

لوح قدرنده يزيلان نقوش كاينات — صورته كلمز بوصفتلو هيچ ذات
دود غملدن كشف اولمشدر اشارات شفا — يا كعبه دن واضح اولمشدر بشارات نجات
يوزكا حيران قلانك كوندزي نوروزوعيد — صاچكا والله اولانك كيمسي قدر و برات
قاني عيسي كه اكرنه آغزكدن احيا آيتين — قاني موسي كم اكا كستار زلفك معجزات
يوزكي قبله دوزيدر مؤمنات و مؤمنين — قاشكي محراب ايدوب عابدين و عابدات
صانعك صنعتده غايت دركه جمالك بوسوزا — يا كعوكك نورا وس كوزيله روشن بيتات
شيله شيرين شرح ايدر وصفين لبوكك احمدي — كم اودندن حل اولب يرا كحر آب حيات

ولسه ايضا طابسالله شراه

لعلك نه كهردرج درر ايله حكايت — كم طتلو سوزايدر دلله جانه سرايت
جوزين صيوكك ديمزم يوزكه قارشو — كيشي لجدن نيجه ايده كوندوزه شكايت
كل صحف اوزا قين بيله ورنه بلبل — نقل اولسه يوزكدن اكه برصفحه روايت
حسنوكله عشقوك نجا شرح ايدهم كم — نه وارد اكا غايت و نه بوكه نهايت
طپراغه دوشر سجده ايدر ناله و نسرين — حسنك ورقدن اوخنر يرده برآيت
قصدوم لبوكه يوزنيجه ديايم — كم بوردهه پنهان اولر وجهه كنايت

بندات كوزكه احمدي يه رحم ايده بخسون — مردم اول اولزكم ايده دشمنه عنايت

ولسه ايضا نورالله مرقده

لعل لبكده كزلو در چشمه حيات — زلفكده بغلو قدر يكي ليلة البرات
كوكل صنور كه خون كوزكدن اكا ده جان — دور قمرده كم بولسر فته دن نجات
ورمش سكا جمال كما ليله ذو الجلال — اشبو صفتده بولمي داغ هيچ ذات
كون و مكانده كم اولا سكا نظير كم — دكمز آياغوكك توزنه جمله كاينات
صاچك رغايبي نه غرايبدر كه آنك — هر عقده سنده باغلودر بونجه مشكلات
حاجت لجاسدر بوركايب زي خير كم — قوللي غمك قبولنه بويورسن برات
درسن بكا كه احمدي اهل ثبات اول — عشقك اوديله دوشنه ممكن مدر ثبات

ولسه ايضا طابسالله شراه

هر فنده كه سن اولسن اي اهل سعادت — لطفك ايده تلافي كدن جان اعادت
كم يار اوزا غمزك اوخي جانه نه غصه — كم يار اوخ يار اولور سهم سعادت
لا مثل ديدي دود غا قد كه كوكل — جان ديدي زشيرين خبر و طغر و شهادت
نه بهمن و رستم سكه كم قهرك كه جانم — كوز نجه قاولر مهرك كوكلده زيادت
كيشي كه مريد ايليه كندوزني يار — مريد اولا تغيير ايدجك صكن ارادت
نه عين بلادر بو قمر دورنه كوزك — كم ايلدي خو بسلغ كندوزنه عادت
عشقوكه يتر عود بكي احمدي هردم — بوخوش نفسي بس اكه كم ايدر افادت

## وله ايضا طاب الله ثراه

يار ديدم باكه وركل حسن مالندن زكات — كم فقيرم ديدكم الباقيات الصالحات
يوزكك نوري ندر ديدم دديكم والضحى — كوزلرك وصفي ندر ديدم ددي والنازعات
خال مشكين دودغلك ينجه قومشدر ديدم — ديد خضرك بير اولن چشمه آب حيات
عقل زلفك حيرتندن قورتراي جان ددم — ديد طولو عقده درحل اولي بوشكلات
نيل كون خالوك كوكلم سوديدايم ددم — ديد آخت كوزلركدن دمبدم نيل وفرات
جان نادر طابكا ابرشمكه ديدم ددي — يار اول ابرركه بوله كندو ديكندن نجات
احمدي وصفن لبوكك ينجسي ايدر ددم — ديد شيرين سويلرن وناز كك بوعيسي معجزات

## وله ايضا طاب الله مرقده

يوزكدر قبله كاه اهل حاجات — قشوكك طاق محراب مناجات
نه كومردر كه كسمه آغزوك بلمز — مكر كم عالم سر وخفيات
كوزك مكرين كسمه دفع ادامز — مكر اول دافع ضر وبليات
صچوكيله قدك وصفيته ايرمز — نجاكم جوخ اوزانسه عبارات
وصالوكي خيال ايدر دل وجان — جوغ اولن عاشق اولنده خيالات
سكا اخلاصله يوزدوتمشكم — بني كوردكدن اصل عبادات
اراد تله يولوكه ويرمز جان — مريد اولن سكا بولن مرادات
كوزك قاين دوكم در احمدينك — قوسون تاخيركه التاخير آفات

## وله ايضا طاب الله ثراه

تركينه عشقوكك بني هركيشي ايدر هجت — بيهوده درد كلامي وسعي درز عبث
اول عمردن حذر ينقدر نفع ايده بكا — چونكم قضا قلور بني اشبو بلايه حت
بيجه اوله حسن اچنده يوزك بيلك آي وكون — فاچن برابر اولدي دو اوكا جديد ورت
بن سيمين پاك بيلرم وهركه عيب ايدر — صو بيك پاك بليه يارين اوكا خبث
كوردن اول آله كوزلرك الن كولمه ديز — ان الذي نخاف بلايا فد حدث
وصفكده احمدي نكه سوز درسه خوب اولز — آيرخ كشيلرك سوز اولز سمين وغث
بخيلين كمك سوز آچر كوكل پسين — تندن كدري دكيله صويله آيت حدث

## وله ايضا طاب الله ثراه

جاندن عشقك اولا لدن احداث — كلدي بيتم بشومه چوخ احداث
عشقكلي تا ابد قومز كوكلوم — اول ازلدن درز بكا ميراث
سني ساور قمومي پيرو جوان — جان وردي يولكا ذكور و اناث
ارسه آغزك يري يراكور لر — كيف يخفى العظام في الاجداث
نه درز عقل عشق اولن يردم — نوله تغلب چوجنك اورا دلهاث

آغزوك آكسم اولا عبارت تنك | صاچوكي ديسم اوذنور آنجاك
عشق سوزاتمه آحمدي كوركلين | اي كه سلسين شكسته لاف غياث

آكاكه عزت عزلندن اوده باشنه تاج | سرير چرخ اولة تخت وقمو جهان محتاج
فناعتي چو صناعت اده كشي نفسه | جهان اكر قمو قط اولة بزدم اوليه آج
كوكمزيسه سكا فرن بيلك يوز قرلخ | يخلمه حرص اودنا انكيجون آيله كه ساج
بضاعتك يوغيسه ايمن اولسن يولده | كه يوخدن آلدي المايه هيچ بدرقه باج
نه بهس حاصل ادم درسن اشبو دنيدن | خراب يزدن المايي كمسنه مال وخراج
بوطمع ده نجه منصوبه كسترم درسين | كه بر پيادة بونده مات اولور لجلاج
لجوج اولمه مطيع حق اول كه شيطانوك | رجيم ايليين آدين لجاج اولدي لجاج
دلا رسالك كه اولة معمور كوكلك ملكي | دوريش كه دشمن دين ايمسون آنى تاراج
حذر قل وسپرات استعاذه بي كه عدو | دوزندي وسوسه اونجه كوكلوكي اومماج
همايي سين هوس ايت باغ قدسه دانه يمون | قلب بومزبله ده كندوكي اتمه دجاج
صفاي قدس بولنمز بوتن حجاب شده | كنش جمال كورنمز هواي دونه مجاج



كشيكه بليه عذب فرات طعم ندر | كلور مذاقه شيرين آنك بولمز اجاج
حراس ظاهر و باطن ادرسن آندن ارخ | بواون ايكدن آشرسك ارشدك اوش معراج
كوكلدكي مرضه تيز ارزو دوا زينهار | كه نازك اولور هر دردة دومن بوميز اجاج
بودرده شرعدن استه دوا درسك كم | طبيب شرع اده باور همين بودرده علاج
موحد يسك آيين بلركه قاموا ولن يردر | اكرچه چوخ كورنر صورتيله بوافواج
محيط بلك همين بردر تعدد سنر | اكرچه كثرتله كسترر لاني امواج
نه لون ولون كرينر نظرده كوزبر نور | چو حاصل اولر آرا يرده رنك رنك زجاج
بدندن روح بلنمز كه قنده در كچه | آنوكله طولو دورر عروقله آوداج
مكان بوخ اول خفه كرچه كه طوپطولو اولدر | قمو مدارج خاك و معارج آبراج
نه وارسه قموالدر نظر كرايد بنك | كشتدن آيله بزدن بي دخي اخراج
تباكه باخسك عبرتيله تخلق كم | مكر نخ اشده دوزر بونده نجه كم دزاج
بوصنع كاركهنه نخ اعتبار له كم | براولور تحرير اول پر عجايب و سواج
بوسوزكم سكه شرح ايدم قولخ دوتكم | بودر حقيقت بلاكه سالكه مايحتاج
سزينه كوش اولك احمدي كوردكجي | نه درلوكوهر ادر خاطرندن استخراج

وله ايضا طاب ثراه في الغزليات

آنمز نظر بزوكه تخن آفتابه هيچ | ميل آلمز تنوك كوزن ماهتابه هيچ

پَرَوِينْ دِ شُكْ كِه مَنْزِلِ اُولْمِشْدُرْ قَمَرْ — زِينَتْ قَمَادِ كُومِ دُرِّ خُوشَابَه هِيچْ
كَوثَرْ لَبُكْ بُولَنْ قَلَمِي آبِ خِضْرَه مَيْل — عَنْبَرْ سِحْكْ كَرَنْ قَلَمِي مُشْكِ نَابَه هِيچْ
چُونْ لَعْلِ بَاكَغْكَه اَخَادُنْ كِي دُرُكْ — رَوْنَقْ قِيَامِ دَاخِ كِلِيلَه كُلَابَه هِيچْ
هِجْرُكْ اُودُنَه شَمْعِ بِكِي يَانْدِي وَارْ لِغُومْ — كِمْسَه اِدَامِ صَبْرِ بُورْسَه عَذَابَه هِيچْ
قِلْمَنْ بَنُمْ كُزُومِ كُورَنْ نِيلَه اِلْتِفَاتْ — دَرْيَا قَتِنَه بَاخِمِي كِمْسَه سَحَابَه هِيچْ
بُونْجَه زَمَانْ اِشِيكَكَه بُوزْ سُورِدِ اَحْمَدِي — لَايِقْ مِدَدْ كِه اِيرْمَيَه بِرْفَتْحْ بَابَه هِيچْ

## وَلَه اِيضًا طَابَ ثَرَاه

آيَا غُكُكْ تُونِي هَرْكِه اِيدَه بَاشِنَه تَاجْ — دَخِ اُولْبَا فَلَكُكْ مَاهُ وَمِهْرِنَه مُحْتَاجْ
قَشُوكْ سُودِ كُوكُلِ اِشْبُو قَابَ قَوْسَيْنِ — مَكَرْ صِحْكْ اُولَه اِرْمَاكَه لَيْلَةُ الْمِعْرَاجْ
عَجَبْمِي دُوكِدِيمْ خُونَابْ كُوزْلَرِمْ كِه اُولْدِي — كُوزُكْ خَذَنْكَنَه بُويَشْلُو بُورَكْمْ اُومَاجْ
لَبُكْ كَرَكْ كِه اُولَا دَرْدُمَه اَمْ كِه دَاخِ دَوَا — اَكَرْچِه آبِ حَيَاتِيسَه اُولَنْ اَكَه عِلَاجْ
صِحْكْ هَوَاسِ صَلَرْ كُوكُلَمَه بَنُمْ حَيْرَتْ — كُزُكْ بَلَاسِ اِدَرْ عَقْلِي بَنُمْ تَارَاجْ
نَه قُورْخُودُرْ كِه وِيرْ كُوكُلَمَه بَنُمْ غَمْزَكْ — خَرَابْ يِرْدَنْ اَكَا بِي كِمْسَنَه بَاجْ وَخَرَاجْ
جِهَانِ اُودِه يَخْرِدِي يِرَاكُمْكْ سُوزِي — اَكَرْ كُونُمْ يِشْ دَرْيَا بُكْ اُورْمَسَا اَمْوَاجْ
چُوفِكْرِ يَخْرَنَه طَالِدِي لَبُكْ خَيَالِنَدَه — نَه دُرْلُو كُوهَرْ اِدَرْ اَحْمَدِي كَرْ اِسْتِخْرَاجْ
مُقَابِلَمْ دِيَنَه سُرْدِه اَكَه عَقْلْ آيِدُرْ — بَرَابَرْ اُولَيَه عَذْبُ فُرَاتَه مِلْحْ وَاجَاجْ

## وَلَه اِيضًا نَوَّرَ اللهُ مَرْقَدَه

لَبُكْ چُوقِبْلَهْ جَانْ دُرْ بَكَا نَه كَعْبَه وَ حَجّْ — صَفَايَه اِرْمَكَه عِشْقُكْ يُولِيدُرْ مَنْهَجْ
صِحْكْ كَمَنْدِنَه دُوشْدِي كُوكُلْ بُوسَوَادَنْ — كِه طُولُو يِجِلَه چِينِ دُرْنِجَه بُولَا مَخْرَجْ
قَتْلُكْ كَمَانِ چُوغَمْزَكْ اُوخِينَه وِيرَ كُتَادْ — نَه جَانْ اُولَا كِه بَلَادَنْ بَلَا اُورَادَه فَرَجْ
يُزُوكَه بَدْرِدِينْ كِيشْ وَ قَتْلُوكَه هِلَالْ — مُحَالْ اُولْدِي حَبَابِي وَ دُوشْدِي فِكْرَتِ لَجّْ
جِهَانَدَه كُونْ بِكِي اُوشْ رُوشَنْ اُولَدِكْمْ يُوزُكْ — كَمَالِ صُنْعِنَه دُرْ خَالِقُكْ بِهِينْ حُجَجْ
بَكَا دِينْ كِشْكَرْ عِشْقِ بَادَه تُرَلَاتْ — مَكَرْ كِه بِلْدِي يُوخْدُرْ كِشِيَه دِينَه حَرَجْ
چُونْ اَحْمَدِي سَبَقْ اِيلَدِي قَامُودَنْ سُورَه — نَجَا اِرَمْ دِرَاكَاهَرْ بِرَابْتَرْ وَ اَعْرَجْ

## وَلَه اِيضًا طَابَ ثَرَاه

هِجْرَانْ كِيلَه آتَشِي اُولْدِي بُوكُونْ مِزَاجْ — لُطْفِيلَه وَصْلُكْ اِيدَه بُودَرْدَه مُكَرَّ عِلَاجْ
جَانِيلَه تَنْدَه مُمْتَزِجْ اُولْدِي مَحَبَّتُكْ — شُولْ رَسْمَه كِمْ اِدَه شَكَرْ وَشِيرْ اِمْتِزَاجْ
رُوشَنْ كُوزْ اُولْ كِه اُولَا اَكَه بُولْكْ نُورِي جِلَا — دُولَتْلُو بَاشْ كِه اِدَه آيَغُكْ طُبُرْغِينِ تَاجْ
نَسْخِ اِيدِي حُسْنُكْ آيَتِ يُوسُفْ جَمَالِنِي — رُوشَنْ دُرُرْ كُنُشْ كُودِ نِجَكْ نُولُرْ سِرَاجْ
ظُلْمِيلَه دَاخِ نَيْلِيَه كُوكُلُومَه كُوزْ لَرُكْ — كِمْ دُرْ كِه اَلَّدِي يَه اَلَه وِيرَانَه دَنْ خَرَاجْ
كِنْدِي يُولَكْدَه عَقْلْ وَ كُوكُلْ قَالَدِي بِرْ نَفَسْ — بِسْمِ اللهِ اَكَه دَاخِ اَكَرْ وَارْسَه اِحْتِيَاجْ
قُومْ يَمَادِ اَحْمَدِي بِكِ بِزْ مُرْغِ خُوشْ نُوَا — تَرْكِيبْ اُولَا لِي بُوقَفَسِ آبَنُوسْ وَ عَاجْ

## وَلَه اِيضًا نَوَّرَ اللهُ مَرْقَدَه

دِيرِدُمْ كِمْ قَنْقِي يَاشَا اُولَه حَجّْ — اِيشْكُكْ دِيدِي اِلَى هَذَا النَّهَجْ

وصلكا نه وقت ايدم ديدم كزوك — دبدكه الصبر مفتاح الفرج
قاشكا ابكنمك اشتادي هلاك — عقل ديدي زي خيال وفكر كج
آيغك طيراغنه ايرمز ديو — قلع ادر كونش دقايقله درج
كونكه ايكندسه نركس نولا — عفوات ليس على الاعمى حرج
كوزلرك دور قمر بينم دمش — غمزك اولمش اوش آكا اقوى الحجج
احمدي بيكي اشيكوكي سنك — بولنه نه كعبه كاركدرنه حج

## ولسه ايضا طاب ثراه في القافية الخاء

اي كه اولدي ساكه انس وجن مادح — سكا دور سزا الحق مدايح
قموا شلار آلطافك مبادي — قموسرلار اوصافك فوايح
دلك جان سرن اشه فاش نولا — كه كوكلك درسنك غيبه مفاتح
اكر جودكله وزن اولسه يوكوك — سنك جودك اولا ميزانده راجح
سنك قولكده درجمله منافع — سنك فعلكده درقاموم مصالح
نكم سندن دبلورسه محاسن — نكم خصمكدن ايديلر مقابح
نرايه عدلكك آوازايرسه — ادامز جفا يهوديه جوارح

43

قول اولدي خلقكا جانيله عنبر — اولا ايي سيرتوكك مشك فايح
آياغك توزنه وبرن كشي جان — نجارت ايمش اولر ليسك رابح
سنك ذكركله خرمدر خواطر — سنك شكركله روشندر لوايح
اشيكوكه سورز هرصبح يوزن — آنكجون درصبا مشكين روايح
قليجكدن تجب قورتلديه خصم — قليجكدن سنك اندن نه قادح
قجن قوين بخكدن قندن وارسه — بولينر آنده آكا چوخ مذابح
دخي بدستر بلايه سخلشدر — جهان درآنده چوخ اولر جوايح
سكوكك آدآكله فلكده — دشمن اوزيكدن رنجين رابح
اكر سلطانه عصيان ايتسه دشمن — نولا دشمن ايشي اولر قباييح
آنكجون بزيمامز ساكه مدحت — كه وصفوكه ايرامز مليح مادح
نه حاجتدركما لوكه سنك مدح — كنش نورن نه آرتورا مسامدح
نحاسندن سنك ذاتكدر آرتوخ — ندن كه اولا بنم فكرومه سابح
طولو دورر سنك اخلاصكيله — دل وجانيله اعضاو جوارح
دايامز وصفكك برنقطه سيني — آبي يك بيل ادرسه شرح شارح
اميرسلمان ديو آكله دلده — اولر خوش دل فلكلرده لوايح
دلر سك بيوه مدح احمديه — آن ات كه ايدر آنجلار نوايح

ولسه ايضا طاب ثراه

آلومه صون قدحي كم علي الصباح صبوح | مفرح دل غمكين دور مروح روح
چنانده خورله نوش آيلمك شراب طهور | واريسه يارله اچمك دور چمنده صبوح
نصيحت ايشدبن دنت كه آيلدك توبه | بهاره باده و يارا ولمي بوتوبه نصوح
صبوح ات نوله بر صبح اتمسك تسبيح | چوبي نيازدر زكاياتمدن سبوح
درش كه ميكده دن كيره الكه مفتاح | كه ميكده قپوسي اولد فتح باب فتوح
برايك جامله تركين يكي كناده دل الدل | اچوك لاله صفت اتمه ذكرله مجروح
مذمت استمزيسك بوعمر خوش دوتكم | عزيز خور دوتن هركز اوليا ممدوح
چولطف وار خوش اول اي احمدي كه طوفاندن | قيو نوح آله كه ملاح در سفينه نوح

## وله ايضا نور الله مرقده

افقده مشك دم اولدي كرو نسيم صباح | كتور اي ساقي كل روي لاله كون اقداح
اكر صباح نجاح استمسك صبوح اچ كم | بوغصه ظلمتنه ضوء باده در مصباح
عتيق راح بويا قوت لب اندن اچ | كه قوت بدن قوت جان اوله سكه راح
يا حرام دردواي حلال زاده مي اچ | كه عقل اولتنه خور صراحي اولد صباح
عروس باده سن باكه ذكه لايق در | كه ايده ابن كرام انبة الكرومه نكاح
انكلمون اولد صحك عقده سنده جانلر اسير | كه درد يوزلي خالق مروح الارواح
جمالك آيتني مشكل ايدي عقد زلف | يوزك چوقبله جان در قشك خمي محراب
يوزك چوقبله جان در قشك خمي محراب | صلوة قبليه ايده كمه كركسه فلاح

وصال صبحيون زلفك و يوزك صفتين | دلنده احمدي اوش ورد ايتدي شام و صباح

## وله ايضا طاب الله ثراه

بكا عشقكده نشون بندمناصح | نه آصي عاشق اولانه نصايح
بكا اوكت ودن كورسه يوزيكي | اولا كون بيك عذرم آكه واضح
صحوكه سوزه قدر اولدي نازل | يوزكدن آيت نور اولدي لايح
آياغك توزنك بر ذره سيمون | بهابك جان ودن كيش اوله رايح
صحك سودا سنه كتسه دل و دين | نه جان عقله چون عشق اوله راجح
بو دوردر مصلحت عاشق اولانه | كه ايده جانه دكن ترك مصالح
صحك وصفن دريكن احمد ينك | نفس آغزنده اولن عنبر روايح

## وله ايضا نور الله مرقده

چوبكم مؤذن آيده كه حي على الفلاح | سازصبوح ات كه ارشدي دم صباح
خوش در صباح وشام نماز اول نماز كم | آنده سنك ادك اوله تكبير وافتتاح
بويه صراحي قوشنه كم دوكه ساغرم | خون كبوتري چوخروس آيلدي صياح
يا اخمانك اهل صلاح اوردلر آدين | دينده مكري اخمسك اولد همين صلاح
صوفي صنور كه تصفيه نفس اتمدين | بر باده اخمسا كله بولا سدر فلاح
سن يولكي كورنت دل اوزتما كمسنيه | دين بر درد همين نوله چوغيسه اصطلاح
قنغي حلال زاده ديه اشبو سوزكم | باده حرام اوله و نقد و ريا مباح

قومه جناح دیبویی وجام احمدی | دیلارسك نجاحه ارشمکلکه جناح

## وله ایضا طاب الله ثراه

حق دوزدب درد یوزکی گلشن فرح | پس سین کورنه نجمی ایرشه ترح
عشقکله والهٔ اولدغمی عیب ایدنه | کوسدی یوزکه کم اوله عدیم بخش وضح
یوزوکه زهر دیدلرو آی وکون ولی | ماهیتین کمسه بوگا مزبور درد اصح
غمزکه خدنکی چونك قشلدن بوگا کشاد | پیکان بغری بخش ایدر شرح شرح
زلفك صفات قلدی پریشان بنی ولی | وصفیدن کوزکك نه کی یخ اندم اولدی صح
عشقك شراب بین بکون مست اتمدی | وقت الست بالکه صوندیلمشدی بوقدح
ایدر سنك یوزك صفتین روشن احمدی | لابد درد کوکللرن زنگین سوزی فرح

## وله ایضا طاب الله ثراه

حق نورین ایدر یوز نظر اهلنه توضیح | جان سرین ایدر دوغمی عاشقلرن تلویح
وصلی هوسی درکه کوکللار ایدر شاد | زلفی غمی درکه ویرر جانلرن ترویح
سرومی دیلارمکه نهان قاله ولیکن | بوکوز لرمك فان بشی ایدر ان تصریح
زهر اولدی سراپرده که خوش پرده سراکور | سینك یوزکی آیلدی آی وکونه ترجیح
آنك حقیجون که یوزکوك برتدی | یبر اهلیجون درزدی بوکوکلرده مصابیح
خفلی درد آنك قموسی خلقه تکهبان | علمی درد آنك قموسی غیبه مفاتیح
کم احمدی ان تارکه اندی واید سر | ذکروکله تکروك دل وجانه تسبیح



## وله ایضا طاب الله ثراه

یوزکده کورنر انوار فالق الاصباح | لبکده بولنر آثار خالق الارواح
یوزوکه جان متحیر صیوکه عقل اسیر | یدر عزیزلرن کور غمی صباح ورواح
لطیفه کوزکه کاکوله شفا یچون لعلك | اشارتیله نه فانوسلر آیلدی ابصاح
بوجاندغی مرضه دوا غلدن آیرو درا | وکر خود آب حیاتیسه ایدمز اصلاح
درد اورو جوش وخروشی اونمقا سازات | صبوحه چونك صباح آیلدی خروس صباح
بی اچمه درسه سکا صوفی زی دیانت کم | می ونی اوله حرام وریاو زرق مباح
فما غل احمدی الدن ایاغی لاله صفت | که روح روح درو روح دل بوساغر راح

## وله ایضا طاب الله مرقده

وقت صباح درکوزای ساقی صبوح | آنی که فوت روح درو فوت فتوح
شه حاضر وحریف ومی وموسم بهار | درتعل که توبه اندك اولای عجب نصوح
ای شمع جمع صون برو اول جام کم مدام | روشن درز صفاسیله آنك چراغ روح
عشقکله شرحه شرحه جکردنه کوندم | یوزم صحیفه سندن یزد قافله شروح
یان اولدیرا کسه غمزك بودل سیاه | غره درز ضمیرنه دشمزکه لجروح
طوفان غصه درطولو عالم ولی انکا | ساغر سفینه باذه درز بادبان نوح
صون جام کم سعادت انلدرکه هم صباح | نوش ایدر احمدی بی خوش باذه صبوح

## وله ایضا طاب الله ثراه

## وله ايضا طاب ثراه في قافية الخاء

آمدن بوكه دشمم اول يازدن ارخ — يامدم فراق اودنه دلدازدن ارخ
دزلركه صبر ايله فراقيمه سن انوك — بلبل نجا قرار ادهٔ كلزازدن ارخ
ختم كوركه يازدن ايدر بني جدا — جهد ايتدكجه كم اولم اغيازدن ارخ
حالك ندر ديدك نه صورديسن سن آنكم — بيمار اوله دوشه بيمآردن ارخ
صالدي بلايه كوكلم غمزك عجب بوكم — اولامز اول هنوز بو دلدآردن ارخ
سلسوز نه دنيي باكه كه خود جنت نعيم — دوزخ در آنكه كم اوله ديداردن ارخ
مردهٔ هزار باز اليك كير ديرلور — پيكان احمدي دوشلي يازدن ارخ

## وله ايضا طاب ثراه من قصيدة

زي زلف مشك بوي و زهي سيمكون زنخ — كم سنبليله آخ كله اورز بولن زنخ
عكسي بزوكك ايدي بري كلشن بهشت — روشن بودر كه نور الهي ندر اول يكخ
كه دود غوله فتنه ديدركي نبات — شيرين بودر كه كوثر طعن اورز اول دوزخ
عشقوكله زواله بجه دوشدكون كودر — شوقوكله تماقه بجه ارذ آيه بخ
كيجم يكي كنوم بنم قاره آيلدي — يابي قاره باكه اول قشله اول كوزوقرخ

## وله ايضا طاب ثراه

قانه بوبندي لاله و اوردي اجينه داغ — سندن بنم ريك اولدخ دوشدي متكرايخ
دزلر ذكر دشك صفتنده اوش احمدي — اي لعل لب بوكوهره دتمق كرك قولخ

## وله ايضا طاب ثراه

كل كل كه سندن ايرو بوعيشك صفاسي يوخ — خوش كورلمز بوعمري كه دهرك وفاسي يوخ
بزدم بوعمر دادن ذوقيله ويرلمز — الدن كلور كن كه جهانك بقاسي يوخ
بكزر كدر هزار ريا امل صوفدن — بزصاف عشق آري كم ايشده رياسي يوخ
اول يار وصلني قيلرم دايمه هوس — دنيده كوركلمك دنيي ايرق هواسي يوخ
صبر ايله عشق دردنه چاره دلارسك — كه اول دردده چاره صبر در ايرق دواسي يوخ
عشقك بولندم منزله يخاسي ايرسر — اول كم بلاده محنته صبرو رضاسي يوخ
هركم بويوله وارلغني ترك ايليه — بزعمر جاودان بوله كه آنك فناسي يوخ
معشوقه وصلني دلين جوره صبر ايده — دنيده راحت اولمز كه آنك عناسي يوخ
چوخ خسته دل اسير وار اول جاذوكوزلرك — الا كه احمدي يك بزمبتلاسي يوخ

## وله ايضا طاب ثراه

ياذ ايتمه مشك وعنبري بوزلف وخاله بخ — نيدسين آيله كن كل بوجماله بخ
قاشك كمانيه دلكش كه اويكنه هلال — سن بوعجب كمانله بوكز خياله بخ
كل يا لعوك كوزبنك دشدي حيرته — بنده يكي اكا دخ ايرن زواله بخ
جان چوخ دوا غليله سؤال ايدوجواب — سن اول جواب قودو بوشيرين سؤاله بخ

ثمینه بوذکان که کنتی اندن الذی نوذ | برهانه بیك بنجه بیتراوده لا له . نخ
دردوم یلمیز کتبی صانوزکه بر نفس | جان سندن ایرودیرله کل بوبخاله نخ
سوزین احمدینك اکر ایشده کمال | لله دن دیه سن بوکماله نخ

## ولده ایضا طاب الله ثراه فی قافیة الدال

ارته کیجه دون بوچرخ کبود | بونجه شمع وچراغ وشعله ودود
بوبروج و دقایق و درجات | بومدار نحوس وسیر سعود
یدی نجم ایکی کون والتی جهت | درد انه طوقوز آنه اوچ مولود
عقل و نفسیله علت و معلول | عرض وجوهر و رسوم وحدود
جبروتیله ملك وهم ملکوت | خلق وهم امر و شاهد ومشهود
مبدئی قاموسینك اول بردر | که اندن الذی وجود هر موجود
شیله کیم واحد اولدی اصل عدد | واحد اولمزسه اولز عدد مفقود
نه بقا وارسه حقدن اولدی عیان | نه عدد وارسه بردن الذی وجود
قاموندن بی نیاز اول معبود | نه فنای ملکدن آکه زیان
نه بقای ستاره دن آکه سود

هرکز ابرخی اولمز اصل احد | کرکدرسه قموعددن بود
عدده احتیاج یوخ احدك | که عدد اندن اولدی ومعدود
ظاهر و باطن اول و آخر | اول درهر وجوده فایض جود
چونك واحد در اصل پس کثرت | واحدك وارلغیله اولدی شهود
قاموندن کلور و آکه کدر | بحردن دور و بحر وارر رود
میل آکا در اکرچه روحه بکون | بوهیولی و صورت اولدی قیود
چوکده قید روشن اوله بوکم | کل شیء لاصله سیعود
بوفنا دیرنه کوکل ویرمه | که سکا منزل اوله دار خلود
قله بیرك مدارجنده هبوط | که ادریس کوك معارجینه صعود
کلشن قدسه ات هوس اولمه | بوزمین کلخنده دود اندود
نقض ایمه الست عهدین کم | شرط ایمان درد وفایی عقود
حقه اولا مرید هرکه دلر | که مراد اندن اولیا مردود
احمدینك کلامی دیکله | که ایده حق مقامکی بخشود
بونه مشکین نفس اولز که آنك | غیرتندن اودا یخیلز عود
قلمن بلبل اشبو رسمه نوا | ایده من طوبی ایشبوستان سرود

ولده ایضا طاب الله ثراه فصیدان

فکر ایله مبدئك نزدن بیرن درمعاد | هم کلمکدن ایشبو مقامه ندر مراد

مبدأ قومخلايقه حقدر علي اليقين — پس اول اولركو فميا مرجع ومعاد

كلدك سعادت ابدي كسب ايمكه — ساكه كرك رياضت وطاعتده اعتياد

هر نسنه دن كه ايمه دلد ايتمك امتناع — هر نسنه كه ايت دديلر ايتمك انقياد

وهم خيال آكله اول ايك ديو دد — كم عقلو كيله ديمكي ايدر لر اصطياد

لاحوله فيلجيله اول ايكي بي قهر ايت — تا نفسكه ملك صفتي اوله مستفاد

اولمايه روح راسنه بوجيم جسم قيد — ضاد اولمز يسك اول حقه وطاعتينه صاد

ودكل زكات كه اولدد اسلامه قنطره — فلغل نماز كه اولدد اول دينكا عماد

صبر ايله كم صفاء رمضان دد سكا صيام — جهد ايله كم بقاء ابد دد سكا جهاد

فلغل نماز صدق نيازو خشوعله — حق دي و غير بنركه قل جاندن اجتهاد

ديمك كه جمع جمعه ايراد بر نمازله — حق آدن آكجق قومه كوكلدن داخ آد

سايرلر اولدرسك قمو اعصاك صايرات — هر شغلدن كه صوكه آدن ايرر فساد

كوزي يوزنظردن و ديلوك كذبدن — كولوك غيبتن كه بودوردن رشاد

انمه عرض عزادجك مال و آدكم — خالص دلر عبادت اول خالق العباد

ولا كعبيه في ليك زيارت ادا ركن — قصدات كه قبله كه جان دردر فواد

حقيقون ايله طاعت انمه ثوابجون — كوديلسك كه ازميه بازارنكا كساد

چون حق ديدك قوجتي كم حظ نفسدن — حقيله حظ نفس كزمك ندر تضاد

همت قصوردر دلمك حويله قصور — اول كم بعيد اولا آله نه ليلي وسعاد



اخلاص پشه قل قوريا بي كه شرك در — كردين حقدن اتميم درسك انفراد

آبي دين كشي بنجه اده كوتنه انفات — يا ربي دين بنجاس اده غفرله وداد

كسترديي راست حق يولني خلقه احمدي — يولبول دوته كمده كه ولد حسن اعتقاد

بي آب وزاد كرميه عاقل اولن يوله — يول وار ديسك اوش سكه كسترديم آب وزاد

## وله ايضا في مدح امير سلطان حيدر اوغلو مرقده

كر كريدي اشبو بخت وتخت سلطان بوسعيد — ديميديي بوخدر بوملكه امكان سزيد

اشبو بخت وتختك اتبي اولدركه اولدي اولسر — سيرلر آكا مطيع وشامللر آكا عبيد

بي بكي بغلا بنا نك منطقه اخلاصله — خدمتنده پشخدم اولدرز چرخ عبيد

وعدنه هر نسنه كه ايدن آنك بوخدر خلاف — لبك عفوي چوخدر آنك بنجه كم ايدن وعيد

اوله شيطان مريد اول كم ارادت كاتوريب — صدق واخلاصيله اولمايه بوسلطانه مريد

بازكبكه دوست انسه عدل اولمايه بديع — كوركي بيشه يا رقلسه لطف اولمايه بعيد

دشمني نخاك داجي اولريه في المثل — خار اولبين بوبنه چنبر صلا حبل الوريد

كيجه كه آنكله لجا نه كيجه در قدر وبرات — كون كه آنكله دعا نه كون در نوروز وعيد

قيلج آنك شرك جزكن يريوزندن بويسر — پس آنك شانيه انمشدر وانزلنا الحديد

بولجاكم هر كيشي بر حاجت ايدر دي طلب — بن سجي استردم كه سنسين سن بكا حاجت بعيد

حاكم ساكه نوله عزت بولرسم كم ادريم — تاج سردر اولدي عمون جلد قرآن مجيد

پرده كوكده شمدي بودوردر داكم جاودان — بابي اولسون ميرسليمان بن سلطان بايزيد

دیبیدی احمدینك سوزی دور طغرخ | قامو سوزدن مدحکی اندن اشتید لبید

## ولسه ایضا طاب ثراه

سحرکه بلبل ایدر ساز عود | بخر بحسر لعلدن لاله عود
زمرد طلندن صبا نك ایله | دن کوهر لعل تردن عقود
می ایجه نحوس فلك رغمنه | کشی که اوله آنکا مساعد سعود
نه روح ونه ریحاندن دور قیل نظر | می ایچنلر اذهم علیها قعود
بند یفوح ورایح یرنخ | وساقی ملیح ونای وعود
وجود وکه جود ایله خوشلیغ کم | بکون ساکه مهمان درر بوود جود
کنه دیبو نوش ایتمسك باده بی | ندر پس دیدوکك غفور ودود
چو باغ شلدی میرسلمانه حق | سلیمان یکی ملك ادب لطف جود
شهی که سلاطین همه بنده وار | نهاذند بر آستانش خدود
مورد اولن رود قان رنکله | قلیجی نراده که ایده ورود
انك امرینه هرکه اولمز مطیع | کوز آبی کم کوزدی عاد و ثمود
انکا عب اداریسه دشمن نه باك | نبی یه جحود ایسه نه غم جهود
رکا فرض در احمدی کز مدام | دعا بویله اداسن قلیبن بجود
آدام الله له عیشه | ولا نالهٔ منه مناه للحسود

## ولسه ایضا تور الله مرقده



الومه برقدح صوفرسه دلشاد | کن باشدن خمارم اوله دلشاد
یخوخ کوکلك بیلخ ایدریسك | اورالم عیشه کیرو تازه بنیاد
نشه یزدم اوله لم ینی بی وینی | بلورکن عمرکه اولن بی یکی باد
کجالر اتمشوز سبوحه تسبیح | صبوحه ویرلم بزصبحدم داد
قو اوردادی که رحمت پرده سندن | اکلدو در اثر ایدن نه آوراد
ارم کلزاری یاد ایتمه که اولدی | جمالکله جهان اوش جنت آباد
نه جان قودی نه عقل ونه دل ودین | کزوك افسون زی جادوی استاد
بزدکی آینه ده کر مکجون | آریدی عشقکك اودنده پولاد
کوزندن دجله آخدی احمدینك | یخالی کوکلی بغدادین دلشاد

## ولسه ایضا طاب ثراه

فرقوکك خرقه ندن یاخلوز جانم مدد | حسرتوکك یخنندن قورزاوش قانم مدد
سندن ایرخ دردله درمانده اولدیجان ویرك | مرحمت وقیدزای هردرده درمانم مدد
تمع یلکی اودایچنده دودغوکك یادله | اولدم تشنه جکرای آب حیوانم مدد
چون صبا کل یوزکه ریحان صچولی طاغدی | عقلمی حیران ادرای کفر ایمانم مدد
فتنه دور قمرزدر غمزك آنك ظلمله | غارت ایدی وارلغمز ای عدل سلطانم مدد
سدیخدی یخدیاجوج ای سکندر الغیاث | دیو تاراج ایدی ای قلیم سلیمانم مدد
آهنی موم ایدر نم ایده دی کوکلکی | احمدی یخاکه آه ایدب دیدی جانم مدد

وله ایضا طاب الله ثراه

بوئه چین در زلفك اوجنده بوئه خورد زنه بند — کیرانی کورن آزر بولدن اشتمز هیچ پند
بوئه چکدی بوئه کوزدی بوئه یوزدی بوئه لب — بیر سنبل بیر نرکس بیر کل دی بیر قند
غمزه بیدی اول یه خنجری یه خود تیر خدنك — صاچمی اول یا دیغ داودی یا عنبر کمند
کل یوکلدن عمری بیلا ویردی زی عمر عزیز — سرو آزاد اولدی قول بویوکله زی بخت بلند
قنقی جان در که اولمشدی فرقنکدن خسته دل — نه کوکلدر کیم دکلدر خسته دکدن درد مند
کلمسون دوران عالمده کما لوکه زوال — ایرمسون کردون کردانده جمالوکه کزند
یا یدی حسنك وصف آدین احمد ینك عالمه — کرچه بوندم انکا صحتك سوداسی اولدی پای بند

وله ایضا نور الله مرقده

چیم زلفوکله کوزکدن جانه صاد — ای الف قدکا فی ها یا عین صاد
آفرینله ساکه جانکر در مراد — که آفرینشدن قصوسنسن مراد
یوزکه یاوز کوز ارماسون دیو — جان ودل اخلاصله اوخر ارینکاد
جلوه اتسه نوبهاری حسنکك — جان بولا بیردم نه وارسه تاجماد
کوزده زلفوکك خیالی وار همین — داغ نسنه بیر داکل بو سواد
جان فدای اندم بلوکا کرچه کم — بو متاع آنده دوشبدور کساد
احمد ینك رشد اسدلر عجب — بولنوزی عشق یولنده رشاد

وله ایضا طاب الله ثراه

بزکده روشن اولدی سر توحید — وجودمزه بد اندم آکه تجرید
خیال خط و زلفکدر کوزمده — بوسودادن ادارم سوز تسوید
جمالك وصفینی دیلارم ایدم — زی سوزم که آن ایده کبش تجوید
الف بویك قشیکك ایکی نونی — کوکلده عشقکی آبلادی تاکید
دل وجان وردم و ایمان یلوکه — دخی باری نجاسی اوله تفرید
بوکك سرینی کیم بیله اول کم — الندن در قمو غیبه مقالید
بوکی قل هو الله بیلك آزبر — ادارم دایم اخلاصیله تردید
جمالك وصفنه یوخدر نهایت — نجه ایده احمدی پس آن تعدید

وله ایضا طاب الله ثراه

شاد اولای باکی کل قامتی شمشاد شاد — دادات خلقه که ورمز کدیش بی داد داد
عمر باغ باده کل رنکله آباد قل — کیم کلستانی قلدی ورد بهشت آباد باد
ایمن اوتر باغ اچنده ناله قمری ایشت — محنت دور قمر دن اتمکل فریاد یاد
نوع نوع آجلدی کلر نقل دولب رنك رنك — باده نوش ات باده ورمه عمر هرچه باد باد
فتنه اولمش کوزلکه نرکس زهی صاحب نظر — بنده اولمش سرو بویوکه زهی آزاد زاد
اتمسون سندن بزی بودهر بکردار دوز — قلسون بزدن نی بوچرخ بی بنیاد یاد
احمد ینك قانی ایچر دمبدم ظالم کوزك — ظلمی الندن انك ای شاه عادل داد داد

وله ایضا طاب الله ثراه

عنبر صحك كرهلرنه آل ارالي باد — مشكي خطايله دخ اتمادكمسه ياد
بلبل كلي بكا غمكه بكزيد صبحدم — كل نجه خار اجندن آچيليبن اولدي شاد
لعلك اميد اولمسه زخمينه غمزه كوزك — قلمايه داخ كمسناده بودوزاد
جانلر الور كوزك صحك ايمانه قصد ادر — نه ظالم اولكه آندن بورسمه اولا نهاد
نه عقده در كمند صحوكك عجب كه آنك — بند ينه طولشن بولمز تا ابد كشاد
هركم كمر قوشمدي زلفك هواسنه — عمر بن واي واي يله نيك اتدي باد
وصفنده كوزكك نجه سحر اتدي احمدي — بر عشوه سينه بكدن آنك ويرماد داد

ولده ايضا طاب الله ثراه

صحك قدر ويوزك نوروز وهم عيد — لبوكه جان دسم كم ايده تبعيد
نه جان قودك نه عقل ونه دل ودين — كوزك باري نه ايدر باكه توعيد
قشك تونين يوزك مصحفينه — بنم عشقم حروفي اتدي تشديد
صحك تسخين تحريز ايله دزسين — اوزخ سودايي كمدر كه ايده تسويد
آزلده وزدلر عشقوك باكه — پس اولميسر بكا اول حال تأييد
بنم عشقومو سينك جفاكي — نه عقل اولا كه ايده بيله تعديد
نجاكم روزكار آسكير اولرسه — ادرسن احمدي عشقوك تجديد

ولده ايضا طاب الله ثراه

فصل خزان ارشدي كل اي يار سروقد — كم وصلك ايده بزن كرو نوبهار رد



صولمه نولا بنفشه يله لاله چون مدام — تازه درر بوسنبل وكل بيك زلف وخد
لاله يوزك كلينه نظر اتدي صبحدم — قاران يخد بوركن اولدم آنك حسد
زلفك كمند جانلر مشكل بلا درر — نه حيله ايده عقل كه حل اوله بو عقد
غمزك قتوم اچمكه نه كوز قرا ادر — آخر جفايه داخ كركدر كه اوله حد
كوكلم آنلره عشقكله اولد آشنا — حاشا كه جور له آن ترك ايده تا ابد
جان ويرسرد دردله هجركده احمدي — كر وصلوكك اميد آكا ارمسا مدد

ولده ايضا نور الله مرقده

كوكل كه ايده لمعاني زلفك خسي بند — چون اكي ايسبدر آكا بند
صحوكدن كمسنه جان قور ترامز — كه دربند بلادورر بودر بند
سني بولانه نه دنيي نه عقبي — سني سوانه نه خويش ونه پيوند
كوزك جانوم آلغ استرمش — زانسانيت ايدرسه اول هنرمند
فراقكده بكا اولن بلايه — دنيا مايه آريه كوه الوند
بكا مهرك يكي قهرك درر خوش — قول اولدركم اولا هرايشه خرسند
آكر بك جانو اولب اسديسك — ودم بالله دمايم چون وياچند
بوكده قولن اول خال مشكين — اوينيدي حديث طولي وقند
زي قول درآحمدي كم كردنا كاه — آلينه زسنك يكي خداوند

مُرغ سحرخوان نواخت زمزمه عود | لاله زياقوت ساخت بحمرهٔ عود
مُصحف آجدم نه كلدي سورهٔ رحمان | بلدن بخدم نه طوغدِ طالع مسعود
جان وكُلدن بن اول نيكلو سولوقر | آنكه مقابل جهانه كلمد موجود
ايرمدي وصل دولتينه سليمان | اورمدي برزين صبحي بلك داود
نوح بكي كوزلرم نجا دوكه طوفان | بنجه يتنه يوركمده آتش نمرود
يان ايريشن كيشي بودنيي بيدر | ياري بلانه دنيي جهاندن نه مقصود
يار دردنه دنيدن مرادي قمونك | يان مريد اولمين كيشي اوله مردود
يار فتنه آيازتك اولسن خاص | عاقبتك احمدي اولرسه محمود

ولسه ايضا طاب ثراه

مكر زلفوكه ايردي صبحدم باد | كه قلدي يوزيني رحمت آباد
لبوكه غنچهٔ بكزر ديلر | آنكچون بيله كل خندان دررشاد
يوزك اودندن آينه آرتمز | عجبي سخت رو اولديسه پولاد
لبك شوقينه نه غم جان وردسم | نولا شيرين بولمدن السه فرهاد
دلر نه جان قيا ونه دل ودين | كوزك بوفتنيه كم اوردي بنياد
يولكده چونك عمرم بيله واردي | نه آتي ايتكم ني بيك فرياد
كوزك وصفنده اشيدن احمد ينك | سوزين دركم زهي جاذوي استاد

ولسه ايضا نور الله مرقده



نه ديم بو وجوده كيم وجود | اولدي عالمده ماهو المقصود
صبحي قدرو قيمتي در اول خراب | كه ايدر عقل وروح آنكه سجود
آغزي ماهيتين دلر بيله جان | جوهر فرده هيچ وارمر وجود
بوزلكك شوق تنده تابش شمع | صبحوكوك عشق جانده سوزش عود
جورك آر توخر يابنم دردم | نه بلنسون حساب نامعدود
عشقك چنك جانه زخمه اورر | نوله اندمسه ناله شيله كه عود
لبلكك لعلين احمدي آكلي | سوزلري اولديكوهري منضود

ولسه ايضا طاب ثراه

نه يار تمشدر سينيي خداوند | كه ساكا كسمه بولنماد مانند
لبوكي قنده بولب فوندي خالك | كركلو اولدي مكر بوطوطيه قند
صبحك نه عقل قودي نه دل ودين | دنيي نيده بكا بو پر بلا بند
كوزك جانمي دلر آكه فدي اولش | كركك عاشق اولن هرجون خرسند
طريق اول بوله يارك وصلينه | كه ايدن ماسوي دن قطع پيوند
قوواعظ پندني نيدر ايتمز | كه ايدن هرنفسده سالهٔ يك پند
رياي قوحقي بولمز دلرسك | رياده ورد حفك بولنده پابند
مي صافي كدورتدن آريدب | صفاويرر اكا كه اوله خردمند
مي وصلهٔ احمدي سوزينه كوش اول | صفاسوز صوفي قوا وخسون زند

تذکرات ریایی زهدی بیک | قیامت کون یا فضل خداوند

ولہ ایضا نور اللہ مرقدہ

نظر دن منع ایدر بن زاهد | نجایی ایشدیلہ قول حاسد
قشك محرابنی کورن کشینك | کورمی بادینہ هرکز ساجد
کوکل زلفوکہ بغلندی بو مشکل | که یوخ بو عقدہ حلینہ قواعد
قشوکہ یاصمیوکہ مشك دیمك | خیال کردر سودای فاسد
بی بدل کوشرتی نوش قلنیچ | نہ حاجت طرز یك اولمق خشك زاهد
نہ آتی صوفی اولب آوراد اوخیمق | صفادن اولمدخہ نسنہ وارد
آزلہ رحمتی یز مادسہ حق | عبادتدن نہ آمی بولہ عابد
وکر یازدیسہ آزلہ رحمتی اول | کامیدن زیان اولای عابد
لبك دیجین ادیجك آحمدی یاد | ادر لر حور عین سوزن قلایہ

ك و ما ظلمهم ما لن يا

ولہ ایضا عفی اللہ عنہ فی قافیۃ الراء

نہ وفا وار جهانده و نہ قرار | فاتقوا الله یا اولی الابصار
ای وفا اسدین بود بنی دنی | لیس فی الدار غیرکم دیار



غفلتیلہ کچوردك ایامی | وقت اولدی ادرسك استغفار
غافل اولماکہ ساکہ دشمن در | نفس امان جاهدوا الکفار
نفس عقلوکہ اتمکل غالب | قلمہ دیوی فرشتیہ سالار
رنکہ باخین یکت سانمہ | که جهان پر زرر غدار
صور هنکامی ایردی ای خفتہ | وقت دورکہ اولسین بیدار
بو مغیلانہ شیلہ قالدك کم | دوشمز اوکوکہ روضہ کلزار
دوتکہ دوتدك دیارنہ آمی | چون نہ دیار قالرونہ دیار
تن یراکیدر آکہ نہ جبہ | باش یلہ وارر آکہ نہ دستار
نچہ انوار دوندی دونسر | بن وسنسز بوکنبد دوار
نہ کرك باشدہ بنجہ باد غرور | چونك خاك اولسردر آخر کار
طیرغی ذرہ ذرہ استرسك | قاش وکوزدر طلوع خط عذار
نچہ یوسف لرك که حسرتلہ | دکدی قانن بوکرلہ مردم خوار
دهر نوشین روان دن آلدی روان | چرخ دارای ایلدی برباد
شیر مرك آردشیر قلدی زبون | کور بهرام کور اتدی شکار
دهر افسونہ نہ رستم زال | چرخ دستانہ نہ سام سوار
آج کنوکی خزانہ ایلہ نظر | اکہ بخماکہ تاج اولدی بهار
جزمدن نہ چاره وارکہ مدام | بزم استومدن دن بومدار

عَقْلُكْ اَزْدُرْ اِي دُوسْتْ بِلْمَزْسَكْ — كِه اَزْ دُورْدْ سِينِ آزِلَه آزَارْ
صُبْحْ خِيزْ اُولْ كِه سَاكِه ذَوْقْ وِرَه — دَمِ مُسْتَغْفِرِينَ بِالْاَسْحَارْ
صَدَفْ اُولْبْ سَحَابْ فَيْضِنِي اِيچْ — حَيْضِ بِنْتُ الْعِنَبْ نَدُرْ زِنْهَارْ
سَلْسَبِيلِ حَلَالِ اِسْتَرَسَكْ — وَارْ بُوزْهَرْ حَرَامْدَنْ اُولْ بِيزَارْ
كِه اَوَّلْ اِيشِي جُنُونْ وَعَرَبَدْ دُرْ — كِه آخِرْ اِيشِي بَلَاوْ رَنْجْ خُمَارْ
نَه بَغِشْلَرْ كِشِيَه اُولْ اِفْلَاسْ — نَه وِرُرْ آدَمِيَه اُولْ اِدْبَارْ
سَلْسُ الْبَوْلْ اِيدَرُو غَشْيَانْ — خَفَقَانْ اَيْلَرُو صُدَاعْ وَ دَوَارْ
نَفْعِ دُنْيَه بُوُو عُقْبِيَكْ — وَقِنَا رَبَّنَا عَذَابَ النَّارْ
عَقْلْ مِيزَانِنِي قُومَا اَلْدَنْ — كِه اُولْدُرْ اَرْكَانِ عَالَمَه مِعْيَارْ
ظُلْمَه كُوكْلُوكْ اِتْمَكْلْ مَايِلْ — لَيْسَ لِلظَّالِمِينَ مِنْ اَنْصَارْ
عَدْلِ اِيشْ اِتْ كِه عَدْلِلَه بُولَسِبْنْ — دُنْيِي عُقْبِي دَه دَوْلَتْ وَ دِينَارْ
يَوْمَ تَجْزِي كُلُّ نَفْسٍ اَكْلَيْنْ سِرِّينْ — اُولَه بِيزَلْ زَرْدَنْ وَقِيلَه زَارْ
يِي يِدِّ مَالِي كِمْ يِدُرْ رَمْزِ سَكْ — اُولُورْ اُولْ مَالْ عَاقِبَتْ سَكَّه مَارْ
نَظَرْ اِتْمَه كِمْسَنَه عَيْبِنَه كِمْ — قَامُوعَيْبُوكِ اُرْتَه اُولْ سَتَّارْ
عَفْوَاتِ كِمْسَه جُرْمِ اِتْسَه سَكَا — تَاكِه عَفْوِ اِيدَه جُرْمُكِي غَفَّارْ
يُوجِه دُوتْ هِمَّتُوكْ كِمْ قَادِرْ — قَدْرِ هِمَّتْ جَه آرْ تُورُرْ مِقْدَارْ
بُوتَه دِينْدَه خَالِصْ اُولْ كِه يُرْكْ — اُولَه دَارُ السَّلَامْ نِعْمَ الدَّارْ

ذِكْرِنْ اِتْ هَرْ نَفَسْ حَقُّكْ تَسْبِيحْ — شُكْرِنْ اِتْ دَمْبَدَمْ اَنُكْ تَكْرَارْ
پِيشَه اِتْ طَاعَتِينْ بَهَارُو خَزَانْ — عَادَتْ اِتْ قُولْلِغِينِ لَيْلْ وُ نَهَارْ
اَمْرِ بِيلَه يُورْ اَنُوكْ اَنْجُمْ — حُكْمِ بِيلَه دُنْ اَنُوكْ اَدْوَارْ
جُمْلَه ذَرَّاتِ آسْمَانْ وَزَمِينْ — بِرْلِكِينَه اِدَرْ اَنُكْ اِقْرَارْ
اَنُكْ اَوْصَافِنِي كِمْ اِيدَه قِيَاسْ — اَنُكْ اَلْطَافِنِي كِمْ اِيدَه شُمَارْ
اُولْ كَمَرْدَنْ كِه طَاعَتِينَه اَنُكْ — بَغْلَمَابَه يِكْدُرْ زُنَّارْ
اِتْ رَسُولِينِ قِدْوَه كِمْ كِيرْسِنْ — خُلْدِ كُلْزَارِنَه مَعَ الْاَبْرَارْ
كَهْفِ اُمَّتْ خُلَاصَهْ ثَقَلَيْنْ — شَمْسِ مِلَّتْ مُحَمَّدِ مُخْتَارْ
اُولْ كِه دِينِ رَوْضَه سِينِ تَانَه اِدَرْ — مِنْ غَوَادِي سَحَابِهِ الْمِزْرَارْ
بَاغِ دَوْلَتْ اَنُكْلَه دُرْ سَرْسَبْزْ — كِه حَيَاتُ النَّبَاتِ بِالْاَمْطَارْ
زُبَدِهْ جُمْلَه كَايِنَاتْ اُولْدُرْ — كَالْيَوَاقِيتُ مُهْجَةُ الْاَحْجَارْ
دِينِ اَسَاسِينِ اُولْ اِدَرْ مَعْمُورْ — شَرْعِ دَارِينَه اُولْ دُرُرْ مِعْمَارْ
سِيرَتِي دُرْ مَكَارِمُ الْاَخْلَاقْ — صُورَتِي دُرْ مَشَارِقُ الْاَنْوَارْ
قَبُولَكَا كُلْمِشَمْ شَفَاعَتْ اُومَا — يَا شَفِيعَ الذُّنُوبِ وَالْاَوْزَارْ
تِلْ دَوَاسِي يِلَه شَفَاعَتْكُوكْ — اُشْبُو بِيمَارْ دَرْدِنَه تِيمَارْ
اَحْمَدِي وِرْدَاتِ بَنِي مَدْحِينْ — جَانُوكَا بِالْعَشِيِّ وَالْاِبْكَارْ
اُولْ نَبِي مَدْحِدُرْ سُزُوكِ اِدَنْ — غَيْرَتِ نَظْمِ كُوهَرِ شَهْوَارْ

سوز لرك فضلوكا يتر شاهد — نوله حاسد ادارسه انكار
سوز جوغ الاكه قور خرم ديلر — حاطب الليل مطنب مكثار
سوز دوز سوز آتر قلن بزدن — فانظروا بعدنا الى الآثار

## وله ايضا طاب الله ثراه قصيده

سپيده دم كه بزندي سراجه كلزار — نوايه بشكلد بلبل برابر كل زار
بنفشه كوش ادر آشجار قارشوسينه بكون — آني كه ذكر كتورر مذكر آسحار
اشت سكا ديسم قوش دلنده خوش سيرلر — كه يرته منطق طيري ايشتسه آني عطار
چو برده منحصر اولدي بو صورت نوعي — نجون جوغ اوله بو يرنسته هيأتي اي يار
بكا آيت كه بريكن حقيقت جوهر — سبب ندركه عرض كم طقزده دندي قرار
بروج اون اكي اولا نجون خبر ويركل — بدي ندندر آباو امهات جهار
نجون اوج اولد موالد و نادر اول نسته — كه مايه سي بر ونقش اولد بيشتر ز هزار
آيت بكا كه نه كوهر در اول كه آله غدا — چون آر توغ اوله طولب خسته اولر و بيمار
نه كوهر اول كه غداسي بجا كه اولا افزون — صفا ويرر آله و قوتت اولر و تيمار
بو ايكنك يري اصليله دندكين كوريب — برن دخي بلسين نيجه اولر آخر كار
بو ايكي يلر يسك بغين بكا شرح ايت — نه نسته در كه بلالرا اولمدر سالار
اكر قياس ادرسن غايب بو شاهده سن — سعادته ارسين دوتوك اولا بيدار
نه يدي نوع در اول كيم فلكدن آكرودر — جميع انجم اول يدين كلور انوار



اكر طبيعت كلي و اوليت حال — دسك ندر ادم آدوك كاشف اسرار
فرشته و پري و ديو شرح ايله درست — دليلله بكه دي كرچه كه اتمشم اقرار
نه بركه اندن نه تضعيف وارنه خوذ تنصيف — تفكرات نجه دور حقيقت كفتار
نه جنس كه اولد نوع و نه نوع اولد جنس — ندر كه نوع اولر و جنس ايكل اظهار
نه بردر كه وجودندن آنك تكثر وار — نيه دديي احد محض خالق مختار
جهان سعادتله طولو يدي اوجدن اوجا — اول ايك نحس فلكدن بو يركن همموار
نجون نحوستله طولدي شدي اول اي نحس — فلك لرنده ايدركن مدام سير و مدار
يارن زمان كرو دور بيك اولسون بي شك — كه انبيا و رسللدن بو رسمه در اخبار
سبب نكم دمودي جذب آيدن مقناطيس — و يا مسرد له كور اوله افعي مار
پلنك زخمنه بول ايلدوك موش ندر — و يا به اولدغ ياقوت دافع آثار
كلام نطقله قولك نه فرق وار در آيت — اوله كه روشن اولا كوكلمون بو اسرار
ازل ندر ازليت خلود و ديمومت — دخي ندر ازلي شرح ايله اي هشيار
سبب نه منحصر اولمغ كلام در ده همين — كه اول طبلله خبر در ندايي استخبار
آيت كه هيأت خاصه ندر و رسمله حد — كه علم آرتر آني چونك ايدسن تكرار
بو بن دين تن و به جان به نفسي يا خود — بو نفس و جسم مركب كه اولد آسب سوار
آنا و انت مباينت آرسنده فرق نه بلسك — سزادر يولكا جان و دل اولرسه نثار
غلط كمان ادر اولكم سوار بكزده آني — بي سوار كه بلمادي كمشله دستار

کسوف آیله اولدی کونک پس آی نجون
بوقاموس نورله اولدی سیاه شیله که قار

نه ایشه نور آیک آیدن برز کچمز
نه رسمله که کچر سرچدن بو نورله نار

چونکی حیوانلدن قوی تر اولدی یقین
فنون و دانش و تدبیرله مشعبده وار

نجون نعمتله دایه یه اولور محتاج
نه جانور وارسه کامل اولله اول بار

آکردلار رسم ابداعه حجت ظاهر
معاین اولغا آندن نجه ایدرسن اخبار

نه نسنه دورکه دکل نسندن یرادلمش
بکا آیت سکه روشن سه اتمه آنی اسرار

یومرده میدیرادیلدن اول وقوشیه
بوسوز کشف اسریمک بکا زهی کفتار

نجاسی یاردله شخص موجفت جزوندن
اول ایکدن قوبه بی حد قبایلیله تبار

بوسوزه منکر سک سورة النسا اوخی
که اول قومیه خاطرکده هیچ انکار

مقرسک نجه اولا شخص نوعدن اوک
کرکلودر بکا شرح ایت بو مشکلی زنهار

کرک که جنس اولله پس نوع کیرو اندن شخص
طریق حکمته بودر ادرسک استفسار

شرفده عقلمی با علم یک بکا شرح ایت
که فضلده ادم آدوک قبله آخیار

دیسک که علمه تعالم کرک که علم اولا
کرک که اولله بلا علم خالق جبار

کرک قیاس ایدسن علمنه انوک علمین
عجب نه حجتله طغری کاله بوبندار

چو علم حد بلنمایه عقل حد ندن
نه سوزکه سیلنه اولر کزافه دیمک عار

کرک که مدرک و ادراک و مدرکی بلمین
کم اولله قاموسزک کوش اولا نه نوش کوار

بوکوک مدرکه برادلدی اقل و آخر
وجوده کلدی برک جرمله جبال و بحار



ویا بویرمدر اول که اولد اقل مرکز
نتاکه دایره نقطه دونجک پرکار

نجاسی بولد قرار آرده بو بیرجرمی
بوراده دونرکن چرخ و انجم سیار

نجون زحلدن اولا بوکواکبه آغاز
نجون اولا سرطان برج حرم ماه حصار

بوایکدن آوی هر بیرنک نجون بردر
قلاینک نجون ایکی اولا یمین و یسار

بوایکنک ایکیسی نیشه سعد و ایکیسی نحس
ندر که سعد دکل نحس اندکی کردار

طوغمجق آر بوزه یوخاروقوزک اشعا
آیت نجون آکر اولدیسه علم ساکه شعار

آیت آیی که نه اضداد درکه دیرلجک
بر اشده متفق اولب بتر اول اشه ناچار

نه آردهاکه یودر بولد غین و طوغمز
چونسنه بولیه اولر کندزینه جان اوبار

نه اولدرکه قونسنه دیرلدرآندن
اولی داخ درلدر نرایه انسه کنار

نه ایک ضد درکه بری برینه کروز
نه بولدن آکه نه اندن بکا کلور آثار

آیت بوقاموسواله جواب عالمسک
وکرن اتمه بلا علم آدوک دعوی دار

جواب سن دمزیسک بن ایدیم حاضر
که علم نقدینه اولدم تحک وهم معیار

سکار آصلنک اولدیسه فلان وکیک
بنم که حکملله شرع اولدیا که شکار

فضیلت اهلنه ادر احمدی بوشعری عرض
که اهل فضل درکل دنیی نه وارسه خار

اکر بولدیسه شاه بورموزک ایدم
بیان اینه که اولا مرتفع قمو استار

پناه ملت اسلام امیر مسلمان بک
که اولدرد شرف شرع احمد مختار

انک امارتنک اولدرد امارت کم
عمارت اولدی انک عدیله شهرود یار

آنك عطاسيله نحره فيض اولور اجرا | آنك سخاسيله آبن ويرلور اذرا ر
مدام عمر گلستان تازه اولسون وسبز | بهاره ليل ونهار اوله وخزان وبهار

## وله ايضا طاب الله ثراه

نه آو دور دلكش خوب ودلبر | آكا بكزر اجنده بي حد اوقر
نه درلو نسنه وارسه اول اولو ايوده | اولور بوكيجي اوقردم مصور
عجب كم سيعين اول اولو ايوم | كيجي اوقرده سبحان الله اكبر
تودي لر ايك جفت اول اولو ايوم | زن وشوهر بكي بومادة اول نر
اكيسي ياترو ايكيس دو رد | اكيسي صاف وايكيسي مكدر
نه زشت وخوب اولر نه كم وبيش | نه بيلور كه نادر خير ويا شر
وليكن بوقصوسيني اولر دن | طوغانلارا ويرد اول پاك داور
اولردن قوپدي اوچ مولود اكيسي | عيان وبيرسي قالدي مستتر
بري بغلودرد پرنكي يوخ | بري مطلق روان قل سوز باور
اول اوچك هر بريندن پيدا مولود | كلندر آشكله بوسوزي سراسر
براول بيكرمي بريك پادشه در | قلابي حكمنه آنك مسخر
دين اول واشيدن حكم ادن اول | قموقاتدن آنك خاموش ومضطر
بزم سلطانمز انلارك حاكم | قمويا قو للغي آنك مقرر
آنك آدي مفاتيح صوردم | بتاكم اسم اعظم اولدي مضمر

57

بلورسك احمد ينك بورموزين | قلم دانالم آدوك سزور
قولاغكدن دوت اشبو جوهري كم | دكرمز بيت يوز بيته طولو زر

## وله ايضا نور الله مرقده

سينه دم كه بلوردي افقده شعله نور | بكا اخيدلر استغفروا ملآيك وحور
كرك كه توبه ادا سن قموكنا هلكدن | كه رحمت ايده سكا لطفيله رب غفور
مكان غصه وبيت سرور در بوجهان | مقام خير دمه آكه وسراي سرور
روامدر كه خراب ايدسن بقا ملكين | فنا اون دورشاسن كه اوله اول معمور
تنك چوخولر اولبن طيرغاكرر يارن | بكون بشكده ندر اشبو قاموكبر وغرور
سنوكجون بزبندر سراي خلد ونعيم | نجون سني بوردا حبس ايدي ديو غرور
بقا عمارت ويردك فنا خرابه سنه | دريغ كم وار كن عقلك اولسن مغرور
آيوي ويرينك ياوزي بدل آلدك | بو رسمه بيع كه ادرسن نجا انكا مشكور
نجاس كورنه ساكه جمال صدق وصفا | چوكوركلك آينه يي اوليا ريادن دور
دلارسك كه اولسن كل بكي مكاشفه | دوشش كه غنجه بكي قلبك اوليا مستور
حساب وار وثواب وعقاب وخلد ونعيم | نجون بشكده اولا لغو ولهو وفسق وفجور
صباح وشام قنكدر سنك سن اول ربنكي | كوروب زي ربك ديو خاطرك اولر مسرور
قصور عقل دكلي قصوري يوجلتمك | كروركن كه سرنجام نولر اهل قصور
نرايه لاردي قصوري دوزن صدور عظام | نه اولدلر بن كيرب قموعظام صدور

زایه اولدی رمان اردوان و کیخسرو
نه اولدی سام و نریمان و رستم دستان
نه اولدی عاد له شداد کیقباد و قباد
قنی ملوک طوایف قنی بنی ساسان
صدود ملک دلرشیله کیدلر بوندن
قموس یاتدی دامن مکر ایله محشر
سیاه کاره لغ ایتدی سپیددست سنی
علوم یازدق و نشر یحون اتمدق اعمال
کرکلو تقوی و زهد اولر و صلوة و صیام
نه کور دل هوس ایله جهان کوردی کن
کرکدر کنج کسر اولدی کسری ایوانی
نجوم بیلک لجه طاعتیله اولینوغ اول
هیئه جانکه ایش ایله ذکر ن الله
فلک رکوعه دیر سجده ده درر سن هم
صیامله جکرن تشنه ایلین بنده
کرک که توبه صوی بیله اغزکی یوسین

زایه کتدی منوچهر و سلم و ایرج و تور
قنی سکندر و دارا و بهمن و شاپور
نه اولدی کسری و خاقان و قیصر و فغفور
نه اولدی سنجر و چنکز زایه و اردشیر
قنی خلیفه لر و قاپی ناصر و منصور
که صانسین بری اتماد بو جهانه صدود
قموا ویدی او یمز مکر که چالنه صور
عجب کم اوله که دوته بو ایشکی معدود
بو رسمی کرک اولا صحایف منشور
نه وقت کم اوله ظاهر حساب کاه نشور
که اولدی اوردی بهر امک اولو بهری کور
کشیکه سلطنت اسدایه تین اولر متکسور
که صبحدم ایده حق خاطرک مطلع نور
که فکر و ذکر دن آنک یقین مقام حضور
رکوع و سجده یله ایت ثوابکی موفور
اچه منابع جنتده کوثر و کافور
دیلا ریک که اولسین لایق شراب طهور



زکات مال خمر که ار تورر زکات آبی
مسخر اولمیون یسرو کوک مصالحدکه
دور ترکیه مظلمه اولمایه ساکه یردن
نه ایشه ظلم ایدا سین زیاده آلمغه مال
نه درلو درد که سندن کورر سوام و هوام
ایت که بنجه وراسن حسابنی قموتوک
قموی قوآن ذکر ایله کم بدایع صنع
زادن اولد سپهر و نجوم و محور قطب
تفکر ایله مواليد اشیه که اکا ترکیب
زادن اولدی قصب پوش بی شکر فکرات
کم ایدی صخره بی طبراخده لعل رمانی
ایت لا له یه کم اوردی بیله داغ جکر
کم ایدی غنجه نک ایچنده جمع خرده زر
ایت که بیردن آلدی بو قوتی شاهین
بو قاموا حد مطلق مظاهری دز بیل
وجود بردن آلور هر عدد ویله بردز
دللدن اول ملک الملک ذکر بی قوغمل

بودندوغندن آغج قات چوغ اولز آنکور
اکرچه ورد سکا حکم لم یزل منشور
چو رور نامک اچنده قموا ولر مسطور
چون ایرشور سکه هر نسنه که اولد اول مقدور
نه نوع رنج که سندن چکر وحوش و طیور
حسابکاه کونده که اولسین محشور
زادن ایرد وجوده که بولد بیله ظهور
زادن اولدی عناصر که بو سنین و شهور
زادن اولدی کلین کدن قرون و دهور
ندن درر عسلی رنک کسوه زنبور
کم ایدی قطره بی دریاده لولوی منثور
کی کم ایدی صحیح و یه ترکیبی رنجور
بنفشه نک صبحی بیرادن اولد طولو بحور
ایت که بیردن بولدی بو شهوتی عصفور
که مصدر اولدرو آندن اولر قمو مصدور
غنی عدد دن و بوسوزدن ایرو سوز اوله زور
که اولا ملایک اچنده سنوک ادک مذکور

قو نغی اندکینی پیرنه کتور آمرین
که تا اولا سکه آسان بو مشکلات امور

قلا غکی صدفات احمدی دوک سوزه
که آنک طبعت بن بحر دری دور مجور

## ولسه ایضا قصیده فی بحث السیف والقلم

چون دمور یله قبشی قلدی خالق آثکار
اندی قیلجنله قلم چوخ درلو بحث وکار زار

دید اول فخر ایدن بن قیلج کم اول بنم
کم بنمچون دید آنلنا الحدید اول کردکار

آیله وردی پس جوابین آنک آندن قلم
کم بنو میچون دیدی نون والقلم پروردکار

قیلج آکا دیدکم بنو مله دن پاس ملک
پس قلم دید بنم دین قصرن ایدن استوار

دید قیلج کم بنم سلطانلر اولر کم
پس قلم دید بنم سلطانلر آلندن سوار

دید قیلج بزیوزی بنمله اولر لاله کون
پس قلم دید بنمله دن جهان نقش نکار

پس قیلج دیدی بنمله ایدر آکابر اولولخ
پس قلم دید بنمله ایدر افاضل افتخار

پس قیلج دیدی بنم کم فتح ادارم مملکت
پس قلم دیدی سمالك بندن المشدد قرار

پس قیلج دیدی بنم کفار ایدن پایمال
پس قلم دیدی بنم مؤمنلری ایدن پایدار

پس قیلج دیدی که شهلر دشمنن صید ایدرم
پس قلم دیدی بنم آنلر ایلایین شکار

پس قیلج دیدی که شهلر بندن استر قوتی
پس قلم دیدی که آنلر بندن استر استمرار

پس قیلج دیدی بنم چوخ کوهرم وار در عیان
پس قلم دیدی بنم خود بحر در شاهوار

پس قیلج دیدی که سیم وزر در باکه مقام
پس قلم دیدی که بحر مشك در باکه دیار

پس قیلج دیدی بنم شری جهاندن دفع ادن
پس قلم دیدی بنم هر خیری ایدن اختیار



پس قیلج دیدی که اصلوم اولدخال خوش نهاد
پس قلم دیدی که بنم اصلم آب خوشکوار

پس قیلج دیدی که بنم خضر یکی سبزه پوش
پس قلم دیدی صویا صلدم بنمدی اول شعار

پس قیلج دیدی که اود ایچنده بن صبر ایدرم
پس قلم دیدی قتی سن نور ادامز سین نار

پس قیلج دیدی که خندانم دکولم ترش رو
پس قلم دیدی که مؤمن کارك اولا آشکه بار

پس قیلج دیدی در ستم بن شکستم هیچ یوخ
پس قلم دیدی شکست ایتدم حقیچون اختیار

پس قیلج دیدی بلورسن بین کولکدن انمشم
پس قلم دیدی که لوح یازمشم بی افتکار

پس قیلج دیدی که قاموغیب بن دفع ایدرم
پس قلم دیدی بنم خود قاموغیبه رازدار

پس قیلج دیدی بنم خوش رنك وغایت تندرست
پس قلم دید ایدبینی خوف حق زار و نزار

پس قیلج دیدی که حکمم عالمه اولمشدد روان
پس قلم دیدی که وار بندن دخی بو اقتدار

پس قیلج دیدی که ایللردن بن آلورم خراج
پس قلم دیدی قموسن بن ادارم اقتخار

پس قیلج دیدی جهاندن اولمشم بن معتبر
پس قلم دیدی جهانه بنشه ادالر اعتبار

پس قیلج دیدی که رستمدن ورودم بن نشان
پس قلم دیدی که اوشن در یدن بن یادکار

پس قیلج دیدی شجاعت بندن وارد بی حساب
پس قلم دیدی بلاغت بندن وارد بی شمار

پس قیلج دیدی بنم سلطانلره خدمت کزین
پس قلم دیدی بنم آنلار خوش مدحت کزار

پس قیلج دیدی که شاهه بن قلم بسته کمر
پس قلم دیدی که باکاداخ بودر رسم کار

پس قیلج دیدی دورامدی وارکم شه قاتله
تاکه دعوی میز بزم قطع اده اول نامدار

باشی ایستینه قلم قیلیجله اولدی روان
کردکدن اول پادشاهك حضرتینه روزبار

مير سليمان سليمان قدر و آصف معرفت
اول عمر عدل و حسن خلق و علي دل درويلي
شهر و كشور اولي بويزبك كوريله بو فلك
قاني اشكندر كه كوريدي نجه اولر دنيه
مملكتده پادشاه اولالي عدلندن آنك
نوله اولديسه بو عالم مسخر حكمنه
آتنك نعلين فلك انكجون اتمش تاج سر
قيلجيدن برق رخشان آتلرينك اوني رعد
دولدي كردون آيغينه وارني تا مهر و ماه
بوملكلكدن كيرايده جنك آنوكله كه آنوك
كارزار ايدم دين بو پادشاهك عهدله
شهر و قلعه هيبتينه نجه دويسر آنك
آللري اول بحر در كم دري در آنكه حباب
كان بمينله بولايم دييوقاتمدن قبول
لطفنك فيضين كوريب بوخلايق استينه
متي كه مملكت المانغه اتسه آرزو
ظلم يخلدي اولالي عدل آنك پاسبان

كم خليفه ايدي جهانه حق اني داود وار
قيلجيدن كند دندان اولر آنك ذوالفقار
آكه همتنا كورمدي كرما يسر بر شهريار
حرب و ضرب و بزم و رزم و حزم و عزم و كيرودار
كرك ميش و باز و قاز اولديري بيرينه جار
چون انكجون يارد لدي انجم و چرخ و مدار
طرفه زد بغلاد جوزا آكه اولدي جاندار
سوكسيدر آزدها و اوحدر برتدن مار
خدمتي حقدن آنك كيرو قالدي شرمسار
بر قولينه طور من بك رستم و اسفنديار
نه عجب كه قالوريسه قيلجيدن كارزار
كم آكا عاصي اولرسه يخله بونه حصار
قيلجي شول اود در كم مرك در آكه شرار
آكه ورمشدر يمينلدن نكم وار سايسار
شرمسار اولدي انكجون در در آبر بهار
آز زماندن رومدن فتح ايليه تا قندهار
فتنه اويدي اولالي تخت آنك هوشيار

قهرنك نارين چونكم ياد ايدر دشمني
تخيا طاموندك اودي بر نفس كافر لري
كرقله قهري يلي بر لحظه بستانه كدر
كربولا اول شه آلندن خاصيت ابر خزان
دشمنينك ياوز آدي نيزده كم آكله
نوله سندي بيك خصمي ايدريسه اضطراب
اول كلنلار جواب اول رسمه ورمدي پادشاه
نخ كه نيجايي مورد لون اولدي كلستان
پادشاها خسروا شاها بهار ايريشبن
كل مدالم مرغزار ايجنده خوش ايشيدلم
نوش قل زرين قدحدن بادهٔ ياقوت رنك
كورله نيجه لاله و نرگس كتورمش خار لر
طاغه نخ كم يوكنا نيجه زمرد لر سچر
لاله آلشدر اينه سبزه زرين قدح
قنده بحشك لاله و نسرين در هم نسترن
روزكارك حالني چونكم بلورسن نيجدد
طوطي يه بكزر رياحين جوزسنده سرو بن

قطر قطر يوركي قان اولر آيلاكم آنار
كرآنك لطفي هواسي طاميه ايدر كذار
آتشين اوله مزاجنده كدويله خيار
قند بلتور سكوت لعليله در سرو چنار
ات دكي ايشيدريسه بالله آندن ايدر عار
چون شهك خوفندن آريب آكه اردي اضطرار
چون بنر سزار كورنده اولسون بوكيرودار
كورله نيجايي مطوس رنك اولدي سبزه زار
اوش برابر اولدي عدلك بيك ليليله نهار
كم نجايي ناله ايدر عشق الندن مرغ زار
كم بولتدر كوهر افشان و هوادر مشكبار
بخ كه نيجه تاز و ترنكل تورمش خنك خار
باغ كوركم آيغوله سيم و زر ايدر نثار
چونك كوردي تركنك باشنده وار در و زخار
قنده وارسك ترگس رعنا در سرو عرار
قومغل جايي الكدن بزده اي جم زينهار
كوثر بكزر رياضك آرسنده چشمه سار

موسم گلدی شها گلزار اچندی اوتروب
جام گلگون ویرسون الوکه نگار گلعذار

بلبلك سازین اشیدوب برغزل گلدی دله
گیردیلر رهن که ایده چنگینه دستانین تار

یازمدی جان لوح استینه یوزك یکی نگار
نقش ایدالی آی ولکونك شمسه سن صورتی نگار

فرقتوکدن حسرتیدن کوزلرم یاشین کورن
درکه هرکز کورمدم کیم لعل موج اورن بحار

کوزلرمدن دوکلرکن شمع یکی خون وآب
نیشه دشمشدر عجب بلسم یراکم بیله حار

قصد جانیمه کزوکدك آکه بسم الله دیو
بندیخی جهد ایدرم کیم کیده بو یمدن بویار

آیغوکا تحفه ایدیدم جانم اولما سیدی عیب
تحفه اتمك اول عزیز بر متاع که اوله خوار

ظلمتینی کیجه‌لك صاچدك یکی صورتك نه دور
کوکلمه جذبی بنم آهم دوتیندن بحار

احمدی وصفین ایدر اول لب ودندانلرك
آنولیچون نظم اولدی لعل ودر شاهوار

ایشداجك سوزانکدر کوش آکا دقت کرك
کرحقیقت کرکنایت کرمجاز ومستعار

بختیارا بوسوزه کمسه جواب ایدورسه
کوزلرمدن نقش اتمکه آنی ایدم اختیار

اولیاکون نور رسمیله هرکز منتشر
که اول اولوآدك بنم نظمملره بولدی انتشار

بیچه کم اشجاردن دیریله الوان ثمار
بیچه کم آشجاردن دیریله الوان ثمار

تا ابد ابر شیما محنت خزاینیدن غبار
تا ابد ابر شیما محنت خزاینیدن غبار

دولتوکدن باغ شیله تازه اولسون کم آکا
دولت اولسون ساکه همرهنحت اولسون ساکه یار

انجم اولسون ساکه یارو آسمان اولسون مطیع
دشمنوکدن قهر ایله ایلسون اول تاج دار

اول که سینی تاجدار ایلادکندو لطفله

ولہ ایضا فی مدح امیر سلمان نور الله مرقده



ای که افضالوکله واضح اولور علم نظر
وی که اقبالوکله راجح اولور اهل هنر

قموا طرافه سن انعامکله وردوك جاه
قموا طرافه سن اکرامکله صالدك فر

نه وار آفوالوك آراسیندن خطای سلطان
نه وار افعالوك آراسیندن خلل ای سرور

نه نوالوکه جهاندن اولدی عوض نحوسحاب
نه جمالوکه زماندن اولدی بدلك شمس وقمر

هیبتکدن چوردی جور وستم یکجان
نعمتکله آردی آزو امل هم یکسر

ارمدی رفعتکه چرخ فلك کاه مدار
دورمدی صولتکه جرم زحل وقت سمر

هم وجودك قاپسن دتدی ابد عمری وطن
هم حسودك بولمن آلدی اجل که ایدن سفر

ای که علیله قموخلقته سن اولدك سرور
وی که شکرك ایدنك اولدی مذاقی شکر

اولدی اوش عرفکله قدر معالی عالی
بولدی اوش لطفکله صدر موالی زیور

آسمان سن زی که اولمش سکه الطاف نجوم
بوستان سن زی که اولمش سکه اعطاف ثمر

میر سلمان بوجهان ملکنه سنسن والی
شاه دوران بوزمان خلقته سنسن یاور

تملکدن کم اولا ساکه شبیه وهمتا
سلطنتدن کم اوله ساکه نظیر وهمسر

ای جهان بان سنوکیله اولدی فضایل کامل
ای اولوخان سنوکیله اولدی فواضل اکثر

بوزمانده بولمی کمسه سنوك بیك ملك
بوجهاندن اولمی کمسه سنوك بیك بشر

اولدی اسلام قوی عدلکله ایلاکه کهر
اولدی ایام عزیز آدکله ایله که زر

راست سن عدلله سن کسری ویاخود فاروق
راست سن بذلله سن حاتم طی یا جعفر

جمله شهلر دکه قول اولغه بغلندکمر
قموا حسان سنوك الله ایلادکدر

اُولادِي خورشيد سُنك حضرتكا بر بنده
اُولادِي جمشيد سُنك خدمتكا برجاكر

دُشمنِ اوش عدلكله جور و ستم خسته جكر
اُولدِ اوش فضلكله غصه و غم سوخته پر

لُطف و نشر يغكي پيرايهٔ جان ايدن اِدر
عُنف و تخويفكي سرمايهٔ هر فتنه و شر

مَن و اِسعافك اولدُ وحي بركي دلده سمر
حُسن اوصافك ادر صحف بكي جاندن آشر

عدل و اِنصافكي حق اِندي عيان ثُبله كه بدر
فضل و الطافكي هم اِندي بديذ ايله كه خور

روُنق بزمك ادر روضهٔ فردوس نجل
قصهٔ رزمك ادر رستم دستان سمر

غيرت نحسن اِندكدن يرا فيض عطا
حضرت بدرسن اِندكدن سكا كمسه نظر

رايد فضل سن اِندكدن نظر وقت دعا
قايد عقل سن اِندكدن قضا كاه فكر

جودله لطفك اِدر بحري سنك غرق حيا
عزله قدرك ادر چرخ سنك پشت خطر

كرمك الدي سخا كيله شها هر ملكي
نعمك طولدي ثنا كيله شها هر كشور

مير سُلمان سن و اولسون تن و جان ساكه فدي
شاه سُلطان جهان سين و مه دين پرور

بابن نعمت يدن الوك و زين عطا
هم مرادك كرم و نفع دن دفع ضرر

بن بلورم كه دل آور سن و خائن بسزا
حكمكا مهر و مه اولسون ابدا فرمان بر

اى كه آفاق سنك حمدك ادر لر يكسر
وى كه قول در سكه بر بسته كمر روم و خزر

جمله اشراف زمان سندن الور عزت و جاه
قمو اطراف زمين قدر و علا سندن اومر

اُولادِي خورشيد سُنك حضرتكا بر بنده ... عزت و جاه و علا سندن اومر

بذل و احسانكله بولدِ جهان زيبله فر
عدل و اِنصافكله دُندي ستم راه مفر

سُنك الطافكله اولدي مُزين ديوان
سُنك اوصافكله اولدي مُزين دفتر

شاها اِندكجه فلك سير نيله كم اختر
سُنك اولسون باشكا دولتله مهر افسر

## وله ايضا طابت ثراه

زهي محبوب خوب و نازك وهم جابك دلبر
كزي تركس بوزي لاله دشي لولو لبي شكر

بونه تن در بونه ياخ بونه خال و بونه كيسو
بري نسرين بري تركل بري مشك و بري عنبر

كوزك آيله غمزكه صحك دايله زلفك
بلا مقرون قضا مقرون جفا مدغم غنا مضمر

ضيا و ظلمتيله هم صفا و رحمتيله اولش
بوزك مطلع صحك منزل دشك منبع لبك مظهر

عنا عينندن در عقل و دل و جان و تن اولالي
كزك صاد دشك نون و بوزك طاها لبك كوثر

سنك عشقوك و شوقوك و فراقوك درد كيله اولدي
كوكل محزون و كوز پرخون جكر كانون يورك بحر

نتاكم شمع سوز و تاب و مهر و قهرك اودنه
بتر جانم اريرجسمم دوداغم خشك و كوزم تر

كوزوكك سحر اندن صحوكك جور ظلمندن
الم خامه يزم نامه دنم قصه ادم محضر

پس التم خسرو ميروشه و سلطانه كم اولدر
جهان كير و جهان بخش جهان دار و جهان داور

پناه ملت و دولت ملاذ ملك و دين كه اولدر
قمر سير و قدر حكم و قضا عزم و ملك مخبر

انك عزو جلال و قدر و بخت يوكسلدن در قايم
طوقن آباو درد آنه اوج اغيله يدي اختر

ثنا سين و دعا سين و مدام شكرين ديكرن در
بري هيكل يدي عضو يدي آيت يدي كشور

برابر در سخا و لطف و جود و همتن انك
اكر خاك اوله و يا زر و كر سنك اوله يا كوهر

سكونيي بيله اوخيه قليچ و كرزيه دممز
اكر جوشن اكر بكتر و كر دزع و اكر مغفر

زاده قوپسه جوش جیشش وقتل وحرب وضرب اولدی
قلیجی برق اوخی باران ایی رعد وآتی صرصر

سکا خاضع دروطایع سکا خاشع دروتابع
اگر کسری اگر خاقان اگر فغفور اگر قیصر

دکل احسان ولطف وجود وبخشش سکا همتا
اگر حاتم اگر جوئه وکر یحیی وکر جعفر

دکلدر تاج وتخت ودولتدن سکا بکدش
اگر فغاک اگر جمشید اگر دارا واسکندر

سکا ارمز کمشه حزم وعزم بزم ورزم وقتده
اگر شاپور اگر بهمن اگر هرمز اگر نوذر

اولا مزقهر ومهر وهمت وهیبتده مانندک
اگر کاوس اگر پرویز اگر بیژن وکر جوذر

سکا همتا اولا مزحل وعقد وحکم وشوکتده
اگر منصور اگر ناصر وکر محمود اگر سنجر

قبولکده جنکز وطغرل اولوکده سلجوق وغازان
بری بنده بری کهتر بری خادم بری چاکر

سنکله قایم ودایم سنکله محکم وعالی
اگر ملک واگر دولت اگر تخت واکر افسر

نه در مصر وعراق ودوم وشام اوش سکا ارزانی
سمرقند یله هندستان خطا وکشور خاور

تناکیله ترونازه درو خندان وهم خرم
سر خامه رخ نامه لب دیوان دل دفتر

قرا قلده احمدی اتمش تن وجانیله جسم ودل
برن خاک برن باد وبرن آب برن آذر

بوکن مدح ودعا وذکر وحمدک شکری کم ایتدی
انک سوزلاری پاک ولطیف وعذب وجان پرور

نجا کم کوندوزوکیجه کلیبن سال ومه کیدب
چنا شمس وطوغا نجم ودور اقطب ودنا محور

سکا الله لطفی ومه ومهر وملک اولسون
بری ناصر بری حافظ بری یار وبری رهبر

سکا ضد وحسود وخصم سرکش اولنک اولسون
یکی مدبون یکی محرف یکی مغبون یکی ابتر

سکا یار وصدیق وبنده وچاکر اولن اولسون
کی شاه وکی سلطان کی خان وکی سردر



همایون ومبارک قلسون وفرخنده ومیمون
برات وقدر وعید روز نوروز وای حق یکره

## وله ایضا طابسلقه شاه

دود غوکک لعل جان در دینه درمان یارشور
بس اکا هرکز دیمه آب حیوان یارشور

صاچکا دیسم شب تاریک سوز باریک اولور
یا اغوکه دیر سم خورشید تابان یارشور

کاه کلدوردی بنی عشقوک وکه زار اغلدر
عاشق اولن شمع وش خندان وکریان یارشور

کوزلر ومه اول قد وبالا خیالی خوش دشر
اندن که آخر جوی اولا سرو خرامان یارشور

کز دوزلفوک اکا کز کفر دیمه اولکه رات
یوزکا کر دز دیمه نور ایمان یارشور

کوهر دن اغزکک کوزیدشک نظمین در
زی که درج لعل اچندن در غمان یارشور

کوزلر وکیله صنوک یاتخلرکده خوش دوشر
نرکس ویاسمنله تازه کلستان یارشور

روشن اول کم حسن ملکنده سنک شاه اولدغوک
شیله کم بو تملکنده میر سلمان یارشور

پادشاه شرق وغرب وانس وجن ووحش وطیر
اولدردی شک اکا دیمک سلیمان یارشور

اندن ارتوخ بکلرک ایشی سراسر شیطنت
آنک ایشی سلطنتدر آدی سلطان یارشور

چرخ پیمان ایدی کم وین اکا ملک ابد
چون صلاح ملک در آکا بو پیمان یارشور

آستان اولماغه طوبی قانوک ایدر آرزو
پاسبان اولماغه آیوانوکه کیوان یارشور

غیر قرآن هرنکم کلدیسه احکام وصحف
یوجه آدک فامنک استندی عنوان یارشور

زیر وبالا هرنکم وار نامه ومهر وسپهر
بیر غوک آلتندی جمله بنده فرمان یارشور

دشمنک کم کاوتیکر لیغله خر مغز در
کر فلک ثوری اولسه سکا قربان یارشور

قَنِي آغزده كه اولا پاك وپاكيزه كهر
قتلو آدك شيله كم دللرده قرآن يارشور

آنوكه آي ويزوكه كون دسم سوزخوب اولر
كوزكلكا بحر و الوكه دير سم كان يارشور

چونكه ايدم وصفكي تقرير دفتر بيزنر
چون كه مدحوكي قلم تحرير ديوان يارشور

يزيزينه رحمتيچون حق خليفه ايدي سني
پس سكا بوكم ديلر ظل رحمان يارشور

آيغوكا سيم وزر لايق دكلكه اولا نثار
بولكا خاك اولغا لعليله مرجان يارشور

آحدي كيدر كه اولا لايق سنك قوللينغكا
ساكه چاكر اولغا فغفور وخاقان يارشور

ساكه لايق بن كسم كه ايده بلم مدح وثنا
ساكه كوكدكي فرشته لر ثنا خوان يارشور

كرچكم كسنا خلق ندر وشن اولسون شاهه كم
بن قولا مدح وشها تحسين واحسان يارشور

ساكه الله حافظ اولسون وفرشته لر معين
كم ملايك ساكه اعوان حق نكهبان يارشور

## بله ايضا طابالله شراه

هواي كوركه نيجا خوش هوادر
جهان قوشلر اوينمدن بر نوادر

مكر كلبن سليمان چتر اولدي
كه بلبل آنده داودي آدادر

نقابيله كلور كلزاره غنچه
اي رحمت آشكه كم اهل حيادر

بشينه اوردي نركس تاج زرين
بوكون كم لاله ياقوتي قبادر

چچكلرله چمن ايله بزنمش
كه جنت دير سك آشكاروادر

دم روح الامين اولدي هواكم
بويريوزي طولوا نشو نمادر

عروس كل قمورنك اولدي وبويي
مكر مشاطه باد صبادر



قمو سوزيله كركلاله پي كم
يوزينك رنكي نيجه دلكشادر

هوا مشك خطا اولدي آكر سن
مي كل رنكي ترك اتسك خطادر

كل وبلبل آراسنده ايشت كم
كجه صبحه دكن نا ماجرادر

سحرده بلبل انواع لغتله
نه سويلرسه قمو شاهه دعادر

شه زهره سعادت كم وجودي
كنش بيكي قمو جود وسخادر

سليمان زمانه مير سلمان
كه جن وانسه اول فرمان روادر

بوشاه شير دل درك اسدله
قليچين دشمن ازره اژدهادر

سكوسي درانك بر مار افعي
بايندن چيخن اوخ تير قضادر

قموسازو نواسيله زهره
سرايندن آنك پرده سرادر

آنوك جودندن آلور چشمه اجرا
آنكچون تشنه دل لاره دوادر

بولت جودندن ايدر كسب اذرار
حيا بي وار آنكچون تركدادر

صبا نك بلبل بيكي خوش نفس در
بهارك باغي بيكي خوش لقادر

اشيكي طبر غي جانلاره اكسير
آياغي توزي عقله توتيادر

بها در خان در و سلطان و آنوك
يولينك توزي جانلاره بهادر

پناه ايدرسه در كاهن خلايق
عجبمي چونك اول ظل خدادر

انكدن تخت وتخت ودشمينوك
اميدي بل بيكي جمله هبادر

مدام ايشي آنك لطف وكرم در
هميشه پيشه سي جود وعطادر

بوطاحوني فلك آلتيندن خشمي ... اريجك خصمه طاعون وبادر

عنايت هم عنان در آشكه حقدن ... پس آشكه سلطنت تاجي سزادر

نه لايق آحمديه شهدن احسان ... وظيفه آندن اول شاها دعادر

نجاكم دورله يللر فصولي ... بهار وصيف وپاييزو شتادر

روان اولسون شهك حكمي جهانه ... اول آرادن كه خط استوادر

آني حق باقي ايتسون كه جهانوك ... دعاسي اول حضرته طول بقادر

والعاقبة طابت لله شاه وجعل الجنة مثواه

ادايم خالقه بن هر زمان شكر ... آنوك انعامي بيكي بنه كران شكر

ادايم شكر آكا اولقدر كم ... طولا جمله زمين وآسمان شكر

نجا چوغ اوله شكر آل داود ... قلايم يالكز بن بيش آزان شكر

بولادن شيله صالم شكري چرخه ... كه طوله اوجدن اوجه كهكشان شكر

روانيله ايلدم شكري بهشته ... كه طوله جمله باغ جنان شكر

آغج آوراق دريا قطن سندن ... دخ ار توخ اليم هر دم روان شكر

آنوكچون ادايم شكرن آنوك ... كه اولور نعمتيله تو امان شكر

تمدد هر قلم بيلك دل اولورسه ... كه ايدخالقه آنلر بي كران شكر

آنوك احسانك بيشدن بريسه ... اداما يالر آنلر بي كمان شكر

چوشكري داخ نعمت دوندر آنوك ... نجه ايدي بيله آكا هر بيان شكر



طولو آندن زمين وهم زمان حمد ... طولو آندن مهر وماه وفرقدان شكر

صلاحيجون ادر اشبو جهانوك ... بوعادل سرور شاه جهان شكر

سليمان مسالك سير سلمان ... كه ايدرلر آكا پير وجوان شكر

اول اولدي شاه مسلك الحمد لله ... اول اولدي خسرو صاحبقران شكر

ادر آدينه سكه هر نفس ذكر ... نته كم خطبه قيلور هر زمان شكر

طولو پدورر تمام ايران وتوران ... آنوك عدليله امن وامان شكر

بكون احداث جوريدن جهانه ... پناه اولدرر بوخاندان شكر

بو سلطان السلاطين دو لتمند ... قمو يه قبله در بو آستان شكر

آنك لطفين ايدر هر دهان مدح ... آنوك خلقيته ايدر هر زمان شكر

ادرلر پادشاهليغينه آنوك ... سپهر ومهر وجمله اختران شكر

ادرلر مدحتيني جان وتن حرز ... قلورلر نعمتينه انس وجان شكر

آنك آيلكلري يمون طولو در ... بولادن تا درهندوستان شكر

آنك فضليله ايدر اصفهان وصف ... آنك عدليله قيلر قيروان شكر

نهان وآشكاره لطفنه آنوك ... ادايم آشكاره نهان شكر

تمدد طولودر انعاميچون ... رك وخون وتنيله هم استخوان شكر

بكا اول خان ومان لر وردي لابد ... اوش اندردر آكا بوخان ومان شكر

دهان بسته اولشيدم لاله يكي ... اوش اولدم لطفله رطب اللسان شكر

انك مهرينه ويردي احمدي اوش — تن وجان و دل وعقل وروان شكر
نجاسي ايدر بلسون نعمتينه — سليمانك بومور نا توان شكر
انك بخشتن حق اتسون جاودانه — كه ايدار خلق حقه جاودان شكر

## وله ايضا نفع الله مرقده

بورصه سلطانلرن نشيمن در — يمنله طور و وادي ايمن در
خلد باغي بكي بهار و خزان — ياسمينيله طولو سوسن در
هر طرفدن چنار و سرو سهي — هر بيكا سنبليله بهمن در
لاله و نرگسيله پر زيور — كل وريحانله مزين در
روضه دار خلد در لابد — حور عين اورده ممكن در
نار در نور بي دخان صوي عذب — خاكي مشك و هواسي كلشن در
بير جنات تجريها الانهار — زي مقام و زي خوب مسكن در
پادشه عدل لله نحمد الله — ظلمدن قاموخلقه مامن در
بير سليمان كه پاك ذات انوك — جان در بوقموجهانتن در
اول كه هر زمان ذهن در واقف — اول كه هر غيبه كوكلي محزن در
كر سخاوتده در حاتم طي — كر شجاعتده اول تهمتن در
بورصه خوب شهر در ليكن — خلقي غايت غريب دشمن در
فقهاسي در قموسفها — صوفي لاري قمودن ادون در



صوفي بي صفا فقيه سفيه — راست نيجه اولاكه ره زن در
زرقدر اشكري و محشرده — زرق اهلي نولور معين در
اچلري طولدر غي نفاقله شرك — طاشلرندن قمو مبين در
بونلرك بيك كيشيه آرد مكل — نه مخنث كه روسپي زن در
شر بيله اول ايك طايفه نوك — اشبو كلشن غريبه كلخن در
خوش قضا در ولي غريبلر — تك شيلاكه چشم سوزن در
قنده اولسه آنلرك وجودي له — تخت كابوس چاه پيژن در
خبث ادرلرسه احمدي نه غم — صوبكي اول چو پاك دامن در
اقبح الناس كردر ايشتمز — سوزي كم قاموسوزدن احسن در
نجسي بيله عيسي انفاسن — اول كه اشك بيك طبع كودن در

## وله ايضا في مدح امير سلطان طاب ثراه

يوزوكه نيجه ديسم كم قمر در — كم اندن شمس داغي برا شرر در
صچك عنبر بكا كلدر دانه مشك — بلك لعل و دشك سلك كهر در
قشك ياپندن آيلن اول اوخ در — كه آكا جان و دين و دل سپر در
قشوكي عقل بكزتمش هلاله — كر اول باريك بين نه كز نظر در
كوزم كورمك دلر دايم يوزوكي — قمونك ديلكي نور بصر در
ارخ سندن ينركن شمع بيكن — بونه خون دل و نه بيم سر در

كوزمدر فتح باب ايدن اودومه — بوتردامن عجب دريا جكردر
كوزك جانلاري ايدر صيد دايم — بوقاتلو نيشه آكا بيله هدف در
نظر ايدب جمالك كور مينجك — كجادن كندو زلف تاريك تردر
كنور جامي كه ايردي عيد و نوروز — چكدن يوزي پر زيب و فردر
چمن همشكل طوطي دور و لاله — تذرو شاخ كل طاووس پردر
كليم اولب كلامه كلدي بلبل — كه قرشوسينه آنك نارو شجردر
هوادن هر نكم ايرر درر در — بولندن هر نكم ايرر درر در
وداع اولنر باذه يله عمر داديز — بكون كم دور شاه دادكردر
امير سلمان اعز الله نصره — كه فضل آنك علي عدلي عمردر
سپاهينه معين عزيله نصرت — لواسينه قرين فتح و ظفردر
سكوسي دافع هر ظلم و فتنه — قليجي قامع هر شور و شردر
كمر بغلامين قول ليغنه آنوك — نجاكم ني وكر رستم كم ار در
فتوح داستاني اوسن كرينور — حديث اسكندرك جمله سمردر
كوريب ايشمكا مدح و دعاسين — دمه نركس بنفشه كوروكردر
آنوك شكرين ديين دللرده اولدي — سزك طعمي نه رسمه كم شكردر
اشيكي قبله آر باب دولت — قپوسي ملجاء اهل هنردر
آلينه آبرنيجه ديميم كم — آنك فيضي صو بونك سيم و زردر



آنكچون سبز دور عدلي باغي — كه شاهك قيلجي آكا بخور در
اورنسه تاج خصمي كيرو خس در — خروس اوس دون اكرچه تاجور در
قليجندان عدوجان قورتراي — كه بوني بو قليجه ره كندر در
ثناسي افلاك طومار نده مرقوم — مديحي لوح اوزره مستطر در
قولينه شه برات انعام ايتدي — نه ديبا يم نه زيبا جانور در
يوريسه صودر يوكرسه ييل در — وليكن برك شيله كم حجر در
قضا يكي ايريشر دشمنه اول — صناسن كم مكر پيك قدر در
نرايه كبش ارمك ديلريسه — برق فكر يكي راهبر در
هلال فتح دور تعلي آنوك — آنكچون چرخ آكا بي پير در
قياده طشده اول در آهنين پاي — آنكچون يوزاندن پر شرر در
ارر بركامله بر ملكه كرچه — بن يوريدكندن بي خبر در
اكر صرصر له قويغيلور اولرسه — آبي بك ييل بر دمه كچر در
كركاودن نكم دزلز وار آنده — آكر اكسوك وارسه برآير در
قبور ما احمدي كم آبي ويرن — اول اكسوك داغ كم دز سين بتر در
سني دريا يكن بابيه دره — ملك كم بادشاه بحر و بر در
آنوك انعام خوانين صورديسك — جهانك وار آكا بر ما حضر در
دعاسين هر سحر وردات آنوك كم — دعانك موسي وقت سحر در

• وله ایضا قصیدة بالنصیحة وفی مدح رسول الله ﷺ

بُحَوِّلْ قامُو احوالَه قضا دُرْ — پس آنکه جانِ تسلیم و رضا دُرْ
قضا اولْ قمو خلقه عنان کش — آنوکچون فکر قامونك خطا دُرْ
قضا نوك اقتضاسی دُرْ قمو ایش — رضا اول اقتضایه پس سزا دُرْ
هزاران نقش کستارُرْ فلك کم — تصوّر آینه سندن جدا دُرْ
رضا واجب قضایه چون کورُرسن — قضا بوچرخ ایدن اقتضا دُرْ
حقك تقدیرنه تدبیر نتسون — چون آنك ایش بیچون وچرا دُرْ
آیو یاورْ چون آندن دُرْ تکرْ وارْ — پس آرا پرده بونه ماجرا دُرْ
چو حلّ وعقد دن نسنه یوغ آلده — طرفتوق پس بواشدن نه روا دُرْ
جفاسی چوق هوا و آب وخاکك — سپهر و مهر و انجم بی وفا دُرْ
دون وکون عمر تخمین اوکدرلر — بوکردونی که کردان آسیا دُرْ
جهان اقبالنه نه الدَه نورسین — که آنك اقبال قلب لا بقا دُرْ
نه جان دارو بولم درسین جهاندن — شفا چون آندن هم شکل شقا دُرْ
کورُب قلبن کلاهك لاله بیکی — یرا اورْ لعلسه کم اول عنا دُرْ
سرایکك فناسی اولسه کلستان — نه اصی چون که هم شکل فنا دُرْ
عصایك اتمه تکیه ماله آنی — الکدن یره اوکم اژدها دُرْ
فلکله اولمه آشنا کم آندن خورشید — صباح وشام قانه آشنا دُرْ



سماوی ارضه عبرتله بقبیل — آنی کم خالق ارض وسما دُرْ
عبادت اتمك آکا ایله عادت — که طاعت اتمك ایروغه هبا دُرْ
ریاوزرق قوطاعت ادرسك — که زرّاق اهلی نقطو بوریا دُرْ
ریا اتماکه اول شرك خفی دُرْ — انورمه آنکله کم اهل ریا دُرْ
عمل اتسك طلب قلمه ثوابی — ثوابی بیچون عمل بی شك ریا دُرْ
چو حظ نفسیچون ایدلدی طاعت — آکا مردود اولمقلق جزا دُرْ
بو نفس آتان جانوك دشمنی دُرْ — آنك دفعینی اتکل کم غزا دُرْ
کدر اول کافری یا مؤمن ایله — که ادالر آدوکی غازی بها دُرْ
جحاب اولدرْ آرادن کوترلسه — ارشدك آکه کم نور بقا دُرْ
جهاندن کم جهاندرْ کدرلدن — وفا اتمه طلب کم پرجفا دُرْ
بودود اندودکلخنده طلب قیل — آنی کم کلشن نور وضیا دُرْ
اراسن جاودان ریحان و روحه — بولرسك آنی که اول جنت سرا دُرْ
دلرسك اول مقامه ایرشاسن — آکا اوی که اول قصویه رهنما دُرْ
شفیع خلق ابو القاسم محمد — رسول الله که امام انبیا دُرْ
آکا تشریف که نون والقلم دُرْ — که یی طاها و یاسین والضحا دُرْ
فلك خدمتده دُرْ درکاهنه آنك — آنکچون قوس یکی اول دوتا دُرْ
تواضعله بولینه باش قودی کون — که توزی ایغینك کیمیا دُرْ

كَرَكْ آكَا اِدِيلَه اِقْتِدَا كِيمْ ... جَمِيعِ عَالَمَه اُولْ مُقْتَدَا دُرْ

آزَلَه بَرْكَزِيَه اِتْدِي لَايِق حَقّ ... فَلَابُدْ لَايَزَالْ اُولْ مُصْطَفَا دُرْ

كَرَامَتَه آنِيَا نُكْ تَاجِ دُرْ اُولْ ... سَعَادَتَه سِرَاجِ آوْلِيَا دُرْ

نَه مُوسِي اِسْدِيَبْ بُولْدِي نَه عِيسِي ... آنُكْ قُرْبِينِي كِمْ ثُمَّ دَنَا دُرْ

اِرَا مَزْكِمَسَه حَقْ قُرْبِينَه آنْسُوزْ ... كِه خَاصِ بَارِگَاهِ كِبْرِيَا دُرْ

آنُكْ يُوزِي وُقَدِي عَكْسِيدُرْ رَاسْت ... كِه مَاهِ بَدْرُ وخَطِّ اِسْتَوَا دُرْ

آكَا وَحْيِ اُولْدِي قُرْآنِ مُبَارَكْ ... كِه ذِكْرُ رَحْمَتُ ونُورُ وهُدَا دُرْ

رِكَابِينَه آنِيَا نُكْ اِعْتِصَامِي ... جَنَابِ آوْلِيَايَه مُتَّكَا دُرْ

وُجُودِي صُورَتَا صُوكْ كُلْدِي اَمَّا ... قَمُوَيَه مَعْنِسِيلَه اُولْ مُبْتَدَا دُرْ

كِه نُقْطَه دَايِرَه يَه يُوْنُ اُولْدِكْرَچِه ... كِه نُقْطَه دَايِرَه يَه اِبْتِدَا دُرْ

چُونْ اَوَّلْ فِكْرُ وآخِرْدَه عَمَلْدُرْ ... پَسْ اُولْ هَمْ مُبْتَدَا هَمْ مُنْتَهَا دُرْ

كُنَا هُوْمُوزَه كِه اُولْدِي حَرْفِ عِلَّتْ ... شَفَاعَتْ آيَلَه عَيْنِ شِفَا دُرْ

ثَنَا كُكْ كُلْسِتَانِنْدَه آحْمَدِيَيِ ... بِلُورْسِنْ كِمْ نَه مُرْغِ خُوشْ نَوَا دُرْ

آكَا سَنْدَنْ شَفَا عَتْدُرْ وَظِيفَه ... سَكَا آنْدَنْ وَظِيفَه چُوقْ ثَنَا دُرْ

## مِنْه ايضا قصيدة في التوحيد الحقيقي

فَلَكْدَنْ كُوشْ اِيتْكُلْ كِمْ مَلَكْ نِجَه عِيَانْ سِيلَرْ ... اَگَرْچِه كِمْ سُوزِي يُوقْ صَوْتْ وحَرْفْ وبِي زَبَانْ سِيلَرْ

مَعَانِيدَنْ بَدِيعِينِي كِه اُولْ اَسْرَارِ غَيْبْ آدِي ... عِبَارَاتِ فَصِيحِيلَه اِدِيبَنْ خُوشْ بَيَانْ سِيلَرْ



سَكَا غَيْبْ شَهَادَتْدَنْ خَبَرْ وِيرْزَكِي اِيشْتْكِلْ ... اُولْ اِيكِي عَالَمُكْ حَالِنْ نِجَا خُوشْ دِيسْتَانْ سِيلَرْ

نَظَرْ قِلْ آنْجُمْ وجَرْخَه مَدَارْ ومِحْوَرْ وقُطْبِيَه ... كِه وَحْدَتْ حُجَّتِنْ بِرْبِرْ قَمُوزِي تَرْجُمَانْ سِيلَرْ

بُو اَسْرَارِ اِلَهِيَّه قُلَقْ دُوتْبْ اِشْتْ كِه آنِي ... صَبَاحِيلَه رَوَاحْ آيْدَرْ زَمِينِيلَه زَمَانْ سِيلَرْ

بُو غَفْلَتْ پَنْبَه سِنْ چِيقَرْ قُلَاغْدَنْ اِشْتْ آنِي ... بُرُوجِيلَه دَرَجْ آيْدَرْ مَنَازِلْ كَهْكَشَانْ سِيلَرْ

بُو اَخْبَارُ وبُو آثَارِي بُو اَنْوَارُ وبُو اَسْرَارِي ... سُكُونِ خَاكْ شَرْحْ آيْلَرْ مَدَارْ آسْمَانْ سِيلَرْ

ثَرِي دَنْ اُوشْ ثُرَيَّا يَه يِتَبْ هَرْدَنْ دَه يُوزْدِلْ ... بُو عِزُّ وقُدْرَتْ بُو اَمْرُ وخَلْقِي هَرْ مَكَانْ سِيلَرْ

بُو سِرِّي عَرْشِيلَه كُرْسِي اِشِيدَانَه اِدَرْ رُوشَنْ ... دَخِي نُونْ وَالْقَلَمْ آيْدُرْ وآنِي كُنْ فَكَانْ سِيلَرْ

بُونَه عِزُّ وجَلَالَتْ دُرْ نَه مُلْكِ بِي نِهَايَتْ دُرْ ... كِه دُوكَمْزْ نِجَا كِه آنِي سُهَيْلِ فَرْقَدَانْ سِيلَرْ

كُنَشْ بِرْشُعْلَه دُرْ آنُكْ جَمَالِنْدَنْ بُو مَعْنِيدَه ... كَجَا كُنْدُزْ كَلَبْ كِيدَنْ بُونُورِيلَه دُخَانْ سِيلَرْ

آنُكْ خَوْفْ ورَجَا سِنْدَنْ كَه آكْسِيلْمَزْ كَه آرْتَرْ آنِي ... بُو تَدْبِيرِ قَلَبْ حَيْرَانْ مَلَكْلَه اِنْسُ وجَانْ سِيلَرْ

كَوَاكِبْ يُوزْسُرَبْ آكَا يُورُرْ هَرْ يِيرِي بِرْ يَا كَا ... نَدَنْ دُورْ بُو تَثْلِيثْ بُو تَرْبِيعْ وقِرَانْ سِيلَرْ

نَدَنْ دُرْ مُخْتَلِفْ اَنْجُمْ كِه اَهْلِ عَقْلْ فِكْرَايْدَبْ ... بُو تَدْبِيرْ وبُو تَقْدِيرِي عَجَبْ لَابُو جِهَانْ سِيلَرْ

نَدَنْدُرْ سِرِّ عَرْشِيكْ نَدَنْدُرْ بَطْوِي كُرْسِيكْ ... آنِي اِلْهَامِ عَقِيلَه بِلِبَنْ هَرْ لِسَانْ سِيلَرْ

آنُكْ ذَاتِي كَمَالِينِي آنُكْ وَصْفِ جَلَالِينِي ... اُولُورْ هَرْ قَطْرَه سِي يُوزْدِلْ بُو بَحْرِي بِي كَرَانْ سِيلَرْ

آنُكْ اَنْوَاعِ اَلْطَافِنْ آنُكْ اَصْنَافِ اَعْطَافِنْ ... آنُكْ اَلْوَانِ اِنْعَامِنْ سَكَا بُو خَلْقْدَانْ سِيلَرْ

سُجُودِ آيْدَ آكَا خَاكْ وَمُرَادِنْجَه يُورُرْ آتَشْ ... اَگَرْ صُودُرْ اَگَرْ نِيلْ دُرْ ثَنَا سِنْدَه رَوَانْ سِيلَرْ

اَگَرْ رَمْلْ اُولَه وكَرْمَلْ تَسْبِيحِينِي اُولْ پَا كُكْ ... اَگَرْ نَخْلْ اُولَه وكَرْنَخْلْ وَمُرْغِ آشِيَانْ سِيلَرْ

بوجاري رحمتين آنك زمستان ديرو تابستان
بوآري نعمتين آنك بهاريله خزان سيلر

بولت اجرايله آندن چكر خوش آب جان پرور
اشتكل رعددن شكرين كه نيجه بي كمان سيلر

زبان تر ايدب آنك ذكري شول رحيم كريم سوسن
زياده غنجه ولاله بكي وارسه زبان سيلر

جمالي باغي برزن جهانه رايحه صالمش
آني مشكيله عنبر دير كليله ضميران سيلر

مكر حسني كلستاني تجلي ايتدي طپراغه
كه آنك رنگين نسرين وبنفشه ارغوان سيلر

آنك تنزيه ذاتندن آنك تمجيد وصفندن
نكر سيلاسه دللر دل اولماين همان سيلر

آنار ايجندن هردانه امركن رنگ رنگستانين
هوار آفاق سرتندن ورين خوش بيان سيلر

نبات اجزاسني كوروب دخي اعضاء حيواني
اشتكر قل هوالله احد ذكرين عيان سيلر

يلوكن كعبه ومسجد دكل ذكرين اللهك
كنشتيله كليسا ديردخي ديرمغان سيلر

يلانك زهرنا داكن نكرواز قدرتن ايدن
نه رحيله كه ديرتر ياك ديماكر يلان سيلر

يلوكن دل دكل آنك ثنا سندن قموا عضا
يودو كوزوال وآيغ رك وني استخوان سيلر

اودو طالقدن آني ديردخي هر عضو طامردن
اكر صفرا وكر سودا وكر بلغمله قان سيلر

بواوچ مولود ودرت آناطفلر آتاكه كوردرسن
قموسي آن ديروشن دماكسه نهان سيلر

نكر دللرده سيلانور همين ذكري دور آنك
اكر نفس واكر عقل وكر جسميله جان سيلر

بقنلر عاقل اولرسا بويسر وكوكلرك وضعين
بوني خوش فرش ديبون آني اولوسايبان سيلر

بوقاموتحدثه كيروار كرك بر محدث قادر
كه اولاعالم بوني بيلب بوعقل خرده دان سيلر

وجودي تحدثك ايدن آنك واريغني روشن
قديم اولاوغني ايشت كه نيجه جاودان سيلر



بوتحدث تحكم اولدوغي كه يوقدور دخل آنك
بوجزييات علينى انك خوش خوش روان سيلر

الهي لطف وفضلكله تجاوزات بوم سكيندن
آني كرسندن آروغك سروني ناكهان سيلر

كوكلده دايم سنسن سكا ايدم ثنا جانم
اكر ديلم نكار آكر يه وصف كلستان سيلر

بونعمات وبولطاني كه ايدا حمدي بيذا
نه خود مرغ خجند ايدم نه سيمرغ اصفهان سيلر

بوسزه اري قموسنسن بنم ديلمده سيلادن
اشيدن آن صانور كمر بويسر ناتوان سيلر

دلنده آب حيواني روان ايتدك بودم علت
كه جان پرور كلام آيدم وشيرين زبان سيلر

## وله ايضا طابالله ثراه قصيده فى المدح

سيلاب كوزمك نرياكم كذار ايدر
شوقيله يروكك آني لاله زار ايدر

جان كوهرين يولكه بن خاك ادار كن
يوزومله كوزم زرومرجان نثار ايدر

زنكين خيالله لبكك وصفني يزان
چون يوزكك سوزن آكه نقش نكار ايدر

چينه التدي رايحه سن زلفكك صبا
مشك اول هواي استيو ترك ديار ايدر

يوزك فراقي اتدي كزومي سياه بخت
انسانه نه جفاكه ايدر روزكار ايدر

خورشيده باقرم يوزكك سايسي ديو
هر اولمز ايش كه وار كشيه اضطرار ايدر

روشن بوكم يوزكدن ايلدم مثالني
بوصنعتك كه پير يوزينه نوبهار ايدر

تطويل ايدن صفتده اغزوك آكجوق
اول تنك قافيه ده سوزي اختصار ايدر

كون كيجه چادرنده نهان اولدكم بزك
بوانجم آرسنده اني شرمسار ايدر

ايقو حرام ردبكا كه افسون كوزلكم
هركز پكوي كوزلرم استينده خار ايدر

نه سر دُرر که صفر یکی نقطه سی آغزنگ — حُسنگ شمارنگ یرنی صد هزار ایدر

کوکلم قرار ایتسه زلفگدن نه عجب — کم قاموخلق یغه ایریجگ قرار ایدر

نه شیر کیردر سنگ آهوکزگ عجب — کم شاه قیلیجی یکی جانلر شکار ایدر

سلطان محمد اول شه خورشید دل که چرخ — فرمان قطبنگ یورسنده مدار ایدر

حق آن سلطنت چون ازله ایتدی اختیار — زی تخت یار کم آنی حق اختیار ایدر

تا جی آنگ سعادتدگه ایتدی سر فراز — تختی آنگ مساعدتی پایدار ایدر

اولدر ذرور کون نه ترکس بگ آخترگ — هر یرده کم آنگ ات آیانغی غبار ایدر

سوسنله سنبل پیچه سینی مهابتگ — بوینسه دشمنگ دلساذ و الفقار ایدر

تشبیه ایدن سحابه سخاوتده الکی — کندوزنی سحابه مدایح کزار ایدر

ای پیچه تلخ و شور چکر بحر اکا دکن — کم ابر قطره سن کهر شاهوار ایدر

سینگ سخاکی کور که بحار نفسده لیک — شیله که خالگ بیل طغدب تار و مار ایدر

بش تومیان تختگ آیا غینه روزکار — کرچه که تاجدار اولگه و تاج دار ایدر

دشمنلرگ هر عمله کار زار اولور — هرقنده کم قیلیجگ ارب کار زار ایدر

کردون ترفع ایتسه سن آگه قلمه کم — آنگ بقا پیون سنی حق برده یار ایدر

کاغذ یگ ایگ یوزلو اولنی ساگه چون قلم — حق قاره صویه بیرو زار و نزار ایدر

لطفگ جهاندن آیله کتوردی جفای کم — انمز کمسنه ایتسه انی زلف یار ایدر

کیدردی فتنه بی قیلوگ وارسه آخر — اندن اول اولگه کم انی چشم یکار ایدر



عدلگ سرایی دنیه یوزندن مظالمی — نی در همین که اکلیو کندی زار ایدر

خاک ایدی کوهری آلگ اول قورقدن تجب — پولاد اچنده کندیه محکم حصار ایدر

قیلیجگ آبی ثیله که الترن خاکدن — زخیله چیقرب نته کم خاک خوار ایدر

بوفقره کور استه عیدانه احمدی — صاچوایا غگا کهر ابدار ایدر

نه کوهر بلیدی ندر قدر و قیمتم — اولسید بر کشی هنر اعتبار ایدر

بوقدر کهر شناس همین بود ر سبب — کم هر دنی بنی بیرن خاکسار ایدر

بیلن کشی بضاعتنی علم و فضل در — باکا شعار ایدکوم اشعار عار ایدر

بوچرخ بی قرار بکا کم مدار ایدر — صیف و بهار در و زمستان و نهار ایدر

درسون قرار عمرکه پرورد کار کم — عدلگ جهان روضه دار القرار ایدر

اول کردکار فضللله اتسون سکا عطا — اول لطفی کم ایدیجگ آنی بی شمار ایدر

## ولله ایضا طابا لله شرفه فی مقام البشاره

دیدیلر مژده که اول سلطان کلور — دیدم اول رسمه که جنت جان کلور

دیدیلر ایرشدی اوش لطف رحیم — دیدم اشده رحمت رحمان کلور

ایردی تشکر توزی دیدیلر دم دم — توتیای دیده اعیان کلور

میر سلمان ایردی دیدیلر دم دم — بیدی اقلیم آلجی سلطان کلور

اتمکجون کشور تورانی فتح — لشکریله خسرو ایران کلور

خصم کم قطره در اول لاشی اولور — اوردا کم بحر نی پایان کلور

باغدن دور اولة زاغ و بوم كيم
بلبل وطوطي خوش الحان كلور

بنده دمنه حيله بيله بللودر
آنده كم غرش ادب ارصلان كلور

بيمه عنقا يوكلو اوقي اسفنديار
اوردة كم رستم دستان كلور

يا به بغلان كرشدن خصم آنوك
كر اولا آرش عمرنه نقصان كلور

آنك اوي هيبتيندن دشمنوك
غنجه كل كوزنه پيكان كلور

شيله كم موسي عصايي ريح آنوك
دشمنينك جاننه ثعبان كلور

هر كما كم ايده لطفيله نظر
آتش سوزان كل وبستان كلور

ذكر ايدن دلده آنك خلقني
سوز برينه چشمهٔ حيوان كلور

باقر اول سلطان اودي لاحول واز
هر بري كم اوردية شيطان كلور

روشن اولدي كوزلرم يعقوب واز
بيللي كه اول يوسف كنعان كلور

احمدي كم اوله كه اولدة اول ملك
كم ملك داخ آله مدحت خوان كلور

## ومنه قصيده في البهاريات

هوادن ساچلالي مشك عنبر
بولتدن دوكلور اوش درلو كوهر

حدايق اوش شقايق شمعيله
يوزك بيكي اوپلدوردي منور

نه قوخو طويدي زلفوكدن عجب كم
دماغي باغك اولشدن معطر

يكا غنك بيك كل رنكين وخندان
دوداغنك بيك غنجه تازه وتر

قيلور كلزار اچنده نازو عشوه
كزوكدن نه فسون اكزدي عبهر

## ومنه ايضا قصيده في البهاريات

مكر كه زلفك باد بهار همدم در
كه ياكموك كي كلزار خوب وخرم در

شكوفه ياغك بيكي مطرا
بنفشه صاچلرك بيكي معنبر

يوزين بيزدن كتورمز اول هوسله
كه اولا بتده بوكا سرو وعرعر

بروصون ساقي اول جامي بكون كم
نسيم باد اولبدر روح پرور

دوتبدر لاله اوش چتر فريدون
كيبدر نركس اوش تاج سكندر

حدايق رنكيله پر ملون
شقايق عكسيله كوك مصور

ويرد لاله يله وار ليغني كم
بشنده وار هواي جام وساغر

چو لاله طولو لولو در لبالب
اچالم جام يا قوتي سراسر

دم طاووس در كلبن كرك كم
آخيدن بلبله خون كبوتر

بكون نركس بكي جام اچ كه يارن
بلمز نيجه دونه چرخ واختر

بو عمري ورمه باده باده سن كم
قدح يازن قضا اولمز مغير

سوزي قو سوزه دوش كم شمع بيكي
صفادن اوله جانك نور كستر

انكچون خوش نفس در احمدي كم
اچنده سوز وار شيله كه بحر

حجازيله عراق واصفهان ده
سوزي عشاق اتمشدر محير

قضا ديوانن ايدالي قلم نقش
كمسنه يازمدي بورنكه دفتر

قوپاي بيله رنكين لاله وكل
اولامي بيله شيرين شهد وشكر

حیات بولدی جهان کیم کرو نسیم صبا — نفس نفس نفحات مسیح مریم در

چمن هواسه کر اولدی یسه سودالی — بنفشه پریشان و بیله درهم در

نه نخته ویرد کوزک ترکس مضاعفه کیم — کوزندن بو قمو سحر و فتور و مدغم در

چمن صفاصفت اولدی یسه باغ کعبه حرم — عجبی چونک یغمور آب زمزم در

یتل قزل کیه کلدوکنی ریاحینک — خبر ورن یر کوکدن بوصار و چلدم در

سحرده شبنمی بلبل دعایله استر — که تازه دوتن و ترکل یزین شبنم در

مکر بنات نبات اندلر کروجلون — که طوتلری که کیورلر حریر معلم در

چمک لرک طوتن آخ و قزل درو کلکون — چمن بوقوشلر اونندن طولو ترانم در

بشنده لاله نک اوش تاج شیله کیم فغفور — اندن ترکسک اوش جام شیله کیم جم در

جوسوز و سازله کتماکه بلبلک سوزی — آبی کوربک قمودیله سوسن ابکم در

کلک نه رازکه واریسه بلبله صورغیل — کیم اولدرد بوسر ایرده ده که محرم در

کر ملرینه حقک اعتبارله نظر ایت — کیم اول کریمک ایشینه نحن مکرم در

بکون ترنم بلبل طولو در کلزار — اشت بونغمهٔ کیم غصه درد دینه آمر در

بورو نقیله بوشادی که وار چمندن بکون — بکا که ایرمیم اول یاردن قمو غم در

جدایم اول صبحی ریحان و باغی کلدن — بنفشه بیک بوددیله قامتم خم در

جهان نم اولسه قمو کوزیشیله باکه نه غم — حیات بندم اندن ارخ جهان نم در

عجب بولکم کوزمک یاشیله جهان نمکین — فراقک اودیله یورکم جهنم در



اکرچه جان ودل ودین عزیز دور ونفیس — ولیک یار قمو نسنه دن مقدم در

فراق دردینه یارک لبندن آبرو دوا — اکرچه آب حیاتیسه بی کمان سم در

بودرد بردم اونتماغه لاله یه قارشو — صون اول پیاله کیم قامو زخمه مرهم در

دوشرمه لاله بکی اندن پیاله بی بردم — بکون که نرکس کل سینوکیله همدم در

شمال مشک دم اولب آسار کن کل کیم — بوبردبی کورلر خوش رکه عمر بردم در

بکون که نشو نما بولدی خار وخاک اول کیم — قدح دن اولیسه خوش نشو خاردن کم در

ازل دن اولدی سنک عشقک احمدیه نصیب — انکچون اول ابدا جان اچنده محکم در

فدا قلم یولکا جان بردینجی کورسم — سنک جمالکی کم رحمت دوعالم در

## ولسه ایضاً طایفه شراه

یچا بزینت دوزنسه کلزار — کورندکده یزوک قاله کل زار

ریحان صحوتک خمینه حیران — نرکس کوزک آلنه پرستار

غنچه دودغدکدن اوش اشارت — لاله یکغلدن اوش نمودار

یاز اولدی بنفشه قوخوسندن — منسوخ اولدی کلاب عطار

پرزنک وصفا وسبزن صحرا — پربانک ونوا و نغمه کهسار

جنت بک پرشکوفه در باغ — حورا بک حلله پوش اشجار

اشجار دبنده نوش ادبیه — کوش ایت نه دیسه مرغ اشجار

کل بومیدر قو توبه بی کم — برکز دیخ اوله توبه تاچار

صوفي ده صفام وارچو رزاق — زرّاق اولمسه‌دن اولدي بيزار

جرمك چوغيسه نولا اولور عفو — برتوبه يله هزار آو زار

جرم اتمزسك كه آني حق اورته — پس بيجه دييله آكه ستّار

چون عقل دور آفت تن وجان — بزدم كيشي بيجه اوله هشيار

سنلك سكه چون حجاب اولدي — سنليك كلي سركه كورينه يار

وار ليغكي قوكه آني بولاسن — آندا كه اوله يار بيلر اغيار

سنلك ايك لكدور آني تركات — بريك دلريسك احمدي وار

## ذيله ايضا طاب الله ثراه في الترجيع

بوزك رنكيدن اولدي تا من گلزار — آنكچون وردي رونق يامن گلزار

بوزك وصفين سازاتدكجه بلبل — گشا يشلر قيلور اول سازه گلزار

مسايه گزلورازين جمله آچدي — چو محرم گوردي آني رازه گلزار

نثار اتدي آياغك طيرغيسه — زرو ياقوت ايله اندازه گلزار

بوذكر يله هزار آواز اولمدن — طولو دور هزار آوازه گلزار

نه گوردي نه گريسن تا جله تخت
ملك سلمان يكي شاه جوان بخت

اوش اولدي گل كيدوب مهمان بلبل — نوا طولدي وبزك ايوان بلبل

گلك عشقيدن بلبل ثيله سيلر — كه اولور طوطي جان حيران بلبل



نجا كم شرح ادر شاهك جمالين — گلي خرم قيلور لحانين بلبل

اولور جان تا من بلبل نغمه سندن — همیشه تا من اولسون جانين بلبل

گلستان پرده سندن هر گاه — بودر هر پرده ده دستان بلبل

نه گوردي نه گريسن تا جله تخت
ملك سلمان يكي شاه جوان بخت

اگرچه مشك پيكر در بنفشه — سنك زلفوكه چاكر در بنفشه

نفس زلفوكه اورمشدر آنكچون — بورسمه روح پرور در بنفشه

نظر ده شمع مجلس در شقايق — دماغه عنبر تر در بنفشه

صبحك قوخوسيني آلمب رياحين — كلور آنلار رهبر در بنفشه

بوذكر فكر ادا گلدي آنكچون — نفس كه اورمعنبر در بنفشه

نه گوردي نه گريسن تا جله تخت
ملك سلمان يكي شاه جوان بخت

برندي شاهد زيباي لاله — بهشت اولدي گرو صحراي لاله

لطافتده نقاب آلتنده روشن — گورينور روي جان آراي لاله

جمالك وصفين ايشتدي حيادن — قيزاردي چهره رعناي لاله

اچي پر داغ وطاشي غرقه خون — عجب بلسم ندر سودای لاله

شهك مدحين ايشيدب اولد خندان — تماكر گل رخ لالای لاله

نه کوردي نه کريسه تاجله تخت
ملک سلمان يکي شاه جوان بخت

زرو زيور له اوش مخمور نرگس
قلور پر يوزلي پرحور نرگس

چمنده باش کتورمش در مکر کم
مزوقر تاجه در مغرور نرگس

کزوکک عشق جامن اجدي الامز
نتاکم غنجه در مستور نرگس

سهر رنجيله زار و زرد اولمش
مکر دوشدي طپوکدن دور نرگس

بوردي اوخه درد دينه حقدن
بوليدي خوش شفا رنجور نرگس

نه کوردي نه کريسه تاجله تخت
ملک سلمان يکي شاه جوان بخت

نقاب آجدي رخ رنگين غنجه
کله کلدي لب شيرين غنجه

آناکندن توزر درلو رواخ
طلوردر عطر جيب وچين غنجه

نه فکرت دشدي لعلک نقطه سنده
که تنک اولدي دل غمگين غنجه

زرو لعل و زمرد صاچه کلدي
يولک توزينه زي آيين غنجه

بوذکر ايچنده درد دايم آنکچون
معطر در دم مشکين غنجه

نه کوردي نه کريسه تاجله تخت
ملک سلمان يکي شاه جوان بخت

کرو اوش کلدي اي دلبر شکوفه
جهاني قلدي پر زيور شکوفه

يشل پيراغک آراسنده روشن
کريز اپله کم آختر شکوفه

زمرد تخت استنده اوتورمش
بشنده تاج پر کوهر شکوفه

آنوکچون بو آيينه کلدي
که اوله طاپوکه چاکر شکوفه

ادرکن احمدي بوذکري آکه
نثار اندي زرو افسر شکوفه

نه کوردي نه کريسه تاجله تخت
ملک سلمان يکي شاه جوان بخت

ولله ايضا طاب ثراه في البديعيه

شاذ اول کوکل که کيرو علي رغم روزکار
منصور اولدي رايت سلطان کامکار

دارای ملک و بخت فريدون تاج و تخت
سالار انس و جن و سليمان روزکار

قطب مدار ملت و شاه فلک پناه
مهر سپهر دولت و شير عدو شکار

جمشيد چتر کستر و بهرام صف شکن
خورشيد نور موهبت و ظل کردکار

سلطان بحر و طبع و شهنشاه کان يسار
که اندي آفرين وجودنه جان آفريدکار

بي رو نقيد آندن ارق کار بار ملک
اوش مقدمنده اولدي کرو خوب چون نگار

عالمده اولدي ظلمت ظلم اوش کرو نهان
اولالي عدلنک کلنجي صبح آشکار

ذکري دردکو کل لرم هم فتح وهم فتوح
شيلا که شکرو مدح در آنام و روح روح

کذي اول که جوردن کونکزيتم رنگدي
آينه بي حيا نمزک طولو ژنگدي

تكيد كوكلمن نتكم غنجه غصدن
باشي كه آقاردي كوزمك لاله رنكدي

مت حقاكه دوتدي عدم يولين اول زمان
كم بيزميله مهر وسپهر ايش جنكدي

اول خوف كتدكم قدر اندازن قوس چرخ
سهميله بين اندوغي تيرخذنكدي

چونكم قدر لشدي قضا اوخني فلك
بي وسعت فضا بن يوزدنكدي

ضميشدي كوكلم رموز شيشه سي كبي چرخ
اندوغ آيكنيه پيوسته سنكدي

شاد لغيله بي بكي خوشدم در اول كوكل
كم غم كتاكشدن صيدك كه چنكدي

مت حقاكه نخله نخيه كلدي شاه
باشينه قودي كه يكي لعلدن كلاه

لطفك روايحي دل وجانه آش قلور
شيله كه غنجه ده دم باد سحر قلور

سيراب وسبز سبزه بكي اولدي قيلجوك
كم بوركين دشمنك آخور قلور

تركس كنيزك اولد سراپرده كه مكر
كم مهر تربيتيله آن تاجور قلور

هر صبح كون قبلكه يوزني يدا سرر
كه آنك توزن كواكبه كحل بصر قلور

دستان زال وسام ندر كم شجاعتك
بوني فسانه ادر آني يالن سمر قلور

سيني جمال آينه سيني دوزتدي حق
لابد عنايتيله سكا خوش نظر قلور

بنده رضا يوغيدكه سندن جدا دشم
نه جان اول اشاكه قضا وقدر قلور

جانندن آيرو دشمكا تن ويرمي رضا
اولمي اختيارله ماه صودن جدا



اولمايه ماه ومهر ده بوجاه وبوجلال
هم آنجمو سپهر ده بوعز وبومقال

لطفك شمايليله مفرح اولور جنوب
خلقك روايحيله مروح اولور شمال

تاحاتميله جونه كرم اهل هركه وار
سندن كرك تعلم اده بخشش ونوال

درحال محو اولورو اريشر اجابته
عفوكله هركناه عطاكيله هرسوال

كر آفتابه فخر ادريسه اولمز روا
نعليني بكندوكيجون آتكوك هلال

خصمك ربابيك اكيلرسه نه عجب
كم جنك يك قهرك آكا وردي كوشمال

هركم خيال اين كه بولاسكا نظير
دوشه دخي محال اولا ساكه بوخيال

ساكه مثال يوقدي ديمش كربدل
بش جان بكي كمسنه بلامز سكا بدل

بولدي شهاد كاكله ارواح انتعاش
شول رسم كم تناكله آشباح انتقاش

اعمار كاتبي قزيب يوديي خصمكوك
لوح حياتدن آدني دوتب قلم تراش

كل بيك تاج اولر نمچون باشه دشمنك
بيلدي وريجه لاله بكي بيله تاج وباش

كرچه كه غنجه بيك درشدي كه باش اولا
باش اولدي ولاله بكي چقدا جنده باش

تب لرزه صالدي كونشه رحمك محاقيتي
آكا علامت اولش يرقا نيله ازتعاش

نه راز اولا فلكده كه بلما يسن آني
آسرار غيب كولكه كه چون كون بكي اولدقاش

معذورد در اكر سكا اويكندسه عدو
نولا اكر ديا هديان صاحب فراش

شكرك نه دلده كه ايدله طولر دهان شكر
ذكرك نه وقت كه ايدله دوكدز بان كهر

ای منبع سعادت و ای مطلع کرم — وی مصنع معارف و ای مشرع نعم
دشمن حضور ات دی ظهورک سنک نهان — چون نور اریشه محو اولر سایه ظلم
قولر عکا رکوع و سجود ایدن خاک و چرخ — بوسه فکندن دشد و اولد بشت خم
عدلک همای سایه صلابی مما لکه — عنقابک اولدی قاف عدمده نهان ستم
هر کم پناه ادن قیوکی اولیا تباه — لطفوکه امل دونه جهاندن ارمیا الم
خلقک ثما میله روان بخش اولر شمال — کیمده اوله بوشمایل و بولطفله شیم
منصور ایلسون علوکی جهاندن حق — که ادرک سخاوعلیله عالمده در علم

سما کرک دعاو ثنا هر صباح و شام
کم صیت عدلک طولدر ملک مصر و شام

ای دی شهاجنابکی حق عالمه مآب — کم آمنیله امان طولدر بو بجا جناب
سیراب اولم دیو قلبوکا دشر سنک — خصمک که هر شراب اولیدر آکا سراب
خصمک که بوم در یری اولدی خرابه لر — اویسه همای داخ پری آنک اوه اخراب
اخلاصله احمدی سکه ایدر دعا که حق — ایلسون صلاح عالیچون آنی مستجاب
بیچاره بکزدیله اقاربه اقاربه — اولسون رقاب خصم قلیچوکزه قراب
پیکان اوقلوک که دلرکوه آهنی — صاللسون حسودجانینه سندک بلا اضطراب
هر ایش که دوتسن آله یول بولسون خطا — هر ای وذکر که ایدسن اولسون قمو صواب

بیکا کردونه چرخ وادا سیر ماه و مهر
ایلسون سکا حق آیله کردان سپهر مهر



وله ایضا طاب الله ثراه وهذا التجنیس وقع بغیر الف

دور زکن بوطوقز چرخ مسدور — شر فدیکن یدی نجم منور
دور تمشکن بولت لعلیله در دن — زمرد لوحنه یوز در لو زیور
صرو قیزل چیکلر در مکر کم — برک یوزین قلشکن مصور
ظفر بولدی عدو یه شول ملک کم — قوسزور لر در میر و سزور
ملک سیرت فلک رفعت ملک کم — کریسز حکمنه بو یدی کشور

سکندر دولت جمشید فطنت
فریدون حشمت و خورشید طلعت

سرو همر سزور و میر معظم — سرور ملک منصور مکرم
نه پرویزو نه هرمز کم قتندن — کمینه بنده در پیروزله جم
نه بیژن کم قلیچی قورخوسندن — یخیلر شمع کبی روح رستم
فلک دیمش که بن بوشه قلیم — ملک دیمش که بی شک بندخی هم
نه در صورغل فتوت فعل هرکون — نه در کور کل مروت شغل هر دم

تعبیر یوزن نولا مصر له زوم
همه کندویی بوشه حکمنه یوم

مه دی چون کدیبن کلدی بهمن — بویریوزنده بتدی عود و بهمن
شه پیروزه یوزین دوتدی — بخه کم نیسم روزی دوتدی بهمن
فلک قدرو ملک رفعت ملک کم — بوکردون قود بویروغنه کردن
یخیلر قورخودن شول رستم کم عود — کتورد کده قلیچن ذکر دشمن
خذنکی سهمنه بونک نه مغفر — قلیچی زخمنه بونک نه جوشن

قدر بوشبه دیتحق تیرو شمشیر
قیدن موس وکربه بیر له شیر

چوکردی خکمنه کردنده کردون — دیمز مکردون دون دیمز مکردون
نه خدمت کم دنیله بوکه مقبول — نه مدحت کم دنیله بوکه موزون

## وله ايضا طاب الله ثراه في البهاريات

آثار رحمتينه حقك ايلكل نظر — كم بوالن يري بنجه ديرلتدي سر تسر
مرغ سحر شمامه كلدن اوخر حديث — لطف هوا شمايل جاندن ودر خبر
كه روح بخش ادر صوي اول واهب الحياة — كه نقش بند ادر بلي اول خالق الصور
ادراك ايدير ديرسك سن مؤثري — بخ اعتبار كوزيله كور ندر اثر
كور لاله هيأتين كه صناسن على القباح — بر درج لعل دراجي پر مشك وپر درر
كل شمسه سين كور كه انك نقش رنك رنك — پيرونده دور ولولو ياقوت وسيم وزر
نه حالدر كه طولدي جهان مشكله عبير — چوزدي بنفشه زلفين بازد صبا مكر
قارردي نركسك كوزي چون اعتبارله — اول صنع كارگاهنه چوغ ايلدي نظر
ديدار عاشق اولدغيچون كليم والد — داود بيك ناله ادر بلبل سحر
نشو الدي طاش طاشدن اول خشك تركه اي — ذوقيله شوقه دوشرمز بوهواي تر
كل باغه قيللمز كذراي دوست كم يقين — نركس صولار ولاله دكيلور وكل كدر
كل بيك تازه وتر اولا يمز دسك برين — كل خار بيك خسك لغوكي سن بكون كدر
اولدوكسه بنفشه بكي سركران سكا — نركسله لاله ايدوكي اشارت اكودير
فصل ربيع وياروي وصحت وشباب — ولكن معطل اوترن اوزينه حيف ادر
بيلور كم احمدي نه كلك بلبلي درد — اول كم بنفشه بيك دكلدر قولاغ كر

## وله ايضا نور الله مرقده وطيب في التوحيد

بولبلي توزينه بنده عنبر ومشك — قيلمدر خلق رشكندن جكر خون
عجب ميدر دوترسه شرق وغربي — بو يوزجه دولت وبو تخت ميمون
دلمده ذكر در تسبيحه همدم — دمنده ذكر در توحيده مقرون
بو شده وصفي دور مزدلف مذكور — بونك يعني دنه هيزده مشكور
سنك خلقك كله مغز روح مشكين — سني سومز كوكل بند تخت ومسكين
فلكده يوخدر بوعزت رفعت — ملكده يوخدر بوقدر وتمكين
نه غصه عيب وقدر درسه دشمن — عجب ميدر جعل بيريسه ستركين
كوكللر سين دلبر مهرله كم — سنك كوكللكده يوخدر قهرله كين
سنك خشمك كمه كم بوندر دوترسه — كروعفوك قيلور قيلرسه تسكين
سنكله ملك سين تدبيرني قيل — سنكله زندر دوندر ملك وملت
طوكه بنده دوندر دين ودولت — نه قولكده سنك قدر تهمت وكذب
نه فعلكده سنك وقدر مكر وعلت — كوكللر ميل قيلدوغي قموسن
كه بولمز محو عفوو كيله زلت — ودرسين كثر تيله خلقه نعمت
كه يوخدر همتكده هيچ دلت — كمه كم بوله عزت دولتكده
دخي بول بوليله قهر كز مذلت — دوشمه بولمز پنجالرين
بوملكه نصرت وفتح ومبين سن — بكون سن خسرو زوي زمين سن
رفيق عقل بيكي دوردين سن — تسيم روح بيكي خوش نفس سن
كه بي شك سن رقيب ملك ودين سن — قموملت سني دلبر سني دين
نه خير كم وديسه سن معين سن — هميشه شر دفعيه قلب سمحى
كه بيلرسين كه بخته قرين سن — سني قيلمز طلب دولت شب وروز
بوشعري كم ردديسه بللو بيله — شصت قيله

هر نرا یا کرم ادا ریسم نظر — سن کریسن سن زهی نور بصر
سندن آرتق یوق سنی کورمک کزم — پس نی کورسون دنی اهل نظر
اول آخر ظاهر و باطن او لن — غیر اولمادوغنه حجت بتر
داخ بیزده کر اولا بیدی وجود — کنت سمعا اولمیا بیدی خبر
نور ایرق عین شمس ایرق دیسن — کورمدن بوق آندن کور مکدن اثر
کنز کودای صورت و ناظر همین — بزدرز ایکی کورنر آینی بشر
شخص و سایه ایک دا کل بزدرز — کوکده ایکی درصوده کورینن قمر
بر یوزی یوز کسترر یوز آینه — ذات بزدرلیک چوقدرز صور
کور خیال اونیا بنک لعبتلرن — درلو درلو بیجه سی کالور کدر
جمله سینک دار لغی اول آردن — که آندن وحدت در بلاشک معتبر
احمدی کشف اندی وحدت سرنی — غیب نورن کورن اولور دیدن ور

## ولسه ایضا طاب الله ثراه فی الغزلیات

انک زلفی هواسندن دماغم طولو سودادر — کوکل اصوک درشورکم بونه اولمز تمنادر
یراکسه بتاریکن دیتیب آتش دو زخ — نه حکمتدر که کوزمدن دکیلن موج دریادر
انک بولندی یوزیک جان اولیدر خاکله یکسان — بوآرادم سنک باری نه قدرک اوله پیدادر
کرک زاریله جان ورکل کرک دردیله قان اغله — اثر اتمز اکا هرکز که کوکلی سنک خارادر
سخن زینهارسن آنک الا کورلار الیدن — که جانوی سیه دل دنر اگرچه خوب ورعنادر



حذرات زلف دامندن کندن دشمکل ناکه — کم اول پرفته بردل درآکرچه پس دکلادر
نه حاشالله ای کوکل درآول مشکین هوایزده — که بونجا عقل عاقللر آنک عشقنده شیدادر
کوزی قانک اچاریسه ایتکل کم حلال اولسون — دلرسه زلف جانوکی دکل کوزاوش مهتادر
جمالی وصفی آنک خوش آیدر احمدی یارب — بونه خوش نغمه بلبل درکه بوکشندن کویادر

## ولسه ایضا طاب الله ثراه

اهل دل صورتکا رحمت مویلی دیدلر — قاموسدن بولکه جان ورمکی اولی دیدلر
عالم غیب و شهادتده یوزک کورملر — دوشبن حیرتده زی نور تجلی دیدلر
حور و رضوان کوربن ایشکک آرایشی — جسکاه اولدی بن جنت اعلی دیدلر
سلسله زلفکه بحنون اولک ارواح و عقول — نه فسون ایتدی عجب بن بولیلی دیدلر
حسنکک شمه سنی کسه ادامادبیان — رخ و زلفک صفتن کرچه که خیلی دیدلر
سرلاهوتی بلنلر سکه بکزر صورت — بولدی بولیسر هیچ هیولی دیدلر
احمدی وصفن ایدرکن بکک بلبلدر — آفرین ساکه زی طوطی خوش ایلی دیدلر

## ولسه ایضا نور الله مرقده

الا کوزک بجاکم آله بشلر — ایخلاده دوشر یولکده بشلر
دشالی جانما هجرانک اودی — بوقانلو یورکمده بخدی بشلر
بشم خوش درسنکله آنک حیقیمون — که آدیله اوخنور قرآنده بشلر
نه کعبه درقولک کم ایشککده — بش اوروب یوزسورلر بیرم بشلر

كورن كل يا گفتكده مشك خالي — دِدِي رويي نخوش دوتمش حبشلر
كوزوكك قصد جان دوزودل ودين — نه اشلردن بوكم بوجاذواشلر
سكا يشلر كه بني شمع بيكن — آريدن كوزدن آخن قانلو يشلر
نه طاشلرسن بني سن داغي بيتر — سنكجون باكه خلق آتدوغ طاشلر
كجن جانينه بيكان آحمديتك — آلا كوزك نجاكم آله بشلر

ولده ايضا طاب الله ثراه

آلا كوزك كه آلله جانلر شكار ادر — بر فتنه در كه دور قمر آشكار ادر
عكسي جمالكه ايرشمز آكا خزان — هر قطره كم ايرشر سه نوبهار ادر
كوزم خيالي شوقنه اول سرو قامتك — هر دم جكر قنن آخدب جويبار ادر
يوزوكه بكزدب نخر آيي ولونه كوزم — بكزامز ايشلري كشيه اضطرار ادر
غمزك دخي نه قانم كوزقان آيلدي — يمزمي اول جفاكه بكا روزكار ادر
كل يوزك اشتياقيله كوزلرم يشي — هر نيريه كه اوغرسه لاله زار ادر
وصفيده لعلوكك دوشمك فكر آحمدي — كوركم نه درلو درلو كهر ياد كار ادر

ولده ايضا نور الله مرقده

اول كون كه جانمي اوده صالب كدردي يار — تندن قرار وصبر كوكلدن كدردي يار
ياخلدي شمع بيك اوده وار يغم تمام — بيله اولركه ايرشمسه درد يار
يار يله درد يار خوش و يار كيدجك — جز درد يار داغ كشيه نه درد يار

هر دم هزار درلو جفايه بدل قيلور — هر وعده بي كه باكه وفادن ادر دريار
قيمادكم ركاتن ايده حسنيوك آدا — اول وجه نازكي بكه كرچه ادر دريار
همراه ادر دم ايغ توزينه جانمي — بلسم كه داغ بيرم بر آدم ادر دريار
بين بلاو درده چون ايدردي مبتلا — عشوه يله كوكلمي آلمانك ندر دريار
بلدم كه جاندن ايرو تنك حال نيجه اولر — شول دم كه آحمدي يه قويمز كدر دريار

ولده ايضا طاب الله ثراه

اول يار آحمدي نجكم چوخ وفا ادر — هر بر وفاسنه آنك اول بيك جفا ادر
دايم اول آكه مهر وفا كوسدرر وله — اول بي سبب همشه آكه قهر وبلا ادر
بن طالو جانم ايدرم آكه روان وليك — بر حاجتوم كورمدم اول كم روا ادر
درد يله رنجكني يوزمك ايدي كهربا — لعلي آنوك كه قاموسي درده دوا ادر
بن جور نه آنك نجه صبر ايدرم كم اول — بر غمزه يله ايك جهاني فنا ادر
بن باش وجان قودم يولنه اول نچون عجب — دايم عتاب وخشمله باكه جزا ادر
آلا كزبنك آلنه اولدي كوكل اسير — نه چاره اول بلايه كه آني قضا ادر

ولده ايضا طاب الله ثراه

اي كوكل بوعشق اودينه شمع بيكي يانه درد — پيشه سي پروانه نك ينمخ درواديانه درد
كردكرسك خالص اولا قلبك اوده صبرات — شمع بيكي نورا ولمخ ايسدريسك يانه درد
آبغي نوزينه يارك جان كركدر پيش كش — دون دكلسك يار نحفه ايدوكلك دينه درد

قوتِ جان در قوتِ دل در لبك آكا بها — نه گهر نه لعل و یاقوت و نه مرجان و نه در
نوح طوفانِ ذکر مرکبِ چون اعلیم — کوزلرم موجِ قتنده جوشش در یانه در
قانی موسی کبی کوریدی صحلر کدم معجزات — قانی عیسی کبی آکه کندام لبك کبی احیانه در
احمدی سینی کبی ایمدی غیر نظر — بویوز استابن نظر ایتمك کن دایه نه در

## ولسه ایضا طاب الله ثراه

آیریوزك اودندن ماه انور — لبوکه تشنه اولر آب کوثر
چون آغزك غنچه سین ذکر کتوردی — حبا سندن قزردی لعل احمر
یوزوکه عرض ایدی رنکینی کل — آنکچون دفترین بیل ایدی آبتر
بنفشه زلفوکه ترکس کزوکه — تشبّه ایدی بوکودن اولدی اول کر
بکوکه خال کك خضری ایرشمش — که استادی بولامادی سیکندر
سنك آدك درر الحمد لله — دلمده قل هو الله بیلك آزبر
یوزك شوقیله در زندن بوجانمر — نتاکم اودك ایچنده سمندر
ملایك ساکه حیران حور عاشق — بونیچه حسن اولور الله اکبر
چکك بیك احمدی در پیر سر لیك — سوزی در تازه کلدن نوجوان تر

## ولسه ایضا نور الله مرقده

اهل دل یاغمکا شمع منور در لر — بویکا طوبی و دود اغلکه کوثر در لر
اولمیشلر دی نظر اهل نتاکز نرکس — اول کیشیلر که سنك کوزکه عبهر در لر



بی خطا سوز در اول ذکرت باریکله کر — صحبوکا قول بارنر مشکله عنبر در لر
روشن اولکم بوزیکی بلمدلر آنلر کم — آکه آیی وکون و یا زهره آزهر در لر
کورمدیلر نجه در نظم ثریای مکر — اول کیشیلر که دیشك عقدنه کوهر در لر
خسروك نسخه خط کلمدوکن کورنلر — محکمی نسخ نجا ایده مزور در لر
احمدی سوزین کوربه سوزین ایشیدنلر — خوش نفس بیله ندن اوله بو محرر در لر

## ولسه ایضا طاب الله ثراه

اکرچه کم اشك جوروستم در — بکا سندن کلن لطف وکرم در
کوزك کر جان آله کر اچا قان — بکا شاذی در اول صنما که غم در
یتر کن شمع بیکی فرقتکده — کزم قان یاشلر یله نیچه نم در
اکرچه آغزك نقاشی کسه بلمز — دیامانم که اول نقطه عدم در
صحبوك سودا سنه دوشدی بنفشه — بنم بیکی آنکچون قدی خم در
اکر کیرسه آلومه سرمه پیچون — آیاغوزکك توزی زی خوش قدم در
یوراکی خون ادر یاذ سر انجامم — نه دوزد جان بی برجام جم در
زعفرانی یوزم اتماکه کلکون — صون اول جانبی که آنك رنکی بقم در
نه دولت بوندن ارتوح احمدیه — که عشقوکیله علمده علم در

## ولسه ایضا نور الله مرقده

اول که انك اهل نظر آدینی جانان یرلر — بول توزینه بهاباش ودل وجان برلر

اوتنالر کیم دیالر دشنه دُرِ عدن ‌ ‌ یحوذ آنك دودغن لعل بدخشان یزلر

ابن مقله کوزن و آغزن کوسه یاقوت ‌ ‌ بوین نرکس آن تر غنچه خندان یزلر

کون زواله دوشر آیه ایرر نقص و خسوف ‌ ‌ بوبوزی پس نجه مهرو مه تابان یزلر

کر عطارد اولار اوجدن اوجا یازجلر ‌ ‌ مشتری یتی طپکا بنده فرمان یزلر

ایشکك کعبه لجك قدرو یوزك عید اولب ‌ ‌ قاموغ اعدای سنك یولکده قربان یزلر

ملك ایران سنك اولورسه جهدیله آکه کم ‌ ‌ لقبوکی ملك و خسرو تورا ن یزلر

شرق و غربه ایرمکه آدوك سنك اهل هنر ‌ ‌ احمدیدك ایشدب دفتر و دیوان یزلر

ایشبو نقشه واركن تازه و رنکین سوزلر ‌ ‌ دخی سوزدکلینك آدین نادان یزلر

## ولیه ایضا طاب الله ثراه

اول یوز مدر یه تازه کلستان مدر ندر ‌ ‌ اول صنع مدر یه دسته ریحان مدر ندر

اول خالی لبکده یه خوذ خضر سبز پوش ‌ ‌ آغزم اول یه چشمه حیوان مدر ندر

اول کوز مدر یه نرکس رعنا مرای عجب ‌ ‌ اول قد مدر یه سرو خرامان مدر ندر

دشمی دور بو لطفله یا کوهری عدن ‌ ‌ اول لب مدر یه لعل بدخشان مدر ندر

اول غمزه یی یه آفت ایمان و عقل و دل ‌ ‌ اول قشمدر یه قبله کهی جان مدر ندر

اول کز یشر احمد بو دوزخی یلزم ‌ ‌ دور سز آخر کوزم بنی طوفان مدر ندر

بو احمدی مدر یه حکیم کهف فروش ‌ ‌ بو سوزمدر یه حکمت یونان مدر ندر

## ولیه ایضا نور الله مرقده



اچمه آتش و کوزمه نم وار ‌ ‌ جهانده خشك تردن داغ نم وار

دردم وار لغم قاموسی سنسن ‌ ‌ چوسن وارسن بکا داغی نه کم وار

اکر شادی و کر غم قاموسنسن ‌ ‌ دخی بنده نه شادی و نه غم وار

بکا خون جکر خوان فرحدر ‌ ‌ نجاکه آلکده سینك جام جم وار

بکا یندسه اتسون کوزلرك کم ‌ ‌ بلا وار یسه بنده صبر هم وار

اراخ سندن اولرم درد له زار ‌ ‌ لبکده کرچه کم هر درده امر وار

امل چون ساکه بغلادی جهانده ‌ ‌ آیت داغ احمدیه نه آلم وار

## ولیه ایضا طاب الله ثراه

بنیاذ اورالی مملکت کونه کردکار ‌ ‌ یار نمدی سنك یلك بر ماه رخ نکار

نقشین یازمخ یوزکك قلدی آفرین ‌ ‌ بوخوب آفرینشه اول آفریدکار

کل غنچه پرده سندن حیادن اولا نهان ‌ ‌ قلسه صبا چمنده یوزك وصفین آیکار

لاله مکر که فکر کتوردی فراقکی ‌ ‌ کم اوده یا بت اولدی بنم بیلك دل فکار

غنچه لبوکه ایکنور یمش نچون عجب ‌ ‌ بو رشته تك حوصله اولدی بوخرده کار

نه جان اولاکه عمرك آبی احمدی اسیر ‌ ‌ یه نه کوکل که زلفك آبی قلدی شکار

ای بخه روزکار کچه کر میا فلك ‌ ‌ بزداغ احمدی یکی ثوریده روزکار

## ولیه ایضا نور الله مرقده

یا الله که بوحسن آیت شانوکه انمش ای پسر ‌ ‌ بلسم پریسن یا ملك یا حوری و یا خود بشر

تنی بویا برگ سمن دری بویا دری عدن — خطی بویا مشك ختن لبی بویا تنگ شکر

حیران قلدی یوزکا کل تخلی بله حیا — فتنه اولدی کوزکا ترکشده وارمسه بصر

چوزمش بنفشه زلفی کم مشك تردن دم اورا — مسکین اشمز قولغی کم آله زلفکدن خبر

لاله فراقك اودنه یندی قرار شمع وش — حالینه آنك شاهد اوش دود دل وخون جگر

ساچك هوا سین سویلسم اولر مطول منزلم — آغزوك اکسم قافیه تنگ اولر سوز مختصر

یوزك کوز نلاری کوزك عین بلایه دوشرده — صنماکه جور وفتنه دن خالی اولا دور قمر

شاها جمالك نقشنی یازال نقاش ازل — نیچه قلم بیلکی سنك یوکدی چکدم دردسر

چون وصف ایدم لعلوکك رازین سوزمدن بخر — بك کوش هر بر کوشده طولر صدف بیکی کهر

در احمدیدن ایشدن وصفن لب رخسارکك — لله در قایل باریك سوز نازك نظر

## وله ایضا طاب الله ثراه

بوکوکل ارته کجه نی بك اوش زار اکلر — کاجرم یازدن ایرو دوشجك یار اکلر

یازدن ایرو دوشب در آنکچون دوکلر — کوز یاشمی دوکبن شیله که بی کار اکلر

نه عجب فرقت آنك اکلادرسه سنی — هرکه بیمار اوله وبولیسه تیمار اکلر

خار زخمینه کل اولدخده تحمل وار لیك — کل مزاریسه جکرینه کشنك خار اکلر

نوبهار اولدی دین بزکل یتوردم رکم — بلکه درلر که نچون نی بك ادرسین نالکه

یار ایرو لغچون ایکلسم معذورم — هرکسنك کم یورکیده دوشه نار اکلر



شمع یاردن ارخ دشمکچون نالکه ادر — عود چوخ کویکی اولدوغیچون زار اکلر

احمدی زاری ادر یاری طلب قیلوب یلی — کلدن ایرو دوشجك بلبل آسحار اکلر

اولسون بخیلین دیده دشمن رخ دوست — بی دل ویار غم ودرده کرفتار اکلر

## وله ایضا نور الله مرقده

بغری یاندی نچه اوردی غمزه کلك پیکان کبر — کوزلرمدن نیچه آخر یورکومك قان کبر

زلفوکك سودا سنه کولکم اولدی دردآسیر — نه بلا دامنه دشمشدر بوسر کردان کبر

اول لب لعلکده کوزن مشك خالوکی دیدی — نیچه بولش خضر بوسر چشمه حیوان کبر

جان بهادندم آیاغك طوپرغنه دیدعقل — کم بولوکهر قیمتن بلمز بوتادان کبر

نه بلادر آله کوزك آلله جانلر الور — بوقمر دورنده سن بوفتنه دوران کبر

اولی کوکل مقامنده شهاعشقك مقیم — کنجله نه خوش عمارت اولدی بوویران کبر

حجتیمی بوزلك روشن ادالی احمدی — نیچه نازك نقش ادر بودفتر ودیوان کبر

## وله ایضا طاب الله ثراه

بوشهردده غربهم و بوملکده فقیر — خوبی کزوکه فتنه یم وزلفکه اسیر

ذکرمده دم دوداغك فکرمده دم یوزك — زی ذکر خوب ونازك وزی فکر دلپذیر

باغین زلفکك چوزیسه سحر بلی — باغك دماغ طوله قموشکله عبیر

بیرله کوکده نیچه که عقل ایلدی نظر — بولامدی کمسنه بی هرکز سکا نظیر

قاشك کمان شیله اترغمزك اوخنی — کلرینی کمان قضا یحی آخر بورسمه تیر

وَصفين دِيامزم صحبتكك كم بوعقده ده | حيران قلوب عقول و پريشان اولور ضمير
جان عزيز آيغله اتسه احمدي نثار | عيب اتمه كم فقيرك اولور تحفسي حقير

## وله ايضا طاب الله ثراه

بو ينجه لب كه آب حيات آكه مات اولور | بو ينجه قد كه طوبي آكا ايك قات اولور
كن يا لعنك صفاسيله نوروز اولور وعيد | كيجه صحبتك هواسيله قدر و برات اولور
كوزم قتده مصريله بغداد اتمه ياد | درد دلكن كوريشم ينجه نيل و فرات اولور
زلفك هواسين آنكچون ايدمم هوس | كم جانه اول هواي خوش اصل حيات اولور
زلفك اسير جون كرك ايده احتمال | بو عشق بولدوكه طولو مشكلات اولور
يار اولدوركه يارنه اندوك وعده يي | قومايه يار نه كه جهان بي ثبات اولور
خوش ايدر احمدي لب و دندانكي صفت | بو ينجه بحر لولو و كان زكات اولور

## وله ايضا نور الله مرقده

بو ينجه صورت و نه شكل و نه شمايل در | كه عشقنه يروكوك ذم ذم مايل در
فلكدن آيله كون يريوزنده انسله جن | آنك جمال كمالينه جمله قايل در
ادرسه كوزلر هاروت سحرني نه عجب | آنك كه سيم زنخدان چاه بابل در
نه بوي و رنكي و ريسه كلك و رلدي بيله | بوزين صاندوغچون بوزكا مقابل در
بنفشه صحبتك آكدوغ ادر زبان بقفا | قدر سرك كترن باشنه قصا دل در
نتاكه جان هوسيله جنونه دشد بوعقل | كوزال زلفكي كم عنبرين سلاسل در



نجاكه شبنم كون بوجودي محوات | كه آرمزده بودور درهمين كه حايل در
بودرد مه لبك آمدور داخ درلو دوا | آكرچه آب حيات يسه زهر قاتل در
بزك چراغ حق روشن ايلسون كم آنك | كمال صنعته روشن ترين دلايل در
نظر اي لب ياقوت كوركه شاخ شجر | نه درلوكوهر و مرجان و لعله حامل در
صون آن كم آنكيله كدر عنادلدن | بوكن كه باغ طلوع نغمه عنادل در
بكون كه فرصت وار نوش ات يي كلكون | كه يارنه قوميه ايشين هركه عاقل در
كرو بلم ديو بو فرصتي ورن الدن | بوچرخ حالين بلمز نه چاره غافل در
بو عمر بي بك ورمه يله اني خوش دوت | كه وقت كچمسه خوش عمر دن نه حاصل در
بكون عراق و صفاهانده احمدي سوزنه | جواب واريسه لله در قايل در

## وله ايضا طاب الله ثراه

كوزك كم اولدفتنه عشقنه حور | عجبمي نركسي ايدرسه مخمور
بروكه نه ايكنوز كون چون بلور كم | زواله تيز ارزه هركه اوله مغرور
زي تانه يوزكه اده قاپوك قبله | زي روشن كوزكه اده يوزوك منظور
بهار اولدي كتور كلكون شرابي | كه اولدن زرق بوموسمده معذور
آچل كل بيك اشت بلبل نواسن | دم عيش اوله غنجه بيك مستور
قومه لاله بك الدن جام لعلي | چونركس بيك اولدك بيله مخمور
آل اول جامي اله كه آنك شعاعي | يكا غوكده اولا نور علي نور

نَدُرْ كُلْ بِيكِ ايدَنْ عُمْرِ باغِينْ — تَرُو سَرْسَبْزُ ورَنْكِينْ آبِ آنكُورْ
بُو لُطْفَه كِه آحْمَدِي ايدَهْ دُرِّ مَنْظُومْ — حَيادَنْ حَلْ اُولا لُولُوِي مَنْثُورْ

## ولَه ايضًا طاب الله ثراه

كُلْ يُوزْدَنْ اُولْ نِقابْ كِه مُشْكِينْ دُرُرْ كِدَرْ — كِمْ اُولْ يِنا نَظَرْ اِدِنُكْ غُصَّه سِي كِدَرْ
آيِلَه كُونْ يُزُكْدَنْ اِدَرْ نُورِ آفْتِسابْ — پَسْ سِينِ كُورَنْ آيِلَه كُوني دَخِي نِدَرْ
قاشُكْ كَمانِ غَمْزَكْ اُوخُنْ تاكِه آتَدِي راسْتْ — تِيرِ قَضايِه كُوزْكِه كِمْ اَنْدِي هَدَفْ قَدَرْ
نُورِ اِسْدِيُو كُوزُمْ يُزُكا اِتْدِيسَه نَظَرْ — بُونْخْتِ قارَنُكْ نِچُونْ اُولْدِي دِيَه هَدَرْ
سَنِسِنْ كُوزَنْدَكِي كِجَلَرْ باجَه لَرْدَنْ آيِ — هَمْ سَنِسِنْ اِسْتَدُوكِ كُونُكْ كُونْدَنْ دَرْبَدَرْ
دُنْيايَه حاشَه كِمْ اَيِغُكْ طُپْرَغِنْ صَتَمْ — اُولْ كُوهَرْ بَها بِنِي اُولَه بُومَدَرْ
عِشْقُكْ يُولِنْدَه كُفْرْدُرْ اِيكِيلِكْ اَحْمَدِي — بِرْلِكْ كَرَكْسَه وارْلِغِكِي آرْدَنْ كِدَرْ

## ولَه ايضًا نوّر الله مرقده

كُوزُكْ نَرْگِسُ يُوزُكْ بَرْكِ سَمَنْ دُرْ — صُحْبَتْ سُنْبُلْ بُويُكْ سَرْوِ چَمَنْ دُرْ
صُحْبَتْ رَيْحانِ جانْلَرْ راحَتِي دُورْ — خَطّادِيمَكْ آكا مُشْكِ خُتَنْ دُرْ
كُوزُكْ اُولْ فِتْنَه دُرْ دُورِ قَمَرْدَه — كِه آكا عَقْلُ و دِلْ و جانْ مُفْتَتَنْ دُرْ
صُحْبَتْ بَنْدِنْ قُومَزْ پَنْدِيلَه كُوكْلُمْ — نَجاسِي آيْلَسُونْ حُبِّ اَلْوَطَنْ دُرْ
اُولُورْسَه باغِ جَنَّتْ اِشْبُو يُوزْ دُرْ — وَرِيسَه آبِ كَوْثَرْ بُودَهَنْ دُرْ
جَفاكِي بَنْ وَفاكَه صايَرَمْ كِمْ — حَسَنْ هَرْنَه كِه ايدَرْسَه حَسَنْ دُرْ

كُوزُ زَنْدَنْ آحْمَدِي بُنُكْ لَعْلِ آخِيدُرْ — دِشِيكُكْ عِشْقِ كِمْ دُرِّ عَدَنْ دُرْ

## ولَه ايضًا طاب الله ثراه

دَرْدُمْ كِه جانْ صَحِيفَه سِي اَيْجِنَه دُرْلُو دُرْ — چُونْ بِي حِسابْ دُرْ نَه دِيَمْ نِچَه دُرْلُو دُرْ
لَعْلُكْ خَيالِنَه دُوكَرْ اُوشْ مَوْجِ اُورُبْ كَهَرْ — تَحْرِينْ كُوزْ يُكْ كِه عَدَنِ بِيكِ دُرْلُو دُرْ
حَيْرانْ قَلِبْدُرُورْ و پَرِيشانْ نُوكُوكْلِي — رَيْحانْ صُحْبَتْ كِه تانْ كُلِ اَسْتِنَه اَرْلُو دُرْ
غَمْزَكْ اُوخِينِ اُورْمَغَه جانَه كَمِينْ آچا — قَتّالِ رُكْ كَمانْ كِه پَيْوَسْتَه قُولُو دُرْ
نِچَه بُولا صُحْبَتْ كِرِهِنْدَنْ كُوكُلْ خَلاصْ — نِيرَايَه وارْ قُوشْ كِه قَتّالارِي بُوزْلُو دُرْ
آبِ حَيَاتْ يُولُكَه دِيلَرْ كِه جانْ وَرَهْ — دايِمْ آنُوكْ چُونْ يُوزِي طِيرَاغَه سُرْلُو دُرْ
بازَرْكَنْ آحْمَدِي لَبُكُكْ لَعْلِ وَصْفِنِي — كُوزَنْ دِدِي زِي خُوبِ دِزِلِشْ بُودُرْلُو دُرْ

## ولَه ايضًا نوّر الله قبره

دُولابْ كُوزِ نِجَه دُونَرْ آغْلايُو زارْ زارْ — عاشِقْ بِكِي كِه جانِنِ ياخَه فِراقِ يارْ
يارِ نَدَنْ آيْرُو دُشَدِي آنْكُونْ بَنُمْ بِكِي — كُوزْ يَاشِنِي دُوكِينِ آيِكْلَرْ هَمِيشَه زارْ
اِيجِي طَتِي دِلُكْ دِلُكْ وشَرْحَه شَرْحَه دُرْ — دُوشالِي اُوكَنَه غَمِ يارُو غَمِ دِيارْ
دُشَدُ وكِچُونْ وَطَنْدَنْ اِرَخْ اُولْ غَرِيبْ كُوزْ — كِه آشُفْتَه اُولُبْ بِجادُونَرْ دُومَزْ قَرارْ
چُوخْ دُرْلُو زَخْمِ بِيدِ و چُوخْ دُرْلُو چَكْدِي جَوْرْ — آبِي وَطَنْدَنْ آيْرِلِي دُورِ رُوزِكارْ
اِلْكَرْسَه چَنْكِ بِيكِ نُولا چُونْكِ زَخْمِ بِيزْ — نالَه اِدَرْسَه نُولَه چُونِي بِيكِ دَرْدِ وارْ
كَه بَنْدِ وقَيْدَه دُوشَبَنْكْ اُولْدِي چارْ مِيخْ — كَه سُورِ بِي بُنُكْ يُوزِ اَسْتِينَه دُشْدِ خُوارْ

دایم رکوع و سجده در خضر بیك اول | آنوکچون اولدی ازدکی یر تانه سبزه زار
دولاب یر صویله صوردی خدا یر یری | عنابله عنب بتر و هم کل و انار
نسرینله بنفشه و هم لاله آچلور | داغی هزار درلو ریاحینله ثمار
یر یرده یر صویله بتن نسنه مختلف | فکرات بونی نه صنع اولور و نیجه کار و بار
پس بل که وار در قمونك یر مؤثری | کم علم وار در آنده و قدرت هم اختیار
دولابك اینه ن کرو چخدوغنی کوردب | بلکم دکل بو چرخ فلك ایش پایدار
که چیخرور بخارو که آشاغه اینه در | پس عاقلیسك اتمه آنك عمرنه اعتبار
دولاب صوده کوزیشی دکدیسه احمدی | قان دوکدی یش یرینه اودایچنده شمع وار

## وله ایضا طاب الله ثراه

دیدم یاره که بوزك ارغوان در | دیدی کم قامتم سرو روان در
دیدم یاقوت تر در در دوداغوك | دیدی اغزم یری قوت روان در
دیدم کوزك قضا اوخین آتر | دیدی اوش قشلرم قولوکمان در
دیدم کم بکلرك مشکین نفس در | دیدی کم مجمرم عنبر فشان در
دیدم کم دود غلکدر آب کوثر | دیدی کم یاشکم باغ جنان در
دیدم صاچکدر اعجاز موسی | دیدی اغزم داخ عیسی دن نشان در
دیدم غمزك قضای دین و دل در | دیدی زلفم بلاء عقل و جان در
دیدم یاشم قپکده آب بقم در | دیدی یوزوك کورکه زعفران در



دیدم کم احمدی در دکدن اولور | دیدی نه چاره غمزه لرینی آمان در

## وله ایضا طاب الله ثراه

دیلر شکایله جانله چاکر اولا شکر | پس دوردغوکه نیجه برابر اولا شکر
جانی مزاده قودی لبکدن سنك مکر | یا قوت المعنا ثمن اسدر اولا شکر
کم اولله کل شکر که قیندی دودخلرك | کل دوشه طبرغاو محقر اولا شکر
بر قطره اغزکك یر دوشرسه طبرغه | یردن نکر بترسه سراسر اولا شکر
تشنه چکر در اغزکه سرچشمه حیات | پس نیجه دیییم که اله بکزر اولا شکر
تکرار ادر مدام لبك وصفین احمدی | شیرین اولر نجاکه مکرر اولا شکر

## وله ایضا طاب الله مرقده

دیا مازه که مه بوروبه بکزر | دیمیی کم کل خودروبه بکزر
دشوکه بکزدن پروین کزدر | هلالیله درسه بوابروبه بکزر
دین سهو ایدن خالوکه عنبر | دیابی مشك کم بوموبه بکزر
کزومك یاشنی کم نجم خون در | کورن نیجه دیاکم جوبه بکزر
یوزکدن زلفکی کورن دیامز | کل وعود اشبورنك بویه بکزر
ملك کم فتنه اویمادی اویمز | سنك غمزك کریجك اویه بکزر
بنفشه احمدی قاینده اکلسه | دیابی حاشه بوکیسویه بکزر

## وله ایضا طاب الله ثراه

زلفكك عقد پر خم وچين در — هر خمي رشك نافهٔ چين در
قدكك ياي قرلو پيوسته — غمزك اوخي چكرده پر چين در
عقل شكين صحك هواسنده — پس پريشان و زار و مسكين در
كوكل آيين يكا غمكك عشقي — آريدب زرد ادر نه آيين در
جان آلب اولدي كوزك ساكن — فتنه دن قصد آنك مكر دين در
باكغك نور زهرا زهرا — دشمنك عقد نظم پروين در
احمدي لعلكك صفا تندن — هر نه سوز كه ايده خوب وشيرين در

## وله ايضا طاب الله ثراه

زلفوك كه عنبري نفيله غلام ادر — بردانه پيله عقل كرفتار دام ادر
ساچلك بكي قرا كجم اوزا يخ كوكل — يوزك خيالني كونه قايم مقام ادر
سودا سز زلفكك كه كونلك اول نقاب در — بينم بو يتلو كوزم مشتاق شام ادر
محراب قاشكك جودل وجانه قبله در — شول ست جادوي اورده كه امام ادر
يتمز غمزه كه كه قتوي ادر حلال — باري كزومه ايغوي بيجون حرام ادر
اول آغز سيم وطره يي جيم و بويي الف — ورمز بحال جويله قد قوم لام ادر
تقرير اتدكجه لبلك وصفني احمدي — رنكين ونازك وتر وشيرين كلام ادر

## وله ايضا نور الله مرقده

زلفوكه بغليه كوكل آنك كه جان وار — جانكه يولكده خاك اوله زي خوش جهان وار



كوزك نه كم آرسه اردوزه نشانيه — ترك خطاي كرنجه تيروكمان وار
قدك خيالي دتدي كوزمده وطن بيلي — سرو اوردوه اولز كه آنك آب روان وار
ايدر حساب كه ايرن قشك قوسنه هلال — كزدر آنك حساب ويكلش كمان وار
هر كيجه يوركم كوكي قارزدر آهله — هر نيرده كه اود اوله لابد دخان وار
دزلر كزومه دكمه يوزك صويني يرن — بوينده آكا كرك كه آلنده عنان وار
يوزوكله لبوك ادر شرح احمدي — بالله كه خوب لفظ وشيرين بيان وار

## وله ايضا طاب الله ثراه

زلفك هواسنه بني ارشاد اتدي پير — چون كوردي زهد اولدي كونلينه دلپذير
چون ذكر ادم دودا غكي شيرين اولز مذاق — چون فكر ادم يكا غكي روشن اولز ضمير
جان تحفه بزيرم سكه امزصبا قبول — دركه اول عزيزه عيب اولا تحفه حقير
بر عقده سينه ارسه صچولمك سحر يله — باغك دماغ طوله قصومشكله عبير
عكسي جمالكك صلريه جهانه نور — يزيوز اوجدن اوجه اولا جنت وحرير
زلفكده كوكلي نجه بولركه اورده — نه جان ودل كه وارسه اولمش دوزاسير
دشد احمدي ايخدن انك دوت ايلن كمر — سنسن آكا بودنيه وعقبي ده دستكير

## وله ايضا نور الله مرقده

زي يي كرجان دماغيني طولو مشك وكلاب ايلر — زي جوهرهم يوزك زنكين كل ياقوت آب ايلر
اكرچه عقل بنيادين خراب ايدر شراب احمك — عمارتدن يك اول بركم شراب آني خراب ايلر

كتورجاي كه تشويشن بوعقلك آردن سرسون | كه عقلك اولمز افكاري دل وجانه عذاب ايلر
صفا مزصوفلر باكا شرابي ترك ايت درلر | نجه ترك ايليه عاقل آني كيم شيخ شاب ايلر
كل ولاله آچلمشدر بكون خوش كچ قويمان بني | چو عمرك حالني بلدك كه كتماكه شتاب ايلر
يتيب بيدرمين مالن جهالتدن خطا ايشلر | اچيبن ايچودن وارن سخاوتدن صواب ايلر
دين كيم احمدي ايتمز يه ايدر باذه دن توبه | نه توبه حاشه لله كيم بوخلق يكلمز حساب ايلر

## وله ايضا طاب الله ثراه

زلفك هواسيله صبا مشكبار اولور | عكسي يوزوكك ايدكي يد نوبهار اولور
نركس كوزك خيالن هركيمجه جام اچر | بودر سبب كه صبح ايرجك اول خمار اولور
يوزوكي آرزو ايدبن ينجه كه آغلرم | كوزم يشي ايرشدكي يره له زار اولور
زلفك هواسي قلدي پريشان بوكوكلمي | سودا كمندنه دوتلمن يه قرار اولور
قدك خيالي دندي كزمه وطن بكي | هرقندن سرو اوله يري جويبار اولور
سنسين ديار جان طولو داغ آندن نسنه يوخ | آغيار ينجه دوم اورادا كه يار اولور
تقرير ايتدكجه لبلك وصفين احمدي | هرسوزكه نظم ايده كهر آبدار اولور

## وله ايضا نور الله مرقده

زلفك خيي چو همدم باذ سحر اولور | هردم هوا دماغ طولو مشك تر اولور
شيرين لكين ينجه ايديم لعلكك بيان | كيم يازيكن آن قلمني شكر اولور
جانيمه غمزه كه بنجه ناتوان قلور | عقليمه زلفكي كوريجك بي خبر اولور



كوتاه بين دورد قدكي سرو بكزدن | اول كيم هلال دركه شكا كرد نظر اولور
جان زلفكك خوسيله زندن دركه انك | آلمه كلي قتلنده كيم اول درد سر اولور
عود قشك بلاسي هوس ايتدورده | نافه صجك هوا سيله خونين جكر اولور
سور احمدي كزينه آياغك غباريني | كيم كحل جوهري كوزه نور بصر اولور

## وله ايضا طاب الله ثراه

زي صورت كم تهو حسن وبهادر | آيا غي توزنه جان كم بهادر
قضادر اول كمان كش غمزك اوخي | بر آتيشينه دويمز يوز بهادر
خبالكجون كوزم در يايه رشدي | نه غواص اولكه بولا بي بلادر
فراقك جانه ايدوكي بلايي | نه انفي زهر ايدر نه بلادر
دم عيسي دورد زلفك هوايي | آناكم مشك دير يسه خطادر
وفا بيجون جفايه صبر ادارم | بلايه صبر ادن اهل ولادر
كوكل آلدي كوزك جان داخ ايتدك | اوس آتكا داخ بسم الله صلادر
صفادر كوكلك وكعبه اشيكك | يكا غك قبله اهل صفادر
آياغك توزكر اله كرسه | كوزينه احمد ينك توتيادر

## وله ايضا طاب الله ثراه

زلفك چو غارت دل وايمان ودين ايدر | نم وان دخي كه كوزلرك آلماغه كين ايدر
ايتدي كوكل صجوك هوس بلمد آن كم | دريايه اوغرد اول كشي كم قصد چين ايدر

بادِ صبا چوکه اِرشدي مذکر که آنوك — هر قنده که ایر شر نفسي عنبرین ادر

عکسي یکا غمك نرکیه کم اِرادرسه — لاله بتودوکلله یا سمین ادر

بر قطره سیچیون لبکك تشنه دل اولیك — آب حیات کندوي خاك زمین ادر

کوزم کتوردي جانمه غمزك بلاسني — کیشیبه هرنه ایدرسه همنشین ادر

دیدم قشك کزوکه که فتنه اولور دیدي — بوفکر احمدي بکي یاریك بین ادر

## وله ایضا طاب الله ثراه

سنك یوزك کمه اولرسه منظور — چراغي دولتینك اوله پر نور

بو لطفیله دکل کوکده ملایك — بوحسنیله دکل جنتده کي حور

لبك کوثر دوکر طاها یکا غوك — دشك والنجم النك سورهٔ نور

صبا زلفکدن اوردي دم انکیون — آدي عیسي دم اولیك اولدي مشهور

کله بلبل یوزك وصفین ادرکن — حیادن غنچه ده کل اولدي مستور

نه سحر ایدي کوزك یارب که قلدي — چمنده نرکسي بورسمه رنجور

یراکي لاله نك اودا دوتشمش — مکر اولدا یخي سندن اولدي مهجور

نه غمکین در بنفشه باغ اچنده — مکر یخار دشدي طاپودن دور

دوریسر احمدي عشقکله سرمست — قیامت کون تاکم چالنا صور

## وله ایضا نور الله مرقده

سروك چمنده کرچه که آب روان وار — قدك قیمنده کیردیه آنك که جان وار

الدندي عشوه سینه کوکل فتنه کوزلرك — دیوانه در صنوران خلقه امان وار

قان یش دوکر خیالکي کورم دیو کورم — بر نحره دشسه کیشکه آنك کران وار

تشنه جکردر آیغوك طپر غینه جان — کم بیلز آنده که آب حیاتك نشان وار

در لر کزومه اتمه بوکلکون یشي روان — بوسوز اکا کرك که الده عنان وار

تنك اتدیسه عجبي لبك شوقي کوکلوي — که آنك کهردن اوردي کنج نهان وار

طوبي دمش کمانله قدوکه احمدي — اي رحمت اول کیشیبه که طغرو کمان وار

## وله ایضا طاب الله ثراه

ساقي دده اودو یتمه که فصل بهار در — وقت شراب وموسم وصل نکار در

قل عنبرین دماغکي کلکون شرابله — کم ابر در فشان وهوا مشکبار در

یاقوتي جام آل الکه لاله بیك کم — کل لعل پوش وسبزه زمرد شعار در

هر قنده کم نظر ادسین مرغزار و باغ — هر نیریه قولخ دولسین مرغ زار در

قدك خیالي کوزلرم اچنده در مقیم — هر قنده سرو اولسه یري جویبار در

رحم ایله خلقه کوزله پندات که فتنه سي — دور زمانه جور بکي بي شمار در

یوزك خیالله کوزمك یاش شیشه آخر — کم عکسیله باغ چمن لاله زار در

نرکس بکي اله جام آل و انجام اکمه کم — فکر ایدن آن لاله بکي دل فکار در

قان اغلدي جوعاقبتن فکر اتدي کل — بودر سبب که آنك جکري طولو خار در

بلبل بکي نولا سوزه کلدیسه احمدي — بوکن که موسم کل و فصل بهار در

## وله ایضا طاب ثراه

| | |
|---|---|
| اَیی بولما یجون ایشم طلب دُر | طلب مقصود بولماغه سبب دُر |
| خضر دُر آب حیوانه ایر شمش | بکزوك کم لعل کیله لب بلب دُر |
| یزوکیله کوزك قاتیده آکسمه | کلیله تر کیسی ترك ادب دُر |
| یزوکه والهم زلفوکه حیران | بلی دام بلا خود رو شب دُر |
| صباح ونو بهار و بلبل وکل | صبوح ایچ کم دم عیش وطرب دُر |
| هلال عیده دُر قاشوك الومه | قدح صونمك دیمیسی کم رجب دُر |
| قلم یزدوغ نسنه ایر خسی اولمز | بو زهد و بوریا پسنه تعب دُر |
| فرات وآب خضر و حوض کوثر | قموسی تشنه ماء العنب دُر |
| کوزك وصفیده سوزین احمدینك | اشیدن در بونه سحر عجب دُر |

## وله ایضا نور الله مرقده

| | |
|---|---|
| سرسبز قدوکه دیلر سرو ریحان دُر | دایم بو خیالیله کوزی جوی روان دُر |
| دیلر بکه کم اغزی نه کوهر در ایتکل | کیمه دیم اول رازکه جان بیك نهان دُر |
| کوکلوم کوزك الدی و داغی ایدر آشوب | جانمی دلر اوش اولدیغی هم آکه روان دُر |
| بوزك نجسی اندی تجلی کوزما کیم | بو زاستنه دشدی رخ آکه نکران دُر |
| هر لحظه دیمك زخم اورر جانمه غمزك | خود ترك خطانك اشی تیریله کمان دُر |
| سرکش دُر و دعوی هم سرلك ادیبن | صاچك قدکه ارد و کجون پای کشان دُر |



## وله ایضا طاب ثراه

| | |
|---|---|
| صورمیجون اچر احمدینك قانی غمزك | چون اندن آکا اصی یوغ و بونه زیان دُر |

## وله ایضا طاب ثراه

| | |
|---|---|
| بو نیجه صح که صبا بو ینه صلر زنجیر | بو نیجه کوزکه ادر جانلری نشانه تیر |
| یر یدلی قلمی لوحه نقش بند ازل | یزوك بك اندی بر نقش انیما تصویر |
| کوبنی بوکیجه صحك عقد سندن کوردوم | کم ایر اشبو پریشان دشی عجب تعبیر |
| کهی خسوفه دوشب که محاقه ایرب ارر | صحکله یوزکه عاشق اولالی بدر منیر |
| بهادم ایغنك طپر غینه کوهر جان | بو کیمیا اله کیرر اولسه زی توفیر |
| صحك هواسی نه سودا دوشردی باشومه | اوزادوقصه دُر آنی ادا مزم تقریر |
| نه لطف دُر بوکه جانن روان ادر یا قوت | بو مشك خطی یکه لعلکدن روح ادر تحریر |
| دُن کرك قلمی خوب و نازك و باریك | بر وکله قشکك وصفینی چویان دیبیر |
| کر اتمدیسه لبك احمدی حیاتنه سعی | کوزك خود الملدی قتلنه آنك تقصیر |

## وله ایضا طاب ثراه

| | |
|---|---|
| بو قموجویله یار جانمه جان دُر | بلك حقیقت جان جمله جهان دُر |
| آغزنه دیرج کهر دُر دیسه بن | نیجه ادیم شرح آنی که راز نهان دُر |
| قد خیالی کزمدن دشدی وطرکم | سرو بری قندن اولسه آب روان دُر |
| جان دویمی غمزکك خدنکنه اول تیر | تیر قضا بیك راست سخت کمان دُر |
| دین دلریسه صحك مضایقه یوخ دُر | جان دلریسه کوزك اول آکه روان دُر |

يوزكه كر كون ددي كم آيله زهرم | كمسنه بلمز حقيقتين بوعيان درد
چونك كوزك وصفن احمدي اده تقرير | درايشدن آن كم ز سحر بيان درد

## وله ايضا طاب الله ثراه

بوعشق ايش هميشه ملامتيله دردر | سن آيله صنمكه اول اش سلامتيله دردر
اشنمه عشق يولنده كدا ديو دل وجان | خطر اويرده قمواش شهامتيله دردر
آنك ارامدي بوبينه سايهٔ طوبي | اوكنده سرو آيتكم نه قامتيله دردر
عباد تينك آداسينه جان اقامت ادر | بو قامتك كه رويه محشر قيامتيله دردر
جكركك طولو باش اولا ايك كوزقان ياش | زياده عشق كه وار بوعلامتيله دردر
نولا اورسه غمزك يراكمه نشتر | دم امتلاسنه چاره حجامتيله دردر
اشتسه بيلديي جهليله شيخ اوغلي | بوآحمدي سوزني كم كرامتيله دردر

## وله ايضا نور الله مرقده

بونه يوزندكه آني يولدن كورن يولدن ازر | جان فدي آيغ توزينه ندر كوهر وزر
ادرم عقلله تدبير كه ازم بزدم اكا | نديم چونك بو تدبيري تقديرينه بوزر
وصل عنقادر آنك بشه آن اسدايه كوزم | مرغ آبي اولبن يشلري تحزنده يوزر
بونه يوزدر بونه كوزدر بونه قاش ولب وخال | زهي نقاش كه بورنكله بو نقشي يزر
كمدن وار زهرم كه يوزوكه سنك زهرم ديا | چونك آيله كوني يا آغوشك نوريزر
مشك نولر كه طولر روح هواسيله جهان | صچلر وكك كرهن چونك صبا بيل چوزر

كوردر اولو رسه رضوان | 91

كوردر اولو رسه رضوان يوزكك كلزارين | باغ جنتدن و آندن نه كه واريسه بزر
لبكي ذكر ادن اولويسه ديرا ولور | آبرو ليغوكي آكن جاندن اميدين ازر
احمديدن لبكك وصفن اشيدن آيدر | جوهري دربوكرك درنه لطفيله دزر

## وله ايضا طاب الله ثراه

بوخوني كوزلرك كم زي آمان دردر | هميشه قصد ايمانيله جان دردر
دوداغك آرزوي آب كوثر | يكاغك رشك كلزار جنان دردر
لبك انفاس عيسي دن اشارت | صچك اعجاز موسي دن نشان دردر
كوزكدر نرگس آغزك غنچهٔ تر | تنك نسرين بويك سرو روان دردر
صچك ريحان كم حيران درجان | كوكل الماغه فتان زمان دردر
كل اي دشلاري لولو دودغي لعل | صون اول يا قوت كم قوت روان دردر
مرصع جامه طولدرر برك ريزان | آني كم آدآنك آب رزان دردر
ورالم باغه كوركل كم خزاندن | نه رنكارنك يانولر عيان دردر
بودرلو يانولر برك خزانده | اوخرسك قاموتوحيده بيان دردر
يزن بيرخده آيرخ دربوخطي | سن آيي صنم كم باذ خزان دردر
آياخ آل آله بوكون يارينه قو | جهاني چون بلورسن نه جهان دردر
بوكون ويرا حمدي دادين عمرك | كه يارين حال نولير كمان دردر
جهان پر درو كوهر در سوزكدن | عجب طبعك نه بحري كران دردر

## وله ایضا طاب الله ثراه

تشنه جگرم عشقك اودیله طولو قان در — اول چشمه حیوان دود غلدن آن قان در
درد یودوکزکن یولکا باشمی کورن — دیدی که خیالیله صنوبرسن که اوله قان در
درسك کورمیم اولمی نه رسمه دریلور — بن تشنه یه دیکم دود غلدن صویه قان در
ایخو یله کوزم یرآرایه اولمز جمع — زیرا که آرده خون شیاوش یکی قان در
لاله یکی باخلدی جگر عشقك اودینه — یپرخ یکی یوراکم آیکون خفقان در
ایدی کوزکك عشوه لری نرگس بی خواب — زیکینه نظراتك که نشان یرقان در
دفتر آچمخ احمدی یاشین کرن ایدر — محو ایلمسون دفتر اجدن اوجه قان در

## وله ایضا نور الله مرقده

جانا نه لب در بونه یاقوت ناب اولور — کیم لعل آنك اودندن آریسین آب اولور
یاشکا غك ازدم زلفکی کورب کوکلدیدی — زی خوش بنفشه کیم کل رخه نقاب اولور
نرگس کزك خمارین کورالی کوزلرم — شول جامه بکزدی که اچی طولو شراب اولور
سندن جدا قلمن بنی بوله جزا سنی — شول کون که آزکناهه قیمی چوخ عقاب اولور
دیدم فراقك اودینه یخمه بنی ددی — کیم عاشقلرك کوزی یش و بغری کباب اولور
وزمه بکا عذاب ددم عشقکا ددی — عاشقلرك نصیب جهاندن عذاب اولور
دیدم ارم وصالکه رمزیله کوزلرك — دیدی که احمدی بونه یکلش حساب اولور

## وله ایضا طاب الله ثراه

جمالك فکر عقلوی شهاسر کشته حال ایلر — تعالی الله زی صانع کیم جمال بر کمال ایلر

---

عبر و تاتار نسرین دن سکا زلف وجبین ایدر — کلیله عنبر تردن سکا خدیله خال ایلر
سنك ریبا جمالوکی کورن کیشی عجایب در — که بر لحظه فراقوکه نجاسی اختمال ایلر
هزاران عاشقك قانین اچرهردم کوزك یارب — نجه محراب اهلی در بوکم بونجا وبال ایلر
سلاسل زلفکك عشقن دیلر کو کل بتا الله — عجب دورلر که بو مجنون نه سودای محال ایلر
حلال اویخوی کوزومه حرام ایدی سنك زردك — حرام غمزن که عشقك بوقانومی حلال ایلر
نجا کیم احمدی سینك لبك وصفین ذکر ایدر — تروشیرین حدیث ایدر خوش رنکین خیال ایلر

## وله ایضا طاب الله ثراه

چون کم بخور سجدی یرم عنبرین بخار — لاله بتوردی خار وکللر کتوردی خار
طاغ اولدی رنك رنك چیچکدن ارم مثال — باغ اولدی نوع نوع کلیله بهشت وار
سرمست اولدی بلبل وآچلدی کلستان — سرسبز اولدی کلبن ویاشردی سبزه زار
بیزدی کیرو چتر سلیمان یکی چمن — داود ایچه بلبلی کل عشقی قلدی زار
سنبل درو بنفشه و نسرین ویاسمن — ریحان درو سمن طولو صحرا و کوهسار
اوش غیبدن شهادتنه کلدی غریبلر — کل کورلر بولاریکه القادم بزار
ارتنکجه الندی دوتر لاله جام لعل — زیرا بلورکه کیسیه قالمز بوروزکار
نرکس صفت قوما قدح الدن که خوب اولور — فصل بهار و باده و کلزار و وصل یار
خوش در بهار و صبح وصبوح احمدی ولی — اول نسنه دن نه فایده که اولمایه پایدار

## وله ایضا نور الله مرقده

قاشكِ بكي كمان چكيم درکونه هلال — کوز کوين راستي بوکه اول کز کمان ادر
جان لايق آيغوکه کهنولکه کم آنك — هر کزيکم کوز استنه بيلکين روان ادر
جان سرّ في دلاردم آغزکدن ايشدم — تنك اولدغيچون آنده عبارت نهان ادر
نرکس کزك فسونينه فتنه اولپدرد — آنك خمار دزکه آني سرکران ادر
جان آرزو قلوزکه لبکدن بولا دوا — بيمار عشقدز هوس نازدان ادر
تجريد اندکنجه لبك وصفين احمدي — نازك حديث ايدرو شيرين بيان ادر

## ولسه ايضا طابالله شراه

چون تان اولدي کللر و آجلدي کاله لر — اجمك کرك حريفله کلکون بياله لر
زرين قدحده خوب اولرو خوش شراب لعل — خاصه که صونلر آني کزلار آله لر
بلبل بنم يکي ايکلر زار هر کجه — يارب نه دردواركه ايدر بيله ناله لر
زلفك دخي نه قصد ايدر جانم الغه — يتمزمي کوزلرك آله باري حواله لر
يغماد بيك کتابه بيانی جمالك — دردم يکي بنم اکه يتسون رساله لر
شب ظلمتنده نور سحر دزکه اولر عيان — کل يا لغوکه چون دوشه متکين کلاله لر
جانوکي ايدمشکه آله اولد ياد احمدي — حاشاکه آر اولن کيشلر جانه قاله لر

## ولسه ايضا طابالله شراه

حوريم يا پريم بويا خوز فرشته دز — کم عشق دردجانم اچنده سرشته دز
بن عشقمك حريف دکلدم سنك ولي — نه جان اول قضايه که آزلدن نوشته دز

جوکزلر اوخشي اول فتنه کوزلر — بعينه بيلورم کم جان کزلر
ادر اول سرو قدوکك خيالي — روان هر کزيکمدن بونجه کزلر
يتر سم نه عجب زيراکه صالدي — يراکومه فراقك اودي کزلر
هزاران جان آلب هر بر بخشده — قنا مزلر دخي قانه بوکزلر
بوزوکه کوزکه ياوز باخه چخسون — يوز باشلر يراکنده وکزلر
يوزلر بين آغيارو دکل يکي — اشتمك يارلي يکه آيده يوزلر
چوسوبلر احمدي لعلك صفاتن — اولور آب حيات آغزنده سوزلر

## ولسه ايضا طابالله شراه

جان صيد ادر کوزك بوجهانه بلا مدر — پيکان اورر جکزلره تير قضا مدر
زلفوك قوسيله معطر درر هوا — بوعودي يه عنبرو مشك خطا مدر
عشقلکدن اوده ياندم و حالوي صورمدك — جان ورد کم بولکده سنك پس هبا مدر
سينك بکا جفادرو بينم سکا وفا — مهرو وفا مقابلي جورو جفا مدر
بن کزلرکه فتنه وحيران اولينجه — زار الدررکنا هستر اشبو روا مدر
عشقك دلرکه دوکه کوزم يوزصوين يره — بيکانه قوبمه قصد آشنا مدر
زار اکلر احمدي بك هر کيجه عندليب — اولداغ عشقه بنجلين مبتلا مدر

## ولسه ايضا نورالله مرقده

چون باذ صبح زلفکه عنبر فشان ادر — هر قنده کم هواس نفس اوره جان ادر

جان رشته سینه یجیی قیلایم اعتقاد — کم شمع اوده یاخب آریدن بورشته دور
سینك قیلدی بگه مقصد دیمی لرك — کر آرزوس کوثر و حور و بهشته دور
کل کشتی زار و باغده بزباذه ایچلوم — بولن که اهل دل نظری باغ و کشته دور
دنیای کسب ادم دیوذوقین ترك ادن — بزکور دور که خوب قویب میل زشته دور
دیلر که عشق و باذه ترك ایله احمدی — بتسون که نه جماد دور و اول نه فرشته دور

ولسه ایضا طاب ثراه

خدنك غمزه کك اوش یورکوم یاره یتور — اچمده دردیکله دلو دلو یاره یتور
قران یاندی جکر دردیکله داغ هنور — محبتك جان اچنده همان قاره یتور
نه بیله صحتله یاتن اول کشی حالن — که دردله جکری ریش پاره یتور
لطیف سینه سی اچنده قات کوکلی آنك — جریحه اچنده صنابن که سنك خاره یتور
یورك یرنده اچمده هزار قطره خون — بزآریه دیلب بکزمش انار یتور
لبی آنك قمو سی دردیله چاره دور بیچون — بوخسته اندن ارخ بی دوا و چاره یتور
بوشهر اچنده بوکون احمدی دن اول کوهر — که طرغا دوشبن بولشیب غباره یتور

ولسه ایضا نور الله مرقده

خوبی کوزك جهانه نه عین بلا دیدی — کم اول بلایه جان و کوکل مبتلا دیدی
نه سوزدر یوزك و لبك وصفی ای عجب — که آبحیوان قمو نور و شفا دیدی
روشن یوزك هواسله اولدی چراغ روح — کمده که صدق اولا نه دم اورسه صفا دیدی

قان درلیو آریدی جمالوکه قارشوکل — ای رحمت اول کشیه که اهل حیا دیدی
بیکانیه کرك ادلر جور بس نجون — جور اندوکك همیشه سنك آشنا دیدی
بن عشقوکك حریف دکلدم ولی ندم — باکه قدر لین بو بلای قضا دیدی
دیدم کوکل اول آله کوزلیدن ایت حذر — کم ظالمه انا ننك ایشی خطا دیدی
ایشمدك سزو مروه دشدك بلایه اوش — آکاکه پندایشتمیه بوایش سزا دیدی
صبر ایدکل بوعشق بلاسینه احمدی — کم هر جفاکه یار ایده یار وفا دیدی

ولسه ایضا طاب ثراه

خندان اولخ لبوك ای دلبر — حسرتدن آرد کیله شکر
حیران قلبن صچوکه ریحان — کزلارکه فتنه اولدی عبهر
فیرزدی یوزك حیا سیله — غرقاب عرق اولب کل تر
طوبی قدوکك هوا سیله — یخدردی اوده یورکن صنوبر
بیجون جکری دلیسه بیله — زار اولمیه دشوکه کوهر
وصلوکله کوکلی صفا قیل — هجرك نجه ایده آینی مکدر
قورغل لبسمه لبوك کوزکیم — آتشده نجه اولن آب کوثر
تکرار ایدرم لبوك صفاتین — شیرین بوکه اولا شکر مکرر
ایرخسه جمالك احمدیدن — کونکلنده نخالك اوش مصور

ولسه ایضا نور الله مرقده

خوبي كزك كه دين آلين قصد جان ايدر | كندويه آصي ايمزو خلقه زيان ايدر
غمزك قمادي جان كه آكه ارماد زخم تير | قاشك عجب دخي نشه قصد كمان ايدر
سنبل صچوك و كل بوزك فرقتي بنى | ايچوي لاله بشلري آرغوان ايدر
بندين صاچك آيلكيون جوزدصبا | كم مشكيني خطاي الينه آرمغان ايدر
زلفك دن اولد معجزه موسي آشكار | لعلي دوداغك دم عيسي عيان ايدر
سروقدك خيالي كوزلر بنم | اي پنجه چشمه لرين دوكب روان ايدر
اول قاميله اول لب آكدخن احمدي | طغرولغيله هر سوزي شيرين بيان ايدر

## وله ايضا طاب الله ثراه

دولتلو اول كشي كه سنك يارواردر | خرم كوكل كه بر سكه بكزر نگاروار
هركم علي الصباح دوين جمالكه | طغرو نظر اده زي لطيف روزكاروار
كوكلم جهان اچنده سني قلدي اختيار | رحمت بوكوكله كه نه خوب اختياروار
جان ديلدم قلم قدموكه فدي ولي | جان كم اولور اورده كه آياغك غبارواز
نه قيلم نثار سكا كه آياغك توزي | تاجينه پادشاهلر وك افتخاردوار
جانومه قصد ايلدي زلفك سزادرر | آشكاره بي قرارله عهد و قرارواز
كرچه بوشهر احمدي قاينيه تشنه در | خوش شهردر سنك يك چون شهريارواز

## وله ايضا نور الله مرقده

ساقيا اول زنكي صونغل كم كلستان دوردر | بادهٔ ريحاني و نسرين و ريحان دوردر



چونك زندان اولدي ايو و آيغك بغلو دكل | كل وزار اغه كم باغيله بستان دوردر
زنك زنك آچلدي كللر اول بنفشه بيك كوش | قولاريك سازينه كم مرغ خوش الحان دوردر
اول بشل بيخ آراسنده شكوفه نار زنك | نوريني كور صانسن موسي عمران دوردر
قاني پيمانه كه پيمانه ارر وردي شكست | صون بكا كم موسم كل نقض پيمان دوردر
خضر واسكندر سوزيني آكه بزمنده اوتور | جام خير آنجامي اچ كم آب حيوان دوردر
صوفي شيطان صفت كروسوسه ايتمه دخي كوش | باده نوش ايت باده ودمه عمر سلطان دوردر
در قليجينا نخن سايم زيمان دوردر | در قليجينا نخن كم حاتم طي خلق در
سندن ايرخ ساكه ارنجه چوق جفا چكدي احمدي | آكه احسان ايلكل كم لطف و احسان دوردر
دكله زاغ و غراب آوازن سيني كوش دوت | بوتكر سوز آكه طوطي ثنا خوان دوردر

## وله ايضا طاب الله ثراه

شول ماه رخ كه غاليه دن زلف و خال وار | الحق نه خوب خلق و نه زيبا جمال وار
نه ياكفي بيكي كل و نه لاله بولسنور | نه بوي بيك سرو نه خوز قرغو طال وار
آنك صحن هواسي و يوزي صفاسي در | كر سنبلك تخي به كل بركك آل وار
ذكرمدن در هميشه خيالي جمالكك | فكرومه عاشقم كه نه كونجك خيال وار
شورين اولدي بلبل بي دل بنم ريكي | ظاهر بوكم آنك دخي بر دلو حال وار
زلفك حكايتي اوزدو قصه در آيغ | اوجدن اوجا آيمكه كيمك جمال وار
وصلينه احمدي سعادت در ازكورن | دولتلو قولدر اول كه شهيله وصال وار

## ولسه ایضا طاباللّه ثراه

شمعینه یوزکك نچه پروانه لر دوشر — زلفوکه جان ورب نچه جانانه لر دوشر
کون سین کورسه شوقدن آکا زوال ارر — آیی ساکه بخسه عشق آکا کی ازر دوشر
نرگس سنك کزوکه تشبه ادارمش — بونوعه بی حیا لغه هرنی بصر دوشر
همت بلند ادب بویکا بندن اولدی سرو — بورسمه راست اشلکن آزاده لر دوشر
پیوسته کز انکچون اولر وصف قاشوکك — که اول هربندن که فکراده باریك تر دوشر
آشفته لغله زلفکه کوکل اولشدی لیك — بلادکم بوعقده ده جانه ضرر دوشر
سن آهنین دله اثر ایمز نه فایده — کیم احمدینك آه کوکا کار کر دوشر

## ولسه ایضا نوّرالله مرقده

شمعیله یوزکك بوجهان طولدی جمله نور — زلفوکله کوزکده ندر ظلمت وفتور
لاله یزوکه اویکنوریمش سنك مکر — نیچالرك بشن یله ویرب درد غرور
نرگس بصرسن اولدی غچون درکه اویکنور — اول فتنه کوزلروکه که آکا واله اولدی جور
غمزك قدریب بکه آتر قصدا وخن — قول اولدررکم اوله قمو محنته صبور
کونلارمه آرزوسی یوزك درکه ایدی حق — صاحب نظر اولانه آنی مطلع سرور
دیدانکی ایدبوکوکل حقدن آرزو — کرچه بلورکه نولدی تجلی یه کوه طور
روشن دلر یزوکله کوزلارك احمدی — اولر چراغله قموکوزه استدوکی نور

## ولسه ایضا طاباللّه ثراه

صحك سوادین کوزکیمکرن قران کلور — دوشن کوکل بوبلایه قچن قران کلور
نجه قران کوکل سندن ایرو کیمسنسوز — کوزومه نور کونك دون یکی قران کلور
بورسمه وارکه قلالر جفای آغیار — سنك کوزك نه قصدا وخ که آنه یار کلور
نه یار کیم کلوریسه کوزك خذنکندن — بوبشلو بغرمه اوش یوزکو مریار کلور
لبك خیالی کزومه کلوریسه نه عجب — دکین جون روشه غواص درکنار کلور
یزدکه واله وزلفوکه فتنه یم زیرا — نکیم یزلدیسه باشه آغ وقار کلور
جمالکك صفتی بیك احمدی دیدی — نخود قیاسه دشر راست نه اول ثمار کلور

## ولسه ایضا طاباللّه ثراه

صحك هواسیله جسم وجان معطر اولور — یوزك صفاسیله پیروکوك منور اولور

جمالكي كورمين كون زواله دوشروآي — طكا قلور يوزكا بونه خوب منظر اولور
يكاكه سويلمين دردوكيلر آغزكدن — حديث يبرنه بونه لطيف كوهر اولور
اويمدروضه سي وصلوكله مصفى در — حيات چشمه سي هجروكله مكدر اولور
مقيد اتدي سراسر جهان برقيللهء — صحك سوادكه نور ازم چتر عنبر اولور
كوزم يشي كه اثر شمع بيك سوزكدن — يراكمك قين در دم بدم مقطر اولور
جهان وجان قوسنسين كه يوزكك نقشي — كوزمده نيردكه ايدم نظر مصور اولور
صحك هواس نه مشكل هوسدر بلورم — ولي نه چاره اكه كم تكردن مقدر اولور
يكاكه فكراده وصفين احمدي ليكك — سوزي كه سويليه شيرين و نازك وتر اولور

## وله ايضا طاب الله ثراه

صحلروكك چين كه بر يوزني مشكين ادر — جانلري بنده صلب كوكللري مسكين ادر
قشلروكه آيت نون والقلم حيران قلور — يا كغولي سوريم شمس و قمر تحسين ادر
غمزكه ايدر اشارت جانم الماغه لبك — جان شيرين در نكم ايدر سه اول شيرين ادر
دودغلدن اسدم كم درد مه اوله دوا — كل شكر در كم جكر دردين اول تسكين ادر
اول نهار عالم جان در يكاغك كم انوك — نيريه كم عكسي ايرن لاله ونسرين ادر
ناله واهم اودينه كوكلك امشا نردكل — نيديم كم مومدا خي طالعم سنكين ادر
احمدي جان لوحنه يوزك خيالن قلدي نقش — اول خيال آنك سوزيني نازك وتكين ادر

## وله ايضا نور الله مرقده

صنمه بنم اشوم كه كوكلم رضا سر در — بلكل اني كه بوفلكك اقتضا سر در
كمدر كه اده رضايله يار ديار ترك — ليكن نه چاره چونك حقك اول قضا سر در
يكلمش خيال الله وطن ترك ادن كشي — نه در لوكم جفا كورسه جزا سر در
اول كم وطن وريكن اده غربته هوس — نه در لوكم بلا كورم آنك سزا سر در
غربتده زهر اولر كشيه آب حيات ليك — خال وطن بولنسه كزك توتيا سر در
ايوب يحتي يله يعقوب غصه سي — صبر ارسك يقين قمو غربت بلا سر در
رجعت يولي چو بغلودر چاره يوخ اكا — واريسه صبر در كه بودر دوا سر در
غربت اوديسه صبر بخه اولسون كه كيشك — جسمن جان كه وار وطنينك هوا سر در
چون احمدي ادامد كندو ايشنه نظر — داخ ايت كه آكه نظركم اداسر در

## وله ايضا طاب الله ثراه

صحك روح الله يله هم نفس در — آنكچون جان ودل آكه هوس در
تنوكك عكس دودر نور آيك — كونش ضوي يوزكدن مقتبس در
زي شيرين كم دودا خي شكرينك — قيتدن طوطي جان بر مكس در
بكا زلفك دخي نه فتنه ايدر — كزوكك عشوه سي خود باكه بس در
لبك شوقيله كه اولدر آب كوثر — كوزمدن دوكلن نيل و ارس در
صحكدن زلفكه اتدي جان شكايت — بلا يي صانديكم فرياد رس در
يولوكه احمدي جان ويرير سه — نولا جان ديدكك چون بر نفس در

## وله ایضا طاب الله ثراه

عنبر صحوکه باذ صبا چون کذر قلور — هر دم هوادماغیمی پر مشک تر قلور
ترکس کزوکه اویکنوری عشق سنك مکر — بورسمه بی ادبلکی هر بی بصر قلور
کل حسنکه فن اوردیغیون قرشکا صبا — کر خرمنن انك نجه زیرو زبر قلور
سرو چمن قول اولدیبوکه بلی شها — هر قند طوغرلخ اوله آزاده لر قلور
اویکندیسه بنفشه صحوکه نه صوچ وار — اول سر سبکلکی آکه باذ سحر قلور
حق رحمت آیتی دوزدیدر جمالکی — رحمتلو قول که یوزکه طغرو نظر قلور
سنبل صحك صفات مطول دوروبی — سحر ایدر احمدی آنی خوش مختصر قلور

## وله ایضا نور الله مرقده

عجب بو صحمدر یا مشك وعنبر — عجب بو لب مدر یا شهد وشکر
بو شهلا کوزمدر یا نرکس مست — بو رعنا یوزمدر یا خوذ کل تر
بوکا سجده قلمش شاخ طوبی — لبوکه تشنه اولمش آب کوثر
صحك بندینه کولکلر مقید — کزوکك سحرنه جانلر مسخر
فدا یولوکه یوز ملك سلیمان — نثار آیاغکا بك تاج قیصر
ملك میسن یه خوذ عقل مجسم — بشر میسن یه خوذ روح مصور
جهانه احمدی حسنك صفارتن — زهی خوش شرح ادر الله اکبر
فولاغکده دوتوب آنك سوزلرین کم — دکر هر بر سوزی یوز درلو کوهر

## وله ایضا طاب الله ثراه

عکسی جمالکك نریه ایرسه آل ادر — جانلر الور اول آله کزل چونك آل ادر
تب لرزه صالدی کونشه تابی جمالکك — عشقوك کورکه آله دخی نه زوال ادر
هر کم هلاله بکزده قاشك کمانینی — کزبین درر کمانله یکلش خیال ادر
سودای زلفکك اوزده واشدر رسانی — هر کم ایلدم دیه بشه فکر محال ادر
جان وصفی صورر لبکك کور بوتشنه — آب حیاندن نجه شیرین سوال ادر
ماهیتك کمسنه بلامز اگرچه کم — یوزوك کم کناوکم آیه مثال ادر
وصفنده کوزکك که ادر ایخولری حرام — هر سوزکه احمدی دیه سحر حلال ادر

## وله ایضا نور الله قبره

عشقوك اولدی درد مه دوادر — قهرك قمو مهرله وفادر
زلفك کرهن هوس ادر جان — زیرا بلور آیی خوش هوادر
وصلك کهرن صودا بولمز دیر — یاشه کزم اندن آشنادر
یولك توزینه یوزم سرارم — که اول یاشلو کزومه توتیادر
فتنه کزکه صواب صانیر — نرکس دیشم ولی خطادر
قبله ایلدی کوزلرم بزوکن — کورکم ارده نه خوش صفادر
کر جان وتن واکرد له دین — عشقك یولنه قمو فدادر
ظاهر سن وباطن اول آخر — نه اوله که سندن اول جدادر

| | |
|---|---|
| اُول دَاءِ بَلَا دُرْدِ صَحْبَكْ كِمْ | بِيلَكْ اَحْمَدِي اَنْدَهْ مُبْتَلَا دُرْ |

## وله ايضاً طاب الله ثراه

| | |
|---|---|
| عِشْقِنْدَهْ يُوزُكْ كِمْ اَكَا لَالَه زَارْ دُرْ | كُوزُمْ يَشِيلَه يِرْ يُوزِي خُوشْ لَالَه زَارْ دُرْ |
| قَدِّكْ خَيَالِ دُتْدِي كُزُمْدَهْ وَطَنْ يِلَه | سَرْوُكْ يِرِي نِرَادَه كِه وَارْ جُويِبَارْ دُرْ |
| سَهْوِيلَه كُلْ مَكَرْ يُزْ كَا بَكْزَرَمْ دِمِشْ | اَنْدَنْ بَرُو يُزِي قِزَرُبْ شَرْمِسَارْ دُرْ |
| عِشْقُكْ يُولِنْدَهْ اَلْدِكِي يُوزُوكْ كُورِنَه | رُوزِي اَلُورْسَه شَرَفِ رُوزِكَارْ دُرْ |
| كُوزُمْ يُوزُوكْ اَيِ وَكُونْ وَزُهَرَه پِي كُورْ | اِتْدِي اِخْتِيَارْ كُورْ بُونَه خُوبِ اِخْتِيَارْ دُرْ |
| يُولُكْدَه نَقْدِي بِنْجُونْ اُولَا كُوزُمْكْ كَسَادْ | چُونْ قَامُو وَجْهِ اَنُكْ كَهَرْ اَبْدَارْ دُرْ |
| يَاقُوتْ وَلَعْلِ بِنْشَه دُكَرْ اَحْمَدِي كُوزِي | چُونْ رَسْمِ بِيلَه دُرْ كِه اُولَه نَقْدِ بِحَارْ دُرْ |

## وله ايضاً طاب الله ثراه

| | |
|---|---|
| عِشْقُكْ يُولِنَه بَغْلَمِشَمْ نِي بِلِي كَمَرْ | بِيلَه كَزْ كَلْدُرْ اُولْ كِشِي كِمْ اُولْمِيَا كِمَرْ اَرْ |
| قَشْلَارْكَه هِلَالْ دِمِشْ بِرْ بَخْشَدَهْ جَانْ | بَارِيكْ بِينْ اُولَنْ كِشِي اُولْمَايَه كَزْ نَظَرْ |
| بَاذِ صَبَا مَكَرْ كَذَرْ اِتْدِي صَحْوُكَه كِمْ | جَانْ قُوخْيِلَه اُولْدِ هَوَانُكْ دِمَاغِ تَرْ |
| كَوْثَرْ دُرْ دُوَاغُكْ وَالنَّجْمِ دُرْ دِشُكْ | كُوكْلُكْ حَدِيدْ دُرْ يَكَغُكْ سُورَةُ الْقَمَرْ |
| جَادُو كُوزُكْ نَه سِحْرُ اُوخْدِي نَرْگِسَكَه اَنُكْ | رَنْگِينْ صَرَرْ دُرْ اُوشْ يَرَقَانْ رَنْجِلَه سَهَرْ |
| زُلْفِينْ بَنَفْشَه وَرْدِي پَرِيشَانْ اِدُبْ يِلَه | عَنْبَرْ صَحْبُكْ هَوَاسِنِي اِتْدِي هَوَسْ مَكَرْ |
| جَانُمْ خَيَالِكِي كُوزُمْ اِيچِنْدَه اِدَرْ طَلَبْ | غَوَّاصْ بَحْرِ دُشْمَسَه كِرْمِزَالَه كُهَرْ |

| | |
|---|---|
| جَانْ رَازِ دُرْ نَه دِيرِسَه لَغْلُكْدَنْ اَحْمَدِي | رَنْگِينْ وَتَرْكَرْكْ سُزُوشِيرِينْ وَمُخْتَصَرْ |

## وله ايضاً نور الله مرقده

| | |
|---|---|
| عِشْقُكْ اُودِي كُوكْلُكْدَه صَدِ رِنْشِينْ دُرْ | قَصْدِي كُزُوكْ هَمِيشَه جَانِلَه دِينْ دُرْ |
| فِتْنَه يَه زُلْفُكْ كِمِينْ كَه اُولْسَه عَجَمِي | مَطْلَعِ خُورْشِيدْ چُونْ وِلَايَتِ چِينْ دُرْ |
| كِمْسَه وِصَالُوكَه طُوعْمَدِي بُوجِهَانْدَه | طُوعْمَدِغِي هِيچْ كِمْسَه عُمْرِ بَقِينْ دُرْ |
| نَه غَمْ اَكَرْ جَانِمِي اَلُورْسَه غَمْزَكْ | خَاصِيَتِيلَه لَبُوكْ چُو رُوحِ اَلَامِينْ دُرْ |
| قَدِّكَه طُوبِي دِلَارِمِشْ كِمْ اُولَه بَنْدَه | خُودْ اَنِ هِمَّتِ بُلَنْدِي هَمِينْ دُرْ |
| فِتْنَه يَه پِيشَانِي دُرْ قَشْكُ بِكِ كُوزُكْ | كَرْچِه كِه مِحْرَابِ اِچِنْدَه كُوشَه نِشِينْ دُرْ |
| وَصْفِ اِدَرْ اَحْمَدِي لَبُوكْ اَنْكُچُونْ | سُوزْلِي اَنُكْ نَظْمِ لَعْلُ دُرِ ثَمِينْ دُرْ |

## وله ايضاً طاب الله ثراه

| | |
|---|---|
| عِيشْمْ اُولْ رُوِي دِلِسْتَانِلَه دُرْ | قَامُونُكْ دِرْلِكِي رَوَانِلَه دُرْ |
| صَحْلَرُوكُكْ كِمِينِ دِينِلَه دِينْ | كُزْلَرُكْ كِينِ عَقْلُ وَجَانِلَه دُرْ |
| صَعْبِ عُقْدَه دُرْ صَحْوُكْ اَنْدَنْ | جَانْ خَلَاصِ اِيدَسُمْ كَمَانِلَه دُرْ |
| كُوزْلَرُكْدَنْ حَذَرْ اِدَرْ كُوكْلُمْ | كِه بُوتْرُكِ خَطَا كَمَانِلَه دُرْ |
| شَمْعِ بِيلَه كُزُمْ يَشِي دُورْمَزْ | عَاشِقُكْ عِيشِ كُورْ نَه قَانِلَه دُرْ |
| شَوْقَه دُوشَرْ يُزُوكْ جَانْ كُورْجَكْ | بُلْبُلُكْ ذَوْقِ گُلِسْتَانِلَه دُرْ |
| اَحْمَدِي اَيِ لَبُكْ سُوزِ اَكْثَرْ | طُوطِي اِيشِي شَكَرِسْتَانِلَه دُرْ |

## وله ایضا طاب الله ثراه

عقل زلفنی بندنه دیوانه دور — جان یزینك شمعنه پروانه دور
بو قصر دودنده فتنه کوزلرك — کاه قصدی دین و کاه ایمانه دور
وصلوکا جان ندر دیدم دیدی — شمع یکی عشق اودینه یانه دور
جانمه قان یجه قوت اولا دیدم — دیدی عاشق قوت قان دکل یانه دور
رایکان دور کرکسه ویسه اله — بزنفس وصلی اکر بیلك جانه دور
اولی عشقوکله جان آشنا — نه جهان جاندن دخی بیکانه دور
زلف وخالك جان همایون دوتمغا — عنبرین دامیله مشکین دانه دور
خوش هوادر لعلکك عشقی ایچنی — کم هوس ایتسه یری میخانه دور
آحمدی پیمان ایدیدر باده دن — صیین اول پیمان بر پیمانه دور

## وله ایضا نور الله مرقده

عشقکا اهل نظر بخت همایون دیدلر — قیلکك قوللغنی دولت افزون دیدلر
کورن آغزوك انکا تشنه دیر آب حیات — جانلری مست ادر بولب میکون دیدلر
عقل وجان ودل ودینیله الا کیرسه — ایکك طیرغی ایچنه مغبون دیدلر
جان ورنلر سکا جیمین کورن صحلرکك — قامتوکه الف وقاشلرکه نون دیدلر
عقل اولنلر کوزکك فتنه سنی کوربنوك — ملك حور دخی اولا بوکه مفتون دیدلر
اهل بغداده خورزم بخی یشلرمه — بحر قاتیده نولور دجله وجیحون دیدلر



آحمدی جانی زلفکه نه درکور نلر — اوندیدی خبر لیلی ومجنون دیدلر

## وله ایضا طاب الله ثراه

عاشق اولان دونکی کلستان اچنده دور — چون یاردن جدا اوله زندان اچنده دور
عشقك مدام کوکلی اتشده دور مقام — بو اولوکنج کوزکه نه ویران اچنده دور
دللارکك خیال کزر ایلدی وطن — کوهرکه شاهوار اوله عمان اچنده دور
آغزك حدیثنی صورنه بن نه دیهیم — کم اول نهانی راز دل وجان اچنده دور
مشکین بکوزك لعل لبکدن کورن کوکل — دیدی که خضر چشمه حیوان اچنده دور
قلماد جان ودل که کوزك اتمدی اسیر — دللو بلا بودام پریشان اچنده دور
شیخ اعلی دفترین یله ودی روزکار — کوراله آحمدی که اد دیوان اچنده دور

## وله ایضا نور الله مرقده

غمزك اوخندن برا کم ایچ طولو یاره دور — بونه عادتدر که سینك قاموجوره یاره دور
زخمکا یمادات دللر نجاسی یاریه — مرهم اول یارا یه کم بینم یراکم یاره دور
یلوروبن یاره دور زخمومه مرهم اوردم — هیچ دیدم دی که هر لحظه یراکم یاره دور
قانمدی قان ایچبن خونی کرك یارب اکا — کم دیدی که آخر زمانك فتنه سین اویاره دور
جان وکوکل صنعنه اولسون فدا اول صانعك — کم سنك بیکی نکارماه پیکر یاره دور
یاره هرکم یاریه در جان ترك ایتمك کرك — عاشقی معشوقه جان ورمك دور کم یاره دور
نی بکی کویندلو اولدی آحمدینك ناله سی — ایچ طاشی هجرکك اودیله طولو یاره دور

## وله ایضا طاب الله ثراه

غمزك خدنكي بغمزم داغي نه يارلر — اول خوذ طلوذ اوجدن اوجادلو يارلر
ديلرم مكر كه جمله جهاني فناقيله — خوني كزك بورسه كه جانلاريارلر
شوقي جمالكك بوكوكلدن كيدمكل — كر بورك وم داغ جكريمك يارلر
بن بي قرار هجرك اودنه جوآه ادم — قورخر فلك كه دود له آبخم قارلر
كيرن بنم قنومه كزوكك نه سوچ وار — فتنه يرندر باري نه ايشه قارلر
دور قمرده فتنه يه بشلاديكوز لروك — قصد ايدرلر مكر كه قيامت قيارلر
كيجه چويازاده يوزكك وصفين احمدي — طاكه قلوز فغانينه آنك ستارلر

## وله ايضا نور الله مرقده

غمزك خدنك زخمله بغرومر يارلر — آندن دوزكوزمدكي خونابيارلر
كوزلر فسون وسحر ادلريك اشتمدم — سينك كوزك بكي كه قيامت قيارلر
دوت فتنه سندن اوله كوزوكك بوجان خلاص — زلفكدن اي عجب آن قيده آيارلر
جانلاريارلر سزمك سوزني بكي — ديدكده فرقتك كه اجي نيجه يارلر
درلر كه عقل وصبر له قل جان عشقه بس — زلفكده ايدبلي بيهوده جانلر
هردرده يوزدوا بولنور علمله ولي — بولمز علاج بيمم احمدك يارلر
نه فتنه در كوزك كه ادر قصدي جانسه — بيجان احمدي آن خوذ آكه جانلر

## وله ايضا طاب الله ثراه

غمزك جهان ظلمله زيروزبر قلوز — كوز بوسبه دلي كه نجا فتنه لر قلوز
قاشك هلالني ديوزك بدرني كودن — باريك فكر دوشرونازك نظر قلوز
وصفين لعلكك سزنه درج ايلين — هر سوز كه نظمه كاتر درج كهر قلوز
يوزك حياس لاله دل سوخته ادر — زلفك هواس نافه خوني جكر قلوز
تركس دلركه كوزكه تشبيه اده اوزن — كور بومحال فكركم اول بي بصر قلوز
سوداس زلفكك بكه نيدي يندركن — كوزم سوادنامه بياضين تر قلوز
غمزك اوني نجاكه بلادن بلاكشاد — بيجان احمدي آكه جانسپر قلوز

## وله ايضا طاب الله ثراه

غمزك خدنك جاني دل ريش ادبدرر — زلفك هواس عقلمي بي خويش ادبدرر
درد وبلايه عشق توانكر قلب بني — صبر وقراردن قيني درويش ادبدرر
عقلم ليله جان وكوكلمي فتان كزك آلب — جور وجفاو رنجي بكا ايش ادبدرر
قربانك اولدغيچون ادر جانمه جفا — غمزك كه ظلمي كندزنه ايش ادبدرر
كوزقاره ايدي كرپوك ايماكه قانني — بويور كمزكه غمزك آني ريش ادبدرر
بوعمر نوش كه آنكله اولدي زين جان — آبرولغك بلاس بكا نيش ادبدرر
نه سحر ادر كزك كه اولر عشقي بيشتر — نيجاكه احمديه جفايش ادبدرر

## وله ايضا نور الله مرقده

غمزك خدنك نيلدي بن بي كناه كز — نه فتنه ايدي باكه بوزلف سياه كز

كوكل آسير اولدي زنخدانكا سنك — قيمه بولندي آيكچون سن بوچاه كن
ماهيله درحساب قمونك ويلي يوزك — برزن جه حسابه كتوردي مه ماه كن
بزيلجه درطپوكدن ارخ بردم استمه — نه درلو مختيله كچرسال وماه كن
آهم درد يزومه يرادوشرن بنم — بوتندن باذ نيجه صوردي بوكاه كن
واله يزوكه زهره وخورشيد ومشتري — نيمش سنك جمالكه صنع اله كن
سينك كدايك اولدي غجون كندويه احمدي — محتاج نيجه ايلدي هر پادشاه كن

## ولسه ايضا طاب الله ثراه

غمزك اكرچه عشوه يله جان كدازدر — منت حقاكه لعل لبك دلنوازدر
محراب قوشوسينه قشوكك كوزم مدام — سجده ايدر آب دسته اهل نمازدر
قهر وجفاكه آرتورم مهرله وفا — كل ناز اتسه بلبلك ايشي نيازدر
عشقك نه ساز صالدي جهانا كه تاجباز — ايدن جهان زارو محير بوسازدر
دلبر آيكه نيجه ايدر اولي دريي — بن نيجه يليم اني كه كزلو رازدر
دلبر كه زلفيله ندر حالكي آيت — نه ديييم بوغصه كم بسر دراز دردر
نقاش درگر ندكي مرنقشه احمدي — داخ نجه اوله اول كشي كم ياك بازدر

## ولسه ايضا نور الله مرقده

غمزك كه قصدي جان ودليله روانه در — هر قنده وارسه جان انكيله روانه در
كوكل بزنكه خالكيچون دشدي زلفكه — قوش دامه دشدكينه سبب آب ودانه در

محراب اتمشم قشكي قبله بوزكن — كم جان وعقل لعبه يي بوآستانه در
غمزك اوخندن ايلدي كوزكي پناه — تيمار پير خسته يه بيمارخانه در
اشبو قمو فسونله آفسانه دن مراد — سنسن همين داخ نكم وار بهانه در
لعل وكهر ندر كه دل وجان دياورم — صورانه آيعنك توزناكم بهانه در
زلفوكله احمد ينك اوزادوقصه يي — مجنون حكايتي يك شيرين فسانه در

## ولسه ايضا طاب الله ثراه

قتان صچك سلاسل مشكين دكلمدر — پيمانه اولين اكه مسكين دكلمدر
هر قنده كم صفاس اريشه جما لكك — اول يرطلوع شقايق ونسرين دكلمدر
زلفوكه اردي باذ صبا بوهوايله — آفاق طولو بوي رياحين دكلمدر
محرابك اوديشه يانركن شمع يك جان — قان ياشله طولمز قمو نمكين دكلمدر
سن كيش بغلب يوردوكدن شرعله — قربانك اولين كي بي دين دكلمدر
قاشك كواه در كه كزك جانه قصد ايدر — خود جادو ايش فتنه يله كين دكلمدر
حسن اهلنه اكرچه جفا پيشه در مدام — عاشق نوازشي دخ آيين دكلمدر
سركم در احمدي بكمك ذكرين ايدجك — شيرين وناز ك وتروتر نكين دكلمدر

## ولسه ايضا نور الله مرقده

فتنه كزك فسون جهانه بلادر — كم اول بلايه جان وكوكل مبتلادر
كون ياكغدكدن الدي تجلي بودر سبب — كه انك ضياسيله جهان پرصفادر

آب حیات وارسه دنیاده فی المثل

سینك دوداغك اوله كه عین شفا درر

باذ شمال زلفكه ایرشدی بر نفس

آنوك كیمون هواس آنك خوش هوا درر

یولكده یوزی سررم شیله كه آفتاب

كم آیغنك توزی كوزمه تو تیا درر

كوزمله یورك كومه دیانه نجا درم

كم حاضر اوش شراب وكبابه صلا درر

كوهر شناس اولان كیشیلر احمدی سوزین

آیرنج سزینه بكزده بالله خطا درر

## ولیه ایضا طاب الله ثراه

فصل بهار ارشدی كل ای سرو قد نگار

سینك یزك یتر بزم نوروز و نوبهار

ترك سندن ای صنم بزم نعم البدل یتر

خوبی كوزك كه طپطلودر خوابیله خمار

سرسبز در بنفشه خطك دایمه سنك

سبزه صردیسه نوله ای سرو كل عذار

صارو قزل بویادیشل پرغی خزان

ای صاچ قاره صون اله جام خوش كوار

شول جام كم شعاعی كوكلر سرایی

طولو صفا و نور قلور آفتاب وار

زرق اوتی ریای قوكم زرق اهلینه

هركز رفیق اتمدی توفیق كزدكار

عمرك لذتیله كچور دم اغتنم كم

نه عمر باقی اولور نه دهر پایدار

ذوقیله وزمین كیشی بو عمری دادینی

نه عمری قدرینی بلور اول و نه عقل وار

ناموس شیشه سین یرا اوردی احمدی

عاشق اولان كیشیه نه ناموس و ننگ عار

## ولیه ایضا طاب الله ثراه

فصل بهار آرده كه چمن كی لطیف در

مطلوب وصل یاروی خوش حریف در



خوب و لطیف كن كل و كلزار بیجه در

هركم صبوح ایچه لطیف لطیف در

چون تان اولدی كل شرف آفتابله

تشریف آیله باغه كه وقت شریف در

قو هرخرف سزین می ایچكل بهار ده

كم بادهسن مزاجی بیعك خریف در

كلكون قدح ایچ اول دودغی غنچه دن كه انك

تركس كوزی مضاعف و زلفی لعیف در

طرف چمنده كم اوله ظرف شراب پر

پیمان شیشه سن صیه اولكم ظریف در

درلر كه باده ایچمه كه دینك قوی اولا

دوتای احمدی سوزی اول كم ضعیف در

## ولیه ایضا نوّر الله مرقده

فرقتوكك حرقتی هردم اچوی داغلر

بیچه بر اورا بو محنت یورك كومه داغلر

اول اودك كم هجرك ایچومه دشردی شهرسن

بین بنارم دون وكون بندن كسنه آگه دكل

درد مندك حالنی بیجاره صاغلر

بیچه باشلر طپنر غادوشب ودا جانلر یله

برنفس چوزلسه زلفكداك مشكین باغلر

آغزكك پنهانی رازندن نه نكته آكلدی كم

سرزنشدن غنچه دل تنك ایدی باغلر

صبغة الله دن یوزك اول رنك بولدی كم آنی

كوز بن جانرنكی بودر دیدلر صباغلر

احمدی بلبل نغم در عشق باغنده نه غم

نغمه سینه كر آنك طعنه اورالر زاغلر

## ولیه ایضا طاب الله ثراه

فرقتكده اهو اودی آج ثریا یه ارر

قدینی بیلرسه یوزك و زلفوك كورن

روز نوروز بولیلر شب یلدا یه ارر

اوزدوقصه دررکم دیه صاچاق صفتین
جان آنوکیچون ادر قبله سنك ایشکوکی
لامه دوندم الفیفی کورلی قامتکك
دشمن قان بحر نه کوزم دیشکك کوهرچون
احمدی صچلرکك وصفنی دیلا کتورم

حیرت ایچنده قالورم هرکه بوسودایه ارر
که اوردم یوزسوزین جنت ماوایه ارر
که بلا بیله ارر هرکه بوبالایه ارر
هرکه غواص اوله اول لولوی لالایه ارر
آنکیچون نفسی عنبرسارایه ارر

## ولیه ایضا طاب الله ثراه

فصل بهار خرم و آردی بهشت درر
شاذ اتدی خار وخاری ترکللر آدمی
یارب له کشت زاردم کشت آیله باذه ایچ
قبله اعتماد زهد و باك امه باذه دن
راحتده یك سریر له نطع حریردن
طعن ایمیاکمسنیه اشبو حرا مجون
کلزار اچنده باذه نوش آیله احمدی

کلزاری خنده باذه بهشت درر
کرخار وخاردن درخشك اولسه زشت درر
کم کوثر بهشت لب جوی وکشت درر
ایرخی اولمز اول که سکا سر نوشت درر
اول کم شراب خانه ده بالین خشت درر
اول کم حلال زاده و نیکو سرشت درر
یاذ بهشت امه که آردی بهشت درر

## ولیه ایضا طاب الله ثراه

قهر یله جانما بنم اول مهر جان ادر
کل یاکه فراق که اودا تخدی له پب
چینینه زلفکك سفر بحر ادب کزوم

آنی که لاله یله کله مهر جان ادر
یوزوم زعفران یشمی آرغوان ادر
لعل ایلدکه مشك اله جانن زیان ادر

وارلیغن آغرتمك بنجه وصف ایدیم کم اول
یوزك خیال کوکلم روشن ضمیر ادب
سروك خیالنه کوزم اولا دیو وطن
جویله احمدیه یخا قصد اده کوزك

برازدر که عقل اینی جاندن نهان ادر
لعلك حدیث دیلمی شیرین بیان ادر
هر کریکوم کوزینجه چشمه روان ادر
یتمزم اول جفاکه اکه دور زمان ادر

## ولیه ایضا تغمده الله برحمته

قاشك کمان جانینه خلقك کمین ادر
غمزك چو عقل ودین ودل الدی ایت دنی
اوردی قلم ازلدن یزك نقشنه رقم
هر کون یزك ضیاس صباحه ورر صفا
کرشمه لنك صفاسنه جان نثار ادب
قیلر کزم صچوکه هوس بلمز آن کم
لعلوك اینجه کم کتمز ذکر احمدی

غمزك خدنکی قصد دل و عقل ودین ادر
قاشك نه قوردیدن زلفك نه کین ادر
اندن برو حق اندله آکا آفرین ادر
هر دم صچك صبا نفس عنبرین ادر
غمزك بلا لرینه هوس حور عین ادر
درپایه اوغرر اول کشی کم قصد چین ادر
دیلدن قاموسوزین درثمین ادر

## ولیه ایضا طاب الله ثراه

کوکل زلفك خمنده مبتلا درر
سنك عشقك بلاسینه دشردی
صچوکه والهم کرچه خطر درر
فراقك تندی اسباب الم درر

بوسودادن ازلمز نه بلا درر
کزم بینی بوته عین عنادرر
کزوله فتنه یمر کرچه خطادرر
وصالك جاندی قانون شفادرر

بكا غلدن اوتندي كل چمنده — اي رحمت آكه كم اهل حيا در

بيوكا بندن اولدي سرو آزاد — آزله طوغرلخ آكا عطا در

قشك نون والقلم آلنك تبارك — ضحك والليل يوزك والضحى در

سن كه اترندي سوزك احمدي يي — دي سوزن آرتور آنك كم سزادر

دوتيشر عود آنكچون خوش نفس در — يتر بني آنوكيچون خوش نوادر

## وله ايضا طاب الله ثراه

كر كوكل سودي يسه صدقيله يار اري نولر — جان اكر جانيله اولديسه خريدار اري نولر

اي بني عاشق ديور مزيله خلقه غم ادن — طغرو درسين سوميشم جانيله يار اري نولر

زلف زنجيرينه پنجه عاقل اولمشدر اسير — بن كه مجنون نم اكر اولسم كرفتار اري نولر

كر نظر قلدومسه آنك جماليسه نه غم — بلبل شيدا تماشا ايتسه كلزار اري نولر

هر كشي يوزدر لواش اشكر جهانده نقشه يوخ — بوآرزا سوميشم بندانخ يار اري نولر

فتنه اولمش نقشه بر صاحب نظر نقاشچون — نه زيان وار آرزه بلسم سكا يار اري نولر

عار يوخدر ديو بيني پنجه بر عيب ايدسن — عاشقم ترك ايتدوميسه نيكله عار اري نولر

عشق جامن اچمشم كيدي يسه عقلم نه غم — آب حيوان يودسه بر نقش ديوار اري نولر

شهر اچنده پنجه بر بيني ملامت ايدسن — دوتك منكر آيدك سن باكه بوشار اري نولر

چونك عيبومه مقدم هركزا نكار ايتمزم — باكه يوغيسه بوخلقك بار اقرار اري نولر

عيب ايدنجه ناله ي ايشيدبن ديسك بكا — احمدي صبرات بوقامو ناله وزار اري نولر

## وله ايضا طاب الله ثراه

كل كه رنكي يوزكك باغ وكلستانه كلر — سيله كم ذوقي سزوكك شكرستانه كلر

دود غك كم آكه ياقوت روان درياقوت — بركهر در كه دوصد لعل بدخشانه كلر

سن كليجك دشك اودندن ارر در عدن — آغليمن كوزمك قان يش عمانه كلر

بر نفس باز سحر زلفكه ايردي لب صبح — اول نفس رايحه سن دوبلي ريحانه كلر

زلفكك سلسله سندن بني سركشته كورن — زهي سودازده ديو بو پريشانه كلر

شوقمك ذوقن طوين كشي جان مهرن قوه — درد كمك دردين ايچن كشي درمانه كلر

احمدي قلدي بنك وصفيله ديلن تر — هر سوزي لابد آنك چشمه حيوانه كلر

## وله ايضا نور الله مرقده

كل يوزكك فراق يراكلوم خون ادر — شوقي جمالكك يشي لاله كون ادر

جانوم الورلن كزكا آلدنر كوكل — كوركل بوجاذوبي كه بكانه فسون ادر

زلفك عقاب عقل همايين صيد ادب — آهو كوزك يلدكله شيري زبون ادر

اول جيم مشك زلفله اول ميم لعل آغز — ايكي بوليك الف ايكي قدر نون ادر

كه خنجر صونر كوزك وكه قورر كمان — بوفتنه كم اتدي كه اول ذوفنون ادر

يوزك فراق لاله نك ايچينه اورد داغ — ياكا غك اشتياق كلي غرق خون ادر

سهويله مشك ديديسه زلفوكه احمدي — عيب ايتمه كم آكا بوخطايي جنون ادر

## وله ايضا طاب ثراه

کو کلومك آرزوس لبك كاك قندر در
بيجاره نك خيالين كور كل كه قندر در

عشقكدن كو كل اولدي سراپاي وارلغم
شوقين جمالكك نرده صورسك آندن در

كتدي بولكدن جان وتن وعقل ودين ودل
دورك نه جور وارسه بن دردمندن در

دلداده وغريبم و دلدار دن اراخ
ناسازكار بختم كر آخر كه بندن در

عقلم صحك بلاسنه اينجه اولمسون اسير
چون قندن عقل وار كذري بوكمندن در

يوزك كلندن آيرو دوشن كيش لاله وار
دل سوخته بنفشه بكي سر فكندن در

وصلكدن هجر خوفله اولردي احمدي
زي سخت جان كه شمدي فراقكدن زندن در

## وله ايضا طاب الله ثراه

كوزمدن آغلدنجه فراقكدن قان طمر
اوزلد اولا مكر بويرا كمدن كي طمر

غمزك قضا يتر بوجهانا كه فتنه سي
تير قضا بكي نريه دوتسه يوز يتر

بزدم كدر بوغصه شاذاولوبادة اخ
كم باذ در بوعمر وقرار اتمز وكدر

بغلامشم وقاله كمرني بكي مدام
خود كمدن يوغسه بوكمر اوله اولكمر

آغزك دغي درر صفتن چونك شرح ادم
در يتيم اتا قوبنك نامه سن در در

باذ بهار چونك بزدن يوزن تمام
كورب يزوك لاله وكلدن دغي بزد

وصفين خوش يزدن يوزكك احمدي ولي
آشفته اولب صحوك آكنجه ايشني بزد

## وله ايضا نور الله مرقده

كل لاله زار وارلغات لاله يه نظر
كوركم نه شكل ودمش آكاه اهل الصور

شاخ زمرد استينه برجام لعلي در
يا مجمر عقيق اچره مشك وپر در در

قاران يمش ايچوقان ياشه طاش غرق
عشق اودي دشد جانينه آنك دخي مكر

يارك كزينه بكزسه نركس بعينه
اوش لاله يا ثغي يك رنكين وخوب وتر

هركم بخرسه لاله يه درکم زهي غراب
كم مشك اولد آكه ياقوت بال وپر

كوردي چراغ عمركه ويرر اجل يله
قورخودن اولدي شمع بكي سوخته جكر

يلدي جهان حريفله كم چيخمز بشه
وردي يلاكلامن وصلدي يرا سپر

كل لاله يله شاذ اوتر الم كدر غمي
كم بز قونخدر اولبز بوكن يرن كدر

كل موسمنده اچمينك جام لاله رنك
حقاكه كوكل لاله دن اولا سياه تر

آثار صنع طولودر لاله زار وباغ
فكرات كه نيردن درر اشبو قمو اثر

لاله اشين كوركب اله عبرت احمدي
نركس بكي دكولسه كوزلاري بصر

## وله ايضا طاب الله مثواه

كل كه عشقله بوزلف دلربايه دشر
هواي عالم جان در ديو بلايه دشر

يزوكه سايه سي دشمش بوعنبرين صچمك
نتاكه عقده راسك سواد آيه دشر

صچمك بلاسنه خالك دشردي كوكلومي
كه دانه كور جكر قوش وارر قضايه دشر

بلايله بولنر وصل شكر كم غمزك
بلا اوخن نچه كه آتر بومبتلايه دشر

كركسه يار قوغيري كوكل كه شرط اولد
كه اوندن هرهوسي اول كه بوهوايه دشر

صفا كرك اوده يخ وارلغك كدورتي
چوشمع يانه اشي نور اولب صفايه دشر

آني كرك سني سن فاني ات كه وحدتدن | ودن فنايه ودن جاودان بقايه دشر
غني لغ استرسك فقر جانكا فخرارت | كه فقر چونك تمام اوله اول غنايه دشر
سوزي محققه در احمدي كه كشف اده | بو رمز صنمدر كه شيخ اوغلي مصطفايه دشر

## وله ايضا طاب الله ثراه

كوكل زلفك خمينه طولتشب دور | بوسودادن بلايه اولتشب دور
كزومه كم سن استر يوز سرينو | مدد ارمكل كه غرقابه دوشب دور
يوزكده حسن تاكيد اتمكيچون | الفله ايكي نون خوش بارشب دور
عجبمي آتشين اولديسه آهم | ياكم شمع بيكي دوتشب دور
آخر هركز يكمدن نيل و جيحون | بوقان دريا سركز نيجه طشب دور
صبا مشكيله طولدردي هوايي | مكر كم زلفك بندن ششب دور
فراوتكده احمد ينك آغلمخدن | الن دوتغل كه صو بشدن آشب دور

## وله ايضا نور الله مرقده

لطافتده دوداغك جانه بكزر | هوايي زلفكك ايمانه بكزر
صچوتك پرچمي كم يا غنكده | كل ازرده دسته ريحانه بكزر
معنبر خال اول لعل لبكدن | خضر له چشمه حيوانه بكزر
كمان كش غمزك ايدر كيرو آشوب | صوصامشدر مكر اول قانه بكزر
نجايي قورتارمز غرقابدن جان | كزومك ياش چون عمانه بكزر



لبك درمان ادر دردكه ليك | قمز غمزك آني درمانه بكزر
يوزك پروانه سي در احمدي خوش | بوشمعه دوشبانك يانه بكزر

## وله ايضا طاب الله ثراه

كزك قانوم دكدكن بكا مطلق شهادتدر | شهيد اولدوغ عشقيله كشي يه خوش سعادتدر
صچوك سودا سر عالمده پريشان اتمش هركز | نه جان قودي نه عقل و دين بونه رسم ونه عادتدر
سكا سغلغ بن الدكن قيلكده درد و حسرتله | اكر بر رحم ايدا ريسك بكا اول خوش عيادتدر
قشك طاتلغيله قنم احدي كوزك آكا | حلال اولسون بوقان كرچه اول شهادت كزشها دتدر
مرادك بويسه كه اولم بري دنيا و عقبيدن | مريدم بن مريدايشي نه در ترك ارادتدر
قشوكك طاقي كوربه يزوكي قبله كاه اتدم | دخي محراب اولرم آكه كه اول اهل عبادتدر
كوزك مكري يله بينم بلادم وچرخك احدايي | ندن كم احمدي درسه يقين بلكم زيادتدر

## وله ايضا نور الله مرقده

ايرولغك اودي جكرومي كباب ادر | شوقك عذاب كوزي دريايي آب ادر
آلنك يزك خيالي خيال ايلدي بنى | نيدرسه كيشيه مهله آفتاب ادر
لاله بكي كه قارشو اولايله صبحدم | انسان كوزمك قان اجنده اضطراب ادر
زلفك هواس خواب خيال ادي كوزمه | سودايي اولن كشي نجه آرام خواب ادر
جان عزيز يارد ديار كيش كم | بي يارد ديرلكم ديه يوكلش حساب ادر
يوزك ديو نظر ادرم كونشه كشي | عجزيله طيرني صويه نايب مناب ادر

دتدر

پنجه کهر دردشك اي جان كه كولجك — دري انك حياس اريدين آب ادر
كوزم دشرد كوكلي زلفك بلا سنه — چوق دامه اغزاول كه دليلين غراب ادر
الاكه احمدي بوجهاندن كمشنه يوق — اشبو سزا بورسله شيرين جواب ادر

## وله ايضا طاب الله ثراه

لبك نه دردكه وار جان وتندن درمان ندر — وريسه اولدر اول راست كه آب حيوان ندر
مكر كه دشمن صحك سنبلين كوردكجه — بنفشه آنكچون صنجقم پريشان ندر
كرم دين كشي جان صورتين خوش روشن — سنك جمالكه بخشون كه صورت جان ندر
بونختي قاف كزم ايخويله جمع اولمز — كه بنجه وقت ارا سنده بنلرك قان ندر
كجب دردكزمك ياشي آب دريادن — هنوز آهم كور بنجه آتش افشان ندر
بو ياشلو كوز صوصچر باشلو يوركم اودنه — بوكيشلك نه عجب اندن آخر انسان ندر
دريسك احمدي ايردي سوز سلمانه — دوست راست بودعوي كمال سلمان ندر

## وله ايضا نور الله مرقده

مستانه كوزلرك كه جهاني خراب ادر — خلقي يقين اوده جكر لر كباب ادر
يوزوكه زهره بيله كنش اولدي مشترى — آيي كه نقص وار ادر اكمز حساب ادر
زلفوك منك تكي بزك تاب دل ادن — هر نسنه بي سياه كه ادر آفتاب ادر
مردم لك ايدبن اودما صوچكر كزم — باشي چوغ اولسون اول بكه چوخ فتح باب ادر
بوسه دم لبوكه دوتر در لعلله — شيرين سواله خوش تر و شيرين جواب ادر

شويله يوزكك كجه لر طاله قالمشم — شويله كه شمع صنم كزوي كه خواب ادر
چون احمدي اكلن لبوكي سوزنك اودي — كرچه كه تنك قافيه در لعل آب ادر

## وله ايضا طاب الله ثراه

پنجه كم كوردم جمالوكي خوش اولر حال لر — آدكي ذكر اتدكجه قتلو اولر فال لر
آيغوكك توزدودن كيمياسي دولتك — پس نه قيمت كاتم يولكدن ملك ومال لر
رايكانه چاغرلر كمسنه قلمز قبول — جانلري عشقك مزادنده شهادال لر
وهم ادامز صورتك نقشين عقل وفهم لر — شرح ادامز سيرتك لطفين قيل وقال لر
كاه فتان صچلرك كوكلومه صالر فتنه لر — كاه جادو كوزلرك جانومه قيلن آل لر
بولمزلر دردمه درمان حكيم استاد لر — بيلمزلر كم سر انجامم ندر رسوال لر
سالن اولم قاموادلر روزكار اجرم ولي — بينم اودم آرتراوش كجدكجه ماه وسال لر
احمدي ثابت قدم در عشق يولنده بكون — نوله كر طعنه اورلرسه اكا بطال لر

## وله ايضا نور الله قبره

پنجه فراق اودنه شمع بيلك يانه جكر — پنجه دوتونه بوآهمك بويانه جكر
قشك كمانكن كمانسن قضا اوخين اتر — بوزخمه نه يرك اولا كه دويه يانه جكر
ينه چونوز آولر آريب كدورتدن — آريسه شمع بكي نوله يانه يانه جكر
جكر كوزم بكرندن اختدي قان موجين — دلر جهان مكر كه ايدن غرق قانه جكر
هدف بكي جكرم طولو زخم يكان در — اولا بي غمزه لرك اوخنه نشانه جكر

عجبمي عود صفت اولسه نالشم دلسوز — كه اولاد شمع يكي آتشين زبانه جكر
جكر جفايله غرق اولاد احمدي فانه — بو يحدن نجه چيخنه عجب كرانه جكر

## وله ايضا طاب الله ثراه

نه مظهرين كه اولدك سر تسر نور — كه يوخدر كونده داخي اولقدر نور
سني كورال اولدي باكه روشن — كه يوزكدن الور شمس وقمر نور
نفس مهر كدن اوردي صبح آنكون — صفا سندن طلودر بحر وبر نور
صبوكدن شام اندك مايه ظلمت — بزكدن صبحدم بر مختصر نور
جمالك كونشي اتسه تجلي — اولا عالمده هرزه كه وار نور
يوزك محشرده آچرسه نقابي — طولا اوجدن اوجا نار سقر نور
آنكچون احمدي عشقكده يانار — كه شمع اولر بنيچه سر تسر نور

## وله ايضا نور الله مرقده

نه صيد كه ايده صباك قصد آن آله دوشر — جهان تخمينجون فتنه كوزك آله دوشر
كورن بولعل يكا غكده درلرك درين — صنور كه كل ورقنده سحرده ژاله دوشر
ايرب صباك كرهنده قمر خسوفه كرر — وربزك هوسنده كنش زواله دوشر
كوزك فسونني حوري كورسه واله اولر — صباك سوادنه نخسه ملك ضلاله دوشر
طبكدن آيرو اكرني بك اكليم نه عجب — كه كلدن آيريلنجه عندليبه ناله دوشر
ديدم كه نيشه آيرسن مدام شمعه ديدي — كه طتلو يادن آيريلن اشبو حاله دوشر



لطيف وتازك وشيرين در احمدي ديدي — يوزك حيالينه نيچه كم خياله دوشر

## وله ايضا طاب الله ثراه

نه جان كم درد يوخ اول جان دكلدر — آنك كم درد يوخ انسان دكلدر
نه جوهر در بوكم ساكه ورلمش — كه آنك بيرنخر وكان دكلدر
قمودن اول عجب در كم بوكوهر — دكل پيدا وهر پنهان دكلدر
يقين وحدت درد احوال كونين قو — كه كثرت بورده امكان دكلدر
درت حجتله توحيد حقيقي — كه تقليدي اولن ايمان دكلدر
بقاء جاودانيجون فنا اول — بقامي اولكه جاويدان دكلدر
قو ايك كونين بزلك اسدريسك — بويول دشوار در آسان دكلدر
طلودر احمديدنك سوز حكمت — وليكن مذهب يونان دكلدر
بوقوشلر ديلني كه اول سوليشدر — سليمان در بلن سلمان دكلدر

## وله ايضا طاب الله ثراه

نه يوزوكك نظيري مهر ومه وار — نه آغزك بيك درج درشه وار
صمخلدر دسته ريحان وليكن — بنم بختمده اولمشدر سيه مار
كنه بولمادن آلور جان غمزك — نوليدي حال اولسيدم كنه كار
اريدم مقصد عشقك بولنده — اكر اولسيدي بختم آت ن وار
لبك وصفنده در ذكر كهر عيب — بوكك قاتنده در ذكر شبه عار

بنفشه زلفكك سودا سيله | بوكون كلم كه پريشان دورو كه زار
جمالوكه دعايي احمد ديناك | بوكه اولسون بوجماله حق نكه دار

## ولسه ايضا طابالله شراه

نه ديم ديشكاكم نه كهردر | كه آكا تشنه جكر لولوي تردر
كنش يوزكدن آلور شعله نور | پس آكه نيجه ديم كم قمر در
لبكدن آلدي كل رنك و شكر طعم | پس آله كم ديا كه اول كلشكر در
صچك سودا سنه دوشبدر مشك | آنكچون ييدكي خون جكر در
كزوكه حور و يوزوكه ملك زار | سكا بس نيجه ديم كز بشر در
كمانيي قاشكك سهم قضا در | خدنكي غمزه كك تير قدر در
نثار اندي يلوكه احمدي جان | قبول ات آن كرچه مختصر در
سكا لايق دكل بو تحفه ليكن | اوتمز ويرن آني كه الله وار در

## ولسه ايضا طابالله شراه

نجا جانوم ياخه آتش هجر | بوكوكلومه كوزك نيجا اده زجر
يوزك نوروزو صاچكدر شب قدر | قشك محراب حتى مطلع الفجر
لقد فرقت بين الروح والروح | واحرقت قلوب الخلق بالتجر
نخواهم روي كردانيدن از تو | وان اذيتني بالصد والهجر
لوكل ثابت قدم اولب يولكده | بلايه صبر اتكم بولسين اجر



اكر جانان كوركسه ترك جان ات | يكون الربح والخسران في التجر
اميدك حقدن ازمه احمدي كم | جهان دركاه وصل اولا وكه هجر

## ولسه ايضا نوه الله قسه

نظر اهلي كل اول يارك يزي نقشينك الن كور | نه جانلاري قلور مفتون الا كونلار آلن كور
كوكل ديلر قرار آله آنك زلفي سوادنده | بوسوداي پريشاندن ندن يحان حالن كور
يوزك ماهيتن صورما آكا كم عقل ايرشمز | نجا شعله ايرمشدر كوكا نور جمالن كور
لبينه جان ندر ديدي كوز آبي اوخله اوردك | بونوك آجي جوابين و آنك شيرين سوالن كور
خيال بن كرم ديو خيال ايدي كوز ايكوده | بوتردامن سيه بختك خيالينك خيالن كور
دلرسك عنبرين دامنيله مشكين دانيه دشمش | هزار ان جان و دل كرمك آنك زلفيله خالن كور
نجا در احمدي طوبي ومه نخ قدنه آنك | ندر كوثر ديو صورما دوداغينك زلالن كور

## ولسه ايضا طابالله شراه

هيچ آكمزاي صبا بزي دلدار خوش مدر | صورما دياركل ندر يار خوش مدر
اول بيز صورمسه نوله سن بزدن آن صور | اول زلف سنبل و يوز كلزار خوش مدر
تحقيق بل كه غنچه سيراب ايجه در | معلوم قل كه نركس خونخوار خوش مدر
بالله كورك كه غمزه جادو نه دمدر | لله صورك كه طره طرار خوش مدر
فرصت دمنده ديكل آكا عاشق اولمه زار | يار يله عشرت ايليه اغيار خوش مدر
شيرين لبكدن چشمه حيوان روانكن | بن خسته تشنه دل الدمر نار خوش مدر

لعلك شفا دردن قمورنجه شهاسنك
بن سال وماه دردله بيمار خوش مدر

سن نعمت ونعيمله شادان واحمدي
بك محنت وبلايه كرفتار خوش مدر

بن زاري ايدركجه سن آزار وجورله
جانمدن ايدركك بن بيزار خوش مدر

## وله ايضا طاب الله ثراه

هركيش كم آنوكله يارك وفاسي وار
اول كيشيدركه عمردن آنك صفاسي وار

هركه كه عشق طغرا اولايان يارينوك
مهرووفادرنكه جوروجفاسي وار

عشقك بناسني چوبلايله اوردكر
عاشق كم اولكه اول كه بلايه رضاسي وار

قلدي سجركده عقل پريشانلغي هوس
ديوانه بلمز آندن نه مشكل بلاسي وار

دشدي كوزك فتورينه جان كوزقرادوب
بيجان بلمز آندن نه مشكل خطاسي وار

نوش اولكه نيش غمزه لبك يادله بكا
صحت دنا اول مرض كه اميد شفاسي وار

سحر ايدي دماغومي تجلي سريوزك
خوش شبنمك كلشن اولجق نه بقاسي وار

اول كيش كوزه عين يقينيله يار كم
عين عنايته صنه نه كم عناسي وار

يارى كركسه قوهوسن غيرك احمدي
كه اغيار سغمز آندن كه يارك هواسي وار

## وله ايضا نور الله مرقده

هركم كزوكه صيد اولكه مست وخراب اولور
هركم سجوكله قيد اولكه بي خرد وخراب اولور

كيجه سجوكله شب قدر اولور برات
كونم يزوكله شرف آفتاب اولور

بولمز ديودماغك وعدكله دست رس
آب حيات كوزكه اكه بيجه سراب اولور



كوكلم سجكله اولدي پريشان وقت شام
حالي غريب اولن كيشلار خراب اولور

كوزدن يشم يكي بوجودي دشر مشم
باكه كرلمز اول كه ارمزده جاب اولور

كرچه قنم دكن بن مك صوي دريشم
كم اول دردكه اوده بر فتح باب اولور

يارى كركسه جورينه صبر ايله احمدي
كم مدتيله خون جكر مشك ناب اولور

## وله ايضا طاب الله ثراه

هركيشيه اكرچه كه كلزار خوش كلور
ليكن اول آرده اولمز يار خوش كلور

كرقهر وكرجفا اولكه كرمهر وكرو فا
دلداده يه نه كم اده دلدار خوش كلور

مجنون ليلى كرسه بشارت اولور اكا
منصور يار ذكريله دار خوش كلور

يارى دين كه غير قوياشيله كم خليل
ريحان وكل اولمز اكا نار خوش كلور

بيزار لغ دكولسه آزار ايدوكك
بن زار قولكه باكه اول آزار خوش كلور

يارى ديانه صبر كركدر جفايه كم
آكا كه عاشق اولكه كل خار خوش كلور

بردن آيغك توزيك جانه درمها
قامو زيانله باكه بوبازار خوش كلور

جنت سرورو نوريله ريحان وروح در
الا كه روحه اوده ديدار خوش كلور

آكا كه احمدي سزنك لطفن اكلمز
شيخ اغلمز نه ديرسه ناچار خوش كلور

## وله ايضا نور الله مرقده

يكا غولك ودشوك وكزلرك همزلفك اي دلبر
بريكا له بري لولو بري نركس بري عنبر

نه عنبر عنبرسان نه نركس نركس رعنا
نه لولو لولوي لا له نه لا له لا له احمر

شها غمزاڭ يزوڭ وقاشڭ ودوداغڭ اولمشدر — يري چشمه يري كلشن يري طوبي يري شكر
نه شكر شكر لذت نه طوبي طوبي رحمت — نه كلشن كلشن جنت نه چشمه چشمه كوثر
سنڭ قاشڭ كزوڭ وغمزاڭ وصچلارڭ اولمشدر — يري فتنه يري جادو يري خوني يري كافر
نه كافر كافر پردل نه خوني خوني قاتل — نه جادو جادوي بابل نه فتنه فتنه محشر
فراقلرده احمدي جانا دل وچشم وحكر اولمش — يري ناله يري حسرت يري جوشش يري آذر
نه آذر آذر كانون نه حسرت حسرت مجنون — نه جوشش جوشش جيحون نه ناله ناله مزهر
سكا الله لطفي ويروكوك وملك اولسون — يري حافظ يري بنده يري چاكر يري رهبر
نه رهبر رهبر دولت نه چاكر چاكر خدمت — نه بنده بنده حضرت نه حافظ حافظ ياور

## ولسه ايضا طاب ثراه

يوزڭ كل خوندان بهايي نيم جو دكل — كوزڭ كل خوند عشقڭ آلندة كروه دكل
يوزڭ كيله قدوكه اوله شيدا — كثي كم پاك بازو راست رو دكل
اكرچه روزكار اسكر وليكن — بنم عشقم سنڭكله نو بنو دكل
بنم كوكلم نولا كه آهو كزوكڭ — پك آرصلان بر بخيشينه كم آو دكل
اي كندم كون بني كاه اتمكچون — بنو ميله حسابڭ جو بجو دكل
كتور ساقي اچالم جامي باده — قوصونبي سوزبي ات ايش عود دكل
خوڭ مصباح وار ليك احمديه — بوروشن كم يوزڭ مصباح ضو دكل

## ولسه ايضا نور الله مرقده

يوزڭ نظير بركل نوبر نيزاده وار — قدڭ مثال سرو صنوبر نيزاده وار
برداته مشك خالكله بكزر بلينه دوت — صچلار ڭ مقابل عنبر نيزاده وار
دوتغل كه لاله يوزڭ آلينه بكزيه — اول الله كوزلراڭ بك عبهر نيزاده وار
برلعل دوتلو كه بلينه لبڭ بكي — دشلار ڭ برابر كوهر نيزاده وار
قاشڭ يكي كمانله غمزاڭ يكي خدنك — خون ريز كرپكڭ يكي خنجر نيزاده وار
دفتر ده ياكه صفتن نقش ايدهم — بونقشه خوب رنكله دفتر نيزاده وار
قندن اوله احمدي يك بر بلبل فصيح — ياخود آنڭ سوزي يك شكر نيزاده وار

## ولسه ايضا طاب ثراه

يوزڭ اولمش اوش حق نور ظاهر — تعالي الله زهي زيبا مظاهر
يوزڭ ماهيتين هركه بيله — دمايه زهره بيله ماه زاهر
كوزڭ كه جان الور قهر يله كه دين — ندندر بوسيه دل بيله قاهر
يوزڭ شمعي جهانه صلسه شعله — تجلي نورينه يانه زواهر
صچڭ بيك اولسا دنيا ده ظالم — كوزڭ بيك اولبا بابلده ساهر
كزمه يش بيك صالدي غير كوزدن — قمونسنه اولر صويله طاهر
لبوڭكي وصف ايدجك احمديڭ — دلندن سزيرينه آخر جواهر

## ولسه ايضا نور الله قبره

يوزكه شمعينه آنڭ آي وكنش پروانه در — عشقينه يخ دن آرتخ داغ اشه پروا نه در

عاشق اودي شمع بيكي تاج سراتمك كركاك
شعله سندن قچمح اودك عادت پروانه در

جانمي الماغه لعلك خط ويرسه در غمن كه
قشلرك الله حواله كور نلرك پروانه در

عقل كم اولمشدر بندنه زلفوكك اسير
جان الادم در بوسودادن عجب ديوانه در

جان ولوكل الب اولمز فتنه دن ساكن كرك
قصد شمد اول بي امانك دينله ايمانه در

شانه صور زلفكك بندنده جانلر حالني
كه آنلري بيله ودن بشدن آياغه شانه در

كرچه كم بوتوبه مك پيمان محكم در ولي
طاش دخ اولسه صيدن آني شيشه پيمانه در

چون فنادر كندو لكدن اصل جمله طاعتك
پس مناجاتك يري عاشقلر ميخانه در

نه كهر در لعلكك درجندن ايدر احمدي
كوشوارات قولغكده آن كهر دردانه در

ولسه ايضا نور الله مرقده

يوزك نظر اهلينه بشارات شفادر
جانلارن لب لعلك اشارات شفادر

زلفك كرهن كور دلجون دشده بنفشه
سودايه دوشب بيله پريشان و دوتادر

كل رنكن كوريب يوزكك اودن ارديك
اي رحمت حق اول كشيه كه اهل حيادر

آيرولغك اودينه دوشن لاله بك اولسه
قان ياشه بياض اچ پرداغ روادر

قربان ادرم جانمي صديقله سكا كم
بك جان ادر اول جانه كه يولكده فدادر

قالدم كزكيله يوزكك عشقنه حيران
حق بولني دوتانلك اشي خوف ورجادر

وردي احمدي اول غمزه جفاسينه رضاكم
تدبير قضا اوخنه تسليم و رضادر

ولسه ايضا طاب الله ثراه



يوزكدن ارخ اولسه كوكل منزل غم در
جان يسركه آغزوك طلب ايده عدم در

كرقصد قلوريسه كزوك جانه عجبمي
كرترك كمانكش اولنك ايش ستم در

دردجكن صالدفراقك اودينه
امدد لبكي آشكه هر دردده اول امر در

بر قبله دير لركه جهاني دوته يكسر
اول جعده صحبك كم قسمي بيله خم در

كور كل كه نه دمدر اي نديم اچ مي كلكون
كرير دمراني اچمينك ايش ندم در

كوش ات نغم عودي و نوش ات مي لعلي
تقدير چو ايرخشي اولامز بونه غم در

تمدد دمه صور احمدي كرنه سبيدن
ياخيلور كن شمع بيكي كوزلري نم در

ولسه ايضا طاب ثراه

باغكك وصفنده سوزيس نازك وخوش رنك اولز
كرچه شيرين دللرك وصفندر معني تنك اولز

زلفنگ سودای مشکل عقده در حلقه آنك | دل پریشان جان محیر عقل زار و دنك اولر
جان آلدی بحر یله غمزك اولو دیر لدر لبك | نه عجب فتنه در اول بونه نازك ینك اولر
نیچه کم زار اکلریسم کولکلك امشمز بکا | مومه داغی آلصنرسم طالعمده سنك اولر
باکه دیرلر عقلکی دیر بر نصیحت ویرسکا | عقلله عشق آرسنده بعدیك فرسنك اولر
عاشق اولان شمع یکی جان اودا یخمخ کرك | کندوفنی پروانه یکی اودده قورن تنك اولر
یوزکی کوربدر دیلارم که آه ادم درلر بکا | احمدی آه انمه کم آیینه جان زنك اولر

ولہ ایضا طاب ثراہ

یوزکی کوزیکك یوزکم الیتهاب ادر | قندا که سوزو تاب اولا آفتاب ادر
بحرینه دشدی دودعکك شوقله کزم | آشکا بوحال حسرتی در خوشاب ادر
قدك خیال ایدی وطن کوزی یلی | یبرین سرو چشمه و یاجوی آب ادر
عقل اغزکی صوردی نه کهردر دیو بکا | جان رازدر بوسیر دمایی صواب ادر
ایمه شتاب کم یوزکی کورین دیدم | دیر بلدکی عمر که طوزمز شتاب ادر
عشقك زواله صالدی کوینی بودر سبب | کم تب زده یکی ضرب اضطراب ادر
کولکم صچك هواسن ادر آزنو دیدم | دیدی که ظالمه اویرن ایون خراب ادر
کمدر دوای جان دیدم اغزینه قولن | رنکین سواله کولینجه شیرین جواب ادر
بودر جواب اول سزه کم دیدی احمدی | ایرولغك اودی جکروی کباب ادر

ولہ ایضا نور اللہ مرقدہ

عقل وجان مجلروکه حیران در | کوزکك قصد دین و ایمان در
دود غمکه بکوك کورن دیر | که بوخضر واول آب حیوان در
جوهر روح در مکر اغزك | فعلی بیذا وکندو پنهان در
کوزلر مدر که اودمه صوصچر | رحم ادر باکه اول که انسان در
یورکم باشی آتش دوزخ | کوزمك یاشی بحر عمان در
کل آزله خیالی یوزکك | کوردی لابد هنوز خندان در
بکی اکدی احمدی که سوزی | قوت قلب و دارویی جان در

ولہ ایضا طاب ثراہ

یزك آیله کونشدن اری در | اوزك مرعیدن کم وار بری در
بهاوزدم ایاغك توزینه جان | کم آبی اول یلوزکم جوهری در
ندر حوری ملك کم جان و دلدن | سکا مهریله زهره مشتری در
لبوکه جان دیدم شیرین بودر کم | دل وجان داغ آنکله دیری در
دلر ذکر کده کوزم صورتکه | کشینك وارلغی خشك وتری در
کزمده در خیالی قدکك راست | که رود وچشمه لر سروك یری در
یوزکی وصف ایدیجك احمدینك | سزینی ایشدن در که انوری در
دواوین نسخ اولب اوندیدی | اقینن شمدی آنك دفتری در

ولہ ایضا نور اللہ مرقدہ

سنك ايشك بكا جور ايله كيين در | بنم ساكه دعاى آفرين در
لبوكه تشنه يانان آب كوثر | كزوكه فتنه اولان حور عين در
صبوكا آلتكا باقان بلا مز | كجاوكون ايى يازلف وجبين در
بيوكا طوبى هم سرو دمش سرو | بلى آزاده اولان راست برين در
يقان عشق اودينه جان آيله كرعود | بوخال مشك وزلف عنبرين در
دوداغكده كوردن خالوك آيدر | خضر آب حياتله همنشين در
لب لعلك آكا لى احمد ينك | سزى اوجدن اوجادر تمين در

ولسه ايضا طاب الله ثراه

طوغرى يارك كوكللر دام در | صورتينك نقش جان آرام در
قان اچر غمزك قشك جانلر آلور | بودر عشقك كه اولو انعام در
بنجه ايدرسن بكا جور وجفا | بر نوازش اتمكك هنكام در
كل وداللر باغه بسم الله بولون | باده ايچالم كه كل ايام در
آلكه جام آلكه كور نلر دنيا | كم بوجمر در اول الندن جام در
كام عمرك باده يله در تمام | عمر كم بى باده اولة ناكام در
احمدى يولكده جان اتسه فدى | نه عجب بوينده آنك اول وام در

ولسه ايضا نور الله مرقده

صورتك كوكلمى خرم دكلدر | قنى دمركم كونم بر نم دكلدر



ارخ سندن بنم درد ومه دارو | كراولة آب حيوان آمر دكلدر
نه غم كوكلمده كر يوغيسه شاذى | بحمد الله كه غصه كمر دكلدر
بلايه صبر اولر چاره درلر | صنادم آيى داغى همر دكلدر
دلردم سرى جانه ديه دم | ندايم اولدغى محرم دكلدر
نه غم وارك مضاعف اولبانك | بنم كوكلمده اول مدغم دكلدر
بولكده كندسه جان ودل ودين | جوسن وارسن وار اولغل غم دكلدر
دم اودر سوزكرمى يك جاندن | ولى كمسه بكا همدم دكلدر
سزيله احمدى جانلر درلدر | اكرچه عيسى مريم دكلدر

ولسه ايضا طاب الله ثراه وجعل الجنة مثواه

آغزكده نه وار چشمه حيوان دغى بلمز | سرومر انوكيله ندر جان دغى بلمز
قابكده كدايكله بر سلطنتم وار | كه اول سلطنتك قدرين سلطان دغى بلمز
خاصيتينه دود غمكك ارمد عيسى | فعلن كوزكمك موسى عمران دغى بلمز
بوبنم طمرندن بكا سن ياخضر خوش سن | الا بزداسن ركك شريان دغى بلمز
بر نخم دوشردى بن عشقك كه ان هركز | نه نخر در قلزم وعمان دغى بلمز
نوش ايله مى صافى كه صوفى ده صفا يوخ | افعال وار آنك آن شيطان دغى بلمز

پرده نیسه کفرله اسلام آرسنده | ظاهردر آنی دیمه مسلمان دیمی بلمز
اول سوزدمز احمدی الا بونی درکم | سیرن سوزمك خواجو وسلمان دیمی بلمز

## ولده ایضا طاب الله ثراه

اشبو خوش وجهیله کم کورومه کورینمز بویوز | عشقینك جانمده هردم اولسر بردرد یوز
عشوه سندن کورلرینك فتنه سندن زلفنك | اکلدم یوزینه قارشو اول بکا کورماد یوز
غمزه سندن که الله هر لحظه ده بیك جان الور | آغلرم لیکن آنی قویوب بکا کورماد یوز
وصلکی بندم دیدم کم کومری کیمسه اله | دیدوار غواص اولیك کوزلرك نجمنده یوز
نور اولسون دیمن ایشن شمع اولیچ نمك کرك | بنجه کم نخدر کورنمز عقله داخ درلو یوز
ایکلك کلسون آرادن برلك اولسون دیرلك | وارلغك قربان ادب وحدت بجایغی یله یوز
احمدی پروانه بیکی یانه شمع آفتاب | عالمه بردم تجلی ایدر اولرسه بویوز

## ولده ایضا نور الله مرقده

بردرز بزکرچه درلو درلو کورینمز بویوز | کی کرنت کسترمسون اول ساکه داغی درلو یوز
چون مقابل اولمه یوز آینه بریوز عیان | کرچه اول یوز بردرز لیکن کریوز آنمن یوز
غیر یوخدور آرادمه قاموبردور ویله | احول اولماغ کرك اول کوزکه آکا دوته یوز
شرکدن آرینمز وحدت بلایمز دیرسك | وارریاضت بیچغیله نفس قربان ایدو یوز
کوهمز توحید اله کریسون دیسك غواص وار | نفس طوغن چیغرب تجرید دریاسنده یوز
دنیه یچون کرآنی صیدایدین قیدایدمن | شهوت اتدرسا که یك یالنسه آکا ورمه یوز



آحمدی عدیله حکمراتی عقل ونفس اتمه نزاع | نفسه شهوت رشوه یچون الدنیمن کورمه یوز

## ولده ایضا طاب الله ثراه

بادصبایه مشك تخوسن ویرردی یاز | دردیمه ای حریف ظریف خمار یاز
عمرك کلی شراب درو بلبلی رباب | کم دیدی شراب ورباب اول اشوك یاز
کل قرشوسینه سندیمی ساز شرابات | کم عندلیب کیرو رباب ایدی ساز
بادهٔ نیاز کاترو یك نمازدن | اول بی نیاز یه نیاز یك کلور آمیله بر نیاز
توحید اولر نیازله ایچیلجك شراب | اشراك اولر ریایله قیلینجق نماز
میخانه ادر حجاز ریایله کذب لیك | میخانه بی بوصدقله اخلاص ادر حجاز
یاریله لااله الا الله نوش کل یکی | ورمه یله بوعمر که اولر بقاسی آز
کوندوز ویجه وقش ویاز اول انوکله | که ایدر صفاسن یجه بی کندوز وقیش یاز
کرسازصحبت ایسدرسك ایله ایله کم | سن اولسین ویارومی ونای ونغمه ساز
وصفین زلفکك دلرم کم دیسم ویله | کیجم یکی بوقصه پریشان درو دراز
لعلیندن ایسدرم سوز اچم ایدر احمدی | جاندن روامدر که اده علم اهل کشف راز

## ولده ایضا نور الله مرقده

جفا قلمز بکه یارب یچون وفا قلمز | بودرده کم بنی صالدی یچون دوا قلمز
اثر خطای کوزی جانلر خدنك قضا | بوقامو اوخنه بریمی یچون خطا قلمز
عنایه صالدی غی جانه شفا یچون ورمز | مکدر ایدکی کونکلی یچون صفا قلمز

كيم كه كوردي كزي سحرنك بلاسندن | علاج قلدي لب آنك نجون بكا قلمز
جهاندن حاجتم اول كيم كرم يوزن اي عجب | بوخوب حاجتمي اول نجون روا قلمز
كزومه كه اندن ارخ اولدي غرق خون جكر | آيا غي توزيله ينشه روشنا قلمز
هزار وعده اديدرد احمدي سكه يار | بوقا موعده ده يرن نجون ادا قلمز

## وله ايضا نوّر الله مرقده

دردكدن اولدي باش اچم باشه بكزمز | خوناب دركزمدن آخر ياشه بكزمز
زلفنك هواسي بشه التمدمش كوكل | بوشكل ايش باشي باشه بكزمز
جان كه اندن درد اوليه جان دعمكه آكا | باش كه اندن عشق اوليه اول باشه بكزمز
ليل ونهار اوله بوزلف وجبين بكي | بدنده هلال خود بوكوز وقاشه بكزمز
عشقك يوركومه وكزوي نه ديميم | دوزخله نحر هر قوروياشه بكزمز
نيجه كه بكزمز دخ نقشه بورنك روي | بونقش دوزدن دخي نقاشه بكزمز
دردكه احمدي ي معشوق ترك اده | بالله يلن دركز بوسوز وحاشه بكزمز

## وله ايضا طاب الله ثراه

شوقي يكا غمك بودي ماغمدن درهنوز | ذوق دوداغشك بودي ماغمدن درهنوز
يوزك دررچراغم وكون طغروباخمز | اول نوركيم بنم بوچراغمدن درهنوز
لعلك ديدي كه درد كه بركون دوا قلمز | اول كوهر كلام قلاغمدن درهنوز
سرمست دوشدم الدن ايتدن عجب بوكيم | عشقك شراب طولو آياغمدن درهنوز

آب روان اولدي سروك انوكچون | قدك خيالكزده قواغمده درهنوز
ذكر آلدم لبوك كه جانلر حيات در | شيرين لكي دلمده دوداغمده درهنوز
سهويله كلدم يزكا اول خجالته | رنكين كورله نيجه يكا غمده درهنوز
قاشك ديو هلاله نظر اتدم اول خيال | ديكن اولپ مزمن قباغمده درهنوز
ادي احمدي بولكه جان ودمكا هوس | زلفك هواسيكم بودماغمده درهنوز

## وله ايضا طاب الله ثراه

سينك يزك اوآل بكا كعبه ينيان | حاشاكه داغ قبليه اتمش اولم نماز
حيرتده يم ديامزم اندوكيني بكا | سودا سي زلفكك كه پريشان درودراز
اغزك حكايتين دلم ايدمز بيان | كم تنك اولر سزا كلجك بونهاني راز
بركزدن ايلك كون اكر ايدلر نثار | آياغشك غبار بها سينه اوله آز
وصلك هواسي شهد بقا يبك دليذير | هجرك بلاسي زهر فنا يبك جان كداز
قهر ايتدكجه مهرك اوش آرتر كوكل | تاكم حقيقت اوله كه عشقم دكل مجاز
زلفوكه روم اچنده محير در احمدي | كرچه كه طولد سوزي صفاهانله حجاز

## وله ايضا نوّر الله مرقده

غمم محنت درو بلا سنسز | بس كركمز دردبقا سنسز
تن عذابه اولشدي سندن ارخ | جان بلايه اولدي مبتلا سنسز
راضي اولم جحيم محنتنه | جنته ورميم رضا سنسز

وصلوكيله عنايت ايله بكا
نيچه بن چاكيم عنا سنسز

كاه ايدر جذالغك كوهي
ايلماسون بزي خدا سنسز

درد مندم بكا علاج ايله
كه بكا يوخدر دوا سنسز

احمدي سندن ايرو ديرلر
قومه كم زار زار اله سنسز

## ولسه ايضا طاب الله ثراه

نيه كم شمع پوسته يناره بن اودا سنسز
نيچه اولا بس كه ايريبن دكمايم شها سنسز

اكر تن ده اكر جان ده اكر دينى اكر عقبى
قومو سن ترك ايدين قيمشم بر يكا سنسز

نظر ايدرسني كوزمز كوزوم و دردله ياشوم
سن استيانو بوزا ستينه سرينرزي عنا سنسز

بهار اولدي و يريوزي نواو بركله طولدي
ولي كوكلومه خوش كلمز بهارو بونوا سنسز

بري يغمر درلدن هوا عنبر فشان اولدي
وليكن باكه خوش كلمز بو آب و بوهوا سنسز

اكر باغ و اكر بستان وكر چشمه وكر سبزه
كركمز ده بوقامونك بر سيني بكا سنسز

بقاده دلكي حقدن قمونك آرزو يله
چوسندن ايرويم باكا كركمز بوبقا سنسز

فراقك احمدي جانين الور سه نه غم
جهاندن هر نفس آكا چو اولدي يك بلا سنسز

## ولسه ايضا نور الله مرقده

يوزك مثلين كوزكرمادهركز
سنك بيكي اله كرمادهركز

نجا لردشدلر سينك قيوكده
ولي بينم بكي درمادهركز

قدر اندازلردن هيچ كمسه
قشك بيك كمان قرمادهركز



سليمان سن وليك داوذ داخي
صحك بيكي زره ارمادهركز

كجه فكرمده در قاشك كمسنه
بوسودا دوشمي يورمادهركز

كوزك جانومه چوخ زخم اوردي ليكن
بني رحم ايدن صرمادهركز

نه دوردر احمدي كم خضر داخي
لبك طعمينه صوصرمادهركز

## ولسه ايضا طاب الله ثراه شاه بن قاسم الانوار

صنعه الدالينه قدح زر تركمن
نوله مخمور در اخيسه ساغر تركمن

طبرغادولدي نكم نقد وريسه زر وسيم
چونك نوش اندي جمنده مي اصفر تركمن

ورد اوش نجم و شجر دن كرنه در لوشان
شاخ استينده كه اوله مصور تركمن

نافه مشك كبي اولد مطيب كلزار
بجمن صالد مكر عودله عنبر تركمن

بزبجون شاه ريا حين چوكلستانه كلور
نوله الوندن اكر دزدسه بجمر تركمن

سنين ايجنده نظر ايلينه نزهتجون
بلدر شيله كه بوكوكدكي اختر تركمن

شكل هيانده ندر جسترفريدون لاله
وضع صورتده ندر تاج سكندر تركمن

كل همرالله مورد فرجيله اي عجب
نه سببدن در اولدوغ مزعفر تركمن

تازه دل وخرم وخندان رخ در
اودك ايجنده مكر اولد حمدر تركمن

كبر ايدب فلكه باشني ايدر مدكي
كيدكي بيجون اولا تاج مزور تركمن

مجلسنده کلك اوش آلمش آلیسه دف زدر
اوخیا بلبلله خوش غزلی تر تزکیس

بکزیه کوزلر که سینك ای دلبر تزکیس
کرکمانکش اوله وستا ودکاور تزکیس

کرچه مستانه درو خوب وخوش ورعنادر
حاشه کزاوله کزوکیله برابر تزکیس

هیچ کلزارك اچنده کوزکك شیوه سنه
بتمدی یتمیسر بردیجی نوبر نرکیس

قالدی حیران صحکا شیله که ریحان سنبل
اولدفتنه کوزکا شیله که عبهر نرکیس

اولسه کوزلرکك عشوه سنه والهوزار
رنجله اولمیدی بیله معصفر نرکیس

دلربمش که تشبه ایده فتنه کوزکه
بی بصر دوندر ایدر دعوی منکر نرکیس

یوزکا نه عجب اولدیسه کوزك آرایش
کم اولور باغ وکلستانلره زیور نرکیس

کلزار اچنده مقام ایدی خیالی کوزکك
صو آخن یرده اولور تازه وخوش تر نرکیس

عبهرین کوزلرکك کوردی خیالن دوشدن
روشن اولکم بوسبدن دوندر آخور نرکیس

اینمدن قالدی کزك عشقله بو اولدسبب
یرقان علتیه دشدکی آکثر نرکیس

حسرتیدن اولور آجوف بك معتل العین
کوزلرك نسخه سن اتدیکجه محرر نرکیس

دوندو زردن اوینور تاج که اولا لاله بکی
ملك مملکته جانله چاکر نرکیس

میر سلمان شه کشور که ایغی طپر غنه
ارب اولدی زرو سیمیله توانکر نرکیس

کرچه بی بارد در سرو بکی امر اتمك
خارو نی بیك یتون کل و شکر نرکیس

کرحمایت ایدسن باغه بودر روشن کم
مشتری اوله کل زهره ازهر نرکیس

کرعنایت نظرن ایدرسك بر لحظه
اوله سرور لرك آغیانه سرور نرکیس

خصمکك جانیه دیر چکدکی خنجر سوسن
دشمنك قصدینه دیر کیدکی مغفر نرکیس

کوزلی چشمه خور شید یکی روشن ایده
قلسه ایشکك توزنی شرمه آغبر نرکیس

کوردی قهرکك اعصاریله آب آتش
یوزر لطفکك آثاریله آذر نرکیس

خلقوکك رایحه سن آلدی صبادن بردم
نفسین آنکچون ایدی معنبر نرکیس

بختکا کر صوغنب تیغ آله سوسندن
دشمنك لشکرینه اوله مظفر نرکیس

آیت نور دیر آدك آن ایماکه سواد
کوزنك قلدی بیاضن ورق زر نرکیس

چون بچکك بیلك کبی اولدی سراپردکده
لایق اولکم اورنه باشنه افسر نرکیس

کر زر وسیم واکر در واکر پیروزه
خاك ایدر وارلغنی یوکه یکسر نرکیس

ایغنك طپر غنه عاشق اولیدر نه عجب
عشق دردیندن اکر اولدیسه اصفر نرکیس

احمدی مدحکی بازدخدن انك نسخه لرن
تاج ایدر باشنه مصحف بك آبی هر نرکیس

بونجه روضه دیر که اولدی لبالب لاله
بونجه باغ دیر که اولدی سراسر نرکیس

عیشکك یوزین حق کل بك ایشون تان
بنجه کبر عرضه ایده کزلر منظر نرکیس

## ولها ایضا طابا الله ثراه فی الغزلیات

کوکلومه نه عجب جانله سین اندکی هوس
چون بولمز وصالکه بر لحظه دسترس

سن خال نیلکون یوزکك اشتیاقله
هر کز بکم اوجندن افر تیللله آرزس

دردکده شرحه شرحه اولب جانله جکر
بی بیك وای وایله بیلا وارز نفس

جانم لبك فراقله زار آغلمش نوله
کر شکر یچون ایدیسه زار یقه مکس

يارك جمالي بيجون اولز سوكلو دياز | چون يار اوليا يدنمز بود ياري بس
چون يار دن مراد و ارادت مريد هم | پس ياري دي همين و دخي قيل و قال كس
درد كده احمدي بنكي ايدجك صفت | اول كوهر آكلماينه دنيكلر كه لايمس

## وله ايضا طاب الله ثراه

اگرچه دلبرو رعنا دروجوان نرگس | كزوكه فتنه دوردسينك اي فلان نرگس
عبير زلفك و رعنا كزك حيا سندن | بنفشه اولدي پريشان و سركران نرگس
خطاي كوزلرك بي كوزمين كمان اتمز | كه بي خطا اوخ آنا يه دوقا كمان نرگس
لبك مثالكه رمادي كلستان غنجه | كوزك نظير شوردماد بوستان نرگس
سنك بزك يك كرمايه بزيخي كلزار | اگرچه كرمكله وكيده سالبان نرگس
بنم يك اولدي بلاسينه مبتلا كوزكك | سهردن آنكچون دشدنا توان نرگس
نوزندن ايشلوكك نوتيا ايكدرسه | بوليدي كوزلرنه نورجاودان نرگس
تشبه آيلرمش فتنه كوزلروكه سنك | بصيرت اهلي دكل تيلسون اي جان نرگس
بو سحر كه احمدي ايدر كزك صفاتنه | روان اندرسه روادر شهاروان نرگس

## وله ايضا طاب الله ثراه

هنوز اميشيدي ملاييكه تقديس | كه بن سنك صفتوكي ايدارم تدريس
چو عشق مدرسه سنده يزك ادم تقرير | سزومه والله وشيدا اولاهزار ادريس
اگر كوريسه جمالك نقاب يوزندن | سجود ايدر كه بوزاستينه دشا ابليس



نجاكه قتل ادر غمزك قليچ بين كرو | لبك اميد دلدر مكر بنم جز جليس
بوزوك و زلفك و خالك فتنك كزوك و بدك | خيال الله نظم ده دن ذهي نسديس
لبلدن ايرو بنم دردمه دوا بوخدر | اگر علاج ادريسه بكه ارسطاليس
محبتوك كوكله احمدي زياده ادر | نجاكه صوفي ابليس نفس ادر تلبيس

## وله ايضا نور الله مرقده

اولا بي كوكله عشقك مجالس | بنم دفترلرم طولدي مجالس
خرد معزول اولب كندي چون اولدي | سنك عشقك كوكل تختنده جالس
كوزم بوندكده دن آغزمده ذكرك | بنم داخي بولردن رطب و يابس
جمالوكك خيالن ذكر ادا الى | قمود فترلرم طولدي عرايس
بها ايتدم آياغك توزيته جان | نه جان بوندن وجه مقايس
هوس ايدال زلفوكك هواسين | قمو انفاسم اولشدن نفايس
فصاحتده احمدي فارس اولديكي | پياده دن اوكندن بو الفوارس

## وله ايضا طاب الله ثراه

انكچون ادر جان بني اوزن هوس | كه وار دوندن آنده قبول نفس
مقام آلدي هر پرده ده ابلاكه عود | بوني چون صفادن نفس اردي بس
نه يل دن بوني كه آكه ادر جان ودل | خوش آس اي ديرروح پرور خوش آس
نه دن بي مكركم بوشيرين لبه | دلر طوطي روح كه اوله مكس

محبر دردر آکه عراق وحجاز — که بنجه اولدي عشاقه فرياد رس
اکيلر که چوخ زخم وچوخ سوز واز — کيبي که اوله بي سوز اولر هيچ کس
هواي وطن وردي عمرن يله — آنوکچون ادر وايله ناله بس
نه قوش بوکه اشيدب نوا ايتدوکين — اولر جان همابينه بوتن قفس
بي اول گلستاندن اورديم که ايکي — کرن خلد باغين صنور خار وخس
بنرکن اودا بي بکي احمدي — آکاکم دياکم ايکلدوک کس

## ولسه ايضا طاب ثراه مرقده

ايرثمدن صباخ قلاغه صياح کوس — سازات صبوحه که ارميه بوغمرکه فسوس
کاس ثمرايله بزکک کاسه سين قل — طولو سرور نوز ارنجه صداي کوس
چشم خروس بيک مي اچ چون خروس اوته — کم صبحدم صبوحچون ايدر ندي خروس
غم نخي سفينه جاميله کچمکا — باذ نسيم باده يله دز که اوکر دروس
صوريه دوايکين وار آن ايله اختيار — کم آدويه صفت صنون آلور جالنوس
نوش ايله راح آنوک ايلدن که اولدر — جسيله روح راحت وقت کنار بوس
بزنوش کرامدي قفسه احمدي سبکي — ترکيب اولا لي بوقفس عاج و آبنوس

## ولسه ايضا طاب ثراه

کوکلمن سنسن وسن قيلر بوجان هوس — سندن ارنج اولا مزه اي دوشت بر نفس
زلفنک هواس دوندي دماغوم کم بلور — کم عاقبت نه کاتوم باشومه بو هوس

هرکيش بر مراده ومقصوده دور شود — سنسن مراد و مقصد و مقصود باکه بس
بن جان ارزکم ايغک توزينه نثار — معذور دوت که بولدم داخ دست رس
طوطي جان شکر بکيله دوشدرانس — ورني جهان اولدرآکا آنين قفس
جانلر قسوس تن بکدرسن قمويه جان — سندن ارنج کتبي نجيبي ديرقاله پس
داخ احمديي قورخديرسن کورلرک — يوخ نسنه دن نه آل يله شحنه وعسس

## ولسه ايضا طاب ثراه مرقده

هرکيش که اده خالقنه حمدله تقديس — آزدرميه تلبيله هرکز آن ابليس

طاعت كه اداسين آني انما مشه صنغل | ابليس يكي طاعتكي ايلمه تلبيس
هركه اوليه لخيان بك طاعتده سرافراز | قهريله يكوسار اوله شول ريمركه ابليس
آر آندن اولا سزكه بزك دنميه حقدن | يمش كز الرسك يولتاشيله كه جرجيس
بيس بوكوكل ودمبه بين شها اول كمر | كوكلده اولا يم ديو همسايه ادريس
بوخاك حضيضندن نه دوتونه بويندك | سن كمر وطنك اوله سنك زروه برجيس
تحقيق دوز تاكه سكا احمدي ايمدد | خوذ درس بودر غايط له بوله نه تدريس

## ولها ايضا طاب الله مرقده في قافية الشين

اولدي برابر اوش يه ليل و نهار خوش | آواره اولدي قيش و ارشدي بهار خوش
گلزار خلد بيگ سراسر بزندي اوش | بيناو لعلله چمن و لاله زار خوش
آرايش اولدي نركس و ريحانله بوستان | سرو چنار له اولدي لب جويبار خوش
اولدي كف سحاب گهر بار و نذر نثار | اولدي دم شمال و صبا مشكبار خوش
وقت شراب و شادي و مطرب دوزنيم | كه اولدي مزاج آب و هوا سازكار خوش
اول مرغزار كوش قيل بنفشه بكي اشت | كم قهرمكا نجا ايكلمز مرغزار خوش
گرچه كه خوش دوزر گل و گلزار و نوبهار | گلمز بوجمله كوزمه بي دوي يار خوش



بالله دگلدر رد ثنا يازدن جدا | آب حيات و گوثر و دار القرار خوش
نوروز و عيد اولسه قموگون نه فايده | بي يار احمديه دگل روزگار خوش

## ولها ايضا نور الله مرقده

سكا قربان گرك بغلا نجق گيش | گيتي گم اولميا بي دين و بي گيش
گرو قويلمش اول قاشك كماني | ايدر غمزم اوقينه جان گري ريش
جمالوكي كرامازم و ليكن | خيالك جانمه اولدر ايش
جفاكه صبر كار كدر كه اولمز | كه گل بي خار داغي نوش بي نيش
گوزك سحري و زلفك بند باكه | نلر ايدر ديامازم گم و ديش
نه عيب اولا فدا اتسم سكا جان | حقير اولز نه تحفه كه ايده درويش
قو غيري احمدي گم يار دين | گرك بي خويشتن اولا و بي خويش

## ولها ايضا طاب الله ثراه

اول كه بوزوكي گل و زلفوك ريحان ايلمش | بو پريشان گونلي عشقوكه حيران ايلمش
صورتك ماهيتنده هر كيشي برنسنه ديمش | روشن اول كم حق آني صنعيته برهان ايلمش
اغزكك وصفن بجايي كاتري بيلم دله | چونكه حق بولمزك رازين پنهان ايلمش
گوزك آشوب و فتور ايچنده در بوگون عجب | اشبو جاندوي سيه دل كيمسه قان ايلمش
خضر اسكندر طلب سين اتمه گم صنع حق | زلفكي ظلمت بوكي آب حيوان ايلمش
صاچلكك بر بندي چوزمش صبا يلي صباح | اول نفس دركم هواي عنبر افشان ايلمش

سنبل و ریحان و نرگسله یزوکی بیزین | احمدی بی اول گلستانه تناخوان آیلمش

## وله ایضا طاب الله ثراه

بونه یوزدن بونه کوزدن بونه قاش | که حیران در آنك نقشینه نقاش
ادر عاشقلرك جانن نشانه | اوخینه یاینك اشبوکزو قاش
کوکل نولدی که سودایی صچوکدك | آیاغه صالدی یوزیك جانله باش
بلور سندن ارخ یاشومی کوزن | که بغرم قان اولیدر یورکم باش
دلمده آدك وکزده خیالك | بنم داغی بودر وارم قرویاش
ملامت ایتمه یاریجون بنی اغیار | عجبمی جون کرامز کون خفاش
نجاکم احمدی رازین کزدك | یوزی رنکی کزی یاشی ادر قاش

## وله ایضا نور الله مرقده

بوعنبر صچ رخ زیبایه دوشمش | بلندن صانکه کونه سایه دوشمش
خیالین آغزکك کوردم کزمده | کهرزیی کران دریایه دوشمش
صبا یللی صچك بندن چوندکن | بنجه جانی کرایی پایه دوشمش
کترمز شاخ طوبی ایچره کزیتمه | نظرکم اول قدو بالایه دوشمش
کوکل سودی صچك مشکین بوینکین | بوشکل عقده ده سودایه دوشمش
هلاله بکزدن باریك فکرت | قنوشك نونی کردایه دوشمش
نه فتان ایدن درکوزك بلورم | خطاندن میل اوخ ویایه دوشمش



بولك توزیته یك جان ویرب ایردم | زی کوهرکم بکا سرمایه دوشمش
کوکی احمدی آکسمش سوزندن | خجالت لولوی لالایه دوشمش

## وله ایضا طاب الله ثراه

خزان یر یوزن آیله ایتدی منقش | که مانی کورسه آنی ایلیه غش
یشل یپراخ صودن رنك الوردی | بوکون اولیدر همرنك آتش
لآلی نك زمردکون بساطی | اولیدر یرزو یاقوته مفرش
یم دیبا ردوکل کل بخارکم | بولیدن دانه کوهر اولرش
بودم آنکدر دولت که اوتورب | اچه یاریله جامی بادهٔ خوش
بکون کم اوتروب هردون فرحده | قدح صونرا کابر یار مهوش
بن ایرو دوشدم اول طاووسدن کم | بوجان طوطی سنه در زلف مرعش
اودر آشباحه هجری تیغ رستم | آتر ارواحه کوزی تیر آرش
نه دل قودی جهاندن خلقه نه دین | بلاجوردله اول زلف سرکش
مرتب لف و نشرن صچلر بنك | کرالی احمدی اولدی مشوش
ملون صودن زیلالی کمسنه | بوزنکه ایتمدی نیلی منقش

## وله ایضا طاب الله ثراه

صچوکلك سنبلی خم در خم اولمش | بنفشه کوزمش آیی درهم اولمش
جهانی بر قیلمه دیدی زلفك | مکر زلفك تموزی برجم اولمش

بهاسی لعل بیلک آب حیاتوك ‌ ‌ ‌ لبك قاتنده کمتر از کم اولمش

کمه صورایمز آغزکدن خبر کم ‌ ‌ ‌ کمسنه یوخ بوراده محرم اولمش

لبوکه غنچه بخمش کوکلی آچلمش ‌ ‌ ‌ یزوکی کل کزوبن خرم اولمش

خطیله نسخ بیجه اولا جسمالك ‌ ‌ ‌ که بر آیت درر اول محکم اولمش

کتورمش احمدی لعلوك ذکر ‌ ‌ ‌ انکچون روح قدسه همدم اولمش

## ولسه ایضا طاب الله ثراه

عشقك اودندن ایدلی قانم جکرده جوش ‌ ‌ ‌ شیله که شمع یاخلبانك آریدم اوش

کماکلسم جمالکه قارشو عجب دکل ‌ ‌ ‌ بلبل بهارده کله قرشو اولمی خموش

یانمز تابنه یوزکك شمع آفتاب ‌ ‌ ‌ مشکین صچك جمالکه اولماسه روی پوش

نه فتنه در بودور قمرده کزك عجب ‌ ‌ ‌ کم هیچ کسده قومدی عقل وصبر وهوش

چون سنبله یشردی اوتی بیش عقربی ‌ ‌ ‌ بر زلف سنبل الکه یی صونسه آیله نوش

اول صافی یی ده ندنه صفا وارسه صوفیی ‌ ‌ ‌ کمدودر آکله کیو سرآیی دین فروش

کل بیلك اهل کشف اولسن احمدی سوزن ‌ ‌ ‌ اشتهکا بنفشه بلی اولدیکیسه کوش

## ولسه ایضا نور الله مرقده

نه یوز بوکه آتش تر اولمش ‌ ‌ ‌ نه لب بوکه آب کوثر اولمش

زلفك کرهن صبا چوزکن ‌ ‌ ‌ اطراف جهان معنبر اولمش

زیبا یوزکك صفا سیله ‌ ‌ ‌ عالم قمو سی منور اولمش



لعلکده عجب نه خط در اول کم ‌ ‌ ‌ میانیله خوش محرر اولمش

بوبوك چمنده سروکور مش ‌ ‌ ‌ طغرولغیله آشکه چاکر اولمش

حاشاکه اولا حسنك آیتی نسخ ‌ ‌ ‌ اول خطیله کم مزور اولمش

تن اولا بوذات حاشه لله ‌ ‌ ‌ بر روح درر مصور اولمش

آکمش مکر احمدی لبوکی ‌ ‌ ‌ که آغزنده کلام شکر اولمش

دیشك صفتن دیله کتورمش ‌ ‌ ‌ اول لطفیله لفظ کوهر اولمش

## ولسه ایضا طاب الله ثراه

کوزم یزوك کوریلی کوکلومه دشدی جوش ‌ ‌ ‌ تندن قرار قالمدی وجاندن عقل وهوش

شبنم یکی که محو ادرآن آفتاب ‌ ‌ ‌ محو ایدی وارلغوم جمالك صفایی اوش

سودای زلفکك بکه نیدی نه دیدیم ‌ ‌ ‌ کم دونه بوازاد و پریشان حدیث کوش

لعلك فراقی عمر مذاقین تلخ ایدر ‌ ‌ ‌ شیله که بیش اولور کراده آب خضر نوش

زلفك دلرکه یوزکی بندن قیله نهان ‌ ‌ ‌ کم کوردی مشك کم اوله اول آفتاب پوش

آکا که عشقیله اوله پر درد اولك ودن ‌ ‌ ‌ اول کیشی دندکه عقلدن اولا دماغ پوش

ذکر لبوك قندکه ذکر ایدن احمدی ‌ ‌ ‌ بوندن ادب که طوطی اولا اورده خموش

## ولسه ایضا نور الله قبره

کیرو اول جانو کزك ای جان نه افتون ایلمش ‌ ‌ ‌ کم سلاسل زلفکه کوکلومی مجنون ایلمش

بیلکون خالك که دوتدی حسن مصریی تمام ‌ ‌ ‌ کوزلرمدن دوکبن قان باش جیحون ایلمش

قلدي حيرتدن كوكل زلفك سوادي بكوزب | بونه سودادر كه آبي بيله مفتون ايلمش
بر اشارتله دلر غمزك كه يوز بك جان اله | بويسه دل كوزكه عالمدن نه قانون ايلمش
هجرك اودندر آهمك دوتون قاره دب كوكا | كوزلرم ياشي شفق رنكين كلكون ايلمش
دال زدين اندالف بويومي عشقكدر بوكا | اول كه قشلاروك سينك عنبرين نون ايلمش
لعلكك زادنهانن ذكر ايدين احمدي | هر هجوزي كم نظم اتمش درمكنون ايلمش

## ولسه ايضا طاب ثراه

نيچه كه كاوز ياد مه اول زلف وبنا كوش | كوكلوم قانوز آشفته وقيلز جكروجوش
كم كوز سنك زلفكي كم اولميه مجنون | كم باخه سنك يوزكه كم دشميه مدهوش
دلر بكه كم بي بك جوخ ايلمه تاله | كيمنكلو اولن عود بكي اولي خاموش
هجرك نجه بشر اوزن براكومه كل آخر | بر قاچ قدح اي دوست سنكله ايدلم نوش
هر دم جكري قان ادر اندينه آيام | بك كم ايدوز جام ميله آن قرا موش
زلفكله لبوك ويوزك وخالك اكيبن | نه عقل ونه جان قالدو نه صبر ونه خود هوش
لعلين لبكك احمدي الدخه سزندن | هر كوشدن درياله صدف بيك طولر كوهش

## ولسه ايضا نور الله مرقده

ندر نه ديميم بودوي مهوش | كه اوردي عشقي عقل وجانه آتش
صحك عقلدن قالدي عقل حيران | نه لف ونشر در بيله مشوش
اكر آبي واكر كون صورتيله | سكا اولماديم اولمز كيمسه بكدش



دويامز جان اكر رستم اولرسه | كزوكا كم اتر اول تيرآرش
دل وجان عقل وصبر ودين وايمان | فدي اولدي سكا يكبار هر شش
نه قانلركم دوكر اول چشم فتان | نه جانلركم الور بوزلف مركش
اي طوبي قد صون اول آب حياتي | كه ايدر كوثر آنك طعمنه غش
نجون اولمايه عشقك باغ سر سبز | چمن سبزيكن وكلشن منقش
اي وبي له كنوي خوش كجورسكل | سكا بوعمر ديمادن كه شب خوش
صون اول زهره صفابي احمديه | اي قشلادي هلال ويوزكونش
جهانه طولدي شعرم اولليدن | صحك بندي كوكل فوشيه مرعش

## ولسه ايضا طاب الله ثراه في قاهره المعز

وصال فاتحه سيجون مدام بالاخلاص | دلدن هر دم اولر ذكر سون اخلاص
سني سون كوكله دنيه آخرت سيغمز | سراي عامر دكلدر سراي خلوت خاص
يوزكه عاشقم اندن درر كه مهر ومهلك | بنمله مهر بوخ القاص لا يحب القاص
يوزك خيالنه دشدن كوزم نظر اندي | قنن دوكر من غمزك كه للروح قصاص
كوزم خيالك ياشندن ايدسه نه عجب | كه بحر اجندن بولر بولسه كوهري غواص

كوكل خلاص بولاي كوزك بلا سندن — صحتك كمندي دريكن كه لا تحين مناص
يوزك صفاتن چون احمدي قلور تقرير — صفا بولر نفسندن آنك عوام و خواص

## وله ايضا طاب الله ثراه

ايت حسن اولدي حقدن ساكه نص — جلوه كيله روشن اولمشدر منص
نيچه ايره باكه زلفكدن غصص — نيچه ايرم باكه زلفكدن غصص
آغزك آكسم تنك اولر قافيه — صاچكي وصف اتسم اوزانر قصص
جوردي حصه بكا بخت نصيب — چون ازلده قسمت اولمدي حصص
شمع بيكي قطع ايدر فرقتك — رشته سيني جانك ايلاكم مقص
وار كن فرصت ادالم عيشكم — كرمز اله چونكي فوت اولمه فرص
مركبي نص اولدخه برايش — آيت عشق احمديه اولدي نص

## وله ايضا طاب الله ثراه في قافية الصاد

كلدي بهار اولدي مزين كل و رياض — سرسبز تازه در لب جوي و لب حياض
بلبل صفت كشاده دل اولكم زواد كل — كل موسمنده غنچه بكي دونمغ انقباض
هجر وكه جان نجه ايدرم جهان و جان — دكمز وريله يردمه وصلوكه اعتياض



مرهتيه انقراض ارز الا بولر دكل — سينك جمالكيله بنم عشقم انقراض
كرجانم اله غمزك و كردينه قصدادم — حاكم در آكه كمسنه ادا مازاعتراض
يارب نه صحح در بونه يوزكه ايلدي خجل — ليل و نهار اشبو سوادي له بوبياض
سينك بوزك دلركه كورا احمدي آكا — سندن ارخ نه باغ كرك نه كل و رياض

## وله ايضا طاب الله ثراه

سمانك محوري قطبي شهر ارض — كه اولمشدر دعايي عالمه فرض
نظيرين كورمز اله چشم احول — مثالن بولمز اله وهم بالغرض
آكر ديلرسه مركز دن محيطه — ايروم ملكي بالطول والعرض
اولر خصمه جهانك وسعتي تنك — نرادم كم ادا اول لشكرن عرض
برابر كلدي آنك هيبتنده — تراب و لعلله سيم و زر و عرض
يرك كنجين دكتدي اسد يسر — كواكب نقدني آفلاكدن قرض
رسول الله آميرسلما نجون دير — كه السلطان ظل الله في الارض

## وله ايضا طاب الله ثراه في قافية الباء

كل تا كلدك خالك و غنچه لبلكه خط — ريحان مشك بوي در و عنبرين نقط

كر سرو قدي كوزن آزاده ليغني
قويب قول اولمغا سكا صيد قيله وين خط

بلبل خبر ورردي بن كلدن علي الصباح
كل ديدي خوش عبارت ريكين وخوش نمط

كوزك رضاده قان اچرو دينه قصد ادر
نوله العياذ بالله اداريسه اول سخط

بغداد وش طوكدن ارخ كوزلرم شي
بر دجله در كه موج بولنماد آكه شط

هر كم ادر كمان كه كوكل سين ترك اده
والله كماني بكلش وفكري درند غلط

وصفوك احمدي نجه ايدي بله تمام
بحر محيطه قاچن ارم يوز مكيله بط

## وله ايضا طاب الله ثراه

بو بينه طون بجر همين بوزن كرب خياط
ايلين سندي كسب دلد بوركين خياط

كوكلمري ادر اوش طوب بيك سركردان
ادال زلفي جوكان مشك زي خراط

فراق اودي كوكل مثلكن ايله يخدي كم
قميش داخ بورسمه يخاميسا نفاط

كوزك بودور قصرده نه فتنه كر قوپرود
قيامتك مكر اولدر قيامنه اشراط

اي بيچه صورتك ايلايه نسخ سوري سني
جمالك آيتني نسخ ادارسه خطاط

اورمه كل وارلرم باغه كوزكه قدرت ايلي
نه لطفله دوشمش اندن رنك رنك بساط

كوزك تركه كسترکه اوله بي مست
يكا غلي كله كه اين بينه نوريساط

مي ايله نوش و نيه كوش اول بنفشه بكي
چو بلدك آن كه بي مهر در بوكهنه رباط

نواده سازادجك احمدي ندر بلبل
كه قمر بسه رشيد اولوردن اولور وطواط

صحيح اولمي دعوي بغر اول كشيه
كه حرز علله بك اندآن اهل فضل اسقاط

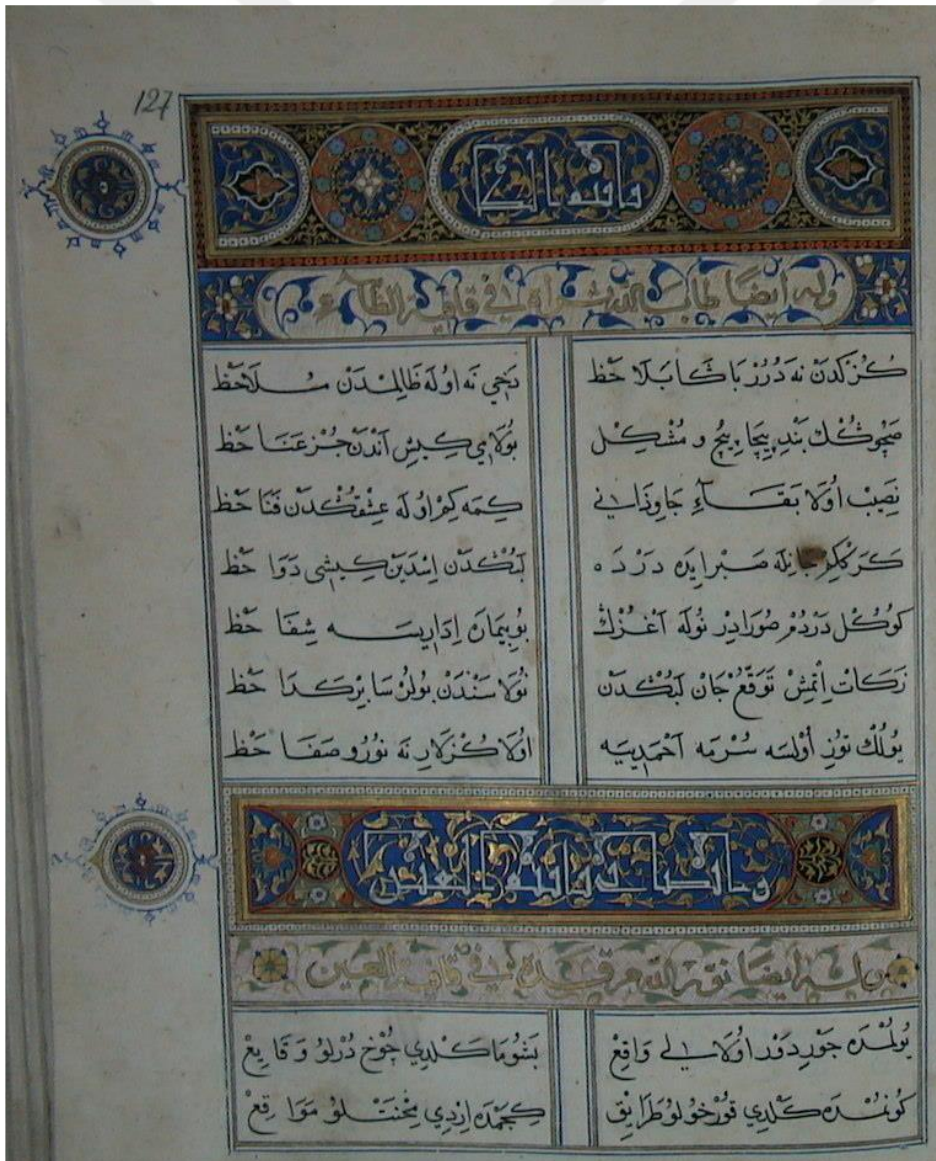


كز كدن نه دررز باكا بلا خط
بخي نه اوله ظالمدن سلا خط

صحبوكدن بندي بيجا بيچ و مشكل
بولاي كبش اندن جزعنا خط

نصيب اولا بقاء جاودانيني
كمه كرا وله عشقكدن فنا خط

كر كلمز جانله صبرايده درده
بكدن اشدن كبشي دوا خط

كوكل درده صورادر نوله آغزك
بويمان اداريسه شفا خط

زكات اتمش توقع جان بكدن
نولا سندن بولن سا بركدا خط

بولك نوز اولسه سرمه احمديه
اولا كزلارنه نور و صفا خط

## وله ايضا نفعنا الله بعلومه

بولمده جور دوداولا لي واقع
بشومه كلدي چوخ درلو وقايع

كونلمده كلدي قورخولو طرايق
كيمه اردي بختلو موارقع

كروم مدن اوخلرا يردي نوافذ — اوكمدن خوذ قيلخلردي قواطع
هوا محمودي جانلاره مسلك — حميمدي صولر اعماره قاطع
كه هي اولجا اردي باكه رادع — كه هي اوللر اوردي باكه عايق
تاكم ايجم اسباب وجايع — طشم طوليشدي اعراض امراض
بكا اولماد مانع بو موانع — ولي چون شوق واريدي كوكلده
كه اولدر دين ودنياده منافع — نه در اول شوق سلطان پاي بويي
دكل رنجم بحمد الله ضايع — چو سردم بوزبي شاه ايشكينه
كه اكه لايق سلمان اولسه تابع — خداوندكار عالم ميرسلمان
انك لطفي درر هر جرمه شافع — انك عفوي درر هر عيبه ساتر
قيليجي حجت وبرهان قاطع — سراي سلطنت اولدوغنه آنك
انك راي ضياسي اوله ساطع — نه در آي وكنش اول آردا كم
آيا غي توزنه بولنسه بايع — اوليدي مشتري جانيله خورشيد
شرايعده نه واريسه شوارع — آنك سعيله دركون بيك روشن
قيليجك شرفده اولرسه لامع — يناجون شمع برقه غربده خصم
قمو يي سزلركدور بدايع — جميع اشكرك دورر غرايب
بوقولان له اولدي نسخ ايدرخ شرايع — هر آدي نسخ ايدر آدك ناكم
اولبدر فتنه باجوجه دافع — يكندرسن كه سدي قيلجوكك



بولنمادي سكا مانند برشاه — جهان بنيادي اوزالي صانع
دلكدن جاري ارواحه مشارب — الكدن ساري اشباحه منابع
سنك شكركده در جمله محافل — سنك ذكركده در قاموبجامع
الكدر خلق رزقينه مقاسم — قيكدر حاجت اهلينه مصانع
جمالك وصف در دني ده واضح — جلالك صيت در عالمده شايع
جميع لطفه طبعكدر مساعد — قمو يي خير فكركدر مسارع
دعاكيله معظم در مدارس — ثناكيله مكرم در جوامع
سن اولدك دعوت اهل معابد — سنكله همت اهل صوامع
سكوتكه طعمه در دشمن ناكم — بيلانه قوت اولمشدر ضفادع
جلالك نردبانيدر اولكم — نخستين پايه يي در چرخ سابع
ناكه اسفنديار اولا نكون سر — سنكله رستم اولرسه مصارع
بش اولمش خصمكك سرسام سودا — دوادر آكه معجون مقامع
سنك عزمك نهايه اولسه جازم — دورر في الحال ماضي يه مضارع
سنك ذاتك عجب نه ذات اولركم — قمو وصف الكماله اولدي جامع
طلوعدن نصركه آياتي بصاير — ناكم فتحك اخباري مسامع
معاني يي بديع اتماكه ايضاح — سنك ذهنك درر روشن مطالع
سنك عدلكله ارسلان بيشه سندن — كيكلر بولدير ايلكن مضاجع

كبوتر بازله دندي مراعش — قوين قويديله دوزندي مراتع
كاغلخ نولا كربن قلوكك — آياغين آلديسه چرخ مخادع
رضا و صبر درهر ايشه چارن — قضايه چونك يوخدر هيچ دافع
قمو وارندر جوسن وارسن وازاولغل — چو متبوع اولله بولينز توابع
دوتر سك باشه يي اولا بر بلا بان — كه آنك صيدي اولله نسر واقع
اكر بر روبهه بينم درين بسك — آسه صيداتمكا اولمايه قانع
بهار وعيددر شاها مباراتنوش — بكون كم سبزه تازه در مراتع
جنان باغيددر اعراف مسارخ — بهشت خلد اطراف مزارع
كله قارشو بلابل نغمه سينه — بنفشه بوينين اكب اولدي سامع
كورلوش هر ذره ده يوزلاله تابت — نخ اوش هر صخره ده يوز چشمه تابع
بنفشه بهمن و ريحان و سنبل — مراتعده نه اوتلرسه رواتع
طوالو سبزه در و نسرين مناهل — قمو نركس درو لاله مشارع
نياكم شمع اولمشدي احمدينك — يزكن سندن ايرنخ كوزي دامع
زعفراني يكن اولمشدي كلكون — دوامع كز لري يله مدامع
حقا منت كه آياغوكك توزي اوش — اكا كحل الجواهر اولدي نافع
چون ايردم حضرتوكا عرض ايتدم — مدايحده بدايعله صنايع
چون ايدم خطبه سن مدحوكك انشا — جوابندن قلا مفحم مصاقع



اولم اصناف افضاله سزاوار — بكا الطافك اولرسه ذرايع
سزم در شاهه واجب درا شتمك — نه كم سوزدر برسه دانايي بارع
يلان در خصم آزدرها دكل كن — كرك كم اولله آكا جهدك مدافع
كشي دشمنلرندن خير اومخ — طلب ايتمكدر ايتلردن آكارغ
نجه اولسه چرخده لامع مصابيح — نجا چيخه مطالعدن طوالع
سنك امروكه اولسون طابع ورام — سپهر و مهر و اجرام لوامع
سپاه و خيلكا كردون مخيم — چريكه انجم سايرن طلايع
سكا حق عمر و رسون اولقدر كم — حسابندن قله عاجز اصابع
قضاده نه بلا قيليجي وارسه — عدوكك باشنا اولسون قواطع
سزومه دشمنك باشي اولدي مقطع — كه يوخدر داخ آندن يك مقاطع

ولها ايضا طاب ثراه في المعنى

بندن ادرسه كون يوزكك وصفن استماع — جان ذره بيك رقصه كليرن اده سماع
كندن اولا مدام كجه سايسي كده — يوزك كندن ارسه بودنيايه برشعاع
آوج محيطدن يوجرك طوغدي كوكيي — اقبالكك جوطالعنه دندر ارتفاع
قلمز وجود بنده اريجك جمالكه — محو اولر آي چونك كونيله ايده اجتماع
جان تحفه ايمكا شكوكه انا نورم — كم خاك اولمدن آنده بنك بيك بك متاع
ايمان ودين درو دل وجان قصدي كوزكك — حاكمدر انوكله كيدن كه اده نزاع

قصد ايدر احمدي سكه حالين دماكه ليك | دأب ادب دكل كه اوله اول حضرته صداع

## وله ايضا طاب الله ثراه

سنك يوزك دررخورشيد مطلع | زهي نازك سوزوزي حسن مطلع
قيك اكسير اندي يوزيي زر | كوزمك يا شهي اندي اوش مرصع
كوزم ياشريزوكي كرميالي | دريغاكم كجر عمرم مضيع
دل اوش زارو رخ اوش زرد ودل اوش كال | دخي نه وار ايتكل نا مقطع
نمازوي آدا بجه ادمكز | كوزم قابيله يونمشدر مرقع
كل وكاله سكا يوزدوندركم | ضياء الشمس من لقباك يلمع
دكارم هر دليله مدحك ايدم | آنكچون شعرم اولمشدر ملمع
حقا چون شكر ايدر احمدي كم | سكا انمشدر اوقاتي موزع
سزي خصمك بشينه ايدم قطع | كه يوخدر داخ آنك بيك مقطع

## وله ايضا نور الله مرقده

فرقتك اودينه ياندم سر تسر شيلا اكه شمع | كوزلرمدن لابد آخردم بدم خوناب دمع
يانه يوزك تابنه پروانه بيكن آفتاب | كريوزك شمعندن انسه عالمه بر شعله لمع
جانه جانسين سن سني ايدن سني كوكلم هوس | لاجرم غيرك هواسن انمشم يكان قمع
تفرقه درنجه كم وار بندن بللدن آثر | اول آثر كيدب همين سن قالدي غلدي جمع جمع
ماه واختم يوزكك نوريله بولمشدر ظهور | روشن وتابندن اولسون دايم اول تابندن شمع



درلو درلو كوهر ايدر قولخلادن صدف | احمد ينك سوزنه اولن بنفشه بيك سمع
كيمسه بر ديوان ادابي اشبو لطف وحسنه نظم | كيمسه بر دفتر قلابي اشبو نقش ورنكه جمع

## وله ايضا طاب الله ثراه

ايدم فدا يولكه توزنه جانيي بي نزاع | شيرين بودركه آنده قبول اوله بو متاع
آغزوك ديلمركه نه جوهر درر بلمز | كم بولدي غيب رازنه يه كوبله اطلاع
زلفك قوسدر دل وجان دردنه دوا | مشكيله كل فنوس ندر علت صداع
شيرين درو عزيز بو جانيله عمر ليك | سندك ارخ بو جانيله عمره انتفاع
بخدي كوكل بزوكله زلفوكه ديدكم | خورشيد وماه انمدي بوندن يك اجتماع
همركه اتصال ديليه بردمر حبيبله | شرط اولدندركه جاندن اده كل انقطاع
زرق وريا وصوفي تسبيح وصومعه | اخلاص واحمدي وحريف ومي وسماع

## وله ايضا نور الله قبره

مهج كوز كوزمدر بوحسنيله بر شكل بديع | كم اولز ماه دي آنك يوزله فصل ربيع
بركك غنجه اوزن آدم سهو اندي عظيم | صحكا مشك دين كيش خطا قلدي شنيع
عقل ماهيتيني اكلمادي يوزكك | فكرله نجه يله شمس ندر طفل رضيع
يوزك اوله ديو بركز نظر ايدم كونشه | غير بخدك ديو آي اندي بكا بوز تشنيع
قدكا سرو يكي بندن اولمز ديو طوبي | دندجاتن بو سببدن حق آنك اندي رفيع
جانسه قصدك ادارم يولكا آن فدي | قول كرك كم اوله هر حالله شاهسه مطيع

آحمدی هر نه معانی که بیانه کنرد | اشتدن یزکه زی الفاظ خوش و نظم بدیع
سوز کرک شبله اولا که اندن اله جان تزویغ | ندلن اول سوزلکز خلقه اولا اول تصدیغ
نشه کوهر یك منظوم سن دخل ایده | اول که آکلانیه تصریع ندن یا ترصیع

## قافیه العین

### وله ایضا طاب الله ثراه فی قافیة الغین

زینت الآل سن و سوسنبر اولالی باغ | لاله بزك فراقله ایچینه اودی داغ
یز غنجه بولماز شکوفه لبك یکی | کرچه که خدی مرطلك استیدی یوز چراغ
کلزار روح قدس خواصن وقت صبا | چوزدی مکر صحبتك کرهندن یراق باغ
لعلك چوذکر کاله اولز شکرین مذاق | زلفك چوفکر دوشه اولز عنبرین دماغ
هم سرو قامتوکله سنك بندی قلدی باذ | هم نرکسی کزوکله کیزك دوزتدی باغ
نه زلفك هواسیله جاندن وارفران | نه غمزه ك ملاسیله کوکلدن وار فراغ
چوخ دیدم احمدیه حذراتی بوغمزدن | بوخ ندر سول استیه نسنه مکر یلاغ

### وله ایضا طاب الله ثراه

هجرك اودی براکمه یوزیمه اودی داغ | که اول داغ قدینه دوشه به آریه تاغ
سودایه دشدی عقل و پریشان لغا کوکل | زلفك هواسنه وطن اولا لدن دماغ



جان دردی دلدن یانسه نه غم چونك دوداغك | یزدمدن دیکله اده یك درد مدی ساغ
فتان صحوکه واله اولن دوتمز قرار | جانو کزوکه فتنه اولن بولمز فراغ
آحماد یا لفك یك یزتز شکوفه باد | کسترمدی لبك یك یزتان غنجه باغ
یوزك صفاسیله بوجهان جمله طولدی یوز | اولسون همیشه روشن و تابان بوچراغ
وصفی لبوکك احمد یی اندی شکر زبان | بوطوطیه نه نقص اکر طعنه اوزن زاغ

## قافیه الغین

### وله ایضا طاب الله ثراه فی قافیة الغین

چون الدی لاله دن کل ساغر صاف | می اچمکدر چمندن لطف انصاف
دم بلبل کرك هم مجلس کل | نه اولز مدرسه یا بحث کشاف
فقیه وصوفی ایدر قوحرابی | حلال اولز مرزق وینق اوقاف
کل بوخلقدن شیله که عنقا | که عزت بوله آوك قاف تا قاف
می صاف اچ صفای جان دلدر سك | ایدر کن مطرب آنك لطفین اوصاف
نولا سزده احمدیه اونکلسه کمسه | چوناقدر بحمد الله مزاف
نجن عطار اولا صنعتده بطاز | نجه زندقه اولا بوریا باف

چونك يازكندي وكلدي كسرو هنكامه حريف — راست قل سندخي هنكامه بزي اي حريف
كوش دوت سوزمه كم هوش بلاء جان در — باذه در باشدن ادن اشبو بلاي تخفيف
باذه سن باد دررغمر آني باذه يله — خوش كجربي بك ورمه يله الله لطيف
دردمه امر بكسوات كه دخي درلو دوا — آب خضر اولرسه دردي ايدر تضعيف
چونك ماهيتيني عقل بلامز يوزكك — آن نه حدودنه رسيله ادمزن تعريف
آلدي عقل ودل ودين آلله اول آله كوزك — نه قدي داخ كه آنكله بني ايدر تخويف
بن شهيد اولمغله چونك اوزك غاز اولر — حاشه بوخين كه تأخير اوله يا تسويف
دوشميشم يوزي خاك ادبن يولوكه — كر قدم باصرسك كن لروضه زي تشريف
احمد ينك سوز ادر روح مذاقن شيرين — آنكيچون كه لبك وصفن ايدر تأليف

## ولسه ايضا طاب الله ثراه

زي سلطان كم سوزنده يوخ تصلف — زي سرور كم اشنده يوخ تكلف
سن اول شه سن كه خصموكك جهانده — نصيبي يوخدر الا تأسف
ثنا ايدر سكا ارباب بينش — دعا قيلر سكا اهل تعرف
دلر سندن قولك اول نسنه بي كم — آني يعقوبه بر بيمشد يوسف
دخي آني كم ايدر مسح غسلي — اكيسي داخ كلسون بي تكلف
بنم ايشم ثنادر سينك انعام — بنم سعيم دعا سينك تلطف
دعايي احمد ينك بودر اي شاه — كه شرق وغربي ايداسن تصرف

## ولسه ايضا طاب الله ثراه

غمزك اوجينه ايدلدن جانلري هدف — كوز قان آيلدي كه اده خلقي قمو تلف
عشقك بني جفايله كر الدن نه غم — معشوق الينده الملك اولر عاشقه شرف
بشلر نولركه قنده وارسك شاراجون — جانلر كرك دوكيله آياغوكه هر طرف
كون ديديم يوزوكه كنه كلمه زوال — آني ديديم يكاغله آيده اولسا كلف
مشكي خطاردر صحوكا نسبت ايلمك — كم جينه زلفوكك قوخوسندن كدر تحف
شيرين لبك حكايت كوثردن اوش عوض — زيبا قدك طراوت طوبي دن اوش خلف
پروين صفا لبك صفتن ديبلي احمدي — هر كوشه اولدر له پر شكله كم صدف

## ولسه ايضا طاب الله ثراه

غمزك خدنكي جانلري قلبدر هدف — آله نه غصه جملسي اولورسه تلف
كونش يوزوكه بكزديمش مكرا وزين — دعوي كه بي دليل اوله كذب اولر وصلف
مصر سنك لبك شكرندن وارر متاع — چينه سنك صحك كرهندن كدر تحف
ايوب بيك دردكله تن طولو بلا — يعقوب بيك هجركله جان طولو اسف
دولتلو قل فديي اده جانين عشقه كم — بويولده جان قويانه اولر جان ودن خلف
چون شمع اوده ياخليج جمله نور اولر — پس شمعه ياخليج آريك اولر شرف
چون وصف ايدر اول لب ودندان احمدي — هر كوش له درج اولر لولويه صدف

## ولسه ايضا طاب الله ثراه

وصالن یارك آندا بولە عاشق
كە اولا دعویسنە فعلی موافق

اول اولە وصلە لایق كیشی كە آكا
تن وجان یاردن اولمایە عایق

نجە ایرشە وحدت خلویتە
كیشی كم ائمیە ترك علایق

رفیق و رهبرات عقلیلە شرعی
بویولە كە اوجدن اولمشدە مضایق

دماغدكدن خیال و وهم قطع ات
ندن چونكم بلورسن حد سارق

بودنی بیلمزدن درتك ادعایی
كە یك اولدركە اولا قجبە طالق

كوكل غنجە صفت دنیی یە بغلو
اولا یی دعوی تجریدە لایق

اشت جان قولغیلە حق بداسن
كە تن قولا غی طولودر صواعق

یروكوك طولو اولدوردی ویكن
سبل اولكون كورنمز شوارق

مصابیح ندرسن چون كرامن
كزك طوپطولو نوریكن مشارق

بوكون بوكوم وصلی كریدك
بصیرتدە كزك اولسیدی حاذق

وصالە آرزو ائمە نجا كم
بو بنلك سندن اولمایە مفارق

اول انسانكم نظر ائمایە غیرە
اولور دیدار نوری بیلە شارق

كیورسن لقمە قوخوسینە خرقە
قنی شرم خلایق ترسن خالق

بو تسبیح و بو سجادە بو خرقە
سكا حقدن اولمدور عوایق

توكل وار بە سندە نە كركدر
بوكا كول وچرزدان و جوالق

فیل اولدیجون اولر قوایی كم
سكا نار الله اولمایە معایق

علم علم عمل درلوك چوپورین
عمل ایدن اولورسك خلایق

الا كزمز سعادت حیلە بیلە
نجە تغییر بولە حكم سابق

ریاو زرق قوچونكم بلورسین
كە ویرر رزق قوی بی زرق رازق

ریاشرك خفی درشرعدە اولور
مرایی مشرك وبی دین وفاسق

طشك ریحان بك سرسبز ایچك
طولو خبث وخبث درزی منافق

سیە دل اولغیلكم بیلە واردر
سیە دل اولدیغجون اوش شقایق

كوكل كون بیك روشنات كە حقدن
سكا كشف اولە چوخ درلودقایق

قلە جان هر نفسدە تازە اولكم
بویولدن صبح بیكی اولە صادق

قصور وحور جنت آرزویی
قصور عقل وحقدن درمعاوق

بهشتی باغ صانورسین وكلزار
بجا اولە بوسوز عقلە مطابق

تجلی نوردر آندە بتن كل
خس وخاشاك بوندا غی حجابق

قارسك بویلە رهبر بولسە وار
كە بویول طولودر اوجدن مزالق

سكا قرآن یتر رهبركم اولدر
حقیقە باطل آراسندە فارق

اولرسك حقدن ایرو بر نفس سن
سكا كلە آلت اولر خمس فواسق

تعلق رنكي كيدر كوكلدن — كه اولا آينه ده روشن حقايق
سوزيني احمد ينك اول بلاكم — اولا عقليله جمله خلقه فايق

## وله ايضا طاب الله ثراه

چونك احيا ايدي بيري رعد و برق — جام كلكون نوش ايله صمته زرق
خرم اولدي و مزين شرق و غرب — چون شرف برجينه ايردي شاه شرق
غنچه پيكان دزدي سبزه چكدي تيغ — لاله مغفر كيدي كل بغلندي رق
شاه اوكندي خصمله جنك ايتمكه — كوس اوردي رعد و قيلج صالدي برق
آيغ آل اول ساقي الندن كه اولور — كل حياسندن عرق ايچنده غرق
زلفني سهويله مشكه بكزدن — بلدي كم چوخ دور آزاده فرق
بكزدم ديمش يزي نوريسنه كل — بوخطادن اولدي نار ايچنده حرق
غنچه لعليسنه تشبه ايلدي — لابد ايدي باد صبح آغزين خرق
احمدي نظمي قيلنده سوز اكن — ايتمدي خرمهر دن لولوي فرق

## وله ايضا طاب الله ثراه

سورهٔ يوسف يوزكدن بر سبق — كل جمالك مصحفندن بر ورق
اوخنور غمزكدن السحر يكون — يازلو خوني كزكده العين حق
يوزكك شوقي كوني قان اغلدور — پس ندن كلكون اولپدور شفق
ايردي باغه ياكغك عسي مكر — كم حيادن اولدي كل غرق عرق



بيلمز كمسه يوزك ماهيتين — حسنكك وصفنده بودر ماصدق
شمع بيكي جان فراقكده آريدر — رحم ايدآنكه قلشيكن بزدمق
سوز ايردي كماله احمدي — نوله بس دوتسه اول سلمانه دق

## وله ايضا طاب الله مرقده

صباح مشك دم اولدي قني شراب رقيق — كه عكس ايرسه ايدن كهربای عقيق
بنفشه بيك خمار يله سركران اولدك — چوواردز آل آلكه لاله بيك جام رحيق
كوكل كدورتن ابريق صوي آرتمز — وليكن آردز آني شرابله ابريق
سپهر مهر وچوبي مهر دور نجون باري — ارادنبن دل و جانك ايدسن تعويق
اي بنجه جانلري بيلا وربآيا غه صلا — صبا ادارسه جمعين زلفكك تفريق
دوداغكك صفتن جانه صوردم ايدركم — بود قتيله بنجه ايدرم آني تحقيق
تصور ايتمدي ماهيتين يزوكك عقل — بس آنكه بن نه ديايم كه ايدلر تصديق
بولك توزينه نثار ايده احمدي جانن — اكر اولورسه توفيق حق انكله رفيق
غلام اول دل و جانيله ميرسلمانه — كه دولته ارمكه بودر همين درست طريق

## وله ايضا طاب الله مثواه

كل قرشوسينه لاله دوتر ساغر عقيق — حيف اولميام كه اجمسين باده رقيق
بيلمسن جهاندن ندر عمر حاصلي — آب روان وسبزه و نايي وي و رفيق
بلبل نواده اوله سن ايتمايسن فرح — نركس قدح دوتاوسن اجمايسن رحيق

بر شیشه یله طاشسه داغی سوز ولی | بو توبه که امتشیدم انك عهدنی وثیق
باد بهار جونکم اسر مشك بوی اولب | اچ بادهٔ یی که عقل اولانه بولدر طریق
چونکم جدید اولدی جهان نوبهاری له | میدان عتیق اچ که اولسن غصه دن عتیق
نوش ایله جام لعل الندن انك که ادر | یاکا غنك حیاسی عرقدن کلی غریق
رازین آغزکك دیمانزه که تنك اولور | سوز اوردا که معنی اولانازك ودقیق
نرکس کوزك فسونیله دشمش دور سقیم | لاله یوزك فراقله اولمشدر حریق
زلفینه مشك اسدیو قلدی سفر کوزم | چینك یولنده بلدکم بحر و بر عمیق
هر قرنده احمدی یك قویمز بزکهر | دور انلریله طاش اولور لعل و یا عقیق

## ولسه ایضا طاب الله ثراه

نفس عشقکدن اردی صبح صادق | آنکچون قلدی جان بخش آفاق خالق
جمالك نقش کزلرده لطایف | کمالك وصف دللرده حقایق
یوزکدن سویلین قاموبدایع | لبکدن ذکر اولن جمله دقایق
صچکدن ظلمت اولمشدر مغارب | یزکدن روشن اولمشدر مشارق
دم عشرت ارشدی کم خزاندن | نکارستان چین اولاحدایق
کر آخر کم شها عشقك اودندن | نه داغ و درد له کندی شقایق
اوتانوکتدی کل سندن که نسنه | بولامادی یولك توزینه لایق
سنك زلفوکه بویندن آکه کتدی | بنفشه یندکم عذرایه وامق

## ولسه ایضا طاب الله ثراه

نفس چون تازه ایدی صبح صادق | صبوح ایچمك موافق در موافق



صرر دی در راوش پرخ مکر کم | اولور اول سیر کاهکدن مفارق
ارخ سندن یدوکم خون دل در | نه رزق اولدکه ویرمش باشکه رازق
دریدر احمدی طاپکدن آیرو | زی قاپی جانلوزی انصاف عاشق

## ولسه ایضا تغمده الله برحمته

نه صورت ویرمش ای شه ساکه خالق | که حیران در جمالوکه خلایق
لبك شیرین لکن کم شرح اتسون | که دیله کلمز اول نازك دقایق
یوزك وصفین بیان بن ایدیم کم | بکا روشن اولشدر اول حقایق
مکر زلفوکه ایرشدی صباکم | بورسمه تازه اولمشدر حدایق
کل و بلبل بوخندان اولخرامان | صناسن بزم ادر عذرا و وامق
الکدن قومه لاله بیك ساغر | که کل فصلنده اول دور موافق
مشرف ایله باغی کم دیاحین | سنی کور مکلکادر جمله عاشق
جمالك حسرتندن یورکینه | نه داغ اورمشدر کور کل شقایق
نواور نك و بویله کلور کل | اولم در آیغك توزینه لایق
صچکدر قدرت رب المغارب | یوزکدر رحمت رب المشارق
نثار ایدی یولوکه احمدی جان | کشی اولدکه اولا یولنده صادق

شَقِيقِ رُوحِ دُرِّي نُوشِ اِدْ آيِنِي — كِه كُلِّ بِتِدِي وُ رَيْحَانْ وشَقَايِقْ
كُلِيلَه رَازْ دِرِ بُلْبُلْ چُوكُودُرْ — كُلُكْ يُوزِنَه چُوخ نَازُكْ دَقَايِقْ
اَلَه اَلْ لَا لَه بِيكِي جَامِ كُلكُونْ — كِه طُولُو نَرْكِسْ وكُلْ دُرْ حَدَايِقْ
چُوبِلْ دُرْ عُمْرِ بِي يَ اُولْ عَزِيزِي — يِلَا وِرْمَكْ دَكُلْ كُلْ بِيكْ لَا يِقْ
صِي تَوْبَه شِيشَه سِنْ كُلْ مُوسِمِي دُرْ — نَه تُوبَه اُولْ كِشِيَه كِه اُولَه عَاشِقْ
كُلْ وبُلْبُلْ دُرْ رَيْحَانْ وَلَا لَه — نِجَاسِي بِيزْ مِشْ كُودِيرِ خَالِقْ
اِخْ آيِنِي كِه اُولْدِ جَاتَه قُوتْ وقُوتْ — وَخَالِفْ مَنْ عَلَيْهِ لَا يُوَافِقْ
رِيَادَنْ اَحْمَدِي اِجْمَزْ دِمِشْلَرْ — مَعَاذَ اللهِ مِنْ شَرِّ الْمُنَافِقْ

## ولَه ايضًا طاب الله ثراه

يُوزُكْ جَنَّتْ كُلسْتَانِي دُرْ الْحَقْ — تَعَالَى اللهُ زِي دُرْمِشْ سِينِ اُولْ حَقْ
صَبَا زُلْفُكْ دَمِنْدَنْ اُولْدِي مُشْكِينْ — سَحَرْ يُوزُكْ نُورِنْدَنْ آلْدِي رَونَقْ
اُورُرْ سَرْسَبْز قَدُّكْ طُوبِي يَه طَعْنْ — دُوتَرْ شِيرِينْ دُودَاغُكْ كَوثَرَه دَقْ
دِلَرْحُسْن آيِتِنْ نَسْخِ اِيدَه خَطُّكْ — بُوتَرْوِيرِيلَه نَسْخِ اُولَمَزْ مُحَقَّقْ
صَحِيفَه سَوْدَاسِي مُشْكِلْ عُقَدَه دُودُدْ — آيِي كِمْ كَشْفِ اِيدَه بِيلَه مُغْلَقْ
كُوزُكْ آخِرْ زَمَانْدَه عَيْنِ فِتْنَه — قَمَرْ دَوْرِنْدَه غَمْزَكْ سِحْرِ مُطْلَقْ
حَلَالْ اُولسُونْ حَرَامِي كُوزْ لَرُولَه — كِه قَانِنْ اَحْمَدِينْ اِجْدِي نَاحَقْ

## ولَه ايضًا نوّر الله مرقده



بَنَمْ جَانْ وَ دِلِيلَه يَارَ مُشْتَاقْ — بَنَمْ دِلْ دَاذَه وُ دِلْدَارَ مُشْتَاقْ
كُوكُلْدَادُرْ قَمُونُكْ اِشْتِيَاقِي — بَنُمْ هَرْ دَرْدِمْ اُولْ يَارَ مُشْتَاقْ
اِشِيدُنْكَنْ جَوَابِ لَنْ تَرَانِي — اُولُودَرْ كِيرُو اُولْ دِيدَارَ مُشْتَاقْ
كُوزُمْ دِيلَرْكُورَه زُلْفِ سَوَادِنْ — كَمَنْدَه دُرْ بُوبَخْتِي قَارَ مُشْتَاقْ
كُوكُلْ اُولْ قَاشِي كُوزِي كُوزُمَكْ اِسْتَدَهْ — بَلَايَه نِيجَدَنْ بِيچَارَ مُشْتَاقْ
اَكَرْ جَانْ اِسْتَدِيسَه آيِي عَجَبْ بِي — اُولُودِ بِيمَارْ اُولَنْ يِمَارَ مُشْتَاقْ
يُوزُكْ كُرْمَكْدُرْ شَوْقِ اَحْمَدِينْكْ — بَلِي بُلْبُلْ اُولُرْ گُلزَارَ مُشْتَاقْ

## ولَه ايضًا طاب الله ثراه

يَا اُولْدِي بَزَنْدِي كُرْ وَ اَطْرَافِ حَدَايِقْ — نُورِيلَه صَفَا وِرْدِي بِزَنْ شَمْعِ شَقَايِقْ
نَظَّانْ قِلُورْ لَرْكُلْ وَ گُلزَارِ خَلَايِقْ — كِمْ قُدْرِتِيلَه نِيجَه بِزَدْ بُونْلَرِي خَالِقْ

### مَشْغُولْ اُولْ آنُكْ ذِكْرِنَه بُلْبُلْ بِكْ هَرْدَمْ

آچْدِي كُزُنِي اِبْخُودَنْ اُوشْ نَرْكِسْ رَعْنَا — آلْدِي قَدَحِ لَعْلِ اِلَنَه لَالَه حَمْرَا
كُلْ فَرِشْنَه هَرْدَمْ صَحِلُورْ لُولُوِي لَالَا — كُلْ بَاغَه تَفَرُّجْ قِلُورُمْ اِي كُوزِي تَهْلَا

### كُوزُكْ نِجَسِي تَازَه وَ خَنْدَانْ دُرُو خُرَّمْ

كُلْ سَايِسِ آلْتِنْدَه اُوتُورْ عِشْرَتْ اِدُوكْلْ — كِمْ آيَغْكَ اِفْدِي قِلَا وَازِلْغِنِي كُلْ
بِزْ يُوزِ طُولُو لَالَه دُرُو نَرْكِسْ سُنْبُلْ — اِيشْتْكِه نَه دِيدْسُوزِلَه هَرْدَمْ كِلَه بُلْبُلْ

### اِي حَيْفْ كِه بُنْيَادِ بَقَا اُولْدِي مُحْكَمْ

ما ورد له بولت چمني ايلدي نمناك | عنبر نفس اولدي يلدا پيروزه سلب خاك
كل عشقك ايلدن تخمين هردم ادرجاك | بولدكده بنفشه دوشدي زلفني الاك

آياغكه لايق دكل اول تحفه دخي همم

حق فضليله فصل بهار ايردي نوروز | كل اولدي كرو يارينزي بيك دلفروز
اولسون شهمك تخت و هم طالعي پيروز | هردم حق آنك ايلسون اقبالين به روز

تكرار قل اي احمدي اشبو سوز هردم

## ولها ايضا غفر الله له شرح بيك في قافية الكاف

بهار اولدي آچلدي اوش ترچمك | يوزك بيك اولدي مستور چمك
يوزوكه ايكنوز ديدلر بواشي | نه جانيله ايده اي دلبر چمك
سپيدار و سرخاب اورندوغجون | يوزوكه قچن بكزيسر چمك
قرا قوكك اوديسه دشدي مكر | وكرني نجون بيله كوسترچمك
يوزوكك حيا سندن اولب نجل | نقاب اچرم اولدي مستر چمك
زر و سيم و ياقوت ايدر نثار | يولوكه زهي پاك كوهر چمك
شكوفه كنيزك اولم درسكا | آنوكي چون آيدين ايلر چمك



يوزك شمعين ارته كجه كون يكي | چراغيله هريا كه اسدر چمك
جمالك خيالي دوشر كوكله | كزومه چون اولر مصور چمك
يوزكدن كدر مز كوزن برنفس | زهي عاشق پاك منظر چمك
صبادن صحك قوخسين المسه | بلا مي دم روح پرور چمك
يوزك شوقله ياش برينه دوكر | كوزندن كلاب مقطر چمك
شرف برجنه ايردي كولش كرو | كه خندان درو تان وتر چمك
سحر طرغا دروكو هر بولت | صوورز يله مشك وعنبر چمك
ورد باغ نجم و شجردن نشان | كه زهر بكي اولد ازهر چمك
صباكون بكي ظاهر ايدر صباح | كجه نيسه كوكلنده مضمر چمك
مكر نرگس ايچر چمنده كرو | كه دنمشدر اوكندساغر چمك
بونازك وجوهيله كم كورنوز | عجم اولديسه توانكر چمك
عجبي اولوريسه عطريله باغ | كه ياخشدر بونجه بحمر چمك
نه يل وار بشنده كه پيرانه سر | دكلسه طلو باشي باذ غرور
جهان بي وفا ليغ درياذ لسو | بولون كلدكم يارن ايده سكا
سكا بيتر اتسك كوريب اعتبار | كه نه رسمه بيترسه بيتر چمك

بهار اوش بتر حشر روشن دليل | كه رعد اولدر صور اهل محشر چجك
اولر ظاهر اوش سر يحيى العظام | بوكون كه اولد زنده سراسر چجك
زهى رنك رذ كه اولد انك صنعله | بويا سز صرو و قزل هر چجك
نه كشف اهل دركم كجه كوندزين | قيام و صيامله سو رد چجك
صلوته آبد ستيله ادر افتتاح | نه زاهد در الله اكبر چجك
يلله صواستنده ادر تكيه كاه | كه اولشد رخصن همبر چجك
بتاشده خندان نجوند رعجب | بلور كن كه اولز معمر چجك
كورد مالي كم بيل الور وار بي | بدر مايه خنده ايدر چجك
هزاران كوز آچب نخر هريكا | كرينه ديو شاه صفدر چجك
شه مملكت ميرسمان كه آنوك | ثناسنده اولدي زبان ور چجك
كزي روشنايي بولا كراده | يولنك توزن كحل اغبر چجك
نرايه كه قهرك سموي ارم | اولا غنجه ايچنده اخكر چجك
نسيمي سخاكك نرايه كه ارم | بتور قرو طاشدن آذر چجك
خطيب ادبي آچيجه نه عجب | كتورور سه خوب منبر چجك
قبوكده الي يوزلو اولدو غدد | كه خاكيله رشدي برابر چجك
نثار يجون آتشك ايخلارنه | دكر طپرغا زرو زيور چجك
اكر قهرك شهسيني كن | مورد كن اولا مزعفر چجك



اكر مهرك قوخوسيني بولا | اودر ايچنده اولا سمندر چجك
شها چون بهار ارزدي و هريكا | صرو و يشل اولدي احمر چجك
دم اولدي اچرسك مي مشك بوي | كه خوش رنك دور و معنبر چجك
بحمد الله اول كچدي كم روزه دن | كزن كور نردي محقر چجك
اوش ايرشد عيد مبارك كرو | كه تاج سر اولدي مدثر چجك
هلالي قدحدن شراب ايله نوش | كه تابان درر شيله كه اختر چجك
قومه لاله بيكي الكدن قدح | كه ير يوزنه اولدي زيور چجك
كورا اوش احمدي سوز بيكي بوكن | نه رنكين درر خوب مخبر چجك
نولا پيرسه چون كتورمز بهار | طبيعتده آندن جوان تر چجك
اول اتدك باغه ارشمز خزان | هم اورادده يمز مزور چجك
نه در دفتري بر عجب باغ كم | كلور آن كورانه منكر چجك
كلك دفتري بيك وارمزيله | اكرچه طلوندو بو دفتر چجك
دعايك كه يوق درر ثناكه عدد | نجه كه اولدي بي حد و بي مر چجك
نجاكم اولا روح پرور صبا | نجاكم اولا روح كستر چجك
جهان پرور اولسون وجودك سنك | نجاكم اولا ميوه آور چجك

ولده ايضا طاب الله ثراه

بختيله كلدي تختنه اول تاجدار ملك | طولدي ضيا و نور و سعادت ديار ملك

تشکرکش وحسود کش ومملکت کشای
سلطان محمد اول ملك نامدار ملك

برجیس مهر کشور وبهرام انتقام
مهر سپهر دولت وقطب ومدار ملك

اول رستم زمان ونریمان روزکار
کشتاسب زمانه وسام سوار ملك

اول شه سوارکم ازت نعلی هلال وار
هم تاج فرق چرخ درو هم سوار ملك

شعرایه ارزی شرع بولب اندك اصل وفرع
که اولدز ملوك اچنده شریعت شعار ملك

آنلك یسار اولدی سخانك یمنی یکم
عدیله بولدی یمن ویسار ملك

آب حیات اولدی آنك ذات لاجرم
عذب وفرات اولدی قموجویبار ملك

حق اختیار ایتدی آزلدن وجودینی
آنکچون اولد اول ابدا بختیار ملك

بدخواه باذ سرد درو آتش نهادکم
غرقاب اولدی لاجرم وخاکسار ملك

لطفی سحاب چون دوکه باران عجب دکل
کر سبزه سن زمرد ادا مرغزار ملك

اول یار شور مسالك مالك که انوکله
اولدی درست راست قموکار وبار ملك

اول راست ایتدی خلق اشن وحق اطاعتن
هرکه اولد راست کار اولد رستکار ملك

بکلر مراد مال ومرادی انلك کی آده
شهلر شکار وحش وانکدر شکار ملك

بوکار وبار دن دخی ارتوق هزار باد
فتح وفتوح ویرر آکا کردکار ملك

بوشه بکی نکار کتور ماد صورته
نقش ایدلی مظاهری صورت نکار ملك

دیار مملکتده یوغیدی سن ارمدن
سینکله اولد شکر عمارت دیار ملك

جمله ملوکه فخر ادن مملکت ولی
اشبو ملك صفت ملك اولد افتخار ملك

کلزار ملکه بقدم وکوردم ملوکینی
سنسن کلی اراده وباقیس خار ملك

صودن قلیجك اوش شها لیکن که برق وار
شیطان بکی شرارنه یانن شرار ملك

هرقنده کم قلیجك ارن طپر غادوکر
لعل مذاب زی کهر آبدار ملك

زد بخش الکده هرکه قلیجولی کوره دیر
زی بی قرار که آنکله درقرار ملك

پیروز ادالی حق بنی ای شاه دلفروز
خوش روشن اولدی عدلکله روزکار ملك

روشن درون بولك توزله مملکت کوزی
کم بونجه وقت ساکله یدی انتظار ملك

شهلر قمویی مفتقر ملك درویلی
سینك عنایتوکه درد افتقار ملك

ارزی شتاوقلبی قتنده دورامزم
کم طال بکی برهنه پرای وبهار ملك

برقچ کن آستانکه قومادیسه باش
معذور دوت بوقولکی ای شهریار ملك

کاتردی احمدی ایغوکه نثار چون
درد وکهر طویله سن ای کامکار ملك

پچاکه کیدن فصل زمستان کله بهار
اولسون مراد کیله بوکیل ونهار ملك

دشمن نعم بکی سکه قربان اولیسنك
اولسون سکا ذی نعم بی شمار ملك

ولها ایضا طاب ثراه

اکرچه کم کوکل دونمز وفادن یك جفا قلسك
نولا ثنا ما اسر کایب اکا برکون وفا قلسك

هزارلك وعده اتمش سن الیجه کوکلی مندن
بوقامو وعده نك نولا بر بسبنی ادا قلسك

صفا بولمز دیو سودی کوکل سینی بخا یادك
ملکدن ایدمن آینی نولا برکز صفا قلسك

دواغك آب حیوان درقمویی دردده درمان در
نولا بن خسته یه برکون ثواب ایدوب دوا قلسك

هزاران اوخ اتر غمزك بسر جانومه هر لحظه ‌ ‌ نه اولا اي خطا كوز لوبك اوخدن بر خطا قلسك

جمالك اشتياقندن كوزم قان يش دوكر نولا ‌ ‌ آياغوبك توزندن سن كزومه توتيا قلسك

سنك اول فتنه كوز لارك اجرا احمدي قارن ‌ ‌ نولا بيچارنك صوچن بليانك جزا قلسك

## ولها ايضا نوه الله مرقده

اولا لدن كوكلمن دام بلا صچوك ‌ ‌ جانلار قلدي مختلة مبتلا صچوك

زلفك هوا سنك هوسينه دشور بن ‌ ‌ بشلار يله وبرن ايدر هبا صچوك

چوزكم زره لرينه اورز مشكله كرن ‌ ‌ جانلار مشكله صلار اول پر جفا صچوك

بيچاكه جان الور وكوكل دوتمز قرار ‌ ‌ ديلركه برقليله جهاني دوتا صچوك

اي بيچه كل بزي كه صرر دز جفايله ‌ ‌ چوزكم صبادن اوله پريشان قرا صچوك

خلقك كينين شام بك اتما كچون سياه ‌ ‌ نه رفع قالدركه المدي نه خوذ خطا صچوك

كوزك دخ احمديه نه عشوه دذ اتدكي ‌ ‌ يتمز مر اول شكسته غريبه بلا صچوك

## ولها ايضا طاب الله ثراه

برفتنه صالدي مملكت جانه بكلرك ‌ ‌ كه اندي هزار عاقلي ديوانه بكلرك

قيد ايلدي كوكل قوشني دام عنبر ‌ ‌ كل اوزره مشكدن سچلي دانه بكلرك

خوش اردي صچلرك ظلماتين قطع ادب ‌ ‌ شيله كه خضر چشمه حيوانه بكلرك

شيرين ايكيله سوركه عمرين جانه بكي ‌ ‌ طوطي صفت قوين شكرستانه بكلرك

ياقوت دوداغك بولي كه اولدي جانه قوت ‌ ‌ بك طعنه اوردي لعل بدخشانه بكلرك



زلفوك يلي كوكل ايچون دوتمز قرار ‌ ‌ ديلركه ترك تازاده ايمانه بكلرك

شاهانه احمدي كه كدايك جانلري ‌ ‌ عشقوله چاكر ايلدي شاهانه بكلرك

## ولها ايضا طاب الله ثراه

بوته رنك وبوته نقش مبارك ‌ ‌ كه يازمشدور آني حق تبارك

صچوكا قول بزلدي مشك وعنبر ‌ ‌ بوقبيل اولدي لابد اول مبارك

آياغك توز عقله سرمه چشم ‌ ‌ بولك طپراغ جانه تاج تارك

برى الله البرايا من تراب ‌ ‌ وقد سواك من نور وبارك

فراقكدن آقن سيلي كزمدن ‌ ‌ نه صورر سن سقى الله ديارك

كروبشلادي جاذوكوز فسونه ‌ ‌ حذارك اي دل خسته حذارك

كرم قل احمدي زخميته رحمت ‌ ‌ الهي اذ دعاك واستجارك

## ولها ايضا نوه الله مرقده

جانا جهان يخدي بوجانانه كزرك ‌ ‌ نه قاشك اندي رحم بوجانه نه كزرك

دلتنل اندي غنجه سيراب دودغك ‌ ‌ بيمار قلدي نركس مستانه كزرك

يوسف جمالني ايدبرن قصه صورتك ‌ ‌ بابل فسونين ايلدي افسانه كزرك

درمان ادم دردي دودغك درد مه قلي ‌ ‌ قومز بني ارسمكه درمانه كزرك

ايدر هزار عابدي كمراه قشكرك ‌ ‌ قلور هزار عاقلي ديوانه كزرك

قومادجان ودل بوجهاندا كه المدي ‌ ‌ بشلادشمد غارت ايمانه كزرك

اولاد احمدي هدف بك پر زخم كم مدام | تير قضا آتش بو پريشانه كزلرك

## وله ايضا طاب الله ثراه

خوش در بوكون كه طولد جهان جمله بوي اوينك | ساقي الدن ساغر و مطرب الدن چنك

صبح بهار در قومه بوكون صبوح كم | بارن ارنجه اتميه شايد فلك درنك

كل بزنب كلور قدم اورر كلستانه كم | كل بوزكي كوربنجه در ميله بوي ورنك

آچدك مكر نقاب كه شوقيله يوزكك | خوش جوشه كلدي كوهله صحرا وخاك وسنك

قورمش كمان غمزك و آتمش خدنك راست | كيرو بوفته كيمكله ديلر ايده جنك

چكدم بن اول عقابك بيهوده باز ادد | زلفك عقاب بغرمه تاكه اورالم جنك

شيرين بيان ادر لبكك وصفين احمدي | كرچه اولر بوقافيه سز بحالي تنك

## وله ايضا نور الله مرقده

دلبي بودرج لعلده يا خود كهر دشك | بك در خون بهادر آغزكده هر دشك

خورشيد وماه نورله روشن قلور يوزك | پروينله ستاره خرده دوتر دشك

سن نجيبي كهر مين اي جان كم اولدرر | يا قوت تر دراغك و لولوي تر دشك

غنچه بكي تبسم ادر بحك لبك اولسور | آغزكده روشن آبله كه نور بخر دشك

جانلان سر كوثر تعبير ادر لبك | والتجه دن كوكللر ويرر خبر دشك

صوردمسه بر سؤال لبكدن ندر سبب | كم لعل بيله درله پنهان ادر دشك

شيرين وير صفا درو تر احمدي سوزي | ذكرينه دوشلي لبكيله كهر دشك

سودم كوكلم شول شهي

## وله ايضا طاب الله ثراه

دولتوم بخت بيدارم سنوك | حشمتوم وعزو مقدارم سنوك

جسم جان و ملك و مال و دين و دل | باش وغم وعقل وهشيارم سنوك

بن كمم آزاده كم وارم دينم | هر نيسه يوغم وواريم سنوك

ظاهرمده باطنمده سر تسر | آشكارامم اسرارم سنوك

فهم و وهم و همزبان و همدلسان | ذكر و فكر و خوب گفتارم سنوك

حرف وصوتيله كلام و نطقم اوش | قول و لفظ شكر بارم سنوك

دنيده باغم سنك عقبيده هم | كوثر و جنات و انهارم سنوك

قوتم نوح سندن ايرو ذات جه | جنبشم هم كار و كردارم سنوك

احمدي يه حمد و مدحم قصو | نظم و نثر و جمله آثارم سنوك

چون لب و دندان وصفين نظم قيلور احمدي — شرمسار اولور نظامي لعلله دردانه نك

## وله ايضا طاب الله ثراه

سني سون كشي پروانه بيك يانه كرك — آكا كه عاشق اولا شمع بيك يانه كرك

سون كشي يگمو كلك كلين لاله صفت — چكر فتيله بو باب براي يانه كرك

آلا كوزك نه بلا در كه اولجق سرمست — نه فتنه كه ايتمود ياتور قمو اويانه كرك

بولكده كيدي دل و دين و جان و عقل و نه غم — آكا كه عاشق اولا صبر هر زيانه كرك

اشبو كمك تو زد و در سعادتنه اكسير — اورادي يوزين سورانه كيميا نه كرك

جمالكا رشب شمع بيك نور اولمغ — بولكده جان اوده صالب بشين تو يانه كرك

چو شرح ايدر لبكك وصفين احمدي بلبل — سوزين ايشدن آيدر بو طوطي يانه كرك

## وله ايضا نور الله مرقده

شمع بيكي يشرينه آخدي قاني چشمك — صبر تولدي كوكلك ايخوس قاني چشمك

اول يوزي كل صحراي سنبلدن آيرود چشمك — آنو كيجون اولدي ياشي آرغواني چشمك

اوله كه اول شاهك خيالي بركذر قيله ديو — دردلو كوهره بر نديي خاندانی چشمك

يوزكه حيران انكجون اولشمه نركس صفت — كم سنك بزيا يوركدر كلستاني چشمك

بر نفس ايخوكله كورم خيالوني ديو — كيجلرده طالعه قالور پاسباني چشمك

درمز آخر نوح بيكي غرق ايدر مكر — يوزيوندن اوجدن اوجا سيل روانی چشمك

جويبار و چشمنك كرو نني اولديسه سرو — اوش خيالي قدكك سرو روانی چشمك



ياشلو كوزم نوريله روشن اولديي دايما — ايشكك توزي طولو سه سرمه داني چشمك

احمد ينك يوركينه زخم اورر غمزك اوني — پس ندندر كم دكيلر بو نجه قاني چشمك

## وله ايضا طاب الله ثراه

صالدخون جكن لعل بدخشان لبك — قاريب سوخديي يرم چشمه حيوان لبك

جانلم كوهوس ايدر لبكي جان نه عجب — كم قمو جانلم اولديي مدد جان لبك

چونك قانون شفا يزديي حق خلقته سني — قامو دردك نه عجب كر اولمه درمان لبك

يركن اوبكدن كجون سهوله غنجه لبكه — نجه كز وردي يله كورمكل خندان لبك

علم الله اي يزي يوسف اولر بيع بلاش — الله بر بوسه يك لعل بدخشان لبك

لبكي بكزدرم شكر شيرين اول كم — تنكه كاتردي هزاران شكرستان لبك

اول كشيه كه دكل شق قمر معكن دير — سيله كور ينجه ادر شق مه تابان لبك

معجزي دكل اول نقطه وهمي دينه — كور نه روشن كتررر كون يله برهان لبك

احمدي خط اثرن كوردي لبكن ديدكم — زي بتوردي براراده كل وريحان لبك

## وله ايضا تغمده الله برحمته

عاشق اولانه عشق اودندن نشان كرك — بغري كباب كوزلرنك ياش قان كرك

ياري دين كرك كم اولا غيردن بري — جانان ايسه ين كشيه ترك جان كرك

جور قله تحمل ايدن ياري آرزو — صبر ايدن خان هركز آكا كلستان كرك

شمع وصفادر اول صنم آكا ارشمكه — پروانه بيك يانمغه تاب و توان كرك

سینك یوزك كرانه نه حاجت لقای حور — قاپوكده یر بلانه نه باغ جنان كرك
غنجه لبكدن اسدردم سوزلیجم ودیلی — اول زلف نازكی یلدم كم نهان كرك
انكچون احمدی هوس ایدر لبوكه كم — دل خسته دركاه شكرناردان كرك

## ولسه ایضاً طاب الله ثراه

عشقك اودینه تخیلرسم نه باك — شمع یمانی بنجه اولسز نور پاك
یر هوادوشردی عشقك باشمه — كه اول هوادن اوده یندی آب وخاك
غنجه لعلك حسرتیدن تنك دل — كل یكانه غك حسرتیدن سینه چاك
عقل الور زلفك كزك قانوم اچر — داخ مقصودك ندر روحی فداك
شرحه شرحه دردفراقكدن جكر — نی بك اندن اولدی نالم سوزناك
زلفكه نه غصه حیران اولسه عقل — لیلی یه نه اوله كر مجنون هلاك
احمدی پروانسی درعشقكك — كر جمالك شمعینه یانه نه باك

## ولسه ایضاً نور الله مرقده

عاشق اولن كیشنك كوكلی منور كرك — نیردن بخسه اوردن یار مصور كرك
كزلرم اوش دمبدم ایونه صاچر كلاب — كه اندن خیالك وارر اون مطهر كرك
روحله قلبه صفا عشق دورر عشقسز — قلب اولمیه قلب اولز قلب مكدر كرك
اود وصوایجنده درعاشق اولن شمع وار — صوده بلخ اولین اودده سمندر كرك
چون لمن الملك له عشق علم كوترر — جان وكونكل حكمنه جمله مسخر كرك



بنجه كه جهد ایدرم وصلكه كرمز اله — جهد له نه ایش بنه بخت مقدر كرك
احمدی دیوانی نیردن كه اوخیلر — دفتر شیخ اوغلنك كندیك ابتر كرك

## ولسه ایضاً طاب الله ثراه

قصد اتدی كم بر اله بك جان اله كوزك — نه فتنه قوپدی دور قمردن الا كوزك
غمزك كتادن اله بوجانلاره قلدی راست — كم بركزا یلمادیك اوخدن خطا كوزك
عقلیله جان دردن دل ودین قصد اتدكی — اولدی مكر خلایقه عین عنا كوزك
قیمه بوخلقه سن كه قیامت ادر قیام — هر كیمكم بخارسه بردم قیا كوزك
بوفتنه وفتور و بوآشوب سحر له — تاخود نلر اده بوجهانه بلا كوزك
بودل سیه لغا نظر اتكل كه بی گناه — مومن قتن دوكب صنور آنی غزا كوزك
غمزك نه سحر ادركه وفاك آرتوزر كوكل — بیكلم احمدیه چوغ ایدن جفا كوزك

## ولسه ایضاً طاب الله ثراه

قدك اوكنده طوبی ای دلبر نمه كرك — اغزك فتنه چشمه كوثر نمه كرك
مشكین صچك هواسله ریحان نیلرم — فتنه كوزك سوادله عنبر نمه كرك
یوزك فتنه لاله نیلارم اندن كم — شمع جهان فروز اوله مجمر نمه كرك
وصف اتدكم لبوك بكا قوت جان دیدر — یاقوت نیلرم دخ كوهر نمه كرك
وصلك صفا سیچون دلرم بوجهان بن — ستسوزایت بوخاك مكدر نمه كرك
دولت میسر اتسه كه اولم ساكه خاك پای — بخت قباد و تاج یكندر نمه كرك

شيرين لبك قندن ندر مصر احمدي | مرقنده كه آب خضر اولمه شكر نمه كرك

## وله ايضا طاب الله ثراه

قاشك كمانني قوربانك بلا كزوك | جانلاره راست ايلدي تير قضا كزوك
ترك خطا درر نجه كه آتر قدر يكي | اوخين نشانيه ايرر بي خطا كزوك
عقل وكوكل نولر كه اده سحر له اسير | هاروت بابل اچره بو عين عنا كزوك
نه جان قودي نه عقل كه ايله آلمدي | شمدي دلر كه دينله ايمان آلا كزوك
كر اولميدي جانلر لعلك حيات بخش | ايدردي جمله جان وجهاني فنا كزوك
كه جانه قصد ايدر وكه دين ودل الور | نه فتنه قوپدي دور قمرده آلا كزوك
نه عشوه در بوكم دخ مهوش آرتورر | نيچاكه احمديه چوخ ايدر بلا كزوك

## وله ايضا نور الله مرقده

قشوكه اول كه ايدر فكر باريك | هلال عنبرين در جلل باريك
كوزم باخب يزوكي كر مسيحاك | اولر كون باكه كيجه بيك تاريك
بكا درلر كه عشقن ترك ايد آنوك | نه بيلردو لتك قدرين مفاليك
دل وجان قبله سي سن نوله سندن | اكر بر راحتنه ارسه صعاليك
جهانك مالكي اولدك آنكچون | سمالك ساكه اولديلر مسماليك
يحبك كل بر في البرايا | آبار الله كل من يعاليك
قشوكدر احمدي جانينه محراب | آنكچون در خيالي خوب وباريك



## وله ايضا طاب الله ثراه

كوكلوكه ايرمسون ابدا هيچ غم سنك | ذاتك جهاندن اولمسون ايشاه كم سنك
حيف اولكه كم الرارن نازك وجودكه | سندك ارخ عدوكه ايرشسون الم سنك
سن آب خضرسن سكه كايون دكل غبار | سن روح قدسسن نكه ايرر سقم سنك
سن آيت شفاسن الم سنده نيشه در | بك علته كرك كم اولا آدك آه سنك
سن ذات عدلسن عرضيله بو عارضه | نازك مزاجكا نجه ايدر ستم سنك
شادي وباذه خون سياوشدر آرده | بزمكدن ايرو دوشلدن جام جم سنك
هر دم هزار بار اولور زار احمدي | كوكلكده نيچه كم طويه يزدن غم سنك

## وله ايضا نور الله مرقده

كوكل ملكينه عشقك اولدي مالك | سبي ايدر هوس جمله مماليك
كوزك سحرينه در آشفته دل حور | يوزك نورينه در حيران ملايك
كمندي زلفكك عقله مخاوف | سوادي غمزه كك جانه مهالك
يزك كورن فدي ايدر يولكه جان | بونازك وجهه بودور فدا لك
كزك كولوم آلدي جان دخ آلسه | نه جان كل من في الارض هالك
قشوكه بخد قبله صاندي عابد | صحوبي كوردي يولدن آزدي سالك
ايدر صبر احمدي هجرك اوديسه | لعل الله يحدث بعد ذلك

## وله ايضا طاب الله ثراه

کونه هلال بیك چکبن کمان قشك | یاخر جهان فتنه یله بی کمان قشك
تیر قضا درکه اتلور غمزه شك اوخی | آنو کچون کمسنیه ورمز امان قشك
کرسجده وارسه سکه قرشو فریضه در | کم قبله در اشیکك وخراب جان قشك
دور قمرده یوزکله ایدی قران | آخر زمانه فتنه سین ایدر عیان قشك
قان اچمکه هوسده در هر نفس کوزك | جان المغا اشارت ایدر هر زمان قشك
یك جان غمزك اوخنه قلدی هدف ولی | بیرینه رحم ایتمدی نامهربان قشك
قیلور نشانه جان وروانین آحمدی | هر غمزه اوخنه که ایدر آنی روان قشك

ولسه ایضا نوشته الله مرقده

ماهیتلنی عقل ایدمز یوزکك ادراك | بس سین تصور ایدمی کمسنه حاشاك
شوقیله یتر طلعتکك سال ومه انجم | عشقیله دونر خدمتکك روز وشب افلاك
زلفك هوسی قلدی پریشان بنی تاخود | داغی نه ایده باشکه بوسودای خطرناك
سندن نه خبر وردی کلستانه مبارکم | کل آن ایشدب شوقله قلدی بخسن چاك
کوکل که سنك اولدی ندر جان وجهانی | حاشا سن اولن یرده که اولمه خس وخاشاك
پاکیزه نظر اولدی کزم سین کرایی | خود ساکه نخانك کرك اولا نظری پاك
تن حظن انیده دلین روح صفا سین | صوصاف اولرجون کیدر اندن اثر خاك
کر احمدی یه ایدسن ای دوست عنایت | بوجمله جهان دشمن اولرسه الله نه باك

ولسه ایضا طاب الله ثراه



نه یوزدر بیله خوب وروشن و پاك | مه ومهر اولمی بوحسنه حاشاك
ازل نقاش نقشوکی یزرکن | نظر اول نقشه ایدب دیدلر لولاك
نه یوز بوکم فتنه آنك کریشور | کل وکلزار جنت خار وخاشاك
کوزمده در سوادی کز لروکك | که تزکس اندن بیتر که اولمه تمناك
یزوکه کل تشبه ایدکیجون | حق آنی بیله ویرب ایلدی خاك
بنفشه زلفکك عشقیله دشدی | بوسودادن پریشان دور وغمناك
صحك کوکللرك قیدنده چابك | کزك جانلار صید ایتمکه چالاك
لبك وصفین صوردم عقله دیدی | کم ایتدی کم ایده جان سیرن ادراك
سن اولدك فکر وذکری آحمدینك | انکچون در سوزی هر عبدن پاك

ولسه ایضا طاب الله ثراه

نوبهار اولدی کرو باغله بستان کروك | نیجه سرسبز درو تازه کلستان کروك
نیجه صاچدی هوا عنبر سارای نخاك | نیجه دلدی بلبك کوهر عمان کروك
نیجه داودیکی اله ادر بلبل مست | نیجه درویش کروکل جم سلیمان کروك
جام زد الیش اله ترکس رعنایه نخاك | ساغر لعل دونر لاله نعمان کروك
چون صباح ایدر اولدی کروخوش وقت صبوح | کیجه دن دلدم یخ اول لعل بدخشان کروك
الدرن نیجه کوترمش کوله شیلاکه چنار | شه دعاسنده در به خراسان کروك
می ریحانیه ساقی اوله هر کیش زی حیف | آن صونخلغه اول صحلری ریحان کروك

ترکس وکل نه کرک اول کوزله یوزه بخت‌ك | لعلله دُر نه کرک اول لب ودندان کروك
یله وارز کلك اوراق نظر ایمك اکا | احمدي یازدغ بو دفتر ودیوان کروك

## ولہ ایضا نور الله مرقده

نظر ایمك بوجهانیله بوجانا نه کرک | اول کیشیيه کم اکا دلبر جانانه کرک
جان دلرکم اوله قربان ایعك طپر غنه | کر قبول اولرسه داخ بوجانانه کرک
بکه دلرکه یخون جان ورسن عشقمنه انك | نم اولرای عجب اول نسنه که جانانه کرک
قدرك عشوه‌سي وکزرك آفسونیله | عقلله دین ودل آلدك دخ جانانه کرک
کر مقام اتدیسه کوکلمي عشقك نه عجب | قند کم کنج ور آنك ویرویرانه کرک
یشم ایچنده طلب ایتسه خیالوك کزوم | نوله دریایه دشر اول که آکه دردانه کرک
جان ودوریسه هواسینه صچوکك بوکوکل | اول که زنجیر هوا ایلیه دیوانه کرک
مسجد ومدرسیه صالدریاشرك ونفاق | ترکدن قورتلیم دیننه میخانه کرک
احمدي اتدیسه پیمان که دخی اچمیه مي | آکه کفار یخون براك پیمانه کرک

## ولہ ایضا طاب الله ثراه

نجاکم کورسن یوزن خلیلك | کمال صنعي ذکرات جلیلك
یولینه ترك ایت یارك دل وجان | آني ایندارسك بودر سبیلك
بدل ساکه کم او لیسر جهاندہ | چو یوخدر آفرینشده بدیلك
لبك کم تشنه دور آکه کوثر | کدردي بوزمیون سلسبیلك



آترسك باکه آت غمزك اوخزکم | هوسده یوکه اولم سینك قتیلك
حقك دیدارنه منکر اولانه | بوزك کسترکه اولا روشن دلیلك
یتر عشقمکده جاني احمدینك | نجه کم شمع ایچنده فتیلك

## ولہ ایضا نور الله قبره

فحم کله یورکوم طلویاران ایلدك | آغیاره ایدجك اثر سن یاران ایلدك
جان کلشکردلرده لبلدن اکا مزك | خار اولدیزي دواکه بویماران ایلدك
زلفك کوکل الورو کوزك جانه قصد ایدر | نه فتنه درکه اشبو کرفتاران ایلدك
صبر ایدباکه جان هراشه آني دیجي | عشقوکه الدرب بني بیچاره ایلدك
فتان صچك هواسینه آشفته ایدبن | باد صبا بکن بني آواره ایلدك
دینیدبس که زلفك آني اتمیشدصید | اوش آني داخ المغه کوزکاره ایلدك
بکده برین شرح ادمز احمدي بیان | اول محتشك که سن بودل افکاره ایلدك

## ولہ ایضا طاب الله ثراه

یارلودد غمزك اوخندن یورك | یارن زخمي بیله‌یي اورمخ کرك
کوزلرم یاشنده آرمدي جان وتن | شبله که اودده شمع آرد صوده نمك
نالشمدن طاله قلدیلر نجوم | حسرتمدن حیرته دشدي فلك
صبرات درلر بکا اندن ارخ | نجه دیریله صودن دشر سمك
طولو قدیله لبك لعلي بکا | نه رواندر بیله خون دل یمك

قان دوزه هجرك خمار يندن جكر ... قان وصلك بازه سندن بر يرك

سندن ايرخ بغرمك حالي تدرو ... صور كنم ياشينه كه آيده يك بيك

بوكماله اولمز انسانده جمال ... سن مكر حوري اولاسين يا ملك

يوزك وصفين خوش ايدر احمدي ... كرچه آرتوق كنش يوزين بزك

## ولها ايضا طابالله شراه

بخلد فرقتك اوديندن اوش قران يورك ... مكر كه وصلك ايله كم كلا قران يورك

بجا كورم يشرب سوزله قريه جكر ... بجا بورم ضرب دردله قران يورك

كرو قران كله باشلو كوزلرم دولر ... جوشمع بيك ينر بيجي قران يورك

دوتون آهمك اوش دوتدي بو يزين مكر ... دلركه كولي قرده بو بخت قان يورك

براكه جورك كله قطره قطره قان طمبن ... برآريه دلبك بكزدي آنان يورك

كزمدن انكيون ياش يرينه قانلر اخر ... كه عمرك اوخله اي يار طولدي يار يورك

عجبمي عود يكي ايسه احمدي ناله ... كه اولدي بك دردكله يار يار يورك

هر كلمك بكي كم سيلر اهل كمال ... نه دوز حمد خداوند تبارك وتعال



قادر وغافر وبخشنده وحي وقيوم ... خالق وبارق وقدوس واله متعال

اول ملك كم ازلاو ابدا ملكنه انك ... ارمدي ارميسر آفت نقصان وزوال

كان ونوندن يارادر امر انك جمله روح ... آب وكلدن دوزدر صنع انك خطه خال

لطفي وقهر رجا سندن وخوفندن انك ... آي هر آينه كه بدر اولركاه هلال

بر شرر دوكه چخر قدرت شمعندن انك ... كون كه يرو كولي نوريله ادر ماه مال

بو طقوز چرخ وبدي انجمله دورت اركان ... قدرتي قبضه سي النده دونر لمه وسال

هر بيكا امريله قلدكدن باذ جنوب ... هر نفس حكميله اولدر روان يبلك شمال

ذره ذره يرو كوك راست دوب شيله كه الف ... ورلغنه دخ بريكه شاهد دوو دال

كبر ياسي حرمندن كه ارمز آنكه عقول ... نه ملكلر كه ملكلر يردر صف نعال

جمروتينه انك فهم بولاماد سبيل ... ملكوتيندن انك وهمه ويرلماد مجال

نه مجال اوله كه آني حيله ادراك ادرك ... كه آنده عقلك دخي ايرشمكدر فكر محال

كرچه پركار صفت اولسنك آهين پاي ... يوزر اول دايره ايرمدي بيك خبال

شيله كم نركس اوكا ناقص ومعتل العين ... هركه وارد ديه ذاتينه انك شبه ومثال

علمنه روشن انك كون بك اسرار غيوب ... ذاتنه حاضر انك ماضي ومستقبل وحال

مؤمنك كوكلي لطفي دده دن شمع صفا ... كافرك جانينه قهري دراددن داغ زكال

ارمدي عشقي ايرشن كوكله كردملال ... آه دوز جانينه عاشقلرنك راحت روح

شيله كم تشنه لبك يوركنه آب زلال

اولدي كيهندن انك عاقله زكس بك كور
قالدي وصفيندن انك ناطقه لا له بك لال

طاغه كر امر خطاب اولرسه خشيتدن
كرچه دل سنك دررّ شمع بك آريه جبال

بوقمو خوفيله طوطي رجا شاخ بشاخ
رحمتي باغ هواسنده اوچر قاريغ بال

شرع پروانه يله خلقه هدايت بر بر
كه اوله اول شمعله پرتوّ شبستان ضلال

عقل اولان آن ديه اولميه تابع بردم
نفس امّاره يه كم ظالم وجاهل دررو ضال

نفس كر طبع دررّ آكه نه برهان ودليل
دال اكر اولدغنه دال بترهيأت دال

اي كه قدرت سنك وامر سنك خلق سنك
نيته كم رحمت وفضل وكرم وعزّ وجلال

احمد ينك دت الن احمد مرسل حيفيون
كه اندن الدي بويدي شمع فلك نور جمال

دردينه لطف كله سن قل انك درمان كم
قاموسه سنسن الي كوندن آمال ومال

دستكير اولغل اول افتاديه كم سين ديو
بي نوا كلدي كه فضلكدن اكسب نوال

قاموسندن درّ اكا اشبو معاني بديع
حكمت وعلم بيان وادب وحسن مقال

صنكدن سوز ايله ايردكماله كم اينه
كر كمال ايشدن اولرسه ديه كم زكمال

طبع نخزندن ادن كوهر نظم استخراج
كورمدي كوزميه بو لطفله بر عقد لآل

ولها ايضا طاب الله ثراه

عالم انسز بيجه اولا كم عالمكدن جان اول
بلك جانك داخ اولمش جان وجانان اول

عقل ونفسك جوهري وانس وجنك وارلغي
عرش وفرشك هر بكم وار ساكن وجنان اول

چرخ كردانك مدار ومحور وقطبي وهم
آي وكون ومشتري وزهره وكيوان اول

عالم علوي وسفلي نك كه كور يسر عيان
ظلمتي اول نور اول هم انجم وازكان اول

حوته ايرنجه حمدن كربوج كر درج
جبهه واكليل اول وسنبله وميزان اول

مغربك هر شام اولدخده معنبر زلف هم
مشرقك هر صبحدمده چهره تابان اول

هم شمالك اول قبولي هم دبور ادبار اول
هم جنوبك جنبشي وهم صبا سيران اول

عيسي انفاسي وموسي نك مناجاتي قمو
هم خليلك اود ونوح نجي طوفان اول

درس ادريسك اول وايوب صبر داغ هم
يونسك تسبيح خضرك چشمه حيوان اول

احمد مرسل قليجينك يزي وقبضه سي
آنك آندوغي اوغك يابي وهم يكان اول

آنك اخباري وآثاري واعجازي قمو
آنك اقوالي وافعالي وهم تبيان اول

عاقل ومعقول وعقل وعاشق ومعشوق وعشق
يوسفك حسني ويعقوبك دخي احزان اول

قور بيرك كوه قاف وطور ولبناني وهم
بحرك اقيانوس وداخ قلزم وعمان اول

خسته لارك زخم وهم زخملارك مرهمي
دردمند اولنلرك دردي وهم درمان اول

نخله اولدد خار وخرما نخله اولدد نوش ونيش
رملك آراي ونملك هر يكا سيران اول

برك اولدد بر ودرلو نبات وجوهري
بحرك اولدد بي كمان دري وهم مرجان اول

هم خزانك نعمتي ودسكاه وعشرتي
هم بهارك زينتي ورحمت بستان اول

جويبارك سرو وآب روان وسبزه سي
مرغزارك نركسي ولاله نعمان اول

كلستانك رنك وبرك ونوا ونزهتي
بوستانك ياسمين وعنبر وريحان اول

غنچه نك جيبنده مشكي وبوزي كلكونه سي
هم كلك هركه كه اولا خندان لب ودندان اول

سوسنك اولدرر دلي وهم جنارك اللري | خلعتي آغلاروك و قوشلارك لحانن اول
كاله نك يوراك داغي و بنفشه غصه سي | هم كلك بوزي حياسي بلنك افغان اول
دلبرك عنبر صچنك فتنه و تشويش هم | آنك اول رعنا كزينك غمزه فتان اول
فاسقك شغلي اول و جامري و ميخانه سي | زاهدك تكبير و تهليلي وهم سبحان اول
فقه اهليته كتاب و سنت اجماع و قياس | اول و اهل حكمنك هم حجت و برهان اول
مؤمن و كافر دمه هر قندن خسك آن كور | كافرك كفري اول و هم مؤمنك ايمان اول
اندن ايرو نسنه اولمز ممتنع در پس يقين | واجبك اولدر وجودي ممكنك امكان اول
نه وجودي اوله عمرك چونك اولدي قاعدك | اولي و آخري پيدا بي و پنهان اول
آحمد ينك فهم و وهم و ذكر و فكر و عقلي هم | علم و فضل و نظم و نثر و دفتر و ديوان اول
بو فقيرك تفرقه حالندن كور جمعين و بيل | كم نجه ديلر كجه بو تحريرنه پايان اول
داخ يرد ندن بو ناله نبي يكي سن ضمه كم | كندندن دوزيدرر بو نغمه ودستان اول

## لما ايضا طاب الله ثراه

حمد ساكه يارشور اي پاد شاهانه زوال | كم قديم كم يزل سين و كريم لا يزال
عزتك فكرندن قالمش عقل غمجه بيك تنك | قدرتك وصفندن اولمش روح لاله بيك لال
بير له كوك طولودر سندن ولي بي انتصال | قاموعالمدن بري سن سن ولي بي انفصال
آدمك نقشين يازدك بي دوات و بي قلم | عالمك وصفين دزدك بي آدات و بي مثال
بير و كوني دوزب اندك نوري له ظلمت عيان | دون و كون نظمي ايدوب راست قلدك ماه و سال



انجم و آي كونيله كوكلرك وردك صفا | بين حيوان و نباتيله بغشلادك جمال
خاردن خرما بيتوردك خاردن ياقوت و لعل | قطرم دن كوهر برتدك صخردن آب زلال
كونش امركله سنك كه ظاهر اولر كه نهان | آي حكمكدن سنك كه بدر اولر كه هلال
نه خلل بولينر ايشكده نه حكمكده خطا | نه بقاكه وار فنا و نه كماله زوال
اول و آخر چو سنسن ظاهر و باطن درخي | پس اراده غير وار ديمك تصور در محال
چونكه بوخ ذاتكده سينك وصل و بين وكيف وكم | پس خيال اولا سني فهم آيلك وهم و خيال
امر كيله هر طرف قيلركدر باد جنوب | حكمكيله هر نفس اولر روان پيك شمال
سالله لايوقدر عبادت كم سنك دورر يقين | خلق و امر و لطف و قهر و قدرت و عز و جلال
عقل و نفس اولمش سنك فرمانك التدن مطيع | انس و جن انتش مثالك موجبنه امتثال
كوكده يرده ذرن ذرن قافدن قافه دكين | بركوكه قاموشاهد دورر وار ليغوكه دال
بنجه وصفكده اولسون حيران نوسيله عقول | كه اول هواده عقل كل اولمدرر بي پر و بال
لطفكك بحرندن اولر قوللرك كوكلينه فيض | قبض و بسط و صحو و سكر و فكر و ذكر و وجد و حال
قاموبيلر سين ليكن قاموسندن بي خبر | آنكيچون شرح ادامز وصفكي نطق و مقال
عاقل و معقول و عقل و عاشق و معشوق و عشق | جمله سنسن پس نرادن كلدي بونجه قيل و قال
سنسن ابراهيم و برن عزم و اسماعيله صبر | هر دردك يعقوبه حزن و يوسفه حسن و جمال
صنعت احياي سنسن عيسي يه تعليم ادن | موسي يه سنسن قلن فرعون ملكين پايمال
آحمد مختار سنسن قوت و نصرت ودن | دين و شرع و اصل و فرع و در لو در لو خوش خصال

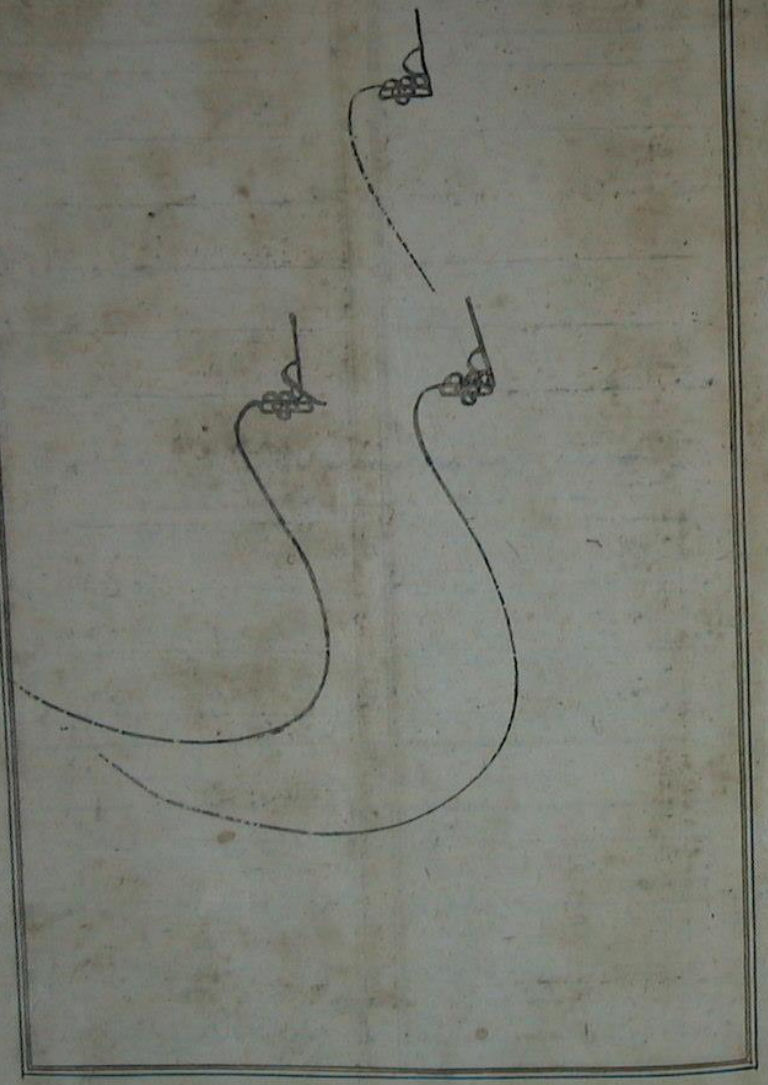

جُمله سِینُك دُرْ هُویَّت داخ نَسنه وَارْدِین
سَندَن آرْتُخ سُوزلَرِی باطِل دُرْ آنُك لَه مَحال

چُون دِیدُك نَحْن قَسَمْنا عَیْن حِكمَت اُولدِیسْ
بُون دَرْویش ایدِیسْ وُرْدُوكُ آكَه مُلك وَمال

قِسمَتِ اِتدُك هَر كِشیَه آن كِم لایق دُرُر
كَركِیا عَمْر اَطلَس و زَیدُك اُوَلا كِیدُوِل شال

خَلق وَامرُ مُلك سِینُك دُرْ قَمُوسْ كِسَیه
ایشُكَه چُون وَجَرادِیمُك اِكَا یُوخدُر مَجال

اَحمَدِینُك اِی كَرِیم اِتكِل كُناهِن جُمله عَفو
كِم سَن اَهل مَغفِرتسِن بِی شَك وَاَهل نَوال

سَن اُول اُولْ اُفتادَه یه اِیكِی جِهاندَه دَستگِیر
چُونكِ سَنسِن قامُوخلقه اِی حَق آمال و مَآل

هَر گُناهِی كِه اِندِی چُونكِم سَن قَدَر لا دُك آكَا
سَهل دُوت بَس آن كِیُون كِه اِیدَسِن آندَن سُوال

نَه سَكَا طاعَتدَن اَصِی وَارْنَه عِصیاندَن زِیان
كِم قَمُو اَهل هِدایَت اُولَه یه خُود جُمله ضَال

ضَعفِی كُوبْ بَكَا سَن مَرحَمَت اِت اِی رَحِیم
كِم عَذابُوكَه اِدامَن سَنُك وَآهِن اِحتِمال

بَنلِكُك بَندِندَن آزاد اَیلِكِل سَن بِین كَرَم
بُو تَعَلُّق پَردَه سِی یُولدَه اُولِشدُر وَبال

## وله ایضا طاب الله ثراه

اِی كِه اِتدِلَر یُولُك تُوزِنِی تُوتِیا رُسُل
وِی كِه اِندِ حَق شَرِیعَتِكِی اَقوَم سُبُل

اُولدَم كِه اُولدِ عَرشدَن آكَا رُومَنزِلُك
رَحمَتدَن اِیدِ آیَغُكَا دُوشَنَن نُزُل

چُون وَحِی اِندِكِندَه عَرَق اَیلَدِی یُزُوك
آجِلدِی اُول عَرَقدَن اُول آرادَه سُرخِ گُل

دِیلَرِسُك حَیادَن اَرِیب كُل اَبَ اُولا
كُسْتَر اَكَا جَمالِكِی وَقَرْشُو سِینَه كُل

حَقدَن كِتَاب اِندِی سَكَا اُول كِتابَدَه
كَافِی خِطابُك اُولدِ قُمُو وَكاهْ اَمرِ قُل

رَاحَت سَكَا نَصِیب دُرُو خَصمُكَه عَنَا
عِزَّت طُبُوكَه خاص دُرُو دُشمَنُوكَه ذُل

## ولسه ایضاً فی قافیة الالف

دکل بینمر بو باشمداغ سودا — که الدایه لایی بیضا و حمرا
کورن دشده جمالوکك خیالین — نظر ایدرمر آیی کونه حاشا
تمنایی قمونك جنت و حور — بکا سنسن تمنازی تمنا
بلا دایی دیر صاچمك سوادی — کوکل زلفکده آنکچون دیدی ماوا
فناکارك سنی ایسدایه اول — انکچون ایتمشم واویلغ یغما
ندرسن آرزو نیل و فرایتی — بنم کونلارمی آیله تماشا
سنك دیشوکه تشبیه ایدکچون — تفاخر دن کوکا چقدی ثریا
یزوکی کوبن قان درلدی کل — حیایی وار دیر ای رحمت آکا
کونیله آینی بخدیلر یزوکه — نعاله دشدی اول بو قالدی طاکا
نجه آشوب ایدر اول فتنه کوزلر — دلاکی جانمی دورزاوش مهیا
ایشیدیب احمدیدن طوطی روح — لبك وصفن دیدی کم زی شکرخا

## ولسه ایضاً فی قافیة الحاء

زیچشمه که دیمش لبکی خالق الارواح — زیشمسه که یازمش یوزکی فالق الاصباح
یوزوك کورن کیمش ندیمهر له ماهی — چون صبح ایرن نیشه کلور شعله مصباح
آغزك صفی غیب ایشدرکمسنه یلمز — جز عالم الاسرار آنی کم ایده ایضاح
کم قورتن بنی کوزمك قانلو یشندن — غرق اولنه دریاده نه چاره بوله ملاح



کاچه صراطیل بکی تابع اولن تکا — چون قلدن ایتحاك وقلجدن قتی اوله پل
سینك شفاعتك ایرسیدر قموسنه — اول کون که زنده اولسیدر مراه و رجل
هرجان که دیر اولیه سینك هواکله — دوزخ اودینه یانیب اولا اوجدن اوجه کل
ایرشدکیسه نور الهی به نه عجب — رسم اول دیر که کندیه جذب ایده جزو کل
دشدی ضلالتیله بوادی محنته — اول کیشی کم هدایتکه متبع دکل
آکاکه شرعکا اویه جنت اکل اولا — آکا که سالکه اویمیه زقوم اولا اکل
حق سینك امتوکچون ایدبدیر روان — جوی عسل له جوی لبن جوی آب و مل
مبعوث سین قومویه عرب اولسه یه عجم — مجموعه رهنمای سن اکر ترك و یا مغل
سن ورلغوك ترك ادب اولدك تمام نور — کل انده آجلر که یوزندن کدادکل
تاجك لعمرك اولدو آدك سراج حق — بیله اولر جو یاریه مولی اولانه قل
لوحك صحایفی طولودر وصفك ایله کم — سر دفتر مثال دیرو صحف و مثل
چون ایدی احمدی سکه منسوب آدینی — محشرده سن شفاعتله ایسه آن بل
مدحك دیامزم سزم اولدربنم همین — کم فخر انبیاسن وهم سرور رسل

## ولسه ایضاً طلب شفاعت

چونکم حمل اویبنی ایتدی آفتاب منزل — زنده اولب ریاحین کل طولدی مرکز کل
کورکل که رعد صوری طیراغ قیلب احیا — حشر یله نشر ینجه روشن قلور دلایل
درر یتیمه اولمش ابر بهار مخزن — مشك خطای ایتمش باذ شمال محمل

كُل تاج لعل اورنشن تاج زمردة اژدر
سوزيله آلهٔ قرشو خوش سازادر بلابل

روشن دُرِ چكلدن هر طالع يوز مصابيح
شيله كه لاله لردن هر يرده يك مشاعل

فطرت الين كورُكم نيجه چكر قلمسز
لوحنده سبن زارك زنكازكون جداول

سبن اچنده آچيلك يلدز يكي چكلر
پيرك يزي صفتده اولدي كوله مشاكل

نه فخر بولدي يلدن آغج كه بكركن اوش
طفل شكوفيه اولدي مريم مثال حامل

بلبل نوادركن يا يلدي بوغزل كم
ايشيدن آن ايدن لله در قايل

مشكين صحك قدي سحي كسماده جان ويادل
مشكل در اشبو دامك حلي وعقد مشكل

آبي ارتدي نجلت صالدي كوني زواله
ديدكلري يحون كم يوزوكه يز مقابل

جانيله دل بلايي كزلارك فسونني
عقليله دل كمندي زلفك كي سلاسل

شوقيله لبوكك خاك اولدي آب حيوان
عشقيندن آكلوكك قوريد چاه بابل

بيله ورنه كم وار كلدفترندن اوراق
كركورنه شمالك كوزينه بوشمايل

لعل لبك فراقي محنتله جانمز آلدي
كورنخت كه اولدي باكه آب حيات قاتل

سودايله جنونه دشدوك بودرركم
زلفوكله كزوكه ايدرمه داخ ظلي

سلطان ميرسلمان كم لطف ومكرمتده
اول مشرع معالي اول مجمع معاني

اول ماه دين ودولت اول مهر ملك وملت
اول قبلهٔ اكارم اول قدوهٔ اماثل



اول سرور سلاطين اول ملجاء مسالك
اول زبدهٔ اواخر اول مفخر اوايل

اعدا سنك نصيبي حتف اولدو هزيمت
رايات نه اولايي آيات فتح نازل

خصموك مملكتده عزل ايدي هر عملدن
سوكولرك اولايي ايله كونه عوامل

صنجر اولا يراكي قيلمجك آكه سنجر
طغرانه بين دوشه كورسه اخوك طغرل

فتنه كه يوز دوترسك دشمن قرار بندي
حقيله برارادة نيجه قرار باطل

انعامكك حسابي عقديله عد اولمج
يوزبيك آكر دولسه عاجز قلور انامل

سيني برايلي حق درر مناقبيله
خصموك هنردن عاري ايلدي وباطل

باشوكه هيكل اولر تاجكده اسم اعظم
بيرادة كم يوريب بغلايسن حمايل

سينكله دوندي عزت سيني دين عشاير
سينكله بولدي نصرت سيني سون قبايل

دنيا ايشكدن بي مايه هيچ محتاج
كنماد دركهكدن محروم هيچ سايل

آله كتابنه اولسون يادفتر رسايل
كوكلر ورق اولرسه سغايه آكه مدحك

كر هيبتوكك ارسه احصار كوه قافه
في الحال دوشه آنك آجزاسنه زلازل

سينك مآثروكه لازم درر محامد
سينك فضايلوكه زيور درر فواضل

قندآكه وار خصايل قاموسحامد اولمز
ليكن محامد اولدي سنده قوخصايل

كيمه كه دشد قهرك ذكرين ايدر خامل
كيمه كه دشد فهرك آديله بولدي شهرت

الطافك اولد آكا ايرمز وليكن
رفعتده ايشكوكه فهم ايرمز وسايل

هر علمده كه وارد مشغول اولرسه طبعك
در حال حل ايدر بي فكر يوز مسايل

هر سوزکه آتکه تحمل معنیده بردیالر
فکر ایدرجک بولورسن سن آکه یوز مسایل

ای بچه لر آکیبن روی اولا محیر
کر احمدینک الله شعرن عراقه ناقل

عید و بهار ایردی کل بند و شکوفه
بلبل نواسی طولدی کلشندن اوش محافل

بلبل اینه نوش ایت جام تذرو رنکی
کم شاخ کل اولپدر طاووس با جلاجل

چونکم صباح ایرشدی وقت صبوح یتمه
که ایدر سکا صباکم یا ایها المزمل

بیچاکه بوستاندن تازه اولکه ریاحین
بیچاکه کلستاندن نغمه ایده عنادل

کلزار دولتوکک سرسبز و تازه اولسون
شیله که انک قیندن طوبی کرینه ذایل

عمرک زیاده اولسون مقصود کیله سینک
اولماسون وخود اولمز آراده نسنه حایل

## ولسه ایضاً طاب الله ثراه

چون یته تخلصی اولدی کونک برج حمل
نامیه عامل نه دکدی کرو شغل عمل

کون و صحرا کرو جنت بک خرم اولبن
کیدشاهد لی باغک قمو الوان حلل

ترکس و لاله در سوسن و ریحانله کل
کونجه بیزد بریوزن حق عز و جل

بزاغده زده پیروزه در و لولو و لعل
وارمدر کارکه صنعده فکر آیله خلل

خرده زد در اول جیچکاک ایچندن رنک
دانه در در اول سبزه نک ایچندک طل

شمه کل ندر دایره بی پرکار
هبا ان جوی ندر راست خطی بی جدول

باقلی جیچکله ترکس مسته نظرات
الک کوزدر بریسی احول و بیری اشهل

هر نه عقده که کجه بعلریسه دست سحاب
کندن اولدخده قلور آن صبا ناخن حل



ترکس الش الته اوش طولو زرین ساغر
کاله بخمش ینه عود له عقیقین منقل

عشرتک موسم در لبک نه چار رمضان
راحت عیشمزی عسرته ایلادم بدل

کرچه شمدی رمضان قورخیسی قومز بزکر
اچوز باذه کل رنک نه اکثر نه اقل

کرو بمثیله کله عید و برعکسی رمضان
اولقدر نوش ایدوز باذه کر لا تسئل

مجلسنده ملک الملک اولبن محترم
کوکل آینه سنه میدن اوار صیقل

میر سلمان سلیمان صفت اولکر لطفی
سبب تربیت دین درو ترتیب دول

اولدر آفاقده انواع هنر له مشهور
کمسه فعلنده انک بولمدی تزویر و دغل

کمسه قولنده اشتمادم انک کذب و خطا
نه عجب کل فوخیسنه دولمز روح جعل

دولتی خصمین لطفیله ادار یسه هلاک
اول اشی کم کورز اولده صودن موم و عسل

خصمکا جنک نه حاجت که قلور بختک اکا
کاه زحیله اورز آن سماک رامح

کاه قهریله ادر عزل سماک اعزل
کوزکیه باخر اولرسک کوزینه ساکه نظیر

یه نظر ایدرسه یوزکه چشم احول
نه در سندن ارخ تخت سلاطین بی تاج

شیله کرسنز اولر صدر امارت تختل
قنق مدحت که سکا ایدلیه بهتان و خطا

قنق طاعت که سکا اولیه عصیان و زلل
کر کمالوک کرامادسه دشمن نه عجب

بخی کوزکوبی کوزکه اولا اندر سبل
خصمکک عمر اکنن چرخ بچرخ ارته کجه

پس ندن پشت دونا اولد الینده منجل
ارد نوروز سنک بزم کهلک بیلک کرو

طولدی انواع ریاحینله هامون و تلل

غنجه پیکان و سکوت خنجر و سوسن شمشیر
چکد ار خصمک له انکجون جنک وجدل

قلیجک صالسه وجل کوکلنه دشمنلرک
نه عجب چون اولرک جانینه اول اولد اجل

سندن ارتخ کم اولا دنیده برشاه که انک
قلیجی خصمه اجل اوله زهی شاه اجل

احمدی مهرک جانینده دتیسر ابدا
کم انی قیمت ایدبدر آله قسام ازل

عدلک اولمزسه سنک ایشوجهانه رای
ملکله ملت ایشی اوله سراسر مختل

نجه کم فصل بهار ابر صبا سعیندن
اوله جنت یک آراسته صحرایله کل

کوکلک باغ سنک کل یک اولسون سالم
دشمنک خاطر نرکس یک اولسون معتل

دولتک بلدی اولسون شرف ایوندی مدام
کون بکی کم اوله منزلکه اکا برج حمل

وله ایضا طاب الله ثراه

ای خسرو ملک دل و شاه فلک محل
که آلکده در قضا و قدر بیک عقد و حل

ملک ابد ازلده وریلمیدر رسکا
سینکله طولودر ابد اول رسمه کم ازل

قیمت دمنده ویردی سکا یوزن تمام
داخی هنوز آرزو غدقسام لم یزل

اولسه بدل نحوستی محض سعادته
قابیکده لایق اولدر درر یانلغه زحل

آحول کورا نظیرک ایتسه سکا نظر
سن بولسین مثالکی کوزکوده فی المثل

بوری و خصم سوره ایل آل تماله حکمرات
کم شرق و غرب حق سکه ویرمیدر آل آل

وعدکده یوخ تخلف وقولکده یوخ خلاف
سوزکده یوخ تصلف و فکرکده یوخ خلل

کم منکر اوله خصم کما لوکه نه عجب
کون یوزی یوقا کورم اول کوزیکه اولا سبل



لطفک درر هلاک ایدن دشمنوک کم
کل قوخوسین قوخو لیجه الرجعل

اول قانه تشنه جان لجی تشنه بی کوروب
درد دشمنوکه مالک دوزخ که العجل

دشمه عجب مهابتکی کوروجک سنک
کز بیخلورسه قلعه لر استیدکی فلل

نور بصر له روشن اولا نرکسک کوزی
کز آیعک توزیدن اولوریسه مکتحل

بوجهل درد دشر اسد الله جنکنه
هر کز دیرکه ایلیه سینوکله جدل

صرصر سکا عنان درو کوه کران رکاب
یکان برق تاروک و باد صبا کتل

حق کعبه یک قابیکی قلدی امیدکاه
محروم اولمیه سکه هر کز دعا امل

خوش سیرتک بوسلطنت ایچنده اوش دلیل
ورنه دیانه خالقک افعالنه علل

آرام آلدی سایه کک التنده وحش و طیر
رام اولدی بیرغوکه قومیلکله ملل

دشمن نه آل ادبت بشه چیخه سنوکله
دمنه نه باش ادبت ارصلانیله حیل

حاتم عطا دمنده قیوکده ایله اولدکم
دریا قنده جویچه وایل اوکنده طل

رستم دشنده کورسه قلیجک خیالیی
زال ایده آنی اچیته آجلدن دوشن وجل

وصفیچون جمالکک جمیله اولن تمام
شول وقت که اکنسک دلکندن کجا جمل

آنک که شکرکیله دکل شکرین مذاق
آغزنده تخم حنظل اولا قنده له عسل

قلغل عنایتیله نظر احمدیه کم
اولدردی دعاک آله ارته کجه عمل

سوسن یکی تماشاکله تر قیلسن زبان
تا بهلیچه آغزینی غنچه یکی اجل

دارمی محک که تجربه کسدرکه کورسین
کم کامل العیاره و تقدمه یوخ دغل

سلمان مات قيلرم ابد بحكز ثنا | سعدي لال ايلرم ايدي بحكز غزل
شيخ اوغلي داكلم كه دوكم سزك قمو | كيميس ترجمه اوله وكيم مستحل
هر درك نظم ادم قموخوب اولو بديع | كاشكي مزم بيانه معاني مبتذل
قوسيله خوت بنجه كه اولا مشتري اوي | مادام كه اوله كونشه بيت الشرف حمل
صفر حملدن اولسون اي شه حكمكا مطيع | تا ياء خوت هزه كه وار اكثر و اقل
اولسون سكا بقاو بدا نديشكه فنا | دور فلكدن اي ملك الملك ماحصل
خاك اولين يلوكه اكر كيميا يسه | اولسون عذاب اودله غم بوتسه حل

## وله ايضا طاب الله ثراه في الترجيع

نقاب اچدي يوزندن خوش لقا كل | جهاني قلدي پر نور صفا كل
سراپرده اوريپ كلزار اچمش | درندي بلبل پرده سرا كل
يوزك رنكين كردبلر رياحين | انكچون اولدي اوش غرق حيا كل
آيا غي توزنك برزه سيچون | صبا يه وردي وار ليغن فدا كل
دماغي مشكله طولو هوانك | نچا كم خسته قيلز شنا كل

صبا بينم يكي عشقلدن أي يار | كهي ديوانه اولركاه بيمار

كلي چون كوردي خوش دمساز بلبل | قلور سوزيله هردم ساز بلبل
خوشا فصل بهارو وصل دلدار | سحركه چون اده آواز بلبل
اشت كم هر نفس عشقك اشيدن | تكاروشن اده بك راز بلبل



نيا راتت نازنه يارك كه خوش در | تحمل اتسه كلدن نازبلبل
قلور كلزار شوقيله نجا كم | يوزوكك وصفين ادر ساز بلبل

جهان طولو نواو برلله كلدن | دم نايو رباب وجام مملو در

اكرچه عنبر افشان در بنفشه | سنك زلفوكه حيران در بنفشه
دماغيمه صحك سودا سي دشدي | آنوكيچون پريشان در بنفشه
صچوكه مشك ديمش اول خطادن | بوين اكمش پشيمان در بنفشه
جهان حيران در زلفوكه آيني | نه بلسون كم نه ريحان در بنفشه
دماغيمي هوانك قلدي مشكين | مكر شاهه ثنا خوان در بنفشه

ملك سلمان كه اولدر شاه كشور | دله ور پادشاه و ملك پرور

كزوكه اويكنر مخمور نركس | نسينه در عجب مغرور نركس
يوزك رنكي وكوزك شيوه سندن | بهشت اولدي كلستان حور نركس
نظر ايتدنجه كلشنده كرامز | يوزك مانند بر منظور نركس
كزيمه ايخو كرمز حسرتكدن | عجبمي كر اولا رنجور نركس
آيا غوكك توزندن سرمه قلسه | ادر ديدي كوزلرن پر نور نركس

حوان در نوهوسدر ذوقه لا له | آنكچون دشت ايندن پيا له

يوزك كورالي اي كل روي غنچه | بولكده دوكدي رنك وبوي غنچه
لبك وصفير ايشتدي سحركاه | صفادن اولدي خندان روي غنچه

يلا وردي غروري دو لبنده ‌ ‌ ‌ سنكچون وار لغزن خوش خوي غنجه
نفس اور من شهاذكركدن آيرو ‌ ‌ ‌ آنكچون اولدي عنبر بوي غنجه
كلا بيله يور آغزيني مكر كم ‌ ‌ ‌ اوليسر شاهه مدحت كوي غنجه

بقا بولدر آنك آسايش ملك ‌ ‌ ‌ لقا بولدر آنك آرايش ملك

چمنده دوزدي بوي و رنك لاله ‌ ‌ ‌ ايدر اوش عشرته آهنك لاله
لبك لطفندن اولدي غنجه خندان ‌ ‌ ‌ يوزك رنكندن آلدي رنك لاله
يي كل رنكي نوش ايت اي كل اندام ‌ ‌ ‌ كه اولدي خاك سبزه سنك لاله
قيلور هردم عقيقك بحمر ندم ‌ ‌ ‌ بخور عودي زي خوش بنك لاله
سنك عشقك اودي جانينه دشدي ‌ ‌ ‌ آنكچون در مكر دل تنك لاله

اكر تختيله تاجه وارسه بخت ‌ ‌ ‌ ملك پسلمانه ايرر تاجله تخت

بهار ايرشدو هنكام ريحان ‌ ‌ ‌ زي ذوق آيا مدر ايام ريحان
خبر وردي صبا زلفك دمندن ‌ ‌ ‌ حسد دن دتردي اندام ريحان
بكا كاله يوزكدن دانه مشك ‌ ‌ ‌ صچك كل ياغدكدن دام ريحان
يوزك رنكي درر آرايش كل ‌ ‌ ‌ صچك قوخوسدر آرام ريحان
خطك برسبزه در كم حيرتيدن ‌ ‌ ‌ يراقوكلدي سنك ونام ريحان

دعا ايچون بودر اي شاه ‌ ‌ ‌ كه قلسون تختكي پاينده الله

ولده ايضا نور الله مرقده في الغزليات

آج نقابي يوزكي عاشقلر وكه عرضه قل ‌ ‌ ‌ كم فراقلدن يخلدي شمع يكي جان ودل
قوت روح وقوت دل ايلمش وصلوك حق ‌ ‌ ‌ آنكچون جان وكوكل ماله اولدي مشتعل
زلفكي سنبل كوزب در كم زهي ريحان روح ‌ ‌ ‌ بويكا باغب چنار ايدر زي سرو منتعل
جان ودل اولسون فدي لطفوكه اي پروردكار ‌ ‌ ‌ كم سنك صنعوكله بوحسن بولدي آب وكل
سوبله بزسان ات اي مطرب خوش نغمه كم ‌ ‌ ‌ نوبهار ويار بزم همنشين اولدي بويل
ساقيا سار صبوح ات جام صون انجام قو ‌ ‌ ‌ كم صبا در عنبر افشان وهوادر معتدل
بلبلي كوثر ات كله قارشو نه سوزايدر صبح ‌ ‌ ‌ بونه سوزدر آن عاشقلر بلالر بونه دل
صانعك صنعن نظار قلغك هنكام در ‌ ‌ ‌ اويريسك اي كوكل اويان استركسك ايل
احمدي يارك لب ودندان وصفن ايدرلي ‌ ‌ ‌ شكركك ذوقين وكوهر نظمني قلدي خجل
شهر اچنده جهلله شهرت دوتن قرغالرك ‌ ‌ ‌ طعنه سندن اولمه اي بلبل نغسلو منفعل

ولده ايضا طاب ثراه

آه كه كوكلي شاهك بن قوليله اوزدكل ‌ ‌ ‌ آنكچون كه طالعم هيچ بمثله اوزدكل
صبر ادرم جفاسنه كم نه دلرسه اشليه ‌ ‌ ‌ چون قمو خلقه ايله در باكه بويا لكن دكل
اول كه بكا اوكت ورب يارلي ترك ات ديه ‌ ‌ ‌ باذ هوادر اولدي ديدكي سوز سزدكل
قبله سيدر بوكوكلمك يوزكمه دوندرم دعي ‌ ‌ ‌ طبدغ قبله كيشنك بزدر اي دوست يوزدكل
الله الله كوزلرك عقللله جان در آلدغي ‌ ‌ ‌ قندن كه جادولر اولا اول آرم فتنه سزدكل
يوزكه قارشو آينه شمع يكي ارييدي ‌ ‌ ‌ يوزنه سخت رولرك يوزدر مكل كه يزدكل

آزمه یولکدن احمدي ازمه ازولك غصه دن | حقدن امیدك ازمكل اگرچه كه سخنك اوزدكل

## وله ایضا نوه الله مرقده

ایخو كرسیدي كزومه اول جمال | كوسده ریدي باشكه دشمن برخیال
باشه الشمز در صحبتك سوداسینی | بوپریشانلغده زي فكر محال
حیرته دشمكز كه زلفوكه صبا | بوفتوریله نجه بولدي مجال
دوك بوپرو بال اول بالایچون | كه اول هوادة اوچمز بوپرو بال
ترك ادة جانین یاري اشدین | كم بوبولده تن بلادن جان وبال
دشدي مفتون اول حرابي كوزلرك | احمدي كه اولدي سوزي سحر حلال
كرنجنده ایرشرسه بوكلام | دن لله دیمه روح كمال

## وله ایضا طاب الله ثراه

اولال سحرله كوزلرك عشوه سي مثل | زلفك دشمز دیین بلادامنه الل آل
شیرین دوز حدیث سنك اغزكده ولي | بوسوزدوزكه كمسه آكا بولمدي محل
چوخ دولو ایدلر بوزكیله صحبتده بحث | دور تسلسل آكلمق چوخ اولمز جدل
روح یگانه سن سكه كم اولسه عوض | عمر عزیزسن سكه كم بولسه بدل
جانومه عشقكي ابدا ایدلسه عطا | جمع اولدي غنه یرین هنكامه ازل
كوكل سحرك هواسنه ایدیسه هوس | عیب ایتمه كم اوزادو اولز ساحت امل
حالین كوكلكك بلور اول یار احمدي | لیكن نه نفع اده سكه علم بلا عمل



## وله ایضا نوه الله مرقده

آیلیجون وندي ساكه بوجمالي اول جلیل | كم كمال صنعنه اولا یوزك روشن دلیل
كل حیاسن پیرهن دوكلر یوزكه اویكنمش مكر | لاجرم اونریله واریر طبرغه دشدي دلیل
دیدكیجون بنفشه كم صحبتكا بكزرم | دیلني طرب قفادن ایدلر آي كلیل
طوطغوكك حسرتندن غنچه اولر تنك دل | كزلروكك فتنه سندن تركن اولمشدر علیل
خضر لعلوكه ارمدي كم ایدنوش آب حیات | نوله كوثر صنه شورابي ضرورتده غلیل
نه عجب اویكونریسه سروزیبا بویكه | كم طویل اولنده اولمز عقل یه اولر قلیل
احمدي صبر ایله عشق اودینه ابرهیم واد | كردلرسك كم اولاسن یار قاتنده خلیل

## وله ایضا طاب الله ثراه

باذ صبا سلام بي جانانه عرضه قل | تن احتیاجیني كرم ایت جانانه عرضه قل
اول زلف ظلمتندن اكر قیلسن كذر | صوصال لعوم جنمه حیوانه عرضه قل
هدهد بكي چوپیك سبا سن سن اي صبا | قاریجه نكث سزین سلیمانه عرضه قل
اشبو ضعیف حالني اول شاهه ایت بیان | اشبو كدایي فقریني سلطانه عرضه قل
واله لعوم اول یوزكلرك شرح ایت | حیران لعوم اول یوزي ریحانه عرضه قل
طوطي حكایتین شكرستانه سویلكل | بلبل شكایتین كلستانه عرضه قل
بوندن نكث پیامني ادب آفتابه وصف | بوقطره نكث نیازني عمانه عرضه قل
یاند اول حبیب فرقتله جان ودل اوده | كل اي طبیب دردیي درمانه عرضه قل

اخلاصين احمد دينك ايت پادشاهنه | خاقاني اشتيا في خاقانه عرضه قل

## ولها ايضا نوه الله مرقده

بي جنايت قصد جانن اتمك دلرسن اتمكل | كي دكل بي جرم قان اتمك دلرسن اتمكل
صانورسك كم جفا يله سني ترك ايليم | وهمله اولمز كمان اتمك دلرسن اتمكل
چون الف قدك هواسنده اوخ بك اولدم راست رو | قدي نيشه كمان اتمك دلرسن اتمكل
غمزكي كم قصد اولدي عقل وجان ودل ودين | نيشه بيله بي امان اتمك دلرسن اتمكل
هر بلا اوجنه كم قاشك كمانندن مخرر | خسته كوكلوي نشان اتمك دلرسن اتمكل
بر زمان ايدن جفا بر دم دخي قيلدن وفا | سن جفايي هر زمان اتمك دلرسن اتمكل
كل بوزك غنچه لبوكك عشقله نركس بكي | احمد بي نانوان اتمك دلرسن اتمكل

## ولها ايضا طاب الله ثراه

جمال يوزكه عاشق زهي جمال جمال | زلال لعلكه تشنه زهي زلال زلال
كوزم خيال ادركم كزيسه ايخو كرب | كوزه خيالك دشمه زهي خيال خيال
جمال اولاسكه دردومه شرح ايدم دردم | جمالكي كوريجك تنك اولز مجال مجال
يزوكك اول كه ايده ماهيتن كونه تشبيه | محال فرض ايدب اولدي سزي محال محال
ضلال وارد كوكلمده زلفكي كوريجك | ضلال اولدي زياده زهي ضلال ضلال
كزومه سنمدن ايخو درد حرام حرام | وليك غمزه كه قانم درد حلال حلال
جمالكك ايله احمدي كمالن وصف | سوزي ارزدي كماله زهي كمال كمال



## ولها ايضا نوه الله مرقده

جان وارم كم بوكه سنك اول فدا دكل | كوزوارم كه آينك توزاكا تويا دكل
قبله درد جمالك كعبه درد ايشكك | يوز سورمين بوكعبيه اهل صفا دكل
سن جانلره بقاسن وكوكللره حيات | اول عمر كم ارخ كچه سندن بقا دكل
كرمازسه جمالك بوبخت قار كوز | يوزك خيال شكر كه جاندن جدا دكل
كوزك نه فوز خودر بن جانك الم ديو | املك يولكده چونك بقادر فنا دكل
غمزك ادرسه قصد بلا جانلرا نولا | كم درك اول قضا اوخنه مبتلا دكل
لعلك درد احمديه دوا و دخي علاج | درد ديه آب خضر دخ اولسه دوا دكل

## ولها ايضا طاب الله ثراه

چون آجلدي كل وسيلر بلابل | بي اچمز سك بوعمروكي بلابل
كلك لعلي زمردن بلوردي | كتور يا قوتله زردن بلابل
هله آنجام اونت جاي صافاج | قواجسون بي صفا صوفي هلاهل
عناي دل ندن سرجامه آبي | چون اندي راست سازين عنادل
كوكل حيران ندر ريحان صچوكك | زي مسكين كه اسدر اول مشكين سلاسل
بولبل كورسه خضر آب حياتي | اوبدب ديه زي شيرين مناهل
صورر لر عقده سن مشكين صچوكك | نجه حل اوله بو مشكل مسايل
كمال صنع صورنلارن كوسدر | يوزكدن كون بكي روشن دلايل

کوزك وصفيندة سحري احمد ينك | سوزندن اكر نور جادوي بابل

## ولها ايضا طاب الله ثراه

چون بي نقاب كورنه كورند اول جمال | زي خوب اولدي حال و زخوش قتلو كلدي فال
اومزدم اول يوزي كه بويشلو كوزلر كورم | بوحال دشمدراي عجب باكه ياخيال
اولدي انك جمالله روشن بوكوزلرم | پس كرديكه دنيه ديدار اولر محال
منت حقاكه اولدي جمالندة محو انك | بوولر لغزم كه اولشدي اول بكا ملال
شوقي لبينك الدسه بندن بني نولا | ديوار نقشني يورسه چشمه زلال
قالدي قشي سوادنه حيران كوكل بلي | سودايه جنون كتردي رويت هلال
قيديله صيد اتمكه جانلر همابني | اوش دام مشك ودانه عنبر بوزلف وخال
آياغنه نثار ايدم جاني اكر | برداخ آل ورسه بكا دولت وصال
آنك كوزي فتورين شرح ايدر احمدي | لابدنه سوزكه سويلرسه سحر اولر حلال

## ولها ايضا طاب الله ثراه

روتكه اورتكه نقابله اول كون بكي جمال | منت حقاكه كمسه اندة دكل خيال
نه دلبك ديدم ديدكم جان وعمرهم | شيرين دشر جواب چوشيرين اولا سوال
زلفك حكايتندة مسلسل اولر كلام | اغزك دقايقندة سوزانتك اولر مجال
جان دودغوك آرزو ايدرسه نه عجب | نشئه اولنك نه اولر هوسي چشمه زلال
جان اندة اولر عزيز كه يارية خوش كچه | چون يار اوليا كلش جاندن بلور ملال

دينار اولبكه كشيه نعمت نعيم | نار جحيم بيك اولر محنت و وبال
وصفيندة كوزلك كه اندر بخولري حرام | هر شعرك احمدي ديه اول سحر اولر حلال

## ولها ايضا نور الله مرقده

دينارنه حقك كشيلر ايدة سبيل | كورسون بزواشكلم اكه روشن اولا دليل
اولدي جهاندة سر محبت الجمال فاش | لوح اندة نقش اولمي بوصورت جميل
ديدي تبارك الله جل جلاله | چوندكم جمالك آينه سن دندي اول جليل
لعلي لبكدة دور لي خال نيلكون | هركز بكم اوجندة اخر بك فوات و نيل
غمزك دلركه قاتل غازي اولا نه غم | اول قتلدن كه اندة شهادت بولا قتيل
جاني يولكده قومشكم آبي آلب بني | تخفيف ات كه بويمه اول دين دن ثقيل
عشقك كر احمدي اودا صالدسه نه غم | ريحان و روح روح اولر آتش خليل

## ولها ايضا طاب الله ثراه

زلفوي خلقه عيان اتمك دلرسن اتمكل | بين رسواي جهان اتمك دلرسن اتمكل
محنتيله زعفران اندك يزومك رنكني | ياشمي داخ آرغوان اتمك دلرسن اتمكل
كل يزك غنجه لبك نركس كوزك ايدب نهان | نوبهار وي خزان اتمك دلرسن اتمكل
صحلرك بندندة بني ايدبانك مبتلا | غمزن كله ناتوان اتمك دلرسن اتمكل
بركران اولسه جفانك ايدليدي احتمال | سن جفايي بي كران اتمك دلرسن اتمكل
بيجون اورترسن نقابله بوزيبا صورتي | خلقدن كوني نهان اتمك دلرسن اتمكل

آب حیوان دُر لبُك جان دَرد نه درمان كن
باكه نجون درد بی درمان ادرسن اتمكل

عشقك ایمانی كوكلدن نوح یكی توفان دن
بیشه كوزم یاشنی طوفان ادرسن اتمكل

كوز لرو كلك عشق سیله صاچمك سودا سی هم
جان حیران عقل سركردان ادرسن اتمكل

دوستلغ میدد بوكیم بندن یوزك دندودرسن
بین غمكین دشمنی شادان ادرسن اتمكل

احمد ینك جانینه كمدد بلا اوخین اتن
بللو درسن یای نه پنهان ادرسن اتمكل

## وله ایضا طاب الله ثراه

سودی كوكل هوسله سنی ترك ادردكل
زلفك هوا سی جان وكوكلدن كدردكل

دلبر بلا دركه صچمه سودا سی ترك ات
جانم درخ السه كوكلمزانی ترك ادردكل

صالدی بلای عشقه قضا و قدر سنی
كمدركه مبتلاء قضا و قدر دكل

اول فاتلری كه عشقك اودنه یوتمشم
برقطره سین شمع دخی همدرد دكل

بندندن اول بلا لو صچمك كم بوله خلاص
جان وارمكم بوعقده اكا كذر دكل

شیله مقیم اولدكوكل خدمتكده كم
سنسز بهشته داخل برآدم ادر دكل

یك جان اولسن سكا ترك اتسه احمدی
آیاغكك غبار بها سن اودر دكل

## وله ایضا طاب الله ثراه

سرو میل اندوكنه قدوكه باری نه دلیل
چون بلورلر قاموكه الجنس الی الجنس یمیل

هركه كورن بولقایی دمیه ثمسه منیر
هركه باخه بوجماله دمیه ماهه جمیل

بوكمان كش كوزك اورسه نوله جانلر زخم
خون بها یوخدر اكا كم اوله اول اوخه قتیل

آحمد ینك قانی دكمكدن آمی یوخ سكا
اول فقیره برزیان اتمك دلرسن اتمكل

## وله ایضا نور الله مرقده

زلفك هوا سی بیله نسیم صبا دكل
كم درك ه بوهوسله آسیر هوا دكل

غمزك خدنكی جانلر كه قصد اده نه غم
جان وارمكه اول نشانه تیر قضا دكل

شیرین دوعزیز وصالك یكی بوعمر
یوكن بوزك صفا سیله یكجان فدا دكل

قان دركیب قیرردی بوزك خجلتیندن كل
حق تان اتسون اول بوزكه زیبا حیا دكل

كوسدن قمر بوزكه زلفك سلاسلن
آكاكه دیكه دور تسلسل روا دكل

ترك یلك اولدیبی بصر آیی كونیسه هم
اول كوزكه آیغك توزا كا توتیا دكل

جان ویرمكی سكا دل وجانیله دیلرم
جانمیدد اول كه یار یولینه فدا دكل

نولر جهان كه یولكه ویرم هزار جان
برذره نوزنه ایكوكك بها دكل

روشن بوزك صفا سنه كه اولدی چراغ روح
شبلاكه شمع یمین اهل صفا دكل

كرچه جمالكی كورمز یاشلو كوزلرم
بوزك خیال یاشلو كوكلدن جدا دكل

كوزك نه عشوه ایتدركه ادی احمدی یكی
ازیی خطایه كرچه كه اهل خطا دكل

## وله ایضا طاب الله ثراه

زلفكه كیله غارت ایمان ادرسن اتمكل
غمزه كی خلقه بلای جان ادرسن اتمكل

كرجفا وكر وفا هرنسنه نك پایان وار
سن جفا وجور بی پایان ادرسن اتمكل

فتنه دركاوكزك سن اول سیه دل ظالمه
اویبا نك بی سبب جوخ قان ادرسن اتمكل

دلکش کله اولمه بویك بیك و دللان طوبی یه — راست دشدی بویله آنك مثل کل طویل
الله برجان وار آیاغك توزنه تحفه ادرم — بن مقلم نوله کر تحفم اولویسه قلیل
یاردن ایرو دشمن کیشی ورلیغ اولور — وارلغن هرکه اده ترك بولن بیاره سبیل
احمدی شمع بکی عشق اود ایدر سنی نور — نار نمرود درر که اتدی براهیم خلیل

## وله ایضا طاب الله ثراه

شکر ان نعمت اتمدکیدی دم وصال — لابد ایدر فراق ال اوتن بین کوشمال
یارب نه وقت الاشه بزا اول لطیف شکل — ای حق قچن کریشه کزو موزن اول جمال
کم ایلدی سلامبی آکا مکر صبا — کم ازکرا پیامبی آکا مکر شمال
دیلر کوکل که دشده خیالن کورا انوك — آنسز کزومه اویخبی کالن زهی خیال
دللر بکا که صبر قل آنك فراقنه — جانمدده آندن ایرو بکا صبر دز محال
صو قدر بی فراق کنارنده کم بلور — بن بیلرم که تشنه دلکم قیمت زلال
تکرار ایله احمدی اول یاردن ذکر بی — کم یاردن ذکر بیله کوکلدن کدر ملال

## وله ایضا نور الله مرقده

عالمده کمسه کورمدی بوصورته مثال — نه فکرله تصور ادهبس آنی خیال
اولدی وجود مطلق و باقی قمو وجود — بی شك آنك وجودنه اولمشدر ظلال
نه کلی و نه جزوی و نه خاص در نه عام — نه کثرته وار اندن و نه علته محال
عرشیله کرسی انجم و ارکاندن سر تسر — تعنه وز اندن ایرو دین فکر ادر محال



کثر بخمیانه سایه یله شخص بزدن — آحول بکی بری اك کورمك اولر محال
آیك یوزنده هر کجه طغرو بخار سك — کون نوردن کربن و روشن در بوحال
یك نور یك بحادن اینبو لسه یك وجود — کیرو بر اولر و قمو اتدکده انتقال
یك نهر جنسه بحردن و کلسه هر یکا — هم بر اولور و کبر ادجك بحره انتقال
بزاندن ایرو صور تله اول بین متصل — بز تشنه وجهان قامو اوجدن اوجار لال
توحید سر بی سکه کشف اتدی احمدی — بی نقص آکله بوسوزکم بولسن کمال

## وله ایضا نور الله مرقده

غمزه کمك سوزیله قان اتمك دلرسن اتمکل — ظالله اویب قصد جان اتمك دلرسن اتمکل
سرو قدك اورمدن کولدارم استینه قدم — یاشبی رودروان اتمك دلرسن اتمکل
بوزم ایدب زعفران و یشلروی ارغوان — رازبی خلقه عیان اتمك دلرسن اتمکل
غمزك اوخینه نشان ایلایوبانك جانبی — بین بی نامو نشان اتمك دلرسن اتمکل
جان سنلدده امتی در السك ای انوکجون — دیمزم باکه زیان اتمك دلرسن اتمکل
جانما اوردك خنجکی اوش کوزم یاشی کواه — یاکی کورمدن نهان اتمك دلرسن اتمکل
احمدیدن اورتب اول یوزی که اولدی مهرجان — نوبهارن مهرجان اتمك دلرسن اتمکل

## وله ایضا طاب الله ثراه

قصد ایلدوکی زلفکك ایمانه کی دکل — کافرکه ظلم ایده مسلمانه کی دکل
کرجانسه دلادکك اوش بولکا فدی — قول کم مطیع اولمیه فرمانه کی دکل

بَندات بوفتنه كوزوكه خونيلغي قوسون — كوزقاره آيلدوكي آنك قانه كي دكل
كوندن بوزوكي كزله ناكه كنش انك — پروانه بيك تابشنه يانه كك دكل
پيمان ادركه اجمه قان غمزك واجر — كيشي شكسته اندوكي پيمانه كي دكل
كي دندكه صبر ادركيشي هردلو دردنه ليك — بوكوزصوك اوج ايرميه درمانه كي دكل
كوكلين يب احمدينك اي شه كربوعصرده — معمور اولدوغ بويرانه كي دكل

## ولها ايضا طاب الله ثراه

قاموللر وصال وبكا وعدي محال — قاموللر جمال وبكا صورت خيال
مجموعنه وفا وبكا ايرجك جفا — قاموبله نشاط وبني كوريجك ملال
اينجو حلال ليك بنم كوزمه حرام — قانم حرام ليك سنك كوزكه حلال
قاموللرك شمال وبنم قيمتم جنوب — مجموعنه يمين وبنم جانبم شمال
قاموسنه فرات وبكا ملحله اجاج — قاموسله اتصال درو بندن انفصال
خرمهره سن ابرغك نه سبيدن اولا ثمين — يه نيشه بي ثمن اولمه بن دردكم لآل
بيت الفرح بكانه سبيدن اولر ترح — يه خانه شرف بكه نيشه اولر وبال
بن خسته دل اولرم وسنده دم شفا — بن تشنه لب بنارم ولعلك طولوزلال
سن قندن احمدي وبنمناي وصل ياز — شبنم نولركه اوردكون كستن جمال

## ولها ايضا نور الله مرقده

كرچه تمنده هيچ برمرهمي اللر دكل — چون يار عافيتدن درد هيچ غم دكل

عاشقي ديلر اكه كم دردله مدام — باكاغ زعفران كوزياشي بقم دكل
دردلركه خسته نكدن آيت قيلكم دوا — چون ساغ بوخ تنك نديم خسته نور دكل
والله كه يوز دوادن انك دردي بكا — بالله كه بك شفادن انك رنج كم دكل
يارك خيال كرصورن كالورسه سينه — صحت دردن بورنج تومه سقم دكل
كر عشقي بوجود عدم قيله سهل در — هركز وجود وارمركه شكر عدم دكل
صورتن كرچه باردن ايرودن احمدي — معنيده شكركه اندن ارخ برقدم دكل

## ولها ايضا طاب الله ثراه

كلزار اجنده كورل سيني اي يار كل — رنكندن اولدي اكنكك شرمسار كل
چون سبزه نان درن يوزكيله خطك مدام — نه غم صولب بنفشه ديكله اي نكار كل
سن كلستانه عرضه قلورسك جمالكي — حيران اولا لطافتكه صدهزار كل
آب حيات درن ايعنك طوپرغي سنوك — نه نسنه در كه اولا فدموكه نثار كل
كل بادكار قودسنك يوزكي بزم — والله لطيف نسنه قوميش يادكار كل
صلادي يوزك بوكوكله شول شوخ كم صلر — جانينه بلبلك آن هر نوبهار كل
يارب كركسه جورنه صبر ايله احمدي — كم هيچ كمسه بولمدي بي زخم خار كل

## ولها ايضا نور الله مرقده

كوزله قانم حلال انمك دلرسن اتمكل — بين خلقه پايمال انمك دلرسن اتمكل
آي دوشردي محاقه يوزكمك عشقي سنك — كونشه داغي زوال انمك دلرسن اتمكل

زلفكك عشقيله كم اول دردر جيم جفا | بولبن قدوم دال اتمك دلرسن اتمكل
صاچكك سوداسي بشدن كيده دين جورله | بوندن كي فكر محال اتمك دلرسن اتمكل
دام عنبر قويبانك دانه مشك استينه | جاني صيد زلف وخال اتمك دلرسن اتمكل
كوز لرك بلترسني كم آلسين جانوم زار | ظالله اويب وبال اتمك دلرسن اتمكل
احمدي جان ايسدريسه يار آني ترك ات اكا | جانيجون نه قيل وقال اتمك دلرسن اتمكل

## ولسه ايضا طاب الله ثراه

مكر كه زلفكه ازدي كروسيم شمال | كه طولدي رايحه سندن آنك يمن وشمال
بزك فراقيله قاشك اشتياقيندن | صرردي بدقيكدن آني بكلدي هلال
يله ورمه ورقين كل دوكيله لاله يرم | آكر خيالنه باغك كيارسه بوخيال
بيانمي دودغك شرح ايدي آب حيات | كلامي كوزمك وصف قدي سحر حلال
صيحك هوا سي دماغمده دردر نغز هوا | يوزك خيال كزمده دردر ي خوب خيال
جمال ساله صوندي كما لله يارب | ارشمسون بوجماله جهاندن عين كمال
روام احمدي عشقك يولنده تشنه اولا | روا يكن دودغكدن سنك خوش آب زلال

## ولسه ايضا نور الله مرقده

نقشين جمالكك يزلي صنع لم يزل | عشقكله طولدي ملك ابدشيله كم ازل
كه آني ايدن يوزكا كه كوني مثال | روشن بوكم بلنمدي كمسايه بومثل
سن عمر پاك سن سكه كم اولمز عوض | سن روح محض سن سكه كم بولسز بدل



كورسم بزوك روشن اولر كلشن حيات | آكسم لبواك تازن اولر روضه امل
سودا سيله زلفكك اوش طولودر دماغ | يارب بومشكلك كم ادهعقده سين حل
دور قمرده فتنه لر ايدر كزك عجب | قندن درآكه بوقمود ستان وبوحيل
ذكر ايلدي مكر لبكك لعلين احمدي | كه آب حيات اولر انك آغزندن هر غزل

## ولسه ايضا طاب الله ثراه

نه كم وارد ر بوعالمده مفصل | سنك ذاتكده دوزر جمله مجمل
بورنك وبويي وبونقش وبونيرنك | جمالك نسخه سي دوزر مفصل
سكه اول در لرو آخركه سنسين | عملده آخرو فكرنده اول
سن اولسين اولسين ايكي كورمكي قو | آكر كوزك دكلسه سينك احول
فهي يسمع وبه يبصر حق در | على التحقيق سن اولسين مشكل
نه وارسه قاموسنده رطب ويابس | كه سن اول حق كتابين مكمل
تاكه اول ساله سن آكه كركلو | كم اولاكم ادهمشكلي حل
جو حق مقصود در حمل امانت | سن اولمزسك قاور مقصود مهمل
جو واردر قدرت وعلم واراده | سن اولمادخن اولر جمله محتمل
بوسوزين احمد ينك آكلدكسه | فضيلتده قمودن سنسين افضل

## ولسه ايضا نور الله مرقده

نقشه كورير دسه بوصورتي خيال | بووهم آكا تصوير باطل در وخيال

آب حیات آغزی کله اولسه لب بلبل — کور بدی کم نجاسی اولدی چشمه زلال
نه یوزدن در عجب بوکه شوقیله آنك — آیه دوشر محاق وکنا ایرشور زوال
قدوکه سرو نیجه دیالر که دکمدی — رضوان بهشت اچنده بولطفیله بر نهال
سنسین کمال صنع الهی که کورمدی — حور و ملکده کیمسه یوزك نقشنه جمال
اول کیم هلال در قشکا کز خیال ایدر — قاشك بکی قحز اولمه محراب جان هلال
کوزلار کلك فسونی شرح ایدر احمدی — اشبو نفس درر اکه شرحی ایدن حلال
خوش رنك ادارم آز سوز کل بیك اولمز — آندا که چوخ کرك اوله سوز لاله بیك لال
چونکو کمال تمشر ایزدن طوقسنه — نیچون ارزمدی بیدیی طوقن کمال

## ولسه ایضا طاب الله ثراه

نوش ایدوکلکه بی اولن الکذ سلسبیل — کوثر اولن مزاجی وکافور و زنجبیل
کردیرسم نوکا طپکا ماه و آفتاب — چونکم یوزکه کون یاك روشن در در دلیل
کوزمده در همیشه خیالی جمالکك — کرسندن ایرو اولورسم صد هزار میل
کوکلومه بر قلیله آسیر ایلدی صچاك — آزاده داخ نه در ایدی نیجه قال و قیل
بغداد و مصر ایسدرسك باکه قل نظر — کیم سندن ایرو کوز لرم اولدی فرات و نیل
طاووس بوك اولسه سلاطینه مروحه — ساکه کرك که مروحه اولا پر جبرئیل
صوچی که وار همیز بودر که اولد احمدی — سینك مجتوکه براهیم وش خلیل

## ولسه ایضا نور الله مرقده



نه خوب نقش در بولدی قاش کوزلکل — نقشك اچنده صورت نقاش کوزلکل
عشقی نه اشده در دلریسك که بیلسن — یوزومرو کوزمدن آخن یاش کوزلکل
بر یوله وار یمز دیو چون عزم ایدسن — اول سنکله وار یی یولداش کوزلکل
بو عشق یولی صعب در اول یوله وارمغا — جان قیمتین بلمین اوباش کوزلکل
مقصد بولمدن هر آدیمده بو یولك — جانی نجالرك کدر باش کوزلکل
طوفان خون در زکه دوکر دم بدم کوزم — نیجه دلندی اچمده چخن باش کوزلکل
بوخشك بلاغیله نه تر سیلر احمدی — وار یی آنك نظیر قرو یاش کوزلکل

## ولسه ایضا طاب الله ثراه

نوادره چونك سان ایده بلابل — یك اولدرکم طولوا اوله بلابل
چو بلبل سیلنه سن بلبله اچ — که کوکلکدن اولا زایل بلابل
بلابل اچ بلابل نغمه سینه — وکر فی عمرسن ساکه بلابل
الومه جام بازه صون ای ساقی — که زلفك تجانمه اولشدر سلاسل
سنکله خوش در آیی ویل و سنبل — نه بکزر آیی آیه نه یلابل
وصالك جانلر تریاق اکبر — فراقك سنلر زهر هلاهل
چون ایدر احمدی یوزك کلن یاد — سرزینه واله اولن لر بلابل

## ولسه ایضا نور الله مرقده

هر کم وفای کیوت ادیبن کیردکل — بر لحظه بخمه بوزنه انك کم کی اردکل

جهد ايت كه كي آرا وله ادك كم كم آر اولن | نجه قوشنسه ني بك اهل كمر دكل
درلر محبتين كوكلدن كدر آنوك | بالله كه كلسه جان دخ اول اندن كدر دكل
عاشقسي اول كه يمسه پروانه وار اودا | يا شمع بك بيدلي خون جكر دكل
زلفوكه مشك ديدمسه عيب اتمه كم | حيرت بريدن اورده سوز معتبر دكل
پيكان غمزه كك جكرن كجسه نه عجب | كمدن كه اول نشانه تير قدر دكل
غنچه لبوك وصف ايدرمز نسترن احمدي | چون تنك در بوقافيه سوز سغر دكل

## ولسه ايضا طاب الله ثراه

يولكده كتدي دين عقل اولد زايل | دخي كمزن كوكلدن فكر باطل
صچك سودا سته جان اولدي حيران | نه فتان دركور اول مشكين سلاسل
خدنكي غمزه كك جانلر كزادر | نرادره قوبدي بو بويله مقاتل
حيادن قيزرب قان در لدي كل | سحرده چون يزك كوردي مقابل
صچك وصفين دكلركن صبادن | بنفشه بويزن اكب قالدي مايل
قلم حاصل اكي كونك مرادين | بكا برداخ وصلك اولسه حاصل
يولك توزن قلم باشومه هيكل | قولك بويومه اولسه حمايل
كوزك وصفن ديه جك احمدينك | سزينه مات اولر جادوي بابل
انك قولن عراق واصفهانده | اشيدن دركه لله در قابل

## ولسه ايضا نور الله مرقده



## ولسه ايضا نور الله مرقده

يزكده كوردم مكرتان كلستان بلبل | كه قلدي سوزله خوش سازدستان بلبل
محير اولدي بجاكم هزار دستانلر | كرا لدن تكفوك كلن عيان بلبل
يوزك خيالين آينه سنده كوردكوكل | هر آينه ادر اوش ناله وفغان بلبل
يزوك اكلسه ماهيتن حقيقتله | هوس دخي اتيه كلزار جاودان بلبل
سنك بكا غلكل ديدلر بويدسبب | كه دوشدخنده كل اولدي وشادمان بلبل
هوس ادوكه قفسدن چخه بوطوطي روح | بجاكه سوزله خوش سازاده زبان بلبل
بشينه اوردسه هدهدك سليمان تاج | كتوردم داود دن نشان بلبل
انوچون اكلر زارز كم كلستانده | بلاوارز رو هم لعل يه كران بلبل
نه رازكشف ادراي عجب يوزندكك | كه خلقه هر نفس ايدر آني بيان بلبل
هميشه تازه درر وحدتك كلستاني | مسيح انكچون اولدي هر زمان بلبل
هما و قمري و هم طوطي و هزار آواز | قمو سن حق ديو سيلر تكم همان بلبل
مسيح وار انكچون نفسده درجان بخش | كه اولدي شاه جوان بخت مدح خوان بلبل
يمن دوله كه انك راست بكده بر لطفين | ديامه ادين شرح ساليان بلبل
انك بهشت صفت مجلسن اكر كورسه | نه باغ استيه داخي نه بوستان بلبل
چون احمدي سزه آغاز اده اشتمكه آني | كركدكه غنچه بكي بغليه دهان بلبل

تمت قافية السلام

## ولها ایضاً طاب الله ثراه فی قافیة المیم

عنقا بنمرکه قاف قناعتدن یم مقیم — عقلم همایین امتدی هاء هوا ایلیم
شهبان کوکلمك برآرایه هوس ادرز — کم اول اراده اولدقس روضه نعیم
کل یکیم مضاعف وهم نقصدن صحیح — ترکیب مثال حاشه که اولم اجوف وسقیم
چون حظ نفسدر بوقصورو بوحور عین — حاشا که اسدیه آن عقلی اولن سلیم
چون حظ روح دز شرف قدرو مرتبه — حق استیمن آکا دخ قلسه اولن اثیم
ایرلمز آکه نجه که اولا حظ نفس وروح — کم بر لکه اول ایك حجاب اولدر عظیم
وارید اثر کلیمدن اول حظ روحدن — وصف کلامله اردی تجلی یه اول کلیم
چون روحدن دخی بعدی مصطفاده حظ — لابد تجلی اندی اکا ذاته کریم
شول وجهله که ذاتنه لایق درر آنك — کسدردی مصطفایه لقاسین اول قدیم
کر جهد ایدب اسدرسك آن اسدکم — هم بردن اول منزه وهم برده در مقیم
شیطان درر بو نفس رجیم آندن اوزلب — بسم الله اسده آن که رحمن درر رحیم
قولندی فکر آیله و فعلیسنه قل نظر — تا بیلسن کم اولدرر اول قادر و علیم
بر لیکنی وجود وجوبیله بل یقین — کم واجب اولدرر که اوله مثلی انك عدیم



اکلادیکسه که اولدرر اول مبدأ و معاد — که اولدن اتمه آن که اولا آخری دخیم
عز بقا فناده فناء فناده در — کم هیچ در لو یوخدر آقدن اندن بیم
خویش وحمیم مهرین ترك ایت که بولسن — خویش وحمیم جانکه بحموم وهم جحیم
سعی ایت ملك خصالنه که اولدر سکان بهشت — ترك ایت بشر صفاتن که اولدر سکان جحیم
جان رحمت آبی در لبی ایلکل قوی — تن شهوت آلتی در آبی ایله جسیم
قلله بودنی رنکنه که اول بی ثبات در — خطرای دمنه صولبسونك تین اولر هشیم
کور کم بوآز زمانده عظام صدوردن — نه صدر لر بویرده عظام اولدر رمیم
ایمن اولرمه کم قیتی بذکار در حریف — غافل بریه کم قت مکار در غریم
کل بیك کونکلکا ارمحقدن مکاشفه — ارسه عنا بیندن آنك ساکه برنیم
قل الحمدی سزینه قولخلار کی صدف — کم هر هری که نظم ادر اول درر یتیم
کوش اول بنفسه بیك بوسزلان کم سکا — هر کز ندم دیو ندمه ازمایه ای ندیم
یول قندیو جرته دنماکل ای رفیق — کر سالکیسك اوش دیدکو راه مستقیم

## ولها ایضاً طاب الله ثراه

خزان فصلنده وصل یار همدم — آلا کیرسه ای دولت زهی دم
بوزی لاله کوزی آله وان اولسون — کل ونسرین دوکلدی یسه نه غم
همیشه اول زلف سنبل تان اولسون — بنفشه نوله کردوکلدیسه برجم
ریاحین جون حقیقت بلدلر کم — دکلدر بوجهان بنیاد محکم

كِمي صاردِ شوُل عاشِق بِكي كِم
قِلَه ايشِين يارُك هِجرِ دَرهَم

كِميسي شوُلقدَر قان آغلَدي كِم
لِباسِن قان بَشيله آيلَدي نَم

نَكِم دُونَد تَمام اوُلدُخدَه بُونَد
عَجَب حِكمَتدُر والله اَعلَم

اَكَرچِه كِم خَزانُك بِيلِ شِمدي
اَسيرِ بَن صالدي آغجَلارَه ماتَم

كَلارِ كيرو بَهارُ و بُو آغجَلَر
قِلا لَرحَلَه طوُنلارِين مُعلَم

نُمونَه كُسدَه يارُك يوُزِ نَدَن
كُلُك چوُن يا آغِنَه دوُشَه شَبنَم

نَسيمِ صُبح اِحيا صَنعَتِنَدَه
اَلا اُنُك زُلفِ بِيكي عِيسَوي دَم

خَزانِ بِيلي هَلاكُ ايدَه نَباتي
صَبا صوُري دِرِلدُب قِيلَه خُرَّم

آني كوُرُب بِلاسِن كِم بُو خَلقي
نِجه دِيرِلدِيسَر خَلّاقِ عالَم

اِي عاقِل اوُلَه غافِل كِم جِهاندَن
وَفا بُولمادِكِمسَه بُولَيا هَم

نَسيمِ غَرَه اوُلدِسِن بُودَهرُك
كِه نوُشِي نِيشِ وِ تِرياكِي دِرِسَم

قَني اِسكَندَرُ و دارا و كاوُس
يَه ضَحّاكُ و فَريدوُن و يَه خوُزجَم

قَني كِسرا و سامِ نَريمان
قَني كُرشاسِب يا سُهرابُ و رُستَم

عَدَم مُلكِينَه كِندِيلَر يِكايِك
اَجَل جامِين اِچِدِيلَر دَمادَم

بَخِين نَد آنَدَه اوُل جامِ فَسادَن
صوُنالَر بِيزَه داجي بِي كَمان هَم

اَجَل زَهرِينَه كِم آيلايَه تِرياك
عَدَم زَخمِينَه كِم بَغلايَه مَرهَم

فَلَك جانوُكَه قَصد ايدَه هَر اِرتَه
شَفَق قانوُكَه آل بوُيَه هَر آخشَم

شَفَق رَنگِين كوُرُب مَفتوُن اوُلِبَن
صَبوُرسِن صُبح شَفَقتَله اوُرُدَ دَم

نوُلا آنجا مُمَ چوُنكِم بو دَورُك
بِزِم سَم اوُلدِي جامِندَن مُقَسَّم

آلَ نَفسوُكِ بِيكَرسَك اِي مُسلِم
بَهادُرلِغ اوُلا ساكا مُسَلَّم

بُكوُن صالِح عَمَل اِشلَكِه يارِن
بَهايِمدَن دَخي اوُلمابِسِن كَم

دُرُشكَندوُزلِكي خوُراتَكِل كِم
سَني اوُل حَق اِدِبدوُرُر مُكَرَّم

جِهانَ نَم اوُلسَه بوُكوُن يا ثُكِيلَه
بارِن اوُل يا شِلَه سُوِينَه جَهَنَّم

اِشوُكِي راست اوُلمَخلِخ دِلَرسَك
قِل اوُل حَق طاعَتِنَدَه بِيلِكِي خَم

شَريعَت اِسِنَه وار چاكَر اوُل كِم
سَكا چاكَر اوُلا بوُچَرخ اَعظَم

آنُك عِشقِين قِل جانوُكَه هَمراه
آنُك مِهرِين اِت كوُكلوُكَه مَحرَم

آنُكچوُن اِشدَه دُر بوُچارعُنصُر
آنُكچوُن دَور اِدَر بوُهَفت طارَم

آنُكچوُن بوُلدِي آبِ رُوي كَوثَر
آنُكچوُن خوُش صَفايَه اِرِدي زَمزَم

زَمانِيلَه مُؤَخَّر كَلدِي بِيكَن
قَمودَن اوُلدِي رُتبَتَه مُقَدَّم

آكا اوُلدَم وِدِلِشدِي نُبوَّت
كِه طُبراغِ وُصوُلِ بِچِدِيدِي آدَم

اوُرادَاكِه اِندِي رُوحُ الله تاخَر
نِدا اِندِي آكا حَق كِم تَقَدَّم

كَلامِين اِشِيدِيبِن مَلايِك
دِدِيلَر بُلبُلِ مَعنِي تَكَلَّم

اوُل اوُلدِي اَولِيا خِلِينَه رَهبَر
اوُل اوُلدِي اَنبِيا جَمعِينَه خاتَم

دَمِينَه اَحمَدِينُك اوُلدِي مُشتاق
مُحَمَّد مَدِچوُن عِيسِيِ مَريَم

نه دلکه آنك ثنا سندن دم اورمز | يك اولدزكه اوله سوسن بيك آبكم

## وله ايضا طاب الله ثراه

خسروا ازدي كرو عزتله ماه صيامم | كه اولدزد وقت همايون ومبارك آيامم
آي لر ايجنده بوآيي اولدي قمودن افضل | نيكم شهلر آراسنده شهنشاه آنامم
كونلر ايجنده بوآيي كونلر اولدي اشرف | نيكم بكلر آراسنده بوسلطان همامم
هفته لار بوآيك هفته سي لري در سرور | شيله كم اولدي ملوكه بوشه نيكو نامم
قدر بوآيك ايجنده در نزيل كتاب | آكه كم فضيلته اولدي رسله جمله امام
قدر يك ايدن اولزيك آني احيا ايدنه | طاعتيله بولنور جمله مقصود ومرام
هر كجا قدر اوله اول شاه جهان قدريله | رسلون آكا فلك وهم ملك وروح سلام
سلطنت تاج محمد ملك الملكه كم | ملك وملت آنك انصافيله بولدي نظام
طي اولر جود قيندن صفت حاتم طي | زال اولر قيلجي آلندن آنك رستم وسام
كر آلندن ايده آنك فيض عطا استدعا | در كوهر دوكه يغمور يرنه دست غمام
بحر آندن آكر ايدر دلبولا يا اجرا | ريك كوهر اوله وكفي قمو عنبر خام
سنجقي پرچمني آلسه قلور زلزله عدو | بشه سودا دوشجك خوف چوغ ايدر آوهام
ملك الحامله اعلام ايدر كوكله كم | روز افزون اولسر بخنك وپيروز آعلام
چرخ نعل ايده هلالي آتكا كوكب ميخ | غاشيه آيليه خورشيد وخوراي سبام
خنجرك تابين كا تورد خيالينه عدد | ذنحه نك مادة سي خلقنه ايردي زكام

ذوكر احداث فلك كرم بكي يرغمي | اي كرم كاني اذ آني اولدرسم كرام
آحمدي موي بكي يالان وموينه بيوذ | بوهمايبك همايون فوشي صيد ايمكه دام
نيچه كم كالله ربيعيله شتا صيف وخريف | نيچه كم كيدن شب وروز وكله شهرله عام
شب قدريله رغايب سكه ميمون وبرات | عيد ونوروز مبارك سكه وشهر صيام

## وله ايضا طاب الله ثراه

بن آزلدم عشقكي جاندن توكلا ايتمشم | تابد اوش سندن آرتخدن تبرا ايتمشم
هر كشي برنسنه ايدر بوجهاندن آزدو | بن سكا قول اولغي سندن تمنا ايتمشم
برنظر قلدوغون غيرن بوتر دامن كوزم | قان دريب يوزنه بن آني رسوا ايتمشم
جان لبك يرزدن برشيرين خبر وردي بكا | بن آني كوركمنه لطفيله مودا ايتمشم
سين كوزمكدن كزومك عين انسانيتين | سن بلورسين كرچه ابرخدن معما ايتمشم
غيب نقشي بيله هردم منتقش اولاردبو | كوكلمك آينه سينه اوش مصفا ايتمشم
رب ارني ديدميسه برتجلي چون نولا | كوكلي اول نوره چونكم طور سينا ايتمشم
اول كهر يوليله كم كوزمزاماكه نثار | آلتوني لعل مذابيله محلا ايتمشم
بوروجود يسه آرامزدا كه اولمشدر حجاب | اوش آني يولوكه ودماكه مهيا ايتمشم
يوركومك اودنه برفتح باب اولاديو | كوزلرومك باشني كوزينه مدايا ايتمشم
قدوجاه ومال وملك وحشمتيندن دنبنك | چونك فاني دنيولوكلوي تبرا ايتمشم
مسكن اولايي كه ادم بوخاكدانه التفات | بن كه يك كن قدس كلزارن تماشا ايتمشم

اولدو غنچون يوزنك مهرينه شبنم يلك خو — آدمك يرين ثرادن اوش ثريا اتمشم
عقد ايدر هر بي خبر خرمهرين بي كوهر ديو — نقد منك بن عقد بي لولوي لالا اتمشم
هر فصيحون سوز در لله در قابله — نيرده كم احمد يتك شعرين املا اتمشم

## وله ايضا نور الله مرقده

صبح دم عيسي نفس اولب اسر باد نسيم — اول نفسدن جان بولب زندان اولان خاكي رميم
نقش بند صنع يازمش يرده درلو درلو نقش — صنع نقاشن كل تماشا ايله يتمه اي نديم
كل كرم آثاري كورركم اعجل حلقه سن — درياقوتيله اينجه بيز مشدر اول كريم
كل بثل پيرخدن شعله اوردي آبي كورين — عاشق ديدار اولدي بلبل آيلاكم كليم
بحمر لاله سراسر طولودن مشك ختا — ساغر زرين لبالب طولودر درتيم
رحمت آثاري طلوع ورقموكلزار و باغ — اعتبار يله بو آثاردن نظرات اي حكيم
درلو رنكيله رياجنك ورقلارندن جمع — يخيي اولبدرد كورنكل عين وجيم وميم
كل ورالم باغه بسم الله كه كور اسن عيان — يازلوهر بيرغنك استيدن رحمن رحيم
اوقدم كلزار كرسيني كورين بيله كل — كم نجه اولدرنك وبوي وصورت وناز و نعيم
باكفوكنك پرتوندن لاله يانسين اودا — كورلروكنك عشق سيندن تركس اولمشدر سقيم
خوش خوش اسركن نسيم باد باده نوشرات — كم هيئته بيله خوش خوش اسيي داكل نسيم
كاه دوتفل لاله بيكي سبزه ايچنده مقام — كاه تركس بيك اولغل باغ آراسنده مقيم
كل دينده باده عنبر نسيم اچكل بولن — كم سكا يارين نه زرا صبحي در هركز نه سيم

## وله ايضا طاب الله ثراه

چون كورورسن رحمتك بحرين كه آكا يوخدركان — هر خطا بيچون كه ادرسن خاطركدا دوتمه بيم
احمدي عاشقلرن كل مومنده باده دن — توبه اتمك بادرد آستغفر الله العظيم

## وله ايضا طاب الله ثراه

صبحدم سودا سن كوكلومه صالدم هزاران غم — آنلرون بيله احوالم پريشان اولدو درهم
سنك شيرين لبكدن بن جواب تلخ ايشيدورم — عجبمي در بوخمدن بكا شكر اولورسه سم
نجالم زلفكي آكسم كزو پيچيده اولورديلم — كم اول بر عقده در دشوار و پيچاپيچ و خم در خم
بنم جانمدغي رنجه سنك درددك دوا درمان — بنم نغمدغي زخمه سنك جورك درون مرهم
سنك عشقكدن يورا كم دكزدورلا لب خون — ندندرسن كه خون دولركزومك چشمه سي هردم
صفت اندجه يوزوكي اولورسن خوبلرن آزيش — نظر قلدنجه آغزوكه كي سنر لعل كمر از كم
پري طوفان خونيله قليدي غرقه بردمده — آكر بوابر نيسانيي چكيدي كوزلرمدن نم
پريشان اولدم وحيران صبا كا سنبل و ريحان — محير قالدم و واله يزوكه لاله وكل هم
كل اي سرو خمن برصون الومه باده كلكون — بوكون كم لاله و نرگس پري پيرينه درتوام
دسك كم لعل جامندن نجه اولور لولوي لاله — پرينه لاله نك نخعل سحردن مچون دشا شبنم
ثليسر اكمه انجاي سيرقلغل غمه جاي — كه سرسبز اولدو تان چمندن بيدواشپرغم
بلورميلسن بويي حاصل جهاندن نادر و حاصل — بي كلرنك نوش ايدب اوترنج يارله بزدم
شهك يادينه نوش ايله بي لعليكه انك يادي — كه اداكل بيك خندان جانكي و كوكلكي خرم
جلال دولت و ملت اعز الله انصاره — كم اولدرعالم دولت هم اولدر دولت عالم

مُلوکیله سلاطینه قیوسز قبله کاه ایدب | دُرِیدورر اِلن آنك خلایق رزقنه مقسم
لوایی نصب اولالی کسرله دشمن خوشخفضه | اکا رفع اولمیجون جرا اولر فتحیله نصرت ضم
دعایی وثنایی احمدینك فکر وذکری دُر | اولالی جان وکونکلینه انك اخلاص مستحکم

## ولده ایضا نور الله مرقده

اکر صحنك کرهینه ارم سحر ده نسیم | حیات آلا نفسندن انك عظام رمیم
لبك حلاوتنه مات اولدی آب حیات | دشك لطافتنه زار قالدی دُر یتیم
عبیر زلفك ورعناکوزك حیاسندن | بنفشه قالدی پریشان ونرکس اولدی سقیم
کوکل صحنك کرهینی ازلدن دندی مقام | محبتنك ابدا جانه اولدی مقیم
قیوکدن جان فدای انمك زهی نعیم بهشت | طوکدن آیرو دیرلك زهی عذاب الیم
عمارت ایله کوکل ملکنه ای شه عادل | که عشق ظلم خراب اندی اول دیار عظیم
کر احمدیه صحوکدن ورم نسیم خبر | نثار جان ایدا اول که اول نسیمه نه سیم

## ولده ایضا طاب الله ثراه

الدم قلمکه دردی یاز بیان قلم | دوتشدی یرده مدد اودا کاغذ ده قلم
علی نفسلو یاز همین دردم آز شرح | بیچاکه یا لورب دیرسم دردمه قل لم
زرد ونزار وزاریه بوتن عجب دکل | زیرا قلم بك اندی یراکوم شق الم
بن نه قلم عجب که ازلدن قلم بکا | شیله سرلدکم ابدا نارلله قلم
چونکم جمالك اولدی بکا کعبهٔ نیاز | پس بن نمازی نجه ایرخ یدا قلم



قلدی صحبك هواسن بنی درد و رنجله | سودای وشکسته صفاسن که یر قلم
یر مرحمت قلم سکه ای احمدی دسك | یرکز نولیدبندکی سن شاهه چون قلم

## ولده ایضا نور الله قبره

اکرچه باکه رحم ایتمز جلیلم | آکه انصاف ویر اول جلیلم
جفای جور نه خرسندم آنوك | نه چاره عاشقم بودر سبیلم
صحوکیله یوزلدی فکر وذکرم | دون وکون بیله کاچر آیی ویلم
نسین سودك آینی دیانه کسدی | یزوکی کم اولا روشن دلیلم
کوزك بك کزبنی قتل ایدی یرکز | دماغك کم نجاسن ای قتیلم
قدك طوبی و یوزك جنتم در | دوداغك کوثر و هم سلسبیلم
فراقك اودنه قندیل بیکی | بنا رهبن یراکم در فتیلم
لبکدن احمدی دیلنده تسبیح | آنکچون اولدی شیرین قال وقیلم

## ولده ایضا طاب الله ثراه

ای بکزصار وشمع که آخر یشك مدام | عشق اودنه تخلد وجودك علی التمام
بلدك که عشق ادینه بنزکیش نور اولور | آنوکچون دلرسن اودا یانمی مدام
طتلو یارکدن آیرو دشالی بنم یکی | هرکیجه ایخو کورکه اولیدر حرام
یاخرسنی قضا اودی هرشام تا صباح | یخرسنی فنایل هر صبح تا بشام
وردك کجالر آیت نور اولدی دودمان | آنوکچون ضیا کله روشن اولور ظلام

چون باشلودر میراکنك و یشلودر کوزنك | عاشقلر رواددر اولدوکسه امام
جرجیس وش بخاکه بشنك کندالمدنك | آب حیاتدن مکر اچدنك چوخضر جام
پروانه نك قنادین یخدیسه عشق اودی | سینك جانك یخلدی کوررسن خاص وعام
اودده خلیل اولدنك صونك اچنده نوح | عشقنك بولنده نه عجب اولدیسه نیك نام
جانك بکی حکر قتله یسلدو کلدوش | جانك اودایخب قنك ایچر علی الدوام
اول دوست کم کزوکه صنوبر یدك آن نور | دشمن بکی بشنك دوکبن اولدی شاذ کام
خوش خوش یخ اوده عود صفت وار یغوکم | هرکم بوعشق اودنه پنهایه اوله خام
یاخلدی احمدی اوده چون عود لاجرم | خوش سوزناك اولدی انك دیدکی کلام

## ولها ایضا نور الله مرقده

ایرشمکه طاپوکه والله که مشتاقم | یوزسن مکه قاپوکه والله که مشتاقم
بن عاشق بیجان سن دلبر عیان | بلبل بکن کلزار والله که مشتاقم
سن یوز کلستانه سن صحلر ریحانه | شول رسمکه تن جانه والله که مشتاقم
پوسته اول آبرویه اول عنبر جاذویه | صیرو بکن داروبه والله که مشتاقم
ای خوبلرك شاهی کوررسکلکه سن ماهی | شیله که صویا ماهی والله که مشتاقم
سن حسله مشهور پروانه صفت نور | بویرسك یغمور والله که مشتاقم
سن رحمت سولیه سن نور تجلیه | مجنون بکن لیلیه والله که مشتاقم
یعقوب ایجانانه سن یوسف کنعانه | سن روحله ریحانه والله که مشتاقم



دیر احمدی سن یارم که اول عارض و رخسار | موسی بکن دیدار والله که مشتاقم

## ولها ایضا طاب الله ثراه

آکر اودایسه اول یار بی وفایه نه غم | چراغ سینه نك یندی صبایه نه غم
نعیم و نازله چون پادشاه عیش ایده | نظر کر اولدیسه قاپوده کدایه نه غم
آکر کوکل کوزکه فتنه اولدیسه نتسون | اولدیسه زار ایله مبتلا بلایه نه غم
یوزك ضیاسن صچمك ظلمتینه صلدی بنی | بو ظلمت اچره جفا چکدکم ضیایه نه غم
شفا درلب آنك ویلك فتنه کزی | صلدیسه جانلره درد و عنا شفایه نه غم
یولکده اولدیسه سهلدر چوسن وارسن | قمو جهان اولدیسه فنا بقایه نه غم
صچوکه منك دیسه احمدی آنی عفوایت | دوشدیسه حیرت اچنده اولن خطایه نه غم

## ولها ایضا طاب الله ثراه

ایرر اولسه یمنیله امر سلامم | اولا ال ال میر سلمانه رامم
ریش ریش نسیم ریحانه | امان امان سلیم سلامم
اولا کر مسلمان کر امن و امان | یمنیله یسان ایرا یمن نامم
یمنیله اولمیشلادر اول میر سلم | اولا مال کری مارد والامم
یمنی یمانیسن آلسه اله | اولا یمن یولن میسر مرامم
انام امن الا کر امانی یله | اولور ال امین میر امام انامم
سلیمان اولور میر سلمانه نرم | نولا امر ایرسا تر یمان سامم

## وله ايضا نور الله مرقده

بهار در دل اي جان عزم گلستان ادلم — تفرج چمن و باغ و بوستان ادلم
گليله بلبله قارشو شراب نوش ادب — بوز عفراني يوزك رنگين ارغوان ادلم
نولا فقير سوزكر قبول اولوريسه — چون الده جان وار اني بولكا روان ادلم
چو غنچه اولدي كل افشان دلومزي سرله — سنك لبك صفتنده شكر فشان ادلم
جهان ندر كه اولا عشقمك يولنده نثار — نثار چون اكه بزترك عقل و جان ادلم
چو عمر بادهٔ سوز اولور زيان اجلم — جهاندن اصي يوخ اندن نشه زيان ادلم
جهان پيركن اندي شمال ييل جوان — نه عيب پير سوز عيش نوجوان ادلم
نواي بلبل اشيدب دلومزي هردم — شهك جمال وكمالينه مدح خوان ادلم
چو دولته بوقبو اولدي احمدي قبله — يزومزي بورده خاك آستان ادلم

## وله ايضا طاب الله ثراه

بولما يلي نظر يولي سن جانه كوزلرم — دندي لبك فراقله مرجانه كوزلرم
نرگس كزوك كل يكعك اشتياقله — بكزاد راست لاله نعمانه كوزلرم
هردم خيالنه قد موزك نثار چون — دوكر هزار لعلله دردانه كوزلرم
بوقامودك لعل بدخشانله نچون — محتاج اولمه خاك صفاهانه كوزلرم
هركيم بكم كه ديرنه بوز زخم اوردي بكا — صانكم دكل خار مغيلانه كوزلرم
عين بلام كوركه بلاجرم دم بدم — غرق اندي بين محنتله قانه كوزلرم



خوابيله صالدي آريه خون سياوشان — لابد اوش اندي ملكين ويرانه كوزلرم
چون يوسفين باصمه نك كوردي قانه غرق — يعقوب وار دشداوش احزانه كوزلرم
بيلا كه آخر بويوركمك قان نوح وار — غرق ايلر اشبو عالمي طوفانه كوزلرم
يارب بوفيض نيردن آلدي كه آنوكله — آه اوردي قطره قلزم عمانه كوزلرم
كن لارمك سواد بياضيله جنك ادر — نولسون چوقلدي ايون بخانه كوزلرم
دردي له آشنا دورنركس بكي قلور — نور بصردن اوش بني بيكانه كوزلرم
در صدف اچندن و ياقوت ولعل و مشك — قندن اغزدي بوبحرله بوكانه كوزلرم
كردي كه يانم اودماصو صچم مدام — لله دن بكه نه صانه كوزلرم
يارك آياغ توزين سرمه ايتسه احمدي — بي شك اروه دردين درمانه كوزلرم

## وله ايضا نور الله مرقده

بريمش يار عاشقينه سلام — وعليه السلام والاكرام
جان كرك بوسلامه شكرانه — كه دل و جان حيات در بوسلام
آيت نور در و سورهٔ فتح — بكه اول دوستدن كلن پيغام
كيه لر ايخوكر مدي كوزيمه — بن سندن ايريلي ايام
بوزي ذكر ايدرم هر صبح — زلفي ذكر قيلرم هر شام
عيشم اندن ارخ ندر نه دييم — صودن آيرو بلخ يكي اكام
شمع بيكي انك فراقنده — ايدرم اودو صو اچندن مدام

نه بوتنده وار اندن ایرو قرار — نه خود آنسوز بو جاندن وار آرام
احمدی یان بو عشق اودینه که شمع — نور اولمز تخلیه بنجه تمام

## ولسه ایضاً طاب الله ثراه

پیر ده رو اوش بنم بن کم جهان ترک ایتمشم — خضر جان بن سودی بن جان روان ترک ایتمشم
مال صرف ایدر غنی لر وار لغیچون بن فقیر — یوخ لغیچون وار لغوی رایکان ترک ایتمشم
بایلرك پر رنج گنجینه بنجه ایدایم نظر — بن که فقرم بو بنجه گنج بی کران ترک ایتمشم
نه قیو آیرلدیسه بو هوالو وادیدن — بنکله باغ خلد گلزار جنان ترک ایتمشم
پر اجی صویله شوم طیرغه بنجه قلم — بن که حیوان چشمه سی قایندی جان ترک ایتمشم
کوینه کاتر مین فردوس باغ دیمی — پر خرابیچون که باغ و بوستان ترک ایتمشم
طوطی حریر بیجاس بو زاغ آشیانه آلدنمز — بن که طوبی ده هزاران آشیان ترک ایتمشم
بو جهان سوکوسی جانی محنت ایچنده دوشمز — راحت جان بندن وار در کم جهان ترک ایتمشم
جان ودلك آدوصانیچون بنم اول کم بلاش — مشرق و مغرب طولو آدیله صان ترک ایتمشم
هر نبی کم غیر حق صاندك که اولا باکه مراد — سن یقین بلکل که آنی بن بنی کمان ترک ایتمشم
جاودان دورز سرای جنت الاکم بکا — اول دکل مقصود که آن جاودان ترک ایتمشم
داستانین رستمك اونت بنم سوزم اشت — که احمدی یك نه زیبا داستان ترک ایتمشم

## ولسه ایضاً نور الله مرقده

بوکون کرد اول نگار کودرم — اول رحمت کرد کار کودرم



اول غنچه لب و بنفشه زلفی — اول دلبر کل عذار کودرم
کل بیك قمو س رنکله بویی — اول یاکغ لاله زار کودرم
زی خوش که بو موسم خزانده — اول صورت نو بهار کودرم
لاله یك اچم تخلدی جو نکم — اول نرکس جان شکار کودرم
عشق اودینه عود یبك یانلم — که اول کیسوی مشکبار کودرم
کیدردم آرادن احمدی یی — اول لحظه که اول نگار کودرم

## ولسه ایضاً طاب الله ثراه

بکا دایم بلا دور در ارخ سندن دمادم دم — انکچون اولدکوز مدن روان هجرکله هردم دم
نتاکم شمع هجرکدن آریرم یانیبن اودله — نه درلك اول کشی یه کم اولا آکه مقسم سم
یکا غك لعل استندن اکارم در لرك دزین — سجوده چون کورم ایمش کلك یوزین شبنم نم
قشك محرابنه جاندن قلورم سجده که اولش در — قبلك کعبه یرك قبله صچاك مشعر لبك زمزم
صچك ریحانه جاندن اولدیرم جان و دل حیران — شفا آکه بولکه ایدا سن دوا غم اوش کا آرام
بو هجرك دردینه دارو بولنمادی و همدم آنسون — بو غمزك اوخنه درمان اولنمادی و مرهم هم
مضاعف اولی جوری بو ترکین کوزلرك جانه — مشدد حرف یکی اوش اچمده اولدی مدغم غم
قوباریبی بکون خوش کج که آچلدی کل و لاله — انسما چرخنه کم اولدی آنك بنیاد محکم کم
سکه بوچرخ دمر ویرز اشمه صون اله جامی — که فرصت وار کن خوش خوش سر الم بر آبی دم دم
وصالك دینه اولدی جو غواص آمدی طالب — عجبی یاشدن ایدرسه کزینی اول متیم یم

## ولسه ایضا نوّر الله مرقده

پیرایهٔ ملالت و سرمایهٔ الم — همسایهٔ شقاوت و همپایهٔ ستم
بنیاد کفر و بدعت و بنخواه شرع دین — همراه کبر و کینه و خصم زر و درم
آغاز هر مضرت و انجام هر عقاب — قانون هر مذلت و اسباب هر سقم
سیلاب باغ دولت و باد چراغ عمر — اصل فساد و فتنه بیخ بلا و غم
خصم پلید دون که آن آب حیات له — ممزوج اشکر کرو اولن مزاج سم
ابن الکریم سومیه بنت الکروم که اول — نه آب روی قوت نه قوت نه خود کرم
اولن برکده اول خفقان وجکرده باش — باشده صداع ودلده لکن سینه ده ورم
اولر همیشه کام کم اول زهر ایچنک — کر خود الینه الدوغ اولرسه جام جم
نیران اولر لانی سوته گلشن بهشت — زندان اولر آنی اچنه روضهٔ ارم
گلرنک صانمغل بوجکر زنگن احمدی — کم اتمیه بنفشه بکی قامتوک خم
شادی وصحبتیچون اله المغل آنی — که آنکله سم اولر دسم وغم اولر نعم

## ولسه ایضا طاب الله ثراه

بورسمله که قان یشی پیرادکر کوزم — قلسه جهانی اوجدن اوجه غرق ایدر کوزم
هر شام وصبح کاه کلابیله صولدم — اولا دیو خیالکله خوش رن کذر کوزم
اسدر چراغله سن بردم بولم دیو — بودر سبب همین که جهانه نخر کوزم
دنجیه مرادی اول لب ودندانک ایچون — که اولدی بورسه مخزن درکهر کوزم



هر کوشده سن استیو یوز ازره سور یوز — بولم دیر ایسه کله نور بصر کوزم
هر نیریه که نخدجه الوک کوردی بس — مردم لک ایدی قلدغین نظر کوزم
دیدهٔ احمدی که یارب اودوماصوکم صحا — اوش بونم استنه دید دریا جکر کوزم

## ولسه ایضا طاب الله ثراه

بوزلفه والهٔ اولنه غافل دیامزم — آکاکه عاشق اولمیه عاقل دیامزم
اول دودغک خیالله سرمست دوشنک — خوش حال وارد رز آکه آیل دیامزم
صورانه وصفینی کزکک حیرته دوشب — نه افسونده رز بوجادوی بابل دیامزم
دلرنه اشده رز عجب اول زلف دلفریب — نه فتنه لر ایدر بوسلاسل دیامزم
رحم ایله یاشنه کوزمک کم سنی اندیو — نه یوز سریوکلدی بوسایل دیامزم
اول مخمتی که فرقتک اودنده چکمشم — طابوقکه اولمیجه مقابل دیامزم
وارمی رز احمدی سن اندن جدا ادن — آرزده دکل نسنیی حاصل دیامزم

## ولسه ایضا نوّر الله مرقده

بولدی حیات اوش کروخال رمیم — ایردی مکر زلفکه باد نسیم
نرکس سرمست کوزک نسخه سن — خوب سواد ایدی ولیکن سقیم
عین عنادن قدم اوش اولدی دال — قاشک وزلفک اولی نون وجیم
فرقتکک حرقت جانلر یخر — زلزلة الساعة شیء عظیم
کوزلرکک سحر بلای مبین — سحلرکک ظلم عذاب الیم

قامتك وزلفك واغزوك جان — راست كوريب ديد الف لام ميم
احمدي ابتدكده لبك وصفي — اودن ارز لعلله درّ يتيم

## ولد ايضا طاب الله ثراه

بوقدو زلف و بولبي اي نديم — كورن ادر ياد الف لام ميم
مشكله عنبر طولييدي هوا — وقت سحر زلفكه ارسه نسيم
غين دوكر عينمك اوش سيل خون — دونلي صاچك كرهي شكل جيم
برنفس اورسه لبك طبرغه — زندة اولا بيرده نه وارسه رميم
قلد كوكل ملكي هجرك خراب — زلزلة الساعة شيء عظيم
نشنه جكر بولجه آب حيات — حلقه بكوش اولدسه درّ يتيم
احمدي آدينه ادة سحر آفرين — اشبو كلامي اشدرسه كليم

## ولد ايضا نور الله مرقده

برنفس وصلوكچون ايكي جهاني صتمشم — صاتون المخلصه عشقوكي بوجاني صتمشم
اشكك طبراغنه يوز سورمكا ايرمز ديو — كرچه آز قيمت درّ اول باغ جناني صتمشم
كرچه يوخدر مال وملكم طاپمكا لايق ولي — قاپمك قوللغنه كنج معاني صتمشم
چون كركمز عاشق اولن كيشدن نام ونشان — بن بونخچيون بيمي نام ونشاني صتمشم
آدوصان دوردكشيه عشق بولندة حجاب — بوحجابك دفعنه چوخ آدوصاني صتمشم
چون جهان فاني درآندة خان ومان بيجه ددم — بن كه برجام ميه وارخان ومانى صتمشم



عشق بازارنده كم آنده فادر آلسن — احمدي بيكي نچه جان رايكاني صتمشم

## ولد ايضا نور الله مرقده

بنده اولدوغمز قبلكده قدرجاهمز دربنمز — بوسزاكم ديدم اول خالق كواهمز دربنمز
بوز سريو ايرمشم ياشمز يكي ايشيا وكه — فندة وارمز چون قبك پشت پناهمز دربنمز
بش كوكا ازكوردكون بوزن سريو يولكا — آبغك طبراغنه ديد كلاهمز دربنمز
كوكلي زلفك بلاسينه كورنم اتدي آسير — بنده صالن بين بوبخت سياهمز دربنمز
رازي فاش ايليب خلقه بني رسوا ادن — اشبو قانلو ياشله دوشنلو آهمز دربنمز
كوكلمه مهرك دشالي ماه ومهر نخمزم — كيم بيلزك آلنك حقيقت مهر ماهمز دربنمز
بوزني طبراغ ايدوردي يولكا احمدي — اول اميده كه ايدسن شول خالي راهمز دربنمز

## ولد ايضا طاب الله ثراه

بونه زلف اولدر بونيجه برچم — كه اتدي عالمي ظلمله درهم
نه غم جلاد اولدي يسه غمزك — چون اولدي دودغك عيسي مريم
كركمز سندن اولن درده دارو — برنمز سندن ايرخ زخمه مرهم
سنك صيروكه نسون آب حيوان — كرولعلك اولا آكا مكرم
بروكل خوش دوتالم بودي يكم — هزاران شكر دونر چرخ هردم
غم جانه مي ونى دن سير دوز — بكون كم بندي نسرين وسيم غم
سرآنجاي قولاله بيك جام اچ — بكون كم ساله جام مي صونرجم

بنفشه بیك لاله ساغر اچمن — انکچون قامتین غصه ادر خم
میپچون احمدیه طعنه اورن — اکر عورت دکلسه اولمایه ارهم

## ولسه ایضا نوّر الله مرقده

تا عشقکی شها ورق جانه یازمشم — لوح کوکلده آدکی جانانه یازمشم
سن میچ صورمدك بن شیرین بودرکه بن — شکر لبوکه جانمی شکرانه یازمشم
کوکلمز آوین عشقکچون دوتمشم مقام — کنج نهان کورکه ویرانه یازمشم
حیرتده یم کو دوغکا لعل دیمشم — نجلتده یم که دیشکی دردانه یازمشم
بر کز جمالکا نظر ایدم دیدمشها — موسی یکی تجلی اودنه یانه یازمشم
صوصالغمدن لعلکی ذکر ایلدی دلمز — آب حیاته خضر یکی فاتنه یازمشم
بوزك صفاتین احمدی املا ایدن — کورکزمه خوب وجهله دیوانه یازمشم

## ولسه ایضا طاب الله ثراه

جمالکی بکا کوسترکل ای خداوندم — که سین کورمکه جانیله آرزومندم
ارر بو جانمه وصلك زلا لیله مدد — که شمع بیك فراقوکا اودنه یاندم
یوزك کلدن ارخ لاله بیك حسرتله — بوسوخته جکرومك قنینه بوینمدم
سنوکچون سوزم جانی چون کچر سنسز — وکر خوذ آب حیاتیسه آندن اوصندم
صحك هواسن بنده صالدی بوشکل — که عقده عقده بلا اولدی باکه اول بندم
بشوکچون که ایغوکه فدا درز جانم — ابن بوسوزمه کمر بس عزیزدر آندم



قتلده ذقن دردر احمدی وسن خورشید — سنك جمالکه نحو اولدغومه خرسندم

## ولسه ایضا نوّر الله مرقده

چونك حیات ورمکه روحدن اوزم صبحدم — بخت اولن صبوحیله خوش دوته عمر صبحدم
چون بن اوزامدخدم دم صبح دم اوریسن بسی — بس دور لم صبوحیله خوش سر لم بو صبح دم
قانکه آل بویر شفق هرکجه انوکچون بولوك — قان یه بویه قلورکوزیشین صبحدم
یتمه بتا سین بسی صبح صبوح سازن ات — زهره چو دزد پرده ده راست نوکی زیروبم
بادهٔ قلتین اچ خوش علم اول صبوحیله — چون دکه صبحدم کلش قلهٔ مشرقه علم
قوکه کدان عقلمی هوشیله عقل نوله اکر — آیت نور ایربن بست اوله رایت ظلم
وار بی شراب دینه وار نغمیله وز جواب — کم نعمن بدهمین کیش اولدکم از نغم
مطرب خوش نغم کرو سازیله سوزه بشلدی — ساقی می صون آن کم اول نه ملال قورنه غم
بادهٔ دن اتمه باك سن طاعته تکیه ایلمه — کم ریخ دللو اولدکلمزنه که یازدسه قلم
کوزکه نه دمدر بودم دیمه ندم یاله صون — کردکارسك ای ندیم ازمیه جانکه ندم
ویرم احمدی یله نی بك عمر چون بلور — کم بوز ایویه کچر چونکه کریم ادم کرم

## ولسه ایضا طاب الله ثراه

جهد ایتم که لبکدن ایر درمانه آلم — ازمدن درد یله بویندی قزل قانه آلم
کوزمك نجرین دوکدی بسی در عدن — هوس ایدب که ارشه لعل بدخشانه آلم
وصلکك کومرنی ایسته یوغ اصل مثال — طلدقان نجرنه دیولمدی دردانه آلم

آل صونمز دیدمدی صحلرکدك برچمنه | صندو ارمدا اول دسته ریحانه آلمز
هوس ایتدم که دوداغوکه آلمز ایرر یدی | کلك ارمدی که بنم داخ ارن جانه آلمز
هوس ایدرسه لبکه ایرمز یسمز نه عجب | خضری یمز که ارن چشمه حیوانه آلمز
لبکا ارمکه شیلا که مکس زار ایله | کندم الدن ارمادن شکرستانه آلمز
درد الندن دلرم کل بلك یرنمز طوغنی | بذیمز چون ارمز اولدی کریبانه آلمز
دفتری نیشه اچمز اولدی چودوتالی قلمز | بر یوز سوزدیمز یازمدی دیوانه آلمز
آت بهانه دور ارادم قمو تقدیر دوزه | کر بشمز شیشه یکی صینه یه اوتانه آلمز
چونك تقدیر دوزه قمو بکا صبر کرك | کر کسیله بشمو شمع یکی یانه آلمز
چونك کفارت اولز معصیته سهل اولا | کر یه زخم یوزم کوزمو طغرانه آلمز
آل آیخ بیاض و سیخ قمو سنسین و بنمز | نه آیا غمور آرایدم خذایانه آلمز
حول قوت چوسنکدورو سنو کیله ارر | راحت و محنته و نفعله خسرانه آلمز
احمدی یاندیرك تابنه پروانه صفت | مشکل اول که ارمدی اول شمع شبستانه آلمز

## ولہ ایضا نور الله مرقده

حاشه لله که سنك دردلرك درمانه ورمز | یه آیاغك توزنی چشمه حیوانه ورمز
رشك ادر باغ بهشت ایشکك آرایشنه | حیف اولا پس ان کز ملك سلیمانه ورمز
یکگنك شمع صفادر هوسیله آله بن | دلمی جانمی یمخلغه پروانه ورمز
عشقکی نیجه ادم ترك جهانیچون ای جان | نه روا اوله که اول کنج بویرانه ورمز



بر نفس سندن ارخ دوشرسم نوح صفت | کوزمك یاشیله عالمی طوفانه ورمز
زلفنه الدنمه دیدم کوکلمه اوش اولدی سیز | شمدیه بند اوله کم بن بویریشانه ورمز
احمدی صدقله کلدی که قبوله قبول اولا | کر قبول اولمزسه جانمی شکرانه ورمز

## ولہ ایضا نور الله مرقده

حیران وزار قالدیم اولوکه کوزلرم | اولدر سبب که ارته کجه سین کوزلرم
قان دور بوکز یوکمدن اقن بنجه که اغلرم | طوفان کورکه باشمه کاتردی کوزلرم
قتان صچمك جفاسله کوزکم نیه ارد شام | ظالم کزك بلاسله بنجه اولدی کوزلرم
صودر روان اولن قمو کوردن عجب بوکم | قان آخدی بنم بوکز مدك کوزلرم
سویتر صویله هر اودکن مشکل اوش بوکم | ارتر صویله بنم احمدك کوزلرم
قانلر دوکر کزم بنجه کم اوله منفعز | بنم بویور کمدك بثلاردوکوزلرم
چون کوردك اول مژه اوخشك زخم احمدی | اومسك که مرهم ایدر سکا اشبو کوزلرم

## ولہ ایضا نور الله مرقده

خوش اسر خوش علی الصباح نسیم | یتمه وقت صبوح در ای ندیم
قدم اور کورکه باغه فضلیله | بنجی بیزمشدر آن قدیم
کل کرم کورکه بو اغلار | کیردی دللو درلو حله کریم
کل کر جلوه ایدسر که جهان | خرم اولدی که جنة و نعیم
توزدر باذ صبح مشك و عبیر | دوکر ابر بهار در یتیم

لحن داودی طولدی باغ مکرم — قلدی کل شوقی عندلیب کلیم
نظر ایت کورکه رحمت آثاری — کیف یحیی العظام وهی رمیم
باذه صون باذه ودمه کل بیك عمر — باذه سز عمر اولور عذاب الیم
ودمه الدن بوفرصتی که اولمز — بو مقامك اچنده کمسه مقیم
لاله یه بوغم اوردی داغ جگر — نرگسی بو مخافت ایدی سقیم
پس نچون دیدی بنفشه قامتی دال — یاندن اولدی غنچه خاطر بیم
بن بندن خلاص ایدی ساقی — که اولدی بنلك بکا بلای عظیم
رحمت ایمه اورکه رحیمسون — کم ازله ویردی خلد و جحیم
سن وبن کرکناه ایمیسوز — پس ایت رحمتین بنده رحیم
خیر اچما غیچون ادن کم اولور — بر ربا بیبیجی ریا بی لیم
احمدی اولسون بنفشه صفت — نفسکدن کله بو باشکه بیم
سوز لرك خوش ولی کرکمز کم — سرنی فاش ایدن خلقه حکیم

## ولسه ایضا طاب الله ثراه

دردو فراقله دعون وکون قان اخر یشوم — تا خوزنه کاترم بشمه بو اخر یشوم
هر کز بکم اوجندن اخر نیلله فرات — طوفانه ویرسر بوجهانی مکر یشوم
یارك خیال کوزمه قیلادیو کذر — هردم نثار ایدرین یك یك کهر یشوم
دائم نهان نچه اوله که لوجنده یوزکك — یا قوت اولدی دردم تحریر ایدر یشوم

هر صبحکاه آهم اکر دفع اتمیه — غرقاب ایدیدیو فلکی هر سحر یشوم
اودومه صوصچرکتر یوزمك صون — لله دن زهی صاحب نظر یشوم
عاصیلر بشارت ایدرکم بو رسیله — محشر کونیندن داغ روان آخر یشوم
بی نور قالدی سندن ارخ بو بلالو کوز — هر کوشده سن اسدیو لابد کزر یشوم
بولکدن ایرو هر یکه یوز سوریو یورر — آنوکچون نظر بك کوزدن دشر یشوم
دیدم که احمدینك اودینه صوکم نچه — کزلادم استینه دید دریا چکر یشوم

## ولسه ایضا طاب الله ثراه

دل خسته یه طبکدن ارخ دردومه قل امر — جور و جفایله نچه آه و فغان قلم
زلفکدن تخت قاره کوکل ازدسه نولا — چون بوخ دیرز حق آمرله دیوانیه قلم
تابی جمالکك نولا یا خرسه عالمی — پروانه نك تخلدغی شمعه ایت نه غم
سابقی روان الومه صون اول جام کم اکا — داغ مونز تشنه جکر دن روان جم
یی نوش ایله کوکلکی اشبو کناهکون — تنك اتمکم فراخ دیرز عرصه کرم
اقرار اهلسك قوبو انکار کم اولور — میخانه کنج صدق اولجق روضه حرم
یی نوش قلب احمدی بی کوش ایله کم — خوش دیدکرچه باذ دیرز بو برایك دم

## ولسه ایضا طاب الله مرقده

دلارامیله بولدی بو دل آرام — زی دولتکه اوله قالمشکه دلارام
اولا وصلی دلارامك میسر — اولورسه تخت اشبونی بی دلارام

آکر بتخانیه ایرم جمالك | سجوده دوشلر مجموع اصنام
لبلك ایمرو قشك نون معنبر | قدك سیمین الف زلفك دررد دام
صچلك بندینه دشمیشم غریبك | اولر حالی پریشان چون ایر شام
آلومه جام صونرکم خون اولر جان | اکومه کالجك فکر سر انجام
دلارم توبه ایدم بادهٔ دن لیك | بودر قورخم که صیه آن بر جام
کزومه کوزنن سنسن حقیقت | دخ مزه که وار اضغاث احلام
اسیر ایدی احمدی بی خال وزلفك | صلر قوشی بلایه دانه ودام

## ولسه ایضا نوه الله مرقده

زلفکا ایرد مکر صبحدم انفاس نسیم | کیم کلور هر نفس اندن اوکمه عهد قدیم
نه خبر ویرد صبا سیل صچمکدن بو صباح | که ایدسوزین تمام ایلدن جان تسلیم
کندوزین کزکا بکزدیرمش نرکس | بکزمز اش عجب اولمایه خیال انسه سقیم
حور اکر کوزه خیال یوزکك دوشمدن | خار کوزینه کوزینه کل وکلزار نعیم
زلفکك رایحه سن کافر اکر ایلیه یاد | تا زنجانیله سنبل بترمز قعر جحیم
کمدرکم قیدن ایدن بوکولوم خلاص | هر خیالك کم اولمدر بو مقام اچره مقیم
احمدی عشق اودینه صبر قیل ایوب صفت | کیم خلیل اولمدا صبر ادین ابراهیم

## ولسه ایضا طاب الله ثراه

زلفکك بندینه دن کولکلم مقیم | کیم وطن جبلهٔ دن دین مستقیم



قلدوغمچون سندن ایروغه نظم | اوش ندامتدن درم یانی سقیم
مقصودم سنسن جهاندن حق کواه | نیتم سنسن همیشه حق علیم
زلفکك عقدینه ایرشسه صبا | بردمندن زنده اولا خال رمیم
قدکدن وزلفکله آغزکدن عشق دن | جانمه صالدن الفله لام و میم
عقل آغزکدن نقشینی کوریب دیدی | نقطهٔ موهومدن اولمش دونیم
یار مهرندن کرکدر احمدی | سندن ابراهیم ولد قلب سلیم

## ولسه ایضا نوه الله مرقده

سنسوزنه دیییم کیم نجه زار اولشم | تیمار ایله باکه که بیمار اولشم
سودایه دشدی زلفکی کورالدن کوکل | کورکم نه مشکل ایشه کرفتار اولشم
اول فکرله که نجه اولا عاقبت اشوم | عشقکه لاله بیك دل افکار اولشم
سین ادر آرزو دل وجان سندن ایزون | جان وجهاندن اوش قمو بیزار اولشم
یاندی یوزك تجلی سنه وار لعل تمام | موسی یکی که عاشق دیدار اولشم
که زلفکی اوکارم وکه خط وخالکی | کورکل بنی که نجه سیه کار اولشم
پروین صفا دشاك صفتن احمدی بکی | کورکم نه نحر لولوی شهوار اولشم

## ولسه ایضا طاب الله ثراه

سوزرنك آلور چو نقشکی تحریر ایلیم | جان نوق ادر چو لعلکی تقریر ایلیم
خوش وصف دارکن بزوکی عجز دوشرم | نور آیتین نه وجهله تفسیر ایلیم

زلفوك دوشده كيجه پريشان كورور كو كل — سودا اينك دوشن اينجه تعبير ايليم
روشن اولر ضمير كلشن يك نجه كم — جان لوحنه خيال كبي تصوير ايليم
دركه اوله زلف بلاسينه مبتلا — تقدير دفعنه نجه تدبير ايليم
جان آرزو اركه يوكا اولا فدا — حاشا بواشده بن نجه تقصير ايليم
فاشك كمانينه ادرم احمدي عرض — كم جاني آنك غرض تير ايليم

## وله ايضا نوراللہ مرقده

سحر كه كم ادر بلبل تر نغم — مي كلكون كتورر كه اولدر تنعم
ني اندوكنجه دم دم ناله خوشدر — كه اورا يانجه مطرب دف دم دم
نجا بر خانقاه اولا يرومز — نولا بركون اولرسه خانه خم
كمان كش غمزه كه صور كم نجوندر — بوطاووسي جماله خوي كزدم
كزك بوعين انسانيتيله — نجون جانلر الور اتمز ترحم
كزم درياسي قاندر لا بد ايدر — آياغك طبرغي بيله تيمم
فتنك حاجب كزكدر عين فتنه — كمه ايدم بو بلا لردن تظلم
اولر بزيرده روشن ماه و پروين — نجاكه ايدر لب لعلك تبسم
صحوك بنديه بجنون اولدي ليلي — كزك نجه يه مفتون قالدي طمطم
تو شيرين اولر سوز احمديتك — لبك وصفيدر اتدكجه تكلم
بوزنه دوزمز بجعين قمري — بوسان ايدمز بلبل تر نم

## وله ايضا طاب الله ثراه

شاها مسلسل زلفنك عشقنده بجنون اولدم — كوكلومز سودا يجون دام بلايه صالدم
كاهي بجمالوكي سنك كوكلومه قبله دزدم — كاهي خيالوكا سنك جاندن پرستش قيلدم
اي خلق خوش خلقي حسن سرمه قيلدن بين — زيرا كه قليغوكه بن كي رغبتيله كلدم
قان ايچركن كوزلرك آرام درجانك تنك — كور كل كه جوركدن سنك بن نه حلاوت بولدم
جانم ني قيلور هوس سنسز اولا من بي نفس — بن بودياركه داخ بس نه راحتينه قالدم
بر ساعتده كيجه نك آرام بوخ جانك تنك — كم صبح بيلندن سنك زلفك قيوسن آلدم
دركه زينهار احمدي بدنام وبي عار اولغل — بن نام ونشانك شيشه سن چوخدركه طاشلدم

## وله ايضا نوراللہ مرقده

شيله كم بغداد و ياخلب بغداد يله شام — عشقك ايله يخدي بخدي كوكلك مصرن تمام
فتنه آخر زمان دن كوزلرك بوزر سبب — كم قان ايچب عشوه بيله جانلر آلرلر مدام
غمزه كه قانر حرامي در آني عشقك حلال — كوزمه ايكو حلاليدر اتدي آني شوقك حرام
شام بغداد ك سر انجامين چون كوردك ندر — تا سر انجام اوندي له جام اجالر صبح و شام
كل كه كلكون باده دن بر نجه قدح نوش ايدلم — كم بنفشه قوخوسندن خوش معطر در مشام
جونك بنلكدن بني بوجامري ايدر خلاص — راياكان در جان بها وير كه كيرسه جام
ملك حقدر سنك نه وار اراده احمدي — كم ادرسن ناله كه بغداد ديبوكا شام

## وله ايضا طاب الله ثراه

شاما سنك وجودك كه ايرثمسون الم — كوكلوكه كلسون ابدا هيچ كونه غم
تندر جهان قموس وسنسن جهانه جان — سن روح باكسن سكه بيشه كلور مرض
سن عقل محض سن سكه قندن ايدر سقم — لايق دكل كه ايده سكا هيچ رنج اثر
سن آب خضرسن سكه حاشاكه اره غبار — سينكله در نظامي زمين وزمانك
سنسن قموبه رحمت وهم نعمت ونعيم — شادي وباده خون سياوشدر آرده
بردم كه كل بكي سن شاد ايلمادكل — احمدي بي ديد عشقك كرن

## وله ايضا نور الله مرقده

صبحدم چون زلفك ايردي نسيم — اولدي عالم جمله جنات نعيم
لاله بي يخدي يوزك شوقي اودا — نركسي قلدي كوزك عشقي سقيم
تورله ايتدي تسلسل آشكار — ياكغك زلفك على رغم الحكيم
خطكك نقشي كتاب مستبين — عشقكك بولي صراط مستقيم
دندي عشقك كوكلم ايچنده مقام — اولدي دردك جانم ايچنده مقيم
وصلك وهجرك در انديشم بنم — آندن ارتق باشكه نه اوميد وبيم
احمدي بي ديد عشقك كرن — ان ابرهيم اواه حليم

181

## وله ايضا طاب الله ثراه

صورتك سوزيني بيجه كه تقرير قلم — خلقه نون صورتين كون بك تفسير قلم
بكه در اركه انك آغز وجودي بيجه در — غيب علمين عجب بيجمي تقرير قلم
مركجه زلف پريشان لك دوشمن كورم — بن بوسودا دشمي بيجمي تعبير قلم
كر صورت ارسه بكا بيجه اولر صورتجان — كيكي كشدر بن آن تصوير قلم
نه عجب آهم اكر كوكلوكه ايمزسه اثر — باذ سرد يله بيجه آهنه تاثير قلم
ديدكر كون قضا اوخدر اندن حذرات — پس بو تقدير اشنه بن بيجه تدبير قلم
احمديه ددلر جان وير انك بولنه سن — كندو خير مدن ايت بن بيجه تقصير قلم

## وله ايضا نور الله قبره

صبا يلي وارجق ور كل اول ديار سلام — سلامتيله اريجك ارز بكار سلام
چو صحكري كرمن چوز مكا سن آل صون سن — بوخسته دن ارز اول زلف مشكبار سلام
ادب انك دود غنداغ لعله در ثنا — الت انك قولغنداغ كوشوار سلام
بو غيسه قورخوسكا غمزه سي بلا سندن — ور اول حرامي فتان جان شكار سلام
چو كوزلرك اوله روشن يزين كور مكله — دكور دعايله اول تازه بهار سلام
سحرده مشكدم اولب اسركن زاير كرسن — انك صواجدك چشمه جويبار سلام
ور اول سريدك يوليله وارد عي بيرن — رنجي اوترغ ايوان وقصر ودار سلام
اونمه بادصبا بو قموسلام دكل — بوزمه نوله ايده پيوسته يار يار سلام

سلام کزلو الت احمدیدن آکه صبا | نهان یار ادب اولمز آشکار سلام

## وله ایضا طاب الله ثراه

عشقك اودندن اورم عودی بکی دم نیسم | پرده ده راست قلم ناله‌یی هردم نیسم
بسته ویی سروپا عشق یولنده یورییم | همرعنان اولبنك یله دمادم نیسم
برنفس قودیکا فرقتك سوزهمین | عمرتك یله ورم آن دخی هم نیسم
شرحه شرحه جکرم دردینه اولماغه دوا | دوزدم کلشکرندن لبکك آم نیسم
قول اولب قامتکك سروینه یوزیرده قلم | خدمتوکك کمرن جانمه محکم نیسم
دستك الدن بکه زار اکلیوب آیخلرم دوش | بونفس دشمکیون راست اولم خم نیسم
کرچه غرق اندی صویا تی بك کوزیاشم یی | شمع وار ایرلغك اودینه یانم نیسم
احمدی بیك لبك ذکر یله دم اورین | کوسترم ساکه دم عیسی مریم نیسم

## وله ایضا فوق الله مرقده

عجبا کم اوله کم ایلدن دلدار سلام | ویرن عاشق بیچاردن اول یار سلام
شمعه پروانه‌نك احوالن کم ایدر عیان | بلبل شیفته دن کم ویرن کلزار سلام
کم اولا کم الدن اول مشك همن سایه خبر | کم اولا کم ویرن اول لعل شکربار سلام
سن الت یار سلاموی صباکم سنسین | قاموس دلداده دن التن کیتی دلدار سلام
غمن یی کرچه قوم اچمکه کوزقاره ایدر | نوله بندن الدن اول جاذوی خون خوار سلام
سن سلاموم دکور یارمه اول ساغ اولسون | نوله کیدر بمدی یسه بو بیمار سلام



احمدی کیم اولکم شمس و قمر ویرلدر | اول قمو حور و ملك حسرت دیدار سلام

## وله ایضا طاب الله ثراه

عشقینه زلفکك کرو دیوانه اولمشم | شمعینه یوزکك یته پروانه اولمشم
دوشدم کوزك قونیله برجونه کم | خلقك دلدن سوزیك آفانه اولمشم
دردینه عشقکك اولی کوکلم آشنا | جان وجهاندن اوش قمو بیکانه اولمشم
خالوك مشك دامنك آلتدن کورلی | شکله که مرغ شیفته دانه اولمشم
جانوم غمزك اوخنه اوش اتمشم هدف | عشقك یولنده کورنجه مردانه اولمشم
بیکون لبوکه تشنه دوردجانله کوکل | اول حسرته ملازم میخانه اولمشم
کور زلفکك هواسن ادب احمدی هوس | مشکین سلاسله نجه دیوانه اولمشم

## وله ایضا فوق الله مرقده

قدك خیال قوسه کزومه روان قدم | نه دنیجهان نثار اکه یك جان روان ادم
یوزکله زلفکی کورین عقل دیدکم | نور استینه نه خوب اولن سایبان ظلم
قوروب قشك کمانینی غمزك اترینی | یارب نجا اولا بوقضادن امان بولم
کوزك نه ادرسه باکه قلم بیله یازدیرز | بلمیم کردیخته کاغذ همان قلم
صبرات جفایه اولمه تدبیر ندم دیدك | صبر ایتمدن جفاکه اینکل ای جان ندم
کرجور ایدر اخترو یا قهر قیله دهر | کیتی یه چونك یار اولا مهربان نه غم
قان دوردی احمدی یه کلمدن اولدی روان | بیچاره دردکی دلدم کم بیان قلم

## ولہ ایضا نوّر اللہ مرقدہ

قمو سندہ جمال و حسن عالم — دل و جان سین و عقل و دین دخی هم
بو عالم نیجه سنسوز اولمه قایم — که سنسین فی الحقیقه جان عالم
صچوکدر معجز موسیٔ عمران — لبوکدر آیت عیسیٔ مریم
درك درین کورن یوزکده درکم — نه خوش دشمش کولك استینه شبنم
صچوك سودا سنه دشدی بنفشه — آنکچون در پریشان حال و درهم
پرستارم ددی یوزوکه زهره — کتش ایشتدی دیدی بندخی هم
لبوك آم در بکا کم داغ نسنه — کر آب خضر سه اولمز دردمه آم
سنوك عشقکدر درد دومه درمان — سنوك مهرك درر زخمومه مرهم
جهانه احمدی عشقوکله کلدی — آنکله کیدر والله اعلم

## ولہ ایضا طاب اللہ ثراہ

کرچه ایردی جانمه عشقك بسی الم — کیدر میم هوالك کوکلدن اکر الم
تا آخر اسد نوریسه قدمدن علی التمام — اول کیشی که عشقه قدم اوردی بن اولم
یوزوکه والهٔ اولدم و زلفوکه شیفته — اول تکری چون که خالق نور اولدی ظلم
کم وار دیمك بو عشق یولنده اختیار له — آصیلمیی زیانه ودن کیدیش بن اولم
چون بندخی ولایله ساکه قولم شها — سندن ارخ بلایله بیله یکون قلم
خوش دوتعل احمدیی که عالمده اول غریب — سینك محبتوکله اولدی بوکون علم



الدم قلم که دردمه یاره بیان قلم — دوتشدی بردمه مسمار اودا کاغد و قلم

## ولہ ایضا طاب اللہ ثراہ

کوکل آشفته دن زلفوکه جان هم — کزوکه فتنه دن عقل و روان هم
فراق اودینه یاندم شمع بیکی — کزمدن دوکولور اوش یاش و قان هم
سنوك جادوکزوکك فتنه سندن — جهاندن قالدی امن و امان هم
خبر صوردم کزوکك پیشه سندن — دیدی اوش خنجر و تیر و کمان هم
سنوك عشقوك الدم ترك ادب جان — یکاندن اولدی سود و زیان هم
سنوك یوزك بنم دردیله آهم — نه دور سوره نور و دخان هم
آچیدی سرو قدوکك خیالی — کزمدن چشمه رود روان هم
صچوکدن برکره شرحین دیامز — یکا کم اوزنه نطق و بیان هم
لبوکدن احمدی شیرین سوزن آیدی — اکرچه ارمز آکا وهم و کمان هم

## ولہ ایضا نوّر اللہ مرقدہ

کرکمز یاره اوردن زخمه مرهم — نه دردده که اندن ایریشه دوا هم
کرکمز عاشقه اول کن که آنوك — کزی بی نم اولا او کوکلی بی غم
کرکمز شمع بیکی عشق ایدینك — اچی پر آتش اولا طاشی پر نم
صچوکا سنبل تر دیدکچون — بنفشه بیك زلفك اولدی درهم
آنکچون دردمه اولدی بیش آزبیش — که لعلی ایدی آغزك کمتر ازکم

| | |
|---|---|
| اَحمدي يكي لبوكك لعلني ذكر ايدجك | هر سوزي كوزنظم ايدم درمكنون ايدم |

## ولها ايضا طاب الله ثراه

| | |
|---|---|
| كوزلرك ني كه زلفكه ديوانه اولمشم | شمعينه يوزكك نجه پروانه اولمشم |
| طوطي خلرك زلاليله دل تشنه قالمشم | كوزلاركك فسونيله افسانه اولمشم |
| اندن بروكه عشقكله اولدم آشنا | جان وجهاندن اوش قموبيكانه اولمشم |
| كل اندن مشك دامني اتمادين احتياط | عنبر بكلمه شيفته دانه اولمشم |
| ذوقين لعلكك دل وجان آرزو ايدر | بوشوقيله ملازم ميخانه اولمشم |
| عشقك بولنده شيله قوزين كزمكه اولدين | رخ بيك طغرو ليغله فرزانه اولمشم |
| درجين لعلكك كوريلي شيله كه احمدي | جان ودلبله عاشق دردانه اولمشم |

## ولها ايضا نور الله مرقده

| | |
|---|---|
| كونم كجايه دوندي يزولي كرامزم | دل تشنه يم لبكدن زلاله ايرامزم |
| زلفوك آكدغجه پريشان اولبنك | حيرتده قالرم دخ عقلم درامزم |
| دنيي ندركه باغ بهشتك اچنده بن | ديدار يكي كرامز اولبجق دورامزم |
| باشيله جان ودل يولكا ايليب فدي | آياغكك توزينه يزوي سرامزم |
| بولكده يوزم استينه سوريوب يوردم | كزلارمك بشي يك آياغه دورامزم |
| كزلارمك بشين نجه ديوصرارسك | بحر محيط در بوسزا بن كرامزم |
| درلركه احمدي صبح سودا سيني اونت | نيدايم آني جونك بشمدن يرامزم |

| | |
|---|---|
| بكدكه معجز موسي عمران | لبكدكه آيت عيسي مريم |
| كزك قتلومه اسدامش اجازت | اجازت اشده بسم الله بودم |
| لبوكي صورتنه درا حمدي يكم | بوكز لوزدن والله اعلم |

## ولها ايضا طاب الله ثراه

| | |
|---|---|
| كوزلرم ياشينه يار اولدي رحيم | سايله رحم ايدر اول كه اولا كريم |
| بين دوكيله هزاران جان وسر | زلفكك بر عقده سن چوزسه نسيم |
| سوزكه آغزكدن جخراي لعل لب | بركهر در نقطه اتمش دو نيم |
| كورسه دوشنده خيالن ديشكك | صوبك اودن حل اولا در يتيم |
| زلفك آغزك عشقله قان درجكن | قان اولور چونكم اولا شه داله ميم |
| صبر وغم كوكلمده ايدب مشورت | اول سفر قلدي و بو اولدي مقيم |
| همدم اولدي احمديه درد وغم | همدم اول يكم اولا يار قديم |

## ولها ايضا نور الله مرقده

| | |
|---|---|
| كوزلروي آغلمكدن غرقه خون ايدرم | كوزيشيله زعفراني نجه كلكون ايدرم |
| نجه درلر باكه صبرايت ناله بي قونيدريم | بندغمجون شيله كم بني ناله آفزون ايدرم |
| فتنه دور قمردن قامو قوزخرلر ولي | بن هوسله جانمي كوزوكه مفتون ايدرم |
| هر سوزي كم قاشكك وصفنده ديسم كز دوكم | قامتك ذكريله آني كيرو موزون ايدرم |
| زلفكك جيبي لبوكك ميم شوقي سيله اوش | بوالف بيكي قدوي بوكبن نون ايدرم |

## وله ایضا طاب الله ثراه

مسجد اچنده قبله که جانی کورمشم — یوزنده روشن آیت ایمانی کورمشم
سجده قیلورکن قبله یی محرابینه آنك — یالخلرنده رحمت رحمانی کورمشم
آلمك آدینه اوخرم اوش حسن خطبه سن — که آنی بوخبلرك قمو سلطانی کورمشم
مشعر مجنینه سعی ادرم جان ایرمکه — کرچه آرمش اندن بنجه مسلمانی کورمشم
قدنده شاخ طوبی و مشکین صچلرنده خضر — دودخلرنده چشمه حیوانی کورمشم
یخسه جمالکك سبحاتی بنی نه غم — یوزکده چون تجلی سبحانی کورمشم
خسرتدن اولدی رله لعله وطن کزم — اندن برو که اول لب دندانی کورمشم
اندمسه احمدی یك بولکده جان فدی — منت حقا سنك یك جانانی کورمشم
کوزم نورك کورمك آنچون ادر هوس — کم باخبن اول آینه ده جانی کورمشم

## وله ایضا نور الله مرقده

یخانده بوکوزلرمه کشف اولر حرم — زی غایت عنایت و زی آیت کرم
یی نوش ایله صبحدم و بی اوین اشت — کم خوش دور آله کرجك بویرایك دم
کوکلوك شاد ایله یی و بی هوا سله — کم خوش هوا در ادرمز اول هوایه غم
بارك بیله جام لبی در شفای جان — افسانه دور آب حیات یله جام جم
دشدی فتنك اوکنده حسابه هلال کز — اولدی لبك فتنده بهای عقیق کم
درلر که عقلك اولمسون اول زلفه مبتلا — دیوانه اولنه بنجه جاری اولر قلم



ریحان صچولك اولسه حیران احمدی — اولامدی بنفشه یکی قد بیله خم

## وله ایضا نور الله مرقده

نه دم که سنسز اولمه اولر اول غم و ندم — بس سندن ایرو باکه نه عیش و نه جان نه دم
سن روح روح راحت دلمزسن بو غمدن بس — سندن ارخ دشانه نجا اولسون تدم
هر قنده یاشر آخمه نه جیحون نه فرات — هر قنده که آهم ایرن نه آتشکده نه دم
عشقك یولنده قانلو یشی آنچه دوکمشم — کم کوزلرمده داخ نه یش قالدی نه نم
عقلك نه جان وارکه اورا بنجه عشقله — ارسلان اولکده بنجه اوری بیله دمنه دم
ای کوکل آله کوزلرك الدنمه آلنه — کم ساله عشوه بیله وردا شبوفتنه دم
درلر که احمدی آله کوکلولر ورمکل — جان و کوکل آنکدن آکا ورمدن ندم

## وله ایضا طاب الله ثراه

هر که صباح لاله وش المنه آلینه جام جم — کل بك وارلغی یله وارین اوله کام کم
ساقی یسم جهم دن جام زر ایسه صبحدم — کم اوله طولو لعل تر دیج عقیق فام فم
باغده یی ایچنك بوکون درلو چمك فخوصله — غالیه بیك مشکدن طولو اولر مشام شم
سهم سعادت ایسدین یی ایده نوش هر کیشی — که اچمیه جام باده یی کوکلی طولا سیهام سم
یاردن ایرو دشمشم هر که دوشه ایرو یاردن — آکمکی درد دل اولر بی شك آنك ادام دم
دشده دخی جمالکك کورمزم خیالنی — که ایدی حرام کوزلرمه دن کوزلرمه منام نم
فرقت اودنه قان یشم بشلده موج اورمغا — بن سکه قطره میدیو ارده آکا پیام یم

دم دریسك بود مردن كل اچلو بود مدكم
مركه مدام اچمیه جانینك اولمه دادم دم

احمدي اچ بوباذه بي يادنه اول شهنشهك
كم قمو خصم جانینه اولدانك حسام سم

## ولسه ایضا طاب الله ثراه

يراكمدك يناريكن جهنم
كزومك ياشيله طولدي جهان نم

نه بونم اول جهنمله كم اولور
نه سينر بونيله اول جهنم

جهان وجان بكا ياريد انسون
كمم اولور بوجان وبه جهان نم

اني كم باكه اندي فرقت اودي
نه پروانه كه شمعه اتدي هم

جمالندن ارخ يارك بوحالوم
صبحي بيكي پريشان دور و درهم

نه بيلينر ندن بوردده درمان
نه بيلينر ندن بونخمه مرهم

اكر صبر ايلهم حالم بلمز
وكر آه ايدم اودايانه عالم

نولا چون احمدي عود اولديانر
قلورسه ني بكي ناله دمادم

## ولسه ایضا نور الله مرقده

يوزكي كورمك تمنا ايتمشم
روشن اولكم فكر زيبا ايتمشم

زلفكك عشقين بنا ايتم دمدم
كور نه پيچا پيچ سودا ايتمشم

بوي ورنكدن نشان بولمم ديو
باغ وكلزاري تماشا ايتمشم

ملك جاندن غير قلماسون ديو
وار لغوي جمله يغما ايتمشم

كوهر بني وصلكك بولم ديو
كوزلرم ياشين دريا ايتمشم



كلستاندن وصفين ايدب يوزكك
عندليبي مست و شيدا ايتمشم

لعلكي ذكر ايدر ليكيون احمدي
نظمني لولوي لالا ايتمشم

## ولسه ایضا نور الله مرقده

دمدم ياراكه دودا غوك امسم
دردي بخسوله لعل اولدم امسم

دمدم كه دكمسون قانوم غمزك
دردي قانك دكر جانك دخي هم

دمدم آغزك نه كوهردن بلمز
دردي جان رازدر والله اعلم

پريشانم دمدم زلفوكه ديدي
پريشانلغ دكل سوداوي يه كم

دمدم كم خط ادايي حسنكي نسخ
دردي نسخ اولمز آيت كه اوله محكم

دمدم زلفك نجون درخم دردي كم
عجبمي در بنفشه كم اولا خم

دمدم كم همدم اولسك احمديه
دردي يتمز دردم آكه همدم

## ولسه ایضا طاب الله ثراه

يار كفت آز غيريا بوشان نظر كفتم بحشم
وانلهي دردينه درمايي كن كفتم بحشم

كفت اكر بابي نشان پاي مابر خاك راه
برفشان آنجا بدا منها كهر كفتم بحشم

كفت اكر سن در بيابان غمم خواهي نهاد
تشنكا زا مژده آزما بر كفتم بحشم

كفت اكر كردد لبت خشك ازدم سوزان آه
بازي سازش چشمع آركيه تر كفتم بحشم

كفت اكر بر آستانم آب خواهي زد باشك
هم بمژكانت بروب آن خالدن كفتم بحشم

كفت اكر افتي بچي ازروي چون ماهم جدا
باسحر كاهان ستاره يي بمژ كفتم بحشم

گفت اگر داری هوای درّ وصل ما کمال | قعر این دریا بپیما سر بسر گفتم بچشم

## وله ایضا طاب الله مرقده

یار گفت اندر دمار و بس گفتم بچشم | گفت جان خواهی بسوی ما بیا گفتم بچشم

گفت اگر آید در پایم روشنایی باید ت | روی کن اندر غم ما خاک در گفتم بچشم

گفت اگر خواهی که گردد تا ن ازما روی تر | هر زمان ز ابر مژه باران مطر گفتم بچشم

گفت اگر خواهی چو غنچه از لب ما کشف راز | همچو نرگس باش شبها تا سحر گفتم بچشم

گفت ما را دارد در دیده چون نور و ا نگهی | بر رخ ما کن بنهانی نظر گفتم بچشم

گفت تا چون تست دا ند بحر با عمان بکو | از سر شک عاشقان ما خبر گفتم بچشم

گفت در آتش صفا خواهی بجان نوش احمدی | شمع سان از عشق ما خون جگر گفتم بچشم

## وله ایضا طاب الله مرقده فی قافیة النون

کما کم دار عزلت اوله ممکن | قلا اول تخت عزتده ممکن

مکان وحدت سرا ین دون اولکم | بو وحشتده بلا یم دیه ما من

صفای گلشن قدسه هوس ایت | نه الدادی سنی بو تیره گلخن

هبولی ظلمتدن کور مزسن | که نه روشن ددر اول سبزه گلشن



مغیلانی نجه ایده غول بیکی | بو طوتیای آشیان طوطی نشیمن

المدن اوکدون ال درلك دلرسك | که الب طوطی خلاص اولدی قفسدن

بیکتلکدن درشن حقه ارشکم | بو کردنده فلکدن پر افکن

قوی چون کند اولا اعضا قومست | نه اش باشارسن بلود رسن

بهار اولدخه سبز اولز آغلر | خزانده لاله یی بیتر یه سوسن

دورش فرصتده کم اش اولیا فوت | که دایم رام اولمز چرخ توسن

آکا کم فرصتی یمز غنیمت | سعادت ارمز اولمشدر معین

دین که ایوان کیوانه ارودم | کرك بهرامه اولمایه فرون

از اولدنکم حوادث کورسه یرده | کوکا چیخمز میازن بیك شیون

بش اندن مایه کمسایه و کز خود | سپهرو مهر اولا از آکه دشمن

آکا بك نخم اودرسه دست احداث | فغان اثمایه شول رسمه که هاون

قلخ اهلی آکا دیدرکه عزت | اوادن بوله که اندن بولدی جوشن

آکر فرمان روا نلخ ایسه دریاك | ندر ساکه طریقن ایدیه بن

بلنده ات همتی دون اولغل کم | بو کردون قویه فرمانو که کردن

اول ایده خاك خصمینی که آنك | النده باد اولا زره تخمزن

عدودن بهمن اول وقت آلدی یکن کم | آلی اولدی سخاده ابر بهمن

قومایرده نه حاصل بورده کم | حوادث سیله دیمز بوخر من

الولخ عقل دور ودين و دارنش — صفا وصدق قول ورأي احسنش
قولخ دوت احمد ينك سوزنه كم — نه درسه قاموحكمتدن مبرهن
كليم وقت شمدي اولدن كم — قلبدن رخاطرن حق وادي ايمن
بلا منت سكا نعمت دشادي — آداات شكرن وكور فضل ذوالمن

## ولها ايضا طاب ثراه

سخن اي دوست كه الدامسون بني بوجهان — كزولك اچ كورسن كل من عليها فان
خفي دكل بوكه مشكل حريف درد بني — نه شبهه درك ه درسن بوظاهر برهان
نه منفعت اده ساكه بوظالم رعنا — نه فايده قله باكه بودشمن نادان
نجون بوغول ومغيلان شيله سودك كم — نه حور اولوكه كلورو نه روضه رضوان
سپهر زخم اودر جانكاوسن غافل — ستان سني ادر قانكاوسن تاذان
بزم عنا مزجون در مدام پرساكن — بزم فنا مزجون در بوچرخ سركردان
روامدركه فنا ابوني عمارت ادب — بقاسرابن ترك ايدسن كه اولا ويران
كروركن بوجهان مكرن الدرسن آكا — دريغ سين سرايمه آيدي شيطان
برن آياغه دوشب چونك خور آولسرز — بولن بوباشن نجون دونه بنجه كبر مكان
چوچنك اورا اجل آكا نه قصر وقعفور — چوآل صوفا فلك آكا نه كبري وخاقان
سعادت اولكشدكه همتنده آنك — وجودي وعدمي اوله عالمك يكسان
نسيم امن وامان بيرده اولا چونكم — سموم فتنه يله طولودر بسيط جهان

الك بركاهه ظليله اورتمه — آنكچون كه آهه دوينمزكوه آهن
اي بنجه نوجوان عقدنده درليك — هنوز آبكاردن درد بوكهن زن
بودنيي رنكنه سن غره اولما — كه بزعنادن اول بزمكروبزفن
نظر عقيله اتمك تخت كاوس — حقيقتده دكل جز چاه بيزن
بقاسن نسنه تاتخت سليمان — صورسك كيم ندر بن باذ بيزن
نه ايلتدي جهاندن صور سكندر — يه دولتدن نه بهمن بولدي بهمن
بكا صور جرخ وانجم حالني كم — قموكوكلمده اولمشدر مبين
زبان وشمعمو روشن بودركم — لكن بكي دكلدر ديلم الكن
لبالب اولمشم دريله ياقوت — نه دريا وان بنم بيكي نه معدن
بنفشه بيك كي پاكين جيبم — دكولم كل بكي آلوده دامن
بوواديده بكا قلخ درد عيب — تجلي طور لايق باكه مسكن
خليلم دين ابراهيمه جاندن — دكولم راوي راي برهمن
آچوخدر عرشه كوكلومك اوندن — تجلي نور بيچون بنجه روزن
معاني زاي درطبعم اكرچه — معانيدن بوخلق اولدي ستورن
اولولخ آنى صانرلر همين كم — كيالر خزو ديباي ملون
اولولخي يتيمو بيوه مالين — بناحق آلباتك بيزمك تن
نه زينت عقل اهليته كه عاقل — قلخ درك وهري بيله مزين

اَرادَه نوح یِتُرُدُك همین که بُولمَز
وَکَرِن مَشرِق و مَغرِب طُلوُدُرُ طوُفان

زَرای کِم صوُرُز فاموُسِیه غَفلَتدُر
اَرادَه مَثَله سَلوادُرُکه اُولدِ نِهان

جِهاندَه اَکمه وَفا آدمی که عَنقادَن
نه بُولدِ نه بُولسَر سَعیله کِمسَنه نِشان

بِراَهل آه دُرُ کوُرَن بُوجَرخ کَبوُد
وَکَربی آیِت که نَدُر مُرتَفِع اُولَن بُودُخان

نه دُرسَکانه دَیاپِم فَلَك سِرّ اَنجامِن
که اُولاَخی بُوارادَه اُولبُدُرُ حَیران

مَدارِ چَرخه مُدارا کَرَك که اُولدِ بِزُم
مُرادِمِین مُوافِق اِدَرسَکُل دَوران

ای که شِکایَت اِدَرسِن کُناه دَردِ نَدَن
بُودُنیی قُوکه آکا همین بُودُر دَرمان

دَوای کُوندُزِن آیله که نُضج آلا عِلَت
دِلارِسَك سِن اُلدَه مَیه شَبِ خُسران

سَحَر بِکِی قَموصِدق وصَفا طُولوکُوکلَك
اَکَر اِدارِسه قُران نُجومِیله قِران

تَدَبُر آیله بُوقُرآنِ کِم یَقین بِلسِن
نه دُرجَلالَت و اِکرامِ عِلمِ اَلقُرآن

دِلارِسَك که سَکا رُوزِ اُولَه عیدِ آبَد
حَقُك یُولِنَه بُوجانوَك آیلَکُل قُربان

دُورِش اِرشِدرِکوُرِ رُوحِ قُدسِ رَوضَه سِنه
نِجا بُوقَیدِ هَوایی اُولا آکا زِندان

اِقامَت آیله بُویِش رُکنِیِ سِن اِسلامُك
دِلارِسَك سَکَه بَندِ اُولَیا بُوجارِ اَرکان

کَمالِ اَهلِیله اُول بَهرِ طَرِیق رَفیق
که هِیچ اَرمِیه دُنیِ وِدِینَکَه نُقصان

قُوآنِ کِم سِرِ شَیطان اِدَرآکا تَحرِیض
دُرُت آن کِم سَکَه سُلطان اِدَرآنی فَرمان

خَلیل وار اُولوِرسَك طَرِیقِ خُلقَنَه
یَقین بُوکِم اُولَه آتَش سَکا کُل وِرَیحان

بِغَیرِ دِینِ حَنیفی قَوجُمله آدَیانی
دِلارِسَك که سَکا رَحم آیلَیه رَحمان

بُودارِ اَمن دَکُل دارِ خَوف دُرُز نِهار
دُرُست آیلَکُل اِیمانِ کِم بُولاسِن آمان

کُلَش بِکِی اَکَر اُولرُسه تَن بُرهَنه نه عَیب
چُونُورِلَه بِزِینه جانِ خِلعَتِ اِیمان

نه آتی دُرلُو لِباسِیله ظاهِرُك بِزَسَك
چُون اُولَه حُلَهٔ دِیدَن بُوباطِنُك عُریان

غَنی لِغِی اِسمَه دِلرسَك که قالسِن دَرویش
فَقیرُاُولدِ دِلرِیسَك که اُولسِن سُلطان

نَیه که وِردِیسه حَق آکا قَناعَتِ اِت
زِیادَت اِسمَه که اُولدُر ضَلالَتِ طُغیان

سَزای تِسعَهٔ آیات اُولکِتابِ اُولَه کِم
دِلایَه مُوسَوِی لَر بِیك سَبعَهٔ اَلوان

کَل اَحمَدِی سُوزِنِی جان فِلاَغِلَه دِکُله
که اُولاَسَکا بُوجِهانُك قَمُونِهان عِیان

نِجالَر اُوَیکِنه آکا وَلِی دَکُل مُمکِن
که قامُوقُوشِ اِدَه طاوُوسِ رِیمَتَه جَولان

فَصاحَتِ آیِتِنه اُولدِم سُوارِ اَلمُدَه مِلاح
مُبارِزِی بُولَمَز وَکَرنه اُوسِ مَیدان

اَکَر بُونَظمِی اِشِیدَه رَوان کُلشَهرِی
دِیاکه شادُاُول اَحسَنتَ ثانِی اَلحَسّان

## وله ایضا طابت الله ثراه فی البهائیات

بَخ اِعتِبارِلَه کِم نَقشِ بَندِکُن فَیَکُون
بُوبَیِّنَ اُنُدَه نِجه یازِدِ نَقشِ کُوناکُون

نه صَنعَتِ اِندِی آنجَلاَن قُدرَتُك فَلَك
که رَبّك رَبّك کِرِینُر بِناکه بُوقَلَکُون

شَفَقِ بِك اُولدِ طُوبِی باغُك آلی نارِ بِنجی
زِیادَه بِیدِ بُوخُوشِ رَبّك اَطلَس و اَکسُون

دُکِیله لَعلِله دِینارِ طَبعَ اِستَدَه
مَکَر که چِخدِی بُویُردَن خَزائِنِ قارُون

بِشِل آغاجه نَظَر اِیت که صِبغَهٔ اللهِ دَن
نِجه بِنَقشِ وَقِرِل دُوز و صارُوو کُلکُون

بُدَخلُرُك خَفَقانِن دَم اِمتِلا سِندَن
کِدَر مَکا زَرو یاقُوت هَوا اِدَر مَعجُون

طولتمشي كن آغج اوزدكنده سرماشوق
بورسمله يرقان اولمش اول عجب ينجون
دوشر بوطرغه بيهوش وزار وزدد اوراق
مكر خزان يلي ايچره بونلرا آقيون
كورن كشي سولدك يبرغين بركده دد
صونك يوزنده نه چابك يوزر بوزرين نون
بنات حالين كوردك كه نددي بادخزان
پس اولغل بوبقاسز جهانه سن مغبون
قني عروس رياحين بزانبن قوشلر
نواخت اتركي كلزارده ني وقانون
قن اول كه آفسر باقوت اورنوردي كل
ادردي بلبل آكا قرشو نغمه موزون
قن اول كه عشوه آيله خلقي تركس مست
قلوردي يار كوز بيك عشقينه مفتون
قن اول كه سبزه يله خله پوشدي كهسار
قن اول كه لاله يله لعل يكدي هاموں
قن اول كه يوزين مشك كلابله يوبن
بنفشه غاليه دوتردي زلفنه دون وكون
بوزردي سبزه وصاردي اول ايكل يبرغ
دوكلدي كل يله كندي بنفشه اولب محزون
يوملدي نركسك اوش كوزدشدي لاله يرن
اچي قرار يتب طاش اولدي غرقه خون
بين بترديلن اولر وكلن كيدر
بويرده اول واخر همين بودن فانون
فلك دكرمنه عبرييله بخ كورسن
كه دكزيبنجه كاركه سكوكن ايلدي اون
علي الحقيقه حقكدر همين وجود بقا
دخي نه وارسه بقاسي فنايه دن مقرون
بهاريله بوخزاندن نه نقش كم كوردك
قمويي اولدن اول يني كمان درون وبرون
بوعشق وعاشق ومعشوق اول وهم آنكدر
جمال صورتي ليلي وحيرتي مجنون
صفات ظاهر وباطن يلكنده آنك
عقول قالدي پريشان نفوس اولدي زبون



محير اولدي بوفكرته ابوعلي سينا
جنونه دشدي بوحكمته عقل افلاطون
كركي عين عنايت مسبح اولغل آكا
كه نون اينده آله تسبيح اداردي ذوالنون
كليم آلنده عصايي اول ايلدي ثعبان
هم اولدن اكردن احيا يجون مسيحه فسون
رسالته ادن اولدن محمدي مختار
وجود آدمك اولدم كه طينتي مسنون
يريله كوك طولودن جمله قدرت آثاري
عجب بي عقل اولريسه بوقدرته بحجون
ارشمكا آله يول مشكل وپريشان در
همين شريعت وقرآن در آله راه نمون
چوفرض ونفل آنك جمله سنة الله در
دورش دين ائمه اول اينه كه اولياً مسنون
كناه چوغيجون ازمه رحمتندن اومبد
كه رحمتي غضبندن اولر آنوك افزون
كناهه توبه يله كوزيشدن صاغل كم
بوچركه كوز يشدن صو وتوبه در صابون
اي احمدي حق يلكل مؤثر هر شئ
ظلام نور نوره طبايع كردون
ظلام ونور عرض در عرض نه در محدث
طبايع متغير مزاج وكردون دون
كر آدمي يسك اومما وفا بوكردوندن
كه كاو اولنلر ايدر متابعت كردون
توقع ائمه مرؤت بوچرخ واختردن
كه فضل دشمندر چرخ واختروا رون
بنم بوقلم وكوكلم هنردن اولشدر
پريس چشمه ميم وبريس حلقه نون
فنون فضل كماله ايرور يم ديبن
نه در لوسعي لر ايتدم كه المجنون فنون
فنون فضلي چوبلدم كه خلق اينده نه در
درست اولدي قضدن كه الفنون جنون
كلام ختم ادلم اول ملك دعاسيله
كه اولدي علم سرايينه آنك خاس ستون

بناء ملك سليمان آمير سلمان بك — كه اولد عدليله ملك فتنه دن مأمون

انك دعاسيله كربي صحايغي مرقوم — انك ثناسيله عرشك دقاتري مشحون

حق ايلسون آن صاحب قران بو عالمده — نجاكه دور يله كيدب كله دهور وقرون

## وله ايضا طاب الله ثراه

بوته زيبا يوزاولز كم نخجلدن نو بهار آندن — كليله لاله ونسرين دوشبدن شرمسار آندن

عجب نه مشكدن زلفك كه اولرسن آكا عنبر — نه آهودن كزك كه ايدر حذر شير شكار آندن

زي قدكم دوحه طوبي ارورامز آكا سايه — زي لب كم چشمه كوثر اولمدن خالي سار آندن

مكر كورمشدرسن دوشده خيال فتنه كوزوكك — كه اولدي نركس رعنا دوشب مست وخمار آندن

مكر زلفك كمندندن لجه بر عقده چوزلدي — كه اولشدر صبا يلي صباحين مشكبار آندن

كونم اول سرو قدوكك خيالن آرزو ايدر — بو بختي قاره نردامن ندندن جويبار آندن

صحوله اوكندكي سوجه بنفشه بويني آكش — برآيخ استينه دورب ادراوزن اعتذار آندن

كل وسنبل يلاوارب نولا نركس دوكلديسه — يزوك وزلفك وكوزك يترخوش يادكار آندن

برصوصون ساقي اول جامي بكون كم نوبهار ازدي — كه پرنوري اولمدورر حرير وزرنگار آندن

مطوس رنك اتمشدرسن يعني چمن قوشين — ملون خله كيمشدر كليله سبزه زار آندن

نخ آخر مرغزار اچره آچيليبن كل ولاله — نجه نالان دررسن بلبل نجه اكلر مرغزار آندن

چوعقل وهوش آفتدر ايدر ايم سني غمكين — آبي اچكم اولازايل بوعقل وهوشيار آندن

چوروحه روح وريحان درسني ريحاني اي ساقي — صباحي صوصون صبوچيچون الومه زينهار آندن



زهي ياقوت جان پرور كه قوت وقوت دل در — حيا يله قنا بوبندي لعل آبدار آندن

برصوصون جام جمشيدي شه پيروز بزمنده — كه بولدي سلوت وراحت بودور روزكار آندن

آمام وخطفه ده اول درت امام وهم خليفه كم — يسار ويمن بولشدرسن يمينيله يسار آندن

سليمان زمانه ميرسلمان خسرو عالم — كه امن وعدل طولشدرسن قوشهر وديار آندن

طوقوز آبا يله درت امهات وادرج مواليدي — بوقاموسين يرادب حق سراتدي اختيار آندن

عدو سام سوار اولسه قليجك دوشده كورزكك — بشينه اوغريب سرسام اولا سام سوار آندن

سوكت آغاج عهدكده خلاف آدين اورندي — يلاوار يبنك لابد اولراوش نار ومار آندن

نيه كه اسفنديار اولسه تني دشمنلرك رويين — اوخك پيكان ازدكده دوشه اسفنديار آندن

قليجك برنفس دوتمز قرار وشرق وغربه ايرر — ولركن شرق ومغرب بولبدورر قرار آندن

كورزسه باذ عزمونكي سبك لك نيجه اولر يله — نخرسه طاغ خكمونله سبوك آله وقار آندن

جلالك قدر ورفعتن ايرمدن اول مقامه كم — طفرجرخ ويدي انجم اولبدن مستعار آندن

حسن خلق وعمر عدل وعلي دل سيرن وقليجك — چكلسه دندن يوزين تيغ ذوالفقار آندن

آكا ايردي شها عدلك كه ايردين اعتصام آكا — اوراداردشها فضلك كه ايردشرع افتخار آندن

سنك يك لحت كرزوكه دنيايي سايه رستم — كه برضربندن سرمه اولب دكيلر كوهسار آندن

سنك اقبالك اول رسمه اولبدن پايدار اي شه — كه اولدي دشمنك پيري هميشه پاي دار آندن

سنك انصاف واعطافك اول آرايه ارشدن — كه اولدي دين ودنيانك پناهي استوار آندن

الوكه ابركم ريسون كه اولدرر بي كران دريا — كه بولدي بلكه قمو عالم عطايي بي شمار آندن

فلكده كعبه يكي اولغدر يوزلر سريندركم ... دريشب قوش دخي مركز بولامزن كذار اندن

اتوشك آسكين نعلين كه دوشر طيرغاهر ماه ... فلك دركشوريدن دوزر سوارو كوشوار اندن

سنك قهرك درز كه اندن اعادي تاج دار اولدي ... سنك مهرك درز كه اولر موالي تاجدار اندن

آلدي قيلجك سينك برآتش در سحاب اچره ... كه اشرارك بتي بحرزنه رسمه كرشرار اندن

آلك بخشايشن كوهر چوكوردي بحه در قوزده ... قليجك ايلجا ايدب درز آهن حصار اندن

بودرد اركان تدبيرك دلرسه متفق امك ... كدب ضديتك آرادن اولا لرسازكار اندن

سنك چونكم اولو آدك اولدي خطبه يه خاتم ... نجاشي امسون خطبه جهانه افتخار اندن

چوسكه جان ايچنده سنك وصفوك نقش ايتدي ... قموسي جان ودللرده اولدي دوستدار اندن

نجاكم احمدي شاماكتورر مدحكي نظمه ... ارد اودن نياكم لعل درشاهوار اندن

سنك لطفوكك افكاري كتوردي قاپوكا بني ... ولي بختك كوزب اولدم بغايت دل فكار اندن

بشومادشمن اثيمشدر نياكم فكرسيمك ... انكجون اكلرم باشوم دوكب زار زار اندن

سزي باطل دين تشريف اولبن كندي عزتله ... بوقول كرحق دديي نيجون اولا بوسره خوار اندن

نجاكم چرخ سيرايدب كلبين كيده ماه ومهر ... نجاكم قطب اوك ساكن ادهجنبش مدار اندن

سنك بختوكه اول بخت اولسون آرزاني معاد اندن ... كه اولا لرسعود چرخ جمله بختيار اندن

ولده ايضا نور الله مرقده

آبلدن اولي سرنهان جان روشن ... بوركدن اولدي بوخورشيد آسمان روشن

نجاكه رانيي جانمك قيلرم پنهان ... كزوم بني ادر آني يكان يكان روشن



يوزك نه آينه در كم آنك صفاسندن ... اولور آكا نظر ايدانه نقش جان روشن

دلركه فهم ادهجان آغزنك حقيقتني ... نه وهمله اولا بوكته نهان روشن

كزوم قوكه يوزوكه نظر ادهيردم ... كه آب آبرله اولر روي كلستان روشن

صبا صحبك نفسيني ايرسه خاكه اولا ... چراغ روحله آجزاي استخوان روشن

بوك ذكر كتردكده جان اولر شيرين ... يزوك ياد ايدنجك اولر روان روشن

چوكمسه نلمدماهيتيني صور تنك ... عجب كماشه ندن اولدي بونشان روشن

يوزك خيال زبانه اورال بوركده ... چراغ وشمع بكي اولمشم زبان روشن

براكمه اردغي اوقي ادركوزك انكار ... كزومه قارشويكن تيرله كمان روشن

بوآه سردله ياشم نجون اولا تيره ... قموصولاري چون ايدر دم خزان روشن

نجالي سرو قدوكك كلادبو كوزكم ... نه چشمه لر بوكوزمدن اولور روان روشن

قصور وحور كرامايه كوزاولبك خير ... يوزك بلي او لرسه كلشن جنان روشن

صحبك هواسيله كون بكي علم اولدم ... تاكه رايت شاهنشه جهان روشن

محمد ملك الملك شمس دولت ودين ... كه عدل نوريله اولدم جهان روشن

سليل شاه جهان بابن بدابن مراد ... سلاله شه اسلام اورخان روشن

سرير تخت سلاطين وتاجدار ملوك ... كه اولر لقاسيله چشم خاندان روشن

آباغنك توزني سرمه ايلسه نركس ... سنان يك كوري اوله جاودان روشن

خيالكي كريسه قراكولق دشمه ... اولا ضياسيله آنك همان زمان روشن

صَباح مِهرکِله اُرد دَم عجَب کونُدُر — بُوکه اَیدی شمع بزمِ نوریله دهان روشن

ظهور بُولدِ حضورِکَ چو غیبت اَیدی عدو — بُولَت کِیجکَ اولُر شمس بی کمان روشن

مُعمّیاتِ معانی ضمیرِکا ایی شاه — اولور بخاکم ادر فکرِن امتحان روشن

قلیجکَ صوینا اِردِ آب بحر مکر — که اُولدی آینه وار اَیدَه هر کران روشن

سپر براصله لاله مثال چونکم اوکا — کزینه دشمنَکَ اول تیغ و اول سنان روشن

نه آستان دُر اول دولت آشیان که ادر — کوزینه آنجمکَ اول خاکِ آستان روشن

نجاسی منکر اولُر خصم ساکه کورِ دِکن — یوزکدَه آیتِ نخت ابدعیان روشن

کشیه کم اوله اول روز کور چون خفاش — نه نفع اولدِغی شاهِ ستاره کان روشن

قپَکَ که خدمتجون اَیدَه جمع اولُر انجم — اولُپدُر بنکم راهِ کهکشان روشن

قلیجکَ اودِنه محترق اولُر دشمن — بتاکه کون زُحَلیله ایدِجک قران روشن

فسانه اولدی زبمان و سامُ اول دمدن — که نصرتَکَ قلجی اولدِ بی فسان روشن

سنَکَ همّتَدَن کورن عزمکی که حزم اولا — بلور که بخه اولُر امرکن فکان روشن

بتر بوحجتِ قاطع قلیجکا که اولدی — فتوحی آیتِ تاحد قیروان روشن

دلرکه اوله بوایوان پاسبان کبوان — نه یوجه همتَ ادر کور بو پاسبان روشن

کوهر سخاوتَکَ فور فوسندن اولدی نهان — اِدا دُر بواشی راست بحر و کان روشن

سنَکَ کمالَکَ اوصافِنی نهایتدُر — بوراده عجز اولُر عندِ مدح خوان روشن

بوروز تامکه پیرنه احمدی شاذ اول — که روزکارَکَ اِدا صبح کامران روشن



نواخت ایتسه بنی شهریار سوزمدن — قمو جهاندَه اولا خوب داستان روشن

اِدا بو پیر جوان دل جوانله پیرم — که نه کرَملر ادر اول شه جوان روشن

کنش بکی سوز اچندَه بتم مشار الیه — ادر بودعوی تصدیق انس و جان روشن

بتاکه شمع دلم جمله نوردُر کرچه — که وار دُر نفسمدَه آتش و دخان روشن

نجاکه عبهر اولا باغ و بوستان افزون — نجاکه اوله کلیله بوخاکدان روشن

بهار دولتکه ارمسون خزان کم انک — اولُر هواسیله باغ و بوستان روشن

عدو که کیه اولدِ قیامینه محشرَکَ منکر — قیامت ایلسون اول مردِ سرکران روشن

ستاریه چرخَکَ توز روشنا بی چشم — نجاکم ایده کوزی خاکِ اصفهان روشن

## ولـه ایضا طاب الله ثراه فی الغزلیات

ای یوزی تان کلستان قنده سن — کوز نرکس زلف ریحان قنده سن

ای خطی پیرون دلبر فا نسین — ای لبی لعل بدخشان قنده سن

آبِ لخ دردِ ندن اوش یاندم او دا — ای قمو بی درده درمان قنده سن

فرقتَکَ جان ملکنی قلدی خراب — الامان ای عدل سلطان قنده سن

یاجوج ایل اوردی سکندر فا نسین — ملک دیو الدی سلیمان قنده سن

آبِ لیغاک ظلمتنده تشنه دل — یوزرم ای آب حیوان قنده سن

عشقَکَ احرامین کیب سین استرم — یوزرم ای کعبه جان قنده سن

سین بزکون کرسم ودیسک بکا — که احمدی زار و پریشان قنده سن

بونجه مدّت دركلستاندن اريخ | آخراي مرغ سحرخوان قندن سن

## ولسه ايضا طاب الله ثراه

المنة لله كه علي رغم شياطين | اولدي كروتختينه سلاطين سلاطين
روشن چخبن عقدندن اوش شمس ضيا بخش | باغشلدي نوريله كروعالمه تن بين
اول شاه كه آكا ملكت اولالي مقرر | جنت بك عدليله جهان اولدي خوش آيين
قوينه زيان آيلمز پنجه سي قوردك | تيهوي جراحت ايدمز چنگل شاهين
اول شاه كه كورب كون وماه ايدي تمنا | كم بوله انك يولنه خاك اولمغه تمكين
زلفينه دلر بندي اولا عنبر وريحان | نيتاكه كنيزلكدن آكا نرگس ونسرين
دللر كه كميته قوليله تاج اولله اكليل | اسدر آبي آيغنه نعل اولله پروين
دللر كه نظر قيله كوزم يوزنه دايم | محتاج درد نوره بلي چشم جهان بين
بينم اردي نم وار آكر وارسه سنين | جان وتن وعقل وسروهم داغ دل ودين
سوزده احمدي اولر چونا كي ايده جان بخش | كم روح قدس ايدي آكا بوسوز تلقين
وصفن دردم سير ركك ايشدب آبي | دفتر لري ودبله شاه رياحين

## ولسه ايضا نور الله قبره

اولر شها يكفك شعله سيله جان روشن | نيتاكه اولر كنشك نوريله جهان روشن
يوزك نه آينه در كم انك صفاسندن | اولر معاينه كوزلارم نقش جان روشن
جمالكا نظر ايتمه كزوم منع ايتمه | كه چشمه سيله اولر باغ وبوستان روشن



خيالي يا كفكك بر تجلي ايدكله | آنكچون اولدي بولطفيله كلستان روشن
كجاوكندن جمع اولمغي محال صندن | صبوكله يوزكي كورسون اوش عيان روشن
بكا كه رازم ادارم كوكل اچندن نهان | اكي كوزم قلور آبي يمان يكان روشن
سنك يوزكله بولن احمدي بولرسه صفا | كه كون ضيا سيله اولر قمو مكان روشن

## ولسه ايضا نور الله مرقده

اي كزي نرگس بزي برك سمن | اي صبي ريحان بوبي سرو چمن
لبسي بو ياغنجه ياتنك شكر | تنسي بو ياخود كل ويا نسترن
اجدي چوخ خون جكر ايدنجه حل | زلفكك بر عقده سن مشك ختن
كر خياليله يلوكك كوزلرم | نيجه دوكر لعلله در عدن
محلرك وصفي مسلسل قصه در | سوز اوزادر شرح ايسم آن بسن
نبي بك اكلادم حزين زيا سنك | فرقتك جكدم چوخ جكدم حزن
اول ندر كوثر لبكده ياشرن | يا صغير السن يا رطب البدن
نيردن قوندي بوطوطي قندكه | يا قريب العهد من شرب اللبن
بركه اولدم محلروكه مبتلا | بس كه اولدم كوزلروكه مفتتن
صح عند الناس لاتي عاشق | غير ان لم يعرفوا عشقي لمن
احمدي سوزن ايشيدن بلدكم | عشق دردينه اولمدم متحن

## ولسه ايضا طاب الله ثراه

## وله ايضا طاب الله ثراه

اشبو بلت كه سيله وارز اندن اوش جهان — آهو دتوندي يشم ايچنده انك نهان
بينم كوزمدن المسبيدي مدد بوابر — درياكي يشبنه بليندي بركران
بينم بركي غريبسك آغلاغل اي بلت — كيم عاشق غريبه كرك كريه و فغان
بولت بنجه كه آغلوكز ياشني دكر — خندان وشاد اولركل و ريحان وارغوان
بن بنجه كه آغلرم بوركم اولدنه يتر — شبلاكه شمع جان ودل وهم تن و روان
آبر بهار و باد صبا كرچه پر يوزين — كلزار و لاله زار ادرو باغ و بوستان
نه ذوق باكه بوكل و كلزار و لاله دن — كه اولر بهاري يار دن آيريلنك خزان
يار ندن آيرو دوشنه زندان دركاحمدي — كر باغ و بوستان واكر روضه جنان

## وله ايضا نور الله مرقده

اشبو كك اوليدن باكه متكن — كوزم يولك نوزيله اولدي روشن
ديارين بولنه يارك نه جنت — ايرانه يار اشيكينه نه كلشن
نه صورديسن تندي يارك ديارين — كل اوش كلشن دكلسك اهل كلخن
كمانين قورلي اولچشم خونريزين — سيراندم قضا اوخينه كردن
دلرسك شمع بيكي نور اولا جان — قوكم عشقك اودينه ياخله تن
بو والخ رشته سن يخ چون بلورسين — حجاب اولدوغي عيسي يه سوزن
بو ماو من لكي قواحمدي كم — بلاسن يان قاپوسنده ما من

## وله ايضا طاب الله ثراه

آندن برو كه كوزمشم اول يوزآي بن — حيرت دمنده كاچرم بيل و آي بن
اول غمزه يله اول قدر آنداز قش بكي — كوزماشم قضا ده دخي اوخ و ياي بن
زلفك هواسنه هوس ايدر دم بهشت — پس بنجه ترك ايليسم بو هواي بن
صبحك صفاسي بكزيه ديدم جمالكا — بالله كه آندن بولمدم اول صفاي بن
هر كيش بر مراد چون ايدر حقه دعا — ساكه قول اولغيچون ادارم دعاي بن
اولخ فنا يولكده چو عين بقا درر — شكرانه جان ورب الرم بوفناي بن
سينك ولاله اتدوكيچون بوجان ترك — هردم بوخلقدن كوزرم بك بلاي بن
اولدم نشانه هر يكدن طعنه اوخنه — ترك اتدكوچون قمو زرق و ريای بن
درلر خطا درر نظر اول يوزه احمدي — عين صواب كوزرم اشبو خطاي بن

## وله ايضا طاب الله ثراه

آفرين ساكه زي يارتمش سني جان آفرين — قاموجانلر جانسين ساكه هزاران آفرين
خضر خطك سبزه سينه صدقه قيلك دنا — جانله ايدر لبوكه آب حيوان آفرين
يوزكه كل واله اولك وارلغين وردي يله — زلفكا حيران قلوبن قلدريحان آفرين
ديشكا دندانه اولمش نظم پروين زي صفا — يوزكا پروانه اولمش ماه تابان آفرين
جانلرسن جانسين و عقل و كوكله قبله كاه — هر نفس جاندن سكا اي جان جانان آفرين
آفرينشدن چو سن جان آفرين مقصود سن — آفرينش جانلر ايدر ساكه قربان آفرين
احمدي زلفك هواسندن اوزجان بيلك دم — لابد ايدر سوزنه كيدم كه ولاجان آفرين

## وله ایضا نور الله قبره

لَلحَقّ اُول حَمْدُ وجُود اِي پاك دِين — هَرنَه وارِلخ وارسه آندن دُر يقين
آندَه مأخُوذ اُولمَه اَسما صِفات — جَمع جَمع اُولُر مَقام اِي پاك دِين
چُونكِ مأخُوذ اولَه اَسما وصِفات — جَمع اَولُر هَم اُلوهِيّت مُبين
كُلّ اِحدِلخ جَمع جَمعَه مَرتَبه — جَمعَه اُولدِي آلَه واحِدلخ قَرين
قامُوسِ بُردُر اِيك كُرمَك شِرك اُولُر — شِرك قُو تَوحِيدَه وار اِي راست بِين
اَوّل آخِر ظاهِر و باطِن هَم اُول — بِر حَقِيقَتدَه وُجُود اُولدُر هَمين
بُردَكزَكَه قَطرَه اُولُركَه سَحاب — گاه خارُو گاه گُل كَه ياسَمين
گاه حَنظَل اُولُر وكَه نِي شَكَر — گاه بُزِ پاك وكَه دُر ثَمين
قامُوسِ كِيرُو نَحرَه دُونَر نَحر اُولُر — پَس تَعَدُّدسِز نِجا اُولُر مَتين
بِر كُلِش يُوز باجَه يُوز شَكل اُولُر — لِيك جُملَه بِر اُولُر اِي پاك دِين
اَحمَق اُولمَا مَاي قُوكَم قالَه حَق — اَحمَديدَن دِكَلَه سُوزُك راستِين

## وله ایضا طاب الله ثراه

اَكرچِه اَكمَز بَنِي زُلفُك وَفادَن — كُزُك بِر لَحظَه اُو نِيمَز جَفادَن
نَفَس مِهرِ كدَن اُردِي صِدقِلَه صُبح — جِهان اُوش رُوشَن اُول نُور وصَفادَن
بُرُوكِ اُول اِدَر تَشبِيه آيَه — كِه بِلمَز نِجَه دُر نُورِي ضِيادَن
نِقاب اَحَدُك كُلّه قارشُو مَكَر كِم — قَرايِب يُوز قان دَرلَر حَيادَن



اِرِدِي جانِما زُلفُك هَواسِي — آنِي كِم اِيرِشُر شَمعَه صَبادَن
كُوزُكدَن زَخمِمَه رَحم اُومَزسَكِز — خَطا اُولُر صَواب اُومَز خَطادَن
كُوزُك قاشُك كَما نِيدَن نَه آنَسَه — بَنِم جانُومَه اِيرِيشُر قَضادَن
بَلا كُوردُم كُوزُكدَن كُوه بالا — دَخِي نِسدَن عَجَب بُو مُبتَلادَن
اِشِيدُب اَحمَدِي سُوزِينِ عُشّاق — مُحَيّر اُولدِ اُول سازُو نَوادَن

## وله ایضا طاب الله ثراه

اَكر اُولماسَه كُوزُم يَشلِرِي خُون — شَفَق عَكسِيدَن اُولا مِيدِ كُلگُون
بُودُر دَخمِي عَجَب يالعَل سِيراب — بُودِ شَلرِي عَجَب يادُر مَكنُون
كُوكُل اُولمِش صَحُك بَندِينَه مَفتُول — نِتاكِم جانِ كُوزُك سِحرِينَه مَفتُون
نِجايِي دِيَيِم زُلفُوكَه عَنبَر — كِه مُشكِي اُول اِدِ پَدُر دِجَكزُخُون
صَحُك سُودَاسِنَه جانِ دِلَ دُم — دِدِيلَر صَبر دُور آكَه مَجنُون
نِمانِ مَن قَتلُك بِحارِبنِ آكَب — دِلُومَه كُلمَز اِلّا سُورَهِ نُون
كُوزُكدَن نَه فُسُون اُولدِ اَحمَدِيَه — كِه اِندِي آنِي صَحُك سُودَاسِ مَجنُون

## وله ایضا نور الله مرقده

آندَن بَرُو كِه جانِلَه سُودُم بُوشاهِ بَن — بِالله كَتُوردُم كُوزُما مِهر و ماهِ بَن
يُوسُف بِك اُولدِ اَسِيرِ زَخدا نُكا كُوكُل — چاهِ بَلا دُر دِلِيكِن بُو چاهِ بَن
اُول زُلف و خال و قَشلرِي كُوزَدَه كُوزُم — نِدُم كِه بَندِ آلَه بُو بَختِ سِياهِ بَن

قاشك حلآل ايدر كوزكه قانمي بنم ... ايتدم قبول قانومه بوكز كواه بن

بنجاكه ايرو ليغشك اودندن اكليم ... عثمانه ياش ان كوندرم جرخه آه بن

زلفك هواسنك يولي تشويشدر طولو ... مشكل بولدكه ترك ادمانرم بوراه بن

بلدم كناهمش سن جانيله سودكم ... نه چاره كفر اولدقورسم بوكناه بن

منت حقاكه سردم ايا غوكه يوزمي ... اومماز كن بولم ديو بودستكاه بن

درلر نه وقت وردك آكا احمدي كوكل ... نادييم چوبلمز مرسال وماه بن

## وله ايضا طابالله شراه

بومدتدن كه دوشردي قلب بني جنا سندن ... بودردو رنجه اوغرادم اراغ اولسون شها سندن

صبا يا قارشو وارد مكم خبر صورايدم شهدن ... وليكن بي خبر اولدم شها زلفك هواسندن

چون اولمكا تن دولتي طبراغم استينه ... كفن غنچه بكي برتم ديم شه مرحباسندن

نه دلتنك اولدي غنچه بنوشك اشتياقدن ... نه درلايب قزردي كوركلي يوزك حياسندن

تكر كيمشك زلفوكه تشبه ايدي سهويله ... كه آدي اردي خطايه انك بوسهويله خطاسندن

بنفشه رنك وبويله سنك زلفوكه ايكنمش ... صبا بوجرمچون آنك دلن جكدي قفاسندن

سنك يوزك كلي وصفين ديمك احمدي بالله ... اولسرمست بلبل لر انك اولخوش نواسندن

## وله ايضا نوه بالله مرقده

بولن احياده يك كلدي لبك انفاس عيسي دن ... آيلكون اولدي خرم تر چمن فردوس اعلي دن

تامل ات نه صنعتلر اولر بيدا عناصردن ... تفكرات نه صورتلر كلور ظاهر هيولي دن



دله بشلا يين بلبل كله تشريف ايدين كل ... نه آيين تازه ايدرلر كور اول مجنون وليلي دن

صبا بر شمه زلفدن رياحين خبر ورمدي ... بنفشه اول وعديه بوين ايكب قالدي تمني دن

بزوكه كل رخاسكم تشبه ايدر كلشندن ... نجا اهل حيادر اول كه اونمادموليدن

يكا غك رنكنك عكسي ارشدي لاله يه تاكه ... بركي قارم باندي آنك نور تجلي دن

كزوكه نرگس اويكمش آكا دل اوزدب سن ... دمدي الا حياسز لق نه حاصل چشم اعمي دن

لبك شيرين نمونه در صرانه حوض كوثردن ... قدك طغرى نشانه در صرانه شاخ طوبي دن

بوصوصون اي صنم جاي الا لم دنيدن كايي ... بولن كسم تازه تر اولدي كلستان باغي عقبي دن

قومه لاله بكي برتم الكدن جام كل زنكي ... كه كيمسه رنك الماري ريالو زهدو تقوي دن

يزك كلزاري نه بلبل اولا بي احمدي اولمش ... جهاندن كل بكي روشن لطيف وخوب معني دن

عطارد مشتري اولدي سزينه ليك نه اعجي ... چو طالع بولدي بولمز كمسنه شعر وانشوردن

بوجوق سامري فعلي نجه دفع ايدم يارب ... بوكله كم سبن التورسم اعجاز موسي دن

## وله ايضا طابالله شراه

برنظر ده درد دشمك ولولوي عثمان ... برلطف ده درد ودغك ولعل بدخشان

هم رنك درد صفرك له شب بلدا ... هم طعم درد اغزكله چشمه حيوان

برعشوه ده درد بوزكله نرگس رعنا ... برشيوه ده درد بوزكله لاله نعمان

حالم يك تيره درد اول خال معنبر ... كوكلم يك روشن درد اول چهره خندان

بويكله برآندازه درد سرو صنوبر ... زلفوكله برادعه ده سنبل وريحان

بر صید دلرا کوزلرکدک جانله کوکل | بر قید دلرا صچلرکدک دینله ایمان
بر رنکده دلربا کفیله کل سیراب | بر نغمه ده دلر احمدی بلبل نالان

## ولها ایضا نور الله مرقده

بکوکلک دانهسی مشک وصچوکلک دام عنبردن | خلاص اولام مرغ دل عجب بوبندوچنبردن
بوزمش سنبل ریحان یکا غلک لاله استنده | یوزمش چشمه حیوان دوداغلک درج کوهردن
کوزلک قاشلک کمانین قوربن اوشر کمین دوزمش | نجا قرتیله یارب جان بوجانوی سمکردن
قدلک طغرو غمزه دلر نه دلربانه طوریدن | لبلک شیرین اشارت دلر صرانه آب کوثردن
یرا کومه نخ یازه کترمه نار نمرودی | کزوبی کور دخی صورما خبر دریای اخضردن
بوسهکه احمدی یازر یوزلک وصفین دیوانه | کرل نقش اوکرنه مانی بودیوانیله دفتردن
سنلک عشقلک اودندن دلر که آدم خوش نفس اولدی | کلوبی بوبی جان پروانه کبی شمعه مجمردن

## ولها ایضا طاب الله ثراه

بونه یوز دلربونه زلف وجبین | تبارکت یا احسن الخالقین
بتوزماد دیشلک بکی دلرعدن | یتوزماد زلفلک بکی مشک چین
فراقلک اودندن بنم آهمی | کورن دیرکه هذا دخان مبین
ویرکن کوزلک مهل جانلار دلر | وایلی لهم ان کیدی متین
یزلک نه دلر انوار رب السما | لبلک نه دلر انفاس روح الامین
مکر عقل دیمش قشوکه هلال | خیال کرانمش بوباریک بین

| | |
|---|---|
| چوجان الدی داخ احمدیه بند | کوزلک کم کمین شیوه سیدر کمین |

## ولها ایضا طاب الله ثراه

بکا توبه ایدرر صوفی خطادن | ولیکن کندو توبه ایتمز ریادن
میو معشوقدن ایدرسنی منع | زی صوفی که آیرر خلقی صفادن
حذر قیل دلرلر آنلک کوزلرندن | ولا اهلی قحرم اولر بلادن
لبینلک لعلنه میل ایتمه دلرلر | نه صیرو اولکم قاچه شفادن
کوکل قوزلف سودا سین دیدم دلر | هوس ریجه کم بوخوش هوادن
کزرلک جان الدو عقل و دل و دین | دخی نیدر عجب بوبتلادن
جفا ایتدکجه غمزلک احمدیه | سنلک اولدوغجون طوغمز جفادن

## ولها ایضا نور الله مرقده

تجلی ایرلی جانه نگارلک یوز نوریدن | بجان بیزار اولشدر کوکل فریادوسن خوریدن
نه فتنه در کوزلک یارب که انلک عشقیدن آیرین | عجب اولا آیلرسه اول اسرافیل صوریدن
مکحل ایدن نوریله کز یرکس رعنا | اکر سنمه ایدن بزدن یولک توزی ذروریدن
کوری چوغ اولر آیلک یوزکه بکزدن آنی | قلور عاجز خطا ایدب حسابینلک کوریدن
مکر تشبیه ایتمشلر کلی یوزکه سهویله | که طوغن چاک ادب غمزه دیسینه سروریدن
بکا کندن یوزکی کم خلاص اولم بوواریدن | بتالم محو اولر شبنم صباحین کون ظهوریدن
کرک داود اکرانه سبق آنلک زبوریدن | کرک دلکه احمدی سینلک بجمالک وصفی ذکریدن

## وله ایضا نور الله مرقده

جفاکه بیلمز کمسه قیاسین — نچا کوکل آلیب جانه قیاسین
هلاله بکزدن قاشك کمانین — کمان یوخ کم کزه تشدد قیاسین
جراحت اورمغیچون جانه غمزك — دوتبدر دایم آلده اوق ویاسین
صچاك کوکلوم آشفته ایدن دردم — ولی جانومه یلمزدم قیاسین
قیامت فتنه سینی قوپدی صانور — کزك باقیشنك کورن قیاسین
عطایات خون بهاکوثر لبکدن — بکا ای یوز طاها حق یاسین
امیدیله احمد بی خوش دل ایله — نچه آله آیت یاس اوقیاسین

## وله ایضا طاب الله ثراه

جان محبتی در بوریه هرجانه سغمز کلسون — جانلردن آرتخ بوآوم همخانه سغمز کلسون
وارلیغ یوخلیغا ورب بی خویش اولدلر صلا — داخ بوخلوت خانیه بیکانه سغمز کلسون
بوجان فدیلر سیردی جانن سون بوندن اولدی — قندکه عاقل لر اولا دیوانه سغمز کلسون
وحدت دکیزی سرتسر طولولکهر در شب چراغ — قندکه بوکوهر اولا دردانه سغمز کلسون
بوشمع جمعه کیر آنك بر شعله سیدن آفتاب — سیمرغ جانلر دردوشن پروانه سغمز کلسون
دست سفاهم ربتهم ویردی بوبحلسه قدح — دریا اچیلن بحلسه پیمانه سغمز کلسون
بوبحلسه نقل احمدی نقل حقایق در دیجی — روحانی لاریك وجهنه افسانه سغمز کلسون

## وله ایضا طاب الله ثراه



جهان خوش رنك اولشدر خزاندن — بوعمرك دادنی آلغل جهاندن
نه رنکه نقشلر یازلدی کورکل — یشل بیرخدن باذ مهر جاندن
جهانك حالی نه در بلمز بسك — یازلشدی وحی برك رزاندن
دلرسك جانه قوت نوش ایله — بویا قوت دل و قوت روانلدن
می اچ بزدلستان یاریله هردم — کتورمه یاده باغ وبوستاندن
ادیبن آرغنونی کوش نوشات — آیی کم خوب رخ در آرغواندن
کرك می ذوق می اچ اولقدر کم — زمین بلماسن آسمانلدن
الوکه جام آل آنجام قوکم — جهانده یوخ امن وامانلدن
اسرکن مهرجان جام می ات نوش — اکر اومادکیسه مهر جاندن
اچ آیی کم صراحیدن کریزر — یقین نوری بکی روشن کماندن
سزیچون احمدینك روم الینه — کلور تحسین عراق واصفهاندن

## وله ایضا نور الله مرقده

چشمه خضر جکر تشنه در بولیچون — نچلر جان فدی ایلدی اول مشتریچون
لوحدن چونك بوزك نقشنی کوردی یوسف — کندی چاهه دوشردی اول زنخ وغبغبچون
یوزکه والهم وصچلرکه دیوانه — جان دیجی ویردیسم نوله بوروزوشبچون
اتکلك نعلین تاج ایلدی خورشین فلك — یلدزی بیرن دوکر بشمعکا کیلیچون
طلب ایدن که ایغوکلك توزنه یوز سوریه — نوله کر ایلك جهانی وریر بو مطلبچون

مذهبر بوكه اشكك كعبه يوزك قبلم اولا | لاجرم باش قويشم قاپوكه بومذ هيچون
احمدي لبكك حسرت الدرسه نولا | زهي شيرين كه كشي جان ويرر اشبو لبچون

## وله ايضا نوه الله مرقده

ديدارسك كه كريسه كزوكه صورت جان | كزوكيسه نظر ايله كور اول جمال عيان
قدك مثال درز سرو جويبار بهشت | يوزك خيال درز نوبهار عالم جان
صچوكه شيفته دل بازروضه فردوس | بوكه تشنه جكر آب چشمه حيوان
ايدر كوكللر خوني كوزك مدام كمين | چكر بوفته قشك جانلر هميشه كمان
قلور لبك صفتنده كلام تنك بجال | اولر صچك رقمنده قلم شكسته زبان
حديثن آغزكك ايدا مزمر عيان كه اول لذ | اكرچه تردر وشيرين يك اول كه اوله نهان
چو عشوه سن كوزكك احمدي قلور تقرير | كلامني ايشدن كيش درزي سحر بيان

## وله ايضا طاب الله ثراه

درتيغ بلبل وطوطي كه ايدر جلايي وطن | غراب وبومه بدل اولي همايي وطن
وطندة داغ نه راحت اوله كه ترك وكل | كدين اولد لوخار وخس سراي وطن
وطنده نيجيي مؤمن قوار دوته بله | چون اولد كافر بي رحم كتخداي وطن
وطندن آيرلغه بنم اضطرارله دل | خود اختيارله كمدر كه ايده جلايي وطن
اكرچه باغ وكلستان دلر مفرح روح | وليكن آيرغ اولر روتيق صفايي وطن
وطن فراق بحر شمع بيك جان اودا | نجاكه كوكلمه دوشه بنم هواي وطن



بهشته داخ وار رسم وطن اونيد لمز | كه جانله بله كلدي تنه وفاي وطن
وطندن آيرو نجا آيلسون كوكل آرام | چو روح جان درو هم روح دل لقاي وطن
بشار بيچون اده احمدي روان جانن | ايرشسه بركزاكا غبدن صلاي وطن

## وله ايضا طاب الله ثراه

دوتغل الوم باشمه غرقاب كلمدن | كوزمدن آشك يرنه خوناب كلمدن
راضي اولمشم خيالنه شاها جمالكك | نجه كورم خيال كوزه خواب كلمدن
عشقكدة شمع بيك يانارم نجه اوله بس | ايچومه اود دوشب كوزمه آب كلمدن
جان غرق اولمشيد بوعشقكك محيطنه | چرخه مدار و محور و آفتاب كلمدن
قبله ايتمشيد قاشلركك طاقي كوكل | مسجد قويلمدن دخ محراب كلمدن
زلفكك صفات صحفلرن جمله باب باب | اعراب ايتمشم دخ اعراب كلمدن
عنابي كوزلركك عنبي پرده احمدي | ايچمشدي عشق جامني عناب كلمدن

## وله ايضا نوه الله مرقده

دال زلف و الف قدله اول ميم دهن | اولد عقل و دل وجانومه بنم دام محن
قشكك نون كمان قوردكه اده جان هدف | آندي كوزلركك اوخن راست زهي عين فتن
لبكك حيرتيله كردي بن آب حيات | صچكك حسرتيله واردي بله مشك ختن
لعل دجنده كوركب كوهرلني دشلركك | صويلي نجلت اوديه آردي درعدن
نجه عاقللري مجنون ادر اول ماه جبين | نجه بي دل لري حبسه صلر اول چاه ذقن

آب کوثر دلیش که آغزکه جان ایده بها — عقل دیمش بو ثمین کوهره نادر بو ثمن
کوکل اتدیسه اول زلف هواسینه هوس — احمدی نوله بلورسن که ندر حب وطن

## وله ایضا طاب الله ثراه

دیلبن کمر نیجه اولن روشن کره جان صورتین — دقتیله ایدب نظر کوره بوجانان صورتین
عقله اولمادی مصور سالکه بکزر هیچ نقش — بازلیدن اول مصور نقش انسان صورتین
چون اشتدی اول دلکوش دود غوکه تشنه دل — یوزده پنهان ایدی اندن آب حیوان صورتین
یوز که یزدم مقابل اولدیغیچون بن رکیجه — محو اتدیلر عجب اول ماه تابان صورتین
صورت جان در حقیقتده یوزك سینك ولی — حاجب وناظر قومز لرکوزمکاجان صورتین
لاف اورمش کل یوزکه بکزرم دیو مکدر — که اورین دست صبا بوزدی کلستان صورتین
کلستانین سعدیا سیل الدی بستانین سیل — احمدی نقش ایدلیدن اشبو دیوان صورتین

## وله ایضا نور الله مرقده

زلفده بیله کمین وکزده بو رسمیله کین — الفراق ای زهد وتقوی الوداع ای عقل ودین
نیجه بی الته بشا جان زلفکك سودا سینی — که اوردی در بو نیجه مشکل بند وتاب وپیچ وچین
آله کوزلك آل الدن نیجه فتنه کوکل — که اوردی در بو نیجه مکر وفتنه وجور یله کین
یاکغلك لاله بیله نرکس اولش هم قدح — دود غلك لعلله لولوی لالا همنشین
بونه یوزدر کوز آکا حیران قالیدر عقل وجان — بونه کوزدر کوز آکا مفتون اولیدر حور عین
که هلال وله کمان که نون دیدیلر فاشکا — بو قموکر در بلا مژ آن هزار یك بین



ای صبی ریحان قومه الدن باذه ریحانیی — کز بهار اتدی دماغیمی هوانك عنبرین
نرکس ولاله بکی جام زرو لعل ایله نوش — شمدکم طولودر ماوردی جام یاسمین
چون دداغك وصفیی ذکر کتور احمدی — هر نه سوزکم نظم ایده اولور اول در ثمین

## وله ایضا طاب الله ثراه

سودکو کلمز یاردن مز خالق رحمانیچون — ایلك کونك پادشاه رازق سبحانیچون
عالم غیب شهادت حقیچون اوجدن اوجا — بو طقوز چرخ وبدی انجمله درد ارکانیچون
امر وخلق وعقل ونفس وعرش وکرسی حقیچون — داخ دین وشرع وهم اسلامیله ایمانیچون
آنبیا نك حرمتیچون ومحمد روحیچون — سوره سوره آیت آیت مصحف قرآنیچون
صور ومیزان وصراط وحشر ونشر ك حقیچون — دوزخ ومالك حقی وجنت ورضوانیچون
سجده عابد لرك تسبیح وذکری حقیچون — کیجه لر عاشقلرك آهی یله افغانیچون
دلبرك یاکاغی وزلفی حقی که اولدی عیان — نور وظلمت خالقینك صنعته برهانیچون
قامتینه بنده اولن سر وحقی وآنك — عشقینه دل سوخته اولن لاله نعمانیچون
زلفنك بندین چوزن باد عنبر بویچون — صاچنك قوخوسن آلن سنبل ریحانیچون
آغزنه نسبت اولن اول غنچه سیرابیچون — یاکغ اودندن آریسن اول کل خندانیچون
زلفینه بوینین اکب قالن بنفشه حقیچون — کز لریله فتنه اولن نرکس حیرانیچون
دود غندن رنك آلن لعلله یاقوتیچون — دشلریندن نظم دوتن لولوی غلطانیچون
که احمدی پروانه دود بوزینه آنك — آفتابك حرمتیچون ومه تابانیچون

## ولہ ایضا نوۃ اللہ مرقدہ

شہا عالم طولو فرمانک اولسون — یدی اقلیم سن سلطانک اولسون
سکا بہرام اولیسن سپہدار — بوکیوان طرہ سی ایوانک اولسون
آیا غوکک توزی اکلیل جبہہ — حمل بیکی عدو قربانک اولسون
سکا خورشید تاج و آسمان تخت — سنان توب یک ایی جوکانک اولسون
ضمیرک روشن ایدب غیب سرین — قمو مشکل سنک آسانک اولسون
قلبک برق آنک رعد صرصر — اوخدکہ صاعقہ پیکانک اولسون
کچی کہ اولمایہ سن سلطانہ چاکن — نکر طاعت ایدہ شیطانک اولسون
نظر اہلی یوزک مہرندہ دایم — نیاکم احمدی حیرانک اولسون
سنک بوکن عطاکہ وجہ خرجی — نقودی بید بحر و کانک اولسون
کوکا ایرشدی ایغا موکک آدی — یرک یوزی طولو احسانک اولسون

## ولہ ایضا طاب اللہ ثراہ

صبحک سودا سی قلدی عقل مجنون — کوکل اولدی کوزک مکرینہ مفتون
یشم بیکی فراقکدہ ایدی سینی — یتم استینہ ترکردان بوکردون
جدا دوشالی سینک کل یوزکدن — براکم لالہ بیکی اولدی پرخون
قشوکک طاق کم محراب جان در — الف بیکی بیوی ایلدی نون
لبک جانلار قانون شفا در — زی کوهرکم شفایہ اولہ قانون



سنک اولدیلکون خالک خیالی — کزمدن آخدیک نیل و جیحون
بوکک وقدکک وصف احمدی — ادر سزلاری شیرین و موزون

## ولہ ایضا نوۃ اللہ مرقدہ

صبا زلفک دمندن اولدی مشکین — کوکل غمزک اوخندن دشدی مسکین
دشوکی چونک کوردی نہ کہر در — اوزن کندوزنہ در شردی پروین
کنیزک اولدی زلفوکہ بنفشہ — کزوکہ نرکس و یوزوکہ نسرین
کمان یوخ کم کمانینی قشوکک — ہلالہ بکزدن کیش اولہ کژبین
لبکدن کلک کوروردم کم — دہنی نسنہ ادامز آن تسکین
نہ حرفم کم قشوکک نوینی کرالی — بلاو غصہ در استومہ تنوین
لبک وصفندہ سوزی احمدینک — تروتازک دورر نکین و شیرین

## ولہ ایضا طاب اللہ ثراہ

طلعتک کم آکہ حیران اولدی عقل و جان یقین — نور در ما جاء الا رحمۃ للعالمین
قاشکک محرابنہ جان قبلہ در لاریب فیہ — صور توکک سورہ سی دور ہدی للمتقین
یوزکی کورالی کوزم مہرلہ اتمز نظر — آفتاب و ماہ لیتی لا احب الآفلین
آیت معنی در اتمش خلقہ روشن کون یکی — یا کہکشہ خالق الانسان من ماء معین
آکہ کم حجت دلردیدارینہ حقک در کلام — یوزک آچب اتی آیتکم بسلطان مبین
عشقک اودندہ وجودم یاندی بوتشتہ دلہ — یر تصدق ایدہ اغلدن بکا من معین

أحمدیه وصل امیدیله فراقده سنك ‌ صبر دوندی جان واللّٰه یحب الصابرین

## ولسه ایضاً نوّر اللّٰه مرقده

عقل کم ضبط ایدی جمله عالمك کیفیتین ‌ عاجز اولوب فکر ادیجك صورتك کیفیتین
چون جمالك حدّینه واقف اولامادی عقول ‌ پس نیجه ادراك ایده کمسه یوزك ماهیتین
منکر رؤیت قیلی کم کوریسیدی یوزکی ‌ کم نه روشن وجهله اثبات ایدر حق رؤیتین
نیجه جحتلر کسه تحریر ایلدی خطك ولی ‌ محکمیدی نسخ ادامادی جمالك آیتین
کندو زینیوزکه تشبیه ادارعش کلش ‌ روشن اولکم اولدیغی یلمز کمالك غایتین
کل سیر صالب جادن دوکدی پیکانین یره ‌ چون کلستانده صبا عرض ایدی حسنك رایتین
نیجه زایل اولیسر عشقك کوکلدن تا ابد ‌ چون ازلده عشقیله اوردی جان بنیتین
احمدینك نیتی بوکم اشبو کلده اولا ‌ خیر نیت درکا حق روز قیلسون نیتین

## ولسه ایضاً طاب اللّٰه ثراه

فتح مفتاحین کوکسه استکل میخانه دن ‌ جان دوا سینی دلرسنك قل طلب جانانه دن
خان و مانین یخیبن میخانیه التر هر کیشی ‌ قندو وار بر خاندان معمور تر میخانه دن
کرچه کم محکم دوند پیمانیله توبه ولی ‌ طاش اولسه سینه اول برشیشه پیمانه دن
جام زردن آن که اولدی قوت و یاقوت روان ‌ نوش ایله برلبی لعل ودشی دردانه دن
بانمه دیرسین عشقه پروانه دشب شمعه یتر ‌ بن همایم نیجیی کمتر اولم پروانه دن
کوکلمك ایچنده دندی جان بکا عشقك مقام ‌ کورنه کنجه ارمشم بوکوشه ویرانه دن

قدّیکله صاچکی همسر دمشلر بوسوزی ‌ کوکلمه صورواشمش طغرو سوزی دیوانه دن
جان آکاویر احمدی کم شانه اورسه زلفنه ‌ صالمه یل طیراغه بك جان هرسر دندانه دن
بوشکر سوزلر کوخجندی ایرشه آهل کمال ‌ شکر نه جان داخ ویرسه اونه شکرانه دن

## ولسه ایضاً نوّر اللّٰه مرقده

قنوم اچدی قراکوزلر قرار المز هنوز کیندن ‌ عجب بوجادوی فتان دیمی نسدن بومنکیندن
صچمك سودا سجان ودل ایلین اولدی ساکن ‌ مکر قصدی بودر آنك که خلقی چیخم دیندن
اشیکك باکه یکر کلدی شها فردوس اغدن ‌ دیارکده کدالق یك بکا ملك سلاطیندن
جهانه دشدی آوازه سنك صاچك هواسندن ‌ انوکچون اولدی آوازه صاچینیله ماچیندن
بکا غمك عکس کلزار ارشدی اول حیادندن ‌ که قطره قطره در آخر کل صدبرك ونسرین دن
بونه عین خطادر کم کزوکا اویکنر نرکس ‌ عجب بویی بصر بیجا اوتمادی ریاحیندن
نه در لرکه احمدی سینك دزر لعلك صفا بندن ‌ زهی رنکین معانی کم کلور بولفظ شیرین دن

## ولسه ایضاً طاب اللّٰه ثراه

قاشوکه بکزدم دردم بوهلال بن ‌ کیرو دندم که نیجه ادیم کز خیال بن
هرنی بصر بزوکه دیمش شمع آفتاب ‌ نیجه احتمال ایلیسم بومحال بن
ماهیتینه عقل یزوکك چون ایرمز ‌ بس کورمشم نجادیسم بوجمال بن
شیرین سوال ور لبکك نقطه سندن لیك ‌ جان سرزدرکمه صوریم بوسوال بن
کوزك نه قودخدن بن تیرو بلا یله ‌ چوخدر که آچمشم بکا بوقتلو قال بن

يوزوك وصف ايدرم اهل نظر قتنى
كم روشن ايدرم آله بورنكين مقال بن

عود اولشم نفس صبحك ذكر له ولي
آندن كرورم اشبو قمو كوشمال بن

ديشوك شرح آيدرم و بزكه ثناس
بوخلدكه عرض ادرم آله نظم لآل بن

چون ايدرم كمسنه حلال و حرام فرق
انده حرام ديمله سحر حلال بن

شوراييه فوات ديملن ديارده
نيجه روان ادرم عجب آب زلال بن

نقص املنك دلينه هدف دور احمدي
پس اندكم نه فايده كسب كمال بن

## وله ايضا طابت الله ثراه

قريبغ اول قدر اندن كوزلرك ياسين
اوخر قضا كوكل وجانلر استه ياسين

نجاكه فتنه آغاز ايليه زلفك
صلر تنه دل وجانيله عقل ودين ياسين

صبحك هواسنه نيجه اتمسون هوس كوكلم
كه ايدي روحه صفا حق انك قشن ياسين

كشي كه سندن ايرخ اوله خلد كلزاري
آنك كزينه ابد حبس كورنه ياسين

سنك بزمكه يوز كوزله نظر قلنك
قضا كوزي اوخنه دركه كز دش وياسين

بوجان دوداغكه كوثر يزوكه درو الفجر
كوكل يكاغكه طاها درو سكا ياسين

چوعمر ويسره وكل وخار و خير وشر بله در
اميد ايله بدل احمدي كوكل ياسين

## وله ايضا طابت الله ثراه

كرو اول فتنه كوزلر قوردي ياسين
دياسن كوكل سهمينه ياسين

كوزك اول اوخ اوردي جانه كه آنك
چكامز جرخ كردون داغ ياسين

يوزوكدر اول كنش كم شوق هر ماه
ايدر شمع بيكي چرخك آيين

زي آيين كم بولن زلفك هواسين
ويرر بي بيك بيله ييل و آيين

آياغك توزنك بزدن سينه
فدي جانلر كرك نولز خزاين

كوزم طوغرو نظر ايدر يزوكه
اولام انسان كوزي نوينه خاين

دكلدي احمدي عشقك حريفي
ولي نه چاره المقدور كاين

## ولہ ایضا طاب اللہ ثراہ

تکر بلبل صفت اہدی کلستاندہ یوزك رنگین — که قان دللر حیاتدن اوش قرارین کل رنگین
صحلدن نه خبر ویردی عجب باد صباکه آنك — دمندن سنبلك زلفی و غنچه جیب درشکین
یوزك شمعین اسدایو کم اولهٔ آکه پروانه — بهار اردی الندہ اوش چراغ ولاله ونسرین
صحوکه ریحانه حیران اولدور بوسودادن — بنفشه بوینفی آکمش پریشان دل دوغمکین
صحوکه والهٔ اولانه نه تن قالور نه جان وسر — کزوکه فتنه اولانه نه دل قالور نه عقل ودین
تشبه ایلیوز کس کزوکه باش یلاوردی — بصیرتلر اهل اولمایان سبك سر اولو خوذبین
ادر لعلك حدیثنی روایت احمدی هردم — آنکچون سزاری آنك تروشیرین دروزنکین

## ولہ ایضا نور اللہ مرقدہ

ناحق قینیچون کوزلرك مکریله آله دشمسون — کرچه که عین فتنه در چوخ چوخ وباله دشمسون
کلزار وارسك یوزکا غنچه یکی دوتغل نقاب — کم کل حیاتدن صولوب طیراغه لاله دشمسون
مشکین مقوس قاشکا دیلرکه بکزایه هلال — روشن درر فرق آردنه اول کرخیا له دشمسون
کون بر نظر قلدی سکا حیران قالدی بونجه یل — ساچن که بردانجی نجب ناله زواله دشمسون
کل یوزده مشکین خالکی کورالی مشکین کوکله — بر حال مشکل دشدکم کمسه بوحاله دشمسون
کل قومیالور عمر کم کل یلك اول یله وره — شیله ایدلو ترکس یکی که الدن یاله دشمسون
کل یلك کللون جامله کوکلوك آچ لاله صفت — جهدات بنفشه یلك اول ناله ضلاله دشمسون
دنیی دنی دنمال مارایله ایدلو جامیله کم — تن دنیه یه بولاشن جان میل یاله دشمسون

## ولہ ایضا نور اللہ مرقدہ

یارب بوروخ وزلف وکزوقاش حقیچون — بورنکله بوصورت ونقاش حقیچون
شوقوکله کوزلردن آقن باش حقی حق — قورخوکله یورکده چکن باش حقیچون
اول تاج رسل احمد مرسل حق ای حق — آنکله فلکلردکی بولدش حقیچون
برقبله واوچ رحله بیش فرضیچون ای پاك — درت یارحقی واکه قرداش حقیچون
کز پرغنه رنك ورن رنك رزیچون — پرفرشنی بیزابجی فراش حقیچون
اول آله کوزلك فتنه وسحری حق ای حق — اول فتنه یه مفتون اولن اوباش حقیچون
اول درحق کم بدد یوزیله قونشیدر — آنك بزکینه قش اولن طاش حقیچون
مهری یله یانن جکرك خون ایچیچون — عشقیله سودایی اولن باش حقیچون
کم عشقن انك احمدی جانندن ایرمه — صنعکدن تلمز آن قرو یاش حقیچون

## ولہ ایضا طاب اللہ ثراہ

بوزی بویه لاله ی یاخود کل تر یاسمن — کم حیا سندن عرقه غرق اولدی یاسمن
لبی بویه غنچه یا تلی شکر یه آب خضر — صچی بویه سنبل ویا عود ویا مشك ختن
زلفنك چینندہ لاله یوش اولش غالیه — حسنکك باغنده عنبر بار اولش نسترن
بی روان ارام جان خدك قیزه ارغوان — نار روان سرو روان قدك اوکنده نارون
آغزنك پنهان رازن بیچه ایدم شرح کم — تنك اولدی سوز بحال بیچه که اکسم آن بن

كون دردحسنيله روشن اولدينجه صبحدم
كل بكي عشقك انلدن چاك ايدر پيرهن

احمدي ذكر ايدبي لعلوك سوزندن آنك
شيله كم طولدي صدف هركوشه لولوي عدن

## وله ايضا نور الله مرقده

يوزكك نقشندن بازمش نقش بند كاف ونون
ان في هذا لآيات لقوم يوقنون

يوزدوتب جانلر قشك محرابنه كعبه صفت
سجده قيلديلر ديب انا لنحن العابدون

يوزكه كم اي وكم كونش دي روشن بوكم
قاموا ندن نور الور لكنهم لا يعلمون

كركدر قيلورسك بتخانه سيني كوتب
ديمكدر بتلر تعالى الله عما يشركون

قالدلر عاشقلرك ديدار كه حيران ومست
خوش تماشا ايدر في جنات عدن خالدون

سرو بويوكه بنفشه صاچله اونكندر يكون
يا ايما چان عذر دردلر وهم يستغفرون

قان اچوب جان المغيسه قصد خون كوزكك
يولكا بك جان فدي انا اليه راجعون

زلفكك سودا سنه دوشن كوكلر حالني
كور نجابي در پريشان في سلاسل يسحبون

احمدي وصفن بويوكك نازك وشيرين ايدر
ان في ذلك لآيات لقوم يسمعون

## وله ايضا طاب الله ثراه

بوندي بو يا لاله يا برك سمن
صحي بو يا عود و يا مشك ختن

آب حيوان دودغكدن تشنه دل
بنده زيبا قدكه سرو چمن

جان قلبدودر صحكدن مبتلا
عقل اولبدور كزوكه مفتتن

دشلرولي كوردي پروين ديدي اوش
جان شيرين بوثمين در ثمن

كوزلرك جانلان اولدي تيغ زن
قاشلرك دين قصدنه قوردي كمان

خاك ايدر كون حيرتكدن يوزيني
چاك ايدر كل حسرتكدن پيرهن

يانديي عشقك شمعنه جان اولي
ياكغك چشم چراغ انجمن

لعلكي ذكر ايدكجه احمدي
سوز اودندن ارر در عدن

## وله ايضا نور الله مرقده

يوزكي كرماي اي نور عين
كرچكم غينيدن آخر جوي عين

كون يوزك نورينه اوش شبنم بكي
نه اثر قالدي وجودمدن نه عين

قاشكك نوني هواس اي سيم بر
يوزبي ايدر پدر همرنك عين

اوله يوزك شعله سندن محترق
كرجمالكله قران ايدرسه عين

دودغك ميمنه بخمق ديلرم
لبك منع ايدر نظردن بين عين

زلفكك جيبي جفاي بوكبن
حلقه ايدي قدي شيله كه عين

غين جه جور وجفا چكدي احمدي
حسرتندن يوزكك اي نور عين

## وله ايضا طاب الله ثراه

يغمر يغروتان اولر باغ وكلستان
يريوزن ايدر باذ صبا روضه رضوان

نركس دروريحان وكل دلاله اچلمش
بلبل دروقمري دروطوطي خوش الحان

زين قدح المش اليته نركس سيراب
هم ساغر ياقوت دوتر لاله نعمان

كوش ايله نه در بلبل وريحاني نوش ات
كم اولدي هوانك نفسي همدم ريحان

سن نیشه صباح ایمیسن ساز صبوحی چون نغمه سنی راست ایدر مرغ سحرخوان

عقل آفت جان دردی سرو غصه دل در بودرده همین باذه دورواره درمان

برساقی الندن قدح اچ کم لیته آنك دل تشنه اولز کوثر له چشمه حیوان

زلفی حسدندن اوله پرخون جگر مشك دشلاوندنه آریه لولوی عمان

قو احمدی اول توبه پیمان که سینور برشیشه پیمانه یله طاشسه پیمان

## ولہ ایضا نور الله مرقده

یل نجا کم دیرنه زلفکدکی بندیله چین طولدوردی اوجدن اوجامغزن هوانك مشك چین

شاه خوبان کم کنش دوزدی کوزسه اول رخی شبله کم فرزین حیاسندن کرودونه قچین

روحدن دنازوکیرك اشبون کم سندن وار پس نگاکمدردیا کم برك کلدن طون بچین

کردلرسك کم کواکب اوله اوجدن محترق یاکعوبك تابشندن اول نقابوکی آچین

سهوله ایدی مکر سنبل تشبه زلفکه وردلرا اولیه ادیلکدن یلا آنك صحین

نرکس رعنا کزوکه کرتشبه ایدسه بی بصردر نیلسون باغشلغل آنك صحین

احمدینك کل یکا عك فرقتی لاله صفت قانه بویادی طشین وقاردی یخدی اچین

## ولہ ایضا طاب الله ثراه

بشر میسن پری یا ملك سن قمودن الطف و زیباو احسن

خیالك نیره که ایدی تجلی کوکل ملکی اولز کون بیك روشن

قضا اوخیدردی اتدوغ غمزك سپر بنجه دوبه آکایه جوشن

207

کوزمدن اغلرم شبلاکه چشمه آلمدن اکلرم شبلاکه هاون

یوزك شمعیته کون پروانه بیکی دشیبن یا نمغا اولدی معین

بقا آشوب در عشقك فنا سی فنا در طولو بسم الله زی مامن

قپوکده احمدی کوردن ایدر زهی خوش بلبل و پاکین کلشن

## ولہ ایضا طاب الله ثراه

یزوکه بخدکونش قالدی حیران صحوکی کوردی کزان اولدی ریحان

قضا اوخی دوزکه آتر بوغمزه بلا نك چاه دورر بوزخدان

صچك بندنده بسته باذ نوروز لبك شوقنه نشنه آب حیوان

کروم زلفکی هرکیجه دشه اولز سودایلر دوشی پریشان

لبکدن ات بکا درمان کم اولور دوای درد دل شکرله رمان

کوزك جان دیلریسه اوش مهیا نولا جانان بولنده کرکدر جان

قلور پرواز مرغ جان قفسدن چون ایدر حسنك طاووس جولان

کما نکش کوزلرك غمزه اوخیله یراکومه اورزبك زخم پیکان

دیشکله دودغك وصفین ادالی سوز اولدی احمدینك درمرجان

## ولہ ایضا نور الله مرقده

ایردی بهار اولدی مزین کروچمن کوهر صچر هوا بارو هوا نافه ختن

یارك کلیته بکزدی نرکس بعینه روشن نشانه ویردی یوزندن کل وسمن

زلفوك وصف ايدركن سنبله صبا | عنبر له مشك طولدي صحن داغ هر شكن
آنكچون اولدي باغدن سرسبز و سرفراز | كم سجده قيله بويكه سروي له نارون
كل باغ و كلستانه وراله ركه كورسين | نيجه دشر آياغ كه وردي له ياسمن
عرض ايلركل جمالكي كلزاره برنفس | كم كورن غنچه نيجي اولوب ودهن
عبهر ديمك خطا اولا سينك كزوكه كم | نوخ دورر آندن فتنه و بوطولو درفشن
يوزك خيالني آكچون لاله بيلكل | اول طاغ اورر يراكنه يرتر بو پيرهن
درد كه احمدي ايكلمز نلر شيله كم | كل حسرتنده بلبل ايدر ناله حزن

## وله ايضا نوّر الله مرقده

صحك بدينده ديوانه بنم بن | يوزك شمعينه پروانه بنم بن
قمولر جانه قالورلر ولكن | بولكده قالمين جانه بنم بن
كدا ليكين ورمايين قبوكك | قمو ملك سليمانه بنم بن
بليبن عشقكك كنجن كوكله | رضاوين بوويرانه بنم بن
لبوكك ذكريله خضر بيكي | ايريشن آب حيوانه بنم بن
اولب دردكله مونس آيلمايين | كوكلدن ميل درمانه بنم بن
آلمچه كم صحك دام بلادر | اولن حيران بويحانه بنم بن
هوس آيلامين يوزك كربن | بهشت وحور و رضوانه بنم بن
دين در احمدي جانوكي سخله | فداي ايدن جان جانانه بنم بن



# ولله ايضا طاب ثراه في قافية الواو

بوكوكلم ايده اول لب جانان آرزو | شول ريحله كه جسم ايدر جان آرزو
يا قوت دودغوك كه جان قوت بدر كورن | حاشاكه ايده لعل بدخشان آرزو
پروين صفا دشوك نه كوهر درر بلن | نيجه اولا كه ايده لولوي عمان آرزو
كوثر لبك زلاليته ايرر اولرسه خضر | اتمايه داخ چشمهٔ حيوان آرزو
كورمكله يوزكي كورن اتمايه دنيده | تركسله داخ لاله نعمان آرزو
درد ك حلاوتين بلن كم نه ذوق ولك | جان ويرن درد يله اتميه درمان آرزو
جانله آرزو ايدر اوش احمدي سني | بلبل بكي كه ايده كلستان آرزو

## ولله ايضا نوّر الله مرقده

جمالوكي كورن سينك سكا نيجه ديامه رو | كه ارته كيجه سورلر يوزكه مهرله مه رو
دلا مزرسه كه اولا لرستك درگاهكا خادم | نحون خلقه بكوش اولا بورسه لعلله لولو
نه عنبر دانه لر صاچمش نه مشكين دامله قوش | كوكلر صيد اتماكه بوخال وزلفله كيسو
قشوكك طاق آلنده كورن فتنه كوزك ايده | كه يارب اينو محرابه زياده كرد بوجادو
كوكل زلفك هوا سندن دلا مزكه ايروا اولا بردم | بوتوده امن يه بخته بونه عادت دوره خو

تکرکم باغ جنت دز اشکنک کم آغاجندن | فقع بیتورد آمرود و شکر کاتوردی شفتالو
فراقنک دردنه درمان اولا مز چشمه حیوان | آکر وصلنک بلیندرسه آکا اولدز همین دارو
ایا غونکنک توزی کرمز الومه بیچه جهدانمم | سعادت اولسه روزی ندآکه زورله بازو
کلامیسه احمدینک کورکه شول رتبیله که ایمان عمل | کمال اولدز دقربان نولا سلمانله خوجو

## ولسه ایضا طاب الله ثراه

اول خط واول زلفله اول خال مشکین دز قمو | عقل وجان ودل آنک عشقنده مسکین دز قمو
بیچه نفرین ونه دشنامک وریسه باکه دی | که اول آغزدن هرنه کلسه باکه شیرین دز قمو
خسنکنک باغینه تخلم روضه جنت بکی | اوجدن اوجه نرکس وریحان ونسرین دز قمو
نه عجب جانو دز دور قمرده کوز لرک | کم آنک قصدی دل وایمانله دین دز قمو
کوه وصحرا آنکچون لاله زار اولمشدز | کم کوزم یاشی بله یز یوز خونین دز قمو
کز عبرو عنبرو یاسمنک وعود وغالیه | هرنکم صاچلدن ایدر لاریسه چین دز قمو
احمدی هرکه که بوزنک وصفینی ذکر ایلیه | سوز لری کم نظم ایدر خوب ورنکین دز قمو

## ولسه ایضا نور الله مرقده

دلرکم بوجهابی دوتسه قامو | کمان وتیرله اول چشم وابرو
صبا یوزکله زلفوک آکمش | کلستان طولمش آندن رنکله بو
صحاک کفرندن ایمانم کسلمز | نه چاره آنوکله دوتدی اول خو
لبنک کردی جکر خون اولدیا قوت | دشنک کردی اوتدب قوردی لولو



صحبوکنک فکرین ایدرکن که یارب | بلا دامی مدز بوزلف وکیسو
خیالی یوزکنک ارادی دیدی کم | کلام اللیل یمحو النهارو
سن اسدایو اولبدز احمدبنک | کجالز صبحه دکن ذکر یا هو

## ولسه ایضا نور الله مرقده

زی دهان ولبک که شیرین دز قمو | زی خط کیسوکه مشکین دز قمو
حسنکنک کلزاریه قلدم نظر | نرکس وریحان ونسرین دز قمو
کوز لروک وزلفکله قاشکنک | قصد جان وعقللله دین دز قمو
عقل ورای وفهم ووهم وجان ودل | زلفکنک بندنده مسکین دز قمو
یوزکنک بادینه باغ ولاله زار | کز لرم قانیله نمکین دز قمو
کوز لرکدن کم امان بولا که آنک | رحم یوخ خلقه اشی کین دز قمو
یوزکنک وصفین ایدز احمدی | سوز لابد خوب ورنکین دز قمو

## ولسه ایضا طاب الله ثراه

زهی نزهت که دل دز بوکیسو | زهی قبله که جان دز بوابرو
یوقی کوزدی رضوان دیدبوخدز | کل فردوسدن بورنکله بو
صبا زلفوکه ارادی دیدقابی | خطاوچندن بیله جان فزا بو
یکانکنک عکسی دوردز رنکلاله | دداغنک لعل دوندز درج لولو
صحک فعلن نه دیبا یه یوزکه | کلام اللیل یمحو النهارو

بَكَا دِرْلَرْ حَذَرْاتْ كُوزْ لَرِنْدَنْ | بَنْ آيُوبَمْ بَلَايَه دُچَارْ خُو
سُرِينُرْ آحْمَدِي يَشْلَارِ بِيكَرْ | يُوزُ اسْتِينَه سَنِي اِسْدَيُو هَرْسُو

## ولَه ايضًا نوّر الله مرقده

سِنُوكِيلَه بِرْدَمْ اُولَسَمْ رُوبَرُو | بَاكَه زُلْفُكْ نِتْدِي دِيسَمْ مُونَمُو
قَانْ يَشْ آخِيدُرْ كُزُمْ سِينِ اِسْدِيُو | يُوزِ اسْتِينَه سُرِينُرْ سُو بَسُو
نَه دِيَايِمْ بُوزْكِيلَه زُلْفُكَه | اُولَيَه جَنَّتْدَه بُورْنَكِيلَه بُو
بُويُكَا طُوبِي تَشْبِيهْ اِتْدُكِي | شُولْ مَثَلْ دُرْكِمْ چِنَارِيلَه كَدُو
تَنْكْ اُولُرْ آغْزُكْ سُوزِينَدَه قَافِيَه | صَاچُكُكْ وَصْفِنَدَه اُوزَانْ لُفْتُو كُو
صَبْرَاتْ چُوخْ دُكْمَه دِرْلَرْ يَاشْكِي | نِيدِيمْ جُونْ بَالَه اُولْ دُدْ آبْ رُو
آحْمَدِي يَارَه فِدِي اِتْ جَانُكِي | لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُو

## ولَه ايضًا طاب الله ثراه

كُوكُلْ كِشِي سَوْمَه دِرِيسَكْ كُلْ بُويَارِسُو | نَقْشْ وِنِگَارْ اِسْدَرِسَكْ بُونِگَارِسُو
خُوشْ تَانَه نُوبَهَارْ دُرْ جَانْلَرْ يُوزِي | كَرْجَانْ وَرِيسَه سَنَدَه بُوخُوشْ نُوبَهَارِسُو
يَا قُوتِ آكْمَه اُولْ لَبُ وَدَنَانَه قِلْ نَظَرْ | مُشْكِي اُوتْ بُوطْرَمْ عَنْبَرْ نِثَارِسُو
جَانْ لَذَّتِنْ دِلَارِسَكْ وَعُمْرْ رَاحَتِنْ | جَانْ وَدِلِيلَه عُمْرِيكِي سَنْ بُويَارِسُو
يَارِي كَرْكَسَه دَرْدِنَه عِشْقَكْ تَحَمُّلْ اِتْ | دِيلَارِسَكْ كَه اَلْكَا كُلْ كِيرْ خَارِسُو
كُوزْدَكْ آنِي كَه نُورْ اُولُرْ جُونَكِ يَانَه شَمْعْ | سَنْ آخِ اُولَيْمْ دِرِيسَكْ نُورْ نَارِسُو



شَهْرُو دِيَارِ جَنَّتْ اُولُرْ يَارَكْ آحْمَدِي | جَنَّتْ كَرْكَسَه سَالَه بُوشَهْرُو دِيَارِسُو

## ولَه ايضًا نوّر الله مرقده

كِمْدَه وَارْ دُوزْ بُورْسَمَه رُوبِي وَمُو | رُوبِي لَالَه رَنْكْ وَمُوبِي مُشْكِبُو
يُوزُكْ وَصْفِ دُكْمَزْ سُوبُلَنِب | وَجْهِ نَارْكَدَه چُوخْ اُولُرْ كُفْتُو كُو
اُولَدِي مُشْكِينْ صَاچِكَه حَيْرَانْ كُوكُلْ | نُولَه بُومُشْكِينِ اِتْسَكْ جُسْتُو جُو
يُوزُكَه كِه اُولُرْ بَرَابَرْ آيِنَه | نِيجَه آيِرْمَزْ اُودَدَنْ اُولْ سَخْتْ رُو
نِيجَه بَاشْلَرْ وَارْدِ زُلْفُكْدَه يِلَه | صُورْ صَبَابَه كِه اِيدَه شَرْحِنْ مُو بَمُو
سِينِ اِسْدَرْكُونُمْ آنْكُونْ يَشْمْ | بُوزِ اسْتِينَه سُرِينُرْ سُو بَسُو
قَامَتُوكَه هَمْسَرْمْ دِيدُوكِ سَرُو | شُولْ مَثَلْ دُرْكِمْ چِنَارِيلَه كَدُو
تَوْبَه اِتْ دِرْ بَاكَه پِيرِ خَانَقَاهْ | عِشْقِلَه تَوْبَه نَدُرْ سَنَكْ وَسَبُو
خُوِي اِتْمَه عِشْقِ دِرْلَرْ آحْمَدِي | نِيدِيمْ جَانْدُرْ تَمَنَّه اِتْبُوخُو

## ولَه ايضًا طاب الله ثراه

كِمْدَه بُورْسَمَه مُوبِي وَبُو جَهِيلَه اُولَه رُو | نِيجَكِه اُولَانَه خُوبْ اُولُرْ آنَدَه كُفْتُو كُو
كَرْسَخْتْ رُوبِي اُولَسَه قَرْشُوكَه آيِنَه | يُوزُكْ اُودِ نَدَنْ آرِ بَانُكْ اُولَيْدِي صُو
نُورِ بَصَرِيكِي سَنِي اِسْتَا بُوكُوزْلَرُمْ | قَانْ بَاشِي بُورْدُرْ يُوزِ اسْتِينَه سُو بَسُو
سَوْدَايَه دُوشَه عَقْلُ وَپَرِيشَانْ اُولَا كُوكُلْ | وَصْفِينِ زُلْفُكْ دِرِسَمْ خَلْقَه مُو بَمُو
نَه كُلْ نَه مُشْكْ يُوزُكْ وَصَاچُكْ فِتْنَه كِمْ | جَنَّتْدَه دَاخِ اُولَيَه بُورْسَمَه رَنْكْ وَبُو

جان دودغوكه ميل اداريسه نه عجب
تشنه جكر دور آب حيات ايدر آرزو

كوز باشني دوكر سني آكدوخده احمدي
عاشق اولن كشيده كرك كه اوله آب رو

وله ايضا طاب الله ثراه

كمان كش كوزلرك چوندكم ايدر آو
اولر جانلاره غمزك اوخ پرتاو

جهانه زلفكك برجاو دشدي
كه حيران ايدي عقل وجان اولچاو

سنكله هركه ايدر عشق بازي
كرك كم جان قويا ويركله داو

جفا چقمغه نه عشقك الاوردي
اودا يندي دل وجان آيله كم قاو

بلا صالدك كزي مكرن جهانه
اي حق اشبو بلايي كيرو سن صاو

قشك نوشيله الف قدك فراقي
اكي بوكد احمدي شيله كم واو

كيني اولن نه كم در سوز آكلر
نولا كر بيله آبي هرخروكاو

وله ايضا نور الله مرقده

نه غمزك اوخ كم آتسك نشانه ايرر اي مه رو
يوز كوز كوزمون سني آيا ترك كمان ابرو

كوكل زلفك عقابينك عقابي چنكنه دشمش
تاكم آوده شاهينك دشاجك كالنه تيهو

اي بچه شير مردي كم كوزك آيله صيد ايدي
جهاندن كورمدي كيمسه بورسمه شير كيرآهو

يوزك رنكيدن اتمشدر شقايق باغدن كلكون
صجك مشكيدن اولمشدر بنفشه عنبرين كيسو

يوزكده خالكي كوردي عجبلا يوكوكل آيدر
كه يارب بوكلستانه نه وقتر كردبوهندو

بچه عذب اولمون باكا شها عشقك عذابي كم
جهاندا يوخ سنك بيلكي خوش صورت وخوش خو



قدك عرعر صجك عنبر تنك نسرين بكا مسكين
كوزك نرگس سوزك شكر يوزك لاله دينك لولو

اكر بخانيه سينك جمالك آيني ارسه
ديه بسلر تعالى الله لا خالق الا هو

بكون چون احمدي سينك هواكه آشنا اولدي
جهان دشمن اولورسه آكا اي دوست نه قيغو

وله ايضا طاب الله ثراه في قافية الالف

دياد دردلو وجان لا اله الا الله
طلو در ايكي جهان لا اله الا الله

اشك كه ينجه ايدر ذره ذره هر موجود
يريله كوكده عيان لا اله الا الله

قلخ اجندكي سمع ايدر وبصر دغ نور
دخي طمردغي قان لا اله الا الله

بقاء جنس جماد اولدر و نبات دخي
حيات هر حيوان لا اله الا الله

بويرده وحشك اي اولد وهوادده قشك
نجاكه ايدر طيران لا اله الا الله

اولر صريرقلم يازده نجاكم اولر
اوخ اتسه صوت كمان لا اله الا الله

اشك كه سوسنله لاله دكن ايدر
نزاده وارسه زبان لا اله الا الله

بهاردده ورق كل يزيلدر نيكم
خزاندده برك ريزان لا اله الا الله

هواي آتش سوزان طلو در نيكم
مزاج آب روان لا اله الا الله

دياد در اشدب آكلريسك ابر بهار
نته كه بازخزان لا اله الا الله

سپهر وانجمه تخمل كه طولدي شمع بكي | بوقا مونوزود خان لا اله الا الله
زهي ندای مبارك كه طولودر آندن | جميع كون ومكان لا اله الا الله
كركي وحدته بخت دخي چوطولشدر | قمو زمين وزمان لا اله الا الله
نه سوزكه سيلكه هر برلغتده معنيسي | بلاشك اولدهمان لا اله الا الله
بناكه مسجد ومحراب طولودركي اشت | كنشت ودير مغان لا اله الا الله
جميع عالم غيب و شهادت ايدرلر | اوش آشكار ونهان لا اله الا الله
بريله كوركده كرينور كن يقين وحدت | قلوبي داخ كمان لا اله الا الله
دلوك لا يله الايه عادت ايكه اولدي | بلادن امن وامان لا اله الا الله
حيات جان كركه اونمه ذكرن الله | كه اولدي جانلره جان لا اله الا الله
شهادتوك جنابله راست ايكه اولدي | كليذ باب جنان لا اله الا الله
دلكده ايله روان ذكرني حقك كه اولدي | صفاي روح وروان لا اله الا الله
اشتدي احمدي نك روح قدس تهليلين | دريي كه بحر بيان لا اله الا الله
قودم فلكلرك استينه رتبتيله قدم | دياني دست فشان لا اله الا الله

## ولسه ايضا طاب الله ثراه في مدح النبي عم

اولسون نثار صدقله بوجان محمد | دولتلو جان دراول كه اولده قربان محمد
بزدن سينه دكمز آياغي غبار نك | ويرلسه جمله ملك سليمان محمد
كورالي نعلني كه اردن آب كوثري | تشنه دل اولدي چشمه حيوان محمد



حسني بهارنك اشدالي طرا وتن | مشتاق اولدي باغ وكلستان محمد
ياكاغ نور وصحنك سايه سن كوروب | حيران وزار در كل وريحان محمد
آدم صوبيله طوبر غدي كم نبوتي | روزي اتمشيدي خالق انسان محمد
يعقوب عشق اودندن يجه اولديسه يوسفه | داخ ارتغ اولدي يوسف كنعان محمد
قلدي امام عيسي مريم محمدي | اولدي مريد موسي عمران محمد
حقدن بيان رحمت ونور وشفادر | داخي هدي وذكر بوقرآن محمد
ديدي سراج وشاهد هم رحمت ورحيم | داخي بشير آدله رحمان محمد
قربتله ايله اردي اوادني مقامنه | كه اولدي قمو ملايكه حيران محمد
سوديسه صحابه كرين محمدي | بن كوردمدن كتورمشم ايمان محمد
كيم اوله احمدي كه مريد اولدلر تمام | مهريله ماه وانجم وار كان محمد

## ولسه ايضا طاب الله ثراه

اي خسرو ممالك اي سرور يكانه | كيم سانكه مثل وهمتا كاتر مدي زمانه
سنسن امير مطلق هم داور محقق | ويريد لطف ادب حق سيني بولكن جهانه
حق فضل اربب ظهور سيني آكا اردي | كيم امر كي يتون هر ملك وهر مكانه
خون ريز قلبجك دن قاچر اورسه دشمن | قيلج اربب معين آنك قينه قاتله
اي واقف حقايق فضل اربي سانكه خالق | كيم قبله خلايق اولدي بوآستانه
الحمد عدو كه آني آحداث آسمابي | ايلدي بناكهاني قهر اوقنه نشانه

ای شاه الک سخاده هر دم اولب زیاده
طعنه اورر عطاده ابریله نحر و کانه

سینک ثنالک ابدد سینک دعالک ایدد
هر نسنه که جان وار تا مرغ آشیانه

هم قدرک امرسن هم منبع کرمرسن
جام مجی اچ که جم سن تخته اوتر شهانه

اندک عدوی ازعاج باشوکه قویلی تاج
شهلر قمویی محتاج اولدی بوخاندانه

سوکدک که اولدی ارقم ایدر حسودلکم
قانکده رستم اولمدی فسانه

سندن درر سعادت هم سنده در سیادت
واجب درر اطاعت سن شاه کامرانه

انوار دولتوکدک آثار نعمتوکدک
اخبار رافتوکدک ایرشدی هر کرانه

لطفوکله هر مسلمان دردینه بولدی درمان
سنسن بوکن سلیمان فرمان ات انس وجانه

یقدی بنی بوغربت ای منبع مروت
وقتی درر که اجازت ایرب بولمز روانه

نظمیله نثر زیبا بیشمر درر هم انشا
آنوکدک ای شاه والا ایرورم آسمانه

شکله اوله نظم جمشید که آبی اشته خورشید
شکله که ماه و ناهید نقش ایدر لوح جانه

چون احمدی دعاکه بشلایه یه ثناکه
نقدن بجومکدک آلله ایدر فلک روانه

کوش اول اشت معانی ترکیب وهم بیانی
بکزتمکل سن آبی قسطان و یه فلانه

بیچاکه بینه سنبل بیچاکه آچله کل
بیچاکه کله بلبل باغیله بوستانه

عیشک کلی اچلسون امرک نفاذ بولسون
عمرک بهار اولسون سرسبز جاودانه

ملکک قضا سیی یه حد بختک بقایی سرمد
اولسون ای شاه احد ای سرور یکانه

ولسه ایضا طاب الله ثراه

کیدر که بر ثنایه یک احسان بغشلیه
بر لوی بر قصیده یه آسان بغشلیه

یوز کان زر بغشلیه اول منت اتمیه
مثله داخل رجوز رکان بغشلیه

دیبای چین اولرسه عطایی ملک کرک
اول رومی اچنده لعل بدخشان بغشلیه

نیسان بلیدی یغمز اخشه آنک ایلی
درر یا مثال لولوی عمان بغشلیه

جان ویرمز ولیک حسابنجه طوپرغک
یاقوتله زمرد و مرجان بغشلیه

باغشلریسه مشرق و مغرب بده سر بسر
بر صورتیله بخشش سلطان بغشلیه

سلطان جهانده چوخ سوزی شبهه ایدیلم
بوقاموسن نبیرک اورخان بغشلیه

سلمان شاه اول که عطاسینک آزینی
نه هیچ پادشاه و نه خودخان بغشلیه

اول دورر اول طبیب شفا بخش کم مدام
فقریله فاقه درد نه درمان بغشلیه

جمشید بختنی ورجک داخلدن حق
آنکا کرک که ملک سلیمان بغشلیه

بختنده کورمشم که دوتب شرق و غرب اول
کاه عراق و کاه صفاهان بغشلیه

کویله شهر آکمه کرک اول برسوا لله
آنوک اولرسه آنجمو ارکان بغشلیه

کترله اودله صوارا سندم غی تضاد
کر صلح اچون عناصر قومان بغشلیه

نولور حمل که تورد خ اشداسه چرخدن
آنک یولنده اولغه قربان بغشلیه

کر غایب اولدیسه قیتدن انک نولا
بوصوح باکه اول شه دوران بغشلیه

چون دوتی قیتده یم انمز بکا عتاب
اول شه که عفو دشمنه عصیان بغشلیه

کر تادکینه ملک ودن بر ثنا بچون
کر دکده داخ درلوجوغ احسان بغشلیه

بودرد عاس احمدي ڭ كه آكه دنيه — حق دولتيله عمر فراوان بغشليه

## ذيل ايضاً نوه الله مرقده

نفس اردي صچوكدن تر بنفشه — هواي اتدي پر عنبر بنفشه

خبر جاندن ودر زلفڭ نسيمي — آكا بكزا به اي اي دلبر بنفشه

هزيمت اتمكه قيش لشكري بني — سپر دوب كلور صفدر بنفشه

زمرد دن كوريب سوسنده خنجر — كيور پيرون كون مغفر بنفشه

سنڭ زلفوكه عاشق در آنكچون — بكلب اولدي اوش چنبر بنفشه

صچوك ريحانيه حيران اولپدر — آكب بوينن آكا باقر بنفشه

مكر كم خضر له هم خرقه اولدي — كه طونن آيلدي اخضر بنفشه

صباچوزسه صچوك بندن صباحين — طولا بيرڭ يوزي يكسر بنفشه

يكا غڭ سبزسنده طاكه قالدم — كه نيچه بيتورر آذر بنفشه

بوزكده يارشر طاغلسه زلفڭ — كه كلزار اولر زيور بنفشه

دخاني اولسه آهيله عجبمي — كه عشق اوديله درچمن بنفشه

نجا درلر حياسندن صچوكڭ — سحرده كور اي نسرين بر بنفشه

صچوكدن نه قفو طويدي عجب كم — بورسه اولدخوش مخبر بنفشه

يوزكله زلفڭي كوريبن اولدي — يلوكا خاك اركل كر بنفشه

صچوكه مشك ديمش پايماچان — طرب بوجرمه عفو ايتر بنفشه

خط پيرون لعلڭدن يزبدر — اولر شكرله شيرين تر بنفشه

زي بولمش خط لبڭدن آب حياتي — خضري اولمش بوجان پرور بنفشه

كوزڭله زلفكا ايكندكچون — اوش اولدي كوز نرگس كر بنفشه

دل اكسادن چكلدي ديدكچون — يزوكا كل زبان آور بنفشه

دلوكي سقله ني بيكن كه دلدن — بلا وارمي اولب مضطر بنفشه

نتاكم شمع دل اوزندن غيچون — كدب باشي قلوبي سر بنفشه

كدن مالي چوكوزسن يل آلور — نه كم كزلرسه سيم وزر بنفشه

يلڭ كم جيقه اودا ردكده كبريت — نظر اتدكده آكا بكزد بنفشه

سر نجامني آكب لاله بيكن — بدا اوردي سر وافسر بنفشه

رياحينڭ دكلسه ما تمندن — كوكانيشه بوين معجر بنفشه

بكا ايدن محتشي كوريبن اولدي — نزارو زار وهم لاغر بنفشه

چكرسه خصمڭ بكده بر بني — اولا عنبر بكي اصفر بنفشه

شهڭ مدحنده ابكم اولدغيچون — قراطبراغ ادر بستر بنفشه

اكر شاه جهانڭ آدن آكسا — اولديي پرزر وكوهر بنفشه

ثنا سنده ثنايه اتسه روشن — اولديي شيله كم اختر بنفشه

نفس مهركدن اوردي طوطي بيكي — بدوك اولدي قموتكر بنفشه

دشر خصمڭ بني خشمڭ يلندن — نتاكم ابرجڭ صرصر بنفشه

ریاحین پای بوسوکه کلور لر — اولان اولمش اوش رهبر بنفشه
یزر خلقك کلینك وصفی کم — ورقلارین ادب دفتر بنفشه
ردیف شعر اولن شول شرطله کم — ادا سوز قدریني برتر بنفشه
اولري خوش نفس بي معني اولسه — قصايده ردیف ای آر بنفشه
بنفشه رنگنه اولمق لغیله — اولای هیچ سیلسنبر بنفشه
مکدري اولر کیدوکیبون — چمنده آطلس مخضر بنفشه
بنفشه بیتر فکر احمد بنك — خزاندن کم صولر بیتر بنفشه
هنردن اینجه اولای یمشاذ چونکم — هنردن درکه اولن غمخور بنفشه
چوکه بیلا وارزکه اوده دوشر — نه نفع اولدوغی خوش مخبر بنفشه
بوشعر کورسه جنت باغبانی — کرم نه لطفله بیتر بنفشه
نجاکم چترله اولمز کل فریدون — نیاکم تاجله نوذر بنفشه
اکا ایرکم سرایك کلشندن — کبا نرکیس کبی افسر بنفشه

## ملیحا یطاب الله شراه فی الترجیع

خزان دن نوش ادالم جام بادة — غنیمت کور بوعمري ورمه بادة
اوتور نوش روان ایت بادة بي کم — جهان قلمادي پیروزو قبادة
دل وجان غنجه یکی بغله جامه — که اولا کل یکي طبعك کشادة
چوذن رقص اورزمن شعله سینه — نچون شبنم یك اولاسن فتادة

بي ایدب نوش سرکل عقل وهوشي — کتورمه هیچ اولمز فکر یادة
آیخ اول الدن آل کم یوز نقشي — قله مز قیغودن کوکلوك سادة
صباحن خوش دیرز ایچمك صبوحي — بیاد پادشاه شاه زادة

## ملك سلطان سلیمان زمانه
## که مثلي کلمدي کلمز جهانه

ودیعه تاراجه یارك مهر جابي — نیاکم باغي بادمهر جابي
نه رنکارنك آیدر شاخ کرکم — تحرکه چون آسر باد خزابي
دوکلب صولدیسه کل نه غصه — چوتان دریوکك کلستابي
صرر دیسه بنفشه نوله چونکم — صحك سرسبزدر کم آکر آبي
یوزك وصفین صورر سك باکه صورکم — بکا روشن دل اولر نکین معابي
لبك شرحیندن تنك اولر عبارت — که اول برراز نازکدر نهابي
دیمي ظلم ایتمه باکه چونك یلدك — نه عدل ایدر شه صاحب قرابي

## جهان تاورر ملك که آنك وجودي
## کتورمشدر جهانه عدل وجودي

کل ای کل یوزلو دلدار دلارام — که سنسن دوتمز جان ودل آرام
تعالی الله بو نه یوزدر که هر صبح — کون آنك شعله سندن نور الور وام
اکر بتخانه ایچره جمالك — آکا سجده ایدر جمله اصنام

صون اول جامي بوكن شاذ اولمز كم
بلمز نولسن يارن سرنجام

تن وجان آفتي در عقللة هوش
ندر درمان بودرده برآكي جام

مي اج قوندق اخلاص اول دكلدر
اداسن زرق دنيي ريزقيلون وام

خمار مركيرو جام لاله رنكي
شهك يادينه صونغل اي كل اندام

## پادشاه جهان كم تخت ودولت
## اني استر بخاكم ملك وملت

كوزك مشغول اولسه مكرو آله
نجا جان وكوكل سحريله آله

بنفشه در كلستاندن يشرمش
يكا غمكده خطك اي كوز آله

اي يوزي بدر كثر فكر ايدي اول كم
قشك يابين بكزيدي هلاله

كوزك سحرينه حيران قالدي نركس
يوزك شوقيله اودا ياندي لاله

جمالك عشق بدر آبي آريتدي
يوزك شرمي كون ازكردي زواله

كوزك جانلار دوشردي بلايه
صچك كوكللري صالدي ضلاله

شهك عدليته بخ ظلمله قلمه
كزوكي جانلر المغه حواله

## اميرنامور كم حاتم ثاني
## انك عهدنده ايدي نامه سنطي

كتور مادي جهانه ايزد پاك
سنك بيك ملك دونال افلاك

مزين در سنك لطفكله آفاق
مرفه در سنك عدلكله املاك



سكا افلاك لايق كه اوله چاكر
كم اولز آب وباد وآتش وخاك

سرير مملكت طاپوكه زيبا
قباي سلطنت بويوكه چالاك

سكا شكر ايلين قلمايه محتاج
سني ذكر ايلين اولمايه غمناك

ايدامن وصفكي اقلام تحرير
قلمز لطفكي افهام ادراك

ظفرله نصر عالي رايتكدر
اعز الله انصارك واعلاك

## تدرسينك بقاك آرايش ملك
## نتاكه اولدي لقاك آرايش ملك

بحمد الله مظفر حسين وپيروز
سعادت مندو دولت يارو به روز

سنك رايك قمر بيكي ضيا بخش
سنك يوزك كنش بيكي دلفروز

قليجكدن قضا بيكي زخم دز
خدنكك در قدر بيكي جكر دوز

سنك مهرك هواسي در ولي ساز
سنك قهرك بلاسي در عدو سوز

سنك ذكرك فتنه اي مشتري بخت
عطاردكم اولز طفل نوآموز

دلندن احمدينك ودد اولمش
دعايله ثناك اي شه شب و روز

كجه كندز كلب كتدكجه اولسون
كجاوكندزك قدريله نوروز

## شكر بين ايلدي ديلوم ذكرك
## كهربين ايلدي كوكلوم فكرك

تعالى الله زي لطف لايزالي
كه ويرمشدر سكا جاه وجلالي

قیلکدر قبله بخت سعادت — طوبکدر مطلع عز و معالی
سکا یارا شر ایمک خلقه فرمان — سکا لایق در اولغ ملکه والی
جمالک شمع درکون بیک روشن — جلالک برج کیوان بیک عالی
سلاستده بنم نظمم اشیدن — دخی ذکر ایلمز آب زلالی
آباغک طپر غیدن شرمسارم — نیاز ایدارکن در لآلی
سنک ذاتوکه کم نقصان بولخدر — ایرر ماسون فلک عین الکمالی

## مسامانه سالک سین و همایون

یونک کورانک اولر بخت میمون

وارر در علاج علیله درلو سقامت — بن اول سقیمم اویش که ارمازم سلامت
ایچم زینار و طاشم ارد شمع بیک زار — قانی طبیب که ایده نظر بو علامت
جانم دیشر اوده کزم قان اچنده در — بو درد له مزاج دیری سقامت
قد قامت القیامة تحقیق ادرکزی — کوکل نه قلدک اول زخ اول قد و قامت
درلرکه عشق جانه ندامت ادر ولی — جان که اندہ عشق اولیه ایرر ندامت
چون شمع نور عشقنه باقیله نور اولر — یتمایجق ایرر شمز اول بو کرامت
یونک کورم دیو لجه اول حسرتیله عمر — آیوای اکر بو حسرت الیم قیامت
چون یار عافیتده سلامت اولامدم — نه غصه احمدی ایرر یسه سقامت
شمعک جمالی چون اوله روشن نه غم اکر — پروانه لردن اوده دشرسه تمامت



## ولہ ایضا طاب الله ثراه فی الغزلیات

یوزوکک شمعنه پروانه در ماه — بوکه تشنه کوثر سالله ماه
صچک سودا سنی ینجه ایدیرمز کم — مطول قصه دور و عمر کوتاه
بنجا یمشاده آهو کوزکلکی کم — اول آهن دور و باد سرد در آه
زنخدانوکه دوتلدی دل و جان — بنجا یوسف لری قید ایدی بوچاه
کوزک اول عین فتنه در که بیمی — هزاران زاهدی ایلادی کمراه
فراقکده یقلدی جانم اوده — بنجا یا قیلیم رحم ایله لله
یوزوکی ذکر ادیجک احمد ینک — لطیف اولر سوزی وخوب و دلخواه

## ولہ ایضا نور الله مرقده

ینجه دردم اوله پنهان کوکلیله جان اچنده — ینجه شمع بیک یانم اودو دودمان اچنده
بو دودخمدریه جانی یخور آب زندکانی — به شکر مدریه کوثر قالرمز کمان اچنده
نوله عقلله دل و جان قوریسا یلوکه عاشق — که بویولده اتی اولدر که اولر زیان اچنده
قوریر قشک کمانی اترسوس قضا اخینی — اول اوقاهدف اولر جان اولی آمان اچنده
یشیله زنکی سوزم دل اوزدی شمع بیکی — ینجه کزلو قاله دردم ای عجب بوجان اچنده
نه وفا امید ادرلر کوزک آلینی کرملر — که وفا نک اولدی عنقا اتری جهان اچنده
ینجه زنده پیر دکلدر بوکن احمدی کزانک — ارمز هزار بیکت سزنه بیان اچنده

## ولہ ایضا طاب الله ثراه

آدم دمیالر آکه کم یارین انیده
عهد ایده بوکن باریله یارین انیده

یار آکه دیالر کیه قلاجون تحمل
لطفین آکا یارك و آزارین انیده

کل عاشقی اول اوله کیك خارا چیده
والهٔ اوله یرینکه قمو خارین انیده

یار اولکشی اوکا که دل و جانله فکری
یارین اوکا جمله سروکارین انیده

عاشق کم اوکا اولکه جمالین حبیبك
محو اولینك کندوزینك وارین انیده

نه شکل دررسه کورسه آن رضوان
حیران اوله خلدك کل و کلزارین انیده

چون احمدی این صفتین لعل لبوکمك
طوطی سبقین یاکله تکرارین انیده

ولیه ایضا نور الله مرقده

اودم که دیدم آکسیله ارسم وصالکه
آرتر نجاکه چوخ نظر اتدم جمالکه

کم حور و ملك دیدی کم آیی و کون سکا
حیرتدن ایر شامدکیسه کمالکه

روشن اولر یوزك کرانه که صنع الهی
یوداخ نقش یازمدیزمر مثالکه

عنبر صچمك کمندینه اولدی کول آسین
کل یاکفکده باغلی اولدی زلف و خالکه

آب حیات ایدیدی ساکه خاك پای
کر خضر ایسه لعل لبکده زلالکه

قلدم هوس خیالکی دوشمده کورمکا
چون ایخو یوخ خیال درارمك خیالکه

ایك جهان ترك ادوب یولکده احمدی
یوداخ دست رس بلریسه وصالکه

ولیه ایضا طاب الله ثراه

اکر زهد اکر مهر و اکر مه
دکل یوزکدن الله نیم شمه

دلرسه سرو ایکینه بوکه
عجبی که اولر اوزن کبش ابله

یوزوکه بکزرم دیمش کل تر
قمو وجهیله بوسون نا موجه

کوکل بك درلو راحتدن اولسه
یوزك کرمایجك اولمز مرفه

سنك عشقك یولینی هرکه وارمز
اوله حجته دخی وارسه بی ره

آیاغك توزین اتسه سرمه ترکس
قلامیدی عجب بورسمه آکمه

یك اوکا احمدی هر پادشهدن
اکر قولم دریسك آکه ای شه

ولیه ایضا نور الله مرقده

صچك اولدی بکا یلدا بوکیجه
بشومی قلدی پر سودا بوکیجه

سنکله کیجه چونکم قدر اولر
کرکدکم اوکا احیا بوکیجه

دلارم شمع یلکی طاکه قالب
یخیلم قرشکا شاها بوکیجه

یوزك نوریته محو اولمکه بنلك
کتور مایه بکا غوغا بوکیجه

هلالین قاشکك کوردم عجبی
که اوکا عقلم کردوشیدا بوکیجه

اینه خلد برزمین صحبتوکی
کورسه زهره زهرا بوکیجه

دکر عمر ابد ایدوك صحبت
سنکله احمدی تنها بوکیجه

ولیه ایضا طاب الله ثراه

ایدرلر سنبله زلفوك تشبیه
بوسودا سوزینه اولمایه توجیه

لبوکه چشمهٔ حیوان دیمشلر
بوشیرین سوز لله فیه ما فیه

كُزُكْ دوُرْ صَلْ دِينْ كَارَه تَشْوِيش — دُوَاغُكْ دُرْ وَرَنْ جَانْ لَارَه تَوَفِيه

بَشَرْ دِرْ لَرْ طَبُوكَه حَاشَ لِلّٰه — بُوَادَنْ اِيدَرَمْ بِنْ سِينِ تَنْزِيه

بُزُولِي كُورَنْ اِنْصَافِي اُولُرْسَه — كَلِيلَه اَرْغَوَانِي اِيدَه تَشْوِيه

فِرَاقُكْدَه يَنِيبَانُكْ اَرِيدُمْ — نِتَاكِمْ اُودِ اِچِنْدَه شَمْعَلَه پِيه

اِشِيدَنْ اَحْمَدِي سُوزِينِ اَيْدُبْ — مَكَرْ بُودُرْ كِتَابِ فِيهِ مَافِيه

## ولَه ايضًا طاب ثراه

اَكَرْ هِجْرُكْ قَالُرْسَه بُوقَرَارَه — اِچِمْ لَالَه بِكِي يَانُبْ قَرَارَه

صَبُحْكْ سُودَاسِنَه جَانْ كِمْ اُولْشَدِي — پَرِيشَانْ دُرْ بَجَا تَنْدَه قَرَارَه

كُزُمْ بَاشُومَه قَانْ طُوفَانِ صَالْدِي — دَخِي نِيدَه بَكَا بُوبَخْتِ قَارَه

نَجَه دِيُونْ بِحَكْرِ كِمْ شَمْعِ بِيكِي — اَرِدْ هِجْرُكْ اُودِ نْدَنْ سَنَكْ خَارَه

بُوَاكِي يَانَ اُورْدِي غَمْزَكْ اُو اِخِي — نَه وَقْتْ اُوكِيلِرْ يَارَبْ بُويَارَه

سَوَرْ لُطْفُكْ بِكِي قَهْرُوكْ كُوكُلْ — وَلِي بِيلَه كَرَكْمَزْ يَارْ يَارَه

بُودَرْدَه صَبْرْ اَيلَه اَحْمَدِي كِمْ — مُدَارَادْرْ هَمِينْ تَقْدِيرَمْ چَارَه

## ولَه ايضًا نوّر الله مرقده

اِي يَارْ عُمْرِ بِيلَه وِرْمَه اَلْدَنْ بُويَنْ — كِه عَاقِلْ اُولْ كِه بُوفِي هَرْكِزْ اُوكْمَيَاوِيَنْ

اَيُو يُوزْ نَه كِه بُولُرْسَه يِرْ وَلِي طُويُمَزْ — نَه طُويِدِ نَسَنَه وَ نَه خُوشْ طُويَاسِدْ بُويَنْ

قُوغُنْجَه بِيكِ بُوقَبْضِي كَرْكَسَه كُلْ بِكِ بَسْطْ — بَهَارْ دُورْ وَارَلَمْ يِرْ لَطْفُ وَنَازَ يَنْ



كُزُكْ اَجْ نَظَرَاتِ كُورْكِه رَحْمَتْ آثَارِي — نِجَاحِي كُوكْدَنْ اِنْ لَحْظَه لَحْظَه اَشْبُوبَنْ

چُوبَاغَدَنْ كُلَه قَارْشُو نَوَادِرْ بُلْبُل — بِرَايِكْ آيَغْ اِچَالَمْ قُولَغْ دُوتُبْ بُويَنْ

بِرَايِكْ كُنْ بِكَلَمْ خُوشْ اِي يَارْ چُونْ بِنْدُكْ — كِه دَهْرِ آيِشْ بُوكِمْ بَارِ يَارْدَنْ آيَنْ

عَجَبْ اِيدِيسَه اَحْمَدِي عِشْقُكَه مَسْت — كُوزُكْ كِه سِحْرِلَه يُولْدَنْ فِرِشْتَه لَارِ يَنْ

## ولَه ايضًا نوّر الله مرقده

اُورْدِ عِشْقُكْ اُودِي جَانْدَه زَبَانَه — عَجَبْ بِي سُوزِيكِي دُشْمَزْ زَبَانَه

كُوزُمْ يَاشِينِ عُمَّانْ كُوزْدِي دِرْكِمْ — نَه دَرْيَادَرْ بُولَه آكَا يُوخْ كَرَانَه

كَمَانِ قَاشُكْ غَمْزَكْ اِخِينَه — بَنُمْ جَانُومِ اِتِشْدُرْ نِشَانَه

خَيَالِي قَدُّكُكْ كِمْزَ كُوزُمْدَنْ — كِه سَرْوُكْ مَيْلِ اُولْرْ آبْ رَوَانَه

اُونَحْ سُودَاسِنَه دُوشَنْ صَبُوكُكْ — بَلَادَامَنْدَه قَالُورْ جَاوِذَانَه

بَكَا لُطْفُوكْ وَ قَهْرُوكْ قَامُو خُوشْدُرْ — كِه قَلْمَزْ عِشْقِ اَرِي سُودُوزِيَانَه

دِيَجَكْ اَحْمَدِي وَصْفِنْ لَبُوكُكْ — اُولُورْ جَانْ فِتْنَه اُولْ سِحْرِ بَيَانَه

## ولَه ايضًا طاب ثراه

اُولْ آلَا كُوزْ اَكَرْ قَصْدِ اِيدَه آلَه — دِلْ وَجَانْ مُلْكِنِي عِشْوَه يَلَه آلَه

كَزْ اِيدَرْ فِكْرِ اُولْ بَارِيكْ بِينِ كِمْ — قَشُكْ قَوْسِينِ بَكْزَادُرْ هِلَالَه

كُزُوكَه بَخْدِ سَرْمَسْتِ اُولِدِ نَرْكِسْ — يُزُولِي كُورْدِ اُودَا يَانْدِي لَالَه

طُولَشْدُمْ دَانَه سُودَاسِيلَه دَامَه — كُوكُلْ وِيرَالِدَتْ اُولْ زُلْفْ وَخَالَه

نه سودادر که زلفوکك بنفشه | خیالی یله بکزادی خیاله
لبکدن بوسه اسدادم بجون در | جواب تلخ بوشیرین سواله
قشك نقشین جانه صانون آلدم | کزك بوبعیی ایدر اقاله
بجاکم آغزکك وصفیدن ایجاز | صحبك فکرندن در لازم اطاله
لبك اتدورر املی احمدی یه | خوش ورکین تروشیرین مقاله
طوقزده دوت که سلمانه ارامز | یدی یه خوذ ارشدورر کماله

## ولسه ایضا طاب الله ثراه

آفرینشده سکا چون که بولمادشبیهه | یرله کوکدن سکا کیم قلایم تشبیهه
آب حیوان درسم دودغکا بوزکه شمس | بلمزم آنی نه وجهیله ادم بن توجیهه
کل که لعل وزر و پیروزه در و لولوی تر | بوقمو وجهیله یوزك بك اولمادر وجیهه
بادهٔ نوش ایله حکیم اولدینه کوش اولیك | قوفقیهك سوزنی ایله آدوك سفیهه
فیض رحمت دیو آثار کرم قول طبیب | خبثیله حدث وحیضله دم نحث فقیهه
صوفی زرقیله دلرکه اوله حقه مخلص خاص | زر خالص نجسی ایدر نحاسی تمویهه
احمدینك سوزنه نه سوز اولا شبه ومثال | اولیی هیچ شبه در له باقوته شبیهه

## ولسه ایضا طاب الله مرقده

بنفشه چهلرك صالمش کل تر استینه سایه | کوکل حیران وزار اولمش بوریحان سمن سایه
طراوتده انر عکسی لبك لعل بدخشانه | لطافتده اور طعنه دیشك لولوی لالایه

خطك ریحان جنتدر بشرمش کوثر استیدن | یه رحمتدن بزایتدر بزلش بدرکن آیه
ازل نقاش یازرکن جمالك نقشنی طمعمش | قلمدن نقطه عنبر بوکل برلك دکه رایه
پریشان حال اولشدر کوکل زلفك سوادینه | بودیوانه ندن دشمش بوبیچاره سودایه
نه بزکل بتدی کلشندن که بکزایه بورخسار | نه بزسرو اولدی بستاندن که اولا همبر بوبالایه
نه شیرین شرح ایدر سینك لبوکی احمدی یارب | کیم اکر تدی بوسزلادی بوطوطی شکرخایه

## ولسه ایضا نور الله مرقده

بلسم ای عجب ندم خوبی کوزکه یارن | کیم بورکبی اوردی غمزه اوخله یارن
بودور قمرده اول نه قوپدکه رمز انسه | بر غمزه سی ایخودن بك فتنه پی اویارن
وقت اولدی وصالك که مرهم قویه دردومه | بیچاره اورا هجرك جانومه بسم یارن
پروانیه صوردم کم اوده نیه یانرسن | دیدی که یخلادن ایریشمز مریارن
سن جانکی سودکجه معشوقه یرامز سن | کلدجانکی ترك ایله معشوقه اشنه یارن
جاندن اچرو کزله عشقوك که اراول دن | کیم جان ورمه وکزله بلدرمیه دیارن
کل احمدی ایوب اول جوریته سن اول یارك | سنسین زکریاوش اول یحیوبله یارن

## ولسه ایضا طاب الله ثراه

باغدن چون کیدی زاغ ودکدی توبت بلبله | شرط اول کم طوله یا قوتیله زرین بلبله
جام اچ نرکس صفت دونمه بنفشه بیك غمه | کلشانلرده فرحدن سیلریکن کل کله
لاله روی وغنچه لب ساقی اکدن نوش ایت | شول شرابکم کورب رنکین آنك کل کله

بي وفادور قمرده نوش آيله جامري — صبحدم قمري وبلبل خوش اديركن غلغله
كندوي بجون سودسين قاموقوللر ليك بن — سومشم سين سنكجون بكزياي قول قله
سنسين اول كم ذوالفقار بغلب آتلار نجخ — سين هركم كوره درا تلند حيدر دللله
احمدي مدحك چونكم راست ايدن نغمه سن — كسنه قولخ دتابي داخ هركز بلبله

## ولده ايضا طاب الله ثراه

بورسمه كم كزك بشلادي آله — نجا عاشقلرك كم جانن آله
حيادن كل آريدي چونك كوزدي — يكاغك آلن اي كوزلار آله
لبك عشقندن اولدي غنجه دلتنك — بزك شوقندن اودا ياندي لاله
يكاغك وصفدر نكين عبارت — دوداغك شرح در شيرين مقاله
قشك كوردي هلال اولدي مقوس — بزوكه بخدكون دشدي زواله
جفا پيشه صبحك ايمانه دشمن — سيه دل كوزلرك جانه حواله
فراقك جنكنه اولدم كرفتار — عجبي كر قلمزي بيك ناله
دلمده در لبك ذكري انكجون — سزم طعنه اودر آب زلاله
كدر عطار سعديك كلابي — ايرابي احمدي سوزي كماله

## ولده ايضا طاب الله ثراه

باده بدفعل شرط اول كم مسلمان اجميه — طعمه كافر در آني اهل ايمان اجميه
آن كم اتم الخبايث در اچابي پاك اولن — كمده كم وار در طهارت بول شيطان اجميه



رحمت رحمان در آني ايشيدن محروم اولز — پس آني هركم دلرسه لطف رحمان اجميه
عاقلي مجنون قيلور و عالمي جاهل ايدر — پس آني اول كيشي كم اولمايه نادان اجميه
آفت جان و بلاي تن در در آني شك آني — كمده كم وار مهرتن ياخود غم جان اجميه
صرفن آلمه خضر يكي وار لغين ايدن طلب — كر ايدر لرسه آلمه ممزوج آب حيوان اجميه
مايه طغيان در اول حيض قاني پس آني — احمدي چونكم در كلدر اهل طغيان اجميه

## ولده ايضا طاب الله ثراه

بردم اولم دين كيشي سن يوز آيله — نولا اكر بلاك چكايل و آيله
اول عقل كم آني كوزلك عشوه بي اسرد — كر آيلور اولرسه قيامتدن آيله
غمزك قومه ايجركن دينه قصد ايدر — كيشي آيت كه بنده بوعين بلايله
جانوم قهرله چكب لخ نه احتياج — بن خود يولكده قومشم آني رضايله
عشقك حريفي دا كلم الاكه بوقدد — وار دركه هيچ كمسه بحثمز قضايله
عمرم مكدر ايلمه برصافي صون بكا — عمر اولدر دركه سور لرآني صفايله
در لركه احمدي بوله ياري واي آن كم — عمرن قمويله ورمه يي بيك وايله

## ولده ايضا ثم الله قبره

بركز دخ اتمك دلرم سين نظار — زي دولت اله كيرسه عمر دوبار
دايم نظري يوزكه ديلرقله كوزم — روشن كوز اولاكه ايدر بوكلزارم نظار
جان ايدرساكه ددك چونك فراقك — بك يار ايدبدر جكري داغ نه چار

بُلبُلُ يكغنك وصفنِ ايدردِ سحر دده | كُل شوقُنكله حلهٔ لرن ايلدي پيارهٔ
اغزكده دِلك نظمنِ هر كوركون ايدر | كِم كوردِ كه روشن اوله كندوزده ستارهٔ
ايدم كوزمه سرمه يولكده سرِ يكن | يوزوم اودرسم ايغمكدا غبارهٔ
عالم قمو عشقوله كترمشدر ارادت | كِمدركه كلهٔ احمدي آرادهٔ شمارهٔ

## وله ايضاً نور الله مرقده

بُبوكي سروكرسه باغ اچنده | ديه طوبي دُرُ اچماغ اچنده
يزوله زلفكه كوزوكه حيران | كل وريحان وترکين باغ اچنده
نه كوهر دُر لبك كم حسرتندن | كوزمدُ تشنه لب اژماغ اچنده
صيكدن بزكن چوزكم كراسن | نه جانلر قلدي اسير اول آغ اچنده
نه غنچه دُر لبك كم شوقيله | يخيلر لاله بيله داغ اچنده
خضر آب حياتك اسدا ميدي | نه وار بلسيدي بودوداغ اچنده
كتور جديله جامِ ريكه عاقل | كچورمز عمر هركز لاغ اچنده
الومه صون كه مي آلمز كريشمز | كزومه سر روح آباغ اچنده
بولاشه دولتندن احمدي بخت | نجه قاله كهر طيراغ اچنده

## وله ايضاً طاب الله ثراه

بغلدي بك جانِ زلفك بر قله | داخ دُر لوفتنه وارمي كم قله
قاشك محرابِ وار كن كم اولا | كم نمازن كعبيه قارشو قله

آي الندك حسرتي بيله آرير | كون يوزوكه مشتري دُر شوقله
جانلري قلدي محير صحلرك | داخ نادر كينه مي عشاقله
كل يوزوكه اويكنور يمش صبا | بيله وردي دفترن اوراقله
وقت كل لاله باك الدن قومه جام | چونك كيدر عمر باري ذوقله
ناله اتسم نولا چون بكزتدي عشق | قاشي چنكه وجسموي قله
سوزده حسان زمان دُر احمدي | بكزر آكا خصم اولن ياقله
بشكر بيك اولا مي بوريا | يارطب طعمن ورا مي باقله

## وله ايضاً نور الله مرقده

جان كم دُر داغلي شكرستانه بكزده | شيرين تر اول كه چشمهٔ حيوانه بكزده
سنبل صچوك كل يكغنكده كورن كشي | زلفوك كفره يوزك ايمانه بكزده
نور وضيا يوزكدن آلور آيله كنش | كيشي آبي نجا كل خندانه بكزده
طوبي وسدره دُر بوقيامت قيام قد | كز عقل كه آن سرو خرامانه بكزده
سينك قپكده صدقه قول اولغي شها | داود اولرسه ملك سليمانه بكزده
بنشم كنوم سندن ارخ چون كرا طيب | بقراط اولرسه كم شب نحرانه بكزده
اهل كمال احمدي بي حاشه حاشه كم | سلمان وخواجو وارزن الوانه بكزده
ديوانه اول كه دفتر بي رودم اهلنك | بن يازدغم بو نقشله ديوانه بكزده

## وله ايضاً طاب الله ثراه

جَوْرِيلَه جَانِي اُودَه يَخْمَخ نَه فَايِدَه | ظُلْمِيلَه كُوكْلُمْ اِيوِن يَخْمَخ نَه فَايِدَه
چُوزْكُم نَظَر اِيدُب كُوزُمَا يَوْرْ جَمَالِكِي | پَس كُوزْلَرُم بُودُنَيه يَه يَخْمَخ نَه فَايِدَه
سَن رَحْم اِيتْمَدِكْدَه بَكَا حَالِمِي كُورُب | طُوفَان بِكِي كُزُم يَاشِ اَخْمَخ نَه فَايِدَه
كُوزْقَارَه قَلْدِي غَمْزَه اِدَر عَالِمِي فَنَا | خَلْقُك قَتِينَه بِيلَه قَيْخْمَخ نَه فَايِدَه
بِرْجَانِ اَلْمَغَاكِه يُولُوكَا وِدِي دُر اُوْل | كِيشِيَيه بُوجَه تُهْمَت دَخْمَخ نَه فَايِدَه
اُول دُرْجِي كِه سِين اِدِينْدِي دَسْتِكِير | دُشْمَن بِكِي اَيَاغَه بِرْ خَسْمَخ نَه فَايِدَه
صَبْر اَيْلَكِل بُوجَوْن رِضَا بِيلَه اَحْمَدِي | يَار اِيدِكِي جَفَايَه طَرْخَسْمَخ نَه فَايِدَه

## وله ايضا طاب ثراه

جَان مُلْكِنِي دُوقَال يُوزُك خَطّ وخَالِلَه | اَلَّذِي كُوكُل وِلَه بِيلَه غَمْزَه اَلِلَه
اُوبْخُوكَلَه كَزُومَه خَيَالُك كُورُم دِيُو | كُل بِيك عُمْر كِتْدِيلَه بُوخَيَالِلَه
زُلْفُك تَحُوسِن اَلْمَغَه بِرْكَز يَشُم بِكِي | هَرْ يَاكَه يُوزْ سِرِيشُو بُودُورُم شَمَالِلَه
تَابِينَه زُهَرَه يَانَسَه يُزُوكُك نُولَكِه سَن | كُوفِي زَوَالَه دُوشَرْسِن بُوجَمَالِلَه
دِل بَسْتَه قَالْدِ زُلْفُكَه مَعْبَدَه قِل يَرِب | دِل نِجَه وَصْف اِيَاسِن بَرْقِيلْ وَقَالِلَه
جَان دُودَغُوكَه قَارْشُو جِكَرْ تَشْنَه اُولْ بَشَرْ | بِرْ سُوبِنِي اُودُم دِيُو آبْ زُلَالِلَه
وَصْفِن جَمَالُكُك اِدِلِي نَقْش اَحْمَدِي | سُلْمَان مَات اَيْلَدِي سُزْدَه كَمَالِلَه

## وله ايضا نور الله مرقده

چُون اُولدِ سَيرِلَه كِرُولُون تَخْتِ سُنْبُلَه | جَامِ اَلَسُون اَلِنَه اَيدِ اُولْ زُلْفِ سُنْبُلَه



مِيزَانِ بَزْمِ دُوزِ مِي غَبَرْ نَسِيمِلَه | چُون رَاسْت دُونْدِ سَاكَه بُومِيزَانِ سُنْبُلَه
كُلگُون شَرَابِلَه يِنُكِي لَالَه رَنْك اِت | صَارَرْ مَدِين بُوسَبْزَه وَرَيْحَان وَسُنْبُلَه
جَان رَاحَتِي كَرَكَسَه بُورَيْحَانِ رُوحَدَن | بِرْجَامِ صُون دِيكُل كِرُو مَرْجَان وَسُنْبُلَه
بِرْبُلْبُلَه مِي اِيچِبَن اَلسُون اَلِيَنَه چَنْك | اُول كِم نَوَابِي بِكْزَرَانَك رَاسْت بُلْبُلَه
نُوشْ اَيلَه بَاذَه يَاذِنَه اَنَك چُون اَتْلَنَه | حَيْدَر رَضَا سِن آنْ كِه اَتْلَنْدِي دُلْدُلَه
بُلْبُل بِك اَحْمَدِي سُوزَن كُلسُون دِين رَكْنِي | صُونسُون عَلَى الصَّبَاح اَكَه بِرْطُولُو بُلْبُلَه

## وله ايضا نور الله مرقده

جَانُوم فُرْقَت اُودِنَه يَخْمَخ نَه فَايِدَه | كُوكْلُمْ اِوِين ظُلْمِلَه يَخْمَخ نَه فَايِدَه
هَرْ بِرْ نَظَرْدَه كِم اِدَه بِك قَان دُوكَر كُوزُك | قَان دُكْمَكَه بُوسَه قَيْخْمَخ نَه فَايِدَه
بَغْرُوم بَشْلَو وُكْزِي يَشْلَو اِيدُبَن | دُونْب بَنْم تَمَاشَمَه يَخْمَخ نَه فَايِدَه
اَيْخَلَن دُوشْمَكِچُون خُوَار اِدُب بَنِي | اِتْمَادُكُم اِشِي بَنَه قَيْخْمَخ نَه فَايِدَه
چُون بَن بَلَادَه خُسْتَه لَب وتَشْنَه دِل اُولُم | سَيلَاب اُولْب كُزُم يَشِي اَخْمَخ نَه فَايِدَه
جَانُوكَه زَخْم اُوردِسَه اُول غَمْزَه اَحْمَدِي | تِير قَضَادَن اَكَه طَرْخَسْمَخ نَه فَايِدَه
كِبْشِي كِه صَبْر اِتْمَيَه عِشْقُك بَلَاسِنَه | كَنْدُونَه قُوَادِ طَخْمَخ نَه فَايِدَه

## ولـه ايضا طاب ثراه

جَمَالِ مِلَّت وفَخْرِ زَمَانَه | فُلَان بَك سَرْوَر وَمِيرُو يِكَانَه
سَعَادَتَدَه كَتُرْمَادِ اَكَه هِمَتَا | زَمِين دُوشَانِيلِي دَوْرِ زَمَانَه

أنك إنعامنك يوخدر حابي — أنك إحسانه يوخدر كرانه
قمو فعلي دورر ميرانه أنك — نته كم لطف دورر خسروانه
ثناهي واجب أولمش قامودلك — دعاهي فرض درر پيروجوانه
كمانك سهمني قوسه إررك — الوكي صونلي تيروكمانه
بني سرور إدا إلي شاه عالم — إرشدي إيل وشهر امن وامانه
يوزكدر احمدي يه عيدو ميمون — اكا عيدانه وراتمه بهانه
ملايك ساكه أولسون يارو ياور — حق إتسون دولتوكي جاوزانه

ولها ايضا طاب الله ثراه

حق هركمك كم جانني قهرايله ديلر قاريه — مفتون ايدر كوكلن انك برقاشر كوزي قاريه
پوسته قرلودر قشك غمزك خدنلن اتمغه — نه جانلر اولر كم هدف بوآلله ياي قاريه
بغروم يار كوزلرك برياري اوردي جانمه — اول يار يه لعلك مكر درمان ايدركم يار يه
اول غمزنك پيكانيله جانوم اتمشم آسير — يار نجاهي يار يه صبر ايلمايين يار يه
هر برخمنده زلفك بلا جان ودل ايله وار — مشاطه نيچاكم جوزب مشكين چوكل دار يه
عاشوكرك كم آريه كوكلي سراين شيله كم — يارندن ارتخ قومبا ديار هركز آريه
بخدا احمدينك كوكلني هم تخدجانين كوزلرك — رخصت نچون ورديك عجب بوجادوي خونخوار يه

ولها ايضا نور الله مرقده

ديدي قشوي قبله ادين ديدم كزومك استنه — ديد ايشكومه سرجبين ديدم كزومك استنه

ديدي كه يشلو كوزلكه كردوشنايي اسدمك — يولدزاولخالك زمين ديدم كزومك استنه
ديدي صرانه عشق اشين نولردي بغرك بشين — كستر اجيدب كوزيشين ديدم كزومك استنه
ديدي اشك نورانلغا قان يش دولب شيلاكه شمع — جانوك قلغل آتشين ديدم كزومك استنه
ديدي كه دايم يوزمه طغرولغيله قل نظر — اولق دلرسك بالين ديدم كزومك استنه
ديدي كه عاشق سك بقين دردايله اولب همنشين — وارلخدر بن كورهمين ديدم كزومك استنه
ديد احمدي كر وصلكك بولق دلرسك كومرن — ياشوك قل دريايي جين ديدم كزومك استنه

ولها ايضا طاب الله ثراه

ديدي بكا بس قل نظر ديدم كزومك استنه — ديد بن ات نوربصر ديدم كزومك استنه
ديدي دلرسك كون بكي ايشوكمه يوزسورسن — طوراغه دك بك بك كهر ديدم كزومك استنه
ديدي ايا غم نوزني سرمه ايتايم دير سك — باكه ات بروكي خاك درديدم كزومك استنه
ديدي بشكله صوليب كر بكلروكيله سبز — بويولروي سرتبز ديدم كزومك استنه
ديدي بكا بنسوز سهر نرگس بك ارسك كيجلر — يلدوزكوزله تا سحر ديدم كزومك استنه
ديدي كه عاشق لارمك ياشن كوزب عمانه سن — دريانجه اولر وزخبر ديدم كزومك استنه
ديد احمدي بولم صفا درسك چوشمع اودا ينب — اولسون اشك خون جكر ديدم كزومك استنه

ولها ايضا نور الله مرقده

نوراي ساقي اچالم جام باده — بوعمري وزمكل كل بيك باده
اوتر جم بيك جام باده نوش ارت — كتورمه نولسز انجام باده

حجاب اولدي سكا سنلك رطاعتك — كه سندن آله وارليغوك باده
شراب لاله كون نوش ات صباحين — كه كوكلك اوله كل بيكي كشاده
بولمز زهد يله ديما جنتي كم — آله جهد يله كرمز نا نهاده
شراب راح احمدي بولكدن ازما — نه درسه قودسون هر عقل ساده
چوكل پاك اولدي تر دامن لغيچون — بولا طعن ايتسه اكا ناپاك زاده

## وله ايضا نور الله مرقده

ساقي كل رخ الومه باده صونغل جامله — بخته قل ايشوم بينم شول شراب خامله
خوش كجور ايام جهدات كم سني آلدامسون — كم بشا يخدي يخوذكم چيخسر آيامله
شامله رومي قوغل نولرسه اولسون فتنه دن — كي دورش سن ضايع ايتمه هيچ صبحي شامله
نيلكي اهل دله صحبتوكي خاص ايت — عام كالانعام دردا وترمه هركز عامله
روزكي بركامله ايرشدري كور زينهار — كردلرسك عمركي كم كيميه ناكامله
خلق ايچنده دلبريسك كم اولاسن نيك نام — عمركدن بر لحظه سن قيله تلف بدنامله
احمدي طغري يوري آكريلن ايش اويلغل — كم الف آكري اولدن صحبت ايلر لامله

## وله ايضا طاب الله ثراه

زوال و نقص دوشرمش كوكك كونيله آيينه — جمالك عشق و اولمش فلك حيران بو آيينه
سنك يوزكه دوشر روشن اي وكون سندن آيلين — نه اكلر اول كوني نه كه نه بيلر هركز آيينه
كمال صنعن الله كزا كوزكوريم دردسك — جمالوله نظر قيلغل الوكه الب آيينه



يوزوكي زهره كوردرسه سنك اي مشتري طالع — دخي اول خجيه هركز بوچرخك كون وآيينه
نه جان كشه غشقوكك بولمده جان وعقل ودل — كه عاشق اولمك بودر سرنجابي هر آيينه
بروكل وار كن فرصت غنيمت كورلر عمري — چودورمز اعتقاد ايتمه انك بيليله آيينه
جمالك سورسن شاها نيچاكم احمدي اوخر — فلله انجم ايدرلر سجود اول سون آيينه

## وله ايضا نور الله مرقده

شيدا سنه بوزلفك نه آشي ايدر پند نامه — بوغمزه مبتلا بي قالامز نك و نامه
نيچا ادم نصيحت كوكلومه چون ايشمز — من جرب المجرب حلت به الندامه
اول زلف خال سون بن دا كلمز يولوكز — نيچا كوكل دوشدي اول دانه يله دامه
نه قدوقامت اولز بوكزم قيامه درسه — هركه آن كورمه ايدر قد قامت القيامه
كورالي زلفكيله يوزكه شام وصبحي — رومي يخبن آهمز نالم ايرشد شامه
نه بر پيام ايشتدم نه بر سلام سندن — يولكده بك كز اولن دكمز مرسلامه
قصد ايلدم كه يازم درد دين احمدينك — سبلا به دشد كاغد اودا يخلد خامه

## وله ايضا طاب الله ثراه

صبر ادرم عشقكك دردي وهجرك داغنه — عاشق اولن كيشينك ايشي بو اولز داغنه
سندن آيرو يازمه حالم بلمزسن نه يلوز — يا نمين پروانه نك سوزي وشمعك داغنه
عاشق اولن وارلغن بوقه فدي ايتمك كرك — عقل كمدر عشق اولن يزده وجان داغنه
دال بيك بوكلب اوليد يخندن دوتا — باله هجرك ايتركي جورايسه قاوغك داغنه

طعنه اورر دود غوكك ذوق شكر طعمنه | عكس آتر يا كغوشك شوق جنت باغنه
جان ودل دورر محير كوزلرو كك سحرنه | عقل ودين دورر مقيد صحلرو كك باغنه
صبغة الله دن ودر اوش يا كغك نور خبر | جان فدي ايدم احمدي اول صبغه نك صباغنه

## ولد ايضا نور الله مرقده

صبا وارورسك رومه سلام ات بندن اصحابه | وكل حالم صورر لرسه خبرور كل اول احبابه
كه سزدن ايرو دوشيبن كرفتار اولدي اوجه | طعامم درد دل اولدي شرابم درد خونابه
نه دورر نجه يلينه بنم بوكوهرم قدري | بوراد اكم نظر قلمز كمسنه درشب تابه
نتاكم صحته صبر وقتي محتاج ومشتاقم | دل وجاندن بوبن مسكين هواي سازكارابه
نه يشلو كوزده اويخم وارنه بشلو جاندن آرامم | فلك جور يله كيدالي يمدن يار همخوابه
كورم آنسز دلامز كم جهانه باخه بر لحظه | انك قاشن كورن دنمز بزوني داخ محرابه
نجاكم احمدي اعلر اكلدايو قلور زاري | كورن تشبيه ادر آنك كوزي ياشين دولابه

## ولد ايضا طاب الله ثراه

عنايت ايله سن اي حق بوآرزومنده | كه بر دخ ايرم المادن اول خذاونده
بولكن ايمنه ارشدر بني قويارن كم | جهان كذرده درر عمر بس شتابنده
وصالبيله مدد ايله دلبرك بكه سن | كه جان فدا ادمز اندن آيرو بوبنده
كرو جماليله روشن ايله كوزلري | كه اوله بوقون كولومك ايو تابنده
سن ات كشايش اله كرمكا انك زلفن | كه دوشمن بن سنسن بوبن بلابنده



بوعقده يي كه دشورب در ايشمه حلات | كه قاموعقده يه لطفك درر كشاينده
فراق اودينه دخي احمدي يخمه اي حق | كه لطفكي اومه كلدي قبوكه بوبنده

## ولد ايضا طاب الله ثراه

عاشق كه برارايه ايريشه حبيبله | كل درك كلدي برارايه عندليبله
حاجب درر رقيب بزي آندن ايرن | كم باشه يخدي حاجب وياخود رقيبله
چون يار ادر نصيب جكر قانيني بزن | شكر قناعت ايلياكم بونصيبله
هر نقش يازدلر كلجك اشبو صورته | نقاش قادر واله وحيران آديبله
درلركه وار طبيبه كه ادا درد كه دوا | بن دردي بولمرم اشمه نه طبيبله
ميخانه يه درر بكه وي فروش يار | داخي اشمه نه جامع ويه خود خطيبله
جانين احمد ينك المر درمش كوزك | اول جانونك نه كينه يي وار بوغريبله

## ولد ايضا نور الله مرقده

غير بم اوش سكه ارزم اي يار شيئ لله | سنك وصالك ادارم نكار شيئ لله
سنك قمر يلغدن اي دوست الله دوست | سنك شكر دودغلدن اي يار شيئ لله
نه حسن وار يوزك لا اله الا الله | كه زلفك اندن ادر لا اله زار شيئ لله
صحك دن اي دي بقشه عبير درر يوزه | كوزكدن ايلدن كين خمار شيئ لله
اشيكلي بكه كستن شها كه مرقده | سن ايدبو قيلرم صدهزار شيئ لله
نيازمند غير بم بوشهر اچنده بكون | عنايتك اومرم شهر يار شيئ لله

آیاغ‌ڭ توز نور بصر در آنکچون | صبادن احمدی ایدر غبار شی لله

## وله ایضا نوه الله مرقده

غمزاڭ خذنك جانمه زخم اوردی بی کناه | یارب نه شوخ وظالم اولدی بو دل سیاه
کوندن بچوکوردی یوزکی دشمدی زواله کون | کیمه چوخدی صورتکا طاقه قالدی ماه
زلفڭ کمند دین وکوزڭ جان ادر شکار | نه فتنه بزمش بوجهانه سنی الله
لاله تشبه ایتمه یوزوکه عجب دکل | چوخلر غرور له یله ویرر سروکلاه
قاشڭ که کوز لروکه قنوی حلال ادر | کثر اولمسه حرامیه اولامدی کواه
سندن یوزڭ کورن که دوشا بر نفس جدا | تخریبه قطره قاله وکوهیسه اوله کاه
دوشدی دخانله فلك آیینه سین ژنك | بیچاره احمدی ادر فغانه آه

## وله ایضا طاب الله ثراه

غمزاڭ خذنکی ادجك راست یاسنه | اول قورخودن قضا اوخ کزدوشه یاسنه
کرچه نشانه جانی ایدر کوزڭ | بن عاشقم کولدن آنڭ اوخ ویاسنه
هر لحظه جان کوزده یك اوخ آتر قشڭ | بر اوخدن هیچ ادرمز خطا اشبو یاسنه
آیو به شمدی ایدر اولرسه دردمڭ | کورم بلا اوخی نجه اولور یاسنه
اول یرکه روشن اولمیه یوزڭ صفاسیله | جنت سه داخ بکزمیه زندان ویاسنه
کیم زهره دیدی یوزکه وکیم کنش کم آی | روشن بوکیم ارامدی کمسه قیاسنه
سیزدی احمدی کوزکڭ عشوه سین ولی | ارمادی فکر جانکن بیله قیاسنه



## وله ایضا نوه الله مرقده

غمزاڭ نه ترك در که چوقصد کمان ادر | اوخن کورن قضا اوخ دیو کمان ادر
یوزکله روشن اول ادر کوزون یاش بکی | جانین بوز سر بیو یلوکه روان ادر
نه شرح آیدیم که نه کوهر در اغزیکی | جان رازدر کرك که کیش آن نهان ادر
کوزوکه پندات که بوخلقی اهر کسون | اشبو سیاه دل نجه بر بونجه قان ادر
کوکل صیدڭ هواسنه نیجه اعسون هوس | کیم طبر غادنجی بو هوا ارسه جان ادر
پروانه یاك اودر ینه شمع آفتاب | بر شعله سن جهانه یوزڭ کر عیان ادر
وصفین دوا غمڭ که آکه تشنه در آب خضر | کیم در که احمدی یاك شیرین بیان ادر

## وله ایضا طاب الله ثراه

کوکل بر یکیشیه ودسه کیشی کیم حالینی بلسه | یخوندر بر دردینه آنڭ اسر کایب دوا قلسه
بنم بختوم کوکل کیم کوکل بر یکیشیه ودیم | که بر دقه قبور مز اول ستم بیکی هزار السه
کیشی بر نجه دشدکده صوراکلسه آنی یاری | یه دردیله قان اغلرکن کریانك باشی یلسه
نه کارڭ جور چکماکه یه صبر ایلامکه دردده | کیشی جورڭ اوجن بولسه یه صبرڭ آخری اولسه
ثکابتیمی ادایدی کیشی عشقڭ بلاسندن | اکر بر دقه یارندن عنایت وارن بلسه
جفادن اوصنب کوکل تشیمان اولسه ایشندن | یخوندر عقلین دیر شوربه کشیدن بر اولت السه
رضاوز احمدی جورن بو عشقڭ شرط اولدیکم | ثکابت اینما عاشق آنی معشوق اودا صلسه

## وله ایضا طاب الله ثراه

باغ اچنده بار کل رخ چون کله | بك خجالت ایرمز یوزیندن کله
کر قله اول کشته بزکز نظر | تان اولب باغله کلشن کله
لحن اوخر بلبل یکیلر ذکرنی | سیلیبجك اول یرمی روشن کله
اولد عشقی پرده سندن نالشم | که محترکه نوا که زنکله
چنکله قلدم برابر زار رلق | بغرما اول زخم اراله چنکله
مشکله چون صچلرینه وردی تاب | کوکلمی عشقی دوشردی مشکله
سنکله قتل ایدریسه اول سینی | احمدی قیلما غل اندن سن کله

## ولیه ایضا طاب الله ثراه

کر وصل بزدم آل ودن اول بی وفایله | جان وکوکل اوی طوله نور وصفایله
اولدی هلال بیك جفادن قدم دوتا | اولال آشنا بویرمی بنده آیله
قلدی خدنك غمزه سنك جانمی هدف | یارب نجه ایده کیشی بوترك خطایله
کل غنچه برقعندن یوزین کوردی صبحدم | غرق عرق اولیدن اریدی حیایله
کر بول بولدی صچلرنك چینینه صبا | عالم طولدی غنبر ومشك اول صبایله
مکریله جان الکوزو فتنه قوپردی | هیهات بنده کیشی بوعین بلایله
ذکرن کتوریلی لبنك وصفین احمدی | مشهود اولد عالمه شیرین ادایله

## ولیه ایضا نور الله مرقده

کر اوشوب ادر غمزك صوصامشدی مکر قانه | بوفتان جادونك یارب صوصالیغی قچن قانه

بلك بزدردی کم درمان ادم درد لیك نه اچی | چوقصه ایلادکورملارك ارزمز بین درمانه
جمالك تابنه قرشو سنز عاشقلرك جانی | کرکلم شمع اولن یرده اودا یاخیله پروانه
کوزم قصد ایدی بینی کم جکر قانینه غرقایه | نجا قرتارن جانین کیشیکم دوشه طوفانه
یکا غك رنکنك عکسی ارزسه خلد باغینه | کل وکلزار فردوسنك دکن کورینه رضوانه
مکر ایشتدلر شاها لب ودندانك وصفین | که قان درلر حیادن کل ارزصویك دردانه
صچلك سودایی چون کوردك که ندی احمدی حالین | نولا برزحم ایدب صورسك که نولدی بو پریشانه

## ولیه ایضا نور الله مرقده

کوزك چون اوخی کزلر قشوکك قرلویاسینه | نشانه ایدب اوردوغی جکر اولور دیاسینه
یوزك ماهیتن کونه دلرلر که ایدلر تشبیه | بورویشن کم ایرمزلر انك هرکز قیاسینه
اکر غمزك خدنکینی دریلین کورا ارش | تحیردن الندن اوخی خطا ایلایه یاسینه
سنك زلفك هوا سندن بکا اولن پریشا نلغ | اکر اتیه ایرشسه کمان دوزدی یاسینه
کزك دردیله کم ایدم سکا افسونله درمان | وای اول صیرویه کم آنی ایروب درد یاسینه
دلر هجرك عنا سی کم قویاسینه بن الدوزب | کمان دزبیله قالرسه بنی دیری قیاسینه
بوقاتلو کوزلرن روشن ایدیدی احمدی شاها | اشیکك توزنك بزکون ایرشسه توتیاسینه

## ولیه ایضا طاب الله ثراه

کجایی یه بلادی جاودانه | بوکه اندن صبحدن یوخدر نشانه
بنا رم شمع بیکی اول هوسده | که مصباح صباح اوزره زبانه

نه محنت تخم دودن بوكجم كم ... كوزم باشي بك آله يوخ كرانه
مكر طاك يلدوزن بند ايدم مغرب ... كه مشرقدن يكا اولمز روانه
بلورمز نور ظلمت طولدي عالم ... مكر صاچينه اوردي يارشانه
صباحي ايسديوش شمع بيكي ... طوكا قالدم بوكيجه يانه يانه
مكر آهي ارشدي احمد ينك ... كه كوكلر جمله بويندي دخانه

## وله ايضا طاب الله ثراه

كلزارده يوزك بك بركل بولنميه ... صاچك نظير ياغدي سنبل بولنميه
كوزك نظير نركس رعنا كر آچله ... بكلار كمك مثابه فلفل بولنميه
آب حيات دردودغك نه قيوا كر ... لعل وشكر بتاوكل مل بولنميه
عشقك آزلدن اولدي بكا تا ابد نصيب ... عشق اولدركه آندن تزلزل بولنميه
جورم تحمل ايتسه كرك عاشقم دينن ... آرميدر اولكه اندن تحمل بولنميه
زلفوكه قيد اولندن وخوفي كزوكه صيد ... قاپوكده داخ بنجلين قول بولنميه
يوزك كليسه اوخمعه حسن آيتين ... بر داخ احمدي بك بلبل بولنميه

## وله ايضا نور الله مرقده

كل يا أغمك شوقله حيران درو واله ... پس ساكه كم اولدي دخ كم اوله مشابه
كوكل نه عجب اولديسه زلفوكه پريشان ... كم دندكه بوسودايه دوشب اوليسه تابه
حالم نه دردزلفوكه باد صبادن ... صورغل كه كا اولدي اولوريسه مشابه



حسن آيتني نسخ ادمز خط يكا عكدن ... محكم اولني نسخ نجه ايدن متشابه
ايمان بك جاندن دخ بركرك سن سوزي ... من آمن بالله وآيات كتابه
هر قندكه لعلوك آكله جان اوندير ... قندكه شكر اوله ندن ذكر فواكه
دشد احمدي اول غصه يه زلفك كرهندن ... كم عقل دخي جان بك اولدي اوردي واله

## وله ايضا طاب الله ثراه

كوكل اولرسمه مفتون دن اول آله كوزقراسينه ... كه ترك ايتمز انك عشقن كرنجه اول قراسينه
صرردي واله اولبن قزردي حيرته دوشب ... بوكاك آغنه كوندن جه زلفك قراسينه
صچك سوداس دردندن بوسينم سينكي اسدك ... خوش آخ بخت آزنو آيلر بوبخت اولمش قراسينه
بلورم كه آله كوزه كك ايلسر آلله جانلر ... كمانم يوغدي ايمان ودينه آل قراسينه
يوزمك زيكي آلدي كوزم نوري يكي دردك ... آنكدا خي بنو ميله آنجي نه يه قراسينه
قشك پيوسته قورخيدن بنم بوخسته جانوي ... كتي بنجا بس صبر ايسون انك بوياي قراسينه
بوغمزه احمدينك اوش يراكين يارة اوردشدن ... جراحت يردوشن يا ميله آيلر اوق آراسينه

## وله ايضا نور الله مرقده

كوزك كمين كبن نجه ايدن بوخسته يه ... مردم اولن شكست ادرى شكسته يه
لعلك كه روح قدسدن اوزه نفس نجون ... امداد بر علاج شفا ايتبو خسته يه
كم دندكه ديه دسته ريحان صچوكه كم ... حيران دوزه بنفشه وسنبل بودسته يه
سلطان دخي كوزسه اشيكك كدايني ... ديه بخك بوطالع وبختي خجسته يه

كوكل دوتلدي زلفكه كم اوله دستكير — بوقا موبند وعقده ده بوپاي بسته يه
درلركه كوزمه نجه تردامن اولسن — نفع اولمز اوكت بوعنان كسسته يه
دل بسته سن بوزلفه خلاص اومه احمدي — كم ايرد اشبو عقده ده برجان رسته يه

## ولها ايضا طاب الله ثراه

كيمدركه مال باطن وظاهر بغشليه — كيمه اولرسه غايب وحاضر بغشليه
جمله ملوك سيم وزر ايدارسه عطا — اول زر يريته كوهر فاخر بغشليه
نه نحر دورر اول كه انك فيض بيك در — عمان دخي بغشلسه نادر بغشليه
اولمخلغه كنيز سراپرده سندن انك — كندوزن آله زهره زاهر بغشليه
يدفلكله يدكواكب قطار دنى — هم يدكشوري قمو برابر بغشليه
شاه زمان نبيره سلطان مراد بك — كم برسواله نعمت وافر بغشليه
شكرين نجه ايدبله احمدي انك — بوقوة مكر آله قادر بغشليه

## ولها ايضا نور الله مرقده

كوزحق نه نقش ايدرسبزه وباغ استينه — بخ كه نخوش حله ارصالدي بوطاغ استينه
موسي عمران بكي بخ آغجه كوزنجه — شمع شكوفه ينرطال وبداغ استينه
لاله بخ كوركه حق آل حريري نجه — نال دوزتمشدرر برقم زاغ استينه
تاب بروشك نولا ياخرسه جانمي — نوراوله پروانه كم دوشه چراغ استينه
آب حيات ايسه يوكلدخضر ديرز كودن — مشك نفس خالكي لعل دوداغ استينه

داغ طلودرر اچمز لاله بكي فرقتك — قصد ايدركم كرودا غ اوره داغ استينه
چون كه صبا نك الي چوزه صحبتك بندني — دسته ريحان دوشه لاله بكاغ استينه
رحمت چوخدر حقك ساغر شكن كتور — صوفيه لعنت كه الور بالله ياغ استينه
پيردرر احمدي عشقله بيكت اولب — كوزنه قادر كوزي اول يوزآغ استينه

## ولها ايضا طاب الله ثراه

كلي كم آكه بومه رو قيتمه — يه خود ريحان بوكسو قيتمه
عجب ديشك نه كوهردركم آنك — شبه دن كم درر لولو قيتمه
كبكده آب حيوان وار زي طالع — كه بن تشنه الورم صو قيتمه
يوزكله زلفكي كورسه اوله حيران — كل وسنبل بورنك وبو قيتمه
بيوكه نجه اولاسرو همسر — نه دم اورا كچي اولو قيتمه
ايدارم جهد وصلوكه ولي بخت — ورن حق درد كل بازو قيتمه
آدك جانلار شيله قتلودركم — شيفانك آخ صيرو قيتمه
نولا يارب سوانه دل اوشرسه — عسل قنده اولور آرو قيتمه
كماله احمدي ازكوزدي سوزي — نه درسلمان ويا خواجو قيتمه

## ولها ايضا نور الله مرقده

كوزلرك كركيمه جودرچاره نه — جور له ظلم آكه خودرچاره نه
جان ودل اولديسه زلفوكه آسير — بازلن چون باشه بودرچاره نه

يوزكه اولسه مقابل آينه — چون بلور سن سخت رودر چاره نه
طوبي اولكم ديو هم سر قدكه — قصه سروكدودر چاره نه
اولكم ياوز سروكه شاذ مان — اول آغزدن چون آيو در چاره نه
گرچه آياغك توز اولدي كيميا — عاشق ايشي جست وجودر چاره نه
جان فدي اندي يولوكه احمدي — عشق وجان سنك وسبودر چاره نه

## وله ايضا نور الله مرقده

كورندكوكده زهره زهراو مهر وماه — سيني قويب كوزم برنه اتمدي نگاه
يولكدن يوز سرم ايرم ديو طاپكا — عاشق اولانه ولرم دنجي در لو رسم ورواه
هر خسته كه طبيب پناه ايدر درد نه — بن خسته دردي ادرم درد دكه پناه
قانه بويندي چوكزم باشر دوكدي سيل — كوكه بويندي چرخ دخاني چون اتدم آه
نور تمدي يشوم يراكم حرارتي — يا قوت نيجه اولكه آتش اده تباه
عمرك كنه سني دبلر اول سعادته — بيني قبول اتمد باري نددكناه
كور ياشك احمدي وانت جان وباشكي — بحر دشانه نه غم دستار ونه كلاه

## وله ايضا نور الله مرقده

كمندركداي حالين سلطانه عرض اده — يا موركه سزين سليمانه عرض اده
كمندركه عاشقك ديه معشوقه رازني — كمندركه خسته دردين درمانه عرض اده
كمندركه بلبلك ديه دستانيني كله — يا طوطي ايشني شكرستانه عرض اده

كمندركه خضر لخ ادين بوشكسته يه — تشنه لكين چشمه حيوانه عرض اده
كمندركه قانلو كوكللي كوزدكن حزنله — يعقوب نولدي يوسف كنعانه عرض اده
كمندركه ذره حالني خورشيد ايده شرح — يه قطره نك من سلامين عثمانه عرض اده
كم اوله احمدي كه سنك خسته كوكلوكك — ويرانلغين خسرو ايرانه عرض اده

## وله ايضا نور الله مرقده

مشتاق اولدندر بوكوكل اول نگارينه — صورا كلورمي خسته سني صور نگارينه
نقاش كوركه نقشك اچندكه عاشقك — نقاشه دركاه نه نقش ونگارينه
يار اولدندركه وعده سي يار يله اوله راست — قومايه يارينه ان كم ديدي يارينه
يارك جمالني اكر ايدرسك آرزو — كوكللك كرك كه غير خيالندن آرينه
يارب دين كرك كه وفاي جفا صيه — اول كيشكم كلي سوه صبر ايده خارينه
كوكل جهاندن جانله سين اتدا ختيار — اي رحمت الله ودخ خوب اختيارينه
يارو ديار دركشنك جانه عجب — كر احمدي هوس اده يارو ديارينه

## وله ايضا نور الله مرقده

مشعر صحكي موقف اندن امل صفايه — قبله اندي قنك كعبه سن ارباب دعايه
كر باد صبا بركرمن چوزه صحوكك — اي كم نيجه جان خاك اوله اول باد صبايه
زلفك خم چون همنفس روح قدس دن — جانلر نه عجب كر هوس ايده بوهوايه
يوزك هوسندن ادر آيخلر كاخاك — كل يوزن اي رحمت حق اهل حيايه

تعلوك دلر درديه درمان كوركل آني | عقل ايدر اشارات بوقانون شفايه
اول يوزين حيران ادر اول زلف پريشان | نه فتنه دوردر بخ بوصباحيله مسايه
كلزار الله احمدي اشبو غزلي كل | دوتمايه قولخ بلبل ادن سازونوايه

## وله ايضا طاب ثراه

يي ايچالم يزومز آل اولنجه | صراجي بيك ماه آمال اولنجه
خطا در حالمز ايچما سوزيمه | ايچالم پس آني خوش حال اولنجه
مبارك فال اولور ايچن شرابي | نيكو فال اولسه يك بد فال اولنجه
يزينه قارشو يارك ايچالم يمه | اكومزده بوخط خال اولنجه
بيالم مالي آماليي قويالم | كشيبه مار يك اموال اولنجه
الف قد يار يي صون احمديه | بنفشه بيك قدي دال اولنجه
شهك تختينه ازماسون تزلزل | كوكه طي ويرن زلزال اولنجه

## وله ايضا نور الله مرقده

نجالم رفز كار آكرينم عشقم اولر تان | نه رنجومه نهايت وار نخود دردومه اندان
اي بينم دردي كورن نوليسر حالمي صورن | سر آنجامز نلا سيدر قياس ايله سر آغان
بوسوز اكر بيتمدا وار انك زلفي هواسيدن | مطول قصه در آني كم ايدن شرح كم يان
كوكل بوفتنه وآلن كوزركن آله كزلارك | بلايه نه ديودشدي صورك آخر بوسربان
نه تانك فكر كم قلسم لبك وصفيته ايرشمز | كم اول بزدان پنهان دردارمز كمسه اول دان



جمالك آيتين بلبل محرده ذكر ادر يكن | رياحين ايشدب جمله سجود اندي اول آوازه
جمالك وصفيله احمدي نظمي صفا سيندن | آماسيه اوردطعنه بولون مصريله شيرازه

## وله ايضا طاب ثراه

نشانه اندي جانوي كوزك غمزك خدنكينه | بويجان نخون دشدي عجب بوفتنه جنكينه
صحك سودا بن فكرنده پريشان اولد بوكولمز | نه بيچاره يم اونخ فكرت دوشبدن بخ بومسكينه
كوزك كينه دوربدركم نجاكه قان اچه قمز | بوجانوي سيه دلده نخون دز بوقمو كينه
براودي كه ايچمه صالدي سنك ايزولغك اودي | عجبمي بوزله يانسم سراسر شمع تنكينه
بك اوخدن اول خطا كوزلر آيت بيرن خطا قلمز | بوآهونك نجادسون كتي خوي پلنكينه
كروجنت صفات اولدي چمن درلو رياحيندن | تكر اردي صبا بلي صباح اول زلف مشكينه
كناشه نه زوال اردي كه حيرتدن خلاص اولمز | بوروشن كم جمالونك دوشبدن بوزر نكينه
نجاكم احمدي ايدد صفت يوزك صفاسيني | زهي نقاش نازك دز بخن سزلار دنكينه
اكيلمز كن فراقده اشتدي نامه يي زهره | دوزدي سوزوسازوي تمام آهنك چنكينه

## وله ايضا نور الله مرقده

براكز دخي يوزك كوزريسم صفا يله | ترك ايليسم بوجان بولكده رضا يله
سودا سن زلفكك كه اكه جانلر دوراسيز | باشدن نجاس زايل اولا هر جفا يله
عمر اول كه آن ذوق صفا يله سورلر | اول عمر دن نه آمي كه كجمن صفا يله
دشدم كزك بلاسنه وهيچ يلمزم | حالوم نجاس اوله بوعين عنا يله

بولکم درد صباده نسیمین زلفکك
نی بیك غمزکتدیله اول هوایله

کول یوزده مشك خالکه جان میل ایدرولی
مشکل درایش اندغ دام بلایله

کور احمدیه غمزك اوخی نه بلا ایدر
قول اولدیغیچون سکه صدق ولایله

## ولیه ایضا نوح الله مرقده

نرم نوای مطرب خوش کوی قلغل زمزمه
ساقی گلرخ صون آیی که ایدن طعنه زمزمه

راحتی جانوك وعمرك حاصلی یرده درد
خوش دوت اشبو بردی بوکون که ایرمزدم دمه

صحبه درد ومه بزمکم ام اولا آب حیات
آم لبکدن ایت بکا بوده مرکه ایرمز ام امه

نیچه سی قرتیله دامندن صحوکك جان ودل
کیم اورادم بند بند دولشبوده زخم خمه

سندن ایرلن نجه شاد اولهکم کولکنده انك
جور جون اولشورو درد درده غم غمه

زار وزردم فرقتك سوزنده وهم خشك لب
کرچه ایرمز شمع بیکی کوز لرمدن نم نمه

کل یوزك وصفنده شیله نالهایدر احمدی
که ایدمز اول زمزمه بلبل باغ اچنده زمزمه

## ولیه ایضا طاب الله ثراه

نیچه دردم اولهپنهان کوکلیله جان اچنده
نیچه شمع بیك جانم ینه اود وقان اچنده

بود ودخمدریه جانمی یه خوف آب زندکانی
یه شکر میدیه کوهر قالدم کمان اچنده

نوله عقلله دل وجان قوریه یلوکه عاشق
که بویوله امی اولدم که اولکز زیان اچنده

قوریه قشك کمانی اترا وش قضا اوخینی
اول اوخا هدف اولن جان ایلی امان اچنده

یشومیله رنك وسوزم دل اوزده شمع بیکی
نیچه کز لوقاله رانم بود لیله جان اچنده



نه وفا امیدایدرلر ای عجب سنی سونلر
که وفانك اولدیغنقا اثری جهان اچنده

نیچه زندیپ دردکود بوکون احمدی کیم انك
ارمز هزار بیکیت سوزنه بیان اچنده

## ولیه ایضا نوح الله مرقده

هرکه اول شاهك نظرقیله یکانه ایله
والله اوله کندزن اویده عقلی آلنه

یاکنی رنکندن آنك دشد باغه بر شعاع
کوکل آینی کوزب ایدی خنده کندو آلنه

کون زواله دشد وآلینبن انجلدی آیی
عاشق اولدیلر مکر اول زلفله اولی آلنه

کوزلری عین بلادر باکه صورکم دیمیم
اول سیه دل ظالمك فعلی ندور آلنه

خطنك که اولمشدر آکا مقرر ملك حسن
جمت اوش بخ قاش طغرا سیله یوزی آلنه

باکه دیرلر کرندن آلینب اولدك زار وزدد
کوم آنك عشقینه دشه کاه اولینن آلنه

یار چون اغیاردن اول جور کوردی احمدی
کیم یزیدیلر قلوردی آنی محمد آلنه

## ولیه ایضا طاب الله ثراه

یاردیلر بوکون ایرن یارینه
وعده ایله قوصلمه آینی یارینه

جان دلر غمزك فدی اولسون آکا
یار اولکم ویرن وارن یارینه

یارینه اولکدیش ایرن بیله کم
وارلغندن کندونك کی آرینه

ایمیدی آب حیوانه نظر
خضر ارسیدی ایوکك یارینه

نه روادر یارینه قهر ایلمك
مهر کسترمك کیی اغیارینه

آلدی غمزك عقل الندن اختیار
مست کوزیدر جهان هشیارینه

لعلكك وصفين نجه اتسون احمدي | كه ايرمز فهم اولكمه معيار نه

## وله ايضا طاب الله ثراه

يار احمد يسه صورسه كه باري كناهنه | پس نه جزا كه ديلسه انسه كناهنه
كوركلي نه آهنه نه فغانينه امشنود | باايمن همه كه ادراش اول سنك وآهنه
بن ديلدم كه جاهنه ايرمز وصالكك | بي جرم صالدي اوش بن اول هجر چاهنه
باكا انك نكاه ندن خشمله بلا | بن مبتلا وفتنه انك اول نكاهنه
شاهي كشيسه نه كه اده صبر ايلمك كرك | بدبخت قول كه عاصي اولا كندو شاهنه
پشت وپناه هركشنك طغرو يارد ر | آكر اولمسمخ كركدكش پشت وپناهنه
اول ماهه نه دعايله ذكر ايدهم اي حق | سن ورانك بيي بركت سال وماهنه

## وله ايضا نور الله مرقده

يوزك سنك بر آينه دركم هر آينه | اول نوذ اول صفايله اولمز هر آينه
آينه ده خيال كورندي جمالكك | آنكچون اولدقاموكن منظر آينه
ياكا غك وكزكدن اولر ايدجك نظر | هم كلستان جنت وهم كوهر آينه
برشاه ماه رخ سكه بكزر كورغمدي | آينه دن اللدن ايسكندر آينه
كون اول اميدله كه اده سن آكه بن نظر | كندغني دنيده دراوش يكسر آينه
دوردي يزوكه قارشو حيادن اريمدي | كور كم نه سخت روي درآي دلبر آينه
بلد احمدي يزوك كه شول آينه دن اول | كم نور روح كريسر آندن هر آينه

## وله ايضا طاب الله ثراه

يزم سرسم اشيكوكه سن بني سرمه | كه اول اشك توزدوزه بوكوزمه سرمه
قشك دوزه بكه محراب ايشكك كعبه | نذر سك ات بكه الا بوقا بودن سرمه
بنم يزومه سر آياغكك توزين زنهار | عزيز دن ان هركيش يوزنه سرمه
بوخون كوزلركك قصد جانسه بندن | بكا كركمز آيمه بوجسمدن سرمه
نهان رازم دشرايه دشمسوز ديبن | بوغيرتم اجرودن كليد دز سرمه
عزيز دوت سن ساوان كه اول كركمز خوار | قبول ات سن ديبان كه اولدكل سرمه
فله بوبشلو كوزن سرمه احمدي درسك | كه آيغم توزني كوزلروكه مه سرمه

## وله ايضا نور الله مرقده

يزوكي بردخي كوردسم سنك اي يار جانانه | يولكده عقل ودين ودل فدي ايدم باش جانانه
نه كوهردن عجب وصلك كه شوقندن آنك هردم | كوزم دريا سن فان موجن ارددي تحرعمانه
صچك بندن كوكلومي مقيد كورن ايدركم | نه مشكل عقده دشمش نحوكز بوپريشانه
جمالك كوزدن ايرخسه خيالك خود كوكلدن | زي دولت كمز بوكنجيله عمارت دز بويرانه
قشوكك ياي پيوسته قضا اوخيدز آندوغي | جكر به جان بخا ديسون آيت بونخم پيكانه
بهار اولدخده ياكا غك حباسندن قرار بكل | نجه صارر دهركدن خزاندن نخ كلستانه
نه مرجان دز لبك كمر جان بومرجانه اولر تشنه | نه ريحان دز صچك كمر عقل اولر حيران بوريحانه
چوكز روندز فلك بلدك درستات بزم ميزانن | بكون كمر راست ايرشدي كنش سير يله ميزانه

بکا پیمانه صون ساقی قو پیمان شیشه یی سنسون
نوله کز سینك الکدن شکست ایرر سه پیمانه

چمنده جام می ایچب ایشت داودی الحانی
چو بیله وارز انما کل هوس ملك سلیمانه

نکار ستا نلرن چینك تماشا ایمك ایسدرسك
نظر قل احمد ینك سن بو نقش ایدوك دیوانه

## ولسه ایضا طاب الله ثراه

باری بلا اختیار قیمیشم دیار له
جانن نجاس قویه کشی اختیار له

یارندن ایریلب جکری شرحه شرحه اولب
نی بیك غم بیله وارز وایی وزار له

اول طتلو یارندن اولی شمع بیك دور
کم فانه بو ینب نجه قینلر نار له

دوت کم الکدم مال وزر و کنج و تاج و تخت
نه فایده چو سرمیسن عمر یار له

اول که اختیار کیدب اولز یارندن جدا
عمری اچر بلا و غم و اضطرار له

بینی بورو زکا ردر یارندن ارخ
کم باشه یخدی کم یخسر روزکار له

دیلر قرار و صبر کرك زی محال کم
درد فراق جمع اوله صبر و قرار له

غرق اولدی احمدی کوز یاشینه پس نولدی
اول کیشی که اوله دایم اشر آتش یحار له

بیتم فراق نامه م هر کیشی که ایشده
آهی بو یایه کوکلری دود و نخار له

## ولسه ایضا طاب الله ثراه فی قافیة الیاء

شها چون کز الك اردی کچور کل خوش بو دوراني
بکون قومه یارینه که کوتر مز بو دور آني

نه کونا کون بزمشدر نخ آخر کوم و صحرا به
نه رنکارنك اولشدر کز آخر باغ و بستاني

نجه کم صاحلور بین هوادن بیضه کافور
بولندن سبزه استیدکه دکلر در عماني

تیندم شیله کم کاله قریدی قورخدی قاني
نباته نه خبر ویردی خزان کم در تیو پرخ

صبا حچی کوزکه مهر یله جهانه نه خبر ویردی
صبو حیچون بر ایك آخ کجادن وارمدی قاني

روان ایت جام زرندن بو یا قوت روانی کم
چمن پیروزه سن دردی خزان لعل بدخشاني

قبی اول جام جان پرور که ایندوز سر انجامی
ویر اول جانکا قوت قلور رکوك مرجاني

چو بازه روح ریحان درد دلرسك روحله راحت
قومه لاله بکی بردم الکدن سن بو ریحاني

می کلرنك نوش ایله انی یاد ایتمه که ایتمشدر
چمنده سبزه نك رنکین خزان یلی زعفراني

ای طوبی قد کوثر لب جو یوزك درکل جنت
نولا کریله ویردیسه خزان باغ و کلستاني

صچوك سودایسنه دوشب بنفشه صولدیسه نه غم
سنك زلفك اولن یزده ندر لر هر پریشاني

دکلدیسه نولا نرکس بصر سز لار ینیدر لر
سنك فتنه کزوکله کم اولب در عقل حیراني

نولا یاخلدیسه لاله که تابندن بکا عوکك
عرق ایچنده غرق ایدی حیا کل بر اخدانی

لبوکك شوقیله غنچه نولا دلتنك کدیسه
قمو تشنه جکز اولن بولمی آب حیواني

می وئی حاضر و نقل و حریف و ساقی کلرخ
اکر توبه قلورسك ایدرمی حق قبول آني

بکا پیمانه می صون قو پیمان شیشه یی سنسون
بن اولدن بلورم که نولیسر بو پیماني

ملائیك طبع اولب دایم حقك رضوانیتی اسدن
بهایمدن دكولیسك بندسن خود و غلمانی

كدارو سوزله دایم كجابی كندزا ازكود
كه اولا شمع كوكلوكك حقك لطفیله نورانی

شهادت اهلیسك نفسه ریاضت شهدنی قوتدر
فماغل كبر اولا غالب سكا بو نفس شهوانی

قناعت خوش بضاعتدر صناعت قل اینی نفسه
كه آز قوتیله چوخ قوتلو بولور بو روح انسانی

چو شیطان اولا نفس آنی ریاضت قیلیله الدن
كه رحمانه ارشدر من سنی بو نفس شیطانی

ارشدك منزل قربه كه اولدن قاموسه مقصد
حقك توفیق ایدرسه سكا همراه قرآنی

زهی حكمت كتابی كه اولدی الحمد سر آغازی
زهی رحمت خطابی كه اولدی بسم الله عنوانی

سورهٔ عطار سعدینك كلامن احمدی كه آنك
كماله ایرلی سوزی قلبدن رمات سلمانی

بكون عشاق اولمشدر حجاز آگاه آنك سوزی
محیر ایلدی جمله عراقیله صفاهانی

قلم قیلیدی الارن اولب دیوانه غیرتدن
اگر نقشین كوریدی بنمدیوانمك مانی

الهی حاجتم بوكم سنك عفوكله محو اولا
نه دفتر كم سیاه اندم درنجه بن بودیوانی

## وله ایضا فی البسملة

بهار اولدی بزندی دارد نی
چمكدن اولدیر كلزار عقبی

چمن آرنك نقشین كستردكم
صبایه حقدن ایردی روح مانی

آچیلدارك كوزب نشو و نمادن
هوس ایدركه یرم اینه طوبی

تجرده روشن اوش نار شكوفه
مكر كیرو تجلی بولدی موسی

صبا المش یری اوش قیلر اخیا
زی ویرلمش اكا اعجاز عیسی

نلور آخر سر انجامك چون اولدن بزیلشدر
بوزهد خشك كه ایدیلر تدریس زرق و ریا دانی

عنایت اولمه حقدن دوتر عصیانه مرطاعت
عنایت اولمخ اولر قولك طاعات عصیانی

بویكان روان بختی سبك روح اولنه صونغل
كران جانی آرادن سوركه مجلس اولنه روحانی

بوجان مهمان درر ساكه كرای دوتغل آنی كم
كرم اهلی اول اولركم كرای دوته مهمانی

اله كرمشكن فرصت بكون پی وبدر مالی
قماغل یارینه قسمه كه فانی در جهان فانی

جهانك زالمنه عنقا دیامز كم اولر رستم
كه دستانی اودر بن هزاران زال دستانی

فلك چمشیدینه نیلدی یه ضحاك و فریدونه
جهان كز شاشی بندی و یاسام نریمانی

نسینه غم اولرسن جهانك چونك كودرسن
كه بو برفخ یل ایچنده نلر قلدی بودوراني

سلاطین تختنی بیله ویرب تاجن یره اوردی
كودرمیسن كه كردشه بدر بوچرخ كردانی

بلاو محنته دوشب سلیمان تاجن اودنمخ
نه اتی چون یلاویرد فلك تخت سلیمانی

اولوصاحب قران اولمخ دلرسك سیله كم كیوان
قوبویلا وارد تختی اوتب بوقصرو ایوانی

برشان در جهان آنی پشیمان لخ درا شداشك
بشیمان لخ دلامزسك قوالدن بوبرشانی

اولر سلطان لخ اسمان جمیع خلق محتاجی
اولر درویش نفس اولن یدی اقلیم سلطانی

نجاستكاه بندسن طهارت ملك وار یكن
قوغل بوكلخنی كه اولاسكا اول كلشن آرزانی

بوبیش حیله دردر اركان حجاب اولدی سكا حقدن
حقی انسترسك الدن قوبویش حیله اركانی

تجلی نورینه كوكلك ملك بیلك ازمك اشدرسه
كدر مانجه دلیغن ایریی كونشه شبنم

كرك كم محو اولاسندن قموا وصافی جوانی
بخیما بنجه كوركل نور اولری شمع تابانی

طلوع نور و سرور و روح و ریحان
بنفشه کوش اولشدر مکر کم
کرن کل نازن و بلبل نیازن
اوذ تمش دل لرن سوسن مکر کم
عمارت قل بری جامیله ساقی
شریعت آحمقی نفی اثبات آندن
قدح غم تجربه کشتی در اولکم
کریبن اعتدالیني بهارك
کلك قوشوسنه ساز اندی بلبل
نه رنکه نقش اثمش سین مولی
لبکده کزلو اسرار قل الروح
بوصحبی یا شب یلدا و یا قدر
آغزی بوکه ور لیغن بلانه
صحوکك عقده سی در ظلمه منزل
کزوکه نه عجب اویکنسه ترکین
یکا غك نجلتندن درلدی کل
حلال اتمز کزوکه قانی کم

مکر اولدی چمن فردوس آعلی
ایدر بلبل کلك وصفین املی
بلور بیجیدی بخونیله لبلی
ثنا سین ایدهٔ اول سلطانك انشی
خراب اولسون نولر بنیاد تقوی
نولا چون عقل و یرر آکه فتوی
نجات اسدایه بسم الله مجری
که آندن زنده اولر ارواح موتی
بوشعری کم طکا قالدی آکه شعری
که عالم عشقکه قیلر تولی
یوزکده روشن انوار تجلی
بویوزی بدری یا عید آضحی
دیلر یعلم السر و آخفی
کزوکك عشوه سی در بحر مأوی
که اولر بی حیا اولکه اوله آعمی
بحمد الله حیا وار آنده باری
یولکده المکدر دن اولی

شهك در کاه اولدی عدله مثوی
که آکا قول یارشر فغفور و کسری
آنك حکمنده جمله ملك دنیی
ندر باطل نتاکم لات و عزی
اولا طامر لری بوینده آفعی
سکا قول اولمغی ایدر تمنی
دلکده ضد دشدی بیله یخی
دلوکك لاز میدر واوله ری
بوکن سنسن نتاکم لفظ معنی
تر آلب ورن میله سلوی
نه عورت در نه ارشیلا که خنثی
که رنکندن بلامز نفع حیی
ودر کندوزنه اولمز تسلی
کنور شهد حنظل قندکسنی
اکر چشمه بولا لطفکدن اجری
که ادر ازین فلك کوکلوکه اینجی
قما یا غیبرسن معنی

كوردسه حورو رضوان بحلسوكي ... دياركم زصورت زي هيولي
اولردياندن شيرين احمد ينك ... سنك مدحك نتاكه اسماء حسني
كتبي كه اتمايه مدحك صحفن آزبر ... بجوبي دركتابي زند واستي
نجاكم عمردن بوله موالي ... عطازكبري وعظبي وصغري
تكاهيلانج عمرك بخشش اتسون ... عطادن آيكم اول اولدي عظبي
عدوك قسمتي صغري دوشيبن ... ورلسون موهبتدن ساكه كبري

## وله ايضا في البهاريات

تكبوي اندي هوابي دم باذ سحري ... زلفك چينه اغشدمكر اول سفري
رو نوروز آنك مقدمني ايشدبن ... قرشو وارب اكه صوردم كه نه دور خبري
ددكرماكه كلور يار بوزن لاله وكل ... كورمكه نه خوب خبر وردي نسيم سحري
غبدن كورمكه نه انواع بدايع كلمش ... كلشكم باغله كلزار اولارم كذري
دندطوطي دلني بلبلك الحانلر اوش ... قلد طاووس تجمل شاخ كلك جلوه كري
روني نشو نماسين كرو بن آغجك ... آرزو ايلدي طوبي كه وطن ايده بري
نه عجب بلبل كرانسه تمناي لقا ... چون كوردي باغده موسي يك نار و شجري
اولدي آراسته فردوس يكي باغ وچمن ... بيله اولز يره كم ايرم رحمت آثري
كوزكه ايكندسه نركس نه عجب چون كورمز ... نجه اولز فتنه يله سحر كه يوخدر بصري
نوبهار اولدي جمالوك كورم ديو كلر ... آرغوان وسمر ولاله وكلبرك طري

زلفكك وصفنه كوش اولدي بنفشه بن آني ... شرح ايدمدم اكر اولماسه قلاغندن كري
دشمكك نظم اودندن ارمش دانه دندر ... اش انصاف دكر پاك اولانك كهري
لبم اوش ذكركه مشغول كوزم صورتكه ... خود فقيرك بودر هر نه كه وارخشك وتري
جكري يار كجر غمزه كك اوخي نه عجب ... بوسينه بخت كزومك بش اولرسه جكري
دمبدم شمع يكي صوسچرا ودومه كورم ... اش مردملك اولدكيش كه اولا نظري
باغده بلبل وقمري ايدريكن نغمه ... باذه اچ كه اوندن سن فتنه دور قمري
چونك فرصت اله كردي آن غنيمت كورين ... قومه كه ايرخلرم قاله بي بدسيم وزري
نوبهار وبي ويي حاضر و شمع وشاهد ... اچميانك بي كلرنك اولاي هنري
خار اندن قدح وخان اوكندن ساغر ... اچمريسك بي كلرنك قوكه اتلايه خري
كوشوار ات قولغوكه سزمك كوهري ... آحمدي فضل بحور ندن الور بودرري

## وله ايضا طاب الله ثراه

بزي نوروز نمز شكرن ايدا ماداك زي نقصاني ... صبحي كيجا مزك قدين يليماداك زي نادا ني
دون اندن بزدم ايرلسم دوشردي جانمه آتش ... بولن اندن ارخ ديري يزدم زي كران جاني
كوزمله خواب آراسندم سياوش قاندردشمش ... ندن درسن قني ايتك كوزدن آرده قاني
بولن بر شوريه دشمك كه ايدر زهر تريا كي ... خضر يكي اچرلن دون بندن آب حيواني
اكث اول روز كاري كم كوردم بوزن اغلادم ... نتاكم ناله ايدر بلبل اكث تاز كلستاني
انك زلفي هواسندن بلايه مبتلا اولدم ... بو مشكل كم صورا كلمز كسنه بو پريشاني

بگا دیر کرنچه آغلر سن براکمک قانن آقتمه
دکولم نوح پس بیجه ایدیم دفع طوفانی

صبایه جان الت تحفه دیم اول زلفه آیدم کم
نکن تا حلقه اقبالنا ممکن بخنبانی

بشارت ویرنه آنک وصالن جان ودم مژده
نولا بک جان فدی ایتسه دیلابن کیش جانانی

طبیبه دردیی دیدم دیی کم احمدی صرات
بولدی ده صبر دل جان دیجی یوق هیچ درمانی

فلک نه نقش ایدی کم المدن چقدی دیوانم
که جانه هیکل انمشلر دجمله اهل دل آنی

سیاه ات دفترن یارب دیرین عمر طومارن
سن اول دیوانه دیوک کم المدن آلدی دیوانی

تحریلی که جانلر هدیین بوقرنجادن
براوب کورسک سلیمان زمانه میر سلمانی

## وله ایضا فی مدح عیسی عم

سراسر اولدی طولو آدله جهان عیسی
ایردی خلقه قموغصه دن امان عیسی

جهانده کون یکی روشن بولدم دعا ایدجک
وردی نفسیدن الویه جان عیسی

بقای نفس وجانات تبدی روح الله
جراغ عقلدی و شمع انس وجان عیسی

دوزدی بالجمله قوش صورتنده وبس آکا
وردی نفسیله روان روان عیسی

جذامله برصی یی کمان زایل ایدب
ایدر آکمه بینای جاودان عیسی

بلورم کشنک تاکه اوندن بیدیسه
دخی ذخیرن نه ایدیسه نهان عیسی

قرا بیابه صلب بک یری چقردکرو
نه رنک ایسه دلرسه یکان یکان عیسی

تنین قیمه ادب قویسیا صلر اردی
دیلین کرو چیقردی کمان عیسی

نرابه کم یوریین قوریدی راست قدم
ایدر قوریری باغ وکلستان عیسی

کر اصلله بویرلک کوهر ندن ایسه نجون
ملک لریله فلکدن دوته مکان عیسی

ارشد بر نفس ایچندن فرشدن عرشه
بوغیکن آرده کرنی ویرد بان عیسی

هزار معجزه ایدی عیان جهاندن ولی
نه جوهریدکمسنه ایدمز بیان عیسی

بوقاموراست دراله آنبیا جمله
محمدک تبعی دن نکم همان عیسی

مبارک آنوکی چون دیدی احمدی خلقه
که احمدک کلسن ایلدی عیان عیسی

## وله ایضا طابه مشراه فی الترجیع

چون صبا چوزدی صبوکک عقده سینی موی موی
قلدی پر مغزن هوانک اشبو عنبر بوی بوی

کر بکا غک زنکنک عکسی کلستانه ان
بر فعیله ارته حیا سندن کل خوذ روی روی

لاله زار اولسه یتمدن بر بوز اولمایه عجب
چونک قانلر دراخن بولوز لرمدن جوی جوی

نیچکم خوبی کزو که جانلر ایدر فدی
خوش ادا مز بنمیله هیچ اول بدخوی خوی

نه سنک حسنوکه نه شه عدلنه وارد نظیر
باغ کلزاری آرادم بوجهانده کوی کوی

## میر سلمان شاه اسکندر در ثنای رای

## وله دارا که ایدمز ایله که اول ایدر رای رای

نوبهار اولدی و نوبت کیرو دکدی بلبله
طولدی قشلارک نواسندن کلستان غلغله

ایردیسه باغ کلزار بوزکدن برنشان
غنچه باغدن چیخیبن شاذ اوله کل کله

کوش دوت بلبله کلزنک باده نوش ات
نیچه کو طولرسه اول لعلیله زرین بلبله

غلغلینی بلبلک چونکم اشتدک برنفس
کوش دوت سیمین صراحی آلدوکی قلقله

هر قولك آزاده لخذ آرزوسي بن شهنك | قول لغين ايدي منتا بكزيايي قول قله

ميرسلمان شاه اسكندر در آراي راي

نوله دارا كه ايدمز ايله كه اول ايدر راي راي

بيله كم لعل لبوكك حقي در تنك تنك | نيجه كنجايش بولسه در نكر آندم تنك تنك
عشق وايله آرصلنلاري صيد ايدر آكر | كوزلروكك شيوه سندن آلرنه بر رنك رنك
سنبل وكللر يتمش خارو خان ميل ميل | نركس ويحان كتورمش راست هر فرسنك سنك
چونكه رنكارنك اولدي درلو چيچكدن چمن | جام ايدر نقللر دوكب اولكده رنك رنك
كلستاندن شاه چون كم بزمه آغاز ايليه | سوزله سازين ايدر شدوم تا خرجنك چنك

ميرسلمان شاه اسكندر در آراي راي

نوله دارا كه ايدمز ايله كه اول ايدر راي راي

نيجه كم ايدر سكا اول غمزه طناز ناز | ارمه يولكدن كوكل كر آزديسك آز آز
نه كهر دور عجب آغزك كه آندن بيلمز | علله آسرارنه اولان نقطه نك همراز راز
بلبلك چونكم سزي بودر سكا هر صبحدم | كتدقيش ويازكلد اوتر خمارك بازيار
سازلي مطرب فما سونله بزدم ساز قال | كم اولر مخمور اولن كيشيه دمساز ساز
دفترك آوراقين الماسون دسك كل بيك يل | پادشاهك مدحين ارته كيجه قيش ويازيار

ميرسلمان شاه اسكندر در آراي راي

نوله دارا كه ايدمز ايله كه اول ايدر راي راي

اولد جادو كوزلرك افسونينه مسحور حضور | يوزكك شمعندن ايمام اقتباسي نور نور
كوكلمك سوزو سرور بوخ كه عشقك ايرلي | كوكليله كندو آراسنده چكدي سور سور
كرعنايت اولريسه يادشهدن بر نفس | اوله بنده هرنه واريسه بد مقدور دور
آنلرينه يارشرسه كيمدينكو اوله ماه | انلرينه نيجه يينه قيمت ساجور جور
در لريسه عقل كم دور زسليمان زمان | عقل ديه اول خليفه خسرو منصور صور

ميرسلمان شاه اسكندر در آراي راي

نوله دارا كه ايدمز ايله كه اول ايدر راي راي

باغله كلزار چون كم ايلدي آباد باد | بازه ريحان ايله نوش هرچه باده باد
جام جم نوش ايله وبلبل نواسن كوش ات | اتمه آنجامي نداسين چرخ بي بنياد باد
شاد اولب اول شاه يادينه مي اچ كم عدل انك | ظلم شيلا اندكه آندن كمسه دمز داد داد
اولد آنك اوخ پيكاني اودينه سنك موم | اولد آنك قيليجينه آهن پولاد لاد
سوسن وسروي اونت كم تا سلاطين وملوك | بنده در خكمينه شاهك هركه اولا آزاد زاد

ميرسلمان شاه اسكندر در آراي راي

نوله دارا كه ايدمز ايله كه اول ايدر راي راي

چرخ فرمانكدن ايرخ اورمز بركام كامز | خصمكك اولسون رجسمندن هرآندم دام
اوله برجيس آيغك توزينه جاندن مشتري | قاموسركش لكله اولدي حكمكه بهرام
صاد اولاي لشكروكه هركه اوله ساكه صاد | عين بيك تيغ زن اولاي كسسه لام لام

## ولهٔ ایضاً طاب الله ثراه فی ترجیع آخر

| | |
|---|---|
| بحمد الله که قلدی بخت یاری | که کوردك کیرو شاه بختیاری |
| بروکوك طولو دردلو بشارت | که کلدی کیرو شهر شهریاری |
| مزین قلدی جنت باغ بیکن | شهك کلدوك شهریله دیاری |
| وصول شه مشرف قلدی شهری | بتاکه ایدر وصال یاریاری |
| بکا بخت ایدی یاری چونکه کوردم | ای کرم عالمکدر اختیاری |

## ملك سلمان یمین دین و دولت
## شه اسلام امین ملك و ملت

| | |
|---|---|
| فدی ساکه دل وجان ای دلارام | که سینکله بولور جان ودل آرام |
| سکا زهره پرستار اولدیغیچون | روادر آکه آدم اوغلی دلارام |
| یریسم کون یکی بك یل بش اون | بولکده حاشه کبن بی دل آرام |
| قماراله بك آلدن جام لعلی | که قاموبی دله اولدر دل آرام |
| بمه غم یاده صون شه یادنه کم | اول ایدر شاذی مهبی دله رام |

## شه بهرام صولت مشتری تخت
## که آنکلادر مشرف تاجله تخت

| | |
|---|---|
| کل ای سحلادر ریحان کوز آله | که غمزك قصد ادر پوسته آله |
| مجك طعنه اودر مشکه بتاکم | یکا غمزك یکی لاله داغ آله |
| نه جادودر کزك که افسون خلقه | نه جان قودی و نه دین آله آله |

| | |
|---|---|
| مهرکك یوزیله بولور صفا هر کون صباح | قیلیجیکك قوخوسندن قان قوصر هر شام شام |
| شاه درجمشید ملك وملك خورشید فلك | نیچه کم جام ایچه اولسون شاهه خیر انجام جام |

## میر سلمان شاه اسکندر دردا ای رای رای
## نوله دار اکه ایدر ایله که اول ایدر رای رای

| | |
|---|---|
| چونکه کونردی صبادن ابر کوهر بار بار | تاله ایدر کلستان ایچنده بلبل زار زار |
| بلبله قار شوشهك لطفین ذکرات احمدی | اولسون کم ساکه اولا داغ درلو افکار کار |
| نیچه که اولا ناله سینه قوشکرك آشجار دم | نیچه که اولا سبزه یله لاله یه آشجار جار |
| دوستك بولندم اولسون خار وخارا پرنیان | دشمنوکل کوزنه اولسون کل فرخار خار |
| هرکه بزقلجه سنك مهرك بولندن دود اولا | میخ اولسون آنك آندامینه قلر تار تار |

## میر سلمان شاه اسکندر دردا ای رای رای
## نوله دار اکه ایدر ایله که اول ایدر رای رای

| | |
|---|---|
| سندن ایرخ بوقلی ایدیدر بسنخال خال | نیچه درحالومه اوش اولدوغ قدم دال دال |
| مال مالی قاموخلقك کوکل مالا مال در | کمسه واری که اولمیش اولا آکا آمال مال |
| لیك سنسن کم فلکده خاك درمالیله کنج | کم بلورسن کمسنه یه اولمز اموال وال |
| دستوکه درلودرلو لطف ادر هر ماه ماه | دشمنوکه کونه کونه قهر ادر هر سال سال |
| بولمین شاهك ثنایله کشایش کل بکی | لاله بك دیلینی اتسون آنك اغلال لال |

میر سلمان شاه اسکندر دردا ای رای رای — نوله دار اکه ایدر ایله که اول ایدر رای رای

هِلَالْ اُوشْ زَارُو زَرْدُو بَدْ حَيْرَانْ — قَشُكْ طُغْرَا سِلَهْ يُوزْكَدِلْ آلَهْ
بُزِي لَالَهْ بِكِ اُولَهْ تَانْ آنُكْ كِمْ — اَلُورْشَهْ يَادِنَهْ كُلكُونْ مِي آلَهْ

دُعَايِشْ اُولِيَهْ خَلْقُكْ صُبْحِلَهْ شَامْ
مَلِكْ سُلْمَانُكْ اُولسُونْ رُومِلَهْ شَامْ

نِجَا غَمْزَكْ اُورَا جَانُومَهْ يَارَهْ — جَفَا اِتْمَكْ رَوَا مِي يَازْ يَارَهْ
كَمَانِدَنْ قَشُوكْ آتِلَنْ اُوخْ — كِجَرْ بَغْرُومَهْ يُورَا كُومْ يَارَهْ
نَهْ جَنَّتْ دُرْ يُوزْ كِمْ آبْ كَوْثَرْ — جِكَرْ تَشْنَهْ دُرْ اَغْزْ كَدَاغْ يَارَهْ
خُمَارِ اِيچُومَهْ يَارَهْ اُورْدِي سَاقِي — عِلَاجِي نِيسَهْ آنُكْلَهْ آكَهْ يَارَهْ
كُلَادُرْ كُلْ بِكِ شَهْ مَجْلِسِنَدَهْ — بَنَفْشَهْ بِيكِ غَمْنَاكْ اُولَهْ يَارَهْ

بُوعَطِشْ طُولُوكُلْ دُورْ وَعَنَادِلْ
اُولُورِي بَاغِ جَنَّتْدَهْ عَنَادِلْ

هُمَايُونْ تَخْتْ وَشَاهِنْشَاهِ بِهْ رُونْ — هُمَا كُولْكَالُو اُولْ سُلْطَانِ پِيرُوزْ
فَلَكْ بِيكِي جَلَالِي دُرْ سَرْ اَفْرَازْ — كُلَنْشْ بِيكِي جَمَالِي دُرْ دِلْ آفْرُوزْ
دُعَاسِنَدَنْ كِجَايِي شَمْعِ بِيكِي — اِدَنْ اِحْيَا اُولُرْ كُونْ بِيكِ بِهْ رُوزْ
آكَا پِيرُوزْ لِخْ رُوزِي اِدَبْ حَقْ — قَبُولِسِنَدَهْ قَوْلْ اُولسُونْ شَاهِ پِيرُوزْ
كِجَايِي اُولْ بَرَاتْ وَقَدْرْ دَايِمْ — كُونِي اُولسُونْ هَمِيشَهْ عِيدُو نَوْرُوزْ

بُولُنْ رُسْتَمْ اُولُو هَمْ سَامْ وَدَسْتَانْ
دَخِيلُرْ اِيشِ قِصَّهْ دُورُو دَسْتَانْ



سُكُونْ قُطْبِهْ وَدَنْ جُنْبِشْ مَدَارَا — آنِي اِيدِيسُرْ بِدِي اِقْلِيمَهْ دَارَا
جِهَانْ دَاوَدْ وَدُرْ بُومُلْكْ دَارَهْ — آنِي كِمْ بُولَدِي ضَحَّاكْ وَدَارَا
مَدَدْ بِيكِي مَدَارِ چَرْخْ اِدَرْ خَاكْ — آنِي كِهْ اِتْمَزْ سُنُوكِيلَهْ مَدَارَا
وَرِينْ دُوسْتُوكَهْ دَارِ عِشْرَتْ — چِخَارُرْ دُشْمَنُوكِي چَرْخْ دَارَا
مَدَارِ دَوْلَتَهْ سَنْ قُطْبْ اُولْغِلْ — فَلَكْ مُحْتَاجْ اُولْدُخْجَهْ مَدَارَا

غُلَامْ اُولسُونْ سَنَا بِكْ شَاهِ جَمْشِيدْ
مُرَادُنْجَهْ يِرِيسُونْ مَاهْ وَخُورْشِيدْ

هَمِيشَهْ دَوْلَتُكْ پَايِنْدَهْ اُولسُونْ — چِرَاغِي عُمْرُكْ تَابِنْدَهْ اُولسُونْ
بُوزُكْ كِهْ اُولْ دُرْ بَهَارِ عَالَمِ جَانْ — فَرَخْدَنْ كُلْ بِكِ پُرْخَنْدَهْ اُولسُونْ
جِهَانْ تَنْ دُورُو سَنْ جَانِ جِهَانْسِنْ — جِهَانْ اُولْدُخْجَهْ بُوجَانْ تَنْدَهْ اُولسُونْ
حَوَادِثْ صَرْصَرِنْدَنْ دُشْمَنُوكُلْ — بِنَاءِ دَوْلَتِي بَرْكَنْدَهْ اُولسُونْ
فَلَكْ دُونْدُكْجَهْ قَاپُكْدَهْ كَوَاكِبْ — بُوَسْمَهْ كِهْ اَحْمَدِي دُرْ بَنْدَهْ اُولسُونْ

يُورِيدُنْجَهْ يِرِيسُونْ مَهْ وَمِهْرِلَهْ مَاهْ
سَنِي سَالُو مَهْ اِنْسُونْ بَايِقِ اَللَّهْ

ولَهْ ايضاً طاب الله ثراه في ترجيع آخر

صَبَا پَيْكِ اِلَتْ بَنْدَنْ سَلَامِي — آكَا كِهْ اُولْدُرْ مِلَكْ لَارُكْ اِمَامِي
سَلَامِ پَاكْ كِمْ مُشْكِينْ هَوَامِي — مُعَطَّرْ اِيدَرْ كُلْ بِيكِ مَشَامِي

سَلَامِ جَانْ فِزَاكِه اَنْفَاسِ آنُكْ | اِدَازِنْدَه يِرْ اَلْتِنْدَه عِطَايِي
سَلَامِ خُوشْ هَوَاكِمْ شَمَه يِي آنُكْ | قِلَه كُلْزَارِ جَنَّتْ مَرْمَقَايِي
سَلَامِ خُوشْ نَفَسْ كِه آنُكْ نَسِيمِي | اِرُوحْ يَازْدَنْ يَارَه پَيَايِي
سَلَايِي كِمْ اُولَا مُشْكْ آشَكِه بَنْدَه | سَلَايِي كِمْ اُولَا عَنْبَرْ غُلَايِي
اِلَتْ شَامْ وصَبَاحْ اُولْ حَضْرَتَاكِمْ | آنُكْ آدِي بَرَادِي رُومْ شَايِي

جَمِيعْ خَلْقَهْ اُولْدِي عَامْ جُودِي
بَرَكْدُرْ دَوْلَتْ وتَخْتَهْ وُجُودِي

پَسْ آيْلَه اِي صَبَا شَوْقُومِ تَقْرِيرْ | كِه بُولْدُمْ عَاشِقِ مُشْتَاقَه تَدْبِيرْ
هَزَارَانْ دِيلَلَه يِرْشَمَه شَوْقُمْ | اُولَا مَايَه هَزَارَانْ يِلْدَه تَقْرِيرْ
كَرَكْ دَرْيَا مِدَادْ اَشْجَارْ اَقْلَامْ | بَنُمْ شَوْقُومِ اِتْمَكْ لِيلَه تَحْرِيرْ
كِجَادُشْدَه كُرُرْسَمْ آيِي وكُويِنِي | اِدَارَمْ يُوزِنِي كُرْمَاكِه تَعْبِيرْ
نَه جَانْدَه صَبْرْ وَارْ نَه تَنْدَه آرَامْ | كِه قَلْدِي شَوْقِ جِسْمْ وجَانَه تَاثِيرْ
جُدَا اُولَمْ دِمَزْدُمْ بِرْدَمْ آنْدَنْ | وَلِي تَقْدِيرْ يُوقْدُرْ هِيجْ تَدْبِيرْ
سَلَامْ وشَوْقِ شُيْلَاكِمْ اِشْتِدُكْ | دَكُورْ اُولْ حَضْرَتَه آيْلَامَه تَقْصِيرْ

آمَنْتُ بِاللَّهِ وَاَدْخِلْ اُولْ دَرْكَاهَه لِلَّهْ
كِه آدَبْ بِيرِ يِدُرْ اُولْ يُوجَهْ دَرْكَاهْ

اِمَارَتْ زِي يَرَاشُرْشَه غِيَاثَه | كِه مُلْكُكْ مَالِكِي دُرْ بِالْوَرَاثَه



بُلُورْ آنُكْ عَطَايِي شَيْخْ وشَايِنِي | اِدَرْ خَيْرِي ذُكُورِيلَه اِنَاثَه
كَلُورْ هَرْ شِمْشَه آنْدَنْ اِعَانَه | اِرَرْ هَرْ قَالِمْشَه آنْدَنْ اِغَاثَه
صَدِيقِي قَايِلِ اَللَّهْ وَاحِدْ | عَدُوسِي قَايِلِ ثَالِثْ ثَلَاثَه
غِيَاثِ خَلْقْ دُرْ مَقْصُودَه اِيرَرْ | كِمْ اِيدَارِيسَه آنْدَنْ اِسْتِغَاثَه
آبِي دِيمِنْلَرُكْ رَنْكِي طَرَاوَتْ | آبِي سَوْمَايِنُكْ رَنْكِي رَنَاثَه
دُونْ وكُونْ اَلْغِيَاثْ اِتْدُمْ دُعَايِي | اِرَمْ بِرْدَاخِ دِيُوشَه غِيَاثَه

آكَا لَايِقْ اُولَا آنُكْ آمِيرِي
كِمْ اُولْ دُورْ خَلَايِقْ دَسْتَگِيرِي

جِهَانْ تَنْ دُورْ اُولْ جَانْ دُرْ جِهَانَه | آنُكْلَه مُنْتَظِمْ دُورْ زَمَانَه
قَمُوسِي شَهْلَرُكْ هَمْتَاسِ وَارْدُرْ | هَمِينْ بُودُرْ اَرَايِرْدَه يِكَانَه
سَخَاوَتْدَه شَجَاعَتْدَه قَتِنْدَه | حَدِيثِ حَاتِمْ ورُسْتَمْ فِسَانَه
آكَا دُشْمَنْ اُولَنْ بِي دِينْ اِبْلِيسِي | هَمِينْ بُوكُمْ وِرُدْ سُودِي زِيَانَه
آيَا غِي تُوزِنُكْ بِرْدَنْ سِينِي | اَلَنْ بِلْ جَانَه آلُورْ رَايِگَانَه
آنُكْ اُوقِينَه كِه اُولَدْ مَارِ بَازَهْ | اُولُورْ دُشْمَنْلَرُكْ جَانِي نِشَانَه
آكَا هَمْتَا كُزُوكُودَه اُولَنْ بَسْ | يَقِينْ بِلْ بُوسِزِي دُشْمَه كُمَانَه

أَكْرْ صُورَتْ أَكْرْ سِيرَتْ تَدَه مَحْبُوبْ
أَكْرْ ظَاهِرْ أَكْرْ بَاطِنْدَه مَرْغُوبْ

شها سرور لرك سن سروري سن — حق آمريله جهانك داوري سن
آيو آوصافله سن متصف سن — سراسر عيبلردن سن بري سن
قوينك قوتي و نصرتي سن — ضعيفك دستگيرو ياوري سن
طريقت يولنك سن رهبري راست — شريعت اهلنك سن لشكري سن
مكارم كاينك ياقوت و لعلي — فضايل بحرنك سن كوهري سن
قموآلوده دامن دروبلي سن — كنش بيكي كدودتدن بري سن
رياست تختينك سن تاج داري — ممالك ملكنك اسكندري سن

## سكا ايدي اولوليغي خداوند
## كه ساكا بو قدرت عالمده مانند

شها ايشيدلي كه اول نوجوانی — دوشردي چرخ اول نو پهلوانی
بزوي زغفراني دوز دوبن — يشوبي ايلميشم ارغوانی
دريغ اول كرو اول فر شهانه — دريغ اول بانو و نوركيانی
دريغ اول حسن خلق و خلق وصورت — كه خاك اتدي سپهر كژروآنی
دريغا كه اول جمال و اول گماي — اجل طپراغه صالدي ناكهانی
دريغا كم قضا يلي توپردي — يرندن ناكه اول سرو روانی
دل وجان ينجه راحت بوله آنسز — كه اولديدي دل وجانك روانی

بوني چون بيله يزيشيدي تقدير • نجز صبر آكه نه چاره نه تدبير



كدن كتدي ملك پايندن اولسون — چراغ عمرنك تابندن اولسون
سحاب آغلا دغنجه غنچه لرزان — شهك كل يا كفي پرخنده اولسون
مراد نجه مدار چرخ دو نبد — زياده اول دلرسه آنده اولسون
همیشه رايتي ولشكرينك — ظفرله هر يكا تازنده اولسون
سپهرو مهرو ماه انجمله عنصور — مرادينه آنك سازنده اولسون
كواكب استينه سلطان انجم — يزينك نورله نازنده اولسون
هزاران احمدي كبي سخن ور — دعاو مدحتنه آنك بنده اولسون

## ولها ايضا في مرثية امير سلمان نوّر الله مرقده

نظر اتدم بو چرخ و بومدارا — ادردا كل كمسنيله مدارا
نه قيصر قور نه كسري و نه خاقان — نه ضحاك و فريدون و نه دارا
سلاطين قانلرن دوكدوكي چرخ — شفق كستارو دوزر آشكارا
مدار چرخك اولسيدي قراري — ايديدي ميسر سلمانله مدارا
بنفشه كوكه بويندي آنكچون — قيودن لاله اوش بندي قرارا
ازله اولسن ايشتدي آنكچون — بكار آفندي كوزدن سنك خارا
كزم باش دوكدي آنكچون زي نجالت — نچون قان دوكمدي بويوز قارا

## آنكچون اودو چشمه زار آغلار
## اودر طشلار كوكسينه بوطاغلار

نه کوزده وارور آنسز روشنا يي | نه صبر يله کوکلده آشنا يي
انکچون نی بکی زاري ايدي بن | يلا وردي بن آنك وايي وايي
فلك کملان ايدر کور زوالي | جهان کملان ايدر کور جفا يي
قني اول حزم و عزم و بخت و دولت | قني اول تاج و تخت و پادشا يي
يلا وردي فلك اول تاج و تختي | يرا با نور ايدر اول کوس و لوا يي
يرا آتشده نجا ايدي زبون کور | آنك بيکي شه کشور کشا يي
نجا بوغدوده بو مرزاغه کور کل | توق بيك اول سعادتلو همايي

آنلر چون بويدي آنکه تقدير
مقدر اولن اشلار نه تدبير

جهاندن کتدي ميرسلمان دريغا | دريغا نازنين سلطان دريغا
بهار آغلر که چيچکلر بترکن | يراکردي اول کل خندان دريغا
يوزيني زلفني ياد ايدن ايدر | دوکلدي لاله و ريحان دريغا
سليمان زمانلري ميرسلمان | يلا وارلري مسلمانان دريغا
دريغا خسرو ايران که اولدي | دريغا سرور توران دريغا
دل وجانلر آنك درديله دشدي | بودرده يوخدر درمان دريغا
آنك ايوان بيقلدوغ ايچون | طلوردر قبه کيوان دريغا

کتاکر با قين واحسرتا ديکر
کيچکم کورسن واکربتا ديکر



قني اول دولت و اول کرله فر | قني اول سلطنتله تخت و افسر
قني اول حسن و جمال ملك آراي | قني اول زور بازوي دلاور
قن اول داد و دهش اول عدل و انصاف | که يوزين انتشدي منور
ديديك اولدرر عقل مجسم | صنيدك اولدرر روح مصور
يلا اينجاس کتدي شمس تابان | يرا اينجاس کردي ماه انور
کمان چرخ نه اوف آندي آکا | که ادر عقلي آنك سهمي محير
بولنمز سبزه و چيچکده رونق | که آنکچون ماتمه دشدي سراسر

آنکچون غنچه لر بوراکدي باش
بولت داغي آنوکچون دکر ياش

بوچرخ پيرکم بوقدر آماني | آسر کامادي اول شاه جواني
زهي داغ جکر کرزاغچون چرخ | سورر طوطي طوبي آشيا يي
پليد آغاجني بويتمکچون | کسيب قويمرد اول سرو روا يي
شياطين لشکري جمع ايدين | هلاك ايدي سليمان زماني
قلچسوز بچون الدردي آني افلاك | ديايرساکه بوراز نهاني
بتن يردن همين لاله اولميدي | دکلسه طوپرغه پرقطره قاني
بو لطف و خلق کم واريد آنده | ندن آسر کمادي چرخ آني

بناه ملتيدي ميرسلمان
اميذ امتيدي ميرسلمان

پروکوك آنکچون آغلدي زار — نه انس وجن ملايك هم بيركبار
نجا قاردي اول سرسبز گلشن — يشرمشكن صبا سيليله گلزار
بق اشجار كه نيجه ضحكه داكن — آنکچون زار ايدر مرغ اسحار
بلورسن بي عيب ليغن عالم غيب — نشه غدر اتدي آكا بوچرخ غدار
آنکچون صبح اتدي طوتني چاك — كجه قاره كيب قان آغلر اوش زار
مساكين تيلسون لر كه اول كدالي — ديار لطفده قلمادي ديار
چو لطف محض ادي آندن بوغدي قهر — نه حكمتدر كه قهر اتدي آن قهار

جمله چيقسه سكزينه كمدر آكاه
خطادن كردم أستغفر الله

بلا نقصاندي آنك كمالي — بلا حد ايدي آنك عز وجلالي
آكا همتا كله ذاتك وجوده — دوشنده كمسه كورمايه اول محالي
وجودي جود محض ايدي زي موجود — كه خاك اتمشدي خلقه كنج ومالي
جمال حسني جمله يرده دركم — يراسوقديلر اول حسن جمالي
قبي اول شيركم قان آغلدردي — قليجي رستم و آيله زالي
نرايه كتدي اول بدر معاني — نرايه وارمدي اول صدر معالي
بولردي هر فقير آنك عطايي — ايردي هر غريبه آنك نوالي

اولیدي اول آيته دستكيري
اولیدي اول مشايخ دلپذيري

اوتردوغنده تخته ميرسلمان — درديدي آبي كورن كه اوش سليمان
اولیدي رونق اسلام ودين كم — انكله خوش دليدي هر مسلمان
بشيني چكمشيدي آفلاكدن دون — اي وه كه اولدي بكون خاكيله يكسان
هلاك اتماكه شه اسفنديارى — بوزال چرخ كوزينجه اتدي دستان
انكچون قانلر آغلر ماه وخورشيد — شفقدر پس ندر بودوكلن قان
جهاندن كتدي اول قاچن كليسر — جهانه آله بكزر بر جهانيان
بير التندن سلاطين چوقدر امما — ملك سلمان بكي يوق هيچ سلطان

حق آمين يله جهاندن كتدي اول شاه
نه دلربان عليه رحمة الله

انكچون وارلرك قايم مقامي — كه انكچون ايدر بيلور انتقامي
قلالم التجا دركاهنه آنك — دعاي خيرين ايدالم تمامي
قليچ آندن قليچ اندن انكچون — مطيع ايلادي جمله خاص وعامي
نه دولرلر روم وارلر دولر اميدم — كه فتح ايدن قليجي مصر وشامي
دلرسك احمدي عصمت بلادن — آنك اخلاصنه ايت اختصامي
اكر دولت دلرسك بخت بيدكي — ايشكنده اختيار ايله مقامي
تناسين ودعاسين ايت شب وروز — كترمه ديلكا ايروكلامي

ولـه ايضا طاب ثراه في الغزليات

سنی قاموسی جانلاره دریسم جان برشمزی — یخوذ جانلار اولرسه سکا قربان برشمزی
یکا غك روز نوروزی صحك دور شب یلدا — بکا کر کفر دیریسم اکا ایمان برشمزی
کوزلك فتنه درد دیسم دل وجانه عجب میدر — لبوکی قاموسی درده دیسم درمان برشمزی
نیاکم شمع هر کیجه یتارم عشق اودینه — اکر یاش یرینه اقسا کوزمدن قان برشمزی
یولك نوزینه جانیله چون اولدی مشتری خورشید — اکر ایوا نکا چاکر اولا کیوان برشمزی
جهانده چون سلیمان سن ادیله میرسلمان سن — اکر اولرانس وجن سکا فرمان برشمزی
چون اولدی احمدی آدی سنك مدحوکله حسان — ایدرسك هر دم ای سلطان اکا احسان برشمزی

## ولسه ایضا نوه الله مرقده

اولسون شهاینروکه کل وارغوان فدی — طوبی صفتلو بویکه سرو روان فدی
دولتلو باشکا صدقه ملك کیقباد — آیخلروکه افسر نوشین روان فدی
بازصبا یلوکه وجودین فدی خاك — آب حیات ایدرقدموکه روان فدی
یزدن آیغك توزیك جانه درمها — نه قدر قدرکه اولا قدموکه جهان فدی
بن جانی ایدم قدموکه نثار اکر — ایرخلر ایدریسه سکا خان ومان فدی
ایرسه پای بوسکه قیله کواکبین — بشمخلروکه بنکیجون آسمان فدی
معذوردرت اکرچه فقیرانه تحفه در — کر احمدی ایدارسه یولوکه جان فدی

## ولسه ایضا طاب الله ثراه

آنلاره لوحه قلم حسن یازدین یزلی — بورسمه یازمدی بر نقش صنع لم یزلی

آنك جمال مزین ایدبدرر ابدی — آنك کمال مرتب قیلبدرر ازلی
آکا بدل کیمی دیسم که جان بکی هرکز — وجوده کلمدی کلمایسر دخی بدلی
یکا غ زینکه کرماد رنك صنع ازل — نکارخانه نی صبغة الله ك یزلی
کوزلك کمان کش تیر آفتابه ایلدی راست — بوفته نیردن اکرندی اوله بوعملی
نه رازلر آچه جاندن نه عقده لر قیله حل — اکر صحك کریمه ایراصبانك آیلی
الی جهانده مراد احمدیه سنسین بس — دخی نه ملك وار آنك نه مال ونه آیلی
صبوح سازنه سوزیله ایلیه آهنك — عطارد اوخسه زهره قینه بوغزلی

## ولسه ایضا طاب الله ثراه

ای کن وایدن آری ای قمو عبدن بری — صورت جانی صورنه یوزك آچب دکم بری
ظلمات ذکر ادانه قیل عرضه صحك سوادینی — آب حیات آکنه دیکه اوش آغزمك یری
دیبنه ینجه دوتلوز عقده راسده قمر — صحلرکی کرن کرن چوزدخ یوزکی بری
کل ورقنه شبنمك لطفین ینجه دیکلر — عرض ایدالاره دیرکی لعل بولدکی دری
منکر قاشنو برنفس قولکی لبومه کم — روشن اولا قینه آنك کم ینجه اولر الودری
کمسه دیسه عاشقك یاش کرك ینجه انا — کسنده اکا کوزمدکی قلزم ونجم اخضری
ایسه عزیز ایاغله جانین احمدی فدی — سن ای عیب ایتمکم اولدی الندکی وری

## ولسه ایضا نوه الله مرقده

ای یوز آل اکا کوزك بکا نه منکر وآل ایدی — که بکزوی صرر دوبن کوزم باشین آل ایدی

كَنْشِ دِلْ تَرْ بَنْمِ يِكِي تِينْدَنْ عِشْقُكْ هَرْدَمْ
آكَا دَاغِي يُوزُكْ تَابِي كُزْ آخِرْ نَه زَوَالْ اِنْدِي

حَرَابِي كُوزْلَرُكْ بِلْسَمْ نَه سِحْرْ اَيْلَادِ كُوكْلُومَه
كِه بِيزَارْ اُولِبْ جَانْدَنْ آكَهْ قَانِ حَلَالْ اِنْدِي

خَيَالُكْ كُورْمَكَا كُوكْلْ هَوَسْ رَايِدْ وَلِي نَه اَمَّي
بَكَّه سُودَاسِ زُلْفُوكُكْ چُونْ اَيْخُوبِي خَيَالْ اِنْدِي

نَظَرْ اُومْدُوغِنَه كُوكْلْ كُوزْلَدَنْ بِرْجَوَابْ اِتْكَلْ
كِه اُوزَادَه چُوخْ نَظَرْ بُولْدِي اَنُوكِيمُونْ سُؤَالْ اِنْدِي

صَبَا صَاچُكْ كِرِمْ لَارِينْ چُوزُبْ اِيدَالِ مُشْكْ آفْشَانْ
نِجَه قَانْلَرِيمْ وِيرِبْ نَه بَشْلَرْ يَا يِمَالْ اِنْدِي

فِدَا قُلْدُمْ اَحْمَدِي اُولْدِي دَهَانْ خُشْكْ وِجِكَرْ تِشْنَه
اَكَرْچِه كِمْ لَبُكْ وَصْفِي سُوزِينْ آبْ زُلَالْ اِنْدِي

## وَلَه اَيْضًا طَابَ اللهُ ثَرَاه

اَلْمِنَّةُ لِلّٰهِ بِنَه تَنْ جَانَه اِرِشْدِي
بُوخَسْتَه دِلْ سُوخْتَه جَانَانَه اِرِشْدِي

بُولْدِي كِرُو يُورَكْمُكْ زَخْمِينَه مَرْهَمْ
دَرْدُمْ رِينَه حَقْ لُطْفِلَه دَرْمَانَه اِرِشْدِي

تِشْنَه جِكَرْمْ نُجَه قَرَاكُولِغْ اِچِنْدَه
اُوشْ خِضْرِ بِكِي چِشْمَهْ حَيَوَانَه اِرِشْدِي

اَيُوبْ كِرُو عَافِيَتِ نَفْسْ بُلِبِنْ
يَعْقُوبْ بِنَه يُوسُفْ كِنْعَانَه اِرِشْدِي

زِي لُطْفْ كِه قُولِبْ طَلَبْ اَيْلَدِي سُلْطَانْ
زِي بَخْت كِه قُولْ اُوشْ كِرُو سُلْطَانَه اِرِشْدِي

شَبْنَمْ كُنَشَه قَارْشُو دُوزُبْ نُورْ اُولَشَدِه
قَطْرَه يُورِيبِنْ كِرُو عُمَانَه اِرِشْدِي

بَاشْ اُورْدِ بِنَه اَحْمَدِي اُولْ يَارْ اِشِكِينَه
هُدْهُدْ بِكِ كِرْ تَخْتِ سُلَيْمَانَه اِرِشْدِي

## وَلَه اَيْضًا نَوَّرَ اللهُ مَرْقَدَه

اِي صَحْرِي عَقْلْ آفَتِ كُزْ لَارِ حَرَابِي
عِشْقُكْ نَه عَجَبْ قُوزِدِ كُوكْلَلَارَه بُودَابِي

يُوزُكْدَه كُورُنْ زُلْفِكِي اَيْلَدِ كِه تَبَارَكْ
زِي كِمْ كِزُدِ بَرَارَيِه نُورُوظُلَابِي

عُودِي قَشُكْ اَلْتِنْدَه كُورُبْ كُوزْكِي اَيْدُدْ
بُومَسْتْ نَدَنْ اُولْدِي بُومِحْرَابُكْ اِمَابِي

جَانَا نِلَه جَامِ اِچْمَكِ بِيلَنْ نَه صَفَادُرْ
جَانِي قُوبَه وْ قُومَيَه جَانَا نِلَه جَابِي

عَابِي دُرُوهَمْ خَامْ دِمَه صُوفِي صَابِي فِي
آشْكَارَه طَلَبْ اِيدَه قَبُولِيتِ عَابِي

مَحْمُودْ اُولَنْ آنْجَامِينْ عُقْبِي دَه بِلَامَزْ
كَزْ زُهْدِ لَه اُولَا كِشِ شَيْخْ اَحْمَدِ جَابِي

صَاچُكْ صِفَتِي دُزْ كِه اِدَرْ عَقْلِ مُحَيِّرْ
پَسْ رَاسْتْ نَدَنْ اُولْدِ بُوعُشَّاقْ مَقَابِي

اِيشْبُوكُكَه اِيرْسَه سَلَامْ اِتْمَكَه رِضْوَانْ
يَادِينَه كَتُورْمَايَه دَنِي دَارِ سَلَابِي

دِينَه اَحْمَدِي اِذْ كُورْدِ كَلَامِينْ كَمَالَه
اِيشِيدْرِسَه بُوغَزَلِي رُوحِ اِمَابِي

## وَلَه اَيْضًا طَابَ اللهُ ثَرَاه

اِرْمَزَسَه يُزْكَدَنْ بِزِمْ آنْوَارِ تَجَلِّي
دُوزَخْ كُورِنَه كُوزْ مُزَه جَنَّتِ اَعْلَى

وَارْلِيغِنْ اِدَ غَيْبْ حُضُورْكَدَه وُجُودُمْ
شَبْنَمْ بِنَجَه مَحْوْ اُولَيَه كُونْ اِتَه تَجَلِّي

عَكْسِي بُورُكُكْ بِيرُوكُولِي اَيْلَدِ اِحْيَا
كُورْكَمْ بِنَجَه اُولْ خُوبْ آثَرْ رَحْمَتِ مَوْلِي

عَاشِقْ نَظَرِي نُدَكِه كُورُرْ دُوسْتْ جَمَالِنْ
مَجْنُونَه كَرِيزْ بِنَجَه دُرْ صُورَتِ لَيْلِي

اُوبِكْدِ هِلَالْ اُولْ قَشُكُكْ قُوسِنَه لِيكِنْ
غَمْزَكْ اِيَخْ اُولْ كِزْدُشِدِي بُودَعْوِي

آغْزُوكَه جِكَرْ تِشْنَه دُرُرْ چِشْمَهِ كَوْثَرْ
قَدْرُوكَه سَرْ اَفْكَنْدَه دُرُرْ دَوْحَهِ طُوبَى

كِرْ مُلْكِلَه مَالْ اِسْتَدُوكِمْ جَنَّتِ لَه حُورْ
سَنْسِنْ بَكَه بُودُنْيَا وُعُقْبِي دَه تَمَنِّي

نَاهِدْ بَكَه تَقْوِي بُوزُرْ يِلْمَزَانِي كِمْ
عَاشِقْ اُولَنَه عَيْبْ اُولْ زُهْدِ لَه تَقْوِي

سُوزِ بِيرِنَه دُرْلَرْ اَخَرْ اَغْزِي صَدَفِ دَنْ
لَعْلُكْ صِفَتِنْ بِنَجَه كِه اِدَرْ اَحْمَدِي اِنْشِي

## ولہ ایضا طاب الله ثراه

اِتمَسَك دوُدر نظر غیرَم کُزومك نیتی — بیله اولزکیش که اوکا آنك انسانیتی
یولکا یوز سورمکه اِرمز آیاغنك توزنه — کوکلمك بودر مرادی جانمك امنیتی
طوطغك شیرین لکینی وصف ات درلر بکا — بیله نازك نجه شرح ایدم بوروحانیتی
اول کزی نرکس اندن آل یی کلرنك کوز — جان دماغیمی معطر ایدر ریحانیتی
یی نواسن کوش ادب جام شراب نوش ات — بی صفا صوفیی قوغلم که ایدر رهبانیتی
اول خذاوندك حبیبون کم اولبدور عیان — ذره ذره عرشدن تا فرشه وحدانیتی
ایشیکك درگاه احمدینك کعبه سی وقبله سی — داخ یاکه یوخدر آنك هیچ قصدو نیتی

## ولہ ایضا نور الله مرقده

آندن بروکه غیبدن وارلغ نهاندی — جان کزکوسندم عکس یزوکك عیاندی
جانلاندی ارمشید خطاب الست کم — لعل لبك خیال بکا جانه جاندی
لوح استینه قلم یورمادین سنی اسدیو — کوزم یشی یوزاستینه هردم روواندی
تیروکمان یغدکه جانومه زخم اوردن — کوزوکله قشك دخی تیروکماندی
کون ومکان اتمددی راست کن فکان — کم عشقمك اودینه بوکوکلم مکاندی
نه مرغ وار دی ونه سیمرغ وعندلیب — جانم هما یانه بوصیحك آشیانه دی
اولدم که یوغدی لغت ونطق احمدی — بنمش الی دلیله سکا مدح خواندی

## ولہ ایضا طاب الله ثراه



آکر وار یسه سنده عشق دردی — سن الدك قاموخلقك شیر مردی
دوا ات دردجانه که اولدنامرد — کیشیکم اولیا کوکلنده درددی
جمالینی حبیبك اول کراکم — اده سرمه اشیکندك کردی
که هی یش دوکرم که ایدم آه — بویولك شیخ حد اولرکرم وسردی
نجه آچم دردمك طومارینی کم — جکر قانی طلودر هر نوردی
بیوکك رشك بین سوخدسروی — یزوکك شوق بیلا وردوردی
کزندن فتح باب ایدر احمدیه — وکرلاله بکی اودا یسردی

## ولہ ایضا نور الله مرقده

اشبو یوزکم شعله سیدر نور الهی — پیوسته دل افروز ادوروشن الهی
بومطلع نوره نجی شمع دیم کم — پروانه بکی اوده یخر مهر له ماهی
اول یوزله اول زلفه نظرات که اولمه روشن — دور قمر وسلسله تا منتهاهی
اکر تدی کزی عشوه سی هاروته فسونی — سودردی زنخدان انك یوسفه چاهی
آهو مله کیم یوزمه آفت اولپدر — یبلیله صودا کیش نجه سخیله کاهی
یوزك بك کون کلمه صاچك بك کیجه — حق دوزلدن بارو سپیدی وسیاهی
زلفك کرهنده احمدی اول غصه به اردی — که اولاد دوندایدیلمز اول قصه کماهی

## ولہ ایضا طاب الله ثراه

بلسیدم فخرك اودی جانی یا حارسی — وزمزیدم عشق الینه کوکلمك یا خاسی

صانرسدم کم قلا بوعشق بینی نیك نام
بلمز یدم بنجه یاوزاد بکا یا خاسینی

جست وجویله بولمز دیرسدم اول کوشکلی
نه بلورسم کوزلرمدن بنجه جوی آخاسینی

قاف ولام میمدن نویله واوری طمه
اول رخك لفظن یزن ازرسه رایه خاسینی

یخمغ ویخمغ درز کوکللری عشقك اشی
تزیخر یخاسینی وتیز تخر یا خاسینی

زلفنك بر بندینی چزدوکچون بادصبا
مشك اندود ایدی سیرك یازویا خاسینی

احمدی نومیند اولماغل که برکن شه سکا
بر عنایت ایدن یخابر اودا یا خاسینی

## ولسه ایضا طاب الله ثراه

بوکن کم هیچ اشی یوخدر قشك غلغلدن ایرخمی
ایوسن اچ کلستاندن که اول ململدن ایرخمی

بی کلرنك نوش ایله بکون کم بلبل اونمدن
سزیله سازاشیدلمز دخی غلغلدن ایرخمی

انوکه بلبله آلب کله قارشو مل اچ کرچه
که یوزك یکدرکلدن سرك بلبلدن ایرخمی

کلك برهفته درزنکی سنك یوزك کلستانی
همیشه تازه وتردرزهی کل کلدن ایرخمی

لبك یاقوتدن خوشتر دشك درمدن کرامی تر
صحبك مشك ختن دن یك بکك فلفلدن ایرخمی

قموقولر طلب قیلرشها آزاد اولماغی
بنم قولیلیغکا عاشق اولر قول قلدن ایرخمی

نجا کم احمدی اعلم آنك کوزلاریاشندن
صویسیرینه قان ازکیلرزهی کل کلدن ایرخمی

## ولسه ایضا نور الله مرقده

باش فدیی عشقك بولندم جان دخی
قندم والدینك یکی جانان دخی

اولدی حیران ایله کم یوزوکه کل
صحلروکه سنبل وریحان دخی



مشکه زلفکدن خبر ویردی صبا
بغر غیرتدن باش اولدی قان دخی

دیشك اودندن ارزدر خوشاب
جان فدیی ایدر لعلکه مرجان دخی

آلدی زلفك عقل وجان وکوکلمی
دیلر ایدر غارت ایمان دخی

عشقکك دردینه دوشانه دوا
دردك اولدی دارو ودرمان دخی

احمدی یکی لبوکه تشنه دل
آب کوثر چشمه حیوان دخی

## ولسه ایضا طاب الله ثراه

یزادی اوش خزان یلی جهانی
اتوب یارب یله عشرت ایت نهانی

کل وسبزه بخارب آل ونیلی
کیوردلر اوش لباس زعفرانی

انچلر حلله سی زنکار یکن
مذهب کردزمش فکراد آنی

قومه لاله بك آلدن جام کلکون
که یاشل یبرغ اولدی آرغوانی

روانه قوت قوت اسدریسك
الوکه آل بویا قوت روانی

وراکور عمر دادین بکن کم
بلامزکمسه بارینه ضمانی

ندر نفعی بوعمری خوش کچرمك
آنی خوش دوت دلامزسك زیانی

کچرمه فرصتی زنهار جهدات
که یوخدر کمسیه جرخك امانی

اونت انجام جایی قومه آلدن
که مهمان بریدیلر ساکه جانی

سوزن جانیله دکله احمدینك
که اولدوزر حقایق ترجمانی

بخالر اویکنورلر آکه ریکن
برابرکم کورا نورو دخانی

## ولسه ایضا طاب الله ثراه

برادا یا خبدر رجانوم یارك فرقتی — کم اچمدن زایل اولمز بردم آنك حرقتی
یاردن آیرو کوزم یشلو اچم بشلو درد — شمع بیك نجه تخدی بین کز بوغم بتی
صلدیبنی فرقتك برمحنته که ایوب ایچی — کورسه راحت صاییدی کندویه ایرن محنتی
بو وجودم داخ زحمتدر حضورك کنز بکا — رحمت ایت کم طاقتم بوخ چکمکا بو زحمتی
حسرتم بوکه المدن کورم سنی واحسرتا — کم البته القیامت کونده بو حسرتی
ایده مزدیلم عبارت بو نهایی دردمی — نخ کوزم خونابه سینه کم کورا سن عبرتی
کون یکی روشن ایدیدم یوزك ماهیتن — قویسیدی عقلمی درماکه زلفك حیرتی
مبتلا هجرك بلاسیله بنی تقدیر ایدر — کمده وار تدبیرله تقدیر صوخ قدرتی
قیله دنیدی زلفك فکرین قیله احمدی — چوخ پریشانلق کتورر باشه سودا فکرتی

## ولسه ایضا نور الله مرقده

برآبر ایلین لیل و نهاری — روان بخش ایدی اوش بادبهاری
نه چیچکلر بتورر خار یه نخ — نه ترکل لر ویرر کورخشك خاری
ایالی مرغ زاری لاله کلکون — قلور هر شاخده یوز مرغ زاری
قمر رخ قومه غودی کم صبادن — قلور خوش خوش دم عود قماری
اله آل لاله یکی جام یاقوت — بوکون که اولدی کهر باغك نثاری
بخن فوت ایلمه بو فرصتی کم — جهانك یوخدر هیچ اعتباری



تمتع من شمیم عرار نجد — فما بعد العشیة من عرار
قرارا یاندی لاله چونك کوردی — که یوخ دوردر بودنیا انك قراری
یلا ورد احمدی نی بیك عمری — اکا کلدی ویله بولمز دیو یاری

## ولسه ایضا نور الله مرقده

بی کمان دنیده سنسن بخت و دولت رایتی — کم جمالك اولدی حقدن خلقه رحمت آیتی
هرکمه دولت کرك خدمت ایده درکاهمکا — کم جکر قانیله دز یاقوت ولعلك قیمتی
یا غوثکك فکردور دین دنیی رونقی — دود غوثك زیردور عمر جانك لذتی
بین بندن آلغوثکیچون سکا قول اولمشم — هرکه عاشق اولمه یوخلدر آنك خلعتی
جان دودا غلدن دلردی کم ایدیدی پرسوال — وقت تنك و نازکیدی بولماردی فرصتی
هرکیشی پرنسنیه محتاج و یوخدر سن قولك — سندن آرخ کمسنیه الحمد لله حاجتی
دنیه پیچون کریا بیله انسه طاعت هرکیشی — اوش بنم اول کیش کم ترك ریادر طاعتی
جاندن آرخ سین سودی احمدی زیرا بلور — کم سنی سوه من کیشی اولمز محمد امتی

## ولسه ایضا طاب الله ثراه

بولکن بوسر و روان چون چمنده بولندی — امان و امن زمین و زمنده بولندی
نسیم راحت ریحان ارشد جانلر اوش — نه رسمه کم نفس حق بمنده بولندی
مشام روح دیی روحله کرو طولدی — نجاکه نافه آهو ختنده بولندی
عزیز مصر بوکون چاهدن خلاص اولدی — اویس کیرو دیار قرنده بولندی

غُرابُ وزاغ آرادن سر بنك شهبازُ | زياده وارسه غربت اوش وطندة بولندي
ظهورِ شاهِ معظم بولمكه شكر خداي | خواصِ نفخهٔ جاندركه تندة بولندي
زهي سعادت واقبال اول شهك كه آنكا | اوش احمدي يك آزاد بنده بولندي

## وله ايضا نور الله مرقده

پريشان زلفكي كوزب بوكوكلم اولدي سودايي | بوشكل عقده دن كيمدر خلاص ايدن بوشيدايي
قيلورم آهله ناله كه كوكلم رحم ايده باكه | كم اوله باذ سرديله كم ايدن نرم خارايي
جكر تشنه قله كوثر اكرسه بولب لعلي | خميده پشت اولا طوبي كورسه اشبو بالايي
كوزم هركوشدن يوزن سريو وصلوكي اسدم | كشيكم كوهر اشنايه عجمي اولسه دريايي
لبوكك وصفني باكا نجادر ديو صورملر | بوشيرين جان بكي بلمز كمسنه بوعنايي
دديكم كم وصلكا سينك ندم كم ابر شم يردم | دديكم كم بولدي دنياده سنوكم بوله عنقايي
لبوكك لعل درجيني نجا كم احمدي آكز | نه خوش لطفيله وصف ايدركور اول اولويلا

## وله ايضا طاب الله ثراه

بدر ادامن يزوكله دعوي | كه بلور دعويه كزك معني
كورسه دشمن قدك خيالين حور | خار اولا آكه سايهٔ طوبي
قتل عاشق روا دكل ايكن | جان نه چون كزك ودر فتوي
اول جفا پيشه صاچكك جيمي | بند اورر عقل وجانه شيله كه هي
كوزكك فتنه وفسونيله | اوده ياخلدي خرمن تقوي

اول كه بولا قيك كدا ايكني | نه كزك آكه ملكت كسري
احمدي دودغوك آكدوغون | نفسي اولدي همدم عيسي

## وله ايضا نور الله مرقده

بكا غمزك خدنكي يار اوردي | نه يار كم يراكم يار اوردي
كمان كش كوزلركك اوردوغ زخمي | نه كمسه آغيار نه خود يار اوردي
زياده اسدي يرم زخمه مرهم | بكا چونكم طبيبم يار اوردي
نشه اوردي ياز ساكه يار دن سن | چوچاكمدن نه جان يار اوردي
اولر ايروغه يارك يارسيز حيف | بكه اوسون يار بي كه آغيار اوردي
كزك عقلومه قصد ايلادي سرمست | نولا كريار بزهشيار اوردي
كرالي احمدي نورين يوزكك | بسي طعن انجم سيار اوردي

## وله ايضا طاب الله ثراه

بكك كم دودغكن قند دوشدي | نه طوطي دركه كوزب قند دوشدي
نجا سي شمع در يوزك كم آكا | كنش پروانه اولب اند دوشدي
بوكي كوردي يزده غيرت ايدب | فلكدن شاخ طوبي سند دوشدي
آي وكون نور يوز سوريو يرسن | يكا غولي كوزب اوتند دوشدي
يوزك شوقيله صحرا ده لاله | بتم بيكي قران يند دوشدي
كوكل دشمن صچي بند ينه ديدم | ولي ايشتمدي اول يند دوشدي

مَيه دُنماكه اِتدِي اَحمَدِي آند | لَبُك كورَدُكه صِينَب آند دُشدِي

## وله ايضًا نور الله مرقده

بُوزِنمِيدُر يه نُورِكا يَزَالِي | بُولَب مِيدُر يَخُود دُرج لَآلِي
قَنُك مِحرابِنه سَجدَه قِلوُر لَر | مَلايِك كورِجَك اِشبُو جَمالِي
بُوكا خِضرُك قَنده آبِ حَياتِي | كورَن كِيشِي دُوداغِنَكَه بُوخالِي
بَكا دِر لَر جَمالِن شَرح آيله | نِجايِي وَصف اِدايِم دِي مِثالِي
يُزُكدَن وَصفِكدَن اِيرِمِش اُولَن | نَه بِيلُر نَه دُر آيَام وَلَيالِي
نِجاكِم اَحمَدِي لَعلُوكُ آكَر | سُزِينَه تَشنَه اِدَر آبِ زُلالِي
كِزِي وَصفِين صُورَن كِبِش بَندَن | اِشتَسُون دِيدُكُم سِحر حَلالِي

## وله ايضًا طاب الله ثراه

تَعالَى اللهُ نَه يارَ تمِش بُودَ اِيتِي | كِه بِغَمزَه شَرحَه حُسنِينُك صِفاتِي
صَمُوكِي كُورِنُك قالمَدِ قَرارِب | يُزُوكَه باخَنُك كِيدَر ثَباتِي
بِلا وِردِي يُوزُك كُل خِرمَنِيني | بِرا سُوخدِي لَبُك آبِ حَياتِي
نَه وَقتِن قَندِي قَندُوكَه بُوطُولِي | زِيادَه بُولدِي لَعلُك بُونَباتِي
قَشُك وَالنّازِعات آلُنُك تَبارَك | لَبُك كَوثَر صَحُك وَالمُرسَلاتِي
كَمالُك خالِقه قُدرَت دَلِيلِي | جَمالُك خَلقَه رَحمَت بِيَتاتِي
خَطُك سَرسَبز اُولسُون كِم يُوزُكدَن | نَخُوش بازمِش بِن وَجهِ زَكاتِي



شَها آيا غُكُك تُوزِينه دَكمَز | بَهاوِيرُز لَرِيسه كابِناتِي
وَرِيسه اَحمَدِينُك اُولَه بَختِي | وَفا بُولَه اِشِيكُكدَه وَفاتِي

## وله ايضًا طاب الله ثراه

تَعالَى اللهُ صُنعِ لايَزالِي | زِهِي وِرمِش سَكا حُسن وَجَمالِي
قَرارِيمدَن آرِيدِي كُل حَيادَن | چُوباغه شُعلَه اوُردِي حُسنُك آلِي
آلِيمدَن جانُ وِدِل اُولمادِ ساكِن | دِلَر دِين آلَه آلاكُوزُك آلِي
بُولَبمِيدُر عَجَب يالَعل وَيا قُوت | بُودِ شمِيدُر يه خُود دُرُو لَآلِي
يُوزُك حَيرانِ اِدَر زُلفُك پَرِيشانِ | كُكُولِي شِيلَه كِه آيامُ وَلَيالِي
دُوت اُرتِيلَه نِقابِيلَه جَمالُك | نِجاسِي اِيدَسِن بارِي خَيالِي
هَوادَه آيتِ اِحيا اُوخِينُور | صَمُوكَه اِزدِي مَكر بازِ شَمالِي
جَمالُك نَقشِنِي يازَن قَلَمسُوز | اِرُر ماسُون سَكا عَينُ الكَمالِي
نَه دِيَه يِم نَه اِتدِي اَحمَدِيه | قَتُوكُك شَوقِ كِه اِنجَلدِ هِلالِي

## وله ايضًا طاب الله ثراه

جِهاندَن بَن اُوصَمِيشَم بَكا سِينِي كَرَك سِينِي | قَمُولَردَن اُوشَمِيشَم بَكا سِينِي كَرَك سِينِي
نِدايَم بُوتَرُ وجانِي يه سَنسُوز آبِ حَيوانِي | وَيا خُود دِين وَايمانِي بَكا سِينِي كَرَك سِينِي
كَرَكمَز رُوحِلَه رَيحانُ كَرَكمَز حُورِلَه وِلدانِ | كَرَكمَز رَوضَهِ رِضوانُ بَكا سِينِي كَرَك سِينِي
كَرَكمَز كَوكَبِه سَلوَت كَرَكمَز رُوحِمَه راحَت | كَرَكمَز جانِمَه عِشرَت بَكا سِينِي كَرَك سِينِي

کرکمز ملکت دینی کرکمز دولت عقبی
کرکمز کوثر طوبی بکا سینی کرک سینی

اچوم ستسز جهنم در یشومیله جهان نمردر
بنم ستسز جهان نمدر بکا سینی کرک سینی

دیکمز احمدی ای شه که آنک اولمه مهرومه
بوایکی کوندن بالله بکا سینی کرک سینی

## ولها ایضا طاب الله ثراه

جان قبله ادر صدقه سن حور لقایی
روشن کوریلی کون یوزکن صفایی

کم بیله صحکدن نه قوخوطوبدی صباکم
آنک هوسینه دوشبن اولدی هوایی

آزاد لغیله قول اولالی بویکا سرو
بر لحظه دیلدن قومدی طال بقایی

جان یوزکه حیران و کوکل زلفکه شیدا
نه فتنه ادر کودبو صباحیله مسایی

خوذبین لغله ایدم کل ساکه تشبیه
حاشه مکر اول وقت که ترک ایدن حیایی

کوکل اولمی که اتمیه غمزک ان مجروح
کیم اوله که ترک ایدن بله تیر قضایی

کوردم کوزکی قاشکه التیندن دیدم کم
محراب ده نیشه اوتورر ترک خطایی

عقل اندن اشارت ایدبن باکه دیدی کم
سرمست در اول مست اولنا دتمه خطایی

چون احمدی ایدن سوزنک سزله نیازین
بلبل قویه کل پرده سین اونیده نوایی

## ولها ایضا نور الله مرقده

حمل برجنده کون چون صالدی نوری
چمن فردوس ونرکس اولدی حوری

صبا فراش کاله مجمر ندن
دوزر عودیله عنبر دن بخوری

اشت کم هر تحرکل منبر ندن
نه دللو خطبه لر اوخر طبوری



بات اموات دیر لدی مکر کم
اشتدیلر بلتدن نفخ صوری

سرین چکدی تاج لعل اوزینب
کل آنکیون ادر بلبل سروری

بو موسمده قصوری باغه دکشور
اکر یوغیسه عقلوکک قصوری

ای جان اول جام صون انجام آکمه
بلورسین کم نه اشتادر غفوری

بو موسمده اتمه توبه کم بو موسم
کچیچک توبه ایاسین ضروری

بولک توزیسه یوزم سورر کم
کزمه توبتادر اول ذروری

اکر غمزک فسونن کرمدیسه
کزنده ترکسک نه در فتوری

بزوکه دیلمش کز ایکنا کل
نه باشلر بیله ویرر کور غروری

اشیدن احمدینک سوزینی در
مکر داود در اوخر زبوری

بورن شعرمک کودن بلورکم
کزمدن عشقک آخیدر بحوری

## ولها ایضا طاب الله ثراه

حق آمری چون کتردی کیرو یازی
کیلکه کاله طولدی طاغ و یازی

ترکوفه ترکیله جام ایچر
کیلکه بلبل ایدر عشق بازی

صبا یارب نجا افسون اوخیدی
که غنچه آچدی ایچندک رازی

بوعمری باده ودمه باده نوشات
ایدرکن ساکه بلبل نغمه سازی

صفا میده دور صوفی لغ ایتمه
که بوقدر طاعته حقک نیازی

ندرسین کعبه یی بزم ایتمدن
که بلبل کشتر ساکه حجازی

چو کیدرسن قومایرجبه غیرم | بی ویدرنه وارسه چوغ و آزی
نه دورومالجانه خصم کافر | آنی قهرایلین کیش اولله غازی
شراب اتنوش اول ساقی الندن | که عقلی صیداید عشویله نازی
کزینك فتنه سی درد دل فریبی | لبینك شیوه سی درجان نوازی
اشت که ایدر صفاهان و عراقی | محیر احمدینك سوز و سازی

## ولها ایضا طاب الله ثراه

خوبی کوزلو یورکی یوسیمله می یارسی | کرا وکلمز بونجه مدت وارور آنك یارسی
زلفینك سودا سنه ناکه کوکل اولدی اسیر | بو بلادامندن آنی داخ کم قورتارسی
غمزه سن قلمش حواله جانلر الماغه کوزك | بو سیه دل ظالمه داد ایستیوکم وارسی
کل یاغوکك اوزره غنچه ده اولدی نهان | تا زه اولسون دایما اهل حیا رخسارسی
سروزیبا بویکا قارشو باش اورمش خدمته | طغرو قولك طاعت اولر پادشاهه چاکرسی
کوزلروکه اویکور عیش سنك تزکین سکر | کورنه نجملتلر کوررسیوزه بولوز قارسی
زلفکك قوخوسنه اوردی خطا تزکین صبا | احمدی داکل اولوز عشقکك آوارسی

## ولها ایضا نور الله مرقده

خمارکك خسته سیم صون دوای | که عیش اولدیك که اوکا آنك دوای
قدح صونمز دوکدی یاکه ساقی | ادا ایله قومابو یوکده وای
صونمز قدح برداخ صونغل | وما الاحسان الا بالتمامی



صفای روح درمی نوش ادلر آنی | نه درسه قودسون صوفی یی عالی
اکر صوفی اولا شیخ احمد جام | الکدن قومه سن برلحظه جامی
می ریحانی صون کم صحبوکدن | هوانك طولو عنبر دردمشامی
کیانك ظلمتی زلفکده باغلو | یوزکده روشن اوش صبح ابتسامی
یوزوکیله صحك دوردی الف لام | حق اشسون جانکا حامیم حامی
بوزایدی نظامینی سزینك | اشتسه احمدی نظمین نظامی

## ولها ایضا طاب الله ثراه

خمار مرکبه دن واریسه بالی | برآنخله آلوبی دوت ای ساقی
بهار و بلبل و کل کل اچالم | که قالمز فرصت اولمز عمر باقی
سر آنجامی اونت اول جام صوزکم | اولر شیرین آنکله جان مذاقی
دلرسك روح وراحت جانه نوش ات | آنی کم روحدن درد اشتیاقی
می صافیله جانه صفا ویر | قوغل صوفی یه بوزدق ونفاقی
کل ای دلبرکه سنسین جان مرادی | سکا در عقل ونفسك اشتیاقی
یوزکدن روشن اوش کونك زوالی | نیاکه آندن درد آیك محاقی
قیانخدکه کوزك عشوه بیله | ادامز عقل برلحظه قیاقی
خزانی نوبهار ایدر وصالك | بهاری ایدر خزان یوزك فراقی
اولر شیرین لبکدن لفظ طعمی | اولر نیلین یوزکدن سوز یاقی

أول اولماسون كه آرامزده اوخينه | اذا الأحباب فاتهم التلاقي
ايرامز آخمدي وصفوكه كرچه | اريشر عرشه فكرينك براقي
نه بلبل دورر اول كه ايتدي محير | نواس آنك صفاهان وعراقي

## ولها ايضا نور الله مرقده

دوت كه ارته سن نقابله بندن جمالكي | نيجه كدارسن بوكن مدن حيالكي
غيبت دمندن داخ حضورلكده يوم مدام | كم عشق جاندن نقش ايدر مثالكي
ايكي جهان مرادني بولمش اولا بلاش | بك جان ورب الوكرمني بردم وصالكي
كم زهره ديدبوزكه وكم كنش كم آي | روشن بوكم بلا مدكمسه كمالكي
آب حيات ايدين ايدي سراب آكر | كر سيد خضر لعل لبكدن زلالكي
عنبر قولك اولم ديوداغيله يانراوش | كل يا لعلكدن كورلي اول مشك خالكي
ذكر ايتدي احمدي لبكي طوطي ايشدب | ديدي مكرر ايله بوشيرين مقالكي

## ولها ايضا طاب الله ثراه

دلبر كه اوله بكا يوزكي كرمك روزي | كم هوس ايلمه عيد ويا نوروزي
خالكدك دانه يحسون اولدي كوكل زلفكه قيد | كورمكه نه دامه دوشمدي بو پريشان روزي
دلبر جانم كم بولمكه ايدم قربان | كر قبول ايدرسك آن زهي پيروزي
آي وكون يوزكله روشن اولمدي هركز | نجه كورمبله كورشمع جهان افروزي
نظر ومه كورنه كون يك روشن ملكوت | كورمه سرمه اولورسه آياغك توزي



دلبر بجمن كر بوركيي عرضه قلم | كه كوندي نيجه كركدك عاشق اولانك سوزي
احمد يدن اوتوز سوزيكه بلبل مست | كله قارشو كه بودر شرط ادب آموزي

## ولها ايضا نور الله مرقده

دلبري درعدن مشك ختن درقوخيي | ياسمين دركتن وتاز سمن درقوخيي
نفسيندن قوخولخ دلسك رحمانك | زلفني قوخله كه ريح يمن درقوخيي
جنتك رايحيي دركه صبح صاح آنك | كم اولا خشك نفس مشك دين درقوخيي
قارشو وار اول يله كم زلفنه اغرابه كه انك | قوت جان ودل وراحت تن درقوخيي
جان ورر بادصبا زلفكه ايرشد صباح | هيچ بوردن دكل الا اوردن درقوخيي
زلفكه ايرمكون اندكو كل جان روان | نيلسون چونك آنك حب وطن درقوخيي
احمدي صحلركك وصفين ايدر انكون | نفسينك كه اورر مشك ختن درقوخيي

## ولها ايضا طاب الله ثراه

دردمندم بولمازم اشبو دردمه چاره بي | كم اسركايه عجب بوخسته بيچاره بي
بغري يارن كوزك بريان اوردباكه كم | هرنه مرهم كم قويسم آز اورر اول يارمه بي
آه ايدارم ارته كيجه كه امشنه كوكلك بكا | بيحسي امشاده باذ اول سرد سنك خمار بي
كاه عقل وكاه دين وكاه جان آلر كوزك | نالر ايلر خسته كوز بوجادوي خونخوار بي
زلفكك قاتندن ياد ايتمش مكر مشك صبا | بوله اكر آكديسه بزآوار بزآوار بي
صاچكك سودا سنه طولشدي كوكل كوزكن | نه بلادامنه دشدي كوز بوبختي قار بي

كوثري تشنه لب و مشتاق ايدجكني | احمدي ياد ايدكجه اول لب و رخسان يي

## وله ايضا نور الله مرقده

رهبر درد بلا يه كزوكك اشارتي | قانون دردشفا يه كبوكك بشارتي
رعنا كزوك عبهره تشبيه ايدرسك | نركس مثال اوليه هر كز بصارتي
عنبر دلاريش كه اوله سينك صچوكه قول | سودا ايدر ايدن آكه اشبو خسارتي
زلفك تشبه يله وردي بنفشه يي | دلدوندايدرن كيشيه هر حقارتي
كوزك جفاي ترك ايده ديين خطا ايدر | ترك خطاي نيجيي ترك ايده عارتي
غمزك نه قوخيدن بين تيروكمانله | عاشق اولانه سهل درد جان خسارتي
لعلوك احمدي نيچكم فكر ايدا اولر | شيرين دهانك و تر و رنكين عبارتي

## وله ايضا طاب الله ثراه

زهي صانع كه انس و جان يرتدي | جهاني تر بسي آكا جان يرتدي
فدا اولسون بوجان صنعيته آنك | كه سينك بيك بوجانان يرتدي
لقاي خضر بختوكي سكندر | لبوكي چشمه حيوان يرتدي
سنك زيبا جمالوكي جهاندن | كمال صنعته برهان يرتدي
كروبك نركس رعنا دوزتدي | صچوكي سنبل و ريحان يرتدي
زهي قادر كه ياقوتيله درندن | بولطفيله لبك و دندان يرتدي
الي جانوكزوك غمزن سندن | هزاران سحرله دستان يرتدي

حقا مت كه كوكلين احمدينك | پريشان زلفكه حيران يرتدي
زهي دولت كه بين ساكه يزدان | قول اتدي سين باكه خان يرتدي

## وله ايضا نور الله مرقده

زلفك صفتن بنجه يله عقل كماهي | كه اول برادوزدو سلسله درنا متناهي
روشن بوكه هر صبح بوزك تابش ويرر | بوشعله خورشيد زهي نور الهي
زندان ابد ديه ديه چاهنه مصرك | كورسيد شها يوسف اكا كلدكي چاهي
نه جورلكه وارردن نه بنم دردمه غايت | نه حسنكه قادردن نه بوشوقومه تناهي
جان سينكله زنده دردسوزاولامز | صودن ارخ اي ماه بخادير له ماهي
قانوم دلردوكلدن كزلاركه قاشك | كم راست ديه حكمه كه كز اوله كواهي
كوكلوم و كوزمدن كترن باشمه طوفان | كمدن دوتيم بندخ باري بوكناهي
جانومه اكر حكم ايده سن ساكه فدي دوند | طاعت كرك اول حكمكه ايده كيشيه شاهي
اي يوزكنش سندن ارخ هر كجه تابنج | چرخ آينه سن زنكه بويرا حمدي آهي

## وله ايضا طاب الله ثراه

زلفك كرهيني چوزلي باذ شمالي | جان راحه يي دندي يمينله شمالي
نقاش ازل نوزدن ايدي برالف نقش | اولدي بويوكك سروكبي راست مثالي
ديشك نه كهردن كه آنك نظمني كورسه | صويبك حيادن اريه عقد لآلي
كه يوزكه حيرانم و كه زلفكه شيدا | كيشيه دكي نيدن بوايام و ليالي

قاشوكه نخياليله هلال اويكنور يمش | آكري اولنك نوله كز اولديسه خيالي
كون يوزكه بكن تمش اوزن غم اولمين | هركون كترن اولدقجه اول آكه زوالي
تكر لبكك شكرين ذكر كتراتك | شيرين اولرو نازك وخوش رنك مقالي
ديوان دوزلي احمدي آني ايشديب كور | عطار نظر دفتر سلمان كمالي

## ولسه ايضا نوه الله مرقده

زلفك خمنده بوكوكل آرام ادر اوجي | آصلان لري اول آهو كوزك رام ادر اوجي
عقلوم ادي دام بلايه صحك آسيز | جانوم داغ الغه الزام ادر اوجي
چون ابرجك دوداغله شيرين اولر كلام | جانه شفا درنه كه دشنام ادر اوجي
چون ذوق ورمز يد بكا نيك نامسلخ | بوخلقه عشقك اوس بن بدنام ادر اوجي
شيرين بلي خيال ادر كوكلمه بنم | آني كه جان وعقلمي وجام ادر اوجي
مشاطه صچلرين چوزب چون كرو اورر | شامي صباح و صبح بجا شام ادر اوجي
جان ورد احمدي آكه ادر آن اول قبول | كر عاشقينه ايتجي انعام ادر اوجي

## ولسه ايضا طاب الله ثراه

سحر يلي نفس اوردي اورو دراي ساقي | الومه صون ورساتول لجاكدن باقي
منور ايله قدح نور يله باطني كم | مزين اندي صباحك صفاس آفاقي
الومه صون قدحي قويوندق كم رزاق | كوردمياسدر اجماغه هيچ زرا قي
دعا اورو يمه اي ساقي كه سالياني يتوز | بوقاره طبرغ اچدم اوزادبن ساقي



نواخت ايله نوادكم اول يزي نوروز | محبر ايلدي عشقيله راست عشاقي
دواي الدن ايله بنم بودردمه سن | چوزار نلر اله رنجور نيده ترياقي
محتوك ابد ملكنه الادم كم | ازله باغلمشم بينكيله ميثاقي
عطارد احمدي نظمن اشتد خجلتدن | اويا نجب قلمن صويه صالدي اوراقي

## ولسه ايضا طاب الله مرقده

سنك حسنوكه يوخدر سنا هي | كه سنسن ماه ومهرك مهرو ماهي
يزوكه كون دمش عقل اولدي هم | انك ماهيتن بلمز كماهي
بوكه جان دم شيرين بودر كم | انك يوخدر بوكه اشتباهي
يزوكه عنبر تر حاجب اولمش | قمر درينه چوخ اولر دواهي
زنخدانك خيالن كوردي ازله | انكچون سودي يوسف بندوچاهي
يزوكه غم اولب اويكندي له | بوجر ميچون بلا وردي كلاهي
تشبه ايلدي كوزوكه نركس | اشيدن ديدكم زي روسياهي
فراقكده كوكل آيينه سينمي | قرار در احمدينك هر زلجه آهي

## ولسه ايضا نوه الله مرقده

سنك آغزك در آب زندكاني | آنكچون جانيك اولشدر نهاني
معنبر صچلرك مشك خالك | خضر له ظلمت اول چشمه نشاني
خيالي قدك كل كمز كزمدن | كه سرو ايدر وطن آب روانی

بَيَانْ اِيلَدِكْ دُودَاغُكْ جَانْ سُزْنَدَه — اِدْرَاكِ اِيضَاحْ اَسْرَارِ مَعَانِي
بَهَا اِتْدُمْ اَيَاغُكْ تُوزِنَه جَانْ — دِدِيلَرْزِي مَتَاعِ رَايِكَانِي
قَمُوجَانْلَرْ حَيَاتِي بُودَدَنْ دُرْ — نِدَرْلَرْ بُوَارَادَه بَارِي جَانِي
قَضَادَنْ اَحْمَدِي جَانِينَه اِيرَدِ — نَه اُوخْ كِمْ اَتَه قَاشُوكُمْ كَمَانِي

## وَلَه اِيضًا طَابَ اللهُ ثَرَاه

سَعَادَتْ كَزْ اِدَيْدِي بَاكَه يَارِي — كَنُورَيْدُمْ اَلَه هَرْ لَحْظَه يَارِي
يَنَارَمْ هِجْرِ اُودِينَه شَمْعِ بِيكِي — نَه جَانَه چُونْكِ اِيمْزْ بَخْتْ يَارِي
بُولَيْدِي جَانْ بُوطِبْرَخْ دَاغِ سَلْرْ — بِرَمْ دُشْسَه اَغْزُكُكْ بِرْ قَطْرَه يَارِي
بَنْ اُولْ يَارِي طَلَبْ اِيدُوكِ مِيجُونْ — بِخَرْدُشْمَنْ بَنُمْ اُسْتُومَه يَارِي
قُودُمْ اَلْدَنْ دِيَارُو يَارِي نَاكَه — وَايْ اَيْنِي كِمْ قُويَا يَارُو دِيَارِي
فِرَاقَه اِخْتِيَارُمْ يُوخْ كِمُكْ وَارْ — جُدَادُشْمَاكَه جَانْدَنْ اِخْتِيَارِي
اُولَمْ زِرَاحْمَدِي كُوكْلُكْدَه مَقْبُولْ — تَمَكْ اُولُرْ زَرُو سِيمُكْ عَيَارِي

## وَلَه اِيضًا نَوَّرَ اللهُ مَرْقَدَه

شَهَا زُلْفُكْ هَوَاسِيدَرْ قَلَنْ كُوكُومْ شِيدَايِي — عَجَبْ بِيجَه بَشَا اِلْتَمْ بُو پِيچَا پِيچْ سَوْدَايِي
كُحَلْ بِرْوَانَه اُولْمِشْدُرْ بِزُوكُكْ شَمْعِ تَابِينَه — بُوقَامُونْقَصِلَه كِمْدُرْ حِسَابَه كَاتُرَنْ آيِي
كُوزُكْ كَه عَقْلُ وَدِينْ اُولُورْ كَهِي جَانْلَرِ اَدَغَارَتْ — عَجَبْ مِيدُرْ خَطَا مِيدَنْ اَكَرْ اُولُرْ بِه عَمَايِي
يُوزُكْ شَمْعِنْ چِرَاغِيلَه كُزَمَه اِشْدَمْ دَايِمْ — كَه بَاكَه رُوشَنْ اُولْمِشْدُرْ كَه سَنْسِنْ نُورِ بِينَايِي



صَبَا بِنْجَا نَفَسْ اُورْسَه طَغِيلُرْ هَرْ بِكَا زُلْفُكْ — هَوَادُورْ دَرْكَه اِتْمِشْدُرْ هَمِيشَه مُشْكِلُ هَرْجَايِي
كُوزُمْ بِرْ لَحْظَه دِيلَامَزْ كِه كُورَمْ زَاهِدُكْ يُوزُنْ — نِجَايِي مَيْلِ اِدَه خُشْكَه اُولَنْ بُوسْتَه دِيَايِي
بُوكَه اَحْمَدِي كُوزْ دِرْدُوكَه آبِ حَيْوَانْ دِدْ — نَه شِيرِينْ وَنَه تَرْسِلَرْ كُوزْ آخَرْ بُوشَكَرْ خَايِي

## وَلَه اِيضًا طَابَ اللهُ ثَرَاه

صُورَتِ خُوبْ بَارُو سِيرَتِ كِيمْ — سَنَسِنْ اُولْ صُنْعِ بَارِي صَانِعِ حَيِّ
بَاكَ غُوشُكُكْ بَيَاضِ نُورُ اللهْ — قَتْلَرُوشُكْ سَوَادِ ظُلْمَتِ غَيِّ
هِجْرُكْ اِيچُومَه دَاغْ اُورْدِنْ آكَا — رَاضِيسُمْ كِه آخِرُ الدَّوَاءِ الْكَيِّ
قَانُمْ اِچْمَاكَه قَصْدِ اِيدِي كُزْكْ — غَمْزَكْ اَيْدَكِه اَلضَّمَانُ عَلَيَّ
جِخْدِ جَانْ مُلْكِنَه اَنَا الْحَقّ اُورْبْ — عِشْقُكْ وَعَقْلِ اَيْلَدِي لَا شَيْ
حُسْنُكْ آيِنَه سِنَدَه اُوشْ رُوشَنْ — اُولَدِي سِرِّ خَلَقْتُه بِيدَيَّ
عُودِ بِيكِ فِرَاقُكَه يَانَدُمْ — نَالَه اِتْسَمْ عَجَمِ شِيلَه كِه فِي
مُشْكِبَازْ اُولْدِكِيرُو بَادِ صَبَا — نَوبَهَارَ اِرْدِي كِنْدِ بِخْتِ دَيْ
لَالَه بِتْدِي بِيَالَه سُرْ دُورْمَه — بُلْبُلْ اُوتَرْ اُوتُرْمَه بِيكُلُو مَيْ
بِرْ نَفَسْ بِي نِشَاطْ اُولَه بُوچَرْخ — اِنْمَدِنْ عُمْرُكُكْ بِجَلِنِي طَيّ
بَاذَه بِيلَه اُولُنْ كُوكُلْ رُوشَنْ — رُوحِلَه اُولَدِي اِشْبُو قَالَبْ حَيّ
اَحْمَدِي خُوشْ دُرْدُ سُوزُكْ بِيكِنْ — سِرِّ فَاشْ اَيْلَمَكْ دُكُلْدُرْ كَيّ
اُولَيَا بِرْ دِسُكْ بِنَفْشَه بِيكِي — بَغْلَه غُنْجَه مِثَالْ اَغْزِكِي كَيّ

## ولسه ایضا طاب الله ثراه

صون ای ساقی سی کلکون که فصل نو بهار اولدی — چمن در لو چکلردن کرو دار القرار اولدی
یرك یوزی ریاحین دن کلیله لاله رنگندن — دخی ترکسله نسرندن طولو نقش نگار اولدی
تاکیم دلبر شکل کلستاندن بزانب کل — آنك قرشوسنه بلبل کروحیران وزار اولدی
دور اورو ای لب شیرین کتورکل باده رنگین — بوکون که اولب هوا مشکین بولت کوهر نثار اولدی
بوعمری ورمکل باده قدح صون ای پری زاده — که نوش ایمکله باده کرو خوش روزکار اولدی
جهان کرچه طولو در غم چمندن باده اچ بردم — که بو زخمر که وار مهر شراب خوش کوار اولدی
قدح صون ای کزی آله بکا چون نخدك احواله — که بی مثیله کیم لاله اچم یانب فکار اولدی
ای بلبل جان بلا سندن شکا هم تن قضا سندن — بوزاغ و بوم ار اسندن نه مشکل اضطرار اولدی
یاسین احمدی رحمت دکلدن زهد له قیمت — شکا بس توبه نه حاجت که ناکه اختیار اولدی

## ولسه ایضا نور الله مرقده

صلای عنبرین زلفك کل اذره تان ریحانی — پریشان کوکلم اول ماهك اولدردی اوزره حیرانی
سحر یوزك صفا سندن دم اوردی اول صفا دندن — جهان وجان قمو روشن زهی انوار رحمانی
کوزك فانوم اچندکجه سکا افزون اولور مهرم — نه افسونلر قیلوز کوزکل سن اول جادوی فتانی
سنك زلفك کمندندن کوکل جان قورتارم صانور — نه اولمز فکرم دشمندر کور آخر بو پریشانی
صبحك سودا سله بنم قرا کوکجه نك حالی — مطول دور بس مشکل نجا شرح ایدیم آنی
نقالم شمع هجرکدن اودیله صولجندایدم — عجب بسمه نجا التم بو کیجه بن بو نخرانی



کورنلر احمدی باشن ایدیجك نوحه هجرکدن — نه نوحی ذکر ایدرلر دخی نه موج طوفانی

## ولسه ایضا طاب الله ثراه

صحکدور قمو جانلر بلاسی — بلوکز بن دکولم مبتلاسی
اکر نفس واکر عقل ودل وجان — کزلدم قامنك عین عناسی
سونیله زواله ایرمیدی — یوزك نور ندن اولسه کون ضیاسی
کلاجان قوخسی کلدن مشامه — ایرسه باغه زلفوکك هواسی
سنی کوربن بکا قیلزر مسون کل — یوزنده وارمدور آخر حیاسی
اولیدی ترکسك کونلار روشن — ایاغك توز اولسه توتیاسی
سنی دیمین قویاوار لیغن الدن — فنادر عاشق اولانك بقاسی
کرك کم صبر ایده هردرده عاشق — که بی شك صبردر عاشق دواسی
ایدیجك احمدی یوزك کلن وصف — کرکمز بلبلك سازو نواسی

## ولسه ایضا نور الله مرقده

صورلر کم ندر آغزی نشانی — نجه شرح ایدیم رازنهانی
نجه کم کورمیم دیدار یزدینی — جواب بو اولزکم لن ترانی
صبادن استرم رکه ایاغ توزن — کتورم کوزلرم چون ارمغانی
کبی استینه دشمش زلف عقدی — که ظلمتدن اولز آب زندکانی
سورز خمولك جان کم دوست زخمی — اولور جانانه حیات جاودانی

لبوڭي برنفس بلماغه بك جان | روان ايدر سكا جان وروانى
قضا اوخن كوزك آندي اولقدر كم | چكر اولدي آيه داغي اول كمانى
خزان يلي كه باغه رنك رز دور | نه دن مشدر كور اول رنك رز آنى
نظراتك رنكنه برك رزانك | قلمسز رنكسز كم يازمش آنى
ايدل رنك رز نقاش كه اول دور | يزن يك نقشله برك خزانى
صباح ازدي صبا اسداي سبك روح | صبوحيچون سر اول رطل كرانى
اشت نه دور نوآي ارغنوني | الوكه ال شراب ارغوانى
قما اول جوهري الدن كه اولر لعل | انوكيله يزوكك زعفرانى
قدي طوبي صون آيغ احمديسه | كه آب كوثرك اولدر نشانى

## ولده ايضا طاب الله ثراه

صدر ملوك ايا سربك اي ملك سروري | كم سبن ايدحق قمويي عيدن بري
قدرك فلكدن اشرف وعزك ستاردن | خلقك هوادن الطف وذاتك صودن آري
شه لايق اولدغ يچون ايدي سني ملك | كم درگه وين تختكه يه سرسري
يوزك لطافتي نجل آيلاد جنتي | لطفك حلاوتي بن سوخدي آب كوثري
سن تخت خليفي سن و هم تاج ده نقي | سن بخت رفعتي سن و اقبال زيوري
زهر سكا كنيزك و برده سراو ماه | جانيله آيغك توزينه اولدي مشتري
اويندرر تخا وتكرجونه آدينى | شيلاكه پادشاهمر آدي سكندري



ايرته كجاد عالك ادر احمدي سنك | كه اولسون همشه بختك الله ياوري
عيدك مبارك اولسون ومقبل سعادتك | حق رام ايلسون سكا كه جرخيله آختري
تسنم يوغيد آيغكا امكه نثار | عيدانه بر بدب سكا كه بوسلك كوهري

## ولده ايضا نور الله مرقده

دودغك بيكي عجب لعل بدخشان اولمي | دشلرك بيك دخي درد آفشان اولمي
دوتكه كوزلارك كه بكزر آجلار نرگس مست | ياكعك بيك آيت تازه كلستان اولمي
دوتكه كلشنه لبك بيك بنا غنجه تر | قامتك بيك دخي سرو خرامان اولمي
دوتلم كه بولنه بوزكه بكزر لاله | صچلرك بيك دخي سنبل و ريحان اولمي
چوخلر اولدي بزكه واله وحيران اردم | زلفكا كمسه سنه بيك پريشان اولمي
صناوم كه بولنه صاچوكه بكزر ظلمات | بارآغزك بيك بر چشمه حيوان اولمي
بكنوكك كلنه كه اولد تروتازه مدام | آحمدي بيك عجب بلبل وناكان اولمي
دت سليمان درلبن كرودنيايه كله | ميرسلمان بك اول سرور دوران اولمي
دفترومك قمويي طولو آنك وصف دزر | مدحتندن دخ بك دفتر ودوان اولمي

## ولده ايضا طاب الله ثراه

عجب بومحنتك پايان يوخمي | بكا بر راحتك امكان يوخمي
كوكل دشدي صچك بندينه يارب | بومشكل عقده نك آسان يوخمي
آما نسز غمزك اوش كوزقاره ايدب | دل ودين قصد ادر ايمان يوخمي

جفای حسن آهلینك سایشی بس | بلارك لطف و احسان یوخی
فراقك دردینه دوشسه دردجان | وصالك دن آنك درمان یوخی
کوزم قان یشی دوکر هجرکدن هردم | بودریانك عجب پایان یوخی
بوجوری که احمدیه غمزك ایدر | نجابن دویسون آخر جان یوخی

## ولیه ایضا نورالله مرقده

عنبر تردن کل اذره خالك دردانمی | لعل دررجنده کهردر دشلرك دردانمی
دنیانك قدری ندکم اولمه یولوکا فدی | باش وجان لایق ایاغك توزینك شکرانمی
وارد رزهر شمع اذره یانجی پروانه لر | اوش سنم سینك جمالك شمعینك پروانمی
کافرك بتخانه دورر مومنك کعبه یری | عاشقك بار ایشکی در کعبه و بتخانمی
بار اول کم استیاجون تحمل ایدمی | کیمه نور اولمخ کرکسه شمع یك بانمی
ظلمله یخلد کوکلم عدلله بیت آن کم | عدلله اولر عمارت هر یرك ویرانمی
عقل وجان دوردر محیر صاچنك سودا سنه | احمدی دا کل یلوکز زلفکك دیوانمی

## ولیه ایضا طاب الله ثراه

قیلمز صحبت کرهلری دیوانه عاقلی | خلقه کم ایدی فتنه بومسکین سلاسلی
کم زهد دیدیوزکه کم مشتری کم آی | روشن بوکم کلشن درخ داکل مقابلی
غمزك قتوم اچمکه کوزقاره آیلمش | کمدرکه دفع ایده بوسینه دل مقاتلی
کندی یولکده جان وتن وعقل ودین ودل | عشقك نه اوله دیسن ایت داخ حاصلی



سندن ایرخ بوقانلوکزمدن اقن یشم | بن نحه درکه یوخدر آنك هیچ ساحلی
حق صنعتك کمالین بولمز دین کشی | کورسون بوزلکه کون یك روشن دلایلی
زلفکم کتوریلی یکفك کولین احمدی | زنکین سنیله قلدی مزین محافلی

## ولیه ایضا نورالله مرقده

قنی زهدم که کوریمن سن آیی | بلیدی نیجه اولر عزو سنایی
چو وصفوکه ایرمادی ابن سینا | نجایی آکلیا سینی سنایی
جمالك لطف دز لطف الهی | یکاغك نوردر نورخدایی
ایاغك طپر غیدز بشلم تاج | اشیکك توز کوزه روشنایی
طپکدن کرچه دورم قبلم اوش | سکا اخلاصله هردم دعایی
ادارم صبح یك پیشه دایم | یوزك مهرزه صدقیله صفایی
سن آبی کزمیکیمن احمدی اوش | کچورر حسرتیله یل وآیی

## ولیه ایضا طاب الله ثراه

کل یوزك یاذنه هردم اچه پیمانلری | جنت خلدقله کوکلنه میخانه لری
کیمی نرکس یدی سرمست اولر یی باذه | چونك یاذ ایلیه اول نرکس مستانه لری
آشنا بی بنه بیکانه دلر قیله کوزك | کیمی که اولدر اوزنه خویش ایده بیکانه لری
زلفکك ظلمیله یخمه کوکل ملکنی کم | شه کرك عدلله معمور ایده ویرانه لری
زلفکك تابنه غم یخدیسه خلق اودا | نوله کر شعله سی شمعك تخه پروانه لری

طولودن فتنه قمر دوده و تحقیق بوکم — کزك افسون ادر بوقمو افسانه لری
احمدی لعل لبك دن جین وصف ایدجکن — درج ادر دفترینه نظمله دردانه لری

ولسه ایضا نوه الله مرقده

کرچه که جورکك بکه یوخدر نهایتی — لایق دکل قولکه اده شه دن شکایتی
کرجان ولایتن یخسن کل کوکل اوین — وار در شهك تیاکه دلرسه ولایتی
کوکل صحبت هوایسنه دشمش بومبتلا — مشکل ضلاله دشدی بلایی هدایتی
زلفك خیالله کجه مك حالی نیجه در — سوز اوزنوردسم بو پریشان حکایتی
که زهره دیدلر یوزکه که کنش که آی — روشن لغدن آکلمز هیچ غایتی
کل حسننه اکرچه که محکم در این نسخ — کلزار جلوه اتسه جمالوکك آیتی
اولدی احمدی حدیث روان شیله کم زکال — کوش لبکدن اولدی غیبون روایتی

ولسه ایضا طاب الله ثراه

کوزلرك تیر وکمان الده اله بوجنکی — کمدن اکرندکه اداخلقله دایم جنکی
صچلرك عنبرله مشکه اولیدن هم سر — اغزك اوش قندونباتیله ادرهم تنکی
زنك وبوی آلدوغیون باذ صبادن غنجه — لب خندانکه کم بکزده اول دل تنکی
بویکا بکزمکه میل ادر سرو اکا — سر سبزکلکدن صبا الردن اشبو ینکی
نه عجب آهوکزی کوکلی امشمرسه — ادمی وقردی سردله کمسه سنکی
کوکلی صورمه که بندن صچوکك نولدی — کبك نولچون ارا آکه عقابك چنکی



زهد پیمانین قوصون بکه پیمانه کم — خشك لك کیدمز کوکل اچندن زنکی
جام زردن می لعل ایچمن ای زهره نوا — نی خوش نغمه دنو سوزله سازات چنکی
احمدیدن لبکوکك وصفنی ایشتسه کمال — بله شیرین سوزك اول یحیی اولور نکی

ولسه ایضا طاب الله ثراه

کوزمده دردقامتکك سرو روانی — که اول چشمه نك ایچنده بولور آب روانی
بك جان روان بولنه بر جان روانه — آکا که روان ایده سکا جان و روانی
اول کعبه جان در بوجهاندن ایشمك کم — جانینه کرك قبله اده راه رو آنی
نی نوش روان اچ انك جم ریك جامین — آکمه ان کم بندی فلك نوشروانی
نرکس بك زرین قدح ایچنده کله قارشو — خوش ایله تفرج چمن و سرو روانی
ایدم درسك شاذ روانی اوتروب خوش — نی نوش قل وایله روان شاذ روانی
عیب ایمه سکا احمدی ایدسه روان — نیسون بودر الندن آنك نقد روانی

ولسه ایضا طاب الله ثراه

کنوزلنجه کوکل ذکرینه دعدی — ایدر جرحه آهمك برقی و رعدی
قلم آیاغ تونن کحل جوهر — بویشلوکوز کروکوزسه دعدی
اکا نحس اول کوکل کم سوزمز آنی — که یوزی مات ایدر کوکدال سعدی
نه حسن اولدن بوکم دندی سراسر — جهانی بر قیله زلف جعدی
اولن قدی بکی طغرو وعیدی — دوشر زلفی بکی کرجله وعدی

نه وقت اولدك اسير اول زلفه دل لر | بلري هيچ مجنون قبل وبعدي
يزلي احمدي ديوان نقشين | دل لدي دفتر سلمان وسعدي

وله ايضا نور الله مرقده

كزوك اتدكجه جانه ترك تازي | لبوك ايدر كوله دل نوازي
هوانك مشكله طولدي دماغي | صباز لفوكله اتدكجه بازي
لبك وصفنده تنك اولدي عبارت | كه فاش اتمك كركمز كزلو رازي
كزك جان المغيله ساكن اولمز | ادر دين الغا اوش چاره سازي
كوزم هر لحظه يوزكز غسل ادركم | قشك محرابنه قبله نمازي
كزي نركس صون اول كلكون شرابي | كه يازاولدي چمكلر طولدي يازي
سنوكيله سنم حالومه بكزر | كليله بلبلك نازونيازي
قشين توفيق ارمز توبه اداسن | قش اولمادن غنيمت كور بويازي
اونت انجام جايي صون كه بلبل | كله قارشو ادبدر راست سازي
بوحرص وآز قوكم عمر دورمز | شراب ونقله ترك ات چوغ وآزي
زي نغمه كه احمد ينك سازادتداست | محيراوش عراقيله حجازي

وله ايضا طاب الله ثراه

كل يوزكله وجهمي وارك ايليه دعوي | كم بوقصورت دورونك اولقومعنوي
كم قتلنه تابينه يوزوكك كه يخيلر | شمع فلك اندن ايلي نور تجلي

يوزك كورنه اوندلور سورن يوسف | آغزوك اكانك نفس اولز دم عيسي
قصد ايلدكم بن شهيد ايليه غمزك | چونكم الجك باري بوغازي قليج اولي
انمز سه تجلي يوزوكك نور جانده | عاشقلر دوزخ كورنه جنت اعلي
چون احمدي اسدر سني جاني بك حقدن | كه سلسبن اكا دنيي وعقبي ده تمني
حوريله ملك حله لرين كل بك ادم چاك | كزرمز فلكده اشبو غزلي انشي

وله ايضا طاب الله ثراه

كرو اسدي نسيم نوبهاري | پرطاووس ايدي سنبز زاري
مي ويي نقل ودلدار موافق | كرو ريسه اله زي بخت ياري
خوش اوتر مرغزاري قل تماشا | بوكن كرايده انده مرغزاري
كل وبلبل نيازونازادركن | قمه الدن كلستان وجويباري
دوشيدر دوستليغه خاكله باد | ايديدر آب وآتش سازكاري
چومشكين دره هوا قوشلر نواسين | اشيدب اچ شراب خوشكواري
نه ايشه بختيار اولمايه مي دن | كشيده ايده ريكن بخت ياري
مي صافي اچ صفاسوز صوفيي قو | اكر بلدكسه لطف كردكاري
ريابي زهده له جنت بولنمز | دخ دلوسوزك يوخ اعتباري
دخ اتمه احمدي سك زهده تكيه | كه طاعتدن يك اولز لطف باري
شبان روزي بي ات نوش وني ات كوش | نه اشده در جهلدك روزكاري

## وله ايضا ظاباالله شراه

كوكل جهاندن اسدیو جانانه بولدي — بولدي ولي سنك بك جانانه بولدي
اول جانه واي كم تعبيله طلب ادب — بزيول بولمز دار مكه جانانه بولدي
اي نجه لركه جان و دلیله ايدب آرزو — بزدمز بزوك كورمكه بك جانه بولدي
كنجي بوعشقمك وطن آيلاد كولمجي — چون دنيده آنك بك ويرانه بولدي
زلفك سلاسل نجه جانلار اتدي قيد — آراده بزبزم بك ديوانه بولدي
كز بن لبوكه ازمديسه نه جان كمز — كمسانه راه چشمه حيوانه بولدي
غواص فكري كور كوزمك بحرانه طالب — چوغ اسدي دشك بك دردانه بولدي
فرزين صفت بريد كوكل همريكا وديلي — ساكه نظير برشه فرزانه بولدي
معذور دوت كه يوكله جان وردي احمدي — چون ساكه لايق اولدغي ذكرانه بولدي

## وله ايضا نوراالله مرقده

كوكل اولمسدن اول زلفك اسيري — بومسكينك كم اولا دستكيري
كمان قاشك قورال غمزك — براكمي دلر پيكان وتيري
اكر فريادرس بولميسه — اردم چرخه قويازو نفيري
كورن اول سينه ده كوكلك ايدر — بوطاشه زي طلا مشكل حريري
صباكز بركز چوق صحبت كدن — اده خاك سيه مشك وعبيري
نجاكه اتدم نظر بيريله كوكدن — كزومه كلمدي يوزك نظيري



عزيز آياغنه كه جان تحفه اتدم — قبول ات رد اتمه بوفقيري
مقالابي اوندن احمد ينك — يراكردي مقاماتي حريري
بتاكم ميرسلمان هيبتيندن — يلاوارمي سليمانك سريري

## وله ايضا ظاباالله شراه

كم ادراك ايدر يوزوكي كماهي — كه صالدي حيرته اول مهروماهي
سكا حيران درر حور وملايك — كه دزمش سين اول صنع الهي
تشبه آيلمش زلفوكه عنبر — دمش مشك آكه كمرزي روسياهي
يزوكه لاله بخدي حيرتيندن — طوتن يزتبت يراصالدي كلاهي
نه عابد اولكم يولن وارمكن — قشولي كوره كردشمايه راهي
كناهيسه كه سيني سودي جانم — الم ترك اتميم بن بوكناهي
فديك اندي يلوكا احمدي جان — فقيرك داغ نولا دستكاهي

## وله ايضا نوراالله مرقده

كتورن قيش چون كيدردي يازي — طلوقار اولدو بوزطاغ وبازي
سراپرده اچنده جام نوش ات — كتورب عود سوزن پرده سازي
بوكن جام راح كه انجام اولدي محمود — كه مالك اندي شه ملكه ايازي
سزادن انسه سرور مضروشامه — سريرو تاجله بوسر فرازي
مظفر اولمي دز دار كفره — فليچ آنك كه اولدز ميروغازي

حقیقی دور بزم مفرم آنکه دکل دو لتاو باشیچون مجازی
نیانم آن کرمکدر جهانده تاکم بلبلک کلدر نیازی
قومسز یوزی خیالی احمدی ایچون کیه اولا قبله یه قارشو نمازی

## ولیه ایضا نور الله مرقده

کوزمدن کیدمز صاچک خیالی نجاکم اکلمز طول اللیالی
بلا در کوزی ترک ات آن در لسر دیاری هیچ عاقل بو محالی
جسمالنده آنک هیچ یوخ نقصی صحائی وار ایمک کونک زوالی
جهانی بر نفس قیلمز مشکین ندم نار کلوک چوخدر ملالی
دلارم یوزم آیاغوکه سورم ارسه زلفکه باز شمالی
اونتدی کعبه یی دل قبله یی جان بوزک قبله قشک محراب اولالی
لب ودندانک آکدخه احمدینک سوزندن مات اولدم لعل ولالی

## ولیه ایضا طاب الله ثراه

کوزک بلاسی قصد دل وجان ادر اوخی زلفک هواسی غارت ایمان ادر اوخی
سنبل صچک بلایه صلر جانمی زخوش غنچه لبک بودردمه درمان ادر اوخی
سنسز وبال در بکه جان دردی عشقکک آرسه آن باکه زی احسان ادر اوخی
شیرین مذاق ادر لبکک فکری جانلری بوزک خیالی کوکلی کلستان ادر اوخی
غمزک فسون جانلر الرکن قلور لبک آبی بوجانه چشمه حیوان ادر اوخی



زلفوکه باد صبح ایریجک بوعالمه نه عنبرو نه مشک پریشان ادر اوخی
چون وصف آیه اول لبک ودندانک احمد زی نظم لعل ولولوی عمان ادر اوخی

## ولیه ایضا طاب الله ثراه

لبوکک عشقنه جان قندن دشدی نه طوطی در بوکم بوقندن دشدی
سنک آغزوکه غنچه دیدکچون کلمک یا لخلرینه خندن دشدی
اکا کک نقش ازلدن یازلوردی بلا چاهینه یوسف آندن دشدی
قلم لوحه قشک نونین چکدی کلام الله ده آنکچون آندن دشدی
قدک سروی طوبی قامتوکک اکرچه آزاده بیدی بندن دشدی
لبکدن احمدی دیلنده تسبیح بوشیرین لیغلا سوزقندن دشدی
سوز آنک داخ سوزه میل ایدن بجویی در کیه کوکلی زندن دشدی

## ولیه ایضا نور الله مرقده

لبوکه خالک ایرشدی وقدی بوطوطی نیردن بولدی بوقندی
نجا قورتیله زلفکدن کوکل کم صبانک بوینا بغلر کمندی
صچی بندینه کوکل دشمه دیدم نجاسی ایشدی دیوانه بندی
بوزکله زلفکی کوردی مکر جان کیه والشمسیله واللیل اولدی آندی
قرادب کل عرقدن غرق اولدی حیایی وار یزک کوریب اوتندی
نجا جان کم دکیله طپرغا خوار صبا بیلی صچکدن چوزیه بندی

كرا يي احمدي كل يوزك اولدي | بنفشه بيك زلفك دردمندي

## ولد ايضا نوه الله مرقده

معنبر صحلرك اوكا يله عودي | بنم ايكلدم اودا بخدي عودي
قمر دورندن زلفك قلدي غارت | نقاب اتمك كنش يوزينه عودي
سعادت تاج سنسن كه آيغوكه | باش اورمزلر بو افلاكك سعودي
بجا ترك ايليم زلفك هوا سين | دريكن حق كه اوقوا بالعقودي
جمالك نور چون قيلا تجلي | يزك بحرابنه قيلم سجودي
سنك عشقك سفينه در كونم نوح | يشم طوفان وغصه كوم جودي
وجودين احمدي عشقك بلينه | فدا ايتدي بجه اولزكون جودي

## ولد ايضا طاب الله ثراه

منت حقه كم باركرو يان ايردي | بك لطفله دلداده دلدار ايردي
هم طوطي كبرو شكرستانه كتوردي | هم بلبل آشفته كلزار ايردي
نه لطف درر بوكه بنم بيك كدايي | ناكاه بو سلطان جهان دار ايردي
ايدي كونمه سرمه آيا غي تودن اول كم | بويوزم اول دست كهربار ايردي
بخشم بنم ايفوده يدي شكر آكا كم | انخودن آيي دولت بيدار ايردي
حمدين ايدر احمدي اول صانع پاكك | كم رغبته اغيارك آيي يار ايردي
سهل ايشدر آكر يوغسه آلدن زرو باسيم | چون حق دليي كوهر شهوار ايردي



## ولد ايضا نوه الله مرقده

منت حقه كم اول بني جانانه ايردي | تن بيك كه آني المكن جانانه ايردي
ايركردي بني مجلسنه شاه جهانك | شول رتبه له كم قطرمي عمانه ايردي
هم كوزلرينك نورين يعقوبه كتوردي | هم مورجه بي كيرو سليمانه ايردي
هم طوطي دانجي شكرستانه التدي | هم بلبل شيدايي كلستانه ايردي
بو تشنه كم بانمشدي لاله بك اوده | اوش خضر يكي چشمه حيوانه ايردي
بو بيجه نفس دركه مبارك لكي آنك | عيسي يك هر دمدي درمانه ايردي
شبنم بك كم كونش آيغي كوكه ايردي | بو فقره له بخشم بن سلطانه ايردي
اول شاه فلك قدر و ملك مرتبه كه آنك | ايوانين حق ذوره كيوانه ايردي
شه خدمتنه احمدي ايردي سعادت | شول رتبه كه خاقاني خاقانه ايردي

## ولد ايضا طاب الله ثراه

بجاكه قان اچه آنر بكا كزك كبي | بوفتنه نيردن اكرند اشبو آيبي
كلكول وجان آلين اولدي چمك ساكن | دخي نه فتنه يه كز لر عجب بوسكبي
كزوكه ديلرمش ايكنه شهانركس | بلاودن كم اولا اي عجب بوخودبني
نه وصف ادم يوزكيله دشوك اول صانع | بن آربه زي كتورمش بوماه وپروبني
صبا چمك نفسندن نه قوخي طيدي عجب | كه قاريب قره بيد آيلدي رياحيني
نجا سن بكزديم مشك چينه زلفك كم | هزار نافه سحر هر نفسده هر جيني

جمال گلدن گل تاره اوکا ل باذ بهار ... بلا صورمدي قمو لاله بيله نسرين

بوزلف سركش اچون بنده دشمن دينلر ... فوكز بو پندلكم ولي ديني

سنك لبك صفتن احمدي كرك ايدن ... كه روح قدس اده آكه بوسوزده تلقيني

چوكورمشدي انك دفترين كلشهري ... پس آكه روضه عرضه كم ايلدي چيني

بليدي اندن اشتسه لبك يوزك وصفين ... كه سوزده طتلوسن خوب وغزاده رنكيني

## وله ايضا نور الله مرقده

نه شمع در عجبا بو جمال نوراني ... كه شعله كسب اده اندن كورونسه نور آني

يكا غوغاك بحماي جهان در دندي تمام ... زهي لطيفه نازك زي صنع يزداني

قرردي قاره صچوشك سواد ظلماتي ... لبك حياس يره سوخدي آب حيواني

كروقن اچمكه كوز قاره ايلدي غمزك ... كم اوله اشبو بلادن كه قورتارا جاني

كوزم خيالك كورمك خيال ايدر ليكن ... بو قانلو كزده آثر وارم ايتودن قاني

صفاني نازك وشيرين در اغزكك ليكن ... دلومه كاتر مانمز بو راز پنهاني

صچوك هوا سنه وردي احمدي كوكل كوزكز ... نه مشكل ايشه هوس قلدي بو پريشاني

## وله ايضا طاب الله ثراه

نه روشن شمع در يوزك كه تابي ... يخر پروانه بيكي آفتابي

نه شيرين بسلمش حق جان اجنده ... لب لعلك دغي در خوشابي

زي نازك سوزكه اغزوكك نشاني ... صرانك لن ترانيي در جوابي



يرا بن نم دشاريسه لبكدن ... قمو آب حيات ايده ترابي

صچوك چيني كه قولدر آكه عنبر ... جكر خون ايتمشدر مشك نابي

كزم زلفك سوادن كوزلريكن ... طولشدي دامه منكين مرغ آبي

دو نيجك كعبه يه جان قاشك آكا ... بنم قبلك ديو ايدر خطابي

حلال اولسون قنم كوزوكه كرچه ... حرام ايدر اول بكا آرام وخابي

يزدي احمدي آهيله عالم ... كوزندن اولمسيدي فتح بابي

## وله ايضا طاب الله ثراه

نه دلربش خوش بو زلف وخط وخالي ... كه اولمز فتنه دن بر لحظه خالي

سزي كثر دوشه اول باريك بينك ... كه قتلاروكه بكزاده هلالي

يزوكه كون تشبه ايدر يمش ... غروريله اولر دولت زوالي

قضا غمزك يكي آتمايه بر اوخ ... كزك قاشلر كمانيني قرالي

يكا غوغاكه نه حسنيله ايكنه كل ... حيا اهلي بجه ايدر بوحيالي

لبكدن بوسه اسدا ين جوابي ... آجيدر كرچه شيرين در سوالي

يزوكه والهم زلفوكه حيران ... ندر كوز باكه آيامز ليالي

نه كوهر نظم در لعلكدن يارب ... كه ايدر صوبيك اوردندن لآلي

سنك عشقك كزر كدر احمديه ... دغي باري يندر اول ملك مالي

## وله ايضا نور الله مرقده

پچاکم ذکر ادہ دیلرسن آیی
سزومہ عاشق اولرلر بك سنایی

یزك تابندن ای پیکی آریسہ
کنش کورزر اولوریسہ سن آیی

اولرلر بك یلجہ بر لحظہ فراقك
نجہ اولا پس انك فکراتی سن آیی

فراقك چنکی اوردی جانمہ زخم
عجبمی در بونالمر اولسہ نایی

سن آیی قبلہ ایدہ کندوزینہ
کنش بیکی بولمز دینن سنایی

دمایہ احمدی وای ایلہ کم نای
غمك بوینندن آنك کسہ نایی

ولہ ایضا نور الله مرقدہ

پچاکہ کرا کوزلرم اول سرو روانی
یولندہ روان ایدر انك روح وروانی

یارپچون اولرلر جان وجهان اولسہ کرکلو
باری دخی نیدرلر آیت جان وجهانی

هر شام وسحر آہ ادرم عشقك اودندن
زنکی فلکك آنکچون اولدی دخانی

درلرلم اولا ایمن انك فتنہ کوزیندن
کم بولہ بوجادوی سیہ دلدن امانی

جان قاشك کوردکدہ قضا اوخین اتر کن
دزنہ قدر اندر دررکور بوکمانی

اغزوکلہ صاچك صفتین شرح ادمادم
که اول اوزدوقصہ دررو بوراز نهانی

چون احمدی ایدر یوزکك وصفنی روشن
هرکم ایشدہ درکہ زی خوش رنك معانی

ولہ ایضا طاب الله ثراہ

نہ دورر لعل ویاقوت روان می
نہ دورر قوت وقوت روان می

ویرر بك دردہ بی دارو شفا می
ادر صد ساله پیری نوجوان می

می ایچکلرم سنی بزقطره بیسك
ادہ بزدمدہ بحر ینی کران می

ادر بزجرعه سی کنجشکی سیمرغ
بتاکم کربه پی شیر ژیان می

می کلرنك نوش ایلہ کم ایدہ
زعفرانی یوزکی ارغوان می

الوکہ آل جام نرکس بیك ایتسون
بنفشہ وار سینی سرکران می

سکا سنلك بلا اولدی می ایچکم
سنی قورتار سندن بزمان می

بوعقل آفت درر جانوکہ ویرر
بوآفتدن سکا امن وامان می

نهان اولسہ احمدی هردم ایچردی
ولی ممکن دکلکہ اولا نهان می

ولہ ایضا طاب الله ثراہ

نجہ بزشمع یکی اودہ سنا یار بنی
نجہ بزبی بك اول ایکلدہ زار بنی

قلدی دردمہ نیمار ایکلدم ایشدب
اول کہ بك محتاجلہ ایلدی بیمار بنی

یار اغیارلہ هم صحبت ودن اندن ایرخ
نہ عجب یاخرسہ غیرتلہ عار بنی

شیلہ انجلدی اریدی تن وجان دردیلہ
سیلمز سم کورمز جهدیلہ دیار بنی

مشك دامی صچدکك دانہ عنبر صچدن
ایدی اول چاہ زنخدانہ کرفتار بنی

غمزك الدی دل ودین دخ اولدن ساکن
بلمزم کم بزدن بولدی بوخوانخوار بنی

قبلہ جانید یونا ستینہ یولکدا سورن
فرقتك ایلدی اندن دخ بیزار بنی

یار عشقی دخ آرتدی دل وجانمدہ بنم
نجہ کم طعنہ طیلہ انا اغیار بنی

احمدی یار ادہ سین نوازش بزکون
دمہ کم بیلہ قویا زار ودل آزار بنی

## ولها ایضا طاب الله ثراه

تَدَرْخُورْشِيدِ تَابَانْ دُرِيكَاغِي — نِتَاكِمْ آبِ حَيْوَانْ دُرْدُورَاغِي
جِهَانْدَهْ قُومَدِي هَرْكُوكُلْ كِمْ — بَلَايَهْ صَالْمَدِ آنُكْ زُلْفِ بَاغِي
كُوزُكْ غَارَتْلَهْ اِدْرْجَانَهْ خَسَارَتْ — كِمَسْنَهْ كُورْمَدِي بُورَسْمَهْ يَاغِي
اِدَهْ دُشْمَنْ تَرَحُّمْ كُورْ رِيسَهْ — اِچْمَدَهْ عِشْقُكْ اُودِنْدَنْ بُورَاغِي
اِنَرْ بُوزْسَلْ هَرْ بِزِكْزْ بُوكْمَدَنْ — سُوبُنْدُرْمَزْ اِچْمَدَاكِي اُوجَاغِي
سَنِ اِسْدَايُوكُوزُمْ طُولْدُرْدِي قَانِي — يُوزْاِسْتِينَهْ سُرِينُوهَرْ بُجَاغِي
نَسِيمُو نُوبَهَارُو آبِرِنِيسَانْ — بِزَادِي اُوشْ كُلْ وَرَيْحَانْلَهْ بَاغِي
هَزَارَانْ شَمْعِ رُوشَنْ اَلْمِشْ اَلَهْ — چَمَنْدَهْ آنْجَكْ هَرْ بِرْ بُدَاغِي
چَمَنْ كُرْ رُوشَنِيسَهْ نَهْ عَجَبْ كِمْ — اَلَنْدَهْ لَالَهْ نُكْ يَا نَرْچِرَاغِي
دَكُلْشَكْ تَرْكِيلَهْ لَالَهْ دَنْ كِمْ — اَلُكْدَنْ قُومَغَلْ بِزْدَمْ اَبَاغِي
قَرَاشُوشْ اِتْ مَيْلَهْ كَنْدُكِي كِمْ — بُولَاسِنْ قَامُوقَيْغُودَنْ فَرَاغِي
بَهَارُو بَاغُو سُلْطَانْ مِيرْسُلَمَانْ — اِيْ حَقْ پَايْنَدَهْ دُونْغَلْ سَنْ بُوجَاغِي
كِجَاكُونْدُزْ يَزَرْ كَاغِدْدَهْ مَدْحِينْ — بُودُورْدْ اَحْمَدِينُكْ قَارِسِ آغِي

## ولها ایضا نور الله مرقده

هِجْرَانُكْ اُودِنْدَنْ يُورَكْمْ قَارَنْ بَنْدِي — آيْرُو لِغْكِيلَهْ جِكْرِمْ قَانَهْ بُوبَنْدِي
جَانْ فُرْقَتُكْ دَرْدِيلَهْ دُوشْبَ الْرْدِي — اِيكِنْ كُرُو وَصْلُوشُكْ اُمِيدِيلَهْ طِينْدِي

---

كُرْ قَارَنْ يَانَهْ نَهْ عَجَبْ لَالَهْ بِكْ اُولْكِمْ — سِينُكْ فِكْ كُلْ بُوزْلُو فِرَاقِيلَهْ قَوَنْدِي
كُوكْلُومَهْ دِدُمْ اُولَهْ صَحِي بَنْدِنَهْ فِتْنَهْ — دِيوَانَهْ اُولَنْ كِيشِ نِجَا اِيشَدَهْ بَنْدِي
اِيرِشْدِ يَقِينْ خِضْرِ بِكِي آبِ حَيَاتَهْ — هَرْكِيشِ كِهْ بِزْكَزْ لَبِكُمْكْ قَنْدِنَهْ قَنْدِي
زُلْفُكْ هَوَسِي قِلْدِ پَرِيشَانْ بَنِي يَارَبْ — كِمْ دُرْدِ كُوكُلْ بُوبَنَهْ حَلْقَهْ بُولَمَنْدِي
شِيرِينْ لَبُكِي ذِكْرِ اِدِلِي اَحْمَدِي آنُكْ — هَرْقَنْدَهْ كِهْ سُوبْلَرْ نِجَلْ اِنْدِي سُوزِ قَنْدِي

## ولها نور الله مرقده

هَرْ آيْدَهْ كُرْچِهْ بِزْكَزْ بَدَرْ اُولُرْ آيْ — بُوزْكْ بَدَرْ اُوشْ سُنُكْ يِلِ اُونْ اِكِي آيْ
بُزْكْ شَوْقِنْدَنْ اِزْدِي كُونَهْ لَرْزَنْ — قَنُكْ عِشْقِنْدَنْ اُولْدِي زَارُو زَرْدَ آيْ
كَمَانِي بِي كُمَانْ خُوبِي كُزُوكْ — قَضَا اُوخِنْ اَتَرْ پَيُوسْتَهْ زِي يَايْ
هَوَايِي كُوزِكْ حَيْرَانْ قَالُرْ عَقْلْ — بُزُولِي آكِجِقْ رُوشَنْ اُولُرْ رَايْ
وُجُودُمَهْ اَثَرْ يُوخْ سَنْدَنْ اَيْرُو — سَنْ اُولِشْ سِنْ بُوَارِ يُغْمْ سَرَايَايْ
فِرَاقُكْ جَنْكِنَهْ دُوشَالِي آهُمْ — يِلَاوِرْدِي بُوعُمْرِي شِيلَهْ كِمْ نَايْ
يُزِي وَصْفِنْدَهْ سُوزِي اَحْمَدِينُكْ — خُوشْ وَرَنْكِينْ دُرُوخُوبْ وَدِلْ آرَايْ

## ولها ایضا طاب الله ثراه

وَارْدُرْ قَمُوبِي سَنَهْ نُكْ اِي دُوسْتْ تَايِقِي — خُسْنُكْ دُرُرْ هَمِينْ كِهْ آنُكْ يُوخْ نِهَايِقِي
كِمْ زُهْرَهْ دِيدِ بُوزْكَهْ كِمْ كُونَشْ وَكِمْ آيْ — نُورُكْ بِلِيمَزْ مُتَشَابِهْ دُرْ آيَتِي
سَوْدَاسِنْ زُلْفُكْ تَكْ اِتْدِي بُوكُوكْلَمَهْ — كِيمَهْ دِيمَزْ عَجَبْ بُوپَرِيشَانْ حِكَايَتِي

جانيمه راحت ايليه عشقك عناسي | عاشقي كه يار دن امرا ولا عنايتي
سندن سنك بلاكه اوم عافيت ولي | حاشاكه مثني ديو قيلم شكايتي
چون غير يوخ دورر قموسنسن علي اليقين | پس كم درر طولو بودل وجان ولايتي
صبر ايدر اوش حبيب ادب جون احمدي | يارك اولا ديو بكه بركون حمايتي

## ولسه ايضا طاب الله ثراه

وري جفاكه جانمه اول يار اتمدي | ياجور وازم كم بكه ذلدار اتمدي
كوكلومه آلله اول اش اتدي آلا كوزي | كم آن هيچ ظالم خونخوار اتمدي
عقله جنون وحيرت وسودا وفتنه دن | نه وارکه اني بوزلف سمكار اتمدي
كوزلار يه زار اتدسه جانلار نه عجب | دور قمرده فتنه بركي زار اتمدي
صاچي كمند كه اولدقمو جانلر بلا | وري كوكل كه آن كرفتار اتمدي
يارك يولنده يوزني خاك اتدي احمدي | ليكن ادم دوكن اكا يار اتمدي
رنجور دشم وبكه درمان بولتمدي | بيمار اولدم وبكه تيمار اتمدي

## ولسه ايضا نور الله مرقده

هركم كورر بر لحظه سن زلف پريشاني | يا دينه كترمايه اول سنبل وريحاني
جانان جهان سنسن جان كلشن درر يوزك | جان قدرين اول بيلر كم ساكه ودر جاني
جانو كوزك آقسوينه جانلار بلا ايدر | لعلك اده بودرده ايدارسه درماني
قاتلر دوداغوشك خالوك كورن دركم | زي خضر كه ادر منزل سر چشمه حيواني



عشق اول لب دندانك اوش بنده دشوردر | هم لعل بدخشاني هم لولوي عماني
غمزك اوخين ازكردي قاشك ياي جانومه | اينتمز سك اوش كور بغرمدغ پيكاني
ديلركه خيالوكي كورم كزم ايخوده | عشقوكه دوشن كوزده ايخو اثري فاني
كوزك نجه اده ظلمي دورنده بوسلطانك | كم عدل اوندردي كسري وسليماني
اول شاه كه حرب اولسه برضربله دوشور | بك رستم ودستاني بك سام ونريماني
چاكر اده ديلرسه درگاهنه بهراي | درمان قله ديلرسه ايوانينه كيوماني
كر احمدي اغزندن وصفين ايشيدير | خاقاني اونيدي كندوي وخاقاني

## ولسه ايضا طاب الله ثراه

يوركي يار اورر غمزك اوخينك سحري | بس ندندر بوقمو ناله وآه سحري
ويدي دركه سحره ياكه كوك نور صفا | هركيمه بوهوسيله كوزدورم سحري
زلفوكه قيلدي كندر وقت سحر باد بهار | لاجرم بر يوزن احيا ايدر آنك اثري
آريه اولدن اكر كورسه درعدن | لعلوك درج اينداك بوسلك كهري
زلفوك عقده سدر سلسله جان وخرد | كوزوك عشوه سدر فتنه دور قمري
بكه سوداسن صحبوك نه بريشا نليغ ايدر | هركيمه صورمه اورر سوزدين سنم بوخبري
عيب اتمه يولوكا قيلدسه جان فدي | عاشق اولن كشنك داغ نور ماحضري
چكري ركلي اخر كوزلرك ياشي مكر | غمتم تك اوخ كرو بردي بوبشلو چكري
احمد يدن لبوك وصفين ايشتسه طوطي | ريخ نوقندن آنك آكتيه هركز شكري

## وله ایضا نور الله مرقده

یوزکی برد خی کوزمک بکا اولور سه روزی — ویرب شکرانه جان ایدم حقک شکرن شبانروزی
جمالوکی کرامازمز خیالک کوزمکادوشده — کزومه ایخو کالرسه زیه روزی زیروزی
کوکل کم زلفکادوشه براتیلر و قدری — کیشی کم یوزکی کورر ندر عید یله نوروزی
یروکوک آبی و کون روشن یوزکدن اولشدر — حق اشون دایما تابان بو شمع عالم افروزی
بخلدم عشقک اودینه تاکم شمع بو مشکل — که اشمادک که بی بیکی بجه اکلر بودلسوزی
آیاغی بصدغی بین آکچون یوزسرمکم — کزومه سرمدن یکدر سنک آیاغوکک توزی
آکچون احمدی سوزده بورسه خوش نفس اولدی — که بجمر بیک درد کدن اچندادر آنک سوزی

## وله ایضا طاب الله ثراه

یوزک مقابل برکل چمنده بولنمی — دشک مشابه بردر عدنده بولنمی
لبک لطافت دوتغل کی غنچه ده بولنه — تنک طراوت مرکز سمنده بولنمی
قشک سوادنه عنبر بولنه دریاده — صچک فتوسنه نافه ختنده بولنمی
جهان سنک نفسکدن حیات بولدی عجب — بویمنله نفس ای جان یمنده بولنمی
کوکل که ایده پریشان صچک هوایسی ایچی — دیمی قرار له صبر آکه تنده بولنمی
بلایه دایم دردر زلفکک کمندی سنک — طولنمیمش کوکل اشبو کمنده بولنمی
اکرچه تشنه دردر مرغ جان بوکه عجب — بر احمدی بیک طوطی بوقنده بولنمی

## وله ایضا نور الله مرقده

یوزکک توزنه تشبیه بدک آشوابی — بجه که ایدیله حکایت کرو فالر باقی

## وله ایضا نور الله مرقده

یوزکی کم کوردکم اول زار و حیران اولدی — زلفکا کم وردکوکلن که اول پریشان اولدی
وار دردر هر بنجه درمان و قصور درده دوا — لیک بودر دومه بینم هیچ درمان اولدی
زلفکک سودا سیله اشبو دیوانه کوکل — بنده دشدی بک کزر بزکز پشیمان اولدی
زلفکی دام ایلمش غمزک دل و جان الغه — بیله پر دل دنیده جاذوی فتان اولدی
کوزک و یوزوکله نرکس له کل آچلدی — دیشکیله آغزکه یاقوت مرجان اولدی
بنجه کم در یای قلنمز جوشی ایدب اوردی موج — احمد بنک یاشی بیکی بحر عمان اولدی
کرچه کم اولدی سلیمان انس و جنه پادشاه — لیک جودیله سخاده میر سلمان اولدی

## وله ایضا طاب الله ثراه

براکی غمزک اوخی یاره دشدی — زی اوخ که آغیار قودی یاره دشدی
نه مرهم اصی ادر زخمومه چون کم — براکومه بک اوخدن یاره دشدی
صچی دامینه کوکل دشمه دیدم — چو تقدیر اولدی ناچاره دشدی
نه قوخو طیدی زلفکدن صبا کم — آنکچون مشک بیک آواره دشدی
نولا قدک بکی تر دیر سه سرو — طویل القامه در بندار دشدی
تنک چون ترمتر در پر نیاندن — براکک نیشه سنک خاره دشدی
کروکه فتنه در کوکلی احمد بنک — وای آنی نه بلا خونخواره دشدی

شمع بیکی کجه سوزوم کورمدن طالکه قلورم
کورنیه اوغردی بوخسته دل شتاقی

یوز تورلو روز دکل غمدن که کم ظلم قیلسون
نجه مکریله محیر اده اول عشاقی

قانمشک طاقنه دندردی نیازیله بوزن
اکه محراب کم ایدی بو معنبر طاقی

عمر اولدرکه اونوب بارمه می نوش ایدن
بو بنا هیکل اداسین الکی البا قی

جام دور جان عزیز ایدن و عمری شیرین
خاصه کم صوندی آبی سالسه شکر لب ساقی

احمد ینک یوزی اولکی خال و رخ وزلف
نقش جان در طولو دفتر لرینک آورا قی

شرقدن غربه دکن دندسوزم اطرافی
نیته کم شاه جهان اوجدن اوجا آفاقی

میر سلمان سلیمان دل یوسف رخ کم
رانیق آنک الله قیلسه ایدر آرزا قی

ولہ ایضا طاب الله ثراه

خزان در باده یه ایچ جام سازی
کتورد آرایه در لو در لو سازی

انور رکن عراق واصفهانک
طواف ایچ هر نفسده سن حجازی

چو جم جام ایله نوش انجام آکمه
کمسنه یلدی یلمز بورا زی

دین کم رحمت اهل طاعتکدر
دوکی سوزدکلدورر مجازی

نیاز اسدرحق ایدوکولر ایچکل
ولیکن کسمکل اندن نیازی

می آریدر تنی زرق و ریادن
سرزقنه وریسه حرص و آزی

چو بیلور احمدی فضلین حقک
نیه اولسون می دن آنک احترازی

ولہ ایضا نور الله مرقده

کیمه کم عشقک اولدرسه آمانی
بولا وارلخ بلا سندن آمانی

کوزک قاشک اورر جانه جراحت
آکا کم وردی بو تیر وکمانی

قلم قیله اصیرب بر مغبنی
کورمدسه یوزک نقشین مانی

قشنک محرابنه یوز دوندم اولکم
دنا در اندن اول کثردر کمانی

دیامز عشقکا کوکل نه چاره
دونر داکل قضای آسمانی

کوزک جانلار قصد ایدرسه نولا
بویولده اولدیک بوخدر ضمانی

خوش ایدر احمدی وصفین یزوک
کم اولدوزد حقایق ترجمانی

ولہ ایضا نور الله مرقده

طکا قالدی قمر یوزک کرالی
ایدر عشقک کنه دلو زوالی

صچک بر قیللہ جان ملکن آلدی
کوزک آلی کوکل ملکن آلالی

جمالوکی کزمده اسدرمز بن
یغوص البحر من طلب اللآلی

صچک سودا سله بی خواب اولدر
ومن طلب العلی سهر اللیالی

بکا در لر بلا در عشق ترک ایت
کمسنه ایشدای بو محالی

صچک وصفنده سن اولکی مطوس
کوزک شرحنده نحو اولدی مجالی

همین سنسن دیلاکی احمد ینک
من الله المهیمن ذی الجلالی

ولہ ایضا طاب الله ثراه

نه مشکل علم در عشقک کتابی
که ایرمز فیصله فصلی و بابی

274

| | |
|---|---|
| آكر دانشده بوريحان اولرسه | قلور حيران اوخيين بوكتابي |
| نجه دويه بويوزك تابنه جان | كه بزدن دوتر اول آفتابي |
| كورم عكسن جمالوكك كورم دين | صوايجنده زي مسكين مرغ آبي |
| سوال بوسه شيرين دور لبكدن | آجي دور لن تراني دن جوابي |
| دلا رم صبر له ايدم جان عشقه | كه عقلك يوخ آنوكيله تابي |
| آي وكون وكواكب يوزن ارته | يوزك كز كوتوروبسه نقابي |
| دويدي آحمدي جور وجفايه | جفا وجورك اولسيدي حسابي |

كتبه العبد الضعيف النحيف المحتاج
الى رحمة اللطيف حامدا لله مصليا على نبيه
أحمد بن حاج محمود الأقشهري غفر الله لهما والجماعة
المسلمين أجمعين وقد فرغ من كتابته يوم الخميس
في الخامس شهر شوال المبارك عظم الله قدره
في عام اثنين وأربعين وثمانمائة هجرية

1957

1958

## KAYNAKÇA

### Birincil Kaynaklar


- Ahmedî (2018). *İskendernâme,* çev. Furkan Öztürk, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul.
- Akalın, Mehmet (1975). *Ahmedî, Cemşîd ü Hurşîd (İnceleme - Metin),* Atatürk Üniversitesi Yayınları, Ankara.
- Akar, Metin (1987). "Türk Edediyatında Manzum Mi'raçnâmeler", Ankara Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Doktora Tezi.
- Akdoğan, Yaşar (1979). "Ahmedî Divanı I-II (Tenkitli Metin ve Dil Hususiyetleri)", İstanbul Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Basılmamış Doktora Tezi.
- Akdoğan, Yaşar (1989). "Mi'rac, Mi'racnâme ve Ahmedî'nin Bilinmeyen Mi'racnâmesi", *Osmanlı Araştırmaları,* C: IX, ss. 263-310.
- Akdoğan, Yaşar (2008). "Ahmedî (Taceddin, Hızır)". *Yaşamları ve Yapıtlarıyla Osmanlılar Ansiklopedisi,* Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, C: 1, ss. 168-169.
- Alpay, Gönül (1969). "Abdülvasi Çelebî'nin Eseri ve Nüshaları" *TDAY - Belleten,* ss. 201-226.
- Ateş, Ahmed (1952). "Konya Kütüphanelerinde Bulunan Yazmalar", *TDAY - Belleten,* C: XVI, ss. 116.
- Banarlı, Nihad Sami (1939). *XIV. Asır Anadolu Şâirlerinden Ahmedî'nin Osmanlı Tarihi: Dâsitân-ı Tevârîh-i Mülûk-ı Âl-i Osman ve Cemşîd ve Hurşîd Mesnevisi,* Bürhaneddin Matbaası, İstanbul.
- Canpolat, Mustafa (1995). *Ömer Bin Mezîd, Mecmû'atü'n-Nezâ'ir, Metin-Dizin-Tıpkıbasım,* Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
- Danişmend, İsmail Hami (2011). *İzahlı Osmanlı Tarihi Kronolojisi,* Doğu Kütüphanesi, İstanbul.
- Demirbilek, Salih (2000). "Ahmedî'nin İskender-name Adlı Eseri Üzerinde İnceleme (Ses Bilgisi-Şekil Bilgisi-Cümle Bilgisi) Metnin Transkripsiyonu, Sözlük Çalışması", Edirne Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Doktora Tezi.
- Doğanbaş, Muzaffer (2016). *Amasya Kitabeleri ve Mezar Taşları,* Amasya Valiliği Yayınevi, Amasya.
- Ergun, Sadettin Nüzhet (1936). "Ahmedî", *Türk Şairleri,* C: I, ss. 369-384.

- Ersoy, Ersen (2003). "XVI. Yüzyıl Kaynaklarına Göre Kütahyalı Şâirler ve Kütahya'da Edebî Muhit", Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Ertaylan, İsmail Hikmet (1952). "Ahmed-i Dâî Hayatı ve Eserleri", *İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları*, Türk Dili ve Edebiyatı Zümresi, no. 518, ss. 67.
- Ertek Morkoç, Yasemin (2003). "Eğridirli Hacı Kemal'in Câmi'ü'n-Nezâ'ir'i (Metin ve Mecmua Geleneği Üzerine Bir İnceleme", İzmir Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Doktora Tezi.
- Gıynaş, Kamil Ali (2013). "Pervâne Bey Mecmuası (İnceleme-Metin)", Yozgat Bozok Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Doktora Tezi.
- Gültekin, Hasan (2000). "Mecmû'a-i Nezâyir (Transkripsiyonlu Metin)", Denizli Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Gültekin, Hasan (2010). "Düzenleyeni Bilinmeyen Bir Nazire Mecmuası: Mecmû'a-i Nezâyir", *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, C: 27, S: 1, ss. 107-122.
- Hoca Sâdeddin Efendi (1992). *Tâcü't-Tevârîh*, haz. İsmet Parmaksızoğlu, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara.
- İsen, Mustafa (2000). *Latîfî Tezkiresi,* Akçağ Yayınları, Ankara.
- Kalyon, Abuzer (2011). "Peşteli Hisâlî Metâli'ü'n-Nezâ'ir (II. Cilt) İnceleme-Metin", Ankara Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Doktora Tezi.
- Kartal, Ahmet (2018). "Ahmedî'nin Mesneviciliği", *Ahmedî Sempozyumu Bildirileri Kitabı,* Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Matbaası, Sivas, ss. 19-84, 2 Mayıs 2018.
- Kâtip Çelebî (2007). *Keşfü'z-Zunûn*, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul.
- Kaya, Bilge (2003). "Hisâlî, Hayatı-Eserleri ve Metâli'ü'n-Nezâ'ir Adlı Eserinin Birinci Cildi (İnceleme-Metin)", Ankara Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Doktora Tezi.
- Kortantamer, Tunca (1973). *Leben und Weltbild des Altosmanischen Dichters Ahmedî Unter Besonderer Berücksichtigung Seines Diwans,* Klaus Schwarz Verlag, Freiburg im Breisgau, Deutschland.
- Kortantamer, Tunca (1980). "Yeni Bilgilerin Işığında Ahmedî'nin Hayatı", EÜ Sosyal Bilimler Fakültesi Dergisi, S: 1, ss. 165-186.
- Kortantamer, Tunca (1993). *Eski Türk Edebiyatı Makaleler*, Akçağ Yayınları, Ankara.

- Köksal, M. Fatih (2001). "Edirneli Nazmî Mecmâ'u'n-Nezâ'ir (İnceleme-Tenkitli Metin)", Ankara Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Doktora Tezi.
- Köksal, M. Fatih (2006). *Sana Benzer Güzel Olmaz - Divan Şiirinde Nazire*, Akçağ Yayınları, Ankara.
- Köprülü, Mehmet Fuat (1978). "Ahmedî", *İslam Ansiklopedisi*, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul, C: 1, ss. 216-221.
- Levend, Agâh Sırrı (1988). *Türk Edebiyatı Tarihi*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara.
- Mimir, Damla (2012). "Ahmedî'nin "Cemşîd u Hurşîd" Mesnevîsinin Sosyal Zemini", *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi [TAED]*, C: 47, ss. 147-176.
- Mimir, Damla (2012). "Ahmedî'nin İskender-namesinde XIV. Yüzyıl Sosyal Hayatı", Trabzon Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Olcay, Osman Fevzi (2016). *Amasya Hatıraları "Bildiklerim-Gördüklerim-İşittiklerim ile Amasya*, Amasya Valiliği Yayınevi, Amasya.
- Özbalıkçı, Mehmet Reşit (2009). "Sîbeveyhî", *Diyanet İslam Ansiklopedisi,* Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul, C: 37, ss. 130-134.
- Özer, Osman (2018). "Ahmedî ve Tervîhu'l-Ervâh", *Ahmedî Sempozyumu Bildirileri Kitabı*, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Matbaası, Sivas, ss. 223-238, 2 Mayıs 2018.
- Pala, İskender (2005). *Ansiklopedik Divan Şiiri Sözlüğü*, Kapı Yayınları, İstanbul.
- Sılay, Kemal (1992). "Ahmedî's History of the Ottoman Dynasty", *Türklük Bilgisi Araştırmaları,* C: 16, ss. 129-200.
- Süer, Fatih Ramazan (2018). "İskendername'deki Mevlid Bölümü Üzerine Bir Değerlendirme", *Ahmedî Sempozyumu Bildirileri Kitabı,* Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Matbaası, Sivas, ss. 153-162, 2 Mayıs 2018.
- Şehsuvaroğlu, Bedii N. (1954). *Şair ve Hekim Ahmedî (Hayatı ve Eserleri)*, İsmail Akün Matbaası, İstanbul.
- Şentürk, Ahmet Atilla ve Kartal, Ahmet (2017). *Eski Türk Edebiyatı Tarihi*, Dergah Yayınları, İstanbul.
- Tahir, Mehmet (2016). "Ahmedî", *Osmanlı Müellifleri*, TÜBA Yayınları, Ankara, C: 2, ss. 493-495.

- Temizel, Ali (2002). “Ahmedî'nin Farsça Eserleri -Tenkitli Metin-İnceleme-Tercüme ve İndeks-”, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Doktora Tezi.
- Temizel, Ali (2018). “Ahmedî'nin Farsça Eserleri”, *Ahmedî Sempozyumu Bildirileri Kitabı*, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Matbaası, Sivas, ss. 109-132, 2 Mayıs 2018.
- Timurtaş, Faruk Kadri (1998). “Türk Edebiyatı (XIII-XV. Yüzyıllar)”, *Türk Dünyası El Kitabı,* Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yayınları, No: 158, C: 3 Edebiyat (Türkiye), ss. 139-168.
- Uğurlu, Mustafa (2009). “Roman Tekniği Açısından Cemşîd ü Hurşîd (Ahmedî)”, Malatya İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Uzunçarşılı, İsmail Hakkı (1932). *Kütahya Şehri,* Devlet Matbaası, İstanbul.
- Ünver, İsmail (1977). “Ahmedî’nin İskender-namesindeki Mevlid Bölümü”, *TDAY-Belleten,* ss. 355-411.
- Ünver, İsmail (1983). *Ahmedî, İskender-name (İnceleme - Tıpkıbasım),* TDK Yayınları, Ankara.
- Yavuz, Kemal (2017), *Bir Ömrün Yazıları-I,* Nizamiye Akademi, İstanbul.
- Yıldız, Alim (2018). “Ahmedî'nin Memleketine Dair”, *Ahmedî Sempozyumu Bildirileri Kitabı*, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Matbaası, Sivas, ss. 15-18, 2 Mayıs 2018.
- Zülfe, Ömer (2011). “Biyografik Bilgiler Açısından İki Nazire Mecmuası”, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, C: 4, ss. 151-169.

**İkincil Kaynaklar**


- Biltekin, Halit (2003). "Şeyhi Divanı: İnceleme-Tenkitli Metin-Dizin", Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Doktora tezi.
- Çeri, Ahmet (2010). "Tebrizli Ahmedî'nin Yûsuf u Zelîhâ isimli eseri (vr. 35b-70b) (inceleme-metin-dizin)", İstanbul Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Çetin, Nihat M. (1952). "Ahmedî'nin Bilinmeyen Birkaç Eseri", *İÜEF Tarih Dergisi,* C: II, No: 3-4, ss. 103-108.
- Çetin, Nihat M. (1965). "Ahmedi'nin Mirkatü'l-Edeb'i Hakkında", *Türkiyat Mecmuası,* C: XIV, ss. 217-230.
- Gibb, E.J. Wilkinson (1999). *Osmanlı Şiir Tarihi.* çev. A. Çavuşoğlu, Akçağ Yayınları, Ankara.
- İsen, Mustafa (1998). *Sehî Bey Tezkiresi Heşt-Behişt*, Akçağ Yayınları, Ankara.
- Kocatürk, Vasfi Mahir (1970). *Türk Edebiyatı Tarihi, Başlangıçtan Bugüne Kadar Türk Edebiyatının Tarihi, Tahlili ve Tenkidi,* Edebiyat Yayınevi, Ankara.
- Korkmaz, Zeynep (2014). "Tebrizli Ahmedî, Yûsuf u Zelîhâ (vr. 71a-102b) (İnceleme-metin-dizin-tıpkıbasım)", İstanbul Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Köprülüzâde, Mehmet Fuat (1931). *Eski Şairlerimiz, Divan Edebiyatı Antolojisi*, Muallim Ahmet Halit Kitaphanesi, İstanbul.
- Macit, Muhsin (2017). *Hatâyî Dîvânı (İnceleme-Tenkitli Metin-Tıpkıbasım)*, Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Yayınları, İstanbul.
- Pekolcay, Necla (1950). "Türkçe Mevlid Metinleri", İstanbul Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Basılmamış Doktora Tezi.
- Sel, Nursel (2010). "Ahmedî'yi Mitlerle Okumak", Kocaeli Üniversitesi sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Taşköprizâde, Ahmed Efendi (1989). *Hadâiku'ş-Şekāik*, (trc: Mehmed Mecdî Efendi, nşr. Abdülkadir Özcan), Çağrı yayınları, İstanbul.
- Timurtaş, Faruk Kadri (1963). *Şeyhi'nin Hüsrev ü Şirin'i (İnceleme-metin),* İstanbul Üniversitesi Yayınları, İstanbul.
- Ünver, İsmail (2008). "Çeviriyazıda Yazım Birliği Üzerine Öneriler", *Turkish Studies*, S: 3/6, ss. 1-46

- Yapıcı, Ali İhsan (2006). “Ahmedî’nin Yusuf u Züleyhâ’sı”, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Yasar, Hüseyin Hüsameddin (1986). *Amasya Tarihi*, Amasya Belediyesi Kültür Yayınları, Ankara.

**Çevrimiçi Kaynaklar**


- İpekten, Haluk, Kut, Günay, İsen, Mustafa, Ayan, Hüseyin ve Karabey, Turgut (2017). *Sehî Beg Heşt-Bihişt*, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü, Ankara, (Çevrimiçi) https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/56165,hest-bihistpdf.pdf?0&_tag1=03EE5380B678F1063BF0A9ED54D2FA0DD771F0E5&crefer=436A9EB416402ABBDA8C83C1A66E64C675DB03B791F8DACB19B8CE9E322463BC
- İsen, Mustafa (2017). *Gelibolulu Mustafa Âlî Künhü'l-Ahbâr'ın Tezkire Kısmı*, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü, Ankara, (Çevrimiçi) https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/55739,kunhul-ahbarin-tezkire-kismpdf.pdf?0
- Kartal, Ahmet (2015). "Ahmedî, Tâceddîn İbrâhîm bin Hızır". *Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü (Online Ansiklopedi),* (Çevrimiçi) http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/ahmedi-taceddin-ibrahim-bin-hizir
- Kılıç, Filiz (2018). *Âşık Çelebi Meşâ'irü'ş-Şu'arâ*, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü, Ankara, (Çevrimiçi) https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/59036,asik-celebi-mesairus-suarapdf.pdf?0
- Reşat, Faik (2019). *Eslâf,* haz. Emrah Aydemir-Fatih Özer, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü, Ankara, (Çevrimiçi) https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/64564,eslafpdf.pdf?0
- Sungurhan, Aysun (2017). *Kınalızâde Hasan Çelebi Tezkiretü'ş-Şu'arâ*, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü, Ankara, (Çevrimiçi) https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/55834,kinalizade-hasan-celebipdf.pdf?0
- Süreyya, Mehmed (1996). *Sicill-i Osmanî*, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul, (Çevrimiçi) http://tarihvemedeniyet.org/2009/08/sicili-osmani.html
- TDK Ağızlar Sözlüğü, (Çevrimiçi) https://sozluk.gov.tr/

1966